

393521-D.

393521-D.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z260025508

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je svrstbina: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno štanke platja se do 16 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak ovog mjeseca srpnja nastala je druga pola godine; s toga se p. n. štovano občinstvo pozivlje, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ s „Danicom“ obnovi, i to domaći s 4 fr., izvanjski poštom sa 6 fr.; — na četvrt godine: domaći s 2 fr., poštom s 3 fr. sr.; — posebno predbrojenje na „Danicu“ prima se samo na pol godine, i to za domaće s 1 fr., za izvanjske s poštom 1 fr. 15 kr.

Zvanična čast

9412. 1853.

C. kr. namjestništvo za Štajersku dostavilo je amo 9 forintih 12 $\frac{3}{4}$ kr. u sreb. štono su uslied naredbe vis. c. k. počeiteljstva uhutarnjih poslova, za, u mjesecu listopada p. g. povodnjom stradavše žitelje podžupanih sisačke, karlovačke i delničke u imo dobrovoljnih darova u kotaru brežkom sabrali.

Dočim se ova svota na svoje opredjeljenje upućuje; ujedno se darovateljcem za taj dobrovoljni dar ovim dužna javna zahvala izražuje.

U Zagrebu 25. lipnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je primak koncem sv. bnja 1853. 295,112 f. 12 kr. a mjeseca lipnja 81,680 „ 36 „ 376,792 f. 48 kr.

Koncem pako svibnja bio je izdatak 289,544 f. 27 „ a mjes. lipnja 83,208 f. 55 „ 371,753 f. 22 kr.

Pienezni ostatak za mjesec srpanj 1853. 5,039 f. 26 kr.

Ovim se također do znanja stavlja, da se kamati od uložnih glavnica kod prve hrvatske štedionice od 1. do 14. srpnja o. god. izuzamši nedjelje i propovjedane svetce mogu u obične poslovne sate dizati, po izminutju rečenog vremena nedignati kamati pripisat će se dotičnim ulogom kao novo uložena glavnica, bez da bi se radi toga stranke k zavodu potruditi morale.

U Zadru. S radostju dočuli smo da je vlada visoke porte otmahovje opozvala zabranu iznošenja drvah iz susjednih pokrajina Bosne i Hercegovine, i u isto vrijeme da je namjestnicima rečenih pokrajina izdala naredbe da se u napredak, kao što i odprje biše, nitma zabranjivati, ni na put stajati, da se drvah za gorivo i gradju iznose iz Bosne i Hercegovine u austrijsku državu.

Drugi ne manje utješivi glas u obziru paše jest poravnanje parnice sverhu pašah međjašnih Dalmatinacah na susjednoj zemlji bosanskoj i hercegovačkoj. Glavni vladaoč Kuršid-paša našao je za pametno pretèrgnuti prije koje se svejednako zametjahu izmedju Turakah i pastirah naše pokrajine, naredivši da se ukotne zaprteke koje dosada smetahu uzajmna odnošenja paše. (G. D.)

— (Pregled pomorske trgovine u Dalmaciji mjeseca veljače 1853.) — U Zadar došlo je brodovah kercatih 76, praznih 16, ukupno od 5050 toneladah, a otišlo kercatih 72 praznih 18 od 5282 tonelade; — u Split došlo je kercatih 88, praznih 58 od 4591 ton., a otišlo kercatih 51, praznih 65 od 4708 ton.; — u Dubrovnik došlo je brodovah kercatih 46, pra-

znih 7 od 664 ton., a otišlo 15 kercatih i 30 praznih od 612 ton.; — u Meljine došlo je brodovah kercatih 41, praznih 20 od 8953 ton., a otišlo kercatih 25, praznih 16 od 5297 toneladah.

Austrija.

Iz Beča 29. lipnja. Prekjučer popodne posietilo je njegovo veličanstvo sasvim nenadno grad St. Pölten; u pratnji njeg. veličanstva nalazili su so glavni pobočnici generali Kerner i Bamberg, c. kr. fzm. Hess i fml. grof Coronini. Kod bečkih vratah podignut biše slavaluk i nj. je velič. uz gruvanje topovah, zvonjenje zvonah i neizmiernu radost žiteljstva unišlo u grad, i odsielo u biskupovoj residenziji, gdje su fml. Schaaffgotsche i fml. Paar njeg. velič. dočekali. U večer biše grad sjajno razsviétljen.

— Iz Milana od 24. lipnja piše „Triest. Ztg.“ da je prekjučer u noći prispjela onamo berzovajna depeša, uslied koje je c. kr. vojni zapovjednik Lombardie fzm. grof Gjulaj, dobio nalog, da se odmah u Beč uputi; uslied čega je višehvaljeni g. fzm. jučer u 8 sati iz jutra u prestolni grad već krenuo, i kao što „Triest. Ztg.“ pod opazkom dodaje, 26. u Tèrst prispio. Njega će u odsustvu zastupati fml. grof Stadion.

— Današnji broj „Lloyda“ javlje, da je fzm. grof Gjulaj u pratnji svog pobočnika prispio u Beč.

— Vojni i gradjanski vicegouverneur od Dalmacie, fml. Mamula, polazi u nedjelju odavdie, gdje je do 2 mjeseca boravio, u Dalmaciju.

— Njeg. veličanstvo čit dostojalo je izdanim odlukom ukinuti pristojbe, što su pravoslavni svetjenici u prav. mitropoliji karlovačkoj i pravoslav. eparhiama aradskoj, novosadskoj, karlovačkoj, budimskoj, pakračkoj, temišvarskoj i veršackoj platjati za dekrete, kojima su postavljani za svetjenike.

— C. kr. pravosuđno počeiteljstvo izjavilo je, da se na nagodbe, učinjene pred c. k. redarstvenim vlastima može ovršba voditi istu tako, kao što i na sadbene nagodbe.

Srbija.

O tuči, koja je početkom prošloga mjeseca nieke krajeve gurgusovačkog okružja postela, zvanično izvještje glasi ovako:

17. pr. m. u 4 sata po podne pojavi se oblak s južne strane, i došavši nad okružje gurgusovačko, poslie velike gèrmjavnine s velikom olujom padala je tuča u veličini oraha i usieve niekih selah u srezu timočko-zaglavskom istog okružja a imeno: Valevca, Drečinovca, Stogazovca, Lokve, Manjinca, Lepene, Zorunovca, Slatine, Berčinovca, Potèrkanka, donje i gornje Kamenice i Šterba potukao. Pored toga leda, i velika povodnja odnela je razne usieve, naročito one, koji su blizu riekah postojali; ona je njih saronila tako, da u ovim selima od usievah jesenskih i proljetnih, i u vinogradah ove godine nikakvog beričeta zemljodielci imati nemogu; osim toga odnela je buica 3 svinje, 4 košnjice s pèelima i dva koša s pšenicom, u kojima je od prilike do 600 okah pšenice bilo,

a nieki su žitelji i u ostalim stvarima dosta štete od ove bujice imali, što im je ista burad, kace i čabrove, na polju i blizu rieke desivše se, odnela i upropastila. Istoga dana i vremena led je s jakom kišom i po staru varoši Gurgusovca padao, ali nije bio od običnog kuršuma, i nikakovo znatne štete nije pričinio, osim što je nieki Mana Zlatković iz Gurgusovca rečenog dana znatnu štetu pretèrgpio. On se t. j. istog dana, kad je grad s kišom padao, desio na putu idući iz sela donje Zuniče u Gurgusovac s kolima, na kojima je bilo jedno bure od 600 okah puno vina, pa kad je na rieku istoga sela, koja je povodnjom ovom dosta narasla, naišao, volovi zbog teškog tovara posustanu u ovoj i dok je Mana tražio sredstva da sebe i tovar svoj izbavi, ricka narasti tako velika, da silu dobije i kola s tovarom preturi, rastoči i odnese, Mana boreći se i bijući pored ove naprasne nesreće i propasti izgubi izpod pojasa bivših u jednom peškuru vezanih 900 grošah, to tako kad se s ovom štetom i gornju šteta uračuni, isti je Mana sa 1500 gr. navedenim slučajem oštećen, osim volovah, koji su se po vodi onako ujarmeni valjali, i najposlie izbavili se no dosta izprebijani. Istog dana u srezu sverljickom padao je silni led u veličini oraha, i u selima: Belom Potoku, Varoši, Galikabincu, Davidovcu, Mečem-Dolu i Niševcu mnogo je usieve, naročito ražev, koji su već klasali, za tim šljivo i ostalo voće znatno, a vinograde niševske skoro sasvim potukao, tako da se nadati može, da će od usieva i voća nešto i ostati, a od vinogradah neće ni treći dio ploda prineti. (Sn.)

Turska.

— „Journal de Constantinople“ od 19. lipnja piše o zabačenju ruskog ultimata, ovako:

„Zna se, da nota g. grofa Neselroda, u kojoj se ište, da porta prime ultimatum kneza Menšikova u pogledu pravah, povlasticah i sloboštinah gèrčko cèrkve, i koju je g. Argyropulo, prvi dragoman ruskog poslanictva 9. o. m. uručio ministru izvanjskih poslova, carskoj vladi opredjeljuje rok od 8 danah, da odgovor svoj nanj podnese. Budući je rok ovi prošlog četvèrtka iztekao, to se g. Argyropulo onaj dan oko 5 sati po podne uputio k porti, te mu je poslie posatnog dogovaranja Rešid-paša predao odgovor portin, u kom se najumiriteljnim, najumierenim i najozbiljnijim riečma razlažu važni razlozi (hautes raisons) dostojanstva, prava i suverenske nezavisnosti, koji carskom divanu nedozvoljuju, da ponovljenim u noti grofa Neselroda zahtievima petrogradskog kabineta zadovolji, i, kao što se osigurava, navedeno je u odgovoru, da će u prekeračaju granicah po raskoj vojsci, što se za slučaj, ako vis. porta uztraje na svom ustručavanju, oglasio, carska vlada neobhodno morati nazrieti očitovanje rata.“

„Uslied ovog odgovora prvi tajnik ruskog poslanictva, g. Balabin, odputovao je prekjučer u petak u Odesu, dočim je, kao što se osigurava, arhiv sa sobom ponio. Od celoga dakle osoblja ruskog poslanictva nalazi se još jedini g. Argyropulo u Carigradu. Ruska kancelaria i

pošta, kojoj je poviereno opremanje trgovačkih i brodarskih stvari, ostaju u smislu note kneza Mensikova do dalje naredbe u Carigradu. Čin ovaj povlastuje nas, da negubimo sasvim nade, da će se politički savez opet do skora povratiti. Njeg. velič. car Nikola, kojega iskrenost, veličina značaja, obširna opaznost i razboritost, odlučna odanost za stvar poredka, mira i socijalnih načelah, kojega štovanje ugovorah, položene zakletve i pravah od svojih saveznikah cio svijet za vrijeme 25 godišnjega njegova, u poviestnici najglasovitijega vladanja, učio je cijeniti, — prikazat će pozorljivo i dobrohotno oko uzvišenim i pravednim uvaženjima, koja vis. porta u svojim poštovanja punim odgovorima razlaže, a isto tako pravednim i priateljskim odnošenjima velikih silah, koje su najjače oduševljene željom, da se učini konac položaju, koji se na nikakvoj temeljitoj tegobi neosniva, pa je opet vrlo nesnosan te prieti obertničkim i trgovačkim interessima svih državah. Premda ovo stanje netraje dugo, to je opet na obćenito obćenje vrlo nepovoljno djelovalo i takovo nepovijerenje porodilo, da bi moglo, ako dulje uztraje, od najpogibelnijih posljedica biti. Neima doisto nikakve vlade, pa mi sigurno ni rusku neizuzimljemo, koja nebi želila materialni i moralni napredak Turske i poboljšanje sudbine svih njezinih naroda bez razlike vjere i narodnosti.

„Nu da se toli izgledani uspjesi izdanim najnovije krestjanima fermanom, gradjenjem željeznica, operacijama otomanske banke, europskim glavnica i znanostima, sjedinjenjem snage od istoka i zapada, napokon stotinama ostalih mjerah udjelotvoro, mora se povratiti mir i povijerenje, politika u tečaju mirnom ostaviti i napokon razlietati tmasti oblak, što je na žalost svakoga prekrilo odnošenja izmedj Cari- i Petro-grada. Turska nije k tome ništa doprinijela, pače je svakom zgodom dokazala, da polaže veliku vrijednost na uzdržanje priateljskih odnošajah s Rusiom. Ona je sve moguće žrtvo činila, a kad bi dalje pošta, to bi škodila svojoj časti, svojoj sreći, nezavisnosti i budućnosti. Nitko nemože takova šta zahtijevati i njegovo veličanstvo car Nikola dokuditi će u svojoj vedušanosti, da vis. porta, dočim uztraje u svom pravu, nenamierava prekidavati vez priateljstva, što obe države od davnog vremena spoja.“

Francuska.

Iz Pariza 24. lipnja. Burza je u celome dosta umirena, premda se još mnogi članovi trgovačkog svijeta boje ili barem pokazuju strah te opet znati hoće, da su Rusi prešli preko Pruta.

Govori se, da će se i popečiteljstvo nastave ukinuti i sdružiti s popečiteljstvom unutarnjih poslova, a odsiek za bogoštovje s popečiteljstvom pravosuđa.

Zaključivanje miešovitih ženitbah izmedj katolikah i protestantah svaki je dan teže. Katolički popovi većom se stranom uztežu blagoslivljati takav savez, ako se budući supruzi formalno neobvežu, da će dietcu odgojivati u katoličkoj religiji. Oni nisu zadovoljni više time, da dietčaci sliede zakon oca, a dievojke zakon matere. Prie godine 1830 pojavila se ova oporost svetljenstva, pod Louis Filipom je prestala pa sada opet dolazi na svjetlo tako, da su zaručnici, ako se neobvežu kako je gori rečeno, čestoputah prisiljeni zadovoljiti se blagoslovom svoje ženitbe, što je protestanski samo pop izvešči.

Različite vjesti.

— Lord Clarendon upravio je notu na gerčku vladu, u kojoj on vladu ovu opominje, da se u slučaju rata izmedj Turske i Rusie kani svake ma najmanje manifestacije, jer bi iste za Gerčku od najozbiljnijih posljedica mogle biti.

— Stanoviti Basilio Reboti u Genovi hotio se 22. neumernim učiniti. Nosiv crveni barjak terčao je preko ulicah vapeći: Viva la republica! Abbasso Vittorio Emanuele! Morte ai Codini! (Da živi republika! Dolje s Viktorom Emanuelom! Smert natražnjacima!) Uličnici terčali su sa njim, psujući ga te su mu i barjak prelomili.

Na sreću nadošavši redarstveni momci učinise skandalu konac i rečenog ludjaka zatvorise.

— Govori se, da je maršal St. Arnaud u Saarbrückenu upitao princa pruskog u ime svoga cara za mnijenje pruske vlade glede iztočnog pitanja i da je princ odgovorio, da Pruska dođu neodobrava ruske zahtjeve, nu da neće ni oružja latiti se protiv svoga saveznika.

Službeno borskojavno objavljenje bečke burze od 1. srpnja 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznica sa 5 pct.	94	Amsterdam za u sr.	2 mies.
od g. 1852	83 1/2	100 holan. f. (91 1/2)	2 mies.
" " " "	"	Augsburg za	2 mies.
" " " "	"	100 f. current 109 1/2	2 mies.
" " " "	"	Berlin za 100	2 mies.
" " " "	"	prus. talirah	2 mies.
izručenoobv. obv.	6	Vratislava za	2 mies.
dvor. komore od	5	100 pr. tal.	2 mies.
prislunog zajma u	4 1/2	Frankfurt na	2 mies.
Kranjskoj, orar.	4	Mainu za 120	2 mies.
ob. od Tirola, Vo.	3	Genovaza 300	2 mies.
rarlberg i Salzb.	"	piemont. lirah	2 mies.
		Hamburg za	2 mies.
		100 mar. ban. 80 1/2	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog		Lipko za 100	2 mies.
zajma do g. 1850. a 5%		forinib	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100f.		Livorno za 300	2 mies.
1839	100	tosk. lirah	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	131 1/2	Londan za 1	2 mies.
" " " "	"	funst sterl.	2 mies.
" " " "	"	Lyonsa 300 fr.	3 mies.
obće i ugar. dv.	3	Milan za 300	2 mies.
komore, starih	2 1/2	austr. lirah	2 mies.
lom. dugovah, u	2 1/2	Marceille za	2 mies.
Fiorenco Genoi	2	300 frank.	2 mies.
učinjenog zajma,	1 1/2	Pariz za 300	2 mies.
galičke	2 1/2	frank.	2 mies.
" " " "	2 1/2	Prag za 100	2 mies.
" " " "	1 1/2	for.	2 mies.
Obvez. u Frank-	5 pct.	Terst za 100	1 mies.
furtu i Holandi-	4 1/2	for.	2 mies.
činjenog zajma	4	Mietci za 100	1 mies.
		austr. lirah	2 mies.
stališah austr.		Bukurešt za 1	31 dan
nad i pod En-		for. parah	31 dan
som, českih,	3	Carigrad za 1	31 dan
moravskih, slo-	2 1/2	for. parah	31 dan
ških, štajerskih	2 1/2	Smyrna za 1	31 dan
oruških, kranj	2	for. parah	31 dan
skih, gorickih,	1 1/2		
bečkoga ober-			
hammeramta.			
Obveznice zemljišnog		Tečaj novca	
odkupa	5%	Carški dukati	
Naputnice redižne blagajne	93 1/2	Zajam od 1851	
Godišnji disconto		Slovo A	94
Bank-akcije komad po	1410	B	107
		Lombardeski	

Dienee.

Sieverne željez. po	1000fr. 2230	Krak.-g. sleške po 100t.	
Bečko-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.	760
Sopr.-W.-Neud. ž.	200	Aust. Llo. u Terstu 500	615
Budioj.-Gm. Linz ž.	250	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tern. 1. izd.	290	Galič. založn. 4% za 100	
" 2. iz-		Srečke Esterhazia 40	
danja s prvenstvom,	200		

SLUŽBENI LIST.

(110—DP.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed ovosudštne od 7. lipnja t. g. br. 2427. odluke, stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 8. kolovoza t. g. 1853. u 3 sata poslie podne, kuća Tome Mlinarića u gradu Zagrebu, sadovnoj ulici pod br. 490. ležeća, i na 2955 for. 12 kr. sr. procijenjena za stran voditeljice ovjerbe Marie Mlinarić prvi put, te ako potreba bi bilo 9. rujna t. g. 1853. drugi i posljednji put, i izpod procjene, najviše ponudjajućemu prodati.

Dražbeni uvjeti u svako se doba kod ovog suda uvidjeti mogu.

Zajedno se svi oni vjerovnici, koji na upitnu kuću pravo zaloga imaju, a napose o tom ubavijestjeni nebi bili, ovim sudbeno pozivaju, da svoje pravo prie prodaje kuće pred ovim c. k. k. sudom izkažu, što u suprotnom slučaju razdieljenje kupovne svote bez njih također preduzelo se bude.

Dano u Zagrebu 1. lipnja 1853.

Mikulić,
gradski sudac.

Br. 1071. (196—Izv.) 410

(3—1)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog sudišta krapinskog daje se s ovim na znanje, da usljed sudačke ovjerbe dne 21. srpnja t. g. u 9 sati prie i 3 sata poslie podne, i ako od potrebe bude, također i drugi dan u dolnoj Bedekovčini na vlastitost gospodina Marka Bedekovića spadajuće i u sudački zatvor stavljene krave, biki, mlada rogata marva, konji, kočie, saonice i veliki željeznimi obruči okovani lagvi najviše obećajućim uz gotove novce odmah položiti se imajuće prodavala se budu.

U Krapini 28. lipnja 1853.

C. k. kotarsko sudište krapinsko.

A. Bakšaj, kot. sudac.

Br. 765. (193—Izv.)

(3—2)

Natiečaj

Za službu obćinskog bilježnika, koj će ujedno biti član pravoslovni kod siro inske komisije u poveljenom trgovištu Čakovcu.

Za oboje opredeljena je godišnja plaća 500 for. sr.

Natecatelji imaju svoje molbenice valjano podkrepite dokazima o naveršenih naukah pravoslovnih i zadobljenoj odvjetničkoj povelji, zatim vjetini hervatskog, nemačkog i madjarskog jezika, najdulje do 15. srpnja t. g. podpisatomu osobno predati.

U Čakovcu 25. lipnja 1853.

Načelnik obćine,
Franjo Bogdan.

Br. 1781. (129—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Buduć da je razpisana i putem službenih narodnih novinah pod brojevima 216, 220, i 221 od godine 1852 oglašena jevtinba u obziru sagradit se imajućih u smislu dozvoljenja vis. c. k. banske vlade od 4. srpnja 1852 br. 6396 i odnosno županjskog naloga od 26. srpnja 1852 br. 3235 na drumovima obćinah Zlatar i Budinščina područja c. k. podžupanije krapinske ozdo naznačenih mostovah, bezuspješna ostala, to se u smislu višje naredbe nova jevtinba ovime razpišuje, koja će se dne 14. srpnja t. g. u c. k. podžupanjskom uredu u Krapini obdržavati.

Troškovi gradjenja proračunani su na 1884 fr. 42 1/2 kr. sr. i to:

U obćini Zlatar kod Lovrečanih most br. 1 na 213 fr. 39 1/2 kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 2 na 172 fr. 22 kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 3 na 227 fr. 35 kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 4 na 229 fr.

U obćini Budinščina:
Kod Turnišća i Batine mostovi br. 5, 6 i 7 na 601 fr. 26 3/4 kr.

Kod Konščine most br. 8 na 240 fr. 4 kr.

Kod Budinščine " 9 " 200 " 35 1/2 kr.

Uvjeti jevtinbe jesu:

1. Poduzetnik mora odmah 10% jamčevinu od ugovorene svote položiti.

2. Mora se obvezati, da će odmah po učinjenom i odobrenom ugovoru dielo preduzeti.

Gradjenje oio na se primiti želeći pozivlju se, da na rečeni rok i mjesto, ili osobno dodju, ili pako rečenome podžupanjskom uredu zakonito biljegovane pismene ponude podnesu.

Troškovnici i osnove gradit se imajućih mostovah mogu se svaki dan u uredu rečene podžupanije uvidjeti.

U Krapini dne 26. lipnja 1853.

U službenom odsuju c. k. podžupana
Božo Deskočić,
c. k. okružni perovodja.

(106—DP.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Povodom učinutih dne 2. ožujka 1853. sudačkih plienitbah u kući seljakah Ivana i Mate Čemerich u dolnih Čelih pod br. 11 stanujućih, prodavati će se na korist Stefana Babića također žitelja prie kazanog sela u sledstvu njemu dosudjenih duznih svotah i troškovah, putem javne dražbe i to dne 11. srpnja 1853. prvi, a dne 11. kolovoza t. g. po drugi i zadnji put sva zdanja i zemljišta gore hvaljenih seljakah Ivana najme i Mate Čemerichah, ležeća u selu dolni Čehi, pod br. 11. procijenjena dne 9. svibnja 1853 na 745 for sr. i sastojeca iz sliedećih nepokretnostih najme: 1. kuće. 2. hleva za vole, 3. hleva za krave, 4. senika, 5. komore, 6. kotacah jednih, 7. kotacah drugih, 8. kućnog gruntišta s veritom, 9. zemlje orane Pirika, 10. svednice, 11. mali grojnik, 12. veliki gnojnik, 13. stožišće, 14. Zavrtnica, 15. Galgovica, 16. Čeljukovica, 17. Pašinec.

Kupiti želeći pozivlju se na lice miesta gori opredeljenih danah. Uvjeti dražbeni mogu se toli u uredu dole naznačenog kot. suda, ko što i prigodom dražbah potanko saznati, napokon pozivlju se svikolici pod kakvimgod imenom nahodeći se vjerovnici obt. Ivana i Mate Čemerichah, da dotične svoje tražbe pred ovim sudom pismeno ili ustmeno prijave do 11. kolovoza t. g. 1853. neće se bo na poslie predložena zahtijevanja nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud okolice Zagreba.

OGLASNIK.

(109—DP.)

(2—1)

Prodaja kočie.

Nalazi se na prodaju jedna kočia (karuce) sa 4 sedala, iz nutra liepo ukrašena. Tko bi je rad kupiti, neka je ogleda kod „lovačkog roga“ u Ilici.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Govin ova izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinaricu 4 for. 40 kra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 40 kra.

Ze službeni valna opredjeljena je uveličana: 4 kr. 40. od linije za porijekla i istim za svakog 2 kr. 40. — Za dugo oglašila, kao i druge, blanko platine do 16 linija 20 kr. 40. dalje pak po od svake linije jedino linije 4 kr. 40.

Početak ovog mjeseca srpnja nastala je druga pola godine; s toga se p. n. štovano občinstvo pozivlje, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ s „Danicom“ obnovi, i to domaći s 4 fr., izvanjski poštom sa 6 fr.; — na četvrt godine: domaći s 2 fr., poštom s 3 fr. sr.; — posebno predbrojenje na „Danicu“ prima se samo na pol godine, i to za domaće s 1 fr., za izvanjske s poštom 1 fr. 15 kr.

Zvanična čast

8741. 1853.

Povodom potaknutog jednoga pitanja izvelelo je visoko ministarstvo trgovine pod 9. svibnja t. g. hr. 3416. izjasniti, da svaki ustječaj padši trgovac i vlastnik tvornice obvezan je imati svoj nanovo izkazati propisanim putem, ako želi poslije svršetka stječnja nadalje licirati trgovinu ili tvornicu, na koliko nije onako lišen toga prava.

Što se obzirom na §§. 15. 13. 31. i 63. naputka za uređenje obrtničkih poslova u Hrvatskoj i Slavoniji od 20. travnja 1850 (z. z. vlad. list. kom. 10. 1851. b. 62.) proglašuje time, da će se od strane konkurzalnih sudstih nadležnim upravnim vlastima svojevremeno saopćavati početak i svršetak napervo dolazećih stječnja.

U Zagrebu dne 25. lipnja 1853.

Miesto svetlog bana
podban,
Benko Lentulay.

9132. 1853.

Gospodin Franjo Smarčka, c. kr. zastupnik državnog odvjetnika u Turnovi u Českoj poslao je ovamo iznesak od 20 fr. sabranih od tamošnjih žitelja kao milodar za stanovnike občinah Severinske, Bosiljevske, Ribničke i Netretičke u karlovačkoj podzupaniji, gladi postradavše.

Dočim se rečeni iznesak bezodvlačno odasile na svoje odredište, smatra banska vlada za svoju radostnu dužnost, milodarnicima izreći najvruću zahvalnost na njihovom čovjekoljubju i sucutju.

U Zagrebu 28. lipnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Dne 27. lipnja 1853 izdan je i razposlan XII. komad „I. razdela“ zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava pod

Br. 84. Cezarski patent od 3. svibnja 1853. kriepostan za svekoliko krunovine iz m. kraljevine vojničke, kojim se proglašuje nov zakon o unutarnjem uređenju i o poslovanom redu svih kojih vlastih sudbenih, pak ujedno i ustanovljuje, da isti zakon u život stupiti ima u kraljevinah Ugarskoj, Hrvatskoj i Slavoniji, serbskoj vojvodini i lamiskom Banatu, a tako i u velikoj kneževini Erdeljskoj, dne 1. srpnja 1853, u ostalih pak krunovinah onda, kad se započne kriepost novih, koji se u istim ustrojavaju, uredbah kolarških (preturiah) i ostalih vlastih sudbenih.

Hrvatska, Slavonija, Galicija i vojvodina Serbica.

— Dana 28. lipnja pokušana je na Botincu, imanju podpredsjednika društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniju gosp. Ambroza viteza Vranicana Dobrinovića, Hussey-ova makina za košenje sterna (žita, žitka).

Na probi je bilo, osim domaćo gg. činovnika i ljudata, 35 osobah.

Sprava, koja služi za košenje, pokazala se je i ovdje posve izvrstna.

Kušnja bijaše učinjena na njivi posijanoj ječmom. Premda je ta njiva u ravnici, nije imalo bila priredjena za ovakvu kosilbenu makinu, jer duboke brazde i poniešto preuzki slozići ne samo prečiše košenje upoprieko, nego su još i makinu istu u svom već za samo oko ugodnom poslovanju obustavljali.

Kad god bi veliki točak koseć upoprieko zapao u brazdu, makina bi stala, ter bi se noževi odmah zapušili (zabrtvili) i trebalo bi ih, prije nego se podje dalje, očistiti od vlatja, što je ostalo među njimi. Moralo se je dakle kositi samo diljem slogovah, ali pri tom poslu, premda — kako rekosmo — njiva zlo priredjena bijaše, ukazala se je ta makina jako dobra i korisila je čisto.

Vlatje od žita pada sve na jednu stranu, i odkosi (Schwaden) mogli bi se mnogo pravilnije baciti iz ormara, kad bi se sasvim izostavila sprava, koja je odtraga (to jest, podac prikvaćen, koji služi tomu, da bude na strani otvor za izbacivanje odkosa), i kad bi se odkosi upravo straga van bacili iz ormara, jerbo se okretanjem odkosa na stran pravac (Richtung) pojedinih vlatih promieni, ter tako kadkada nešto pomiešano padaju na tla.

Buduć da ova makina, kako se je pokazalo lapi u Altenburgu, pokosi za jednu uru 1 ral i 290 □ hvalih žita, zato bi za veću gospodu zemaljsku bila figurno od prevelike koristi; nego mogla bi bit od koristi i manjim gospodarom, da se više njih, koji u susjedstvu živu, zajedno složi i takvu jednu makinu naruci, jer bi im se ona odmah prve godine podpunno izplatila.

Ali naravno, kako kod svake stvari, tako je potrebno i kod te makine, da joj se čovjek i priuči, i da se nauči, kako njom upravljati valja. Tako n. p. spazili smo već kod ove prve kušnje, da se noževi moraju micati već prije, nego dospju do vlatja, jer drugčije makina lahko zapne, pak se onda dangubi, dok se očisti.

A u ostalom samo se po sebi razume, da će makina ta svagdie bit korisna i poslovanje njezino tim naprednije, čim njiva već prigodom prvoga tega (obradjivanja) bude bolje k tome priredjena.

Čovjek onaj, koji siedi na makini tergrahljami baca van pokošeno žito, veli istina, da bi volio bit u tamnici, nego li zasebice raditi taj posao. Ali premda je posao taj mučan, — i to tim više, što ljudi u tom još nisu ni uviezbani, — sasvim tim bi se tome doskočit moglo, kad bi se onaj, koji gura siedi, više putah izmienio, jer kod takoga posla onaj, kora siedi, nemože počinati i odelnuti, kad hoće, budući da makina nestaje, nego i njega svo jednako sili, da radi, dočim kod običnoga posla, has i u najvećoj pripekli, može se odmoriti, kad hoće. K tomu bi se istomu tomu čovjeku nad glavom mogla načiniti na makini sienica budi od rogoza, budi od platna. A mučan je posao i za onoga, koji goni konje, jer na makini nema zanj

sjedala; ali on se ipak može pomoći lakko time, da užaje na konja.

Naši se svejednako tuže, da u nas nema težakih, i da je nadnica odvoć skupa; bilo nam je dakle jako za čudo, što na ovu kušnju nije došlo još više gospodarah, kako bi se čovjek mogao bio nadati uzamši u obzir važnost ove stvari. Sieta, što ljudi naši u tom poslu još nisu uviezbani, ter se je tako prebio jedan god, pak nije mogla makina dalje raditi. (Gosp. Nov.)

— Iz križevacah pišu nam, da je 30. lipnja tamo bila usljed vis. odluke c. k. banske vlade obnova ondašnjih gradskih službenikah, te su svi dojakošnji poglavari na novo izabrani i polvećdjeni.

Austrija.

— U Beču se raznio glas, da će fam. grof Gjulaaj, koji je, berzajavnom pozvan, već u Beč iz Milana prispio, poći u izvanrednom poslanstvu u Petrograd. (Fremd. bl.)

— Iz Lavova od 28. lipnja pišu bečki Lloyd: Jučer u večer stigla je ovamo (nalme u Lavov) iz Jaka viest, da su Rusi ušli u podunavske kneževine, te su ju odašnji trgovci odmah dalje u Paria i London berzajatom opremili. Berzajavni ured lavovski, kao posljednja berzajavna postaja prema istoku, ima sad, gdje se iztočno pitanje toli ozbiljno zamutilo, moćnina posla. Veća čast viestih dolazi iz Odese, gdje tihodien niau baš svagda pomajboje izvješteni, pa s toga i dolaze toli mnoga nepravilna i prebrana iaviestja u novinama. Rusi imadu, kao što se govori, na tri strane, a jedanput ući u kneževine, pa to imalo bi istom onda biti, kad i Francezka izjavi u notu, da rečeni ulaz Rusah nedanži za casus belli kao ni Englezka. Knezu Menšikovu podijeljena je doduše vođovno zapoviedništvo kopne i pomorske operativne vojske, no knez se još za sada nenalazi kod vojske, usuprot je obćenje izmedj maršala Paskievica i zapoviednikah četvrtog i petog vojnog shora varlo živahno. Trgovina jako zapinje i venko štetoo dieluje u obće na materialne odnošnja.

— I „Presse“ veli, da se u Beču raznio glas, da su Rusi već prešli preko Pruta, a s druge strane osigurava, da je Austria naumila još jednom pokušati posredovanje izmedj Rusie i Turake, i da će u tu svrhu jedan visoko poslaavljeni dostojanstvenik poći u Petrograd.

— Najnovia iz Jaka od 24. lipnja stigavša izviestja javljaju, da Rusi nisu još ušli u podunavske kneževine. Nije dakle gore navedena viest Lloydova temeljita, što ju je o ulazu Rusah u rečene pokrajine preko Lavova dobilo.

Presse javlja, da je fam. grof Gjulaaj 30. lipnja otišao u Petrograd.

— Njeg. vođanstvo car vratio se i St. Pöltena u Schönbrunn.

— Glasoviti carsko-ruski državni viećnik Tengoborski, koji od dužega vremena boravi u Beču, ići će ovih danah u Francezku.

Moldavia i Vlaška.

— Vlaško je ministarstvo unutrašnjih dielah proglasilo ovu naredbu: „Koliko je narodu za

sreću, prosvietu i napredak potrebna industrija i književnost, još je potrebni moral i religija. Videći ministarstvo na žalost da romanški narod svo što bi trebalo da mu je sveto, zanemaruje i svojoj propasti terči, nedržajući ni praznik ni nedjeljah, koje sveta crkva naša propisuje, nego da gotovo svi špekulanti, mjesto da idu u crkvu, u ove dane završuju svoje račune, za to po pozivu sveto mitropolie ministarstvo zapovijeda svima vlastima okružnim, varoškim i seoskim, da vjerno izpunjavaju dužnosti, koje im religija propisuje i koje je svaki čovjek dužan tvorcu svojemu.“ Po tom se u naredbi naredjuje u glavnome ovo: 1. U napredak nedjeljom i praznom, osim liekarnicah, pekarnicah i bakalnicah (špeceraj), nesmie biti otvoren ni jedan dućan, niti je slobodno sa ulice ili na druga vrata što prodavati. 2. Židovima nije slobodno u ove dane javno u otvorenim dućanima odpravljati svoje poslove. 3. U ove dane nije slobodno vičući po ulicah robu prodavati. 4. Osim stvarih, koje su priko potrebe za jelo, nije slobodno ništa u ove dane javno pr davati ili raditi. 5. Sve ove naredbe treba držati i na dvanaest velikih godišnjih praznikah.

Rusia.

Iz Petrograda. Po carskome ukazu veliki je knjaz Aleksandrovič (najmlađi sin velikoga knjaza carevića) stupio u tiesnu ulansku regimentu nasljednika carevića.

Blizu varoši Poltave, na slavnome razbojištu od god. 1709, održalo se do današnjega dana nešto od šancevali ondašnjega vremena. Da bi se spomen onoga događaja skopčeno s imenom petrova kadetskog korpusa u Poltavi, veliki je knjaz nasljednik cesarevič, vrhovni načelnik vojničkih škola, za dobro našao kupiti kadetskomu korpusu onu zemlju, gdje je onaj šančiste i narediti, da posljednje znake poltavskoga boja oprave sami pitomci ovoga korpusa.

Iz Petrograda javlja „II. N.“: „Car neprestano razgleda vojsku. Posljednjih danah nisu generali toliko putovali. Jedini general pješništva i član ratnog vieća, Kuprianov I. otišao je iz Petrograda. Odkako je priobčena okružnica grofa Nesselroda, još se više utvrdilo prijašnje mnijenje, da Rusia naime neće odustati od pokrajiteljstva, što joj nad pravoslavnom istočnom crkvom i gerčkim křstjanima u Turskoj pravedno pripada. U ostalom i ovdie uvidjaju težki položaj, u koji je politika Rešidpaše ovdašnji kabinet dovela. Alternativa ili rat objaviti ili izgubiti ugled kod istočnih křstjanah tim se više osietja, pošto se kod previšnjega miesta rat baš neželji, a opet nešto da se sledbenici istočne crkve kompromitiraju.

Gerč Makros, konjanički kapetan kod nieke ulanske regimente, imenovan je pobočnikom knoza Gorčakova, kome je dano zapovjedništvo nad vojskom kod Pruta. — Ovdie se očekuje iz Pariza tajni savjetnik, grof Mihajlo Hreptović, car. ruski poslanik u Briselu. — Što se u inostranim novinama govorilo o poslanstvu ministra pravosudja Panina, sasvim je netemeljito. On je dobio uraub, da ide u kupelj a nikakvih nalogah. Svako dakle izjavljeno ministra ima se smatrati kao privatno mnijenje. Po zapoviedi cara nadgledat će se sad zaklada invalidska po carskoj kontroli. — Kolera je u Moskvi prestala. Posljednjih danah došlo je u Moskvu više znamenitih višjih vojnih i gradjenskih činovnikah.

Francuzka.

Iz Pariza od 21. lipnja donosi „Czas“ slijedeći znameniti dopis: Ruski poslanik Kiselev imao je vrlo burna dogovaranja stranom s ministrom izvanjskih poslova Drouin de Lhuysom, a stranom sa samim carem u pogleda istočnoga pitanja. O dogovaranjima s carem pripovijeda se, da bi ulaz Rusah u podunavske kneževine bio prekrsaj traktata samo s Turskom a ulaz flotah englezke i francuzke bio bi prekrsaj pogodbe europejske, pa je tada Kiselev upitao cara, šta bi ovaj činiti namieravao, ako ruska vojska zbilja prodje preko Pruta?

Car mu je na to odgovorio: „Moji poslanici dohili su za taj slučaj shodan naputak.“ — I nieka siednica ministarskega vieća, u kojoj se o tom pitanju razpravljalo, biaše vrlo burna. Pa kad je u istoj jedan ministar upitao: „Pa šta ćemo raditi onda, ako nas Englezka ostavi?“ odgovorio je car: „Onda ću ostaviti Carigrad i marširati u Belgij!“ (?) Osnova, koju Francezka u slučaju rusko-turskog rata sledovali namierava, u tom sastoji: Prelaz ruske vojske preko Pruta smatrat će se za casus belli izmedj Turske i Rusie, prelaz pako Rusah preko Dunava za casus belli izmedj Rusie i Francezke. U svakom će slučaju sdružena englezko-francuzka flota ući u Dardanelle i pred Carigradom namiestiti se. Francezka će odmah 200,000 momakah dići, 40,000 na južnim granicama smiestiti, posadu rimsku za 15,000 pomnožati i u društvu s Englezkom 32,000 momakah od pješacke vojske u Tursku poslati (?). A prekoraće li Rusi preko Dunava, onda će i flota pod admiralom Baudinom (?) ući u Bosfor, a englezka flota preko Sunda u istočno more. Govori se, da je car izradio za taj slučaj manifest na Europu, koji će onda u „Moniteuru“ izći (?).

— Senat francuzki sastoji iz 154 člana, imenito 2 princa, 6 kardinalah, 6 maršalah i 2 admiralah, zatim iz 138 po caru imenovanih Po ustavu može ovih posljednjih biti 150, dakle može još 12 car imenovati.

Službeno bōrzojavno objavljeno bečke burze od 2 sēpnja 1853.

Tercij derž. papirah. u ar		Tercij stranah. u ar		Kratk. rok	
Deržav. obveznice sa 5 pct.	93 3/4	Amsterdam za 100 holan f.	91 1/2	2 mjes.	1 mjes.
„ od g. 1852	5 1/2	Augsburg za 100 f. current	105 1/2	2 mjes.	2 mjes.
„ „ „	5	Berlin za 100 prus. talirah		2 mjes.	
„ „ „	3	Vatrelava za 100 pr. tal.		2 mjes.	
„ „ „	4	Frankfurt na Majnu za 100	106 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	Genova za 100 piemont. lirah		2 mjes.	
„ „ „	4	Hamburg za 100 mar. ban.	81 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	Lipko za 100 forin ih		2 mjes.	
„ „ „	4	Livorno za 300 tosk. lirah	109 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	London za 1 funt sterl.	10 4/8	2 mjes.	
„ „ „	4	Lyon za 300 fr.		3 mjes.	
„ „ „	4	Milan za 300 austr. lirah	109 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	Marsella za 100 frank.	129 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	Pariz za 300 frank.	129 1/2	2 mjes.	
„ „ „	4	Prag za 100 for.		2 mjes.	
„ „ „	4	Prst za 100 for.		2 mjes.	
„ „ „	4	Vienci za 100 austr. lirah		2 mjes.	
„ „ „	4	Dukurost za 1 for. parah		31 dan	
„ „ „	4	Arigra za 1 for. parah		31 dan	
„ „ „	4	Myrnu za 1 for. parah		31 dan	
„ „ „	4	Gočaj novca			
„ „ „	4	Parisk. dukat			
„ „ „	4	Zajam od 1851 Slovo A			
„ „ „	4	„ B	107 1/2		
„ „ „	4	Lombardski			
D i o n i c e.					
Slovene željez. po 1000 fr.	2710	Krak.-g. složke po 100 t.			
Bečko-gloz. želj. „ 500 „	848 1/2	Aust. dun. paroh. 500 f.	760		
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „	126	Aust. Lio. n. Těratu 500 „	612		
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „		Bud.-pekt. lanč. 500 „			
Požun.-těrn. 1. izd. „ 290 „		Galic. založn. 40 „			
„ 2. izd. „ 290 „		Srećke Esterhazy 40 „			
„ 3. izd. „ 290 „					
„ 4. izd. „ 290 „					
„ 5. izd. „ 290 „					
„ 6. izd. „ 290 „					
„ 7. izd. „ 290 „					
„ 8. izd. „ 290 „					
„ 9. izd. „ 290 „					
„ 10. izd. „ 290 „					
„ 11. izd. „ 290 „					
„ 12. izd. „ 290 „					
„ 13. izd. „ 290 „					
„ 14. izd. „ 290 „					
„ 15. izd. „ 290 „					
„ 16. izd. „ 290 „					
„ 17. izd. „ 290 „					
„ 18. izd. „ 290 „					
„ 19. izd. „ 290 „					
„ 20. izd. „ 290 „					

SLUŽBENI LIST.

(99—Dp.) 7

(5—4)

Prodaja kuće.

Kuća na baštinu pdkojnog Nikole Cvetkovića spadajuća, u gornjoj ilici pod br. 763 ležeća te na 6656 for. 40 kr. srebra sudbeno procijenjena, prodavati će se dne 9. sēpnja 1853 u 3 sata poslie podne putem javne dražbe. Uvjeti dražbeni mogu se uviditi kod podpisatog oporoke ověřitelja.

U Zagrebu 16. lipnja 1853.

Juraj Boleslavski, oporuke ověřitelj.

Br. 2950. (197—Izv.)

3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu masse pomnjika dozvoljena dražbena prodaja kuće sa pristojalosti na stiečajnu massu suprugah Franje i Dore Kelemen spadajuće u ovom gradu na Velikoj Ledini pod br. 593 ležeće, te sudbeno na 1872 fr. 43 kr. srebra procijenjene.

U tu svērlu se dražbeni roci za dne 29. kolovoza i 29. rujna tek. god. u 3 sata poslie podne ćpredieljuju.

Uvjeti dražbeni mogu se prigodom dražbe ili prie kod suda ugledati.

U Varaždinu 28. lipnja 1853.

C. k. kotar. sud grada Varaždina, Kavič. k. sudac.

Br. 7838.

Oglas

c. k. hrvatsko-slavonskoga financiálnoga zemaljskoga ravnateljstva, u obziru nagodbah za proizvodjanje žganice u godini 1854.

Visoko c. k. ministarstvo financiah našlo je naredbom od 12. lipnja t. g. br. 22253 za dobro dopustiti sklapanje nagodbah za proizvodjanje žganice i za godinu 1854 polag ustanovljenjah obstojećih za tekuću godinu 1853.

To se dostavlja do obćeg znanja s dodatkom, da se u ovdašnjem oglasu od 1. sēpnja 1851 (zemaljsko-zakonski i vladni list br. 116 stranka 664) nalaze uvjeti, pod kojima se mogu nagodbe za proizvodjanje žganice iz brašnavih i nebrašnavih tvarih sklopiti s obćerničkim — ili takvim proizvođiteljima žganice, koji se služe prostom spravom za žganje t. j. takovom, kojom se nemože neposredno proizvođjati žganica već samo paloka — isto tako i za proizvodjanje žganice iz voća s posiednicima prie nepodložnim, koji nepeku žganice obćernički ni umietnom spravom.

U ostalom budući da je visoko c. k. ministarstvo financiah dopustilo nagodbe za proizvodjanje žganice tako iz brašnavih, kako i iz nebrašnavih tvarih takodjer obćerničkim i prie nepodložnim proizvođiteljima žganice, koji se služe umietnom spravom za žganje, to su za ove valjnjeca osobita ustanovljenja pod 29. sēpnja 1852, br. 7769. sredstvom z. m. - zak. i vlad. lista na strani 575 od god 1852 do obćega znanja dostavljena.

U Zagrebu dne 17. lipnja 1853.

Nr. 7025.

Concurs-Kundmachung

der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Bei dem k. k. Hilfszollamte II. Classe zu Novi ist die Einnahmersstelle mit dem Gehalte jährlicher 400 fl. C.M. nebst Naturalquartier, mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage in Erledigung gekommen.

Der Concurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis zum 20. Juli l. J. eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist, bei der k. k. Finanz-B. zirks-Direction in Fiume einzubringen und darin über die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntnisse der Zollmanipulation, des Kassa-Rechnungs-Untersuchungs- und Kanzleigeschäfts, der deutschen, kroatischen oder einer verwandten slavischen, so wie der italienischen Sprache, gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Kaution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 8. Juni 1853.

OGLASNIK.

(109—Dp.)

(2—2)

Prodaja kočie.

Nalazi se na prodaju jedna kočia (karuce) sa 4 siedala, iz nutra liepo ukršćena. Tko bi jo rad kupiti, neka je ogleda kod „lovačkog roga“ u ilici.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

ovim ovo izlaze
vaki dan izvanredni
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvratina: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćase do 16
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Početkom ovoga mjeseca srpnja nastala je druga pola godine; s toga se p. n. štovano občinstvo pozivlje, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ s „Danicom“ obnovi, i to domaći s 4 fr., izvanjski poštom sa 6 fr.; — na četvrt godine: domaći s 2 fr., poštom s 3 fr. sr.; — posebno predbrojenje na „Danicu“ prima se samo na pol godine, i to za domaće s 1 fr., za izvanjske s poštom 1 fr. 15 kr.

Zvanična čast.

8574. 1853.

Njegovo c. kr. apostolsko veličanstvo do-
stojalo je najvišjom poveljom od 22. ožujka
1852 Josipu Neumajeru građanskome klermaru
u Beču izklopnu povlastnicu na dvie godine po-
dieliti na njegovu novo pronadjenu spravu za
bérže, čistie i bielle pranje rubja bez kefe. Po-
vlastnica ova proteže se na temelju §. 24. i 51.
najvišjeg zakona o povlasticah za obrambu no-
vih otkritjah, iznašastjah i popravakah u pod-
ručju obértnosti od 15. kolovoza 1852 (h. sl.
zem. zak. vlad. list kom. 21. 1852 br. 168) na
obsieg kraljevine hrvatske i slavonske tako, da
pod kasan u rečenom zakonu opredieljenu ne-
smie nitko ovu povlastnicu dirati i povriedjivati,
no ipak da ova povlastnica, koja u ostalom sa
izmakom 22. ožujka 1854 moć svoju gubi, po-
lag §. 51. spomenutog zakona nemože biti na
štetu onim žiteljem ovih kraljevinah, koji bi prie
oglašenja ovog razprostranjenja bili u istinu jurve
izvršivali svoje povlašćeno pravo o tom istom
iznašastju. Što se ovim za ravnjanje i obdrža-
vanje obnaroduje.

U Zagrebu dne 25. lipnja 1853.

Miesto svietlog bana
podban,
Benko Lentulay.

9595. 1853.

G. Matia Magdić c. k. uredovajući gradje-
vni računovodja tvérdjave u Petrovaradinu, je
za nevoljom stradajuće žitelje obćinah Severin,
Bosiljevo, Ribnik i Netrečić u županii zagrebač-
koj pripomoć u 10 fr. sr. doprineo.

Što se s tim dodatkom do obćeg znanja
dostavlja, da se pomenuti dar na svoje opre-
dieljenje odpravljuje, dočim se čoviekoljubivom
darovniku iskrena zahvala izražuje.

U Zagrebu 28. lipnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 3379—1853.

Po presviet. g. c. k. vèrh. županu riečkom
ovamo su — po tamošnjem gradskom poglavar-
stvu sakupljeni 5 fr. 12 kr. sr. za žitelje me-
djimurske miesta Goričan — a odovud na svoje
opredieljenje dostavljeni.

U ime oštetjenih ovime se darovateljem na
tom daru javno zahvaljuje.

U Varašdinu 30. lipnja 1853.

C. k. vèrh. župan na dopustu,
c. k. županijski savjetnik
Milanković.

Nova predplata.

Komadom XII. „razdiela I.“ zemaljsko-
vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavo-
niu, što je na 27. lipnja t. g. izdan i razposlan,
dospjela je stara predplata; tko dakle želi zem.
vladni list i nadalje imati, neka na sliedećih 60
tiskanih arkah njegovih predplatu obnovi, i to
u miestu s 2 fr. sr., poštom s 3 fr. 45 kr. sr.

Odpravništvo zem. vladnog lista za
kraljevine Hrvatsku i Slavoniu.

Hrvatska. Slavonja, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Naknadno k jučerašnjem iz-
viestju o pèrvoj košnji Hussey-eve makine za
košenje stèrni, učinjenoj dne 28. lipnja t. god.
na Botincu, dobru g. Ambr. viteza Vranicana,
imamo polag „Gosp. Novinah“ još prijaviti, da
je prigodom tom makinu ravnao g. Dane Šulc,
makinista iz Karlovca; isti g. misli na makini
načiniti nieke promiene, ter prilagoditi makinu
našim okolicam (kao što su to učinili u Alten-
burgu i t. d.), pa kao što „Gosp. Novine“ ču-
ju, bit će tada opet proba. I ako se nadje, da
promiena g. Šulca valja, onda će on iste ma-
kine i sam praviti u priličnu cionu, te se već
unapred preporučuje gospodi zemaljskoj.

— Nieki bečki list javio je iz Lavova od 28.,
da su Rusi ušli u podunavske kneževine. Naj-
novia službena izviestja iz Lavova i Jaša
ništa o tome nespominju i kod odlazka
jučer iz Petrograda stigavih depešah nije još
d a n a zapovied za ulaz u rečene pokrajine,
premda je već tamo prispio odgovor Rešidpaše
na posljednji zahtiev ruskog kabineta. Time je
dakle viest rečenog lista nêtemeljita iskop-
čana s njome razmatranja svakako prerana.

(Oest. Corr.)

— O poznatoj onoj slici Dušana, što se g.
Šalgeti u Dalmaciji ponudio napraviti (kako smo
to u svoje vrieme javili), čitamo sad u niekom
broju „Svetovida“, (kojega učredništvo razpo-
slalo je naknadno sve brojeve svojim predplat-
nicima, što su do dobitog dozvoljenja zaostali
bili), da bi pomenuta slika bila široka oko 14
stopah niemačkih a visoka okolo 10½ stopah.
Za istu sliku živopisac ište 1,500 for. sr. i to
500 for. odmah, kako se pogodba utvèrđi, koje
bi on na jedno svoje dobro u Zadru oslonio,
a ovo zato, da bi u slučaju njegove smèrti,
ako bi ga ova postigla prie nego što bi dielo
dovèršio, njegovi nasliednici izplatili gore na-
značenu sumu onome, koi bi ju položio. — Ži-
vopisao ište pri tom 5 godinah za dokončati
svoju sliku; jerbo veli, da za tri godine nepre-
stano radeći tek bi ovo ka koncu priveo, a
ište 5 godinah rad mnogih nepredvidnih uzro-
kah i bolesti, a osobito za rieči svierovati. —
G. Šalgeti već je obrazac sa uljem dogotovio.

— „Slov. Nov.“ pišu, da će svatba kneza
Mihajla Obrenovića biti mjeseca kolovoza.

— Izvèrstni pievač u Beč g. Ander, koi je
obolio bio, već se poniešto oporavlja, niti će
bolest ova njegovu životu ni umietničkoj nje-
govoj sposobnosti kakov ušèrb učiniti.

— Pèrvi broj rusinskoga novoga časopisa
„Lada“ već izišao. Pisan je okruglom ćirilicom.

— Gospodin general Majerhofer nalazi se u
Beogradu, i kao što se čuje, ići će u Kraguje-
vac, da posieti knjaza i Knićanina.

— U Zemunu je tèrgovina sasvim stala, često se
dogadja, da parobrodi bez ikakvog tovara ova-
mo dolaze, i počem niekoľiko danah ovdie pro-
bave, opet prazni dalje idu.

— Bivši dalmatinski episkop gosp. Mutibarić
izabrao je miesto svoga buduće prebivanja grad

Rieku. On je već i brod najmio i ukèrcao svoje
pokućstvo i stvari, koje šalje u Rieku.

Iz Dalmacie javljaju, da kiše, koje nepre-
stano padaju, pričinjavaju mnogo povodnje, i ako
ovako potraju, bojati se, da će žita i usievi
propasti.

Austria.

— (K istočnom pitanju.) U ovaj bip, gdje
journali o spremanjima Rusie i porte mnoštvo
javljaju, i gdje je jedan bečki list na čelu lista
velikim pismenima javio, da mu iz Lavova od
28. pišu, da je jučer u večer prispjela iz Jaša
viest, da su Rusi ušli u podunavske kneževine;
u ovaj upravo bip imamo sav temelj za viero-
vati, da je rusko-turska razmirica u novu fazu
stupila, koja na mirovno riešenje pitanja daje
mnogo veći izgled, nego li se to uzeti moglo
posljednjih prošlih danah. U neumornom i lo-
yalnom nastojanju, da se svako ozbilnije sra-
ženje izmedj ruskog i turskog kabineta pred-
predi, ponudila je Austria u obstojećoj razmi-
rici svoje posredovanje putem bons offices, i
kao što iz pouzdana izvora doznajemo, ovo je
posredovanje primljeno. Uslied toga je
pozvani ovamo iz Milana c. k. fzm. grof Gjulaaj
jučer, u večer (30. lipnja.) u posebnom na
ovu stvar odnosećem se poslanstvu
odpravljen u Petrograd.

U pratnji grofa Gjulaaja nalaze se, kao po-
slanstvu u Petrograd dodani, c. k. fml. Stei-
ninger uz više ostalih višjih oficirah. Mislimo,
da posredujućem ovom koraku našeg kabineta
možemo osobitu važnost podieliti iz onoga raz-
loga, jer već u onoj okolnosti, što je i Rusia i
Turska ponudjeno posredovanje austrijsko pri-
mila, leži već jedna čast uspieha. Da je Austria
više nego ikoja druga vlast pozvana, da u ob-
stojećoj rusko-turskoj razmirici preuzme i iz-
vede posredovanje, netreba nikakva razjasnji-
vanja; jedan pogled na zemljokaz o tom nas
uvierava. S toga mislimo, da možemo već sada
nasnačiti, da i u onom slučaju, kad bi posied-
nutje kneževinah podunavskih i sliedovalo, mir
se nikako narušiti neće. U ostalom doznajemo
zajedno, da izčekivana zapoviest za prelaz pre-
ko Pruta 24. lipnja još nije iz Petrogra-
da otišla.

Radostnu ovu nadu o uzdržanju mira die-
li s nama i naš dopisatelj iz Jaša, koi nam
od 24. lipnja piše: „Car. ruska vojska nije do-
sada prešla preko Pruta i kao što se glasi, do-
bili su njezini zapoviednici nalog, da svoje sa-
danje položaje do dalnjih naredbah neostave. I
ovdie se od dana do dana više nadaju, da će
se razmirica izmedj Rusie i porte posredova-
njem carsko-austrijskog kabineta mirovno rie-
šiti. — Dne 21. o. m. došao je iz Bukurešta u
Jaš car. ruski glavni konzul Kačinski, te je
drugog dana u pratnji ovdašnjeg ruskog kon-
zula Giersa nastavio svoje putovanje u Kišenev
u Besarabii. O svèrhi njihova putovanja raznose
se ovdie kojekakvi glasovi.“ (Presse.)

— U sliedstvu poziva, po njegov. velič. caru
ruskom na njegov. velič. cara austrijskog još
prie niekog vremena učinjenog, da se nieki

Rusija.

viši oficiri u tamošnjoj vojsci logor odasliju, gdje je apostolsko veličanstvo na to izabralo gg. fzm. grofa Gjulaja i fml. barona Steiningera, koji će u Petrograd otići. (Oest. Cor.)

— „Lloyd“, koji je 1. srpnja javio, da su Rusi ušli u Moldaviju i Vlašku, piše 2. srpnja: Danas se još uvijek dvoji o ulazu Rusah u podunavske kneževine. Bilo kako mu drago — i mi ćemo za kratko vrijeme dobiti pouzdanih vijesti — u višim društvima bezazljivo nadaju se u mirovno poravnanje rusko-turske razmirice. Poslanstvu fzm. grofa Gjulaja, koji je bërzojavom u Beč pozvan (i prekjucer u Petrograd odputovao) podaje se velika znamenitost. Govori se, da će on medju ostalima pripravliti ruski dvor, da izvanrednog turskog poslanika, koji ima iz Carigrada u Petrograd poći, je već otisao, priatno prieme.

— Čini se, piše isti list, da se razmirice sa Švajcarskom neće tako naglo izjednačiti, kao što su to neki listovi nedavno dopisali. Podpuno prijateljska odnošenja izmedj Francezke i Švajcarske mogu istom onda nastupiti, ako Švajcarska pravednim zahtjevima bečkog kabineta sasvime zadovolji. Da se pako to još nije dogodilo, proizlazi iz neke vijesti, koju se „Bohemia“ priobćila, i koja javlja, da je austrijski poselovodja, grof Karnicky od 22. lipnja nalazi u Francensbadu u tamošnjoj kupelji. I tamo se izpravlja ona viest, kao da je on preko Praga u Bern odputovao.

— Neki berlinski list piše iz Jaša od 20. lipnja, da se ratna spremanja tako s ruske kao i turske strane spremaju na veliko. Porta uztraja u svojem odporu, premda joj je iz Petrograda poslan dragi ultimatum. Za danas u večer uređen je dočetak stanjućeg u Bukureštu ruskog glavnog konzula Halčinskog. Knjaz mu je na susret poslao jaškog ispravnika (nadstojnika), pukovnika Raneti-a. On će odsjesti kod ministra unutarnjih poslova, Konstantina Štourdne. — Okolnost je ova grad Jaš u veliki strah utierala. Zašto je ruski general-konzul iz Bukurešta otišao? Zašto dolazi on upravo sada u Jaš? — Drago se ništa nepita. Slutnjam i kojekakvim glasovima neima kraja ni konca.

— Oci Jezuite, kojima je nedavno poviereno obučavanje u ternaškom sieminištu (u Ugarskoj), dobit će, kako se čuje, za kratko vrijeme još neke učevne zavode u Ugarskoj.

Srbija.

U Beogradu, 26. lipnja. Gosp. general-major austrijski baron Majerhofer došao je ovamo s jednim još oficirima većim. On će odavde ići u Sarajevo. Govori se, da je donio od cara austrijskog za našeg i knjaza i g. Kničanina liepih pušakah i pištoljah na dar. Njegovo veličanstvo je lane prolazeći ovuda obećalo poslati knjazu i gosp. Kničaninu dobrih pušakah i pištoljah na dar. Paša beogradski dobio je od Omer-paše, glavnog upravitelja vojske, koja se skuplja u Bugarskoj, zapoviest, da grad dërži za obranu dobro spreman. On je to već učinio; topove, taneta i sami fitilji stoje po bedenima spremjeni. Vojska turska, koja se ovdje u posadi nalazi, dobila je zapoviest, da je spremna za odlazak. Ako ode, čuvat će grad ovdašnji Turci, koji u varoši žive, i kojima je to već obznanjeno. (S. D.)

Turska.

Oba parobroda „Niger“ i „Retribution“ prispieše 16. u Carigrad. „Niger“ donio je lordu Redcliffu viest, da se sdružene, francezka i englezka, flote nalaze u Bešika Bait. Englezka flota ima do 8000 momakah sa 700 topovah i očekuje dalnja podkrepiljenja; francezka broji 10,000 mornarah sa 900 topovah, pa se još više brodovah ratnih izčekuje.

„Journal de Constantinople“ veli, da, kad bi do rata došlo, o čem medjutim ni misliti, da bi flotom zapoviedao admiral Dundas a kopnom vojskom neki francezki (?) general. Kao što turski listovi vele, ima dobro izvježbane i sa svim nuždanim snabdjevene turske vojske gotove 260,000 momakah, a 40,000 dobrovoljacah već se je stavilo.

Iz Odesse od 20. lipnja piše „Triest. Ztg.“ Otmorodovanje Nesvjetlove note u ovdašnjem listu „Journal de Odesse“ smatra se po trgovcima kao znak, da je rat neizbježiv, s toga je s njima zavladao panički strah. Svi poslovi zapeli su.

Iz Petrograda 24. lipnja. „Journal de St. Petersburg“ navodi onaj zapisnik od 15. veljače 1830 (o uredjenju Gërčke), po kom je Francezka tada očit priznala, da izvrđiva nad katolicima u Turskoj posebno pokroviteljstvo, pa je to isto Englezka onda i priznala. (Mi smo oielu dotični članak rečenog zapisnika priobćili.) Po ovom, primetkuje, „Journal de St. Petersburg“ razsuditi valja, koliko li je moći dëržati do tvërdjenjah francezkih i englezkih journalah, koji sad na svo upa trube, da se pokroviteljstvo Francezke nad katolicima u Turskoj ne može usporediti s onim pokroviteljstvom, što ga Rusija sad sa istočne sliedbenike zahtjeva.

— „Varšavski Kurir“ javlja, da g. Ozerov s cilim poslanickim osebljem boravi u Odesi.

Francezka.

Iz Pariza, 28. lipnja. Ministar unutarnjih poslova, g. de Persigny, pozvao je danas u jutro k sebi sve učrednike pariških journalah i njima injavio, da namierava obseg politickih razpravah razgraniti. Ministar dao je tom prigodom za razmijeti, da će se i strogost štamparskog zakona ublažiti, kad bude vlada ućvërstjena.

Izviestja, što su s posljednjim parobrodom stigla u Marseill, nisu bila još na burzi poznata, sasvim tim osiguravalo se je, da su Rusi prešli preko Pruta.

Jucer u večer prispio je na ovdašnje rusko poselamitvo diplomatski agent, sin kneza Vorencova, i donio, kao što se glasi, važnih depešah. On je danas odputovao dalje. Kako se tvërdi, depeše su vrlo uznemiriteljne, te se iz njih za sigurno rat izvodi.

Iz Rima pišu, da je papa potpisao pomilovanje pukovnika Calandrellia, za kog se je, kao što je poznato, njeg. veličanstvo kralj pruski zauzeo, i koji bioše jedan od përvih oficirah rimske revolucije. I francezki oficiri tamošnje posade molili su papu za njega.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 4. srpnja 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u st.	Tečaj mienb.	u st.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	94	Amsterdam za 100 holan. f.	100	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	83 1/2	Augsburg za 100 f. current	109 1/2	2 mies.
„ „ „ 5 „	„	Berlin za 100 prus. talirah	„	2 mies.
„ „ „ 3 „	75 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	„	2 mies.
izvuceneobv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz. b.	„	Frankfurt na Mainu za 120 Genova za 300 piemont. lirah	108 1/2	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma od g. 1850 sa 5 „	217 1/2	Hamburg za 100 mar. ban. Lipsko za 100 forintih	81 1/2	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	100	Livorno za 300 tosk. lirah	109 1/2	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	London za 1 funt sterl.	10 47	2 mies.
„ „ „ 2 „	„	Lyon za 300 fr.	„	3 mies.
Obveznice obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Firenci i Genui ućinjenog zajma, galičke „ „ „	„	Milan za 300 austr. lirah	109 1/2	2 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandiji ućinjenog zajma	„	Marseilla za 300 frank.	129	2 mies.
stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slovačkih, stajerskih, oruških, kranjskih, goričkih, bečkoga oberkammeranta.	„	Pariz za 300 frank.	129 1/2	2 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa 5 „	93 1/2	Prag za 100 for.	„	1 mies.
Naputnice redižnje blagajne Godišnji disconto	1408	Terst za 100 for.	„	3 mies.
Bank-akcie komad po	1408	Mletci za 300 austr. lirah	247 1/2	31 dan
		Bukurešt za 1 for. parah	436	31 dan
		Carigrad za 1 for. parah	„	31 dan
		Smyrna za 1 for. parah	„	31 dan
		Tečaj novca	„	„
		Carški dukati	15 1/2	„
		Zajam od 1851 Slovo A	107 1/2	„
		„ B	„	„
		Lombardzki	„	„

Dionice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2215	Krak.-g. sleške po 100 f.	757
Bečko-glog. želj. „ 500 „	851 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	„
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200 „	126 1/2	Aust. llo. u Terstu 500 „	„
Budiej.-Gm. Linz ž. „ 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Požun.-tërn. ž. 1. izd. „ 290 „	„	Galič. založn. 4 „ za 100 „	„
2. izd. „ 200 „	„	Srečke Esterhazia 40 „	„

SLUŽBENI LIST.

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind mehrere unentgeltliche Komptopraktikantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um eine dieser Stellen haben ihre Gesuche — und zwar diejenigen, welche bereits in Staatsdiensten stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörden — bis 15. August l. J. bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen und darin nachzuweisen:

a) das Lebensalter

b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, und nach Umständen die zugehörigen Erlasse des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner 1851 abgelegten Staatsprüfungen,

c) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer derselben nahe Verwandten slavischen Sprache.

Auch haben die Bewerber anzugeben ob und in welchem Grade sie mit Beamten des hiesigen Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 23. Jani 1853.

(66—DS.) 7 9

(3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Wegen des ob Mangel hinreichender Konkurrenz unbefriedigend ausgefallenen Resultates der am 1. d. M. zu Podused stattgefundenen Lizitation des alten Materials der dort bestandenen ärarischen Brücke wird dasselbe und zwar.

1. Laibacher viertelschiff 316 Rundstämme, 2598 Pfosten und das sonstige im entsprechender Anzahl vorhandene sortenweise aufgeschlichtete Holzwerk, ferner 7 eiserne Bolzen 65 Pilotenschuhe dann alte eiserne Klammern und Nägel in beiläufigen Gewichte von 12 Zentnern am 14. d. M. Vormittags um 9 Uhr öffentlich veräußert und sogleich an Ort und Stelle gegen baaren Erlag des Erstehungspreises unmittelbar nach dem Abschlusse der Lizitations-Verhandlung an den Meistbietenden übergeben werden.

Der Ausrufspreis besteht in 830 fl. CM. als den höchsten Anbothe der am 1. d. M. stattgefundenen Lizitation — daher das auf die Dauer der Lizitations-Verhandlung zu erlegenden Vadium mit 50 fl. festgesetzt wird, welches von dem Ersterher des Materials auf die Kaufsumme zu ergänzen kommt.

Nach Abschluss der Verhandlung wird kein nachträglicher Anboth angenommen.

Von Seite des k. k. kroat.-slavon.-dalmat. Militär-Gouvernements.

Agram am 2. Juli 1853.

Br. 2579. (198—Izv.)

(3—1)

Izrok,

kojim se sazivaju vierovnici zaoštavštinski.

Ces. kr. kotarski sud jastrebarski poziva sve one, koji iz zaostavštine dana 28. svibnja 1853 u Laduču sudbenom kotaru bërdovačkom s oporukom preminuvšega Stjepana Persana poslužnika kod c. k. komornika Stjepana Jellačića na imanju Laduč štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 9. kolovoza 1853 ili dodju pred ovaj sud, ili neka d. onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izćerpila, nikakvoga dalje prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski sud u Jastrebarskoj dne 2. srpnja 1853.

Balogh s. r.

Na br. 704. (199—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Pošto na dražbi dne 16. lipnja 1853 na stran g. Josipa Kosa najmitelja dobra Ljubeškog proti Matijaniću drugie Švaba iz Ljubešćice nitko niti procienbeu svotu obećao nije, s toga u čutu §. 521 g. p. nove dražbe rok za dan 16. srpnja t. g. u 10 sati pri podne na lice miesta ustanovljuje se, koi dan čedu se pod cieniem vriednosti prodavati sliedeća pod zatvor stavita, i to: oranice Jalsina na 24 fr. sr., pri melinu na 30 fr. sr., pod Budincom na 40 fr. sr., Matiašec na 80 fr. sr., Gjurinicevo na 30 fr. sr. precienjene, — i livade Terstina, Šumec, Vuglenica i Močvarina na 40 fr. sr. kao i gorice grunteve na 5 fr. sr. precienjene; — pravo kakovo na pomenute predmete imajući prie istog roka 4 dana sudu dokazati imadu, poslie bo obzir uzeti se neće.

Vadium kupac jednu četvrtu stranu polag precijenbe od kapitla želečeg predmeta položiti morat će.

Dano od c. k. kot. suda novomarskog dne 17. lipnja 1853.

Ljud. Bellošević.

Nr. 8035

Kundmachung.

Bei dem k. k. Forstamte Fekine ist der Posten eines provisorischen Amtsschreibers mit 300 fl. Besoldung, 20 fl. Quartiergeld und 6 Klaftern Deputatholz in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diesen zu besetzenden Dienstplatz haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, wenn sie bereits im Staatsdienste sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnsitzes, (welche sich über die Eigenschaften auszusprechen haben wird), bis 15. August d. J. an die k. k. Finanz-Bezirks-Direction Fiume einzubringen, und darin durch Original-Dokumente oder beglaubigte Abschriften ihr Alter, Religion, körperliche Gesundheit, Stand (ob ledig, verheirathet oder Witwer nebst Angabe der Zahl der Kinder), die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung, die erhaltene Vorbildung, die volle Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer verwandten slavischen Sprache, das politische und sittliche Betragen nachzuweisen. Der Besitz von Forstkenntnissen wird besonders berücksichtigt werden.

Nebstdem hat jeder Dienstwerber anzugeben, ob er mit einem der Finanz-Landes-Bebehörde unterstehenden Beamten verwandt oder verschwägert ist.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram den 22. Juni 1853.

Br. 1781. (129—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Buduć da je razpisana i putem službenih narodnih novina pod brojevima 216, 220, i 221 od godine 1852 oglasena jeftinba u obziru sagradit se imajućih u smislu dozvoljenja vis. c. k. banske vlade od 4. srpnja 1852 br. 6396 i odnosno županijskog naloga od 26. srpnja 1852 br. 3235 na drumovima občinah Zlatar i Budinščina područja c. k. podžupanije krapinske ozdo naznačenih mostovah, bezuspješna ostala, to se u smislu višje naredbe nova jeftinba ovime razpisuje, koja će se dne 14. srpnja t. g. u c. k. podžupanjskom uredu u Krapini obdržavati.

Troškovi gradjenja proračunani su na 1884 fr. 42³/₄, kr. sr. i to:

U obćini Zlatar kod Lovrećanih most br. 1 na 213 fr. 89¹/₄ kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 2 na 172 fr. 22 kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 3 na 227 fr. 35 kr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 4 na 229 fr.

U obćini Budinščina:

Kod Turnišća i Batine mostovi br. 5, 6 i 7 na 601 fr. 26³/₄ kr.

Kod Konščine most br. 8 na 240 fr. 4 kr.

Kod Budinščine " " 9 " 200 " 35³/₄ kr.

Uvjeti jeftinbe jesu:

1. Poduzetnik mora odmah 10% jamčevinu od ugovorene svote položiti.

2. Mora se obvezati, da će odmah po učinjenom i odobrenom ugovoru dielo preduzeti.

Gradjenje oto na se primiti želeći pozivlju se, da na rečeni rok i miesto, ili osobno dodju, ili pako rečenome podžupanjskom uredu zakonito biljegovane pismene ponude podnesu.

Troškovnici i osnovne gradit se imajućih mostovah mogu se svaki dan u uredu rečene podžupanije uvidjeti.

U Krapini dne 26. lipnja 1853.

U službenom odsutju c. k. podžupana Božo Desković,

c. k. okružni perovodja.

(186—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Na temelju zaključka gradskog starešinstva varaždinskog pod br. 240—1852. i odnosno odobrenja visoke c. k. banske vlade od 7. svibnja t. g. br. 12,749—1852 uvesti će se u gradu Varašdinu početkom mjeseca kolovoza t. g. vinska daća, za koje daće uvidjanje i iznajmljenje daržat će se 21. srpnja 1853 u 9 sati pri podne u gradskoj viećnici javna dražba. — Za razvanje naticateljah napominja se, da će se pravo vinotočje u spomenutom gradu na dvie strane iznajmiti i naima potrebite u gradu Varašdinu, i posebice u Varašdinu bregu pod poreznu obćinu gradsku spadajućem — nadalje pri-

mišljaju se, da će naticatelj za grad Varašdin 1000 fr. sr. — a za Varašdin breg 200 fr. u ime jamčevine prie, nega k dražbi pristupe, položiti dužni biti, koje jamčevine mogu se ili u gotovom novu, ili u državim papirima položiti — u ostalom vjerodostajne dokazice vjeru posjedovanja nepokretnog nu nezaduženog imetka primatće se također u ime jamčevine. — Obširni uvjeti mogu se svak-dano u uredu gradskog načelnictva uvidjeti.

Dano iz siedeice gradskog starešinstva na viećnici sl. i kr. grada Varašdina 10. i sljedećih danah mjeseca lipnja 1853. deržane.

Pavao Kovač,

čeonik

Viesoslav Zadrava,

uredni bilježnik.

Br. 5292/m. 520. (65—D.S.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 16. srpnja 1853 i u slučaju potrebe 30. i. m. i. g. prie podne u 9 sati u jutro svakoake vèrsti roba i pokućstvo Andre Meška tergovca zagrebačkoga u Zagrebu u kući Mate Irgolića br. 766 u vriednosti 196 fr. 48 kr. sr. procijenjeno putem javne dražbe za gotove novce prodavati, tako da u slučaju, ako pomenute stvari u pèrvom roku pram cienbenog iznoska prodati se neće mogle, biti će u drugom roku i pod procienom najviše ponudajućemu oručent. Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zemski kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1853.

C. k. predsjednik,

Klobučarić.

Škulj,

tajnik.

Z. S. Br. 5293/m. 521.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 20. srpnja 1853 i u slučaju potrebe 3. kolovoza t. g. prie podne u 9 sati u jutro svakoake vèrsti roba Andre Meška tergovca zagrebačkoga u kući Mate Irgolića br. 766 u vried. 207 fr. sr. procijenjena putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenaznačene stvari u pèrvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku pod procienom najviše ponudajućemu uručene, — kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

C. k. zem. kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Škulj,

tajnik.

Br. 1168. (194—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Potem u br. 92 98 i 100 narodnih ovih novinah pod 16. travnjom t. g. navestjena putem javne dražbe prodaja zaostavšeg imetka Petra, Tome i Gjura Čalićah žiteljah negda Burvaskih u obziru nepokretnosti bezuspješna bi bila: stoga a ovim nova dražba pod istima uvjetima, u oglasu od 16. travnja o. g. navedenim, na 25. Srpnja t. g. u 10 sati u jutro u Borovi obdržati se imajuća, razpisuje i uroćuje se tim dodatkom, da će se dobro najviše obećajućem, ako od nužde bi bilo, i pod procienom dopitati.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju dne 22. lipnja 1853.

Br. 595/1853. (185—Izv.)

(3—3)

Javnoziv.

Svi oni, koji na zaostavšinu umëršeg u Dolci poljodielca Janka Cenka zahtievanje kakovo imaju, pozivaju se ovime na dan 16. srpnja 1853 u 10 sati u jutro u pisarnu ovoga kot. sudišta našičkog s time, da tom prigodom zahtievanja svoja dovoljnim dokazima obzadržavaju predloze, dočim se na kasnia prijavljenja obzir uzeti neće.

U Našici dne 16. lipnja 1853.

J. Jatošić,

c. k. kot. suda našičkoga pristav.

751/z.š.o.

Natiečaj.

Na c. k. gimnazii u Gorici (Görz) ima se popuniti 6 učiteljskih miestah i to dva miesta za latinski i gerčki jezik, dva miesta za zemljopis i poviestnisu, i dva za prirodoslovne nauke i matematiku, pri tom je još napose želiti, da bi barem jedan izmed namiestitih imajućih se učiteljah dokazao sposobnost za podučavanje u nemačkom jeziku i knjižestvu. Osobiti obzir uzet će se također na sposobnost za podučavanje u filozofičnoj prope-devtiki.

S ovam službeno skopčama je plaća godišnjih 700 fr. sr. i privrem. dodatak od dvie sto forintih srebra.

Naticatelji imaju svoje podpuno dokumentirane molbećice najdulje do 15. srpnja o. g. prieko ove c. k. zem. školske oblasti upraviti na c. k. zemaljsku škol. oblast u Tèrstu.

U dotičnim molbenicah ima se ujedno dokazati doba prositelja, vjerozakon, deržavljanstvo, ponašanje, znanje jezika i ine predizobraženosti, pri-

čem se opažuje, da će med namieteljima naticatelji odsuditi veća manjstranost izobraženja i sposobnosti.

Što se uslied dopisa vis. c. k. ministarstva bogostovja i datkah od 2. lipnja o. g. br. 419/1853 ovi do obćeg znanja stavlja.

Od c. k. hrv.-slavonske zem. školske oblasti. U Zagrebu 19. lipnja 1853.

Br. 1388.

Razpis naticčaja

Za područje c. k. banskog stola, kao višjeg zemaljskog suda za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu dozvoljena je jedan kèrvnik, koji će u Zagrebu svoje stelo imati za godišnjom plaćom od četiri sto forintih uz bezplatni stan, oli u pomanjkanju tog razmierna novčanu nagradu, i za paušalom od godišnjih sto forintih za jednog pomoćnika.

Za namiestenje ove službe, kojom je skopčano također i prave na one uzgredice, koje su §. 43. visoke naredbe c. k. ministarstva pravosuđa od 20. travnja t. g. br. 70. u obć. derž. zakon-skom listu opredieljene, razpisuje se ovime naticčaj do 1. kolovoza tekuće 1853 godine.

Naticatelji za ovu službu imaju svoje molbenice na ovi c. k. banski stol u Zagreb putem neposredno sebi predstavljene oblasti propratiti dati, te u njima dokazati dobu života, zavičaj, krjepostnu narav tiela, dopadanje bavljenje i podpunu sposobnost za ovu službu.

Od c. k. banskog stola.

U Zagrebu dne 23. lipnja 1853.

(106—Dp.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Povodom učinutih dne 2. ožujka 1853. sudačkih plienitbah u kući seljakah Ivana i Mate Čemerica u dolnih Čebih pod br. 11 stamujućih, prodavati će se na korist Stefana Babića također žitelja prie kazanog sela u sriedstvu njemu dosudjenih dužnih svotah i troškovah, putem javne dražbe i to dne 11. srpnja 1853 pèrvi, a dne 11. kolovoza t. g. po drugi i zadnji put sva zdanja i zemljišta gore hvaljenih seljakah Ivana najme i Mate Čemerica, ležeća u selu dolni Čehi, pod br. 11. procijenjena dne 9. svibnja 1853 na 745 for sr. i sastojeca iz sljedećih nepokretnostih najme: 1. kuće, 2. hleva za vole, 3. hleva za krave, 4. senika, 5. koprce, 6. kotacah jednih, 7. kotacah drugih, 8. kućnog gruntišta s vèrtom, 9. zemlje orane Pirika, 10. svodnice, 11. mali grojstik, 12. veliki gnojnik, 13. stolišće, 14. Zaveršnica, 15. Galgovica, 16. Čeljukovica, 17. Pašinec.

Kupiti želeći pozivlju se na lice miesta gori opredieljenih danah. Uvjeti dražbeni mogu se toli u uredu dole naznačenog kot. suda, ko što i prigodom dražbah potanko saznati, napoken pozivlju se svikolici pod kakvimgod imenom nahodeći se vieroavnici obć. Ivana i Mate Čemerica, da dotične svoje tražbe pred ovim sudom pismeno ili ustmeno prijave do 11. kolovoza t. g. 1853., neće se bo na poslie predložena zahtievanja nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud okolice Zagreba.

(189—Izv.)

(3—3)

Nagrada.

Buduć se sumnja, da se požar dne 25. travnja t. g. u Domašincu podžupanii čakovačkoj podmetnutjem vatre dogodio; s toga je vis. c. k. ban. vlada uredbom od 11. o. m. br. 8333 opredieliti blagoizvoljela nagradu od 100 for. sr. za onog, koji bi dotičnog palikuću oddao.

Što se ovime do obćeg znanja stavlja.

U Varašdinu 23. lipnja 1853.

C. k. vèrhovni župan na odpustu.

C. k. županijski savjetnik,

Milanković.

Br. 1893. (184—Izv.)

(6—3)

Oglas

O produljenju stiečajnog roka u stiečajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla. Stiečajni rok na 21., 22. i 23. lipnja t. g. god. 1853 iz ovostrane siedeice 23. travnja t. g. broj 1092. u stiečajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla deržane na molbu vjeroznikah produljeni — uslied opetovane molbe po viero-znicima podnesene, da će po svoj prilici oravnanje na korist vieroznikah za rukom pći — prenaša i ustanovlju se na 20., 21. i 22. rujna t. g. 1853 time, da svi oni, koji suprot stiečajnoj massi rečeni prežaduženikah tražbah imaju, da zahtievanja svoja valjanitimi dokaznicami provijdu u smislu čl. 22. 1840 dle naznačenomu sudu na dno opredieljeni rok tim sigurnie prijave, jerbo kasnie prijavljena zahtievanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 13. travnja t. g. br. 1092 ujedno se javlja, da je privremenim skèrbnikom stiečajne grmadie nadalje pridèržan odvjetnik g. Janko Gvondanović, a braniteljem par-nite odvjetnik g. Virgilio Medunio.

C. k. zemaljski sud u Karlovcu dne 16. lipnja 1853.

Lipovčić, v. r.

Lopašić, tajnik.

Br. 4738. (190—Lzv.)

(3—3)

Poziv.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja da je na molbeno zahtjevanje župnika dubronečkog g. Josipa Gallovića kao upravitelja masse umervžeg Mikule Klafurica vèrhu preostavšeg prezaduženog imućva istog Mikule Klafurica zakonom prepisani stečaj vierovnikah otvoren, zajedno privremenom napomenute stečajne masse obškèrbiteljom gore rečeni župnik g. Josip Gallović kao i parničkim pomajnikom gosp. odvjetnik Josip Zvada naimenovan.

Usljed česa svi oni, koji pravedna potrebova nja proti prenavedenoj massi staviti imadu, sudbeno ovime pozivadu se, da takova u stečajnoj parnici, koja će se pred c. kr. zem. ovim sudom dne 29. kolovoza g. t. 1853. podignuti, u smislu čl. 22. 1840. tim sigurnije najaviju, što u protivnom slučaju, i na kasnija objavljenja obzir dalji uzeti se neće.

C. kr. zemaljski sud. U Zagrebu dne 20. lipnja 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 1071. (196—Lzv.) 410

(3—2)

Oglas dražbe.

Od c. kr. kotarskog sudišta krapinskog daje se s ovim na znanje, da usljed sudačke ovršbe dne 21. sèrpnja t. g. u 9 satih prie i 3 sata poslie podne, i ako od potrebe bude, takodjer i drugi dan u dolnjòj Bedekovčini na vlastitost gospodina Marka Bedekovića spadajuće i u sudački zatvor stavljene krave, biki, mlada rogata marva, konji, kočie, saonice i veliki željezni obruči okovani lagvi najviše obećajućim uz gotove novce odmah položiti se imajuće prodavala se budu.

U Krapini 28. lipnja 1853.

C. k. kotarsko sudište krapinsko.
A. Bakšaj, kot. sudac.

OGLASNIK.

(108—DP.)

(4—2)

ANZEIGE.

Um den gänzlichen Ausverkauf zu beschleunigen wird von 12. Juli angefangen, das Mode-Waaren-Lager, des Jos. Horvath am Markus-Platz in Agram, Licitando zu comptanten Preisen verkauft.

Josip Horvath.

(111—DP.) 10 24

(3—1)

Regal-Beneficien-Verpachtung.

Von Seite der an das hochw. Agramer Metropolitan-Erz-Domkapitel gehörigen Herrschaft Sissek wird hiemit zu wissen gegeben, dass den 29. Juli l. J. im Schlosse Sissek in den Vormittagsstunden nachstehende Regal-Beneficien in Pacht übergeben werden, nämlich:

- Die Ueberfuhr an der Save und Kulpa zu Caprak, sammt Ueberfuhrs-Plätten, Getränke-Ausschankerecht und dazu bestimmten Gebäuden.
- Die Ueberschiffung für Fussgänger an der Save zu Galdovo sammt alldort bestehenden herrschaftlichen Gebäuden und der Getränke-Ausschankerechtigkeit.
- Die Ueberfuhrsgerechtigkeit an der Kulpa im Marktflecken Sissek sammt dazu bestimmten Ueberfuhrs-Schiffen.
- Die Platzgeld-Einsammlungs-Gerechtigkeit zu Civil-Sissek, bei dort abzuhaltenden Märkten.
- Fleischausschrotungs-Gerechtigkeit sammt dazu bestimmten Gebäuden zu Civil-Sissek.
- Mehrere Magazine zur Früchten-Aufbewahrung im Schlosse Sissek.
- Der unterirdische Weinkeller unter dem herrschaftlichen Magazin zu Sissek sammt den darin sich befindlichen Weinfässern.

Jene, welche obige Beneficien nach Umständen in 3- oder 1 jährigen Pacht zu übernehmen wünschen, wollen mit 10prozentigen Caution und vierteljährigem Pachtbetrag zur Vorauszahlung versehen, zur obbestimmten Zeit bei der abzuhaltenen Lizitation, wo sie die übrigen Bedingnisse erfahren können, erscheinen.

Agram den 2. Juli 1853.

(111—DP.) 12 30

(3—1)

Wirthshäuser-Verpachtung.

Von Seite der, an das hochw. Agramer-Metropolitan-Erz-Domkapitel gehörigen Herrschaft Krapjevec, wird hiemit kund gegeben, dass das grosse

gemauerte Gast- und Einker-Wirthshaus zur Allerheiligen unweit Agram an der Varasdiner-Reichs- und slavonischer Post-Strasse vortheilhaft gelegen, sammt allen Gebäuden, dazu bestimmten Aekern und Wiesen, wie auch Getränkeausschanks-Gerechtigkeit, in 3 jährigen Pacht vom 1. Jänner 1854 gerechnet, übergeben wird.

Bei der Gelegenheit, wird aus das herrschaftliche hölzerne Wirthshaus zu Kobiljak unweit Allerheiligen an der slavonischen Post-Strasse situirt, sammt dazu gehörigen Gebäuden, Grundstücken, wie auch Weinausschanks-Gerechtigkeit verpachtet.

Jene welche beide in Pacht übernehmen wünschen, wollen am 1. August l. J. zur öffentlich allhier im Capitel-Rathause Vormittags abzuhaltender Lizitation mit 10prozentigen Reugelde und vierteljährigen Pachtbetrages Vorauszahlung erscheinen, wo sie zugleich die übrigen Bedingnisse einsehen werden können.

Agram 2. Juli 1853.

(112—DP.)

(3—1)

Zum Erstaunen mit

den Interessen eines Capitaless von nur 23 1/2 fl. CM., d. i. zu 5 pCt. per Jahr berechnet, also blos mit 1 fl. CM. im Verlaufe eines Jahres in 5 Ziehungen der **gräflich Waldstein'schen Lose** zu spielen, und zwar:

am 15. Juli 1853 mit einem Haupttreffer von 62,500 fl.	
15. Octob.	37,500 fl.
15. Jänner 1854.	50,000 fl.
15. April	25,000 fl.
15. Juli	62,500 fl.

wornach sich denn für eine Ziehung ein ausserordentlich geringer Betrag calculirt.

Ausserdem ist der mindeste Gewinn eines solchen Loses 30 fl. CM., also viel höher als der gegenwärtige Einkaufspreis, und überdies können dieselben natürlich so wie die anderen derartigen Lose zu jeder Zeit, nach jeder Ziehung, in jedem Verwechslungsbureau verkauft werden, und es ist bei so vielen nach einander erfolgenden Ziehungen anzunehmen, dass auch selbst die jedesmalige Cursdifferenz von vor auf nach der Ziehung höchst unbedeutend sein dürfe.

Nachdem nun das gefertigte Handlungshaus noch in der Lage ist, die Lose per Stück mit 23 1/2 fl. CM. abzulassen, so erlaubt es sich zu gefälligen Theilnahme mit dem Bemerken einzuladen, dass es bei geneigten Aufträgen um gültige frankirte Einsendung des Betrages, so wie um Beischliessung von 24 kr. C. M. für Recommendation und Frankirung des Retourbriefes, so wie seiner Zeit für die Ziehungsliste, ersucht.

Wien am 22. Juni 1853.

Joh. K. Sothen,

bürgerl. Handelsmann in Wien
am Hof Nr. 420.

(86—D.P.) 1

(6—3)

Prodaja vina.

U Kerestincu, dobru grofa Palavichina, (blizu Zagreba) na prodaju ima do 2000 vedarah allodialskog i gornog vina od dobre okiće vèrsti;

(64—DP.)

(—7)

Aufgeschaut!

Du Barry's Gesundheits- und Kraft-Restaurations-Farina.

für Kranke jeden Alters und schwache Kinder.

Die Revalenta Arabica,

ein angenehmes Farina für's Frühstück und Abendbrot, entdeckt, ausschliesslich gepflanzt und eingeführt durch **Barry du Barry & Comp. in London.**

Dieses eben so leichte, als wohlchmeckende Mehl heilt ohne Mitwirkung von Arzneistoff irgend einer Art rasch und für alle Mal Unverdaulichkeit, Verstopfung, Schärfe, Säure, Krämpfe, Spasmen, Schwindel, Sodbrennen, Durchfall, Nervenschwäche, Gallenkrankheit, Leber- und Nierendrücken, Diabetes, Blähung, Spannung, Herzklopfen, nervöses Kopfweh, Taubheit, Ohrenbrausen, Schmerz in jeglichem Theile des Körpers, chronische Entzündung und Euterung des Magens, Hautausschlag, Skorbut, Fieber, Influenza, Grippe, Skrophel, Auszehrung, Wassersucht, Rheumatismus, Gicht, Uebelkeiten, Ekel und Erbrechen während der Schwangerschaft oder zur See, Niedergeschlagenheit, Spleen, allgemeine Schwäche, Gliederlähmung, Husten, Unruhe, Schlaflosigkeit, unwillkürliches Erröthen, Zittern, Engherzigkeit, Unfähigkeit zum Studium, Mangel an Gedächtniss, Schwindel, Blutanwandlung gegen den Kopf, Erschöpfung, Schwermuth, grundlose Furcht, Unentslossenheit, Lebensüberdruß u. s. w. Es ist im Allgemeinen unstreitig das beste Nahrungsmittel für Kinder und Kranke, zumal es den schwächsten Magen von Säure befreit, ein wohlchmeckendes, gesundes Frühstück und Abendmal bereitet, die allerschwächste Verdauung stärkt, und dem Nerv- und Muskel-System eine neue Kraft verleiht.

Preise der **Revalenta Arabica.**

In zinnernen Dosen, gestempelten mit unserem Siegel, ohne welches keine echt sein können:				Jede Dose enthält eine		Die superfeine	
Brutto wiegend	1/2 Pfd.	1 fl.	6 kr.	Anweisung zum Gebrauch	und allgemeine diätische	Qualität	Brutto
1	2	10		Regeln zur Leitung der	Patienten.	wiegend	
2	3	30				5 Pf.	16 fl. 30 k.
5	8	30				10	25 —
12	17	12					

Unser **Haupt-Depôt** für Agram befindet sich bei **Georg Simanitsch** in der oberen Ilica Nr. 750, allwo man die zahlreichen Zeugnisse und die Gebrauchsanweisung gratis erhält, auch werden solche gegen frankirte Briefe bereitwilligst zugesandt.

Barry du Barry & Comp., 77 Regent-Street, London.

Eigenthümer der Revalenta-Staaten und der Patent-Maschine, welche allein die Revalenta, so wie sie ist und sein soll, vollkommen bearbeitet und ihre Heilkraft entwickelt.

Bestellungen von auswärts, denen frankirte Beträge beiliegen, werden schleunigst effectuirt.

vina su od god. 1849, 1851 i 1852 te se mogu ili u cielome ili na manje kupiti. Obširna mogu se saznati pismeno pod adressom M. W. poste restante u Zagrebu.

(105—DP.)

(3—2)

Promiena dućana.

IGNAC TOTTH

javlja ovime štovanim kupcima, da je svoj dućan muških haljinah iz Petkovićeve kuće u dugoj ulici br. 779 prenio u **Priesterovu kuću u gornjoj Ilici br. 767.** i preporuča veliko skladište gotovih muških haljinah, gradjanskih i vojničkih kapah, zavratakah kao i bieloga rublja svake vèrsti.

Preuzimlje i izvršiva naručbine u što moguće jevtinu cieniu.

(91—DP.)

(6—5)

Objava novog dućana

Podpisani uzima si čast vis. plemstvu, c. kr. vojničtvu i državnom činovničtvu, p. n. obćinstvu najpokornije prijaviti, da je on otvorio **tèrgovinu sukna, platna i uresne robe** pod tvèrdkom:

Pero Janković i Comp.

S toga preporuča svoje bogato skladište na po izbor od 1/4 i 3/4 sukna, peruvienno, zephira, mousseline, brasilienna, millepointa, tifela od svake boje i kakvoće, 3/4 billard-sukna. Nadalje za c. kr. vojničke i državne činovnike sva sukna za uniformiranje i predmete za equipiranje s potrebitim suknom i kadifom za egaliziranje. Zatim ima na izbor vunelih, pamučnih i platnenih štofovah i doskinah za čakšire, svilenih, vunelih i pique-štofovah za pèrsluke, svilenih i battist-maramah za vrat i kravatah po najnoviem ukusu; svilenih i vunelih materiah za reverende, cèrnih i cèrvenih svilenih pojasa za gospodu svetjerike, bielih i obojadisanih valjanih platnenih džepnih maramah, pravog rumburškog, Creas- i Garn-platna, bielog i nepobieljenog drilla, 1/4 i 3/4 platnenog gradela, uz svakovèrstne potrebite svilene, vunene i pamučne materije za postavu, — sve to u najjevtiniju cieniu.

Tèrgovina nalazi se u dugoj ulici, u Demeter-šićinoj kući polag štedionice "k božjemu oku." U Zagrebu 1. lipnja 1853.

Pero Janković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

ovih nove izlaze svaki dan izuzev u diele i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarne 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno članke plaćaju se do 16 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak ovoga mjeseca srpnja nastala je druga pola godine; s toga se p. n. štovano občinstvo pozivlje, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ s „Danicom“ obnovi, i to domaći s 4 fr., izvanjski poštom sa 6 fr.; — na četvert godine: domaći s 2 fr., poštom s 3 fr. sr.; — posebno predbrojenje na „Danicu“ prima se samo na pol godine, i to za domaće s 1 fr., za izvanjske s poštom 1 fr. 15 kr.

Zvanična čast.

Br. 3159.

(Zahvalnost.)

Presvietli gospodin c. kr. vèrhovni župan Josip Bunjevac pruženu kroz milosèrdne darovateljeh ruke novčanu podporu za gladom boreće se žiteljstvo obćinah Severin, Bosiljevo, Netrećić, Ribnik, stranom Ozail i Zadoborje uredu c. kr. podžupanje Karlovačke dostaviti je dostojao, kako sliedi:

	fr.	kr.
1. S dopisom od 6. lipnja 1853 br. 4325 dostavljena pienezna svota u	35	52
2. S dopisom od 8. lipnja 1853 br. 4381 sakupljena svota prijeta od	3	30
3. S dopisom od 11. lipnja 1853 br. 4486 vis. c. k. banska vlada od- pisom od 9. lipnja 1853 br. 8581 sakupljena svota dostavljena od	346	30
4. S dopisom od 14. lipnja 1853 br. 4546 sakupljena svota prijeta od	29	48
5. Gosp. podžupan jastrebarski s dopisom od 14. lipnja 1853 br. 3014 svotu sakupljenu dostavio od	11	33
6. Gosp. načelnik grada Karlovca od 18. lipnja 1853 br. 1839 šalje	7	44
7. Gosp. Vraniczany starij Severinski	5	—
8. Opet grad Karlovac od 9. lipnja 1853 br. 2783 sakupljenu svotu od	14	40
9. C. kr. podžupanija Sv. Ivanska od 19. lipnja 1853 br. 2840 darovala	2	42
10. Gosp. vlastelin Mesaroš iz Ugarske nslid dopisa c. k. vèrhovnog žu- pana zagrebačkog od 21. lipnja 1853 br. 4718 poslao	20	—
11. Samoborska c. kr. podžupanija od 23. lipnja 1853 br. 2053 darovala	13	29
12. Grad Karlovac opet od 25. lipnja 1853 br. 1889 darovao	2	40
Ukupno	493	10

Doćim se ova milosèrdnosti podpora i darežljivost do obćeg znanja stavlja, i zajedno milostivnim gg. darovateljem i gorki poležaj žiteljstva utaložiteljem u ime glad tèrpećih stanovnikah najtopliu i najiskreniu zahvalnost izražujem.

U Karlovcu dne 1. srpnja 1853.

C. k. podžupan
Martinković s. r.

K 8755. 1853.

Razpis c. kr. financialnog ministarstva od 6. lipnja 1853. kriepostan za svekolike krunovine izim kraljevine lombardezko-mletačke, kojim se naredjuje, da se niemačke hartijne šestice natrag potegnu iz prometa.

Da se u ustanovljenju postojnog reda u pienezničtvu, a imenito u uredjenju okolovanja novčanoga u svagdanjem prometu učini opet korak u napred, zaključiti financialna uprava s previšnjim odobrenjem od 29. pr. mjeseca, da se niemačke (ždrebanju podvèržene) hartijne šestice do konca prosinca 1853 natrag potegnu iz prometa.

U tu svèrhu prosto je svakome da pomenute hartijne šestice do ustanovljenog roka ili izdade čineći plaćanja š njima kod pieneznicah državnih, ili da ih za šestice srebèrne, ili kako kome volja bude, za drugi novac što je u prometu, zamieni kod c. k. promienovne pieneznice u Beču, ili kod svihkolikih zemaljskih glavnih pieneznicah izvan Beča. Obćinstvu na polasticu povierit će se iznimice ovo zamienjivanje i pieneznicama shirnim, nego pod tim uvietom, da će se kod ovih pieneznicah pomenute hartijne šestice moći zamienjivati samo za državni hartijni novac što okoluje, ili za bakreni sitni novac.

Kad prodje gori navedeni rok, neće vladarske pieneznice smietiti više ni pod platež ni pod zamienu primati takovih šesticah hartijnih, već će se iste smatrati kao nišetne.

Nasuprot ostaju još za vrieme u prometu ugarske šestice hartijne.

Baumgartner s. r.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

— (Promiene u c. kr. vojsci.) Satnik Ivan Marno od pieš. reg. grofa Haugvica br. 38. postade četnikom u 1. granič. pieš. ličkoj pukovnij.

(Stavljeni su u stališ mira): Maksimilijan baron Gušić od brodske 7. granič. pieš. reg. i Mojsia Živanović, od 1 ličke granič. pieš. regimente.

— Kolarovo dielo „Staroitalia slavjanska“ izašlo je već u c. k. dvorskoj i državnoj štamparnici izpod tiska; ima 112 tiskanih tabakah u četvrtini uz 34 litografirane table s mitičkim slikama, zemljokazima i kojekakvim napisima. Kao što je poznato, posvietu ovoga prevažnoga diela primilo je njegovo c. k. veličanstvo.

U Zadru 26. lipnja. S parobrodom koji je jučer stigao iz Tèrsta povratio se je iz Karlovacah presvietli i prepoštovani gosp. Stiepan vitez Knežević, koji je tamo posvetjen bio za episkopa pravoslavnog u Dalmaciji i Istrii.

Njegovo naimenovanje vas narod iztočne cèrkve primio je s najvećom radosti, i smatra to kao novi dokaz najsajnije otčinske ljubavi i milosti najboljega samovladaoca našeg.

Gosp. Knežević nije mogao radostnie i iskrenie dočekati biti. Najznamenitij od svetjenstva i sèrbske obćine s mnogobrojnim narodom pratili su ga od parobroda do episkopskog dvora, prozori kojeg, cèrkva i druga okolo cèrkovne plokatice nahodeća se prebivališta, ukrašena biahu šarenicama, barjacima različitih bojah, cvietjem, nadpisima i pjesmama na sèrbskom i talianskom jeziku.

Sinoć pak pod dvorom izvrstnoga glavoredovnika vojena banda svirala je krasnu serenadu.

(G. D.)

Austria.

Iz Beča, 3. srpnja. „N. P. Ztg.“ javlja, da se je njegov veličanstvo car austrijski na-

javio kod kraljevskoga dvora u Monakovu za posietu.

— Kraljev. britanski poslanik kod ovdšnjeg dvora, lord Westmoreland, dao je prekjueor veliki obied, kod koga je i dosta osoblja diplomatskoga bilo.

— C. k. peštansko ratno sudište obsudilo je Blanku groficu Teleki de Szek, n 46 godini i neudatu, Klaru Löwei, odgojiteljicu i Etsavetu Erdelji inače Bernvallner, sobaricu kod grófice Blanke Teleki, radi veleizdajstva i to najpèrvina, 10-godišnji, drugu na 5-godišnji zatvor; potonjoj je 13-miesečni zatvor pod iztragom uračunan u kasan. Osuda je ova dne 19. lipnja t. g. potvrđjena s tim dodatkom, da se takogrofici Teleki kao i Klari Löwei u dopitanu im kasan uračuna vrieme zatvora pod iztragom.

— Kao što „Cop. Ztg.-Corr.“ piše, c. k. je financialno popečiteljstvo podnielo njegov. apost. veličanstvu caru predlog o državnim dohodcima u godini 1853. Po ovom predstavljenju bit će dohodci mnogo veći, nego li je u proračunu za god. 1853 uzeto, te se na ukupnu svotu od 260 mil. for. sračunavaju.

Turska.

— Odkako se započela sadašnja razpra između Rusie i Turske, svašta se po Europi pisalo i govorilo o pravima hristjanskog naroda u Turskoj. Rusia, kojoj se porta ugovorom kućuk-kajnardzijskim od god. 1774 obvezala, da će zaklanjati hristjanski zakon, traži, da se sva prava, slobode i privilegie hristjanskoga naroda, koje su mu predjašnji sultani darovali, ali koje su se po vremenu i raznim dogadjajima gotovo uništile, opet povrate, i da porta dade pouzdano jemstvo, da će se pomenuta prava i slobode u napredak držati. Ovoliko se samo govori i piše, a kakva su upravo ta prava, te slobode i privilegie, o tome europejska štampa sasvim ćuti.

Gèrčke novine „Aion“ jedine su nekoliko putah preduzimale svietu razložiti prava hristjanskoga naroda u Turskoj. Naročito u listu od 7. svibnja o. g. br. 1351, pozivajući se na „historia turskoga naroda“ od barona Zusiera de Sendeni str. 7—9. III., obširno o tome govore. Prostor našega lista nedozvoljava nam sav članak „Aion“-ov saohštiti. Ali što je glavno u stvari, nepropuštamo ovdie izložiti.

Pomenute novine „Aion“ dovode prava hristjanskoga naroda u Turskoj od 1. lipnja 1453 god., tretjeg dana, pošto su Turci osvojili Carigrad, i kao što one kazuju, ovo su ta prava:

1. Patriarh pravoslavne cèrkve da se izbira i postavlja po obicaju i načinu onom, po kom je to bivalo i pod gèrčkim carevima, to jest narod i sv. sinod da izbira patriarha, a car da ga potvrđi i preda mu žezal sa 1000 cekinah dara.

2. Patriarh je glava i načelnik naroda hristjanskog.

3. Niko nèsmiije uvriediti ličnost patriarhu; takodjer niko nèsmiije uvriedjivati ni mitro-

Carsko-kr.

službene

U ovom izlazu svaki dan izlaze nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan, poštom pošiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase predložena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; za drugi put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili poslobo štampke plaćaju se 16 linijah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom ovoga mjeseca srpnja nastala je druga pola godine; s toga se p. n. štovano občinstvo pozivlje, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ s „Danicom“ obnovi, i to domaći s 4 fr., izvanjski poštom sa 6 fr.; — na četvrt godine: domaći s 2 fr., poštom s 3 fr. sr.; — posebno predbrojenje na „Danicu“ prima se samo na pol godine, i to za domaće s 1 fr., za izvanjske s poštom 1 fr. 15 kr.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjim riešenjem od 25. lip. t. g. izprašnjenju kanonu kod stolnog kap-tola šibeničkog premilostivo podijeliti upravlja-telju tamošnje gradske župe kod sv. Gjorgja, Ivanu Luki Giavolinu.

— Pouzdano čuje se, da je 26. lipnja ob-narodovan u Petrogradu manifest, po kom ide car. ruska vojska u podunavske kneževine; u manifestu dodaje se, da ruska vlada ne želi rata i da će svoju vojsku odmah natrag povući, čim porta obveže se, da će povlastice iztočne cēr-kve saviestno uzdržati.

— U Novom Sadu u nedjelju 1. srpnja, kad je parobrod prolazio, Šajkaš jedan stojeći pokraj otvorene čuprie, sagne se, da se vode napie, međutim spadne mu kapa. On da uhvati kapu stropšta se u vodu i više ga nisu mogli naći. Na temerinskoj kapii uzjaši jedan i podje da konja kupa; no kad je u dubljinu zapliva, propadne i čovjek i konj.

Iz Temišvara „Tem. Ztg.“ javlja, kako je prezident glavnog oblastnog suda gosp. Dr. Simonović sad prvi put u Temišvar kao ko-načno naimenovani prezident došao, kako su zbog toga svi činovnici sudejske struke s mno-gom drugom gospodom izišli pred njega na ko-kolima do barutane, kako ga je tu u ime svih član istog društva g. Dr. Stojaković slovom je-dnim pozdravio, i kako je prezident sasvim tro-nut na pozdravu i dočeku tome odgovorio i blagodario.

F. V. J. U Sinju (u Dalmaciji) na koncu mjeseca lipnja. (Dopis.) Svaki, koi želi dobro, ima nastojati, da ga dostigne, pa kad ga trudom ili srećom dostigne, radostan je uživati ga, zašto mu zadaje pokoj sērcu, kojega je vazda liepo imati. — Od veličine dobra izhodi veličina ra-dosti; ako je dobro osobito, mnoge obveseliva, ako je pak obćeno, svakoga. Sasvim, da gdje-god dobro, koje se cieni, da je osobito, jest obćeno radi kojega uzroka, i tako obćeno biva gdje-god osobito radi drugoga. Zašto izgledajući tanko po tanko, more bit jednim pod koi obzir koristno a drugim malo ne štetno. Jedna pro-miena nenadna u jednomu mjestu, ako nebi radi koristi, imala bi radi novine svakoga obradovat, zašto više krat novina od male cienne veću ra-dost zadaje nego jedna stvar i od velike ko-risti kad je u obićaju. — Složeći jedno i dru-go, korist i novinu, to veća ima bit radost, što najprije promisli jedno i izkuša drugo. More se reći sada u Dalmaciji, da je sinuo zrak velikoga dobra, budući da ono, što je prije služilo za šalu oli za poruganje kod niekih, sada služi za di-ku; tako bi prije rekli bili: što čes brate, kad neza promovit dvie rieči talijanski, kao da sko-rupno poznanstvo jezika bez ikakva temelja ima se cijeniti za veliki nauk i mudrost, a sada se opet stranom govori: a što češ kad neza govoriti hrvatski; premda ovi sud nevalja, za-što poznanstvo jezika nećini čovjeka umietna

ni pametna; more biti čovjek umietan i mudar, koi poznaje jedan jezik, kao i neznani, koi po-znaje i više od jednoga.

Dosta je bilo do sad kod koga gdje znat dvie tri rieči talijanski, za da bude držan za čovjeka pametna, a nebi se ti pružali izkušat mu temelj znanstva nego bi mu tamo gledali skorup, neznajući da gdje-god i posve rumena jabuka uzdrži u sebi gnijlad. Decipimur specie recti. — Jedno stablo nemore se posve suditi od pērve kore, da je u sebi zdravo, već valja i drugu i treću koru protērgat, za reć, jest baš dobro, more služiti za japiu. Tako unapred go-voreći od jezika, od deset rieči neće se suditi, da jedan poznaje jezik, ni da je pametan, nego koi bude imat liepše čućenje i krieptostnie znamenje u pisanju. Nemore se reći, da piše dobro, koi traži izborne rieči, a drugo nepazi, budući da rieči nisu drugo nego odieća našeg pisanja. Je-dan kip gizdav svedjer je gizdav i u ružnoj odieći, a u najliepšoj odieći kip ružan neće steći liepost.

Ovo pišem, da vidite, da i mi u Dalmaciji malo po malo i na tiho, kako se pristoji, na-predujemo.

⊙ U Virju, 1. srpnja. Dopustite, da občinstvu vašem raztuzenim sērdcem objavimo jedan gubitak, koi se tako lahko zaboraviti a manje naknaditi nedade.

Smērt nemila, negledeći na vriednost pliena svoga, ugrabi nam dne 29. o. m. iz nenada je-dnoga domorodca, u kome dievojačko ponašanje tako rekuć s tolikim obdareno biaše krieptosti, da je sada zavlādalo obće sažaljenje nad nje-govim u modro-bieli sag obavitim liesom, ka-mo ga smērtonosna kaplja strovali. I najveći nepriatelj njegov morao bi, znajući za krieptostna diela pokojnika, suze nad njim rēniti.

Franjo Ormarac, krojački meštar i urodje-nac ovdašnji, probavivši toliko godinah u Beču, povrati se poslie kērvave 1848 godine, provi-djen s meštarskimi znanostmi u čelu, a pravom u istinu ljubavju prama otāčbini u sērdcu, u zavičaj svoj; nu ljuta smērt prelōmi mu u naj-boljem cviētu dobe, u 32 godini, nade panu života stazu.

Razvitak mladjahne književnosti naše izgu-biše u njem vierna obožatelja, — čitanje narodnim jezikom pisanih knjigah i listovah, biaše njegova najmilija zabava; — dobrovoljno kaza-lište naše izgubiše na njem vērla i koristna člana; drugovi njegovi izgubiše na njem uzor drugo-vah; vērlo društvo vērla društvenika, a razcvi-ljena majka vērla sina*).

Austrija.

— „Bečki Lloyd“ piše: Nekom berlinskom listu telegrafa se iz Beča od 2. srpnja, da su Rusi, ojih 12,000 na broju, 25. lipnja ušli u Moldaviju. Kao što je poznato, viest je ova već oprovergla „Oest. Correspondenz.“ Na savodimo

*) Što nam pišete o dvim dopisima pod 13. o. m. na nas upravljenim, izpoviedamo, da ih nismo primili. Učr.

gore navedenu viest jedino zato, da pokažemo, da je viest po nama priobćena, daleko telegra-firana. A da ista viest nije iz našeg lista iz-vadjena, sviedoči to, što je u njoj naznačen broj Rusah, i dan, kad su prešli, što mi nismo naveli bili.

— Po viestima iz Tērtza od 3. srpnja, bies-nila je tamo na taj dan u večer strašna oluja, koja međjutim nikakve štete počinila nije.

Bosna i Hercegovina.

— Iz Bosne od 26. lipnja piše „Sērb. D.“ Po starom svom adetu ovde Turci pōse, a raja tērpi. Gladi imade dosta i sēviše, probjaci na-kērcili su prolaze, a tu je najviše Turakah, tur-ske dietce i starih kadetah. — Lieptine dobre stoje i jećma već ima dosta, ali poradi kiše, koja svaki dan pada, nemože se žnjeti. — O-vih danah ubio je grom troje dietce u Banjoj-luci. Kad su vidila, da je jaka kiša, pobiegnu u džamiju, no grom udari u džamiju, a njih sve troje ostanu mērtvi. Što je dērveno u džamiji bilo, sve je pogorelo. Turci dērte na nieko predskazanje, što je grom u džamiju udario. — Govora kod Turakah sad drugog neima, to to-liko da udaraju na Moskova i kako će Osman-paša predvoditi 80 hiljadah Bošnjakah i 100,000 Arnautah. Moskova se jako plaše, a tjemu ne-dadu ni progovoriti. — Sad im je stigao glas, da su Moskovi ušli u varoš Sofu bez boja, pak su se jako svi sneveselili i gube volja ratovati s Moskovom. Ovih danah otišao je Buljuk Uva-ria iz Banjeluke u Bieljmu. — Viditi njihove nizame, to je upravo bez nažde plākati: u ne-vim kaputićima izgledaju kao majmunski kad se obuku; bosi su, goli su, žuti su, jadni i čemerni tako, da se jedva putem vužu, a škārpe us petu priklepčuju. — Paša, što je do sad siedio u Banjoj-luci kao kaimakan, dobio je drugo opre-dieljenje i otići će, a na njegovo mjesto dolazi drugi iz Stambola.

Turska.

U Carigradu, 23. lipnja. U ovom mom pismu nećete naći još ništa osobito nevega. Ponajviše je sve u onom stanju, u kom je i prošle nedjelje bilo. Jedino se čuje i to kao izviestno, da je porta ruski ultimatum od-bila. Na posledice možete zahlićavati i vi ta-mo kao i mi ovdie. U koliko sme primietiti mogli, ovdie neima nikakvog znaka na popu-štanje pri svemu tome, što bi se Turci rado rata okanili.

Posljednje depeše englezke i francezke, je-dni govore, da su doniele poslanicima svojima nastavljenja, da odmah flotu pozovu, kako se kaže, da je ruska vojska u Moldaviju i Vlašku ušla. Drugi opet kažu, da će se u toj prilici englezki konzul činiti još neviest.

Turska je vojska, koja se još jednako ja-ko kupi, zaista vērlo oduševljena i ako takva dodje do beja, možemo vas uvieriti, da će biti kērvu dosta.

Ponudu stranih biegunecah: Poljakah, Ma-gjarah i Talijanah, da stupe u vojsku tursku, porta još nije primila pod tim izgovorom, da

koliko od potrebe bude dne 1. rujna t. g. drugi, i zadnji put izverci.

Kupiti želeći imaju se providjeni sa 10 pototnom pocieniteljne ciene jamčevinom rečenih danah po podne u 3 sata u uredu zemljišnom nutarjo-gradskog doma u Osieku najaviti; kupac pako imati će cielu kupovno-prodajnu cienu po okončanoj dražbi u gotovom novcu položiti.

U Osieku 27. lipnja 1853.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Osieka.

Br. 7838.

Oglas

c. k. hrvatsko-slavonskoga financialnoga zemaljskoga ravnateljstva, u obziru nagodbah za proizvodjanje žganice u godini 1854.

Visoko c. k. ministarstvo financiah našlo je naredbom od 12. lipnja t. g. br. 22283 za dobro dopustiti sklapanje nagodbah za proizvodjanje žganice i za godinu 1854 polag ustanovljenjah obstojećih za tekuću godinu 1853.

To se dostavlja do obćeg znanja s dodatkom, da se u ovdašnjem oglasu od 14. sèrpnja 1851 (zemaljsko-zakonski i vladni list br. 116 stranka 664) nalaze uvjeti, pod kojima se mogu nagodbe za proizvodjanje žganice iz brašnavih i nebrašnavih tvarih sklopiti s obětničkim — ili takvim proizvođiteljima žganice, koji se služe prostom spravom za žganje t. j. takovom, kojom se nemože neposredno proizvođjati žganica već samo patoka — isto tako i za proizvodjanje žganice iz voća s posiednicima prije nepodloženim, koji nepeku žganice obětnički ni umietnom spravom.

U ostalom budući da je visoko c. k. ministarstvo financiah dopustilo nagodbe za proizvodjanje žganice tako iz brašnavih, kako i iz nebrašnavih tvarih takodjer obětničkim i prije nepodloženim proizvođiteljima žganice, koji se služe umietnom spravom za žganje, to su za ove valjajuća osobita ustanovljenja pod 29. sèrpnja 1852, br. 7789. sredstvom zem.-zak. i vlad. lista na strani 575 od god 1852 do obćega znanja dostavljena.

U Zagrebu dne 17. lipnja 1853.

Nr. 7025.

Concurs-Kundmachung

der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Bei dem k. k. Hilfszollamte II. Classe zu Novi ist die Einnehmersstelle mit dem Gehalte jährlicher 400 fl. C.M. nebst Naturalquartier, mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage in Erledigung gekommen.

Der Concurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis zum 20. Juli l. J. eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist, bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen und darin über die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntnisse der Zollmanipulation, des Kassa-Rechnungs-Untersuchungs- und Kanzleigeschäftes, der deutschen, kroat.-slavonischen oder einer verwandten slavischen, so wie der italienischen Sprache, gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Kautio zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 8. Juni 1853.

Nr. 6893.

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr des mit Verordnung der hochlöblichen k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction 17. Juli Nr. 7837 für Kroatien bewilligten Viehlecksalzes pr 5000 Ctr. aus der istranier Salznieverlage Pirano nach Zengg, wird eine Abminderungs-Verhandlung am 4. August 1853 in der k. k. Finanz-Bezirks-Directions-Kanzlei zu Fiume in den Vormittags-Stunden abgehalten werden.

Die Transportsbewerber werden demnach eingeladen, am obbesagten Tage und Orte, entweder persönlich zu erscheinen oder ihre mit einer legalen Vollmacht versehenen Geschäftsträger zu bestellen, oder aber ihre schriftlichen Anbothe der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume bis zum Vorabend des Lizitationsbetrages nemlich 3. August 1853 einzureichen, wo sie uneröffnet bleiben, und zur öffentlichen Versteigerung von dem den Vor-

sitz führenden k. k. Finanzrathes und Bezirks-Direktor werden vorgebracht werden.

Der Ausrufspreis für die vorbesagte aus Pirano nach Zengg zu verfrachtende Salzmenge pr 5000 Ctr. wird mit 6 1/2 kr. pr. Ctr. bestimmt.

Der bewilligte unterwegs Calo besteht in 1%.

Das von jedem Transportsbewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreise für das Objekt des Anbothes entfallenden Frachtlöhnes festgesetzt und solches kann im baaren Gelde oder in Staatspapieren nach ihrem Börsenwerthe eingelegt werden.

Jeder der bei der öffentlichen Versteigerung mündlich oder schriftlich mitbiethen will, muss von der gesetzlich dazu berufenen Behörde, ein sein sämtliches Vermögen nachweisendes Certificat beibringen, und hiedurch beglaubigen, dass er im aufrechten Vermögens-Stande sich befinde, so wie auch das obrigkeitliche Zeugnis aufweisen, dass er von bekannter Redlichkeit sei, die Zeugnisse müssen auch den schriftlichen Offerten beigelegt werden.

Die schriftlichen Anbothe müssen auch einen 15 kr. Stempel geschrieben, und mit 5% Reugeld versehen sein, und die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich Offerent den kundgemachten Licitations-Bedingungen unweigerlich fügen wolle, in derlei Anbothen ist auch das abzuliefernde Salzquantum ziffernässig anzugeben.

Die vor den Bestbiethern respective Kontrahenten einzulegende Kautio ist auf 25% des bedungenen Frachtlöhnes, welcher von der zur Transportierung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Licitations-Bedingnisse können täglich sowohl bei der Finanz-Bezirks-Direction zu Fiume und aller k. k. kroat.-slavon. Salzämtern als auch bei der k. k. Bezirks-Verwaltung zu Capodistria in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

k. k. Finanz-Bezirks-Direction.

Fiume am 29. Juni 1853.

v. Terzi.

(66—DS) 7 9

(3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Wegen des ob Mangel hinreichender Konkurrenz unbefriedigend ausgefallenen Resultates der am 1. d. M. zu Podused stattgefundenen Lizitation des alten Materials der dort bestanden anarischen Brücke wird dasselbe und zwar.

1. Laibacher viertelschiff 316 Rundstämme, 2598 Pfosten und das sonstige im entsprechender Anzahl vorhandene sortenweise aufgeschlichtete Holzwerk, ferner 7 eiserne Bolzen 65 Pilotenschuhe dann alte eiserne Klammern und Nägel in beiläufigen Gewichte von 12 Zentnern am 14. d. M. Vormittags um 9 Uhr öffentlich veräußert und sogleich an Ort und Stelle gegen baaren Erlag des Ersteherpreises unmittelbar nach dem Abschlusse der Lizitations-Verhandlung an den Meistbiethenden übergeben werden.

Der Ausrufspreis besteht in 830 fl. C.M. als den höchsten Anbothe der am 1. d. M. stattgefundenen Lizitation — daher das auf die Dauer der Lizitations-Verhandlung zu erlegende Vadium mit 50 fl. festgesetzt wird, welches von dem Ersteher des Materials auf die Kaufsumme zu ergänzen kommt.

Nach Abschluss der Verhandlung wird kein nachträglicher Anboth angenommen.

Von Seite des k. k. kroat.-slavon.-dalmat. Militär-Gouvernements.

Agram am 2. Juli 1853.

Br. 2579. (198—Izv.)

(3—2)

Izrok,

kojim se sazivaju vieroynici zaoštavštinski.

Ces. kr. kotarski sud jastrebarski poziva sve one, koji iz zaoštavštine dana 28. svibnja 1853 u Laduođ sudbenom kotaru bērdovačkom s oporukom preminuvšega Stjepana Persana poslužnika kod c. k. komornika Stjepana Jellačića na imanju Laduođ štogod kao vieroynici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 9. kolovoza 1853 ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vieroynici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcēpila, nikakvoga dalje prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski sud u Jastrebarskoj dne 2. sèrpnja 1853.

Balogh s. r.

Na br. 704. (199—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Pošto na dražbi dne 16. lipnja 1853 na stran g. Josipa Kosa najmitelja dobra Ljubeškog proti Matijeviću drugie Švaba iz Ljubešćice nitko niti procienbeni svotu obećao nije, s toga u čutu §. 521 g. p. nove dražbe rok za dan 16. sèrpnja t. g. u 10 sati pri podne na lice miesta ustanovljuje se, ko i dan čedu se pod cionom vriednosti prodavati sliedeća pod zatvor stavita, i to: oranice Jalšina na 24 fr. sr., pri melinu na 30 fr. sr., pod Budincom

na 40 fr. sr., Matijasec na 80 fr. sr., Gjurinićevo na 30 fr. sr. precienjene, — i livade Terstina, Šumešec, Vuglenica i Močvarina na 40 fr. sr. kao i gorice grunteve na 5 fr. sr. precienjene; — pravo kakovo na pomenute predmete imajući prie istog roka 4 dana sudu dokazati imadu, poslie bo obzir uzeti se neće.

Vadium kupac jednu četvrtu stranu polag precienbe od kupiti želećeg predmeta položiti morat će.

Dano od c. k. kot. suda novomarovskog dne 17. lipnja 1853.

Ljud. Bellošević.

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind mehrere unentgeltliche Konzeptspraktikantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um eine dieser Stellen haben ihre Gesuche — und zwar diejenigen, welche bereits in Staatsdiensten stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörden — bis 15. August l. J. bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen und darin nachzuweisen:

a) das Lebensalter

b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, und nach Umständen die zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner 1851 abgelegten Staatsprüfungen,

c) die Kenntniss der deutschen und kroat.-slavischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache.

Auch haben die Bewerber anzugeben ob und in welchem Grade sie mit Beamten des hiesigen Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroat.-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 23. Juni 1853.

Nr. 8035

Kundmachung.

Bei dem k. k. Forstamte Fuzine ist der Posten eines provisorischen Amtsschreibers mit 300 fl. Besoldung, 20 fl. Quartiergeld und 6 Klaftern Deputatholz in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diesen zu besetzenden Dienstplatz haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, wenn sie bereits im Staatsdienste sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnsitzes, (welche sich über die Eigenschaften auszusprechen haben wird), bis 15. August d. J. an die k. k. Finanz-Bezirks-Direction Fiume einzubringen, und darin durch Original-Dokumente oder beglaubigte Abschriften ihr Alter, Religion, körperliche Gesundheit, Stand (ob ledig, verheirathet oder Witwer nebst Angabe der Zahl der Kinder), die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung, die erhaltene Vorbildung, die volle Kenntniss der deutschen und der kroat.-slavischen oder einer verwandten slavischen Sprache, das politische und sittliche Betragen nachzuweisen. Der Besitz von Forstkenntnissen wird besonders berücksichtigt werden.

Nebstdem hat jeder Dienstwerber anzugeben, ob er mit einem der Finanz-Landes-Behörde unterstehenden Beamten verwandt oder verschwägert ist.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram den 22. Juni 1853.

Br. 2735. (195—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Od strane c. kr. podžupanije karlovačke ovim se do javnog znanja stavlja, da će se u smislu via. naredbe c. kr. banske vlade od 26. prosinca 1852 br. 14885 jevtinba za iznajmljenje predregah na prelaznoj postaji Bosanci u području iste podžupanije za vrijeme od 20. listopada 1853 do uključivo 19. listopada 1854 obdržavati, na koju se svi poduzimatelji na dan 20. rujna t. g. u podžupanijaski ured karlovački pozivaju.

Uvjeti ove jevtinbe jesu sliedeći:

1. Iznajmitelj mora se obvezati, da će na predprežnoj postaji kroz cielo najmovno vrijeme 8 zdravih i jakih konjah na raspolaganje službeno putujućih osobah držati.
2. Nijedan od predprežnih konjah nesmije dulje od 24 sata od postaje udaljen biti.
3. Iznajmitelj mora se obvezati sve prevoze do 8 volovskih dvoprežnih priskerbiti, — ako bi se

veća, koliko će trebati, a kakav će za nju namještanje, tako i za nju predložiti povijesnik.

4. U slučaju ako namještanje, protiv kojeg ovih uvjeta pogriješiti, kaznit će se prvi put, globom od 50 fr., a u slučaju opetovanja, držat će se na njegov kvar nova jevtinba.

5. Najamnici vlastiti su od svakog putnika i transporta pristojbu prije vožnje tražiti.

6. Onaj običaj uzdržava se, da se za dva konja pristojba od četirih platiti ima, razumijeva se, da ako u maršuti naročito gajmo su dva konja.

7. Pristojbu za proste vojnike i voje transporte od konja i postaje 12 kr.; od častnika 15 kr.; od inih osobah 20 kr. sr.

8. Najambena svota doznačit će se kod dotične zemaljske zaklade u polugodišnjih ratah.

9. Poduzimatelji imaju se u napervo obvezati, da u slučaju ako bi tečajem ugovorne godine kakova promjena glede predprege poyodom viših odlukah nastala, istima se dobrovoljno podvrgnu, ako li bi pako predprežnički zavod, sasvim iz obokertjenja zemaljske blagajne spao pripadat će im samo do vremena ove promjene otpadajući najam.

Od c. k. podzupanje karlovačke dne 10. lipnja 1853.

(107—D.P.)

(3—2)

Objava dražbe.

Uslijed odluke c. k. kot. suda grada Zagreba od 27. lipnja 1853. br. 2442. prodavat će se putem javne dražbe na stran g. Dragutina Leuzendorfa kao tužitelja bašće u Margarentinskoj ulici pod br. 545. ležeća na vlastitost suprugah Kristiana i Juliane Fröve kao obduženikah spadajuća, na 3000 for. sr. procenjena, poradi naplate duga od 260 for. sr. od toga idućih zakonitih kamatah i zrokuvanih troškovah.

P prvi rok za prodaju ove bašće odredjuje se ovime na 27. kolovoza, drugi pako ako od potrebe bude na 27. rujna 1853. u 3 sata posle podne na licu miesta, o čemu se obavještjuju ne samo kupci, nego u smislu §. 509. g. p. i svi vieroynici Kristiana i Juliane Fröve, koji kroz uknjiženje založno pravo na rečenu bašću imaju, da se glede toga u vremenu kod suda najave.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

c. k. kot. sud grada Zagreba.

Br. 765. (193—Izv.)

(3—3)

Natiečaj

Za službu občinskog bilježnika, koj će ujedno biti član pravoslovni kod siroćinske komisije u poveljenom tergovistu Čakovcu.

Za oboje opredeljena je godišnja plaća 500 for. sr.

Natecatelji imaju svoje molbenice valjano podkrepiti dokazima o naveršenih naukah pravoslovnih i zadobljenoj odvjetničkoj povelji, zatim veštini hercškog, nemackog i madjarskog jezika, najdulje do 15. srpnja t. g. potpisatomu osobno predati. U Čakovcu 25. lipnja 1853.

Načelnik občine,
Franjo Bogdan.

Br. 2950. (127—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu masae pomojika dozvoljena dražbena prodaja kuće sa pristojalosti na stiečajnu masau suprugah Franje i Dore Kelemen spadajuće u ovom gradu na Velikoj Ledini pod br. 593 ležeće, te sudbeno na 1872 fr. 43 kr. srebra procijenjene.

U tu svrhu se dražbeni roci za dne 29. kolovoza i 29. rujna tek. god. u 3 sata posle podne opredjeljuju.

Uvjeti dražbeni mogu se prigodom dražbe ili prije kod suda ugledati.

U Varaždinu 28. lipnja 1853.

C. k. kotar. sud grada Varaždina.
Kavić, k. sudac.

(99—Dp.) 7

(3—5)

Prodaja kuće.

Kuća sa baštinu pdkojnog Nikole Cvetkovića spadajuća, u gornjoj ilici pod br. 763 ležeća te na 6656 for. 40 kr. srebra sudbeno procijenjena, prodavat će se dne 9. srpnja 1853 u 3 sata posle podne putem javne dražbe. Uvjeti dražbeni mogu se uviditi kod potpisatog oporuke ovršitelja.

U Zagrebu 16. lipnja 1853.

Juraj Boleslavski,
oporuke ovršitelj.

Br. 2313/Z. S. (191—Izv.)

(3—2)

I z r o k.

Od strane c. k. zemaljskog suda u Rieci objavlja se ovime Antunu Zalampiću pomorskom kapetanu iz Rieke, sada nepoznatog boravljenja, da su Dujo Zalampić i njegova kći Katica Andrianić iz Bakra po odvjetniku Nikoli Saplju, protiv njemu i obzirno za njeg. opredjeliti se imajućem skerbniku tužbu istomu zemskomu sudu podnijeli radi uništenja oporuke pokojne Katiche Zalampić rodjene Rich-

ter od 13. lipnja 1852. i pošto se obduženomu nezna za boravljete, da mu je za zastupanje na pogibelji o trošku njegovom odredjen skerbnik u osobi odvjetnjeg odvjetnika Viekoslava Dall'Aste, komu je i rečena tužba time priobćena, da odgovor u rok od 90 danah sudu ovome podade.

Opominja se dakle Antua Zalampić, da u vremenili dovoljno uputi naredjena sebi zastupnika, kako da muđe prajda, spersi shodno razpravlja, ili pako sudu drugoga zastupnika imenuje; jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

U Rieci 22. lipnja 1853.

Od c. k. zemaljskog suda.

Nr. 2346. (191—Izv.)

(3—2)

Editto.

Avendo questo Negoziante di Ditta Camillo Rossi insinuata la cessazione della Ditta da esso rappresentata, e supplicata contemporaneamente la di lei cancellazione dal Registro delle Ditte approvate, vengono perciò col presente Editto da essere pubblicato ed affisso come di solito ed inserito per tre consecutive volte nelle Gazzette die Trieste e Zagabria eccitati tutti gl' eventuali creditori della suddetta Ditta ad insinuare le eventuali loro pretese dinanzi quest' i. r. Corte di Giustizia, qual Senato Cambio-mercantile per quanto fossero presenti entro giorni 30. e gl' assenti entro giorni 90. coll' avvertenza che spirati questi termini calcolabili dal di della pubblicazione e rispettiva prima inserzione del presente Editto nei fogli suddetti, si procederà alle ulteriori deliberazioni di scioglimento e cessazione della Ditta suddetta e sua cancellazione dal Registro delle Ditte privilegiate.

Dall' J. R. Corte di Giustizia, qual Tribunale Cambio-Mercantile.

Fiume li 20. Giugno 1853.

(110—Dp.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Uslijed ovosudisne od 7. lipnja t. g. br. 2427. odluke, stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 8. kolovoza t. g. 1853. u 3 sata posle podne, kuća Tome Mlinarića u gradu Zagrebu, sadovnoj ulici pod br. 490. ležeća, i na 2955 for. 12 kr. sr. procijenjena za stran voditeljice ovrhe Marie Mlinarić prvi krat, te ako potrebno bi bilo 9. rujna t. g. 1853. drugi i posljednji put, i izpod procjene, najviše ponudjajućemu prodati.

Dražbeni uvjeti u svako se doba kod ovog suda uvidjeti mogu.

Zajedno se svi oni vieroynici, koji na upitnu kuću pravo zaloga imaju, a napose o tom obaviještjeni nebi bili, ovim sudbeno pozivaju, da svoje pravo prie prodaje kuće pred ovim c. k. k. sudom izkažu, što u suprotnom slučaju razdieljenje kupovne svote bez njih takodjer preduzelo se bude.

Dano u Zagrebu 1. lipnja 1853.

Mikulić, -
gradski sudac.

Br. 1168. (194—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Počem u br. 92 98 i 100 narodnih ovih novinah pod 16. travnjom t. g. navestjena putem javne dražbe prodaja zaostavšeg imetka Petra, Tome i Gjure Čalićah žiteljah negda Borovskih u obziru nepokretnosti bezuspješna bi bila: stoga s ovim nova dražba pod istima uvjetima, u oglasu od 16. travnja o. g. navedenim, na 25. Srpnja t. g. u 10 satih u jutro u Borovi obdržati se imajuća, razpisuje i uroćuje se tim dodatkom, da će se dobro najviše obećajućem, ako od nužde bi bilo, i pod procembom dopitati.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju dne 22. lipnja 1853.

Br. 5292/m. 520. (65—D.S.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 16. srpnja 1853 i u slučaju potrebe 30. i. m. i. g. prie podne u 9 satih u jutro svakojake vèrsti roba i pokućstvo Andre Meška tergovca zagrebačkoga u Zagrebu u kući Mate Irgolića br. 766 u vrijednosti 196 fr. 48 kr. sr. procijenjeno putem javne dražbe za gotove novce prodavati, tako da u slučaju, ako pomenute stvari u prvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku i pod procienom najviše ponudjajućemu uručene. Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zemski kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1853.

C. k. predsjednik,
Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Z. S. Br. 5293/m. 521.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 20. srpnja 1853 i u slučaju potrebe 3. kolovoza t. g. prie podne u 9 satih u jutro svakojake vèrsti roba Andre

Meška tergovca zagrebačkog u kući Mate Irgolića br. 766 u vrijed. 207 fr. sr. procijenjena putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenaznačene stvari u prvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku pod procienom najviše ponudjajućemu uručene. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

C. k. zem. kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

OGLASNIK.

(113—Dp.)

(3—1)

Objavljenje.

Archiepiskopako-patriaršesko daljsko vlastelinstvo u krunovini Slavonii dostavlja do javnoga znanja, da će se vlastelinske alodialne zemlje u sva tri miesta i to:

u Dalju sa . . . 2675 1/4 jutra
u Borovi sa . . . 9011 1/4 " "
u Belom-Berdu sa . . . 1935 1/4 " "

u jedno sa . . . 6622 1/4 jutarah

ili u skupu, ili za svako mjesto posebice na tri godine, 1853 1/4, 1854 1/4, 1855 1/4, putem javne prodaje pod arendu izdati. Oni, koji žele zemlje te pod arendu uzeti, pozivaju se 24 1/2 Julia 1853 u koji će se dan javna dražba držati, u pisarnicu vlastelinstva u Dalju doći, i svoje ponude praviti.

Usvojia razprodaje mogu se u pisarnici uviditi. U Dalju 29 1/2 Juni 1853.

(108—Dp.)

(4—3)

ANZEIGE.

Um den gänzlichen Ausverkauf zu beschleunigen wird von 12. Juli angefangen, das Mode-Waaren-Lager, des Jos. Horvath am Markus-Platz in Agram, Licitando zu comptanten Preisen verkauft.

Josip Horvath.

Službeno berzovjavno objavljenje bečke burze

od 6. srpnja 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mjes.
" od g. 1852 . . . 4 1/2	83 1/2	100 holan. f.	Uso
" " . . . 5		Augsburg za	2 mjes.
" " . . . 5		100 f. current	140 1/2
" " . . . 3		Berlin za 100	2 mjes.
" " . . . 4		prus. talirah	2 mjes.
Isučeaneobv., obv.	6	Vratislava za	2 mjes.
dvor. komore od	5	100 pr. tal.	kr. rok
prislunog zajma u	4 1/2	Frankfurt na	2 mjes.
Kranjskoj, orar.	4	Mainu za 120	109 1/2
ob. od Tirola, Vo-	3	Genova za 300	kr. rok
raniberga i Salab.		piemont. lirah	2 mjes.
		Hamburg za	kr. rok
		100 mar. ban.	81 1/2
Obveznice lomb.-milanačkog		Lipko za 100	na saj.
zajma od g. 1850 . . . 5		forintih	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	217 1/2	Livorno za 300	kr. rok
1839 . . . 100	130 1/2	tosk. lirah	2 mjes.
Beč. grad. banop sa 2 1/2 pct.		London za 1	kr. rok
" " . . . 2		funt sterl.	10 52
" " . . . 2		Lyon za 300 fr.	3 mjes.
obće iugar. dv.	3	Milan za 300	110
komore, starih	2 1/2	austr. lirah	2 mjes.
lom. dugovah, u	2 1/2	Marseille za	2 mjes.
Fiorinzi Genai	2	300 frank.	kr. rok
učinjenog zajma	1 1/2	Paris za 300	130 1/2
galicko . . . 2 1/2		frank.	2 mjes.
" " . . . 2 1/2		Prag za 100	
" " . . . 1 1/2		for.	
Obvezn. u Frank-	sa 5 pct.	Těst za 100	1 mjes.
furstu i Holandiu-	4 1/2	for.	3 mjes.
činjenoga zajma	4	Mletci za .00	1 mjes.
		austr. lirah	3 mjes.
stališah austr.		Bukurest za 1	31 dan
nad i pod En-	3	for. parah	
som, českih,	2 1/2	Carigrad za 1	31 dan
moravskih, slo-	2 1/2	for. parah	
ških, stajerskih	2 1/2	Smyrna za 1	31 dan
oruških, kranj-	2	for. parah	
ških, gorickih,	1 1/2		
bečkoga ober-			
kammeranta.			
Obveznice zemljitnog			
odkupa . . . 5%			
Naputnice redižnje blagajne			
Godišnji disconto			
Bank-akcie komad po	1389		

Di onice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2185	Krak.-g. složko po 100.	
Bečko-glog. želj. . . 500	847 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	743
Sopr.-W.-Neud. ž. . . 200		Aust. Llo. u Těstu 500	
Budiej.-Gm. Linz ž. . . 250		Bud.-pěst. lančan. 500	
Polun.-těrn. 1. ž. . . 290		Galič. založn. 4% za 100	
" " 2. ž. . . 200		Sraške Esterhaz 40	
danja s pèrvonstvom, 200			

Carsko-kr.

službene

Govin ovo izlaze
svaki dan izuzamaj
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for-
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se do 16
linija 2 1/2 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Pošto bi se g. Ivan Per-
kovic iz stanovitih uzroka odrekao uredni-
tva „Nevena“, preuzeo je isto na ponudu slav.
upravljačkog odbora društva „matice ilirske“,
kao vlasnika ovoga lista, i uz dozvoljenje do-
tičnih visokih poglavarstava g. Vojko Sabljic,
te je već pod njegovim imenom prvi broj od
drugog tekućeg polugodišta izišao. Nadamo se,
da će pomenuti list podpunu odgovarati svojoj
svrhi tim više, pošto su ponajvrsniji naši pi-
sci ozbiljno obećali, da će više nego do sada
višeštim svojim perom kititi pomenuti časopis.

„Neven“ tiska se i odpravlja u narodnoj
štampanici dra. L. Gaja.

— Bečka „Presse“ donosi slijedeće pismo:

„U Jašu 27. lipnja. Glavni konzul Kal-
činski u Bukureštu i ovdajni konzul Giers vra-
tili su se već iz Rusije. Dojdućeg ponedjeljka
t. j. 30. o. m. ući će car. ruska vojska na do-
strane, naime kod Leove i Skulenja u ovu kne-
ževinu i nastaviti svoj marš iz Moldavije u
Vlašku. Ovdajna vlada čini priprave za ob-
skrbljenje i u ukonačenje ove vojske.“

Nadalje piše „Presse“, koja podpunu ra-
čuna na pouzdanost svoga jaškog dopisatelja, da
je doznala, da je vladama vlaškoj i moldavskoj
službeno oglasen dolaz ruske vojske, te da se
u tom oglašu veli: „Kabinet petrogradski izjav-
lja formalnim načinom, da car ne šalje svoju
u Moldaviju, da rat vodi, i da ovo posiednutje
nije nikakva navalna. On je s toga zapoviedio,
da se u upravi ništa nepromieni, da činovnici
ostaju na svojim miestima, da se pobiranje po-
reza neprekida i mirno službovanje da nadalje
traje.“

— Spomenuli smo jučer, da je njeg. veličan-
stvo car ruski izdao u Petrogradu manifest, da
ruska vojska ulazi u podunavske kneževine. Za
nadopunjenje ove viesti vadimo iz „Oest. Corr.
slijedeća: Po viestima i Petrograda od 27. (15.)
lipnja ući će ruska vojska izmedj 5. i 7. o. m.
u kneževine. U manifestu, što ga je car Nikola
na 14. lipnja po star. u Petrovomdvoru izdao,
i u kome se zaključak ovaj ruskim podanicima
obnaroduje, iz nova se osigurava, da se njeg.
veličanstvo ne namjerava s nikim zaratiti, nego
da njegovo velič. hoće posiednutjem kneževina
da imade u rukama zalog, koji bi ruskom car-
stvu jamčio za povratljenje njegovih pravah. Nj.
velič. car izjavlja se pripravnim kretanje svoje
vojske obustaviti, čim se porta obveže, da će
slobodštine istočne crkve saviestno uzdržati.

Po daljim viestima doznaje se, da je onaj
dio vojske, što je za obsiednutje Vlaške opre-
dijeljen, dne 2. srpnja pod generalom Dannen-
bergom kod Leove prešao preko Pruta. Ruski
je general izdao amfriteljni proglas na žiteljstvo
kneževina, u kom izjavlja nadu, da će se raz-
mirica s portom mirnim putem izravhati.

Prelaz 2. vojenoga sbora, što je kod Sku-
lenja usredotočen, imao bi 3. srpnja slijedovati.

Roma i Hercegovina.

— Poznato je kako u Hercegovini ima mno-
go lijepe i bogate zemlje, koja leži uzaludna.
Sadašnji sultan izdao je uredbu, po kojoj svaka
zemlja, koja se od dužeg vremena nebi obra-
đivala, pripada vladi. Sada je na osnovu reče-
ne uredbe predloženje učinjeno, koje, ako se
primi, može Hercegovinu od najveće koristiti biti.
Predloženje ovo glasi: da se sve ove zabata-
ljene zemlje uzmu za račun vlade, pa da se
hristijanima pod tim ugovorom ustupe, da ih oni

za nieko izviestno vrijeme obradivati počnu.
Vlada bi od ovih ustupljenih zemaljah dobivala
desetak za kratko vrijeme dvaput više, nego što
ga sada dobiva. Stanje hristjanah bi se zname-
nito poboljšalo, blagostanje zemlje u napredak
pošlo, i tim bi se i trgovina jako podigla. Kad
bi se sve predloženo pred očima imalo, kad
bi se to jest pravo hristjanskih uživaoca zem-
aljah čuvalo od strane vlade turske i obdër-
žavalo svojski, onda bi i muslomanski imaoc
zemlje čovieka, koji njegove njive obradjuje,
bolje gledao i uvažavao. A vladi bi ostao još i
taj zadatak da rieši da hristjanskim uživaocima
zemlje malo po malo uživane zemlje sasvim
kao imaostvo pripadnu. Ovakav blagotvorni po-
stupak mogao bi se ne samo u ovom pašaluku,
nego i u ostalima s vremenom razprošterti na
korist celog carstva.

Moldavija i Vlaška.

— „Bresl. Ztg.“ piše nietko iz podunavskih
kneževina, kako se tamo pokroviteljstvo Rusie
nad rajom, t. j. nemuslomanima, u Turskoj sma-
tra. Bilo je, veli dopisatelj, vrijeme, gdje su se
tamo tako od Rusah kao i Austrianacah nadali
oslobodjenja od turskog jarma; nu od kako ih
je Austria Rusii izručila, izgubiše i oni svaki
izgled na samostalnost, i stvar se je sasvim
promienila. Mi smo, veli nadalje, gotovo teča-
jem od pol vieka učili se, k čemu li nam ru-
sko pokroviteljstvo koristno, pa smo prou-
čili, da je ono tegotnie, nego li biade po-
kroviteljstvo Napoleona nad rajnskim save-
zom; jer sad je ruski glavni konzulat za nas
najvišja molba, naši vladajući knjazi moraju sa-
svim u ruskom duhu djelovati, pa se tome go-
spodar vlaški pokorava i na taj način takodjer
uzdržti, usuprot gospodar moldavski, koga više
domoljubje oduševljava, nalazi se, kako su to
posljednji događaji pokazali, u najnestalnijem
položaju. Kad smo mi godine 1821, prigodom
gërčkog ustanka, takodjer nešto sličnoga nau-
mili bili, i kad je knez Kantakuzeno caru Ale-
ksandru predložio osnovu o carstvu Dacie, re-
čeno nam je, da nam englezke i francezke la-
dje nemogu koristiti, kao što su koristile Gër-
cima kod Navarinah. Odkako su Turci hatišeri-
fom od Gijlhane udarili putem reformah, a mi
uvidili, kako je dobro Sèrbima, koji su više
Turcima nego li Rusima privrženici bili, biade i
naš ustanak gog. 1848 upravljen ne protiv Tu-
rakah, nego protiv ruskog pokroviteljstva, pa su
s toga ušli Rusi u naše pokrajine i prognali
priatelje domovine. Ni naša crkva netreba ru-
skog pokroviteljstva, jer su naši metropolite od
Carigrada tako nezavisni, da nebi rado podpa-
sti pod sinodu petrogradsku, itd. — Pošto bi
dopisatelj više toga izbrojio, zaključuje: Ako
savezne sile izjave, da mi imamo, nezavisno od
ruskog pokroviteljstva, kao što Sèrbi, pod Tur-
cima stati, to će podunavske kneževine ustati
za porta.

„Allg. Ztg.“ na ovo primietjuje, da se do-
duše neda tajiti, da u ovom razloženju ima nie-
što istine, no pita se: bi li bi Moldavija i Vla-
ška bez pokroviteljstva Rusie ikada postale to,
što su, ili, bi li bi, kad bi ih danas porta
pod svoje suverenstvo spravila, zadovoljni bili
sa stanjem Bugarske, Bosne i Hercegovine? U
Parizu nalazeći se „domorodci“ podunavskih
pokrajina sanjali su o carstvu Dacie, koje bi
bilo u savezu s nezavisnom Ugarskom i Polj-
skom. Oni su u Vlaškoj dosta dugo gospodovali,
pa kad su se Rusi približili, pobiegli su bez
traga, ni jedanput se neoprievši, dočim su u
Bukureštu sami Turci mačem i ognjem stari red

povratljali. Gërčka se je sedam godinah junač-
kom hrabrosti i bezprimiernim požertvovanjem
za svoju samostalnost borila. Još duže — uz
prekidanja — trajale su borbe Sèrbaljah, koji
su u onim zemljama najhrabriji narod, koji će si
malo po malo podpunu nezavisnost pribaviti.
Izobraženi Sèrbli boje se i pomisliti, da budu
Rusii utielovljeni; nu što su oni Rusii dužni, to
oni nisu zaboravili, i kakovu znamenitost Rusia
kao prva pravoslavna sila za budućnost svih
onih podunavskih kneževina ima, na to netre-
ba nijednog Jugoslavena spominjati. Pa baš zato
i biade kriepko postupanje Austrie u Cèrno-
gori i za kèrstjane u Bosni i Hercegovini tako
uspješno, jer ako Austria, kojoj je nekad i
Sèrbia pripadala, nebude pretežnom uplivu Ru-
sie u onim pokrajinama protumierje stavljala,
tko će drugi stavljati! U ostalom nije istinito,
da Sèrbia više zavisi od porte nego li podu-
navske kneževine. Faktično odnošenje odlučuje
ovdje više nego svi ugovori. Šadanji knjaz sèrb-
ski izabran je slobodnom voljom naroda, a po
njegovoj smèrti neće mu zaista porta postav-
ljati nasljednika, a u Moldavii i Vlaškoj imeno-
vani su gospodari po porti samo na 7 godinah,
i ciela uredba je na to vrijeme stegnuta. Osim
toga posieduju Sèrbi u svojoj snagi i odvažno-
sti nieko jamstvo, koje Moldavo-Vlasima manj-
ka. U obće nigdie se nemože bez težkih žèrtvah
preći iz robstva u samostalnost; podunavske
kneževine mnogo su žèrtvovala, no morat će
još više; takovih hrabrih činah, kao što su
Gèrci i Sèrbi učinili, malo su još Vlasi na svijet
iznieli.

Turska.

— Pariški dopisatelj „Timesa“ piše: G. Bruck
svietovao je sultana, da Halil-pašu šalje u Pe-
trograd za nastaviti dalja dogovaranja; sultan se
na to pripravnim izjavio; predlažuć, ako ob-
siednutje kneževina izostane. A u slučaju ka-
kove okupacije susrest će on silu silom i po-
zvati vlasti, da protiv ovog nedèržanja ugo-
vora posreduju. Govori se, veli dopisatelj, da
sultan, odkako je Bruck došao, može računati
na pomoć svih onih vlastih, koje su podpisale
one ugovore.

— „Ost-D. Post“ piše iz Carigrada od
23. lipnja, da je vašingtonski kongres izručio
sultanu notu uslijed koje porti u slučaju rata s
Rusiom obećaje se pomoć. Za temelj ovoga ne-
očekivanog priateljstva navode to, što su ame-
rikanski misionari na mnogim miestima Turske
dobar uspieh učinili.

— Paša beogradski dobio je od mušira Omer
paše strogi nalog, da tvèrdjavu u dobro stanje
obrane stavi. Nalogu se ovom točno paša po-
korio, i već stoje topovi, taneta i lunte u pri-
pravi. Turskoj posadi naloženo je, da bude za
odlazak spremna.

Talijenska.

— U Piemontu zavedeno je upravljajuće vie-
će za tèrgovačko pomorstvo, koje će popeči-
teljstvu pomorstva podredjeno biti i u ministar-
stvu glas imati.

Rusla.

Iz Petrograda, 23. lipnja „H. Nach.“:
Dočim na jednom kraju velikoga ruskoga car-
stva sve po ratu zaudara, dèrže se ovdje za-
bave i primaju visoke posiete. Množina visokih
činovnikah i oficirah dobila dozvolu, da putuje
u inostranstvo, kao da tursko-ruska razmirica,
koja je na jugu proizvela štropot oružja, ništa
ni nespada na siever. Čini se, da se kod pre-

višnjega miesta nakanjuje, da se neizdadu ratoljubivi naumi, nu slavjanska stranka agitira u potaji i pripravlja obće mnjenje za interese pravoslavne istočne cĕrkve i njezinih sledbenikah u Turskoj. Stvar je već tako daleko pošla, da vlada bez sjajne zadovoljštine nemože odstupiti, van kad nebi htela veliku čast svoje popularnosti u narodu, i šta je još više, u cĕrkvi izgubiti. Menšikov zastupa ne samo slavenske, nego i ponajglavnije cĕrkvene interese Rusie, koji se podosta sudaraju s interessima Moskovitjaninah. Podje li za rukom Rusii, da sa svojim zahtievima glede pravoslavne cĕrkve u iztoku prodre putem shodnog ugovornog jemstva, to će petrogradska vlada mnogo u popularnosti steći kod stranke Moskovitjanah ili tako zvanih starih Rusah. I ovo je jedan važan razlog za razsuditi, zašto petrogradski kabinet toli tvrdom dosljednostju uztraja kod postavljenih uvietah.

Iz Odessa, 24. lipnja piše „Triest Ztg.“ da je ruski bojni parobrod „Jeni Kale“ sa zaniekajućim odgovorom portinim na ruski ultimatum iz Carigrada ovamo već vratio se, no još nije zatekao bio zapovied za posiednutje kneževinah. U ostalom bio je svaki uvieren, da će posiednutje zaista sledovati, i general Dannenberg nalazi se već od 6. lipnja u Skulenju, pripravan svaki hip preći preko Pruta. Francezka i englezka flota dobile su nalog, da jedre u Dardanele, čim se koi neprijateljski akt Rusie protiv Turske sbije, ili čim porta inostranim zastupnicima objavi, da se nalazi u ratu s Rusiom. A porta uslied poslednjeg očitovanja nemože posiednutje kneževinah inače smatrati van kao dušmanski čin, budući po ugovoru od god. 1841, ako bi u kneževinama nemiri bukli, imadu Rusi i Turci zajedno posiesti kneževine.

Tumačnici ruskoga poslanictva u Carigradu otišli su u glavni stan, da kod vojske služuju.

Gērčka.

— U niekoj siednici gērčke komore zastupnikah odgovorio je ministar financiah (u nepriustvu ostalih ministrah) na nieku interpelaciju, da je glas, po kom bi se francezka vojska u Gērčkoj izkĕrcala, posve lažljiv, da za izkĕrcanje inostrane vojske u Gērčkoj nije još nikakav predlog ovdašnjoj vladi podnešen i da se je u obće nadati, da pokroviteljske vlasti neće Gērčku u takovi težki položaj staviti, koi bi se uslied takova predloga pojavio. Gērčka, reče ministar, mora se za svoju eksistenciju skĕrbiti, a nemože i nesmiye učastvovati u razmirici, koja se odnosi na inostrane interese.

Francezka.

— Dne 1. sĕrpnja razniali su se u Parizu čudnovati glasovi, koji su burzu uznemirili. Govori se, da je u Pariz dan prie došao izvanredni ruski kurir, i da od tog časa nitko nemože više viditi Kiseleva. Danas (t. j. 1. sĕrp.) pokušalo je više diplomatskih osobah, medju njima i saksonski poslanik, da budu pušteni pred ruskoga zastupnika, nu ovaj im dade javiti, da nemože nikoga primiti, ma bio on tko mu drago. Glasa se, da je dobio Kiselev depeše, da car neće ni za vlas popustiti, i da je kripko odlučio, da vrata petrogradskoga dvora svakom izvanrednom poslaniku divana zatvorena budu, ako isti nedonese bezuvietno podloženje i primljenje poslednjeg ultimatum.

Govori se nadalje, da je uslied toga admiral Hamelin dobio zapovied, da odmah udje u Dardanelle, čim Rusi prekorače Prut; pače osiguravaju, da depeše, koje su iz Petrograda došle, tako oštro priete, da je francezka vlada poslala zapovied na generala Castebajaca, da bezodvlačno odilazi iz Petrograda.

„Neznam,“ veli jedan dopisatelj „K. Z.“, u koliko li su ovi glasovi temeljiti; samo o jednom mogu osigurati, da francezka vlada neće da se u ikakva dalja dogovaranja upusti. Englezka je bo predložila, da se novi fermi stave pod zaštitu Francezke i Englezke, pa da se zatim Rusia pozove, da li je s tom pogodnom zadovoljna; nu Francezka nije na ovo pristala izjavljujući, da bi Rusia, koja i onako popustiti neće, time samo vremena dobila.

Službeno bĕrzojavno objavljene bečke burze od 7. sĕrpnja 1853.

Tečaj dĕr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dĕriav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mios.
„ od g. 1852 „ 4 „	83 1/2	100 holan. f. 91 1/2	2 mios.
„ „ „ 5 „	„	Augsburg za	2 mios.
„ „ „ 3 „	„	100 f. current 110 1/2	2 mios.
„ „ „ 4 „	„	Berlin za 100	2 mios.
„ „ „ 3 „	„	prus. talirah	2 mios.
Izvučeneohv. obv. „ 6 „	„	Vratislava za	2 mios.
dvor. komore od „ 5 „	„	100 pr. tal.	2 mios.
prisilnog zajma u „ 4 „	„	Frankfurt na	2 mios.
Kranjskoj. erar. „ 4 „	„	Mosau za 120 109 7/8	2 mios.
ob. od Tirola, Vo- „ 3 „	„	Genova za 300	2 mios.
rarlbergai Salzb.	„	piemont. lirah	2 mios.
Obveznice lomb.-mletačkog	„	Hamburg za	2 mios.
zajma do g. 1850 „ 5 1/2	„	100 mar. ban. 81 1/2	2 mios.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	131	Lipsko za 100	2 mios.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	forintih	2 mios.
„ „ „ 2 „	„	Livorno za 300	2 mios.
Obveznice „ obće iugar. dv. „ 3 „	„	tosk. lirah 110 1/2	2 mios.
„ komore, starih „ 2 1/2	„	London za 1	2 mios.
„ lom. dugovah, u „ 2 1/2	„	fun. sterl. 10 51	3 mios.
„ Fioerenci Genui „ 2 „	„	Lyon za 300 fr.	2 mios.
„ učinjenog zajma „ 1 1/2	„	Milan za 300	2 mios.
„ galičke „ 2 1/2	„	austr. lirah 110 1/2	2 mios.
„ „ „ 1 1/2	„	Marseille za	2 mios.
Obvezn. u Frank- „ 5 pct.	„	300 frank. 130 1/2	2 mios.
furtu i Holandii- „ 4 1/2	„	Pariz za 300	2 mios.
činjenoga zajma „ 4 „	„	frank. 130 1/2	2 mios.
„ stališah austr. „ 3 „	„	Prag za 100	1 mios.
„ nad i pod En- „ 2 1/2	„	for.	3 mios.
„ som, českih, „ 2 1/2	„	Tĕrzt za 100	1 mios.
„ moravskih, slo- „ 2 1/2	„	for.	3 mios.
„ žkih, stajerskih „ 2 1/2	„	Mletci za 300	3 mios.
„ oružkih, kranj „ 2 „	„	austr. lirah	3 mios.
„ skih, goričkih, „ 1 1/2	„	Bukurešt za 1	31 dan
„ bečkoga ober- „ 1 1/2	„	for. parah	31 dan
„ kammeramta.	„	Carigrad za 1	31 dan
Obveznice zemljišnog	„	for. parah	31 dan
odkupa „ 5 1/2	„	Smyrna za 1	31 dan
Naputnice redišnje blagajne	„	for. parah	31 dan
Godišnji disconto	„	Tečaj novca	„
Bank-akcie komad po 1400	„	Carski dukati	„
	„	Zajam od 1851	„
	„	Slovo A	108
	„	„ B	108
	„	Lombardski	„
Sieverne željez. po 1000 fr. 2220	„		„
Bečko-glog. želj. „ 500 „ 855	„		„
Sopr.-W.-Noud. ž. „ 200 „ 122	„		„
Budiej.-Gm. Linz ž. „ 250 „	„		„
Požun.-tĕrn. 1. izd. „ 290 „	„		„
„ 2. izd. „ „	„		„
danja s pĕrvostvom „ 200 „	„		„
	„	Krak.-g. sleške po 100 f.	748
	„	Aust. dun. parob. 500 f.	„
	„	Aust. llo. u Tĕratu 500	„
	„	Bud.-pešt. lančan. 500	„
	„	Galič. založn. 4 1/2 za 100	„
	„	Srečko Esterhasia 40	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6624.

Kundmachung.

In Folge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses von 15. Mai l. J. Z 6913, wird von der k. k. Finanz-Landes-Direction das auf der Grundlage der Lotto-Gesetze bestehende Verboth der Ausspielung von unbeweglichen Gütern, und Geldprämien (Güter und Geldlotterie) durch Privat-Personen in Erinnerung und zugleich zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass künftig auch ausnahmsweise keine derlei Privat-Lotterien mehr werden bewilligt werden.

Um jedoch die wohlthätigen Zwecke, welche theilweise mittelst solcher Lotterien von Privat-Personen angestrebt wurden, in einem ergiebigen Masse zu berücksichtigen und zugleich die Zahl und Beschaffenheit dieser Spiele angemessen zu regeln, haben Sr. k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchsten Entschliessung vom 28. April l. J. zu gestatten geruhet, dass künftig von Zeit zu Zeit, Lotterien mit Geldprämien durch die k. k. Lotto-Gefälls-Direction abgehalten werden dürfen, deren ganzer Reinertrag ausschliessend Zwecken der öffentlichen Wohlthätigkeit zugewendet werden soll.

Es werden demnach in angemessenen Zwischenräumen derlei Spiele von der k. k. Lotto-Direction mit der Darstellung des jedesmahligen Spielplanes angekündet und abgehalten werden.

Die Bestimmungen des wohlthätigen Zweckes, welchem der Ertrag der Lotterie zuzuwenden ist, haben sich Seine k. k. Apostolische Majestät von Fall zu Fall, nachdem der Reinertrag der abgehaltenen Lotterie sein wird, über den von der einschlägigen Ministerien zu erstatten den Vorschlag vorzubehalten geruhet.

Der Ertrag der Lotterie und der Zweck, dem dieser Ertrag zugewendet wurde, wird jedesmal im Wege der Zeitungsblätter zur allgemeinen Kenntniss gebracht werden.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Agram am 24. Juni 1853.

Nr. 2815 (12—P.Z.)

(3—1)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat im Einverständnisse mit der hohen k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 20. Juni 1853. Z 9340/P. das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post vom 1. Juli 1853 an in den nachbenannten Kronländern und Bezirken in folgender Weise festgesetzt.

Für Niederösterreich mit	1 fl. 8 kr.
„ Oberösterreich mit	1 „ 6 „
„ Salzburg mit	1 „ 8 „
„ Steiermark mit	1 „ 6 „
„ Kärnten mit	1 „ 4 „
„ Böhmen mit	1 „ 4 „
„ Mähren und Schlesien mit	1 „ 40 „
„ Galizien mit Einschluss von Krakau und die Bukovina mit	1 „ — „
„ Tirol mit	1 „ 10 „
„ Pester, Pressburger und Oedenburger Postbezirk mit	1 „ 8 „
„ Kaschauer Postbezirk mit	1 „ — „
„ den Grosswardeiner Bezirk mit	1 „ — „
„ die serbische Wojwodschafft und das Temescher-Banat mit	1 „ 6 „
„ den Montanbezirk (kroatisches Littorale) und den Oguliner Regimentsbezirk mit	1 „ 8 „
„ den Otočaner und Likaner Regimentsbezirk mit	1 „ 10 „
„ den übrigen kroatisch-slavonischen Postbezirk mit	1 „ 6 „
„ Siebenbürgen mit	1 „ — „
„ das Küstenland mit	1 „ 8 „
„ Krain mit	1 „ 4 „

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt. Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

K. k. Postdirection.

Agram am 2. Juli 1853.

K l e m p a j.

Br. 938. (161—Izv.) s

(6—3)

Poziv.

Svi oni, koji na zaostavštinu pokojnih suprugah Jurja grofa Erdödy mladjega i Amaliu rođenu Oršić tražbu kakovoga god naslova imati misle, pozivaju se ovim, da svoja iskanja vierodostojnim dokazima podkriplenja uz rok na 6 nedieljah od dana proglašenja ovoga oglasa u službenom ovom listu računajuć, doli stavljenomu c. k. kot. sudu prijaviti imadu, tim većma, što čedu u protivnom slučaju posledice neprijave sami sebi pripisati imati.

C. k. kot. sud novodvorski u Pluski dne 26. svibnja 1853.

C. k. kot. sudac
N. Halper.

OGLASNIK.

(112—Dp.)

(3—3)

Zum Erstaunen mit

den Interessen eines Capitaless von nur 23 1/2 fl. CM., d. i. zu 5 pCt. per Jahr berechnet, also blos mit 1 fl. CM. im Verlaufe eines Jahres in 5 Ziehungen der gräflich Waldstein'schen Lose zu spielen, und zwar: am 15. Juli 1853 mit einem Haupttreffer von 62,500 fl.

15. Octob. „ „ „ 37,500 fl.
15. Jänner 1854. „ „ „ 50,000 fl.
15. April „ „ „ 25,000 fl.
15. Juli „ „ „ 62,500 fl.
wornach sich denn für eine Ziehung ein ausserordentlich geringer Betrag calculirt.

Ausserdem ist der mindeste Gewinn eines solchen Loses 30 fl. CM., also viel höher als der gegenwärtige Einkaufspreis, und überdies können dieselben natürlich so wie die anderen derartigen Lose zu jeder Zeit, nach jeder Ziehung, in jedem Verwechslungsbureau verkauft werden, und es ist bei so vielen nach einander erfolgenden Ziehungen anzunehmen, dass auch selbst die jedesmalige Cursdifferenz von vor auf nach der Ziehung höchst unbedeutend sein dürfte.

Nachdem nun das gefertigte Handlungshaus noch in der Lage ist, die Lose per Stück mit 23 1/2 fl. CM. abzulassen, so erlaubt es sich zu gefälligen Theilnahme mit dem Bemerkem einzuladen, dass es bei geneigten Aufträgen um gültige frankirte Einsendung des Betrages, so wie um Beischliessung von 24 kr. C. M. für Recommandation und Frankirung des Retourbriefes, so wie seiner Zeit für die Ziehungsliste, ersucht.

Wien am 22. Juni 1853.

Joh. K. Sothen,
bürge. l. Handelsmann in Wien
am Hof Nr. 420.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novin ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije na pčrput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak o svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— Mnogo manje rieke nego što je Sava između Zagreba i Siska, piše „Neven“ ponose se odavna parobrodarstvom. I kod nas je u teoriji više puta dokazano, da bi parobrodi mogli tja do Zagreba dolaziti; na činom je to istom ovih danah dokazao g. Pongrac. Ovaj gospodin primio je na se gradjenje ogromnoga kamenitoga nasipa iznad savskoga mosta, i za dobavljanje kamenja iz Podsuseda, kupio je od Lloydova društva malen parobrod, koji mu je dovezio kamenje k savskomu mostu. Ohrabren dosadanjim uspiehom, odvaži se i dalje i pokuša, nebi li mu za rukom pošlo doprieti tja do Siska. Na ovom putu najviše ima zapriekah brodarenju između Zagreba i sela Rugvice, jednoga 3 sata od Zagreba, jer na ovom prostoru stovaruje Sava vaskolik prud, što ga donosi gomilice valovitim svojim tekom s gorskih stranah. S toga ima ovdie mnogo plitčinah, da mudimo o panjevih, u vodi sakrivenih, i ladjam osobito pogibeljnih. Da bi se ove zaprieke ukloniti mogle, o tom neima sumnje, a nadamo se da će se i ukloniti; jer pošto se Sava iznad zagrebačkoga mosta uredjuje, valjda će se i izpod njega urediti, osobito ako u Zagrebu ostane sadašnji energički i radini ravnatelj graditeljstva g. Bouffleur, te će onda Zagreb paroplovjem skopčan biti sa samim Černim morem, a da cvatućim brodarstvom riekah i obližnje okolice prosvietaju, to uči poviestnica svijuh vjekovah.

Nu da se povratimo k našem predmetu. Parobrod „Jelačić“ sretno je stigao za 7 sati iz Zagreba u Sisak i bio je ondie, kao što Nevenu pišu, s velikim veseljem dočekan. Valjda bi g. Pongrac i više krat ovaj put ponovio, da mu nije Lloydovo društvo parobrod samo pod taj uvjet prodalo, da neće na njem ni robu ni putnike prevoziti; jer na to ima povlasticu samo pomenuto društvo. Kao što čujemo, da nije ovoga uvieta, bio bi Pongrac svake nedjelje Zagrebčane zabave radi u Podsused vozio; nu tomu uvieta bi se može biti mogao ukloniti, kad bi odkupio povlasticu od našega negdašnjega parobrodarskoga društva, kojemu je bila „Sloga“ propala.

— „Nevenu“ pišu iz Praga, da je naš vriedni zemljak g. Mesić, (svetjenik biskupie zagrebačke), pošto bi se tamo do dvie godine danah pripravljao za učiteljsku stolicu poviestnice, ovih danah s velikom pohvalom svršio izpite, te će već bližnje školske godine početi u voj službi posloovati.

Isti list javlja, da će se buduće godine otvoriti na ovdašnjem katoličkom duhovnom siemeništu osobiti liceum, u kojem će duhovna mladež učiti filosofiju, što ju je do sada učila na akademickoj gimnaziji. Nauke predavat će se na latinskom jeziku.

— Bérzojavna viest g. zemaljskog predsjednika Franje Schücka na preuzv. g. ministra unutarnjih posalah u Beču.

U Cernovici, 4. lipnja. Jučer u 9 sati izjutra započeo je ulaz 4. ruskog vojnog shora pod generalom Dannenbergom u Moldaviu. — Knez Gorčakov izjavio je u proglasu svérhu okupacije i daljni obstanak dosadanjeg zemaljskog upravljaljstva.

— Ovoj depeši dodajemo sljedeće izviestje iz Jaša 3. srpnja:

Ulaz ruske vojske započeo je danas u 9 sati u jutro. Vojska, što je kod Skulenja i Leo-

ve ponajprije unišla, pripada 4 vojnom shoru, kojim zapovieda general Dannenberg. U celome preći će danas kod Skulenja 10,000 momakah. Knez Gorčakov izdao je proglas i izjavio u njem, svérhu posiednutja s tim dodatkom, da ovo posiednutje neće promieniti ni u čemu inštitucije ni upravu zemaljsku, pa poziva žiteljstvo da svoje poslove nadalje mirno odpravlja i da u svemu pokorno bude prema obstojećim poglavarstvima.

— „Oest. Corr.“ doznaje iz pouzdana izvora, da će za sada 25,000 mom. ući u podunavske kneževine, i to jedna divizija 4. i jedva 5. vojnog shora. Četiri ostale divizije rečenih shorovah (svaki ruski shor sastoji iz 3 divizije) stoje, i to 2. i 3. divizija 4 vojaog shora tik moldavske granice, a 2. i 3. divizija 5 vojnog shora kod Odesse i Sevastopolja. Zapoviednik 4. voj. shora je general Dannenberg a 5. general Liders. Budući su vojni ovi shorovi na daleko razgranjeni, to se nemože pomisliti, da bi ratne operacije na bérzo započeti imale.

Osim generala Dannenberga takodjer je 3. srpnja i general Liders s jednim oddieljenjem svoga vojnog shora ušao u Moldaviu. Iz Jaša pouzdano javljaju, da je istoga dana (3.) i Omerpaša sa svojim kod Šumle usredotočenim vojnim shorom prema Vlaškoj krenuo.

Austrija.

— Kao što „Allg. Ztg.“ piše, nalaze se u pratnji fzm. grofa Gjulaja osim generala Steiningera majori Kalik i Križ i kapetan Pöckh.

— „A. A. Z.“ piše iz Atene od 24. lipnja, da je u Malti 15,000 momakah englezke linejne vojske izkercalo se. Tko samo s daleka poznaje odnošaje englezke vojske, na prvi će se mah o netemeljitosti rečene viesti podpunoma uvieriti.

— Bečki „Lloyd“ javljajući, da su Rusi zbljla ušli u Moldaviu, dodaje novosti toj sljedeće svoje umstvovanje:

„Da Rusia mir želi, nije nikakav diplomatski uresni govor. Posiednutje podunavskih kneževinah — glasilo to još tako čudnovato — izvodi se upravo za pripravit mir a ne rat. To je barem namiera ruskoga kabineta. Rusia neće a i nemože nikakvo poniženje podneti, ma bilo ono baš i s njezine krivnje. Ona nesmije dopustiti, da se njezin upliv u Carigradu, njezin ugled u iztoku po lordu Redcliffu tamani. Ni za Europu nebi bilo probitačno — premda bi se tome mnogi glasno i neobzirno radovali — da se takvoga šta dogodi. Prividno pomirenje bilo bi tada samo nieko kratko primirje, i vatra razdora na skoro bi užasno buknula upérkos ono niešto malo pepela, kojim se je pokrila nu ne utérnula. Blagostanje, mir i poredak Europe zahtievaju, da Rusia, shodno vazda svojoj snagi, veličanstveno i s poštanjem u Carigradu postupa. Ako će osmansko carstvo u obće ikada sigurno biti, to može samo u tom slučaju takovo biti. Dopustiti da Rusia u Carigradu drugu rolu igra, značilo bi htjeti Tursku samovoljno razeriti.

„Neka nitko nevieruje, da upravljajući državnicima zapada ovaj faktum previdjaju. „Druga razborita pomisao“ političkih upravljaljah Francezke i Englezke pokazuje im, da oni prvoj pomisli, koja je u mnogoj glavi pojavila se, pomisli pogibelne slave i nerazbornog uznešenja nesmiedu miesta dati. Ođ onog hipa, kako bi Francezka i Englezka imale same upliv u Carigradu, najgore bi se prietilo interesima englezkim i francezkim u Carigradu. Kao što bi

se godj diplomatsko ravnoviesje na Bosforu zgubilo, tako bi isto propala ciela teoria europskoga ravnoviesja, koje još ipak Tursku drži. Ako ruski poslanici u Stambulu više ništa nevažje, to će do skora morati ruski generali pred Stambulom svoje uvažjenje utvèrditi.

„U englezkim sabornicima bit će ovih danah žestoka parlamentarska razpravljajnja. Mnienje obih sabornicah izjavljivat će se burnim i strastnim riečima, a za to će vrijeme ruski kabinet imati priliku, da se s englezkim i francezkim kabinetom porazumije. Jednostavni onaj čin, po kojem admiral Hamelin zamienjuje de la Sussa, dokazuje već, da Francezka baš nemisli Englezku protiv njezine volje zaplesti u prerani kakov boj. Admiral de la Susse bio bi radi svoje starosti, u slučaju ako bi na svom mjestu ostao bio, vèrhovno zapoviedništvo vodio nad sdruženim flotama; sada je pak englezki admiral Dundas stari i kao takav zapovieda i francezkom flotom. Mi smo i danas onoga mnienja, kojega smo bili, naime: za nekoliko nedieljah znat će Europa, da je mir svieta podpunoma osiguran.“

— Večernji prilog istoga lista piše: Pozor političkoga svieta, koji je do sada u Petrograd obratjen bio, svratja se sad na druge strane. U ruskom prestolnom gradu sve je već svéršeno, što se tamo dogoditi imalo. Sada se u prvéome redu privlači pozornost svieta na Pariz i London, a u drugome na Carigrad. Nesmie se zaboraviti, da posiednutje podunavskih kneževinah ruskom vojskom nije bio nikakav nenadni događaj. Kabineti velikih silah odavna su pripravljani za taj slučaj, te su se već izjavili, da ovo posiednutje neće smatrati za casus belli. Kad bi Francezka i Englezka imale volju za ratovati, jamačno nebi ovog osiguranja dale bile. Sad se samo pita, hoće li ove vlasti Rusii olahkotiti ili otegotiti utvèrdjenje mira s Turskom? Oko ovoga pitanja vèrti se riešenje zaméršenostih. Svi čini, što su dosada i odavna učinjeni, slute tamo, da je, upérkos prividno odvažnoga i odlučnoga postupanja u iztoku, zapadu, sieveru i jugu, ljubav za mir opet isto tako velika u Londonu i Parizu, kao što u Petrogradu i Carigradu.

— Čini se, da bi i Španjolska rado progovoriti sa svoje strane, koju rječ u iztočnom pitanju. Službene madridske novine od 26. lipnja priobćuju kralj. odluku, kojom se u Jeruzalemu namiešta konzulat i postavlja posebna nieka komisija za razpremljenje pitanja o sv. grobu (Trop tard.) „Konzulat“, veli se u odluci „ima se sa stanujućim u Palestini franciskanima staviti u porazumljenje, za da se interesi vierozaakona i države krepko podapiru a preprieči, da se stara prava i povlastice moje krune u sv. miestima nepriznaju.“

Tallanska.

U Rimu je 27. lipnja držav. papa javni konzistorium, u kom je novoimenovanim francezkim kardinalima podielio kardinalski šešir. Po tom je držala njeg. svetost tajni konzistorium, gdje je više biskupah, među njima Jos. Otmara viteza Rauschera za nadbiskupa bečkog, i Fridriha grofa Firstenberga za nadbiskupa holomučkoga imenovala i potvèrdila.

Njemačka.

Iz Stetina, 2. srpnja. Austrianski fzm. grof Gjulaj otišao je danas u podne s pratnjom na parobrodu „Vladimir“ u Petrograd. Iz Beča do Bèrlina putovao je on posebnim povozima.

Iz Bèrlina, 4. srpnja. Car. austrianski

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novin ova izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglašene opredijeljena su uvjrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašene posebno članke plaćaju se 16 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Mieseca listopada o. g. bit će opet izloga proizvoda poljodielstvenih i rukotvornih. Na predlog odbora upravljujućega poslovi društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniju, učinjeni u tom poslu visokoj c. k. banskoj vladi, stigao je sljedeći odgovor:

„C. k. banska vlada. 9962. Upravljujućem odboru gospodarskog društva. Obzirom na napredjenje domaće obrtnosti, koju je ovozomno društvo gospodarsko prošle godine izložbom domaćih proizvoda potaknulo i koje nastojanje dosta je povoljnim uspjehom urodilo, odobravam osnovu onostranom predstavkom od 31. svibnja t. g. meni predloženu, ter na nastavljenje izložbe takodjer u tekućoj godini smierajuću, — dočim u ime i svrhu opredijeljenih nagrada iz zemaljskih sredstava 800 fr., slovom osam stotina forinti u srebru inaiine iz zaklade tergovacke dozvoljujem i kod ovozomne glavne blagajnice doznacujem, koje će (novce) gospodarskog društva predsjednik na svoju po g. c. kr. banske vlade podbanu vidimovanu namiru podignuti.

Zajedno odredjujem, da mi se razredjenje pojedinih nagrada naknadno na odobrenje predloži.

U Zagrebu 26. lipnja 1853.

Jellačić s. r.
Ban.“

Visoka je dakle banska vlada blagoizvolila za lietošnju izlogu doznaciti 800 fr. sr., što po sadašnjem coursu čini od prilike 160 cekinah (dukatah) u zlatu. Dodajući k tome ono 15 cekinah u zlatu, što ih je preuzvišeni g. nadbiskup zagrebački Gjuro Haulik od Váralije poklonio društvu za ovogodišnje nagrade, ima 175 cekinah u zlatu, koje društvo gospodarsko može obratiti i obratja na nagrade za izlogu 1853. Čim stigne visoka potvrda svielloga bana, kojom odobrava razredjenje pojedinih nagrada, razglasit ćemo umah program za izlogu, makar u lista prekorednom. U poslu ovogodišnje izloge radi društvo gospodarsko složno sa sl. tergovackom i obrtničkom komorom u Zagrebu.

(Gospod. Nov.)

U Novom Sadu 5. srpnja. U prošlu subotu poslie podne u bačkom predielu stradala su neka miesta od tuče. U Sivcu i okolnim miestima led je takav padao kakvog ljudi i nepamte; on nije kao obični okrugao, već dugoljast i zdravo velik. Onud, kud je ovaj led dopro, brana je sa svim propala.

— Manifest njeg. veličanstva cara ruskoga glasi:

Mi Nikola I., božjom milosti car i samoderžac svih Rusah itd. itd. obznanjujemo ovime: Poznato je Našim viernim i ljubljenim podanicima, da su od nepamietnih vremenah Naši slavni predji zakleli se braniti pravoslavnu vjeru.

Od onoga časa, gdje se je božjoj providnosti dopalo, da je baštinski prestol na Nas prešao, bioše uzdržanje ovih nerazdružnih i svetih dužnosti uvijek predmetom Naše skèrbi. Oslanjajući se na slavni traktat Kainardžski, koji je opetovano svetčanim kasnim pogodbama s otomanskom portom potvrđen bio, imala je skèrb ova vazda za svèrhu, da se ujamče prava iztočne cèrkve.

Nu na duboku Našu žalost dirala je u posliednje vrijeme, negledeć na sva Naša nastoja-

nja za obranu pravah i povlasticah Naše pravoslavne cèrkve, otomanska vlada mnogobrojnim nasilnim djelovanjem u ova prava, i takovo djelovanje prietilo je na posliedku konačnim uništenjem kroz stolieta posvetjenog i pravoslavnoj cèrkvi toli dragocienog poredka stvari.

Naši naponi, da odvratimo portu od takova djelovanja, ostadoše bezuspješni pa i ista svetčana rieč, što nam ju je sultan kod te prigode podao, bioše malo zatim pogažena.

Iz za kako bi izcèrpili sva sredstva i sva uvierivanja, da prijateljskim porazumljenjem postignemo dužnu zadovoljstina za naše pravedne zahtieve obnašli smo za neobhodno dati Našoj vojsci zapovied, da udje u podunavske kneževine, za da se porti pokaže, kamo ju njezina tvèrdokornost voditi može. Ni sada nije Naša namiera da rat započmemo; posiednutjem kneževinah hoćemo, da si osiguramo zalog, koji bi Nam posred svih okolostih povratio Naša prava.

Mi neistemo nikakvih osvojivanja; Rusia toga netreba. Mi zahtievamo, da se zakonitomu i tako očito povriedjenomu pravu zadovoljstina dade. Mi smo pripravnici preće i u ovaj hip kretanje Naše vojske obustaviti, ako li se otomanska porta obveže, da će celokupnost povlasticah pravoslavne cèrkve saviestno uzdržavati.

Bude li pako tvèrdoglavost i zaslepljenost skrozi protivno htjeti, tada ćemo Mi, prizivajući Boga u pomoć, izručiti njemu, da odluči nad Našom razprom i puni pouzdanja u njegovu svemoguću zaštitu poći ćemo u boj, da obranimo pravoslavnu vieru (nous marcherons à la défense de la foi orthodoxe).

Dano u Petrogradu četnaestoga dne (26) mieseca lipnja godine 1853, vladanja Našega dvadeset i osme.

Nikola

Austria.

— Najnovia pošta i Carigrada dopire do 27. lipnja. Ratna spremanja i kretanja vojske traju neprestano. U ostalom izgledi za mir vladaju. Austria, Francezka i Englezka posreduju; porta će ruska zahtievanja glede njihova saderžaja odobriti, samo ne u formi. Divan je zabacio molbu za ustrojenje inostrane legie.

Dne 26. lipnja priredili su Hèrvati baronu Brucku nieku narodnu svetčanost, koja svojim sretnim uredjenjem, svèrsishodnim razdijeljenjem gostih, veselošću, koja je tudie vladala, u obće učini najpovoljniji utisak.

— Dne 7. srpnja, kao na dan narodjena cara ruskoga prisustvovalo je celo osoblje ruskog poslanictva sa svim ruskim podanicima bogoslužnju u ruskoj kapeli u Beču. Car Nikola stupio je sad u 57 godinu.

Sèrbia.

— Iz pravitoljstvene štamparie u Beogradu izišle su knjige, sve za mladož: Treća čitanka za četvèrti razred osnovnih sèrbskih školah. Pregledano i odobreno školskom komisiom. Ciena 4 groša (1 evanc.) 8. str. 192. — Upraznjavanja za načertanje, litografiju, ciena 40 kr. Ksenofontom zapamtjene Sokratove nauke, prevedene s elinskoga na sèrbski jezik od Vukašina Radišića. Izdalo društvo sèrbske slovesnosti. 8. str. 180. ciena 5 gr. (25 kr. sr.) Pèrve od napomenutih knjigah saderžaj vredno je ovdie staviti: a) taj je: I. Pobožna razmišljanja; a) jutrenje misli, b) šta želi dobro sèrce svojim bližnjima, c) bog je svuda i na svakom miestu, g) utiešiteljno mišljenje o smèrti. II. O čovieku. Naravnom i tielesnom vospitanju. III. Izbrane poučne poslovice sèrbske sa poučnim

izjasnenjem. IV. Životopisi slavnih ljudi, a) Stiepan Nemanja, b) sv. Sava, c) Jovan Raić, arhimandrit, d) Dositej Obradović, e) Gligoria Terlaić, f) Atanasie Stojković, g) Lukian Mušicki, episkop gorujo-karlovački, h) Miloš Stojčević, vojvoda pocerski. V. Izvod iz poviestnice slavenskih narodah. VI. Narodne pjesme, a) šta da čini, tko misli božji biti, b) pred bogom ćemo svi jednaki biti, c) Ljuba bogatoga Gavana, d) Margita dievojka i Ranko vojvoda. VII. O zemljodielstvu i vèrtlarstvu. Uvod A. o obdijelovanju zemlje ili ratarstvu, 1) o zemlji i njenom poboljšavanju, 2) o gnojenju ili djubrenju poljah, 3) o zemljodielskom poslu, 4) o oranju, 5) o usievima, 6) o žetvi i vèršitbi, 7) o livad ma i senu, 8) o domaćim životinjama, 9) Još neka pravila za zemljodielca. B. o baštovanstvu i voćarstvu, 1) o razdijeljenju vèrta, 2) o sejanju i presađivanju, 3) o raznim vèrtlarskim biljkama, 4) o voćkama i o vinovoj lozi. C. o svilobubama. VIII. O različnim zanatima i umietnostima. O dobittu prirodnih proizvoda. O preporodjenju i oblagorodjenju prirodnih proizvoda. O zanatima i umietnostima u obziru hrane čoviečje. O zanatima i umietnostima u obziru odiela čoviečanskog. O zanatima i umietnostima u obziru posudja, orudja i ugodnosti. — O kovovima kako se nalaze u zemlji i kako se vade.

Cèrnagora

S Cèrnegore piše „Sèrb. Dnevnik“: Čitاسmo izviestje jedno u „Os. Dal.“ iz beč. „Wand.“ izvadjeno, u kom nieki dopisnik spominje ženidbu našeg knjaza a i otnošenje s knjažestvom Sèrbijom. Isti dopisnik veli da su se Cèrnogorci ogerčili, što zahtievanju knjaza našeg knjaz sèrbski zadovoljio nije. Mi odaydio možemo bez zazora i s punim uvierenjem reći da od toga ništa u stvari nije bilo; niti je što sad. Naš sviètli knjaz poslao je svoja dva odslanika u Sèrbiju, da u ime njegovo pozdrave knjaza sèrbskog. Negodovanjah i mèržnjah odovud nije bilo. Kad bi što takovog bilo, to bi smo prije mi ovamo, nego koje tko, čuli.

I na naše strane uzrujali su se Turci. Oni već vele da idu s jednog zla na veću nevolju: Tek danuše i ne danuše od Cèrnogoracah, al eto im straha od glasovita Moskova; što hrišćansku vieru i svete bogomolje brani. Turčinu je Moskov najveće strašilo ovog svieta, pak govore sami: „Teško nama i našestvu, ako udari Moskov, gèrdje ćemo se vraćati no od Cèrnegore, na koju nas Omer bez nevolje navede.“ Sva je raja ozlojedjena, a i Arbanasi dobre volje nisu, pak lasno može biti da se pokrajine krenu, te i one svoja da traže prava.

Moldavia i Vlaška.

— Po pismima iz Jaša čine Rusi tamo takove priprave, iz kojih se lasno zaključiti dade, da oni namieravaju tamo za dulje vrijeme nastaniti se.

— Kao što „Alg. Zitg.“ javlja, nesmije se ferman sultanov od 6. lipnja, kojim se prava i slobostine svih viero zakonah potvrđuju, u podunavskim kneževinama priobćiti Ruski konzuli zabranili su takovo priobćenje. „Bukurester Deutsche Zitg.“ utamanjena je, jerbo je donela nieki članak o iztočnom pitanju.

Rusia.

— „Patrie“ donosi sljedeću bèrzojavnu viest iz Petrograda: „Kad je car Nikola 22. lipnja u dèržavnoj uniformi i u pratnji vèrlo mnogobrojnog i sjajnog generalštaba uputio se u

crkvu sv. Isaka u Petrogradu, nosilo je njegovo veličanstvo na persima veliki gerčki krest, koji je glavni znak religiozne vjerhovne vlasti.

Toristički engleski nedjeljnik „The press“ javlja, da je car ruski osobno podijelio englezkom i francuskom poslaniku nieko izjavljenje gleda iztočnog pitanja, koje je vrlo energično. On je izjavio, da ni isto uništenje njegove flote neće ga zapriječiti da neprovali u Tursku i ne traži zadovoljštinu, koja mu pripada. Car se tuži, što ponašanje lorda Aberdeena sasvim u protuslovju stoji s izjavama, koje je g. Brunovu osobno podao. S toga je car g. Brunovu naložio, da s engleskim premier-ministrom ne običi te da se za svoje službene odnose ograniči na državnog tajnika izvanjskih poslova.

Iz Varšave od 1. srpnja piše „Hamb. Nach.“: Od ugarskoga rata nisu ni iz daleka tako velike i mnogobrojne ratne priprave učinjene, kao što prošle zime i proljetja. Vojska je u potpunom ratnom stanju, rezerva je sasvim organizirana, vojničke kolonije, kao što je ona od garde kod Novgoroda i ona od konjaničtva u južnoj Rusii, smještene su, magazini ustrojeni i napunjeni, vojni i topnički konji kod vlastitstva kupljeni; aktivna vojska učinila je frontu prema Dunavu. Govori se, da je knez Gorčakov, chef gdneralštaba od aktivne vojske, preuzeo de facto zapovjedništvo pod vjerhovnim rukovodstvom velikoga knjeza Konstantina. Knjaz namjestnik ostat će u Vršavi, gdje će se u okolici toj (kod Povonskog) ustrojiti logor od 70,000 momakah. Najznatniji časnici aktivne vojske otišli su stranom u Petrograd, stranom k južnoj vojsci kod Pruta. Kao što se govori, broji ova vojska 150,000 momakah. U ostalom veliki dostojanstvenici vojske ne žele rata, a i osobe oko cara stojeće odgovaraju ga od toga (?).

„Morning Post“ piše iz Petrograda, da je 28. lipnja jedan od najvišjih činovnika tamošnjeg popečiteljstva za izvanjske poslove otišao u važnom diplomatskom poslanstvu u London i Pariz.

Lloydov kaliski dopisatelj od 6. javlja, da je bojni maršal Paskievič dne 2. o. m. odputovao prema jugu u tvrđju Ivangrad, i danas već vratio se. Neima, veli dvojbe, da je i ovo putovanje u savezu s velikim onim pripravama za rat. Zapovjednik drugog pješackog sbora, general Panjutin i miernički general Schilder također su onamo otišli i očekuju se u svom povratku. — Piše nadalje, da je ruska vojska zapovied cara o ulazu u podunavske kneževine primila s najvećim oduševljenjem i vojska u Poljskoj željno izčekuje dalje zapoviedi.

Manifest cara na narod proglasit će se 10. srpnja u svim crkvama kraljevine poljske posred svetčanog bogoslužjenja s propoviedaonice, a i vojsci pročitat će se isti na taj dan na povonskovom polju, te će u najsvetčaniem bogoslužjenju i posred radostnoga gruvanja 65,000 ovdie skupljenih momakah prizvati pomoć božju za obranu „pravoslavne viere“ protiv neviernikah. U Kišenev, gdje se nalazi glavni stan zapoviedajućega generala Gorčakova, stigao je carski manifest već 1. srpnja te su na više mjestah odmah započete vojne operacije. Rusia je, veli dopisatelj, za svaki slučaj pripravna; na granici turskoj ima 120,000 vojske, od koje će u Moldavii u Vlašku za sada ući 50-60,000 mom.; u Poljskoj usredotočen je logor od 65 hiljadah, osim toga usredotočava se već šesti i sedmi pješacki sbor i rezerva. Rusia dakle na svaku ruku hoće, da se njezini zahtievi izvrše.

SLUŽBENI LIST.

(196—Lzv.)

(1—1)

Opoziv dražbe.

U ovim novinama pod brojem 1071 oglašena dražba za dne 21. ovog mjeseca u doljoj Bedekovčini, dođim je pripadajuća svota položena, s ovim se opoziva.

U Krapini 6. srpnja 1853.

C. k. kotarsko sudište krapinsko.
A. Bakšaj, kot. sudac.

9391 (15 BVL.)

(3—1)

Razpis natiečaja

Da se popune službe određene za buduće kotarske urede u vojvodovini srbaskoj i tamiskom banatu razpisuje se natiečaj za sljedeće službe s naznačenim plaćama do 25. srpnja t. g.

Razdiel službe	nadnevnički razred	plaća
*) Kotarski načelnici	sa VII	1200
	sa VIII	1100
	sa VIII	1000
Kotarski pristavi	sa IX	800
	sa IX	700
Aktuari	sa XI	500
	sa XI	400
Krtarski pisari	sa XII	400
	sa XII	350
**) Sluge	sa	250
	sa	200
Pomogači slugah		216

Tražiocima imaju svoje molbenice valjano biljegovane i obiskerbljene biljegovanim izpravama poslati na c. k. zemaljsko ustrojno povierenstvo u Temišvaru, i to putem svoje predpostavljene oblasti, ako već opravljaju kakvu javnu službu, ili putem političke oblasti, pod kojom su neposredno, ako nemaju sada nikakve javne službe. U obziru c. k. vojničtva ima se okružna naredba c. k. vojnoga ministarstva od 31. prosinca 1852, br. 5056 — M. K. G. obdržavati, jerbo neće se uzeti obzir na pisma ni istih invalidah, koja se pošlju neposredno.

U molbenicama ima se dokazati sviedočanstvima sljedeće:

- Doba i vjerozakon;
- znanje jezika, pri čemu se primjećuje, da se znanje niemačkoga jezika absolutno iziskuje, a uz to i dovoljno znanje jednog od zemaljskih jezika (rumunjskoga, srbaskoga, magjarskoga);
- Nauke. Tko želi dobiti službu u perovodnoj struci, treba da je u kojem c. k. sveučilištu ili u kojoj akademii prava s vjerno juridičko-političke nauke, onaj, koji traži sudački ured, mora podnijeti i sviedočanstvo, da je položio izpit za sudački ured. Kod podijeljivanja službah u perovodnoj struci gledat će se na shodno izobraženje, na razgovietno i ispravno pismo, a za višje službe na izkustvo u rukovanju uredu;

d) dosadašnje javno službovanje ili posebičko poslovanje. Pervo ima se u kronološkom redu polag vjerste od službe navesti s naznačenjem skopčanih emolumenta; u obziru drugoga nije potrebno, da se navede posljednje. Na podvorniteljske službe imaju c. k. izsluženi vojnici, osobito invalidi i poluinvalidi stojeći u javnoj obiskerbi prvo pravo, ako su jošte fizično sposobni za ove službe, a i imaju inače propisane vlastitosti;

e) bezukorna čudorednost i izpravno političko vladanje. O tom imaju se oblasti izraziti jasno i savjestno, koje prapućuju tražiocke molbenice;

f) ime zašuge, koje su mozebiti stekli; izvan toga ima tražilac jošte navesti;

g) da li je neoženjen, oženjen ili udovac; u oba posljednja slučaja, da li ima i koliko djetce, i koliko je istoj godinah;

h) je li mozebiti u rodu ili tashini s kojim javnim u toj zemlji nameštenim političkim, pravosudnim, financialnim ili inim urednikom;

i) da li i gdje posjeduje u srb. banatskom području nepokretan imetak ili drži kakov zakup.

Ako bi tko želio služiti više službah razna razreda, ima za svaku službu podnijeti posebnu molbenicu, no izprave treba da priklapi samo jednoj molbenici, i ima se u drugima samo pozvati na ovu.

Oni, koji su na temelju prie predloženog ustrojenja godine 1851 tražili kakvu službu kod povierenstva za usrojenje političkih ili sudovnih uredah, imaju se za jednu ili drugu službu prijaviti samo s pozivom na svoje molbenice.

U Temišvaru dne 18. lipnja 1853.

Od c. k. srb. banat. zemaljskog ustrojnog povierenstva.

Mjesto nj. preuzvišenosti gradjanskog i vojnoga nastojnika:

Edward Griez v. Ronsé,

c. k. miestodržtveni podpredsjednik.

*) Dobit će bezplatni stan ili primierenu stanovinu.

**) Dobit će uredsku odieću u naturi.

Br. 1482. (206—Lzv.)

(3—1)

Oglas natiečaja.

Izpražnjene sljedeće školske stipendije, koje će se opredieliti s početkom s. d. školske god. 1853/54 to jest:

- Jedna stipendia riečka Thonhauser-ianske zaklade od 150 fr.
- Tri stipendije iste zaklade svaka od 100 fr.
- Jedna stipendia iste zaklade od 80 fr.
- Jedna stipendia Ferriciolli-ianske zaklade od 35 fr.
- Četiri stipendije p ištedenih glavnicah riečke konviktualske zaklade, kojih jedna od 67 fr. ostale tri svaka od 100 fr.

Pozivaju se dakle svi oni, koji žele dostignuti kakvu medju ovimi školskim stipendijama ili onima, koje se budu izpraznile, s uzvišenjem mladica, koji već uživaju jednu stipendiju nižje vjersti osobito zakladah Domicelli-ianske, Ferriciolli-ianske, Glavinio-ove, Zaccaria-anske, Moderoi-ove, da podnesu do 10. s. d. mjeseca kolovoza ovom magistratu dotične svoje molbe (u nebiljegovanom papiru) dokazujući vjeh zakonitog roda iz jedne ovih utemeljiteljnih obitelji, u kojemu slučaju bi njima spadale ili bi imale na nje pravo prednosti:

- Ime i pridievak, dobu i radno mjesto dotičnog mladica.
- Ciepljenje boginjah doskočeno dobrim uspiehom.
- Učilište i mjesto, gdje je pohodio učione kroz t. g. 1852/53. kakvim uspiehom i kakvim moralnim ponašanjem u ovoj drugoj polugodini.
- Ako živi ili ne njegovi roditelji, i gdje su nastanjani.
- Stališ ili penziju te imetak i prikladno godišnje dohodke; konačno
- Ako vjeh mladica, koji dostignuti želi stipendiju, živi u obiteljakom savezu, drugi sinovi neprovidjeni, koliko, kojeg spola i dobe.

Opominju se pako natiecatelji, na koliko nebi sada uživali već kakvu stipendiju riečke zaklade, da će biti bez najmanjeg obzira izbjegnene sve one molbe, koje nebudu podkriepljene svimi navedenimi dokazi.

Od gradskoga magistrata

U Rieci dne 27. lipaja 1853.

priv. municipalni i magistratualski

predsjednik

Franjo vitez Troyer v. r.

Nr. 2815 (12—P.Z.)

(3—2)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat im Einverständnisse mit der hohen k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 20. Juni 1853, Z 9340/P. das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post vom 1. Juli 1853 an in den nachbenannten Kronländern und Bezirken in folgender Weise festgesetzt.

Für Niederösterreich mit	1 fl. 8 kr.
„ Oberösterreich mit	1 „ 6 „
„ Salzburg mit	1 „ 8 „
„ Steiermark mit	1 „ 6 „
„ Kärnten mit	1 „ 4 „
„ Böhmen mit	1 „ 4 „
„ Mähren und Schlesien mit	1 „ 40 „
„ Galizien mit Einschluss von Krakau und die Bukovina mit	1 „ — „
„ Tirol mit	1 „ 10 „
„ Pester, Pressburger und Oedenburger Postbezirk mit	1 „ 8 „
„ Kaschauer Postbezirk mit	1 „ — „
„ den Grosswardeiner Bezirk mit	1 „ — „
„ die serbische Wojwodschafft und das Temescher-Banat mit	1 „ 6 „
„ den Montanbezirk (kroatisches Littoral) und den Oguliner Regimentsbezirk mit	1 „ 8 „
„ den Otočaner und Likaner Regimentsbezirk mit	1 „ 10 „
„ den übrigen kroatisch-slavonischen Postbezirk mit	1 „ 6 „
„ Siebenbürgen mit	1 „ — „
„ das Küstenland mit	1 „ 8 „
„ Krain mit	1 „ 4 „

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmierngeld bleibt unverändert.

K. k. Postdirection.

Agram am 2. Juli 1853.

K l e m p a j.

OGLASNIK.

(115—Dp.)

(3—1)

Papira za pisanje svake vjersti i velikote za c. k. i občinske urede, kao i obću porabu, zatim svih ostalih pisacih predmetah dobije se jevtino u trgovini A. Jakića na tergu Jelačić-bana.

(108—DP.)

(4—4)

ANZEIGE.

Um den gänzlichen Ausverkauf zu beschleunigen wird von 12. Juli angefangen, das Mode-Waaren-Lager, des Jos. Horvath am Markus-Platz in Agram, Licitando zu comptanten Preisen verkauft.

Josip Horvath.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Govin ove islaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linie za prviput; a zatim za svakiput. 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 16 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Zvanična čast.

B. 5132—1853/z. z.

S dopisom c. k. vèrh. župana križevačkog od 2. sèrpnja o. g. br. 2086 primio sam 36 fr. 24 kr. sr. od kojih je 20 fr. 24 kr. sr. u c. k. podžupanii križevačkoj, a 16 fr. u c. k. podžupanii koprivničkoj na korist siromakah od gladi stradajućih žiteljah podžupanie karlovačke sa-

brano; — pošto sam odredio da se ta svota medju najbolje stradajuće bezodvlačno porazdieli, ujedno nepropuščam ovim od strane onih koji će nadareni biti, svim onim, koji su k ovoj svoti štogod doprinieli — najtopliu zahvalu izraziti.

U Zagrebu 6. sèrpnja 1853.

C. k. vèrh. župan,
Josip Bunjevac.

Izviestje

blagajne penzionalskog zavoda činovnikah županie požeške za I. tečaj godine 1853 t. j. od 1. studenoga 1852 do stražnjeg travnja 1853 načinjeno

Predmet iliti rubrika računanja.

Napose. Ukupno. Ostatak.

Primljenje.

fr. kr. fr. kr. fr. kr.

1. Ostatak kasse polag stražnjih računah od 1. svibnja do stražnjeg listopada 1852 13613 fr. 20 kr., i to:

u obveznicah	12880	—	12880	—	—
u ostancih u stražnjem računu naznačenih	665	28	—	—	—
u gotovom novcu	67	52 ¹ / ₂	67	52 ¹ / ₂	—
Ukupno	13613	20¹/₂	—	—	—

2. Ovopolgodišnje kamate od ukupnosti glavnica

3. Ukupnost odbitakah od platje za ovo polgodište

4. Ukupnost platjenih odbitakah, ostaviših kod sadašnjih članovah penzionalih od prošlog polugodišta u summi 391 fr. 50 kr.

5. Noizplatjeni ostatci izostaviših članovah

13657 7¹/₂ 499 2

499 2 — —

Primljenje ukupno

14156 9¹/₂ — —

Izdavanje:

1. Razdieljeno polag 8 izvornih namirah

2. Neiztierivi ostanci prijašnjih članovah

Ukupno 665 12 — — — —

Ako se indi od primljenja skupa sa ostatci iznosećeg

Oduzme iznosak sa

Ostaje u kassi — — 13495 5¹/₂ — —

i to u obveznicah 12880 — — — —

u ostacih 225 14 — — — —

u gotovom novcu 390 43¹/₂ — — — —

Ostaje u blagajni 13495 5¹/₂ — — — —

Vidio: Janković v. r.

c. k. vèrhovni župan.

Antun Pavić v. r.

blagajnik.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Najvišja redarstvena vlast podielila je sistemizirana kod novo orgarniziranog redarstvenog ravnateljstva u Temišvaru povierenička miesta povierniku obstojavšeg tamo dosada redarstvenog odsieka, Adolfu Rackom i c. k. nadporučniku Josipu Hippmanu; nadalje imenovala je penzioniranog c. k. nadporučnika Stevana Demetrovića redarstvenim poviernikom u Subotici, a perovodnog pristava redarstvenog ravnateljstva u Innsbuku Franju Pernsteina, redarstvenim poviernikom u Novom Sadu.

— G. fml. baron Mamula, zastupnik bana u Dalmaciji, vratio se je iza duljeg svoga u Beču boravljenja u Zadar. Govori se, da je na njegovo predloženje odstupljeno od nove vojničke uredbe, pa kojoj Hèrvatska, Slavonia i Dalmacia sačinjava jedno vojničko upravljaljstvo, i da će se u Zadru posebni gouvernement za Dalmaciju podići. (Sldfr.)

— Po došavšem dne 5. sèrpnja u Stetin parobrodu „Pr. Adler“ iz Petrograda biaše ovdje u onaj hip, kad je zapovied dana za prelaz ruske vojske u kneževine, najveće oduševljenje. Grad je razsvietljen dobrom voljom gradjanah i narod se veselo po sokacima kretao. Gromovito klikovanje pozdravilo je cara, kad se je on

medju narod pokazao, i narod je padao na koljena i tako zasviedočio svoju odanost prema branitelju iztočne cèrkve i ruskom poštenju.

— Rusko vojno zapoviedništvo vojske ušavše u Moldaviu stavilo je moldavske pošte pod rusko nad-upravljaljstvo.

— „Indep. belge“ od 7. sèrpnja javlja, da se je u Parizu opot u trag ušlo niekom komplotu anarhistah.

Bèrzojav iz Pariza od 8. javlja, da je redarstvo kod ulaza u „Operu comique“, prigodom opetnog otvorenja predstavljanjah, kojem je i car s caricom prisustvovao, pohvatalo dvanaest osobah, koje biahu pistolima i bodežima oboružane, te su spadale tajnom društvu i sumnjive su radi namieravanog attentata protiv života careva; osobe ove već sudištu izručene.

Iz Rima od 5. javlja se, da je za generala Jezuitah izabran Petar Beckh, Belgianac. „Monit. Toscano“ veli, da je isti Austrianac.

— Iz Skadra od 29. lipnja pišu: Popisivanje, što je u Cèrnojgori uvedeno, pobudilo je pozornost turskih poglavarstvah, pa su ova s toga topove i vojsku izaslala na granicu.

— Dne 23. lipnja, dogodio se je u Smirni vèrlo žalostan događaj. Talianski biegunci navalili su na tri oficira c. k. ratnog briga „Huszar“, kojom je prigodom ausrianski kadet pomorstva, baron Hackelberg, bodežom usmèrtjen, a jedan lieutenant fregate i brodski

liečnik najgadnie su zlostavljeni. Sramotni ovaj čin dogodio se je u 7 sati popodne, dakle kod velikoga još dana, u pèrvom gradskom svratištu, gdje su rečeni oficiri mirno siedili, pa iz nena- da navalilo na njih do 40 biegunacah.

Čim je žalostni događaj ovi prijavljen u Carigrad, porta je na krepko zahtievanje c. k. internunciusa odmah izaslala povierenika za iz- tražiti cielu stvar. Veli se, da g. internuncius zahtieva bezodvlačno zadovoljštinu, inače da sa 24 sata prekida odnošaje s portom.

U Smirni je gouverneur Alipaša, koji je sultanov šurjak. Kao što se govori; mogla bi bila policia cielu stvar lasno preprièiti, da je samo k tome odmah prionula, nu ona se nije ni onda posla latila, kad je već nered zametnut, nego je prekrštenim rukama gledala njegov svèršetak

— Njez. velič. kraljica gèrčka Amalia pri- spiela je 8. o. m. u jutro u Beč, i kao što se čuje, nastavit će odmah svoje dalnje putovanje.

Sèrbia.

U Beogradu, 5. sèrpnja. Danas u 11 sati pred podne preselio se u viečnost ovdašnji carsko-ruski general-konzul, g. Tumanski, poslie dvomiesečnog bolovanja, borivši se na posliedku puna dva dana sa ljutim smèrtnim mukama. Svetčani pogreb bit će sutra u jutru u 10 sati. Viečnji pokoj njegovoj sieni! (S. n.)

Turska.

— O turskoj vojsci piše „Journal des Débats“: Turska je flota razdieljena na dvie eskadre, od kojih jedna od prilike sat od ulazka u Bosfor stoji i s lijeve strane oslanja se na Bujukdere na europejskoj strani a s desne na aziatsku stranu kod Inčar-Skelesia. Ona ima 2 ladje na tri tavana, 4 linejne ladje, na kojima ima po 74-80 topovah, i 4 fregate. Ostale ubojne ladje i fregate leže na ulazku u cèrno more pod zapoviedništvom turskoga admirala. Admiralu je dodan pomoćnik jedan englezki oficir, po imenu Adolf Slad, koji je odavno u turskoj službi. On je napisao mnogo o putovanju svojem u i o politici u Levanti. Pèrvo je njegovo dielo izišlo godine 1833 i bilo je mnogo čitano; on je imao priliku gledati rat na Balkanu godine 1829; bio je neutralan te je po tome bivao čas u ruskom čas u turskom logoru; i zato je opisivanje njegovo nepristrano. — Pored svega truda njegova a i mnogih drugih englezkih oficirah, osobito Bol-dvin-Valkera, koji je do skora bio nastojnik nad arsenalom u Portsmouthu, čini nam se, da turska flota još nije došla do one visine, na kojoj stoje flote zapadne Europe. Ladje su liepe i dobro gradjene, dobra je i džebana i ostale ratne potrebe, ljudi su jaki i junaci, ali neznaju dobro gadjati, a, što je najgore, nezapovieda im se dobro. Bilo kako mu drago, entuziazam je u vojski veliki, koja misli, da će osvietlati sebi obraz, ako se pobije s ruskom flotom. Što se tiče lakih ladjah i paroplovah, oni vèrlo dobro služe izmedju arsenalu carigradskog i svih utvèrdjenih miestah na Bosforu, te prenose vojsku svakojaku, džebanu i t. d. Po svim gradićima kako na europejskoj strani tako i na aziatskoj sad ima dosta vojske, tako da se dobro mogu brániti. — Zemaljska vojska, koja bi imala više posla nego flota, ako dodje do rata, neće niti može biti onako strašna, kao što se govorilo. Kao što nam je pouzdano javljeno, regularne rumelijske vojske ni najvećim trudom neće se sastaviti više od 80,000 svakojakoga reda i 220 topovah. K ovome može se dodati još 20—30,000 redifa, koje na vrat na nos šalju

u gradove Silistriu, Rušćuk, Vidin željeći ih postaviti u najbolje stanje, koliko dopušta vrijeme i novac, kojega i jednoga i drugoga malo ima. Po tome bi aktivna vojska bila od prilike ovako sastavljena: 60,000 pješakah, 10,000 konjanikah i 7—8000 topdžiah. Kavaleria ima dobre i žestoke konje, ali, kao što se govori, nisu dobro naučeni. U turskoj je vojsci artileria najbolja; i to je zasluga pruskih oficirah. Kad bi i sav rediv bio sazvan, opet Turska u Europi nebi imala vojske više od 120—130,000. Sad se radi, da se i u Azii sastavi vojska i ljudi se nadaju, da će je biti 30—40,000 regularne i neregularne, neracunajući Kudre, koji su također pozvani, ali se u njih nije moguće pouzdati, kad je posljednjih godina toliko putah išla vojska na njih, da ih pokori. Ako li dodju, bit će ih nekoliko hiljadah valjane neregularne kavalerie.

A carigradski korespondent „Times“-a između ostaloga piše: „Turci su se odavno od svojih prijateljah i prirodnih saveznikah ogradili gradovima na Dardanelima. Ali su Bosfor sasvim zabatalili; ali opet i ondje na sievernoj strani ima nekoliko gradićah, koji bi, kad bi se dobro uredili, mogli učiniti veliku štetu neprijatelju, koji bi došao po crnomoru. Ali su topovi u ovim gradićima ponajviše vrlo mali, a svrha toga gradića su sustrig sasvim bez obrane, tako da bi se vojska mogla na čamcima izvesti i s one strane udariti na gradiće i tako ih smesti, da se nemogu braniti od one vojske, koja bi s mora udarila. Zato se Turci najviše uzdaju u flotu u Bojukderu; ona, istina, neima ljudih ni pola onoliko, koliko ih treba, a ni ono, što ima nije dosta naučeno, ali bi se ona opet, kad bi se dobro njom upravljalo, mogla strašno protiviti. Ali ako ruska flota nagne u vatra sa flote i gradovah, ona bi se, istina, dosta oštetila i smanjila, ali bi se još mogla biti, te bi se uputila k dvoru sultanovu i ondje pristala i osvojila sve trgovačke ladje, arsenale i t. d., i tako carstvu srce uzela. A misliti se nemože, da bi turska navalila za njom i na novo se s njom pobila.“

Franezka.

— „Independance“ piše: Na poznatu notu okružnu grofa Nesselroda, odgovorila je franjezka vlada, nu taj odgovor nije priobćila u svom listu nego ga je razposlala na sva poslanništva u inostranstvu, gdje je posvuda živahan utisak učinio. G. Drouin de Lhuys opazuje ponajprije u tom odgovoru, da iz učinjenog po samom grofu Nesselrodu razjasnenja rusko-turske razmirice proizlazi, da se poslanstvo kneza Mensikova odnosilo samo na jednu stvar, imenito na uredjenje težkoćah glede sv. miestah u Jeruzalemu između različitih kršćanskih vjeroispovjedanjah, i da je ova stvar na potpuno zadovoljstvo ruskoga kabineta postignuta. Iz toga zaključuje sad franjezki ministar, da je postojelo sad u iztoku pitanje sasvim novo, niti se u ikakvom obziru skapća s pitanjem o Jerusolimu, te se jedino tiče nezavisnosti i suverenstva sultanova; ovako mnijenje izjaviše također poslanici franjezki, englezki i pruski u Carigradu. Jer kako je moći i zahtijevati, da se, za osigurati iztočnim hristjanima posjedovanja njihovih svetinjah, službeno pokroviteljstvo, kojim bi se moralni ugled ruskoga cara na mjesto zakonite vlasti sultanovo namjestio, da se ovo pokroviteljstvo protigne na sve u cijelom otmanjskom carstvu živuće pravoslavne hristijane.

Rusia osniva svoje zahtjeve na ugovorima, na historičkim analogijama, na povodima tegobah. Ministar franjezki nastoji sad dalje dokazati, da ni s jednog, ni s drugog, ni posljednjeg gledišta nepripada Rusii pravo onake zahtjeve predlagati, a na koncu izjavlja se nada, da će se ovo pitanje, na koje je sva pozornost obratjena, drugim načinom, a ne oružjem riješiti.

SLUŽBENI LIST.

Br. 8664. (47—Lzv.)

(3—1)

Kundmachung.

Am 1. August 1853 um 4 Uhr Nachmittags werden einige zu dem am Hofe des Fi-

nanzgebäudes Nr. 61. in der Nonnengasse in Agram befindlichen Brunnen gehörigen entbehrlichen Bestandtheile als: ein grosses Triebbad nebst Zugehör, zwei eichene Wässertröge, zwei Wassereimer sammt einer bei 30 Klafter langen mehrere Zentner schweren eisernen Kette, letztere nach dem Gewichte, dann die steinerne Brunnen Einfassung gegen baare Bezahlung und auf Kostendes Erstehers zu bewerkstelliger Hinwegbringung dieser Gegenstände an den Meistbiethenden licitando hintangegeben werden.

Kaufstüige werden eingeladen zu dieser Licitation am bestimmten Tage zu der bestimmten Stunde beim hiesigen Oeconomate zu erscheinen.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram den 5. Juli 1853.

(13—PZ.)

(3—1)

Concurs.

Für den Bezirk der gefertigten Postdirektion wird ein Aspirant zur probeweisen Verwendung aufgenommen.

Die Bedingungen zur Aufnahme sind: das zurückgelegte 18. Lebensjahr, eine gesunde körperliche Beschaffenheit, die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren verwandten slavischen Sprache, die Beibringung des Absolutoriats über die an einem inländischen Obergymnasium, einer Ober-Realschule oder einer dieser letzteren gleichgehaltenen Lehranstalt mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände.

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig dokumentirten Gesuche unter legaler Nachweisung der obigen Erfordernisse bis 5. August 1853 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin anzugeben, ob sie mit einem beim Postamte in Agram angestellten Beamten, und im welchen Grade verwandt oder verschwägert sein,

Agram am 7. Juli 1853.

Von der k. k. Postdirektion für Kroatien und Slavonien.

K l e m p a j.

Br. 713. (207—Lzv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed odluke kroz ovaj c. k. sud donešene, prodat će se dne 19. sèrpnja i dne 22. kolovoza t. g. kuća sa jednim fèrtaljom sessionske zemlje na istu pripadajućim, u Cèrcu ležeću i na zaostavštini Franje Martinčevića žitelja negda Cèrnačkog spadajuća, putem javne dražbe na licu miesta, kam se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Dražbeni uvjeti u pisarni ovog c. k. kot. suda svaki dan saznati se mogu.

U Našici dne 7. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud našički.

Na br. 704. (199—Lzv.)

(3—3)

Oglas.

Pošto na dražbi dne 16. lipnja 1853 na stran g. Josipa Kosa najmitelja dobra Ljubeškog proti Matu Španiću druge Švaba iz Ljubešćice nitko niti procijenbeni svotu obećao nije, s toga u čutu §. 521 g. p. nove dražbe rok za dan 16. sèrpnja t. g. u 10 sati pri podne na lice miesta ustanovljuje se, koji dan čedu se pod cjenom vrijednosti prodati sljedeća pod zatvor stavila, i to: oranice Jalsina na 24 fr. sr., pri melinu na 30 fr. sr., pod Budincem na 40 fr. sr., Manušć na 80 fr. sr., Gjurinčevu na 30 fr. sr. precijenjene, — i livade Teistina, Sumesec, Vuglenica i Močvarina na 40 fr. sr. kao i gorice grunteve na 5 fr. sr. precijenjene; — pravo kakovo na pomenute predmete imajući pri istog roka 4 dana sudu dokazati imadu, posle bo obzir uzeti se neće.

Vadium kupac jednu četvrtu stranu polag precienbe od kupiti želećeg predmeta položiti morat će.

Dano od c. k. kot. suda novomarovskog dne 17. lipnja 1853.

Ljud. Bellošević.

OGLASNIK.

(116—Dp.)

(3—1)

Dobrovoljna prodaja.

U buduću četvrtak t. j. 14. o. m. posle podne u tri sata prodat će se prvi i zadnji put kuća sa vèrtom na vlastitost gospodične Amalie Gembec spadajuća u puževoj ulici (Schnecken Gasse) pod br. 744 ležeća. Proklateljna cijena je 1500 fr. sr.

Ostala kod odvjetnika Ivana Milakovića u mešničkoj ulici pod br. 744 stanujućeg saznati se mogu. U Zagrebu 11. sèrpnja 1853.

(113—DP.)

(3—2)

Objavljenje.

Archiepiskopsko-patriaršesko daljsko vlastelinstvo u krunovini Slavonii dostavlja do javnoga znanja, da će se vlastelinske allodialne zemlje u sva tri miesta i to:

u Dalju sa . . . 2675 1/4 jutrah
u Borovi sa . . . 2011 1/4 „
u Belom-Bèrdu sa . . . 1935 1/4 „

u jedno sa . . . 6622 1/4 jutrah

ili u skupu, ili za svako mjesto posebice na tri godine, 1853/4, 1854/5, 1855/6, putem javne prodaje pod arendu izdati. Oni, koji žele zemlje te pod arendu uzeti, pozivaju se 24/12 Julia 1853 u koji će se dan javna dražba držati, u pisarnicu vlastelinstva u Dalju doći, i svoje ponude praviti.

Uslvoja razprodaje mogu se u pisarnici uvideti. U Dalju 29/17 Juni 1853.

(111—DP.) 10 24

(3—2)

Regal-Beneficien-Verpachtung.

Von Seite der an das hochw. Agramer Metropolitan-Erz-Domkapitel gehörigen Herrschaft Sissek wird hiemit zu wissen gegeben, dass den 29. Juli l. l. im Schlosse Sissek in den Vormittagsstunden nachstehende Regal-Beneficien in Pacht übergeben werden, nämlich:

a) Die Ueberfuhr an der Save und Kulpa zu Caprak, sammt Ueberfuhrs-Plätten, Getränke-Ausschanksrecht und dazu bestimmten Gebäuden.

b) Die Ueberseifung für Fussgänger an der Save zu Galdovo sammt alldort bestehenden herrschaftlichen Gebäuden und der Getränke-Ausschanksgerechtigkeit.

c) Die Ueberfuhrsgerechtigkeit an der Kulpa im Marktflecken Sissek sammt dazu bestimmten Ueberfuhrs-Schiffen.

d) Die Platzgeld-Einsammlungs-Gerechtigkeit zu Civil-Sissek, bei dort abzuhaltenden Märkten.

e) Fleischausschrotungs-Gerechtigkeit sammt dazu bestimmten Gebäuden zu Civil-Sissek.

f) Mehrere Magazine zur Früchten-Aufbewahrung im Schlosse Sissek.

g) Der unterirdische Weinkeller unter dem herrschaftlichen Magazin zu Sissek sammt den darin sich befindlichen Weinfässern.

Jene, welche obige Beneficien nach Umständen in 3- oder 1 jährigen Pacht zu übernehmen wünschen, wollen mit 10prozentigen Caution und vierteljährigem Pachtbetrag zur Vorauszahlung versehen, zur obbestimmten Zeit bei der abzuhaltenden Lizitation, wo sie die übrigen Bedingungen erfahren können, erscheinen.

Agram den 2. Juli 1853.

Službeno berzovajno objavljene bečke burze od 11 sèrpnja 1853.

Tečaj dèri. papirah.	u sr.	Tečaj miemb.	kratk rok
Dèriav. obveznice sa 5 pct	94	Amsterdam za u sr.	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 „	83 1/2	100 holan. f. (91 1/2	Uso
„ „ „ 3 „	„	Angshurg za	2 mies
„ „ „ 2 1/2 „	18	100 f. current 100%	2 mies
tsvačehobv. obv. „ 6 „	„	Berlin za 100	2 mies
dvor. komore od „ 5 „	„	prus. talirah	2 mies
prislunog zajma u „ 4 1/2 „	„	Vratislava za	2 mies
kranjskoj, orar. „ 4 „	„	100 pr. tal.	kr. rok
ob. od Tirola, Vo- „ 3 „	„	Frankfurt na	2 mies
rarlberga i Salzb. „ 3 „	„	Maina za 120 109%	kr. rok
Obveznice lomb.-mletačkog	„	Genovaza 300	2 mies.
zajma do g. 1850 a 5%	218	piemont. lirah	kr. rok
Zajam s vuč. g. 1834 za 100	131 1/2	Hamburg za	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	100 mar. ban. 81 1/2	na saj.
„ „ „ 2 „	„	Lipsko za 100	2 mies.
„ obće u gar. dv. „ 3 „	„	forin'ih	2 mies.
komore, starih „ 2 1/2 „	„	Livorno za 300	kr. rok
lom. Angvah. „ 2 „	„	tosk. lirah	2 mies.
Fiorencentinui „ 2 „	„	London za 1	kr. rok
učinjenog zajma „ 1 1/2 „	„	unt sterl.	10 48 2 mies.
galičke „ 2 „	„	Lyon za 300 fr.	3 mies.
„ „ „ 1 1/2 „	„	Wien za 300	2 mies.
Obveznice u Frank- „ 5 pct	„	austr. lirah	109 1/2
furni i Holandi u- „ 4 1/2 „	„	Warseille za	2 mies.
činjenog zajma „ 4 „	„	100 frank.	kr. rok
stališah austr. „ 3 „	„	Pariz za 300	2 mies.
„ nad i pod En- „ 2 1/2 „	„	Frank. „ 130	„
som, českih „ 2 1/2 „	„	Prag za 100	„
moravskih, slo- „ 2 1/2 „	„	for.	1 mies.
ških, stajerskih „ 2 1/2 „	„	Tèrzi za 100	3 mies.
oruških, kranj „ 2 „	„	for.	1 mies.
skih, čoričkih „ 1 1/2 „	„	Mletci za 00	3 mies.
bečkoga ober- „ 1 1/2 „	„	austr. lirah	„
kammèranta. „ 1 1/2 „	„	Bukurešt za 1	31 dan
Obveznice zemljišnog	„	for. parah	250
odkupa „ 5% „ 93 1/2	„	Carigrac za 1	31 dan
Naputnicesrednjenhlagajne	„	for. parah	422
Godišnji discorto	„	Smyrna za 1	31 dan
Bank-akcie komad po	1405	for. parah	„
		Tečaj novca	
		Carak dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		„ B	
		Lombardeski	

Sieverne željez. po 1000 fr. 2240	Krak.-g. sleške po 100
Bečko-glog. želj. „ 500 „ 867 1/2	Aust. dun. paroh. 500 f. 755
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „	Aust. Llb. u Tèrzi. 500 „ 615
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „	Bud.-pešt. lančan. 500 „
Požun.-tèrn. 1. izd. „ 290 „	Galič. založn. 4% za 100 „
„ 2. izd. „	Srbečke Esterbazi 40 „
danja s prvenstvom „ 200 „	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. araba. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poklijati, 6 for. ar.—

Za službene oglašenja opredjeljena je svrstbina: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašenja po običajne linije platjase do 16 linija 20 kr. sr. Dalje preko od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Njegovo c. kr. apoštolsko veličanstvo do-stojalo je previšnjim riešenjem od 23. travnja t. g. dopostiti, da ona zakonska ustanovljenja, koja su usljed §. 15. zakona o Messageriah i dostavnih od 7. pros. 1850 od uporabe u Ugarskoj, Erdelju, Hrvatskoj i Slavonii i srb-skoj vojvodini s tamiškim banatom do sada iz-ključena bila, takodjer u tih krunovinah (voj-nička granica ostane i nadalje izuzeta) u život stupe, na koliko se neodnose na daču, koja se od takovih poduzetjeh platjati imade poštarom. Posebna indi poduzetja periodičkog voženja o-sobah u rečenih krunovinah podpadaju dužnosti bezplatnog promicanja listovnih svežanjah do težine od 50 funtih, i položenju jamčevine, kao i u obće svim ustanovljenjam zakona od 7. pros. 1850 (h. sl. zem. zak. vl. list kom. 6. 1851 br. 33.) s jedinom iznimkom onog ustanovljenja, koje se odnosi na daču, koju bi poduzetnici imali platjati poštarom. Polag §. 3. istog zaka-na ostaje državnoj upravi glede istih krunovi-nah pridržano pravo, voženje osobah i stvarih po privatnih poduzetnicah podvjerći primjernomu danku, i o tome izdati osobite propise.

Što se ovim do obće znanja stavlja.

Od c. k. banske vlado.

Promjene u nadbiskupii zagrebačkoj:

Vučevac Rok, dosadašnji kapelan u Zajezdi, pre-miešten je kao takav u Ilraščinu.
Ludvig Sartory iz Vinagore u Zajezdu.
Vitković Josip, novomisnik, u Čučerje.
Adalbert Gjurišević, kapelan Peteranečki, postao je bojni kapelan u Italiji kod slav. sluijsko regimente.
Lavoslav Gorenec, dosadašnji bojni kapelan, po-stao je učitelj u c. kr. odhranilišta diečakah u Petrinji.

Hrvatske, Slavonije, Dalmacije i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Mislimo, da ćemo i čitatelj-stvu ugoditi, i za domaću našu poviestnicu ne-ko znanje doprinieti, ako saobštimo pisma go-spodina Stevana Perovića, crnogorskoga serdara, senatora i vojenog komandanta, što ih je on za vrijeme najnovieg crnogorsko-turskog rata pisao bio Dervišpaši turskome. Mi smo re-čena pisma dobili preko g. mladog Kaznačića iz Dubrovnika u izvoru, t. j. ona ista, koja je g. Stevo Perović sam vlastoručno ćirilicom pi-sao, pa smo na želju g. poslatelja rečena iz-vorna pisma izručili ovdašnjem narodnom museu. Pridržavajuć slog jezika i vaskoliki sastav ovih pisamah u svojoj izvornosti evo ih latinskim slo-vima preštampavamo:

Derviš pašo!

Junačka čest poziva srdce i desnicu na odbranu imena svoga. — pozivaš me na pre-daju, a ja tebe sam zvao, da mi se pokoriš, naše su težnje jednake o predajstvu. O turske lako misleni! Zoveš me pokloniti se caru tvo-jemu, a sam ti crkavaš od žalostne gladi spuna, čudim ti se nevjero! Nemogu tebi drugčie uvjo-riti nevjero, o postojanoj ljubavi i vjernosti mojoj sprama otečestvu momu i gospodaru, samo tim pozivajući te vojničkom tvrdom riječi na junački megdan, da tu okušamo sreću našu, pokazemo ljubav i iskrenost sprama rodu, i ko-liko koi cijeni svoj obraz, čest, ime, život, smrt, slava sveju, svoga otečestva i gospo-dara. —

Ja sam paša mojega naroda i gospodara, vjerni i postojani, jesili ti svojega? neznam! i ovo me jedino k tome poziva, poznati te skim sam sudbinu djeliti imao? — Ja mislim ako vojnička čest s tobom upravljala bude, neće te srce od ovoga poziva odvratiti, izićeš mi; ako li pak žesko čuvstvo u mrtvom tjelu stobom vladati će, neće poziv ovaj tjelo tvoje grozno potresti i srce prežati, nego će ti vojničko ime maskarom larfom pokriti, osramotiti rod i svoga gospodara. — Nemoj drijemati pašo! na noge, ako te je osmanski sin rodio da se obidemo, grehota je da gine sirotinja s' tvoje i moje strane, mi valja da ginemo, prvi smo u go-spodstvu i ovdo prvi da budemo, da mi bu-demo žrtva svoga otečestva i gospodara. —

Z bogom pašo! sramotni nepažen obraz s grahova i žesko srdce, jer sa kakvom ćeš hvalom izići pred tvoga gospodara? Ja te zovem, a ti izidi ako žena nijesi, da osudi svijet bra-brnost, i slobodu ili strah i nevaljalstvo moje i tvoje; dovjek su se klali moi djedovi s tvoije-ma, pa i ja i ti da se okušamo jesmoli sinovi oni otaca slavni? —

Ja se spremam, ostrim sablju, nabijam puške, krepim srdce i desnicu, i glas čekam noći i danju. —

Z bogom pašo!

U Trešnjevo 1853.

Stefan An. Perović čuca
serdar i senator crnogorski
i zapovjednik vojske.

Čestiti Derviš pašo!

Primio sam svakolika tvoja pisma, i u svi-ma njima ništa drugoga vidio nijesam, do golo i same turske ništosti suavjerija i gardosti lakomislene prazne i ništave, osobito tvoje pi-smo poslednje, u kome si pokazao lakomislje tvoje, koje se tebi osobito kao vojniku nepri-stoi, niti stime dobro karakteriziraš vojnički pravi obraz, pozivajući mene da se ja predam turskoj ništosti i lakomislju, osobito kao sin mojega junačkoga otečestva a prauk moji stari vitezovah, koi su još od Kosova i na Kosovu, i prijed, od nastupka vašega u Evropu, tursku krv proljevali i dičili se s ovijem pred svijetom. Znadi pašo! da je svakomu sinu svoje domovine a osobito meni, mili obraz i junačka čest od svojega života, koja je svakada cvjetala u ovim našim gorama.

Znadi pašo! naša je sveta zakletva od na-stanka pod oružijem umrijeti, i ni kakovome se narodu niti sili predati tako lako, osobito Vama nečovječnim tiranijama u Evropi samo jedino poznatih, bez prolike krvi naših vitezovah, koi su dosada turskom krylju svakada u rukam o-mašćene noževe nosili. Nemoj se ti varati da smo mi mrtvi bošnjaci, naša zaludnja brajta po-tučena, niti pak truli Anadolci, da se tako lako kao što ti misliš tudjoj sili predati damo, ne! pašo! ljuto se varaš la ti misao tebe može biti priad grdna i sramotna carigradu vratiti. Malo i tebi može biti poznata istoria našega naroda i vitežstva od postanka našega u ovim gorama; jer inače kada bi je poznavao ladno-krvnije bi i išao s tvojom silom na našu slo-bodnu zemlju; ali se padam da ćemo mi tebi učeraj pamet u glavi, kao što smo mnogim pašama i vezirima, koi su na nas tako nagle išli, kao i ti, za udaviti našu dičnu slobodu;

Kakvi smo do sada bili možeš u samim Nikšićima, Karjenićima i drugim miestima okolo zapitati mnoge bule udovice, i majke turske ku-kavice, kako je bilo ratovanje njiovi sinovah i

muževah s nama, i jeli im i danas crno srce od naše sablje i desnice.

Znadem kad je obršio (zlo poči, tibelankom-men) Mahmud vezir na crnu goru, znadem kako su mnogi drugi, pa ćeš i ti ako bog da! tako i svi paše i veziri koi našu malu al' junačku po-stojbinu sada su okružili, prisvojiti je i pokoriti želeći. Marmont maršal velikoga Napoleona je nas so grdan vratio, pa sve to neka služi za primjer tvome lakomislenu srecu; zašto vi očie silom oružija nas da pokorite; mi tolike sile nemamo, naša je sila u boga, koga vi u ovoj strani nepoznajete, hoteti otinati pravo i slo-bodu nepravredno, našega slobodnoga naroda.

Ničemu se nečudim tako, zašto su obično ovim stran'ma dovjek lakomisljeni turci bili, nego se čudim kako možeš ti od mene zahtevati i moliti me da ti pridajem žito, sijeno, i druge potrebe i kako ti jedna gardost turska donosi i dopušta; ja znam da to je velika nevolja na-gnala, koja će vremenom turske u Arabi stan prizamiti, nego pašo ako si do toga došao, haj-de k' meni i predaj mi se sa svom tvojom voj-skom, pa ću raniti i tebe i tvoju vojsku, a go-spodstvo daće ti moj gospodar bolje nego što ga sad imadeš, ako li baš ti nećeš. e pušti si-rotne tvoje vojnike, koje je sila vaša načerala na ovaj put, da ih naranim da ne umiru od gladi, jer griot pada na tvoju dušu i tvoi sta-rešina; a sramota je grdna pred svijetom i tvo-me gospodaru da tu skaplju od glada, nego hajde more pridaj se! da glodju umrtvjeno tjelo tvoje, i tvoi vojnika kurjaci po Grahovu ne raznose.

Isto se jedan gardosti opijam, kad je ta-mo nema? gardost je tvoja siromaštvo; zoveš meno da se predam i obćavaš mi svako blago i gospodstvo, a nemaš su čim ni sebe raniti, ne-go prosiš od mene, bolje predaj se pa da oba živimo kod mene, nego kod tebe da oba umre-mo od žalostne gladi, zaludu ti blago kad ne-maš ništa kupiti, zoblji cekine te se hrani! Ja cekinah nemam mlogo, ali rano imam dosta, te sam opet bolji nego ti — Pokloni se pašo ne-volja zove! nužda zakon menja, promijeni i ti, nepokaji se. — Zemlja će naša biti tvoi grob i tvoje sile ako bogda! kao i mlogi drugi tu-rakah do sada. Eto mene k prolivenju krvi, svagda sam gotov, i pripravan sam u svako vrijeme za svoj rod umrijeti, o predaji mojoj, u nevolji gardi pašo i nemisli, sujeta tvoja nadežda, neće ništa moju junačku čest i ime prevlastiti. —

Ja sam obraz pravog vojnika tebi do sada toliko putah pokazao, ali ja toga još od tebe vidio nijesam do sada. — Ja te čekam, a ti mi se nadaj! Gje se sastanemo sramotan onaj dio, koi pobjegne

— Vidićemo ko je vjerni svojem go-spodaru i ko će radije i slavnije žrtvovati za svoj rod, obraz, slobodu i gospodara. Dok mi je moje tvrdo domovine, junačkijeh mišicah, moji otečestvenikah i dok mi je zemlje slavno-ga cara austriskoga nehoim se do boga nikoga, a to će vidjet bog i ljudi, a svijet će ocieniti ko je kakav, samo junački javno a ne ženski tajno, da se obidemo, jer smo neprijatelji! — Z bogom pašo Dervišu! nemoj da se stidimo danas sutra svojih djelah, a oči su, obraz, pa-met, sablja, srce i desnica za slavu ili sramotu našega imena stvoreni.

Trešnjevo — 1853.

Stefan An. Perović Čuca
serdar i senator crnogorski
i komendant vojni.

12. Der Offerent bleibt vom Tage der Ueberreichung seines Offertes verbindlich; die Kontraktverbindlichkeit des Aerarars beginnt aber erst mit dem Tage, an welchem dem Offerenten die Annahme seines Anbothers amtlich bekannt gemacht wird.

13. Die baar oder in Staatspapieren erlegte Kautions wird dem Ersterer nach Ablauf der Kontraktdauer, bei geschiederer Einhaltung aller Lieferungsbedingungen zurückgestellt. Wurde die Cautions in Papier selbst erlegt, so erfolgt in derselben Frist und Art die Bezahlung des dafür entfallenden Preises.

14. Bei gänzlicher oder theilweiser Nichterfüllung der Kontraktbedingungen steht dem Aerar das Recht zu, sich nicht bloss an der Kautions und dem sonstigen Vermögen des Kontrahenten schadlos zu halten, sondern auch entweder auf die Erfüllung des Kontraktes zu dringen, oder wie immer nach freier Wahl auf Gefahr und Unkosten des Kontrahenten den Papierbedarf herbeizuschaffen, überhaupt alle Mittel in Anwendung zu bringen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Kontraktes führen, wogegen dem Kontrahenten der Rechtsweg für jene Ansprüche offen bleibt, die er aus dem Kontrakte selbst gegen das Aerar geltend machen zu können glaubt.

15. Jedes Offert muss wohl versiegelt und von Aussen als Offert der Papierlieferung bezeichnet sein, weil die Offerte bis nach Ablauf der Konkurrenzfrist verschlossen bleiben.

16. Befindet sich der Offerent nicht in Kroatien oder Slavonien oder im kroatischen Küstenbezirke, so muss die Unterschrift des Offerenten von der kompetenten Behörde legalisirt sein.

17. Die Lieferung wird demjenigen überlassen, welcher die billigsten Bedingungen stellt, wobei bemerkt wird, dass der Preis und die Qualität bei Beurtheilung des Bestbothes in Berücksichtigung gezogen werde, so dass nicht derjenige, welcher den mindesten Preis fordert, sondern Jener, welcher bei besserer Qualität einen verhältnissmässig billigeren Preis anspricht als Bestbiether angesehen werden wird.

Die kontrahierende Behörde behält sich hiemit ausdrücklich die freie Wahl hinsichtlich der Annahme eines Offertes vor, und findet für Jene, deren Offerte aus was immer für einem Grunde nicht angenommen werden, durchaus kein Anspruch auf eine Vergütung oder Schadloshaltung Statt.

18. Das Offert des Bestbieters vertritt in Verbindung mit dieser Kundmachung die Stelle des Kontraktes, daher der Lieferant zur Nachstempelung desselben die entfallende Stempelgebühr zu berichtigen verbunden ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 30. Juni 1853.

Nr. 6893.

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr des mit Verordnung der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction 17. Juli Nr. 7837 für Kroatien bewilligten Viehlecksalzes pr 5000 Ctr. aus der istrischen Salziederlage Pirano nach Zengg, wird eine Abmilderungs-Verhandlung am 4. August 1853 in der k. k. Finanz-Bezirks-Directions-Kanzlei zu Fiume in den Vormittags-Stunden abgehalten werden.

Die Transportbewerber werden demnach eingeladen, am obbesagten Tage und Orte, entweder persönlich zu erscheinen oder ihre mit einer legalen Vollmacht versehenen Geschäftsträger zu bestellen, oder aber ihre schriftlichen Anbother der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume bis zum Vorabend des Lizitationsbetrages nemlich 3. August 1853 einzureichen, wo sie uneröffnet bleiben, und zur öffentlichen Versteigerung von dem den Vorsitz führenden k. k. Finanzrath und Bezirks-Direktor werden vorgebracht werden.

Der Ausrufspreis für die vorbesagte aus Pirano nach Zengg zu verfrachtende Salzmenge pr 5000 Ctr. wird mit 6 $\frac{1}{2}$ kr. pr. Ctr. bestimmt.

Der bewilligte unterwegs Calo besteht in 10%. Das von jedem Transportbewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreise für das Objekt des Anbothers entfallenden Frachtlöhnes festgesetzt und solches kann im baaren Gelde oder in Staatspapieren nach ihrem Börsenwerthe eingelegt werden.

Jeder der bei der öffentlichen Versteigerung mündlich oder schriftlich mitbieten will, muss von der gesetzlich dazu berufenen Behörde, ein sein amtliches Vermögen nachweisendes Certificat beibringen, und hiedurch beglaubigen, dass er im aufrechten Vermögens-Stande sich befindet, so wie auch das obrigkeitliche Zeugnis aufweisen, dass er von bekannter Redlichkeit sei, die Zeugnisse müssen auch dem schriftlichen Offerten beigelegt werden.

Die schriftlichen Anbother müssen auch einen 15 kr. Stempel geschrieben, und mit 5% Reugeld versehen sein, und die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich Offerent den kundgemachten Lieferungs-Bedingungen unweigerlich fügen wolle, in

derlei Anbothern ist auch das abzuliefernde Salzquantum ziffermässig anzugeben.

Die vor den Bestbiethern respective Kontrahenten einzulegende Kautions ist auf 25% des bedungenen Frachtlöhnes, welcher von der zur Transportierung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Licitations-Bedingnisse können täglich sowohl bei der Finanz-Bezirks-Direction zu Fiume und aller k. k. Salzämtern als auch bei der k. k. Bezirks-Verwaltung zu Capodistria in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

k. k. Finanz-Bezirks-Direction.
Fiume am 29. Juni 1853.

v. Terzi.

Nr. 2815 (12—P.Z.)

(3—3)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat im Einverständnisse mit der hohen k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlasse vom 20. Juni 1853. Z 9340/P. das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post vom 1. Juli 1853 an in den nachbenannten Kronländern und Bezirken in folgender Weise festgesetzt.

Für Niederösterreich mit	1 fl. 8 kr.
• Oberösterreich mit	1 „ 6 „
• Salzburg mit	1 „ 8 „
• Steiermark mit	1 „ 6 „
• Kärnten mit	1 „ 4 „
• Böhmen mit	1 „ 4 „
• Mähren und Schlesien mit	1 „ 40 „
• Galizien mit Einschluss von Krakau und die Bukovina mit	1 „ — „
• Tirol mit	1 „ 10 „
• Pester, Pressburger und Oedenburger Postbezirk mit	1 „ 8 „
• Kaschauer Postbezirk mit	1 „ — „
• den Grosswardeiner Bezirk mit	1 „ — „
• die serbische Wojwodschaft und das Temescher-Banat mit	1 „ 6 „
• den Montanbezirk (kroatisches Littorale) und den Oguliner Regimentsbezirk mit	1 „ 8 „
• den Otočaner und Likaner Regimentsbezirk mit	1 „ 10 „
• den übrigen kroatisch-slavonischen Postbezirk mit	1 „ 6 „
• Siebenbürgen mit	1 „ — „
• das Küstenland mit	1 „ 8 „
• Krain mit	1 „ 4 „

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrickgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

K. k. Postdirection.

Agram am 2. Juli 1853.

K l e m p a j.

9891 (15—BVL.)

(3—2)

Razpis naticčaja

Da se popune službe odredjene za buduće kotarske urede u vojvodovini sèrbakoj i tamiskom banatu razpisuje se naticčaj za sljedeće službe s naznačenim plaćama do 25. sèrpnja t. g.

Razdiel službe	nadnev- nički razred	plaća
*) Kotarski načelnici	sa VIII	1200
	• VIII	1100
	• VIII	1000
Kotarski pristavi	sa IX	800
	• IX	700
	• IX	600
Aktuari	sa XI	500
	• XI	400
	• XI	400
Kotarski pisari	sa XII	400
	• XII	350
	• XII	350
**) Sluge	sa	250
	•	200
Pomogači slugah		216

Tržišnici imaju svoje molbenice valjano biljegovane i obakrbljene biljegovanim izpravama poslati na c. kr. zemaljsko ustrojno povjerenstvo u Temišvaru, i to putem svoje predpostavljene oblasti, ako već opravljaju kakvu javnu službu, ili putem političke oblasti, pod kojom su neposredno, ako nemaju sada nikakve javne službe. U obziru c. k. vojništva ima se okružna naredba c. k. vojnoga ministarstva od 31. prosinca 1852, br. 5056 — M. K. G. obdržavati, jerbo neće se uzeti obzir na pisma ni istih invalidah, koja se pošlju neposredno.

U molbenicama ima se dokazati svjedočanstvima sljedeće:

- Doba i vjerozakon;
- znanje jezika, pri čemu se primjećuje, da se znanje nemackoga jezika absolutno iziskuje, a uz to i dovoljno znanje jednog od zemaljskih jezika (rumunjskoga, sèrbakoga, magjarskoga);
- Nauke. Tko želi dobiti službu u perovodnoj struci, treba da je u kojem c. k. sveučilištu ili u

*) Dobit će bezplatni stan ili primierenu stanovinu.

**) Dobit će uredsku odjeću u naturi.

kojoj akademii prava svèrio juridičko-političko nauke, onaj, koji traži sudački ured, mora polmeti i svjedočanstvo, da je položio izpit za sudački ured. Kod podieljivanja službah u perovodnoj struci gledat će se na shodno izobrazjenje, na razgovjetno i izpravno pismo, a za višje službe na iskustvo u rukovanju ureda;

d) dosadanje javno službovanje ili posebnisko poslovanje. Pèrvo ima se u kronologi kom redu polag vèrste od službe navesti s naznačenjem stopanih emolumentah; u obziru drugoga nije potrebno, da se navede posljednje. Na podvorniteljske službe imaju c. kr. izsluženi vojnici, osobito invalidi i poluinvalidi stojeći u javnoj obakrbi pèrvo pravo, ako su jošte fizično sposobni za ove službe, a i imaju inače propisane vlastitosti;

e) bezukorna čudorednost i izpravno političko vladanje. O tom imaju se oblasti izraziti jasno i savjestno, koje prapracuju traži čke molbenice;

f) ime zasluke, koje su mozebiti stekli; izvan toga ima tražilac jošte navesti;

g) da li je neoženjen, oženjen ili udovac; u oba posljednja slučaja, da li ima i koliko djeteta, i koliko je istoj godinah;

h) je li mozebiti u rodu ili tastini s kojim javnim u toj zemlji nameštenim političkim, pravosudnim, finacialsnim ili inim urednikom;

i) da li i gdje posjeduje u sèrb. banatskom području nepokretan imetak ili držži kakov zakup.

Ako bi tko želio tražiti više službah razna razreda, ima za svaku službu podneti poseban molbenicu, no izprave treba da priklopi samo jednoj molbenici, i ima se u drugimama samo pozvati na ovu.

Oni, koji su na temelju prie predloženog ustrojenja godine 1851 traž li kakvu službu kod povjerenstva za usrojenje političkih ili sudovnih uredah, imaju se za jednu ili drugu službu prijaviti samo s pozivom na svoje molbenice.

U Temišvaru dne 18. lipnja 1853.

Od c. k. sèrb. banat. zemaljskog ustrojnog povjerenstva.

Miesto nj. preuzvišenosti gradjanskog

i vojnoga nastojnika:

Edvard Griez v. Ronsé,

c. k. miestodržtveni podpredsjednik.

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind mehrere unentgeltliche Konzeptspraktikantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um eine dieser Stellen haben ihre Gesuche — und zwar diejenigen, welche bereits in Staatsdiensten stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörden — bis 15. August l. J. bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen und darin nachzuweisen:

a) das Lebensalter

b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, und nach Umständen die zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner 1851 abgelegten Staatsprüfungen,

c) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache.

Auch haben die Bewerber anzugeben ob und in welchem Grade sie mit Beamten des hiesigen Verwaltungsbereiches verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 23. Juni 1853.

Kundmachung.

Die Direction der priv. öster. National-Bank hat die Dividende für den I. Semester 1853 mit Dreißig fünf Gulden Bank Valuta für jede Aktie bemessen. Diese Dividende kann von 1. Juli l. J. angefangen, in der h. o. Aktien-Casse entweder gegen die hinaus gegebenen Coupons, oder gegen klassenmässig gestempelte Quittungen behoben werden.

Um die diessfalls nöthigen Vorschreibungen gehörig vornehmen zu können, werden von 15. Juni l. J. an bis einschliessig 30. Juni l. J. weder Aktien-Umschreibungen noch Coupons-Beilegungen vorgenommen werden.

In der ersten Hälfte des Monats Juli l. J. wird eine mit letzten Juni l. J. abgeschlossene Uebersicht der sämtlichen Ertragnisse der Bank im I. Semester zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Wien am 13. Juni 1853.

Pipitz m. p. Bank-Gouverneur,

Sina

Stellvertreter,

Biederman m. p. Bank-Director.

Br. 2950. (197—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

G. k. kotarski sud varaždinski s timždo ob-
roč znanja stavlja, da je na molbu masce pomnjika
dokvoljena drubena prodaja kate sa pristojaliti
na stiečajnu masu suprugah Franje i Dore Kele-
men spadajuće u ovom gradu na Velikoj Ledini pod
br. 693 ležeće, to sudbena sa 1872 fr. 48 kr. sre-
bra procijenjena.

U tu svrhu se dražbeni roci za dne 29. ko-
lovoza i 29. rujna tek. god. u 3 sata poslije podne
opredjeljuju.

Uvjeti dražbeni mogu se prigodom dražbe ili
prije kod suda ugledati.

U Varaždinu 20. lipnja 1853.

G. k. kotar. sud grada Varaždina.
Kavić, k. sudac.

(201—Lzv.)

(3—2)

Poziv.

Nite stavljeni vojničkoj dužnosti podvrženi
memei, koji se se ovogodišnjem novčanoj uknji-
li, naimo:

I dohni razred:

Ime i prezime.	Način življenja.	Rodno mjesto.	Broj izvedene arečke.
Adolf Nidifer	seljak	Batinjara	91
Karant Mate	"	Pakrac	118
Mikšić Tomo	"	Brekinaka	119
Bodovac Mijo	"	Brestovac	136
Štepecvić Tase	"	"	174
Stamat Matia	"	Đeržanovac	174
Kepurović Milivoj čerčinski kalfa	"	Brestovac	187

II. dohni razred:

Blažević Gjuro	seljak	Đeržanovac	30
----------------	--------	------------	----

III. dohni razred:

Carović Gavro	mesarski kalfa	Pergomeđe	37
Utkal Antun	mliarski kalfa	Končanica	58
Nikolić Leontia	krojački kalfa	Doljani	68

pozivaju se ovim, da se, ako se u ovoj zemlji za
miesec, ako pako u inostranstvu nalaze, za tri mie-
seca danah nite stavljenom o. kr. podžupanskom
uredu ostavio predstave, ili mjesto boravljenja svog
vierodostojno naznače, pošto će se u protivnom
slučaju po smislu visokog pupeteljnog propisa §.
35. a njima kano vojničkim breguncima postupati.

U Pakracu 22. lipnja 1853.

Baltić,
c. kr. podžupan.

V. 7330/3295. (200—Lzv.)

(3—2)

Licitations-Kundmachung.

Von Seite des Varasd. Kreuz-Gränz-Regiments
wird hiemit bekannt gegeben, dass in Gemässhait des
höchlichen Brigadefehls vom 27. Juni 1853. B. N.
681 wegen Sicherstellung der gratis und zahlbaren
Holzgebühr für das Militär Jahr 1854, für die in
unterstehenden Bereiche befindlichen aerarial An-
stalten und bezugsberechtigten Partheien eine Mi-
nuendo Lizitation am 26. Juli 1853 um 9 Uhr Vor-
mittags unter dem Vorsitz der höchsten Brigade
abgehalten werden wird.

Der beiläufige Bedarf des Brennholzes besteht.

Für den Regimentestaab	659 1/2 Klafter
• die Vukovier Compagnie	88
• • Garešnicer	74
• • Hercegovceer	46 1/16
• • Bercker	68 1/2
• • Ivankar	79
• • Capner	70 1/2
• • Farkasvecser	105
• • Gudovecer	67 1/2
• • Krizer	52
• • kl. Ivanićer	83
• • St. Ivankar	80 1/2
• • Vojakovceer	79
	1552 5/8

Niederösterreichische Klafter,

Zur Lieferung und Erzeugung des vorange-
wiesenen Brennholzes werden für die Unterneh-
mungslustigen folgende Bedingungen vorläufig
bekannt gegeben.

1. Kann das vorangewiesene Holzquantum ent-
weder Abtheilungsweise für den Regimentestaab,
und für jede einzelne Compagnie, oder im Gan-
zen übernommen werden, daher sowohl einzelne
Individuen, als auch mehrere in Gesellschaft die
Lieferung übernehmen können.

2. Wird dem Ersterer für das zu erzeugende
Brennholz die Waldanweisung in den aerarischen
dem Regimentestaab und des betreffenden Comp.
Orten nahe gelegenen an der Tour stehenden Holz-
schlägen, und zwar taxfrei erfolgt werden.

3. Muss das erzeugte Holz vom Contrahenten
mittelst eigenen Fuhrn, den betreffenden Parthei-
en und Anstalten an Ort und Stelle bis längstens
Ende November 1854 zugeführt werden.

4. Jeder Licitant hat sich mit einem Reugeld
von 200 fl. C. M. auszurüsten, und vor Eröffnung
der Licitation zu Händen der diessfälligen Lici-
tations-Commission zu erlegen, welches dem Nichter-
steher gleich nach beendigter Licitation wieder
rückgeführt, vor dem Ersterer aber bis zur Ergän-

zung der bei der Licitation nach dem erzielten Er-
stehungs-Preise zu erlegenden 10 percent. Caution,
welche entweder im Baaren, oder in Staats-Obliga-
tionen nach dem börsenmässigen Course endlich
auch in Realitäten bestehen kann, zugeschlagen, u.
zur Sicherstellung des Aerars bis zur Contrakterfül-
lung in der Reg.-Proventen-Cassa depositirt bleibt.

5. Wenn ganze Gemeinden oder einzelne Gren-
zer die Brennholzlieferrung übernehmen wollen, so
müssen Erstere von Seite ihrer Localbehörden,
Letztere aber von den übrigen Communionsgenos-
sen die Zustimmung hiezu erhalten, und sich mit-
telst eines Certificats auszuweisen, dass sie zur Con-
tracts-Abschlussung fähig sind.

6. Schriftliche Offerte müssen vor der Lici-
tation anlagen, und einen andern Anboth enthalten,
als solcher bei der Licitation erzielt wurde, endlich
muss auch das obangedeutete Reugeld beiliegen, da
sonst die Offerte unberücksichtigt bleiben müssten.

7. Der Ersterer muss zum Licitations-Proto-
coll den classenmässigen Stempel aus Eigenem ent-
richten.

Die näheren Contracts-Bedingnisse können
während der gewöhnlichen Amtsstunden in der Re-
giments-Administrations-Kanzlei täglich eingesehen
werden.

Bellovar am 27. Juni 1853.

Br. 715. (207—Lzv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Usljed odluke kroz ovaj c. k. sud donešeno,
prodavat će se dne 19. sèrpnja i dne 22. kolovoza
t. g. kuća sa jednim fèrtaljom sessionske zemlje na
istu pripadajućim, u Čeracu ležeća i na zastaviti-
nu Franje Martinevića žitelja negda Černačkog
spadajuća, putem javne dražbe na hcu miesta, ka-
mo se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Dražbeni uvjeti u pisarni ovog c. k. kot. suda
svaki dan saznati se mogu.

U Našici dne 7. sèrpnja 1853.

G. k. kot. sud našički.

OGLASNIK.

(117—DP.) 14 16

(3—1)

Gras-Verkauf.

An mehreren gerichtlich sequestrirten zu Se-
aveto und Kraljevec, unweit Agram, an der slavo-
nischen Poststrasse gelegenen Wiesen wird das Gras
zum Heuesammeln geeignet, in facie loci mittelst
öffentlicher Licitation verkauft. Jene, welche solches
zu kaufen wünschen, wollen am 18. Juli, d. i. zu-
künftigen Montag in Allerheiligen, — am 19. Juli
aber, d. i. am Dienstag und folgenden Tagen I. J.
in Kraljevec Früh erscheinen, wo sie das beirle-
nde Gras besichtigen und gegen bare Bezahlung
kaufen, und auch die übrigen Bedingnisse einsehen
werden können.

Agram den 11. Juli 1853.

(118—DP.)

(12—1)

Crosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram
und Samobor gelegen, werden am 30. und nach-
folgenden Tagen Juli I. J. mittelst öffentlich abzu-
haltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-
Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von
sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer,
aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslusti-
gen hiemit höflichst eingeladen werden.

(114—D.P.) 11. 15. 18. 22.

(5—2)

Oglas dražbe.

Dne 25. i slededih danah t. m. prodavat će
se sve neproduljene stvari od zlata i srebra i osta-
lih dragocjenosti, koje bijahu kod podpisanog za-
voda založene.

Dražba ova deržat će se javno prije i poslije
podne u običnom satu u stanu štedionice, kamo se
svi kupiti želeći ovim pozivlju.

U Zagrebu dne 1. sèrpnja 1853.

Pèrva hrvatska štedionica.

(116—DP.)

(3—2)

Dobrovoljna prodaja.

U buduci četvrtak t. j. 14. o. m. poslije po-
dne u tri sata prodavat će se pèrvi i zadnji put
kuća sa vèrtom na vlastitost gospodične Amalie
Gembeć spadajuća u puževoj ulici (Schnecken Gas-
se) pod br. 744 ležeća. Proklicateljna ciena je
1500 fr. sr.

Ostala kod odvjetnika Ivana Milakovića u me-
sničkoj ulici pod br. 714 stanujućeg saznati se mogu.
U Zagrebu 11. sèrpnja 1853.

(74—DP.)

(—10)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 21 xr.,
echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für
Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1
Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simantich,

obere Illica Nro. 750, zum weissen Haasen.

(115—DP.)

(3—1)

Papira za pisanje svake vèrsti i velikoće
za c. k. i občinske urede, kao i obću perabu,
zatim svih ostalih pisanih predmetah dobije se
jevtino u trgovini A. Jakića na torgu Jela-
čić-bana.

(91—DP.)

(6—9)

Objava novog dućana

Podpisani uzima si čast vis. plemstvu, c. kr.
vojničtvu i deržavnom činovničtvu, p. n. občinstvu
najpokornije prijaviti, da je on otvorio **trgovinu**
sukna, platna i vresne robe pod tvèrdkom:

Pero Janković i Comp.

S toga preporuča svoje bogato skladište ra-
po izbor od 7/8 i 9/8 sukna, peruvicana, zephira,
mousselina, brasilena, millepointa, tifela od svake
boje i kakvoće, 1/4 billard-sukna. Nadalje za c. kr.
vojničke i deržavne činovnike sva sukna za unifor-
miranje i predmete za equipiranje s potrebitim su-
tkom i kadifom za egzaliziranje. Zatim ima na
izbor vunenh, pamučnih i platnenih štofova i do-
skinah za đakšire, svilenih, vunenh i pique-štofova
za pèrsuke, svilenih i battist-maramah za vrat i
kravatah po najnoviem ukusu; svilenih i vunenh
materiah za reverende, čèrnih i čèrvenih svilenih
pojasah za gospodu svetjerike, bielih i obojadisanih
valjanih platnenih džepnih maramah, pravog rum-
burčkog, Creas- i Garm platna, bielog i nepobije-
mog drilla, 1/4 i 1/2 platnenog gradela, uz svako-
vrstne potrebite sviene, vunene i pamučne ma-
terije za postavu, — sve to u najjevtiniju cieniu.

Trgovina nalazi se u dugoj ulici, u Demeter-
ličinoj kući poleg štedionice "k božjemu oku."
U Zagrebu 1. lipnja 1853.

Pero Janković.

(111—DP.) 12 30

(3—2)

Wirthshäuser-Verpachtung.

Von Seite der, an das hochw. Agramer-Metro-
politan-Erz Domkapitel gehörigen Herrschaft Kra-
ljevec, wird hiemit kund gegeben, dass das gros-
gemauerte Gast- und Einker-Wirthshaus zur Aller-
heiligen unweit Agram an der Varasdiner Rechs
und slavonischer Post-Strasse vorthellhaft gelegen,
samt allen Gebäuden, dazu bestimmten Aekern
und Wiesen, wie auch Getrænkeausschanks-Gerech-
tigkeit, in 3 Jährigen Pacht vom 1. Jänner 1854
gerechnet, übergeben wird.

Bei der Gelegenheit, wird aus das herrschaft-
liche hölzerne Wirthshaus zu Kobiljak unweit Aler-
heiligen an der slavonischen Post-Strasse situirt,
samt dazu gehörigen Gebäuden, Grundstücken,
wie auch Weinausschanks-Gerechtigkeit verpachtet.

Jene welche beide in Pacht übernehmen wün-
schen, wollen am 1. August I. J. zur öffentlich all-
hier im Capitel-Rathause Vormittags abzuhalender
Lizitation mit 10percentigen Reugelde und viertel-
jährigen Pachtbeitrages Vorauszahlung erscheinen,
wo sie zugleich die übrigen Bedingnisse einsehen
werden können.

Agram 2. Juli 1853.

Javljam svim priateljem, rođjakom
i znancem, da mi je ljubezna mati

JULIANA SABLJIĆ,

rođjena

POPOVIĆ,

poslije dagotrajno, do blizu dvogodiš-
nje, teške holesti dne 10. sèrpnja 1853
s ovoga svieta predstavila se u vieč-
nost!

Vojko Sabljic.

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Za službene... opredjeljena... 4 kr. sr. od linije za perrupit... 2 kr. sr. - Za druge... 10. linija 20 kr. sr. dalje... 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Dne 12. srpnja 1853 izdan je i razposlan V. komad „II. razdiela“ zemaljsko - vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 27. Naredbu c. kr. banske vlade, glede ženitbe momakah, vojničkoj dužnosti podvrženih, koji dvadeset druge godine svoga vieka dovršili nisu.

Br. 28. Naredbu ministarstva pravosudja od 25. Siečnja 1850, kojom se proglašuje po Nj. Veličanstvu potvrđjeni privremeni propis, kako se ima postupati u stvarima mienbenim.

Br. 29. Okružnicu c. kr. banskog stola, kao višjeg zem. sudišta za Hrvatsku i Slavoniu na sve podčinjene zemaljske i kotarske sudove, kojom se istim u smislu vis. c. kr. ministarstva pravosudja od 14. Travnja t. g. br. 3919 o upravljanju §§. 54, 55, 260, sl b) i 266 kaznenog zakona od 27. Svibnja 1852 naputak podijeljuje.

Br. 30. Okružnicu c. kr. hrvatsko-slavonskoga banskoga stola, kojom se usljed visokoga raspisa c. kr. ministarstva pravosudja od 21. Travnja t. g. br. 4975 obnaroduje najviše rješenje Nj. c. kr. apoštolskoga Veličanstva u obziru dvojice epitropah (ćerkvenih nadzornikah), koji se iz svetovnoga staleža bez plate imaju postaviti kod svake gërčko - nesjedinjene biskupie (eparhie).

Br. 31. Oglas c. kr. banske vlade, glede predpogah za piešačke stražmeštre oružničke pri nadzirnim putovanjima.

Br. 32. Oglas c. kr. banske vlade, glede pričuve zem. oružničkih pukovnija i vojno-redarstvenoga strazarskog tiela.

Br. 33. Oglas c. kr. banske vlade, glede dodatka za momčad na prolazu, ukonačenu kao što biva u kasarnama.

Br. 34. Oglas c. kr. hrv. slav. financiálnoga zemaljskoga ravnateljstva, glede biljegovne pristojbe od mienbenicah.

Br. 35. Okružnicu c. kr. hrv.-slav. banskog stola od 25. Svibnja 1853, broj 2122, na sve podčinjene zemaljske i kotarske sudove, kojom se svi c. kr. zemaljski i kotarski sudovi upućuju na točno obdržavanje ustanovljenjah glede propisanog postupka za odmierivanje, pobiranje i zaračunavanje taksah.

Br. 36. Okružnicu c. kr. hrvatsko-slavonskoga banskoga stola od 25. Svibnja 1853, br. 2121, na sve podčinjene zemaljske i kotarske sudove, kojom se isti upućuju na strogo obdržavanje propisah novog građanskog parb. postupnika glede ustmena ili pismena postupanja u građanskim parbama.

Br. 37. Naredbu c. kr. banske vlade, glede političkog dopusta za židovske ženitbe.

Br. 38. Oglas c. kr. banske vlade, glede izdavanja oružnih listovah.

Br. 39. Oglas c. kr. hrv.-slav. zemaljskoga financiálnoga ravnateljstva, u obziru nagodabah za pečenje rakije u upravnoj godini 1854.

Br. 40. Naredbu c. kr. banske vlade, glede uvjetah za dalnje tjeranje obërta, pošto je tærgovac ili tvorionik pao pod stiečaj.

Br. 41. Oglas c. kr. hrv. slav. zemaljskog financiálnoga ravnateljstva, kojim se proglašuje, da molbenice za izdaju oružnog lista nisu podvržene biljegovini.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Šerbla.

U Zagrebu. Ovogradiški načelnik, gosp. Kanauf, oglasio je, da je, za prepriječiti svagdašnjeg kod kupanja, izaslana za to komisija iz sela Ternja na Savi opredielila i bielo-krasnim zastavicama ogradila mjesto za kupanje. Ante Biščan, blagajnik kod c. k.

herv. slav. zem. glavne pieznice, preminuo je ovih danah.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apoštolsko veličanstvo dostojalo je previšnjim ručnim pismom od 6. srpnja t. g. privremenog izviestitelja kod sèrbsko-banatske zem. vlade, Žigu Huebera, i pèrvog okružnog povierenika i upravitelja okružnog satništva u Mariboru, dra Žigu Konrada premilostivo imenovati miestodèržiteljem savietnicima kod miestodèržtva u Temišvaru, nadalje za okružne predstojnike u sèrbsko-banatskom upravnom području s naslovom i činom miestodèržtvenih savietnikah tamošnjeg miestodèržtvenog savietnika Klaudia Jasinskoga za Lugoš, okružnog satnika u Vipahu Viktora barona Šmidtburga za Temešvar, okružnog satnika u Brzeznici Ivana Ternku za Novisad, privrem. vladnog povierenika u Rumi Pavla Petrovića za Zombor, i privrem. vlad. povierenika u Zomboru Eugena Radišića za Velikibečkerek; napokon za pèrve okružne povierenike privr. vlad. tajnika Hinka plem. Elešusa i Ivana Raića, priv. tajnika vlad. poviereničtva Adolfa Duhona, tajnika sèrbsko-banatskog financ. zemaljskog ravnateljstva Antu Bekera i okružnog povierenika u Českoj Ivana Dörfela.

Njeg. je velič. pod istim danom dostojalo priv. vlad. povierenika u sèrb. banatskom upravnom području, Pavla Jagodića, Ivana Dubravay-a od Dubrave i Ivana Capdebó-a od Baracz-haze dignuti s njihova dosadanja službovanja i njima u znak previšnjega zadovoljstva za njihovo vierno i revno upravljenje premilostivo podieliti naslov carskog savietnika, s odpustom taksah.

U Novom Sadu 9. srpnja. Jučer je nj. svetost g. patriarh Josip parobrodom otišao iz Karlovaca u Dalj. Odatle će poslie nekoliko danah otići u Karlsbad. Čuli smo, da će preosv. g. episkop budimski Stojković do nekoliko danah otići u svoju eparhiju.

— Čujemo, da se ovdie kod nas upisuju priložnici novi na Maticu sèrbsku.

— Dunav je narastao kao što nije bio odavna. Od jučer ne raste više i tako se nadamo, da će sad početi opadati.

— Iz Temišvara smo čuli, da je g. episkop Maširević već prie dvie nedielje otišao u Beč.

— G. arhimandrit Kačanski otišao je u Banat. Mi mislimo, da je otišao da primi manastir Bezdin. Na duhove proizveden je za arhimandrita g. Antonie Nako i otišao je takodjer da primi manastir Hodoš. (S. D.)

Austrija.

— Neg. c. k. ap. vel. cesarskom je odlukom izvolilo potvèrditi osoblje i dotičnu platju c. k. višega pravosudnog dvora u Zlatnom Pragu. Po ovom osoblje sastoji se iz 10 viećnikah višega pravosudnog dvora s godišnjom platjom od for. 3000, 2500 i 2000; 3 tajnika s 1200, 1100 i 1000; 4 pristavna tajnika s 900 i 800; 1 upravitelj područnih uredah s 1400; 3 pristava s 1000, 900 i 800; 12 častnikah sa 700, 600 i 500, i najposlie 6 akcesistah s godišnjom platjom od 400 i 350 fr. K tomu četiri poslužnika vieća s 400 fr., pet poslužnikah ureda s 300 i 250 i manja poslužnika s 21 fr. Na tiečaj za sve ove službe otvoren je do 31. sèrp.

— Bečki „Fremdenblatt“ doñdsi, da je knez Gorčakov poslao k Omerpaši generala Niepokojczyki-a, s kojim je seraskier preko pótretje ure u prisustvu dvih turskih štopskih oficirah u svom tajnom kabinetu u glavnom stanu u Šumli

konferirao i odmah zatim poslao dva tatarina različnim putem s depešama u Carigrad. Malo zatim odputovao je ruski general uz priateljsku pratnju seraskiera.

Bosna i Hercegovina.

— Po pismima iz Hercegovine, koja ovamo stižu, hristijani tamošnji nahode se u pravoj biedi. Biešomučni Turci nisu nikada na raju navaljivali, koliko sad navaljuju. Svake godine plaćala je raja harač je danput, a sad ga plaća svakog tjedna: tek što jedni Turci pokupe harač eto dolaze drugi, pa ako raja nema, biju, tuku, mærcvare, prodaju zemlje bud zašto, odgone marvu, uzimaju žene i dievojke u zalog, i hoće oprav da utamane čemerne hristijane. A tobož je već nekoliko fermanah od porte po svemu otomanskom carstvu rastureno, pa eto kako se slušaju i naopako izvršuju. U jednom pismu čita se zaključenje ovo: „ako gospodin bog po svojoj mogućnosti ne sačuva nas i pasianski tarkom ne sveže ruke i ne satre im silu, nitko živ ostati neće od teškog zuluma, koji se na nami čini. Ovo je napredak u Turskoj, zbog koga brane mnogi celokupnost tursku.“

Černagora

Iz Cetinja 23. lipnja. Blaženopočivši vladika i gospodar Černogore, za vreme svog desetogodišnjeg vladanja ustanovio je dvie medalje: 1841 srebèrnu na kojoj s jedne strane stoji: „viera, sloboda za hrabrost,“ a s druge dvoglavi bieli orao. Druga je medalja zlatna, i ustanovljena 1847., s jedne strane lik Obilića, a s druge: „na Cetinje 1847. god.“ Obe ove medalje i danas naš sviatli knjaz dieli junacima Černogorcima. Sviet. knjaz ustanovio je pokraj ove dvie medalje i jedan kèrst. Kèrst je ovaj on ustanovio za spomen četveromiesečnog neprekidnog boja i vitežki održanog megdana sa tolikom silnom turskom vojskom. Na ovom kèrstu stoji s jedne strane: „Danil I., knjaz čèrnogorski,“ a s druge: „Za nezavisimost Čèrnogore.“

Ođ početka rata pak do danas razdielio je gospodar knjaz po zaslugama za obranu domovine i mile slobode 117 srebèrnih, 54 zlatne medalje i 39 k. novoustanovljenog pravovierja kèrsta. On je mnogim porodicama lišenim ukèrvačim bojevima i bezzakonim turskim nasilstvom, svakog sredstva za užitak davao, darivao novca, darivao brane, da se u biedi njihovoj oporaviti mogu. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

— Sada, gdje su podunavske kneževine postale pozorištem važnih događajah, neće biti s gorèga, ako opišemo u kratko položaj i stanje rečenih pokrajinah. Podunavske kneževine ništa gore nisu, ako ne bolje od Belgianske. Na njihovim poljima raste žito da bolje nemože i negnojeći zemlju; njihove livade hrane najbolju stoku; njihove gore daju dèrva za gradju, što naprotiv u Europi sve manje biva, a Rusia na južnoj svojoj strani takovih i neima; sada se i vinogradi sade, i vino ništa gore biti neće od ugarskog; tamo rudah ima dosta, soli u obilnosti, mineralnih izvorah na sve strane. Soutzo veli, da je god. 1840 iznešeno robe iz Moldavie za 68 mil. piastrah (36 rumunjskih piastrah čine jedan cekin). U iznosak ovi ulazi žito, kog je iznešeno kroz Galac za 36 mil.; preko pol mil. vina za Rusiu i Bukovinu; za jedan mil. i pol piastrah rakie u Tursku; za 2,250,000 piastrah soli u Tursku, a 900,000 u Rusiu; za 1 i pol mil. žita, 252,000 piastrah mirodiah, i

28,000 volovah u Austrii. Tèrgovačka odnošenja carinskoga saveza s kneževinama vrlo su znamenita. Mučno je upravo imati pouzdane statističke datke zadnje; ali koliko se vidi iz diela Soutzo o Moldavii, iz Rusie unešeno je 1848 i 1849 robe za 1 mil. piastrah, iz istočnih stranah 18 mil. i pol, iz Kronstadta za 4 mil., bečke kinkaljerie za 4,800,000, iz Lipsie rukotvornih proizvodah za 16 i pol mil. — Soutzo veli, da je ovo u srednju ruku uzeto, ali da je mnogo više unešeno.

Rusia poznaje važnost ovih pokrajina, i kako bi joj do ruku došle, davnašnja je njezina to želja; zato je ona jednom preko Orlova ponudjela porti 3 miliona cekinah. Ruske tvornice Moskve, Tule, Pavlovska, Troickoj, Twera, Torseljoka, Kazana i Petrograda prodavale bi slabe svoje proizvode onako, kao što sada prodaju svoje proizvode Austrija, Francuska i Englezka. Što tèrgovina u podunavskim gradovima Galcu, Brailovu, Isacki, Tulci, Kustendže napreduje, to je Rusima tèn u oku. Ono, što se odavde iznosi stranom u cèrnomore, a stranom u sve druge krajeve svijeta, to bi se iznosilo iz Odeze i Tangaroka. Samo što se žita kroz Galac i nese. Iz Galca 1846 iznešeno je 323,353 kiloša u vrijednosti od 44,465,616 piastrah; — 1847, 357,976 u vrijednosti od 57,638,016 piastrah; 1848 god. 196,555 u vrijednosti od 25,795,512; 1859 god. 356,574 u vrijednosti od 37,440,270. Što je vrlo malo iznešeno 1848, to je posljedica tadanjeg ruskog zauzimanja kneževinah; iz čega se vidi, da zauzimanje, ako je i za kratko vrijeme, opet štetno biva.

U kneževinama i zemljodielstvo napreduje. Kao što Soutzo piše, tri puta više radi se sada zemlje, nego što se prije dvanaest godina obradivalo; a i krumpira dvojinom sad više obraduju; deseti dio od sve zemlje ore se pod pšenicu i raž. On računa, da u srednju ruku ova dva proizvoda dati mogu 1,123,000 kiloša (jedan kiloš sadèrši okolo jednu četvèrtinku i pol) u vrijednosti od 96 mil. piastrah. Čisti dohodak od zemljodielstva u Moldavii po njegovom kazivanju iznosi 79 miliona piastrah, a od uloženog novca u zemlje dobiva se 8 po sto.

u prošli četvèrtak tri austrijska oficira sa pomenute ove ladje Husara na suvo i šetali su tako zvanim krajem englezkim. Ujedanput oko petnaest biegunacah nasèrnu na ovu trojicu. Jedan od oficirah pobiegne, drugoga rane smèrtno, a trećega zlikovci probodu bodežom kroz rebro. Ovaj posljednji iztèrgne se tako rano iz rukuh kèrvnika i skoči u more da se spase. Ali se spasao nije, jer valjda od rane nije mogao plivati i tako ga sutra dan nadju mèrtva u moru.

U sliedstvu toga događaja praviteljstvo je tursko poslalo odavdie u Smirnu Šekib-Efendiu, da stvar tu izpita. Gubernator od Smirne Ali-paša smetnut je i pozvan ovamo, a na njegovo mjesto naimenovan je Ismail-paša, glavni liekar i upravitelj liekarske škole. Ovaj je jučer naimenovan i zapovied dobio, da do kol dan na svoje novo mjesto polazi.

Rusia.

Iz Petrograda od 2. sèrpnja piše „H. N.“: Car je financialnog ministra poslao u poslu u Moskvu i za vrijeme njegova odsustva postavio tajnog savjetnika Norova, da upravlja ovom strukom. Isto tako otišli su u Moskvu tajni savjetnik Bezobrazov i pravi dèržavni viećnik Kandalizov. — Pouzdano tvèrdi se, da do sada niti je predloženo kakovo posredovanje Austrie, niti je primljeno ili zaželjeno. Govori se, da je na portu odaslan protest protiv ulaza inostranih flotah u Dardanelle. — Sva nabavljanja, sve rekvizicie i u obće sve troškove posiednutja podunavskih kneževinah Rusi gotovim novcem odmah izplatjuju.

Iz Varšave od 5. sèrpnja javlja isti list, da maršal dobiva neprestano depeše iz Petrograda o tečaju rusko-turske razmirice. — Preko g. Meyendorfa podnešeno je bečkom kabinetu izjavljenje, „da se Rusia, iza kako bi iscrpila sva sredstva da postigne mirovno izravnaje razpre s turskom, sada prisiljenom vidi, pribiežište potražiti u odvažnim koračanjima.“

Važnost onoga čvèrstoga položaja, što si ga je Rusia u Poljskoj stvorila, sada svatko

SLUŽBENI LIST.

K 8755. 1853.

Razpis c. kr. financialnog ministarstva od 6. lipnja 1853. kriepostan za svekolike krunovine izim kraljevine lombardezko-mletačke, kojim se naredjuje, da se niemačke hartijne šestice natrag potegnu iz prometa.

Da se u ustanovljenju postojnog reda u pienezničtvu, a imenito u uredjenju okolovanja novčanoga u svagdanjem prometu učini opet korak u napred, zaključiti financialna uprava s previšnjim odobrenjem od 29. pr. mieseca, da se niemačke (ždrebanju podvèržene) hartijne šestice do konca prosinca 1853 natrag potegnu iz prometa.

U tu svèrhu prosto je svakome da pomenute hartijne šestice do ustanovljenog roka ili izdade čineći plaćanja s njima kod pieneznicah dèržavnih, ili da ih za šestice srebrne, ili kako kome volja bude, za drugi novac što je u prometu, zamieni kod c. k. promienovne pieneznice u Beču, ili kod svihkolikih zemaljskih glavnih pieneznicah izvan Beča. Obćinstvu na polastiću povierit će se iznimice ovo zamienjivanje i pieneznicama sbirnim, nego pod tim uvjetom, da će se kod ovih pieneznicah pomenute hartijne šestice moći zamienjivati samo za dèržavni hartijni novac što okoluje, ili za bakreni sitni novac.

Kad prodje gori navedeni rok, neće vladarske pieneznice smieti više ni pod platež ni pod zamienu primati takovih šesticah hartijnih, već će se iste smatrati kao ništetne.

Nasuprot ostaju još za vrijeme u prometu ugarske šestice hartijne.

Baumgartner s. r.

Nr. 6624.

Kundmachung.

In Folge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses von 15. Mai l. J. Z 6913, wird von der k. k. Finanz-Landes-Direction das auf der Grundlage der Lotto-Gesetze bestehende Verboth der Ausspielung von unbeweglichen Gütern, und Geldrämien (Güter und Geldlotterie) durch

Um in der Herstellung einer fester Ordnung im Geldwesen und namentlich in der Regelung des Geldumlaufes im Kleinverkehre einen weiteren Schritt zu thun, hat die hohe Finanz-Verwaltung mit Allerhöchsten Genehmigung vom 20. Mai l. J. beschlossen, die deutschen (verlosbaren) Münzscheine zu 6 Kreuzer bis Ende Dezember 1853, aus dem Umlauf zu ziehen.

Zu diesem Zwecke wird Jedermann frei gestellt, die gedachten Münzscheine bis zu dem festgesetzten Termine entweder zu Zahlungen an Staatskassen zu verwenden, oder gegen Sechskreuzer-Stücke in Silber oder nach Wahl der Inhaber gegen anderes kursirtes Geld bei der k. k. Verwechselungskasse in Wien und ausserhalb Wien bei sämmtlichen Landeshauptkassen umzuwechseln.

Zur Erleichterung des Publikums werden ausnahmsweise auch die Sammlungskassen zur Umwechslung beauftragt, doch kann diese Umwechslung bei den letzterwähnten Kassen nur gegen kursirendes Staatspapiergeld oder gegen Kupferscheide-Münze geschehen.

Nach Ablauf des oberwähnten Termins dürfen solche Münzscheine von den landesfürstlichen Kassen nicht mehr an Zahlungsstatt oder zur Umwechslung angenommen werden, und sind dieselbe als ungültig anzusehen.

Dagegen bleiben die ungarischen Münzscheine zu 6 Kreuzer vorläufig noch im Umlauf.

Agram am 30. Juni 1853.

(17—DS.) 19 23

(3—1)

Obznana.

Na molbu Dragoile Zicher prodavat će se kuća sa vртом pri sv. Xaveriusu pod br. 209. ležeća i na 975 for. srebra sudbeno precijenjena dne 25. sèrpnja t. g. poslie podne pèrvi put, — a drugi i zàdnji put dne 18. kolovoza t. g. takajše poslie podne makar izpod precienbe, kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice miesta, i dražbeni uvjeti mogu se u kući pod br. 53. u visokoj ulici ili kod c. k. kot. suda grada Zagreba saznati.

U Zagrebu dne 13. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud. grada Zagreba.

Br. 5710/m 557 (10—DS.)

(1—1)

Opoziv dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog javna dražba robe i pokućstva Jandrie Meška tergovca zagrebačkoga u Zagrebu u kući Mate Jirgulica br. 756. za dan 16. sèrpnja g. t. objavljena, do dalje suda istog naredbe sudbeno ovime opozivlja se.

C. k. zem. kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 12. sèrpnja 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Jos. Dvojak,
namiestni tajnik.

Br. 2121. (209—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Dođim je nabavljenja radi za županiju križevačku potrebitih milokazah obdržavana po c. k. podžupanima križevačkom i koprivničkom jevtinba, koja je u Narodnim Novinama pod br. 136 dne 16. lipnja t. g. oglasena bila, bez uspieha ostala, to se još jedno obdržavanje jevtinbe za dan 28. kolovoza t. g. u uredu županijskom odlučuje i ovim do javnosti stavlja.

Za tesarsko gradivo u gori naznačenu svèrhu potrebito, zatim za dielo i bojadisanje uzlikua cie-na za cielu županiju je 561 fr. 3 kr. sr.

Onaj, koi pribavljenje i posao budi u ciellom budi u strani za oitavu županiju ili pojedine krajeve poduzeti hoće, neka na dan 8. kolovoza u c. k. ured županije križevačke u Križevcih dođi, oli pako u propisanoj formi offerte svoje c. k. županijskom uredu podnese.

U Križevcih dne 9. sèrpnja 1853.

C. k. vèrh. župan križevački

Otto grof Sermage.

Br. 441. (153—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Dne 8. kolovoza t. g. u 9 satih u jutro prodavat će se u miestu Iloče jedan fèrtalj zemlje sessionalske s jednim jutrom orače zemlje, sobstvenost Gjuke Marinovića žitelja Iločkog, u 900 for. sr. procienito, putem javne dražbe po drugiput, s tim naročitim dodatkom, daće se, ako se nebude moglo prodat za vriednost procienbe, dosudit onomu, koi najviše ponudi, i izpod procienbe.

U Tovarniku dne 8. sèrpnja 1853.

C. k. kotarski sud tovarnički.

Aleksander Fradl,
pristav.

Nr. 7112. (48—Fin.)

(3—2)

Kundmachung

wegen Lieferung von Bütten-Concept-Papier für den Bedarf der k. k. kroatischen Finanz-Landes-Direction.

Die k. k. kroatisch-slavonische Finanz- und Steuer-Direction beabsichtigt ihren Bedarf an Bütten-Concept-Papier bei dem Umstande als die erstmalige in Verbindung für die Lieferung an Maschinen-Papier erfolgte Konkurrenz-Verhandlung kei-

nen entsprechenden Erfolg gehabt hat — mittels einer neuerlichen Offerten-Verhandlung sicher zu stellen, wobei folgende Bedingungen festgesetzt werden]

1. Das einjährige diessfällige Erforderniss beträgt beiläufig Sechzig Riss Gross-Concept-Bütten-Papier, der Bogen 15" hoch, 19" breit, welche Dimension bei der Lieferung genau zugehalten werden muss. Das Papier hat sich mehr der weissen als der grauen Farbe im Ansehen zu nähern.

2. Jeder Offerent hat seinem Offerte die mit seinem Namen, dem Preise pr. Riss dann der Dimension bezeichneten Musterbogen in Duplo für jede einzelne Gattung, wenn mehrere offerirt werden, zuzulegen, und weil die Stärke des Papieres von der Masse des dazu verwendeten Stoffes abhängt, auf dem Musterbogen zugleich das Gewicht von zehn Rissen der bezeichneten Gattungen anzugeben. Die Ueberrahme wird auch mit Rücksicht auf das Gewicht Statt finden, wobei bemerkt wird, dass ein Gewichtsunterschied von fünf Perzent die Ueberrahme nicht hindert und auf dem zu bezahlenden Preis keinen Einfluss nimmt. Ist aber der Gewichtsunterschied grösser, so findet die Ueberrahme der Lieferung oder jener Theile, welche es betrifft, nicht Statt.

3. Der Offerent gibt bei jeder einzelnen Papiergattung den Preis an, um welchen er selbe nach Agram im Amtlokal des k. k. Finanz-Landes-Directions-Oeconomates franco Fracht et Spesen einliefert. Nur wenn die Fabrik, welche die Lieferung erstet, im Auslande oder in einem Zoll-ausschlusse gelegen wäre, werden derselben die, von ihr vorläufig zu bestreitenden Zoll- und deren Nebengebühren bei jeder übernommenen Lieferung von Fall zu Fall vom Staatsschatze ersetzt. Die Zollgebühren nehmen daher auf den eigentlichen Lieferungspreis keinen Einfluss.

4. Die Finanz-Landes-Direction bürgt nicht dafür, dass in Einem Jahre gerade die oben bezifferte Papiermenge werde bestellt und übernommen werden. Der Bedarf kann grösser oder geringer sein. Hieraus erwächst dem Lieferanten weder ein Recht auf eine besondere Vergütung noch auf eine Schadloshaltung.

5. Der Lieferungs-Contract kann auf ein Jahr oder drei Jahre vom ersten September angefangen mit oder ohne Vorbehalt der Fortdauer des Contractes auf ein weiteres Jahr und so fort wenn drei Monate vom Ablauf der Vertragsdauer von keiner Seite eine Aufkündigung erfolgt, abgeschlossen werden, wornach die Offerte einzurichten sind.

6. Die Ablieferung des benötigten Papieres hat über Bestellung des k. k. Finanz-Landes-Directions-Oeconomates zu Agram an dieses letztere und zwar allzeit binnen längstens vier Wochen vom Tage des Empfanges der Bestellung an gerechnet zugesehen, sofern nicht in der Bestellung selbst ein längerer Termin zugestanden worden ist.

7. Dieses Oeconomat entscheidet über die Annehmbarkeit der Lieferung oder ihrer Theile. Es steht daher dem Lieferanten frei, bei der Ueberrahme selbst oder durch einen Bewollmächtigten gegenwärtig zu sein.

Im Falle einer Verschiedenheit der Meinungen steht dem Kontrahenten der Rekurs an die k. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction offen. Gegen ihren Ausspruch findet weder eine Berufung an eine andere Behörde, noch der Rechtsweg Statt, was hiemit ausdrücklich bedungen wird.

8. Der Kontrahent leistet eine nach dem Gesamtwerte der einjährigen oben bezifferten wahrscheinlichen Lieferung, berechnete Zehuperzentige Caution im Baaren oder mittelst in Conventions-Münze verzinslichen und nach dem Börsenkurse des Erlagstages bewertheten Staatsschuldverschreibungen, oder er stellt sogleich eine dem Cautionsbetrag nach den angenommenen Kontraktspreisen gleichkommende Menge von Gross-Bütten-Concept-Papier bei.

Es steht dem Kontrahenten frei, die anders erlegte Caution nachträglich durch Papier selbst zu bestellen, als dagegen auszuwechseln.

9. Die Finanzlandes-Direction bezahlt dem Kontrahenten die für die übernommenen Lieferungen (jene die etwa als Caution dienen sollen ausgenommen) entfallenden Preise, entweder in bestimmten Viertel- oder halbjährigen Fristen, welche der Kontrahent im Offerte beantragen kann, oder aber lieferungsweise, bei der, dem Kontrahenten nächstgelegenen k. k. Landeshaupt- oder Sammlungskasse, gegen seine gehörig gestempelte Quittungen, wesshalb der Kontrahent entweder in der bedungenen Frist oder bei jeder Lieferung seine Rechnung an das Finanzlandes-Directions-Oeconomat in Agram einzusenden hat.

10. Die Offerte müssen längstens 10. August l. J. bei der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction eingebracht werden auf einem Stempelbogen vor 15 kr. vom Offerenten eigenhändig und ohne Korektur die angebotenen Preise in Ziffern und mit Buchstaben geschrieben und ganz bestimmt also ohne Vergleichung oder Bezug zu den Preisen eines anderen Offerenten angegeben, vom Offerenten eigenhändig unterschrieben und es muss darin ausdrücklich erklärt sein, dass sich der Offerent den Bedingungen dieser Verlautbarung ohne Ausnahme unterziehe.

11. Dem Offerte ist die Quittung der dem Offerenten zunächst gelegenen Landeshaupt oder Sammlungskassa über das mit 30 fl. in Baaren erlegte Reugeld beizuschliessen. Der Offerentschliesst diesem Offerte die Quittung der ihm zunächst liegenden k. k. Landeshaupt- oder Sammlungs-Kassa über das mit Zweihundert Gulden im Baaren erlegte Reugeld bei.

Dieses Reugeld wird allen Jenen, die nicht Ersteher bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt. Dem Ersteher wird es in die zu erlegende Kautions eingerechnet. Das Reugeld des Erstehers verfällt ohne weiteres, wenn er vor dem Kontraktsschlusse oder vor der Bestellung der Kautions von der Erfüllung der übernommenen Verbindlichkeiten zurücktritt, oder dieselben wie immer nicht erfüllt.

12. Der Offerent bleibt vom Tage der Ueberrichtung seines Offertes verbindlich; die Kontraktverbindlichkeit des Aerars beginnt aber erst mit dem Tage, an welchem dem Offerenten die Annahme seines Anbothers ämtlich bekannt gemacht wird.

13. Die baar oder in Staatspapieren erlegte Kautions wird dem Ersteher nach Ablauf der Kontraktsdauer, bei gescheneher Einhaltung aller Lieferungsbedingungen zurückgestellt. Wurde die Caution in Papier selbst erlegt, so erfolgt in derselben Frist und Art die Bezahlung des dafür entfallenden Preises.

14. Bei gänzlicher oder theilweiser Nichterfüllung der Kontraksbedingungen steht dem Aerar das Recht zu, sich nicht bloss an der Kautions und dem sonstigen Vermögen des Kontrahenten schadlos zu halten, sondern auch entweder auf die Erfüllung des Kontraktes zu dringen, oder wie immer nach freier Wahl auf Gefahr und Unkosten des Kontrahenten den Papierbedarf herbeizuschaffen, überhaupt alle Mittel in Anwendung zu bringen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Kontraktes führen, wogegen dem Kontrahenten der Rechtsweg für jene Ansprüche offen bleibt, die er aus dem Kontrakte selbst gegen das Aerar geltend machen zu können glaubt.

15. Jedes Offert muss wohl versiegelt und von Aussen als Offert der Papierlieferung bezeichnet sein, weil die Offerte bis nach Ablauf der Konkurrenzfrist verschlossen bleiben.

16. Befindet sich der Offerent nicht in Kroatien oder Slavonien oder im kroatischen Küstenbezirke, so muss die Unterschrift des Offerenten von der kompetenten Behörde legalisirt sein.

17. Die Lieferung wird demjenigen überlassen, welcher die billigsten Bedingungen stellt, wobei bemerkt wird, dass der Preis und die Qualität bei Beurtheilung des Bestbothes in Berücksichtigung gezogen werde, so dass nicht derjenige, welcher den mindesten Preis fordert, sondern Jener, welcher bei besserer Qualität einen verhältnissmässig billigeren Preis anspricht als Bestbiether angesehen werden wird.

Die kontrahierende Behörde behält sich hiemit ausdrücklich die freie Wahl hinsichtlich der Annahme eines Offertes vor, und findet für Jene, deren Offerte aus was immer für einem Grunde nicht angenommen werden, durchaus kein Anspruch auf eine Vergütung oder Schadloshaltung Statt.

18. Das Offert des Bestbieters vertritt in Verbindung mit dieser Kundmachung die Stelle des Kontraktes, daher der Lieferant zur Nachstempelung desselben die entfallende Stempelgebühr zu berichtigen verbunden ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 30. Juni 1853.

Br. 2175. (202—Izv.)

(3—2)

Oglas,

kojim se sazivaju vieroivnici zaostavštine.

Svi oni, koji iz zaostavštine mieseca travnja 1853 preminuvšega Mihalja Mihelića seljaka iz Blazevca štogod tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dodju dana 28. sèrpnja 1853 o 9. uri prie podne u miestu Herčić pred c. k. kotarski sud bosiljevački, ili neka do onda predadu pismeno prijavnu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vieroivnici na tu zaostavština, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Herčiću dne 28. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud bosiljevački.

Lud. Lopašić,
kot. sudac.

Br. 715. (207—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Uslied odluke kroz ovaj c. k. sud donešene, prodavat će se dne 19. sèrpnja i dne 22. kolovoza t. g. kuća sa jednim fèrtaljom sessionalske zemlje na istu pripadajućim, u Cèrcu ležeća i na zaostavština Franje Martinčevića žitelja negda Cèrnačkog spadajuća, putem javne dražbe na licu miesta, kamo se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Dražbeni uvjeti u pisarni ovog c. k. kot. suda svaki dan saznati se mogu.

U Našici dne 7. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud našički.

AVVISO DI CONCORSO

AL NUOVO PREMIO MYLIUS.

Sempre intesa la saggia liberalità del benemerito signor Consigliere Imperiale cav. Enrico Mylius a porgere favore ad ogni utile istituzione, non che allo studio ed alla coltura delle Belle Arti, ha nuovamente stabilito con la Superiore Autorizzazione, presso questa I. R. Accademia un concorso addio di pittura ad olio alternato fra un quadro di paesaggio storico, uno così detto di genere, ed uno di animali; assegnando un premio di austriache lire settecento (lit. 700) a quel dipinto presentato a questo e-membro, che dall'Accademia stessa ne verrà giudicato a preferenza meritevole.

La Presidenza dell'Accademia perciò, abilitata dalla Superiore Autorità, invita i pittori tanto nazionali quanto esteri, al primo dei suddetti concorsi per il prossimo anno 1854, sotto l'osservanza delle discipline qui abbasso riportate.

Il soggetto del dipinto ad olio è **Il Battesimo di Gesù Cristo nel Giordano per opera di S. Giovanni Battista** — *Vangelo di S. Matteo*, cap. iii 13 e seguenti — Tutto ciò che riguarda alla foggia degli abiti delle persone introdotte nel quadro, ed alle circostanze del paesaggio che formano il campo e l'aria, dovrà essere conforme alle tradizioni storiche ed alle più accreditate descrizioni e tavole figurate della Palestina. — Le figure del primo piano saranno non minori in grandezza di centimetri 20 e non maggiori di centimetri 25. — La dimensione del quadro sarà precisamente di metri 1,20 in larghezza per metri 0,85 di altezza.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l'indicato termine, per un commesso dell'autore, all'Economo-Cassiere dell'Accademia, ne potranno am-

mettersi giustificazioni sul ritardo. L'Accademia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, né dall'Ufficio di Posta, né dalle Dogane. Ciaschedun'opera sarà contrassegnata da un'epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell'autore. Oltre questa lettera, dovrà l'opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell'autore, e, cioè, confrontata coll'esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l'epigrafe dell'opera che avrà ottenuto l'onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commissari, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio. Le opere dei concorrenti, che all'atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall'Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all'atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l'Accademia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Accademico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L'opera premiata, che diviene proprietà dell'Accademia, si distinguerà fra le altre per una corona d'alloro, e per un'iscrizione che indicherà il nome e la patria dell'autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente.

P. M. RUSCONI, Segretario.

9891 (15-BVI.)

(3-3)

Razpis natječaja

Da se popune službe odredjene za buduće kotarske urede u vojvodovini sèrbskoj i tamniškom basatu razpisuje se natječaj za sljedeće službe s naznačenim plaćama do 25. sèrpnja t. g.

Razdiel službe	nički razred	plaća
*) Kotarski nadelnici	sa VIII	1200
	• VIII	1100
	• VIII	1000
Kotarski pristavi	sa IX	800
	• IX	700
Aktuari	sa XI	500
	• XI	400
Kotarski pisari	sa XII	400
	• XII	350
*) Sluge	sa	250
	•	200
Pomogači slugah		216

Tržišnici imaju svoje molbenice valjano bilje-govane i obiskerbljene bilje-govanim izpravam po-slati na c. k. zemaljsko ustrojno povierenstvo u Temišvaru, i to putem svoje predpostavljene obla-sti, ako već opravljaju kakvu javnu službu, ili pu-tem političke oblasti, pod kojom su neposredno, ako nemaju sada nikakve javne službe. U obziru c. k. vojništva ima se okružna naredba c. k. vojnoga ministarstva od 31. prosinca 1852, br. 5056 — M. K. G. obdržavati, jerbo neće se uzeti obzir na pisma ni istih invalidah, koja se pošlju neposredno. U molbenicama ima se dokazati svjedočan-stvima sljedeće:

- Doba i vjerozakon;
- znanje jezika, pri čemu se primjećuje, da se znanje nemačkoga jezika absolutno iziskuje, a uz to i dovoljno znanje jednog od zemaljskih jezi-ka (rumunjskoga, sèrbskoga, magjarskoga);
- Nauke. Tko želi dobiti službu u perovodnoj struci, treba da je u kojem c. k. sveučilištu ili u kojoj akademiji pravah savršio juridičko-političke nauke, onaj, koji traži sudački ured, mora podneti i svjedočanstvo, da je položio izpit za sudački u-red. Kod podijeljivanja službah u perovodnoj struci gledat će se na shodno izobrazenje, na razgoviet-no i izpravno pismo, a za višje službe na izkustvo u rukovanju ureda;
- dotadnje javno službovanje ili posebničko poslovanje. Përvo ima se u kronologi-kom redu polag vèrste od službe navesti s naznačenjem skop-čanih emolumenata; u obziru drugoga nije potreb-no, da se navede posljednje. Na podvorniteljske služ-be imaju c. k. izsluženi vojnici, osobito invalidi i poluinvalidi stojeći u javnoj obiskerbi pèrvo pravo, ako su jošte fizično sposobni za ove službe, a i imaju inače propisane vlastitosti;
- bezukorna čudorednost i izpravno politič-ko vladanje. O tom imaju se oblasti izraziti jasno i saviestno, koje propočuju tržišiočke molbenice;
- ine zašuge, koje su možebiti stekli; izvan toga ima tržišlac jošte navesti;
- da li je neoženjen, oženjen ili udovac; u oba posljednja slučaja, da li ima i koliko dietce, i koliko je istoj godinah;
- je li možebiti rodu ili tastbini s kojim javnim u toj zemlji namještenim političkim, pravo-sudnim, finacialsim i drugim urednikom;
- da li i gdje posjeduje u sèrb. banatskom području nepokretan imetak ili derži kakov zakup.

*) Dobit će bezplatni stan ili primieranu stano-vinu.

**) Dobit će uredsku odieću u naturi.

Ako bi tko želio traziiti višje službah razna razreda, ima za svaku službu podneti posebnu mol-benicu, no izprave treba da priklapi samo jednoj molbenici, i ima se u drugima samo pozvati na ovu.

Oni, koji su na emelju prie predloženog u-strojenja godine 1851 traziili kakvu službu kod po-vierenstva za ustrojenje poštučkih ili sudovnih ure-da, imaju se za jednu ili drugu službu prijaviti samó s pozivom na svoje molbenice.

U Temišvaru doe 18. lipnja 1853.

Od c. k. sèrb. banat. zemaljskog

ustrojno povierenstva.

Miesto nj. preuzvišenosti gradjanskog

i vojnoga nastojnika:

Edvard Griez v. Ronsé,

c. k. miestoderžtveni podpredsjednik.

V. 6168/1908. (204-Izv.)

(3-2)

Lizitations-Kundmachung

Wegen Sicherstellung des Brennholzbedarfes für die öffentlichen Anstalten und die bezugsberechtigten Partheien des k. k. Sluiner Grenz-Regiments auf das Militärjahr 1854 wird im Stabsorte Karlstadt am 30. Juli 1853 um 9 Uhr Vormittags eine Mindestlizitation abgehalten, und die diessällige Lieferung dem Mindestfordernden unter Vorbehalt der höheren Ratifikation überlassen werden.

Die wesentlichen Bedingungen sind folgende:
1. Der diessällige Bedarf an Schnittholz ohne Rücksicht der Gattung, indem jedes gesunde Holz angenommen wird, besteht:

Für den Regimentsstab zu Karlstadt, Rak. vae aud Thurn in circa 685 Kft.

für die Ladjevacér Compagnie in	86
• • Walisseller	163
• • Kerstinader	82
• • Wojnicer	90
• • Btágajer	74
• • Budacker	81
• • Pollojer	74
• • Barilovičér	86
• • Vukmaničér	92
• • Svarcer	125
• • Ostercer	114
• • Sichelburger	93
• den Ordonanzzposte in Draganić in	6

Zusammen in beiläufig 1834

Niederösterreichischen Klättern mit der Schnitlänge von 30 Zoll, dessen Lieferung ganz oder theilweise der Art übernommen werden kann, dass der Ersteher zwei Drittel des zu liefern übernommenen Quantum bis Ende Oktober 1854, das dritte Drittel aber bis Ende December 1854 zu den betref-fenden Orten abhelfert.

2. Der Ersteher kann das Holz beliebig wo-her beziehen, und wenn dessen Bezug aus den ärari-schen Waldungen des Regiments contrahirt werden sollte, wozu die nächst gelegenen Holzschläge ge-nommen werden, so bleibt er gehalten, das darin etwa vorhandene Lagerholz zuerst aufzuarbeiten und wegzubringen.

3. Jeder Lizitant hat vor Beginn der Ver-handlung ein Reugeld von 50 fl. und der Ersteher eine Caution von 10% des Geldbetrages, in wel-chem die Lieferung übernommen wird, zu erlegen, wovon jedoch Grenzer unter Verbürgung ihrer Compagnien ausgenommen werden.

4. Die Verbindlichkeit aus dieser Lizitations-Beauftragung beginnt für den Ersteher sogleich nach Aushändigung des Lizitations-Protokolls, für das Re-giment aber vom Zeitpunkte der erfolgten höheren Ratifikation.

5. Der Ersteher hat für ein Paar des abzu-

schliessenden Contracts die entfallende Stempelge-bühr zu bezahlen.

6. Schriftliche Offerte werden nur dann berücksichtiget, wenn demselben auch die entsprechende Caution beigelegt erscheint.

Die näheren Bedingungen dieser Lizitation kön-nen beim Regimentsstabe in den gewöhnlichen Amts-stunden eingesehen werden.

Karlstadt am 30. Juni 1853.

OGLASNIK.

(113-DP.)

(3-3)

Objavljenje.

Archiepiskopsko-patriaršesko daljsko vlastelin-stvo u krumovini Slavonii dostavlja do javnoga zna-nja, da će se vlastelinske allodialne zemlje u sva tri miesta i to:

u Dalju sa	2675 1/4 jutra
• Borovi sa	2011 1/4
• Beloni-Bèrdu sa	1935 1/4
u jedno sa	6622 1/4 jutrah

ili u skupu, ili za svako miesto posebično na tri godine, 1853 1/4, 1854 1/4, 1855 1/4, putem javne prodaje pod arendu izdati. Oni, koji žele zemlje te pod arendu uzeti, pözivaju se 24. Julia 1853 u koji će se dati javna dražba držati, u pisarnicu vlastelin-sku u Dalju doći, i svoje ponude praviti.

Uslvoja razprodaje mogu se u pisarnici uvi-diti. U Dalju 29. 17 Juni 1853.

(116-Dp.)

(3-3)

Dobrovoljna prodaja.

U budući devèrtak t. j. 14. o. m. poslie po-dne u tri sata prodavat će se pèrvi i zadnji put kuća sa vèrtom na vlastitost gospodične Amalie Gembec spadajuća u puževoj ulici (Schnecken Gas-se) pod br. 744 ležeca. Prokhateljna ciena je 1500 fr. sr.

Ostala kod odvjetnika Ivana Milakovića u me-sničkoj ulici pod br. 744 stanujućeg saznati se mogu. U Zagrebu 11. sèrpnja 1853.

(117-DP.) 14 16

(3-2)

Gras-Verkauf.

An mehreren gerichtlich sequestrirten zu Se-avete und Kraljevec, unweit Agram, an der slavo-nischen Poststrasse gelegenen Wiesen wird das Gras zum Heuensammeln geeignet, in facie loci mittelst öffentlicher Licitation verkauft. Jene, welche solches zu kaufen wünschen, wollen am 18. Juli, d. i. zu-künftigen Montag in Allerheiligen, — am 19. Juli aber, d. i. am Dienstag und folgenden Tagen i. J. in Kraljevec Fröh erscheinen, wo sie das betref-fende Gras besichtigen und gegen bare Bezahlung kaufen, und auch die übrigen Bedingungen einsehen werden können.

Agram den 11. Juli 1853.

(118-DP.)

(12-2)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nach-folgenden Tagen Juli i. J. mittelst öffentlich abzu-haltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslusti-gen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

NARODNE

službene
NOVINE.

Novin ovo izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglaš-e opredjeljena su svrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim se svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglaš-e ili posebno člano-platnjace 16 linijah 20 kr. sr. dalje, pako od svake po-jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. C. k. poštećenstvo unutarnjih poslova imenovalo je privrem. izviestitelja Antu Pelra plem. od Warthala, bojnoga perovodju kod srb. banatskog vojnog upraviteljstva Ognjana Ratha, privrem. vladnog perovodju Andriu Flata i privrem. vladnog tajnika Mihajla Racza plem. od Temišvara za miestodržtvene tajnike i nekadašnjeg riečkog gubernalnog tajnika, koji je priv. ravnao pomoćnim uredima, Antu Verneru za ravnatelja pomoćnih uredah kod srb.ško-banatskog miestodržtva.

— Ovih danah izišao je o trošku Matice ilirske te će se razposlati članovom Matice treći svezak Dubrovnika, uredjenoga od gosp. Matije Bana. Knjiga ova ima 2 razreda. Staro knjižtvo, pod kojim naslovom priobćeje g. urednik neštampane do sada pjesme Marka Bruerevića s uvodom od Mede Počića. Drugi razred, Novo knjižtvo.

Upravo sada je izišao prvi svezak Šulekova nemačko-hrvatskoga riečnika, koji će biti mnogo obširniji i obilati nego što je bilo običano, jer prvi ovaj svezak od 10 arkah sadržaje samo nemačke rieči potinjuće sa pismenom A. Nu opet valja i to na um uzeti, da u nemačkom jeziku više počimlje riečih sa jednim A nego sa B, C i D. (Neven.)

— U Orahovici (u Slavoniji) ubili su zlotvori mladoga čobanina od 15 godina. Ubojcam se ošte nije u trag ušlo.

— Evangelički župnik u Šandoru (u temiškome Banatu), gosp. Bisterský, prevodi Osmana Gunduličeva na česki jezik.

— Za koi dan izaći će iz tiskarnice g. dra. Gaja prvi svezak Kola, uredjivan od g. Bogovića.

— „Lloyd“ piše, da je najnovije javljeno putovanje njeg. velič. cara u južne prediele, kao što se glasa privremeno odgođeno.

U Zadru 2. srpnja. Hajdukovanje, to hrdjavo sirome, koje iz nova često proključava u hrdovitim kotarima dalmatinskim, prem darzlikuje se od mostranog razbojničtva, na nekoliko mjesecih prije pretiše javnoj sigurnosti sa preumnoženih domaćih uskokah, i još većega broja onih iz susiednih zemaljah, koje vlastita odnošenja i zajedničke težnje zajedno sjedinjavale su. To stanje stvari, protiv kojemu obični oprez nedostajše, bërzo je sebi pritegnulo krepko staranje našega gosp. namiestnika, barona Mamule, koi nebudući zadovoljan uredovnim izviestjama, nakanio se s onom neusporedjivom radinostju i brigom, koje u red stavljaju službu državnu, i poboljšanje ove toliko njemu mile pokrajine, sam sobom obilaziti svako miesto hajducima uznemireno, potežuć se do planinskih i dalekih selah, da što je od potrebe odredi po svomu znanju i uvjerenju.

I za cielo poznao je, da gorski stanovnik, ako je pravo uputjen, u sebi ima svekolike pomoći da hajdukovanje uzbije, i neda da traje; a ako nasuprot snagu svoju zanemari, i pušti se po lenosti, te tërpi kakvu mu drago štetu, koja ga zateče, i ako u mnogim slučajima na krivicu pristane, čini da javna snaga trudno i teško svërhu svoju postigne. Dakle on sasvim odklonivši se od načina dosad izvanredno upotrebljavana, po kojemu su čete za plaću hajduke gonile, mudro je najvolio radi obćene obrane tu dužnost naložiti stanovnicima za oružje sposobnim, i to baš na temelju postojećega zakona, po kojemu svaka obćina odgovorna je za sigurnost svoga okoliša.

Kroz to u narodu na dvoru pobudilo se veće óudoredno óutjenje, te je dužnost geniti zločinca, nehajstvo zamislila, od pojedinih ljudih odklonile su se toliko škodne osvete, svuda pre-jake postale su pomoći k potiranju hajdukah, bërže oni utamanjivali su se, i napokon zaštedili su se veliki troškovi, koji penajviše zaludu izidjoše.

Ova novo naumljena miera ujedno s drugim osobitim i krepkim providbama, koje u susiednoj Hrvatskoj najvrueće, i najodličnije izvršivale su se, a osim toga najživie podpomaganje sa strane c. k. gensd'armerie, i uz to pre-pomnjivo nastojanje c. k. vojne vlasti, i javnih i obćinskih drugih radilah (organah), najboljim plodom urodila su.

Nego dugo radilo se da se vlasti otmanove pokrenu na složno djelovanje, te medjutim hajduci hitro po Dalmaciji i susiednoj ličkoj regimenti potierani, do skora tražili su sebi spasenje, uskočivši preko medje u Tursku, te su se tamo varakali, i u kratko ali često amo napadali u najbližjim preturijskim kotarima, i velika zločinstva činili.

Pored sve te u ono doba nenadviđane zaprieke podje za rukom, te su mnogi od vojenih uskokah i krijućih se okrivljenikah dobrovoljno predali se a niekoje opet, koji tako isto pogibelni biahu, uloviše, medju kojima u samom početku vërlički stražari uhvatiše zloglasnoga hajduka Petra Zukelu. Izza toga poginuo je u selu Plavnu poslie žestoke borbe s c. kr. hrvatskom četom strašni turski hajduk Šime Džepina, koi s nećuvene svoje okrutnosti biaše zastravio svu Bosnu; i tom prilikom uhvatiše i druga dva takodjer na glasu zločinca, Viesticu hërvaćanina i niekog Parovića iz Turske. U nezgodnoj ovoj prilici Plavanjski stražari baš svojski su dužnost svoju učinili, što su odmah c. k. četama u pomoć pritekli.

U obrovačkom kotaru c. kr. gensd'armeria ubila je hajduka Vasilja Gaka, a drugoga po imenu Damiana Rešića uhvatila. Ne dugo zatim c. kr. gensd'armi, kojim na ruku biaše vërlički stražari i c. k. vojnici, vërlo viešto uhvatili su zloglasnog hajduka otmanskog Mitra Uteržena.

Medjutim više putah opetovanim zahtievanjem i na posredovanje c. kr. poklisarstva u Carigradu izišla je naredba od vezira, kojom se zapovieda glavnom vladocu Bosne i Hercegovine, da ozbiljno podupire napore c. kr. austrijskih vlastih, da se što prije izkoreni hajdukovanje. Na to se tërgoše iz duboka sna i otmanove vlasti, te i one učinieše niešto od strane svoje, pa zato odmah podje za rukom te su ubili harambašu hajdučkog Božu Blešića i njegova druga vojenog uskoka Ivana Vuljaša rećenog Mulca, a ranili Šimepana Bosnića, sva trojica Dalmatinci.

U isto gotovo vrijeme predao se je sam u ruke one vlasti hajduk Marian Galiot, iz Turske, kod koga na Uništima, miestu rođenja njegova, biaše upravo ognjište i gnjezdo svih uskokah.

Kad propadoše drugovi i ortaci zločinstva dva hajduka Popac i Gegić povukoše se u Dërniški kotar, gdje su rodjeni; ali seoske straže nedadoše im mira proganjajući ih iz jednoga sela u drugo tako, da su ih 26. lipnja na jednoj ravnici kod Moseća sejaci iz Kljakah obkolili, svi listom dignuvši se na oružje, medju kojima najposle i ženah biaše, te ti u ovom skosnuću platiše glavom oba hajduka.

I tako za kratko vrijeme očistiše se sa svim od zločincah Vërlički i Dërniški kotari. Budući da je tamo sada povraćena svuda javna sigurnost, a tako isto i na turskoj medji: zato

drugo neostaje želiti, nego da i ono malo hajdukah što se nalazi u Kninskom i Obrovačkom kotaru dodje u ruke javnoj snagi.

Od 30 zločincah, koje je vlast u ruke svoje dobila, na Džepinu i Blešića udarena je bila telja na svakoga od 400 for., a na drugie niekoje po 200 for., kao što je odredilo usvišeno ratno ministarstvo i usvišena vërhovna vlast redarstvena, i kao što je koi pripadao vojniškom ili gradjanskom staležu.

U Dalmaciji pak za sve to vrijeme, dok su gonali hajduke, oplakujemo dvie žrtve, te jest hrabroga c. k. gensd'arma Denorzi i junackoga stražara iz Kljakah Paška Blaževića, koje su ubili hajduci; jer hrabrost tako ih je zaniela bila, da ni na um uzimali nisu pegibel, kojoj se sami dobrovoljno izstavieše.

Kratki opis ovi o posliedicama hajdučkog života, nek osviesti barem druge zabludejike i nek poznadu da im je nemoguće sakriti se od zakona, kog ruka svud dosiže; a u isto vrijeme takodjer stanovnicima nek bude spasonosni podstak, da i u napredak svojski podupiru i na ruku idu mudrim naredbama vlastih, te će tako u miru uživati neprocijenjene plode obće i dugotrajne sigurnosti. (G. D.)

Austrija.

— Nitranski biskup, g. Palugjaj, peklonio je na uspomenu izbavljenja života njeg. c. k. apoštolskog veličanstva 140,000 fr., za da se u Nitri podigne manastir milosërdnih sestarah.

— Njeg. velič. otišlo je u Stockerau, a čuje se, da će i Holomuc posietiti.

— Slušatelji g. prof. Purkine u Pragu dali su svoga učitelja snimiti.

— Grof Rechberg stigao je u Beč.

— Njz. velič. kraljica gërčka otišla je već iz Beča preko Tërza u Atenu.

Moldavia i Vlaška.

— S granice podunavskih kneževinah piše „Cop. Zeit-Corr.“ Ruski upravni činovnici, što su dođani vojnom sboru, izdali su najstrožie zdravničke miere, da preprieće pojavljenje kuge, koja se je kod prijašnjih okupaciah uvijek porodila bila. — Ako porta neizpuni rusko zahtieve, namierava se za taj slučaj iz vlaških pandurah, kojih sposobnost u puškaranju poznata je, sastaviti jedan vojni sbor i upotrebiti ih za obranu šanacah, koji će se duž dunavske obale podići, za da se Vlaška od svakih mogućih navalah obezdiedi. Za kopanje šanacah sastavit će se neuredni poslenici, kojim će hranu, izdëržavanje i orudje dati ruska vlada. — Pravoslavni metropolit vlaški, Sofronie Miklerko, predstavio se 4. e. m. na čela višjeg svetjenstva generalu Dannenbergu i injavio svoju odanost.

Turska.

— Iz Carigrada dopiru viesti do 4. o. m. Potvërduje se, da je amerikanska korveta vjerojatnog ubojicu barona Hackelberga u sigurnost postavila i vërhu toga austrijskomu brigu prietiti usudila se za onaj slučaj, ako se Koszta Lloydovim parobrodom odvede. Izmedju carske internunciaturre i amerikanskog poslovođje razpravljajnja su o tome u tečaju.

O rusko-turskoj razmirici ništa se novoga nećuje, budući posliednjih danah bajrama poslovi počivaju.

— Porta je Šekib-Efendi u Smirnu, da o počinjenom ubojstvu istraživanje preduzme. Alipaša, gouverneur od Smirne pozvan je u Carigrad.

„Impartial“ (list u Smirni izlazeći) javlja, da je Koszta izručen glavnom franczkom konzulu, dok budu razpravljana dovršena. Tečaj u Carigradu na London: 122.

Rusla.

— Petrogradske novine donose novu okružnicu grofa Nesselroda na diplomatske zastupnike Rusie u inostranstvu. Okružnica izdana je 20. lipnja po star. (2. sèrpnja), te je s više obzirah znamenita. Svèrha ove okružnice je, da se povod okupacije kneževinah pred svetom opravda i izjasni. U noti se opetovano osigurava, da Rusia neteži za povećanjem svoga zemljišta, te se pozivlje na umierenost petrogradskoga dvora, koja je već kod više prigoda zasvedočena. Osobito važi onaj razlog, po kom se tvèrđi, da je, izvršeno već, posiednutje kneževinah privedeno isto tako „prietećom demonstraciom“ obih pomorskih vlastih, kao i neprestanim ustručenjem, kojim porta pravednim zahtievima Rusie zadovoljiti uzteže se. Isto je tako važno ono mjesto, da je „staro pravo nadgleda“ ruskog nad pravoslavnim bogoštovjem u istoku povriedjeno ustručenjem Turske, da prizna jednostavnu konsekvenciju iztog prava, i da bi turski ovaj odpor, obodren Franczkom i Englezkom, mogao prisiliti rusku vladu, da s uskog okruga, u kom želi ona sebe ograničiti, van prodre. — Poslanici su uputjeni, da notu ovu priobće dotičnim vladama.

— „N. P. Z.“ donosi pismo iz Odesa od 2. sèrpnja, gdje se veli: „Javljam vam, da će austrijski posredovateljni predlog, koga i Franczka podpire, po svoj prilici steći previše odobrenje njeg. velič. cara ruskoga. Predlog je sljedeći: Rešidpaša podpisat će ultimatum, kao što je zapoviedilo njeg. velič. car ruski, i time će se zahtievi ruski izvršiti. Njeg. veličanstvo car usuprot će na predlog franczki izdati porti priznanicu, i u njoj izjaviti, da Rusia nenamierava podpisati po Rešidpaši akt upotrebiti u to, da se mieša u svietsko gospodstvo sultana i njegovo suverenstvo.“

Franczka.

— „K. Z.“ piše iz Pariza, da se je oko 18 mladib ljudib, koji su svi spadali prie niekom tajnom dražtvu, zajedno dogovorilo, da će cara ubiti; i u tu svèrhu izabraše dan 6. sèrpnja, na koi će svoju osnovu izvesti. Nu jedan od ovih 18 bijaše izdajnik, i tako policia za vrijeme još sanjusi o tom komplotu i cara o njem izvesti. Car se nije dao odvratiti, da neide u operu komičnu, premda je tamo bilo urečeno napadenje, pače je išao bez vojničke straže onamo. Urotnici, koji su bili kod policie svi prijavljeni, biahu svi, osim petorice, još prie pohvatani, nego li se opera započela. Oni biahu do glave oboružani. Jedan od urotnikah bijaše obučen u konjaničku uniformu. Za to vrijeme, dok je car bio u kazalištu, učinjene su shodne miere. Jaka vojnička straža i množina policajnih agentah bijaše posvuda postavljena. Kod ulaza u teater namiešteno je preko 150 sergientah. Car je u 12³⁰ satib otišao iz kazališta. Jaka eskorta karabinierah s golim sabljama zaokružili su kočiu. Do 60—70 guidah predjašilo je. — Urotnici su pohvatani kod ulaza u kazalište. Viesti ove učinile su u burzu zločesti utisak. Svi su kurzi znamenito pali.

Velika Britanija i Iraka.

— „Independance“ donosi iz Londona dvie bèrzojavne depeše, odnose će se na iztočno pitanje. Po pèrvoj depeši od 9. javlja, da je englezki kabinet u tarskom pitanju još uvijek nesložen. Lord Palmerston boće, da se krepko i odvažno postupa a Lord Aberdeen usuprot rado bi u pomiriteljnom duhu. Ministarsko je vieće ipak zaključilo ulaz Rusah u kneževine nesmatrati za casus belli, i do to toga vremena imadu flote ostati izvan Dardanellah, osim ako nebi sultan napose zaiskao njihovu pomoć.

Po drugoj depeši od 10. javlja, da su iz Carigrada prispiele viesti, da je ruska flota otišla iz Sevastopolja. Toga radi je iz Bosfora izaslan nieki turski parobrod u cèrno more da rekognoscira; na parobrodu nalazili su se englezki i franczki oficiri. Povratak parobroda

izčekivao se željno, jer su poslanici izjavili, da će u slučaju, ako je ruska flota prema Bosforu krenula, franczka i englezka flota odmah unići u Dardanelle i sultanu na razpoloženje staviti se.

Spanjolska.

— Španjolski ministar predsjednik, general Lersundi podnio je iza burne ministarske siednice njez. veličanstvu kraljici svoju ostavku.

Različite viesti.

— Amerikanski poslanik u Ateni uztraja na svom zahtievu, da se uništi osuda protiv missionara Knighta.

— „Köl. Ztg.“ i pariški list „Assemblée nationale“ desavouiraju viest, da je Ozerov poslan u Carigrad.

Clena žita u Zagrebu

	od 15. sèpnja 1853.	U srebru.
		od do
	Vagan požunski	fr. kr. fr. kr.
Pšenice banatske	4 18	4 24
„ hèrvatske	3 36	4 6
Napoli	3 30	— —
Raži	3 30	— —
Kukuruz starog	3 15	— —
„ novog	— —	— —
Ječma	3 —	— —
Zobi	2 12	— —

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8669. (50—Fin.)

(3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. kroat.-slavonischen Finanzlandes-Direction ist eine Amtsdienergehilfenstelle, womit die Löhnung jährlicher zweihundert und sechszehn Gulden und ein jährliches Kerzenpauschale im Betrage von dreizehn Gulden 20 kr. C. M. verbunden ist, zu besetzen.

Die Bewerber um diese Dienstesstelle zu deren Besetzung der Konkurs bis zum 20. August l. J. eröffnet wird, haben in ihrem Gesuche darzuthun und glaubwürdig nachzuweisen:

- a) das Lebensalter,
- b) einen gesunden und rüstigen Körperbau,
- c) die bisherige Beschäftigung,
- d) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer dieser letzteren nahe verwandten slavischen Sprache,
- e) die Kenntniss des Lesens und Schreibens in den genannten Sprachen,
- f) eine tadellose Moralität und die bisherige unbescholtene Aufführung;
- g) die bisher aus dem Staatsschatze bezogenen Genüsse,
- h) endlich den ledigen oder verheiratheten Stand, und im letzteren Falle auch die Anzahl der Kinder, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener im hierseitigen Amtsbereiche verwandt oder verschwägert sind.

Auf Gesuche, in welchem eines dieser Erfordernisse nicht nachgewiesen ist, wird keine Rücksicht genommen werden.

Bewerber, welche bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, haben ihre Gesuche durch ihre Vorgesetzten, die übrigen aber im Wege der politischen, und die Militärsindividuen durch die Militär-Behörde hieramts einzubringen.

Agram am 6. Juli 1853.

(120—DP.)

(1—1)

Opoziv,

kojim se overšbena dražba bašće pod br. 545 ležeće, na stran Dragutina Leuzendorfa proti supruzima Kristianu i Juliani Fröwe za dne 27. kolovoza i 27. rujna t. g. opredieljena, ovim opoziva.

U Zagrebu dne 13. sèrpnja 1853.

C. k. kotarski sud grada Zagreba.

Nr. 2810. (208—Lzv.)

(3—1)

Avvertimento.

Ad istanza di Antonia vedova Accurti sono vendibili in via di pubblica esecutiva lizitazione: 1.º Una camera con fuocolajo ed accessori sotto la casa N.º 56, — 2.º do casa N.º 61 ad un piano con fondi e soffitto.

Queste realtà, situate in Fiume, sono inserite a nome degli esecutati Santo e Natala consorti Mihich, — furono stimate nel 1.º Aprile a. c. a fior. 1307, 50 k., — e sono aggravate con due intavolazioni, l'una di f. 200, l'altra di f. 500.

Il primo incanto sarà tenuto presso questo Giudizio nel sabato 27 Agosto a. c. alle ore solite.

Chi crede aver aquistato altri diritti ipotecarii, sappia insinuarli in tempo debito a questo Giudizio, altrimenti ascriverebbe a trascuranza propria se il ricavato verrebbe esaurito senza suo intervento.

Condizioni d'Asta.

- 1.º L'incanto sarà aperto col prezzo di stima in f. 1304, 50, e non saranno accettati offerte inferiori.
- 2.º Ogni licitante dovrà aver depositato f. 130 a titolo di vadio, e le realtà saranno deliberati franche da pesi tavolari.
- 3.º Tre giorni dopo l'intimazione del decreto di aggiudicazione sarà tenuto il Deliberatorio di depositare il prezzo in seno di questo Giudizio, altrimenti verrebbe tenuto reincanto a suo rischio e spese.
- 4.º Le spese d'incanto e successive corrispondenti all'aquisto anderanno a carico del Deliberatorio.

I. R. Giudizio distrettuale

Fiume, 4 Luglio 1853.

Kobler m. p.
Giud.

V. 7330/3295. (200—Lzv.)

(3—3)

Licitations-Kundmachung.

Von Seite des Varas.-Kreuz.-Gränz. Regiments wird hiemit bekannt gegeben, dass in Gemässheit des löblichen Brigadebefehls vom 27. Juni 1853. B. N. 564 wegen Sicherstellung der gratis und zahlbaren Holzgebühren für das Militär Jahr 1854/5 für die in unterstehenden Bereiche befindlichen aerarial Anstalten und bezugsberechtigten Partheien eine Minuendo Lizitation am 26. Juli 1853 um 9 Uhr Vormittags unter dem Vorsitz der löblichen Brigade abgehalten werden wird.

Der beiläufige Bedarf des Brennholzes besteht.	
Für den Regimentsstaab	659 1/2 Klafter
• die Vukovjer Compagnie	88 „
• „ Garešnicer	74 „
• „ Hercegovcever	46 2/3 „
• „ Bercker	68 1/2 „
• „ Ivansker	79 „
• „ Čazmer	70 1/2 „
• „ Farkaševcever	105 „
• „ Gudovecer	67 1/2 „
• „ Krizer	52 „
• „ kl. Ivaničer	83 „
• „ St. Ivaner	80 1/2 „
• „ Vojakovcever	79 „
	1552 5/8 „

Niederösterreichische Klafter.

Zur Lieferung und Erzeugung des vorangewiesenen Brennholzes werden für die Unternehmungslustigen folgendende Bedingungen vorläufig bekannt gegeben.

1. Kann das vorangewiesene Holzquantum entweder Abtheilungsweise für den Regimentsstaab, und für jede einzelne Compagnie, oder im Ganzen übernommen werden, daher sowohl einzelne Individuen, als auch mehrere in Gesellschaft die Lieferung übernehmen können.

2. Wird dem Ersterer für das zu erzeugende Brennholz die Waldanweisung in den aerarialen dem Regimentsstaab und den betreffenden Comp. Orten nahe gelegenen an der Tour stehenden Holzschlägen, und zwar taxfrei erfolgt werden.

3. Muss das erzeugte Holz vom Contrahenten mittelst eigenen Fuhren, den betreffenden Partheien und Anstalten an Ort und Stelle bis längstens Ende November 1854 zugeführt werden.

4. Jeder Lizitant hat sich mit einem Reugeld von 200 fl. C. M. auszuweisen, und vor Eröffnung der Lizitation zu Händen der diessfälligen Licitations-Commission zu erlegen, welches dem Nichtersterer gleich nach beendigter Lizitation wieder rückerfolgt, vor dem Ersterer aber bis zur Ergänzung der bei der Lizitation nach dem erzielten Ersterungs-Preise zu erlegenden 10 percent. Caution, welche entweder im Baaren, oder in Staats-Obligationen nach dem börsenmässigen Course endlich auch in Realitäten bestehen kann, zugeschlagen, u. zur Sicherstellung des Aerars bis zur Contrakterfüllung in der Reg.-Proventen-Cassa depositirt bleibt.

5. Wenn ganze Gemeinden oder einzelne Grenzer die Brennholzlieferung übernehmen wollten, so müssen Erstere von Seite ihrer Localbehörden, Letztere aber von den übrigen Communionsgenossen die Zustimmung hiezu erhalten, und sich mittelst eines Certificats auszuweisen, dass sie zur Contracts-Abschliessung fähig sind.

6. Schriftliche Offerte müssen vor der Lizitation anlagen, und einen andern Anboth enthalten, als solcher bei der Lizitation erzielt wurde, endlich muss auch das obangedeutete Reugeld beiliegen, da sonst die Offerte unberücksichtigt bleiben müssten.

7. Der Ersterer muss zum Licitations-Protocol den classenmässigen Stempel aus Eigenem entrichten.

Die näheren Contracts-Bedingnisse können während der gewöhnlichen Amtsstunden in der Regiments-Administrations-Kanzlei täglich eingesehen werden.

Bellovar am 27. Juni 1853.

Rundmachung.

Der Stadt-Rath dieser reichsunmittelbaren Stadt hat beschlossen, die Versorgung des Bedarfes, welcher sich auf 14 bis 16000 Stück Ochsen jährlich beläuft, so wie die Ausschüttung des frischen Rindfleischs für die Stadt, dessen Hagen- und das Stadtgebiet, in sofern dieses sich hier versorgen will, auch fernerhin zu verpacken, und bringt hiermit die betreffenden Bedingungen zur öffentlichen Kenntniß.

§. 1. Der Pacht umfaßt den Zeitraum von drei Jahren, und zwar vom 1. November 1853 bis letzten October 1856.

§. 2. Die Anbote zur Uebernahme des Pachtcs müssen die Verbindlichkeit des Pächters, das Fleisch nach dem Wienergewicht und ohne Zuwage zu verkaufen, genau enthalten, und zwar:

- in abgesonderten Bänken um den bestimmt anzugebenden Preis die Hintertheile, desgleichen die in den nämlichen Bänken zu verkaufenden Lenden und Zungen; letztere ohne Unterzungen und ohne Schlünde.
- In andern Bänken um den ebenfalls bestimmt anzugebenden Preis die Vordertheile, und die sogenannten Fleischbröckchen, als Leber, Herz, Lunge, Milz und die Kalbaunen. Der Preis der Vordertheile und der Bröckchen muß um 2 Kreuzer pr. Pfund billiger als jener für die Hintertheile gestellt sein. Ausnahmsweise können die Kalbaunen und die Lunge, wie bisher an verschiedenen Orten, jedoch stets nach 21 ener Pfundgewicht und zu dem wie oben auszusprechenden Preise verkauft werden.
- In abgesonderten Bänken nach Pfundgewicht um den geringsten Preis die Zuwage, wozu der Kopf nach Ausschneidung des Gehirns und der Zunge — die vier Mittelfußknochen, die langen und mittleren Fingerglieder (Phalangen) so auch diejenigen Knochen und Sehnen, welche den Endtheil der Füße bilden, gehören; und
- unter keinerlei Vorwand das Fleisch, die Fleischbröckchen und die Zuwage, laut ad a, b und c um ein n höheren als den in dem Anbote angegebenen Preis.

§. 3. Die Preise, zu welchen der Pächter sich verbindlich machen wird, verfesten sich in der hier geltenden Conventions-Währung. Sie werden durch die ganze Pachtbauer unverändert bleiben.

§. 4. Der Pächter ist verpflichtet, das Rindfleisch in wenigstens 48 von ihm beizustellenden Bänken, wozu die städtische Verwaltung verschiedene Punkte der Stadt bestimmen wird, zu verkaufen. In 20 Bänken darf nichts anderes als Rindfleisch von den Hintertheilen, dann Lendenbraten und Zungen, in 25 Bänken die Vordertheile und die Bröckchen, und in drei Bänken ausschließlich die Köpfe und die Füße, überhaupt die Zuwage, verkauft werden.

§. 5. Die in den Triester Schlachthof zuzutreibenden Ochsen werden zweierlei Gattung sein; d. i. erster Gattung, jene aus Serbien, Ungarn, Croatien, Slavonien, aus der Wojwodina, Steiermark, Kärnten, Krain, Tirol und aus Italien aufgetriebene Ochsen, die gesund, gut genährt sind, und wenigstens zwölf Percent Unschlitt abwerfen; und zweiter Gattung d. i.

- alle in den obigen Ländern aufgetriebenen Ochsen, wenn sie nicht zwölf Percente, wenigstens jedoch sieben Percente Unschlitt abwerfen;
- alle in Dalmatien, Bosnien, Herzegovina, Albanien und Bulgarien aufgetriebenen Ochsen und die sogenannten Vöschafen, wenn sie auch 12 oder mehr Percente, jedoch nicht weniger als 7% Unschlitt abwerfen;
- die sogenannten Jungen mit wenigstens 7% Unschlitt; es versteht sich übrigens von selbst, daß auch die zur zweiten Gattung gehörigen Ochsen gesund sein müssen. Die Percente des Unschlitts werden auf das volle Gewicht der vier Vierteltheile mit Einschluß des sämtlichen Unschlitts des Ochsen bemessen; der Kopf, die Füße, das Herz, die Leber, die Milz, die Kalbaunen, die Lunge und die Pancreas gehören nicht zum Gewicht.

§. 6. Der Pächter ist verpflichtet, fortwährend acht von den 48 Fleischbänken mit wenigstens zwölf Ochsen zweiter Gattung versehen zu halten, wovon vier für die Vordertheile und vier für die Hintertheile bestimmt sind; sollte dessen Wunsch sein, die Anzahl dieser Bänke bis auf zwölf zu vermehren, so steht es in der Macht des Magistrats, ihm die Bewilligung hiezu zu erteilen.

Das Fleisch zweiter Gattung muß stets wenigstens um einen zwei Kreuzer niedrigeren Preis als jenes der ersten Qualität verkauft werden.

§. 7. Wenigstens 150 lebendige Ochsen müssen fortwährend in den Stallungen dieses Schlachthofes vorrätig sein; der Pächter ist überdies verpflichtet, auf jedesmaliges Verlangen der städtischen Verwaltung sich auszuweisen, einen Vorrath von wenigstens 150 für die Stadt Triest bestimmten, ihm eigenthümlich gehörigen und verfügbaren Ochsen auf bestimmten und von ihm anzugebenden Straßenstrecken, die nicht mehr als 5 deutsche oder 20 italienische Meilen von hier entfernt sein dürfen, zu besitzen, welche zur Verfügung der städtischen Verwaltung stehen, damit diese im Falle des Bedarfes für welche immer Vorkommniß oder Vorsichtsmaßregel für jeden Fall selbe hereintreiben zu lassen beordern könne.

§. 8. Der Anbot zur Uebernahme der Pachtung muß genau und in bestimmten Ausdrücken des sub A beifolgenden gedruckten Offertformulars verfaßt, und mit dem Cautions-Erlage von 15,000 fl. begleitet sein, welcher letzterer in Geld oder in Interesse tragenden Staatsobligationen nach dem Kurse des letzten Wienerlistings, oder in Obligationen dieser Gemeinde al pari, oder in Büchern der hiesigen Spar- und Complesse, oder auch in Actien des Lergesekums, diese zu zwei Dritttheilen ihres Nennwerthes angenommen, bestehen kann.

Dieser Cautionsertrag kann bei der Stadtcasse hier, bei der zur Abhaltung der Versteigerung bestimmten Commission, außerhalb Triest bei allen öffentlichen Cassen der Stadt Venedig, Mailand, Zara, Fiume, Laibach, Wien, Agram hinterlegt werden. Zum Beweise des geschuldeten Erlages muß die begüthliche Amisquittung dem Anbote beigegeben werden.

§. 9. Jenem, welchem der Pacht eingeworfen werden wird, muß der städtischen Verwaltung für die genaue Einhaltung des Contracts eine Cautions für die Dauer der ganzen Pachtzeit im Betrage von 100,000 fl. leisten, welche in pupillarmäßig gesicherten Intabulationen auf Realitäten in dieser Stadt, im Gelde, in Staats- oder städtischen (Triester) Obligationen, oder in anderen Effecten, wie es bei dem einseitigen Cautions-Depositum sub §. 8 festgesetzt wurde, bestehen können.

§. 10. Der Pächter wird in ganz gutem Zustande die der Stadt eigenthümlichen mit den Zahlen 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, bezeichneten 10 Fleischbänke von der städtischen Verwaltung übernehmen, und solche nach beendeter Pachtzeit im gleichen guten Zustande zurückstellen. Wenn jedoch die Gemeinde zu was immer für einer Zeit eine oder die andere der erwähnten Bänke veräußern sollte, wird dem Pächter im Verhältnis die Jahres- oder eigentlich die Monatszahlung darnach verringert; der jährliche Zins für jede einzelne Bank beträgt 250 fl.

§. 11. Dem Pächter werden von der städtischen Verwaltung innerhalb des Schlachthofes und gegen Inventar alle zur Schlachtung notwendigen Localitäten, die nöthigen Stallungen und Schuppen für die Pferde und für die Ochsen, die Hütten zur Trocknung der Häute, ein Locale zur Aufstellung der Kessel, zur Bereitung und Reinigung der Kalbaunen nebst einem Amtlocale übergeben.

Die vorbenannten Localitäten nebst dem Unrathbehälter, welche der Pächter auf eigene Kosten stets rein zu erhalten verbunden ist, müssen nach beendeter Pachtzeit auf Grundlage des Inventars im besten Zustande mit Berücksichtigung der natürlichen Abnutzung zurückgestellt werden.

§. 12. Statt der Schlachtzins, und für die laut vorangegangenen Paragraphen dem Pächter zu überlassenden Localitäten, wird er einen Gesammbetrag von jährlichen 18,000 fl. mit 1,500 fl. zu Ende jedes Monats in die städtische Cassa abführen.

§. 13. Der Pächter wird während der Dauer des Pachtcs das ausschließliche Recht haben, rohes Rindfleisch in der Stadt und in den in dem erweiterten Polizei-

Rayon sich befindlichen Territorialfractionen verkaufen zu lassen. In den übrigen Theilen des Triester Gebietes, worunter alle Karthöfer und der Waller Barcola begriffen sind, kann das Rindfleisch entweder von der Stadt bezogen, oder es kann in denselben für den eigenen Bedarf geschlachtet werden, aber das daselbst geschlachtete Fleisch darf nicht in der Stadt zum Verkaufe kommen.

Den Einwohnern des Triester Land-Gebietes, mit Einschluß jener im Polizei-Rayon sich befindlichen, steht es jedoch frei, wie bisher, nach eingeholter Magistratsbewilligung Kühe zum eigenen Gebrauche zu schlachten.

§. 14. Die Fleischauschrotterbänke müssen zur Bequemlichkeit des Publicums während der Stunden, welche zu den verschiedenen Jahreszeiten vom Magistrat bestimmt werden, offen bleiben, und verhältnismäßig mit so viel Rindfleisch versehen sein, als nach Befinden des Magistrates für die Bevölkerung, für die Garnison, für den Hofen u. c. nöthig ist.

§. 15. Auf Ansuchen jeder für den hiesigen Verbrauch bestimmten Partie Schlachtochen, werden diese im innern Schlachthofe von einer eigenen Magistrats-Commission untersucht; alle jene zur Schlachtung zugelassenen, mit einer Stempelung bezeichnet, unterschrieben jedoch von denen der zweiten Gattung, welche letztere eine eigene Stempelung erhalten, und in die Stallungen eingeführt; alle übrigen von der Commission zur Schlachtung nicht zugelassenen Ochsen, dürfen in den Schlachthofstallungen nicht untergebracht, und müssen überdies sogleich über die Grenze des Triester Gebietes ausgeführt werden.

§. 16. Gleich nach vollzogener Schlachtung werden die Ochsen-Vierteltheile jedes mit wenigstens acht Stempeln versehen, deren Zahl auch auf Aufforderung der städtischen Behörde vermehrt werden kann.

Der Stempel in Delfarbe wird

weiß für die Vordertheile,) der Ochsen 1. Gatt.,
roth für die Hintertheile,
schwarz für die Vordertheile,) der Ochsen 2. Gattung sein.
gelb für die Hintertheile,

§. 17. Der Pächter ist verpflichtet, sich den nun in Wirksamkeit stehenden Dazvorschriften, welche in dem betreffenden Reglement von 15. Februar 1844 Z. 1409 enthalten sind, zu fügen, kraft welchen für jeden zur Schlachtung zugetriebenen Ochsen die Daz von 7 fl. zu zahlen ist.

§. 18. Der Pächter wird verpflichtet sein, den jüdischen Schlachtern die benötigten Ochsen unter denjenigen, welche für den Verbrauch des Tages bestimmt sind, beizustellen, damit die Schlächter die Wahl der für die jüdische Gemeinde erforderlichen vornehmen können.

§. 19. Alle Zufälligkeiten und Gefahren des Pachtcs treffen den Pächter, welcher das benötigte Rindfleisch aus keiner wie immer gearteten Ursache oder Vorwande mangeln lassen darf; für diesen Fall steht der städtischen Verwaltung das Recht zu, sich sogleich die Cautions zuzueignen, und auf Gefahr und Kosten des Pächters das nöthige Rindfleisch auf was immer für eine beliebige Weise ohne vorausgegangener Einwilligung, oder sonstige gerichtliche und außergerichtliche Aufforderungen herzuschaufen.

Der städtischen Behörde steht ferner das Recht zu, den Pächter nach Maßgabe der vorerwähnten Bedingungen zur Vornahme der nöthig erachteten Maßregeln aufzufordern, und für den Fall er der gehaltenen Aufforderung binnen acht Tagen nicht Folge leisten würde, ihn der Pachtung für verlustig zu erklären, und auf dessen Gefahr und Unkosten für die ganze noch übrige Pachtzeit entweder mittelst neuerlicher Versteigerung oder im Wege des Privateinverständnisses, und ohne daß der Pächter gegen die erlassenen zweckdienlichen und von der Municipalbehörde in Wirksamkeit gesetzten Maßregeln Einwendungen machen könnte, das Nöthige vorzunehmen.

Ein gleiches Recht wird der Municipalbehörde auch für den Fall einer Uebertretung des §. 7 von Seite des Pächters zustehen.

§. 20. Bloß in dem Falle einer allgemeinen Kinderpest in den Provinzen Krain, Kärnten, Steiermark, Croatien, in der Wojwodina, Slavonien und Ungarn wird der Pächter ermächtigt sein, mit der städtischen Behörde um eine billige und angemessene Verbesserung der Preise übereinzukommen.

Aus dieser Ursache wird er jedoch die Herbeischaffung des Rindfleischs nicht aufschieben oder unterlassen dürfen, und für den Fall, als ihm die angebotene Preisentschädigung nicht anständig sein sollte, so wird ihm kein anderer Reclamationsweg, als jener an den Gemeinderath, vorbehalten.

§. 21. Außer den im §. 19 vorgesehenen Fällen kann der Pächter, wenn er wegen durch seine Veranlassung unbefugter Weise versuchter ungebührlicher Preiserhöhung nach vorangegangener dreimaliger Bestrafung sich die gleiche Uebertretung nochmals sollte zu Schulden kommen lassen, des Pachtcs verlustig erklärt werden.

§. 22. Der Pächter ist verpflichtet, jene Zahl von Ausschrottern in jeder einzelnen Fleischbank zu halten, welche der Magistrat für den schnellen und ordentlichen Dienst für nöthig erachtet; außerdem ist er verpflichtet, nachstehenden Lohn zu verabfolgen:

Dem Hauptauschrotter

Einen Gulden zwanzig Kreuzer für je 100 Pfund Fleisch, sowohl von den Vorder- als von den Hintertheilen;
Vergütung von 3% auf den Gewichtsabgang des Fleisches;

Für den Ausschrotter der Zuwage

Zehn Kreuzer für jeden Kopf und vier Füße, Vergütung von 4% auf den Gewichtsabgang der Zuwage;

sowohl diesem als jenem wird er den unentgeltlichen Gebrauch der zehn städtischen Bänke gestatten; in Hinsicht der andern Bänke wird er aber vom Hauptfleischauschrotter und von dem Ausschrotter der Zuwage keine Zinsvergütung außer für jenen Betrag des 250 fl. jährlich übersteigenden Pachtzinses sich bedingen können.

Es versteht sich übrigens von selbst, daß die Hilfsauschrotter auf Kosten des Hauptauschrotters bleiben.

§. 23. Die Uebertretungen der gegenwärtigen Pachtbedingungen durch unmittelbare Schuld des Pächters werden mit Strafbeträgen von 25 bis 100 fl., welche im Wiederholungsfalle verdoppelt werden, belegt; der Pächter ist überdies für die Einbringung der den Ausschrottern auferlegten Geldbußen verantwortlich.

§. 24. Der Pächter wird verbunden sein, alle gegenwärtigen und künftig zu erlassenden Sanitäts- und Polizeivorschriften sowohl selbst zu beobachten, als wie auch von seinen Untergebenen beobachten zu lassen, und wird sich sammt diesen den in der sub B beigegebenen Fleischverkaufsvorschrift enthaltenen Verpflichtungen bei Vermeidung der sonst in denselben angeordneten Strafen unterwerfen.

§. 25. Das Verfahren bei Anwendung von Strafbeträgen und beziehungsweise von Arresten im Falle einer Uebertretung der Fleischverkaufsvorschriften und gegen die Vorkehrungen der Localpolizei, steht dem Magistrat zu, die Berufung dagegen geht an den Verwaltungs-Ausschuß. Streitigkeiten zwischen der verpackenden Behörde und dem Pächter von civilrechtlicher Beschaffenheit werden der Entscheidung der in Triest residirenden Justizbehörden vorbehalten.

§. 26. Der 25. Tag des Monats Juli von 10 bis 12 Uhr Vormittags ist zur Uebergabe der versiegelten Pacht-Offerte an eine eigene bestellte Municipal-Commission in dem Saale des städtischen Gebäudes ober der Loggia, bestimmt; nach 12 Uhr werden keine ferneren Anbote mehr angenommen, und die bereits übergebenen öffentlich entsegelt, in Gegenwart der Differenten protokolliert, und sodann mittelst der Commission dem Gemeinderathe übermittelt, welchem die Wahl und Gutheißung, welche letztere längstens binnen 15 Tagen erfolgen wird, vorbehalten bleibt, um sodann mit der städtischen Verwaltung den förmlichen Contract auf Grundlage der gegenwärtigen Rundmachung und der Beilagen abzuschließen.

Allen andern Offerenten wird sogleich das Cautionsdepositum zurückgestellt werden.

§. 27. Jedem Offerte muß ein gedrucktes Exemplar der gegenwärtigen Kundmachung und der Vorschrift, den Fleischverkauf betreffend, eigenhändig vom Offerenten unterzeichnet, beigeschlossen werden; zu diesem Behufe können bei allen k. k. Landes-Regierungen, Statthaltereien und den übrigen politischen Behörden der im §. 8 erwähnten Städte von Jedermann dertel Exemplare bezogen werden.

§. 28. Alle Auslagen für den Ankauf der Contractstempel, für die Tabular-Operationen zum Behufe der Caution, die Einstreibungsgebühren und andere, werden vom Offerenten bestritten.

Im Falle ein Zweifel über die Auslegung der gegenwärtigen Kundmachung und der beigeschlossenen Fleischverkaufsvorschrift entstehen sollte, hat der italienische Text als Norm zu dienen.

Vom Stadt-Magistrat. Triest, den 12. Juni 1853.
Der Bürgermeister

M. Tommasini.

Beilage A.

Formulare des Angebotes.

Der Unterzeichnete auf Grundlage der magistratischen Kundmachung Triest 12. Juni d. J. 3. 2860 übernimmt die Versorgung und die Auslieferung des frischen Rindfleischs in der Stadt Triest für die Dauer von drei Jahren, vom 1. November 1853 angefangen zu folgenden Preisen:

- Die Hintertheile ohne Zuwage zu Kreuzer pr. Pfund.
  - Die Vordertheile zu Kreuzer pr. Pfund.
  - Die Jungen (ohne Unterjungen und ohne Schlünde) zu Kr. pr. Pfd.
  - Die Vordertheile ohne Zuwage, wie auch die Fleischbröckchen und die Kalbaunen zu Kreuzer pr. Pfund.
  - Die Köpfe und die Füße zu Kreuzer pr. Pfund,
- und verpflichtet sich nebstbei zur genauen Beobachtung aller in der von ihm unterzeichneten Kundmachung und in der gleichfalls unterzeichneten und beigeschlossenen Verkaufs-vorschrift enthaltenen Bedingungen und Anordnungen.

den

1853.

(Unterschrift und Wohnort des Offerenten.)

Von Außen.

An die k. k. städtische Commission für den Markt des Rindfleischbedarfes.
Offerte zur Annahme des Pachtens der Rindfleisch-Lieferung für Triest mit beigeschlossener Caution von bestehend in und gedrucktem Exemplare der Kundmachung 3. 2860 und der Fleischverkaufsvorschrift vom Offerenten gefertigt.

Beilage B.

Verkaufsvorschrift.

§. 1. Außer dem Schlachthofe dürfen die Ochsen nicht geschlachtet, und das Fleisch ohne vorgängigen sanitätsämlicher Beschau von Seite der Schlachthaus-Commissäre im k. k. städtischen Schlachthofe und ohne daß es zum Beweise der Zulässigkeit zum Consumt mit dem betreffenden Sanitäts-Stempel versehen ist, zu Markte nicht gebracht werden; die Uebertreter werden im Sinne des §. 153 des II. Theils des Strafgesetzbuches behandelt und bestraft werden.

§. 2. Die Vorschriften, welche die Einfuhr der Schlachthäuser zum Gegenstande haben, sind in dem k. k. städtischen Reglement vom 15. Februar 1844 3. 1409 und für deren Einhaltung in der Dienstvorschrift vom 17. Dezember 1836 3. 13708 enthalten. Es werden jedoch auch jene ferneren Anordnungen, welche die Behörde vorzuschreiben fände, und namentlich in Betreff des Vorganges bei der Schlachtung beobachtet werden müssen.

§. 3. Der Transport des Fleisches vom Schlachthofe zu den Bänken muß entweder früh Morgens oder Abends und in ganz zugedeckten von Pferden gezogenen, von reinlich gehaltenen Knechten begleiteten Wagen stattfinden.

Die Uebertreter werden angehalten, und mit einer Strafe von 2 fl., welche in Wiederholungsfällen verdoppelt und verdreifacht wird, belegt.

§. 4. Der Verkauf des Rindfleischs während der Monate November, Dezember, Januar und Februar darf bei Verlust der Waare bios von jenen Ochsen stattfinden, welche 48 Stunden früher geschlachtet wurden.

§. 5. Der Verkauf des abgethanenen Fleisches ist strengstens verboten; die Uebertretung dieser Vorschrift wird außer der Beschlagnahme des Fleisches mit einer Geldbuße von 5 bis 10 fl., welche in Wiederholungsfällen verdoppelt und verdreifacht wird, geahndet.

§. 6. In den Fleischbänken, in den diesen nahe gelegenen Orten und in was immer für einem Stadtheile ist die Aufbewahrung der Häute, Gedärme, Klauen, Hörner oder Knochen untersagt, da zu diesem Zwecke besondere von der Stadt entfernte, taugliche und vom Magistrat zu genehmigende Orte zur Aufbewahrung gewählt werden müssen.

Die Uebertreter unterliegen nebst dem Verluste der Waare einer im Wiederholungsfälle zu verdoppelnden Strafe von 2 bis 10 fl.

§. 7. Der Verkauf des Rindfleischs außer dem mit Genehmigung des Magistrats

bestimmten Fleischbänken ist verboten. Die erste Uebertretung hat den Verlust der Waare zur Folge, eine fernere Uebertretung wird nebstbei mit einer Strafe von 5 bis 15 fl. geahndet.

§. 8. Die Fleischbänke sammt Zugehör und Geräthschaften müssen bei Vermehrung einer Strafe von 2 bis 10 fl. täglich gewaschen und gereinigt werden.

§. 9. Der Käufer hat das Recht, von dem in der Bank ausgebotenen Fleische den ihm zusagenden Fleischschnitt zu wählen und anzudeuten, und der Verkäufer darf ihm solchen unter keinem Vorwande vorenthalten. Auch darf der Verkäufer in keinem Falle irgend ein Stück Rindfleisch verborgen halten. Der Uebertreter dieser Vorschrift wird bei jedesmaliger Uebertretung die Strafe von 5 fl. zu zahlen haben.

Welcher Strafe nebst dem Verluste der Waare unterliegt derjenige Fleischhauerschrotter, der sich begeben ließe, dem Käufer mehr als den vierten Theil an Knochen auf die verlangte und gekaufte Fleischquantität zu geben.

§. 10. Die Käufer müssen höflich und nach der Reihe bedient werden. Jede Beschimpfung oder beleidigende Aeußerung, die sich das Fleischbankpersonal gegen den Käufer oder sonst Jemand erlauben würde, wird, für den Fall, als die Uebertretung nicht nach dem II. Theile des Strafgesetzbuches behandelt und bestraft werden könnte, doch von dem Markt-Commissäre sogleich streng geahndet. In wichtigeren Fällen und nach Umständen kann die Arrestirung und Vorführung des Beschuldigten vor den Magistrat zu dessen Bestrafung mit einer Buße von 2 bis 10 fl. oder mit angemessenem Arreste verfügt werden.

§. 11. Am Eingange und an der Außenseite jeder Fleischbank muß eine Tafelchen von der Farbe des Stempels, der darin zu verkaufenden Fleisch-Gattung ausgehängt und darauf mit deutlichen Buchstaben eben die Gattung und der Preis des Fleisches ausgedrückt werden.

Die Außerachtlassung dieser Vorschrift wird mit einer im Wiederholungsfällen zu verdoppelnden und zu verdreifachenden Strafe von 1 bis 5 fl. geahndet.

§. 12. Die Ausschrotter, welche das Fleisch um einen höheren als den vorgeschriebenen Preis verkaufen, werden einer Geldstrafe von 5 bis 25 fl., im Wiederholungsfälle der zeitlichen Suspendirung, und bei einem dritten Falle der gänzlichen Unterjagung des Gewerbsbetriebes unterworfen.

Uebervorteilungen am Gewichte werden unverzüglich der competenten Strafbehörde zur strengen Ahndung angezeigt.

§. 13. Da durch die Nachkundmachung vom 12. Juni d. J. 3. 2860 dem Pächter die Verbindlichkeit, die Vordertheile, die Hintertheile und die Zuwage in abgethanenen Bänken zu verkaufen auferlegt ist, so werden für den Fall, als in einer Fleischbank eine oder mehrere nicht dahin gehörige Fleischqualitäten vorgefunden werden sollten, diese confiscirt, und der Uebertreter nebstbei mit einer im Wiederholungsfälle zu verdoppelnden Strafe von 5 bis 20 fl. belegt.

§. 14. Auf jedesmaliges Verlangen der k. k. städtischen Commissäre liegt es jedem Fleischhauerschrotter ob, sich der Beschau und Verificirung der Stempel, der Gewichte und der Waage zu unterziehen.

§. 15. Die Fleischhauerschrotungs-bänke können mit Genehmigung des Magistrats in dieser Stadt auf jedem Plage und in jeder Gasse, mit Ausnahme der folgenden eröffnet werden:

- via di Cavana e di San Sebastiano in tutta la loro estensione,
- piazza e via del pozzo al mare,
- piazza e via dello squero vecchio,
- piazza della pescheria,
- piazza grande di San Pietro,
- via del Corso dalla piazza di San Pietro sino alla piazza delle legna compresa la piazza della Borsa,
- via di San Antonio nuovo e piazza Gadolla,
- via nuova in tutto il tratto dalla piazza Gadolla fino alla piazza della legna, nonchè sotto le case esistenti nelle vie laterali di San Lazzaro e di S. Giovanni, formanti di ambo le parti angolo verso la contra la nuova,
- via alla caserma,
- le vie fiancheggianti il canal grande e la chiesa parrocchiale di San Antonio nuovo,
- piazzetta San Giovanni fino al ponte Chiozza,
- le vie del ponte rosso e della Dogana nuova,
- via della Loggia,
- quella della Mada vecchia conducente alla chiesa parrocchiale di Santa Maria Maggiore,
- piazza e via del Teatro grande,
- via dell' orologio ovvero Mandracchio, del Casino di Sanità, del Lazzeretto vecchio, della nuova Sanità fino alla piazza Gruseppina detta Grumola,
- tutta la sponda del mare dal canal grande fino a Andrea.

§. 16. Alle in dieser Fleischverkaufsvorschrift erwähnten Confiscirungen und Strafbeträge werden an das hiesige Hauptarmeninsitut abgeführt.

§. 17. Eigens aufgestellte Commissäre werden die genaue Beobachtung der gegenwärtigen Vorschrift überwachen, und demnach die geeigneten Weisungen erhalten.

Br. 2579. (198—Izv.)

(3—3)

Izrok,

kojim se sazivaju vieroovnici zaostavštinski.

Ces. kr. kotarski sud jastrebarski poziva sve one, koji iz zaostavštine dana 28. svibnja 1853 u Ladu u sudbenom kotaru herdovačkom s oporukom preminuvšega Stjepana Persana poslužnika kod c. k. komornika Stjepana Jelladića na imanju Ladu stogod kao vieroovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 9. kolovoza 1853 ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučajju neće ovi vieroovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izčerpala, nikakvoga dalje prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski sud u Jastrebarskoj dne 2. sèrpnja 1853.

Balogh s. r.

(110—DP.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Usljed ovosudistne od 7. lipnja t. g. br. 2427. nalože, stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 8. kolovoza t. g. 1853. u 3 sata poslie podne, kuća Tome Mlinarića u gradu Zagrebu, sadovnoj ulici pod br. 490. ležeća, i na 2955 for. 12 kr. sr. procijenjena za stran voditeljske ovrhe Marie Mlinarić prvi krat, te ako potreba bi bilo 9. rujna t. g. 1853. drugi i posljednji put, i izpod procjene, najviše ponudjajućemu prodati.

Dražbeni uvjeti u svako se doba kod ovog suda uvidjeti mogu.

Zajedno se svi oni vieroovnici, koji na upitnu kuću pravo zaloga imaju, a napose o tom ubavijestjeni nebi bili, ovim sudbeno pozivaju, da svoje pravo prie prodaje kuće pred ovim c. k. k. sudom izkažu, što u suprotnom slučaju razdieljenje kupovne svote bez njih takodjer preduzelo se bude.

Dano u Zagrebu 1. lipnja 1853.

Mikulić,
gradski sudac.

(203—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Usljed sudbene ovrhe hoće se kuća u doljem gradu Osieku u širokom sokaku pod br. 515 ležeća, iz dobrog gradiva sazidana, te skupa sa skupanim sgradam, i baštom u 20180 for. 15 kr. srebra procijenjeno, i na vlastitost Petra Gvozdanovića, gradjanina i trgovca ovdasnjeg, spadajuća javnoj dražbi dne 1. kolovoza t. g. prvi put, i u koliko od potriehe bude dne 1. rujna t. g. drugi, i zadnji put izverci.

Kupiti želeći imaju se providjeni sa 10 postotnom pocieniteljne cene jamčevinom rečenih danah po polno u 3 sata u uredu zemljištnom nutarnjo-gradskog doma u Osieku najaviti; kupac pako imati će cielu kupovno-prodajnu cenu po okončanju dražbi u gotovom novcu položiti.

U Osieku 27. lipnja 1853.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Osieka.

Br. 2175. (202—Izv.)

(3—3)

Oglas,

kojim se sazivaju vieroovnici zaostavštine.

Svi oni, koji iz zaostavštine miesca travnja 1853 preminuvšega Mihalja M. heljica seljaka iz Blazevca stogod tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dodju dana 28. sèrpnja 1853 o 9. uri prie podne u miesto Herčić pred c. k. kotarski sud bosiljevački, ili neka do onda predadu pismenu prijavnu svoju prošnju; u protivnom bo slučajju neće ovi vieroovnici na tu zaostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izčerpila, nikakvoga dalje prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Herčiću dne 28. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud bosiljevački.
Lud. Lopasib,
kot. sudac.

(118—DP.)

(12—3)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zw. schen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

U ovoj izdaje
svaki dan izlazi
srednje i prazni-
ke na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvertisima: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakih
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke plaćase do 16
linija 20 kr. sr. dalje
paše od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Naredba c. k. banske vlade, glede
političkog dopusta za židovske ženitbe.

Da se u upravljanju §. 124 obćeg gra-
djanskog zakonika kakovoj dvojbi miesto ne
ustupi, izvolilo je visoko c. k. ministarstvo u-
nutarnjih poslova od 18. svibnja t. g.
br. 792/127, odrediti, da se dolo dok nestupi
u život novi politički organizam, dopust, koji se
po prepisu §. 124 obć. gr. zak. zahtjeva za
sklopljenje valjane židovske ženitbe, ima izpo-
slovati kod one županijske oblasti, u području
koje nalazi se občina, kojoj pripada zaručnik.

U obzir postupanja, koje se pri tom ima
obdržavati, dok se konačno neurede ova od-
nošenja, imaju služiti za pravac slijedeća pri-
vremena ustanovljenja:

1. Politički dopust za ženitbu ima se dati
samo onda

- a) ako prosjoci dokažu, da imaju toliko imet-
ka, koliko je potrebno za uzdržavanje
njihove obitelji ili da tieraju kakav dopu-
šteni posao, koji toliko nosi,
- b) ako je zaručnik dovršio 24, a zaručnica
18 god. života i
- c) ako zaručnici svjedočanstvom rabina i na-
čelnika svoje miestne občine dokažu, da
im je čudoredno vladanje dobro.

2. Od uvieta propisana pod b) može se iz
razloga vrijednih obzira i odnosno na zaručni-
ka odstupiti same onda, ako je isti zakonito
oprošten od vojničke dužnosti, ili ako se je po-
loživši propisanu taksu odkupio od iste, ili ako
je po kojoj vojno primnoj komisiji bio nadjen
nesposobnim za vojničku službu.

3. Prije nego se daje politički dopust za
ženitbu ima se preslušati načelnik one miestne
občine, kojoj pripada zaručnik.

4. Ako se uzroci politički dopust za že-
nitbu, slobodno je prosjocima pravo utjecaja u-
potrebiti propisanim oblastnim putem.

Ako županijska oblast nadje za shodno dati
dopust za ženitbu proti očitovanju predbižno
saslušnoga načelnika miestne občine, ima se to
prije svega dati na znanje istomu s tim dodat-
kom, ako do 14 danah, računajući od dana, kad
mu se to dostavi, nepodnese utečnu molbenicu
kod županijske oblasti, da će se politički do-
pust za ženitbu kao pravomoćan dostaviti za-
ručnicima.

Ako oblast nema ništa proti tome, da se
daje zamoljeni dopust za ženitbu, i ako se je
načelnik miestne občine izjavio, da pristaje na
to, ima se dopust bez svakog daljog koreka
dostaviti i o tom obavijestiti načelnik miestne
občine. U tom slučaju nema posljednji prava
utjeka.

Što se time sa osobitim obzirom na pro-
pise obstojeće za odobrenje §. 124 obćeg gra-
djanskog zakonika, naime na §§. 129 i 130
izlog zakonika, zatim na visoku dvornu odluku
od 13. siječnja 1827, br. 2250. Pravos. zak.
zbirka, i na §. 507, kaznenog zakonika (§. 252,
kaznenoga zakona od godine 1803) stavlja do
obćeg znanja.

U Zagrebu dne 25. svibnja 1853.

Miesto svjetlog bana
podban,

Benko Lentulay.

Hervataka, Slavonja, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.

— Promienu c. k. vojsci. Generalma-
jor i brigadir Eduardo vitez Schobeln postao
je zapovjednikom tvrđje u Starogradiški.

U stališ mira stavljeni su: G.-m. i zapo-
viednik tvrđje u Starogradiški Franjo Vencel
Uffenberg s činom fml. ad honores i gene-
ralmajor i brigadir Vasilja Knežević.

— „Allg. Ztg.“ piše: Nedavno izišavši ha-
tišerif, kojim se potvrđuju stare povelje raz-
ličnih křstjanskih cćrkavah, nije ni najmanje
zadovoljio Gërke i ostale křstjane, nego je sa-
mo pobudio nepovjerenje i nezadovoljstvo. Sa-
svim tim želila je porta, da joj se različne pod-
nesu zahvalnice za to, za da ih ona upotrebiti
uzmogne datom prilikom. S toga su křstjanske
občine morale, rado ili nerado, zahvalnice sa-
staviti i porti izručiti. U ostalom zna se pouz-
dano, da se na adressi, koju je gërčki patriarh
predao, malo podpisah nalazilo! Povlastica ona,
po kojoj je patriarh nad svojim zakonskim slij-
benicima izvršivao svietsku sudbenost u sta-
novitom obsegu, nije u hatišerifu ni spomenuta,
dakle ni potvrđjena. Hatišerif naročito govori
samo o povlasticama duhovnim (privilèges spi-
rituels). S toga se temeljito odatle izvodi, da
porta namierava ukinuti ovu svietsku sudbe-
nost patriarha i křstjane sasvim staviti
pod tursku sudbenost. (To bi bila eman-
cipacija, koju su tuncima priateljni listovi obe-
ćali křstjanima u Turskoj!) Ta „Journal de
Constantinople“ već od više godina nastoji do-
kazati, da se i ona posebna, starim pogodbama
uvietovana, sudbenost, koju zastupnici inostranih
silah nad svojim podanicima izvršuju, sada u-
kinuti mora, pošto su barbar-ka vremena starih
Turakah već minula i turska dëržava, koja je
uvedenim tanzimatom stupila medju medju vi-
soko prosvjetljene narode, takove iznimke pod-
nositi nemože; pa se s toga, veli journal cari-
gradski, mora nastojati, da se ovdie (u Turskoj)
tako, kao što je to u inim civiliziranim zemlja-
ma, boraveći inostranci podvèrgnu domaćoj sud-
benosti. Zahtjev ovaj morao bi se svakako za-
temeljiti priznati, kad bi prednja izreka istinita
bila. Nu turska civilizacija još sveudilj je samo
jedna gola fraza; o čemu ima množina dokazah
i u samom Stambulul, a šta još u pokrajinama!
Tako govori „Journal de Constantinople“ o nie-
kim neredima, koje je sazvana rezerva u Brusi
i okolici počinila, pa je toga radi paša od Bruse
odmah zločince strogo kaznio t. j. zatvorio ih.
Pa kakvi biahu te neredi? Ti trabri momci, koji
su pozvani za obranu domovine, odriekali su
za dobar početak mnogim tamošnjim Gërcima
nosove i ušesa, i inače ih barbarški zlostavljali,
te su toga radi po paši na dva dana pozatva-
rani. To je turska civilizacija i turska praved-
nost! Što se ove potonje tiče, čini se, da uve-
denje zakonah i sudištah, po kojih bi svi po-
danci turski, pravo- ili krivo-vierni, jednako su-
djeni bili, nije niti moguće tako dugo, dok islam
sacinja dëržavini temeljni zakon. Uztegne li se
dakle patriarhu ona svietska sudbenost, koju je
on u stanovitoj mieri izvršivao nad podanici-
ma turskim pravoslavne viere, to će onda po
křstjane, upërkos ovog nevog hatišerifa, gorje
biti nego prije. Da to nebuda, nego da se
položaj ondašnjih křstjanah zbilja jedanput po-
boljša, svakako je neobhodna potreba. No to je
stvar, za koju moraju sve křstjanske velevla-
sti zajedno brinuti se i koju one nipošto nesmie-
du propustiti samoj Rusiji, da ju ona za druge
svërhe upotrebi.

Moravia.

Iz Bërna, 13. serpnja. Njeg. c. k. apost.
veličanstvo pregledalo je prekjueer genie-aka-
demii u Klosterbruku a po tom postatle grad

Znam. Jučer uputilo se njeg. velič. ovamo, to
je po žiteljstvu po svuda najradostnije primljeno.
Po svuda su na bërza dignuti slavlenci i sta-
novništvo pratilo je cara na konjima. Jučer u 6
satih stiglo je njeg. velič. u Bërno te je s naj-
većim strahopoćitanjem i oduševljenjem pozdra-
vljeno bilo. Uz zvonjenje zvonah i posréd svët-
čano izkitjenih ulicah unišlo je njeg. veličanstvo
u grad i odsielo u zdanju dëržavnog namiest-
ništva, gdje su duhovna, gradjanska i vojna
poglavarstva cara dočekala. Posle obieda po-
sietilo je njeg. velič. kazalište, gdje je s neo-
pisanom radosti dočekano bilo.

Moldavia i Vlaška.

— Bečkom „Lloydu“ pišu iz Brodia od 9.
o. m., da u Jašu ima 8000 ruske vojske, a ovih
će danah doći je još 12,000, koja je već ta-
mošnjoj vladi i nabaviteljima urečena. — Raz-
nielo se, da je 40,000 turske vojske krenulo
prema Galcu, da posiednu Vlašku, dočim Rusi
još u Moldavii stoje. Premda se za ovaj glas
nitko ujamčiti nemože, sasvim tim stalno je, da
se na tursko-moldavskoj granici nalazi znatni
smotriteljni sbor.

„Kronstãdt Ztg.“ od 7. javlja, da su već
u Bukurešt došli, koji će priredjivati stan za
rusku vojsku, i da će ista, kao što se govori,
12. serpnja unići u Vlašku. — Glasa se, da će
nieke ruske regimente kroz austriansko-erdelj-
sku granicu prolaziti na svoje opredjeljenje, i
da je toga radi već u Sibin stigao jedan ruski
satnik kao kurir kneza Gërčakova.

Talianaka.

— Kralj napulski podielio je francezkom mi-
nistru unutarnjih posalah, g. Persigny, velekrst
reda sv. Gjorgja.

Turska.

— Najnovie viesti iz Kaira od 4. serpnja
javljaju, da se u Egiptu neprestano vojnici dižu
i prema Aleksandrii opremaju. Abbaspaša dobio
je iz Carigrada zapovied, da svoj kontigent
u pripravi dërži, te već ima do 22,000 mo-
makah pripravnih na svaki mig. Ciele vojske
egipatske poslat će se do 35,000 onamo.

— U Carigradu nije bilo još 4. o. m. po-
znato posiednutje kneževinah. Pukovnik Magnan
otišao je u Šumlu. Radi izručenja uskoka Koste
traju još razpravljanja s amerikanskim posla-
nićtvom.

Turska vlada sprema se za sve doga-
daje najrevnije. Sve dëržavne ladje i svi tur-
ski parobrodi nisu dovoljni, da dolazeća sa svih
stranah vojsku i redif opreme na opredjeljena
im miesta. „Journal de Constantinople“ veli, da
350,000 momakah pod oružjem stoji, i ako rat
upërkos razboritosti sultanove bukne, to je moći
s umirenjem gledati na dojdueće dogadjaje.

Omerpaša polazi u Carigrad; njegov harem
i njegovi sućucani, za kojih opremanje iz Ma-
nastira u Carigrad trebalo je troja kola i 50
konjah, stigloše već u glavni turski grad.

Dogadjaji u Smirni pobudjuju još aviek
veliku pozornost. Rešidpaša imao je toga radi
više konferenciah s Bruckom i poslovedjom
sdrutenih dëržavah. Šekib-Effendia, član tursko-
ga dëržavnoga vieća, otišao je već u Smirnu,
da iztraživanje započne; miesto Alipaše pe-
stavljen je za gouverneura tamo Ismailpaša.

„Triest. Ztg.“ piše iz Smirne od 6. o. m.,
da je iz Carigrada jučer donio Lloydov paro-
brod (nepouzdanu) viest, da je tamo ušlo se u
trag niekoj aroti staroturske stranke protiv sul-
tana. Govori se da je 30 ulemah kod togasvoj

život izgubilo; u ostalom da je u Carigradu velika uzbunjenost i europski trgovci dobiše nalog, da za vrijeme bairama dèrže svoje dućane zatvorene, da se preprièe sražnja. — Blizu Česme zapalili su Turci nieku gèrèku cèrkvu.

1. sèrpnja bilo je ovdie areloga groždja na prodaju.

Ruska.

— Posljednje vojničke zapoviedi izdane su u Krasnom-selu (Krasnoe selo), gdje se je sada garda ulogorila. Krasnoe selo je mjesto izmedj Carskogsela i Petrodvora, te se već od više godina upotrebljava za pozorište logorah od garde. Za to vrijeme, dok logor traje, stanuje car i carska obitelj u Petrovom dvoru, iza kako je prvo lično vrijeme provela u Carskom-selu. Iz Petrodvora nije daleko logor, te se je dogovilo, da je car sred noći, bez da ikome šta javi, iz Petrodvora otišao u Krasnoeselo, te tamo naprasno dao alarm udarati, da se uvieri, da li je vojska u toliko budna i bèrza, da može nepredvidjenu zapovied hitro i točno odmah izvršiti.

U niekoj dnevnoj zapoviedi, izdanoj u Petrogradu, izjavlja car potpuno svoje zadovoljstvo za onaj poredak i bèrzinu, kojom je više vojske opremljeno, imenito iz Tvera sedma divizija lahkog konjaništva i sedma brigada jašèèg topništva, iz Mosve 17. piešačka divizija u Petrograd i okolicu.

Vojska, koja se može za jedan hip u glavnom gradu usredotočiti, iznosi preko 100,000 momakah. Iz Kišeneva, glavnoga stana kneza Gorènkova, stigao je general-adjutant grof Revuški.

Iz Varšave pišu, da se njegov veličanstvo car ruski koncem ovoga mjeseca tamo očekuje. Vojske kod Varšave skupljene ima 70.000 momakah.

— I „N. Pr. Ztg.“ piše iz Petrograda od 30. lipnja, kako je carev manifest izvanredni utisak učinio kod celog žiteljstva. Neizmierna radost pojavila se u gradu, grad bio razsvietljen, hiljade viernih Rusah bacilo se na javnim ulicama na koljena pred cara i molilo božji blagoslov za svoga velikoga cara, branitelja pravoslavne viero i zaštitnika svete Rusie. Po svuda orila se himna i svako sèrce čustvovalo je, da se Rusia na rieč velikoga svoga cara digla na oružje. I sva višja društva isto su tako oduševljena, premda se još uvijek misli, da će se mir uzdržati.

— Po viestima iz Varšave očekuje se tamo njegov veličanstvo car ruski. Kao što se „Pressi“ javlja, njegovo je veličanstvo već 11. sèrpnja otišlo iz Petrograda, te ako nikakve druge svèrhe putovanja neima, to će 15. o. m. u Varšavu prispjeti.

Iz Petrograda od 5. sèrpnja „H. N.“, da je po posljednjoj okružnoj noti grofa Nesselroda tursko pitanje prenešeno na polje fakatah. Da li će se opet o njom dogovaranja započeti, o tom se nemože ništa znati. Dopisatelj veli, da su odluke ruskog dvora vrlo odlučne, a idea rata protiv polumjeseca za pravoslavlje èarobno dieluje na Ruse. — Nebude li okupacija kneževinah dovoljna za siliti portu, da prime ultimatum, to će ruska vojska (o èem je svaki uvieren) i preko Dunava proći.

Velika Britanija i Iraka.

— Znamenito je, što „Times“ piše o posljednjem kneževinah:

„K èemu trebamo rata?“ — veli reèeni englezki list — „Moldavia i Vlaška spadaju manje k Turskoj, nego li Egipat ili drugi udaljeni pašaluki; žiteljstvo pograniènih ovih predielah svojim je porieklom i viero zakonom više shopèano s Rusima, nego li s Turcima. Rusia može u svako vrijeme tako lasno unutra marširati, kao što može Englez iz svoje kuće na sokak izći; napokon veli Rusia, da se ona samo sultanu niešto više približava, da ju ovaj bolje èuje! Pa zato, poslie 40 godišnjeg mira, započeti rat? — Mi bi imali mnogo posla, kad bi cielo tursko carstvo od invasiyah branili. Na to nas nikakav ngovor neobvezuje. Naša dužnost nije isto tako Ruse goniti iz Moldavie, kao što ni Francuze iz Algira, kol

je Englezka ipak uvijek smatrala kao turski feudum. Napokon neima ni sile k tome, jer reèene dvie dèržavice baš su kod ruke Rusii, kao što su veliko-britanski otoci Englezkoj kod ruke. Mi bi mogli najviše represalie poprimiti i Sevastopolj bombardirati. Pa šta bi odatle dobili? Rusia bi dobila žitnicu istoka, a mi bi osvojili jednu hèrpu razvalinah, preko kojih nebi mogli ni jedan koraèaj učiniti itd. itd.

„Daily News“ i „Herald“ biesno se ljute radi ovog cinizma Timesovog.

— U gornjoj sabornici englezkoj izjavio je dne 13. o. m. lord Clarendon, da prisutnost flotah u Bešika-Bayi i posiednutje kneževinah nestoje u nikakvom savezu.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burse od 15. sèrpnja 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mteb.	kratak rok
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam sa u sr.	2 mies.
od g. 1850	4 1/2	100 holan. f. (91 1/2)	2 mies.
„ od g. 1850	4	Augsburg sa	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 f. current 109 1/2	2 mies.
„ od g. 1850	4	Berlin sa 100	2 mies.
„ od g. 1850	4	pruz. talirah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Vratislava sa	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 pr. tal.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Frankfurt na	2 mies.
„ od g. 1850	4	Mainu sa 120	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 f. current 109 1/2	2 mies.
„ od g. 1850	4	Genova sa 300	2 mies.
„ od g. 1850	4	piemont. lirah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Hamburg sa	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 mar. ban. 81 1/2	2 mies.
„ od g. 1850	4	Lipsko sa 100	2 mies.
„ od g. 1850	4	forin	2 mies.
„ od g. 1850	4	Livorno sa 300	2 mies.
„ od g. 1850	4	tosk. lirah	2 mies.
„ od g. 1850	4	London sa 1	2 mies.
„ od g. 1850	4	funst sterl.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Lyon sa 300 fr.	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 frank.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Milan sa 300	2 mies.
„ od g. 1850	4	austr. lirah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Marseille sa	2 mies.
„ od g. 1850	4	100 frank.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Paris sa 300	2 mies.
„ od g. 1850	4	frank.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Prag sa 100	2 mies.
„ od g. 1850	4	for.	2 mies.
„ od g. 1850	4	forat sa 100	2 mies.
„ od g. 1850	4	for.	2 mies.
„ od g. 1850	4	Mileci sa 300	2 mies.
„ od g. 1850	4	austr. lirah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Bukarešt sa 1	2 mies.
„ od g. 1850	4	for. parah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Carigrad sa 1	2 mies.
„ od g. 1850	4	for. parah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Smyrna sa 1	2 mies.
„ od g. 1850	4	for. parah	2 mies.
„ od g. 1850	4	Tečaj novca	2 mies.
„ od g. 1850	4	Carski dukati	2 mies.
„ od g. 1850	4	Zajam od 1851	2 mies.
„ od g. 1850	4	Slovo A	2 mies.
„ od g. 1850	4	Slovo B	2 mies.
„ od g. 1850	4	Lombardski	2 mies.

Stierne željez. po 1000 fr.	225 1/2	Krak.-g. sloške po 100 t.	758
Bečko-glog. želj. „ 500	867	Aust. dun. parob. 500 f.	617
Sopr.-W.-Neud. „ 200		Aust. Lio. u Tèrstu 5 10	
Budoj.-Gm. Linz. „ 250		Bud.-pošt. laždan. 500	
Poznan.-tèrn. 1. ind. „ 290		Galici. založn. 4% sa 100	
„ 2. ind. „ 200		Sreèke Esterhazii 40	
„ 3. ind. „ 200			

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8799.

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction.
Zufolge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 2. Juli 1853. Z. 10633/F.M. wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. Juli 1853. vorgenommenen 246. (68. Ergänzungs) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie Nro. 119 gezogen worden.

Dieselbe enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 111,934 bis inclusive Nr. 113 030 im Kapitalbetrage von 1,022,469 for. 30 kr. und mit Interessen nach dem herabgesetzten Fusse pr. 25561 fr. 41 1/4 kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des A. h. Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Agram am 12 Juli 1853.

Br. 2197. (211—Lzv.) 15 4

6—1)

Izrok.

Stietajni rok viero vnikah Hermana Weissa i sina 18. travnja t. g. br. 1135 na 19. 20. i 21. sèrpnja 1853 ureèen ovim se oporièe, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i

20 listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primietbom, da svitolici viero vnicu pomenute stiečajne gromade Hermana Weissa i sina dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što u protivnom slučaju na zakaznjene podneske obzir uzeti seneće moći.

Dosadašnji privremeni skèrbnik gromade stiečajne Antun Žvojniè kao i zastupnik iste Nikola plem. Vakanoviè pridèržani su nad. lje.

C. k. zemaljski sud karlovaèki dne 11. sèrpnja 1853.

Lipovèiè, s. r.

Slobodia Lopašić,
n. tajnik.

Br. 1482. (206—Lzv.)

(3—2)

Oglas natiečaja.

Izpražnjene sliedeće školne stipendie, koje će se opredieliti s početkom s. d. školne god. 1853/54 to jest:

1. Jedna stipendia rieèka Thonhauser-ianske zaklade od 150 fr.
2. Tri stipendie iste zaklade svaka od 100 fr.
3. Jedna stipendia iste zaklade od 80 fr.
4. Jedna stipendia Ferricciolli-ianske zaklade od 35 fr.
5. Èetiri stipendie prištedjenih glavnica rieèke konviktualske zaklade, kojih jedna od 67 fr. ostale tri svaka od 100 fr.

Pozivaju se dakle svi oni, koji žele dostigauti kakvu medju ovimi školnimi stipendiami iliti onimi, koje se budu izpraznile, s uzvišenjem mladica, koji već uživaju jednu stipendiu niže vèrati osobito zakladah Domicelli-ianske, Ferricciolli-ianske, Glavinic-ove, Zaccaria-nske, Modercin-ove, da podnesu do 10. s. d. mjeseca kolovoza ovom magistratu dotiène svoje molbe (u nebiljezovanom papiru) dokazujući vèrh zakonitog roda iz jedne ovih utemeljiteljnih obitelji, u kojemu slučaju bi njima spadale iliti bi imale na nje pravo prednosti:

- a) Ime i pridievak, dobu i rodno mjesto dotiènog mladica.
- b) Ciepljenje boginjah doskoèeno dobrim uspiehom.
- c) Uèilište i mjesto, gdje je pohodio uèione kroz t. g. 1852/53, kakvim uspiehom i kakvim moralnim ponasanjem u ovoj drugoj polugodini.
- d) Ako živi ili ne njegovi roditelji, i gdje su nastanjeni.
- e) Stalis li penziju te imetak i prikladno godišnje dohodke; konaèno
- f) Ako vèrh mladica, koi dostigauti želi stipendiu, živi u obiteljskom savezu, drugi sinovi neprovidjeni, koliko, kojeg spola i dobe.

Opominju se pako naticatelji, na koliko nebi sada uživali već kakvu stipendiu rieèke zaklade, da će biti bez najmanjeg obzira izhitjene sve one molbe, koje nebudu podkriepjene svimi navedenimi dokazi.

Od gradskoga magistrata

U Rieci dne 27. lipnja 1853.

priv. municipalni i magistratualski
predsjednik

Franjo vitez Troyer v. r.

(203—Lzv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Uslied sudbene ovèrške hoće se kuća u dolnjem gradu Osieku u širokom sokaku pod br. 515 ležeća, iz dobrog gradiva sazidana, te skupa sa skupèanim sgradam, i bahtom u 20480 for. 15 kr. srebra procienjeno, i na vlastitost Petra Gvozdenovièa, gradjanina i trgovca ovdašnjeg, spadajuća javno dražbi dne 1. kolovoza t. g. pèrvi put, i u koliko od potrebe bude dne 1. rujna t. g. drugi, i zadnji put izvrèi.

Kupiti želeći imaju se providjeni sa 10 potstom pocieniteljne ciene jamèevinom reèenih danah po podne u 3 sata u uredu zemljišnom utarnjo-gradskog doma u Osieku najaviti; kupac pako imati će cielu kupovno-prodaju cieniu po okonèanoj dražbi u g. tovom novcu položiti.

U Osieku 27. lipnja 1853.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Osieka.

Nr. 2346. (191—Lzv.)

(3—3)

Editto.

Avendo questo Negoziante di Ditta Camillo Rossi insinuata la cessazione della Ditta da esso rappresentata, e supplicata contemporaneamente la di lei cancellazione dal Registro delle Ditte approvate, vengo per ciò col presente Editto da essere pubblicato ed affisso come di solito ed inserto per tre consecutive volte nelle Gazzette di Trieste e Zagabria eccitati tutti gl' eventuali creditori della suddetta Ditta ad insinuare le eventuali loro pretese dinanzi quest' i. r. Corte di Giustizia, qual Senato Cambio-mercantile per quanto fossero presenti entro giorni 30. e gl' assenti entro giorni 90. coll' avvertenza che spirati questi termini calcolabili dal di della pubblicazione e rispettiva prima inserzione del presente Editto nei fogli suddetti, si procederà alle ulteriori deliberazioni di scioglimento e cessazione della Ditta suddetta e sua cancellazione dal Registro delle Ditte privilegiate.

Dall' J. R. Corte di Giustizia, qual
Tribunale Cambio-Mercantile.

Fiume li 20. Giugno 1853.

Der Stadtrath dieser reichsunmittelbaren Stadt hat beschlossen, die Versorgung des Bedarfs, welcher sich auf 14 bis 16000 Stück Ochsen jährlich beläuft, so wie die Ausschrottung des frischen Rindfleisches für die Stadt, dessen Häfen und das Stadtbiet, in sofern dieses sich hier versorgen will, auch fernerhin zu verpachten, und bringt hiermit die betreffenden Bedingungen zur öffentlichen Kenntniss.

§. 1. Der Pacht umfasst den Zeitraum von drei Jahren, und zwar vom 1. November 1853 bis letzten October 1856.

§. 2. Die Angebote zur Uebernahme des Pachtcs müssen die Verbindlichkeit des Pächters, das Fleisch nach dem Wienergewichte und ohne Zuwage zu verkaufen, genau enthalten, und zwar:

a) in abgetrennten Bänken um den bestimmt anzugebenden Preis die Hintertheile, desgleichen die in den nämlichen Bänken zu verkaufenden Lenden und Zungen; letztere ohne Unterzungen und ohne Schlünde.

b) In andern Bänken um den ebenfalls bestimmt anzugebenden Preis die Vordertheile, und die sogenannten Fleischbröckchen, als Leber, Herz, Lunge, Milz und die Kalbbaunen. Der Preis der Vordertheile und der Bröckchen muß um 2 Kreuzer pr. Pfund billiger als jener für die Hintertheile gestellt sein. Ausnahmeweise können die Kalbbaunen und die Lunge, wie bisher an verschiedenen Orten, jedoch stets nach Wiener Pfundgewicht und zu dem wie oben anzugebenden Preise verkauft werden.

c) In abgetrennten Bänken nach Pfundgewicht um den geringsten Preis die Zuwage, wozu der Kopf nach Ausschneidung des Gehirns und der Zunge — die vier Mittelfußknochen, die langen und mittleren Fingerglieder (Phalangen) so auch diejenigen Knochen und Sehnen, welche den Endtheil der Füße bilden, gehören; und

d) unter keinerlei Vorwand das Fleisch, die Fleischbröckchen und die Zuwage, laut ad a, b und c um ein n höheres als den in dem Angebote angegebenen Preis.

§. 3. Die Preise, zu welchen der Pächter sich verbindlich machen wird, verstehen sich in der hier geltenden Conventions-Währung. Sie werden durch die ganze Pachtdauer unverändert bleiben.

§. 4. Der Pächter ist verpflichtet, das Rindfleisch in wenigstens 48 von ihm beizustellenden Bänken, wozu die städtische Verwaltung verschiedene Punkte der Stadt bestimmen wird, zu verkaufen. In 20 Bänken darf nichts anderes als Rindfleisch von den Hintertheilen, dann Lendenbraten und Zungen, in 25 Bänken die Vordertheile und die Bröckchen, und in drei Bänken ausschließlich die Köpfe und die Füße, überhaupt die Zuwage, verkauft werden.

§. 5. Die in den Triester Schlachthof zugutreibenden Ochsen werden zweierlei Gattung sein; d. i. erster Gattung, jene aus Serbien, Ungarn, Croatien, Slavonien, aus der Bosnawina, Steiermark, Kärnten, Krain, Tirol und aus Italien aufgetriebene Ochsen, die gesund, gut genährt sind, und wenigstens zwölf Percent Unschlitt abwerfen; und zweiter Gattung d. i.

a) alle in den obigen Ländern aufgetriebenen Ochsen, wenn sie nicht zwölf Percente, wenigstens jedoch sieben Percente Unschlitt abwerfen;

b) alle in Dalmatien, Bosnien, Herzegovina, Albanien und Bulgarien aufgetriebenen Ochsen und die sogenannten Vöschafen, wenn sie auch 12 oder mehr Percente, jedoch nicht weniger als 7% Unschlitt abwerfen;

c) die sogenannten Jungen mit wenigstens 7% Unschlitt; es versteht sich übrigens von selbst, daß auch die zur zweiten Gattung gehörigen Ochsen gesund sein müssen.

Die Percente des Unschlitts werden auf das volle Gewicht der vier Vierteltheile mit Einschluß des sämtlichen Unschlitts des Ochsen bemessen; der Kopf, die Füße, das Herz, die Leber, die Milz, die Kalbbaunen, die Lunge und die Pancreas gehören nicht zum Gewichte.

§. 6. Der Pächter ist verpflichtet, fortwährend acht von den 48 Fleischbänken mit wenigstens zwölf Ochsen zweiter Gattung versehen zu halten, wovon vier für die Vordertheile und vier für die Hintertheile bestimmt sind; sollte dessen Wunsch sein, die Anzahl dieser Bänke bis auf zwölf zu vermehren, so steht es in der Macht des Magistrates, ihm die Bewilligung hiezu zu ertheilen.

Das Fleisch zweiter Gattung muß stets wenigstens um einen zwei Kreuzer niedrigeren Preis als jenes der ersten Qualität verkauft werden.

§. 7. Wenigstens 150 lebendige Ochsen müssen fortwährend in den Ställen dieses Schlachthofes vorrätig sein; der Pächter ist überdies verpflichtet, auf jedesmaliges Verlangen der städtischen Verwaltung sich auszuweisen, einen Vorrath von wenigstens 150 für die Stadt Triest bestimmten, ihm eigenthümlich gehörigen und verfügbaren Ochsen auf bestimmten und von ihm anzugebenden Straßenrücken, die nicht mehr als 5 deutsche oder 20 italienische Meilen von hier entfernt sein dürfen, zu verfügen, welche zur Verfügung der städtischen Verwaltung stehen, damit diese im Falle des Bedarfs für welches immer Vorkommniß oder Vorsichtsmaßregel für jeden Fall selbst herbeiführen zu lassen in der Lage sein können.

§. 8. Der Anbot zur Uebernahme der Pachtung muß genau und in bestimmten Ausdrücken des sub A beifolgenden gedruckten Offertformulars verfaßt, und mit dem Cautions-Erlage von 15,000 fl. begleitet sein, wozu letzterer in Geld oder in Interesse tragenden Staatsobligationen nach dem Kurse des letzten Wienerkurses, oder in Obligationen dieser Gemeinde *al pari*, oder in Bücheln der hiesigen Spar- und Leihbank, oder auch in Actien des Longebanks, diese zu zwei Dritttheilen ihres Nennwerthes angenommen, bestehen kann.

Dieser Cautions-Erlag kann bei der Stadtkasse hier, bei der zur Abhaltung der Versteigerung bestimmten Commission, außerhalb Triest bei allen öffentlichen Cassen der Stadt Venedig, Mailand, Jara, Triume, Ljubach, Wien, Agram hinterlegt werden.

Zum Beweise des geschätzten Erlages muß die beglaubigte Amisquitung dem Anbote beigefügt werden.

§. 9. Jenem, welchem der Pacht eingeworfen werden wird, muß der städtischen Verwaltung für die genaue Einhaltung des Contractes eine Caution für die Dauer der ganzen Pachtzeit im Betrage von 100,000 fl. leisten, welche in pupillarmäßig gesicherten Intabulationen auf Realitäten in dieser Stadt, im Gelde, in Staats- oder städtischen, (Triester) Obligationen, oder in anderen Effecten, wie es bei dem einstelligen Cautions-Depositum sub §. 8 festgesetzt wurde, bestehen können.

§. 10. Der Pächter wird in ganz gutem Zustande die der Stadt eigenthümlichen mit den Zahlen 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, bezeichneten 10 Fleischbänke von der städtischen Verwaltung übernehmen, und solche nach beendeter Pachtzeit im gleichen guten Zustande zurückstellen. Wenn jedoch die Gemeinde zu was immer für einer Zeit eine oder die andere der erwähnten Bänke veräußern sollte, wird dem Pächter im Verhältnis die Jahres- oder eigentlich die Monatszahlung darnach verringert; der jährliche Zins für jede einzelne Bank beträgt 250 fl.

§. 11. Dem Pächter werden von der städtischen Verwaltung innerhalb des Schlachthofes und gegen Inventar alle zur Schlachtung notwendigen Localitäten, die nöthigen Stallungen und Schuppen für die Pferde und für die Ochsen, die Hütten zur Trocknung der Häute, ein locale zur Aufstellung der Kessel, zur Bereitung und Reinigung der Kalbbaunen nebst einem Amtlocale übergeben.

Die vorbenannten Localitäten nebst dem Unrathsbekältniß, welche der Pächter auf eigene Kosten stets rein zu erhalten verbunden ist, müssen nach beendeter Pachtzeit auf Grundlage des Inventars im besten Zustande mit Berücksichtigung der natürlichen Abnutzung zurückgestellt werden.

§. 12. Statt der Schlachthofe, und für die laut vorangegangenen Paragraphen dem Pächter zu überlassenden Localitäten, wird er einen Gesamtbetrag von jährlichen 18,000 fl. mit 1,500 fl. zu Ende jedes Monats in die städtische Cassa abführen.

§. 13. Der Pächter wird während der Dauer des Pachtcs das ausschließliche Recht haben, rohes Rindfleisch in der Stadt und in den in dem erweiterten Polje-

Rayon sich befindlichen Territorialfractionen verkaufen zu lassen. In den übrigen Theilen des Triester Gebiets, worunter alle Karindörfer und der Wailer Barcola begiffen sind, kann das Rindfleisch entweder von der Stadt bezogen, oder es kann in denselben für den eigenen Bedarf geschlachtet werden, aber das dajelbst geschlachtete Fleisch darf nicht in der Stadt zum Verkaufe kommen.

Den Einwohnern des Triester Land-Gebiets, mit Einschluß jener im Polje Rayon sich befindlichen, steht es jedoch frei, wie bisher, nach eingeholter Mag. Rathsbewilligung Rinde zum eigenen Gebrauche zu schlachten.

§. 14. Die Fleischauschrottungsbanke müssen zur Bequemlichkeit des Publicums während der Stunden, welche zu den verschiedenen Jahreszeiten vom Magistrate werden bestimmt werden, offen bleiben, und verhältnismäßig mit so viel Rindfleisch versehen sein, als nach Befinden des Magistrates für die Bevölkerung, für die Garnison, für den Hofen etc. nöthig ist.

§. 15. Auf Ansuchen jeder für den hiesigen Verbrauch bestimmten Partie Schlachtochsen, werden diese im innern Schlachthofe von einer eigenen Magistrats-Commission unterzucht; alle jene zur Schlachtung zugelassenen, mit einer Stempelung bezeichnet, unterschieden jedoch von denen der zweiten Gattung, wozu letztere eine eigene Stempelung erhalten, und in die Stellungen eingeführt; alle übrigen von der Commission zur Schlachtung nicht zugelassenen Ochsen, dürfen in den Schlachthofstallungen nicht untergebracht, und müssen überdies sogleich über die Grenze des Triester Gebietes ausgeführt werden.

§. 16. Gleich nach vollzogener Schlachtung werden die Ochsen-Vierteltheile jedes mit wenigstens acht Stempeln versehen, deren Zahl auch auf Aufforderung der städtischen Behörde vermehrt werden kann.

Der Stempel in Oelfarbe wird

weiß für die Vordertheile,) der Ochsen 1. Gatt.,

roth für die Hintertheile,

schwarz für die Vordertheile,

gelb für die Hintertheile,

der Ochsen 2. Gattung sein.

§. 17. Der Pächter ist verpflichtet, sich den nun in Wirksamkeit stehenden Div. Vorschriften, welche in dem betreffenden Reglement von 15. Februar 1844 J. 1409 enthalten sind, zu fügen, kraft welchen für jeden zur Schlachtung zugetriebenen Ochsen die Day von 7 fl. zu zahlen ist.

§. 18. Der Pächter wird verpflichtet sein, den jüdischen Schlachtern die benötigten Ochsen unter denselben, welche für den Verbrauch des Tages bestimmt sind, beizustellen, damit die Schlächter die Wahl der für die jüdische Gemeinde erforderlichen vornehmen können.

§. 19. Alle Zufälligkeiten und Gefahren des Pachtcs treffen den Pächter, welcher das benötigte Rindfleisch aus keiner wie immer gearteten Ursache oder Vorwande mangeln lassen darf; für diesen Fall steht der städtischen Verwaltung das Recht zu, sich sogleich die Caution zuzueignen, und auf Gefahr und Kosten des Pächters das benötigte Rindfleisch auf was immer für eine beliebige Weise ohne vorausgegangener Einwilligung, oder sonstige gerichtliche und außergerichtliche Aufforderungen herbeizuschaffen.

Der städtischen Behörde steht ferner das Recht zu, den Pächter nach Maßgabe der vorerwähnten Bedingungen zur Vornahme der nöthig erachteten Maßregeln anzuordnen, und für den Fall, er der gehaltenen Aufforderung binnen acht Tagen nicht Folge leisten würde, ihn der Pachtung für verlustig zu erklären, und auf dessen Gefahr und Unkosten für die ganze noch übrige Pachtzeit entweder mittelst neuerlicher Versteigerung oder im Wege des Privatverkaufes, und ohne daß der Pächter gegen die erlassenen gerichtlichen und von der Municipalbehörde in Wirksamkeit gesetzten Maßregeln Einwendungen machen könnte, das Nöthige vorzunehmen.

Ein gleiches Recht wird der Municipalbehörde auch für den Fall einer Uebertretung des §. 7 von Seite des Pächters zustehen.

§. 20. Bloß in dem Falle einer allgemeinen Rinderpest in den Provinzen Krain, Kärnten, Steiermark, Croatien, in der Bosnawina, Slavonien und Ungarn wird der Pächter ermächtigt sein, mit der städtischen Behörde um eine billige und angemessene Zubefferung der Preise übereinzukommen.

Aus dieser Ursache wird er jedoch die Herbeischaffung des Rindfleisches nicht aufschieben oder unterlassen dürfen, und für den Fall, als ihm die angebotene Preisentschädigung nicht anständig sein sollte, so wird ihm kein anderer Reclamationsweg, als jener an den Gemeinderath, vorbehalten.

§. 21. Außer dem im §. 19 vorerwähnten Fällen kann der Pächter, wenn er wegen durch seine Veranlassung, unbefugter Weise verurtheilter ungebührlicher Preisverhöhung nach vorangegangener dreimaliger Verstrafung sich die gleiche Uebertretung nochmals sollte zu Schulden kommen lassen, des Pachtcs verlustig erklärt werden.

§. 22. Der Pächter ist verpflichtet, jene Zahl von Ausschrottern in jeder einzelnen Fleischbank zu halten, welche der Magistrat für den schnellen und ordentlichen Dienst für nöthig erachtet; außerdem ist er verpflichtet, nachstehenden Lohn zu verabfolgen:

Dem Hauptauschrotter

Einen Gulden zwanzig Kreuzer für je 100 Pfund Fleisch, sowohl von den Vorder- als von den Hintertheilen;

Bergütung von 3% auf den Gewichtsabgang des Fleisches;

Für den Ausschrotter der Zuwage

Zehn Kreuzer für jeden Kopf und vier Füße, Bergütung von 4% auf den Gewichtsabgang der Zuwage;

sowohl diesem als jenem wird er den unentgeltlichen Gebrauch der zehn städtischen Bänke gestatten; in Hinsicht der andern Bänke wird er aber vom Hauptfleischauschrotter und von dem Ausschrotter der Zuwage keine Zinsvergütung außer für jenen Betrag des 250 fl. jährlich übersteigenden Pachtmies sich bedingen können.

Es versteht sich übrigens von selbst, daß die Hilfsauschrotter auf Kosten des Hauptauschrotters bleiben.

§. 23. Die Uebertretungen der gegenwärtigen Pachtbedingungen durch unmittelbare Schuld des Pächters werden mit Strafbeträgen von 25 bis 100 fl., welche im Wiederholungsfalle verdoppelt werden, belegt; der Pächter ist überdies für die Einbringung der den Ausschrotttern auferlegten Geldbußen verantwortlich.

§. 24. Der Pächter wird verbunden sein, alle gegenwärtigen und künftigen zu erlassenden Sanitäts- und Polizeivorschriften sowohl selbst zu beobachten als wie auch von seinen Untergebenen beobachten zu lassen, und wird sich summt diesen in der sub B beigefügten Fleischverkaufsvorschrift enthaltenen Verpflichtungen bei Vermeidung der sonst in derselben angedrohten Strafen unterwerfen.

§. 25. Das Verfahren bei Anwendung von Strafbeträgen und beziehungsweise von Arresten im Falle einer Uebertretung der Fleischverkaufsvorschriften und gegen die Vorschriften der Localpolizei, steht dem Magistrat zu, die Berufung dagegen geht an den Verwaltungs-Ausschuß. Streitigkeiten zwischen der verpachtenden Behörde und dem Pächter von civilrechtlicher Beschaffenheit werden der Entscheidung der in Triest residirenden Justizbehörden vorbehalten.

§. 26. Der 25. Tag des Monats Juli von 10 bis 12 Uhr Vormittags ist zur Uebergabe der versiegelten Pacht-Offerte an eine eigene bestellte Municipal-Commission in dem Saale des städtischen Gebäudes ober der Loggia, bestimmt; nach 12 Uhr werden keine ferneren Angebote mehr angenommen, und die bereits übergebenen öffentlich entziffelt, in Gegenwart der Offerenten protokolliert, und sodann mittelt der Commission dem Gemeinderathe übermittelt, welchem die Wahl und Bezeichnung, wozu letztere längstens binnen 15 Tagen erfolgen wird, vorbehalten bleibt, um sodann mit der städtischen Verwaltung den förmlichen Contract auf Grundlage der gegenwärtigen Rundmachung und der Beilagen abzuschließen.

Allen andern Offerenten wird sogleich das Cautionsdepositum zurückgestellt werden,

§. 27. Jeder Offerte muß ein gedrucktes Exemplar der gegenwärtigen Kundmachung und der Beschrift, den Fleischverkauf betreffend, eigenhändig vom Offerenten unterzeichnet, beigezeichnet werden; zu diesem Behufe können bei allen k. k. Landesstellen, Statthaltereien und den übrigen politischen Behörden der im §. 8 erwähnten Städte von Jedermann derlei Exemplare bezogen werden.

§. 28. Alle Auslagen für den Ankauf der Contractstempel, für die Tabular-Operationen zum Behufe der Caution, die Einsprechungsgebühren und andere, werden vom Offerenten bestritten.

Im Falle ein Zweifel über die Auslegung der gegenwärtigen Kundmachung und der beigezeichneten Fleischverkaufsvorschrift entstehen sollte, hat der italienische Text als Norm zu dienen.

Vom Stadt-Magistrat. Triest, den 12. Juni 1853.

Der Bürgermeister

M. Tommasini.

Beilage A.

Formulare des Angebotes.

Der Unterzeichnete auf Grundlage der magistratischen Kundmachung Triest 12. Juni d. J. 3. 2860 übernimmt die Versorgung und die Ausschrottung des frischen Rindfleisches in der Stadt Triest für die Dauer von drei Jahren, vom 1. November 1853 angefangen zu folgenden Preisen:

- a) Die Hintertheile ohne Zuwage zu Kreuzer pr. Pfund.
- b) Die Lendenbraten zu Kreuzer pr. Pfund.
- c) Die Zungen (ohne Unterzungen und ohne Schlünde) zu Kr. pr. Pfd.
- d) Die Vordertheile ohne Zuwage, wie auch die Fleischbröckchen und die Kalbaunen zu Kreuzer pr. Pfund.
- e) Die Köpfe und die Füße zu Kreuzer pr. Pfund,

und verpflichtet sich nebstbei zur gewissen Beobachtung aller in der von ihm unterzeichneten Kundmachung und in der gleichfalls unterzeichneten und beigezeichneten Verkaufs-vorschrift enthaltenen Bedingungen und Anordnungen.

den

1853.
(Unterschrift und Wohnort des Offerenten.)

Von Außen.

„An die städtische Commission für den Nachschub des Rindfleischbedarfes.“

Offerte zur Annahme des Pachtens der Rindfleisch-Lieferung für Triest mit beigezeichneter Caution von bestehend in gedrucktem Exemplare der Kundmachung 3. 2860 und der Fleischverkaufsvorschrift vom Offerenten gefertigt.

Beilage B.

Verkaufsvorschrift.

§. 1. Außer dem Schlachthofe dürfen die Ochsen nicht geschlachtet, und das Fleisch ohne vorangegangener sanitätsämlicher Beschau von Seite der Schlachthaus-Commissäre im städtischen Schlachthofe und ohne daß es zum Beweise der Zulässigkeit zum Consumo mit dem betreffenden Sanitäts-Stempel versehen ist, zu Markte nicht gebracht werden; die Uebertreter werden im Sinne des §. 153 des II. Theils des Strafgesetzbuches behandelt und bestraft werden.

§. 2. Die Vorschriften, welche die Einfuhr der Schlachthofen zum Gegenstande haben, sind in dem städtischen Dazuglement vom 15. Februar 1844 3. 1409 und für deren Schlachtung in der Dienstvorschrift vom 17. Dezember 1836 3. 13.708 enthalten. Es werden jedoch auch jene ferneren Anordnungen, welche die Behörde vorzuschreiben fände, und namentlich in Betreff des Vorgehens bei der Schlachtung beobachtet werden müssen.

§. 3. Der Transport des Fleisches vom Schlachthofe zu den Bänken muß entweder früh Morgens oder Abends und in ganz jugendlichen von Pferden gezogenen, von reinlich gekleideten Knechten begleiteten Wägen stattfinden.

Die Uebertreter werden angehalten, und mit einer Strafe von 2 fl., welche in Wiederholungsfällen verdoppelt und verdreifacht wird, belegt.

§. 4. Der Verkauf des Rindfleisches während der Monate November, Dezember, Januar und Februar darf bei Verlust der Waare bloß von jenen Ochsen stattfinden, welche 48 Stunden früher geschlachtet wurden.

§. 5. Der Verkauf des abgestandenen Fleisches ist strengstens verboten; die Uebertretung dieser Vorschrift wird außer der Beschlagnahme des Fleisches mit einer Geldbuße von 5 bis 10 fl., welche in Wiederholungsfällen verdoppelt und verdreifacht wird, geahndet.

§. 6. In den Fleischbänken, in den diesen nahe gelegenen Orten und in was immer für einem Stadtheile ist die Aufbewahrung der Häute, Gedärme, Klauen, Hörner oder Knochen untersagt, da zu diesem Zwecke besondere von der Stadt ernannte, taugliche und vom Magistrat zu genehmigende Orte zur Aufbewahrung gewählt werden müssen.

Die Uebertreter unterliegen nebst dem Verluste der Waare einer im Wiederholungs-fälle zu verdoppelnden Strafe von 2 bis 10 fl.

§. 7. Der Verkauf von Rindfleisch außer den mit Genehmigung des Magistrats

bestimmten Fleischbänken ist verboten. Die erste Uebertretung hat den Verlust der Waare zur Folge, eine fernere Uebertretung wird nebstbei mit einer Strafe von 5 bis 15 fl. geahndet.

§. 8. Die Fleischbänke sammt Zugehör und Geräthschaften müssen bei Vermeidung einer Strafe von 2 bis 10 fl. täglich gewaschen und gereinigt werden.

§. 9. Der Käufer hat das Recht, von dem in der Bank ausgebotenen Fleische den ihm zusagenden Fleischschnitt zu wählen und anzudeuten, und der Verkäufer darf ihm solchen unter keinem Vorwande vorenthalten. Auch darf der Verkäufer in keinem Falle irgend ein Stück Rindfleisch verborgen halten. Der Uebertreter dieser Vorschrift wird bei jedesmaliger Uebertretung die Strafe von 5 fl. zu zahlen haben.

Gleicher Strafe nebst dem Verluste der Waare unterliegt derjenige Fleischschrotter, der sich begeben ließe, dem Käufer mehr als den vierten Theil am Knochen auf die verlangte und gekaufte Fleischquantität zu geben.

§. 10. Die Käufer müssen höflich und nach der Reihe bedient werden. Jede Beschimpfung oder beleidigende Aeußerung, die sich das Fleischbankpersonal gegen den Käufer oder sonst Jemand erlauben würde, wird, für den Fall, als die Uebertretung nicht nach dem II. Theile des Strafgesetzbuches behandelt und bestraft werden könnte, doch von dem Markt-Commissäre sogleich streng geahndet. In wichtigeren Fällen und nach Umständen kann die Arretirung und Vorführung des Beschuldigten vor den Magistrat zu dessen Bestrafung mit einer Buße von 2 bis 10 fl. oder mit angemessenem Arreste verfügt werden.

§. 11. Am Eingange und an der Außenseite jeder Fleischbank muß ein Tafelchen von der Farbe des Stempels, der darin zu verkaufenden Fleisch-Gattung ausgehängt und darauf mit deutlichen Buchstaben eben die Gattung und der Preis des Fleisches ausgedrückt werden.

Die Außerachtlassung dieser Vorschrift wird mit einer in Wiederholungs-fällen zu verdoppelnden und zu verdreifachenden Strafe von 1 bis 5 fl. geahndet.

§. 12. Die Ausschrotter, welche das Fleisch um einen höheren als den vorgeschriebenen Preis verkaufen, werden einer Geldstrafe von 5 bis 25 fl., im Wiederholungs-fälle der zeitlichen Suspension, und bei einem dritten Falle der gänzlichen Unter-sagung des Gewerbsbetriebes unterworfen.

Uebervortheilungen am Gewichte werden unverzüglich der competenten Strafbehörde zur strengen Ahndung angezeigt.

§. 13. Da durch die Nachkundmachung vom 12. Juni d. J. 3. 2860 dem Pächter die Verbindlichkeit, die Vordertheile, die Hintertheile und die Zuwage in abgesonderten Bänken zu verkaufen auferlegt ist, so werden für den Fall, als in einer Fleischbank eine oder mehrere nicht dahin gehörige Fleischqualitäten vorgefunden werden sollten, diese confiscirt, und der Uebertreter nebstbei mit einer im Wiederholungs-fälle zu verdoppelnden Strafe von 5 bis 20 fl. belegt.

§. 14. Auf jedesmaliges Verlangen der städtischen Commissäre liegt es jedem Fleischschrotter ob, sich der Beschau und Verificirung des Stempels, der Gewichte und der Waage zu unterziehen.

§. 15. Die Fleischschrotungs-bänke können mit Genehmigung des Magistrats in dieser Stadt auf jedem Plage und in jeder Gasse, mit Ausnahme der folgenden eröffnet werden:

- a) vie di Cavana e di San Sebastiano in tutta la loro estensione,
- b) piazza e via del pozzo al mare,
- c) piazza e via dello squero vecchio,
- d) piazza della pescheria,
- e) piazza grande di San Pietro,
- f) via del Corso dalla piazza di San Pietro sino alla piazza delle legna compresa la piazza della Borsa,
- g) via di San Antonio nuovo e piazza Gadolla,
- h) via nuova in tutto il tratto dalla piazza Gadolla fino alla piazza della legna, nonché sotto le case esistenti nelle vie laterali di San Lazzaro e di S. Giovanni, formanti di ambo le parti angolo verso la contrada nuova,
- i) via alla caserma,
- k) le vie fiancheggianti il canal grande e la chiesa parrocchiale di San Antonio nuovo,
- l) piazzetta San Giovanni fino al ponte Chiozza,
- m) le vie del ponte rosso e della Dogana nuova,
- n) via della Loggia,
- o) quella della Mula vecchia conducente alla chiesa parrocchiale di Santa Maria Maggiore,
- p) piazza e via del Teatro grande,
- q) via dell' orologio ovvero Mandracchio, del Casino di Sanità, del Lazzeretto vecchio, della nuova Sanità fino alla piazza Giuseppina detta Grumola,
- r) tutta la sponda del mare dal canal grande fino a Andrea.

§. 16. Alle in dieser Fleischverkaufsvorschrift erwähnten Confiscirungen und Strafbeträge werden an das hiesige Hauptarmenbureau abgeführt.

§. 17. Eigens aufgestellte Commissäre werden die gewissenhafte Beobachtung der gegenwärtigen Vorschrift überwachen, und demnach die geeigneten Weisungen ertheilen.

Bd. 444. (210—dav.)

(3—2)

Oglas.

Dne 8. kolovoza t. g. u 9 satih u jutro prodavat će se u mjestu illoče jedan seriali zemlje sessionalske s jednim jutrom orače zemlje, sobstvenost Gjuke Marinovića žitelja illočkog, u 900 for. sr. procienito, putem javne dražbe po drugiput, s tim naropitim dodatkom, da će se, ako se ne bude moglo prodati za vrijeme procienbe, dosudit onomu, koi najviše ponudi, i izpod procienbe.

U Tovarniku dne 8. sèrpnja 1853.

C. k. kotarski sud tovarnički.

Aleksander Fradl,

pristav.

OGLASNIK.

(122—Dp.)

(1—1)

U knjižari Franje Župana izišao je na svjetlo:

NĚMAČKO - HRVATSKI RĚČNIK

od

Bogoslava Šuloka.

I. svezak (od 10 arkah.)

Gg. ovd:šnji predplatitelji, koji žele ovo dělo na svezke primiti, neka izvole po I. svezak uz pokaz predplatnice u podpisanu knjižaru poslati;

• izvanjski predplatitelji neka izvole svojemu naslovu priklupiti 10 kr. sr. poštarine i (veće sigurnosti radi) 6 kr. sr. preporuĉbine (dakle svega 16 kr. sr.) i to s listovnom poštom franco poslati.

Predplata na 4 svezka ili od 40 arkah čini 4 for. sr.

Knjižara

Franjo Župana.

(119—Dp.)

(1—1)

Hausverkauf.

Das in Samobor, an der Hauptstrasse gelene Mavradić'sche Haus Nr. 90, stockhoch gebaut, mit Hofgrund und Brunnen versehen, sammt anstossendem Garten, ist aus freier Hand zu verkaufen. Kauf-lustige wollen sich an die Eigenthümerin, Frau Ursula Mavradić in Samobor wenden.

(115—Dp.)

(3—3)

Papira za pisanje svake vrsti i velikoće za c. k. i občinske urede, kao i obću porabu, zatim svih ostalih pisanih predmeta dobije se jeftino u trgovini A. Jakića na tergu Jelčić-bana.

(114—Dp.) 11. 15. 18. 22.

(3—3)

Oglas dražbe.

Dne 25. i sljedećih danaht, m. prodavat će se sve n:produljene stvari od zlata i srebra i ostalih dragocienosti, koje bialu kod podpisanog zavoda založene.

Dražba ova děrĉat će se javno prie i poslie

podne u običnom saću u stanu štedionice, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

U Zagrebu dne 1. sèrpnja 1853.

Pěrva hěrvatska štedionica.

(118—Dp.)

(12—4)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von dem Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

(117—Dp.) 14 18

(3—3)

Gras-Verkauf.

An mehreren gerichtlich sequestrirten zu Se-svete und Kraljevec, unweit Agram, an der slavonischen Poststrasse gelegenen Wiesen wird das Gras zum Heueinsammeln geeignet, in facie loci mittelst öffentlicher Licitation verkauft. Jene, welche solches zu kaufen wünschen, wollen am 18. Juli, d. i. zukünftigen Montag in Allerheiligen, — am 19. Juli aber, d. i. am Dienstag und folgenden Tagen l. J. in Kraljevec Früh erscheinen, wo sie das betreffende Gras besichtigen und gegen bare Bezahlung kaufen, und auch die übrigen Bedingnisse einsehen werden können.

Agram den 11. Juli 1853.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novin ove islave
svaki dan izlaze
u svakom
na čitavom — listu.
Polugodišnja pre-
dpla je sa domaćim
u novinarici 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se
svaki dan poslati
pohijati, 6 for. sr.

Za službene
opredjeljena su
svetstina: 4 kr. sr.
od linije za prvoput;
a zatim za svakiput
3 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
blanke platine do 16
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

9190. 1853.

Kazneni zakonik u hrvatsko-njemačkom izdanju na osmini s latinskim i cirilskim pismenim dobiva se na predaju u pisarni ove c. k. ban. vlade za ustanovljenu cieniu od 1 fr. 36 kr. Što se za obće znanje obnaroduje.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu dne 10. srpnja 1853.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— (Najnovije.) Predlozi kabineta londonskog i pariškog prispjeli su do znanja cara ruskoga, i učinio se na ruski kabinet povoljan utisak; na temelju istih primljeno je posredovanje Austrije; — Porta će rusku notu potpisati a Rusia će porti protunotu izdati.

Čim se je doznalo u Carigradu za posljednje kneževinah, uputilo se je polag „Timesa“ više zastupnikah od europskih silah k sultanu. da nepozove flote u Dardanelle; sultan je na to pristao i ograničio se na jednostavni protest.

U Zemunu 10. srpnja. Visoko popečiteljstvo za trgovinu naredilo je da se za ciele vojenu granicu jedna trgovačka komora zavede, i da ista u našoj varoši bude. Ovdašnji magistrat dobio je već nalog, da iznadje zgodnu kuću, u kojoj bi se zgodno komora smjestiti mogla, i da izvidi, na koi bi se način troškovi, koji cedu na godinu od prilike 1,000 for. srebra iznositi, najlakše podmirivati mogli. Ovim aktom daje nam visoko popečiteljstvo novi znak svedočanstva, da mu blagostanje trgovine zaista na srcu leži, i mi sad nemožemo onaj čas da dočekamo, u koi će naša komora djelovati započeti. jerbo smo uvjereni, da će predrečeno popečiteljstvo, razumjevši kroz nju nedostatke, koji se u trgovini u granici događaju, takove, kao svuda najkratjim putem popuniti znati. Obće je poznato da Zemun ima takov položaj, kakov se za trgovinu samo želiti može; trgovina se u Zemunu skoro od svake struke vodi; komora će dakle moći onakove predloge učiniti, koji će obćoj trgovini od polze biti. Zato je želiti, da se članovi svog zvanja userdno prime, i da ostavljajući sebičnost na stranu, svagda obću korist u vidu zadržže. (S. D.)

Austria.

Iz Beča. Berzovjav javlja iz Bërna od 13. o. m., da je tog dana njeg. veličanstvo u 6 sati iz jutra držalo manever nad vojskom, a po tom pregledalo vojnička zdanja, državno namiestništvo, okružno satništvo, zemaljsku glavnu pienzeznicu, zem. financ. ravnateljstvo, višje zem. sudište, glavnu prokuraturu, zem. sudište i državno odvjetništvo, razvidilo sve poslove i dalo si predstaviti činovničko osoblje. Zatim je dostojalo uputiti se u obću bolnicu, razmotriti kazneni zavod na Spitalbergu, i vrativ se u zemaljsku kuću čielilo je nekoliko audijencijah.

Poslie obieda posietilo je njeg. veličanstvo tvornicu sukna g. Bušega, gdje ga je posvuda mnogobrojno žiteljstvo s najvećim oduševljenjem pozdravljalo.

Dne 14. srpnja u 4 sata iz jutra odputovalo je njeg. veličanstvo u Prosnitz.

— Iz Holomuca javlja berzovjav od 14., da je njeg. velič., otišao u 4 sata u jutro iz Bërna, pregledalo u Višavi okružno satništvo a u Prosnicu odgojiteljni c. k. vojni zavod, te je više eskadronah viježbalo. Na cielom putu od Bërna

do Prosnica pratili su cara zemaljski konjanici s barjacima; na mnogim miestima podignuti su na berzo slavoloci; narod u bezbrojnom mnoztvu posvuda je cara najsrdacnije i najživahnije pozdravljalo.

U Holomucu je njeg. veličanstvo takodjer najsvetčanie dočekano i u kneževsko-nadbiskupskoj palači, gdje je odsiesti dostojalo, po knezu nadbiskupu i svim građanskim i vojnim oblastim primljeno. Njeg. velič. pregledalo je zatim okružnu vladu, zem. sud, financialno upraviteljstvo i ovdašnju kadetsku satnicu, gdje je duže vremena boravilo.

U 6½ sati bioš carski obied, pri kom je 66 osobah bilo; u večer bilo je razsvjetljenje grada, svetčano predstavljenje u kazalištu i bakljada.

— Porta je izdala takodjer okružnicu na svoje izvanjske zastupnike glade posiednutja podunavskih kneževinah; iz okružnice proizlazi, da sultan nije sklon zadovoljiti zahtjevima ruskim.

— Jučer je ovamo stigao iz Carigrada Mehmed Saftaluke kao kurir i donio depeše i danas već s depešama opet otišao natrag. Uz ostala pisma donio je i okružnicu porte.

— Sultan poslao je dva višja častnika u Pariz i London s vlastoručnim pismima, a kojima cara i kraljici zahvaljuje na ukazanoj mu podpori.

— Omerpaša je 9. o. m. jezgru svoje vojske usredotočio kod Nikopolja i Ruščuka. S one strane obale kod Gjurgjeva stoji 8000 memakah Rusah.

— Po pismima iz Oršave od 9. dao je Omerpaša ono miesto na sèrbsko-vlaškoj granici, gdje Timok ulazi u Dunav, utvrditi, a duž ciele obale dunavske tla do Vidina razredio je straže, koje će prieti, da Rusi nepredju preko. U ostalom turci takodjer nisu pravili nikakvih priprava za prelaz. Kao što se vidi, turci neracunaju na Vidin.

— Iz Kërfa javlja se, da su begunci tamo počinili zločinstvo. Dvojica njih ubiše jednog Engleza; policia ih odmah uhvati i sudu preda; govori se, da će obleseni biti.

— Bečka „Presse“ doznaje, da se u logoru Omerpašinem sada nalazi Karimpasha kao diplomatički savjetnik. Pošto Rusia sad ište, da francuzko-englezka flota ima sa sadanjih svojih položajah otići prie, nego se nastave dogovaranja o odobranju posredovanja, to je s druge strane porta aviet stavila, da Omerpaša prekorači prie Dunav i u Vlašku udje. Zatim da se u ovom kajžestvu provuče demarkacionalna linija, za da se svako slučajno sraženje ruske i turske vojske preprieči i Bukurešt bez tudje posade ostavi. Pristane li Rusia na ovaj predlog, to će turska vojska do skora unići u Vlašku, a isto se tako onda očekivati može, da će englezko-francuzka flota sadanji svoj položaj kod ulaza u Dardanelle ostaviti. Oba ova čina mogli bi se tada baš i u ovom slučaju, ako Omerpaša s 40,000 momakah udje, smatrati za znamenje mira.

— Raznieto se je, i „Indep. belge“ od 9. navodi, da je c. k. internecius kod vis. porte, baron Bruck, time u Carigradu započeo, da je od Turske zaiskao 5 millionah piastrah naknade i predaju Kleka i Sutorine. „Oesterr. Corresp.“ označuje glas taj i viest tu netemeljitom tim više, što će svaki, koi pozna postupanje c. k. vlade, uvjeriti se, da Austria neobičajno izabrali vrijeme, u kom se koja država u sili nalazi, da zahtieva svoje proizvede i da težki tudji položaj na svoju korist upotrebi.

Srbija.

Iz Beograda 6. srpnja. Jučer je vidio umro g. Tumanški, carsko-ruski general konzul u Sèrbii. Pogreb mu je danas u podne bio. Još nitko tako sjajno u Beogradu pogreben nije, kao pomenuti pokojnik. Osim sèrbskih činovnikah: viših i nižih, koji su ga u punom mundiru pratili, stranjskih gg. konzulah, bio je na pogrebu i g. general zemunski Šokčević sa višje od gg. austrijskih oficirah. — Glavni upravitelji osnovenih u Sèrbii školah javili su, kako je od potrebe, da se napišu knjižice, koje pošlje da se na poklon daju dobroj dietci iz osnovenih školah. Popečiteljstvo prosviete preporučuje školskoj komisii, da se postara knjižicu ove nove napisati.

Sad se već pouzdano govori, da će gosp. Muhin ili ma koi drugi naimenovati se imajući skoro ovamo doći. G. Popov na zadovoljstvo svog cara izvršuje točno povjerenje mu zvanje. (S. D.)

Moldavija i Vlaška.

— Moldavska vlada imenovala je 18 zemaljskih zastupnikah, koji će izvršivati zapoviedi ruskih zapovjednikah a tri zastupnika poslala je u glavni stan Kišenev, da nadzapovjednika doprate u Jaš.

— Iz Carigrada javlja se, da je otomanska porta svim trgovačkim ladjama, koje dolaze s cernoga mora, kroz noć Bosfor zatvorila, i ujedno o toj naredbi sve inostrane zastupnike izviestila. Čini se, da je naredba ova izdana iz straha pred kakovom varkom.

— Privatna pisma iz kneževinah donose, da Omerpaša dunavsku obalu na veliko stavlja u obrano stanje. Posebni kurir iz Carigrada 30. lipnja došavši donio je k tome potrebite naloge u Šumlu. — „Bukurester Zig.“ do skora će opet izlaziti, no morat će se podvèrti uvjetima, koji obstoje u Rusii za izdavanje periodičkih časopisah. Zabrana ovog lista sliedovala je na zapovied kneza Gorčakova s toga, što je isti donio nieki članak o ulazu Rusah na korist Turske. — Za zapoviednika u Varni postavljen je Mustafa-paša.

U Silistriu došao je nieki pruski miernički oficir, koi stoji u službi turskoj; njega je serskeriat carigradski poslao, da rukovodi utvrdjenje dunavske linije, što je Omerpaši naloženo. Silistra je sigurni položaj kod Dunava, nu njezine tvrdje su godine 1829 razorene, a od onda nikad popravljene.

Ruska vojska, koja je pèrvih danah mieseca srpnja ušla u Jaš, krenula je 5. srpnja dalje u zemlju, te su njezine kolone stranom prema jugu stranom prema sieveru krenule. Vojska se ukončuje samo u većim miestima. Preko riekah plivali su kozaci sa svojim konjima s obih stranah mostovah, preko kojih je samo piešačka vojska marširala. — Prie nego li se je Prut prekoračio, pročitan je vojsci dnevna zapovied, u kojoj se veli, da su ove operacie za obranu viere poduzete, i da će rat, ako do njega došlo bude, sveti biti. — 4. srpnja bioš u stolnoj cèrkvi u Odosi svetčani „Tebe boga hvalimo“ u zahvalu, što njeg. velič. car brani pravoslavje.

Medju vojskom u Moldavii usavšom nalazi se takodjer 13. lovački bataillon i sappeurski bataillon, kojem je godine 1828 podieljen barjak svetog Gjorgja s nadpisom: Za odlikovanje kod obsiednutja i zauzetja tvrdjavah Varne i Anapu. — S vojskom je došlo mnoztvo ruskih miernikah, koji će nadzirat drumove i mostove.

General Dannenberg stanuje u Jašu, u kući g. Katazuzera; njegov štab broji 12 generalah i dvaputa toloko štabskih oficirah, koji su u najboljim kućama po stanu. Gradska i zemaljska poglavarstva dočekala su generala kod njegova dolazka. — Na dan narodjenja njeg velič. cara ruskog (7. sèrpnja) bioše u Jašu, u cèrkvi sv. Spiridiona, svetčani „te Deum,“ kod koga su svi ruski generali i oficiri, gospodar, svi boljari i mnoštvo naroda prisustvovali.

Dne 7. o. m. prešla je carsko-ruska vojska kod Foškana moldavsku granicu i u Vlašku ušla. Do 28. i. m. izvest će se sasvim posiednutje podunavskih kneževinah.

Iz Jaša, 8. sèrpnja. Iza svèršenog jučer Tedeuma, kome je i gospodar moldavski sa svojim ministrima prisustvovao, primio je knez Gorčakov vizite inostranih konzulatah, moldavskih ministrah i uglednih boljarah. — Danas u podne stiglo je ovamo rusko topništvo sa 72 teška topa. Dosada je već kod Leove i Skulenja prešlo 40,000 vojske ruske preko Pruta. Govori se, da će se ruska vojska usredotočiti kod Tekuša. — „Gazetta de Moldavia“ doniela je danas manifest cara.

U Bukureštu naručeno je već za rusku vojsku 148,000 okah (368,000 funtih) kruha i 48,000 suhara (Zwieback). — Ovdašnji francezki konzul otišao je u Sibinj da li konačno ili samo zato, da bërzojavom opremi depeše na svoju vladu, nezna se,

Rusla.

— Lloydov kališki dopisatelj piše pod 12. o. m.: Kad bi ja u današnjem mom pismu hotio označiti vladajuće u kraljevini Poljskoj razpoloženje, to bi morao kazati, da je ufanje u mir, odkada je izišla nova okružna nota od 2. sèrpnja, opet se jako zamutilo. Za odlazak ruske vojske iz kneževinah nije već sada dosta jamstvo portino, po kom bi ova uzdržala stare s Rusiom sklopljene pogodbe, nego moraju obe pomorske sile svoju flotu iz sadanjen položaja opozvati, a uviet ovaj, kao što se čini, neće se tako skoro izpuniti, pa dok to nebude, neće se ni kneževine oprostiti ruske okupacije. Jasno je dakle, da pomnožanje uvietah samo veće zamëršenosti pripravlja, kojih konac nemože se predvidjeti.

Generallieutenanti Schilder i Panjutin, chef drugog piešackog sbora, još se nevratiše u Varšavu i povod sadanjen njihovog bavljenja nije poznat. — Prispievša izviestja javljaju, da je u cijeloj Rusii i Poljskoj dan narodjenja cara najslavnije proveden; ista svetčanost nosila je značaj nieke ovacije prema Turskoj. Posred takovih okolnostih nije moguće, da car od svoga ugovorno obstojećeg religioznog pokroviteljstva nad pravoslavnim kèrstjanima u Turskoj iole popusti, bez da neumalji ugled svoj.

U drugom pismu s ruske granice od 10. o. m. donosi bečki „Lloyd“ najnoviju jašku i južno-rusku poštu i s njome viesti odatle od 8. o. m., u kojima se potanko opisuje, kako je ruska vojska ušla u podunavske kneževine. Kao što pouzdani datki sviedoče, neće ruska osvajačelna vojska iznositi preko 65,000 momakah.

Da se je kod posiednutja uzela skèrb i za rimske stanove, nije tolika znamenitost, budući se kod takovih ekspediciah za svaki slučaj providiti mora.

Glasa se, da će knez Paskiević doći u glavni stan pèrvog vojnog sbora, nu vèrhovno zapoviedništvo da je pridèržano velikom knezu Konstantinu. I s turske strane čine se spremanja neumornom revnostju.

— Poznanjske novine pišu, da se u bližnjem kraljestvu Poljskom sve u gibanju nalazi; na svim cestama i drumovima naći je vojske, koja prema jugu maršira, a još više pèrtljage i hrane, po čemu je moći suditi, da se vojska neće tako skoro vratiti u siever. Ruska vojska razduje se, jer misli, da je rat neizbježiv, a o pobiedi ni nedvoji.

Iz Varšave od 4. sèrpnja javlja isti list, da je množina oficirah, što su nedavno dobili urlaub, natrag k vojsci pozvano. — Izmedj različnih vojnih sborovah i njihovih zapoviednikah

neprestano opremaju se tajne depeše. — Jučer dobio je nieki tèrgovački kalfa pismo od svog brata, koi je oficir kod nieke ruske regimente u Jašu, i u kom se piše, da će ruska vojska u kneževinama i preko zime ostati, pa s toga da su oženjeni vojnici svoju obitel onamo pozvali itd. Primitelj lista pokazivao je i čitao isti niekim znancima, a za niekoľiko satih dodje policia, i oduzme mu pismo. Na dolazeće i odlazeće listove u obće strogo se pazi.

Francezka.

Iz Pariza 14. sèrpnja. Kabinet ovdašnji razposlao je okružnicu kao odgovor na Nesserodovu notu posljednju; u okružnici pozivlje se na umierenost Francezke i izjavlja, da će Rusia naći sredstva, da svoje zahtieve s pravima sultana u savez stavi, za da se ova toli mnogobrojnim interesima zlokobna kriza zaključi.

Govori se, da je vlada ušla u trag daleko razgranjenom tajnom društvu, od kojega su i proizašli čini kod St. Clouda, Hippodroma i opere Comique, i koje se je po načinu carbenarizma ustrojilo. Vèrhu toga vlada obćenito sažaljenje. — Rente 3% 7735.

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobèuje, da se kapital od 226 for. 20 kr. srebra na pupillarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1853.

Ivan Wibrat.

SLUŽBENI LIST.

Br. 8664. (47—Fin.)

(3—2)

Kundmachung.

Am 1. August 1853 um 4 Uhr Nachmittags werden einige zu dem am Hofe des Finanzgebäudes Nr. 61. in der Nonnengasse in Agram befindlichen Brunnen gehörigen entbehrlichen Bestandtheile als: ein grosses Triebbad nebst Zugehör, zwei eichene Wassertröge, zwei Wassereimer sammt einer bei 30 Klafter langen mehrere Zentner schweren eisernen Kette, letztere nach dem Gewichte, dann die steinerne Brunnen-Einfassung gegen baare Bezahlung und auf Kostendes Erstehers zu bewerkstelligte Hinwegbringung dieser Gegenstände an den Meistbiethenden licitando hintangegeben werden.

Kauflustige werden eingeladen zu dieser Licitation am bestimmten Tage zu der bestimmten Stunde beim hiesigen Oeconomate zu erscheinen.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram den 5. Juli 1853.

Br. 2125. (213—Lzv.)

(3—1)

Poziv.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti za g. 1853 podvèrženi i pri novacenu nadostavnom poduzetom stranom odsutni bivši stranom uskočivši, koji se još do danas niti osobno prijavili niti miesto bavljenja svog naznačili nisu, ovime se od strane c. k. podžupanije ove pozivaju, da se najdulje za mjesec danah ili osobno ovamo postavie ili miesto sadanjen bavljenja svog kroz doticnu c. k. oblast pismeno naznače, jer u protivnom slučaju podpasti će kazni §. 35. vis. ministerialnog propisa za novacenu postojećeg: Horvat Josip iz Nustru I. dobnog razreda; Mith Karlo iz Marinaca III. dobnog razreda; Šerm Josip iz St. Vukovara III. dobnog razreda; Belik Pavo iz Dalja III. dobnog razreda.

U Vukovaru dne 5. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan

Jovan Jurković.

Br. 1643. (212—Lzv.)

(3—1)

Poziv.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanjuje, da je dne 19. travnja 1853 umèrila u gradu ovom Ivana udova Saki, primalja, neostavivša naredbe volje posljednje.

S toga se pozivaju svi ovi, koji kakovo pravo nasljedno ili drugo koje zahtievanje na ostavštinu pokojnice ove imaju misle, da dne 13. kolovoza 1853 u 10 sati prie podne u sudnicu ovog suda dodju, svoja prava nasljedna i ine tražbe izkažu tim sigurnie, jer će se inače ostavština ova bez njih po smislu zakona razpraviti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 27. lipnja 1853.

Smendrovac,

g. p. sudac.

(13—PZ.)

(3—2)

Concurs.

Für den Bezirk der gefertigten Postdirektion wird ein Aspirant zur probeweisen Verwendung aufgenommen.

Die Bedingungen zur Aufnahme sind: das zurückgelegte 18. Lebensjahr, eine gesunde körperliche Beschaffenheit, die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren verwandten slavischen Sprache, die Beibringung des Absolutatoriums über die an einem inländischen Obergymnasium, einer Ober-Realschule oder einer dieser letzteren gleichgehaltenen Lehranstalt mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig dokumentirten Gesuche unter legaler Nachweisung der obigen Erfordernisse bis 5. August 1853 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin anzugeben, ob sie mit einem beim Postamte in Agram angestellten Beamten, und im welchen Grade verwandt oder verwchwägert sein,

Agram am 7. Juli 1853.

Von der k. k. Postdirektion für Kroatien und Slavonien.

K l e m p a j.

(201—Lzv.)

(3—3)

Poziv.

Niže stavljeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji su se ovogodišnjem novacenu uklonili, naime:

I dobní razred:

Ime i prezime.	Način življenja.	Rodno mesto.	Broj izvučene arečke.
Jeličić Nidifor	seljak	Batinjani	91
Katanić Mato	"	Pakrac	118
Mlinarić Tomo	"	Brekinska	149
Bosanac Mijo	"	Brestovac	136
Sliepčević Tane	"	"	171
Stimac Matia	"	Dèrzanovac	184
Kupurović Milivoj čurčinski kalfa	"	Brestovac	187

II. dobní razred:

Blažanin Gjuro	seljak	Dèrzanovac	30
----------------	--------	------------	----

III. dobní razred:

Carević Gavro	mesarski kalfa	Pergomelje	37
Utikal Antun	mlinarski kalfa	Končanica	58
Nikolić Leontia	krojački kalfa	Doljani	68

pozivaju se ovim, da se, ako se u ovoj zemlji za mjesec, ako pako u inostranstvu nalaze, za tri mjeseca danah niže stavljenom c. k. podžupanskom uredu osobno predstavie, ili miesto boravljenja svog vierodostojao naznače, pošto će se u protivnom slučaju po smislu visokog popečiteljnog propisa §. 35. s njima kano vojničkim beguncima postupati.

U Pakracu 22. lipnja 1853.

Baltić,
c. k. podžupan.

Br. 2121. (209—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Dočim je nabavljenja radi za županiju križevačku potrebitih milokazah obdržavana po c. k. podžupanima križevačkom i koprivničkom jevtinba, koja je u Narodnim Novinama pod br. 136 dne 16. lipnja t. g. oglasena bila, bez uspieha ostala, to se još jedno obdržavanje jevtinbe za dan 28. kolovoza t. g. u uredu županijskom odlučuje i ovim do javnosti stavlja.

Za tesarsko gradivo u gori naznačenu svèrhu potrebito, zatim za dielo i bojadisanje uzklikna cie na za cielu županiju je 561 fr. 3 kr. sr.

Onaj, koi pribavljenje i posao budi u ciellom budi u strani za čitavu županiju ili pojedine krajeve poduzeti hoće, neka na dan 8. kolovoza u c. k. ured županije križevačke u Križevcih doći, oli pako u propisanoj formi offerte svoje c. k. županijskom uredu podnese.

U Križevcih dne 9. sèrpnja 1853.

C. k. vèrh. župan križevački
Otto grof Sermage.

OGLASNIK.

(118—DP.)

(12—5)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćka je sa domaćim u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poslati poštom, 6 for. sr.

Za službeno opredjeljenje: 4 kr. sr. od čega se prvoput; a ostim se svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglašiti po ovoj cijenki: 10 kr. sr. — Za 20 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Za od povodnje stradanje žiteljstvo u blizini Save i Kupe sakupljeni su u baranjskoj županiji i amo dostavljeni 5 fr. 18% kr. srebra. Dočim se ista svota na svoja opredjeljenja odprema, osieća se dužnost doprinosnim darovima, kojih za njihovu blagu podporu najtopliju zahvalnost očitovati.

U Zagrebu dne 11. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Dne 16. kolovoza t. god. bit će u ovdašnjem nadbiskupskom sieminištu izpit za primanje u klerikat, i to tako za bogoslovni kao i mudroljubni školni tečaj.

Tim se svi oni, koji posle dovršenoga 6. 7. ili 8. gymnazialnoga razreda čute u sebi pravo zvanje k duhovničkomu stališu, te žele da budu kao klerici primljeni u sieminište, ovim pozivlju, da svoje molbenice, koje treba da budu sa školnom svjedočbom kao i svjedočbom o ciepljenih kozah, zatim sa klerikalnom listom providjene, najduže do 14. kolovoza t. g. zagrebačkomu kanoniku i ravnatelju sieminišta, g. Franji Milasiniću, predaju, a na 16. kolovoza na izpit se stave.

Nadalje, koncem tekuće školske godine bit će u nadbiskupskih sirotištima u Zagrebu i Požezi izpraznjeno nekoliko alumnata. Zašto se oni, koji imaju zvanje k duhovničkomu stališu, to žele da budu u kojegod od rečenih sirotištih primljeni kao pitomci, ovim pozivlju, da svoje molbenice, providjene sa školnom svjedočbom, zatim sa svjedočbom o ciepljenih kozah kao i klerikalnom listom i svjedočbom siromaštva, najduže do 20. kolovoza t. g. u nadbiskupskoj pisarni predaju. U zagrebačko sirotište uredno primat će se mladići za 5. i 6. a u požeško sirotište za 3. i 4. gymnazialni razred.

U Zagrebu dne 8. srpnja 1853.

Iz nadbiskupske pisarne.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 18. srpnja. „Gospod. Novine“ donjele su u posljednje izišavšem svom broju već i program za izlogu poljodielstvenih i obrtnih proizvoda, koju će gospodarsko hrv. slav. društvo prirediti tekuće godine 1853 ovdi u Zagrebu.

Po odluci odbora upravljajućega započet će se javna izloga mjeseca listopada. Nijednomo proizvodu domaća obrtnosti, nijednoj umotvorini naše domovine nije doduše put prepričen na ovu izlogu, dapače se svikolici gospodari i drugi zemljaci bez razlike pozivlju, neka ih doneše na ovaj javni vidik; oli zato opet s osobitih razlogah neće se za sad s nagradami darivati nego proizvodi sljedeći: „Samorodi (Rohprodukte), kao: žito, neobdelana svila, lan, konoplje, zatim proizvodi obrtnički, kao sukno, platno, ustrojene kože, staklenina, vunena ili vunenena roba i mlievo (meljivo).“

Tko hoće, da se s vinom natieće o nagrađu, neka jedan akov mošta, tek. god. 1853, pošto ga jednom ili dvaputa pretoči, pošalje stoprma mjeseca ožujka 1854 na izpit. Uzrok ove naredbe navest će se kasnije.

Sva glavica, opredjeljena za nagrade izloge ovogodišnje iznosi 175 cekinah u zlatu.

U Zagrebu, C. k. financialno popeciteljstvo imenovalo je miestodržiteljenog perovodju u Zagrebu, Franju Augustina Nania, komorske perovodje Tomu Gargurovića i Antuna Contia i poreznog podnadzornika u primorju Matu Šnečića za privremene porezne nadzornike, kata-

stralnog procjene povierenika, Fridriha Kešica i tajnika obćinskog u Kotoru, Andriu Nikolića za privremene porezne podnadzornike u Dalmaciji.

— „Oesterr. Corr.“ proglašuje za netemeljitu viest onu, po kojoj je „Fremdenblatt (izvanrednim bajrai putem) doznao, da je tobož Omerpaša dao Dunav kod Sistova rekognoscirati za da turska vojska preći uzmgne.

— „Cop. Ztg.-Oorr.“ dobila je izvanrednim putem viest, da je glavni stan ruske vojske bio 10. serp. u Bukureštu. Do 8,000 vojske ulogorilo se blizu grada. Premda je vrućina vrlo velika, to opet ima malo bolesnih — medju vojnicima. Hrana se doprema Dunavom do Gjurjeva, a odatle podvozima; ima je obilato.

— 7. o. m. Rusi su posielili miesto Oltenicu u Vlaškoj tik Dunava. To je važan onaj položaj, gdje je car. ruski general Rot 23. lipnja 1828 s 10,000 vojske prešao preko Dunava.

— Privatna pisma iz Carigrada donose, da su se 3. o. m. pogodno opazile tri ruske ratne ladje, jedreće prema Bosforu. nu koje su, bez da se gdje usidre, odmah se natrag povukle.

— Za obranu dunavske linie dolazi miesto Omerpaše Mehmed Ruehdi-paša u Šumlju. Omerpaša će svoj glavni stan u Nikopolju (valja razlikovati od Nikopolisa) ili u Razgradu udariti.

— Po stigavšim iz Sibinja depešama usredotočit će se izmedj Nikopolja i Ruščuka cieli vojni sbor. Kod Šumle stojeća vojska sdržit će se s vojnim sborom u Mačedonii, Arbanii i s onim kod Drinopolja.

— „Allg. Ztg.“ javlja iz Jaša od 4., da je ruska vojska na dva miesta, i to jučer kod Skulenja a prekiučer kod Leove prešla preko Pruta. Prelez preko Pruta, kao što veli, trajat će punih 8 danah. Veća stran vojske hitro maršira prema Dunavu. General Lidors, koji je kod Leove ušao, ostat će u Ismailu, da u slučaju potrebe uzmgne kod Tulče preko Dunava. Vojska od okupacije cieni se na 100 do 120,000 momakah. No osigurava se, da su četiri vojna sbora, dakle 240,000 spremna na svaki mig.

Moldavska vlada ide jako na ruku ruskoj vojsci kod njezinog marširanja; za opremanje paritljage iz Skulenja trebalo je 8000 volovah, ostale rekvizicije od ljudi i stoke sljedovat će.

— „Wanderer“ u posebnom dopisu iz Jaša javlja, da je u večer na dan narodjenja cara ruskoga grad bio razsvietljen, i da je više prozakah bilo sa sljedećim napisom: „Vive le Auguste Protecteur de la Moldavie.“

— Berojavnim putem iz Carigrada javlja se, da je istom 7. tamo poznat bio ulaz Rusah u kneževine. Izvanredno gibanje pojavilo se je odmah kod žiteljstva i bojat se je bilo za uzdržanje mira. Isti dan morao je Resid-paša odstupiti, to je sljedećega dana odmah opet postavljen na svoje miesto. Svi poslanici ponudili su puti svoje bogs officas i podnili svakojaše predloge posredovanja, izmedj kojih se predlog franczskog poslanika najbolje dopao sultanu, koji je, čim bioše rečeni predlog primljen, odmah izvanrednog poslanika odpravio u Petrograd.

— Zapovjedništvo tvrđje Dardanelske dobilo je (5. serp.) nalog, da parobrodima k englezko-franczkoj floti spadajućim po noći i danu prolaz preko Dardanelah da.

Austrija.

U Beču, 17. srpnja. Jučer u večer u 9¹/₂ sati vratilo se je njeg. velič. car sa svog previšnjeg putovanja po Moravskoj ovamo.

— „Independance belge“ od 15. javlja, da je u Parizu, na tergu Concordia, pokušao novi attentat.

Srbija.

U Beogradu, 12. srpnja. Jučer kao na imeni dan svetle gospodje knjižnice i mladoga knjezevića posla službe božje činjena su u književskom dvoru podvorenja kako od strane velikih dostojnikah zemaljskih i ostalih činovnikah, tako i otmienih građanah miestnik. Istoga dana u jutru prispiela je amo iz Carigrada kti njegove svetlosti gospodara i knjaza našeg, gospodja Poleksifa, supruga gosp. kapucenja K. Nikolajevića.

— Po svršenim prošle nedjelje izpitima u svim ovdašnjim kano višim tako i nižim učilištima prekjučer je po božanstvenoj službi u sabornoj carkvi držano blagodarenje, i po tome su učenici, pošto su im se u nadležnim učilištima klasifikacije pročitalo, na dvomiesecni odmor razpušteni. (S. n.)

Moldavija i Vlaška.

— O ulazu Rusah u Moldaviju piše „Satellit“ od 9. srpnja: „U četvrtak u jutro raznio se kao munja nesamo u Kronstadtu, nego i obližnjem Haromszeku, da se jedna strana ruske vojske na svom maršu u malu Vasku proći preko erdeljske granice. Glas ovaj postao je tim vjerojattij, budući i strategički obzir za taj vojni. Nu po dobivenim upravo iz Jaša viestima pokazali su se ovi glasovi neosnovanim. Osim jednog ruskog satnika i jednog sergenta, koji su poću izmedj 6. i 7. o. m. preko Kronstadta prešli, nije nijedna noga od ruske vojske na našu granicu stupila, a i neće stupiti. Ulaz Rusah u Jaš sledovao je u nedjelju popodne u 4 sata. Cielo predpopodne bijaše najliepše vrijeme i velika omara, nu okolo podne počeo se skupljati oblaci, i haš u ovaj hip kad je vojska u grad ulazila, nastala je takova oluja, da se je mislilo, da je sudnji dan. Vozduh se tako promijenio, da se momčad obukla u kabanice. Generalštab moldavske vojske izjašio je ruskoj vojsci na susret tia do Skulenja. General Dannenberg ušao je 3. srpnja u Jaš s dvije regimente pješakah, jednom husarskom regimentom i jednom batteriom topništva na pievanje i udaranje bandah. Knez moldavski sa svojim ministrima, kao i moldavska vojska sahrala se je pred gospodarevim konakom u paradi, te je ruska vojska s nategnutim puškama mimo njih marširala, a potom se u kvartirama smestila. U ponedjeljak u 11 sati otisla je avantgarda ruske vojske iz Jaša, kama su novi odredi stigli.

U utorak popodne držao je knez Gorčakov sa svojim svojim generalštabom ulaz u Jaš. Cielo vojska — a veli se, da je ima 150,000 momakah — stupa sve po malo napred. Preko Sereča, preko Moldave kod Romana i preko Bistrice dala je moldavska vlada mostove udarati i kod njih podigla je logore od drvah i glame za rusku vojsku. Kod Onesta preko Trotuša prema erdeljskoj granici takodjer je udaren most, i tamo jaka straža smiestena. Liderov vojni sbor prešao je kod Leove preko Pruta. Dunav je zatvoren i svako obćenje prekinuto. Veliko mnoštvo hrane leži u Moldavii i Vlaškoj u pripravi. U Galcu neima magazinah, pa hrana leži na ulicama. Zetva bit će ove godine tako obilata, kao što nije bila već od 50 godinah.

Jučer se razprostro glas, da je turski jedan vojni sbor prešao preko Dunava, ušao u Bukurešt, i tamo prije Rusah stigao. Pisma od 5. srpnja opovrgavaju taj glas. Turci su još mirno kod Ruščuka i Šumle stajali niti su

činili kakove priprave za prelaz preko Dunava. Iz pouzdanog izvora doznajemo, da Turska ni nenamierava s vojskom svojom ući u kneževine. Bukureštske novine od 4. donose proglas Gorčakov na žitelje moldavske i vlaške i javljaju, da je car. ruski državni vječnik i glavni konzul u podunavskim kneževinama, g. Kalčinski, vratio se iz Jaša u Bukreš. Privatna pisma odatle javljaju, da je za svotčani doček i ukonachenje ruske vojske u Bukrešu svo pripravljeno.

— „Allg. Ztg.“ piše iz Bukreša od 28. lipnja, da nije temeljit oglas onaj, kao da je knez Menšikov od porte zahtievao, da mu se vrato posljednji ratni troškovi. Dopisatelj izjavlja svoj strah, da će po svoj prilici i sada kneževine platiti najnoviji ratni namet, a kod siromaštva ovih pokrajinah znači to toliko, kao izručiti ove kneževine Rusiji. Bit će skoro negdje godina danah, veli dopisatelj nadalje, otkako je car ruski obim gospodarima naložio, da vrato troškove posljednje okupacije u iznosu od 42 miliona piastrah (4 miliona srebrenih rubaljah) to je u tu svrhu šestogodišnju izplatu dozvolio. Oba gospodara morali su se neodvratnoj zapoviedi pokrovitelja pokoriti, premda je to porta opetovano zabranila. Njima je pače uzkratjena dozvola, koju su po naputku portinom zaiskali. i po kojoj bi bili oni u jesen lanijske godine njeg. car. velič. osobno podneli svoju oddanost u Vosnesenskom; time im je i oduzeta svaka prilika, da umole rusku milost za odpuštenje rečenih troškovah. Deputaciji, koja je u Vosnesensk došla da izjavi odanost pokrajinah, najstražje je naloženo da ni rieč nepovede o rečenom pitanju. —

Po temeljnom zakonu, koji u ovim zemljama vlada, nesmiču se bez naročitoz odobrenja portinog nesamo novi porezi udarati, nego i obstojeći nesmiču se povisiti; porez dakle za ratne troškove posljednje ruske okupacije u jasnom protuslovju stoji s navedenim temeljnim zakonom, i porez ovi tim je tegotni, čim svota naknadna, što ju Rusia zahtieva, ukupni godišnji dohodak ovih zemaljah znatno prevazilazi, a platežni su rokovi napram siromaštvu porozovnikah mnogi kratji, pa k tome da mimoidjemo nečuvane žrtve, što smo ih za vrijeme dvogodišnje okupacije podneli. Za odvratiti svako nesporazumljenje, dopisatelj naročito primietuje, da je god. 1841., 1849 i 1850 tako ona ruska vojska, koja je bila u kneževinama u posadi, kao i ona, koja je imala ugušiti ustanak u Erdelju, i koja je od pervašnje mnogo veća bila, po stazovničtvu kneževinah snabdjevena bila, pa se niti troškovi ovog snabdjevanja niti bezbrojni transporti nisu od spomenute naknade odračunali. — Na posljedku opažuju dopisatelj, da je perva rata ruskog ratnog nameta nedavno Rusii izplatjena.

Rusia.

Iz Petrograda 5. sèrpnja. Grof Gjulaj prispio je na rusko-poštovnom parobrodu „Vladimir“ da nas ovamo. — U logoru krasno-selskom skupljeno je već 100,000 momakah. Manevri će do započeti.

— Glede rusko-turske razmirice javlja „H. N.“ iz Petrograda ništa drugo, van da je Rusia, kao što je već javljeno, čvrsto odlučila, u slučaju ako posiednutje kneževinah nebi od hasne bilo, poslati vojsku svoju preko Dunava. Osigurana, piše isti list, o neutralnosti Austrie i Pruske neće Rusia od svojih zahtievah nipošto popustiti. Oduševljenje za rat protiva porti kod vojske je veliko; u svim kasarnama, logorima i posadama pročitan je carski manifest.

Ruski interes zastupajući organi, kao što je n. p. „Lloyd“, osiguravaju, da će se mir uzdržati, a dragi brane pravo Rusie. Nu pèrvi izjavljaju samo što žele, dočim posljednji neuzimlju u obzir, da je u prepornom pitanju novi znameniti odnošaj nastupio. Ne samo „pravo“, nego i poštovanje Rusie, ugled pravoslavno crkve i što više, politički upliv Rusie kompromitirao bi se pred očima Rusah, kad bi car od svojih zahtievah popustio.

U Odessi raprostranjen je glas, da će car ruski iza povratka svoga iz Varšave posietiti ovaj grad na cernome moru. (Naše čita-

teljstvo sietjat će se, da smo mi već javili odlazak cara iz Petrograda, nu dosada još nije nikakvo izviestje stiglo, kamo li se je car uputio, pa se i opet nagadjati počelo, da je ovo putovanje cara namijenjeno južnim ruskim pokrajina, koje su posred sadanjih razmjerjah od velike važnosti.)

Obznana za ciepljenje.

Poš'o je već glavno ciepljenje minulo, a još se uvijek niekoji revakcionirati i dietcu svoju ciepliti dati žele, to se je podpisan pobrinuo za žitku i pravu materiu kravjih ospicah, te oni, koji se revakcionirati ili p. n. roditelji, koji žele svoju dietcu ciepliti dati, neka izvole sutra prek-sutra t. j. 19. i 20. o. m. doći u županijsku (prije Karničnikovu) kuću u 10 satih u jutro.

Jos. Vidic,
županijski ranarnik i cieplni liečitelj.

Ciena žita u Zagrebu

	od 19. sèpnja 1853.	U srebru.
		od do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	4 18	4 24
„ hrvatske	3 36	4 6
Napolico	3 30	— —
Razi	3 30	— —
Kukuruza starog	3 15	— —
„ novog	— —	— —
Jecma	3 —	— —
Zobi	2 12	— —

SLUŽBENI LIST.

(71—DS.) 19 23

(3—2)

Obznana.

Na molbu Dragonle Zicher prodat će se kuća sa vrtom pri sv. Xaveriusu pod br. 209. ležeća i na 975 for. srebra sudbeno precijenjena dne 28. sèrpnja t. g. poslie podne pèrvi put, — a drugi i zadnji put dne 18. kolovoza t. g. takajše poslie podne makar izpod preciepnje, kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice miesta, i dražbeni

Kundmachung.

Die Direktion der priv. österr. National-Bank bringt der, in der Kundmachung vom 13. Juni l. J. gegebenen Zusicherung gemäß, nachstehende, mit letztem Juni l. J. abgeschlossene Uebersicht der Bank im 1. Semester 1853, hiermit zur allgemeinen Kenntniss.
Wien, am 7. Juli 1853.

P i p i t z,
Bank-Gouverneur.

S i n a,
Bank-Gouverneurs-Stellvertreter.
E s k e l e s,
Bank-Director.

Uebersicht der Geschäfts-Ertragnisse der priv. österr. National-Bank.
Erstes Semester. Vom 1. Jänner bis 30. Juni 1853.

	Bank-Valuta	
	fl.	kr.
Für Besoldung der Beamten und Kanzlei-Requisiten	101,032	2
• Geld-Transporte, Prägekosten, Anschaffungen, Druckkosten Briefporti, Stämpel-gebühr für die Coupons des ersten Semesters, Hausspesen und andere Auslagen	174,224	38
• Einkommensteuer von den Actien-Dividenden pro 1853	178,931	57
• Communal-Beitrag und zu Landes-Erfordernissen	58,564	9 ³ / ₄
• Banknoten-Fabrications-Kosten	117,427	28
	630,180	14 ¹ / ₂
• Zinsen für Einzahlungen auf Actien der neuen Emission, welche auf dieses Semester entfallen	38,127	45
	668,307	59 ³ / ₄
Vortrag des Saldo	2,046,714	29 ³ / ₄
	2,715,022	29
H a b e n.		
Für Zinsen von escomptirten Effecten in Wien und in den Filial-Escompte-Anstalten, im Betrage von 97,066,632 fl. 30 kr.	934,462	fl. 39 kr.
Hievon ab, den Vortrag der Zinsen von jenem Effecten, die nach dem 1. Juli 1853 verfallen	180,639	fl. 16 kr.
	753,823	23
• Zinsen und Gebühren von Vorschüssen auf Pfänder	462,160	fl. 4 kr.
Hievon ab, den Vortrag der Zinsen von jenen Vorschüssen, die nach dem 1. Juli 1853 verfallen	67,717	fl. 49 kr.
	394,442	15
• Zinsen von dem übrigen fruchtbringenden Stammvermögen der Bank	685,360	41
• Ertragnisse des Reserve-Fondes	255,257	4
• Provision von Provinzial-Casse-Anweisungen	23,777	45 ³ / ₄
• Zinsen von verschiedenen Vorschüssen an die Staats-Verwaltung	602,361	20 ³ / ₄
	2,715,022	29
Für 50,621 Actien beträgt die halbjährige Dividende à 35 fl. pr. Actie	1,771,735	fl. — kr.
Vortrag des Gewinnes in das zweite Semester 1853	271,979	fl. 29 ³ / ₄ kr.
	2,046,714	fl. 29 ³ / ₄ kr.

Von der Buchhalterei der priv. österr. National-Bank.
J. C. Walcher,
Ober-Buchhalter.

Carl Hossner,
Buchhalter.

uvieti mogu se u kući pod br. 53. u visokoj ulici ili kod c. k. kot. suda grada Zagreba saznati.

U Zagrebu dne 13. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud. grada Zagreba.

(13—PZ.)

(3—3)

Concurs.

Für den Bezirk der gefertigten Postdirektion wird ein Aspirant zur probeweisen Verwendung aufgenommen.

Die Bedingungen zur Aufnahme sind: das zurückgelegte 18. Lebensjahr, eine gesunde körperliche Beschaffenheit, die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren verwandten slavischen Sprache, die Beibringung des Absolutatoriums über die an einem inländischen Obergymnasium, einer Ober-Realschule oder einer dieser letzteren gleichgehaltenen Lehranstalt mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig dokumentirten Gesuche unter legaler Nachweisung der obigen Erfordernisse bis 5. August 1853 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin anzugeben, ob sie mit einem beim Postamte in Agram angestellten Beamten, und im welchen Grade verwandt oder verschwägert sein,

Agram am 7. Juli 1853.

Von der k. k. Postdirektion
für Kroatien und Slavonien.
K l e m p a j.

Br. 2197. (211—Izv.) 15 4

6—2

Izrok.

Stiečajni rok vierochnikah Hermana Weissa i sina 18. travnja t. g. br. 1135 na 19. 20. i 21. sèrpnja 1853 uređen ovim se oporice, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i 20. listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primietbom, da svikolici vieroynici pomenute stiečajne gromade Hermana Weissa i sina dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir uzeti seneće moći.

Dosadašnji privremeni skèrbnik gromade stiečajne Antun Zvojničević kao i zastupnik iste Nikola plem. Vakanović pridržani su nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 11. sèrpnja 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

Der Stadtrath dieser reichsunmittelbaren Stadt hat beschlossen, die Versorgung des Bedarfs, welcher sich auf 14 bis 16000 Stück Ochsen jährlich beläuft, so wie die Ausschrottung des frischen Rindfleischs für die Stadt, dessen Hafen- und das Stadtbiet, in sofern dieses sich hier versorgen will, auch fernerhin zu verpachten, und bringt hiermit die betreffenden Bedingungen zur öffentlichen Kenntniss.

§. 1. Der Pacht umfaßt den Zeitraum von drei Jahren, und zwar vom 1. November 1853 bis letzten October 1856.

§. 2. Die Anbote zur Uebernahme des Pachtcs müssen die Verbindlichkeit des Pächters, das Fleisch nach dem Wienergewichte und ohne Zuwage zu verkaufen, genau enthalten, und zwar:

- a) in abgesonderten Bänken um den bestimmt anzugebenden Preis die Hintertheile, desgleichen die in den nämlichen Bänken zu verkaufenden Lenden und Zungen; letztere ohne Unterjungen und ohne Schlünde.
- b) In andern Bänken um den ebenfalls bestimmt anzugebenden Preis die Vordertheile, und die sogenannten Fleischbröckchen, als Leber, Herz, Lunge, Milz und die Kalbaunen. Der Preis der Vordertheile und der Bröckchen muß um 2 Kreuzer pr. Pfund billiger als jener für die Hintertheile gestellt sein. Ausnahmsweise können die Kalbaunen und die Lunge, wie bisher an verschiedenen Orten, jedoch stets nach Wiener Pfundgewicht und zu dem wie oben anzugebenden Preise verkauft werden.
- c) In abgesonderten Bänken nach Pfundgewicht um den geringsten Preis die Zuwage, wozu der Kopf nach Ausschneidung des Gehirns und der Zunge — die vier Mittelfußknochen, die langen und mittleren Fingerglieder (Phalangen) so auch diejenigen Knochen und Sehnen, welche den Endtheil der Füße bilden, gehören; und
- d) unter keinerlei Vorwand das Fleisch, die Fleischbröckchen und die Zuwage, laut ad a, b und c um ein n höheres als den in dem Anbote angegebenen Preis.

§. 3. Die Preise, zu welchen der Pächter sich verbindlich machen wird, verfesten sich in der hier geltenden Conventions-Währung. Sie werden durch die ganze Pachtdauer unverändert bleiben.

§. 4. Der Pächter ist verpflichtet, das Rindfleisch in wenigstens 48 von ihm beizustellenden Bänken, wozu die städtische Verwaltung verschiedene Punkte der Stadt bestimmen wird, zu verkaufen. In 20 Bänken darf nichts anderes als Rindfleisch von den Hintertheilen, dann Lendenbraten und Zungen, in 25 Bänken die Vordertheile und die Bröckchen, und in drei Bänken ausschließlich die Köpfe und die Füße, überhaupt die Zuwage, verkauft werden.

§. 5. Die in den Triester Schlachthof zuzutreibenden Ochsen werden zweierlei Gattung sein; d. i. erster Gattung, jene aus Serbien, Ungarn, Kroatien, Slavonien, aus der Woiwodina, Steiermark, Kärnten, Krain, Tirol und aus Italien aufgetriebene Ochsen, die gesund, gut genährt sind, und wenigstens zwölf Percent Unschlitt abwerfen; und zweiter Gattung d. i.

- a) alle in den obigen Ländern aufgetriebenen Ochsen, wenn sie nicht zwölf Percente, wenigstens jedoch sieben Percente Unschlitt abwerfen;
- b) alle in Dalmatien, Bosnien, Herzegovina, Albanien und Bulgarien aufgetriebenen Ochsen und die sogenannten Boschafen, wenn sie auch 12 oder mehr Percente, jedoch nicht weniger als 7% Unschlitt abwerfen;
- c) die sogenannten Zungen mit wenigstens 7% Unschlitt; es versteht sich übrigens von selbst, daß auch die zur zweiten Gattung gehörigen Ochsen gesund sein müssen. Die Percente des Unschlitts werden auf das volle Gewicht der vier Vierteltheile mit Einschluß des sämtlichen Unschlitts des Ochsen bemessen; der Kopf, die Füße, das Herz, die Leber, die Milz, die Kalbaunen, die Lunge und die Pancreas gehören nicht zum Gewichte.

§. 6. Der Pächter ist verpflichtet, fortwährend acht von den 48 Fleischbänken mit wenigstens zwölf Ochsen zweier Gattung versehen zu halten, wovon vier für die Vordertheile und vier für die Hintertheile bestimmt sind; sollte dessen Wunsch sein, die Anzahl dieser Bänke bis auf zwölf zu vermehren, so steht es in der Macht des Magistrats, ihm die Bewilligung hiezu zu erteilen.

Das Fleisch zweiter Gattung muß stets wenigstens um einen zwei Kreuzer niedrigeren Preis als jenes der ersten Qualität verkauft werden.

§. 7. Wenigstens 150 lebendige Ochsen müssen fortwährend in den Stallungen dieses Schlachthofes vorrätig sein; der Pächter ist überdies verpflichtet, auf jedesmaliges Verlangen der städtischen Verwaltung sich auszuweisen, einen Vorrath von wenigstens 150 für die Stadt Triest bestimmten, ihm eigenthümlich gehörigen und verfügbaren Ochsen auf bestimmten und von ihm anzugebenden Straßenstellen, die nicht mehr als 5 deutsche oder 20 italienische Meilen von hier entfernt sein dürfen, zu befigen, welche zur Verfügung der städtischen Verwaltung stehen, damit diese im Falle des Bedarfes für welche immer Vorkommnisse oder Vorsichtsmaßregeln für jeden Fall selbst herantreiben zu lassen beordern könne.

§. 8. Der Anbot zur Uebernahme der Pachtung muß genau und in bestimmten Ausdrücken des sub A beifolgenden gedruckten Offerformulars verfaßt, und mit dem Cautions-Erlage von 15,000 fl. begleitet sein, welcher letzterer in Geld oder in Interesse tragenden Staatsobligationen nach dem Kurse des letzten Wienerlistings, oder in Obligationen dieser Gemeinde al pari, oder in Büchern der hiesigen Spar- und Complicasse, oder auch in Actien des Erzgerichte, diese zu zwei Dritttheilen ihres Nennwerthes angenommen, bestehen kann.

Dieser Cautionsertrag kann bei der Stadtcasse hier, bei der zur Abhaltung der Versteigerung bestimmten Commission, außerhalb Triest bei allen öffentlichen Cassen der Stadt Venedig, Mailand, Zara, Fiume, Laibach, Wien, Agram hinterlegt werden. Zum Beweise des geschetzten Erlages muß die bezügliche Amtsquittung dem Anbote beigegeben werden.

§. 9. Jenem, welchem der Pacht eingeworfen werden wird, muß der städtischen Verwaltung für die genaue Einhaltung des Contractes eine Cautions für die Dauer der ganzen Pachtzeit im Betrage von 100,000 fl. leisten, welche in pupillarmäßig gesicherten Intabulationen auf Realitäten in dieser Stadt, im Gelbe, in Staats- oder städtischen, (Triester) Obligationen, oder in anderen Effecten, wie es bei dem einstweiligen Cautions-Depositum sub §. 8 festgesetzt wurde, bestehen können.

§. 10. Der Pächter wird in ganz gutem Zustande die der Stadt eigenthümlichen mit den Zahlen 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, bezeichneten 10 Fleischbänke von der städtischen Verwaltung übernehmen, und solche nach beendeter Pachtzeit im gleichen guten Zustande zurückstellen. Wenn jedoch die Gemeinde zu was immer für einer Zeit eine oder die andere der erwähnten Bänke veräußern sollte, wird dem Pächter im Verhältnisse die Jahres- oder eigentlich die Monatszahlung darnach verringert; der jährliche Zins für jede einzelne Bank beträgt 250 fl.

§. 11. Dem Pächter werden von der städtischen Verwaltung innerhalb des Schlachthofes und gegen Inventar alle zur Schlachtung notwendigen Localitäten, die nötigen Stallungen und Schuppen für die Pferde und für die Ochsen, die Hütten zur Trocknung der Häute, ein Locale zur Aufstellung der Kessel, zur Bereitung und Reinigung der Kalbaunen nebst einem Amtlocale übergeben.

Die vorbenannten Localitäten nebst dem Unrathsbekaltungs, welche der Pächter auf eigene Kosten stets rein zu erhalten verbunden ist, müssen nach beendeter Pachtzeit auf Grundlage des Inventars im besten Zustande mit Berücksichtigung der natürlichen Abnutzung zurückgestellt werden.

§. 12. Statt der Schlachtare, und für die laut vorangegangenen Paragraphs dem Pächter zu überlassenden Localitäten, wird er einen Gesammbetrag von jährlichen 18,000 fl. mit 1,500 fl. zu Ende jedes Monats in die städtische Cassa abführen.

§. 13. Der Pächter wird während der Dauer des Pachtcs das ausschließliche Recht haben, rohes Rindfleisch in der Stadt und in den in dem erweiterten Polizei-

Rayon sich befindlichen Territorialfractionen verkaufen zu lassen. In den übrigen Theilen des Triester Gebietes, worunter alle Karstländer und der Waller Barcola begriffen sind, kann das Rindfleisch entweder von der Stadt bezogen, oder es kann in denselben für den eigenen Bedarf geschlachtet werden, aber das dajelbst geschlachtete Fleisch darf nicht in der Stadt zum Verkaufe kommen.

Den Einwohnern des Triester Land-Gebietes, mit Einschluß jener im Polizei-Rayon sich befindlichen, steht es jedoch frei, wie bisher, nach eingeholter Magistratsbewilligung Kühe zum eigenen Gebrauche zu schlachten.

§. 14. Die Fleischauschrottungsstätten müssen zur Bequemlichkeit des Publicums während der Stunden, welche zu den verschiedenen Jahreszeiten vom Magistratsrathe bestimmt werden, offen bleiben, und verhältnismäßig mit so viel Rindfleisch versehen sein, als nach Befinden des Magistrates für die Bevölkerung, für die Garnison, für den Hofen u. c. c. nöthig ist.

§. 15. Auf Ansuchen jeder für den hiesigen Verbrauch bestimmten Partie Schlachtochen, werden diese im innern Schlachthofe von einer eigenen Magistrats-Commission untersucht; alle jene zur Schlachtung zugelassenen, mit einer Stempelung bezeichnet, unterschieden jedoch von denen der zweiten Gattung, welche letztere eine eigene Stempelung erhalten, und in die Stallungen eingeführt; alle übrigen von der Commission zur Schlachtung nicht zugelassenen Ochsen, dürfen in den Schlachthofstallungen nicht untergebracht, und müssen überdies sogleich über die Grenze des Triester Gebietes ausgeführt werden.

§. 16. Gleich nach vollzogener Schlachtung werden die Ochsen-Vierteltheile jedes mit wenigstens acht Stempeln versehen, deren Zahl auch auf Aufforderung der städtischen Behörde vermehrt werden kann.

Der Stempel in Delfarbe wird weiß für die Vordertheile, roth für die Hintertheile, schwarz für die Vordertheile, gelb für die Hintertheile, der Ochsen 1. Gatt., der Ochsen 2. Gattung sein.

§. 17. Der Pächter ist verpflichtet, sich den nun in Wirksamkeit stehenden Dazvorschriften, welche in dem betreffenden Reglement von 15. Februar 1844 Z. 1409 enthalten sind, zu fügen, kraft welchen für jeden zur Schlachtung zugeführten Ochsen die Daz von 7 fl. zu zahlen ist.

§. 18. Der Pächter wird verpflichtet sein, den jüdischen Schlachtern die benötigten Ochsen unter denjenigen, welche für den Verbrauch des Tages bestimmt sind, beizustellen, damit die Schlächter die Wahl der für die jüdische Gemeinde erforderlichen vornehmen können.

§. 19. Alle Zufälligkeiten und Gefahren des Pachtcs treffen den Pächter, welcher das benötigte Rindfleisch aus keiner wie immer gearteten Ursache oder Vorwande mangeln lassen darf; für diesen Fall steht der städtischen Verwaltung das Recht zu, sich sogleich die Cautions zuzueignen, und auf Gefahr und Kosten des Pächters das benötigte Rindfleisch auf was immer für eine beliebige Weise ohne vorausgegangener Einwilligung, oder sonstige gerichtliche und außergerichtliche Aufforderungen bezuschaffen.

Der städtischen Behörde steht ferner das Recht zu, den Pächter nach Maßgabe der vorerwähnten Bedingungen zur Vornahme der nöthig erachteten Maßregeln aufzufordern, und für den Fall, er der gehaltenen Aufforderung binnen acht Tagen nicht Folge leisten würde, ihn der Pachtung für verlustig zu erklären, und auf dessen Gefahr und Unkosten für die ganze noch übrige Pachtzeit entweder mittelst neuerlicher Versteigerung oder im Wege des Privateinverständnisses, und ohne daß der Pächter gegen die erlassenen zweckdienlichen und von der Municipalbehörde in Wirksamkeit gesetzten Maßregeln Einwendungen machen könnte, das Nöthige vorzuziehen.

Ein gleiches Recht wird der Municipalbehörde auch für den Fall einer Uebertretung des §. 7 von Seite des Pächters zustehen.

§. 20. Bloß in dem Falle einer allgemeinen Rinderpest in den Provinzen Krain, Kärnten, Steiermark, Kroatien, in der Woiwodina, Slavonien und Ungarn wird der Pächter ermächtigt sein, mit der städtischen Behörde um eine billige und angemessene Zubefferung der Preise übereinkommen.

Aus dieser Ursache wird er jedoch die Herbeischaffung des Rindfleischs nicht aufschieben oder unterlassen dürfen, und für den Fall, als ihm die angebotene Preisentschädigung nicht anständig sein sollte, so wird ihm kein anderer Reclamationsweg, als jener an den Gemeinderath, vorbehalten.

§. 21. Außer den im §. 19 vorgesehenen Fällen kann der Pächter, wenn er wegen durch seine Veranlassung unbefugter Weise versuchter ungebührlicher Preiserrhöhung nach vorangegangener dreimaliger Befragung sich die gleiche Uebertretung nochmals sollte zu Schulden kommen lassen, des Pachtcs verlustig erklärt werden.

§. 22. Der Pächter ist verpflichtet, jene Zahl von Ausschrottern in jeder einzelnen Fleischbank zu halten, welche der Magistrat für den schnellen und ordentlichen Dienst für nöthig erachtet; außerdem ist er verpflichtet, nachstehenden Lohn zu verabsolgen:

Dem Hauptauschrotter.

Einen Gulden zwanzig Kreuzer für je 100 Pfund Fleisch, sowohl von den Vorder- als von den Hintertheilen; Vergütung von 3% auf den Gewichtsabgang des Fleisches;

Für den Ausschrotter der Zuwage Zehn Kreuzer für jeden Kopf und vier Füße, Vergütung von 4% auf den Gewichtsabgang der Zuwage;

sowohl diesem als jenem wird er den unentgeltlichen Gebrauch der zehn städtischen Bänke gestatten; in Hinsicht der andern Bänke wird er aber vom Hauptfleischauschrotter und von dem Ausschrotter der Zuwage keine Zinsvergütung außer für jenen Betrag des 250 fl. jährlich übersteigenden Pachtzinses sich bedingen können.

Es versteht sich übrigens von selbst, daß die Hülfsauschrotter auf Kosten des Hauptauschrotters bleiben.

§. 23. Die Uebertretungen der gegenwärtigen Pachtbedingungen durch unmittelbare Schuld des Pächters werden mit Strafbeträgen von 25 bis 100 fl., welche im Wiederholungsfalle verdoppelt werden, belegt; der Pächter ist überdies für die Einbringung der den Ausschrotttern auferlegten Geldbußen verantwortlich.

§. 24. Der Pächter wird verbunden sein, alle gegenwärtigen und künftig zu erlassenden Sanitäts- und Polizeivorschriften sowohl selbst zu beobachten, als wie auch von seinen Untergebenen beobachten zu lassen, und wird sich sammt diesen den in der sub B beigegebenen Fleischverkaufsvorschrift enthaltenen Verpflichtungen bei Vermeidung der sonst in derselben angedrohten Strafen unterwerfen.

§. 25. Das Verfahren bei Anwendung von Strafbeträgen und beziehungsweise von Arresten im Falle einer Uebertretung der Fleischverkaufsvorschriften und gegen die Vorkehrungen der Localpolizei, steht dem Magistratsrathe zu, die Berufung dagegen geht an den Verwaltungs-Ausschuß. Streitigkeiten zwischen der verpachtenden Behörde und dem Pächter von civilrechtlicher Beschaffenheit werden der Entscheidung der in Triest residirenden Justizbehörden vorbehalten.

§. 26. Der 25. Tag des Monats Juli von 10 bis 12 Uhr Vormittags ist zur Uebergabe der verfestigten Pacht-Offerte an eine eigene bestellte Municipal-Commission in dem Saale des städtischen Gebäudes oder der Loggia, bestimmt; nach 12 Uhr werden keine ferneren Anbote mehr angenommen, und die bereits übergebenen öffentlich entsegt, in Gegenwart der Offerten protokolliert, und sodann mittelst der Commission dem Gemeinderathe übermittelt, welchem die Wahl und Genehmigung, welche letztere längstens binnen 15 Tagen erfolgen wird, vorbehalten bleibt, um sodann mit der städtischen Verwaltung den förmlichen Contract auf Grundlage der gegenwärtigen Rundmachung und der Beilagen abzuschließen.

Allen andern Offerenten wird sogleich das Cautionsdepositum zurückgestellt werden.

§. 27. Jedem Offerte muß ein gedrucktes Exemplar der gegenwärtigen Kundmachung und der Vorschrift, den Fleischverkauf betreffend, eigenhändig vom Offerenten unterzeichnet, beigezeichnet werden; zu diesem Behufe können bei allen k. l. Landes-Regen, Statthaltereien und den übrigen politischen Behörden der im §. 8 erwähnten Städte von Jedermann derlei Exemplare bezogen werden.

§. 28. Alle Auslagen für den Ankauf der Contractstempel, für die Tabular-Operationen zum Behufe der Caution, die Einschreibungsgebühren und andere, werden vom Offerenten bestritten.

Im Falle ein Zweifel über die Auslegung der gegenwärtigen Kundmachung und der beigezeichneten Fleischverkaufsvorschrift entstehen sollte, hat der italienische Text als Norm zu dienen.

Vom Stadt-Magistrat. Triest, den 12. Juni 1853.

Der Bürgermeister

M. Tommasini.

Beilage A.

Formulare des Angebotes.

Der Unterzeichnete auf Grundlage der magistratischen Kundmachung Triest 12. Juni d. J. 3. 2860 übernimmt die Versorgung und die Ausschreibung des frischen Rindfleischs in der Stadt Triest für die Dauer von drei Jahren, vom 1. November 1853 anlangend zu folgenden Preisen:

- a) Die Hintertheile ohne Zuwage zu Kreuzer pr. Pfund.
- b) Die Lendenbraten zu Kreuzer pr. Pfund.
- c) Die Zungen (ohne Unterzungen und ohne Schlünde) zu Kr. pr. Pfd.
- d) Die Vordertheile ohne Zuwage, wie auch die Fleischbrocken und die Kalbskannen zu Kreuzer pr. Pfund.
- e) Die Köpfe und die Füße zu Kreuzer pr. Pfund,

und verpflichtet sich nebstbei zur genauen Beobachtung aller in der von ihm unterzeichneten Kundmachung und in der gleichfalls unterzeichneten und beigezeichneten Verkaufs-vorschrift enthaltenen Bedingungen und Anordnungen.

den

1853.

(Unterschrift und Wohnort des Offerenten.)

Von Außen.

An die k. k. städtische Commission für den Pacht des Rindfleischbedarfes.

Offerte zur Annahme des Pachtens der Rindfleisch-Versorgung für Triest mit beigezeichneter Caution von beistehendem in und gedrucktem Exemplare der Kundmachung 3. 2860 und der Fleischverkaufsvorschrift vom Offerenten gefertigt.

Beilage B.

Verkaufsvorschrift.

§. 1. Außer dem Schlachthofe dürfen die Ochsen nicht geschlachtet, und das Fleisch ohne vorangehender sanitätsämlicher Bebau von Seite der Schlachthaus-Com-missäre im städtischen Schlachthofe und ohne daß es zum Beweise der Zulässigkeit zum Consumo mit dem betreffenden Sanitäts-Stempel versehen ist, zu Markte nicht gebracht werden; die Uebertreter werden im Sinne des §. 153 des II. Theils des Straf-gegesbuches behandelt und bestraft werden.

§. 2. Die Vorschriften, welche die Einfuhr der Schlachthofen zum Gegenstande haben, sind in dem städtischen Tagereglement vom 15. Februar 1844 3. 1409 und für deren Schaltung in der Dienstvorschrift vom 17. Dezember 1836 3. 13709 enthalten. Es werden jedoch auch jene ferneren Anordnungen, welche die Behörde vorzuschreiben fände, und namentlich in Betreff des Vorganges bei der Schlachtung beobachtet werden müssen.

§. 3. Der Transport des Fleisches vom Schlachthofe zu den Bänken muß entweder früh Morgens oder Abends und in ganz zugedekten von Pferden gezogenen, von reinlich gekleideten Knechten begleiteten Wagen stattfinden.

Die Uebertreter werden angehalten, und mit einer Strafe von 2 fl., welche in Wiederholungs-fällen verdoppelt und verdreifacht wird, belegt.

§. 4. Der Verkauf des Rindfleischs während der Monate November, Dezember, Januar und Februar darf bei Verlust der Waare bloß von jenen Ochsen stattfinden, welche 48 Stunden früher geschlachtet wurden.

§. 5. Der Verkauf des abgethanenen Fleisches ist strengstens verboten; die Uebertretung dieser Vorschrift wird außer der Beschlagnahme des Fleisches mit einer Geldbuße von 5 bis 10 fl., welche in Wiederholungs-fällen verdoppelt und verdreifacht wird, geahndet.

§. 6. In den Fleischbänken, in den diesen nahe gelegenen Orten und in was immer für einem Stadtheile ist die Aufbewahrung der Häute, Gedärme, Klauen, Hörner oder Knochen untersagt, da zu diesem Zwecke besondere von der Stadt entfernte, taugliche und vom Magistrat zu genehmigende Orte zur Aufbewahrung gewählt werden müssen.

Die Uebertreter unterliegen nebst dem Verluste der Waare einer im Wiederholungs-fälle zu verdoppelnden Strafe von 2 bis 10 fl.

§. 7. Der Verkauf von Rindfleisch außer den mit Genehmigung des Magistrats

bestimmten Fleischbänken ist verboten. Die erste Uebertretung hat den Verlust der Waare zur Folge, eine fernere Uebertretung wird nebstbei mit einer Strafe von 5 bis 15 fl. geahndet.

§. 8. Die Fleischbänke sammt Zugehör und Geräthschaften müssen bei Vermehrung einer Strafe von 2 bis 10 fl. täglich gewaschen und gereinigt werden.

§. 9. Der Käufer hat das Recht, von dem in der Bank ausgetretenen Fleische den ihm zusagenden Fleischschnitt zu wählen und anzudeuten, und der Verkäufer darf ihm solchen unter keinem Vorwande vorenthalten. Auch darf der Verkäufer in keinem Falle irgend ein Stück Rindfleisch verborgen halten. Der Uebertreter dieser Vorschrift wird bei jedesmaliger Uebertretung die Strafe von 5 fl. zu zahlen haben.

Gleicher Strafe nebst dem Verluste der Waare unterliegt derjenige Fleischhändler, der sich begeben ließe, dem Käufer mehr als den vierten Theil an Knochen auf die verlangte und gekaufte Fleischquantität zu geben.

§. 10. Die Käufer müssen höflich und nach der Reihe bedient werden. Jede Beschimpfung oder beleidigende Aeußerung, die sich das Fleischbankpersonal gegen den Käufer oder sonst Jemand erlauben würde, wird, für den Fall, als die Uebertretung nicht nach dem II. Theile des Strafgesetzbuches behandelt und bestraft werden könnte, doch von dem Markt-Commissäre sogleich streng geahndet. In wichtigeren Fällen und nach Umständen kann die Arretirung und Vorführung des Verschuldigten vor den Magistrat zu dessen Verurteilung mit einer Buße von 2 bis 10 fl. oder mit angemessenem Arreste verfügt werden.

§. 11. Am Eingange und an der Außenseite jeder Fleischbank muß ein Tafelchen von der Farbe des Stempels, der darin zu verkaufenden Fleisch-Gattung ausgehängt und darauf mit deutlichen Buchstaben eben die Gattung und der Preis des Fleisches ausgedrückt werden.

Die Auserachlassung dieser Vorschrift wird mit einer in Wiederholungs-fällen zu verdoppelnden und zu verdreifachenden Strafe von 1 bis 5 fl. geahndet.

§. 12. Die Ausschroter, welche das Fleisch um einen höheren als den vorgeschriebenen Preis verkaufen, werden einer Geldstrafe von 5 bis 25 fl., im Wiederholungs-fälle der zeitlichen Suspension, und bei einem dritten Falle der gänzlichen Unter-sagung des Gewerbetriebes unterworfen.

Uebervorstellungen am Gewichte werden unverzüglich der competenten Strafbehörde zur strengen Ahndung angezeigt.

§. 13. Da durch die Nachkundmachung vom 12. Juni d. J. 3. 2860 dem Pächter die Verbindlichkeit, die Vordertheile, die Hintertheile und die Zuwage in abgesonderten Bänken zu verkaufen auferlegt ist, so werden für den Fall, als in einer Fleischbank eine oder mehrere nicht dahin gehörige Fleischquantitäten vorgefunden werden sollten, diese confiscirt, und der Uebertreter nebstbei mit einer im Wiederholungs-fälle zu verdoppelnden Strafe von 5 bis 20 fl. belegt.

§. 14. Auf jedesmaliges Verlangen der städtischen Commissäre liegt es jedem Fleischhändler ob, sich der Bebau und Verifizirung der Stempel, der Gewichte und der Waage zu unterziehen.

§. 15. Die Fleischhändlerbänke können mit Genehmigung des Magistrats in dieser Stadt auf jedem Plage und in jeder Gasse, mit Ausnahme der folgenden eröffnet werden:

- a) vie di Cavana e di San Sebastiano in tutta la loro estensione,
- b) piazza e via del porzo al mare,
- c) piazza e via dello squero vecchio,
- d) piazza della pescheria,
- e) piazza grande di San Pietro,
- f) via del Corso dalla piazza di San Pietro sino alla piazza delle legna compresa la piazza della Borsa,
- g) via di San Antonio nuovo e piazza Gadolla,
- h) via nuova in tutto il tratto dalla piazza Gado'la fino alla piazza della legna, nonchè sotto le case esistenti nelle vie laterali di San Lazzaro e di S. Giovanni, formanti di ambo le parti angolo verso la contrada nuova,
- i) via alla caserma,
- k) le vie fiancheggianti il canal grande e la chiesa parrocchiale di San Antonio nuovo,
- l) piazzetta San Giovanni fino al ponte Chiozza,
- m) le vie del ponte rosso e della Dogana nuova,
- n) via della Loggia,
- o) quella della Mada vecchia conducente alla chiesa parrocchiale di Santa Maria Maggiore,
- p) piazza e via del Teatro grande,
- q) via dell' orologio ovvero Mandraccio, del Casino di Sanità, del Lazzeretto vecchio, della nuova Sanità fino alla piazza Giuseppina detta Grumola,
- r) tutta la sponda del mare dal canal grande fino a Andrea.

§. 16. Alle in dieser Fleischverkaufsvorschrift erwähnten Confiscirungen und Strafbeträge werden an das hiesige Hauptarmen-Institut abgeführt.

§. 17. Eigens aufgestellte Commissäre werden die genaue Beobachtung der gegenwärtigen Vorschrift überwachen, und demnach die geeigneten Weisungen erhalten.

Br. 2735. (193—127.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Od strane c. kr. podžupanije karlovačke ovim se do javnog znanja stavlja, da će se u smislu vis. naredbe c. kr. banske vlade od 26. prosinca 1852 br. 14885 jevtinba za iznajmljenje predpregali na prelaznoj postaji Busanci u području iste podžupanije za vrijeme od 20. listopada 1853 do uključivo 19. listopada 1854 obdržavati, na koju se svi poduzimatelji na dan 20. rujna t. g. u podžupanijski ured karlovački pozivaju.

Uvjeti ove jevtinbe jesu sljedeći:

1. Iznajmitelj mora se obvezati, da će na predpreznoj postaji kroz cielo najmovno vrijeme 8 zdravih i jakih konjah na razpolaganje službeno putujućih osobah držati.
2. Nijedan od predpreznoih konjah nesmije dulje od 24 sata od postaje udaljen biti.
3. Iznajmitelj mora se obvezati sve prevoze do 8 volovskih dvopreznih priskerbiti, — ako bi se veća kolikoca trebovala, skerbit će za nju namiestjeni tamo županijski predprezni povierenik.
4. U slučaju ako najmitelj proti kojem ovih uvjeta pogriješiti, kaznit će se pervi put globom od 50 fr., a u slučaju opetovanja držat će se na njegov kvar nova jevtinba.
5. Najamnici vlastni su od svakog putnika i transporta pristojbu prije vožnje tražiti.
6. Onaj običaj održavati se, da se za dva konja pristojba od četirih platiti ima, razumieva se, da ako u marsruti naročito samo su dva konja.

7. Pristojbu za proste vojnike i vojne transporte od konja i postaje 12 kr.; od častnika 15 kr., od inih osobah 20 kr. sr.

8. Najmibena svota doznačit će se kod dotične zemaljske zaklade u polugodišnjih ratah.

9. Poduzimatelji imadu se u napervo obvezati, da u slučaju ako bi tečajem ugovorne godine kakova promiena glede predprege povodom višjih odluka nastala, istima se dobrovoljno podvergou, ako li bi pako predprežnički zavod saavim iz obskerbljenja zemaljske blagajne spao pripadat će im samo do vremena ove promiene odpadajućij najam.

Od c. kr. podžupanije karlovačke dne 10. lipnja 1853.

OGLASNIK.

(214—127.)

(3—1)

Oglas.

Jedna u sredini sela Orehovec pri sv. Petru na tamošnjem piasci kraj ceste križevačko-varaždinske ležeca i k dobru Bogačevu spadajuća oštaria, sa tri sobe, dućanom, a predhizjem, kuhinjom, pivnicom, štalom, sušom, žganarnicom: sa jednom sienokošom od 2,108 hvat., jednom oranicom od 4413 hvat., sa dvoristom, vrtom od 925 hv. davat će se dne 31. sèrpnja t. g. u nedielju u podne na Bogačevu najviše ponudjajućemu na 3—6 godinah u najam.

(74—DP.)

(11—1)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 21 xr., echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simanitch,

obere Ilica Nro. 750, zum weissen Hasen.

(114—D.P.) 11. 15. 18. 22.

(5—4)

Oglas dražbe.

Dne 25. i sljedećih danah t. m. prodavat će se sve neproduljene stvari od zlata i srebra i ostalih dragocienosti, koje biahu kod podpisanoj zavoda založene.

Dražba ova držat će se javno prie i poslie podne u običnom satu u stanu štedionice, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

U Zagrebu dne 1. sèrpnja 1853.

Prva hervatska štedionica.

(119—DP.)

(3—3)

Hausverkauf.

Das in Samobor, an der Hauptstrasse gelene Mavracić'sche Haus Nr. 90, stockhoch gebaut, mit Hofgrund und Brunnen versehen, sammt anstossendem Garten, ist aus freier Hand zu verkaufen. Kauf-lustige wollen sich an die Eigenthümerin, Frau Ursula Mavracić in Samobor wenden.

Carsko-k.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene...
opredjeljena...
svršstina: 4 kr. sr.
od linije za prvoput:
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile po rubne
slanke plaćase do 16
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 18. srpnja 1853 izdan je i razposlan XIII. komad „L. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 86. Naredbu ministra za bogoštovje i nastavu od 24. Travnja 1853, kripostau za svukoliku cesarevinu, izim kraljevine lombardsko-milietacke i krajine vojnicke, kojom se proglašaje privremeni propis: A. o imputu kandidatah za učiteljstvo u podpunih učilištah realnih; B. u obziřu prežanih ustanovah, polag kojih kandidati učiteljstva u najbližjoj budućnosti posviedočivat imaju svoju sposobnost učiteljsku.

86. Naredbu previšnjega glavnoga zapoviedništva vojske od 2. Svibnja 1853, kojom se ustanovljuju časti, koje vojničke straže ukazivat imaju stožernikom (kardinalom) rimske cirkve.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. C. k. redarstveno ravnateljstvo izručilo je ovogradskom občinskom poglavarstvu za sirotinsku zakladu iz nova 210 for. sr., koji su novci prošlog polugodišta kod rečenog ravnateljstva za glasbene dozvole i globe ušli.

— Parizki „Moniteur“ od 17. donosi posljednju rusku okružnicu i odgovor ministra izvanjskih posalah Drouin de l'Huys-a. U odgovoru izjavlja se, da francuski kabinet derži posiednutje kneževinah za povriedjenje dogovora; i da je Rusia mogla Prut prekoračiti samo snagom ratnog prava. Usled toga pripada porti pravo da Dardanella i Bosfor otvori sdruženim flotama.

— „Wanderer“ javlja, da su Rusi po posljednjim izviestijima posleli već sva utvrdjena mesta kod vlaško-dunavske obale.

Rusi su u Vlaškoj po tamošnjem žiteljstvu vrlo priateljski i častno primljeni. U Jašu, Bukureštu i Grjovi podić će se ruske vojne bolnice. U ruskoj vojsci nisu se još dosada nikakve bolesti pojavile. Župit Rusah svagdie se hvali. Tergovina mnogo pati posred ovakog nesigurnog stanja. Sve turske ladje i mlini, što su na vlaškoj obli nalazili se, odmah su na tursku stranu premješteni, čim se doknalo, da su Rusi ušli u kneževine.

Posljednjih danah množina je topovah opremljena iz Carigrada u Drinopolj.

— Pisma s granice podunavskih kneževinah javljaju, da je Dunav (7. srpnja) vrlo velik bio, i svaka operacija za prelaz gotovo nemoguća. Ruska avantgarda stajala je istoga dana već tik kod Dunava i osobito posielala briežnate prediele. Posiednutje kneževinah izvedeno je divnom brzišćom. Od dana, što je Prut prekoračen, dovoljno bioše šest danah, za da se ruska vojska duž Dunava ponamjesti. God. 1828 trebalo je za posiednutje do Bukurešta devet danah.

— Usled prisplevših iz Lavova potzdanih viestih skupljeju se opet kod Pruta nove mnogobrojne vojne čete ruske, koje će u slučaju rata podpunjivati napred stupajuću vojsku kao rezerva. Za osiguranje obćenja grada Rusi sad kod Lavo mest i cestu, koja će u unutrašnjost zemlje voditi.

— Fzm. grof Gjulaj očekuje se u drugoj polovini ovoga mieseca sa svog putovanja u Petrograd.

U Zadru, 12. srpnja. Svukolici stanovnici ovoga predinskoga grada željahu javno oči-

tevatil čuljenja preiskrene svoje radosti na povrtak izvērstinoga toliko poštovanoga, a što više zhamenuje, svuda toliko ljubljenoga našega namiestnika barona Mamule; ali zbog nenadnog dolazka njegovog pod samu gluhu noćništa nije se izvršilo.

Premda gospodin podmaršal živu harnost pokazuje za tako dragovoljna i sērdačna očitovanja, opet i u drugim takovim prigodama želio je da mu se to nečini.

Nego jučer izvērstne občinske starešinstvo prikazalo mu je sjajnu serenadu, koju je izvēršila naša gradjanska banda uz mnogobrojne dublire, koje su nosili ovdašnji arbanasi i varošani u narodnu odieću obućeni; koja serenada sa izbora glasbenih komadah i izpravnoga izvēršenja jako dopala se.

Mnogo se puka svērvilo bilo na ovo sērdačno veselje; jedni drugima inkazivali su čuljenja harnosti i priznanja k cesarskoj milosti, koje kao prejasni znak smatraju to, što je ovaj pokrajini u osobi g. podmaršala dan vladalac, koji čim nastoji zadovoljivati koristima državne službe, priliku nepropusta da joj izradi nova i znamenita dobročinstva, te se po tomu njegovom prejasnom primieru Dalmatinci nadmeću u ljubavi prama našem štovanom cesaru Franji Josipu i prejasnoj njegovoj cesarsko-kraljevskoj obitelji. (G. D.)

U Novom Sadu 16. srpnja. Njegova predvišenost gubernator g. grof Koronini vratio se iz Beča. On je preko Baje i Kaniže u Temišvar otišao.

— Novisad skoro je sav vodom ebkoljen. Danav se je izlio kao što nije odavno. Ljudi pripoviedaju, da je toliki bio 1827 god. Nieke je nasipe prolio, a nieke bliže piace preliti pretio. U toj opasnosti zapoviednik ovdie stanujućeg bataliona pako grofa Koronini-a dao je dvie satnie vojnikah, da nasip nasiplju. Varoš je svakom vojniku za nagradu takvog truda dala po 2 cvanike.

Iz Temišvara smo izviestjeni da je g. episkop Matirević prie 8 danah u Temišvar Beča vratio se. (S. D.)

Srbija.

Iz Beograda 13. srpnja. Sinoć došao je svićli knjaz ovamo, vrativši se iz Kragujevca, gdje se od više vremena sadržavao. — Kako je zvanje glavnog inspektora učilištah ustanovljeno, i g. ruski državni savietnik Simonović na isto zvanje postavljeno, izišla je uredba pod 29. p.m. sadržavajuća nastavljenja za glavnog inspektora učilištah. — Iz Srbije dolaze potzdani glasovi, da usievi jesenji i proljetni dobiti stoje; žetva je već počela i jednako se radi, hrane će biti dovoljno; a bit će i žira dosta; čemu se naši seljani najviše raduju. Jedam se novi ovdie u Beogradu prodaje po 50 grošah (4 fr. 10 kr. sr.) 100 okah. Pa kako je hrana svuda ove godine rodila, možemo se nadati da će nastati jeftinoća u mnogom kojemu; jer je skupoća bila prešla mieru. Zbog razmirice izmedju Porte i Rusie postojeće, tergovina je ovdie stala i svaki živ jedva čeka, da se ta stvar svērši na mirni način izmedju europejskih silah. Zbog te neizviestnosti u političnim dialima, zbog slabe tergovine i ukintog kredita, slabo se u Beogradu ovog lieta zida. Majstori zidari i dundieri posla nemogu da nadju; ciglja, koja je do sada tražena najviše i dobro plaćana, neprodaje se, nego čeka budava kupca. Samo se pohvaliti još možemo, da se svinje, ovaj glavni izvod naše tergovine s tom

stranom, prodaju dobro i u velikoj količini iztjeruju se odavdie tamo. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

— (Englezka tergovina u podunavskim kneževinama.) Dovoljno je samo svērviti okom na tergovinu, koju Englezka tiera s podunavskim kneževinama, te će se viditi, kakovu bi štetu imala, da ih Rusi vojskom zauzmu. Od niekog vremena listavi su počeli o tom govoriti, i hji-kova razmišljanja dadoše ozbiljni pravac javnom mienju. Barjak englezki vlada u onim krajevima; u Galcu i Ibrailu, dvama poglavitim miestima kneževinah, svake godine sve to više unose se englezki rukotvorni proizvodi. Godine 1851 francuzkih brodovah vidilo se tamo samo 70, a englezkih 226; i ovo je još mali broj. Sva polovina robe, što se unosi, može se reći, da je englezka; a to isto može se kazati za robu, koja se iznosi. God. 1849 u samu Moldaviu uneseno je robe za 6 millionah frankah, a u Vlašku, koja je mnogo veća zemlja i više naroda ima, moralo se uneti još više. Kneževine su glavni hambar Englezke; god. 1849 iz samog grada Galca ona je iznieła preko 211 tisućah četvrtinkah kukuruza; ona iznosi silni loj i slano meso; godine 1852 ona je loja iznosila 1,950,000 kilogramah, a mesa 246 hiljadah. Rusia, koja medjaši s kneževinama, vrlo nezualna tergovinu tiera s njima; Francuzka unosi štogod robe za gospodu i bogatii svijet, a englezka je promelnost ona, što unosi tamo sve, što je nužno za življenje. Već i prosti seljaci počimlju kupovati pamučne stvari englezke i s njima zamienjaju narodnu svoju odieću od kozah ovnovskih. Nek se kneževine ostave prirodnom svom razvijanju, one će se obogatiti, novac umnožiti, a s njim i potrebe gradjanskog života; i Englezka ovdie ima prostrano polje za razpačavanje proizvodah svojih, koje ona uputiti nemože bez gerdne svoje štete.

O ovom predmetu u današnje vrijeme suviše je govoriti. U borbi, koja se sada zametnula, razpačavanje nekoliko hiljadah trubah (kēpah) postava može se uzeti za važno, kao ključ jedne cirkvice ili popravljanja kakva trula (kubeta). Doista ako ima koi narod što želi, da se Turska kērezkomada, to je englezki narod. Englezka mnogo više unosi svoje robe u Tursku nego u Rusiu. Godine 1845 uniela je ona gotovo za 71 million robe, 1850 za 78, a god. 1852 za 108 millionah. Zadnje godine Francuzka uniela je za 25 millionah robe u Tursku, Austria za 26, a Rusia za 22 miliona. Za Englezku izneseno je 80 millionah, pet putah više nego za Rusiu. Ovako napredovanje tergovine nemože se ravnodušno ostaviti, a strah, koi je prouzrokovalo rusko oružje, još većma potaknuti će narodnu nenavidnost. Englezka neće smatrati za uzrok rata zauzimanje kneževinah; to je ona do sada u više prilikah čela poznati; ona će se tim zadovoljiti, da pred Carigradom skupa s Francuzkom čuva vladu tursku. Za sada nikakvu drugu posliedicu nemože imati prelazak preko Prula, jer da je to uzeto za početak nepriateljstva, dvie savezne države već bi bile na vrijeme poslale protivljenje kabinetu ruskom, koi bi se doisto čuvao da nezaplete Europu u rat. Svi se klone rata, i diplomacia iznaći će način poravnanja.

Grčka.

— Iz Atene piše Altg. Ztg.: „Ovdie su svi na strani Rusie a kadšto samio ima i koji vieu na nju; ele Francezi i Englezi ostaje u šaragijama. Baš neki dan šitam u jednim aiemačkim

novinama, kako Rusia šilje stotinama emisara u Gërku, a ovdje neznata o tome nitko ništa. Ali to osobito valja uzeti na um, da se i najvještiji tako nazvanim ruskim emisarima, kojima je posao po želji izpadao, uvijek vidjalo iz očiju, da su oni upravo englezki ponošljivi i englezke nebrige spram svega, što je naše rodjeno. Ovo valja dobro uzeti na um, jer samo ako čovjek ovo zna, može odgonetati zagonetku, zašto su ovdje tako jako na strani Rusie. A da je doista sve tako, kao što kažem, to se vidi iz novinah „Nadanje,“ koje su uvijek držale stranu Englezima. One same kažu za posljednju englezku notu, da Englezima ni malo liepo nestoji, jer u toj noti, koju je englezki poslanik od svoje vlade predao gërčkoj vladi, prieti Englezka Gërčkoj, da će je pritegnuti na odgovor, samo ako nebude u ljubavi s Turskom. „Mi se bojimo“ vele pomenute novine „da nije g. poslanik englezki u ova vremena išao slipepo po volji vladi svojoj, koja ovamo zapovijeda, kako se valja vladati a ovamo neznata ništa što svaki dan biva. Englezka vlada nevalja ni jednom svom poslaniku a osobito ovima, što su na iztoku, da odobri, da idu posve po volji njenoj zapovijesti. Englezkom poslaniku, koi više godina živi u Turskoj, pa ima toliko pameti, da može i zagledati Gërčkoj u posao, valjalo je promisliti, da s tom notom u ova vremena neće učiniti ništa drugo nego samo dati sërca lažljivim apostolima, da se imaju u koga pouzdati. On se mogao i samo iz novinah gërčkih uvjeriti, da Gërcki bolje znadu, šta je od iztoka nego i ministri englezki i francezki, jer je ovim ministrima tek sad dotoga, da razbiraju, šta je od iztoka, a Gërcki ima već trista godina kako to znadu. Englezki poslanik može tako pozdraviti svoju vladu, da mi kud i kamo prije znamo nego što će englezki ministri reći parlamentu, da osmanskom carstvu još nije sudjeno da propadne, i da to tako pouzdano znamo, da Englezkoj nije bilo nužde, da nas čak po tom opominje, da se nešalimo zametati kavge s Turcima. Ili može biti misli g. poslanik englezki, da bi Gërcki — samo da je došao Turskoj sudjeni čas, slušali englezku vladu ili da bi ih note mogle zadržati, da nenagnu kud su naumili, i da bi im note mogle stišati vatru, da neplanu i da bi oni od note osliepili pa nebi vidili dio, koi im po zakonu pripada na nasliedje? Ako je europejska diplomacia onda, kad je malenu Gërku osnovala i postavljala za kraljestvo, mislila da i našu želju malim zadovolji, to se ona jako prevarila; ako je ona ovoj malenoj zemlji starešinu postavila za gërčkog kralja za to, da se i Gërckima zna narodnost, to se ona opet jako prevarila: gërčki je kralj (svima) Gërckima kralj!“

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2514 (51—Fin.) (3—1)

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction dürften demnächst für den Dienst des Steuer-Rechnungs-Departements dann der hiesigen k. k. Steuer-Aemter mehrere provisorische Assistenten Stellen zur Besetzung kommen, und zwar mit Jahresgehältern von 400 fl. 350 fl. und 300 fl.

Diejenigen, welche sich um eine solche Dienststelle bewerben wollen, haben deshalb, und zwar für jede gewünschte Stelle abgesondert, Gesuche einzureichen, in denen sie darzuthun und glaubwürdig auszuweisen haben:

1. Das Alter und die physische Diensttauglichkeit;
2. die zurückgelegten Studien;
3. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung;
4. die erworbenen Kenntnisse im Kassawesen, dann im Steuer-Rechnungs- und Concepts-Fache;
5. eine tadellose Moralität, wobei jene Kompetenten, welche bisher bei keiner k. k. öffentlichen Behörde gedient haben, den tadellosen Lebenswandel auf eine vollkommen befriedigende Art durch glaubwürdige Zeugnisse darthun müssen;
6. den bisher aus dem Staatschatze oder einem anderen öffentlichen Fond bezogenen fixen Gehalt, oder die Angabe, dass sie in einem solchen Genosse nicht gestanden sind;
7. die vollkommene Kenntnisse der deutschen und kroatischen oder einer ihr zunächst verwandten slavischen Sprache unter glaubwürdiger Nach-

weisung, dass der Bewerber in diesen beiden Sprachen sowohl des mündlichen als des schriftlichen Vortrages mächtig sei;

8. Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hiesigen k. k. Steuerämter oder Steuer-Commissionen oder aber der Finanz-Bezirks- oder Landesbehörden verwandt oder verschwägert sind.

Auf Bewerber, welche bei einem k. k. Steueramte, einer k. k. Kassa oder Rechnungskanzlei gedient haben oder noch dienen, wird bei einer sonst vollkommen entsprechenden Qualifikation vorzügliche Rücksicht genommen werden.

Jene Bewerber, welche bei einem hiesigen k. k. Steuer-Kassa oder Gefällsamte dienen, oder seit längerer Zeit als Diurnisten in der Verwendung stehen, haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten k. k. Finanzbezirks-Direction, die bei andern Branchen dienenden dagegen im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörden einzureichen, welche die Eingaben und Belege prüfen, und in der Qualifikations-Tabelle sich auch über die Eignung des Bittstellers für die angesuchten Dienstposten aussprechen werden.

Bewerber, welche kein öffentliches Amt bekleiden, haben dagegen die Gesuche im Wege ihrer politischen Bezirksbehörde (Vice-Gespanschaften), Militär-Individuen aber durch die k. k. Militärbehörde anher zu überreichen.

Der Concurs um diese Stellen wird hiemit bis zum 15. August 1853 eröffnet.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 8. Juli 1853.

Nr. 8911 (51—Fin.) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Bei der k. k. Landeshauptkassa in Agram ist die Amtsvorsteherstelle, nämlich die des k. k. Zahlmeisters in Erledigung gekommen, mit welcher die jährliche Besoldung von Eintausend vier hundert Gulden und die Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Betrage des Jahresgehaltes verbunden ist.

Zur Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis Ende August 1853 ausgeschrieben und es haben die Bewerber nachzuweisen:

- a) das Lebensalter,
- b) die zurückgelegten Studien und sonstigen Kenntnisse,
- c) die vollständige Kenntniss der Verrechnungsvorschriften und der Manipulation bei Landeshauptkassen, und zwar nicht nur theoretisch durch die abgelegte Kasseprüfung, sondern auch praktisch durch die Dienstleistung bei Landes-Hauptkassen oder bei der Staats-Central-Kasse,
- d) die vollständige Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder wenigstens einer der letzteren nahen verwandten andern slavischen Sprache,
- e) die Fähigkeit zur Leistung der Dienstkaution in dem Jahresgehalts-Betrage.

Die Gesuche sind von den Bewerbern im Wege ihrer vorgesetzten Behörden bei der k. k. kroatisch-slavonischen Finanzlandes-Direction einzubringen, und es ist in denselben insbesondere noch anzuführen, ob der Bittsteller und im bejahenden Falle mit welchem der hiesigen Kasse- oder andern Finanzbeamten verwandt oder verschwägert ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 12. Juli 1853.

Br. 5671/m. 586 (73—DS.) (1—1)

Opoziv dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog javna dražba robe i pokućstva Andrije Meška, tergovca zagrebačkog u kući Mate Irgolca pod br. 156 za dan 20. sèrpnja t. g. objavljena do dalje naredbe sudbeno ovime opoziva se.

C. k. zem. kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 19. sèrpnja 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Jos. Dvojak,
namiestni tajnik.

Br. 3569. (220—Lzv.) (3—1)

Oglas jevtinbe.

U smislu naredbe vis. c. k. banske vlade od 3. sèrpnja 1853 br. 9320 imade se c. k. oružnička kasarna u Murskom Središću tako pregraditi, kako će isto zdanje tako za kasarnu rečenog oružništva kao i za maltarnicu kod Mursko-Serdaheljskog mosta služiti moći, — troškovi pregradjenja ustanovljeni su u 1807 fr. 4 kr. sv.

Čemu dosljedno se svikolici, pregradjenje spomenute zgrade na se uzeti želeći uljudno pozivaju, da se dne 1. kolovoza t. g. sa 10% jamčevinom u gotovom ili 5% državnih obveznicah providjeni, u jutro oko 9 sati u pisarni podpisanog podžupanskog ureda u Čakovcu, gdje i kada će se javna jevtinba prenavedenog poduzetja obavljati, prijaviti izvole. Planovi, proračuni i uvjeti gradjenja mogu se svaki dan kod podpisanog ureda uvidjeti.

C. k. ured podžupanski.

U Čakovcu dne 15. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan
Kiš s. r.

2617/1853. (218—Lzv.) (3—1)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Banal-Regierungs-Erlass vom 13. Juni 1853. Zahl 8013. sind noch im Verlaufe d. J. mehrere Brücken- und Wasserdurchlässe im Bereiche der k. k. Kreutzer-Viegespanschaft zur Ausführung zu bringen, wegen deren Zustandebringung und respective Aufbau wird am 30. Juli l. J. um 9 Uhr früh in den k. k. Vice-Gespanschafts-Amtslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Licitations abgehalten werden.

Hiezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichen Bauten in Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersterer gleich nach beendigter Licitations zurückgestellt wird.

Zu diesen Bauten welche im Laufe dieses Jahres bis längstens 1. November vollendet werden müssen, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages zu Folge eingangserwähnten hohen Erlasses bewilligt worden; und zwar:

An Mauerarbeit	608 fr. 12 ³ / ₄ kr.	2036 for.
„ Maurermateriale	1428 „ 4 ⁷ / ₈ „	17 ¹ / ₂ kr.
„ Zimmermanns.Arbeit	188 fr. 32 ³ / ₈ kr.	1984 fr.
„ „ Materiale	1796 „ 12 ⁴ / ₁₀ „	145 kr.

Zusammen 4021 for. 2¹/₂ kr. C. M.

Die übrigen Baubedingnisse und betreffenden Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte Kreutz täglich in den vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 15. Juli 1853.

In Diestes-Abwesen. des
k. k. Vizegespans,
Georg Zečević.
k. k. Bezirks-Conzipist.

Nr. 8799.

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction.
Zufolge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 2. Juli 1853. Z. 10633/F.M. wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. Juli 1853. vorgenommenen 246. (68. Ergänzungs) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie Nro. 119 gezogen worden.

Dieselbe enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 111,934 bis inclusive Nr. 113,030 im Kapitalsbetrage von 1,022,469 for. 30 kr. und mit Interessen nach dem herabgesetzten Fusse pr. 25561 fr. 44¹/₄ kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des A. h. Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Agram am 12. Juli 1853.

Br. 2125. (213—Lzv.) (3—2)

Poziv.

Nize naznačeni vojničkoj dužnosti za g. 1853 potvrđeni i pri novadenju nadostavnom poduzetom stranom odsutai bivši stranom uskočivai, koji se još do danas niti osobno prijavili niti miesto bavljenja svog naznačili nisu, ovime se od strane c. k. podžupanie ove pozivaju, da se najdulje za mjesec danah ili osobno ovamo postavie ili miesto sadašnjeg bavljenja svog kroz dotičnu c. k. oblast pismeno naznače, jer u protivnom slučaju podpasti će kazni §. 35. vis. ministerialnog propisa za novadenje postojećeg: Horvat Josip iz Nuštra I. dobnog razreda; Mith Karlo iz Marinaca III. dobnog razreda; Šerm Josip iz St. Vukovara III. dobnog razreda; Belik Pavo iz Dalja III. dobnog razreda.

U Vukovaru dne 5. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan
Jovan Jurković.

OGLASNIK.

(123—D.P.) 25 28 (3—1)

Kuća s baštom u najam.

Dana 30. sèrpnja t. g. u 3 sata poslie podne bude putem javne dražbe na licu mesta u najam dana kuća s vèrtom priležecim u Novoj-Vesli pod 83 na tri sliedeće godine počemai od 1. studenoga 1853.

(118—DP.) (12—6)

Crosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von dem Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okičer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena 10
uvertina: 4 kr. sr.
od linije za prvoput;
a zatim sa svakim
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke plaćeno 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Povodom nastavnog pitanja očituje se ovim, da kroz ustanovljenje §. 8. ovostrane naredbe od 10. ožujka t. g. o kiridjovanju na luizijskoj cesti (zem. vl. list. R. 2. kom. 4. br. 26.), po- leg kojeg nije slobodno kiriašu prije na istu knji- žicu druge kirie dati, dokle nedokaže, da je prvu izbavio, nije zabranjeno kiridjovanje na malom, indi jedan kiriaš može istovremeno od više pošiljateljeh primiti robu do podpune mie- re jednog tovara, pod tim ipak uvjetom, da se radi vremena, u kojem kiriu na opredjeljeno mjesto staviti ima, sa strankom, koja robu ši- lje — naročito sporazumie, i zato se oto spo- razumljenje u knjižicu uvrstiti mora.

U Zagrebu 8. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

10557. 1853.

C. k. namiestništvo za Kranjsku dostavilo je opet za podporu pevođnjom oštećenih žite- ljah podžupanie sisačke, karlovačke i delničke, u svojem području sabratu svotu od 12 for. srebra.

Dočim se ista na svoje opredjeljenje od- mah odpravlja, osieća se povoljna dužnost do- brotvornim darovateljom za njihove prineske, iz- kerna zahvalnost očitovati.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. C. kr. financ. popječiteljstvo imenovalo je poreznike Ognjana Derbanskog i Ivana Csendasy-a, računarskog oficijala Vencela Veselia, priv. komorskog kastnara Augusta Csakánia i poreznog podnadzornika Marcela Tamara za privremene porezne nad- zornike u vojvodstvu sèrbskom i tamiškom Banatu.

— Obzirom na povoljno stanje zdravlja medju rogatom marmom u obližnjoj c. k. vojnoj granici knjaževsko-sèrbska vlada ukinula je obstojeće toli protiv Banata kao i Srijema preventivne miere i tèrgovinu s rogatom marmom izmedj c. k. dèr- žavah i Srbije opet otvorila.

△ Iz Rieke 14. srpnja. (Dopis.) Zora puca, — i dan zabieli, a zlato sunce izza hridi već u sjajnom odielu zablaine; — oj divote ču- dotvorne! sva se priroda reko bi uzigru, i čim po njoj biserna rosica još trepti, već ja pre- guti, da se pokriepi.

Da, i u našma očima zablisnu suzica bi- serna od radosti i zadovoljstva, — rado sme- ju pustili neka se ciedi niz naše lice, i neka se izgubi u moru vlasti, koju s rajske miline kušamo.

Dan 14. srpnja u 11 sati bioše zneme- niti za sve one, koji ljube prosviela svoga na- roda, — ovaj je dan očevidna priča one prav- de carske, kojom svakog nadariva, ko nadarja zasluži. Dvorana c. kr. riečke gimnazie sva je puna od višjeg i nižjeg c. kr. osoblja svake vèrsti, te dočim je sva svetinja u sladkoj nadi izčekivala samo trenutak — eto dođe pre- sviatli c. k. vèrh. župan riečki gospodin Ernest baron Kellersperg. Čim se razgleda po kras- no urešenoj dvorani dubko svetinjom napu- njenoj, izrazi vištim govorom onu radost, koja ga u ovaj par shvati isjaviv neizrečenu c. kr. ap. v. milost, kojom ona dostojno nagraditi muža za njegova pravedna dela, — da, izjavi premi- lostivo riešenje njeg. c. k. apoštolskog veličan-

stva od 14. travnja t. g., kojim šlov. svetjenika g. Jakova Randića priv. profesora kod nižje riečke gimnazie nadariva zlatnim kèrstom za- slugah Franje Joisipa I., što je on pučku učionu u Kostreni sv. Barbare utemeljio, i kroz punih 13 godinah o svom trošku uzdržavao. — Raz- loživ presv. glavari u svom govoru prešnu po- trebu pučkih učionah zadjene sjajni znak za- slugah na pèrsa g. Randića uz glasnu svirku narodne himne: „Bože živi“.

G. J. Randić priznaje svoja malena dela gledè tolike milosti njeg. c. kr. apost. veličan- stva, ipak kao barni sin i podanik njegov s najdubljom zahvalnosti prima ovaj dragocieni znak previšnjega odlikovanja i izjavlja nepoko- lebivu viernost prama austrijskoj kaći. — Banda svira.

Tada nastavi nadziratelj pučkih učionah g. dr. Venceslav Soić, od strane literarnog okružja, osiećajući veliko priznanje milosti njeg. c. kr. apost. veličanstva što se dostejalo jednoga pod njegovim nadzirelilstvom muža nagraditi zna- kom za njegove zasluge. U svom govoru medju ostalima reče: „Jedina sreća prestola carskog i zemaljah sastoji na temelju ljubavi i vierno- sti, — gdje se ove dvie drage sestrice medju- sobno gèrle, tud sve divno kao bujno cvietje raste i ovate, i širi se, kao zlato sunce vèrhu cielog svieta; — ali gdje jedna drugu mèrzi i presira, tud se sve kèrši, propada, pod mač i oganj spravlja. Neidemo dalje, 48. godina pe- dobro nas uči, da je sviet ove dvie seke u školi naukah zagèrlio; zato gojite u mladeži jošte nevinoj ove dvie sestrice vi naučitelji! koji nosite ključe do sèrca našeg mladog nara- štaja vami povierena, koja kod naraste kao divno planinsko stablo, znat će vas cijeniti, obožavati, jer ste im ove dvie krieposti u dno sèrca po- sadili, a što se jednom čvrsto posadi i ute- melji, to se kasnije nikad neizkoreni. Gojite da- kle ljubav prama caru i domovini, pak će i carstvo i domovina divne evasti.“

Napokon, dok bi ova svetčanost od 11 sati do nieke dobe po podne trajala, u Ko- streni sv. Barbare neprestano čuje se gruvanje mužarah, kao duboki israz veselja i radosti onog pučanstva, koje čerpi pravi probitak današnje radosti.

Cèrnagora

Na Cetinje. Za vrijeme svetopočivšeg i vicitlog spomenu dostojnog vladike cèrnogorskog Petra I. jedan se godišnji praznik na Cetinju slavio t. j. 8. rujna mali gospodjin dan. Posljed- nji vladika cèrnogorski Petar II. ustanovio je, da se svetopočivši Petar I. slavi 29. lipnja, za čest koga sagradio je on na vèrh Lovčena cèr- kvu hram sv. Petra. — Sadanji gospodar sem- lje knjaz Danilo I., zadržavši predšastnicima svojim postavljene dnevi praznovanja, opre- dielio je po želji naroda, da se slavi deveti travanj, dan onaj, kad je narod cèrnogorski po- slie posljednjeg Gjurgja Cèrnevića 1416 god. knjaza Cèrnogore dobio mirskog gospodara, da slava ovog naroda napred stupa, ili bolje reći, da se bivša dosta prostrana zemlja Ivanbegovića pridružuje pomalo Cèrnojgori, da se knjažestvo postepano snazi svojoj primiće da dostigne onaj sjajni stepen, na kom je Balša, samodržavni gospodar Zeto, bio. Dan početog ovog prepo- rodjenja prèvi put se proslavljuje. Liep je ovo spomen, još liepšom se nadeždom pitati može- mo, videći da se putevi slave naše i napredo- vanja otvaraju; videći da i pri svim zavidljivo- stima korek napredovanju nemalaksava niti ma- laksati hoće. Ovim preporodjenjem duhovi će ne

samo u unutarnjosti naše nezavisnosti, već i u pograničnim miestima, koja su u posljednje vrie- me najžalostniju sudbu izkusila, oživiti, snažnii biti i svi složno k jednoj ciele spiešiti. — Dan rodjenja našeg gospodara isto je liepo proslav- ljen. Knjaz je prisustvovao božestvenoj liturgii sa svojim činovnicima.

Iz našeg komšiluka ništa liepog niti dobrog da možemo čuti, već da po starom običaju aguju i nasèru na hristijane. Manastir Dečane bili su tako zaduzili, da bi ga bili sasvim upropastili, no katudjeri se slože, da kupe milostinju i tim da odkupe manastir. Hajdukah i po Arbanii na- hodi se, koji dosta štete i ljudma i na domu i na putu čine. — Strah od Moskova i po Ar- banii ječi, hristijanluk u pokrajini jedva čeka, šta će iz svega da bude. (S. D.)

Bugarska.

Iz Lom-Palanke, (u Bugarskoj) 6. srpnja. 3. t. m. došao je u Vidin jedan paša s vojskom poslat od Omer paše iz Šumle. Voj- ska je ova došla preko Ruščuka na carskom parobrodu, ko prevozi vojsku izmedja Ruščuka i Vidina. Jače krenuo se je parobrod sa još jednom vatečom ladjom i još druge ladje sve vojskom napunjene i odoše u Rahovo podići jedan tabor, jer do sad nije bilo tu vojske. Ov- die stanujuća vojska, tek 1000 nizamah, dobila je zapovied da odlazi. Danas u 3 sata poslie podne odoše u Rahovo (razstojanje izmedju Vidina i Lom-Palanke 10 sati, a izmedju Loma i Rahova 12 sati.) U Vidin će doći jedno 10,000 vojnikah, koje očekuju koi dan da dodju. Niešto vojske piešakah ostalo je u Vidinu, ali konjaničstvo sve je otišlo. Poslie odlazka vojske došlo je oko 100 konjanikah u Vidin, i tu će ostati dok druga vojska iz unutarnjosti nestigne. Strah je pojak ovladao. Turci videći Ruse u podunavlju, boje se, da će koi čas preći Bu- garsku, pak zato sabiraju vojsku kod Rahova, jer su Rusi predjšnjih godinah na Rahovo pre- šli. Kod ovog miesta je skela Beket na kojoj se Vlasi stiču i sol iz Vlaške odnose. Najviše se boje Turci prelazka preko vode Žeju, koja teče iz nutarnjosti Vlaške pored Kraljeva, jer su Rusi 1828 god. niz tu vodu spustili se i u Rahovo prešli, pak da nebi i sad takovo što bilo hoće da preduprede, jer tu je najudesnie za prelazak.

Glavni stan turske vojske sa glavno ko- mandujućim Omer-pašom je u Šumli, drugi na Silistrii, a treći na Varni i tu će Omer-paša preko svih zapoviednik biti. Narod kèrstjanski sad od ove vojske dosta strada, jer joj mora sve davati, kao što i danas ode preko 50 ko- lah iz Loma, koja voze Turke i njihove stvari. Svaki soldat nosi šilte, jastuk i ponjave i dru- ge nakarade. Svaki posao i tèrgovina stala je. Za vojskom u Rahovo odnesoše poveliku koli- činu hamovah, budakah i lopatah za pravljenje šancevah, jer su u Rahovu i Rusi šanceve imali, koji se i danas poznaju. (S. D.)

Turska.

— „Journal de Constantinople“ od 4. o. m. donosi na čelu lista svoga uvodni čla- nak, u kom svu odgovornost sadanjih zamèrše- nostih baca na Rusiu. On poziva Rusiu, da iz- javi, šta li bi ona radila, kad bi se Turska u domaća odnošenja ruskog carstva miešala, kad bi ona islamu pripadaće podanike ruske pod svoje pokroviteljstvo staviti hotiela? Nebi li to Rusia smatrala za očitu uvriedu, i za zasiecanje u suverenska prava cara? — „J. de C.“ izpo- vieda, da bi ruski interesi, kad bi se izveli

njezini zahtjevi, znamenito uzdigli se, nu šta bi bilo s interesah turskih? — Porta mora nastavljati ratna spremanja u najvišem stepenu, sadnji položaj oboružanog mira stajat će jedan milijard piastrah, od jednoga kraja zemlje do drugoga vlada strašna uzbunjenost i agitacija, koje svršetak nemože se predvidjeti. Neznaci li to mirni tečaj turske politike nasilno obustavljati, reformo, koje divan uvodi, nemogućim učiniti ili barem njihovo pospiesenje na kocku staviti? Da li je Turska ovo stanje privela, ili da li ga je mogla samo privesti? Da li nepada sva odgovornost ovog stanja na Rusiju? Turska nikome neprieti i nikoga neuznemiruje, pa mora napokon do toga doći, da se i ona nebude u svaki čas uznemirivala i njoj prietilo. Mir Europe i ravnovjesje europejskih silah to zahtijeva. Turska nikada neide preko svoga prava, pa kad bi tako i drugi činili, to bi za buduće svaka zamršćenost iztoka postala nemogućom. S aktivnom pomoći Europe svladat će Turska sve teškoće, što joj se nepravednim načinom prouzrokuje; nu bolje bi bilo, da joj se ove teškoće u duhu mira i spasa europejskoga prištede.

Isti list javlja, da je Šelimpasha uputio se u Batum, da tamo ustroji vojnički sbor od 20 hiljadah momakah, što su se izjavili pripravnima dići oružje protiv Rusie. S ovim odjelom iznositi će vojska oko Batuma 35—10,000 momakah, koja, ako se sdruži s vojskom kod Erzeruma, iznositi će 70—80,000 momakah, koji će za svaki hip biti spremni, da udju u Kaukaz i podupru tamo operaciju Šamilovu.

Iz Damaska od 22. lipnja javlja „Triest. Ztg.“: Ovdje živući kćerstjani boje se muhamedanskog fanatizma, koji se sve više pojavljuje; osam najmućnijih porodica već je odavdie otišlo u Zakle, da se u slučaju nužde lahko stave pod obranu kojega konzulata. I u Alepu prieti se kćerstjanima, pa su se i tamo mnogi spremili za biege, nu fanatični muhamedanci nisu ih pustili. Bojati se je, da se neponovi katastrofa od godine 1850.

Nije temeljita viest ona, koju je „Ost-D. Post“ iz Carigrada doniela, da je naime lord Redcliffe opozvan i miesto njega lord Carlisle privremeno postavljen.

Rusija.

S ruske granice od 14. sèrpnja piše bečki „Lloyd“, da se je ovdie isto tako, kao i u Jašu razprostro glas, da je turska vojska ušla u Vlašku; no malo ih bjaše, koji su viest ovu dèržali za temeljitu. — Po izviestijima s juga bjaše prednje straže i kvartirnici ruske vojske već prešli preko granice vlaške, dočim vojni sbor kod Ismaila nije još krenuo sa svoga miesta. — Iz Odese javlja se, da tèrgovina još uvijek zlo stoji, premda se tamošnji tèrgovci pouzdano nadaju, da će se stvar mirno razpremiti. — U ostalom je tèrgovcima u Odesi s pouzdane strane opetovano priobćeno, da se luka odeska u nikakvom slučaju blokirati neće. Ovo priobćenje mnogo je k tome doprinijelo, da su se tèrgovačka razmirja, ma bilo samo za časak, popravila.

— „Varšavski Kurir“ donosi sliedeću viest: Dne 14. sèrpnja proslavljen je u svim varšavskim cèrkvama dan narodjenja njez. veličanstva carice, te je zajedno za vrieme bogosluženja s predikaonica pročitan carski manifest gledè posiednutja podunavskih kneževinah. — Istoga dana odputovao je generallicutenant Stierzpudovski k vojsci u Besarabiju, a 16. sèrpnja došao je iz Petrograda dèržavni viećnik Kopher.

„Hamb. Nach.“ piše iz Varšave, da će knez namiestnik vèrhovno zapoviedništvo nad vojskom preuzeti po svoj prilici, ako bi i zbilja došlo do rata s portom; nu za sada neima o tome još ni divana, premda je car ruski manifestom svojim prenio preporno pitanje na takovo polje, na kom bi mogao religiozni fanatizam na najviši stepen uzvisiti se. — U ostalom, veli rećeni list, da su u dobro izvištenim društvima u Petrogradu svi toga mnijenja, da u najgorjem slučaju, ako se razpra izmedj Rusie i Turske i kèrvavo rieši, neće opet do obćenitog europejskog rata doći.

Ruski poslanik kod belgianskoga dvora, grof

Hreptović, prispio je iz Minska u Rusii u Varšavu.

— Medju berlinskim listovima jedini je „Neue Pr. Ztg.“, koji priobćuje viest, da je rusko-turska razmirica mirno poravnana. No u ovu viest još nitko nevieruje, ni novinari ni obćinstvo.

Gèrčka.

Iz Atene piše „Allg. Ztg.“, kako gèrčke novine sad samo o rusko-turskoj razmirici pišu. Za primier navodi nekoliko riećih iz glavnog gèrčkog žurnala „Asor“ i to rieći ove:

„Strašan i ubitočan glas dopro je do nas iz hristjanskih kraljestvah u Europi, koji josvako u sèrcu potresao. Tiranstvuj — više taj glas sultanu — hristjanske narode koliko god možeš, koliko ti groza tvoje duše dopušta; nasèrći na cèrkvu onu, koja je sestra našoj cèrkvi; nedaj izpoviedateljima te cèrkve nikakva prava, nikakve slobode i nikakve jednakosti pred zakonom; nepopuštaj nikako, a ja ti dajem na razpoloženje vojske, flote, blaga i samelance, da još tèrdje dietcu hristovu okivati možeš. Ali iz istoka se odziva drugi glas, koju zapadni europejci barbarskim i nećoviećnim zovu, koji sultanu veli: Daj mojim jednoviercima u tvome carstvu jednakost pred zakonom i slobodu; ja želim, da imaju ona prava, koja su im tvoji predci po ugovorima dali; ja želim da oni uživaju ona prava, koja zapadni europejci već od više godina uživaju, a da ta prava dobiju, ja ću — tako mi je volja, — posliednju kap kèrvi moga posliednjeg soldata žèrtvovati.“

Francezka.

Iz Pariza, 14. sèrpnja. (Köln. Ztg.) Od danas iz jutra razprosterla se je ćudnovata viest, koja, ako bi istinita bila, do skora bi učinila konac rusko-turskoj razmirici. Naime prije nekoliko danah govorilo se o niekom ultimatumu, što je poslan u Petrograd. U ovom ultimatumu pozivlje se Rusia, da vojsku svoju iz kneževinah povuče, jer će u protivnom slučaju Francezka i Englezka rat započeti. Kao što se danas tèrdi, Englezka nije pristala na ovu osnovu, nego je izjavila, da će pričekati, dok se započeta dogovaranja svèrše. Ultimatum, koji je prije u London poslan, na takav način nije Englezka potpisala. Ovdasnji se dvor uslied toga vèrlo razljutio, i budući mu je viekovitog englezkog kèrzmanja već dosta, odlučio je, da svoju flotu iz Dardanelah opozove. — Viest ovu priobćuju gore navedene novine, premda njihov dopisatelj za nju nejamči.

— Nieki dopisatelj lista „Independance“ piše pod 13. sèrpnja: „Ja sam htio prećutati nieki čin, jer sam spèrvince sam o njemu sumnjao, no on je već sada tako poznat, da ga moram saobćiti; govori se naime, da je za dva dana iza pokušanog attentata u operi Comique nieki ćoviek na tèrgu Concordia uhvatjen baš u onaj čas, kad je on, dočim se car mimo vozio, potegao izpod haljine samokres i navinuo kokot. Nieki fiaker smotrio je ponajprije kretanje ubojice i uhvatio ga. — Isti dopisatelj veli, da je strašno, kako se tajna društvah ustrojavaju u toliko, da se ni različni odsieci istih nepoznaju medju se, i budući je uvedeno, da se miesto imenah upotrebljavaju brojevi, to se nemože u slučaju, ako se koja sliedba i uhvati, time ući u trag drugoj sliedbi. G. Pietri nastoji na svaku ruku, da svlada ove prepono.“

Ciena žita u Zagrebu

od 21. sèpnja 1853.

U srebru.

	Vagan požunski	od fr. kr.	do fr. kr.
Pšenice banatske	4 18	4 24	
„ hrvatske	3 36	4 6	
Napolice	3 30	—	—
Raži	3 30	—	—
Kukuruza starog	3 15	—	—
„ novog	—	—	—
Jećma	3	—	—
Zobi	2 12	—	—

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 19. sèrpnja 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrž. obveznice 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (91 1/2)	2 mios.
od g. 1850	4 1/2	Augsburg za 100 f. current 109 1/2	2 mios.
„	5	Berlin za 100 prus. talirah 159 1/2	2 mios.
„	3	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mios.
„	2 1/2	Frankfurt na Mainu za 120 108 1/2	kr. rok
izvaćeneobv. obv.	6	Genovaz za 300 128 1/2	2 mios.
dvor. komore od	5	piemont. lirah 128 1/2	kr. rok
priselnogzajma	4 1/2	Hamburg za 100 mar. ban. 80 1/2	2 mios.
Kranjskoj, orar.	4	Lipska za 100 forintih	na saj.
ob. od Tirola, Voerlberga i Salz.	3	Livorno za 300 tosk. lirah 109 1/2	2 mios.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850	99 1/2	London za 1 funt sterl. 10 43	3 mios.
Zajam s vuć. g. 1834 na 100 f. 1839	219 1/2	Lyons za 300 fr. 109	2 mios.
Beć. grad. banco sa 2 1/2 pct.	133 1/2	Milan za 300 austr. lirah 109	2 mios.
„	2 1/2	Marseille za 300 frank. 128 1/2	2 mios.
„	2 1/2	Paris za 300 frank. 128 1/2	2 mios.
„	2 1/2	Prag za 100 for.	1 mios.
„	2 1/2	Tèrt za 100 for.	3 mios.
„	2 1/2	Miloci za 300 austr. lirah 109	1 mios.
„	2 1/2	Bukurošt za 1 for. parah 31 dan	3 mios.
„	2 1/2	Carigrad za 1 for. parah 31 dan	
„	2 1/2	Smyrna za 1 for. parah 31 dan	
„	2 1/2	Tečaj novca	
„	2 1/2	Carski dukati	
„	2 1/2	Zajam od 1851 Slovo A	108
„	2 1/2	„ B	
„	2 1/2	Lombardski	

Diene.

Sieverne željez. po 1000 fr. 2330	Krak.-g. sloške po 100 f. 777
Bećko-glog. želj. 500	Aust. dun. parob. 500 f. 631
Sopr.-W.-Neud. 200	Aust. Lio. u Tèrtu 500
Budiej.-Gm. Lins. 250	Bud.-pešt. lančan. 500
Požun.-tèrn. 1. izd. 290	Galič. založn. 4%, za 100
„ 2. izd.	Srećke Esterhazia 40.
danja s pèrvenstvom, 200	

SLUŽBENI LIST.

Br. 1731. (215—Izv.)

(3—1)

Usmèrtni izrok.

Uslied zamolnog dopisa c. k. vèrhovnog župana požeškog od 21. lipnja t. god. br. 2374 na usmèrtjenje namire izdane po g. poručniku i snubnom zapoviedniku Antunu Dalmanski-u vèrhu primljenih u miesecu ožujku 1851 godine pet stotinah ćetèrdeset i pet dielakah hlieba za vojničku momćad, koja je namira niekim slučajem izgubljena, — poziva se ovim posiednik iste namire, da posied svoj tim sigurnie ovom c. k. zemskom sudu prijavi do danas godinu danah, jer će se inaće proglasiti, da je ista namira ništetna, a pravna njezina snaga da je suprot izdatniku i suprot visokomu eraru utèrnutu.

C. k. zemaljski sud.

U Požegi dne 15. sèrpnja 1853.

Nam. pred.

Peichics s. r.

Janko Pracaić,

tajnik.

Br. 2655. (217—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog i s njim sdruženoga mienbenoga suda u Rieci objavlja se ovime Marku Calviu nepoznatog boravljenja, da je Ivan Kèrst. Spadoni po odviedniku Viekoslavu Breliću proti njemu podnio molbu istomu mienbenomu sudu radi izplatjenja 1056 fr. 45 kr. i pošto se obtuženomu nezna za boravište, mu je za zastupanje na pogibelj i trošak njegov odredjeni službeni skèrbnik u osobi ovdašnjeg odviednika Faustina Suppe, komu je i rećena molba s time priobćena, da u rok 3 dana izplatiti mora mienbeu svotu, kamate i troškove pod prietnjom mienbene ovèrhe. — Opominja se dakle ovime odsutni Marko Calvi, da ili dovoljno uputi naredjenoga sebi zastupnika providivši ga potrebitimi dokaznicami za svoju obrambu, ili drugoga zagovornika imenuje, ili pako takove koraćaje poprmi, koje kao shodne za svoja prava smatrao bude, jer u protivnom slučaju imat će posliedice, što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

Od c. k. zemaljskog suda i s njim sdruženom mienbenog sudišta.

U Rieci dne 12. sèrpnja 1853.

Br. 869. (221—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Uslied sodbude odluke kot. ovog suda od 6. lipnja t. god. br. 869 prodavat će se u Virovitici, podžupanii istog imena, dne 23. kolovoza t. god. u 10 sati u jutro na javnoj dražbi za gotov novac

76 akovah bielog i 65 akovah černog starog i novog vina, u 2 fr. 30 kr. do 6 fr. sr. akov procenitog, na masu pokojne Bare udove Pecek spadajućeg, kamo se kupiti želeći pozivaju.

Od. c. k. kot. suda u Suhompolju 7. srpnja 1753
Mirko Kršnjavi.

Nr. 6780. (216—Izv.)

(3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Direttore di I. Classe eel Lazzaretto Marittimo in Megline, cui va annesso l'appuntamento d'annui f. 800 il godimento dell'Alloggio gratuito nello stabilimento stesso, e l'obbligo di prestare una Cauzione nell'importo corrispondente ad una annuità del soldo.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà la rispettiva sua supplica a questo Governo Centrale Marittimo entro il termine di 6. settimane, comprovando debitamente l'età, l'incensurata condotta morale, sapienza idonea al posto optato, li servizi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue, che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare, s'egli si trova in parentela ad affinità con altro impiegato ora appartenente all'amministrazione dei Porti e della Sanità Marittima.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 8 Luglio 1853.

Nr. 7112. (48—Fin.)

(3—3)

Kundmachung

wegen Lieferung von Bütten-Concept-Papier für den Bedarf der k. k. kroatischen Finanz-Landes-Direction.

Die k. k. kroatisch-slavonische Finanz- und Steuer-Direction beabsichtigt ihren Bedarf an Bütten-Concept-Papier bei dem Umstande als die erstmalige in Verbindung für die Lieferung an Maschinen-Papier erfolgte Konkurrenz-Verhandlung keinen entsprechenden Erfolg gehabt hat — mittels einer neuerlichen Offerten-Verhandlung sicher zu stellen, wobei folgende Bedingungen festgesetzt werden:

1. Das einjährige diessfällige Erforderniss beträgt beiläufig Sechzig Riss Gross-Concept-Bütten-Papier, der Bogen 15" hoch, 19" breit, welche Dimension bei der Lieferung genau zugehalten werden muss. Das Papier hat sich mehr der weissen als der grauen Farbe im Ansehen zu nähern.

2. Jeder Offerent hat seinem Offerte die mit seinem Namen, dem Preise pr. Riss dann der Dimension bezeichneten Musterbogen in Duplo für jede einzelne Gattung, wenn mehrere offerirt werden, zuzulegen, und weil die Stärke des Papieres von der Masse des dazu verwendeten Stoffes abhängt, auf dem Musterbogen zugleich das Gewicht von zehn Rissen der bezeichneten Gattungen anzugeben. Die Uebernahme wird auch mit Rücksicht auf das Gewicht Statt finden, wobei bemerkt wird, dass ein Gewichtsunterschied von fünf Perzent die Uebernahme nicht hindert und auf den zu bezahlenden Preis keinen Einfluss nimmt. Ist aber der Gewichtsunterschied grösser, so findet die Uebernahme der Lieferung oder jener Theile, welche es betrifft, nicht Statt.

3. Der Offerent gibt bei jeder einzelnen Papiergattung den Preis an, um welchen er selbe nach Agram im Amtlokale des k. k. Finanz-Landes-Directions-Oeconomates franco Fracht et Spesen einliefert. Nur wenn die Fabrik, welche die Lieferung erstelt, im Auslande oder in einem Zollauschlusse gelegen wäre, werden derselben die, von ihr vorläufig zu bestreitenden Zoll- und deren Nebengebühren bei jeder übernommenen Lieferung von Fall zu Fall vom Staatsschatze ersetzt. Die Zollgebühren nehmen daher auf den eigentlichen Lieferungspreis keinen Einfluss.

4. Die Finanz-Landes-Direction bürgt nicht dafür, dass in Einem Jahre gerade die oben bezifferte Papiermenge werde bestellt und übernommen werden. Der Bedarf kann grösser oder geringer sein. Hieraus erwächst dem Lieferanten weder ein Recht auf eine besondere Vergütung noch auf eine Schadloshaltung.

5. Der Lieferungs-Contract kann auf ein Jahr oder drei Jahre vom ersten September angefangen mit oder ohne Vorbehalt der Fortdauer des Contractes auf ein weiteres Jahr und so fort wenn drei Monate vom Ablauf der Vertragsdauer von keiner Seite eine Aufkündigung erfolgt, abgeschlossen werden, wornach die Offerte einzurichten sind.

6. Die Ablieferung des benötigten Papieres hat über Bestellung des k. k. Finanz-Landes-Directions-Oeconomates zu Agram an dieses letztere und zwar allzeit binnen längstens vier Wochen vom Tage des Empfanges der Bestellung an gerechnet zu geschehen, sofern nicht in der Bestellung selbst ein längerer Termin zugestanden worden ist.

7. Dieses Oeconomat entscheidet über die Annehmbarkeit der Lieferung oder ihrer Theile. Es steht daher dem Lieferanten frei, bei der Uebernahme selbst oder durch einen Bewollmächtigten gegenwärtig zu sein.

Im Falle einer Verschiedenheit der Meinungen steht dem Kontrahenten der Rekurs an die k. k.

kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction offen. Gegen ihren Ausspruch findet weder eine Berufung an eine andere Behörde, noch der Rechtsweg Statt, was hiemit ausdrücklich bedungen wird.

8. Der Kontrahent leistet eine nach dem Gesamtwerthe der einjährigen oben bezifferten wahrscheinlichen Lieferung, berechnete Zehnerprozentige Caution im Baaren oder mittelst in Conventions-Münze verzinslichen und nach dem Börsenkurse des Erlagstages bewerteten Staatsschuldverschreibungen, oder er stellt sogleich eine dem Cautionsbetrage nach den angenommenen Kontraktspreisen gleichkommende Menge von Gross-Bütten Concept-Papier bei.

Es steht dem Kontrahenten frei, die anders erlegte Caution nachträglich durch Papier selbst zu bestellen, als dagegen auszuwechseln.

9. Die Finanzlandes-Direction bezahlt dem Kontrahenten die für die übernommenen Lieferungen (jene die etwa als Caution dienen sollen ausgenommen) entfallenden Preise, entweder in bestimmten Viertel- oder halbjährigen Fristen, welche der Kontrahent im Offerte beantragen kann, oder aber lieferungsweise, bei der, dem Kontrahenten nächstgelegenen k. k. Landeshaupt- oder Sammlungskasse, gegen seine gehörig gestempelte Quittungen, wesshalb der Kontrahent entweder in der bedungenen Frist oder bei jeder Lieferung seine Rechnung an das Finanzlandes-Directions-Oekonomat in Agram einzusenden hat.

10. Die Offerte müssen längstens 10. August l. J. bei der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction eingebracht werden auf einem Stempelbogen von 15 kr. vom Offerenten eigenhändig und ohne Korektur die angebotenen Preise in Ziffern und mit Buchstaben geschrieben und ganz bestimmt also ohne Vergleichung oder Bezug zu den Preisen eines anderen Offerenten angegeben, vom Offerenten eigenhändig unterschrieben und es muss darin ausdrücklich erklärt sein, dass sich der Offerent den Bedingungen dieser Verlautbarung ohne Ausnahme unterziehe.

11. Dem Offerte ist die Quittung der dem Offerenten zunächst gelegenen Landeshaupt oder Sammlungskassa über das mit 30 fl. in Baaren erlegte Reugeld beizuschliessen. Der Offerent schliesst diesem Offerte die Quittung der ihm zunächst liegenden k. k. Landeshaupt- oder Sammlungs-Kassa über das mit Zweihundert Gulden im Baaren erlegte Reugeld bei.

Dieses Reugeld wird allen Jenen, die nicht Ersterer bleiben, nach geschlossener Konkurrenzverhandlung sogleich zurückgestellt. Dem Ersterer wird es in die zu erlegende Kautions eingerechnet. Das Reugeld des Ersterers verfällt ohne weiters, wenn er vor dem Kontraktsschlusse oder vor der Bestellung der Kautions von der Erfüllung der übernommenen Verbindlichkeiten zurücktritt, oder dieselben wie immer nicht erfüllt.

12. Der Offerent bleibt vom Tage der Ueberreichung seines Offertes verbindlich; die Kontraktverbindlichkeit des Aerarars beginnt aber erst mit dem Tage, an welchem dem Offerenten die Annahme seines Anboffers amtlich bekannt gemacht wird.

13. Die baar oder in Staatspapieren erlegte Kautions wird dem Ersterer nach Ablauf der Kontraktsdauer, bei geschehener Einhaltung aller Lieferungsbedingungen zurückgestellt. Wurde die Caution in Papier selbst erlegt, so erfolgt in derselben Frist und Art die Bezahlung des dafür entfallenden Preises.

14. Bei gänzlicher oder theilweiser Nichterfüllung der Kontraksbedingungen steht dem Aerar das Recht zu, sich nicht bloss an der Kautions und dem sonstigen Vermögen des Kontrahenten schadlos zu halten, sondern auch entweder auf die Erfüllung des Kontraktes zu dringen, oder wie immer nach freier Wahl auf Gefahr und Unkosten des Kontrahenten den Papierbedarf herbeizuschaffen, überhaupt alle Mittel in Anwendung zu bringen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Kontraktes führen, wogegen dem Kontrahenten der Rechtsweg für jene Ansprüche offen bleibt, die er aus dem Kontrakte selbst gegen das Aerar geltend machen zu können glaubt.

15. Jedes Offert muss wohl versiegelt und von Aussen als Offert der Papierlieferung bezeichnet sein, weil die Offerte bis nach Ablauf der Konkurrenzfrist verschlossen bleiben.

16. Befindet sich der Offerent nicht in Kroatien oder Slavonien oder im kroatischen Küstenbezirke, so muss die Unterschrift des Offerenten von der kompetenten Behörde legalisirt sein.

17. Die Lieferung wird demjenigen überlassen, welcher die billigsten Bedingungen stellt, wobei bemerkt wird, dass der Preis und die Qualität bei Beurtheilung des Bestbothes in Berücksichtigung gezogen werde, so dass nicht derjenige, welcher den mindesten Preis fordert, sondern Jener, welcher bei besserer Qualität einen verhältnissmässig billigeren Preis anspricht als Bestbiether angesehen werden wird.

Die kontrahirende Behörde behält sich hiemit ausdrücklich die freie Wahl hinsichtlich der Annahme eines Offertes vor, und findet für Jene, deren Offerte aus was immer für einem Grunde nicht an-

genommen werden, durchaus kein Anspruch auf eine Vergütung oder Schadloshaltung Statt.

18. Das Offert des Bestbieters vertritt in Verbindung mit dieser Kundmachung die Stelle des Kontraktes, daher der Lieferant zur Nachstempelung desselben die entfallende Stempelgebühr zu berichtigen verbunden ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 30. Juni 1853.

K 8755. 1853.

Razpis c. kr. financialnog ministarstva od 6. lipnja 1853. kriepostan za svekolike krunovine izim kraljevine lombardezko-mletačke, kojim se naredjuje, da se niemačke hartijne šestice natrag potegnu iz prometa.

Da se u ustanovljenju postojnog reda u pienezničtvu, a imenito u uredjenju okolovanja novčanoga u svagdanjem prometu učini opet korak u napred, zoključiti financialna uprava s previšnjim odobrenjem od 29. pr. mieseca, da se niemačke (ždrebanju podvržene) hartijne šestice do konca prosinca 1853 natrag potegnu iz prometa.

U tu svèrhu prosto je svakome da pomenute hartijne šestice do ustanovljenog roka ili izdade čineći plaćanja s njima kod pieneznicah državnih, ili da ih za šestice sroberne, ili kako kome volja bude, za drugi novac što je u prometu, zamieni kod c. k. promienovne pieneznice u Beču, ili kod svihkolikih zemaljskih glavnih pieneznicah izvan Beča. Obćinstvu na polastiču povierit će se iznimice ovo zamienjivanje i pieneznicama sbirnim, nego pod tim uvietom, da će se kod ovih pieneznicah pomenute hartijne šestice moći zamienjivati samo za državni hartijni novac što okoluje, ili za bakreni sitni novac.

Kad prodje gori navedeni rok, neće vladarske pieneznice smieti više ni pod platež ni pod zamieniu primati takovih šesticah hartijnih, već će se iste smatrati kao nišetne.

Nasuprot ostaju još za vrijeme u prometu ugarske šestice hartijne.

Baumgartner s. r.

Nr. 6624.

Kundmachung.

In Folge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses von 15. Mai l. J. Z 6913, wird von der k. k. Finanz-Landes-Direction das auf der Grundlage der Lotto-Gesetze bestehende Verboth der Ausspielung von unbeweglichen Gütern, und Geldprämien (Güter und Geldlotterie) durch Privat-Personen in Erinnerung und zugleich zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass künftig auch ausnahmsweise keine derlei Privat-Lotterien mehr werden bewilligt werden.

Um jedoch die wohlthätigen Zwecke, welche theilweise mittelst solcher Lotterien von Privat-Personen angestrebt wurden, in einem ergiebigen Masse zu berücksichtigen und zugleich die Zahl und Beschaffenheit dieser Spiele angemessen zu regeln, haben Sr. k. k. Apostolische Majestät mit Allerhöchsten Entschliessung vom 28. April l. J. zu gestatten geruhet, dass künftig von Zeit zu Zeit, Lotterien mit Geldprämien durch die k. k. Lotto-Gefälls-Direction abgehalten werden dürfen, deren ganser Reinertrag ausschliessend Zwecken der öffentlichen Wohlthätigkeit zugewendet werden soll.

Es werden demnach in angemessenen Zwischenräumen derlei Spiele von der k. k. Lotto-Direktion mit der Darstellung des jedesmaligen Spielplanes angekündet und abgehalten werden.

Die Bestimmungen des wohlthätigen Zweckes, welchem der Ertrag der Lotterie zuzuwenden ist, haben sich Seine k. k. Apostolische Majestät von Fall zu Fall, nachdem der Reinertrag der abgehaltenen Lotterie sein wird, über den von der einschlägigen Ministerien zu erstattenden Vorschlag vorzubehalten geruhet.

Der Ertrag der Lotterie und der Zweck, dem dieser Ertrag zugewendet wurde, wird jedesmal im Wege der Zeitungsblätter zur allgemeinen Kenntniss gebracht werden.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Agram am 24. Juni 1853.

Br. 10153/1853. (B. VI.)

I. R. Accademia di belle arti in Milano.

PROGRAMMA DI CONCORSO**AL PREMIO CANONICA.**

L'I. R. Accademia invita gli Artisti pittori dimoranti negli II. RR. Stati austriaci a concorrere al premio di lire austriache mille settecento (lire 1700) istituito dal defunto Consigliere Accademico Architetto LUIGI CANONICA, che si conferirà nel venturo anno 1854 all'autore del quadro che ne sarà giudicato degno, sopra il seguente

SOGGETTO

Alessandro il Grande, andato a visitare Diogene nel luogo detto il Cranio presso Corinto, ove quel filosofo dimorava, lo trovò ch'era adrajato per terra al sole; ma, visto avvicinarsi molta gente, si solleva a sedere, e fissa gli occhi in Alessandro, il quale cortesemente salutandolo, gli domandò se abbisognava di qualche cosa, e Diogene gli rispose: Ritirati un poco, per non ripararmi il sole. Dalla qual risposta Alessandro restò penetrato di ammirazione. Vedasi Plutarco nella Vita di Alessandro.

Il quadro sarà in tela, dipinto all'olio e della misura precisa di metri 1. 75 in altezza per metri 2. 35 in larghezza. Le figure del primo piano saranno della grandezza non minore di metri 1. 30.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l'indicato termine, per un commesso dell'autore, all'Economo-Cassiere dell'Accademia, né potranno ammettersi giustificazioni sul ritardo. L'Accademia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, né dall'Ufficio di Posta, né dalle Dogane.

Ciascheduna opera sarà contrassegnata da un'epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell'autore. Oltre questa lettera, dove l'opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell'autore, acciocché, confrontata coll'esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l'epigrafe dell'opera che avrà ottenuto l'onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commessi, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio.

Le opere de' concorrenti, che all'atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall'Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all'atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l'Accademia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Accademico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L'opera premiata, che diviene proprietà dell'Accademia, si distinguerà fra le altre per una corona d'alloro, e per un'iscrizione che indicherà il nome e la patria dell'autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente.

P. M. BUSCONI, Segretario.

V. 6168/1908. (204—Lzv.)

(3—8)

Lizitations-Kundmachung

Wegen Sicherstellung des Brennholzbedarfes für die öffentlichen Anstalten und die bezugsberechtigten Partheien des k. k. Sliner Grenz-Regiments auf das Militärjahr 1854, wird im Stabsort Karstadt am 30. Juli 1853 um 9 Uhr Vormittags eine Minuendolizitation abgehalten, und die diesfällige Lieferung dem Mindestfordernden unter Vorbehalt der höheren Ratifikation überlassen werden.

Die wesentlichen Bedingungen sind folgende:

1. Der diesfällige Bedarf an Schnittholz ohne Rücksicht der Gattung, indem jedes gesunde Holz angenommen wird, besteht:

Für den Regimentsstab zu Karstadt, Rakovatz und Thurn in circa	865 Klf.
für die Ladjevacer Compagnie in	86
„ „ Waltseller „ „	163
„ „ Kerstinianer „ „	82
„ „ Wojnicer „ „	90
„ „ Blagajer „ „	74
„ „ Budacker „ „	64
„ „ Poltojer „ „	74
„ „ Barilovicer „ „	86
„ „ Vukmanicer „ „	92
„ „ Svarcer „ „	125
„ „ Ostercer „ „	114
„ „ Sichelburger „ „	93
„ den Ordonanzposte in Draganić in	6

Zusammen in beiläufig 1834

Niederösterreichischen Klättern mit der Schnittlänge von 30 Zoll, dessen Lieferung ganz oder theilweise der Art übernommen werden kann, dass der Ersteher zwei Drittheile des zu liefern übernommenen Quantums bis Ende Oktober 1854, das dritte Drittel aber bis Ende December 1854 zu den betreffenden Orten abliefern.

2. Der Ersteher kann das Holz beliebig woher beziehen, und wenn dessen Bezug aus den ärarischen Waldungen des Regiments contrahirt werden sollte, wozu die nächst gelegenen Holzschläge genommen werden, so bleibt er gehalten, das darin etwa vorhandene Lagerholz zuerst aufzuarbeiten und wegzubringen.

3. Jeder Lizitant hat vor Beginn der Verhandlung ein Reugeld von 50 fl. und der Ersteher eine Caution von 10% des Geldbetrages, in welchem die Lieferung übernommen wird, zu erlegen, wovon jedoch Grenzer unter Verbürgung ihrer Compagnien ausgenommen werden.

4. Die Verbindlichkeit aus dieser Lizitations-Behandlung beginnt für den Ersteher sogleich nach Ausfertigung des Lizitations-Protokolls, für das Regiment aber vom Zeitpunkte der erfolgten höheren Ratifikation.

5. Der Ersteher hat für ein Paar des abzuschliessenden Contracts die entfallende Stempelgebühr zu bezahlen.

6. Schriftliche, vor Beginn der Lizitation einlangende Offerte werden nur dann berücksichtigt, wenn demselben auch die entsprechende Caution beigelegt erscheint.

Die nähere Bedingungen dieser Lizitation können beim Regimentsstabe in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Karstadt am 30. Juni 1853.

Br. 1893. (184—Lzv.)

(6—4)

Oglas

O produljenju stječajnog roka u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla. Stječajni rok na 21., 22., i 23. lipnja t. god. 1853 iz ovostrane sjeđnice 13. travnja t. g. broj 1092. u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla deržane na molbu vjerovnikah

produljeni — uslijed opetovane molbe po vjerovnicima podnešene, da će po svoj prilici uravnanje na korist vjerovnikah za rukom poći — prenaša i ustanovljuje se na 20., 21. i 22. rujna t. g. 1853 time, da svi oni, koji suprot stječajnoj masi rečmah prezaduzenikah tražbah imadu, da zahtjevanja svoja valjanima dokaznicami providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu na novo opredijeni rok tim sigurnie prijave, jerbo kasnie prijavljena zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 13. travnja t. g. br. 1092 ujedno se javlja, da je privremenu skrbnikom stječajne gromade nadalje pridržan odvjetnik g. Janko Gvozdanović, a braniteljem parnice odvjetnik g. Virgilio Medunio.

C. k. zemaljski sud u Karlovcu dne 16. lipnja 1853.

Lipovčić, v. r.

Lopašić, tajnik.

2617/1853. (218—Lzv.)

(3—2)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Banal-Regierungs Erlass vom 13. Juni 1853. Zahl 8013. sind noch im Verlaufe d. J. mehrere Brücken- und Wasserdurchlässe im Bereiche der k. k. Kreutzer-Vicegespannschaft zur Ausführung zu bringen, wegen deren Zustandebringung und respective Aufbau wird am 30. Juli l. J. um 9 Uhr früh in den k. k. Vice-Gespannschafts-Amtslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Licitations abgehalten werden.

Hiezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichen Bauten in Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersterer gleich nach beendigter Licitations zurückgestellt wird.

Zu diesen Bauten welche im Laufe dieses Jahres bis längstens 1. November vollendet werden müssen, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages zu Folge eingangserwähnten hohen Erlasses bewilligt worden; und zwar:

An Mauerarbeit	608 fr. 12 ³ / ₄ kr. 2036 for.
„ Mauerwerkstoffe	1428 „ 4 ¹ / ₂ „ 171 ¹ / ₂ kr.
„ Zimmermanns-Arbeit	188 fr. 32 ³ / ₄ kr. 1984 fr.
„ „ Materiale	1796 „ 12 ³ / ₄ „ 145 kr.

Zusammen 4021 for. 2¹/₂ kr. C. M.

Die übrigen Baubedingnisse und betreffenden Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte Kreutz täglich in den vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 15. Juli 1853.

In Diestes-Abwesen. des
k. k. Vicegespanns,
Georg Zečević.
k. k. Bezirks-Consistent.

Br. 441. (210—Lzv.)

(3—3)

Oglas.

Dne 8. kolovoza t. g. u 9 sati u jutro prodavat će se u mjestu Illoce jedan fćerak zemlje sessionalske s jednom jutrom orađe zemlje, sobstvenost Gjuke Marinovića žitelja Illočkog, u 900 for. procenito, putem javne dražbe po drugiput, s tim naročitim dodatkom, daće se, ako se ne bude moglo prodat za vriednost procienbe, dosudit onomu, koji najviše ponudi, i izpod procienbe.

U Tovarniku dne 6. sęrpnja 1853.

C. k. kotarski sud tovarnički.
Aleksander Fradl,
pristav.

Br. 3569. (220—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

U smislu naredbe vis. c. k. banske vlade od 3. sęrpnja 1853 br. 9320 imade se c. k. oružnička kasarna u Münskom Središću tako pregraditi, kako

će isto zdanje tako za kasarnu rečenog oružništva kao i za maltarnicu kod Mursko-Serdatskijskog mosta služiti moći, — troškovi pregradjenja ustanovljeni su u 1807 fr. 4 kr. sr.

Čemu dosljedno se avikolici, pregradjenje spomenute zgrade na se uzeti želeći uljudno pozivaju, da se dne 1. kolovoza t. g. sa 10% jamčevinom u gotovom ili 5% državni obveznicah providjeni, u jutro oko 9 sati u pisarni podpisanog podžupanskog ureda u Čakovcu, gdje i kada će se javna jevtinba prenavedenog poduzetja obavljati, prijaviti izvole. Planovi, proračuni i uvjeti gradjenja mogu se svaki dan kod podpisanog ureda uvidjeti.

C. k. ured podžupanski.

U Čakovcu dne 15. sęrpnja 1853.

C. k. podžupan
Kiš s. r.**OGLASNIK.**

(74—DS.)

(3—1)

Natiečaj.

U kr. ovdasnjemu odhranilištu plemićah izpražnjeno je pitomsko jedno mjesto zaklade grofova Frangepan; za koje, u smislu oporučne odluke zakladateljeve, pravo predlaganja pripada zagrebačkomu nadbiskupu.

Sto se ovim stavlja do javnoga znanja, u tu svēhu: da, koji žele izpražnjeno to pitomsko mjesto zadobiti, svoje molbenice, koje treba da budu kćerstom listom, zatim skolnom- i liečničkom sveđobom o ciepljenih boginjah providjene, najdulje do 20. kolovoza t. g. preuzvišenomu gospodinu zagrebačkomu nadbiskupu dostave.

Dano u Zagrebu dne 19. sęrpnja 1853.

Franjo Gašparić,
tajnik nj. preuzvišenosti gosp.
zagreb. nadbiskupa.

(118—DP.)

(12—7)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

(114—D.P.) 11. 15. 18. 22.

(5—6)

Oglas dražbe.

Dne 23. i sjeđecih danah, m. prodavat će se sve nęproduljene stvari od zlata i srebra i ostalih dragocienostih, koje biahu kod podpisanog zavoda založene.

Dražba ova deržat će se javno prie i poslie podne u običnom satu u stanu stędionice, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

U Zagrebu dne 1. sęrpnja 1853.

Pęrvą hęrvatska štędionica.

(214—Lzv.)

(3—2)

Oglas.

Jedna u sredini sela Orehovec pri sv. Petru na tamošnjoj piasi kraj ceste križevačko-varaždinske ležeća i k dobru Bogađevo spadajuća oštaria, sa tri sobe, dućanom, s predhizjem, kuhinjom, pivnicom, štalom, sušom, žganarnicom: sa jednom sienokošom od 2,108 □ hvat., jednom oranicom od 4413 □ hvat., sa dvoristem i vęrtom od 225 □ hv. davat će se dne 31. sęrpnja t. g. u nedielju u podne na Bogađevu najviše ponuđujućemu na 3—6 godinah u najam.

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novin ovo izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sv. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sv. od linije na prvomput a zatim za svakiput 3 kr. sv. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se 16 linijah 20 kr. sv. dalje ako od svake pojedine linije 4 kr. sv.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. C. kr. financ. počećiteljstvo imenovalo je državnoga povjerenika kod zemljarskog provisorija Karla Hirschbacha, porođnog pomoćnika kod financ. zem. ravnateljstva u Temišvaru Ljudevita Deseoffy-a, i porezne protstavničke Karla Kešerica i Ivana Nikolića za privremene porezne podnadzornike u vojvodstvu srbiskom i temiškom Banatu.

— Srbski dramatik, g. I. S. Popović, ustupio je srbiskomu narodnomu kazalištu više svojih dramatičnih dielah i rukopisah. Da bi se timi igrokazi zidanju srbiskoga nar. kazališta u pomoć priteklo, zaključio je teatralni odbor (u Biogradu) i davati ih redom o svom trošku, jedno, što su još znamenite žrtve nužne, da se kazalište sagradi, a drugo, što je odbor uvieren, da će ovakvim izdavanjem i onim rodoljubcem priliku dati, da kazalištu u pomoć priteku, kojim stanje nedopušta po primjeru ostale imućne braće znamenite žrtve prinositi. Izdavanje ovih dielah počinje odbor sa Lahanom i Beogradom. Prvo je žalostni igrokaz iz bugarske poviestnice; a drugi je šaljivi i predstavlja Beograd, kakav je bio nekada i kakav je sad.

Od do sada natiskanih dielah g. Popovića poznata je svakomu izvrstna tragedia „Smert Stjepana Decanskoga“, te već ova jamči, da će i ove nove umotvorine g. Popovića obćinstvo rado kupovati.

Odbor kazališni u Beogradu poziva dakle na predplatu obćinstvo. Ciena je knjige 30 kr. sv.

Srbski kazališni odbor, kako se vidi odavde, marljivo o tom nastoji, da podigne narodno kazalište u Beogradu.

— Po skazivanju putnikah, koji su upravo iz Ode se stigli, čine se tamo velika ratna spremanja. — Svagdie je moći sastati prolazeće kurire, generale i diplomate, vojsku i mnogobrojna kola od pèrtljage i džebane. Cijeli grad zajedno s lukom predstavlja sliku živahnog logora i zajedno kongresa. Ruski poslanički savjetnik očekuje se u Odesi.

— Bečka „Presse“ veli, da se sve više potvrđuje, da je turska vlada 8. o. m. u istinu zahtjevala, da udju sružene flote u Dardanelle.

Na predstavljenje ipak poslanikah odustao je sultan od tog zahtjeva i samo zaželio, da jedno oddieljenje od 5 ladjah, medju njima 2 englezke i 3 francuzke, udju, što je takodjer izvršeno, te su se rećene ladje usidrile kod Silioria.

No čini se, da nije u nakani s naredbom ovom činiti ratnu kakovu demonstraciju, no po najglavnije za obranu kèrstjanskog žiteljstva i za predupredjenje nemirah.

— Najnovia carigradska pošta dopire do 11. o. m. — Ratna spremanja traju, no posvuda misli se, da će se razmirica mirao poravnati.

Austrie.

U Beču 18. srpnja. Previšnjim riešenjem opet je niekom prognanom Mletčaninu, kojega je imetak uzaptjen, dozvoljen povratak u domovinu uz iste uviete kao i njegovim predšastnicima, te je zajedno nad njegovim imetkom sekwestar dignut. Isti zove se dr. Cesare Levi, posiedaje kuću u Mletcima, i premda je jako kompromitiran, to je on opet od to doba osobito za vrijeme svoga u Firenci najnoviega boravljenja znamenito poboljšao se. Verhu čega su se i toskanska poglavarstva povoljno o njem izrazila.

— „Journal de Constantinople“ u najnoviem svom broju govori o onim viestima više europskih listovah, uslied kojih je petrogradski dvor u rusko-turskoj razmirici primio posredovanje Austrie, te dodaje k tome, da je prijava ova tim vjerojatna, što bi austrijsko posredovanje bilo samo izraz sèrdaćne simpatie i porazumljenja, koje izmedj četiri velike sile i divana postoji.

O biegunu Koszti misli isti list, da će pravednosti i razboritosti c. kr. internunuciusa za rukom poći, da uzdrži priateljska odnošenja izmedj Austrie i porte; stvar je osim toga posredovanjem amerikanskih vlastih sasvim drugo lice dobila; porti ne pripada pravo razpravljati razloge, s kojih jedna kod nje povierena vlada dopita kojoj god osobi, koja nije turski podanik, pravo na narodnost i obranu. . . . Preporno pitanje glasi samo, da li je Koszta austrijsac, ili je amerikanski podanik? Razprada dakle odnosi samo na dvie tudje sile.

— U Beč su ovih danah ušle duvne redemptoristice, koje su bile govine 1848 odanle protierane.

— Veliki župan trencinski, g. Koreska, izdao je posebnu naredbu, u kojoj razlaže pogibio zvonjenja kod nastojeće bure, te ga zabranjuje, buduć da se tim upravo privlači munja, te se je i nedavno s toga u Debrecinu velika nesreća dogodila.

Galicja.

— U Lavovu se od nekoliko danah razgovaraju ljudi samo o znamenitom ubojstvu, koje je bilo ondje prie 14 godinah poćinjeno, te je sada stopèrv izišlo na vidieło. (odine 1839 putovao je kroz Lavov (Lemberg) nieki englezki lord, koi je sobom nosio jedno 600,000 for., o čem se odmah glas po gradu raznio. U gostionici, u koju se je bio nastanio, pozove jednog pivničara, da ga odvede u kakvo kupalište. Ovaj to učinj, nu dok se lord kupao, dogovori se pivničar s kupeljarom, da će bogatoga lorda ubiti. Što uglave, to i izvrše. Nitko toga nije opazio, da je nestalo lorda, jer se još nije bio upisao medju prišlaca, to je za onda gostiona puna bila gostiuh. Kupeljar je iz nenada strašno bogat postao; jedni su mislili, da je izkopao blago; drugi, da mu je umro u Ameriki kakov bogati stric itd. Pivničar otidje u Ugarsku, gdje je god. 1848 u službu stupio, te je onda s ostalimi u Tursku pobiegao. Ovdje je svojim drugarom pripoviedao, kako je bio došao do velikoga bogatstva. Medju ovimi bio je i nieki Poljak iz Galicije, koi se je prie nekoliko vremena kući povratio, te je po njem sud za onaj gèrdi zločin doznao. Kupeljar bude uhvaćen, poslie dugoga traženja nadju i grob lordov te izkopaju njegove kosti. Sad se je započeo sudbeni postupak i sviet željno izgleda, šta će biti.

Moldavia i Vlaška.

— U najnoviim pismima iz Bukurešta ima niekih zanimivih datah o vremenu prie ulaza Rusah. Ta data dopiru do 25. p. m. G. Giers, ruski konzul u Jašu, osigurao je knjaza Ghiku, da car ulazom svoje vojske neželi rat, i da ruski kabinet nebi rado, da knez možda svoju ostavku podnese. Pače je konzul kneza osigurao, da će ruska vlada sve moguće učiniti, da autonomiu rumunjskih državah privede (?).

„Wandereru“ pišu iz Jaša od 12. srpnja, da je prigodom godišnjice krunitbe cara Nikole, što se Jašu slavila, falio englezki konzul; što opet nije nikakve važnosti pobudilo. Kod Skulenja i Leove oprema se neprestano pèrtljaga i

džebana; u Moldavii zauzeti su već svi važnii položaji, a u Vlaškoj sva glavna mjesta.

Rusija.

— Lleydov kališki dopisatelj piše od 17. srpnja: Odlazak generallicutenanta Sierzpudovskoga u Besarabiu ima u toliko svoju znamenitost, što je vještiti ovaj topnički general bio do sada chef ovdie usredotoćene druge topničke divizie. — Priprave za dolazak carev sve se više umnožavaju tako u Varšavi kao i carskim gradovima, i pravoslavna cèrkva sv. trojice poliepsava se. — Zapoviedajućem generalu tretje lahke konjaničke divizie, poznatom Grotènhelmu, dodan je na zapovied cara novi poboćnik; chef tretjeg piešackog sbora, gen.-lieut. Ofenberg, nalazi se još uvijek na dopustu u inostranstvu. Vojska, što je ušla u Moldaviu i Vlašku, i što je na moldavskoj granici i Besarabii usredotoćena, različito se navodi, doćim ipak cela sila samo 120,000 iznosi, od kojih je najviše polovica poslana u kneževine. Ono, što je nieki list javio, da su četiri sbora spremna na svaki mig, istina je, pače nalazi se šest vojnih piešackih sborovah u potpunom ratnoj pripravi, nu sborovi ovi daleko stoje od posiednutih zemaljah, te će se istom onda bliže primicati, ako bi do ratnih operacijah došlo, što ipak za sada Rusia nenamierava, jer još neima dovoljno vojske na blizu, a s vojskom, koja je posielala kneževine, nije kadra poprimiti ofenzivu, premda mi vojsku kod Šumle i Nikopolja i hrabrost Omerpašinu neprocienjujemo. Kad bi dakle sadanji položaj imao izgled na rat, to bi se bezuvietno morala vojska dolie na pozorištu pomnožati, o čemu se ipak za sada u južnoj Rusii i Poljskoj ništa nećuje.

S ruske granice javlja se, da se isto tako, kao i kod Varšave, usredotoćava vojska i kod Kovna i Suvalka. — Vojska nalazi se u potpunom ratnom stanju, osim toga uredjuju se pèrvi i drugi sbor rezerve.

— „C. Ztg. C.“ javlja: U Besarabii skuplja se neprestano vojska, iz čega je vidieti, da će Rusi u slučaju rata sliediti osnovu operacijah od godine 1828 i na dvie strane Dunav preći. — Viest, da je Omerpaša s ruskim generalom Niprokoičiskom u svom tajnom kabinetu konferirao, nije istinita, budući Omerpaše na onaj dan, kad je rećeno, da je držana konferencija, nije ni bilo u Šumli, nego se nalazio na pregledu vojske a general Noprokoičiski takodjer nije bio kod vojske u kneževinama, nego u logoru kod Moskve.

Francuzka.

Iz Pariza, donosi „Allg. Ztg.“, znamenite i zanimive podatke u operi comique. Dopisatelj veli: „Journali su se zadovoljili time, da obnaroduju njima zvanično priobćenu notu o dogodjajima u komičkoj operi, nu u ovoj noti, koje samo govori o ljudma pokušavšim narešiti peredak, nije izražena podpane istina. Dopisatelj pripovieda rećenu stvar na dva načina, na jedan kao što se ista shvatila u tuileriesama, i na drugi, kako ju je policia shvatila. U carskom dvoru ovako stvar kazuju: U utorak u jutro dobio je car u niekom pismu viest o uroti protiv njegova života, što se imalo u komičkoj operi proizvesti. Na pismu bio je podpisan nieki seoski župnik blizu St. Clouda. Nadstojnik redarstva bioše pozvan, no nije znao o svemu ništa. Car je bio umoljen, da neide u kazalište. On odgovori, da je na oglasima javljen njegov dolazak, pa on nemože da obetanje svoje neizpuni, a stvar je redarstva da pogibel odstrani, koja je već i onako svoj značaj izgubila, čim je

do znanja došla. Carica, kojoj je njezin suprug naložio, da kod kuće ostane, izjavi, da je njezina dužnost ista, kao i njegova. Oko polak 9 sati vozio se car u kazalište. Do toga vremena imala je policia vremena, da pohvata osobe sumnjive, koje su tajnom društvu pripadale. Uapšenje bijaše lasno izvedeno, jer biahu skoro sasvim poznate osobe. Čim se glas razprostoro, da su se hvatanja poduzela, izčezlo je ono mnoštvo ljudstva, koje je na tergu pred kazalištem skupljeno bilo.

G. Pietri poniešto drugčie stvar predlaže, naime ovako: Redarstvo znade, da postoji nekoliko potojano društvo protiv života careva. Poglavice žive u inostranstvu, naime u Londonu i Briselu. Članovi ove urote pripadaju starim tajnim društvima, i ubojice žriebom se naznačuju isto tako kao i oni, koji su se protiv života Louis Filipa zakleli. Ustanovljene za attentate prigode bivaju u one dneve, kad car ide u kazalište. Budući se vazda na oglasima naznačuje, kad će car doći, s toga urotnici znadu i skupiti se u kazalištu. U utorak biahu tamo, pače već i u ponedjeljak, jer budući se je komična opera u taj dan baš otvorila, to je njezino ravnateljstvo, za pomnožati svetčanost, objavilo, da će car prisustvovati. Budući se predpolagati moglo, da urotnici takodjer neće izostati, to je htelo redarstvo svoju pažnju podvostručiti, i g. Pietri uputio se je u pratnji nadstojnika od gradskog redarstva, osobno onamo. Oba primietiša čudnovata lica kod vratih. — Medju ovima bio je jedan s kabanicom i budući se je isti baš oko Pietra jedno vrijeme motao, to ga je ovaj uhvatio i odvuko u dugi hodnik. Neznani delia branio se, pa mu je tom prigodom izpod kabanice ispao pištolj. Tada poviče g. Pietri: Ubojica, ustreljite ga. Neznanač zavapi: Šta, bez suda i pravde? — Da kako, odgovori nastojnik redarstva, ja uzimam to na se. Ti ćeš biti odmah ovdie ustreljen, ili mi priobči svoje ortake. Dvie minute dadem ti za razmišljenje. Pietri izvuče sat, i čim dvie minute pasaju, a neznanač još uvijek šuti, reče nastojnik redarstva k policajnim agentima: „Poderite mu kabanicu i ubite ga.“ Kabanica bijaše poderana, to učini nanj utisak, i počme izpoviediti. Na njegovu izpovied odmah je 15 osoba pohvatano, a malo kašnje u dvorani 5—6 drugih.

Odmah su saslušani i iz izpoviesti njihove proizlazi, da su imali obkoliti carsku kočiu bilo kod dolazka ili odlazka, pa vikati: „Vive l'Empereur!“ Time su hteli cara privoliti, da van poviri i zahvali, pa da se u taj čas 20 pištoljah na njega izbaci.

Kad je ovo svršeno bilo, išao je Pietri k caru u ložu, i podnio mu izviestje. Car ga je oglerio i rekao: „Zahvaljujem vam svoj život, — neću nikad zaboraviti.“ — Pietri upotrebio je ovu priliku i caru predočio prešnu potrebu, da se redarstvu dade punomoćje, za da u takvim slučajevima bez sudbenoga razpravljanja ono samo postupati može. — Car nije Pietru ništa pouzdano obećao, no ovaj se nada punomoć dobiti.

Različite vjesti.

— Hercog genoveški s hercoginjom stigao je u Pariz.

— Komisija sastavljena za sagradjenje središnje talijanske željeznice dogotavlja svoje poslove.

— Bérzojav iz Pariza od 18. donosi, da se povierenje za uzdržanje mira utvrdjuje: Tako Rusia kao i porta izjavile su se za mirno poravnanje. Glasa se, da se carica opet nalazi u sretnome stanju.

— Nieki Englez nudi českomu muzeu za nieki Husov rukopis 5000 for., a za nieku malu česku knjižnicu sa slikami upravo 20,000 fr. sr.

— Glasoviti glasbeni skladatelj Rossini posvetio je upravo sada turskomu sultanu svoje dvie najnovie poputnice (marše).

— U Parizu se, kao što najnovia bérzojavna viest javlja, jako kupuju rente i dionice željezničke, budući je uvierenje, da će se iztočno pitanje mirno poravnati, već obćenito postalo.

Službeno bérzojavno objavljenje bečke burze od 21. sèrpnja 1853.

Tečaj dèr. papirab.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèr. obveznica 5 p. 94%		Amsterdam sa u sr.	2 mies.
" od g. 1850 " 4 " "		100 holan. f. (91)	2 mies.
" " " 5 " "		Augsburg za	2 mies.
" " " 3 " "		100 f. current 108%	2 mies.
" " " 2 1/2 " "		Berlin za 100	2 mies.
izv. obvez. ob. " 5 " "		prus. talirah	2 mies.
dvor. komore od " 5 " "		Vratislava za	2 mies.
prisl. zajm. " 4 1/2 " "		100 pr. tal.	2 mies.
Kranjskoj, orar. " 4 " "		Frankfurt na	kr. rok
ob. od Pirola, Vo. " 3 " "		Mainu za 120 108 1/2	2 mies.
raiberga i Salz. " 3 " "		Genova za 300	kr. rok
Obveznice lomb.-mil. železnog		piemont. lirah	2 mies.
zajma do g. 1850. a 5%		Hamburg za	kr. rok
Zajam vuč. g. 1834 za 100 f.	135	100 mar. bar. 80%	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 p.		Lipko za 100	na saj.
" " " 2 " "		forintih	2 mies.
Obveznice " 2 " "		Livorno za 300	kr. rok
obće iugar. dv. " 3 " "		tosk. lirah	2 mies.
komore, starih " 2 1/2 " "		London za 1	kr. rok
lom. dugovah, u " 2 " "		100 sterl.	2 mies.
Piorenici Genui " 2 " "		Lyon za 300 fr.	3 mies.
učinjenog zajma " 1 1/2 " "		Milan za 300	2 mies.
galicke " 2 " "		austr. lirah	108%
" " " 1 " "		Marseille za	2 mies.
Obveznice " 1 " "		300 frank.	kr. rok
Obvez. u Frank- " 5 p. p.		Pariz za 300	2 mies.
turtu i Holandi " 4 " "		frank.	128 1/2
činjenog zajma " 4 " "		Prag za 100	for.
stališ. austr. " 3 " "		for.	1 mies.
nam i pod Er- " 3 " "		Tèrtu za 100	3 mies.
som, českih, " 2 1/2 " "		for.	1 mies.
moravskih, slo- " 2 1/2 " "		Mletci za 300	3 mies.
vačkih, stajerskih " 2 1/2 " "		austr. lirah	31 dan
orških, kranj " 2 " "		Bukurešt za 1	for. parah
skih, gorickih, " 1 1/2 " "		for. parah	31 dan
bečkoga ober- " 1 1/2 " "		Smyrna za 1	for. parah
kammeranta. " 1 1/2 " "		for. parah	31 dan
Obveznice zeml. žnog		Tečaj novca	
odkupa " 5%		Caraka dukati 14%	
Naputnice redišnje blagajne		Zajam od 1851	
Godišnji disconto		Slovo A	
Bank-akce komad po 1408		" B	108
		Lombardski	

SLUŽBENI LIST.

(219—Izv.)22

(2—1)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da će se dne 27. kolovoza 1853 u 10 sati prie podne u pisarni ovog c. k. kotarsuda usljed zahtieva g. Janka Franciscia vlastelina poput pèrve javne dražbe najviše obećajućemu prodati:

- kuća zidana nalazeća se kod Sv. Helene blizu Samobora;
  - vèrt prostran takodjer kod Sv. Helene ležeći na 1/8 jutra;
  - zemljište takodjer tamo na 1/8 jutra.
- Svekolike nepokretnosti na 616 fr. sr. procijenjene. Pozivaju se svi oni, koji mniju, da im pristoji pravo kakovo budi naslovom vlastništva, budi jakostju uknjižbe, da do ustanovljenog roka prava svoja pred ovim c. k. kot. sudom valjano izkažu, jer će inače po prepisu §. 509 g. p. postupano biti.

Uvjeti dražbe:

- da se po glasu §. 506 g. p. za dražbu pèrvi rok od 60, drugi pako od 30 danah opredieli, te dražba započne sa precienbenom svotom od 616 fr. sr.
- da u ime jamčevine (vadium) imade svaki naticatelj prie pristupa k dražbi u gotovini 50 fr. sr. položiti. — Oti novci, ako nebi licitant dostao, ili bi pèrva dražba ojalovila, da se povratit imado, razumieva se.
- da kupac imade odmah prigodom podpisanja zapisnika dražbenog polovicu prodavne svote položiti; drugu pako polovicu za 3 mjeseca sa 5% kamati odbrojiti, kojim prigodom uračunat će mu se dana jamčevina.
- da se za služaj neizpunjenja dražbenih uvjeta preduzme na pogibeo kupca po čutu §. 520 g. p. nova dražba.
- da troškove, sa prenosom vlastništva spojene, i c. k. pristojbu sam kupac podmiri.

C. k. sud samoborski dne 30. lipnja 1853.

Kažimir Jellačić,
c. k. kotarski sudac.

Oglas.

Za grijanje sobah c. k. banskog sudb. stola i c. k. generalne prokuratora za nadolazeću zimu 1853/4 potrebna je količina čivatih suhih b kovih dèrvah po prilici 37 hvatih, — pribavljenje takovih preduzeti želeći pozivlju se svi ovim k dražbi, koja će se 5. kolovoza 1853 u 9 sati prie podne

u pisarni c. k. banskog stola obdržavati. Stan broja 165 u gornjem gradu.

Br. 3569. (220—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

U smislu naredbe vis. c. k. banske vlade od 3. sèrpnja 1853 br. 9320 imade se c. k. oružnička kasarna u Murskom Središću tako pregraditi, kako će isto zdanje tako za kasarnu rečenog oružništva kao i za maltarnicu kod Mursko-Srdahejskog mosta služiti moći, — troškovi pregradjenja ustanovljeni su u 1807 fr. 4 kr. sr.

Čemu dosljedno se svakolici, pregradjenje spomenute zgrade na se uzeti želeći uljudno pozivaju, da se dne 1. kolovoza t. g. sa 10% jamčevinom u gotovom ili 5% dèržavnih obveznicah providjeni, u jutro oko 9 sati u pisarni podpisanog podžupanskog ureda u Čakovcu, gdje i kada će se javna jevtinba prenavedenog poduzetja obavljati, prijaviti izvole. Planovi, proračuni i uvjeti gradjenja mogu se svaki dan kod podpisanog ureda uvidjeti.

C. k. ured podžupanski.

U Čakovcu dne 15. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan
Kiš s. r.

2617/1853. (218—Izv.)

(3—3)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Banal-Regierungs Erlass vom 13. Juni 1853. Zahl 8013. sind noch im Verlaufe d. J. mehrere Brücken- und Wasserdurchlässe im Bereiche der k. k. Kreutzer-Vicegespannschaft zur Ausführung zu bringen, wegen deren Zustandebringung und respective Aufbau wird am 30. Juli l. J. um 9 Uhr früh in den k. k. Vice-Gespannschafts-Amtslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Licitation abgehalten werden.

Hezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichlichen Bauten in Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersterer gleich nach beendigter Licitation zurückgestellt wird.

Zu diesen Bauten welche im Laufe dieses Jahres bis längstens 1. November vollendet werden müssen, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages zu Folge eingangserwähnten hohen Erlasses bewilligt worden; und zwar:

- An Mauerarbeit 608 fr. 12 3/4 kr. 2036 for.
» Maurermateriale 1428 " 4 7/8 " 11 1/2 kr.
» Zimmermanns.Arbeit 188 fr. 32 2/3 kr. 1984 fr.
» " Materiale 1796 " 12 1/10 " 15 kr.

Zusammen 4021 for. 2 1/2 kr. C. M.

Die übrigen Baubedingnisse und betreffende Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte Kreutz täglich in den vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 15. Juli 1853.

In Diestes-Abwesen. des
k. k. Vizegespanns,
Georg Zedevič.
k. k. Bezirks-Conzipist.

OGLASNIK.

(124—Dp.)

(3—1)

Traži se jedan sposoban činovnik za gospodarstvo. Obširnia mogu se saznati kod g. Rebrovića u poštarsoj ulici pod brojem 73.

(121—DP.)

(6—1)

Hausverkauf.

Das am Ausgang der hohen Gasse gegen die Tuskane und das Savethal freigelegene zwei Stock hohe Herrschaftshaus Nr. 153, ist sammt grossen anliegenden Garten und Nebengebäuden aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft ertheilt Herr J. Lentz, Kupferschmiedmeister, Ilica Nr. 575.

(125—Dp.) 30

(3—1)

Lizitations-Wiederrufung.

Da im Betref des in Allerheiligen bestehenden Gast- und Wirthshauses-Verpachtung der Eigenthümer sich mit dem gegenwärtigen Pächter ausgeglichen hat, so wird die für den 1. August l. J. angekündigte Lizitation widerrufen, und wird nur im Betref des zu Kobiljak bestehenden Wirthshauses abgehalten.

Agram den 20. Juli 1853.

(118—DP.)

(12—8)

Crosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novin ovo izlaze
svaki dan izvanredni
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene cglase
opredjeljena je
avertbina: 4 kr. sr.
od linie za prviput;
a zatim za svakiput
3 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke platja sedlo 16
liniah 2 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednino linie 4 kr. sr.

Zvanična čast.

8556. F. M. 1853.

Naredba

vrhovnoga zapovjedništva vojske i ministar-
stvih financiah i unutarnjih poslova krepstna
za svekolike krunovine osim lombardezko-mle-
tačke kraljevine, oknežene grofie Tirolske i
vojne krajine od 30. svibnja 1853 o pristojb-
inama momčadi od vojničke ovrhe za iztjeri-
vanje upravih (direktnih) porezoh.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo
je za začasno uredjenje postupka kod izaslanja
vrhovne momčadi proti nemarnim dužnicima
upravnih porezoh najvišjim riešenjem od 26. svib-
nja t. g. propisati ustanovljenja sljedeća:

1.

Od 1. srpnja 1853 počemši ustanovljuje
se pristojbina, koju ima davati nemarni pore-
zovnik padši pod vojničku ovrhu, sa tri kraj-
cara konvencionalnoga novca na dan za momka
od feldbabe niže.

2.

Porezni dužnik, komu se čini ovrha, ima
uz ovu pristojbu momku od vojničke ovrhe
besplatno dati konak i obied, kao što je u po-
velji o ukonačivanju od 15. svibnja 1851 pro-
pisan za oskərblienje vojske na prolazu.

3.

Ovo davanje u naturi ima se u slučaju,
ako se više poreznih dužnikah u isto vrieme
eksekvira po jednom vojniku, mienjati medju
njima onim redom, koi polag okolnostih usta-
novi načelnik občine.

4.

Na maršu ovrhovne momčadi u miesto
ovrhe i natrag ima se istoj po občinama ili
konakodavaocima uz naknadu zakonitih pristoj-
binah nabaviti konak i oskërba.

5.

U onim krunovinama, gdje još sada voj-
nička ovrha traje četiri nedjelje, ima se ste-
gnuti na četrnaest danah, no kad prodje se-
dam danah ima se podvostručiti pristojbina u
gotovu novcu.

6.

Na koliko su se ovrhovni novci do sad
odprevljali na vojnički erar, imaju isti teći u
poreznu zakladu, koja ima nositi i osobite troš-
kove, koji nastaju iz vojničke ovrhe.

Bamberg s. r.

Bach s. r.

Baumgartner s. r.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacia i
vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Najnovii komad državo-
zak. i vladnog lista, što je 20. srpnja u Beču
izišao, sadèržava dvie naredbe, tičuće se naših
kraljevinah. Imenito naredbu popečiteljstva pra-
vosudnog od 16. srpnja 1853, valjanu za Ugar-
sku, Hèrvatsku i Slavoniu, vojvodstvo Sèrbie s
tamiškim banatom i veliku kneževinu Erdelj,
kojom se §. 32 carskoga patenta od 29. stud.
1852, br. 247 držav. zak. lista i §. 31 car.
patenta od 29. svib. 1853, br. 100 drž. zak.
lista, izjasnjuju; — zatim naredbu pravosudnog
popečiteljstva od 18. srpnja 1853, krepstnu
za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsko voj-
vodstvo s tamiškim banatom i Erdelj, kojom se
za ove krunovine uvodi privremeni stiečajni red
i počemši od 1. rujna 1853 u život stavlja.

Svi do toga vremena otvoreni stiečaji ima-
de se raspraviti i dovršiti po sada obstojećim
propisima. Obzirom pako na one stiečaje, koji
se od toga vremena (1. rujna) otvore, ukida

se priašnji konkursualni postupovnik. Stiečajna
ova uredba neima se upraviti na konkurzualno
postupanje, koje biva pred vojničkim sudištima.

— Iz Bugarske od 10. srpnja pišu, da
od najnovieg vremena tamo bivaju velika raz-
bojničtva. — Manastir sv. Nikole u Bazariku
opijačkan je u vrijednosti od 100,000 piastrah,
i prigodom tom jedan svetjenik nemilice zlo-
stavljen. — Englezka vlada imenovala je Edv.
St. John Realea za konzula u Bugarskoj, koi
najskorie polazi iz Varne u Šumlu.

Austria.

— Po najnoviim izviestjama učilo se u de-
set austrijskih sveučilištah 9,546 učenikah; a
učiteljah je bilo 583; od ovih pripadaju: sve-
učilištu bečkom: 2,446 slušateljah; od kojih su
1,034 pravoslavi, 342 liekara, 386 filoso-
fah i 154 bogoslovi. U Gradcu ima 457 slu-
šateljah, od kojih 326 pravoslovah, 110 bogo-
slovah i 21 filosof. U Innsbuku ima 218 sluša-
teljah, medju kojima pripadaju pravoslovnom
fakultetu 197, a filosofičkom 21. U zlatnom
Pragu ima slušateljah 1,390; pravoslovah 718,
liekarah 317, bogoslovah 186 i filosofah 169.
U Holomucu ima 312 slušateljah: 151 pravo-
slov, 142 bogoslova i 19 filosofah. U La-
vovu ima 699 slušateljah: bogoslovah 308,
pravoslovah 302, i 89 filosofah. U Krakovi ima
240 slušateljah: 102 pravoslava, 97 liekarah,
28 filosofah i 13 bogoslovah. U Pavii ima slu-
šateljah: 933 pravoslovah, 346 liekarah, 89
filosofah i 251 matematik. U Padui 1574 slu-
šateljah: 557 pravoslovah, liekarah 511, 286
matematikah, 115 filosofah i 105 bogoslovah. U
Pešti ima 419 slušateljah: 247 liekarah, 115
pravoslovah, 59 bogoslovah i samo 3 filosofa.
U Požunu, Pasavi, Velikom Varadu, Zagrebu i
Sibinju ima svega 202 pravoslava. Po narod-
nosti je slušalo sveučilištne nauke u austrijskoj
državi: Niemacah 2100, Slavenah 2995, Ma-
gjarah 585, Talianah 3297, Rumunjah 65, stra-
nacah 15. Jevrea je bilo 489, ali ovi nisu po
narodnosti uzeti, nego su u druge narodnosti
upisani. Po ovom računu, najviše je išlo slušati
sveučilištne nauke Talianah, kojih više neima od
pet milionah, a najmanje Rumunjah, kojih ima
3 miliona, pa samo ih je 65 slušalo više nau-
ke. Kad se uzme da Slavenah ima u Austrii
gotovo 4 puta kao Talianah, trebalo je da je
išlo njih 13,188 učenikah da uče više nauke, a
nije ih više bilo od 2995.

Sèrbia.

U Beogradu 15. srpnja. Javivši da su
10. o. m. učenici u ovdašnjim učilištima raz-
pušteni, imamo još izviestiti o svetčanosti, koja
je tom prilikom u ovdašnjoj gimnazii držana,
i kojom se ovogodišnji tečaj školski u istom
zavedenju završio. Oko 10 satih poslie božan-
stvene službe došli su iz saborne cèrkve, gdje
je blagodarenje držano, osim mnogih gradja-
nah i drugih nižeg reda činovnikah, skoro svi
naši velikodostojnici u gimnazii. Tu su gostima
najprije tiskane klasifikacije razdavane, potom je
direktor gimnazie, g. Luka Pavlović, čitao krat-
ku historičku zapisku o zavedenju, kazivajući
od kog vremena ovo zavedenje ovdie u glav-
noj varoši našeg otečestva postoji, kako je
u njemu broj učenikah postepeno rastao, i da
je ove godine bilo upisano 355 učenikah, a
svršilo je školsku godinu 272. Dalje čitao je
imena učenikah, koji se iz mladjih u starije raz-
rede privode, počemši to od najnižeg razreda,
i kad je tako čitajući došao do onih učenikah,
koji su ove godine svršili gimnazii, svaki je

od njih, kao što su redom prozivani bivali, na
sredu izlazio, i svoju učilištnu svedočbu iz ru-
kuh samog predsjednika vieća, general-majora,
g. Stevana Stefanovića, primao. Poslie toga je
učenik Radovan Peić, svršivši sad nauke u
gimnazii, blagodariteljno slovo govorio, u kom
je najprije razložio, šta je škola, šta su učenici,
i kakvi treba ovi da budu; za tim se praštao s
učenicima, koji i dalje u gimnazii ostaju, i na
posliedku je blagodario učiteljima na njihovom
trudu, a svetlom knjazu i članovima pravitelj-
stva na staranju i brigi njihovoj o školama i
vospitanju mladeži, završujući slovo svoje s
pozivom na molitvu o zdravlju i dugom životu
njegove svetlosti. Na to je učenik najmladjeg
razreda, Mihajlo Kèrstić, narodnu himnu: „Bože
knjaza našeg brani“ deklamirao, koju je poslie
odmah kor učenikah složno i blagozvučno od-
pievao. Na posliedku podnošena su gostima na
pregledanje upražnjena učenikah gimnazie i po-
sleno-tèrgovačkog učilišta u načertanju, i tim
se svetčanost ova okončala. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta 10. srpnja. O maršu voj-
nog sbora pod generalom Dannenbergom (koi
je već godine 1849 kao chef generalštaba kod
Lidersovog sbora ovdie bio) doznajemo sliede-
će: Dne 3. srpnja imao je general glavni stan
u Jašu, a 7. srpnja dao je Foškan, prvi vlaški
varoš, posiesti. Njegova avantgarda od 7,000
momakah — samog konjanitva i jašecèg top-
ničtva — pod zapovjedništvom generala grofa
Anrep-Empta ušla je 11. srpnja u Bušev, a
mi očekujemo ovdie Ruse na 15. — Barem su
za ovaj dan urečeni kvartiri za generale i ofi-
cire pripadajuće glavnom stanu kneza Gorčako-
va. Nije moguće, da vojska bèrže maršira, bu-
dući je vrućina velika. Već od 8 danah imamo
uz male promiene odmah u jutro u 6 satih 17°
topline, a popodne u 3 sata 27—28° topline u
sienci. Čega smo se jako plašili, da će Turci
kakvu posietu nam učiniti, nije na sreću se
dogodilo. U malom doduše pokušalo se nešto i
budući pogranični turski vojnici duž Dunava
netèrpe izkèrcivanje, to su oni 3 momka ubili.
Nu paša od Ruščuka za ovaj ih je čin odmah
ustreljiti dao.

„Temesv. Zigu“ pišu iz Bukurešta od 12.
srpnja. Vlada je već službenu prijavu dobila,
da će u petak, 15. o. m., ruska avantgarda od
700 konjanikah i jašecèh topnikah ovamo pri-
spieti; u subotu stići će piešačtvo i ostala voj-
ska. Ulaz poznatih naših gostih u obće nikakve
nije osobite uzburjenosti proizveo; seljani kao
i tèrgovci pače su time zadovoljni, jer su u sta-
nju svoje žito, od kojega nevierojatno mnoštvo
pokupuju Rusi, u dobru cieniu prodati. U višim
družtvima malo se usuprot plaše, jer misle, da
će u slučaju, ako zazbilja dodje do rata, kne-
ževine izgubiti i ovo malo samostalnosti što
imadu, a time za uvijek uništiti se upliv boljarah
i svetjenstva, što su si ga ovi posvuda u zem-
lji zadobiti znali.

Izviestja iz Jaša donose: Za izvršenje
nalogah ruskih vojnih zapovjednikah sastavljeno
je u Jašu zemaljsko vieće, sastojeće iz 20 ze-
maljskih zastupnikah; po svoj prilici postupat će
se isto tako i u Vlaškoj. Car. ruska vojska već
je u ovaj par posielala sve glavne postaje. Mom-
čad se je predbiežno na otvorenom ulogorila,
pa sada biva premieštivanje u pojedina miesta,
što će se do konca ovog mieseca sasvim
svršiti.

Iz Bukurešta od 12. srp. piše „Kronst.
Ztg.“ da će tamo 15. Rusi doći.

— Nekrašovci (Lipovani), — neka, kao što se govori, Rusii neprijateljska religiozna sliedba, koja je pod carem Alaksandrom iz južne Rusije, gdje je ovršivanje njezinog posve nerednog bogoštovja nagazilo na teškoće, izselila se i stranom na onostranoj obali Dunava kod Tuldže, stranom na otocima dunavske delte nastanila se, dočim je mali jedan njen dio u Ismailu zasutao, — nakanili su, kao što se „Triest. Ztg.“ iz Odesse pod 12. sèrpnja piše, osvojiti ovo potočje miesto Ismail, u koju svrhu spremili su 80 dobro oboružanih i mnogobrojnih momcima obokobljenih čamacah. No velika voda na Dunavu zapriečila ih je u njihovom izvedenju, a medjuto su dopisivanja, koja su rečeni Nekrašovci u Tuldži vodili sa svojim zemljacima u Ismailu, nekako došla u ruke Rusah. Oni su bezodvlačno učinili za obranu shodne miere, koje su tim potrebitie bile, pošto je vlada kod Ismaila imala samo 40 topovnih čamacah. Ovi su Nekrašovci još godine 1828, baš kad je car prisustvovao kod obsiednutja Šumle, provaljenjem prokopah uništili dvie ruske regimente. — U isto vrijeme pripoviedalo se je u Odesi, da je Omerpaša zahtievao od knjazah moldavskoga i vlaškoga, da za 10 godinah unapred plate harač, i da se je uslied toga knez Gorčakov pobudjenim našao, uskoriti napredovanje svoje vojske u kneževinama.

12. Galca piše „Kreuz-ztg.“: Šest do osam bataljona ostat će u Galcu, dva do četiri u svakom povećem miestu Moldavije; za 10. sèrpn. očekuju se u Galcu 2000 momakah, ostala vojska posliedje će Vlašku, a oko 200,000 momakah stoji pripravno, da na pèrvu zapovied predju preko Pruta i Dunava. — I najveći neprijatelji Rusah hvale postanu sladojane ruske vojske, koja je ušla u kneževine. Seljaci se medjutim plaše i u Galcu nose mnoštvo peradi, osobito gusakah, te ih u svaku cieniu prodaju. Raži i kukuruze ima toliko, da je neimaju gdje ni spravit, a lietošnja žetva obećaje vrlo obilata biti. S toga se prodaje à tout prix, jer nema ladjah, koje bi izvozile ovo žito, premda se kiria platja po 18 šilingah (t. j. dvaputa toliko, što se je do sada platjalo). Na dobre mienice i založenja od žita platja se do 4% mienice i kamatah — a 1½ ide po zakonu.

Turska.

Iz Carigrada od 11. sèrpnja piše „Triest. Ztg.“: Dne 8. bijaše ministarska promiena; uzrok njezin bijaše, što je 7. noći stigla viest o ulazu Rusah u podunavske kneževine. Seraskier je dopis, koju je za 24 sata iz Šumle dobio, sam izravno nošio u serail i tamo ratnu partaju s njome fanatizirao. Sultanu je predloženo, da će se revolucija poroditi, kad se viest ova dozna, ako se zajedno na čelo uprave nestave muževi takovi, u kojima ima mušlomansko žiljenje kao jemstvo, da će silu silom uzbiti. Osim toga predstavili su sultanu još kojekakve druge pogibelj, u kojima se tobož njegova osoba nalazi, ako se rečena misao neizvede.

Uspiehi ovih predstavljenjah bijaše, da se je sultan sklonio na promienu ministarstva, te je još iste noći k sebi pozvati dao velikog vezira Mustafapašu, da mu njegovo skiplnje objavi; na miesto njega imao je doći general gardah, ratofabvi Mehmed Rusdiapaša. Od ostalih članovah kabineta imao je Rešidpaša odstupiti, jer se misli, da on teži za uzdržanjem mira.

Stvar je već tako daleko došla, da je 9. popodne Mehmed Rusdi uveden već kod vis. porte kao veliki vezir; no u skrajnjem ovom hipu sultan se promienio i staro popečiteljstvo opet utvrdio.

„Allg. Ztg.“ javlja iz Carigrada, da medju turskim žiteljstvom veliko eduševljenje za rat vlada. Govori se, da se je u trag našto nitekoj uroti, koja je upravljena bila protiv kersanstva, i da je toga radi više osobah pobratano. Osigurava se, da vlada namierava za osujetiti sve osnove protiv kersjanah, poduzeti obšćenito razoružanje. No takova naredba nebi se mogla izvesti već s toga, što su haremi nepovredljivi, pa se naravski nebi mogli stanovi točno proizkati.

Seraskier Mehmed Alipaša otići će odmah poslie bairama k vojsci.

Platzirte vjesti.

— Prianjti austrianski posloyodja i sadašnji minister u Ateni, g. Klezi, otišao je iz Carigrada na svoje novo opredieljenje.

— U Kodanju je posliednjih danah po 350 osobah obolilo od kolere, te je polovica gotovo svaki dan izumierla.

— Veliki vojvoda toskanski zamienio je Gerasziju i još trojici njegovih drugovah izrečenu kazan u doživotno prognanstvo.

Službeno berkojajno objavljeno bečke burze od 22. sèrpnja 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrjav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (90%)	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 1/2	84 1/2	Augsburg za 100 f. current	2 mies.
„ „ „ 3 „	75 1/2	Berlin za 100 pr. talirah	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
izvadenob. ob. „ 6 „	„	Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
dvor. komore od „ 5 „	„	Genovaza za 300	2 mies.
prislignog zajma u „ 4 1/2 „	„	pionont. lirah	2 mies.
Kranjakoj, orar. „ 4 „	„	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mies.
ob. od Tirola, Vo. „ 3 „	„	Lipka za 100 forintih	2 mies.
kariberga i Salzb. „ 3 „	„	Ljorno za 300 tosk. lirah	2 mies.
Obveznice lomb.-milatačkog zajma do g. 1850 sa 5 pct.	135	London za 100 funt sterl.	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839	100	Lyon za 300 fr.	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
„ „ „ 2 „	„	Marseille za 300 frank.	2 mies.
„ obće i agr. dv. komore, starih lom. dugovah, u „ 2 1/2 „	„	Pariz za 300 frank.	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Prag za 100 for.	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Terst za 100 for.	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Miloci za 500 austr. lirah	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Bukurešt za 1 for. parah	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Carigrad za 1 for. parah	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Smyrna za 1 for. parah	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Tečaj novca	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Carški dukati	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Zajam od 1851	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Slovo A	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Slovo B	2 mies.
„ „ „ „ „ 2 „	„	Lombardozki	2 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	„		2 mies.
Nauputnicarodnja blagejno	„		2 mies.
Godišnji disconto	„		2 mies.
Bank-akote komad po 1407	„		2 mies.

Donice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2350	Krak.-g. sloške po 100 t.	775
Bečko-glog. želj. „ 500	860	Aust. dun. parob. 500 f.	628
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200	„	Aust. Llo. u Terstu 500	„
Budioj.-Gm. Lins. ž. „ 250	„	Bud.-pešt. lančen. 500	„
Pozun.-tjern. 1. ind. „ 290	„	Galič. založen. 4% sa 100	„
„ 2. ind. „ 290	„	Srečke Esterhazie 40	„
danja s pèrvostvom, 200	„		„

SLUŽBENI LIST.

Br. 1617. (223—Lzv.) (3—1)

Oglas.

Za nastavljene stiećajne parnice Josipa Serbli na po visokom c. k. banskom stolu za dalnje pretresivanje i konačno riešenje dostavljene, opredieljuje se rok na dan 12. rujna t. g. u 9 sati pri podne, u kojem imat će svi vjerovnici tražbe svoje jur prijavljene s pozivom na priašnje dokaze pred ovim sudom ponoviti i glede upravljanja masae shodna odrediti. — Što se time do obće znanja stavlja, da je parničkim braniteljem po sudu imenovan odvjetnik g. Kamilo Wizner.

Dano iz siednice c. k. zemskog suda karlovačkog dne 18. sèrpnja 1853.

Lipovčić s. r.

Slobodin Lopašić, s. r. n. tajnik.

Br. 2604. (222—Lzv.) (3—1)

Oglas stiećaja.

Od strane c. k. zemaškog suda osiečkog otvoren je u prezaduženom imanju Leopolda Papaya, krojača virovitičkog, stiećaj i rok, do kog vjerovnici zahtievanja svoja zakonitim načinom podneti imadu, na dne 21. 22. i 23. mieseca rujna t. g. opredieljuje se; — privremenim masie stiećajne obokobljenim tergovac virovitički Jakob Deutsch, zastupnikom pako parnice odvjetnik osiečki gosp. Antun Hegedušević naimenuju se.

Dano iz siednice c. k. zemašk. suda osiečkog dne 30. lipnja 1853 u Osieku dèržane.

Izdao Jozo Cselenkovich, tajnik.

Nr. 8669. (50—Fin.) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. kroat.-slavonischen Finanzlandes-Direction ist eine Amtsdienergehilfenstelle, womit die Löhnung jährlicher zweihundert und sechszechn Gulden und ein jährliches Kerzenpauschale im Betrage von dreizehn Gulden 20 kr. C. M. verbunden ist, zu besetzen.

Die Bewerber um diese Dienststelle zu deren Besetzung der Konkurs bis zum 20. August l. J. eröffnet wird, haben in ihrem Gesuche darzutun und glaubwürdig nachzuweisen:

- a) das Lebensalter,
- b) einen gesunden und rüstigen Körperbau,
- c) die bisherige Beschäftigung,
- d) die Kenntniss der deutschen und kroat.-slavischen Sprache,
- e) die Kenntniss des Lesens und Schreibens in den genannten Sprachen,
- f) eine tadellose Moralität und die bisherige unbescholtenen Aufführung;
- g) die bisher aus dem Staatsschatze bezogenen Genuesse,
- h) endlich den ledigen oder verheiratheten Stand, und im letzteren Falle auch die Anzahl der Kinder, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener im hiesigen Amtsbereiche verwandt oder verschwägert sind.

Auf Gesuche, in welchem eines dieser Erfordernisse nicht nachgewiesen ist, wird keine Rücksicht genommen werden.

Bewerber, welche bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, haben ihre Gesuche durch ihre Vorgesetzten, die übrigen aber im Wege der politischen, und die Militärsindividuen durch die Militär-Behörde hieramts einzubringen.

Agram am 6. Juli 1853.

(71—DS.) 19 23

(3—3)

Obznana.

Na molbu Dragoile Zicher prodavat će se kuća sa vèrtom pri sv. Xaveriusu pod br. 209. ležeca i na 975 for. srebra sudbeno precienjena dne 23. sèrpnja t. g. poslie podne pèrvi put, — a drugi i zadnji put dne 18. kolovoza t. g. takajše poslie podne makar izpod preciembe, kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice miesta, i dražbeni uvieti mogu se u kući pod br. 53. u visokoj ulici ili kod c. k. kot. suda grada Zagreba saznati.

U Zagrebu dne 13. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud. grada Zagreba.

Br. 869. (221—Lzv.) (3—2)

Oglas.

Usljed sudbede odluke kot. ovog suda od 6. lipnja t. god. br. 869 prodavat će se u Virovitici, podžupanii istog imena, dne 23. kolovoza t. god. u 10 sati u jutro na javnoj dražbi za gotov novac 78 akovah bielog i 65 akovah černog starog i novog vina, u 2 fr. 30 kr. do 6 fr. sr. akov procienitog, na masnu pokojne Bare udove Pecek spadajućeg, kamo se kupiti želeći pozivaju.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju 7. sèrpnja 1753 Mirko Kršnjavi.

OGLASNIK.

(214—Lzv.) (3—3)

Oglas.

Jedna u sredini sela Orehovec pri sv. Petru na tamošnjoj piasci kraj oeste križevačko-varaždinske ležeca i k dobru Bogačevo spadajuća oštaria, sa tri sobe, dućanom, s predhizjem, kuhinjom, pivnicom, štalom, sušom, žganarnicom: sa jednom sienokošom od 2,108 □ hvat., jednom oranicom od 4413 □ hvat., sa dvorištem i vèrtom od 925 □ hv. davat će se dne 31. sèrpnja t. g. u nedielju u podne na Bogačevu najviše ponudajućemu na 3—6 godinah u najam.

(121—DP.) (6—2)

Hausverkauf.

Das am Ausgang der hohen Gasse gegen die Tuskane und das Savethal frei gelegene zwei Stock hohe Herrschaftshaus Nr. 153, ist sammt grossem anliegenden Garten und Nebengebäuden aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft erteilt Herr J. Leatz, Kupferschmiedmeister, Hlca Nr. 575.

(118—DP.) (12—9)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okičer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novin ova izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglaš-
opredjeljena je
uvršstina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglašile posebno
slanke platja sedo 16
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 20. srpnja 1853 izdan je i razposlan
XIV. komad „I. razdiela“ zemaljsko — vladnog
lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sa-
država pod

Br. 89 Naredbu vrhovne vlasti redarstvene i mini-
starstvih izvanjskih djela, unutarnjih djela i
rata od 3. Svibnja 1853, o načinu, kako vlasti
redarstvene postupat imaju u Austriji s inostranci
u obziru putnih listovah.

90. Razpis ministarstva financijah od 3. Svibnja
1853, kriepostan za svekolike krunovine, izim
kraljevine lombardezko-mlietačke, u obziru bi-
ljegovanja sviedočbah, koje se izdaju na temelju
§. 51. naukovnih redovah od 1. i 8. Listopada
1850.

91. Razpis ministarstva financijah od 10. Svibnja
1853, kriepostan za svekolike krunovine, o
uporavljivosti razpisa ministarstva financijah od 9.
Ožujka 1852. (drž. zak. lista br. 62) na pre-
nose imetka smrti radi, koji nastanu poslie
dne 30. Travnja 1853.

92. Razpis ministarstva financijah od 10. Svibnja
1853, kriepostan za krunovine: Ugarsku, Hr-
vatsku i Slavoniju, srbisku Vojvodovinu i tamiški
Banat, po kojem za prenose imetka smrti radi
poslie 30. Travnja 1853 lišavaju se krieposti
ustanove, sadržane u točki IX. proglasnoga pa-
tenta k zakonu o pristojbah od 2. Kolovoza 1850
i u razpisu ministarstva financijah od 9. Ožujka
1852. (drž. zak. lista br. 63.).

93. Razpis ministarstva izvanjskih poslova od 12.
Svibnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine
u cesarevini, kojim se obznanjuje, da se je iz-
među austrijske i bavorske vlade, a tako i iz-
među vlade austrijske i saksanske ustanovio
ugovor, da svaka od ovih država svoje prvo-
bitne prinadležnike, makar da su ovu prinadlež-
nost državnu već i izgubili po domaćih zakonih,
na predlog druge države opet preuzet ima dotle,
dok ovoj drugoj državi nepostanu prinadležni po
vlastitih njezinih zakonih unutarnjih.

94. Razpis ministarstva financijah od 13. Svibnja
1853, valjan za svekolike zemlje, koje su u za-
jedničkom carinskom okolišu, kojim se ustanov-
ljuje, kako se u obziru carinskom postupat ima
sa tako zvanimi amerikanskimi i englezkimi, iz
više komadah sastavljenimi žeravnji, koji su na
mienjeni za parne mline.

95. Cesarski patent od 31. Ožujka 1853, valjan
za svekolike krunovine, o dokinutju samoprodaje
salitre, dočim se nepromienjena uzdržaje samo-
prodaja praha puščanoga (baruta).

96. Naredbu bojnoga ministarstva, ministarstva
unutarnjih djela i financijah od 31. Ožujka 1853,
valjanu za svekolike krunovine, o pobližjih usta-
novah glede proizvodjenja i prodavanja baruta.

97. Razpis ministarstva financijah od 9. Svibnja
1853, valjan za svekolike zemlje zajedničkoga
saveza carinskoga, o načinu, kako će se oca-
rinjati vrsta ribe, zvana Bojana ili Sco-
ranza.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. (Programm za izlogu po-
ljodijskih i obrtnih proizvodah u Zagrebu, koju
će prirediti gospodarsko društvo hrvatsko-sla-
vonsko-godine 1853. *)

Nenadani uspieh, kojim je urodila prva
pokušana takova izloga god. 1852., prekoredni
i preživahni odziv, kojim je prihvatjen i pod-
upiran prvi taj pokus u našoj zemlji, zadao je

*) Iz „Gosp. Novinah.“

U čed.

ovome gospodarskome društvu tu dužnost, ter
je ono nakanilo ozbiljno i razborito napredovati
ovim spasonosnim putem. A napredovat može
tim sigurnie, jerbo je uviereno, da će to dielo
odobriti i pomagati, koliko uztreba, visoka ze-
maljska oblast, kako to dokazuje i visoka mi-
nistarska naredba od 16. ožujka t. g., priobćena
gospodarskome društvu ovdašnjom tērgovačkom
komorom, koja uz našu težnju pristaje s po-
hvale dostojnom revnostju. Ova visoka naredba
potrebuje, da bi se visokome ministarstvu pod-
nielo izviestje o tom, kako da se ovdie ustroje
izloge obrtne, a toj visokoj naredbi dovoljila
je tērgovačka komora izviestivši, da je ona već
praktično putem izloge po gospodarskom društvu
lani priredjene uvidila, od kolike su koristi ta-
kove pomiestne izloge.

Pod odluci odbora upravljajućega poslovi
gospodarskoga društva započet će se javna iz-
loga ove godine mieseca listopada. Nijedno-
me proizvodu domaće obrtnosti, nijednoj umo-
tvorini naše domovine doduše nije put presiečen
na ovu izlogu, dapače se svikolici gospodari i
drugi zemljaci bez razlike pozivlju, neka ih do-
nose na ovaj javni vidik; ali to opet s osobitih
razlogah neće se za sad s nagradami darivati
nego proizvodi sljedeći:

Samorodi (Rohprodukte).

Primietha. Vино, ovaj glavni proizvod i
rod naše zemlje, napominje se ovdie samo uz-
gredno i predtečno, jerbo na izlogi mieseca li-
stopada neće mu biti miesta, nego je o roku,
kada će se kušati i prosudjivati, i kada prisu-
djivati tri za njega odredjene nagrade, ustanov-
ljemo, što sliedi, a potanje ustanove o tom
oglasit će se kašnje.

Tko god hoće, da se vinom natieće o na-
gradu, neka jedno vedro (akov) mošta tekuće
godine 1853., pošto ga jednom ili dva put pre-
toči, pošalje stopram mieseca ožujka god. 1854.
ovame na izpit u valjano priredjenom sudicu,
kojom prilikom od volje mu je pridodati i po-
slati vina u bocah (flašah) od tri godišta, t. j.
1851., 1852. i 1853.

Uzrok ovoj naredbi napomenut će se, ka-
ko rekosmo, u oglasu, koi će kašnje izići.

Prvi samorod na izlogi mieseca listopada
ove godine bit će:

1. Žito, a vrstie, koje će se nagrađivati,
kukuruza, pšenica, raž, ječam, zob i proso. —
Od nijedne vrstie neka se nešalje manje od 1½
vagana; a gospodarsko društvo tvrdo s ovime
obriče dotičnome gazdi, da će mu poslanu ko-
licinu žita preuzeti pod cieniu običnu i tekuću.

Za svaku pomenutu vrst žita, kojega vred-
nost sudit će se po težini mu, — odredjena je
po jedna nagrada.

2. Neobdielana svila. Za primierak
(muštru) neka se pošalje barem po jedan funt
čahurah (galetah), a tri ručice odmotane svile.
Za svilu su odredjene tri nagrade.

3. Lan. Za primierak neće se primati ma-
nje od 5 funtih lana. Za lan su odredjene tri
nagrade.

4. Konopaljah — kako krupnih za uža,
tako i tajnih za platno. Primierci treba da imaju
po 15 funtih. Odredjene su za njih tri nagrade.

Proizvodi obrtnosti:

1. Sukno, proizvedeno u našoj zemlji, do-
bit će dvie nagrade.

2. Platno, domaće, otkano od domaćega
lana ili konopaljah domaćih, dobit će dvie na-
grade.

3. Ustrojene kože dobit će dvie na-
grade.

4. Staklenina dobit će dvie nagrade.

5. Vunenina ili vunena roba.

Izloga obrtna lanjske godine pokazala nam
je, da bi vunenina iliti proizvodi (roba) vunen-
nikom, kad bi se narod poticao na to, ter u
veliko pravio robu vunenu, s kojom bi se i
pazariti moglo.

S toga je nakanilo gospodarsko društvo
podići ovu struku obrtnosti, a osobito njegovati
i podizati pravljenje prostiračah (Teppiche) i
takovih tvarih (Stoffe), od kojih se prave bi-
sage itd., i toga radi naznačiti mieru, od kolike
i kakovi treba da budu ovi proizvodi, da se
uzmognu u pazar metnuti, ter korist donositi.

S obzirom na ovu odluku bit će nadareni
nagradami:

A. prostirači za pod, — a tako pokrivači
za postelju i za stol:

a) dva i pol lakta dugi, jedan do poldrugi
lakat široki;

b) dva lakta dugi, jedan i četvrt lakta
široki;

c) dva i pol lakta dugi, jedan i tri če-
tvrti lakta široki: tri nagrade.

B. Te iste stvari, t. j. onakove, od kojih
naše graničarke prave torbe, bisage, šarenice,
pregače itd. od vune, koju one same nabojadi-
šu — na veće komade (in fortlaufender Elle),
a široke po volji, ali ne uže od jednoga lakta:
tri nagrade.

6. Mlievo (meljivo): a) fino brašno pše-
nično, b) ječam otučeni, c) fino brašno hajde-
no, d) prosena kašica.

U ostalom, kako već gore napomenusmo,
primat će se i drugi svakojaki proizvodi obrt-
nosti, vještine i umjetnosti, koji i nisu naznačeni
u gornjih redcih, sa svom prijaznostju, ter će
im se ne samo po njihovoj vrijednosti i jezgri
ustupiti prikladno mjesto u izložistu i pozor svieta
na njih svratjati, nego se s ovime najuljudnie
pozivlju izriekom svi zanatnici, tvorničari, umjet-
nici i t. d., kao n. p. nožari, bravari, tokari,
stolari, makiniste i t. d., neka izvole svoje ru-
kotvore poslati ili donieti na pomenutu javnu
izlogu, da uzmogne viditi i razabrati gospodar-
sko društvo, da li bi bilo na probitak zemlji,
kad bi se u napredak i takovi rukotvori s po-
kojom nagradom nadarivali. A osim toga, ako
se donesu na javnu izlogu, mogla bi im se o-
lakšati koristna prodaja.

U obće za sve predmete, koji se pošalju
na ovu izlogu, bila im namienjena nagrada ili
nebila, ustanovljena su ova pravila: Predmeti
treba

1. da su obilježeni imenom, prebivalištem
proizvodnika, i ako se budu prodavali, stalnom
cienom, koja se za njih ište;

2. da bude uz njih svakako i neobhodno
potvrda dotične oblasti o tom, da su domaći i
vlastiti proizvod domaćega pošiljača, i da je
ostalo njegovo izviestje istino;

3. da se za trošak i pogibelj proizvodnika
dopreme do Narodnoga Doma u Zagreb, i
da se opet odatle odnesu.

U Zagrebu 31. svibnja 1853.

Odbor upravljajući poslovi
društva gospodarskoga za
Hrvatsku i Slavoniju.

(Popis nagradah priobćit ćemo polag „Go-
spod. Novinah“ drugi put U čr.)

U Zagrebu. Izdani u Beču na 22. srp-
nja 1853 iz c. k. dvorske i državne štam-
parnice XLIV. komad državo-zak. lista sadržava
carski patent od 10. veljače 1853, valjan za
kraljevine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, veli-

— Major Ivan Vagner od generalkvartir-
maisterštaba uzvišen je na podpukovnika.

— „N. Ztg.“ piše o pokušanom posredovanju između porte i Rusie: „Dva su učinjena predloga za posredovanje, jedan od njih sastavili su zastupnici od četiri velike sile s privođenjem portinim u Carigradu, a drugi predlog sastavljen je po Englezkoj i Francezkoj zajednički, te je kao što čujemo, 9. o. m. caru ruskomu priobćen. Po carigradskom predlogu imala bi porta svim vevlastima podieliti jamstvo glede křstjanah, a po londonsko-pariřkom predstavljenju ima porta pristati na ruska zahtievanja a Rusia usuprot ima Turskoj izdati pismeno osiguranje, da u suverenska prava sultana ni pošto dirati nenamierava. Predlog ovaj odobrio je u načelu car ruski, o čem je grof Nesselrode francezskog poslanika u Petrogradu g. Castelbajaca jur izviestio. Neprodre li carigradski predlog, to će c. k. austrianski kabinet pridružit se londonsko-pariřkom predlogu i nastojati, da se tako car kao i porta na odobrenje istoga privole.“

— Privatna pisma, kao što „Wanderer“ piše, donose iz Berlina viest, da se je Pruska pridružila u istočnom pitanju predlogu, što ga je Englezka gledè posredovanja podniela.

— Upravo iz glavnoga stana kneza Gorčakova stigavši izviestja javljaju, da duž Dunava na turskoj strani nisu još ni najmanje pripreve učinjene za prelaz. Turska se vojska neprestano u Šumli usredotočava.

S vlaške granice donosi „C. Z. C.“ po privatnim viestima: Turci utvrđuju miesto Pravad izmedj Šumle i Varne. — Kod Šumle radi Omer-paša, da se logor obkopa obezbiedi; berda, što oko Šumle sačinjavaju polukrug, obškerbit će se nasipima, kao što su takovi god. 1828 obstojali i Rusima tako silno perkosili.

S ovih nasipah biahu još god. 1774 Romančov a god. 1810 Kaminski iza kervave bitke uzbijeni. Dne 13. srpnja proslavljen je u svim crkvama Moldavie dan narodjenja carice Aleksandre.

Iz Galca od 13. srpnja piše bečka „Presse“: Ruska vojska, što je opredjeljena za posjednutje Vlaške, biaeše 12. prispiela u Bušev a za 15. očekuje se u Bukureštu. General Kasalinski sa 12,000 Rusah otišao je prema Dunavu. Ruska vojska zaslužuje svaku pohvalu radi dobroga vojnoga zapt (disciplina); carska vlada i s druge strane nastoji, da svaki povod tužbah sa strane moldavo-vlaškog žiteljstva ukloni.

— Dne 17. sèrpnja. Ruska je vojska u Bukurešt prekjue ušla. S generalom upraviteljem vojske te ide bivši u knjažestvama ruski general konzul g. Kocebue, kao punomoćnik u poslovima diplomatskim. Vojska ruska zauzet će sav kordun dunavski. Na svakom karantilu vlaškom postaviti će se jedan ruski činovnik kao kontrolor. Da su vlaški i moldavski karantini po traktatu adrianopolskom pod vèrhovnim nadzorom ruskog činovnika, koji neprestano u Bukureštu prebiva, to je poznato.

Iz Bugarske čuje se, da Omerpaša svu vojnu snagu skuplja u svom glavnom stanu kod Balkana; no gdje se ovaj glavni stan za sada nalazi, o tom se pravo nezná; dočim jedni vele, da je još uvijek u Šumli, tvrde drugi, da je tik Dunava. (Ovo potonje sasvim stoji u protuslovju s ostalim izviestjima). Turske tvrđje duž Dunava marljivo se popravljaju. — Prie

niekoliko danah izčekivali su se već ruski brodovi na Dunavu.

1z Petrograda od 13. piše „Hamb. Nach.“: „Kod postojeće rusko-turske razmirice radi se, kao što je poznato, o religioznom pokroviteljstvu Rusije glede pravoslavne istočne crkve u Turskoj. Budući najnovije po sultanu izdani ferman kod sadanjeg položaja stvari Rusia više smatra za povriedjenje nego li kakovom zadovoljštinu, to je priobćenje rečenog fermama u podunavskim kneževinama zabranjeno. A i po mienju, koje je grof Nesselrode u prvoj okružnici izjavio, odriče se upitnom fermandu svaka snaga, ako mu se nedoda zahtievano moralno jamstvo. Dobro izvieštene osobe dërže, da je svaki pokušaj zapadnih silah o posredovanju illusoran, u koliko bi se njime htiele postići, da Rusia sasvime ili stranom samo odstupi od svoga položaja; i budući je ovdašnji kabinet izjavio, da neće dirati u celokupnost Turske, to se može očekivati, da će zapadne vlade nukati portu, da prosto i jednostavno odobri ultimatum. U ostalom svatko bi sam sebe varao, koi bi mislio, da se Rusia faktično odriče svakoga političkoga pokroviteljstva, jer je u religioznom pokroviteljstvu i u osiguranju pravah i povlasticah pravoslavne crkve takodjer već i političko pokroviteljstvo sredstvom pravoslavnog-crkvenog ustava sadëržano. Ili možda prava pravoslavne crkve, kao: sudstvo, razdieljivanje nametah, upravljanje obćinah. itd., nisu politička prava? — Ovdašnji kabinet neće s toga nimalo kërzmati, da neodobri predlog, po kom će sultan primiti ruski ultimatum, i tako si pod naslovom „religioznog jamstva“ za uvijek svezati ruke naprema pravoslavno-istočnoj „dëržavi u dëržavi“. — Onda se naravski mir neće nadalje više poremetjivati, no Rusia je tada sa zahtievima svojima prodërla i bez pitanja naumljenu pobiedu odëržala.

Iz Pariza 18. sèrpnja. „Siècle“ govori danas o ultimatumu, što su ga vlade franczka i englezka poslale u Petrograd. On^u veli: „Vlade franczka i englezka razsudile su ruski dokument istim naèinom, te su njegovu formu i sadèržaj suzbile. Otišavše iz Pariza i Londona u Petrograd depeše sadèržavaju sliedeće izjavljenje: Englezka i Franczka neodstupljaju od svojih predlogah; obesile oèituju, da će se razpre istom onda poravnati, ako se Rusi preko Pruta natrag povuku. Flotama englezkoj i franczkoj prosto stoji u Baji od Beške ostati tako dugo, dok im godj volja bude, jer se ova Baj izvan turskih granicah nalazi.“

Tursko poslanništvo u Parizu ponudilo je g. Lamarchu, učredniku „Siecla“ red nišana stoga, što se je ovaj u svom listu izjavio za odpornu politiku u iztoku. G. Lamarche odbio je ovu čast.

— Dne 20. stigao je u Marseill iz Carigrada parobrod, s depešama na englezki kabinet.

— 21. razprostranjeni su glasovi, da su u Lilu poduzeta mnogobrojna uapšenja.

— U Londonu pojavile su se opet razpre izmedj Iraca i talijanske emigracije. Irci su pod predvoditeljstvom Neala započeli, no policija je nemirnjake pohvatala.

— Po viestima iz Jamaike od 26. lipnja vladao je tamo najveći nered. Snaga vlade uništena je a pieneznice zatvorene.

od 25. sèpnja 1853.		U srebru.	
Vagan požunski		od	do
		fr. kr.	fr. kr.
Pšenice	banatske	4 18	4 24
„	hèrvatske	3 36	4 6
Napolice	. . . . .	3 30	— —
Raži	. . . . .	3 30	— —
Kukuruza	starog	3 15	— —
„	novog	—	— —
Ječma	. . . . .	3	— —
zobi	. . . . .	2 12	— —

Tečaj dječ. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2		Amsterdam sa 100 holan. f.	u sr. 90 1/2	2 mics.
" od g. 1850	4 1/2		Augsburg za 100 f. current	109	3 mics
" " " "	4		Berlin sa 100 prus. talirah		3 mics
" " " "	3		Vratislava sa 100 pr. tal.		3 mics.
" " " "	2 1/2		Frankfurt na Mainu sa 120	107 1/2	3 mics.
Izvučeneobv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Voralberga i Salz. b.	4 1/2		Genova za 300 piemont. lirah		kr. rok 3 mics.
	4		Hamburg sa 100 mar. ban.	80 1/2	kr. rok 2 mics.
	3		Lipsko sa 100 forintih		na saj. 2 mics.
Obveznice lomb.-militskog zajma do g. 1850 a 5%	5		Livorno za 300 austr. lirah	109 1/2	kr. rok 2 mics.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	100	137	London sa 1 funt sterl.	10 40	3 mics.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2		Lyon za 300 fr.		3 mics.
" " " "	2		Milan sa 300 austr. lirah	108 1/2	3 mics.
" " " "	2		Marseille za 300 frank.		3 mics.
Obveznice obće. i ugar. dv. komore, stariih lom. dugovah, u Firencij i Genui činjenog zajma, galičke	2 1/2		Paris sa 300 frank.	128 1/2	kr. rok 2 mics.
" " " "	2 1/2		Prag sa 100 for.		1 mics.
" " " "	1 1/2		Terzt sa 100 for.		3 mics.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	sa 5 pct. 4 1/2		Mletci sa 300 austr. lirah		1 mics.
" " " "	4		Bukurešt sa 1 for. parah		31 dan
Obveznice stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, sloških, stajerskih, oruških, kranjskih, žoričkih, bečkoga oberkammeramta.	3 2 1/2 2 1/2 2 1 1/2		Carigrad sa 1 for. parah		31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa	5%		Smyrna sa 1 for. parah		31 dan
Naputnice srednje blagajne			Tečaj novca		
Godišnji disconto			Carški dukati	14 1/2	
Bank-akcije komad po	1400		Zajam od 1851		
			Slovo A		
			" B		
			Lomberdoski		
D i o n i c e.					
Sieverne željez. po	1000 fr.	2342 1/2	Krak.-g. sloške po 100 t.		
Bečko-glog. želj.	500		Aust. dun. parob. 500 f.		775
Sopr.-W.-Neud. ž.	200		Aust. Lio. u Terztu 500		628
Budjet.-Gm. Linz ž.	250		Bud.-pešt. lančan. 500		
Požun.-tjern. 1. izd.	290		Galič. založn. 4% za 100		
" " " 2. izdanja s prvenstvom,	200		Srećke Esterhazia 40		

8556. F. M. 1853.

verhovnoga zapovedništva vojske i ministarstvih financiah i unutarnjih poslova krepostna za svekolike krunovine osim lomarbezko-mlelačke kraljevine, oknežene grofie Tirolske i vojne krajine od 30. svibnja 1853 o pristojbinama momčadi od vojničke overhe za iztjerivanje upravih (direktnih) porezah.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je začasno uredjenje postopka kod izaslanja vrhovne momčadi proti nemarnim dužnicima upravnih porezoh najvišjim riešenjem od 26. svibnja t. g. propisati ustanovljenja sliedeća:

1.
Od 1. sèrpnja 1853 počemši ustanovljuje se pristojbina, koju ima davati nemarni porozovnik padši pod vojničku ovèrhu, sa tri krajcara konvencionalnoga novca na dan za momka od feldbabe niže.

2.

Porezni dužnik, komu se čini overha, ima uz ovu pristojbu momku od vojničke overhe bezplatno dati konak i obied, kao što je u povelji o ukonačivanju od 15. svibnja 1851 propisan za oskèrbljenje vojske na prolazu.

Ovo davanje u naturi ima se u slučaju, ako se više poreznih dužnikah u isto vrijeme eksekvira po jednom vojniku, mienjati medju njima onim redom, koi polag okolnostih ustanovi načelnik občine.

4.

Na maršu overhovne momčadi u mjesto overhe i natrag ima se istoj po obćinama ili konakodavaocima uz naknadu zakonitih pristojbinah nabaviti konak i oskërba.

5.

U onim krunovinama, gdje još sada vojnička ovrha traje četiri nedjelje, ima se stegnuti na četrnaest danah, no kad prodje sedam danah ima se podvostručiti pristojbina u gotovu novcu.

6.

Na koliko su se overhovni novci do sad odpravljali na vojnički erar, imaju isti teći u poreznu zakladu, koja ima nositi i osobite troškove, koji nastaju iz vojničke overhe.

Bamberg s. r.
Bach s. r.
Baumgartner s. r.

Nr. 8799.

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction.
Zufolge des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 2. Juli 1853. Z. 10633/F.M. wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. Juli 1853. vorgenommenen 246. (68. Ergänzungs) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie Nro. 119 gezogen worden.

Dieselbe enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 111,934 bis inclusive Nr. 113,030 im Kapitalsbetrage von 1,022,469 for. 30 kr. und mit Interessen nach dem herabgesetzten Fusse pr. 25561 fr. 44 1/4 kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des A. h. Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Münze versinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Agram am 12 Juli 1853.

Br. 1680. (224.—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanjuje, da je opredjeljena na dan 30. lipnja o. g. druga overbena prodaja kuće Emilie Gojsić u gradu ovom pod br. 343 ležeće i na 13684 for. sudbeno procijenjene radi dužne odvičniku Danielu Dikoviću glavnice 950 for. — i pripadah sporazumljenjem obih stranaka na 15. rujna o. g. 1853 poslie podne od 3—6 ure odgodjena, s time da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu ubavičtjuju se glasom §. 509. g. p. svi vieroynici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu cvim pozivaju se.

Uvjeti dražbeni sledeti su:

a) Kupac imao bude overšitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do osam danah kod suda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalima vieroynicima kao i s overšbenicom Emiliom Gojsić na koliko od uknjiženih glavnica njoj jošte bi preostalo, u sporazumjenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću overšitelju glavnice i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520. g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koi se za sposobnog licitanta pro-
nashao nebude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. pojedini sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 30. lipnja 1853.

Josip Smendrovac.

Br. 1482. (206.—Izv.)

(3—3)

Oglas natiečaja.

Izpraznjene sledede školne stipendie, koje će se opredieliti s početkom s. d. školne god. 1853/54 to jest:

1. Jedna stipendia riečka Thonhauser-ianske zaklade od 150 fr.
2. Tri stipendie iste zaklade svaka od 100 fr.
3. Jedna stipendia iste zaklade od 80 fr.
4. Jedna stipendia Ferriciolli-anske zaklade od 35 fr.
5. Četiri stipendie p ištedjenih glavnica riečke konviktualske zaklade, kojih jedna od 67 fr. ostale tri svaka od 100 fr.

Pozivaju se dakle svi oni, koji žele dostigauti kakvu medju ovimi školnima stipendijami iliti onimi, koje se budu izpraznile, s uzvišenjem mladićah, koji već uživaju jednu stipendiju nižje vërsti osobito zakladah Domicelli-anske, Ferriciolli-anske, Glavinic-ove, Zaccaria-nske, Modercin-ove, da podnesu do 10. s. d. mieseca kolovoza ovom magistratu dotične svoje molbe (u nebiljegovanom papiru) dokazujući vèrh zakonitog roda iz jedne ovih utemeljiteljnih obitelji, u kojemu slučaju bi njima spadale iliti bi imale na nje pravo prednosti:

- a) Ime i pridievak, dobu i rodno miesto dotičnog mladića.
- b) Ciepljenje boginjah doskočeno dobrim uspiehom.
- c) Učilište i miesto, gdje je pohodio učione kroz t. g. 1852/53, kakvim uspiehom i kakvim moralnim ponašanjem u ovoj drugoj polugodini.
- d) Ako živu ili ne njegovi roditelji, i gdje su nastanjeni.
- e) Stališ ili penziju te imetak i prikladno godišnje dohodke; konačno

f) Ako vèrh mladića, koi dostignuti želi stipendiu, živu u obiteljskom savezu, drugi sinovi neprovidjeni, koliko, kojeg spola i dobe.

Opominju se pako natiecatelji, na koliko nebi sada uživali već kakvu stipendiju riečke zaklade, da će biti bez najmanjeg obzira izbitjene sve one molbe, koje nebudu podkripljene svimi navedenimi dokazi.

Od gradskoga magistrata
U Rieci dne 27. lipnja 1853.

priv. municipalni i magistratualski
predsjednik
Franjo vitez Troyer v. r.

Nr. 2514 (51—Fin.)

(3—2)

Concurs—Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Landess-Steuer-Direction dürften demnächst für den Dienst des Steuer-Rechnungs-Departements dann der hierländigen k. k. Steuer-Aemter mehrere provisorische Assisten-Stellen zur Besetzung kommen, und zwar mit Jahresgehalten von 400 fl. 350 fl. und 300 fl.

Diejenigen, welche sich um eine solche Dienststelle bewerben wollen, haben deshalb, und zwar für jede gewünschte Stelle abgesondert, Gesuche einzureichen, in denen sie darzuthun und glaubwürdig auszuweisen haben:

1. Das Alter und die physische Diensttauglichkeit;

2. die zurückgelegten Studien;

3. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung;

4. die erworbenen Kenntnisse im Kassawesen, dann im Steuer-Rechnungs- und Concepts-Fache;

5. eine tadellose Moralität, wobei jene Kompetenten, welche bisher bei keiner k. k. öffentlichen Behörde gedient haben, den tadellosen Lebenswandel auf eine vollkommen befriedigende Art durch glaubwürdige Zeugnisse darthun müssen;

6. den bisher aus dem Staatschatze oder einem anderen öffentlichen Fond bezogenen fixen Gehalt, oder die Angabe, dass sie in einem solchen Genuße nicht gestanden sind;

7. die vollkommenen Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer ihr zunächst verwandten slavischen Sprache unter glaubwürdiger Nachweisung, dass der Bewerber in diesen beiden Sprachen sowohl des mündlichen als des schriftlichen Vortrages mächtig sei;

8. Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hierländigen k. k. Steuerämter oder Steuer-Commissionen oder aber der Finanz-Bezirks- oder Landesbehörden verwandt oder verschwägert sind.

Auf Bewerber, welche bei einem k. k. Steueramte, einer k. k. Kassa oder Rechnungskanzlei gedient haben oder noch dienen, wird bei einer sonst vollkommen entsprechenden Qualifikation vorzügliche Rücksicht genommen werden.

Jene Bewerber, welche bei einem hierländigen k. k. Steuer-Kassa oder Gefällsamte dienen, oder seit längerer Zeit als Diurnisten in der Verwendung stehen, haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten k. k. Finanzbezirks-Direction, die bei andern Branchen dienenden dagegen im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörden einzureichen, welche die Eingaben und Belege prüfen, und in der Qualifikations-Tabelle sich auch über die Eignung des Bittstellers für die angesuchten Dienstposten aussprechen werden.

Bewerber, welche kein öffentliches Amt bekleiden, haben dagegen die Gesuche im Wege ihrer politischen Bezirksbehörde (Vice-Gespannschaften), Militär-Individuen aber durch die k. k. Militärbehörden anher zu überreichen.

Der Concurs um diese Stellen wird hiemit bis zum 15. August 1853 eröffnet.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Landess-Steuer-Direction.

Agram am 8. Juli 1853.

Nr. 8911 (51—Fin.)

(3—2)

Concurs—Ausschreibung.

Bei der k. k. Landeshauptkassa in Agram ist die Amtsvorsteherstelle, nämlich die des k. k. Zahlmeisters in Erledigung gekommen, mit welcher die jährliche Besoldung von Eintausend vier hundert Gulden und die Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Betrage des Jahresgehaltes verbunden ist.

Zur Besetzung dieser Dienststelle wird der Konkurs bis Ende August 1853 ausgeschrieben und es haben die Bewerber nachzuweisen:

a) das Lebensalter,

b) die zurückgelegten Studien und sonstigen Kenntnisse,

c) die vollständige Kenntniss der Verrechnungsvorschriften und der Manipulation bei Landeshaupt-Kassen, und zwar nicht nur theoretisch durch die abgelegte Kasseprüfung, sondern auch praktisch durch die Dienstleistung bei Landes-Hauptkassen oder bei der Staats-Central-Kasse,

d) die vollständige Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder wenigstens einer der letzteren nahen verwandten andern slavischen Sprache,

e) die Fähigkeit zur Leistung der Dienstkaution in dem Jahresgehalts Betrage.

Die Gesuche sind von den Bewerbern im Wege ihrer vorgesetzten Behörden bei der k. k. kroatisch-slavonischen Finanzlandes-Direction einzu-
bringen, und es ist in denselben insbesondere noch anzuführen, ob der Bittsteller und im bejahenden Falle mit welchem der hierländigen Kasse- oder andern Finanzbeamten verwandt oder verschwägert ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.

Agram am 12. Juli 1853.

Br. 2125. (213—Izv.)

(3—3)

Poziv.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti za g. 1853 podvèrzeni i pri novadeju nadostavnom poduze-
tom stranom odsutni bivši stranom uskočivši, koji se još do danas niti osobno prijavili niti miesto bavljenja svog naznačili nisu, ovime se od strane c. k. podžupanije ove pozivaju, da se najdulje za miesec danah ili osobno ovamo postavte ili miesto sadašnjeg bavljenja svog kroz dotičnu c. k. oblast pismeno naznače, jer u protivnom slučaju podpasti će kazni §. 35. vis. ministerialnog propisa za novadeje postojećeg: Horvat Josip iz Nuštra I. dobnog razreda; Mith Karlo iz Marinaca III. dobnog razreda; Šerm Josip iz St. Vukovara III. dobnog razreda; Belik Pavo iz Dalja III. dobnog razreda.

U Vukovaru dne 5. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan
Jovan Jurković.

Br. 2121. (209—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Dočim je nabavljenja radi za županiju križevačku potrebitih milijokazah obdržavana po c. k. podžupanima križevačkom i kopričkom jevtinba, koja je u Narodnim Novinama pod br. 136 dne 16. lipnja t. g. oglasena bila, bez uspieha ostala, to se još jedno obdržavanje jevtinbe za dan 28. kolovoza t. g. u uredu županijskom odlučuje i ovim do javnosti stavlja.

Za tesarsko gradivo u gori naznačenu svèrhu potrebito, zatim za dielo i bojadisanje uzklikna cie-
na za cielu županiju je 561 fr. 3 kr. sr.

Onaj, koi pribavljenje i posao budi u celom budi u strani za čitavu županiju ili pojedine krajeve poduzeti hoće, neka na dan 8. kolovoza u c. k. ured županije križevačke u Križevcih doći, oli pako u propisanoj formi offerte svoje c. k. županijskom uredu podnese.

U Križevcih dne 9. sèrpnja 1853.

C. k. vèrh. župan križevački
Otto grof Sermage.

Br. 2313/Z. S. (191—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog suda u Rieci objavila se ovime Antunu Zalampiću pomorskom kapetanu iz Rieke, sada nepoznatog boravljenja, da su Dujo Zalampić i njegova kći Katica Andrianić iz Bakra po odvičniku Nikoli Sabliću, protiv njemu i obzirno za njeg opredieliti se imajućem skèrbniku tužbu istomu zemaljskomu sudu podniali radi uništenja oporuke pokojne Katicе Zalampić rodjene Richter od 13. lipnja 1852. i pošto se obtuženomu nezna za boravište, da mu je za zastupanje na pogibelj i o trošku njegovom odredjen skèrbnik u osobi ovdašnjeg odvičnika Viekoslava Dall'Aste, komu je i rečena tužba time prihćena, da odgovor u rok od 90 danah suda ovome podade.

Opominja se dakle Antun Zalampić, da u vriemenu ili dovoljno uputi naredjena sebi zastupnika, kako da muse pravda svèrsi shodno razpravljati, ili pako sudu drugoga zagovornika imenuje; jer u protivnom slučaju imat će posledice, što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

U Rieci 22. lipnja 1853.

Od c. k. zemaljskog suda.

Br. 1893. (184—Izv.)

(6—5)

Oglas

O produljenju stječajnog roka u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla. Stječajni rok na 21., 22., i 23. lipnja t. god. 1853 iz obostrane siednice 13. travnja t. g. broj 1092. u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla držane na molbu vieroynikah produljeni — uslied opetovane molbe po vieroynicima podnešene, da će po svoj prilici uravnanje na korist vieroynikah za rukom poći — prenaša i ustanovljuje se na 20., 21. i 22. rujna t. g. 1853 time, da svi oni, koji suprot stječajnoj massi rečeni prezađuženikah tražbah imadu, da zahtievanja svoja valjanimi dokaznicami providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu na novo opredieljeni rok tim sigurnie prijave, jerbo kasnie prijavljena zahtievanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom poslednjega oglasa od 13. travnja t. g. br. 1092 ujedno se javlja, da je privremenim skèrbnikom stječajne gromade nadalje pridèržan odvičnik g. Janko Gvozdanović, a braniteljem parnice odvičnik g. Virgilio Medunić.

C. k. zemaljski sud u Karlovcu dne 16. lipnja 1853.

Lipovčić, v. r.

Lopašić, tajnik.

Br. 10453/1853. (B. VI.)

I. R. Accademia di belle arti in Milano. (3—2)

AVVISO DI CONCORSO**AL NUOVO PREMIO MYLIUS.**

Sempre intesa la saggia liberalità del benemerito signor Consigliere Imperiale cav. Enrico Mylius a porgere favore ad ogni utile istituzione, non che allo studio ed alla coltura delle Belle Arti, ha novamente stabilito con la Superiore autorizzazione, presso questa I. R. Accademia un concorso annuo di pittura ad olio alternato fra un quadro di paesaggio storico, uno così detto di *genere*, ed uno di animali, assegnando un premio di austriache lire settecento (lir. 700) a quel dipinto presentato a questo concorso, che dall'Accademia stessa ne verrà giudicato a preferenza meritevole.

La Presidenza dell'Accademia perciò, abilitata dalla Superiore Autorità, invita i pittori tanto nazionali quanto esteri, al primo dei suddetti concorsi per il prossimo anno 1854, sotto l'osservanza delle discipline qui abbasso riportate.

Il soggetto del dipinto ad olio è = **Il Battesimo di Gesù Cristo nel Giordano per opera di S. Giovanni Battista** = Vangelo di S. Matteo, cap. III e seguenti = Tutto ciò che riguarda alla foggia degli abiti delle persone introdotte nel quadro, ed alle circostanze del paesaggio che formano il campo e l'aria, dovrà essere conforme alle tradizioni storiche ed alle più accreditate descrizioni e tavole figurate della Palestina. — Le figure del primo piano saranno non minori in grandezza di centimetri 20 e non maggiori di centimetri 25. — La dimensione del quadro sarà precisamente di metri 1,20 in larghezza per metri 0,85 in altezza.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l'indicato termine, per un commesso dell'autore, all'Economo-Cassiere dell'Accademia, nè potranno am-

mettervi giustificazioni sul ritardo. L'Accademia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, nè dall'Ufficio di Posta, nè dalle Dogane. Ciaschedun'opera sarà contrassegnata da un'epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell'autore. Oltre questa lettera, dovrà l'opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell'autore, acciò che, confrontata coll'esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l'epigrafe dell'opera che avrà ottenuto l'onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commessi, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio. Le opere dei concorrenti, che all'atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall'Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all'atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l'Accademia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Academico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L'opera premiata, che diviene proprietà dell'Accademia, si distinguerà fra le altre per una corona d'alloro, e per un'iscrizione che indicherà il nome e la patria dell'autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente.

P. M. RUSCONI, Segretario.

Oglas.

Za grijanje sobah c. k. banskog sudb. stola i c. k. generalne prokurature za nadolazeću zimu 1853/4, potrebita je kolikoga čijaših suhih bakovih đervah po prilici 37 hvatih, — prihavljen je takovih preduzeti želeći pozivlju se svi ovim k dražbi, koja će se 5. kolovoza 1853 u 9 sati pri podne u pisarni c. k. banskog stola obdržavati. Stan broja 165 u gornjem gradu.

Br. 1643. (212—Lzv.)

(3—2)

Poziv.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanjuje, da je dne 19. travnja 1853 umrla u gradu ovoj Ivana udova Saki, primalja, neostavivši naredbe volje posliednje.

S toga se pozivaju svi oni, koji kakovo pravo nasliedno ili drugo koje zahtjevanje na ostavštinu pokojnice ove imati misle, da dne 13. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u sudnicu ovog suda dodju, svoja prava nasliedna i jne tražbe izkažu tim sigurne, jer će se inače ostavština ova bez njih po smislu zakona razpraviti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 27. lipnja 1853,

Smendrovac,

g. p. sudac.

Br. 8684 (47—Fin.)

(3—3)

Kundmachung.

Am 1. August 1853 um 4 Uhr Nachmittags werden einige zu dem am Hofe des Finanzgebäudes Nr. 61. in der Nonnengasse in Agram befindlichen Brunnen gehörigen entbehrlichen Bestandtheile als: ein grosses Triebrad nebst Zugehör, zwei eichene Wassertröge, zwei Wasserräder sammt einer bei 80 Klafter langen mehrere Zentner schweren eisernen Kette, letztere nach dem Gewichte, dann die steinerne Brunnen-Einfassung gegen haare Bezahlung und auf Kostendes Ersethers zu bewerkstelligen Hinwegbringung dieser Gegenstände an den Meistbietenden licitando hintangegeben werden.

Kauflustige werden eingeladen zu dieser Licitation am bestimmten Tage zu der bestimmten Stunde beim hiesigen Oeconome zu erscheinen.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram den 5. Juli 1853.

Nr. 8494 (49—Fin.)

(3—2)

Kundmachung

der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

In Folge des mit dem Reichsgesetzblatte Stück XXXIII vom Jahre 1853. enthaltenen hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 6. Juni 1853 Z. 8826/EM wird Nachstehendes kundgemacht.

Um in der Herstellung einer fester Ordnung im Geldwesen und namentlich in der Regelung des Geldumlaufes im Kleinverkehre einen weiteren Schritt zu thun, hat die hohe Finanz-Verwaltung mit Allerhöchsten Genehmigung vom 20. Mai l. J. beschlossen, die deutschen (verlosbaren) Münzscheine zu 6 Kreuzer bis Ende Dezember 1853, aus dem Umlaufe zu ziehen.

Zu diesem Zwecke wird Jedermann frei gestellt, die gedachten Münzscheine bis zu dem fest-

gesetzten Termine entweder zu Zahlungen an Staatskassen zu verwenden, oder gegen Sechskreuzer-Stücke in Silber oder nach Wahl der Inhaber gegen anderes kursirtes Geld bei der k. k. Wechselungskasse in Wien und ausserhalb Wien bei sämmtlichen Landeshauptkassen umzuwechseln.

Zur Erleichterung des Publikums werden ausnahmsweise auch die Sammlungskassen zur Umwechslung beauftragt, doch kann diese Umwechslung bei den letzterwähnten Kassen nur gegen kursirtes Staatspapiergeld oder gegen Kupferscheide-Münze geschehen.

Nach Ablauf des oberwähnten Termins dürfen solche Münzscheine von den landesfürstlichen Kassen nicht mehr an Zahlungsstatt oder zur Umwechslung angenommen werden, und sind dieselbe als ungültig anzusehen.

Dagegen bleiben die ungarischen Münzscheine zu 6 Kreuzer vorläufig noch im Umlaufe.

Agram am 30. Juni 1853.

Nr. 6780. (216—Lzv.)

(3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Direttore di I. Classe del Lazzaretto Marittimo in Megline, cui va annesso l'appuntamento d'annui f. 800 il godimento dell'Alloggio gratuito nello stabilimento stesso, e l'obbligo di prestare una Cauzione nell'importo corrispondente ad una annuità del soldo.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà la rispettiva sua supplica a questo Governo Centrale Marittimo entro il termine di 6. settimane, comprovando debitamente l'età, l'incensurata condotta morale, sapienza idonea al posto optato, li servigi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue, che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare, s'egli si trova imparentato ad affinità con altro impiegato ora appartenente all'amministrazione dei Porti e della Sanità Marittima.

Dall'I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste li 8 Luglio 1853.

Nr. 2810. (208—Lzv.)

(3—2)

Avvertimento.

Ad istanza di Antonia vedova Accurti sono vendibili in via di pubblica esecutiva licitazione: 1.° Una camera con fuocolajo ed accessori sotto la casa N.° 56, — 2.° casa N.° 61 ad un piano con fondi e soffitto.

Queste realtà, situate in Fiume, sono inserite a nome degli esecutati Santo e Natale consorti Mihich, — furono stimate nel 1.° Aprile a. c. a fior. 1307, 50 k., — e sono aggravate con due intavolazioni, l'una di f. 200, l'altra di f. 500.

Il primo incanto sarà tenuto presso questo Giudizio nel sabato 27 Agosto a. c. alle ore solite.

Chi crede aver acquistato altri diritti ipotecari, sappia insinuarsi in tempo debito a questo Giudizio, altrimenti ascriverebbe a trascuranza propria se il ricavato verrebbe esaurito senza suo intervento.

Condizioni d'Asta.

1.° L'incanto sarà aperto col prezzo di stima in f. 1304, 50, e non saranno accettati offerte inferiori.

2.° Ogni licitante dovrà aver depositato f. 130 a titolo di vadio, e le realtà saranno deliberati franche da pesi tavolari.

3.° Tre giorni dopo l'intimazione del decreto di aggiudicazione sarà tenuto il Deliberatorio di depositare il prezzo in seno di questo Giu-

dizio, altrimenti verrebbe tenuto reicanto a suo rischio e spese.

4.° Le spese d'incanto e successive corrispondenti all'aquisto andranno a carico del Deliberatario.

I. R. Giudizio distrettuale

Fiume, 4 Luglio 1853.

Kobler m. p.

Giud.

OGLASNIK.

(124—Dp.)

(3—2)

Traži se jedan sposoban činovnik za gospodarstvo. Obširnia mogu se saznati kod g. Rebrovića u poštarskoj ulici pod brojem 73.

(123—D.P.) 25 28

(3—2)

Kuća s baštom u najam.

Dana 30. sèrpnja t. g. u 3 sata poslie podne bude putem javne dražbe na licu miesta u najam dana kuća s vèrtom priležecim u Novoj-Vesi pod 83 na tri sliedeće godine počemai od 1. studenoga 1853.

(111—DP.) 10 24

(3—3)

Regal-Beneficien-Verpachtung.

Von Seite der an das hochw. Agramer Metropolitan-Erz-Domkapitel gehörigen Herrschaft Sissek wird hiemit zu wissen gegeben, dass den 29. Juli l.J. im Schlosse Sissek in den Vormittagsstunden nachstehende Regal-Benefizien in Pacht übergeben werden, nämlich:

a) Die Ueberfuhr an der Save und Kulpa zu Caprak, sammt Ueberfuhrs-Plätzen, Getränke-Aus-schanksrecht und dazu bestimmten Gebäuden.

b) Die Ueberschiffung für Fussgänger an der Save zu Galdovo sammt alldort bestehenden herrschaftlichen Gebäuden und der Getränke-Aus-schanks-gerechtigkeit.

c) Die Ueberfuhrsgerechtigkeit an der Kulpa im Marktflecken Sissek sammt dazu bestimmten Ueberfuhrs-Schiffen.

d) Die Platzgeld-Einsammlungs-Gerechtigkeit zu Civil-Sissek, bei dort abzuhaltenen Märkten.

e) Fleischausschrotungs-Gerechtigkeit sammt dazu bestimmten Gebäuden zu Civil-Sissek.

f) Mehrere Magazine zur Früchten-Aufbewahrung im Schlosse Sissek.

g) Der unterirdische Weinkeller unter dem herrschaftlichen Magazin zu Sissek sammt den darin sich befindlichen Weinfässern.

Jene, welche obige Benefizien nach Umständen in 3- oder 1 jährigen Pacht zu übernehmen wünschen, wollen mit 10prozentigen Caution und vierteljährigem Pachtbetrag zur Vorauszahlung versehen, zur obbestimmten Zeit bei der abzuhaltenen Licitation, wo sie die übrigen Bedingungen erfahren können, erscheinen.

Agram den 2. Juli 1853.

(121—DP.)

(6—3)

Hausverkauf.

Das am Ausgang der hohen Gasse gegen die Tuškanec und das Savethal freigelegene zwei Stock hohe Herrschaftshaus Nr. 153, ist sammt grossem anliegenden Garten und Nebengebäuden aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft ertheilt Herr J. Lentz, Kupferschmiedmeister, Ilica Nr. 575.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

U ovom izlazu svaki dan izlaze nedjelje i praznici sa čitavom listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglašavanja: 1 kr. sr. od linije za prvoput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašavanja posebne članke plaćaju se do 16 linija 20 kr. sr. dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

11,202—1853

Raspis natičaja

za niženaznačene službe kod c. kr. namiestništva za Hrvatsku i Slavoniju, kao takodjer kod budućih c. k. ovozemnih okružnih (županijskih) oblasti.

I. Kod c. k. namiestništva.

Broj činovnikah	vrst službe	platja dnevnica for.	red
3	perovodje sa	800	IX
3	"	700	
6	perovod. pomoćnikah	300	XII
1	ravnatelj pomoć. uredah	1200	VIII
1	pomoćnik (adjunkt)	900	IX
1	"	800	
3	officiali	700	
3	"	600	X
3	"	500	
2	Accessista	400	XII
2	"	300	
1	vratar (Thürsteher)	400	
3	poslužitelji	300	sa službenom odiećom
3	"	250	
3	poslužiteljni pomoćnici	216	
1	portier	216	sa sl. odiećom
1	litograf	400	
1	pomoćnik kod litografije	216	

II. Kod c. k. okružnih (županijskih) oblasti.

vrst službe	plaća for.	razred
okružni povierenici II. reda	900	IX
" " III. "	800	
" liečnici	600	IX
" tajnici	700	X
" " "	1000	
registranti	500	XI
pisari sa	400	
(sa	350	XI
poslužitelji sa	250	sa službenom odiećom
(sa	200	
poslužiteljni pomoćnici	216	

Koji ovdje pod I. II. navedene službe postići želi, imaju svoje molbenice sa dokazima, koji polag propisa isto tako biljegom providiti se moraju, kao i molbenice, do stražnjeg kolovoza t. g. meni predložiti, i najme, ako se već u kojoj javnoj službi nalaze, preko svoje predpostavljene oblasti, inače pako, ako javno neslužbe, preko politične oblasti, kojoj su neposredno podčinjeni.

C. kr. vojničstva osoblje slijedit će u ovom obziru pravac visokom okružnom naredbom c. k. vojnog počećiteljstva od 31. prosinca 1852 br. 5056./m. k. G. opredijeljeni, te se izjavlju, da se na neposredno predložene molbenice baš nikakav obzir uzeti nebude mogao.

U molbenici ima se vjerodostojno posvjedočeno dokazati:

a) doba i vierozacon.

b) podpuno znanje niemačkog i hrvatsko-slavonskog jezika sa naročitim naznačenjem ostalih takodjer jezika, koje natičatelj govori, piše, ili razumie.

c) nauke, koji u perovodnoj vrsti namiestjenje traže, zahtieva se, da su pravoslavne i političke nauke kod kojeg c. k. svenčilišta, ili c. kr. pravoslavne akademie doveršili.

Obzirom na pisarsko-pomoćno osoblje gledat će se na prilično izobraženje, čisto i dobro čitljivo pismo, a najme izkustvo u uredovnoj manipulaciji.

Za poslužitelje primit će se prije drugih oni, oji znaju čitati i pisati.

d) dosadanje javno službovanje, ili privatno djelovanje.

U službi javnoj provedeno vrieme treba kronologičkim redom navoditi sa naznačenjem vrsti obnašanih službah i time skopčanih koristih, koje naznačenje se od posljednjih neiziskuje.

e) bezprikornu čudorednost, i čisto politično držanje; vrhu česa dolične oblasti, koje molbenice propremaju, jasno i savjestno izjaviti se imaju.

f) ostale posebne zasluge.

Osim toga mora molitelj navesti svoj stališ, da li je naime neoženjen, oženjen, ili udovac, u posljednjim dvijem slučajima takodjer broj dietce, koju obiskrbijivali mu nadležni, i dietce dobu, — rodbinstvo ili šogorstvo sa jednim izmedju ovozemnih kod raznih javne uprave granah službećih činovnikah.

Ako natičatelj više službah razne vrsti traži, ima za svaku na pose posebnu molbenicu podneti, dokaze je u ostalom dužan samo jednoj molbenici priložiti, dočim je dovoljno, da se u drugim molbenicama samo na takove, kao jur drugdie priložene, pozove.

U Zagrebu 19. srpnja 1853.

Jellačić, ban v. r.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— Njeg. c. kr. apost. velič. dostojalo je odrediti, da se kod svakog pravoslavno-eparhialnoga ureda postave dva epitropa (upravljalca) stališa svietskoga, koji će bditi nad materialnim stanjem biskupstvih.

— Knjaz crnogorski Danilo naručio je u Beču preko 100 slikah njeg. apost. velič. našega cara, koje će medju svoje Crnogorce porazdieliti. Slike su već poslone u Crnogoru.

— Erdeljski listovi javljaju, da su Rusi 15. o. m. slavno ušli u Bukurešt, gdje je 10,000 momakah zaostalo, a ostala vojska ulogorila se je tri sata daleko od Bukurešta.

— Parizki list „Assemblée Nationale“ javlja, da će Rusia nad onim predlozima posredovateljnim, koji su u Petrograd prispjeli, izreći odluku istom onda, kad ih turski kabinet pri odobri.

— S medje hercegovačke javlja nam naš dopisatelj, da novi vezir mostarski još nije bio ni tovarah svojih razvezao, a dojde mu promiena, da ide u Skadar a da Osman-paša na mjesto njega dodje. On zaiste od Mostaradah 200 kesah putnog troška, pa da će onda odlaziti. Mostarani odgovore: „Mi nit smo te zvali, nit te odgonimo, tko te mienja, nek te i plaća!“ Te tako još nije otišao, već svoje siromaštvo u Carigrad javio i novog napatjenja čeka.

⊙ U vojničkoj krajini 22. srpnja (dopis). Jedno zlo za drugim. Dne 19. doživismo u zao čas opet jedan u gospodarstvenu struku duboko zasiecajući događaj. Oko 6 satih po podne podignu se iz nenada strahovita oluja, kao da kani zemlju pozobati, podobna onoj od 2. p. m., te pretvori za nekoliko časah u perkos lupanju zvonah sve u priličnoj nadi nalazivše se njive, vinograde i vrtove u голу pustinju. — I ono malo dobra ploda, što nam zimni usievi obećaše, uništi prijašnja luća do korena na velikom obsegu prediela, da je prisiljena se nalazio poljodielac, za dokučiti i jedan samo dio naknade svoje opustošeno zemljište lietnim, kao: prosom, hajdinom i t. d. posijati siemenom; nu posljednje naravi biesnilo izčupa mu i tu klicu.

Kvar je, izuzamši porušenih i razbataljenih stanjah, polupanih prozorah i potučene peruti, velik, da se ni procieniti nedado. Od Pitomače do Novoggrada, a možda i dalje još od bérđinah kapelskih, naših podrumah, pa do ravnine dravske, naše žitnice, preosta, kao što nam očevideci kazivaju, samo trag usievah. Takovu narave silu nepamti nijedan siedoglavac naš.

Mnogi su sad u stiski, kuda sad za žitom, kuda sad za kruhom, kuda za siemenom? To su u nas najpoglavitia životna pitanja.

Stanje kvarnikah istinabog najpovoljnije nije, nu glada se ipak nije hojati. Pravi gospodar uvidit će sada dobre posljedice svoga računa, na drugoj strani pako pokajanje svoga susieda, komu je samo na ručku bilo ležeće, a obiedu i večeri, kako im drago.

Gospodari! brige vaše su trudne, zato su plodovi brigah tim odmornii.

Austria.

— „N. Preuss. Ztg.“ dobila je iz Londona „izvornu proklamaciju“ koju je pukovnik Charras upravio na franczku vojsku. Proklamacija pisana je žestokim izrazima i u Jersey-u izdana. Uredništvo rečenog lista veli, da je poslani joj iztisek najmanjim pismenima na tankom papiru štampan po svoj prilici, da se laglje razturi.

— U cèrkvi sv. Augustina u Beču držane su zadušnice za ubijenoga u Smirni barona Hackelberga.

Moldavia i Vlaška.

— „Bukurest. deutsche Ztg.“ javlja: Avantgarda carsko-ruske osvojiteljne vojske, pod zapoviedničtvom njeg. preuzvišenosti g. generaladjutanta grofa Anrep-Elmpta, koja je 28. lipnja (11. srpnja) proputovala preko Bussea, prispjet će sutra 3. (15.) srpnja u 1 sat po podne preko Barriere od Koletina ovamo.

„Lloyd“ piše s podunavskih kneževinah, da se tamo raznose najprotuslovnii glasovi. Dočim se u jednim pismima kaže, da je tèrgovina i povierenje po staru oživilo, javljaju druga pisma, da po višjoj naredbi inostrani tèrgovci sa svim svojim imanjem odlaze iz Galca u sigurnia miesta, da tako svoj imetak neizvèrgavaju pogibelima rata; i žetva se je ranie započela, da tako polja budu za vojna kretanja i operacie otvorena i prosta.

„Wanderer“ donosi: Dne 8. stigao je u Bukurešt g. Halčinski i donio knjazu Stirbeju viest, da su Rusi prešli preko Pruta. Franczki konzul odpremio odmah g. Bourqueney-u bérzovjnu viest. — U ostalom izviestjuju isti list, da će u Moldavii malo ruske vojske zaostati; u Jašu bit će samo 3000 Rusah. Osvojiteljna ruska vojska usredotočit će se ponajglavnije u Vlaškoj, za da bude u slučaju, ako buknu nepriateljstva, odmah kod ruke. Iz Galca tia do Grajove smiestit će se ruska vojska duž Dunava; zapoviedništvo nad vojskom imaju generali Danenberg i Panjutin (?). Kod Ismaila napravili su Rusi preko Pruta mostove, i svetčano ih posvetili. Ovaj nabožni čin pobudio je medju turskim žiteljstvom tamošnje okolice veliki strah tim više, što je kod ovih obredah cèrkvenih bilo toliko ruske vojske, koliko se je samo skupiti moglo. Gèrčke porodice iz Tuldže sele se u Ismail, kao što se veli, radi ruskog pokroviteljstva.

„Czas“ javlja, da su Rusi u Vlaškoj vèrlo priateljski i slavno primljeni. U Jašu, Bukureštu i Grajovi već su podignute bolnice, premda je stanje zdravlja medju vojnicima vèrlo

umjeteljao. Zapt vojske zaslužuje svako priznanje. Jedina trgovina zapela je radi nestalnosti, koja vlada. Turski mlinci i ladje, što do sada na Dunayu s vlaške strane biahu, odnešeni su na tursku stranu i tamo smješteni. Voda na Dunavu bjaše do sada vrlo velika, pa već s toga nije bilo ni moguće misliti na prelaz preko Dunava. Ulaz vojske izvanredno je na bérze izveden.

Isti list doznaje iz Lavova, da nova silna vojska prema Prutu maršira. Da si obćenje osiguraju, napravili su Rusi kod Leove jake mostove, te su odatle prokérčili put u unutarjost zemlje.

Rusija.

— „Czas“ javlja iz Varšave od 19. sèrpnja: Na koncu meseca sèrpnja očekuje se ovdi car, gdje će dèržati pregled nad 70,000 vojske.

Iz Petrograda od 15. sèrpnja donosi „H. N.“ pismo o sadanjem prepornom pitanju, u kom se vrlo značajno opisuje tečaj ruske politike. Dopisatelj rečenog lista veli: „Ako svi znaci nevaraja, porta će posredovanjem zapadnih silah odobriti ultimatum kneza Mensikova, a ruski će kabinet sultana osigurati, da se u unutarnja odnošenja Turske neće mješati; po tome nebi mirovnem razpremljenju razmirice ništa više smetalo.

Rusia prodriet će sa svojim zahtievima te će rado izpuniti uviet, koga je i sama ona svojevrijedno ponudila, kao što se to vidi iz skrućenice od 30. p. m. — Ništamanje time će upravo suverenskoj snagi sultana pravo glede pravoslavne crkve u Turskoj za uvieke oduzeti se, a Rusii dopitano jamstvo nepovriedljivog status quo-a, t. j. religioznog i političkog života, ostati. Da li je ruski kabinet za sada šta drugo zahtievao?

Rusia, rekao je jedan diplomat, isto je tako, kao i svaka ina dèržava, malo na to skona, da kod izvedenja svojih naumah prie sasluša mienje ostalih vlastih, to imk višo, budaci znade, da, bilo to baš prividno pod kakovim razboritim uvietom, u bitnosti svoja politiku izvede. Neće li da uvide u zapadu ovu istinu, to sigurno time svojoj stvari nikakve nećine usluge, pa bi se kašno moglo uvidjeti, što li znače rieči ruske pjesme „siedim kod obale i čekam na vietar!“

— Prie četiri nedjelje došao je u Tiflis Sartin Mahmud Chan sa pratnjom i nastavio svoj put u Petrograd, gdje će kao perzijski poslanik kod ruskoga dvora djelovati.

Iz Irkuzka u Sibirii javljaju, da se je u olekminskijskom okružju u malim potocićima, koji utiču u Lenu i Vitimu, našle množstvo zlata, što je dalo povod tome, da se je ciela ona obelica iztraživati počela. Nadaju se, da će veliko bogatstvo tamo naći. Do sada je 30 ekspediciah ustrojeno, koje će tražiti zlato u onim okolicama.

— Dne 19. sèrpnja po podne u 5 satih stigao je iz Kronstadta u Stetin kralj. pruski poštovni parobrod „pruski orao,“ i donio vijesti iz Petrograda do 15. — Dne 14. proslavljen je u Petrogradu običnim načinom dan narodjenja carice. — U Stetin došao je franczki i englezki karir.

Turska.

„Journal de Const.“ od 9. o. m. donio je sljedeće važne vijesti:

6. sèrpnja u večer prispieo je izvanredni kurir vladi turskoj i doneo viest da je ruska vojska 2. o. m. prešla preko Pruta i ušla u Moldaviu. Na taj glas skupio se ministarski saviet kod velikog vezira, da se razgovori šta će se raditi. Od kako je saviet taj dèržan, razneo se glas o nekakvim ministarskim promienama, ali se potvèrdio nije. U ovako težkim obstojateljstvima, u kakvim je sad Turska, svak živi želi da ostane u otomanskom kabinetu podpuna sloga. Jutros (9. sèrpnja) bio je lord Stratford-Redklif u carskoj čereganskoj palači, i dugo se sa sultanom razgovarao.

„Turska je odvažna u stanju ovom, u koje je došla zbog stupanja ruske vojske u knjaže-

stva. Krepka svojim pravom, s'mpatiama europskih kabinetah i očeg mienja, ona će sve činiti što iste njena dužnost, i što očekivaju plemeniti njeni prijatelji i saveznici od njene hrabrosti.“

„Pisma iz Galaca od 3. sèrpnja, javljajući nam ulaz Rusah u Moldaviu, daju nam na znanje, da će oko 15. mnoge hiljade ruske vojske zauzeti Bukurešt, gdje će stanovati štab i glavni stam kužara Gorskova, koji ima pod sobom generala Danenberga, komandanta drugog korpusa, generala Panjutina, komandanta trećeg, i generala Lidorsa, komandanta petog korpusa.“

„Iz Ismaila pišu „odeskom žurnalu“ da je namješten most od ladjah na Dunavu izmedju Ismaila i ostrova Četaj. Isti žurnal veli, da je taj dan osvetljenje mosta bilo s najvećom slalom, u prisutstvu svih gradjanskih, vojničkih i svetjeničkih vlastih. I tako je savez izmedju Ismaila i toga ostrva ciplom pućanstvu otvoren.“

„Što je god naredjeno za obranu ulaza u Bosfor sa strane crnog mora, bit će za nekoliko danah sasvim izvršeno. Stari gradići opravljani su što može biti bolje i sa topničtvom i s nuždnim vojnicima snabdjeveni. Još se grade mnoge kule po svima grebenima, koji glade na ulaz u crno more. — S druge strane flota turska, oko četrdeset brodovah, sada je sasvim naoružana.“

„7. sèrpnja u jutro stigao je glas u Carigrad, da je jedna ruska bojna ladja vidjena na 20 miljah od ulaza u crno more, blizu Kilie, male turske varoši na azijskoj strani. — Flote englezka i franczka jednako su još u zaljevu biškanskom, gdje očekuju naskoro znatnu pomoć.

— Lamartin očekuje se do skora u Carigradu. On polazi na svoja dobra u maloj Azii.

Franczka.

Iz Pariza 19. sèrpnja. Parizka burza, koja sve vieruje, što joj tko na nos obiesi, opet je veliki udar prepatila. Uzrok toga bjaše viest po „Timesu“ donešena, da je naime u Carigradu bukla bana protiv života sultanovog, uslied koje je Rešidpaša za vrijeme odstupiti morao. (Naše čitateljstvo znade uzrok odstupa Rešidpašina.)

Protiv članovah najnovieg komplota traje još uvijek sudbeno iztraživanje. Govori se, da ovo tajno društvo sastoji iz 200 članovah. L. Napoleon nije s pèrvince mislio, da je ovaj komplot tako ozbiljan, pa se istom onda o tom uvierio, kad je Pietri nabijene pištolje našao kod uapćenih. Nieki uhvatjeni sve su izpoviedili.

SLUŽBENI LIST.

(75—DS.)

(1—4)

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. suda zagrebačkog javlja se, da će se 28. sèrpnja 1853 i sljedećih danah od 3 do 6 satih posle podne u kući pod br. 83 u laškoj ulici za gotove novce putem javne dražbe prodavat pokretne stvari na zaostavštinu Marie Sagoman p. ie udove Golubić, kao: posteljina, rubenina, pokućstvo, noži td. spadajuće.

U Zagrebu dne 25. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud. grada Zagreba.

Br. 1722 (225—Izv.)

(3—4)

Oglas jevtinbe za slamu.

Za porabu uzniakah kod c. k. zemaljskog suda karlovačkog pod iztragom stojećih treba za jednu godinu 12 centih 96 funtih dobre slame za napunjenje i dotično nadopunjenje slamaicah i vanjkušnicah, u koju svèrhu razpisuje se ovim javna jevtinba na dan 11. kolovoza t. g. za 9 uru prie podne.

Dostavljati želeći pozivlju se dakle za gore rečeni rok pred lice suda ovog u varošku vječnicu s tom naručitom primietbom, da će svaki licitant u ime vadiuma 10% od fiskalne cijene a dostatelj primiernu jamčevinu položiti morati.

C. k. zemalj. sud karlovački dne 19. sèrpnja 1853.

Lipovčić s. r.

Slobodim Lopačić s. r.
n. tajnik.

Br. 2604. (222—Izv.)

(3—2)

Oglas stiećaja.

Od strane c. k. zemaljskog suda osiečkog otvoren je u prezaduženom imanju Leopolda Pappay-a, krojača virovitičkog, stiećaj, i rok, do kog virovitci zahtievanja svoja zakonitim načinom podnieti imaju, na dne 24. 22. i 23. meseca rujna t. g. opredjeljuje se; — privremenim masse stiećajne obkèrbiteljem trgovac virovitički Jakob Deutsch, zastupnikom pako parnice odvjetnik osiečki gosp. Antun Hegedesević naimenuju se.

Dano iz siednice c. k. zemalj. suda osiečkog dne 30. lipnja 1853 u Osieku dèržane.

Izdao Jozo Cselenkovich,
tajnik.

Nr. 8669. (50—Fin.)

(3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. kroat.-slavonischen Finanzlandes-Direction ist eine Amtsdienergehilfenstelle, womit die Löhnung jährlicher zweihundert und sechszehn Gulden und ein jährliches Kerzenpauschale im Betrage von dreizehn Gulden 20 kr. C. M. verbunden ist, zu besetzen.

Die Bewerber um diese Dienststelle zu deren Besetzung der Konkurs bis zum 20. August l. J. eröffnet wird, haben in ihrem Gesuche darzutun und glaubwürdig nachzuweisen:

- a) das Lebensalter,
- b) einen gesunden und rüstigen Körperbau,
- c) die bisherige Beschäftigung,
- d) die Kenntniss der deutschen und kroatishen oder einer dieser letzteren nahe verwandten slavischen Sprache,

e) die Kenntniss des Lesens und Schreibens in den genannten Sprachen,

f) eine tadellose Moralität und die bisherige unbescholtene Aufführung;

g) die bisher aus dem Staatsschatze bezogenen Genusse,

h) endlich den ledigen oder verheiratheten Stand, und im letzteren Falle auch die Anzahl der Kinder, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener im hierseitigen Amtsbereiche verwandt oder verschwägert sind.

Auf Gesuche, in welchem eines dieser Erfordernisse nicht nachgewiesen ist, wird keine Rücksicht genommen werden.

Bewerber, welche bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, haben ihre Gesuche durch ihre Vorgesetzten, die übrigen aber im Wege der politischen, und der Militärindividen durch die Militär-Behörde hieramts einzubringen.

Agram am 6. Juli 1853.

Oglas.

Za grijanje sobah c. k. banskog sudb. stola i c. k. generalne prokurature za nadolazeću zimu 1853/4 potrebna je kolikoća čivatih suhih b. kovih dèrvah po prilici 37 hvatih, — pribavljenje takovih preduzeti želeći pozivlju se svi ovim k dražbi, koja će se 5. kolovoza 1853 u 9 satih prie podne u pisarni c. k. banskog stola obdèržavati. Stan broja 165 u gornjem gradu.

OGLASNIK.

Upravo sada izišlo je u tiskarni Dra. Ljud. Gaja i pod uredničtvom Mirka Bogovića

KOLO

knjiga IX.

na 8½ arkah u velikoj 8-ni.

Cijena mu je 40 kr. srebra.

Može se dobiti i naručiti u knjigarni Dra. Ljud. Gaja i Lav. Župana u Zagrebu.

(127—DP.)

(2—1)

1000 for. srebra

mogu se uz pupilarnu sigurnost na nepokretnosti izdati. Svi oni, koji ili cielu ovu svotu, ili pako jedan dio uzajmiti žele, imaju svoje molbenice dotičnimi dokaznicami providjene na upravljajući odbor matice ilirske upraviti, i takove gosp. tajniku Viek. Mil. Golubu stanujućem u kući gosp. dra. Kriegera predati.

(118—DP.)

(12—10)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitation Lustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene celine
opredijeljena su
uvedenja: 4 kr. sr.
od čega za svaki put
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasbe ili posebne
članke plaćaju se do 10
listića 2 kr. sr. dalje
pače od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Dne 23. srpnja 1853 izdan je i rasposlan VI. komad „II. razdiela“ zemaljsko - vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 42. Naredbu c. k. banske vlade, glede postupanja pri iztjerivanju zaostataka na državnom porezu.

„ 43. Oglas c. k. banske vlade, kojim se ustanovljenje §. 8. naredbe od 10. ožujka t. g. glede kiridjovanja na luizinskoj cesti razjasnjuje.

9900—1853.

Usled podnešene visokomu c. k. ministarstvu molbe više vlastnikah tvornicah za dozvolu prodaje stiskanih droždjah (Presshefe) na malom, čemu su vlasnici regalnih pravah u Ugarskoj zaprieke stavljali, izvolila su visoka ministarstva unutarnjih dielah i trgovine za shodno obdržavanje izjaviti, da, buduće se pravo izključive prodaje droždjah na malom također u širem tumačenju pravah s vlastelinskim kraljevskim pravi skopčanih nemože protegnuti na stiskane droždje, koje se osobitim kemičkim putem dobivaju, i koje niti nisu proizvod pivarah, bez zaprieke mogu povlastjeni tvorničari tog članka skladišta ustrojiti, kao i da trgovci smiesne robe, bakalničari, materialiste i sitničari isti članak smiju prodavati.

Što se za znanje i ravnanje proglašuje.

U Zagrebu 14. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

10,193—1853.

Nadalje sabrani su sliedeći prinesci u ime gradjenja cerkve u uspomenu sretnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Gospođa grofica Ernestina Sermage 20 fr., Vaso Nikolić, c. k. kot. suda samoborskog pristav 2 for., Josip Čabrian providnik na kom. dobru Miljani 5 fr., Adam Rumpler, svetjenik nadbiskupie zagrebačke 1 fr., Josip Mikec, župnik u Remetincu 2 fr., župljani u Remetincu 1 for. 20 kr., Adolfo Krajačić, nadničar kod c. k. banske vlade 1 fr.

Kod c. k. zemalj. suda u Zagrebu sabrani:

Dragutin Klobučarić, c. kr. predsjednik 30 for., c. k. prisiednici: Franjo Xav. Čačković 6 for., Ferko Žerjavić 2 fr., Ljudevit Sinković 2 for., Nikola Puc 2 for., Tomislav Cuculić 2 fr., Robert Zlatarović 2 for., Pavao Lentulaj 2 fr., Stjepan Barac 5 for., substituti: Marko Tuškan i Franjo Ferić oba 2 for., auskultanti: Dragutin Travenić 1 for., Ljudevit Tonković 1 for., Vatroslav Lisinski 1 for., Ivan Benković 1 for., Ivan Škulj, tajnik 1 for., pisari: Pavao Šarina, 1 for., Slavoljub Haladi 1 fr., Josip Kovačić 1 for., Josip Dvojak 1 for., Josip Martinić 1 fr., Mio Martinjak 1 for., Franjo Grabrian 1 for., Josip Poldrugac, c. k. kot. sudac 2 fr., odvjetnici: Josip Basarović 1 fr., Julij Biščan 1 fr., Tadija Ferić 2 fr., Gjuro Franc 1 fr., Mio Gavrančić 1 for., Uroš Gavrilović 1 for., Ferdo Hergešić 1 for., Andria Jakčin 2 for., Alberto Ivanić 2 for., Franjo Kellemen 2 for., Stjepan Klemenić 1 fr., Mato Koporić 10 for., Stjepan Kos 2 for., Mato König 1 for., Niko Krešić 1 for., Gjuro Križanić 1 fr., Antun Lentulaj 1 fr., Vjekoslav Lukinac 2 for., Josip Majcen 1 for., Ivan Malošeg 2 for., Niko Maraković 2 for., David Mirović 1 for., Matia Mrazović 2 for., Petar Očić 5 for., Hinko Ostoić 2 for., Stjepan Osjak 2 fr., Ferko Ottinger 2 for., Antun Poljak 5 for., Antun Poh 3 for., Makso Prica 2 for., Pero Segijbaki 2 for., Tomo Solarić 3 fr.,

Franjo Solariček 1 for., Damjan Spaić 1 for., Antun Sučić 2 fr., Ivan Štivalić 2 for., Lavo-slav Šram 1 for., Slavoljub Verbančić 1 for., Stjepan Vrabčević 2 for., Antun Zoričić 1 fr., Franjo Kuček, c. k. zemaljskog suda podvornik 30 kr., Marko Bradač 10 kr.

U biskupii senjsko-modrusskoj nadalje sabrani:

Bakarski kollegium 10 for., Hieronim Pleše podjašprišt Sluinski 13 fr. 8 kr., Juraj Kvaternik, podjašprišt čabarski 4 for., Juraj Pančić, arcidjakom ličko-korhavski 42 fr. 30 kr., Gergur Pančić, župnik u Gospiću 10 fr., Vatroslav Perak, kapelan 1 for., Šime Starčević, župnik 2 fr., Simeon Dadić, župnik 2 fr., Antun Krišković uprav. župe, Toma Sladović, Josip Kataro, Juraj Antonić, župnici, svaki po 1 for., Franjo Kombol, žup. 1 fr. 20 kr., Tomo Jeličić, uprav. župe, Antun Ciganić, žup., Dragutin Perčević, žup., Matia Skočilić, žup., Maksimilian Zergollern, žup., Petar Kovačić, žup., Stanko Kostrenčić, uprav. župe, Kazimir Gregurinić, žup., Josip Kargačin, župnik, Marko Ivanović, upravitelj župe, Dragutin pl. Vlašić, župnik, Filip Jak. Šagar, upravitelj župe, Ivan Šveger, župnik, Ivan Ivić upravitelj župe, svaki po 1 for., Stjepan Sarkotić, začastni kanonik i župnik 2 for., Fabian Sokolić, župnik 1 for., Franjo Jeličić, župnik 1 for., Šime Šegulja žup., 30 kr., Franjo Udina župnik 1 for., Valentin Bedjanić, župnik 1 fr., Ivan Potvenjak, upravitelj župe 40 kr., Toma Banić, župnik 1 for.

(Dalje će slijedit.)

U Zagrebu 11. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

S medje hercegovačke 18. srpnja (dopis). Sultanovi fermani na kristijane izdani, da se napasti ruske oslobodi, stigli su i u Mostar i u Sarajevo, i po običaju pročitani: „Eto rajol car zapovijeda, da ste serbest (prosti), da u vaše cerkve slobodno idete, po vašem zakonu da se molite bogu, to vam nesmije nitko priečiti; to je carska milost, molite se bogu za njega.“ Tako je pročitani i komentiran ferman.

Kako kod Turakah tako još manje kod kristjanah spomenuti ferman nikakve sensacie nije probudio, ne samo s toga, što je pun riečih, a prazan dielah, već što mi svake godine više takovih (i boljih) još fermanah iz Carigrada za skupe novce kupujemo, i što su puni arhivi manastirski sličnih beratah, fermanah i hatišerifah od svih sultanah, koji, koliko su nas pomogli i obranili na sudovima turskim, svakomu je poznato. Kad su Omer-paši ovaki fermani stari 200—300 godinah iznešani, on je odgovorio: „Svarite na njima grah!“ On ih je svih kod sebe zadržao i po svoj prilici spalio, a ljude u tavnice pobacao. To su činile i druge paše, a odprje i svaki beg, komu su berati carski u ruke došli, osobito od zemaljah, te su od kukavne raje pograbili, spalili i sebi zemlje posvojili.

Ali nuto! viču englezki i francezki političari: sva je Europa garantirala novi carski ferman; europske sile će kontrolirati i portu opominjati, da besiedu zadatu obslužuje. Sve je tako, samo kad bi se ljudi obećanja siećali; kad porta nebi drugo mislila a drugo obećavala, a treće radila? Koliko Englezka i Francezka kontrolirale i paziše nad obsluživanjem glasovitog hatišerifa od Gül-hane? koga je porta izdala po nauku i savietu njihovu i s kojim su mislili, da će se muslomansko carstvo omladiti, pa kad u Bugarskoj i Bosni tolika se zla čine naročito protiva smislu spomenutog hatišerifa, šta reče za ove pokrajine zapadna politika eu-

ropejska? neka tare panslavizam, koji će našo industriji i trgovini put kada tada prepriečiti i kolossu sievernomu usta založiti!

Nas tursku raju nikad ovaki fermani, da vriećama svake pošte dolaze, nemogu utiesiti i pomoć, jer oni neizlaze iz uvjerenja muslomanske politike, već iz tiesne i primorane okolnosti; ovo paše iste dobro znadući i portinu misao dosegnuvši, po starome kuranu sude i presudjuju a tko će se terzati nek se terza.

Mi u Bosni, ako kakvu obranu stečemo, to od Austrie i Rusie osobito uzdamo se, jer ove dvie moći pokraj materialne koristi i našu sreću i cielost turskoga carstva mnogo bolje smatraju i iz istinitieg obzira pred očima imaju, nego li Englezka, koja je svakomu dotlen priateljica, dok ga neučini svoje industrie i trgovine kmetom. Englezki je interes, da turski podložnici stoje u sužanjstvu: jer gvozdene puteve iz Biograda do Drinopolja treba graditi, treba ruskom žitu put na Dunaju i niemačkoj trgovini industrialnoj put u Podunavje zatvoriti.

Nevolja je velika, što porta neima vèrstnog čovjeka pri upravljanju, koji bi mogao uvidjeti i ošviedčiti vladu svoju: da je Francezka i Englezka više oslabila tursko carsko, nego ista Rusia, koja je dobar dio Turske osvojila. Ovo je idea nova! svak će povikati; a meni je žao, da s malo riečih neću moći svakog obavijestiti; a evo kako. Englezka i Francezka naumila je od Turske materialnu koloniju učiniti, i kao da tobože civilizaciji zapadnoj od sievera pogibio prieti, hoće da se dalje ne samo vlast već i uticaj sieverni izključe, te da samo jug a nikad siever nepuše nad Balkanom. Za ovo postići trebalo je muslomanu civilizirati. „To još nisi dokazao“ čujem gdje mi govore. Stani, počekaj, evo gdje pregriješiš. Oni su htjeli Turke ne iz tih, u prirodi što je zakon, već najednoč i naglo pokušati muslomane Francezima činiti; počeo od sliemena a ne od temelja i poduminte Turčinu stan graditi, deržeći se tog načela, da kako je pantule i mintan lasno bilo (a i ovo s proljetjem kervii) navući, da će tako lasno i nauk omiliti mu, i kako su mu lasno dimlie i vragaže svukli, da će tako i predsude s njih s vući. Al to tako neide, jer vuka obuci sajali čakšire analisicu beazanteriu, opet će ona kokošima na konak a vuk janjcima, ako će i od običaja, otići.

Svi turski velikaši, koji su mi po nesreći poznati, osim ono europske mječine, na sebi drugo ništa neimaju. Uprav ni oni, koji su europske škole obišli i osim francezkog jezika drugo što slabo poznaju koliko u vojničkom toliko još manje i u političkom nauku, jer se kaže: „tko mnogo uči, malo zna“, a tko po vas dan čibuka iz ustah nebaca, taj još manje. Oni bez truda vole slušati, što aziatički derviši pripoviedaju.

Ono nešto u Carigradu inžinirske i liečničke škole i to ti je za 32 pašaluka i stanovništvo od 30,000,000. Osim ovoga valja na pamet uzeti, da je turska sila na kuranu narasla, a kad su Francezi počeli Turke civilizirati, kuran se je počeo manje cijeniti i danas civilizirati. Turci nit se derže kurana niti hoće ingjila (evangjelja), sad natrag nesmiedu, a napred nezadu... I kad bi znali i hotjeli, to bi sami sebe upropastili; jer kad bi nauci u Turskoj procvali, onda 12,000,000 kristjanah nebi dalo prednjačstvo muhamedancima od 3,000,000, nit bi 14,000,000 inorodnog plemena dalo pèrvenstvo 1,000,000 osmanliah. Dok samosilje prestane, prestat naravno mora i tursko gospodstvo, makar englezka i francezka flota do kiameta u Bešiklimanu stajala.

— „Svetovid“ od 2. sèrp. piše: Danas predasmo zemlji tielo Branka Radičevića, slušatelja medicine, pitomca svetlog knjaza Mihajla. Pokojnik odlikovao se od svojih drugovah žarom rodoljubja i ljubavju k znanostima, u kojima je dotle već uspio bio, da je za kratko vrieme mogao rodu svom i čovječtvu vèrstne usluge činiti. God. 1847 izišla je pèrva, a god. 1851 druga svezka „piesamah“ najviše ljubavnog sadèržaja, koje je picsme pokojnik izdao. U njima veje mladost i ljubkost narodnog duha. One su proste kao divlja ruža, niti su težile postignuti stolistnu ružu umietne poezie. Gubitak je to za knjižestvo i za sav narod naš na svaki naćin, što nam ućeni mladici, osobito pitomci, jedan po jedan umiru. Ovdašnji mladi Sèrbliji prisutstvovali su svi opelu u gèrćkoj cèrkvi, i mnogi su, ako je kiša i padala, u prepravljene karuce posiedali, i do groblja ga ispratili. Lahka mu budi zemljica!

U Novom-Sadu, 20. srpnja. Sinoć u 9 i noćas oko jednog sata bila je strašna oluja. Već čujemo, da je u nekim okolnim miestima strašnu štetu počinila. U Keru su kuće otkrivene, požnjvena žita raznešena a nepožnjvena od leda utučena. Tako čujemo i za Ledince opet. Kod nas je komad ćurpie odniela. (S. D.)

— Iz Cernovice (u Bukovini) piše „N. Z.“: „Doznajemo, da je křstjansko žiteljstvo od Tesalie, Rumelie, Arbanie i ostañih pokrajinah turskoga carstva dobro izviestjeno o dogadjajima carigradskim i za svaki ustanak pripravno. Ako i jesu křstjani u Turskoj osviedoćeni o plemenitim ćustvima, koja sultan svaki dan izjavlja, to opet oni iz žalosnoga izkustva znadu, da poglavarstva, u kojih ruke pripiju carske zapoviesti, takove kod njihova izvedenja upotrebljuju na korist moslimah, a ne na korist křstjanstva, oni znadu, da su ova poglavarstva gladni vuci naprema křstjanskim pravima i vlastnićtvu, da se njihova ćut u nazivu „křstjansko pseto“ dovoljno pokazuje, pa da toga radi křstjani od tih poglavarstvah ništa nemo-gu očekivati.

Kao što doznajemo, piše nadalje isti list, kršćjansko žiteljstvo ima malo oružja kod ru-ke, — sasvim tim misli se, da će siekirama i inim gospodarstvenim spravama za prvu navalu dovoljno moći oboružati se, k čemu očekuje samo znak.

Iz Varšave od 17. srpnja „H. N.“:
Glasa se, da će njeg. veličanstvo car budućega
mieseca doći ovamo i skupljenu u logoru po-
vonskom vojsku pregledati. Viest ovu utvrdjuju
time, što je vèrhovni redarstveni meštar, gene-
ral Orlov, izdao naredbe, koje je vazda običaj-
no izdavao prie dolazka careva. Tako je nalo-
ženo, da vlasnici kućah svoje kuće isvana
pobojadišu, da grad liepše izgleda.

Nisu temeljite one viesti, da su se ovdje ratni glasovi smanjili i sdružena s njima uzbuđenost utaložila. Ove viesti u austrijskim listovima stranom se izviniti mogu blagim i miroljubivim namjerama i željama. No drugčie ovdie stvari stoje. Od kako je manifest službeno pročitan, učvèrstuju se s jedne strane ufanje, a s druge strane strah pred ratom. Misli se, da će car sa svojim zahtievima bezuvjetno prodrieti.

Lloydov kališki dopisatelj pod 21. piše, da je ratni gouverneur Kališa, knez Golicin, zajedno s porodicom otišao u inostranstvo. — Dopisatelj čudi se nad žurnalistikom evropskom, koja tvrdi, da bi porta mogla istim pravom, kojim i Rusia, svoje Muslomane u Rusii pokroviteljstvovati! — Porta bi, veli dopisnik, morala prije takovo pravo steći, s Rusiom se zaratiti i sredstvom pobiedah osvojiti ugovore, kao što je onaj, što ga Rusia portli kod Kairnardsia oduzela.

— U sadašnje vrijeme vredno će biti saznati šta je Rusia za prošlih 70 godina dobila u ziteljstvu i zemljama. God. 1771. dobila je Krim sa 460,000 stanovnikah, 1784. Gjurgijjansku sa 400,000, 1793. malu Poljsku i Ukrajinu sa 6,500,000, 1794. zapadnu Rusiu, Litvaniju i Podoliju sa 8,500,000, 1795. Kurland sa 400,000 1803. na Kavkazu 300,000, 1812. Besarabiju sa 500,000, 1813. Širvan sa 140,000, 1819. Finland sa 1,400,000 1825. Poljsku sa 4,000,000 1827. Erivan sa 150,000, i 1829. Jermensku sa 500,000 stanovnikah — svega 23,350,000 stanovnikah.

— „Pays“ javlja iz Smirne, da se na turko-bosforskoj floti nalazi više talijanskih biegačah i pomorskih izdajnikah od Mletakah u turskoj pomorskoj službi.

U Carigradu doznali su, da je kod Erzeruma, jedan sat daljine od rusko-turske granice namješten ruski vojni sbor od 20-25,000 momaka.

Polag „Débats-a“ je financialno stanje Turske vrlo žalostno, pa vlada opet nikakvih načini shodnih i ozbiljnih naredbah. Nova banka još nije započela svoje poslove, a sumnja se, da li će ikada započeti. Vlada je od banke opet zahtjevala 5 miliona.

— Da bi se bolje ocieniti moglo šta Rusia od porte zahtieva, saobćavamo u kratko šta milanske novine „Bilancia“ pišu o gradjanskom i političkom položaju pravoslavne cèrkve u Turskoj.

Na kormilu c rkve, vele pomenute novine, stoji kao što je poznato, carigradski patrijarh, on ima nad pravoslavnima v rlo prostranu vlast. Po tome što je on glava sinodu, rie ava i sve vieroizpoviedne i gradjanske stvari u posljednoj in tancii. Svi članovi sinodah (12 mitropolitah), kao i patrijarh, nepla aju danka. Arhiepiskopi i episkopi u jedno su po zakonu članovi ob inskog savieta, i pravoslavnome narodu u korist data im je v rbovna uprava pri razrezivanju danka. Guverneri i kadie dužni su starati se, da se sudejske presude patrijarha nad pravoslavnima hristjanima izv rsuju. Isto tako imaju izv rsivati i presude, koje vladike u svojim diecezama izriču, kao što su još dužni na ruci biti svetjenstvu kad skuplja i uzimlje duhovne naplate.

Svaka porodica plaća godišnje neki prirez svetjenstvu za podmirenje troškova oko bogoslužjenja. Svetjenstvo vienčava, razpušta, testamente piše, i za sva ova dielanja taksu naplaćuje. U izviestnim okolnostima može i pobožne zaviete tražiti.

Patriarh i mitropoliti imaju pravo, u svakoj parnici uzeti 10% vrednosti oparničene stvari. Oni imaju vlast osuditi na novčanu globu, na zatvor, batine ili na prognanje. Osim toga mogu i od pričešća odlučiti.

Patriarh, mitropoliti i vladike naplaćuju se za velika svetjena zvanja, kad na koje koga postave, a ovaj opet poslie traži ravnu naknadu od sebi podčinjenih.

Velicina ovih gradjanskih i politickih privilegija pravoslavnog svetjenstva, zakljucuje „Bilencia“, dovoljno pokazuje za što sultan neće da ispuni ruska zahtjevanja.

Gospodin Jovanović, liječnik koprivnički, kaziva mi onomad, da njegovo dielo pod naslovom: „Domaće potrebe liekarstva,“ ćirilicom pisano, počiva u Zagrebu duže vremena, bez da je mogao išta do sad saznati, da li će namiera njegova izpunjena biti ili ne.

Izkustvo g. Jovanovića jamči nam zato, da je predmet, koga si on odabra, svakako bez odvlače uvažanja dostojan. Želja njegova obrađena je na korist čovječanstva i čast književnosti domaće; postaje dakle, dočim na svèrhu

obću smiera, želja obća, i to tim većma, što mi spodobnih spisah neposiedujemo, kroz koje bi puk naš prosti mogao sebi zahvalnost steći, a bližnjemu svome sa uspiehom u pomoć priteći. Nesreća neore i nesije, pa ipak žanje. — Koliko put se ovdie ondie sluči, da jednoga iz gliba izvuku, drugi se nepozornostju i neznanstvom u dušivoj pari zaduši, tretji se hotimice obiesi, četværtoga zahvati munja, peti se opet u ljutoj zimi odčrveni i t. d., pa šta, kakovo sredstvo običaje upotrebljavati puk naš u takovom slučaju? Dvie tri daske i lopatu. On bo nedokuči, da i takovih imade mčrtvikah, koji opet, ako nije samo zakašnjeno, u život se povratiti mogu, i to prostim posve sredstvom.

„Domaće potrebe liekarstva“ gospodina Jovanovića preporučujemo dakle matici našoj u Zagrebu. Žalostno po nas, ako tako sjajne težnje bez ikakve podpore u dno nemarnosti propadnu.

**Matica naša neka se pobrine za istiske,
priatelji domovine pako za razprostranjivanje
istisakah. Rusan.**

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze
od 26. sèrpnja 1853.

Tečaj dčrk. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		u sr.	kratak rok
Dériav. obveznice sa 5 pct.		94 ³ / ₁₆	Amsterdam za 100 holan. f.		90	2 mjes.
" od g. 1850 " 4 1/2 "		84 ¹ / ₁₆	Augsburg za 100 f. current		109	3 mjes.
" " " 5 "		75 ⁹ / ₁₆	Berlin za 100 prus. talirah			2 mjes.
" " " 2 1/2 "			Vratislava za 100 pr. tal.			2 mjes.
Izvučenoobv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb..			Frankfurt na Mainu za 120		108	kr. rok
			Genovaa za 300			2 mjes.
			Piemont. lirah			2 mjes.
			Hamburg za 100 mar. ban.		80 1/2	kr. rok
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 " 5%			Lipso za 100 forintih			2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.		136 1/4	Livorno za 300 tosk. lirah			kr. rok
" " " 1839 " 100 "			London za 1 funt sterl.		10 41	2 mjes.
Beč. grad. banco za 2 1/2 pct.			Lyonsa za 300 fr.			3 mjes.
" " " 2 1/4 "			Milan za 300 austr. lirah		108 3/4	2 mjes.
" " " 2 "			Marseille za 300 frank.			2 mjes.
Obveznice obće i ugar. dv. komore, stariih lom. dugovah, u Fiorenci i Genui učinjenoga zajma, galicko " " "			Pariz za 300 frank.		128 1/2	kr. rok
" " " 2 1/2 "			Prag za 100 for.			1 mjes.
" " " 1 1/4 "			Těst za 100 for.			3 mjes.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandi učinjenoga zajma			Mletci za 300 austr. lirah			1 mjes.
" stalnih austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, sloških, stajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga oberkammeranta.			Bukurešt za 1 for. parah			31 dan
			Carigrad za 1 for. parah			31 dan
			Smyraa za 1 for. parah			31 dan
			Tečaj novca			
Obveznice zemljišnoga odkupa " 5%		93 ⁹ / ₁₆	Carski dukati		15 1/4	
Naputnice sredinje blagajne Godinji disconto			Zajam od 1851			
Bank-akcije komad po		1400	Slovo A .			
			" B .			
			Lombardeski			

SLUŽBENI LIST.

8556. F. M. 1853.

Naredba

verhovnoga zapovedništva vojske i ministarstvih financiah i unutarnjih poslovah krepostna za svekolike krunovine osim lombardezko-mletačke kraljevine, oknežene grofie Tirolske i vojne krajine od 30. svibnja 1853 o pristojbinama momčadi od vojničke ovèrhe za iztjerivanje upravih (direktnih) porezah.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je začasno uredjenje postupka kod izaslanja vrhovne momčadi proti nemarnim dužnicima upravnih porezoh najvišjim riešenjem od 26. svibnja t. g. propisati ustanovljenja sliedeća:

1.
Od 1. sèrpnja 1853 počemši ustanovljuje se pristojbina, koju ima davati nemarni porezovnik padši pod vojničku overhu, sa tri kraj-

cara konvencionalnoga novca na dan za momka od feldbabe niže.

2.

Porezni dužnik, komu se čini overha, ima uz ovu pristojbu momku od vojničke overhe besplatno dati konak i obied, kao što je u povelji o ukonačivanju od 15. svibnja 1851 propisan za oskërbljenje vojske na prolazu.

3.

Ovo davanje u naturi ima se u slučaju, ako se više poreznih dužnikah u isto vrijeme eksekviru po jednom vojniku, mienjati medju njima onim redom, koi polag okolnostih ustanovi načelnik občine.

4.

Na maršu overhovne momčadi u mjesto overhe i natrag ima se istoj po obćinama ili konakodavaocima uz naknadu zakonitih pristojbinah nabaviti konak i oskërba.

5.

U onim krunovinama, gdje još sada vojnička overha traje četiri nedjelje, ima se stegnuti na četrnaest danah, no kad prodje sedam danah ima se podvostručiti pristojbina u gotovu novcu.

6.

Na koliko su se overhovni novci do sad odpravljali na vojnički erar, imaju isti teći u poreznu zakladu, koja ima nositi i osobite troškove, koji nastaju iz vojničke overhe.

Bamberg s. r.

Bach s. r.

Baumgartner s. r.

11,202—1853.

Razpis natičaja

za niženaznačene službe kod c. kr. namiestništva za Hèrvatsku i Slavoniu, kao takodjekod budućih c. k. ovozemnih okružnih (županjskih) oblastih.

I. Kod c. k. namiestništva.

Broj činovnikah	vrst službe	platja for.	dnevnica red
3	perovodje sa	800	IX
3	"	700	X
6	perovod. pomoćnikah	300	XII
1	ravnatelj pomoć. uredah	1200	VIII
1	pomoćnik (adjunkt)	900	IX
1	"	800	X
3	officiali	700	X
3	"	600	X
4	"	500	X
2	Accessista	400	XII
3	"	350	XII
1	vratar (Thürsteher)	400	
3	poslužitelji	300	sa službenom
3	"	250	odiećom
3	poslužiteljni pomoćnici	216	
1	portier	216	sa sl. odiećom
1	litograf	400	
1	pomoćnik kod litografije	216	

II. Kod c. k. okružnih (županjskih) oblastih.

vrst službe	plaća for.	razred
okružni povierenici II. reda	900	IX
" " III. "	800	IX
" liečnici	600	IX
" tajnici	700	X
" " " "	600	X
registranti	500	XI
pisari { sa	400	XI
sa	350	XI
poslužitelji { sa	250	sa službenom
sa	200	odiećom
poslužiteljni pomoćnici	216	

Koji ovdie pod I. II. navedene službe postiči želiju, imaju svoje molbenice sa dokazima, koji polag propisa isto tako biljegom providiti se moraju, kao i molbenice, do stražnjeg kolovoza t. g. meni predložiti, i najme, ako se već u kojoj javnoj službi nalaze, preko svoje predpostavljene oblasti, inače pako, ako javno neslužbe, preko politične oblasti, kojoj su neposredno podčinjeni.

C. kr. vojničstva osoblje sliedit će u ovom obziru pravac visokom okružnom naredbom c. k. vojnog popečiteljstva od 31. prosinca 1852 br. 5066/m. k. G. opredieljeni, te se izjavlja, da se

na neposredno predložene molbenice baš nikakov obzir uzeti nebude mogao.

U molbenici ima se vierodostojno posvie-dočeno dokazati:

a) doba i vierozacon.

b) podpuno znanje niemačkog i hèrvatsko-slavonskog jezika sa naročitim naznačenjem ostalih takodjer jezika, koje natiecatelj govori, piše, ili razumie.

c) nauke, koji u perovodnoj vrsti namiestjenje traže, zahtieva se, da su pravoslavne i političke nauke kod kojeg c. k. sveučilišta, oli c. kr. pravoslavne akademie doveršili.

Obzirom na pisarsko-pomoćno osoblje gledat će se na prilično izobraženje, čisto i dobro čitljivo pismo, a najme iskustvo u uredovnoj manipulaciji.

Za poslužitelje primit će se prie drugih oni, koji znaju čitati i pisati.

d) dosadanje javno službovanje, oli pri-vatno dieovanje.

U službi javnoj provedeno vrijeme treba kronologičkim redom navoditi sa naznačenjem vrsti obnašanih službah i time skupčanih koristih, koje naznačenje se od posljednjih neisiskuje.

e) bezprikornu čudorednost, i čisto politično držanje; vrhu česa dotične oblasti, koje molbenice propremaju, jasno i saviestno izjaviti se imaju.

f) ostale posebne zasluge.

Osim toga mora molitelj navesti svoj stališ, da li je naime neoženjen, oženjen, ili udovac, u posljednjim dvjema slučajima takodjer broj dietce, koju obskërbljivati mu nadležni, i dietce doba, — rodbinstvo ili šogorstvo sa jednim izmedju ovozemnih kod raznih javne uprave granah služetih činovnikah.

Ako natiecatelj više službah razne vrsti traži, ima sa svaku na pose posebnu molbenicu podnieti, dokaze je u ostalom dužan samo jednoj molbenici priložiti, dočim je dovoljno, da se u drugim molbenicama samo na takove, kao jur drugdie priložene, pozove.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1853.

Jellačić, ban v. r.

(52—Fin.)

(3—1)

Kundmachung.

Von Seite des Agramer k. k. Haupt Legatstätt Zollamtes, wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht dass am 9. August l. J. Vormittags um 9 Uhr in der Amts-Kanzlei 119 1/2 Pf. ausländischer Madopolans (Baumwolleinwand) licitando veräußert werden, wozu die geziemende Einladung an die Kaufstüngen ergeht.

Agram am 24. Juli 1853.

Br. 1426. (228—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Doli stavljeni c. k. kot. sud na molbu Ivana Hercoga kroz odvjetnika g. Franju Mohla zastupanog, odredio je overšbu proti Ivanu Dettlu na ovoga depositalne novce u iznosku od 162 fr. 39 kr. b. vr. osim troškova, ter pošto mjesto boravljenja Ivana Dettla poznato nebi bilo, istome u smislu §. 85. gradj. postupnika skërbnikom odvjetnik ovomiestni g. Skender Tompak odredjuje se, o čemu se pomenuti Ivan Dettl tim ubaviestjuje, da ili opredieljenog si zastupnika dovoljno uputi, ili drugog sudu imenovati i shodno glede branitbe svojih pravah učiniti nepropusti, jer u protivnom slučaju posliedice zanemarenja sebi pripisati imade.

Od c. kr. kotar. suda u Suhompolju dne 16. sèrpnja 1853.

Mirko Kránjavi,
k. sudac.

Br. 1055. (226—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Dne 10. rujna 1853 u 3 sata poslie podne će se kuća sa kućnim gruntom na vlastitost ovdašnjih žiteljah i suprugah Živana i Ane Arbanovskog spadajuća, i pod sudbenu overhu metnuta za procienbenu cieniu od 1000 fr. srebra za gotove novce prodavat time, da će se, ako pri gorenavedenom roku nebude ponudjena ciena procienbena, o drugom roku na dan 10. listopada t. g. ustanovljenom dat u zakup i izpod iste, kamo se kupiti želeći uljudno ovim pozivaju.

U Vukovaru dne 11. sèrpnja 1853.

Karlo Szala,
c. k. sbor. kot. sudac.

Nr. 6780. (216—Izv.)

(3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Direttore di I. Classe del Lazzaretto Marittimo in Megline, cui va

annesso l'appuntamento d'annui f. 800 il godimento dell'Alloggio gratuito nello stabilimento stesso, e l'obbligo di prestare una Cauzione nell'importo corrispondente ad una annuata del soldo.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà la rispettiva sua supplica a questo Governo Centrale Marittimo entro il termine di 6. settimane, comprovando debitamente l'età, l'incensurata condotta morale, sapienza idonea al posto optato, li servizi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue, che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare, s'egli si trova in parenteta ad affinità con altro impiegato ora appartenente all'amministrazione dei Porti e della Sanità Marittima.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste li 8 Luglio 1853.

Nr. 2810. (208—Izv.)

(3—3)

Avvertimento.

Ad istanza di Antonia vedova Accurti sono vendibili in via di pubblica esecutiva lizitazione: 1.° Una camera con fuocolajo ed accessori sotto la casa N.° 56, — 2.° do casa N.° 61 ad un piano con fondi e soffitto.

Queste realtà, situate in Fiume, sono inserite a nome degli esecutati Santo e Natala consorti Mihich, — furono stimate nel 1.° Aprile a. c. a fior. 1307, 50 k., — e sono aggravate con due intavolazioni, l'una di f. 200, l'altra di f. 500.

Il primo incanto sarà tenuto presso questo Giudizio nel sabato 27 Agosto a. c. alle ore solite.

Chi crede aver acquistato altri diritti ipotecari, sappia insinuarli in tempo debito a questo Giudizio, altrimenti ascriverebbe a trascuranza propria se il ricavato verrebbe esaurito senza suo intervento.

Condizioni d'Asta.

- 1.° L'incanto sarà aperto col prezzo di stima in f. 1304, 50, e non saranno accettati offerte inferiori.
- 2.° Ogni licitante dovrà aver depositato f. 130 a titolo di vadio, e le realtà saranno deliberate franche da pesi tavolari.
- 3.° Tre giorni dopo l'intimazione del decreto di aggiudicazione sarà tenuto il Deliberatorio di depositare il prezzo in seno di questo Giudizio, altrimenti verrebbe tenuto reincanto a suo rischio e spese.
- 4.° Le spese d'incanto e successive corrispondenti all'aquisto anderanno a carico del Deliberatorio.

I. R. Giudizio distrettuale

Fiume, 4 Luglio 1853.

Kobler m. p.
Giud.

Br. 1680. (224—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanjuje, da je opredieljena na dan 30. lipnja o. g. druga overšbena prodaja kuće Emilie Gojsić u gradu ovom pod br. 343 ležeće i na 13684 for. sudbeno procienjene radi dužne odvjetniku Danielu Dikoviću glavnice 950 for. — i pripadah sporazumljenjem obih stranakah na 15. rujna o. g. 1853 poslie podne od 3—6 ure odgodjena, s time da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu ubaviestjuju se glasom §. 509. g. p. svi vierovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu ovim pozivaju se.

Uvjeti dražbeni sledieći su:

a) Kupac imao bude overšitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do osam danah kod suda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalima vierovnicima kao i s overšbenicom Emiliom Gojsić na koliko od uknjiženih glavnica njoj jošte bi preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću overšitelju glavicu i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520. g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koi se za sposobnog licitanta pro-našao nebude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. pojedini sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 30. lipnja 1853.

Josip Smendrovac.

Br. 869. (221—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Uslied sudbede odluke kot. ovog suda od 6. lipnja t. god. br. 869 prodavat će se u Virovitici, podžupanii istog imena, dne 23. kolovoza t. god. u 10 satih u jutro na javnoj dražbi za gotov novac 76 akovah bielog i 65 akovah černog starog i novog vina, u 2 fr. 30 kr. do 6 fr. sr. akov procienitog, na massu pokojne Bare udove Pecek spadajućeg, kamo se kupiti želeći pozivaju.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju 7. sèrpnja 1753

Mirko Kránjavi.

Br. 10153/1853. (B. VI.)

L. R. Accademia di belle arti in Milano.

(3—3)

AVVISO DI CONCORSO**AL NUOVO PREMIO MYLIUS.**

Sempre intesa la saggia liberalità del benemerito signor Consigliere Imperiale cav. Enrico Mylius a porgere favore ad ogni utile istituzione, non che allo studio ed alla coltura delle Belle Arti, ha nuovamente stabilito con la Superiore autorizzazione, presso questa L. R. Accademia un concorso annuo di pittura ad olio alternato fra un quadro di paesaggio storico, uno così detto di genere, ed uno di animali, assegnando un premio di austriache lire settecento (lir. 700) a quel dipinto presentato a questo concorso, che dall'Accademia stessa ne verrà giudicato a preferenza meritevole.

La Presidenza dell'Accademia perciò, abilitata dalla Superiore Autorità, invita i pittori tanto nazionali quanto esteri, al primo de' suddetti concorsi per il prossimo anno 1854, sotto l'osservanza delle discipline qui abbasso riportate.

Il soggetto del dipinto ad olio è = **Il Battesimo di Gesù Cristo nel Giordano per opera di S. Giovanni Battista = Vangelo di S. Matteo, cap. III 13 e seguenti** = Tutto ciò che riguarda alla foggia degli abiti delle persone introdotte nel quadro, ed alle circostanze del paesaggio che formano il campo e l'aria, dovrà essere conforme alle tradizioni storiche ed alle più accreditate descrizioni e tavole figurate della Palestina. — Le figure del primo piano saranno non minori in grandezza di centimetri 20 e non maggiori di centimetri 25. — La dimensione del quadro sarà precisamente di metri 1,20 in larghezza per metri 0,85 in altezza.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l'indicato termine, per un commesso dell'autore, all'Economo-Cassiere dell'Accademia, né potranno am-

mettersi giustificazioni sul ritardo. L'Accademia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, né dall'Ufficio di Posta, né dalle Dogane. Ciaschedun'opera sarà contrassegnata da un'epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell'autore. Oltre questa lettera, dovrà l'opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell'autore, acciò, confrontata coll'esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l'epigrafe dell'opera che avrà ottenuto l'onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commessi, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio.

Le opere de' concorrenti, che all'atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall'Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all'atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l'Accademia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Accademico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L'opera premiata, che diviene proprietà dell'Accademia, si distinguerà fra le altre per una corona d'alloro, e per un'iscrizione che indicherà il nome e la patria dell'autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente.

P. M. RUSCONI, Segretario.

Nr. 2514 (51—Fin.)

(3—3)

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Landess-Steuer-Direction dürften demächst für den Dienst des Steuer-Rechnungs-Departements dann der hiesigen k. k. Steuer-Aemter mehrere provisorische Assistenten-Stellen zur Besetzung kommen, und zwar mit Jahresgehältern von 400 fl. 350 fl. und 300 fl.

Diejenigen, welche sich um eine solche Dienststelle bewerben wollen, haben deshalb, und zwar für jede gewünschte Stelle abgesondert, Gesuche einzureichen, in denen sie darzuthun und glaubwürdig auszuweisen haben:

1. Das Alter und die physische Diensttauglichkeit;

2. die zurückgelegten Studien;

3. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung;

4. die erworbenen Kenntnisse im Kassawesen, dann im Steuer-Rechnungs- und Concepts-Fache;

5. eine tadellose Moralität, wobei jene Kompetenten, welche bisher bei keiner k. k. öffentlichen Behörde gedient haben, den tadellosen Lebenswandel auf eine vollkommen befriedigende Art durch glaubwürdige Zeugnisse darthun müssen;

6. den bisher aus dem Staatschatze oder einem anderen öffentlichen Fond bezogenen fixen Gehalt, oder die Angabe, dass sie in einem solchen Genuss nicht gestanden sind;

7. die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer ihr zunächst verwandten slavischen Sprache unter glaubwürdiger Nachweisung, dass der Bewerber in diesen beiden Sprachen sowohl des mündlichen als des schriftlichen Vortrages mächtig sei;

8. Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hiesigen k. k. Steuerämter oder Steuer-Commissionen oder aber der Finanz-Bezirks- oder Landesbehörden verwandt oder verschwägert sind.

Auf Bewerber, welche bei einem k. k. Steueramte, einer k. k. Kassa oder Rechnungskanzlei gedient haben oder noch dienen, wird bei einer sonst vollkommen entsprechenden Qualifikation vorzügliche Rücksicht genommen werden.

Jene Bewerber, welche bei einem hiesigen k. k. Steuer-Kassa oder Gefällsamte dienen, oder seit längerer Zeit als Diurnisten in der Verwendung stehen, haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten k. k. Finanzbezirks-Direction, die bei andern Branchen dienenden dagegen im Wege ihrer unmittelbaren vorgesetzten Behörden einzureichen, welche die Eingaben und Belege prüfen, und in der Qualifikations-Tabelle sich auch über die Eignung des Bittstellers für die angesuchten Dienstposten aussprechen werden.

Bewerber, welche kein öffentliches Amt bekleiden, haben dagegen die Gesuche im Wege ihrer politischen Bezirksbehörde (Vice-Gespanschaften), Militär-Individuen aber durch die k. k. Militärbehörde anher zu überreichen.

Der Concurs um diese Stellen wird hiemit bis zum 15. August 1853 eröffnet.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 8. Juli 1853.

Nr. 8911 (51—Fin.)

(3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Bei der k. k. Landeshauptkassa in Agram ist die Amtsvorsteherstelle, nämlich die des k. k. Zahlmeisters in Erledigung gekommen, mit welcher die jährliche Besoldung von Eintausend vier hun-

dert Gulden und die Verpflichtung zur Leistung der Dienstkautions im Betrage des Jahresgehaltes verbunden ist.

Zur Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis Ende August 1853 ausgeschrieben und es haben die Bewerber nachzuweisen:

a) das Lebensalter,

b) die zurückgelegten Studien und sonstigen Kenntnisse,

c) die vollständige Kenntniss der Verrechnungs-Vorschriften und der Manipulation bei Landeshaupt-Kassen, und zwar nicht nur theoretisch durch die abgelegte Kasseprüfung, sondern auch praktisch durch die Dienstleistung bei Landes-Hauptkassen oder bei der Staats-Central-Kasse,

d) die vollständige Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder wenigstens einer der letzteren näher verwandten andern slavischen Sprache,

e) die Fähigkeit zur Leistung der Dienstkautions in dem Jahresgehalts-Betrage.

Die Gesuche sind von dem Bewerber im Wege ihrer vorgesetzten Behörden bei der k. k. kroatisch-slavonischen Finanzlandes-Direction einzubringen, und es ist in denselben insbesondere noch anzuführen, ob der Bittsteller und im bejahenden Falle mit welchem der hiesigen Kasse- oder andern Finanzbeamten verwandt oder verschwägert ist.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 12. Juli 1853.

Br. 1722. (225—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe za slamu.

Za porabu uzniak kod a. k. zemaljskog suda karlovačkog pod iztragom stojećih treba za jednu godinu 12 centih 96 funtih dobre slame za napunjenje i dotično nadopunjenje slamnicah i vanjkušnicah, u koju svrhu raspisuje se ovim javna jevtinba na dan 11. kolovoza t. g. za 9 uru prije podne.

Dostavljati želeći pozivlju se dakle za gore rečeni rok pred lice suda ovog u varošku viećnicu s tom naročitom primietbom, da će svaki licitant u ime vadiuma 10% od fiskalne cijene a dostatelj primiernu jamčevinu položiti morati.

C. k. zemalj. sud karlovački dne 19. sèrpnja 1853.

Lipovčić s. r.

Slobodja Lopašić s. r.
n. tajnik.

Nr. 8494 (49—Fin.)

(3—3)

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavon. Finanz-Landes-Direction.

In Folge des mit dem Reichsgesetzblatte Stück XXXIII vom Jahre 1853. enthaltenen hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 6. Juni 1853 Z. 8826/FM wird Nachstehendes kundgemacht.

Um in der Herstellung einer fester Ordnung im Geldwesen und namentlich in der Regelung des Geldumlaufes im Kleinverkehre einen weitem Schritt zu thun, hat die hohe Finanz-Verwaltung mit Allerhöchsten Genehmigung vom 20. Mai l. J. beschlossen, die deutschen (verlosbaren) Münzscheine zu 6 Kreuzer bis Ende Dezember 1853, aus dem Umlaufe zu ziehen.

Zu diesem Zwecke wird Jedermann frei gestellt, die gedachten Münzscheine bis zu dem festgesetzten Termine entweder zu Zahlungen an Staatskassen zu verwenden, oder gegen Sechskreuzer-Stücke in Silber oder nach Wahl der Inhaber ge-

gen anderes kursirtes Geld bei der k. k. Wechselungskasse in Wien und ausserhalb Wien bei sämtlichen Landeshauptkassen unzuwechseln.

Zur Erleichterung des Publikums werden ausnahmsweise auch die Sammlungskassen zur Umwechslung beauftragt, doch kann diese Umwechslung bei den letzt erwähnten Kassen nur gegen kursirendes Staatspapiergeld oder gegen Kupferscheide-Münze geschehen.

Nach Ablauf des ob erwähnten Termins dürfen solche Münzscheine von den landesfürstlichen Kassen nicht mehr an Zahlungstatt oder zur Umwechslung angenommen werden, und sind dieselbe als ungültig anzusehen.

Dagegen bleiben die ungarischen Münzscheine zu 6 Kreuzer vorläufig noch im Umlaufe.

Agram am 30. Juni 1853.

Br. 1643. (212—Izv.)

(3—3)

Poziv.

C. k. kotarski sud grada Karlovača obznanjuje, da je dne 19. travnja 1853 umrla u gradu Novom Ivanu udova Saki, primalja, neostavivši naredbe volje posljednje.

S toga se pozivaju svi ovi, koji kakovo pravo nasljedno ili drugo koje zahtjevanje na ostavštinu pokojnice ove imaju misle, da dne 13. kolovoza 1853 u 10 sati prije podne u sudnicu ovog suda dodju, svoja prava nasljedna i ine tražbe izkažu tim sigurne, jer će se inače ostavština ova bez njih po smislu zakona raspraviti.

C. k. kotarski sud grada Karlovača.
U Karlovcu dne 27. lipnja 1853.

Smendrovac,
g. p. sudac.**OGLASNIK.**

(126—Dp.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Kuća na masu stieđajnu Franje Šterger spajduća i u gradu križevačkom pod br. 323 ležeca sa pet sobah, špajzom i kuhinjom i sa dva podruma zidana, kao takodjer sa dvie suše, jednom štalom i komorom, i baštom providjena dne 2. rujna 1853 kapo na tretjem roku prodavana bude, kamo se kupiti želeći pozivlju.

Stjepan Matačić,
masse obkārbitelj.

(123—D.P.) 25 28

(3—3)

Kuća s baštom u najam.

Dana 30. sèrpnja t. g. u 3 sata pošte podne bude putem javne dražbe na licu mjesta u najam dana kuća s vèrtom priležćim u Novoj-Vesi pod 83 na tri sliedeće godine počemši od 1. studenoga 1853.

(118—DP.)

(12—11)

Grosse Wein-Lizitation.

Auf der Herrschaft Kerestinec, zwischen Agram und Samobor gelegen, werden am 30. und nachfolgenden Tagen Juli l. J. mittelst öffentlich abzuhaltender Lizitation theils Allodial-, theils Bergrecht-Weine, von den Jahren 1849, 1851 und 1852 von sehr guter echt Okicer-Qualität, circa 2000 Eimer, aus freier Hand verkauft. Wozu die Lizitationslustigen hiemit höflichst eingeladen werden.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

U ovom izlazu
vulci dan izlaze
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrština: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaćas se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 196.

Razpis natječaja

za popunjenje službenih miestah kod ustrojiti se
imajućih kotarskih uredah u Hrvatskoj i Slavoniji.

U slijedstvu visoke naredbe c. kr. popeči-
teljstva unutarnjih dielah od 7. srpnja t. g. br.
4565. razpisuje se natječaj za slijedeće kod
kotarskih uredah namjestiti se imajuće službe
najviše:

vrsta službe	redovni razred	platja	nuznizak
u porovodnoj struci	nadstojnici kotar- skog ureda	VIII	1200 sa prostim 1100 stanom ili 1000 stanbinom
	pristavi kotar- skog ureda	IX	800 — 700 —
	aktuari kotarskog ureda	XI	500 — 400 —
	pisari	XII	400 — 350 —
	poslužnici	—	250 sa uredov. 200 odiećom
kod po- služni- tva	pomoćnici	—	216 —

Natiecatelj za jednu od naznačenih službah
imadu svoje redovitim dokazima providjene mol-
benice najdalje do 30. kolovoza t. g. upraviti
na c. kr. ustrojavajuću zemaljsku ko-
missiu za Hrvatsku i Slavoniu.

U molbenici treba da se izvornim dokaz-
nicama ili vidimiranim prepisima istih izkaže:

a) Rodno mjesto, domovina, doba života i
viero zakon;

b) Nauci i inovrstna svojstva za doličnu
službu;

Za postignutje službe u perovednoj struci
potrebno je, da se obzirom na §. 13. previ-
šnjih ustanovah glede uredjenja i dielokruha ko-
tarskih uredah od 14. rujna 1852 izkažu pri-
bavljeni si pravoslavni nauci na kojem c. kr.
svetošilištu ili o. k. pravoslavnoj akademii; mo-
litelji pako, koji žele postignuti sudovnu slu-
žbu, treba da osim toga još izkažu, da su izpit
o sudovnom uredovanju (izpit odvietački) polo-
žili.

Kod podieljenja miestah za pisarsku straku
uzeti će se obzir osobito na pribavljena si u
toj struci predtečna svojstva, na liepo i čitljivo
pismo i na dokazano iskustvo u uredovnom ru-
kovodstvu.

Kod namještanja službah za poslužnike i
pomoćnike imat će se obzir navlastito na izslu-
žene vojnike, osobito pako na invalide i polu-
invalide, koji će morat izkazati dovoljnu tielov-
nu snagu za dolično mjesto, kao što i da umie-
du čitati i pisati.

Ovi će dakle svojim molbenicam morat
priložiti tako zvane patentne ili rezervacional-
ne dokaznice ili vojničke odpuste, kao što i
sviedočbu od liečnika u javnoj službi stojećeg,
da su sposobni za dolično umoljeno mjesto u
pogledu zdravstvenog i tielovnog stanja.

Molitelji za pisarsku ili poslužničku službu
imadu naznačiti, da li su podnešenu molbenicu
vlastoručno pisali, u protivnom slučaju pako pri-
ložiti molbenici oblik svog rukopisa.

3. Znanje nemačkog i hrvatsko-slavon-
skog ili drugog kojeg ovomu srednog jugosla-
venskog jezika u govoru i pismu.

Od onih, koji žele zadobiti miesta u hrv-
vatskom primorju traži se izvan toga znanje
talijanskog jezika.

4. Javne službe, koje su dosada obnašali
ili poslove, koje su kao privatne osobe over-
đivali.

U izkazu verhu ovoga sastavljenom u kro-
noličkom redu i providjenom dotičnim dokaz-
nicama ima se naznačiti dosadanje mjesto služ-
bovanja i naslov obnašane službe ili privatnog
poslovanja; u javnoj službi stojeći imadu na-
vlastito izkazati dosadanju godišnju platju i ine
užitke zatim dan i godinu položene uredovne
prisega.

5. Ostale do sada stečene zasluge.

6. Molitelji, koji nisu u javnoj službi tre-
ba da podnesu vierodostojne sviedočbe o bez-
poročnom čudorednom i političkom ponašanju.

Izvan toga imade svaki molitelj još na-
vesti:

7. da li je oženjen, neoženjen ili udovac i
broj dietce,

8. da li je i s kojim u ovoj krunovini kod
koje javne oblasti služećim činovnikom u rod-
binstvu.

9. Da li i gdje u Hrvatskoj ili Slavoniji
posjeduje nepokretno imućvo ili najam.

Natiecatelji, koji stoje u javnoj službi ima-
du svojim prošujama priklopiti sposobnik (Qua-
lifikationstabelle) sastavljen polag §. 22. previ-
šnjeg patenta od 3. svibnja o. g. D. Zak. L.
kom. XXVI br. 81. Z. Z. L. za Hrvatsku i
Slavoniu kom. XII br. 84. i četiri perva rubri-
ke u ovom sposobniku sami izpuniti, te tako
providjene molbenice preko svojih predstojnikah,
oni pako, koji niesu u javnoj službi, preko svoje
predstavljene političke vlasti I. molbe ovoj u-
strojavajućoj zemaljskoj komisii predložiti. Pred-
stojnici uredah i političke oblasti imat će se
sviestno izreći i sposobnostima, a čudorednosti
i o političkom vladanju natiecateljah. Natiecate-
lji, koji su u aktivnom ili mirovnom staležu c.
k. vojske te podleže vojničkoj oblasti imadu bez
razlike časti (Charge) držati se točno okruž-
nice c. kr. ministarstva rata od 31. prosinca
1852 broj 5056/M. K. G. uslijed koje neće se
smietiti uvažiti nijedna prošnja, bila i od invali-
da, ako neposredno ovamo prisprije.

Natiecatelji moleći za više službah razne
vrsti imadu za pojedinu službu posebnu proš-
nju predati; sviedočbe pako samo jednoj prošnji
priložiti, i na istu pozvati se u drugim proš-
njama.

Ako bi dakle na ovu ustrojavajuću zemaljs-
ku komisiiu prispiele prošnje, kojima se moli
takodjer za iste službe u drugim krunovinama,
to će se moći ote prošnje samo za ovu kru-
novinu u obzir uzeti.

Natiecatelji, koji su već kod preobstojavše
ustrojavajuće komisiiu molili za koju službu,
bez da su na njihovu prošnju ikakvo riešenje
dobili, imadu ako žele da bude na njih uzet
obzir kod popunjenja gorirečenih miestah, pod-
nieti iznova prošnju, u kojoj se ima pozvati na
prošnju prije podnešenu, i naznačiti služba koju
zadobiti žele, a zajedno naknadno podnieti one
sviedočbe, koje se ovdje zahtievaju i nisu pri-
ložene prijašnjoj njihovoj molbenici.

Prošnje mogu se u nemačkom ili u hrv-
vatskom jeziku podnieti samo se kod prošnjah
i priloga sastavljenih u hrvatskom jeziku ima-
du priložiti nemački prevodi.

C. k. ustrojavajuća zemaljska komisija
za Hrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 26. srpnja 1853.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

U Zagrebu 28. srpnja U ovdašnjoj gor-
njo-gradskoj župnoj crkvi sv. Marka držat će
se sutra u 10. sati u jutro zadužnice za
postrieljane radi domoljubja svoga god. 1845

osobe. Poziva se domoročno občinstvo, da za-
lostnu ovu uspomena mnogobrojnim svojim do-
lazkom proslavi.

U Djakovštini 10. srpnja. Lietina do-
bro stoji, samo je u žitu na nizi grahor crveni
preteo, i tako će mnogi sav, mnogi polu usie-
va štetovat. Ječam već kose, žanju i verše.
Gdie nije bilo stoklasa, dobro platja. Zob dosta
slabo stoji. — Mnoge su livada pokošene i sie-
no spravljeno. Ali gdiekoj je izgubio sieno, kad
je prie Petrova kosio, dok su još kiše adarale.
Većina još nije pokosila okolo Djakova livadah,
osobito u nizi, jer voda u njima leži. Čija je
livada na brežuljku, taj je imao odkos, kakvog
i nepamti, dobar. — Sljive su rodne, tako da
je rakija od 10 gradih sa 10 for. sr. od akova
(vedra) na 6 for. pala, a bit će je ove jeseni
i po 4 for. sr. — Marva po obilnoj paši ugo-
jena oku liepotom čistoće i tiela svoga ugadja.
Kukuruz svuda dobro stoji, samo ne u nizi, jer
su mu vode nahudile. Ljudi za sad dvojake (po
drugi put oru), pa će onda žeti, ter napokon
kositi. Samo da bog da liepog vremena! —
Voća je u obće obilno urodilo. — Kod tolikih
oljah i burah, hvala bogu, nije bilo tuđe ni
leda u ovoj okolici, koja bi znatnu stravu po-
činila, gdiegdie samo je dvérknula nekoliko ju-
tarah. — Šume su žirom, bukvicom, divjim vo-
ćem prerodne, u slijed česa je ciena svinjah
skočila. — Slavonski seljak liepo će se pomoći.
Samo da ga ima tko sviatovat, da ove godine
i na gorje vrieme pomisli i hrane sačuval —
Vinogradi su rodni, ali — jer još posvud ni
ocvali nisu, — bojat se je, da grozdje nedo-
zrije. Ali ako sazrije, bit će dosti vina po 1
for. 36 kr. sr. akov. (Gosp. Nov.)

Austria.

— Iz Cernovice od 17. srpnja piše
„Troppauer Ztg.“: „Kao što doznajemo, turska
se stvar svaki dan više zaplitje. Nitko više i
nedvoji — javljaju najnovije viesti iz Smirne —
da će, čim prvi top pukne, buknuti občiniti
ustanak kërstjanah u Rumelii, Arbanii, Mačedo-
nii i Tesalii, kojega ustanka znamenitost biva
tim veća, što u ovim pokrajinama kërstjanstvo
pretežnu stranu žiteljstva snčinjava.

Govori se, da postoji nieko tajno društvo,
koje je po cijeloj Turskoj razgranjeno. Društvo
ovo ima znamenite novčane svoje na razpo-
loženje, koje se medju članovima istoga društva
skupljaju. Društvo ovo namierava upotrebiti onu
zgodu, kad će turska vlada svoju vojenu snagu
usredotočiti, da rusku vojsku kod lieve obale
susretne. Razboritim upotrebljenjem ovoga bipa
misi društvo, da će bez velikog kërvo prolitja
postići svoju svrhu.

— „N. Z.“ doniela je nedavno viest, da će
se kod Holomuca podići veliki logor; „Solda-
tenfreund“ podpunio je tu viest javljajući, da će
se u tom logoru usredotočiti svakolika vojska
iz Česke, Moravske i Sleške, zatim krilna od-
dieljenja piešactva iz Beča. Viežbanja započet
će se 1. rujna i 10 danah trajati.

Moldavia i Vlaška.

— Iz Jaša prispiele su, kao što „Wande-
rer“ piše, na nieku tèrgovačku kuću u Beču
slijedeće novosti:

Svakolika ruska vojska otišla je u Vlašku
i prema Dunavu, te se je isto moldavsko voin-
stvo sa 6 topovah njoj pridružilo. U Jašu je
ostalo 1000 Rusah; do skora očekuje se tamo
veliki knjaz Aleksander. Govori se, da će pod
najdubljim incognito i sam car prispieti. Na mi-
rovno poravnanje tamo nitko nemisli.

Dosada su u Moldaviju i Vlašku ušla dva podpuna vojnička sbara = 160,000 momakah, pa se govori, da će veliki knjaz Aleksander bližnje nedjelje sa velikim dielom garde prispieti. Za 16. (28.) sèrpnja opredieljen je prelaz preko Dunava.

Miesto Belc u Rusii, 15 miljah od Cernovice, izgorielo je sa svojih 500 kućah dne 16. o. m. za podrug sat s temelja.

Moldavske pošte stoje pod ruskom kontrolom.

— Iz Bukurešta doznaje „Temesv. Ztg.“ da je knjaz Ghiga, koji je, kako je poznato, više Turskoj privržen, začuv za ulaz Rusah u Moldaviju, hotio otići u Šumlu u Omerpašin logor, no knez Gorčakov pozvao ga je, da u Jaš dođe, kuda je on već i prispio.

Turska.

— „Triest. Ztg.“ donosi sliedeći zanimivi opis seraskerata u Carigradu:

Na briežuljku, što se s kraja seraila prema gradu od sedam tornajevah proteže, diže se između mošeah Bajazeta i Solimana sagradjeni još po nekadanjim sultanima serail, stari serail (Eski serai) prozvan, gdje stanuje ratno popečiteljstvo.

Stari taj serail ogromno je zdanje, zidom opasano i toliki prostor zauzimajuće, da unutra na njegovu dvorištu može 8—10,000 momakah manevrirati. Ovdje stanuje ratni ministar, koji je radi ovoga zdanja dobio ime seraščiera. Seraščier ima pod svojom upravom 6 muširah (maršalah) kao zapovjednikah od tolikih turskih vojnih sborovah; on ima na mjesec plate 100,000 piastrah (okolo 10,000 fr. sr.), zatim mnoštvo taimah ili porciāh od riža, hlieba, mesa, sočiva i svietila; porcie ove opredieljene su doduše za oficire služeće kod ratnog popečiteljstva, ali budući da u Turskoj kontrole i nadzora neima, uzima se to u račun osobe seraskierove. I tim načinom biva, da taimi od mesa za seraskiera čine na dan 3—4 komada rogata marve, što se po tom proda a gotovi novac spravi.

Drugo zlo, što se nemože izkorieniti, je to, da s toga, što neima pravoga popisa momčadi vojničke, svaki general nekoliko hiljadah vojnikah nabroji za svoj račun, i pobira njihovu platju i porcie, premda ljudih neima. Sultan Mahmud hotio je još 1828 god. izkorieniti ovo zlo, razposlao je špione, da se o pravom stanju vojske osviedoče, te je potom i niekim generalima poslao crvene vèrpce; ali sve to nije moglo rečeno zlo izkorieniti, premda su višji vojni častnici dobro platjeni, tako n. p. ima ferik (generallieutenant) 37,000 frankah na godinu, liva (generalmajor) 27,000, miralai (pukovnik) 8250 fr., bimbaša (četnik) 4125 fr.

„Journal de Constantinople“ od 9. odbija svaku obvezanost, po kojoj bi, bilo Turska, bilo podunavske kneževine imale obsekrbljivati rusku vojsku, jer bi bilo, veli, u istinu čudnovato, kad bi Rusia, koja tvèrđi da posreduje za stvar pravoslavne cèrkve, na sliedenike iste cèrkve svoje nametnula brieme, da joj izdèržavaju njezinu vojsku. U ostalom je, kaže rečeni journal, Rusia posljednjim svojim posiednutjem izgubila 50% svoga upliva u Moldavo-Vlahe, a sadanja okupacia isto će ju toliko stajati.

— U sliedstvu najnovijih političkih dogadjah odredila je visoka porta, da dolazeće sa cèrnog mora tèrgovačke ladje bilo koje mu drago zastave, izuzimajući one, koje su dèrvima nakèrcane, nesmiedu noći ući u Bosfor. Ladje će se najprije opomenuti bengalskom vatrom s bèrdah Ramili i Anatoli Kavak, pa ako nestanu, najprije pucat će se na njih barutom, nebude li ovo od koristi, to će se onda nabijenim topom pozvati na pokornost. Ova naredba izdana je 5. sèrpnja i imala bi već 9. u život stupiti. C. k. internunciatura učinila je kod vis. porte potrebite koračaje, da se rok ovaj produlji, ili barem kod olujah olakšenje nekakovo dade.

Različite vjesti.

— Njez. velič. kraljica gèrčka Amalia prispiela je 15. sèrpnja u Kèrf, gdje je po lordu nadpoviereniku i narodu svetčano dočekana bila;

dana sliedećeg nastavila je svoje putovanje u Atenu.

— „Triest. Ztg.“ javlja, da je na 14. u S. Marinu počinjeno ubojno napadenje na jednu od najuglednijih osobah, naime g. G. Bonelli-a. Na njega je izbačen pistol, te je za nekoliko saših izdahnuo.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 27. sèrpnja 1853.

Tečaj dèrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Dèrk. obveznice sa 5 pct.	94%	Amsterdam za 100 holan. f.	108%	2 mies.
od g. 1850	84%	Augsburg za 100 f. current	108%	3 mies.
" " " " 4 1/2 "	75 1/2	Berlin za 100 prus. talirah		2 mies.
" " " " 5 "		Vratislava za 100 pr. tal.		2 mies.
" " " " 3 "		Frankfurt na Mainu za 120	107 1/2	2 mies.
" " " " 2 1/2 "		Genovaza za 300 piemont. lirah		2 mies.
Izručene obv. obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.		Hamburg za 100 mar. ban.	80%	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850	5%	Lipsko za 100 forintih		2 mies.
Zajam s vèr. g. 1834 na 100 f.	225	Livornaza za 300 tosk. lirah		2 mies.
" " " " 1839 " 100 "	137 1/2	London za 1 funt sterl.	10 40	3 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Lyon za 300 fr.		2 mies.
" " " " 2 "		Milan za 300 austr. lirah	108%	2 mies.
Obveznice oboje iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Firencii i Genui		Marseilla za 300 frank.		2 mies.
Obveznice učinjenog zajma, galicke		Pariz za 300 frank.	128%	2 mies.
" " " " 2 1/2 "		Prag za 100 for.		1 mies.
" " " " 1 1/2 "		Tèrzt za 100 for.		3 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandi. učinjenog zajma		Mletci za 500 austr. lirah		31 dan
starih austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, sloških, štajerskih, oružkih, kranjskih, gorickih, bečkih i oberkammeramta.		Bukurešt za 1 for. parah		31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Carigrad za 1 for. parah		31 dan
Naputnice redišnje blagajne		Smerna za 1 for. parah		
Godišnji disco		Tečaj novca		
Bank-akcie komad po	1410	Carški dukati		
		Zajam od 1851		
		Slovo A		
		" B		
		Lombardski		

Dionice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2340	Krak.-g. sleške po 100 f.	781
Bečko-glog. želj. 500	862 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. ž. 200		Aust. Llo. u Tèrztu 500	
Budiej.-Gm. Lina ž. 250		Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tèrn. 1. izd. 290		Galic. založn. 4% za 100	
" " " " 2. izd. 200		Srećke Esterhazia 40	
danja s pèrvinstvom, 200			

SLUŽBENI LIST.

(128—D.P.)

Oglas dražbe.

Obznanjena za 28. lipnja dražba od dvie sto (200) vedarah vina godine 1852, koja je na molbu dotične stranke odgovajena bila, držat će se iz novice dne 30 sèrpnja 1853 u 10 sati u jutro kod sv. Ivana na dobru Tèrscih, spadajućem na vlastitost gospoje udove Juliane Fodrocj rodjene Lovinčić. Kamo se kupiti želeći pozivlju.

U sv. Ivanu 15. sèrpnja 1853.
Ferdinand Seljan,
c. k. pristav kao ovèršitelj.

Br. 1561. (229—Izv.)

Oglas dražbe.

Buduć da je dražba na gromadu pok. dra. Pavla Bartušića spadajuća u Koprivnici ležeća i u smislu oglasa na 19. lipnja i 24. sèrpnja t. g. držana bila bezuspješna, s toga će se na 7. kolovoza t. g. prenaznačena kuća sa prilježim kućistem po tretji put i izpod procienbene svote putem javne dražbe prodavati. Što se do obćega znanja stavlja. U Koprivnici na 25. sèrpnja 1853.

C. k. sudište kotara koprivničkoga.

B. 2854. (227—Izv.)

Izrok.

Uslied sudačke ovostrane odluke prodavat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. k. kotarskog suda putem druge i posljednje sudačke dražbe na molbu vieroavnika Antuna Agnezia iz Fužine na štetu njegovog dužnika Jože Radoševića iz Mèrkoplja, i to ako nebude inače moguće takodjer izpod procienbe, i dosudit onomu, koji najviše ponudio bude, sliedeći negibivi imetak na vlastitost istog Jože Radoševića spadajući najme:

a) dielovna zemlja u „Zungeru“ zvana, dvie rali velika procienjena na 800 fr. sr.

b) dielovna zemlja u „Jarčini“ zvana osam rali velika i na 800 for. sr. procienjena.

Uvjeti dražbe.

1. Svaki dražbenik, predi nego bude njegova ponuda primita, morat će uslov jamčevine položiti 100 for. u gotovom novcu ako bude htio ponudu činiti za obe gore imenovane zemlje, a 50 for. ako samo za jednu.

2. Dražbenik, komu bude zemlja dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kotarskog suda u gotovini položiti.

3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju ovim svi oni vieroavnici spomenutog Jože Radoševića, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gore imenovane zemlje, da to pravo do gori opredieljenog dražbenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroavnici, koji neprebivaju u mestu ovog c. k. kot. suda ili blizu istog, da si u mestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine, te ime i prebivalište njihovo pri dražbe ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti na njihovu pogibelj i o njihovom trošku ureda radi odrediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve daljne dostave.

C. k. kotarski sud u Brodu pri Kupi dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

Br. 2853. (227—Izv.) 22 30

(3—1)

Izrok.

Uslied ovostrane odluke prodavat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. k. kot. suda na molbu vieroavnika Antuna Agnezia iz Fužine i na štetu njegovog dužnika Andrie Kauzlarica isto iz Fužine putem javne dražbe za pèrvi put bar za cieniu procienbe, koja ako se kod pèrvog dražbenog ovog roka nedobije, onda će se dne 10. listopada i. g. u istom mestu i satih putem druge dražbe prodavati i dosudit takodjer izpod procienbe onome, koji najviše ponudio bude, jedna kuća u Fužini ležeća pod br. 99. na vlastitost prierećenog Andrie Kauzlarica spadajuća i procienjena u 740 for., pod sliedećimi

Uvjeti:

1. Svaki dražbenik, prije nego li bude ponuda njegova primita, morat će jamčevinu u 50 for. u gotovom novcu položiti.

2. Dražbenik, komu bude kuća dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kot. sudišta u gotovini položiti.

3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika, koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju svi oni vieroavnici spomenutog Andrie Kauzlarica, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gore imenovanu kuću, da to pravo do gori opredieljenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju prepisat sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroavnici, koji neprebivaju u mestu ovog c. k. kot. suda ili blizu istog, da si u mestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine i ime i prebivalište njihovo pri prodaje kuće ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve dalje dostave.

C. k. kotarski sud.

U Brodu kod Kupe dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

OGLASNIK.

Upravo sada izišlo je u tiskarni Dra. Ljud. Gaja i pod uredništvom Mirka Bogovića

KOLO

knjiga IX.

na 8 1/2 arkah u velikoj 8-ni.

Ciena mu je 40 kr. srebra.

Može se dobiti i naručiti u knjigarni Dra. Ljud. Gaja i Lav. Župana u Zagrebu.

Carsko-kr.

NARODNE

službene
NOVINE.

Za službene oglase
opredijeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke plaćaju se 16
knjaž 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

K 9829. 1853.

Naredba

vrhovnoga zapovjedništva vojske i ministarstvih financija i unutarnjih poslova od 25. lipnja 1853. krepostna za svekolike krunovine izim kraljevine lombardezko-mletačke, poknežene grofije tirolske i krajine vojničke, u obziru pristojbah pripadajućih vojničkoj momčadi, koja se upotrebljuje, kad se putem ovjerhe iztjeruju izravni danci.

Za provedenje previšnje odluke od 26. svibnja t. g. i ministarske naredbe od 30. svibnja t. g. izdate uslied pomenute odluke (držav. zak. list od 17. lipnja 1853 br. 101.) propisuju se ustanove sljedeće:

§. 1. Čim vojnička ovjeršna momčad, izaslana za iztjerivanje izravnih danakah, stigne u određeno mjesto, ima ju načelnik občine odmah ukonačiti kod poreznih dužnikah, proti kojima se vodi ovjerha, a ovi držani su takovomu momku od vojničke ovjerhe po §. 2. ministarske naredbe od 30. svibnja t. g. davati bezplatno stan i obied, kao što je u patentu o ukonačivanju od 15. svibnja 1851 propisano za obiskobljenje vojske prigodom prolazah.

§. 2. Svaki porezni dužnik ima pristojbu za vojničku ovjerhu, koja tri krajcara novca konvencionalnoga, ili nakon sedam danah dvaput toliko, t. j. šest krajcarah novca konv. iznosi, vodila se ovjerha ili proti samomu njemu, ili podjedno i proti drugim poreznim dužnicima, u mjestima, gdje načelnik občine pobira danke, položiti kod istoga načelnika občine, koji će tu pristojbu odpravljati uredu poreznomu, i u mjestih pako, gdje ured porezni pobira neposredno danke, kod istoga poreznoga ureda.

§. 3. Momak od vojničke ovjerhe dobiva samo jednostavnu nadnevnu pristojbu od 3 kr. novca konv., koju mu po dovršenoj vojničkoj ovjeri porez. ured na dan izplaćuje.

§. 4. Političke vlasti i pridani im porezni nadzornici ili inspektori imaju točno nadgledati i paziti, kako načelnici občinah naredjuju, da se porezni dužnici u obziru davanja konaka i obieda redaju medju sobom, i da se pobiraju i obračunavaju ovjeršne pristojbe, pripadajuće fondu poreznomu, isto tako imaju rečene vlasti i pripadani im porezni nadzornici skrbiti, da se momku od vojničke ovjerhe, kao što treba, daje jednostavna njegova pristojba od tri krajcara novca konven. na dan, a tako i konak i obied.

§. 5. Momak od vojničke ovjerhe, određen da u isto doba eksekvera više poreznih dužnikah, ima sve te dužnike pohađati svaki dan i opominjati ih, da plate dužni porez. Političke dakle i vojničke vlasti kad određuju, koliko će momakah vojničkih ići na ovjerhu, imaju osobito uvažavati glavnu zadaću momčadi od vojničke ovjerhe, prije pomenutu.

§. 6. Oni dužnici porezni, koji svoj dug podpuno namire još prije, nego što mine obično trajanje ovjerhe vojničke, pak i dokažu da su ga namirili, imaju se od dana dokaza toga oprostiti kako od davanja konaka i obieda momčadi od vojničke ovjerhe, tako i od plaćanja pristojbe novčane.

§. 7. Kada izteče zakonito trajanje ovjerhe vojničke, koje po §. 5. ministarske naredbe od 30. svibnja t. g. neima biti duže od četrnaest danah, ima momčad od vojničke ovjerhe otići iz mjesta, gdje je na ovjeri bila, ako nije uslied toga, što su se sasvim namirili porezni dugovi, radi kojih bješe na ovjeri, otići mogla već i prije.

§. 8. O troškovih poreznoga fonda, što ih je vojnički erar predumice platio za nastavše po §. 4. ministarske naredbe od 30. svibnja t. g. ukonačivanje i obiskobljivanje momčadi od vojničke ovjerhe na putu njezinom u mjesto od ovjerhe i na povratku od onuda, činit će se poznije obračunavanje izmedju vlastih vojničkih i financijskih.

§. 9. Prediduće ustanove imaju u krepost stupiti od 1. srpnja mjeseca 1853 počamši.

§. 10. U ostalom uporavljanje predidućih ustanovah u kraljevini Dalmatinskoj ima različno bit u toliko, što će po postupku ovjeršnom, koji sada u kraljevini ovoj postoji i koji do izdatbe novoga obćenitoga propisa o ovjeri u kreposti ostaje, ovjerha vojnička trajati tri dana i to bez podvostručenja pristojbe.

Bamberg s. r.

Bach s. r.

Baumgartner s. r.

10,193—1853.

Nadalje sabrani su sljedeći prinesci u ime gradjenja ccrkve u uspomenu sretnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Kod c. k. državnog odvjetništva u Rieci sabrani:

Jačim Pavletić, c. kr. namiestni drž. odvjetnik 3 fr., Antun Celligoj, pisar 1 for.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Osijeku sabrani:

Ladislav Knežević bilježnik u Slivoševcu 2 for., Mato Mavračić načelnik u Slivoševcu 1 fr., Josip Vuljak bilježnik u Valpovu 10 kr., Stjepan Taglieber, načelnik u Valpovu 10 kr., Pavao Kërmpotić poreznik u Valpovu 10 kr., Dragutin Mikolić 20 kr., Dragutin Čačinović 20 kr., oba vlastel. činovnici; Viekoslav Pavišić, trgovac 20 kr., Martin Bremer kërčmar 10 kr., Flora Baumholzer pivarica 20 kr., Josip Švarc trgovac 20 kr., Ivan Buzian kovač 20 kr., Ivan Steskol, bastar 10 kr., Ivan Švager trgovac 20 kr., P. W. B. majstor 30 kr., Jakob Kraus trgovac 20 kr., ceh niemački 5 for., Stjepan Gerber brijač 12 kr., župljani Slivoševački, poljodielci 2 for. 24 kr., Ivan Stefinović c. kr. poštar u Bizovcu 1 for., občina Bizovac 29 kr.

Kod c. k. zem. suda u Osijeku sabrani:

Janković 5 for., Delimanić 1 for., Parčević 1 for., Tajčević 1 fr., Mosinski 1 for., Penjić 1 for., Kontić 1 for., Nedeljkić 1 for., Čelenković 1 for., Ivan Užarević, jednu škudu od 2 fr., Mojsia Nešić 2 fr., Belošević 1 for., Dolenčić 1 fr., Koharović 20 kr., Mallać 1 fr., Ivković 10 kr., Petar Ivanović 3 for., Imbro Këršnjavi c. kr. kot. sudac u Suhopolju 1 for., Augusto Knežević c. kr. pristav 1 for., Antun Šporšić c. kr. auskultant 40 kr., Martin Babić dnevničar 20 kr.

(Dalje će sliedit.)

U Zagrebu 14. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— „Sèrb. Dnev.“ piše: Još prekjučer i jučer čuli smo govoriti o niekom pismu knjaza Mihajla Obrenovića, koje je vieću sèrbskom pisao. Danas jedva dobismo izviestja dva o tome iz Zemuna i Beograda. Po ovima izviestjama knjaz je Mihajlo napisao na svakog savjetnika po jedno pismo jednakog sadržaja i sva ukupno u jednoj koverti uputio je na vieće. Predmet je pisma, kao što nam je javljeno, s jedne strane raz-

dor, koji u vieću odavna vlada, a s druge strane strah nekolicine, da će knjaz Mihajlo u Sèrbiju doći i njih službe lišiti.

Knjaz u tom cirkularu svome preporučuje svima da se razdora okanu. Razložio im je mudro posljedice razdora. Što se njegovog dolazka tiče, rekao im je da budu bezbrižni, jerbo će, ako zato vrijeme bude, samo zakonom putem opet natrag doći, a sa prolivanjem sèrbske kërvi i preko sèrbskih liešinah neželji on nikad Sèrbiju viditi. — Cirkulari ovi u mnogim prepisima raznose se po Beogradu i to nije nikakva tajna.

Paša beogradski dao je i onu kapiu na koju je Karagjorje u grad ušao otvoriti, i opraviti. Sad je sasvim pripravan.

Upravitelj varoši Beograda dozvao je cehove k sebi, i preporučio im je da se ni o Rusima ni o Turcima ništa negovori, kako bi se svakoj razpri izbjeći moglo.

— Iz Beča od 15. srp. pišu „Sèrb. Dnev.“ Imam vam javiti važnu novinu, koja bi kadra bila i u redovnom vremenu izvanrednu pozornost sèrbsku na sebe obratiti, a kamo li ne u današnje izvanredno vrijeme. Danas je ovdašnji ruski poslanik gosp. Majendorf osobno podnio svetlom knjazu Mihajlu M. Obrenoviću u knjaževom obitalištu, pismo od ruskog ministra spoljašnjih poslova po nalogu i u ime cara Nikole napisano i poslano, u kome car ruski knjazu za predstojeću ženitbu, koju je knjaz caru objavio, čestita radujući se da je izbor knjaza pao na redke vèrline groficu, buduću knjaginjku, koju je car ruski lično viditi priliku imao, i nadajući se, da će knjaz s njome srećne uživati dane.

Ženitba knjaževa oglašena je bivše nedjelje pèrvi, a na Petrov dan drugi put, u nedjelju će treći put u ruskoj kapeli. Vienčanje bit će na skoro po dolazku knjaza Miloša, koji se na skoro očekuje.

— Po pismima svoga dopisatelja iz Carigrada od 14. srpnja donosi bečka „Presse“ važnu viest, da će se barjak proroka ovih danah u Carigradu razviti. — Egipatska flota sa 17 ratnih ladjah i 15,000 momakah nalazi se već na putu.

— Još prije nekoga vremena izdao je ruski car ukaz, kojim je sasvime zabranio izvoz žita i slame iz Finlanda, usuprot dozvolio je u ovu državu slobodan uvoz obih rečenih članakah bez mita. S pèrvince se mislilo, da je gore navedeni ukaz izdan radi slabog izgleda na žetvu u Finlandu, nu sada se je doznalo, da je izvanredna ova naredba izdana toga radi, što će se u Finlandii namiestiti vojni sbor od 25—30,000 momakah. — Namieštenje ovog sbora smatra se kao ruski odgovor na namieštenje englezke flote kod Spitheada.

(Allg. Ztg.)

— U privatnim pismima iz Carigrada, veli pariški dopisatelj „Allg. Ztg.“, opisuje se unutarnje stanje Turske kao doisto sdvojeno. Posvuda vlada najveća razuzdanost. Sve postojeće razpada se tamo tako na bërzo, da će doisto biti od potrebe obćenito europejsko pokroviteljstvo, za da se u unutarnjosti predupredi uzajamna borba uništenja. Carigradska državna blagajna tako je izcèrpljena, da su već u Londonu i Parizu hotieli novacah uzajmiti. (Viest, što ju je više journalah donielo, da je porta od sdruženih državah dobila 80 milionah piastrah, nije istinita.) Svakako će do toga doći, da će se pod garanciom vevlastih morat zaključiti veliki turski zajam!

U Novom Sadu 22. srpnja. Otkriveno je večera i oko ponoći bila je strašna oluja kako ovdje, tako i po okolnim mestima. S ovom olujom bilo je i leda, koji je mnogo štetočinio. Od reke, koja je požnjena, u snopove svezana i kersa složena, neće ljudi ni polovinu hrane izvaditi. Marva je po mnogim mestima osakaćena. Led je velik skočio od po fante komad padao. Kao što se čuje, bit će i ljudi u Keru od ovoga zlog vremena bitadali. — Most na Dunavu razbija se oluja i odnosa ovaj komad, što se otvara pod Majur. Obćenje je sad otežano, a most će tek preksutra biti gotov.

Voda sad kod nas stoji skoro na jednoj mjeri, ali nije se sad više opasnosti bojati. Kad je prije sedam dana htela provaliti voda u varoš, g. gradonačelnik upotrebio je sve moguće, da se predupredi predstojeća nesreća — pak nemogavši imati dovoljno ljudi iz mesta, zaiskao je od kapoviednika ovde stanjućih vojnika, da bi za platu u pomoć pritekli.

Serbia.

U Beogradu, 15. srpnja. Od 1. siječnja do posljednjeg lipnja ove godine vienčano je medju hristijanskim žiteljima našeg grada 89 parih, lani pak 101. Broj novorođene djetce iznosio je svega 268, i to: 132 muškog i 136 ženskog spola, prošle je godine za isto vrijeme rođeno: 163 muškog i 126 ženskog spola, skupa 289, a od god. 1841—52 svega 215. Za pomenuto vrijeme umiralo je ovdje: 198 muškarana i 113 ženskinjah, svega 311, lani pak odnosno: 192 i 99 = 291, a od g. 1841—52 = 276.

Iz ovdje izloženih podataka primietjavamo dakle: da je u prvoj polovini ove godine od muškaraca 66 više umiralo nego što se rodilo, od ženskog spola pak prinovljene su 23 glave, za minuvšu godinu važi — 29 i + 27, a kroz prošlih 12 godina odsekom je više umiralo nego što se radjalo po 61 duša.

Imajući prizrenje na sadašnje žiteljstvo našega grada, možemo izustiti, da je pomor onako isto jak, kao što se i obično pokazivao, naprotiv su rođenja učestala, pak tim se i šteta manja pokazuje nego predjašnjih godina. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

— Erdeljski list „Satellit“ javlja: Od putnikah doznajemo, da je ruska vojska kroz sva mesta Vlaške s najvećim oduševljenjem pratjena bila, i da je celo njezino putovanje od Leove prilicilo svetčanom sprovodu. — Osim toga dobio je rečeni list pouzdane vesti, da Turci neće u nikakvom slučaju preći preko Dunava, nego su se samo učvrstili kod desne dunavske obale i stoje pripralni, da dočekaju Ruse. Ruska vojska takodjer neima zapoviedi, da ide preko Dunava, te će tako po svoj prilici i jesen nadoći prije, nego li se u razpri toj šta odlučnoga učini.

Turci nisu do 14. srpnja prešli preko Dunava.

S vlaške granice pišu: Glavni stan Omerpaše nalazio se je 15. o.m. u tvrđji Sumli. Čini se, da se iz obzira, što u Bugarskoj ima malo hrane, nije vojska u znatiem broju premiestila k Dunavu. — Dne 12. dali su moldavski oficiri u Jašu u slavu svojih ruskih gostih sjajni bal. — O ruskoj vojsci javljaju, da svakolika kantonira, samo zapoviednici ukvartireni su po obližnjim mestima, te je jedino u onim gradovima, gdje se knjaževska vojska nalazi, ukonačena takodjer u privatnim kućama ruska vojska.

„Austria“ iz Galca donosi, da će tamo, kako se glasa, prispieti 50 kozakah, koji će pojačati stražu na otoku sv. Gjorgja, — a iz Bukurešta javlja, da je u Vlaškoj svakolika hrana skočila za 18—20%, pa kad je vlada htela učiniti nabaviteljne ugovore za rusku vojsku, zahtievali su nabavitelji 90 piastrah za jedan kilo ječma. Budući da rusko vojno zapoviedništvo zahtjeva, da mu se hrana nabavlja pod onu cijenu, koju je hrana imala na onaj dan, kad su Rusi ušli u kneževinu, to je knjaževska vlada stavljena u neugodni položaj, da sili vlastnike na izručivanje svoje hrane u opredieljenu cijenu.

Parizki dopisatelj „Timesa“ piše, da u podunavskim kneževinama ima mnoštvo ruskih

agéntah, koji idu po zemlji na sve strane, uzvisuju političke, moralne i prije svega nabožne kriposti cara, te seljacima opisuju ga kao svetoga ratoborca za pravoslavnu vjeru protiv krovijerja i zapadnih nevjernikah. Neima varoši, a ni sela, bile ono još kako udaljeno, u kom se nebi čitale mise i molitve i prosila pomoć za pobjedu u „dobroj stvari.“

Kao što se, govori, provući će se iz Bukurešta na sve strane željeznice i borojavne žice, da se tako s jedne strane otvori savet s bogatim pokrajinama niemačkim a s druge strane s južnim ravninama Rusie.

Rusija.

— Po poznanskim novinama dolaze iz Varšave umiriteljne vesti, i tamo skupljeni znameniti vojni sbor samo je zato usredotočen, da se viežba, pa će se posle odmah vojska razpustiti na svoja mesta. Da li će car, kao što se još uvijek nadaju, doći u Varšavu, nije pouzdano, pače dobro izvištene osobe tvrde, da će prije uputiti se u južnu Rusiu nego li Poljsku.

Staroruska stranka nije nimalo time zadovoljna, što se izgledi na skorije podjarmljenje porte i namještenje kersa u Carigradu opet odgadjaju. Stranka ova, bez da u razloge ruske kabinetske politike malo dublje poviri, smatra svako kersmanje s križarskim ovim ratom kao vriedjanje iztočne pravoslavne viere, pa u ovoj svojoj misli, neće ništa da znade o kakovim ugovorima, narodnom pravu i t. d.

„Triest. Ztg.“ piše iz Petrograda od 12. srpnja, da austrijski generali Gjula i Steininger, koji su na poziv cara ruskoga došli tamo na vojnička viežbanja, stanuju u carskom gradu Petrodvoru.

S poljske granice od 20. srpnja piše „Allg. Ztg.“: Nije nevjerovatno, da je car već otišao iz Petrograda i s austrijskim generalom, grofom Gjulajem, otišao na vojnička viežbanja, jer iz Varšave dolazeći putnici uvieravaju, da je chef svekolikog ruskog topništva, general-lieutenant Suhozanet, otišao iz Varšave caru na susret, i da mu topništvo kod Kovna i Suvalka usredotočene vojske predvodi. Jako pada u oči, što car u ovaj hip, gdje se u Petrogradu radi o miru, polazi iz glavnoga grada.

Turska.

— Usredotočavanje turske vojske na Dunavu i po bližnjim mestima, traje neprestano. Oni učvrstjuju naročito ona mesta, kuda su Rusi 1829 prešli i svu Tursku od temelja uztršli, misleći da će Rusi morati opet tih istim tragom ići preko Dunava.

Ruska vojska stupa jednako napred i kao da će skoro i Dunav preći između ostrva Četija i Izmaila na Dunavu podignu Rusimost. Most je na ladjama namješten. Kad je bio most gotov, onda su išli najprije svetjenici, te su blagoslovili ovaj novi prelazak. Vojske je stiglo nekoliko u Vidin. Po okolnim mestima jednako vrevi vojska. Turci čujući da Rusi po Dunavu slobodno čepaju, poplašili su se jako i već nisu onako siloviti za rat, kao što su se u početku pokazivali. Hristijani sad dosta podnose biede, jer sve što treba vojsci davati moraju.

— U Carigradu 14. srpnja. U prošli četvrtak pred večer došao je obični parobrod iz Galca, koji je donio glas o ulazku ruske vojske u Vlašku i Moldaviu. Praviteljstvo je tursko po naročitom čovjeku iz Jaša od knjaza Gjike u sreda u večer o tom izvišteno i premda je sutra dan bio Bajram, opet je držano vieće u zlatnoj kapii. U vieću ovom nije bilo nikoga više do seraskiera Mehmed Ali-paše, velikog admirala Mahmudpaše, zapoviednika sultanske garde, Mehmed Rušdi-paše i popečitelja inostranih dielah. Pozvani su bili osim toga neki veći činovnici od vojske i od flote. I po drugi put istog dana držano je vieće, al u tom su samo pomenuta četvorica bila i to u lietnom dvorcu Rešid-paše. Ta dva vieća držana u jedan dan imali su za predmet: da li da ulazi turska vojska u Vlašku. U koliko se do sad čulo, pri svemu tome što su samo njih četvorica u vieću bili, nisu se mogli složiti.

U petak izjutra prosno se je bio taj glas, da je veliki vezir Mustafa paša smetnut i oče-

kivalo se je naimenovanje drugoga velikog vezira. Već se je govorilo, da će na to najveće zvanje biti naimenovan Mehmed Rušdi-paša. Posle podne u 3 sata čulo se je, da je popečitelj izvanjskih dielah smetnut. Medjutim je englezki poslanik lord Redklif svetovao sultana da Rešid-pašu ne menja i da ga s boljim zamieniti nemože. Sultan je taj saviet primio i tako u subotu već su oba, koji su bili smetnuti, opet nanovo u svojim predjašnjim zvanjima potvrdjeni.

U subotu u večer poslan je englezki parobrod „Karadok“ u Marselj sa depešama za Englezku i Francezku. Ovdje se izčekuje, da će ova ladja u povratku svome doneti oglaš rata.

Viera na mirno izravnanje prestala je. I narod i vojska čeka i hoće rat. Zlo ako rata ne bude, jer Turci, kojima se tako rat u glavu uvrtio, mogli bi lahko, ako rata ne bude, izliti svoj gnjev i izkaliti se nad biednim mirnim hristijanima. Tad se nezna, kako bi mi ovdje prošli. Dobro nikako a zlo vrlo lahko.

Veliki broj svojevoljnikah došao je ovamo sa svih stranah. Ima ih i po stanovima. Izmedju ovih ima 5,000 Derviš-arapah sa svojim barjacima i kopljima. Bilo bi bolje da ove vojske nisu nikako dolazile, jer neće učiniti drugo nego nered svuda, gdje god dodju, jer za takove su Bašik Bozuk poznati svakad i u svakoj prilici.

Pri svemu tome što Mustafa-paša nije s velikog vezirstva smetnut, misli se, da će i on, i mnogi drugi glavni velikaši biti izmieniti. U toj predstojećoj promieni, tako se ovdje drži, bit će Rešid-paša naimenovan za velikog vezira, Riza-paša za seraskera. Ovaj drugi nuždan je u ovakovim okolnostima, jer je kadar obće mnijenje umirivati, koje je veliki vezir protiv hristijanah podpaljivao.

Najnovie.

Carigradska pošta dopire do 18. srpnja. — Porta je pod 14. i. m. izdala protest glede posiednutja kneževinah podunavskih. Tergovina je sva stala, i fanatizam turski pojavljuje se već na niekim mestima. U posljednoj ministarskoj konferenciji, kojoj je i Rešidpaša prisustvovao, odođen je, kako se glasa, austrijski posredovateljni predlog i po englezkom i francezkom poslaniku. — Po ovom predlogu imale bi flote otići iz svoga sadanjega boravišta, ako ruski car obeća, da će vojsku iz kneževinah povući.

— Kinezka buna napreduje. Insurgenti osvojili su Nanking i Amoy.

— Iz Petrograda neima još ništa pouzdano.

Clena žita u Zagrebu

	od 29. srpnja 1853.	U srebru.
		od do fr. kr. fr. kr.
Pšenice banatske	4 18	4 24
„ hrvatske	3 36	4 6
Napolice	3 30	—
Raži	3 80	—
Kukuruz starog	8 15	—
„ novog	—	—
Ječma	3	—
Zobi	2 12	—

SLUŽBENI LIST.

C. k. izkjučiva povlastjenja.

C. k. tergovno popečiteljstvo ukinulo je radi pomanjkanja na novosti po glasu §. 29. previšnjega zakona o povlasticama od godine 1852 odlukom od 29 lipnja t. g. br. 4725 podieljenu Franji Krugu u Beču pod 2. lipnja 1850 sub Z. 3177 izkjučivu povlasticu glede „iznašastja i dotično poboljšanja u sačinjenju vunenog, portepes-a, kojim se na istome slova od imena i emblema njeg. veličanstva odmah prigodom proizvajanja izradjuju i na površini uzvišenje izlaze.“

11,202—1853.

Razpis natječaja

za niženaznačene službe kod c. kr. namiestništva za Hrvatsku i Slavoniu, kao takodjer kod budućih c. k. ovozemnih okružnih (županijskih) oblastih.

I. Kod c. k. namiestništva.

Broj činovnikah	vérst službe	platja dnevnicah for.	red
3	perovodje sa	800	IX
3	"	700	
6	perovod. pomoćnikah	300	XII
1	ravnatelj pomoć. uredah	1200	VIII
1	pomoćnik (adjunkt)	900	IX
1	"	800	
3	officiali	700	
3	"	600	X
4	"	500	
2	Accessista	400	XII
3	"	350	
1	vratar (Thürsteher)	400	
3	poslužitelji	300	sa službenom odiećom
3	"	250	
3	poslužiteljni pomoćnici	216	
1	portier	216	sa sl. odiećom
1	litograf	400	
1	pomoćnik kod litografije	216	

II. Kod c. k. okružnih (županijskih) oblastih.

vérst službe	plaća for.	razred
okružni povierenci II. reda	900	IX
" " III. "	800	IX
" liečnici	600	IX
" tajnici	700	X
" "	600	
registranti	500	XI
pisari sa	400	XI
sa	350	
poslužitelji sa	250	sa službenom odiećom
sa	200	
poslužiteljni pomoćnici	216	

Koji ovdie pod I. II. navedene službe postići želja, imaju svoje molbenice sa dokazima, koji polag propisa isto tako biljegom providiti se moraju, kao i molbenice, do stražnjeg kolovoza t. g. meni predložiti, i najme, ako se već u kojoj javnoj službi nalaze, preko svoje predpostavljene oblasti, inače pako, ako javno neslužbe, preko politične oblasti, kojoj su neposredno podčinjeni.

C. kr. vojništva osoblje sliedit će u ovom obziru pravac visokom okružnom naredbom c. k. vojnog popecteljstva od 31. prosinca 1852 br. 5056/m. k. G. opredjeljeni, te se izjavlja, da se na neposredno predložene molbenice baš nikakov obzir uzeti ne bude mogao.

U molbenici ima se vierodostojno posviedočeno dokazati:

a) doba i vierozakon.

b) podpuno znanje nemačkog i hrvatsko-slavonskog jezika sa naročitim naznačenjem ostalih takodjer jezika, koje natjecatelj govori, piše, ili razumie.

c) nauke, koji u perovodnoj vérsti namiestjenje traže, zahtieva se, da su pravoslovne i političke nauke kod kojeg c. k. sveučilišta, ili c. kr. pravoslovne akademie dovršili.

Obzirom na pisarsko-pomoćno osoblje gledat će se na prilično izobraženje, čisto i dobro čitljivo pismo, a najme iskustvo u uredovnoj manipulaciji.

Za poslužitelje primit će se prije drugih oni, koji znaju čitati i pisati.

d) dosadanje javno službovanje, oli privatno dielovanje.

U službi javnoj provedeno vrieme treba kronologičkim redom navoditi sa naznačenjem vérsti obnašanih službah i time skupčanih koristih, koje naznačenje se od posljednjih neisiskuje.

e) bezprikornu čudorednost, i čisto politično držanje; vérhu česa dotične oblasti, koje molbenice propremaju, jasno i saviestno izjaviti se imaju.

f) ostale posebne zasluge.

Osim toga mora molitelj navesti svoj stališ, da li je naima neoženjen, oženjen, ili udovac, u posljednjim dvijem slučajima takodjer

broj dietce, koju obškèrbljivati mu nadleži, i dietce dobu, — rodbinstvo ili šogorstvo sa jednim izmedju ovozemnih kod raznih javne uprave granah služèicah činovnikah.

Ako natjecatelj više službah razne vérsti traži, ima za svaku na pose posebnu molbenicu podneti, dokaze je u ostalom dužan samo jednoj molbenici priložiti, dočim je dovoljno, da se u drugim molbenicama samo na takove, kao jur drugdie priložene, pozove.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1853.

Jellačić, ban v. r.

Br. 196.

Razpis natječaja

za popunjenje službenih miestah kod ustrojiti se imajućih kotarskih uredah u Hrvatskoj i Slavonii.

U sliedstvu visoke naredbe c. kr. popecteljstva unutarnjih dielah od 7. sèrpnja t. g. br. 4565. razpisuje se natječaj za sliedeće kod kotarskih uredah namiestiti se imajuće službe najmre:

vérsta službe	nadnevni razred	platja	nuzuzitak
u perovodnoj struci			
nadstojnici kotarskog ureda	VIII	1200	sa prostim stanom ili stanbinom
pristavi kotarskog ureda	IX	1100	
		1000	
aktuari kotarskog ureda	XI	800	
		700	
kod manipulacije	XII	500	
		400	
kod poslužničtva		400	
		350	
poslužnici		250	sa uredov. odiećom
pomoćnici		200	
		216	

Natjecatelji za jednu od naznačenih službah imaju svoje redovitim dokazima providjene molbenice najdalje do 30. kolovoza t. g. upraviti na c. kr. ustrojavajuću zemaljsku komissiu za Hrvatsku i Slavoniu.

U molbenici treba da se izvornim dokaznicama ili vidimiranim prepisima istih izkaže:

a) Rodno miesto, domovina, doba života i vierozakon;

b) Nauci i inovérstna svojstva za dotičnu službu;

Za postignutje službe u perovodnoj struci potrebno je, da se obzirom na §. 13. previšnjih ustanovah glede uredjenja i dielokruga kotarskih uredah od 14. rujna 1852 izkažu pribavljeni si pravoslovni nauci na kojem c. kr. sveučilištu ili c. k. pravoslovnoj akademii; molitelji pako, koji žele postignuti sudovnu službu, treba da osim toga jošie izkažu, da su izpit o sudovnom uredovanju (izpit odvietnički) položili.

Kod podieljenja miestah za pisarsku struku uzeti će se obzir osobito na pribavljena si u toj struci predtečna svojstva, na liepo i čitljivo pismo i na dokazano iskustvo u uredovnom rukovodstvu.

Kod namiestjenja službah za poslužnike i pomoćnike imat će se obzir navlastito na izslužene vojnike, osobito pako na invalide i poluinvalide, koji će morat izkazati dovoljnu tielovnu snagu za dotično miesto, kao što i da umieđu čitati i pisati.

Ovi će dakle svojim molbenicama morat priložiti tako zvane patentne ili rezervacionalne dokaznice ili vojničke odpuste, kao što i sviedočbu od liečnika u javnoj službi stojećeg, da su sposobni za dotično umoljeno miesto u pogledu zdravstvenog i tielovnog stanja.

Molitelji za pisarsku ili poslužničku službu imaju naznačiti, da li su podnešenu molbenicu vlastoručno pisali, u protivnom slučaju pako priložiti molbenici oblik svog rukopisa.

3. Znanje nemačkog i hrvatsko-slavonskog ili drugog kojeg ovomu srodnog jugoslavenskog jezika u govoru i pismu.

Od onih, koji žele zadobiti miesta u hrvatskom primorju traži se izvan toga znanje talianskog jezika.

4. Javne službe, koje su dosada obnašali ili poslove, koje su kao privatne osobe ovéršivali.

U izkazu vérhu ovoga sastavljenom u kronologičkom redu i providjenom dotičnim dokaz-

nicama ima se naznačiti dosadanje miesto službovanja i naslov obnašane službe ili privatnog poslovanja; u javnoj službi stojećie imaju navlastito izkazati dosadanju godišnju platju i ine užitke zatim dan i godinu položene uredovne prisego.

5. Ostale do sada stečene zasluge.

6. Molitelji, koji nisu u javnoj službi treha da podnesu vierodostojne sviedočke o bezporočnom čudorednom i političkom ponašanju.

Izvan toga imade svaki molitelj jošie navesti:

7. da li je oženjen, neoženjen ili udovac i broj dietce,

8. da li je i s kojim u ovoj krunovinikod koje javne oblasti služèicah činovnikom u rodbinstvu.

9. Da li i gdje u Hrvatskoj ili Slavonii posjeduje nepokretno imuećvo ili najam.

Natjecatelji, koji stoje u javnoj službi imaju svojim prošnjama priklopiti sposobnik (Qualifikationstabelle) sastavljen polag §. 22. previšnjeg patenta od 3. svibnja o. g. D. Zak. L. kom. XXVI br. 81. Z. Z. L. za Hrvatsku i Slavoniu kom. XII br. 84. i četiri pèrve rubrike u ovom sposobniku sami izpuniti, te tako providjene molbenice preko svojih predstojnikah, oni pako, koji niesu u javnoj službi, preko svoje predstavljene političke vlasti I. molbe ovoj ustrojavajućoj zemaljskoj komissii predložiti. Predstojnici uredah i političke oblasti imat će se sviestno izreći i sposobnostima, a čudorednosti i o političkom vladanju natjecateljah. Natjecatelji, koji su u aktivnom ili mirovnom staležu c. k. vojske te podleže vojničkoj oblasti imaju bez razlike časti (Charge) držati se točno okružnice c. kr. ministarstva rata od 31. prosinca 1852 broj 5056/M. K. G. uslied koje neće se smieti uvažiti nijedna prošnja, bila i od invalida, ako neposredno ovamo prispije.

Natjecatelji moleći za više službah razne vérsti imaju za pojedinu službu posebnu prošnju predati; sviedočke pako samo jednoj prošnji priložiti, i na istu pozvati se u drugim prošnjama.

Ako bi dakle na ovu ustrojavajuću zemaljsku komissiu prispiele prošnje, kojima se moli takodjer za iste službe u drugim krunovinama, to će se moći ote prošnje samo za ovu krunovinu u obzir uzeti.

Natjecatelji, koji su već kod preobstojavše ustrojavajuće komissie molili za koju službu, bez da su na njihovu prošnju ikakvo riešenje dobili, imaju ako žele da bude na njih uzet obzir kod popunjenja goriračenih miestah, podnieti iznova prošnju, u kojoj se ima pozvati na prošnju prie podnešenu, i naznačiti služba koju zadobiti žele, a zajedno naknadno podnieti one sviedočke, koje se ovdie zahtievaju i nisu priložene priašnjoj njihovoj molbenici.

Prošnje mogu se u niemačkom ili u hrvatskom jeziku podnieti samo se kod prošnjah i prilogah sastavljenih u hrvatskom jeziku imadu priložiti niemački prevodi.

C. k. ustrojavajuća zemaljska komisija za Hrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 26. sèrpnja 1853.

(52—Fin.)

(3—2)

Kundmachung.

Von Seite des Agramer k. k. Haupt Legstätte Zollamtes, wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht dass am 9. August l. J. Vormittags um 9 Uhr in der Amts-Kanzlei 119 1/2 Pf. ausländischer Madopolans (Baumwollenwand) licitando veräußert werden, wozu die geziemende Einladung an die Kauflustigen ergeht.

Agram am 24. Juli 1853.

Br. 1055. (226—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Dne 10. rujna 1853 u 3 sata poslije podne će se kuća sa kućnim gruntom na vlastitost ovdašnjih žiteljah i suprugah Živana i Ane Arbanovskij spadajuća, i pod sudbenu ovèrhu metnuta za procienbenu cieniu od 1000 fr. srebra za gotove novce prodavat time, da će se, ako pri gorenavedenom roku nebude ponudjena ciena procienbena, o drugom roku na dan 10. listopada t. g. ustanovljenom dat u zakup i izpod iste, kamo se kupiti želeći uljudno ovim pozivaju.

U Vukovaru dne 11. sèrpnja 1853.

Karlo Szala,
c. k. sabor. kot. sudac.

Br. 10153/1853. (B. VI.)

I. R. Academia di belle arti in Milano.

(3—2)

PROGRAMMA DI CONCORSO**AL PREMIO CANONICA.**

L'I. R. Academia invita gli Artisti pittori dimoranti negli II. RR. Stati austriaci a concorrere al premio di lire austriache mille settecento (lir. 1700) istituito dal defunto Consigliere Academico Architetto LUIGI CANONICA, che si conferirà nel venturo anno 1854 all'autore del quadro che ne sarà giudicato degno, sopra il seguente

SOGGETTO

Alessandro il Grande, andato a visitare Diogene nel luogo detto il Cranio presso Corinto, ove quel filosofo dimorava, lo trovò ch'era sdraiato per terra al sole; ma, visto avvicinarsi molta gente, si solleva a sedere, e fissa gli occhi in Alessandro, il quale cortesemente salutandolo, gli domandò se abbisognava di qualche cosa, e Diogene gli rispose: Ritirati un poco, per non ripararmi il sole. Dalla qual risposta Alessandro restò penetrato di ammirazione. Vedasi Plutarco nella Vita di Alessandro.

Il quadro sarà in tela, dipinto all'olio e della misura precisa di metri 1. 75 in altezza per metri 2. 35 in larghezza. Le figure del primo piano saranno della grandezza non minore di metri 1. 30.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l'indicato termine, per un commesso dell'autore, all'Economo-Cassiere dell'Academia, nè potranno ammettersi giustificazioni sul ritardo. L'Academia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, nè dall'Ufficio di Posta, nè dalle Dogane.

Ciaschedun' opera sarà contrassegnata da un' epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell'autore. Oltre questa lettera, dovrà l'opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell'autore, acciochè, confrontata coll'esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l'epigrafe dell'opera che avrà ottenuto l'onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commessi, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio.

Le opere de' concorrenti, che all'atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall'Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all'atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l'Academia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Academico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L'opera premiata, che diviene proprietà dell'Academia, si distinguerà fra le altre per una corona d'alloro, e per un'iscrizione che indicherà il nome e la patria dell'autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente.

P. M. RUSCONI, Segretario.

Nr. 2736 1853. (230—Lzv.)

(3—1)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Banalregierungs-Erlass von 11. Juli 1853. Zahl 9754 ist noch im Verlaufe dieses Jahres die Herstellung der Brücke bei Ljubetica im Bereiche dieser k. k. Vice-Gespannschaft, zur Ausführung zu bringen, wegen deren Zustandbringung, und respective Aufbau wieder am 16. August l. J. um 9 Uhr Früh, in der k. k. Vicegespannschaftslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden wird.

Hiezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichen Bauten in Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersteren gleich nach beendigter Lizitation zurückgestellt wird.

Zu diesem Bau welcher im Laufe d. J. bis längstens 1. November vollendet werden muss, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages, zufolge eingangs erwähnten hohen Erlasses bewilligt worden, und zwar:

- 1) 20° 5' 2" Körpermass, Mauerdemolierung sammt Sortirung, Reinigung, und Aufschlichtung des Steines, und Verwendung des Schuttes als Anschüttung 68 fl. 50 kr.
- 2) 30° 0' 9" detomass Bruchsteinmörtelmauer werde ohne Verputz 530 . 31 .
- 3) 33° 5' 0" Kurrentmass ¹²/₁₃ zölliges Eichengehölze zu Ennsen 139 . 51 .
- 4) 21° 2' 6" Detomass ¹¹/₁₀ zölliges Eichengehölze zu Mauerbände, Unterzüge, und Beschwerbaume 60 . 41 .
- 5) 18° 1' 0" Detomass ⁵/₆ et ⁵/₆ zölliges zu Geländer 30 . 17 .
- 6) 13° 2' 7" Flächenmass ⁴/₁₃ zölliges eichene Bebrückung 120 . 52 .
- 7) 15 Stück 22" lange 1 Zoll dicke eiserne Schraubenbolzen 23 . 45 .

Zusammen in C. M. 947 fl. 47 kr.

Die übrigen Bedingnisse und betreffenden Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte in Kreutz täglich in vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 25. Juli 1853.

Ladislav Kukuljević,
k. k. V. Gespann.

(128—D.P.)

(2—2)

Oglas dražbe.

Obznanjena za 28. lipnja dražba od dvie sto (200) vedarah vina godine 1852, koja je na molbu dotične stranke odgođjena bila, deržat će se iz novice dne 30 sèrpnja 1853 u 10 sati u jutro kod sv. Ivana na dobru Tèrsch, spadajućem na vlastitost gospoje udove Juliane Fodrocy rodjene Lovinčić. Kamo se kupiti želeći pozivlju.

U sv. Ivanu 15. sèrpnja 1853.

Ferdinand Seljan,
c. k. pristav kao overšitelj.

Br. 1561. (229—Lzv.)

(2—2)

Oglas dražbe.

Buduć da je dražba na gromadu pok. dra. Pavla Bartusića spadajuća u Koprivnici ležeca i u smislu oglasa na 19. lipnja i 24. sèrpnja t. g. deržana bila bezuspješna, s toga će se na 7. kolovoza t. g. preznaznačena kuća sa priležedi kućistom po treći put i izpod procienbene svote putem javne dražbe prodavati. Što se do obćega znanja stavlja.

U Koprivnici na 25. sèrpnja 1853.

C. k. sudište kotara koprivničkoga.

OGLASNIK.

(74—DS.)

(3—2)

Natiečaj.

U kr. ovdašnjemu odhranilištu plemićah izpražnjeno je pitomsko jedno mjesto zaklade grofova Frangepan; za koje, u smislu oporučne odluke zakladateljeve, pravo predlaganja pripada zagebačkomu nadbiskupu.

Što se ovim stavlja do javnoga znanja, u tu svrhu: da, koji žele izpražnjeno, to pitomsko mjesto zadobiti, svoje molbenice, koje treba da budu kerstnim listom, zatim školnom- i liečničkom sveđobom o ciepljenih boginjah providjene, najdulje do 20. kolovoza t. g. preuzvišenomu gospodinu zagebačkomu nadbiskupu dostave.

Dano u Zagrebu dne 19. sèrpnja 1853.

Franjo Gašparić,
tajnik nj. preuzvišenosti gosp.
zagreb. nadbiskupa.

(129—DP.) 18

(3—1)

Lokal-Veränderung.

Der Gefertigte zeigt der hochw. Geistlichkeit und p. t. Publikum an, dass er seine seit mehreren Jahren in der Langen-Gasse im G. Augustin'schen Hause bestandene

Glaswaaren-Handlung

in das vis-à-vis gelegene A. Popović'sche Haus

verlegt habe. — Der ergebenst Gefertigte empfiehlt in Einem sein neu sortirtes reichhaltiges Lager von den ordinärsten bis feinsten Glaswaaren,

(64—Dp.)

(—8)

Aufgeschaut!**Du Barry's Gesundheits- und Kraft-Restaurations-Farina.**

für Kranke jeden Alters und schwache Kinder.

Die Revalenta Arabica,

ein angenehmes Farina für's Frühstück und Abendbrot, entdeckt, ausschliesslich gepflanzt und eingeführt durch Barry du Barry & Comp. in London.

Dieses eben so leichte, als wohlschmeckende Mehl heilt ohne Mitwirkung von Arzneistoff irgend einer Art rasch und für alle Mal Unverdaulichkeit, Verstopfung, Schärfe, Säure, Krämpfe, Spasmen, Schwindel, Sodbrennen, Durchfall, Nervenschwäche, Gallenkrankheit, Leber- und Nierendrücken, Diabetes, Blähung, Spannung, Herzklopfen, nervöses Kopfweh, Taubheit, Ohrenbrausen, Schmerz in jelichem Theile des Körpers, chronische Entzündung und Euterung des Magens, Hautausschlag, Skorbut, Fieber, Influenza, Grippe, Skrophel, Auszehrung, Wassersucht, Rheumatismus, Gicht, Uebelkeiten, Ekel und Erbrechen während der Schwangerschaft oder zur See, Niedergeschlagenheit, Spleen, allgemeine Schwäche, Gliederlähmung, Husten, Unruhe, Schlaflosigkeit, unwillkürliches Erröthen, Zittern, Engherzigkeit, Unfähigkeit zum Studium, Mangel an Gedächtniss, Schwindel, Blutanwandlung gegen den Kopf, Erschöpfung, Schwermuth, grundlose Furcht, Unentslossenheit, Lebensüberdruß u. s. w. Es ist im Allgemeinen unstreitig das beste Nahrungsmittel für Kinder und Kranke, zumal es den schwächsten Magen von Säure befreit, ein wohlschmeckendes, gesundes Frühstück und Abendmal bereitet, die allerschwächste Verdauung stärkt, und dem Nerv- und Muskel-System eine neue Kraft verleiht.

Preise der Revalenta Arabica.

In zinnernen Dosen, gestempelt mit unserem Siegel, ohne welches keine echt sein können:				Jede Dose enthält eine		Die superfeine	
Brutto wiegend	¹ / ₂ Pfd.	1 fl.	6 kr.	Anweisung zum Gebrauch	und allgemeine diätische	Qualität Erutto	wiegend
"	1	2	10	Regeln zur Leitung der Patienten.		5 Pf. 16 fl. 30 k.	10 . 25 . — .
"	2	3	30				
"	5	8	30				
"	12	17	12				

Unser Haupt-Depôt für Agram befindet sich bei Georg Simanitsch in der oberen Ilica Nr. 750, allwo man die zahlreichen Zeugnisse und die Gebrauchsanweisung gratis erhält, auch werden solche gegen frankirte Briefe bereitwilligst zugesandt.

Barry du Barry & Comp., 77 Regent-Street, London.

Eigenthümer der Revalenta-Staaten und der Patent-Maschine, welche allein die Revalenta, so wie sie ist und sein soll, vollkommen bearbeitet und ihre Heilkraft entwickelt.

Bestellungen von auswärts, denen frankirte Beträge beiliegen, werden schleunigst effectuirt.

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Za službene cgl. as
opredjeljena 20
uvertibina: 4 kr. sr.
od linie za pčvput;
a zntim za svkiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasili posebno
članke platjase do 16
liniah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linie 4 kr. sr.

Zvanična čast

10,193—1853.

Nadalje sabrani su sliedeći prinesci u ime gradjenja cčrkve u uspomenu sretnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Požegi sabrani:

Bara Frigan 10 kr., Josip Mihaljević 20 kr., Stjepan Franekić 10 kr., Franjo Knap 10 kr., Josip Šofer 6 kr., Andro Salaj 12 kr., Josip Škiljan 6 kr., Boktanović 3 kr., Matia Cincinovi 6 kr., Petar Cvetković 36 kr., Gjuro Tandik 6 kr., Stjepan Novaković 10 kr., Bartol Golek 6 kr., Franjo Kovačić 10 kr., Andro Borš 10 kr., Franjo Neuvirth 6 kr., Antun Tubić 6 kr., Antun Bošnjak 24 kr., Ivan Korčić 6 kr., Kollar 2 kr., Josip Kepić 6 kr., Jakob Sekovanić 2 kr., Hess 6 kr., Andro Hadžić 2 kr., Škender Blažeković 10 kr., Febsi Thankovt 5 kr., Antun Kovačević 6 kr., Pavao Sichand 24 kr., Franjo Lancer, Josip Cincinović, Maisner, Josip Vidaković, svaki po 6 kr., Konstantin Korović 3 kr., Franjo Papazović 6 kr., Malović 6 kr., Ivan Kubir 12 kr., Hellan Kubir 18 kr., Josip Pavišić 1 for., Martin Merzi 20 kr., Nikola Haramina 12 kr., Stjepan Cvetković 12 kr., Gjuro Banić 10 kr., Andro Novaković 12 kr., Franjo Špandović 20 kr., Mio Cviližec 12 kr., Kpešević 12 kr., Anna Špandović 6 kr., Jalža Kreust 6 kr., Thereza Marinčić 6 kr., Josip Vujnović 6 kr., Šimo Čeviz 10 kr., Jakob Sekulić 12 kr., Stjepan Kempf 6 kr., Anna Toth 40 kr., Ivan Merle 10 kr., Franjo Mašek 6 kr., Agata Lenner 6 kr., Ferdo Veigand 6 kr., Dr. Lobe 2 for., Miško Erpačić 10 kr., udova Velečić 10 kr., udova Filipović 6 kr., Gjuro Kušević 20 kr., Haverio Pikall 6 kr., Augusto Maisner 6 kr., Josip Balesić 6 kr., Gjuro Adžić 20 kr., Josip Večerin 6 kr., Tomo Miskatović 20 kr., Franjo Novak 10 kr., udova Stančić 6 kr., Pavao Matiević 20 kr., Venceslav Konopek 10 kr., Josip Plivarić 15 kr., Tomo Beslić 6 kr., Udova Lukšić 6 kr., Gjuro Novaković 10 kr., Josip Kovačević 6 kr., Ferdo Josić 10 kr., Ivan Čović, Franjo Marinović, Martin Koren, Mato Vojvodić, Antun Vojvodić, svaki po 6 kr., Viekoslava Kojkić 10 kr., Gjuro Kojkić 20 kr., Škender Živković 10 kr., Venceslav Valten 6 kr., Josip Gjurgjek 10 kr., Franjo Blažević 6 kr., Vatroslav Vuković 4 kr., Mirko Mihaljić 6 kr., Gavro Nikolić 6 kr., Ana Mihaljić 6 kr., Domanković Antun 10 kr., Gjuro Vačić, 6 kr., Josip Cvetić 6 kr., Miroslavić 9 kr., Petar Kovačević 12 kr., Antun Petrović 6 kr., Tjue 3 kr., Ivan Schmantz 6 kr., Stjepan Karakatić 10 kr., Mato Begović 30 kr., Ivan Vojnodić, udova Jakić, Katarina Mračić, Kristof Pracić, Martin Šporčić, Konstantin Popović, svaki po 6 kr., Ivan Konstantinović 10 kr., (Dalje će sliedit.)

U Zagrebu 14. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 30. srpnja. Po svakogodišnjem običaju dèržane su i jučer, kao na dan poginuvših braniteljah naše narodnosti u nesretno ono vrijeme, u 10 sati iz jutra velikesvetačane zadušnice za iste nemilo padše žrtve. Prečastni g. opat i župnik gornjo-varoški, Stjepan Pogledić, ovršio je osobno pod mitrom i uz asistentiu žalostne ove obrede. U sredini cčrkve podignut bijaše mčrtvački odar, a na njem namieštena sablja i cčrvna kapa s

viencem. Uz odar na okolo dèržale su male dievojčice u bijelo obučene lovoriku. Cčrkva bijaše podosta puna žiteljstvom svakovčrstnoga stališa, medju kojima opazismo i pčrve naše dostojanstvenike, presv. g. podbana Lentulaja i ostale savietnike banske vlade i banskog stola, nemanje i činovnike od ostalih uredah.

Kod manjih oltarah služilo je pet svetjenikah tihe zadušnice za pokojnike, a g. Veber ovršio je iste u kapeli sv. Jurja i blagoslovio zemlju, gdje počivaju kosti naših mučenikah!

— Više listovah donielo je, viest, da Turska zahtieva od Sèrbie, da ova dužni svoj kontingent vojske dade, i da uslied toga sèrbska vlada kčrzmaz izpuniti svoju prema porti obvezanost. „Köl. Ztg.“ javlja, da je viest ova sasvim lažljiva, jer polag obstojećih ugovorah ima Sèrbia samo godišnji harač od 1,300,000 piastrah platjati, a nikakve vojske niti ratnih troškovah davati. Sèrbia je dosad harač svoj uredno, čestoputah i napčrvo platila.

— Bugari, stanujući u Carigradu nisu hotieli podpisati zahvalnu adressu, što ju je gčrčko svetjenstvo sultanu podnielo, a to s toga razloga, što tvrde, da religiozna emancipacija njihova naroda neima nikakvoga smisla tako dugo, dok mjesto Gčrkah nebudu se rodjeni Bugari postavljali za njihove popove. Ni sèrbski poslovodja, g. Nikolajević, nije potpisao.

— Omerpaša stoji još uvijek kod Šumle.

— Egipatska flota s 12,000 momakah stigla je već pred Carigrad.

Sèrbia.

U Beogradu 16. srpnja. Nieki tčrgovci iz Smedereva, koji sa živom stokom tčrguju, podnieli su u miesecu ožujku o. g. prošnju popečiteljstvu inostranih dielah i tužili se u istome, kako niški turski tridesetničar hoće da naplati od njih po 15 kr. tridesetničke takse za komad svinjah, koje su oni iz Sèrbie u Tursku na izhranu pretierali s namierenjem da iste, pošto se ugoje, i opet natrag vrate; i za to su tražili, da se kod nadležne visoke vlasti u Carigradu izradi, da se ovakov nepravedan i zemlji teretan običaj neuvodi, tim više, što ni do sada na svinje, koje su se u Tursku na izhranu preterivale, pri povratku tridesetnička turska taksa naplaćivana nije.

U sliedstvu ove molbe popečiteljstvo je inostranih dielah radilo preko sèrbskog kapučehaje u Carigradu kod bl. porte, da se pomenuta na svinje, koje se u Tursku na izhranu tieraju, i u Sèrbiju opet ugojene vraćaju, tridesetnička taksa nenaplatjuje od strane tridesetničarah turskih; i na to je izišao pismeni nalog č. Muhtar-bega, popečitelja financie, na zapoviednika niškog, č. Ismail-pašu, da se od naših tčrgovacah na svinje, koje oni u niševački kraj na izhranu izgone i opet ovamo vratjaju, od sada nikakva tridesetnička taksa neuzima.

(S. N.)

Moldavia i Vlaška.

— (Allg. Ztg.) Prelaz ruske vojske preko Pruta traje već od 2. o. m. neprekidno, no će se za nekoliko danah dovršiti. Mostovi preko Pruta, koji su privatnih ljudih vlastništvo, prodadjeni su za tako slabe, da se nisu usudili preko njih na dan više od 8000 momakah pustiti. Do danas (15.) ušlo je u Moldaviu preko 80,000 momakah i to cieli četvčrti vojni sbor, sastojeci iz 3 divizie piešačtva, svaka po 16,000 momakah, 1 divizie lahkog konjaničtva po 4000 mom. i oko 200 topovah; nadalje su od 5. vojnoga

sбора prešle 1 divizia piešačtva, 1 divizia lahkog konjaničtva i 100 topovah. K tome dolazi spadajući na 4. vojni sbor 10 regimentah kozakah (regiment po 600 momakah), 2 bataillon na sappeurah i 1 bat. strieljacah, kojih štuci kupljeni su u Litihu, komad po 100 sreb. rubaljah. Danas prolaze preko Pruta kod Skulena 2 bataillon piešačtva, koji spadaju k 12. divizii, i kozачko topništvo, koje se jako hvali. Avantgarda osvojiteljne vojske stoji pod zapoviedničtvom generaladjutanta Anrepa. Četvčrti vojni sbor stoji pod zapoviedničtvom generala od piešačtva Dannenberga, kojega visoka izobraženost, vojničko znanje, riedko poznavanje jezika i dobrohotnost obćenito se priznavaju i cienne. — Oficiri i momčad govore o njem s oduševljenjem. Zapoviednik 5 vojnog sбора, general piešačtva Liders, nalazi se u Odessi.

Tamo i u Sevastopolju stoje pripravne ostale k njegovom sboru spadajuće piešačke divizie (13. i 15.). — Včrhovni zapoviednik 4. i 5. vojnog sбора je generaladjutant knez Gorčakov; on je 5. o. m. dčržao svetčani ulaz u Jaš, tamo pričekao, dok vojska prodje u Vlašku, a potom je 12. preko Tekuša i Foškania odputovao u Bukurešt, gdje će učiniti glavni svoj stan. — Chef njegovog generalštaba je general Buturlin, koga će ipak, kako se glasa, do skora zamieniti generaladjutant Kecebue, koji je — bivši do sada chef generalštaba kod kavkazke vojske, na bčrzo pozvan iz Pariza, gdje se je na dopustu nalazio. Topništvo stoji pod zapoviedničtvom generala Sikstola. Chef generalštaba od 4. vojnog sбора je general Martinau. Spadajuće k 4. vojnom sboru 3 divizie piešačtva (10., 11. i 12.) stoje pod generalom Soimonom, Pavlovom i Liprandom. Konjaničkom diviziom ovoga sбора zapovieda general Nirod I. — Chef diplomatske kancelarie kneza Gorčakova je dčržavni viećnik Kecebue, koji je prije nekoliko godina bio glavni konzul u podunavskim kneževinama.

O živahnom obćenju izmedju glavnoga stana i ruskog kabineta nije si gotovo moguće ni ponjatje stvoriti. Jednoga jedinoga dana upotrebljeno je na svakoj postaji 116 kurirskih konjah. — Na zapovied kneza Korčakova poslano je niešto moldavske vojske do Tekuša, koja će stražiti ruske magazine i bolnice i eškortu obavljati. Pogranična straža na Dunavu takodjer je moldavskom vojskom potrostručena. Ruski oficiri govore na sva usta, da bi se mir mogao posve lasno zaključiti, nu da je porta odviše siromašna, nego da bi kadra bila vratiti troškove ratne, budući sama vojska na dan stoji 100 hiljadah rubaljah. — Vlade kneževinah doduše još obstoje, nu šta one znače, vidi se već iz toga, što je gospodarima naloženo, da oni prije knezu Gorčakovu posietu učine. Kod dčržane dne 7. svetčanosti dana narodjenja carevog imao je knez Gorčakov takodjer prednost. On je pčrvi poljubio evangjelje i pčrvi otišao iz cčrkve, — kod toga je polusuverenski gospodar podčinjenu rolu igrao. — Medju prostim Rusima razprostranjeno je mnienje, da je porta ključeve sv. groba prodala židovima, i da bi sviet morao propasti, kad Rusia nebi išla osloboditi sv. grob. General Dannenberg otišao je takodje 13. u Tekuš. U Jašu ostat će samo 750 ruskih momakah s jednim podpukovnikom.

Rusla.

— „Journal de Francfort,“ — list, koji, kako je poznato, u ruskom duhu piše — ovako se izjavlja o najnovie raznešenim glasovima u rusko-turskoj razmirici:

Digitized by Google

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 16 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

10,193—1853.

Nadalje sabrani su slijedeći prinesci u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Kod c. k. podšupanijskog ureda u Požegi sabrani:

Franjo Lučić 6 kr., Franjo Lezin 6 kr., Ferdo Kempf 10 kr., Ivan Hlanka 20 kr., Škender Golub 12 kr., Gjuro Novaković 12 kr., Mato Miadjeković 10 kr., Anton Adžić 6 kr., Antun Janković 10 kr., Ninković 3 kr., Stanković 6 kr., Gabriel Garić 6 kr., Marija Martinić 10 kr., Pavao Kober 4 kr., Ivan Kuftić 6 kr., Nikola Popović 8 kr., Ivana Kovačević 6 kr., Josip Baić 10 kr., Franjo Pavić 10 kr., Škender Vincianović c. kr. pristav 6 kr., Rok Mavrin 6 kr., Neuvirth 6 kr., Marković 6 kr., Ivan Salzetić 6 kr., Stjepan Tomašević 10 kr., Petar Zubić 10 kr., Gjuro Manojlović 10 kr., Josip Pavišić 16 kr., Stjepan Mirković 10 kr., Antun Ljubić, Petrović, Janko Kospatić, Filip Kundakdžić, Franjo Maninović, svaki po 6 kr., Franjo Marković 12 kr., Ivan Sadit 24 kr., Vasil Minković 6 kr., Ana Franinkić 6 kr., Ana Jalžetić 6 kr., Gjuro Slavetić 12 kr., Jalža Fočić 6 kr., Mato Lučić 6 kr., Glišo Kupensin 6 kr., udova Šubić 5 kr., Simo Šulc 10 kr., Marko Kasuna 2 kr., Antun Turely 20 kr., Abraham Bunčić 3 kr., Stjepan Rajnović 2 kr., Gjuro Janković 10 kr., Jakob Coten 6 kr., Ivan Sens 6 kr., Stjepan Bastaić 6 kr., Nikola Čop 12 kr., Miško Šol 6 kr., Stjepan Vustinger 6 kr., Mato Halambek 6 kr., udova Laić 10 kr., Jevto Protić 30 kr., Stjepan Šule 6 kr., Adam Henkanovac 6 kr., udova Protić 6 kr., Čoasić 6 kr., Petar Šošarić 10 kr., Mato Bogović 6 kr., Andro Klobučar 6 kr., Sovro Vujašinović 6 kr., Adam Pucek 5 kr., Mato Cervašić 5 kr., Antun Bakić 6 kr., Franjo Ferić 6 kr., Ivan Krotac 6 kr., Stjepan Maurović 3 kr., Vatroslav Ugernicek 5 kr., Ivan Farkaš, 6 kr., udova Jugović, 6 kr., udova Smekestin 10 kr., Ivan Dragišić 6 kr., Mirko Golović 6 kr., udova Mratić 6 kr., udova Škenderlić 6 kr., Pavao Kapo 10 kr., Dr. Novak 6 kr., Majstorović 6 kr., Mato Vojvodić 6 kr., Antun Matić 20 kr., Antun Tompić 6 kr., Nikola Mankanović 10 kr., Ferdo Kervašić 12 kr., Franjo Golub 6 kr., udova Lukić 10 kr., Maria Babukić 10 kr., Imbro Gojer 6 kr., Manjašić 6 kr., Konrad Vindenbrig 6 kr., Antun Salaj 10 kr., Mato Cernovski 10 kr., udova Jančak 6 kr., Petar Ljubić 2 kr., Ivan Šol 6 kr., Ivan Vujnović 6 kr., Marko Balogh 10 kr., Ivan Kelović 6 kr., Gjuro Molnar 20 kr., Mato Bentalan 40 kr., Nikola Golek 40 kr., Gjuro Šeidil 10 kr., Gjuro Kalafagin 4 kr., Mato Kvaternik 6 kr., Ana Bogić 10 kr., Ana Botlić 6 kr., Dr. Adnelić 6 kr., Antun Feunačić 6 kr., Atanasie Bogić 40 kr., Tišler Traf 20 kr., Ivan Mihaljević 12 kr., Dr. Reis 6 kr., Ivan Fučko 10 kr., Vatroslav Rifer 1 fr., Mato Kušević 1 fr., Lovro Grašić 20 kr., Gjuro Tadić 22 kr., Gjuro Ristić 20 kr., Mato Jelusić 1 for., udova Kuzmić 12 kr., Ivan Marčanić 30 kr., Gjuro Perger 5 kr., Šrajnić 6 kr., Antun Adjić 6 kr., Dragutin Čilag 6 kr., Kušević 20 kr., Stanko Ilić 20 kr., Pavao Kušević 30 kr., Gjuro Kušević 30 kr., Nikola Kušević 1 for., Ivan Konjević 40 kr., Ljudevit Balog 6 kr., Franjo Stipančić 10 kr., Singer 2 for., Dimitria Vidović 30 kr., Stjepan Koverni 20 kr., Kovačević 10 kr., Filip Thaler 20 kr., Jakob Lerman 30 kr., Gjuro Ljubić 12 kr., Stjepan Pami 24 kr., Frane Gjurgjek 1 for., udova Schlisser 20 kr., Xaver

Kuftić 6 kr., Ana Fraj 10 kr., Bara Ivašin 6 Josip Stogel 30 kr., Josip Prikelmajer 1 for., Stjepan Kovačević 6 kr., Karakatić udova 6 kr. (Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 14. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Šerbla.

U Zagrebu. Popis nagradah (praemiah), koje je odbor upravljajući poslovima društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniu u svome sielu od 3. srpnja o. god. ustanovio za izlogu proizvodah 1853 godine.

Glavnica, koja se ima obratiti na nagrade dolazi: a) od visoke c. kr. banske vlade, koja je za to doznala 800 fr. sr., što čini 160 cekinah u zlatu; b) od utemeljitelja i člana društva gospodarskoga preuzvišenoga gosp. Gjuro Haulika od Várallye, koji je prisudjenu si prigodom lanske izloge nagradu poklonio društvu i odredio za nagrade izloge ovogodišnje. Poklon taj čini 15 cekinah. Sva dakle glavnica, koja se može obratiti na nagrade izloge ovogodišnje, čini 175 cekinah u zlatu.

Iz ovoga određene su slijedeće nagrade:

I. Za vina: 1. hrvatska .... tri nagrade od a) 12, b) 5, c) 3 = 20 cekinah; 2. slavonska .... tri nagrade od a) 12, b) 5, c) 3 = 20 cekinah; 3. krajiška .... dvie nagrade od a) 10, b) 5 = 15 cek.; 4. primorska .... dvie nagrade od a) 4, b) 2 = 6 cekinah.

II. Za žito: 1. kukuruz berzac (cinquantin) jednu nagradu od 3 cek.; 2. pšenicu ... jednu nagradu od 2 cek.; 3. raž (hèrž) .... jednu nagradu od 1 cek.; 4. ječam (jačmen) ... jednu nagradu od 1 cek.; 5. zob (ovas) .... jednu nagradu od 1 cek.; 6. proso (žito) .... jednu nagradu od 1 cekina.

III. Za svilu: 1. odmotanu .... dvie nagrade od a) 8, b) 6 = 14 cekinah; 2. čahure (galete) .... dvie nagrade od a) 4, b) 2 = 6 cekinah.

IV. Za laneno vlakno .... tri nagrade od a) 4, b) 3, c) 2 = 9 cekinah.

V. Za konopljeno vlakno .... tri nagrade od a) 3, b) 2, c) 1 = 6 cekinah.

VI. Za sukno (čoju) domaće prosto .... dvie nagrade od a) 3, b) 2 = 5 cekinah.

VII. Za platno: 1. laneno .... jedna nagrada od 4 cek.; 2. konopljeno .... jedna nagrada od 3 cekina.

VIII. Za kožu ustrojenu dvie nagrade od a) 2, b) 1 = 3 cekina.

IX. Za robu staklena iz staklanah domaćih .... dvie nagrade od a) 3, b) 2 = 5 cekinah.

X. Za robu vunenu, naime: 1. za prostirače (sagove, Teppiche) iverane, i to: za pod, za postelju (krevet) i za stol (tèrpèzu) tri nagrade .... od a) 6, b) 5, c) 4 = 15 cek.; 2. za tkaninu iveranu, kano što se upotrebljuje za bisage, torbe, torbake, pregače, i t. d., no da nebude sašivena, nego da se pošalje nje na lakte (rife, refe), t. j. više lakatah ... tri nagrade od a) 8, b) 7, c) 6 = 21 cekina.

XI. Za meljivo: 1. najfiniju melju (brašno, muku) pšenicu ... jedna nagrada od 5 cekinah; 2. fino tučeni ječam jedna nagrada od 4 cek.; 3. fino hajdenu melju jedna nagrada od 3 cek.; 4. hajdenu kašicu jedna nagrada od 1 cek.; 5. prosenu kašicu jedna nagrada od 1 cekina. — Svega 175 cekinah u zlatu.

U Zagrebu 3. srpnja 1853.

Odbor upravljajući poslovima društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniu.

Na ovo stigla je slijedeća odluka:

„C. kr. banska vlada. 10.701. Upravljajućem odboru gospodarskog društva u Zagrebu. Podneskom vašim od 3. o. m. predloženi popis onih nagradah, koje za ovogodišnju izlogu opredjeljene obstoje, zadobiva ovim odobrenje od c. k. ban. ove vlade.

U ostalom na onaj dalnji predlog, da se stanovita novčana svota u svrhu nagradjenja domaćih zanatličkih umjetnih proizvodah, koji bi se na ovogodišnju izlogu poslali, — dozvoli i iz zem. zakladnih novacah doznati, — nemože se još za sada dovoljni obzir uzeti, pošto novčana sredstva zemaljskih zakladah osobitu štednju preporučuju.

U Zagrebu 10. srpnja 1853.

Miesto svietlog bana
podban,
Benko Lentulay.

Iz Oršave od 19. srpnja pišu: Turska vojska duž Dunava pomiče se s jednog miesta na drugo, a ruska dolazi i zauzima miesta. Blizu Bukurešta utaborit će se vojska ruska, koja još jednako u ova knjažestva ulazi. S najvećom svetčanosti ušli su Rusi u Bukurešt. U Bukureštu za posadu ostalo je 20,000 vojnikah, ostala pak vojska nekoliko sati od Bukurešta zaustavila se. Silna je vojska ruska ušla u podunavske provincie. Hrana se sad iz Rusie, iz ove europejske žitnice, neizvozi, i zato ona danas po svima placama skače. — Turci gdje god koji grad ili gradić imaju, upravljaju ga i snabdievaju za slučaj obrane. Turci su više sklonjeni da se samo braniti mogu. Ruska vojska snabdievana je sa svima potrebama, niti u čemu oskudieva.

U Novom Sadu 25. srpnja. Dunav, koji se je neobično izlio bio, koji nam je dovoljno prietio i dosta posla davao, povlači se dosta naglo u svoje korito. Do 10—15 danah, ako potraju malo jače vrućine, mnoga će crvena lica u našoj varoši preblediti. Groznica tek što nam nije u goste došla. Što se Dunav većma odmiče, ona se većma približava.

— Oluja od današnjeg dana silnu je štetu počinila, osobito u našoj okolini. Žito je već od jake pripeke prije toga jako stradalo. Oluja je požnjeneve kèrstine razniela, tako i ono malo zèrna okrunila, a što je nepožnjevano bilo, to je koje oluja okrunila koje led otukao. Usievi, koji su tako najbolje izgledali i najliepše plodove obećavali, prevariše od jedanput u nadeždi one, koji su plod truda svoga već obilato nagradjen smatrali.

— Most izmedju Varadina i Novog Sada nekoliko danah bio je prekinut. Prekjučer je opet podignut.

(S. D.)

Austria.

Iz Beča 29. srpnja. „Wanderer“ doznaje iz pouzdana izvora o stanju iztočne krize slijedeće: Posredovanje, što je svom snagom zapadnih silah i bečkog kabineta prokèrèeno, zavisi sad opet od toga da Rešidpaša ostane u svom dosadanjem zvanju. Divan je sada opet izvržen ministarskoj krizi. Ostane li Rešidpaša u kabinetu, to će se, s privoljenjem Rusie, otvoriti konferencie u Beču, gdje će Austria, uz podieljeno već privoljenje Rusie preuzeti neposredno posredovanje izmedj zapadnih silah i Rusie zatim Rusie i Turske.

— „Pressi“ javljaju iz Pariza bèrszajavom, da je parobrod „Caradoc“ donio u Marseill vèsti iz Carigrada od 18. srpnja. Po ovim vèstima odobrila je Rusia austrianski posredova-

stikle dopadnost de la Coura i Redclifa i privoljenje portino. Još samo treba, da se u Parizu i Londonu potvrdi.

— Car austrijski poslovodja u Ateni, gosp. Klezl, stigao je u Beč.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta 17. srpnja. Ovdašnje novine ovako oglašuju dolazak ruske vojske u ovi grad: „U petak 3. (15.) srpnja u 1 sat popodne stigla je u Bukurešt avantgarda carsko-ruske vojske pod zapovjedništvom preuzvišenoga g. generaladjutanta, grofa Anrep-Elmpta. Njeg. uzoritost mitropolit išao je sa celim svojim svetjenstvom carskoj vojsci na susret, noseći krest i svetu vodu. — Preuzv. tajni derteljni predlog s malim promienama, koje su žavni savjetnik i glavni konzul njeg. velič. cara u podunavskim kneževinama, gosp. Kalčinski, s osobljem glavnoga konzulata, kao i sva vojna građanska poglavarstva primiše ruskoga generala sa svim odlikovanjem, koje dolikuje njegovu činu. — Preuzv. general se tada s višjim ruskim oficirima uputio u crkvu Serindar, kamo je i g. glavni konzul sa celim konzulatskim osobljem došao, da prisustvuju bogoslužju.“

— „N. P. Z.“ piše iz Galca od 14. srpnja, da će se ruska vojska duž ciele dunavske obale naprema Bugarskoj smiestiti, gdje su već učinjene sve priprave za prelaz preko Dnava. — Isti list po pouzdanim datima osigurava, da u Moldavii i Vlaškoj ima 60,000 momakah pieš. vojske, neracunajuć konjanitvo i topništvo. Vojska je, kao što dopisatelj tvrdi, što se tiče njezina držanja, oboružanja i ostalih potreboch, u najvećem redu; njezine puške su krasne i u najboljem stanju. Sve, što joj treba, vodi sa sobom, a vojnički zapt i poredak neima gotovo primiera. — Momci su jaki i ogromni, te ista neodoljiva omara, koja je od nekoliko danah u sieni na 32° Reaum. skočila, neima u njih nikakva upliva. — U Galcu išla su sva poglavarstva u podpunoj uniformi vojsci na susret; tamošnji protopop blagoslovio je ulaz. U predgradju galačkom izručio je občinski načelnik pukovniku, predvođenem rusku vojsku, na srebrnom tanjiru kruha i soli u znak bratinske dobrodošlice. — Po zapoviedi stigavšoj iz Jaša morali su svi galački činovnici svoje nešto divlje brade po rnskom načinu prirežati. — Logor kod Galca osobito je u večer pravo mjesto zabavah; Rusi bo po običaju pievaju uz cimbele svoje narodne pjesme, pa ih s toga bezbrojni Galčani polaze i slušaju.

— Bečka „Presse“ donosi iz Bukurešta od 20. srpnja, da je proglas portiv ulaza ruske vojske u kneževine stigao danas ovamo. Gospodar Stirbey poslao ga je odmah knezu Goršakovu, kojega se glavni stan još uvijek nalazi u Foškau.

„Satellit“ piše: Carsko-ruska vojska zauzela je već sve položaje bez i najmanje zaprieke, što ih je zauzeti namieravala. Svi oni glasovi, da će se naime vlade ukinuti, nepovoljni državni činovnici udaljiti itd, pokazase se netemeljitima.

— U narodnom kazalištu u Bukureštu započeo će do skora ruska predstavljanja. Rusi namieravaju uštie Dunava zatvoriti i ladje iz Carigrada u Galac samo pod stanovitim uvjetima pustiti. — Omerpaša već neima novacah; vojska nedobiva uredno svoje platje; mjesto zvoņećeg novca izdaje naputnice. U cielej Bugarskoj nije ni vidjeti pravog novca. Za car. dukat platja se sad 100 piastrah u papiru, a prije se platjalo 54—56.

Ciena žita u Zagrebu

od 1. kolovoza 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	
Pšenice banatske	4 18	4 24	
„ hrvatske	3 36	4 6	
Napalice	3 30	—	
Raži	3 30	—	
Kukuruza starog	3 15	—	
Ječma	3	—	
Zobi	2 12	—	

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 30. srpnja 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/16	Amsterdam za 100 holan. f.	108 1/2	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 „	84 1/16	Augsburg za 100 f. current	108 1/2	3 mies.
„ „ „ 3 „	75 1/2	Berlin za 100 prus. talirah		2 mies.
izvućenoobv. „ 6 „		Vratislava za 100 pr. tal.		2 mies.
dvor. komore od prisilnog zajma u kranjskoj, orar. „ 4 „		Frankfurt na Mainu za 120	107 1/2	kr. rok 2 mies.
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb. „ 3 „		Genova za 300 piomont. lirah		kr. rok 2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 „		Hamburg za 100 mar. ban.	80 1/2	kr. rok 2 mies.
Zajam s vuć. g. 1834 za 100 f.	225	Lipsko za 100 forintih		na saj. 2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Livorno za 300 tosk. lirah	109	kr. rok 2 mies.
„ „ „ 2 „		London za 1 funt sterl.	10 40	kr. rok 2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „		Lyon za 300 fr.		3 mies.
obće i ugar. dv. „ 3 „		Milan za 300 austr. lirah	108 1/2	2 mies.
komore, starih „ 2 1/2 „		Marseille za 300 frank.		2 mies.
lom. dugovah, „ 2 1/2 „		Pariz za 300 frank.	128 1/2	kr. rok 2 mies.
Fiorenci (Gonui) „ 2 „		Prag za 100 for.		
učinjenog zajma, „ 2 1/2 „		Terzt za 100 for.		1 mies.
galičke „ 2 „		Mletci za 500 austr. lirah		3 mies.
Obveznice „ 1 1/2 „		Bukurešt za 1 for. parah	254 1/2	1 mies.
Obvezn. u Frankfurta i Holandiinčinjenoga zajma „ 4 „		Carigrad za 1 for. parah		31 dan
stališah austr. nad i pod Ensom, českih, „ 3 „		Smyrna za 1 for. parah		31 dan
moravskih, slo- „ 2 1/2 „				
čkih, stajorskih „ 2 1/2 „				
oruških, kranj- „ 2 „				
skih, gorickih, „ 1 1/2 „				
bečkoga oberkammeramta „ 1 1/2 „				
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5 „	92 1/2	Tečaj novca		
Naputnice srednjeg blagajne „ 4 „		Carški dukati		
Godišnji disconto „ 4 „		Zajam od 1851		
Bank-akcie komad po 1402		Slovo A		
		B		
		Lombardozki		

Notice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2330	Krak.-g. slečke po 100 t.	
Bečko-glog. želj. „ 500	857 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. „ 200		Aust. Llo. u Terztu 500	
Budiej.-Gm. Linz. „ 250		Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tër. 1. izd. „ 290		Galič. založn. 4 „ za 100 „	
2. izdanja s përvinstvom „ 200		Srećke Esterhazia 40 „	

SLUŽBENI LIST.

Br. 6041. (77—D.S.)

(3—1)

Oglas stiećaja.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. stavlja se do znanja, da je na molbu zadužnikah Pfeifinger i društva tērgovacah iz Siska vērhu njihova imetka stiećaj vierovnikah otvoren na 27. 28 i 29. listopada 1853, i da je skērbiteljem masse imenovan primierno Joakim Vellenraiter, a zastupnikom parnice odvjetnik Adalberto Šauff.

S toga se svikolici vierovnici tērgovacah Pfeifinger i društva iz Siska ovime sudbeno pozivaju, da tražbine svoje kod c. k. zem. suda ovog o opredieljenim rokovima prijaviti imadu, jer na kasnije prijave u smislu čl. 22. 1840 nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. zemski sud.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

(76—DS.)

(3—1)

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebite za iztraženike c. k. zemaljskog suda Zagrebačkog naročito za napunjivanje, dotično nadopunjivanje slamjačah, 40 centih slame držat će se u petak 12. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u kući gosp. Bolte Jellačića u gornjoj varoši grada ovog Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj jevtinba, na koju dotični nabavitelji ovime se pozivaju.

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebitih za c. kr. zemaljski sud zagrebački, kao i sve ostale prilichnosti iztražničkih apсах za vrijeme od 1. studenoga t. g. 1853 do zadnjega listopada 1854 za žganje 100 hvatih hrastovih dērvah držat će se dne 13. kolovoza 1853 u 9 sati pri podne javna jevtinba u kući gosp. Bolte Jellačića u gornjoj varoši grada Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj, na koju jevtinbu dotični nabavitelji ovim se pozivlju.

Nr. 2736 1853. (230—Izv.)

(3—2)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Banalregierungs-Erlass von 11. Juli 1853. Zahl 9754 ist noch im Verlaufe dieses Jahres die Herstellung der Brücke

bei Ljubeščica im Bereiche dieser k. k. Vice-Gespannschaft, zur Ausführung zu bringen, wegen deren Zustandebringung, und respective Aufbau wieder am 16. August l. J. um 9 Uhr Früh, in der k. k. Vicegespannschaftslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden wird.

Hiezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichen Bauten in Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersteher gleich nach beendigter Ljzitation zurückgestellt wird.

Zu diesem Bau welcher im Laufe d. J. bis längstens 1. November vollendet werden muss, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages, zufolge eingangs erwähnten hohen Erlasses bewiligt worden, und zwar:

- 1) 20° 5' 2" Körpermass, Mauerdemolirung sammt Sortirung, Reinigung, und Aufschlichtung des Steines, und Verwendung des Schuttes als Anschüttung 68 fl. 50 kr.
- 2) 30° 0' 9" detomass Bruchsteinmörtelmauer werde ohne Verputz 530 . 31 .
- 3) 33° 5' 0" Kurrentmass 1/12 zölliges Eichengehölze zu Ennsen 139 . 51 .
- 4) 21° 2' 6" Detomass 11/10 zölliges Eichengehölze zu Mauerbände, Unterzüge, und Beschwerbaume 60 . 41 .
- 5) 18° 1' 0" Detomass 1/6 et 1/8 zölliges zu Geländer 30 . 17 .
- 6) 13° 2' 7" Flächenmass 1/12 zölliges eichene Bebrückung 120 . 52 .
- 7) 15 Stück 22" lange 1 Zoll dicke eiserng Schraubenbolzen 23 . 45 .

Zusammen in C. M. 947 fl. 47 kr.

Die übrigen Bedingnisse und betreffenden Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte in Kreutz täglich in vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 25. Juli 1853.

Ladislav Kukuljević,
k. k. V. Gespann.

Br. 1731. (215—Izv.)

(3—2)

Usmèrtni izrok.

Usljed zamolnog dopisa c. k. vērhovnog župana požezkog od 21. lipnja t. god. br. 2374 na usmèrtjenje namire izdane po g. poručniku i snubnom zapoviedniku Antunu Dalmanski-u vērhu primljenih u miesecu ožujku 1851 godine pet stotinah četērdeset i pet dielakah hlieba za vojničku momčad, koja je namira-niekim slučajem izgubljena, — poziva se ovim posiednik iste namire, da posied svoj tim sigurnie ovom c. k. zemskom sudu prijavi do danas godinu danah, jer će se inače proglasiti, da je ista namira nišetna, a pravna njezina snaga da je suprot izdataiku i suprot visokomu eraru utērnuta.

C. k. zemaljski sud.

U Požegi dne 15. srpnja 1853.

Nam. pred.

Peichics s. r.

Janko Pracačić,
tajnik.

Br. 1817. (223—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Za nastavljenje stiećajne parnice Josipa Serbli-na po visokom c. k. banskome stolu za dalnje pretresivanje i konačno riešenje dostavljene, opredieljuje se rok na dan 12. rujna t. g. u 9 sati pri podne, u kojem imat će svi vierovnici tražbe svoje jur prijavljene s pozivom na priašnje dokaze pred ovim sudom ponoviti i glede upravljanja masse shodna odrediti. — Što se time do obćeg znanja stavlja, da je parničkim braniteljem po sudu imenovan ovomiestni odvjetnik g. Kamilo Wizner.

Dano iz siednice c. kr. zemskog suda karlovačkog dne 18. srpnja 1853.

Lipovčić s. r.

Slobodin Lopačić, s. r.
n. tajnik.

OGLASNIK.

(130—Dp.)

(2—1)

Književni oglas.

Ovih danah izišao je izpod tiska u prevodu

IV. svezak

SPISAH ZA MLADEŽ

od Krištofa Šmida,

sadržavajući pripoviedke „Golubčie i starac Goranin“, te se prodaje u knjigarni g. Župana i u kat. sieminištu.

Ciena mu je 10 kr. sr.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene cene
opredjeljena je
avertinica 4 kr. sr.
od linije za prvoput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile u osobne
članke plaćaju se 10
linijah 20 kr. sr. Dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom, u Schönbrunnu pod 7. lip. o. g. izdanom, glavnoga prokuratora kod višjega zem. sudišta u Celovcu, dra. Karla Ulepića, premilostivo imenovati predsjednikom hrvatsko-slavonskog zem. povjereništva za zemljišni odkup, podieliv mu naslov i čin c. k. ministarskoga savjetnika i s priuzdržanjem, da može iza dospietka njemu povjerenoga zemljišno-odkupnog posla preći u službovanje k popeciteljstvu unutarnjih poslova.

U Zagrebu. Odlukom upravljajućega odbora društva gospodarskoga odgodjena je glavna skupština ovogodišnja do m. listopada o. g. izloge radi, koja će se započeti istoga mjeseca. Dan skupštine i rok izloge obznanić će se drugom put.

— Odbor upravljajući poslovima društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniju dobio je u poslu sadjenja duhana dopis sljedeći:

„C. k. financ. zem. ravnateljstvo hrv.-slavonsko. 9255. Nota. Poznato je, da je namjera njeg. c. k. apostolskoga veličanstva, da se u onih krunovinah, u kojih se je nedavno uveo monopol s duhanom, sadjenje duhana pospiesi do toga, da bude obilat izvor teciva onim stanovnikom, koji duhan sade, da se saditelji potiču na oplemenjivanje svojega proizvoda (duhana), ter da se — podieljujući primierne nagrade onim, koji svoj duhan prodaju državi, — pospiesi blagostanje proizvođačih. Za svrhe monopola veoma puno treba sirovoga materijala, a svaki ga dan treba sve to više, ter se mora duhan tadji u pomoć uzimati i kupovati; koje nebi bilo od potrebe, kad bi se više duhana sadilo, budući da ima u cesarevini austrijskoj prostiranih krajevah, koji su osobito prikladni za sadjenje duhana. Zato movci, koji za duhan idu u zemlje inostrane, imadu se smatrati kao dobitak, koi je našem domaćemu gospodarstvu izmakao, a tako su gubitak za narodno blagostanje i za imućstvo narodno.

S toga bi bilo veoma želiti, da se stanovnici ove krunovine u onih krajevih, gdje je zemlja i podneblje prikladno za sadjenje duhana, pozovu, neka bi ovaj sad ozbiljno gojili, i duhana više nego dosad sadili, — a tako isto da se upute saditelji, neka bi bolju fehu duhana sadili, ter oko duhana, dok ga predadu državnome upraviteljstvu, boljima nego li dosad nastojali, kako da uzmognu dobiti više duhana i boljega, koi bi onda dakako mogli i bolje prodati.

Ne da se ova svrha postigne, od potrebe je poticati stanovnike na sadjenje duhana, razložiti jim korist s tim sadjenjem skopčanu, ter ispraviti krive misli, koje možda o tom u puku vladaju.

U tom pogledu može slavno društvo gospodarsko najboljima djelovati, ter u tom pomagati državno upraviteljstvo. A ovo c. k. financijalno zemaljsko ravnateljstvo nastojalo bi potrebno sieme od duhana pribaviti i nakloniti, i izdati razgovetni naputak o sadjenju duhana; a ako bi slavno gospodarsko društvo k tome, da se ovaj naputak sastavi, što pomoći i pridonieti moglo doglašujući ovome ravnateljstvu što god iz svoga izkušalva, — ovo bi ravnateljstvo to s velikom hvalom primilo.

U Zagrebu 18. sèrpnja 1853.

Plachetka s. r.“

Usljed ovoga dopisa priobćenoga po „Gosp. Novinah“ donase novine „Nauk za duhan sadoće ljude Hrvate, Slavonce i Madjumurce,“

koi je po svom mnogogodišnjem vlastitom iskustvu spisao vriedni naš zemljak Luka Gerloci, Križevčanin.

Srbija.

— U niekom izmedj posljednjih brojevah priobćili smo polag „Sèrb. Dnevnika“ viest, da je knjaz Mihajlo Obrenović pisao pismo savjetnicima, popeciteljima, mitropolitu, Vučiću i knižaninu u knjažestvu Sèrbiji. Svakako držimo, da je pismo ovo historički akt, budući proizlazi od osobe, koja je sa sudbinom naroda uzko spojena bila, pa s toga baš i priobćujemo cijelo rečeno pismo, kako ga je „Sèrb. Dnev.“ u posljednjem broju naknadno donio. Za vierodostojnost pisma podpuno jamči „Sèrb. Dnevnik.“ — Pismo glasi:

Gospodine!

Došlo mi je do znanja, da se o meni raznose glasovi po narodu sèrbskom neprijatni i za mene i za vas. Za mene su neprijatni zbog toga, što su karakteru mome protivni, dostoinstvu mome nepristojni i česti mojoj škodljivi; za vas pak zbog toga, što vam istinu sakrivaju, i nametjući vam neistinu, spokojstvo vaše uznemiruju. Nisam htio neosnovane ove glasove po novinama pretresati i oprovèrgavati za to, što nisam rad, da bi se moglo i pomisliti, da ja sam o sebi govor i viku po narodu dižem. Voleo sam to učiniti pismom na otmienne Sèrbe upravljanim.

Razglašava se o meni, da ja namieravam narod u Sèrbiji uznemiriti i pobuniti, da bi tim načinom opet mogao doći do knjaževskog dostojanstva. Ovo bi se još kako i vierovati moglo, kad bi se to pomislilo i govorilo o čovjeku, koji nikad izkusio nije tegobe knjazovanja i vladanja, koji je nezadovoljan sa stanjem svojim, ili najposlie o čovjeku, kome želja slave i svetske veličine neda mirovati. No ja sam bio vladajući knjaz, poznajem terete i brige sjajnog onog položaja, sišao sam s onog miesta, istina, ne povolji mojoj: ali sam črez to u isto doba — koliko se same moje ličnosti tiče — više dobio no izgubio; jer, ostavivši u mladosti mojoj to teško breme vladanja i gospodovanja, dobio sam priliku bolje se izobraziti, sviet i ljude bolje poznati, dobio sam mir i spokojstvo privatnog čovjeka, u kome sada živim, kao slobodan i nezavisim čovjek, bez ikakve oskudice, bez brige, bez straha, u otmienom krugu priznan, primljen i poštovan, i slobodno dodati mogu, ne sasvim bezkoristan za moje sarnarodnike. Kao što dakle poznajem pèrvo ono moje stanje, istina sjajno, ali teretno, nemirno, nepostojano, pa i opasno: tako poznajem i sada moje stanje, kojim imam uzroka biti podpuno zadovoljan. Kao što ono pèrvo nisam ostavio zbog teretah njegovih, no silom obstojateljstvih nagnan, tako isto sada neželim i netražim ovo moje srećno stanje ostaviti, nego bi to učinio samo po dužnosti naloženoj mi voljom naroda i koristju domovine, koga sam sin, sučlan, prijatelj, i u niekom smotrenju dužnik. Neželim ja dakle knjaževsko dostojanstvo u Sèrbiji sebe radi, već bi ga primio kao tešku dužnost naroda radi. Netražim ja knjaževsku vladu u Sèrbiji nagovaranjem, podmićivanjem, bunanjem naroda i podobnim sredstvima nedostojnim i mene i naroda: već bi ju primio samo po potrebi obćoj samotim načinom, koji bi i za mene i za narod pristojan i koristan bio. Neću ja preko sèrbski: već, kad bi to bilo sudjeno, rad bi da zbog dolazka moga tamo nitko nezaplače, nego svak da mu se obraduje. Ko nemir sije, bunu

će požneti; svaka buna, osim ostaloga zla, troši ljude; ovih zalah pravi građanin svojoj zemlji želiti neće: a ja gospodine, upravo želim, da me svaki pravi rodoljubivi Sèrbini bar u tome za sebi ravnog dèrži. — Ako li je pak božja volja, da ostanem i od sada u krugu privatnoga života, činit ću dobro pojedinim Sèrbima i od sada po mogućstvu mome, kad nemogu svi- ma u skupu, nezavideći nikome, želeći sreću otačbini, radovat ću se čistim sèrdcem ako ju vidio budem naprednu.

Drugi glasovi, koji se raznose o meni, još dalje idu, naznačujući ne samo, da se ja bunom u Sèrbiju povratiti želim i namieravam, nego još odredjuju šta ću raditi kad vlast u ruke dobijem. Kažu, da ja, vrativši se u Sèrbiju, mislim naplatiti se iz narodne kase, i iz konfisciranih se imajućih dobarah mojih protivnikah, ne samo svoju civilistu, no i platu svih bivših mojih činovnikah za prošavih 11 godinah. Je li koji korak moga dojakošnjeg života pokazao, da sam ja bio ikada lakom, grabljiv i nepravedan? Je li meni nužda da to činim? Nisam li ja i onda, kad sam umierenii prihod imao, i od toga odvajao, koliko sam mogao, da oskudne ljude i diela sèrbstvu korisna podpomazem? Nije li mene bog snabdio imanjem takovim, kojim i ovdie i tamo pristojno mome dostojanstvu živiti, i opet ih na dobre cieli trošiti mogu? Ko pravo hoće da odgovori na ova moja pitanja, taj mora priznati, da ja nebi imao uzroka činiti, što moji protivnici na mene iznose. Ko poznaje značaj i način mog dojakošnjeg života, taj će zaista vierovati, da ja, u slučaju povratka mog u Sèrbiju, ne samo to nebi činio, nego još da bi i od civiliste moje po mogućstvu trošio na narodne potrebe, koje bi se inače iz narodne kase morale podmirivati.

Treći najposlie raznose glasove, da ja po povratku mome u Sèrbiju, osvetu tražeći, namieravam lišavati zvanjah, proterivati i goniti one, koji su moji protivnici bili. Bezumnost je pretiti prie dobivene vlasti; a nepoštenje i nepravda je krajna dobivenu vlast na zlo upotrebiti. Na mene se ovo oboje iznosi bez uzroka, bez osnovah, i bez ikakve vierojatnosti. Zar ja nepoznajem nimalo oskudice i potrebe moga otečestva? Zar ja neznam da je najveća i najpreča nuždna u domovini mojoj upravo ta, da se partaje izravnavaju, pomire, slože, i da se rađanje novih partajah i razprih svim mogućim sredstvima za unapredak ukine? Kad bi se stalo pretresati na novo ono, što je učinjeno za prošlih 14-15. god. tome kraja nikad nebi bilo. Politika iznutrašnja za Sèrbiju, po mom mnienju, samo politika pomirenja biti može, koja zahtieva: da se ličnim neprinteljima oprosti; da se sposobni i čestiti činovnici, i mali i veliki, bili oni kojoj mu drago ličnoj strani naklonjeni, pri promieni vladajućeg knjaza, na miestima svojim ostave, tako isto da se zadržé ili potvrde i uredbe svakog prošlog pravljenja, koje na korist naroda služe; a naročito, da temelj iznutrašnjeg Sèrbije života — ustav, kojim se jamačno dobro vladati i zemaljski napredak postići može, samo kad se umie i hoće, — da se velim ustav nevredim zadržéti, no rečima, već od istine i djelom.

Ovo su gospodine, na kratko moje misli o stvarima, za koje sam prinudjen bio uzeti pero u ruku, jedno da sebe od nezaslužnih napadanjah odbranim, drugo da i vas uvierim: da ja vladu u Sèrbiji netražim, no da sam i gotov primiti ju kao dužnost, ako to korist i volja naroda zahtieva, i to sredstvima ne nasilnima i nepravednima, no zakonima, vas i mene do-

stojnima, i da bi najposlije vlast tim načinom dobivenu, samo po prednavedenim pravilima ne na svoju ličnu, no na obću korist upotrebiti htio.

K tome, pored sve neprijatnosti, koju sam imao pri pisanju ovih vjerskih, moram vam i to javiti, da osjećam osobito zadovoljstvo, što mi se tim prilikom dala izraziti vam gospodine, moje počitanje i pozdrav.

U Beču 2. srpnja 1853.

Knjaz Mahail M. Obrenović.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 14. srpnja piše „Bukurest. Ztg.“: Odkako je carsko-ruska vojska ušla u Moldaviu, prošlo je više regimentah piešactva, jedan regiment Kozakah i dosta topništva preko ovoga grada. Liepo držanje vojske i primieran zapt pobudjuje obćenito udivljenje. Preuzvišenog generala en chefa osvoviteljne vojske, kneza Gorčakova, posietio je jučer prejasni vladajući knjaz, a potom se njegov preuzvišenost uputila u knjaževsku palaču i oprostila se s njegovom jasnošću. U njegovoj pratnji bioh generali Buturlin II., chef generalštaba i Sikstel, chef topništva. — Preuzvišeni zapovijedajući general 4. vojnog sbora, g. Danenberg, došao je jučer ovamo preko Rumana. — Preuzv. tajni državni viećnik, g. Kocebu, koji ravna diplomatsku pisanu osvoviteljne vojske, otišao je jučer iz Jutra iz Jaša, da sledi za glavnim stanom.

— Parobrodom „Neva“ stigle su 23. u Libek najnovije vesti iz Petrograda, po kojima tamo vlada podpuno mnjenje, da car neće od svojih zahtjeva odstupiti, te se samo o tom prepiru, da li će se Englezka, Francezka i Turska sasvim pokloniti, što bi bezuvjetno poniženje značilo, ili ne.

Iz Jaša, 17. srpnja. Ko još misli, da je prelaz ruske vojske preko Pruta gola samo demonstracija, za da se možda budućim dogovaranjima više važnosti podade, a ne veruje, da se time smiera na znamenite posljedice, taj će se do skora o boljem uputiti, čim točnije prouči svemoguć razvitak velikih ratnih priprava, koje se ovdje čine. — Četvrti i peti sbor pod zapoviedju generalah Dannenberga i Lidera prešli su već konačno preko Pruta; ima tu 24 regimente piešakah, 12 regimentah busarah i donskih kozakah — ukupno 110,000 momakah s 32 baterie, stranom težkih obsadnih topovah, — koja vojska krenula je već hitrim korakom prema Dunavu. Tretji vojni sbor takodjer je pripravan za prelaz, te je samo s toga tako dugo zaostao, što je njegov zapoviednik u Kievu jako obolio. Neizmierna spremanja, kao što se vidi, za dalje ratovanje proračunana, ugovori nabavljanja, kojih rokovi dopiru do buduće godine, oduzimlju nam svaku o tom misao, da se za oviput radi o vojenoj povorci, koja će znamenitu historičku važnost imati. Vojnici svi vjeruju, da će ići osramotjena sveta miesta od Turakah očistiti i Bogu povoljno dielo izvršiti, i oficiri sanjaju o križarskom rata, koji se je na dugo odgadjao. Cijela vojska fanatizirana je, i premda je na ozbiljne i sdvojene borbe a i na gubitak pripravna, to je opet s cilom Rusiom uvierena, da je car Nikola slavi svoga imena i svoga naroda obvezan, da postavi krest na sv. Sofii i osvoji ključeve kuće, te da tako ispunjenjem davno gojenih ruskih željah svoje 28-godišnje vladanje sjajno okruni.

Predju li Rusi preko Dunava, o čemu ovdje nitko i nesumnja, to će jedina tvrdja Šumla njihov veći obzir zauzeti, premda ih ni ona od daljeg napredovanja uzdržati neće, jer će Rusi ostaviti obsadnu posadu. Cijeli put preko Balkana vrlo je dobro poznat moskovskim barjacima i dobro proračunan, dočim si u zapadu još uvijek kojekakve ilusie prave i odpor Turske pretjeruju te tako dragocjeno vrijeme badava minuti pušte, gdje bi joj možda ipak ovo koristiti bilo moglo.

(Allg. Ztg.)

Rusie.

Iz Petrograda. U „sievernoj pčeli“ izišao je jedan drugi manifest, nu ne cara; — manifest ovaj sastoji u pjesmi, koju je gospodin Ivanov svijetu priobčio kao proizvod oduševljenja, kojim je Rusia radi posljednjih doga-

djajah planula. Manifestacija ova ruskoga duha dopuštena je po tamošnjoj cenzuri, te premda ne može se uzeti za mjerilo budućih događajah, to ipak pruža jasni dokaz naumah vladnih i naroda. Sadržaj pjesme po prilici sljedeći je:

„Ta zar je još potrebno pokazivati svijetu, kako velesilna i jaka je naša slavna zemlja? Dokazah nebi manjkalo, za da se svaka sumnja odstrani. Pa i svatko znade, da domovini našoj neima na svijetu nigdje ravne. — Od ledenog mora do obalah Ponta svietli se prieteć i strašno zvečeć milion bajonetah; na pobiedjenih oceanah prolaze stotine ladjah, a na našem bezkrajnom zemljištu nikada neugasiva se rumena zraka zore. Sa začudjenjem motre udaljene države na veličanstvo i snagu naše liepe domovine, sërdeći se nad podpunim mirom, koji pokriva našu „svetu zemlju“. Već višeputah pokušali su posijati sieme zloće, bez da bi slutili bili, da su njihovi trudovi bezuspješni, jer tudje bilje neuspjeva na ruskome zemljištu. Nije im pošlo za rukom pomutiti naš mir. Naši bajoneti jedva se ukazaše, već je sve mirno bilo; mir se je opet povratio i nama se sve poklonilo. Mi smo još silni, slavni i jaki, kao i prije. Sredstvah imamo silu a dušmanima smo strašni. Mi netražimo i neželimo novih pobiedah, nove slave, jer je naša domovina i onako već bezgranična. Nu za razriešiti stari čvor i za pravoslavje tërza „sveta Rusia“ svoj silni strašni mač. Neka narodi bërbljaju, šta im volja; neka se ljute i viču, bog će i mudri Nikola njima očitati lekciju mira, iz koje će Rusia s novom slavom okruniti se!“

Ovakih i ovomu podobnih stvari izašlo je i izlazi više, i to ne samo u poezii nego i u prozi.

Različite vesti.

— Do 26. srpnja oboljelo je u Kodanju na koleri 4,000, osobah a umërlo 2,150. — Do 30,000 ljudi otišlo je iz grada. Dva najglasovitija liečnika takodjer su umërli.

— Gradjanska ženitba hercoga od Brabanta overšit će se 21., a cërkvena 22. kolovoza.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 30. srpnja 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mjes.
„ od g. 1850 „ 4 1/2 „	84 1/2	100 holan. f.	2 mjes.
„ „ „ 5 „	75 1/2	Augsburg za 100 f. current	108 1/2
„ „ „ 3 „		Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „		Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
Izvačeneobv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz.	6 „ 4 1/2 „ 4 „ 3 „	Mainu za 120 107 1/2	2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 „ 5 „		Genova za 300 piemont. lirah	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 „ 100	225	Hamburg za 100 mar. ban.	80 %
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
„ „ „ 2 „		Livorno za 300 tosk. lirah	109
„ „ „ 1 1/2 „		London za 1 funt sterl.	10 40
Obveznice obće i ugar. dv. komore, starih lom. dogovah, u Firencii Genui učinjenog zajma, u galicke „ 2 1/2 „ „ 1 1/2 „	3 „ 2 1/2 „ 2 1/2 „ 1 „ 2 1/2 „ 1 1/2 „	Milan za 300 austr. lirah	108 1/2
Obvez. u Frankfurtu i Holandi. učinjenoga zajma „ 4 „		Marseille za 300 frank.	2 mjes.
stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slovačkih, štajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkogaoberkammeranta.	3 „ 2 1/2 „ 2 1/2 „ 2 „ 1 1/2 „	Pariz za 300 frank.	128 1/2
Obveznice zemljišnoga odkupa „ 5 „	92 1/2	Prag za 100 for.	
Naputniceprodisnje blagajne Godišnji disconto		Tërzt za 100 for.	1 mjes.
Bank-akcie komad po	1402	Mletci za 300 austr. lirah	3 mjes.
		Bukurest za 1 for. parah	254 1/2
		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
		Tečaj novca	
		Carski dukati	
		Zajam od 1851 Slovo A	
		„ B	
		Lombardeski	

Di o n i c e.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2330	Krak.-g. sležke po 1000.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „	857 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „		Aust. Llo. u Tërztu 500	
Budiej.-Gm. Linz „ 250 „		Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tërzn. 1. izd. „ 290 „		Galic. založn. 4 % za 100	
2. izd. „ 2 „		Srećke Esterhazia 40	
danja s përvnatvom „ 200 „			

SLUŽBENI LIST.

11148.

Oglas

natiečajnog raspisa za službovna miesta kod svih-kolikih kotarskih uredah u Austrii niže Aniza.

Usljed naloga dospievšega visokim raspisom od 12. srpnja 1853 br. 4893 od c. k. ministarstva unutarnjih poslova porazumno sa c. k. ministarstvom pravosudja raspisuje se time natiečaj za službovna miesta kod svihkolikih kotarskih uredah u Austrii pod Anizem, kao što su naznačena u sljedećem pregledu:

Pregled

svih službovnih miestah kod c. k. kotarskih uredah u Austrii niže Aniza, za koja se raspisuje natiečaj.

Službovni razred.	Nadnevnički razred.	Plata.	Uzgređni užiti.
U struci perovodnoj:			
Kotarski načelnik	VIII.	1200 1100 1000	Bezplatam konak ili konakovina
Kotarski pristavi	IX.	800 700	—
Pisnici	XI.	500 400	—
Kod rukovanja:			
Pisari kotarskih uredah	XII.	400 350	—
Miesta posluži eljska:			
Poslužitelj	—	250 200	Odieća nredovna
Pomoćnik	—	216	—

Natiecatelji za koje službovno miesto navedenih razredah upravit će svoje molbenice, obložene kako valja, na c. kr. ustrojno zemaljsko povierenstvo za Austriju niže Aniza i predat ih najduže do 20. kolovoza i. g.

Oblozi otihi molbenicah treba da dokažu:

1. Rodno miesto i pokrajinu, viek života i vierozačin.

2. Nauke izučene i ine sposobnosti s obzirom na §. 13. najvišjih ustanovljenjah za uredjenje i dielovanje uredah kotarskih od 14. rujna 1852.

Kod podieljivanja pisarničkih miestah gledat će se na shodno predbiežno izobraženje, na dobro izpravno pismo i iskustvo u rukovanju uredskome.

Kod popunjivanja miestah poslužiteljskih uzet će osobito obzir na vojnike nemoćne i polunemoćne, stojeće u javnoj škërbu, ako su inače još dosta čili na tielu za ovaku službu, kao takodjer na to, da li znadu čitati i pisati.

Natiecatelji za miesta pisarnička i poslužiteljska valja kažu, je li molbenica pisana vlastoručno, ili valja dodati ogled pisma svoje ruke.

3. Znanje jezika.

4. Službovanje javno, ako su ga obnažali, ili zanimanje posebno.

Përvo mora biti dokazano redom vremenoslovnim uz priloženje temeljnih odlukah sa naznačenjem službovnog miesta i razreda, zatim užitakah s time skopćanih, i dana i godine, kad su položili službovnu prisegu.

5. Ine zasluge, ako su kakove možebiti stekli.

6. Molitelji, što nisu u javnoj službi, imadu priznieti dostovierne sviedočbe o vladanju neporočnom u smislu ćudorednom i političkom.

Izim toga ima molitelj jošte navesti:

7. da li je neoženjen, oženjen ili udovac i broj svoje diece.

8. Rodbinu i tastbinu, ako je u istoj s kojim ovdie namieštenim ćinovnikom.

9. Da li i gdje u Austrii niže Aniza posieduje nepokretnu imovinu.

Natiecatelji stojeći u javnoj službi imadu svoje molbenice preko ovoga uredskoga načelnika, — a oni, što nisu u javnoj službi, po predpostavljenoj političkoj kotarskoj oblasti predati zemaljskom ustrojnom povierenstvu.

Uredski načelnici i vlasti kotarske neka se izjave saviestno o usposobljenju, ćudorednom i političnom vladanju natiecatelja.

Ako natiecatelj traži više službovnih miestah raznih razredah, onda će predati za svako miesto posebnu molbenicu; a oblozi dodat će se samo jednog, pozivajući se na istu u inim molbenicama.

Ako bi se u molbenicama na ovo ustrojno zem. povierenstvo tražilo takodjer koje miesto u drugim krunovinama, obzir će se uzeti samo glede ove krunovine.

Molitelji, koji su već predali molbenice za službu, bez da su riešene bile, imadu u slučaju, ako uztraju pri svojoj molbi, ponoviti svoju molbenicu na ovdie rečeni način pozivajući se na molbenicu već predanu.

Od c. k. ustrojnog zem. povierenstva za Austriju niže Aniza.

U Beču dne 16. srpnja 1853.

Br. 3174/1853 (231—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski sud varaždinski sotim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu udove Jane Hauzirek dozvoljena overšbena prodaja kuće sa kućistem i pristojališci na suprugu Matiu i Franjicu

Dvjak spadajuće u gradu Varašdinu Miličkoj ulici pod br. 819 ležeće te sudački na 3403 fr. 8½ kr. procijenjene.

U tu svrhu je rok prve dražbe na 21. rujna t.g. a druge dražbe na 21. listopada u 4 sata poslije podne opredijeljen.

Uvjeti dražbe mogu se kod istog c. k. kotarskog suda uvidjeti.

Zajedno se svi na upitnu kuću pravo zaloga imajući i u pose o tom neubavijestjeni vjerovnici s otim pozivlju, neka pravo svoje do prodaje tim sigurnie prijave, te ako neprebivaju u Varašdinu ili okolici istog grada, za branjenje svojih prava u budućoj diobi kupovnice, neka si punomoćnika u mestu suda ovog narede, jer će se u protivnom slučaju za one koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se imat uručivat sve daljnje dostave.

U Varašdinu 21. srpnja 1853.

c. k. kot. sudac.
Kavić,

Br. 3011. (232—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda broskog objavlja se ovime Josipu Abranoviću iz Gerbaela kuće br. 8. kojemu se mesto obitavanja meznade, da je protiv njemu, kao ipako brata svoga Martina Abranovića baštiniku Juraj Abranović iz Gerbaela na zadobljenje duga od 57 for. 12 kr., srebra i uzgredice ovome c. k. kotarskome sudu ustmenu tužbu podneo: i pošto se obtuženome ne zna za boravište, to mu je po propisu §. 85. gr. post. za zastupanje na pogibelj i o trošku njegovom odredjen skrbnik u osobi odvjetnika Eugena Kvaternika ovdie stajućeg, komu je i rečena tužba priobćena, da ga o ročištu na 18. listopada t. g. 1853 opredijeljenome pred ovim sudom zastupa.

Opominja se dakle rečeni Josip Abranović, da u vriemenu ili dovoljno uputi odredjena sebi zastupnika, kako da prava njegova pred sudom brani imade, ili pako sudu drugoga zagovornika imenuje; što je sve to zanemario, pripisati hoće samomu sebi.

C. k. kotarski sud u Brodu 18. srpnja 1853.
Švaitzer, kot. sudac.

Nr. 835/1853 (233—Izv.)

(3—1)

Poziv.

U gradu Križevcu zarušio se jest jedan zidani 7° duboki bunar, kojeg razkapanje, i novo zidanje iznajmit će se putom jevtinbe dne 13. kolovoza t. g.

Poduzetnici ovog posla pozivlju se za gori naznačeni rok jevtinbe u ovo gradsku vječnicu za 10. sat pri podne.

U Križevcu dne 29. srpnja 1853.

Br. 196.

Razpis natječaja

za popunjenje službenih miestah kod ustrojiti se imajućih kotarskih uredah u Hrvatskoj i Slavoniji.

U slijedstvu visoke naredbe c. kr. popecteljstva unutarnjih dielah od 7. srpnja t. g. br. 4565. razpisuje se natječaj za slijedeće kod kotarskih uredah namiestiti se imajuće službe najmre:

vrsta službe	nadnevni razred	platja	nuzuzitak
u perovodnoj struci			
nadstojnici kotarskog ureda	VIII	1200	sa prostim stanom ili stanbinom
prištavi kotarskog ureda	IX	1100	
		1000	
aktuari kotarskog ureda	XI	800	—
		700	
pisari	XII	500	
		400	
poslužnici		400	
		350	
pomoćnici		250	sa uredov. odiećom
		200	
		216	

Natiecatelji za jednu od naznačenih službah imadu svoje redovitim dokazima providjene molbenice najdalje do 30. kolovoza t.g. upraviti na c. kr. ustrojavajuću zemaljsku komissiu za Hrvatsku i Slavoniu.

U molbenici treba da se izvornim dokaznicama ili vidimiranim prepisima istih izkaže:

a) Rodno mesto, domovina, doba života i viorozakon;

b) Nauci i inovernstna svojstva za dotičnu službu;

Za postignutje službe u perovodnoj struci potrebno je, da se obzirom na §. 13. previšnjih ustanovah glede uredjenja i dielokruha kotarskih uredah od 14. rujna 1852 izkažu pribavljeni si pravoslovni nauci na kojem c. kr. sveučilištu ili c. k. pravoslovnoj akademii; mo-

litelji pako, koji žele postignuti sudovnu službu, treba da osim toga jošie izkažu, da su izpit o sudovnom uredovanju (izpit odvjetnički) položili.

Kod podieljenja miestah za pisarsku struku uzeti će se obzir osobito na pribavljena si u toj struci predtečna svojstva, na liepo i čitljivo pismo i na dokazano iskustvo u uredovnom rukovodstvu.

Kod namieštenja službah za poslužnike i pomoćnike imat će se obzir navlastito na izslužene vojnike, osobito pako na invalide i poluinvalide, koji će morat izkazati dovoljnu tielovnu snagu za dotično mesto, kao što i da amiedu čitati i pisati.

Ovi će dakle svojim molbenicam morat priloziti tako zvane patentalne ili rezervacionalne dokaznice ili vojničke odpuste, kao što i sviedočbu od liečnika u javnoj službi stojećeg, da su sposobni za dotično umoljeno mesto u pogledu zdravstvenog i tielovnog stanja.

Molitelji za pisarsku ili poslužničku službu imadu naznačiti, da li su podnešenu molbenicu vlastoručno pisali, u protivnom slučaju pako priloziti molbenici oblik svog rukopisa.

3. Znanje nemačkog i hrvatsko-slavonskog ili drugog kojeg ovomu srodnog jugoslavenskog jezika u govoru i pismu.

Od onih, koji žele zadobiti mesta u hrvatskom primorju traži se izvan toga znanje talianskog jezika.

4. Javne službe, koje su dosada obnašali ili poslove, koje su kao privatne osobe overšivali

U izkazu verhu ovoga sastavljenom u kronologičkom redu i providjenom dotičnim dokaznicama ima se naznačiti dosadanje mesto službovanja i naslov obnašane službe ili privatnog poslovanja; u javnoj službi stojeći imadu navlastito izkazati dosadanju godišnju platju i ine užitke zatim dan i godinu položene uredovne prisige.

5. Ostale do sada stečene zasluge.

6. Molitelji, koji nisu u javnoj službi treba da podnesu vierodostojne sviedočbe o besporočnom čudorednom i političkom ponašanju.

Izvan toga imade svaki molitelj jošie navesti:

7. da li je oženjen, neoženjen ili udovac i broj dietce,

8. da li je i s kojim u ovoj krunovini kod koje javne oblasti služećim činovnikom u rodbinstvu.

9. Da li i gdje u Hrvatskoj ili Slavonii posieduje nepokretno imućstvo ili najam.

Natiecatelji, koji stoje u javnoj službi imadu svojim prošnjama priklopiti sposobnik (Qualifikationstabelle) sastavljen polag §. 22. previšnjeg patenta od 3. svibnja o. g. D. Zak. L. kom. XXVI br. 81. Z. Z. L. za Hrvatsku i Slavoniu kom. XII br. 84. i četiri prve rubrike u ovom sposobniku sami izpuniti, te tako providjene molbenice preko svojih predstojnikah, oni pako, koji niese u javnoj službi, preko svoje predstavljene političke vlasti I. molbe ovoj ustrojavajućoj zemaljskoj komissii predložiti. Predstojnici uredah i političke oblasti imat će se sviestno izreći i sposobnostima, a čudorednosti i o političkom vladanju natiecateljah. Natiecatelji, koji su u aktivnem ili mirovnom staležu c. k. vojske te podleže vojničkoj oblasti imadu bez razlike časti (Charge) držati se točno okružnice c. kr. ministarstva rata od 31. prosinca 1852 broj 5056/M.K. G. uslijed koje neće se smietiti uvažiti nijedna prošnja, bila i od invalida, ako neposredno ovamo prispije.

Natiecatelji moleći za više službah razne vrsti imadu za pojedinu službu posebnu prošnju predati; sviedočbe pako samo jednoj prošnji priloziti, i na istu pozvati se u drugim prošnjama.

Ako bi dakle na ovu ustrojavajuću zemaljsku komissiu prispiele prošnje, kojima se moli takodjer za iste službe u drugim krunovinama, to će se moći ote prošnje samo za ovu krunovinu u obzir uzeti.

Natiecatelji, koji su već kod preobstojavše ustrojavajuće komissie molili za koju službu, bez da su na njihovu prošnju ikakvo riešenje dobili, imadu ako žele da bude na njih uzet

obzir kod popunjenja gorirečenih miestah, podnieti iznova prošnju, u kojoj se ima pozvati na prošnju prie podnešenu, i naznačiti služba koju zadobiti žele, a zajedno naknadno podnieti one sviedočbe, koje se ovdie zahtievaju i nisu prilozene priašnjoj njihovoj molbenici.

Prošnje mogu se u nemačkom ili u hrvatskom jeziku podnieti samo se kod prošnjah i prilogh sastavljenih u hrvatskom jeziku imadu priloziti nemački prevodi.

C. k. ustrojavajuća zemaljska komisia za Hrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 26. srpnja 1853.

Nr. 2736 1853. (230—Izv.)

(3—3)

Licitations-Kundmachung.

Mit Bezug auf den hohen k. k. Baalregierungs-Erlass von 11. Juli 1853. Zahl 9754 ist noch im Verlaufe dieses Jahres die Herstellung der Brücke bei Ljubešćica im Bereiche dieser k. k. Vice-Gespannschaft, zur Ausföhrung zu bringen, wegen deren Zustandebringung, und respective Aufbau wieder am 16. August l. J. um 9 Uhr Früh, in der k. k. Vicegespannschaftslocalitäten zu Kreutz eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden wird.

Hiezu werden diejenigen eingeladen, welche die bezüglichlichen Bauten im Pausch-Bogen, oder auch einzeln zu übernehmen gedenken, und sich mit einem 10% Vadium ausweisen können, welches dem Nichtersterher gleich nach beendigter Lizitation zurückgestellt wird.

Zu diesem Bau welcher im Laufe d. J. bis längstens 1. November vollendet werden muss, sind auf Grund des adjustirten Kostenüberschlages, zufolge eingangs erwähnten hohen Erlasses bewilliget worden, und zwar:

1) 20° 5' 2" Körpermass, Mauerdemolirung sammt Sortirung, Reinigung, und Aufschlichtung des Steines, und Verwendung des Schuttes als Anschüttung	68 fl. 50 kr.
2) 30° 0' 9" detomass Bruchsteinmörtelmauer werde ohne Verputz	530 . 31 .
3) 33° 5' 0" Kurrentmass 1/12 zölliges Eichengehölze zu Ennsen	139 . 51 .
4) 21° 2' 6" Detomass 1/10 zölliges Eichengehölze zu Mauerbauue, Unterzüge, und Beschwerbaume	60 . 41 .
5) 18° 1' 0" Detomass 1/8 et 1/10 zölliges zu Geländer	30 . 17 .
6) 13° 2' 7" Flächenmass 1/12 zölliges eichene Bebrückung	120 . 52 .
7) 15 Stück 22" lange 1 Zoll dicke eiserne Schraubenbolzen	23 . 45 .

Zusammen in C. M. 917 fl. 47 kr.

Die übrigen Bedingnisse und betreffendem Pläne können bei dem k. k. Bezirks-Bauamte im Kreutz täglich in vorgeschriebenen Amtsstunden eingesehen werden.

Kreutz am 25. Juli 1853.

Ladislav Kukuljević,
k. k. V. Gespann.

(76—DS.)

(3—2)

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebite za iztraženike c. k. zemaljskog suda Zagrebackog naročito za napunjavanje, dotičnu nadopunjavanje slamnjakah, 40 centih slame držat će se u petak 12. kolovoza 1853 u 10 satih prie podne u kući gosp. Bolte Jellatića u gornjoj varoši grada ovog Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj jevtinba, na koju dotični nabavitelji ovime se pozivaju.

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebitih za c. kr. zemaljski sud zagrebacki, kao i sve ostale prilicnosti iztražničkih apseh za vrieme od 1. studenoga t. g. 1853 do zadnjega listopada 1854 za žganje 100 hvatih hrastovih dervah držat će se dne 13. kolovoza 1853 u 9 satih prie podne javna jevtinba u kući gosp. Bolte Jellatića u gornjoj varoši grada Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj, na koju jevtinbu dotični nabavitelji ovim se pozivlju.

Br. 2604. (222—Izv.)

(3—3)

Oglas stiečaja.

Od strane c. kr. zemaljskog suda osiečkog otvoren je u prezaduženom imanju Leopolda Pappaya, krojača virovitičkog, stiečaj, i rok, do kog viorovnici zahtievanja svoja zakonitim načinom podnieti imadu, na dne 21. 22. i 23. mieseca rujna t. g. opredieljuje se; — privremenim masse stiečajne obskërbiteljem tãrgovac virovitički Jakob Deutsch, zastupnikom pako parnice odvjetnik osiečki gosp. Antun Hegedušević naimenuju se.

Dano iz siednice c. k. zemaljskog suda osiečkog dne 30. lipnja 1853 u Osieku deržane.

Izdao Jozo Cselenkovich,
tajnik.

Br. 10153/1853. (B. VI.)

I. R. Academia di belle arti in Milano.

(3—3)

PROGRAMMA DI CONCORSO**AL PREMIO CANONICA.**

L' I. R. Academia invita gli Artisti pittori dimoranti negli H. RR. Stati austriaci a concorrere al premio di lire austriache mille settecento (lir. 1700) istituito dal defunto Consigliere Academico Architetto LUIGI CANONICA, che si conferirà nel venturo anno 1854 all' autore del quadro che ne sarà giudicato degno, sopra il seguente

SOGGETTO

Alessandro il Grande, andato a visitare Diogene nel luogo detto il Cranio presso Corinto, ove quel filosofo dimorava, lo trovò ch'era sdraiato per terra al sole; ma, visto avvicinarsi molta gente, si solleva a sedere, e fissa gli occhi in Alessandro, il quale cortesemente salutandolo, gli domandò se abbisognava di qualche cosa, e Diogene gli rispose: Ritirati un poco, per non ripararmi il sole. Dalla qual risposta Alessandro restò penetrato di ammirazione. Vedasi Plutarco nella Vita di Alessandro.

Il quadro sarà in tela, dipinto all' olio e della misura precisa di metri 1. 75 in altezza per metri 2. 35 in larghezza. Le figure del primo piano saranno della grandezza non minore di metri 1. 30.

DISCIPLINE.

Le opere di concorso dovranno essere presentate prima delle ore quattro pomeridiane del giorno 30. giugno 1854. Non saranno ricevute quelle che non verranno consegnate precisamente entro l' indicato termine, per un commesso dell' autore, all' Economo-Cassiere dell' Academia, né potranno ammettersi giustificazioni sul ritardo. L' Academia non si carica di ritirare le opere, quantunque ad essa dirette, né dall' Ufficio di Posta, né dalle Dogane.

Ciaschedun' opera sarà contrassegnata da un' epigrafe ed accompagnata da una lettera sigillata, portante al di fuori la stessa epigrafe, e dentro il nome, cognome, patria e domicilio dell' autore. Oltre questa lettera, dovrà l' opera accompagnarsi con una descrizione che spieghi la mente dell' autore, acciochè, confrontata coll' esecuzione, se ne giudichi la corrispondenza.

Le descrizioni si comunicheranno ai Giudici: le lettere sigillate saranno gelosamente custodite dal Segretario, e non verrà aperta che la sola portante l' epigrafe dell' opera che avrà ottenuto l' onore del premio; tutte le altre si restituiranno intatte ai commessi, insieme con le opere, subito dopo la consueta pubblica esposizione degli oggetti di belle arti susseguente al giudizio.

Le opere de' concorrenti, che all' atto della consegna non fossero trovate in buona condizione, non saranno ricevute. Nella consegna poi delle dette opere verrà rilasciata dall' Economo-Cassiere distinta ricevuta, che si dovrà quindi a lui retrocedere all' atto della restituzione delle opere non premiate. Non recuperandosi dagli autori entro un anno le opere non premiate, l' Academia non risponde della loro conservazione.

Il giudizio verrà affidato ad una Commissione apposita, ed eseguito colle dovute cautele per mezzo di voti ragionati, e sottoscritti, salvo la definitiva approvazione del Consiglio Academico, dopo di che sarà pubblicato unitamente ai giudizi degli altri concorsi.

L' opera premiata, che diviene proprietà dell' Academia, si distinguerà fra le altre per una corona d' alloro, e per un' iscrizione che indicherà il nome e la patria dell' autore, e sarà esposta nelle sale destinate per le opere dei grandi concorsi.

Milano, il 24. maggio 1853.

Il Consigliere intimo attuale di S. M. I. R. A.

Conte AMBROGIO NAVA, Presidente

P. M. RUSCONI, Segretario.

Br. 1893. (184—Izv.)

(6—6)

Oglas

O produljenju stječajnog roka u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla. Stečajni rok na 21., 22., i 23. lipnja t. god. 1853 iz ovostrane siednice 13. travnja t. g. broj 1092. u stječajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankla održane na molbu vieročnika produljeni — usljed opetovane molbe po vieročnicima podnešene, da će po svoj prilici pravnanje na korist vieročnika za rukom poći — prenatu i ustanovljuje se na 20., 21. i 22. rujna t. g. 1853 time, da svi oni, koji suprot stječajnoj masi rečenih preduženika tražba imaju, da zahtjevanja svoja valjanima dokaznicama providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu na novo opredijeljeni rok tim sigurne prijave, jerbo kasnije prijavljena zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posliednjega oglasa od 13. travnja t. g. broj 1092 ujedno se javlja, da je privremenim skrbnikom stječajne gromade nadalje pridržan odvjetnik g. Janko Gvozdanović, a braniteljem parnice odvjetnik g. Virgilio Medunic.

C. k. zemaljski sud u Karlovcu dne 16. lipnja 1853.
Lipovčić, v. r.   Lopašić, tajnik.

Br. 2197. (211—Izv.) 1-15 4

(6—3)

Izrok.

Stječajni rok vieročnika Hermana Weissa i sina 18. travnja t. g. broj 1135 na 19. 20. i 21. srpnja 1853 uređen ovim se oporiče, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i 20. listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primjetkom, da svikolici vieročnici pomenute stječajne gromade Hermana Weissa i sina dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurne prijave, što u protivnom slučaju na zakašnjenje podneske obzir uzeti se neće moći.

Dosadašnji privremeni skrbnik gromade stječajne Antun Živojnović kao i zastupnik iste Nikola plam. Vakanović pridržani su nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 11. srpnja 1853.
Lipovčić, s. r.   Slobodin Lopašić, n. tajnik.

Br. 1426. (228—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Doli stavljeni c. k. kot. sud na molbu Ivana Herzega kroz odvjetnika g. Franju Mohla zastupanog, održano je ovršku proti Ivanu Dettlu na ovoga depositalne novce u iznosku od 162 fr. 39 kr. b. vr. oim troškova, ter pošto mjesto horavljenja Ivana Dettla poznato nebi bilo, istome u smislu §. 85. gradj. postupka skrbnikom odvjetnik ovomiestni g. Skender Tompak određuje se, o čemu se pomenuti Ivan Dettl tim obavještjuje, da ili opredijeljenog si zastupnika dovoljno uputi, ili drugog suda imenovati i shodno glede branitbe svojih pravah učiniti npropusti, jer u protivnom slučaju posliedice zanemarjenja, sebi pripisati imade.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju dne 16. srpnja 1853.
Mirko Kršnjavi, k. sudac.

Br. 1731. (215—Izv.)

(3—3)

Usmertni izrok.

Usljed zamolnog dopisa c. k. vèrhovnog župana požetkog od 21. lipnja t. god. broj 2374 na usmertjenje namire izdane po g. poručniku i snobom zapovjedniku Antunu Dalmanski-u vèrhu primljenih u mjesecu ožujku 1851 godine pet stotinah četrdeset i pet dielakah hlieba za vojničku mom-

dad, koja je namira mekim slučajem izgubljena, — poziva se ovim posliednjim iste namire, da poslied svoj tim sigurne ovom c. k. zemskom sudu prijavi do danas godinu danah, jer će se inače proglasiti, da je ista namira ništena, a pravna njezina snaga da je suprot izdatniku i suprot visokomu eraru uteruta.

C. k. zemaljski sud.

U Požegi dne 15. srpnja 1853.

Nam. pred.

Peichichs s. r.

Janko Pracačić,

tajnik.

Br. 1817. (223—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Za nastavljenje stječajne parnice Josipa Serblića po visokom c. k. banskom stolu za daloje pretrijevanje i konačno rješanje dostavljen, opredijeljuje se rok na dan 12. rujna t. g. u 9 sati pri podne, u kojem mat će svi vieročnici tražbe svoje jur prijavljene s pozivom na prijašnje dokaze pred ovim sudom ponoviti i glede upravljanja masve shodna odrediti. — Što se time do obćeg znanjastavlja, da je parničkim braniteljem po sudu imenovan ovomiestni odvjetnik g. Kamilo Wigner.

Dano iz siednice c. k. zemskog suda karlovačkog dne 18. srpnja 1853.
Lipovčić s. r.   Slobodin Lopašić, s. r. n. tajnik.

Br. 6041. (77—D.S.)

(3—2)

Oglas stječaja.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. stavlja se do znanja, da je na molbu zahtjevnika Pfeiffera i društva trgovaca iz Siska vèrhu njihovog metka stječaj vieročnika otvoren na 27. 28. i 29. listopada 1853, i da je skrbiteljem masve imenovan primerno Joakim Velleuraiter, a zastupnikom parnice odvjetnik Adalberto Šauff.

S toga se svikolici vieročnici trgovaca Pfeiffera i društva iz Siska ovime sudbeno pozivaju, da tražbine svoje kod c. k. zem. suda ovog o opredijeljenim rokovima prijavi imaju, jer na kasnije prijave u smislu čl. 22. 1840 nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

C. k. zemski sud.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 1680. (224—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanjuje, da je opredijeljena na dan 30. lipnja o. g. druga ovršena prodaja kuće Emilie Gosić u gradu ovom pod br. 343 ležeće i na 13684 for. sudbeno procijenjene radi dužne odvjetniku Danielu Dikovici glavni 950 for. — i pripadah sporazumljenjem obih stranakah na 15. rujna o. g. 1853 poslied podne od 3—5 ure odgođena, s tim da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procijenbe prodati.

O čemu obavještjuje se glasom §. 509. g. p. svi vieročnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu ovim pozivaju se.

Uvjeti dražbeni slededeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do osam danah kod suda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalima vieročnicima kao i s ovršbenicom Emilom Gosić na koliko od uknjiženih glavnica njoj jošte bi preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti prvolti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njege člozene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavnice i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520. g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pro-
našao nebude, neće se k ovoj dražbi puštiti.

C. k. pojedini sud grada Karlovca.

U Karlovcu dan 30. lipnja 1853.

Josip Smendrovac.

OGLASNIK.

(130—Dp)

(2—2)

Književni oglas.

Ovih danah izišao je izpod tiska u prevodu

V. svezak

SPISAH ZA MLADEŽ

od Kristofa Šmida,

sadržavajući pripoviedke „Golubice i starac Goranin“, te se prodaje u knjigarni g. Župana i u kat. siemistištu.

Ciena mu je 10 kr. sr.

(74—DS.)

(3—3)

Natiečaj.

U kr. ovdašnjemu odhranilištu plemićah izpražnjeno je pitomsko jedno mjesto zaklade grofova Frangepani; za koje, u smislu oporučne odluke zakladateljeve, pravo predlaganja pripada zagrebačkomu nadbiskupu.

Što se ovim stavlja do javnoga znanja, u tu svèrhu: da, koji žele izpražnjeno to pitomsko mjesto zadobiti, svoje molbenice, koje treba da budu kèrtnim listom, zatim školnom- i liečničkom sve-
dočkom o ciepljenih boginjah providjene, najdulje do 20. kolovoza t. g. preuzvišenomu gospodinu zagrebačkomu nadbiskupu dostave.

Dano u Zagrebu dne 19. srpnja 1853.

Franjo Gašparić,

tajnik nj. preuzvišenosti goap.
zagreb. nadbiskupa.

(129—DP) 18

(3—2)

Lokal-Veränderung.

Der Gefertigte zeigt der hochw. Geistlichkeit und p. t. Publikum an, dass er seine seit mehreren Jahren in der Langen-Gasse im G. Augustin'schen Hause bestandene

Glaswaaren-Handlung

in das vis-à-vis gelegene A. Popović'scho Haus

verlegt habe. — Der ergebenst Gefertigte empfiehlt in Einem sein neu sortirtes reichhaltiges Lager von den ordinärsten bis feinsten Glaswaaren, Salonspiegeln, mit und ohne Rahmen, Porzellan- und Steingut, — übernimmt alle Arten Glaserarbeiten zu möglichst billigsten Preisen.

Alois Buwein,

brg. Glasermeister.

(121—DP.)

(6—6)

Hausverkauf.

Das am Ausgang der hohen Gasse gegen die Tuškanec und das Savethal frei gelegene zwei Stock hohe Herrschaftshaus Nr. 153, ist sammt grossem anliegenden Garten und Nebengebäuden aus freier Hand zu verkaufen. Nähere Auskunft erteilt Herr J. Lentz, Kupferschmiedmeister, Ilica Nr. 575.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene cglase
opredielionu je
uvedbina: 4 kr. sr.
od linie za perviput:
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile pos obne
članke platjase do 16
liniah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linie 4kr. sr.

Zvanična čast

10,193—1853.

Nadalje sabrani su sliedeći prinesci u ime gradjenja cèrkve u uspomenu sretnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Požezi sabrani:

Julio Janković, c. kr. vèrh. župan 100 fr., Stiepan Car c. kr. županijski savietnik 5 for., Dragutin Ciraky c. kr. županijski tajnik 2 for., Dr. Antun Pavić c. kr. liečnik 5 for., Stiepan Karakatić c. kr. županijski blagajnik 2 for., Janko Krotac dnevničar 30 kr., Gjuro Janković dnevničar 30 kr., Andro Feketić poslužitelj 40 kr., Vinko Vèrhovac poslužitelj 20 kr.

Kod c. kr. ponžupanijskog ureda u Križevcih nadalje sabrani:

Juro Juratović seljak iz Volodera, Josip Belovarić, Ivan Culek, Blaž Gergurek, Mato Jagatić, Josip Nagj, Mirko Habić, Bartol Batković, Josip Berglas, Miško Žigrić, Mirko Tumpak, Marko Barilić, Stiepan Kunek, Mirko Bertina, Marko Cernić, Stiepan Pintarić, Miško Pavlić, Stiepan Bugarin, Stiepan Handjak, Ivan Dubenik, Stiepan Belić, Pavao Troha, Janko Mihalinec, Tomo Koletić, Josip Seniček, Ivan Grečević seljaci iz Stružca svaki po 3 kr., Gjuro Beljević občine sudac 10 kr. Seljaci iz Gračenice: Miško Magjarić 6 kr., Antun Magjarić 6 kr., Miško Grubin 6 kr., Gjuro Lukšić 15 kr., Tomo Dinčec 6 kr., Ivan Stublić 6 kr., Gregur Kasulan 6 kr., Ivan Balak 10 kr., Mato Brežan 6 kr., Bartol Jalšević 10 kr., Mirko Blažeković 6 kr., Gjuro Balak 10 kr., Ivan Prelog 10 kr., Miško Cetin 10 kr., Luka Marčinko 10 kr., Ilija Pularić 6 kr., Miško Petričević 6 kr., Miško Palaić 6 kr., Gregur Mikulić 10 kr., Stiepan Filipović 6 kr., Jakob Vračan 3 kr., i Rudolfo Veis, tèrgovac 20 kr.; Nikola Lovrenčić c. kr. okružni miernik 5 for., Miško Jakupak načelnik u Legradu 1 for., Franjo Ječi viečnik 30 kr., Tomo Grandja 20 kr., Miško Lesjak 1 fr., Josip Fičko 20 kr., Bartol Sabo 30 kr., Josip Gajski 30 kr., Stiepan Cvetnić 30 kr., Miško Makovec 15 kr., Antun Šomogji 20 kr., Stiepan Vučkić 30 kr., Jalža Hajdinak, gradjanka 10 kr., Ladislav Osterhuber, gradjan 20 kr., Stiepan Kunović ranarnik 20 kr., Gjuro Bešenci gradjan 20 kr., Gjuro Pitterman gradjan 12 kr., ceh krojački 1 for., ceh stari veliki 1 fr., Aleksa Deurbanji odvietnik i tajnik 1 for. 5 kr., ceh čizmarski 1 for., svi iz Legrada, občina Legrad 4 fr.

Kod c. kr. kot. financ. ravnateljstva sabrani u Zagrebu.

Bunić c. kr. poreznik u Dugoselu 1 for., Kvalbert c. k. porezni official u Dugoselu 30 kr.

Kod c. kr. kot. financ. ravnateljstva sabrani u Osieku:

Mato Raisky, c. k. financ. savietnik 20 fr., Jakob Ropper c. kr. financ. povierenik 10 kr., Franjo Mašić c. kr. povierenik 5 for., Eduardo Kušan 5 for., Gjuro Raić c. kr. financialni perovodja 5 fr., Dragutin Fisch c. kr. financ. perovodja 2 for., Ulrik Hartnagl c. kr. računarski official 2 fr., Pavao Vranešić c. k. računarski official 1 for., Silverio Bičanić c. kr. pristav 1 for., Neboslav Bastašić c. kr. perovodni viežbenik 1 fr., Guido Kromf c. k. perovodni viežbenik 1 fr., Ilija Šiaković, Ivan Sević, Škender Pokorný asistenti, svaki po 1 fr., Ljubomir Obradović c. kr. financ. official 1 for., Ivan Lesiak c. kr. računarski pregledatelj 2 fr., Franjo Čabraić asistent 1 for., Andro Filipović c. kr. računarski official 2 fr.

C. kr. činovnici kod c. kr. sbirne pieneznice u Osieku priniet će u 12 miesečnih odbitcih od platje:

Adam Ebert, protustavnik i namiest. uredni predstav 16 for., Vatroslav Kussler official i namiestni protustavnik 12 fr., Moritz Eles official i namiestni protustavnik 12 for., Jakov Popović mieritelj 4 fr., Josip Gobler, pisar 4 fr., Otmar Knežević mieritelj 4 for., Mato Cagarić nadzornik 4 for., Lovro Jurišić čuvar stagla 1 fr. 12 kr., Apolonio Majcinger nadzornik 1 fr. 12 kr., Josip Topalović soliroša 2 for., Luka Pavošević 2 for., Skender Muncian, poslužitelj u Skladištu 1 for. 12 kr.

(Dalje će sliedit.)

U Zagrebu 14. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu, 2. kolovoza. Jučer popodne u 5 sati održana je u dvorani „Nar. Doma“ muzikalna produkcija učenikah i učenicah polazećih učione društva „priateljah glasbe.“ — Sviatli naš g. ban Josip baron Jelačić sa sviatlom svojom gospojom suprugom udostojio je visokim došastjem svojim ovu produkciju. Najizabranieg občinstva obojega skupila se biaeš puna dvorana. Izvedenje komadah, u koliko se to od mladih početnikah očekivati može, ispalo je vèrlo dobro.

— Po priobćenom izkazu učenikah i učenicah kralj. višje elementarne učione zagrebačke, bilo je njih tečajem školne godine 1853/694, — u učionicama sestarah milosèrdnih pako biaeš 760, a učionice glasbene društva „priateljah glasbe“ polazilo je 76. Amo još nisu uračunani učenici i učenice, koje polaze pov. privatne učione, i kojih broj takodjer nije neznamenit.

— Akademia pravoslavna i ovdašnji višji gimnazij svèršio je svoj ovogodišnji školski tečaj. Dne 30. sèrpnja biaeš svetčano „Tebe boga hvalimo.“

U Zagrebu, 3. kolovoza. Njegova preuzvišenost g. nadbiskup, Juraj Haulik Varrallyski, otišao je jučer popodne u 2 sata u okolicu karlovačku, gdje će podieliti svetotajstvo pomazanja.

— Stupivša na temelju zakona od 18. ožujka o. g. u život tèrgovacka i obèrtnička komora u Osieku izabrala je Josipa Kordašića za predsjednika i Martina Gulminga za podpredsjednika. C. k. tèrgovno popečiteljstvo potvèrdilo je ove izbore.

— „Wanderer“ javlja, da je 16. sèrpnja bila izmedj francèzkog i englezkog zapoviednika flotah, zatim niekog turskog pomorskog oficira sastanak na englezkoj admiralskoj ladji, u kom se je oko toga radilo, da se za usidrenje flotah shodnie miesto od sadanje baje iznadje. Ako je sastanak bio od kakova uspieh, to će do skora sliedovati kretanje ladjah, koje će u ostalom bez ikakve političke znamenitosti biti.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je primak koncem lipnja 1853. 376,792 f. 48 kr. a mieseca sèrpanja 77,764 „ 19 „

454,557 f. 7 kr.

Koncem pako lipnja bio je izdatak 371,753 f. 22 mieseca sèrp. 71,507 f. 42

443,261 f. 4 kr.

Pienezni ostatak za mieseec kolovoz 1853. 11,296 f. 3 kr.

Austria.

U Beču 30. sèrpnja. Ministar pravosudja, baron Krauss, otišao je u Toplice. — Fzm. Gjula, očekuje se početkom mieseca kolovoza na povratku svom iz Petrograda ovamo.

— U Turinu izlazeći list „le scientille“ zabranjen je za c. k. austrianske dèržave.

— U Rumelii zabranjen je izvoz hrane.

— Iz Carigrada od 20. sèrpnja javljaju, da je medu ratnom spravom na ladjama stiglo mnoštvo mazgah, što su Španjolskoj pokupljene, te će se za ratno topništvo u bèrdima upotrebiti. — Po načinu francèzkom ustrojila je turska vlada dva bataillona lovacah za vojsku rumeljsku, koji će se takodjer u bèrdima upotrebiti.

— Iz Malte pišu, da će se englezka flota u Bešikabaji za tri ladje pojačati, koje će ovih danah u Maltu prispjeti.

Rusia.

Iz Petrograda, 24. sèrpnja. Generaladjutant cara i general konjaničtva baron Ostensaken I. imenovau je na miesto generala konjaničtva barona Offenberga zapoviednikom 3. vojnog sbora. Ministar financiah g. Brock vratio se je iz Moskve, kamo je u službenom poslu otišao bio.

Danas je u niekom ovdašnjem listu izišao opet nieki članak, u kom se najprije govori o manifestu cara i o umierenosti posliednje okružnice, pa se zatim veli:

„Naš premilostivi car za dugo je podnosljiv i milostivan, na veličanstvo i čast bogom povierene njegovim rukama pravoslavne Rusie nada sve mu je! Veliki je ruski bog! silni je ruski car! i mogućna je pravoslavna Rusia! Rusia je silna ne s neizmierna prostora svojih zemaljah, ne s neizmiernih svojih sinovah; no silna je radi straha božjega i s ljubavi k zakonitom caru, koga takodjer i drugi narodi poštuju i plaše se ga. Rusia je silna s ljubavi svojih sinovah k domovini, s hrabrosti i jedinstva! Na poziv našega cara dignut će se bezbrojni ratoborci kao jedan čoviek. Na carsku rieč svaki će carski podanik žertvovati svoje dobro i život. Carstvo, gdje se tako osietja, ostat će vazda silno i nepobiedjeno! Pa šta mu može nahuditi krika klevetnikah! Providnost je pozvala Rusiu za izvedenje uzvišenih namierah; ona joj je dala velikoga i mudroga cara; sve obsiene izčeznut će kao dim, sve zaprieke raztepati će se kao prah, a jasna zvijezda Rusie time će sjajnie zasvietliti.“

Kod sadanje krize kadri su ovaki članci vladnih osobito listovah podpaliti čuvstvo Rusah i oduševljiti ih za stvar, za koju upravo petrogradski kabinet vojuje.

— „Ruski invalid“ donosi mnoštvo generalah, štopskih i višjih oficirah, kojima je car povodom dèržanog pregleda nad vojskom, izjavio svoje zadovoljstvo. Ravnatelj pisarne od pomorskog popečiteljstva, tajni savietnik Gendre dobio je burmuticu s brilantima.

Kod vojničkih sborovah opet su mnogobrojna povišenja sliedovala kod štopskih i višjih oficirah.

Turska.

Iz Carigrada od 11. javljaju, da se je za vrieme bajrama slučio znameniti dogadjaj. Sheikh-ul-Islam ustručavao se je sultanu učiniti propisanu obrednikom posietu i to s razloga, što je njeg. veličanstvo propustilo predvoditi pravovjernike u rat protiv krivovieracah, koji su na-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ovo izlaze
svaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
svršetina: 4 kr. sr.
od linije za prvu put;
a zatim za svakih
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

10,193—1853.

Nadalje sabrani su sljedeći prinesci u ime
gradjenja crkve u uspomenu sretnoga izbjavlje-
nja njeg. c. k. ap. veličanstva, najme:

Kod c. kr. poreznog ureda u Našici sabrani:

Pavao Katusić c. kr. poštar u Našici 20
kr., vlastelinski činovnici 5 for., niemački ceh
2 fr., Rudolf Eichbaum liečnik 20 kr., Antun
Veishar, kovač 1 for., Pavao Mazary 20 kr.,
grof Ladislav Pejačević, vlastelin 100 fr., Sa-
lomon Kraus, trgovac 5 for., Salomon Müller
trgovac 2 for., Filip Gundrum kèrčme najam-
nik 1 for. 20 kr., Ivan Hlavaček postolar 1 fr.,
Janko Janošić c. kr. okružni pristav 1 for.,
Marko Filjević c. kr. porezni činovnik 1 for.,
Josip Lebanović obćine bilježnik 1 for., svi iz
Našice; obćina Našica 5 for., Franjo Hepp na-
čelnik 2 for., obćina Feričanec 24 for., 20 kr.,

*Kod c. kr. vlastelinskog ureda matici naukah
pripadajućeg dobra u Kutjevu sabrani:*

Antun Vinković, vlastelinski dohodar 2 fr.,
Maksim Šmidt namjest. dohodarni protustavnik i
gospod. činovnik 4 for., Luka Hermes šumar
1 for., Filip Pavlešić lovac 1 for., Ferdo Plan-
dek bačvar for.

*Kod c. kr. solare i carinskog ureda u Brodu
sabrani:*

Mato Žukić prijammik 1 fr., Gregor Arsenović
protustavnik 1 fr., Ferdo Klauz pregledatelj 40
kr., Vatroslav Jusbašić miernik 1 for., Gavro
Subony soli mieritelj 20 kr., Ivan Aron passu-
alist 20 kr., Venceslav Ollva nadziratelj 20 kr.,

Kod c. k. poreznog ureda u Miholjcu sabrani:

Andro Matković c. k. prijammik 1 for., 20
kr.; Franjo Bušić c. kr. official 1 for., Mato
Strodl c. k. poslužitelj 10 kr.

Kod c. kr. poreznog ureda u Virovitici sabrani:

Marjan Lazanin namjestni nadzornik 30 kr.,

*Kod c. kr. povjereničtva financ. u Požegi
sabrani:*

Julio Demeterfi c. kr. povjerenik 1 for.,
Dragutin Jošefi c. kr. pregledatelj 30 kr., Ivan
Langer c. kr. pregledatelj 30 kr., Ferdo Sti-
glitz 20 kr., Ljudevit Müller 20 kr., Škender
Dović 10 kr., Jakob Karašia 20 kr., Salas
Ivanović 10 kr., Andro Hangerdinger 12 kr.,
Josip Vampel 6 kr. Adalberto Kaufman 10 kr.,
c. kr. vèrhovni nadzornici; Leopold Tretnjak,
20 kr., Mato Plausak 10 kr., Stjepan Holie-
vac 15 kr., Ivan Kotting 20 kr., Ivan Mihelić
10 kr., Franjo Thomec 20 kr., Bernhard Cug
51 kr., Rafael Butković 6 kr., Gjuro Perko 10 kr.,
Lovro Plavšag 10 kr., Josip Stimec 10 kr.,
Antun Šveiger 10 kr., Mojsia Oklisa 6 kr.,
Franjo Weharz 6 kr., Škender Tomassini 6 kr.,
Franjo Kulačević 6 kr., Josip Adlešić 6 kr.,
Simeon Stanzl 6 kr., Josip Vindišman 6 kr.

Kod c. k. poreznog ureda u Djakovu sabrani:

Friderik Jaić c. k. porezni prijammik 2 fr.,
Andro Malešević c. kr. porezni protustavnik 40
kr., Mirko Hèrvat c. kr. odviètnik 1 for., Ivan
Petak c. kr. porezni official 1 for.

*Kod c. k. povjereničtva financ. straše u Tere-
zovcu sabrani:*

Andro Gallatia c. k. povjerenik 2 fr., Sebast.
Kandler c. kr. pregledatelj 1 for., Franjo Nie-
derle 20 kr., Eduardo Meris 20 kr., Vence-
slav Punda 20 kr., Franjo Skabenno 20 kr.,
Josip Metzner 20 kr., Fridrik Hartman 20 kr.,
Ivan Baumgartner 10 kr., c. kr. vèrh. nadzor-
nici; Luka Srimčević 10 kr., Nikola Reppok
10 kr., Mato Retzel 10 kr., Franjo Kuzma
10 kr., Damjan Cveić 10 kr., Simo Jagodec

10 kr., Franjo Kondrić 10 kr., Antun Mihaj-
lović 10 kr., Franjo Rodić 10 kr., Andro Hri-
bar 10 kr., Antun Peperke 10 kr., Visko Za-
vadik 10 kr., Ivan Groz 10 kr., Ivan Kollšeg
10 kr., Simo Milimojević 10 kr., Jakob Reimer
10 kr., c. kr. nadzornici.

(Konac će slijedit.)

U Zagrebu 14. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apost. veličanstvo
dostojalo je previšnjom odlukom od 30. sèrpnja
t. g. šerežanskom nadbaši, Dmitru Momčilo-
viću, od ogulinske 3. granič. pieš. pukovnie
u priznanje hrabrog izpunjenja dužnosti kod
progonjenja i hvatanja oboružanih hajdukah, pre-
milostivo podieliti srebrni kèrst zaslugah.

— Karlo plem. Berger imenovan je major-
auditorom u Zagrebu, a Tito Karger major-
auditorom u Zadru.

— Najnovia carigradska pošta, sti-
gavša preko Tèrsta, dopire do 25. sèrpnja, i
javlja, da izmedj zastupnikah velikih silah i porte
vlada podpuno porazumljenje u obziru nagodbe
s Rusiom, i da će se predložena po Rusii osno-
va, uz nieke promiene, primiti. Ratna spremanja
medjutim traju neprestano, i garde krenule su
već put Šumle. Razpoloženje biaše u ostalom
mirnie. Tečaj na Tèrzt 419—420.

Austria.

— U ponedjeljak (1. kolovoza) biaše u Beču
u ruskoj kapeli vienčanje knjaza Miloša Obre-
novića s groficom Julianom Fel. Mariom Hu-
njadi, kèrju g. grofa Hunjadia od Kethely-a.
Zarpučnik biaše u narodnoj sèrbskoj odiaći, ba-
grenocèrvenoj sarku, opasan krasnom dijamantima
bogato aršenom sabljom, koje vriednost cieni
se na 80,000 fr. sr. Nakit vierenice cieni se
na 100,000 fr. sr. Osobito je u oči padala bo-
gata njezina kruna iz dijamantah. Čersko-ruski
poslanik, g. baron Meyendorff, prisustvovao
je cèrkvenim obredima.

— Bèrzojavnom depešom bečke „Presse“ iz
Pariza od 1. kolovoza osigurava se polag „Pa-
trie“ da Francezka, Austria i Englezka nisu
odobrile posredovateljne predloge g. Bruka. Po-
slanici u Beču isradili su druge predloge. „Mo-
niteur“ od istoga dana donosi članak „Morning-
Posta“, u kom se veli, da su predložili četirih
velikih silah u formi ultimatumah 25. sèrpnja
opremljeni u Petrograd; odgovor očekuje se
najdalje do 10. kolovoza preko Beča.

Bosna i Hercegovina.

— Iz Sarajeva piše „Svetovid“: Naše
Sarajevo kao i ciela Bosna u gluposti tiho po-
čiva, nešto od svoje nevaljalštine i nemarnosti,
a nešto od straha turakoga, nama se neda na-
predovati ni u čemu osim u jednoj struci tèrgo-
vine i to s malom znamenitostju, ostalo je sve
na mieru onoj starinskoj i sve po ukusu tur-
skomu. Jedna jedita razlika ovoga našega vieka
od predjašnjega je, što imademo jednu školu ovde
narodnu za diecu prilične uredjenu, pak da bi
bog dao, i ona da nam ostane i usnapreduje!
Želja za čitanjem literature narodne može se
doduše opaziti u više mladićah ovdašnjih tèrgo-
vacah, ali i ova želja kroz nieko vrieme mora
izcèznuti, jerbo ono sredstvo, što najviše lju-
hopitstvo za čitanje potiče, — novine — jesu
od praviteljstva strogo zabranjene jošte za vri-
eme Omer-paše; dakle duh valja da pomanjkaje.

Moldavia i Vlaška.

— S podunavskih kneževinah donose
privatna pisma, da je glavni stan kneza Gor-
šakova dne 18. sèrpnja nalazio se još u Te-
kušu. U Šumlu, glavni stan Omerpaše stigao
je g. Magnan, koi je imenovan chefom tur-
skoga generalštaba; isti biaše prie chef niekog
eškadrona kod francezke vojske.

Rusla.

Iz Petrograda, 23. sèrpnja. „Previšnji
manifest. Mi Nikola I., božjom milosti car i sa-
modèržac svih Rusah itd. itd. itd. Našim mani-
festom od 1. (13.) kolovoza 1834 naredili smo,
kako ima svake godine u stanovitim predielima
carstva bivati novačenje. Sada zapoviedamo:

1) Za nadopunjenje kopne i pomorske voj-
ske i shodno ukazu posebna ustanovljenja sa-
dèržavajućem, koi se zajedno šalje na uprav-
ljajući senat, ima se izvršiti sljedeće deseto
stranstveno novačenje u istočnom kraju carstva
po sedam dušah od hiljade nalik onome, što je
god. 1852 bivalo u zapadnom kraju carstva.

2) Osim toga imadu se u guberniama iz-
točne strane dignuti po tri novaka od hiljade
dušah, kao popunjenje broja od šest dušah na
hiljadu, što je ova strana kod prošloga nova-
čenja manje stavila nego li zapadni kraj.

3) Iz guberniah Pskow, Vitepsk i Mohilew,
kojima je manifestom od 31. listopada 1845 i
26. rujna 1846 radi zločeste žetve odpušteno
davanje novakah za godine 1846 i 1847, ima
slijedovati podpunjenje od ona, god. 1852 za-
ostavša tri novaka na hiljadu dušah, a od či-
vutah guberniah Vitepsk i Mohilew ima se isto
tako kao i od čivutah ostalih guberniah dignuti
deset momakah od hiljade na temelju izdanih u
tome novačnih propisah.

4) Novačenje ima 1. studenoga započeti i
1. prosinca dovršiti se.

Dano u Petrogradu dne 8. (20.) sèrpnja
godine po Kristovom narodjenju 1853 a vlada-
nja našega 28.

Nikola.

Slijede dva ukaza na upravljajući senat,
kojima se potanje naznačuju odredbe preduzeti
se imajućeg novačenja. Ministru rata naloženo
je posebnim odpisom izvedenje ove naredbe.

Dania.

Iz Kodanja, 27. sèrpnja. „Itzehoer Wo-
chenbl.“ ovako opisuje sadanje stanje ove va-
reši: Ulice, po kojih inače mnogobrojni uzoriti
šetaoci prohode, sasvime su puste, i tvèrdi se,
da je do 30,000 ljudih iz grada otišlo. Mnogi
se zadovoljavaju siromaškim kakovim stanom na
ladenju blizu varoša, i dolaze samo za nekol-
ko urih unutar, da poslove svoje obave. Samo
ako čoviek jednom prodje preko grada, odmah
se uvieri o žalostnoj promieni, koja se je slu-
čila. Tamo se susretnu mnogi u cèrnini, ovdie
se vide liesi, kako se natèrpami na priredjenom
za to mèrtvačkom omnibus-u polagano bez prat-
nje kroz inače živahne ulice opremaju, tamo
opet kako se bolestnici nose u bolnice. Tèrge-
vina je sva stala i pristaništa su prazna, jer
sve ladje dalje idu. U mnogim ulicama prozori
su pojedinih kućah krećem namazani, što poka-
zuje, da su svi stanovnici otišli. Vratarske obi-
teli gotovo su jedine većom stranom zaostale.
I od njih mnogi umiru, što valjda dolazi od
vlažnosti konakah, pa se sasvim tim opet i uli-
ce vodom polievaju a bezkoristno.

Različite vèsti.

— Turinski list litografirani javlja iz Cari-
grada, da su ubojice barona Hackelberga dva

Taliana, Bizara i Pitagalla, s redifom na turskoj fregati „Medžidže“ uputili se u Gallipoli, a kada su odavle otišli, to se ne zna. Madjar Bašić pobiegao je u bërda anatolska; on poznaje zemlju, govori turski, te će Šekibefendii teško za rukom poći, da ga uhvati.

— Guerazzi otišao je u Bastiu na Korziki, gdje je toškanski gerb i zdanje glavnog konzulata izmijano bilo, kad je tamo osuda poznata bila.

— „Constitutionnel“ od 31 sèrpnja vrlo se dvojbeno izražava o odobrenju donešenih po „Caradocu“ nagodbenih predlogah.

— Poljski listovi opisuju opustošenja, što ih je u mnogim stranama proizvela tuča i led. Knez namiestnik podielio je uslied toga niekim miestima 3000 sreb. rubaljah.

Poziv! kao pobožna prosba na što-vane zaštitnike i priatelje reda milosèrdne bratje u starom Bèrnu.

(Polag previšnje i premilostive c. kr. dozvole valjan za svih 29 milosèrdnih manastirah, kako sliedi.)

U bolnici milosèrdne bratje u Starom Bèrnu u Moravskoj svake se godine prima i lieči do 1150 a i više bolesnika. Svaki izliečimi bolesnik nalazi ovdie pribiežište, liečničku pomoć i podporu. Kod primanja bolesnika negleda se na njegov zakon, njegovu domovinu i zavičaj; tko pokuca i pomoć treba, tome se otvara i bratinska pomoć pruža. Godišnji računi zasviedočavaju, da se zanatlie ubogi činovnici, težaci, otpušteni vojnici, putnici itd., da se katolici, gèrci, protestanti i židovi, da se domaći i inostranci iz svih predielah Europe u ovdašnju bolnicu primaju i u nutarnjih i izvanjskih bolestih lieče.

Po mnienju liečnikah imao bi veliki dio bolesnikah vruće, mlačne ili mèrzle kupelji upotrebljavati, i u obće veća strana bolesnikah bez razlike svoga nemoćnog stanja treba barem po koiput tople ili mlačne kupelji. Ali žalibože! kod ove bolnice neima dosada nikakvog kupališta! Pa ipak koliko bi bolesnikah upotrebljenjem kupelji znamenito priè, pače često-putih i sigurnie, izliečilo se!

Nu manastir ovaj neima sredstvah, da takovo, toli neobhodno potrebito kupalište o svom trošku podigne i time zaved liečenja znatno pospieši.

Plemeniti pak dobročinitelji, priatelji nesretnikah i nemoćnih, pobožni zaštitnici milosèrdne bolnice mogli bi takovo kupalište velikodušnim darovima ustrojiti.

S toga se ja podpisani obratjam s vrućim pouzdanjem na sve plemenite čovjekoljube, na sve dobročinitelje našega reda s najponizniom molbom, da nas kod početka jednoga ubogim bolesnicima posvetjenoga zavoda po mogućtvu s kakvim godj budi prineskom podpomoći izvole! Bog će obilato naplatiti!

„Kod toga molim: da se pobožni ovi dar smatra za izvanredni milostni dar, za da se manastirskoj bratji, koja tako u varošu kao i po vani skupljeju milostinju, nikakva obida time nenanese.“

Najdobrostitvie podieljeni pobožni prinesak neka se svojim vremenom ili podpisanom molitvju, ili liekarni ovog kloštra dragovoljno preda ili pošalje, gdje će zajedno izdati se tiskana potvrda vèrhu primka.

Da bog najobilnie blagoslovi sèrca plemenito mislećih ljudih, koji za utemeljenje zavoda nemoćnim i bolesnim posvetjenoga kao žèrtvu iskrene ljubavi daruju!

U kloštru milosèrdne bratje u Starom Bèrnu 25. lipnja 1853.

Fidelis Kulhawy, s. r.
prokurator manastira.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 9847. (53—Fin.)

(3—1)

Kundmachung

wegen Lieferung 172 Klafter Brennholz.

Wegen Lieferung des Brennholz-Bedarfes für die k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direktion

wird mit Beziehung auf die am 17. Juni l. J. verlaubten Bedingungen eine neuerliche Offerten-Verhandlung eröffnet und Folgendes bekannt gegeben.

1. Der Bedarf für den Winter 1853/4 besteht für die k. k. Finanz-Landes-Direktion in Einhundertvierzig Waldklaftern für die k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in zwei und dreissig Waldklaftern zusammen in Einhundert zwei und siebenzig Waldklaftern 36 zölligen buchenen Brennholzes.

2. Die ganze Menge des Brennholzes ist für die k. k. Finanz-Landes-Direktion in ihr Amtsgebäude in der Nonnengasse hier, Haus Nr. 61, jene für die k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in deren Amtsgebäude in der Fleischergasse hier Haus Nr. 743 in jenen Fristen und in jenen Quantitäten zu liefern, welche dem Ersteher bestimmt werden; jedenfalls muss bis 15. October l. J. die Hälfte und bis Ende Dezember l. J. die andere Hälfte der ganzen Lieferung in die besagten Amtsgebäude abgestellt, und an den hiezu bestimmten Orten aufgeschichtet werden.

3. Die Offerte sind längstens bis 29. August l. J. Mittags 12 Uhr bei dem Einreichungsprotokolle dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion versiegelt und von Aussen gehörig bezeichnet, zu überreichen.

Wegen der Ausfertigung der Offerte der zu erlegenden Caution, dann wegen der Lieferungsbedingungen wird sich auf die hierämliche in den Nummern 141, 142 und 143 der Agramer Zeitung dann 141, 144 und 145 der Narodne Novine enthaltenen Kundmachungen vom 17. Juni l. J. bezogen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

Agram am 1. August 1853.

Br. 12. (237—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Od strane c. k. podžupanice delničke će se u smislu visoke naredbe c. kr. banske vlade od 7. prosinca 1852 br. 14,082 jevtinba za iznajmljenje predpregah na prelaznih postajah u komorskih Moravicah, Skradu i Lokvah u području iste podžupanice za vrijeme od 1. studenoga 1853 do uključivo 30. listopada 1854 obdržavati, na koju se svi poduzimatelji na dan 16. kolovoza t. g. u podžupanijski ured delnički pozivaju.

Uvjeti ove jevtinbe jesu sljedeći:

1. Svaki, koji jevtinbi pristupiti hoće, imao bude položiti vadium od 50 fr., koji će mu po zaključenom zapisniku izručen biti, iznajmitelj pako imao bude u ime jamčevine položiti 10 postotni iznesak ugovorne svote, koja po dovršenom tečaju ugovora vratjena bude.
2. Iznajmitelj mora se obvezati, da će na predprežnoj postaji cijelo vrijeme najmanje 8 zdravih jakih konjah na raspolaganje službeno putujućih imati.
3. Nijedan od predprežnih konjah nesmi je dulje od 24 sata od postaje udaljen biti.
4. Iznajmitelj mora se obvezati prevoze do 8 konjskih dvoprežnih priskèrbiti, ako bi se veća količina trebala, skèrbiti će za nju dotična obćina.
5. U slučaju, ako najmitelj proti kojoj od ovih uvjeta pogriješ, kaznit će se pèrvi put globom od 50 fr., a u slučaju opetovanja, dèržat će se na njegov kvar nova jevtinba.
6. Najamnici vlastni su od svakog putnika i transporta putnicu (Marschrou) i pristojbu prijevoznje tražiti.
7. Onaj običaj uzdržaje se, da se za dva konja pristojba od četiri platiti ima.
8. Pristojba za proste vojnike i vojne transporte od konja i dvie milje t. j. stacije 12 kr., od častnikah 15 kr. a od inih osobah 20 kr. sr.
9. Najmbera svota doznačit će se kod dotičnog c. k. poreznog ureda u polugodišnjih ratah.
10. Poduzimatelji imaju se unapred obvezati, da u slučaju, ako bi tečajem ugovorne godine kakova promjena glede predprege povodom višjih odlukah nastala, istuma se dobrovoljno podvèrgnu, ako li bi pako predprežnički zavod sasvim iz obskèrbljenja zemaljske blagajne spao, pridat će im se samo do vremena ove promjene otpadajućij najam.

C. k. podžupanica delnička dne 31. sèrpnja 1853.

Pr. c. k. podžupan
Lichtenegger, s. r.

Nr. 835/1853 (233—Izv.)

(3—2)

Izoziv.

U gradu Križevcu zarušio se jest jedan zidani 7° duboki bunar, kojeg razkapanje, i novo zidanje iznajmit će se putom jevtinbe dne 13. kolovoza t. g.

Poduzetnici ovog posla pozivlju se za gori naznačeni rok jevtinbe u ovo gradsku vječnicu za 10. sat prije podne.

U Križevcu dne 29. sèrpnja 1853.

Br. 3174/1853 (231—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski sud varaždinski sotim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu udove Jane Ivančan dozvoljena ovèrsbena prodaja kuće sa kućistem i pristojaliscu na suprug Matiu i Franjicu Divjak spadajuće u gradu Varašdinu Miličkoj ulici pod br. 819 ležeće te sudački na 3403 fr. 8 1/2 kr. procijenjene.

U tu svèrhu je rok pèrve dražbe na 21. rujna t. g. a druge dražbe na 21. listopada u 4 sata poslie podne opredieljen.

Uvjeti dražbe mogu se kod istog c. k. kotarskog suda uvidieti.

Zajedno se svi na upitnu kuću pravo zaloga imajući i u pose o tom neubavjestjeni vieroavnici s otim pozivlju, neka pravo svoje do prodaje tim sigurnie prijave, te ako neprebivaju u Varašdinu ili okolici istog grada, za branjenje svojih pravah u budućoj diobi kupovnice, neka si punomoćnika u miestu suda ovog narede, jer će se u protivnom slučaju za one koji propuste to prijaviti, na njihov pogibelj i o njihovu trošku ureda radi naredit zastupnik, kojemu će se imat uručivat sve dalnje dostave.

U Varašdinu 21. sèrpnja 1853.

c. kr. kot. sudac.
Kavič,

Br. 3011. (232—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda brodskog objavlja se ovime Josipu Abranoviću iz Gerbaela kuće br. 8. kojemu se miesto obitavanja neznade, da je protiv njemu, kao ipako brata svoga Martina Abranovića baštiniku Juraž Abranović iz Gerbaela na zadobljenje duga od 57 for. 12 kr., srebra i uzgredice ovome c. kr. kotarskome sudu ustmenu tužbu podneo: i pošto se obtuženome ne zna za boravište, to mu je po propisu §. 85. gr. posti: za zastupanje na pogibelj i o trošku njegovom odredjen skèrbnik u osobi odvjetnika Eugena Kvaternika ovdie stanujućeg, komu je i rečena tužba priobćena, da ga o ročištu na 18. listopada t. g. 1853 opredieljenome pred ovim sudom zastupa.

Opominja se dakle rečeni Josip Abranović, da u vrijeme ili dovoljno uputi odredjena sebi zastupnika, kako da prava njegova pred sudom brani imade, ili pako sudu drugoga zagovornika imenuje; što je sve to zanemario, pripisati hoće samomu sebi.

C. k. kotarski sud u Brodu 18. sèrpnja 1853.
Svaitzer, kot. sudac.

Službeno bërzojavno objavljene bečke burze

od 3. kolovoza 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	2 mies.
" od g. 1850 "	84 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
" " " "	76 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
izvucene obv., obv. "	6 "	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
dvor. komore od "	5 "	Frankfurt na Mainu za 120	108 1/2
prisl. og. zajmau "	4 1/2 "	Genova za 300 piemont. lirah	2 mies.
Kranjskoj, orar. "	4 "	Hamburg za 100 mar. ban.	80 1/2
ob. od Tirola, Vo- "	3 "	Lipsko za 100 forintih	2 mies.
rariberga i Salz- "	3 "	Livorno za 300 tosk. lirah	109
Obveznice lomb.-mletačkog "	135 1/2	London za 1 funt sterl.	10 41
zajma do g. 1850 sa 5% "	2 1/2 "	Lyon za 300 fr.	108 1/2
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. "	100 "	Milan za 300 austr. lirah	128 1/2
" 1839 " 100 "	2 1/2 "	Marseille za 300 frank.	128 1/2
Beč. grad. hanco sa 2 1/2 pct. "	2 1/2 "	Pariz za 300 frank.	128 1/2
" " " " 2 1/2 "	2 1/2 "	Prag za 100 for.	109
" " " " 2 1/2 "	2 1/2 "	Tèrzt za 100 for.	109
obće i ugar. dv. sa 3 "	3 "	Mletci za 300 austr. lirah	108 1/2
komoro, starih " 2 1/2 "	2 1/2 "	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
lom. dugovah, u " 2 1/2 "	2 1/2 "	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Fiorenci Genai " 2 "	2 "	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
učinjenog zajma, " 1 1/2 "	1 1/2 "	Tečaj novca	
galičke " 2 1/2 "	2 1/2 "	Carški dukati	
" " " " 1 1/2 "	1 1/2 "	Zajam od 1851	
" " " " 1 1/2 "	1 1/2 "	Slovo A	
" " " " 1 1/2 "	1 1/2 "	" B	
Obvezn. u Frank- sa 5 pct. "	5 "	Lombardski	
furtu i Holandi- " 4 1/2 "	4 1/2 "		
činjenoga zajma, " 4 "	4 "		
stališah austr. nad i pod En- som, českih, moravskih, slo- žkih, stajerskih, oružkih, kranj- skih, goričkih, bečkoga ober- kammeramts. "	90 1/2		
Obveznice zemljišnog odkupa 5% "	5 "		
Naputnice redišnje blagajne Godišnji disconto Bank-akcie komad po 1400 "	1400		

Montice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2315	Krak.-g. sležke po 100 t.	
Bečko-glog. želj. " 500 "	875	Aust. dun. parob. 500 f.	768
Sopr.-W.-Neud. ž. " 200 "		Aust. Llo. n. Tèrzt 500 "	588
Budioj.-Gm. Linz ž. " 250 "		Bud.-pešt. lančan. 500 "	
Požun.-tèrn. 1. izd. " 290 "		Galič. založn. 4% za 100 "	
" 2. izd. danja s pèrvenstvom " 200 "		Srečke Esterhazie 40 "	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.

Za službene čestopredsjednika je uvrštena 4 for. sr. od linije i posvećujući a zatim za svakog 2 kr. sr. — Za druge oglašavali posobne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

10,193—1853.

Nadalje sabrani su slijedeći prinesci u ime gradjenja cèrkve u uspemeni srotnoga izbavljenja njeg. c. k. ap. veličanstva, najma:

Kod c. k. poreznog ureda u Rajevuselu sabrani:

Augusto Vranicanj namiestni prijamnik 2 for., Franjo Hoch protustavnik 2 for., Trivun Stanković vèrhovni nadzornik financijalne straže 1 for.

Kod c. kr. poreznog ureda u Našici nadalje sabrani: 1 for.

Kod c. k. poviereničtva financ. straže u Osijeku sabrani:

Mauricio Šenk c. kr. povierenik 1 for., Ivan Čubelić 30 kr., Stiepan Janković 30 kr., Viekoslav Mayer 30 kr., Dragutin Vilder 30 kr., c. k. pregledatelj; c. kr. vèrh. nadzornici: Blaž Birnhoffer 24 kr., Ivan Fleck 30 kr., Ivan Frank 20 kr., Ivan Hafner 20 kr., Antun Krainc 20 kr., Marcel Kollmann 20 kr., Andro Mausner 20 kr., Vatroslav Neviš 20 kr., Ivan Purgaj 20 kr., Josip Šošanski 20 kr.; c. kr. nadzornici: Franjo Adamović 10 kr., Miško Bošnjak 10 kr., Martin Černogel 10 kr., Ferdo Fillić 10 kr., Franjo Fras 10 kr., Emil Galeta 10 kr., Henrik Huth 10 kr., Dragutin Haidenek 10 kr., Josip Heinsitz 10 kr., Ivan Jandrašević 10 kr., Antun Jakovac 10 kr., Antun Ješofnig 10 kr., Franjo Kmetzl 10 kr., Franjo Kaniorsky 10 kr., Ferdo Kubović 10 kr., Andro Kiš 10 kr., Gjuro Kerpan 10 kr., Ljudevit Kriz 10 kr., Josip Kolbel 10 kr., Andro Lach 10 kr., Josip Loik 10 kr., Pavao Lauda 10 kr., Franjo Metelko 10 kr., Josip Metzler 10 kr., Albert März 10 kr., Ivan Novak 10 kr., Nikola Ogrizović 10 kr., Ivan Patzner 10 kr., Sebastian Petrić 10 kr., Gjuro Padjen 10 kr., Gjuro Peršetić 10 kr., Franjo Praksmyer 10 kr., Skender Rosenblüh 10 kr., Mato Skerl 10 kr., Ivan Stein 10 kr., Josip Tertain 10 kr., Florian Toss 10 kr., Franjo Udvardi 10 kr., Ivan Vičević 10 kr., Ivan Vilroider 10 kr., Eduard Vlaškovac 10 kr., Josip Varadinec 10 kr.

Kod c. k. poreznog ureda u Vučinu sabrani:

Franjo Čarić c. kr. prijamnik 2 for., Petar Hranjec c. kr. porezni official 2 for., Mirko Kuzmić c. k. poslužitelj 16 kr.

Kod c. kr. ureda za pristojbine u županiji sabrani:

Dragutin Drenovac c. k. prijamnik 5 for., Ernest Mušić c. k. namiestni protustavnik 2 for., Šišman Stradi soli mieritelj 2 for., Antun Šamšalović soli mieritelj 2 for., Franjo Draganić vèrh. nadzornik financ. straže 1 for., Adam Mravinac miestni nadzornik tridesetnice 1 for., Nikola Nikolić nadzornik financ. straže 30 kr., Nikola Stojanović nadzornik financ. straže u Bošnjaku 2 for., Antun Holujević nadzornik financ. straže u Šitaru 30 kr.

Kod c. kr. sbirne penecznice u Požegi sabrani: Maksimilian Bakoš uredovni predstav 1 for., Vatroslav Heimb, protustavnik 20 kr.

Kod c. kr. poreznog ureda u Vukovaru sabrani:

C kr. činovnici tamošnjega c. kr. poreznog ureda 4 for.

Kod c. kr. solare i carinskog ureda u staroj Gradiški sabrani:

Theodor Hergota c. kr. prijamnik 2 for., Gabriel Kerecki, namiestni protustavnik 1 for. 20 kr., Skender Adudić mieritelj 20 kr., Ivan Feldmann, namiestni mieritelj 1 for., Dragutin Vinkler namiest. carinski nadzornik 6 kr., Je-

remia Maksimov namiest. vèrh. nadzornik 20 kr., Eugen Rapjaic namiest. vèrh. nadzornik 10 kr., Marko Panić 15 kr., Jakob Golovatz 10 kr., Paul Berković 10 kr., Ivan Huber 10 kr., Skender Bergović 1 kr., Basil Nikolić 2 kr., Martin Reinlein 6 kr., Jakob Reputin 6 kr., Ivan Skramić 10 kr., Miško Valentić 1½ kr., Škender Santa 10½ kr., nadzornici financ. straže. Ukupno 907 for. 36 kr., s prišnjimi prinesci od 6477 for. 6 kr., svega skupa do sad 7384 for. 42 kr.

U Zagrebu 14. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hercegovina, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

— Iz Cèrnogore doznaje se, da će arhimandrit ostrožki nastajuće zime poći u Petrograd, da se za vladiku cèrnogorskoga posveti. Njeg. veličanstvo car ruski poklonio je manastiru ostrožkom mnoge dragociene cèrkvene sprave, koje su već onamo prispiele.

— Postojeća izmedj Austrije i Sèrbije pogodba za nabavljanje soli ostaje i za buduću upravnu godinu u kreposti. Radi dopreme 9000 centih soli iz Maroš-Ujvara u Beograd razpisan je upravo natiečaj.

U Novom Sadu, 30. sèrpnja. Kod nas je najvažnija novost, da je Dunav opet nešto opao. Groznica se već javlja. Inače neimamo nego stare stvari.

— Kao što je poznato, občina je zemunska najvišjem miestu prošle godine podniela prošnju, u kojoj je izmedju ostalog molila, da se varoši Zemunu dade pravo slobodnog pristaništa. Za osnov je občina navela, što je zemunska trgovina od dužeg vremena posèrnula zbog Beograda. Prošnja ta predana je izpitu i slijedovalo je najposlie to, da se uvažiti nemože. (S.D.)

Austria.

Iz Beča, 1. kolovoza. Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je povodom previšnjega svoga poslijednjega putovanja po Moravskoj upraviti na tamošnjeg dèržavnog namiestnika grofa Lazarskog vlastoručno pismo, u kom mu se izjavlja previšnje priznanje za vierno i uspješno djelovanje u ovoj krunovini, te se svim žiteljima Moravske, kao i organima svih upravnih strukah izražuje osobito carsko zadovoljstvo.

— Fml. Feliks knez Jablonovski otišao je u Bodenbach, gdje će po nalogu njeg. velič. cara dočekati i u Beč pratiti njez. veličanstvo kraljicu prusku Elisabetu.

— Car. ruski kurir, g. Grabbe, stigao je u subotu s depešama iz Petrograda ovamo i jučer s depešama opet vratio se u Petrograd.

— Otomanski tumačnik, g. Abdula, prispio je iz Carigrada ovamo.

— Nova naredba odvietnička stupit će u Ugarskoj do skora u život.

— Bakrenog novca od novog kova ima sad u Austrii u tečaju do 5½ miliona for.

— Iz Malte pišu od 21. sèrpnja, da se tamo boje velike skupoće, budući je otok ovaj prepunjen gèrkim porodicama, koje su iz straha prema Turcima pobiegle; već nije moći ni konaka naći i to ne samo u Lavaletu nego i u ostalim miestima.

— Po novom uredjenju prelazi obskèrbljenje zem. graditeljstva opet na dèržavna namiestništva.

— U Beču ima sad 533 liečnika, 184 ranarnika, 937 primaljah i 44 liekarnika. Dakle na 625 ljudih pada jedan liečnik i ranarnik a na 10,000 ljudih jedna liekarna.

— Pariški list „Pays“ piše: Kod perzianskoga dvora porodila se je žestoka razpra izmedj englezkog i ruskog poslanika. Englezki hoće, da šah svoju vojsku u ratno stanje stavi i u slučaju nužde sultanu u pomoć ide, a ruski je na to izjavio, da će u tom slučaju uzeti svoje putne listove.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 25. sèrpnja piše „Wanderer“, da se medju tamošnjim žiteljstvom raznose svakojaki glasovi, tako n. p. govori se, da Rusia neće prije popustiti, dok joj se nedade neograničeno pravo da imenuje patriarha, da dèrži u Jeruzalemu 20,000 vojske za obranu pravoslavne cèrkve itd.

Ovdie stanujući Gèrci, koji sačinjavaju znamenitu stranu grada, učinili su knezu Goršakovu predstavljenje, da im se dopusti svoje zaoružje sposobne sinove staviti na razpoloženje Rusie u slučaju, ako dodje do svetoga rata s Rusiom. Knez Goršakov primio je, kako se glasa, ponudu ovu vèrlo priateljski i izjavio, da će liepi ovaj dokaz simpatie za stvar rusku odmah prijaviti do znanja svoga cara.

Viesti, da su u Petrograd poslani nagodbeni predlozi, primljene su u Moldavii doduše dobro, no na trgovinu nisu baš imale nikakva povoljna upliva, jer se ovdie nemože ponjati, zašto li bi se Rusia sada, gdje toli silnu vojsku u ovim kneževinama imade, zadovoljila predlozima, koji bi joj se bili učinili, i da nije išla preko Pruta. Žitelji podunavskih kneževinah poznaju snagu one vlade, koje vojska nalazi se na njihovu zemljištu, pa i dobro znadu, da se ova vlada, koja se obično nazivlje sievernim kolosom, neće natrag povući bez zadobljene materialne zadovoljštine.

— „Constitutionnel“ donosi nieko pismo iz Jaša od 15. sèrpnja, u kom ima više novih do sad nepoznatih datah. Tako pripovieda, da je ruska vojska preko Pruta prešla na dèrvenim mostovima, koji su po zapoviedi ruske vlade već prije namiesteni bili. Takovih mostovah biahu četiri, od kojih svaki imao je posebno svoje opredieljenje; most kod Skulenia opredieljen biahše za piešačtvo, mostovi kod Leove, Kotulise i Renia za konjaničtvo. Ipak nije kod toga reda ostalo. Dopisatelj hvali ruske povoze, i pripovieda, da je vojska, prije nego li je stupila na moste preko Pruta i prekoračila iz svoje domovine, kleknula dolie na zemlju i izgovorila kratku molitvu za božju obranu i zaštitu. O knezu Goršakovu veli, da se po svom izgledu može dèržati za 70 godišnjega starca, da je viešti oficir i izvrstni upravljatelj.

Turska.

U Carigradu 21. sèrpnja. I kod nas je sad nastala nieka tišina. Neima više kao dosad da se čuje tako, šta se u divanu radi. Ono, što se čuje, to su ponajviše nagadjanja, a stvari, koje se očima viditi mogu, nekako bar za ovih sedam danah nije bilo. Jedino to vidimo, da se poslanici englezki, francezki, austrianski i turski često sastaju. To se zna, da se sastaju i dogovaraju radi ove razmirice. U občinstvo je tek po gdiekoi od njihovih dogovorah dopro, i ako se ista danas ovdie vierovati smije, onda bi ovaj glas najprije još primiti mogli:

Poslie dolazka austrianskog internunciusa dugo se pomenuti poslanici nisu mogli složiti. Nastavljenja im nisu jednako glasila. Već je poznato, da je englezki konzul od početka portu svetovao, da dade hristijanima njihova cèrkvena prava i da primu pokroviteljstvo za to pravo

sve velike europske sile. Čuli smo čuti, da je g. Bruk svietovao i govorio, da se malo više ima prizrenja na zahtjevanje Rusie, al sad čujemo, da su se najposlie svi poslanici ovi u tomu složili, da porta primi pokroviteljstvo ili da pusti ta prava hristijanah pod jemstvo svih europskih silah.

Na ovo je sve, kao što čujemo, porta pristala, ili bolje reći, to je s njenim dogovorom tako zaključeno. Nieki se sad uzdaju, da će stvar na tome ostati, a nieki opet misle, da Rusia od svojih zahtjevah neće popustiti. Nami se takovo zaključeno vidi, da je staro. Kao što smo napred spomenuli, porta je sama na takav predlog lorda Redcliffa odavna pristala bila.

Turci se još nisu oporavili od straha, koji im je ulazak ruske vojske u Vlašku i Moldaviu zadao. Oni bi i to već zaboravili bili, ali im dodje proglaš cara ruskog, koji ih je još većma užasnio. Oni smatraju, da se tim proglasom svi hristijani iz njihovih šakah izčupati traže, pa zato su hristijani jednako u velikoj opasnosti.

Bilo se je ovdje čulo, da je Rusia vlaškim knjazovima zapoviedila, da danak prestanu porti slati, koji su joj obično davali. Ovdasnji svanični list to opoviergava i veli, da je taj glas odtud išiao, što je knjaz moldavski Ghika svoga kapucehaju kod porte knjaza Stefenića Vorisa razriješio od te dužnosti i javno mu neće više primati platu, a u mjesto kapucehaje da će poslati samo jednog kancelara.

Grička.

Is Atene 11. srpnja. Kvasac anatolskog pravoslavlja sve većma kipi; već je nova knjižica u Kerfu izašla o plamtećem izjednom pitanju i kod nas se već čita. Glavne je te knjižice: da sve europske sile zajedno raditi moraju, da se hristijanstvo, koje je od Turakah ugnjeteno, oslobodi i da se Turcima, koji su na silu u Europu uselili, odzme carstvo, a oni da se iztisnu iz Europe hristijanske. Za izvršivanje toga malog posla najviše je pozvan car Nikola. Ako Rusi hoće, oni i onako mogu obriti Tursku kad hoće; Francezi i Englezi bez Austrie nimalo im na put stati nemogu. Englezi i Francezi nek se čuvaju, da se Dardaneli, kad oni u njih udju, njima za ledjima nezatreve. Ako je svima silama stalo da mira, moraju oni dati pravo Rusi, koje se samo za pravoslavna crkva hri. Po primjeru Rusie neka i one namisle koje parče zakvačiti. Čvor bi se taj bez opasnosti samo na taj način riešiti mogao, da se, kako Rusi Turke izjavljuju, pet saveznih država način i te (ako se sve nebi sadašnjem goričkom kraljestvu prisjedinto) na ovaj način: 1. Sadašnja Grička sa Tesalijom do zalieva Kasandra, sa Salonikom i gorom Atesom; 2. drugo carstvo od Venice do Duraca (Drača) i rieke Drina sa Epirom, Rumeljom, Drinopoljom do čarog mora, planine Eposa i okolnih ostrova; 3. treće carstvo Moldavia i Vlaška do rieke austrijske granice; 4. četvrto carstvo Srbija, Bosna, Hercegovina i Crnogorina a peto carstvo Kandia, Cipar i Samea sa okolnim ostrovima. Carigrad, dragocjena smajla iz stare bizantinske carske krune, da bude slobodna varoš, a Dardaneli i druge baterije da se moraju ravniti sa zemljom i prebisek da je svakome slobodan. Ta špekulacija uvukla se je ovdje već mnogima pod haljinu.

Danija.

Po viestima iz Kodanja od 29. srpnja kralj nije još ni ničemu popustilo. Za posljednje 24 ure oboljelo je 346 osoba, a umiralo su 184. — Za vrijeme od četiri nedjelje izgubio je glavni danski grad 2% svoga žiteljstva. Pomanjkanje liečnika jako se osietja; no tim se više čini za podporu siromakah, kojih 2000 dobivaju svaki dan jesti.

Najnovia pošta.

Njez. velič. kraljica pruska Elisabetha pripiela je 2. kolovoza popodne u 6½ sati u Beč.

— Pariški „Moniteur“ od 3. kolovoza (polag

berzovajne depše bečke „Presse“) donosi izvadak „Morning-Posta“, po kom je car ruski gospodarima kneževinah podunavskih zabranio dalje, plaćanje baraka sultanu. (Ovu viest priobćuju i carigradska pisma od 21. srpnja, i isti „Journal de Constantinople“).

— Barjak proroka i sveta košulja nebišlu u Carigradu do 25. srp. još izstavljena.

— Berzovajna viest iz Londona od 2. kolovoza donosi, da je lord Clarendon u gornjoj sabornici izjavio, da su englezki konzuli uslied posiednutja kneževinah i prekinutog obćenja između gospodarah i porte uputjeni o tome izjasnenja izkati. U doljoj sabornici izjavi lord Russel, da je u Beču jednoglasno učinjen predlog nagodbeni i u Petrograd poslan.

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze od 3. kolovoza 1853.

Tečaj berzovajni	Tečaj mienah	Tečaj rok
Amsterdam za u sr. 100 holan. f. (91%)	100 f. current 109	2 mies.
Berlin za 100 prga. talirah	Vatislava za 100 pr. tal.	2 mies.
Frankfurt na Mainu za 120 108%	Genovaza za 300 piemont. lirah	2 mies.
Hamburg za 100 mar. ban. 80%	Lipsko za 100 forintih	2 mies.
Livorno za 300 tosc. lirah	London za 100 funt sterl.	2 mies.
Lyon za 300 fr.	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
Marsella za 100 frank.	Pariz za 300 frank.	2 mies.
Prag za 100 for.	Torin za 100 for.	1 mies.
Moskva za 1000 rubl.	Moskva za 1000 rubl.	1 mies.
Bukurest za 100 for. parah	Carigrad za 100 for. parah	31 dan
Smyrna za 100 for. parah		31 dan
Tečaj novca		
Caraki dukati		
Zajam od 1851		
Stego A		
B		
Lombardski		
Sievrno željez. po 1000 fr.	2315	
Bečke-glog. želj. 500	875	
Sopr.-W.-Nep. 200		
Budiej.-Gm. Linz 250		
Posun.-torn. 1. i 2. 200		
danja s pšenstvom, 200		

SLUŽBENI LIST.

Na br. 2197. (236—Izv.) (3—1)

Oglas jevtinbe.

Buduć da je po drugi put raspisana putem službenih Narodnih Novinah pod brojevima 147., 149. i 151. od godine 1853 oglasena jevtinba u obziru sagradat se imajućih u smislu dozvoljenja vis. c. k. b. vlade od 4. srpnja 1852 br. 6396 i odnošno županijskog naloga od 26. srpnja 1852 br. 3235 na drumovima obćinah Zlatar i Budinščina područja c. k. podžupanije krapinske ovde naznačenih mostovah opet bez uspieha ostala, to se u smislu višje naredbe nova jevtinba ovime raspisuje, koja će se dne 22. kolovoza t. g. u c. k. podžupanijskom uredu u Krapini obdržavati.

Troškovi gradjenja proračunani su na 1884 fr. 42¾ kr. sr. i to:

1. U obćini Zlatar kod Lovrećanah most br. 1. na 213 fr. 34¾ kr. sr.
2. U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 2. na 172 fr. 22 kr. sr.
3. U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 3. na 227 fr. 35 kr. sr.
4. U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 4. na 229 fr. sr.
5. U obćini Budinščina kod Turajšća i Batine mostovi br. 5. 6. 7. na 601 fr. 26¾ kr. sr.
6. Kod Konščina most br. 8. na 240 4 kr. sr.
7. Kod Budinščine most br. 9. na 200 fr. 35¾ kr. sr.

Glavni uvjeti jevtinbe jesu:

1. Poduzetnik mora odmah 10% jamčevinu od ugovora svote položiti.
  2. Mora se obvezati, da će odmah po učinjenom i odobrenom ugovoru dielo preduzeti.
- Gradjenje oto na se primiti želeći pozivlju se, da na rečeni rok i mjesto ili osobno dodju, ili pak po rečenomu podžupanijskom uredu zakonito bilje-govane pismene ponude podnesu.
- Troškovi i osnove gradit se imajućih mostovah mogu se svaki dan u uredu rečene podžupanije uvidjeti.

U Krapini 30. srpnja 1853.

C. k. podžupan
Ant. Melinčević.

Br. 951. (235—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski sud veliko-gorički do obćeg znanja stavlja, da će na korist Jele udove Bešan pod sudačkim plienom za 200 fr. sa pripadci držane pokretnosti, sastojće u životinji i pokućtvu, Stjepana, Mate i Josipa Jurenića na Kobiliću dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g. ako od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu prodavane biti.

U Velikoj Gorici dne 28. srpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

Br. 952. (235—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski sud veliko-gorički do obćeg znanja stavlja, da će na korist Jele udove Bešan pod sudačkim plienom zarad 201 fr. 30 kr. srebra sa pripadci držane pokretnosti sastojće u životinji i pokućtvu Stjepana, Mate i Josipa Jurenića na Kobiliću dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g. ako od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu prodavane biti.

U Velikoj Gorici 28. srpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

(76—DS.)

(3—3)

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebitih za iztraženike c. k. zemaljskog suda Zagrebačkog naročito za napunjenje, dotično nadopunjivanje slamnjačah, 40 centih slame držat će se u petak 12. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u kući gosp. Bolte Jellačića u gornjoj varoši grada ovog Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj jevtinba, na koju dotični nabavitelji ovime se pozivaju.

Jevtinba.

Glede nabavljenja potrebitih za c. kr. zemaljski sud zagrebački, kao i sve ostale prilichnosti iztražničkih apsah za vrijeme od 1. studenoga t. g. 1853 do zadnjega listopada 1854 za žganje 100 hvatih hrastovih drvah držat će se dne 13. kolovoza 1853 u 9 sati pri podne javna jevtinba u kući gosp. Bolte Jellačića u gornjoj varoši grada Zagreba u gospodskoj ulici ležećoj, na koju jevtinbu dotični nabavitelji ovim se pozivlju.

Br. 3784. (234—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Visoka c. kr. banska vlada odlukom od 12. srpnja t. g. br. 9664 blagoizvolila je odlučiti, da se za gradjenje oružničke kasarne u Jarčaku medju Severinom i Verbovskom na louizianskoj cesti po tretji put jevtinba razpiše, budući da držane dvie pod 3. srpnja 1852 i 9. lipnja 1853 bez dovoljnog uspieha biahu.

U tu svrhu dakle pozivaju se svi oni, koji bi ovo dielo ili poprieko ili od časti na sebe primiti hotieli, pozivlju se s ovim za 9. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u nižepodpisati ured, gdje će se javna jevtinba obdržavati i gdje pobilžnji uvjeti svaki put na zahtjevanje uviditi se mogu.

Natiecatelji imat će prije nego se jevtinba započne 10 postotnu jamčevinu, koja će im se u onom slučaju, ako dielo nepreuzmu po dovršitoj jevtinbi povratiti, položiti.

Jamčevina ova sastoji:

1. Za zidarsko dielo sa gradivom	203 fr. 42 kr.
2. " kamenarsko dielo	1 " 21 "
3. " tesarsko	77 " 30 "
4. " pokrivanje s criepom	2 " 36 "
5. " stolarsko dielo	29 " 15 "
6. " kovačko	6 " 13 "
7. " steklarsko	4 " — "
8. " lončarsko	4 " 2 "
9. " bravarsko	19 " 15 "
Ukupno	347 " 54 "

Od c. kr. podžupanijskog ureda u Karlovcu dne 29. srpnja 1853.

C. k. podžupan na dopustu.
C. k. kot. perovodja,
U. Živković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove tiskane
svaki dan izlaze
od 10 do 12 sati
u četvrtak — listu.
Polugodišnja pred-
plaća se za 10 for.
u naplatu, a za 1 for.
— Za vanjske, kojim se šalje
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene, gdje
predplaćena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za pčvuput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile, posebne
plakate, plakate do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
lovinke linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Privremeni služinski red
za ledanje
u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji.

§. 1. Pogodba za službu dobiva svoju kre-
post kaparom, danom po gospodaru i primlje-
nom po služinčetu.

Ista ne smije nadilaziti dvadesetog diela
godišnje plaće ugovorene u novcu i može se
uračunati u istu.

§. 2. Uvjeti pogodbe za službu zavise od
toga, kako se obadje strane slože u tom.

Uvjeti koji se neslažu s dobrim kućevnim
redom, ili koji su proti stanovitim prepoviednim
propisima, ništetni su i imaju se kazniti i na
gospodaru i na služinčetu.

§. 3. Gdje se u ovom služinskom redu na-
pominje gospodar, valjaju dotična ustanovljenja
i od njegova zastupnika, ako pojedina izmedju
istih nisu takova, koja se izklonno protežu samo
na gospodarovu osobu.

§. 4. Ako je služinče primilo kaparu od
više gospodarah, dužno je stupiti u službu kod
onoga gospodara, od kojega je najprije primilo
kaparu.

Ostalim gospodarima, ako nisu ništa znali
za prijašnje okaparenje, ima služinče povratiti
dobljenu kaparu i naknaditi štetu, koju mogu do-
kazati.

Izvan toga ima se služinče primierno kaz-
niti, no ako tom prigodom učini štogod, što je
po kaznenim zakonima zabranjeno pod kazan,
ima se s njim postupati polag istih.

Gospodar koji je znao za prijašnje okapa-
renje, pada takodjer pod primiernu kazan i gubi
pravo na danu kaparu. Ništa nemanje ima ju
služinče povratiti, a ista se predati občinskoj
pieneznici (§. 43.)

§. 5. Tko zavede služinče da nestupi u
službu, za koju se je okapari, ili da odkaže
ili ostavi službu, u koju je već stupilo, pod-
vržen je primiernoj kazni i jamči za štetu,
koja odtuda nastane gospodaru.

§. 6. Kada se načini pogodba za službu,
ima gospodar u ustanovljeno vrijeme služinče
primiti, a isto stupiti u službu.

§. 7. Ako se gospodar krati primiti slu-
žinče, gubi kaparu i mora služinčetu plaću i
hranu, ako je pogodba imala trajati godinu da-
nah, naknaditi za četvrt godine, inače pako za
mjesec danah.

No gospodar može odstupiti od pogodbe s
istih uzrokih, s kojih bi imao bio pravo odpu-
stiti služinče prije nego prodje vrijeme od služ-
be. U tom slučaju ima mu se povratiti kapara.
Ako gospodar nemeže primiti služinčeta zbog
kakova slučaja, koi se je zbio u obziru njego-
ve osobe ili njegovih gospodarstvenih okolno-
stih, ima to dati istomu odmah na znanje, i ne
samo ostaviti mu kaparu, već ako bi pogodba
imala bila trajati godinu danah, i dati mu još
plaću od jednoga mjeseca, inače pako od če-
tvernaest danah.

§. 8. Ako se služinče krati stupiti u služ-
bu, ima se polag kakvoće okolnostih kazniti, i
ako zahtjeva gospodar, istim prisilnim sredstvi-
ma primorati, da stupi u službu. No gospodar
može i u tom slučaju odstupiti od pogodbe i
zahtijevati, da mu se uz povratu kapare naknadi
štetu, koja mu je učinjena time.

Ako nije služinčetu zbog dulje trajućih pre-
prekaha, nastalih bez njegove krivnje, mogće
stupiti u službu, mora se gospodar zadovoljiti
povratom kapare. Ako je pako prepreka samo
mimogredna, dužno je služinče, kad se ukloni

ista, stupiti u službu svoga gospodara, ako on
to zahtjeva.

§. 9. Trajanje vremena službe ustanovljuje
se u obziru one služinčadi, koja je najmljens
za radnje poljanskoga gospodarstva, na godinu da-
nah, a u obziru ostale služinčadi na tri mjes-
ca. Od ovoga ustanovljenja može se istina od-
stupiti osobitim dogovorom, no takav dogovor
mora se učiniti u pismenoj pogodbi ili pred na-
čelnikom občine, inače nema se na to uzimati
obzir.

§. 10. Služinče dužno je gospodaru biti
poslušno, marljivo i verno, poštovati ga i vla-
dat se prema njemu pažljivo i iskreno.

Mora sa svojbinom gospodarovom obhoditi
pristojno, slagati se s drugom služinčadi i klan-
jati se svakoj svadji, klevetanju i ogovaranju
gospodara i njegove obitelji.

Ima se potvrđati kućevnom redu, kao što
ga ustanovi gospodar. Zapoviedi, opomene i
ukore gospodarove mora primiti smireno i
čedno.

§. 11. Služinče je dužno polag naredjenja
gospodarova točno i nestradijivo opravljati sve
ustuge, za koje se je dalo najmiti, i one, koje
se mogu pravično i razborito razumjeti pod iste.
Kod razprah medju služinčadi, tke izmedju njih
ima opravljati ovaj ili onaj posao, odlučuje jedino
volja gospodarova. Isto ono služinče, koje je
najmljeno samo za stanovite poslove, mora ako
uzhtie gospodar, preuzeti i druge poslove, kada
služinčad, odlučena zato, bude po bolestima ili ina-
ke preprečena k tomu, ili ako to silno zahtje-
vaju druge okolnosti, kao što su n. pr. neodgov-
ne poljske radnje.

Služinče ne smije se podnipošto uklan-
jati na praznicima dotergnutim. Po nedostajama
i zapoviedanim praznicima moraju se opravljati
obični kućevni kao i takovi poslovi koji se ne-
moga odgoditi bez pogibelji. No time se ipak
ne smije učiniti uštrb pohodu službe božje.

§. 12. Služinčetu nije bez dopuštenja go-
spodarova dozvoljeno po drugoj osobi dati
opravljati poslove naložene mu. Nesmije bez
dopuštenja gospodarova u vlastitom poslu oda-
ljiti se od kuće i izostati preko dopuštena vre-
mena. Proti sebrani gospodarovoj ne smije slu-
žinče primiti pohodah u obće ili od stanoviti
osobah, i najstrožije zabranjeno mu je pod kazan
bez dopuštenja gospodarova dati kome pre-
moćiti.

§. 13. Služinče ima se kloniti svakoga troš-
ka neprimierena njegovu stališu na haljine,
zabave i ine stvari, i gospodar je vlastan za-
braniiti takav trošak.

§. 14. Služinče ima kod svake prigode
brinuti se za korist svoga gospodara i koliko
stoji u njegovim silama, uklan-
jati od njega gu-
bitak i štetu.

Napose ima pažljivo postupati s vatrom i
svietilom, kloniti se pušenja u stakljima, šta-
lama i na tavanu (nahizju), ili na drugim mie-
stima nesigurnim od vatre, i ne smije tamo ići
odkritim svietilom.

Ako opazi da tko od ostale služinčadi vara,
da nije vieran ili da krađe, ima to prijaviti go-
spodaru. Za štetu koju učini, jamči polag usta-
novah obćega građanskoga zakonika. Ako učini
kakova prevaru, štogod pronevieri ili ukrade,
ima se s njim postupati polag kaznenoga za-
konika.

§. 15. Bez znanja i dopuštenja gospoda-
rova nesmije služinče izvan kuće, gdje služi,
čuvati svoje odieće (opravah), pertenine (rub-
ja) i druge imastine. Mora trpeti da mu
gospodar a nasečnosti njegovoj i svjedoka to-

jeg pregleda škrinja, sanduk (kovčeg) i ino
shrane.

§. 16. Služinče je dužno, kad izstupi iz
službe, sve stvari, što su mu bile predane,
da ima pazku ili brigu udati njima, ili da ih čuva,
ili koje su mu inače bile povjerene, predno po-
vratiti gospodaru, i na njegove zahtjevanje po-
kazati mu sve što sobom uzima kao svoje.

§. 17. Kada služinče stupi u službu, po-
staje članom kućanstva i time se stavlja pod
osobiti nadgled njegova gospodara. Gospodar
ima nastojati da se služinčad vlada pošteno i
pristojno tako u kući, kako izvan kuće, i on je
na tu svrhu kao i sa uzdržanje kućevnoga
mira i reda, i zato da uzmagne steći onu po-
služnost, koja mu ide, vlastan ako ostanu bez
uspjeha ozbiljne opomene, ukori ili ina blažija
uputna sredstva, upotrebiti i strožija sredstva
kućevnoga zapla umierenim i zdravju služinčeta
neskodičivim načinom.

Ove prave kućevnoga zapla nesmije se
ipak u nikakvom slučaju protegnuti do zlostav-
ljanja, čim bi se služinčetu mogla učiniti tieles-
na šteta, inače ima se postupati po kaznenom
zakoniku. Gospodar je napose dužan tierati slu-
žinčad na to, da polazi službu božju svake ne-
dielje i svakog praznika.

§. 18. Gospodar nesmije služinčetu nala-
gati da radi više i teže, nego što može raditi
polag svojih silah.

§. 19. Gospodar ima ugovorenu plaću da-
vati u ustanovljeno vrijeme.

Ako se nisu naročito dogovorile stranke,
kakva i kotika ima biti plaća, ima se dati plaća
obična u mjestu za služinče istoga razreda.

Darovi i pokloni na vino, koje je gospo-
dar osobitim povedom iz dobre volje kadikad
dao kojem služinčetu, ne obvezuju ga da ih
mora davati i nadalje.

Ako nije ugovoreno vrijeme plaćanja, pla-
ća iztice polag reda običnog u mjestu, a gdje
nema nikakva običaja u tom obziru, ako služba
traje cijelu godinu, svaki četvrti godine, inače
pako svaki mjesec, i ima se tako davati.

(Konac će slijediti.)

11.554. 1853.

Na temelju previšnjeg rješenja njeg. c. k.
apost. veličanstva od 20. slečnja o. g. i usljed
odpisa vis. c. k. minist. bogoštovlja i naukah od
24. sèrpnja o. g. br. 13417/611 ima se na
c. kr. Terezianskoj akademiji u Beču popuniti
pet pitomskih miestah zaklade Battaszékové. Do-
tične molbenice za podieljenje ovih pitomskih
miejstah moraju biti providjene s dokazom plem-
stva, s kèrstinim listom, sa svjedodžbom zdravlja
i cijepanja kozicah, sa svimi školskimi svjedod-
žbami, i osim toga moraju sadržavati očito-
vanje, da naticatelji godišnje nuztroškove od 190
do 200 for. sr. iz vlastitog imetka namkrivati
mogu i hoćeju. — Kao moralna doba za prosti-
telje propisana je: dovršena osma i neprek-
raćena četvernaesta godina života.

Molbenice naticateljah imaju se upraviti na
vis. c. k. minist. unut. poslova, i najdulje
do 25. kolovoza o. g. neposredno c. k. ban-
skoj vladi podnieti.

U Zagrebu 31. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

9534. 1853.

Izmedj pod 24. svib. o. g. br. 7173 progla-
senih prinesakah kod c. k. zemskog suda u Rieui
sabranih u ime gradjenja obćeve u uspomenu
sretnoga izbavljenja njeg. c. k. apost. veličan-
stva, pogriješno stavljeno je bilo ime Čepučić

sa prineskom od 2 fr. na mjesto prisjednika c. k. zemskog suda riečkog Šepića, koji je u prije spomenutu svrhu doprineo ona 2 fr. sr.; što se ovim ispravlja.

U Zagrebu 26. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 2249—1854.

Javna zahvalnost.

Poglaviti gospodin c. k. podžupan virovitički skupio je u občini virovitičkoj i slatinskoj za pogorele žitelje piškoravačke područja podžupanje djakovačke 10 fr. 52 kr. srebra; koji se čovjekoljubivi čin sa zahvalnošću do obćeg znanja stavlja.

U Djakovu dne 30. srpnja 1852.

C. k. podžupan djakovački
Franjo Kraicsovič.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

— „Osserv. Dalm.“ javlja, da je bolest groždja u mnogim stranama Dalmacije uslijed padših kišah popustila.

— Iz Bosne javlja se, da je 1. srpnja prvi put kod prebivališta c. kr. austrijskoga konzulskog nastojnika u Lievnu Špire Rajkovića, podignut cesarski barjak, koji je tvrđjava s 21 topom pozdravila uz radost i klikovanje austrijskih podložnika u Lievnu stanujućih, kao i mnogoga krštenoga naroda iz miestah.

Mato zatim mudir u svetčanoj odieći došao je pohoditi konzulskog nastojnika i čestitati mu. Isti oni dan po podne došao je u Lievno iz Mostara i komisar portin Čamil-paša.

U Zadru 23. srpnja. Veličanstveni hram spljetski, koji je po mišljenju nekih Joviši, a po dokazivanju kasnijih pisateljah posvetjen bio Diani naslonjajući razloge svoje na taj dokaz, što medju ukrasima ima mnogo uriezanah lovačkih slikah, hram ovi, koji je poslije obratjen bio u stolnu crkvu, uzdržava se još medju veličanstvenim razvalinama Dioklecianove palače, kao jedan od najponositijih spomenikah one gorostasne gradjevine, i kao predmet, kom se dive i domorodci i inostranci. Šestnaest stoljetjah prevalio je preko glave veličanstveni ovi ostatak domorodne veličine, ali već gvozdena ruka vremena, koja se neumolivo pruža na diela smrtnih ljudi, dohvatila se i ovoga, i njegovo trošenje i kvari bivaju sve veći i pogibelniji.

Ali cesarska vlada, koja je prije nekoliko godina silne novce potrošila za popravljjanje krasne šibeničke stolne crkve, drugi veličanstveni spomenik arhitekture, daje nam novi i vrlo sjajni dokaz milosti i dobrotvornosti, određivši da se ponosita gradjevina spljetskoga hrama sačuva od uništjućeg zuba vremena, da viernici bez pogibeli unj pristupati mogu, da se povrati njegova stalnost, dostojanstvo i sjajnost katoličkoga vjerozakona.

Da bi pak naumljeno obćenito popravljjanje odgovaralo përvobitnom stroju hrama, odlučeno je, da se preduzme na temelju najizpravnijih osnovah ove gorostasne zgrade i pojedinih njezinih dielovah, jer da se gdje koji samo komadi poprave, što nebi odgovaralo izvërstnoj skupnosti, to bi mnogo oduzeli krasoti njegovoj.

Osnova tičuća se popravljjanja pouzdana je mieraću u penziji i arhitektu gospodinu Vici Andrića. Mučni ovaj posao dosta pouzdanim rukama povieriti se nije mogao, ta uzeli u obzir Andrićevu ljubav prama svemu onom, što se tiče otadžbinske slave, ili uzeli u pogled njegovih nauka i prostrano znanje njegovo u arhitektonskoj struci.

Na zadovoljstvo kazati možemo, da se izvërstni ovi arhitekt ozbiljno prihvatio posla, i poslije 20 mjesecih trudnoga poslovanja podnio je radnju svoju tičuću se osnove hrama skupa s predstavljjenjem svojim, kako da mu se povrati përvobitni vid njegov.

Prekrasna ova radnja sastoji se iz 20 tablicah, na përvima, od kojih to jest od I. do XIV. predstavlja se hram u sadašnjem svom stanju s opisom përvobitnoga vida njegova, a u zadnjim od XV. pa do XX. pokazuje se, kakova je radnja nuždna, da se na najbolji način dovrši naumljeno preduzetje.

Ovih danah s radostju štili smo u službe-

nom bečkom listu, da je u siediici c. k. središnjeg poviereničtva za iznaštje i čuvanje starinah i spomenikah u Austriji, koja je držana u Beču 12. srpnja t. g. pod predsjedničtvom poglavice odsieka barona Czoerniga, predsjednik predao poviereničtvu pismo preuzviš. ministra javnoga nauka, kneza Lava Thuna, u kom se priobćuju središnjem poviereničtvu izvërse osnove (to jest što je učinio gosp. Andrić) starog ovog hrama.

Poviereničtvo pozvano je, da podnese svoje mišljenje svërhu predstavljene radnje popravljjanja, koja će se preduzeti u umjetničkom onom spomeniku, toliko važnom i znamenitom u svakom obziru. Sriedištje poviereničtvo naimenovalo je izvërstne ljude, da dadu svoje mišljenje u obziru radnje popravljjanja, a ti su: upravitelj Ruben i profesor von der Nüll. U isto vrijeme zaključeno je, da se osnova prevažnoga ovoga spomenika, uz prokaz, koji će to bistro iztomačiti, izda u svijet u lietopisima, koje će poviereničtvo štampati. Da bi pak slike izvërstne bile, naredjeno je, da taj posao izvërši izkusni koji fotograf mletački.

Mi se tvrdo nadamo, da će vërli naš Andrić nastaviti i dalje posao svoj i dovršiti trudno preduzetje s onim nastojanjem, s kojim se i dosada toliko odlikovao, a višja vlast znati će poslužiti se otadžbinskom njegovom ljubavju i njegovim znanjem, te će tim zaslužiti poštovanje onih, koji se zagledaju u liepe umjetnosti i u velikoj važnosti dërže spomenike domorodne veličine.

(GL. D.)

Austrija.

Iz Beča. „Oest. Corr.“ piše: Viest u Londonu izlazećeg „Morning-Posta“, da su predlozi četirih velikih silah za izravnjanje rusko-turske razmirice u formi ultimatumah opremljeni u Petrograd, nije, kao što mi pouzdano čujemo, istinita, dočim dodati možemo, da su dotična nastojanja kabinetah s izgledom na povoljan uspjeh neprekidno u tečaju.

— Njez. velič. kraljica pruska nastupit će, u koliko se sad doznaje, u ponedjeljak 8. kolovoza svoje putovanje u Ischl, i to u društvu njez. c. k. vis. gospoje nadvojvodkinje Sofie.

— Prošle subote dao je g. englezki poslanik lord Westmoreland, veliki diplomatski obied.

— Ovamo stigao je k. dvorski belgijski kurir, i donio belgijskom ovdašnjem zastupniku, grofu O' Sullivanu imenovanje njegovo za izvanrednog k. poslanika, koji će, kao što je poznato, imati čast, da prati njez. k. visost Mariu Henrietu u Brisel.

— „Wiener Ztg.“ donosi izvod dëržavnih dohodakah i troškovah austrijske monarhie u upravnoj godini 1852. — Isti izvod sravnjuje se s dohodcima i troškovima godine 1851. — Godine dakle 1852 u svemu bijaše dohodak: 226,365,108 fr., a god 1851 god. 219,505,140 for., dakle je prošle godine bio dohodak veći za 6,859,968 for. od dohodka godine 1851. (Valja pamtit, da je u tim brojevima uvršten uredni i izvanredni dohodak.) — Ukupni trošak (uredni i izvanredni) godine 1852. bijaše: 279,812,439 fr. a 1851 godine: 281,728,770 for., dakle 1852 godine manji od onoga 1851 godine za 1,916,331 for. — Pokazao se uslijed toga 1852 manjak od 53,447,331 for., a 1851 godine 62,223,630; — u godini dakle prošloj bijaše deficit u sravnenju s deficitom od 1851 manji za 8,776,299 for.

— Svi pariški listovi izpoviedaju, da se istočna stvar uslijed protuslovnih viestih, koje svaki dan stižu, nemože više ni razumiti. — Tako jedan list javlja, da je 30. srpnja sedam bërzojavnih viestih u Pariz prispjelo, od kojih je svaka nešto drugo priobćila.

Bečka „Presse“ takodjer piše, da izviestja o stanju istočnoga pitanja biahu posljednjih osobito danah vërlo protuslovna i nerazumljiva. K tome je „Caradoc“ dosta doprineo. Sasvim tim sve ove protuslovne viesti dadu se lasno spojiti, i „Presse“ misli, da je dobro izviestena, ako stvar ovako sastavi:

Prije svega svratja pozor na to, da je car ruski izjavio, da je pripravan na temelju posredovateljnog predloga ugovarati, nu da ovakav

predlog mora porta najprije dobiti. Takav predlog učinio poslanici velikih četirih silah u Carigradu dne 17. srpnja i porta ga je primila.

Odobrenje ovoga predloga donio je „Caradoc“ 27. srpnja u Francezku i Englezku, pa je onda bërzojavom na sve strane to javljeno. — Nu kad je ovaj predlog, koji je imao preko Beča u Petrograd poći, u Beč prispio, izjavili su zastupnici velikih silah u Beču u konferenciji 29. srpnja skupljeni, da rečeni carigradski predlog nije shodan za poslanje u Petrograd. Ovo izjavljenje telegrafirano je odmah u Pariz i London, pa su uslijed toga već 29. srpnja popodne raznosili se u Parizu kojekakvi glasovi, a 1. kolovoza javio je već „Constitutionnel“ i „Patrie“, da je carigradski predlog odstranjen.

Medjutim je grof Buol izradio novu osnovu, na koju su posredujući kabineti pristali, i predlog je ovaj, kao što je novie javljeno, poslan u Carigrad, za da se onda, ako ga porta prime, uzmogne predložiti petrogradskom kabinetu.

Ovo je pravi savez događjajah posljednjih; a da je posredovateljni predlog najprije u Carigrad poslan, može se protumačiti iz volje cara Nikole, koji je izjavio, da će samo onda ugovarati, ako porta pristane na dotični predlog.

— Neki bečki list donio je viest, da je kinzki car umro.

— U Šoprunu je umro i 26. srp. pokopan fml. u penziji, baron Legedić.

Ilirija.

Iz Tërsta. (Obznanjenje c. kr. središnje pomorske vlade, tičuće se skorašnje zabrane od visoke porte otmanske u obziru prolazka tërgovačkih brodovah noćju kroz Bosfor.)

Po priobćenju c. k. poklisarstva u Cagradu pod 5. t. m. br. 1374, visoka porta otmanska uslijed najnovijih političkih događjajah našla je za dobro naredbu izdati, da, dok se kasnia naredba neizda, tërgovački brodovi pod svakim barjakom, dolazeći sa cërnog mora, nesmiedu noćju ući u Bosfor, izim samo brodovah kërcatih dërvima.

Ta odredba imala je stupiti u krepost s danom 9. srpnja, a već je naredjeno bilo, da se tërgovački brodovi, koji se noćju približuju ulazku u Bosfor, na to s përvice opomenu vatrom bengaličkom sa briegovah od Ramili i Anateli Kavak, a ako se nezaustave, da se na njih najprije izbaci po jedan top samim prahom nabijen, zatim po jedan top nabijen prahom i balotom.

Ovo se na javno znanje donosi radi znanja i upravljanja domaćih pomoracah, da se čuvaju zlih posliedicah, koje bi se mogle dogoditi zbog neizpunjenja gorirečene zabrane, i napominje se, da je gorihvaljeno c. k. poklisarstvo već kod visoke porte potrebite korake učinilo, da se po mogućnosti odgodi gorinaznačeni rok ili barem koja polakšica učini u slučajevima burnoga vremena, o čemu sliedit će osobiti glas.

Sërbia.

Iz Beograda pišu niekoj tërgovačkoj kući, da su svi glasovi, po kojima bi knjaz sërbski imao odstupiti od vladanja na korist svoga sina, lažljivi; barem se u Beogradu ništa nezna o takovoj namieri. — Dne 15. srpnja prispjeli su na sërbsku granicu përve ruske kolone, koje su opredieljene, da tako zvanu malu Vlašku posiednu; no malo je vojske tudie zaostalo, jer je većina krenula prema Dunavu. Iz Sërbie je u Vlašku, odvezeno znamenito mnoštvo hrane za rusku vojsku, nu samo preko privatnih nabaviteljah. Čini se, da su ugovori o tome već prije dužeg vremena zaključeni itd.

Turska.

— „Indep. belge“ piše iz Carigrada, da Rusia od Perzie za nieki dug od 18 millionah rubaljah zahtieva odstupljenje pokrajine Tauris, koja je najvažnia od svih perzijskih pokrajinah. Budući ova pokrajina više vriedi od 80 mill. rubaljah, to je Rusia izjavila se pripravnom višak gotovim zvonećim novcem izplatiti. Premda Turska nastoji o protivnom, to je opet svo prilika, da će se ova pogodba zbilja učiniti i izvëršiti.

Is Pere piše „Köln. Ztg.“, da sultan na sružene flote, na kojima se nalazi 14,000 momakah, troši na dan 80,000 piastrah, a uzdržavanje od 10,000 momakah turske vojske stoji na mjesec najmanje milion piastrah — (16 piastrah čini 1 talir dakle za 250,000 momakah, koji sada u ratnoj službi stoje, troši se 25 milionah, pa u taj račun neidu konji i t. d.). Ako bi se mir još jedno dva mjeseca uzdržao, to bi ratna spremanja portu stajala bez pretjerivanja do 400 mil. piastrah.

Kao što isti list piše, turska flota broji 41 ladju sa 1464 topa, flota francuska 17 ladjah sa 1088 topovah a englezka 23 ladje sa 1420 topovah. Ruska flota na crnomoru broji 17 ladjah a 1447 topovah.

Francuska.

Iz Pariza piše poljski „Czas“ da posietiti flotu kod Spitheada, dobiva znamenito kroz onu viest, da Englezka i Francuska namieravaju Rusii podnieti ultimatum. Flota ova broji 27 ladjah, stranom fregat, stranom korvetah zajedno s 10,000 momakah i 1,424 topa. Mnogo Parizana namierava uputiti se k ovom pregledu flote. I ista vlada namierava nekoliko pomorskih oficirah tamo poslati. Premda se viša službena društva mirovno izražuju, to opet ima u Parizu vrlo malo ljudih, koji u mir vieruju. — Viesti iz Londona amo stigavše javljaju, da i tamo malo nade goje u uzdržanje mira, i da će se do skora kabinet promieniti, te na čelo njegovo doći lord Palmerston.

„Köln. Ztg.“ donosi odavdie sljedeću važnu, nu ne pouzdanu, viest: O putovanju francuskoga cara i carice, bilo u Pirenej bilo u siever, neima više ni govora. Nu od dva dana govori se o tom, da njihova veličanstva namieravaju u Englezku poći. Glasa se, da je kraljica Viktorija pozvala caricu Eugenu i cara L. Napoleona, da nekoliko danah na otoku Wight probave, čim joj zdravje njezino dozvoli, da jih primi. Kad bi se to zbilja potvrdilo i putovanje to dogodilo, to bi bio novi dokaz sërdačnoga sporazumljenja obih vladah. — Po drugom takodjer nepouzdanom glasu imao bi princ Napoleon u izvanrednom poslanstvu otići u Petrograd, da zastupa Francusku kod konačnog poravnanja tursko-ruske razmirice.

Amerika.

— Amerikanski listovi puni su opisah o svetčanom otvorenju staklene palače u Newyorku, koje se 15. sèrpnja slučilo. U sredini zdanja stoji slika Vašingtona a malo dalje Kolumba. Protestantiski biskup držao je kod otvorenja kratku molitvu, a potom je predsjednik društva staklene palače izrekao govor na presidenta Pierca, koji je u kratko nanj odgovorio. Za vrijeme obredah ovih trajao podpun poredak. — Pèrvi dan posietilo je palacu 7000 osobah.

Ciena žita u Zagrebu

od 6. kolovoza 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	
Pšenice banatske	4 18	4 24	
„ hervatske	3 36	4 6	
Napolice	3 30	—	—
Raži	3 30	—	—
Kukuruz starog	3 15	—	—
Ječma	3	—	—
Zobi	2 12	—	—

SLUŽBENI LIST.

Z. 7362 (54—Fin.)

(3—1)

Licitations-Kundmachung.

Mit Genehmigung der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavon. Finanz-Landes-Direction vom 30. Juni 1853. Z. 8246 wird bei dem k. k. Hauptzollamte zu Fiume am 22. August 1853 Vormittag eine Minuendo-Verhandlung wegen Herstellung der nothwendigen Reparaturen an dem ärarischen Gebäude dieses Hauptzollamtes abgehalten werden.

Baulustige, mit einem Vadium von 10% versehen, haben sich an den bestimmten Tage bei dem genannten Hauptzollamte einzufinden.

Zu diesen Bauherstellungen, welche noch im Laufe des diesjährigen Sommers vollendet werden müssen, sind auf die Grundlage des adjustirten Kostenüberschlages bewilligt worden.

An Maurer-Arbeit sammt Material	595 fl. 47 kr.
• Steinmetz	48 „ 46 „
• Zimmermann	54 „ 49 „
• Tischler	529 „ 51 „
• Schlosser	101 „ 40 „
• Anstreicher	77 „ 10 „
• Hafner	120 „ 20 „
• Spengler	138 „ 40 „
• Glaser	42 „ 18 „

Zusammen 1709 fl. 21 kr.

Die nähern Bestimmungen, als Plan, Vorausmass, der summarische Kostenausweis, das Verzeichniss der Einheitspreise, sind in den Baubedingnissen angegeben, welche bei dem genannten Hauptzollamte zur Einsicht täglich bereit liegen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 18. Juli 1853.

v. T o r z i.

Nr. 4065. (238—Lzv.)

(3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Mit hohem Erlasse der k. k. Obergespannschaft in Fiume ddo 30. Juli l. J. Z. 3124 wurde die Herstellung nachstehender Bauobjecte an der Brod-Cabranner-Strasse im Wege der Minuendo-Lizitation angeordnet. Diese sind:

1) Der Abbau der Strasse vor dem Weiler Mandel in Kostenüberschläge pr.	1437 fl. 24 3/4 kr.
2) Der Abbau der Strasse über den Weiler Mandel und dem Wildbache Mandelski Potok pr.	901 „ 56 1/4 „
3) Die Herstellung der hölzernen Brücke diesseits des Weilers Mandel über den mandelski Jarak pr.	304 „ 24 „
4) Eine hölzerne Brücke jenseits des Weilers Mandel über den mandelski Potok um	482 „ 57 „
5) Der Aufbau von 3 hölzernen Brücken mit gemauerten Bandpfeilen bei Zakaniža und Plešćopolje um	805 „ 30 „
6) Eine hölzerne Brücke beim Orte Plešć über den pleški potok	335 „ 42 3/4 „
7) Zwei hölzerne Brücken ausser Plešće über den pleški Jarak	468 „ 32 „
8) Sieben hölzerne Brücken in der Strecke Dolnji Žagar gegen Čubar am pèrvi, drugi, treći, četvrti, aesti, osmi i deveti jarak jede pr. 381 fl. 21 3/4 kr. zusammen	2669 „ 30 3/4 „
9) Drei hölzerne Brücken über den peti i sedmi Jarak, dann über den Podvice Bach jede pr. 811 fl. 9 1/4 kr. zusammen um	2433 „ 27 3/4 „
10) Eine hölzerne Brücke über den Potokarski Bach nächst Čubar mit Hängwerk um	1031 „ 18 3/4 „
11) Eine hölzerne Brücke über den Bach Arkurka um	272 „ 3 3/4 „
12) Die Grabenaussteckung am Plešćer Felde um	1188 „ 23 3/4 „
13) Aufdämmung bei den Brücken-Anlagen Kernica, Kosičar, und Pleško polje mit endlich	12 „ 39 „
14) Aufdämmung an der Brücke über den Pleški potok um	239 „ 31 3/4 „
Haupt-Summe	12,583 fl. 21 1/4 kr.

Wegen Hintangabe dieser Bauobjecte wird die Minuendo-Lizitation am Samstag den 20. August l. J. Vormittag 9 Uhr in hierortigen Amtskanzlei abgehalten, und es werden Unternehmungslustige mit dem Beisatze zur Erscheinung eingeladen, dass jeder Lizitant noch vor dem Beginn der Lizitation das 10% Vadium zu erlegen haben wird. Diese Bauobjecte werden einzeln, oder auch insgesamt dem Mindestbiethenden überlassen werden.

Die Lizitations-Bedingnisse, so wie die Pläne und das Ausmass können täglich in den Amtsstunden hier eingesehen werden.

k. k. Vizegespannschaft.

Delnice den 1. August 1853.

der k. k. prov. Vizegespann, Lichtenegger.

Nr. 9847. (53—Fin.)

(3—2)

Kundmachung

wegen Lieferung von 172 Klafter Brennholz.

Wegen Lieferung des Brennholz-Bedarfes für die k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direktion wird mit Beziehung auf die am 17. Juni l. J. verlautharten Bedingungen eine neuerliche Offerten-Verhandlung eröffnet und Folgendes bekannt gegeben

1. Der Bedarf für den Winter 1853/4 besteht für die k. k. Finanz-Landes-Direktion in Einhundertvierzig Waldklaftern für die k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in zwei und dreissig Waldklaftern zusammen in Einhundert zwei und siebenzig Waldklaftern 36 zölligen buchenen Brennholzes.

2. Die ganze Menge des Brennholzes ist für die k. k. Finanz-Landes-Direktion in ihr Amtsgebäude in der Nonnengasse hier, Haus Nr. 61, jene

für die k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in deren Amtsgebäude in der Fleischergasse hier Haus Nr. 743 in jenen Fristen und in jenen Quantitäten zu liefern, welche dem Ersteher bestimmt werden; jedenfalls muss bis 15. October l. J. die Hälfte und bis Ende Dezember l. J. die andere Hälfte der ganzen Lieferung in die besagten Amtsgebäude abgestellt, und an den hiezu bestimmten Orten aufgeschichtet werden.

3. Die Offerte sind längstens bis 29. August l. J. Mittags 12 Uhr bei dem Einreichungsprotokolle dieser k. k. Finanz-Landes-Direction versiegelt und von Aussen gehörig bezeichnet, zu überreichen.

Wegen der Ausfertigung der Offerte der zu erlegenden Caution, dann wegen der Lieferungsbedingungen wird sich auf die hierämliche in den Nummern 141, 142 und 143 der Agramer Zeitung dann 141, 144 und 145 der Narodne Novine enthaltenen Kundmachungen vom 17. Juni l. J. bezogen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 1. August 1853.

11148.

Oglas

natiečajnog raspisa za službovna miesta kod svih-kolikih kotarskih uredah u Austrii niže Aniza.

Usljed naloga dospievajega visokim razpisom od 12. sèrpnja 1853 br. 4893 od c. k. ministarstva unutarnjih poslova porazumno sa c. k. ministarstvom pravosudja razpisuje se time natiečaj za službovna miesta kod svih-kolikih kotarskih uredah u Austrii pod Anizem, kao što su naznačena u sljedećem pregledu:

Pregled

svih službovnih miestah kod c. k. kotarskih uredah u Austrii niže Aniza, za koja se razpisuje natiečaj.

Službovni razred.	Nadnevnički razred.	Plata.	Uzgradni užiteci.
U struci perovodnoj:			
Kotarski načelnik	VIII.	1200 1100 1000	Bezplatan konak ili konakovina
Kotarski pristavi	IX.	800 700	—
Pisnici	XI.	500 400	—
Kod rukovanja:			
Pisari kotarskih uredah	XII.	400 350	—
Miesta poslužiteljaka:			
Poslužitelj	—	250 200	Odieća naredovna
Pomoćnik	—	216	—

Natiecatelji za koje službovno miesto navedenih razredah upravit će svoje molbenice, obložene kako valja, na c. k. ustrojno zemaljsko povjerenstvo za Austrii niže Aniza i predat ih najduže do 20. kolovoza t. g.

Oblozi otihi molbenicah treba da dokažu:

1. Redno miesto i pokrajina, višek života i vjerozakon.

2. Nauke izučene i ine sposobnosti s obzirom na §. 13. najvišjih ustanovljenjah za uredjenje i djelovanje uredah kotarskih od 14. rujna 1852.

Kod podieljivanja pisarničkih miestah gledat će se na shodno predbiežno izobraženje, na dobro izpravno pismo i izkustvo u rukovanju uredskome.

Kod popunjivanja miestah poslužiteljskih uzet će osobito obzir na vojne nemoćne i polunemoćne, stojeće u javnoj škèrbi, ako su inače još dosta čili na tielu za ovaku službu, kao takodjer na to, da li znadu čitati i pisati.

Natiecatelji za miesta pisarnička i poslužiteljska valja kažu, je li molbenica pisana vlastoručno, ili valja dodati ogled pisma svoje ruke.

3. Znanje jezika.

4. Službovanje javno, ako su ga obnašali, ili zanimanje posebno.

Pèrvo mora biti dokazano redom vremenoslovnim uz priloženje temeljnih odlukah sa naznačenjem službovnog miesta i razreda, zatim užitakah s time skopčanih, i dana i godine, kad su polèžili službovnu prisegu.

5. Ine zasluge, ako su kakove mozebiti stekli.

6. Molitelji, što nisu u javnoj službi, imadu prinieti dostovierne svjedocbe o vladanju neporočnom u smislu čudorednom i političkom.

Izim toga ima molitelj jošte navesti:

7. da li je neoženjen, oženjen ili udovac i broj svoje diece.

8. Rodbinu i tastbinu, ako je u istoj s kojim ovdie namieštenim činovnikom.

9. Da li i gdje u Austrii niže Aniza posieduje nepokretnu imovinu.

Natiecatelji stojeći u javnoj službi imadu svoje molbenice preko ovoga uredskoga načelnika, — a oni, što nisu u javnoj službi, po predpostavljenoj političkoj kotarskoj oblasti predati zemaljskom ustrojnom povjerenstvu.

Uredski načelnici i vlasti kotarske neka se izjave savjestao o usposobljenju, čudorednom i političkom vladanju natiecatelja.

Ako natjecatelj traži više službenih mjesta raznih razreda, onda će predati za svako mjesto posebnu molbenicu; a oblozi dodat će se samo jednoj, pozivajući se na istu u inim molbenicama.

Ako bi se u molbenicama na ovo ustrojstvo zem. povjerenstvo tražilo također koje mjesto u drugim krupovinama, obzir će se uzeti samo glede ove krupovine.

Molitelji, koji su već predali molbenice za službu, bez da su riješene bile, imaju u slučaju, ako uztraju pri svojoj molbi, ponoviti svoju molbenicu na ovdje rečeni način pozivajući se na molbenicu već predanu.

Od c. k. ustrojaog zem. povjerenstva za Austriju niže Anija.

U Beču dne 16. srpnja 1853.

Br. 184. (234—Lzv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Visoka c. k. banska vlada odlukom od 12. srpnja t. g. br. 9664 banizvolila je odlučiti, da se za gradjenje oružaničke kapele u Garbarku medju Severinom i Verbovskom na louizianskoj cesti po trećji put jevtinba razpiše, budući da držanje dvie pod 3. srpnja 1852 i 9. lipnja 1853 bez dovoljnog uspjeha biahu.

U tu svrhu dakle pozivaju se svi oni, koji bi ova djelo u potpunosti ili od časti na sebe primiti htjeli, pozivlju se s ovim za 9. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u nižepodpisani ured, gdje će se javna jevtinba obdržavati i gdje pobjinji uvjeti avaki put na zahtjevanje uviditi se mogu.

Natjecatelji imat će prije nego se jevtinba započne 10 postotnu jamčevinu, koja će im se u onom slučaju, ako djelo nepreuzmu po doverenoj jevtinbi povratiti, položiti.

Jamčevina ova sastoji:

1. Za sidarsko djelo sa građivom	203 fr. 42 kr.
2. Za kamensarsko djelo	1 " 21 "
3. " tesarsko	77 " 30 "
4. " pokrivanje s criepom	2 " 36 "
5. " stolarsko djelo	22 " 15 "
6. " kovačko	6 " 13 "
7. " staklarsko	4 " — "
8. " lončarsko	4 " 2 "
9. " bravarsko	19 " 15 "
Ukupno	347 " 54 "

Od c. k. podžupanijskog ureda u Karlovcu dne 29. srpnja 1853.

C. k. podžupan na dopustu.
C. k. kot. perovodja,
U. Šivković.

Br. 937. (235—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud veliko-gorički do obćeg znanja stavlja, da će na korist Jele udove Besu pod sudačkim plienom za 200 fr. sa pripadci državne pokretljivosti sastojće a životinj i pokretstvo, Stjepana, Mate i Josipa Jurenica na Kobilicu dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g. 480 od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu predavati biti.

U Velkoj Gorici dne 28. srpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

Na br. 2197. (236—Lzv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Budući da je po drugi put razpisana putem službenih Narodnih Novina pod brojevima 147., 149. i 151. od godine 1853 oglasena jevtinba u obćnu sagraditi se imajućih u smislu dozvoljenja vis. c. k. b. vlade od 4. srpnja 1852 br. 6396 i odoasno županijskog naloga od 26. srpnja 1852 br. 3235 na drumovima obćimih Zlatar i Budinščina područja c. k. podžupanije krapinske ovdje naznačenih mostovah opet bez uspjeha ostala, to se u smislu više naredbe nova jevtinba ovime razpisuje, koja će se dne 22. kolovoza t. g. u c. k. podžupanijskom ured u Krapini obdržavati.

Troškovi gradjenja proračunani su na 1884 fr. 42 kr. sr. i to:

U obćini Zlatar kod Lovrećanih most br. 1. na 213 fr. 39 kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 2. na 172 fr. 22 kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 3. na 227 fr. 35 kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 4. na 229 fr. sr.

U obćini Budinščina kod Turnišća i Batine mostovi br. 5. 6. 7. na 601 fr. 26 kr. sr.

Kod Končinje most br. 8. na 240 4 kr. sr.

Kod Budinščine most br. 9. na 200 fr. 35 kr. sr.

Glavni uvjeti jevtinbe jesu:

1. Poduzetnik mora odmah 10% jamčevinu od ugovorene svote položiti.
2. Mora se obvezati, da će odmah po učinjenom i odobrenom ugovoru djelo preduzeti.

Gradjenje oto na to primati koliki pozivlju se, da na rečeni rok i mjesto ili osobno dodju, jer pako rečenomu podžupanijskom ureda zakomito bilje-govane pismene ponude podnesu.

Troškavnici i osnove graditi se imajućih mostovah mogu se svaki dan u ureda rečene podžupanijske uvidjeti.

U Krapini 30. srpnja 1853.

C. k. podžupan
Ant. Melinčević.

Br. 12. (237—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Od strane c. k. podžupanije delničke će se u smislu visoke naredbe c. k. banske vlade od 7. prosinca 1852 br. 14,082 jevtinba za iznajmljenje predregah na prelaznih postajah u komorskih Moravicah, Skradu i Lokvah u području iste podžupanije za vrijeme od 1. studenoga 1853 do uključivo 30. listopada 1854 obdržavati, na koju se svi poduzimatelji na dan 10. kolovoza t. g. u podžupanijski ured delnički pozivaju.

Uvjeti ove jevtinbe jesu sljedeći:

1. Svaki, koji jevtinbi pristupiti hoće, imao bude položiti vadium od 50 fr., koji će mu po zaključenom zapisniku izručiti biti, iznajmitelj pako imao bude u ime jamčevine položiti 10 postotni iznesak ugovorne svote, koja po dovršenom tečaju ugovora vratjena bude.
2. Iznajmitelj mora se obvezati, da će na predprežnoj postaji cijelo vrijeme najmanje 8 zdravih jakih konjah na raspolaganje službeno putujućih imati.
3. Nijedan od predprežnih konjah nesmije dulje od 24 sata od postaje udaljen biti.
4. Iznajmitelj mora se obvezati prevoz do 8 konjskih dvoprežnih priskerbiti, ako bi se veća količina trebovala; skerbit će za bju dotična obćina.
5. U slučaju, ako najmitelj proti kojoj od ovih uvjeta pogriješ, kaznit će se prvi put gubom od 50 fr., a u slučaju opetovanja, držat će se na njegov kvar nova jevtinba.
6. Najmitelji vlastni su od svakog putnika i transporta putnicu (Marschroul) i pristojbu prijevoznje tražiti.
7. Ova jevtinba uzdržaje se, da se za dva konja pristojba od četiri plati imat.
8. Pristojba za proste vojnike i vojne transporte od konja i dvie milje t. j. stacije 12 kr., od častnikah 15 kr. a od inih osobah 20 kr. sr.
9. Najmenna svota doznačit će se kod dotičnog c. k. poreznog ureda u polugodišnjih ratah.
10. Poduzimatelji imaju se unapred obvezati, da u slučaju, ako bi tečajem ugovorne godine kakova promjena glede predprege povodom višjih odlukah nastala, istima se dobrovoljno podvrgnu, ako li bi pako predprežnički zavod sasvim iz obćerbljenja zemaljske blagajne spao, prihat će im se samo do vremena ove promjene otpadajući najem.

C. k. podžupanija delnička dne 31. srpnja 1853.

Pr. c. k. podžupan
Lichtenegger, s. r.

Nr. 835./1853 (233—Lzv.)

(3—3)

Poziv.

U gradu Križevcu zaručilo se jest jedan zidan 72 stubki busar, kojeg razkapanje, i novo zidanje iznajmit će se putem jevtinbe dne 13. kolovoza t. g.

Poduzetnici ovog posla pozivlju se za gori naznačeni rok jevtinbe u ovo gradsko vijećnicu za 10. sat pri podne.

U Križevcu dne 29. srpnja 1853.

(106—DP.)

(6—4)

Oglas dražbe.

Povodom učinutih dne 2. ožujka 1853. sudačkih plienitbah u kući seljakah Ivana i Mate Cemerica u donjih Cebih pod br. 11 stanujućih, prodavati će se na korist Stjepana Babića također žitelja pri kazanog sela u sljedstvu njemu dosudjenih dužnihi svotah i troškovah, putem javne dražbe i to dne 11. kolovoza t. g. po drugi i zadnji put sva zdanja i zemljišta gore hvaljenih seljakah Ivana najme i Mate Cemerica, ležeća u selu donji Cebih, pod br. 11. predprežnih dne 9. srpnja 1853 na 745 for. sr. i sastojće iz sljedećih nepokretnostih najme: 1. kuće, 2. hleva za vole, 3. hleva za krave, 4. senika, 5. komore, 6. kotacah jednih, 7. kotacah drugih, 8. kućnog zemljišta s vrtom, 9. zemlje ospe Pirika, 10. svednice, 11. mali grojnik, 12. veliki grojnik, 13. stožić, 14. Zavrtnica, 15. Galgovica, 16. Celjukovica, 17. Pašinec.

Kupiti želeći pozivlju se na lice mjesta gori opredjeljenih danah. Uvjeti dražbeni mogu se toli u uredu dole naznačenog kot. suda, kao što i prigodom dražbah potanko saznati, napokon pozivlju se svykolici pod kakvimgod imenom nadoćeci se vierojnicu obć. Ivana i Mate Cemerica, da dotične svoje tražbe pred ovim sudom pismeno ili ustme-

ne prijavu do 11. kolovoza t. g. 1853. nego se bo na ovdje predložena zahtjevanja nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud okolice Zagreba.

Br. 952. (235—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud veliko-gorički do obćega znanja stavlja, da će na korist Jele udove Besu pod sudačkim plienom zarad 204 fr. 30 kr. srebra sa pripadci državne pokretljivosti sastojće u životinji i pokretstvu Stjepana, Mate i Josipa Jurenica u Kobilicu dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g., ako od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu predavati biti.

U Velkoj Gorici 28. srpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

OGLASNIK.

(126—DP.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Kuća na masu sfićajnu Franje Sterger apadajuća i u gradu Križevcu pod br. 323 ležeća sa pet sobah, spajom i kuhinjom i sa dva podruma zidana, kao takodjer sa dvie suše, jednom štalom i komorom, i baštom providjena dne 2. rujna 1853 kao na trećjem roku prodavana bude, kamo se kupiti želeći pozivlju.

Stjepan Matić,
masse obćerbitelj.

(127—DP.)

(3—3)

1000 for. srebra

mogu se uz pupilarnu sigurnost na nepokretnosti izdati. Svi oni, koji ili cijelu ovu svotu, ili pako jedan dio uzajmiti žele, imaju svoje molbenice dotičnim dokaznicami providjene na upravljajući odbor matice ilirske upraviti, i takove gosp. tajniku Viek. Mil. Golubu stanujućem u kući gosp. dra. Kriegera predati.

(74—DP.)

(—12)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 24 xr., echt seidene 30 xr., Seidengestrichte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simanitsch,

obere Hlica Nro. 750, zum weissen Haasen.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 5. kolovoza 1853.

Tečaj dër. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratk rok
Dërjav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	(91 1/2)	2 mjes.
" od g. 1850	84 1/2	Augsburg za 100 f. current	109	3 mjes.
" " " "	76 1/2	Berlin za 100 pruz. talirah		2 mjes.
izvašćenob. obvez.	6 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.		2 mjes.
dvor. komore od 1850	5 1/2	Frankfurt na Mainu za 120 100%		2 mjes.
prilnog sajma u 1850	4 1/2	Genuva za 100 piemont. lirah		2 mjes.
Križevci, vrtar. ob. od Tirola, Voralberga i Salzb.	3	Hamburg za 100 mark. bag. 84		2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog sajma 1850	5 1/2	Lipsko za 100 forinlih		2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1854 za 100 f.	100	Livorno za 100 lek. lirah	102	2 mjes.
Beč. grad. banc. sa 2 1/2 pct.	100	London za 100 funt sterl.	10 42	2 mjes.
" " " "	2 1/2	Lyons za 300 fr.		3 mjes.
obć. iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Firenci i Genui učenjenog sajma, galicke	3 1/2	Milan za 300 austr. lirah		2 mjes.
Obveznice u Frankfurtu i Holandiji činjenoga sajma	4 1/2	Marseille za 300 frank.	128 1/2	2 mjes.
stališah austr. ned i pod. kom. českih, moravskih, ikih, stajerskih, oružnih, kranjskih, goričkih, bečkoga obćerbljenja.	1 1/2	Paris za 300 frank.	128 1/2	2 mjes.
Obveznice zemljišnog odličja	5 1/2	Prag za 100 for.		1 mjes.
Naputnice roditijske blagajne	5 1/2	Torin za 100 for.		2 mjes.
Gedijski discont	5 1/2	Mletci za 100 austr. lirah		3 mjes.
Bank-akcie komad po 1400	1400	Bukurest za 100 for. parih		34 dan
Sieverne željez. po 1000 fr.	3314 1/2	Carigrad za 100 for. parih		34 dan
Bečko-glog. želj.	500	Smyrna za 100 for. parah		31 dan
Sopr.-W.-Neud. s.	200			
Budioj.-Gm. Lini s.	250			
Pozun.-törn. 1. izd.	200			
2. izd.	200			
danja apërvasivom.	200			

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Privremeni služinski red za ladanje u kraljevini Hrvatskoj i Slavonii. (Nadalje.)

§. 20. Hrana, gdje ide, mora biti zdrava
i dovoljna. Osobiti uvjeti o kakvoći i količoi
hrane zabranjeni su.

Odieća i perčenina, ako je ugovorena, mora
se davati takva, kakva se pristoji za služinčad.

Odieća i perčenina, koja služi samo za ured,
ili nije primierna služućem razredu, nesmije se
ugovoriti.

§. 21. Ako oboli služinče, ima gospodar
skrbiti da bude podvorenno i liječeno, a troškovi
izdani u to ime mogu se odbiti od plaće samo
onda, ako je služinče oboljelo po svojoj kriv-
nji. Ako bolest traje dulje od četiri nedjelje
danah, ima se sa služinčetom, kad prodje to
vrieme, ako se služinče odпусти iz službe (§.
28 pod 11) a nema imetka, postupati kao sa
svakim drugim siromakom, koi nije u službi, i
zato se ima to u pravo vrieme prijaviti načel-
niku občine.

§. 22. Ako se može pokazati, da je go-
spodar bio kriv, što je oboljelo služinče, ima
isti bez štete prava za naknadu inače idućih
služinčetu, izključno skrbiti, da bude isto po-
dvorenno i liječeno, a nesmije mu zato ništa od-
biti od plaće.

§. 23. Gospodar može dati bolesnika li-
čiti u svojoj vlastitoj kući, no može ga met-
nuti i u javnu koju bolnicu ili u drugo kakvo
mjesto, ako je to moguće bez bolesnikove
pogibelji.

§. 24. Pogodba za službu može se obo-
stranim porazumljenjem uništiti u svako doba.

§. 25. Smertju gospodara gasne pogodba za
službu samo onda, ako njegovi nasljednici neće
da ju nastave. U tom slučaju imaju pako od-
lazećemu služinčetu, ako je s njime pogodba
bila sklopljena na godinu danah, plaću i ugo-
venu hranu naknaditi za tri mjeseca, inače pako
za mjesec danah.

Ako je služinčetu bilo odkazano već po
pokojniku, ide naknada istomu samo za ono
malo vremena, što bi imala bila još trajati po-
godba.

§. 26. Ovo ustanovljenje ima i u slučaju,
gdie kućanstvo (gospodarstvo) kupovnom, pro-
mieničkom, zakupnom ili inom pogodbom prelazi
na drugu osobu, valjati u obziru služinčadi
najmljene za kućanstvo.

§. 27. Ako nije naročito ugovoreno, da
se po prošastu ugovorenoga vremena nema
produžiti pogodba, prošastće vremena ukida po-
godbu samo poslie predhodnog odkaza.

Odkaz se ima kod cielogodišnje službe u-
činiti najkasnije šest nedjeljah, inače pako naj-
kasnije četrnaest danah prije nego prodje vrieme
od službe.

Ako nijedna stranka ne učini odkaz u pra-
vo vrieme, pogodba je po mućanju ponovljena
na ono vrieme, koje je prije bilo ustanovljeno
po istoj.

§. 28. Gospodar može odпустiti služinče
bez odkaza i odmah:

1. ako je služinče s kakova mu drago uzroka
podpunoma nesposobno za opravljanje one
službe, za koju je najmljeno bilo;
2. ako grubo prekrši svoju služinsku dužnost,
napose ako je postojano neposlušno i upor-
no proti zapoviestima svoga gospodara ili
nadglednika postavljenoga nad služinčadi;

3. ako rukostavno, psokama ili ogovaranjem
uvriedi gospodara, njegovu svojbinu ili
nadglednika postavljenoga nad služinčadi,
ako ostalu služinčad potiče proti gospoda-
ru, ili jedno proti drugomu, ili u obće ako
pakostnim načinom traži da smete kućevni
pokoj;

4. ako krade, vara ili proneviera, ili ako
nastoji da na to zavede ostalu služinčad,
ili ako ne prijavi gospodaru opazene pre-
vare, proneviere ili kradje svojih drugovah;

5. ako je opomenjeno bilo da obazrivo ob-
hodi s ognjem (vatrom) ili svjetlom, a ono
toga ipak nečini, povierenu mu živinu zlim
dvorenjem kvari, ili zlostavlja, ili iz pa-
kosti, obiesti, ili grube nemarnosti oštećuje
vlastništvo svoga gospodara;

6. ako na račun gospodarov bez njegova zna-
nja uzajmi novacah ili robe;

7. ako bude zatvoreno dulje od 8 danah;

8. ako se pada pijanstvu, igri, ili drugoj ko-
joj razuzdanosti ili nečudorednosti, napose
ako nastoji, da na to zavede diecu ili rod-
binu gospodarovu;

9. ako bez dopuštenja gospodarova izostane
preko noći, ili tudjincima daje prenoćiti,
ili ako inače grubo prekrši kućevni red;

10. ako svojom krivnjom dobije kakvu prim-
ljivu (okužnu) ili gadnu bolest, i

11. ako bez gospodarove krivnje boluje preko
četiri nedjelje danah.

U svim tim slučajevima ima služinče
tražiti plaću i hranu samo do onoga časa, kad
ga je gospodar odпустio, no bez štete gospo-
darova prava na naknadu, ako bi mu išla ikakva.
(Konac će slijediti.)

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Poziv.

S dozvolom visoke c. k. banske vlade od
27. sèrpnja t. g. br. 11013 držat će se glavna
skupština dioničkoga društva za osnivanje na-
rodnoga kazališta u Zagrebu dne 22. kolo-
voza o 4-toj uri popodne u velikoj dvorani
(sali) narodnoga doma ovdje u Zagrebu; na koju
se skupštinu s ovime pozivlju svikolici g. g.
dionici narodnoga kazališta.

Glavna svèrha ove skupštine bit će ta, da
se ustanove pravila društvena, koja se imadu
podneti po glasu dotičnoga zakona o društvi
previšnjemu mjestu zajedno s molbom za pre-
milostivo potvrđjenje društva gorespomenutoga.

U Zagrebu 5. kolovoza 1853.

Odbor upravljaajući poslove
narodnoga kazališta.

U Zagrebu 7. kolovoza. XLVII komadu
državo-zakonskog lista nalazi se carski patent
od 29. sèrpnja 1853, kojim se za cielu care-
vinu, osim vojničke krajine, izdaje novi kazneni
postupak. Dan, kad ima postupnik ovaj u pojedi-
nim krunovinama u život stupiti, objavit će se
naknadno.

U Krapini 4. kolovoza. Moram vam ob-
znaniti strašni požar, koi se je dogodio 3. ko-
lovoza u 9 sati na večer. Upališe se sgrade
g. Veisera više od 30 hvatih dugačke. Ova va-
tra sievala je na strah stanovnikah krapinskih,
jerbo su iskre goruće padale po zemljah ma-
nastira i na isti manastir. Najvećma su se bo-
jali stanovnici, da se nebi upalile štale mana-
stirske, koje su na brežuljku vèrh Krapine; da
su se ove upalile, sva bi sad Krapina bila pe-
peo. Kod ove vatre odlikovali su se nieki gra-
djani, osobito g. Nikola Vogl, koi je još i drugi

dan ravnao špricaljku. Marljivi bili su i žan-
dari, ovi su i puškama i rukama pripomagali.
Najveća bila je sreća vietar, koi je u bèrda i
prama manastiru tierae vatru. Još dok ovo pi-
šem, marljivo glavarstvo s ljudstvom svojim
gasi vatru.
(Gosp. Nov.)

Austria.

— Po stigavšim iz Smirne viestima od 22.
sèrpnja prognat će se odanle svi politički bie-
gunci; 12 ih je već dobilo zapovied za odlazak.

— Fml. Benedek, chef generalštaba u Italii,
stigao je u Beč, da prisustvuje vječanjima gle-
de uredjenja lombardo-mletačke kraljevine, koja
se u prisustvu grofa Rechberga dèrže.

— Glasa se, da će veliki knjaz Konstantin,
kojega putovanje k osvojiteljnoj ruskoj vojsci
predstoji, poći onamo preko Austrie.

— Od nekoliko danah englezki su, francezki
i niemački listovi puni dopisah i pisamah iz Jaša
i Bukurešta. Samo se po sebi razumieva, da su
ova pisma samo datirana iz kneževinah, jer nije
moguće vierovati, da nebi ruska vojna vlast u-
činila shodne miere kod poštah, pa kad ih zbi-
lja i nebi učinila bila, svatko bi se sam bojao
povieriti pošti svoje opise i razsudjivanja.

Rusija.

S poljske granice od 30. sèrpnja piše
„Allg. Ztg.“: Bojni maršal Paskiević poslao je
svoga pobočnika, knjaza Orlov-Demizova s na-
lozima u Ščitomir, gdje se sada smiestio glavni
stan tretjeg, iz srednje Rusie prema jugu
krenuvšeg piešačkog sbora. Sbor ovaj sastat će
sve miesta u Podolii i Volhinii, koja su odlaz-
kom 4. vojnog sbora u podunavske kneževine
prazna zaostala. U mjesto bolešljivog zapovied-
nika od ovog sbora, generallieutenanta Ofenber-
ga, imenovan je zapoviednikom istoga general-
lieutenant Ostensacken, te mu je general Gro-
tenhelm, kao i više valjanah oficirah i pobočni-
kah na raspoloženje stavljeno. Konjaničtvo 3.
piešač. sbora, sastojće iz ulanskih regimentah
nadvojvode Alberta i Konstantin-Nikolajevića,
kao i husarske regimente Radecki i Messen-
Kassel, prispjelo je na moldavsku granicu. Is-
točno pitanje postalo je već sad pitanjem po-
štenja za Ruse, te se samo u ovom smisla mo-
že riešiti. Tako se je barem izjavio ruski jedan
general 27. u Varšavi, kad je svetkovan imen-
dan velikog knjaza Vladimira Aleksandrovića.

— Lloydov kliški dopisatelj od 2. kolovoza
piše: General-lieutenant Ramzai stigao je iz
Odeze, a krilni pobočnik cara, pukovnik grof
Heiden iz Suvalkog u Varšavu; kod Suvalkog
stoji jedan dio 1. pieš. sbora. Usuprot je ge-
neral-lieutenant Tolstoi iz Varšave otišao u
Moskvu, gdje se jedna čast 6. pieš. sbora na-
lazi. Tako s ovim, kao i drugim niekim vojnim
odielima stoji varšavski generalissimus u nepre-
stanom savezu. Bez svake je dakle dvojbe, da
Rusia, upèrkos glasovah o predstojećem mirov-
nom poravnanju, ratne priprave na najvišjem
stepenu nastavlja, te da će iste priprave onda
tek zaglaviti, kad se novi ugovor utanači. Čini
se, da se Rusia na velika ova spremanja nuka
radi skupljanja turske vojske na Dunavu, i mi
hoćemo se uzdati; da ovim spremanjima za te-
melj služi poznata izriečba: si vis pacem, para
bellum. U ostalom može se osigurati, da Rusi
neće iz podunavskih kneževinah otići prije, nego
li se pogodba ugovori, smiešno je dakle uzi-
mati njihov odlazak za temelj utanačiti imajuće
se pogodbe.

Viest ona, da je car prigodom vječbanja
vojnog u Petrogradu svoje oficire osigurao, da

će se mir uzdržati, ni najmanje neslaže se sa značajem cara, te bi takovo izjavičenje priličilo doduše pred kakovom trgovačkom deputacijom, nu nipošto u sastanku sinovah rata.

— Odeske novine očevitno preziru spremanja portina, a isto tako govore i ostali vladni organi, iz čega se, kao što „Hamb. N.“ primjećuje, vidi, da se stanje pitanja još nije promijenilo; Rusia radi, veli nadalje, dočim drugi razpravljaju; ona stupa napred, dočim se drugi istom osviestuju. Već sada učinila je sve, što je predkazala, te „siedi na obali Dunava i čeka na vietar.“

— Radi vladajuće u Petrogradu kolere dèže se po raznim stranama grada svetčane processie i bogoslužjenja.

Turska.

— „Triest. Ztg.“ u svom uvodu k pismima carigradskim od 25. veli: „Ako bi mi presudjenja i priobćivanja u Carigradu i Smirni izlasećih novinah smatrali za izraz portin, to naravski neimamo nikakva temelja za predpolagati, da će porta bezuvjetno popustiti.“

„Journal de Constantinople“, kao i „Coursier de Constantinople“ nastoje tinjajući plamen više podpiriti, nego li ugasiti. „Impartial de Smyrne“ veli, da se je u siednici divana od 24. još jednom pokušalo, da se Rusia privoli na odobrenje učinjenih po porti osiguranjah, pa u slučaju, ako porta u tom poslu neusprije, da se njezini saveznici sazovu, da silu silom odbije. „U narodu, piše isti list, vlada sloga, on je pripravan na sve žrtve, položaj sedanji nepodnosljiv mu je i on se u svaku cieniu želi odalle osloboditi.“

U Šumli podić će se središnja bolnica. — U Varni radi sve žiteljstvo s oduševljenjem oko šanacah. — U Sistovu prolaze mnogobrojni ruski emisari, koji bune kèrstjane. — Moldavska kancelaria u Carigradu zatvorena je. Agent knjažev, knez Vagorides, izgubio je svoje mjesto. Zatvorenje vlaške kancelarie takodjer se očekuje.

Porta je, za izbleći svakčasne zabune, od Francoske usajmila 12 millionah frankah. Financijalno pitanje protresivalo se u divanu i predlog učinjen, da sultan bogate pozove, da više doprinose, budući sa siromašnii žitelji jur zadovoljili pozivu domovine. Ravnatelj nove banke izjavili su, da su engleski glavničari očitavali se pripravni svoje novce dati, samo uz sigurno jamstvo.

Važno je, što neki dopisatelj „Triest. Ztg.“ o položaju portinom spram Austrie govori. On veli, da je u svemu opasiti, kako se turska vlada priklanja Austrii, jer se samo od nje nada sretnom i skotom riešenju višedog pitanja. Da esli politike ovde mnogo i osoba g. intermuncijasa pridonosi, meima ni sumaje; rieđja, ugled i znamenitost Austrie za poslednjih 14 danah znatno se je usdigla, te se pretežnii upliv Austrie i Rusie na tečaj stvari u iztoku očevitno pripravlja.

Francoska.

Iz Pariza 1. kolovoza. Članak „Morning-Posta“, što ga je „Moniteur“ prešampao, veliku pohudjuje pozornost. Time je ufanje u mir poniešto obataljeno, te su se opet kojekakvi glasovi ratni raznieli. — Medju poluslužbenim listovima zastupa „Constitutionnel“ ratnu stranku a „Pays“ umierenu. Pèrvi dobiva priobćjenja od popečiteljstva izvanjskih poslova a potonji iz St. Clouda. Kod takovog položaja naravski ne može se znati, koji li je zbilja vladni list.

„Constitutionnel“ izbraja rusku ratnu silu. On tvèrdi, da uredna vojska iznosi samo 628,000 momakah s 1540 topovah, a medju neurednom vojskom da ima 50,000 kozakah. U ostalom veli, da Rusia može kod izvanjskog rata učastvovati sa 420,000 momakah i 72,000 konjah kamo naravski mora su uračunati i neuredna vojska.

O sraženju Rusie s Perziom raznose se kojekakvi glasovi. Tako se sad opet tvèrdi, da je ruski zastupnik u Teheranu izjavio najprijeđu, persianskome, da se ovaj u predstoje-

ćem rusko-turskom ratu ima odlučno sa Rusiu izjaviti.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona, 1. kolovoza. Car je ruski, kao što „Morning Post“ piše, izdao naredbu, kojom gospodarima moldavskom i vlaškom zabranjuje dalnje plaćanje zakonitog harača svome suverenu sultanu, pače zabranjuje im svaki savez s turskom vladom. Odlukom ovom očito vriedjaju se ona, u proglasu kneza Gorskova toli svetčano izjavljena, obećanja, da se naime Rusia neće miešati u unutarnja odnošenja kneževinah. Sultan je na to, kao što isti list nadalje piše, pozvao gospodare, da se bez odlake upute u Carigrad; pa čim ovi zbilja iz Jaša i Bukurešta otidju, odmah će konzuli francezki i englezki skinuti svoje barjake, jer oni nemogu priznati nezakonitu vlast ruskog zapovjednika.

Petrogradski dopisatelj „Timesa“ pod 23. sèrp. piše, da silna vojska ruska neprestano k jugu maršira, da će cara jedva što manjega zadovoljiti, van privoljenje na Menšikov ultimatum, i da se čini, da je prava njegova namjera rat i osvojenje. Novačenje, veli dopisatelj, izvodi se u većem stepenu nego li to bijaše godine 1848; prije su se jedva 3 od 1000, a sada se 10 od 1000 uzimaju.

„Morning-Post“ javljajući, kako je predlog g. Brucka odobren i po porti i po velikim silama, i u Petrograd poslan, dodaje: „Neodobri li Rusia pravedno ove predloge, koji su sad u Petrograd poslani, to neima dvojbe, da će sdružena flota odmah dobiti zapovjed, da udje u Dardanelle. O tome sumnjati značilo bi sumnjati o odvažnosti i poštenju Englezke i Francezke, odvažnosti, koja nije nikada zatajena — poštenja, koje je u sigurnim rukama.“

Dania.

— U Kodanju kolera još uvijek biesni, premda ne tako strašno; do sada je svega obolilo 5,496 osobah a umèrlo 2,900. I u kneževinama pojavili su se slučajji kolere.

Službeno bèrzojavno objavljene bečke burze od 5. kolovoza 1853.

Tečaj dèrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrkav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (91 1/2)	2 mjes.
„ od g. 1850 „ 4 1/2 „	84 1/2	Augsburg za 100 f. current 109	3 mjes.
„ „ „ 5 „	76 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ „ 3 „	2 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Frankfurt na Mainu za 120 108 1/2	2 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	4 1/2	Genova za 300 piemont. lireh	2 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	3	Hamburg za 100 mar. ban. 81	2 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	3	Lipska za 100 forintih	2 mjes.
Obveznice lomb.-mietačkog zajma do g. 1850 sa 5 pct.	136	Livorno za 300 tosc. lireh	2 mjes.
Zajam s vječ. g. 1834 za 100 f. 1839 „ 100 „	100	London za 100 fant sterl.	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Milan za 300 austr. lireh	2 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Marseille za 300 frank.	128 1/2
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Pariz za 300 frank.	128 1/2
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Prag za 100 for.	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Tèrzt za 100 for.	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Mleci za 100 austr. lireh	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Bukurešt za 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Carigrad za 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Smyrne za 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Tečaj novca	
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Caraki dukati 15 1/2	
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Zajam od 1851 Slovo A	
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	„ B	
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Lombardeski	

Sievrno željez. po 1000 fr.	2314 1/2	Kralj. g. sleške po 100 f.	764
Bečko-glog. želj. „ 500 „	870	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Nend. „ 200 „		Aust. llo. u Tèrztu 500 „	
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „		Bud.-pešt. lančan. 500 „	
Požun.-tèrn. 1. isd. „ 290 „		Galič. založn. 4% za 100 „	
„ 2. isd. „ 200 „		Srečke Esterhazii 40 „	

SLUŽBENI LIST.

Br. 4995. (78—D.S.)

(3—1)

Oglas

Od strane c. k. zem. suda zagrebačkog pozivlje se ovime sudbeno Josip Soštarko rodom iz Krapine, bivši Antuna Daniela Josipovića sluga, kao takodjer bivša Josipovićeve ključarica Kata Oršičeva, jer se njihovo sadanje obitavanje neznade, — i zato im je sudbeno naimenovan zastupnikom gosp. odvjetnik Adalberto Šauff, — da dne 4. studenoga 1853 u 9 jutranjih sati kao o udarenom roku za riešenje tražbe Antonie Josipovićeve, rodjene Pogledićeve protiv njih na unistoženje osudah radi plateža njihove zaslužbe povedene protiv Antunu Daniela Josipovića godine 1848 izposlovanih, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. gradj. postup. doći i dielovati nastoje, jer u protivnom slučaju nepovoljne posledice imat će sami sebi pripisati.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik,

Klobučarić.

Škulj, tajnik.

Br. 5000.

Oglas.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. pozivlje se ovime sudbeno Viekoslava Šenbek, bivša pokojne Ane Paravićeve ključarica, jer se sadanje njezino obitavanje neznade, i zato joj je sudbeno naimenovan zastupnikom g. odvjetnik Adalberto Šauff, da dne 4. studenoga 1853 u 10 jutranjih sati, kao o udarenom roku za razpravu tužbe gje. Antonie Josipovićeve, rodjenje Pogledićeve protiv iste Viekoslave Šenbek na unistoženje osude radi plateža zaslužbe proti Antunu Danielu Josipoviću god. 1848 izposlovanje, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. g. p. doći i dielovati nastoji, jer u protivnom slučaju nepovoljne posledice imat će sama sebi pripisati.

C. k. zemaljski sud. U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Škulj, tajnik.

Br. 996. (240—Izv.)

(3—1)

Obznana.

Dne 21. lipnja 1852 umro je u Rieci bez oporuke hećnik Dominik Ciaconi, a za račun masce uložena je ovdie svota od 32 fr.

Nepoznavši osobe, kojoj bi pripadala baština, pozivaju se nazočnom obznanom dotičnici, da u lieto danah ovomu sudu prijave svoje pravo inač: će se smatrati, da se odriču baštine na korist dèržave.

U Rieci 9. sèrpnja 1853.

Od c. k. kotarskog suda.

(106—DP.)

(6—5)

Oglas dražbe.

Povodom učinjenih dne 2. ožujka 1853. sudačkih plienitbah u kući seljakah Ivana i Mate Čemerica u dolnjih Čehih pod br. 11 stanujućih, prodavati će se na korist Stjepana Babića takodjer zitelja prie kazanog sela u sliedstvu njemu dosudjenih dužnih svotah i troškovah, putem javne dražbe u to dne 11. kolovoza t. g. po drugi i zadnji put sva zdanja i zemljišta gore hvaljenih seljakah Ivana i Mate Čemerica, ležeća u selu dolni Čehi, pod br. 11. procijenjena dne 9. svibnja 1853 na 745 for. sr. i sastojeća iz sliedećih nepokretnosti: 1. kuće, 2. hlieva za vole, 3. hlieva za krave, 4. senika, 5. komore, 6. kotacah jednih, 7. kotacah drugih, 8. kućnog zemljišta s vèrtom, 9. zemlje orane Pirika, 10. svednice, 11. mali grojnik, 12. veliki gnojnik, 13. stožišće, 14. Zavrtnica, 15. Galgovica, 16. Čeljukovica, 17. Pašinec.

Kupiti želeći pozivlju se na lice miesta gori opredijeljenih danah. Uvjeti dražbeni mogu se toli u uredu dole naznačenog kot. suda, kao što i prigodom dražbah potanko saznati, napokon pozivlju se svikolici pod kakvimgod imenom nahodeći se vierovnici obt. Ivana i Mate Čemerica, da dotične svoje tražbe pred ovim sudom pismeno ili ustmeno prijave do 11. kolovoza t. g. 1853., neč se bo na poslie predložena zahtijevanja nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud okolice Zagreba.

Br. 952. (235.—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud veliko-gorički do obćega znanja stavlja, da će na korist Jele udove Bešan pod sudačkim plienom zarad 201 fr. 30 kr. srebra sa pripadci dèržane pokretnosti sastojeće u životnji i pokućstvu Stjepana, Mate i Josipa Jurenića u Kobilicu dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g., ako od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu prodavane biti.

U Velikoj Gorici 28. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćta je za domaću i novinaricu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene cenzure opredjeljena je uvertizina: 4 kr. sr. odlične za perruput; a zatim za svakogput 2 kr. sr. — Za druge oglašavali posebno stanke platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Privremeni služinski red
za ladanje
u kraljevini Hrvatskoj i Slavonii.
(Konac.)

§. 29. Služinče može ostaviti službu prije vremena bez otkaza:

1. ako bez štete svoga zdravlja nemože dulje opravljati svoje službe Kad služkinja koja zanosi, to samo nedaje joj prava ostaviti službu;
2. ako gospodar prekorači granice domaćega zapt, i ako bi time život ili zdravlje služinčeta moglo doći u pogibelj;
3. ako gospodar traži zavesti služinče da što-god učini, što je proti čudorednosti ili zakonima, ili ga nebrani proti sličnom napa-stovanju od ostale služinčadi ili osobah, koje polaze kuću;
4. ako gospodar namjerava poduzeti put, koi dulje traje nego vrijeme od službe, ili se preseli u drugo mjesto odaljeno preko šest miljah, a hoće da uzme sobom svoje služinče proti njegovoj volji.

No ovi uzroci moraju prijaviti se načelniku obćine, a ako bi gospodar protuslovio, dokazat se dostovierno.

Bez dopuštenja načelnika obćine nesmije služinče ostaviti službe izim u slučaju očevide ne pogibelji ili oštete.

U slučajevima naznačenim pod br. 2 i 3, ima se služinčetu naknaditi plaća i hrana za ostalo vrijeme od službe, a ako to traje dulje nego četvrt godine, barem za četvrt godine.

U slučajevima naznačenim pod br. 1 i 4. može se tražiti plaća i hrana samo do onoga časa, kad je služinče izstupilo iz službe.

§. 30. Služinče može svoju službu ostaviti prije vremena, no ako je pogodjeno na cielu godinu, samo onda, ako otkaze istu šest nedieljah danah napred, inače pako, ako ju otkaze samo četrnaest danah napred, a to u sliedećim slučajevima:

1. ako služkinja za udaju, a sluga za stećenje vlastita gospodarstva ili vlastita obćta dobije probitačnu priliku, koju bi služinče izgubilo, ako bi izdržalo vrijeme od službe;
5. ako primanje kakova nasliedstva ili drugi kakav važan posao zahtieva, da služinče ostane dulje vremena u drugom kojem mjestu;
3. ako roditelji služinčeta zbog promiene svojih okolnostih, dogodivše se stopram iza kako je služinče stupilo u službu, trebaju isto za vodjenje svoga gospodarstva ili pako za svoju dvorbu, i nemogu čekati ga, dok izteče vrijeme njegove službe.

I ovi uzroci moraju javiti se načelniku obćine, a ako tomu protuslovi gospodar, dostovierno dokazati se. Bez dopuštenja načelnika obćine nesmije se služinče odaljiti.

Pod obdržavanjem ovoga propisa može služinče u slučaju nužde zahtievati, da se od-pusti i prije nego izteče otkazni rok od šest nedieljah i odnosno od četrnaest danah, ako mjesto sebe stavi drugo sposobno služinče i s njime se zbog hrane i plaće za to vrijeme po-godi bez štete gospodarove.

§. 31. Gospodar koi bez zakonita povoda (§. 28) odпусти služinče prije nego izteče vrijeme njegove službe, nemože se istina prisiliti, da ga proti svojoj volji opet prime, no dužan je na-knadit mu plaću i hranu za ostalo vrijeme nje-gove službe, ako bi to trajalo preko tri mie-seca, za četvrt godine.

§. 32. Služinčad, koja bez zakonita povoda samosilno ostavi službu prije nego izteče pogodjeno vrijeme, ima biti prijavljena načelniku obćine, po istom progonjena i na gospodarovo zahtievanje istom silom primorana da se vrati u službu.

Izvan toga ima se primiereno kazniti i dužna je naknaditi štetu nastalu time, što je nezakonitim načinom ostavila službu.

Ako pako gospodar neće da uzme natrag služinčeta, koje mu je uteklo, može mjesto nje-ga uzeti drugo služinče, a od uteklologa zahtie-vati, da mu naknadi što je po tom više po-trošio.

§. 33. Tko uzme u službu služinče, ili mu dade konak, a o njemu zna, ili barem iz okolnostih mora sumnjati, da je uteklo, ima se primiere-no kazniti i dužan je nerazdielno s uteklom služinčetom naknaditi štetu koju je služinče učinilo gospodaru svojim biegom, kao takodjer ono, što je više potrošio, primivši u službu drugo služinče.

§. 34. Svako služinče mora se obškćrbiti služinskom knjigom, koju će mu uz položenje biljegovine od 6 kr. dati njegova zavičajna po-litička oblast, ako se ne nalazi nikakova pre-preka ni o tom, da je služinče vlastno najmiti se, ni u nikakvom drugom obćiru. Ako nije ista zajedno politička oblast i onoga mjestu, gdje služinče boravi, ima se posljednja na molbu slu-žinčeta obratiti na prvu oblast, da ju ista o-vlasti, da uzmogne dati služinčetu pomenutu knjigu.

Služinčad dolazeća iz zemaljah, gdje ne-obstoje služinske knjige, dobiva takove na te-melju svojih putnih izkazah od političke oblasti svoga boravljenja.

Izdane služinske knjige imaju se točno za-bilježivati.

§. 35. Gospodar nesmije primiti služinčeta, koje nema služinske knjige, inače biti će kaž-njen.

Gospodar ima istu knjigu uzeti u pohranu, kad služinče stupi u njegovu službu.

§. 36. Kada služinče izstupi iz službe, ima obćinski načelnik na temelju ustmenog ili pis-menoga svedočanstva njegovoga gospodar na-puniti stupce služinske knjige, podpisati ju, a prinešeno pismeno svedočanstvo gospodar za-držati.

Svedočanstvo o viernosti, vieštini, marljivosti i čudorednosti ima se samo na toliko upi-sati, na koliko glasi na korist služinčetu.

Ako pako u obćiru jedne ili druge vlasti-tosti neglasi na njegovu korist, ima se dotični stupac napuniti samo potezima.

Ako su u svedočanstvo navedene okrive i sumnje, koje po iztragi učinjenoj na zahtievanje služinčeta obćinski načelnik nadje za neteme-ljite, može posljednji polag ploda ove iztrage, no jedino pod naročitom opazkom „po učinje-noj iztragi“ napuniti stupac.

Gospodar koi navlaš dade služinčetu neiz-tinito svedočanstvo, ima se bez štete odgovor-nosti za škodu odtud proiztičuću primiereno kazniti.

§. 37. Služinske knjige javne su izprave. Tko ih ponućinja ili krivotvori, ili za svoju da-lju hranu služi se tudjom služinskom knjigom, ili svoju služinsku knjigu ustupi drugomu na tu svćrhu, s tim će se postupati po kaznenom zakoniku.

§. 38. Ako se izgubi služinska knjiga, ima se to javiti političkoj oblasti, u čijem kotaru boravi služinče. Ista ima nalazeće se okolnosti brikljivo razviditi, i ako razvidi da nije sumnje

da je knjiga u istinu izgubljena, izdat novu slu-žinsku knjigu, ili ako ju je izdala druga poli-tička oblast, učiniti da ju izdade ova.

U novoj služinskoj knjigi ima se naročito primietiti, da je sugubka.

§. 39. Politička oblast bdije nad služinskim poslovima i izvršuje ovaj služinski red. Za podporu pri tom služe joj obćinski načelnici, koji imaju polag zapoviestih političke oblasti paziti na zapt, red i čudorednost služinčadi, a osobito nadgledati služinčad bez službe.

§. 40. Tko dovadjanje služinčadi tieru kao posao, ima se primiereno kazniti.

No da uzmogne služinčad laglje dobiti služ-bu, a da ju mogu gospodari bćrže naći, ima se u staništu obćinskoga načelnika izložit kazalo na ugled, u koje se upisuju služinčad tražeća službu i gospodari, koji se jave za služinčad.

§. 41. Razpre medju gospodarima i služin-čadi, što proizlaze iz služinske pogodbe, imaju se po političkoj oblasti priekim putem razprav-ljati i riešavati.

Ista ima i ine tužbe i zaobe u služinskim poslovima opravljati priekim putem i presudji-vati o prekćrsajima propisah ovoga služinskoga reda.

§. 42. Kazni, kojima se prieti u ovom slu-žinskom redu, imaju se izvršivati globom, za-tvorom ili tielesnim kažnjenjem. Globe ne smiju kod služinčadi nadilaziti izneska od 5 for. srebra, a kod drugih osobah izneska od 25 for. sr.

Zatvor može se produljiti do 14 danah i polag ustanovah kaznenoga zakona poostriiti po-stom.

Tielesno kaznit može se samo služinčad. Ta kazan sastoji kod mladićah, koji nemaju 18 godinah i kod ženskih glavah u šibanju, a kod odraslih osobah mužkoga spola u batinanju i može iznositi najviše 15 udaracah.

Samo iza kako izjavi ljekar, da ta kazan ne može nauditi zdravlju kažnenika, smije se ista overšiti, no nikada javno.

Globe se imaju čuvati u obćinskoj pienex-nici i razlučeno zaraćunjavati. One su izključivo odredjene za podporu služinčadi bolestne ili siromašne, koja nije za posao.

Uredska činjenja prenešena u tom služin-skom redu na obćinskoga načelnika, mogu se prenieti na drugu koju osobu vriednu po-vierenja, ako to zahtievaju okolnosti.

U Zagrebu dne 11. sćrpnja 1853.

Jellačić s. r. ban.

11852. 1853.

Uslied visokog odpisa c. kr. ministarstva unutarnjih dielah od 19. lipnja t. g. br. 15161/50 odredjen je za predsjednika hćrvatsko-slavonske zemaljske gruntovno-odtereteće komissie najvi-šjim riešenjem od 7. lipnja t. g. glavni proku-rator višj. zemaljskog sudišta u Celovcu i pred-siednik kranjske gruntovno-odtereteće zemaljske komissie ministerialni povierenik Dr. Karlo Ulepčić; novim pako odpisom od 30. sćrpnja t. g. br. 5249/M. F. naimenovalo je rećeno vis. ministarstvo za ćlanove i izviestitelje gorereće-ne komissie.

I. c. k. banskog stola savietnika Josipa August. Tosonia,

II. c. k. dćrćavnog odvietnika Fridrika Špuna,

III. bivšeg podćzupana Aleksandra Kra-lja, ovoga sa podieljenjem VII. nadnevnog reda za vrijeme svoga službenog upotrebljenja s pravom, da za Hćrvatsku propisanu ćinovničku o-dieću nositi smije.

Od strane vis. c. kr. ministarstva financie pridružen je istoj komisiji kao član u svojstvu zastupnika financ. aerara vèrh. financ. savjetnik Ljudevit Mèrzljak a za njegovog mjesto zastupnika tajnik zem. fin. ravnateljstva Franjo Feilerfeil.

U Zagrebu 4. kolovoza 1853.

Mjesto svetlog bana
podban.

Benko Lentulay.

11283 1853.

U posljednji izkaz od 11. srpnja o. god. br. 10193 sabranih u ovih kraljevinah prinesakah za gradjenje cèrkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva uvršten je pogriješno dvaput iznesak od 24 for. 30 kr. sabran po arcidjaku ličko-korbavskom; i zato ukupna svota do 11. srpnja o. god. izkazanih odnosnih prinesakah neiznaša 7,384 fr. 42 kr., već samo 7342 12 kr. sr.

U Zagrebu 3. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.
Benko Lentulay.

Hèrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zemunu, 31. srpnja Tèrgovina od dana na dan biva lošija. Od nekog vremena ona je i u Beogradu znatno popuznula. Za godinu ili za pol dogodi se u Beogradu velika promjena. Posao i tèrgovina napredovala je dobro; kuće su se zidale, majstori i ostale zanatlie imali su dovoljno posla — a sad je to sve stalo. I samo teatralno zdanje u Beogradu nezida se više. Samo je temelj podzidan pak je sad ostavljeno. Uzrok je, vele, što nieki nisu obvezateljstvo izpunili.

Niemacke novine raznose glasove o Sèrbii svakojake, no mi ovdie najbliži susiedi još ništa od svega onoga ovdie nečujemo, što te različite strane novine raznose. (S. D.)

Sèrbia.

U Beogradu 31. srpnja. U prošastunedielju dèržana je u čitalištu beogradskom skupština za narodni teater. Na ovoj skupštini javio je odbor kako je po zaključenju skupštine od 8. svibnja t. g. produžio zidanje teatra po planu drugom, al kako i po ovom planu sa zidanjem se dalje ići nemože, iz uzroka toga, što prilozi za teater od nekog vremena slabo se upisuju i što i oni upisani nisu još svi skupljeni. Sve ovo ima se pripisati sadašnjim za tèrgovinu i u obće za otečestvo naše kao i za svu Europu težkim okolnostima. Nego predložio je dalje odbor, da se za ovu godinu sa zidanjem prestane; počem je donji ili podrumski boj već ozidan, da se podignuti zidovi pokriju i od vlage osiguraju, zemlja oko zdanja navuče i izravna, plaćena cigla prevuče i sav material na mjesto gdje se zida privučeni brižljivo čuva; pa poslie da će odbor brigu voditi da do proletja sredstvo iznadje, kako bi se zidanje početog teatra produžilo. Poslie predloženja ovog, nekoliko gg. članovah skupštine bili su toga mnijenja, da odbor odmah gleda novacah da nadje, pa da i sa zidanjem neprestane; na koje je od strane odbora odgovoreno: da su pokušavanja za zajam činjena, ali da sada neima izgleda da se zajam probitačan učiniti može. I tako poslie skupština goreizložene navode i predloženje odbora primi i odobri. Nadamo se, da će ako ne sad, a ono kasnije zarukom poći, da se sredstva nadju i zidanje teatra našeg na prolietje produži. Ali u tome moraju svi revnietelji narodnog napredka da se pokažu: kako im je mnogo za tim stalo, da se ovo plemenito preduzetje, kao što je podizanje narodnog teatra, sa svih stranah znatnim priložima podpomogne, pa tako i dovrši. (S. n.)

Iz Beograda na koncu mieseca srpnja pišu bečkoj „Pressi“: Već od dužeg vremena razprošterli su se ovdie glasovi, da je jedan dio turske vojske prešao preko Dunava. Glasovi ovi dadu se odtale razjasniti, što Rusi nisu bili podobro uputjeni o položaju i kretanju turske vojske s onu stranu Dunava. No vidi se, da je general Goršakov ove glasove poniešto uvažio, te toga radi 21. srp. upravio na Rešidpašu

pismo, u kom ga povodom ovih glasovah opominje radi prenoglog vojnog kretanja, i očito izjavlja, da će on u slučaju, ako bi turska vojska namieravala preći preko Dunava, uzbijati. Turski je ministar na ovo pismo odgovorio, da on protiv izjavah, kneza Gorškova, kao da „turskoj vojsci“ nije slobodno „na turskom zemljištu“ kretati se, mora doduše protest uložiti, nu da Omerpaša još za sada nenamierava takova kretanja poduzimati. — Iz toga se dakle može pouzdano uzeti, da Turci još nemisle tako skoro preći preko Dunava.

Poznato bit će vam, da su englezki i francuzki konzuli zahtievali od gospodarah moldavskoga i vlaškoga očitovanje radi uzlegnutog harača, što su ga porti dužni platjati. Gospodari su se prosto time izvinili, da oni nisu kadri harač podmirivati već iz toga glavnoga razloga, što je obskèrbliivanje ruske vojske u tolikoveć izcèrpilo financialne sile kneževinah, da se je bojati, da podunavske kneževine, ako će još duže vremena obskèrbliivati vojsku, neće kadre bitikroz godine platiti porez.

Cèrnagora

S cèrnogorske granice. Kao što iz bližeg doznajemo, obustavljena je namiera, po kojoj je bio knjaz riešio, da se ostrožki arhimandrit pošalje u Petrograd na posvetjenje za arhiereu kod sv. sinoda. To se tim više nadalo, da će što skorije biti, što su cèrnogorske cèrkve oskudne u cèrkvenim stvarima, i što je i dosad Rusia potrebitostima cèrnogorske cèrkve snabdjevala i pomagala, kao što se i iz predloženjah predjašnjih vladikah sv. sinodu činjenih viditi može. Vladika Vasilie 1753 predložio sv. sinodu, da su u prošlim godinama Turci cèrkve i manastire opustili a naročito manastir cetinjski, kom i druge po ostrovima jezera nalazeće se manastire. Vasilie dobije bogate arhierejske okrote a i sveštene; dobije i za obnovljenje cetinjske cèrkve 1000 rubaljah srebra, i njemu za putni trošak 300 r. sr.; rublje su onda mnogo veću cieniu no danas imale, jer od tog vremena sve je poskupilo. Vasilie dobije i panagiu brilliantima ukrašenu. Sve ovo dala je blaženopočivša carica Elisaveta, što njena gramota od 8. svibnja 1754 god. u Moskvi izdana sviedoči. Tako se je mnogi nadao, da će i ovaj novi arhierej pošavši u Rusiu od sv. sinoda za arhiereu osvećen i sa cèrkvenim potrebama snabdjeven biti. U riznici cetinjskoj neima okruta niti mitre, što je upokojeni vladika Petar drugi imao, koje mu je sadanji car ciele Rusie Nikola I. poklonio. Šteta, što su i okrote i mitra sa vladikom u grob položene, koje bi trebalo za uspomenu čuvati. — Ostaci vladike Danila, koji je pèrvi vladika od Petrovića plemena bio i koji je ostavio nasljedstvenost, po želji sadašnjeg knjaza prenešeni su na Cetinje iz negda Cèrnogorcima prinadležećeg manastira Maina. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Ruščuka od 18. srpnja javlja se: Svi žitelji bugarski moraju kod javnih gradnjah za obranu, što se na veliko tieraju, sudielovati, čime se domaćem gospodarstvu veliki ušèrb čini. Za snabdjenje tverdjah kod Dunava upotrebljuju se i austrianski dunavski parobrodi; tako su u Gjurgjevo dopremili 135 centih duhana, a iz Ruščuka u Vidin 109 centih razliènih vojnih spravah; — Omerpaša dao je u zemlji kupiti 5000 kil. pšenice i 2000 kil. ječma. Prodavcima nije njihova nabava izplatjena, nego su im dane pismene uputnice, po kojima će se u bolje vrijeme izplatiti. Jedan kilo pšenice platja se u papiru sa 60, a kilo ječma sa 34 piastra. Sajem u Cernavodi nije obdèržavan. Stigavši prodavci našli su tèrg zauzet po vojsci, koja je svu za vojsku shodnu robu oduzela a prodavce natrag uzbila.

S dolnjoga Dunava od 29. srpnja piše „Wanderer“, da se rusko gospodstvo na lievoj obali Dunava sve više razširuje, dočim se s druge strane Turci plaše, da samo nikakvog kozackog konja nevide preko talasah plivati. Ruski oficiri doduše govore kad što o miru, no prosti momci neuztèrpljivo pitaju, da li je još daleko Jeruzalem, za da ga iz čivutskih opakih rukuh i od neviernikah izbave. —

Knez Goršakov nije se zadovoljio zabranom, izdanom na gospodare moldavskoga i vlaškoga, po kojoj nesmiedu ovi davati porti više harač, nego je isti harač stavio pod sekvestar. Svako obćenje s divanom najstrožie je gospodarima zabranjeno. Knez Ghika priobćio je portinom kabinetu ovu zapovied i izjavio, da mora Rusii i protiv volje pokoriti se; knez Stirbey usuprot nije ni dèržao za vriedno da izvesti o tome portu; on se je najpripravnije podložio ruskoj zapoviedi.

Rusia.

— Bečki Lloyd dobio je od svoga dopisatelja u Kališu pod 3. i 4. kolovoza pisma. — Po pismima od 3. kolov. piše mu, da se žiteljstvo još uvijek i mnogo bavi spremanjima, koja se, uz vojna kretanja kod Varšave i Petrograda, osobito u srednjoj Rusii na veliko tieraju; kod ovih razliènih viestih nije razpoloženje žiteljstva još podnipošto umiriteljno. U Poljskoj još uvijek generali putuju te nadziru i pregledaju vojsku. — Varšavski listovi spominju sada takodjer istočno pitanje i ulaz ruske vojske u kneževine; no to čine samo u izvadcima iz petrogradskih novinah te ni iz daleka nenaznačuju mnoštvo unišavše u Moldaviu i Vlašku vojske, a isto tako nenavode ni pojedine divizije, brigade, kozacke regimente itd., jer bi se iz ovih kod poznatog razdieljenja ruske vojske lahko mogla proračunati kolikoća obsadne vojske.

Pismo od 4. kolovoza glasi: Napokon donose i ruski listovi obširna izviestja o ulazu Rusah u podunavske kneževine polag prispievših o tom izviestjah generalštaba. Iz ovih pisamah sledi, da su svi dosadanji glasovi nepravilni, i isti „preuss. Wehrztg.“ naveo je polag petrogradskih viestih kolikoću unišavše vojske u toliko previsoko, u koliko je javio, da je čitavo 15. piešačko oddieljenje unišlo u kneževine, dočim se je to samo s drugom brigadom ove divizije slučilo, pa se onda naravski podana po „Wehrzeitungu“ kolikoća osvojiteljne vojske za 7000 momakah umaljava. Usuprot je pravilno, da je čitava 4. i 5. divizija lahkog konjaničtva unišla, no nepotvèrdjuju se viesti niekih listovah o kozacima, kojih broj naznačio se je na 10 regimentah, a samo su 3 regimente ušle. Cielo dakle konjaničtvo, što je u kneževine ušlo, iznosi 10,000 momakah, k čemu dolazi ciela 4. piešačka divizija sa svojim topničtvom, koja s gorenavedenom brigadom 15. pieš. divizije i s konjaničtvom po prilici ukupno čini 80,000 momakah. Tako je velika, a ne veća osvojiteljna vojska u podunavskim kneževinama. — Po ruskim izviestjima vojska je ruska tako u Moldavii kao i Vlaškoj s najvećim oduševljenjem primljena, te su procesie s duhovničtvom i deputacie išle na susret ruskim barjacima. Jedan sbor provalio je za 13 danah 300 vèrstah — okolo 43 milje. — Kod drugog nekog sbora od 5386 momakah umro je radi velike vrućine samo jedan momak a 63 su oboliele.

— Bečka „Presse“ piše: Po posljednjim viestima iz Petrograda nije car Nikola još nastupio svoje putovanje; raznešene dakle o tome viesti biahu svakako prerane. Kao što s pouzdana izvora doznajemo, neće njeg. velič. prie mieseca rujna dati se na putovanje.

Turska.

— „N. C.“ piše u niekom dopisu iz Carigrada od 21. srpnja: „Poslovodja kneza Ghike otišao je iz Carigrada, izjavivši: „Budui je porta odviše nesvjestna za prepriečiti ulaz inostrane vojske u Moldaviu, pa s toga njezino pokroviteljstvo neima za podunavske kneževine nikakve vriednosti, to će iste odsele priznati jedino rusko pokroviteljstvo.“

„Gazzeta di Venezia“ donosi iz Carigrada od 25. srpnja, da je egipatska flota jur vidjena bila, no radi opornoga vietra nije mogla još dosad dojedriti. Biegunci poslali su k amerikanskom zastupniku deputaciju, da mu zahvali za Kosztu. Isti dopisatelj uvierava, da lord Redcliffe tajno sva sredstva uporavljuje, da protiv naročite volje svoje vlade rat probudi, premda u skupu ministrab sasvim u pomiriteljnom duhu govori.

Različite vijesti.

— Po vijestima iz New-Yorka od 19. sèrp. vladala je tamo od 9. do 16. sèrpnja. takova sparina, da su za ovo vrijeme 564 osobe pomrle. — U Havani biesni medju Cèrcnima kolera, a isto tako u Vera-Cruzu i Jalapi.

— Vjesti iz Londona javljaju, da će kraljica 18. ili 20. kolovoza u osobi parlament odgoditi „Indep. Belge“ to isto potvèrdjuje.

Poziv.

S dozvolom visoke c. k. banske vlade od 27. sèrpnja t. g. br. 11013 dèržit će se glavna skupština dioničkoga društva za osnivanje narodnoga kazališta u Zagrebu dne 22. kolovoza o 4-toj uri popodne u velikoj dverani (sali) narodnoga doma ovdje u Zagrebu; na koju se skupštinu s ovime pozivlju svikolici g. g. dionici narodnoga kazališta.

Glavna svèrha ove skupštine bit će ta, da se ustanove pravila društvena, koja se imaju podnieti po glasu dotičnoga zakona o društvih previšnjemu miestu zajedno s molbom za premilostivo potvèrdjenje društva gorespomenutoga. U Zagrebu 5. kolovoza 1853.

Odbor upravljaajući poslove narodnoga kazališta.

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobèuje, da se kapital od 240 for. sreb na pupillarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu dne 6. kolovoza 1853.

Ivan Wibrat.

Službeno bèrzojavno objavljnje bečke burze od 8. kolovoza 1853.

Tečaj dèr. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		u sr.	kratak rok	
Dèržav. obveznice sa 5 pct.		94 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f. (91)		84 1/2	2 mjes.	
" od g. 1850 " 4 "		76 1/2	Augsburg sa 100 f. current		108 1/2	3 mjes.	
" " 5 "		"	Berlin sa 100 prus. talirah		"	2 mjes.	
" " 2 1/2 "		"	Vratislava sa 100 pr. tal.		"	2 mjes.	
izvačeneobv., obv.		6 "	Frankfurt na Mainu sa 120		108 1/2	kr. rok	
svor. komore od " 4 1/2 "		"	Genovasa 300 piemont. lirah		"	2 mjes.	
prislunog razjma " 4 "		"	Hamburg sa 100 mar. ban.		80 1/2	2 mjes.	
branjskoj, erar. " 3 "		"	Lipso sa 100 forintih		"	na saj.	
ob. od Tirola, Vo-		"	Livorno sa 300 tosk. lirah		108 1/2	2 mjes.	
varlberga i Salsb.		"	London sa 1 funt sterl.		10 40	2 mjes.	
Obveznice lomb.-mletačkog razjma do g. 1850 a 5 "		"	Lyon sa 300 fr.		"	3 mjes.	
Zejam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 " 100 "		137 1/2	Milan sa 300 austr. lirah		108 1/2	2 mjes.	
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		"	Marseille sa 300 frank.		128 1/2	2 mjes.	
" " 2 "		"	Paris sa 300 frank.		128 1/2	2 mjes.	
Obveznice	obèelugar. dv. komore, starih lom.dagovah, u FlorencijiGemui ućinjenog razjma, galičke	sa 3 " 2 1/2 " 2 1/2 " 2 " 2 1/2 "	Prag sa 100 for.		"	1 mjes.	
	Obvezn. u Frank-turtu i Holandiin-šimjenoga razjma.	sa 5 pct " 4 1/2 " 4 "	Tèrst sa 100 for.		"	3 mjes.	
	Obveznice	stališah austr. nad i pod En-som, čeških, moravskih, slo-žkih, štajerskih oružkih, kranjskih, goričkih, bečkoga ober-kammeranta.	" 3 " 2 1/2 " 2 1/2 " 2 " 1 1/2 "	Mileto sa 300 austr. lirah		"	3 mjes.
		Bukurešt sa 1 for. parah	"	Carigrad sa 1 for. parah		"	31 dan
		Smyrna sa 1 for. parah	"	Slovo A		"	31 dan
Tečaj novca		"	Slovo B		"	31 dan	
Obveznice zemljišnog odkupa 5%		94 1/2	Carški dukati Zajam od 1851		"		
Naputnice srednje blagajne Godišnji disconto		"	Lombardski		"		
Bank-akcie komad po		1409	Ed i o n i c e.				
Sioverne željez. po 1000 fr.		2377 1/2	Krak.-g. sloške po 100 t.		"		
Bečko-glog. želj. " 500 "		875	Aust. dun. parob. 500 f.		771		
Sopr. - W. - Neud. ž. " 200 "		"	Aust. Llo. u Tèrstu 500 "		"		
Budioj. - Gm. Lina ž. " 250 "		"	Bud.-pešt. lančan. 500 "		"		
Pešun. - tòm. 1. iad. " 290 "		"	Galič. saložen. 4% sa 100,		"		
" 2. izdanja spervotnom, 200 "		"	Srečko Esterhasia 40,		"		

zirks-Direktion im zwöl und dreissig Waldklastern zusammen in Einhundert zwöl und siebenzig Waldklastern 36 zölligen buchenen Brennholzes.

2. Die ganze Menge des Brennholzes ist für die k. k. Finanz-Landes-Direktion in ihr Amtsgebäude in der Nonnengasse hier, Haus Nr. 61, jene für die k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in deren Amtsgebäude in der Fleischergasse hier Haus Nr. 743 in jenen Fristen und in jenen Quantitäten zu liefern, welche dem Ersteher bestimmt werden; jedenfalls muss bis 15. October l. J. die Hälfte und bis Ende Dezember l. J. die andere Hälfte der ganzen Lieferung in die besagten Amtsgebäude abgestellt, und an den hiezu bestimmten Orten aufgeschichtet werden.

3. Die Offerte sind längstens bis 29. August l. J. Mittags 12 Uhr, bei dem Einreichungsprotokolle dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion versiegelt und von Aussen gehörig bezeichnet, zu überreichen.

Wegen der Ausfertigung der Offerte der zu erlegenden Caution, dann wegen der Lieferungsbedingungen, wird sich auf die hierämliche in den Nummern 141, 142 und 143 der Agramer Zeitung dann 141, 144 und 145 der Narodne Novine enthaltenen Kundmachungen vom 17. Juni l. J. bezogen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

Agram am 1. August 1853.

Na br. 2197. (236—Lzv.) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Buduć da je po drugi put razpisana putem službenih Narodnih Novina pod brojevima 147., 149. i 151. od godine 1853 oglasena jevtinba u obzir sagradit se imajućih u smislu dozvoljenja vis. c. k. b. vlade od 4. sèrpnja 1852 br. 6396 i odnosno županijskog naloga od 26. sèrpnja 1852 br. 3235 na drumovima obćinah Zlatar i Budinščina područja c. k. podžupanije krapinske ovde naznačenih mostova opet bez uspjeha ostala, to se u smislu višje naredbe nova jevtinba ovime razpisuje, koja će se dne 22. kolovoza t. g. u c. k. podžupanijskom uredu u Krapini obdržavati.

Troškovi gradjenja proračunani su na 1884 fr. 42³/₄ kr. sr., i to:

U obćini Zlatar kod Lovrećanih most br. 1. na 213 fr. 39³/₄ kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most b. 2. na 172 fr. 22 kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 3. na 227 fr. 35 kr. sr.

U obćini Zlatar na potoku Ribnjak most br. 4. na 229 fr. sr.

U obćini Budinščina kod Turaišća i Batine mostovi br. 5. 6. 7. na 601 fr. 26³/₄ kr. sr.

Kod Konščine most br. 8. na 240 4 kr. sr.

Kod Budinščine most br. 9. na 200 fr. 35³/₄ kr. sr.

Glavni uvjeti jevtinbe jesu:

1. Poduzetnik mora odmah 10% jamčevinu od ugovorene svote položiti.

2. Mora se obvezati, da će odmah po učinjenom i odobrenom ugovoru dielo preduzeti.

Gradjenje oto na se primiti želeći pozivlju se, da na rečeni rok i mjesto ili osobno dodju, ili pako rečenomu podžupanijskom uredu zakonito biljegevanje pismene ponude podnesu.

Troškovi i osnove gradit se imajućih mostova mogu se svaki dan u uredu rečene podžupanije uvidjeti.

U Krapini 30. sèrpnja 1853.

C. k. podžupan

Ant. Melinčević.

Br. 12. (231—Lzv.) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Od strane c. k. podžupanije delničke će se u smislu visoke naredbe c. kr. banske vlade od 7. prosinca 1852 br. 14,082 jevtinba za iznajmljenje predprezih na prelaznih postajah u komorskih Moravicah, Skradu i Lokvah u području iste podžupanije za vrijeme od 1. studenoga 1853 do uključivo 30. listopada 1854 obdržavati, na koju se svi poduzimatelji na dan 16. kolovoza t. g. u podžupanijski ured delnički pozivaju.

Uvjeti ove jevtinbe jesu slijedeći:

1. Svaki, koji jevtinbi pristupiti hoće, imao bude položiti vadium od 50 fr., koji će mu po zaključenom zapisniku izručen biti, iznajmitelj pako imao bude u ime jamčevine položiti 10 postotni iznesak ugovorne svote, koja po dovršenom tečaju ugovora vratjena bude.

2. Iznajmitelj mora se obvezati, da će na predpreznoj postaji cijelo vrijeme najmovno 8 zdravih jakih konjah na razpolaganje službeno putujućih imati.

3. Nijedan od predpreznih konjah nesmije dulje od 24 sata od postaje udaljen biti.

4. Iznajmitelj mora se obvezati prevoze do 8 konjaskih predpreznih priskerbiti, ako bi se veća količina trebivala, skerbit će za nju dotična obćina.

5. U slučaju, ako najmitelj proti kojoj od ovih uvjeta pogriješ, kaznit će se prvi put globom od 50 fr., a u slučaju opetovanja, držat će se na njegov kvar nova jevtinba.

6. Najamnici vlastni su od svakog putnika i transporta putnicu (Marschroute) i pristojbu prijevoznje tražiti.

7. Onaj obćaj uzdržaje se, da se za dva konja pristojba od četiri platiti ima.

8. Pristojba za proste vojne i vojne transporte od konja i dvie milje t. j. stacije 12 kr., od častnikah 15 kr. a od inih osobah 20 kr. sr.

9. Najmeha svota doznaćit će se kod dotičnog c. k. poreznog ureda u polugodišnjih ratah.

10. Poduzimatelji imaju se unapred obvezati, da u slučaju, ako bi tečajem ugovorne godine kakova promjena glede predprege povodom višjih odluka nastala, istima se dobrovoljno podvergati, ako li bi pako predprečnički zavod sasvim iz obškerbljenja zemaljske blagajne spao, pridat će im se samo do vremena ove promjene otpadajući najam.

C. k. podžupan delničke dne 31. sèrpnja 1853.

Pr. c. k. podžupan
Lichtenegger, s. r.

Br. 6041. (77—D.S.) (3—3)

Oglas stiećaja.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. stavlja se do znanja, da je na molbu zadužnikah Pfeifinger i društva trgovacah iz Siska verhu njihova imetka stiećaj vierochnikah otvoren na 27. 28 i 29. listopada 1853, i da je skerbitelem masse imenovan primierno Joakim Vellenrafter, a zastupnikom parnice odvjetnik Adalberto Šaufl.

S toga se svikolici vierochnici trgovacah Pfeifinger i društva iz Siska ovime sudbeno pozivaju, da tražbine svoje kod c. k. zem. suda ovog o predieljenim rokovima prijaviti imaju, jer na kasnije prijave u smislu čl. 22. 1840 nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

C. k. zemski sud.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 3174/1853 (231—Lzv.) (3—3)

Izrok.

C. kr. kotarski sud varaždinski sotim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu udove Jane Ivančan dozvoljena ovršbenā prodaja kuće sa kućistem i pristojaliscu na suprugu Matu i Franjicu Divjak spadajuće u gradu Varašdinu Miličkoj ulici pod br. 819 lezeće te sudački na 3403 fr. 8¹/₂ kr. procienjene.

U tu svèrhu je rok pèrve dražbe na 21. rujna t. g. a druge dražbe na 21. listopada u 4 sata poslie podne opredieljen.

Uvjeti dražbe mogu se kod istog c. k. kotarskog suda uvidjeti.

Zajedno se svi na upitnu kuću pravo zaloga imajući i u pose o tom neubavijestjeni vierochnici s otim pozivlju, neka pravo svoje do prodaje tim sigurnie prijave, te ako neprebivaju u Varašdinu ili okolici istog grada, za branjenje svojih prava u budućoj diobi kupovnice, neka si punomoćnika u mjestu suda ovog naredbe, jer će se u protivnom slučaju za one koji propuste te prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se imat uručivat sve daljnje dostave.

U Varašdinu 21. sèrpnja 1853.

c. kr. kot. sudac.

Kavić,

(106—DP.) (6—6)

Oglas dražbe.

Povodom učinutih dne 2. ožujka 1853. sudačkih plienitbah u kući seljakah Ivana i Mate Čemerichah u dolnjih Čehih pod br. 11 stanujućih, prodavati će se na korist Stjepana Babića takoder žitelja prie kazanog sela u slijedstvu njemu dosudjenih dužnih svotah i troškovah, putem javne dražbe i to dne 11. kolovoza t. g. po drugi i zadnji put sva zdanja i zemljišta gore hvaljenih seljakah Ivana najme i Mate Čemerichah, lezeća u selu dolni Čehi, pod br. 11, procienjena dne 9. svibnja 1853 na 745 for. sr. i sastojeća iz slijedećih nepokretnostih naime: 1. kuće, 2. hlieva za volc, 3. hlieva za krave, 4. senika, 5. komore, 6. kotacah jedaih, 7. kotacah drugih, 8. kućnog zemljišta s vèrtom, 9. zemlje orane Pirika, 10. svednice, 11. mahi grojnik, 12. veliki gnojnik, 13. stožišće, 14. Zavrtaica, 15. Galgovica, 16. Čeljukovica, 17. Pašinec.

Kupiti želeći pozivlju se na lice miesta gori opredieljenih danah. Uvjeti dražbeni mogu se toli u uredu dole naznačenog kot. suda, kao što i prigodom dražbah potanko saznati, napokon pozivlju se svikolici pod kakvimgod imenom nahodeći se vierochnici obt. Ivana i Mate Čemerichah, da dotične svoje tražbe pred ovim sudom pismeno ili ustmeno prijave do 11. kolovoza t. g. 1853, neće se bo na poslie predložena zahtievanja nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1853.

C. k. kotarski sud okolice Zagreba.

Br. 3011. (232—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda broskog objavlja se ovime Josipu Abranoviću iz Gerbaela kuće br. 8. kojemu se mjesto obitavanja neznade, da je protiv njemu, kao ipako brata svoga Martina Abranovića baštinku Juraj Abranović iz Gerbaela na zadobljenje duga od 57 for. 12 kr., srebra i uzgredice ovome c. kr. kotarskome sudu ustmenu tužbu podneo; i pošto se obtuženome neznade za boravište, to mu je po propisu §. 85. gr. post. za zastupanje na pogibelj i o trošku njegovom odredjen skerbniak u osobi odvjetnika Eugena Kvaternika ovdie stanujućeg, kome je i rečena tužba priobćena, da ga o roblatu nu. 18. listopada t. g. 1853 opredieljeno me pred ovim sudom zastupa.

Opominja se dakle rečeni Josip Abranović, da u vrijeme ili dovoljno uputi odredjena sebi zastupnika, kako da prava njegova pred sudom brani imade, ili pako sudu drugoga zagovornika imenuje; što je sve to zanemario, pripisati hoće samomu sebi.

C. k. kotarski sud u Brodu 18. sèrpnja 1853.
Švaitzer, kot. sudac.

Br. 2497. (211—Lzv.) 15 4 (6—4)

Izrok.

Stiećajni rok vierochnikah Hermana Weissah i sina 18. travnja t. g. br. 1135 na 19. 20. i 21. sèrpnja 1853 uređen ovim se oporiče, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i 20. listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primietbom, da svikolici vierochnici pomenute stiećajne gromade Hermana Weissah i sina dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir uzeti seneće moći.

Dosadašnji privremeni skerbniak gromade stiećajne Antun Živojnović kao i zastupnik iste Nikola plem. Vakanović pridržani su nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 11. sèrpnja 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

Br. 2655. (217—Lzv.) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog i s njim sdruženoga mienbenoga suda u Rieci objavlja se ovime Marku Calviu nepoznatog boravljenja, da je Ivan Kerst. Spadoni po odvjetniku Vjekoslavu Breliću proti njemu podnio molbu istomu mienbenomu sudu radi izplatjenja 1056 fr. 45 kr. i pošto se obtuženomu neznade za boravište, mu je za zastupanje na pogibelj i trošak njegov odredjeni službeni skerbniak u osobi ovdašnjeg odvjetnika Faustina Suppe, komu je i rečena molba s time priobćena, da u rok 3 dana izplatiti mora mienbenu svotu, kamate i troškove pod prietnjom mienbene overhe. — Opominja se dakle ovime odsutni Marko Calvi, da ili dovoljno uputi naredjenoga sebi zastupnika providivši ga potrebitimi dokaznicami za svoju obrambu, ili drugoga zagovornika imenuje, ili pako takove koračaje poprmi, koje kao shodne za svoja prava smatrao bude, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

Od c. k. zemaljskog suda i s njim sdruženoga mienbenog sudišta.

U Rieci dne 12. sèrpnja 1853.

OGLASNIK.

(131—D.P.) (6—1)

Dobrovoljna kuće dražba.

Kuća u gornjoj varoši, krpnoj ulici pod br. 267 lezeća sa polag ležećim prošaste godine novo uređenim vèrtom prodavat će se dne 27. kolovoza 1853 u navadnom poslie poldajšnjem vremenu putem dobrovoljne dražbe najviše ponudjajućemu. — Poblžnji uvjeti mogu se i prie iste dražbe putem ućredništva ovih novinah saznati.

(123—DP.) 16 30 (3—1)

Wohnung zu vermieten.

Im Hause Nr. 54 in der Postgasse sind vom 1. November d. J. 5 Zimmer 1 Küche, Speiskammer, Keller und Holzlage zu vermieten. Das Nähere beim Hausmeister zu erfragen.

(126—DP.) (3—3)

Oglas dražbe.

Kuća na masnu stiećajnu Franje Šterger spadajuća i u gradu križevačkom pod br. 323 lezeća sa pet sobah, špajzom i kuhinjom i sa dva podruma zidana, kao takoder sa dvie suše, jednom stalom i komorom, i baštom providjena dne 2. rujna 1853 kado na tretjem roku prodavana bude, kamo se kupiti želeći pozivlju.

Stjepan Matašić,
masse obškerbitelj.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove islase
svaki dan izumam
nedjelje i praznike
na citavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarnici 4 for.
arobra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasne poslobo
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Kao što pouzdano čujemo, dat će ravnateljstvo društva „Dvorane“ u slavu dana narodjenja njeg. c. kr. apost. veličanstva dne 21. o. m. sjajni ples. Čisti dobitak ove zabave opredjeljen je ovdašnjem zavodu ubogih.

— „Oest. Corr.“ donosi sljedeću važnu viest: Predloženi po c. kr. kabinetu posredovateljni predlozi u istočnoj razmirici odobrio je carski kabinet u Petrogradu, i budući su zastupnici francuski, engleski i pruski nanj takodjer privolili, to dakle izvedenje njegovo zavisi jedino još o odobrenju porte.

— Baron Mamula uputio se je na Cetinje, da vidi ona miesta, gdje su ovoga prolietja bitke bile.

— Današnja bečka pošta nije nam još prišla.

— O poznatom pismu knjaza Mihajla Obrenovića na srbjski senat izjavlja se „Oester. Corr.“ ovako: Javni listovi priobćili su, da je bivši knjaz srbjski, knez Mihajlo Miloš Obrenović, joko polovine prošloga mjeseca upravio na sve članove srbjskoga senat, u kom se je izjavio protiv nekijh glasovah u pogledu svojih namierah, te je zajedno zametnuo govor o mogućnosti budućih događajah. Pismo ovo pobudilo je u Srbiji nieko uznemirenje pače i nieku uzburjenost, i c. kr. vlada, koja je sa susiednom ovom zemljom u priateljskom odnošaju, nije mogla ino, no po načelima iskrene lojalnosti, koju ona sprocu svih priateljskih državah goji, odlučno osuditi čin kneza Miloša, čim je o njem izvištena bila. Medjutim izašlo je na vidielo, da mladi ovaj muž rečeno pismo nije u toj nakani razposlao, da nemir u Srbiji podtakne ili pospieši, ili pače da zaprijeti zakonitoj vladi knjažestva, te se je takodjer, pouzdano nadati, da se iz one poslanice neće poroditi dalnje posljedice, niti priznato stanje Srbije s ove strane kakovoj budi pogibeli izložiti.

Cernagora.

— „Svetovid“ donosi sljedeće zanimive viesti iz Cernegore:

Mėrzost ona, koja je još od starinah medju nama i Turcima ukorenjena, nemože se nikada izmedju nas i njih izkoreniti. Mi mislimo, da nas najveća kakva sila silom oružja u jednu državu pod sobom spoji, opet bi ova mėrzost medju nama diejstvovala, neka što se sėrdačno mėrzimo, neka što želimo i gledamo, kako jedan drugome oči vadi. — Tu pred nekoliko danah, pored svih prietnjah od obe strane vlastih, posiekli su nam kolašinski Turci dva uskoka, i svu njihovu stoku razgrabili bez ikakove naše zadievce, zaludu svatko prieti, da se stari kėrvnici nekolju; klat će se oni, dok trajali budu pod suncem, pa sad iz toga izvodimo, ili da su sasvim u sili, ili da imaju takove naloge od njihovih vlastih. Ali koliko najviše možemo dėržimo se zapoviesti našega knjaza, i nesmijemo kako česarovoga čovieka, a tako isto i turskoga zadiesti, niti napadati; sada neka sudi Europa, je li nama vitežka nevolja klati se sa starim našim kėrvnicima, koji nam nikada mira nedaju po svim našim krajevima. Turci sve plaću na nas, da ih mi zadievamo, i istina do sada bilo je naših više zadievicah, zašto su nam i dužni mnogo još od starinskih vremenah, a od sada, odkako smo rat s Turcima prekinuli, nikoga zadiali i napali nismo, a nebi svaki onaj čoviek, niti svaka ona sila imala pravo, nas od toga odbijati, kad onitako s nama čine, nego

da se koljemo, pa ko bolje može, i to s onima samo, što su na našim krajevima, s kojim smo se ovo trista godinah klali, neuzimajući tu carsku regularsku vojsku.

Jučer ovdie dodje jedan morački uskok, koji je četujući po Bosni našao u Tuzli jednu bulu, koja se u njega zaljubila; a i on se s njom poljubio i s njom ovamo dobiežao sve po noći, da je uzme. Mi smo danas istoga uskoka s njom — pokėrstiv je — vienčali. Daj bože! da poturčenoj bratji i sestrama u Bosni Hercegovini počne omiljati pradiedovska viera, i da ih više ovakovih vienčamo i pokėrstimo. Tako dodje vrieme, da se zabludjena bratja povrate na pravi put, što bi im dika bila pred svetom, tu sramote nikakve nebi bilo, starinstvo svoje nasliediti. Momak s dievojkom ovom bio je od knjaza i senata podarcima nagrađen i odpravljen liepo u svoje miesto, želeći mu, da junake vėrstne s njom porodi, koji će znati braniti i cieniti svoju vieru, svoj jezik, svoje premilo slobodno otečestvo. —

Petrov dan mi smo ovdie divno proslavili, bilo je sila naroda sa svih stranah, osobito iz primorjah austrijskih. Knjaz je naredio bio činiti jedan Feuerwerk, samo dati narodu neko zadovoljstvo i volju za napredak. Na sve strane polja cetinjškoga zujalo se pievanje kola narodna, pievanje momakah iz glasa, ječanje gusalah, dipalah, dudukah i igranje momakah, dievojakah i ženah, jednom riečju: radost se je svuda razliegala, čuli su se topovi u velikoj količini, i bila je na ovi dan velika cėrkvena parada, gdje je svetli knjaz sa svom svojom svitom prisustvovao. Slava ova trajala je skoro tri dana.

Drugih kakvih novostih za sada kod nas neima; mi smo udaljeni od svieta, i sva naša je okolina mogu reći u kolievci pėrvoga razvika kao i mi, zato sve gledamo i slušamo, šta će veći i izobraženi svijet činiti, a koristimo se s dobrim većma koliko smo kadri.

Moldavia i Vlaška.

— Iz niekog pisma iz Galca od 28. sėrpnja vadimo sljedeće: General Liders, koji s pretežnim dielom 5. vojnog sbora kod Odesestoji, i već od tri po prilici nedjelje pripravan je za poći u kneževine, nije još do danas svoj položaj ostavio. S ovim činom spaja se ufanje, da će se razmirica mirovno razriešiti. A niti se gradjenje mostovah, koje bi sudeć po donešenoj gradji, imalo veličanstveno biti, netiera tako na bėrzo, nego se predbiežno samo ono ustanovljuje, što je za obćenje neobhodno potrebito.

„Kronstädter Ztg.“ od 1. kolovoza javljaju: Jučer dobili smo izravne viesti iz Bukurešta. Tamo vlada neizrečena sparina, koja gotovo svaki posao uništjuje. Ruska vojska zauzela je već sve svoje položaje, te sad mirno očekuje daljnje zapoviedi. Domaća vlada upravlja zemljom isto tako, kao što je upravljala u ono vrieme, kad u Vlaškoj nije bilo ruskih logorah. Da li će tako i u buduće ostati nije bilo poznato. — Mnogi listovi priobćili su bili, da ruska vojska u Moldavii i Vlaškoj iznosi 160,000 mom.; naša izviestja ustanovljuju broj vojske upravo na polovinu. U obće sve se prekoredno pretieruje. Mi smo u stanju priobćiti, da su sva ratna izviestja prerana, i da se još nigdie neprave priprave za prelaz preko Dunava.

Turska.

— Sljedeći opis turskih gradovah na Dunavu dopast će se jamačno inašim čitateljima. Vidin, utvėrdjeno miesto na Dunavu, samo je jedna go-

mila trulih proštacah, koja se sa nekoliko raketah u pepeo preobratiti može. U gradu obitavaju samo Turci misleći, da su u gnjezdu svome prema Bugarah, koji s Rusima dėrže, u sigurnosti. Varoš sastoji se iz neuredne gomile nabojnih kolebah, koje braniteljima u slučaju obšade na korist složiti nemogu. Oražnica i vojena dielaonica, po većoj časti od dėrveta, izložene su najviše nepriateljskoj vatri i stoje pokraj gradskih zidovah. Topovi leže ponajviše razbačeni po bedemu. Oni su opredjeljeni, da za ljubav barjama nekoliko putih u godini riknu. Na lavetama može biti do 25 komadah. Kazamate su trošne, šancevi vremenom porušeni i od časti zaronjeni. Prostor grada iziskuje u obšadnom slučaju najmanje 10,000 vojnikah odbraniteljne vojske. Službu posadnu izvršuju u gradu turski stanovnici, koji su svi zemljobraniteljstvu (redifu) pribrojani i samo za topčijsku struku opredjeljeni.

U ovoj struci zaista su mladi Osmani daleko dotierali. Ako ne manevriraju po načinu europejske artilerie, a oni tu oskudicu popunjavaju s odličnom i zaista primierenom vieštinom, sigurnostju i točnostju u pucanju. Budući da se dielatelnost topčijskog oficira na ništa drugo, nego samo na izobraženje pojedinih vojnikah prostire; to ih može on jedino u toj struci sasvim upotrebiti.

Godine 1828 ostavljeni su bili podunavski gradovi od časti samim stanovnicima, a od časti svojevoljcima, da ih brane. Nemože se Vidin za nekoliko danah ili nedieljah u odbraniteljno stanje postaviti; godine su za taj potrebne, i svojsko na nišan upravljeno dieljenje, ako se želi takova oskudica popuniti. Odpor, koji su Rusi pred Vidinom našli, bio je i bit će neznatan.

Nikopolj stoji u još žalostnijem stanju. Ako bi se njegovi zidovi opravljali, što na svaki način mnogo radnje i vremena iziskuje, da barem uzaludnu ležeće topove na lavete dodju, — za koje opet material čak iz Carigrada pribavljati valja, — onda bi se taj grad, koji manje posade potrebuje, nego li Vidin, — za cielo s uspiehom odėržati mogao.

Ruščuk ima s polja dosta strahovit izgled. Motreći ga sa strane, mislio bi čoviek da je taj grad proizvod najnovieg vremena, budući da se zidovi njegovi biele, ali to je samo krečni maz, koji unutrašnju trošnost pokriva, pa neviestom se čovieku pokazuje kao da je jak. Vieštak u toj stvari, koji ovaj grad sa drugim turskim gradovima srauni, morat će kazati da su svi jednaki — svi u traljaviom stanju!

Ako topovi bez laveta tvrdoću grada sačinjavaju, onda bi se Ruščuk zaista izpolinskom tvėrdjom nazvati mogao. Čudno je to, i nalik na basnu, odkud Turcima gėrdna množina topovah? Čoviek nevieruje čisto, može li se ikakva sila na svetu, što se sile topovah tiče, s Turskom meriti.

Kad bi Turska umela sve koristi, kojenjojzi na razpoloženje stoje, upotrebiti, mogla bi ona susiedu njenom Rusu dėržovitie u oči pogledati.

Silistria je na svaki način medju podunavskim gradovima jedina, koju je najteže osvojiti, ipak se predade ona 12. sėrpnja 1829 generalu Krasovskom, pošto su Rusi 8. lipnja iste godine nju obšieli bili. No Turci su zanemarili, popraviti onu štetu, koju su ruski topovi tada počinili, i grad opraviti. Prie nekoliko nedieljah poslaše jednog pruskog oficira u Silistriu, da posmotri, radsudi i saobči stanje grada. Taj bi morao čudesnu snagu imati, ako želi za nekoliko mjesecih do tog samo dotierati, da se

SLUŽBENI LIST.

Br. 6974 (55—Fin.)

(3—1)

Oglas.

palisadi popune. On će može biti izposlovati, da se kopanje šancevoh dovrši, jerbo se mogu, ako bude nužno, radnici silom nabaviti, no što u Turskoj preko dvie ili tri vlasti proći mora, ostaje ponajviše nesvršeno. Bedemi Silistrie imaju velike pukotine i provale, koje je voda izlokala. Topovi leže po većoj časti na trulim podnicama. Da se u ostalom u divanu carigradskom velika važnost na Silistriu polaže, svie doči pomenuto odpravljanje pruskog oficira od ženi-kora, a drugo promiena zapovjednika, koja je skoro bila. Ako se nevaramo, sadašnji zapovjednik grada borio se je u oba rata god. 1828 i 1829, s odličjem protiv „Moskova.“

(Oesterr. Soldatenfreund.)

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona 3. kolovoza. U jučeranjoi sednici gornje sabornice upitao je Clanricarde vladu, da li je o tom izvištena, da su gospodari moldavski i vlaški na rusku zapovied uzkratili sukanu harač? Ako li je to istina, to si car očitio prisvaja suverenstvo nad ovim pokrajinama, što neposredno k ratu voditi mora. Od najveće je važnosti, reče interpellant, da se što skorije, i podpuno o tom izvištenje podnese. Ta nije moguće da bi Europa, da bi Franczka ili Englezka mogle trpjeti takovo pomnožanje zemljišta ruskog o trošku Turske. Ravnoviesje Europe, poštenje Englezke, materialni interesi svih razredah, osobito u Niemačkoj, Franczkoj a velikom stranom i u Englezkoj, izloženi su pogibelji. —

Clarendon odgovori, da i on događaj ovaj smatra s istoga gledišta kao interpellant. Takovo ho oduzimanje turskoga zemljišta bilo bi od najznamenitijih posljedica nesamo za Tursku, nego i za Europu a imenito Englezku. O tom predmetu može on sljedeće priobćiti: Jedna depeša lorda Stratforda od 17. sèrpnja javlja, da je ruski glavni konzul gospodaru moldavskom naložio, da svoja odnošenja naprema porti smatra za ukinjena, i da harač, što ga šalje u Carigrad, na razpoloženje ruske vojske stavi, jer premda se neide na to, da se unutarnja uređenja promiene, mora se opet za vrijeme vojnog posiednutja ove pokrajine izvršivanje suverenskog prava portinog obustaviti, makar samo privremeno. — Po niekoj depeši Colquhouna, britanskog glavnog konzula u Bukareštu od 22. sèrpnja nije do onda gospodar vlaški još dobio sličnoga naloga, no porta biaše zanj pripravna i nakanila je u tom slučaju obo gospodare udaljiti s njihovih pokrajina i naložiti im, da obustave sve svoje zvanične poslove. Colquhoun tome dodaje; da bi onda nespretno bilo ostaviti konzule englezke na njihovim mjestima, i englezka vlada nije ni najmanje kèrzmala, priobćiti lordu Stratfordu, da ona ovo mnijenje odobrava. Nadalje ide večeras jedan kèrir na sira Hamiltona Seymoura (u Petrogradu) s nalogom, da od cara traži u tome inženja.

Različite vlosti.

— U Carigradu umro je bivši ministar finansih Nafiz-paša, udaren kapljom.

— Več je izišao program svetčanostih, što će se držati prigodom zaručenja njeg. kr. vis. hercoga od Brabanta s njezinom c. k. nadvoj. Mar. Henr. Anom.

— Po pismima iz Atene njeg. je velič. kralj gèrčki Oto sastimé za lietos odložio put u Karlsbad.

— Govori se, da će se u Austril nova uredba o obćinama odmah proglasiti, čim u život stupi politička organizacia.

Ciena žita u Zagrebu

od 9. kolovoza 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	
Pšenice banatske	5 —	5 15	
„ hèrvatske	5 —	4 —	
Napoli	3 30	— —	
Raži	3 30	— —	
Kukuruz starog	3 24	— —	
Ječma	3 —	— —	
Zobi	2 12	— —	

Br. 6305/gr. 3898. (80—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog jest odlukom na prijavu platežne nemogućnosti Josipa Otta kèrčmara u Zagrebu izdatom stiečaj vjerovnikah vèrhu njegovog celog imetka otvoren; za privremenoga obškèrbnika masse skupa i parnice odvjetnik Mato Mrazović imenovan, i rok prijavljanja zahtievah i dotično poziv na 28. 29. i 30. rujna 1853 pred ovim sudom zemskim ustanovljen, o čemu se time dotični vjerovnici za prijavu svojih proti gorespomenutoj masi stiečajnoj imanib zahtievah tom opomenom u zaanje stavljaju, da nakon izmiznutja uročenih danah povedene tužbe i prijave bezuspješne ostati čedu i u sudbeni obzir uzele se nebudu.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 63320/gr. 3904. (81—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja, da je na vlastito zahtievanje gradjana i limarskog meštra u Zagrebu Ottona Pomricha stiečaj vjerovnikah njegovih otvoren, zajedno privremenim masse škèrbiteljem i branimteljem imenovan g. odvjetnik Stjepan Osjak. Uslied česa dotični stiečajne masse vjerovnici za dan 29. mieseca rujna 1853 pred isti sud ovaj pozivlju se time, da o istomu roku potrebovanja svoja u napomenutoj masi objave, i to tim sigurnie, jer u protivnom slučaju na kasnia objavljivanja nikakav obzir uzeti se neće.

C. kr. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 888. (241—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Od c. k. kotarskog suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da se uslied molbenice gospodina Tadije Ferića, kao ipak stiečajne masse grofo-Skendero-Erdödyeve škèrbnika dobrovoljna dražba svih na pomenutu massu spadajućih stvari, koje se sa raznih u gospodarstvenu struku zasiecajućih potrebatinah, zatim pokućta, rubja i posteljine, kao i graditeljnih i pivničnih requisitah sastaje, dozvoljuje, i da se u tu svèrhu samo jedan rok dražbeni za 22. i sljedećih danah mieseca kolovoza t. g. u 10 uru prije podne u gospostinskom gradu u Kerestincu i dotično majuru u Klinčih-selih sa odredbom ustanovljuje, da će prodavane stvari samo uz gotovu izplatu najviše obećajućemu izručene biti.

Pozivlju se daklesvikolici, kojih je volja kupovati, da o roku odredjenom na dražbu stigau, te se ujedno doglasuje, da ponuda pod ličbenom cieniem neće uvažena biti, i da dotični našastar sa ličbenim cienami u ovog c. k. kotarskog suda, kao takodjer u masse škèrbnika za pregled nalazi se, iste pako prodavive stvari da se na licu miesta uviditi mogu.

U Samoboru 6. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Vasil Nikolić, s. r.

c. k. nam. kotarski sudac.

Br. 1858/1853. (242—Izv.)

(3—2)

Obznana.

Gosp. podjašprišt i župnik djakovački c. kr. kot. sudu djakovačkom sredstvom molbenice javlja, da je obveznica državna vèrhu 100 for. misnu zakladu pokojnog c. k. četnika Filipovića, kod župke cèrkve djakovačke utemeljenu, sačinjavajućih

i u državni fond stališah dolajo-austrijskih na dvie postotne kamate uloženi, izgubljeni; obveznica ova izdana je u Beču dne 9. rujna i anticipato 1. kolovoza 1853 pod brojem 9939 i imala bi se sa novom zamieniti, budući da je mieseca ožujka godine 1850 kod žrebanja izvučena; ujedno molio je, da se gore rečena obveznica putem zakonom propisanim uništi.

Uslied koje prošnje našastelj gore rečene državne obveznice poziva se od strane c. k. kot. suda ovog, da posiedovanje gore spomenute obveznice kod podpisatog c. k. kot. suda objavi, jer inače obveznica ova kao uništena i nikakovu krepost zakonitu imajuća proglasiti se hoće.

U Djakovu dne 3. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 951. (235—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. kr. kotarski sud velikog-gorički do obćeg znanja stavlja, da će na korist Jele udove Bešan pod sudačkim plienom za 200 fr. sa pripadci držane pokretnosti, sastojee u životinji i pokućtvu, Stjepana, Mate i Josipa Jurenića na Kobiliću dne 22. kolovoza, zatim pako 12. rujna t. g. ako od potrebe bude, od 9 do 10 sati u jutro izpod procjene najviše obećajućemu za gotovu platu prodavane biti.

U Velikoj Gorici dne 28. sèrpnja 1853.

C. k. kot. sud vel.-gorički.

Br. 996. (240—Izv.)

(3—2)

Obznana.

Dne 21. lipnja 1852 umro je u Rieci bez oporuke liečnik Dominik Cianconi, a za račun masse uložena je ovdie svota od 32 fr.

Nepoznavši osobe, kojoj bi pripadala baština, pozivaju se nazočnom obznanom dotičnici, da u lieto danah ovomu sudu prijave svoje pravo inače će se smatrati, da se odriču baštine na korist države.

U Rieci 9. sèrpnja 1853.

Od c. k. kotarskog suda.

OGLASNIK.

(133—D.P.) 16. 19. 22. 24. 27.

(6—1)

Einladung zur Theilnahme

an den von dem Gefertigten zur Grossen

Geld- u. Gemälde-Lotterie,

deren Ziehungen unwiderruflich schon

am 3. September 1853 und 4. und 5. Jänner 1854

erfolgen, arrangirten für das spielende P. T. Publikum so überaus vortheilhaften

Gesellschaftsspielen,

als:

1. Gesellschaft mit 100 Losen I. Klasse, 100 Losen II. Klasse, 25 Lose III. Klasse und 25 Lose IV. Klasse, womit man 150 Mal in der ersten, 150 Mal in der zweiten, 25 Mal in der dritten und endlich 250 Mal in der vierten Ziehung mit 250 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 4 fl. C. M. und für Schreibgebühr und Stempel 12 kr.

2. Gesellschaft mit 50 Losen I. Klasse, 50 Lose II. Klasse, 10 Lose III. Klasse und 14 Lose IV. Klasse, womit man 74 Mal in der ersten, 74 Mal in der zweiten, 14 Mal in der dritten und endlich 124 Mal in der vierten Ziehung mit 100 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 5 fl. C. M., für Schreibgebühr und Stempel 12 kr.

3. Gesellschaft mit 25 Losen I. Klasse, 25 Lose II. Klasse, 5 Lose III. Klasse und 5 Lose IV. Klasse, womit man schon 35 Mol in der ersten, 35 Mal in der zweiten, 5 Mal in der dritten und endlich 60 Mal in der vierten Ziehung mit 60 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 3 fl. 50 kr. C. M., für Schreibgebühr und Stempel 10 kr. C. M.

Zur Kenntniss des P. T. Publikums diene noch, dass wie natürlich auf jedem einzelnen Billet die Nummern sämmtlicher Lose deutlich notirt sind, und da sich der ergebenst Gefertigte der Hoffnung hingibt, das dieses Spiel Anklang finden dürfte, so hat er von jeder dieser Gesellschaften 2 Dotationen, d. i. mit stets andern Nummern arrangirt.

Indem er weiters schliesslich noch bemerkt, dass bei ihm auch Original-Lose I. und II. Klasse à 3 fl., III. Klasse à 6 fl. und IV. Klasse à 10 fl. C. M. stets in grösster Auswahl zu haben sind, ersucht er bei geneigten auswärtigen Aufträgen um gefällige frankirte Einsendung des Betrages, so wie um Beischliessung von 18 fr. C. M. zur Rekommandirung und Frankirung des Retourbriefes, so wie im Falle seiner Zeit die Ziehungslisten gewünscht werden, um weitere Vergüttung von 15 fr. C. M.

Wien, im August 1853.

Joh. C. Sothen,

bürg. Handelsmann in Wien,
am Hof Nr. 420.

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novine ove islaze svakog dana izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poslati poštijati, 6 for. sr.—

Za službene i opredjeljene uvrštene: 4 kr. sr. od čine se prvoput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašeni posebno članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedinice linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Hercegovina.

U Zagrebu. Lloydovi parobrodi, što podržavaju obćenje izmedj Rieke i Zadra, sustavljaju se na svom plovljenju kod otoka Pago, koj je nekako u sredini izmedj Raga i Zadra.

— Berzovaj donosi iz Pariza od 7. o. m. „Moniteur“ priobćuje sljedeću notu: Izvještja iz Petrograda od 3. o. m. javljaju, da je car ruski privolio na nagodbeni iz Beča stigavši predlog pod svjetom, da ga porta bez promjene odobri, te se je zatim pripravnim izjavio za primiti portinog poslanika u Petrogradu. — „Patrie“ osigurava, da bečki ovaj predlog Rusii podaje više koristi, nego li traktat Kučuk-kainardžski.

— Preuzvišeni ministar pravosudja, baron Kraus, dobio je velekrst reda gvozdena krune. Isto je tako više pravosudnih činovnika odlikovano s redovima i naslovima; imenito vitez prof. Hie dobio je viteški krst Leopoldova reda.

— U Banatu je, kao što je poznato, zbog mnogih prolietiošnjih kiša hrana sasvim i to po najviše još zelena na zemlju popadala, izuzimajući ona mjesta, gdje je zemlja peskovita i gdje su slatine, tamo se hrana upravo održala i nešto malo više i boljeg roda ima, nego po miestima, gdje je popadalo. Takovih miestah, gdje je pesak i slatine, u Banatu malo ima, tako da ni 50-ti dio zemlje, koja se seje, ne čini. Sva hrana, koja je popadala, nema skoro nikakvog roda, tako, da po mnogih miestih napustili su ljudi svoje njive da sa svim propadnu, videći napred da neće se ni trud kosacah platiti.

— Pitanje o slobodnom pristaništu Zemuna pretresa izvrstni list „Austria“ ovako:

Poznato je, da je zemunska občina prošle godine najvišjem miestu prošnja predala u kojoj je izmedj ostalog molila za slobodno pristanište. U glavnoj stvari navodilo se za osnov: „Da je zemunska trgovina od izvjestnog vremena cviet izgubila, budući da su njena pospješne odnošenja u Beograd prešla, da Zemun poradi svog geografičkog položaja na utoku Save i Tise u Dunav, dovoljno prostora ima, da se mogu magacini za robu postrojiti, sliedovateljno, da je Zemun osobito zgodno miesto za pristanište, da Englesi sa projektiranim željeznicama kroz tursku zemlju (od Carigrada ili Soluna do Beograda) Zemun upropastiti priete, a austrijskim trgovcima da će znamenitu štetu nanijeti.“

Ova prošnja predana je bila najosnovanijem ispitu i različnim pozvanim vlastima, da mnijenja svoja dadu. Konačno sliedstvo bilo je to, da se prošnja zemunska občine nije uvažiti mogla. Različite pobudjenja ovog riešenja mogu se na dva razreda svesti: ili su ona obće prirode, i odnose se na današnju trgovinu i mitničku politiku carstva u obće, ili su samo pomiestnog vida, i odnose se na posebna geografična i trgovačka odnošenja zemunska.

U obće vlada u zemlji jedno mnijenje samo, po kojem sasvim u suglasju sa postojećim načelima, nemože se odobriti, da se trgovačko miesto koje od državnog tiela, s kojim ono političnu i geografičnu celost sačinjava, odcepiti, osim ako sasvim izvanredne okolnosti iznimku od pravilah dozvole. Sa čisto financijalog i obćničkog vida posmotreno, žaliti je svakojako, što Austria u obće tako nazvana slobodna pristaništa posjeduje. Ona su se pokazala dosad svagda kao najodličnija stovarišta kradene trgovine, dovodeći interese vladine, interese do-

maće obćnosti i poštene trgovine, ravnim načinom u opasnost.

Drugom stranom mogu se koristiti, koje su s njima u pogledu slobodnog razvika trgovine i brodarstva dielateljno skupčane, može biti a od časti i cieli shodnije, izobraženom sistemom slobodnog stovarišta postignuti. U ovom smotrenju javno se mnijenje savršeno slaže sa presudom ljudi, koji stvar poznaju.

No budući da se postojeća slobodna pristaništa iz drugih uzroka ukinuti nemogu, to se postaralo praviteljstvo, da umali štetu, koja iz njih u gornjem smotrenju proizlazi, i da oblast slobodnih pristaništa u Tirstu, Rieki, Bakru i Kraljevici, što više ograniči, a i to se pretresa, da se ona u Senju i Bagu takodje utiesne.

Obziri i okolnosti, koje bi opravdale iznimke od pravilah, nepostoje u pogledu Zemuna ni najmanje. Želja je trgovacah i veći dio stanovnika pomenute varoši, da zadobiju slobodno pristanište, dosta prirodna. Na prostoru njihovom, koji izvan mitničkih linijah stoji, imali bi korist, da zagrančni esap, osobito šećer i kavu itd. bez plaćanja carine unose, te da izbiegnu plaćanje važnog poreza, a i kradena trgovina, koja bi se bez sumnje svuda u naokolo oko varoši organizirala, dala bi mnogim priliku, da zasluže novacah — ako i ne poštenim načinom. Ali pitanje je, bili Zemun s trgovačkim izključenjem svojim od ostalih krnovinah, s kojima je politično sjedinjen, u gospodarstvenom odnošenju i u pravom blagostanju, zaista dobio? Ovo pitanje pretresalo se je prilikom tom, kad se je nastojavalo, da Mletci na novo zadobiju slobodno pristanište, i popečiteljstvo financie nije ga odobrilo, osobito što se obćnosti ticale, jerbo je statistično dokazano, da Mletci ponajviše sa unutarnjom carevinom pazare, i da njihova trgovina za vrijeme, dok je slobodno pristanište postojalo, nije veća bila od trgovine unutarnje mitničke oblasti. Malenja ono može biti da se je u najnovije vrijeme, počem je slobodno pristanište u Mletcih opet zavedeno, potvrdilo. Kada se radilo, da se ograniči oblast riečkog slobodnog pristaništa, zahtijevali su tamošnji veći fabrikanti izrično, da se znameniti dio toga sajedini sa unutarnjim predielom mitničkih. A poznata je stvar, koja u ostalom nesvedoči, da Zemunci imaju istinito ekonomično promotrenje, da je Marselj i Genua, koji su pravo slobodnog pristaništa duže vrijeme u punoj mieri uživali, na sobstveno zahtijevanje njihovo istoj mitničkoj vlasti, od koje su se odcepili bili, pridružena, pa su onda trgovinom bolje procvieta, nego prije.

Drugo, što se zemunska prošnja uvažila nije, bile su bez sumnje vrlo važne brige, koje se blagostanja istog Zemuna i pograničnih krnovinah tiču. U provincijama na donjem Dunavu, gdje se industrija još u pelenima nalazi, zahtijeva njegovanje celog narodnog gospodarstva osobitu pažnju i brigu, niti se mogu svojstvena odnošenja pograničnih zemaljah iz vida gubiti, da se postignuti mogu pospješni, a s vremenom i veličanstveni rezultati.

Različna obustavljanja unutarnje trgovine, ograničenost pazarišta za domaću industriju na korist zagrančne, izvjestno zapostavljanje ciele industrie za Zemun sami — sve ove štete, proizilaze iz mitničke oblasti, koja se na novo zavesti želi, nebi nikako stajale prema onoj koristi, koju slobodnije trgovanje na polje dozvoljava, osobito što se sad ista korist makar i nesmatrali na privilegije slobodnog pristaništa, pravim upotrebljenjem novih pravica, koje na novi mitnički zakonik svakojako dozvoljava, i

po kom je slobodno espape bez platjanja mita smiestiti, postići daje.

Što se pomiestnih zapriekah tiče, to stoji zemunskoj prošnji i ta vrlo važna okolnost naprotiv, što Sava, Dunav i Tamiš svu okolicu tamošnju više miljah daleko topi, pa je nemogućno, točno zabilježiti granice pristaništa. Tim načinom otvorilo bi se potajnoj trgovini najšire polje, komunikacije bile bi prekinute, a trgovci i fabrikanti, koji su esap svoj u zemunsko pristanište smiestili, izloženi bi bili gotovo neizbježnoj propasti. Osim toga mogu po Tamišu jednom rukom manje samo trgovačke ladje da plove, drugom pak rukom pećine i prudovi niže Zemuna kod Drenkove i gvozdena kapie smetaju i većim ladjama, osobito kad je nizka voda, te ulaziti nemogu. Iz ovih uzroka već predstavlja se nada: od Zemuna načiniti sredotočje austrijsko — istočne trgovine, kao šimera. Kao što već jest Zemun sad po većoj časti, tako može on i u buduću samo prolazno miesto za espape austrijsko istočne trgovine da bude. To isto važi i o Beogradu. Ako bi knjaževsko — vlaško praviteljstvo zaista u Turmu, Severinu i Kalafu takodje slobodna pristaništa otvorila, kao što je glas bio, onda bi Zemun izgubio očekivano preimućstvo, biti glavnim stovarištem austrijsko — istočne trgovine, osobito što ima daleko nezgodni položaj za plovenje morskih ladjah, pa bi tako lišen bio očekivane koristi, Zemun bi ostao samo na medjusobni pazar ograničen, ali i ovoga znamenitost nebi stajala nikako u odnošenju prema gerdnom trošku, koji se zahtijeva, da se slobodno pristanište zavede i izdržava. No ako bi se postrojenjem dobrih magazinah u Zemunu i Oršavi, i dobrih putevah, opasnost nadkriljenja, koje otvorenje slobodnih pristaništa niže na Dunavu pričinjava, i preduredila, nebi opet zato znameniti troškovi drugo što proizveli, nego da na trošak Austrie tudja trgovina i industrija veću korist vuče, nego domaća, i da se podpomaže potajna trgovina! (Konac će sliediti.)

Serbia.

— „Sèrb. Dnev.“ piše nietko sljedeće vrlo važne viesti: Sa sèrbske granice od 3. kolovoza. S one strane bogati smo od nekoliko danah na glasovima, što nikada valjda do sad nismo bili. Samo je šteta što su, valjda zbog toga što su mnogi, tako izprekèršani, da se teško u red nieke javnosti dovesti mogu. U cieleom su dosta nezgodni i Sèrbini ima zaisto uzroka želiti glasove bolje.

Sèrbske je praviteljstvo uprav reći uzdržmalo se jako. Ono preduzima miero, koje daju povoda misliti, da je ono u neprilici. Neprilika je ta, kao što se u obće misli, izišla od nesporazumljenja sa pokroviteljstvujućim dvorom. A neprilike zaključuju se iz ovih glasovah, koji se vide biti dovoljno istiniti.

Po knjaževskoj naredbi odvućeni su svi topovi, osim četiri kod kasarne, sva municia, i nešto kase u unutarnjost. Topovi i municia, kao što kažu odvućena je u Požarevac, Šabac a najviše u Kragujevac.

Načelnicima okružnim izdana je od popečiteljstva unutarnjih poslova zapovied, i ovi su po toj zapoviedi, preko srezkih načelnikah izdali zapovied narodu, da se svaki, koji je za oružje, spremi sa svim, što je za rat nužno. Tom je prilikom rećeno narodu da rata biti neće, ali medjutim neka bude svak gotov, jer zbog evropejskih ratovah može oko granice biti kakovih hajdukah. Ujedno se po višjoj zapoviesti popisuju naglo svi izaslati vojnici i zapovieda

im se da na prvu zapovied na odrediti se imajuće mjesto dodju. Ta je naredba prije tri dana izvršena i u Beogradu.

Vi znate, da je Knicanin odavno u Kragujevcu i da je tamo i do sad on nieki zapoviednik vojnički bio. Sad nam kažu, da je on za te slučaje predstojeće označen i naimenovan za glavnog komandanta. Načelnici okružni i srezki kao i narod u vojenom smotrenju predani su već zapoviedništvu Knicanina vojvode.

Za izbiranje vojnika bilo je zapoviedjeno da se dërže okružne skupštine, ali u jedanput tatari su raznieli naloge, da se takve skupštine nederže.

Mi ovdie čujemo, da je počelo po malo i apsiti se. Izgledi su u obće mutni.

Tako nam kažu, da je predsjednik savjeta išao knjazu i predlagao mu, da se pošlju deputacije nieke, između kojih jedna caru Nikoli, koja će pokajati dosadašnju zamierku, ali da knjaz te predloge nije primio.

Juče je saviet doznao za one pomenute zapoviedi izdane narodu da se oruža, pa se sprema — samo neznam da li svi savietnici — da ište ukinutje pomenute zapoviedi. I o ostavci se knjaževoj govori mnogo, ali mi znamo, da je on dobre volje neće dati. Saviet će, tako se govori dalje, ako knjaz predlog njegov neprimi, od knjaza se odciepti i narod na svoju stranu i na to pozvati, da siedi na miru i da se okane oružati. — Ovoliko za sad.

Različite vijesti.

- Kraljica pruska otišla je iz Beča u Iši.
- U Gradcu je umro 7. o. m. penzionirani fzm. baron Welden, u 72 godini života svoga.
- Njez. c. kr. vis. gospoja nadvojvodkinja Maria Henrika primit će 11. i 12. kolovoza čestitanja najvišjeg plemstva, i u nedielju (14.) u jutro nastupiti svoj put u Brisel.
- Njeg. vis. hercog parmanski odputovao je u Niemačku.

Bërzojavne vijesti:

Iz Carigrada, 1. kolovoza. Porta izdala je manifest na narod i naumila Rusii ultimatum podneti. Francezki nagodbjeni predlog odstranjen je, a austrijski primljen. Gospodari pozvani su u Carigrad. Ruska pošta nehtiede više primiti pisma za opremanje. Turci su uhvatili nieku rusku kopnu poštu. Car. ruski konzul drinopoljski odputovao je. Financie portine u najkukavnijem su stanju. Zlato je za 1% skočilo. Govori se, da je jedan ruski sbor ušao u Sërbinu, i da je oglašeno, da će c. k. austr. vojska takodjer unići.

— Saksonski kralj stigao je u Turin. — „Pays“ i „Constitutionnel“ hvale postignuti u istočnom pitanju rezultat.

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobćuje, da se kapital od 240 for. sreb. na pupillarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu dne 6. kolovoza 1853.

Ivan Wibrat.

Ciena žita u Zagrebu

od 11. kolovoza 1853. U srebru.

	Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske.	5	—	5 15
„ hërvarske	5	—	—
Napolice	4	—	—
Raži	3	30	—
Kukuruza starog	3	24	—
Ječma	3	—	—
Zobi	2	12	—

SLUŽBENI LIST.

Z. S. 6365/m 692 (82—DS.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog objavlja se, da će se dne 23. kolovoza l. t. 1853. i za slučaj potrebe dne 5. rujna l. t. prije podne u 10 sati razne vërsti noževi, škare, sapun, kefe

i t. d. na Andru Meska spadajuća i na 157 for. 55 kr. procienjena u Zagrebu u gornjoj Ilici u kući Irgulićevoj putem javne dražbe za gotove novce prodavati.

Neprodane te stvari o përvom roku pram cienbenog iznoska — prodavati će se o drugom roku i izpod cienne.

C. k. zem. sud.

U Zagrebu dne 9. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Škulj, s. r.

Klobučarić.

tajnik.

(14—P.Z.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed naloga ovdašnjeg c. kr. poštah ravnateljstva prodavano bude kod niže podpisatog ureda dne 18. tekućega mjeseca u 10 sati prije podne putem javne dražbe više centih starog željeza najviše obećavajućemu za gotovu platu, kamo se ovim svi kupiti želeći uljudno pozivlju.

C. k. pošte ured.

Br. 117/1852. (134—D.P.)

(3—1)

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Brozinčević-Petrićevića žitelja iz Capraga, — Imbre i Jose Valjakah žiteljah iz Prelošćice u sudbeni zalog ovëršbenim putem uzete sljedeće stvari, i to: hlevi stari dërveni procieniti na 30 fr. sr., kuharna stara dërvena procienita 20 fr., štagalj stari dërveni procienit 35 fr., kuća na triemu dërvena nova procienita 300 fr. sr., — dočim opredieljena na 1. mjeseca sërpnja t. g. druga dražba obdëržavati se nemogaše, — dne 2. mjeseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućista istih Valjakah u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldasnoj uri tretjoj putem javne dražbe takodjer izpod procienbene vriednosti prodavale se budu, — kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, — kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kot. suda sisačkog najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući

pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2343/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mate plem. Lackovića iz Lukavca, Jose Šipuša iz Gošća pod sudbeni zalog ovëršbenim putem uzeta dva konja mërkov fakov procieniti na 70 for. sr. na licu kuće i kućista istoga Jose Šipuša na Gošću takodjer izpod cienne dne 31. mjeseca kolovoza 1853, budući da opredieljena na dan 3. mjeseca lipnja t. g. dražba prepričena bijaše, putem javne dražbe o popoldasnoj tretjoj uri prodavali se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na ove konje ili traženje imadu, do prodaje ovih konjah kod c. k. kot. suda sisačkoga najaviti i dokazati imadu, u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući

pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2340/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Stjepana Mikulića iz Prelošćice, Mate i Ivana Blažekovića iz Prelošćice u sudbeni zalog uzeta na triemu stojeća dërvena kuća precienita na 250 fr. sr., dočim opredieljena za dan 30. lipnja 1853 dražba obdëržavati se nemogaše, dne 1. mjeseca rujna t. g. 1853 drugi put takodjer izpod procienbene cienne na licu kuće i kućista istih Mate i Ivana Blažekovića u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldasnoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se bude, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na imenovanu kuću potrebovanja imadu, do prodaje ove kuće kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah više nikakav obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući

pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2341/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Kukurića iz Gošća, Andre i Imbre Boltušićah žiteljah iz Gošća u sudbeni zalog uzeta kuća dërvena na triemu procienita na 250 fr. sr., jedna štala dërvena procienita na 100 for. sr., jedna sienokoša Čigoč zvana procienita na 100 fr. sr., — dočim opredieljena za dan 2. mjeseca sërpnja 1853 druga dražba obdëržavati se nemogaše, — dne 3. mjeseca rujna

1853 drugi put na licu kuće i kućista istih Andre i Imbre Boltušićah u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldasnoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na izpisana gore stanja potrebovanja imadu, do prodaje ovih istih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti, i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav obzir više uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući

pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2344/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran baštinika pokojne Dore udove Sućičeve iz Gošća, Luke Sućića žitelja iz Gošća u sudbeni zalog ovëršbenim putem uzeta jedna kuća dërvena procienita na 60 fr. sr. i jedna štala dërvena procienita na 30 for. sr., — dočim opredieljena na dan 3. mjeseca sërpnja 1853 druga dražba obdëržavati se nemogaše, — dne 5. mjeseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućista istoga Luke Sućića u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldasnoj uri tretjoj putem javne dražbe takodjer izpod cienne prodavale se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući

pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2959. (239—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. suda jastrebarskog stavlja se do obćeg znanja, da na molbu Valentina Koskovića kuća sa kućistem i vërtom na Jurja Benkovića iz Cvetkovića kotara navedenog slišajuća u 210 for. procienjena dne 3. listopada t. g. u 9 sati prije podne na licu mjesta za gotove novce prodavat će se përvu put.

S toga u smislu §. 509. g. p. pozivaju se svi vieroavnici, da se do opredieljenog roka glede tražbah svojih kod pomenutog suda prijave.

U Jastrebarskoj dne 3. kolovoza 1853.

Balogh s. r.

Službeno bërzojavno objavljenje bečke burze od 10. kolovoza 1853.

Tečaj dërž. papirah.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice 5 pct.	Amsterdam za 100 holan. f. (91)	2 mjes.
„ od g. 1850 „ 4 1/2 „	Augsburg za 100 f. current 109	3 mjes.
„ „ „ 3 „	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
„ „ „ 6 „	Frankfurt na Mainu za 120	108 1/2
„ „ „ 5 „	Genovaza 300	2 mjes.
„ „ „ 4 1/2 „	piemont. lirah	2 mjes.
„ „ „ 3 „	Hamburg za 100 mar. ban.	80 1/2
„ „ „ 2 1/2 „	Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mjes.
„ „ „ 1 „	London za 1 funt sterl.	10 41
„ „ „ 1 „	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
„ „ „ 1 „	Milan za 300 austr. lirah	108 1/2
„ „ „ 1 „	Marseille za 300 frank.	128 1/2
„ „ „ 1 „	Pariz za 300 frank.	128 1/2
„ „ „ 1 „	Prag za 100 for.	1 mjes.
„ „ „ 1 „	Terst za 100 for.	1 mjes.
„ „ „ 1 „	Miloci za 100 austr. lirah	3 mjes.
„ „ „ 1 „	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „	Tečaj novca	
„ „ „ 1 „	Carski dukati	
„ „ „ 1 „	Zajam od 1851	
„ „ „ 1 „	Slovo A	
„ „ „ 1 „	B	108 1/2
„ „ „ 1 „	Lombardski	

Tečaj novca

Slovene željez. po 1000 fr.	2385	Krak.-g. sl. željez. po 100 f.	776
Bečko-glog. želj. „ 500 „	872 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	605
Sopr.-W.-Neud. i. „ 200 „	274 1/2	Aust. Llo. u Terstu 500 „	605
Budiej.-Gm. Linz i. „ 250 „	250	Bud.-pošt. lančan. 500 „	605
Požun.-Terst. i. i. s. d. „ 290 „	290	Galič. založn. 4 „ za 100 „	605
„ „ „ 2. izdanja s përvonstvom „ 200 „	200	Sročke Esterhasia 40 „	605

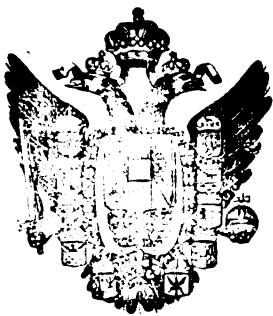

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. sr. bra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene poslove opredjeljena je uvrštena 4 k. sr. od linije za periput; a zatim za svakiput 2 k. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 k. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 k. sr.

Zvanična čast

Dne 2. kolovoza 1853 izdan je i razposlan VII. komad „II. razdiela“ zemaljsko — vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 4. Privremeni služinski red za ladanje u kraljevini Hrvatskoj i slavonskoj.

Br. 45. Oglas c. kr. banske vlade, glede dozvole za željeznička poduzetja i glede ustrojenja i nadzirenja štedionica.

Br. 46. Oglas c. kr. banske vlade, kojim se jahovina, ustanovljena u pojedinim krunovinama i kotarima od 1. sèrpnja t. g. počamši, obnaroduje.

12/P.

Oglas.

C. kraljevska gruntovno — odtereteća zemaljska komisija za Hrvatsku i Slavoniu jest dana 11. t. m. u Zagrebu djelovanje nastupila. — Što se ovim do obćeg znanja stavlja sa dodatkom, da se uredovni stan iste komisije u kući br. 258 u kipskom sokaku u gornjem gradu nalazi U Zagrebu 11. kolovoza 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske gruntovno — odtereteće zemaljske komisije u Zagrebu.

C. k. popečiteljni savjetnik i predsjednik
Dr. Ullepitsch.

C. kr. privremeni tajnik
Dr. Schoeppel.

3197.

Za podporu gladijućeg žiteljstva gorskoga kotara dostavljeni su mi osim onih po visokoj banskoj vladi onamo odposlanih i već do javnog znanja stavljenih svotah još slijedeći pri-
neseci i naime: for. kr.

Od g. c. kr. vèrhovnog župana križevačkog u podžupanii koprivničkoj sakupljeni iznos od	39 „ 20 „
Od g. c. k. podžup. karlovačkoga u gradu Karlovcu sabrani iznosi od	8 „ 57 „
i	25 „ 1 „
Od g. c. k. podžup. zagrebačkoga u obćini Bèrdovac sabrani iznos od	6 „ 20 „
Od g. c. k. vèrh. župana zagrebačkog po sisackomu tèrgovcu Pavlu Koturu darovani iznos od	5 „ — „
Od g. c. kr. podž. sv. Ivanskog u području tamošnje c. k. podžupanie sabrani iznos od	3 „ 40 „
Od g. c. kr. podž. zagrebačkoga u obćini stubičkoj sabrani iznos od	3 „ 30 „
Od g. c. k. vèrh. župana zagrebačkog u gradu Zagrebu sakupljeni iznos od	28 „ 26 „
Od g. c. k. vèrh. žup. varaždinskog u području c. k. podžupanie klanjačke sabrani iznos od	12 „ 40 „
Od g. c. k. podž. jastrebarskog u području tamošnje c. k. podžupanie sabrani iznos od	6 „ 57 „
napokom od g. c. k. vèrh. župana osiečkog u području c. kr. podžupanie djakovačke sabrani iznos od	25 „ — „
i u c. k. podžupanii vierovitičkoj sakupljeni iznos od	39 „ 37 1/2 „
Ukupno	204 „ 28 3/5 „

Dočim su ovi iznosi shodno u namierenu svèrhu obratjeni: — prinudjena se nalazim do-

tičnim darovateljima za njihove čovjekoljubive dare u ime gladijućih nesretnikah ovime javnu zahvalu izraziti.

U Rieci dne 5. kolovoza 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Kellersperg.

2678.

Gospodin grof Otto Sermage c. k. vèrhovni župan križevački dostavio mi je za podporu gladijućeg žiteljstva podžupanie delničke u području tamošnje c. k. županie sakupljeni iznos od 325 for. 24 kr. srebra, u koju svèrhu je njegova svietlost gospodin knez Filip Batyany svotu od 300 for. sr. doprinio.

Dočim ovaj iznos u namienjenu svèrhu obratjam: — prinudjena se nalazim tako vele-
dušnomu knezu za znameniti nesrećnicim podieljeni dar, kao i ostalim darovateljima za njihove čovjekoljubive darove u ime stradajućih siromakah ovime najšèrdačniju zahvalu izraziti.

U Rieci dne 5. kolovoza 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Kellersperg.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. O putovanju njeg. preuzv. gospodina nadbiskupa, Jurja Haulika, po jastrebarskoj podjašprištii radi podieljivanja sv. pomazanja, kao i o njegovu dočeku primili smo slijedeće zanimivo izvjestje:

Jedva se je saznalo, da će njegova preuzvišenost g. nadbiskup svoj apoštolski put po našoj jastrebarskoj podjašprištii ove godine preuzeti, za da vierni puk po daru duha svetoga u vieri ukripi i objati, odmah uzplamti sèrce naše neizkazanim veseljem. Žudjeno izgledasmo dan oni, u kom ćemo svog oca i duhovna pastira moći dočekati i pozdraviti, njegovoj časti i visokomu zvanju primierno.

U tu svèrhu podignut je na granici podjašprištie kod sela zvanog Desinci slavoluk sa velielpnim gèrbom njegove preuzvišenosti urešen, izpod kojega je primieran ovoj svetčanosti napis na modrom polju cèrveno — bielimi slovima vieštom rukom izveden.

Slavoluk izkiltjen bijaše cèrkvenim barjaci-
ma i stiegovima, iznad kojih se i narodni vijaje: u znak zadovoljstva i veselja narodnog. A poverh svih pako pèršio je barjak carski u znak zahvalnosti naroda, koji priznaje vèrhovno gospodstvo vladajućeg; a uz to čuti: koji je blago ravnanje, pokroviteljstvo i zaštita njegova.

Pod ovako urešenim slavolukom dočekaše u velikom broju svih stališah sinovi ljubezna oca svog, koji zbija 2. t. m. u pratnji prečasnoga gospodina pobočna kanonika Petra Šatvara, g. tajnika Franje Gašparića, mnogobrojnog svetjenstva okružja okičkog i činovništva podžupanijskog ureda samoborskog okolo 4 ure ovamo prispije. Pošto bi njegova preuzvišenost gosp. nadbiskup odsieo, i u prostranu u tu svèrhu pripravljeniu siencu stupio, pozdravi ga u ime svetjenstva i naroda okružja jastrebarskog odvažnim i kriepkim govorom velečastni gosp. Janko Vancaš, istoga okružja podjašprišt. Šèrdačni ovaj pozdrav isto tako šèrdačno njegova preuzvišanost odvratil, i uvieri sve skupa, da se najšèrtniim scienu medju dietcom svojom, medju pukom svojim, kojemu iz lica čita veselje i zadovoljstvo, i kojemu obriče svestručnu pomoć, obranu i zaštitu svoju. Zatim pozdravi od strane sabranog c. k. činovništva jastrebarskog i više uglednih osobah činovništva karlovačkog gosp. Gligoria Roksan-

dić, te u kratkom govoru preporučil njegovoj preuzvišenosti tako sebe, kao i sve ostalo činovništvo. Na što mu njegova preuzvišenost odvratil: Da kao što je svako vrieme, da će tako i u buduće sva dragovoljno učiniti, koja na dobro i korist drugih slute. Nu ujedno ga opomene, kao i sve ostalo činovništvo, da se imadu sietiti, da jedina sloga i sporazumljenje svih ukupnih velika diela radja.

Po dovršenom ovom govoru podieli njegova preuzvišenost nazočnim svoj otčinski blagosov, te piešice idući uz radostno klikovanje naroda i pucjavu topovah na drugoj strani slavoluka zasiede u kočiu, odkud uz pratnju gore napomenutog mnogobrojnog svetjenstva i činovništva nastavi put svoj do Šipka, na kom celiom do Draganica i tja do Šipka ništa se drugo znamenita nedogodi, već što je sve uzduž putem od puka, osobito pako mladeži obojega spola radostno dočekan, kojim dakako svim skupa pobožno kličućim svoj otčinski blagoslov podieli.

Valja još napomenuti, da su osim toga još dva slavoluka podignjena bila u čast njegovoj preuzvišenosti. Pèrvi na granici iste obćine, drugi pako uz križoputje vodeće na Šipak sa nadpisom „Georgio I. Arhi-Episcopo Zagrabienisi.“

Kao što je 2. t. m. preuzvišeni gospodin nadbiskup sretno prispio na Šipak i tamo drugi dan sakramenat sv. ferme viernomu puku podielio, tako za sad sve dalje i dalje sretno napred stupa po svom putu apoštolskom. Ako li se u buduće na tom putu šta važniega sluči, i ja nazočan budem ili dočujem, priobèit ću vam (molimo vas. Učr.).

— Redarstveno ravnateljstvo u Temišvaru, zatim redarstvena poviereničtva u Subotici i Novom Sadu započese 1. kolovoza svoje djelovanje.

— Satnik Nikola Šajatović od ogulinske 3. granič. regimente imenovan je za vèrhbroj-
nog majora kod brodske 7. granič. regimente i ostavljen u dosadanjem svom upotrebljenju kao chef graničarskog odsieka kod vojnoga upravljalateljstva u Zagrebu.

— „N. C.“ po pismima iz Sèrbie hoće da znade, da ruski upliv u podnavskim kneževinama i u samoj Sèrbii neprestano raste, a „Allg. Ztg.“ pišući o sèrbskim odnošajima veli: „U Bugarskoj i Sèrbii predstoje ozbiljni nemiri. Za da se ovi nemiri neprotegnu i na susiedne pokrajine (Moldaviu i Vlašku), ostat će car Nikola krepostju ugovora Balta-Limanskog u Moldavii i Vlaškoj.

— Pitanje o slobodnom pristaništu Zemuna pretresa izvrstni list „Austria“ ovako: (Konac.)

Dokazivanje zemunskih tèrgovacah, da tèrgovina tamo na donjem Dunavu opada, šta više propada, pobijaju se očevidno prihodima mitničkim. Tèrgovina u Tursku i iz Turske naprotiv je sve veća.

God. 1816 iznosila je vrednost espapa, koji je preko Turske u Austriu unešen, 16,384,489 fr. (plaćena carina od toga iznosila je 1,092,887 for.) vrednost espapa, koji je u Tursku iznešen 10,058,706 for. (carina 27,957 for.) Kroz Austriu pronešeno je za Tursku espapa u vrednosti od 8,535,542 fr., a iz Turske 3,455,216 for.

God. 1850 naprotiv iznosila je vrednost espapa, koji je preko Turske unešen 18,843,247 for. (carina od toga 1,298,007 for.) a vrednost espapa za Tursku 11,898,888 for. (carina

33,599 for. u vrednosti od 9,614,101 for.) iz Turske pak u vrednosti od 2,963,584 fr.

Po zapisnicima zemunske glavne mitnice, slučilo se god. 185 $\frac{1}{2}$ više zapisah u smotrenju uvoza, izvoza i provoza, nego god. 18 $\frac{49}{50}$ — 1851; ravnim načinom bila je znamenito veća množina prolaznog espapa prve godine pri onoj malit smještena, nego u obe prediduće godine. Uzrok, što se tamo za iznošenje sad manje espapa smještenog nalazi, leži prosto u tom, što se sad u Beču sav espap, koji je za Tursku opredieljen, od činovnikah tako odpravlja, da Zemunu samo pečate poskidati ostaje. Kod glavne 30-nice u Beču umnožila se je proвозna carina g. 185 $\frac{1}{2}$ sa 22,730 for. a izvozna carina sa 12,277 fr. prema predjašnoj godini.

U tome, i u toj okolnosti, što su od 1. veljače 1852 god. do listopada 1852 u smislu nove mitničke tarife 30-nice u obće manje stavljani, nalazi se objasnjenje, zašto je zemunska, glavna 30-nica za god. 185 $\frac{1}{2}$ manji prihod carine naznačila, a tim dokazuje se, ne da opada trgovina s Turskom, nego da je prešla samo u drugi pravac zvaničnog činodielanja.

U obće nesme se previditi, da popravljena raznovidna sredstva prenošenja na Dunavu sva miesta za odmaranje i sva stovarišta trgovine prema istoku pobijaju, i izlišna ih čine, i da se šiljanje iz unutarosti carstva i kroz carstvo, sve bërže bez dangube k zagranichnoj zemlji spieši. Nadežde, po kojima se korist očekuje, kad austrijski fabrikanti proizvode svoje u Zemunu na prodaju pošlju, da će onda trgovci obližnjih podunavskih knjažestvah i iz istočnih ostalih zemaljah tamodolaziti, da namire potrebe njihove u zemunskom slobodnom pristaništu, teško će se makar u kakvim okolnostima u dielo privesti. No da se od časti i privedu u dielo, to bi Zemun bio samo vašarsko mjesto promienjivanja tudjih kapitalah, a Zemun bi posredno korist u toliko samo imao, koliko bi stranci trošili, it. d. jerbo zemunski trgovci nisu u stanju, austrijsko-istočnoj trgovini sa sobstvenim kapitalom poslojanu točku naslona dati. Kad bi izčekivani obërtaž u malom sa smještenim espapom zaista u interesu trgovačkog sveta ležao, onda nevidjamo, zašto se nije već dosad pojavio, osobito od kako je magjarska 30-nička linia pala, jerbo sada nesmeta austrijskom fabrikatu ništa, espap svoj u Zemun šiljati, i nastojavati, da se odatle prodaje. Fabrikanti naši mogu tamo na isti način kao i na svakom drugom mjestu, sa espapom svojim razpolagati, a strani trgovac nije takodje ničim ograničen, doći u Zemun, da potrebni espap kupuje.

Ako bi domaći fabrikant espap svoj morao u jedno od podunavskih slobodnih pristaništah da nosi, to bi se on prema strancima u šteti nalazio, u toliko, u koliko bi napred izlaznu carinu platiti morao, a nebi tako lahko espap svoj, pa i onda bi s gubitkom u novcu, povratiti mogao. Strani trgovac ili fabrikant naprotiv došao bi bez ikakve muke u slobodno pristanište, ostavljajući kupcima brigu, neka oni izpune gumručne propise i carine plate, kako znadu, imajući pri tom i tu polzu, što espap svoj opet natrag bez ikakve prepone odneti mogu. Slobodno pristanište podomagalo bi samo strane, osobito engleske trgovce, a zna se iz iskustva, gdje se god britanska trgovačka špekulacija ugnjezdila, da potajna trgovina za njom uzastopce dolazi. Iz svih ovih uzrokah presudiše sve pozvane vlasti, kao što su: Zemunska glavna harmica, okružna direkcija financie u Novom Sadu, zemaljska direkcija financie u Tamišgradu, popečiteljstvo trgovine, i ost. protiv zemunskog slobodnog pristaništa. U istini, kad bi se ovo dozvolilo, podhranjivale bi se samo tužbe domaćih fabrikantah, da se potajna trgovina sa zagranichnim espapom podpomaže, a da domaće priljezanje u zanatima štete terpi. Zemun nebi se tim načinom koristio, a smetalo bi velikoj, nepremienoj težnji carskog praviteljstva, da se sjedini Austria s niemačkim 30-ničkim savezom, te da još neukloni postojeće prepone. U niemačkom gumručnom savezu upotrebljava se odavno kao načelo, da se koliko je možno nedopuštaju slobodna pristaništa i izključenja od carine, u koliko se na čitave pre-

diele, varoši i pristaništa odnose, osim ako ih je sama priroda od gumručne linie odciepila, naprotiv da se većma izobrazila tako nazvana sistema stovarenja (Entrepot System) sa slobodnim smještanjem u magazine, o čemu se istom u berlinskoj konferenciji zbog saveza 30-ničkog obširni pregovori čine. U tome smislu bilo je c. k. popečiteljstvo trgovine naklonjeno, da se takvi magazini za espape u Zemunu zavedu, bilo na račun praviteljstva, ili zemlje ili obćine, s obzirom na geografično-topografični položaj varoši, nebi li se trgovačka znamenitost njena uzvisila, preporučiti, i od države pomoć zahtijevati. Ali kao što su poiskana mnijenja dostavila, za sad nije ni zavedenje takvih magazinah za Zemun nužno, jerbo su postojeći magazini za dosadašnju trgovinu dovoljni, i kao što treba. Osim toga dozvoljeno će biti razdieljivanje denjkovah i ostalih sandukah u zvaničnim magazinima po potrebi pravca, kuda se espap zahtijeva, i po novom zavesti se imajućem načinu gumručnog odpravljanja.

— „Svetovid“ piše o ženitbi kneza Miloša: „Historična je istina, da promotrena ženitba historičnih licah prije ili poslije na sudbinu dotičnog naroda veliki upliv imati može. Ako je izbor još ne samo po historičnom pozivu ovog ili onog naroda, po dinastičnoj ili familiarnoj potrebi, ili po okolnosti vremena, nego iz viečito trajućih načelah čiste naravnosti i naklonosti učinjen, onda nitko srećni izbor nevieste učinio nije, kao njeg. svetlost knjaz Mih. Obrenović, u licu visokor. grofice Juliane Felicitas Marie Hunjadi. Precei njeni proslavljeni su u našim narodnim pjesmama, koje spominju viteškog Sibirjanin Janka. Praunuka njegova rekao bi predstavljala s maslinovom granicom u ruci, blagog genia razljutjenog magjarstva, kojega budućnost nijedan smértniž opredieliti ne može.

Vienčanje držalo se danas (1. kolov.) u 11 sati u ruskoj kapeli po obredu pravoslavne crkve, kojoj svetčanosti prisustvovao je svetli knjaz Miloš, svetli roditelji nevieste grof i grofica Hunjadi, njeg. eke. g. poslanik ruski baron Majendorf, koga su u kumstvu zastupali dva brata svetle nevieste; srodnici Nikolići od Rudne, i mnoga druga otmiena lica, u koliko su bilete za pristup zadobili. Crkva je bila svetkovini shodno sa izbranim cviećem i riedkim biljem ukusno nakitjena, tako da je oskudievala samo kraljica cvieća. No i ova se pojavi — sve se oči obratiše na nju — čërta udivljenja mogla se na svakom licu čitati — svetla neviesta stupa s duplirom u lievoj, a molitvenom knjižicom u desnoj ruci pred oltar pravoslavlja, biela haljina od brisslorske čipke okitjena nebroyenim diamentima različne veličine, izdaje ju za preneravno bitje, iz kojeg duše čita se u očima i na bielom licu skromna blagost i dobrota sërdea. Bilo je zaisto ganljivo — radostno pozorje! Svetli knjaz Mihail u narodnom odijelu, cërvenoj čurdii od kadife, plavetnoj surki, tavno-cërvenim čakširama i bielim gajtanima, sa prevezom velikog kërsta ruskog, stajaše s desne strane nevieste ozbiljno kao potielena mudrost i veličanstvo. Nosio je sablju sa diamentima okitjenu u vriednosti od 80,000 fr. sr., a ostalim diamentima kako na njemu tako i na neviesti neima ni broja ni precie, izuzimajući neviestin vienac od diamentah, u vriednosti od 100,000 fr. sr.

Tako se okončala svetčanost ženitbe knjaza Mihaila veličanstveno i opet bezšumno, u prestolnom gradu al ne sobstvenom, pod zaštitom dvoglavog orla ruskog, ali pod gostoljubivim krovom, kojega austrijski dvoglavi orao krasila. Mi mu želimo blagoslov Višnjeg, i čestitamo mu izbor svetle supruge u onom duhu, u kom mu je, kao što čujemo, grof Neselrode čestitao, dodavši, da je on o tom izvjestije neg. car. velič. caru ruskom podnio, koi se opominje, da poznaje vërlo dobro groficu Hunjadi, i da ona sva svojstva posieduje, koja će ga usrećiti morati.

Austria.

Iz Beča. (Wien. Ztg.) Već je javljeno bilo u zvaničnoj časti car. bečkih novinah od 2. sèrpnja t. g., da je njeg. velič. kralj bel-

gianski za vrijeme svoga prisustva u Beču s privoljenjem njeg. c. k. apost. veličanstva, kao najvišjeg čefa carske kuće, za svoga gospodina sina, Leopolda hercoga od Brabanta, umolio ruku prejasne gospoje nadvojvodkinje Marie Henrike Ane, kćeri pokojnog njeg. car. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Josipa palatina i prejasne gospoje nadvojvodkinje Marie Dorotee kralj. vrtemberžke prince- se, i da je, pošto bi uprošaj ovi tako kod prejasne gospoje majke od gospoje nadvojvodkinje Marie kao i kod nje same dobro primljen bio, ruka njez. car. visosti princu Leopoldu, polag želje njegove, radostno obećana.

Potom su trajala dogovaranja o ženitbenoj pogodbi s kralj. belgianskim poslanikom kod c. k. dvora, Alfonsom grofom O' Sullivanom de Grass, koji je po svom suverenu u tu svërhu imenovan izvanrednim poslanikom, te je svoja dotična vierodajna pisma njeg. c. k. apost. veličanstvu dne 7. kolovoza o. g., prigodom premilostivo podieljene audiencie, uručiti čast imao.

Dogovaranja ova sada su već zaključena, te je time došlo vrijeme, da se ženitba ova sklopi. — I budući da polag obstojećih kućnih zakonah svaka gospoja nadvojvodkinja prije svojega zaručenja mora sredstvom zakletve odreći sebe i sve svoje potomke svakoga prava na pripadajuće si porodjajem nasliedstvo ili baštinstvo na korist ostalih članovah prejasne kuće, to je njeg. c. k. apost. velič. za svetčano ovo obavljenje prejasne gospoje nadvojvodkinje Marie dostojalo opredieliti 8. t. m.

U tu svërhu skupili su se na taj dan pozvani k tome kao sviedoci car. pravi tajni savjetnici u tajnoj viećničkoj palači carskoga dvora, gdje je u prisustvu njeg. velič. cara i svih ovdie nazočnih gg. nadvojvodah pročitan listina odreknutja po ministru car. kuće i izvanjskih poslovah, grofu Buol-Schauensteinu, koja je listina potom starodavnim običajem podpisana od strane prejasne vierenice i po izvanrednom kralj. belg. poslaniku grofu O' Sullivanu, kao opunovlastjenih k tome sviedokah.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 20. sèrpnja donosi pariški list „Patrie“ sljedeće vërlo važne viesti: „Iz Petrograda stigla su izvjestja, da je ruska vlada zaključila, vladajućim knjazima vlaškom i moldavskom doduše ostaviti njihove naslove i njihovu imenovnu moć, no zajedno njima pridružiti vladno vieće iz tri po caru samom imenovana člana. Svi poslovi moraju se suverenskom riešenju ovoga vieća podneti.

— Car ruski podielio je moldavskom boljaru Wojnesku vitežki kërst sv. Ane tretjeg razreda; očekuje se, da će i više ostalih boljarah i od visokoga plemstva i svetjenstva dobiti odlikovanja za svoju privërženost.

S podunavskih kneževinah i Bugarske donosi „Siebenbürger Bote“ sljedeće viesti: „Ratne pieneznice Omer-paše, koi još uvijek kod Šumle stoji, a njegova vojska pako tik Dunava, tako su izcèrpljene, da momci nemogu više uredno dobivati platju, te mjesto ove dobivaju kojekakve naputnice.

U cijeloj Bugarskoj vërlo ima malo turskoga novca, i oskudica novca osobito je velika. Carski dukat prodaje se po 100 bonah, dočim je prije 54—56 piastrah stajao.

Rusia.

Iz Petrograda, 29. sèrpnja. Povodom zadobljene prijave o izvanrednoj bërzini, kojom je ruska vojska zauzela i posila podunavske kneževine, izjavio je car u dnevnoj zapoviedi svoje zadovoljstvo. Svakome vojniku pako poklonio 2 srebërna rublja. U ostalom ovi novčani pokloni, koje car dariva, neizplatjuju se odmah vojsci, nego se većom stranom izručuju niekoj glavnici, iz koje zatim svaki pojedini, kad naverši svoju kapitulaciju, dobiva onu svotu, koja se za vrijeme njegova službovanja njemu poklonila. U slučaju, ako izumre, dobivaju ovu svotu njegovi baštinići; ako njih neima, pripadne invalidskoj zakladi. (H. N.)

— „Indep. belge“ piše, da je kod pariške diplomacie veliku sensaciju pobudila ona viest, da Rusia nuka Persiu na odstupljenje pokrajine

Tauris. Pokrajina je ova ne samo najbogatija i najpučnija od svih ostalih pokrajina u Perziji, nego i ima osobitu važnost radi geografskoga položaja svoga. I budući na skrajnjem savezu Perzije leži, to ovome carstvu osigurava najugodniji savez s crnim i sredozemnim morem.

Pokrajina bi ova na jednoj strani rusko gospodstvo preko kaspijskoga mora još više utvrdila, a na drugoj bi strani rusku granicu na zapadu prema Turskoj znatno razširila, i Rusiju u namjerama glede pokrajine Erzerum, koje joj se podmetju, silno podpomogla. Zadobljenje dakle ove pokrajine po Rusiji ne samo bi Tursku još više izvećglo, nego bi i Perziju sve više odtislo od trgovine s Europom.

Francuska.

Iz Pariza 6. kolovoza. Ministar unutarnjih poslova izdao je okružnicu na sve nadstojnike, u kojoj im nalaže, da glede prepriječiti političke manifestacije arrondissementskih viećah.

„Köln. Ztg.“ piše: Po viestima, koje je je neki muž, koi sada u Parizu veliku rollu igra, iz Londona, dobio, može se Englezka u slučaju, ako ozbiljni događaji nastupe na moru, pouzdati na podporu Švedske.

Isti dopisatelj veli, da se govori o predstojećem ukinutju državna popečiteljstva, i o preuzetju financija po g. Fouldu. Kao što se u političkim društvima govori, neizbježno je, da će g. Droyn de l'Hyus, čim se rieši iztočno pitanje, morat u nemilost pasti.

Različite vjesti.

— Visoko popečiteljstvo nauka sastavilo je sbirku svih školskih knjigah, što su od vremena Mar. Tereze do sada izdane.

— U Rusiji ima 5,800,000 katolikah, i to u Poljskoj 3,920,000.

— Kolera u Kodanju popušta.

— Kraljica englezka držat će 9. o. m. kod Spitheada pregled nad flotom.

— U narodnom kazalištu u Bukureštu otvorit će se do skoro ruska predstavljanja.

Poziv.

S dozvolom visoke c. k. banske vlade od 27. sèrpnja t. g. br. 11013 držat će se glavna skupština dioničkoga društva za osnivanje narodnoga kazališta u Zagrebu dne 22. kolovoza o 4-toj uri popodne u velikoj dvorani (sali) narodnoga doma ovdje u Zagrebu; na koju se skupštinu s ovime pozivlju svikolici g. g. dionici narodnoga kazališta.

Glavna svèrha ove skupštine bit će ta, da se ustanove pravila društvena, koja se imadu podnieti po glasu dotičnoga zakona o društvih previšnjemu miestu zajedno s molbom za premlilostivo potvrđjenje društva gorespomenutoga.

U Zagrebu 5. kolovoza 1853.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta.

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobćuje, da se kapital od 240 for. sreb. na pupillarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu dne 6. kolovoza 1853.

Ivan Wibrat.

Ciena žita u Zagrebu

od 12. kolovoza 1853. U srebru.

	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5 —	5 15
„ hrvatske	5 —	—
Napolice	4 —	—
Raži	3 30	—
Kukuruza starog	3 24	—
Ječma	3 —	—
Zobi	2 12	—

SLUŽBENI LIST.

K br. 1821. (243—Izv.)

(3—1)

Razpis natječaja.

Usled odluke gradskog starešinstva na temelju vis. propisah donešene, hoće se na trošak gra-

da ovog jedan nadcestar uz godišnju platju od 300 for. srebra do organizacije grada postaviti.

Ovoga će dužnost biti popise javnih težakah činiti, odkupne svote sabrati, poslovanje u naravi rukovoditi, i vèrhu takovih računa polagati.

Radi zadobljenja ove službe imadu natjecati se želeći svoje molbenice nuždami sviedočbami ukripljene, od kojih se znanje tehničko u svimkolikim gradjevnim predmetima nužno, zatim znanje našeg jezika zahtieva, — do konca kolovoza ovogradskom poglavarstvu podnieti.

Iz siednice dne 2. sèrpnja 1853 u Osieku držane

Baltazar Čalogović, s. r.
načelnik.

Nr. 4065. (238—Izv.)

(3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Mit hohem Erlasse der k. k. Obergespannschaft in Fiume ddo 30. Juli 1. J. Z. 3124 wurde die Herstellung nachstehender Bauobjecte an der Brod-Cabrner-Strasse im Wege der Minuendo-Lizitation angeordnet. Diese sind:

- 1) Der Abbau der Strasse vor dem Weiler Mandel in Kostenüberschlage pr. 1437 fl. 24 $\frac{3}{4}$ kr.
- 2) Der Abbau der Strasse über den Weiler Mandel und dem Wildbache Mandelski Potok pr. 901 • 56 $\frac{1}{4}$ •
- 3) Die Herstellung der hölzernen Brücke diesseits des Weilers Mandel über den mandelski Jarak pr. 304 • 24 •
- 4) Eine hölzerne Brücke jenseits des Weilers Mandel über den mandelski Potok um 482 • 57 •
- 5) Der Aufbau von 3 hölzernen Brücken mit gemauerten Bandpfeilen bei Zakaniža und Plešćopolje um 805 • 30 •
- 6) Eine hölzerne Brücke beim Orte Plešci über den pleški potok 335 • 42 $\frac{3}{4}$ •
- 7) Zwei hölzerne Brücken ausser Plešce über den pleški Jarak 468 • 32 •
- 8) Sieben hölzerne Brücken in der Strecke Dolnji Žagar gegen Cubar am pèrvi, drugi, treći, četvrti, šesti, osmi i deveti jarak jede pr. 381 fl. 21 $\frac{3}{4}$ kr. zusammen 2669 • 30 $\frac{3}{4}$ •
- 9) Drei hölzerne Brücken über den peti i sedmi Jarak, dann über den Podvice Bach jede pr. 811 fl. 9 $\frac{1}{4}$ kr. zusammen um 2433 • 27 $\frac{3}{4}$ •
- 10) Eine hölzerne Brücke über den Potukarski Bach nächst Cubar mit Hängwerk um 1031 • 18 $\frac{3}{4}$ •
- 11) Eine hölzerne Brücke über den Bach Arkurkin um 272 • 3 $\frac{3}{4}$ •
- 12) Die Grabenausstechung am Plešćer Felde um 1188 • 23 $\frac{3}{4}$ •
- 13) Aufdämmung bei den Brücken-Anlagen Kernica, Kosičar, und Pleško polje mit endlich 12 • 39 •
- 14) Aufdämmung an der Brücke über den Pleški potok um 239 • 31 $\frac{3}{4}$ •

Haupt-Summe 12,583 fl. 21 $\frac{3}{4}$ kr.

Wegen Hintangabe dieser Bauobjecte wird die Minuendo-Lizitation am Samstag den 20. August 1. J. Vormittag 9 Uhr in hierortigen Amtskanzlei abgehalten, und es werden Unternehmungslustige mit dem Beisatze zur Erscheinung eingeladen, dass jeder Lizitant noch vor dem Beginn der Lizitation das 10% Vadium zu erlegen haben wird. Diese Bauobjecte werden einzeln, oder auch insgesamt dem Mindestbiethenden überlassen werden.

Die Lizitations-Bedingnisse, so wie die Pläne und das Ausmass können täglich in den Amtsstunden hier eingesehen werden.

k. k. Vizegespannschaft.

Delnice den 1. August 1853.

der k. k. prov. Vizegespann,
Lichtenegger.

Br. 6974 (55—Fin.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. k. financialnog okružnog ravnateljstva u Osieku stavlja se ovim do občinskog znanja, da će se pravo pobiranja šišaricah (Knoppern) letošnjih u šumah c. k. školno-zakladnog dobra Kutjevo u podžupanii požežkoj ležećeg dne 30. kolovoza 1853 putem javne dražbe u vlastelinskoj pisarni Kutjevačkoj u deset satih prije podne najviše ponudjajućem u najam dati.

Dražbena ciena opredelit će se na temelju preduzeti se imajuće procienbe na dan održavanja dražbe.

Dražbene pogodbe mogu se kod spomenute gospoštine vidieti.

C. k. okružno financialno ravnateljstvo.

U Osieku 1. kolovoza 1853.

Raiski.

Z. 7362 (54—Fin.)

(3—3)

Licitations-Kundmachung.

Mit Genehmigung der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavon. Finanz-Landes-Direction vom 30. Juni 1853. Z. 8246 wird bei dem k. k. Hauptzollamte zu Fiume am 22. August 1853 Vormittag eine Minuendo-Verhandlung wegen Herstellung der nothwendigen Reparaturen an dem ärarischen Gebäude dieses Hauptzollamtes abgehalten werden.

Baulustige, mit einem Vadium von 10% versehen, haben sich an den bestimmten Tage bei dem genannten Hauptzollamte einzufinden.

Zu diesen Bauserstellungen, welche noch im Laufe des diesjährigen Sommers vollendet werden müssen, sind auf die Grundlage des adjustirten Kostenüberschlages bewilliget worden.

An Maurer-Arbeit sammt Material	595 fl. 47 kr.
• Steinmetz	48 • 46 •
• Zimmermans	54 • 49 •
• Tischler	529 • 51 •
• Schlosser	101 • 40 •
• Anstreicher	77 • 10 •
• Hafner	120 • 20 •
• Spengler	138 • 40 •
• Glaser	42 • 18 •

Zusammen 1709 fl. 21 kr.

Die nähern Bestimmungen, als Plan, Vorausmass, der sumarische Kostenausweis, das Verzeichniss der Einheitspreis, sind in den Baubedingnissen angegeben, welche bei dem genannten Hauptzollamte zur Einsicht täglich bereit liegen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 18. Juli 1853.

v. T e r z i.

Br. 6305/gr. 3898. (80—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog jest odlukom na prijavu platežne nemogućnosti Josipa Otta kèrómara u Zagrebu izdatom stiečaj vjerovnikah vèrhu njegovog celog imetka otvoren; za privremenoga skèrbnika masse skupa i parnice odvjetnik Mato Mrazović imenovan, i rok prijavljenja zahtievah i dotično poziv na 28. 29. i 30. rujna 1853 pred ovim sudom zemskim ustanovljen, o čemu se time dotični vjerovnici za prijavu svojih protigorespomenutoj massi stiečajnoj imanih zahtievah tom opomenom u znanje stavljaju, da nakon izminutja uročenih danah povedene tužbe i prijave bezuspješne ostati čedu i u sudbeni obzir uzele se nebudu.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 63320/gr. 3904. (81—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja, da je na vlastito zahtievanje gradjana i limarskog meštra u Zagrebu Ottoma Pomricha stiečaj vjerovnikah njegovih otvoren, zajedno privremenim masse skèrbiteljem i branniteljem imenovan g. odvjetnik Stiepan Osjak.

Usled česa dotični stiečajae masse vjerovnici za dan 29. mieseca rujna 1853 pred isti sud ovaj pozivlju se time, da o istomu roku potrebovanja svoja u napomenutoj masi objave, i to tim sigurnije, jer u protivnom slučaju na kasnija objavljivanja nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 888. (241—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Od c. k. kotarskog suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da se usled molbenice gospodina Tadije Ferića, kao ipak stiečajne masse grofo-Skendero-Erdödyeve skèrbnika dobrovoljna dražba svih na pomenutu massu spadajućih stvari, koje se sa raznih u gospodarstvenu struku zasiecajućih potrebatinah, zatim pokućta, rubja i posteljine, kao i graditeljnih i pivničnih requisitah sastaje, dozvoljuje, i da se u tu svèrhu samo jedan rok dražbeni za 22. i sljedećih danah mieseca kolovoza t. g. u 10 uru popodne u gospoštinskom gradu u Kerestincu u dotično majuru u Klinčih-selih sa odredbom ustanovljuje, da će prodavane stvari samo uz gotovu izplatu najviše obećajućem izručene biti.

Pozivlju se daklesvikolici, kojih je volja kupovati, da o roku odredjenom na dražbu stignu, te se ujedno doglasuje, da ponuda pod ličbenom cieniem neće uvažena biti, i da dotični nažastar sa ličbenim cienami u ovog c. k. kotarskog suda, kao takodjer u masse skèrbnika za pregled nalazi se, iste pako prodavane stvari da se na licu miesta uviditi mogu.

U Samoboru 6. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Vasil Nikolić, s. r.

C. k. nam. kotarski sudac.

Br. 1858/1853. (242—Lzv.)

(3—2)

Obznana.

Gosp. podjapriat i župnik djakovački c. kr. kot. suda djakovačkom sredstvom molbenice javlja, da je obveznica državna verhu 100 for. misnu zakladu pokojnog c. k. četnika Filipovića, kod župske crkve djakovačke utemeljenu, sačinjavajućih i u državni fond stališah doljno-austrijskih na dvie postotne kamate ulozenih, izgubljen; obveznica ova izdana je u Beču dne 9. rujna i anticipato 1. kolovoza 1853 pod brojem 9939 i imala bi se sa novom zamieniti, buduć da je mjeseca ožujka godine 1850 kod zrebanja izvučena; ujedno molio je, da se gore rečena obveznica putem zakonom propisanim uništi.

Usled koje prošnje našatelj gore rečene državne obveznice poziva se od strane c. k. kot. suda ovog, da posiedovanje gore spomenute obveznice kod podpisatog c. k. kot. suda objavi, jer inače obveznica ova kao uništena i nikakovu krepost zakonitu imajuća proglasiti se hoće.

U Bjakovu dne 3. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 996. (240—Lzv.)

(3—3)

Obznana.

Dne 21. lipnja 1852 umro je u Rieci bez oporuke liečnik Dominik Cianconi, a za račun masse uložena je ovdie svota od 32 fr.

Nepoznavši osobe, kojoj bi pripadala baština, pozivaju se nazočnom obznanom dotičnici, da u lieto danah ovomu sudu prijave svoje pravo inače će se smatrati, da se odriču baštine na korist države.

U Rieki 9. srpnja 1853.

Od c. k. kotarskog suda.

Br. 4995 (78—D.S.)

(3—2)

Oglas

Od strane c. k. zem. suda zagrebačkog pozivlje se ovime sudbeno Josip Sežarko rodnom iz Krapine, bivši Antuna Daniela Josipovića sluga, kao također bivša Josipovićeve klijučarica Kata Oršideva, jer se njihovo sadanje obitavanje neznade, — i zato im je sudbeno naimenovan zastupnikom gosp. odvjetnik Adalberto Šauff, — da dne 4. studenoga 1853 u 9 jutarnjih sati kao o udarenom roku za riešenje tražbe Antonie Josipovićeve, rođjene Pogledičeve protiv njih na unistozenje osudih radi plateža njihove zastupke povedene protiv Antunu Daniela Josipovića godine 1848 izposlovanih, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. gradj. postup. doći i dielovati nastoje, jer u protivnom slučaju nepovoljne posljedice imat će sami sebi pripisati.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik,
Klobučarić.Škulj,
tajnik.

Br. 5000.

Oglas.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. pozivlje se ovime sudbeno Vickoslava Šenbek, bivša pokojne Ane Paravićove klijučarica, jer se sadanje njezino obitavanje neznade, i zato joj je sudbeno naimenovan zastupnikom g. odvjetnik Adalberto Šauff, da dne 4. studenoga 1853 u 10 jutarnjih sati, kao o udarenom roku za razpravu tužbe gje. Antonie Josipovićeve, rođjene Pogledičeve protiv iste Vickoslava Šenbek na unistozenje osude radi plateža zastupke proti Antunu Danielu Josipoviću god. 1848 izposlovanu, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. g. p. doći i dielovati nastoji, jer u protivnom slučaju nepovoljne posljedice imat će sama sebi pripisati.

C. k. zemaljski sud. U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.Škulj,
tajnik.

Br. 1053. (226—Lzv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Dne 10. rujna 1853 u 3 sata poslie podne do se kuća sa kućnim gruntom na vlastitost ovdajnjih žiteljah i suprugah Živana i Ane Arbanovskij spajajuća, i pod sudbenom overhu metnuta za procienbenu cieniu od 1000 fr. srebra za gotove novce prodavat time, da će se, ako pri gorenavedenom roku ne bude ponudjena ciena procienbena, o drugom roku na dan 10. listopada t. g. ustanovljenom dat u zakup i izpod iste, kamo se kupiti želeći uljudno ovim pozivaju.

U Vukovaru dne 11. srpnja 1853.

Karlo Szala,

c. k. sbor. kot. sudac.

Br. 1072. (205—Lzv.) 12. 22.

(3—2)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog sudišta krapinskog daje se s ovim za znanje, da na molbu gospodina Miroslava Bedekovića radi svoga pri gospodinu Marku Bedekoviću u 600 fr. imanog duga, i usled dne

20. listopada preduzete overabe, dvie istog gospodina dužnika vlastite, jedna u obćini svetog Križa, druga u obćini Bedekovića ležeće, i prva na 400 fr., druga na 20 fr. srebra procienjene livade dne 30. kolovoza t. god. u obćini Sv. Križa u 10 sati pri podne, u obćini Bedekovića u 3 sata poslie podne na licu zemlje na javnoj dražbi najviše obećajućim uz gotove za četrnaest danah položiti se imajuće novce, prodavale se budu.

U Krapini 28. lipnja 1853.

C. k. kotarsko sudište krapinsko.

A. Bakšaj, kot. sudac.

Br. 117/1852. (134—D.P.)

(3—2)

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Brozinčević-Petričevića žitelja iz Capraga, — Imbre i Jose Valjakah žiteljah iz Prelošćice u sudbeni zalag overšenim putem uzete sljedeće stvari, i to: hlevi stari drveni procieniti na 30 fr. sr., kuharna stara drvena procienita 20 fr., štagalj stari drveni procienit 35 fr., kuća na triemu drvena nova procienita 300 fr. sr., — dočim opredieljena na 1. mjeseca srpnja t. g. druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 2. mjeseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istih Valjakah u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldajnoj uri tretjoj putem javne dražbe također izpod procienbene vrijednosti prodavale se budu, — kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, — kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kot. suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2848/1852.]

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mate plem. Lackovića iz Lukavca, Jose Šipuća iz Gošća pod sudbeni zalag overšenim putem uzeta dva konja mērkov fakov procieniti na 70 for. sr. na licu kuće i kućišta istoga Jose Šipuća na Gošću također izpod cienne dne 31. mjeseca kolovoza 1853, buduć da opredieljena na dan 3. mjeseca lipnja t. g. dražba prepriečena biae, putem javne dražbe o popoldajnoj tretjoj uri prodavali se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakvo pravo na ove konje ili traženje imadu, do prodaje ovih konjah kod c. k. kot. suda sisačkoga najaviti i dokazati imadu, u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2340/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Stjepana Mikulića iz Prelošćice, Mate i Ivana Blazekovića iz Prelošćice u sudbeni zalag uzeta na triemu stojeća drvena kuća procienita na 250 fr. sr., dočim opredieljena za dan 30. lipnja 1853 dražba obdržavati se nemogaše, dne 1. mjeseca rujna t. g. 1853 drugi put također izpod procienbene cienne na licu kuće i kućišta istih Mate i Ivana Blazekovića u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldajnoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se bude, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na imenovanu kuću potrebovanja imadu, do prodaje ove kuće kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah više nikakav obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2341/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Kukurića iz Gošća, Andre i Imbre Boltušićah žiteljah iz Gošća u sudbeni zalag uzeta kuća drvena na triemu procienita na 250 fr. sr., jedna štala drvena procienita na 100 for. sr., jedna sienokoša Cigoć zvana procienita na 100 fr. sr., — dočim opredieljena za dan 2. mjeseca srpnja 1853 druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 3. mjeseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istih Andre i Imbre Boltušićah u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldajnoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakvo pravo na izpisana gore stanja potrebovanja imadu, do prodaje ovih istih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti, i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slu-

čaju kod razdieljenja novacah nikakav obzir više uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2344/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran baštinka pokojne Dore udove Sučićeve iz Gošća, Luke Sučića žitelja iz Gošća u sudbeni zalag overšenim putem uzeta jedna kuća drvena procienita na 60 fr. sr. i jedna štala drvena procienita na 30 for. sr., — dočim opredieljena na dan 3. mjeseca srpnja 1853 druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 5. mjeseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istoga Luke Sučića u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldajnoj uri tretjoj putem javne dražbe također izpod cienne prodavale se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

(14—P.Z.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Usled naloga ovdajnjeg c. kr. poštah ravnateljstva prodavano bude kod niže podpisatog ureda dne 18. tekućega mjeseca u 10 sati pri podne putem javne dražbe više centih starog željeza najviše obećavajućemu za gotovu platu, kamo se ovim svi kupiti želeći uljudno pozivlju.

C. k. pošte ured.

Br. 2959. (239—Lzv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. suda jastrebarskog stavlja se do obćeg znanja, da na molbu Valentina Koskovića kuća sa kućištem i vртом na Jurja Benkovića iz Cvetkovića kotara navedenog slijažuća u 210 for. procienjena dne 3. listopada t. g. u 9 sati pri podne na licu mesta za gotove novce prodavat će se prvi put.

S toga u smislu §. 509. g. p. pozivaju se svi višerovnici, da se do opredieljenog roka glede tražbah svojih kod pomenutog suda prijave.

U Jastrebarskoj dne 3. kolovoza 1853.

Balogh s. r.

Službeno bērszajavno objavljenje bečke burze
od 10. kolovoza 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (91	2 mios.
" od g. 1850 "	84 1/2	Augsburg za 100 f. current	2 mios.
" " " "	76 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	3 mios.
" " " "	"	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mios.
izvučeneobv.,obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz.	"	Frankfurt na Mainu za 120	kr. rok
	"	Genovaza 300	2 mios.
	"	piemont. lirah	2 mios.
	"	Hamburg za 100 mar. ban.	kr. rok
	"	Lipsko za 100 forintih	2 mios.
Obveznice lomb.-mlitačkog zajma do g. 1850. a 5%	224 1/2	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mios.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	137 1/2	London za 1 funt sterl.	kr. rok
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Lyon za 300 fr.	3 mios.
" " " "	"	Milan za 300 austr. lirah	2 mios.
" " " "	"	Marseille za 300 frank.	2 mios.
" " " "	"	Paris za 300 frank.	kr. rok
" " " "	"	Prag za 100 for.	2 mios.
" " " "	"	Terst za 100 for.	1 mios.
Obvean. u Frankfurtu i Holandii u činjenoga zajma.	"	Mileci za 300 austr. lirah	3 mios.
" " " "	"	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
" " " "	"	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
" " " "	"	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
" " " "	"	Tečaj novca	
" " " "	"	Carski dukati	
" " " "	"	Zajam od 1851 Slovo A	
" " " "	"	" B	108%
" " " "	"	Lombardski	

Dionice.

Sieverne željez. po 1000fr.	2385	Krak.-g. slezke po 100t.	
Bečko-glog. želj. " 500 "	872 1/2	Aust. dun. paroh. 500 f.	776
Sopr.-W.-Neud. " 200 "	274 1/2	Aust. Lio. u Terst 500 "	605
Budiej.-Gm. Linz. " 250 "	"	Bud.-pešt. land. n. 500 "	"
Požun.-tēr. n. 1. izd. " 290 "	"	Galič. založn. 4 " za 100 "	"
" 2. izd. " 200 "	"	Srečke Esterhazij 40 "	"
danja s pērvinstvom, 200 "	"		

God. XIX.

O. G. G. E. D. U. SUBOTU

DANA 13. KOLOVOZA 1853

Broj 185.

Exofo

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Narodne ove izlaze svaki dan izuzamki u praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene cene opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za pismu; a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglašili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. — Pako od svake pojedinice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Dne 28. srpnja 1853 izdan je i razposlan XV. komad „I. razdiela“ zemaljsko¹ vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 101. Razpis ministarstva financija od 21. lipnja 1853, valjan za Ugarsku, Erdelj, Hrvatsku i Slavoniu, zatim za srbisku Vojvodinu i tamiški Banat, u obziru: da se ujednostruči i pospieši postupak carinski i kontrolni uređah izvršujućih i da se olakša promet.

Ravnateljstvo kralj. zagrebačkoga konvikta stavlja do znanja svim roditeljem, koji svoju dietcu u istom kr. konviktu žele odgojivat dati, da je godišnja pristojba takovih platjajućih pitomacah za školsku godinu 185³/₄ po vis. c. kr. banskoj vladi 26. sērp. t. g. br. 11,039 u mjesecnih 16 fr. sr., koji se na polugodišnje predplatne roke namirivat imali budu, ustanovljena.

Primat će se pako ponajviše mladići dolnjih gimnazialnih učionah, koji su se čudorednim ponašanjem i dobrim napredkom u naucih odlikovali.

U Zagrebu 10. kolovoza 1853.

Josip Bučar,
p. ravnatelj.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjim riešenjem od 4. kolovoza t. g. pristava kod tērtzijanskog poštovnog ravnateljstva Ivana Bergera, koji je privremeno rukovodio poštovno ravnateljstvo u Zagrebu, premilostivo imenovati ravnateljem poštah za Dalmaciju.

— Govori se, da će novi kazneni postupnik 1. studenoga o. god. u život stupiti, do kojega vremena izvest će se takodjer novo sudbeno ustrojstvo.

— Nieki dopisatelj iz Beograda piše „Svetovidu“, da je „Sērb. Dnevnik“ zabranjen u knjažestvu Srbiji.

Iz Zagreba. U Ruskoj su gimnazie uređene na pruski način, kako sada u posljednje vrijeme većinom i kod nas u cesarevini austrijskoj. Natiečaja za učiteljske stolice po ovoj sistemi neima nikakva, nego kandidat učiteljstva mora kod nas po svēršenih gimnazialnih izpitih najmanje dvie godine na sveučilištu slušati one predmete, kojim se kani posvetiti, ter iz njih podneti strog ustmeni i pismeni izpit. U Ruskoj pako postoji „glavni pedagogički institut“, u kojem se mladi ljudi pripravljaју za učitelje gornjih gimnaziah, gdje moraju na koncu strog izpit podneti. Petrogradski dnevnik „Sieverna Pčela“ u br. 145 od 1853 javlja polag službenoga lista „Sankt-Peterburske Viedomosti“, da je lietos 41 kandidat svēršio izpite, a učiteljska konferencija da je obnašla, da su mnoge njihove pismene radnje dostojne, da se tiskaju na troške onoga zavoda. Od ovih odobrenih pismenih razpravah sastavio je jednu, kako pišu iste novine, kandidat Kurganović od filologične struke, koja se nas poblize tiče: „O Vinodolskoj Obščini (v zemlě Horvatov) jeja sastavě i vnutrennem ustrojenstvě v XIII. včkě.“ (Vinodol pako zvao se je onaj kraj Hrvatske uz more od grada Rieke do blizu Senja, što je danas od 1851 podžupania bakarska, i još k tomu Ledenice u ogulinskom regimentu.) Kurganović je ovaj predmet vjerojatno čerpio iz Vrazova časopisa Kola, knjige III. u Zagrebu 1843, gdje je prof. A. Mažuranić priobčio naj-

starij pismeni spomenik hērvatski, Zakon Vinodolski od g. 1280. — I g. P. J. Šafarik u svojim „Pamātkah hlaholského Pisemnictvi, v Praze 1853“ priobčiuje jedan ogled jezika iz Vinodolskoga zakona; i veli na str. LIV. i 92: da se ustav Vinodolski nalazi u prepisu na pergameni iz XVI. stolietja kod Ljud. Gaja u Zagrebu ter da je iz onoga rukopisa tiskan u časopisu „Kolu“ g. 1843 knj. III. (Nev.)

Iz Kotora 25. srpnja. Danas u 10 urih i 3 časa prie podne čuo se je potres dosta jak i trajao gotovo jednu sekundu; tutnjava imadiše pravac od sievera k jugu. Bilo je vedro, samo vidjaše se na nebu po koi oblacić. Tihi vietar puhaše od zapada. Toplomir pokazivaše 23. 9 a barometer „liepo vrijeme.“

Austrija.

Iz Beča 9. kolovoza. Sutra u večer u 6 satih bit će vienčanje njez. car. visosti prejasne gospoje nadvojvodkinje Marie Henrike s njeg. kralj. visosti prejasnim princem Leopoldom hercogom od Brabanta. S toga se već danas kapela u carskome dvoru Schōnnbrunu za tu svetčanost najveleliepnije sprema.

— Njez. car. visost Maria Henrika primila je danas u 11 satih u jutro u c. kr. dvorskožupnoj cērkvi svetotajstvo pomazanja. Knez nadbiskup bečki, vltez Rauscher, ovēršio je svetčanost, a i sutra će ženitbu sklopiti.

Pirna odieća njez. vis. Marie Henrike sastoji iz biele svile, bogato i vērlo umietno izvezeno i brilantima uriešeno. Pirni poklon njeg. veličanstva cara, nime krunu iz brilantah, nosit će visoka vierenica na dan zaručenja. Krasnom ovom poklonu dodani su i mnogi ini dragocieni pirni darovi, koji su stranom od prejasnoga gospod. zaručnika, stranom od visokih rodjakah podnešeni.

— 10. kolovoza obdržavalo se posredstveno vienčanje njez. car. visosti nadvojvodkinje Marie sa belgijskim nasljednikom. Poslie vienčanja bila je u 7¹/₂ satih u večer gostba, pri kojoj je sve više plemstvo, svi poslanici, i sve gospoje njihove u najvećoj paradi prisustvovalo. Za tim je sledovao koncert.

Moldavia i Vlaška.

— Pariški listovi osiguravaju, da se ruski kabinet pozivlje na ustanove ugovora drinopoljskog, za da svoje miešanje u domaća odnošenja kneževinah još dielotvorine razvije. Govori se, da ruski kabinet namierava zakonodavne skupštine kneževinah sazvati, te kroz nje steći novo sredstvo za svladanje tamošnjih razmierjah. I u manifestu, što ga je Rusia 1823, prie nego li se rat započeo, izdala, predbacivao je ruski kabinet porti, da je ona povriedila povlastice Moldavo-Vlaške.

— Najnovia izviestja iz kneževinah, što su preko Erdelja stigla, sasvime u protuslovju stoje s viestima, što ih francezki i englezki listovi donose. Tako javlja nieko pismo iz Braile od 25. srpnja sljedeće:

„Rusi, koji su ovamo došli, otišli su svi prema Dunavu. Dok su ovdie bili, ponašali su se vērlo priatno i time predobili ovdašnje stanovništvo za sebe. Medju različnom vojskom vladao je vērlo dobar duh, što mi nismo ni očekivali, i najbolji zapt. Nova je vojska urečena.“

Poglavarstvo izdalo je na sve vlastnike kućah zapovied, da si svaka kuća za nastajuću zimu nabavi za vrijeme kukuruze, brašna i

dērvah, što bude za urečenu rusku vojsku potrebito. Kao što najpouzdanije doznajem, nebude rata, no podunavske će kneževine za dužje vrijeme pridēržati sadanje svoje ruske goste.“

— Knez Goršakov stigao je napokon u Bukurešt. Tamošnje novine pišu o tom sljedeće: Njeg. preuzvišenost g. general en chef osvojiteljne vojske u podunavskim kneževinama, generaladjutant knjaz Goršakov, stigao je jučer 28. o. m. u 10 satih iz jutra u Bukurešt. U 1 sat popodne učinila je njeg. svetlost vladajući knjaz generalu en chef-u posietu, koju je zapoviedajući g. general odmah odvratio. Dan kasnie 29. srpnja, primio je knez Goršakov njeg. jasnost g. mitropolita, svetjentsvo, gg. boljare in corpore i sva poglavarstva.

— Pariški dopisatelj „Timesa“ javlja iz Jaša od 20. srpnja, da emisari krajnim trudom nastoje, da u podunavskim kneževinama, imenito u Srbiji podtaknu nemire, koji bi se zatim prenili u Bosnu, te bi se tako ciela ona velika strana pobunila. Gospodarima dodano je vladno vieće sastojće iz 3 osobe, koje upravlja javnim poslovima Moldavie i Vlaške. Vieće ovo odlučuje bez daljega priziva o svim administrativnim poslovima obih pokrajinah, s kojima se sasvim tako postupa, kao da su podjarmljene.

— „Morning Cronicle“ nesrami se priobčiti glas iz Jaša, kao da je više boljarah radi siekih slobodnih izjavljenjah uvēršteno za proste vojnike u rusku vojsku.

— S knezom Goršakovom prispieli su u Bukurešt: generaladjutant Kocubue, chef generalštaba generalmajor Sattler i pravi državni viećnik i ravnatelj diplomatske kancelarie gosp. Kocubue, a dan prie stigli su: zapoviedajući general 4. vojnog sbora g. Dannenberg, general-lieutenant Seputovski chef topništva, generalm. knez Urušov, generalmajor Červinski i kapetan garde krilni pobočnik njeg. velič. g. Wočikov. U kući g. velikoga logoteta Lenša, gdje je knez Goršakov odsieo, dočekala ga je počastna atraja vlaške vojske s bandom, osoblje car. ruskog konzulata, ministri vlaški, poglavarstva i boljari.

Turska.

Iz Carigrada 1. kolovoza. Kod porte i diplomatskoga svieta vlada velika uzburjenost radi stigavše iz Beograda viesti, po kojoj je tamošnji car. austrijski konzul knjazu sērbskom i u Beogradu stanujućem paši objavio: da će na granici stojeći austrijski smotriteljni vojni sbor u stanovitom slučaju ući u Srbiju.

O temeljitosti ove viesti nije ni najmanje dvojiti, jer ju je paša beogradski službeno opremio porti; no ipak nije se još do sada saznalo, u čemu li taj stanoviti slučaj sastoji.

Gospodari Vlaške i Moldavie zbilja su pozvani u Carigrad. Pitanje je sad, da li će knjazi, a imenito Ghika, koji se je u posljednje vrijeme kao vazal ruski ponašao, ovamo htieti doći. U slučaju, ako neće doći, morat će ih porta skinuti, što će po svoj prilici dati novi povod namēršenostim.

Ruska pošta u Carigradu objavila je, da neće više primati nikakvih pisamah, jer su Turci posljednju rusku kopnu poštu na putu iz Bukurešta u Drinopolje pridēržali i listove usaptili.

Govori se, da je austrijski poslanik podnio divanu osnovu gledě posiednutja Bosne i Srbije. Odobrenje iste osnove zavisit će o jedinoj toj okolnosti, da li izmedj ova dva dvora vlada uzajamno povierenje i dobro porazumljenje.

— Carigradsko stanovništvo od ovo dva dana o ničem negovori, van o izišavšem manifestu sultana na žiteljstvo, kojim je porta nečuveni do sada u Turskoj učinila korak europske civilizacije. Manifest sastavljen je na turskom jeziku, te je po sultanu i 62 članima divana podpisan i u više hiljadah iztisakah razdieljen. U njem se navodi uzrok, zašto je porta zabacila zahtjeve kneza Menšikova, izviestjuje se žiteljstvo, da je sultan protiv posljednjaja podunavskih pokrajina posredovao i na europske vlasti obratio se za njihovo posredovanje. U njem se nadalje veli, da su ruska spremanja prouzročila spremanja turska; napokon pozivlje se žiteljstvo, da křstijane smatra za sugradjene u Turskoj i da ih nikako nepomieša s izvanjskim kakovim neprijateljem, budući su se křstijanski podanici sultani pokazali vrlo zadovoljnim s fermanima sultanovim i za obranu zemlje sklonima. Narušitelji domaćeg mira smatrat će se kao nepokorni i strogo kazniti.

Francuzka.

Iz Pariza 6. kolovoza. Priobćena u „Moniteuru“ nota g. Drouyn de Lhuys-a kao odgovor na posljednju okružnicu grofa Nesselroda nije u Rusii dobro primljena, s toga ju nije i nijedan list donio. — Sva iz podunavskih kneževinah dolazeća pisma nose ruski biljeg.

— 9. kolovoza. Očekaje se manifest carev, koi bi izjavio politiku, koju je Francuzka u iztočnom pitanju stidila. „La Patrie“ osigurava, da će srušene flote u isto doba otići sa svojih miestah, kad i ruska vojska iz podunavskih kneževinah. Isti list donosi nieki članak, da je Beč izabran za miesto, gdje će se držati konferencie nagodbene, jer se Austria osobito interesira za obstanak porte. Želi li, dodaje isti list, Austria svoja moć utvrditi, to mora u savezu sa zapadom Rusii na Dunavu i na crnom moru opirati se (s' opposer).

Različite vjesti.

— Bojni maršal Radecki zabranio je svaki iznos žita iz Mlietakah.

— „A. Z.“ piše, da je akademicki senat u Krakova glasovao za uvedenje njemačkog jezika kao učevnog; pravoslavni i mudroslovni fakultet izjavili su se za predlog, a medicinski izjavio se nenadležnim u ovom pitanju.

— „Austria“ javlja, da je začasni vicekonzul u Hartumu, dr. Konst. Reitz, prigodom svojega putovanja po Abisinii umro.

— „Allg. Zig.“ priobćuje godišnje izviestje o carsko-ruskoj javnoj biblioteci u godini 1852. Knjižica ova od god. 1850 znamenito se pomnožala; osobito valja ovdie spomenuti sbirku Pogodnove, koju je vlada za 150,000 rubaljah srebr. kupila. Osobito se na to pazi, da se malo po malo sve pokupi, što je bilo u samoj Rusii ili izvan nje u ruskom ili staroslavenskom jeziku, ili u tđjim jezicima o Rusii pisano. Osim dragocjenih dielah ima u ovoj knjižnici znatna sbirka stavenjskih rukopisah, za kojih nabavljenje nikakvi se neštete troškovi. — Čitalo se je takodjer mnoge u ovoj knjižnici; 2000 biljegah podieljeno je za čitanje, koji su 15,000 putah upotrebljeni. Znamenito je, da je kod čitanja upotrebljeno 23,000 svezakah u ruskom jeziku, a samo 4-5000 u tđjim jezicima.

— „Journal de Constantinople“ zabranjen je u kneževinama.

— Nubar-Bey, prvi tumačnik i tajnik vicekralja egipatskog, polazi u Beč, da u ime Abbespaše dovede njeg. velič. caru jednog krasnog arabskoga konja. On će zatim kao poslovodja vicekralja jedno vrijeme ostati u Beču i nieke europske obrtničke proizvode na račun egipatske vlade kupiti. Njegov brat Arakel-Bey polazi kao takov u Berlin. I Hamilpaša, brat Saidpaše, polazi u Beč.

— Portin manifest na sve podanike od kake mu budi drago religie, vrlo je razborito i mudro sastavljen.

— Kod Batuma pri crnom moru na ruskoj granici sastavljen je jedan vojni sbor od 30,000 momakah. U Carigradu i u Bugarskoj razprostranjuju ruski emisari svakakva pisma na gerč-

kom i turskom jeziku, samo da se Gerci i Slavjani predobiju za rusku stvar; policia je u Carigradu više takovih osobah pohvatila, i porta je na sve strane izdala zapoviest, da se takovi rovari odmah uhvate.

— Ruski konzul u Drinopolju obustavio je svoje djelovanje, i otišao; isto su tako i ostali konzuli ruski po Turskoj dobili zapovied, da budu za odlazak spremni.

— U Novočerkenskoj razastert je s velikom slavnostju spomenik niekdšnjega atmana kozackoga, grofa Platova. Spomenik sastoji iz popersja, narisana vrlo vješto od umjetnika barona Kloadta i prekrasno iz bronza ulievena. Napis je ruski, jednoličan i glasi po prilici ovako: „Atmanu grofu Platovu za bojna diela godine 1770 do 1816 zahvalni Donjani.“

— Najslavnii prirodoslovac našega vieka, Englez Faraday, proglasio je „micanje stola“ za posledicu slučajnoga (nesvojevoljnoga) gibanja živacah (muskulah) ruke čoviečje i osobitim strojem, što ga je u tu svrhu sastavio, dokazao, da ovdie o magnetizmu, elektricitetu itd. govora biti nemože.

— U Ateni umro je prošloga mieseca jedan izmedju najslavnijih jezikoslovacah novie dobe, Dimitrie Gallanos. Pred smertju oporučio je svoje veleznamenite rukopise, što ih je tijekom od 50 godinah skrbno sabirao, sveučilištu atenskom, pod tim uvietom, da bi ih ovo na svoje troškove izdalo.

Berzovjavne vjesti:

Iz Pariza 10. kolovoza. Drouyn d' Lhuys-u podieljen je velekrst začasne legie. — Dne 14. bit će veliki pregled narodne garde. — Berryer izabran je za batonniera odvjetničkog stališa.

Iz Londona 10. kol. Parlament će kraljica na 18. ili 20. osobno zaključiti.

— Preuz. car. ruski poslanički savjetnik u Beču, g. Fonton, otišao je 10. kolovoza u Beograd za privremenog poslanika kod vladajućeg knjaza sërbskoga Aleksandra Karagjorgjevića.

Službeno berzovjavno objavljeno bečke burze od 12. kolovoza 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mies.
od g. 1850	84 1/2	100 holan. f. (91)	Uso
od g. 1850	4 1/2	Augsburg za	3 mies.
od g. 1850	5	100 f. current 109	
od g. 1850	3	Berlin za 100	
od g. 1850	2 1/2	prus. talirah	2 mies.
izvaćenobv. obv.	6	Vratislava za	2 mies.
dvor. komoro od	5	100 pr. tal.	kr. rok
prilino gajama u	4 1/2	Frankfurt na	2 mies.
kranjskoj, orar.	4	Mainu za 120 108 1/2	kr. rok
ob. od Tirola, Vo-	3	Genovaza 300	2 mies.
rariberga i Salz.	3	piemont. lirah	kr. rok
		Hamburg za	2 mies.
		100 mar. ban. 60 1/2	na saj.
		Lipeke za 100	2 mies.
		forintih	kr. rok
		Livorno za 300	2 mies.
		tosk. lirah	kr. rok
		London za 1	3 mies.
		fant sterl.	
		Lyonsa 300 fr.	
		Milan za 300	2 mies.
		austr. lirah	108 1/2
		Marselle za	2 mies.
		300 frank.	kr. rok
		Pariz za 300	2 mies.
		frank.	
		Prag za 100	
		for.	1 mies.
		Tert za 100	3 mies.
		for.	1 mies.
		Mileci za 300	3 mies.
		austr. lirah	
		Bukurešt za 1	31 dan
		for. parah	
		Carigrad za 1	31 dan
		for. parah	
		Smyrna za 1	31 dan
		for. parah	
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		B	
		Lombardski	

Monice.

Sieverne željez. po	1000 fr.	2390	Krak.-g. sloške po 100 k.	774
Bečko-glog. želj.	500	868 1/2	Aust. dñ. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. ž.	200		Aust. llo. u Těstu 500	
Budiej.-Gm. Linz ž.	250		Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-těrn. 1. id.	290		Galič. založn. 4% za 100	
2. iz-			Srečke Esterhazia 40	
danja s pčvenstvom	200			

SLUŽBENI LIST.

(83—DS.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz zaostavštine dne 23. svibnja t. g. preminule gospoje Katarine udove Špišić rodjene Galtjuff štogod kao vjerovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. listopada 1853 u 9 sati pri podne ili dođu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučajju neće moći vjerovnici na tu zaostavštinu, ako bi se u namirenju prijavljenih tražbinah ista izcerpila, nikakvoga daljega prava imati, nakon koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 3153. (244—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Ces. kr. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu suprugah Jesipa i Tereze Tomašec dozvoljena dražbena prodaja njihove vlastite u ovom gradu kazališnoj ulici pod br. m. 651 ležeće zidane kuće.

Ličbena ciena iste kuće jest 4000 for. srebra a rok dražbe opredieljen je na 7. rujna i 7. listopada t. g. u 4 sata poslie podne.

Uvjeti dražbe mogu se kod c. kr. kot. suda uvidjeti; samo se tu napominje, da će kupac imati uknjižene dugove na se preuzeti, te da svim vjerovnikom imajućim pravo zaloga na upitnu kuću, isto pravo priuzdržano ostaje bez obzira na prodajnu cieniu, jer ista dražbena prodaja biva uslied dobrovoljne prošnje napomenutih vlastnikah.

U Varašdinu 6. kolovoza 1853.

C. k. kot. sudac

Skend. Kavić s. r.

Z. S. 6365/m 692 (82—DS.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog objavlja se, da će se dne 23. kolovoza l. t. 1853. i za slučaj potrebe dne 5. rujna l. t. pri podne u 10 sati razne vrstie noževi, škare, sapun, kefe i t. d. na Andru Meška spadajuća i na 157 for. 55 kr. procijenjena u Zagrebu u gornjoj Ilici u kući Irgulicevoj putem javne dražbe za gotove novce prodavati.

Neprodane te stvari o pčvom roku pram cienbenog iznoska — prodavati će se o drugom roku i ispod cienie.

C. k. zem. sud.

U Zagrebu dne 9. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.Škulj, s. r.
tajnik.

(14—P.Z.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Uslied naloga ovdašnjeg c. kr. poštah ravnateljstva prodavano bude kod niže podpisatog ureda dne 18. tekućega mieseca u 10 sati pri podne putem javne dražbe više centih starog željeza najviše obećavajućemu za gotovu platu, kamo se ovim svi kupiti želeći uljudno pozivlju.

C. k. pošte ured.

OGLASNIK.

(135—DP.)

(2—1)

Oglas plesa.

Dne 21. kolovoza t. god. obdržavat će se u dvorani Narodnog doma svečani ples u slavu narodjenog dana nj. veličanstva cesara Franje Josipa I. Čisti dohodak ovog plesa pripasti će obstojećem u gradu našem zavodu ubogih. — Ciena u salu 1 fr. a na galeriju 24 kr. sr. — Veći priniesci primat će te uz namiru sa zahvalnostju. Biljege se mogu dobiti kod tajništva društva dvorane, kod g. g. Mijata Krešića, Vasila Živanovića, kod Sertića i Reputina, u kavani kod Lavoslava Pflanzera i na večer kod kasse.

U Zagrebu 11. kolovoza 1853.

Ravnateljstvo dvorane.

(74—DP.)

(—13)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 24 xr., echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kiader 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simantich,

obere Ilica Nro. 750, zum weissen Haasen.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Narodne ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije sa prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

U Zagrebu, 15. kolovoza. Njeg. preuzvišenost g. nadbiskup zagrebački, Juraj Haulik Varaljski, vratio se je jučer pod večer ovamo.

U Zagrebu, 16. kolovoza. Noćas umro je ovdje sučrednik „Agramer Ztg“, g. Guido Polc.

U Zagrebu. C. k. financialno popečiteljstvo podijelilo je izpražnjeno mjesto računarskog pregledatelja u području sèrbsko-banatskog financialnog zem. ravnateljstva dosadanjem officialu kod veliko bečkerečke financ. okružne oblasti, Ognjanu Majevskom.

— Po viestima iz Jaša od 5. kolovoza potvrđuje se, da je Rusia gospodarima kneževinah zabranila platanje harača porti. Da li će mir ostati ili rat biti, veli se u niekom tèrgovačkom pismu, iz kojega je viest ova izvadjena, to će se do 13. ili 15. o. m. riješiti.

— „Wanderer“ donosi iz Carigrada od 1. o. m. dopis, u kom se piše: „Dogodio se neočekivani slučaj, koji je portin kabinet neugodno dirnuo. Paša bosanski javio je u Carigrad, da je general Mayerhoffer, nadzornik c. k. konzulata, njemu izjavio, da je austrijska vojska pripravna prekoračiti granicu, čim koji domaći ili izvanjski neprijatelj pokuša narušiti mir i poredak u pokrajinama Bosni i Hercegovini. — Paša beogradski isto je prijavio s tom razlikom, da mu je zemunski zapovjednik izjavio, da će austrijska vojska posiesti Serbiu u slučaju, ako Rusi predju preko Dunava. (Ovo je i „Triest. Ztg.“, samo bez posljednje razlike, priobćio. Vidi posljednji broj „Nar. Novinah“ pod Turskom. Učr.)

U sliedstvu toga poslani su kuriri u Bosnu i Hercegovinu, koji nose turskim poglavarstvima novi naputak.

— „La Presse“ piše iz Bukurešta od 24., da konzuli inostranih silah neće zemlju ostaviti, kao što se je to glasalo; oni su doduše službeno svoja odnošenja s vladajućim gospodarima prekinuli, no još uvijek obće s njima u interesu svojih sunarodnikah.

— „Impartial“ piše, da u logoru kod Šumle ima 50,000 momakah, kod Silistrie 35,000, a druga mnogobrojna vojnička oddieljenja ulogorena su po obližnjim selima. Omerpaša razvija izvanrednu dielatelnost; on namierava na niekom dunavskom otoku izmedj Tuldže i Ismaila smiestiti jednu bateriju. Ako li to učini, to bi onda ruska i turska vojska medju se udaljene bile samo na puškomet.

— „Breslauer Ztg.“ javlja po pismu niekom iz Bukurešta od 30. sèrpnja, da je onamo prispio iz Sibinja nieki austrijski oficir s depešama; — U Galcu, Braili i Karalašu nalaze se već piešačka i konjanička oddieljenja. — Glasa se, da će veliki knjaz Konstantin ovamo prispjeti i odsiesti u knjaževskoj palači.

— „Wanderer“ donosi iz Jaša od 3. o. m., da je Rusia gospodarima Ghiki i Stirbeju na volju stavila, da mogu pozivu portinom u Carigrad sliedovati ili ne. Obćenito misli se, da neće ići.

— Frm. baron Welden pokopan je 10. o. m. popodne u Gradcu. Sprovod vodi general konjaničtva, baron Appel.

— „V. Ztg.“, piše iz Beča, da će se patent o kućarenju nešto promieniti.

— Londonski list „Morning-Post“ javlja, da će ruska vojska po svoj prilici još prije 10. rujna (septem), otići iz podunavskih kneževinah.

— Povodom ženitbe prejasne nadvojvodki-

nje Marie Henrike s Hercogom Brabanskim podarilo je njeg. velič. car 3000 fr. sr. medju bečke siromake.

Austria.

Iz Beča 11. kolovoza. Jučer 10. kolovoza u 6 sati u večer ovršeno je u Schönbrunnu kroz prokuraciju svetčano zaručenje njez. car. visosti prejasne gospoje nadvojvodkinje Marie Henrike s njeg. kralj. visosti prejasnim princem Leopoldom belgianskim, hercogom od Brabanta.

Već prije toga vremena skupilo se je u velikoj galeriji c. k. muško dvoranstvo, dočim su gospoje neposredno uputile se u cèrkvu na priredjena za njih klecala.

Kralj. belgianski poslanik, grof O' Sullivan de Grass, stigav u Schönbrunn uputio se je odmah k c. k. car. visosti g. nadvojvodi Dragutinu Ljudevitu, da ga kao punomoćnika njeg. visosti hercoga Brabanskoga na pirnu svetčanost odvede i do sobah njeg. c. k. apost. veličanstva izprati.

Čim je prijavljeno, da je sve gotovo, uputilo se njeg. veličanstvo s najvišjim obiteljskim članovima u dvorsku cèrkvu; spreda išlo je u gali muško dvoranstvo i kralj. belg. poslanik. Njihove c. k. visosti gg. nadvojvode išle su neposredno pred njeg. velič. carem, oko kojega biahu c. k. najviši komornik, zatim satnik tielesne straže trabantah i pèrvi generaladjutant. Prejasna zaručnica išla je izmedj njenih car. visostih gospoje nadvojvodkinje Sofie i udove gospoje nadvojvodkinje Marie Dorotee (njezine previšnje majke); ostale c. k. visosti gospoje nadvojvodkinje sliedovale su. Najviše dvorske meštrice i dvorske gospoje u službi zaključile povorku. S obe strane pratila je c. k. arcier-tielesna straža previšnju gospodu.

Kod ulaza u cèrkvu dočekaio je previšnji dvor kao zaručitelj pozvani knez nadbiskup bečki. — Posred zveke od trubaljah i udaranja bubnjevah uputilo se je njeg. c. k. apost. veličanstvo na priredjeno za sebe pod baldakinom u presbiteriu mjesto, — prejasna zaručnica s gospodinom prokuratorom na desnoj strani stupiše pred klecalo ustrojeno pred velikim oltarom, ostale previšnje osobe zauzeše svoja miesta na estradi. Za apostolskoga nuncia, koji je svetčanosti u rochetti prisustvovao i za kralj. belgianskoga poslanika opredieljena biahu posebna miesta na epistolskoj strani u presbiteriu.

Potom preduzeo je knez nadbiskup polag obredah vienčanje, iza kojeg je Ambrozianska himna izpievana. — U hip zaručbe, kao i kad je zapievano Te Deum, dao je piešački batalion, što biae na dvorskom tèrgu smiešten, pozdrave.

Iza Te Deuma ostavilo je njeg. c. k. apostolsko veličanstvo s ostalom najvišjom gospodom i dvoranstvom cèrkvu i vratilo se u predjašnjem redu natrag u svoje sobe. Bubnjevi i trublje udariše, i četa izbacila je tretji pozdrav. Skoro zatim prispelo je Njeg. c. k. apost. veličanstvo s novo zaručenom vojvodkinjom od Brabanta i ostalim najvišjim obiteljskim članovima na galeriju dvorsku, gdje se medjutim skupilo diplomatsko tieło i dvoranstvo, te su primana čestitanja.

Iz Beča, 12. kolovoza. Njeg. velič. car podielio je kralj belgianskom izvanrednom poslaniku, grofu O' Sullivanu, velekerst Leopoldova reda.

Odlazak njeg. kr. visosti hercoginje od Brabanta u Briseel opredieljen je za nedielju u jutro 6 sati.

— Dne 12. kolovoza stigao je iz Petrograda u Beč nieki kurir s depešama. On je ovamo putovao s kuriri na francezku i englezku vladu, koji u Pariz i London nose potvrdu, da je car Nikola, kao što je već bèrzojavnim putem javljeno, posljednji austrijski nagodbeni predlog primio. Doznajemo takodjer, da je samopodpuno odobrenje ovoga posredovateljnoga predloga stavljeno za uviet konačnoga izravanjanja. (Presse.)

— „Neue Odr. Ztg.“ donosi bèrzojavnu viest iz Beča, po kojoj „car ruski od porte zahtieva naknadu od 50 milionah.“

Moldavia i Vlaška.

— „Allg. Ztg.“ izbraja rusku vojsku u Moldavii i Vlaškoj. Kod Leove unišlo je: husarske regimente Ahtirka i Aleksander i ulanske regimente Bug i Odesa, dakle četiri konjaničke regimente, svaka u jakosti od 1,000 do 1,200 momakah, koje 4 regimente sačinjavaju četvrtu lahku konjaničku diviziju; druge dvie ulanske i dvie husarske regimente sačinjavaju opet jednu lahku konjaničku diviziju u iznosu od 4000 do 4800 momakah; pukovi donskih kozakah br. 34 i 37, svaki od 600 mom.; piešačtvo: lovačke regimente Lublin i Zamosk pod generallieutenantom Marinom, musketirske regimente br. 19 i 20 s pripadajućim k tome topničtvom; piešačka regimenta broji 3000 do 3600. — Kod Skulenia prešli su: četiri mušketirske i 6 lovačkih regimentah s topničtvom, pukom donskih kozakah br. 25 i donsko-jašećom topničkom bateriom br. 9. Medju ovom vojskom su regimente Azov, Dniepr, Odesa i Ukrajina, koje su prošle godine bile još u Poljskoj. — Kod Leove dakle prešlo je u Moldaviu 25,000 ruske vojske a kod Skulenia najviše 45000 momakah. — Osim ove vojske nije ništa više ušlo u kneževine, bila su dakle dosadanja izviestja pretierana.

Rusia.

— „Hamb. Nach.“ javlja iz Petrograda od 2. kolovoza sliedeće: „Mogu vas uvieriti, da je car Nikola izjavio se pripravnim pristati na austrijske predloge, no pod uvietom, da se porta prije obveže na jamstvo za uzdržanje status quo-a pravoslavne istočne cèrkve. Istom na temelju ove obveze pustit će se turski poslanik ovamo i s njime ugovarati. Medjutim glasa se, da porta sa svoje strane ište, da ruska vojska otidje iz Podunavlja prie, nego li se konačni kakav zaključak učini. — Budite uviereni, da će se takav zahtiev ovdje posred svih okolnostih zabaciti, i da je po svemu onomu, što je dosad učinjeno, posve nemoguće nanj pristati. Neuzbude li dakle porta htieti saslušati zapadne kabinete, i bude li uztrajati na svom zahtievu, po kom se odlazak ruske vojske iz podunavskih kneževinah stavlja kao uviet riešiteljni prepornoga s Rusiom pitanja, — to onda o miru neima govora.“

— Istom listu piše netko iz Beča: „O sadržaju izaslanog odavdie u istočnom pitanju nagodbenog predloga u Petrograd doznajem, da bi po njem imala porta podpisati rusku notu od 5. lipnja, a za to bi ja s druge strane Austria, Pruska, Englezka i Francezka osigurale i ujamčile se za ono, što je Rusia u okružnoj noti grofa Nesselroda gledè celokupnosti suverenstva sultanovog izjavila.“

Turska.

— Vaznost sadašnjega stanja u Turskoj sve veća postaje, svuda se pojavljuju nove i nena-dnje smetnje. Svake nedielje pronose se novi

govori o nabérskom kreševu kërštenog naroda; ta pošta donese, da ih je mimoišla ta nesreća, čim s druge strane porta daje najpovoljnija uvjerenja. Premda i mi sumnjamo, da se sa svim izpuniti mogu, na svaki način dobra volja zaslužuje pohvalu.

Povlastice, koje će porta bez sumnje morati dati kërštenom narodu, svakako stojati moraju pod zaštitom svih velikih silah, ako se od zbilja misli sačuvati nepovriedjena celokupnost osmanova carstva, i da nebude nenavidnosti i natićenja. Do sada francezka zaštita nad kërštenim narodom gèrkoga vieroakona radjaše nenavidnost. „Allg. Ztg.“ pokušao je tu nedavno dokazati, i to mu je pošlo za rukom, da je položaj patriarha u Carigradu sasvim drugi, nego što je položaj sinoda u Petrogradu. Patriarh carigradski može se reći da je neodvisan, zato kako za latine tako i za Gèrke zaštita valja da bude obćenim predmetom.

Što se tiče Englezke i Francezke, moglo bi se zapitati: što su one radile i kako su pazile okolo izpunjenja hattı-šerifa od Gülhane? Porta po savjetu ovih dvih dèržavah izdala je ovi hattıšerif, da pomladi osmansko carstvo; a tim hoće li moći zapadna politika opravdati dugi red nevoljah u Bosni i Arbanii? Ako je kad obećana ili dana kakova polakšica kërštenom narodu, to je učinjeno za čas, dok se porta nalazila u tiesnom klancu, pa i tada je morala postupati protiv koranu, priznajući, da i këršteni narod uživati može prava, jer koran zapovijeda, da se uništi i izkoreni. Okolo ovog posla radila je potajno čitava gomila pašah i činovnikah do zadnjeg kadie, musulima i mudira protiv blagom fermanu, a na korist korana.

Između korana i spasonosne odluke za këršteni narod, kojom je zadobio jednakost građanskih pravah, srednjeg puta neima. Kako se proglašuje željena prava kërštenog naroda, koranu je, kao dèržavnom vieroakonu, zadan smèrti udarac. Dèržavni temelj Osmanliah strašno je potresen i podkopan. Razmišljajući o ovomu zanešena stara partaja turska zar neće se upeti iz petnih žilah, da prikrati čin zakonite i svete vriednosti, koi bi za uvijek otèrgnuo porti pèrvenstvo vlasti nad podložnim svojim kërštenim narodom? Jedini način, da se mučnoga stanja ovog porta oslobodi, bio je taj, da se opet dadu kërštenom narodu povlastice one, koje su mu dane bile odmah po osvojenju Carigrada, a to, da se sami upravljaju, i sudove i sudce svoje da imaju.

A da pak ozbiljno baš uživa këršteni narod prava i povlastice, to bi povjeriti valjalo navlastito Austii i Rusii, jer one po zemljopisnom svom položaju paziti bi mogle vazda na koristi kërštenog naroda, čim Englezka u Turskoj jednu samo korist ima pred očima, i ta je: da këršteni narod ostane u robstvu, da se svaki dobrovoljni pokret uguši u osmanovom carstvu, kako će se ona po volji bašiti po Misiru, i kroz gvozdeno puteve u Turskoj istoj sapeti u okove na jugo-istočnoj strani Dunava tèrgovinu i prometnost niemačku. Zato upravo englezki sabor čini se neviest i muči pri svakom događaju u pokrajinama kërštenog naroda. Velika je šteta za portu, što ona u divanu nikada imala nije čovieka, koi bi joj bistro kazati mogao, da su Englezka i Francezka oslabile više Tursku nego li ista Rusia, koja je znameniti dio zemaljah otèrgla joj. Englezka i Francezka smierale su na to, da od Turske učine sebi materialnu naselbinu; zato muslomana valja pripraviti i izobraziti — a u izobraženju put mu pokazati mora navlastito reformator Rešid-paša.

Istina, sada se reformirala vojska, ako se reformom nazvati mogu duge plandre i kaputi europejski; ali osmanstvo viri kroz svaki šav, i miesto da se reforma i podmladujuć kriepki duh razprostore po carstvu, učiniše od njega ermafroditnu dèržavu, a od Turakah tolike reformirane ermafrodite. — Svi gotovo znameniti Turci, s malim izuzetkom, osim europejske o-dieće, malo su europejskoga duha prisvojili. Isti baš oni, koji su u Europi odhranjeni bili ili kod uredne kakove vojske, osim francezkoga jezika

ništa drugo kući nedonesoše. Oni znatnog koraka neučiniše ni u vojenoj struki, niti u političkom gospodarstvu, zato slobodno reći se može, da Turska ni koraka baš u obrazovanju nije učinila.

U Carigradu istina postoji akademija jedna mieračah, i kao neki fakultet liekarski. Ova nastava dati mora izkusnih liekarah za 32 pašaluka, ili za trideset milionah stanovnikah. A misli li se štogod za javno gospodarstvo, tèrgovinu, puteve i prometnost. Kroz reforme uvedene u nevrieme, Turci su pali u veliku zabunu. Sada niti se dèrže upravo korana niti reforme, niti razbludah zapadnih običajah; pa na žalost opet nemogu da tèrgnu natrag, a nisu vèrsni ni za napredovanje. Baš kad bi i bili za napredovanje, pogibeli izstavili bi bitnost istoga korana i dèržavnoga vieroakona, jer dvanaest milionah kërštenoga naroda mučno bi dopustilo da gospodari nad njim tri miliona Turakah. Učine li se jednom samovoljstvo, konac je učinjen i gospodstvu turskom. Ovde se baš predstavlja mučna dilema između pravah kërštenoga naroda i celokupnosti turske, čim se želi sačuvati i jedno i drugo, i to je dilema, koje srećno razmèršenje pasti će u dio najizkusnijoj politici. (Triest. Ztg.)

Francezka.

— Pariški list „Patrie“ od 12. kolovoza javlja, da je porta sasvim odobrila bečki predlog. Turski poslanik poći će u Petrograd, čim ruska vojska otidje iz podunavskih kneževinah.

„Journal des Debats“ donosi sadèržaj bečkog nagodbenog predloga, i veli, da se rečeni predlog u bitnosti slaže s posljednjom notom Neselroda. Na korist Gèrkah složile su se vlade ruska i turska u sljedećem: porta jamči za uvieke za povlastice gèrke cèrkve; bez privoljenja Rusie nemože se u njima nikakva promjena preduzeti. U pogledu sv. miestah nemiše se bez privoljenja Francezke i Rusie ništa promieniti. O diplomatskom posredovanju četirih velikih silah neima u predlogu nikakva spomena.

Službeno bèrzajavno objavljeno bečke burse od 13. kolovoza 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	94 ¹ / ₂	Amsterdam za u sr.	2 mios.
„ od g. 1850 „ 4 ¹ / ₂ „	84 ¹ / ₂	100 holan. f. (91 ¹ / ₂)	2 mios.
„ „ „ 5 „	„	Augsburg za	3 mios.
„ „ „ 3 „	„	100 f. current 108 ¹ / ₂	„
„ „ „ 2 ¹ / ₂ „	„	Berlin za 100	2 mios.
„ „ „ 2 „	„	prus. talirah	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Vratislava za	2 mios.
„ „ „ 1 „	„	100 pr. tal.	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Frankfurt na	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Mainu za 120	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Genova za 300	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	piemont. lirah	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Hamburg za	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	100 mar. ban. 80 ¹ / ₂	na saj.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Lipsko za 100	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	forintih	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Livorno za 300	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	tosk. lirah	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	London za 1	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	funt sterl.	3 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Lyon za 300 fr.	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Milan za 300	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	austr. lirah	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Marseille za	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	300 frank.	kr. rok
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Pariz za 300	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	frank.	2 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Prag za 100	1 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	for.	3 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Tèrst za 100	1 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	for.	3 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Mileci za 300	1 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	austr. lirah	3 mios.
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Bukurešt za 1	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Carigrad za 1	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Smyrna za 1	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Tečaj novca	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Carški dukati	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Zajam od 1851	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Slovo A	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	„ B	„
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „	„	Lombardski	„

Di o n t e e.

Sieverne željez. po	1000 fr.	2385
Bečko-glog. želj.	500 „	868 ¹ / ₂
Sopr.-W.-Neud. ž.	200 „	„
Buděj.-Gm. Linz ž.	250 „	„
Požun.-tèrn. 1. izd.	290 „	„
„ 2. izd.	„	„
danja s pèrvenstvom „	200 „	„
Krak.-g. sležke po 100 t.	„	„
Aust. dun. parob. 500 f.	„	773
Aust. Llo. u Tèrstu 500 „	„	601
Bud.-pešt. lančan. 500 „	„	„
Galič. založn. 4 ¹ / ₂ „ za 100 „	„	„
Srečke Esterhasia 40 „	„	„

SLUŽBENI LIST.

(83—DS.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz zaostavštine dne 23. svibnja t. g. preminuše gospoje Katarine udove Špišić rodjene Galljuff štogod kao vieroavnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. listopada 1853 u 9 sati pri podne ili dođu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće moći vieroavnici na tu zaostavštinu, ako bi se u namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nakon koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 3153. (244—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Ces. kr. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu suprugah Josipa i Tereze Tomašec dozvoljena dražbena prodaja njihove vlastite u ovom gradu kazališnoj uliei pod br. m. 651 ležeće zidane kuće.

Ličbena ciena iste kuće jest 4000 for. srebra a rok dražbe opredieljen je na 7. rujna i 7. listopada t. g. u 4 sata poslie podne.

Uvjeti dražbe mogu se kod c. kr. kot. suda uvidjeti; samo se tu napominje, da će kupac imati uknjižene dugove na se preuzeti, te da svim vieroavnikom imajućim pravo zaloga na upitnu kuću, isto pravo priuzdržano ostaje bez obzira na prodajnu cieniu, jer ista dražbena prodaja biva uslied dobrovoljne prošnje napomenutih vlastnikah.

U Varašdinu 6. kolovoza 1853.

C. k. kot. sudac

Skend. Kavić s. r.

Z. S. 6365/m 692 (82—DS.)

(3—3)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog objavlja se, da će se dne 23. kolovoza l. t. 1853. i za slučaj potrebe dne 5. rujna l. t. pri podne u 10 sati razne vèrsti noževi, škare, sapun, kefe i t. d. na Andru Meška spadajuća i na 157 for. 55 kr. procienjena u Zagrebu u gornjoj Illici u kući Irgulicevoj putem javne dražbe za gotove novce prodavati.

Neprodane te stvari o pèrvom roku pram cienbenog iznoska — prodavati će se o drugom roku i izpod cienne.

C. k. zem. sud.

U Zagrebu dne 9. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

(84—DS.)

(1—1)

Lizitations-Ankündigung.

Vom k. k. Bezirksgerichte der Stadt Agram wird hiemit hekannt gemacht, dass im Hause sub Nr. 101. in der Bräuer-gasse im 1. Stocke die Verlassenschaften des verstorbenen Anton Biščan k. k. Landeszahleisters, bestehend in Kleidern, Wäsche, politirten Einrichtung etc. am 18. d. M. und die darauf folgenden Tage l. J. Nachmittags von 3 bis 6 Uhr gegen gleich baare Bezahlung öffentlich versteigert werden.

Agram am 9. August 1853.

K. k. Bezirksgericht für die Stadt
Agram.

OGLASNIK.

(135—DP.)

(2—2)

Oglas plesa.

Dne 21. kolovoza t. god. obdèržavat će se u dvorani Narodnog doma svečani ples u slavu narodjenog dana nj. veličanstva cesara Franje Josipa I. Čisti dohodak ovog plesa pripasti će obstojećem u gradu našem zavodu ubogih. — Ciena u salu 1 fr. a na galeriju 24 kr. sr. — Veći prinesci primat će te uz namiru sa zahvalnostju. Biljege se mogu dobiti kod tajništva društva dvorane, kod g. g. Mijata Krešića, Vasila Živanovića, kod Sertića i Reputina, u kavani kod Lavoslava Pflanzera i na večer kod kasse.

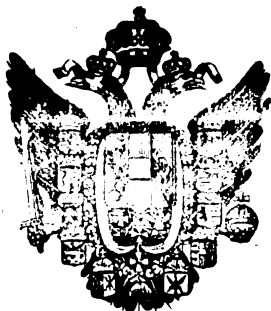
U Zagrebu 11. kolovoza 1853.

Ravnateljstvo dvorane.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predpisa je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena su aversbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakog 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

1175—1853.

Visoko c. kr. ministarstvo trgovine izvelo je polag ustavevljenjeh najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obertničkih povlasticah navedene u prilogu pod A izklopljene povelje podijeliti. — Što se za obće znanje i ravnanje proglašuje s tim dodatkom, da se opisi istih povlasticah nalaze u sahrani kod c. kr. pismare povlasticah, te se imaju kao tajna držati, na koliko nije protivno kod pojedinih opaženo.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

A.

Enriku Breiter i Ferdinandu Neuber kožarskim kitničarima u Beču, po njihovom punomoćniku A. Heinrichu, tajniku dolnje-aust. obertnog društva u Beču, na prokazano iznašastje u pravljenju smotkarnicah i nosijasprah i inih sličnih kožnatih kitnicah sa drvenim okvirima, na godinu danah;

Mieračkim sastavljačima Chapelle-u i njegovom ortak u Parizu po njihovom punomoćniku Jakovu Franji Hembergeru u Beču na prokazno iznašastje novog sustava neprekidna cilindra za sušenje, kod pravljenja hartie, tiskanih tkaninah i inih tvornicah, — na dvie godine danah;

Ivanu Shatzl, gvozdočelivaču i talocu, zatim vlasniku kuće u Leesdorfu kod Badena u dolnjoj Austrii, po Lavoslavu Meisneru, obitavajućem u Beču (Gumpendorf br. 338), na iznašastje, iz opiljakah od lievanog gvozdja sredstvom miešanja graditi svakoverstne gvozdeno natege i čestice za makine, koje treba da su veoma čvrste. — na godinu danah;

Ivanu Kerst. Salzmänn, tvorniku u Dornbirnu u Vorarlbergu, na prokazno iznašastje u predenju miešovitih i končastih nitih pamučnih, — na pet godinah;

Antunu Slavik, klanfaru stanjućem na Vinohori kod Praga br. 42 na popravu argantičkih nesienitih terpeznihi visećih svetionica nazvanih kumpasne zejtinace, sa kristalnim plamenom, — na godinu danah;

Dragutinu Bancalari, kapelanu kod župne crkve sv. Andrie u Pibru kod Kebab u gornjem Štajeru na iznašastje novih vitalah, — na tri godine danah;

Petru Strasser, klobučaru u Beču br. 924, na iznašastje namazi, čim se prave nepromoćni šeširi svilati, zatim bieli i sivi lietni klobuci od pusti, — na dvie godine danah;

Stjepanu Götz, naimaru u Gradcu, obitavajućem u Jakominovoj ulici, br. 179, i Ljudevitu Messer, gradj. mazaocu, mastilaru i cklinaru u Gradcu, (Andrijevo sokak br. 937) na iznašastje namazi, kojom se lima, drvo, ladje, mostovi itd. čuvaju od ognja i gnjiloće, — na tri godine danah;

Dragutinu Feldbacher c. k. mieračkom pomagaču osrednje uprave za gradnje željezničke, obitavajućem u Beču (Wieden br. 752) na iznašastje munjevo-gvozdotožnog zvona, — na godinu danah;

Škendru Streker, c. kr. nadmieraču kod trgovačkog ministarstva, obitavajućem u Beču (Laingrube br. 13) na popravu parnih kotalah i spravah za grijanje vode, — na godinu danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 9949—H.);

Petru Julianu Lamaille kožaru u Parizu (rue Montmartre Nr. 18) po Gjuri Märkl, posebnikom činovniku u Beču (Josephstadt br. 65)

na iznašastje djerdjefa za natezanje i prenašanje laštenih kožah, — na godinu danah;

Kajetanu Boleška, c. k. ravnatelju berzovnog ureda u Kofšteinu, na popravu Danielovih bateriah i kako da se drže u redu, — na godinu danah;

Peštanskom društvu mlina na valjke, na popravu štercaljkah za vatru, — na pet godinah danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k. pismari u pohrani svakomu na ugled (br. 10172—H.)

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

➤ S granice bosanske 10. kolovoza (dopis.) Kakogod po celom turskom carstvu carstvuje svedjer smučav i neurednost tako i ovdie, osobito odkake je došao Mufetiš Čamil-Paša; on tobože evo svu Bosnu je obišao, ali doisto ako nije većega nereda uzrokovao i smučavi, nije mira ni pravde nikakove izvidio, uveo i utvrdio. On je svagdie, gdje nije ni moguće bilo, tražio intrige zametnuti, da može koi dukat iz mutne čorbe uloviti. Vezir dobri Teftendar Effendia pravedno su se uzdržali ovoga vremena i mnoge sudce ili mudire promienili na kojegod je svijet potužio se i zaplakao osobito raja; ali Čamil je onake svėrgnute zulumčare u obranu uzeo; ovo nije barem, što se očito vidi, laž, kako su obični Turci reći svakoj istini, koja se sasvim od svakoga nevidi.

Evo ovih prošlih danah vezir je učinio izviditi postupanje Adži-Ali-Paše kajmakama banjalučkoga i Golibbeja travanjskoga, koje su našli krive, odpisali u devlet i otduda carskom zapoviedju su obodvojica svėrgnuti i drugi na miesto njihovo iz Stambula poslani; — sada pak ovi su pribiegli svomu spasitelju Čamil-paši pak čini mi se, da će obodvojica opet ostati na svojim miestima. Ovo je naopako i u zao čas, što drugoga suda neima već zlato i srebro; — jedva je raja travanjska se izbavila od toliko godinah mučitelja svoga ljutoga Ali-paše pak evo ga opet na vrat. Čamil-paša odsieo je u Travniku u njegovu dvoru; s njime mnogo danah pijo i jeo i teferičio, a medjutim pustio telala po pijaci tko ima štogod protiva Ali-paši, neka dodje se potužiti; — tako je uredio, da mu može pristati u šeriet, ali molim te gospodar! Tko će tebi smietiti progovoriti protiva onoga dušmanina, kad vidi jedna sirotinja njega s tobom na šiltelu siediti i šekerli kavu serkati? Zar se tim načinom pravda izvidja! i raji zadovoljština za tolika ucivilenja daje, zbog koje si svėrhe poslan u Bosnu.

Nije koristi nikakve prosipati rieči uzalud, samo još toliko neka se barem znade u svijetu, da ovaj čoviek evo gotovo 8 miesecih hoda kao uhoda ovuda, i ništa pod milim bogom boljega stanja ni uredjenja neima ako ne gorega, . . . Evo porez novi opet po staromu običaju se poreza i još po dvie pare na grošu više, nego je igda bilo, a Čamil-Paša je reko, da će se po novomu propisu dobarah i imanjstva porez udarati, kamo li dakle Hage od hiljadu kućah kmetovah svojih, i trgovci od hiljadu kesah svoga imanjstva; gdje li sirotinja od 10 kezah i ovcah pak jednak porez da dadu?! Eto dakle i Čamil, kao i ostale Osmanlie, dodje i prodje i nekoliko milionah grošah zguli, pako bog te veselio, tude ti je njegovo poslaničtvo Tansimat hairie i dobra carska volja za koju vazda čujemo ali nejma nitko, da nam je u dielu kaže.

Za rat su sve čose nanjušile i spremaju se,

ako bude dušman udariti odkuda, za dočekati ga, ali nadalje neželi se nijedan maknuti, samo ako bude na Raca, da se još njihove kėrvi napiju i meda najedu. Čujemo amo, da su u Sarajevu nieke bimbaše popisali narodne, i da je vezir nišan zametnuo svakoga petka za talam (viešbenje) Sarajliah i da bakišom (napojnicom) dariva, koi pogodi; ova stvar oduševljava Sarajlie, ali mogu se balie s ovim oslobodit pak pečeti izstupljenja činiti, kao što su obični Bošnjaci samo neka im se malo povoda dade.

Strašna je skupoća od svašta u Sarajevu, kažu, zbog toga što seljak nesmije nipešto s konjem u Sarajevo ništa donieti na prodaju, komorah nigda dosti nemože biti, niti turske praviteljstvo ikada zna urediti, da, koliko je potrebno, komorah skupi po narodu, a druge da pusti, da mirno svoju trgovinu i posao svėršuju, već gdiegod stignu konja ili vola, otimaju i gemo bez traga, odkud se više nigda vratiti neće. Ako ovaka naredba bude još nekoliko godinah, ili manje vremena, sve će morat propasti, da se ni zašto rajinsko neće znati, a ni tursko, koji su seljaci gotovo već jednaki u tom poslu s rajom. Sada seljak Turčin s toga ogorčio se toliko, da mu je svejedno ili vladao Moskov ili Osmanlia, s ote velim nepravde i prekomernoga okrutničtva svėrhu njihove posluže i komoranja i davanja kojekakva vojničkoga. . . . Mora čoviek duševno reći, koi poznaje stanje bosanske raje, da će ova država propasti još za niekoje vrieme, ako ovako untraje. Bog i pravda neka bdije svėrhu nas, ako smo vredni ikada spasenja.

Austria.

Iz Beča 11. kolovoza. Kralj. belgijski poslanik, grof O' Sullivan, otišao je danas u večer u 7 sati odavdie, te će na belgijskoj granici prisustvovati svetčanom dočeku njez. kralj. visosti prejasne gospoje nadvojvodkinje od Brabanta.

A sutra u jutro izmedj 6 i 8 sati polazi njez. kralj. visost nadvojvodkinja od Brabanta posebnim povozom sieverne željeznice u Brisel. Njene c. kr. visosti gospoje nadvojvodkinje Marie Dorotea i Elisabeta, zatim njez. c. kr. vis. nadvojvoda Josip pratit će prašajuću se kćer i sestru do u Moravsku. — U svim većim miestima Austrie, kuda će njena kr. visost, hercoginja prolaziti, dočekat će ju službeno miestna gradjanska i vojna poglavarstva.

Njez. c. kr. apost. veličanstvo otići će izmedj 14. i 16. o. m. u Ischl, kuda je nadvojvodkinja Sofia već danas otišla.

— Zapoviedništvo nad vojskom u logoru kod Holomuca vodit će general konjaničtva, grof Vratislav. Kod glavnih maneverah preuzet će isto samo njez. c. k. apost. veličanstvo.

— Viećanja gledě urođenja lomb. — mletačke kraljevine doskora će zaglaviti se, budući g. državni namiestnik, vitez Burger, namierava dojdace nedjelje Beč ostaviti, a novi državni namiestnik Štajerske, grof Strassoldo, prispiet će svakako ovoga još mieseca iz Milana ovamo, a potom uputiti se u Gradac.

— Ministar pravosudja baron Krauss za 14 će danah vratiti se sa svoga urlauba i poslove preuzeti.

— Njez. velič. kralj pruski prispiet će oko polovine mieseca rujna u Ischl, i odatle posietiti velika vojnička viešbanja kod Holomuca.

— Svi parizki ministarski listovi donose viest, da je grof Buol dne 5. o. m. u sastanku niekom s turskim zastupnikom u Beču od ovoga dobio najmirovnja osiguranja i da se je podpu-

no moći nadati, da će turska vlada, oduševljena duhom pravednosti, primiti predloženo posredovanje četirih velikih silah. — I to se smatra za svršetak krize, što je g. Drouin de l'Huys dobio velekrst počasne legije. „La Presse“ barem misli, da, kao što se generali istom posle bijene bitke nagradjuju, da se isto tako i diplomati istom iza sretnog rješenja teških pitanjah običaju odlikovati.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 1. kolovoza piše „Allg. Ztg.“, da tamošnje žiteljstvo nepodnosi baš nikakvo udruženje ili obteretjenje od strane ruske vojske. Ova se stroga vlada polag proglasa kneza Goršakova, i sve svoje potrebe platja gotovim novcem iz vojničkih pieneznicah. Što se žetve tiče, to je ondašnje žiteljstvo s kukuruzom (turskom pšenicom) kao i s vinom potpuno zadovoljno. Usuprot raz je sasvim izgorio radi velike tronedielne omare, koja je odsiekom 40 do 41° visine imala. Isto tako i kërma je propala.

Iz Bukurešta od 30. sèrpnja piše „Bres. Ztg.“: Vèrhovni zapovjednik ruske vojske, knez Goršakov, nalazi se u 67 godini i uriešen je mnoštvom redovah. Ondašnje pravoslavne vladike učinio je mu svoje podvorenje i dèržasetom prigodom na njega govor obzirom na pokroviiteljstvo sv. groba. General poljubio je obim vladikama ruku i pokazao se sroču njih mnogo priaznim, nego li sroču istoga vladajućega knjeza. Posljednjega izpratio je do vratih od dvorane, gdje se audiencie primaju, a vladike do basamakah. Austrijski konzul, g. Laurin, učinio je posle generalu vizitu, no u fraku. Da li su englezki i franczki konzuli posietili kneza Goršakova, ne zna se.

Prie nekoliko danah uručio je ondašnji franczki konzul svim inostranim zastupnicima u Bukureštu prepis note svoje vlade, kojom Francezka protestira protiv posiednutja podunavskih kneževinah. — Plovba po Dunavu svakoj je ladji bez razlike slobodna, niti su se u tome ikakve dosada prečke činile. Ovdie su podignute dvie ruske bojne bolnice, jedna s 80, a druga sa 120 oddielah uz dvie dvorane. Do 400 bolesnih Rusah polazi svaki dan znojnice (Schwitzbad), što se nedaleko nalaze. Vručina ovdie obično vlada izmedj 25 i 30°.

Iz Bukurešta od 1. kolovoza donosi „Bukurester deutsche Ztg.“: Jučer iz jutra u 10 satih blaše u slavu imendana njez. c. visostih velike knjaginje Marie Nikolajevne (udove njen. car. visosti hercoga Leuchtenberžkog) i velike knjaginje Marie Pavlovne (udove njeg. kralj. visosti velikog vojvode vaimarskog) dèržana velika služba božja u serindarskoj cèrkvi. Zapoviedajući general en chef, knjaz Goršakov, zapov. general 4. pieš. sbora Dannenberg, zap. general od avantgarde grof Anrep-Elmp, chef generalštaba general Kocebue, chef topništva general Sebutovski, generalmajor knjaz Urušov, general kvartirmeštar Buturlin, generalieutenant Satler, general Červinski, zatim dèržavni savietnik i ravnatelj diplomatske pisarne g. Kocebue, svikolici ovdie nazočni car. ruski štopski i nižji oficiri i činovnici, sva vlaška gradjanska i vojna poglavarstva i množina gg. boljarah prisustvošše cèrkvenoj ovoj svetčanosti.

Dne 2. kolovoza prispio je ovamo grof Todor Orlov-Denison, generalmajor, koji je imenovan atmanom kosačkih pukovah, koji spadaju k osvojiteljnoj vojsci podunavskih kneževinah.

Rusla.

Iz Varšave piše „Bress. Ztg.“: Viest, da će car još ovoga mjeseca posietiti ovi grad, potvrđuje se. Već od nekoga vremena spremaju se sobe grada Jagelonskoga za visoke goste. — Kao što se govori se, neće car za ovi put odsiesti u lietnoj palači Lazienki, nego u starom dvoru nekadašnjih poljskih kraljevah. Znameniti ovaj i u graditeljskom pogledu zanimivi kraljevski dvor nije car već od godine 1831 posietio, te se je odonda nazivao samo kuća br. 1., u kojoj blaše vojnički gradski konak maršala Paskieviča i njegovih pisarnah. — Govori se, da će car kasnie odavdie poći u Beč a iz Beča k vojsci kod Dunava. — U lo-

goru kod Povonskoga pojavila se medju vojskom očna bol, po svoj prilici s toga, što veća strana vojske tamošnje na lelećem pesku logori.

— Lloydov kališki dopisatelj javlja, da se je u Varšavi pojavila kolera premda u vrlo malom stepenu. — Glavna viežbanja u logoru povonskom kod Varšave započeti će do skora, jer je sva već gotovo vojska usredotočena; samo se još pojedini zapoviednici očekuju.

Francezka.

— Dočim se cio svijet raduje, da je iztočno pitanje mirovno rješeno i dragocieni mir uzdržan, jedini pariški list „Univers“ (zastupnik ultramontanske kat. stranke) vrlo se žalosti na da tim, što u iztoku neće biti križarskoga rata. Gèrčki schisma je, kao što on tvèrdi, islam našega vremena. Dočim je potonji bez ikakve sile i snage, oslanja se pèrvašnji na Rusiu! Zadaća je Francezke, da svlada ovaj schisma. — U ostalom „Univers“ nada se još uvijek, da će doći do križarskoga ratovanja protiv schismatičke Rusie.

— U Parizu se 12 kolovoza o tome govorilo, da će „Moniteur“ donieti do skora zapovied, kojom se flotta opozivlje. — Car franczki poći će zajedno s caricom 25. o. m. u Dieppe, da upotrebi tamošnje morske kupelji

Službeno bèrzojavno objavljene bečke burze od 16. kolovoza 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mjes.
od g. 1850	84 1/2	100 holan. f. (91 1/2)	2 mjes.
" " " " " "	"	Augsburg za	3 mjes.
" " " " " "	"	100 f. current 108 1/2	"
" " " " " "	"	Berlin za 100	"
" " " " " "	"	prus. talirah 160 1/2	"
izvucene obv. obv.	57 1/2	Vratislava za	"
dvor. komore od	"	100 pr. tal.	2 mjes.
prisilnog zajma u	"	Frankfurt na	kr. rok
Kranjskoj, orar.	"	Mainu za 120 108 1/2	2 mjes.
ob. od Tirola, Vo-	"	Genovaza 300	kr. rok
rarlberga i Salzb.	"	pionout. lirah	2 mjes.
	"	Hamburg za	kr. rok
	"	100 mar. ban. 80 1/2	2 mjes.
Obveznice lomb.-milanškog	"	Lipso za 100	na saj.
zajma do g. 1850 sa 5 1/2	"	forintih	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	138	Livorno za 300	kr. rok
" " " " " "	"	tosk. lirah	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	London za 1	kr. rok
" " " " " "	"	funt sterl.	2 mjes.
" " " " " "	"	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
Obveznice	"	Milan za 300	"
obće i ugar. dv.	"	austr. lirah	108 1/2
komore, starih	"	Marseille za	2 mjes.
lom. dugovah, u	"	300 frank.	128 1/2
Florencci Genui	"	Pariz za 300	kr. rok
učinjenog zajma,	"	frank.	128 1/2
galičke	"	Prag za 100	"
" " " " " "	"	for.	"
" " " " " "	"	Tèrzt za 100	1 mjes.
Obvezn. u Frank-	"	for.	3 mjes.
furtu i Holandi-	"	Mletci za 500	1 mjes.
činjenoga zajma,	"	austr. lirah	3 mjes.
stališah austr.	"	Bukurešt za 1	31 dan
nad i pod En-	"	for. parah	"
som, českih,	"	Carigrad za 1	31 dan
moravskih, slo-	"	for. parah	"
čkih, štajerskih	"	Smyrna za 1	31 dan
oruških, kranj-	"	for. parah	"
skih, zoričkih,	"		"
bečkoga ober-	"		"
kammeranta.	"		"
Obveznice zemljišnog	94	Tečaj novca	
odkupa	"	carski dukati	
Naputnice rodnišnje blagajne	"	Zajam od 1851	
Godišnji disconto	"	Slovo A	107 1/2
Bank-akcie komad po	1406	" B	"
		Lombardski	"
I t e m e			
Sieverne željez. po 1000 fr.	237 1/2	Krak.-g. sleške po 100 f.	775
Bečko-glog. želj. " 500	865	Aust. dun. parob. 500 f.	601
Sopr.-W.-Neud. ž. " 200	126	Aust. Lio. u Tèrztu 500	"
Budiej.-Gm. Linz ž. " 250	"	Bud.-pešt. lančan. 500	"
Požun.-tèrn. 1. izd. " 290	"	Galič. založn. 4 1/2, za 100	"
" 2. izd. " " "	"	Srečke Esterhania 40	"
danja spèrvenstvom, 300	"		"

SLUŽBENI LIST.

Br. 2219

Odpravna predsuda.

U ime njeg. c. kr. apoštolskoga veličanstva!
C. k. kotarski zborni sud u Šternberku u svojoj današnjoj skrovnoj sudnoj siednici pod predsjedništvom c. kr. savietnika od zemaljskoga suda Josipa Gelineka, i u nazočnosti c. kr. prisiednikah kotarskoga suda Vincenca Meixnera i Friderika Gelbfuhsa kao glasovateljah i zakletoga spisnika Karla Švèrčka, saslušavši c. k. namiestnog dèržavnog odvjetnika doktora Tadora Budika o dovršenoj prediztragi zbog zločinstva kradje proti Antunu Spisku, neoženjenom tkalačkom kalfi iz Radičina kod Bilovca u Slezkoi, i usljed pismenih predlogah c. k. dèržavnog odvjetništva od 28. lipnja t. g. br. 612 našao je za pravo:

„Neka tužba proti Antunu Spisku, neoženjenom tkalačkom kalfi iz Radičina kod Bilovca u Slezkoi ima miesta u tom, da je isti noćju medju 6. i 7. ožujka 1853. svomu gospodaru Libonu Helfertu u Brunzifu razne haljine, procijenjene na 17 for. 51 kr. sreca, i srebèrnu žepnu uru, procijenjenu na 7 forintih srebra, zajedno s izneskom od 18 kr. sr.; zatim tkalačkom kalfi Josipu Finku jednu kapu, procijenjenu na 1 for. sr. iz nezapèrte sobe; napokon Libonu Helfertu svotu od 6 fr. sr. iz zapèrta u sobi nalazećeg se ormara kradom uzeo, čime je učinio zločinstvo kradje naznačeno §§ 171. 173. 176. II. sl. karnog zak. od 27. svib. 1852 i kažnjivo polag 2. odsieka § 178. istoga kaznenog zakonika.

Ova kaznena stvar odpravlja se za glavno razpravljanje pred ovaj c. k. kotarski zborni sud.

Budući da je Antun Spiske uteko, objavlja se ovaj zaključak s tom primietbom, da se tuženik jurve progoni ovosudnom tieralicom od 9. travnja 1853. br. 1.111, i usljed toga pozivlju se sve sudne, redarstvene i vojničke oblasti kao takodjer c. k. oružanstvo, da budu pozorni na skitajućega se Antuna Spiska, a ako ga uhvate, da ga odprave ovamo.

U Štebèrniku dne 4. sèrpnja 1853.

Gelinek,

c. k. savietnik zemaljskoga suda.

Vinc. Maixner,

Fr. Gelbfuhs,

c. k. prisiednik.

c. k. prisiednik.

(c. k. orao)

Švèrček,

spisnik.

br. 9894.

Ova odpravna presuda daje se time na obće znanje.

C. kr. kotarsko satništvo u Šternberku dne 12. sèrpnja 1853.

N o v a k,

c. k. kotarski satnik.

(M. P.)

Br. 780 i 781 (Izv 248)

(3—1)

Izrok.

Usljed ovostrane odluke od dne 3. kolovoza g. t. br. 780 i br. 781. prodavat će se dne 25 rujna 1853. u 3. sata poslie podne na licu miesta, i na molbu Pave Brunić iz Sesvet, i Martina Kovačić iz Hrastovskog — na štetu pako njihova dužnika Blaža i Mate Markulinčić iz Komarnice, putem javne dražbe za pèrviput bar za cieniu procienbe, koja ako se kod pèrvog dražbenog roka nedobije, onda će se dne 25 listopada iste godine 1853. u istom miestu i satih putem druge dražbe prodavati, i dosuditi takodjer izpod procienbe onomu, koj najviše ponudio bude; i to jedna zemlja oranica za Komarnicum ležeća, oko 2. rali velika, na 300 fr. sr. procijenjena — zatim druga zemlja oranica kod hèrzeničke medje ležeća, i rali velika, i na 120 fr. sr. procijenjena — obadve ipak na vlastitost prierećenog Blaža i Mate Markulinčić spadajuće. — O čemu ubavieštjuju se glasom §. 509. gr. pòst. svi vierovnici, koji na presavedene zemlje kakvo hypotekarno pravo posieduju: da se još prie dražbe kod ovog c. k. kot. suda Ludbrežkog prijaviti imadu; jer se poslie njihove tražbine u obzir uzeti nećeđu.

Uvjeti pako dražbe jesu:

1. Svaki dražbenik prie, nego li bude ponuda njegova primita, mora jamčevinu u 10 fr. sr. u gotovom položiti; koja ipak neobstavljem po dovršenoj dražbi povratila se bude.

2. Dražbenik, komu budu zemlje dosudjene, dužan će bit ponudjenu novčanu svotu u roku od osam danah za obdržavanom dražbom kod ovog c. k. kot. suda Ludbrežkog u gotovini položiti; — inače će se na njegov trošak iznova prodavati. —

Dano od c. k. kot. suda Ludbrežkog.

U Ludbregu dne 11. Kolovoza 1853.

C. k. kot. Sudac.

V. Somogji, s. r.

Br. 6974 (55—Fin.)

(3—3)

Oglas.

Od strane c. k. financialnog okružnog ravnateljstva u Osieku stavlja se ovim do obćinskog znanja, da će se pravo pobiranja šišaricah (Knoppenn) letošnjih u šumah c. k. školno-zakladnog dobra Kutjevo u podžupanii požežkoj ležećeg dne 30. kolovoza 1853 putem javne dražbe u vlastelinskoj pisarni Kutjevačkoj u deset satih prie podne najviše ponudjajućem u najani dati.

Dražbena ciena opredielit će se na temelju preduzeti se imajuće procienbe na dan obdržavanje dražbe.

Dražbene pogodbe mogu se kod spomenute gospoštine vidieti.

C. k. okružno financialno ravnateljstvo.

U Osieku 1. kolovoza 1853.

R a i s k i.

Br. 6305/gr. 3898. (80—D.S.)

(3—3)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog jest odlukom na prijavu platežne nemogućnosti Josipa Otta klerikara u Zagrebu izdatom stiečaj viero-
vnikah vèrhu njegovog cielog imetka otvoren; za privremenoga obškèrbnika masse skupa i parnice odvjetnik Mato Mrazović imenovan, i rok prijavljenja zahtievah i dotično poziv na 28. 29. i 30. rujna 1853 pred ovim sudom zemskim ustanovljen, o čemu se time dotični viero-
vnici za prijavu svojih protigorespomenutoj massi stiečajnoj imanih zahtievah tom opomenom u znanje stavljaju, da nakon izm-
nutja urođenih danah povedene tužbe i prijave bezuspješne ostati čedu i u sudbeni obzir uzele se nebudu.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 1858/1853. (242—Izv.)

(3—3)

Obznana.

Gosp. podjašprišt i župnik djakovački c. kr. kot. sudu djakovačkom sredstvom molbenice javlja, da je obveznica državna vèrhu 100 for. misnu zakladu pokojnog c. k. četnika Filipovića, kod župske cèrkve djakovačke utemeljenu, sačinjavajućih i u državni fond stališah doljno-austrijskih na dvie postotne kamate uloženi, izgubljeni; obveznica ova izdana je u Beču dne 9. rujna i anticipato 1. kolovoza 1853 pod brojem 9939 i imala bi se sa novom zamieniti, budući da je mjeseca ožujka godine 1850 kod zrebanja izvučena; ujedno molio je, da se gore rečena obveznica putem zakonom propisanim uništi.

Usled koje prošnje našatelj gore rečene državne obveznice poziva se od strane c. k. kot. suda ovog, da posiedovanje gore spomenute obveznice kod podpisatog c. k. kot. suda objavi, jer inače obveznica ova kao uništena i nikakvu krepost zakonitu imajuća proglasiti se hoće.

U Djakovu dne 3. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 63320/gr. 3904. (81—D.S.)

(3—3)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog stavlja se time do obšeg znanja, da je na vlastito zahtievanje gradjana i limarskog meštra u Zagrebu Ottona Pomricha stiečaj viero-
vnikah njegovih otvoren, zajedno privremenim masse škèrbiteljem i br-
niteljem imenovan g. odvjetnik Stjepan Osjak.

Usled česa dotični stiečajne masse viero-
vnici za dan 29. mjeseca rujna 1853 pred isti sud ovaj pozivlju se time, da o istomu roku potrebovanja svoja u napomenutoj masi objave, i to tim sigurnie, jer u protivnom slučaju na kasnia objavljivanja nikakav obzir uzeti se neće.

C. kr. zemski sud.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić s. r.Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 2197. (211—Izv.) 15 4

6—4)

Izrok.

Stiečajni rok viero-
vnikah Hermana Weissaa i sina 18. travnja t. g. br. 1135 na 19. 20. i 21. sèrp-
nja 1853 uređen ovim se oporiče, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i 20. listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primietbom, da svikolici viero-
vnici pomenute stie-
čajne gromade Hermana Weissaa i sina dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir uzeti se neće moći.

Dosadašnji privremeni škèrbnik gromade stie-
čajne Antun Živojnović kao i zastupnik iste Nikola plem. Vakanović pridržani su nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 11. sèrp-
nja 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

(83—DS.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz zaostavštine dne 23. svibnja t. g. pre-

minuvše gospoje Katarine udove Špišić rodjene Galljuff žtogod kao viero-
vnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. listopada 1853 u 9 sati pri podne ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće moći viero-
vnici na tu zaostavštinu, ako bi se u namire-
nju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nakon koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

K br. 1821. (243—Izv.)

(3—2)

Razpis natiečaja.

Usled odluke gradskog starešinstva na teme-
lju vis. propisah donešene, hoće se na trošak gra-
da ovog jedan nadcestar uz godišnju platju od 300 for. srebra do organizacije grada postaviti.

Ovoga će dužnost biti popise javnih težakah činiti, odkupne svote sabrati, poslovanje u naravi rukovoditi, i vèrhu takovih račune polagati.

Radi zadobljenja ove službe imaju natiecati se želeći svoje molbenice nuždami sviedočbami u-
kripljene, od kojih se znanje tehničko u svimko-
likim gradjevnim predmetima nužno, zatim znanje našeg jezika zahtieva, — do konca kolovoza ovo-
gradskom poglavarstvu podnieti.

Iz siednice dne 2. sèrpnja 1853 u Osieku dèr-
žane.Baltazar Čalogović, s. r.
načelnik.

(250—Izv.)

(3—1)

Obznana.

Dana 10. rujna t. g. u 9 sati pri podne pro-
davati će se dražbeno žirenje i bukvice na komade u branjevinah vlastelinstva djakovačkog; koji zaku-
piti želeći neka se na rečeni dan potruče u vlaste-
linsku pisarnu u Djakovu, gdje će dalnje uviete razumjeti.

U Djakovu 28. sèrpnja 1853.

Ravnateljstvo vlastelinstva
djakovačkog.

Jur 3. 3239. 1853. (249—Izv.)

(3—1)

Vicitations = Rundmachung.

Das k. k. Effekter Obergespanns-Amt gibt bekannt, daß zufolge Erlasses der ho-
hen k. k. Banalregierung vom 13. Juni l. J. 1853, 3. 5926, wegen Anschaffung verschiedener zur normalmäßigen Einquartierung der in diesem Komitate dislocirten k. k. Gen'd'armie annoch benötigten Einrichtungsgüter, Bettfournituren, Rücken- und Stall-Geräthe, dann wegen theilweiser Ergänzung des bereits vorhandenen Bettzeuges auf das vorchriftsmäßige Maß und Gewicht, so wie dessen Reinigung u. nach dem in der Beilage unten summarisch ausgemessenen Bedarfe am 31. August l. J., Vor-
mittags, in den Amtsförmlichkeiten dieser k. k. Obergespannschaft zu Effek, in der obern Stadt, eine Abminderungs-Verhandlung stattfinden wird.

Die Bedingungen, unter welchen die Lieferung der erforderlichen Gegenstände zu geschehen hat, so wie die bezüglichlichen von der k. k. technischen Rechnungsabtheilung des Districtual-Bauamtes zu Effek abjustirten Vorausmaßen und Kostenüberschläge können en detail bei diesem k. k. Obergespannsamte zu Effek, so wie bei der hohen k. k. Banal-Regierung zu Agram stets in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden. Es werden jedoch hier folgende Hauptbedingungen auszugsweise kundgemacht:

- 1) Die Lieferungen können entweder in Pausch und Bogen, oder nach einzelnen Gattungen der Gegenstände übernommen werden und es haben hiebei die abjustirten Preise als Fiskalpreise der Ausbietung zu gelten.
- 2) Jeder Licitant hat zur Sicherstellung seines Angebotes für die zu liefernden Artikel nach den Fiskalpreisen das zu entfallende 5% Reugeld entweder im Baren, oder in Staatspapieren bei der Licitation zu erlegen, welches den Richterbehörden gleich nach dem Licitationsakte zurückgegeben wird, durch den Ersteher aber auf den normalmäßigen 10prozentigen Betrag der erstandenen Lieferungspreise zu ergängen kommt.
- 3) Der Unternehmer hat sich auf Grundlage der abjustirten speziellen Vorausmaßen an die bereits beigegebenen Artikel in der k. k. Gen'd'armie-Kaserne zu Effek als Muster zu halten.
- 4) Die neu beizustellenden Gegenstände sind bei der k. k. Obergespannschaft zu Effek selbst abzuliefern, die theilweisen Ergänzungen der bereits vorfindlichen Bettfournituren aber, so wie die Reinigung und Krampfung der Matrasen und Kopfpöster, das Waschen und Füllen der Strohsäcke haben in den betreffenden k. k. Gen'd'armieposten dieses k. k. Komitates, nämlich: 1. zu Effek, 2. Balpo, 3. Dolnji Miholjac, 4. Moslavina, 5. Čadjevica, 6. Sopje, 7. Gornji Miholjac, 8. Berovitič, 9. Baze, 10. Gradac, 11. Slatina, 12. Vučin, 13. Drahovica, 14. Rašice, 15. Gašća, 16. Podgorac, 17. Baroš, 18. Djatovo, 19. Markušica, 20. Dalj, 21. Bufovar, 22. Sarengrad und 23. Lovarnik vom Unterneh-
mer gegen unentgeltliche Passirung eines zweispännigen Vorspannwagens von Station zu Station besorgt zu werden.
- 5) Die Lieferungsfrist wird für die eine Hälfte der zur Beistellung übernommenen Gegenstände auf 3 Wochen, für die andere Hälfte aber längstens auf 6 Wochen vom Tage der bekannt gegebenen höhern Genehmigung festgesetzt.
- 6) Gleich nach erfolgter Lieferung Seitens eines jeden Unternehmers wird die vorgeschriebene amtliche Collaudirung vorgenommen und hierauf, wenn die Ablie-
ferung für gut befunden ward, die Auszahlung nach den bestehenden Verrechnungs-
methoden erfolgen.
- 7) Für die pünktliche Einhaltung der Bedingungen rüchlich der Lieferungs-Ter-
mine und Gegenstände bleiben die Unternehmer streng verantwortlich und wird bei jeder Mangelhaftigkeit, welche gleich abjustellen der Ersteher sich weigern sollte, auf dessen Kosten und Gefahr die Herstellung veran-
laßt werden.
- 8) Die Caution wird dem Ersteher jener Lieferungen, die bei der Collaudirung gleich nach der Ablieferung als gut und kontraktmäßig ohne einer fernern Haftungs-
klausel bestätigt werden, gleich nach der Collaudirung zurückgestellt werden. Für die Güte und Solidität der Einrichtungsgüter hingegen haben die Ersteher auf die Dauer eines Jahres vom Tage der vollendet befundenen Lieferung, derjenige aber, welcher die Lieferung von neuen, oder Nachfüllung der vorhandenen Ma-
trasen und Kopfsäckpöster übernimmt, welche nämlich nach einem Jahre ge-

öffnet und gereinigt werden, bis zu diesem Zeitpunkte zu haften, deßhalb ihnen auch die eingelegten begüliglichen Cautionen erst nach Ablauf der angeführten Haf-
tungsfristen, wenn sich die Arbeit und Material als solid bewährt hat, rückzer-
statten kommen.

- 9) Es wird ferner ausdrücklich erklärt, daß die Mindestbieter für ihre Anbote von dem Augenblicke des unterfertigten Licitationsprotokolles verbindlich bleiben, wo hingegen das betreffende Aetiar erst nach erfolgter Ratification der hohen k. k. Banal-Regierung verpflichtet wird.
- 10) Zur Erleichterung der Unternehmungslustigen werden auch solche schriftliche Of-
ferte angenommen, welche auf einem 15 Kreuzer Stempelbogen, unter genauer Angabe des Kauf- und Zunamens, Charakters und Wohnortes des Offerenten ausgestellt, mit dem puncto 2. angegebenen 5% Reugelde versehen, den mit Zif-
fern und Buchstaben ausgedrückten Nachlaß von den Fiskalpreisen mit der Erklä-
rung enthalten, daß sich der Offerent allen ihm genau bekannten den Lieferun-
gen zum Grunde liegenden Bedingungen durchaus und ohne Vorbehalt unterziehe und welche bis um die 12. Mittagshunde des 31. August l. J. hieher portofrei einlangen. Nachträgliche Offerte werden nicht mehr angenommen.

Summarische Uebersicht

über die anzuschaffenden Einrichtungsgüter, Geräthschaften, Umänderungen, zu reinigen-
den Bettfournituren u. der k. k. Gen'd'armie in der k. k. Effekter Obergespannschaft.

Post-Nr.	Gegenstand	Geldwerth	
		einzelu	zusammen
		fl. kr.	fl. kr.
1	3 Bettstätten von weichem Holz, 6' 3" lang, 3' breit, mit brauner Delfarbe angestrichen	8	24
2	3 Hängelasten, 6' hoch, 18" tief, mit zwei Thüren, auf der Rückwand mit einem Rechen mit 8 Nägeln sammt Beschläge und Schloß mit messingnenem Schilde, wie oben angestrichen	20	60
3	3 Regalkästen, 4 Schuh breit, 2' tief mit 4 Läden, sammt Beschläge, 4 Schloßer mit messingnenen Schildern, wie oben angestrichen	14	42
4	8 Tische mit Lade zum Sperren, 4' lang 2' 9" breit, wie oben angestrichen	6	52
5	3 Divane mit 2 Rückenpöstern, ohne Federn, einem Seit- tenpöster, vermischt gefüllt	24	72
6	24 Sesseln von hartem Holz, wie der Divan überzogen und gefüllt, wie oben angestrichen	4	108
7	32 Spucktrügel, wie oben angestrichen	40	21
8	3 Wandhängspiegeln mittlerer Größe	5	15
9	3 Nachtschalen mit Lade, einer Unterabtheilung, Thüre zum Sperren, wie oben angestrichen	4	30
10	59 Kleiderstöße, ordinäre, wie oben angestrichen	2	30
11	68 Strohsäcke, abgenäht, 6' 3" lang, 3' breit, 12" dick	3	204
12	13 Matrasen mit Zwischüberzug, abgenäht, 24 Pfd. schwer 6' 3" lang, 3' breit, mit Kopshaar gefüllt	20	260
13	13 Kopshaar-Kopfpöster, 5 Pfd schwer, mit Zwischüberzug, 1' 3" breit, 3' lang, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, gut abgenäht	4	52
14	185 Strohsäckpöster, 1' 3" breit, 3' lang, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, gut abgenäht	1	185
15	12 Leintücher, feine, 3 1/2 Ellen lang, 1 1/2 breit, aus Lein- wand ohne Baummwolle	4	48
16	217 Leintücher, mittlere, sonst wie Post-Nr. 15	3	651
17	370 Leinwand-Pösterüberzüge über die Kopshaarkopfpöster	1	24
18	6 Decken mit Seidenspiegel	5	30
19	3 Halblasen sammt Glas, geschliffen	—	46
20	8 Cavaletten, eiserne, angestrichen, mit 3 Läden 6' 3"	—	2

21	8 Sommerbögen, 6 Pfund schwer, einblättrig	4	—	32	—	58	22	22 Lärche, eiserne, zu 8 1/2 Maß	3	40	80	20
22	182 Winterbögen, 9 Pfund schwer, zweiblättrig	7	—	1274	—	59	23	Einkaufsförbe	—	40	15	20
23	3 Truppen von 1" dicken weichen Läden, 8' 4" lang, 1' 8" breit, 1' 8" tief, kommt Beklägung und Schloß, braun angestrichen mit Lackfarbe	7	—	21	—	60	4	Berichtsträgeln mit hölzernen Schaufeln	1	12	4	48
24	31 Lärche mit Lade zum Sperren, 4' lang, 2' 6" breit, braun wie oben angestrichen	6	—	186	—	61	329	Teller (Steingut) das Duzend zu	1	36	43	52
25	170 Stühle, harte, mit braunem Lackfarbe angestrichen	2	—	340	—	62	19	Reinbeln, eiserne, zu 6 Maß mit Blechdeckel	3	12	60	48
26	3 Schmel, 3' lang, wie oben angestrichen	1	12	3	36	63	3	Reinbeln, eiserne, zu 10 Maß mit Blechdeckel	5	—	15	—
27	3 Kleiderkasten mit 8 Nägeln und Fäden, wie oben dingeir.	1	45	5	15	64	23	Feuerbunde, eiserne (paarweise)	2	48	64	24
28	91 Eisen, blecherne	1	12	109	12	65	23	Feuerzangen, eiserne	—	24	9	12
29	88 Krüge, vom Steingut a 2 Maß	—	40	58	40	66	23	Gusschaufeln, eiserne	—	30	11	30
30	55 Krüge mit zinktem Deckel mit Unterfagel zu 3 Maß	3	30	192	30	67	23	Feuerhaken, eiserne	—	30	11	30
31	86 Gläser, verschieden, zu 10 Schell	—	6	8	36	68	23	Tranchierbecher, eichene	—	30	11	30
32	27 Schreibische, gewöhnlich, 2' 6" breit, 3' 9" lang, mit Lade zu Sperren, Gallerie und Auslagblatt mit brauner Lackfarbe angestrichen	7	—	189	—	69	23	Mörser, eiserne, sammt Stöpel	1	12	27	36
33	7 Bänke, 3' lang, mit braunem Delanstrich	1	12	8	24	70	23	Gabeln, eiserne große	—	18	6	34
34	2 Bänke, 8' lang mit braunem Delanstrich	3	—	6	—	71	23	Schaumlöffeln, blecherne	—	30	11	30
35	22 Konfurrecken, eiserne, mit 5 Nägeln, 3' lang, mit 2 eisernen Stügen, worauf das Brotbrett gelegt wird, und die in die Mauer eingemauert werden	3	15	71	80	72	2	Laternen für Arreste mit drei Seiten Glas, mit blecher- nem Unterfagel, Haken	3	—	6	—
36	172 Brotbretter, 3' lang, 12" breit, mit braunem Delanstrich	—	48	137	36	73	6	Wasserbütteln für Stallungen mit eisernen Reifen	1	30	9	—
37	41 Blechleuchter sammt Lichtweeren an stählernen Ketten	—	48	32	48	74	4	Hengabeln, hölzerne für Stallungen	—	15	1	—
38	10 Blechlampen mit Unterfagel und Stierer an Ketten	—	40	6	40	75	6	Haferreiter für Stallungen	—	30	3	36
39	27 Altschrank mit 2 Abtheilungen, eine für Kleider, eine für Schürten mit 5 Abtheilungen, 18" im Lichten tief, 6' hoch, 3' 3" breit, mit Schloß zum Schließen	20	—	540	—	76	3	Laternen mit Glas für Stallungen	1	40	5	—
40	105 Handbohrer, doppelte	—	40	70	—	77	4	Mischschaufeln, hölzerne, für Stallungen	—	15	1	—
41	82 Berichtsträgeln blecherne	—	86	49	12	78	3	Hafertuben zu 10 Regen, mit Eisen beschlagen, ble- chernem Schloße	4	—	12	—
42	26 Schwappender Uhren mit messingnem Werk und Feder	7	30	195	—	79	1	Sattelfestlage aus 1" dicken weichen Läden, putztartig, oben abgerundet, 3' 6" hoch	1	—	2	—
43	78 Meisterräucher, zugleich zum Schreiben, vorne 2' 6" hoch, hinten 4' hoch, 2' 6" breit, mit zwei Schloßern und Schlüssel, mit Platte in Eisenblech zum Gesab- schlagen, aus weichen Holz und braunem Delanstrich	12	—	986	—	80	4	Sattelböcke, 3' lang, mit braunem Delanstrich	1	12	4	48
44	1 Wasserhänder mit eisernen Reifen und Deckel	4	45	4	45	81	100	Matragen, welche nicht vollgewichtig sind, auf das Ge- wicht von 24 Pfund herzustellen, selbe stampeln, wa- schen, die fehlenden Wollhaare ergänzen, so wie den Ueber- zug, die Länge von 6' 3" und Breite von 3' beobachten	5	—	800	—
45	43 Stühle mit eisernen Reifen	1	15	53	45	82	117	Strohstade frisch füllen, auf die Ausmaß lang 6' 3", breit 3', die 12", gut abnähen, waschen, das Fehlende an Leinwand ergänzen	1	40	195	—
46	44 Blechlampen, große mit Deckel	6	—	261	—	83	171	Wollhaarebepföster, wie die Matragen unter Nr. 81 behandeln, und auf die Ausmaß von 1' 3" Breite, 3' Länge, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, 5 Pfund schwer ergänzen	2	30	427	30
47	24 Handbohrer sammt Wasser	1	12	25	12	84	317	Leintücher aus alten Leintüchern auf die vorschriftsmäßige Länge von 3 1/2 Ellen, und 1 1/2 breit ergänzen, sammt Allem	—	10	52	50
48	19 Kleiderkasten ohne Aufsicht, mit einem Fach, 4' lang, 2' 9" br.	6	—	114	—	85	72	Leintücher mit neuer Leinwand ergänzen, wie unter Nr. 84	1	—	72	—
49	22 Stühlenbretter, harte	—	20	7	20	86	12	Matragen, bloß die Arbeit gerechnet, wie unter Nr. 81 und der Zwisch zugegeben, die Wollhaare sind vorhanden	2	36	31	12
50	22 Tranchiermesser	—	24	8	48	87	1	Wollhaare-Pöster aus altem vorhandenen Wollhaare einem Pöster erzeugen, wie unter Nr. 83, die Arbeit und der Zwisch gerechnet	1	18	1	18
51	22 Spülgeschäfte mit eisernen Reifen	3	—	66	—							
52	44 Blechlampen verschieden Größe	—	2	1	28							
53	22 Wollhaare wäherer Gattung	—	80	11	—							
54	9 Holzstaden, kleine	1	18	11	42							
55	22 Suppendurchschläge, blechern	1	12	26	24							
56	23 Suppenteller	—	40	15	20							
57	23 Buchentafeln, 5' hoch, 3' breit, mit 5 Schubladen, wel- che zugleich die Thüre verschließt, wenn diese gesperrt wird, mit braunem Delanstrich	17	—	391	—							

Totalsumme

10058

9

Esst, am 30. Juli 1853.

In Dienstesabwesenheit des k. k. Obergespanns

Der k. k. Comitats-Rath

Anton Rubido m. p.

88

33

— 32

Objavljenje stanja austrijske narodne banke na 30. srpnja 1853.

И м е т а к.

Kovanog novca i srebra						43,842,685	1%
Eskomptiranih predmetah, plaćit se imajućih između 5 i 92 dana					35,885,394 " 20 "		
" " od beškog pomoćnog komitea					3,588,007 " 87 "		
				Svota	<u>39,473,401 " 57 "</u>		
" " u Pragu				1,853,554 fr. 47 kr.			
" " u Bernu				795,000 " — "			
" " u Peci				2,493,838 " 42 "			
" " u Lavovu				194,586 " 1 "			
" " u Lincu				362,968 " 20 "			
					<u>5,699,947 " 50 "</u>	45,173,349	47
Predplate uz pravilno položene domaće državne papire, koje se povratiti imaju najduže za 90 dana					19,053,500 " — "		
" nekojim varoškim općinama					480,000 " — "	19,533,500	—

Zahtevanja od države:

Izkazani državni dug za izmjenu papirnog novca h. v. i to:

a) po 4% kamate nosečega	.	.	.	.	.	.	33,381,935	"	52 $\frac{1}{4}$
b) neukamatjenog	.	.	.	.	.	.	34,803,549	"	— $\frac{1}{4}$
									68,185,484 52 $\frac{3}{4}$

Sredstvom ugovora od 23. veljače 1852 sračuna, s 2% zakamatjen dug, kome državne solikopnje za
jemstvo služi 71

Kod toga je uništeno	13,500,000	" — "	58,000,000	—
--------------------------------	------------	-------	------------	---

Kod toga je uništeno.

8) Zajam Ugarskoj 2%

b) Za podpora stromasnih sborniku, bez kamata

Stanje rezervnog fonda u državnim papirima

" fondā pensijā u dzērvnīm papīrlmā ī bankovīm aktiama

Vrednost bankovne zgrade i drugog imetka

248,331,489 22

10-10700-1, 100 100

190,186,776 —

D u g.

Bankrotah u tečaju

Reservna glavica

Pensionska glavnica

Nedijeljene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računa

Bankovna glavica kroz 30,821 akciju, po izvornoj vrednosti od 600 for. srebra na akciju

Izplateć za dionice novoga izdatka.

248,381,489   **22**

U Beču 7. lipnja 1868.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namestnik upravitelja banke Popp, ravatelj banke.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze
vaki dan izuzamaj
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
šrebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene i ne-
opredjeljene se
uvršćuju 4 kr. sr.
od lične za prešpitu;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — za druge
oglašene u ovim no-
vinama plaćaju se 10
linijah 24 kr. — dalje
pako 1 linija po
jednoj liniji.

Zvanična čast

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklop-
ljene povelje. (Nadalje.)

A.

Natanu Ziller, tērg. Lavovskom, sada u
Beču varoš br. 185) na iznašastje i popravu kišo-
i suncobranah pod naslovom „sigurnjaci“ što sa-
stoji u porabi tako nazvanih sigurnostnih dēr-
žakah i prohodakah, — na pet godina;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari za povlastice u pohrani svakomu na
ugled (br. 10,117—H.);

Klementiju Beständig, graditeljnom mie-
raču na škveru Lustvenavskom kod Linca, obita-
vajućem u Lustenavi, br. 48, na iznašastje sprave
za risanje „Homöograf“ nazvane, za najtočnije
snimanje svih perspektivnih osnovah, mierenjah
visine, rastnih narisah, makinah itd. na najjed-
nostavniji i najizpravniji način, — na godinu danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari u pohrani svakomu na ugled (br. 10072—H.)

Jakovu Hemberger, povlastničaru u Be-
ču (varoš br. 782) na prokaznu popravu u
gradjenju razbojah, makinah sa radilom „poboč-
nik“ imenovanim za predenje pamuka i svih
vlasatih stvari što u bitnosti sastoji u tome, da
se na poseban način niti, konci i vērpece mogu
raztesati sredstvom jednog ili više parah od
nateznih valjakah, i tarbenim pločama po volji
kretati, — na tri godine danah;

Josifu Kreuzer, tērgovačkom opravniku u
Beču (varoš br. 450) na prokazne poprave ri-
valah kod željezničkih vozovah, a napose staj-
kah za rivanje, što mogu služiti kao stajke za
nošenje i voženje, — na godinu danah;

Opis povlastice, koi se ima dēržati na vi-
diku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br.
10176—H.).

Škendru Ziegler, bravaru od makinah i
povlastičaru u Beču (novi Wieden br. 480)
na iznašastje u pripravljenju velikih i malih če-
šaljah za gospodje, iz lievane čelične lime ili
čelične žice, — na godinu danah;

Ivanu Miroslavu Gärtner mladji, tērgovcu
bečkome (varoš br. 836) i posiedniku tvornice
u Rannersdorfu na popravu u proiznadjenju gu-
me od dekstrine i surogatah od gume, — na
dvie godine danah;

Adolfu Weis, raznoši u Beču (varoš br.
256) na iznašastje jeftina biela sastavna sopu-
na, — na dvie godine danah;

Pinkasu Hartmann, kućarcu, obitavaju-
ćem u Beču (Landstrasse br. 219) na iznaša-
stje sredstva za talenje kaučuka za načinjanje
svjetlala (za obuću), — na godinu danah;

Dragutinu Dinkler, dubca u Beču (varoš
br. 550) po Jos Barču opravniku u Beču (varoš
br. 730) na iznašastje tigle (utije) što se uslied
sprave za grijanje nalazeće se u istoj, može
4—6 satih neprekidno sa jednakom vrućinom
upotrebljavati za tigljanje na trošak od 4—6
kr. sr., netrebajući u nju metati vrućega čelika,
— na godinu danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari svakom na ugled (br. 128—H.).

Ivanu Mayer, c. kr. povl. veletēržcu i
vlastniku tvornice za predenje pamuka u Tan-
valdu u Českoj, po A. Henrichu, tajniku dol.
aust. obērtnog društva u Beču, za popravu pri-
ručnih krosnah sredstvom reditelja, tako da ne-
stoji tkalcu na volju, već zavisi od mehanizma,
kakva da bude tkanina, — na pet godina;

Ivanu Bachmann, gradj. bravaru u Ma-
rieubadu, br. 72, na iznašastje sprave, kojom

se slatine napunjavaju u kērčage i začepivaju
izpod i iznad vodnog površja bez pristupa at-
mosfernog zraka, — na dvie godine danah;

Josipu Miller, tērgovcu u Beču (varoš
br. 1111) i Dragutinu Hochstetter, tvorniku
u Bērnju, na iznašastje nova načina kod proiz-
vadjanja sode iz nutra sumpornokisele, kojim se
kako kažu ne samo veća sigurnost u proizva-
djanju, veći izvadak i čistiji proizvod, nego i ta
bitna korist postiže, da se opet dobije sumpor
nalazeći se u sumpornokiselu natru, — na pet
godinah;

Gustavu baronu Schwaben auf Alten-
statt, c. kr. dēržavnomu bērzojavniku u Beču
(Landstrasse br. 135) na iznašastje novouredje-
nog bērzojavnog prenašaoa sa kalamirskim si-
drom, obzornim množiteljem, većom osietnosti
i jednostavnosti u rukovanju, — na godinu
danah;

Opis povlastice, koji se ima dēržati na vi-
diku, čuva se i c. k. pismari za povlasticu (br.
521—H.).

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

U Zagrebu, 18. kolovoza. Jučer kao u
oči dana narodjenja njeg. c. k. apost. veličan-
stva biaše grad dobrovoljno razsvietljen a na
ovdašnjem narodnom kazalištu davano je u sla-
vu istoga dana predstavljenje.

— Obćekorisno i ćoviekoljubivo zavedenje
tako zvanih „Jaslicah“ (Crèches) sve se više i
više razprostranjuje. Da nespominjemo ostale
pokrajine, samo primietujemo, da je ovi zavod
u vojvodstvu Šerbie naišao na veliko saučastje.
U Baji i Tēnišvaru otvoreni su podpisi, te je
u posljednjem gradu već skupljeno 1,743 for.
39 kr. sr. i 20 dukatah. Kamo sreće, da se i
kod nas uzme veći obzir na ovaj zavod, o kom
smo mi u svoje vrijeme obširno progovorili.

Austrija.

— „Allg. Ztg.“ piše iz Beča 8. kolovoza:
Poznati bečki posredovateljni predlog učastvu-
jućih velikih silah opremljen je 3. kolovoza
preko pukovnika Ruffa u Carigrad. G. Bruk do-
bio je nalog, da sve upotrebi, za da posre-
dovateljni ovaj predlog kod porte prodre, a
zajedno su i zastupnici ostalih trih velikih silah
najopredieljenje naputke dobili, da austrianskoga
internunciusa najkrećie podupiru. Posredova-
teljni ovaj predlog sastoji u osnovi nieke note,
koju bi Rešidpaša na ruskoga dēržavnoga kan-
celara imao upraviti. Budući da prešnost nije
dozvolila opitati se prije za privoljenje petro-
gradskoga dvora, jer bi se time prouzročila od-
goda od najmanje dvadeset danah, to je posre-
dujući kabinet morao uzeti u notu sve one točke,
koje je ruska vlada stavila kao neobhodne u-
viete svoga opriateljenja s portom. Premda
dakle ova osnova note sadēržava uviete po-
godbah kainardžske i drinopoljske gledē iztočne
ćerkve a i oćitovanje sultanovo, da će povla-
stice iztočne ćerkve, kao što su posljednjim
fermanom osigurane, uzdēržati, to se je opet
na oćitovanje ruskoga kabineta jako izgledalo,
jer bi se u slučaju zabaćenja s ove strane cijeli
politički položaj, a osobito položaj posredujućih
vlastih promienio bio. U to nas 6. u jutro ne-
nadno razveseli radostan glas, da car ruski pri-
voljuje na sastavljenju u Beču osnovu note, i
ako ju porta bez ikakve promiene odobri, da
će tada se turski poslanik u Petrogradu primiti.
Oćekiva se dakle, da će i porta po primieru

ostalih kabinetah sa svoje strane pospiešiti po-
stignutje ove svērhe.

Rusija.

Kad je Muhamed II. osvojio Carigrad, go-
dine 1453., zatvorio je od hristjanah pristaništa
na ćernom moru; tada prestade, na tome moru,
morska tērgovina. koju su vodili Europejci, a
naroćito republike Genua i Mletci, koje su se onuda
preko miere bogatile. Istom godine 1774 otvo-
ren je put traktatom kainardžijskim, zakljućenim
izmedju Katarine II. i otomanske porte.

Ćerno more poliva pomorje Rusii i aziat-
skoj Turskoj; na sieveru granić sa azovskim
morem, strukom velikog jezera, kojeg se voda
s vodom njegovom sastaje kroz tesnac Jeni-
kalen; najveća mu je širina izmedju zaliva Pen-
dera-Klija, i ustja Dniepra; iznosi 165 morskih
miljah; najveća dužina od Burgasa do Poti, go-
tovo je dvaput tolika. Malo ima po njemu stie-
nah, ali su bure česte i vetrovi odveć pro-
mienljivi. Krim istoćnom svojom stranom gledi
na jenikalenski tesnac; bregovi dunavskih ustjah
i ciela strana izmedju tih ustjah i Krima dosta
su nizki i iz daleka se vidieti nemogu.

Krim spada pod Rusiu; malo nizko jedno
poluostrovo, kojeg se kraj zove hersonesko
predgorje, odsieca mu južnu stranu na zapadu;
malo dalje od toga poluostrova leži Sevastopolj,
kojeg se pristup dobro može razaznati zbog
bielih stērmenih, koje su ondje nablizu. Izmedju
Krima i Dunava leži Odesa, slobodno pristani-
šte i znamenita tērgovaćka varoš, sazidana na
mjestu starog niekog gērćkog naselja. Prie 1792
Odesa bila je žalostno selo zvano Hadži-bej;
godine 1796 Katarina II. uvećala ga je i dala
mu ime koje ima i sad u spomen Odesusove,
gērćke varoši, koja je ležala kadgod blizu lie-
vog brega Dniepra.

Sevastopolj je pristanište, gdje se sabira
ruska flota ćernoga mora. Varoš je osnovala g.
1786 Katarina II. na mjestu malog niekog sela.
Obgradjen je zidovima i sagradjen na kameni-
toj gredi. Tu je veličanstveni arsenal, velike
šupernice i radionice za oružje, sve uredjeno
po velikom mierilu. Istina da su sve gradjevine
mudro uredjene, ali je i narav sve pripravila da
se je moglo načiniti jedno od najliepših prista-
ništah na svijetu. U prekrasne limane, koji su
skoro dovršeni, staju velike galie i mogu pri-
stupiti do samog kamenom osidanog brega. Ulaz
osvietljavaju dva faroaa; četiri jake baterie brane
taj ulaz, i zbog još veće sigurnosti, arsenal je
sazidan malo po dalje u Nikolajevu, blizu utoka
rieke Buga; tu je stolica admiraliteta.

Cielina ruske flote na tom moru sastoji se
od 15 linejnih galiah, od kojih su 6 od 100
do 120 topovah ili na tri kata, od 10 fregatah,
23 broda nižeg reda, 18 velikih korvetah za
prenos tereta, ili vojske, ili ratne municie, i
14 parobrodah. Ljudstvo sastoji se od 14 hilja-
dah momakah, razdieljenih na eskadre; osim tih
ima i piešakah i topćiah; ali osoblje to nije do-
voljno za 15 galiah i 10 fregatah. Dērže da
vojske nejma više, nego koliko treba za 12—18
galiah i 6—8 fregatah.

Nekada uzimala je Rusia u štab i u sol-
date na tima brodovima mnoge strance, i još
se možemo opomenuti kako je dugo vreme-
na g. Travezej, biegunac sa liepe flote Ludo-
vika XVI., bio ministar marine, a admirali Ri-
kord i Elfinstone komandirali ruske eskadre.
Danas je to sasvim drugćie; danas se uklanja
što nije Rus.

U tome carstvu židovi naroćito se primo-
ravaju na morskú službu, a kojoj rok traje dva-

deset godina, i koja se ni malo nemili njihovom narodnom značaju; ali se na tu židovi lakše sklone, nego na službu u suvozemnoj vojsci, i primetljeno je da su vrlo jadni soldati, ali priključni moruari. Ipak, glavna i najbolja vojska ruske marine na crnom moru jesu Gerci i Kozaci od ustja Dona i Dniestra. I primorje azovsko daje takodje, za sevastopolske brodove, vrlo dobre momke, rođene od koljena nekih morskkih pustahia, koji su po crnom moru strah zadavali u ono vrijeme kad su ondje sami Turci vladali. Tergovačko redarstvo na azovskom moru sasvim je u njihove ruke predano; u tome služe se topčijskim šajkama (šalupama), s kojima rukuju preveć višće.

Kao što glase dosta skorašnja pisma iz Carigrada, vrlo se živo radi u ruskim pristaništima na crnom moru. Bojne ladje polaze neprestano iz Sevastopolja da čuvaju stražu duž obalah. Kažu da je ruska fregata „Kolumna“ došla na tri milje blizu Bosfora, i tu je našla dosta vietra da obleće a da je struja, koja ide u taj kanal, neodnose.

Svi momci na ruskoj ladji tako su isto tielo za sebe kao regimenta u suvozemnoj vojsci, i kao što se soldati u mirno vrijeme pripravlja i upražnjavaju za rat, tako se i ruski ladjari često upražnjavaju da nauče sve tegobe nautike.

Rusia nejma daljnjih naseljah. ona ima slabo morske trgovine, njena mora baltijsko i crno tako reći zatvorena su, i redko je vidjeti ruske ladje u predielima kuda dolaze ostali moreplovci; ali bi se svaki prevario, koji bi pomislio da Rusia u slučaju boja nebi bila višća u manevrima i u brodarskoj taktiki, a naročito da moral njezinih eskadrah nebi bio toliko ratoboran i domorodan, da junački čest zastave narodne održa. (Assembl. Nat.)

Velika Britanija i Iraka.

Po viestima iz Novog-Yorka od 27. sèrp. vladala je u Novom Orleansu medju tamošnjim nižjim žiteljstvom žutica; svaki dan pomiralo je 30 do 40 osobah. — U Pettis County-u (Missouri) jedan je crnac rob, koji je nieku gospoju ubio, živ sažgan, a njegov gospodar kao sukrivac iz zemlje prognan!

— Londonski dopisatelj „Kreuzzeitunga“ piše: Ruski biegunac Hercen, koji je upravo u svom listu oglasio nieki ruski spis pod naslovom „na rusko plemstvo“, porazumio se je u posljednje vrijeme s niekim drugim Slavenima, medju kojima se nalazi stanoviti Sèrbliin Stojoević, pa su ovi sastavili „slavjansko bratstvo“. U posljednjoj siednici, koju je ovaj odbor dèržao, zaključeno je, da se osim ruskih novinah, koje izdaje Hercen, izdaje još i drugi periodički list na niemačkom jeziku, koji bi osobito medju Slavjanima u Austrii imao razprostraniti se. Uredništvo ovoga lista preuzet će Stojoević, koji je najprije pod glasovitim sèrbskim generalom Knićaninom god. 1848—1849 vojevao protiv Magjarah, poslije pako, kad je vidio, „da je narodna borba — kao što se sam izražava — samo na korist zakletvu pogazivše Austrie a na propast slavjanske slobode vodjena“, — prešao je u logor Magjarah. „Podpuno uništenje Austrie, ustrojene zajedničke slavjanske narodne vojske, koja ima odmah, čim Austriu uništi, navaliti na Rusiu, povratjenje starih slavenskih dèržavnih odnošaja i granicah i podignutje slavenske savezne republike“, — to su obćeniti nacèrti programa, što ga Stojoević u svom listu izdati namierava. Samo se po sebi razumieva, da „odbor“ ovaj stoji u savezu s poljskom propagandom; i tako je sveobća prevratna propaganda stekla novo dielotvorno bit u „slavjanskom bratstvu“. — Zanimivo biće, ako se različna društva i stranke od prevratne propagande sa svojim načelnicima imenovno navedu, koji u Londonu stoje. Tako je 1) niemačko-demokratski središnji odbor pod Kinkel-om, Ruge-om i Ronge-om; 2) tajni socialistički savez pod Marks-om; 3) austrijsko prevratno društvo pod Tausenau-om; 4) magjarski narodni odbor pod Košutom; 5) magjarsko-republikansko društvo (u odporu s Košutom) pod Mor. Percelom; 6) talijanski na-

rodni odbor pod Mazzinom i Saffiom; 7) društvo „La vraie Démocratie“ pod Ledru-Rollinom; 8) socialistički comité „la révolution“ pod Louis Blanc-om; 9) republikansko-vojni središnji odbor pod pukovnikom Charras-om; 10) stranka Viktora Huga; 11) poljsko-književno društvo; 12) izabrani odbor poljske centralizacije pod Worcelom, izdavateljom lista „demokrata poljski“ (u oposicii s aristokratsko-literarnim društvom); 13) društvo poljskih socialistah pod L. Savaszkieviczem; 14) ruski buntovni odbor pod Hercenom i napokon 15) „slavensko bratstvo“ pod Hercenom i Stojoevićem.

Danla.

— Šbog toga, što kralj danski neima diece, zaključen je u Londonu prošle godine protokol radi nasliedja. Na prestol ovaj pripada pravo i caru ruskom Nikoli. On je pravo ovo ustupio drugom nasliedniku i tako je označen za nasliednog knjaza ili za budućeg kralja knjaz Kristian Glikberg. Sabor narodni bio je ovome opredieljenju protivan i kralj ga je morao odustiti i novi sabor sazvati. Danci su se uztezali novo opredieljenje nasliedja primiti šbog toga, što bi ono, u slučaju ako i Kristian ostane bez diece, dalo na novo pravo to caru ruskom. Šbog toga su bili izmedju velikih silah prostrani dogovori i prepirke i najposlije je kralj danski Kristiana Glikberga za nasliednika proglasio.

Službeno bèrzejavno objavljnje bečke burze od 17. kolovoza 1853

Tečaj dèrž. papira	Tečaj mincob.	Kredit
Dèrž. obveznice sa 5 pct. 94 1/2	Amsterdamski u sr. 100 holan. f. (91 1/2)	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 „ 84 1/2	Augsburg za 100 f. current 108 1/2	3 mies.
„ „ „ 5 „ „ 84 1/2	Berlin za 100 pr. tal. 169 1/2	2 mies.
„ „ „ 3 „ „ 57 1/2	Vratislava za 100 pr. tal. 108 1/2	2 mies.
izvucene obv. „ 6 „ „	Frankfurt na Mainu za 120 108 1/2	2 mies.
dvor. komore od prisilnog zajma u 4 „ „	Genova za 300 piemont. lirah 80 1/2	2 mies.
Kranjskoj, erar. „ 4 „ „	Hamburg za 100 mar. ban. 80 1/2	2 mies.
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz. „ 3 „ „	Lipsko za 100 forintih 108 1/2	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 „	Livorno za 300 tosk. lirah 108 1/2	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 189 „ 100 „ 138	London za 1 funt sterl. 10 40	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct. 2 „ „	Lyon za 300 fr. 108 1/2	2 mies.
„ „ „ 2 „ „	Wien za 300 austr. lirah 108 1/2	2 mies.
„ obćen. ugar. dv. „ 2 „ „	Marseilla za 300 frank. 128 1/2	2 mies.
komore, starih lom. slugovah „ 2 „ „	Pariz za 300 frank. 128 1/2	2 mies.
Fiorenci Genai „ 2 „ „	Prag za 100 for. 108 1/2	2 mies.
učinjenog zajma „ 1 „ „	Tèrt za 100 for. 108 1/2	2 mies.
galičke „ 2 „ „	Mletci za 300 austr. lirah 108 1/2	2 mies.
„ „ „ 2 „ „	Rukureat za 1 125 1/2	31 dan
„ „ „ 1 „ „	Carigrad za 1 107 1/2	31 dan
Obveznice u Frankfurta i Holandii „ 4 „ „	Smyrna za 1 107 1/2	31 dan
činjenog zajma „ 4 „ „	Tečaj novca	
starih austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slovačkih, stajerskih, oruških, kranjskih, gorčkih, bečkoga oberkammeranta.	Carški dukati	
Obveznice zemljišnog odkupa 5 „ 94	Zajam od 1851	
Naputnice središnjeg blagajne	Slovo A 107 1/2	
Godišnji disconto	B 107 1/2	
Bank-akcie komad po 1406	Lombardeski	

Dionice.

Sieverne željez. po 1000 fr. 237 1/2	Krak.-g. sločke po 100 f. 775
Bečko-glog. želj. „ 500 „ 865	Aust. dun. parob. 500 f. 601
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „ 126	Aust. Lio. u Tèrtu 500 „
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „	Bud.-pešt. lančan. 500 „
Požun.-tèrn. 1. isd. „ 290 „	Galič. založn. 4 „ za 100 „
„ 2. isd. „ 200 „	Srečke Esterhazie 40 „

SLUŽBENI LIST.

Z. S. br. 6506/m. 373. (85 - D.S.)

(2-1)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se do znanja, da će se dne 22. kolovoza t. g. 1853 prije podne u 9 a poslije podne u tri sata prodavati svakojaka dućanska roba trgovca Andre Meska u Zagrebu, u gornjoj Illici pod br. 749, u procijenjenoj vrijednosti od 2218 fr. 40 1/2 kr. sre-

bra na vašaru putem jedine javne dražbe za gotove novce.

Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju. U Zagrebu dne 17. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 6639/m. 3964. (86 - D.S.)

(2-1)

Oglas.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se na molbu Mate Mrzovića, masse stiečajne Josipa Ottove obškèrbnika i zastupnika, 22. kolovoza 1853 prije podne u 9 sati svakojake vèrsti pokretne stvari na stiečajnu masu Josipa Otta, bivšeg kèròmara u Zagrebu u kući Bartola Felbingera na tèrgu Jellačića bana ležećoj putem javne dražbe za gotove novce prodavati. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

N.º 13086/2637. (19 - B.V.)

(3-1)

Aviso.

In seguito ad osequiato dispaccio dell' Eccelso I. R. Ministero del Culto e della pubblica istruzione 1. Luglio corrente N.º 4493/293 s' appre il concorso ai posti vacanti presso l' I. R. Scuole Nautiche della Dalmazia; cive alle Cattedre di Matematica e Nautica, cui presso la Scuola principale di Ragusa e congiunto l' annuo appuntamento di fior 800 m. c. mentre presso ognuna delle Scuole Nautiche secondarie di Zaro, Spalato, e Cattaro vi è unito l' appuntamento di annui fior. 700 m. c. nonche alla Cattedra di costruzione navale e manovra presso la medesima Scuola principale di Ragusa coll' appuntamento di annui fior. 700 m. c.

L' esame di concorso per le Cattedre di Matematica e nautica in iscritto avra luogo ne giorni 10. et 12. Settembre a. c. mentre i giorni successivi sino al 22. Settembre saranno impiegati nell' esame a voce e nell' elaborato del disegno e de calcoli di costruzione navale che formano parte integrante dell' esame di concorso.

La lingua tanto per gli esami in iscritto, quanto per gli elaborati a voce e l' italiana.

I suddetti esami verranno assunti ne' giorni stabiliti presso l' I. R. Istituto Politecnico in Vienna, presso l' I. R. Arcadenia di Commercio et di Nautica in Trieste, nonche presso le I. I. RR. Scuole Nautiche di Fiume, Ragusa, Zara, Spalato, e Cattaro.

Gli aspiranti dovranno insinuare al Direttore dell' Istituto, presso cui intendono assoggetarsi abesema, le loro domande debitamente documentate e stilizzate all' I. R. Luogotenente della Dalmazia. Zara, 23. Luglio 1853.

OGLASNIK.

(250—Izv.)

(3-2)

Obznana.

Dana 10. rujna t. g. u 9 sati prije podne prodavati će se dražbeno žirenje i bukica na komade u branjevinah vlastelinstva djakovačkog; koji zakupiti želeći neka se na rečeni dan potruče u vlastelinsku pisarnu u Djakovu, gdje će dalje uviete razumjeti.

U Djakovu 28. sèrpnja 1853.

Ravnateljstvo vlastelinstva
djakovačkog.

(123—DP.) 16 30

(3-2)

Wohnung zu vermieten.

Im Hause Nr. 54 in der Postgasse sind vom 1. November d. J. 5 Zimmer 1 Küche, Speiskamer, Keller und Holzlage zu vermieten. Das Nähere beim Hausmeister zu erfragen.

(129—DP.) 18

(3-3)

Lokal-Veränderung.

Der Gefertigte zeigt der hochw. Geistlichkeit und p. t. Publikum an, dass er seine seit mehreren Jahren in der Langen-Gasse im G. Augustin'schen Hause bestandene

Glaswaaren-Handlung

in das vis-à-vis gelegene A. Popović'sche Haus

verlegt habe. — Der ergebenst Gefertigte empfiehlt in Einem sein neu sortirtes reichhaltiges Lager von den ordinärsten bis feinsten Glaswaaren, Salonspiegeln, mit und ohne Rahmen, Porzellain- und Steingut, — übernimmt alle Arten Glaserarbeiten zu möglichst billigsten Preisen.

Alois Burwein,
brg. Glasermeister.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove islaze
vaki dan izusami
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanj-
sko, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile ili pos obno
članke platja se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Dne 13. kolovoza 1853 izišao i razposlan je XVI. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbjsko-njemačkom izdanju sa kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 102. Naredbu ministarstva pravosuđa od 17. svibnja 1853, kojom se sporazumno s ministarstvom unutarnjih poslova izdaje privremeni naputak, kako da u obziru pienenzičnom s imovinom sirotinjskom i skrbničkom postupaju povjerenstva sirotinjska u Ugarskoj, Hrvatskoj, Slavonii, Erdelju, srbjskoj vojvodovini i u tamškom Banatu.

Dne 15. kolovoza 1853 izišao i razposlan je VIII. komad „II. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbjsko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 47. Naredbu c. k. banske vlade od 13. kolovoza 1853, kojom se ustanovljuje, da imadu redarstvena ravnateljstva u ladanjskim obćinama, nalazećim se u njihovu okolišu, preuzeti ona uredska činjenja, što su u privremenom služinskom redu za Hrvatsku i Slavoniu, prenešena na političku oblast i na obćinskoga načelnika.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva tērgovine izklopljene povelje. (Nadalje.)

A.

A. Näff-u, gradj. tērgovcu u Beču (varoš br. 595) i Joakimu Bachrich u Beču (varoš br. 379) na iznašastje, kako se sirov bukov trud sredstvom novopronađenih makina može prirediti mirisnim ili nemirisnim za trenje, kresanje, fitilje i voštenjače, kao i za pravljenje haljina, — na godinu danah;

Jakovu Franji Enriku Hemberger, posebnom samsaru u Beču na iznašastje orudja za opredjeljenje stērmine ravnih ploštah (surfaces planes) i kutovah sačinjenih po istim ploštama, — na dvie godine danah;

Rudolfu Baum, upravljatelju tvornice i Tomi Whiteley, mieraču u Letovcib u Moravskoj, po dr. Fr. Wehrfeinu, c. k. bilježniku u Beču, na popravu na krosnama za čipke uporavom razciepljenih igalah, — na dvie godine danah;

Josipu Butzenbacher užaru u Inspruku br. 389, na popravu u pravljenju kolomaza, — na godinu danah;

C. L. Hoffmannu dr. lučbe, na iznašastje sprave, za bērzosušenje smotakah i rezana duhana, — na godinu danah;

Josipu Necitwich i ortaštvu, strojbaru u Tebeni u Ugarskoj na iznašastje u pravljenju kožah „egleske kože“ nazvanih, koje trajanjem, mehkoćom i gladkoćom nadkrijuju svaku vērstu dosadanjih kožah, netrebaju postave, lieti nogu hlade, čuvaju ju protiv vlažnosti te kod neprestanog nošenja u svakom vremenu i u svakoj godišnjoj dobi traju barem 9 mēsecih, — na tri godine danah;

Dragutinu Lehman, mehaniku u Beču (Margarethen br. 60) na iznašastje makine za načinjanie postolarskih kalupah, kojom se, kako kaže, kalupi mogu načiniti savēršenje, bērže i jevtinije nego li dosad, — na tri godine danah;

Filipu Graff, kuće gazdi u Sechshausu, br. 82, i dubcu kovanih valjakah na iznašastje naprave za bērže nastavljenje kaišah za vērtenje makina, sredstvom šarafah, — na godinu danah;

Florianu Bitterlich, tkalcu u Georgsvaldu, i Lazaru Lövy tvorniku u Pragu, br. 101—1 na popravu proizvajdanja tkaninah, kojom lanene, polulanene i pamučne materije, bile bielene, ili nebielene, tiskane ili netiskane, postaju gustie, čvērstie i uztrajnie u porabi, duže dērže boju i primaju je laglje, — na tri godine danah;

Rudolfu Riegel, kipotvoračkom pomagaču (Alservorstadt br. 317) na iznašastje gutu perku pretvarati u takovo žitko stanje, da se mogu iz nje slievati ili šuplje ili masivne figure, vaze i u obće platnične stvari i kitnice, na dvie godine;

Ivanu Zezula, laštiteljskom pomagaču u Beču (Schottenfeld br. 513) na popravu svietle lašti iz ulja, sačinjene, kako kaže, iz shodnih i neškodljivih tvarih bez cklina, kojom se izvanredno liepo cērno i svietlo namazati mogu predmeti, kao kola, kutie, krovi, dērvo, žuta mied i t. d., — na godinu danah;

Franji Stoppel, krojaču u Beču (Landstrasse br. 427) na iznašastje, kojom se mogu upotrebiti kovovne stajke na gornjim stranama od čizmicah, — na dvie godine danah;

Antunu Tichy posebniku u Beču (varoš br. 1097) na popravu u gradjenju kovovnih cievih, — na tri godine danah;

H. Petin-u i Gaudet-u posiednicima gvozda u Rive-de-Gier-u u Francezkoj, po Jakovu Franji Enriku Hemberger upravnom ravnatelju u Beču (varoš br. 785), na popravu u postupanju kod radnje u gvozdari a napose kod kovanja obručah od gvozdja i mazie za točkove (kotače) bez svake spoje, — na tri godine danah;

Ova poprava patentirana je u Francezkoj od 5. lipnja 1852 na pet godina;

Kērstu Vilhelmu Schōnherr, graditelju makina u starom Šemnicu u Saskoj, po punomoćniku I. U. doktoru Klaudiu Ferdin. Höchsmann dvorskom i sudnom odvičniku u Beču na popravu makine na čunec i ključ, počem, kako isti kaže, postaju niti čvērstie i traju dulje, te se mogu u čim većoj množini naviti na čunak, — na četiri godine danah;

Ljudevitu Ferdinandu Schōnherr, snimaocu posla za gradjenje makina Ljudevita Schōnherr i Seidler u Šemnicu u Saskoj, po punomoćniku doktoru Klaudiu Ferdinandu Höchsmann dvorskom i sudnom odvičniku u Beču, na popravu na mekaničnim krosnama, — na pet godina;

Opis povlastice, koji se ima dēržati na vidiku, čuva se i c. k. pismari za povlastice (br. 531—H.).

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

U Zagrebu, 18. kolovoza. U rano jutro oglasili su topovi i banda ovdašnje posadne pukovnije nadvojvode Sigismunda radostni današnji dan, dan narodjenja njeg. c. k. apost. veličanstva našega premilostivoga cara Franje Josipa I. U 9 sati biaše u ovdašnjoj pērvostolnoj cērkvi sv. Stjepana velika služba božja s „tehe boga hvalimo,“ koju u mjesto bolujućeg g. nadbiskupa overšio je prečastni gosp. opat i čuvar pērvostolne cērkve zagreb., Ivan Kralj, uz mnogobrojnu podvorbu sveštenstva. Sva ovdašnja vojna i gradjanska poglavarstva, na kojih čelu nalazila se njeg. preuzvišenost, svietli naš g. ban Josip baron Jelačić, uz mnoštvo naroda svakoga stališa i spola prisustvovala bogsluženju; za vrijeme kojega je vani namieštena vojska davala obične pozdrave. Nakon službe božje pregledao je svietli g. ban vojsku, i vrativ se u konak, primao najiskrenia čestitanja poglavarstvih i naroda.

U 2 sata biaše kod njegove svietlosti g. bana veliki obied.

U Zagrebu, 19. kolovoza. Jučer iz jutra vratio se je sa svoga putovanja gosp. Ivan Kukuljević, koji je, kao što je poznato, još prije 2 mēseca otišao bio u Mletke i Beč, da u tamošnjim arhivima potraži listine, odnoseće na domaću našu poviestnicu.

— Carigradska pošta dopire do 8. kolovoza, no ništa nije još doniela odlučnoga u preporanom pitanju. Porta namierava izaslati nieku komisiju u Carigrad. Inače neima ništa novoga.

— Previšnjom odlukom njeg. apost. veličanstva, što ju današnji „Wien. Ztg.“ donosi, ukida se 1. rujna t. god. obsadno stanje u Beču, Pragu i českim tvērdjavama Königsgratzu, Terresienstadtu i Josefstadtu.

— U Somboru (u vojvodstvu Šerbie) ustrojena je realna škola. Natiečaj za njenog ravnatelja i učitelje razpisan je.

— Berlinski list „Zeit“ priobćuje nieka zanimiva pisma, imenito pismo knjaza moldavskog, na Reis-Effendiu Rešid-pašu, u kom mu javlja, da po nalogu ruskoga glavnoga konzulata prekida svako obćenje s portom i obustavlja platanje harača, — zatim pismo ruskoga glavnoga konzula na knjaza moldavskog, kojim se potonjemu po glasu depeše grofa Nesselroda zabranjuje platanje harača porti i svako obćenje, napokon pismo turskoga ministra izvanjskih poslova Rešidpašu na vlaškog knjaza Stirbeja, kojim se ovaj pozivlje u Carigrad, pa ako bi se ovaj uztezao doći, prieti mu se, da će porta učiniti shodne miere. — Time su sve prišnje vesti o obustavljanju danka i prekinutju obćenja izmedj podunavskih kneževinah i porte konstatirane. — Pērvo pismo je od 25. lipnja, drugo od 23. lip., depeša Nesselroda od 3. lipnja a posljednje pismo od 25. sērpnja.

Austria.

Iz Beča, 16. kolovoza. Njeg. c. k. apost. veličanstvo odputovalo je 13. o. m. u večer iz Schōnbruna u Ischl.

— Prekjucher, 14. o. m. u 8 sati u jutro nastupila je njena car. visost prejasna gospoja nadvojvodkinja Maria Henrika, novo saračena hercoginja od Brabanta, svoje putovanje iz Beča u Brisel.

Njez. visost prenoćila je istoga dana u Pragu, a jučer (15.), u Erfurtu. Danas stići će u Schaumburg, gdje će njez. vis. do prekutra boraviti, potom 18. o. m. putovanje u Kolin nastaviti. Dne 19. prispiet će njez. vis. u Aachen a 20. o. m. u Verviers, gdje će biti svetčana predaja imenovanom u tu svērhu kralj. belgianskom povjereniku.

Cernagora.

Na Cetinje 1. kolovoza. Od kako je Cerna gora započela gnjezdo svoje slobode savijati, nije mogla niti će moći dočekati znamenitie epohe što prošle god. 1852. — Godina žalosti i radosti! godina izgubitka i dobitka! godina nesreće i sreće! i najposlie biede i pobiede!

God. 1852 žalila je Cernagora neumērlig mitronosnog pievca vladiku Petra II. a obradovala se o novoizabranomu nasliedniku Danilu I.; — prošle godine izgubila je Cernagora svoga upravitelja vladiku, a dobila poslie 1438-me godine

svoga knjaza. — Do lanjske godine borila se samo s pograničnim Turcima, a 1852 sa samim sultanom; — prošle godine pretрпи od turske sile nezaboravne biede, i gledala je na kraljevsku prugu vičući svoju propast, ali doživje da pobedi i odbije sa svih stranah zvijsku napadajuću silu. —

Sve ove znamenite i u samom dielu strahovidne promjene, kada bi se na vagu pravice postavile, sva je Crnogora polovicu tegote i krasote čuvala, a drugu polovicu sam gospodar knjaz, koji premda mlad čovjek zna sve ovo kao što treba cijeniti, jer tek što za sebe i za svoj hrabri narod diču epohu zadobi i preinači bezsmrtnu slavu svoje domovine, dočeka ovo prije i vremena, i niekom tajnom sudbinom prošle godine većma proslavi pred svetom sebe i Crnogoru, koja je od nastanja vazda bila krvavo pozorište najžasne dielateljne tragedie.

Nije se dakle čuditi, što je sunce prosvjetljenja u cijeloj Europi davno odskočilo i sretnim narodima na podnu stoji, a samo Crnogorci od dubokoga sna toperv sada oči otiru. Nije se čuditi što Crnogorci mimo ostalih naroda neznaju šta je umjetnost, nauka, bogatstvo, blagocestje i šta li uživanje čovječnog života, ali boreći se neprestano s Turcima miesto ovoga znadu, što je nezavisnost, sloboda, junstvo, zakon, domovina i vjernost sprama svog gospodara, i sretan je onaj Crnogorac, koji bez oružja za pas i puške izpod glavemirno noću odpočinje — a da nije ovako, i da Turci hoćedu da povrate sve ono, što je nekad Ivan-bega Černojevića bilo, koje su Turci zavlada kad je jača sila nego pravda bila, i da se ograniči jednom za vazda, onda bi se po vremenu posljednje u prvo preokrenulo, i Crnogora u broj sretnih naroda uporediti mogla. No da je koga do sada bilo, da požali koliko i da pomuže.

Namjera našega svetloga knjaza teže k čistitoj eliji i narodnom napredku, jer se sad radi da se zavedu škole, nabavi pečatnja, otvore glavni putovi, ukrašavaju crkve i ovim podobna; ne niti će se ova vrlo polezna namjera kad postići, niti blagostanje Crnogore s miesta krenuti, ako nas dosadašnje rusko blagovolenje u zabrav bač, ili ako nam nedozvoli da se s Turcima jednom nepokojemo, i tako posljednjih krvavim potokom jednom za vazda granicu nepobilježimo.

Dokle će ovako Crnogora trajati, nadamo se da će se ove 1853-će godine riješiti, jer kad bi se uzelo u zrelu pretresanje stiesnjeno stanje biedne Crnogore, i bacio pogled na neizbježna napadanja turska kroz tolika stoljetja, svaki bi onaj, u komu pravedno srce kuca, rekao po svakom pravu: Vrieme je već da se i Crnogori oprediele granica, preinači život i da već i nju sunce ogrije; inače narod ovaj ili uskoro ili u vječnu propast pade. (S. D.)

Turaka.

Manifest portin o sadašnjem stanju, oglašen u Carigradu i u oblastima carstva po nalogu njeg. veličanstva sultana dne 21. ševata 1289 (27. srpnja 1853.)

Mi smo još prije dali na znanje preko državnih novinah, da je praviteljstvo rusko u slijedstvu nesporazumjenja zbog nekih predmeta izmedju bl. porte i toga praviteljstva, prekinulo svoje snošenja diplomatska i da je povuklo svoj iz Carigrada svoje poslanstvo; da je praviteljstvo bl. porte videći pripremanja znamenita, koja Rusia čini i po suvi i po moru, iz predskazanja i radi obrane, preduzelo nieke vojne mje e ukrepiteľne.

Pravi je povod razmirice sa Rusiom taj, što carsko-rusko praviteljstvo zahtieva nieki rod jamstva formalnog radi privilegiah religioznih svetinstva i crkve gerčke, i što je porta po sili svoja prava to zahtievanje odbila.

Treba znati da su ove crkvene privilegie, koje je sultan Mahomed II. osvojitelj slavne uspomenie podielio, obdržavane poslie toga i utvrdjivane pod vladom carevah, njegovih nasljednikah. I njeg. velič. sultan, slijedjući visokom primieru mih. svojih predkova takodje ih je potvrdio. Nije dakle nikad nje mogao ni pomisliti, da je

praviteljstvo njeg. c. velič. htiele učiniti nestlje kakvo starim privilegiah, koje je od sobstvenae svoje volje dalo. Porta, gotova budući datie tomo sviedočanstvo cielome svijetu, nije se uztezala dati uvierenje u formi, koja bi kadra bila raztierati sumnju praviteljstva ruskog. sumnju koja je postala povod razpre.

Praviteljstvo, koje se obveže drugom praviteljstvu u boji i važnosti ugovora za privilegie religiozne naroda od toliko milionah podanika obvezujućeg se praviteljstva, nasercasamo na svoju nezavisnost i na svoja zakona prava gospodarska. Zbog toga je iskreno i priateljski dato izjasnenja, da nije moguće dati takvojamstvo. Ali praviteljstvo rusko, koje nije trebalo toliko da ostaje pri toj točki, nije ni časa odstupilo od svoga zahtievanja, nego je s vojskom prešlo Prut, da zauzme privremeno kneževine Moldavin i Vlašku, s kojim je prelazkom jako udivilo praviteljstvo njeg. vel. sultana.

Ovo nasilje učinjeno našoj granici, budući je protivno a snagi postojećim ugovorima, mi smo protiv njega protestirali formalno po sistemi medjunarodnoj, i mi smo zvanično i odkriveno dali znati velikim silama, da takvo nasilje ugovora nemože porta primiti. Mi smo to tako saobćili, jer sistema primljena u slijedstvu ugovorah, koji su posvetili jamstvo zajedničko izmedju silah za nadležnu njihovu nezavisnost, iziskuje, da se javi svima silama, kad se rodi tako važno pitanje kao što je ovo.

Rusko je praviteljstvo od svoje strane izjasnilo se, da prava njegova ciel nije otvarati rat praviteljstvu otmanskom ali da će u svojim rukama kneževine Vlašku i Moldavin kao materialno jamstvo, dok nedobije ono što ište, zadržati.

Praviteljstvo bl. porte u ostalom primilo je od strane svih velikih silah bez iznimke uvierenje priateljstva a različnim stepenima. Englezka i Francezka, kao ište pomorske, dale su stvarni znak svoga priateljstva i blagovolenja spram sultanskog praviteljstva, koje je kadro služiti mu za naslon i povierenje.

Bl. porta po primljenim pravilima, sad je u saobćanju sa velikim silama, kako ona neće moći, bilo šta mu drago (quoi qu' il advienne) primiti predlog, koji bi nudio (porterait atteinte) njezinoj nezavisnosti i njezinim gospodarskim pravima, i ona je po jednodušnim glasovima, riešila radi sobstvene svoje obrane uzeti oružano položenje bilo na obalama Dunava, bilo na granici Anatolie, dok se nevidi na što će stvar izići.

Kod takvog sadašnjeg stanja postavše razpre izmedju bl. porte i Rusie, praviteljstvo nj. velič. sultana bđije s najvećom dielateljnosti i točnosti na sve miere nužne kao i na to, što se tiče vojske, municie vojene i utvrdjivanje gradovah.

Što se dužnosti tiče svih klasah podanika bl. porte, oni imaju u savršenom miru, koji uživaju, zanimali se sa svojim poslovima privatnim, trgovinom i zemljodieljem, svaki po svom stanju i da se svaki pašti vladati se po naredbi.

Pri svemu tome, što se zahtievanja Rusie, kao što se iz predhodećeg vidi, osnivaju na privilegiah crkvenim Gerkah, praviteljstvo je carsko uvierilo se, da u tom misu podstaka dali ni glavari, ni druge klase toga naroda, i da nisu ništa o tom prije znali, i da su Gerci, podanici bl. porte, tim više takvom zahtievanju začudili se, koje im je nametano onda, kad je njihovo čustvo podčinjenja i priznateljnosti spram svoga gospodara bilo najveće. Tako je pravedno i pravilno smatrati ih istim okom, jer su i oni tako isto vierni podanici njeg. velič. sultana, našeg premilog i velikodušnog gospodara, kao što su i Jermeni, katolici, protestanti i židovi. Treba dakle da se svi vladaju liepo jednim spram drugih, i da Musulmani, kao i svi ostali podanici njeg. veličan. carskog postupaju jedni spram drugih umiereno i ljubko, izbiegavajući preziranje i mržnost. Svaki ima paziti na svoje poslove i nitke se nesmije miesati u ono što ga se ne tiče, niti činiti ono, što bi carskoj volji bilo protivno.

Riešenje i naredba ovdie napred razložena,

zaključena je u glavnom savietu, koji je držan pod predsjedavanjem njeg. sv. velikog vezira, i u kom su zasiedavali Šeh-ul-Islam, koziaksera, njeg. sv. vojeni ministar i svi ostali veziri, ministri i visoki zvaničnici gradjanskih i vojnih carstvih i ovaj manifest snabdieven je nj. velič. sultana potvrdjenjem njeg. velič. sultana. Mo bi se god usudie raditi protivno ovim naredbama, smatrat će se kao neposlušnik i u tom slučaju bit će strogo kaznjen.

Sledeći potpisi licah, koja su odobrila potvrdila riešenja i naredbe u ovom manifestu, udarivši svoje pečate. Potpisah ima 62.

Francuska.

Iz Pariza, 14. kolovoza. „Moniteur“ priobćuje izvjestje komisie gledè Napoleoneve oporeke i razdieljenja od 8 milionah frankah medju naznačene baštinike; nadalje 846 pomilovanjah radi vojničkih kaznenih činah. — Car će na svoj imendan doći u jedan, a carica u pò jedan sat po podne u Pariz. Priprave za svetčanost svršene su. — Car i carica polaze u četvrtak u Dieppe. — „Assemblée nationale“ tvrdi (u protustovju s listom „Patrie“), da još nije poznato, da bi porta odobrila bila bečki nagodbeni predlog.

— 14. kolovoza, u 6 sati 35 min. u večer Pregled posade i narodne garde izpao je sjajno i u najboljem poredku. „Patrie“ je opomenjena; njezina viest, da je porta odobrila bečki predlog, lažljiva je.

Iz Pariza, 15. kolovoza u jutro. „Moniteur“ donosi 631 podielu reda počastne legie; medju ostalima dobiše tri ministra, g. Troplong, nadbiskup parizki. — zatim 515 povišenjah u vojsci, medju tima 17 generalah. — Jučer u večer prisustvovala njihova veličanstva car i carica predstavi u Theatre française-u.

— 15. kolovoza u 2 sata, 20 min. popodne. Oko podne čitana je misa u tuilleriama, kojoj je i general Kiselev prisustvovao. Veliko primanje dovršeno je. Množina naroda napunjuje ulice. Vrieme je krasno.

Službeno herzojavno objavljeno bečke burze od 18. kolovoza 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienh.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mios.
od g. 1850	84 1/2	100 holan. f. (91 1/2)	2 mios.
		Augsburg za	3 mios.
		100 f. current	108 1/2
		Berlin za 100	2 mios.
		prus. talirah	100 1/2
		Vratislava za	2 mios.
		100 pr. tal.	2 mios.
		Frankfurt na	2 mios.
		Mainu za 120	108 1/2
		Genovaza za 300	2 mios.
		piemont. lirah	2 mios.
		Hamburg za	2 mios.
		100 mar. ban.	80 1/2
		Lipska za 100	2 mios.
		forintih	2 mios.
		Livorno za 300	2 mios.
		tosk. lirah	2 mios.
		London za 1	2 mios.
		funt sterl.	10 40 2 mios.
		Lyon za 300 fr.	3 mios.
		Milan za 300	2 mios.
		austr. lirah	108 1/2
		Marseille za	2 mios.
		100 frank.	128 1/2
		Pariz za 300	2 mios.
		frank.	128 1/2
		Prag za 100	2 mios.
		for.	2 mios.
		Torin za 100	1 mios.
		for.	3 mios.
		Miloci za 100	1 mios.
		austr. lirah	3 mios.
		Bukurest za 1	128 1/2
		for. parah	31 dan.
		Carigrad za 1	31 dan.
		for. parah	31 dan.
		Smyrna za 1	31 dan.
		for. parah	31 dan.
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	107 1/2
		B	
		Lombardski	
		Bank-akcie komad po	1406
		Sieverne željez. po	1000 fr. 237 1/2
		Bečko-glog. želj.	500 865
		Sopr.-W.-Neud. ž.	200 126
		Budiej.-Gm.Linz ž.	250
		Požun.-Lirn. 1. izd.	290
		2. izd.	
		danja s prve tvorn.	200
		Krak.-g. željez. po	1000
		Anst. dun. paroh.	500 f. 775
		Aust. Llo. u Tersta	500 f. 600
		Bud.-pešt. željez. po	500
		Galic. željez. po	400
		Srečke Esterhazia	400

Monice.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4973. (87—DS.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog Maria Župančić, bivša Antuna Daniela Josipovića služkinja, koje sadanji stan i obitavanja miesto neznade se, i zato njojzi zastupnikom gosp. odvjetnik Ant. Sudić naimenovan jest, sudbeno ovime poziva se, da doe 16. studenoga 1853 u 9 urih prie podne, kao o sudbeno opredieljenom roku, za pretesivanje i riesenje tužbe gie. Antonie Josipović rodjene Pogledić, kojim osudu u parnici iste Marie Župančić radi zaostavše službe proti Antunu Danielu Josipoviću god. 1818 izrečenu uništiti molit, — pred lice c. k. zemskog ovog suda u smislu §. 85. gradj. postupak se i dielovati nastoji, tim bolje, što će u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sama sebi pripisati imati.

C. k. zem. sud.

U Zagrebu doe 16. kolovoza 1853.

C. k. predsiednik

Škulj, s. r.

Klobučarić.

tajnik.

Nr. 10.439.

Concurs-Ausschreibung.

Bei der mit dem Hauptzollamte vereinigten k. k. Sammlungskasse in Fiume ist die Stelle eines Vizegerenten für die Verrichtungen eines Kassiers, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl., der Genuss des Quartiergeldes jährlicher 120 fl. und das Kanzleipauschale jährlicher 20 fl. mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Jahres-Gehaltsbetrage verbunden ist; — ferner die Amtsschreibersstelle daselbst mit dem Jahresgehälter von 300 fl. und dem Quartiergelde jährlicher 60 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis Ende September 1853 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu Fiume einzubringen, und die Bewerber um die Vizegerentenstelle sich darin, über ihr Alter, über die zurückge-

legten Studien der Staatsrechnungswissenschaft, über die mit entsprechenden Erfolge bestandene Kasseprüfung, über ihre praktische Ausbildung im Kassa- und Rechnungsgeschäfte, über die bisherige Dienstleistung, tadellose Moralität und über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache und wenn möglich, der italienischen Sprache auszuweisen; endlich haben dieselben anzugeben, auf welche Art sie die vorgeschriebene Dienstkaution zu leisten vermögen.

Die Bewerber um die Amtsschreibersstelle haben ihre Dienstseigenschaft, Studien, Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer dieser letzteren nahe verwandten slavischen Sprache, dann die erworbenen Kenntnisse in der Zoli-Rechnungs- und Kanzlei-Manipulation und ihre bisherige Dienstleistung auszuweisen.

Uebrigens haben die Bewerber um die obigen Dienststellen auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der k. k. Finanz-Bezirks-Direction verwandt, oder verschwägert sind.

Gesuche welche nicht gehörig dokumentirt einlangen, bleiben unberücksichtigt.

Agram am 10. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Nr. 1741 1853 (252—Izv.)

(3—1)

Edict.

Von dem k. k. Bezirksgerichte zu Illok wird hiemit bekannt gemacht, dass der Herr Peter Bubanović herrschaftlicher Gutsverwalter aus Sid am 22. Mai 1853. zu Neusatz ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen auf seine Verlassenschaft ein Erbrecht zustehe, so werden alle Diejenigen, welche hierauf aus was immer für einen Rechtsgrunde Anspruch zu machen gedenken, aufgefordert ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbsklärung anzubringen; widrigenfalls die Verlassenschaft, für welche inzwischen Herr Nikolaus Boić herrschaftlicher Rentmeister aus Sid als Verlassen-

schafts-Curator bestellt worden ist, mit jenem, die sich werden erbserklärt haben, verhandelt, und ihnen eingeworfen, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand erbserklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erblos eingezogen würde.

K. k. Bezirksgericht zu Illok am 24. Juli 1853.

G. Sarakits,

k. k. Stellvertreter.

Br. 2195. (251.—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Na molbu gosp. Franje Mohla odvjetnika i zastupnika vlastelinstva virovitičkog, u parbi ovog protiv dužnika Pavi Lazicu iz Vraneševacah dozvoljena je odlukom ovog kot. suda od 3. kolovoza t. g. br. 2195. ovrabena prodaja vinograda sa ovogdisjnim proizvodima priepomenutoga dužnika Pave Lazica, u bataru občine slatinske ležećeg, i sredstvom sudbene procjene u 800 fr. sredstva procijenjenog, za koju prodaju rokovi na 3. listopada i 3. studenoga 1853 u 10 satih pred podne u Slatini opredieljuju se.

Kupac ima polovicu kupovnine za 8 danah, drugu pak polovicu za 3 meseca po dovršenju dražbi namiriti, inače će se nova dražba na njegov trošak i pogibel bez nove cienne preduzeti, i vinograd već kod prvog dražbenog roka, ako bi od potrebe bilo, pod procienbom prodati.

Buduć da će dražba istom poslie berbe okončana biti, hoćedu se proizvodi ovogodišnji kroz sekvestra na račun kupca pobrati, i kupcu poslie položene druge polovice kupovne svote predati.

Napokon će kupac sve dugove, koji su zaloga radi vinogradom ovim osigurani, po naputku suda, u koliko kupovna doteče, preuzeti.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji misle kakovo pravo hipotekarno na taj vinograd imati, da tražbe svoje kod ovog kotar. suda do prodaje najave, u protivnom slučaju sebi pripisati budu imati, ako dioba kupovnine bez njih ovrabena bude, i oni tim, ako bi ista izcerpljena bila, užtərb podnieti budu morali.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju dne 3. kolovoza 1853.

Jur 3. 3239. 1853. (249—Izv.)

(3—2)

Vicitations = Kundmachung.

Das k. k. k. k. Obergespanns-Amt gibt bekannt, daß zufolge Erlasses der hohen k. k. Banalregierung vom 13. Juni l. J. 1853, 3. 5926, wegen Anschaffung verschiedener zur normalmäßigen Einquartierung der in diesem Komitate dislocirten k. k. Gen'darmerie annoch benötigten Einrichtungsgüter, Bettfournituren, Küchen- und Stall-Geräthe, dann wegen theilweiser Ergänzung des bereits vorhandenen Bettzeuges auf das vorschristsmäßige Maß und Gewicht, so wie dessen Reinigung u. nach dem in der Beilage unten summarisch ausgewiesenen Bedarfe am 31. August l. J., Vormittags, in den Amtsförmlichkeiten dieser k. k. Obergespannschaft zu Essek, in der obern Stadt, eine Abminderungs-Verhandlung stattfinden wird.

Die Bedingungen, unter welchen die Lieferung der erforderlichen Gegenstände zu geschehen hat, so wie die bezüglich von der k. k. technischen Rechnungsabtheilung des Districtual-Banammtes zu Essek abjustirten Vorausmaßen und Kostenüberschläge können on detail bei diesem k. k. Obergespannsamte zu Essek, so wie bei der hohen k. k. Banal-Regierung zu Agram stets in den gewöhnlichen Amtskunden eingesehen werden. Es werden jedoch hier folgende Hauptbedingungen auszugswiese kundgemacht:

- 1) Die Lieferungen können entweder in Pausch und Bogen, oder nach einzelnen Gattungen der Gegenstände übernommen werden und es haben hiebei die abjustirten Preise als Fixalpreise der Ausbietung zu gelten.
- 2) Jeder Licitant hat zur Sicherstellung seines Angebotes für die zu liefernden Artikel nach den Fixalpreisen das zu entfallende 5% Reugeld entweder im Baren, oder in Staatspapieren bei der Vicitation zu erlegen, welches den Licitanten gleich nach dem Vicitationsakte zurückgegeben wird, durch den Ersteher aber auf den normalmäßigen 10prozentigen Betrag der erstandenen Lieferungspreise zu ergänzen kommt.
- 3) Der Unternehmer hat sich auf Grundlage der abjustirten speziellen Vorausmaßen an die bereits beigegebenen Artikel in der k. k. Gen'darmerie-Kaserne zu Essek als Muster zu halten.
- 4) Die neu beigegebenen Gegenstände sind bei der k. k. Obergespannschaft zu Essek selbst abzuliefern, die theilweisen Ergänzungen der bereits vorfindlichen Bettfournituren aber, so wie die Reinigung und Krampfung der Matrasen und Koppelpöster, das Waschen und Füllen der Strohsäcke haben in den betreffenden k. k. Gen'darmerieposten dieses k. k. Komitates, nämlich: 1. zu Essek, 2. Balpo, 3. Dolnji Miholjac, 4. Moslavina, 5. Cadjavica, 6. Sopje, 7. Gorњи Miholjac, 8. Virovitica, 9. Baje, 10. Gradac, 11. Slatina, 12. Vučini, 13. Drahovica, 14. Rasice, 15. Gaška, 16. Podgorac, 17. Varoš, 18. Djačovo, 19. Martulica, 20. Dalj, 21. Bufovar, 22. Sarengrad und 23. Tovarnik vom Unternehmer gegen unentgeltliche Passirung eines zweispännigen Vorpanswagens von Station zu Station besorgt zu werden.
- 5) Die Lieferungsfrist wird für die eine Hälfte der zur Beistellung übernommenen Gegenstände auf 3 Wochen, für die andere Hälfte aber längstens auf 6 Wochen vom Tage der bekannt gegebenen höhern Genehmigung festgesetzt.
- 6) Gleich nach erfolgter Lieferung Seitens eines jeden Unternehmers wird die vorgeschriebene amtliche Collaudierung vorgenommen und hierauf, wenn die Ablieferung für gut befunden ward, die Auszahlung nach den bestehenden Verrechnungsmethoden erfolgt.
- 7) Für die pünktliche Einhaltung der Bedingungen rücksichtlich der Lieferungs-Termine und Gegenstände bleiben die Unternehmer streng verantwortlich und wird bei jeder Mangelhaftigkeit, welche gleich abzustellen der Ersteher sich weigern sollte, auf dessen Kosten und Gefahr die Herstellung veranlaßt werden.
- 8) Die Caution wird dem Ersteher jener Lieferungen, die bei der Collaudierung gleich nach der Ablieferung als gut und contraktmäßig ohne einer fernern Haftungsklausel befähigt werden, gleich nach der Collaudierung zurückgestellt werden. Für die Güte und Solidität der Einrichtungsgüter hingegen haben die Ersteher auf die Dauer eines Jahres vom Tage der vollendet befundenen Lieferung, derjenige aber, welcher die Lieferung von neuen, oder Nachfüllung der vorhandenen Matrasen und Koppelpöster übernimmt, welche nämlich nach einem Jahre ge-

öffnet und gereinigt werden, bis zu diesem Zeitpunkte zu haften, deshalb ihnen auch die eingelegten bezüglich Cautionen erst nach Ablauf der angeführten Haftungsfristen, wenn sich die Arbeit und Material als solid bewährt hat, rückzuerstatten kommen.

- 9) Es wird ferner ausdrücklich erklärt, daß die Mindestbieter für ihre Angebote von dem Augenblicke des unterfertigten Vicitationsprotokolles verbindlich bleiben, wo hingegen das betreffende Aclar erst nach erfolgter Ratification der hohen k. k. Banal-Regierung verpflichtet wird.
- 10) Zur Erleichterung der Unternehmungslustigen werden auch solche schriftliche Offerte angenommen, welche auf einem 15 Kreuzer Stempelbogen, unter genauer Angabe des Kauf- und Zunamens, Charakters und Wohnortes des Offerenten ausgestellt, mit dem puncto 2. angegebenen 5% Reugelde versehen, den mit Ziffern und Buchstaben ausgedrückten Nachlaß von den Fixalpreisen mit der Erklärung enthalten, daß sich der Offerent allen ihm genau bekannten den Lieferungen zum Grunde liegenden Bedingungen durchaus und ohne Vorbehalt unterziehe und welche bis um die 12. Mittagsstunde des 31. August l. J. hieher portofrei einlangen. Nachträgliche Offerte werden nicht mehr angenommen.

Summarische Uebersicht

über die anzuschaffenden Einrichtungsgüter, Geräthschaften, Umänderungen, zu reinigenden Bettfournituren u. der k. k. Gen'darmerie in der k. k. Essek Obergespannschaft.

Post-Nr.	Gegenstand	Geldwerth	
		einzelu	zusammen
		fl. fr.	fl. fr.
1	3 Bettstätte von weissem Holz, 6' 3" lang, 3' breit, mit brauner Delfarbe angefrichen	8	24
2	3 Hängelasten, 6' hoch, 18" tief, mit zwei Thüren, auf der Rückwand mit einem Rechen mit 8 Nägeln sammt Beschläge und Schloß mit messingnenen Schildern, wie oben angefrichen	20	60
3	3 Regalkasten, 4 Schuh breit, 2' tief mit 4 Räden, sammt Beschläge, 4 Schloßer mit messingnenen Schildern, wie oben angefrichen	14	42
4	8 Tische mit Lade zum Sperren, 4' lang 2' 9" breit, wie oben angefrichen	6	52
5	3 Divane mit 2 Rückenpöstern, ohne Federn, einem Seitenpöster, vermischt gefüllt	24	72
6	24 Sesseln von hartem Holz, wie der Divan überzogen und gefüllt, wie oben angefrichen	4	108
7	32 Spucktrügel, wie oben angefrichen	—	40
8	3 Wandhängspiegeln mittlerer Größe	5	15
9	3 Nachtkasteln mit Lade, einer Unterabtheilung, Thüre sam Sperren, wie oben angefrichen	4	30
10	59 Kleiderstöße, ordinäre, wie oben angefrichen	2	30
11	68 Strohsäcke, abgenäht, 6' 3" lang, 3' breit, 12" dick	3	204
12	13 Matrasen mit Zwischüberzug, abgenäht, 24 Pfd. schwer 6' 3" lang, 3' breit, mit Koppelpöster gefüllt	20	260
13	13 Koppelpöster, 5 Pfd. schwer, mit Zwischüberzug, 1' 3" breit, 3' lang, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, gut abgenäht	4	52
14	185 Strohsäcke, 1' 3" breit, 3' lang, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, gut abgenäht	1	185
15	12 Leintücher, feine, 3 1/2 Ellen lang, 1 1/2 breit, aus Leinwand ohne Baumwolle	4	48
16	217 Leintücher, mittlere, sonst wie Post-Nr. 15	3	651
17	370 Leinwand-Pösterüberzüge über die Koppelpöster	1	24
18	6 Decken mit Seidenpiegel	5	30
19	3 Halbfaschen sammt Glas, geschliffen	—	46
20	8 Cavaletten, eiserne, angefrichen, mit 3 Räden 6' 3"	—	2

21	8 Sommerfögen, 6 Pfund schwer, einblättrig	4	—	32	—
22	182 Winterfögen, 9 Pfund schwer, zweiblättrig	7	—	1274	—
23	3 Truben von 1" dicken weichen Läden, 3' 4" lang, 1' 8" breit, 1' 8" tief, sammt Beschläge und Schloß, braun angestrichen mit Delfarbe	7	—	21	—
24	31 Tische mit Lade zum Sperren, 4' lang, 2' 6" breit, braun wie oben angestrichen	6	—	186	—
25	170 Stühle, harte, mit brauner Delfarbe angestrichen	2	—	340	—
26	3 Schemel, 3' lang, wie oben angestrichen	1	12	3	36
27	3 Kleiderrechen mit 8 Nägeln und Füßen, wie oben angestrichen	1	45	5	15
28	9 Lavoirs, blecherne	1	12	109	12
29	88 Krüge, vom Steingut à 2 Maß	—	40	58	40
30	55 Krüge mit zinkenem Deckel und Untersagel zu 3 Maß	3	30	192	30
31	86 Gläser, ordinäre, zu ein Seitel	—	6	8	36
32	27 Schreibtische, gewöhnliche, 2' 6" breit, 3' 9" lang, mit Lade zu Sperren, Gallerie und Auslagblatt mit brauner Delfarbe angestrichen	7	—	189	—
33	7 Bänke, 3' lang, mit braunem Delanstrich	1	12	8	24
34	2 Bänke, 8' lang mit braunem Delanstrich	3	—	6	—
35	22 Monturrechen, eiserne, mit 5 Nägeln, 3' lang, mit 2 eisernen Stützen, worauf das Brotbrett gelegt wird, und die in die Mauer eingemauert werden	3	15	71	30
36	172 Brotbretter, 3' lang, 12" breit, mit braunem Delanstrich	—	48	137	36
37	41 Blechleuchter sammt Lichtscheeren an stählernen Ketten	—	48	32	48
38	10 Blechlampen mit Untersagel und Stieret an Ketten	—	40	6	40
39	27 Aktenschränke mit 2 Abtheilungen, eine für Kleider, eine für Schriften mit 5 Abtheilungen, 18" im Lichten tief, 6' hoch, 3' 3" breit, mit Schloß zum Schließen	20	—	540	—
40	105 Handbroschirte, doppelte	—	40	70	—
41	82 Rehrichthäufeln blecherne	—	36	49	12
42	26 Schwarzwälder Uhren mit messingnenem Werk und Weder	7	30	195	—
43	78 Monturschränke, zugleich zum Schreiben, vorne 2' 6" hoch, hinten 4' hoch, 2' 6" breit, mit zwei Schließern und Schlüssel, mit Platte in Charnieren zum Herabschlagen, aus weichem Holz und braunem Delanstrich	12	—	936	—
44	1 Wasserständer mit eisernen Reifen und Deckel	4	45	4	45
45	43 Schaffeln mit eisernen Reifen	1	15	53	45
46	44 Blechkannen, große mit Deckel	6	—	264	—
47	21 Rubelbretter sammt Walker	1	12	25	12
48	19 Küchentische ohne Anstrich, mit einem Fach, 4' lang, 2' 9" br.	6	—	114	—
49	22 Küchentische, harte	—	20	7	20
50	22 Transchiermesser	—	24	8	48
51	22 Spülstischfässer mit eisernen Reifen	3	—	66	—
52	44 Kochlöfeln verschiedener Größe	—	2	1	28
53	22 Reibelsen größerer Gattung	—	30	11	—
54	9 Holzhasen, kleine	1	18	11	42
55	22 Suppenbroschirte, blechern	1	12	26	24
56	23 Suppenheberin	—	40	15	20
57	23 Küchenschänke, 5' hoch, 3' breit, mit 5 Schubladen, welche zugleich die Thüre verschließt, wenn diese gesperrt wird, mit braunem Delanstrich	17	—	391	—

58	22 Töpfe, eiserne, zu 8 Maß	3	40	80	40
59	23 Einkaufsförbe	—	40	15	20
60	4 Rehrichthäufeln mit hölzernen Schaufeln	1	12	4	48
61	329 Teller (Steingut) das Duzend zu	1	36	43	52
62	19 Reindeln, eiserne, zu 6 Maß, mit Blechdeckel	3	12	60	48
63	3 Reindeln, eiserne, zu 10 Maß mit Blechdeckel	5	—	15	—
64	23 Feuerhunde, eiserne (paarweise)	2	48	64	24
65	23 Feuerzangen, eiserne	—	24	9	12
66	23 Gluttschäufeln, eiserne	—	30	11	30
67	23 Feuerhaken, eiserne	—	30	11	30
68	23 Transchierbretter, eichene	—	30	11	30
69	23 Mörtel, eiserne, sammt Stößel	1	12	27	36
70	23 Gabeln, eiserne große	—	18	6	54
71	23 Schaumlöffeln, blecherne	—	30	11	30
72	2 Laternen für Arreste mit drei Seiten Glas, mit blecherne Unterfagel, Hafen	3	—	6	—
73	6 Wasserbütteln für Stallungen mit eisernen Reifen	1	30	9	—
74	4 Heugabeln, hölzerne für Stallungen	—	15	1	—
75	6 Hafferreiter für Stallungen	—	36	3	36
76	3 Laternen mit Glas für Stallungen	1	40	5	—
77	4 Rehrichthäufeln, hölzerne, für Stallungen	—	15	1	—
78	3 Haffertruben zu 10 Mezen, mit Eisen beschlagen, blecherne Schuße	4	—	12	—
79	1 Sattelfestlage aus 1" dicken weichen Läden, putztartig, oben abgerundet, 3' 6" hoch	1	—	2	—
80	4 Sattelsäcke, 3' lang, mit braunem Delanstrich	1	12	4	48
81	160 Matragen, welche nicht vollgewichtet sind, auf das Gewicht von 24 Pfund herzustellen, selbe trampeln, waschen, die fehlenden Rosshaare ergänzen, so wie den Ueberzug, die Länge von 6' 3" und Breite von 3' beobachten	5	—	800	—
82	117 Strohsäcke frisch füllen, auf die Ausmaß lang 6' 3", breit 3', bis 12", gut abnähen, waschen, das Fehlende an Leinwand ergänzen	1	40	195	—
83	171 Rosshaar-Kopfpöster, wie die Matragen unter Post-Nr. 81 behandeln, und auf die Ausmaß von 1' 3" Breite, 3' Länge, vorne 2" hoch, hinten 4" hoch, 5 Pfund schwer ergänzen	2	30	427	30
84	317 Leintücher aus alten Leintüchern auf die vorschristsmäßige Länge von 3 1/2 Ellen, und 1 1/2 breit ergänzen, sammt Allem	—	10	52	50
85	72 Leintücher mit neuer Leinwand ergänzen, wie unter Nr. 84	1	—	72	—
86	12 Matragen, bloß die Arbeit gerechnet, wie unter Nr. 81 und der Zwisch zugegeben, die Rosshaare sind vorhanden	2	36	31	12
87	1 Rosshaar-Pöster aus altem vorhandenen Rosshaar einen Pöster erzeugen, wie unter Nr. 83, die Arbeit und der Zwisch gerechnet	1	18	1	18

Erfert, am 30. Juli 1853.

Totalsumme . . . 10058 9

In Dienstesabwesenheit des k. k. Obergespanns

Der k. k. Comitäts-Rath

Anton Rubido m. p.

1233—32

Z. S. br. 6506/m. 373. (85—D.S.)

(2—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se do znanja, da će se dne 22. kolovoza t. g. 1853. prije podne u 9 a poslije podne u tri sata prodavati svakojaka dućanska roba tergovca Andrije Meška u Zagrebu, u gorajnoj ilici pod br. 749, u procijenjenoj vrijednosti od 2218 fr. 40 1/2 kr. srebra na vašanu putem jedne javne dražbe za gotove novce.

Kamo se kupiti želeći bivanje sudbeno pozivlju. U Zagrebu dne 17. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 6639/m. 3964. (86—D.S.)

(2—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se na molbu Mate Mrazovića, masne atičajne Josipa Ottove obakčernika i zastupnika, 22. kolovoza 1853. prije podne u 9 sati svakojake vrsti pokretne stvari na stječajnu masu Josipa Otta, bivšeg klerikara u Zagrebu u kući Bartola Felbingera na tergu Jellačića bana ležećoj putem javne dražbe za gotove novce prodavati. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 3971. (245—lav.)

(3—1)

Obznana.

Došim je ostala bez uspieha 1-va overšbena dražba, obdržavana na dan 5. sèrpnja t. g. na molbu Jelene udove Jakovičićeve, za prodaju diela kuće pod brojem 433, ležeće u ovom gradu, na tergu od teatra, procijenjene na 9000 for., to se ovime razpisuje druga dražba overšbena, koja će se obdržavati pri ovom sudu, u subotu na dan 10. rujna t. g. uz one iste uviete, što su opredjeljeni i obnarodjeni ovostranom obznanom od dana 6. svibnja t. g. s tom jedinom promienom, da ostavši prosto svakomu činiti ponude i nad cieniem, primati će se ipak i ponude izpod ove cienne, te će se tomu shodno dosuditi napomenuta nepokretnost najboljemu ponuditelju uz svaku cieniu i

ponudu, kao što propisuje §. 522 obstojećega postupnika.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieki 31. sèrpnja 1853.

4341

Oglas dražbe.

Budući da je ostala bez uspieha 1-va overšbena dražba, obdržavana pri ovom sudu dne 30. sèrpnja t. g., na molbu Šimuna Malonje za prodaju nepokretnostih i diela kuće ležećih na Plasih, kotaru riečkom, i procijenjenih na 3716 for. 52 3/4 kr., to će se obdržavati druga dražba u ponedjeljak

(64—Dp.)

Aufgeschaut!

Du Barry's Gesundheits- und Kraft-Restaurations-Farina.

für Kranke jeden Alters und schwache Kinder.

Die Revalenta Arabica,

ein angenehmes Farina für's Frühstück und Abendbrot, entdeckt, ausschliesslich gepflanzt und eingeführt durch Barry du Barry & Comp. in London.

Dieses eben so leichte, als wohlgeschmeckende Mehl heilt ohne Mitwirkung von Arzneistoff irgend einer Art rasch und für alle Mal Unverdaulichkeit, Verstopfung, Schärfe, Säure, Krämpfe, Spasmen, Schwindel, Sodbrennen, Durchfall, Nervenschwäche, Gallenkrankheit, Leber- und Nierendrücken, Diabetes, Blähung, Spannung, Herzklopfen, nervöses Kopfweh, Taubheit, Ohrenbrausen, Schmerz in jeglichem Theile des Körpers, chronische Entzündung und Euterung des Magens, Hautausschlag, Skorbüt, Fieber, Influenza, Grippe, Skrophel, Auszehrung, Wassersucht, Rheumatismus, Gicht, Uebelkeiten, Ekel und Erbrechen während der Schwangerschaft oder zur See, Niedergeschlagenheit, Spleen, allgemeine Schwäche, Gliederlähmung, Husten, Unruhe, Schlaflosigkeit, unwillkürliches Erröthen, Zittern, Engherzigkeit, Unfähigkeit zum Studium, Mangel an Gedächtniss, Schwindel, Blutanwandlung gegen den Kopf, Erschöpfung, Schwermuth, grundlose Furcht, Unentslossenheit, Lebensüberdruß u. s. w. Es ist im Allgemeinen unstrittig das beste Nahrungsmittel für Kinder und Kranke, zumal es den schwächsten Magen von Säure befreit, ein wohlgeschmeckendes, gesundes Frühstück und Abendmal bereitet, die allerschwächste Verdauung stärkt, und dem Nerv- und Muskel-System eine neue Kraft verleiht.

Preise der Revalenta Arabica.

In zinnernen Dosen, gestempelten mit unserem Siegel, ohne welches keine echt sein können:					
Brutto wiegend	1/2 Pfd.	1 fl.	6 kr.	Jede Dose enthält eine	Die superfeine
"	1	2	10	Anweisung zum Gebrauch	Qualität Brutto
"	2	3	30	und allgemeine diätische	wiegend
"	5	8	30	Regeln zur Leitung der	5 Pf. 16 fl. 30 k.
"	12	17	12	Patienten.	10 " 25 " —

Unser Haupt-Depôt für Agram befindet sich bei Georg Simanitsch in der oberen Ilica Nr. 750, allwo man die zahlreichen Zeugnisse und die Gebrauchsanweisung gratis erhält, auch werden solche gegen frankirte Briefe bereitwilligst zugesandt.

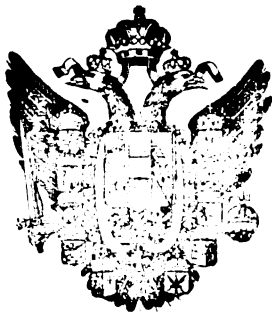
Barry du Barry & Comp., 77 Regent-Street, London.

Eigenthümer der Revalenta-Staaten und der Patent-Maschine, welche allein die Revalenta, so wie sie ist und sein soll, vollkommen bearbeitet und ihre Heilkraft entwickelt.

Bestellungen von auswärts, denen frankirte Beträge beiliegen, werden schnelligst effectuirt.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanjski
redjelje i praznike
— listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarne 4 for.
— Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr.— Za druge
oglasile posebno
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je
previšnjim rješenjem od 14. sèrpnja t. g. popu-
njenje glavnog konzulata u Nev-Yorku kao pra-
vog državnog službenog mjesta odobriti i ta-
mošnjeg ravnatelja pisarne Dragutina Loosey
imenovati konzulom i upraviteljem tog glavnog
konzulata.

Što se za obće znanje proglašuje.

U Zagrebu 13. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva tèrgovine izklop-
ljene povelje. (Nadalje.)

A.

Penzioniranome konjaničkomu kapetanu Fer-
dinandu Leitenberger iz Raihštata u Českoj
na iznašastje vodene tiskaljke i sisaljke na valj-
ke, koja prokaznouporavom jednakih silah diže
vodu na veće visine nego li druge makine,
veoma je jednostruka u svom unutarnjem susta-
vu i kod svoje velike pomičnosti može se upo-
trebiti kod svakoga kućarstva za dizati vodu u
gornje kate, — na tri godine danah;

Opis povlastice, koji se ima držati na vi-
diku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br.
534—H.).

Jeanu Claude-u Arnoux mieraču u Pa-
rizu (Rue Montparnasse Nr. 23) po pnnomoć-
niku Jurju Märkl, posebničkom uredniku u Beču
(Josephstadt Nr. 65) na iznašastje novoga su-
stava graditi gibive kolesne stane za željeznice,
kojima se, veli, može voziti po svim vijugama,
— na tri godine danah;

Antunu Tichy posebniku u Beču (varoš
Nr. 1097) na popravu u gradjenju kupolnih vi-
sokih i drugih pećih za taljenje željeza i drugih
kovovinah, čim se, veli, može prištediti mnogo
goriva, — na dvie godine danah;

Opis povlastice, koji se ima držati na vi-
diku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br.
639—H.).

Dragutinu Brunnhuber posiedniku po-
vlastice stanjućem u Beču (Michelbeuerischer
Grund Nr. 2) i Ivanu Rohrleitner krojaču
na Himmelpfortgrundu br. 20 na iznašastje i
popravu tako nazvanih bèrzih podžigačah, — na
godinu danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari svakom na ugled (br. 524—H.).

Ferdinandu Henneberg gradjanskom sto-
laru u Beču (Leopoldstadt Nr. 552) na popravu
rolje, — na godinu danah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari svakom na ugled (br. 524—H.).

Ludevitu baronu Lo Presti sada u Beču
(varoš Nr. 276) kod pl. gospodina Karla Nagy-a
na iznašastje, kako veli, nove osobito sastav-
ljene makine za kèrčenje dèrveća, — na pet
godinah;

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari za povlastice u pohrani svakom na
ugled (br. 530—H.).

Franji X. Gerhartinger, gradjanu i
kućegazdi u Riedu u Austrii, na popravu u na-
činjanju voštenih sviećah, čim, veli, postaju iste
sredstvom nekih dodatakah i osobito priredjenih
fitiljah čvèrstie i kompaktnie — na godinu da-
nah;

Doktoru C. Schneitler civilnom miera-
ču u Berlinu, po A. Heinrichu, tajniku doljno-
austrianskog obèrtnog društva, na iznašastje,
kako veli, nove sprave, za čišćenje soka od

biele cvekle kod tvaranja šećera ugljevinom, —
na godinu danah;

Marii Lederer, tvorilici vunene robe u
Pragu Nr. 863 II, na popravu u načinjanju gu-
njah, pokrivalah (poplonah) i vunene robe, čim
takovi proizvodi sredstvom osobitoga priredje-
nja vune i dodatkom drugih sirovih stvari po-
staju, veli, čvèrstii, toplii i dulje traju, — na
dvie godine danah;

Dragutinu König, lučniku stanjućem na
Braunhirschengrund-u br. 49, na odkritje u na-
činjanju Grahaneve masse za uništenje kotlene
birse, čim se, veli, neodstranjuje samo kotlena
birsu, koja se je već slegla, na način sasvim
neškodljiv, već se i preprečuje nastajanje novih
inkrustacija, dakle malim troškom prištedjuje se
gorivo, pospiešuje se razvijanje pare, i uklanja
se pogibelj razpèršenja, — na godinu danah;

Franji Planer, lučniku u Gaudenzdorfu
br. 125, i Franji Miller u Beču (St. Ulrich
Nr. 67) na iznašastje mase iz palmova voska
za luštenje parketah i podovah, koju je, veli,
zbog prištede pècljeg voska meći mnogo jefti-
nie proizvesti, i koja ipak isto tako dugo tra-
je, — na godinu danah;

Jakovu Kunwald, veletèrzu i posiedni-
ku krečane i ciglane u Pešti, na iznašastje na-
stavnih pećih za paljenje kreča, čim se, veli,
prema običnim krečevnim pećinama sa znatnom
prištedom vremena i goriva može izpaliti dva
do tri puta veća kolikoća kreča, — na pet
godinah;

Moricu Lorber, bakal u Beču (varoš br.
889) na iznašastje pèržitii sirovu kavu u većim
kolikoćima sredstvom razgrijanoga zraka, čim,
veli, dobiva kava više mirisa i liepšu spoljaš-
nost, — na 5 godinah.

(Dalje drugi put.)

Sèrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apost. veličan-
stvo dostojalo je previšnjom odlukom od 24.
sèrpnja t. god. riečkom tèrgovcu Paji Scarpi
premilostivo dozvoliti, da prime mjesto kraljev.
pruskoga podkonzula za Rieku, Bakar i Kralje-
vicu, te mu je zajedno podielilo previšnji exe-
quaturn.

— (Najnovie) Bečka „Presse“ javlja da,
joj je 19. o. m. izvanrednim putem i iz pouz-
dana izvora prispjela viest, da je porta u
držanom dne 13. o. m. vieću odobrila bečku
osnovu note gledè izravnjanja tursko-ruske raz-
mirice.

Medjutim ostali bečki listovi o tome još
sumnjaju barem u toliko, što slična viest još
dosada prispjeti nije mogla.

— Bèrzojav iz Zemuna javlja, da je hitroparo-
brod „Albreht“ sa 45 putnikah, došav iz Galca,
dne 16. u 4¼ satih prešao mimo Zemuna. Iza od-
lazka poslednjeg parobroda voda je kod Suline
samo za jednu stopu narasla te je sad 6¼ sto-
pah duboka.

— „Wanderer“ donosi iz Carigrada od
8. viest, da je g. Bruk turske ministre, u pri-
sustvu poslanikah francezkoga, englezkoga i pru-
skoga, iz nova osigurao, da Austrija ni iz da-
leka nenamierava vriedjati cielokupnost i suve-
renstvo Turske. Pače izjavio je, da u slučaju,
ako se Turska nebi sporazumjela s austrijskom
posadom u Sèrbii, da u tom slučaju Austrija ni
neće slati svoju vojsku preko granice. — Po-
slana u Sèrbiju turska komisija ima iztražiti, da
li su, podnešene po generalu Majerhoferu i g.
Radosavljeviću tužbe temeljite.

— Omerpašina vojska prispjela je napokon u
Dubruču (okolica izmedj starog trojanskog ka-
nala, Dunava i cèrnog mora). On je tamo po-
sio više miestah, medju ostalima Karašan,
Izakša, Tulteba. U ovom poslednjem gradu ko-
paju se šanci za slučaj, ako bi Rusi pokušali
preći preko dunavskih otokah, koji u toj oko-
lici leže.

— G. Bruk zahtieva interniranje svih poli-
tičkih biegunacah. De la Cour podupire ovaj
zahtiev, samo se lord Redcliffe nepokazuje sklo-
nim za njega.

— „Wandererov“ dopisatelj carigradski jav-
lja, da je Šekibefendia imenovan povierenikom
u Sèrbii.

— Iz Ode se doznaje isti list, da je tamo
prispjela iz unutarnjosti carstva nova vojska,
dobro snabdjevena. Sasvim tim čini se, da se
izgledi na mir utvèrdjuju, i tèrgovina radostno
oživljuje.

— Baron Mayendorf, sin ruskoga poslanika
u Beču, ukèrcao se dne 16. o. m. u Tèrtzu za
Dalmaciju, odakle polazi u Cèrnogoru. Kao što
se glasa, nosi on knjazu Danilu red svete Ane.
(Triest. Ztg.)

— Na dalmatinskim gimnaziama predavat će
se odsad slavenski jezik kao redovni, niemački
u nižoj gimnazii isto tako, a u višoj gimnazii
kao učevni jezik.

— Od 1. studenoga stupaju zakonske uređbe
u smotrenju lutrie u Ugarskoj, Erdelju, Hèr-
vatskoj i Slavonii, vojvodini Sèrbii i tamiškom
Banatu u život. Prestupnici koznit će se po za-
konu od 23 sèrpnja 1835.

— „Oservatore Triestino“ oprovèrgava viest,
da je knjaz Danilo htio ići u Carigrad, jerbo
kad bi svu Albaniju, Hercegovinu i Bosnu htio
la mu dati, nebi on na takva uslovja pristao,
nego bi kazao kao i njegovi predci: „Volem da me
porta satire, nego da joj služim.“

— Bivši ministar izvanjskih posalah i knja-
ževski predstavnik u Sèrbii, g. Garašan'in,
stigao je u Beč.

— Londonski list „The Press“ pripovjeda,
da je velika ruska knjaginja Olga (koja sada u
Londonu boravi) vèrlo priznateljno izjavila se
o velečanstvenom pozorištu u Portsmouthu, i me-
dju ostalima primjetila: „Kako visoko mora
Englezka štovati silu Rusie, dočim pored toli-
kih ogromnih ratnih sredstvah ipak neusudjuje
se njoj protiva stati!“

Iz Zemuna, 15. kolovoza. Prekjueer u
¾ na dva po podne prispieo je ovamo carsko-
ruski general Fonton. Dočekao ga je kod ladje
g. Popov sekretar konzulata. Tu ga je pozdra-
vio zvanično i naš g. placmajor. On je piešice
do ladje beogradske otišao, i odmah u nju, koja
je na njega čekala, ušao. Prati ga jedan ruski
kurir. Na toj ladji pozdravio ga je g. Protie i
bio je od njega sasna blagovoljno primljen.
Na ladji vila se bandera ruska. On je oko 45
god. star. Bio je u kaputu i na glavi je imao
cèrn visok i pohaban šešir, i kašuh, baš onakav
isti, kakav je Menšikov u Stambolu imao. Ovde
na obali bilo je dosta otmiena svieta.

Jueer je u 7 satih iz jutra došao ovamo
iz Pančeva na vojenoj ladji gosp. Koronini. Oko
podne posietio ga je englezki konzul u punoj
gali. Danas je gubernator otišao preko Titela u
Temišvar.

G. Fontona dočekalo je jueer mnogo Beo-
gradjanah na obali savskoj iz svoje volje, a po
naredbi vlade, dočekao ga je upravitelj Maga-
zinović u civilu. Počem general sa Popovom u
kola siedne, siedne prema njima i upravitelj.

Kod konzulata, počem se Rusi sidju i gore otidu, ostane upravitelj sam na sokaku i otide. Doenie pošlje general Popova po predstavnika. Ovaj otide piešice i naskoro se sa Simićem u kolima vrati. Simić se podugo kod generala bavio.

Jučer oko 10 satih prije podne posietio je general knjaza u gali, i proveo je s njim u razgovoru na samo puna dva sata, kad je ustao već da podje, onda je tek izvadio iz džepa jedan recept s velikim pečatom utvrdjen. U tome šta mu se ordinira još je tajna, no danas sigurno znat će već mnogi, a sutra svi. (S.D.)

Austrija.

U Beču 15. kolovoza. Danas u 10 satih prije podne izdèržao je svietli knjaz Miloš operaciju od kamena, koji je shodnim orudjem u beški satèrven. Njegova svietlost boluje već 10 godinah od mučne bolesti ove; najslavnii liekari u Parizu i Niemačkoj nisu mogli mupomoći, i kamen da nadju. Dr. Ivančić bio je tako sretan, operaciju s uspiehom svèršiti. On kaže, da mnogo ljudi imade, ali ovako zdravo tielo i junački duh još nije vidio u te godine, kao što je knjaz Miloš, koji je za vrijeme operacije redku neustrašnost pokazao. Dr. Ivančić nada se, pošto još nekoliko malih operacija preduzme, da će visokog bolesnika u takvo stanje dovesti, da će moći najljutjeg hata jašiti, i da će starost od 100 godinah doživiti moći, ako inače kakva naprasna bolest nenavali.

Svietli knjaz Mihajlo došao je sinoć sa knjaginjom, da se uvieri o stanju bolesti sviet. knjaza Miloša, zatim će odmah da putuje u Innsbruck u Tirolsku. (Svet.)

Iz Beča, 18. kolovoza. Njeg. c. k. apost. veličanstvo podielilo je njeg. kralj. visosti hercogu od Brabanta red zlatnoga runa.

— Nubar-bey, poslovodja vicekralja egipatskog, stigao je u Beč. Po starom običaju dobio je bogate darove za njeg. velič. cara.

— Po stigavšoj ovamo iz Beograda viesti pritužio se tamošnji paša kod c. k. austrijskog konzulata toga radi, što se on naznačuje kao razprostranitelj neistinite viesti o predstojećem tobože ulazu austrijske vojske u Serbiu.

— Za uspomenu cèrkvu, koja će se povodom sretnoga isbavljenja njeg. c. k. apost. veličanstva izpod groznoga attenta graditi, sabrano je do konca mieseca sèrpnja 1853 u celome carstvu gotovine: 985,515 for. 25 $\frac{3}{4}$ kr. zatim u dèržavnim i privatnim obveznicama 31,002 fr. 40 kr., — nadalje 998 dukatah, 1 komad od 100 frankah, 25 kom. svaki od 40 fran., 1137 kom. svaki od 20 frank., 216 10-frankovnih komadah, 208 5-frankovnih komad., 151 $\frac{1}{2}$ souveraind'or, 14 englez. souveraind'orah, 23 $\frac{1}{4}$ doppijah, 4 $\frac{1}{2}$ guinee, 2 christiandora, 5 fiorellah, 2 karoline, 17 imperialah, 700 lirah, 7 sreb. talirah, 2 nizozem. 10-frankovna komada, 700 realah, 17 španj. talirah, 9 rubaljah, 4 pruska talira, 231 $\frac{1}{4}$ krunska talira, 1 louisd'or, 1 španj. talir, 2 pizette de Spogna, 6 Pisis talirah, 36 rimskih zlatnih novacah, 1 genoveški talir, 5 pruskih talirskih naputnicah svaka od 5 tal. cour., 15 $\frac{1}{2}$ prusk. tal. naputnicah a 1 talir cour., 1 saksonski kasabilet a 5 talirah; — zatim jedna srebèrna kolajna za hrabrost, jedan srebèrni uspomeni novac, jedan zlatni cylinder sat i jedan srebèrni kèršt.

Osim toga podpisano je, no još neizplatjeno 148,165 fr. 25 kr. — Ukupno dakle u novcu, obveznicama i vriednosti ušlo je do konca sèrp. 1,015,386 for. 20 $\frac{3}{4}$ kr., a izplatit se još ima 148,165 for., 25 kr. — Ukupno 1,263,551 for. 45 $\frac{3}{4}$ kr.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta 6. kolovoza. Učrednik vlaških novinah dobio je od ruskog konzulata zapoviest, da nespominje Rusiu u političnim člancima. Povoda je imao, što je kazano, da je Rusia primila austrijsko posredstvovanje u razmirici s Turskom, ili da je takvo zahtjevala. Razdielenje vojske po kućama veliko je, i očekuje se još, da će biti veće.

— „Neue Preuss. Ztg.“ javlja iz Bukurešta od 9. kolovoza, da je dèržavno vieće vlaške kneževine upravelo adresu na gospodara, u kojoj mu izjavlja, da bi njegovo oddaljenje posred-

sadanjih okolnostih prouzročilo nered u upravljanju, pa ga s toga moli, da neostavi svoje mjesto. Dèržavno vieće izjavlja nadalje, da će vis. porta uvažiti ozbiljne razloge, koji su pobudili ovu prošnju, i da će u tom činu divana uviditi samo želju, kojom je divan oduševljen da izpunji svoju dužnost, prinadležeću si obzirom na javno blagostanje. Gospodar vlaški odgovorio je na ovu adresu, da neće sliedovati pozivu portinu niti iz Bukurešta otići.

— „La Presse“ osigurava, da su vojna kretanja u podunavskim kneževinama 1. kolovoza prestala. Iz Petrograda stigao je kurir, i donio generalu en chefu depeše toga sadèržaja, da izbiegne svaku demonstraciju, koja bi smierala na faktično kakovo osvojenje kneževinah.

— (Allg. Ztg.) Ušavša u Moldaviu vojska cieni se na 100,000 momakah. Od ovih će 20,000 u Moldavii zaostati, a ostalih 80,000 sa celim topničtvom i konjaničtvom unići u Vlašku. Vojska u Besarabii i za njom broji se na 200,000 momakah. Podpuni sborovi vojni kretju se neprestano prema Prutu. Sve se pripravlja za veliki udar, pa dodje li zbilja do rata, to će ogromna sila preći Dunav, te osmanlie, koji većom stranom sastoje iz rezerve i neuredjenih čoporah, suzbiti i nabèrzo poći prema Carigradu. Udju li flote englezka, francezka i egipatska, kao što se prepolaže, u cèrno more, to onda neka dobro paze, kako će iz Bosfora opet izaći. Rusi nadajuse, da će ga prije posiesti i njih tamo, kao u kakovoj mišolovki, zatvoriti. Tako se je izjavio nieki ruski štopski oficir.

Rusia.

Iz Petrograda, 9. kolovoza. Sudeć po ovdašnjim dvorskim novinama, veli dopisatelj „Hamb. Nach.“ čini se, da mir nije tako blizu, kao što se to misli. Nedavno donio je „ruski invalid“ strašnu pjesmu, koja pače i panslavizmom zaudara. Učrednik ovoga lista je general Galicin, koji se sačinitelju rečene pjesme zahvalio na njoj. A sada opet donosi „Sieverna pčela“ po drugi put pjesmu od poznatog sačinitelja Ivanova, u kojoj ovaj proslavljuje ulaz Rusah u podunavske kneževine ovako: „S bogom na daleki slavni put! S bogom vi sinovi sieve- ra! Dajte da srodnicima našim dokažemo, da pokraj gvozdena zapoviesti nitko suvladati nesmije, čim se ruski bajonet slobodno širi; da mi poznatim putem idemo kao na paradu i Carigrad dèrktać će opet s ruskih topovah; da mi, po riečma Nikole, nemožemo nikome ustupiti pravo naše domovine. Neka si susied naš pozove na pomoć koga mu drago, nikad nećemo mi brojiti dušmane, nikad pobiede. Zaludna su njihova nastojanja; vrijeme božanske volje nadošlo je, i naš dvoglavi orao na daleko je razvio krila svoja. I opet svratja sviet plašivi svoj pogled na svetu Rusiu, i opet mora, obuzet makar dubokom nenavisti, pred nama zašutiti. Hajda dakle! Providnost je naš štit i naša obrana! Za nama motri polovina svieta s udivljenjem i strahom!“

Iz Petrograda od 11. kolovoza piše „Hamb. Nach.“, da je car dèržao u carskom selu pregled nad celom vojskom, koja je u tamošnjem logoru skupljena, i da je još jednom izjavio vojsci svoju zahvalu, a svakom momku opet po 1 rubalj poklonio. Time iznose novčani pokloni, što ih je car samoj vojsci kod Petrograda darovao, do 400,000 sreb. rubaljah.

Na predstavljenje ravnatelja pomorstva naložio je car, da se flota popuni. — Kraljica mati nizozemska vratila se je iz Moskve. Kolera biesni u cijeloj Finlandii.

— Upravljajuće vieće kraljevine poljske ob- sudilo je Ivana Vopkovića, koji je učestvovao u buni magjarskoj, a poslie pobiegao, na zgubitak svekolikoga svoga imetka.

Iz Moskve javljaju, da je tamo prispiela, kao što se ruski listovi izražuju, „blagoviernaja“ (pravoslavna) kraljica mati Nizozemske.

Iz Varšave, 14. kolovoza. Zaključkom upravljajućega vieća uzaptjen je imetak sliedećih političkih biegunacah: 1) Marjana Cedrovskoga; 2) Tome Dabskovskoga; 3) Huliana Hömera Hernerskog; 4) Feliksa Listopackoga; 5) Henka Ordieca; 6) Andrie Sviderskog; 7) Vin- ka Ultenieckog; 8) Vatroslava Visockog, i 9)

Ognjana Zabickog. — Obsudjeni na težku radnju u Siberii politički zločinac Jan Staniševski dobio je pomilovanje, da se tamo može naseliti.

Turska.

— Obale Bosfora snabdjevene su s telegrafom, koji stoji u savezu sa zdanjem arsenala i rata. Sad doznaje ministarstvo za $\frac{1}{4}$ sata, šta se radi na cèrnom i mramornom moru.

— Čuje se, da će morska pošta ruska (suvozemna je prestala) 6. t. m. takodje prestati, a ruski konzul — Nizani da će se natrag povući. Egipatska flota još nije prispiela ako su i učinjene naredbe, da ju dočekaju.

Aleksandria. Po izviestjama odatle dobilo je rusko praviteljstvo punovlastje, da sazida dvie ruske kapele u Egiptu.

— Hristijani u Turskoj podstrekavaju se na različni način. Spisi lete na hiljade po provincijama. Po sadèržaju sudeći, rekao bi, da su ih ruska ili gèrčka pera pisali. Jedno je pismo fran- cezki u Ateni izišlo. Ono kaže, da zapadne sile o iztočnom pitanju ništa nerazumiedu, i da bi jedini sip, Rusii na istoku protiv stati bio, kad bi se bizantijsko carstvo osnovalo. Gèrci se pokazuju vatreni, i viču javno i žele, da rusko oružje pobiedu odèrži. Najžešći su izobraženi Gèrci, od kojih bi čoviek većur razboritost očekivati mogao. Oni gledaju, kako da razpale narod za njihova mećtanja. Oni vidjaju sebe u duhu već, da su gospodari od Carigrada, i mnogi roditelji odložili su kèrstjenje dietce, da ih kèrste u Sofijskoj cèrkvi, ovome bramu justianovom, koji je Gèrcima za godinu 1853 obećan. Gèrčkim podpisima nije vjerovati, makar da su prije tiskani u turskom praviteljstvenom listu, jerbo su to sve sami činovnici, koji za ljubav zvanja svog podpise odreći nesmedu.

Različite vjesti.

— Dr. Rieger zaručio se je u Pragu s kèerju dra Palackoga.

— I u Gèrčkoj zabranjen je svaki izvoz žita, dočim je uvoz znatno olakšan.

— U okolici carigradskoj, kao i u cijeloj Rumelii i Anatolii žetva je vèrlo hèrdjavo izpala.

Službeno hèrzojavno objavljeno bečke burze
od 20. kolovoza 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	94 $\frac{1}{2}$	Amsterdam za u sr.	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 $\frac{1}{2}$ „	84 $\frac{1}{2}$	100 holan. f. (91 $\frac{1}{2}$)	Uso
„ „ „ 5 „	57 $\frac{1}{2}$	Augsburg za 100 f. current	3 mies
„ „ „ 3 „	57 $\frac{1}{2}$	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	57 $\frac{1}{2}$	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
Izvučeneobv.,obv. dvor. komore od „ 5 „	57 $\frac{1}{2}$	Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
prislinozajma u „ 4 $\frac{1}{2}$ „	57 $\frac{1}{2}$	Genovaza 300	kr. rok
Kranjskoj, erar. „ 4 „	57 $\frac{1}{2}$	piemont. lirah	2 mies.
ob. od Tirola, Vo- „ 3 „	57 $\frac{1}{2}$	Hamburg za 100 mar. ban.	kr. rok
rarlberg i Salzb.	57 $\frac{1}{2}$	100 mar. ban. 80 $\frac{1}{2}$	2 mies.
Obveznice lomb.-inletačkog zajma do g. 1850 „ 5 „	57 $\frac{1}{2}$	Lipsko za 100 forintih	na saj.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	224 $\frac{1}{2}$	Livorno za 300	2 mies.
1839 „ 100 „	139 $\frac{1}{2}$	tosk. lirah	108 $\frac{1}{2}$
Beč. grad. banco sa 2 $\frac{1}{2}$ pct.	139 $\frac{1}{2}$	London za 1 funt sterl.	10 38 2 mies.
„ „ „ 2 „	139 $\frac{1}{2}$	Lyon za 300 fr.	3 mies.
„ obće i ugar. dv. „ 3 „	139 $\frac{1}{2}$	Milan za 300	2 mies.
„ komore, starih „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	austr. lirah	108 $\frac{1}{2}$
„ lom. dugovah, u „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Marseille za 300 frank.	128 2 mies.
„ Fiorenci, Genui „ 2 „	139 $\frac{1}{2}$	Paris za 300 frank.	128 $\frac{1}{2}$
„ ucinjenozajma „ 1 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Prag za 100 for.	1 mies.
„ galičke „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Tèrzt za 100 for.	1 mies.
„ „ „ 1 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Mletci za 300 austr. lirah	3 mies.
Obveznice u Frank- „ 5 pct.	139 $\frac{1}{2}$	Bukurešt za 1 for. parah	125 $\frac{1}{2}$
furtu i Holandii- „ 4 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	for. parah	31 dan
„ cinjenoga zajma „ 4 „	139 $\frac{1}{2}$	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ stališah austr. „ 3 „	139 $\frac{1}{2}$	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ nad i pod En- „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Tečaj novca	
„ som, českih „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Carški dukati	14
„ moravskih, slo- „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Zajam od 1851	
„ žkih, stajerskih „ 2 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Slovo A	107 $\frac{1}{2}$
„ oruških, kran- „ 2 „	139 $\frac{1}{2}$	„ B	
„ skih, goričkih „ 1 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$	Lombardeški	
„ bečkoga ober- „ 1 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$		
„ kammeranta „ 1 $\frac{1}{2}$ „	139 $\frac{1}{2}$		
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5 „	139 $\frac{1}{2}$		
Naputnice sredisnje blagajne „ 5 „	139 $\frac{1}{2}$		
Godišnji disconto „ 5 „	139 $\frac{1}{2}$		
Bank-akcie komad po 1402	139 $\frac{1}{2}$		
Dionice.			
Sieverne željez. po 1000 fr.	2370	Krak.-g. sležke po 100 f.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „	863 $\frac{1}{2}$	Aust. dun. paroh. 500 f.	774
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200 „	124 $\frac{1}{2}$	Aust. Llo. u Tèrztu 500 „	597
Budiej.-Gm. Linz ž. „ 250 „	250	Bud.-pest. lančn. 500 „	
Požun.-tèrn. 1. izd. „ 250 „	250	Galič. založn. 4 $\frac{1}{2}$ „ za 100 „	
„ 2. izd. „ 250 „	250	Srečke Esterhazn 40 „	
danja s pèrvinstvom „ 200 „	250		

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10453 (56—Fin.)

(3—1)

Concurs—Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion sind nachstehende Dienstposten erledigt, zu deren provisorischen Besetzung der Konkurs bis Ende September 1853 hiemit eröffnet wird.

1. Bei dem Haupt-Salz- und Zollamte I. Classe in Fiume der Controllorsposten, mit dem ein Jahresgehalt von 600 fl., eine Naturalwohnung oder das systemmässige Quartiergeld und zwei Zentner Salz-Deputat verbunden ist.

2. Bei dem unter die Nebenämter I. Classe eingereihten Commercial-Zoll- und Salzamte zu Bucari der Controllorsposten mit dem Jahresgehalte von 500 fl. C. M., einer Naturalwohnung und 2 1/2 Salzdeputat.

3. Bei dem Nebenzollamte II. Classe zu Jellenje der Einnehmersposten mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und einer Naturalwohnung.

4. Bei dem Nebenzollamte II. Classe zu St. Josef der Einnehmersposten mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und einer Naturalwohnung.

Mit jedem dieser Dienstposten ist die Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Jahresgehaltsbetrage verbunden.

Die Bewerber um diese Dienstposten haben für jeden derselben abgesondert ihre gehörig dokumentirten Gesuche bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzubringen, und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstzeit, dann die Kenntnisse der Zoll- und für die Posten sub 1) und 2) auch der Salz-Manipulation, des Kasse-Rechnungs-Untersuchungs- und Conceptgeschäfts, so wie der deutschen, kroatischen oder einer nahe verwandten slavischen, womöglich auch der italienischen Sprache gehörig auszuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die Caution zu leisten vermögen, und ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten des Fiumaner Finanz-Bezirks verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 14. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

Nr. 3192.

Concurs—Kundmachung.

Mit dem Erlasse des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 12. August 1853. Z. 29553/2993 ist für die Angelegenheiten der direkten Besteuerung in dem Kronlande Croatien und Slavonien die provisorische Aufstellungen von Steuer-Inspectoren und Unter-Inspectoren genehmigt worden.

In Folge dessen wird zur Besetzung von fünf prov. Steuer-Inspectorsstellen u. z. für Eine mit dem Jahresgehalte von 1000 fl. und Eine mit dem Jahresgehalte von 900 fl., dann für drei mit dem Jahresgehalte von 800 fl., sämtlich mit der IX. Diätenklasse und dem Range von Finanz-Bezirks-Kommissären, — ferner für fünf provisorische Unter-Inspectorsstellen, wovon zwei mit Jahresgehalte von 700 fl. und drei von 600 fl. ebenfalls mit der IX. Diätenklasse und dem Range von Finanz-Direktions-Konzipisten hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Stellen haben nebst den allgemeinen Erfordernissen zum Eintritte in den Staatsdienst, worunter die Nachweisung des Lebensalters, der bisher geleisteten Dienste, der guten Moralität und insbesondere bezüglich jener, die noch nicht in k. k. Diensten stehen, der korrekten politischen Haltung gehört, die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, die Kenntniss der Steuer-Verwaltung, der deutschen Sprache und wo möglich der Landessprache nachzuweisen.

Ausnahmsweise werden auch solche Bewerber berücksichtigt werden, die, ohne die juridisch-politischen Studien zu besitzen, ihre praktische Tüchtigkeit für die Steuer-Verwaltung bewährt, oder durch ihre Verwendung bei der Katastral-Operationen sich ausgezeichnet haben.

Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem hierlands angestellten Finanz, Steuer- oder politischen Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Die gehörig dokumentirten Gesuche sind im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis 15. September 1853 bei dieser Landes-Steuer-Direktion einzubringen.

Agram am 16. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direktion.

Oglas

još radi 25° bukovih dervah za c. kr. bansku vladu.

Želeći ta pod uvjeti, koji se u pisarni iste vlade od 9-2 sata vidjeti mogu, pribaviti, neka izvoli do zadnjeg o. m. u 3 sata po podne u pomeutu pisarnu k jevtinbi doći.

U Zagrebu 18. kolovoza 1853.

Nr. 7735. (246—Izv.)

(3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente portuale-sanitario in Maistra, cui va congiunto l'appuntamento, d'annue lire austriache Mille duecento e l'obbligo di prestare una Cauzione corrispondente ad una annata del soldo.

Ciunque intendesse aspirarir dovrà far pervenire entro tutto Settembre p. v. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata Supplica comprovando l'età, l'illibata sua Condotta morale, la piena idoneità al posto optato, li servizi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 3. Agosto 1853.

Nr. 10,439.

Concurs—Ausschreibung.

Bei der mit dem Hauptzollamte vereinigten k. k. Sammlungskasse in Fiume ist die Stelle eines Vizegerenten für die Verrichtungen eines Kassiers, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl., der Genuss des Quartiergeldes jährlicher 120 fl. und das Kanzleipauschale jährlicher 20 fl. mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Jahres-Gehaltsbetrage verbunden ist; — ferner die Amtsschreibersstelle daselbst mit dem Jahresgehalte von 300 fl. und dem Quartiergelde jährlicher 60 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Diensstellen haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis Ende September 1853 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume einzubringen, und die Bewerber um die Vizegerentenstelle sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien der Staatsrechnungswissenschaft, über die mit entsprechenden Erfolge bestandene Kasseprüfung, über ihre praktische Ausbildung im Kassa- und Rechnungsgeschäfte, über die bisherige Dienstleistung, tadellose Moralität und über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache und wenn möglich, der italienischen Sprache auszuweisen; endlich haben dieselben anzugeben, auf welche Art sie die vorgeschriebene Dienstkaution zu leisten vermögen.

Die Bewerber um die Amtsschreibersstelle haben ihre Dienstteigenschaft, Studien, Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer dieser letzteren nahe verwandten slavischen Sprache, dann die erworbenen Kenntniss in der Zoll-Rechnungs- und Kanzlei-Manipulation und ihre bisherige Dienstleistung auszuweisen.

Uebrigens haben die Bewerber um die obigen Diensstellen auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion verwandt, oder verschwägert sind.

Gesuche welche nicht gehörig dokumentirt einlangen, bleiben unberücksichtigt.

Agram am 10. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

B. 2854. (227—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Usled sudačke ovostrane odluke prodat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. kr. kotarskog suda putem druge i posljednje sudačke dražbe na molbu vieroivnika Antuna Agnezia iz Fužine na štetu njegovog dužnika Jože Radoševića iz Mèrkoplja, i to ako nebude inače moguće takodjer izpod procienbe, i dosudit onomu, koji najviše ponudio bude, sljedeći negibivi imetak na vlastitost istog Jože Radoševića spadajući najme:

a) dielovna zemlja u »Zungeru« zvana, dvie rali velika procienjena na 800 fr. sr.

b) dielovna zemlja u »Jardini« zvana osam ralih velika i na 800 for. sr. procienjena.

Uvjeti dražbe.

1. Svaki dražbenik, predi nego bude njegova ponuda primita, morat će uslov jamčevine položiti 100 for. u gotovom novcu ako bude htio ponude činiti za obe gore imenovane zemlje, a 50 for. ako samo za jednu.

2. Dražbenik, komu bude zemlja dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kotarskog suda u gotovini položiti.

3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju ovim svi oni vieroivnici spomenutog Jože Radoševića, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gore imenovane zemlje, da to pravo do gori opredieljenog dražbenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovнина diobom izcérpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroivnici, koji neprebivaju u miestu ovog c. kr. kot. suda ili blizu istog, da si u miestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje pravah svojih u budućoj diobi kupovine, te ime i prebivaliste nji-

hovo prie dražbe ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti na njihovu pogibelj i o njihovom trošku ureda radi odrediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve daljne dostave.

C. kr. kotarski sud u Brodu pri Kupi dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

Br. 2853. (227—Izv.) 22 30

(3—2)

Izrok.

Usled ovostrane odluke prodat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. k. kot. suda na molbu vieroivnika Antuna Agnezia iz Fužine i na štetu njegovog dužnika Andrie Kauzlarića isto iz Fužine putem javne dražbe za pèrvi put bar za cieniu procienbe, koja ako se kod pèrvog dražbenog ovog roka nedobije, onda će se dne 10. listopada i. g. u istom miestu i sati putem druge dražbe prodavati i dosudit takodjer izpod procienbe onome, koji najviše ponudio bude, jedna kuća u Fužini ležeća pod br. 99. na vlastitost priređenog Andrie Kauzlarića spadajuća i procienjena u 740 for., pod sljedećimi

Uvjeti:

1. Svaki dražbenik, prie nego li bude ponuda njegova primita, morat će jamčevinu u 50 for. u gotovom novcu položiti.

2. dražbenik, komu bude kuća dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kot. sudišta u gotovini položiti.

3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika, koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju svi oni vieroivnici spomenutog Andrie Kauzlarića, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gori imenovanu kuću, da to pravo do gori opredieljenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju prepisat sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovнина diobom izcérpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroivnici, koji neprebivaju u miestu ovog c. k. kot. suda ili blizu istog, da si u miestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje pravah svojih u budućoj diobi kupovnine i ime i prebivaliste njihovo prie prodaje kuće ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve daljne dostave.

C. k. kotarski sud.

U Brodu kod Kupe dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

N.º 13086/2637. (19—B.V.)

(3—2)

Avviso.

In seguito ad osequiato dispaccio dell' Eccelso I. R. Ministero del Culto e della publica istruzione 1. Luglio corrente N.º 4423/293 s' appre il concorso ai posti vacanti presso l' I. I. R. R. Scuole Nautiche della Dalmazia; cive alle Cattedre di Matematica e Nautica, cui presso la Scuola principale di Ragusa e congiunto l' annuo appuntamento di fior. 800 m. c. mentre presso ognuna delle Scuole Nautiche secondarie di Zaro, Spalato, e Cattaro vi e unito l' appuntamento di annui fior. 700 m. c. nonche alla Cattedra di costruzione navale e manovra presso la medesima Scuola principale di Ragusa coll' appuntamento di annui fior. 700. m. c.

L' esame di concorso per le Cattedre di Matematica e nautica in iscritto avra luogo ne giorni 10. et 12. Settembre a. c. mentre i giorni successivi sino al 22. Settembre saranno impiegati nell' esame a voce e nell' elaborato del disegno e de calcoli di costruzione navaleche formano parte integrante dell' esame di concorso.

La lingua tanto per gli esami in iscritte, quanto per gli elaborati a voce e l' italiana.

I suddetti esami verranno assunti ne' giorni stabiliti presso l' I. R. Istituto Politecnico in Vienna, presso l' I. R. Accademia di Commercio et di Nautica in Trieste, nonche presso le I. I. RR. Scuole Nautiche di Fiume, Ragusa, Zara, Spalato, e Cattaro.

Gli aspiranti dovranno insinuare al Direttore dell' Istituto, presso cui intendono assoggetarsi abesema, le loro domande debitamente documentate e stilizzate all' I. R. Luogotenente della Dalmazia. Zara, 23. Luglio 1853.

Nr. 1741 1853 (252—Izv.)

(3—2)

Edict.

Von dem k. k. Bezirksgerichte zu Illok wird hiemit bekannt gemacht, dass der Herr Peter Bubanović herrschaftlicher Gutsverwalter aus Sid am 22. Mai 1853. zu Neusatz ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen auf seine Verlassenschaft ein Erbrecht zustehet, so werden alle Diejenigen, welche hierauf aus was immer für einen Rechtsgrunde Anspruch zu machen gedenken, aufgefordert ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten

Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbschafts-Verlassenschaft, für welche inzwischen Herr Nikolaus Boić herrschaftlicher Rentmeister aus Sid als Verlassenschafts-Curator bestellt worden ist, mit jenem, die sich werden erbserklärt haben, verhandelt, und ihnen eingeworfen, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand erbserklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erblos eingezogen würde.

K. k. Bezirksgericht zu Illok am 24. Juli 1853.

G. Sarakits,
k. k. Stellvertreter.

Br. 3971. (245—Lzv.)

(3—2)

Obznana.

Dopim je ostala bez uspieha 1-va ovršbena dražba, obdržavana na dan 5. sèrpnja t. g. na molbu Jelene udove Jakovičice, za prodaju diela kuće pod brojem 433, ležeće u ovom gradu, na tergu od teatra, procijenjene na 9000 for., to se ovime razpisuje druga dražba ovršbena, koja će se obdržavati pri ovom sudu, u subotu na dan 10. rujna t. g. uz one iste uviete, što su opredijeljeni i obnarodjeni ovostranom obznanom od dana 6. svibnja t. g. s tom jedinom promienom, da ostavi prosto svakomu činiti ponude i nad cijenom, primati će se ipak i ponude izpod ove cijene, te će se tomu shodno dosuditi napomenuta nepokretnost najboljem ponuditelju uz svaku cijenu i podudu, kao što propisuje §. 522 obstojećega postupnika.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieci 31. sèrpnja 1853.

4241

Oglas dražbe.

Budući da je ostala bez uspieha 1-va ovršbena dražba, obdržavana pri ovom sudu dne 30. sèrpnja t. g., na molbu Šimuna Malonje za prodaju nepokretnosti i diela kuće ležećih na Plasih, kotaru riečkom, i procijenjenih na 3716 for. 52¼ kr., to će se obdržavati druga dražba u ponedjeljak na dan 12. rujna t. g. uz one iste uviete, koji su opredijeljeni po prijašnjoj obznani, obnarodjenoj pod čimovom 31. svibnja t. g. br. 156, s tom jedinom promienom, da ostaju prosto svakomu činiti ponude nad cijenom fiskalnom, ili pako jednake s istom cijenom, to će se ipak po glasu §. 522 obstojećega postupnika primati takodjer ponude izpod cijene fiskalne, i dosljedno dosuditi će se navedene nepokretnosti uz svaku ponudu najboljem ponuditelju.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieci dne 2. kolovoza 1853.

(219—Lzv.)

(2—2)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da će se dne 27. kolovoza 1853 u 10 sati pri podne u pisarni ovog c. k. kotarskog suda uslied zahtjeva g. Janka Franciscia vlastelina poput prve javne dražbe najviše obećajućemu prodati:

- a) kuća zidana nalazeća se kod Sv. Helene blizu Samobora;
- b) vrt prostran takodjer kod Sv. Helene ležeći na ¼ jutra;
- c) zemljište takodjer tamo na ¼ jutra.

Svekolike nepokretnosti na 616 fr. sr. procijenjene. Pozivaju se svi oni, koji mniju, da im pristoji pravo kakovo budi naslovom vlastništva, budi jakostju ukupne, da do ustanovljenog roka prava svoja pred ovim c. k. kot. sudom valjano izkažu, jer će inače po prepisu §. 509 g. p. postupano biti.

Uvjeti dražbe:

1. da se po glasu §. 506 g. p. za dražbu prvi rok od 60, drugi pako od 30 danah opredijeli, te dražba započne sa procijenjenom svotom od 616 fr. sr.
2. da u ime jamčevine (vadium) imade svaki natjecatelj prije pristupa k dražbi u gotovini 50 fr. sr. položiti. — Ovi novci, ako nebi licitant dostao, ili bi prva dražba ojalovila, da se povratiti imadu, razumieva se.
3. da kupac imade odmah prigodom podpisivanja zapisnika dražbenog polovicu prodavne svote položiti; drugu pako polovicu za 3 mjeseca sa 5% kamati odbrojiti, kojom prigodom uračunat će mu se dana jamčevina.
4. da se za slučaj neizpunjenja dražbenih uvjeta preduzme na pogibe kupca po čulu §. 520 g. p. nova dražba.
5. da troškove, sa prenosom vlastništva spojene, i c. k. pristojbu sam kupac podmiri.

C. k. sud samoborski dne 30. lipnja 1853.

Kažimir Jellačić,
c. k. kotarski sudac.

Br. 1072. (205—Lzv.) 12. 22.

(3—3)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog sudišta krapinskog daje se s ovim na znanje, da na molbu gospodina Mirolava Bedekovića radi svoga pri gospodinu Marku Bedekoviću u 660 fr. imanog duga, i uslied dne

20. listopada preduzete ovršbe, dvie istog gospodina dužnika vlastite, jedna u obćini svetog Križa, druga u obćini Bedekovića ležeće, i prva na 400 fr., druga na 20 fr. srebra procijenjene livade dne 30. kolovoza t. god. u obćini Sv. Križa u 10 sati pri podne, u obćini Bedekovića u 3 sata poslije podne na licu zemlje na javnoj dražbi najviše obećajućim uz gotove za četrnaest danah položiti se imajuće novce, prodavale se budu.

U Krapini 28. lipnja 1853.

C. k. kotarsko sudište krapinsko.

A. Bakšaj, kot. sudac.

Br. 2219

Odpravna presuda.

U ime ajeg. c. kr. apostolskoga veličanstva!

C. k. kotarski zborni sud u Šternberku u svojoj današnjoj skrovnoj sudnoj sednici pod predsjedništvom c. kr. savjetnika od zemaljskoga suda Josipa Gelipka, i u nazočnosti c. kr. prisiednikah kotarskoga suda Vincenca Meixnera i Friderika Gelbfuhsa kao glasovateljah i zakletoga spisnika Karla Šverčka, saslušavši c. k. namiestnog državnog odvjetnika doktora Todora Budika o dovršenoj prediztragi zbog zločinstva kradje proti Antunu Spisku, neoženjenom tkalačkom kalfi iz Radičina kod Bilovca u Slezkoj, i uslied pismenih predlogah c. k. državnog odvjetništva od 28. lipnja t. g. br. 612 našao je za pravo:

«Neka tužba proti Antunu Spisku, neoženjenom tkalačkom kalfi iz Radičina kod Bilovca u Slezkoj ima miesta u tom, da je isti noću medju 6. i 7. ožujka 1853. svomu gospodaru Libonu Helfertu u Brunzifu razne haljine, procijenjene na 17 for. 51 kr. srebra, i srebrenu žepnu uru, procijenjenu na 7 forintih srebra, zajedno s izneskom od 18 kr. sr.; zatim tkalačkom kalfi Josipu Finku jednu kapu, procijenjenu na 1 for. sr. iz nezaperte sobe; napokon Libonu Helfertu svotu od 6 fr. sr. iz zaperta u sobi nalazećeg se ormara kradom uzeo, čime je učinio zločinstvo kradje naznačeno §§ 171. 173. 176. II. sl. karnog zak. od 27. svib. 1852 i kažnjivo polag 2. odsieka § 178. istoga kaznenog zakonika.

Ova kaznena stvar odpravlja se za glavno razpravljanje pred ovaj c. k. kotarski zborni sud.

Budući da je Antun Spiske uteko, objavlja se ovaj zaključak s tom primietbom, da se tuženik jurve progoni ovosudnom tieralicom od 9. travnja 1853. br. 1,111, i uslied toga pozivlju se sve sudne, redarstvene i vojničke oblasti kao takodjer c. k. oružanstvo, da budu pozorni na skitajućega se Antuna Spiska, a ako ga uhvate, da ga odprave ovamo.

U Štebèrniku dne 4. sèrpnja 1853.

Gelinek,

c. k. savjetnik zemaljskoga suda.

Vinc. Maixner,

c. k. prisiednik.

Fr. Gelbfuhs,

c. k. prisiednik.

(c. k. orao)

Šverček,

spisnik.

br. 9894.

Ova odpravna presuda daje se time na obće znanje.

C. kr. kotarsko satništvo u Šternberku dne 12. sèrpnja 1853.

Novak,

c. k. kotarski satnik.

(M. P.)

Br. 780 i 781 (Lzv 248)

(3—2)

Izrok.

Uslied ovostrane odluke od dne 3. kolovoza g. t. br. 780 i br. 781. prodavat će se dne 25. rujna 1853. u 3. sata poslije podne na licu miesta, i na molbu Pave Brunčić iz Sesvet, i Martina Kovačić iz Hrastovskog — na štetu pako njihova dužnika Blaža i Mate Markulinčić iz Komarnice, putem javne dražbe za pèrviput bar za cijenu procijenbe, koja ako se kod pèrvog dražbenog roka nedobije, onda će se dne 25. listopada iste godine 1853. u istom miestu i satih putem druge dražbe prodavati, i dosuditi takodjer izpod procijenbe onomu, koj najviše ponudio bude; i to jedna zemlja oranica kod hrvatske medje ležeća, oko 2. rali velika, na 300 fr. sr. procijenjena — zatim druga zemlja oranica kod hrvatske medje ležeća, 1 ral velika, i na 120 fr. sr. procijenjena — obadve ipak na vlastitost prirođenog Blaža i Mate Markulinčić spadajuće. — O čemu obavještjuje se glasom §. 509. gr. post. svi vierovnici, koji na prenavedene zemlje kakvo hipotekarno pravo posieduju: da se još prije dražbe kod ovog c. k. kot. suda Ludbrežkog prijaviti imadu; jer se poslije njihove tražbine u obzir uzeti nećedu.

Uvjeti pako dražbe jesu:

1. Svaki dražbenik prije, nego li bude ponuda njegova primita, mora jamčevinu u 10 fr. sr. u gotovom položiti; koja ipak neobstavljenom po dovršenoj dražbi povratiti se bude.
2. Dražbenik, komu budu zemlje dosudjene, dajan će bit ponudjenu novčanu svotu u roku od osam danah za obdržavanom dražbom kod ovog

c. k. kot. suda Ludbrežkog u gotovini položiti; — inače će se na njegov trošak iznova prodavati. — Dano od c. k. kot. suda Ludbrežkog.

U Ludbregu dne 11. kolovoza 1853.

C. k. kot. Sudac.

V. Somogji, s. r.

OGLASNIK.

(137—DP.)

(1—1)

Objavljenje.

Matia Šranc, platničar iz Pinkafelda (u željeznoj županiji, u Ugarskoj) preporuča svoje vrlo dobro domaće Pinkafeldsko platno, stolnu ruberinu cvilik za vrieće, u vrlo jeftinu cijenu.

Za vrijeme ovoga sajma stoji u gostioni kod krune u llici.

(74—DP.)

(—14)

Sommer-Handschohe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 24 xr., echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simanitch,

obere Illica Nro. 750, zum weissen Haasen.

(250—Lzv.)

(3—3)

Obznana.

Dana 10. rujna t. g. u 9 sati pri podne prodavati će se dražbeno žirenje i bukica na komade u branjevinah vlastinstva djakovačkog; koji zakupiti želeći neka se na rečeni dan potruče u vlastelinsku pisarnu u Djakovu, gdje će dalnje uviete razumjeti.

U Djakovu 28. sèrpnja 1853.

Ravnateljstvo vlastelinstva
djakovačkog.

(133—D.P.) 22. 24. 27.

(3—1)

Einladung zur Theilnahme

an den von dem Gefertigten zur Grossen

Geld- u. Gemälde-Lotterie,

deren Ziehungen unwiderruflich schon

am 3. September 1853 und 4. und 5. Jänner 1854

erfolgen, arrangirt für das spielende P. T. Publikum so überaus vortheilhaften

Gesellschaftsspielen,

als:

1. Gesellschaft mit 100 Losen I. Klasse, 100 Losen II. Klasse, 25 Lose III. Klasse und 25 Losen IV. Klasse, womit man 150 Mal in der ersten, 150 Mal in der zweiten, 25 Mal in der dritten und endlich 250 Mal in der vierten Ziehung mit 250 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 4 fl. C. M. und für Schreibgebühr und Stempel 12 kr.

2. Gesellschaft mit 50 Losen I. Klasse, 50 Lose II. Klasse, 10 Lose III. Klasse und 14 Lose IV. Klasse, womit man 74 Mal in der ersten, 74 Mal in der zweiten, 14 Mal in der dritten und endlich 124 Mal in der vierten Ziehung mit 100 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 5 fl. C. M., für Schreibgebühr und Stempel 12 kr.

3. Gesellschaft mit 25 Losen I. Klasse, 25 Losen II. Klasse, 5 Losen III. Klasse und 5 Losen IV. Klasse, womit man schon 35 Mal in der ersten, 35 Mal in der zweiten, 5 Mal in der dritten und endlich 60 Mal in der vierten Ziehung mit 60 Personen auf gleichen Gewinn spielt. Einlage 3 fl. 50 kr. C. M., für Schreibgebühr und Stempel 10 kr. C. M.

Zur Kenntniss des P. T. Publikums diene noch, dass wie natürlich auf jedem einzelnen Billet die Nummern sämmtlicher Lose deutlich notirt sind, und da sich der ergebnst Gefertigte der Hoffnung hingibt, das dieses Spiel Anklang finden dürfte, so hat er von jeder dieser Gesellschaften 2 Dotationen, d. i. mit stets andern Nummern arrangirt.

Indem er weiters schliesslich noch bemerkt, dass bei ihm auch Original-Lose I. und II. Klasse à 3 fl., III. Klasse à 6 fl. und IV. Klasse à 10 fl. C. M. stets in grösster Auswahl zu haben sind, ersucht er bei geneigten auswärtigen Aufträgen um gefällige frankirte Einsendung des Betrages, so wie um Beischliessung von 18 fr. C. M. zur Rekommandirung und Frankirung des Retourbriefes, so wie im Falle seiner Zeit die Ziehungslisten gewünscht werden, um weitere Vergütung von 15 fr. C. M.

Wien, im August 1853.

Joh. C. Sothen,

bürg. Handelsmann in Wien,
am Hof Nr. 420.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću novinaricu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Dne 19. kolovoza t.g. zaručilo se je njegovo c. k. apost. veličanstvo car u Ištu s drugorodjenom kćerju hercoga bavarskoga Maksimilijana, prince-som Elisabetom. Viest ova pobudila je obćenito oduševljenje.

Zvanična čast.

br. 11930. 1853.

Obći predbroj
na

državo-zakonski list.

Usljed naredbe visokoga c. k. ministarstva financijah odredjeno je, da se od 1. sèrpnja t.g. otvori predbroj na državno-zakonski list.

Predbrojiti se može na slijedeći način:

1. Tako u prodavaonici c. kr. dvorske i državne tiskarnice (Singerstrasse, Franziskaner-Gebäude Nr. 913), kako kod svakoga poštarskog ureda prima se predbroj.

2. Predbrojna cijena ustanovljena je za 60 tabakah na tri forinte s doplatom od 30 kr., ako se list šilje bez poštarine, sve skupa na tri forinte 30 kr. sr.

3. Svaki komad državno-zakonskoga lista razaslije se bezodvlačno onaj dan, kad se izda.

4. Predbrojnici, koji stanuju u Beču, mogu uz malenu naknadu dobivati list svaki put, kad izidje, i u svoj stan.

Od c. k. dvorske i državne tiskarnice.

Br. 2808. 1853.

Javna zahvalnost.

Za pogorele žitelje predgradja koprivničkoga Bregi sakupljeno je u području županie osiečke 4 for. 40 kr. sr. i to u občini Slatinskoj 3 for. 58 kr., a u Dalskoj 42 kr. sr.

Pošto bude taj dobrovoljni prinesak svèrsi svojoj shodno medju dotičnike razdieljen, ujedno se ovime do obćeg znanja dostavlja uz to, da se velikodušnim darovateljem javna zahvala izražava.

U Koprivnici 19. kolovoza 1853.

C. k. podžupanie koprivničke ured.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklopljene povelje. (Nadalje.)

A.

Grofu Ernestu Koronini, stanujućem u Beču (varoš Nr. 748) na iznašastje makine za kavu, koja služi zajedno i za kuvanje mlika, — na 1 godinu;

Eduardu Mareck, magistru farmacie i po-vlaštenom proizvođitelju tehničko-kemičkih tvorinah u Fühfhaus-u kod Beča br. 179 na od-bitje kako se iz katrana od kamenog ugljevja proizvodi mirisno katrenovo ulje bistro kao vo-da, bez svake boje i slično čistoj masti, a iz preostatka načinjaju nepromoćne cigle, — na godinu danah;

Vilhelmu Knepper, povl. tvorniku šarene hartie u Beču (Wieden Nr. 348), na popravu kako se novim načinom postupanja mogu boja-disane, tiskane, marmorirane i prešane hartie tako u formatu od tabaka kao i u rolama pro-izvoditi u mnogo vatrenim bojama i s mnogo lepšim sjajem nego dosad, — na pet godinah.

Vilhelmu Sahla, kaligrafu i pismoslikaru u Gradcu (Klosterwiesengasse Nr. 143) na po-

pravu plastičnih dèrvenih pismenah za tvèrdke u ravnoj, visnoj i prismatičnoj formi, — na je-dnu godinu.

Tehničkomu lučniku Ernestu Frideriku An-thon u Pragu Nr. 70—IV, na iznašastje po-stupanja, kako veli, veoma jednostruka i jevti-na, kojim se dèrvlje za tesarska diela na že-ljeznicama i u rudama itd. čuva da ne zagnjili, i osigura da četiri i još više putah dulje uztra-je, — na jednu godinu.

Dragutinu Vaclavu Dobry, bivšem liekar-niku u Beču (Wieden Nr. 782) i Lavoslavu Wanko juveliru u Beču (Strozzengrund Nr. 56) na iznašastje sastojeće u proizvodjenju ulja, koje, veli, ne oksidira žute miedi, ni ocila, ne radja hèrdje od masti i nije podvèrženo sgušte-nju, — na jednu godinu.

Dragutinu Adler, tvorniku kemičkih pro-izvodah u Beču (Gumpendorf Nr. 190) na popravu u proizvodjanju izvadakah iz hèrstavi-cah, kao takodjer iz strojbenih i bojadisanih tvarih, čim se, veli, sredstvom spajanja dèrve-nih, željeznih i bakrenih sudovah i kotlova prostom vatrom i parom mogu ovi izvadci pri-štedivši mnogo goriva i posla proizvesti jevtinie, liepše i intenzivnije, — na jednu godinu.

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 23. kolovoza. Jučeranj kraljevski sojam bio je jedan izmedju najboljih, što smo ih za dvie do tri godine ovdie imali; premda se ni njime sasvim pohvaliti nemožemo. Ljudstva bio je mnoštvo. U svemu opazilo se je, da je prodavacah mnogo više bilo, nego li kupacah. Rogata marva i konji slabo su prolazili. No tim više pazarili su kèrčmari na novom tèrgu, jer su mnogobrojne njihove šatre od rana jutra pa do gluho doba noći ljudstvom prepunjene bile, koje je uz udaranje u tamburice i gusle radostno i veselo provelo kraljevski vašar.

— Velika skupština dionikah narodnoga kazališta, što je za jučer urećena bila, nije dèržana s toga, što se je vèrlo malo dionikah sakupilo. Upravljajući odbor nar. kazališta odlučio je u-moliti vis. c. k. bansku vladu, da dozvoli drugi rok za dèržanje pomenute skupštine.

Č Iz Splita 10. kolovoza. (Dopis.) Jučer ovuda prodje, vratjajući se iz Cèrnogore, gosp. vice-gouverneur baron Mamula; u Dubrovniku bavio se je dva dana, a ovdie samo nekoliko sati, gdje pregledavši kasarnu, bolnice vojničku i gradjansku, zatim gens'darmeria primao je po-siete. Koliko narod dalmatinski svakog stališa i viero Zakona njega cieni i štije, iz toga se la-sno vidi, kako u svakom gradu i miestu, gdje iz parobroda izadje, gomilama se kupi, da ga očima vidi i pozdravi. Riedka je stvar, a do sad mislim pèrva, da je tko u Dalmaciji od predjašnjih zapoviednikah tako u obće svakoj struki naroda ugodio kao on. Dalmatini mnogo se nadaju, da će se po njegovom nastojanju, osobito što se tiče administracie, mnogo popra-viti; a na ovo je i do sad on najviše pazio, da činovnike, koji su narodu na teretu a od kori-sti nikakove bili, udalji i boljim zamieni. U više zgodah opazili su ovdašnji stanovnici, da ih je kod dvora u Beču dobro zastupao i njihove po-trebe iskreno izkazao.

I iz Cèrnogore pišu, da je koliko od kneza i ostalih glavarah, toliko od prostog naroda sve-sèrdno doćekan i pozdravljen bio; a obiše je sva ona miesta, gdje su posljednjeg ratovanja bitke bilo. Cèrnogorci ovom prigodom, što su

znali bolje, izkazali su svoju blagodarnost Au-striji u osobi vicegouvernera.

Cesarov brat Ferdinand Maks. kao pukov-nik pomorski s jednom korvetom nalazi se na obali arhanaskoj kod Kaporedona, gdje izkapa kosti sestre Skenderbegove, koja je prie 400 godinah ondie u cèrkvi Franciskanskoj sv. Marie ukopana.

Ovdie u Splitu uhvatili su kod advokata Nani dopise Mazzinove, i kad je imao bit za-tvoren, uteče preobučen u mornarsko odielo u Kèrf; zatvoren je pak Bajamonti nobile, kao njegov ortak i više osobah, koje su mu poma-gale, kad je uskoćio i brodari, što su ga od-veli.

Ovamo stigao je Matia Ban, vratjajući se iz Cèrnogore, gdje je bio u posebnom poslu kneza Aleksandra s knezom Danilom.

Štedrotom c. k. vlade 12 mladićah cèrno-gorskih u Zadru biti će o trošku carskom od-hranjeno za popove.

Novom naredbom ministerialnom pravoslavni vladika dalmatinski pò godine stajat će u napre-dak u Kotoru a polak u Zadru, a imat će u ime tog platje suviše 1500 fr. Medjuto učinjena je molba, da bi i u Kotoru postavio se vladika — i buduć da je vikar ondašnji do sad imao 1500 fr., i tako bi ovi novi kotorski vladika imao godišnje platje 3000 fr.

Austria.

U Beču 19. kolovoza. Dèržavni namiest-nik lombardski, g. dr. vitez Burger, otišao je preko Gradca u Milan.

— Veliki logor kod Holomuca trajat će, u koliko se do sad znade, samo 12 danah. Kon-cem mieseca rujna povući će se vojska u svoja miesta.

— C. kr. fml. knez Jablonovski otišao je u društvu više pukovnikah i poboćnih oficirah u Pariz, odakle će u Helfant i Lille, da prisu-stvoje vojnim viežbanjima.

— „Presse“ doznaje iz pouzdana izvora, da će savietnik car. ruskog ovdašnjeg poslanstva, g. Fonton, koi je u niekom diplomatskom po-slanstvu otišao u Sèrbiju, ovih danah vratiti se u Beč.

— Polag izdanoga vojničkoga šematizma broji c. k. vojska 6 maršalah, 20 fzm. i gene-ralah od konjaničtva, 106 fml. 129 generalma-jorah, ukupno dakle 261 generala u aktivnosti.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta 5. kolovoza donosi „Br. Ztg.“ nieke nove viesti. Veli se u njima: Kre-tanja vojna traju neprestano, i jedva je jedan sbor kratko vrieme blizu našega grada logorio, to je odmah dalje prema Dunavu otišao. Najno-vie bio je u ovdašnjem logoru 7,000 momakah od 11. sbora, s 28 topovah 6 funtaških, 24 top. 12 funt. i 18 topovah 24 funtaških; malo zatim odmarširao je prema Krajovi. — Po sve-mu, što se sad doznaje, namierava ruska glav-na sila usredotočiti se u ravninama Dzurdzura, pa ako bi prelazila preko Dunava, to bi sigurno ili iznad ili izpod ovoga miesta činila.

Vèrlo se dvoji, da bi Rusi namieravali na-pasti na Silistriju, Sumlu ili Varnu, jer bi tudie na veliki odpor nagazili. Pače iz pouzdana iz-vora doznaje se ovdie, da je osvojiteljna voj-ska dobila nalog, da posiedne cielu dunavsku obalu od Stare Oršave do rieke Sereta. To je dalo povod mišljenju, da je vojska kod Dzurdzura opredjeljena za prelaz preko Dunava. Još se očekuje 1. divizije od 11. sbora, zatim 13 sbor,

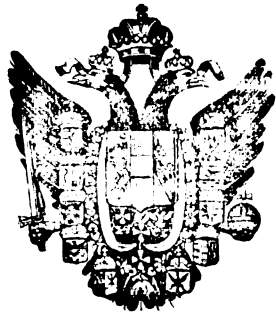

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ovo izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike, na čitavom listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvertalna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pa to od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Berzovavna viest

od ministra unutarnjih poslova na preuzvišenoga g. bana fuz. barona Jelačića u Zagrebu.

U Beču 23. kolovoza 1853.

Nalazim se u ugodnom položaju Vašoj preuzvišenosti prijaviti vrlo radostnu viest, da se je njeg. velič., naš premlilostivi gospodar i car, za vrijeme svoga boravljenja u Išliu zaručio s prejasnom princesom Elisabetom, Amaliom, Eugeniom, vojvodkinjom bavorskom, kćerju njeg. kralj. visosti vojvode Maksimilijana Josipa i vojvodkinje Ljudevite, rođjenom kralj. princesom bavorskom, uz predbiežno privoljenje njeg. velič. kralja Maksimilijana II. bavorskoga, kao i prejasnih roditeljah princeze zaručnice.

Uzimam si čest preuzvišenost Vašu o ovom za prejasnu carsku kuću i carstvo sretnom dogadjaju, nad kojim da počiva blagoslov svevišnjega, izvestiti za dalnje obnarodovanje.

Trgovačka čast.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklopljene povelje. (Nadalje.)

A.

Stiepanu Marczell, u Beču (Wieden Nr. 11) na iznašastje postupanja, kojim se kod izkomljenih kukuruznih klipovah i strukovah dielovi od dërva mogu od ostalih sastavnih dielovah razlučiti i odtud dobljeni sastavni dielovi upotrebiti na razne kućanstvene svërhe, — na pet godinah.

Jakovu Franji Enriku Hemberger, upravitelju u Beču (varoš Nr. 782), na popravu u tvorenju ulja od smole, koja, kako veli, u bitnosti sastoji u tom, da se destiliranjem smole proizvode kiseline, nafta i ulje svako poseb, — na tri godine danah.

Williamu Burgess, posebniku u Londonu po doktoru Franji Wertfein, c. k. bilježniku u Beču (Alservorstadt Nr. 200) na popravu u tvorenju brazdovitih cievih iz guteperhe, — na tri godine danah.

Jeanu Louis-u Vergniais civilnom mieraču u Lionu, po Josipu Eugenu pl. Nagy, stanujućem u Beču (varoš Nr. 276) na iznašastje nove vërste visećih mostovah imenovanih „Herkulovi mostovi“, — na pet godinah.

U Francezkoj patentirano je ovo iznašastje od 5. rujna 1850 na petnaest godinah.

Josipu Neumayeru, gostioniku u Beču, po A. Heinrich-u, tajniku doljno-austrijskoga obërtničkoga Gruztva, na popravu njegovih jurve povl. koritah za pranje iz pločah od cinka, — na dvie godine danah.

Stiepanu Calderoni, optiku u Peštu, po Franji Fleischmann optiku u Beču (Laimgrube Nr. 171) na iznašastje mastila za vlase imenovanoga „Melan“, — na dvie godine danah.

Franji Karlu Seeling dërzaocu pisarnice za poslovne prijave u Beču (varoš Nr. 948) na popravu u načinu proizvodjanja prozračnih tvornicah i tvarih, kao takodjer drugih predmetah načinjenih iz istih, — na godinu danah.

Braći Hermanu Singer u Bërnu Nr. 725, Salamonu Singer pienezniku i Simonu Singer kalfi u Beču (Leopoldstadt Nr. 90) na iznašastje i popravu u tvorenju svakojake vërsti vunene robe, čim ista, kako kažu, postaje bolja čvërstia te dulje traje, — na pet godinah.

(Dalje drugi put.)

Š S medje hercegovačke 12. kolovoza (dopis.) Kod nas uvijek ima novostih i to

sve nepovoljnih, al nemarnosti još više, te tako neopisane uvijek ostaju. Prije deset danah opet su naši Turci dielom pokazali, koliko carske uredbe vriede i kako se ujamčena sloboda vierozačena kërstjanskoga ima obsluživati. U Popovu opet Turci ugrabe jedno kërstjansko dievojčę od 16 godinah, da na blagdan barjama kurban svome proroku učine — da ga poturče! Župnik gradački Jezuita razabravši, gdje se ona nalazi, nastajao je izbaviti ju, i oslobodivši je poslo ju k njezinu stricu u Dubrovnik. Kad Turci ovo razaberu skupi ih se ciela četa oružanih, dodju u Gradac potražiti župnika i pitat ga, kako on turkinje u kaure oprema. Sreća za njega, te se je puk bio skupio na misu; on se sakrije, i Turci lasno povierovaše, da ga neima kod kuće. Kad se Turci udalje, on pobiegne u Dubrovnik; ali se oni tim nisu zadovoljili, već podplate niekakvu baburinu, te ova dievojku primami, odvede je u Stolac, gdje ju poturče; a župnik natrag nesmiye. Ah nesretne novosti! doklen ćemo vas ovake čitati?! Koliko ovomu sličnih dogadjajah po ostalom carstvu sultanovu svaki dan ima, koje neima tko priobćivati?

Kërvena osveta, prije 15 danah, izvršila se je, koju i slušati čovieka groza popada. Lani dva brata Kupora iz Mirilovića, u gačanskoj nahii, potieraju 18 volovah u Dubrovnik na prodaju; izadju pred njih trebinjski Turci, iz zasiede obojicu ubiju a volove, kao svoje, otieraju i s ostalom bratjom Turcima podiele. Rodbina ubijenih dodju da, kad bratju nemogu povratiti, da barem volove povrate. Turci to zamiškaju i sud trebinjski njima prisudi, a rodbina kako došla tako i otišla bez zadovoljštine. Od ovih niekoliko odmetne se u hajduke i skupi oko 50 uskokah Moraćanah, te zasiedne planinu Sutiesku, preko koje drum vodi iz Foče u Gacko. Tërgovacah iz Trebinja 6, iz Gackog 2, a toliko iz Korenića, podju kupovati vanu i volove. Kad su bili na sred planine kod tiesnog klanca „Hercegova vrata“ dočekaju ih 9 i na miestu ubiju, glave im otrube a trupine niz klisure u rieku Sutiesku strovale. Arnauti stignu, al obranit nemognu hajducim odnieti novce. Samo desetog smërtno ranjenog izbave i na salama u Trebinje odnesu. I tako za dva kërstjana platiše 10 Turakah, a za 18 volovah ode toliko blago. Drum dakle izmedju Mostara i Foče presiećen je, niti tko od Turakah smie tamo k Drini putovati. Hajduci su bo poručili dok njih jedan teče, da će oni osvetiti svoje popaljene kuće, prigodom posljednjeg cërnegorskog rata.

„Nikšićka župa“ i Grahovo dielom su se nezavisni od Turakah učinili; neidu Turcima, a Turci nesmiyu k njima. Kuće grade novcima cërnegorskoga knjaza, zemlju obraduju i t. d. Grahovljanim pisali su Turci, da donesu harače. Tad se uprav u Grahovu desio knežev brat Mirko, te u dogovoru šnjime odpišu im, da unapredak neporučuju, jer ga imat neće, već nek sami po njega dodju, a oni će ih dočekati pristojno. — Nesamo Cërnegorci već sva plemena hercegovačka kraj Cërnegore boga mole, i jedva čekaju da opali lunt na Dunavu; ovake spreme i razdraženosti protivu Turcima još u ovih stranah nikad nije bilo.

Čamil-paša vraća se u Carigrad, ašluka (troška) sabrao je dosta, bolje mu je koristilo ovo poviereničtvo, nego da je tri godine na pašaluku bio; a što će, nek se surgiet malko sabere!

Iz Carigrada čujemo, da je ondi poslie toliko vremena pošlo za rukom vrednomu otcu Filipu Pašaliću kupiti zgradu i cërkvu u Galati sv. Gjorgja, gdje će biti slavjanska parohia i

učionica, koje će nesamo od velike duhovne koristi biti za ondašnji naš narod, već suviše može s vremenom za sve bosanske katolike od političke vrednosti biti, kad postane njihovo opravničtvo kod porte, koje će zastupati sve bosanskih katolikah interese; a brez toga ne možemo više obstati.

Na isti način praviteljstvo sërbsko namierava u Beogradu graditi cërkvu i kuću za župnika katoličkog, za kog želi imati franciskana bosanskog, kano ti portina podložnika, a većinom su katolici u Beogradu iz Bosne naseljeni, a sad, kad cërква bude i parohia, još će ih se više naseliti.

Čujemo, da će nam se svi bosanski u prognanju nahodeći se paše do skora vratiti, da Bošnjake dižu i predvode protivu Sërbi i Cërnojojgori, u slučaju rata. Ali eto štete iznenada najbolji junak Hërno-Mustajpaša Babić umre im u Brusi! Njega su Turci, još prije nek je pašom posto, pozvali Hërnom, zarad junačtva — kad bi se nadro rakie, te golom sabljom babe po kletima gonio!

Herzatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sërbia.

— Danas stigavše bečke novine potvrđuju radostnu, jučer po nama priobćenu, viest o zaručenju njeg. veličanstva našega premlilostivoga cara u Išliu s tamo nazočnom prejasnom princesom Elisabetom. Na 19. kolov. povërilo je u Išliu svekoliko žiteljstvo toga radi u cërkvu, kamo je i njeg. velič. car s previšnjom svojom zaručnicom i cielim previšnjim dvorom uputio se bio. Kod sv. mise pievana je himna. — Visoka zaručnica, hercoginja bavorska Elisabeta, Amalia, Eugenia rođjena je 24. pros. 1837.

U Zagrebu. Već od niekoga vremena vidieti je na uglima gradskim i pred dućanima ovdašnjim vërlo ukusne plakate, koji naznačuju, da će do skora biti përvo ždrieбанje velike slikah i novčane loterie, ujamčene po c. k. pov. veletëržkoj kući G. M. Perisutti. Na ovo vučęnje činimo pozorne sve naše zemljake, jer je s njime skopčan liepi čin dobrotvornosti; polovina noime čistoga dobitka opredieljena je zakladama Jelačićevoj i Veldenovoj za nemoečne vojnike, dakle našim sunarodnikom. A i isto ždrieбанje vërlo je zanimivo, pa tko može znati, gdje ga sreća čeka. Përvo (predbiežno) vučęnje bit će 3. rujna o. g., a zaglavno 3. siečnja 1854.

— Popečiteljstvo trgovine ukinulo je graditeljnu oblast u Osieku, i podčiniilo sva slavonska okružja gradjevine (Baubezirke) upravo zemaljskoj direkcii gradjevine u Zagrebu.

— Večernji list „Wiener Ziga“ od 20. o. m. donosi takodjer viest, da je bečki nagodbeni predlog gledě iztočne razmirice odobren u Carigradu, i to s ovim riečma:

„Po viestima iz Bukurešta od 17. o. m. prispjela je tamo iz Carigrada viest, da je turski divan u dëržanoj dne 13. kolovoza siednici jednoglasno zaključio svietovati sultana, da odobri učinjene u Beču posredovateljne predloge.“

Za podpunjenje ove viesti dodaje „Presse“ naknadno, da je važna ova viest iz Bukurešta službeno bërzojavljena na jednog poslanika nieke velike sile.

— Po tërgovačkim pismima iz Ibraile od 9. o. m. očekiva se zapovied, kojom će se zabraniti izvoz žita iz kneževinah podunavskih. Kod ulaza Rusah u kneževine povišeno je mito na izvoz žita, a sad će se prema potrebi i s svime zakazati.

— Do skora će se proglasiti nova uredba o obćinama i s novim političkim ustrojem u život stupiti; isto će se tako do skora sveršiti viećanja o zakonu gleda gradjanskih sborovah.

Austrija.

Iz Beča piše Nirnb. korresp.: „Različiti glasovi razprostiru se o poslanstvu car. ruskog državnog savjetnika g. Fontona, koji je prekidajući iz nenada u Srbiju otišao. Za sad se misli, da se radi o promjeni u unutarnjem upravljanju Srbije, koju Rusija zahtijeva. Toliko je na svaki način izviestno, da se u Petrogradu nikakvo sredstvo ne propušta, da se osnaži u Srbiji ruski upliv. Zahtijevano ukonjenje činovnika, koji su u Parizu nauku sveršili, najbolja je svjedočba za to. Oni su svi privrženici Garašaninovi, koji je prvi ruskom zahtijevanju podlegao zato, što je izjavljivao simpatiju za Francezku, i što je godine 1852 od tadašnjeg princa prezidenta odlično primljen bio, čime je negodovanje Rusie na sebe navukao. Vjerojatno je, da će „petrogradske novine“ kakvi god izgovor naći, zašto je g. Fonton odputovao, ali je jasno, da se muzevi, kao što je ovaj samo u stvari od velike važnosti upotrebljuju. Toliko je na svaki način izviestno, da u Petrogradu sa sadašnjim praviteljstvom u Srbiji zadovoljni nisu. Tako znamo iz pouzdanom izvora, da je nedjelatljivo poveljenje Srbije za vrijeme crnogorskog rata u Petrogradu vrlo zlo primljeno, a poznato je, da u Petrogradu svašta vrlo dobro pamte. U takvim okolnostima zaslužuje proklamacija knjaza Mihaila Obrenovića veću pozornost, nego što joj se s nieke strane pripisuje, osobito kad se opomenemo, da knjaz Mihail k ljubimcima imperatorovim pripadaleži.“

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta, 10. kolovoza. Ovdašnji boljari nalaze se strašno zabunjeni. To je po sebi vrlo neznatno, ali je znatno za njih, jerbo se tiče njihovog interesa. Boljari su tog mišljenja, da čovjek tek sa velikim boljarom kao čovjek počinje. Ali su veliki boljari oni samo, koji se izabrati mogu, a drugi su boljari samo biraci — ili su takvi bili, jerbo će teško više izbor vladati (?) — koji nisu mogli za knjaza izabrati biti. Uzrok rečene „zabune“ bio je ferman jedan, koji knjaza zvanja lišava, jerbo je Ruse, koji su sultanu a svome caru neprijatelji, sa vidimim znakom radosti primio — i svaku im podporu dao. U saboru, gdje je ferman ovaj čitan, zamole oni knjaza, da neostavi zemlju u tako kritičnom položaju bez uprave, nego da ostane, na koje je knjaz pristao. Mi smo to napred znali, jerbo se i ovde predstavljaju državne komedije isto tako, kao i na drugom mjestu, samo u manjoj mjeri. Državni sekretar Mano i upravitelj popeč. unut. dielah Joandis, odveć dielateljšan muž, uprav reći duša ministarstva dobiše poziv, da idu u Carigrad, i da polože ispit, kako se Bosfor može stoječki izpiti. No ova gospoda hoće najprije da se nauče plivati prije nego što tamo podju. — Usled riešenja knjaževog, da neće da se povinuje portinoj zapoviedi, francezki je konzul Pujak barjak svoj skinuo, i svoje podanike Gercima na obranu predao, a englezki generalkonzul Kolkvok (Colquhock) izjavio je svojim podanicima, da ih nemože da brani, jerbo knjaz radi protiv volje sultanove, svoga gospodara. Nego će da čeka na naputak pa će ih poslije obširnie o tom izviestiti. — Mi živimo dakle samo pod polak zakonitim praviteljstvom, jerbo je gospodar zemlje (sultan) knjaza smetnuo, a njegov pokrovitelj brani ga. Ma kako god što u životu gotovo više važi, što je de facto nego što je de jure, tako će biti i u ovom slučaju. Moldavski knjaz još je dublje zabrazdio, pa je na svoje smetnutje izjavio, da će on upravljanje zemlje pod zaštitom pokrovitelja produžiti. — Rusi su doveršili zauzimanje zemlje i prednje pošte do Dunava protegli, rekao bi čovjek, kao da očekuju iz preka prelazak Turakah, a oni da će se braniti, a mi znamo vrlo dobro, da porta na artii veliku vojsku ima, a malu pod oružjem. Kad s njome sravnimo Ruse, koji su kao skakavci Dunav prekrilili — ima ih, da nepretjerujemo, više od 100,000 — i kako su oružani,

kao da hoće tri godine po moru da putuju, onda nemožemo sumnjati, da neće čas prije u Dunav zagledati — ali sa ledjima.

Rusija.

S poljske granice od 15. kolovoza piše „Allg. Ztg.“: U kraljevini Poljskoj zaudara sve više po ratu nego li po miru, i ratna spremanja, koja se tako u Rusiji kao i u Poljskoj nastavljaju, u jasnom su protuslovju s nadama, koje se o miru raznose. Negledeć na nove one zamršnosti, što su se u rusko-turskoj razmirici pojavili, manifest je sultanov, kao što jednoglasna izviestja potvrđuju, medju ruskim oficirima pobudio podstrekivanje, te se pouzdano može uzeti, da učinjene u manifestu navale na cara Nikolu neće ni u Petrogradu proizvesti nikakva dobra utiska.

Veli se, da ima u Poljskoj preko 180,000 momakah, što su za buduće događaje stavljeni na raspoloženje kneza Goršakova. U ostalom sva je prilika, da će u slučaju, ako ozbiljna neprijateljstva buknu izmedju Rusie i Turske, najviše zapoviedništvo nad ruskom vojskom zadobiti drugi koji vojvoda.

Turska.

— U Alepu (u Maloj Azii) nedavno se odakrila urota protiv hristijanah, koju je Sulejmanpaša za vremena utalozio. Urotnici su pohvatani i poslani na ostrov Rodus.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona 17. kolovoza. U jučeranjoi sednici dolnje sabornice podnio je lord J. Russel svoja obećana priobćenja o rusko-turskoj stvari. On izjavi, da nenamierava braniti politiku vlade englezke u tom pitanju, jer ju sabornica nije ni napala, no je samo to korila, što vlada s predloženjem dotičnih aktah tako dugo odvlači. No u tom kërzmanju, reče lord, sliedi vlada samo stari razboriti običaj, po komu se listine tako dugo u tajnosti dërže, dok se dotična stvar nerieši. S toga se on i danas ograničuje samo na goli pregled događajah, bez da bi se pozivao na ona akta, koja još za sada u tajnosti ostati imadu. — Sad je stao lord J. Russel obširno pripoviedati, kako su se zahtievi ruski s përvince odnosili samo na sv. grob, pa ih je i englezki kabinet odobravao, nu kako je potom iza riešenja tog pitanja knez Menšikov predložio takove zahtieve, koji se s državnom samostalnosti Turske neslažu, kako je zatim knez otišao, kako su Rusi ušli u podunavske kneževine, na što su Englezka i Francezka poslale svoju flotu u Besikabai.

Poslije kako bi govornik ove događaje na dugo izpripoviedao, reče, da je posiednutje kneževinah za Tursku bilo svakako casus belli, nu Englezka i Francezka svietovaše portu, da iz obzira obćih interesah dogovaranja neprekine. I austrianski ministar izvanjskih posalah složio se je potom sa zastupnicima trih ostalih vlastih u jednoj noti, koje temeljna idea proizišla je od Francezke. S ovom notom izjavio se je car ruski sasvim zadovoljan. No stavimo, da se sve točke ove note povoljno rieše, još ostaje pitanje gleda odlazka Rusah iz kneževinah, a naravno je, da nijedna pogodba neće biti dovoljna, ako nebude u njoj te primietbe. O tom predmetu mora lord šutiti i moli sabornicu, da se sasvim vladi u tome povieri.

SLUŽBENI LIST.

(89—DS.)

(3—1)

Oglas.

Za shodno ravnanje ovogradskog stanovništva dostavljaju se s otim do obćeg znanja sliedeće naredbe, koje su u obziru mesarenja ustanovljene:

1.

Usled novo uvedenog reda u mesarenju prestalo je prodavanje mesa sa privagom, te se samo čisto meso u posebnih mesnicah a privaga opet posebiće prodavati imade.

2.

Pod privagom, koja se posebiće prodaje, razumievaju se pljuća, fileci, gubac i noge od koljena dole, pa vime; jetra pako, sërce, glava i bubrezi spadaju k čistome mesu; tim načinom, da svatko u pravednom razmierju sa količinom uzetog mesa

takodjer i nešto od jetarah ili sërca, ili glave ali bubregah dobiti i uzimati mora.

3.

Razmierje ovo, koliko naima na jedan funt mesa od sërca, glave, jetarah, ali bubregah doći imade, proračunati spada na piace nadziratelje, kojim takodjer pravo pripada, svakoga onoga, koji bi se usudio meso bez takove dopustane privage uz imati, natrag u mesnicu vratiti, pa takov za kaznu cielu u mesnici nalazeću se privagu pod cieniu čistoga mesa uzeti morao bude, mesar pako će se zasluženoj kazni podvërći.

4.

Ciena čistomu mesu od vola ali krave, ako to najmanje osam funtih loja na cent mesa važe, jeste osam krajcarah u srebru od funta; ako pako vol ali krava neimade na cent mesa prepisanu količinu loja od osam funtih, takovo meso za 6 kr. sr. funt u posebnih mesnicah prodavati se ima; pod istu cieniu od 6 kr. sr. jest bikovina i bivolina; privaga pako jeste po 4 kr. sr. funt.

5.

Za prepriečiti svaku prevaru u vagi nalaze se kod svih mesnicah obćinske vage, kojim mesarske vage primierne biti moraju, te piaca nadziratelji imadu ne samo na tužbu kupacah nego i iz vlastitog nagona iz nenada odhadjajućim kupcem meso na obćinskih vagah prevagati i pronadjenu možda prevaru ili u vagi celog mesa, ili u razmierju dopustene privage odmah pravedno izravnati, a mesara za zasluženu kaznu poglavarstvu prijaviti.

U Zagrebu dne 21. kolovoza 1853.

Načelnik

Kamauf s. r.

Nr. 657/1853 (255—Izv.)

(3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Die hohe Banal-Regierung hat mit Erlass vom 29. Juli l. J. Z. 11,311 die Adaptierungs-Arbeiten an der Kavallerie-Kaserne sammt Nebengebäuden, dann die Hofumplankung und den Neubau der Schmiede sammt Streustrohschutzdach zu Pleternice in Požegauer-Komitee nach dem adjustirten Kostenbetrage wornach für die:

Maurer-Arbeit sammt Materiale	2621 fl. 30 ³ / ₄ kr.
Ziegeldecker-Arbeit	1780 „ 13 ³ / ₄ „
Zimmermans	2294 „ 37 ³ / ₄ „
Tischlers	2044 „ 49 ³ / ₄ „
Schlossers	1928 „ 41 ³ / ₄ „
Gusseisen Warren	228 „ — „
Spengler-Arbeit sammt Materiale	52 „ 5 „
Glaser	170 „ 51 ³ / ₄ „
Anstreicher-Arbeit	250 „ 58 „
Steinsortier	40 „ — „

In Summa für die ganze Arbeit 11,411 „ 46³/₄ „ C. M. entfallen, zu bewilligen geruhet.

Der Bau wird in Bausch und Bogen vergeben.

Jeder Lizitant muss zur Sicherstellung bevor er einen Anbot macht der Versteigerungs-Comission den 5% Betrag der Auftrufsumme entweder in Baaren oder in öffentlichen Schuldverschreibungen nach dem Börsenkurse erlegen.

Der Ersteher hat das Reugeld bis auf den 10% Betrag der Erhebungssumme zu ergänzen, welcher sodann die Kautions bildet.

Die Lizitation wird in Požeg im k. k. Ober-Gespannsamte den 31. August l. J. Vormittag um 10 Uhr abgehalten, allwo auch die allgemeine und spezielle Baubedingnisse, so wie auch alle den Bau betreffende Elaborate in den gewöhnlichen Amtsstunden täglich zur Einsichtnahme freigestellt sind.

Die mit dem gesetzmässigen Stempel versehenen postofrei eingesendeten schriftlichen Offerte in welchen der Vor und Zuname der Wohnort und Charakter des Offerenten, die angebotene Summe mit Zahlen und Buchstaben deutlich geschrieben, dann die Kautions beigegeben ist und ausdrücklich erklärt wird, dass der Baubewerber sich den Baubedingnissen unbedingt unterwerfe, werden berücksichtigt.

K. k. Bezirks-Bauamt.

Požeg den 15. August 1853.

Kršnjavi m. p.

k. k. Ingenieur.

Collat. Karl Cziráky,

k. k. Com. Secretär.

Br. 2695. (256—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Stiečajni rok vierochnikah Henrika Kaufmana, trgovca jastrebarskog. dne 4. lipnja t. g. pod br. 1745 na 22. 23. i 24. kolovoza t. g. uređen, ovim se opozivlje povodom dotične prošnje, te se novi rok postavlja na 5. 6. i 7. rujna 1853 pred lice suda ovoga s tom primietbom, da svikolici viero-nici pomenute stiečajne gromade Henrika Kaufmana u smislu z. čl. XXII. god. 1840 dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što se u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir neće moći uzeti.

Dosadašnji privremeni skërbnik gromade i zastupnik iste g. Josip Jagunić pridëržan je i nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovčki dne 19. kolovoza 1853.

Lipovčić v. r.

J. Gallenić, s. r.

c. k. auskultant.

Digitized by Google

K. br. 3239 — V. Ž. O.

Oglas jevtinbe.

C. k. osiečki županijski ured dostavlja do javnog znanja, da se usljed naredbe vis. c. k. banske vlade od 13. lipnja o. g. br. 5926. razni k propisanom ukonačenju c. k. oružnička u ovožupanijskom području namještenog jošter manjkajući pokućstveni predmeti, posteljina, kuhinjska i konjušnička sprava nabaviti, zatim posteljina jur nabavljena polag propisane mere, i težine priugotoviti, i dopuniti, kao i očistiti imade, i da će se za osiguranje istih u niže slijedećem naznačaju svotno izkazanih potrebitih javna jeftinba dne 31. kolovoza t. g. 1853, prije podne u uredu c. k. županije u Osijeku, gornjoj varoši obdržavati.

Uvjeti, pod kojima se upitne potrebitine dostaviti imadu, kao i odnosne po c. k. tehničkom računarskom odsieku okružnog graditeljstva u Osijeku izpravljene predmiere i troškovnici stavljaju se u posebnom i potanko kod istog c. k. županijskog ureda u Osijeku, kao i kod visoke c. k. banske vlade u Zagrebu u obične uredovne sate vazda svakome na ogled. Ovdie se ipako slijedeći glavni uvjeti u izvadku objavljuju:

1. Dostavljenja mogu se ili u cijelom, ili polag pojedinih predmetnih vèrstah preuzeti, kod česa valja računarski izpravljene cijene kao fiskalne cijene za iznajmljenje dostavah smatrati.

2. Svaki poduzetnik ima na osiguranje svoje ponude glede predmetah, koje dostavljati želi, polag fiskalnih cijena odpadajuću petpostotnu zaobinu u gotovom novcu, ili u državnih papirih kod jeftinbe položiti, koju će oni, koji dostavljaju na se primiti nebi, odmah poslie jeftinbe natrag primiti, a dostavitelji na normalno propisanu desetpostotnu jamčevinu polag odnosnih svojih najniže ponudjenih cijena popuniti imati.

3. Poduzetniku imadu na temelju izpravljenih predmierah nabavljeni jur predmeti u c. k. oružničkoj osiečkoj kasarni kao primierci služiti.

4. Novonabaviti se imajući predmeti moraju se kod c. k. županijskog ureda u Osijeku predati, a popunjenja nalazeća se na postajah posteljine, kao pregrebenanje i čistjenje matracah i jastukah, zatim pranje i punjenje slamnicah imat će se po poduzetniku bez ikakve posebne nagrade troškovah za putovanja osim jednih bezplatnih dvopreznih kolah na samih c. k. oružničkih postajah obaviti, naime: 1. u Osijeku, 2. Valpovu, 3. dolj. Miholju, 4. Moslavini, 5. Čadjavici, 6. Sopju, 7. gorju. Miholju, 8. Virovitici, 9. Bazju, 10. Gradcu, 11. Slatini, 12. Vučinu, 13. Orahovici, 14. Našicah, 15. Koški, 16. Podgoracu, 17. Varošu, 18. Djakovu, 19. Markušići, 20. Dalju, 21. Vukovaru, 22. Šaregradu i 24. Tovarniku.

5. Rok za dostavljenje ustanovljuje se za polovicu preuzetih nabavah na tri nedjelje, a za drugu polu najduže na šest nedjeljah od dana, kad se više odozrenje jeftinbe objavi.

6. Poslie obavljenog po pojedinih poduzetnicah dostavljenja držat će se odmah službeno pregledanje t. j. kolaudiranje, nakon kojeg slijedit će u slučaju, ako se dostava redovito i dobrom pronajdje, izplativanja polag obstojećih propisah zaračunavanja.

7. Za točno obdržavanje uvjeta glede roka, i predmetah podvrženi su poduzetnici strogoj odgovornosti, te u svakom slučaju manjkavosti, koju nebi dotični poduzetnik odmah sam ukloniti hotio, slijedit će nabava na njegov trošak i pogibelj.

8. Svakom dostavitelju takovih potrebitinah, koje će se prigodom kolaudiranja za dobre, i ugovoru primierne bez nužde dalnjeg jamstvanja priznati, povratit će se zatim odmah položena jamčevina. Glede pokućstva pako imat će dotičnik kroz jednu godinu od dana obavljene dostave za valjanost i stalnost predmetah, a dostavitelj matracah, i jastukah, koji se poslie jedne godine otvarati, i pregrebenati imadu, do tog vriemena jamčiti, i s toga vratit će im se dotične jamčevine tekar po izminutju napomenutih rokovah, ako se i radnja i materijal valjanim ukaže.

9. Naročito se nadalje ovdie primietjuje, da poduzetnici za svoje ponude od onog časa obvezani bivaju, kako jeftinbeni zapisnik potpišu, odnosni erar naprotiv prima obvezanost poslie stignutja odobrenja od str. vis. c. k. banske vlade.

10. Na polašticu onih, koji upitne nabave preuzeti želiju, primat će se i pismene ponude takove, koje će na bulanom papiru od 15 kr. uza točno naznačenje imena, i prezimena, značaja, i obitajšta ponuditeljeva pisane, sa 5% zaobinom u drugoj točki ustanovljenom providjene biti, popust od fiskalne cijene sa brojnicami, i slovi izraziti, a ujedno očitovanje sadržavati, da se ponuditelj svim sebi dobro poznatim, dostavljenju za temelj služjećim uvjetom sasvim i bez ikakva pridržaja podlaže, i koje će do 12. sati u podne na 31. kolovoza o. g. ovamo prosto od poštarine stići. Naknadne ponude neće se više primati.

U Osijeku 20. sèrpnja 1853.

U služ. odsutju c. k. vèrh. župana osiečkog
c. k. žup. savjetnik.
Antun Rubido.

Svotni pregled

vèrhu slijedećih pokućstvenih predmetah, konjušničke, kuhinjske sprave, zatim raznih prenapravljenjah, čistjenjah, i popunjenjah na porabu c. k. oružničkih postajah u području c. k. županije Osiečke putem jeftinbe nabaviti se imajućih.

Slavke broj	Komad	P r e d m e t.	Novčane cijene posebice	ukupne for. kr. for. kr.
1	3	Postelje od mekanog dèrveta 6' 3" dugačke 3' široke sa smedjom bojom od ulja nabojadisano	8	24
2	3	Ormarah za opravu 6' visoki, 18" gliboki sa 2 vrati na stražnjoj stieni sa jednim klinovnikom od 8 klinova skup okovom, bravom i medenim štitom nabojadisano kao gore	20	60
3	3	Ormarah za pertenu, 4' široka, 2' gliboka, sa 4 fioke skup s okovom 4 brave, kao gore nabojadisano	14	42
4	8	Stolova s fiokami pod ključem 4' dug 2' 9" širok, kao gore nabojadisano	6 30	52
5	3	Divana sa 2 jastuka za naslon straga, bez pera, jednim nastranim jastukom, miešovito napunjenim	24	72
6	24	Stolice od tverdog dèrveta kao divan sa ovlakom i napunjenjem — kao gore nabojadisano	4 30	108
7	32	Plijuvaljke kao gore nabojadisane	— 40	21 20
8	3	Zidna ogledala sriednje višine	5	15
9	3	Ormarica nočna sa fiokom jednim predielom vratami sa zatvorom, kao gore nabojadisano	4 30	13 30
10	59	Visila za opravu prosta kao gore nabojadisana	2 30	147 30
11	68	Slamnicah, obšivenih 6' 3" dugačkih, 3' širokih, 12" debelih	3	204
12	13	Matracah cviličnim ovlakama obšivenih, 24 Ft. težkih 6' 3" dug: 3' širok sa konjskom strunom napunjenih	20	160
13	13	Jastukah pod glavnih od konjske strune 5 Ft. težkih sa cviličnim ovlakom 1' 3" širok. 3' dug. napèrvo 2" visok. straga 4" visok dobro obšivenih	4	52
14	185	Jastukah slamnatih 1' 3" širok., 3' dugač: napèrvo 2" visok. straga 4" visok. dobro obšivenih	1	185
15	12	Platah (vilahnji) finih 3 1/2' riefia dugač. 1 1/2' širok. iz platna bez pamuka.	4	48

16	217	Platah sriednjih, inače kao gore pod stavkom 15.	3	—	651	—
17	370	Jastučnih ovlakah platnenih preko jastukah od konjske strune.	1	24	518	—
18	6	Poplonah sa svilenim licem.	5	—	30	—
19	3	Flaše od holbe, skup s čašama — fine.	—	46	2	18
20	8	Krevetah, željeznih nabojadisana sa 3 daskami 6, 3" dugač: 3' širok:	10	—	80	—
21	8	Poplonah listnih, 6 Ft. težkih jednog lista	4	—	32	—
22	182	Gunjah zimskih 9 Ft. težkih dvolistnih	7	—	1274	—
23	3	Ladice (sanduk) od 1" debel. mekane daske 2' 4" dug: 1' 8" širok. 1' 8" gliboke s okovom i bravom sa smedjom bojom od ulja nabojadisane.	7	—	21	—
24	31	Stol sa ovlakom pod ključem 4' dug, 2' 6" širok: kao gore nabojadisanih.	6	—	186	—
25	170	Stolicah od tverda dèrveta kao gore nabojadisanih	2	—	340	—
26	3	Škamice 3' dug: kao gore nabojadisane.	1	12	3	36
27	3	Klinovnika (Kleiderrechen) sa 8 klina kao gore nabojadisana.	1	45	5	15
28	91	Ledjen (Lavoira) od lima.	1	12	109	13
29	88	Kèrcègah za vodu od kamenjače (Steingut) od 2 okah.	—	40	58	40
30	55	Kèrcègah (pehara) sa pokrovcem i podmetkom od 3 okah.	3	30	192	30
31	86	Čašah prostih od jednog seiluka.	—	6	8	36
32	27	Sisačih stolovah 2' 6" širok, 3' 9" dug: s ovlakom pod ključem, gatrana (Gallerie) i položnom daskom kao gore nabojadisanih.	7	—	189	—
33	7	Klupih dèrvnih 3' dug: kao gore nabojadisanih.	1	12	8	24
34	2	Klupi dèrvne, 8' dug: kao gore nabojadisane.	3	—	6	—
35	22	Klinovnika željezna za vesiti monturu i oružje sa 5 klinah, 3' dug: 2 željeznimi podporami, koje će se u stieniu uzidati, i na koje se daske za hleb postaviti može.	3	15	71	30
36	172	Daske za hleb 3' dug: 12" širok. smedjom uljatom bojom.	—	48	137	36
37	41	Sviećnjakah od pleha s okrasacima.	—	48	32	48
38	10	Laternah s podmetkom od pleha.	—	40	6	40
39	27	Ormarah za opravu i spise sa 2 razdiela, jedan za opravu, a drugi za pisma sa 5 predielah 18" glibokih 6' visok, 3' 3" širok. sa brovom i ključem.	20	—	540	—
40	105	Četkah ručnih dvovèrstnih za prah.	—	40	70	—
41	82	Lopate od pleha za smetje.	—	36	49	12
42	26	Zidnih urah (Schwarzwalderuhren.)	7	30	195	—
43	78	Ormaricah za pisanje i monduzu iz mekana dèrveta, sa dva ključa kao gore nabojadisanih sprieda 2' 6" visok. straga 4' visok 2' 6" širokih sa tablom na pantove, koja se spustiti može.	12	—	936	—
44	1	Čabar za vodu sa koplomom i željeznimi obruči	4	45	4	45
45	43	Škafa sa gvozdenimi obruči.	1	15	53	45
46	44	Kante velike (Blechkanen) sa poklopom.	6	—	264	—
47	21	Daska za valjati tiesto s oklagiom (valjkom.)	1	12	25	12
48	19	Stolov za kuhinju nabojadisanih sa jednom fiokom 4' dug: 2' 9" širok.	6	—	114	—
49	22	Daske kuhinjske od tverda dèrveta.	—	20	7	20
50	22	Noža željezna za trančirati.	—	24	8	48
51	22	Najpojnicah (ščavah) sa gvozdenimi obruči.	3	—	66	—
52	44	Dèrvnih kuhačah.	—	2	1	28
53	22	Ribeža veće vèrsti.	—	30	11	—
54	9	Siekirah za dèrva (pomanih.)	1	18	11	42
55	22	Pienjače (pinjarica) plehnate.	1	12	26	24
56	23	Ciedila od pleha za juhu.	—	40	15	20
57	23	Ormaricah za kuhinju 5' visok., 3" širok: sa 5 fiokah s bravom — kao gore nabojadisanih.	17	—	391	—
58	22	Lonca gvozdena od 8 okah.	3	40	80	40
59	23	Rogožarah.	—	40	15	20
60	4	Dèrvne škrinje za smetje s lopatom.	1	12	4	48
61	329	Tanirah (Steingut)	1	36	43	55
62	19	Rainglah gvozdenih sa plehnatim poklopom.	3	12	60	48
63	3	Raingle gvozdena od 10 okah sa plehnatim pokrovom.	5	—	15	—
64	23	Konja od ognjišta gvozdena.	2	48	64	24
65	23	Klieštra za oganj.	—	24	9	12
66	23	Lopate za žeravku.	—	30	11	30
67	23	Daske za trančirati.	—	30	11	30
68	23	Kuke za oganj gvozdena (Feuerhacken.)	—	30	11	30
69	23	Mužara željezna sa batovi.	1	12	27	36
70	23	Željezne vilice velike.	—	18	6	54
71	23	Pienjače plehnate.	—	30	11	30
72	2	Laternje (Fenjeri) za apsane sa staklom striuh stranah sa plehnatim podmetkom.	3	—	6	—
73	6	Škafov za napajati konje sa željeznimi obruči.	1	30	9	—
74	4	Vile dèrvne (Heugabel.)	—	15	1	—
75	6	Rešeta za zob.	—	36	3	36
76	3	Laternje sa staklom za konjušnice.	1	40	5	—
77	4	Lopate dèrvne (Mistschaufeln.) d.	—	15	1	—
78	3	Škrinje za zob po 10 mierovah sa gvozdenim okovom	4	—	12	—
79	1	Šhrana za sedla od 1" debela mekane daske 3' 6" visoka,	2	—	2	—
80	4	Klupe za sedla 3' dug, kao gore nabojadisana.	1	12	4	48
81	160	Madracah koji nemaju podpunu težinu takove ne težinu od 24 Ft. popuniti konjsku strunu pako pregrebenati, prati, i manjkajuću strunu dodati, a isto tako ovlaka na duž. od 6' 3" a širinu od 3' prepraviti.	5	—	800	—
82	117	Slamnačah sa friškom slamom napuniti na izmieru od 6' 3" dužine, 3' širine, 12" debljine, dobro obšite, prati, manjkajuće platno pridati.	1	40	195	—
83	171	Jastukah za zglatje kao matrace pod stavkom 81 na izmieru od 1' 3" širok, 3" dubljine napèrvo 2" višine otrag 4" višine i 5 Fut. težine prenapraviti.	2	30	427	30
84	317	Platah iz starih platah na propisanu dužinu od 3 1/2' riefia i 1 1/2' širine priugotoviti,	—	10	52	50
85	72	Plate sa novim platnom popuniti kao pod br. 84.	1	—	72	—
86	12	Madracah samo dielo bez strune računajuć kao pod br. 81 s dodatkom cviliha.	1	36	31	12
87	1	Jastuk iz nalazeće se stare konjske strune napraviti, kao pod br. 83 dielo i cvilih računajuć.	1	18	1	18
Ukupnost					10058	9

U Osijeku 30. sèrpnja 1853.

U služb. odsutju c. k. vèrh. župana
c. k. žup. savjetnik.
Antun Rubido.

Carsko-kr.

službene**Brinj 192.**

NARODNE

službene NOVINE

Za slatkeho čaja
uporabljena je
vrsta: 4 št. ar.
odlinje 44. povzeta
s satim za vsakiput
2 št. ar. — Za dugo
oglaševanje poslobo
članke plaščeno 10
linijah 20 kr. ar. dalje
yako od vsake po-
jedine linije 4 kr. ar.

Zvanična část

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je
odlučiti, da tčrg. občrt. komore u sliedećih uč-
njenicah davati mogu uhaviestjenje posebnikom,
koi ee ih tražiti:

1. O obćih statističkih odnošenjeh, koja se tiču trgovine i obćtaih, na koliko se ćerpiti mogu iz registraih, koje imadu komore voditi.

2. O miestnih običajih trgovine i običajih svog obsega.

3. O odnošenjih miera i vage miestne trgovackim obicajem uvedeno, i po zakonu neodredjeljene prema mieri i vagi po zakonu obstojejoj.

4. O cieni robe i o težačkim nadnicah:

Što se do obćeg znanja dostavlja time, da takova ubaviestjenja zadobiti želeći, imadd se na dotičnu komoru obratiti.

U Zagrebu 11. kolovoza 1858.

Od c. k. banske vlade.

1175 — 1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklopljene povelje. (Nadalje.)

A.

Odvietniku Lucien-u Vidie u Parizu (Rue Beaujolais Nr. 9) po Josipu Eugenu pl. Nagy u Beču, na popravu njegova već 30. ožujka 1851 povlaštenog iznašastja transportnih sredstvih za putnike nazvanih „opominjalac,“ — na godinu danah.

Ova poprava povlaštena je u Francezkoj od
15. travnja 1851 na 15. godinah.

Ivanu Gremling, postolaru i posiedniku kuće u Beču (Leopoldstadt Nr. 53) na iznaš-tje nove vrste nepromočnih miesinah i nepromočnih lakkih čabarah, koji su, veli, veoma prikladni za gašenje ognja, kao takodjer za sve, gdje se treba služiti lakhim nepromočnim, dugotrajnim posudjem, kojim se voda nosi, poteže, ili vuče u vis, — na pet danah.

Vilhelmu Gollmann, vidaru, primalju i zubniku u Beču (varoš Nr. 514) na iznašastje esencie za doknadno brijanje, izgledjenje i razhladjenje pod imenom „Essenze metaxurine, li-sante et refrigerante), — na dvie godine danah.

Antunu Gmeiner, prodavaocu oružnih na-
kitah u Beču (varoš Nr. 594) na popravu pro-
izvajdanja zlatnih vezah od špadah i sabaljah i
sabaljskih kitah, — na godinu danah.

Sebastianu Augustu Schömmmer, učitelju muzike u Pragu 267—III., na iznasaštje, koje sastoji u proizvodjenju tiepih i jevtinih uzvisnih pločah za tisak muzikalnih spisah na knjigotiskarskoj preši, — na dvie godine danah.

Ivanu Nep. Neumann realnom invalidu u Beču (Wieden Nr. 217) na iznastaje u sastavu kolah, čim se ista mogu u najvećem tieku ustaviti u jedan par, a po volji i konji odmah razstaviti od kolah, — na pet godinah.

(Dalje drugi put.)

Hercegovina, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. Od Karlovca pišu nam, da je preuzvišeni g. nadbiskup zagrebački, Juraj Haulik Varaljski, u sretnom svome kroz okružje lipničko putovanju, susreo u Vidovini onu riedku znamenitost, što je upravo ove godine navršilo se 100 godinah, kako je pèrvi goricki nadbiskup vivodinsku župu pèrviput posietio i pregledao. U zapisniku naime župe ove, po pokojnom za onda župniku nadbiskupie goricke, Juraju Rösmanu, zabilježeno čita se, da

je 1753 godine, dana pako 29. travnja postavljen temeljni kamen sadanje crkve, koju je prije pomenuti nadbiskup Dragutin Mihalj, grof Atems posvetio. — Godine pako tekuće dne 18. kolovoza prvi zagrebački nadbiskup u ovoj crkvi dielio je svetotajstvo berme.

— „Wanderer“ vadi iz pisamah iz Sofie od 6. o. m. sliedeće: Žetva je u cijeloj zemlji vrlo dobra, na većom se stranom nemože dovršiti radi pomanjkanja posleničkih rukuh i novca. Poslenici prisiljeni su, da rade na dobrima turskih velikašah. Vojnički transporti tako su veliki, da poljodielstvo neima vozne marve. Porezi se sredstvom ovršbah još prije roka sabiraju, pa se oni, koji neplate, na zapovied Omerpašinu lišavaju osobne slobode i kod kopanja šanacah upotrebljavaju. Prolazeća vojska kupuje konje, te je svaki primoran takove prodati. Vieresia je uzdržmana, tražiti svoje spada k najtežim poduzetjama. Vojska se kod Šumle neprestano usredotočava, gdje se takodjer Omerpaša zajedno sa svojim haremom nalazi.

Najnovia izviestja iz Carigrada glase, da je siednica divana, u kojoj će se u prisustvu sultana i šeih-ul-islama viećati o posredovateljinim predlozima, urečena za 16. kolovoza.

— General Goršakov dao je u Bukureštu graditi 164 peći za potrebe vojne. — Dne 2. kolovoza prispelo je iz Gjurgjeva u Bukurešt 50,000 okah (1 oka 2 $\frac{1}{2}$ beč. funta) suhara (Zwiebacka). — Vojske u kneževinama polag najnovijih viestih ima 94,000 mom. sa 640 topovah; uredno i neuredno konjaničtvo broji 17,000 kenjah; konjanička divizija pod generalom Fischbahom smještena je duž Duňava.

— Šešti ruski vojni sbor krenuo je iz Moskve; on je opredieljen za Poljsku, jerbo 1. vojni sbor iz Poljske polazi u Besarabiju. Računa se, da će Rusia koncem rujna usredotečiti u ruskim pograničnim pekrainjama i podunavskim kneževinama 200,000 momakah.

— Svi inostrani konzuli učinili su knezu Goršakovu u podpunoj gaši posjetu, jedini francuski konzul u fraku. S toga se boje, da nebi to dalo povod novim zamjerenostima.

— Dne 20. kolovoza zaključila je kraljica parlament engleski. U prestolnom govoru najavi, da je s velikom skerb i interesom pratila težku razmiricu, što se najnovije između Rusie i porte pojavila. Car francuzki i njez. veličanstvo zajedno svom su snagom nastojali, da ju izravnaју, jer bi nastavljenje njezino Europu moglo bilo a rat zaplesti.

— S iztočnim pitanjem mešarin se i interesi

— S izloženim pitanjem miosaju se i interesi jedne lijepe gospodje, te se isto svršuje skoro tako kao i trojanski rat, takodjer nieko iz- točno pitanje, koje je prije 3000 godinaah zapo- čelo. Nova Helena je princeza Matilda, kći prin- ca Jeroma i rođakinja Napoleona III., supruga knjaza Demidova, s kojom ipak već od više godinah neživi. Kao što je poznato, opredijelio je knjaz Demidov svojoj supruzi godišnjih 200,000 fr., što ih ova u dva roka, 1. veljače i kolovoza diže u hotela ruskoga poslanictva u Parizu. — Dne 1. kolovoza htjede zastupnik princeze Matilde 100,000 fr. dignuti, na platar ruskoga poslanictva nehtjede izplatiti ih. Na to je zastupnik uputio se ka Kiselevu, ne dobije odluku, da je izplata gore rečene svote na za- povied cara Nikole obustavljena, dok se izme- dju Demidova, koji je ruski podanik, i njegove supruge princeze Matilde, koja je član suveren- ske obitelji, odnoseji točnie neurede. Stvar ova pobudila je veliko udivljenje.

— U Skoplju u Albanii osnoveše žitelji tamnošnji školu i nabaviše si dobrog učitelja, koji

će diecu njihovu obučavati čitanju i zakonu. Na učitelja ovog mizra je ovdeshnji vladika zato, što nije Gerk, te zato sa svojim spiletkama progonu učitelja iz mesta. Obštinarima to nebude po volji te zato svog učitelja tuži paši, i ovaj ga dao k sebi pozvati, i pitao ga, kako je smisao protiv njegove zapovesti natrag se povratiti. Učitelj se izgovori na obštinu, paša se hteo o tome uvjeriti, da li učitelja obština hoće, ali vladika ode paši, pa reče, da je taj učitelj ruski bundzia, da on odvratja raju od sultana, da odvratja raju, da vladiki nedaju bira, i da obština ima sobu, gdje se sastaje, koja je s ruskim obrazima izkittjena (ovo je čitaliste), paša se na to razjari silno, i malo ja fahilo, da učitelj s obštinom zajedno nije stradao, učitelj je morao iz mesta odmah otići, a narod osta bez učitelja. Po ovom viditi se može, kako narod u Turskoj strada. Bud se vlada za izobraženje o narodu ništa nestara, to još nedopušta, da se i narod sam o sebi stara, a vladike, koji bi imali pastvu svoju braniti, narod gone, izvode koje-kakve laži, i tako eto odkud su glasovi, da u Turskoj ruskih emilsarah ima.

Siêu nhân.

— Nieki dopisatelj „Svetovida“ piše s Morave u Šerbii od 14. o. m. sĕdeća:

Zasad novoga ničega nema, osim što su shodno okolnostima za nepredvidive slučajeve neke pripreme učinjene. Tako svi, koji su za pušku, pripravljeni su za rat, ako se pozovu; a naročito staroupisni vojnici, svi od 1836 godine amo, čekaju samo na prvi mah. Osim toga svaki srezki starešina dobio je još po 12; a svako okružno načelnništvo 24 odabrana, a dobro plaćena šerezanina. Inače u cijeloj zemlji vlada mir, i radi se domači i poljski poslovi obično; no svak čeka s niekim nestrpljenjem šta će da bude. — U obće se može reći, da je narod jako počastvovao sreću deset godišnjeg mira. Spletke i pobune ogorčile su se svakom Šerbinu, i zato se onaj, koji sadanje sklonosti narodnje težnje poznaje, nema čega s te strane bojati (pri svoj nezlogi glavarah); no ako do rata dodje, svaki je gotov srcem i dušom u boj za kćerst i savršenu slobodu; a za drugo? već ako bi silom primoran bio.

Cernagora

Na Cetinje, 2. kolovoza. Sad, pošto Crnogorci nesmiju od gospodara knjaza po običaju četovati i napadati na Turke, Turcima su se digle uši i mirno koliko ikad od Kosova spavaju i po rudinama razširuju ovce, gdje do prošloga rata nisu smjeli ni pod oružjem priviiti od straha crnogorskoga. Negovore Turci, da Crnogorci obslužuju gospodareve zapoviedi, i da su im uprav ruke svezane, nego da se od njih straše; i koristeći se ovom prilikom poslije primirja uhvatjene viere nečovjetno počеше napadati na ucvipljene pogranične Moračane i Bërdjane, koje su lani popalili i opustošili.

Ovi siromašni no viteški narod nepazi toliko na štetu, koliko na junačku sramotu, gdje se nesmiju osvetiti Turcima, s kojima su od nastanja ratovali, turskoga se oružja nagrađili, konjeh najahali, glavah teško nastili. Ako je Črnogorcu mučno mrijeti, nije pametiti!

Albanski Turci vjero su se nešto uplašili posle povratka njegove svijetlosti iz Berdaha, gdje je 'hodio, da pregleda provaline kućah, cerkva, i manastirah i na svu se hitaju pripravljaču s hranom. — Na ostrovima Lesandra i Vrubijina umnožio je Osman — paša škadarski okolo 500 ljudi nizamah i toske, a ovoliko u Spahi i

Podgorici. Na granici umnožio straže i pandure i zapoviedio u cielome njegovu kadiluku, da na glas topa habernika s tvrđjave škadarske svak. tko oružje nosi, poteče. Kod Turakah na sve po-granične strane nije većeg razgovora pri kafi i tutunu nego: Moskov i Karadag! a mi domaće i narodne poslove, i bez da sanjamo o tome, mirno opravljamo. (S. D.)

Turska.

Kadšto i europska geografija pronalazi po nešto novo. Ima imenah po predielima, kojih neima ni na jednom zemljovidu, pa koja se tek kasnije domeću u zemljovide, kad se budu ticala poviestnice. Da navedemo nekoliko primierah. Idštet, Broncel, Kapolna, Vilagoš, takva su imena. Njih zacielo tako ima po zemljovidima novim, kao što ih zacielo nisi mogao naći opet po starim zemljovidima. To je isto i sada sa bešikanskim zalivom. Ni jedan konverzacioni, ni jedan geografski riečnik nećeš naći, da te nauči kako stoji ova točka, koja je za ovaj mah vrlo važna. Samo „Guide en Orient“, koji je izišao (1841.) u Parizu, opisujući ostrov Tened, napominje i bešikanski zaliv ovako: „Ostrov ovaj je važan zbog svog položaja pred Dardanelima, i ima pristanište, koje se zove bešikanski zaliv, branjeno od dva gradića topovima načičkana.“ Dakle bešikanski je zaliv pristanište na ostrovu Tenedu. Zaista klasična zemlja! Nema ga koji je čitao Eneidu, a da se nesieća u pripoviedci o propasti Troje i ostrova Teneda, rieči Virgilie: „Sad je izdajica obala, gdje uz put sverću torgovačke ladje.“ Bešikanski je zaliv bio, kuda su Gerci sa svojim flotama izmakli, a dervena konja ostavili sama na skamandrijskoj ravnici, kao da su se prošli obkoljavanja. Kao što kažu stari, Tened je velik 80 sati, englezki putnik Šandler u svojoj knjizi „Travels in Asia Minor“, koja je izišla u Oxfordu 1775., esapi Tened na 10 englezkih miljah. On je istina kërševit, ali je plodan. Od predgorja Sigeum, što je na aziatskom ulazku u Dardanele, daleko je na 12 $\frac{1}{2}$ engl. miljah. Otu-da, što zgodno leži baš Helespontu na užtju, ovaj je ostrov, odakle je, uvijek bio važan; ali odkako izidjoše parobrodi, od to doba izgubio je dakako nešto od svoje stare cienes. Tako su odprje ladje, koje idošu u Carigrad, kako po nekad i po nekoliko nedieljah podržali nezgodan vietar (ventus etesiacus), pouzdano pristajale u bešikanskom zalivu. Pa za to je car Justinian napravio tamo jednu magaz, u koju su žitarice, koje dolazahu iz Egipta, smieštale svoje toware, koji su poslie, kad je bilo zgodna vjotra, u pomanjim ladjama nošeni u Helespont. Ova je zgrada bila 280 stopah dugačka, a 90 široka. Ali joj danas više nema ni traga. U ono vreme, kad propade bizantijska sila, bešikanski je zaliv bio miesto, gdje se sastajahu mnogi gusari, zbog kojih nebijaše sigurno plo-viti po Arhipelagu. Osman, predek sadašnjim sultanima, osvoji ostrov god. 1302., pa odav-die osvoji i druge ostrove po egejskom moru. Obadva gradića, koja „Guide“ napominje, i koja bešikanskom zalivu brane ulazak, osvojiše 1636 Mletčani, kad se zaratiše sa portom, ali ih na skoro kao slabe opet ostaviše. Strahovit bi ovaj ostrov za onih 20 godinah, kad uz gërčki pokret i on prestade, od Turakah opet osvojen. Lamartin (u svom dielu Voyage en Orient), koji je naskoro poslie toga bio na ostrovu, ima po nešto strašno, što o njemu pripovieda. Osim ostalog zatërše se tom prilikom i mnogi vino-gradi, koji davahu ono tenedsko vino, koje još u staro doba na glasu bijaše. Ovo je vino moglo stajati 14 do 15 godinah, a poslie toga mu je cèrvena boja pobielila. U drugom svezku diela „Voyage en Grece“ od Šoazel-Guifera ima jedan dobar zemljovid svega toga prediela; iz njega se vidi, da je zaliv, o kome je rieč, ostrovu na iztočnoj obali. Šoazel veli osim ostalog, da Virgiliev izraz: „statio non fida carinis“ koji se prevesti može sa: „izdajica obala“, neprilici pristaništu, koje hiljadama godinah bijaše zaklon ladjama, koje se od bure u njega sklanjahu. Stiene oko zaliva tako su visoke, da nadvišuju i najveće katarke; pa za to ni Tro-

janci nisu mogli vidieti Gercima flotu, koja je odatle vrebala; baš ako se Tened i liepo vidi iz Troje („est in conspectu Tenedos“). To je dakle u Virgilii samo poetička sloboda, koju mu valja oprostiti, osobito što i drugi veliki poete, kao što je n. p. Šekspir, nisu baš toliko pazili na geografiju.

Službeno bërzojavno objavljene bečke burze
od 24. kolovoza 1853.

Tečaj dèrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	Tečaj rok.
Dèriav. obveznicosa 5 pct.	94 $\frac{1}{2}$	Amsterdam za 100 holan. f.	90 $\frac{1}{2}$	2 mies.
" od g. 1850	76	Augsburg za 100 f. current	108 $\frac{1}{2}$	3 mies.
" " " "	"	Berlin za 100 prus. talirah	"	2 mies.
" " " "	"	Vratislava za 100 pr. tal.	"	2 mies.
Isučenobv. obv.	6	Frankfurt na Mainu za 120	107 $\frac{1}{2}$	2 mies.
dvor. komore od priisilnogzajma u	4 $\frac{1}{2}$	Genovaza 300 piemont. lirah	"	2 mies.
Kranjskoj, orar.	4	Hamburg za 100 mar. bau.	80 $\frac{1}{2}$	2 mies.
ob. od Tirola, Vo-	3	Lipsko za 100 forintil.	"	2 mies.
rarlbergai Salz.	"	Livorno za 300 tosc. lirah	108 $\frac{1}{2}$	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog	"	London za 1 funt sterl.	10 37	2 mies.
zajma do g. 1850 a 5%	"	Lyon za 300 fr.	"	3 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	224	Milan za 300 austr. lirah	107 $\frac{1}{2}$	2 mies.
1839 100	138 $\frac{1}{2}$	Marseille za 300 frank.	128	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 $\frac{1}{2}$ pct.	"	Pariz za 300 frank.	128	2 mies.
" " " "	"	Prag za 100 for.	"	1 mies.
Obveznice	"	Tèrzt za 100 for.	"	3 mies.
obče i ugar. dv. komore, starih lom. dugovih, u	2 $\frac{1}{2}$	Mletci za 300 austr. lirah	"	3 mies.
Fiorenci i Genui učinjenogzajma,	2	Bukurešt za 1 for. parah	253	31 dan
galičke	2 $\frac{1}{2}$	Carigrad za 1 for. parah	"	31 dan
Obveznice	"	Smyrna za 1 for. parah	"	31 dan
stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slo-žkih, stajerskih	3	Tečaj novca	"	"
oruških, kranjskih, goričkih, bečkoga ober-kammeramta.	1 $\frac{1}{2}$	Carški dukati	"	"
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Zajam od 1851	"	"
Naputnice srednjeg blagajne	"	Slovo A	107 $\frac{1}{2}$	"
Godišnji disconto	"	B	"	"
Bank-akcie komad po	1398	Lombardski	"	"

SLUŽBENI LIST.

(90—DS.)

(3—1)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestfordern-den zu überlassenden Lieferung, der für das Garnisons-Spital und für das Militair-Medicamenten Depot zu Agram auf die Zeit von 1. November 1853 bis Ende Oktober 1854 erforderlichen Victualien, Getränke, Schreibmaterialien, ärztlichen und sonstigen Glaswaaren, — die Reinigung der Wäsche, Verzinnung der eisernen und kupfernen Kochgeschiere und Arznei-Materialie, wird in der Garnisons-Spitalskanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 15. September 1853 um 9 Uhr Vormittags eine Lizitation abgehalten werden.

Sämmtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im N. O. Maass und Gewicht geliefert.

Hinsichtlich der — der ämtlichen Satzung unterliegenden Artikel wird auf Prozenten-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen entweder auf festgesetzte — die ganze Lieferungs-dauer gleichbleibende Contractpreise oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grossen auf Prozenten Nachlässe verhandelt.

Zur Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorher ein Vadium erlegt, welches für die Artikel des Bäckers mit 177 fl. des Fleischhackers mit 268 fl. des Greislers und Mehlhändlers mit 290 fl. des Kaufmanns mit 72 fl. des Weinhändlers mit 95 fl. des Glaasserers mit 3 fl. des Borstenbinders mit 2 fl. des Kupferschmidts mit 8 fl. für die Wäschreinigung mit 17 fl. und für die Blutegeln mit 20 fl. festgesetzt, und denenjenigen, die nichts entstehen, gleich nach beendeter Licitation zurückgestellt werden wird, von den Erstehern aber sogleich bei Unterfertigung des Licitations-Protocolls auf die mit Zehn Procent des Betrages der angenommenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikel bemessene Caution ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation nemlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen angenommen.

Die weiters nähere Lizitations-Bedingnisse so wie auch das für das Militärjahr 1854. beiläufig zu liefernde Quantum sämmtlicher Artikel können in der Agramer - Garnisons - Spitals - Rechnungskanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 15. August 1853.

Br. 6603/m. 765. (91—D.S.)

(3—1)

Objava dražbe.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja, da će se dne 7. rujna t. g. u 9 sati priepodne i 3 sata poslie poslie podne klamfarska roba Ottona Pomricha u Zagrebu u dugoj ulici pod br. 785 u procienbenoj vrijednosti 158 43 kr. sr. pod sudbenu overhu uzeta, putem javne dražbe za gotove norve prodavati, kamo se kupiti želeći ovime pozivaju.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 23. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Jos. Dvojak,
namiestni tajnik.

Br. 1220. (139—DP.) 10. 25.

(3—1)

Izrok.

C. k. kot. sud krapinski obznajuje, da će se putem sudbene dražbe prodavat u obćini dolnja Bedekovića, na gospodina Marka Bedekovića spadajuća, pod kućnim br. 2. oštaria sa prinadležecim vèrtom, dvorištem, dva komadića zemlje i komad travnika na stran gosp. Nikole Mikšića dne 16. prosinca 1852 uzeta, te na 500 for. procienjena, koje dražbe rokovi opredieluju se na dne 30. rujna t. g., i na dne 31. listopada t. g. oba za 9 uru priepodne u uredu c. k. kot. ovog suda.

Kamo se kupiti želeći pozivaju time, da svaki priepodražbene ponude morat će jamčevinu od 50 fr. položiti, zapisnik pako procienes i uvieti dražbeni kod c. k. kot. tog suda uviditi kao što i pre-pisi takovih uzeti se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu oštariu imati misle, da se prieprodaje ovom c. k. kot. sudu prijave, jer u protivnom slučaju sebi će pripisati imati, ako se bez njih dražbena svota, na koliko izcèrpljena nebude, razdieli, i oni iz tog izkljućeni budu, ako se u odsutju njihovom razdieljenje dražbene svote preduzme, i isti od nje, na koliko se diobom ne-izcèrpi, izkljućeni budu.

C. kr. kotar. sud u Krapini dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

Dražbeni izrok.

Uslied sudačke overhe br. 133 prodavat će se putem javne dražbe grunt urbarski sa stanjima, na vlastitost Andrie Pačića seljakah iz Borčeca obćine stenjevačke, i to: hiža sa štaglom, sokačnicom, dvimi komorami, bižnim gruntom na $\frac{1}{4}$ rali i o-ranicom na 2 rali, ukupno na 340 fr. procienjena, na korist Martina Ladiša radi duga 90 for. 14 kr. sr., u koju sverhu sudbeni izroki na 1. mieseca listopada 1853 i ako bi uztrebalo, 3. mieseca studenoga 1853. u 10 sati priepodne u pisarni ureda obćine stenjevačke opredieluju se.

Ujedno pozivaju se svikoliki hipotekarni viorovnici, da svoje zahtievanje najdulje do 1. mieseca listopada sudu ovom naznače, inače će se bez obzira na njih dioba kupovnine obaviti.

C. kr. kot. sud bërdovalčki dne 16. kolovoza
Jakopović,
kot. sudac.

Dražbeni izrok.

Uslied sudačke overhe br. 1139 prodavat će se putem javne dražbe sienokoša Jarek zvana u selu gornjem Laduču, obćini Bërdovalčkoj ležeca, na vlastitost Mike Passarića spadajuća te sudbeno na 400 fr. sr. procienjena, i to na zahtievanje g. odv. Shaufla poradi duga 36 fr. 56 kr. sr., u koju sverhu sudbeni izroki na 30. rujna, i ako bi uztrebalo, na 31. listopada 1853 u 3 sata poslie poslie podne u ovisudnoj pisarni opredieluju se.

Ujedno pozivlju se svikoliki hipotekarni viorovnici, da svoja zahtievanja najdulje do 30. rujna 1853 sudu ovome naznače, inače će se bez obzira na njih dioba kupovnine obaviti.

C. kr. kot. sud bërdovalčki dne 16. kolovoza
Jakopović,
kot. sudac.

Oglas

još radi 25 $\frac{1}{2}$ bukovih dèrvah za c. kr. bansku vladu.

Želeći ta pod uvieti, koji se u pisarni iste vlade od 9-2 sata vidieti mogu, pribaviti, neka izvoli do zadnjeg o. m. u 3 sata po podne u pomenutu pisarnu k jevtinbi doći.

U Zagrebu 18. kolovoza 1853.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljeno je svrstano: 4 kr. sr. od linije za prvog; a zatim za svakih 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. — Oglase pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 3989/1853.

U c. k. podžupanii vukovarskoj sabrano je za pogorjevše dne 15. i 21. lipnja 1852. žitelje moslavačke šest forintih i 24 kr. sr.

To se sa izrazom javne zahvalnosti na namijenju svrhu obratja.

U Osičku 13. kolovoza 1853.

U služb. odsutju c. k. v. r. h. župana osiečkog, c. k. žup. savjetnik, Ant. Rubido.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklopljene povelje. (Nadalje.)

A.

C. k. nadporučniku 27. pješadijske pukovnije od linije Emanuelu baronu Teufenbach u Maros-Vásárhelyu, na iznašastje makine za vaganje i sertiranje novčanih pločah, koja, veli, ima vlastitost 100 komadah novčanih pločah u petnaest minuta izvagati i sortirati tako, da se u jednom sudu nahode novčane ploče od podpune vage, u drugom koje su preteške, a u trećem koje su prelagane, — na godinu danah.

Nathanaelu Ignacu Szmik c. k. rudarskom meštru u Telsöbanji u Ugarskoj, na iznašastje jednostruke neprestano dielajuće sprave, kojom se, veli, mutna voda može potpunoma očistiti od sastavnih dielovah primiešanih joj mehanički i tako načiniti prikladnom za upotrebljenje na razne svrhe, — na godinu danah.

Opis povlastice, koji se ima držati na vidiku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br. 1115—H.).

Ivanu Arrer tvorniku pucelah od sedefa u Beču (Scholtenfeld Nr. 287), na iznašastje kako se iz sedefa inače zabačena zbog nečiste boje proizvoda puca od sjajne černe boje, koja su, veli, naravnocernima sasvim slična, — na dvie godine danah.

Ivanu Ferdinandu Dietrich iz Potsdama u Pruskoj, risaru i mehaniku u tvornici za makine g. Siegel-a u Beču (Michelbeuern'scher Grund Nr. 39 i 42) na iznašastje, koje sastoji u tom, da se sredstvom galvanomagnetičke sprave uzmogne vrijeme podpunoma jednako naznačiti na kolikogod miestah tko hoće, — na godinu danah.

Opis povlastice, koji se ima držati na vidiku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br. 1499—H.).

Edvardu Hammer, računskom oficijalu c. k. dvorskoga rudarskoga računarstva u Beču (Landstrasse Nr. 708), na popravu tiskarskih formah, tverilah za tisak, što se upotrebljavu za tiskanje tkaninah i tapetah, — na godinu danah.

Nikolu Carstensen, civilnom mieraču u Beču (Weissgärber Nr. 121) na popravu u sastavu makinah za košenje, čim se, veli, uz jevitinji i shodni napravak može steći sigurni uspijeh, — na godinu danah.

Opis povlastice, koji se ima držati na vidiku, čuva se u c. k. pismari za povlastice (br. 1739—H.).

Dragutinu Enriku Trebsdorf trgovcu iz Mühlhausena u Turingiji, sada u Beču (alte Wieden Nr. 348), na iznašastje, kako se ulje od repe novim osobitim postupkom za tvorničko ulje može prirediti tako, da se uzmogne za tvorničke svrhe podpunoma upotrebljavati miesto ulja od masline, koje se je dosad upotrebljavalo za to, — na godinu danah.

Alfredu Carière, strojbaru iz Francezke, sada u Beču (Leopoldstadt Nr. 581) na prokazo-

iznašastje osobita postupka, kojim se predbiežnim priredjenjem kožah pokrađuje strojenje istih, na godinu danah.

G. A. Poetasch-u četkaru u Gradcu a) na popravu u proizvodjenju kamfina, koji, veli, daje liep i jednak plamen i najmanje nevonja i neškodit zdravju, i b) na popravu kamfinskih lampicah, čim se, veli, može postići, da dugo sviete i da sasvim izgori kamfin, — na godinu danah.

Louis-u Etienne-u Canonge, mieraču u Parizu po Josipu Eugenu pl. Nagy u Beču (varoš Nr. 276) na iznašastje makine za svietlo, — na godinu danah.

Jakovu Eugenu Armengaud star, civilnom mieraču u Parizu (rue St. Sebastien Nr. 45) po Jakovu Hemberger upravnom ravnatelju u Beču (varoš Nr. 782) na popravu u uporavi Kaučuka guteperke poseb i miešovito s drugim substancijama za proizvodjenje svakojake vrste predmetah, više ili manje tvrdih, gibkih i elastičnih, — na tri godine danah.

Filipu Trebitsch, magazinara iz Mattersdorfa u Ugarskoj, sada u Beču (varoš br. 221), na iznašastje i popravu u priredjivanju svake vrste vune, pamuka, polusvile i lanenih tkaninah, — na pet godina.

Josipu Gutmann, vonjaru u Beču (Mariahilf Nr. 197) po I. G. Bartch-u u Beču (varoš Nr. 750), na iznašastje sastojeće u prigrutavljanju ružičnoga mlička (lait de rose), koji je, veli, liek prot pigama, — na godinu danah.

Ljudevitu Krakovitzer izpitantom liekarniku u Beču br. 493, na popravu u sastavu sprave za proizvodjenje kemično čiste ugljevine i žičinah sadržavajućih ugljevinu, — na godinu danah.

Opis čuva se u c. k. pismari za povlastice, i jer nije zaiskano, da se drži u tajnosti, može svako unj pogledati (br. 2163—H.).

Jurju Paudes, zidarskomu kalfi u Beču (Mariahilf Nr. 70), na popravu ognjištah, — na pet godina.

Opis čuva se u c. k. pismari za povlastice, i jer nije zaiskano, da se drži u tajnosti, može svako unj pogledati (br. 2162—H.).

Florentinu Josipu de Cavaillon u Parizu (rue Taitbout Nr. 30), po Jurju Märkl, posebnikom knjigovodji u Beču (Josefstadt Nr. 65) na popravu u prigrutavljanju i čišćenju vodičnoga plina za razsvjetu, — na godinu danah.

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. Upravljajući odbor narodnog kazališta učinio je i za god. 1854 ugovor s g. Brambillom, koji će odmah početkom mjeseca siečnja početi predstavljanja talijanskih operah. Predstavljanja sadanjega njemačkoga igrokaznoga društva doprijevaju polag učinjene o tom pogodbe, koncem mjeseca prosinca tek. godine.

Iz Kališa javljaju, da se u kraljevini Poljskoj neprestano izvode prijašnje odredbe ratnoga popetiteljstva, glede različitih nabavljanjah za vojsku.

Iz Jaša od 12. kolovoza piše „Wanderer“, da je prekjucer stigao onamo jedan eskadron ruske žandarmerije, o koje svrhi različni se glasovi raznose. Mnogi nagadjaju, da će Rusi preuzeti upravu ove zemlje i ovaj će sbor obavljati redarstvenu službu.

Viest ona iz Bukurešta, da je divan dne 13. o. m. odobrio predlog bečki, poslan je po nalogu car. ruskog vojnog zapovjednika u Vlaškoj preko Sibirja na ruskoga poslanika u Beču.

„Oest. Corr.“ piše: Svakovršnim pletkama učinjene su u posljednje vrijeme u Srbiji priprave, za neki ustanak, koji bi poredku ove susjedne države prietio i mirno izravnaje iztočnih stvari otegotio. Rješavajući visoku zadaću, da se postojeća prava kao i zemljišna razmjerja prijateljskih vladah po mogućtvu podupiru i time politika cijele Europe od novih zamjeršenostih občuva, postavila je c. k. vlada nieku vojsku na srbiskoj granici. Mtera ova biae dovoljna za usmjenu svrhu polag najnovije prispievših viestih čini se, da je medjunarodno pravno stanje, kao i domaći mir Srbije osiguran. Visoka porta, uvierena o strogo lojalnim namierama Austrie kod ovoga čina, odustala je, kako se govori od pošiljanja turske vojske u pomenuto knjažestvo, a i srbiska vlada nečini više nikakvih priprava ratnih. I državni savjetnik kod car. ruskoga poslanictva u Beču, g. Fonton, poslan je na obćenito umirenje za istu svrhu u Srbiju, te će nastojanjem ovoga izvrstnoga državnika uspijeh ovostranoga dielovanja još više utvrditi se i sadara juće se dobrohotne namiere gledé Srbije u miestu razložiti.

Austria.

U Beču. Njeg. kralj. visost Maksimiljan Josip hercog bavarski, otac visoke žaručnice njeg velič. cara, rođen je 4. prosinca 1808, viečan 9. rujna 1828 s princezom Ludovikom Vilhelminom, rođenom 30. kolovoza 1808 umieršeg kralja bavarskoga Maksimiljana Josipa kćerju, a najmlađom sestrom njene c. kr. viš. gospoje nadvojvodkinje Sofie. Princeza Elisabeth ima 7 bratje i sestarah.

Ministar nastave, grof Thun, otišao je u Karlove toplice.

Fml. grof Ivan Nobili, zapovjednik 8. pieš. vojnog sbora, imenovan je ad latuš-om vojnoga upravljaljstva u lombardo-mletačkom kraljestvu.

Glavne točke novoga konkordata s Rimom dovršene su već s austrijske strane i po papinskom nunciu, kardinalu Viali Preli, u Rim poslano.

Biskupom u Bergamu imenovan je tamušnji kanonik Speranza Pietro.

Austrijsko trgov. pómorstvo umnožilo se je do konca 1852 god. veoma znatno; ono iznosi 9549 brodovah, koji plove po svim morima od četiri strane svijeta.

Pišu iz Rima, da će papa skoro izaslati bulu na sve katoličanstvo, neka se moli bogu za katolike u iztoku, i zbog stvarih bristova groba. Papa je od obične svoje bolesti oporavio se, i počeo je izlaziti na šetnju. U državi papinoj opet je nastao takvi hajduklik, da se već kroz nju putovati nesmiće. Négdie prije porobljeni su delizanci; putnicima pa i samim kuririma otimaju se i deru pisma i depeshe.

Srbija.

Sa srbiske granice imamo izvjestje, da je g. Fonton, pomoćnik konzulata ruskog iz Beča, nespozumljenje izmedju Rusie i praviteljstva i knjaza srbiskog opet odklonio. 3-ga (p. st.) davao je francezki konzul u Beogradu čast i na toj časti bili su: knjaz, Fonton, paša, konzuli i velikaši srbiski. Sve je dakle zagladjeno. (S. B.)

„Wanderer“ javlja: Po niekom pismu iz Beograda od 14. o. m. srbiska je vlada opremila državne blagajne u unutarnost zemlje i ustrojava vojsku. U obće vlada u cijeloj zemlji mir.

U cijeloj Srbiji čine se ratna spremanja i naš grad postao je velikim oružnim tržištem. S različitih stranah zemlje dobio je knjaz uviere-
nje, da će žiteljstvo s njime verno držati. Po-
svuda se čuje samo o bojnim pripravama; svaki
se oružje sposoban lieva kuglje i oštri svoje
handžare, pače iste dievojke se opet vježbaju u
pucanju, kao što je vazda bio običaj kod na-
rodnih ratovah.

— Opet su stigla nova izviestja o spremanjima Rusah u kneževinama; 174 peći već su napravljene za suhar peći, 200 tesarah radi na magazinima ratnim. Vojska se za vojskom neprestano šalje prema Dunavu i Prutu. U celome opredieljeno je za Moldaviu 63,375 mom. piešačtva, 14,080 mom. konjaničtva, 128 topovah sa 2,528 topnikah i 1,425 kolah za opremanje. U Besarabii ostat će 32,140 piešakah, 8,200 mom. konjaničtva, 32 topa sa 640 topnikah (5,022 konjah ukupno) i 350 kolah za opremu. To sve čini 95,515 mom. piešačtva, 17,280 mom. konjaničtva, 160 topovah i 1775 kolah za opremu s 2,000 kolah za džebanu.

— Ruske novine „Invalid“ donose jednu pjesmu ovog sadržaja: „S hukom i bukom se podiže ozlojedjen gad! Opada njega . . . . Ali mirno, čvrsto i uzvišeno stoji on u krugu sinovah Rusie s podignutim štitom viere i naslonivši se na svoj mač. Veseli se s njime, ruska otadžbino, klečeći moli se bogu za njega! On je tvoja sreća, i u njemu počiva sudba tvoja! . . . . No ti treba da budeš kao i on postojana, skromna bez oholosti! Ali vi visokoumni buntovni narodi! Vi s ponošljivim duhom a majušnim dielima! Vi glasnici lude neke slobode: Vi žreci mudrosti, ali samo s riečima! Divite se njemu, i smireno se poklonite pred njim! Dèrkćite, da nerazdražite gigantskog vladatelja! Jerbo nije on črez mač samo snažan, no črez pravoslavje, mač Slavjanina!“

— Dopisnik carigradski englezkih novina „Times-a“ u jednom dopisu svom veli, kako je hordjavo stanje liekarstva kod turske vojske. Većina liekarah jesu Taliani, koji skoro nikakvih liekarskih znanjah neimaju, i sami su šerlatani. U vojničkim apotekama ni kine dosta neima, a u vojski groznica silno biesni. — Isti dopisnik veli i ovo: „Nedavno dobije jedna eškadra zapoviest, da u černo more udje. Ladjari neuki morskim burama, dobiju groznice svi i ležali su na krovu od ladje kao kakvo snoplje. U jedanput dobiju znak, da se njima dvije ruske vojene ladje približuju. Turci pomisle, da će ih Rusi napasti, načine pobunu, stanu se na nieki odpor spremati, uplaše se silno i od velikog straha ostavi sve ladjare groznica. Ruske ladje prodju bez da su i htiele potinjati kavgu, te tako se Turci opet umire, i onamo, odkud se krenuše, natrag se pevrate.

— „St. Petersburger Ztg.“ od 13. kolovoza sadržjava u svom listu sliedeće znamenito izjavljenje o istočnom pitanju: „Što su početkom upravo istekšeg mjeseca (sèrpnja, po ruskom kolendaru) prijatelji mira svieta samo želili, i čemu su se nadali, postalo je posljednjih danah radostnom istinom; posredovateljini posao izmedj

— U obćim novinama nalazimo opet nieke glasove iz Gërčke, koji su putem štampe razprostranjeni. Tamo se opisuje, kako su Turci kao barbarski čopor iz Azie došli, da dielo Arapah u drugim zemljama nastave, ali nisu imali niti imaju i jedno jedino svojstvo liepše, koje su Arapi imali. Na razvalinama carigradskog carsva samo su se za to tako dugo odèržati mogli, što su stari način danka bili zadèržali. Sami nisu ništa natinili nego su samo razoravali. Oni jedini u tolikom svijetu a kroz toliko vrieme nisu se u čoviečnosti i u naukama ni jedan jedini korak pomakli. Ako ih kad nestane, u historii neće drugog spomena imati nego kèrvavu biljegu. Ludost je misliti, da se oni ikad mogu prosvietiti zato, što je njih nekoliko namazalo se firnizom europejske prosviete. Masa je glupa i fanatična, ostat će takva; to je kod njih predanje (tradicia), to je njihove viere zakon. — Korau i prosvieta neslažu se nikako. Oni su istina nekoliko viekovah bili hrabri neredovni ratnici, ali sadašnja vojska sultanova redovna nije ništa drugo nego sienka. Brodarstva neimaju, nego je to u rukama njihovih podanikah; njihova industria nije nikakva a tèrgovina je sva u rukama hristijanah. Takav narod nemože se galvanizirati. Samo helensko pleme ima nuždne krieposti života, da osnuje na razvalinama turskog carstva veliku dèržavu. Svi hristijanski narodi osmanskog carstva pripadaju carigradskoj tradicii, i medju njima imaju Heleni po broju i po vieri najpretežnii upliv.“

— Središnji sud u Londonu pretresao je 17. o. m. parnicu Franceza Eduarda Raynanda, koji je, kako je poznato, pisao princu Joinville-u, da će on ubiti cara francuskog. Porotnici proglasili su optuženoga iza posatnoga viećanja nekrivim s razloga, što je po njihovu mnienju optuženik jedino to namieravao, da od princa novacah izmami.

— Kraljica je englezka s princom Adalbertom i princem Albertom pruskim i grofom Mensdorfom uputila se 18. kolovoza u Corves (kod Osborne) a odatle u Spithead, i kraljica preuzela je, kao što se službeno govori, sama zapoviedništvo i rukovodila je sve manevre.

— Car francúzski otišao je zajedno s caricom u Dieppe, te je tamo vrlo slavno dočekan.

— Rimski list „Giorn. di Roma“ donosi viest, da je u Civitavecchii više političkih bjeGUNacaH, koji su tamo na kopno izašli, pohvatano.

— Holšteinski sabor zemaljski sazvan je na 5. listopada. — U Kodanju još svaki dan umira 25—30 ljudi.

— Glasovita španjolska plesačica Oliva Pepita sveršila je prošle nedjelje svoja predstavljenja u Beču.

od 26. kolovoza 1853. U srebru.

Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
----------------	---------	---------

Pšenice banatske	5	—	5	15
„ hrvatske	5	—	—	—
Napolice	4	—	—	—
Raži	3	30	—	—
Kukuruza starog	3	24	—	—
Ječma	3	—	—	—
Zobi	2	12	—	—

Tečaj čer. papirah.		u sv.	Tečaj mienb.		kratk.
Dériav. obveznice sa	5 pct.	94 1/2	Amsterdam sa	u sv.	rok
" od g. 1850	" 4 1/2	84 1/2	100 holan. f.	(90 1/2	2 mics.
" " " "	" 4		Angsburg sa	100 f. current	Uso
" " " "	" 3		Berlin sa	100 prus. talirah	3 mics
" " " "	" 2 1/2		Vratislava sa	100 pr. tal.	2 mics.
Ispravčene obv., obv.	" 6		Frankfurt na	Mainu sa 120	107 1/2
dvor. komore od	" 5		Genovaza	300 piemont. lirah	127 1/2
prislilnogazmajau	" 4 1/2		Hamburg sa	100 mar. ban.	80 1/2
Kranjskoj, erar.	" 4		Lipsko sa	100 forintih	108 1/2
ob. od Tirola, Vo-	" 3		Livorno sa	300 tosk. lirah	108 1/2
rarlbergai Salz.			London sa	1 funt sterl.	10 37
Obveznice lomb.-mletackog			Lyon sa	300 fr.	107 1/2
zajma do g. 1850	" 5		Milan sa	500 austr. lirah	128
Zajam s vuč. g. 1834	sa 100 f.	137 1/2	Marseille sa	300 frank.	128
" " 1839	" 100 "		Paris sa	300 frank.	
Beč. grad. banco sa	2 1/2 pct.		Prag sa	100 for.	
" " " "	" 2 1/4 "		Těrtz sa	100 for.	
" " " "	" 2 "		Mletci sa	300 austr. lirah	
Obveznice			Bukurešt sa	1 for. parah	253
obče i ugar. dv.	sa 3		Carigrad sa	1 for. parah	
komore, starih	" 2 1/2		Smyrna sa	1 for. parah	
lom. dugovah, u	" 2 1/4		Tečaj novca		
Fioranci i Genui	" 2		Čarški dukati	13 1/2	
učinjenog zajma,	" 1 1/2		Zajam od 1851		
galičke	" 2 1/2		Slovo A	108 1/2	
" " "	" 2		" B		
" " "	" 1 1/4		Lombardeski		
Obvezn. u Frank-	sa 5 pct.				
furtu i Holandijs-	" 4 1/2				
činjenoga zajma.	" 4				
Obveznice					
stališah austr.	" 3				
nad i pod En-	" 2 1/2				
som, českih,	" 2 1/4				
moravskih, slo-	" 2				
ških, štajerskih	" 2				
oruških, kraj-	" 1 1/2				
skih, goričkih,	" 1 1/2				
bečkoga ober-					
kammeramta.					
Obveznice zemljišnog					
odkupa	5%	39 1/2			
Naputnice redni je blagajne					
Godišnji disconto					
Bank-akcie komad po		1396			
D i o n i c e.					
Sieverne željez. po	1000 fr.	2332	Krak.-g. sleške po	1000 f.	770
Bečko-glag. želj.	500 "		Aust. dun. parob.	500 f.	
Sopr.-W.-Nend. ž.	200 "		Aust. Llo. u Těrtzu	500 "	
Budiej.-Gm. Linz ž.	250 "		Bud.-pešt. lančan.	500 "	
Požun.-tjern. 1. i sđ.	290 "		Galič. založn. 4% sa	100 "	
" " 2. is-			Srečke Esterhazia	40 "	
danja s pčrvostvom,	200 "				

N. 3609. (15—P.Z.) (3—1)

In Gemässheit des hohen k. k. Handels-Ministerial-Erlasses von 8. August l. J. Zahl 11,897/P haben, um die Verbreitung des Reichsgesetzblattes möglichst zu erleichtern, nunmehr alle k. k. Postämter Pränumeration auf das Reichsgesetzblatt anzunehmen.

Die Pränumeration hat nicht nach Jahrgängen, sondern nach der Bogenzahl von sechzig Bogen stattzufinden. Nach Uebersendung von 55 Bogen wird jede weitere Zusendung an den Pränumeranten eingestellt, wenn eine Erneuerung der Pränumeration nicht eingetreten ist.

Die am Ende eines Jahrganges durch die aus demselben übermachten Blätter nicht erschöpfte Zahl der pränumerirten 60 Bogen wird dem Pränumeranten für den Fall, als er seine Pränumeration erneuert, in die Bogenzahl desselben eingerechnet, in dem Falle aber, als die Pränumeration nicht erneuert wird, als verfallen angesehen.

Der Pränumerationspreis für 60 Bogen beträgt mit Einschluss der auf 30 kr. festgesetzten, gleichfalls von dem Abonnenten in Vorhinein zu entrichtenden Versendungsgebühr: 3 fl. 30 kr. CM.

Die k. k. Postämter haben die bei ihnen eingehenden Pränumerationsbeträge sammt Versendungsgebühr von Fall zu Fall an die k. k. Zeitungs-Expedition in Wien unter genauer Angabe der pränumerirten Bogenzahl, des Namens, Characters und Wohnortes des Abonenten einzusenden, welche die Zusendung der pränumerirten Exemplare an die Adressaten unter Schleife veranlassen wird.

Reklamation über Abgänge können ebenfalls bei den k. k. Postämtern angebracht werden.

Die obigen Bestimmungen erstrecken sich auf die seit 1. Juli 1853 erschienenen Nummern des Reichsgesetzblattes.

Was hievon zur allgemeinen Kenntniss ge-
bracht wird.

Agram am 15. August 1853.

Von der k. k. Postdirektion
für Kroatien und Slavonien.
K l e m p a j.

Br. 117/1852. (134—D.P.) (3—3)

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Brozinčević-Petričevića žitelja iz Capraga, — Imbre i Jose Valjakah žiteljah iz Prelošćice u sudbeni zalag ovršenim putem uzete sliedeće stvari, i to: blevi stari drveni procieniti na 30 fr. sr., kuharna stara drvena procienita 20 fr., štagalj stari

děveni procienit 35 fr., kuća na triemu dřevna nova procienita 300 fr. sr., — dočim opredieljena na 1. mieseca sěrpnja t. g. druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 2. mieseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istih Valjakah u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldnašnjoj uri tretjoj putem javne dražbe takodjer izpod procienbene vriednosti prodavale se budu, — kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, — kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kot. suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2343/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mate plem. Lackovića iz Lukavca, Jose Šipuća iz Gošća pod sudbeni zalog ověšenim putem uzeta dva konja mērkov fakov procieniti na 70 for. sr. na licu kuće i kućišta istoga Jose Šipuća na Gošću takodjer izpod cienne dne 31. mieseca kolovoza 1853, budući da opredieljena na dan 3. mieseca lipnja t. g. dražba prepriećena biše, putem javne dražbe o popoldnašnjoj tretjoj uri prodavali se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakvo pravo na ove konje i traženje imadu, do prodaje ovih konjah kod c. k. kot. suda sisačkoga najaviti i dokazati imadu, u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2340/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Stjepana Mikulića iz Prelošćice, Mate i Ivana Blažekovića iz Prelošćice u sudbeni zalog uzeta na triemu stojića dřevna kuća procienita na 250 fr. sr., dočim opredieljena za dan 30. lipnja 1853 dražba obdržavati se nemogaše, dne 1. mieseca rujna t. g. 1853 drugi put takodjer izpod procienbene cienne na licu kuće i kućišta istih Mate i Ivana Blažekovića u Prelošćici nalazećih se o navadnoj popoldnašnjoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se bude, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na imenovatu kuću potrebovanja imadu, do prodaje ove kuće kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah više nikakav obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2341/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran Mike Kukurića iz Gošća, Andre i Imbre Boltušićah žiteljah iz Gošća u sudbeni zalog uzeta kuća dřevna na triemu procienita na 250 fr. sr., jedna štala dřevna procienita na 100 for. sr., jedna sienokoša Čigož zvana procienita na 100 for. sr., — dočim opredieljena za dan 2. mieseca sěrpnja 1853 druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 3. mieseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istih Andre i Imbre Boltušićah u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldnašnjoj tretjoj uri putem javne dražbe prodavala se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakvo pravo na izpisane gore stanja potrebovanja imadu, do prodaje ovih istih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti, i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav obzir više uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2344/1852.

Oglas dražbe,

kojim se do obćeg znanja stavlja, da na stran baštinka pokojne Dore udove Sučićeve iz Gošća, Luke Sučića žitelja iz Gošća u sudbeni zalog ověšenim putem uzeta jedna kuća dřevna procienita na 60 fr. sr. i jedna štala dřevna procienita na 30 for. sr., — dočim opredieljena na dan 3. mieseca sěrpnja 1853 druga dražba obdržavati se nemogaše, — dne 5. mieseca rujna 1853 drugi put na licu kuće i kućišta istoga Luke Sučića u Gošću nalazećih se o navadnoj popoldnašnjoj uri tretjoj putem javne dražbe takodjer izpod cienne prodavale se budu, kamo se svi kupiti želeći na opredieljeni rok pozivaju, kao i oni, koji kakovo pravo na izpisane gore stvari potrebovanja imadu, do prodaje ovih stanjah kod c. k. kotarskog suda sisačkoga najaviti

i potrebovanje svoje zakonito dokazati pozivaju se, jerbo u protivnom slučaju kod razdieljenja novacah nikakav više obzir uzeo se nebude.

U Sisku dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotara sisačkoga upravljajući
pristav

Josip Zrinščak s. r.

Br. 2695. (256—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Stiećajni rok vjerovnikah Henrika Kaufmana, trgovca jastrebarskog, dne 4. lipnja t. g. pod br. 1745 na 22. 23. i 24. kolovoza t. g. urećen, ovim se opozivlje povodom dotične prošnje, te se novi rok postavlja na 5. 6. i 7. rujna 1854 pred lice suda ovoga s tom primetom, da svikolici vjerovnici pomenute stiećajne gromade Henrika Kaufmana u smislu z. čl. XXII. god. 1840 dotle svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što se u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir neće moći uzeti.

Dosadnji privremeni skėrbnik gromade i zastupnik iste g. Josip Jagunić pridržan je i nadalje. C. kr. zemaljski sud karlovački dne 19. kolovoza 1853.

Lipovčić v. r.

J. Galenčić, s. r.
c. k. auskultant.

Nr. 10617.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction ist bei dem k. k. Salzamt zu Karlopago, die Stelle eines Salzweigers mit dem Gehalte jährlicher 200 fl., Quartiergeld jährlicher 70 fl. und das Salzdeputat jährlicher 125 Pfund nebst der Verpflichtung zur Cautionsleistung im Gehaltsbetrage in Erledigung gekommen.

Zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird der Concur bis zum 30. September 1853 ausgeschrieben, innerhalb welcher Frist die Bewerber um dieselbe ihre vorschriftsmässig belegten Gesuche an die k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, Eigenschaften, Sprach- und sonstige insbesondere bei der Salz-Manipulation erworbenen Kenntnisse auszuweisen und anzugeben haben, in welcher Art sie die dem Jahresgehälte gleichkommende Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten des k. k. Salz- und Zollamtes zu Karlopago verwandt oder verschwägert sind. Agram am 16. August 1853.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Nr. 10331.

Kundmachung.

In Folge Erlasses des h. k. k. Finanz-Ministeriums vom 2. August d. J. Z. 12,344/F.M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht:

Bei der am 1. August vorgenommenen 247 Verlosung der ältern Staatsschuld ist die Serie Nr. 67 gezogen worden.

Diese Serie enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 58,525. bis inclusive 59,923 im Gesamtkapitalsbetrage von 1,002,138 fl. 36 kr. und im Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fusse 25,053 fl. 27¼ kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. verzinslichen Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 13. August 1853.

K br. 1821. (243—Izv.)

(3—3)

Razpis natiećaja.

Usljed odluke gradskog starešinstva na temelju vis. propisah donešene, hoće se na trošak grada ovog jedan nadčestiar uz godišnju platu od 300 for. srebra do organizacije grada postaviti.

Ovoga će dužnost biti popise javnih težakah činiti, odkupne svote sabrati, poslovanje u naravi rukovoditi, i vėru takovih račune polagati.

Radi zadobljenja ove službe imadu natiecati se želeći svoje molbenice nuždni svjedočbami ukripljene, od kojih se znanje tehničko u svimkolikim gradjevnim predmetima nuždno, zatim znanje našeg jezika zahtieva, — do konca kolovoza ovog gradskom poglavarstvu podniet.

Iz siednice dne 2. sěrpnja 1853 u Osijeku dēzane.

Baltazar Čalogović, s. r.
načelnik.

N.º 13086/2637. (19—B.V.) (3—3)

Aviso.

In seguito ad osequiato dispaccio dell' Eccell. I. R. Ministero del Culto e della pubblica istruzione 1. Luglio corrente N.º 4423/393 s' appre il concorso ai posti vacanti presso l' I. R. R. Scuole Nautiche della Dalmazia; cive alle Cattedre di Matematica e Nautica, cui presso la Scuola principale di Ragusa e congiunto l' annuo appuntamento di fior. 800 m. c. mentre presso ognuna delle Scuole Nautiche secondarie di Zaro, Spalato, e Cattaro vi e unito l' appuntamento di annui fior. 700 m. c. nonche alla Cattedra di costruzione navale e manovra presso la medesima Scuola principale di Ragusa coll' appuntamento di annui fior. 700. m. c.

L' esame di concorso per le Cattedre di Matematica e nautica in iscritto avra luogo ne giorni 10. et 12. Settembre a. c. mentre i giorni successivi sino al 22. Settembre saranno impiegati nell' esame a voce e nell' elaborato del disegno e de calcoli di costruzione navale che formano parte integrante dell' esame di concorso.

La lingua tanto per gli esami in iscritto, quanto per gli elaborati a voce e l' italiana.

I suddetti esami verranno ausunti ne giorni stabiliti presso l' I. R. Istituto Politecnico in Vienna, presso l' I. R. Accademia di Commercio et di Nautica in Trieste, nonche presso le I. R. Scuole Nautiche di Fiume, Ragusa, Zara, Spalato, e Cattaro.

Gli aspiranti dovranno insinuare al Direttore dell' Istituto, presso cui intendono assoggettarci abesema, le loro domande debitamente documentate e stilizzate all' I. R. Luogotenente della Dalmazia. Zara, 23. Luglio 1853.

Nr. 1741 1853 (252—Izv.)

(3—3)

Edict.

Von dem k. k. Bezirksgerichte zu Illok wird hiemit bekannt gemacht, dass der Herr Peter Bubanović herrschaftlicher Gutsverwalter aus Sid am 22. Mai 1853. zu Neusatz ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen auf seine Verlassenschaft ein Erbrecht zustehe, so werden alle Diejenigen, welche hierauf aus was immer für einen Rechtsgrunde Anspruch zu machen gedenken, aufgefordert ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erberklärung anzubringen; widrigenfalls die Verlassenschaft, für welche inzwischen Herr Nikolaus Boić herrschaftlicher Rentmeister aus Sid als Verlassenschafts-Curator bestellt worden ist, mit jenem, die sich werden erbserklärt haben, verhandelt, und ihnen eingetantwortet, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand erbserklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erblos eingezogen würde.

K. k. Bezirksgericht zu Illok am 24. Juli 1853.

G. Sarakits,

k. k. Stellvertreter.

Br. 3309. (289—Izv.)

(3—2)

Izrok dražbeni.

Na molbu Pavla Peruša prodavat će se u doljoj Kupčini u c. k. podžupanij jastrebarskoj ležeće i na vlastitost tamošnjeg seljaka Stevana Stehnia spadajuće seliste ukupno na 260 fr. 30 sr. procienjeno, dne 28. rujna 1853 poslie podne prvi put, a drugi i zadnji put dne 28. listopada t. g. takodjer poslie podne makar izpod cienne; kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice miesta s tom opazkom, da se kupovna svota odmah brojiti imade. Popis i procienbu selista mogu budući dražbenici vidit u pisarnici ovog suda.

C. k. kot. sud.

U Jastrebarskoj dne 30. sěrpnja 1853.

Balogh s. r.

Br. 780 i 781 (Izv 248)

(3—3)

Izrok.

Usljed ovostrane odluke od dne 3. kolovoza g. t. br. 780 i br. 781. prodavat će se dne 25 rujna 1853. u 3. sata poslie podne na licu miesta, i na molbu Pave Brunić iz Sesvet, i Martina Kovačić iz Hrastovskog — na štetu pako njihova dužnika Blaža i Mate Markulinčić iz Komarnice, putem javne dražbe za pėrviput bar za cieniu procienbe, koja ako se kod pėrvog dražbenog roka nedobije, onda će se dne 25 listopada iste godine 1853. u istom miestu i satih putem druge dražbe prodavati, i dosuditi takodjer izpod procienbe onomu, koj najviše ponudio bude; i to jedna zemlja oranica za Komarnicenu ležeća, oko 2. rali velika, na 300 fr. sr. procienjena — zatim druga zemlja oranica kod herženické medje ležeća, 1 ral velika, i na 120 fr. sr. procienjena — obadve ipak na vlastitost prierećenog Blaža i Mate Markulinčić spadajuće. — O čemu ubavieštjuju se glasom §. 609. gr. post. svi vjerovnici, koji na pėnavedene zemlje kakvo hypotekarno pravo posieduju: da se još prie dražbe kod ovog c. k. kot. suda Ludbrežskog prijaviti imadu; jer se poslie njihove tražbine u obzir uzeti nećedu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Narodne ove izlaze
svaki dan izručiti
nadležne i praznike
na citavom - listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for-
sobra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan postom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
predplaćena je
uvrštenina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile po 4 kr. sr.
za svaku liniju do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 21. kolovoza 1853 izišao i razposlan je XVII. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbsko-niemackom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 103. Razpis ministarstva financija od 17. Svibnja 1853, valjan za svekolike krunovine, o ukidanju pogodovanja: upotrebljivat dospiele partialne hipotečne, naputice kod vladarskih pieneznicah mješte gotova novca, i o sposobnosti ovih naputicah za usmerību.

Br. 104. Razpis ministarstva financija od 21. Svibnja 1851, kojim se obznajuju promjene u stanovištih i u povlasticah izvršujućih uredah u Lombardii, nastavše povodom sjedinjenja carinskoga sa vojvodstvom Parmanskim i Modenskim, a tako i stanovišta divonah, intendancijah financialnih, sudovah dohodarstvenih i vlastih iztražnih, naredjenih u pomenutih vojvodstvih.

Br. 105. Razpis ministarstva financija od 26. Svibnja 1853, valjan za svekolike krunovine, koje su u zajedničkom savezu carinskom, u obziru carinskoga postupanja s kapulom (čeljenim lukom), češnjakom (bielim lukom), porri-lukom i prasom.

Br. 106. Naredbu ministarstva trgovine od 27. Svibnja 1853, kojom se uslied previšnje odluke od 23. Travnja 1853 ustanovljuje, da se zakon od 7. Prosinca 1850 (drž. zak. lista godine 1851, br. 1), glaseći o mesažeriah i dostavnicah, obširnie uporabljivat ima i na Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniu, srbisku Vojvodovinu s tamiškim Banatom, a i na Erdeljsku.

Br. 107. Naredbu višnjega zapoviedništva vojske i ministarstvih financija i unutarnjih dielah od 30. Svibnja 1853, kriepostnu za svekolike krunovine izim lombardesko-mlietačke kraljevine, poknežene grofie Tirolske i Krajine vojničke o pristojbah, pripadajućih vojničkoj ovršnoj momčadi, koja se upotrebljuje pri iztjerivanju izravnih danakah.

Br. 108. Naredbu ministarstva pravosudja u porazumljenju s ministarstvom financija od 31. Svibnja 1853, valjanu za svekolike krunovine, u obziru pitanja, da li se urednici od vlastih, koje rade podieljuju, izabiraj mogu za prisiednike senata rudarskoga.

Br. 109. Naredbu ministra unutarnjih dielah i ministra financija od 2. Lipnja 1853, u obziru razdjeljenja poslova, koji su spadali u dielokrug ukinutoga ministarstva za zemljodielstvo i rudništvo.

Br. 110. Naredbu ministarstva financija u porazumljenju s ministarstvom izvanjskih dielah od 1. Lipnja 1853, kriepostnu za svekolike krunovine, o načinu, kako u obziru pristojbah postupat treba sa pravnimi poslovima, koji se u državi austrianskoj sklope medju inozemci.

Br. 111. Razpis ministarstva financija od 6. Lipnja 1853. kriepostan za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardesko-mlietačke, kojim se naredjuje, da se niemačke papirne šestice iz prometa natrag potežu.

Br. 112. Naredbu vèrhovnoga zapoviedništva vojske, odsieka III., od 8. Lipnja 1853, kriepostnu za svekolike krunovine, kojom se uslied previšnje odluke od 5. Lipnja 1853 ustanovljuje načela, kako treba postupat sa niegdašnjimi zemaljskim branič, i kako se isti imadu odpustati.

Br. 113. Razpis ministarstva financija od 8. Veljače 1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, o obsegu ubožnoga prava u postupku prepornom i o namirivanju troškovah u gotovu, koji su skopčani s odredjenjem skrbstva za osobe mahnite i slaboumne ili s naredbom da nadalje traje tutorstvo glede osobah neimućnih, koje su punolietne postale.

Br. 114. Razpis ministarstva financija od 14. Lipnja 1853, valjan za svekolike krunovine zajedničkoga saveza carinskoga, o ocarinjanju tonine, spravljene u ulje.

Br. 115. Razpis ministarstva financija od 15. Lipnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se opraštaju od pristojbah izpitne sviedočbe o nastavi nižjih realnih učionica.

Br. 116. Naredbu ministarstva pravosudja od 18. Lipnja 1853, valjanu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se izjavljuje, da se na nagode pred c. k. redarstvenimi vlastimi izradjene i po istih vlastih potvrđjene, baš kao na sudbene, podielit ima ovrha sudbena po mieri gradjanskoga postupnika, koji u krunovini kojoj postoji.

Br. 117. Razpis ministarstva izvanjskih dielah od 21. Lipnja 1853, valjan za svekolike krunovine, kojim se zamienito slobodno iznošenje imietka, ugovoreno

medju Austriom i Virtemberžkom, razprostire i na izvoz imietka iz Ugarske, Hrvatske, Slavonie, Erdelja, srbiske Vojvodine i tamiškoga Banata, a tako i na uvoz u ove zemlje.

Br. 118. Naredbu ministarstva bogoštovja i nastave od 21. Lipnja 1853, kriepostnu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniu, srbisku Vojvodovinu i tamiški Banat, vojničku Krajinu, grad Terst, i za onaj kraj Erdeljske, koji spada k gèrčko-nesjedinjenoj eparkii aradskoj, kojom se u porazumljenju s vèrhovnim zapoviedničtvom vojske obznajuje da se ukida sindjelja.

Br. 119. Naredbu vèrhovnoga zapoviedništva vojske i ministarstvih financija i unutarnjih dielah od 25. Lipnja 1853, kriepostnu za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardesko-mlietačke, poknežene grofie Tirolske i Krajine vojničke, u obziru pristojbah, pripadajućih vojničkoj momčadi, koja se upotrebljuje, kad se putem ovrhe iztjeruju izravni danci.

Br. 120. Izvadak zakona u XXXI. kom. drž. zak. lista pod br. 99 sadržanoga.

Br. 121. Izvadak zakona u XXXI. kom. drž. zak. lista pod br. 100 sadržanoga.

Br. 122. Izvadak zakona u XXXII. kom. drž. zak. lista pod br. 104 sadržanoga.

Br. 123. Izvadak zakona u XXXIV. kom. drž. zak. lista pod br. 108 sadržanoga.

Br. 124. Izvadak zakona u XXXVI. kom. drž. zak. lista pod br. 111 sadržanoga.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjim ručnim pismom od 17. o. m., svakome od obih bokeljskih vodjah u Carigradu, Ivanu Davidoviću i Petru Bielici, obzirom na njihovu posred svih okolnostih zasviedočenu podaničku viernost i revno izpunjenje dužnosti, premilostivo podieliti srebrni kèrst za zasluge s krunom.

— Po bèrzojavnim viostima iz Brissela slavili su tamo dne 22. kolovoza zaručenje car. vis. gospodje nadvodkinje Marie Henriette s njeg. kralj. vis. hercogom od Brabanta.

— Izvoz hrane iz Vlaške konačno je zabranjen. Rusi su opet sklopili ugovor za nabavljenje 100,000 vaganah brašna.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta od 15. kolovoza piše „Kronst. Ztg.“: Ovdie su sèrca vèrlo uzbunjena. Dočim jedna strana Europe nada se u postojani mir, razprostèrla se je ovdie viest, da će na malu Gospoju po starom-kalendaru (27. kolov. po novom) doći do bitke izmedju Turakah i Rusah. S toga su mnogi, osobito slabii duhovi, prepali se.

Francezki i englezki konzuli skinuli su svoje barjake, i pèrvi je već sve svoje stvari stèrpao za odlazak. — Glavni ravnatelj gradjevinah, Lalanne, dobio je ustmeni nalog od njeg. jasnosti knjaza Goršakova, da učini osnovu za gradjenje mosta preko Dunava. Lalanne mućao je i umolio nešto vremena, da se promisli. Napokon izjavi, da on nije nikad za Ruse radio, i da je pripravan položiti zvanje svoje i vratiti se u domovinu. To je zbilja i učinjeno. — Osobe glavnoga ruskoga stana vèrlo su zanimive; Rusia poslala je ovamo najizvrstnie svoje muževne.

— „N. Pr. Ztg.“ piše iz Galca od 12. kolovoza, da se Rusi udobno nastanjuju u kneževinama, i sudeć po ugovorima za nabavljanje, koji tja u buduću godinu depira, meći je zaključiti, da Rusi neće tako skoro izaći iz kneževinah.

Jučer je ovamo stigao nieki austrianski pukovnik, koji je grofa Gjulaja pratio u Petograd, i bez odvlake otišao u Carigrad. — On nosi važne depeše i temelj je za vjerovati, da će

njegovo poslanstvo voditi k mirovnom poravnanju. No i u tom slučaju ovdie nitko nemisli, da bi Rusi odmah otišli iz Moldavie i Vlaške. O budućnosti obih knjaževstvih raznose se svakojaki glasovi.

— „C. Z. C.“ vadi iz niekog privatnog pisma iz Bukurešta od 12. o. m. sljedeće: „Kad je Rusia preuzela Besarabiu, množina je boljarah odanlie preselila se u Vlašku i Moldaviu. Ruski agenti pozivlju sad ove iseljenike, da se vrata u domovinu, i vèrlo koristne nude im uviete.

Kod Dunava tik vode stoje dvie piešačke divizije, svaka od 16,000 momakah, zatim 6000 mom. konjaničtva, većom stranom kozakah, 4 bataillona pontonirah, 3 bataill. saappeurah i 400 topovah. Vojska ova sačinjava dunavski sbor i stoji pod zapoviedničtvom general-adju-tanta Arepa. — Zapoviednik topničtva je general Sikstel. Pèrvoga se glavni stan nalazi u Jalastoku, niekoliko postajah od Bukurešta.

Turska.

— Pošta carigradska dopira do 15. kolovoza. „Journal de Constantinople“ javlja, da je njegovo veličanstvo car austrianski upravio na sultana pismo, i u njemu ga najpriateljnije svietovao, da prime učinjene u Beču predloge. Uslied toga bit će sutra 16. veliki divan svih ministarah s listnicom i bez nje, i velikih dostojanstvenikah u službi i pensii, ta će se u njem viećati o odobrenju bečkoga predloga.

Knjazi, moldavski i vlaški, nisu sledovali portinu pozivu, kao što turski listovi tvrde, s toga, jer su po svom divanu umoljeni, da u interesu zemlje neostave svoja mješta. U ostalom oni bi se pokorili, kad bi sultan uztrajao na pozivu, jer im na sèrcu ništa više neleži, van da suveranu svom izkažu svoju-loyalnost i odanost.

Iz Sèrbie donio je kurir viesti, da tamo vlada podpuzi mir, da je poziv za oboružanje najvećom radošću pozdravljen, da kod Petrovaradina ima samo 20,000 mom. austr. vojske u sredotočeno. — Šekibefendia počeo je kao povierenik u Beograd, da razvidi tamošnji položaj.

Egipatska flota dojadrla je jučer u Bosfor.

— Jedan dopisatelj „Triest. Ztg.“ piše iz Carigrada, da je pukovnik Ruff donio notu austriansku, i da se veliko vieće već dva dana havi s odgovorom na ova notu. U ostalom veli dopisatelj, da se govori, da veliko vieće neće od slova do slova odobriti notu, po pukevniku Rufu donešenu, i da isto tako nije pripravno više Gèrcima kakve concessie dozvoliti glede pavlasticah njihovih.

— Ruski konzul u Egiptu, pošto bi vidio, da vicekralj pomaže sultanu, javio je svoj odlazak.

Gèrčka.

— „Allg. Ztg.“ piše iz Atane: Kažu da englezka vlada premiećta topovna sèrna i dèba-ku iz Cefalonie u Kèrf, pa da hoće u Kèrfu da sakupi i svu vojsku, koja je sada po ostalim otocima raštèrkana. A Kreta nam zadaje brige. Kako tamo razabraše za ruski ultimatum, odmah Turci spahie, koji tamo po prekrasnim dolinama razštèrkani živu, htiedoše da se zaklone sa svojim porodicama i sa svim imanjem u gradove. Tako su Turci uvijek radili, kad su se god pobojali da će zlo proći od kèrstjanskoga naroda, kog tamo ima više nego Turakah. Ali kad se god ovako zaklone Turci u gradove, onda ih tamo vazda ima više od Gèrcakah, pa onda gledaju čim god mogu da dosade Gèrcima, koji neimaju nikakove obrane, a koji-

— Glasovima, po kojima persijski šah nudi portu svojom pomoćju, sasvim protivno pišu „Morning-Herald“: Rusia prieti ratom Turskoj na sieveru, a opet Persia hoće da zametne rat s Turskom na istoku. Persianci i Turci, Šiti i Suniti zakleti su jedan drugom neprijatelji. Pri tom Englezka neima tako snažnu moć na šahov dvor da ga ustavi od rata, a naprotiv ruski poslanik, knez Dolgoruki ima tamo, sve to veću. Pa zato će sad i Perzia da gleda, da otme od porte Kotur i Mohameru. Ako doista bude rata medju Turskomi Rusiom, onda se Osmanliam što se toga tiče valja dobro uzeti na um. Persia može za tri mjeseca dignuti 100,000 vojske, a već i sad ima gotovih 60,000 momakah. Istina da neima urednih konjanikah, a ni topništvo nemože se prisposobiti turskim topčijama, i opet neima nikakvih ni vodjah; ali je njezin prosti vojnik junačan i viešt, pa smije izići turčinu na bojište baš ako i terpi onu nestašicu.

— Novine „Kavkaz“ donose glas o strašnom pustošu u Širasi i o tom kako je sav grad srušen od potresa, koji se noću 9. travnja dogodio. Grada Širasa više neima, njega je potres sasvim razorio. Svi ljudi biahu pospali, pa kad mjesto zagèrmi još jače nego grom, i kad poletiše čitave gomile kamenja u sobe, a oni se tèrgoše iza sna. Tek kad se sunce stade radjati iza razvalinah, onda se tek viditi mogaše neopisana nesreća. Na koju si god stranu pogledao, vidio si sve samih razvalinah, ulice pune kamenja, mèrtva tielesa, gdje ih na nosilama nose iz zidinah. Ta sèrce se čovjeku sledi od straha, kad pogleda kako su ljudima svi udovi poodkidani pa jedan úd ovdie, a drugi ondie razšèrkani leže pod zidinami srušenih kućah; kad pogleda kukavne roditelje, muževe i žene i dietcu kako riju po zemlji i zubima i rukama i nogama, pa izpod razvalinah traže sve izgnječene i osakatjene svoje najdraže! Od toliko hiljadah jadnikah jedva samo njih još malo živih izvukoše. Punih pet danah mogao si viditi samo gdje se traže mèrtva tielesa, kojih se nadje do 12.000. Četvèrti dan nagèrnuše u grad četama razbojnici, pa oplieniše kukavne ljude bez krova i svake obrane. Čitava tri dana biesniše zlikovci, dok gradskom beglerbegu jedva nepodje za rukom, da zaustavi ovu novu nevolju, koja biaše još većma otela mah, jer je pukao bio glas da je umro paša, te razbojnici, neplašeći se pedepse, po volji haraše i ubiajaše. A zemlja se još ni sada nije stižala, nego se jednako prikreće to na jednu, to na drugu stranu. Po dva po tri jaka udarca otèrpi zemlja svaki dan tako, da se ruše i one razvaline, koje su još zaostale. Ali nesreća, koja ove godine snadje Persiu, nije samo zbog Širasa. Po okolinama farskoj, fereidunskoj i ispahanskoj oblasti popadaše skakavci. U samom Ispahanu rieka Zaenderun sasvim je presahnula. U Parku, Ezdu i Masanderanu sve gràd potuče. U Savi, Kumi i Verešanu izkvariše cèrvi sav usiev. A u ezdskoj oblasti odnese voda još i vas sàd od dremka i duhana.

od 26. kolovoza 1853. U srebru.

	Vagan požunski	od fr. kr.	do fr. kr.
Pšenice	banatske	5 —	5 30
„	hørvatske	5 —	— —
Napolice	. . . . .	4 —	— —
Raži	. . . . .	3 30	— —
Kukuruza	starog	3 24	— —
Ječma	. . . . .	3 —	— —
Zobi	. . . . .	2 12	— —

[illegible]

Nr. 8252.

Das h. k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 10. Dezember v. l. J. Z. 17842. genehmigt, dass der alte Debroer Schnupftabak, von welchem ein ansehnlicher Vorrath der ausgezeichnetsten Qualität im Wege der Ablösung bei Einführung des Monopols von der Regie erworben wurde, hierlands in Verschleiss gesetzt werde.

In Folge dessen erhält das hiesige k. k. Tabak-Magazin, welches vorläufig allein mit diesem Verschleisse betraut wurde, den Auftrag, sich sogleich mit dieser Tabaksorte zu bevorräthigen, und deren Verschleiss mit ersten September l. J. zu beginnen.

Dieses wird mit dem Beisatze verlaubart, dass von diesem Schnupftabak zwei Sorten zum Verkaufe kommen: der allerteinste Debroer mit 8 Gulden pr. Pfund und 2 Gulden pr. $\frac{1}{4}$ Pfd, dann der Feine um 4 Gulden pr. Pfund und 1 fl. pr. $\frac{1}{4}$ Pfund.

Beide Tabaksorten werden in Bleibüchsen mit der Füllung von 8 Loth verpackt sein.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-
Direktion.

Agram den 24. August 1853.

Heim,
k. k. Finanzrath.

Br. 3647.

C. k. kot. sud za grad Zagreb stavlja ovime do znanja svima, da će se stvari na zaostavštinu pokojnog Morica Hellera spadajuće te u kući pod br. 249 u Jurjevskoj ulici ležećoj nahodeće se, kao: politirano pokućstvo, kuhinsko posudje i t. d. dne 29. o. m. poslie podne u 3 do 6 sati za gotove novce prodavati.

U Zagrebu 25. kolovoza 1853.

C. k. sud za grad Zagreb.
Nr. 657/1853 (255—Izv) (3—2)

Die hohe Banal-Regierung hat mit Erlass von
29 Juli l. J. Z. 11,311 die Adaptierungs-Arbeiten

an der Kavallerie-Kaserne sammt Nebengebäuden,		
dann die Hofumplankung und den Neubau der		
Schmiede sammt Streustrohschuttdach zu Pleternice		
in Požegener-Komitate nach dem adjustirten Ko-		
stenbetrage wonach für die:		
Maurer-Arbeit sammt Materiale	2621 fl.	30 ³ / ₈ kr.
Ziegeldecker-Arbeit	1780	13 ³ / ₈ „
Zimmermanns „	2294	37 ² / ₈ „
Tischlers „	2044	49 ² / ₈ „
Schlossers „	1928	41 ⁴ / ₈ „
Gusseisen Warren	228	— „
Spengler-Arbeit sammt Materiale	52	5 „
Glaser „	170	51 ⁴ / ₈ „
Anstreicher-Arbeit	250	58 „
Steinsortir	40	— „

In Summa für die ganze Arbeit 11,411 • 46³/₈ •
C. M. entfallen, zu bewilligen geruhet.

Der Bau wird in Bausch und Bogen vergeben.

Jeder Lizitant muss zur Sicherstellung bevor er einen Anbot macht der Versteigerungs-Commission den 5% Betrag der Aufzussumme entweder in Baaren oder in öffentlichen Schuldverschreibungen nach dem Börsenkurse erlegen.

Der Ersteher hat das Reugeld bis auf den 10% Betrag der Erhebungssumme zu ergänzen, welcher sodann die Kautions bildet.

Die Lizitation wird in Pozeg im k. k. Ober-Gespannsamte den 31. August l. J. Vormittag um 10 Uhr abgehalten, allwo auch die allgemeine und spezielle Baubedingnisse, so wie auch alle den Bau betreffende Elaborate in den gewöhnlichen Amtsstunden täglich zur Einsichtnahme freigestellt sind.

Die mit dem gesetzmässigen Stempel versehenen postofrei eingesendeten schriftlichen Offerte in welchen der Vor und Zuname der Wohnort und Charakter des Offerenten, die angebotene Summe mit Zahlen und Buchstaben deutlich geschrieben, dann die Kautio beigegeben ist und ausdrücklich erklärt wird, dass der Baubewerber sich den Baubedingungen unbedingt unterwerfe, werden berücksichtigt.

K. k. Bezirks-Bauamt.

Požeg den 15. August 1853.

K r š j n a v i m. p.

k. k. Ingenieur.

Collat. Karl Cziráky.

k. k. Com. Secretär.

Br. 269b. (256—lv.)

(3-3)

Stiečajni rok vieroivnikah Henrika Kaufmana, trgovca jastrebarskog, dne 4. lipnja t. g. pod br. 1745 na 22. 23. i 24. kolovoza t. g. uređen, ovim se opozivlje povodom dotične prošnje, te se novi rok postavlja na 5. 6. i 7. rujna 1854 pred lice suda ovoga s tom primetbom, da svakolici vieroivnici pomenute stiečajne gromade Henrika Kaufmana u smislu z. čl. XXII. god. 1840 dote svoja dokazi providjena iskanja tim sigurnie prijave, što se u protivnom slučaju na zakašnjene podneske obzir neće moći uzeti.

Dosadnji privremeni skrbnik gromade i zastupnik iste g. Josip Jagunić pridržan je i nadalje. C. kr. zemaljski sud karlovački dne 19. kolovoza 1853.

Lipovčič v. r.

J. Gallenicz, s. r.
c. k. auskultant.

(138-DP.)

(3-1)

Skladište

pokućnih stvarih

Dragutina Heriću,

stolarskog meštra u Varašdinu
na župnom tèrgu, br. 129.

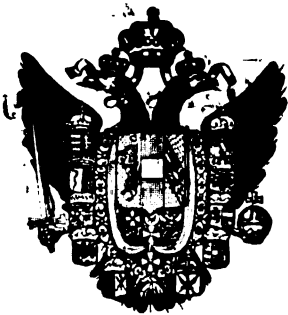
Poduzimatelj uzima si šest p. n. občinstvu do znanja staviti, da se je sa svakoverstnom stolarskom, kipodielkom, tokarskom i sagarskom robom za prodaju u izobilju providio, i budući je sa najglasovitim proizvođiteljem gore napomenute robe u Beču i Gradcu u savez stupio, tako je u stanju, svaki čas, što je najnovije i najukusnije od pokućstva, na najbérže pribaviti. Prima takodjer naručbine na podpuna pokućstva kao i na pojedine pokućne stvari, nabavlja svaku vrst crkvenih oltarah, providja pokućne stvari s novimi navlakami polag najnovijih za istu svérhu priugotovljenih obrazacah, preporuča osobito sve vrstú najukusnijih slamatih stolicah, mekoslonah i siedalah. Nadalje se ovde mogu dobiti svakoverstna ogledala, pozlatjene šibke za okvire, razni okvireni i neokvireni kipi, kao takodjer i kolievke i liesovi, ovi zadnji od svake veličine i ciene.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izdane
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.

Za službene godine
opredjeljena je
uvrštavanja: 4 kr. sr.
od linije za pčeviput;
a satim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
slanoplatjaseda 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklop-
ljene povelje. (Nadalje.)

A.

Ignacu Waisnix, posjedniku nepokretno-
stih u Raihenavi kod Glognica po dr. Josipu Fr.
Neumann u Beču, na iznašastje vlastita na-
čina mehaničnim putem u više dielovah sieči
zerna od ječmena, zobi, pšenice i inih plodo-
vah, — na tri godine danah.

D. Simonu Diterich, vrtljaru u Gradcu
(Lent Nr. 473), na popravu u vodjenju tikve-
nih motakah i u stečenju veće dizne visine si-
sače tikve kod sisatih dielah ili studenacah na
kolo shodnim mehanizmom, — na godinu danah.

Opis čuva se u c. k. pismari za povlastice,
i jer nije zaiskano, da se dèrži u tajnosti, može
svatko unj pogledati (br. 2097—H.).

C. k. penzioniranomu kapetanu Jurju Conte
Pavlovich u Beču (Bürgerspital) na popravu
u načinu razlaganja za lakše spoznanje i raz-
tumačenje zemaljskoga povèršja u obsiru na geo-
grafiju, geognoziu i rudoslovje, zatim za zemljo-
kućanstvenu i vojničku uporabu zemaljskoga po-
vèršja, — na godinu danah.

Petru Kessels, mehaniku i meraču u
Cvikavi u Saskoj, sada u Beču, na iznašastje
spravah za grijanje plinom parnih kotlovah, var-
nicah, taonicah, opekarnicah itd., kao takodjer
na osobita uredjenja za grijanje plinima od raz-
sumporena kamenita ugljevja za peč, — na pet
godinah.

Ovo iznašastje povlašteno je u kraljevini
Saskoj od 17. prosinca 1852 na pet godinah
(br. 1736—H.).

Ivanu Steinmeyer star., i Karlu Stein-
meyeru ml. građanskom sedlaru u Bečkom
Novom Miestu br. 438, na iznašastje sasvim
nove vrste faetonah sa poskočnim krovima, —
na godinu danah.

Claude-u Braccard tvorniku tvorilah za
svieće u Parizu (rue de Vinaigriers Nr. 11) po
Josipu Eugenu pl. Nagy u Beču (varoš Nr.
276), na popravu sprave za lievanje voštenih,
lojnih i drugih sviećah u tvorilo i izvadjanje iz
istoga, — na godinu danah.

C. k. mieračkom pomoćniku Dragutinu Krü-
ger i c. k. lokomotivnom pripazniku Jens-
Jenser (oba stanuju u Bernu) na popravu u
sastavu točkovah (kotačah) kod gibivih tiskov-
nih podnožjah na lokomotivima, kojima se, kažu,
može bez zapreke voziti uz bërdo i po najvećih
vijugah, — na godinu danah.

Ivanu Boccasini, imaocu mlina u Kar-
lovcu, po doktoru Franji Moretti u Beču (varoš
br. 1090), na iznašastje makine sastojeće samo
iz jednoga žèrvnja, koja, veli, proizvodi najči-
stii otučeni ječam od veoma okrugle i jednake
forme, — na godinu danah.

Dragutinu Vogtherr građanskomu zlatar-
u, srebrnaru i mieraču u Beču (Gumpendorf
Nr. 125), na popravu u proizvodjenju ognjilah
za užiganje smotakah, koja su poznata pod ime-
nom „Briquets indispensables“, — na godinu
danah.

Opis povlastice, koji se ima dèržat na vi-
diku, čuva se u c. k. pismari za povlastice sva-
komu na ugled (2230—H.).

Karlu Franji Ignacu grofu Lichtenberg,
c. k. nadporučniku u vojski, stanujućem u Bar-
leduku u Francozkoj u departementu Maskom,
sada u Beču (varoš br. 138) na prokazno po
Clade-u Josipu Napoleonu Rebouru učinjeno i po
ovom pravomoćno na pèrvoimenovanoga pre-

nešeno iznašastje novih bravah, lokotah i klju-
nastih ključenicah, što nije moguće otvoriti laž-
nim ključima, — na dvie godine danah.

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari za povlastice u pohrani svakomu na
ugled (br. 1712—H.).

Jakovu Franji Enriku Hemberger uprà-
vnom ratnatelju u Beču (varoš br. 782), na
iznašastje i popravu u priugotavljanju europs-
skog i kinézkoga lana i konoplja i inih vlaš-
tih tvari iz ravnoga carstva i u skopčanoj s
time uporavi makinah za gladjenje i grebananje
ovih tvari, — na pet godinah.

Stjepenu Jaschka, građanskom kotlaru u
Beču (Margarethen Nr. 105), na iznašastje pò-
stupka za razpatakanje i čišćenje spirita, — na
godinu danah.

Opis, kojeg tajnost nije zaiskana, nalazi se
u c. k. pismari za povlastice u pohrani sva-
komu na ugled (br. 2355—H.).

Franji Mateika, građanskom ma aocu u
Beču (Hundsturm br. 90 i 91) na iznašastje
nove vrste sušiti vlažne kuće i zidove, — na
dvie godine danah.

Enriku Müller, bivšem građanskom štir-
karu stanujućem u Beču (varoš Adlergasse br.
718) na popravu prižnog kremenja, — na go-
dinu danah.

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k.
pismari u pohrani svakomu na ugled (br. 2393—H.).
(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

— „A. A. Z.“ piše iz Monakova od 22.
o. m. U koliko se ovdie doznaje, vienčat će
se njeg. velič. car austrijski istom dojdüćega
prolietja.

— Briselske novine opisuju velike svèčano-
sti, što su prigodom vienčanja hèrcoga od Bra-
banta s njez. c. kr. vis. nadvojvodkinjom Hen-
rikom dèržane.

— (Najnovije.) Polag bèrzojavne vèsti iz
Carigrada od 19. o. m. portá je bečke na-
godbene predloge uz neznatne promjene odo-
brila. Drugi dan poslan je u Beč kurir, koji će
donieti pobilje potvèrdjenje ove vèsti, koja se
ima smatrati kao novo jamstvo mira.

(Oest. Corr.)

— Rusko upravljateljstvo u Galcu sklopilo je
ugovore za nabavljenje, i platja 90 piastrah za
1 kilo ječma. — Svim učrednicima novinah, iz-
lazećih u Moldavii i Vlaškoj, strogo je zabra-
njeno o vojnim kretanjima išta govoriti; i tèr-
govačkim kućama preporučeno je, da o vojnim
stvarima nikome nepišu.

— Iz Beograda pišu, da je gosp. Fonton
tamo primljen s najvećim odlikovanjem. Knjaz
ga je dvaputa posietio u gali. Pred njegovim
konekom štóji počastna straža.

— „Wanderer“ doznaje iz pouzdana izvora,
da nije istinita ona viest, kao da će se knjaz
cèrnegorski vienčati.

— Glasa se, da će se u Kragujevcu u knja-
žestvu Srbii podići c. k. konzulat. Za sada po-
stoji tamo jedini c. kr. glavni konzulat u Beo-
gradu.

— Grof Rechberg imenovan je chefom gra-
đanskog odsieka kod lomb. met. gouverne-
menta.

— Kološvarski „Satelit“ ima vèsti iz Bu-
kurešta od 20. o. m., i po njima neima više
nikakve sumnje, da će Rusi preko zime ostati
u kneževinama. — Vlaška vlada dozvolila je bu-
kureškom magistratu, da uzajmi 10,000 du-
katah, i da tim novcem pokupi hrane, za da se

tako glayni grad Vlaške, obučava od oskudice
kao i pretieranih cienah kruha.

— Govori se, da je grof Nesselrode upravio
vlastoručno pismo na gospodare vlaštkoga i mol-
davskoga, u kojemu im podaje najpriateljskia
osiguranja; isto se tako nagadja, da je i gosp.
Fonton, koji je iz Beča otišao u Beograd, odnio
takodjer knjazu sèrbskome pismo dèržavnoga
ruskoga kancelara, u kom se knjazu slažbeno
izražava dobrohotnost i blagonaklonost Rusie te
se svaki strah, koji je nastao, povodom glasovah
glede odnošajah Rusie spram Srbii, označava
kao podpunoma netemeljitim.

— Grad Beograd neprestano se opravija, a
naročito od strane varoši. Svud su topovi na-
čičkani, samo gdje su kòg mogli smiestiti. To-
povi su na lavetama. I ona karaula na kalime-
gdanu opravljena je i okrećena i u njoj Turci
stražu dèrže.

Dolazak g. Fontona u Srbii učinio će za
cielo to, da trgovina i posao u Srbii nèpro-
pada. Ljudi su već prestali blii na što drugo do
na rat i oružanje misliti. G. Vučić ništa nećini
kao da ni živ nije.

— Siednica glavna matica sèrbske, koja je
imala opredieliti i koja je opredielila njen sta-
nak budüći, dèržana je u odredjeni dan, t. j. u
prošlu nedjelju ili 21. t. m. u Pešti u sali Tekel-
linog zavoda.

Mi smo još istog dana znali, šta je zaklju-
čeno, ali danas istom primili smo izviestja obširna.

Glavno je to, da se matica sèrbska u Novi
sad premiestiti ima.

Debatah je bilo dovoljno nezgodnih i zato
ćemo o njoj nekoliko riećih spomenuti. Prie
pak nego se u to upustimo, valja znati to je-
dno, da su bile tri partaje: 1. Za Peštu, 2. za
Novi Sad, 3. (od nekoliko danah valjda po-
stavša) za Karlovcu. Druga i poslednja strana
dokazivale su jedna drugoj svoje razloge, a pèr-
vu je predstavljao samo jedan jedini čoviek i
to neki domostrojitelj g. Nake.

Kad su se svi osnovatelji matice prijavili
i za siednicu upisali, otvorio je siednicu kao
prezes g. advokat Koić pred glavnim peštanskim
gradonačalnikom kao komesarom carskim. Kako
je predsjedatelj kazao povod i ciel siednice,
počne pèrvi preosv. g. episkop Stojković (koj
se je prie 20 satih za osnovatelja upisati dao)
govoriti i dokazivati, da to pitanje treba za sad
odložiti i pozvati na takvu siednicu i ostale čla-
nove, koji tad došli nisu bili, ili im dopustiti,
da oni, koji doći nemogu, mogu poslati pismeno
svoj glas i da se taj uvaži. Mnogo je trudio
se dokazati, da ona siednica, koja je tadašnju
skupštinu raspisala, nije maticu sačinjavala i po
tome da bi tek na toj skupštini takvo zaključ-
enje učiniti trebalo. Preosv. g. episkop Atanac-
ković (koj je za ljubav matice takodjer na tu
siednicu potrudio se), znajući bolje ustav mati-
ce, odmah ga oprovèrgne time, što je matica
imala u ovom zaključenju 5 članovah a toliko
članovah po ustavu je dovoljno za siednicu i
zaključenja matice, primietio mu je, da nemogu
ljudi tako lako dolaziti, jer je put s troškovima
skopčan, a najposlije po ministerialnoj naredbi
da se ima baš taj dan i to pitanje prekinuti.
Nieki su primiećavali, da je g. Stojkoviću lako
iz sv. Andrie doći u Peštu al nije drugima, koji
su po 100 miljah udaljeni.

G. episkop Stojković niti se razlogom g.
Atanackovića niti drugih članovah odvratiti dao
nego je sve jedno i isto ponavljao, dok pred-
sjedatelj nije dao pročitati o tom glaseću mini-
sterialnu naredbu. Tad je od protesta jedva od-

SLUŽBENI LIST.

Br. 3557. (259—Lzv)

(3—1)

Oglas stiečaja.

U imetku prezaduženog trgovca valpovačkog Josipa Schwartz otvara se pri c. k. zemalj. sudu osieckom stiečaj vjerovnikah, i rok, do kojeg svi oni, koji na istu stiečajnu masu kakovo pravo imaju, zahtjevanja svoja potrebitimi dokazi podkripljena podneti imaju, na 13. 14. i 15. listopada t. g. s tim, da se na kasnije podneske obzir uzeti neće, stavlja se i ujedno obznanjuje, da su privremenim pomajnikom mase g. Ivan Schuger trgovac valpovački, zastupnikom pak iste odvjetnik osiečki gosp. Antun Hegedušević imenovani.

C. k. zem. sud.

U Osieku dne 13. kolovoza 1853.

Miesto predsjednika
Bellosseovich.Jozo Cselenkovich,
tajnik.

Y. 559. (260—Lzv.)

(3—1)

Lizitations-Ankündigung.

Von k. k. Likaner-Grenz-Regimente Nr. 1. wird hiemit bekannt gemacht, dass zur Anstossung des Contracts wegen Lieferung der Tischler, Schlosser, Schmidt, Schornsteinleger, Glaser und Anstreicherarbeiten auf drei nacheinander folgende Jahre nemlich vom 1. November 1853 bis Ende Oktober 1856 am 13. September 1853 um 7 Uhr Vormittags die Licitation im Stabsorte Gospić abgehalten werden wird.

Die Hauptbedingnisse, gegen welche die Lieferung genannten Arbeiten an die Mindestfordernden hintangegeben werden wird, bestehen in Folgenden:

1. Jedermann der zur Licitation zugelassen werden will, muss sogleich die festgesetzte Erfüllungskautio erlegen, welche aber demjenigen der hiebei nichts erstanden hat, gleich nach beendigter Licitation zurückgestellt wird.

Die Caution dieser Arbeitslieferung hat in 300 fl. zu bestehen, welche entweder in baren oder in zu verhypothetirten schuldenfreien Realitäten geleistet werden kann.

2. Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, weswegen jeder Lizitationslustige, im Falle derselbe bei der Lizitation persönlich zu erscheinen verhindert werden sollte, einen Stellvertreter mit der hienälänglicher Vollmacht und Kautio versehen stellen kann.

3. Jeder Lizitationslustige hat sich bei der Lizitation mit dem Lehrbriefe ausweisen, dass nemlich jeder desselben die Profession vollkommen erlernt hat, folglich auch die übernommene Arbeitslieferung vollends zu leisten im Stande ist.

Die anderweitigen Contraksbedingnisse können von der Licitation während den gewöhnlichen Amtsstunden täglich in der Regiments-Baukanzlei eingesehen werden.

Gospić am 17. August 1853.

(89—DS.)

(3—2)

Oglas.

Za shodno ravnanje ovogradskog stanovništva dostavljaju se s otim do obćeg znanja sliedeće naredbe, koje su u obziru mesarenja ustanovljene:

1. Usled novo uvedenog reda u mesarenju prestalo je prodavanje mesa sa privagom, te se samo čisto meso u posebnih mesnicah a privaga opet posebice prodavati imade.

2. Pod privagom, koja se posebice prodaje, razumievaju se pljuća, fileci, gubac i noge od koljena dole, pa vime; jetra pako, sërce, glava i bubrezi spadaju k čistome mesu; tim načinom, da svatko u pravednom razmierju sa količinom uzetog mesa takodjer i nešto od jetarah ili sërca, ili glave ali bubregah dobiti i uzimati mora.

3. Razmierje ovo, koliko naime na jedan funt mesa od sërca, glave, jetarah, ali bubregah doći imade, proračunati spada na piace nadziratelje, kojim takodjer pravo pripada, svakoga onoga, koji bi se usudio meso bez takove dopustane privage uzimati, natrag u mesnicu vratiti, pa takov za kaznu cielu u mesnici nalazeću se privagu pod cienu čistoga mesa uzeti morao bude, mesar pako će se zaslužennoj kazni podvèroći.

4. Ciena čistomu mesu od vola ali krave, ako to najmanje osam funtih loja na cent mesa važe, jeste osam krajcarah u srebru od funta; ako pako vol ali krava neimade na cent mesa prepisanu količinu loja od osam funtih, takovo meso za 6 kr. sr. funt u posebnih mesnicah prodavati se ima; pod istu cienu od 6 kr. sr. jest bikovina i bivolina; privaga pako jeste po 4 kr. sr. funt.

5. Za prepriečiti svaku prevaru u vagi nalaze se kod svih mesnicah obćinske vage, kojim mesarske vage primierne biti moraju, te piaca nadziratelji

ustao. Na to predsjedatelj pozove one, koji su mnjenja g. Stojkovića, da ustanu. Ustane njih četvorica. Težnja dakle g. episkopa Stojkovića pala je, jer je članovah preko 50 bilo. Poslie toga pozove predsjedatelj, da ustanu oni, koji su zato, da Matica u Pešti ostane. Ustao je samo jedan jedini. Najposlie pozove, da ustanu oni, koji su zato, da se matica u Novi Sad premiesti. Na to ustanu svi listom osim g. episkopa Stojkovića i one njegove četvorice. Predsjedatelj tad proglasi i javi car. komesaru, da je društvo skoro jednoglasno zaključilo, da se matica u Novi Sad premiesti. Sam je položio društvu pečat matice ali mu ovaj gosp. episkop Atanacković u ime društva povraiti do premiestaja matičinog.

Rusla.

Iz Petrograda 18. kolovoza. Car je mnogobrojnim obćinama izjavio svoju zahvalu, što je sazvana pod oružje rezerva tako na bërzo skupila se. Plemstvo Tambova osim toga je za slučaj rata s Turskom ponudilo 500 teglećih konjah. Car je zahvalio i primietio: „Na sreću su čuvstva ova obćenita. Ponuda ima se u slučaju nužde u obzir uzeti.“

— Upravljajuće vieće iz nova je 36 osobam usaptilo njihov imetak. Osobe su iz 1831 godine.

Turska.

— Po niekom privatnom pismu iz Sofie od 12. o. m. javlja „Wanderer“, da se austrijski pastiri, koji kao što je poznato, svoja stada tieraju u Bugarsku na pašu, javno tuže s toga, što su njihove, njima ugovorno pripadajuće, paše opustošene konjima i volovima turske vojske, koji se na štetu njihovih stadah tudie pasu. (Na pašama okružja Tuldze stoji svake godine 150 stadah, sastojećih iz 150,000 kom. ovacah; i to je sve vlasništvo austrijskih dèržavljaninah.)

U Sofi stoji u ovaj hip 5000 redifa, te je jedna čast od ovih dobila je zapoviest, da maršira prema sèrbskoj granici; zapoviest je kasnie obustavljena. Glavnu silu, osobito urednu vojsku i topništvo povukao je Omerpaša k Dunavu; rezerva je kod Šumle ostala; i budući neima bolnicah, to su sve privatne kuće prepunjene bolestnim vojnicima turskim.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze
od 26. kolovoza 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mtenb.	kratak rok
Dèriav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	100 holan. f. (90 1/2)
" od g. 1850	4 1/2	Augsburg za	100 f. current 108 1/2
" " " "	5	Berlin za 100	prus. talirah
" " " "	3	Vratislava za	100 pr. tal.
" " " "	2 1/2	Frankfurt na	Mainu za 120
Isvaćenobv. obv.	6	Genova za 300	piemont. lirah
dvor. komore od	5	Hamburg za	100 mar. ban.
prislunogajma u	4 1/2	Lipsko za 100	forintih
Kranjskoj, orar.	4	Livorno za 300	tosk. lirah
ob. od Tirola, Vo-	3	London za 1	funt sterl.
rarlberga i Salz.	"	Lyon za 300 fr.	Milan za 300
Obveznice lomb.-mletackog	"	ostr. lirah	Marseilla za
zajma do g. 1850 za 5%	"	300 frank.	Pariz za 300
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	137 1/2	frank.	Prag za 100
" 1839 " 100	"	for.	Tèrst za 100
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Mletci za 300	for.
" " " "	2 1/2	ostr. lirah	Bukurešt za 1
" " " "	2	for. parah	Carigrad za 1
" obće iugar. dv. komore, starih	3	for. parah	Smyrna za 1
" lom. dugovah, u	2 1/2	for. parah	for. parah
" Florencii i Genui	2	for. parah	for. parah
" ucinjenogzajma,	1 1/2	for. parah	for. parah
" galicke	2 1/2	for. parah	for. parah
" " " "	2 1/2	for. parah	for. parah
" " " "	1 1/2	for. parah	for. parah
Obvezn. u Frank-	5 pct.	for. parah	for. parah
furtu i Holandiu-	4 1/2	for. parah	for. parah
činjenoga zajma,	4	for. parah	for. parah
" " " "	"	for. parah	for. parah
" stalijah austr.	"	for. parah	for. parah
" nad i pod En-	"	for. parah	for. parah
" som, českijh,	"	for. parah	for. parah
" moravskih, slo-	"	for. parah	for. parah
" škijh, štajerskih	"	for. parah	for. parah
" oruškijh, kranj	"	for. parah	for. parah
" skijh, goričkih,	"	for. parah	for. parah
" bečkoga ober-	"	for. parah	for. parah
" kammeranta.	"	for. parah	for. parah
Obveznice zemljišnog	5%	for. parah	for. parah
odkupa	"	for. parah	for. parah
Naputnicesredilnje blagajne	"	for. parah	for. parah
Godilnji disconto	"	for. parah	for. parah
Bank-akote komad po	1395	for. parah	for. parah

D i e m e e.

Sieverne željez. po	1000 fr.	2330	Krak.-g. sležko po 100 t.	773
Bečko-glog. želj.	500	"	Aust. dun. parob. 500 f.	"
Sopr.-W.-Nend. ž.	200	123 1/2	Aust. Llo. u Tèrstu 500	"
Budiej.-Gm. Lins. ž.	250	269	Bud.-pešt. lančan. 500	"
Pozun.-tèrn. 1. isd.	290	"	Galič. založn. 4% za 100	"
" 2. isd.	"	"	Srečko Esterhasia 40	"
danja s pèrvinstvom, 200	"	"	"	"

imadu ne samo na tužbu kupacah nego i iz vlastitog nagona iz nenada odhadajućim kupcem meso na obćinskim vagah prevagati i pronadjenu možda prevaru ili u vagi cielog mesa, ili u razmierju dopustene privage odmah pravedno izravnati, a mesara za zasluženou kaznu poglavarstvu prijaviti.

U Zagrebu dne 21. kolovoza 1853.

Načelnik
K a m a u f s. r.

Nr. 8252.

Kundmachung.

Das h. k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 10. Dezember v. l. J. Z. 17842. genehmigt, dass der alte Debroer Schnupftabak, von welchem ein ansehnlicher Vorrath der ausgezeichnetsten Qualität im Wege der Ablösung bei Einführung des Monopols von der Regie erworben wurde, hierlands in Verschleiss gesetzt werde.

In Folge dessen erhält das hiesige k. k. Tabak-Magazin, welches vorläufig allein mit diesem Verschleisse betraut wurde, den Auftrag, sich sogleich mit dieser Tabaksorte zu bevorräthigen, und deren Verschleiss mit ersten September l. J. zu beginnen.

Dieses wird mit dem Beisatze verlaubart, dass von diesem Schnupftabak zwei Sorten zum Verkaufe kommen: der allerfeinste Debroer mit 8 Gulden pr. Pfund und 2 Gulden pr. 1/4 Pfd., dann der Feine um 4 Gulden pr. Pfund und 1 fl. pr. 1/4 Pfund.

Beide Tabaksorten werden in Bleibüchsen mit der Füllung von 8 Loth verpackt sein.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-
Direktion.

Agram den 24. August 1853.

Heim,
k. k. Finanzrath.

OGLASNIK.

(142—DP.)

(3—1)

J. D. POPOVIĆ

najponiznije javlja p. n. štov. obćinstvu, da je u kući g. J. Uzorinca, u dujoj ulici, na čošku pod br. 284 otvorio

tèrgovinu smiesnu, materiah i bojah.

Obećajuć najpodpunij i najtočnij poslugu, kao i u svim člancima što moguće najjevtinij cieniu, preporuča se mnogobrojnomo polazku štov. obćinstva.

(236—Lzv.)

(3—2)

Učilište za brodare i tèrgovce (privatni konvikt) u Rieci.

Oglas.

Podpisani uzima si čest javno obznaniti, da početkom dojdue školske godine 1854., a to 3. studenoga t. g. otvoriti se hoće dva odsicka III. lietnog tečaja za brodarstvo i tèrgovinu, s kojim svèršiti imade, polag temeljnog ustava, podpunij tečaj podučavanja.

Cieni se ugodna stvar moći obznaniti svim p. n. obiteljima, koje sinove u ovaj konvikt postaviti žele, moleći nje, na tu svèrhu pitanja miesecom rujnom obznaniti, da se zadovoljiti može želji njihovoj shodnim proskèrbljenjem, kojemu upraviteljstvo priskočiti trudi se, podupirano od dobrog uspieha upaženog na drugim njoj povierenim pitomcima.

Od upraviteljstva učilišta za brodare i tèrgovce (privatnog konvikta) u Rieci dne 17. kolovoza 1853.

Vinko Gr. de Domini.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene svrhe
opredjeljena je
uvrštena: 4 kr. sr.
od kojih prvih
a zatim sa svakim
5 kr. sr. — Za druge
oglasiti preko
članke plaćeno 10
litara 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

12600—1853.

U savezu s ovovladom objavom od 7. kolovoza ove a. god. br. 11,752 dostavlja se ovdje do javnoga znana, da je c. k. hrvatsko-slavonska zemaljska granovno obdareta komisija dodelanje svoje dne 11. kolovoza o. g. započela, te uređuje u hipnoj ulici br. kuće 258.

U Zagrebu 23. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva trgovine izklop-
ljene poveđe. (Nadalje.)

A.

Ivanu Schubert tapetaru u Beču (Wien
den br. 321) na iznašastje makine za odievanje
pucetah, — na godinu danah.

Ferdinandu Kraber arhitektu i tehniku u
Beču (Jägerzeile Nr. 403) na popravu, sasto-
jeću u proizvodjenju svake vrste stakla i sta-
klarskim furunama grijući ih plinom kroz kame-
nito ugljeve i turfom bez pripomoći od drvhah,
— na godinu danah.

Ivanu Czapek, čistitelju sobah stanju-
ćem u Beču (Leopoldstadt, kleino Ankergasse
Nr. 17), na iznašastje smieso za napajanje pa-
tosah, kojoj se može dati svaka boja, i koja se
može upotrebiti za sve vrste patosah, polag
ustanovah najviše povelje od 15. kolovoza 1852
— na godinu danah.

Josipu Schaller, miešinaru u Beču (Leo-
poldstadt br. 756) na iznašastje cilindričnih mie-
hovah, — na dvie godine danah.

Dragutinu Schedl, posiedniku zemaljske
tvornice i gvozdare stanjućem u Beču (varoš
br. 101) na iznašastje opekah proizvedenih ka-
menitim ugljevem, — na godinu danah.

Matii Amstötter i Ivanu Schredl u
Bečkom Novom Miestu br. 172 na iznašastje pre-
šotne makine za proizvodjenje opekah za kro-
ve, zidove i tarac i arhitektoničkih predmetah,
— na godinu danah.

Wilhelmu Schulze, ravnatelju c. l. povi-
adriatičkih asfalticah na iznašastje novoga ce-
menta imenovanoga „Terrazino“, koji veli služi
za odievanje podovah i za žbuku, i može se
upotrebiti i na miesto asfalta, — na pet godinah.

Ivanu Hochberger, posiedniku kopatni-
cah u Karu u Českoj, na iznašastje novoga sred-
stva za poliranje iz materiah dosad jošte neu-
potrebljenih, za staklo i polituru staklenih ogle-
dalah, zatim za sve kovovine, — na dvie go-
dine danah.

Teodoru Wiede dioniku tvrđke od tvo-
rionice za makine „Gotze & komp.“ u Šemnicu
u Saskoj po doktoru Moricu Heissler c. k.
bilježniku u Beču (varoš br. 611) na iznašastje
nove makine na čunce i ključ, — na godinu
danah.

Franji Xav. Sigris, gradjanu u Beču i
Jurju Hubatzy mehaniku u Gutramsdorfu Nr.
10 na iznašastje nove makine za blanjanje, ko-
jom se može 9000 žičicah oblanjati u jednoj
minuti, — na godinu danah.

Aleksandru Beschornér, gradjanskom
klamfaru u Bernu br. 52, na popravu na že-
lezniht šobnim pečima, kako veli, sa posve vla-
stitim okoloivanjem i osobito korisnom upora-
vom njihove vrućine, — na godinu danah.

Dragutinu Hardtmuth imacu c. k. po-
vlašten-e tvornice od biele zemlje u Budjejevi-
ćima, pod tvrđkom „L. i C. Hardtmuth“ u Beču
(varoš br. 610) na popravu u gradjenju opekah,
kojma nemože nuditi vatra, — na pet godinah.

Jakovu van Broek, trgovcu u Bordó-u
po Leu Mandel imacu mierane u Beču (varoš
br. 1088), na popravu u sačinjanju makinskih
kožnatih kajšah, — na dvie godine danah.

Bernardu Biraghi, kovaču u Milanu (Con-
trada dell' Annunziata Nr. 1456) na popravu
elastičnih stajkah, — na pet godinah.

Ottu Baumann načelniku ravnateljstva
družtva od šećerane u Duxu kod Tóplicah u
Českoj na iznašastje excentrične preše na valjke
za ožimanje soka iz biele cvekle, ulja iz siemenja
itd., na pet godinah.

Nikoli Smitt ravnatelju lievnice od nada-
re Goffontaine kod Saarbruka u renskoj
Pruskoj, na otkritje novoga načina pripravljati
kamenito ugljeve i kovovine, — na pet godinah.

Tomi Allan, mieracu u Edinburgu, po
Jurju Märkl, posebnikom uredniku u Beču (Jo-
sephstadt br. 65), na iznašastje novoga načina
uporave električnoga tieka kao pomične sile, —
na pet godinah.

Ovo iznašastje patentirano je u Englezkoj
povlasticom od 24. lipnja 1852 na četrnaest
godinah.

Vuku Bender, c. kr. mieracu u Beču
Landstrasse br. 58 na popravu na parnim cie-
vima lokomotivah, — na godinu danah.

Opis povlastice, koji se ima držati na vi-
diku, čuva se u c. k. pismari svakomu na ugled
(br. 2873—H.)

I. L. Pulvermacher, mehaniku u Pa-
rizu (rue de vinsigriens Nr. 25) po Moricu
Metzner (Mariahilf br. 57) na iznašastje me-
kaničnih spravah za pušenje duhana imenovanih
„sačuvane lule i zaroge za smotke“, gdje se
vaviek frižki duvan dovadja na tinjalo, i duhan
se može do posljednjeg ostatka izpušiti sadrž-
žavši svoj frižki i čisti ukus, — na godinu
danah.

Franji Schubert gradjanskom bravaru u
Beču (Thury Nr. 53.) na popravu na mehanič-
nim karucnim penjačama, — na dvie godine
danah.

Karlü Ignacu Franji grofu Lichtenberg,
c. k. nadporučniku u vojsci, stanjućem u Barle-
deku u Francezkoj, sada u Beču (varoš br. 138),
po doktoru Klaudiu Hochsmann dvorskom i
sudnom odvičniku u Beču (varoš br. 592.) na
iznašastje novoga sustava težu tiesah upotreb-
ljivati kod kolaht i makinah svake vrste kao
pomičnu osobito tegleću i tierajuću silu, što mu
je za c. kr. austrijsku monarkiju ustupio, po-
vlašten u Francezkoj iznašastnik Josip Napo-
leon Rebour, — na dvie godine danah. Otvo-
reni opis povlastice nalazi se u c. kr. pismari
za povlastice u pohrani.

U Francezkoj je ovo iznašastje izvornim
Brevet-om od 2. lipnja 1851 i sa Brevet d'
addition od 20. lipnja 1852 i 3. rujna 1853
patentirano na petnaest godinah (br. 3098-4).

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Doznajemo, da se je gosp.
Faler odrekao predsjedništva kod hrv. slav.
gospodarskoga družtva.

— Knjaz černogorski Danilo otišao je pre-
ko Kotora u Percinj, da upotrebi tamošnje
morske kupelji, odakle će također pogranične
pokrajine posjetiti. Prije svoga odlaska bio je u
Grahovu, gdje su ga žitelji svetčano primili. On
je držao na skupljene Grahovljane govor, u
kom im je razložio, da će Grahovo u buduće
k Černogori pripadati, da će on o ovom pred-

metu osobito nastojati i brinuti se za utvrdje-
nje miesta Humac.

— Iz Gërčke nepustaju nikoga u Tursku van
trgovce, i ovi moraju dokazati, da idu u po-
slu trgovačkom. Gërčka je vlada s toga po-
najviše izdala ovu naredbu, da europejskim si-
lama dokaže svoju neutralnost u pitanju iz-
točnom.

— Polag poveršnoga samo računa propalo je
u 3 mjeseca, naime u svibnju, lipnju i srpnju
najmanje 60,000 centih žita i robe a ušću Su-
lini. Osobito mjeseca srpnja, nije gotovo dan
prošao, da nije koja ladja nasela, i koju čast
svoje natovarene robe šetovala.

— Iz Bugarske doznaje se, da Omerpaša go-
tovo svaki dan šalje ulaka u Carigrad i sili tur-
sku vladu, da što prije rieši preporno pitanje,
budući on preko zime nemože s tolikom vojs-
skom tamo boraviti. Već sada počimlje u Bugarskoj
vlažno i studeno vrijeme, pa s njega vojska,
koja na otvorenom logori, propada. Kao što je
poznato, počima u Bugarskoj zima vrlo rano,
pa traje čestoputah do mjeseca svibnja.

U Zagrebu. Dobili smo tiskane pozivni-
ce, kojima g. Ercole Rezza u Rieci namiera-
va, za pružiti izobraženom ovom varošu istiniti
dokaz svoje priklonosti, tiskom izdati „Pan-
orama Rieke.“ — Slikanje Panoramie povie-
rio je g. Rezza valjanom umjetniku g. Albertu
Riegeru, koji je radi sličnih dielah već poznat,
a tiskanje glasovitoj kamenotiskarni (litografiji)
g. B. Linassi-a i dr. u Terztu. Ovaj pano-
rama imat će 40 palacah dužine a 10 višine; i
da se uzmogne opredieliti kolikoća iztisakah,
otvorio je izdatelj predbrojenje. Ciena obraza-
cah u černom jest 5 for., a nabojisanih 9 for.
Bit će takodjer obrazacah nabojisanih na platnu,
lakiranih i u pozlatjenom okviru, te će polag
širine okviera stajati 16 do 22 for. Za da si
krasno ovo dielo svaki tim laglje nabavi, izda-
telj je posebno predbrojenje ustanovio pod cieniu
od 18 ili 24 for., koji se imadu platiti kroz
jednu godinu na miesečne obroke od 1 for. 30
kr. ili 2 for. —

Budući se krasno ovo poduzetie odnosi na
ures našega domorodnoga grada, o kom sam
izdatelj veli, da je kroz šest godinah svoga u
njemu boravljenja osvidočio se o njegovom
materiahnom, trgovačkom i umjetničkom, upra-
vo izvanrednom razvitku, koji obećiva podignuti
ga medju pèrve jaderske gradove; to se je
podpuno nadati moći, da će domorodno občin-
stvu liepu namieru g. Rezze veledušno podpo-
moći i čestitim svojim podpisom kod izdanja
tog mnogobrojno učestvovati.

Srbija.

— „Sërbske novine“ donose u br. 89, na
čelu lista, sliedeće, većim slovima naštampano,
izjavljenje:

Od niekog vremena mnoge strane novine,
a naročito nieki listovi, što na sërbskom jeziku
izilaze, raznosili su svakojahe nepovoljne gla-
sove o stanju stvari u Sèrbii. Čas su govorili,
da je praviteljstvo u negodoivanju kod visokog
pokroviteljstvujućeg dvora, i da mu otud velike
neugodnosti predstoje; čas opet, da je u zemlji
našoj nezadovoljstvo, i da je knjazu poručeno
da dade ostavku, i tim podobna.

Mi smo u stanju opredieliteljno izjaviti, da
su svi ovi glasovi bez svake osnove. Mi se nebi
ovim glasovima ni zanimali, da oni nisu u po-
sliedeće doba, kao s niekom namierom, gotovo
svaki drugi i treći dan pogovarani. Mi ćemo
dakle koliko u interesu istine, toliko i radi uspo-
kojenja naših čitateljah, u kratko izjaviti, da sa-

dašnje stanje i politička odnošenja naše domovine ne samo što netreba da zadaju brige i nespokojstva našim saotečestvenicima, no naprotiv da su sasvim povoljna i udovletvoriteljna. Osim produžavanja svagdanjih dobrih snoušenja s blistatelnim portom, i obdržavanja i razvijanja prijateljskih odnošenja sa susjednom c. k. austr. državom, i ostalim stranim vlastima, naročito smo ovih posljednjih danah obrađovani i usrećeni novim uvjerenjima blagovoljenja i milostive naklonosti od strane visokog pokroviteljstvujućeg dvora kako prama njeg. knjažeskoj svijet. i njeg. pravitelj. tako i prama svemu narodu našem. Ova dobra i uspokojiteljna uvjerenja izjavljena su njegovoj svijetlosti i svim članovima praviteljstva čez njeg. prevoshoditeljstvo imperatorsko-ruskog dielatelnog državnog savjetnika, i savjetnika carskog poslanstva u Beču, gosp. Fontona, koji je po potrebi službe na nieko vrijeme u Beograd došao, i koji je u ovom blagonaklonom duhu i jedno pismo od njeg. svijet. gosud. kancelara g. grofa Neselroda njegov. knjaževskoj svijetlosti predao.

Moldavia i Vlaška.

— „Bresl. Ztg.“ donosi nieka pisma iz podunavskih kneževinah, koja, ako i jesu niešto zakašnjena, sasvim tim sadržavaju nieke nove viesti. Tako piše iz Jaša od 12. kolovoza, da je prekjucer ušao ovamo jedan eskadron ruske žandarmerie, o kojega svérhi raznose se svakojaki glasovi. Mnogi govore, da će Rusia preuzeti upravu ove zemlje, pa da će ovi sbor obavljati redarstvenu službu. — Što se tiče poziva knjaževa u Carigrad, to je sigurno da neće ići, jer mu je zabranjeno. I da se baš porta onako očito neizsmije, to se na višju zapovied nosi na okolo za podpis nieka molba, koja će se, kao tobože od strane žiteljstva podnieti knjažu, da neide posred sadanjega teškoga položaja zemlje u Carigrad. Po gradu ide više osobah, koje skupljaju podpise, pa će veća stran podpisati, bez da i zna, što?

Iz Bukurešta od 13. kolovoza donosi isti list, da je iz Odese stigao glas, da pošto porta kërзма s bezuvjetnim odobrenjem posredovateljnih predlogah, da će i ruski kabinet natrag uzeti svoje privoljenje. Flotica Rusah kod Izmaila već je, kako se govori, prešla preko Braile i stigla pred Silistriju. No sve to treba još potvrđenja.

Do 20 oficirah od ovdašnje vlaške posade podnieli su svoju ostavku, nu knjaz Stirbey nije primio. — Još nijedan medjutim ministar nije odstupiti htio; čini se, da će se pričekati na odgovor iz Carigrada, koji ima prispieti na molbu, da knjaz ostane na svom mjestu. — Čim tretji vojni sbor pod generalom Ostensackenom, koji se sad u Moldavii nalazi, udje u Bukurešt, odmah će vlaško vojničstvo, — piešačstvo i konjaničstvo — otići u Brailu.

Knez Goršakov dvaputa je već posietio c. k. aust. glavnog konzula g. Laurina, no nijedan put ga nije kod kuće našao. — Svaki dan očekuje se iz Petrograda ulak, koji će donieti odluku, da li bude rat ili mir?

— Jedan dopisnik „Journala de Frankfort“, koga kao da nije mogla mimoći briga, koju niekima zadaje to, što su mnoga odijeljenja ruske vojske ušla u podunavske kneževine, trudi se dokazati, da je baš to, što je Rusia podigla toliku gèrdnu silu, još najpouzdaniji znak, da će biti mira. „Oni, veli, koji proriču, da će biti rata, proriču odtuda, što je silna ruska vojska ušla u podunavske kneževine, da će bërzo biti rata. Mi naprotiv nadamo se odtuda prie, da će se održati mir, jerbo je silna vojska, što je sad u kneževinama, Turcima znak, da kneževine nisu zauzete zbog tumačenja Balta-Limanskog ugovora, nego zbog materialnog poručanstva, budući da porta nije htela da daje poručanstvo, koje je od nje iskano.

A da je manje ruske vojske ušlo u kneževine, onda bi opet Turci mogli ući u Vlašku i tako nebi moglo proći bez rata. A ovako sila ruske vojske po kneževinama izbila je porti iz glave i samu misao, da se lati takovih mierah, a zbog toga, što je, kao što kažu, čak 100,000 momakah u kneževinama, nemože nikako ni doći do toga, da se kërв proljeva.

Ali zato opet oni, koji proriču da će biti rata, kažu, da bi za to mogla i manja sila podnieti. Oni vele, da se tako silna vojska, koja se pri tom još jednako množi, za cielo nebi ni maknula, da Rusia sasvim drugo što nemisli, u ne ono, što je razglasila. Ali eto opet knez Neselrode u svom raspisu od 20. lipnja reče u ime velikoga svoga samovladaoca svetčano pred svom Eoropom, da „ruska vojska neide zato u kneževine, da s portom vodi rat, kog ćemo se mi kloniti, dokle nas god porta sama na to nenatiera.“

Ako dakle porta sama nezametne rat, ako ona još daje i moralno poručanstvo, koje se samo u raspisu napominje, onda nikako nije misliti, da će Rusia napasti na portu (a iz portinog protivljenja protiv zauzetju podunavskih kneževinah vidi se, da će porta dati i to poručanstvo). Ali bi Rusii ili postupanje same porte, ili prenaplo kretanje sjedinjenih flotah k zlatnom rogu moglo nagnati da zametne rat, pak zato je iz strategičkog i političkog uzroka morala Rusia dosta vojske na noge dignuti. Pa baš zbog toga, što su 200,000 momakah gotovi za rat, ako baš uzmore biti rata, neće ni doći do rata; a da nije toga, onda čovjek nebi bio siguran, da li neće biti rata.

Rusia.

Iz Varšave od 21. kolovoza donosi „H. N.“: Ovdie se još uvijek car očekuje. Vjest ona, da će car u slučaju dolazka svoga odsjeti u nekadašnjem dvoru Jagellonah u krakovskom predgrađu, a ne u Lazienki, nije temeljita. Istina doduše, da je ov dvor popravljen, no u njem će i nadalje stanovati knez namiestnik.

Iz podunavskih kneževinah dolazeća pisma uvieravaju, da će ruska vojska po svoj prilici tamo zimovati. — Od niekoga vremena prestao je dolazak i odlazak ruskih generalah. Iz toga se zaključuje, da se nenamieravaju više nikakova poduzetja protiv Turske.

S poljske granice od 20. kolovoza piše „Allg. Ztg.“ Čudnovato je doista, da upravo u onom stepenu, u kojem po zapadu raste ufanje u mir, u iztoku takovo pada, te se toli ovdie na granici, kao i po Rusii podobro razprostërlo mnienje, da će se mir teško uzdržati, pa nastojavale o njem zapadne sile u svaku cieniu.

Tèrgovački stališ u Varšavi javno se tuži, da nestalni sadanji položaj na poslove štetno dieluje, premda je ova nestalnost spram Rusie samo prividna, budući se Rusia nalazi u potpunosti samosvjesti čvèrste svoje volje. — Petrogradski kabinet neima doduše razloga nikakova željeti rat tako dugo, dok sve, što god hoće, mirnim putem postignuti može; sasvim tim pripravan je svaki hip terzati za mač, pošto od svoje volje ni vlas popustiti neće. Pred našim očima tolike se pripreme čine, da se nemože baš posred svih okolnostih vjerovati na izravnje mirovno. Imenito ruska će vojska teško tako na bërzo otići iz Moldavie i Vlaške, budući su sve miere učinjene za zimu.

Petrogradski kabinet dobro znade, da se svaki dan, što vojska kod Dunava logori, približuje Carigrad k Prutu i ranu portinu sve više neizlječimu čini. Od pomorskih silah neima se Rusia ništa plašiti, jer je miesec rujna pred vratima; samo kopna vojska kadra bi bila zaustaviti marširanje njezine vojske, nu turska će vojska po svoj prilici biti za to nesposobna, a Austria, Prusia baš i u onom slučaju, kad bi rusku politiku osudjivale, nemogu oružanom rukom Rusii protivastati već radi svojih slavenskih pokrajinah (?) Pruska zadovoljit će se diplomatskim notama, a Austria u svakom slučaju posiet će Sèrbiju, što će Rusia dakako dopustiti.

Iz Varšave javljaju, da od skupljene u tamnoj okolini vojske pomanja odijeljenja njezina neprestano k jugu odilaze, a ova se opet dopunjuje drugom vojskom. Ruski oficiri dèrže podunavske pokrajine samo za ratno pozorište i govore o maršu u Carigrad, kao o kakovoj vojničkoj šetnji iz Petrograda u Carskoe-Selo.

Turska.

— Ruski konzul drinopoljski vratio se je na svoje mjesto. Nieka naredba, koju je nedavno

učinio bio, mogla bi bila vèrlo ozbiljne posljedice imati. On je naime svaki dan dao na svojoj kući razviti ruski barjak, što se prie samo u blagdane običavalo činiti. Budući da preko Drinopolja vojska često prolazi, to se je bilo bojati, da ta naredba nebude kao povod kakovog izsmiehavanja. No srećom ništa se nje zlo dogodilo.

— „Journal de Frankfort“ pripovieda niešto osobito o Riza-paši, poznatom članu staroturške partaje. „Kad ono stize glas, da je ruska vojska zauzela kneževine, onda, veli, Riza-paša postade opet vriedna glava kod Abdul-Medžida. Predmet, koji je ovom Turčinu sèrce i duša, jesu velika junačka diela, koja su počinili Soliman, Bajazet i Amurat. Mèržeći na svaku promienu, nagovarao je Riza-paša od 1842 do 1846 sultana, da se lati starog običaja osmanlijskog, kazujući, da su Turci dotle bili jači od drugih i strašni, dok su bili onaki kakovi su prie bili. Kad je čuo, da je ruska vojska prešla preko Pruta, on je htio, da se objavi rat; sultanu je dao vlast, da čini za sveti rat od njega i od njegova imanja što hoće. Ako se liepi način, koji je austrijski poklisar pronašao, neprizna što prie, da je dobar, onda će, kažu, biti onako, kao što veli Riza-paša, pa će sultan razviti sveti prorokov barjak. Sultan hoće i one da zakloni, koji su s njim jedne viere, pa zato pod Batumom tamo na azijskoj obali čèrnoga mora sastavlja vojsku, u kojoj će biti niešto i od one vojske, koja je iz Carigrada otišla u Trebizond, anadolskog redifa i karamanliah, koji će se skupiti u Erzerumu. Selim-paša će sad sa 60,000 momakah, koji se tako njegovoj upravi povieravaju, moći rat započeti. Rusia će moći Vlašku i Moldaviu, gdje je slaveno-gèrčki duh najpreči, vèrlo lako uzeti; ali će opet Gjorgjiansku, koja je zbog svojih tropskih proizvodah Rusii Jamajka, izgubiti.

— „Constat.“ priobćuje nieke pojedinosti o stanju turske vojske. Po zapoviedi Omer-paše u Šumli sakupljena vojska ima 4 odijeljenja, kojima zapoviedaju Mustafa-paša, koji je skupa i predsjednik vojenoga vića, Ahmet-paša i Hasan-paša. U ovom tielu ima 53 bataliona, od kojih 3 pripadaju dielovnoj straži, 22 rezervnoj straži i 24 piešačkoj vojsci. Svaki batalion ima po 1000 momakah, i tako sve ovo tielo iznosi 50,000 momakah piešakah, 6 regimentah konjanikah i 10 bateriah topovah, od kojih 6 spadaju na stražu. Osim ovoga vojničkog tiela ima još dosta posade u Vidinu, Ruščuku, Silistrii, Varni i t. d.; sve europejske pokrajine zauzete su takodjer vojskom, ponajviše čuvarnom vojskom. Ono tielo vojske u Azii, koje je zauzelo put od Batuma do Erzeruma, broji 30 batalionah, od kojih su dva od straže, i dvie baterie topovah. Ovo tielo stoji pod zapoviedničtvom Selim-paše i ima oko 35,000 momakah. U Carigradu se nalazi 7 stražbenih batalionah. Neuredna vojska neulazi u ovi broj.

Konjak. Baš mi sada dodje u ruke br. 141 lista vašeg od 24. s. p., u kom se nahodi proročanstvo jedno dra. Ante Torquato od god. 1480 rep. 1613 u obziru otmanova carstva. — Ostavlja se književnicima, da oni kažu, u koliko je ovo istina; samo je divna to stvar, da se u knjigoshranama turskoga manastira Melvevi čuva takovo proročanstvo jedno, koje se u svemu slaže s višerećenim, i kao što se vidi ovo nije prepis od Torquatova proročanstva, nego da je drugi prorok bio.

Sultan Murat II. putujući po svom carstvu dodje u grad Konjak, i boraveći tu stanovaše kod Šeih Bekira, starešine derviškog reda Melvevi (potomak čudotvornog Šeih Galabakš rečenog Roumi Bekir) znamenitoga zvjezdoznaca, i kad car Murat podje, darova mu ovaj jednu amajliu, koja će ga čuvati od svakog zla. Kad car ode, rečeni Bekir kaza niekojim od svojih prijateljah, da je on tajno gledao u Muratovu zvijezdu i svietovao se s drugim zvjezdama o sudbini otmanova carstva; ali odgovor bioše vèrlo tužnog sadržaja, jer zvijezde rekoše: Carstvo tursko pasti će pod svojim 33 sultanom, koga brat imati će ime Asis, a upropastit će ga Sary Gias (Rusi).

Kad je sultan Murat došavši po drugi put u Konjak doznao od prijateljah Bekirovih za pro-

SLUŽBENI LIST.

(141.-DP.) 2. 5.

(3-1)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog grada Zagreba suda stavlja se do obće znanja, da će se u suglasju dražbenog izroka od 7. lipnja t. g. br. 2127. dne 9. rujna 1853 kuća Tome Mlinarića u gradu Zagrebu sadovnoj ulici pod br. 490 ležeća, za stran Marie Mlinarić drugi i posljednji put prodati, te ako se za procijenjenu od 2955 for. 12 kr. sr. vrijednost prodati nebi mogla, najviše ponudjajućemu i izpod procijenbe predala se bude.

Cin dražbeni preduzet će se na licu mjesta u 3 sata poslie podne, a zaključiti u 6 sati. — Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog suda viditi.

Konačno svi oni vierovnici, koji pravo zaloga na upitnu kuću imaju, ovim se sudbeno po smislu §. 309. g. p. pozivaju, da svoje pravo prije prodaje kuće pred ovim sudom izkažu, što u protivnom slučaju razdijeljene kupovne svote bez njih takodjer preduzelo se bude.

U Zagrebu 26. kolovoza 1853.

Mikulić,
kotarski suda.

Br. 4646. (258—Izv.)

(3-1)

Oglas 2-ge oversbene dražbe.

Pošto je ostala bez uspjeha prva oversbena dražba od dana 9. kolovoza t. g., obdržavana za prodaju dviju sobah i kuhinje, spadajućih na baštinike pokojnoga Lovra Bončine; procijenjenih na 278 fr. 30 kr.: to će se obdržavati druga dražba oversbena u četvrtak, na dan 22. rujna t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne, i to pod istim uvjetima opredjeljenimi ovostranom odlukom i dotičnom obznanom dne 8. lipnja br. 2745, s tom jedinom promienom, da će se primati ponude i izpod cijene fiskalne, i da će se dosuditi navedena nepokretnost najboljemu ponuditelju u smislu §. 522. obstojećega postupnika gradjanskoga.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieki 14. kolovoza 1853.

Nr. 10617.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction ist bei dem k. k. Salzamte zu Karlopago, die Stelle eines Salzweigers mit dem Gehalte jährlicher 200 fl., Quartiergeld jährlicher 70 fl. und das Salzdeputat jährlicher 125 Pfund nebst der Verpflichtung zur Cautionsleistung im Gehaltsbetrage in Erledigung gekommen.

Zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis zum 30. September 1853. ausgeschrieben, innerhalb welcher Frist die Bewerber um dieselbe ihre vorschriftsmässig belegten Gesuche an die k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, Eigenschaften, Sprach- und sonstige insbesondere bei der Salz-Manipulation erworbenen Kenntnisse auszuweisen und anzugeben, haben, in welcher Art sie die dem Jahresgehalt gleichkommende Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten des k. k. Salz- und Zollamtes zu Karlopago verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 16. August 1853.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Nr. 10331.

Kundmachung.

In Folge Erlasses des h. k. k. Finanz-Ministeriums vom 2. August d. J. Z. 12,344/F.M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht:

Bei der am 1. August vorgenommenen 247 Verlosung der altern Staatsschuld ist die Serie Nr. 67 gezogen worden.

Diese Serie enthält Banko-Obligatonen zu 5% von Nr. 58,525 bis inclusive 59,923 im Gesamtkapitalsbetrage von 1,002,188 fl. 36 kr. und im Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fusse 25,053 fl. 27¼ kr.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. verzinslichen Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 13. August 1853.

N. 3609. (15—P.Z.)

(3-2)

Kundmachung.

In Gemässheit des hohen k. k. Handels-Ministerial-Erlasses vom 8. August l. J. Zahl 11,897/P haben, um die Verbreitung des Reichsgesetzblattes, möglichst zu erleichtern, nunmehr alle k. k. Postämter Pränumeratien auf das Reichsgesetzblatt anzunehmen.

Die Pränumeratien hat nicht nach Jahrgängen, sondern nach der Bogenzahl von sechzig Bogen stattzufinden. Nach Uebersendung von 55 Bogen wird jede weitere Zusendung an den Pränumeranten eingestellt, wenn eine Erneuerung der Pränumeratien nicht eingetreten ist.

Die am Ende eines Jahrganges durch die aus demselben übermachten Blätter nicht erschöpfte Zahl der pränumerirten 60 Bogen wird dem Pränumeranten für den Fall, als er seine Pränumeratien erneuert, in die Bogenzahl desselben eingerechnet, in dem Falle aber, als die Pränumeratien nicht erneuert wird, als verfallen angesehen.

Der Pränumerationspreis für 60 Bogen beträgt mit Einschluss der auf 30 kr. festgesetzten, gleichfalls von dem Abonement in Vorhinein zu entrichtenden Versendungsgebühr: 3 fl. 30 kr. CM.

Die k. k. Postämter haben die bei ihnen eingehenden Pränumerationsbeträge sammt Versendungsgebühr von Fall zu Fall an die k. k. Zeitungs-Expedition in Wien unter genauer Angabe der pränumerirten Bogenzahl, des Namens, Characters und Wohnortes des Abonement einzusenden, welche die Zusendung der pränumerirten Exemplare an die Adressaten unter Schleife veranlassen wird.

Reklamation über Abgänge können ebenfalls bei den k. k. Postämtern angebracht werden.

Die obigen Bestimmungen erstrecken sich auf die seit 1. Juli 1853 erschienenen Numern des Reichsgesetzblattes.

Was hievon zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 15. August 1853.

Von der k. k. Postdirektion
für Kroatien und Slavonien.
K l e m p a j.

Nr. 657/1853 (255—Izv.)

(3-3)

Lizitations-Kundmachung.

Die hohe Banal-Regierung hat mit Erlass vom 29. Juli l. J. Z. 11,311 die Adaptirungs-Arbeiten an der Kavallerie-Kaserne sammt Nebengebäuden, dann die Hofumplankung und den Neubau der Schmiede sammt Streustrohschutzdach zu Pleternice in Požegener-Komitate nach dem adjustirten Kostenbetrage wornach für die:

Maurer-Arbeit sammt Materiale	2621 fl. 30¾ kr.
Ziegeldecker-Arbeit	1780 „ 13¾ „
Zimmermann	2294 „ 37¾ „
Tischler	2044 „ 49¾ „
Schlossers	1928 „ 41¾ „
Gusseisen Warren	228 „ — „
Spengler-Arbeit sammt Materiale	52 „ 5 „
Glaser	170 „ 51¼ „
Anstreicher-Arbeit	250 „ 58 „
Steinsortir	40 „ — „

In Summa für die ganze Arbeit 11,411 „ 46¾ „ C. M. entfallen, zu bewilligen geruhet.

Der Bau wird in Bausch und Bogen vergeben.

Jeder Lizitant muss zur Sicherstellung bevor er einen Anbot macht der Versteigerungs-Commission den 5% Betrag der Aufrufsumme entweder in Baaren oder in öffentlichen Schuldverschreibungen nach dem Börsenkurse erlegen.

Der Ersteher hat das Reugeld bis auf den 10% Betrag der Erhebungsumme zu ergänzen, welcher sodann die Kautions bildet.

Die Lizitation wird in Požeg im k. k. Ober-Gespannsamte den 31. August l. J. Vormittag um 10 Uhr abgehalten, allwo auch die allgemeine und spezielle Baubedingnisse, so wie auch alle den Bau betreffende Elaborate in den gewöhnlichen Amtsstunden täglich zur Einsichtnahme freigestellt sind.

Die mit dem gesetzmässigen Stempel versehenen postfrei eingesendeten schriftlichen Offerte in welchen der Vor und Zuname der Wohnort und Charakter des Offerenten, die angebotene Summe mit Zahlen und Buchstaben deutlich geschrieben, dann die Kautions beigegeben ist und ausdrücklich erklärt wird, dass der Baubewerber sich den Baubedingnissen unbedingt unterwerfe, werden berücksichtigt.

K. k. Bezirks-Bauamt.

Požeg den 15. August 1853.

Kršjnavi m. p.

k. k. Ingenieur.

Collat. Karl Cziraky,

k. k. Com. Secretär.

Nr. 10453 (56—Fin.)

(3-3)

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind nachstehende Dienstposten erledigt, zu deren provisorischen Besetzung der Konkurs bis Ende September 1853 hiemit eröffnet wird.

1. Bei dem Haupt-Salz- und Zollamte l. Classe in Fiume der Controllorsposten, mit dem ein

ročanstvo ovo, zapoviedio je, da se ima obisti. Na veliku molbu, koje Šelheve, liepe Chirsad Kadane, smertna pedepa preinačena je s pragonstvom u Carigrad, gdje je on poslie kratkog vremena bio otrovan na obiedu u kući Baisam-paše. Proročanstvo se nalazi medju drugim pismima Šeih-Bekira, i kao što sam kazao, čuva se u manastiru Konjak. Ja sam više puta imao priliku govoriti s ovdašnjim dervisima (kaludjerima) o toj stvari, i oni mi tužnim glasom rekoše, da se oni u toliko više plaše, da će se izpuniti rečeno proročanstvo učenoga njihovog starodine, što brat sadašnjeg 33 padaše nosi ime Abdul Asisa. Osim toga br. 33 za Turke je znamenit, jer oni računajuć godinu po mjesecu, da jednako idu s Julianovim kalendarom, valja da svake 33 godine dodadu jednu, koju nazivaju Seviš.

(Triest. Ztg.)

Franziska.

— „Indep. Belge“ dobio je sljedeće pismo od gosp. Baze:

„U Liegi 8. kolovoza 1853. Glavnomu gosp. uredniku „Ind. Belge.“

U „Siécle-u“ štio sam tužnim sèrdcem, da opisati nisam u stanju, pripoviedku o prizoru, koi se dogodio u Saint-Cloudu, o čemu list ovi evo šta reče:

„Jasmin pozvan buduci na obied u palaču Saint-Clouda, pošto je pribitne ganuo piesmarskim svojim pripoviedkama, opravdao je dobro svoje mnijenje, koje se imalo o njegovoj čudi i njegovom sèrcu. On je na korist obratio utisak, koi je proizveo, te zaiska, da se častni gosp. Baze povraiti iz pragonstva. Cesar mu to odmah obeća i bez svake pogodbe.“ Mislim, da sam dovoljno pokazao svim mojim priateljima, a osobito gospodinu Jasminu, da je svaki korak i svaka molba učinjena vladi na moju korist za mene poniženje, i ja sam mislio, da će tako i biti ali nije. S ovoga ja smatram za dužnost opet odbaciti, a uzrok toga shvatit će svi dobromisljeći ljudi. Kraj pragonstva, koje je posignuto u mojoj obiteli tri koljena, nemože ni po vidimom biti posliedica milosti, koja bi se udjelila posredno ili neposredno od koga mu drago. Primiti i t. d.

Baze, bivši blagajnik narodne skupštine.“

Sluzbeno berzovajno objavljnje bečke burze
od 29. kolovoza 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Deriv. obveznice sa 5 pct.	94½	Amsterdam za u sr.	2 mjes.
„ od g. 1850 „ 4½	84½	100 holan. f. (90¼)	2 mjes.
„ „ „ 4½	„	Augsburg za	3 mjes.
„ „ „ 3½	„	100 f. current 108½	3 mjes.
„ „ „ 2½	„	Berlin za 100	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	pros. tahirah	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Vratislava za	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	100 pr. tal.	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Frankfurt na	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Mainu za 120 107½	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Genovaza 300	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	piemont. lirah	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Hamburg za	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	100 mar. ban. 80¼	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Lipako za 100	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	forintih	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Livorno za 300	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	toak. lirah	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	London za 1	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	funst sterl. 10 37	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
„ „ „ 2½	„	Milan za 300	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	austr. lirah 108	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Marseille za	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	300 frank. 128	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Pariz za 300	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	frank. 128	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Prag za 100	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	for.	2 mjes.
„ „ „ 2½	„	Pèrta za 100	1 mjes.
„ „ „ 2½	„	for.	3 mjes.
„ „ „ 2½	„	Mleci za 100	1 mjes.
„ „ „ 2½	„	austr. lirah	3 mjes.
„ „ „ 2½	„	Bukurest za 1	31 dan
„ „ „ 2½	„	for. parah 251	31 dan
„ „ „ 2½	„	Carigrad za 1	31 dan
„ „ „ 2½	„	for. parah 416	31 dan
„ „ „ 2½	„	Smyrna za 1	31 dan
„ „ „ 2½	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 2½	„	Tečaj novca	
„ „ „ 2½	„	carski dukati	
„ „ „ 2½	„	Zajam od 1851	
„ „ „ 2½	„	Slovo A	
„ „ „ 2½	„	B	
„ „ „ 2½	„	Lombardski	
„ „ „ 2½	„	Tečaj zlata	
„ „ „ 2½	„	1000 fr. 2330	
„ „ „ 2½	„	Bečko-glog. žel. 500	850
„ „ „ 2½	„	Sopr.-W.-Neud. 200	200
„ „ „ 2½	„	Budoj.-Gm. Linz 250	268
„ „ „ 2½	„	Požun.-tern. 1. izd. 290	
„ „ „ 2½	„	2. izd.	
„ „ „ 2½	„	daža s pèrvenstvom 200	
„ „ „ 2½	„	Krah.-g. sleške po 100 t.	
„ „ „ 2½	„	Aust. dun. paroh. 500 f.	773
„ „ „ 2½	„	Aust. Llo. u Tèrztu 500	
„ „ „ 2½	„	Bud.-pešt. lančm. 500	
„ „ „ 2½	„	Galič. zaloan. 4% za 100	
„ „ „ 2½	„	Srećke Esterhazis 40	

D i e n i c e.

Jahresgehalt von 600 fl., eine Naturalwohnung oder das systemmässige Quartiergeld und zwei Zentner Salz-Deputat verbunden ist.

2. Bei dem unter dem Nebenamt H. Glasse eingerichteten Controllor-Zoll- und Salzamt zu Buc-car, der Controllorposten mit dem Jahresgehalte von 600 fl. C. M., einer Naturalwohnung und 2 1/2 Salzdeputat.

3. Bei dem Nebenamt H. Glasse zu Belle-nje der Beamtenposten mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und einer Naturalwohnung.

4. Bei dem Nebenamt H. Glasse zu St. Josef der Beamtenposten mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und einer Naturalwohnung.

Mit jedem dieser Dienstposten ist die Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Jahresgehaltbetrage verbunden.

Die Bewerber um diese Dienstposten haben für jeden derselben absondert ihre gehörig dokumentirten Gesuche bei der k. k. Finanz-Besirks-Direktion in Fiume einzubringen, und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstzeit, dann die Kenntniss der Zoll- und für die Posten sub 1) und 2) auch der Salz-Manipulation, der Kasir-Rechnung, Unterrechnung, und Comptengeschäfte, sowie der deutschen, kroatischen oder einer nahe verwandten slavischen, wendisch, auch der italienischen Sprache gehörig auszuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die Caution zu leisten vermögen, und ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten des Kaiserlichen Finanz-Besirkes verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 14. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

Nr. 3192.

Concurs-Kundmachung.

Mit dem Erlasse des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 12. August 1853. Z. 4453 ist für die Angelegenheiten der direkten Besteuerung in dem Kronlande Croatien und Slavonien die provisorische Aufstellung von Steuer-Inspectoren und Unter-Inspectoren genehmigt worden.

In Folge dessen wird zur Besetzung von fünf prov. Steuer-Inspectorenstellen u. z. für eine mit dem Jahresgehalte von 1000 fl., und eine mit dem Jahresgehalte von 900 fl., dann für drei mit dem Jahresgehalte von 800 fl., sämtlich mit der IX. Dienstklasse und dem Range von Finanz-Besirks-Kommissären, — ferner für fünf provisorische Unter-Inspectorenstellen, wovon zwei mit Jahresgehalte von 700 fl. und drei von 600 fl. ebenfalls mit der IX. Dienstklasse und dem Range von Finanz-Direktions-Kolzipisten hienit der Konkurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Stellen haben neben den allgemeinen Erfordernissen zum Eintritt in den Staatsdienst, worunter die Nachweisung des Lebensalters, der bisher geleisteten Dienste, der guten Moralität und insbesondere bezüglich jener, die noch nicht in k. k. Diensten stehen, der korrekten politischen Haltung gehört, die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, die Kenntniss der Steuer-Verwaltung, der deutschen Sprache und wo möglich der Landessprache nachzuweisen.

Ausgenommen werden auch solche Bewerber berücksichtigt werden, die, ohne die juridisch-politischen Studien zu besitzen, ihre praktische Tüchtigkeit für die Steuer-Verwaltung bewährt, oder durch ihre Verwendung bei der Katastral-Operationen sich ausgezeichnet haben.

Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem hienlands angestelltem Finanz, Steuer, oder politischen Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Die gehörig dokumentirten Gesuche sind im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis 15. September 1853 bei dieser Landes-Steuer-Direktion einzubringen.

Agram am 16. August 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direktion.

Nr. 6603/m. 765. (91—D.S.)

(3—3)

Objava dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog stavja se time do obće znanja, da će se dan 7. rujna t. g. u 9 sati pred podne i 3 sati posle podne klamfarska roba Otona Pomriča u Zagrebu u dugoj ulici pod br. 785 u procenbenoj vrijednosti 158 43 kr. sr. pod sudbenu overhu uzeta, putem javne dražbe za gotov novac predavati, kamo se kupiti želeći ovime pozivaju.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 23. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić.

Jos. Dvojak,

namještenik tajnik.

Nr. 4389. (257—Zv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Poseb kod obdržavanja dne 16. avgusta jevtinbe glede iznajmljenja predregah za godinu 1854.

1855. i 1856. u postojećem Loket i Skrad nije se željao ospieh postigao, a toga se nova jevtinba za 3. rujna t. g. pred podne u 9 sati u ovoredovnoj pisarni opredjeljuje, kojoj se podzemalji pozivno na ovostrani oglas od 31. septnja t. g. broj 72 u službenim narodnim novinama u br. 177, 179 i 185 razpisani pozivlju.

C. k. podžupania delaticka dne 19. kolovoza 1853.

C. k. pr. podžupan
Lichtenegger.

Y. 559. (260—Zv.)

(3—2)

Lizitations-Ankündigung.

Von k. k. Likaner-Grenz-Regimente Nr. 1. wird hienit bekannt gemacht, dass zur Anstossung des Contracts wegen Lieferung der Tischler, Schlosser, Schmidt, Schornsteinleger, Glaser und Anstreicherarbeiten auf drei nacheinander folgende Jahre nemlich vom 1. November 1853 bis Ende Oktober 1856 am 13. September 1853 um 7 Uhr Vormittags die Lizitation im Stabsorte Gospić abgehalten werden wird.

Die Hauptbedingnisse, gegen welche die Lieferung gehandelter Arbeiten an die Mindestfordernden hinstangegeben werden wird, bestehen in Folgenden:

1. Jedermann der zur Lizitation zugelassen werden will, muss möglichst die festgesetzte Erfüllungskauton erlegen, welche aber demjenigen der hiebei nichts erstanden hat, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt wird.

Die Caution dieser Arbeitslieferung hat in 300 fl. zu bestehen, welche entweder in baren oder in zu verhypothekirten schuldenfreien Realitäten geleistet werden kann.

2. Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, weswegen jeder Lizitationslustige, im Falle derselbe bei der Lizitation persönlich zu erscheinen verhindert werden sollte, einen Stellvertreter mit der hinlänglicher Vollmacht und Kauton versehen stellen kann.

3. Jeder Lizitationslustige hat sich bei der Lizitation mit dem Leihbriefe ausweisen, dass nemlich jeder derselben die Profession vollkommen erlernt hat, folglich auch die übernommene Arbeitslieferung vollends zu leisten im Stande ist.

Die anderweiligen Contrahatsbedingnisse können von der Lizitation während der gewöhnlichen Amtsstunden täglich in der Regiments-Baukanzlei eingesehen werden.

Gospić am 17. August 1853.

(90—DS.)

(3—2)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestfordernden zu überlassenden Lieferung, der für das Garnison-Spital und für das Militär-Medicamenten-Depot zu Agram auf die Zeit von 1. November 1853 bis Ende Oktober 1854 erforderlichen Victualien, Getränke, Schreibmaterialien, ärztlichen und sonstigen Glaswaaren, — die Reinigung der Wäsche, Verzierung der eisernen und kupfernen Kochgeschirre und Arznei-Materialien wird in der Garnison-Spitalkanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 15. September 1853 um 9 Uhr Vormittags eine Lizitation abgehalten werden.

Sämtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im N. O. Masse und Gewicht geliefert.

Hinsichtlich der — der ämtlichen Satzung unterliegenden Artikeln wird auf Prozenten-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen entweder auf festgesetzte — die ganze Lieferungsdauer gleichbleibende Contractpreise oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grassen auf Prozenten Nachlässe verhandelt.

Zur Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorher ein Vadium erlegt, welches für die Artikeln des Bäckers mit 177 fl. des Fleischbäckers mit 268 fl. des Greislars und Mehlhändlers mit 290 fl. des Kaufmanns mit 72 fl. des Weinhändlers mit 95 fl. des Glaaserers mit 3 fl. des Borstenbinders mit 2 fl. des Kupferschmids mit 8 fl. für die Wäschereinigung mit 17 fl. und für die Blutegele mit 20 fl. festgesetzt, und denjenigen, die nicht erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von den Erstehern aber so gleich bei Unterfertigung des Lizitations-Protocolls auf die mit Zehn Procent des Betrages der angenommenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikeln bemessene Caution ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation nemlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen angenommen.

Die weiters näher Lizitations-Bedingnisse so wie auch das für das Militärjahr 1854. beiläufig zu liefernde Quantum sämtlicher Artikeln können in der Agramer-Garnisons-Spitals-Rechnungskanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 16. August 1853.

Br. 2195. (951.—Zv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Na molbu gosp. Franje Moha odvijemlje i zastupnika vlastelinstva vironickog, a parbi ovog, proti dužniku Pavi Lamiu iz Vranesovaca dozvoljena je odlukom ovog kot. suda od 3. kolovoza t. g. br. 2195 overšena prodaja vinograda sa ovogdišnjim proizvodima pripomenutoga dužnika Pavi Lamiu, u hataru občine slatiške lezeceg, i sredstvom sudbene procjene u 800 fr. sredstva procijenjenog, za koju prodaju rokovi na 3. listopada i 3. studenoga 1853 u 10 sati pred podne u Slatini opredjeljuju se.

Kupac ima polovicu kupovnine za 8 dana, drugu pak polovicu za 8 mjeseci po dovršenoj dražbi namiriti, inače će se nova dražba njegov trošak i pogibel bez nove cjenbe preduzeti, i vinograd već kod prvog dražbenog roka, ako bi od potrebe bilo, pod procienbom prodati.

Buduć da će dražba istom posle berbe okončana biti, hoćda se proizvodi ovogodišnje kroz sekvestra na račun kupca pobrati, i kupcu posle položene druge polovice kupovne svote predati.

Napokon će kupac sve dugove, koji su zaloga radi vinogradom ovim osigurani, po naputku suda, u koliko kupovna doteče, preuzeti.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji imaju kakovo pravo hipotekarno na taj vinograd imati, da tražbe svoje kod ovog kot. suda do prodaje najave, u protivnom slučaju sebi pripisati budu imati, ako djoba kupovine bez njih overšena bude, i oni tim, ako bi ista izcerpljena bila, užturb podnieti budu morali.

Od c. k. kot. suda u Suhopolju dne 3. kolovoza 1853.

Nr. 7735. (246—Zv.)

(3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente portuale sanitario in Maistra, ed è va congiunto l'appuntamento, d'annue lire austriache Mille duecento e l'obbligo di prestare una Cauzione corrispondente ad una annata del soldo.

Chiunque intendesse aspirarir dovrà far pervenire entro tutto Settembre p. v. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata Supplica comprovando l'età, l'illibata sua Condotta morale, la piena idoneità al posto optato, i servizi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 3. Agosto 1853.

OGLASNIK.

(142—DP.)

(3—2)

J. D. POPOVIĆ

najponiznije javlja p. n. štov. občinstvu, da je u kući g. J. Uzorinca, u dugoj ulici, na čoku pod br. 284 otvorio

tèrgovinu smiesnu, materiah i bojah.

Obećajne najpodpuniu i najtočniu poslugu, kao i u svim člancima što moguće najjevtiniju cieniu, preporuča se mnogobrojnom polazku štov. občinstva.

(140—Dp.)

(3—2)

Opomena.

Od strane sirotinjskog odbora grada Varašdina s otime se opominju svikolici, koji u masu pokojnog ovomiestnog tèrgovca Vlekoslava Bračko sada na preostavše sirotice spadajuću na uzetih robah šta duguju, neka svoj dug u vremenu od 30 danah izplate za to u pose opunovlastjenomu sinu pokojnika, ovomiestnom tèrgovcu Emilu Bračko; jer će se inače ponajprije svikolici dužnici sredstvom ovih novinah jošte jedanput poimence na to pozvati, — a ako ni tada svoj dug namirili nebi, proti njima sudbeno postupati.

U Varašdinu dne 17. kolovoza 1853.

Sirotinjski odbor grada
Varašdina.

(123—DP.) 16 30

(3—3)

Wohnung zu vermieten.

Im Hause Nr. 54 in der Postgasse sind vom 1. November d. J. 5 Zimmer 1 Küche, Speiskamer, Keller und Holzlage zu vermieten. Das Nähere beim Hausmeister zu erfragen.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije sa prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 25. kolovoza 1853 izišao i razposlan je XVIII. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-niemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 125. Okružnicu vèrhovnoga zapovjedništva vojske, odsiek III., od 15. Lipnja 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se ustanovljuje, da se unapredak nadliečnici, koji s nova stupili budu u vojsku, neprimaju više assentatiom u savez vojnički, nego da im se naredbom podieljuje služba i platja.

Br. 126. Okružnicu vèrhovnoga zapovjedništva vojske, odsiek III., od 21. Lipnja 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se uslied previšnje odluke od 21. Lipnja 1853 ukidaju dosadanji propisi o platnom odbitku za c. kr. vojsku, i naredjuju nove ustanove o taksah službovni i značajnih iste vojske c. kraljevske.

Br. 127. Naredbu ministarstva pravosudja od 26. Lipnja 1853, kriepostnu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniu, Erdelj, sèrbsku Vojvodovinu i tamiški Banat, o načinu, kako se pri parbah o valjanosti ili razpustu ženitbe i o razstavi od stola i postelje, glede kojih u glavnoj stvari odlučivat imaju sudovi duhovni, postupat ima sa stvarmi uzgrednimi, spadajućimi pred sudbene vlasti gradjanske.

Br. 128. Okružnicu vèrhovnoga zapovjedništva vojske od 27. Lipnja 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se uslied previšnje naredbe od 25. Lipnja 1853 ustanovljuje, da niemačkomu vitežkomu redu ostaje i u buduće ujamčeno pravo razpravljanja o prostovlastnoj imovini velemeštra, vitezovah i svećenikah reda niemačkoga.

Br. 129. Naredbu vèrhovnoga zapovjedništva vojske i ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja od 30. Lipnja 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se uslied previšnje odluke od 20. Lipnja 1853 naredjuje, da osuda, izrečena radi zločinstva na tešku tamnicu, povlači za sobom i gubitak onih užitakah, što ih invalidi ili u obće izsluženi vojnici beru iz zakladah budi javnih budi privatnih.

Br. 130. Razpis ministarstva financiah od 1. Sèrpnja 1853, valjan za svekolike pokrajino zajedničkoga saveza carinskoga, o načinu, kako u obziru carinskom ima se postupat sa cèrljenimi jabučicami iliti patlidžani (Solanum Lycopersicum).

Br. 131. Poštanski ugovor medju Austriom i Španjolskom od 30. Travnja 1852.

Br. 132. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja od 9. Sèrpnja 1853, valjanu za kraljevine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniu, sèrbsku vojvodovinu i tamiškim Banatom, i za veliku knježevinu Erdeljsku, kojom se oporaštaju pooštrenja kazni, pravomoćno dosudjena prie 1. Rujna 1852, u koliko ista nisu dopuštena u zakonu kaznenom od 27. Svibnja 1852.

Br. 133. Izvadak zakona u XXXVIII. kom. dèrž. zak. lista pod br. 119 sadèržanoga.

Br. 134. Izvadak zakona. u LX kom. dèrž. zak. lista pod br. 127 sadèržanoga.

Br. 6661—1853/ž. z.

S dopisom gospodina c. kr. vèrh. župana križevačkog od 24. kolovoza o. g. br. 6661 prispjelo mi je 20 for. 40 kr. sr. — što su u području c. k. podžupanije koprivničke u sledstvu visokog poziva c. k. banske vlade od 12. sèrpnja o. g. br. 10,362 na korist od nevolje stradajućih žiteljah c. k. podžupanije sisačke — sabrani.

Dočim sam istu svotu na svoje opredieljenje odpravio — ujedno za dužnost si smatram javno veledušnim darovateljima iskrenu zahvalu ovim izraziti.

U Zagrebu dne 27. kolovoza 1853.

g. c. k. vèrh. župan na dopustu,
c. k. županijski savjetnik,
K u š e v i ć,

1175—1853.

Visokog c. k. ministarstva tèrgovine izklopljene povelje. (Konac.)

A.

Sebastianu Schützenbah, prihodniku iz Baden-Badena po doktoru Augustu Bach, c. k.

bilježniku u Beču (varoš br. 772.) na iznašastje novoga postupka, kako se šećer i sve druge stvari, koje se daju raztaliti u vodi, iz repe i drugoga korenja i gomoljnoga rastja, zatim iz raznoga voća i u obće iz svega sadja izvadja na svèrhu, da se načini šećer, duhovite žičine ili soli, — na pet godinah.

Prosperu Pimont c. k. austrianskomu posaobinskom upravniku u Rouenu u Francezkoj po Josipu Eugenu Nagy de Galantha, u Beču (varoš br. 276) na popravu napredovno čisteće i grijuće sprave, — na godinu danah.

Jakovu Böck vlasuljaru u Beču (br. 624) na popravu u načinjanju vlasuljah, vlasnih nastavakah i pramenah, — na godinu danah.

Bernardu Weiss mieraču iz Rinena u vladnom kotaru Aquisgranskom, sada kod Traunthalskog ugljovništva u Beču (varoš br. 439) na iznašastje sprave, za grijanje lokomotiva i parobrodah, na godinu danah.

Franji Xaveru Sigris u Guntramsdorfu br. 10. na iznašastje makine, kojom se mogu bez vatre u isto doba bušiti i prešati burme (matice od šarafa) iz razvaljenoga željeza, — na godinu danah.

Ivanu Jurju Steiningeru, gradjanu u Beču (Wieden br. 933) na popravu njegove bivše povlaštene makine za prekovanje parnih kotlova, — na godinu danah.

Josipu Schleissinger, galvanizatoru iz Hohenemsa u Vorarlbergu, sada u Beču (Alte Wieden br. 14.) na iznašastje kako se može Ultramarin tako prigotoviti, da se uzmogne, kao da je istinito tiskan i bez daljih prigotovah upotrebiti na katun, vun, svilu itd., i uvesti u tèrgovinu kao žitka boja, — na godinu danah.

Dragutinu Vaclavu Dobry, magistru farmacie u Beču (Wieden br. 782), i Lavoslavu Wanko gradjanskome juveliru u Beču (Strozzischen Grund br. 56) na popravu u proizvajanju bademova ulja, — na godinu danah.

Ekivu Ketskemet, tèrgovcu iz Ratzersdorfa u Ugarskoj, sada u Fünfhausa blizu Beča br. 29 na iznašastje paste za čišćenje mèrljah tako u gustožitkom kao i u čvèrstom stanju, — na godinu danah.

Aloisu Miesbah, posiedniku dobarah ortaku i imaocu c. k. zemljopovlaštene opekarske tvorionice u Inzersdorfu na Wienerbergu, stanujućem u Beču (varoš br. 775) na popravu opekarskih pećih s vatrom od kamenita ugljevja i načina kako se meću opeke u iste, — na pet godinah.

Mojsii Rosenthal doktor medecine i vidaru u Pešti, na iznašastje postupka kako se iz sapunice upotrebljene za pranje mogu izvaditi stvari korisne, a osobito kako se može načiniti, da se opet uzmogne upotrebiti mast, koja se u njoj nalazi, — na godinu danah.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je primiti ostavku posvetjenoga biskupa i velikoga predstavnika kod ovdašnjeg metrop. kaptola, Josipa Šrota, kao takovoga, i njemu zajedno iz dohodakah priorata Vrane premilostivo dozvoliti godišnjih 4000 fr. sr.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo očekuje se u Monakovu.

— Kanonik Antonie Marković, kol je 22. t. m. kao bački arhidjakon instaliran, poklonio je 1000 fr. sr. i platu svoju pèrve godine temišvarskoj preparandii; 1000 fr. siemeništu u Kalloči, i znamenitu samu jednu gimnazii u Baji.

— U Srijemu su nezadovoljni sa direkciom dunavskog parobrodarstva, budući, kao što i godišnje izviestje temišvarske tèrgovačke komore glasi, parobrodi samo krajem bačke obale staju, a ne krajem desne obale ili sriemske, pa su sriemski tèrgovci primorani šiljati po espap, kol iz Beča i Pešte dolazi, u Novi Sad ili Palanku, kuda i sanduke s espapom uputjuju. Odveć neuredna skola izmedj lloka i Palanke stoji više putah skuplje, nego kiria od Beča ili Pešte. — Zeliti je, da ova direkcia, koja se na želje naroda slabo obzire, jerbo ima monopol, pa joj ni brige nije savjestnie rukovoditi svoju upravu, i pravednoj tužbi zadovoljiti.

— Viest, da je porta primila austrianski predlog, pobudila je obćenitu radost, jerbo se uspieh ovaj osobito ima pripisati uplivu, što si ga je Austria preko g. c. k. internunciusa, gosp. barona Brucka, kod porte pribaviti znala. Već je poznato, da je baron Bruck jedini umieo privoliti portu na odobrenje predloga, dočim su opetovane konferencie sduženih zastupnikah s Rešidpašom ostale bez uspieha.

— Viest, da je porta primila austr. predlog, poslao je baron Bruck kroz ulaka do najbliže austrianske postaje, gdje se bèrzojav nalazi, odakle je zatim u Beč telegrafirana.

— Čim je ruska vojska ušla u podunavske kneževine, uputjeni su svi tamošnji c. k. austrianski konzulati, da brane interese austrianske tèrgovine. — Polag dosadanjih izviestjah rečeni su interesi gdje gdje samo vèrlo malo povriedjeni.

— Pišu iz Beograda, da je knjaz Alesander na priateljsko pismo dèržavnog kancelara grofa Neselroda odgovorio i u odgovoru izjavio, da će Sèrbia vazda o tom nastojati, da dobro porazumljenje s vis. pokroviteljstvujućom silom vazda odèrži.

— Doznaje se, da je namieravano zaručenje knjaza Danila cèrnogorskoga zaostalo iz političkih razlogah, budući još traju dogovaranja glede budućeg dostojanstva najviše glave u Cèrnojgori.

— Od 1. rujna 1853 moći će se posredovanjem c. kr. pošt. upravljaljstva slati pisma i novine izravno u Ruščuk u Bagarskoj. Pisma i novine moraju tla do tog miesta biti frankirana, a iz Ruščuka opremat će se i neplatjeni listovi. Preporučena pisma za sada se još neće ovim putem opremati.

— Turski poslanik predložio je, i dopušteno mu je, da sagradi u Parizu džamiju jednu, i da zavede groblje za Muhamedance.

— Iz Kine javljaju najnovije viesti, da buntovnici srećno napreduju. Čekaju, kažu, dok skupe 90,000 vojnikah, pa će onda sa 30,000 na Peking udariti. Veliku pozornost pobudila je pojavivša se flota ruska u Honkongu, koja je tamo došla, da se snabdie s hranom. Ona je opredieljena za Japan, da radi, kao što se čini, u suglasju sa Amerikancima, i da pokaže Japanezima, da vlast nemaju ono uzeti, što se njima dobrovoljno neustupa.

Austria.

U Beču, 27. kolovoza. Ima 2—3 dana, kako nam iz dolnjih krajevah mnogobrojni Sèrbliji tèrgovci u Beč stižu. Peštanski vašar ispao je, kao što iz Pešte od 25. t. m. javljaju, protiv očekivanja vèrlo dobro, i prodaje se mnogo espapa, a sad dolaze nam tèrgovci u Beč. — Ovih danah izdana je g. Gokiću, ortaku Sèrbina krojača Demetrovića iz Temišvara, privilegia na njegovo iznašastje, po kojem je olovke za kro-

jače i tehnikere od 20 različitih bojah pronašao. Najteže je bilo bijelu i sivu boju pronaći.

— C. k. pov. narod. banka platila je za godinu tekuću 178,931 fr. sr. dohodarine od diočnih dividendah.

Rusla.

— U godišnjem izvještju o stanju carske javne biblioteke u 1852., koje je neki dan obnarodovano, ima mnogo koješta interesantno. Biblioteka, koja je 1850 uzeta u carsko-dvorsko ministarstvo, i koja je od godine 1851 opet jako obogaćena, dobila je Pogodinovu zbirku starih ruskih rukopisah, knjigah, miedorezah i t. d. i tako se jako opet obogatila. Još poodavno javljeno je bilo o ovoj zbirci, kojoj u njenome rodu neima para. Ova je zbirka kupljena za 150,000 sr. rub. Osim toga prošaste je godine biblioteka fizikalna dr. Rukea kupljena, teologijiska i filologijiska pokojnoga general-superintendenta liflandskog, Berga, na poklon dobivena, i jedan dio eremitaške biblioteke carske dodan javnoj biblioteci. Kad su posljednjih putah kupovane knjige, onda se osobito na to pazilo, da se malo po malo sve skupi, što je god u samoj Rusii i na strani na ruskome ili cèrkvenome slavenskom jeziku tiskano, i što je god na stranim jezicima o Rusii pisano. Od onih knjigah, koje su tako dobivene, prekrasna su i skupociena osobito fizikalna i putnička diela, a i nekoliko skupocienih specialnih poviestnicah. Svega je 6201 podpuno dielo i 859 svezakah nabavljeno.

Vèrlo je znamenita petrogradska knjižnica zbog toga, što ima zbirke slavenskih rukopisah, na koje se ni malo neštedi samo da se nabave. U koptijskim monastirima opet su nadjeni u novie doba mnogi stari i znameniti rukopisi. Tako je carska knjižnica tek sredstvom jednoga putnika, koji po iztoku traži stare rukopise, iz nitrjskoga monastira u Egiptu dobila četiri vèrlo interesantna kodeksa, koji sadèrže obe knjige proroka Samuila, pisma sv. Pavla, jednu zbirku, u kojoj su spisanja sv. otacah i njihove legende, i jedan sirski prevod cèrkvene poviestnice Euzebieve. Kao što misli Dorn, koji je višest iztočnim jezicima, svi su ovi rukopisi pisani prije 8. stolietja. Euzebiev je kodeks od 463., dakle samo u 123 god. kasnije od samog spisateljevog originala. Samo u englezkome muzeumu ima ovakav rukopis ovoga diela; ali ovaj rukopis ima pet pèrvih knjigah, a ovaj što je u Petrogradu ima i osmu do desete knjige, pa za to ga više nitko neima u Europi.

Medju dielima višestine osobito je jedna bogata, sistematički uređjena zbirka tako nazvanih figurah od like. Ovo su narodni ruski dèrvorezi, koje još u staro doba tèrgovčiči, koji idòše od miesta do miesta espapom, po zemlji prodavahu. U knjižnici ima sad podpuna zbirka takvih proizvoda narodne višestine i narodne doseljivosti ruske.

Diela se živo popisuju. Ovo od srede 1850. pa do 1852. popisano je na 200,000 svezakah, a to je spram onoga, što se čini po drugim bibliotekama, vèrlo nagao posao. Za parizku biblioteku, koja od prilike samo 1/4 više knjigah knjigah od petrogradske biblioteke ima, opredieljeno je 1838 god. 1,264,000 franakah, da se sačini katalog. Pa najposlie opet do 1850 nije ništa više učinjeno, nego je samo 171,190 naslovah snimljeno na cedulje; a da se svèrši sav popis, boće se još 10 godinah. Petrogradski je katalog trojak, t. j. sistematičan, azbučan i o tome, gdje se nahodi što.

Izobila je dano svima da se koristiju bibliotekom; tako kad je radni dan, može se čitati od 10 sati iz jutra pa do 9 sati u veče, a i nedieljom i praznikom od 12 do 3 sata. Još prošaste godine razdano je skoro 2000 bilatab za čitanje, koje su 15,000 putah upotrebijene. Znamenito je pri tome to, što je izkano na čitanje 23000 knjigah, koje su na ruskome, a samo 4 do 5000, koje su na stranim jezicima pisane.

Franczka.

— G. Lermine izdao je u Parizu „Historiu zakonodavacah i ustava stare Gèrčke.“ Vriedno

je čuti, kako se o ovoj važnoj knjizi izražava „Univers.“

„G. Lermine, veli, podpuno je shvatio historiu i institucie stare Gèrčke. Diveći se liepoti gèrčkog duha i preuznoseći bezsmèrtna njegova stvaranja u literaturi i krasnim umjetnostima, nikako mu nedopušta isti taki nadmašaj u politici i vladi. I toga radi po pravdi je sramota za današnje zakonodavce, što su obrazce uzeli od Gèrkah.“

Knjiga g. Lermine razvila nam je historičku sliku, u kojoj ima podobja sa sadašnjom epohom. Pozorište, na kome se današnja Europa komeša, prostranije je od Gèrčke, ali ljudi na njemu nisu veći. U Ateni više je bilo govornikah, filosofah, poetah, politikah nego što danas ima u Englezkoj, Francezkoj i Niemačkoj. Filip od Mačedonie, koji na svojoj strani ništa nije imao do svoga mača i discipline svoje čete, bez muke ju je pobedio. Rim učinio je to isto iz jedinog uzroka, što je imao jedinstva u zapoviedanju. I tim je malo po malo oborio sve svoje neprijatelje. Na taj način razdvoj u interesima i čuvstvima pomoć potire naprednoj civilizaciji. Zar Europa danas prema Rusii nije u položaju Gèrčke prema Rimu? Zar nevidimo, kako se svaki dan radja razdor i revenje medju narodima, koje bi valjalo, da jedna ista misao jedini? Materialnih sredstvah za dieljenje imaju; ali kako će razdvojena i često suprotna radnja dospjeti do obće cieli? U filozofii i u politici učinili su nam Gèrci preveliku službu. U filozofii zabilježili su nam svojim pogrièškama okuke, o koje se razbija um sam sebi ostavljen. U politici naučili su nas primierom svojih nesrećah i svojim padom ljubiti duh poredka i konservacije, koji istinito velike narode pravi, a naprotiv mienjanje i želja himeričnog napredka radja anarhiu i uskorava razsipanje društva.

To nas zaista uči primier Gèrkah. Ali možemo li reći, da nas je to naučio?

SLUŽBENI LIST.

P. 872. (247—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Slobodan i kraljevski grad Križevac, dat će putem javne dražbe sljedeća prava svoja u najam na jednu godinu, i to od 1. studenoga 1853 do 31. listopada 1854.

- Pravo mesarenja u čitavom krugu občine ovogradske, tako da se najmitelj u svako doba izlazećoj limitaciji podbaciti obvezan bude, kojeg ličba obdržavati će se dne 15. rujna t. g.
- Pravo vinarine nemanje u čitavom krugu ovogradske občine, kojeg ličba obdržavati će se dne 1. listopada t. g. u 10 sati pri podne, čim se ljubitelji tog najma za prenapisata ročišta pozivlju nuz tu opazku, da svaki dozvolu ličbenog natecanja postidi želeći kod oba najma obvezan je žaobinu od 500 fr. srebri ili u gotovom novcu položiti, oli pako u dèržavnim obveznicama izkazati, koja će se neiznajmitelju poslie dovršene dražbe natrag vratiti, najmitelja pako priuzdržat će se u ime jamčevine do svèrhe najma.

Pobližji uvjeti uvidit se mogu svakdano do roka dražbe kod ovomiestnog glavnog poglavarstva u vremenu propisanih uredovnih sati.

U Križevcu dne 8. kolovoza 1853.

Br. 6691/ŽZ. (93—D.S.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed naredbe visoke c. k. banske vlade od 2. kolovoza 1853 br. 10707 prodavat će se dne 14. listopada o. g. u 10 sati pri podne putem javne dražbe na dobru Kerestinec dva županijska pastuha, koji za porabu županije više služiti nemogu. pozivlju se dakle kupiti želeći, da na rečeni rok kod te javne dražbe učestvovati izvole.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. vèrh. župan na dopustu,

c. k. žup. savjetnik

Kušević.

Br. 6692/ŽZ.

Oglas jevtinbe.

Za obškèrbljenje šestnaest pastuhah županije zagrebačke kroz jednu godinu, naime od 15. listopada 1853 do 15. listopada 1854 dèržat će se u c. k. uredu županije zagrebačke dne 15. rujna 1853 pri podne u 10 sati javna jevtinba.

Koi bi želio rečeno obškèrbljenje na se uzeti, neka se na spomenuti rok u c. k. uredu županije

zagrebačke potruditi; gdje se i pobližji uvjeti vazda saznati mogu.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. vèrh. župan na dopustu,

c. k. žup. savjetnik

Kušević.

OGLASNIK.

(143—Dp.) 3 9

(3—1)

Eichelungs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr. Dom-Capitels, wird hiemit kund gegeben, dass die ergiebige Eichelung zu Petrovina im herrschaftlichen Walde alldort, mittelst öffentlicher am 10. Februar l. J. Vormittag in Petrovina abzuhaltender Licitacion verpachtet wird, wozu die Pachtlustigen zu erscheinen mit dem Bemerkten eingeladen werden, dass sie die Eichelung früher besichtigen, bei der Licitacion aber ein 10-procent. Reugeld zu erlegen haben. Bei der Licitacion sind die übrigen Bedingungen einzusehen.

Agram den 30. August 1853.

(144—Dp.) 10 17

(3—1)

Eichelungs-Verpachtung.

Es wird hiemit von Seite des Agramer Metr. Dom-Capitels zu wissen gegeben, dass die Eichelung im Gebiete der Herrschaft Kraljevec, nemlich in den Waldungen Resničina, Podgoričica, Nováčica, Dobrodolečina, Divjača, und Kalinje — wie auch die bei Allerheiligen in den Waldungen Selsčina, und Rebro anzuhoftende Eichelung, den 20. Sept. l. J. Vormittag zu Kraljevec im herrschaftlichen Gebäude mittelst öffentlicher Licitacion an meistbietende veräußert wird, wozu die Pachtlustigen mit dem nöthigen Reugelde versehen, zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Es wird zugleich kund gegeben, dass in dem herrschaftlichen Eichen-Walde Kraljevečki-Lug eine ergiebige Eichelung, wie auch in herrschaftlichen St. Šimoner-Gebirge eine gemischte Eichel- und Buchel Mast, hinlänglich für mehrere tausend Schweine sich ergibt, worüber die Einlassung gegen bei obiger Licitacion zu bestimmende Taxe per Kopf geschehen wird, wozu Reflectirende zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Agram den 30. August 1853.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 30. kolovoza 1853.

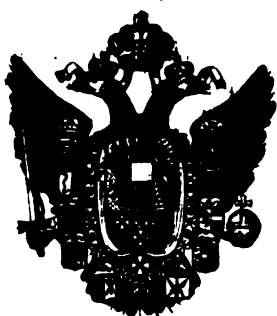
Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mies.
" od g. 1850 "	84 1/2	100 holan. f. (90 1/2)	Uso
" " " "	75 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies
" " " "	"	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies
" " " "	"	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
izvučeneobv.,obv.	6	Frankfurt na Mainu za 120	107 1/2
dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, orar.	4 1/2	Genova za 300 piomont. lirah	kr. rok
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzbr.	3	Hamburg za 100 mar. ban.	80 1/2
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	"	Lipeko za 100 forintih	2 mies.
Zajam svuđ. g. 1834 za 100 f.	100	Livorno za 300 tosk. lirah	108 1/2
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	137 1/2	London za 1 funt sterl.	10 38
" " " " "	2 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mies.
" obće in gar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fionenci Genui učinjenog zajma, galicke "	3 1/2	Milan za 300 austr. lirah	108 1/2
" " " " "	2 1/2	Marseille za 300 frank.	128
" " " " "	2 1/2	Pariz za 300 frank.	128
" " " " "	2 1/2	Prag za 100 for.	"
" " " " "	1 1/2	Tèrzt za 100 for.	1 mies.
Obvez. u Frankfurtu u Holandiji učinjenoga zajma	5 pct.	Mletci za 300 austr. lirah	3 mies.
" " " " "	4	Bukurešt za 1 for. parah	253
" " " " "	"	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
" " " " "	"	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
" " " " "	"	Tečaj novca	"
" " " " "	"	Carski dukati	"
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Zajam od 1851 Slovo A	"
Naputnice redišnje blagajne	"	" B	"
Godišnji disconto	"	"	"
Bank-akcie komad po	1339	Lombardeski	"

Dionice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2343 1/2	Krak.-g. sleške po 100 f.	"
Bečko-glog. želj. " 500 "	"	Aust. dun. paroh. 500 f.	774
Sopr.-W.-Neud. ž. " 200 "	"	Aust. Llo. u Tèrztu 500 "	590
Budiej.-Gm. Linz ž. " 250 "	269	Bnd.-pešt. lančan. 500 "	"
Požun.-tèrn. 1. izd. " 290 "	"	Galič. založn. 4%, za 100 "	"
" 2. izd. " 200 "	"	Srečko Esterhazia 40, "	"
danja s pèrvinstvom, " 200 "	"	"	"

Carsko-kr.

službene

NARODNE**NOVINE.**

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćta je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene svrhe opredjeljena je aversibilna: 4 kr. sr. od linije 8. p. v. p. i. a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge pojedine posebne blanko platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pače od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

1175—1853.

Vlaške c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je pelag ustanovljenih najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obertničkih povlasticah nize navedene u prilogu pod B izklopne povelje uz razširenje njihove valjanosti za svekoliku carevinu produljiti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

B.

Povlasticu Josipa Kustritzky tapetara u Pragu od 11. stud. 1851 na iznašastje kako se iz proste artie sredstvom nekakova laka načinjaju kipotvorne radnje, — još na godinu danah (br. 8895—H.).

Povlasticu Josipa Wagner sindika u Kornenburgu od 7. studenoga 1849 na odkritje, kako se načinjaju emajlirane ploče iz salivena gvozdja i lime, i upotrebjavaju za pokrivanje svakojakih zgradah, — na šestu godinu (br. 10007—H.).

Povlasticu Waltera Zupinger, nadmierača u Ciriku, od 6. pros. 1847 na iznašastje vodenog kola, imenovanoga „podpuno kolo reakcije s obćenitim uredjenjem,“ — na šestu, sedmu, osmu i devetu godinu (br. 10008—H.).

Povlasticu Ivana Heidenreich, trgovca s drvima u Beču od 6. pros. 1847 na iznašastje nove vrste kolah za razvlačenje na drveno izsiećenih drvah, — na šestu godinu (br. 10006—H.).

Povlasticu Bernarda Spiegler od 29. velj. 1852 na iznašastje i popravu u načinjanju predje iz pamuka, — na drugu i treću godinu (br. 10009—H.).

Povlasticu Eduarda Köstler od 17. pros. 1851 na iznašastje nove vrste sapuna iz kokosova ulja, — na drugu godinu (br. 10004—H.).

Povlasticu Dragutina Rosenbüchler od 18. stud. 1845 na iznašastje i popravu u dogotavljanju fina sapuna za ličenje sa ili bez nakitah od mosaike i prosta od svih mečistih die-lovah, koji ima miris od naravnoga cvjetja i cvietovah, — na sedmu godinu (br. 10068—H.).

Povlasticu Mojsie Pick od 15. velj. 1850 na iznašastje i popravu u preradjivanju gutaperke za štapove, jahate šibe i takovu robu sredstvom rastopljenja hmolja, — na četvrtu, petu i šestu godinu (br. 10187—H.).

Povlasticu Juliana Franje Belleville od 31. pros. 1850 na iznašastje novoga sustava, kako se može s miesta proizvesti para, — na treću godinu (br. 10251—H.).

Povlasticu Lorenca Berr od 21. prosinca 1843 na popravu ognjstah i pećih za štednju, — na desetu godinu (br. 198—H.).

Povlasticu Josipa Grassi u Milanu (br. 922) i Franje Pessina, mierača u Monci od 28. pros. 1851 br. 9705 na odkritje novog načina prenašati zemlju, oblatak, kamenje i slične predmete, — na drugu godinu (br. 88—H.).

Povlasticu dvorskoga i sudnoga odvjetnika doktora Ignaca Wildner-Maithstein u Beču od 25. pros. 1849 na iznašastje pločnih pećih s grijalištem, koje se može povećati polag volje i sa friškom zračnom ventilaciom, — na četvrtu i petu godinu (br. 122—H.).

Povlasticu Ajdavyta Mortons tvornika u Beču (Mariabill br. 40) od 10 travnja 1850 na popravu u proizvodjanju svakojakih vrestah klobukah od pusti i svile, cipeljah od pusti itd., — na četvrtu godinu (br. 123—H.).

Povlasticu Dragutina Köhler, bivšega vojničkoga podliečnika u Pragu od 31. prosinca 1850 na iznašastje esencie okriepjujuće i oži-

vjujuće vlasne glavice, na treću i četvrtu godinu (br. 124—H.).

Povlasticu Jehana Morton tvornika robe od brunsu u Beču od 3. siečnja 1842 na popravu u miešanju kovovinah na dvanaestu godinu (br. 125—H.).

Povlasticu Ivana Kerstitelja Benjamina Laignel, civilnoga mierača u Parizu od 29. pros. 1851 na iznašastje i popravu u lokomotivnom sustavu željeznica, — na drugu godinu (br. 222—H.).

Povlasticu izvorno podieljenu mehaniku Josipu Svoboda, a zatim prenešenu na klanfara Dragutina Schweiger u Beču od 29. pros. 1851 na iznašastje nove čistionice i hladionice za prigotavljanje svietoćega plina, — na drugu godinu (br. 223—H.).

Povlasticu Franje Kordon gradjanskoga pojasa u Beču (Schottenfeld) br. 453 od 8. sieč. 1847, na popravu, kako se mogu bërže, liepše i jevtinije proizvodjati sve vrste robe od zlata i srebra, — na sedmu godinu (br. 368—H.).

Povlasticu podieljenu dne 25. velj. 1852 Aloizu Metzger povlastičaru u Beču (Wieden) br. 630 na iznašastje praviti čizme i cipele na novi način, — na drugu godinu s rasprostranjenjem njezine krieposti na obseg svekolike cesarovine.

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Izvjestni naš pjesnik g. J. Törnski, dogotovio je već u prievodu znameniti pismeni ostanak staro-českog knjižtva, „Kraljodvorski rukopis“, te će ga sad u štampu dati. — S radostju javljamo štov. občinstvu, da je svietli naš ban, g. Josp baron Jelačić, izvolio milestivo primiti posvetu rečenoga diela.

— S toga, što se bolestnici u Zagrebu sve to više množuju, odkazani su svi privatni stanovni, što su na drugoj strani manastira bratje milosrdne iznajmiti se običavali, te će se isti obratiti u bolnice. Medju bolestima vlada osobito groznica.

— U Gorici otvorit će se 3. studenoga t. g. gospodarsko-obertnička izložba, što ju je tamonijsko poljodjelsko društvo s trgovačkom komorom spremilo.

— Džravn tajnik moldavski, C. Ghika, izjavio je u niekom dopisu na „Journal des Debats“ upravljenom, da knez moldavski nije, kao što je isti list tvrdio, odmetnuo se od svoga suverena, sultana, i harat mu uzkratio, nego da je knez, pozvan po ruskoj vladi, platjanje harača obustavio, i čin ovaj divanu bez ikakva komentara prijavio, budati se ovo pitanje odnosi na oba dvera, a riešenje njegovo nestoji u nadležnosti knjaza.

— „Wanderer“ donosi pismo iz Carigrada od 18. kolovoza, nu u njemu neima još nikakvih obširnih viestih o odobrenju bečkog nagodbenog predloga.

— Radi pomanjkanja odvjetnikah u Českoj, dozvillio je neg. c. k. apost. veličanstvo previšnjom odlukom od 13. kolovoza 1853 dozvilliti, da se izvan Praga po vani dade pravo odvjetništva i onim osobam, koje nisu doduše postigle doktorski stepen, no su podniele sudački ispit, ili su kroz duže vrijeme ovršivali sudačke zvanje. Iznimna ova naredba valja medjutim do konca mieseca prosinca 1856.

— Berlinski list „Corr. Bureau“ od 27. kolovoza piše, da, ako oni, dobro izviestjeni listovi. „Dresd. Jour.“ i „Oesterr. Corr.“ prvi

izjaviše, da je divan odobrio bečki predlog uz male promjene, i da, ako isti „Oesterr. Corr.“ džrži, da će Rusia na promjene ove pristati, sšvim tim da su tamo (u Berlinu) toga mnienja, da promjene ove nisu tako neznatne, za da ih Rusia pregleda, a štiti da je car Nikola sklon dozvilliti ikakve promjene bečkoga predloga. Spojila li je porta odobrenje svoje kakovim uvietom to je položaj stvari opet sumnjiteljan.

Novi Sad 26. kolovoza. Voda opada silno. Za ovo nekoliko danah opala je voda do dva hvata. Opadanjem vode gube se mnoge barušine, koje varoš našu okružavaju, i tako sad ima svud unaokolo dosta smrada, koji kviri zrak, navlači groznice, kojih dosta po varoši imamo. U ostalom Dunav još nije u svoje obično korito spustio se, niti su se do sad sve bare izsušile. Nasip onaj, koji od pristaništa parobrodskog u varoš vodi, i koji je duboko pod vodom stojao, od više danah je već van vode, i izsušen tako, da se njime i pieške i kolima lći može. Opadanju vode raduju se svi a osobito ladjari i ribari, koji su zbog velike vode gerdne štete pretjrpili, prvi zato, što ladje svoje nisu mogli uz vodu vući, a drugi zato, što nisu mogli loviti i što je riba slabo padala. Sad, kako voda opada, nadaju se boljoj sreći. — Kod nas je vrućina velika. Ovo nekoliko danah tako je toplo, da mi u sred lieta nismo tako toplih danah imali. Vrućina je ova za vinograde vrlo zgodna, jer će time skoro groždje usreti, kog do sad u Srijemu slabo zrelog ima. I o Preobraženja u cèrkvi nije dosta zrelog groždja bilo, lani smo i više i zrelije imali. Ako ovakva vrućina uztraje duže vremena, možemo se dobrom vinu nadati.

— Hrana u Sreću nije uvećana još svuda. Po granici na mnogih miestah leži hrana na polju u kèrstinama. Graničari osobito slankamenci vrlo su zadovoljni ovogodišnjom žetvom. Na gdiekojim stranama groždje je skoro na pol zrelo. — Vinogradi su prilično rodili. Šljivah u Sreću ima dosta, samo oni predieli, koji su kraj Dunava ležeci vodom poplavljeni bili, oskudni su u šljivama. Kod nas se najliepše šljive prodaju na pijaci po gročić šajna funta, — ostalo voće osobito kruške carevače i karamanke, i breskve skuplje su. (S. N.)

Rusija.

Iz Varšave 26. kolovoza. Cèrkovno civilne poglavarstvo položilo je, za oviekoviečiti spomenu jubileumsku povodom 50 godišnjeg aluženja kneza namiestnika, u ovdašnju banku glavnicu od 3750 sreb. rubaljah, medju civilima skupljenu. Od ove glavnice imadu se kamate, iznoseće 150 sreb. rubaljah, svake godine medju dvie siromaške dievojke, jednu kèrstjanku, a jednu civilkinju podieliti; kèreri vojničkih osobah imadu prednost. Dievojka, koja će se tim obdariti, neće moći iznesak dići prije neg postigne punodobnost, nego će od ovog izneska, koji će se i nadalje u banki uložiti, samo kamate hrati.

Gèrčka.

— Pod naslovom: „Encore quelques mots sur la question d'Orient“ („Još nekoliko riečih o istočnom pitanju“) izšla je u Atini jedna knjiga, u kojoj nalazimo vrlo važnih podatakah o sadašnjem stanju i napredovanju kraljevstva gèrčkoga.

Spisatelj ni malo nekrije, da je rad govoriti o tome, da valja opet ponoviti gèrčko carstvo, pa će se tim i istočna raspra tako raz-

praviti, kako je najkorisnije po europsku zavnotežu.

Spisatelj dieli gèrkome narodu život na tri doba, t. j. na staro doba, u koje gèrčki narod stvarala knjige i vještine većma nego i u koje drugo doba svoje; na mačedonsko doba za velikog Aleksandra, u koje se on razširi od azijskog mora pa do Gangesa i Nilu od utoka pa do kaukaskih planinah; i na bizantinsko doba, u koje on Europi protiv islama i protiv sivevnih barbarah biose branište. Pa baš ako se gèrčki narod za ovo dugo vrijeme, za koje se jednako borio, zbog teška branjenja najposlije i satre: zato opet on pokršti Slavene na Dunavu i po opim velikim predielima, gdje postade rusko carstvo. On se i u samim stolietjima ovih borbah davaše na nauku, a osobito na teologiju i prava. Kad ono Turci uzeše Carigrad, onda kao da nestaj gèrkog naroda. Ali njegova živost idjaše uz nos svemu, što bi; on se zaklanjaše za crkvu, pa se i pod težkom osmanskom vladom opet oporavi; bez njega nemogoše biti ni sami njegovi gospodari; u njegovih rukuh bioše i trgovina i zanati; on udje sad i u četvrtu doba, u koje se on opet nanovo rodi.

Spisatelj nesmiye da rekne baš koliko ima Gèrkah po sultanovim zemljama. Ali zato opet on misli, da će hristijanah, koji se u Gèrke broje koje u europskoj Turskoj, koje po ostrovima, biti do jedno 5 do 6 milionah, računajući ovamo i Albaneze i Vlahe po Albanii i po Mačedonii, koji se kako koi dan sve većma gèrče. A Gèrcima, što su u maloj Azii, teško je znati broja. U gèrkome kraljevstvu bit će ih 1 milion, a po jonskim ostrovima više od 200.000. A kad uzmeš još i one mnoge Gèrke, što su po slavenskim zemljama, po podunavskim knjaževstvima i u Rusii i u Austrii razšterkani: onda će biti Gèrkah svega jedno 10 do 12 milionah(?). Pa da bi pokazao, šta bi koješta Gèrci kadri bili učiniti, da su nešto svi zajedno, to spisatelj pokazuje, kako samo i ono malo Gèrkah, što ih ima u gèrkome kraljevstvu, i materialno i moralno jako napreduju. Jerbo, yeli, samo ondie ima i narodna napredka, gdje je i narodne slobode.

Odtuda, što Gèrci u slobodnome gèrkome kraljevstvu jako napreduju, vidi se, veli spisatelj, šta vriede Gèrci, kad su svoji gospodari. A ako hoćemo po duši i što je pravo da govorimo, onda nam valja i to uzeti na um, da je Gèrčka vrlo brijegovita i suha zemlja, pa nije zgodna za poljski posao. Pa valja i to uzeti na um, da je 1828 sva zemlja opustošena, pa ostalo je još nekoliko omanjih varoših; a sve druge varoši i varošice i sva sela da se morahu nanovo podizati. Zato se svi sadovi; pa se ljudi prebahu sve po pećinama i braniše sve samim korienjem. Oni morahu zaradjivati novacah, da nanovo sebi kuće i kolibe popravo i zasade vinograde i voćnjake.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona. „Daily-News“ i „Advertiser“ jedini su listovi, kojima iztočno pitanje neda posve mirno spavati. Potonji neprestaje vući za zvono na juriš, i dokazuje, da turska flota, ako ju samo jedna ili dvie europske ladje podupirale budu, Rusima crno more dobro zakuvati može. U ostalom derži ovaj list za laž, da se je sultan pokorio velevladstima. On prorokuje, da će Amerikanci posredovati itd. — „Daily-News“ psuje one krakoviče, koji misle, da će se time, ako turski divan odobri ruski ultimatum, svršiti iztočna zabuna. Za malo mjesecih, veli, car će nastaviti križarski rat protiv polumjeseca. Smiešno je, veli, misliti, da će se car naći prinukana, da slavohlepje svoje kuće uduši i osnovu celoga života naprasno zabaci, jedino s toga, što velevladstvom samoga ili neće ozbiljno da se opru njegovim težnjama.

„Times“ piše iz Pariza od 23, da su jučer (22.) iz Beča stigle depeše, koje su odmah poslale u Dieppe (gdie se sada car nalazi) a odanle danas u Pariz na ministra izvanjskih poslova natrag nadoše. Dopisatelj veli, da se ništa dodoše pouzdana kazati nemože, šta je u stvari, nu da je opet doznao, da su te depeše

doniele viest, da je porta odobrila bečki predlog, no pod uvjetom, da ruska vojska otidje iz podunavskih kneževinah prije, nego li podje iz Carigrada novi poslanik. Nu govori se, da je austrijski kabinet i za ovu smetnju predložio osnovu, koja će kako se je nadati, svojeljubju obih stranakah, Rusii i porti, zadovoljiti.

Službeno berzovajno objavljenje bečke burze od 31. kolovoza 1853.

Tečaj derž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Deržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mies.
„ od g. 1850 „ 4 1/2	84 1/2	100 holan. f. (90 1/2)	Use
„ „ „ 3 „	75 1/2	Augsburg za	3 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	100 f. current 108 1/2	„
„ „ „ 2 „	„	Berlin za 100	2 mies.
„ „ „ 1 1/2 „	„	procent. tihah	„
„ „ „ 1 „	„	Vratislava za	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	100 pr. tal.	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	Frankfurt na	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	Mainu za 120	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	Genovaza 300	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	piemont. liah	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	Hamburg za	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	100 mar. ban. 80 1/2	na saj.
„ „ „ 1 „	„	Lipke za 100	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	foriniah	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	Livorno za 300	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	tosk. liah 108 1/2	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	London za 1	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	funt sterl. 10 38	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	Lyon za 800 fr.	3 mies.
„ „ „ 1 „	„	Milan za 300	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	austr. liah 108 1/2	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	Marseille za	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	300 frank. 128	kr. rok
„ „ „ 1 „	„	Paris za 300	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	frank. 128	2 mies.
„ „ „ 1 „	„	Prag za 100	1 mies.
„ „ „ 1 „	„	for.	3 mies.
„ „ „ 1 „	„	Terst za 100	1 mies.
„ „ „ 1 „	„	for.	3 mies.
„ „ „ 1 „	„	Mileci za 300	1 mies.
„ „ „ 1 „	„	austr. liah	3 mies.
„ „ „ 1 „	„	Bukurest za 1	31 dan
„ „ „ 1 „	„	for. parah 253	31 dan
„ „ „ 1 „	„	Carigrad za 1	31 dan
„ „ „ 1 „	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „	„	Smyrna za 1	31 dan
„ „ „ 1 „	„	for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „	„	Tečaj novca	„
„ „ „ 1 „	„	Caraki dukati	„
„ „ „ 1 „	„	Zajam od 1851	„
„ „ „ 1 „	„	Slovo A	„
„ „ „ 1 „	„	B	„
„ „ „ 1 „	„	Lombardski	„

Sieverno željez. po 1000 fr.	2343 1/2	Krak.-g. sleške po 100t	740
Bečko-glog. želj. „ 500 „	„	Aust. dun. paroh. 500 f.	597
„ „ „ „ 200 „	„	Aust. llo. a Terst 500 „	„
„ „ „ „ 250 „	269	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
„ „ „ „ 290 „	„	Galič. zalozn. 4% za 100 „	„
„ „ „ „ 2 in-	„	Srečke Esterhazia 40 „	„
„ „ „ „ 200 „	„	„	„

SLUŽBENI LIST.

Br. 3967. (94—D.S.) (3—1)

Dražba.

C. k. kot. sud grada Zagreba objavlja ovime službeno svakomu, da će se pokretnosti: kao rubje, oprava i pokućstvo pod br. 13. u lašknoj ulici u nadbiskupskom dućanu kod pbeliska nalazeće i na vlastitost Petra Pučića, dne 5. rujnat. god. od 3 do 6 sati poslie podne uz gotove novce prodavat.

U Zagrebu dne 31. kolovoza 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 2853. (227—Izv.) 22 30 (3—3)

Izrok.

Usled ovostrane odluke prodavat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. k. kot. suda na molbu vieroavnika Antuna Agnezia iz Fuzine i na štetu njegovog dužnika Andrie Kauzlarica isto iz Fuzine putem javne dražbe za prvi put bar za cijenu procienbe, koja ako se kod prvog dražbenog ovog roka nedobije, onda će se dne 10. listopada i. g. u istom miestu i sati putem druge dražbe prodavati i dosuditi takodjer izpod procienbe onome, koji najviše ponudio bude, jedna kuća u Fuzini ležeća pod br. 99. na vlastitost prierečenog Andrie Kauzlarica spadajuća i procienjena u 740 for., pod sljedećimi

Uvjeti:

1. Svaki dražbenik, prije nego li bude ponuda njegova primita, morat će jamčevinu u 50 for. u gotovom novcu položiti.
2. dražbenik, komu bude kuća dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kot. sudišta u gotovini položiti.
3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika, koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju svi oni vieroavnici spomenutog Andrie Kauzlarica, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gori imenovanu kuću, da to pravo do gori opredieljenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju prepisat sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroavnici, koji neprebivaju u miestu ovog c. k. kot. suda ili blizu istog, da si u miestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine i ime i prebivalište njihovo prije prodaje kuće ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve daljnje dostave.

C. k. kotarski sud.
U Brodu kod Kupe dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

B. 2854. (227—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Usled sudačke ovostrane odluke prodavat će se dne 10. rujna t. g. 1853. od 9 do 12 sati u jutro u pisarni ovog c. k. kotarskog suda putem druge i posljednje sudačke dražbe na molbu vieroavnika Antuna Agnezia iz Fuzine na štetu njegovog dužnika Jože Radoševića iz Mèrkopljia, i to ako ne bude inače moguće takodjer izpod procienbe, i dosudit onomu, koji najviše ponudio bude, sljedeći negibivi imetak na vlastitost istog Jože Radoševića spadajući najme:

- a) dielovna zemlja u „Zungeru“ zvana, dvie rali velika procienjena na 800 fr. sr.
- b) dielovna zemlja u „Jarčina“ zvana osam ralih velika i na 800 for. sr. procienjena.

Uvjeti dražbe.

1. Svaki dražbenik, predi nego bude njegova ponuda primita, morat će uslov jamčevine položiti 100 for. u gotovom novcu ako bude htio ponude diniti za obe gore imenovane zemlje, a 50 for. ako samo za jednu.

2. Dražbenik, komu bude zemlja dosudjena, dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u roku od 3 dana za obdržatom dražbom kod ovog c. k. kotarskog suda u gotovini položiti.

3. Dosudni i dražbeni troškovi idu na teret dražbenika koji najbolju ponudu učinio bude.

Ujedno se pozivaju ovim svi oni vieroavnici spomenutog Jože Radoševića, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na gore imenovane zemlje, da to pravo do gori opredieljenog dražbenog roka tim sigurnie ovomu c. k. kot. sudu prijave, jer će u protivnom slučaju prepisat sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Napokon se pozivaju svi oni hipotekarni vieroavnici, koji neprebivaju u miestu ovog c. k. kot. suda ili blizu istog, da si u miestu suda imenuju svoje punomoćnike za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine, te ime i prebivalište njihovo prije dražbe ovome sudu prijave, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti na njihovu pogibelj i o njihovom trošku ureda radi odrediti zastupnik, kojemu će se imati uručivati sve daljnje dostave.

C. k. kotarski sud u Brodu pri Kupi dne 8. sèrpnja 1853.

Švaitzer, kot. sudac.

OGLASNIK.

(144—DP.)

(3—1)

Poziv.

Sva p. n. gospoda akcionari „Narodnog Doma“ ovim se njudne pozivaju, da dodju u veliku skupštinu, koja će se dne 4. rujna t. g. u 10 sati prije podne u „dvorani narodnog doma“ deržati. Zadaća ove skupštine bit će viećati o predmetih gospodarstvenih, i izabrati članove upravljajućeg odbora.

U Zagrebu dne 31. kolovoza 1853.

Od strane upravljajućeg odbora

Narodnog Doma

Naum Mallin,

tajnik

(74—DP.)

(—15)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 24 xr., echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei
Georg Simanitch,
obere Hlica Nro. 750, zum weissen Haasen.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
— Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
predviđeno je
uvertisima: 4 kr. sr.
od linije na prvomput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile ili posebne
članke plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
gledne linije 4kr. sr.

Zvanična čast

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenih najvišeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obětničkih povlasticah niže navedene u prilogu pod B izklopne povelje uz razširenje njihove valjanosti za svekoliku carevinu produjiti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

B.

(Nadalje.)

Povlasticu podijelenu dne 5. siječnja 1849 Ignacu Martinu Guggenberger, c. k. penzioniranom kapetanu u Beču, (Josephstadt br. 220) na popravu na točkovima od kolah svake vèrste i u naredjenju šinjah za željeznice, — na sedmu godinu s razprostranjenjem njezine krieposti na obseg svekolike cesarevine.

Povlasticu podijelenu dne 4. stud. na dvie godine Lavoslavu Hahn, proizvođitelju elastičnih sastavnih čestica u Beču na iznašastje i popravu elastičnih gornjih dielovah od čizmicah, još na tri godine danah t. j. na tretju i četvrtu godinu (br. 549—H.).

Povlasticu izvorno podijelenu doktoru Josipu Haffner, a zatim prenešenu na Aloiza Geyer od 12. veljače 1848, na iznašastje u čistjenju sa litarsko kisela natra — na šestu godinu (br. 881—H.).

Povlasticu od 21. siječnja 1852 podijelenu Josipu Winkelbauer bivšem građanskom gostioniku i Ivanu Winkler, kućegazdi u Perchtoldsdorfu br. 229 na popravu u opluti stakalah za šampansko i pienušno vino sredstvom stio-
bah, na drugu godinu (br. 901—H.).

Izklopnu povlasticu od 21. siječnja 1852 podijelenu Ivanu Hoffer u Beču na iznašastje kako se sredstvom uporave elektro-magnetizma i drugih priprava mogu u najkraćem vrie-
meu, ukljóstiti svikolici vagoni željezničkog tre-
na, — na drugu godinu (br. 902—H.).

Povlasticu od 21. siječnja 1851 podijelenu Franjici Slowaczek kuće gazdarici u Budje-
jovicama, na iznašastje i popravu u načinjanju ženskih haljinah, na tretju godinu i razprostra-
njenjem njezine dielatnosti na obseg svekolike cesarevine.

Izklopnu povlasticu od 21. siječnja 1851 podijelenu Enriku Wilhelmu Jentsch, povlasti-
čaru u Beču na popravu postupanja u načinja-
nju lojenih sviećah i egipatskoga sapuna — na treću godinu (br. 1136—H.).

Povlasticu od 29. ožujka 1852 podijelenu Ivanu Hörbst bivšemu sapunaru u Beču (Schot-
tenfeld br. 247) na popravu redkovane hartie potrebne za rukotvorinsko risanje imenovane „Carta rigata“ na drugu i treću godinu (broj 1137—H.).

Izklopnu povlasticu od 5. veljače 1852 po-
dieljenu civilnom mieraču Eduardu Daelen u Beču. (Alservorstadt br. 157) na iznašastje no-
voga načina sastavljati valjke — na drugu go-
dinu (br. 1308—H.).

Povlasticu Adolfa Schönstein od 25. veljače 1852 na popravu u čistjenju uja, — na drugu godinu (br. 1203—H.).

Povlasticu Vladislava Gratzoll od 5. ve-
ljače 1851 na otkritje, kako se spojenjem čeli-
ka s gvoždjem mogu načinjati siekači noževi za makine i orudje svake vèrste na tretju go-
dinu razprostranivši njezinu kriepost na obseg svekolike cesarevine (br. 12052—H.).

Povlasticu od 28. siječnja 1845 izvorno podijelenu Jakovu Bierstinger građanskom

děrvaru u Beču, a po glasu ustupnice od 23. lipnja 1849 prenešenu na Jakovu Bierstinger mladjega u Beču (Landstrasse br. 364) na iznašastje i popravu kolah sa zaklopljenim koši-
ma za razvažanje dērvah, — na devetu godinu (br. 1228—H.).

Povlasticu od 14. veljače 1842 podijelenu Mihailu Pollak trgovcu na popravu u sastav-
ljanju spravah za bērzo načinjanje octa — na dvanaestu godinu (br. 1309—H.).

Povlasticu od 6. veljače 1841 izvorno po-
dieljenu Dragutina Dietzler i sredstvom ustupa od 13. listop. 1851 prošlu u vlastništvo Antuna Ertl zubnika i njegove supruge Ludmille Ertl na iznašastje i popravu makine za sve-
vèrstno stupkovanje i redkovanje; na desetu godinu (br. 1447—H.).

Povlasticu od 5. veljače podijelenu Josipu Machalsky kotlaru u Bruku na Laiti na iznašastje nove makine za kuhanje, — na devetu godinu (br. 1561—H.).

Povlasticu Miroslava Jung et comp. od 24. svibnja 1850, na iznašastje jezgarice ime-
novane „d' eau de cologne Ambrée“ — na četvrtu i petu godinu (br. 2245—H.).

Povlasticu od 30. ožujka 1850 podijelenu Ivanu Skriván građanskomu klobučaru u Pešti na popravu, kako se na osobiti način klobuci od pusti i svilene felbe postavljaju s noj-
nom kožom, — na četvrtu godinu (br. 2329—H.).

Povlasticu od 29. veljače 1844 izvorno po-
dieljenu Andrii Kichaupt, a zatim prošlu u vlastništvo Bernharda Cavallár, posebnikog opravnika u Beču na iznašastje javnih prohodah (Necessités) na desetu godinu.

Otvoreni opis povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 1633—H.).

Povlasticu od 30. siječnja 1846 podijelenu Dragutinu Kutschke, klobučaru u Beču (Neu-
bau br. 113), na iznašastje i popravu u nači-
njanju klobukah od pusti i svile, — na osmu godinu (br. 1204—H.).

Povlasticu od 5. veljače 1846 izvorno po-
dieljenu Feliks Roth u Beču, a sredstvom u-
stupnice od 1. ožujka 1850 prošlu na Lavoslava Hoffmann u Beču br. 786 na iznašastje i po-
pravu na makini jurve povlaštenoj za pletenje kesah, — na osmu godinu (br. 1227—H.).

Povlasticu od 29. veljače 1848 l. i. Po-
lak-a i sinovah zemljovlastnom tvorniku ko-
žah u Pragu br. 1218—H., na više popravah u strojenju kože, — na šestu, sedmu i osmu go-
dinu (br. 1525—H.).

Povlasticu od 5. veljače 1846 izvorno po-
dieljenu Petru Ljudevitu Tischbein imao-
cu tvorionice u Beču, a sredstvom ustupnice od 16. svib. 1848 prenešenu na Karolinu Crecelius u Beču (Mariahilf br. 45), na iznašastje i po-
pravu, kako se sredstvom osobito sastavljene krečane i osobitim rukovanjem može iz svake vèrste krečnog kamenja svakim gorivom u do-
voljnoj količici i jevtinie nego li dosad proiz-
voditi živi kreč, koi se može upotrebiti i za pērženje rudah, — na osmu godinu (br. 1308—H.).

Povlasticu od 16. veljače 1847 podijelenu Ljudevitu v. Orth i Lavoslavu Stephan, gra-
djanima i kućekazdama u Beču (Leopoldstadt br. 139), a 16. kolovoza 1849 prošlu u samovlast-
ništvo posljednjega, na iznašastje postupanja, kako se iz guteperke u jednom komadu mogu načinjati cipele i čizme i druga obuća, kao ta-
kodjer u kožama poplati i naplati, — na sedmu godinu (br. 1614—H.).

Povlasticu od 18. ožujka 1850 izvorno po-
dieljenu Antunu Riemerschmid tvorniku spi-

rita, vinskoga duha i octa iz Moravske, Kri-
štoforu Turgang, kemiku iz Alena u Virtsen-
bergi, i Ivanu Kērstitelju Vigl u Monaku i sredstvom ustupnicah od 3. lipnja 1850 i 13. studenoga 1852 prošlu u samovlastništvo An-
tuna Riemerschmid na iznašastje i popravu u razpatočenju vinskoga duha, — na četvrtu godinu (br. 1813—H.).

(Dalje drugi put.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Dan narodjenja njeg. c. kr. apost. velič. proslavljen je i na Cetinju u Cernogori. U jutro dēržano je veliko bogosluženje, koje su mnogobrojni Cernogorci i bērdjani prisustvovali. U podne dao je knjaz obied, na koi su pozva-
na bila najotmienia lica, te bioše u zdravje nj. velič. napijano.

Po nalogu njeg. velič. cara ruskoga pre-
dao je dne 21. koloveza baron Meyendorff knjazu Danilu red sv. Ane 1. vèrsti, Petru Petroviću predsjedniku starijeinstva red sv. Ane 2. vèr-
sti, g. Masanu Petroviću red sv. Ane 4. vèrsti, bratu knjaževu, Mihajlu Petroviću, satim Stie-
panu Vukotiću i vojevodi Anti Grahovskome red sv. Ane 3. vèrsti, napokon trojici veliku zlatnu kolajnu.

U Novom Sadu 27. kolovoza. Danas je već nedjelja danah, kako odmah, čim se pèrvi večera mrak uhvati, liepu jednu repaticu zvje-
zdu spažamo na zapadu neba blizu kraja hori-
zonta, od prilike u onoj liniji, kojom nam se sunce zalaziti čini. Dosta sjajno sèrno dole je i sieveru, a dosta svijetal, oko tri nebesna gra-
da (razdiela) dugačak plav i oštar rep, jugu okrenut. Pèrvu je večer najniže stajala, zato se samo na čas gledati čala, pa se u paru zemnu izgubila i zašla, jerbo mi se zemljom iztoku te-
kući, baš protivno od nje odemo, te je iz ho-
rizonta našeg izgubimo. Drugu je večer malo više stajala, i sad sve više, sinoć valjda oko trideset gradih visoko; da li je to samo zato, što se mi sad k ekvinokciju jesenjem idući, sa sievernim polom spuštamo, ili i ona još tako teče, bez nuždih za taj račun alatah nemože-
mo znati.

(I u Zagrebu se ova repatica 8—10 da-
nah vidjevala. Učr.)

Austria.

Iz Beča 29. kolovoza. Za njezino veli-
čanstvo buduću caricu austriansku spremljene su već sobe u c. kr. dvoru. Previšnji dvor iza povratka svoga iz lšla stanovat će još nieko vrie-
me u Schönbrunn, a mieseca listopada preselit se u c. k. grad.

— Po posljednjim viestima iz Galca nisu tamo ništa o tome znali, da bi izvoz hrane za-
branjen bio. Usuprot mnoštvo se žita nepresta-
no ukērcava.

— Njeg. c. kr. apost. veličanstvo destojalo je previšnjom odlukom od 21. o. m. ministar-
skoga rezidenta u Ateni, Eduarda Klezla i dosadanjeg savjetnika kod odsieka i dvorskog tumačnika remikostivo imenovati dvorskim i mi-
nistarskim savjetnicima kod popečiteljstva iz-
vanjskih poslova i carske kuće.

— U Londonu umro je jedan od najglaso-
vitiib admiralah britanske flote, naime sir Georg Cockburn; on je počeo u 20 godini svojoj slu-
žiti, te je od 1846 god. bio najstariji zapovied-
nik na moru; bio mu je 82 godine. Pokojnik pratio je Napoleona na sv. Helenu.

— Španjolski ministar unutarnjih poslova sastavlja novi štamparski zakon.

— „Journal des Debats“ donosi, kao što veli, pouzdano izviestje onih promienah, koje je Turska učinila kod učinjenog u Beču nagodbenog predloga. Po ovom izviestju umetnute su kod onoga mesta, gdje se govori o kërstijanima i odnosno o Gërcima, sliedeće rieči: „podanici porte“. Zatim je promienjeno ono mesto, u kom se govori o ugovorima kućuk-kainardžijskom i drinopoljskom. Opredieljenja radi sv. miestah imat će se posebnim ugovorom ustanoviti.

— Fm. grof Radecki vratio se je iz Monze u Veronu.

— Portugalski korteksi zaključeni su 15. kolovoza kralj. odlukom.

— U Rimu i predgradjima bivaju mnogobrojna napšenja, jer se je u trag ušlo demagogičkom komplotu.

— Željeznica od Ceglada do Segedina žurno se pravi. Željeznica je ova već preko Kečkemetu do Filechase, u maloj Kumanii, gotova u toliko, da kola njom ići mogu. I ako se željeznica ova tekuće godine neotvori, uzrok će biti samo to, što se je Tisa jako izlila, te se nije moglo na njoj raditi.

Sèrbia.

U Beogradu, 22. kolovoza. Pismo, koje je ruski državni savjetnik, g. Fonton, donio i u ruke našega knjaza predao, ponavlja i izjavljuje narodu sèrbskome svagdašnje blagovoljenje njegovog carskog veličanstva visokog pokrovitelja Sèrbie. — Svakome svoje po dielu. — Mnoga činovna lica pohode ponasob g. Fontona, i u koliko mi primjetjavamo, to su ona lica, koja su podpisala akt onaj, koi je za vrijeme predstavnictva Garašaninovog porti predan. — Mi bi već jednom morali dočekati i viditi, da smo u kakvoj izviestnosti i da se sve poravna kao što se sad, po glasu, o tome radi. Imade ljudih i danas familiarnih u susiednoj austrijskoj državi, koja je stradalnike pod zaštitu, kao te lišene primila, kojima se i danas nedozvoljava u Sèrbiju preći. Za ove se ljude još u samom početku bila zauzela Austria, da se opet povrate, ali na to se je odovud oglašilo. Ako ovaj izvanredni poslanik našeg visokog pokrovitelja smiri i uteloži jači plamen kod nas, onda b trebalo, da se i izgnanici u otačinu povrate, koji i onako imadu dosta priateljah, kumovah i drugovah u ovoj zemlji, i koji za njima jednako uzdišu. Dakle za održati u zemlji mir i poradak, jedinstvo i ljubav, s kojima zemlja napreduje, a bez kojih propada, treba sve u namuču svoga otečestva pozvati, s njima se izmiriti i u ljubavi živiti. Za ovo polazu mnogi veliku nadažu u sadašnjeg carskog poslanika; a ako se i ovo izmakne, onda znamo, da nezadovoljnici i gonitelji u neprekidnoj razpri živeti, mogu do ogorčenog stanja svoje otečestvo dovesti. Ovako kao otečestvenik govoriti moram, a inače o duši sva nesreća onih, koji vide, a ništa nerade.

Mi ovdie željno izgledamo od visoke porte naimenovanog i za našu zemlju opredieljenog komesara Šekib-Efendiu, koi je i po imenu i po bivšem vremenu kod naroda našeg poznat. — Kao što se govori i kao što se vjerovati može, poradi dojakošnjih komešanjah, nespornazumljenjah kod samih velikašah, očekujemo dolazkom komisara visoke porte veliku i slobodnu narodnu skupštinu. Porta, kao što se sad vidi, ide na to, da se izvidi, šta je u Sèrbii, a za to postići, morat će narod pozvati, da se i njegovo mnijenje sasluša.

U Kragujevcu, kako se ovdie govori, imade dosta i soldatah i pandurah. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta od 19. kolovoza donose „Kronstädt. Ztg.“ sliedeće: Viesti, što su ih englezki i francezki listovi donieli, da se Rusi već spremaju za odlazak iz kneževinah, netemeljite su. U Bukureštu još o tome ništa neznađu. — Isto je tako izčezao i onaj strah, koi je nastao povodom glasovah, da će na rusko zastupljenje Marie u nebo (27. kolov. po rim.) doći do bitke; mnogi se sad srame, što sve vieruju, šta im tko na nos obiesi.

— Dopisatelj bečke „Presse“ javlja iz Bu-

kurešta od 22. kolovoza, da se u tamošnjim dobro izvištenim društvima govori, da porta nezahtieva, da Rusi odmah polaze iz kneževinah, nego samo traži podpuno jamstvo, da Rusia negoji više nikakvih nakanah za osvojevanjem. Garancia bi ova u tom sastojati imala, da car odmah obustavi svako marširanje vojske iz Rusie u kneževine, zatim da ruska vojska iz Vlaške otiđe u Moldaviu i da knez Goršakov u Jašu zimu provede. — Uvjeti ovi učiniše kod ovdašnjega žiteljstva radostnu senzaciju.

— „Fr. P. Ztg.“ piše: Posljednja pošta iz Bukurešta doniela je radostno potvrđenje poznatih već viestih, da je naime razmirica između Rusie i Turske u glavnoj stvari već izravnana. Glavni tamošnji austr. konzul dobio je preko dva ulaka viest, da je mir osiguran i da Rusi imadu do 2. rujna otići iz Moldavie i Vlaške (??). — Bečka „Presse“ jako sumnja o istinitosti ove viesti.

— Iz Braile došla je na vlaškoga ministra unutarnjih poslova viest, da su Turci veliki otok na Dunavu iznad Maczina čvrsto posieli, utvrdili i šume razkercili. — Vlaška vlada poslala je 60 povierenikah na sve drumove, da se svagdie podignu magazini i bolnice za rusku vojsku. Posvuda su toga uvjerenja, da će Rusi preko zime otati u kneževinama. — Dne 13. o. m. dao je knez Goršakov sjajni diplomatski obied, kome je austrijski generalkonzul, gosp. Laurin, prisustvovao.

— Mirno izravnanje istočne razmirice prouzročilo je u Bukureštu vrlo dobar utisak, i budući se ono većom stranom pripisuje bečkome kabinetu, to se obćenito u narodu čuje: „Da živi Austria!“

— Knez Goršakov nalazio se upravo na putovanju i pregledavao dunavsku obalu, kad su znamenite depeše nadošle. Usled toga vratio se je odmah u glavni stan, te je još iste noći poslao osam kurirah na različne strane.

— U Galcu ima spremljenoga žita za rusku vojsku 995,000 četvrtah (1 četvrt važe naša 4 vagana). Sve ovo žito nalazi se na otvorenom, jer neima magazinah.

— Turski kabinetski kurir, Mahumed Ali-Effendi, koi je 20. kolovoza pošao iz Carigrada, da donese depeše o odobrenju austrian. predloga po porti u Beč, stigao je 28. kolovoza iz jutra u Beč. On je provalio put taj za 7 danah. Isti je donio depeše od lorda Redcliffa na lorda Westmorelanda. — Odmah na to dëržao je g. ministar izvanjskih posalah, grof Buol-Schauenstein, dugu konferenciju s car. ruskim poslanikom baronom Meyendorffom, te je još u večer poslan u Petrograd ulak s važnim depešama.

Rusia.

Iz Petrograda. Kod ruske povremene štampe pojavljuje se od niekog doba oduševljenje takovo, koje ob irom na istočno pitanje otkriva stranom sadanje razpoloženje duhovah u Rusii, a stranom označuje političke težnje i namiere velike ove sile. Na niekoi način i vlada pristaje uz ovo oduševljenje, čim se takove namiere kod inače stroge cenzure dozvoljavaju štampati. Tako ruski petrogradski list „Sievernaja pčela“, u jednom izmedj noviih svojih brojevah donosi pjesmu sastavljenu po knjazu Vjazijskom. Iz pjesme proviruje ono ufanje, što ga Rusi goje „o poslanstvu Rusie“ da će jednoč Carigrad biti njihov. Naslov je pjesme: „Pjesma ruskoga ratnika“, i u prievodu ovo znači: „Pred tobom sveti moj liku, prigibljem triputa koljeno, te poslie molitve hërlim u ratnu borbu za oltar, za svetu Rusiu i za bieloga cara. Mač, baština mojih predjah, napojio se je nekad kërju Krima i Švedah. Iz nova hoće da se sad time opoji, svežu kërva hoće da pije i da se od hërdje očisti. Bratja na hërdima balkanskim pružaju nam moleći i s oduševljenjem svoje ruke (?). Poznamo njihovu biedu. Rusia ju je zajedno s njima čutila, pa je pripravna vojevati za bratju. Mieste svieta sv. kërsta pred očima naših predkah nastupila je tamo laž i mrak. I tamo je bram naše viere, tamo, gdje smo mi kaležom spasenja opet preporodjeni. Nije li Kijev, pradiel pravoslavne Rusie, na kërstu rodjeni sin

Carigrada? — Dà! Sveto je za nas ovo predavanje (tradicia), jer u njemu leži zapoviest vječnih odlukah, koje se tajno izpunjavaju. Kërati i mač sila je Rusie, kojom su se uz božju pomoć naši stari oružavali. U pameti nam je neprestano primier, što su nam ga oni dali. S toga hërli četa unukah u boj, pod barjakom viere. Hoćemo da kaznimo ohole i bezbožnjacima da otmemo posvetljeni oltar. Neka pukne sveti rat! Naša ratna vika topovi su, naš predšastnik pobieda, ruski bog i ruski car!“

— Kod odlazka posljednje pošte iz Petrograda (20. kolovoza) nije još tamo stigao odgovor portlin. Interpelacije u englezkom parlamentu i vike englezke štampe smatraju se u Petrogradu za dangubu, dočim ipak iztok mora podpasti pravoslavnom pokroviteljstvu.

Turska.

— Izviestja novineh „Times-a“ iz Carigrada javljaju, da Omer-paša ima 80,000 redovnih i 10,000 neredovnih vojnikah. Turci imaju piešakah i topdžiah, no malo konjanikah, kojih Rusi imaju dovoljno. Rusi nastoje, da boljari prave i podpisuju molbe, da se zemlje njihove Rusii prisajuze. K prelasku Dunava sve ratne potrebe spremljene su.

Službeno hërzojavno objavljene bečke burze od 31. kolovoza 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam sa u sr.	2 mics.
„ od g. 1850 „ 4 1/2	84 1/2	100 holan. f. (90 1/2)	Uao
„ „ „ 3 1/2	75 1/2	Augsburg za	3 mics
„ „ „ 2 1/2		100 f. current 108 1/2	
izvucenobv. obv. „ 6		Berlin sa 100	2 mics
dvor. komore od „ 5		prua. talirah	
prislilnogzajmau „ 4 1/2		Vratislava za	2 mics.
Kranjskoj, orar. „ 4		100 pr. tal.	kr. rok
ob. od Tirola, Vo- „ 3		Frankfurt na	2 mics.
rariborga i Salzb. „ 2 1/2		Mainu sa 120 107 1/2	kr. rok
		Genovaza 300	2 mics.
		pjemont. lirah	kr. rok
		Hamburg za	2 mics.
		100 mar. ban. 80 1/2	2 mics.
Obveznice lomb.-mletačkog		Lipsko za 100	na saj.
zajma do g. 1850 sa 5%		forintih	2 mics.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 l.	137 1/2	Livorno za 300	kr. rok
1839 „ 100 „		tosk. lirah	2 mics.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		London za 1	kr. rok
„ „ „ 2 1/2		funt sterl.	3 mics.
„ „ „ 2		Lyon za 300 fr.	3 mics.
obće i ugar. dv. „ 3		Milan sa 300	
komore, starih „ 2 1/2		austr. lirah	108 1/2
lom. dugovah, u „ 2 1/2		Marseille za	2 mics.
Fiorencciđenui „ 2		300 frank.	128
učinjenogzajma „ 1 1/2		Paris sa 300	kr. rok
galičke „ 2 1/2		frank.	128
Obveznice „ 2 1/2		Prag za 100	2 mics.
Obvez. u Frank- „ 5 pct.		for.	
furtu i Holandi- „ 4 1/2		Tërt za 100	1 mics.
činjenoga zajma „ 4		for.	3 mics.
stališah austr. „ 3		Mletci za 00	1 mics.
nad i pod En- „ 3		austr. lireh	3 mics.
son, českih, „ 2 1/2		Bukurešt za 1	
moravskih, slo- „ 2 1/2		for. parah	253
ških, stajerskih „ 2 1/2		Carigrad za 1	31 dan
oruških, kranj „ 2		for. parah	
ških, goričkih „ 1 1/2		Smyrna sa 1	31 dan
bečkoga ober- „ 1 1/2		for. parah	
kammeranta.			
Obveznice zemljišnog		Tečaj novca	
odkupa „ 5%		Carški dukati	
Naputnice redišnje blagajno		Zajam od 1851	
Godišnji disconto		Slovo A	
Bank-akcie komad po	1339	„ B	
		Lombardeski	
Dionice.			
Sievernaja željez. po	1000 fr.	2343 1/2	
Bečko-glog. želj. „ 500		Krak.-g. sloške po 100	
Sopr.-W.-Neud. „ 200		Aust. dun. parob. 500 f	740
Budicj.-Gm. Lina. „ 250	269	Aust. Llo. u Tërtu 500	597
Požun.-torn 1. ind. „ 290		Bud.-pošt. lančan. 500	
„ 2. iz- „ 290		Galič. založn. 4% sa 100	
danja s prven. tvom. „ 200		Srečke Esterhazia 40	

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11340.

Kundmachung.

Wegen Lieferung des Brennholzes für die k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direction, dann die k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu Agram wird eine neuerliche Offerten-Verhandlung unter den bereits kundgemachten und bei der hiesigen Finanz-Landes Direction zur Einsicht bereit liegenden Bedingungen eröffnet.

Die Beistellung hat bis zu einer Menge von 172 Waldklästern in Parthien, welche dem Lieferanten bekannt gegeben werden, zu geschehen.

Die versiegelten und von Aussen gehörig bezeichneten, mit der Vodial-Kassa-Quittung belegten Offerte sind längstens bis 24. September

I. J. bei dem Einreichungs-Protokolle der k. k. Finanz-Landes-Direction zu überreichen.

Im Uebrigen wird sich auf die in der Agramer Zeitung Nr. 141, 142 und 143, dann in der Narodne Novine Nr. 141, 144 und 145 enthaltene hierämliche Kundmachung vom 17. Juli I. J., dann die nachträgliche Kundmachung vom 1. August I. J. Z. 9847 bezogen.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Kundmachung

der Vorlesungen im k. k. politechnischen Institute in Wien im Studienjahre 1853/54 und Vorschriften für die Aufnahme in dasselbe.

Organisation.

Das k. k. politechnische Institut enthält als Lehranstalt zwei Abtheilungen.

I. Die technische, in welchem die physikalisch-mathematischen Wissenschaften und deren Anwendung auf alle Zweige technischer Ausbildung gelehrt werden.

II. Die kommerzielle, welche alle Lehrgegenstände zur gründlichen theoretischen Ausbildung für die Geschäfte des Handels umfasst.

Ausser diesen beiden Abtheilungen befinden sich am Institute noch:

III. Der Vorbereitungs-Jahrgang für Jünglinge, deren Vorbildung den für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung festgesetzten Bedingungen nicht entspricht und die wegen bereits erreichten achtzehnten Lebensjahre nicht mehr in die Realschule gewiesen werden können.

IV. Die Gewerbszeichenschulen, in denen Jünglinge jeden Alters, welche sich irgend einem industriellen Zweige widmen, den jedem derselben entsprechenden Zeichnen-Unterricht erhalten. — Von Sprachen werden am Institute die orientalischen öffentlich, und die den Hörern am Institute nützlichsten Europäischen ausserordentlich gelehrt.

Ordentliche Lehrgegenstände:

In der technischen Abtheilung.

Die Elementar-Mathematik. Prof. Jos. Kolbe.

Die reine höhere Mathematik. Professor Dr. Josef Salomon.

Die darstellende Geometrie. Prof. Joh. Hönig.

Die Mechanik und Maschinenlehre. Professor Ad. Witt. von Burg.

Die praktische Geometrie. Professor Friedrich Hartner.

Die Physik. Prof. Dr. Ferdinand Hessler.

Die Landbauwissenschaft. Prof. J. Stummer.

Die Wasser- und Strassen-Bauwissenschaft. Professor Josef Stummer.

Die Technologie. Prof. Georg Altmütter.

Die Mineralogie, Geognosie und Paläontologie. Professor Dr. Franz Leydolt.

Die Botanik. Prof. Dr. Franz Leydolt.

Die allgemeine technische Chemie, in Verbindung mit eigenen Uebungen in einem Laboratorium der analytischen Chemie. Prof. Dr. Anton Schrötter.

Die spezielle technische Chemie. Der Beginn der Vorlesungen über jedes ihrer Fächer wird in der Wiener-Zeitung seiner Zeit kundgemacht. Vorgetragen von dem Adjunkten Dr. Josef Pohl.

Die Landwirtschaftslehre. Professor Dr. Adalbert Fuchs.

Das vorbereitende technische Zeichnen. Professor Josef Hönig.

Das Blumen- und Ornamenten-Zeichnen. Professor Anton Fidler.

In der kommerziellen Abtheilung:

Die Handelswissenschaft. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Das österreichische Handels- und Wechselrecht. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Der kaufmännische Geschäftsstyl. Professor Karl Langner.

Die Merkantil-Rechenkunst. Professor Georg Kurzbauer.

Die kaufmännische Buchhaltung. Professor G. Kurzbauer.

Die Waarenkunde. Prof. Franz Hanke.

Die Handelsgeographie. Prof. Franz Hanke.

Für beide Abtheilungen:

Die türkische Sprache. Prof. Moriz Wickerhauser.

Die persische Sprache. Prof. Heinrich Barb.

Die vulgär arabische Sprache. Prov. Lehrer Anton Hassan.

Ausserordentliche Vorlesungen:

Die juridisch-politische und kameralistische Arithmetik. Vicedirektor J. Beskiba.

Die analytische Geometrie im Raume. Prof. J. Salomon.

Der Maschinenbau und die Maschinen-Berechnung. Professor J. Hönig.

Die Anwendung der Lehren der Mechanik auf einzelne Theile der Baukunst. Docent der k. k. Ingenieur G. Rebhann.

Die Anwendung der Differential, Integral- und Variations-Rechnung auf die analytische Geometrie

in der Ebene und im Raume. Docent Assist. S. Spitzer.

Die oesterreichische Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung. Docent Dr. H. Blodig.

Der chemische Theil der Zuckerfabrikation (vom Monat April angefangen.) Docent Adjunkt Dr. J. Pohl.

Die französische Sprache und Literatur. Lehrer G. Legat.

Die englische Sprache und Literatur. Docent J. Högel.

Die böhmische Sprache und Literatur. Lehrer J. Konecny.

Die italienische Sprache und Literatur. Lehrer A. Lenci.

Die chirurgischen Hilfeleistungen bei Unglücksfällen. Docent J. Kugler.

Die Stenographie. Lehrer J. Heger.

Unterricht in der Kalligraphie. Lehr. J. Klaps.

Die obligaten Lehrgegenstände für den Vorbereitungsjahrgang sind:

Die Elementar-Mathematik.

Die Experimental-Physik.

Die Stylistik.

Das vorbereitende Zeichnen.

Der Unterricht in den Gewerbszeichenschulen umfasst:

Das vorbereitende Zeichnen.

Das Manufaktur-Zeichnen.

Das Zeichnen für Baugewerbe und Metallarbeiter.

Das Zeichnen für Maschinen und deren Bestandtheile.

Populäre Vorträge an Sonn- und Feiertagen.

Finden mit für Jedermann freien Zutritt statt:

Ueber Elementar-Mathematik.

• Mechanik und

• Experimental-Physik.

Vorschriften für die Aufnahme.

Die Aufnahme als ordentlicher oder ausserordentlicher Hörer findet vom 20. September bis 1. Oktober Vormittags in der Directionskanzlei statt. Wer nach dem 1. Oktober noch aufgenommen zu werden wünscht, hat seine frühere Verhinderung nachzuweisen. Nach dem 15. Oktober wird Niemand aufgenommen. Jeder Aufzunehmende muss einen Ausweis über seine Beschäftigung bis zur Aufnahmezeit vorlegen.

Die Aufnahme muss für jedes Jahr erneuert werden. Um als ordentlicher Hörer irgend eines Lehrfaches der technischen oder kommerziellen Abtheilung aufgenommen zu werden, muss man die Realschule mit 6 Jahrgängen oder das Obergymnasium mit 8 Jahrgängen oder dem Vorbereitungs-Jahrgang am Institute mit wenigstens erster Fortgangsklasse in allen Lehrfächer absolvirt haben, oder sich einer Aufnahme-Maturitäts-Prüfung über alle Lehrgegenstände des Vorbereitungs-Jahrganges mit gleichem Erfolge unterziehen.

Jeder Studirende in diesen beiden Abtheilungen kann sich die Lehrfächer wählen, die für sein individuelles Bedürfniss ihm nützlich scheinen, mithin auch jedes einzelne Fach mit jedem andern aus beiden Abtheilungen verbinden. Wer als ordentlicher Hörer für irgend ein Lehrfach aufgenommen zu werden wünscht, muss sich jedoch über die für dasselbe erforderlichen Vorkenntnisse ausweisen. Aus dem Vorbereitungs-Jahrgang ist das Aufsteigen unmittelbar in die höhere Mathematik nicht gestattet.

Der ausserordentliche Hörer hat sich seiner Aufnahme wegen gleichfalls in der Directionskanzlei zu melden, er ist des Beweises seiner Vorkenntnisse entoben, kann aber auch kein amtliches Prüfungs-Zeugnis, sondern nur ein Privat-Zeugnis, des Professors ansprechen. Wer nur einen Lictus von Vorlesungen eines Faches zu besuchen gedenkt, wird als Gast angesehen, und hat seine Zulassung bei dem betreffenden Professor anzusuchen.

Der ordentliche Hörer hat die Aufnahme-taxe von 4 fl. C. M. nebst der Stempelgebühr, dann im Laufe jedes Semesters zwölf Gulden Unterrichtsgeld zu erlegen.

Der ausserordentliche Hörer ist von der Aufnahme-taxe frei, hat jedoch das Unterrichtsgeld von zwölf Gulden binnen der 14 ersten Tage nach Beginn eines Semesters zu entrichten.

Die Bedingungen, unter welchen die Befreiung vom Unterrichtsgelde angesucht werden kann, sind mittelst Anschlag in der Vorhalle des Institutsgebäudes kundgemacht.

Jünglinge, welchen die für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung vorgeschriebenen Studienzeugnisse fehlen, und die sich auch der Aufnahmeprüfung nicht mit gutem Erfolge unterziehen können, werden in den Vorbereitungsjahrgang aufgenommen, wenn sie wenigstens achtzehn Jahre alt sind, oder doch mit 1. Jänner 1854 das achtzehnte Lebensjahr erreichen. Jüngere Aufnahmwerber werden an die Realschulen gewiesen. Die Schüler des Vorbereitungs-Jahrganges sind zum Erlag der Aufnahme-taxe von 4 fl. verpflichtet, haben jedoch kein Unterrichtsgeld zu erlegen.

Für die ausserordentlichen Lehrgegenstände, für die Sprachen und für die Gewerbszeichenschu-

len bleibt die Aufnahme den betreffenden Professoren oder Lehrern überlassen, und ist auch im Laufe des Jahres gestattet.

Wien am 4. August 1853.

Die Direktion des k. k. politechnischen Institutes.

Z. S. Br. 6733/gr. 4094. (92—DS.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbu dotičnog vierovalca Josipa Röslera u imetku prezaduženika, i trgovca ovdašnjega Andrie Meska stiečaj vierovalnikah njegovih otvoren, dočim je u jedno privremenim mase zajedno i parnice pomnijkom g. odvietnik Viekoslav Lukinac naimenovan.

Usljed česa svikolici gore rečenog Andrie Meska vierovalnici sudbeno ovime se pozivaju, da o sudbeno opredieljenom roku 28. mieseca studenoga 1853 potrebovanja svoja dovoljnimi dokazi providjena pred sudom ovim tim sigurnie objave, jer u protivnom slučaju na kasnia objavljjenja nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 25. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić s. r.

Škublj, s. r.
tajnik.

Y. 559. (260—Izv.)

(3—3)

Lizitations-Ankündigung.

Von k. k. Likaner-Grenz-Regimente Nr. 1. wird hiemit bekannt gemacht, dass zur Anstossung des Contracts wegen Lieferung der Tischler, Schlosser, Schmidt, Schornsteinleger, Glaser und Anstreicherarbeiten auf drei nacheinander folgende Jahre nemlich vom 1. November 1853 bis Ende Oktober 1856 am 13. September 1853 um 7 Uhr Vormittags die Licitation im Stabsorte Gospić abgehalten werden wird.

Die Hauptbedingnisse, gegen welche die Lieferung genannten Arbeiten an die Mindestfordern den hintangegeben werden wird, bestehen in Folgenden:

1. Jedermann der zur Licitation zugelassen werden will, muss sogleich die festgesetzte Erfüllungskaution erlegen, welche aber demjenigen der hiebei nichts erstanden hat, gleich nach beendigter Licitation zurückgestellt wird.

Die Caution dieser Arbeitslieferung hat in 300 fl. zu bestehen, welche entweder in baren oder in zu verhypothezirten schuldenfreien Realitäten geleistet werden kann.

2. Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, weswegen jeder Lizitationslustige, im Falle derselbe bei der Licitation persönlich zu erscheinen verhindert werden sollte, einen Stellvertreter mit der hinlänglicher Vollmacht und Kaution versehen stellen kann.

3. Jeder Lizitationslustige hat sich bei der Licitation mit dem Lehrbriefe ausweisen, dass nemlich jeder derselben die Profession vollkommen erlernt hat, folglich auch die übernommene Arbeitslieferung vollends zu leisten im Stande ist.

Die anderweiligen Vertragsbedingnisse können von der Licitation während den gewöhnlichen Amtsstunden täglich in der Regiments-Baukanzlei eingesehen werden.

Gospić am 17. August 1853.

(90—DS.)

(3—3)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestfordern den zu überlassenden Lieferung, der für das Garnisons-Spital und für das Militair-Medicamenten Depot zu Agram auf die Zeit von 1. November 1853 bis Ende Oktober 1854 erforderlichen Victualien, Getränke, Schreibmaterialien, ärztlichen und sonstigen Glaswaaren, — die Reinigung der Wäsche, Verzinnung der eisernen und kupfernen Kochgeschiere und Arznei-Materiale, wird in der Garnisons-Spitalskanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 15. September 1853 um 9 Uhr Vormittags eine Licitation abgehalten werden.

Sämmtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im N. O. Maass und Gewicht geliefert.

Hinsichtlich der — der amtlichen Satzung unterliegenden Artikeln wird auf Prozents-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen entweder auf festgesetzte — die ganze Lieferungs-dauer gleichbleibende Contractpreise oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grossen auf Prozents Nachlässe verhandelt.

Zur Licitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorher ein Vadium erlegt, welches für die Artikeln des Bäckers mit 177 fl. des Fleischhackers mit 268 fl. des Greislers und Mehlhändlers mit 290 fl. des Kaufmanns mit 72 fl. des Weinhändlers mit 95 fl. des Glasersers mit 3 fl. des Borstenbinders mit 2 fl. des Kupferschmidts mit 8 fl. für die Wäschreinigung mit 17 fl. und für die Blutegeln mit 20 fl. festgesetzt, und denenjenigen, die nichts erstehen, gleich nach beendeter Licitation zurückgestellt werden wird, von den Ersthern aber sogleich bei Unterfertigung des Licitations-Protocolls

auf die mit zehn Prozent des Betrages der angemessenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikeln bemessene Caution ergänzt und deposit werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation nemlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlüsse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen angenommen.

Die weiters nähere Lizitations-Bedingnisse so wie auch das für das Militärjahr 1854. beiläufig zu liefernde Quantum sämtlicher Artikel können in der Agramer - Garnisons - Spitals - Rechnungskanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 15. August 1853.

(141-DP.) 2. 5.

(3-2)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog grada Zagreba suda stavlja se do obćeg znanja, da će se u suglasju dražbenog iznaka od 7. lipnja t. g. br. 2427. dne 9. rujna 1853. kod Tome Mlinarića u gradu Zagrebu sadovnoj ulici pod br. 490 ležeće, sa strane Marie Mlinarić drugi i posljednji put prodavati, te ako se za procijenjena od 2955 for. 12 kr. sr. vrijednost prodati nebi mogla, najviše posudjejućemu i izpod procijenbe predala se bude.

Cia dražbeni preduzet će se na licu mesta u 3 sata poslie podne, a zaključiti u 6 satih. — Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog suda viditi.

Konačno svi oni vjerovnici, koji pravo zaloga na upitnu kuću imaju, ovim se sudbeno po smislu §. 509. g. p. pozivaju, da svoje pravo prije prodaje kuće pred ovim sudom izkažu, što u protivnom slučaju razdijeljene kupovne svote bez njih takodjer preduzelo se bude.

U Zagrebu 26. kolovoza 1853.

Mikulic,
kotarski suda.

Br. 872. (247-Izv.)

(3-2)

Oglas dražbe.

Slobodan i kraljevski grad Križevac, dat će putem javne dražbe sliedeća prava svoja u najam na jednu godinu, i to od 1. studenoga 1853 do 31. listopada 1854.

- Pravo mesarenja u čitavom krugu obćine ovogradske, tako da se najmitelj u svako doba izlazećoj limitaciji podbaciti obvezan bude, kojeg ličba obdržavati će se dne 15. rujna t. g.
- Pravo vinarine nemanje u čitavom krugu ovogradske obćine, kojeg ličba obdržavati će se dne 1. listopada t. g. u 10 satih prije podne, čim se ljubitelji tog najma za prenapisata ročišta pozivlju nuz tu opazku, da svaki dozvolu ličbenog natecanja postići želeći kod oba najma obvezan je zaobiti od 500 fr. srebra ili u gotovom novcu položiti, oli pako u državnim obveznicama izkazati, koja će se najmitelju poslie dovršene dražbe natrag vratiti, najmitelja pako priuzdržat će se u ime jamčevine do svrhe najma.

Poblizji uvjeti uvidit se mogu svakdano do roka dražbe kod ovomiestnog glavnog poglavarstva u vremenu propisanih uredovnih satih.

U Križevcu dne 8. kolovoza 1853.

Br. 6691/ZL. (93-D.S.)

(3-2)

Oglas dražbe.

Usljed naredbe vijeća c. k. banke vlade od 2. kolovoza 1853 br. 10707 prodavat će se dne 14. listopada o. g. u 10 satih prije podne putem javne dražbe na dobru kćerčinu dva županijska pastuha, koji za porabu županie više služiti nemogu.

Pozivlju se dakle kupiti želeći, da na rečeni rok kod te javne dražbe učestvovati izvole.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. v. r. h. župan na dopustu,
c. k. žup. savjetnik
Kušević.

Br. 6692/ZL.

Oglas jevtinbo.

Za obiskerbljenje šestnaest pastuhah županie zagrebačke kroz jednu godinu, naime od 15. listopada 1853 do 15. listopada 1854 držati će se u o. k. uzodu županie zagrebačke dne 15. rujna 1853 prije podne u 10 satih javna jevtinba.

Koi bi želio rečeno obiskerbljenje mase uzeti, neka se na spomenuti rok u c. k. ured županie zagrebačke potrudij; gdje se i poblizji uvjeti vada važniti mogu.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. v. r. h. župan na dopustu,
c. k. žup. savjetnik
Kušević.

(89-D.S.)

(3-3)

Oglas.

Za shodno savnanje ovogradske stanovništva dostavljaju se s otim do obćeg znanja sliedeće naredbe, koje su u obziru mesarenja ustanovljene:

1.

Usljed novo uvedenog reda u mesarenju prestat će se predavanje mesa sa privagom, te se samo

čisto meso u posebnih mesnicah a privaga opet posebiće prodavati imade.

2.

Pod privagom, koja se posebiće prodaje, razumievaju se pljuća, fileci, gubao i mase od koljena dole, pa vime; jetra pako, sēce, glava i bubrezi spadaju k čistome mesu; tim načinom, da svatko u pravednom razmierju sa količinom uzetog mesa takodjer i nešto od jetarah ili sēca, ili glave ali bubregah dobiti i uzimati mora.

3.

Razmierje ovo, koliko naime na jedan funt mesa od sēca, glave, jetarah, ali bubregah doći imade, proradovati spada na piace nadziratelje, kojim takodjer pravo pripada, svakoga onoga, koji bi se nasudio meso bez takove dopustane privage uzimati, natrag u mesnicu vratiti, pa takov za kaznu cilu u mesnici malazeću se privagu pod cieniu čistoga mesa uzeti morao bude, mesar pako će se zasluženju kazni podvērći.

4.

Ciena čistomu mesu od vola ali krave, ako to najmanje osam funtih loja na cent mesa važe, jeste osam krajcarah u srebru od funta; ako pako vol ali krava neimade na cent mesa prepisanu količinu loja od osam funtih, takovo meso za 6 kr. sr. funt u posebnih mesnicah prodavati se ima; pod istu cieniu od 6 kr. sr. jest bikovina i bivolina; privaga pako jeste po 4 kr. sr. funt.

5.

Za prepričiti svaku prevaru u vagi malaze se kod svih mesnicah obćinske vage, kojima mesarske vage primierne biti moraju, te piaca nadziratelji imadu ne samo na tužbu kupacah nego i iz vlastitog nagona iz nenada odhadjućim kupcem meso na obćinskih vagah prevagati i pronadjenu možda prevaru ili u vagi celog mesa, ili u razmierju dopustene privage odmah pravedno izravmati, a mesara za zasluženju kaznu poglavarstvu prijaviti.

U Zagrebu dne 21. kolovoza 1853.

Načelnik
Kamauf s. r.

Nr. 7735. (246-Izv.)

(3-3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente portuale sanitario in Maistra, cui va congiunto l'appuntamento, d' annue lire austriache Mille ducento e l' obbligo di prestare una Cauzione corrispondente ad una annata del soldo.

Cinque intendesse aspirarir dovrà far pervenire entro tutto Settembre p. v. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata Supplica comprovando l'età, l'illibata sua Condotta morale, la piena idoneità al posto optato, li servigi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dal' i. r. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 3. Agosto 1853.

Br. 3153. (244-Izv.)

(3-3)

Izrok.

Ces. kr. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu suprugah Josipa i Tereze Tomašec dozvoljena dražbena prodaja njihove vlastite u ovom gradu kazališnoj ulici pod br. m. 65f ležeće zidane kuće.

Ličbena ciena iste kuće jest 4000 for. srebra a rok dražbe opredieljen je na 7. rujna i 7. listopada t. g. u 4 sata poslie podne.

Uvjeti dražbe mogu se kod c. k. kot. suda uvidjeti; samo se tu napominje, da će kupac imati uknjižene dugove na se preuzeti, te da svim vjerovnikom imajućim pravo zaloga na upitnu kuću, isto pravo priuzdržano ostaje bez obzira na prodaju cieniu, jer ista dražbena prodaja biva uslied dobrovoljne prošnje napomenutih vlasnikah.

U Varašdinu 6. kolovoza 1853.

C. k. kot. sudac
Skend. Kavić s. r.

Br. 3557. (259-Izv.)

(3-2)

Oglas stiećaja.

U imetku prezaduženog tērgovca valpovačkog Josipa Schwartz otvara se pri c. k. zemalj. sudu osiećkom stiećaj vjerovnikah, i rok, do kojeg svi oni, koji na istu stiećajnu masu kakovo pravo imati mniju, zahtievanja svoja potrebhitimi dokazi podkripljena podnieti imadu, na 13. 14. i 15. listopada t. g. s tim, da se na kasnie podneske obzir uzeti neće, stavlja se i ujedno obznajuje, da su privremenim pomajtkom mase g. Ivan Schuger tērgovac valpovački, zastupnikom pak iste odvjetnik osiećki gosp. Antun Hegedušević imenovani.

C. k. zem. sud.

U Osieku dne 13. kolovoza 1853.

Miesto predsjednika
Bellosseovich.

Jozo Cselenkovich,
tajnik.

Br. 2197. (211-Izv.) 15 4

6-5)

Izrok.

Stiećajni rok vjerovnikah Hermana Veissa i sina 18. travnja t. g. br. 1135 na 19. 20. i 21. sēp.

pnja 1853 arēden otim se oporiče, te se povodom podnešene prošnje postavlja novi rok na 18. 19. i 20. listopada 1853 pred lice c. k. suda ovog s tom primietbom, da svikolici vjerovnici pomenute stiećajne gromade Hermana Veissa i sina dotle svoja dokazi providjena istaknu tim sigurnie prijave, što u protivnom slučaju na zakasnijene podneske obzir uzeti se neće moći.

Dosadašnji privremeni skērbnik gromade stiećajne Antun Živojnović kao i zastupnik iste Nikola plem. Vakanović pridržani su nadalje.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 11. sērpnja 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

Br. 4973. (87-D.S.)

(3-3)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog Maria Zupančić, bivša Antuna Daniela Josipovića služkinja, koje sadanji stan i obitavanja mjesto neznade se, i zato njojzi zastupnikom gosp. odvjetnik Ant. Sučić naimenovan jest, sudbeno ovime poziva se, da dne 16. studenoga 1853 u 9 urih prije podne, kao o sudbeno opredieljenom roku, za preuresivanje i riešenje tužbe gje. Antonie Josipović rodjene Pogledić, kojim osudu u parnici iste Marie Zupančić radi zaostavše službe proti Antunu Danielu Josipoviću god. 1848 izrečenu uništiti moli, — pred lice c. k. zemskog ovog suda u smislu §. 85. gradj. postup. postupati se i dielovati nastoji, tim bolje, što će u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sama sebi pripisati imati.

C. k. zem. sud.

U Zagrebu dne 16. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić. Škulj, s. r.
tajnik.

OGLASNIK.

(146-DP.)

(3-1)

Oglas najma.

U Toplicah kod Varaždina vlastelinstva predašnjog kaptola zagrebačkog davat će se dvie veće gostione u najam na tri godine, naime od 1. travnja 1854 do 1. travnja 1857.

Dražba prenaznačenog najma obdržavati će se 14. rujna o. g. u Toplicah pisarni vlastelinskoj u 9 satih prije podne.

Najam ovaj preduzeti zahtievajući najamnic i jamčevinom od 200 fr. sr. providjeni biti moradu, i uvjeti u pisarni ovdašnjoj svaki dan smatrati se mogu.

U Toplicah dne 28. kolovoza 1853.

(144-DP.)

(3-2)

Poziv.

Sva p. n. gospoda akcionari „Narodnog Doma“ ovim se nlijudno pozivaju, da dodju u veliku skupštinu, koja će se dne 4. rujna t. g. u 10 satih prije podne u „dvorani narodnog doma“ držati. Zadaća ove skupštine bit će viećati o predmetih gospodarstvenih, i izabrati članove upravljajućeg odbora.

U Zagrebu dne 31. kolovoza 1853.

Od strane upravljajućeg odbora
Narodnog Doma
Naum Mallin,
tajnik

(138-DP.)

(3-2)

Skladište

pokućnih stvari

Dragutina Herića,

stolarskog meštra u Varašdinu
na župnom tērgu, br. 129.

Poduzimatelj uzima si čest p. n. obćinstvu do znanja staviti, da se je sa svakovērstnom stolarskom, kipodielskom, tokarskom i sagarskom robom za prodaju u izobilju providio, i budući je sa najglasovitijim proizvođiteljem gore napomenute robe u Beču i Gradcu u savez stupio, tako je u stanju, avaki čas, što je najnovie i najkusnie od pokućstva, na najbērže pribaviti. Prima takodjer naručbine na podpuna pokućstva kao i na pojedine pokućne stvari, nabavlja svaku vērst cērkvenih oltarah, providja pokućne stvari s novimi navlakami polag najnovijih za istu svērhu priugotovljenih obrazacah, preporuča osobito sve vērsti najkusnijih slamaatih stolicah, mekoslonah i siedalah. Nadalje se ovde mogu dobiti svakovērstna ogledala, pozlatijene šibke za okvire, razni okvireni i neokvireni kipi, kao takodjer i kolievke i liesovi, ovi zadnji od svake veličine i cienne.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
arobra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
svršetina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakih
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

1049./z.š.o. 1853.

Učitelj niže realne učione u Varaždinu Franjo Klaić, je s priznanja vrednom revnošću, i kao što podasterti primierci pokazuju, sa sjajnim uspjehom učenike c. kr. gimnazije varaždinske kroz tri sata na nedjelju besplatno podučavao u krasopisu tečajem školske godine 1853/4.

C. kr. zem. školska oblast, prinukana je dakle, istom učitelju za njegovo revno, nesebično, i uspješno djelovanje ovim javno izraziti svoje častno priznanje.

Od c. k. hrv. slav. zem. škol. oblasti.
U Zagrebu 17. kolovoza 1853.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obćerničkih povlasticah niže navedene u prilogu pod B izklopno povelje uz razširenje njihove valjanosti za svekoliku carevinu produljiti.

U Zagrebu 15. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

B.

(Konac.)

Povlasticu Josipa Hermann, posiednika vignja za oružje u Mixenbahu u dolnoj Austrii od 22. veljače 1843 na popravu u kaljenju orudja oploćenoga čelikom, — na jedanaestu godinu (br. 1814—H.).

Povlasticu Martina Ehrmann c. k. profesora kemije u Olomucu i Ivana Paul (sina) trgovca u Hohenstatu od 21. siječnja 1852, na iznašastje u proizvodjanju više vrstih kolomaza, koji se ima upotrebljavati, kad kako iziskuje potreba — na drugu godinu (br. 1100—H.).

Povlasticu Franje Seyfried od 23. veljače 1851 na iznašastje kanišah za lule i smotke iz guteperke, — na treću godinu (br. 1833—H.).

Povlasticu Franje Žige Hoffmann, magistra kirurgije i zubnika, ranara i primalja od 1846 na popravu u načinjanju pridornjakah, — osmu godinu (br. 2080—H.).

Povlasticu Petra Tiget starijega od 29. veljače 1848 na iznašastje, kako se vlažni i salitrasti zidovi mogu malim troškom i u veoma kratko vrijeme posušiti odujmljenjem hydroskapične materije i kako se mogu sačuvati, da se vlažnost nevuče više u njih i da nepostanu gubavi, — na šestu godinu (br. 2244—H.).

Povlasticu od 4. veljače 1852 izvorno podijeljena Jurju Janisch i Franji Špinger na iznašastje u načinjanju košuljah svake vrste, — na drugu godinu (br. 2332—H.).

Povlasticu Josipa Fösteitner od 29. ožujka 1852 na iznašastje dvostruke krušne peći s jednim grijalom, — na drugu godinu s razprostranjenjem njezine krieposti na obseg svekolike cesarevine (br. 2796—H.).

Povlasticu Miroslava Rödiger u Beču (St. Ulrich br. 650) od 30. ožujka 1851 na iznašastje nove sprave za nauljenje kretalah od makinah svake vrsti i osobito po tom uvjetovana sastava skladnicah, — na treću godinu (br. 2797—H.).

Povlasticu Moszler-ovu i Čabalar-ovu od 22. ožujka 1852 na popravu prešah za ulje — na drugu i treću godinu.

Otvoreni opis povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 2527—H.).

Povlasticu c. k. kapetana Felixa Treisau von Neudegg od 16. ožujka 1852 na iznašastje

kako se mogu prenosom pomične sile lokomotivah sredstvom lanca bez konca na točkove k tomu spadajućega pratnika za postignutje veće pritežne sile lokomotivah prostom spravom olakšati na toliko, da se uzmagnu time ukloniti svi nedostaci, koji su se dosad nahodili kod lančeve spoje, — na drugu godinu (br. 2529—H.).

Povlasticu I. N. Kletska od 29. travnja 1852 na iznašastje makine za prigibanje žice i načinjanje pletakah i zavojah za robu od žice po imence za kopče, uši od pucetah itd., — na drugu godinu (br. 2729—H.).

Povlasticu Franje Xav. Kukla od 30. ožujka 1851 na iznašastje, kako se upotrebljenjem od više stranom kemičkih, stranom fizikalnih radnjah može načiniti da postane nemoguće ponajinijati hartie od vrijednosti, — na treću godinu (br. 2731—H.).

Povlasticu Ljudevita Mayer od 29. ožujka 1847 na iznašastje sredstva za poljepšanje vlasih: „Cosmetique kaphalia“, — na sedmu godinu.

Povlasticu Jakova Hoffmann od 13. rujna 1849 na popravu u sastavu manometra za parokrete svake vrste, — četvrtu i petu godinu.

Otvoreni opis povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani (br. 2280—H.).

Povlasticu Franje Libora Alberta i Huberta Klein posiednikah nepokretnosti i obćertah u Bernu od 2. travnja 1848 na iznašastje kako se novim rukovanjem načinjaju lančeve karike za viseće mostove, — na šestu, sedmu i osmu godinu (br. 2932—H.).

Povlasticu Lavoslava Aleksandra Griff, magistra kirurgije, oćnika i zubnika u Beču od 30. travnja 1849 na iznašastje praha za zube (Sačuvni zubni prah), — na petu godinu.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je primak
koncem sèrpnja 1853. 454,557 f. 7 kr.
a mjeseca kolovoza 51,600 „ 24 „
506,157 f. 31 kr.

Koncem pako sèrpnja bio je
izdatak 443,216 f. 4
mjeseca kolov. 57,001 f. 1
500,262 f. 5 kr.

Pienezni ostatak za mjesec
rujan 1853. 5,895 f. 26 kr.

— Bečka „Presse“ donosi pismo iz Beograda od 22. kolovoza, u kom se veli, da se je raspoloženje od nekoliko danah znamenito poboljšalo, pa da slična izviestja i s unutarnjosti zemlje dolaze. Vlada osobito je na oprezu i izbjegava svaki i najmanji povod tužbah. — U Smederevu uhvatjen je prije nekoliko danah nieki putnik, kod koga su nadjena buntovna pisma protiv knjaza i sultana. Pisma su na sèrbskom jeziku, a nije naznačeno, gdje su štampana. Putnik, o kojega osobnim razmjerjama ništa se još nezna, pod jakom je eškortom odpravljen u Omerpašin logor.

☉ Iz Zadra, 28. kolovoza. (Dopis.)
Jučer kao na dan uspomene Bogorodici (velikoj Gospojini) bilo je u ovdašnjoj pravoslavnoj stolnoj cèrkvi svetčeno umiestjenje novoimenovanog episkopa g. Stefana Kneževića, kavaliera gvozdena krune III. reda, na koju svetčanost došli su poslanici iz ostalih većih obćtinah ciele

eparhie. Viceguverner, g. Mamula, s nekoliko drugih častnikah uzveličao je svojom nazočnošću svetčanost ovu. Kako cèrkva tako i iz prednje i dvora bilo je sve izkitjeno sa zastavama, šimširo (zelenikom) i tiskanim pjesmama, dvie-ma sèrbskim i jednom talianskom; pri ulazu podignut je bio od grančicaš šimširovih slavoluk s nadpisom: „Pravoslavni sinovi svome ljubeznome pastiru,“ i više drugih nadpisah; pred cèrkvom stajala je za cielo vrijeme jedna kumpania ovdašnje posadne regimente Hess. Poslie pročitania patriarhalne singjelie i drugih obredah sledilo je po običaju „Na mnogaja lieta.“ Na večer bila je razsvietljena cèrkva i dvor vladidin, pred kojim je do nieko doba svirala banda važne napieve, a još ni danas nisu se sve svèršile parade, koje će veliki obied završiti.

Narod po Dalmaciji, osobito siromašan, prepao se je od gladi, koja se je već počela osiećati kupujući žito iz Tèrsta ne malo dvostruko skuplje, nego je bilo prije mjesec danah. Kiše nije bilo ima tri mjeseca. Istina prije 15 danah po niekim miestima niešto je bilo malko porosila, al to je bilo još od veće štete, jer se je zemlja gore razpalila.

Bolest se je groždja dotakla, a što je ostalo, to je sitno i od velike sunčane žestine cieli grozdovi s loze otpadaju. Kukuruz, prosa i sirak, hrana siromaška, sasvim je izdalo porad suše; poniešto i bolesti imade po gradovih Splitu i Dubrovniku itd., a k ovom još pridodaj sadašnju repaticu, koja se vidja od niekoľiko večerih, to neće proći bez velikog jada, jer je repatica uvijek predhodnica bila gladi, pošasti ili rata, ili svetoga.

Tallanska.

— „Journal de Francfort“ izvadio je iz turinskog „Corrispodenza particolare“ sledede:

„Na uspomeni dan uzlaska Pia IX na papino prestolje pomilovano je u Rimu dvie stotine osobah. Neznamo za kol uzrok sv. stolica nije htela javnosti da preda ovaj dogodjaj. Isti oni dan i pukovnik Calandrelli dobio je milost.“

— Evo šta je Journal der Francfort donio po narečitom jednom dopisu: „Sveta stolica nemogući udioničtvovati u iztočnoj razmirici van duhovnim oružjem, misli narediti svem kèrstjanstvu, da se moli bogu, kako bi se stvar tičuća se svetih miestah svèršila na zadovoljstvo.

Rusla.

S poljske granice od 24. kolovoza piše „A. A. Z.“: Medju izobraženim Poljacima vlada u ovaj hip duboka žalost, što su i poslednje siemenište poljske književnosti i znanosti izgubili, jer će se staro glasovito sveučilište Jagelonsko u Krakovu doskora pretvoriti u posve niemački zavod. — No isti „Czas“ glavni organ poljskoga jezika govori za niemački jezik, i razlaže potrebu, da se uvede kao učevni, budući je isti u nekadašnjim poljskim pokrajinama uveden za jezik službeni i poslovni u svim strukama. Rečeni list zadovoljava se time, te izjavlja poniznu želju, da se u razboritost i poštemu volju vis. popečiteljstva nastave mora podpuno povierenje položiti, jer će isto znati spojiti potrebu dèržave, zemlje, znanosti i javne službe s blagostanjem sveučilišta i potrebama žiteljah, njihova jezika i književnosti.

Iz Varšave pišu, da se manifest portin slobodno štampa i obnaroduje, jer on nije i onako učinio nikakav utisak, niti može ista škoditi obstojećem oduševljenju ni poredku javnom.

Turska.

— Carigradska pošta dopire do 22. kolovoza. Lloydov parobrod „Beč“ donio ih je u Tèrst; na istim parobrodu stigao je iz Carigrada u Tèrst pukovnik Ruff, koga je c. k. internuncius predstavio sultanu. Govori se, da je taj g. pukovnik donio pismo sultana, kao odgovor njegov. veličanstvu caru. — Pisma „Triester Zeitunga“ javljaju, da je kod odobrenja bečkih nagodbenih predloga napokon volja sultanova u stvari odlučila, i premda su ga nieki svietovali na zabačenje, to je on samo nieke promjene odredio.

Iste novine donose takodjer tekst bečke osnove za notu, kojom da se razpravi iztočno pitanje. Mi vadimo iz nje jezgru: „Podpisani (ministar izvanjskih posalah) dobio je nalog, ovime izjaviti, da će vlada njegov. velič. sultana ostati vierna slovu i duhu odredbah u ugovorima kuckuk-kainardžijskom i drinopoljskom nalazećih se, i na zaštitu kèrstjanskoga zakona odnosećih se i da njegov. velič. dèrži za čast i poštenje, sve-tjeničke povlastice, koje su prejasni predci njegov. velič. pravoslavnoj cèrkvi iztočnoj podielili i potvèrdili, za uvièke osigurati i protiv svake navale, tako sada kao i za buduće štiti, i t. d. Nu budući da se carski ferman koi je, sadèržavajući potvrdu ovih pravah, upravo patriarhu i gèrèkom svetjenstvu podieljen, mora smatrati kao novi dokaz plemenitih čuvstvah njegovih, i budući obnarodovanje ovoga fermana, koi svako jamstvo pruža, iztočnoj cèrkvi, koje pokroviteljstvo njegovo velič. car ruski preuzimlje, za uvièke svaku skèrb razpèr-šuje, to se smatram za sretna, što mi je naloženo, da izdam nazočnu notu itd.

(Sad se još stvar o sv. grobu na poznati način riešava).

— „Wanderer“ donosi po pismima iz Carigrada viest, da je sultan zaključio poslati u Beč posebnoga poslanika, koi će njegov. velič. caru izjaviti zahvalu za ono saučestje, koje mu je Austria izkazala.

Velika Britanija i Irska.

— „Times“ veli: Da bi čovjek predstaviti sebi mogao pregledanje u Spitheadu, dosta je da pomisli na broj topovah, na silu parobrodah, na tonelagj flote i na broj njezinih mornarah. Na floti, koja je manevrirala, bilo je 1076 topovah, imenovna snaga iznosila 9680 konjah pare, a u dielu dvojinom tolika, tonelagj u 40207 toneladah, a mornarah i vojnikah na 10,423, kojim nedostajase od prilike 1,000 ljudi.

Gjemio digle su sidra u osam satih izjutra, a malo kasnije sprave biahu gotove za polazak, čekajući samo na kraljicu. Priè nego je započeto pregledanje, svi topovi na floti učinise pozdrav. Kraljičin yacht prošao je gromovnom bèrzinom kroz flotu, i otišao u admiral. gjemiu. U prolazku svòm pozdravila je na samo stojeća jedna pruska fregata kralj. yacht; ali je divno bilo poslie gèrmljavine topovah ciele flote čuti pucetanje niekoliko topovah.

Kraljica je za niekoliko časovah obišla Duke of Wellington, a po tom je dana naredba da se polazi. Svi brodovi krenuše se u potpunom redu i na znak da se uporede, svi brodovi stadoše daleko jedan od drugoga 120 aršinah. U dužini brodovi su zauzimali više nego tri milje prostorine.

Po prividnom boju, tek što se dim razagnao, naredjeno je da se krenu put juga, i sva parna flota pošla je tamo. Brodovi su išli samo toliko, koliko je nužno bilo da se pokaže izvèrstnost parobrodah od novog iznašastja „a elice“, a ti su „Imperieuse“, „Agamemnon“ i „Duke of Wellington“, i doista u bèrзини pretekli su sve obične parobrode, te tako posvie-đočilo se da je ovo iznašastje parobrodah naprednije i koristnije, kako za bèrzinu, tako i u slučaju boja.

Kralj. yacht, koi je na strani stajao, dok boj trajase, išao je s flotilom, koja ga je pratila za flotom, a tako isto i poslanici obih komorah nahodeći se na „Stromboli i Bull-Dog“.

Na pregledanju biahu takodjer i dva krasna yachta, jedan iz Amerike, a drugi iz Šved-

ske, koji su došli da se nadmeću u bèrзини pri likom utèrkivanja od Ryde, i oba su znamenita doista za svoju veliku bèrzinu i lèhkost u kè-ćanju. Oni su ciele dan išli za flotom i tek s njom povratili se u Spithead.

Flota je ušla u luku u šest satih. Za polsata svi brodovi obkoliše kraljičin yacht, te počèše prividni boj protiv parnim fregatama „Maggiennè i Conflict“.

I tako svèršila se ova zabava, koju tek jedina Englezka dati može. Ovo biaše sastanak mira, kom predsjedase kraljica.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10859.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Passualamte in Glin ist die Stelle des Passualisten, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert Gulden, das Quartiergeld jährlicher Achtzig Gulden und ein Pferd-Unterhaltungspauschale jährlicher zwei und siebenzig Gulden C. M. nebst der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, erledigt.

Zur provisorischer Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis 10. October 1853 hiemit eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Agram einzubringen, und sich darin über die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntnisse der Zoll-Manipulation, des Kassa-Rechnungs-Untersuchungs-Kanzlei- und Konzeptgeschäftes, der deutschen und kroatischen oder einer derselben naheverwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 27. August 1853.

Nr. 9280.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind zwei Kanzlei-Assistenten-Stellen mit den Jahresgehalten von 400 fl. und 350 fl. und im Falle der graduellen Vorrückung zwei derlei Stellen mit dem Jahresgehalte von 300 fl. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis Ende September l. J. hierorts zu überreichen und sich darin über ihre Studien, bisherige Dienstzeit, Kenntniss der Kanzleimanipulation, dann der deutschen und kroatischen, oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache, so wie über ihre Moralität auszuweisen, dann anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten dieser Finanz-Landes-Direction oder der ihr unterstehenden Finanz-Bezirks-Behörden verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 11. August 1853.

Br. 974. (261—Izv.)

(3—2)

Uzaziv.

Od strane c. k. kot. suda u Samoboru uslied molbenice po gospodinu Tadii Feriću kao grofovo-Skendero-Erdödyve stiečajne masse skèrbniku podnešene, svikolici vierovnici umèršeg grofa Skendera Erdödy i njegove supruge Amalie rodjene grofice Palfy, koji nebi dosele u pogledu tražbinah svojih namireni, s ovim uzazivlju se, da i to oni, koji iz masse grofa Skendera Erdödy do 30. rujna 1853, a oni pako, koji iz masse supruge njegove Amalie rodjene grofice Palfy zadobiti imadu, do 9. studenoga 1853 tražbine svoje valjano obrazložene ovom c. k. kot. sudu ili napomenutom masè skèrbniku u Zagrebu prijave i predadu, i to tim sigurnie, što će u protivnom slučaju po smislu zakonah postupano biti.

U Samoboru 25. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 3309. (239—Izv.)

(3—3)

Izrok dražbeni.

Na molbu Pavla Peruša prodavat će se u dolnoj Kupčini u c. k. podžupanii jastrebarskoj ležeće i na vlastitost tamošnjeg seljaka Stevana Stehnia spadajuće selište ukupno na 260 fr. 30 sr. procienjeno, dne 28. rujna 1853 poslie podne pèrvi put, a drugi i zadnji put dne 28. listopada t. g. takodjer poslie podne makar izpod cienne; kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice mesta s tom opazkom, da se kupovna svota odmah brojiti imade. Popis i procienbu selišta mogu budući dražbenici vidit u pisarnici ovog suda.

C. k. kot. sud.

U Jastrebarskoj dne 30. sèrpnja 1853.

Balogh s. r.

OGLASNIK.

(142—DP.)

(3—3)

J. D. POPOVIĆ

najponiznije javlja p. n. štov. občinstvu, da je u kući g. J. Uzorinca, u dugoj ulici, na čošku pod br. 284 otvorio

tèrgovinu smiesnu, materialah i bojah.

Obećajuè najpodpuniu i najtočniju poslugu, kao i u svim člancima što moguće najjevtiniju cieniu, preporuča se mnogobrojnom polazku štov. občinstva.

(145—DP.) 9 19

(3—1)

Ueberfuhrs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr.-Domkapitels wird die von Resnik nach Šćitarjevo führende und an der Save befindliche Ueberfuhrs-Gerechtigkeit sammt Plätten an 20. September l. J., Vormittags, mittelst öffentlicher Besteigerung im herrschaftlichen Gebäude zu Kraljevec auf 3 Jahre in Pacht gegeben, wozu Pachtlustige, mit 10% Reugelde versehen, zu erscheinen höflichst eingeladen werden. Die näheren Bedingungen können allort eingesehen werden.

Agram den 31. August 1853.

(145—DP.) 15 30 8

(4—1)

Wirthschafts-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metropolitan-Dom-Kapitels wird hiemit zu wissen gegeben, das dasselbe seine bei Schloss Sissek innegehabte Wirthschaft sammt Schloss und Nebengebäuden auf mehrere Jahre zu verpachten gesonnen sei.

Bestandtheile sind:

- Schloss, bestehend aus 14 wohnbaren Zimmern, 2 Küchen, 4 Kammern, als auch Magazinen auf mehrere tausend Metzen Früchte.
- Gemauerte Stallungen auf 30 Stück Vieh.
- Wagenschupfen.
- Brautweinbrennerei sammt Kesseln und mehreren Bodungen.
- Keller.
- Fässer-Schupfen.
- Brunnen.
- Borstenvieh- und Geflügel-Stallung.
- Gärten.
- Zwetschken-Garten auf 14 Joch.
- Aecker in Pasinec nächst Schloss auf 24 Joch.
- Wiese in Pasinec nächst Schloss auf 13 Joch.
- Weiden-Gestrüpp in Caprag auf 20 Joch.
- Wiesen in Dolajo Polje auf 70 Joch.

Jene, welche solche in Pacht übernehmen wünschen, wollen am 11. Oktober l. J. im Schlosse Sissek zur öffentlichen Versteigerung mit 10% Kaution versehen erscheinen, die näheren Bedingungen, sowie auch Bestandtheile können selbst bei der Licitation, als auch früher in Agram am obern Kapitel-Thor in Erfahrung gebracht werden.

Agram, 31. August 1853.

(144—DP.)

(3—3)

Poziv.

Sva p. n. gospoda akcionari „Narodnog Doma“ ovim se uljudno pozivaju, da dodju u veliku skupštinu, koja će se dne 4. rujna t. g. u 10 satih prie podne u „dvorani narodnog doma“ dèržati. Zadaća ove skupštine bit će viećati o predmetih gospodarstvenih, i izabrati članove upravljajućeg odbora.

U Zagrebu dne 31. kolovoza 1853.

Od strane upravljajućeg odbora

Narodnog Doma

Naum Mallin,

tajnik

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

N. v. i. n. o. v. e. i. z. l. a. z. e.
svaki dan izlaze
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarne 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredijeljena je
svrtnina: 4 kr. sr.
od čega za prvi put
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile po običaj-
ne članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

1475—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o običajnih povlasticah niže navedene u prilogu pod C izklopne povelje za nevaljanje i uništenje proglasiti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade:

C.

Povlasticu od 22. srpnja 1851 izvorno podijelenu Ivanu Seitz-a zatim ustupljenu Adolfu Schönstein na popravu u čistjenju ulja za gorenje u smislu §. 21. čl. 6. najviše povelje za povlastice od 31. ožujka 1852.

Opis ove povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 9496—H.).

Povlasticu izvorno dne 23. veljače 1851 podijelenu Franji Engler-a zatim prošlu na vlasništvo Ignaca Rasnjan na iznašastje u razpatočenju ruke s obzirom na §. 29 sl. a. 66. zakona o povlasticama od 15. kolovoza zbog toga što nije više novo.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 12049—H.).

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o običajnih povlasticah niže navedene u prilogu pod D izklopne povelje, kao po dotičnih posjedateljnah natrag vratjene primiti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

D.

Vilhelmu Rambach povlasticu podijelenu istomu dne 24. srpnja 1849 na popravu u načinjanju jestione sprave za jelo, poslastice i žlice za kafu iz prešana šupljog srebra i to dobrovoljno dne 16. studenoga 1852.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 9670—H.).

Josip Csersey svoju povlasticu od 29. prosinca 1851 na popravu lakirane robe od limne kao što su tace i t. d. i na to kako se može tiskati zlatom, srebrom i bojama, i to dobrovoljno dne 21. prosinca 1852.

Opis ove povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani sada svakomu na ugled (br. 370—H.).

Jakob Franjo Henrik Hemberger četiri podijeljene mu povelje i to dobrovoljno dne 12. siječnja 1853, koje su ugasle u smislu §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjeg zakona za povlastice, a te su slijedeće:

1. Povlastica od 22. lipnja 1849 na popravu na spravi ventila kod sastavljenih cilindara od parokretah s visokim i niskim tiskom.

2. Povlastica od 8. listopada 1849 na iznašastje i popravu novoga sustava kotla i lokomotivah za željeznice s pokretnim međusobno prigrabajućim se stanovima.

3. Povlastica od 14. studenoga 1849 na iznašastje i popravu načina postupanja i sredstvih, kojima se može željezo samo sobom i s drugim kovovinama svarivati i spajati.

4. Povlastica od 27. srpnja 1850 na popravu makinah za načinjanje platnene šarpije.

Opisi ovih povlasticah nalaze se u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakome na ugled (br. 1970—H.).

Anton Labia svoju povlasticu od 18. travnja 1851 na popravu svoga dne 5. veljače 1851 povlaštenoga pluga bez kolah imenovana „silni plug“ i to dobrovoljno dne 17. siječnja 1853, čim je ova povlastica ugasla usljed §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjeg zakona za povlastice od 15. kolovoza 1852.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakome na ugled (br. 1222—H.).

Jakob Franjo Hemberger svoju peterogodišnju povlasticu na popravu u načinjanju sapuna od 25. rujna 1851 br. 7344, koja je ugasla polag §. 29. pod 2. c. k. zakona za povlastice.

Opis ove povlastice nalazi se svakomu na ugled u c. k. pismari za povlastice (br. 1952—H.).

Jakob, Franjo, Enrik Hemberger svoju povlasticu od 18. siječnja 1850 na iznašastje i popravu u obredjivanju i redukciji činka imenovana Galiwei sredstvom izgorivih reducirajućih plinovah, koja je ugasla u smislu §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjeg zakona za povlastice od 15. kolovoza 1852 i to dobrovoljno dne 1852.

Opis ove povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 166—H.).

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu 4. rujna. Danas u jutro u 10 sati držana je u dvorani „Narodnoga Doma“ skupština dionikah „Narodnoga Doma.“ — Iza kako bi prečastni g. kanonik Josip Šot., kao predsjednik ravnajućega odbora, skupštinu otvorio, razložio velemožni g. savjetnik, dr. Aleksa Vancas, kao odbornik u krepkom govoru svrhu i cilj današnjega sastanka. On izjavi, da je polag prvobitnoga programa o osnovanju „Nar. Doma“ najprečiji zadatak svih gg. dionikah taj, da se kuća ova, „Nar. Dom“, malo po malo izplati, a potom kao svojina naroda izruči i preda narodnom museu. Polag sadanjih dohodakah, što ih, „Nar. Dom“ nosi, i troškovah njegovih nije moguće, da bi se ova kuća ikada izplatiti mogla, a time neće se dosljedno ni svrha postići. Mnije dakle, reče govornik, ravnajući odbor nar. Doma, da se u načelu izreče, da odboru pripada vlast dohodak „nar. Doma“ pomnožati, stojeći dug čim prije malo po malo izplatiti i kuću već jednom sasvim kao narodnu museu izručiti.

Kao što svaka stvar tako je i ovi predmet žalibože nagazio na opoziciju; nu srećom sastajala je ona iz tri čovjeka. Jednom nije bilo to po volji, što nije formalitet obdržavan kod sazivanja skupštine; drugi je rekao, da smo dosta učinili za narod time (?), što smo kuću kupili, a potomstvo neka se brine da ju izplati (!); treći izjavi, da ovaj predlog odbora smiera onamo, da se društvo Dvorane iz „Narod. Doma“ iztjera, a on to nikako nemož. dozvoliti. — Ova trojica doista se krepko opirala, no pars-major i sanior pristane na predlog odbora.

Potom izabran je novi odbor, pošto bi se stari zahvalio i svojevoljno odobrovanja odrekao. Za načelnika novog ravnajućeg odbora izabran je velmožni g. dr. A. Vancas, za odbornike: gg. N. Malin i Vie. Babukić, za njihove namjestnike: gg. Vas. Mraović i V. Frigan.

U Zagrebu. Popečiteljstvo unutarnjih posalah imenovalo je tajnika kod bačkoga vladnoga povjereništva Franju Aranyosi-a, srb-sko-banatskog vladnog perovodju Hinka grofa Kolovrata, čakovačkog kotar. povjerenika Mladena Stojanovića de Latrunas, senox-

skog kot. sudbenog pristava Ivana Kersnika i perovodnog pristava u popečiteljstvu unutarnjih posalah Nikolu Fimo-a okruž. povjerenicima drugog razreda, zatim uipečkog kotar. povjerenika Vasilu Lujanovića, registratora u Baji Amada Ronay-a, ingrosistu kod računovodstva u Gorici Antuna Buczika, perovodnog pristava kod državnoga namjestništva u Koruškoj Antuna Eisela i pomoćnog činovnika kod kot. satništva u Raniu Jakoba Raissa okružnim povjerenicima III. razreda u području srb-sko-banatskog državnog namjestništva.

— Svetjenik goričke biskupie, Antun Sešić, dobio je znatni krest za zasluhu, radi požrtvovanja svoga godine 1849, ikazanog u vojnoj bolnici u Rumi u Slavoniji.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo prispielo je bilo u Salzburg, tamo pregledalo vojničke i gradjanske zavode i 1. rujna u 9 sati u večer otišlo u Wels.

— Kao što bérzojav iz Atene javlja, potres je sasvim razorio grad Teba.

— Za pregledanje mrtvacah i izdavanje smrtnih svjedočbah postavljen je za grad Zagreb ranarnik g. Lipuš. (Stoji u dolnjoj ilici u kući g. Bedekovića).

— Iz Bečkereka pišu, da se tamo 21. kolovoza nesrećni slučaj dogodio. Nesreća ova postigla je jednog mladoženju, koji se toga dana oženio i istoga u vječnost preselio. On je od ljudske ruke ubijen.

Srbija.

Beograd 25. kolovoza. Gosp. Fonton, haveći se u Beogradu carsko-ruski poslovni državni savjetnik, i savjetnik poslanstva u Beču, otišao je sinoć u unutarnost Srbije preko Smedereva, Požarevca, Svilajevca, Manasie, Ravnice i Čuprie, okuda će se preko Jagodine i Kragujevca za sedam — osam danah vratiti.

Iz Beograda od 29. kolovoza imade „S. D.“ izviestje, da je gosp. Fonton preduzeo putovanje po Srbiji. Silni svet izlazi pred njega. — U Požarevcu sastao se je g. Fonton sa drugim činovnikom ruskim, koji je po glasu iz Vlaške u Srbiju prešao. Tatari doterkuju iz Carigrada u Beograd. Izviestja se njihova sastoje u tome, da porta odriče primiti bezuslovno predlog pomirenja. Zabranjuje se najstrožie da nitko više knjazeve Obrenovića ni spomenuti nesmije.

Turska.

— Mir je kako u Carigradu tako i po svoj Rumeliji. Putnici, koji su bili u Šumli, Ruščuku, Silistriji i po drugim miestima, vele, da je svuda mir i da su Turci poslije portinog manifesta promienili misli. Omerpaša izdao je zapovied, da Turci neubijaju hristijane. Danas mogu reći, da Turci hristijane neslostavljaju. Ovdje je za sad za hristijane dobro, a šta je po ostalim miestima, to jamstvovati nemožemo.

Govorilo se je prije, da će se ministarstvo izmieniti. Na ovo veli dopisatelj običnih novinah, ako bi Rešidpaša izstupio, koji je još jedan, koji je rad, da se neratuje, onda bi ona strana, koja je za rat, nadvladala sasvim. Sa manifestom sultanovim, koji je po svim džamijama čitan, nisu Turci zadovoljni. Preporuka, da bratski s rajom živu, neide Turcima u račun. Turci hoće, da pošalju nekoliko vojske i k Srbiji. Dva pruska oficira, koji su putovali po podunavju, kazuju, da imade turske vojske na 100.000 ljudi. Francezki parobrod „Osiris“ donio je opet 669 sandukah oružja. Journal carigradski javlja, da su Turci u Halebu sklopili bili sazaketje, koje je imalo tu namieru kao i 1850, da napadnu na

hristijane, da pale, žare, ubijaju i pljačkaju. Prestupnici su uhvatjeni i prognani u ostrov Rodos. I u Bajrutu predstoji napadanje. Druzi su se opet pokrenuli, oni su već jedan gèrčki manastir Libano opljačkali, i istu od porte naknadu za lanjsko pomaganje u ratovanju s Turcima! Liepe utiehe sa svih stranah.

— Sultan-Abdul-Medžid rodio se 6. svibnja 1822 (ili po turskom lietočislenju 14 Šabana 1237) a siedi na prestolu velikih sultanah osmanskog carstva od 13. sèrpnja 1839, od kako mu otac padišah Mahmud II. naprasno umro. Za osmansko carstvo bilo je onda opasno vrijeme, kad je Sultan-Abdul-Medžid prestolje zauzeo. Buntovni vicekralj-kralj Mehmed-Ali od Egipta potuče sa vojskom svojom pod divljim Ibrahimom Turke kod Nisiba (6. sèrpnja 1839) savèršeno. niti je Ibrahimu što smetalo, udarati na Carigrad, gdje je mnogočisljena partaja starog Mehmeda sa Hakana oba mor proizvesti namieravala, da se nisu velike sile pomiešale, koje ugovorom od 27. sèrpnja 1840 sultanu carstvo izbaviše. Tako bude Mehmed-Ali (9. prosinca 1840) podčinjen, Egipt kao platežna dèržava turskoj ugovorom od 25. sèrpnja 1841 pridružena, i mir carstva obesbiedjen. Abdul-Medžid udari putem reforme, kojim je otac njegov onako slavno išao, i nadje u Rešid-paši podporu. Od tog vremena pokazao je on, da ozbiljno teži, podanike svoje bez prizrenja na njihovo vieroizpoviedanje usrećiti. Pèrvi znameniti korak njegov k cieli toj bio je Hatışerif od Gjilhan od 15. prosinca 1839, komu su mnoge uredbe sliedovale, koje se odnose na isti zakon; za tim izidje 24. svibnja 1850 prevažna zapoviest, da budu svi hristijani pred sudom ravni, a god. 1853 potvèrdi on opet prava i privilegie hristijanskih cèrkvah. Što dobre namiere njegove u dèlateljni život neprelaze, to nije s voljom sultanovom, koja je dobra i istinita, nego je kriva tomu velika čast fanaticnih činovnikah religie, koja se sultanu odupire. Vrieme će i ovaj odpor uništiti.

Rusija.

— Car Nikola sviuh Rusah kralj od Poljske, veliki knjaz od Finlandie i t. d. rodio se god. 1796. On je treći sin cara Pavla i drugo njegove supruge, koja je princeza vitemberška bila, pa se je i on oženio sa niemackom knjaginjom jednom, sa sestrom sadanjeg kralja pruskog. O vospitanju carevom vèrlo nam je malo poznato, no izviestno je, da ima to preimuctvo, da nije bio kao naznačeni prestolonasliednik vospitan. Budući car upozna se s dvorima tek poslie mira od god. 1815. Englezku posietio je g. 1816, gdje su ga kao brata cara Aleksandra u englezka društva vèrlo otmiemo primali, i visoko počitovali. Knjiga g. Rejku (Raiko) „Posieta sv. Petrograda g. 1829 do 1830“, kazuje za mnoge znamenite primiere senzacie, koju je „vèrstni veliki knjaz tada počinio.“ Oko konca god. 1816 vrativši se u Rusiu proveđe sliedujuću godinu na putu po stranom carstvu bratovom, gdje se savèršeno upozna sa vojenim, tèrgovačkim i političnim stanjem svake provincie. God. 1817 vienča se sa Šarlotom, princezom pruskom. Iz ovog braka dobije četiri sina, Aleksandra, Konstantina, Nikolu i Mihajla, i tri kćeri. Od godine 1817 do 1825 zanimalo se je Nikolaj neprestano, kao što se čini, s vojskom. Njemu ponajviše ima brat njegov silu ruske vojske zahvaliti.

Aleksander umre naprasno u g. 1825; posliednja njegova volja predade prestol Nikoli, budući se nasliednik prestola, veliki knjaz Konstantin na prestolu zahvalio bio. Konstantin potvèrdi istu deklaraciju, i u prosincu objavi car Nikola Rusii i ostaloj Europi, da je vlada njegova započela.

Car je čoviek od velike umne sposobnosti; ali rezultate njegove netreba samo geniu njegovom, nego sajedinjenom oštromu i pameti saveznih diplomatah pripisati, koji sa oduševljenjem rusku sistemu rukovode. Nikola zapleo se rano u ratove, koji rezultati silu njegovu utvèrdiše. Persia biaše tako pobiedjena, da se je predupredilo budućem ratu s njene

strane ugovorom, da Rusii plati 18,000,000 rubaljah vojenog troška. Od god. e 1828-1829 trajao je rat s Turskom; i on se okonča bitko kod Šumle, pri čemu Rusia veći teritorium i znamenite tèrgovačke koristi zadobie. Osim toga moradoše Turci 10,000,000 dukatah da plate. Sad nastupi poljski ustanak, u kom je imperator kao neumorni general sam dielovao, i tako se izbrise ukazom od ožujka 1832 Poljska sa zemljovidu. Sad nastane borba s Čerkezima, koja još okončana nije. Iz početka bili su Čerkezi šaka ljudih, a sad su se umnožali u savezu s Kozacima, te su s njima jedan narod. U boju s Čerkezima padaju godišnje biljade Rusah, koje opet drugi dopunjavaju. Englezka i Rusia bili su saveznici u sirskom zamiešateljstvu, a kada je tursko carstvo nijati se počelo, i Ibrahim-paša s vojskom Mehmed-Aliinom na Carigrad pošao, onda se složi Englezka, Rusia, Austria, i Pruska, i obustave jednog i drugog silnog pašu, i propišu im uslovja. Je li vojska Nikolina dan današnji ona ista savèršena, kakva je bila pri zauzimanju prestola, teško se može posumnjati, makar da nieki protivno vele.

Francuzka.

— U posliednje doba govorilo se mnogo o buntovnim spisima, proizišavšim iz ruskog tabora, od Turakah pohvatanim. Pariški dopisatelj sievernog jednog niemackog lista misli, a može obširnia izviestja o tim spisima doneti.

„Ako smo pravo izviestjeni,“ veli on „to je tursko poslaničtvo pri Napoleonovom dvoru u inostranoj kancelarii nieke dokumente predalo, koji su u stanju saveznika sultanovog u brigu metnuti. Dokumenti ovi pokazivani su u jednoj diplomatskoj sali, pa su pobudili nemalo začudjenje. Pèrvi dokument sadèržava poziv na pravoslavno „Hristijane u Sèrbii“, podpisan dvieima ruskih svetjenikah. U njemu se daje Sèrblijima na znanje, da je glava prave cèrkve hristove, car Nikola, s vojskom svojom potegao, da sv. grob od jazičnikah otme. Došao je sat, veli, da se sinovi jedine prave cèrkve praviteljstvu cara Nikole podvèrgnuti moraju. Najposlie pozivaju svetjenici svakog pravoslavnog hristijanina, da priključenu peticiu odpiše, koja će ih pod velikog bielog cara dovesti, koi im bratinski naručja svoja širi — (Ovo ako nije istina, a ono je liepo izmišljeno. (Drugi dokument nalik je izviestju jednom, koje ruski emisar praviteljstvu svome podnosi. Veli se u njemu, da podpisi prošnjah bèrzo napreduju, i da netreba sumnjati o pravoslavnoj smirenosti Sèrbah. Ne samo da je presiednik savieta zadobiven, nego i lica, koja upliv imaju, i koja se oko knjaza sèrbskog nalaze, i oni su opetovano zarekli se, da će knjaza u odsudnom času ukloniti, i da ništa nestoji staroj dinastiji (Mihajlu Obrenoviću) na putu, da primi vlast vladara. Ako li bi sadašnjem knjazu poziv vojničtva za rukom izpao, to nije sumnje, da neće osvedočene vodje pobožnog naroda sèrbskog, noseći napred kèrst u svetjeničkoj odeći, pravoslavne Slavene, k pravoj cèrkvi i njenom upravitelju prevesti znati. Zaključava se izviestje štatičnim pregledom vojene i novčane summe, koja je na zapoviest knjaza Aleksandra iz Beograda u Kragujevac i Šabac prenešena, ili bolje reći s kojima je tamo pobiegao.“ (I ovo izviestje nije od pèrvog uteklo.) Treći dokument nema za nas nikakva interesa. (Morgenpost.)

SLUŽBENI LIST.

Br. 2545. (266—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed donešenog u poglavarstveno-viečničkoj siednici dne 26. kolovoza t. g. zaključka, snagom kojeg se slobodan uvoz piva i kèrme (Gärm) u krugu grada Osieka pod tim uvietom dopušta, da svaki, koi pivo i kèrmu ili za svoju potrebu, ili pak na prodaju donose od akova piva 24 kr. srebra, od akova pak kèrme 2 fr. sr. u varošku blagajuu obvezan je platiti; — hoće se pravo pobiranjia ovih pristojbah putem javne dražbe na tri godine najviše davajućem dne 19. rujna t. g. u gradjanskom domu iznajmiti, na koju dražbu pravo ovo u najam uzeti želeći ovim se pozivaju.

Pobliznji uvieti mogu se kod načelnictva grada Osieka u svako doba saznati.

U Osieku dne 26. kolovoza 1853.

Viekoslav Schmidt,
Načelnik.

Nr. 11340.

Kundmachung.

Wegen Lieferung des Brennholzes für die k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direction, dann die k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu Agram wird eine neuerliche Offerten-Verhandlung unter den bereits kundgemachten und bei der hiesigen Finanz-Landes-Direction zur Einsicht bereit liegenden Bedingungen eröffnet.

Die Beistellung hat bis zu einer Menge von 172 Waldklaftern in Parthien, welche dem Lieferanten bekannt gegeben werden, zu geschehen.

Die versiegelten und von Aussen gehörig bezeichneten, mit der Vadiak-Kassa-Quittung belegten Offerte sind längstens bis 24. September l. J. bei dem Einreichungs-Protokolle der k. k. Finanz-Landes-Direction zu überreichen.

Im Uebrigen wird sich auf die in der Agramer Zeitung Nr. 141, 142 und 143, dann in der Narodne Novine Nr. 141, 144 und 145 enthaltene hierämtliche Kundmachung vom 17. Juli l. J., dann die nachträgliche Kundmachung vom 1. August l. J. Z. 9847 bezogen.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

(141—DP.) 2. 5.

(3—3)

Oglas dražbe.

Od c. k. kotarskog grada Zagreba suda stavljaju se do obdèg znanja, da će se u suglasju dražbenog izroka od 7. lipnja t. g. br. 2427. dne 9. rujna 1853 kuća Tome Mlinarića u gradu Zagrebu sadovnoj ulici pod br. 490 ležeća, za stran Marie Mlinarić drugi i posliednji put prodavati, te ako se za procienjenu od 2955 for. 12 kr. sr. vriednost prodati nebi mogla, najviše ponudjajućemu i izpod procienbe predala se bude.

Čin dražbeni preduzet će se na licu miesta u 3 sata poslie podne, a zaključiti u 6 satih. — Dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda viditi.

Konačno svi oni vieroivnici, koji pravo zaloga na upitnu kuću imaju, ovim se sudbeno po smislu §. 509. g. p. pozivaju, da svoje pravo prie prodaje kuće pred ovim sudom izkažu, što u protivnom slučaju razdieljene kupovne svote bez njih takodjer preduzelo se bude.

U Zagrebu 26. kolovoza 1853.

Mikulić,
kotarski suda.

OGLASNIK.

(140—Dp.)

(3—3)

Opomena.

Od strane sirotinjskog odbora grada Varaždina s otome se opominju svikolici, koji u masu pokojnog ovomiestnog tèrgovca Viekoslava Bračko sada na preostavše sirotice spadajuću na uzetih robah šta duguju, neka svoj dug u vremenu od 30 danah izplate za to u pose opunovlastjenomu sinu pokojnika, ovomiestnom tèrgovcu Emilu Bračko; jer će se inače ponajprie svikolici dužnici sredstvom ovih novinah jošte jedanput poimence na to pozvati, — a ako ni tada svoj dug namirili nebi, proti njima sudbeno postupati.

U Varašdinu dne 17. kolovoza 1853.

Sirotinjski odbor grada
Varaždina.

(143—Dp.) 3 9

(3—2)

Eichelungs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr. Dom-Capitels, wird hiemit kund gegeben, dass die ergiebige Eichelung zu Petrovina im herrschaftlichen Walde alldort, mittelst öffentlicher am 10. Februar l. J. Vormittag in Petrovina abzuhaltender Licitation verpachtet wird, wozu die Pachtlustigen zu erscheinen mit dem Bemerkten eingeladen werden, dass sie die Eichelung früher besichtigen, bei der Licitation aber ein 10. procent. Reugeld zu erlegen haben. Bei der Licitation sind die übrigen Bedingungen einzusehen.

Agram den 30. August 1853.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je svrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili pos obne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 5032—1853.

Na korist pogorelacah miesta Domašinec sakupito je u području županije zagrebačke

11 f. 38 kr.	
4 " 4 "	županije osiečke
11 " 51 "	zanim na korist pogorelca Gorican-
5 " 48 "	ski u prvoj županiji
	a u drugoj

Svete ove po gospodi c. k. vèrhovnim županima napomenutih županijah ovamo dostavljene, odovud su na svoju svèrhu obratjene; — ustied čega se dotičnim darovateljima ovime javno blagodaruje.

U Varašdinu 3. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan bolestan,
c. k. županijski savjetnik
Milanković.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo tèrgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obèrtničkih povlasticah niže navedene u prilogu pod E izklopne povelje, koja na druge prenešene na znanje uzeti.

U Zagrebu 15. sèrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

E.

Da je Ljudevit Seysz, mehanik u Beču (Schottenfeld br. 24) svoj dio na povlasticu podijeljeno mu zajedno s Josipom Adolfom Grünwald od 30. ožujka 1851 na iznašastje oko- lojuće makine za tkanje uslied pravnog akta od 19. lipnja 1852 br. 817 preduzetog pred c. k. bilježnikom doktorom Brezina u Beču, preneo u podpuno vlasništvo Josipa Adolfa Grünwald, gumbara i pervazara u Schottenfeldu br. 323 i da je time naznačena povlastica od 30. ožujka 1851 postala samovlasništvo Josipa Adolfa Grünwald, što je uzeto do znanja i naredjeno je, da se ovaj prenos unese u register c. k. pismare za povlastice.

Da je Franjo Blaha povlasticu na iznašastje načina luštiti staklo za proizvodjenje optičnih stakaljah, koja je izvorno dne 28. studenoga 1851 bila podijeljena Salamunu Sturm, a zatim prenešena na njega, po glasu pravnog akta od 13. studenoga 1852 br. 267 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Josipom Augustom Elitz preneo na izvornoga posjednika ove povlastice Salamuna Sturm, što je uzeto do znanja, a zajedno je pomenuta povlastica produžena na drugu godinu s prostranjenjem njezine krie- posti na obsieg ukupne cesarevine.

Da je Dragutin Schwab pokrivač od kućah u Beču (Leopoldstadt br. 609) savlasništvo na svoju povlasticu od 1. veljače 1852 na po- pravu u slici i umećanju cripovah preneo na svoga oca Enrika Schwab, pokrivača od kućah u Beču (Leopoldstadt br. 714) i na Ivana Bogumila Petri, pokrivača od kućah u Beču (Leopoldstadt br. 349), čim su uslied pogodbe sklopljene o tom dne 6. lipnja 1852 sada sva tri predimenovana na jednake dielove vlasnici ove povlastice, što je uzeto do znanja i na propisani način upisano.

Da je Josip Wetternek, mierač u c. k. povlaštenoj tvornici za makine na Taboru u Beču podijeljeno mu izklopnu povlasticu od 23. kolovoza 1851 na iznašastje hydrostatične uljne svetionice, ustupnicom od 21. prosinca 1852 preneo na Ottmara C. Hoerner, tèrgovca iz Lindave, sada u Beču (stanujućeg u Leopold- stadtu br. 631), što je uzeto do znanja i polag propisa upisano.

Da je Juraj Janisch svoj dio na povla- sticu dne 4. veljače 1852 podijeljeno njemu za- jedno s Franjom Springer na iznašastje u proizvodjanju košuljah ustupnicom od 13. sieč- nja 1853 podpunoma preneo na Franju Sprin- ger tèrgovačkog knjigovodju kod J. n. Reithofera u Beču (varoš br. 252), što je uzeto do znanja i ovaj prenos povlastice unešen je u register c. k. pismare za povlastice.

(Dalje će sliediti.)

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 5. rujna. Danas u 11 sati iz jutra izjaviše sva ovdašnja vojna i gradjan- ska poglavarstva svetlom banu iskrena svoja čestitanja nadzaručenjem njeg. c. k. apost. velič., našega premilostivoga cara Franje Josipa I., umolivši ga zajedno, da narodnu ovu radost k nogama njeg. veličanstva dostaviti izvoli.

Izviestje

o osmnoj redovitoj siednici hèrvatske tèrgovač- ko-obèrtničke komore, dèržanoj dne 1. kolovo- za 1853 u 5 sati na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović,
Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od strane visokog c. k. praviteljstva:
g. popečiteljski povierenik Svetozar Kušević.
Od tèrgovačkog odsieka: g. savjetnik:
Jak. Weiss.

GG. namiestnici:

Gjorgje Gavella,
David Blum,
Vaso Mraović.

od obèrtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer.

GG. savietnici:

Petar Brodanović,
Ivan Schenk.

Siednicu je otvorio g. komorski načelnik predloženjem glavnog izviestja komorskoga za god. 1852, koje bi u dvima siednicama za izpit istoga postavljene komisije pregledano i odobre- no; načelnik preporučuje komori, da se izvie- stje primi, i putem visoke c. k. banske vlade visokomu popečiteljstvu t. o. i. g. poslova podnese.

Zatim čita sekretar izviestje, koje komora jednoglasno odobrava.

Poslie toga predlaže sekretar u ime odsut- nog blagajnika proračun komorskoga troška za g. 1854 u for. 2,800 sastojećeg, kao što je i za g. 1853 opredieljen bio — što komora ta- kodjer odobrava.

125. Izkaz tèrgovačke zaklade tèrgovca Davida Pollaka u Čakovcu ovamo na novo na izpit predložen, odobrava se.

130. Visoka c. k. banska vlada povraća komori osnovu postupnika za poslove odabra- nog sudišta s primietbom, da visoko pravitelj- stvo neće u ove poslove nimalo uticati te joj nalaze, da ga dade pečatati, i obnarodovati.

Ovaj će se nalog bezodvlačno izvršiti, a prisiednici odabranog suda u budućoj siednici izabrati.

135. Visoka c. k. banska vlada javlja ko- mori da je visoko popečiteljstvo ovogodišnji iz- bor, komorskih načelnikah, gg. Anast. Popovića i Franje Peera potvèrditi blagoizvolilo.

140. Domaći sopunari podnieli su komori molbenicu, da bi se za ukinutje limitacie na do- maći sapun zauzela. Načelnik podupire ovu mol- benicu i navadja medju ostalima važnima raz-

lozima, da natiecanje bečkih fabrikah samo po sebi nedopušta, da se cienne domaćeg sapuna prekoredno povise; a da s druge strane potre- bit je uvoz loja iz Vlaske i iz Rusije, kojeg se ciena nimalo neslaže s našim limitacijama.

Poslie dažeg pretresivanja ovog predmeta zaključeno je, preporučiti ga visokoj c. k. ban- skoj vladi na blagovoljno uvaženje.

141. Visoko finacialno popečiteljstvo do- stavlja komori 50 eksemplarah „naputka kako se imadu sastavljati mitnička izjasnjenja o espa- pu“ za razdieljenje medju tèrgovcima i obèrt- nicima, kojima ga treba. Rasposlat će se na sve šborove u srezu komorskomu.

Na koncu siednice čini načelnik predlog da komora visoko popečiteljstvo umoli za opredie- ljenje jedne komisije, koja bi na temelju jednog komori predloženog tehničkog plana za repu- liranje Save od Rugvice do Zagreba vodu iz- vidila i osnovu isradila, kojim načinom i troškom bi se mogla u takovo stanje privesti, da paro- brodovi usmognu iz Siska do Zagreba dolaziti.

Za izpit ovog predloga sastavljena je ko- misia od gg. podnačelnika, Mraovića i sekretara, da do buduće siednice izviestje komori podnese.

Tim je siednica dovršena u 8 sati na večer.

Od hèrvatske tèrgovačko-obèrtničke komore.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

V. Z. Iz Varašdina 3. rujna. (Dopis.) Javno poznato je, da izobraženje i dobro vo- spitanje mladeži temelj budućnosti svakog na- roda i njegove sreće sačinjava; — o tome do- voljno uputjeni svi narodi nastoje podizanjem i utemeljenjem raznih učevnih zavodah budućnost svoju osigurati. — Šta se napose tiče naroda hèrvatsko-slavonskoga, niti on u tome pogledu posljednji ostati nežel, jer osobito u novie doba uvidja se, kako pojedini gradovi ne manje i ina miesta za dobro domorodne mladeži svojski se brineći stranom obstojavše učevne zavode sadanjim okolnostima primierno uređuju i po- većavaju, stranom pako i iz nova podižu. Blagonosni otaj postupak uvažavajuć gradsko starešinstvo varašdinsko ne samo, da je jošte prošaste godine u višjim elementarim učionica- ma svèrsi shodne promiene preduzelo, i nauči- teljima zvanju njihovom primierno platju pove- ćalo — već je takodjer sa znatnim troškovima prvo u domovini našoj najnižje realno oli bolje rekuć gradjansko učilište uvelo. — Uvidivši na- dalje, da žèrtve njegove željenim plodom uro- diše, zaključilo je u dèržanoj dne 3. rujna t. g. siednici na poziv i odnosno dozvolu vis. c. k. popečiteljstva bogoštovja od 24. sèrpnja o. g. br. 7063, da se na ovostranoj c. k. gimnazii do sada iz 6 razredah sastojećoj privremeno do uredjenja iste gimnazie o trošku varoši 7. razred uvede, dotim je isto starešinstvo za pospiešenje molbenice svoje višjem miestu glode preastrojenja dosadanje gimnazie u višju tako- djer polag mogućnosti nešto doprinieo. — Me- djutim želeći prehaljeno starešinstvo, da se i mladež, namieravajuća posvetiti se tèrgovač- kom i obèrtničkom stališu, zvanju svome pri- mierno vospitati usmogne, zaključilo je na pred- log školskog odbora istom prigodom, da se do- sadanje nesavèršeno i nepodpuno gradjansko učilište u podpunu nižju realnu učionu pretvori, koja dotim si za ugodnu dužnost i pohvalu na- pomenutog starešinstva štovanom obèinstvu do znanja staviti smatram, ujedno nadam se od

domorodnog obćinstva, da će uvažavajuć žrtve čestospomenutog starešinstva o tome nastojati, da mladež u dovoljnom broju oba prenaznačena zavoda tako na korist svoju, kao što i buduće čitavog naroda polazila bude.

Austria.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo prispielo je iz Solnograda dne 2. rujna u 4 sata u jutro u Wels, u 7 satih pregledalo je tamo ležuću posadnu husarsku regimentu kurfiršta Hessen-kasselskog i još prije podne nastavilo svoj put u Linc, kamo je u 11 satih u najpovoljnijem zdravlju prispielo.

Sutra (3. rujna) očekuje se njeg. velič. u Šonbrunu. Iz Linca u Šonbrun povratit će njeg. velič. car kopnim drumom.

— Ministar pravosudja, vitez Krauss, vratio se je s toplicah u Beč i preuzeo poslove popečiteljstvene.

— U Genovi izlazeći list „Corriere mercantile“ javlja, da su u Rimu i rimskim pokrajinama poduzeta nova uapšenja, da su uzapljena mnogobrojna buntovna pisma, tajne štampanice i prevratna dopisivanja, napokon da su protražene mnoge kuće.

— Fzm. baron Hess poći će u pratnji više štopskih oficirah c. k. vojske u Berlin, da prisustvuje ovogodišnjim jesenskim manevrima pruske vojske.

— Berlinski i londonski listovi počeu opet ozbiljne pretresati istočnu razmiricu. Pariška burza nikako se neda umiriti.

— Lloydov dopisatelj iz Brodia pod 30. kolov. piše, da se je s toga, što po sata daljine odavie logori ruski jedan vojni sbor, raznio po tom mjestu glas, da će sbor ovaj preko naše granice, Bukovine i Erdelja poći u Sèrbiju, k čemu se svaki dan zapovied iz Petrograda očekuje. Nu glas ovaj sam dopisatelj desavouira.

— Pisma iz Odesse donose radostne vesti o tamošnjoj žitnoj trgovini; ima kućah, koje su u nekoliko danah profitirale više od 100,000 sreb. rubaljah; hrane ima tamo siaset nakupljene, po prilici vele do 2 miliona četvèrta (1 četvèrt 4 naša vagana). S pomanjkanja prostora cijena je magazinima vrlo skočila.

— Govori se, da će kazneni postupovnik 1. studenoga o. g. stupiti u život.

— Po vestima iz Madrida prispiet će dva španjolska štopska oficira u Holomuc, i prisustvovati tamošnjim manevrima.

Rusia.

Iz Petrograda, 25. kolovoza Tajnik popečiteljstva izvanjskih posalah, g. Griš, imenovan je podkonzulom u Dancigu.

Između Sicilije i Rusie sklopljen je novi brodarstveni ugovor. Ruske ladje i roba imade u Siciliji sad jednaka prava s domaćom robom, t. j. 10% pristojba obaljena je.

Car je žiteljima okružjah Tver, Kostroma i Jaroslava izjavio zahvalu, što su snabdili 16. piešačku divizion.

S poljske granice od 26. kolov. piše „Pos. Ztg.“ da su nanovo utanačene veliko pogodbe za nabavljanje hrane itd., i da je više ogrovnih magazinah ustrojeno. — Svakako, ako i neće rata biti, sasvim tim neće se tako skoro stvar riešiti.

Prije 6—7 vidjevala se ovdie repatica. Dogadjaj ovi dao je povod niekom svetjeniku blizu Varšave, da derži o tom govor. Svetjenik spazio je zvijezdu 22. kolovoza, te je odmah na to za 23. u večer pozvao starešine obćinske k sebi, pokazao im je repaticu i obećao, da će im sutra dan o njoj obširnie u cèrkvi govoriti.

Premda nije bio tog dana (24.) ni svetac ni nedjelja, to se opet množina slušateljlah skupila. Svetjenik stupi na propoviedaonicu i posred svakojakih uzgrednih frazah izjavi, da je ova zvijezda ona ista, koja se je trim kraljima na izluku pokazala onda, kad je Kristus rođen, i da se ova zvijezda nigdi dalje vidila nije, nego samo u velikom ruskom carstvu. Pojavljenje ove zvijezde znači, kao što propoviednik nadalje reče, isto ono, što je pojavljenje zvijezde značilo prigodom rođenja Isusova, koju su tri kralji vidjeli. Ona nalaže ruskomu orlu, da razastre krila svoja, i da, shodno visokom svom

opredieljenju, cielo čoviečanstvo podanj spravi i u jedino spasonosnoj cèrkvi sdruži. Dielo se započimlje već, i kao što zvijezda označuje, ima se u Turskoj početak učiniti. — Sad je sveštenik dalje dokazao, da repatica baš nad Carigradom stoji i da slaba svetlost njezina izjavljuje sazajenje, što ruska vojska zateže s marširanjem prema ovom gradu. — Propovied učinila je veiki utisak.

Gèrcka.

— G. Vlachos, gèrčki ministar javnoga nauka, izdao je pregled „o stanju školah u Gèrckoj“, koi smatra „Observateur d' Athènes“ od 7. o. m. kao znak, da narod gèrčki nezasluzuje ukor, koji nanj bacaju nepriatelji njegovi, nego upravo pohvalu. — Gèrcka sa stanovništvom od jednog miliona, razdieljena na 274 obćine, ima 486 javnih nastavah, to jest jedno sveučilište, sedam gimnaziah, jednu školu za učitelje, jednu bogosloviju, jednu višu školu za ženske, jednu zvijezdarnicu, jednu biljoslovnu baštu, 79 heleniskih školah i 7 takovih posobnih, 302 škole obćinske za mužkarce, 81 za ženskinje, 36 školah za jedan i drugi spol, koje o svom posobnom trošku izdržavaju. Učenicah ima 46,337 (dakle 20 dio svega stanovništva), i to 40,004 učenikah, a 6,333 učenice. Od onih 590 pobjede sveučilište, 1077 gimnazie, 60 školu za učitelje, 30 bogosloviju, itd. U posobnim nastavama odhranjuje se 1494 učenikah. Osim toga 31 mladić o državnom trošku odhranjuje se u inostranim sveučilištima. Između 695 učiteljah 39 nahodi se u sveučilištu, 43 u gimnazijama, 7 u školi za učitelje, 4 u bogoslovskom učilištu, 158 u elinskim školama, ostali u obćinskim. Ministarstvo javnoga nauka troši na godinu a odhranjenje mladeži 759,416 drahmah. Osim rečenih nastavah Gèrcka ima jednu školu za vojene kadete sa 72 odhranjenika, zemljotežnu nastavu u Tarantu, politekničku školu s 14 profesorah i 300 učenikah, i školu za babice. Pomorsko ministarstvo odhranjuje u inostranstvu nekoliko mladićah, i na tu svèrhu godišnje troši 13,000 drahmah. U Gèrckoj dakle skupa ima 490 učevnih nastavah, 736 učiteljah i učiteljicah, a 46,720 mladićah, od kojih 326 izdržavaju se o državnom trošku u otadžini i van nje. Sav trošak za odhranjenje gèrčke mladeži stoji državu preko godine 938,498 drahmah.

Ako se pri tom u obzir uzme, da je u Gèrckoj javni nauk uređen tek prije 15 godinah i da mnoga mladež gèrcka najposlie i iz jonskih otokah dolazi da se uči i učvèrsti u ljubavi prama otadžini svojoj; to onda Gèrcka doista dičiti se može s plodovima dosadašnjeg truda i nastojanja svog u toj struki. (Tr. Ztg.)

Cijena žita u Zagrebu

od 6. rujna 1853. U srebru.

	Vagan požunski	od	do
		fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5	—	5 30
„ hèrvatske	5	—	—
Napolice	4	—	—
Raži	3 30	—	—
Kukuruza starog	3 24	—	—
Ječma	3	—	—
Zobi	2 12	—	—

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10859.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Passualamte in Glin ist die Stelle des Passualisten, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert Gulden, das Quartiergeld jährlicher Achtzig Gulden und ein Pferd-Unterhaltungspauschale jährlicher zwei und siebenzig Gulden C. M. nebst der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, erledigt.

Zur provisorischer Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis 10. October 1853 hiemit eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Agram einzubringen, und sich darin über

die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntnisse der Zoll-Manipulation, des Kassa-Rechnungs-Untersuchungs-Kanzlei- und Konzeptgeschäfts, der deutschen und kroatischen oder einer derselben naheverwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroat.-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram den 27. August 1853.

Nr. 9280.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind zwei Kanzlei-Assistenten-Stellen mit den Jahresgehälten von 400 fl. und 350 fl. und im Falle der graduellen Vorrückung zwei derlei Stellen mit dem Jahresgehälte von 300 fl. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis Ende September l. J. hierorts zu überreichen und sich darin über ihre Studien, bisherige Dienstzeit, Kenntnisse der Kanzleimanipulation, dann der deutschen und kroatischen, oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache, so wie über ihre Moralität auszuweisen, dann anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten dieser Finanz-Landes-Direction oder der ihr unterstehenden Finanz-Bezirks-Behörden verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 11. August 1853.

Nr. 11340.

Kundmachung.

Wegen Lieferung des Brennholzes für die k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direction, dann die k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu Agram wird eine neuerliche Offerten-Verhandlung unter den bereits kundgemachten und bei der hiesigen Finanz-Landes-Direction zur Einsicht bereit liegenden Bedingungen eröffnet.

Die Beistellung hat bis zu einer Menge von 172 Waldklaffern in Parthien, welche dem Lieferanten bekannt gegeben werden, zu geschehen.

Die versiegelten und von Aussen gehörig bezeichneten, mit der Vadiat-Kassa-Quittung belegten Offerte sind längstens bis 24. September l. J. bei dem Einreichungs-Protokolle der k. k. Finanz-Landes-Direction zu überreichen.

Im Uebrigen wird sich auf die in der Agramer Zeitung Nr. 141, 142 und 143, dann in der Narodne Novine Nr. 141, 144 und 145 enthaltene hierämtliche Kundmachung vom 17. Juli l. J., dann die nachträgliche Kundmachung vom 1. August l. J. Z. 9847 bezogen.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

991/1853 (262—Izv.)

(3-1)

Oglas dražbe.

Usljed odluke c. kr. kot. suda našičkog, na molbu Mare udove Švarcbek, čez škèrbnika pupila Andrie Švarcbek podupiranu, donešene, prodavati će se putem javne dražbe kuća u Feričancih pod br. 101 Miške, negda Švarcbeka; u koju svèrhu rok pèrve dražbe 20. rujna, druge pako 20. listopada 1853, u licu miesta obdržati se imajuće, određuje se, — na koju dražbu, knpiti želeći ovim se pozivaju.

U Našici 1. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Nr. 1056/1853 (263—Izv.)

(3-1)

Oglas dražbe.

Na prošnju Hinka Schneidera žitelja stiepanovačkog, sestra njegova Margita Schneider pupilarnu glavnica 50 for. sr. sa kamatom izstojećom primiti imajuće, koje mjesto boravljenja od 16 već godinah poznato nije, poziva se, da se u rok 1. rujna god. 1854 pred c. k. kot. ovim sudu prijavi, u protivnom ho slučaj u iztečenjem prenaznačenog roka, imat će se glavnica sa kamatom, prositelja bratu njezinom izručiti.

U Našici 1. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Nr. 3729/1853. (16—P.Z.) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der k. k. Postmeistersstelle in Josefthal gegen Abschluss eines Dienstvertrages und Erlag einer Caution von 200 fl. C. M. wird hiermit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieser Station bestehen in einer jährlichen Bestallung von zweihundert Gulden, einem Amtspauschale jährlicher 30 fl. einer widerruflichen Beihilfe jährlicher 100 fl., in einem gleichfalls nach Umständen widerruflichen Vorspannpauschale jährlicher fünf und vierzig Gulden C. M., endlich in den gesetzlichen Rittgeldern, wogegen der Postmeister verpflichtet ist, die nöthigen Kanzlei- und Stall-Lokalitäten beizustellen, dann im Poststalle sechs vollkommen diensttaugliche Pferde, die hiezu nöthige Anzahl von Postillions, zwei kleine Briefpostwagen, zwei Stafflettentaschen, eine gedeckte und eine offene Kalesche zu halten.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre dokumentirte Gesuche unter Nachweisung ihrer Befähigung zu dem angesuchten Posten, ihrer Vermögensumstände, dann ihres Wohlverhaltens längstens bis zum 22. September 1853 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und es können die Bedingungen des Dienstvertrages entweder bei dieser in den gewöhnlichen Amtsstunden oder auch bei dem k. k. Oguliner-Grenz-Regiments-Commando eingesehen werden.

Agram am 30. August 1853.

Kaiserl. k. k. Postdirektion für
Kroatien und Slavonien.
K l e m p a y.

Br. 979. (265—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Od c. k. kot. suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da je uslied molbenice g. Janka Franciscia vlastelina pod 2. kolovoza 1853 br. 979 podnesene u njegovoj parnici proti svojoj dužnici Mariji udovi Sinkovec žiteljici kod sv. Helene blizu Samobora ovrhna dražba nepokretnosti, naime: kuće zidane, nalazeće se kod sv. Helene blizu Samobora, zatim vrt, prostrana na $\frac{1}{8}$ jutra i zemljišah takodjer tamo $\frac{1}{8}$ jutra na vlastitost naime Marije Sinkovec spadajućih, i u vriednosti od 616 fr. srebr. sudbeno procijenjenih dozvoljena, i da su za preduzeti dražbu rokovi na 2. studenoga i 2. prosinca 1853 svakiput prije podne u 10 sati u ovomjestnoj urednoj pisarni ustanovljeni.

Pozivlju se iudi dražbenici sa primietbom, da će svaki prije pristupa k dražbi u gotovini 50 for. u ime jamčevine položiti imati, i da će kupovaocu prinadležati na naznačene stvari osigurane dugove u veličini od kupovine polag sudbene naznake preuzeti, i ujedno se natiecateljima doglazuje, da se procijenbeno izvijestje, i dražbeni uvjeti u uredovnoj pisarni uvidjeti i prepisi ovih zadobiti mogu.

Napokon se prigodom otom uzazivlju svi oni, koji, premda im nebiše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su oni upisom u javne knjige ili drugim kojim naslovom stekli kakovo pravo na predmetne negibivosti, da pravo to do prodaje tim sigurnie sudu prijave, što će u protivnom slučaju po glasu §. 509 gr. post. postupano biti.

C. k. kot. sud samoborski dne 2. rujna 1853.

Br. 6170/gr. (267—Izv.)

(3—1)

Opoziv stiečaja.

Uslied današnje ovosudne odluke razglašeni ovostranom odlukom od 18. travnja t. g. br. 2582 stiečaj proti ovomjestnom trgovcu i tvorniku Konradu Hertlu ovim se opozivlje.

C. k. zemski sud.

U Varaždinu 29. kolovoza.

Kundmachung

der Vorlesungen im k. k. politechnischen Institute in Wien im Studienjahre 1853/54 und Vorschriften für die Aufnahme in dasselbe.

Organisation.

Das k. k. politechnische Institut enthält als Lehranstalt zwei Abtheilungen.

I. Die technische, in welcher die physikalisch-mathematischen Wissenschaften und deren Anwendung auf alle Zweige technischer Ausbildung gelehrt werden.

II. Die kommerzielle, welche alle Lehrgegenstände zur gründlichen theoretischen Ausbildung für die Geschäfte des Handels umfasst.

Ausser diesen beiden Abtheilungen befinden sich am Institute noch:

III. Der Vorbereitungs-Jahrgang für Jünglinge, deren Vorbildung den für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung festgesetzten Bedingungen nicht entspricht und die wegen bereits erreichten achtzehnten Lebensjahre nicht mehr in die Realschule gewiesen werden können.

IV. Die Gewerbszeichenschulen, in denen Jünglinge jeden Alters, welche sich irgend einem industriellen Zweige widmen, den jedem derselben entsprechenden Zeichnen-Unterricht erhalten. — Von Sprachen werden am Institute die orientalischen öffentlich, und die den Hörern am Institute nützlichsten Europäischen ausserordentlich gelehrt.

Ordentliche Lehrgegenstände:

In der technischen Abtheilung.
Die Elementar-Mathematik. Prof. Jos. Kolbe.
Die reine höhere Mathematik. Professor Dr. Josef Salomon.
Die darstellende Geometrie. Prof. Joh. Hönig.
Die Mechanik und Maschinenlehre. Professor Ad. Ritt. von Burg.
Die praktische Geometrie. Professor Friedrich Hartner.
Die Physik. Prof. Dr. Ferdinand Hessler.
Die Landbauwissenschaft. Prof. J. Stummer.
Die Wasser- und Strassen-Bauwissenschaft. Professor Josef Stummer.
Die Technologie. Prof. Georg Altmütter.
Die Mineralogie, Geognosie und Paläontologie. Professor Dr. Franz Leydolt.
Die Botanik. Prof. Dr. Franz Leydolt.
Die allgemeine technische Chemie, in Verbindung mit eigenen Uebungen in einem Laboratorium der analytischen Chemie. Prof. Dr. Anton Schrötter.
Die spezielle technische Chemie. Der Beginn der Vorlesungen über jedes ihrer Fächer wird in der Wiener-Zeitung seiner Zeit kundgemacht. Vorgetragen von dem Adjunkten Dr. Josef Pohl.
Die Landwirtschaftslehre. Professor Dr. Adalbert Fuchs.

Das vorbereitende technische Zeichnen. Professor Josef Hönig.

Das Blumen- und Ornamenten-Zeichnen. Professor Anton Fidler.

In der kommerziellen Abtheilung:

Die Handelswissenschaft. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Das österreichische Handels- und Wechselrecht. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Der kaufmännische Geschäftstyp. Professor Karl Langner.

Die Merkantil-Rechenkunst. Professor Georg Kurzbauer.

Die kaufmännische Buchhaltung. Professor G. Kurzbauer.

Die Waarenkunde. Prof. Franz Hanke.

Die Handelsgeographie. Prof. Franz Hanke.

Für beide Abtheilungen:

Die türkische Sprache. Prof. Moriz Wickerhauser.

Die persische Sprache. Prof. Heinrich Barb.

Die vulgär arabische Sprache. Prov. Lehrer Anton Hassan.

Ausserordentliche Vorlesungen:

Die juridisch-politische und kmeralistische Arithmetik. Vicedirektor J. Beskiba.

Die analytische Geometrie im Raume. Prof. J. Salomon.

Der Maschinenbau und die Maschinen-Berechnung. Professor J. Hönig.

Die Anwendung der Lehren der Mechanik auf einzelne Theile der Baukunst. Dozent der k. k. Ingenieur G. Rebhann.

Die Anwendung der Differential-, Integral- und Variations-Rechnung auf die analytische Geometrie in der Ebene und im Raume. Dozent Assist. S. Spitzer.

Die oesterreichische Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung. Dozent Dr. H. Blodig.

Der chemische Theil der Zuckerfabrikation (vom Monat April angefangen.) Dozent Adjunkt Dr. J. Pohl.

Die französische Sprache und Literatur. Lehrer G. Legat.

Die englische Sprache und Literatur. Dozent J. Högel.

Die böhmische Sprache und Literatur. Lehrer J. Konecny.

Die italienische Sprache und Literatur. Lehrer A. Lenzi.

Die chirurgischen Hülfeleistungen bei Unglücksfällen. Dozent J. Kugler.

Die Stenographie. Lehrer J. Heger.

Unterricht in der Kalligraphie. Lehr. J. Klaps.

Die obligaten Lehrgegenstände für den Vorbereitungs-Jahrgang sind:

Die Elementar-Mathematik.

Die Experimental-Physik.

Die Stylistik.

Das vorbereitende Zeichnen.

Der Unterricht in den Gewerbszeichenschulen umfasst:

Das vorbereitende Zeichnen.

Das Manufaktur-Zeichnen.

Das Zeichnen für Baggewerbe und Metallarbeiter.

Das Zeichnen für Maschinen und deren Bestandtheile.

Populäre Vorträge an Sonn- und Feiertagen. Finden mit für Jedermann freiem Zutritt statt:

Ueber Elementar-Mathematik.

• Mechanik und

• Experimental-Physik.

Vorschriften für die Aufnahme.

Die Aufnahme als ordentlicher oder ausserordentlicher Hörer findet vom 20. September bis 1. Oktober Vormittags in der Directionskanzlei statt. Wer nach dem 1. Oktober noch aufgenommen zu

werden wünscht, hat seine frühere Verhinderung nachzuweisen. Nach dem 15. Oktober wird Niemand aufgenommen. Jeder Aufzunehmende muss einen Ausweis über seine Beschäftigung bis zur Aufnahmezeit vorlegen.

Die Aufnahme muss für jedes Jahr erneuert werden. Um als ordentlicher Hörer irgend eines Lehrfaches der technischen oder kommerziellen Abtheilung aufgenommen zu werden, muss man die Realschule mit 6 Jahrgängen oder das Obergymnasium mit 8 Jahrgängen oder dem Vorbereitungs-Jahrgang am Institute mit wenigstens erster Fortgangsklasse in allen Lehrfächer absolviert haben, oder sich einer Aufnahme-Maturitäts-Prüfung über alle Lehrgegenstände des Vorbereitungs-Jahrganges mit gleichem Erfolge unterziehen.

Jeder Studierende in diesen beiden Abtheilungen kann sich die Lehrfächer wählen, die für sein individuelles Bedürfniss ihm nützlich scheinen, mithin auch jedes einzelne Fach mit jedem andern aus beiden Abtheilungen verbinden. Wer als ordentlicher Hörer für irgend ein Lehrfach aufgenommen zu werden wünscht, muss sich jedoch über die für dasselbe erforderlichen Vorkenntnisse ausweisen. Aus dem Vorbereitungs-Jahrgang ist das Aufsteigen unmittelbar in die höhere Mathematik nicht gestattet.

Der ausserordentliche Hörer hat sich seiner Aufnahme wegen gleichfalls in der Directionskanzlei zu melden, er ist des Beweises seiner Vorkenntnisse entbehren, kann aber auch kein amtliches Prüfungs-Zeugniss, sondern nur ein Privat-Zeugniss, des Professors ansprechen. Wer nur einen Lictus von Vorlesungen eines Faches zu besuchen gedenkt, wird als Gast angesehen, und hat seine Zulassung bei dem betreffenden Professor anzusehen.

Der ordentliche Hörer hat die Aufnahme-taxe von 4 fl. C. M. nebst der Stempelgebühr, dann im Laufe jedes Semesters zwölf Gulden Unterrichtsgeld zu erlegen.

Der ausserordentliche Hörer ist von der Aufnahme-taxe frei, hat jedoch das Unterrichtsgeld von zwölf Gulden binnen der 14 ersten Tage nach Beginn eines Semesters zu entrichten.

Die Bedingungen, unter welchen die Befreiung vom Unterrichtsgelde angesucht werden kann, sind mittelst Anschlag in der Vorhalle des Institutsgebäudes kundgemacht.

Jünglinge, welchen die für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung vorgeschriebenen Studienzeugnisse fehlen, und die sich auch der Aufnahmeprüfung nicht mit gutem Erfolge unterziehen können, werden in den Vorbereitungs-Jahrgang aufgenommen, wenn sie wenigstens achtzehn Jahre alt sind, oder doch mit 1. Jänner 1854 das achtzehnte Lebensjahr erreichen. Jüngere Aufnahmwerber werden an die Realschulen gewiesen. Die Schüler des Vorbereitungs-Jahrganges sind zum Erlag der Aufnahme-taxe von 4 fl. verpflichtet, haben jedoch kein Unterrichtsgeld zu erlegen.

Für die ausserordentlichen Lehrgegenstände, für die Sprachen und für die Gewerbszeichenschulen bleibt die Aufnahme den betreffenden Professoren oder Lehrern überlassen, und ist auch im Laufe des Jahres gestattet.

Wien am 4. August 1853.

Die Direktion des k. k. politechnischen Institutes.

Nr. 8252.

Kundmachung.

Das k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 10. Dezember v. l. J. Z. 17842. genehmigt, dass der alte Debroer Schnupftabak, von welchem ein ansehnlicher Vorrath der ausgezeichnetsten Qualität im Wege der Ablösung bei Einführung des Monopols von der Regie erworben wurde, hierlands in Verschleiss gesetzt werde.

In Folge dessen erhält das hiesige k. k. Tabak-Magazin, welches vorläufig allein mit diesem Verschleisse betraut wurde, den Auftrag, sich sogleich mit dieser Tabaksorte zu bevorräthigen, und deren Verschleiss mit ersten September l. J. zu beginnen.

Dieses wird mit dem Beisatze verlaubart, dass von diesem Schnupftabak zwei Sorten zum Verkaufe kommen: der allerteinste Debroer mit 8 Gulden pr. Pfund und 2 Gulden pr. $\frac{1}{4}$ Pfd., dann der Feine um 4 Gulden pr. Pfund und 1 fl. pr. $\frac{1}{4}$ Pfund.

Beide Tabaksorten werden in Bleibüchsen mit der Füllung von 8 Loth verpackt sein.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram den 24. August 1853.

Heim,

k. k. Finanzrath.

P. 872. (247—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Slobodan i kraljevski grad Križevac, dat će putem javne dražbe slijedeća prava svoja u najam na jednu godinu, i to od 1. studenoga 1853 do 31. listopada 1854.

- a) Pravo mesarenja u čitavom krugu občine ovogradske, tako da se najmitelj u svako doba izlazećoj limitaciji podbaciti obvezan bude, kojeg ličba obdržavati će se dne 15. rujna t. g.
- b) Pravo vinarine nemanje u čitavom krugu ovogradske občine, kojeg ličba obdržavati će se dne 1. listopada t. g. u 10 sati pri podne, čim se ljubitelji tog najma za prenapisata rođiata pozivlju uz tu opasku, da svaki dozvolu ličbenog natjecanja postići želeći kod oba najma obvezan je žabinu od 500 fr. srebra ili u gotovom novcu položiti, oli pako u državnim obveznicama izkazati, koja će se neiznajmitelju poslije dovršene dražbe natrag vratiti, najmitelja pako priuzdržat će se u ime jamčevine do svrhe najma.

Poblizji uvjeti uvidit se mogu svakdan do roka dražbe kod ovomiestnog glavnog poglavarstva a vremenu propisanih uredovnih sati.

U Križevcu dne 8. kolovoza 1853.

Br. 6691/ZZ. (93—D.S.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Usljed naredbe visoke c. k. banske vlade od 2. kolovoza 1853 br. 10707 prodavat će se dne 14. listopada o. g. u 10 sati pri podne putem javne dražbe na dobru Kerestinec dva županijska pastuha, koji za porabu županije više služiti nemogu.

Pozivlju se dakle kupiti želeći, da na rečeni rok kod te javne dražbe učestvovati izvole.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. v. r. h. župan na dopustu,
c. k. žup. savjetnik
Kušević.

Br. 6692/Z.Z.

Oglas jevtinbe.

Za obkərbjenje šestnaest pastuhah županije zagrebačke kroz jednu godinu, naime od 15. listopada 1853 do 15. listopada 1854 držat će se u c. k. uredu županije zagrebačke dne 15. rujna 1853 pri podne u 10 sati javna jevtinba.

Koi bi želio rečeno obkərbjenje na se uzeti, neka se na spomenuti rok u c. k. ured županije zagrebačke potruđi; gdje se i poblizji uvjeti vazda saznati mogu.

U Zagrebu dne 28. kolovoza 1853.

G. c. k. v. r. h. župan na dopustu,
c. k. žup. savjetnik
Kušević.

Br. 3557. (259—Izv.)

(3—3)

Oglas stiečaja.

U imetku prezaduženog tērgovca valpovačkog Josipa Schwartza otvara se pri c. k. zemaljskom sudu osiečkom stiečaj vjerovnikah, i rok, do kojeg svi oni, koji na istu stiečajnu masu kakovo pravo imati mniju, zahtjevanja svoja potrebitimi dokazi podkripljena podneti imadu, na 13. 14. i 15. listopada t. g. s tim, da se na kasnije podneske obzir uzeti neće, stavlja se i ujedno obznanjuje, da su privremenim pomajnikom mase g. Ivan Schuger tērgovac valpovački, zastupnikom pak iste odvjetnik osiečki gosp. Antun Hegedušević imenovani.

C. k. zem. sud.

U Osieku dne 13. kolovoza 1853.
Miesto predsjednika
Bellosseovich.

Jozo Cselenkovich,
tajnik.

Br. 2545. (266—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Usljed doneženog u poglavarstveno-viećničkoj sednici dne 26. kolovoza t. g. zaključka, snagom kojeg se slobodan uvoz piva i kērme (Gärm) u krugu grada Osieka pod tim uvjetom dopušta, da svaki, koi pivo i kērmu ili za svoju potrebu, ili pak za prodaju donose od akova piva 24 kr. srebra, od akova pak kērme 2 fr. sr. u varošku blagajnu obvezan je platiti; — hoće se pravo pobiranja ovih pristojbah putem javne dražbe na tri godine najviše davajućem dne 19. rujna t. g. u gradjanskom domu iznajmiti, na koju dražbu pravo ovo u najam uzeti želeći ovim se pozivaju.

Pobliznji uvjeti mogu se kod načelnictva grada Osieka u svako doba saznati.

U Osieku dne 26. kolovoza 1853.

Viekoslav Schmidt,
Načelnik.

Br. 4995 (78—D.S.)

(3—3)

Oglas

Od strane c. k. zem. suda zagrebačkog pozivlje se ovime sudbeno Josip Soštarko rodod iz Krapine, bivši Antuna Daniela Josipovića sluga, kao takodjer bivša Josipovića klučarica Kata Oršićeva, jer se njihovo sadanje obitavanje neznade, — i zato im je sudbeno naimenovan zastupnikom gosp.

odvjetnik Adelberto Šaufl, — da dne 4. studenoga 1853 u 9 jutranjih sati kao o udarenom roku za riešenje tražbe Antonie Josipovićeve, rodjene Pogledićeve protiv njih na uništenje osudah radi plateža njihove zaslužbe povedene protiv Antunu Danielu Josipoviću godine 1848 izposlovanih, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. gradj. postup. doći i dielovati nastoje, jer u protivnom slučaju nepovoljne posljedice imat će sami sebi pripisati.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik,
Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Br. 5000.

Oglas.

Od strane c. k. zem. suda zagreb. pozivlje se ovime sudbeno Viekoslava Šenbek, bivša pokojne Ane Paravićeve klučarica, jer se sadanje njezino obitavanje neznade, i zato joj je sudbeno naimenovan zastupnikom g. odvjetnik Adelberto Šaufl, da dne 4. studenoga 1853 u 10 jutranjih sati, kao o udarenom roku za razpravu tužbe gje. Antonie Josipovićeve, rodjene Pogledićeve protiv iste Viekoslave Šenbek na uništenje osude radi plateža za službe proti Antunu Danielu Josipoviću god. 1848 izposlovanje, pred lice ovog c. k. zem. suda u smislu §. 85. g. p. doći i dielovati nastoji, jer u protivnom slučaju nepovoljne posljedice imat će sama sebi pripisati.

C. k. zemaljski sud. U Zagrebu dne 1. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Br. 2195. (251—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Na molbu gosp. Franje Mohla odvjetnika i zastupnika vlastelinstva virovitičkog, u parbi ovog proti dužniku Pavi Laziću iz Vraneševacah dozvoljena je odlukom ovog kot. suda od 3. kolovoza t. g. br. 2195 ovērsbena prodaja vinograda sa ovogodišnjim proizvodima priepomenutoga dužnika Pave Lazića, u hataru občine slatinske ležećeg, i sredstvom sudbene procjene u 800 fr. sredstva procijenjenog, za koju prodaju rokovi na 3. listopada i 3. studenoga 1853 u 10 sati pred podne u Slatini opredieljuju se.

Kupac ima polovicu kupovine za 8 danah, drugu pak polovicu za 3 meseca po dovršenoj dražbi namiriti, inače će se nova dražba na njegov trošak i pogibel bez nove cjenbe preduzeti, i vinograd već kod prvog dražbenog roka, ako bi od potrebe bilo, pod procienbom prodati.

Buduć da će dražba istom poslije berbe okončana biti, hoćedu se proizvodi ovogodišnji kroz sekvestra na račun kupca pobrati, i kupcu poslije položene druge polovice kupovne svote predati.

Napokon će kupac sve dugove, koji su zaloga radi vinogradom ovim osigurani, po naputku suda, u koliko kupovna doteče, preuzeti.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji misle kakovo pravo hipotekarno na taj vinograd imati, da tražbe svoje kod ovog kotar. suda do prodaje najave, u protivnom slučaju sebi pripisati budu imali, ako dioba kupovine bez njih ovērsena bude, i oni tim, ako bi ista izcērpjena bila, užtērb podneti budu morali.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju dne 3. kolovoza 1853.

Br. 974. (261—Izv.)

(3—3)

Uzaziv.

Od strane c. k. kot. suda u Samoboru usljed molbenice po gospodinu Tadii Feriću kao grofovo-Skendero-Erdōdyeve stiečajne masse skērbniku podnešene, svikolici vjerovnici umēršeg grofa Skendera Erdōdy i njegove supruge Amalie rodjene grofice Palfy, koji nebi dosele u pogledu tražbinah svojih namireni, s ovim uzazivlju se, da i to oni, koji iz masse grofa Skendera Erdēdy do 30. rujna 1853, a oni pako, koji iz masse supruge njegove Amalie rodjene grofice Palfy zadobiti imadu, do 9. studenoga 1853 tražbine svoje valjeno obrazložene ovom c. k. kot. sudu ili napomenutom masse skērbniku u Zagrebu prijave i predadu, i to tim sigurnie, što će u protivnom slučaju po smislu zakonah postupano biti.

U Samoboru 25. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sud.

Br. 4646. (258—Izv.)

(3—2)

Oglas 2-ge ovērsbene dražbe.

Pošto je ostala bez uspieha pēva ovērsbena dražba od dana 9. kolovoza t. g., obdržavana za prodaju dviju sobah i kuhinje, spadajućih na baštinike pokojnoga Lovra Bončine; procienjenih na 278 fr. 30 kr.: to će se obdržavati druga dražba ovērsbena u četvrtak, na dan 22. rujna t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne, i to pod istim uvjeti opredieljenimi ovastranom odlukom i dotičnom obznanom dne 8. lipnja br. 2745, s tom jedinom promienom, da će se primati ponude i izpod

ciene fiskalne, i da će se dosuditi navedena nepokretnost najboljemu ponuditelju u smislu §. 522. obstojećega postupnika gradjanskoga.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieki 14. kolovoza 1853.

OGLASNIK.

(148—DP.)

(1—1)

Dobrih šljivah

ima u svako doba na prodaju u vērtu društva gospodarskoga u Tuškanou pod br. 796, i to polie 2 kr. sr., a pol vagana po 30 kr. sr. Isto tako može se tamo dobiti dinjah i ugorakah, nu to samo još za kratko vrijeme.

(236—Izv.)

(3—3)

Učilište za brodare i tērgovce (privatni konvikt) u Rieci.

Oglas.

Podpisani uzima si čest javno obznaniti, da početkom dojdue školske godine 1854, a to 3. studenoga t. g. otvoriti se hoće dva odsicka III. lietnog tečaja za brodarstvo i tērgovinu, s kojim svērsiti imade, polag temeljnog ustava, podpuni tečaj podučavanja.

Cieni se ugodna stvar moći obznaniti svim p. n. obiteljima, koje sinove u ovaj konvikt postaviti zele, moleći nje, na tu svērhu pitanja miesecom rujnom obznaniti, da se zadovoljiti može želji njihovoj shodnim proskērbljenjem, kojemu upraviteljstvo priskočiti trudi se, podupirano od dobrog uspieha upaznog na drugim njoj povierenim pitomcima.

Od upraviteljstva učilišta za brodare i tērgovce (privatnog konvikta) u Rieci dne 17. kolovoza 1853.

Vinko Gr. de Domini.

Službeno bērszajavno objavljeno bečke burze od 5. rujna 1853.

Tečaj dērk. papirah.	u sr.	Tečaj mēnēb.	kratak rok
Dērk. obveznice sa 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mēc.
" od g. 1850	84 1/2	100 holan. f. (91	Uo
" " " "	"	Augsburg za	3 mēc.
" " " "	"	100 f. current 108 1/2	"
" " " "	"	Berlin za 100	2 mēc.
" " " "	"	prus. talirah	"
" " " "	"	Vratislava za	2 mēc.
" " " "	"	100 pr. tal.	kr. rok
" " " "	"	Frankfurt na	2 mēc.
" " " "	"	Mainu za 120 108 1/2	kr. rok
" " " "	"	Genovaza 300	2 mēc.
" " " "	"	piemont. lirah	kr. rok
" " " "	"	Hamburg za	3 mēc.
" " " "	"	100 mar. ban. 80 1/2	na saj.
" " " "	"	Lipsko za 100	2 mēc.
" " " "	"	forintih	kr. rok
" " " "	"	Livorno za 300	2 mēc.
" " " "	"	tosk. lirah 108 1/2	kr. rok
" " " "	"	London za 1	3 mēc.
" " " "	"	funt sterl. 10 40	3 mēc.
" " " "	"	Lyon za 300 fr.	"
" " " "	"	Milan za 300	2 mēc.
" " " "	"	austr. lirah 108 1/2	"
" " " "	"	Marselle za	2 mēc.
" " " "	"	300 frank. 128 1/2	kr. rok
" " " "	"	Pariz za 300	2 mēc.
" " " "	"	frank. 128 1/2	"
" " " "	"	Prag za 100	"
" " " "	"	for.	"
" " " "	"	Tērk. za 100	1 mēc.
" " " "	"	for.	3 mēc.
" " " "	"	Moskva za 100	1 mēc.
" " " "	"	austr. lirah	3 mēc.
" " " "	"	Bukurešt za 1	"
" " " "	"	for. parah	31 dan
" " " "	"	Carigrad za 1	"
" " " "	"	for. parah	31 dan
" " " "	"	Smyrna za 1	"
" " " "	"	for. parah	31 dan
" " " "	"	Tečaj novca	"
" " " "	"	Carak. dukati	"
" " " "	"	Zajam od 1851	"
" " " "	"	Slovo A	"
" " " "	"	" B	"
" " " "	"	Lombardski	"
" " " "	"	D i o n i e e.	"
" " " "	"	Sieverne željez. po 1000 fr.	"
" " " "	"	Bečko-glog. želj. 500	863 1/2
" " " "	"	Sopr.-W.-Neud. 200	"
" " " "	"	Budiej.-Gm. Linz 250	"
" " " "	"	Pešun.-tērn. 1. izd. 290	"
" " " "	"	" 2. izd.	"
" " " "	"	danja s pērvencijom, 200	"
" " " "	"	Krak.-g. sleške po 100t.	712
" " " "	"	Aust. dun. parob. 500 f.	593
" " " "	"	Aust. Llo. u Tērk. 500	"
" " " "	"	Bud.-pešt. lēnč. 500	"
" " " "	"	Galič. seložn. 4 1/2 r. 100	"
" " " "	"	Sročke Esterhazy 40	"

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Zvanična čast

12665/1853.

Po glasu odpisa visokog c. k. ministarstva trgovine od 1. kolovoza t. g. br. 6,023. dostojalo je njegovo c. k. apostol. veličan. riečkomu trgovcu Pavlu Šearpi premilostivo dozvoliti, da primi podjeljeno s mjesto kraljevskog pruskog podkonzula za Rieku, Bakar i Kraljeviem.

Što se ovim dostavlja do obćeg znanja.

U Zagrebu 29. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

1051/z.š.o. 1853.

Učitelj tretjeg razreda glavne učione u Osičku Stjepan Lehmann s pohvalnom revnošću i sa sjajnim uspjehom besplatno podučavao je u krasopisu na tamošnjoj c. k. gimnaziji tečajem školske godine 1853/54.

C. k. zem. školska oblast nalazi se prinuđena, istomu učitelju za njegovo nesebično i uspješno djelovanje ovim javno izraziti svoje častno priznanje.

Od c. k. zem. školske oblasti za Hrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 17. kolovoza 1853.

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavonii u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:

Prouzvišeni g. nadbiskup Juraj Hauš 3000 for., prvostolni kaptol zagrebački 500 for., skupni kaptol začesanski 30 for., Aloysio Crhistianović podarcidjakon i župnik u Vërbovcu od svoje strane 30 kr., od župljanah sabrao 30 kr., Josip Satić podarcidjakon i župnik u Stupniku 25 for., Franjo Galović kapelan 5 for., Gjuro Švagel župnik 5 for., Antun Glasić župnik u Samoboru 5 for., Josip Kuril kapelan u Samoboru 3 for., Franjo Medjansurec župnik kotarski 1 for. 6 kr., Emil Žuvić župnik pod Okićem 2 for., Antun Këršnjavi župnik pod Okićem 8 for., Dragutin Kasun kapelan 2 for., Ivan Hadvig župnik u Kupincu 2 for. 1 1/2 kr., Josip Cus kapelan 1 fr. 25 kr., Lavoslav Černaković župnik u Brezovici 1 fr., župljani u Stupniku 2 for. 14 kr., Franjo Vlaškovć podarcidjakon i župnik u Nedelišću 4 for., Josip Voga, župnik u Macincu 30 kr., Vendelin Pöszer, žup. u Štrigovi 1 for., Josip Matoš župnik u Selnici 1 for., Josip Horvat žup. u Vratishinu 30 kr., Fr. Šinko kapelan u Štrigovi 1 fr., Franjo Boda kapelan u Pomorju 1 for., Stjepan Molnar kapelan u Selnici 30 kr., samostan Čakovački 40 kr., Filip Perok, podarcidjakon i župnik u Mihovljanu 2 for., Aleksa Podel, kapelan 30 kr., Tomo Capek kapelan u Loboru 1 for., Gjuro Tusak kapelan u Loboru 1 for. 30 kr., Rok Vučevac kapelan u Zajezdi 1 for., Josip Hozjan župnik u Konšćini 1 for., Antun Lepić učitelj u Konšćini 1 fr., Franjo Zaversky žup. u Zlataru 1 for., Julija Zorc župnik u Maču 1 fr., Mirko Tumpić podarcidjan i žup. bistrički 2 for. Josip Djaković župnik gornjo-stubički 1 for. 30 kr., M. Fuks kapelan gornjo-stubički 1 for., Janko Žadić župnik Malo Gorički 1 for. 30 kr., isti od župljanah sabrao 1 for. 30 kr., Mikelini kapelan Mal. Gorički 1 fr., isti od župljanah sabrao 1 for., Stjepan Matković župnik u Pušći 1 for., Ivan Barbarić podarcidjakon i župnik u Voću 1 for., Stjepan Vuković župnik u Ivancu 1 for., Ladislav Barabaš, upravitelj župe Nad-

krizovljanske 10 kr., Gjuro Lacković župnik u Petricu 1 for., Mio Skaler kapelan 30 kr. (Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Š granice bosanske 1. rujna. (Dopis) Stanje raje u Bosni danas je najtješnje i najžalosnije: 1. što je godina vrlo izdala osobito donji kraj k Hercegovini i svu Hercegovinu zbog velike suše; 2. što je narod smučen od vojnikah i komorah; 3. što su se Turci ogorčili gore nego ikada na raju, predbacujući nekakva Mozgova, koi im je mozgom zavertio, a mi za njega ništa neznamo, kao da ga nije ni bog stvorio, ter s toga priete, napadaju u svakoj neprilici, tako da jedva dušu u kristjaninu gledati mogu, škriplju zubima a bogu hvata prigode neimaju da počmu očito gnjaviti i daviti; 4. što je porez razrezan teži nego je ikada bio po dvie pare na grošu više, i to kažu radi niekakvih novih 12 medresah (turskih učioniceh), kojih trošak moramo i mi hristijani platiti; ove škole osnovane su ove godine u glavnim varošima po Bosni i nove hodže iz Stambola poslane za prosvjetljenje Turakah bosanskih, — ali kad bi naš sjajni devlet, koi hoće jednake, naredio, da se iz turske kase jedna mongura opredjeli na školu hristijansku? — Ove sve, osim pèrve, ubitačne posljedice jesu poslanstva Čamil-pašina; — on se je provukao kroz Bosnu kao zloduhni vietar od kolere i napunio turske glave holostju i fanatizmom; — on je svagdi u svakomu medžlisu siedio kao pravi jenjičaraga i sudio i govorio i osvajao i svjedočio baš kako je on hotio; — ni vezir, ni medžlisi, ni kajmakami, ni šeriat, ni kaulun, ni carski strah, ni možebiti sami grom iz neba njegovoj gordosti i samovoljnosti na put stati nije mogao. — On je eto hvala bogu stvoritelju otišao, pak nikad ga da bog da naše oči nevidile! ali ostale su ove posljedice, i još tko može znati kakve gore namjere i osnovi, koje je predložio i ustanovi — način njegova ovde postupanja za malo vrijeme, ako je po naputku i volji devleta, to smo mi u carskom zdravlju doživjeti viek Bošinski, Kerdžalinski, viek od istriebljenja kërstjanstva. . .

To toliko velim samo, a da imam komu, imao bi šta kazivati na sva usta, ali fajde neima, ni nama što se tužimo, ni vama onostrancima što plšete i priobćivate, samo što veće podozrijevanje na jednu sirotinju navlačimo. — U Stambolu naš debri sultan i svi misle, da je sve u dobromu redu ovde tako, da ništa želiti neima raja beljega, pak da vi Austrianci sve klevetate, i da vi svoje špijone dèržite, koji nepravedno vama izviestja daju; a mi velimo neka oni od boga najde, koi kri o govori. — Car ima pravo što vjeruje, zašto mu neima tko protivno dokazati, što njegovi činovnici, kao što Čamil-paša, pune toware noseći niekakvih dobrih marbatah, svjedočanstvah, arzoaleh i molitvah, kako je sve dobro uredio i utvèrdio, prikazuju i hvale; ali da bi se on obukao u oriaške haljine, kao što su njegovi predci činili, pak obišao od vratah do vratah ter da vidi, kako kukaju na sliemenima kukavice a na pragovima sabrajaju sirotice! Onda bi se uvjerio o vjernosti svojih činovnikah i poslanikah; onda bi vidio da ništa nezna ni on, što se u njegovu zdravlju radi po njegovu carstvu, a još manje potencie europejske, koje za njegovo dobro rade, pak onda nek reknu te pravedne devletlie i du-

ševni njihovi pokrovitelji, koji od sile svoje nemogu znati, kako je našoj duši tiesno, da je kleveta, da je laž naša tužba i gorčki plač!! —

Austrija.

— Njeg. svetlog knjaz Mihail Miloš (a ne Miloš) Obrenović nalazi se u Salzburgu.

— Knjaz Miloš izdèržao j još dvie operacie i dobio jaku groznicu. Boluje još u krevetu; sitno kamenje odtiskuje se svaki dan na polje, i ostavlja ih poseb u male kutije.

— U Beču bavi se sèrbsko-dalmatinska spisateljica Ana Vidović, gdje u talianskom jeziku knjigu jednu o sèrbsko-narodnim pjesmama izdati namjerava. Spisateljica ova izdala je god. 1844—45 u Zadru „Pjesme Ane Vidovićeve,“ u četiri svezka vrlo ukusno pečatane tipografom Batarah..

— U dèržanom dne 3 rujna predbiežnom vučenju velike novčane loterie G. M. Perisutia pogodio je br. 166,321 pèrvi zgoditak u 1000 komaditah sreb. srećkah ili 15,000 for. boćke vried. sastojeći.

Moldavia i Vlaška.

— „H. N.“ donosi s Dunava od 25. kolovoza slijedeće: Tko se sietja izrazah knjaza Mensikova i njegove pratnje u Carigradu, kao i ruskoga poslanika u Parizu, taj neće dvojiti, da je Rusii stalo do toga, da portu potizi i svoj padši upliv povрати. Turskoj zapovjedati, i njoj kao kakovom vasalu zakone propisivati, bjaše parela Mensikova i za njim stojeće ultraruské i pravoslavne stranke, kojoj je car hotio jednu koncesiju podijeliti. Poslie ugovora drinopoljskoga činilo se, da je Turska svakako postala vazalom Rusie, nu godine 1840 podje europejskim vladama za rukom, izhvatiti Tursku od ruskog upliva i kmetovanja. Osim same Rusie podpisase ostale četiri velevlasti ugovor, kojim je Turska kao nezavisna dèržava priznata. Za tadašnje poraženje hoće sad Rusia da si naknadu uzme.

Iz Galca od 22. kolovoza piše „Austria“, da u pristaništu od Suline leži preko 100 nakèrcanih ladjah, koje nemogu radi male vode dalje.

— „Wanderer“ javlja: Po niekom izviestju iz Bukurešta od 23. o. m. ruska se vojska neprestano vježba. Poslovi utvèrdjenja tieraju se nadalje osobito kod Dunava u veliko. Misli se, da će se obkopi polag učinjene osnove izvesti i po odlazku Rusah ostati; barem način gradjenja tamo sluti. Ciena živeža skočila je u Bukureštu za trećinu u 3 posljednja mieseca.

Turska.

— Iz Varne javljaju: Grad naš jednako se opravlja. Stare baterie stoje za čudo popravljené. Načinjeno je 6 novih šancevah kao predgradska ukriepljenja (Vorwerk). U Šumli podignuto je 57 šancevah, koji izmedj sebe savez imaju. Izmedj Balkana i Tulče načinjeno je vojskom 101 šanac. Zaronjeni šancevi oko grada kopat će se na novo i oni će grad zdravo utvèrditi.

— „Wanderer“ donio je pismo iz Carigrada od 25. kolovoza. — Novoga neima ništa: Vlada je dala Arnauté dobrovoljce popisivati. Prijavilo ih se je do 12,000, pa se je od ovih izabralo 3,000 i poslalo u Varnu. — Banka još nije započela svoje djelovanje. Članovi banke dèržali su više viećanjah, pa su napokon zaključili, da neće banku otvoriti, dok nebudu imali glavnicu od 25 milionah.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzimajući
sredioke i praznike
sa cijenom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novčanici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvoput;
zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasne posebne
člaske plaćeno do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

1097/X. 1853.

U varaždinskoj okolini i to naročito u Međumurju ima mnozina orgularah ili tako zvanih školnikah, kao takodjer i školskih pomoćnikah, koji pod imenom praeceptorah bez svakoga predtečnoga theoretičkog i praktičkog izobraženja u seoskih učionah bez upliva dotične oblasti namješteni dieluju.

Da se odavle proiztičućemu kukavnomu položaju pučkih učionah za sada polag mogućnosti barem nešto doskoči, od strane c. k. ovozemne školske oblasti u porazumljenju prečasnoga zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata naredjuju se sljedeća:

1) Kod niže realne zajedno početne višje učione u Varašdinu ima se otvoriti kratak preparametralni tečaj, koi će od 15. rujna o. g. do 15. studenoga o. g. trajati.

2) Svērha ovoga tečaja je izobraženje u načinu odhranjenja i podučavanja potrebnom za pomoćnike seoskih učionah.

3) U ovaj dakle tečaj imaju ići svi oni iz okolo nepovlastijeni školski pomoćnici, iliti tako zvani praeceptor, kao takodjer i ostali mladići, koji žele kao pomoćnici u seoskih učionah dielovati.

4) Povlastijeni seoskim učiteljem pako shodnog praktičkog polag šadanjih zahtievanjah neobhodno potrebnog izobraženja radi, kao takodjer orgularom to jest školnikom neimajućim povlastice učenja, ako žele u struci učiteljskoj biti namješteni, na volju se stavlja prisustvovati spomenutomu učevnomu tečaju.

5) Slušatelji ovoga tečaja moraju vierodostojnim svjedočbami svoje neporočno čudoredno i političko vladanje, kao takodjer predtečno školsko izobraženje, dole naznačenomu rukovoditelju ovoga tečaja dokazati, prije nego se započinu dotična predavanja.

6) U ovom tečaju imaju se najnuždna za pučke učitelje iz znanosti odhranjenja, podučavanja i držanja škole bez svakoga suvišnog okolišenja, dakle posve praktički predavati. Za temelj predavanja izmedju ostalih imaju služiti prepisane nove školske knjige s osobitim obzirom na nazorni način obučavanja. Slušatelji imaju se takodjer voditi u školu, da vide i čuju, kako se s dietcom postupa i kako joj se podieljuju obavijesti; slušatelji imaju takodjer pismene radnje sastavljati i činiti praktičke pokuse u podučavanju i držanju škole, u prisustvu dakako učiteljah ovoga tečaja. Samo se po sebi razumije, da u obće valja tamo težiti, da slušatelji prepisane školske knjige dobro razumiju i upotrebljavati znadu.

7) Podučavanje u ovom tečaju povierava se varaždinskomu realnomu učitelju Franji Klaiću, i učitelju gornjega odsieka prvoga razreda tamoznje početne višje učione Josipu Lajeru. Rukovodstvo pako ovoga predavanja polaže se u ruke malo prije spomenutoga učitelja Klaića, komu će takodjer prinadležati dužnost o uspiehu ovamo podnieti izviestje preko c. k. vērha školahtavateljstva.

8) Po izteku gore naznačenoga roka učestnici apitnoga tečaja u prisustvu c. k. nadziretelja ovozemnih realnih i pučkih učionica imaju se podvērći javnomu ispitu i zasluženim svjedočanstvom kao pomoćnici seoskih učionah providiti. Učiteljem pako jurve povlastijenim polazak ovoga tečaja služiti će za osobitu preporuku.

9) Onoj dvojici varaždinskih učiteljah primierena nagrada, a niekojim slušateljem ovog učevnoga tečaja, koji se uzbudu najbolje odlikovali u čudorednosti i napredku, po dovrčenju

ispitu bit će donnačena novčana pripomoć iz zaklade ovozemnih narodnih učionicahtavateljstva.

10) Pozivlju se ne samo župnici kao miestni školah ravnatelji, nego takodjer svi priatelj puečkoga izobraženja, da tako zvane do sada namiestjeno praeceptore i orgulare i sve ostale, koji kod seoskih školah kao učiteljski pomoćnici žele dielovati, na polazak ovoga učevnoga tečaja potiču i uputjuju.

U Zagrebu 30. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 6871—1853/Z. Z.

Od ukupne svote u cijeloj carevini austrijskoj u god. 1851 povodnjom oštetiene žitelje hērvahtsko—slavonske sabrane, spalo je 15 for. sr. na žitelje c. k. podžupanie varaždinske, koje su oni, osim jedne u velikoj nuždi nalazeće se udova, kojoj je po razmierju pripadajuća joj od rečene svote stran od 8 for. srebr. izplatjena u svoti od 12 for. sr. na korist od gladi stradajućih žiteljah občinah Severin, Bosiljevo, Netrelić i Ribnik po smislu dopisa c. k. vērha župana varaždinskog veledušno poklonili.

Dočim sam istu svotu poradi shodnog razdieljenja na svoje opredieljenje odpravio, ujedno veledušnim darovateljima od strane nadarenikah ovim javnu i najtopliju zahvalu izraziti za najugodniju dužnost smatram.

U Zagrebu 5. rujna 1853.

C. k. vērha župan

Josip Bunyevac.

Oglas.

Na ovdašoj c. kr. akademičkoj gimnazii otvorit će se školska godina 1854/5 dne 17. rujna, koi dan obdržavat će se i zazvanje duha svetoga u 10 satih iz jutra u akademičko-gimnazialnoj cērkvu sv. Katarine, pri kojoj službi božjoj dužan je biti svaki učenik rimo-katoličanske cērkve.

Upisivanje mladeži gimnazialne započima dne 14. rujna i nastavit će se 15. i 16. istoga mieseca, svagda od 8—12 satih u jutro i od 3 do 5 satih poslie podne.

Pozivlju se dakle p. n. roditelji ili njihovi namiestnici, da dotične učenike u gore opredieljene dane u pisarnu ravnateljstva nalazeću se u kući gospoje Mandelstein u gornjoj Ilici br. 762 upisanja radi dovedu.

C. k. ravnateljstvo gimnazialno.

U Zagrebu dne 7. rujna 1853.

Josip Premru,

c. k. ravnatelj.

Hērvahtska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sērbia.

U Zagrebu. C. k. financialno popečiteljstvo imenovalo je za komorske okružne predstojnike, s kojim miestima skopčan je naslov i čin komorskog savietnika, financialnog tajnika kod c. k. primorsko—dalmatinskog financialnog zem. ravnateljstva, Edvarda Svobodu, s opredieljenjem njegovim u Zadru, i ministarskog perovodju Josipa Ota, s opredieljenjem u Gorici.

— Najvišja redarstvena vlast podielila je izpražnjeno kod redarstvenoga ravnateljstva u Zagrebu miesto povierienika perovodnom pomoćniku bērnskog redarstvenog ravnateljstva, Franji Scheure-i.

— C. kr. generalmajor i brigadir u Petrinji, Karl Körber, umro je 2. rujna.

⊙ Iz Sarajeva dne 15. kolovoza (Dopis.) Ako svaki činovnik predstavljajući u zemlji inostranoj sobstvenost vlade, koja ga plaćom

i vlastju svojom obdariva, dužan je svaki trud, podvoraenje, pače i časticu kaju svoje nadnice na to dobrovoljno žertvovati, da uzdržzi, i što može više nje čest pomnoži; — ako izobraženi Europejci putjujući, ili stanjujući u ovoj našoj zemlji još divjačnij, i u narodu neotesanom, dužni su neprestano čovjekoljubstvo riečju i činom promicati; — ako snosnost religioznost, i čednost morala Europeacah možna je i gordno sērdce nekērstjenikah ne samo otoplit, no i tamračnost krivog vieroizpoviedanja razsvietliti, to sve troje danas ne samo točno je ovršio no i obilno podpunio g. Wielt, vice-konzul carsko-franczki prigodom svetčanoga podignutja trebojne zastave franczke ovdie u Sarajevu.

Ovaj slavni muž, predstavnik vlade franczke u Bosni kroz polugodišnje svoje ovdie bavljenje, s velikim troškom novčanim pretvorio je jednu neurednu kuću tursku namienjenu za konzulat franczki po ukusu narodnomu u liepo urednu dvoranu, koju je ukrasio najcienijim pokućtvom, posudjem, svjetnjacima ponajviše srebērnim, stolovim, uzglavnicam, i raznim prostirkami vezom franczke umietnosti narešenim; riečju, sva ona marljivo svidjena biahu kroz to vrijeme, koja na postignutje trostrukih gore navedenih ciljah doprineti štogod mogahu.

Početak svetčanosti dola je služba božja u katoličkoj tlesnoj bogomolnici župnoj u sahta 2 po 12 na tursku, kojoj prisustvovao je u zlatnoj uniformi g. vice-konzul, njegova tri podčinovnika, i mnozina naroda iztočnog i zapadnog vieroizpoviedanja. U sahta 3 po 12 vidjaše se jatovice narod svakoga vieroizpoviedanja vēr-viti prema konzulatu; sve ulice, prozori, i niži krovu kućah dubkom biahu napunjeni. U konzulatu krasni triem dieleći dvie velike sale, ponizau naokolo siedaljkami, već zauzelo biahše najodličnije ljudstvo tursko, i kērstjansko pomiešano sa svetjenstvom katoličkim, pravoslavnim i israēlitskim. Banda turska sastojeća iz 30 osobaht, stajaše pred konzulatom u predvorju.

U taj čas, vidjahu se blistati kroz ljudstvo uredne kočie vozeći carskog komisara Camil-pašu, i vezira bosanskoga Huršid-pašu, koje iz okola strazilo je divno konjaničstvo ukupnostih vojničke i gradjanske, sve u odieći svetčanosti barjamske, šla do vrataht velikih predvorja, kroz koja svi pieške uliezoše u predvorje, gdje budu pozdravljeni svirañjem bande. Tim časom prispio je i g. general-konzul austrijski u liepo ukusnoj uniformi, pratjen od svojih podčinovnikah i kavazah. Biahše divno vidieti kako gosp. Emerat dragoman franczki sve otlične osobe pri dolazku na velikih vrataht predvorja dočekivaše, i s hitrom čednostju pratiše do plazka u konzulat, koje opet g. Wielt na gornjoj nadgrađi, keno sebi predane prihvatjaše, i redom u veliku salu uvodjaše. Ovdie je trajalo dugo vremena brajansko rukovanje, pitje kave, razhladah, i pušanje duhana, a banda naizmienice svirala je sonette. Zatim Huršid-paša zapita g. Wielta, da li je vrijeme za podignuti zastavu? koje ovi odgodi na njegovo pozvoljenje, i taj čas svi diplomati redom izšetahše na divanu od konzulata; odklen Huršid-paša i Camil-paša davši znamenje na gosp. Garnieža, pisara franczskog, orugna poče se razvijati, i uz visoki stup pred dveranom usadjeni uredno do vērha puzati, koju neprestajno banda krasnim svirañjem, a tapovi vojnički od adieljene gorice muklim i jedrim gruvanjañjem pozdravljahu. Svuda vladaše mir, i duboka tihoca, tim sve ukupnosti pratjene od g. Wielta rukovanjem i naklonostju do izlaska nutarjajega, a od dragomana do vrataht predvornih, jaču se razilaše.

Dnevnu svetčanost slijedila je noćna u Bosni do sad nikad nevidjena. Čim sunce za goru zamače, sva dvorana konzulatska s dvora naokolo, i svi zidovi prostranoga predvorja ugledaše se razsvietljeni sa svjetnjacih plamtećih plamenom mnogovrstne boje. Na vratih predvornih blistaše prozračno kroz svilu pepelne boje naslov konzulata francezkog, pisan sa velikim pismeni turskim. Na ulici pred konzulatom vidjaše se na visoko razapeta mreža, svuda ponizana dnicami napunjenim prahom pušćanim, sumporom itd., a okolo mreže ukopani biahu možari, i skroviti lagumi. Hiljade pohlepnoga naroda sarajevskog za vidjeti stvar prije nevidjenu, čas- skom napuniše ulice, i sve kuće obližnje. Podne- bje sasvim tiho i vedro pomnožavaše obće veselje.

Kad suton večernji sakri već svietlost dnevnu, počeli su u konzulat stupati sjajni gosti pozvani na večeru diplomatsku, svi obučeni na veću lasnoću odiećom običajnom, koje Francezi uljudno na vratih dočekaše, i do velike sale pratiše, a banda svakoga napose pozdravljajući. Odlični sjajni gosti bili su slijedeći: Hursid-paša, vezir bosanski, Čamil-paša, komisar carski, tri generala od divisionah: Avni-paša, Mustafa-paša, i Derviš-paša, general-konzul austrijski, i g. Plehaček, predsjednik savjeta sarajevskog Džefdar-bey, i najodličniji Miri-alaji, Kojmekani, i Binjoša; od svetjenstva pravoslavnog mitropolit Prokopija, a od katoličkog O. provincial sa jednim još svetjenikom. Do 1½ sata po sutonu trajalo je pušenje smotakah, šetanje po sali i triemu, i bratinsko rukovanje bez i najmanjega zaziranja na sobstvena veličanstva i dostojanstva tako, da što tko bijaše punovlastni, ovdje se vidjaše umilni.

Na znamenje dato od večere, gosti su uljudno stupali u drugu veliku salu urešenu krasnom tēpezom po ukusu najliepšemu, ukupno 26 osobah. Siedalo se je bez obzira na pročelje, svak na ono mjesto koje mu pismeno naznačeno bijaše. Jela su, s najizvrstnijom evropejskom smoćnošću kuvana, nosala se od jednoga do drugoga, za kojim točila su se marljivo vina najbolja francezka. Ova bivši, opet preobilno ponizana bih tēpeza mnogovrstnim poslasticama, medju kojim odlikovaše se dvie pite sladke, sa uzvišenim svodom gotičkim, iz kojih vērhovah pronicahu dvie tērsi u debilu ujedinjene, a u vērhu razdvojeno, noseći svaka jednu orugvu trobojnu francezku, a druga polumiesečnu tursku. Zdravicu pērvu nanio je Hursid-paša na korist carstva francezkog, i ob- stojanja dobrog porazumnjenja sa visokom portom; drugu g. Wieta na sreću i napredovanje carstva turskog; treću opet Hursid-paša na dobro susjedstvo sa carstvom austrijskim; četvrtu Čamil-paša u zdravlje gostiuh prisustvujućih; petu g. general-konzul austrijski na korist i ob- stojanje mira triuh carstvih.

Zdravice izpijane su šampanierom ostojke, poslie kojih slijedile su zdravice posobne i pri- teljske siederi svak na svome mjestu. Večera trajala je 3 sata; banda naizmience svirala je u predvorju allegrette; vrata sva su bila odper- ta, kroz koja jatom kikiralo je ljudstvo tursko, i hristjansko, udivljeno od nevidjene dosad tolike snošenosti religionarne, i nepristranoga pri- teljstva.

Po svēršenoj večeri sjajni gosti zauzeli su prozore, triem, sale, i divanu za gledati svet- čane vatre u predvorju razpirene, i hitanje ra- ketah pod oblake, što je trajalo cieli sat. Po tom razsvietljena bi mreža na ulici, koja dugo vrie- me prosipaše prizmatičke vērlo sjajne plamene na sve strane; uz to možari, i lagumi izpod zemlje, a rakete izpod oblakah muklim gruva- njem, našem nevištome svietu zadavahu nieko božanstveno udivljenje. Cielo Sarajevo dubkom na noguh stajaše; u ljudstvo hitane su rakete skakavice, koje su narod na čete simo tamo razgonile, pliesak, i smieh grohotom je svuda odjekivao; mir i red obćeni svud je vlado. Svet- čanost trajala je preko 5 sati noći.

Pri ovome sobetu govori su povodili se s takvom lojalnošću, da ni najmanje zaziranje spaziti se nemogaše medju kērstjenim i nekē- stjenim; medju velikašom i prostakom. Sreća, što poznati Agi-Ali-paša od ovoga veselja bia-

še izključen, njemu bo prirodna na kērst zlo- voljnost težko bi se uztegnuti mogla neizustiti, protiva kome god gostu kērstjenome vriedljive, i svietu poznate besiede: gjaur, čarata, penze- vek itd. Ljudstvo tursko i hristjansko čulo se je zboriti o ovome sobetu ovako: Ovo je jedna učionica praktična snošenosti, bratinstva, i čov- iekcljuba. Bog bi dao, da ovo čestje u Bosni biva! A najizkusniji evropejci izrekli su ovo: imat će šta pripoviedati Bosna za mnogo go- dinah.

Darežljivost vice-konzula francezkog, pri- godom ove svetčanosti, obdarila je siromaš sa- rajevsku bez razlike vieroj poviedanja, razdie- livši 1) na džamie turske 700, 2) na zavode derviške 400, 3) na uboge katolike 600, 4) na uboge Sērbe 600, 5) na uboge israelite 300, 6) na uboge pred vratih konzulata dohodeće 100 piastrah turskih.

Austrija.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo vratilo se je noćju izmedj 3. i 4. o. m. iz Lšla u Šenbrun.

— Službene novine „Pester Ztg.“ javljaju, da je njegov veličanstvo car iz Lšla izdao previšnju zapovied, da se dotični poslovi takovim na- činom uskore, za da se političko ustrojstvo ciele carevine do 1. listopada podnieti uzmogne pre- višnjoj potvērdi.

— Koliko se do sada doznaje, poći će njegov veličanstvo 13. o. m. u logor kod Holomuca. Već se tamo vojska za manevre skuplja; ge- neral konjaničtva i zapoviednik pērvo vojne ordie, grof Wratislav, vodit će vērhovno za- poviedničtvo.

— „Journal de St. Petersbourg“ od 25. ko- lovoza donosi u niekom pismu iz Izkutska od 13. sērpnja, da su u Siberii opet pronadjene vērlo bogate zlatne rude.

— Iz Malte dolazeća izviestja od 29. kolov. potvērduju, što se već prije nagadjalo, da je englezka flota dobila nalog, da još tečajem mie- seca rujna udje u pristanište. Pisma, što su ih oficiri od flote pisali na svoje porodice i pri- telje, glase u tom smislu.

— „F. P. Ztg.“ donosi iz Carigrada (bez datuma) slijedeću viest: Govori se, da je od ovo 14 danah ministar sdrženih dēržavah u Carigradu svim političkim bieguncima, koji bi želili stupiti pod zaštitu amerikanske zastave, takovu dozvolio.

— General Pellissier, podgouverneur od Al- gira, vitez od Laghoute, opozvan je u Francezku.

— Dne 27. kolovoza svēršeni su manevri vojni u Carskomselu. Car je ovom zaključenju osobno prisustvovao. Drugi dan je vojska od- počinula, a potom u svoje zimne kvartire vra- tila se. Car će do skora preduzeti putovanje u Varšavu.

— „Presse“ piše, da se opet o tom govori, da će se popečiteljstva financiah i tēgovine razdvojiti, i da će ministar vitez Baumgartner listnieu financiahnu pridēržati, a prevremenirav- natelj tēgovackoga popečiteljstva, baron Gerin- ger, konačno za predsiednika iste struke ime- novan biti.

— „Czas“ javlja iz Pariza nevierojatnu viest, da se u tamošnjim diplomatskim društvima mno- go govori o niekom agentu, što ga je predsied- nik sdrženih sievero-ame ikanskih dēržavah u Švajcarsku poslao. Kao što se govori, agent ovaj donio je osiguranje generala Pierca o po- godbi, koja ima obe republike uzko skupčati. Za slučaj pogibeli obećava sieverna Amerika Švaj- carskoj svaku podporu. — Drugi opet kažu, da ovaj poslanik nosi samo odgovor na onaj me- morandum, što ga je Švajcarska u pogledu sa- danjih, za sebe toli neugodnih, odnošenjah upra- vila bila na kabinet Vašingtonski.

Sērbia.

— Iz Beograda su Savom na ladji praviti. odnešena dva velika topa, koji su opredieljeni za grad Šabac, kog Turci kao i sve druge po Sērbiu nalazeće se gradove dērže. S ovim to- povima dovezeno je i hrane za vojsku t. j. tur- sku posadu u Šabcu.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 28. kolovoza donosi „Wan- derer“, da su gospodari moldavski i vlaški iz nova dobili poziv od porte, da se upute u Ca- rigrad i svako obćenje s Rusiom prekinu. S toga se podvostručenom revnostju skupljaju podpisi za molbenicu, kojom će se gospodari umoliti, da ostanu u kneževinama i porti njihova nuždna u zemlji prisutnost dokazati. Molbenice poslat će se ov koi dan u Carigrad. Veliko je pitanje, hoće li porta posred sadanjih odnošajah sma- trati rečene molbenice za pravi izraz naroda. Znamenita je kod toga i ona okolnost, da su i nieki višji boljari dobili poziv, da polaze u Ca- rigrad.

U ostalom glasovi, što se o kneževinama raznose, vērlo po ratu zaudaraju, te mnogi mi- sle, da će se nepriateljstva do skora započeti. Povod ratnim ovim glasovima dalo je s jedne strane to, što su prije nekoliko danah unišle 2000 Rusah, pa se odmah raznielo, da su to kvartirnici Lidersovog vojnog sbora, koi će do skora ući u kneževine.

Iz Galca od 25. kolovoza pišu, da je tamo usidrena množina nakērcanih ladjah, koje nemogu preko ušća Suline proći.

Turska.

— Kao što je poznato, porta je prije niekog vremena naredila, da ni jedna tēgovacka ladja nesmije noću iz cērnog mora u Bosfor ići; iz- uzimajući samo one, koje su s dērvima natova- rene. Gosp. Bruck obratio se je na portu s tim predlogom, da bi se ova zabrana odložila ili da bi se učinila iznimka za slučaj, kad se oluja po- javi. Porta je predlog g. Brucka uvažila i do- zvolila, da tēgovacke ladje dolazeće iz cērnog mora mogu i noću u Bosfor ulaziti i do blizu Bujukdere ići, gdi su od oluje ili jačeg vietra zaklonjene.

Rusia.

— Nedavno u Pavlovsku (gubernii petrograd- skoj) ovo se dogodilo: Šest Burijetah, koji su se vojenom izkustvu učili u Pavlovsku, da mo- gu poslie u odieljenje zabalkanskih Kozakah stu- piti, izjave želju, da se žele pokērstiti. Kad se ovo caru saobštilo, milo mu je bilo, što su Bu- rieti to poželili (oni su viere Lama, po spoljaš- njem izgledu pola Kinezi, pravog mongolskog oblika i iste nošnje), zapoviedi, da se mladići za sveto kērštenje priugotove, i reče, da on sam hoće pri tom dielu sviedok da bude. Kē- rštenje se počme, pri kom su kao zastupnici vi- sokog kuma bili: generalmajor Kurdanov, knjaz A., Galicin i pukovnici: Čihodolski, grof A. Vite i Medic.

Sultanu Ali-Akbaru, koi je u gardi šaha perzijskog, podario je car red Stanislava treće vērsti. — Ovdašnji jedan vojnički list opisuje formiranje i izhod rezervne divizie četvērtog vojenog korpusa u varoši Tuli. Rezerva počela se sastavljati u veljači. Oni, koi su kućama od- pušteni bili, sazvani su i u lipnju sve je bilo svēršeno, da se već 24. lipnja moglo 14,000 sjajnih bojonetah viditi. Pregledanje vojske, veli isti list, bilo je pred tristagodišnjim Kremlom. Ovdie se je ona opominjala na vremena cara Ivana IV., kad je pod Mahometovim barjakom silna ordia pod zidovima moskovskog prestolnog grada razbijena.

Švedska i Norvegja.

— U Štokholmu pojavila se je, kao što je poznato, kolera. Bolnice su spremne za bolest- nike i ljudi najmljeni za poslugu.

Novia izviestja iz ovoga grada glase vērlo nepovoljno. U grad se nitko neusudjuje poći, pa se je s toga gladi bojati. Vanjski vlastelini zabranjuju seljacima svoje proizvode nositi u grad. Ista sela zatvaraju se protiva inostrana- cah, i osobe, koje s prolazećim putnicima go- vore, moraju se podvērći niekoj vērsti kontu- maca.

Španjolska.

— Španjolske novine od 1. rujna javljaju iz Manille, da je pukovnik Morian Oškaric u vo- dama oko Solo 80 gusarah (morskih razbojni- kah) potukao, 200 uhvatio, i 30 okovanih bri-

stjanah robstva oslobodio. Izvan toga zarobili su Spanjolci dosta oružja i topovah. Glavni kaptan Filipijskih ostrova zahvaljuje pukovniku i njegovom ljudstvu na ovoj, čovječnosti, bristjantstvu i otečestvu, ukazanoj usluzi.

Iz republike Peru stigao je u Madrid opunomoćeni izvanredni poslanik, ministar don Joakim Joze Ezuna.

Službeno bërzojavno objavljeno bečko burze
od 7. rujna 1853.

Tečaj d'ér. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Dér. obveznica 5 pct.	94 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	91 1/2	2 mjes.
od g. 1850	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	109	3 mjes.
" " " "	5	Berlin za 100 prus. talirah		2 mjes.
" " " "	3	Vratislava za 100 pr. tal.		2 mjes.
" " " "	2 1/2	Frankfurt na Mainu za 120	108 1/2	2 mjes.
Izručeno ob. ob. dvor. komore od prisilnog sajma u kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberg i Salzb.	4	Genova za 300 piemont. lirah		2 mjes.
		Hamburg za 100 mar. ban.	81	2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%		Lipko za 100 forintih		2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	225 1/2	Livorno za 300 tosk. lirah	109	2 mjes.
1839 100	138 1/2	London sa 1 funt sterl.	10 41	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Lyon za 300 fr.		3 mjes.
" " " "	2 1/2	Milan za 300 austr. lirah	108 1/2	2 mjes.
Obveznice ob. ob. dvor. komore, starih lom. dugovah, u Florenciji Genui učinjenog sajma, galičko	3	Marseille za 300 frank.	129 1/2	2 mjes.
	2 1/2	Paris za 300 frank.		2 mjes.
	2 1/2	Prag za 100 for.		1 mjes.
	1 1/2	Těrt za 100 for.		3 mjes.
Obveznice u Frankfurta i Holandijsinjenoga sajma	4	Mletci za 300 austr. lirah		3 mjes.
		Bukurešt za 1 for. parah	31 dan	
Obveznice stalnih austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, štajerskih oraških, kranjskih, goričkih, bečkoga oberkammeranta.	3	Carigrad za 1 for. parah	31 dan	
	2 1/2	Smyrna za 1 for. parah	31 dan	
	2 1/2			
	1 1/2			
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Tečaj novca		
Naputnice rednišnje blagajne		Carski dukati		
Godišnji disconto		Zajam od 1851		
Bank-akcije komad po	1384	Slovo A		
		B		
		Lombardski		

Dienee.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2315	Krak.-g. sleške po 100 f.	
Bečko-glog. želj. 500	867 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	709
Sopr.-W.-Neud. 200		Aust. Llo. u Těrtu 500	590
Budioj.-Gu. Lina 250	265	Bud.-pošt. lančan. 500	
Požun.-těr. 1. izd. 290		Galič. založn. 4% za 100	
2. izdanja s prvenstvom, 200		Srećke Esterhazie 40	

SLUŽBENI LIST.

Br. 7423.

Oglas.

Stavlja se ovim do obćeg znanje, da će se radi unajmljenja hrastove i bukove žirovine u rezerviranih šumah školsko-zakladnog dobra Kutjevo u požezkoj županiji ležećeg dne 19. rujna 1853 u 10 sati pri podne dražba u pisarni gospodarstvenog ureda u Kutjevu obdržavati, kod koje se također i pismene ponude podneti mogu.

Dražbene pogodbe mogu se kod spomenutog gospodarstvenog ureda u navadnih uredovnih urah viditi.

C. k. okružno financiarno ravnateljstvo.
U Osieku 23. kolovoza 1853.

Raisky mp.

Br. 109/1366. (269—Izv.)

(3—1)

Razpis natiečaja.

Usljed zaključka gradskog starešinstva na temelju odluke vis. zemaljske školske oblasti za novo ustanovljeno u gradu ovome učiteljsko mjesto skopčano sa godišnjom platjom od 350 for. srebra, — ovime se natiečaj do posljednjeg rujna t. g. razpisuje.

Natiecati se želeći za ovo mjesto imadu s potrebitim dokazima vėruhu dobe života, tjelesnog zdravlja, bezprikornog ponašanja, zatim podpunog znanja hrvatskog i niemačkog jezika, te zadobite povlastice za podučavanje, svoje molbenice do gore naznačenog roka ovamo podneti, dočim se na kasnije prispijevše molbenice obzir uzeo ne bude.

Dano iz sednice gradskog starešinstva u slob. i kr. gradu Koprivnici 12. kolovoza 1853 dēržane.

Gjuro Pevalek, mp.

načelnik grada.

Janko Vugrinčić, mp.

priv. perovodja.

Br. 127/1366.

Razpis natiečaja.

Iz obzira tjelesne slabosti i mnogogodišnjeg službovanja ovogradske primajle zaključilo je starešinstvo, da se njojzi jedna višta pomoćnica sa godišnjom platjom od 40 fr. srebra pridade.

Usljed toga razpisuje se za ovo mjesto natiečaj do posljednjeg rujna ove godine tim, da natiecati se želeći primajstvu vište i sličnim povlasticama providjene osobe, svoje sa imim potrebitim dokazima podkripljene molbenice do posljednjeg rujna t. g. ovamo podnesu.

Dano iz sednice gradskog starešinstva u slob. i kr. gradu Koprivnici 30. kolovoza 1853 dēržane.

Gjuro Pevalek, mp.

načelnik grada.

Janko Vugrinčić, mp.
priv. perovodja.

Br. 4646. (150—DP.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed odluke ovosudne od 18. svibnja t. g. prodat će se putem javne dražbe dne 26. rujna 1853 u 3 ure poslie podne u dućanu ovdašnjeg tērgovca M. C. Putzela u Nikolićevoj kući na tērgu Jellačića bana pod br. 773 imanom, dvie ladice raznovrštne kramarske robe na vlastitost Ivana Čopa seljaka iz Gerovoga kotara čabarskog spadajuće i zaradi duga od 68 for. 27 kr. srebra c. s. c. aktivno napomenutog tērgovca M. C. Putzela pod sudbeni zatvor uzete, — što se kupiti želećim do znanja stavlja.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 1330. (149—Dp.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud krapinski obznauje, da će se putem sudbene dražbe uz gotov novac prodat na licu miesta u dobru dolnja Bedekovića kod g. Marka Bedekovića 120 vaganah kukuruze u zērnju na stran gosp. Josipa Vidnjevića istom pod ovrhu uzete te vagan po 2 for. sr. procijenjene, — koje dražbe rokovi opredjeljuju se na dne 14. i dne 28. rujna 1853 za 9 uru prije podne, — kamo se kupiti želeći pozivaju.

C. k. kotar. sud u Krapini dne 29. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

P. 918. (268—Izv.)

(2—1)

Prodaja žirovine.

Slob. i kralj. grad Križevac prodat će u sumama gradskim nalazeći se žir, te rok ličbe na 19. rujna t. g. za 10 sat prije podne ustanovljen jest, što se poduzetnicima ovim do znanja stavlja.

U Križevcu dne 4. rujna 1853.

(151—Dp.)

(3—1)

Dražbeni izrok.

Usljed udlike pod br. 971 prodat će se putem ovršbene dražbe drugi i stražnji put makar izpod cienne dne 8. listopada t. g. u 9 sati pri podne u pisarni suda ovog oranica velika Vėrbina zvana, u kotaru sela Savrašćak, obćine Domaslovac, području c. k. kot. suda samoborskog ležeća, na vlastitost seljaka Iveka Svinjarića spadajuća, od 1 1/2 rali, na 380 for. sreb. procijenjena, na stran barona Levina Raucha za dug od 161 for. 41 kr. srebra i pripadke.

Zajedno se u smislu §. 599 g. p. pozivaju svi oni, koji misle kroz uknjiženje založno pravo na rečenu zemlju imati, da se glade toga u vremenu kod suda najave.

U Samoboru dne 6. rujna 1853.

C. k. kot. sud samoborski.
Kazimir Jellačić,
kot. sudac.

Broj 7823.

Oglas.

Dne 24. rujna 1853 od 9 do 12 sati pri podne davat će se u uredovnoj pisarni c. kr. gospodarstvenog ureda zakladnog dobra Kutjevo sljedeća prava najviše ponudjućem putem javne dražbe na dvie godine od 1. studenoga 1854 do posljednjeg listopada 1855 u najam, i to:

1. Kērcma u Kutjevu s dužnostju vlastelinska pitja točiti za najamnu cieniu od 100 f. 18 kr. srebra.

2. Kērcma Račevac njiva Armani i vlastelinski Regale od Jurjeva do Miholja izključivo pitja točiti s pravom vlastita pitja prodavati za godišnju najamnu cieniu od 70 fr. sr.

3. Kērcma u Longjici s izključivim pravom od Jurjeva do Miholja godišnje točenje pitja skupa sa pravom vlastita pitja prodavati za godišnju najamnu cieniu od 98 fr. 20 kr. sr.

C. k. okružno financiarno ravnateljstvo.

U Osieku 1. rujna 1853.

Raisky m. p.

Kundmachung

der Vorlesungen im k. k. politechnischen Institute in Wien im Studienjahre 1853/54 und Vorschriften für die Aufnahme in dasselbe.

Organisation.

Das k. k. politechnische Institut enthält als Lehranstalt zwei Abtheilungen.

I. Die technische, in welchem die physikalisch-mathematischen Wissenschaften und deren Anwendung auf alle Zweige technischer Ausbildung gelehrt werden.

II. Die kommerzielle, welche alle Lehrgegenstände zur gründlichen theoretischen Ausbildung für die Geschäfte des Handels umfasst.

Ausser diesen beiden Abtheilungen befinden sich am Institute noch:

III. Der Vorbereitungs-Jahrgang für Jünglinge, deren Vorbildung den für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung festgesetzten Bedingungen nicht entspricht und die wegen bereits erreichten achtzehnten Lebensjahre nicht mehr in die Realschule gewiesen werden können.

IV. Die Gewerbszeichenschulen, in denen Jünglinge jeden Alters, welche sich irgend einem industriellen Zweige widmen, den jedem derselben entsprechenden Zeichen-Unterricht erhalten. — Von Sprachen werden am Institute die orientalischen öffentlich, und die den Hörern am Institute nützlichsten Europäischen ausserordentlich gelehrt.

Ordentliche Lehrgegenstände:

In der technischen Abtheilung.
Die Elementar-Mathematik. Prof. Jos. Kolbe.
Die reine höhere Mathematik. Professor Dr. Josef Salomon.

Die darstellende Geometrie. Prof. Joh. Hönig.
Die Mechanik und Maschinenlehre. Professor Ad. Ritt, von Burg.

Die praktische Geometrie. Professor Friedrich Hartner.

Die Physik. Prof. Dr. Ferdinand Hessler.

Die Landbauwissenschaft. Prof. J. Stummer.

Die Wasser- und Strassen-Bauwissenschaft. Professor Josef Stummer.

Die Technologie. Prof. Georg Altmütter.

Die Mineralogie, Geognosie und Paläontologie. Professor Dr. Franz Leydolt.

Die Botanik. Prof. Dr. Franz Leydolt.

Die allgemeine technische Chemie, in Verbindung mit eigenen Uebungen in einem Laboratorium der analytischen Chemie. Prof. Dr. Anton Schrötter.

Die spezielle technische Chemie. Der Beginn der Vorlesungen über jedes ihrer Fächer wird in der Wiener-Zeitung seiner Zeit kundgemacht. Vortragen von dem Adjunkten Dr. Josef Pohl.

Die Landwirtschaftslehre. Professor Dr. Adalbert Fuchs.

Das vorbereitende technische Zeichnen. Professor Josef Hönig.

Das Blumen- und Ornamenten-Zeichnen. Professor Anton Fidler.

In der kommerziellen Abtheilung:

Die Handelswissenschaft. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Das österreichische Handels- und Wechselrecht. Supl. Prof. Dr. Hermann Blodig.

Der kaufmännische Geschäftsstyl. Professor Karl Langner.

Die Merkantil-Rechenkunst. Professor Georg Kurzbauer.

Die kaufmännische Buchhaltung. Professor G. Kurzbauer.

Die Waarenkunde. Prof. Franz Hanke.

Die Handelsgeographie. Prof. Franz Hanke.

Für beide Abtheilungen:

Die türkische Sprache. Prof. Moriz Wickerhauser.

Die persische Sprache. Prof. Heinrich Barb.

Die vulgär arabische Sprache. Prov. Lehrer Anton Hassan.

Ausserordentliche Vorlesungen:

Die juridisch-politische und kameralistische Arithmetik. Vicedirektor J. Beskiba.

Die analytische Geometrie im Raume. Prof. J. Salomon.

Der Maschinenbau und die Maschinen-Berechnung. Professor J. Hönig.

Die Anwendung der Lehren der Mechanik auf einzelne Theile der Baukunst. Docent der k. k. Ingenieur G. Rebhann.

Die Anwendung der Differential, Integral- und Variations-Rechnung auf die analytische Geometrie in der Ebene und im Raume. Docent Assist. S. Spitzer.

Die oesterreichische Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung. Docent Dr. H. Blodig.

Der chemische Theil der Zuckerfabrikation (vom Monat April angefangen.) Docent Adjunkt Dr. J. Pohl.

Die französische Sprache und Literatur. Lehrer G. Legat.

Die englische Sprache und Literatur. Docent J. Högel.

Die böhmische Sprache und Literatur. Lehrer J. Konecny.

Die italienische Sprache und Literatur. Lehrer A. Lenci.

Die chirurgischen Hilfeleistungen bei Unglücksfällen. Docent J. Kugler.

Die Stenographie. Lehrer J. Heger.

Unterricht in der Kalligraphie. Lehr. J. Klaps.

Die obligaten Lehrgegenstände für den Vorbereitungsjahrgang sind:

Die Elementar-Mathematik.

Die Experimental-Physik.

Die Stylistik.

Das vorbereitende Zeichnen.

Der Unterricht in den Gewerbszeichenschulen umfasst:

Das vorbereitende Zeichnen.

Das Manufaktur-Zeichnen.

Das Zeichnen für Baugewerbe und Metallarbeiter.

Das Zeichnen für Maschinen und deren Bestandtheile.

Populäre Vorträge an Sonn- und Feiertagen.

Finden mit für Jedermann freiem Zutritt statt:

Ueber Elementar-Mathematik.

• Mechanik und

• Experimental-Physik.

Vorschriften für die Aufnahme.

Die Aufnahme als ordentlicher oder ausserordentlicher Hörer findet vom 20. September bis 4. Oktober Vormittags in der Directionskanzlei statt. Wer nach dem 4. Oktober noch aufgenommen zu werden wünscht, hat seine frühere Verhinderung nachzuweisen. Nach dem 15. Oktober wird Niemand aufgenommen. Jeder Aufzunehmende muss einen Ausweis über seine Beschäftigung bis zur Aufnahmezeit vorlegen.

Die Aufnahme muss für jedes Jahr erneuert werden. Um als ordentlicher Hörer irgend eines Lehrfaches der technischen oder kommerziellen Abtheilung aufgenommen zu werden, muss man die Realschule mit 6 Jahrgängen oder das Obergymnasium mit 8 Jahrgängen oder dem Vorbereitungsjahrgang am Institute mit wenigstens erster Fortgangsklasse in allen Lehrfächer absolviert haben, oder sich einer Aufnahme-Maturitäts-Prüfung über alle Lehrgegenstände des Vorbereitungsjahrganges mit gleichem Erfolge unterziehen.

Jeder Studierende in diesen beiden Abtheilungen kann sich die Lehrfächer wählen, die für sein individuelles Bedürfniss ihm nützlich scheinen, mithin auch jedes einzelne Fach mit jedem andern aus beiden Abtheilungen verbinden. Wer als ordentlicher Hörer für irgend ein Lehrfach aufgenommen zu werden wünscht, muss sich jedoch über die für dasselbe erforderlichen Vorkenntnisse ausweisen. Aus dem Vorbereitungsjahrgang ist das Aufsteigen unmittelbar in die höhere Mathematik nicht gestattet.

Der ausserordentliche Hörer hat sich seiner Aufnahme wegen gleichfalls in der Directionskanzlei zu melden, er ist des Beweises seiner Vorkenntnisse enthoben, kann aber auch kein amtliches Prüfungs-Zeugnis, sondern nur ein Privat-Zeugnis, des Professors ansprechen. Wer nur einen Lectus von Vorlesungen eines Faches zu besuchen gedenkt, wird als Gast angesehen, und hat seine Zulassung bei dem betreffenden Professor anzusehen.

Der ordentliche Hörer hat die Aufnahme-taxe von 4 fl. C. M. nebst der Stempelgebühr, dann im Laufe jedes Semesters zwölf Gulden Unterrichtsgeld zu erlegen.

Der ausserordentliche Hörer ist von der Aufnahme-taxe frei, hat jedoch das Unterrichtsgeld von zwölf Gulden binnen der 14 ersten Tage nach Beginn eines Semesters zu entrichten.

Die Bedingungen, unter welchen die Befreiung vom Unterrichtsgelde angesucht werden kann, sind mittelst Anschlag in der Vorhalle des Institutsgebäudes kundgemacht.

Jünglinge, welchen die für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung vorgeschriebenen Studienzeugnisse fehlen, und die sich auch der Aufnahmeprüfung nicht mit gutem Erfolge unterziehen können, werden in den Vorbereitungsjahrgang aufgenommen, wenn sie wenigstens achtzehn Jahre alt sind, oder doch mit 1. Jänner 1854 das achtzehnte Lebensjahr erreichen. Jüngere Aufnahmwerber werden an die Realschulen gewiesen. Die Schüler des Vorbereitungsjahrganges sind zum Erlag der Aufnahme-taxe von 4 fl. verpflichtet, haben jedoch kein Unterrichtsgeld zu erlegen.

Für die ausserordentlichen Lehrgegenstände, für die Sprachen und für die Gewerbszeichenschulen bleibt die Aufnahme den betreffenden Professoren oder Lehrern überlassen, und ist auch im Laufe des Jahres gestattet.

Wien am 4. August 1853.

Die Direktion des k. k. polytechnischen Institutes.

Nr. 3729/1853. (16—P.Z.)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der k. k. Postmeistersstelle in Josefthal gegen Abschluss eines Dienstver-

trages und Erlag einer Caution von 200 fl. C. M. wird hiermit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieser Station bestehen in einer jährlichen Bestallung von zweihundert Gulden, einem Amtspauschale jährlicher 30 fl. einer widerruflichen Behilfe jährlicher 100 fl., einem gleichfalls nach Umständen widerruflichen Vorspannpauschale jährlicher fünf und vierzig Gulden C. M., endlich in den gesetzlichen Rittgeldern, wogegen der Postmeister verpflichtet ist, die nöthigen Kanzlei- und Stall-Lokalitäten beizustellen, dann im Poststalle sechs vollkommen diensttaugliche Pferde, die hierzu nöthige Anzahl von Postillons, zwei kleine Briefpostwagen, zwei Staffettentaschen, eine gedeckte und eine offene Kalesche zu halten.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre dokumentirte Gesuche unter Nachweisung ihrer Befähigung zu dem angesuchten Posten, ihrer Vermögensumstände, dann ihres Wohlverhaltens längstens bis zum 22. September 1853 bei der gefertigten Postdirektion anzubringen, und es können die Bedingungen des Dienstvertrages entweder bei dieser in den gewöhnlichen Amtsstunden oder auch bei dem k. k. Oguliner-Grenz-Regiments-Commando eingesehen werden.

Agram am 30. August 1853.

Kaiserl. königl. Postdirektion für Kroatien und Slavonien.
Klempay.

Br. 3447. (264—Lzv.)

(3—2)

Natiečaj.

Kod novoustrojene glavne učione u Virovitici u Slavoniji imaju se s 1. studenoga godine 1853 namiestiti četiri učitelja sa sljedećimi užitci:

1. Učitelj trećeg razreda i zajedno upravitelj s godišnjom platjom od 400 for. sr., bezplatnim stanom sadržavajućim 3 sobe i kuhinju sa pristojalosti, 12 hvatuh bukovih dervah i priličnom baščom.

2. Učitelj drugoga razreda s godišnjom platjom od 300 for. sr., bezplatnim stanom od 2 sobe, kuhinjom sa pristojalosti i 8 hvatuh bukovih dervah.

3. Učitelj prvoga razreda gornjega razdiela s godišnjom platjom od 250 for. srebr., bezplatnim stanom od 2 sobe, kuhinjom sa pristojalosti i 8 hvatuh bukovih dervah.

4. Učitelj prvoga razreda donjega razdiela s godišnjom platjom od 200 for. sr., bezplatnim stanom od 1 sobe, i 4 hvata bukovih dervah.

Za polučenje koje od prenavedenih učiteljskih službah razpisuje se ovim natiečaj na 30. rujna 1853, do kojeg roka svatko učiteljsku koju službu polučiti želeći, molbenicu vlastitom rukom pisanu c. k. podžupanu virovitičkoj podijeti ima, koja će u smislu učinjene zakladnice sve do tog roka prispievše molbenice u občinskoj sieni s odborom pretesti, i po tom one molbenice, koje se kao najsposobnije ukažu, visokoj c. k. hrv. slav. školskoj oblasti imenovanja radi, predložiti.

Molbenice imaju se podkriepiti s vierodostojnimi svjedočbami o doversenim nauci (gdie se osobito traže položeni pedagogični izpiti), zatim o znanju hrvatskoga i njemačkoga jezika, o čudorednom ponašanju, o dobi života i tiesnoj prikladnosti.

Molitelji, koji se izvan prenavedenih svojstvah izkažu, da su sposobni i za glasheno podučavanje, imati će prednost, i najvištiemu izmedju takovih podijeliti služba organiste, s kojom je izim znatnih služajnih dohodakah skopčana pripomoć od godišnjih 40 for. sr.

C. k. podžupania.

U Virovitici dne 1. rujna 1853.

Miesto c. k. podžupana službeno odsutna

c. k. perovodja

Iv. Vončina.

Z. S. Br. 6733/gr. 4094. (92—DS.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbu dotičnog vierovatelja Josipa Röslera u imetku prezadoženika, i tergovca ovdašnjega Andrie Meška stiečaj vierovnikah njegovih otvoren, dočim je ujedno privremenim mase zajedao i parnice pomajikom g. odvjetnik Viekoslav Lukinac naimenovan.

Usljed česa svikolici gore rečenog Andrie Meška vierovnici sudbeno ovime se pozivaju, da o sudbeno opredieljenom roku 28. mieseca studenoga 1853 potrebovanja svoja dovoljnimi dokazi providjena pred sudom ovim tim sigurnie objave, jer u protivnom slučaju na kasnia objavljnja nikakav obzir uzeti se neće.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 25. kolovoza 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

(95—DS.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Dne 12. rujna 1853 kroz navadnih urah prio i poslie podne prodavati će se putem jav-

ne dražbe i to za gotove novce različite na ostavštinu pokojnog Ivana Veseli-a, računovodje u Brezovici spadajuće stvari. kao što su posteljina, robenina, odieće i t. d., zatim jedna krava i više centih sienna ovogodišnjeg priroda.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredielenog dana u grad Brezovicu.

U Zagrebu 6. rujna 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

991/1853 (262—Lzv.)

(3 2)

Oglas dražbe.

Usljed odluke c. k. kot. suda našičkog, na molbu Mare udove Švarcbek, čez skrbnika pupila Andrie Švarcbek podpiranu, domesene, prodavati će se putem javae dražbe kuća u Feričancih pod br. 101 Miške, negda Švarcbeka; u koju svérhu rok prve dražbe 20. rujna, druge pako 20. listopada 1853, u licu miesta obdržati se imajuće, određuje se, — na koju dražbu, knpiti želeći ovim se pozivaju.

U Našici 1. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Nr. 1056/1853 (263—Lzv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Na prošnju Hinka Schneidera žitelja stiepanovačkog, sestra njegova Margita Schneider pupilarnu glavnica 50 for. sr. sa kamatom izstojećom primitu imajuća, koje miesto boravljenja od 46 već godina poznato nje, poziva se, da se u rok 1. rujna god. 1854 pred c. k. kot. ovim sudu prijavi, a protivnom bo slučaju iztečenjem prenavadenog roka, imat će se glavnica sa kamatom, prosiitelju bratu njezinom izručiti.

U Našici 1. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

OGLASNIK.

(147—Dp.)

(2—1)

Eichelungs-Licitation.

Die im Gebiete des Canonical-Praediums Doktorschini im Walde Doktorschina heuer ergiebige Eichel- und Buchen-Mastung wird am 20. August 1. J. in Kraljevec an Meistbietende verpachtet. Jene, welche solche erhalten wünschen, wollen früher solche am Ort und Stelle besichtigen, und dann mit 10-percentage Reugelde bei angefangenen Licitation Vormittag erscheinen, wo Sie die übrigen Bedingnisse einsehen werden können.

Agram den 4. September 1853.

(116—DP.)

(3—3)

Oglas najma.

U Toplicah kod Varaždina vlastelinstva prečastnog kaptola zagrebačkog davat će se dvie več gostione u najam na tri godine, naimo od 1. travnja 1854 do 1. travnja 1857.

Dražba prenavadenog najma obdržavat će se 14. rujna o. g. u Toplicah pisarni vlastelinstvoj u 9 satih prie podne.

Najam ovaj preduzeti zahtievajući najamnic i jamčevinom od 200 fr. sr. providjeni biti moradu, i uvjeti u pisarni ovdašnjoj svaki dan smatrati se mogu.

U Toplicah dne 28. kolovoza 1853.

(143—Dp.) 3 9

(3—3)

Eichelungs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr. Dom-Capitels, wird hiemit kund gegeben, dass die ergiebige Eichelung zu Petrovina im herrschaftlichen Walde alldort, mittelst öffentlicher am 10. Februar d. J. Vormittag in Petrovina abzuhaltender Licitation verpachtet wird, wozu die Pachtlustigen zu erscheinen mit dem Bemerken eingeladen werden, dass sie die Eichelung früher besichtigen, bei der Licitation aber ein 10-percentage Reugeld zu erlegen haben. Bei der Licitation sind die übrigen Bedingnisse einzusehen.

Agram den 30. August 1853.

(145—DP.) 9 19

(3—2)

Ueberfuhrs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr.-Domkapitels wird die von Resnik nach Šitarjevo führende und an der Save befindliche Ueberfuhrs-Gerechtigkeit sammt Plätten am 20. September d. J. Vormittags, mittelst öffentlicher Besteigerung im herrschaftlichen Gebäude zu Kraljevec auf 3 Jahre in Pacht gegeben, wozu Pachtlustige, mit 10% Reugelde versehen, zu erscheinen höflichst eingeladen werden. Die näheren Bedingnisse können alldort eingesehen werden.

Agram den 31. August 1853.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike sa izjavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kv. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kv. sr. — Za druge oglase ili poslebuje članke plaćeno 10 linija 20 kv. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kv. sr.

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinoseci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:
(Nadalje.)

Lavoslav Fürholcer, župnik u Vinici 1 for., Ivan Vuk kapelan 10 kr., Ivan Galenić 10 kr., Josip Spanić podarcidjakon i žup. 30 kr., Nikola Žalec župnik u Glini 30 kr., Pavel Kušter žup. u Maji 30 kr., Gjuro Lehpamer župnik u Jami 30 kr., Josip Lehpamer župnik u Topuskom 30 kr., Josip Aksamović žup. upravitelj 30 kr., Nikola Goršeta kapelan 30 kr., Mato Filić podarcidjakon i župnik 5 fr., Josip Keršnavi župnik u Orahovici 5 for., Franjo Radočaj upravitelj 1 for., Ivan Bošnjak župnik u Čadjavici 2 for., Josip Barić župnik u Moslavini 2 for., Andria Radović župnik u Cernacu 1 for., Mio Filipović upravitelj 2 for., Franjo Štivarčić župnik u Podgoraču 3 for., Antun Zehn kapelan u Feričanu 12 kr., Stjepan Hausser zač. kanonik, podarcidjakon i župnik 5 for., Stjepan Foky, župnik u Prelogu 5 for., Ivan Kiss župnik u Sobotici 5 fr., Lazar Tubolj župnik u Bielici 3 for., Stjepan Galović župnik u Podturmu 5 for., Franjo Zorman župnik u Dekanovcu 1 for., Ivan Avaic župnik u Goricanu 2 for., Gjuro Švehl kapelan 1 fr., Nikola Ivanović župnik u Draškovcu 1 for., Mio Ruzman kapelan 1 for., Josip Mihalić župnik kod sv. Marije 2 for., Gjuro Padoš župnik u Vidovcu 2 for., Janko Katanec župnik u Kotoribi 1 for., Franjo Jellinić župnik u Dubravi 3 for., Jakob Kobarić kapelan u Dubravi 30 kr., Bratinstvo kod sv. Jurja 30 kr., Petar Rusan podarcidjakon i župnik 5 fr., Josip Basar župnik u Bednji 2 for., Dragutin Vran kapelan 30 kr., Franjo Videc župnik u Jesenju 1 for., Petar Risek župnik u Lepoglavi 1 for., Anton Foky župnik u Klenovniku 1 for., Ivan Petranović podarcidjakon i župnik 2 for., Konrado Šnapp, župnik u Taberu 2 for., Nikola Cernogaj župnik u Vinogori 1 for., Tomo Horvat župnik u Poljani 20 kr., Vjekoslav Budić podarcidjakon i župnik 5 for., Franjo Šegovec župnik u Zaprudju 1 fr., Pavao Bartolić župnik u Jakuševcu 20 kr., Ljudevit Jellenić župnik u Ščitarjevu 1 for., Marko Rusan župnik u Čiču 20 kr., Josip Doželinčić u Bukovju 10 kr., Martin Zorić župnik u Veleševcu 1 for., Lavoslav Reputin kapelan u Veleševcu 1 for., Josip Gregorić župnik u Peščenici 20 kr., Gjuro Rusan župnik u Čiču 30 kr., Jakob Koos župnik u Velikoj-Gorici 5 fr., Budicki kapelan u Velikoj-Gorici 30 kr., Dragutin Janda kapelan u Odri 1 for., Antun Lukić prebendar 2 for., Andria Dorotić podarcidjakon i župnik 1 for., od župljanah iz Narta sabrani 1 for., 6. kr., Nikola Vučinovec, podarcidjakon i župnik 1 for., Ivan Samuel župnik 1 for., Franjo Kovačić župnik 40 kr., Mio Eigel žup., Franjo Kureš u Gradcu, Josip Postić začastni kanonik, Antun Ruppány u Dragancu, Ivan Ivančić u Stefanju, Petar Kušan u Jamarici župnici, svaki po 1 fr., Vinko Jambrešić župnik u Miklošu 20 kr., Martin Pecsý podarcidjakon i žup. 1 for., Josip Mavretić podarcidjakon i župnik 2 for., Mato Kerčelić župnik 1 for., Stjepan Hederić župnik 1 fr. 20 kr., Franjo Mačečević župnik 1 for., Blaž Verbanec u Ivanski, 1 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obertničkih povlasticah niže navedene u prilogu pod E izklopne povelje, koja na druge prenešene na znanje uzeti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

E.

(Nadalje.)

Da je Ljudevit Krakovizer svoj dio na izklopnu povlasticu od 31. prosinca 1850 izvotno podijeljenju Juliu Ellenberger civilnom mieraču u Beču a po istom ustupnicom od 21. lipnja 1852 prenešenu na Ljudevita Krakovitzer i Ignaca Schoffer, liekarnika u Beču na otkriće i popravu u proizvodjenju i sačuvanju kemično-čiste ugljevine na temelju kupovne i prodajne pogodbe od 7. listopada 1852 preneo na Jakoba Hobelberger, što je uzeto do znanja i naredjeno je, da se taj prenos unese u registar i produži ova povlastica na treću godinu s razprostranjenjem njezine krieptosti na obseg ukupne cesarevine.

Da su izklopne povlastice i to:

a) povlastica dne 8. lipnja 1852 podijeljena Nedeljku Šteffutti (pravilnie Šteffutti) mehaniku u Beču (Wieden br. 375) na popravu u uporavi veoma jevtina i dugotrajna kalaja na kamenite cieve i ploče.

b) povlastica podijeljena istomu dne 8. lipnja 1852 na popravu:

1) na iznadjenoj po njemu makini za bušenje kamenja, i

2) u sastavljanju cievih iz kamenja probušenoga ovom makinom.

c) povlastica podijeljena istomu pod istom datkom na popravu u uporavi probušenih kamenitih cievih za dimnjake, vodovodne cieve, žliebe i žliebne cieve podpunoma; zatim

d) Nedeljku Šteffutti pripadajuća čest na povlasticu od 8. kolovoza 1852 podijeljena istomu i Lorenцу Fleischberger pensioniranomu meštru od tvrdjavnoga zidanja u Beču na popravu, kako se iz opekah sazidani i kameniti cilindri za studence i zavezne stube mogu bolje spuštati, uslijed toga, što je povlastici Nedeljku Šteffutti umro, na temelju urocnice c. k. kotarskoga suda Wiedenskoga od 20. siečnja 1853 br. 860—II. prenešene na obodva sina pokojnikova Mihaila Šteffutti i Oswalda Šteffutti, mehanike, stenujuće na Wiedenu br. 375; i da su time prošle u vlasništvo istih kao jedinik nasljednikah, što je uzeto do znanja i ovaj prenos unesen je u dotični registar polag propisa.

(Dalje će slijediti.)

Br. 6906—1853/Ž. Z.

Jedan čovjekoljub predao je pod znamenjem C. Hč. c. k. ravnateljstvu redarstva u Beču 30 for. sr. za postradavše žitelje iz podžupanije karlovačke.

Dočim sam pomenutu svotu na svoje opredjeljenje smiernog razdieljenja radi odpravio, nemogu ujedno propustiti, ovim od strane nadarenikah veledušnom darovatelju javnu i najtopliju zahvalu izraziti.

U Zagrebu 7. rujna 1853.

C. k. vèrh. župan

Josip Bunyevac.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 9. rujna. Njeg. svetlost, preuzvišeni g. ban i fzm. Josip baron Jelačić, otišao je danas u Beč.

U Zagrebu. C. k. financialno popečiteljstvo imenovalo je privrem. financialnog savjetnika, kod sèrbsko-banatskog financ. zem. ravnateljstva Leopolda Zišku, pravim financialnim savjetnikom i financ. okružnim ravnateljem u Lugošu, a tajnika rečenog financ. ravnateljstva, Josipa Grassingera tamošnjim privremenim financ. savjetnikom.

U Zagrebu. U 203. broju ovih novinah javljeno je iz Varaždina, kako je tamošnje revno gradsko poglavarstvo u držanoj dana 3. rujna sednici zaključilo, da se o trošku varoši 7. razred više gimnazie zavede i nižja realna učionica ustroji. Tim zaključkom uvaženi su polag mogućnosti interesi višjega izobraženja u obće i trgovačkoga i obertničkoga stališa napose. O važnosti ovoga zaključka netreba suditi jedino polag novčanih žrtvah, koje imaju biti na svaki način znatne, no polag duha, koji se njime očituje. Svakako je znamenito i radostno pojavljivanje noviega vremena, što se i u nas od strane onih, koji stoje na čelu, počima obratjati osobita pozornost na toli zanemarenu dosada struku javnoga obučavanja. Istina, da je prvi poticaj na to proizišao od vlade, koja je za dobro svih narodah ravnomierno brižna; nu i u izvršivanju njenih mudrih naredbah od strane dotičnih organah vidi se puno dobre volje i sobstvene revnosti, proizviruće iz jedinoga pravoga domoljublja, koje dielom nastoji o svestranom unapredjenju dobra narodnjega.

Stvar ova tim veću važnost dobiva, što su u isto doba i druga dva naša grada, istim liepim duhom oduševljena, slične odluke satvorila. Prvo je grad Osijek, gdje takodjer odlukom poglavarstva sedmi razred tamošnje gimnazie početkom iduće školske godine u život stupiti imade. U tu je svèrhu dozvoljeno iz gradske pieneznice za plaćanje novih učiteljah 600 fr. sr.; a drugo je grad Rieka, gdje je obstojavašem do sada sedmom razredu dodan još osmi razred, koji će se takodjer o gradskom trošku uzdržavati dotle, dok se od višjega miesta glede konačkoga ustrojenja kako ove tako i drugih gore napomenutih gimnaziah štogod neodluči — čemu se do skora nadati imademo.

Dočim smo u istinu uzhitjeni nad složnim i blagotvornim dielovanjem rečenih poglavarstvah gradskih, moramo takodjer priznati, da veliki dio slave u tom poslu pripada mnogozasluznomu c. k. nadziratelju gimnaziah dru. Jarcu, koji je, oduševljen svojim zvanjem i nadahnut iskrenom ljubavju prema najsvetijoj stvari srod-noga naroda, medju kojim mu je krug dielovanja zapao, kako svakom tako i ovom prigodom revno nastojao, da se za procvietanje povier-nih njegovom nadzoru školah, sve što je možno, od strane onih, na koje spada, učini.

— C. k. popečiteljstvo unutarnjih poslova imenovalo je kotarsko-sudbenog pisara, nalazećega se u upotrebljenju kod zemaljske komisije za zemljištni odkup u Tèrztu, Ivana Rožu, za ravnatelja pomoćnih uredah kod hèrv. slavonškoga državnoga namiestništva.

— „Wanderer“ javlja iz Jaša od 31. kolovoza, da su konzuli, francuski i engleski, već iz Bukurešta otišli. Strah je toga radi zavladao. Lidersov vojni sbor približuje se Moldaviji. U Besarabiji biesni kolera.

— Iz Bosne. (Dopis.) Hristijani su na mnogim miestima počeli crkve graditi, ako bude kada sirotinja mogla ih dovesti od zuluma;

Austrija.

vruće se nastoji međusobno oko ovoga svetoga posla od strane i kćerstjanske i hristjanske i željno jedni drugim pomažu. U Lievnu temelj za katoličke crkve jest svojom rukom položio tamošnji c. k. konz. agent g. Sp. Rajković, i tom prilikom jedno slovo govorio puno sćerčnosti i naklonosti, a to je bilo baš na dan slavni narodjenja nje. veličanstva cara austrijskoga.

Čujem, ali neznam hoće li biti istina, da je vezir dva fermana izručio — jedan vladiki i narodu hristjanskomu a drugi fratrovima i katolicim, u kojima njeg. velič. sultan prosipa svoj blagoslov i blagonaklonosti na narode, da je svak rahat i miran, i da su njihove crkve i manastiri obezbiedjeni onako, kako ih je sultan Fati Mehmed ostavio i njihova dobra i t. d. . . . pak više ništa. Na ove fermane iskat će se naravno i blagodarnice od naroda, i dati će se. Ferman je liepim, kažu, slogom nakitjen i nastampan, ali bi tek onda liep bio i nama od koristi, kad bi upravitelj bosanski sabrao narod i Turke, pak ga proglasio i barem štogod udielotvorio, ali onako predavšiga vladiki i fratru medju četiri zida šta vriedi, niti zna za njega Turčin ni vlah. Drugo svak znađe, da su naše crkve i monastiri obezbiedjeni od sultana Mehmeda još godine 1463 i oni su dobro stajali vazda, koji su ostali uzgor, a koji su porušeni i popaljeni, za njih niti zna sultan Mehmed niti će ih Abdul-Medžid povratiti, a uzdamo se u boga, da bez ovoga potvrđenja moglo bi ovo malo starih crkva ostati, kad ih biesnoća jenničarska nije do sada oborila. Da bude naš milostivi sultan štogod uz ovu blagoutrobnost prislonio štogod za sirotni narod i oštru zapovied dao, da se njegova dobra volja izpuni, da je jednakost medju njegovim podajnicima, kako može i kristjanin zloću tursku osviedočiti, i da se neima hristjanin poradi svoga Isusa zlobiti i mēziti i progoniti i djaurom zvati, — pak onda bi njemu svi molitvu činili kao obćenu otcu i svesćrdno podpise dali, ali ovako sćerce će pucati, oči plakati, a pero pisati, Ti, čistiti care, dobro govoriti, a Turci radit što i rade za uvijek!

Poziv

od strane društva za jugoslavensku poviestnicu.

Opet pozivamo sve našince i rodoljube milo i drago, da nezaborave na naš mladi i još nekaki zavod. Stekli smo do duše u inostranom svijetu dosta slavno ime, vesele nam se rodoljubi napredku i stečenom blagu narodnjem, al trebamo više podpore u jugoslavenstvu, više marljivih radilaca na poviestničkom polju; jer to nedielo i odnemiljenje, što je na našem kraju od nieko doba zavladalo, bit će nam pred bogom griehota a pred svetom sramota.

Svaka stara knjiga, isti sfari kolendari, svaki stari rukopis, na kojem je god jeziku, svakojake povelje, sviedoćbe, svakovērstni opisi miestah, gradovah, stvarih, životopisi znamenitih ljudih, diobeni listi, razvodna pisma, stari novci, narodne pripoviedke, priče i pjesme, a najpače stari napisi na zvonovih, crkvah, kamenu — to sve spada u naš muzeum i od velike nam je vriednosti, a pojedinom ćovieku do takvoga šta malo je stalo ili na laku ruku moglo bi nam jedno ili drugo nabaviti.

Osobito što se snimanja napisah tiče, bratimo vas bogom, gospodo svetjenici i vi druga bratjo, da nam što bērze svaki napis, za kojega znate, na papir prenesete i na porabu zavoda pošljete.

Način je snimanja ovaj: Uzme se onoliki papir, koliki napis, pak se papir s jedne strane pomoći i ta mokra strana lakom rukom na napis vėrgne. Onda se oštrom kefom tako dugo po suhoj strani udara, dok se papir posve osuši, što na toplu danu vėrlo bērzo za rukom podje. Ali nipošto nevalja papir vlažan snimiti, jer se onda utisnuto pismo umah pošteti. A pod udarcem osušeni papir može se i poštom u listu poslati, pak se neće pokvariti.

Isto tako molimo gospodu sućlane, koji svoga priloga godišnjeg platili nisu, da ga što prije društvenom blagajniku pošlju, jer bez novćane pomoći nepostigomo naše svērhe.

U Zagrebu dne 1. rujna 1853.

— Patriarh Rajačić stigao je, u povratku svome iz kupelji, u Beč.

— C. k. pukovnik Ruff primljen je po njegov. veličanstvu u posebnoj audienciji, te je tom prigodom izručio vlastoručno zahvalno pismo sultana njegov. veličanstvu.

— Holomučki nadbiskup g. Firstenberg, posvetjen je dne 4. rujna za biskupa.

— Fzm. Hess otišao je već u pratnji gosp. pukovnika Raminga u Berlin, da prisustvuje tamošnjim jesenskim manevrima.

— „Journal des Debats“ od 6. kolovoza osigurava, da porta neće popustiti od svojih promienah, i da traži garanciju za budućnost.

— Amerikanski poslanik u Carigradu, gosp. Marš, zamienit će se g. Carrolstenic-om.

— Poznati ogromni parobrod „North Stag“ od 800 konjah težine, na kom amerikanac Vanderbillt sa svojom porodicom putuje po svijetu, usidrio se u Bosforu.

— Turska se vojska neprestano oprema u Varnu.

— Po pismima iz perzijske granice od 26. sērpnja grad je Ispahan u Perziji dne 11. potresom, skoro sasvim razoren. Do 12,000 (?) kućah pretvoreno je u razvaline, i do 11. je već preko 10,000 tielesah mērtvih izkopano.

Turska.

— „Lloydovim parob. „Imperatrice“ stigle su iz Carigrada viesti od 29., koje sve potvrđuju, da će još proći nekoliko vremena, dok se tursko-ruska razmirica konačno rieši. — Kako li će se još ista pretvoriti, to se za sada pouzdano kazati nemože, jer sva izviestja, iz kojih bi se mogla izvoditi kakova zaključenja, osnivaju se na golim nagadjanjima. Tako su već nieki hotieli znati, da je Rusia promiēne portine u bečkome predlogu već konačno zabacila, dočim ipak divan bečki predlog uz svoje promiēne smatra kao ultimatum, od kojega neće ni za vlas popustiti. Budući da niti para, ni električka bērzina a niti golubi nemose zaključke iz Petrograda u Carigrad, s toga se ni pērvašnjem glasu nemože još za sad vierovati. No čini se, da je porta svakako pripravna na skrajnost; tamo barem smieraju neprestano pošiljanja vojske u Bugarsku i ostale priprime; premda se i ovdie nemože za mierilo uzeti govor tursko-francezkih listovah, jer se i ovi u saobštivanju faktah bitno razlikuju. Tako n. p. osigurava jedan list, da je stanje zdravja kod misirske vojske vėrlo povoljno, i da je od 20,000 mom. za 29 danah samo 6 vojnikah pomērlo; a drugi list piše, da se vojska ova mora prenieti na drugo zdravie mjesto, jer radi upliva, što ga bare na vojsku i adu, vėrlo mnogo umire vojnikah. — Turci se kod ovakih viestih tieše time, što došavša tobož izviestja javljaju, da i kod ruske vojske radi vlažnog podnebjja jako umiru, dočim u vojsci kod Sumle podpuno zdravje vlada.

Iz Galca donosi „Journal de Constant.“, da su kozuli, englezki i francezki, u Jašu i Bukureštu na zapovied svojih vladah skinuli svoje zastave, jer su Rusi preuzeli u kneževinama upravu. — U Bugarskoj je, kao što isti list javlja, pohvatano mnoštvo spisah u kojima se veli, da Rusi idu svoju bratju kćerstjane od turskoga jarma i Turke od sadanje uprave osloboditi. — Rećeni list tieši se time, da Rusia u tome čini račun bez gospodara.

— Po mnienju „Journala de Constantinople“, ruski general Volkov, kog on smatra za pogibelnoga izaslanika, prie kratkog vremena s lažnim putnim listom obišao je Bugarsku, zašto svaki se lahko domisliti može. Niekoji govore, da je on već došao u Carigrad. — Po izviestjima iz Bagdada, Rešid-paša, glavni zapoviednik vojske u Arapskoj, sastavio je tamo moćreću vojsku od 16,000 urednih i 14,000 neurednih vojnikah. Narodi na medjama rekao bi da neimaju nikakovih nepriateljskih mislih.

— „Journal de Constantinople“ potvrđuje glas, što su ga priobćili i pariški listovi, da malo da nisu na mērtvo ubili princezu Belgiojoso, koja žive u selu jednome aziatičke turske. Ona je zadobila nožem sedam ranah i za veliko ćudo prebolila je sve; sad je već van sva-

ke pogibeli. Njezin ubojica opremljen je u Carigrad, gdje će mu se suditi. Ovdie se još nezna uzrok ovog zloćinstva. Ubojica se ni najmanje nekaje za zlo učinjeno; da pače žao mu je, što nije umērtvio i knjaginu i kćer njezinu od 15 godinah.

— Usred sveobćeg zabavljanja o istoćnim stvarima ćudno je doista, da je europejsko novinarstvo i malo vremena ugrabiti moglo da negovori o diplomatskim notama i ratnim pripravama. Je li se tko više i opominjao o Carigradskoj banki, poslie toliko mēsecih mućanja. i poslie onog pokora, što je postiže prošaste godine? U nestatku dakle drugih važnih glasovah novinarstvo opet se banke prihvatilo, jer sviēti želi ćuti štogod sa iztoka. Rekao bi da nastava ova stoji na vėrlo slabim nogama, jer englezki novćari nedaju novacah, dok se vlada neporući, i što najžalostnie musulmanima od ćiste turske kćervi pada na sćerce jest to, što nemogu sastaviti 45 milionah piastrah (11 milionah frankah), kao što su upravitelji obećali bili uzajmiti od jermenskih novćarah. Kako će dakle vlada doskoćiti smetnji s nestatka novacah? Kako će se postarati za nastavu, koja je u sadašnjim okolnostima od prevelike nužde? Ozbiljne samo miere mogu tomu pomoći. Željno oćekivani odgovor iz Petrograda dolazi može biti u najzgodnie vriēme, da razkēri put.

Francuzka.

Iz Pariza. Nedavno listovi su govorili o protivljenju jednom obitelji Orleans protiv prodaji spahilukah Neuilly i Monceaux. Evo sadēržaja tog protivljenja:

„Pred Johna Svenu, javnoga bilježnika u Londonu, dole podpisanoga, dodjoše:

1) Nj. k. v. Jelena Louisa Elizabeta, vojvodkinja Orleans, udovica Ferdinanda Filipa Louis Karla Enrika Orleans, stanujuća u Parizu, ali sada u Klaremontu u kneževini Klaremont u Englezkoj.

Dielujući na ime i kao naravna i zakonita zaštitnica Louisa Filipa Alberta od Orleans, kneza od Pariza, i Roberta Filipa Eugenia Ferdinanda od Orleans, vojvode Chartres, malobobnih svojih sinovah;

2) Nj. k. v. Louis Karlo Filip Rafail Orleans, vojvoda od Nemura, koi žive u Parizu, a sada u Klaremontu.

3) Nj. k. v. Franjo Ferdinand Filip Louis Maria Orleans, princ Zoenvil, koi žive takodjer u Parizu, ali u ovom ćasu u Klaremontu;

4) I nj. k. v. Enrik Eugen Filip Louis Orleans, vojvoda Aumal, koi žive u Parizu, ali sada u Twickenhamu u knežini Middlesex.

Svi višerećeni principi baštinici, svaki za sebe, pokojnoga kralja Lui Filipa svoga otca i diera.

Koji kako na ime svoje tako i na ime svojih subaštinikah malodobnih ili nepribitnih, ućiniše sliedeće izjavljenje:

„Vlada francezka misli prodati imanja Neuilly i Monceaux. Kao vlastnici ovih gospoštinah, kojih se na silu za vriēme lišise, a ne po pravu, i kao što je poznato, nemogući tužiti se obćnim sudovima, koji su jedini sudie u parnicama vlastitosti, dolie podpisanu nemogu da se neprotive protiv nezakonitoj prodaji svoje otćevine. Oni se dakle protive i, stavivši protivljenje svoje na ovo pismo, misle u napredak poslužiti se pravom svojim, narućivši svom poslaniku da ga priobći nastojnicima, koji se dēse pri prodavanju rećenih gospoštinah, i onima, koji bi takove kupiti mislili.

Da dobra kuće Orleans misli prodati oblast, koja zakonite vlasti nad njima neima, većma i po tomu nitko ih po sviēsti zakonitim putem nabaviti nemože, to je stvar poznata; i oni će se kad vriēme dodje kod dotićnih vlastih tada prijaviti, oslanjajući se na pravicu i pozivajući se na zakone zemlje svoje.“

(Sliede podpisi.)

P o z i v .

Sutra dne 11. t. m. u 11½ satih prie podne dēržat će se glavna skupština društva dvorane u narodnom domu — kamo se p. n. gg. sućlani istog društva uljudno pozivadu.

U Zagrebu 10. rujna 1853.

Ravnateljstvo dvorane.

Nr. 8252.

Kundmachung.

Das h. k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 10. Dezember v. l. J. Z. 17842. genehmigt, dass der alte Debroer Schnupftabak, von welchem ein ansehnlicher Vorrath der ausgezeichnetsten Qualität im Wege der Ablösung bei Einführung des Monopols von der Regie erworben wurde, hierlands in Verschleiss gesetzt werde.

In Folge dessen erhält das hiesige k. k. Tabak-Magazin, welches vorläufig allein mit diesem Verschleisse betraut wurde, den Auftrag, sich sogleich mit dieser Tabaksorte zu bevorzugen, und deren Verschleiss mit ersten September l. J. zu beginnen.

Dieses wird mit dem Beisatze verlaubt, dass von diesem Schnupftabak zwei Sorten zum Verkaufe kommen: der allerfeinste Debroer mit 8 Gulden pr. Pfund und 2 Gulden pr. ¼ Pfd, dann der Feine um 4 Gulden pr. Pfund und 1 fl. pr. ¼ Pfd.

Beide Tabaksorten werden in Bleibüchsen mit der Füllung von 8 Loth verpackt sein.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram den 24. August 1853.

Heim,
k. k. Finanzrath.

(95—DS.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Dne 12. rujna 1853. kroz navadnih urah prije i poslije podne prodavati će se putem javne dražbe i to za gotove novce različite na ostavštinu pokojnog Ivana Veseli-a, računovodje u Brezovici spadajuće stvari, kao što su posteljina, rubenina, odieće i t. d., zatim jedna krava i više centih siena ovogodišnjeg priroda.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredijeljenog dana u grad Brezovicu.

U Zagrebu 6. rujna 1853.

C. k. kot. sud okoline Zagreba.

Br. 4646. (150—DP.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Usljed odluke ovisudne od 18. svibnja t. g. prodavat će se putem javne dražbe dne 26. rujna 1853. u 3 ure poslije podne u dućanu ovdašnjeg trgovca M. C. Putzela u Nikolićevoj kući na tergu Jellačića bana pod br. 173 imenom, dvie ladice raznovrsne kramarske robe na vlastitost Ivana Čopa seljaka iz Garovoga kotara čabarskog spadajuće i zaradi duga od 68 for. 27 kr. srebra c. s. c. aktivno napomenutog trgovca M. C. Putzela pod sudbeni zatvor uzelo. — Mo se kupiti želećim do znanja stavlja.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

991/1853 (262—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Usljed odluke č. kr. kot. suda našičkog, na molbu Mare udove Švarcbek, čez škernika pupila Andrie Švarcbek podpiranu, donešene, prodavati će se putem javne dražbe kuća u Feričanicih pod br. 101 Miske, negde Švarcbeka; u koju svrhu rok prve dražbe 20. rujna, druge pako 20. listopada 1853. u licu miesta obdržati se imajuće, određuje se, — na koju dražbu, knpiti želeći ovim se pozivaju. U Našici 1. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Br. 1330. (149—Dp.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud krapinski obznanjuje, da će se putem sudbene dražbe uz gotov novac prodavati na licu miesta u dobru dolnja Bedekovića kod g. Marka Bedekovića, 120 vaganah kukuruze u zernu na stran gosp. Josipa Vidnjevića istom pod overhu uzete te vagan po 2 for. sr. procijenjene, — koje dražbe rokovi opredijeljuju se na dne 14. i dne 28. rujna 1853. za 9 ure poslije podne; — kamo se kupiti želeći pozivaju.

C. k. kot. sud u Krapini dne 29. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

P. 918. (268—Izv.)

(2—2)

Prodaja žirovine.

Slob. i kralj. grad Križevac prodat će u sumama gradskim nalazeći se bir, te rok ličbe na 19. rujna t. g. za 10 sat prije podne ustanovljen jest, što se poduzetnicima ovim do znanja stavlja. U Križevcu dne 4. rujna 1853.

OGLASNIK.

(152—DP.)

(3—1)

Eichel- und Buchelmastung-Licitation.

Auf der hochgräflich Franz Gyulai'schen Herrschaft Brezovica nächst Agram, wird die heuerige Eichel- und Buchelmastung in denen Alodial-Wäldern: Kluč, Gaj, Gračec, Majorišće, Šunčev Gaj, Brebernica, und Pleševina am 19. September licitando im Schlosse zu Brezovica Vormittags 9 Uhr an den Meistbietenden verpachtet.

(74—DP.)

(—16)

Sommer-Handschuhe,

für Frauen 1 Paar zu 14, 15, 16, 18, 20, 24 xr., echt seidene 30 xr., Seidengenetzte 40 xr., für Herren 16 xr., echt siedene 30 xr., für Kinder 1 Paar 10 xr. und mit Manschetten 12 xr. CM. bei

Georg Simanitsch,

obere Illica Nro. 750, zum weissen Haasen.

Clena žita u Zagrebu

(144—Dp.) 10 17

(3—2)

Eichelungs-Verpachtung.

Es wird hiemit von Seite des Agramer Metr. Dom-Capitels zu wissen gegeben, dass die Eichelung im Gebiete der Herrschaft Kraljevec, nemlich in den Waldungen Resničina, Podgoričica, Novačica, Dobrodolečina, Divjača, und Kalinje — wie auch die bei Allerheiligen in den Waldungen Seččina, und Rebro anzuheffende Eichelung, den 20. Sept. l. J. Vormittag zu Kraljevec im herrschaftlichen Gebäude mittelst öffentlicher Licitations an meistbietende veräußert wird, wozu die Pachtlustigen mit dem nöthigen Reugelde versehen, zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Es wird zugleich kund gegeben, dass in dem herrschaftlichen Eichen-Walde Kraljevečki-Lug eine ergiebige Eichelung, wie auch in herrschaftlichen St. Simoner-Gebirge eine gemischte Eichel- und Buchel Mast, hinlänglich für mehrere tausend Schweine sich ergibt, worüber die Einlassung gegen bei obiger Licitations zu bestimmende Taxe per Kopf geschehen wird, wozu Reflectirende zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Agram den 30. August 1853.

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 2. kolovoza 1853.**I m e t a k.**

Kovanog novca i srebra

Eskomptiranih predmetah, platiti se imajućih izmjerja 5 i 92 dana

od bečkog pomoćnog komitea

	Svota
u Pragu	1,843,990 fr. 55 kr.
u Bernu	911,832 „ 5 „
u Pešti	2,494,056 „ 56 „
u Lankovu	253,389 „ 16 „
u Linzu	410,730 „ 14 „

Predplate uz pravilno položene domaće državne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah

nichojima varoškim obćinama

for.	kr.	for.	kr.
39,254,166 „ 29 „		44,741,063	27 1/4
3,414,033 „ 58 „			
42,668,200 „ 77 „			
5,914,008 „ 26 „		48,582,208	53
19,582,700 „ — „			
480,000 „ — „		20,062,700	—

Zahtjevanja od države:

Izkasani državni dug za izmjeru papirnog novca b. v. i to:

a) po 4% kamate nositega

b) neukamatjenog

Sredstvom ugovora od 23. veljače 1852. sračuna, s 2% zakamatjen dug, kome državne solikopnje za

jemstvo služi

Kod toga je uništeno:

a) Zajam Ugarskoj 2%

b) Za podporu siromašnih obrtnikah, bez kamatah

32,890,337 „ 52 1/4	
34,803,549 „ — 1/4	67,693,886 52 1/4
71,500,000 „ — „	
14,500,000 „ — „	57,000,000 —
Od države	543,168 —
ujamčeno	775,000 —
	10,361,666 34
	939,672 1
	1,985,430 55
	252,684,796 42 3/4

Stanje rezervnog fonda u državnim papirima

fonda pensijah u državnim papirima i bankovnim akcijama

Vriednost bankovna zgrade i drugog imetka

Banknotah u tečaju

Reservna glavica

Pensionska glavica

Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah

Bankovna glavica kroz 50,621 akciju, po izvornoj ulozi od 600 for. srebra na akciju

Izplate za dionice novoga izdatka

D u g.

191,194,953	—
10,361,588	17 1/4
937,707	6 1/4
1,365,748	18 1/4
30,372,600	—
18,452,200	—
252,684,796	42 3/4

U Beču 4. kolovoza 1853.

Pipita, upravitelj banke. Sina, namjestnik upravitelja banke. Königswarter, ravnatelj banke.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
jednolično i praznično
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvoput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posle prvog
puta plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:

(Nadalje.)

Jakob Korotej župnik 1 for., Stjepan Bukal upravitelj 40 kr., Anton Moravec župnik 1 fr., Ivan Briglević župnik 1 for., Miško Sopčić žup. 1 for., Josip Mušić župnik 1 for., Nikola Kostelec župnik 2 for., Josip Kostelec trgovac 2 for., Nikola Jelak župnik u Bèrdovcu 5 for., Pavao Bellas kapelan 2 for., Gjuro Ročić začasni kanonik 2 for., Tomo Gajdek župnik 2 fr., Ivan Radočaj kapelan 1 for., Stanko Babić podarcidjakon 1 for., Miroslav Ulses župnik 1 for., Mato Buneta župnik 10 kr., Piroš župnik 1 for., Antun Kozić župnik 1 for., Gjuro Jorinić podarcidjakon 1 fr., Mio Novosel župnik u Voloderu 2 for., Pavčec župnik u Kutini 1 dukat u zlatu ili 4 for. 30 kr., Ivan Bartolić žup. 2 for., Joso Jakopović župnik 2 for., Ivan Miković župnik 20 kr., Pavao Fadiga župnik 10 kr., Mladež duhova okružja Garešničkog 10 fr. 30 kr., Vancas podarcidjakon 2 for., Franjo Šutej kapelan 20 kr., Dragutin Jaugcer župnik u Petrovini 2 for., Herzić kapelan 1 for., Jakob Jambrečak župnik 2 for., Stjepan Cenović župnik 2 for., Simon Stuparić župnik 1 for., Ivan Mikloušić upravitelj 1 for., J. Hrastov žup. 1 for., Vjekoslav Benković župnik u Šipku 2 for., Augusto Koči kapelan u Šipku 1 for., Gjuro Gerdas župnik u Jastrebarskom 2 for., Franjo Vudjan kapelan u Jastrebarskom 1 for., Franjo Tuncak prebendar 1 for., Baltazar Bačo prebendar 1 for., Andro Bros župnik u Plešivici 2 for., M. Tonhauser podarcidjakon 2 for., Josip Gabaj kapelan u Bellovaru 30 kr., Pavao Friš kapelan u Bellovaru 30 kr., Gjuro Domšić župnik u Nevincu 1 for., Ljudevit Zahulja župnik u Rači 1 for., Franjo Podel župnik 1 fr.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o oběrtničih povlasticah niže navedene u prilogu pod E izklopne povelje, koja na druge prenešene na znanje uzeti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

E.

(Nadalje.)

Da je Aloys Wenger svoju povlasticu od 4. srpnja 1852 na iznašastje novoga tehničkoga postupanja kod načinjanja živinskoga kelja, uslied ustupnice izdate u Beču dne 27. rujna 1852 polovično ustupio Ferdinandu Ortner, što je uzeto do znanja i zabilježeno u c. k. pismari za povlastice.

Da su Josip Moravetz i Enrik August Syrenberg svoju povlasticu od 31. 1851 na iznašastje u proizvodjanju sopuna po glasu pravnog akta u Beču dne 17. srpnja 1851 br. 728 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Mihailom Melkus podpunoma preneli na Ljudevita Arming posebnika stanujućega u Döblingu br. 156, što se uzelo do znanja i zabilježilo u c. k. pismari za povlastice.

Daje Gustav Pfannkuche svoju povlasticu od 23. veljače 1851 na iznašastje u proiz-

vođenju pučenakah i tapetarskih klinacah sredstvom makinah po glasu pravnog akta u Beču dne 17. siečnja 1853 br. 1083 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Mihailom Melkus podpunoma preneo na Vilhelma Krammer, trgovca u Beču (varoš br. 906) i Eugena Scheller, trgovačkog opravnika u Beču (Leopoldstadt br. 580), što je uzeto do znanja i zabilježeno u c. k. pismari za povlastice, nadalje ujedno produžena je pomenuta povlastica na treću, četvrtu i petu godinu s razprostranjenjem njezine kriposti na obseg svekolike cesarevine.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled.

Da je Dragutin Gromadzinski, trgovački komissionar iz Lavova, sada u Beču (Leopoldstadt br. 565) podijelenu izklopnu povlasticu na iznašastje kemičkoga kamenja za grijanje i kuhanje od 25. veljače 1852, na temelju kupovne i prodajne pogodbe od 10. prosinca 1852 ozakonjene po c. k. bilježniku doktoru Moricu Hegszler preneo na Salomuna Schlesinger, posebnika iz Berlina, sada u Beču (varoš br. 949), što je uzeto do znanja i unešeno u dotični registar, a ista povlastica produžena je na drugu godinu s razprostranjenjem njezine kriposti na obseg ukupne cesarevine.

(Dalje će slijediti.)

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj: Ivan Hrastov, dosadanjanji župnik u Kalju, premješten je kao takov u Žumberg.

Ivan Mikloušić, dosadanji upravitelj župe u Žumbergu, premješten je kao takav u Kalje.

Mijo Štabek, dosadanji upravitelj župe u Gušči, postao je župnik u istom miestu.

Nikola Banjavčić, duh. pomoćnik u Žabnom, postao je upaviteljem župe u Samarici.

Juraj Pozderez, nemoćnik, poslat je za duhovnog pomoćnika u Kašinu.

Rok Vučevac, duh. pomoćnik iz zajezde premješten je u Hrašćinu.

Andro Čizmek, duh. pomoćnik iz Biskupca premješten je u Belec.

Janko Vuk, duh. pomoćnik iz Vinice premješten je u Kraljevec.

Petar Kušan, župnik samarički, umro je.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 11. rujna. Javili smo, da je u skupštini dionikah „Nar. Doma“, održanoj dne 4. o. m., ravnajući odbor povlašten, da nastoji dohodke „Nar. Doma“ pomnožati, da se tako kuća već jednom izplati, i narodnom muzeu kao vlasništvo preda. Ravnajući je odbor pisao uslied toga na upravljaljstvo društva „Dvorane“ (Casino), te u pismu traži od ovoga, na temelju osnovanih razlogah, 1600 fr. godišnje najmovine ili u protivnom slučaju, da se društvo „Dvorane“ seli iz „Nar. Doma.“ (Do sada je „Dvorana“ platjala 800 fr. a društvo matice 100 fr., dakle čisti dohodak bioše samo 900 fr.) — Toga radi održana je danas glavna skupština „Dvorane“, i u njoj zaključeno, da društvo „Dvorane“ ne priznaje ono pravo, koje si ravnajući odbor „Nar. Doma“ i po njemu čelo društvo dionikah prisvaja i po kom rečeni odbor društvu „Dvorane“ najmovinu diže i njemu prostorije odkazuje. Oslanjajući se na niekakav dogovor, sklopljen izmedj upravljaljstva „Dvorane“ i ravnajućega odbora „Nar. Doma“ izrekli su sakupljeni članovi dvorane, da po glasu toga dogovora i po glasu programa o osnova-

nju „Nar. Doma“ (što ga medjutim nitko pokazao nije) društvu dvorane, kao narodnom(?) zavodu, pripada u Nar. Domu stan in saecula saeculorum; i da je dvorana skupa sa društvom gospodarskim i muzeom vlasnik „Nar. Doma“(?), pa u toj misli izjavilo se društvu, da ono niti prima odkaz odbora akcionarah ni povišenje najmovine, no da će ono jur u skupu s društvom gospodarskim i muzeom (?) troškove, ako bi bili veći, izravhati; napokon povlastili su gg. članovi „dvorane“ svoje upravljaljstvo, da u tom smislu sve shodne korake učini. Time je siodnica završena.

Iz svega vidi se, da se je sad, poslie 7-godišnjeg obstanaka „Nar. Doma“, zametnula ža-libože rieč o istom vlasništvu njegovu. — Pitanje je ovo za naš narod prevažno, i pošto se uzajamno izmedj dvorane i dionikah Nar. Doma riešiti nemože ni nesmije, (premda u sebi jasno i riešeno postoji), to će naravski sud o njemu razpremiti. Mi ćemo o ovom predmetu za koi čas obširnie progovoriti, dok skupimo potrebita data i listine; pa ćemo tada nastojati, da dokažemo, tko je domaćin, tko li ukućanin. To smo učiniti dužni prema našem občinstvu, koje je u niekom smislu upravo baštinik svete naše narodne zgrade, gdje nam se sada samozvanci nasilno nameću i narivaju. Tako je, pusti ko-koš na jarak i sloga se prime.

— „Oester. Corr.“ donosi važnu novost, da su kod Oršave našli ugarsku krunu, žezlo i jabuku, koja su već parobrodom „Albrecht“, pod vojničkom pratnjom opremljena u Beč.

— Polag bérzojavne viesti iz Pariza donio je „Assemblée Nationale“, viest, da je carsko-ruski kabinet sabacio promiene turske. Ista se viest raznosila na burzi.

„Oest. Corr.“ osigurava, da se o tome do sada još ništa nezna.

— Čujemo da se kod nj. sv. patriarha 90,000 for. sr. ruske milostinje nalazi, koja će se skoro postradavšem u posljednjem ratu narodu sèrbskom podieliti. Na taj konac poizkan je i spisak stradalnikah od visokog namiestništva vojvodovine.

— Iz dostaviernog izvora može čitatelje svoje „Svetovid“ uvjeriti, da je pro-nadjen dnevnik za sve vrijeme, koje je nesrećni sèrbski despota Gjorgje Branković, u zatvoru proveo. U ovom dnevniku pobilježeno je svako zanimanje i svaki posao, koi je despota preduzimao. Dielo će u svoje vrijeme na svijet izići, a rodoljubac jedan postarao se je, da se original kupi. Toliko za sad ljubopitstva radi. —

— U Peštu došlo je mnogo špekulantah, da kupuju marvu za potrebu stanah kod Olmice.

— U Požunu je francižkan Marko Gašparić vojenim sudom na smert osudjen, i kaštiga se na njemu svršila. On je bio vojeni svetjenik u Percelovom štabu, i u najnovie doba opet se u urotu protiv carskog praviteljstva upustio. Opisuju ga da je bio vrlo opasan čovjek.

J. K. U Virju 6. rujna. (Dopis.) Uzeo sam pero u ruke da Vam dogadjaj objavim, koi će posvedočiti, da se i seljaci, po gradski, kad ih samo oduševljuje dobro volja, zabaviti umiedu.

Preksinoć imadosmo prigodu okusiti ono voće, što u našoj domovini redko kad rodi, čemu ipak podnebeje toliko krivo nije, koliko naše nehajstvo. Istu večer predstavioše naši dobroljci jedan kazališni komad, pod naslovom:

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike. — Listu Polugodišnja predplata je za domaću i novinarstva 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svakog dana poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase predplaćena je svjetlina: 4 kr. sr. od litice za prvi put a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase i posvjetlu članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Br. 1071/z.š.o. 1853.

Kod c. k. kotar. graditeljnog ureda u Požezi upotrebljeni graditeljni pristav Mirko Pogorelec je u prošlom ličnom polietju s priznanja vrijednom revnostju bezplatno podučavao u risanju učenike c. k. gimnazije požeške, te je u tom, kao što se je uvidjelo iz podnešenih risarskih viežbanjah, razmierno povoljni uspih postigao.

C. kr. zemaljska školska oblast prinukana je dakle, ovim javno izraziti svoje priznanje za ovo zaslužno i nesebično djelovanje.

U Zagrebu 16. kolovoza 1853.

Od c. k. zem. škol. oblasti za Hrvatsku i Slavoniu.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o običajnih povlasticah niže navedene u prilogu pod E izklopne povelje, koja na drugo prenešene na znanje uzeti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

E.

(Nadalje.)

Da je Ferdinand Burgeth svoju povlasticu, od 21. srpnja 1852 na iznašastje žeravnjah, kojih, radeća povjersja, vaviek teku istorastupno, po glasu pravnog akta dne 3. ožujka 1853 br. 1128 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Mihailom Melkus podpunoma ustupio ravnateljstvu c. k. izklopno povlaštenoga paromlinskoga dioničarskoga društva, što je uzeto do znanja i zabilježeno u c. k. pismari za povlastice.

Da je Adolf Hetzey svoje suvlastništvo prava na povlasticu, od 23. srpnja 1852 podijelenu istomu Izaku Wittmann na popravu u pranju vune i pamuka, kako se ne samo vuna na živućim ovcima i kad se striže već i tvori svake vrste od iste mogu podpunoma čistiti od svakoga kalja, po glasu pravnog akta u Beču dne 12. prosinca 1852 br. 590 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Josipom Antunom Schik dosadašnjem suvlastniku iste povlastice Izaku Wittmann, trgovcu u Beču (Leopoldstadt br. 707) ustupio podpunoma i tako da je odsele Izak Wittmann samovlastnik ove povlastice, što je uzeto do znanja i zabilježeno u c. k. pismari za povlastice (br. 1348—4.).

Da je Ivan Juraj Steininger, gradjanin i trgovački opravnik u Beču (Wieden br. 933) podijelenu mu izklopnu povlasticu od 14. srpnja 1851 na iznašastje tako zvane makine za bušenje i probadanje na temelju prodane pogodbe od 9. ožujka 1853 br. 579 ozakonjene po c. k. bilježniku doktoru Ivanu Kerstetlju Zugschwert podpunoma preneo na Franju Xavera Sigris, posjednika tvornice u Guntramsdorfu br. 10, — što je uzeto do znanja i polag propisa zabilježeno u c. k. pismari za povlastice (br. 2014—4.).

Da su Josip Morvetz i Enrik August Syrenberg povlasticu od 22. prosinca 1847 izvorno podijelenu Frideriku Kyritz i Enriku Augustu Sirrenberg, a zatim prešli u vlast-

ništvo njihovo na popravu u načinjanju jurve povlaštene masti za kola i makine po glasu pravnog akta u Beču dne 20. prosinca 1852 br. 1127 preduzetoga pred bilježnikom doktorom Mihailom Melkus podpunoma preneli na Ljudevita Arming posebnika u Döblingu (br. 156), — što je uzeto do znanja i polag propisa uneseno u c. k. pismaru za povlastice (br. 2078—4.).

Da je Franjo Stöger povlasticu od 23. kolovoza 1851 na popravu u načinjanju robe od kaučuka izvorno podijelenu Franji Patznik a zatim prenešenu na njega po glasu pravnog akta dne 5. ožujka 1853 br. 501 preduzetoga pred c. k. bilježnikom doktorom Florianom Fischer preneo na Ferdinanda Dintl trgovačkog ortaka, — što je uzeto do znanja i zabilježeno u c. k. pismari za povlastice (broj 2330—4.).

Da je doktor Ferdinand Jansen naknadovni knjigar u Weimaru svoju povlasticu od 16. rujna 1852 na iznašastje sredstva za poliepsanje pod imenom „Kumerfeld-ova voda za mivanje“, po glasu pravnog akta u Toplicama dne 9. ožujka 1853 br. 44 preduzetoga pred c. k. bilježnikom Josipom Seidel podpunoma preneo na Ivana Wilhelma Pohlik knjigara i umotvorimara u Litomericama, — što je uzeto do znanja i polag propisa zabilježeno u c. k. pismari za povlastice (br. 2411—4.).

Da je Albert Kattner zlatar u Beču (Alservorstadt Nr. 103) podijelenu mu izklopnu jednogodišnju povlasticu od 20. prosinca 1852 na iznašastje, kako se može lievanjem proizvesti svaka vrsta graviranja na masivne perstene od zlata, srebra i svake druge kovovine, na temelju ustupnice od 21. ožujka 1853 ozakonjene po c. k. bilježniku doktoru Moricu Heiszler preneo na Filipa Duschanzitz povlaštenoga zlatara u Gaudensdorfu br. 100, — što je uzeto do znanja i uneseno u c. k. pismaru za povlastice (br. 2418—4.).

(Konac će slijediti.)

Usled izdanog prije nekoliko mjeseci proglašenja za utemeljenje ovdašnje ubožnice i ukinutje prosjačenja po ulicah, poduzeše podpisani, pridruživ si ovdašnjega grada liečnika dr. Mraovića, popisano ovdašnjih nemocnih, sliepih, sakaatih, radi bolesti ili starosti za posao nesposobnih, te pronadjoše, da broj takovih iznaša od prilike 150 licah. Podpisani razgledaše takodje zgrade, u kojih su do sada niekoji ubogi bili ponamjestjeni, te se uverioše, da niti imade u njih dovoljno prostora, niti da su iz kog obzira, a najmanje pako iz obzira čovječnoga i zdravnoga shodne za tu svrhu — i to stoga, jer su tesne, vlažno tija do krova, bez dovoljne zraka, svjetla, bez dvorišća i bunara.

Vidi se od tud da je neobhodno potrebno, da se prije svega nabavi zgrada, u kojoj bina-pomenuti ubogi nastanjeni, obškərbjeni i nadzirani bili; s toga su takodjer podpisani pogledali više u tu svrhu ponudjenih zgradah, to jednu za shodnu pronašli.

U smislu istog proglašenja umoliše podpisani rukovoditelje raznih pobožnih zakladah, da bi im izvolili naznačiti glavnice, koje bi možebit u tu svrhu obstojale — nu žali bože nemogu za sada druge, nego slijedeće izneske navesti.

Pregled

za utemeljenje ubožista opredjeljenih glavnica: for. kr.

Do 31. listop. 1850, sastojaše glav-nica u 1668 37

U tečaju god. 1851 od kazališnih predstavljajah i globah unidje 345 47

Od zaostavših kamatah unidje 260 30

U tečaju god. 1852 do 17. siečnja 1853 od c. k. redarstva i c. k. kotarskog sudišta u globah i za dopust muzikah 2373 26

Zaostavši kamati do 31. listopada 1852 sastoje u 819 20

Zatim unišlo je:

Od kazališnog predstavljanja 14. ožujka 1853 348 11

Od občine židovske 115 —

„ g. optikera Veisa 5 —

„ c. k. redarstva za prodane 2 serne 13 33

Za ostanke svečah prilikom kazališnog predstavljanja 7 12

Od zabave u pivari Otta 5 30

„ g. Franje Decher, vojnič. kapelana 4 —

„ bala u dvorani 154 —

„ g. Šipraka 5 —

Dar pristojbeni za ukonačenje 9 —

Od g. Jakomini iz Istrie 5 —

„ „ Fodrodecy-a 4 8

„ „ Epšteina 25 —

„ c. k. redarstva od globah unidje 212 30

„ gospoje grofice Vilhelmine Oršić 100 —

„ g. Lavoslava, Šrama 2 —

„ „ Straznickog 2 —

Iz ostavštine prostaka Jos. Vustinger 2 45 1/2

Od g. dr. prof. Antuna Roica 1 duk.

„ bala na streljani 216 28

„ novolietnih oprostnicah ukamatje-po po uredničtvu novinah niemač. 805 10

Dakle ukamatjeno 7009 19 1/2

Zatim 1 dukat.

Ako zavod u život stupi:

Od preuz. gospodina nadbiskupa obećani 2000

„ preuz. g. bana bar. J. Jelačića „ 100

„ preč. g. kanonika J. Klemensa „ 100

„ načelnika grada, Zagreba „ 100

„ predstavnika i žup. Pogledića „ 100

„ fizika grada Zagreba dr. Mraovića „ 100

Izvan toga u godišnjih prinescih:

Od preuz. gospodina nadbiskupa obećano 400

„ prečasnog nadkaptola „ 500

Prem je svota ova za nabavljenje i ure-

djenje zgrade vrlo nedostatna, to se ipak ufaju

podpisani, da će im poći za rukom i da nabave

zgradu, i da ju i za budućnost potrebnim ob-

škerbe. Podpisani ufaju se ovo postići stranom

pronadjenjem gdje kojih glavnica, koje bi se

ovamo upotrebiti mogle, stranom pako nastav-

ljenim marljivim kupljenjem prinescakah. Pri tom

se oslanjaju o svetu i božjom pomoćju čvčstvu

podporu, t. j. obće poznatu dobrohotnost, čv-

viečnost i velikodušnost žiteljah zagrebačkih.

Pogledić, s. r. Kamauf, s. r.

predst. i župnik. načelnik.

Dne 30. kolovoza 1853 izišao i razposlan

je XIX. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog

lista u hrvatsko- i srbsko-niemačkom izdanju

za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 135. Naredbu ministarstva pravosuđa od 16. Srpnja 1853, kriepostnu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniu, Vojvodovinu srbisku i tamiški Banat, i za veliku kneževinu Erdeljsku, kojom se razjašnjuje §. 32. cesarskoga patenta od 29. Studenoga 1852, br. 247 drž. zak. lista, i §. 31. cesarskoga patenta od 26. Svibnja 1853, br. 100 državo-zakonskog lista.

Br. 136. Naredbu ministarstva pravosuđa od 18. Srpnja 1853, kriepostnu za kraljevine Ugarsku, Hrvatsku, Slavoniu, srbisku Vojvodovinu s tamiškim Banatom i za veliku kneževinu Erdeljsku, kojom se za ove krunovine uvodi i od 1. Rujna 1853 u život stavlja privremeni rod stečajni.

Nova predplata.

Komadom XIX. „razdiela I.“ zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu, što je na 30 kolovoza t. g. izdan, dospjela je stara predplata; tko dakle želi zem. vladni list i nadalje imati, neka na sljedećih 60 tiskanih arkah njegovih predplatu obnovi, i to u miestu s 2 fr. sr., poštom s 3 fr. 40 kr. sr.

Odpraviništvo zem. vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— Iz Skadra stigoše sljedeći glasovi:

Putovanje Lloydovih parobrodah i po Albanii učinilo je to, da je u Baru ustanovljen otmanski sanitetski ured.

Hadži Ahmet-aga, sanitetski deputat od Osinja ode tamo na miesto s jednim sanitetskim poslužnikom, i na obali Antivarskoj udari u zemlju kopljaču i na ovu muslomanski barjak kao znamenje postavljenja sanitetskog ureda.

Kopljača stavljena je po vrlo smiešnom običaju turskom, jer su najprije zaklali ovna i kervlju njegovom poškopili temelj, gdje je udarena kopljača.

Pod kopljačom privremeno načinjen je šator, dok se nesagradi kuća za taj posao. Medjutim već je pisano u Carigrad i iskano dopuštenje zato, kao što se odtuda čeka i naimenovanje sanitetskog deputata.

Moldavia i Vlaška.

— Erdeljski list „Satellit“ javlja s donjega Dunava od 30. kolovoza: Liderov vojni sbor, koji još nije prešao granicu rusku, stavio se u gibanje. Prekjučer stigao je u Brailu jedan regiment, a jučer dvie; nova se vojska još neprestano očekuje. Izgledamo važnih događajah. U ostalom, ako do rata dodje, nemislimo, da bi za dugo trajao. Rusi napreduju polagano ali sigurno. Isti dušmani Rusah ovdje su toga mnijenja, da marširanje Rusah u Carigrad neće priličiti ratnom kakovom, no svetčanom (paradnom) maršu! — Voda kod Suline još uvijek je mala. Obćenje s Turskom nije još prekinuto.

— Bečka „Presse“ donosi iz Bukurešta od 2. rujna osobitu novost: Porta naime latila se čudnovatoga sredstva da izčerpjene svoje blagajne nešto oporavi, dočim je pisala na srbisku vladu i harač od nje na 10 godina napred zahtjevala. Porta, koja sama sobi pomoći nezna, obećava Srbii milostivu svoju zaštitu protiv svakog unutarnjeg i izvanjskog dušmana, ako samo izpuni zahtjev njezin. — „Presse“ misli, da će ova financialna špekulacija teško portu za rukom izpasti.

— Iz Galca od 2. rujna pišu „Presse“, da je Rusia novi zahtjev predložila, usljed kojega se porta ima naročito obvezati, da sadanje gospodare kneževinah neće više iza dovršene sadanje razmirice pod odgovor stavljati, i da će njih na svojim miestima ostaviti.

Talianska.

Iz Rima. Evo niekojih pouzdanih izvještajah, koja donosi „Bilancia“ u obziru prevratnog sroćenja, kom su ne davno ušli u trag u Rimu, i s kog su mnoge utamničili: Prevratna stranka namislila biše učiniti okolo polovine srpnja političku demonstraciju da zadržu budnim republikanski duh. Mnogi Mazzinovi poslanici već su došli bili u predgradja i u sami grad;

a niekoji bili su uvalili se već u Sabinu i ukorčavši se u carinske parobrode na Teveru, došli u Ripagrande. Tim su mogli sigurni biti od strane redarstva. Već se vidio jedan od običnih Mazzinovih proglašah štampan na vrlo tankoj artii. Ali prije nego je sasvim mrieža njihova razpružena, vlast dozna za njih i šta misle. Vlast je doznala za ovo od republikanca jednog, koji uplašivši se od strahotah, koje smutljivci počinili misliše, otišao je i predao se sam sudu. Izvan ovoga u gradu i izvan njega utamničeno je 18 ili 20 osobah.

Odkritje ovo podosta smutilo je poglavice i nastojnike smutljivacke; ali brzo se ohrabriše i prihvatise opet posla svog. Odlučeno biše na svaki način učiniti demonstraciju na imendan Napoleona III., kad se je silni narod svervio bio na veliku plokatu Kolonna, gdje su francezki častnici sakupljeni bili u kazinu i slavili imendan cara svog. Prava svērha ovog sroćenja nije poznata, ali se svaki lako domisliti može, da su htieli u zabunu dovesti silni narod, pa onda bog zna šta bi se poslie porodilo bilo. Ali ni ovi naum budnom redarstvu nemogaše se sakriti, koja je izdalo nužne miere i uništilo ga. Na 14. i 15. kolov. mnoge su u zatvor odveli i znamenitim stvarima u trag ušli. Medju utamničanim nahodi se: poznati republikanac Kastelani, sin bogatoga jednoga bisernika; nieki Sassi, krojač; Kašiani, činovnik; Ruiz, poglavica od financiah pod republikanskom vladom, i njegova milostnica; advokat Petroni iz Bolonje; sveštenik jedan, koji od niekog vremena primaše u svoju kuću Petronia, i još drugi niekoji, njih na broju 30. Našli su tištilo, kojim su štampani tajno proglasi, jedan iztiskak višerečenog proglasa, koji su popravili dva kolovodje smutljivacah svojom rukom, više pisamah i drugih dokazah. Netreba ni napominjati, da je 15. u večer sve mirno bilo, i da je papino redarstvo s francezkim vojnicima svuda obilazilo do gluhe noći a osobito po plokati Kolonna i njezinoj okolini. Svi jednim glasom govore, tako piše „Bilancia“, sami bog oslobodio nas je velike pogibeli.

Rusla.

— „N. Z.“ donosi s rusko-poljske medje od 3. rujna pouzdanu viest, da je knjaz varšavski optičkim telegrafom izvješten o dolasku cara. Car namierava 31. ili pako 1. rujna po star. kolendaru usredotočenu u logoru vojsku pregledati. S dolazkom cara, dakle za 8 po prilici danah, očekuje se izjavljenje ruskoga dvora gledu portinih promienah. U Poljskoj obćenito misli se, da car neće nikakvo ograničenje svojih zahtievah dozvoliti, tim više, budući je grof Neselrode osigurao, da su samo prijateljski obziri njeg. veličanstvo privolili, da odobri bečke predloge.

— Listovi dobro izvjestjeni javljaju po glasovima iz Petrograda, da vlada ruska, pošto poravna razmiricu svoju s Turskom, neće iskati od nje, da plati ratne troškove, nego miesto toga zahtijevati će petrogradski kabinet, da se odmah udalje iz Carigrada i drugih gradovah Turske svi uskoci, koji su se tamo nagomilali. Naravno da je i Austria u ovom jednog mnijenja s Rusiom, a ni Francezka neće biti protivna. Što se tiče Englezke, koja bi rado pomogla onim, što ih zakriljuje, ali evo žalosti: moć ove države, koja je više godinah gospodarila i bašila se u Carigradu, oslabila je zbog nedavnašnjih događajah. Dobro je to, jer je barem porta dobro poznala zaštitu englezku, a ni ista francezko-englezka zaštita nije u stanju, da doskoči jakom susiedu njezinom, pa zato neće više ni odbacivati zahtievanja Rusie, koja su pravedna i koja se naslanjaju na ugovore. — Dobro kaže poslovica naša: Žežen kašu hladi.

Belgia.

Iz Brisela 5. rujna. „Independance Belge“ donosi bërzojavnu viest bez datuma, da se njegov. velič. car Rusah očekuje u Holomucu.

Francezka.

— „Assemblée nationale“, koja i po razumu i po politici nalazi, da se postarati valja i za dalji obstanak otmanskoga carstva, evo kako

završuje članak, u kom se trudi naći načine, da povrati veću snagu i život onom carstvu:

„Carstva Otmanova propast započela se je ugovorom Karlovačkim, koji ga je zadnje godine XVIII. vieka razkomadao, i pokazao da sila muslomanska nemože se više mieriti s europejskom vojskom. Od ono doba, to jest poslie 150 godinah, propast ova nije uklonjena, dapače manje ili više napreduje i približuje se, i ta ga doista minuti neće. Kako da carstvo jedno, koje se osniva na osvojenju, robstvu i uzdržano ratom, nepropadne, kad se u njemu razprostërla svietlost evangjelska protivna zakonu njegovom? Nije li ono imalo neprijatelje medju svojim podložnicima, medju kërštenim narodom podvèrgnutim njegovom zakonu, kog više na broju biše nego li gospodarah što imaše?

I sasvim tim Europa se upinje, da provlači koliko je igda moguće. Dapače miesto da ubërza to vrijeme, ona ga još neželj nikako, jer zna, što bi se rodilo, kad bi nastao čas, da se kažu rieči o sudbini Carigrada. Zato ona će rado podupirati sultana, da ukloni unutarnje uzroke propasti. Ako zlo nemože izliečiti, ona će nastojati da ga ublaži. I ovoga posla podхватiti se valja s trpljivosti.“

Azla.

— Do sada rat u Kini smatrali smo kao rat tatarsko-mongolske narodnosti, i samo zadnji glasovi objasniše na novo i nenadno kako stvar stoji.

U Londonu professor Neumann, najučenii sinolog u Europi, uvierava, da su mu stignula izvještja od novih gospodarah iztočne Azie; naredbe cara protivnika u Nankinu, koje govore divne stvari o kinezkim pobudjenicima. Po njegovom dokazivanju odmetnici oni jesu këršteni protestanti, koji se pridržavaju oštroga viero-zakonskoga obreda svoga. Glavari su njihovi većom stranom odhranjenici navlastito amerikan-skih poslanikah, a vèrhovni starešina njihov, koji je još god. 1845 utamničen bio, što je kao član pripadao tajnom kërštenom društvu, u travnju ove godine pozvao je k sebi amerikanskog poslanika Ruberta, da ga dodje naći u stolni njegov grad Nankin i da dovede sobom mnoge radine vinograda Gospodinova. Baš kad bi ovo novo kinezko kërštjanstvo sadržalo u sebi nezabožkih i anabaptističkih običajah, propast nezabožtva u gèrdnom onom carstvu bio bi dogodjaj od prevelike poviestničke važnosti.

Ali u kinezkom razvratu ima i druga niekoja stvar, koja bi biti mogla od ne male znamenitosti za politički položaj svieta.

Progonjeni car Manšu zna se, da je iskao pomoć od Englezah, Amerikanacah, Francezah i Holandezah, i najposlie od dobrog grada Hamburga. Amerikanci, koji su, kako smo vidjeli, kroz svoje poslanike podobro razpirili vatru pobune, rekao bi da će čekati zgodni čas. Vlada vašingtonska preporučila je ministru svom u Kini najveću nejednostranost, ali sa znamenitim dodatkom, da posrieduje odmah kako drugi koji narod hoće da pritegne u moći.

I taj narod rekao bi da se našao. Professor Neumann javlja u „Al'g. Ztg.“ po posebnom glasu iz Shangaja, da je Rusia još mjeseca listopada poslala poklisare svoje u Pekin i caru Manšu ponudila pomoć.

Ruski car želi pomagati ga i o svom trošku uzdržavati vojsku moskovsku, ali pod pogodbom, da mu Manšu ustupi niekoliko pokrajinah u sredinskoj Azii, i sva je prilika malu Bukariu ili Tibet. Ovim načinom Rusia bi sebi prokërčila put i najlakše u Indie doći mogla. — Kad bi privèrženici Manšua, u velikoj smetnji sada nahodeći se, potražili rusku pomoć, što vrlo lahko biti može, tada Rusia i sjedinjene države mogle bi bërzo kao neprijatelji skosnuti se u iztočnoj Azii i zapadnoj Americi.

Amerika.

— Surovost prostih Englezah najjasnije se pokazuje u obhodjenju njihovom prema svojim ženah. Novine donose najžalostnija izvještja o ovim izstupljenjima, žene se ovdje kod prostog naroda tako malo poštuju, i s njima se tako zlo postupa, da čovjek čisto ni vjerovali nemože, da se u izobraženoj englezkoj ovakva

SLUŽBENI LIST.

Br. 21./Sl.D. 13507/1853 (20—B.V.)

(1—1)

Natiečaj.

Za privremeno postavljenje jednoga poreznoga nadglednika i dvojice podnadglednikah u vojvodstvu Bukovini.

Budući da će uredjenje političkih oblasti za Bukovinu na skoro u život stupiti, našlo je visoko c. kr. ministarstvo financijah po glasu ovamo prispievše naredbe od 12. t. m. broj 29553/2983 u smislu §. 8. najvišjih ustanovljenjah o uredjenju i uredskoj djelatnosti okružnih oblasti narediti, da se već sada ovdje privremeno postave porezni nadglednici i podnadglednici.

Usljed toga postaviti će se u krunovini Bukovini jedan privremeni porezni nadglednik s platom od 900 for., sr. i s IX. nadnevničkim razredom, zatim s činom financijalnoga kotarskoga povjerenika i dva privremena podnadglednika s platom od 700 for. i 600 for. sr. isto tako s IX. nadnevničkim razredom i s činom perovodje financijalnoga ravnateljstva.

Za podnašanje molbenicah za te službe ustanovljuje se rok do 20. rujna 1853.

Uvjeti, koji se traže od moliteljah za naznačene službe, jesu sljedeći:

1. Dokazanje sposobnostih, koje se u obće traže za stupljenje u državnu službu.

2. Imaju se redovito izkazati juridičko-političke nauke svršene s dobrim uspjehom, a napose znanje poreznog upravljanja.

Iznimice može se uzeti obzir i na takove molitelje, koji nemogu dokazati da su svršili juridičko-političke nauke, no pokazali su svojim dosadanjim službovanjem, da imaju potpunoma praktičnu sposobnost za političko i porezno upravljanje, ili odlikovali su se svojim upotrebljivanjem kod porezačkih djelovanjah.

3. Izkazanje niemačkog i po mogućnosti zemaljskoga jezika.

4. Izkazanje dobe života i navod, da li su oženjeni ili neoženjeni.

Molbenice imaju se upraviti na predsjedništvo ovdašnjega c. kr. poreznoga ravnateljstva i ako molitelj ima kakvu javnu službu podneti putem neposredno predpostavljene oblasti, inače pakom putem c. k. okružne oblasti.

Od predsjedništva c. k. poreznoga ravnateljstva za Bukovinu.

U Černovici dne 19. kolovoza 1853.

Franz Schmück s. r.

c. kr. zemaljski predsjednik.

Nr. 11730.

Kundmachung

der k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direction.

Das hohe k. k. Finanz Ministerium hat mit dem Erlasse von 31. August 1853 Z. 27756/1891 das Nebenzollamt I. Klasse zu Altgradiska zur Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrswaaren ohne Beschränkung ermächtigt.

Diess wird zur allgemeinen Kenntniss bekannt gegeben.

Agram den 7. September 1853.

Br. 3426/pr. (96—D.S.)

(3—3)

Razpis naticčaja.

U području c. kr. banskog stola kao višjeg zemaljskog suda hrvatskog slavonskog imade se nadopuniti pet miestah privremenih auskultantah sa godišnjom pripomoću (adjutom) od 300 for.

Svi oni, koji jedno od ovih miestah zadobiti žele, moraju svoje molbenice potrebitimi dokazi u originalu ili vjerodostojnom prepisu obznaniti, u koliko u javnoj službi stoje, kroz svoje uredovne predstojnike, oni pak, koji u javnoj službi nestoje, kroz svoje neposredno predpostavljene političke oblasti (koji predstojnici dotično političke oblasti pozivaju se, da potrebite kontestacije popratnici pridodaju) najkasnije do 10. listopada o. g. predsjedništvu banskog stola predložiti, i u ovima izkazati:

1. dobu života, rodno mjesto, zakon, stališ, znanje niemačkog i hrvatskog ili na mjesto ovoga drugog slavenskog jezika.

2. na jednom c. k. sveučilištu ili pravoslavnoj akademiji svršene pravoslavne političke nauke, s obvezanjem, da će se praktičnom pravoslavnom izpitu u roku od dvie godine danah podvrgnuti, u koliko dokazati nebi mogli, da su isti praktični izpit već podnijeli, ili da su prije g. 1848 odvietački izpit načinili.

3. dosadanje bavljenje, moralno ponašanje i bezprikorno političko življenje.

4. moradu navesti, je li i s kojima pravosudnim činovnicima ove krunovine u rodbinstvu i u kojem kolijenu stoje.

U Zagrebu 7. rujna 1853.

Nr. 11.711.

Kundmachung.

Zu Folge hohen Finanz-Ministerial-Erlasses von 2. September l. J. Z. 14201/F.M. wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. September 1853 vorgenommenen 248. (69. Ergänzungs-) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie Nr. 30 gezogen worden.

Diese Serie enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 22236 bis einschliessig Nr. 23121, dann die nachträglich eingereichten obderennsich-ständischen Domestikal-Obligationen zu 4% Nr. 491 bis einschliessig Nr. 510 im gesammten Kapitalbetrage von 1,009,920 fl., und im Zinsenbetrage nach demherabgesetzten Fusso von 25,018 fl.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 2. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Münze befindliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Agram den 7. September 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Br. 979. (265—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

Od c. k. kot. suda u Samoboru dostavlja se do znanja, da je usljed molbenice g. Janka Franciscia vlastelina pod 2. kolovoza 1853 br. 979 podnešene u njegovoj parnici proti svojoj dužnici Marii udovi Sinkovec žiteljci kod sv. Helene blizu Samobora ovrhna dražba nepokretnosti, naime: kuće zidane, nalazeće se kod sv. Helene blizu Samobora, zatim vrtu, prostranu na 1/6 jutra i zemljištah takodjer tamo 1/2 jutra na vlastitost naime Marie Sinkovec spadajućih, i u vrijednosti od 616 fr. sreb. sudbeno procijenjenih dozvoljena, i da su za preduzeti dražbu rokovi na 2. studenoga i 2. prosinca 1853 svakiput prije podne u 10 sati u ovomiestnoj urednoj pisarni ustanovljeni.

Pozivlju se iadi dražbenici sa primietbom, da će svaki prije pristupa k dražbi u gotovini 50 for. u ime jamčevine položiti imati, i da će kupovaocu pripadeti na naznačene stvari osigurane dugove u veličini od kupovine polag sudbene naznake preuzeti, i ujedno se naticateljima doglasuje, da se procijenbeno izvjestje, i dražbeni uvjeti u urednoj pisarni uvidjeti i prepisi ovih zadobiti mogu.

Napokon se prigodom otom uzazivlju svi oni, koji, premda im nebiše došla osobita obavijest, sasvim tim sciene, da su oni upisom u javne knjige ili drugim kojim naslovom stekli kakovo pravo na predmetne negibivosti, da pravo to do prodaje tim sigurnie sudu prijave, što će u protivnom slučaju po glasu §. 509 gr. post. postupano biti.

C. k. kot. sud samoborski dne 2. rujna 1853.

Br. 7423.

Oglas.

Stavlja se ovim do obćeg znanja, da će se radi unajmljenja hrastove i bukove žirovine u rezerviranih šumah školsko-zakladnog dobra Kutjevo u požezkoj županii ležećeg dne 19. rujna 1853 u 10 sati prije podne dražba u pisarni gospodarstvenog ureda u Kutjevu obdržavati, kod koje se takodjer i pismene ponude podneti mogu.

Dražbene pogodbe mogu se kod spomenutog gospodarstvenog ureda u navadnih uredovnih urah viditi.

C. k. okružno financijalno ravnateljstvo. U Osieku 23. kolovoza 1853.

Raisky mp.

Br. 3147. (264—Lzv.)

(3—3)

Natiečaj.

Kod novoustrojene glavne učione u Virovitici u Slavoniji imadu se s 1. studenoga godine 1853 namjestiti četiri učitelja sa sljedećimi uvjetima:

1. Učitelj trećeg razreda i zajedno upravitelj s godišnjom platom od 400 for. sr., bezplatnim stanom s održavajućim 3 sobe i kuhinju sa pristojalstvom, 12 hvatih bukovih dervah i priličnom baščom.

2. Učitelj drugoga razreda s godišnjom platom od 300 for. sr., bezplatnim stanom od 2 sobe, kuhinjom sa pristojalstvom i 8 hvatih bukovih dervah.

3. Učitelj prvoga razreda gornjega razreda s godišnjom platom od 250 for. sreb., bezplatnim

izstnpljenja događaja. Zlo je ovo već tako velikim postalo, da je više putih pozornost i samog praviteljstva, da i samog parlamenta na sebe navuklo. Parlament je i zakone donosio u obranu ženah, ali zakoni ovi nisu imali poželjena uspjeha. U parlamentu je već i takvih predlogah bilo, po kojima davala se vlast dotičnim sudcima, da protivu razvratnih, i surovih muževah, i same šibe mogu upotrebiti, no je predlog ovaj za sad odbačen, pa i na posliedku mal da se neće morati ovaj predlog primiti, i u život uvesti. Novine više žalostnih slučajevah surovog postupanja sa ženama navode; tako je nieki Mab svoju ženu redovno tukao tako, da je ona sirota svakod od boja izlucena bila, na posliedku ju ubio, pa jo i sam sebe ubiti htio. Drugi nieki nije se gnjusio u surovosti svojoj vredjati bolnu prebijenu nogu svoje žene, i time paklene boli pričinjavati joj. Uzrok žalostnih ovih pojavljenjah novine traže van zakona, i vele, zlu ovom parlament neće moći s zakonima pomoći, no dobro uredjenim narodnim školama. Škole valja da umekšaju zversku narav ljudih, zakoni mogu ovu zauzdati samo ondje, gdje se zauzdati može, uništiti ju, izkoreniti ju, izčupati ju iz sirdca čovječjeg, to valja škole, to valja pučko izobraženje da učini, i da izdieljuje.

Različite vjesti.

— Njeg. velič. car ruski podielio je austrijskom fzm. i zapovjedniku 5. vojnog sbona, grofu Gjulaju, brillante za red Aleksandra Nevskog.

— G. Fonton vratio se je, kao što „Srb. javljaju, dne 30. kolovoza sa svoga putovanja po Srbiji, u Beograd.

— Kijevska izviestja iz Radomsla u Rusiji javljaju, da se je tamo pojavila množina kurjahnah. Iz istoga prediela javlja se kao čudo, da se je 17. svibnja i 10. lipnja smržavalo.

— Sva izviestja dolazeća iz Rusije, i istoga Petrograda slažu se u tom, da će car ruski teško odobriti promjene portine.

— U San Franciscu ljudi jako silaze s pameti. Bolest je ova tamo kao epidemicka. Neprodje gotovo nijedna nedielja, da redarstvo četiri do pet osobah neodvede u ludnicu.

Službeno bérzojavno objavljnje bečke burze od 12. rujna 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienh.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	94	Amsterdam za 100 holan. f. (91 1/2)	3 mjes.
od g. 1852	75 1/2	Angsburg za 100 f. current	3 mjes.
" " " "	5	Berlin za 100 prus. talirah	3 mjes.
" " " "	2 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
Izručene obv., obv.	6	Frankfurt na Mainu za 120	2 mjes.
dvor komore od prisilnog zajma u	4 1/2	Genova za 300	2 mjes.
Kranjskoj, orar.	4	Piemont, lirah	2 mjes.
ob. od Tirola, Vo-	3	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mjes.
rariberga i Salz.		Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
Obveznice lomb.-milenačkog zajma do g. 1850	5 1/2	Livorno za 300	2 mjes.
Zajam s vñč. g. 1834 za 100 f.	225 1/2	tosk. lirah	2 mjes.
1839	100	London za 1 funt sterl.	3 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	58 1/2	Lyon za 300 fr.	2 mjes.
" " " "	2 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u	2 1/2	Marseille za 100 frank.	2 mjes.
Piorenici Genui	2	Pariz za 300 frank.	2 mjes.
učinjenog zajma, guličke	2 1/2	Prag za 100 for.	1 mjes.
" " " "	1 1/2	Lerzt za 100 for.	3 mjes.
Obvezn. u Frankfurta i Holandii učinjenog zajma	4 1/2	Mileti za 300 austr. lirah	1 mjes.
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajevskih, oružkih, kranjskih, gorčkih, bečkih oberkammeramta.	3	Bukurest za 1 for. parah	31 dan
Obvezn. u Frankfurta i Holandii učinjenog zajma	4 1/2	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajevskih, oružkih, kranjskih, gorčkih, bečkih oberkammeramta.	3	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Obvezn. u Frankfurta i Holandii učinjenog zajma	4 1/2	Tečaj novca	
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajevskih, oružkih, kranjskih, gorčkih, bečkih oberkammeramta.	3	Carški dukati	
Obvezn. u Frankfurta i Holandii učinjenog zajma	4 1/2	Zajam od 1851	
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajevskih, oružkih, kranjskih, gorčkih, bečkih oberkammeramta.	3	Slovo A	
Obvezn. u Frankfurta i Holandii učinjenog zajma	4 1/2	" B	
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajevskih, oružkih, kranjskih, gorčkih, bečkih oberkammeramta.	3	Lombardski	

Dienee.

Šeoverne željez. po	1000 fr.	2300
Bečko-glog. želj.	500	
Sopr.-W.-Neud. ž.	200	
Buděj.-Gm. Linz ž.	250	
Požun.-törn. 1. izd.	290	
" " 2. izd.		
danja spervoztvom,	200	

Krak.-g. sleške po 1000	696
Aust. dun. parob. 500 f.	587
Aust. Llo. u Těrtu 500	
Bud.-pešt. lančan. 500	
Galič. založn. 4% za 100	
Srečke Esterhazia 40	

stanom od 2 sobe, kuhinjom sa pristupom i 8 hvatih bukovih dervah.

4. Učitelj prvoga razreda donjeg razreda s godišnjom plaćom od 200 for. sr., bezplatnim stanom od 1 sobe, i 4 hvata bukovih dervah.

Za polučenje koje od prethodnih učiteljskih službah razpisuje se ovim natječaj na 30. rujna 1853, do kojeg roka svatko učiteljsku koju službu polučiti želeći, molbenicu s listom pisanu c. k. podzupani Virovitičkoj podnieti ima, koja će u smislu učenice zakladnice sve do tog roka prispjevše molbenice u obćinskoj sednici s odborom pretristiti, i po tom one molbenice, koje se kao najsposobnije ukažu, visokoj c. k. hrv. slav. školskoj oblasti imenovati radi predložiti.

Molbenice imaju se podkriepiti s vierodostojnim svjedožbama o dovođenju nauci (gdie se osobito traže položeni pedagogični izpiti), zatim o znanju hrvatskoga i njemačkoga jezika, o čudorednom ponašanju, o dobi života i tjelesnoj prikladnosti.

Molitelji, koji se izvan prethodnih svojstvih izkažu, da su sposobni i za glasbeno podučavanje, imajuće prednost, i najvišiemu između takovih podijeliti službu organiste, s kojom je izim znatnih slučajnih dohodaka školske pripomoć od godišnj 40 for. sr.

C. k. podzupana.

U Virovici dne 1. rujna 1853.

Miesto c. k. podzupana službeno odsutna
c. k. perovodja
Iv. Vončina.

Br. 169/1368. (269—Izv.)

Razpis natječaja.

Usljed zaključka gradskog starišinstva na temelju odluke vis. zemaljske školske oblasti za novo ustanovljeno u gradu ovome učiteljsko mesto skopčano sa godišnjom plaćom od 350 for. srebra, — ovime se natječaj do 1. listopada rujna t. g. razpisuje.

Natjecati se želeći za ovo mesto imaju s potrebitim dokazima verhu dobe života, tjelesnog zdravlja, bezprikornog ponašanja, zatim potpunog znanja hrvatskog i njemačkog jezika, te zadobite povlastice za podučavanje, svoje molbenice do gore naznačenog roka ovanio podneti, dočim se na kasnije prispjevše molbenice obzir uzeo nebude.

Dano iz sednice gradskog starišinstva u slob. i kr. gradu Koprivnici 12. kolovoza 1853 držane.

Gjuro Pevalak, mpt.

Umständen widerruflichen Vorspannpauschale jährlicher fünf und vierzig Gulden C. M., endlich in den gesetzlichen Rittgeldern, wogegen der Postmeister verpflichtet ist, die nöthigen Kanzlei- und Stall-Lokalitäten beizustellen, dann im Poststalle sechs vollkommen dienstfähige Pferde, die hiezu nöthige Anzahl von Postillons, zwei kleine Briefpostwagen, zwei Stallfütterer, eine gedeckte und eine offene Kalesche zu halten.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre dokumentirte Gesuche unter Nachweisung ihrer Befähigung zu dem angesuchten Posten, ihrer Vermögensumstände, dann ihres Wohlverhaltens längstens bis zum 22. September 1853 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen; und es können die Bedingungen des Dienstvertrages entweder bei dieser in den gewöhnlichen Amtsstunden oder auch bei dem k. k. Oguliner-Grenz-Regiments-Commando eingesehen werden.

Agram am 30. August 1853.

Kaiserl. königl. Postdirektion für
Kroatien und Slavonien
K l e m p a y.

Br. 2345. (268—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Usljed donešenog u poglavarstveno-viećničkoj sednici dne 26. kolovoza t. g. zaključka, snagom kojeg se slobodan uvoz piva i kermice (Gärm) u krugu grada Osieka pod tim uvjetom dopušta, da svaki, ko pivo i kermicu za svoju potrebu, ili pak na prodaju donose od akova piva 24 kr. srebra, od akova pak kermice 2 fr. sr. u varošku blagajnu obvezan je platiti; — hoće se pravo pobiranja ovih pristojbah putem javne dražbe na tri godine najviše davajućem dne 19. rujna t. g. u gradjanskom domu iznajmiti, na koju dražbu pravo ovo u najam uzeti želeći ovim se pozivaju.

Pobližnji uvjeti mogu se kod načelnictva grada Osieka u svako doba saznati.

U Osieku dne 26. kolovoza 1853.

Viekošlav Schmidt,
Načelnik.

Br. 4646. (258—Izv.)

(3—3)

Oglas 2-ge ovršbene dražbe.

Pšto je ostalo bez uspjeha perva ovršbena dražba od dana 9. kolovoza t. g., obdržavana za prodaju dviju subah i kuhinje, spadajućih na baštinku pokojnoga Lovra Bončina; procijenjenih na 278 fr. 30 kr.; to će se obdržavati druga dražba ovršbena u četvrtak, na dan 22. rujna t. g. od

srebra procijenjena, ovosudstvom izrokom, od 28. lipnja t. g. br. 2950 prijavljeni, — s toga se s tim opetovano do obćeg znanja stavlja, da je u svrhu dražbene prodaje sad napomenute kuće drugi dražbeni rok na 29. rujna t. g. u 3 sata poslije podne opredijeljen, kojim prigodom ako se nebi mogla prodati za vriednost procienbe, ista će se kuća prodati i dosudit onomu, ko najviše ponudi, i izpod procjene. Uvjeti dražbe mogu se kod suda uvidjeti.

U Varašdinu dne 13. rujna 1853.

C. k. kotarski sud, varašinski.

Br. 7126/m. 815. (97—D.S.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkoga daje se na obće znanje, da će se dne 6. listopada i sljedećih 1853. prije podne u 9 sati u jutro, sva, koja se versti vune, kapah, očajah i ostalih stvari na 207 fr. 18 kr. sr. procijenjenih, nalazećih se u kući Mate Irgolice br. 766 putem javne dražbe za gotove novce prodavati, kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

U Zagrebu dne 10. rujna 1853.

C. k. predsjednik,

Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

(270—Izv.)

(3—3)

Natiečaj.

Dočim bi miesto učitelja Lovrečkog u slavnoj županiji križevačkoj zakonito izpražnjeno bilo, razpisuje se ovim natječaj do stražnjega rujna 1853. U Verbovcu dne 8. rujna 1853.

Mojzio Christianović,

podarcidjakon i pučki ušionah
nadziratelj.

Br. 4646. (150—DP.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Usljed odluke ovosudne od 18. svibnja t. g. prodavat će se putem javne dražbe dne 26. rujna 1853 u 3 ure poslije podne u dućanu ovdašnjeg trgovca M. C. Putzela u Nikolićevoj kući na tergu Jellačića bana pod br. 773 imanom, dvie ladice raznovrstne kramarske robe na vlastitost Ivana Čopa seljaka iz Gerovoga kotara čabarskog spadajuće i zaradi duga od 68 for. 27 kr. srebra c. s. c. aktivno napomenutog trgovca M. C. Putzela pod sudbeni zatvor uzete, — što se kupiti želećim do znanja stavlja.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglaš-
e prodijeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za drugo
oglasilo posebno
blanke platjase do 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narod-
ne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast.

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenih najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o običajskih povlasticah niže navedene u prilogu pod E izklopne povelje, koja na druge prenešene na znanje uzeti.

U Zagrebu 15. srpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

E.

(Konac.)

Da je Ivan Juraj Koch svoju povlasticu od 31. srpnja 1851 na iznašastje u proizvođenju prešovoga droždja podpunoma preneo na Mihaila Scheithammer u Beču (Leopoldstadt br. 347), što je uzeto do znanja i unešeno u c. kr. pismaru za povlastice (br. 2830—4).

Da je Salamon Schlesinger, posebnik u Berlinu povlasticu od 25. veljače izvorno podijelenu Dragutinu Gromadzinsky a po ovomu njemu podpunoma ustupljenu na iznašastje kemičkog kamenja za grijanje i kuhanje po glasu kupovne i prodajne pogodbe od 25. ožujka 1853 ozakonjenje po c. kr. bilježniku doktoru Moricu Heiszler preneo na Huga Marschall c. kr. urednika i Ivana Rain posebnika obodvojici u Beču, — što je uzeto do znanja i unešeno u c. kr. pismaru povlastice (br. 3134—4).

Da je tehnički savjetnik u ministarstvu trgovine Ivan Wilhelm Engert podijelenu mu dne 11. prosinca 1852 povlasticu na novi sastav lokomotiva za bërda polag pravnog akta u Beču dne 5. ožujka 1853 preduzetoga pred c. k. bilježnikom Filipom Olschbaur podpunoma preneo na c. kr. austrijsku upravu, što je polag popisa unešeno u c. kr. pismaru za povlastice (2575—4).

Da je Berta Ronthaler rođena Forbringen vlastništvo povlastice od 21. lipnja 1841 izvorno podijeljene Dragutinu Gustavu Kern, a po istom ustupnicom od 4. svibnja 1842 prenešene na tvrdku Rohnthaler et comp. na iznašastje mase imenovane „kamenita klija“, na temelju ozakonjene ustupnice od 21. rujna 1847, podpunoma preniela na Dragutina Gustava Kerm u Beču (Landstrasse br. 154), čim je Dragutin Gustav Kerm opet postao samovlastnik ove povlastice, — što je uzeto do znanja i ova povlastica produžena je na dvanaestu godinu s razprostranjenjem njezine krieposti na obseg svekolike cesarevine i prenost iste unešen je polag propisa u c. kr. pismaru za povlastice (27799—4).

Da je Ivan Filip Erichsen (Wieden Nr. 68) podijelenu mu izklopnu peterogodišnju povlasticu od 23. veljače 1851 na popravu na makinama za čavle od žice, na temelju darovnice od 20. travnja 1853 ozakonjene po c. kr. bilježniku Filipu Schwarz podpunoma preneo na Ferdinanda Reymund u Beču (Wieden Nr. 68), — što je uzeto do znanja i taj prenos unešen je u c. kr. pismaru za povlastice (br. 3291).

Da je Ljudevit Leschen tvornik prekovah u Beču (Landstrasse Nr. 384). polovicu izklopne petenogodišnje povlastice od 5. veljače 1851 izvorno podijeljene istom i Gustavu Neuber u Beču, a zatim usljed ustupnice od 15. lipnja

1852 prešle u njegovo samovlastništvo, glaseće na popravu u proizvodnji prekovah, na temelju ustupnice od 9. prosinca 1852 ozakonjene po bilježniku Enriku Mayr preneo na svoga sina Vaclava Leschen tvornika prekovah u Beču (Landstrasse Nr. 384), — što je uzeto do znanja i polag propisa unešen je taj prenos u dotični register (br. 3354—11).

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sebrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:

(Nadalje.)

Josip Talafant župnik u Šandrovcu 1 for., Mio Regvat župnik u Cigleno 1 fr., Antun Fetzner župnik u Trojstvu 1 for., Jakob Petek župnik u Kapeli 2 for., Gergur Kolaj kapelan 40 kr., Vatroslav Menner, župnik u Topolovcu 40 kr., Franjo Kovačić župnik u Čvrstecu 1 for., Vatroslav Križanić župnik u Carovdaru 40 kr., Franjo Menner župnik u Gjurgiću 1 for., Mato Čoček župnik u Žabnu 1 fr., Franjo Husar župnik u Cirkveni 20 kr., Valentin Kušić u Rovišću 30 kr., Muzler podarcidjakon u Lipovljanu 15 for., Dragutin Šliesser župnik u Novski 2 for., Nikola Kereković župnik u Raiću 20 kr., Jakob Moger župnik u Bogičevci 30 kr., Josip Marić župnik 40 kr., Vatroslav Blažeković župnik u Verbju 30 kr., Franjo Tustanić župnik u Orubici 30 kr., Mato Vojvodić župnik u Lonji 40 kr., G. Madjenović kapelan u staroj Gradiški 1 for., Miško Mikić kapelan u Lipovljanu 20 kr., Tussak podarcidjakon 2 for., Antun Rodić kapelan 20 kr., Mio Doma župnik u Sopju 1 for. 20 kr., Antun Miškatić kapelan u Sopju 30 kr., Tomo Horvat župnik u Terezovcu 1 for., Josko Kovačević župnik u Gradini 1 for., Gustav Tompek župnik u Lukaču 1 for., Stjepan Tompek kapelan u Lukaču 30 kr., Ivan Gergešina župnik u Turnašici 1 fr., Josip Mosbauer župnik 40 kr., Bartol Bodeković upravitelj župe virovitičke 2 for., Gjuro Jarinek župnik u Vučini 6 kr., Petar Laurenčić podarcidjakon 6 for., Vatroslav Lemić župnik u Beli 1 for., Gjuro Karba žup. u Obrešu 1 fr., Mirko Andrašević župnik u Knegincu 1 for., Jakob Bojanić župnik u varaždinskih toplicah 1 for., Andro Filipić župnik u Svibovcu 20 kr., Pavao Manhardt župnik u Bartolovcu 1 for., samostan kapucinah u Varaždinu 1 for., župljani u Varaždinu 5 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Pred nama leže izvještaji svih gimnazija, postojećih u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, osim vinkovačke i karlovačke, o kojima nismo mogli programe dobiti po svoj prilici, jer ih dotična ravnateljstva nisu izdala. Neće biti, scienimo, suviše, ako štov. občinstvo upoznamo s kratkim pregledom ovih naših učevnih zavodah i priobćimo statistički načert njihov.

Osim c. kr. pravoslavne akademie u Zagrebu, imade u Hrvatskoj i Slavoniji 8 gimnazija, i to: zagrebačka, riečka, varaždinska, osiečka, vojničko-senjska, vojničko-vinkovačka, karlovačka i požeška. Posljednje dvie — karlovačka i požeška — niže su, i imadu samo četiri razreda, dočim šest prednjih spada u red, stranom već sasvim uredjenih, a stranom još konačno urediti se imajućih, viših gimnazija. — Pervenstvo nad svima ide ovdašnjoj zagrebačkoj gimnaziji, koja je jur od tri godine sasvim po novom sustavu i propisu ustrojena; imade podpunih 8 razredah s podpunim osobljem učiteljah, stranom urednih stranom namiestnih; na ovoj gimnaziji bilo je o svršetku škol. godine 1853 učenikah 280. Usporedivši ovaj broj s brojem učenikah od prošle godine vidi se, da je isti za 49 učenikah narasao; iz čega se takodjer zaključiti dade, da će se broj polazeće ovu gimnaziju mladeži sve to više množiti.

Senjsko-vojnička gimnazija sastoji takodjer iz 8 razredah; učenikah imala je 105; u sravnjenju s prošlom godinom 20 manje. Za uzrok toga može se jamačno uzeti velika skupoca, koju je prouzročila zločesta žetva od dvie godine u onoj okolici. — Na riečkoj gimnaziji bilo je ove škol. godine 7 razredah sa 127 učenikah, dakle se je broj mladeži umnožio za 52. učenika. Budući se je riečka gradska občina (kako smo već javili) sklonom izjavila na višji poziv, da će znatni dio troškovah za uzdržanje u toj varoši višje gimnazie iz svoje blagajne svake godine doprinositi, to će se početkom predstojeće godine školske 1854, uvesti i otvoriti na riečkoj gimnaziji i 8 razred. — Na varaždinskoj gimnaziji bijaše 6 razredah sa 121 učenikom, umaljen je dakle u sravnjenju s godinom 1851, broj učenikah za 12. Na ovoj gimnaziji otvorit će se nastajuće godine školske 7 razred.

I osiečka gimnazija imala je 6 razredah. U dotičnom izvještju nije naveden broj mladeži; mi ga opredjeljujemo za izvesti račun na 80 učenikah. Nastajuće školske godine otvorit će se na ovoj gimnaziji 7 razred. — Požeška gimnazija sa 4 razreda imala je o svršetku godine 72 učenika. — Ako dakle dodamo k tome još vinkovačku gimnaziju sa 80 učenikah i karlovačku sa 35 (tako smo čuli, da ih je baš toliko bilo), to bi ciela mladež navedenih osam gimnazija iznosila podpunoma 900 učenikah.

U svim gimnazijama jezik predavanja je jezik hrvatsko-slavonski, osim u Senju i Vinkovcu, gdje se, kao na vojničkim gimnazijama, uči jezikom nemačkim, no i ovdje se hrvatski jezik po svim razredima, dočim se na ostalim opet gimnazijama nemački jezik kao uredni predaje. Osim toga predaju se nauci: nauk bogoštovja, latinski jezik, grčki jezik, zemljopis i dogodovština, matematika i naravoslovne znanosti, kao redoviti predmeti, a izvanredno se po gotovu na svakoj gimnaziji predavaju jezici strani, krasopis, risanje, muzika i pievanje. Svaka gimnazija ima svoju knjižnicu, fizikalni kabinet i prirodopisnu sbirku.

Tako se iz svega vidi, da se višji ovi učevni zavodi pod krepkim okriljem visoke c. k. vlade, zemaljske školske uprave i dotičnih ravnateljstvah, sve to više uzvišenoj svojoj cieli

približuju, za da zbilja budu ono, što biti imadu, izvor prave prosviete narodne i vratak budućega blagostanja.

— Peštanski listovi od 11. rujna donose sljedeću bérzojavnu viest, na previšanu zapovied po glavnom pobočniku vojske na njeg. c. kr. visost upravljenu: „U Schönbrunnu 10. rujna. Ratni parobrod „Albreht“ upravo plovi iz Oršave s pronadjenim božjom milosti ugarskim krunskim znacima. Polag previšanu zapoviedi ima se isti što više moguće većom svetčanosti dočekati, a znakovi imaju se do dalnjih odredbah na javni ogled izstaviti u dvorskoj kapeli.“

C. kr. vojno i građansko upravljateljstvo Ugarske dodaje k tome, da će parobrod „Albreht“ dne 15. o. m. u 9 sati u jutro prispieti. Dalnje naredbe sliedovat će.

— Iz Galca pišu, da je nestalo morske soli u Bugarskoj, jer nemogu ladje da udju na Sulinu, koja je zemuljena. Suho-zemnim putem dolazeća só skočila je dvojinom u oieni.

— Odkako austrijski parobrodi Bar poslećavaju, namiestili su Turci tamo karantin.

— Kod Turskog Bečaja kopat će se kanali više i niže varoši, da se Tisa ispravi, a tako isto preduzet će se poslovi na usju Franjinog kanala, da se produži do T. Bečaja i usje Tise, najposlie svenat će se neposredno Bečajski kanal sa Franjinim kanalom.

Naredbe su već učinjene, da se posao preduzme.

— Kod Varne stoji sad 90,000 Turakah sa 250 topovah.

— Imamo za postradavši narod sèrbski utiešiteljnu viest, da je praviteljstvujući sinod ruski kod sveštenstva u Rusii milostinju skupio, i za 50 cèrkvih u vojvodovini sve knjige, koje su cèrkvi jedne potrebne, u podpunoj mieri nabavio. Nabavljene su i ostale stvari, kao: kèrstovi, diskosi, putiri i t. d. svega skupa u 117 sandukah. Ove stvari upravljene su na njeg. svetost g. patriarha, i nalaze se upravo u glavnoj mitnici u Beču. One će se čas prije u Karlovce odpraviti, i za vrijeme u dolnju cèrkvu smiestiti. Docnie će se prenieti u sabornu cèrkvu, kad njeg. svetost u Karlovce dodje, i pošto se primile budu, bit će narodu na ugled izložene, kao što je bio slučaj u Temišvaru, pa će i njihovo razdieljenje sliedovati. (Svet.)

Austria.

— „Presse“ piše: Viest o predstojećem dolasku njegov. velič. cara ruskoga u logor holomučki, dobiva sve to veću vjerojatnost. — Po uzdanu doznaje se, da će car do 20. prispieti u Varšavu, i odanle, kako se misli, s mnogobrojnim i sjajnim štabom uputiti se u Holomuc.

— Odgovor, što se iz Petrograda očekuje na učinjene u bečkom predlogu promiène portine, nije još stigao; uslied toga, s obzirom na iztekće vrijeme, kako su dotične promiène poslano (20. kolovoza), počeli su ljudi tvèrditi, da petrogradski kabinet neće odobriti ovih promiènah.

— Generaladjutant njegov. velič. cara ruskoga, generallieutenant Grienwald, stigao je u Berlin.

— Po viestima iz Matje od 2. o. m. poslao je admiral Dundas onamo mnoštvo bolesnikah od svoje flote. Sa zdravstvenog gledišta Benikahay vrlo je nepovoljno mjesto, jer medju mornarstvom groznica vlada.

— Porta je iz nova u Parizu naručila 20000 pušakah.

— Mladi ruski lieutenant, baron Meyendorff, sin ruskoga poslanika u Beču, vratio se je iz Cèrnogore u Beč.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta, 14. rujna. Danas bijaše veliki pregled vojske, na koi je i knez Stirbey pozvan, nu on nije došao, izvinuv se slabim zdravjem. Goršakov je sam osobno vojsku muštrao, a po tom u dnevnoj zapoviedi vrlo pohvalno izjavio se o njezinu držanju. Ista dnevna zapovied završuje se sljedećim riečma: „Rusia je pozvana, da uništi poganstvo, pa tko ju u svetom ovom zvanju prieči, bit će uništen

isto tako kao i pogani. Da živi car i bog Rusah!“

— S Dunava pišu, da rusko piešačstvo miče se prema toj rieci, i da u samoj Krajovi, dakle tik bugarske granice, ima 30,000 momakah usredotočeno. U Rusii bilo je do sad 8 ratnih poviereničtva, koja skèrb imaju za oružje, o dieću i hranu vojske. Sad se je deveto ustrojilo i to u Bukureštu. Čudnovato je svakako, da Rusi nisu nikada kod pèrvašnjih svojih okupacija ni iz daleka pomislili, da ustroje ratno poviereničtvo u Bukureštu. To dakle naravski tamo smiera, da Rusia neće tako skoro izaci iz kneževinah, kako se to u zapadu misli.

Turska.

— „Wanderer“ donosi pismo iz Carigrada od 1. rujna. Novoga neima ništa. Prekjuder držao je sultan s ministrima i velikim dostojanstvenicima pregled nad egipatskom vojskom. Inostrani zastupnici nisu pozvani bili; jedini da la Cour prisustvovao je iz ljubopitstva. Dan je taj s toga znamenit, što je god. 1834 upravo na taj dan sultan Mahmud pregledavao rusku vojsku, koja mu je tada protiv Egipta u pomoć došla bila.

Stvar gospodarah Moldavie i Vlaške još nije riešena. Po svoj prilici očekuje se prije odgovor iz Petrograda. — „Wanderer“ donosi zajedno memorandum, u kom Rešidpaša zastupnicima austrijskom, francuskom, engleskom i pruskom razjašnjava, zašto je porta u bečkom predlogu preduzela i učinila nieke promiène.

— Tèrstjanske novine javljaju, da će se kod Sofie stan od 24,000 ljudi namiestiti.

Vejeno spremanje porte progutalo je već 120 milionah piestrah troška, pa opet se nalazi ona tek na početku početka.

Povodom najnoviega izkustva počeli su Turci u divanu pretresati, bi li probitačnije bilo s Rusiom načiniti savez protiv svake oprave. Stvar je možna ali nevjerojatna.

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 18. rujna 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	93 1/4	Amsterdam sa 100 holan. f.	109 1/2
„ od g. 1852	84	Angsburg sa 100 L. current	109 1/2
„ „	74 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	109 1/2
„ „	87 1/2	Vatizlava sa 100 pr. tal.	109 1/2
izvucenobv., obv.	6	Frankfurt na Majnu sa 120 100	109 1/2
dvor. komora od prisilnogajma u Kranjskoj, érar.	4 1/2	Genova sa 300 piemont. lirah	128 1/2
ob. od Tirola, Voj. karlborge i Salzb.	8	Hamburg sa 100 mar. ban.	81 1/2
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	5 1/2	Lipsko sa 100 forintah	109 1/2
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	225	Livorno sa 300 tosk. lirah	109 1/2
„ „ 1839 „ 100 „	186	London sa 1 funt sterl.	10 44
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2	Lyon sa 300 fr.	109 1/2
„ „ „ 2 1/2 „	2 1/2	Milano sa 300 austr. lirah	109 1/2
obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fionenci i Genai	2 1/2	Marselje sa 300 frank.	129 1/2
učinjenogajma, galické	2 1/2	Paris sa 300 frank.	129 1/2
„ „ „ 1 1/2 „	1 1/2	Prag sa 100 for.	109 1/2
Obvez. u Frankf. i Holandiji — činjenoga zajma.	4 1/2	Torzi sa 100 for.	109 1/2
stališah austr. nad i pod Ensom, čačkih, moravskih, slo. ikih, štajerskih, oruških, kranjskih, gorčkih, bečkoga oberkammoranta.	3 1/2	Mletci sa 300 austr. lirah	109 1/2
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Bukurešt sa 1 for. parah	249 1/2
Naputnicesredišnjehlagajno	5%	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
Godinji disconto	5%	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
Bank-akote komad po 1854	1854	Lombardski	31 dan

Tečaj novca	u sr.
Carški dukati	109 1/2
Zajam od 1851	109 1/2
Slove A	109 1/2
„ B	109 1/2
Lombardski	109 1/2
Slovene	109 1/2
Slovene selj. po 1000 fr.	109 1/2
Bečko-glog. selj. „ 500 „	847 1/2
Sopr.-W.-Neud. z. „ 200 „	200
Budij.-G.-Linz. „ 250 „	250
Pozun.-tèrn. 1. izd. „ 290 „	290
„ 2. izd. „ 200 „	200
„ 3. izd. „ 200 „	200
„ 4. izd. „ 200 „	200
„ 5. izd. „ 200 „	200
„ 6. izd. „ 200 „	200
„ 7. izd. „ 200 „	200
„ 8. izd. „ 200 „	200
„ 9. izd. „ 200 „	200
„ 10. izd. „ 200 „	200

SLUŽBENI LIST.

(98—DS.)

(3—1)

Razpis Natječaja.

Za podpunjenje službe jednoga perovodje pri c. k. hrvatsko-slavonskoj zemaljskoj odretjivačkoj komisii sa godišnjom platjom od 700 for. i IX dnevnim razredom razpisuje se ovime natječaj do konca meseca rujna t. g.

Prositelji imaju svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada u službi nisu, preko dotične političke oblasti do opredieljenoga roka predsjedništva c. kr. zemaljske odretjivačke komisie dostaviti i u njih dokazati dobu, vjeroznanstvo, znanje niemačkoga i hrvatskoga jezika, jer je sa obzirom na ovaj posljednji slučaj sa ovim miestom ujedno služba zaletoga tumačnika; nadalje svèršene nauke, javne službe koje su do sada obnašali, bezporočnu čudorednost, i bezprikorno političko ponašanje.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske odretjivačke komisie.

C. k. ministerialni savjetnik i predsjednik,

Dr. Uleppich.

Br. 2677. (273—Lzv.)

(3—1)

Izrok,

kojim se pozivaju vjerovnici ostavštinski.

C. kr. kot. sud karlovački poziva sve one, koji iz ostavštine u mjesecu travnju 1853 bez oporuke preminuvšega Ferdinanda Lusta žogod tražiti imadu, neka radi prijave i posvjedočenja svojih tražbinah dne 13. listopada 1853 u 10 sati u jutro dodju pred ovaj sud, ili neka do onda pismeno predadu svoju prešnju; — u protivnom bo slučaj neće ovi vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego koliko ih ide pravo zaloga.

U Karlovcu dne 9. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 6983/z.z. 1853. (99—DS.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje materijala za odielo 24 stražarah kod kaznionice županije zagrebačke, kao i za krojačko dielo, razpisuje se time u smislu visokog odpisa c. kr. banske vlade od 26. kolovoza o. g. br. 9249 javna jevtinba, koja će se dne 3. listopada 1853. u c. kr. uredu županije zagrebačke u 9 sati prije podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi oni, koji bi nabavljenje rečenog materijala, ili krojačko dielo preuzeti hteli, da se na spomenuti rok i mjesto sa propisanim 10 po stotnom jamčevinom, koja će se po svèršenoj jevtinbi od dotičnih poduzetnikah zadržati, ostalim natjecateljem pako povratiti, stave i to:

- a) za 132 rifa modrog sukna sa jamčevinom od 34 fr. —
- b) za 6 rifah žutog sukna sa jamčevinom od 1 „ 40 „
- c) za 18 rifah cèrvenog sukna sa jamčevinom od 7 „ —
- d) za 342 rifa konofosa sa jamčevinom od 11 „ 40 „
- e) 240 rifah platna (trila) Segeltuch sa jamčevinom 12 „ —
- f) 864 komada manjih i većih pučetah iz tuča sa jamčevinom od 2 „ —
- g) za krojačko dielo sa „ 20 „ —
- h) „ 24 šake sa jamčevinom „ 10 „ —

Poblizji uvjeti mogu se vada saznati u c. k. uredu županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan, Jos. Bunyovac.

B. 3501. (272—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

Buduć je bezuspješno minio pèrvi dražbeni rok za prodaju kuće na stječajnu masu suprugah Franje i Dore Kelleman spadajuće u ovom gradu pod br. 593 ležeće tu sudbome na 1872 for. 43 kr. srebra procienjena, avosudišnim izrokom od 26. lipnja t. g. br. 2950 prijavljeni, — a togase s otim opetovano do obćeg znanja stavlja, da je u svèrhu dražbene prodaje sad napomenute kuće drugi dražbeni rok na 29. rujna t. g. u 3 sata poslie podne opredieljen, kojom prigodom ako se nebi mogla prodati za vriednost procienbe, ista će se kuća prodati i dosudit onomu, koi najviše ponudi, i upod procienbe. Uvjeti dražbe mogu se kod suda uvidjeti.

U Varašdinu dne 8. rujna 1853.

C. k. kotarski sud varaždinski.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazničkih dana. — Listu Polugodišnje, predplaćuje se za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poslati poštama, 3 for. sr.

Za službene oglase, opredjeljena je svredbina: 4 kr. sr. od linije, za prvoput, a zatim za svakog 3 kr. sr. — Za druge oglase, ili posebne članke, plaćeno do 10 linija 20 kr. sr. dalje, pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast.

Oglas

c. k. banske vlade u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji.

Otvor opotraga (reklamacija) proti ucienama mjere na četvrt (Flächenmass), dohodka od zemljištah i razrednja (klasifikacije) zgradah u privremenstvu (provisoriumu) zemljarine

Pošto su dovršeni izvidi (Erhebungen) mjere na četvrt, zemljišnoga dohodka i razrednja zgradah na svrhu privremenstva zemljarine naredjenoga najvišjom poveljom od 4. ožujka 1850., strankama se polag odredbah §. 17. napomenute najviše povelje daju na znanje proizoci (resultati) izvidah, da se prigovori i žalbe (pritužbe) dolazeće od njihove strane proti tomu saslušaju, iztraže, i ako su temeljite, izravnaju i konačno rieše.

Na tu svrhu oglašuju se sljedeće odredbe, kojima se zakonito naznačaju slučaj, gdje imaju miesta prigovori proti rečenim proizocima, zatim radila (organi), po kojima se moraju predložiti isti, i puti, kojima se dovode do iztraže i riešitbe.

§. 1. Optrage diele se u občinske to jest takove, koje se protežu na predmete, što se tiču pojedinih občinah celovito, i u osobne, koje se kasaju pojedinih posjednikah.

Najprije se imaju predložiti, iztražiti i riešiti občinske optrage, a zatim stopram mogu se prijaviti osobne.

Slučaji, gdje su zakonito dopušteni prigovori (optrage) proti proizocima, ucienah mjere na četvrt i dohodka u privremenstvu zemljarine, jesu sljedeći:

za občinske optrage.

a) ako bi medje občine kakve krivo naznačene bile u sastavljenom opisu medjah, i ako je kod prostor nespadajući u občinsko područje povučen u isto, ili spadajući u isto izostavljen i podvučen u drugu občinu;

b) ako su u kakvoj občini načini obradivanja zemlje navedeni, kojih tamo nema, ili ako se nalaze takovi, koji nisu bili razlučeni;

c) ako bi u kakvoj občini jedan ili drugi od zaista nalazećih se i razlučenih načina obradivanja zemlje razdieljen bio u preveć ili premalo razredah, kojih broj nebi bio opravdan različinom kakvoćom zemljištah, što pripadaje istomu;

d) ako bi u kakvoj občini pojedini razredi a porezovnim čistim dohodkom od porezačke (katastralne) rali po 1600 načetvrtin (kvadratnih) hvatih stajali u stavki, koji se kaže ili bezuvjetno (absolut) prevelik ili premalen, ili koji nebi stajao u razmierju prema uzporedno graničnim i u istom razmierju stojećim občinama kod istoga načina obradivanja zemlje i jednake kakvoće zemljištah, bilo ovo razmierje poremećeno prevelikom ili premalom stavkom.

Za osobne optrage.

aa) ako je zemljoposjedniku kojem u kakvoj občini propisano, da dade porez od kakve zemljište ili kakove zgrade, što neposjeduje;

bb) ako zemljište premda njegovo nesećeraje mjere na četvrt, koja je izkazana u valovnici i u izvidku u isto;

cc) ako je pojedinom zemljoposjedniku jedno ili više zemljištah izkazano i ucienjeno u načinu obradivanja, a kojem nisu se ista zemljišta nalazila onda, kad se je sastavljala valovnica i u kojem nestoje po stanju istine (Thatbestand);

dd) ako je kakovo u obziru obradnoga načina istinito naznačeno, zemljište nvršteno u razred, kame se nebi imalo nvrstiti polag svoje kakvoće;

ee) ako bi pojedinom posjedniku njegova zgrada polag sastavnih dielovah stanja nvrštena bila u nepravil razred.

§. 2. Pregledati občinske prigovore izjavljene dopuštanima u §. 1. pod a. b. c. i d. nadležni:

1. državnom povjerenstvu za optrage u avoj zemlji;

2. u svakoj pojedinoj občini občinskom odboru, kakvo je naznačeno u §. 5. naputka za izvid zemljišnoga dohodka, dakle zajedno s većim u občini nalazećim se posjednicima zemljištah ili dobarah, ili s njihovim punomoćnicima, i to občinskom odboru, nakoliko se u naznačenim slučajevima radi o razsudi, da li se proizoci slažu s istinom unutar občine, ili prema susjednim občinama.

Občinskim načelnicima dati će c. k. procijenski povjerenik, odredjeni za iztraživanje prigovora, prije nego nastane optražni rok, potrebiti naputak za predlaganje njihovih žalbah, ako bi imali kakoge.

Predlagati osobne prigovore izjavljene dopuštanima u §. 1. pod aa. bb. cc. dd. i ee. uz državno povjerenstvo za optrage nadležan je svaki pojedini zemljoposjednik, ako se pojave takovi slučajevi kod njegova zemljoposjeda ili stanja nalazećega se u občini.

§. 3. Prigovore, na koje polag odredbah predjašnjega §. 2. imaju kroz občinski odbor pravo občine, moraju iste podžupaniji do 6 nedjeljah računajući od onoga dana, kad su im prihvaćeni bili proizoci dohodakoga pronadjenja, ili pismeno predati ili pod upravljanjem istoga pobilježiti; ako pako nebi imale ništa primijetiti ovim proizocima, moraju dati očitovanje, da nemaju učiniti nikakvih prigovora.

Na suprot prigovore, na koje polag odredbah predjašnjega §. 2. ima pravo svaki pojedini zemljoposjednik u občini u obziru svoga u istoj pripadajućega mu zemljoposjeda ili stanja, smije isti stopram, zatim i to računajući od onoga dana, kojega će se osobito oglašiti otvor osobnih opotraga, podneti do četiri nedjelje danah.

§. 4. Podžupaniji nadležni dielovati onamo, da se prigovori ili očitovanja svih občinah njezinoga kotara predaju ili pobilježe u ustanovljenom roku, začin se imaju diomice ili celovito uz primnicu poslati na nadgledstvo iztraživanja opotraga, da se podvrgnu iztragi, o kojoj će zatim slijediti riešenje c. k. zemljiškoga povjereništva za zemljarinu i dalja objava.

Proti odluci c. k. zemljiškoga povjereništva za zemljarinu smiju se tako državno povjerenstvo za optrage, kako i dotični občinski načelnici utiči c. k. glavnomu ravnateljstvu zemljarske porezačke (k. k. General-Direction des Grundsteuer-Katastra) u Beču, koji se utičaj

ima uvijek do tri nedjelje od onoga dana, kad se dostavi riešenje, po občinama predati podžupaniji, a po istoj za dalje predloženje poslati na c. k. optražno nadgledstvo.

§. 5. Kod osobnih opotraga nadležni iztraže optražnim povjerenicima u sporazumljenju s občinskim odborima. O nalazku odlučuje nadgledstvo skupa s podžupanijom, o čemu se ima utičaj do četiri nedjelje od onoga dana, kad se objavi odluka, predati podžupaniji i za konačno riešenje predložiti c. k. zemljiškom povjerenstvu.

§. 6. Dolazeće optrage imaju se pobilježivati, iztraživati i riešavati polag osobitih naputakah, koji će se dati radilima svanim k tomu; troškovi skupčani s tim poslom namirivat će se iz državnoga blaga, no s prinudržajem zavrata (regresa) kod žalbah, koje su očevidno bez temelja.

U Zagrebu 15. rujna 1853.

Br. 3862.

Od strane c. k. podžupanije karlovačke očituje se sjećana zahvalnost za darove, koje su dolepisani za gladom stradavše žiteljstvo ovog područja ovamo predali, — dočim su novci jur na svoju opredjeljenu plemenitu svrhu obratjeni.

	fr. kr.
1. po g. Ambrozu Vranjicanu stariem	5 —
2. „ gradu Karlovcu	14 40
3. „ c. k. podžupaniji Sv. Ivanjskoj	2 24
4. „ g. Dragutinu Mesarošu vlastelinu	20 —
5. „ gradu Karlovcu	2 40
6. „ podžupaniji samoborskoj	13 29
7. „ g. Fr. Smrčke i Matii Magdiću	30 —
8. „ presv. g. c. k. vèrh. županu dostavljeno kao prinesci iz Brezic i Ljubljane	11 — %
9. „ presv. g. c. k. vèrh. županu dostavljeno kao sakupljeni u križevačkoj županiji	36 24
10. „ c. k. podžupaniji jastrebarskoj sakupljeno	— 40
11. „ presv. g. c. k. vèrh. županu dostavljeni prinesci u osiečkoj županiji pobrat	6 32
12. „ presv. g. c. k. vèrh. županu dostavljeni u osiečkoj županiji pobrat	80 40
13. „ presv. g. c. k. vèrh. županu dostavljeni u Krunjskoj sabrati	8 —
Ukupno	231 28 %

U Karlovcu 10. rujna 1853.

C. k. podžupan
Martinković.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu 15. rujna. Svetli ban i fzm. Josip baron Jelačić, prispio je 11. o. m. u Beč.

— Pouzdano doznaje se, da će njeg. velič. car Rusah 21. o. m. prispieti u logor kod Holmca i tamo do 25. boraviti.

— „Triest. Ztg.“ donosi: Nedavno izišao je u Beogradu zemljokaz, na kom se u zatvorenom obrubu nalazi Srbija, Bosna, Hercegovina, Crnagora, Dalmacija, Hrvatska, Slavonia, Srijem, vojna kraljina, srbako vojvodstvo i ta-

miški banat, te se njime nastoji predočiti početak nekakvoga velikoga sèrbskoga carstva, za kim jugoslavenska propaganda teži. Kao što se glasa, sačinitelj pripravlja sad izdanje istoga zemljokaza u većem obsegu. C. k. najviša redarstvena vlast odredila je, da se u svim knjigo-prodavicama iztisci ovoga zemljokaza, koji se pokazuje samo kao nedozvoljena politička demonstracija, u slučaju prestupa uzapte.

Tallanska.

Iz Rima od 31. kolovoza donosi „Allg. Ztg.“: Od prekjučer nalazi se apostolski delegat pokrajine Ravene, monsignor Rossi, kao bjeGUNAC ovdje. On je morao iz Ravene noću na tihom otići, da izbjegne, uz tanku pučku pomoć. Njegova bezobzirna strogost dovela je nekog nezadovoljnika na taj sdvojeni naum, da ga ubije; no pištolj, koji je na prelata u otvorenoj kočiji vozećeg se izbačen, zataji. Sveti otac primio je jučer gospodina Rossia; govori se, da je papa ponašanje potonjega u audienciji osudio.

No još gorje vesti stigloše iz Terni-a. Službeno je već potvrđeno, da je gouverneur postao žrtvom pučke biesnoće. Rastuća dražina hleba pobudila je, osobito kod siromašnijeg žiteljstva, za budućnost veliku skrb tim više, pošto su gradska poglavarstva izvoz hrane više pospišavala, nego li zabranjivala. Nu zapriećenjem izvoza hrane bili bi ovi ljudi po svoj prilici postali krivcima, da su povriedili svojinu. — Kad se je dakle toga radi pritužilo kod gouverneura, izpale su mu iz ustih sljedeće oporne riječi: „Kad se brašno potroši, neka narod slamu jede.“ — Za istinu toga nejamčimo niti to vjerujemo, no riječi ove našle su kod tamošnjeg naroda povjeren, te razjarene četiri nemirne glave postavile svoju ruku na gubernatora te bacile ga s njegovih kuća preko prozora na sokak, gdje ga je divlje pučanstvo zlostavljalo i usta mu slamom zatvrdilo. On je uslijed toga umro. Osam karabinera došlo je u pomoć, no ovi morashe, stranom ranjeni, pobieći pred narodom. Iz Rima je sad podruga satnia piešactva posla u Terni, da povrati red.

Gledè pronadjene u Rimu urote može se još naknadno prijaviti, da su kod jednog trgovca nadjena dva sanduka oružja. Osim poznatih čelovodjah uhvatjen je također sveštenik Don Raffaele, bratja Segnali i miernik Rumitti, među kojega papirima pronašla se ciela osnova ustanka. Za sveštenika Raffaele govore, da je jako kompromitiran.

— U Nizzi ustručavali su se pekarski kalfe dne 6. o. m. raditi, ako im se dnevica nepo-visi. Oni su svojim sudruzima, koji nebi s njima držali, oštro zaprijetili i prićili ih u radnji. S toga su noću uhvatjene tri kalfe, a do dvie stotine drugih ostaviše zbilja zanat i odoše u Varo, tvrdo odlučivši ostati kod svoje nakane.

— Piemontezka vlada odredila je obično novčenje od 12,000 momakah za tekuću godinu.

— Nieki bieguni, koji su upravo namieravali kod Sazzane izoćnu piemontezku granicu prekoraćiti, biahu po redarstvu u tomu zapriećeni.

Rusia.

— M. Pogodin u „Moskvitianinu“ ovako opisuje stanje Rusie prema nemirima europskim od prošlih godina:

Svaki ćo se saglasiti, da su europske države potresele do samih svojih osnovah i traže sebi nove podpore. One će ih naći, jer milostivo providjenje sa svih putevah zla privodi čovječanstvo k jednoj svojoj namieri — k dobru, — no dok još traju nemirna kolebanja i mienjaju se mućna pokušavanja, zar opasnost svaki čas neprijeti, da sruši u Europi sve ono, što je istinito, krasno i skupocieno, što je pridobiveno u tećaju nekoliko vjekovah stradanjima i suzama, znojem i krvlju, željama i molitvama svih predjašnjih naraštajab. I u svaki takovi čas — kažite mi — nebacaju li se pogledi sa svake strane, s desna i lieva, ovamo k nama na udaljeni siever, k ovome narodu, koga nesmislenici izsmiehavaju, i k njegovom velikomoćnom caru, da doznadu, šta on misli, šta će reći, šta će učiniti?

No on, čini se, ništa neradi, ništa nepreduzima i nepokazuje, šta treba da radi. On samo

ćuti, ali misao o njemu u jednih zadržava ruku, koja je već podignuta, i ona se tek na jedan put u dvoumljenja spušta. Doista on mući, ali drugi misleći o njemu, spavaju mirnie na svojim tñnjem pokrivenim posteljama, jedni ćerpe iz tog mišljenja za sebe bodrost, drugi se plaše; za nieke je u tome nadanje, a za nieke strah.

Ćudnovata je kocka pala na dva brata! Stari Aleksander prognao je nasertaj dvadeset naroda pod upravom takovog ćovieka, u koga je umu bilo sile može biti više nego u svih njih skupa; Aleksander u gromu bojovah pod sjajnosti požara usred vojnićkih podvikivanja prošao je svetćano od kraja do kraja svu Europu, i riećio je na dugo vrijeme njenu sudbinu zajedno sa carevima, koje je on predvodio.

Drugi riećava njenu sudbinu sam, nepodićući ni ruke, negovoreći ni jedne rieći, ne mićući se s miesta, sam samcat, u tićini svoga kabineta; riećava, velim, silom svoga imena, — poravnjavajući sve pokrete, oslabljavajući napadanja, podkriepljavajući suprotivljenja.

Ćija je kocka veća, ćiji je zadatak mudrii? Nitko se nemože usuditi da odgovori na to pitanje. Mi kao da još stojimo na briegu drugog Nemanja, i vidimo pred sobom samo početak nekog novog, nećuvenog, nevidjenog europskog pokreta. Mi neznamo, ćim će se on svēršiti, a još manje znamo, kako će ocieniti buduća historija dielujuća lica.

Mi se možemo samo moliti u taj straćni čas, da onaj „im že carje carstvujut i silni pišut pravdu“ pošlje našem caru duha premudrosti, duha razuma, duha straha boćjega, da rieši svoj zadatak onako, kako je najbolje na obće zadovoljstvo svih plemenah i naroda, i da sudieluje, da se srećno svērše europski nemiri, — da dobije svaki svoje, da se zauzda silni, ukriepi slabi, umilostivi bogati, zadovolji siromaćni, i umorena, izmućena, nastradavša se Europa blagodareći njegovom pametnom, bezpristanom posredovanju, njegovom naravstvenom, blagom ućastju, poviće: „Slava v vićnih Bogu i na zemli mir, v ćeloviećeh blagovolenije!“

A mi u svetoj Rusii, koji smo mirni i bezopasni, da blagodarimo bogu za naš mir i tićinu; da se ubiedimo, razmićljavajući o europskim dogadjajima, da sva sreća naroda, a također i ljudi zavisi ne od forme upravljanja, no mnogo više od njegovih ideah; da se ubiedimo, da se i najbolja forma može kvariti izvēršivanjem i naprotiv, primivši k sercu evanđjelsko izrećenje, da bukva sama po sebi „umērščvljaet“, a duh „životvorit“, — treba da se staramo više o unutraćnjem, — a spoljaćnje će se sve priljubiti k tome. Neka viera i vlast, koje je Europa izgubila, i s toga se nalazi sada u mućnom i biednom stanju, — po obćem priznavanju svih pćrvih i najboljih njenih misliteljah, izražavaju se i napreduju kod nas ćisto, zakonito i sveto; neka narod pod njinom svećtenom sienkom dotieruje se i napreduje u svima njemu od boga danim sposobnostima i koristi se ćvim nebesnim darovima bez iznimke. Neka sva stanja, ostajući vićna svome historićkom proizvodjenju, uzajamno lubeći se, idu tvrdo po svome putu, nevarajući se nikakvim tućjim obsienama, i sterpljivo oćekuju, ugledajući se na svoje predćastnike, da se izvērši njihova sudba!

Francezka.

Iz Pariza 8. rujna. „Moniteur“ svedilj ćuti o odgovoru ruskoga dvora na turske promiene u bećkome predlogu. Kao što se govori, nije nikakav još konaćni odgovor tamo u tom poslu stigao. Ako se ipak vjeruje listu „Assemblée nationale“, koi, kako je poznato, zastupa interese ruske u Parizu, to car nije bać sklon na promiene turske. U ostalom rećeni list tvērđi da car može uvijek misli svoje promieniti. — O uzdržanju mira „Assemblée national“ nedvoji, bać ni u onom slućaju, ako Rusia proćto ostane kod bećkoga predloga, jer će Turska tada po svojim saveznicima biti siljena, da popusti, inaće će ju saveznici ostaviti.

Kao što „Times“ javlja, francezka je vlada porti objavila, da će na svoju pogibel raditi morati, ako uzbije njezine saviete.

Glas, da će lord Redcliffe do skora biti opozvan iz Carigrada, dobiva sve to veću vjerojatnost; paće se odlazak Redcliffa sad već držati za neizbiećimu nuću na najnovie faze, u koja je izoćno pitanje stupilo.

„Indep. belge“ piće iz Pariza, da je 5. o. m. u Londonu prijavljeno, da car neće da privoli na promiene portine bećkoga predloga. Dopisatelj pomenutoga lista ovako se o tome izjavlja: „Car još nije službeno sabacio portine predloge. Vieran tradicii svoje diplomacie, neće on da ubërza tećaj dogadjajah, on će dati novi dokaz svoje umierenosti. Budna Englezka pćrva je izviećtena o naumu cara. Lord Clarendon na hitro je sazvaćo ministre. Osoba, koja me je o tom izviećtila, nećna, šta se je u vieću ministarskom riećilo. No, iz više dogovorać, što ih je imala s ćlanovima diplomatsćkoga sboća, sudi, da će Turska u slućaju, ako uztraje na svom putu izrućena biti svojoj sudbini i ostavljena sama sebi, te će tako napram Rusie i sama stati.“

— „Patrie“ opovęrgava sad takodjer one glasove, što su ih francezki listovi donieli, da je naime u Lyonu pronadjena velika urota, uslijed koje je više osobać pohvaćano.

— „Debats“ i „Patrie“ od 10. dërže, da u nijednom slućaju nije rat mogućan u iztoku. Car francezki i carica vratili su se iz Dieppe u Pariz.

Razlićite viesti.

— U Londonu sastavila se je jedna heteria. Predsiedatelj je Maurokordato. Ona ima podobore u Ateni, i kao što nieki govore, Tërstu. Ćlanovi su najviše tęrgovci. Ćiel ove heterie jest nabavljenje novacać, da se dovedu Bugari i Albanci u savez. Lako je razumieti, šta ova heteria namierava. Osmanskom carstvu neće zaista od koristi biti, niti će ga ona oćdržati.

(Wanderer.)

— I u Francezkoj se na mnogim miestima pojavljuju nemiri radi skupoće hrane.

— General Changarnier, koi je u drućtvu s generalom Bedeau-om obićao jednu ćast Švajcarske, nalazi se sad u Piemontu.

— U Napulju obsudjen je na smert stanoviti Josip Massari, što je 15. svibnja 1848 vojevao na barikadama. Isti osudjenik posieduje sviedoćbu austrianske vlade, da se je on 15. svibnja 1848 u Milanu bavio, dakle da nije vojevao na barikadah napuljskih. Ćudnovato je, da iztraćivajuća komissia nije uvaćila taj Alibi.

— Medju viestima, koje donosi „Kreuzzeitung“, ćitamo, da su dne 9. o. m. u Berlinu 24 osobe prijavljene, koje su u koleri oboliele. A po niekom pismu „A. A. Z.“ oboliele su u Berlinu do 3. rujna 143 osobe u koleri. Do 4. je 18, a do 5. podne 32 osobe su iznova oboliele. Od ovih je 7 ozdravilo, 117 pomerlo a 69 ostalo u liećanju.

— „Lemberger Ztg.“ piće, da se je ona izoćna kolera, koja se posljednjih miesecah u kraljevini Poljskoj opet pojavila i odanle u volhinsko i podolsko okrućje razprosterala, zalibože i u Galicii pojavila i u pogranićnom miestu Strzemilcze, u zloczowskom okrućju bukla.

— Obćinsko vieće u Stuttgartu naredilo je, da se za noćne prezivaće postave samo takovi ljudi, koji imadu „liepi glas.“ Eto novoga polja izvęrstnim pievaćima za odlikovanje.

— Miestno redarstvo u Freiburgu (u Švajcarskoj) izdalo je 1. o. m. zabranu pućenja za svu dieću izpod 16 godinać.

— „Patrie“ javlja iz Petrograda od 25. kol., da je general Brankberg stigao u ovaj grad, da preuzme vęrhovno zapoviednićtvo nad jednim sborom tatarske vojske, koja će se usredotoćiti na izoćnoj Sibirii, da bdićje nad kinezkom granicom. Sbor ovaj bit će od 6000 momakah.

— Iz Florence javlja „Opinione“, da je knez Liechtenstein otićao miestu barona Nobili-a u Bolognu grof Crenneville da je preuzećo zapoviednićtvo nad austrianskom vojskom u Toćskani.

— Najnovii ćin carske milosti primio je žiteljstvo milansko sa velikim odućevljenjem.

— Biskup nitranski podignut će u Nitri manastir duvaćh Grad je u tu svērhu dao prostorić; osim zakladne glavnice stajat će gradnja ovoga manastira 150,000 for.

SLUŽBENI LIST.

9291. Concurſus-Kundmachung ad 15427—1853. wegen Befetzung des k. k. Tabak-Distrikts-Verlages in Marburg.

Der k. k. Tabak-Distrikts-Verlag in Marburg ist in Erledigung gekommen, und wird im Wege der öffentlichen Konkurrenz demjenigen verliehen werden, welcher für den Betrieb dieses Kommissionsgeschäftes die geringste Verschleißprovision fordert. Dieser Verlagsposten hat das Tabakmaterial aus dem k. k. Verschleißmagazine in Graz sich beizuschaffen, und es kann für die Zufuhr auf der ganzen 9 Meilen betragenden Strecke die Eisenbahn benützt werden. Es sind dem Distrikts-Verlage in Marburg die beiden Unterverseiler in Mahrenberg und St. Leonhard, dann in der eigenen Verlagsperipherie 88 Tabak-Kleinverseiler zugewiesen.

Nach dem Ergebnisse der Jahresperiode vom 1. Mai 1852 bis Ende April 1853 beträgt der Verkauf an Tabak-Material 119873 Pf. nach dem Gewichte; im Gelde berechnet sich derselbe auf 76381 fl. 51 1/4 kr. dann an Stempelpapier, wovon der Kleinverseiler diesem Verlage zugestellt ist 3631 „ „

Bei diesem Verschleißabgabe berechnet sich bei einem Gutgewichte von 1 1/4 % für den gegebenen nicht in Dosen im Verschleiß vorkommenden Schnupftabak, bei einem Gutgewichte von 1 1/4 % für die Gefpunktungen und von 3 % für den Verschleiß des ordinärgeschnittenen Rauchtobaks der Tarifs-Nummer 16, dann bei einer Verschleiß-Provision von drei Prozenten für den Tabak, von 1/2 % für das Stempelpapier der höhern, und von 2 % für das Stempelpapier der geringeren Gattungen das jährliche Brutto-Erträgnis mit 4118 fl. 36 1/4 kr.

Hieron hat jedoch der Verleger die Auslagen für die Zufuhr des Tabakmaterials aus dem Fassungsvermagazine, und die sonstigen Auslagen des Verschleißbetriebes zu befreiten, und dem zugewiesenen Tabakunterverleiser in Mahrenberg ein Gutgewicht für den Verschleiß an Gefpunktungen 1 1/4 %, dann für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak Tarifs-Nummer 16 2 1/4 % und eine Verschleißprovision von 3 1/2 %, endlich dem Unterverleiser in St. Leonhard ein Gutgewicht von 1 1/4 %, für den geschnittenen und von 2 1/4 % für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak, und eine Verschleiß-Provision von vier Prozenten zu verabsorgen.

Der Tabakverschleiß des Unterverlages in Mahrenberg hat in der vorangeführten Jahresperiode auf 11670 fl. 14 kr., jener des Unterverlages in St. Leonhard auf 5465 fl. 59 1/4 kr. sich belaufen.

Nur die Tabak-Verschleißprovision hat den Gegenstand des Angebotes zu bilden. Für diesen Verschleißposten ist ein stehender Kredit von 7500 fl. bemessen, zu dessen Sicherstellung eine Caution in der gleichen Höhe entweder im Baren, oder in Staats-Kreditpapieren, oder durch Real-Hypothek eingelegt werden muß.

Für diese Caution wird eine Tabak-Materialmenge im gleichen Werthe ausgestellt, welcher als unangreifbarer Vorrath stets auf dem Lager erhalten werden muß. Dem Ersteher bleibt es übrigens unbenommen diesen Vorrath gegen bare Bezahlung auf das Lager zu bringen, worüber sich derselbe jedoch sogleich zu erklären hat.

Die Caution muß, im Falle der Kredit angenommen und der unangreifbare Lager-vorrath nicht gegen Barzahlung auf das Lager geschafft wird, längstens binnen sechs Wochen vom Tage der ihm bekannt gewordenen Annahme seines Offertes erlegt werden, widrigenfalls die Verleihung zurückgenommen und das erlegte Angelb wegen Nichterfüllung der Bedingung eingezogen würde.

Das erforderliche Stempelpapier ist bei dem k. k. Gefällen-Hauptamte in Marburg gegen bare Bezahlung abzufassen.

Br. 21./St.D. 13507/1853 (20—B.V.) (1—2)

Natiečaj.

Za privremeno postavljenje jednoga poreznoga nadglednika i dvojice podnadglednikah u vojvodstvu Bukovini.

Budući da će uredjenje političkih oblasti za Bukovinu na skoro u život stupiti, našlo je visoko, c. k. ministarstvo finaciah po glasu ovamo prispijevše naredbe od 12. t. m. broj 29553/2983 u smislu §. 8. najvišjih ustanovljenjah o uredjenju i uredskoj dielatnosti okružnih oblasti narediti, da se već sada ovdje privremeno postavje porezni nadglednici i podnadglednici.

Usljed toga postaviti će se u krunovini Bukovini jedan privremeni porezni nadglednik s platom od 900 for., sr. i s IX. naduevničkim razredom, zatim s činom finaciahnoga kotarskoga povierenika i dva privremena podnadglednika s platom od 700 for. i 600 for. sr. isto tako s IX. naduevničkim razredom i s činom perovodje finaciahnoga ravnateljstva.

Za podnašanje molbenicah za te službe ustanovljuje se rok do 20. rujna 1853.

Uvjeti, koji se traže od moliteljah za naznačene službe, jesu sljedeći:

1. Dokazanje sposobnostih, koje se u obće traže za stupljenje u državnu službu.

2. Imaju se redovito izkazati juridičko-političke nauke svršene s dobrim uspiehom, a napose znanje poreznog upravljanja.

Iznimice može se uzeti obzir i na takove molitelje, koji nemogu dokazati da su svršili juridičko-političke nauke, no pokazali su svojim dosadanjim službovanjem, da imaju podpunoma praktičnu sposobnost za političko i porezno upravljanje, ili odlikovali su se svojim upotrebljivanjem kod porezačkih dielovanjah.

3. Izkazanje niemačkog i po mogućnosti zemaljskoga jezika.

4. Izkazanje dobe života i navod, da li su oženjeni ili neoženjeni.

Molbenice imaju se upraviti na predsjedništvo ovdašnjega c. k. poreznoga ravnateljstva i ako molitelj ima kakvu javnu službu podneti putem neposredno predpostavljene oblasti, inače pako putem c. k. okružne oblasti.

Od predsjedništva c. k. poreznoga ravnateljstva za Bukovinu.

U Černovici dne 19. kolovoza 1853.
Franz Schmuck s. r.
c. k. zemaljski predsjednik.

N.º 8967. (274—Lzv.) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l' i. r. Ufficio Centrale di porto e Sanità Marittima in Ragusa, cui va congiunto l' appuntamento d' annui fiorini 350.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà sino al 15. Ottobre a. c. a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale, la prima idoneità al posto optato, i servigi anteriormente prestati, e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare s' egli si trova in parentella od affinità con altro impiegato appartenente all' Ufficio suddetto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 31. Agosto 1853.

N.º 9028 (274—Lzv.) (3—1)

Avviso di Concorso.

Essendosi reso vacante il posto di Capitano di Porto e Sanità marittima in Megline, cui va congiunto l' apuntamento d' annui fiorini 800, nonchè l' obbligo di prestare una Cauzione nell' importo corrispondente ad una annuata del Soldo, viene aperto il concorso pel rimpiazzamento del medesimo.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro sei settimane direttamente a questo Governo Centrale Marittimo, o qualora fosse già in servizio dello stato pel tramite della prepostagli autorità, la rispettiva documentata supplica, comprovando l' età, l' illibata condotta morale, i servigi finora prestati, le cognizioni delle lingue, la fondata conoscenza delle leggi e prescrizioni che regolano l' amministrazione portuale-sanitaria, l' esperienza pratica acquisitasi in questi rami di servizio nonchè la capacità di prestare la cauazione richiesta.

Das Angelb besteht in dem zehnprozentigen Betrage der Caution, nämlich im Betrage von 750 fl. WM. und muß von jedem Bewerber entweder im Baren, oder mittelst Staatsobligationen, oder durch Realhypothek dem Offerte beigeschlossen, oder bei der k. k. Kameral-Bezirkskass in Marburg, oder einer andern Gefälls, oder Steuerkass erlegt werden, für welche letztern Fall die Quittung der Kass dem Offerte beizuschließen ist. — Diese Offerte müssen auf einem fünfzehn Kreuzer Stempel eigenhändig geschrieben und unterschrieben, versiegelt und mit der Aufschrift: „Offert für den Tabak-Verlag zu Marburg in Steiermark“ versehen, längstens bis 14. Oktobers 1853 Mittags um 12 Uhr bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Marburg überreicht werden.

Dieselben sind nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen und mit der dokumentirten Nachweisung:

- a) über das bei einer Kass erlegte Angelb (falls dasselbe nicht dem Offerte selbst angeschlossen wird);
- b) über die erlangte Großjährigkeit; und
- c) über das sittliche Wohlverhalten zu belegen.

Die Angelber jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, das Angelb des Ersteher wird bis zum Erlage der Caution, oder für den Fall, daß keine Caution erlegt, sondern der unangreifbare Lager-vorrath gegen Barzahlung beigeschlossen wurde, bis zur vollständigen Beilegung desselben zurückgehalten. — Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder welche unbestimmt lauten, oder Nebenbedingungen enthalten, werden nicht berücksichtigt. — Bei gleichlautenden Angeboten wird sich die höhere Entscheidung vorbehalten. — Es kann weder die Höhe des Angebotes noch ein bestimmter Ertrag zugesichert werden, daher auch in keinem Falle eine wie immer geartete nachträgliche Entschädigung oder Erhöhung der Verschleißprovision stattfindet. — Die gegenseitige Aufkündigungsfrist wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entsetzung vom Verschleißgeschäfte einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels, oder einer schweren Gefälligübertretung, oder wegen Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung, oder gegen die Sicherheit des Eigenthums abgeurtheilt worden sind, ferner Verschleißer von Monopolsgegenständen, die von dem Verschleißgeschäfte strafweise entsetzt wurden und solche Personen, denen die Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleißorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hindernis erst nach Uebnahme des Verschleißgeschäftes zur Kenntniß der Behörden, so kann das Verschleißbefugniß sogleich abgenommen werden.

Graz am 30. August 1853.

Formulare eines Offertes

(15 kr. Stempel.)

Ich Unterzeichnet erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Marburg unter genauer Beobachtung der dießfalls bestehenden Vorschriften gegen eine Provision von . . . (mit Buchstaben ausgedrückt) Prozenten von der Summe des Tabakverschleißes in Betrieb zu übernehmen.

Das Angelb mit 750 fl. (oder die Quittung der Bezirkskass zu Marburg über das mit . . . erlegte Angelb) wird nebst dem Lauffcheine und dem Moralitätszeugnisse beigefügt.

Datum . . .

Eigenhändige Unterschrift.
Charakter, Wohnort.

Von Außen:

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages in Marburg. 1476—31

Dichiarerò inoltre, se si trova in parentela od affinità con qualche impiegato dell' amministrazione Portuale-Sanitaria nel Litorale dalmato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 2. Settembre 1853.

Nr. 11730.

Kundmachung.

der k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direction.
Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse von 31. August 1853 Z. 27756/1891 das Nebenzollamt I. Klasse zu Altgradiska zur Bestätigung des Austrittes von Durchfuhrswaaren ohne Beschränkung ermächtigt.

Diess wird zur allgemeinen Kenntniß bekannt gegeben.

Agram den 7. September 1853.

Nr. 11711.

Kundmachung.

Zu Folge hohen Finanz-Ministerial-Erlasses von 2. September l. J. Z. 14201/P.M. wird Nachstehendes zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Bei der am 1. September 1853 vorgenommenen 248. (69. Ergänzungs-) Verlosung der älteren Staatsschuld ist die Serie Nr. 30 gezogen worden.

Diese Serie enthält Banko-Obligationen zu 5% von Nr. 22236 bis einschliessig Nr. 23121, dann die nachträglich eingereichten obderennsich-ständischen Domestik-Obligationen zu 4% Nr. 491 bis einschliessig Nr. 510 im gesammten Kapitalbetrage von 1,009,920 fl., und im Zinsenbetrage nach demherabgesetzten Fusso von 25,018 fl.

Diese Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 2. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conv. Münze befindliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Agram den 7. September 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

(151—DP.)

(3—3)

Dražbeni izrok.

Usljed. odluka pod. br. 971 prodavač će se putem overibne dražbe drugi i stražnji put makar izpod cene dne 8. listopada t. g. u 9 sati prije podne u pisarni suda ovog oranica velika Verbina zvana, u kotaru sela Savrašćak, obćine Domasloven, području c. k. kot. suda samoborskog ležeću, na vlastitost seljaka Iveka Svinjarića spadajuća, od 1 $\frac{3}{4}$ rali, na 180 for. srebr. procijenjena, na stran barona Levina Raucha za dug od 161 for. 41 kr. srebra i, pripadka.

Zajedno se u smislu §. 599 g. p. pozivaju svi oni, koji misle kroz uknjiženje založnog prava na rečenu zemlju imati, da se glede toga u vremenu kod suda najave.

U Samoboru dne 6. rujna 1853.

C. k. kot. sud samoborski.

Kazimir Jellačić,

kot. sudac.

Br. 109/1366. (269—Lzv.)

(3—3)

Razpis natečaja.

Usljed zaključka gradskog starešinstva na temelju odluke vis. zemaljske školske oblasti za novo ustanovljeno u gradu ovome učiteljsko mjesto skopčano za godišnjom platjom od 350 for. srebra, ovime se natečaj do posljednjeg rujna t. g. raspisuje.

Natečati se želeći za ovo mjesto imadu s potrebnim dokazima verhu dobe života, tjelesnog zdravlja, bezprikornog ponašanja, zatim potpunog znanja hrvatskog i njemačkog jezika; te zadobite povlastice za podučavanje, svoje molbenice do godišnjeg roka ovamo podneti, dočim se na kasnije prispievše molbenice obzir uzeti ne bude.

Dane iz siednice gradskog starešinstva u slob. i kr. gradu Koprivnici 12. kolovoza 1853 držane.

Gjuro Pevalak, mp.

načelnik grada.

Janko Vugrinčić, mp.

priv. perovodja.

Br. 127/1366.

Razpis natečaja.

Iz obzira tjelesne slabosti i mnogogodišnjeg slabovanja ovogradake primajke zaključilo je starešinstvo, da se njojzi jedna višta pomoćnica, sa godišnjom platjom od 40 fr. srebra pridade.

Usljed toga raspisuje se za ovo mjesto natečaj do posljednjeg rujna ove godine tim, da natečati se želeće primajstvu vište i sličnim povlasti-

cama, providjeće osobe, svojoj sa inim potrebama svoje bei. Siskog i Siskog uvećane Wirthschaft dokazima podkripljene molbenice do posljednjeg rujna t. g. ovamo podnesu.

Dane iz siednice gradskog starešinstva u slob. i kr. gradu Koprivnici 30. kolovoza 1853 držane.

Gjuro Pevalak, mp.

načelnik grada.

Janko Vugrinčić, mp.

priv. perovodja.

Br. 6170gr. (267—Lzv.)

(3—3)

Opoziv stiečaja.

Usljed današnje ovosudne odluke, razglašeni ovostranom odlukom od 18. travnja t. g. br. 2582 stiečaj proti ovomiestnom trgovcu i tvorniku Konradu Hechtu ovim se opozivlja.

C. k. zemaljski sud.

U Varašdine 29. kolovoza,

Br. 1664. (271—Lzv.)

(3—3)

Oglas.

Dne 19. o. m. prodavat će dražbenim putem žirovina obćinskog u 6000 ralih sastojec: Draganičkog luga u pisarni obćine draganičke oko 9 sati prije podne.

Pozivlju se dakle zakupiti želeći na opredijeljeni dan u obćinske kuće draganičke, gdje će i daljnje uviete ove dražbe razumjeti moći.

Ured obćine draganičke.

U Draganiću 6. rujna 1853.

Glavar

Josip Gönrih.

tajnik

L. C. Mačecević.

OGLASNIK.

(153—DP.)

(3—2)

Za vlastelinstvo Topolovačko.

Žirovina u šumama vlastelinstva Topolovačkog blizu Siska uz cieniu koja se u pisarni istog vlastelinstva doznati može, oglašuje se.

(145—DP.) 15 30. 8.

(4—2)

Wirthschafts-Verpachtung

Von Seite des Agramer Metropolitankapitels wird hiemit zu wissen gegeben, dasselbe

Wirthschaft bei Siska in der Siskog uvećane Wirthschaft sammt Schloss und Nebengebäuden auf mehrere Jahre zu verpachten gesonnen sei.

Bestandtheile sind:

- Schloss, bestehend aus 14 wohnbaren Zimmern, 2 Küchen, 4 Kammern, als auch Magazine auf mehrere tausend Metzen Fruchte.
- Gemauerte Ställe auf 30 Stück Vieh.
- Wagenschuppen.
- Brauwereibrennerei sammt Kesseln und mehreren Bodungen.
- Keller.
- Fässer-Schuppen.
- Brünnen.
- Borstenvieh- und Geflügel-Stallung.
- Gärten.
- Zwetschen-Garten auf 14 Joch.
- Aecker in Pabinec nächst Schloss auf 24 Joch.
- Wiese in Pabinec nächst Schloss auf 13 Joch.
- Weiden-Gestrüpp in Caprag auf 20 Joch.
- Wiesen in Dolno Polje auf 70 Joch.

Jene, welche solche in Pacht übernehmen wünschen, wollen am 11. Oktober d. J. im Schlosse Siska zur öffentlichen Versteigerung mit 10% Kautionsverschau erscheinen, die näheren Bedingungen sowie auch Bestandtheile können selbst bei der Licitation, als auch früher in Agram am obem Kapitel-Thor in Erfahrung gebracht werden.

Agram, 31. August 1853.

(154—DP.)

(3—3)

Oglas žirovine.

U velikoj šumi Zelina, blizu Sv. Ivana, napaštati će se svinje u zimskom po 1 for. Upitati se je moći u dvoru Ferse pri Sv. Ivanu.

(152—DP.)

(3—3)

Eichel- und Buchelmastung-Licitation.

Auf der hochgräflich Franz-Gyulaischen Herrschaft Brezovica nächst Agram, wird die heutige Eichel- und Buchelmastung in denen Alpidal-Wäldern: Kluc, Gaj, Gračac, Majorišće, Šunčev Gaj, Brebernica, und Plešavina am 19. September licitando im Schlosse zu Brezovica Vormittags 9 Uhr an den Meistbietenden verpachtet.

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 30. kolovoza 1853.**I m e t a k**

Kovanog novca i srebra.

Eskomptiranih predmeta, platiti se imajući između 5 i 92 dana od bečkog pomoćnog komitea.

Svota

u Pragu	1,826,664 fr. 5 kr.	41,575,939 , 49 ,	44,677,652 , 35 %
u Beču	911,768 , 55 ,	3,979,859 , 42 ,	
u Pešti	2,467,810 , 59 ,	45,255,799 , 31 ,	
u Lajovu	255,166 , 12 ,		
u Linzu	427,804 , 29 ,	5,969,429 , 38 ,	51,225,229 , 9 ,

Prodplate uz pravilno položene domaćo državne papire, koje se povratiti imaju najduže za 90 danah, nikadim vanjskim obćinama.

20,086,600 , — ,	51,225,229 , 9 ,
480,000 , — ,	20,566,600 , — ,

Zahtjevanja od države:

Ikazani državni dug za izmienu papirnog novca b. v. i to:

- po 4% kamato nosećega;
- neukamatjenog

Sredstvom, kojega od 23. veljače 1852 sračuna, s 2% zakamatjen dug, kome državne solikopnje za jasnstvo, služi.

Kod toga je uništeno.

32,890,337 , 52 %	67,693,886 , 52 %
34,803,549 , — %	
71,500,000 , — ,	57,000,000 , — ,
14,500,000 , — ,	

- Zajam Ugarskoj 2%
- Za podporu siromašnih obćinikah, bez kamatah

Od države	513,168 , — ,
ujamčeno	775,000 , — ,

Stanje rezervnog fonda u državnim papirima

fonda pensiah u državnim papirima i bankovnim akcijama

Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka

10,361,666 , 34 ,
939,672 , 1 ,
986,198 , 58 ,
254,739,074 , 10 %

D u g

Banknotah u tečaju

Reservna glavica

Pensionska glavica

Nadignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah.

Bankovna glavica kroz 50,621 akciju, po izvornoj alozbi od 600 for. srebra na akciju

Isplate za dionice novoga izdatka

191,932,226 , — ,
10,361,588 , 17 %
935,232 , 26 %
1,002,027 , 28 %
30,372,600 , — ,
20,135,400 , — ,
254,739,704 , 10 %

U Beču 1. rujna 1853.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namjestnik upravitelja banke. Miller, ravnatelj banke.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
avertina: 4 kr. sr.
od linije za prvu noć;
a zatim za svaku noć
2 kr. sr. — Za druge
oglasne poslovanje
dodatno plaćeno 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Narodna ova izlaze
svaki dan izdane
u dvije i prave
za čitavom — listu
Polgodinju pro-
plata je za domaće
u novinarice 4 for.
srebra — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
pohijati, 6 for. sr.—

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Naro-
dne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast.

Cesarski patent od 6. rujna 1853.

krepostan za svukoliku cesarevinu,
kojim se raspisuju izravni danci za upravu
godinu 1854.

(Izšao u LVIII. kom. sveobćeg državno-zakon-
skog i vladnog lista pod br. 176, koji je na 13.
rujna 1853 u Beču izdan i razposlan.)

Mi Franjo Josip prvi, po božjoj milosti
cesar austrijski; kralj ugarski i česki, kralj
lombardski i mletački, dalmatinski, hrvatski,
slavonski, galicijski, vladimirski i ilirski; kralj je-
rusolimski itd.; arkivojvoda austrijski; veliki
vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda loren-
ski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i
bukovinski; veliki knez erdeljski, markgraf mo-
ravski, vojvoda gornjo- i doljno-slezki, moden-
ski, parmanski, piačentinski i gvasalski, osvje-
ćimski i zatorski, tiešinski, furlanski, dubrovački
i zaderski; pokneženi grof habsburški, tirolski,
kiborski, gorički i gradiški; knez trientski i
briksenski; markgraf gornjo- i doljno-lužički i
istrijski; grof hohenembski; feldkirchski, bre-
genski, sonnenberški itd.; gospodar od Tërsta,
Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Voj-
vodovine sèrbske itd.

Da se upravne god. 1854 namirivati mogu
potreboće državne, nalazimo posluhnuv Naše
ministre i čuvši vieće Naše državno narediti
slijedeća:

Prvo. Upravne godine 1854 imaju se
zemljarina, zgradarina, tecični danak i dohoda-
rina, zajedno s doplatama k ovim dancima, pla-
ćati polag izmjere i polag ustanovah, koje su
propisane bile za godinu 1853, pri čem među-
tim priuzdržujemo Sebi, da ćemo za promjene,
koje bi se možebit tečajem upravne 1854 go-
dine u jednoj ili drugoj stvari došlo izravnih
potrebiti uzvidile, učiniti da se iste polag po-
treboće uvode.

Drugo. Pošto su u kraljevinama Hèrvat-
skoj i Slavonii izvidjenja, određena Našim pa-
tentom od 4. ožujka 1850, za izvedenje pri-
vremenstva zemjarine, koja će odgovarati uvie-
tima što više moguće jednoravnoga i praved-
noga poreza, već dovršena, to se ima i u ovim
zemljama, počamši od 1. studenoga 1853, ze-
mljarina polag posljednjih zemljarinskog katas-
tra takovim načinom porezati, da se ista za
pèrvu polovinu upravne godine, naime za vrie-
me od 1. studenoga 1853 do konca travnja
1854 polag sada postojeće zemljarinske svote, a
od 1. svibnja 1854 sa 16 postotakah čista do-
hodka sračuna i potom dolazeći ukupni iznos ze-
mljarine za cijelu upravnu godinu 1854 s jed-
nakim postotkom od 12½ čistoga dohodka raz-
dieli i pobra.

Treće. Našim rješenjem od 30. prosin-
ca 1851 određeno iza godine upravne 1852
pobiranje dohodarine od sumah naime za uprav-
nu godinu 1854 više miesta.

Našem ministru financijah nalaže se ovèrba
ovih naredbah.

Dano u Našem glavnom i prestolnom gra-
da Beču, dne šestoga rujna, godine hiljadu osam

sto i petdeset i treća, Našega vladanja godine
pete.

Franja Josip s. r. (L. S.)

Gr. Ruol-Schauenstein s. r.

Baumgartner s. r.

Po previšnjoj naredbi:

W. Wacek s. r.

Dne 10. rujna 1853 izišao je i razpošilja
se XX. komad „I. razdiela“ zemljarinsko-vladnog
lista u hrvatsko- i sèrbsko-niemačkom izdanju
za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu. Isti sadèr-
žava pod

Br. 37. Cesarski patent od 10. Veljače 1853,
kriepostan za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu,
veliku kneževinu Erdeljsku, sèrbsku Vojvodovinu i
tamiški Banat, izim Krajine vojničke, kojim se počamši
od 1. Svibnja 1853, u ovih krunovinah uvodi obći
austrijski sustav mitnički (malatarski) na državnih ce-
stah, mostovih i skelah (prevozih).

Br. 38. Naredbu ministarstvih financijah i tèrgo-
vine od 12. Sèrpnja 1853, kojom se u kraljevinah Ugar-
skoj, Hèrvatskoj i Slavonii, velikoj kneževini Erdelj-
skoj, sèrbskoj Vojvodovini i tamiškom Banatu izdaje
i proglašuje ovèršni propis k cesarskomu patentu od
10. Veljače 1853 (drž. zak. lista br. 133, zem. vlad.
lista br. 137), o uvedenju obćega austrijskoga su-
stava mitničkoga na državnih cestah, mostovih i
skelah.

Br. 39. Naredbu ministarstvih unutarnjih poslo-
vah, financijah i tèrgovine od 12. Sèrpnja 1853, kri-
epostu za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu,
veliku kneževinu Erdeljsku, sèrbsku Vojvodovinu i ta-
miški Banat, o privatnih mitnicah postojećih u ovih
zemljah.

Br. 40. Razpis ministarstva financijah od 14.
Sèrpnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine, kojim
se obznanjuje, kako će se doznacivat i obustavljivat
beriva državnih službenikah.

Br. 41. Naredbu ministarstvih poslova unutarn-
njih, tèrgovine i vèrhovne vlasti redarstvene od 17.
Sèrpnja 1853, o zabrani stranovanja dietičah zanat-
ničkih i poslenikah fabričnih, istim ravnih, u Švajcarsku.

Br. 142. Izvadak zakona u XLI. kom. drž.
zak. lista pod br. 129 sadèržanoga.

Br. 143. Izvadak zakona u XLII. kom. drž.
zak. lista pod br. 130 sadèržanoga.

Br. 144. Izvadak zakona u XLIV. kom. drž.
zak. lista pod br. 134 sadèržanoga.

Br. 145. Izvadak zakona u XLIV. kom. drž.
zak. lista pod br. 135 sadèržanoga.

Br. 146. Izvadak zakona u XLIV. kom. drž.
zak. lista pod br. 138 sadèržanoga.

Dne 15. rujna 1853 izišao je i razpošilja
se IX. komad „II. razdiela“ zemljarinsko-vladnog
lista u hrvatsko- i sèrbsko-niemačkom izdanju
za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu. Isti sadèr-
žava pod

Br. 48. Oglas c. kr. banske vlade od 15.
rujna 1853 glede otvora opotrakah proti ucie-
nama miere na četvèrt, dohodka od zemljištah
i razredjaja zgradah u privremenstvu zemljarine
s dodatim naputkom za občinske odbore u ok-
ziru prijavljenja i pobilježivanja prigovorah i
žalobah proti ucienama občinskog obsega i pro-
nadjenja zemljišnoga dohodka na svèrhu privre-
menstva zemljarine, naredjenoga najvišjom po-
veljom od 4. ožujka 1850.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia,

— Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo
je previšnjom odlukom od 27. travnja 1852
odobriti, da se mitno izključenje slobodne luke
od Tërsta ograniči, mitna linija, koja dieli iz-
ključenje latrie od mitnog područja, digne, satim
da se otoci kvarnerski, naime Velja, Kers i Lo-
šin povuku u obći austrijski mitni savez, te da
se u ovim stranama uvedu dohodarski zakoni,
koji postoje u onoj strani ilirskog primorja, koje
već spada na obći austrijski mitni savez.

Zajedno je njegov. velič. dostojalo odraditi,
da se žiteljima od dosada izključene mitne latrie
i rečenih otokah sada takodjer, kad se i pove-
ka u obći savez mitni, pruže mića olakšanja
tako gledè soli za domaće potrebu i ribarenja,
kao i gledè gradjenja ladjah.

— C. ruski državni i poslenički savjetnik
g. Fonton vratio se je iz Beograda u Beč.

— Carigradska pošta dopire do 5. rujna.
Porta je gospodarima, moldavskom i vlaškom,
dozvolila, da ostanu u kneževinama, na pod u-
vietom da obćenje s portom opet nastave i ha-
raš uredno platjaju. — Romain Desfosses vra-
ća se zajedno sa svojim generalštabom u Fran-
czku. Ratna apremanja neprestano traja.

S bugarske granice piše neki dopi-
satelj u „Ost. D. Post“ slijedeće zanimive stva-
ri: „Slučaj je bio, da sam upravo u Jagodinu
došao, kad je g. Fonton, došav iz Manasije i
Ravanice, jučer 28. kolovoza držao sjajni svoj
ulaz u ovi varoš. Množina jašećih, pištoljama,
dugim puškama i noževima oboruženih seljaka
pratila ga je; cijela varoš bila se na nogama; iz
daleka već čuti je bilo pucanje, a s bliza bijaše
takodjer opaziti lučkanje tanetah, jer oni nikad
nepučaju samim prahom; k tome syonenje zvo-
nah, gruvanje mužarah a uz to divlje pjevanje
a sluhodi, koje se u šumi nečuje zlo. Iz velike
povorke vidilo se, da se slava ova čini znama-
njem jednom mužu; ponosito i s pouzdanjem
jašili su ljudi i nisu se baš seljački vladali. Oso-
biti je to narod; ljudi su skroz i skroz oboru-
žani i najveća njihova dragocienost i ures stoji
u liepom oružju i vatrenom konju. G. Fonton
ohjedovao je kod okružnog satnika i nastavio
svoj put popadna istim načinom preko Čèrnog
Vèrha u Kragujevac. Najznačajniju sliku celoga
ovoga pozorišta predstavljao je okružni satnik
od Čuprie, ogromni starac s bijelom kosom i
červenim licem, pola turski pola sèrbski obučen,
pomamni jašioć, s neprisljijenim držanjem; iz-
gleda upravo, kao da želi mačem u zubima pa
nategnutim samokresima u boj sèrpnuti. Pa ov-
me ratobornom narodu govorio je gosp. Fonton
riječ miru, opomenuo ga na red i pokornost,
pa je zato i dobio mnogobrojni uzklik „Da bog
poživi cara Nikolu Pavlovića!“ — Razumio sam
odatle, da Sèrbi svoga pokrovitelja, cara rus-
koga, jako poštuju, i da oni, koji sumnje o
ruskom uplivi na kèrstjane u Turskoj, neimadu
ni ponajta o pravu stanju stvari. — Sèrbia je
posve mirna, nu zato bi oni rat protivu Turskoj
s odgøvljenjem primili.

Viest bečke „Presse“ od 23. kolovoza, da
je knjaz Aleksander na čelu 2,000 konjanikah
ušao u Kragujevac, nije istinita. Knjaz se posve

miran nalazi u Beogradu, a general Knićanić bolestan u Kragujevcu leži, no se već nešto oporavio.

Austrija.

U Beču 12. rujna. Njeg. velič. car Rusah, koji se dne 21. o. m. u logoru kod Holomuce pouzdano očekuje, gdje će do 25. horaviti, krenut će sliedeći dan t. j. 26. rujna u Varšavu. Njeg. velič. car austrijski izpratit će ga tja preko granice carstva. Dne 27. završit će se vojna vježbanja u logoru i vojska se u svoja mjesta vratiti.

— Za vrijeme odsutstva g. generala od konjaničtva, grofa Wratislava, preuzet će polag previšnje zapoviedi zapovjedništvo nad vojskom u Beču, g. fml. Kempen.

— C. k. austrijski pogranični mitni uredi u Švajcarskoj uputjeni su iz nova, da za olakšanje obćenja i nadalje bez zaprieke dozvole slobodan prolaz žiteljima pograničnih kantonah St. Gallen, Appenzell i Graubünden, koji radi posalah idu u Voralberg i providjeni su domovnicama svojih poglavarstvih.

Lombardo-Mletačka.

— Službeni list „Gazetta di Milano“ od 7. o. m. donosi u i. vanrednom dodatku ratne osude protiv 64 učastnika kod allentata od 6. veljače i tom prigodom sliedeće priobćuje potankosti:

Već godine 1850 ustrojila su se u Milanu različna tajna društva u tu svrhu, da se lombardsko-mletačka kraljevina odcepi od austrijskoga carstva i u republiku pretvori; ista su društva bila sa domaćim i zagranničnim prevratnim odborima, imenito pako sa središnjim odborom u Londonu u savezu. Urota je time kao pomiešto uređena postala, te osnova, za koju su urotnici težili, sastojala je u tom, da se javni mir i obće povjerenje kod žiteljstva uzbunjuje, i time veliki ustanak pripravi.

Iz tog izvora proizašle su demonstracije o cigarama na početku god. 1851, ubojstvo doktora Vandonia, razprostranjenje buntovnih proglašah, osnove za ubojstvo carskih generalah i redarstvenih činovnikah i tajno tvorenje noževah. U jesen godine 1852 došao je u Milan nieki izaslanik zloglasnoga demagoga Mazzina s nalogom, da čvèrstje uredi republikansku stranku i da proizvede oboružani ustanak.

Dne 6. veljače iste godine pokušano je razvratnu ovu osnovu u čin izvesti. Kao što suglasna priznanja svjedoče, bioše takodjer zaključeno, da se nieke imućne kuće milanske, koje su bile posebice naznačene, opljačkaju. Neuspješne posljedice izdajnog ovog ustanka poznate su. (Sada isti list navodi imena osobah, koje su uslied iztraživanja stranom na smert, stranom na višegodišnji zatvor obsudjene. Preuzvišeni maršal grof Radecky promienio je putem milosti smertne osude u težki zatvor, a drugima je kazan znatno prikratio i ublažio. Suviše toga je uslied previšnje odluke od 25. kol. obustavljena parnica protiv ostalih 185 uhvatjenikah na korist onih medju njima, koji nisu pravi zakleti c. k. činovnici.)

Turska.

— „Portafoglio Maltese“ donosi nieke potankosti o velikom vieću, držanom 18. u Carigradu. Šeih-uh-Izlam iliti Mufti, načelnik zakona i cieli svetjenički sbor glasovaše za podpušno zabaćenje bečke note. Uz to je pristao Ahmetfetipaša, veliki meštar topništva, ministar pomorstva i druge nieke znamenite osobe. Stari Raufpaša, nekadašnji veliki vezir i njegova stranka biahu, da se sasvim nota prime. No sultan se unapred izjavio i zahtievao, da se prolievanje kervi drugim sredstvima, koja su Turske dostojna, zamieni. Ovo je i Rešidpaša podupirao i tim prodro.

Francuska.

— Pariški list „Pays“ dobio je važne viesti iz Carigrada. Kod odlazka posljednjeg ulaka bioše položaj u Carigradu još uvijek ozbiljan. Odgovor cara na promieni bečkog predloga nebioše poznat, no nagadjalo se o njem i pripravljalno na

ozbiljne tegobe. Sada ima u Turskoj dvie stranke, i to ne samo medju Tarcima nego i u vieću sultanovom. Ratna je stranka nedvojbeno pretežna i najjača; ona se upire na narodni ponos, na vojsku, stari turski fanatizam, i sultan se je plaši Rešidpaša je još uvijek muž od razboritosti, mudrosti i umierenosti. Bez njegova spasonosna upliva bila bi uprava velikih interesah u Carigradu već odavna iz rukuh diplomacie prešla u ruke nasilja i slučaja. Poslana iz Beča u Petrograd nota, koju je Rusia odobrila, saderžava nieke za Turke povriedljive izraze, koji su stranki ratnoj služili za izliku, da zahtieva otvorenje neprijateljstvih. Mislilo se obćenito, da će Rešidpaša siliti na bezuvjetno odobrenje note, što bi svakako prouzročilo bilo ministarsku krizu, a po tom i rat s Rusiom. Rešidpaša je vieštinom svojom malu ovu intrigu bezuspješnom učinio i privolio u promieniu niekih frazah, za koje su njegovi protivnici izjavili, da se primiti nemogu. Promienjena tako nota poslana je preko Beča u Petrograd, odkuda još nije stigao odgovor. U ostalom niti će biti u Carigradu ni igdie drugdie čudnovato, ako odgovor ovaj neizpadne sasvim s privoljenjem. No u tom slučaju bilo bi verlo nerazborno uzimati, da će odalle odmah rat izmedj Turske i Rusie sliedovati. Pitanje neće se toga radi povući s polja diplomatskoga. Bečka će konferencia zadaću svoju opet preuzeti i iz nova izpitati, da li je moguće šta boljega učiniti, nego li je učinila, te će nastojati, da, bez da koga ponizuje, sve interese i sve pravedne zahtieve zajedno pomiri. Više pako nego ikad može se tvèrditi, da se je iztočna stvar pretvorila u parbeno pitanje.

Različite vjesti.

— Uz iztočnu krizu sad je pitanje o skupoci, koje se ponajglavnije razpravlja, i puno brige, osobito po Italii i Francezkoj prouzrokuje.

— U Novom Orleansu žutica neprestano vlada. Po posljednjem izviestju pokopano je jednog dana 315 mèrtvacah.

— Jezuiti nastojali su na svu ruku, da dobiju dozvoljenje za nastaniti se u Poljskoj, no zaludo.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 15. rujna 1853.

Tečaj dèrž. papirah. u sr.	Tečaj mienb. u sr.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct. 92 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. 100	2 mies.
od g. 1852 4 1/2	Augsburg za 100 f. current 109 1/2	3 mies.
od g. 1853 4 1/2	Berlin za 100 prus. talirah 100	2 mies.
od g. 1854 4 1/2	Bratislava za 100 pr. tal. 100	2 mies.
izvačeneobv., obv. 6	Frankfurt na 100 pr. tal. 100	2 mies.
dvor. komoro od prisilnog zajma u 4 1/2	Mainu za 120 109 1/2	2 mies.
Kranjskoj, erar. 4	Genova za 300 109 1/2	2 mies.
ob. od Tirola, Vo. 3	Piemont. lirah 129	2 mies.
cariberga i Salsb. 3	Hamburg za 100 mar. ban. 82	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 pct. 225 1/2	Lipso za 100 forintih 109 1/2	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 100	Livorno za 300 109 1/2	2 mies.
Soč. grad. banco sa 2 1/2 pct. 2 1/2	tosk. lirah 109 1/2	2 mies.
od g. 1852 2 1/2	London za 1 funt sterl. 40 47	2 mies.
od g. 1853 2 1/2	Lyon za 300 fr. 109 1/2	2 mies.
od g. 1854 2 1/2	Milan za 300 austr. lirah 109 1/2	2 mies.
obće i ugar. dv. komore, starih 2 1/2	Marseille za 300 frank. 130	2 mies.
lom. dugovah, u 2 1/2	Pariz za 300 frank. 130	2 mies.
Fiorencci Genai učinjenog zajma, 1 1/2	Frag za 100 for. 100	1 mies.
galičko 2 1/2	Tèrst za 100 for. 100	3 mies.
od g. 1852 1 1/2	Mletci za 300 austr. lirah 100	3 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandiin učinjenoga zajma, 4 1/2	Bukurešt za 1 for. parah 31 dan	
starih austr. nad i pod Ensom, česk. 3	Carigrad za 1 for. parah 31 dan	
moravskih, slo. 2 1/2	Smyrna za 1 for. parah 31 dan	
šk. štajerskih 2 1/2	Tečaj novca	
oruških, kranj. 2 1/2	Carski dukati 17 1/2	
skih, zoričkih, bečkoga oberkammeranta. 1 1/2	Zajam od 1851 Slovo A 106 1/2	
Obveznice zemljišnog odkupa 5 pct.	Lombardski	
Naputnice redišnje blagajne Godišnji disconto		
Bank-akcie komad po 1339		

D i o n i c e.

Sieverne željez. po 1000 fr. 2225	Krak.-g. sloške po 100 t 676
Bečko-glog. želj. 500 835	Aust. dun. parob. 500 f. 500
Sopr.-W.-Neud. ž. 200 118	Aust. Llo. u Tèrstu 500
Budioj.-Gm. Lins. ž. 250	Bud.-pešt. lančan. 500
Požun.-tèrn. 1. izd. 290	Galič. založn. 4 pct. za 100
2. izd. 290	Srečke Esterhasia 40
danja s pèrvencijom, 200	

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3948/1853. (17—P.Z.)

(3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slavn. Postdirection sind zwei Postaspirantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre Gesuche bis längstens Ende September 1853 hieramts einzubringen, und darin ihr Alter, Religion, dann eine gesunde Körperbeschaffenheit, ferner die grammatikalische Kenntniss der deutschen und einer slavischen Sprache, mittelst legaler Dokumente nachzuweisen, weiter das Absolutorium über die an einem inländischen Obergymnasium, oder an einer Oberrealschule mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände beizubringen.

Den obigen Lehranstalten werden gleich gehalten: die k. k. Militär-Akademie in Wiener-Neustadt, der k. k. Ingenieur-Akademie, die Handels- und nautische Akademie in Triest, die k. k. Kadeten-Compagnie in Olmütz und Gratz und die k. k. Pionierschule in Tulle.

Uebrigens wird noch bemerkt, dass die Aufnahme als Postaspirant nur auf Probe stattfindet, und dass die diessfällige Dienstzeit, welche in der Regel ein Jahr dauern soll, nicht als Staatsdienstzeit zählt; ferner dass der Aspirant während derselben das Telegrafiren, die Handhabung der Telegrafienapparate und Leitungen, so wie die für den ausübenden Telegrafendienst bestehenden Vorschriften zu erlernen, und nach Ablauf eines Jahres eine Prüfung sowohl aus dem theoretischen Schul- und Sprachkenntnissen (Elèves Prüfung) als auch aus der praktischen Telegraphie zu bestehen habe, worauf bei günstigen Ausfalle dieser Prüfung nach Mass der erledigten sistemisirten Plätze dessen Aufnahme als Postelève mit einem Adjutum von 200 fl. und der Leistung einer Dienst-Caution von 300 fl. erfolgen wird.

Agram am 12. September 1853.

K l e m p a y.

Br. 1110. (277.—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Na zahtievanje nasliednikah žitelja niegda Kutovčkog Igojatje sada pokojnog Radojčić, i uslied sudbene pod br. 395—1853 u tom predmetu donezene odluke prodat će se na iste nasliednike pripadajuća podkućnica sa na istoj nalazećim se zgradama i jednim četvèrtom sessionalske zemlje putem javne dražbe dne 24. rujna t. g. pèrvi, dne pako 25. listopada t. g. drugi i posljednji put u Kutovi po podne u 3 sata, kamo se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Uviete dražbene znati želeći u pisarni ovog c. k. kot. sudišta svaki dan saznati mogu.

U Našici dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Br. 1424. (276.—Izv.)

(3—1)

Izrok dražbeni.

Na molbu Mike Bosiljevca prodat će se u Gerdunu u c. kr. podžupanii karlovačkoj ležeće i vlastitost tamošnjeg seljaka Mike Basara spadajuće selište na 160 fr. 45 kr. sr. procijenjeno, dne 3. listopada 1853 poslie podne u 3 sata putem druge i zadnje sudbene dražbe makar izpod ciene. — Kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice mjesta s tom opazkom, da se kupovna svota odmah brojiti imade. Popis i precienbu selištah mogu budući dražbenici vidit u pisarnici ovog suda

C. kr. kot. sud u Ribniku 3. rujna 1853.

C. k. upravlj. pristav

Milčić.

B. 1425. (276.—Izv.)

(3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda ribničkog stavlja se do obćeg znanja, da na molbu Mike Bosiljevca cie lo u zemljištima, vinogradima i u stanjima sastojće u Zaborskom selu u podžupanii karlovačkoj ležeće selište tamošnjega seljaka Mike Zaborski na 1638 fr. 6 kr. sr. procijenjeno dne 4. listopada t. g. u 10 sati pri podne na lice mjesta prodat će se drugi i zadnji put makar i izpod ciene.

S toga u smislu §. 509 g. p. pozivaju se svi vierovnici, da se do opredieljenog roka glede tražbah svojih kod pomenutog suda prijave.

C. k. kot. sud. ribnički dne 3. rujna 1853.

OGLASNIK.

(155—DP.)

(3—1)

Žirovine oddaja.

Dana 26. rujna 1853 će se u Brestovcu kod Požege žirovina u allodialskih vlastelinskih šumah putem dražbe u najam dati.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze
svaki dan izuzimajući
nodišje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Naro-
dne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast.

Naputak

za občinske odbore u obziru prijavljivanja i po-
bilježivanja prigovora i zaobah proti učenama
občinskog obsega i pronadjenja zemljišnoga do-
vodka na svrhu privremenstva zemljarine, na-
redjenoga najvišjom poveljom od 4. ožujka 1850.

Namiso kod ustanovljenjah §. 17. najviše
povelje od 4. ožujka 1850 i oglasa od 15. rujna
1853 upravljena je onamo, da se proizdoci iz-
vidah miere na četvrt zemljišnoga dohodka
i razredjaja agnada priobće strankama, da ih
iste uvažuje, i da se time saznaju one neizprav-
nosti i bludaje, kojima se kod poduzetja ove
vreste nije moći ukloniti u prvim izvidima, i
koje je potrebno ispraviti, da se temelj privre-
menstva zemljarine izjavi kao napokon ustanov-
ljen i uporavi na stanovitu svrhu.

Dozvoljuje se dakle strankama, ako im se
čini, da se može temeljito zabaviti proizdoci
prvih izvidah, da podnesu proti tomu prigo-
vore i zaobe i putem naznačenim po zakonu
zaistu ispravljenje i pomoć.

Budući da se neizpravnosti i bludnje, koje
su se moćebiti uvukle kod prvih izvidah, mogu
biti se samo koristih pojedinih obćinah, već i
koristih države, s toga će se u svakom ze-
maljskom poreznom kotaru postaviti vlastita der-
žavna povjerenstva za opotrage, koja imaju za-
daca, tamo, gdje derže za potrebno da povrate
poremetjeni sominj u pronadjenju dohodka tako
na korist obćinah i pojedinih posjednikah kao
također države, proti učenama privremenstva
zemljarine predlagati propisanim putem zaobe i
prigovore.

Prigovore činiti nadleži dakle:

1. a) državnom povjerenstvu za opotrage u svem-
kolikom kotaru i

b) pojedinim obćinama sredstvom svojih ob-
ćinskih odbora (zajedno s većim u obćini
nalazećim se posjednicima zemljištah i do-
barah ili s njihovim punomoćnicima), na
koliko se radi o razsudi, da li se proizdoci
slazu sa stanjem istine unutar obćine ili
prema susjednim obćinama i

2. pojedinim zemljoposjednicima.

Budući da se iztraga i razprava podignu-
tih prigovorah preduzeti ima u raznim odsieci-
ma, raspada ovaj naputak u dva diela.

Dio I.

Prigovori obćinah.

Odsiek I.

Priobćivanje učenah miere na četvrt i prona-
nadjenja dohodka obćinama.

§. 1. Svaka porezna obćina dobit će po
procienskom povjereniku, odredjenom za iztra-
živanje opotragah, kad će isti prvi put puto-
vati po kotaru, koi mu je doznačen, izvadak
izdan po procienom nadgledstvu, u kojem se
nalaze ucjene miere na četvrt i zemljišnoga
dohodka za svaki obradni način i razred.

§. 2. Kod toga putovanja pozvat će povie-
renik za iztraživanje opotragah obćinske odbore,
odredjene polag §. 3. naputka za izvadjenje
zemljišnoga dohodka, herpimice na stanovito
skupilište i uračiti će im istopis tog izvadka za
svaku obćinu, podaći će ih o svrhi ovoga

priobćenja, o pravima, koja su im po istoj za-
konito dozvoljena, o potrebi, da priobćene pro-
iztoke, na koliko im je polag oglasa od 15. ruj-
na 1853 dopušteno razsudjivati ih, točno izpi-
taju, i o posliedicama, ako propuste dalje iztra-
živanje ovoga priobćenja.

§. 3. Da je ovo priobćenje obćinskom od-
boru s napukom uprav navedenim učinjeno bi-
lo, to mora isti podpisom imena svojih ukup-
nih članovah potvrditi u zapisniku vodjenom
po povjereniku za iztraživanja opotragah.

§. 4. Povjerenik za iztraživanje opotragah
objavit će zajedno obćinskom odboru i na iz-
vanjskoj strani izvadka naznačiti dan, kad iz-
tiče opotražni rok polag §. 3. od oglasa, i koi
je ustanovljen na 6 nedjeljah od onoga dana,
kad se uruči izvadak.

§. 5. Od dana, kad započne priobćivanje
obćinskim odborima u svakom političkom kota-
ru, bit će oglas u uredskoj pisarnici političkoga
kotarskoga povjerenika (podžupana) i c. k. po-
reznog ureda do izmaka svegkolikog opotraž-
noga roka pribijen i za prvih 14 danah opo-
tražnoga roka obnarodjivat će se u svakoj župi
s predikaonice svake nedjelje i svakoga prazni-
ka, izuzevši veće gradove, gdje će to bivati
običnim načinom.

O d s i e k II.

Uvažavanja priobćenih proizdoka za obrazlože-
nje prigovorah i zaobah obćinskih proti istima.

§. 6. Oni, kojim će se priobćiti proizdoci
učenah za privremenstvo zemljarine, zvani su
uvažiti ih na toliko, na koliko im zakon dopušta,
da učine prigovore proti istima.

§. 7. Ovo uvažavanje nadleži obćinskom
odboru u obziru na razmierje dohodskoga pro-
nadjenja unutar obćine i prema učenama susie-
dnih obćinah.

§. 8. Pri tom visi osobito o razsudi, da
li se je polag mnjenja obćinskog odbora u svim
stavkama priobćenog izvadka obdržavalo pravo
razmierje medju pojedinim obradnim načinima i
razredima posebice i prema susjednim obćina-
ma; to jest da li se jednaka stavka u više
razredah graničećih obćinah osniva na jedna-
kosti miestnih okolnostih, različna stavka
na različnosti istih. Ove okolnosti imaju obćine
točno uzeti u obzir, i zato kod razsudjivanja
istih vaviek postupati u sporazumljenju sa su-
sjednim obćinama.

§. 9. Ako se radi o razsudi razmierja sa
susjednim obćinama drugoga nadglednoga ili po-
reznoga kotara, ima se obćinski odbor staviti
u sporazumljenje s obćinom graničećega nad-
gledstva ili poreznoga kotara, i iste si imaju
na zahtjevanje uzajumno priobćiti izvadke za
ugled i usporedjenje, da ih mogu kod opotraž-
nih razpravah uporabiti polag potrebe.

§. 10. Na temelju slučajevah naznačenih u
oglasu od 15. rujna br. 1, gdje su obćinama
zakonito dopušteni prigovori proti proizdoci
učenjenja miere na četvrt i dohodka u privre-
menstvu zemljarine, deržan je obćinski odbor s
obzirom na sliedeće 4 točke uvažavati ono, što
ma je priobćeno:

a) jesu li granice njegove obćine u sastav-
ljenom opisu medjah istinito naznačene.
Ako se dakle pojavi kakva dvojba o tom,

da li je ili kakav prostor nespadajući u
obćinsko područje, povučen u isto, ili spa-
dajući u isto izostavljen ili povučen u drugu
obćinu, potrebno je da se obidju obćinske
granice, da se pribavi osvjedočenje, da su
sva zemljišta, koja se po stanju istine na-
laze medju granicama obćine, navedena u
opisu medjah.

Poprava nadjenih neskladah ima se tra-
žiti putem opotrage.

b) da li se u obćini načini obradivanja zem-
lje, što su u izvadku, koi mu je priobćen,
navedeni, u istinu nalaze ili da li nema ni-
kakvih drugih; n. pr. izvadak iskazuje za
obćinu „oranicah, sienokošah i velikih šu-
mah,“ a pokazuje se, da nema sienokošah,
nasuprot pako da ima pašah, koje nisu
razlučene bile kao vlastiti načini obradiva-
nja, tada je ovaj slučaj predmet za pri-
govor;

c) da li je broj razredah nalazeći se u iz-
vadku za svaki način obradivanja shodan
raznoj kakvoći zemljištah, i da li promjene,
koje su kod predbiežnih radnjah za pro-
cienu moćebiti bile preduzete u izvornim
predlozima obćine, odgovaraju stanju istine.

Obćinski odbor razsudjuje dakle, ako su
n. p. oranice razlučene u 4 razreda, da li
je ovo razlučenje u istinu opravdano raz-
ličnom kakvoćom oranicah polag četiri stu-
pnja, i da li nije s obzirom na susjedne
obćine moćebiti potrebno, da se postave tri
razreda, čim bi se posve shodan obzir uzeti
mogao na različnu kakvoću zemljištah;

d) obćinski odbor razsudjivat će nadalje, da
li se čisti dohodak, kako je u svakom na-
činu obradivanja i u svakom razredu istoga
u ucjeni naveden za donju austrijsku ral
po 1,600 načetvrtnih hvatih, ne kaže kao
bezuvično prevelik ili premalen.

Ovu presudu mora isti izvoditi iz steče-
noga znanja o obćinom prirodskom dohodku
zemljištah, o srednoj novčanoj vrijednosti
proizvodah polag cienah pravilničke (nor-
malne) godine 1824, o troškovima, od pri-
like što zahtjeva proizvajanje — i o za-
kupnini, što se daje za zemljišta, koja se
imaju presuditi, i ima svoj predlog sasta-
viti tako, da se polag načina težanja i
uporablivanja, obćinog u obćini, uzmogne
primiti nećineći predloga, koi se prema
istini kaže od sama sebe pretieran ili oče-
vidno premalen za sve posjednike takovih
zemljištah.

Budući da se je polag naputakah, polag
kojih se je preduzelo procienjenje dohodka,
osobito umiereno postupalo tako što se tiče
stavke o prirodskom dohodku, kako i u
obće o cienama proizvodah, s toga se
mogu slučajji, u kojima se kod obradnoga
načina u celom, ili kod pojedinoga njego-
va razreda stavka ukaže bezuvjetno pre-
tjerana, samo veoma riedko pojaviti, i u-
slied toga moraju se, gdje se tvrde, ob-
širno obrazložiti, da se uzmogne primiti što
se navadja.

e) napokon ima obćinski odbor uvažiti još i
to, da li u priobćenom izvadku navedeni
čisti dohodak svakoga obradnoga načina i

razreda od donjo-austrijske porezačke rali po 1,600 načetvrtinih hvatih stoji ili ne stoji u pravičnom razmjeru sa stavkom susjedne občine. Budući da je občinskom odboru poznato, kolik je dohodak zemljišnih u susjednoj občini, što je srednja novčana vrijednost proizlazi polag pravilničke godine 1824 i od prilike trošak za obradivanje, kao također kolika je zakupnina u istoj, razsuda o tom predmetu nije potvrđena nikakvoj teškoći, i občinski odbor može polag poznatih mu razmjerah susjedne občine učiniti shodni predlog, ako bi čutio, da mu se je priobćenim čistim dohodkom učinilo krivo prema susjednoj občini.

§. 11. Samo u obziru slučajevah ovdje pobliže razjasnjenih tako unutar občine, kao također u razmjeru prema susjednim občinama, avan je občinski odbor polag zakona presudjivati i prigovarati.

Izvan ovih slučajevah ne nadležni mu uvažavati proztoke i opotražno pravo.

§. 12. Povjerenik za iztraživanje opotragah podučiti će kako valja občinske odbore o predmetima, koje uvažavati nadležni im po zakonu, a c. k. nadgledstvo nad iztraživanjem opotragah, kojem je naloženo upravljanje i nadgledanje opotražnih razpravah, bit će držano nastojati, da se ovo podučavanje izvede posvuda i potpunoma.

(Konac će slijediti.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. Carsko-ruski kabinet zabacio je konačno učinjene po porti promjene u bečkom nagodbenom predlogu, nu zajedno je izjavio pripravnost, da će isti u nepromijenjenoj formi primiti.

— Iz Carigrada od 5. doznaje se, da medju flotom u Bešikabaji nije baš najpovoljnije stanje zdravlja, a medju vojskom egipatskom pače množina umire. Porta je gerčkom konzulu u Bukureštu ustegnula exequatur.

Iz Bugarske javljaju, da se tamo sad događaju česta ubojstva i razbojništva, i da su drumovi i ceste nesigurne. Ovo se sve pripisuje rezervi.

— Peštanske novine opisuju već svetčanosti, koje će se držati prigodom došastja krunskih znakovah parobrodom „Albrecht“.

Iz Zemuna od 11. javlja berzovjav: Jučer dozvoljeno je občinstvu da pregleda nadjene državne znakove. Hèrpimice vèrvio je seoski narod iz najudaljenijih miestah u Oršavu. Dočim je izvan vojničke zgrade mnoštvo naroda radostno vikalo, vladala je u samoj zgradi, gdje je izložba bila, nieka sveta tišina. Seoski puk, Magjari i Rumunji, klečeć su se samo približavali miestu tom i molili ugledav krunu, koju je kralj Stjepan sveti nosio. Ona okolnost, što je kruna pronadjena na dan Marie, zaštitnice ugarske, pobudila je najviše oduševljenje i podielila ovom činu nieki sveti blagoslov. U večer bioše veliko razsvietljenje. Usidreni ovdie i sjajno razsvietljeni dunavski parobrodi, vatre radosti uzpirene na okolnim bèrdima, bezkrajno oduševljeno klicanje za zdravje i sreću njeg. veličanstva cara Franje Josipa, liepo uređjena procesia školske mladeži, koja je pievala narodnu himnu i hiljaduglasnim „živio“ pratjena bila, zvonjenje zvonah, višesatno pucanje s bèrdah, napokon gruvanje topovah s dunavskih parobrodah uveličaše svetčanost ovoga u poviestnici toli znamenitoga dana. Njihove visosti herćogi od Nemoursa i Koburga, koji su upravo na svom prolazku prispieli na svetčanost, očeviedno dieliše najiskrenia čuvstva prave radosti. U večer u 8 satih opet je sve stavljeno u željezni sanduk, koi će do dolazka njeg. preuzvišenosti grofa Coronina zatvoren ostati.

U Zemunu 9. rujna. Juče smo vidili u sredini našoj g. Fontona, koi je iz Beograda ovamo prešao. S njim je došlo i nekoliko savjetnikah iz Beograda. G. Špirta za čest ovog gosta davao je čast, na kojoj pak nitkog osim serbskih savjetnikah i rodbine Špirtine nije bilo. Gosp. Fonton odputovao je jutros parobrodom i kao što čujemo stati će u Novomgradu.

— Vojena viežbanja na Vračaru neprestano traju. Ovdie se jednako čuje pucnjava iz preko i to ponajviše topovi, koje pri manevriranju topčie pale.

Čini se da sabrana još od prije vojska razpuštena nije.

Ovdie se bio raznio taj glas, da je od porte naimenovani za Srbiju komisar Šekib-Efendia došao u Beograd. Za ovo izviestje nemogu za sad jamčiti.

Iz Zemuna nam se piše, da je iz Bugarske došlo u Beograd 120 turskih topčiah. — Paša kupi nieke slobodnjake i već ih je iz beogradskih erlijah 100 nakupio. Ovi su na formu janičarah i nazivaju se Bozuk-baši (pokvarene glave). Oni već oružani po varoši hodaju. Tri pruska konzula: iz Bukurešta, Izmaila i Jaša, prije nekoliko danah prelazili su u Beograd i vratili su se natrag. Govori se, da su išli zbog toga da tamo pruski konzulat namieste. (S.D.)

U Novom Sadu 9. rujna. Predsjedništvo visokog c. kr. vèrhovnog suda za vojvodstvo Srbije i tamiški Banat raspisalo je konkurs za popunjenje zvaničnih miestah kod sudovah 1. instancie. Po ovom konkursu nuždan je: 1 zemaljskog suda predsjednik s platom od 4000 fr. sr., 1 vèrhovnog suda savjetnik s 2500 fr., 4 predsjednika okruž. sudovah s 2500, 22 savjetnika zemaljskih sudovah, — 13 po 1800, 4 po 1600, i 5 po 1400, — 27 savjetnikah okružnih sudovah, 13 po 1400, i 14 po 1200, 6 savjetničkih sekretarah — 3 po 900 i 3 po 800 — 28 sudačkih adjunktah — 9 po 700, 9 po 600, i 10 po 500 — osim toga treba kod zemaljskog suda 1 upravitelj pisarne, 1 adjunkt, i 1 protokolista po 1000, 700, i 800 for. — a kod okruž. sudovah treba 4 direktora po 9 i 800 for., 4 adjunkta po 7 i 600 for., 4 protokoliste tako isto, 42 oficiala po 6 i 500 for., 22 akcesiste po 400 i 350 fr. Na zvanje predsjednika zemaljskog suda, savjetnika vèrhovnog suda, i predsjednike okruž. sudovah nekonkurira se. Konkurs traje četiri nedielje danah od trećeg oglašjenja njegova.

Austrija.

Iz Beča 13. rujna. Ovdie boraveći ugarski velikaši polaze sutra u Budim, da prisustvuju svetčanom predanju ugarske krune i ostalih znakovah. Danas su već otišli: grof Apponyi, grof Batthyany, grof Esterhazy, baron Josika, grof Karolyi. I njegova visost princ Leopold Sakso-Koburški otišla je danas u Budim.

— Carske kočie za gallu odpremljene su također u Peštu na svetčanost. — Glasa se, da će se kruna u Beč dovesti i njeg. veličan. caru predati.

— Ovdašnji ruski poslanik, baron Meyendorff, ide u subotu u Varšavu, gdje će njeg. velič. cara ruskoga dočekati, a potom prati ga u Holomuc.

— Kuća vojvodah bavarških, kojoj pripada zaručnica cesara austrijskoga, jest starijska kuća knezovah palatinah od Due-Ponti Birkenfeld. Kad je palatin Maksimilian Josip god. 1799 zadobio svukoliku baštinu kuće Witelshacha, i vladao kao elektor, pak kao kralj bavarški, on je svoga bratučeta, kneza palatina od Due-Ponti, vienčanog sa sestrom njegovom kneginjom palatinicom Mariom Anom, povicio na dostojanstvo vojvode bavarškoga. Palatin Vilhelmo, prvi vojvoda bavarški, rodio se je god. 1752; naslijedio ga je palatin Pio, drugi vojvoda bavarški, rodjen na 1. kolovoza 1786, a umro je 1837 godine. Knez palatin Maksimilian Josip je treći vojvoda bavarški, rodjen na 4. prosinca 1808, general bavarški i načelnik jedne konjaničke regimente. On se 1828 vienčao s kraljevskom princepsom Luizom Vilhelminom bavarškom, mladjom kćeri kralja Maksimiliana Josipa, i 1845 godine za svoju kuću zadobio je naslov kraljevske visosti.

Maksimilian vojvoda bavarški, otac zaručnice nj. velič. cara austrijskoga, jest čovjek bogat i zaštitnik učenih ljudih, pjesmarah i umietnikah. I on sam je pjesmar. Mnogi njegovi kazališni sastavci svake se godine predstavljaju u dvorskom kazalištu u Monakovu. Isti ponajviše predstavljaju prizore života bavarških gorjanikah

i ljudi ih veoma hvale. Vojvoda Maksimilian je bitar lovac i vèrlo ga ljube puškari planinah bavarških, kojima je načelnik. Tamo on lieti zalazi od kuće do kuće, od kolibe do kolibe, i oni sinovi Alpah tako su se zagledali u onoga predobroga principa, koi nemari za ponosit razkoš, nego pokazuje starijsku prostu dobrotu niemačku, da ga zovu svojim ocem Maksimilianom. Na 7. rujna slavio je on 25 godinu ženitbe svoje. Obitel vojvode Maksimiliana lieti obično prebiva u Posenhofenu blizu Monakova.

Talijanska.

Iz Ravene 30. kolovoza. Prije nekoliko danah dogodio se u gradu ovom takovi pokus, kao što je bio oni na životu kardinala Rivarola, poslanika doglavnika, i gotovo istoga mieseca. Poslanik pokrajine ove nahodeći se zabave radi blizu spomenika Rotonda, kog je podignuo kralj Teodorik; zločinac jedan opali pušku malu vèrlo iz bliza na njega, ali po sreći kubura nesastavi. S poslanikom biahu nastojnik njegov i dva pisara. Poslanik zapoviedio je mladim svojim, da o stvari ovoj nikomu nekažu, zato tek poslie nekoliko danah počelo se je po malo govoriti o slučaju ovom. Danas, kad je poslanik tajno već odputovao u Rim, na vas mah počelo se je govoriti o nepovoljnom događaju. I tako ubojstva započeta u Imoli, Kastel Bolonješe, Faenci na pèrvim pokrajinskim i občinskim službenicima, razprostraniše se i na Ravenu počimajući od principova predstavnika.

Iz Rima razpisnim ministarskim pismom naredjuje se pokrajinskim vladaocima, da imaju oštro paziti, budući da se mnogi tajno izkèrcavaju u zemlju iz genoveške pokrajine.

— Po dopisu jednom piše „Bilancia“: Drugi opet glas, koi stiže sa strane, uznemirio je poniešto Francezku. U Rimu ušlo se u trag Mazzinovom sročanju. Znalo se, da razvratna talijanska partaja nije posao svèršila za uvijek s onim događajem od 6. veljače u Milanu, ali u Francezkoj nikako vlerovati nisu mogli, da će smieti u Rimu učiniti kakovi pokus, dok se tamo nalazi francezka vojska; zato se je svaki veoma zadivio sadnjim glasovima. U ostalom svaki je uvieren, da učenici Mazzinovi nesmieraju na to, da pobunu zametnu, nego samo da pojedinim ubojstvima svijet zatrave. Ovakova preduzetja njima se dopadaju, a i njihovoj snagi odgovaraju. Nabèro doznati će se važnost ovih pletakah, ali opet pèrva njihova posljedica učinili će, da se neće govoriti o nabèrozom odlasku francezke vojske iz Rima. Mislimo, da se je o odlasku vojske radilo, ali je stvar ova za sada sasvim odgođena.

— Gospoja jedna šetajući se po ulici turinskoj, gdje obično svieta najviše ima, usred biela dana izgoriela je živa. Nesmislenik jedan bacio je na odieću njezinu od musuline dèrvce sumporasto, kojim je zapalio cigar, i odieća onaj čas buknuła je u plamen. Tužna gospoja stade tèrčati, i vatra još veći mah uze, dok nije i ona mèrtva pala. Nek služi ovo za nauk ljudima.

Rusija.

— Pod naslovom „rusko pravo pokroviteljstva nad istočnom cèrkvom“ donose obće novine članak, iz koga sliedeće izvodimo:

„Želja za ratom nadvladala je sarevnovanje silah europejskih. Rusija je pravo zakriljavanja istočne cèrkve dobila na europejskom sudu. To cèrkveno-političko položenje Rusie u ovo necèrkveno vrieme javlja se kao novo i izvanredno, i za ostalu Europu može biti malo neugodno a i opasno, ali je sad potvrđjeno od njenih silah, i sad će se samo o tom raditi, kako će se to izvesti. Rusija je prilikom ovom stupila daleko napred u svojoj istočnoj politici. Ona je načelo pokroviteljstva, koje je u najvećoj turskoj nuždi zakačila, sad u javno pravo europejsko uvela. Ona je voljom svojom prodèrla i svijet joj je još obvezan, što je tako miroljubiva i umierena. Valja znati, šta je u ruskim rukama pokroviteljna sistema bila i šta je sad.

Po narodnom pravu Rusii se nemože odricati u tome zakonitost. Ona je to pravo ugovorom kajnardžiskim 1774 god. dobila, kad je grof Romanov Zadunajski velikog vezira u

Šumli zatvorio, mir mu diktirao i na dobošu ga od turskih punomoćnika potpisati dao. Tu nije istina ugovoreno pokroviteljstvo rusko, ali se je porta preko svoje volje obvezati morala, da će podpuno zakriliti (ferma protezione) vjeru i crkvu hristijansku. Porta je dužna odgovarati za izvršenje toga obvezateljstva. A to sve šta je drugo nego pokroviteljstvo i to veće, nego što ga je ikad do sad Rusia tražila? Rusia je umierena, te traži pokroviteljstvo i prava samo germčko-slavenskih naroda. Ona se drži svojih naravnih granica, i izbjegava sudaranje sa pokroviteljnim pravama drugih hristijanskih sila. Caru ruskom jedanaest milionah pravoslavnih pitomaca, a svima drugima nekoliko stotinah hiljadah.

To su istina za Rusiu preimućva pretežnog upliva na hristijanske žitelje u Turskoj i nije se čuditi da se i porta i druge evropske sile zabeseknule, kad je krasni taj leptir iz VII članka kajnardžiskog ugovora tako kasno izletio. Taj se ugovor bio zaboravio, i kad se 1829 god. u drinopoljskom ugovoru najgordje povrede prava pokroviteljstva, zatiranje bezoružane raje, gadno pogubljenje vladikah i patriarhah, surovost od svake ruke nisu po pravu pokroviteljstva od Rusie spominjala, nije se nitko nadao da će se taj leptir sad iz kajnardžiskog ugovora pojaviti. Car nikola u svom proglasu 1829 god. kazao je svome narodu: „Naša se je briga razprostranila na sve one, koji su osmanskoj vlasti podložni, a koji su naše viere.“ Druge su se viere jako paštale, da se od Turakah što više oslobode; iztočna je čutala. Zašto se nebi sad i ona s njima sporedila? Zašto se nebi njena velika ruska kćer toga primila, koja se nikakvog napadanja neboji, i koja u svojim carevima ima privrženike nasljedne. . . .

Kad se već nije moglo Rusii stati na put, bilo bi mnogo mudrie, neprotiviti se pokroviteljstvu Rusie i portu nepodlicati na odpor nego posle svega toga žice popuštati. Niti je valjalo odricati Rusii pravo pokroviteljstva i pravicu posljednjeg zahtjevanja, niti je valjalo odricati, da hristijani u Turskoj netrebaju pokroviteljstva ili zakrilita. . . . Kako je protivnost zapadne diplomacije posle tolikih demonstracija i pretnjah u notama i vojenim pripremama svršila se s tim, da se ruski ultimatum (posljednje zahtjevanje) primi, jako je ona moralno štetovala, a ruskoj državnoj i crkvenoj politici, koja polagano ali otvažno napred stupa, spremila je tim sjajnu pobjedu. . . .

Sa više stranah i više putah izjavila se želja i nada, da se osnuje obće evropsko pokroviteljstvo nad hristijanskim žiteljima u Turskoj. Neima od toga ništa. Rusia smatra svoju prevagu u Turskoj kao svoj zakoniti interes, i nikad nedopušta da se tko u njene razpre sa Turskom upleće, pa zato neće dopustiti, da to pravo s drugima dieli, koje ona kao njom zadobiveno smatra. . . . Nisu prazne, ni sujetne rieči cara Nikole, koje je pred svojim narodom i celim svijetom rekao, da je on obranu pravoslavne crkve primio s prestolom kao nasljedje svojih predkova. Petra velikog nieki je Gerk u pečatanom svom dielu već pokroviteljem pravoslavne crkve nazivao. Šta car Nikola od svoje mladosti nije slušao o iztoku, Turcima i Carigradu! Je li on mogao zaboraviti, da je bratu njegovom Konstantinu u kelievci namijenjen prestol, za koi je njegovo ime imalo simboličnu znamenitost? Dobitak Rusie neće biti tako gerdan. Car Nikola niti će ići Bosforu, niti Dardanelima, niti Sunu (?) . . . on će ostati samo pokroviteljstvujući gospodar velikog žiteljstva pravoslavne crkve, ali će biti poštovan, doći će u crkvene molitve, postat će pobieditelj bez bojovah i kao što je Lui XIV kazao o Pireneima, moći će i on reći: nema više Balkana. Sve to neće škoditi suverenstvu portinom i ravnovjesju Europe.“

— Knez Goršakov, koi zapovieda ruskom vojskom u podunavskim kneževinama, pripada k jednoj od najstarijih plemenitih porodica Rusie. Kneza Goršakova potekla je od Rurika, pervog velikog principa Rusie, koja se sada dieli na tri obitelji principeske Viasevski, Rokovski i Gagarin. Galkanji pripadaju k najmnogoljudnijem principskom plemenu ruskom, od kog 1775 bi-

še više od šestdeset članovah u carskoj službi, a Kurakini derži, da su potomci Rurikovi, o čemu sadašnji ruski plemići sumnjaju.

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 16. rujna 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Drž. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	2 mjes.
„ od g. 1852 „ 4 1/2	82 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mjes.
„ „ 3 „ 57 1/2	73 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
izvuceno ob. ob. „ 6 „		Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
dvor. komore od „ 5 „		Frankfurt na Mainu za 120	109 1/2
prislunogajma „ 4 1/2 „		Genovaza 300 piemont. lirah	2 mjes.
Kranjskoj, orar. „ 4 „		Hamburg za 100 mar. ban.	82
ob. od Tirola, Val. rariborga i Salsb. „ 3 „		Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
Obveznice lomb.-milotačkog sajma do g. 1850 sa 5 1/2	224 1/2	Livorno za 300 tosk. lirah	109 1/2
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 „ 100		London za 1 funt sterl.	10 47
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2	Lyon za 300 fr.	2 mjes.
„ obće i ugar. dv. „ 3 „		Milan za 300 austr. lirah	109 1/2
„ komore, starih lom. dugovah, u „ 2 1/2 „		Marsella za 300 frank.	130
„ Fiorencl i Genui „ 2 „		Paris za 300 frank.	130
„ uščinogajma, „ 1 1/2 „		Prag za 100 for.	1 mjes.
„ galičke „ 2 1/2 „		Torin za 100 for.	3 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „		Milota za 300 austr. lirah	1 mjes.
Obvez. u Frankfurta i Holandijs. činjenoga sajma „ 4 1/2		Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ stališah austr. nad i pod Ensom, „ 3 „		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ čeških, moravskih, slo- „ 2 1/2 „		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ škkih, istajerskih „ 2 1/2 „			
„ oruških, kranj- „ 2 „			
„ škkih, goričkih „ 1 1/2 „			
„ bečkoga oberkammeramta „ 1 1/2 „			
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5 1/2			
Naputnice redišnje blagajno „ 5 1/2			
Godišnji disconto „ 5 1/2			
Bank-akcie komad po 1319			

SLUŽBENI LIST.

Br. 2475. (275—Izv.)

(3—1)

Poziv.

Od strane c. k. kot. suda Ivanečkog svi oni, koji na izgubivšu pokladnicu (Depositenschein) po c. k. sbirnoj blagajni varaždinskoj dne 24. veljače 1852 pod br. 5/9 vjerhu primite od Vilima Veinera za Viekoslava Dolanskia jamčevine sastojeće iz tri 4 1/2 postotne c. k. državne obveznice svake vjerhu 100 fr. sr. glaseće, i 93 fr. 56 kr. sr. izdanu pravo imati misle, ili istu u izvoru posjeduju, pozivaju se time u smislu §. 604 gr. p., da pravo svoje na ovu do godine danah pred nize potpisatim sudom dokažu tim sigurnie, čim će se u protivnom slučaju gore navedena pokladnica po izminutju gore naznačenog roka za sudbeno uništenie i amortiziranu, te izvan svake krieposti proglasiti.

U Ivancu dne 12. rujna 1853.

C. k. kot. sud Ivanečki.

Br. 7423.

Oglas.

Stavlja se ovim do obćeg znanja, da će se radi unajmljenja hrastove i bukove žirovine u rezerviranih šumah školsko-zakladnog dobra Kutjevo u požezkoj županii ležećeg dne 19. rujna 1853 u 10 satih prije podne dražba u pisarni gospodarstvenog ureda u Kutjevu obdržavati, kod koje se takodjer i pismene ponude podneti mogu.

Dražbene pogodbe mogu se kod spomenutog gospodarstvenog ureda u navadnih uredovnih urah viditi.

C. k. okružno financialno ravnateljstvo. U Osieku 23. kolovoza 1853.

Raisky mp.

(98—DS.)

(3—2)

Razpis Natječaja.

Za podpunjenje službe jednoga perovodje pri c. k. hrvatsko-slavonskoj zemaljskoj odteretjivajućoj komisii sa godišnjom platjom od 700 for. i IX dnevnim razredom raspisuje se ovime natječaj do konca mieseca rujna t. g.

Prositelji imadu svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada u službi nisu, preko dotične političke oblasti do opredieljenoga roka predsjedničtvu c. k. zemaljske odteretjivajuće komisie dostaviti i u njih dokazati dobu, viero zakon, savršeno znanje niemačkoga i hrvatskoga jezika, jer je sa obzirom na ovaj posljednji skopčana sa ovim miestom ujedno služba sakletoga tumačnika; nadalje svršene nauke, javne službe koje su do sada obnašali, bezporočnu čudorednost, i bezprikorno političko ponašanje.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske odteretjivajuće komisie.

C. k. ministerialni savjetnik i predsjednik, Dr. Ulle p i t s c h.

Br. 6983/ž.z. 1853. (99—DS.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje materiala za odielo 24 stražarah kod kaznionice županije zagrebačke, kao i za krojačko dielo, raspisuje se time u smislu visokog odpisa c. k. banske vlade od 25. kolovoza o. g. br. 9249 javna jevtinba, koja će se dne 3. listopada 1853. u c. k. uredu županije zagrebačke u 9 satih prije podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi oni, koji bi nabavljenje rečenog materiala, ili krojačko dielo preuzeti hie, da se na spomenuti rok i miesto sa propisanom 10 po stotnom jamčevinom, koja će se po svršenoj jevtinbi od dotičnih poduzetnikah zadržati, ostalim natiecateljem pako povratiti, stave i to:

- a) za 132 rifa modrog sukna sa jamčevinom od 34 fr. —
- b) za 6 rifah žutog sukna sa jamčevinom od 1 „ 40 „
- c) za 18 rifa crvenog sukna sa jamčevinom od 7 „ —
- d) za 342 rifa konofosa sa jamčevinom od 11 „ 40 „
- e) 240 rifah platna (trila) Segeltuch sa jamčevinom 12 „ —
- f) 864 komada manjih i većih pućetah iz tuča sa jamčevinom od 2 „ —
- g) za krojačko dielo sa 20 „ —
- h) „ 24 čake sa jamčevinom 10 „ —

Pobližji uvjeti mogu se vazda saznati u c. k. uredu županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan, Jos. Bunyevac.

Br. 2677. (273—Izv.)

(3—2)

Izrok.

kojim se pozivaju viero vnici ostavštinski.

C. k. kot. sud karlovački poziva sve one, koji iz ostavštine u miesecu travnju 1852 bez oporuke preminuvšega Ferdinanda Lusta štogod tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 15. listopada 1853 u 10 satih u jutro dodju pred ovaj sud, ili neka do onda pismeno predadu svoju prošnju; — u protivnom bo slučaju neće ovi viero vnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego koliko ih ide pravo zaloga.

U Karlovcu dne 9. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 7126/m. 815. (97—D.S.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 6. listopada i sljedećih 1853 prije podne u 9 satih u jutro svakojake vèrste vune, kapah, očalah i ostalih stvarih na 207 fr. 18 kr. sr. procijenjenih, nalazećih se u kući Mate Irgolicia br. 766 putem javne dražbe za gotove novce prodavati, kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

U Zagrebu dne 10. rujna 1853.

C. k. predsjednik, Klobučarić.

Škulj, tajnik.

Br. 1110. (277—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Na zahtjevanje nasljednikah žitelja negda Kutovčkog Ignjatie sada pokojnog Radojčić, i uslied sudbene pod br. 395—1853 u tom predmetu donešene odluke prodavati će se na iste nasljednike pripadajuća podkućnica sa na istoj nalazećim se zgradama i jednim četvrtom sessionalske zemlje putem javne dražbe dne 24. rujna t. g. prvi, dne pako 25. listopada t. g. drugi i posljednji put u Kutovi po podne u 3 sata, kamo se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Uviete dražbene znati želeći u pisarni ovog c. k. kot. sudišta svaki dan saznati mogu.

U Našici dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

9291. **Concurs-Grundmachung** ad 15427-1853. wegen Befetzung des f. f. Tabak-Distrikts-Verlages in Marburg.

Der f. f. Tabak-Distrikts-Verlag in Marburg ist in Erledigung gekommen, und wird im Wege der öffentlichen Konkurrenz demjenigen verliehen werden, welcher für den Betrieb dieses Kommissionsgeschäftes die geringste Verschleißprovision fordert. Dieser Verlagsposten hat das Tabakmaterial aus dem f. f. Verschleißmagazine in Graz sich beschaffen, und es kann für die Zufuhr auf der ganzen 9 Meilen betragenden Strecke die Eisenbahn benützt werden. Es sind dem Distrikts-Verlage in Marburg die beiden Unterverseiler in Mahrenberg und St. Leonhard, dann in der eigenen Verlagsperipherie 88 Tabak-Kleinverseiler zugewiesen.

Nach dem Ergebnisse der Jahresperiode vom 1. Mai 1852 bis Ende April 1853 beträgt der Verkehr am Tabak-Material 119873 Pf. nach dem Gewichte; im Gelde berechnet sich derselbe auf 76381 fl. 51 1/4 kr.

Zusammen 80012 fl. 51 1/4 kr.

Bei diesem Verschleißabgabe berechnet sich bei einem Outgewichte von 1 1/4 % für den beigeigten nicht in Dosen im Verschleiß vorkommenden Schnupftabak, bei einem Outgewichte von 1 1/4 % für die Gespinnstgattungen und von 3 % für den Verschleiß des ordinärgeschnittenen Rauchtobaks der Tarifs-Nummer 16, dann bei einer Verschleiß-Provision von drei Prozenten für den Tabak, von 1/2 % für das Stempelpapier der höhern, und von 2 % für das Stempelpapier der geringern Gattungen das jährliche Brutto-Erträgnis mit 4118 fl. 36 1/4 kr.

Hievon hat jedoch der Verleger die Auslagen für die Zufuhr des Tabakmaterials aus dem Fassungs magazine, und die sonstigen Auslagen des Verschleißbetriebes zu befreien, und dem zugetheilten Tabakunterverseiler in Mahrenberg ein Outgewicht für den Verschleiß an Gespinnstgattungen 1 1/4 %, dann für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak Tarifs-Nummer 16 2 1/4 %, und eine Verschleißprovision von 3 1/4 %, endlich dem Unterverseiler in St. Leonhard ein Outgewicht von 1 1/4 % für den gesponnenen und von 2 1/4 % für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak, und eine Verschleiß-Provision von vier Prozenten zu verabfolgen.

Der Tabakverschleiß des Unterverlages in Mahrenberg hat in der vorangeführten Jahresperiode auf 11670 fl. 14 kr., jener des Unterverlages in St. Leonhard auf 5465 fl. 59 1/4 kr. sich belaufen.

Nur die Tabak-Verschleißprovision hat den Gegenstand des Angebotes zu bilden. Für diesen Verschleißposten ist ein stehender Kredit von 7500 fl. bemessen, zu dessen Sicherstellung eine Caution in der gleichen Höhe entweder im Baren, oder in Staats-Kreditpapieren, oder durch Real-Hypothek eingelegt werden muß.

Für diese Caution wird eine Tabak-Materialmenge im gleichen Werthe ausgefolgt, welcher als unangreifbarer Vorrath stets auf dem Lager erhalten werden muß.

Dem Ersteher bleibt es übrigens unbenommen diesen Vorrath gegen bare Bezahlung auf das Lager zu bringen, worüber sich derselbe jedoch sogleich zu erklären hat.

Die Caution muß, im Falle der Kredit angenommen und der unangreifbare Lager-Vorrath nicht gegen Barzahlung auf das Lager geschafft wird, längstens binnen sechs Wochen vom Tage der ihm bekannt gewordenen Annahme seines Offertes erlegt werden, widrigenfalls die Verleihung zurückgenommen und das erlegte Angeld wegen Nichterhaltung der Bedingung eingezogen würde.

Das erforderliche Stempelpapier ist bei dem f. f. Gefällen-Hauptamte in Marburg gegen bare Bezahlung abzufassen.

Das Angeld besteht in dem zehnprozentigen Betrage der Caution, nämlich im

Betrage von 750 fl. EM. und muß von jedem Bewerber entweder im Baren, oder mittelst Staatsobligationen, oder durch Realhypothek dem Offerte beigegeben, oder bei der f. f. Kameral-Bezirkskasse in Marburg, oder einer anderen Gefällen-, oder Steuerkasse erlegt werden, für welcher letztern Fall die Quittung der Kasse dem Offerte beigezuschließen ist. — Diese Offerte müssen auf einem fünfzehn Kreuzer Stempel eigenhändig geschrieben und unterschrieben, versiegelt und mit der Aufschrift: „Offert für den Tabak-Verlag zu Marburg in Steiermark“ versehen, längstens bis 14. Okt. d. r 1853 Mittags um 12 Uhr bei der f. f. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Marburg überreicht werden.

Dieselben sind nach dem am Schlusse beigegebenen Formulare zu verfassen und mit der dokumentirten Nachweisung:

- a) über das bei einer Kasse erlegte Angeld (falls dasselbe nicht dem Offerte selbst beigegeben wird);
- b) über die erlangte Großjährigkeit; und
- c) über das sittliche Wohlverhalten zu belegen.

Die Angelder jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, das Angeld des Erstehers wird bis zum Erlage der Caution, oder für den Fall, daß keine Caution erlegt, sondern der unangreifbare Lager-Vorrath gegen Barzahlung beigegeben wurde, bis zur vollständigen Beistellung desselben zurückbehalten. — Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder welche unbestimmt lauten, oder Nebenbedingungen enthalten, werden nicht berücksichtigt. — Bei gleichlautenden Angeboten wird die höhere Entscheidung vorbehalten. — Es kann weder die Höhe des Ablasses noch ein bestimmter Ertrag zugesichert werden, daher auch in keinem Falle eine wie immer geartete nachträgliche Entschädigung oder Erhöhung der Verschleißprovision stattfindet. — Die gegenseitige Aufkündigungsfrist wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entziehung vom Verschleißgeschäft einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschluß von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann Jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels, oder einer schweren Gefälligkeitsüberzeugung, oder wegen Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung, oder gegen die Sicherheit des Eigenthums abgeurtheilt worden sind, ferner Verschleißer von Monopolsgegenständen, die von dem Verschleißgeschäft strafweise entsetzt wurden und solche Personen, denen die Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleißorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hindernis erst nach Uebnahme des Verschleißgeschäftes zur Kenntniß der Behörden, so kann das Verschleißbefugniß sogleich abgenommen werden.

Von der f. f. Finanz-Landes-Direktion.

Graz am 30. August 1853.

Formulare eines Offertes

(15 kr. Stempel.)

Ich Unterzeichnete erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Marburg unter genauer Beobachtung der diesfalls bestehenden Vorschriften gegen eine Provision von (mit Buchstaben ausgedrückt) Prozenten von der Summe des Tabakverschleißes in Betrieb zu übernehmen.

Das Angeld mit 750 fl. (oder die Quittung der Bezirkskasse zu Marburg über das mit . . . . . erlegte Angeld) wird nebst dem Lauscheine und dem Moralitätszeugnisse beigegeben.

Datum . . . . .

Eigenhändige Unterschrift.
Charakter, Wohnort.

Von Außen:

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages in Marburg. 1476-32

Br. 21./St.D. 13507/1853 (20-B.V.) (1-3)

Natiečaj.

Za privremeno postavljenje jednoga poreznoga nadglednika i dvojice podnadglednikah u vojvodstvu Bukovini.

Budući da će uredjenje političkih oblasti za Bukovinu na skoro u život stupiti, našlo je visoko c. kr. ministarstvo finansijskih po glasu ovamo prispievše naredbe od 12. t. m. broj 29553/2983 u smislu §. 8. najvišjih ustanovljenja o uredjenju i uredskoj dielatnosti okružnih oblasti narediti, da se već sada ovdje privremeno postavu porezni nadglednici i podnadglednici.

Usljed toga postaviti će se u krunovini Bukovini jedan privremeni porezni nadglednik s platom od 900 for., sr. i s IX. nadnevničkim razredom, zatim s činom finansijskoga kotarskoga povierenika i dva privremena podnadglednika s platom od 700 for. i 600 for. sr. isto tako s IX. nadnevničkim razredom i s činom perovodje finansijskoga ravnateljstva.

Za podnašanje molbenica za te službe ustanovljuje se rok do 20. rujna 1853.

Uvjeti, koji se traže od moliteljah za naznačene službe, jesu sljedeći:

1. Dokazanje sposobnosti, koje se u obće traže za stupljenje u državnu službu.

2. Imaju se redovito izkazati juridičko-političke nauke svršene s dobrim uspiehom, a napose znanje poreznog upravljanja.

Iznimice može se uzeti obzir i na takove molitelje, koji nemogu dokazati da su svršili juridičko-političke nauke, no pokazali su svojim dosadašnjim službovanjem, da imaju potpunoma praktičnu sposobnost za političko i porezno upravljanje, ili odlikovali su se svojim upotrebljivanjem kod porezačkih dielovanjah.

3. Izkazanje niemačkog i po mogućnosti zemaljskoga jezika.

4. Izkazanje dobe života i navod, da li su oženjeni ili neoženjeni.

Molbenice imaju se upraviti na predsjedništvo ovdješnjega c. kr. poreznoga ravnateljstva i ako molitelj ima kakvu javnu službu podnieti putem neposredno predpostavljene oblasti, inače pako putem c. k. okružne oblasti.

Od predsjedništva c. k. poreznoga ravnateljstva za Bukovinu.

U Černovici dne 19. kolovoza 1853.

Franz Schmück s. r.

c. kr. zemaljski predsjednik.

N.º 8967. (274-lzv.)

(3-2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l' i. r. Ufficio Centrale di porto e Sanità Marittima in Ragusa, cui va congiunto l' appuntamento d' annui fiorini 350.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà sino al 15. Ottobre a. c. a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale, la prima idoneità al posto opiato, i servigi anteriormente prestati, e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare s' egli si trova in parentella od affinità con altro impiegato appartenente all' Ufficio suddetto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 31. Agosto 1853.

N.º 9028 (274-lzv.)

(3-2)

Avviso di Concorso.

Essendosi reso vacante il posto di Capitano di Porto e Sanità marittima in Megline, cui va congiunto l' appuntamento d' annui fiorini 800, nonchè l' obbligo di prestare una Cauzione nell' importo corrispondente ad una annuata del Soldo, viene aperto il concorso pel rimpiazzamento del medesimo.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro sei settimane direttamente a questo Governo Centrale Marittimo, o qualora fosse digià in servizio dello stato pel tramite della prepostagli autorità, la rispettiva documentata supplica, comprovando l' età, l' illibata condotta morale, i servigi finora prestati, le cognizioni delle lingue, la fondata conoscenza delle leggi e prescrizioni che regolano l' amministrazione portuale-sanitaria, l' esperienza pratica acquisitasi in questi rami di servizio nonchè la capacità di prestare la cauazione richiesta.

Dichiarerà inoltre, se si trova in parentela od affinità con qualche impiegato dell' amministrazione Portuale-Sanitaria nel Litorale dalmato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 2. Settembre 1853.

OGLASNIK.

(144-Dp.) 10 17

(3-3)

Eichelungs-Verpachtung.

Es wird hiemit von Seite des Agrar Met. Dom-Capitels zu wissen gegeben, dass die Eichelung im Gebiete der Herrschaft Kraljevec, nemlich in den Waldungen Resničina, Podgoričica, Novačica, Dobrodolečina, Divjača, und Kalinje — wie auch die bei Allerheiligen in den Waldungen Selsčina, und Rebro anzuholende Eichelung, den 20. Sept. l. J. Vormittag zu Kraljevec im herrschaftlichen Gebäude mittelst öffentlicher Licitacion an meistbietende veräußert wird, wozu die Pachtlustigen mit dem nöthigen Reugelde versehen, zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Es wird zugleich kund gegeben, dass in dem herrschaftlichen Eichen-Walde Kraljevečki-Lug eine ergiebige Eichelung, wie auch in herrschaftlichen St. Šimoaer-Gebirge eine gemischte Eichel- und Buchel Mast, hinlänglich für mehrere tausend Schweine sich ergibt, worüber die Einlassung gegen bei obiger Licitacion zu bestimmende Taxe per Kopf geschehen wird, wozu Reflectirende zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

Agram den 30. August 1853.

(154-DP.)

(3-3)

Oglas žirovine.

U velikoj šumi Zelina, blizu Sv. Ivana, napuštati će se svinje u žir komad po 1 for.—Upitati se je moći u dvoru Tersoi pri Sv. Ivanu.

(153-DP.)

(3-3)

Za vlastelinstvo Topolovačko.

Žirovina u šumama vlastelinstva Topolovačkog blizu Siska uz cieniu, koja se u pismu istog vlastelinstva doznati može, oglašuje se.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
odjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
svetostima: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
3 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
bitne platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Napatak

za občinske odbore u obziru prijavljivanja i pobilježivanja prigovorah i zaobah proti ucienama občinskog obsega i pronadjenja zemljišnoga dohodka na svrhu privremenstva zemljarine, naredjenoga najvišjom poveljom od 4. ožujka 1850.

Dio I.

Prigovori občinah.

(Konac.)

Odsiek III.

Pobilježivanje i predavanje občinskih prigovora i zaobah.

§. 13. Občinski odbori našli su kod uvažavanja i razsudjivanja proistokah priobćenih istima, ili da su tako u nutar občinskoga područja kako prema susjednim občinama u redu, ili da im se može zabaviti.

§. 14. Za oba slučaja dobit će občinski odbor zajedno s izvadkom skrižaljku o pregledu opotragah polag pregledalice A. U prvom slučaju, ako se proti priobćenim izvidima nemaju učiniti nikakvi prigovori, ima se ovo nekajučo očitovanje izraziti u ovoj skrižaljki; u drugom slučaju imaju se stupci nalazeći se u istoj izpuniti polag različne vrste prigovora.

§. 15. Občini pako ostaje slobodno, da svoja nekajuča očitovanja, kao i svoje prigovore i zaobe, ako bi imala kakove, donesivši primljeni izvadak i skrižaljku o pregledu opotragah, ustmeno predloži kod političkoga kotarskoga povierenika, koji je držan pobilježiti ih.

§. 16. Bila skrižaljka o pregledu opotragah tvrdećeg ili nekajučega sadržaja, moraju podpisati ju svi odbornici obćine i mora se političkom kotarskomu poviereniku predati unutar vremena po zakonu ustanovljenoga za podnašanje zaobah i prigovorah priklopivši joj primljeni izvadak.

§. 17. Ako bi se propustilo, da se opravljena opotražna skrižaljka unutar određenoga vremena političkomu kotarskomu poviereniku preda ili da mu se ustmeno pednesu zaobe, tada bi se ovo propuštenje smatralo kao nekajučo očitovanje, i na zaobe ili prigovore podnešene po prošastju opotražnoga roka neće se uzeti nikakav obzir.

§. 18. Kada povierenik za iztraživanje opotragah svršši svoj prvi nastavni put i svim obćinama svoga kotara priobći proistoke prvih izvidah privremenstva zemljarine, prigledavat će nadalje u svom kotaru, da li se preduzima njihovo uvažavanje i presudjivanje.

§. 19. Budući da nadleži političkomu kotarskomu poviereniku dielovati onamo, da se prigovori i očitovanja svihkolikih obćinah kotara predadu ili podnesu za pobilježivanje u određenom vremenu, s toga ima povierenik za iztraživanje opotragah istomu prijaviti one obćine, koje nisu jošte preduzele uvažavanja, da se pozovu, da to učine.

§. 20. Politički kotarski povierenik ima prigovore i očitovanja podnešena mu ili pobilježena po njemu zajedno s popisom opotražujućih i neopotražujućih obćinah diomice uz primnicu predati nadgledstvu nad iztraživanjem opotragah i 14 danah po izmaku roka medju po-

sljednijim podučenim obćinama imenovati one obćine, koje nisu predale očitovanja.

§. 21. Nadgledstvo skuplja dolazeće preglede i po izmaku svih rokovah prijavlja poreznom kotarskom povierenstvu proistok opotražnih prijavah.

O d s i e k IV.

Iztraživanje i riešavanje dolazećih zaobah i prigovorah obćinah.

§. 22. Kada se prispievši prigovori ipitaju po nadgledstvu pod sudielovanjem povierenika za iztraživanje opotragah, stupa posljednji k iztraživanju pojedinih zaobah svake obćine, pri čemu ima postupati polag vlastitoga propisanoga naputka.

§. 23. Ako nadje da se prigovori osnivaju na zakonima, ima ovoobzirne predloge obćinah uvažiti i predbilježiti za dalje izvedenje, ako pako nasuprot nadje, da su podnešene zaobe bez temelja, predložiti će opotražnom nadgledstvu, da ih odputi.

§. 24. Riešavanje o iztragama i razpravama učinjenim po poviereniku za iztraživanje opotragah i dalja objava istih nadleži poreznom kotarskom povierenstvu.

§. 25. Proti odluci poreznoga kotarskoga povierenstva slobodno je dotičnim obćinama uleći se c. k. glavnom ravnateljstvu zemljarske porezače u Beču, koji se utečaj ima unutar trih nedieljah od dana, kad se dostavi odluka, po obćinama podneti kod političkoga kotarskoga povierenika i po istomu upraviti na opotražno nadgledstvo za dalje predloženje.

§. 26. Troškovi za pobilježivanje, iztraživanje i riešavanje dolazećih opotragah namirit će se iz državnoga blaga, no priuzdržajem zavrte na obćine kod očevidno netemeljitih zaobah.

§. 27. Ovaj naputak određen je same za občinske opotrage, a za dobu osobnih opotragah oglasit će se u svoje vrijeme shodne odredbe.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 18. rujna. Ovdašnja gimnazialna mladež započela je jučer školski svoj tečaj prizivanjem duha svetoga. Sutra već započimlju predavanja.

— Ravnateljstvo preparandije zagrebačke javlja, da će se na preparandielnom zavodu zagrebačkom ove godine školski tečaj 3. listop. započeti. Zeleći isti zavod polaziti, mora dokazati, da je barem četiri gimnazialne škole dobrim uspiehom izučio, a u pomanjkanju takovih, da imade od koje prvo obstojeće preparandije učiteljsku diplomu.

— Fzm. i ban, g. Josip baron Jelačić, stigao je u Holomuc, gdje se već i iz Petrograda došavši fzm. grof GjulaJ nalazi.

— „Brünner Ztg.“ donosi iz Beča novost, da je prejasni drugorodjeni brat njeg. c. k. apost. veličanstva, g. nadvojvoda Karlo Ljudevit, izabran za general-gouverneura poljsko-rusinskih pokrajinah.

— „Srb. Dnevnik“ javljajući, da su nadjeni kraljevsko-ugarski znaci, dodaje, da je miesto, gdje je kruna ukopana bila, otkrio, kako se glasa, bivši nieki kod magjarskog ministeria tajnik. Ovaj je tu stvar saobćio gosp. Bruku u Carigradu, samo da mu bude slobodno povratiti

se u svoje otečestvo. Ovo mu je, veli „Srb. Dnev.“, dozvoljeno i on dodje u Zemun.

U Oršavi se bilo raznielo, da je nieki Košutov sluga kazao g. Kargeru miesto, gdje su znaci zakopani.

— Ukupna vriednost avoza u luke, što spadaju k riečkom tērgovačkom komorskom okružju, naime u luke riečku, bakarsku, Kraljevice, Selce i Novi, tečajem godine 1852 iznosila je 5,710,850 fr., a izvoza 4,066,977 fr.

Austria.

Iz Beča 16. rujna. Njeg. c. k. apost. veličanstvo otišlo je jučer u Holomuc.

— Po stigavšoj iz Budima bērzojavnoj vlesti preduzeto je na parobrodu „Albrecht“ iztraživanje, da li su kruna i ostali znaci istiniti, te je to zbilja i konstatirano, te gruvanjem topovah i zvonjenjem zvonah oglašeno.

Pokrivalo baršunasto, što spada na sanduk od ovih znakovah kraljevskih čuvano je dosada kod financ. zem. ravnateljstva u Budimu. Podpredsjednik grof Török izručio ga je sad njeg. vis. gouverneuru, da se kod današnje svetkovine upotrebi. — Dne 16. bība g.adevi Budim i Pešta sjajno razsvietljeni.

Već od više godinah nije u Buda-Pešti toliko ljudstva bilo, koliko sad. Seljaci i iz dalekih stranah bērpimice dolaze u glavni ugarski grad, da vide svoje svetlinje. Magjari dērže, da je to dobar znak, što je kruna nadjena baš na onaj dan, kad je sv. Stiepan s njom krunjen.

Kao što se doznaje, biahu kraljevski ovi znaci, kao: kruna, žezlo, japundže i cipele, u jednom gvozdenom sanduku, dvie stope duboko u zemlji ukopani, i to blizu Oršave. Lietošnjim poplavama Dunava i ovo je miesto bilo potopljeno, te su zbog toga japundže i cipele malo vlaga uhvatile i poplicnivile, u ostalom sve je ostalo nepovriedjeno.

— Car ruski krenuo je već 18. rujna iz Petrograda i uputio se u Varšavu, odakle će u Holomuc.

— Njeg. veličanstvo stiglo je u Holomuc 15. rujna u 8 sati pred večē posred najvećeg oduševljenja žiteljstva i sjajno uriešenog grada.

— Po prispievšoj bērzojavnoj depeši iz Budima izloženi su 16. o. m. u dvorskoj kapeli u Budimu kraljevski znaci na ugled. Prenos obavljen jes najvećom svečanosti i uz oduševljeno saučastje cieloga žiteljstva.

Srbia.

U Beogradu 8. rujna. Danas je imperatorsko-ruski dielateljaj držav. savietnik, i savietnik imeperatorsko-ruskog poslanstva u Beču, g. Fonton, u Beč odputovao. GG. knjaževski predstavnik, predsjednik savjeta sa niekoľiko činovnikah većeg reda, odpratili su g. Fontona do Zemuna. — Takodjer i g. c. k. austrijski general-konzul, Radosavljević, i tajnik carsko-ruskog general-konzulata, g. Popov; odpratili su u Zemun g. Fontona.

U Beogradu 12. rujna. Danas, kao na imendan njeg. svet. gospodara i knjaza našeg, primala je u dvoru njeg. svetlost čestitanja, na koja su išli svi višji i nižji činovnici kao i već dio gradjanstva. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta od 5. o. m. piše „Wanderer“: Glavni pobočnik, knez Goršakov polazi ovih danah na granicu, da pregleda 5. vojni (Lidersov) sbor, koji je kod Odese stajao a sada u Moldaviju ulazi. Po svim znacima može se sad pouzdano uzeti, da će Rusi u kneževinama zimovati. Rieši li se razmirica mirno, to ni onda neće Rusi otići prije, nego li nastupi povoljnije vrijeme. — U Bugarskoj, gdje jesen i zima rano počinju, nemogu Turci već gotovo sad na otvorenu logoriti, a u kneževinama bit će to istom za 3—4 nedjelje. Lidersov sbor opredijeljen je za dunavske predjele.

Ovdie se pouzdano osigurava, da je njegov veličanstvo car ruski, odbiv turske promjene, zajedno izdao zapovied, da se stojeći u kneževinama vojni sborovi pograničnom rezervnom trupom objače.

Glasa se, da je njegov velič. car ruski o uspiehu poslanstva car. ruskog državnog savjetnika, g. Fontona, u Srbiji izjavio osobito svoje zadovoljstvo.

Francuska.

Iz Pariza 12. rujna. Ne samo istočno pitanje, nego i pitanje o žitu dieluje sad na burzu. Krupke miere vladine i stranom smiona sredstva, što ih poduzimlje, da sërca malo umiri i povierenje opet povraiti, pružaju povod zaključavati na važnost posljednjega pitanja. — Od velike zanimivosti bit će u tom obziru nota, što ju je današnji „Moniteur“ donio, i u kojoj se najopredijeljenije izjavljuje, da nisu temeljiti oni glasovi, da je vlada nakupovala množstvo hrane. Ono što je vlada kupila, opredijeljeno je za ratni i pomorski departement, pa je i to u Englezkoj kupljeno, za da se domaća prodaja neoblereti.

Iz Pariza 14. rujna. Pitanje o kruhu još uvijek zabavlja parizane. Hrana je od ovo 14 danah opet skočila. Čini se, da će vlada sad poprimiti nieko sredstvo od god. 1846, kad je takodjer slična kriza bila.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona 12. rujna. Lord Aberdeen radio je jučer cieli dan u uredu izvanjskih posalah, isto tako i lord Clarendon.

U Newcastleu pojavila se kolera, te su od 40 po prilici oboljelih svi gotovo pomerli. I u Liverpoolu vlada kolera.

New-Yorska pošta dopire do 30. kolovoza. U novom Orleansku vlada neprestano žutica. Od 20. do 27. kolovoza pomerilo je 1365 osobah.

Amerika.

— Težnja sjedinjenih državah miešati se u europejsku politiku očevidnia svakog dana biva. U ovoj misli učvrstjuje svakoga ona počast, koja je u New-Yorku činjena gosp. Souleu, kad se spremio da odlazi u Španjolsku da tamo izvršuje dužnosti punovlastnoga ministra sjedinjenih državah. Jedan dan prije nego se je ukërcao, pet hiljadah republikanacah, medju kojima članovi razvrataoga društva u Kubi od reda Stella Solitaria, učiniše demonstraciju na čast njegovu. Gosp. Tolon, tajnik stalnoga odbora Kubanacah u New-Yorku, držao je govor i u njemu vrlo hvalio moralne i umne izvršnosti gosp. Souleu. Na to je ovi zadnji, zəkvalivši se na časti, koja mu se čini, i obećavajući da će koliko je igda više moguće starati se, da se dostojnim pokaže, po tom izmedju ostaloga ovo reče: „Kako plemenita naručbina predstoji nama! U ovom času najveće kraljevine na svijetu polažu koristi svoje došaste i dosadanje u miru ili ratu, ali tihi samo vietrić ove zemlje može silnie odlučiti o sudbini njihovoj nego li naredbe carevah, kraljevah i principah. Ovo je naručbina Amerike, i nju (naručbinu) branit ću ja sa svim mojim načinima na dostojni način naroda, koji me šalje, i, ufam se, dostojna čovieka, koga je on izabrao... Tko se god od potlačenih meni prijavi, neće se žaliti za nepedpesanu nepravdu, niti za neodbranjeno pravo, koje pripada svakomu poštenom građaninu.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 17. rujna 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	93%	Amsterdam za 100 holan. f.		2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82 1/2%	Angsburg za 100 f. current	109 1/2%	3 mies.
„ „ 3 „		Berlin za 100 pruz. talirah		2 mies.
„ „ 2 1/2 „		Vratislava za 100 pr. tal.		2 mies.
Izvađenoobv. obv. dvor. komore od prišilnogajman	5 „	Frankfurt na Mainu za 120	109 1/2%	2 mies.
Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz.	3 „	Genovaza 300 piemont. lirah		2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog sajma do g. 1850 „ 5 „		Hamburg za 100 mar. ban.	81 1/2%	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	136 1/2%	Lipsko za 100 forintih		na saj.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Livorno za 300 tosk. lirah	106 1/2%	2 mies.
„ „ 2 „		London za 1 funt sterl.	10 44	2 mies.
„ obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Florenci i Genui učinjenogajman	2 1/2 „	Lyon za 300 fr.		3 mies.
„ „ 2 „		Milan za 300 austr. lirah	108 1/2%	2 mies.
„ „ 1 1/2 „		Marseille za 300 frank.	129	2 mies.
Obveznice u Frankfurtu i Holandiinčinjenoga sajma	4 „	Paris za 300 frank.	129 1/2%	2 mies.
„ stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, sločkih, stajerskih, oruških, kranjskih, gorčkih, bečkoga oberkammeramta.	1 1/2 „	Prag za 100 for.		1 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa	5 „	Torin za 100 for.		3 mies.
Naputnice srednje blagajne		Mletci za 300 austr. lirah		1 mies.
Godišnji disconto		Bukurešt za 1 for. parah		3 mies.
Bank-akcie komad po	1345	Carigrad za 1 for. parah		31 dan
		Smyrna za 1 for. parah		31 dan
		Tečaj novca		31 dan
		Carški dukati	16	
		Zajam od 1851		
		Slovo A		
		Slovo B		
		Lombardski		
		Tečaj novca		
		Carški dukati	16	
		Zajam od 1851		
		Slovo A		
		Slovo B		
		Lombardski		

SLUŽBENI LIST.

Br. 3790. (278—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbo.

Izaa cienjene naredbe visoke c. kr. banske vlade od 29. kolovoza t. g. hr. 13094 daje se na obćenito znanje, da je za držanje jevtinbe određen dan 6. dojduega listopada gledè poprimittja trogolišnje pribave živeža i drugih članakah, kao slame, sviećah, sapuna, kukuruzne muke, dervah i t. d. za porabu c. k. bolnice u Kraljevići za vrijeme od 1. studenoga 1853. do sveršetka listopada 1856. —

Koga bude volja rečenu pribavu poprimiti, valja da učini ponudu u pismu zapečatjenomu i da da ju s odgovarajućim vadiumom predade c. kr. ravnateljstvu rečene bolnice najdalje do 12 ure u jatro urečena dne 6. mieseca listopada o. g., gdje će se učinjene ponude po odredjenomu za to odboru odmah otvoriti i pribava najkoristniemu ponuditelju s pridržanjem višjega odobrenja izručiti. Vadium je ustanovljen u 500 for. srebra, koji se pred otvorenjem ponudah takodjer glavom predati može dotičnoj komisii i to u gotovu novcu, ili u državnih obveznicah polag njihove tečajne vrednosti, a za jamstvo i sigurnost poprimittja biti će dužan pribavitelj, iza kako mu ono izručeno bude, na korist c. kr. erariuma položiti jamčevinu u svoti od 1,800 for. u srebru i to u gotovu, ili u državnih obveznicah, iliti u pragmatičnom podlogu.

Svaka ponuda, koja nebude točna, ili koja bi se na drugu ponudu pozivala, ili nebude u obredjeno doba učinjena, biti će zabačena i kao da nije bila ni učinjena smatrana.

Svi drugi jevtinbeni uvjeti, kao i kolikoća i vrst živeža i drugih članakah, koji se pribavljati budu imali, i ustanovljene ciene, mogu se svaki dan u uredovno doba vidjeti u pisarni ove c. k. županije i kod c. k. ravnateljstva bolnice u Kraljevići.

Od c. k. županije.

U Rieci dne 13. rujna 1853.

Br. 1401. 1402. (157—Dp.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kot. sud krapinski obznanjuje, da će so putem sudbene dražbe prodavat gorajaci sa godišnjom daćom od 36 3/4 vedarah na gospodina Marka Bedekovića spadajući, te na stran g. Ivana Dolovčaka dne 2. rujna 1851 pod ovrhu uzeti — ove dražbe rok opredijeljuje se u uredu ovog c. k. kot. suda na dne 13. listopada 1853 za 9 ura prije po-

dne — kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki prije dražbe ponude morat će jamčevinu od 50 for. položiti — ostali pako uvjeti uvidit se mogu u uredu ovog c. k. kot. suda.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hypotekarao pravo na rečene gorjake imati misle, da se prije prodaje ovom sudu prijave — jer u protivnom slučaju sèbi će pripisat imati, ako se u odsutju njihovom razdieljenje dražbene svote preduzme, i isti od nje, nakoliko se diobom izčèrpi, izključeni budu.

U Krapini dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sudac.

A. Bakšaj.

OGLASNIK.

(156—DP.)

(3—1)

Oglas.

Od strane grofovsko-Keglevičianske, pod sekvestrom stojeće, gospoštine Lobar, ležeće u varšdinskoj županii, daje se na znanje, da će se ovogodišnja, vrlo obilata, bukova žirovina za 1000 svinjah u velikim alodialskim šumama od 2500 jutarah iznajmiti tim dodatkom, da će se svinje poslie izbrojenja, koje će se na tergu kod sv. Ane u Loboru 1. listopada preduzeti, moći ugoniti u alodialske šume, koje su vodom dovoljno obiskerbljene. Svaki dakle, koji želi svoju praščad u tim gospodskim šumama žiriti, obvezan je na uređeni dan prije njihova ugonjenja kod gospoštine uz namirnice položiti 40 kr. sr. od glave za veliku praščad, a za odojke 20 kr. sr. od glave.

Od gospoštine lobsorske 10. rujna 1853.

Tito Babić, s. r.

grofovsko-Keglevičianskih gospoštinah sekvestar.

(158—Dp.)

(3—1)

Dobro

Jedno sa potrebnima sgradama za stan i gospodarstvo, se na prodaju ili u najam ponudja. Isto leži blizu Karlovca, nedaleko od druma Luizinskog i sastoji iz 36 jutarah pašinacah, 18 kosacah livadah, 30 kopaćah vinogradah, 140 jutarah šume, 4 jutra voćnjaka i nekoliko gornjakah, i imade bogatu kamenarnicu. — Uvjeti se mogu saznati kod vlastnika Šišmana Prešerna u Karlovcu.

(147—D.P.)

(3—3)

Eichelungs-Licitation.

Die im Gebiete des Canonical-Praediums Doktorschini im Walde Doktorschina heuer ergiebige Eichel- und Buchel-Mastung wird am 20. September l. J. in Kraljevec an Meistbietende verpachtet. Jene, welche solche erhalten wünschen, wollen früher solche am Ort und Stelle besichtigen, und dann mit 10-percent. Reugelde bei angefangenen Licitation Vormittag erscheinen, wo Sie die übrigen Bedingungen einsehen werden können.

Agram den 4. September 1853.

(145—DP.) 9 19

(3—3)

Ueberfuhrs-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metr.-Domkapitels wird die von Resnik nach Šćitarjevo führende und an der Save befindliche Ueberfuhrs-Gerechtigkeit sammt Plätten am 20. September l. J., Vormittags, mittelst öffentlicher Besteigerung im herrschaftlichen Gebäude zu Kraljevec auf 3 Jahre in Pacht gegeben, wozu Pachtlustige, mit 10% Reugelde versehen, zu erscheinen höflichst eingeladen werden. Die näheren Bedingungen können allort eingesehen werden.

Agram den 31. August 1853.

(147—Dp.)

(2—2)

Eichelungs-Licitation.

Die im Gebiete des Canonical-Praediums Doktorschini im Walde Doktorschina heuer ergiebige Eichel- und Buchel-Mastung wird am 20. August l. J. in Kraljevec an Meistbietende verpachtet. Jene, welche solche erhalten wünschen, wollen früher solche am Ort und Stelle besichtigen, und dann mit 10-percentigen Reugelde bei angefangenen Licitation Vormittag erscheinen, wo Sie die übrigen Bedingungen einsehen werden können.

Agram den 4. September 1853.

(155—DP.)

(3—2)

Žirovine oddaja.

Dana 26. rujna 1853 će se u Brestovcu kod Požege žirovina u alodialskih vlastelinskih šumah putem dražbe u najam dati.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredijeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Dne 17. rujna 1853 izišao je i razpošilja se XXI. komad „I. razdiela“ zemaljsko — vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 147. Razpis ministarstva financija od 22. Srpnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine izim Dalmacije, kojim se ustanovljuje potrošina od šećera repnoga.

Br. 148. Razpis ministarstva financija od 23. Srpnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine zajedničkoga saveza carinskoga, kojim se obznanjuje, kako da se u obziru ocarinjanja postupka sa cievmi od drenaže.

Br. 149. Razpis ministarstva financija od 23. Srpnja 1853, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se obznanjuje, kako da se u obziru biljegovnom postupka s onimi mienicami, koje su izplatne u ovozemstvu i podvržene liestvici I, ako na opredijeljeno vrijeme dopisno radi plateža nebudu predočeno.

Br. 150. Naredbu ministarstva financija od 26. Srpnja 1853, kojom se propisuje postupak, uz uvažavanje kojega polastića, dozvoljena članom 92 austrijsko-saksonskoga ugovora od 31. Prosinca 1850 za carinski postupak pri izlazu izvoznih i provoznih pošiljaka u prometu željezničkom preko Podmokly, stupit izna u kriepost s prvim danom mjeseca Rujna 1853.

Br. 151. Razpis ministarstva financija od 18. Srpnja 1853, na svekolike financijske zemaljske direkcije, porezne direkcije i na zemaljsko predsjedništvo vladnoga kotara krakovskoga, kojim se naredjuje više ustanovah o obdržavanju izpitah pienezničkih za one, koji traže službah kod državnih glavnih pienezničkih, zemaljskih glavnih pienezničkih i pienezničkih sabirnih, podčinjenih ministarstva financija.

Br. 152. Naredbu ministarstvih trgovine i pravosudja od 24. Srpnja valjanu za sve krunovine izim kraljevine lombardsko-mlietačke, Dalmacije, Tirola, grada Krakova i njegova okoliša prijašnjega, a i Krajine vojničke, kojom se propisuje, da se u onom slučaju, kada trgovci, vodeći tvrdku (firmu) u napisnik uvedu objave, da su za vrijeme obustavili svoje poslovanje, imade tvrdku izbrisati u napisniku trgovačkom, te da je iznova poslovanje ondje, gdje je pri nastupu povlastice propisano da se izkaže fond, dopušteno samo onda, ako se najprije učini prijava onoj političkoj vlasti, koja je nadležna u poslovih obrtovnih, i ako se iznova izkaže fond.

Br. 153. Razpis ministarstvih financija i pravosudja od 25. Srpnja 1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, o smislu §. 8. naredbe od 23. Ožujka 1852 i o pitanjih, da li se §. 1. ustanovah k naputku o urednom poslovnom rukovanju i obračunavanju neposrednih pristojbah slaže s ovom naredbom, zatim koja se pisma i koja dokazala o ostavštinah dugovnih (pasivnih) zaradi odmiere pristojbah smatrat imaju kao vierodostojna.

Br. 154. Razpis ministarstva izvanjskih dielah od 27. Srpnja 1853, valjan za svekolike krunovine, kojim se zamienito slobodno iznošenje imietka, ugovoreno medju Austriom i Hanoveranskom, razprostire na izvoz imietka iz Ugarske, Hrvatske, Slavonije, Erdelja, srboske Vojvodovine i tamiškoga Banata, a tako i na uvoz u ove zemlje.

Br. 155. Razpis ministarstva financija od 28. Srpnja 1853, valjan za Ugarsku, Hrvatsku, Slavoniu, Erdelju, srbosku Vojvodovinu, tamiški Banat, vojničku Krajinu i Primorje, o vremenu, za koje traje valjanost dozvole potrebite za dobavljanje duhana inozemskoga, i carinsko-uredovnih odpravakah o dobavljanju shodnom propisu.

Br. 156. Naredbu ministarstva pravosudja od 30. Srpnja 1853, kojom se za glavni grad Prag ustanovljuju ure za primanje mienbenih prosviedah sbog neizplate.

Br. 157. Cesarski patent od 6. Rujna 1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se razpisuju izravni danci za upravan godinu 1854.

Br. 158. Izvadak zakona u XLV. kom. dčrk. zak. lista pod br. 144 sadržanoga.

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavonii u ime gradjenja cčrkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

U biskupii djakovačkoj nadalje sabrani:

Antun Zviršić podarcidjakon i župnik djakovački 1 for., Adam Filipović zač. kan. i žup. Gorjanski 1 for., Josip Sticinger župnik u Semeljcih 1 for., Janko Maljevac župnik u Verbički 1 for., Jerolim Andrić podarcidjakon i župnik u Otoku 10 for., Ignjatia Kolarević župnik Privlački 5 for., Mato Požežanac, bivši upravitelj župe vinkovačke 1 for., Gjuro Malahovsky bivši upravitelj župe vinkovačke 1 for., Antun Hvalovski upravitelj župe njemačke 3 fr., Simo Gjokić župnik u Komletincih 5 for., Kata Zeitz sirotica iz Otoka 2 kr., Mato Ozdanovac vojnik iz Otoka 20 kr., Maria Och udovica 1 for., Gašpar Radić opat i župnik u Vinkovcih 5 fr., Pavao Andrić mladji, kapelan vinkovački 1 for., Gabro Babić kapelan vinkovački 1 for., Andria Šimanovac podarcidjakon i župnik sa kapelanom u Gradištu 2 for. 30 kr., Franjo Peterka začastni kanonik i župnik u Bošnjacih sa kapelanom 2 for. 30 kr., Antun Čović župnik u Šitaru 1 for., Ivan Ferber upravitelj župe u Cerni 1 for., O. Marian Bolter upravitelj župe u Ratkovcih 1 for., Josip Ivanić zač. kanonik i župnik u Ivankovcu sa kapelanom 2 fr., 30 kr., Dragutin Hartl župnik u Jarmini 1 for., Bartol Lešić župnik doline Ljudevitske u Petrovaradinu 5 for., Franjo Milinković župnik doline svetog Roka 12 kr., Tomo Ilakovac župnik u Karlovcih 1 for., Antun Adamović upravitelj župe u Čereviću 30 kr., Lavoslav Karlović izsluženi svetjenik biskupie djakovačke 1 for., Dragutin Thoma duh. pomoćnik u Petrovaradinu 20 kr., Petar Domačinović podarcidjakon i župnik u Petrovaradinu 3 for., 10 kr., Martin Vicze, začast. kanonik i župnik u Rumi 3 for., Pavao Gjotić župnik u Hertkovcih 1 for., Ignjatia Kesić župnik u Nikincih 1 for., Franjo Turko- vić župnik u Putincih 1 for., Jakob Harča župnik u Indii 1 for., Ilija Barić župnik u Golubincih 1 fr., Antun Benak župnik u novih Banovcih 2 for., Stjepan Zsitvaj predstavnik i župnik u Zemunu 1 for., Antun Cigler upravitelj župe u Mitrovici 1 fr., kapelani Rumski 1 fr., Gjuro Matizović podarcidjakon i župnik u Tovarniku 1 for., Škender Preydigo župnik u Jankovcih 1 for., O. Dominik Petrović upravitelj župe u Vukovaru 1 for., Jakob Muravić župnik u Sotinu 1 for., Pavao Gjučić župnik u Lovasu 10 kr., O. Andria Rastović upravitelj župe u Šarengradu 10 kr., Imbro Bokonić župnik u Novaku 30 kr., O. Franjo Xav. Mikšić upravitelj župe u Iloku 1 for., Ljudevit Goetzer župnik u Sotu 1 for., Mato Andrašević župnik u Kukojevcih 10 for., Imbro Vize upravitelj župe u Gibarcu 1 for., Antun Poslavski podarcidjakon i župnik u Berku 1 for., Iz kotara podarcidjakona kopaničkog 5 for., Jakob Hegedušević podarcidjakon i župnik gor. osiečki 1 fr. 30 kr., Josip Heim župnik nutarnjo osiečki 1 for.,

Josip Janković župnik dolnjo osiečki 1 fr., Bogomir Gutman župnik Sarvaški 30 kr., Marko Nikolić župnik Almaški 30 kr., Vjekoslav Movrin župnik Doljski 30 kr., Franjo Mertz podarcidjakon i župnik u Brodu 2 for., Stjepan Kermelić župnik u Klakarju 40 kr., Mato Lukačić župnik u Oprisavcih 1 for., Ivan Matievac župnik u Garčinu 1 for., Franjo Oršolić župnik u Podvinju 1 for., Ivan Lukačević župnik u Kaniži 30 kr., Adam Cvitić župnik u Šumedju 20 kr., Franjo Božić upravitelj župe u Sibirju 20 kr., Stjepan Gavrančić župnik u Odvorcih 30 kr., Valentin Vukasović župnik u Podcerkavju 1 for., Martin Komendo kanonik i predstavnik 2 for., Juraj Tordinac biskupski tajnik 1 fr., Antun Bošnjaković, žup. Nustarski 1 for. (Dalje će sliediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Kao što se čuje, izdalo je njeg. velič. car zapovied, da se uredjenje novih upravnih oblastih počme u kraljevinama Hrvatskoj i Slavonii. — Tako piše danas stigavši bečki list „Wanderer.“

— Bivši dalmatinski episkop Mutibarić stane u Rieki. Njegovo veličanstvo car blagoizvolio je g. episkopu podijeliti godišnju penziju, koja se sastoji iz 2000 for. sr. godišnje.

U Novom Sadu, 13. rujna. Danas je stigao vojeni parobrod, noseći iz Oršave magjarsku krunu sv. Stjepana. Kruna je po glasu nadjena u jednoj adici kod Oršave, a tajno ovo mjesto odkrio je bivši kod magjarskog ministarstva sekretar. On je ovu stvar u Carigradu o. kr. internunciusu g. Bruku saobštio, da će on pokazati, gdje je kruna skrivena, samo da mu bude slobodno povratiti se u svoje otečestvo. Ovo mu bude dozvoljeno i on dodje u Zemun.

Veliki ovaj amanet državni a i naroda magjarskog po nalogu visoke vlasti nosi se na posebnoj carskoj vojenoj ladji i svuda se sa veseljem dočekuje. — Ovdje se govorilo, da će se još u nedjelju kruna pronesiti. Danas tek prije 11 pred podne počeli su topovi s Varadina grada gruvati. Na prvi glas topa vervo je narod gomilama da vidi ovaj znameniti amanet. Topovi su pucali s grada, a s vojenog parobroda zastopce su odgovarali. Parobrod je s one strane Dunava t. j. na varadinskoj strani stao, kud je poslie i ljudstvo vervo. Po krajnjem bedemu grada mnogo se je naroda vidilo. U parobrod nije slobodno bilo ulaziti. Ulazio je g. general i zapoviednik tvrdjave s oficirskim korom. — Pratili su ovaj amanet nieki šerežani i vojnici Bielocčrkvanjci. Na katarki parobroda vidili su se razne boje barjaci. Na vrh katarke vijao se černo-žuti, iz ovog s jedne i druge strane trobojni; červeno-plavetno-bieli i bieloplavetno-červeni; niže červeno-bieli i poslie pomiešane ove i druge boje. Svet je zato najviše terčao, da krunu vidi, ali nije nitko ni u ladju ulazio, a ne da je krunu vidio.

Oko jednoga sata poslie podne kruno je vojeni parobrod, pri kretanju kog sagërme opet

topovi s Varadina, na koje su s broda odgovarali. Kao što se govori, svuda će ovaj parobrod biti sjajno dočekivan. U Pešti je naredjeno, da u četvrtak večerom bude varoš razsvietljena. U Pešti će biti kruna iznešena javno, da ju svaki viditi može. Kruna je čitava, samo vele da drago kamenje neće biti sve. Nezna se ništa, da li će odsad kruna biti u Budimu ili će za svagda u buduće ostati u Beču. (S. D.)

Austrija.

Iz Beča, 16. rujna. Već se sada ukrašuje banhof za one svetčanosti, koje će se držati, kad ugarska kruna zajedno s ostalim kraljevskim znacima ovamo bude dopremljena. Po onom, što se je započelo, da se zaključiti, da će ukrašenja biti u velikom stepenu.

— „N. P.“ piše iz Beča od 14. slijedeće: Jučer stigao je ovamo novi američki poslanik, g. Jakson, s posleničkim tajnikom Davenportom, da napokon rieši s grofom Buol-Schauensteinom predmet o Koszti. Isti poslanik poći će za nekoliko danah u Holomuc i tamo njeg. veličanstvu predati svoja vierodajna pisma.

— Srbski patriarh sasvim se je oporavio, i polazi tečajem buduće nedjelje u Karlovce.

U Beču. Reguliranje Tise odredilo je ministarstvo, da se počme i nadalje raditi. Kad bude Tisa regulirana, onda će biti put vodom mnogo kraći, nego što je dosad bio. Za čitave četiri njemačke milje bit će put kraći. Ovo će biti za trgovinu, a osobito za hranu vrlo ugodno. Isto će tako, kad se Tisa u svoje korito spusti, ostati zemlja manje povodnji izložena i moći će ju ljudi lakše izsušiti. Koliko ritinah naokolo Tise bez ikakve koristi leži. — Franjin kanal i bečki kanal bit će u savezu a tu će onda biti velika polakšica za komunikaciju. Za ovaj korak visokog ministarstva blagodariti mu imamo svi a naročito oni žitelji, koji oko Tise žive.

— S njeg. velič. carem ruskim stići će u Holomuc veliki knjaz Nikola, najstariji sin carskoga nasljednika.

— Carsko-ruski generaladjutant grof Stroganov, engleski poslanik u Beču lord Westmoreland, maršali Windišgrec i Nugent otišli su već u Holomuc, a ruski poslanik, baron Meyendorff u Varšavu, da dočeka tamo i u Holomuc doprati svoga vladara.

— Do konca kolovoza 1853 skupljeno je u carevini austrijskoj za gradjenje uspomenne crkve 1,037,458 for. 29 $\frac{1}{4}$ kr. sr.

Talijanska.

— Iz Rima javlja „Messaggiere di Modena“ po izviestju dopisatelja svoga, da su posljednji put utamničili 45 osobah, medju kojima su Aleksander Kastelani, sin bogatoga rimskoga biserinika, i neki Drabalza, kod ureda poštarskog razdavaoc pisamah; neki Luiz Lepri, kod koga su u kući našli spravu za štampanje, doznajući, da će ga uhvatiti, uskoči, ali se neznajući, je li se gdje u Rimu sakrio, ili je s inostranim putnim listom iz zemlje otišao.

Turska.

— Po posljednjim izviestima iz Bugarske trgovina je sasvim stala. Ono, što treba za svagdanji živež, mora se gotovim platiti, pa uzelo se u veliko ili malo, dakle veresia prestade. Drumovi i ceste su još sveudilj nesigurne, pa se posred takova stanja i novčana razmjerja pogoršati moraju. Austr. šestaci dobro se primaju i za njih se platja 40 parah.

— Po pismima iz Rusćuka od 6. o. m. Turci neprestano utvrđuju dunavsku obalu; vojska se takodjer još jednako podpunjava. Rusi, s druge strane obale, puste Turke činiti, što im je volja, baš kao da bi uprkos velikih turskih naporah za pobjedu sigurni bili. — Medju turskom vojskom vlada tifus, i mnošina ih umire.

Rusija.

— Poznati Rus Krašenikov ostavio je u svom testamentu gradu Moskvi kapital od 70,000 srebrenih rubaljah na raspoloženje; od ovog kapitala iznoseći prihod opredijelio je, da se siromašnim porodicama i božicu i uskrsu dieli, a i onim dievojkama, koje su sirote, da se pri-

udatbi sva oprema svatovska dađe. Čovjekoljubac ovaj ostavio je na plemenitu cil i više kapitalah, koji se sastoje iz 730,000 srebrenih rubaljah. Od interesa ovog novca dolazi na gubernium moskovski, vladimirski i pepecki godišnje po 1600 za podpomaganje siromašnih gradjanah, i da se 89 dievojakah pri udatbi s darovima i drugim za udatbenicu nuždnim troškovima obkórbi.

Švajcarska.

— Vojena savezna vlast izdala je svezak, u kom je popis ljudih, koji su mjeseca kolovoza 1853 sastavljali obćeni savezni stališ. Isti obuzima imena 228 častnikah poslujućih, i 65 štabških tajnikah.

Izmedju poslujućih ima 45 pukovnikah saveznih, od kojih 2 su pukovnika ženijska, 5 pripadaju topničtvu, a ostali obćenom staližu; 41 podpukovnik, od kojih 3 pripadaju ženijskoj ruci, a 9 topničkoj; 41 major, od kojih 3 pripadaju ženijskoj ruci, a 11 topničtvu; 78 kapetanah, od kojih 19 ženijskih a 12 topničkih; 12 poručnikah, 5 nadporučnikah, i 6 podporučnikah, koji zadnji sa dva poručnika pripadaju ženijskoj ruci, a 3 poručnika topničtvu.

Izmedju poslujućih imaju 4 pukovnika, 5 podpukovnikah, 5 majorah i 31 kapetan; svega 45, namještenih kod sudbenoga stališa, 2 pukovnika, 3 podpukovnika, 10 majorah, 40 kapetanah, 15 poručnikah i 11 podporučnikah; svega 81, namještenih kod komisariata; 1 pukovnik, 2 podpukovnika, 8 majorah, 30 kapetanah, 38 poručnikah, i 39 podporučnikah; svega 118 namještenih kod zdravstvenog stališa.

Od višjih poslujućih častnikah pripadaju Ticinu 3 pukovnika, 2 podpukovnika, 4 kapetana. Od neposlujućih istom okolišu pripadaju 1 podpukovnik u sudbenom stališu, 1 major kod komisariata, i 1 podpukovnik u zdravstvenom stališu.

Načelnik savezne vojske je general Dufour, koji je 1817 god. stupio u vojnu saveznu službu, 1827 god. naimenovan je pukovnikom. Osim njega stupa u službu i prije 1830 g. pukovnici Franchino Rusca iz Ticina, Zimmerli, Buchwalder, Folz, Müller, iz Zuga i Wurstenberger.

Belgija.

— Vesele svetkovine sversene su u Brüsselu, ali uspomena njihova živiti će uvijek u pameti suvremenikah. Čutjenja, koja ih proizvedoše, nose najkrasniji i najiskreniji pečat. Prije svega svakom pravom Austriancu drago biti mora, videći da je princeza carske naše kuće pozvana, da ukrasi prestolje kraljevine belgijske. Tu se radi o zemlji, koja nije velika sa zemljopisne svoje veličine, nego što ima važnost zbog položaja svog, zbog njeninog bogatstva i divne njezine prometnosti i naroda njezina. Otkada je Belgijska stupila u red europskih slobodnih državah, ona je vazda svojski o tom nastojala, da stupa sa susiedom svojim u tiesna i priateljska odnošenja s obzrom uvijek na osiguranu joj nijednostranost. Želeći ona razprostraniti krug odnošenjah svojih prema Austriji, ona je poznajući sve imala pred očima neprocijenjenu korist, koju će imati stupivši u priateljstvo po kervi s takovom vladajućom kućom, koja se razlikuje sjajnostju najliepših i najčistijih domaćih krepotih. Stalna, mudra i pravedna politika Austrie posviedočena željom uzdržanja onoga, što obstoji po pravu sveobćeg mira i europskog reda, činjaše se prilična sasvim pridati još jedno poručanstvo mladoj kraljevini belgijskoj, obstanak koje u savezu stoji s europskim skladom. — Obiteljska svetkovina u Brüsselu utišiva i važna biva i zbog samovladarskih čutjenjah, koja se pokazaše u svetčanoj onoj okolnosti. Narod belgijski u sebi ima sve čim se krase uredjena, samovladarska i društvena bitnost, a to je čvrsti osnov i dokaz da tu neće biti pobunah ni razvratih. U ovom bielodanom činu samovladarska Europa mnogo je dobila. Ljubav i izkrena oddanost, koja veže zemlju k vladajućoj kući svojoj, osiguravaju princezi veselu i srećnu dožastnost.

Francuska.

— „Patrie“ piše: „Treće vojeno oddieljenje u Parizu na 26. p. m. predstavljalo je prividni

sjajni boj kod Isly. Poslanici austrijskoga cara s najvećom željom pratili su sva ona strategička kretanja. Divno ponašanje naših četah, junačtvo i vještina, koju posviedočiše, učinise, da je više putah to priznao princip Jablonovski.

Na nesreću strašna oluja pojavila se je na ravnici od Satory, baš kad se boj sasvim započeo bio. Gromovi i topovi više od ure zamienjivahu silni glas svoj.

Ravnica pretvorila se je bila u pravo jezero, i sasvim tim oklopnici i puškari vrlo su viešto izvršili zadaću svoju.

Na jednu uru sve čete sakupljene su bile i spremne za boj. Na dani znak piešačko oddieljenje razdielilo se na dvie kolone. Na sriedi 18 topovah i 16 škvadronah konjanikah predstavljahu znatnu vojsku, koja se za odpor pripravljase.

Pat od Chevreuse predstavlja riekku Isly, znamenitu zbog slavodobitja, kojim si je osvjetlao obraz prvi vojnik afrikske vojske.

Na znak podje jedan batalion od predstraže. Tek što je prošao dolinu pored rieke, dvie baterie svaka od 6 topovah s desne i lijeve strane pristupiše, da štite prolazak glavne vojske.

Pod ovom zaštitom kolona sdruzena napreduje do tvornice Essarts, odkuda će spaziti šator (znak sastanka) cara marokanskoga.

Kao da su marokanski konjanici jurišali svaki batalion od dva kolona razstavi se jedan od drugoga petdeset korakah, i na jedanput sastave se i učine četverokutnik. Dok to biva, jedan škvadron konjanikah s kuburom u ruci izidje na sriedu.

Iza žestokog boja, koji je na daleko jednu milju započeo izmedju konjanikah i piešakah i topovah svakog četverokutnika, započimlje se pucanje piešakah. Pošto se pucalo pozadugo, batalioni se sastaviše i uredi uputiše da osvoje nepriateljski tabor.

U času ovom kao da bi se sjedinile dvie znamenite dobe poviestnice naše maršal Magnan vješt看 kretanjem razdieli piešake svoje na četiri diela, te učini četiri velika četverokutnika, a na krajevima svakoga topove; slavna osnova generala Bonaparte u boju kod Piramidah.

Svetčanost sversena je tim, što je učinjeno šestnaest krivih četverokutnikah u istom redu, i to je najmoćniji način odpore piešačtva protiv konjaničtvu.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona 13. rujna. Nedielni list „Sunday Times“ donosi notu, što su mnogi parlamentski članovi takoj živahno želieli nu nepostigli, naime odgovor lorda Clarendona na drugu okružnicu grofa Neselroda. Ova nota ima sad, pošto je Englezka pristala na predloge bečke, samo historičku zanimivost. Lord Clarendon izjavio je u noti po prilici ono, što se i u odgovoru Drouyn de Lhuysa nalazilo, samo je dodao, da posiednutje kneževinah izjavlja kao povriedjenje zemlje njeg. velič. sultana i ugovora odnesećeg se posebice na ovu stranu zemlje, izjavio je, da je to posiednutje očiti dušmanski čin protiv sultanu, koji imade pravo, nanj očitovanjem rata odgovoriti, i sdruzene flote pozvati, da za njegovu obranu dodju pred Carrigrad.

Amerika.

— Na izloženju New-Yorka bilo je 6,383 izložitelja, od kojih 2778 pripadaju sjedinjenim državama, a 3605 inostranstvu. Od ovih zadnjih 873 pripadaju carinskom savezu njemačkom, 677 Englezkoj, 521 Francezkoj, 185 Talijanskoj, 155 Holandiji i Belgijskoj, 100 Austriji i t. d. Po dokazivanju „Triester Zeitung“ izmedju najkrasnijih dielah kipotvorstva jest Eva poslie učinjenog grieha, posao talijana, kom se ime neznajući. Ima drugih rukotvorah talijanskog dlieta, i to će otvoriti talijanskim umietnostima sebi put u novom svijetu. Mislimo da neće s gorjeg biti ako javimo rukotvorcima i umietnicima da prije izloženja, koje će biti u Parizu 1855, biti će drugo izloženje i to nabërzo u Monakovu, gdje će se sabirati navlastito umotvori carinskoga saveza.

— Varoš Kumania potresom je skero sva porušena. Ovo se slučajilo 15. pr. miesa. Dan je

bio vedar, nigdje oblačka nije se vidjelo. U podne bila je vrućina, ali tihi vietar razblaživao je. Oko dva sata duhne južni vietar i ovo je bio znak predstojećeg pojavljivanja. Posle četvrt sata potrese se zemlja.

Žitelji varoši, priviknuti buduću na male potrese a kuće tvrdo sagrađene imajući, nisu se od ovog plašili. Iza ovog potresa zadržma se strašno zemlja, navuče se pomerčina i strašna tutnjava zaori se izpod zemlje. Trešnja je trajala samo nekoliko sekunda. Oni su samo srećni, koji su svoj život spasili.

Mnoge se kuće do osnove poruše. Biežao je jadni narod u polje. Mnogi su okervavljeni jedva izpod razvalinah izvlačili se i biežali. Druge je viditi bilo, gdje se pod srušenom gomilom kopercaju i dušu izpuštaju. Još se ne zna koliko je hiljada zatrpano, no drži se, da će biti preko 600 dušah. Javna su zdanja sva porušena, a od privatnih nije ni jedna neoštećena ostala.

S početka je more sa nekoliko aršinah bilo uzplahnulo od obriežja, a posle se natisne sa silom te potopi svu okolinu varoši. I rieka Marcanares, koja kroz varoš teče, tako naraste, da prelje korito i odnese sve mostove, koji su držali savez izmedju druge strane varoši. Na mnogim miestima razpukla se zemlja, a kroz ove pukotine prokujla voda. Tako je ova varoš sad propala, koju su Španjolci na tvrdoj zemlji amerikaaskoj sagrađili.

Amerikanski almanak za god. 1853, koji je nedavno izišao u Bostonu, sadrži slijedeća državopisna izviestja o Americi: U sjevernoj Americi, Danska ima zemaljah u površini od 380 englezkih četverokutnih miljah, i 17,000 stanovnikah (Groenlandia); Franczka, 118 miljah i 800 stanovnikah; Rusia 394,000 miljah i 66,000 stanovnikah; englezke naselbine (Nova Britania, Kanada istočna i zapadna, Nova Škocia, otok princa Eduarda, i Terranova) imaju 2,255,400 miljah englezkih i 2,472,195 stanovnikah, sjedinjene države sieverne Amerike, 3,260,073 milje i 23,293,345 stanovnikah. Računa se da pokrajine i otoci srednje Amerike, osim zapadnih Indiah (Meksik, S. Salvador, Nicaragua, Honduras, Guatimala, Mosquito, Honduras englezki) imaju, 2,157,740 englezkih četverokutnih miljah i 9,352,000 stanovnikah; zapadne Indie 90,158 englezkih četverokutnih miljah i 3,603,740 stanovnikah. Pokrajine južne Amerike zauzimaju 6,500,000 miljah i broje 18,275,195 stanovnikah. Po ovom amerikanskom almanahu, kol je izdan prije kratkog vremena, svega stanovništva na svijetu ima samo 854,074,481; i Afrika broji 101 milionah; Amerika 57,359,681; Azia uzevši i otoke njezine, 429,600,000; Australia sa svojim otocima, 1,368,000; Europa 262,220,300; i najposlie Polinezia, 500,000 stanovnikah.

Različite vjesti.

— Nieki dopisatelj „Wanderera“ iz Gjurgjeva od 9. rujna piše, da već ima do 200,000 ruske vojske u kneževinama.

— Džrjavni namiestnik, dr. Burger, stigao je u Milan.

— U Terni i Narni-u (u papinskoj zemlji) opet su se dogodili bili nemiri, što je kruh poskupio. Vojska je morala tamo mir povratiti.

— U logoru kod Holomuca započela su već pred njeg. voličanstvom viežbanja.

— U Genovi sastavilo se sad jedno družtvo, koje je uzelo sebi to za zadatak, da ustanovi redovnu vozitbu parobroda izmedju Genove, Carigrada, Aleksandrie i drugih pristaništah. Za ovo treba kapitala, kao što su proračunali, 8 milionah frankah, a 8000 akciah, svaka akcia po 1000 fr.

— Do sad je franczka vojska stanujuća u papinoj državi većom stranom nabavljala branu iz Franczke, a naročito konjanitvo primalo je iz Franczke ječam za konje. Sad su počeli nabavljati u papinoj državi ječam za konje, pak je ječam znatno poskupio.

— Iz istočnih stranah neima nikakvih osobitih novostih. Toliko doznaje se, da se neprestano Turci po svuda oružaju, ali badava, kad im konjanici nerado na vojsku idu. Sad, dok ova kriza ovako traje, nesmiadu baš ništa Turci

da preduzmu. Na granici Hercegovine i Albanie oni su za sad mirni i misle, šta će s njima biti.

— Bernski listovi donose slijedeću strašnu viest: Danas (9. rujna) stajase pred porotom dva brata, jedan od 11, drugi od 13 godina, koji su na saviet siromaškoga svoga oca zapalili kuću nekog obližnjeg seljaka samo toga radi, što će ovim činom doći u popravičnicu, i barem dobiti jelo, opravu i stan.

— Proudhon napisao je dielo „Program filosofie“, no nijedan tiskar, premda ih u Parizu 80 imade, neće da preuzme tiskanje tog diela.

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 19. rujna 1853.

Tečaj dčrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Dčrjav. obveznice sa 5 pct.	93 3/4	Amsterdam sa 100 holan. f.		2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2	82 1/2	Augsburg sa 100 f. current	109 1/2	3 mies.
„ „ 5 „		Berlin sa 100 prus. talirah		2 mies.
„ „ 3 1/2 „		Vratislava sa 100 pr. tal.		2 mies.
izvucenoobv., obv. 6 „		Frankfurt na Mainu sa 120	109 1/2	2 mies.
dvor. komore od prisilnog sajamu „ 4 1/2		Genova sa 300 piomont. lirah		2 mies.
Kranjskoj, orar. 4 „		Hamburg sa 100 mar. ban.	81 1/2	2 mies.
ob. od Tirola, Vo. 3 „		Lipsko sa 100 forintih		2 mies.
karlberga i Salsb. 1 „		Livorno sa 300 tosc. lirah	108 1/2	2 mies.
Obveznice lomb.-milenačkog sajma do g. 1850 sa 5 %		London sa 1 funt sterl.	10 44	2 mies.
Zajam sa vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 100	136 1/2	Lyon sa 300 fr.		3 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Milan sa 300 austr. lirah	108 1/2	2 mies.
„ „ 2 1/2 „		Marsaille sa 300 frank.	129	2 mies.
obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Firencii Genui učinjenog sajamu „ 1 1/2		Paris sa 300 frank.	129 1/2	2 mies.
galičke „ 2 1/2 „		Prag sa 100 for.		1 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandiji učinjenog sajamu „ 4 1/2		Těrt sa 100 for.		3 mies.
stališah austr. nad i pod Ensom, českij, moravskih, slo-žkih, štajerskih, oruških, kranjskih, goritkih, bečkoga oberkammeramta. 1 1/2		Mletci sa 300 austr. lirah		1 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa 5 %		Bukurešt sa 1 for. parah		31 dan
Naputnice srednje blagajne Godišnji disconto		Carigrad sa 1 for. parah		31 dan
Bank-akcije komad po 1345		Smyrna sa 1 for. parah		31 dan
D i o m i e e.				
Sieverne željez. po 1000 fr.	2245	Krak.-g. sleške po 1000		
Bečko-glog. želj. „ 500	846 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	670	
Sopr.-W.-Nend. ž. „ 200		Aust. Llo. u Těrtu 500	575	
Budij.-Gm. Lins. ž. „ 250		Bud.-pošt. lančan. 500		
Požun.-těr. 1. izd. „ 290		Galič. založn. 4 % sa 100		
2. izdanja s prvonstvom „ 200		Srečke Esterhanis 40		

SLUŽBENI LIST.

Br. 4662/1853 (282—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Slavni duhovni stol nadbiskupie zagrebačke izvolio je odlukom svojom od 5. kolovoza t. g. br. 2238 izvedenje popravka župne cčrke Štridovske i podružne istoj kapele sv. Jerolima u obsegu sl. podžupanije čakovačke (Medjumurju) dozvoliti.

Troškovi popravka ovog proračunani su:

Za župnu cčrkvu:

- Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom . . . 170 fl. 10 kr.
- Gradivo k tomu potrebito . . . 162 „ 50 „
- Kamenorezarsko dielo . . . 262 „ 28 „
- Kleparsko dielo u . . . 70 „ 30 „

Ukupno . . . 665 fl. 58 kr.

Za Kapelu:

- Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom . . . 231 fl. 12 kr.
- Gradivo k tomu potrebito . . . 225 „ 30 „
- Kamenorezarsko dielo . . . 107 „ 4 „

Ukupno . . . 563 fl. 46 kr.

Izvedenje tog posla povierit će se onom, koji na javnoj jevtinbi, za koju se time rok na dan 30. rujna u župni stan u Štridovi razpisuje, najpovoljnije uviete ođtuje.

U tu svėrhu pozivaju se time svi oni, koji upitni posao preuzeti žele, da na više urođeni dan i miesto dođu s dovoljnom novčanom svotom, iz koje će početkom jevtinbe obzirom na više naznađenu proračunanu svotu 5 % zaobinu a dotični poduzetnik 10 % jamčevinu položiti u stanju biti.

Pobliziji uvieti mogu se svaki dan kod podpisnog ureda saznati.

Ured županički u Štridovi dne 16. rujna 1853.

Br. 7084/g4300(100—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkoga stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbeno zahtjevanje Petra Vučkovića, kao pokojnog župnika novoveskoga Josipa Fūrsta po zagrebačkom duhovnom stolu naimenovanog oporuke izvršitelja, vėrhu preostavšeg prezaduženog imućtva istog Josipa Fūrsta u smislu novog natieč. postupka od 18. sėrpnja 1853. Pog. 3., §. 26. propisani stiečaj vierochnikah otvoren, zajedno privremenim napomenute stiečajae mase obškėrbiteljem Gracian Mihie liekar-nik, parničkim pako pomajikom odvietnik Vieko-slav Lukinac naimenovan.

Uslieđ ođga avikolici, koji pravedna potrebovanja proti prenavedenoj masi staviti imadu, sudbeno pozivadu se, da takova u stiečajnoj parnici, koja će se pred c. k. zemakim ovim sudom dne 11. studenoga g. t. 1853. u smislu prenapisatog postup. podignuti, time sigurnie prijave, jer će u protivnom sluđaju bez obzira na pravo vlastitćtva, pėrvenstva ili zaloga, koji im može biti pripada, bit izključeni iz razprave stiečajne, i lišeni svih svojih zahtjevah na masu stiečajnu — ujedno pako za potvėrditi medjutojnog, ali drugoga kojega upravnika, kao i za odbor vierochnikah izabrati, rok za dan 15. studenoga god. 1853. prie podne u 10 satih obzirno na §. 44. pozvatog novog stiečajnog postupovnika pred ovim sudom opredieľuje se.

U Zagrebu dne 9. rujna 1853.

C. k. predsjednik Klobučarić.

Škulj, s. r. tajnik.

Br. 3055. (279—Izv.)

(3—1)

Oglas.

O produljenju stiečajnog roka u stiečajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankela.

Stiečajni rok na 20. 21. i 22. rujna t. g. 1853 iz ovostrane siednice 16. lipnja t. g. broj 1893. u stiečajnom predmetu g. Vilima B. Herzberga i g. Bertholda Frankela dčržane, na molbu vierochnikah produljeni — uslieđ opetovane molbe po vierochnikima podnešene, da će po svoj prilici uravnanje na korist vierochnikah za rukom poći prenaša i odgadja se konačno na 2. 3. i 4. studenoga 1853 time, da svi oni, koji suprot stiečajnoj masi rečenih prezaduženikah tražbah imadu, da zahtjevanja svoja valjanimi dokaznicami providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu i na novo opredieľjeni rok tim sigurnie prijave, jer kasnie prijavljena zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 16. lipnja 1853. br. 1893 ujedno se javlja, da glede gromade pomnjika i zastupnika nikakova promiena učinjena nije.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 17. rujna 1853.

Lipovđić, s. r.

Slobodin Lopašić, n. tajnik.

(160—Dp.) 22 25

(3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda zlatarskog daje se na obće znanje, da je na molbu Jurja Opata za preduzetje sudbene dražbene prodaje 60 akovah vina na masu g. grofa Samuila Keglevića spadajućih u procijenjenoj vriednosti — jedan akov po 5 for. u srebru računaju — pėrvo ročište na 26. rujna, drugo na 12. listopada t. g. 1853 po podne u 3 sata u grad Lobor županii varaždinskoj podžupanii krapinskoj ležeei odredjeno, stom opazkom, da isto vino, ako pri pėrvoj dražbi ponudba nad, ili za procienbenu svotu slijedila nebi, kod druge dražbe i izpod procienbe za gotove novce prodalo se bude. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. kotarski sud zlatarski.

U Ratkovcu dne 15. rujna 1853.

Kemenović.

N.º 9028 (274—Izv.)

(3—3)

Avviso di Concorso.

Essendosi reso vacante il posto di Capitano di Porto e Sanità marittima in Megline, cui va congiunto l'apuntamento d'annui fiorini 800, nonchè l'obbligo di prestare una Cauzione nell'importo corrispondente ad una annuata del Soldo, viene aperto il concorso pel rimpiazzamento del medesimo.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro sei settimane direttamente a questo Governo Cent. marittimo, o qualora fosse digià in servizio dello stato pel tramite della prepostagli autorità, la rispettiva documentata supplica, comprovando l'età, l'illibata condotta morale, i servigi finora prestati, le cognizioni delle ligue, la fondata conoscenza delle leggi e prescrizioni che regolano l'amministrazione portuale-sanitaria, l'esperienza pratica acquisitasi in questi rami di servizio nonchè la capacità di prestare la cauzione richiesta.

Dichiarerà inoltre, se si trova in parentela od affinità con qualche impiegato dell'amministrazione Portuale-Sanitaria nel Litorale dalmato.

Dall'I. R. Governo Centrale Marittimo. Trieste, 2. Settembre 1853.

9294.

Concurs-Kündmachung wegen Befetzung des k. k. Tabak-Distrikts-Verlages in Marburg.

Der k. k. Tabak-Distrikts-Verlag in Marburg ist in Erledigung gekommen, und wird im Wege der öffentlichen Konkurrenz demjenigen vertrieben werden, welcher für den Betrieb dieses Kommissionsgeschäftes die geringste Verschleißprovision fordert. Dieser Verlagsposten hat das Tabakmaterial aus dem k. k. Vertriebsmagazine in Graz sich beizuschaffen, und es kann für die Zufuhr auf der ganzen 9 Meilen betragenden Strecke die Eisenbahn benützt werden. Es sind dem Distrikts-Verlage in Marburg die beiden Unterverlagers in Mahrenberg und St. Leonhard, dann in der eigenen Verlagsperipherie 88 Tabak-Kleinverleiher zugewiesen.

Nach dem Ergebnisse der Jahresperiode vom 1. Mai 1852 bis Ende April 1853 beträgt der Verkehr am Tabak-Material 149873 Pf. nach dem Gewichte; im Gelde berechnet sich derselbe auf 76381 fl. 51 $\frac{1}{2}$ fr. dann an Stempelpapier, wovon der Kleinverleiher diesem Verlage zugerechnet ist.

Zusammen 80012 fl. 51 $\frac{1}{2}$ fr.

Bei diesen Verleihsabgabe berechnet sich bei einem Gutgewicht von 1 $\frac{1}{2}$ % für den gebrauchten in Posten im Vertriebsmagazine vorkommenden Schnupstabak, bei einem Gutgewicht von 1 $\frac{1}{2}$ % für die Gespinnstgattungen und von 3% für den Verschleiß des ordinärgeschnittenen Rauchtobaks der Tarife, Nummer 16, dann bei einer Verschleiß-Provision von drei Prozenten für den Tabak, von 1 $\frac{1}{2}$ % für das Stempelpapier der höhern, und von 2% für das Stempelpapier der geringern Gattungen das jährliche Brutto-Erträgnis mit 4148 fl. 36 $\frac{1}{2}$ fr.

Hieron ist jedoch der Verleiher die Auslagen für die Zufuhr des Tabakmaterials aus dem FassungsMagazine, und die sonstigen Auslagen des Verschleißbetriebes zu bestreiten, und dem zugewiesenen Tabakunterverleiher in Mahrenberg ein Gutgewicht für den Verschleiß an Gespinnstgattungen 1 $\frac{1}{2}$ %, dann für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak Tarife, Nummer 16 2 $\frac{1}{2}$ % und eine Verschleißprovision von 3 $\frac{1}{2}$ %, endlich dem Unterverleiher in St. Leonhard ein Gutgewicht von 1 $\frac{1}{2}$ % für den gesponnenen und von 2 $\frac{1}{2}$ % für den ordinärgeschnittenen ledigen Rauchtobak, und eine Verschleiß-Provision von vier Prozenten zu verabsolgen.

Der Tabakverschleiß des Unterverlagers in Mahrenberg hat in der vorangeführten Jahresperiode auf 14670 fl. 14 fr., jener des Unterverlagers in St. Leonhard auf 5465 fl. 59 $\frac{1}{2}$ fr. sich belaufen.

Nur die Tabak-Verschleißprovision hat den Gegenstand des Angebotes zu bilden.

Für diesen Verschleißposten ist ein stehender Kredit von 7500 fl. bemessen, zu dessen Sicherstellung eine Caution in der gleichen Höhe entweder im Baren, oder in Staats-Kreditpapieren, oder durch Real-Hypothek eingelegt werden muß.

Für diese Caution wird eine Tabak-Materialmenge im gleichen Werthe ausgefolgt, welcher als unangreifbarer Vorrath stets auf dem Lager erhalten werden muß.

Dem Ersteher bleibt es übrigens unbenommen diesen Vorrath gegen bare Bezahlung auf das Lager zu bringen, worüber sich derselbe jedoch sogleich zu erklären hat.

Die Caution muß, im Falle der Kredit angenommen und der unangreifbare Lagerverrath nicht gegen Bezahlung auf das Lager geschafft wird, längstens binnen sechs Wochen vom Tage der ihm bekannt gewordenen Annahme seines Offertes erlegt werden, widrigenfalls die Verleihung zurückgenommen und das erlegte Angelb wegen Nichterfüllung der Bedingung eingezogen würde.

Das erforderliche Stempelpapier ist bei dem k. k. Gefällen-Hauptamte in Marburg gegen bare Bezahlung abzufassen.

Das Angelb besteht in dem zehnprozentigen Betrage der Caution, nämlich im

Betrage von 750 fl. C.M. und muß von jedem Bewerber entweder im Baren, oder mittelst Staatsobligationen, oder durch Realhypothek dem Offerte beigegeben, oder bei der k. k. Kameral-Bezirkskass in Marburg, oder einer andern Gefällen- oder Steuerkass erlegt werden, für welcher letztern Fall die Quittung der Kass dem Offerte beigegeben ist. — Diese Offerte müssen auf einem fünfzehn Kreuzer Stempel eigenhändig geschrieben und unterschrieben, versiegelt und mit der Aufschrift „Offert für den Tabak-Verlag zu Marburg in Steiermark“ versehen, längstens bis 14 Oktob. d. h. r. 1853 Mittags um 12 Uhr bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Marburg überreicht werden.

Dieselben sind nach dem am Schlusse beigegebenen Formulare zu verfassen und mit der dokumentirten Nachweisung:

- a) über das bei einer Kass erlegte Angelb (falls dasselbe nicht dem Offerte selbst beigegeben wird);
- b) über die erlangte Großjährigkeit; und
- c) über das sittliche Wohlverhalten zu belegen.

Die Angelb jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, das Angelb des Ersteher wird bis zum Erlage der Caution, oder für den Fall, daß keine Caution erlegt, sondern der unangreifbare Lagerverrath gegen Bezahlung beigegeben wurde, bis zur vollständigen Beistellung desselben zurückbehalten. — Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder welche unbestimmt lauten, oder Nebenbedingungen enthalten, werden nicht berücksichtigt. — Bei gleichlautenden Angeboten wird sich die höhere Entscheidung vorbehalten. — Es kann weder die Höhe des Abzuges noch ein bestimmter Ertrag zugesichert werden, daher auch in keinem Falle eine wie immer geartete nachträgliche Entschädigung oder Erhöhung der Verschleißprovision stattfindet. — Die gegenseitige Aufkündigungsklausel wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entziehung vom Verschleißgeschäfte einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels, oder einer schweren Gefällenübertretung, oder wegen Vergehen gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung, oder gegen die Sicherheit des Eigenthums abgeurtheilt worden sind, ferner Verschleißer von Monopolsgegenständen, die von dem Verschleißgeschäfte strafweise entsetzt wurden und solche Personen, denen die Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleißorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hindernis erst nach Uebernahme des Verschleißgeschäftes zur Kenntniß der Behörden, so kann das Verschleißbefugniß sogleich abgenommen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion.

Graz am 30. August 1853.

Formulare eines Offertes

(15 fr. Stempel.)

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Marburg unter genauer Beobachtung der diesfalls bestehenden Vorschriften gegen eine Provision von (mit Buchstaben ausgedrückt) Prozenten von der Summe des Tabakverschleißes in Betrieb zu übernehmen.

Das Angelb mit 750 fl. (oder die Quittung der Bezirkskass in Marburg über das mit . . . erlegte Angelb) wird nebst dem Laufscheine und dem Moralitätszeugnisse beigegeben.

Datum . . . . .

Eigenhändige Unterschrift.
Charakter, Wohnort.

Von Außen:

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages in Marburg. 1476—32

Nr. 3918/1853. (17—P.Z.)

(3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slavon. Postdirektion sind zwei Postaspirantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre Gesuche bis längstens Ende September 1853 hieramts einzubringen, und darin ihr Alter, Religion, dann eine gesunde Körperbeschaffenheit, ferner die grammatikalische Kenntniß der deutschen und einer slavischen Sprache, mittelst legaler Dokumente nachzuweisen, weiter das Abolutorium über die an einem inländischen Obergymnasium, oder an einer Oberrealschule mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände beizubringen.

Den obigen Lehranstalten werden gleich gehalten: die k. k. Militär-Akademie in Wiener-Neustadt, der k. k. Ingenieur-Akademie, die Handels- und nautische Akademie in Triest, die k. k. Kadetten-Compagnie in Olmütz und Graz und die k. k. Pionierschule in Tulle.

Uebrigens wird noch bemerkt, dass die Aufnahme als Postaspirant nur auf Probe stattfindet, und dass die dienstliche Dienstzeit, welche in der Regel ein Jahr dauern soll, nicht als Staatsdienstzeit zählt; ferner dass der Aspirant während derselben das Telegrafieren, die Handhabung der Telegrafienapparate und Leitungen, so wie die für den ausübenden Telegrafendienst bestehenden Vorschriften zu erlernen, und nach Ablauf eines Jahres eine Prüfung sowohl aus dem theoretischen Schul- und Sprachenkenntnis (Elève Prüfung) als auch aus der praktischen Telegraphie zu bestehen habe, worauf bei günstigen Ausfälle dieser Prüfung nach Mass der erledigten systemisirten Plätze dessen Aufnahme als Postelève mit einem Adjutum von 200 fl. und der Leistung einer Dienst-Caution von 300 fl. erfolgen wird.

Agram am 12. September 1853.

Klempay.

Nr. 1124. (216—Lzv.)

(3—2)

Izrok dražbeni.

Na molbu Mike Bosiljevca prodavat će se u Gerdanu u c. kr. podzupanij Karlovačkoj ležeće i vladajući tamošnjeg seljaka Mike Basara spadajuće seliste na 100 fr. 45 kr. sr. procijenjeno, dne 3. listopada 1853 posle podne u 3 sata putem druge i zadnje sudbene dražbe makar izpod cene. — Kupiti želeći pozivaju se na opredjeljeni rok na lice mesta s tom opazkom, da se kupovna svota odmah broji imadu. Popis i preciznu selistah

moğu buduci dražbenici vidit u pisarnici ovog suda.

C. kr. kot. sud u Ribniku 3. rujna 1853.

C. k. upravlj. pristav
Milčić.

B. 1425. (276—Lzv.)

(3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda ribničkog stavlja se do obćeg znanja, da na molbu Mike Bosiljevca cie lo u zemljištima, vinogradima i u stanjima sastojće u Zaborskom selu u podzupanij karlovačkoj ležeće selšte tamošnjega seljaka Mike Zaborski na 1638 fr. 6 kr. sr. procijenjeno dne 4. listopada t. g. u 10 sata posle podne na licu mesta prodavat će se drugi i zadnji put makar i izpod cene.

S toga u smislu §. 509 g. p. pozivaju se svi vierovnici, da se do opredjeljenog roka glede tražbah svojih kod pomenutog suda prijave.

C. k. kot. sud. ribnički dne 3. rujna 1853.

Br. 3790. (278—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Izza cienjene naredbe visoke c. kr. banske vlade od 29. kolovoza t. g. hr. 13094 daje se na obćenito znanje, da je za držanje jevtinbe određen dan 6. dojduega listopada glede poprimitja trogodišnje pribave živeža i drugih članakah, kao slame, svecih, sapuna, kukuruzne muke, dervah i t. d. za porabu c. k. bolnice u Kraljevici za vrijeme od 1. studenoga 1853. do svršetka listopada 1856.

Koga bude volja rečenu pribavu poprimiti, valja da učini ponudu u pismu zapečatjenomu i da ju s odgovarajućim vadiumom predade c. kr. ravnateljstvu rečene bolnice najdalje do 12 ure u jutro urečena dne 6. mieseca listopada o. g., gdje će se učinjene ponude po odredjenomu za to odoboru odmah otvoriti i pribava najkorisniji ponuditelju s pridržanjem višjega odobrenja izručiti.

Vadium je ustanovljen u 500 for. srebra, koi se pred otvorenjem ponudah takodjer glavom predati može dotičnoj komisiji i to u gotovu novcu, ili u državni obveznicah polag njihove tečajne vrednosti, a za jamstvo i sigurnost poprimitja biti će dužan pribavitelj, izza kako mu ono izručeno bude, na korist c. kr. erariuma položiti jamčevinu u svoti od 1,800 for. u srebru i to u gotovu, ili u državni obveznicah, iliti u pragmatičnom podlogu.

Svaka ponuda, koja nebude točna, ili koja bi se na drugu ponudu pozivala, ili nebude u obre-

djeno doba učinjena, biti će zabačena i kao da nije bila ni učinjena smatrana.

Svi dragi jevtinbeni uvieti, kao i kolikoa i verat živeža i drugih članakah, koji se pribavljati budu imali, i ustanovljene cene, mogu se svaki dan u uredovno doba vidjeti u pisarni ovog c. k. županije i kod c. k. ravnateljstva bolnice u Kraljevici.

Od c. k. županije.

U Rieci dne 13. rujna 1853.

OGLASNIK.

(161—Dp.)

(3—1)

Objava vina.

U gostioni „zum Stock im Eisen“, u vlaškoj ulici br. 19. imade osobito izvrstnih vinah, te se toče ovako: pravo i nepokvareno hervatsko vino po 16 i 20 kr. za austriansku oku, pečujsko od godine 1848 po 24 kr., medjumorsko od 1848 god. po 32 kr., lutenberzko od 1848 god. po 40 kr., gumpoldskirhnsko od 1848 god. po 28 kr., grinzingsko po 40 kr., veidlinzko po 44 kr., cerveno budimsko po 32 kr. i osobito dobro rustersko vino po 48 kr. sr.

Dužim podpisani imade ujedno vazda dobro pripravljenih jevtinah, obećaje zajedno jevtine cene, berzu i točnu poslugu, te se preporuča mnogobrojnome polazku.

Franjo Papeš,
gostionik.

(159—DP.)

(1—1)

Studierende werden in ein solides Bürgerhaus in Kost und Wohnung aufgenommen. Auskunft in Comptoir der „Agramer Zeitung.“

(158—Dp.)

(3—2)

Dobro

Jedno sa potrebnima sgradama za stan i gospodarstvo, se na prodaju ili u najam ponudja. Isto leži blizu Karlovca, nedaleko od druma Lužinskog i sastoji iz 36 jutarah pašinacah, 18 kosacah livad, 30 kopačah vinogradah, 140 jutarah šume, 4 jutrah voćnjaka i nekoliko gornjakah, i imade bogatu kamenarnicu. — Uvjeti se mogu saznati kod vlastnika Šimuna Prešerna u Karlovcu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće a novinarne 4 for. archa. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvertisnina 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakih 2 kr. sr. — Za druge oglase li po sebi ne članke plaćase to 10 linija 20 kr. sr. daję pak o od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

Kod c. kr. kotarskog financialnog ravnateljstva u Varašdinu (bez naznačenja pojedinih doprinesateljah) sabrano 155 fr. 38 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Samoboru sabrani:

Slavoljub Šufjak načelnik trgovišta Samobora 2 fr., Vatroslav Bišćan okružni ranarnik 1 for., Ivan Bahovec trgovac 1 for., Gjuro Očić trgovac 1 for., Josip Svarić trgovac 1 for., Franjo Nagy liekarnik 1 for., ceh klobučarski 40 kr., ceh čičmarski 30 kr., ceh stolarski 40 kr., Gjuro Karall 1 for., Anton Kahtili 1 for., Stjepan Rauth 30 kr., Marko Bahovec 1 for., Adolf Engler 20 kr. trgovci, ceh tkalečki 40 kr., Lavoslav Itlinger c. kr. perovodja 1 for., Šandor Praunšperger vlastelin 1 for., Antun Lovrenčić odvjetnik 1 for., Janko Nemčić c. kr. podžupan 1 30 kr., Gjuro Herdiborski trgovac 1 for., ceh krojački 30 kr., ceh kožarski 40 kr., Tomo Klisurić trgovac 6 kr., Šandor Popović c. k. okružni tajnik 1 for., Janko Francisci odvjetnik 1 for., Ferdo Vizner glavar občine Podvèrh 1 for., Dragutin Šram odvjetnik 1 for., Josipa Šram vlastelinka 1 for., Lavoslav Šram odvjetnik 30 kr., Mato Jug občine Brežovica tajnik 1 for., Amalija Rauer vlastelinka 1 for., Lav. Pregsl pisar 30 kr., Josip Vraneša starešina 3 kr., Ivo Cemerić prisežnik 6 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Zagrebu sabrani:

Občina Stenjevec 10 for., Gjuro Vagner iz občine Jakovlje 1 for., Filip Jovanović i Josip Zagmešter iz Jakovlja svaki po 1 for.

Kod občinskog ureda u Sesvetih sabrani:

Josip Kovačićek iz Žitnjaka, Ivo Hadjur iz Jalševca, Gj. Gjurkan iz Ternave, Andria Horvat iz Vukomerca, Gjuro Purutić iz Gaja, Ivan Brelić iz Resnika, Nikola Novak iz Miroševca, Tomo Terslić, Šimo Hic, Nikola Samrec iz Oporovca, Mijo Hukmah iz Čučerjā, Jakob Steković iz Oporovca, Petar Patačić iz Cugovca, Gerga Šuš-ković i Magda Šuš-ković iz Medvedskog brega, Mato Ilić iz Čugovca, Mio Istvanić iz Čučerja, Simo Tupek iz Brestja, Josip Šipek iz Čulinca, Josip Martianec i Stjepan Kučić iz Žitnjaka, Stipan Malčić iz Resnika, Ivan Vugrin i Ivan Radovec iz Retkovca, svaki po 3 kr.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 12125.

objava

c. kr. hrv. slav. financ. zem. ravnateljstva o porezivanju žganih duhovitih žitčinah.

Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojale je previđenjoma odlukom od 6. rujna 1853 narediti, da se u onim zemljama i krajevima, u kojima se potrošniša od žganih duhovitih žitčinah pobira pri proizvodjenju istih, povisi danak od do-njo-austrianskog vedra komine,

a) kada se upotrebljuju tvari brašnate, kamo spadaju krumpiri, svekolike vrste žita i sočiva, zatim prikladne za to vrste od repe i melasa od repice na četernaest krajcarah.

b) Kada se upotrebljuje voće zernato, kao jabuke, kruške, plodovi jagodasti, drenjine itd., zatim korenje, dropad groždja, i otpadci pri varenju piva, takodjer na četernaest krajcarah.

c) Kada se upotrebljuje voće kostičavo, kao triesnje, šljive itd., zatim vino, droždje od vina, mušt od voća na dvadeset i jednu krajcaru.

Ostali danci od žganih duhovitih žitčinah estaju nepromienjeni.

Goripomenuti danci povišeni imadu u krepost stupiti s 1. listopada 1853.

Što se u sliedstvu vis. c. kr. financ. ministarskog razpisa od 12. c. m. br. 14432/F.M. do obće znanja dostavlja.

U Zagrebu 16. rujna 1853.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Njeg. svetost patriarh imao je 11. o. m. sreću od njeg. veličanstva cara primljen biti. Čujemo, da je njeg. svetost dobila svemilostivo rješenje poradi instalacie pravoslavnih vladikah.

Za c. komisara u Temišvaru opredieljen je njegova eks. gosp. fml. grof Koronini, za Vèrsac g. fml. Krajtner, za Arad vèrhovni župan biharske županije, a za sv. Andriu vèrh. župan Augus.

Austria.

U Beču, 14. rujna. Jučer je prispio ova-mo adjutant svetlog knjaza cernogorskog, gosp. Bieladinović. Doveo je jednoga pitomca, Stef. Radončića, koji će na nauke u Beograd odpravljen biti.

Razabrali smo za nieke cernogorske stvari, koje nas interesiraju.

Tako možemo glas niemačkih novinah poreći, kao da je ženitba svetlog knjaza cernogorskog iz političnih uzroka odložena. Novine su dale razumjeti, da ženitba neće ni slijedovati. Mi smo izvišteni, da će ugovorena ženitba za cielo slijedovati, niti joj politične prepone na putu stoje, no vrijeme još nije opredieljeno, tek ove jeseni neće biti. Svetli knjaz daje taman sad knjaževski konak opravljati. Za saviet, koji je do sad u tom konaku prebivao, načinjena je kuća obaška i pod krov dovedena. Svaki savietnik imat će svoje obitalište u njoj, i morat će postojano u Cetinju obitavati. Siednice držat će se u velikoj sali jednoj, i neće se puštati unutra kao do sad po 50 oružanih ljudi, nego redom onaj, koji je potreban. Perjanici će toga radi vrata čuvati. Za kancelarijske poslove opredieljeni su satovi.

Monastir u Cetinju opravlja se takodjer. Majstori su dozvani iz Kotora, a kreč zegu Cernogorci sami. Načinjena je prekrasna konjušnica jedna, dakle potrebno jedno zdanje više u malom Cetinju. Uveden je red, da odsad nitko bez pasoša u Cernogoru doći nemože, i da svakog stranca u kancelariju prijaviti moraju. Svetli knjaz ustupio je noge sitnie poslove savietu, i to je vèrlo dobro, jerbo nemože trošiti vrijeme na

sitnice, ima on, kao što se zna, važnig t. j. dèržavnog posla dosta.

Čujemo, da će se za sèrbsko učilište u Cetinju jedan upravitelj i tri profesora namiestiti, al kakva će to škola biti, da li gimnazia, bogoslovska ili vojnička škola, nismo mogli razumjeti. Sve ove viesti uvieravaju nas, da se i u Cernojgori s duhom vremena napredovati počelo, i na jednom miestu nestoji, pa će i ova dèržavica u red izobraženih dèržavah malo po malo stupiti. (Svet.)

U Beču, 17. rujna. G. Ilija Garašanin uzeo je danas razstanak od njeg. eks. g. Fontona. Posieta trajala je čitav sat. Sa g. Garašaninom vratja se i g. dr. Steić, glavni sekretar savjeta, koji je takodjer zdravlje svoje u toplicama znatno povratio. Obojica polaze sutra kući.

— Zbog male vode prestali su izmedj Požuna i Genje-a tovarne ladje, parobrodi i remorkeri voziti.

— Ovih danah izišao je lik buduće carice naše, princeze Elisabete, i razprodan je odmah. U ponedieljak izići će veća kolikoća likovah.

— U ponedieljak 19. rujna po podne doći će ugarska kruna u Beč, a 20. t. m. njeg. velič. car iz Holomuca, da ju vidi. Ista kruna bit će 21. u 7 sati u jutro u Budim natrag poslana.

— Iz Galca pišu, da je više boljarah zatvoreno, jer su kod njih našli pisma, da sa Omer-pašom u sporazumljenju stoje, kome su stanje ruske vojske izdavali.

— U Mohaču je bilo i u jednoj časti Bačke strašno padanje leda.

Moldavia i Vlaška.

— Dne 22. kolovoza doznali su Rusi u Bukureštu za odgovor portin, kojim promienjuje bečke predloge. Odmah na to izdao je knez Gorskakov zapoviedi, koje su sasvim slične onima, koje je general Liders, god. 1849 tri nedjelje prije svoga u Erdelj ulazka izdao. Dvie regimente petog vojnog sbora na novo su ušle u Moldaviu, i osigurava se, da će malo po malo cieli sbor unići u kneževine, a tretji će vojni sbor zauzeti ona miesta u Besarabiji, u kojima je do sada bio peti vojni sbor.

Francezki konzul u Jašu nije svoj narodni barjak više razvio, te je svojim predstavljenima u Bukurešt pisao, da on svoj naputak tako pona i da odgovornost za svoje ponašanje sam preuzimlje. Glavni konzul u Bukureštu zahtievao je izjasnenja od svoje vlade u tome, i ponudio pače svoju ostavku, jerbo ga je podčinjeni konzul povriedio.

Turska.

Iz Carigrada, 5. rujna. U celom Carigradu neima jednog Turčina, koji neželj rat. Ovdie se u obće čude, što strane novine jednake se miru nadaju, a kod nas izgleda sve za rat. Gotovo je do tog došlo, da bi u Turskoj buna buknila, kad bi porta popustila. Divan se dakle nalazi medju dvie vatre. Bog zna, kako će to sve proći.

Journal carigradski od 4. rujna javlja: Ukriepljenja na desnoj strani Dunava, koja je Omer-paša naredio, tako su izpala, da Rusi neće moći preko Dunava u Bugarsku preći. Budući

da je knjaz Gorčakov 4. korpus od Bukurešta do Kalafata raspoređio, to je i Omer-paša naredbu učinio, kako da se Balkan brani, i Rusi ga neće zaista kao god. 1829 nepripravna naći i zauzeti. Turska vojska u Bugarskoj bit će s jednim dijelom egipatske vojske umnožena, dok se podupri broj od 110,000 ljudi.

Telegraf jedan, koji će se od Šumle pored Varne, Vidina i Ruščuka protezati, javljat će Omer-paši za čas, šta se ovdje ili ondje na bojištu događa.

— Doznaje se iz Turske, da je egipatska vojska iz Bosfora otišla u Varnu, odakle će dalje u Silistriu poći. Veli se, da su to liepi, dobro izvežbani momci.

Rusija.

Iz Petrograda, 8. rujna. Njeg. velič. car pregledao je praktičke poslove jašćih gardijskih pionera sapeurskih bataillonah kod Petrograda kao i mostovnu spravu, iz koje je udaren bio most. Njeg. velič. izjavilo je dotičnim načelnicima svoje potpuno zadovoljstvo.

U Petrogradu, 18. rujna. Perzijski poslanik Sard-Mirza-Mahomet Kan, koji je nedavno ruski red i carsku biletu zadobio, oprostio se prošaste nedjelje s carem i otišao je s cijelim osobljem poslanništva u Perziju.

Gërčka.

Iz Atene, 9. rujna. Potres od 18. kolovoza, kao što novia izviestja glase, osietio se u cijeloj gotovo Gërčkoj. Selo Purri, što leži blizu razorenog grada Tebah, mnogo je također patilo tom prigodom. Odkako je potres taj dogodio se, više je vrielah pojavilo se i više pukotinah nastalo. Ovdasnji francuski konzul išao je posjetiti nesrećne Tebe i dao je 600 drahmah za ublaženje nevolje.

Kralj. gërčkom konzulu u Bukureštu turska je vlada uzlegla exequatur, budući je isti knezu Goršakovu, kad je u grad ušao, učinio podvorenje u gala-uniformi. Osim francuskog i engleskog konzula svi su ostali zastupnici to isto učinili, pa opet porta nije još dosada nijednom uzkratila exequatur.

Prošle nedjelje predložen i pročitan je komorama traktat londonski od 20. studenoga 1852 glede prestolnog nasliedja u Gërčkoj.

Velika Britanija i Irska.

Iz Londona 14. rujna. „Times“ donosi iz Carigrada od 1. rujna sljedeće: Kod vojničkoga položaja rusko-osvojiteljne vojske slučajila se najnovia znamenita promjena. Do nedavno činilo se je, da su sva vojnička kretanja ruske vojske upravljena prema Gjurgjevu, te se je mislilo, da će Rusi kod ovoga miesta udariti preko Dunava i na Ruščuk i Purnevo navaliti. No Turci su balkansku liniju između Šumle i Purneva valjano utvrdili, pa je stoga sbor generala Dannenberga, dobio zapovied, da svoj glavni stan u Carajevu postavi, i u slučaju, ako bi se išlo preko Dunava, ići će operativna linia preko Vidina, Nise i Sofie.

Omerpaša pisao je ruskom nadzapoviedniku, da se ruske topničke ladje odviše približuju obkopa na desnoj obali Dunava, s toga da general izda zapovied, da se to ukloni za da nebudu Turci prisiljeni pucati na njih. Goršakov odpisao je na drugoj strani istoga pisma — „à des coups de canon on répondra par des coups de canon.“

— „Times“ veli, da u podunavskim kneževinama i Besarabii ima 110,000 mom. piešacke vojske i 25,000 konjanitva, a Turska ima 75,000 piešakah i 8,000 konjanikah. Nu glasa se, da će Rusia 250-300,000 mom. u istim pokrajinama usredotočiti, za da odatle lahko operirati i napred stupati uzmgone.

— Bërzojavna viest, da ruski car nije odbrio turske promjene, dielovala je na londonskoj burzi panički. Svi kurzi i fondi padaju.

John O' Connel, brat glasovitoga agitatora, umro je.

Spanjolska.

Iz Madrida, 7. rujna. Sievero-amerikanski poslanik, g. Daniel Barringer, koga će

g. Soulé zamieniti, predao je njez. veličanstvu kraljici pismo predsjednika sdruženih državah, kojim se njez. poslanstvo izjavlja za svëršeno. Kraljevski dvor vratio će se u 16. u Madrid.

Različite vlosti.

— U Kopenbagenu je kolera sasvim popustila i gotovo izčezla. Usuprot čini se, da u Štokholmu sad goropadnie biesni.

— Španjolski ministar pomorstva, g. Doral, podnio je ostavku, koja je i primljena. Ministar pravosudja Collantes zastupat će ga privremeno, dok mu se pravi nasliednik imenuje.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 20. rujna 1853.

Tečaj dèrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienh.	kratak rok
Dèrk. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za u sr.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	84	100 holan. f. (91	3 mies.
„ „ „ 5 „	74 1/2	Augsburg za	3 mies.
„ „ „ 3 „	„	100 f. current	3 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Berlin za 100	2 mies.
izvačeneobv. obv.	6	prus. talirah	2 mies.
dvor. komore od	5	Vratislava za	2 mies.
prislunogzajma u	4 1/2	100 pr. tal.	kr. rok
Kranjskoj. orar.	4	Frankfurt na	2 mies.
ob. od Tirola, Vo-	3	Mainu za 120	kr. rok
raribergni Salzbr.	„	Genova za 300	2 mies.
	„	piemont. lirah	kr. rok
	„	Hamburg za	2 mies.
	„	100 mar. ban. 81	na saj.
Obveznice lomb.-mletačkog	„	Lipsko za 100	2 mies.
zajma do g. 1850 sa 5%	„	forintih	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	224 1/2	Livorno za 300	kr. rok
„ 1839 „ 100 „	137 1/2	tosk. lirah	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	London za 1	kr. rok
„ „ „ 2 „	„	funt sterl.	2 mies.
„ obće i ugar. dv. sa 3 „	„	Lyon za 300 fr.	3 mies.
komore, starih	2 1/2	Milan za 300	2 mies.
lom. dugovah, u	2 1/2	austr. lirah	168 1/2
Fiorencii Genui	2	Marseille za	2 mies.
učinjenogzajma.	1 1/2	300 frank.	kr. rok
galičke	2	Paris za 300	2 mies.
„ „ „ 1 1/2 „	„	frank.	128 1/2
„ „ „ 1 „	„	Prag za 100	128 1/2
Obvez. u Frank-	5 pct.	for.	1 mies.
furtui Holandij-	4 1/2	Tèrti za 100	3 mies.
činjenogzajma.	4	for.	3 mies.
„ stalnih austr.	„	Mletci za 300	3 mies.
„ nad i pod En-	3	austr. lirah	31 dan
som, českih,	2 1/2	Bukurešt za 1	31 dan
moravskih, slo-	2 1/2	for. parah	31 dan
žkih, stajerskih	2 1/2	Carigrad za 1	31 dan
„ oruških, kran-	2	for. parah	31 dan
„ žkih, goričkih,	1 1/2	Smyrna za 1	31 dan
bečkoga ober-	„	for. parah	31 dan
kammeramta.	„	Tečaj novca	„
Obveznice zemljišnog	5%	Caraki dukati	„
odkupa	„	Zajam od 1851	„
Naputnice rednišnje blagajne	„	Slovo A	„
Godišnji disconto	„	„ B	„
Bank-akcie komad po	1377	Lombardski	„

Dionice.

Sieverno željez. po 1000 fr.	2287 1/2	Krak.-g. složko po 100 f.	678
Bečko-glog. želj. „ 500 „	850	Aust. dun. parob. 500 f.	„
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200 „	„	Aust. Llo. u Tèrtu 500 „	„
Budiej.-Gm. Linz ž. „ 250 „	„	Bud.-pošt. lančan. 500 „	„
Požun.-tèrn. 1. ind. „ 290 „	„	Galič. saložen. 4% sa 100 „	„
„ 2. ind. „ 200 „	„	Srečke Esterhazia 40 „	„
danja s prèvn. svom „ 200 „	„	„	„

SLUŽBENI LIST.

Br. 4518 (283—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Na molbu Ivana Kaus prodavati će se putem javne overšebene dražbe dio kuće, pod brojem 187; ležeće na Marsēci, u ovom gradu, i sastojće iz cielog pèrvog poda, sa dvijem sobama, jednom sobicom, jednom kuhinjom sa prohodom, jednom prostranom konobom s dvorišćem, i zamienim prolazom po predsobi pèrvog poda. Ova nepokretnost spada na svojstva suprugah Andrie i Marie Cernić, te je sudbeno procijenjena na 1090 for. 30 kr. kao što se može uvidjeti iz dotičnog zapisnika pri podružnom odpravništvu.

Obdèržavati će se kod ovog sudišta dvie overšebene dražbe, pèrva u sobotu dana 15. listopada (Oktobra), a druga u utorak dana 15. studenoga (Novembra) t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne.

Koi bi imao kakovo uknjižbeno pravo vèrh ovog diela kuće neka ga prijavi na dobio vrijeme ličem ili po zastupniku; inače će sam sebi pripisati ako se zadovoljeni novac podieli bez njegovog prisutstva.

Dražbeni uvjeti:

1. Pèrvi glas će započeti, s cijenom od 1090 fr. 30 kr., te se neće na pèrvoj ličbi dosuditi nepokretnost izpod fiskalne cijene, na drugoj pako ličbi će se dopitati najboljemu ponuditelju za svaki novac, bio makar izpod fiskalne cijene.

2. Svaki koi bude hotio licitirati, morat će položiti 10% od fiskalne cijene, za vadium.

3. Prost od uknjižbenih teretah dosuditi će se dio nepokretnostih najkoristniemu ličiocu.

4. Tri dana po uručenju dopitajuće odluke, morat će kupac položiti kod ovoga suda ponudjenu svotu, jer u protivnom slučaj bi se nova dražba urekla, na njegove troške i pogibelj.

5. Troškovi dražbe dosudjenja i razpisa poći će na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda u Rieci na 25. kolovoza 1853.

Br. 919. (282—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Na molbu Stanka Katnića, župnika i zastupnika cèrkve sv. Marie u Crikvenici, po odvietniku Ivanu Rinaldu zastupana je na prodaju zemlja orana i tèsrovita imenovana Ferlangari, na vlastitost bratje Nikole i Vinka Rataja spadajuća, u podobćini Selce ležeća od 1000 hvatih, procijenjena na 450 f.

Dražba će se u podobćini Selce dèržati, i to pèrva dne 15. studenoga, druga pako dne 15. prosinca t. g. u 10 satih u jutro; — svi oni, koji misle da imaju kakvo pravo vlastništva nu ovu zemlju ili kriepostju uknjižbe, neka to prijave u zakonično doba ovome sudu, jer kasnije neće biti posluhneni.

Uvjeti dražbeni.

1. Dražba će se otvoriti cijenom procijenbe 450 f.
2. Na pèrvoj dražbi primat će se ponude samo nadilazeće cieniu procijenbe.
3. Ako se na pèrvoj dražbi nebude ponuda nadilazeća cieniu procijenbe zadobila, bude se na drugoj dražbi pomenuta zemlja dosudila najkoristniemu ponuditelju uz kakvu god svotu, takodjer i manju od procijenbe.
4. Kupac bit će obvezan tri dana po uručenju dopitajuće odluke položiti pri ovom sudu ponudjenu cieniu, inače će se obdèržavati druga dražba na njegovu pogibel i štetu.

C. k. kotarski sud vinodolski.

U Crikvenici 15. rujna 1853.

B. Mariašević,
kot. sudac.

Br. 4662/1853 (282—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Slavni duhovni stol nadbiskupie zagrebačke izvolio je odlukom svojom od 5. kolovoza t. g. br. 2238 izvedenje popravka župne cèrkve Štridovske i podružne istoj kapele sv. Jerolima u obsegu sl. podžupanie čakovačke (Medjumurju) dozvoliti.

Troškovi popravka ovog proračunani su:

Za župnu cèrkvu:

- a) Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom . . . 170 fl. 10 kr.
- b) Gradivo k tomu potrebno . . . 162 „ 50 „
- c) Kamenorezarsko dielo . . . 262 „ 28 „
- d) Kleparsko dielo u . . . 70 „ 30 „

Ukupno . . . 665 fl. 58 kr.

Za Kapelu:

- a) Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom . . . 231 fl. 12 kr.
- b) Gradivo k tomu potrebno . . . 225 „ 30 „
- c) Kamenorezarsko dielo . . . 107 „ 4 „

Ukupno . . . 563 fl. 46 kr.

Izvedenje tog posla povierit će se onom, koji na javnoj jevtinbi, za koju se time rok na dan 30. rujna u župni stan u Štridovi razpisuje, najpovoljnije uviete ođituje.

U tu svèrhu pozivaju se time svi oni, koji upitni posao preuzeti žele, da na više urođeni dan i mjesto dojdju s dovoljnom novčanom svotom, iz koje će početkom jevtinbe obzirom na više naznađena proračunana svotu 5% žaobinu a dotični poduzetnik 10% jamčevinu položiti u stanju biti.

Poblizaji uvjeti mogu se svaki dan kod podpisnog ureda saznati.

Ured župnički u Štridovi dne 16. rujna 1853.

OGLASNIK.

Br. 770.

Oglas.

Pravoslavno-sèrbska jasenovačka občina potrebuje dietconastavnika mladeži svoje, i pievanja cèrkvnoga radi, s godišnjom nagradom od 120 for. sr. 6 hvatih dèrvah, baščom i obitaštem najpristojnijim. Svaki dakle koi se ovog zvanja primiti želi, neka se izvoli, najposlie do 15. listopada o. g. pomenutoj občini javiti.

(58—Dp.)

(3—3)

Dobro

Jedno sa potrebnima sgradama za stan i gospodarstvo, se na prodaju ili u najam ponudja. Isto leži blizu Karlovca, nedaleko od drumu Luizinskog i sastoji iz 36 jutarah pašinacah, 18 kosacah livada, 30 kopačah vinogradah, 140 jutarah žume, 4 jutra voćnjaka i nekoliko gorujakah, i imade bogatu kamearicu. — Uvjeti se mogu saznati kod vlastika Šišmana Prešerna u Karlovcu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase predplaćena je svjetlina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne linije plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

1175—1853.

Visoko c. k. ministarstvo trgovine izvolilo je polag ustanovljenjah najvišjeg patenta od 15. kolovoza p. g. o obětničkih povlasticah niže navedene u prilogu pod F izklopne povelje za utěrnute proglasiti.

U Zagrebu 15. sěrpnja 1853.

Od c. k. banske vlade.

F.

Povlasticu izvorno podieljenu Jurju Gleichschwer od 8. studenoga 1847 a zatim ustupljenu Josipu vitezu von Hohenblum na popravu u načinjanju orudja iz čelika kao ugaslu izmakom vremena.

Opis ove povlastice nalazi se kod c. kr. politekničkoga zavoda u pohrani svakomu na ugled (br. 367—H.).

Povlasticu Aleksandra Frankl od 17. rujna 1850 na iznašastje i popravu u načinjanju čizmicah iz raznih tvari zbog nedostatka novosti.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakome na ugled (br. 272—H.).

Izklopnu povlasticu Ljudevita Denk lievničara u Beču na iznašastje plamenitih pečih za bolje proizvodjenje gvozdja u palicama od 4. veljače 1852, koju je isti dne 23. prosinca 1852 dobrovoljno vratio, uslied čega ugasla je valjanost te povlastice u smislu §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjega zakona za povlastice od 15. kolovoza 1852.

Opis ove povlastice nalazi se u c. k. pismari za povlastice u pohrani sada svakomu na ugled (br. 701—H.).

Povlasticu W. Ludviga od 5. ožujka 1852 na iznašastje i proizvodjenje mindjušah iz zlata, srebra i drugih kovovinah, koju je isti dne 29. studenoga 1852 dobrovoljno vratio, uslied čega ugasla je valjanost ote povlastice u smislu §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjega zakona za povlastice.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 584—H.).

Izklopnu povlasticu Josipa T. Goldberger od 17. sječnja 1853 na iznašastje u sastavu galvano-električnih lanacah, koju je isti dne 18. lipnja 1848 dobrovoljno vratio, uslied čega je ugasla imenovana povlastica u smislu §. 29. br. 2. sl. c. k. najvišjega zakona za povlastice.

Opis ove povlastice nalazi se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakomu na ugled (br. 567—H.).

Povlasticu Jurja Blintom od 27. sěrpnja 1850 na popravu postupanja u izvedenju spoje (connexion) ili kovovnoga sastava (assemblage) medju željezom i staklom ili drugih ostaklenih proizvodah i povlasticu Jakova Franje Enrika Hemberger od 4. sječnja 1849 na iznašastje i popravu u gradjenju ladjah, koje su ugasle neizvěrsivanjem.

Opisi ove povlastice Jurja Blintom ugasle prije nego što je u život stupio zakon za povlastice od 15. kolovoza 1852, predan je na pohranu c. k. politekničkome zavodu a opis kasnije ugasle povlastice Jakoba Franje Enrika Hemberger c. k. pismari za povlastice i slobodno je svakomu pregledat ih.

Izklopnu povlasticu podieljenu dne 4. sječnja 1849 Marku Holler i Ivanu Miroslavu Hansen stanujućim u Karlovoj huti kod Rendsburga na iznašastje i popravu u načinjanju parokretah s visokim tiskom, koja je ugasla u smislu odluke c. k. dolno-austrijskoga miestoděržtva od 26. listopada 1852 br. 35527 postale pravomoćnom zbog neizvěrsivanja polag propisa §. 21. sl. d. najvišje povelje za povlastice od 31. ožujka 1852.

Opis ove povlastice nalazi se u c. k. politekničkome zavodu u pohrani svakomu na ugled (br. 1716—H.).

Povlasticu Villiama Pidding od 11. studenoga 1851 na popravu u načinu izoliranja i utvěrdjivanja bėrzojavnih žicah, koja je dne 11. studenoga 1852 ugasla, što joj je izteklo vrijeme.

Opis ove povlastice nalaze se sada u c. k. pismari za povlastice u pohrani svakome na ugled (br. 644—H.).

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hěrvatskoj i Slavonii u ime gradjenja cěrkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

Kod občinskog ureda u Sesvetih sabrani:

Ivo Novosel iz Terstenika 3 kr., Nikola Severec iz Retkovca 3 kr., Josip Hudobec iz Miroševca 3 kr., Ivan Sruk iz Čučerja 6 kr., Jakov Ivaković iz Resnika 3 kr., Pavao i Gjurro Kurek iz Miroševca 9 kr., Pavao Blazun iz Miroševca, Gjurro Kervarić iz Čučerja, Marko Misak iz Čulinca, Mato Filipović iz Jelkovca, Mato Strančević, Ivan Ceković, Jožo Buhin iz Čučerja; Josip Žigulić iz Miroševca, Mato Henček iz Čulinca svaki po 3 kr., Marko Lačić iz Čulinca 6 kr., Marko Posavec iz Resnika, Mato Malčić iz Resnika, Ivo Pošteć iz Resnika, Mato Telinec iz Retkovca, Juro Volarić, Joso Strugarić, Josip Kurjak iz Čulinca; Ivo Kušegović iz Svete, Josip Steković, Andro Zavalić, Andro Berdek iz Žitnjaka, Ivo Kovaček iz Gaišća, Luka Žugec iz Branovca, Ivo Čenčević iz Sopnice, Ivo Malčić iz Slanovca, Ivan Sruk iz Čučerja, Ivo Šemper iz Sesvete, Josip Lukačin iz Markuševca, Josip Šimunković iz Markuševca, Josip Lukačin iz Markuševca, Josip Ilić iz Dubrave; svaki po 3 kr., Ivan Majprus iz Dančkovca 6 kr., Mirko Jordanić iz Deščevca, Mio Kravčević iz Markuševca, Antun Benšek iz Bačuna, Nikola Juren iz Bačuna, Ivan Cesar iz Sesvete, Ivo Novak i Martin Popa iz Gaišća, Stjepan Kuzmec iz Žitnjaka, Tomo Sebeković iz Gaišća, Mio Marković, Ivo Trupeljak, Stipan Trupeljak, Juraj Turdin, Adam Folnegović iz Jalševca, Stjepan Kerhen iz Brestja svaki po 3 kr.

Kod občinskog ureda u Stubici sabrani:

Šišman Vojkfy iz Oroslavja 3 for., grof Sermage 3 for., Dragutin Medvedić iz Stubice 30 kr., Lavoslav Vormastini iz Stubice 30 kr.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Pošto su uredna predavanja za pėrvih šest razredah na c. k. gimnasii varašdinskoj dne 16. t. m. sa svećanim zazivom Duha svetoga započela: javlja se ovim štovanom domorodnom občinstvu, da će se po uzoritom požěrtvovanju i darežljivosti slav. i kr. grada Varašdina početkom mjeseca listopada t. g. i sedmi razred otvoriti.

U Varašdinu dne 17. rujna 1853.

Ravnateljstvo c. k. gimnasie varašd. Prof. Stjepan Muzler, namiestni ravnatelj.

Hěrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sěrbia.

— Berlinski list „National Ztg.“ piše s rusko-poljske granice, da se je i moskovski šćor stavio u gibanje. Zapadne vojne kolone spremne su, i tamo u posadi stojeće težko konjanićtvo čeka samo zapovied za odlazak.

— „Köl. Ztg.“ donosi iz Beograda od 4 rujna: Rešidpaša zahtievao je od sěrbškoga poslovođje u Carigradu konaćni odgovor, kakov likani položaj zauzeti Sěrbia u slućaju rata. Odgovor glasio je, da Sěrbi nemogu protiv Rusah, kao svojih jednovieracah, vojevati, nu da je sěrbška vlada pripravna obvezati se, da ni protiv portineće ništa poduzimati. Ogg. Mayerhoferu i Fontonu odgovoreno je turskom ministru, da je Austrianac posietio Sěrbiju, za da sěrbšku vladu pomiri s Rusiom, a Rus, da to isto čini gledě Austrie.

— „Ost. D. P.“ piše, da je Bešimpša, upravitelj tvěrdje Beogradske opozvan i miesto njega postavljen Izetpaša, bivši nekada upravitelj u Tripolisu. Ovaj Izetpaša rodom je Bošnjak.

— Bećki dopisatelj „Allg. Ztg.“ opetuje svoje priašnje tvěrdjenje, da je ruski memorandum na putu, kojim se posred sadanjih okolnostih dalje posiednutje podunavskih kneževinah kao neobhodno razlaže. Zajedno je, kao što isti dopisatelj tvěrdi, knez Goršakov dobio zapovied, da bude spreman za svaki slućaj.

— „N. Preuss. Ztg.“ donosi iz Beča bėrzojavnu depešu od 12. rujna: Njegovo velič. car Nikola prijavljen je za 23. o. m. u Holomucu; ministar izvanjskih posalah, grof Buol-Schauenstein razpravljati će tamo s grofom Nesselrode-om. Odbaćenjem promienah zajedno je Rusia osigurala, da, čim porta bez promiene odobri notu, da će ruska vojska iz kneževinah polaziti.

— „Journal de Constantinople“ piše, da vojska Omerpašina broji 110,000 mom., kamo se i egipatska uraćunati ima. Za lašnje vodjenje ratnih operaciah ustrojene su bėrzojavne linie izmedj Šumle, Varne, Vidina i Ruščuka. Iz kretanjah ruske vojske u kneževinama nagadja se, da Rusi žele Dunav kod Vidina prekoraćiti.

Austria.

U Beču, 19. rujna. Danas će njeg. velič. popodne preduzeti svoje putovanje iz Holomuca u Beč, te oko 8 sati u večer ovamo prispjeti.

Sutra bit će u c. kr. dvorsko-župnoj cěrkvi svetćani Te Deum za sretno našastje ugarskih kraljevskih znakovah. Njegovo će veličanstvo takodjer prisustvovati ovoj svetćanosti.

— Preuzvišeni c. k. državni namještnik Galicije, g. grof Agenor Goluhovski odputovao je usljed previšnjega poziva dne 14. iz Lavova u Holomuc.

Iz Beča, 20. rujna. Njeg. c. k. apost. veličanstvo prispielo je jučer u večer iz Holomuca u Beč.

— Jučer po podne donesena je kruna i ostali kraljevski znaci ugarski najveličanijim načinom ovamo.

Velika Britanija i Iraka.

— „Times“-ov korespondent piše iz Pariza: Ja se jako bojim, da kako nisu svi ohladnili spram Turske, za koju su se bili zauzeli. Dokle je god što imala slaba vlada sa jakim neprijateljem, dale su jednako bili nezadovoljni tim, što će za cijelo jači slabieg nadvladati. Molba radi podpomaganja i zaklanjanja bilaše velikodušno primljena, i to još brzo, zbog čega gotovost bilaše još veća. Što divan oklieva, što na novo odgađa i sumnja pa mora opet da se pregovara i stvar objasnjava, a kao što znamo, sve zbog malenkosti, to je priličilo te mnogi portini prijatelji, koji nisu koristoljubivi i koji su joj inače iskreni, manje se sad zauzimaju za nju, odkako je pristala na bečki predlog samo pod uslovjem. S početka, kad joj je grozila opasnost, Turska je bila najvećma za to preglu, da simpatie i moralan upliv Englezke i Francezke sebi obezbjeđi. Ona je želila povjeriti se posve njihovome zakrilju, i kao da se nije baš bog zna kako predomišljala, na koi način da joj one pomognu, a još manje joj je bilo do toga, da polaže nieka uslovja, pod kojima kao prima njihovu podporu. Iz njenih molbah za pomoć i njenih učestanih pozivah na zapadne sile vidi se, da je srazmierno bila bez pomoći.

I narod kao god i svaki pojedini čovjek, kad se najde u nevolji, mora biti zadovoljan onom podporom, koja je baš pomagaču povoljna. Može biti da Turskoj nije na ovaj način pomoć obećana, ali kad ona nije bila u stanju sama da sebe spasi, onda ona nije mogla probirati, nego je morala skloniti se, da se oprosti opasnosti na onaj način, koi se svidio njenim saveznicima ponajgodniji. Za čudo je čovjeku to, čemu se nije bilo ni nadati, što Englezka, Francezka i Austrija imaju sad veće muke skloniti portu na to, da pristane na ona uslovja, na koja je već jedan put prije nekoliko mjeseci pristala bila, nego što su se mučile oko Rusie, dokle ju nisu sklonile, da odobri ova uslovja. Kao da je Turska zaboravila, da se Englezka i Francezka nisu za to umiešale, da s Turskom zajedno vode rat protiv Rusie, nego za to, da stanu na put, da nebude rata. Ove sile zajedno s Austriom imale su dakle pravo upotrebljavati sva sredstva onako, kako da se razmirica na lep način razpravi. Ali na nesreća došlo je do toga, da je portu, što je god sigurnia bila u odbrani, tim većma izilazio iz volje i zaklon, za koi je s početka jako molila. U posljednje vrijeme porta nije mogla ili bar nije sve činila, što je mogla, te da ukloni s puta smetnje, da se stvar liepo razpravi ili da se dugo nepovlači ovo nesrećno pitanje. Divanu je valjalo većma pomagati svoje saveznike nego što ih je pomagao. A i to, što su se u Carigradu već jedan put zbog ministarske krize hteli prekinuti svi pregovori, nije za cijelo zbog zastupnikah sdruženih silah.

Kad su bečke konferencie poslie tolikog vremena pristale na predloge, u kojima su u pravo one točke, što su ponajdosadnije bile, iz ultimata izostavljene, to nije nitko ni sanjao, da će još i porta štogod mahne naći ovome poravnanju, nego još zbog toga, što je Rusia drage volje na predlog pristala, svak se živ obrađovao, a nitko nije ni pomislio, da će se još nečkati da pristane ona sila, koja je upravo tim spašena da nepropadne.

Mnogo je koješta ludo govoreno o tome, da su velike sile s početka nagovarale portu, da se opire, a poslie ju ostavile samu, pa što još bog da. Ovako nije bilo. Svak živ zna, da je portu ostavljeno bilo, da se rieši, je da li će pristati na Menšikovljev ultimatum ili ne, jerbo

sile nisu htiele miešati se same u raspru, koja je zapinjala za portinu čest, a porta ih je pozvala u pomoć tek onda, kad je odbila ultimatum. Ako ovako porta i dalje bude postupala, onda čovjek može zaključiti, da je porta sigurna, da će tri velike sile stati na put Rusii, da nepredje preko Dunava ili da se nedigne u Carigrad. Ali bi to bilo opasno, jerbo ni jedna od ove tri sile nesmije se oružana opirati da nedodje do onoga, što su joj one same preporučile da uzme.

Ali ma kako bilo, ja evo i opet kažem, da ni onaj, koi je portu najveći prijatelj, nije nikako s portom zadovoljan. Još kažu, da je francezki car kazao, da on nepristaje na to, da porta što mienja u noti, koju je njegova vlada predložila. Političari vele, da je francezka flota dobila zapoviest, da prodje kroz Dardanele, ali ne za to, da kakvoj partiji što prieti, nego da se zakloni od jesenskog zla vremena. Ali ja nemogu stati dobar, da je to istina.

Berzovjavne vijesti.

Iz Pariza 18. rujna. Niski englezki kurir prošao je ovuda u Carigrad i nosi Redclifu kategoričke zapoviesti, kako se vladati ima. Depeshe toga kurira priobćene su ovdajšnjoj vladi. „Journal de Debats“ veli o njima, da se prosto odnose na odobrenje bečke note po portu. Izjavi li se porta za rat, to će ju zapadne sile ostaviti. Odobri li porta notu, to će sružene flote ugušiti svaki ustanak, koi bi možda u Carigradu buknuo.

Iz Marseille 17. rujna. Po vijestima iz Carigrada od 5. finacinalno je popečiteljstvo povlašteno učiniti zajam od 40 mil. piestrah.

Službeno berzovjavno objavljivanje bečke burze od 21. rujna 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	93 ¹⁸ / ₁₆	Amsterdam sa 100 holan. f.	3 mjes.
„ od g. 1852 „ 4 ¹ / ₂ „	84 ¹ / ₂	Augsburg sa 100 f. current	3 mjes.
„ „ 5 „	74	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ 3 „	8	Vratislava sa 100 pr. tal.	3 mjes.
„ „ 2 ¹ / ₂ „	2 ¹ / ₂	Frankfurt sa 100 Mainu sa 120	2 mjes.
Izvačene obv. obv. „ 6 „	6	Genovana 300 piemont. lirah	2 mjes.
dvor. komore od „ 5 „	5	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mjes.
prislunog zajma „ 4 ¹ / ₂ „	4 ¹ / ₂	Lipsko sa 100 forintu	2 mjes.
Krajskoj, orar. „ 4 „	4	Livorno sa 300 tosk. lirah	2 mjes.
ob. od Tirola, Vo- „ 3 „	3	London sa 1 funt sterl.	3 mjes.
rarlbergai Salz. „ 3 „	3	Lyon sa 300 fr.	3 mjes.
Obveznice lomb.-milanškog		Milan sa 300 austr. lirah	3 mjes.
zajma do g. 1850 sa 5%		Marseille sa 300 frank.	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	137 ¹ / ₂	Paris sa 300 frank.	2 mjes.
1839 100 „		Prag sa 100 for.	1 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.		Tert sa 100 for.	3 mjes.
„ „ 2 ¹ / ₂ „		Milski sa 300 austr. lirah	1 mjes.
„ „ 2 „		Bukurešt sa 1 for. parah	3 mjes.
„ obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah „ 2 ¹ / ₂ „		Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ Pioneritienon uđinjenog zajma „ 2 „		Smirna sa 1 for. parah	31 dan
„ uđinjenog zajma „ 1 ¹ / ₂ „			31 dan
„ galičke „ 2 ¹ / ₂ „			
„ „ 2 ¹ / ₂ „			
„ „ 1 ¹ / ₂ „			
Obvez. u Frank- furtu i Holand. u- činjenoga zajma „ 4 „			
„ stalisah austr. nad i pod En- som, českih, moravskih, slo- vinskih, stajarskih „ 2 ¹ / ₂ „			
„ oruških, kranj- skih, gorickih, bečkoga ober- kammeranta „ 2 ¹ / ₂ „			
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „			
Naputnica rodilnje hlađajne „ 2 „			
Godišnji disconto „ 2 „			
Bank-akote komad po 1856			

Tečaj novca	Tečaj željeza.
Caraki dukati 115%	Števerne željeza po 1000 fr. 2290
Zajam od 1851 Slove A „	Bečke glog. želje. 500 „ 850
„ B „	Sopr.-W.-Neud. ž. 200 „
Lombardski	Budiej.-Gm. Linz ž. 250 „
	Požun.-tirn. ž. 290 „
	2. iz- danja s prvenstvom, 200 „
	Krak.-g. složko po 100 f. 677
	Aust. dun. parob. 500 f. 500
	Aust. Llo. u Tertzu 500 „
	Bud.-pešt. lančm. 500 „
	Galič. založn. 4% za 100 „
	Srečke Esterhazia 40 „

SLUŽBENI LIST.

Br. 1368/1853 (284—Izv.) (3—1)

Oglas najma vinarine.

Po glasu občinskog zaključka bit će u slob. i kr. gradu Koprivnici dne 15. listopada t. g. u uredu občinskom, pravo točenje vina i rakijske po-

čemsi od 1. studenoga 1853 na tri tekuće godine, putem javne dražbe u najam dato.

Dočim se uzklikna cijena polag do sada opa- zenih dohodakah na 4.000 for. sr. ustanovljuje, to se ujedno do znanja stavlja, da će svaki dražbenik imat smah zaobinu od 1000 for. sr. položiti, u po- manjkanju gotovštine može dražbenik nepokretnim imetkom, ili dragocijenostima, a napokon i držav- nim zadužnicama jamčiti. — Uvjeti dražbe i naređ- ba o točenju gore naznačenih pitjeh može se svaki dan kod ureda slob. i kr. grada uvidjeti.

Dano u Koprivnici iz občinske siednice dne 6. rujna 1853.

G. Pevalak, s. r.
načelnik grada.

J. Vugrinčić, s. r.
priv. perovodja.

Br. 1401. 1402. (157—Dp.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud krapinski obznajuje, da će se putem sudbene dražbe prodavati gornjači sa godiš- njom daćom od 36¹/₂ vedarah sa gospodina Marka Bedekovića spadajući, te na stran g. Ivana Dolov- čaka dne 2. rujna 1851 pod ovérhu uzeti — ove dražbe rok opredjeljuje se u uredu ovog c. k. kot. suda na dne 13. listopada 1853 za 9 uru prie po- dne — kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki prie dražbene ponude morat će jamčevinu od 50 for. položiti — ostali pako uvjeti uvidit se mogu u uredu ovog c. k. kot. suda.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hypo- tekarno pravo na rečene gornjake imati misle, da se prie prodaje ovom sudu prijave — jer u pro- tivnom slučaju sebi će pripisat imati, ako se u od- sutju njihovom razdieljenje dražbene svote pred- uzme, i isti od nje, nakoliko se diobom izčerpji, izključeni budu.

U Krapini dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sudac.

A. Bakšaj,

Br. 4518 (283—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Na molbu Ivana Kaus prodavati će se putem javne ovéršbene dražbe dio kuće, pod brojem 187; ležeće na Marséci, u ovom gradu, i sastojeće iz cijelog prvog poda, sa dvjema sobama, jednom so- bicom, jednom kuhinjom sa prohodom, jednom prostranom konobom s dvorišćem, i zamienim pro- lazom po predsobi prvog poda. Ova nepokretnost spada na svojstva suprugah Andrie i Marie Cernić, te je sudbeno procijenjena na 1090 for. 30 kr. kao što se može uvidjeti iz dotičnog zapisnika pri pod- ručnom odpravničtvu.

Obdržavati će se kod ovog sudišta dvie o- véršbene dražbe, prva u sobotu dana 15. listopa- da (Oktobra), a druga u utorak dana 15. studenoga (Novembra) t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne.

Koi bi imao kakovo uknjižbeno pravo vèrh ovog diela kuće neka ga prijavi na dobno vrieme ličem ili po zastupniku; inače će sam sebi pripisati ako se zadobljeni novac podieli bez njegovog pri- sutstva.

Dražbeni uvjeti:

1. Prvi glas će započeti, a cijenom od 1090 fr. 30 kr., te se neće na prvoj ličbi dosuditi ne- pokretnost izpod fiskalne cijene, na drugoj pako ličbi će se dopitati najboljemu ponuditelju za svaki no- vac, bio makar izpod fiskalne cijene.
2. Svaki koi bude hotio licitirati, morati će položiti 10% od fiskalne cijene, za vadim.
3. Prost od uknjižbenih teretah dosuditi će se dio nepokretnosti najkorisnijiemu ličiocu.
4. Tri dana po uručenju dopitajuće odluke, morati će kupac položiti kod ovoga suda ponudje- nu svotu, jer u protivnom slučaj bi se nova draž- ba urekla, na njegove troške i pogibelj.
5. Troškovi dražbe dosudjenja i raspisa poći će na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda u Rieci na 25. kolo- voza 1853.

OGLASNIK.

(156—DP.)

(3—2)

Oglas.

Od strane grofovsko-Keglevičianske, pod se- kvestrom stojeće, gospoštine Lohor, ležeće u va- raždinsk. županii, daje se na znanje, da će se o- vogodišnja, vèro obilata, bukova žirovina za 1000 svinjah u velikim alodialskim šumama od 2500 ju- tarah iznajmiti tim dodatkom, da će se svinje po- slie izbrojenja, koje će se na tèrgu kod sv. Ane u Lohoru 1. listopada preduzeti, moći ugovoriti u alo- dialske šume, koje su vodom dovoljno obiskerblje- ne. Svaki dakle, koi želi svoju prašad u tim go- spodskim šumama žiriti, obvezan je na uređeni dan prie njihova ugonjenja kod gospoštine uz namirnice položiti 40 kr. sr. od glave za veliku prašad, a za odojke 20 kr. sr. od glave.

Od gospoštine lohorske 10. rujna 1853.

Tito Babić, s. r.

grofovsko-Keglevičianskih gospoštinah
sekvestar.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene glase
opredjeljena je
uvrštena 4 kr. sr.
od linije za prvoput
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne po 15 kr.
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. d. i
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Naro-
dne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i
Slavonii u ime gradjenja crkve na uspomenu
sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:
(Nadalje.)

Kod občinskog ureda u Sisku
sabrani:

Franjo Lovrić trgovac 2 for., J. Wellen-
reiter 10 for., Dietrich i Čilić trgovci 1 for.,
Teklić i Sofia Berklíč 1 for., Albert Moses ter-
govac 40 kr., David Liebermann trgovac 1 fr.,
Josip Šišman urar 40 kr., Dr. Goldmann 1 fr.,
Jakob Fulla trgovac 5 for., J. Lukšić tergo-
vački pomoćnik 1 for., J. Kuh trgovac 1 for.,
Paul Fabac trgovac 2 for., David Blühweiss
konobar 1 fr., Žurbi trgovački pomoćnik 1 fr.,
Ljudevit Kurzendorfer trgovac 1 for., Kubanji
liekar 1 for., M. Hirsch trgovac 1 for., Mato
Šipuš ladjenar 1 for., Vjekoslav Kehrner tergo-
vac 1 for., ceh u gradjan. Sisku 5 for., Vla-
dovit Zorec odvjetnik 2 for., Andro Stojanić
ladjenar 20 kr., Morizt Reiss spekulat 1 for.,
Niško Šestić trgovac 1 for., Ivan Smidt pod-
žup. liečnik 1 for., Andro Bastać tajnik obće-
ne sisačke 30 kr., Pfeifinger trgovac 1 for.,
Martin Prukner gostionik 1 for., Franjo Šloiss-
nig, župnik sisački 5 fr.

Kod c. kr. podžupanijskog ureda u sv.
Ivanu sabrani:

Stojanović c. k. podžupan 2 for., Virag c.
k. kot. perovodja 1 for., Ivan Jurišević obćine
tajnik u Oborovu 1 for., Luka Stefanović sta-
rešina u Prečno 10 kr., Stjepan Šandor stare-
šina u Preseku 12 kr., Mato Školnikovec u O-
borovu 10 kr., Jakob Karašić u Prečno 12 kr.,
Mirko Sturlić u Novakih 10 kr., Gjuro Jerko
u Prevlaki 10 kr., prisežnici; Stjepan Antoliš
starešina u Oborovu 12 kr., Rott Keber poljak
u Oborovu 12 kr.

Kod gradskog poglavarstva u Zagrebu
sabrani:

Obćina grada Zagreba u pet po 100 dčrž.
obvez. 633 for., Kamauf načelnik grada Zagre-
ba 50 for., Šrabec 5 for., Věrbanić 10 for.,
Kavić 2 for., viećnici; Šot kanonik 10 fr., Le-
dinski 20 for., Rober 10 for., Dr. Mraović 10
for., Ivan Malin 10 for., Nikola Nikolić 10 fr.,
Stjepan Bošnjaković 5 for., Ferdo Šnapp 5 fr.,
odbornici grada Zagreba; Antun Liebe Kreutz-
nerski c. k. vojnog obškrbnictva včrh. upravi-
telj 5 for., Kristian Kurti 5 for., Dragutin Bajer
5 for., Dragutin Šturnbach 5 for., c. k. vojnog
obškrbnictva upravitelj; Sjedinjeni dvor kova-
čah i glavarah 10 for., Sbor pekarah 20 for.,
Josip Fuks pekar 1 for., Antun Matica kovač
2 for., Ivo Jurić lončar 3 for., Mio Lacković
kolar 1 for. 30 kr., Gjuro Tandarić kovač 1
for., Pero Prodanović 30 kr., trgovački sbor
50 for., sbor mlinarah 10 for., Irgulić mlinar 2
for., Lah 2 for., Rempfel 2 for., Kos 1 for.,
Spindler, Tifnia, Lopuh, Lapus, Ponderk, Ga-
briščak, Novak, svaki po 1 for., Sidar 30 kr.,
Ferdo Fogel 2 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

G. Ivan Kukuljević, vrativši se prije mjesec
danah sa svoga puta, opisao je na kratko i čitao
u odbornoj sednici historičkog društva naj-
novije svoje putovanje. Sudimo, da ćemo našim
čitateljem po volji učiniti, saobćivši važan taj
opis kako nam ga je gosp. putnik u sednici
čitao.

Gospodo! Budući sam se u poslu našega
društva i na svčrhu iztraživanja naših historič-
kih spomenikah, skoro do tri mjeseca izvan do-
movine bavio, to mi se sada čini najpreča duž-
nost barem na kratkom javiti vam uspjeh mog
putovanja.

Kao što vam je poznato, bila su glavna
miesta mog iztraživanja Mletci i Beč, mimogred
samo posietie sam Ljubljani, zatim grad Dól
(Lustthal) za Ljubljanom u Kranjskoj, te Pado-
vu, Vičencu i Veronu u Italiji.

U Mletcibh baveći se do mjesec danah po-
lazio sam u opredjeljene dane i sate veliki Ar-
kiv mletačke republike, u kojem, kako je po-
znato, ima do 13 milionah svezakah, a stoji u
bivšem manastiru „dei Frari“ u 300 sobah. Bu-
dući da je za strane prihodnike samo četiri puta
na nedjelju otvoren, i to od 10 do 3 ure, to
se samo po sebi razumieva, da sam za toli
kratko vrijeme iz toli ogromne sbirke dosta
malo čerpti mogao, ako se i to na um uzme:
koliko vremena treba isto traženje spomenikah
po različitim imenicih i knjižurinah. — Medjutim,
našo sam ipak i prepisao na ovom mjestu mno-
ge prevažne spomenike iz starijeg doba naše
poviestnice do 14. vieka; ostavivši veliku mno-
žinu ostalih od 15. 16. 17. i 18. vieka mojim
nasljednikom, ili pako boljoj prilici. Od prepisanih
imam spomenuti povelju kralja Kresimira,
od god. 1059, kojom daruje beogradskom mon-
astiru sv. Ivana Ev. nieka mesta i zemlje; za-
tim sedam poveljah iz 12. vieka od god. 1116
do 1166, u koje doba spada i jedna važna bi-
lješka neimenovanog sina biskupa G. (po svoj
prilici Gregura ninskog ili Gjorgja zadarskog)
suvremenika kralja Kolomana, u kojoj se bilješki
spominje način, kako je kraljevina hrvatska
dopala pod krunu ugarsku i koju je kletvu po-
ložio Koloman, primivši krunu hrvatsku. — Iz
13. vieka prepisao sam tu samo 4 povelje, a iz
14. vieka dvanaest do trinaest listinah i pove-
ljah sčrbskih, ali latinski pisanih, i to od kra-
lja Stjepana Uroša, cara Dušana, i kralja Tvěrd-
ka. Listine ove razjasnjaju veoma odnošenje
sčrbskih vladarah s mletačkom vladom, budući
da sadržavaju čitave ugovore i pisma kralje-
vah i njihovih poslanikah. Još imam spomenuti
da sam tu u izvoru našao i dva pisma našeg
slavnog bana Petra Zrinjskog, kojimi (g. 1641)
poziva duždu mletačkoga kao svog priatelja, i
cielo vieće mletačko, kao svoje susiede, na
svoje vienčanje s Katarinom Frankopanovom u
grad Ozail i u Karlovac.

U „knjižnici svetoga Marka“, koju sam
samo kad i kad posietiti mogao, prepisao sam
do 15 poveljah i listinah, medju kojima su važni
zaključki mletačke vlade o nevaljanosti sčrbskih
novacah (velikih dinarah); zatim pisma latinska
cara Dušana; — izviestje mletačkog poklisara
bivšeg na dvoru Dušanovom; i više naputakah
mletačke vlade, za knezove raznih gradovah
dalmatinskih. Sva su ova pisma iz 13. i 14. vieka.

Izmedju rukopisah iste ove knjižnice pro-
treso sam pobližer ukopisnu historiu Dominika
Zavorića, koju je ovaj u 16. stolietju, pod na-
slovom „De rebus dalmaticis, libri octo,“ napi-
sao i svomu zemljaku Faustu Vrančiću biskupu
čanađskomu posvetio. Dielo ovo, premda je po
načinu onoga vremena veoma nekritički napisa-
no, važno je ipak s toga, što nekoliko novih
datab imade i što se u njemu kao izvori spo-
minju nieka stara historička, nama posve nepo-
znata, diela. Tako se n. pr. spominje nieka Kro-
nika Splietska, zatim historički rukopisi Baltazara
Splitčanina, Mihajla Solinjanina, i Matie Mari'a
„Commentaria illirica“ — „Breviarium Fratrum
tertii ordinis S. Francisci“ i t. d. — Nieke od
ovih spisateljah našao sam spomenute i u drugom
jednom rukopisu iste knjižnice Sv. Marka, koji
se tu pod br. 62 nalazi, i u kom se takodjer
spominju medju onimi pisci, koji su o našoj
poviestnici pisali, gorespomenuti Mihajlo Soli-
njanin, i Baltazar Splitčanin, kojega dielo pre-
veo je na jezik talijanski Marko Alandi pod na-
slovom „Delle cose della nazione illirica.“ Tu
se navadja takodjer Joannis Barbatae „Historia
Dalmatiae“ pisana oko 1480, koju i Engel u
svojoj historii Dalmacie i Hrvatske list 175
spominje, premda joj sada nejma traga. Ruko-
pisna ova diela, koja su pokraj niekih drugih
starih lietopisah dalmatinskih još od Orbina i
Lukaria upotrebljivana bila, valjda će i sada
gdiegod u Dalmaciji ležati, i zato bi od velike
važnosti i koristi bilo, kad bi se izpitatelji naše
poviestnice na to dali, da ove i podobne ruko-
pise potraže i svietu priobče, čim bi si veću slavu
stekli, nego li po tome, da pišu historiu po ob-
razcu lietopisa popa dukljanskog, ili naših, inače
vriednih muževah Raića, Šveara, itd.

U knjižnici patriarkalnoj shranjenoj u mo-
nastiru „St. Maria della Salute“, našo sam mno-
go bilježakah i poveljah važnih za historiu Dal-
macie, medju ostalim i jedan prepis povelje Kre-
simira kralja od godine 1071, kojom uređjuje
biskupia rabsku, i jedan ogromni rukopis čiril-
ski iz 18 vieka, pod naslovom: „Lietopisa crkov-
nago dčržave, zakona milosti, ili novoga njegova
8. vieka vremena red“, zajedno s latinskim pre-
vodom: „Annaliu ecclesiasticorum synopsis chro-
nologica, legis gratiae, seu novae ejus ae. VIII.
saeculo, temporum series“ na ciolom velikom
listu u dva redka pisan, ima 148 listovah i bit
će po svoj prilici dielo arcibiskupa Andrie
Zmajevića.

U muzeu vlastelina mletačkog Teodora
Correra vidio sam prevažnu za našu poviestni-
cu iz kamena iztesanu kčrstionicu, (sudeći po
dielu i napisu iz 9. ili 10. stolietja) na kojoj
dobro sačuvani napis sviedoči, da je dielo ovo
načinjeno po nalogu niekog presvitera Ivana, za
vrieme vodje ili vojvode Višaslava („Wissa-
slavi Ducis“). Ovomu Višaslavu neima u našoj
poviestnici pravoga traga, ako nije onaj Porfi-
rogenitov sčrbski Voiseslav (Βοϊσέσλαβος), kog
Šafarik Višeslav kčrsti, i u 8. stolietje (780.)
stavlja, ili je pako zahumski župan (Dux). Vi-
šeslav, kog takodjer polag Porfirogenita Šafarik
spominje, i u deveto stolietje stavlja. Kčrstio-
nica ova biaeše sve do najnovieg vremena na
dvorištu mletačkih kapucinah od sv. Spasa na
polu uzidana i dopremljena po svoj prilici iz

Dalmacije ili Hercegovine u Mletke. Svakako bi vrijedno bilo kad bi se tkogod izmedju izpitateljah domaće naše poviestnice na to dao, da potanko iztraži gdje i kada je višespomenuti Višaslav živio, i da li mu u naših zemaljah još gdje god traga imade. U istom muzeu Correra našao sam takodjer, izim ostalih krasnih umotvorah, medju koje i nieke slike našega Medulića i Kärpaća spadaju, starinsku prekrasno načinjenu umivaonicu iz mieda s veoma umjetno urezanima slikami, od šibeničanina Oracia Fortezze, koji do sada umjetnome svijetu posve nepoznat bijaše.

Sámo se po sebi razumieva, da sam u mnogobrojnih galeriah i cèrkvah mletačkih, padovanskih, vičentinskih i veronezkih, našao opet mnoge umotvore naših jugoslavenskih umjetnikah, koji mi dosad poznati bili nisu; medju ovimi valja spomenuti sliku žalostne Marie u liepoj cèrkvici „Santa Maria del Pianto“ u Mletcih, načinjenu kistom naše vrlo umne, učene i pobožne slikarice Anke Marovičeve iz Dobrote, koja u Mletcih kod svojih roditeljah kao prava svetica živi, i koju je radi jedne za caricu Anu Mariu naslikane Madone, ista milostiva carica vlastoručnim pohvalnim pismom udostojila. Ja ću o njoj na drugomu mjestu obširnie progovoriti.

Imam tu još spomenuti i vrednog našeg počasnog člana Valentinella, čuvara knjižnice marcianske, koji ne samo što mi je u poslu mog iztraživanja veoma u pomoći bio, nego mi još i svoje na novo priredjeno, za nas veoma važno dielo, pod naslovom „Bibliografia Dalmata“ za tisak dade, poklonivši mi takodjer na porabu našeg časopisa popis do 200 rukopisah, koji govore o Dalmaciji, i koji se čuvaju u bogatih knjižnicah mletačkih od Cicogne, Manina, Marciane, i patriarkalnog siemeništa, te zatim od padovanskog siemeništa, i dalmatinskih porodiceh Paravia u Turinu, Cupili—Ferrari u Zadru, Rafaeli u Kotoru itd.

Na povratku mom iz Mletakah posietio sam u Ljubljani opetovano licealnu knjižnicu, u kojoj sam se osvedočio, da njezina sbirka glagoljskih rukopisah medju najbogatije zbirke našega carstva spada, i da bi staroslavenskim filologom od velike koristi bilo, kad bi otišli na nedjelju ili na čitav mjesec danah u Ljubljani da rukopise ove točnie razpitaju, jer ih na bërzu ruku putajući samo površno razviditi mogu. U liepoj zbirci pokojnog barona Erberga, u njegovom gradu Dolu (Lusthalu) dva sata za Ljubljanom, našao sam stvarih, osobito umotvorah, kojim se tu nadao nisam. Tu sam imao priliku obogatiti i moj slovník umjetnikah jugoslavenskih s imeni niekih dosad mi nepoznatih slovenskih umjetnikah, a još više sam umnožio imenik umotvorah što ih naši umjetnici izumiše. Pokraj liepog muzea ili sbirke starinah i umotvorah, ima tu i važna knjižnica i bogati arkiv, i s toga svetujem svakog izpitatelja slavenske poviestnice, da na svom putu kroz Ljubljani u Italiju nezaboravi zaviriti u sbirku Dolsku, gdje će koje šta naći, što drugdie zabadava traži. — S radostju imam zajedno javiti, da mi je naš obćeljubljeni slovenski spisatelj Dr. Bleiweis u Ljubljani predao nekoliko glagoljskih listinah, na broju 6 zajedno s prepisi, koje evo predajem.

U Beču biahu tri glavna miesta, kojim sam kratko vrijeme mog ondješnjeg bavljenja posvetio. Përvo je mjesto c. k. tajni pridvorni arkiv, drugo c. k. dvorna knjižnica, a tretji c. k. sbirka ambraska. U tajnom arkivu, koji je svakomu s najvišjim dozvolehjem providjenom izpitatelju historie od 9 do 3 ure svaki dan, osim svetka, otvoren, ima sila božja spomenikah poviestnice jugoslavenske, osobito iz 15–19. stolietja; budući sam pako za ovaj put nakanio tražiti samo stara pisma, što su staria od 15. vieka, to nisam dakako ni ovdie ono našo, čemu sam se željno nadao, po imenu spomenike od vremena hërvatskih narodnih vladarah, nu tim više nadjoh listinah iz kasnie sërbske-narodne dobe od kojih sam skoro sve do 15. vieka prepisao, nakoliko nisu već u spomenicah sërbskih tiskane. Što sam ovaj put prepisao, ovo je:

1. Iz osmoga stolietja bula pape Zaharie, kojom podieljuje arcibiskupu dubrovačkom plašt arcibiskupski (mislim da je apocrifna).

2. Iz 11. stolietja pet poveljah, medju kojimi su četiri od Zvonimira kralja, jedna od god. 1078, a tri od 1080.

3. Iz 12. vieka sedamnaest poveljah, medju kojimi su dvie slavenske s ćirilskimi pismeni, a dvie latinske s ćirilskim podpisom velikoga župana Nemanje i njegova brata kneza Miroslava od godine 1186 i 1190. Jedna izmedju ostalih, oko god. 1180 pisana, govori takodjer o velikom županu Nemanji i o knezu Mihalju njegovom bratučedu.

4. Iz 13. vieka prepisao sam trideset i šest poveljah, koje su većom stranom dane od velikih županah i kraljevah sërbskih, ili pako govore o njima, kao n. pr. od velikog župana Stjepana (1229), kralja Vladislava (1231) Stjepana Uroša (1243), Ninoslava bana bosanskog (1240), Ninoslava bana bosanskog (1240), župana Deže sina kralja Vladislava (1285), zatim od obćine omiške, krajinske, kliške itd. Od ovih poveljah pisane su 4 slavenski, ćirilskimi pismeni.

5. Iz 14. vieka imam spomenuti jednu listinu sa zlatnom pečatju od cara Dušana (1350) i od kralja Stjepana (1313) ćirilskimi pismeni pisane, zatim sve od bana Tvërdka (1355 i 1356) pisane latinski.

6. Ovim sam dodao još i pet listinah iz 15. vieka, medju kojimi je jedno pismo od Kastrjote Skenderbega (ćirilski) i jedna povelja od sultana Amurata (1485) takodjer ćirilski pisana. — Nadalje sam dao nastaviti prepisivanje poveljah arcibiskupie splietske po jednom domorodnom mladiću, koji se sad u Beču bavi.

U carskoj knjižnici našao sam izmedju inih stvarih pjesmu našega Petra Zrinjskoga („Sirena mora adrianskoga“) u rukopisu, koji je po svoj prilici autograph slavnog ovog spisatelja. Prisposobljavajući përvo pievanje ovog rukopisa s tiskanim tekstom našao sam, da je na mnogih miestih posve različan od tiskanoga, zašto bi vriedno bilo, da se čitav rukopis, koji žalibože samo osam pievanjah sadëržaje, prepíše i prilikom novog izdanja čitavog diela upotrebi. Ja sam sada poradi kratkoće vremena samo prepis përve pjesme nabavit mogao, koga evo i ovdie za muzeum prilazem. U istoj knjižnici našao sam takodjer stare slike (od godine 1636) naših poglavitih hërvatskih miestah, po imenu: Zagreba s porušenim tornjem, Varašdina, Koprivnice, Toplicah, Čakovca i Klenovnika, od kojih sam samo na bërzu ruku samo Zagreb snimiti dao, ostavivši nalog, da se isto tako i ostali gradovi što prije snime.

U c. k. sbirci Ambraskoj našao sam nieke veoma važne umotvore naših domaćih umjetnikah i nieke rukopise, o kojima ću na drugom mjestu obširnie progovoriti. I ovo je, moja gospodo, u kratko sav uspieh mog putovanja, s kojim ako nisam već sada sve ono dokučio, čemu sam se nadao, to sam barem zavirio u hramove dvijuh zavodah, koji su za našu poviestnicu od prevelike važnosti i koji će mozebiti poslie mene drugom izpitatelju od veće koristi biti.

Hërvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina sërbia.

U Zadru, 1. rujna. Franjo Jukić, Banja-lučanin, franciskan, za kog se lani prosuo glas, da je poginuo, prije tri mjeseca povratio se iz Rima, kuda ga je bila turska vlast poslala. Njemu je bilo opredieljeno i bio je do sad u Dubrovniku. Ovih danah prodje ovuda putujući u Jakin u Italiju, kamo mu je zapoviedjeno da ide u tamošnji manastir. On je mislio sabrati po franciskanskim manastirima iz bibliotekah osobito u Dubrovniku, Zadru i t. d. mnoge koristne rukopise za historiju našu, ali mu nedopustiše fratrovi.

Čujem da će doći na skoro ovamo u Zadar kaludjer iz Cetinja, rođen Dalmatinac, O. Nikanor Njeguš, da ga ovdašnji vladika naš za arhimandrita proizvede. — Za cërnogorske mladiće hoće li amo doći da uče klerikalnu školu, još se ništa izviestno nezna. (S. D.)

U Novom Sadu, 16. rujna. Prekjučer dëržao je patronat ovdašnje gimnazie siednicu, u kojoj je riešio, da se za direktora ovdašnje

gimnazie pozove gosp. doktor medicine Gjorgje Natošević. Vërhovni patron gimnazialni visokopr. g. episkop Platon pozvao je uslied toga riešenja imenovanog gospodina, i on je imao dobrotu primiti se ove dužnosti. — Još prije u jednoj siednici izabran je za profesora stalnog gimnazialnog dojakošnji suplent g. dr. Nikola Kërstić.

U Novom Sadu, 17. rujna. Danas prije podne stigao je u sredinu našu njeg. eks. gosp. gubernator Koronini. Dolazak ovaj nije bio iznenadan, i zato su ga i vojska i zvaničnici pristojno dočekali.

Austria.

U Beču, 19. rujna. Radostno oduševljenje pojavilo se danas u Beču, kad je poslie podne ugarska kruna s ostalim kraljevskim znacima donesena iz Budima i u ovdašnjoj župnoj cèrkvi izložena. Banhof sieverne željeznice bijaše u tu svërhu uriešen cvietjem, zastavami i dëržavnim gërbovima. Od žinjah tia do velikih ulaznih vratah prostërti biahu ćilimi. Dočim su po stanovitih miestah razredjeni stajali razni oddieli vojske s bandom, činila je takodjer vojska špalir.

U 4¼ sata stigao je posebni povoz kolomotaja, takodjer cvietjem, barjacima i gërbovima uriešen i kod banhova sieverne željeznice zaustavio se. Tu je najviši dvorski meštar njeg. velič., fml. knez Liechtenstein, s ostalim dvoranstvom pričekao njeg. c. k. visost nadvojvodu Albrehta, kao i mnogobrojnu i sjajnu prateću deputaciju. Dvadeset magjarskih velikašah u sjajnoj odori digošë uz sviranje narodne himne iz vagona sanduk, u kom biahu nadjeni znaci, i nosiše ga u pripravljeni c. kr. šesterouprežni dvorski galahintov. C. kr. nadvojvoda i ostala sjajna gospoda zasiela su takodjer u pripravljene hintove i pratiše tia do župne dvorske cèrkve, gdje je kruna na velikom oltaru izložena.

Kod te se je prilike svaki Slavenin osobito obradovao, kad je vidio, da hrabri naši graničari, kao što svuda, tako su i ovdie slavnou službu ovëršivali. Graničari su bili, koji su dëržali stražu cielim putem do Budima, a i odatle do Beča, a hrabri naši šerežani su kod samoga sanduka naokolo stražili, te u narodno svoje odielo obučeni ponosito oko sanduka stupali.

Sutra bit će veliki Te Deum u prisustvu njeg. c. k. apost. veličanstva, a 21. opremit će se kruna zajedno s ostalim znacima u Budim uz pratnju graničarah i šerežanah.

— Berlinski list „Zeit“ donosi, kao što tvërdi, iz pouzdana izvora depešu, koju je grof Neselrode pod 26. kol. po star. iz Petrograda upravio na barona Meyendorfa ruskoga poslanika u Beču. U depeši razlažu se uzroci, s kojih je dvor petrogradski zahacio promiene portine u predlogu bečkom, zajedno izjavlja Rusia, meke Austria i ostale velike vlasti očituju portu, da joj samoj ostavljaju zadaću, da se s Rusiom priateljno razstavi.

— Krilni pobočnici cara ruskoga prispieli su već u Varšavu.

— U području tërstjanskoga dëržavnoga namiestništva imenito u kotaru Gradiški prouzrokovala je bolest groždja štetu od 800,000 fr., do jednoga miliona. Kukuruze dobit će Istrianci jedva četvërtinu, a vina jedva osmu stranu onoga, što se u dobro lieto dobiva.

— Kraljevskim otvorenim pismom sazvan je danski sabor za 3. listopa u Kopenhagen.

Sërbia.

— Noću izmedju 3. i 4. rujna preselio se u viečnost u Kragujevcu penzioner g. Anta Simonović, inače Čolak—Anta zvani. On je bio vojvoda u vrijeme Karagjorgjevo. I zato zaslužuje, da se život njegov opiše i štampom sërbskome svijetu saobšti. (S. n.)

Turska.

U Carigradu, 8. rujna. I ove nedjelje nije bilo ništa izvanrednog kod nas, osim što volja za boj i rat raste. S nestërpljenjem očekuje se odgovor Europe na posljednje primiethe portine, koje je učinila na bečki predlog. Tursko praviteljstvo riešilo je, više ništa nepopuštati, jer se boji naroda muslomanskog. Šta Turci i kako misle, najbolje ćete vidieti iz priloženog

lista. — Misirska vojska ukrcala se je u ponedjeljak na parobrode i odlazi u Varnu, a odatle u Šumlu.

Prevod lista, koji je u velikom broju bio prilipljen po Carigradu noću između 29. i 30. kolovoza:

„Šefhekli padišah effendimis! Svi tvoji podanici gotovi su žrtvovati tvojoj carskoj službi svoj život, svoja dobra i svoju diecu, ali si i ti dužan izdržati iz korica sablju Muhamedovu, koju si ti opasao kao i tvoji stariji i predšastnici u Masule d' Ebbi-Ejup-Ensari. Oklievanje tvojih ministrah u ovoj stvari od nekoga doba izlazi odtud, što se daju povoditi (entprier) po svojoj ličnoj koristi. Ovako, kao što je sad, možemo, sačuvaj bože, pasti u veliku opasnost. Tako dakle tvoja pobiedonosna vojska i tvoji rebovi ištu samo rat za obranu tvojih neporečivih pravah. Ah! Padišah Effendimis i t. d.“

— U Jeruzolimu, u svetom mjestu, čine Turci i sad nasilja. Kao što iz svih stranah svijeta idu hristijani na hadžiluk, tako je došla bila jedna udovica iz Moldavie iz varoši Jaša. Poslije nekog vremena umre ona, a ono malo imanja, što je imala, raspolaže ona još za života; ostavi zakoniti testament i sve to dade ona pod zaštitu moldavskog konzula. Za veću sigurnost budu odmah sanduci u konzulatsku kancelariju donešeni. Turci odmah počnu ziati, da je znatna suma novacah iza umrle ostala, te ti odmah pošalje gubernator Hafis-paša svoga činovnika u moldavski konzulat, da ono, što je iza udovice ostalo, donese, budući da to po njegovom mnijenju džamijama i drugim javnim zavodima pripada. Na to konzul odgovori, da će on sve i sva moldavskog knjažestva punomoćniku u Carigradu dostaviti, pak će odtud čekati rješenje, i da on sanduke, kao dobro moldavsko, iz kancelarie konzulatske dati nemože. Paša po turski naredi, da se vrata od konzulatske kancelarie silom razbiju, što i bude; poslije sanduke odnese, brave odkuju i sve stvari izvade. — Eto kako Turci zapadu zakone i ugovore sveto počitovati. Konzul je na ovakvo nasilno postupanje protestirao i prekinuo odnošenje s turskim vlastima. — I u Jeruzolimu govori se za mogućnost rata, pak ako to bude, onda hoće Francezi da postavu stražu sigurnosti za hadžie hristijane.

I Arbanasi konjanici otišli su u Šumlu k Omer-paši. Ovi su konjanici bez reda i bez uprave. Pomalo Turci odlaze na vojsku i to vele sve na Moskovu. A da šta će raditi Osman-paša u Skadru, kad vojska njegova, ljuta Arbanija, odlazi, ako Černogorci ustanu, da osvetle ono, što je Osman-paša u prošlom ratu pogazio? — Kako će sad Kučima i Piperima davati čarke i dolame, paške i noževe i ostale podmitljive stvari? Dobro bi mu bilo, da sad kumi Černogorce, da na miru budu.

Rusla.

— U jednim petrogradskim dvorskim novinama izišla je opet jedna politička pjesma: od g. Ivanova, narečena „22. kolovoz“, koja ovako glasi: „Sva je otadžina sjajno radosti puna. Ona svetkuje danas blagostojanje Nikole. Rusie njegova šilje danas na častnoj terpezi tvojim tople molitve za velika cara. On je od svih kraljevah na zemlji najjači i najsilniji, jerbo mu porfiru zaklanja sto narodah i sedam morah. Zraci od njegove svete krune sjaju bolje nego i oni od sunca. Imaš milione stepenah da predješ, dok nedodješ do njegova prestola. On je mudar, velik moćan, gorostasno od ruske sile, koji je našu otadžinu obdario mirom i slavom. On je taj, što joj je po svojoj silnoj volji dao mir i sreću i što joj je prokercio širok put k velikoj divnoj sudbini. Što nas god ima, od nevskih obalah pa čak tamo do sibirskih ledenih peljah, i tamo od kaukazskih visokih planinah, pa čak do sievernoga velikoga mora, u svih nas puna su usta njegova imena danas na ovaj sveti dan.“ Sad dolazi još nekoliko strofah, u kojima pievac moli boga za carevo zdravlje i za otadžinu, „kojoj“, kao što pievac sam zaključuje, „da bog, da do kraja svih stolietjah jednako da zapovijeda Nikolai“

— S Kaukaza javljaju, da su planinci 9., 10. i 11. kolovoza udarili na dva grada, na Gosto-

gajevsk i na Tenginsk, ali da su uzbijeni natrag. 8000 Čerkezah udariše na Nikolajevsk, a odatle na Gostogajevsk, gdje na obkop, koji je visok čovjeku do grudih, tri puta juriše, ali 800 momakah izgube. Od Rusah ostade 1 na mjestu mrtav, 1 teško ranjen i 8 njih lako ranjenih. Kad Čerkezi udariše na tenginski grad, odakle ih opet uzbije Rusi, onda ih, kažu, bijaše poviše ranjenih, a od Rusah je samo jedan azovski kozak dobio laku ranu. Najposlije u izvjestju stoji, kako su Čerkezi naumili silom prodrijeti u Abhaziu. Muhamed-Amin sastavlja priličnu vojsku od Šapsuga i Abatseha, pa je misli kretati u Karačoj i Cebeldu. Po tome čerkezke vojske pregoše živo za posao. Osim onih bojovah bijaše nešto i čarkanja.

Velika Britanija i Iraka.

— „Morn. Post“ opominje europske kabinete, kako je Amerika očividno naumna mišati se Europi u domaće poslove. To dokazuje ono, što se sa Kostom dogodilo u Smirni i što je Sule poslan u Madrid. U oba ova slučaja Amerika je pokazala, kako ponošljivo prozire sve običaje međunarodnoga prava. „Ako se ovakova mišanja — veli „M. Post“ — budu često pokušavala, i to iz ovako slabih uzrokah i s ovako samovoljnom nasilnosti, kao ono, kad je napadnuta bila austrijska zastava; ili ako bi se njena narodna nezavisnost još i dalje na onako ponošljivi i nedostojni način pokazivala kao pri smišljenoj uvriedi Španjolske, to nam se valja bojati, da iz čestoljubive zanešenosti glupe i ponošljive demokracije, koju nepostojana i nepouzdana vlada rukovodi ali nenadgleda, još više nepovoljnih događajah proizici može. A imenito u onom slučaju, ako bi europske sile došle u zavadu i bile nesložne, ovaj bezobzirni izazivajući duh mogao bi biti od najopasnijih djelovanjah.“

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 21. rujna 1853.

Tečaj d'érz. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	u sr.	kratak rok
Dérzav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	100	2 mies.
„ od g. 1852	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	109 1/2	3 mies.
„ „ „	5	Berlin za 100 prus. talirah		2 mies.
„ „ „	3	Vratislava za 100 pr. tal.		2 mies.
„ „ „	2 1/2	Frankfurt na Mainu za 120	108 1/2	2 mies.
Izvučene obv., obv. dvor. komore od prisilnog sajmaj	4 1/2	Genova za 300 piemont. lirah	128	2 mies.
Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	3	Hamburg za 100 mar. ban.	80 1/2	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850	5 1/2	Lipso za 100 forintih		2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	100	Livorno za 300 tosk. lirah	108 1/2	2 mies.
Boč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2	London za 1 funt sterl.	10 41	2 mies.
„ „ „	2	Lyon za 300 fr.		5 mies.
„ „ „	2	Milan za 300 austr. lirah	108 1/2	2 mies.
„ „ „	2 1/2	Marseille za 300 frank.	128 1/2	2 mies.
„ „ „	2 1/2	Pariz za 300 frank.	128 1/2	2 mies.
„ „ „	2 1/2	Prag za 100 for.		1 mies.
„ „ „	1 1/2	Térst za 100 for.		3 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	4 1/2	Mitci za 300 austr. lirah		3 mies.
„ „ „	4	Bukurest za 1 for. parah		31 dan
„ „ „	3	Carigrad za 1 for. parah		31 dan
„ „ „	2 1/2	Smyrna za 1 for. parah		31 dan
„ „ „	2 1/2			
„ „ „	2 1/2			
„ „ „	1 1/2			
„ „ „	1 1/2			
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Tečaj novca		
Naputnice srednjnje blagajne		Carski dukati	115 1/2	
Godišnji disconto		Zajam od 1851		
Bank-akcie komad po	1366	Slovo A		
		„ B		
		Lombardeski		

D i e n i c e .

Sieverne željez. po	1000 fr.	2280	Krak.-g. sloške po 100t.	
Bečko-glog. želj.	500	850	Aust. dun. parob. 500 f	677
Sopr.-W.-Neud. z.	200		Aust. Llo. u Térstu 500	
Budiej.-Gm. Linz z.	250		Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-térn. 1. izd.	290		Galič. saloan. 4% za 100	
„ 2. izd.			Srećke Esterhazia 40	
danja s p'vencijom, 200				

SLUŽBENI LIST.

(101—D.S.)

(3—1)

Dražba.

C. k. kot. sud za grad Zagreb ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu tako punodob-

nih baštinikah kao i oporuke ovćiteljja prodaja kuće pod br. 84 na 822 for. 20 kr. sr. procijenjene u laškoj ulici ležeće, te na ostavštinu pokojne Marie Šagoman poprie udove Golubić spadajuće dozvoljena, te ujedno rok p'erve dražbe na 10. list., a druge na 10. studenoga t. g., kada će se i izpod procijene prodati, u istoj kući svagda poslije podne od 3 do 6 sati opredijeljen. — Uvjeti pako prodavni mogu se kod ovog c. k. kot. suda u svako doba saznati.

U Zagrebu dne 10. rujna 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 7084/g4300(100—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkoga stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbeno zahtjevanje Petra Vučkovića, kao pokojnog župnika novoveskog Josipa Füršta po zagrebačkom duhovnom stolu naimenovanog oporuke izvrćiteljja, v'érhu preostavšeg prezaduženog imućtva istog Josipa Füršta u smislu novog natič. postupka od 18. s'érpnja 1853. Pog. 3., §. 26. propisani stiečaj v'érvornikah otvoren, zajedno privremenim napomenute stiečajne mase obsk'rbiteljem Gracian Mihić liekar-nik, parničkim pako pomajikom odvjetnik Vieko-slav Lukinac naimenovan.

Usljed čega svikolici, koji pravedna potrebovanja proti prenavedenoj masi staviti imadu, sudbeno pozivadu se, da takova u stiečajnoj parnici, koja će se pred c. k. zemskim ovim sudom dne 11. studenoga g. t. 1853. u smislu prenapisatog postup. podignuti, time sigurnie prijave, jer će u protivnom slučaju bez obzira na pravo vlasništva, p'ervenstva ili zaloga, koji im može biti pripada, bit izključeni iz razprave stiečajne, i lišeni svih svojih zahtjevah na masu stiečajnu — ujedno pako za potv'rditi medjutojnog, ali drugoga kojega upravnika, kao i za odbor v'érvornikah izabrati, rok za dan 15. studenoga god. 1853. prije podne u 10 sati obzirno na §. 44. pozvatog novog stiečajnog postupovnika pred ovim sudom opredijeljuje se.

U Zagrebu dne 9. rujna 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 3033. (279—Izv.)

(3—2)

Oglas.

O produljenju stiečajnog roka u stiečajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankela.

Stiečajni rok na 20. 21. i 22. rujna t. g. 1853 iz ovostrane siednice 16. lipnja t. g. broj 1893. u stiečajnom predmetu g. Vilima B. Herzberga i g. Bertholda Frankela d'ržane, na molbu v'érvornikah produljeni — uslijed opetovane molbe po v'érvornicima podnešene, da će po svojoj prilici uravnanje na korist v'érvornikah za rukom poći prenaša i odgadja se konačno na 2. 3. i 4. studenoga 1853 time, da svi oni, koji suprot stiečajnoj masi rečenih prezaduženikah tražbah imadu, da zahtjevanja svoja valjanima dokaznicami providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu i na novo opredijeljeni rok tim sigurnie prijave, jer kasnije prijavljena zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 16. lipnja 1853. br. 1893 ujedno se javlja, da glede gromade pomajika i zastupnika nikakova promjena učinjena nije.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 17. rujna 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

(160—Dp.) 22 25

(3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda zlatarskog daje se na obće znanje, da je na molbu Jurja Opata za preduzetje sudbene dražbene prodaje 60 akovah vina na masu g. grofa Samuila Keglevića spadajućih u procijenjenoj vrijednosti — jedan akov po 5 for. u srebru računajuć — p'ervo ročište na 26. rujna, drugo na 12. listopada t. g. 1853 po podne u 3 sata u grad Listob županij varošinskoj podžupanij krapinskoj ležeći odredjeno, stom opazkom, da isto vino, ako pri p'ervoj dražbi ponudba nad, ili za procijenbenu svotu sledila nebi, kod druge dražbe izpod procijenbe za gotove novce prodalo se bude. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. kotarski sud zlatarski.

U Ratkovcu dne 15. rujna 1853.

Kemenović.

Br. 919. (282—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Na molbu Stanka Katnića, župnika i zastupnika c'rkve sv. Marije u Crikvenici, po odvjetniku Ivanu Rinaldu zastapana je na prodaju zemlja orana i t'ersovita imenovana Ferlangari, na vlastitost bratje Nikole i Vinka Rataja spadajuća, u podobćilji Selce ležeća od 1000 hvatih, procijenjena na 450 f.

Dražba će se u podobćilji Selce d'ržati, i to p'erva, dne 15. studenoga, druga pako dne 15. prosinca t. g. u 10 sati u jutro; — svi oni, koji mi-

da imaju kakvo pravo vlasništva na ovu zemlju ili kriepostju uknjižbe, neka to prijave u zakomito doba ovome sudu, jer kasnije neće biti posluhujeni.

Uvjeti dražbeni.

1. Dražba će se otvoriti cijenom procijenbe 450 fl.
2. Na prvoj dražbi primat će se ponude samo nadilazeće cieniu procijenbe.
3. Ako se na prvoj dražbi nebude ponuda nadilazeća cieniu procijenbe zadobila, bude se na drugoj dražbi pomenuta zemlja dosudila najkorisniji ponuditelju uz kakvu god svotu, također i manju od procijenbe.
4. Kupac bit će obvezan tri dana po uručenju dopitajuće odluke položiti pri ovom sudu ponudjenu cieniu, inače će se obdržavati druga dražba na njegovu pogibel i štetu.

C. k. kotarski sud vinodolski.

U Crikvenici 15. rujna 1853.

B. Mariašević,
kot. sudac.

Br. 4662/1853 (281—Izv.) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Slavni duhovni stol nadbiskupie zagrebačke izvolio je odlukom svojom od 5. kolovoza t. g. br. 2238 izvedenje popravka župne crkve Štridovske i podružne istoj kapele sv. Jerolima u obsegu sl. podžupanie čakovačke (Medjumurju) dozvoliti.

Troškovi popravka ovog proračunani su:

Za župnu crkvu:

a) Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom	170 fl. 10 kr.
b) Gradivo k tomu potrebito	162 " 50 "
c) Kamenorezarsko dielo	262 " 28 "
d) Kleparsko dielo u	70 " 30 "

Ukupno . . . . . 665 fl. 58 kr.

Za Kapelu:

a) Zidarsko dielo odnosećom se na isto spravom	231 fl. 12 kr.
b) Gradivo k tomu potrebito	225 " 30 "
c) Kamenorezarsko dielo	107 " 4 "

Ukupno . . . . . 563 fl. 46 kr.

Izvedenje tog posla povierit će se onom, koji na javnoj jevtinbi, za koju se time rok na dan 30. rujna u župni stan u Štridovi raspisuje, najpovoljnije uviete očituje.

U tu svrhu pozivaju se time svi oni, koji upitni posao preuzeti žele, da na više urečeni dan i mjesto dođu s dovoljnom novčanom svotom, iz koje će početkom jevtinbe obzirom na više naznačenu proračunanu svotu 5% zaobinu a dotični poduzetnik 10% jamčevinu položiti u stanju biti.

Pobližnji uvjeti mogu se svaki dan kod podpisnog ureda saznati.

Ured župnički u Štridovi dne 16. rujna 1853.

Nr. 3948/1853. (17—P.Z.) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slavons. Postdirection sind zwei Postaspirantenstellen zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre Gesuche bis längstens Ende September 1853 hieramts einzubringen, und darin ihr Alter, Religion, dann eine gesunde Körperbeschaffenheit, ferner die grammatikalische Kenntniss der deutschen und einer slavischen Sprache, mittelst legaler Dokumente nachzuweisen, weiter das Absolutorium über die an einem isländischen Obergymnasium, oder an einer Oberrealschule mit gutem Erfolge zurückgelegten obligaten Lehrgegenstände beizubringen.

Den obigen Lehranstalten werden gleich gehalten: die k. k. Militär-Akademie in Wiener-Neustadt, der k. k. Ingenieur-Akademie, die Handels- und nautische Akademie in Triest, die k. k. Kadetten-Compagnie in Olmütz und Gratz und die k. k. Pionierschule in Tulle.

Uebrigens wird noch bemerkt, dass die Aufnahme als Postaspirant nur auf Probe stattfindet, und dass die diesfällige Dienstzeit, welche in der Regel ein Jahr dauern soll, nicht als Staatsdienstzeit zählt; ferner dass der Aspirant während derselben das Telegraphiren, die Handhabung der Telegraphenapparate und Leitungen, so wie die für den ausübenden Telegraphendienst bestehenden Vorschriften zu erlernen, und nach Ablauf eines Jahres eine Prüfung sowohl aus dem theoretischen Schül- und Sprachenkenntniss (Eléven Prüfung) als auch aus der praktischen Telegraphie zu bestehen habe, worauf bei günstigen Ausfalle dieser Prüfung nach Mass der erledigten sistemisirten Plätze dessen Aufnahme als Postelève mit einem Adjutum von 200 fl. und der Leistung einer Dienst-Cautiön von 300 fl. erfolgen wird.

Agram am 12. September 1853.

Klompay.

Br. 1424. (276—Izv.) (3—3)

Izrok dražbeni.

Na molbu Mike Bosiljevca prodavat će se u Gerdunu u c. kr. podžupanu karlovačkoj ležeće i vlastitost tamošnjeg seljaka Mike Basara spadajuće selište na 160 fr. 45 kr. sr. procijenjeno, dne 3. li-

stopada 1853 poslie podne u 3 sata putem druge i zadaje sudbene dražbe makar izpod cienne. — Kupiti želeći pozivaju se na opredieljeni rok na lice miesta s tom opazkom, da se kupovna svota odmah brojiti imade. Popis i preciebnbu selištah mogu buduću dražbenici viditi u pisarnici ovog suda.

C. k. kot. sud u Ribniku 3. rujna 1853.

C. k. upravlj. pristav
Milčić.

B. 1425. (276—Izv.) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda ribničkog stavlja se do obće znanja, da na molbu Mike Bosiljevca ciele u zemljištima, vinogradima i u stanjima sastojće u Zaborskom selu u podžupanu karlovačkoj ležeće selište tamošnjeg seljaka Mike Zaborski na 1638 fr. 6 kr. sr. procijenjeno dne 4. listopada t. g. u 10 sati pri podne na lice miesta prodavat će se drugi i zadnji put makar i izpod cienne.

S toga u smislu §. 509 g. p. pozivaju se svi vieroivnici, da se do opredieljenog roka glede tražbah svojih kod pomenutog suda prijave.

C. k. kot. sud, ribnički dne 3. rujna 1853.

Br. 12125.

Objava

c. kr. hrv. slav. financ. zem. ravnateljstva o porezivanju žganih duhovitih žitčinah.

Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 6. rujna 1853 narediti, da se u onim zemljama i krajevima, u kojima se potrošniua od žganih duhovitih žitčinah pobira pri proizvodjenju istih, povisi danak od donjo-austrianskog vedra komine,

a) kada se upotrebljuju tvari brašnate, kamo spadaju krumpiri, svekolike vrste žita i sočiva, zatim prikladne za to vrste od repe i melasa od repice na četernaest krajcarah.

b) Kada se upotrebljuje voće zernato, kao jabuke, kruške, plodovi jagodasti, drenjine itd., zatim korenje, dropad groždja, i odpadci pri varenju piva, također na četernaest krajcarah.

c) Kada se upotrebljuje voće kostičavo, kao triesnje, šljive itd., zatim vino, droždje od vina, mušt od voća na dvadeset i jednu krajcaru.

Ostali danci od žganih duhovitih žitčinah ostaju nepromienjeni.

Goripomenuti danci povišeni imadu u krepost stupiti s 1. listopada 1853.

Što se u sledstvu vis. c. kr. financ. ministarskog raspisa od 12. o. m. br. 14432/F.M. do obće znanja dostavlja.

U Zagrebu 16. rujna 1853.

(98—DS.) (3—3)

Razpis Natječaja.

Za podpunjenje službe jednoga perovodje pri c. k. hrvatsko-slavonskoj zemaljskoj odteljivajućoj komisii sa godišnjom platjom od 700 for. i IX dnevnim razredom raspisuje se ovime natječaj do konca mieseca rujna t. g.

Prositelji imadu svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada u službi nisu, preko dotične političke oblasti do opredieljenoga roka predsjedništva c. kr. zemaljske odteljivajuće komisie dostaviti i u njih dokazati dobu, vieroizakon, savršeno znanje niemačkoga i hrvatskoga jezika, jer je sa obzirom na ovaj posljednji skopčana sa ovim miestom ujedno služba zakletoga tumačnika; nadalje svršene nauke, javne službe koje su do sada obnašali, bezporočnu čudorednost, i bezprikorno političko ponašanje.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske odteljivajuće komisie.

C. k. ministerialni savietnik
i predsjednik,
Dr. Ullepitsch.

Br. 6983/z.z. 1853. (99—DS.) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje materiala za odielo 24 stražarab kod kaznonice županie zagrebačke, kao i za krojačko dielo, raspisuje se time u smislu visokog odpisa c. kr. banske vlade od 25. kolovoza o. g. br. 9249 javna jevtinba, koja će se dne 3. listopada 1853. u c. kr. uredu županie zagrebačke u 9 sati pri podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi oni, koji bi nabavljenje rečenog materiala, ili krojačko dielo preuzeti hieili, da se na spomenuti rok i miesto sa propisanom 10 po stotnom jamčevinom, koja će se po svršenoj jevtinbi od dotičnih poduzetnikah sadržati, ostalim natjecateljem pako povratiti, stave i to:

a) za 132 rifa modrog sukna sa jamčevinom od	34 fr. — .
b) za 6 rifah žutog sukna sa jamčevinom od	1 " 40 "
c) za 18 rifah crvenog sukna sa jamčevinom od	7 " — .
d) za 342 rifa konofosa sa jamčevinom od	11 " 40 "
e) 240 rifah platna (trila) Segeltuch sa jamčevinom	12 " — .
f) 864 komada manjih i većih putetah iz tuča sa jamčevinom od	2 " — .
g) za krojačko dielo sa	20 " — .
h) " 24 čake sa jamčevinom	10 " — .

Pobližji uvjeti mogu se vazda saznati u c. k. uredu županie zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Jos. Bunyevac.

Br. 1401. 1402. (157—Dp.) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. sud krapinski obznaujuje, da će se putem sudbene dražbe prodavat gornjaci sa godišnjom daćom od 36 $\frac{3}{4}$ vedarah na gospodina Marka Bedekovića spadajući, te na stran g. Ivana Dolovčaka dne 2. rujna 1851 pod overhu uzeti — ove dražbe rok opredieljuje se u uredu ovog c. k. kot. suda na dne 13. listopada 1853 za 9 ura pri podne — kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki pri dražbene ponude morat će jamčevinu od 50 for. položiti — ostali pako uvieti uvidit se mogu u uredu ovog c. k. kot. suda.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hypotekarao pravo na rečene gornjake imati misle, da se pri prodaje ovom sudu prijave — jer u protivuom slučaju sebi će pripisat imati, ako se u odsutju njihovom razdieljenje dražbene svote preduzme, i isti od nje, nakoliko se diobom izcerpi, izključeni budu.

U Krapini dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sudac.
A. Bakšaj.

OGLASNIK.

(161—Dp.) (3—2)

Objava vina.

U gostioni "zum Stock im Eisen", u vlačkoj ulici br. 19. imade osobito izvrstnih vinah, te se toče ovako: pravo i nepokvareno hrvatsko vino po 16 i 20 kr. za austriansku oku, pečujsko od godine 1848 po 24 kr., medjumorsko od 1848 god. po 32 kr., lutenberško od 1848 god. po 40 kr., gumpoldskirhnsko od 1848 god. po 28 kr., grinzingsko po 40 kr., veidlinško po 44 kr., crveno budimsko po 32 kr. i osobito dobro rustersko vino po 48 kr. sr.

Dobim podpisani imade ujedno vazda dobro pripravljenih jestvinah, obćaje zajedno jevtina cienne, berzu i točnu poslugu, te se preporuča mnogobrojuome polazku.

Franjo Papeš,
gostionik.

Br. 770.

Oglas.

Pravoslavno-sèrbska jasenovačka obćina potrebuje dietconastavnika mladeži svoje, i pievanja cèrkovnoga radi, s godišnjom nagradom od 120 for. sr. 6 hvatih dèrvah, baščom i obitaštem najpristojniim. Svaki dakle koi se ovog svavanja primiti želi, neka se izvoli, najposlie do 15. listopada o. g. pomenutoj obćini javiti.

(156—DP.) (3—3)

Oglas.

Od strane grofovsko-Keglevičianske, pod sekvestrom stojeće, gospoštine Lobor, ležeće u varšdinskoj županii, daje se na znanje, da će se ovogodišnja, vrlo obilata, bukova žirovina za 1000 svinjah u velikim alodialskim šumama od 2500 jutarah iznajmiti tim dodatkom, da će se svinje poslie izbrojenja, koje će se na tèrgu kod sv. Ane u Loboru 1. listopada preduzeti, moći ugoniti u alodialske šume, koje su vodom dovoljno obakèrbljene. Svaki dakle, koi želi svoju praščad u tim gospodskim šumama žiriti, obvezan je na urečeni dan priè njihova ugonjenja kod gospoštine uz namirnice položiti 40 kr. sr. od glave za veliku praščad, a za odojke 20 kr. sr. od glave.

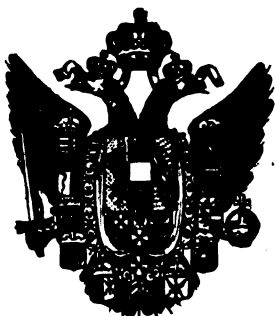
Od gospoštine loborske 10. rujna 1853.

Tito Babić, s. r.
grofovsko-Keglevičianskih gospoštinah
sekvestar.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvan
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je, za domaće
u novinarne 4 for.
srebra. — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene cglare
opredjeljena je
uvrštenina: 4 kr. sr.
od linije za pčrvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za drugo
glase ili pos obne
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narod-
ne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast.

3618./pr.

Razpis natječaja.

Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je previšnjom odlukom od 11. rujna
o. g. za kraljevine Hrvatsku i Slavonsku ustrojenje jednog zemskog suda u Zagrebu i trih žu-
panijskih sudovah u Osijeku, Varašdian i Rieki sa slijedećim osobljem i platjama odobriti:

Broj	Svojstvo službe.	platje	dnevnični držred	zemski sud u Zagrebu	županijski sudovi			Opazka
					Osijek	Varaš- dina	Rieki	
1	Predsjednik	4000	V.	1	—	—	—	Izuzamši državna odvjetnič- tva.
2	Proseča	2500	VI.	—	1	1	1	
7	Viećnik banskog stola	2000	VI.	1	—	—	—	
9	Viećnikah zemskog suda	3 a 1800 3 a 1600 3 a 1400	VII.	7	1	1	—	
16	Viećnikah okružnih sudovah	8 a 1400 8 a 1200	VIII.	—	6	6	4	Uživaju ured- vnu opravu.
4	Tajnika vieća	2 a 900 2 a 800	IX.	1	1	1	1	
16	Sudnih pristava	5 a 700 5 a 600 6 a 500	X.	5	4	4	3	
4	Upraviteljah pomoćnih uredah	2 a 900 2 a 800	IX.	1	1	1	1	
1	Pristav kod zemskog suda	700	X.	1	—	—	—	
3	Pristava kod okružnih sudovah	2 a 700 2 a 600	X.	—	1	1	1	
21	Official	10 a 600 11 a 500	XI.	7	5	5	4	
12	Akcessistah	6 a 400 6 a 350	XII.	4	3	3	2	
4	Tamničara	2 a 400 2 a 350	XII.	1	1	1	1	
4	Poslužitelja ureda kod zemskog suda	2 a 300 2 a 250	—	4	—	—	—	
12	Poslužiteljah ureda kod okružnih sudovah	3 a 300 4 a 250 5 a 200	—	—	4	4	4	
20	Nadzornikah uzah	250	—	6	5	5	4	
7	Poslužiteljnih pomoćnikah	216	—	2	2	2	1	

Za nadopunjenje svih gore navedenih mie-
stah s iznimkom predsjednika i prezešah raz-
pisuje se natječaja.

Svi oni, koji jedno od ovih miestah zado-
biti žele, imadu svoje potrebni dokazi shodno
obskrbijene molbenice, ako se već u javnoj
službi nahode, kroz svoje uredovne predstojni-
ke, drugčie kroz njima neposredno predpostav-
ljene političke oblasti, c. k. pako vojnom stališu
spadajući prositelji, bili oni u službi ili ne, sa
obdržavanjem naredbe vis. vojnog ministarstva
od 31. prosinca 1852 br. 5056 najkasnie za
četiri nedjelje danah računajuć od dana zadnjeg
objavljenja ovoga natječaja u ovih novinah, na
predsjedništvo c. kr. banskog stola poslati, i u
ovima svjedočanstvim u originalu ili u propisa-
nom potvrdom providjenima prepisima izkazati:

Dobu života, rodno miesto i zakon s na-
vedenjem stališa (jesu li oženjeni, neoženjeni ili
udovi) i broja neobskrbijene diece.

Svršene nauke i druge sposobnosti za
željenu službu, dosadanju službenu uporabu na-
vedenjem platje, ili drugo bavljenje i to tako,
da nijedno vrijeme prazno i izostavljeno nebude.

Njihovu čudorednost i neprikorno političko

držanje, zajedno imadu navesti, je li i u ko-
jem kolienu sa kojim sada u javnoj službi u
Hrvatskoj i Slavonli nahodećim se činovnikom
steju redbini.

Poimence moradu oni, koji miesto viećnika
banskog stola, zemskog ili okružnog suda, taj-
nika ili sudnog pristava zadobiti žele, izvan do-
brim uspiehom dovršenih pravoslavnih naukah,
i dobrim uspiehom podnešeni sudački, auditorski
ili odvjetnički izpit, dalje ovi i molitelji miestah
u pisarni podpuno znanje niemačkog i narodnog,
ili drugog srodnog jugoslavenskog jezika, kom-
petenti za miesta u primorju i znanje talijanskog
jezika izkazati, izvan toga moradu molitelji za
miesta u pisarni čistu pravopisnu ruku, onda za
višja miesta potrebito iskustvo u rukovodjenju
poslovah imati. — Molitelji za miesta tamničar-
rah pako vieštinu u računu izkazati.

Pri poslužiteljnih miestah uzet će se oso-
bito obzir na izslužene vojnike, i one, koji či-
tati i pisati znadu.

Oni, koji više miestah molili budu, imadu
za svako miesto posebnu molbenicu predati, pri-
loge pako samo jednoj molbenici pridodati, i u
drugih se na ove pozvati.

Za one molitelje, koji su već uslied raz-
pisa natječaja bivše uvedbene sudovah komisije
godine 1850 kakvu službu kod zemaljskih su-
dovah molili, i pri onoj njima jošie nepovra-
tjenoj molbenici ostaju, dostatno će biti, ako se
na ovu molbenicu pozovu, i u predstojećem na-
tječaju zahtievana ondie nepredata svjedočanstva
jošte pridonesu, nu i ove naknadne molbenice
imadu se kroz uredovne predstojnike, ili ako se
molitelji u službi nenahode, kroz neposredno
predpostavljene političke oblasti poslati.

U Zagrebu dne 22. rujna 1853.

**Hrvatska, Slavonia, Dalmacia i
vojvodina Sèrbia.**

U Zagrebu. Ovdašnji krojaš mužkih ha-
rljinah, g. Ciro Milošević, oglašuje plakatima,
da si je nabavio našasti u sievernoj Americi,
te u carstvu našem takodjer povlaštjeni stroj
(mašina) za šivanje. On je taj stroj izložio u
gostionu „k lovačkom rogu“, te ga uz ulazninu
od 20 kr. sr. svatko vidieti može.

— U Malti izlazeći list „Portafoglio maltese“
od 10. o. m. zaključava odatle, što je nalog
došao, da se džebana i hrana šalje u Bešika-
baj, da se englezka flota neće tako skoro vra-
titi u Maltu.

— Glasa se, da će u propisu o uniformira-
nju c. kr. činovnikah nieke promiene nastupiti,
uslied kojih bit će nižim činovnicima moguće,
da si lakše nabave uniformu.

— Nieki dopisatelj iz Carigrada javlja u In-
dep. belge“ da je sultan iz nova izdao na go-
spodare, moldavškoga i vlaškoga, nalog, da po-
laze iz kneževinah. Isti list javlja, da je u luci
kod Smirne izmedj austrian. postajnog zapovjed-
nika i kapetana nieke sardinske ratne korvete
nastalo nieko sraženje, koje u ostalom nije bilo
od nikakvih ozbiljnih posliedicah.

— Povodom nadjene ugarske krune i ostalih
znakovah kraljevskih nj. je car. visost, g. pre-
jasni nadvojvoda i gouverneur, Albreht, po-
milovala 30 osobah, koji su radi različnih pre-
stupakah obsudjeni bili od više danah do više
miesecih, a zajedno je do 40 takovih inkvizitah
sasvime odpustio.

— Iz Janjine u Arbanii od 3. o. m. javlja
se, da su gusari kod Salatore opljačkali austri-
ansko-tèrgovački brod „Bouna Rachele“, a ka-
petana i momčad kao taoce odveli nu poslie ih
na niekoj obali izstavili. C. k. vicekonzul odmah
je posredovao, da se zločinci pohvataju i ošte-
tjenicima nagrada dade.

Austria.

U Beču, 21. rujna. Na viest, da je kru-
na sv. Stjepana s ostalim kraljevskim znacima
dopremljena u Beč, uputilo se je bilo, kao što
već javismo, njeg. c. k. apostolsko velič. na 19.
o. m. iz Holomuca u Beč.

Jučer 20. rujna, prie podne u 11 satih
skupiše se c. kr. tajni savjetnici, komornici i
truksessi u gali kod dvora. Isto tako njeg. vi-
sost prejasni nadvojvoda Albreht, njeg. emi-
nencia kardinal knez pčrvostolnik Scitovski na
čelu ugarskoga svetjenstva, zatim komisia i de-
putacia, koje su kod prenoša znakovah ovih
dielovale, c. k. generalstvo i sbor oficirski.

U opredjeljeno vrijeme išla je deputacia u

dvorsku župnu crkvu, i odanle na baršunastom jastuku donela krunu u ceremonijsku dvoranu i kraj prestola na stol, kadifom prostert, položila. Krunu nosio je knez Pavao Esterházy, plašt grof Franjo Zichy stariji, žezlo grof Fidel Palfi, jabuku grof Louis Sechenyi, mač grof J. Keglevič.

Potom je prijavljeno njeg. veličanstvu, da je sve gotovo, na što je ono dostojalo uz dvoranstvo pod baldakinom uputiti se u dvoranu i na prestol izaći. Pratinja zauzela je obične položaje. Njeg. c. k. visost, g. nadvojvoda i guverner ugarski, držao je na njeg. velič. govor, na koje je njeg. veličanstvo ljubezno odgovoriti dostojalo.

Nakon toga išlo se u crkvu, gdje Te Deum držan.

— Njeg. velič. car otišao je danas u 12 sati u pratnji prvoga general-adjutanta, g. fml. grofa Grünnea, u Holomuc.

— Govori se, da će ovih danah poći u Holomuc ministar izvanjskih posalah, grof Buol-Schauenstein, zatim englezki i francuski poslanici u Beču, lord Westmoreland i g. Bourque-ney. Meyendorf stići će, kako je poznato, iz Varšave u Holomuc.

— „Presse“ piše: U istočnom pitanju učinjen je odlučni korak. U ovdašnjoj konferenciji poslanikah izjavio je grof Buol, da je austrijski internuncius, baron Bruck, dobio najopredijeljeniji naputak za izvedenje nepromienjene nagodbene note. Zastupnici Englezke i Francuske očitovali su, da je najbitnija točka u celom prepornom pitanju ta, da se u Carigradu izposluje odobrenje nepromienjene bečke note, i da su tome shodno lord Stratford i g. Delacour dobili uputstva.

Turska.

— Iz Carigrada prispjela su u Terst izviestja od 12. o. m., no nisu ništa odlučnoga donela, što će istom za nekoliko danah biti, jer sve tamo smiera, da kriza, koja je već krajni stepen postigla sada bukne. Sasvim moguće, da ćemo budućom poštom doznati, da je sdružena englezko-francuska flota uništila u Bosfor, ne da ratuje, no da mir povrat.

Dne 8. bila je jedna deputacija ulemah kod sultana i predala mu je pismeno zahtjevanje. U ovom zahtjevu poziva se sultan, da započne rat, te se izjavlja osiguranje, da će na zapovjed padiše svaki za oružje sposoban žrtvovati se, pa s toga nije potrebno obzirati se na prijateljske vlade. Veliko vijeće razpravljalo je o tom zahtjevu u dvie sednice, no još nije nanij odgovoreno. Ovo postupanje ulemah in corpore pobudilo je veliku pozornost. Lord Redcliffe i francuski poslanik, čim su o tom saznali, uputili su se k porti i zahtjevali su, da im se dade ferman za slobodan prolaz njihovih flotah kroz Dardanelle.

P. P. Jučer (11.) bioše veliko vijeće u porti. Govori se, da je odlučeno poslanicima neizdati ferman za ulaz flotah u Bosfor, usljed toga su potonji izjavili, da će i bez fermana savzati svoje flote unutar.

Rusija.

S poljske granice od 14. rujna piše „Allg. Ztg.“: U kraljevini poljskoj nikada se nisu odviše nadali u mir, odnosno na istočno pitanje; a sada je svaka i najmanja nada izčezla. Još se jedino nešto ufanja polaže u skori sastanak cara Franje Josipa s carem Nikolom, a u ostalom je već svaki uvieren, da se istočno pitanje jedino mačem riješiti može. 3. i 5. vojni sbor približuju se pozorištu dojdutih događajah. Kao što se pače pouzdano osigurava, već je Osten-Sackenov i Lidersov sbor, stranom barem, ušao u kneževine. Ako ciela ova dva sbora udju, to bi vojska kneza Goršakova zajedno s Kozaci brojila 200,000 momakah. Osim toga stoje 42,000 mom. rezervne vojske i konjanički sbor vojničkih kolonah otraga ove vojske. Prigodom izručivanja novih barjakah, što ih je rezerva dobila, držali su popovi podticajuće govore za boj za svetu Rusiu i za pravoslavni narod protiv nevjernikah.

— „Wanderer“ donosi po niekom trgovačkom pismu iz Odessa od 11. rujna, da je tamošnja trgovina skoro sasvim stala, odkako su zabačene portine promiense u bečkoj noti. Cijene od hrane pale su već gotovo za 20%, budući se nitko neusudjuje takova pošiljanja poduzimati. I kolera se tamo pojavila. (O onoj, već od nekoliko danah raznešenoj viesti, da je Lidersov vojni sbor, koji je u Odessi i tamošnjoj okolici usredotočen, krenuo u podunavske kneževine, nejavlja se u tom pismu ništa. Čini se dakle, da vojska, približavajuća se Moldavii, pripada shoru generala Osten-Sackena.)

Francuska.

Iz Pariza, 16. rujna. Gosp. Drouin de Lhuys-a neima nekoliko danah u Parizu; govori se, da je otišao u London, da se osobno porazgovori s englezkim ministrima o istočnom pitanju. Najprešnji predmet ovog dogovora imao bi biti ulaz flotah u Dardanelle za obranu porte protiv — Turakah. Misli se, da će se sultan odlučiti, da prime notu bečku u prvobitnoj formi, no on se boji ratne stranke u divanu, koja bi lahko proizvesti mogla revoluciju u serailu ili na ulicama carigradskim za korist sultanovog brata. Za obraniti sultana od ovih neprilikah, ući će sdružene flote u Dardanelle.

Drugi jedan glas od mnogo veće znamenitosti raznosi se od ovo nekoliko danah po Parizu. Veli se naime, da je g. Morny jednom svom ministarskom prijatelju u Belgii, po svoj prilici pod uvjetom, da to zašuti, izjavio, da se u popečiteljstvu izvanjskih posalah izradjuje spomenica, u kojoj će se razložiti pravo stanje Belgie i njezini odnošaji spram Francuske. U spomenici dokazat će se, da celo uredjenje ove države nosi na sebi javni neprijateljski značaj protivu Francuskoj. U stanovitom slučaju ova bi se spomenica razposlala na sve dvorove, a na belgijski pako zajedno sa zahtjevom, da se njezin zemaljski ustav promieni i francuskom prilagodi. Do izpunjenja ovog zahtjeva povukao bi se oko Belgie kordon od 200,000 momakah.

Velika Britanija i Irska.

Iz Londona 17. rujna. Svi listovi sada pripovijedaju, da je još 13. držana ministarska konferencija i u njoj zaključeno uputiti lorda Redcliffea, da na svaku ruku nastoji privoliti sultana, da odobri bečku notu u prvobitnoj slici bez ikakve promiense. U slučaju ako bi porta izjavila, da nije kadra zauzdati svoje žiteljstvo, uputjen je lord Stratford, da odmah englezku flotu pozove u Bosfor i vojsku izkërca, za da volji sultanovoj pribavi poslušnost.

SLUŽBENI LIST.

(102—DS.)

(3—1)

Razpis natičaja.

Pri rukovodnih uredih c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah imade se popuniti miesto jednoga officiala i jednoga akcessiste, i to prvo sa godišnjom platjom od 600 for. i X. dnevnim razredom, drugo pako sa 400 for. i XII. razredom; u koju se svrhu razpisuje ovime natičaj do konca mieseca rujna t. g.

Prositelji imadu svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada javnu službu neobnašaju, preko političke oblasti na predsjedništvo c. k. hrv. slav. zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah odpremiti i u njih dobu, stanje, viero zakon, znanje jezika, nauke, do sada obavljane javne službe i bezporočnu čudorednost dokazati.

U Zagrebu dne 18. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah.

C. k. ministerialni savjetnik
i predsjednik,
Dr. Ullepitsch.

Br. 7347/Z. Z. (103—D.S.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Nabavljenje hlieba u županijsku kazuionicu iznajmit će se putem javne jevtinbe, koja će se u c. k. uredu županije zagrebačke dne 28. rujna o. g. u 10 sati pri podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi, koji bi ovo nabavljenje hlieba preuzeti htjeli, za opredijeljeno vrijeme u rečeni ured, gdje se takodjer poblizji uvjeti obdržavati se imajuće jevtinbe svaki dan pri podne saznati mogu.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Jos. Bunyevac s. r.

Br. 7348/Z. Z.

Oglas jevtinbe.

Za pribavljenje nužne u svrhu popunjenja slamnjakah i zglavnica županijskih pandurah i kaznenikah 95 centih dobre ražene slame u spopovih razpisuje se ovim javna jevtinba, koja će se u c. k. uredu županije zagrebačke dne 30. rujna 1853 pri podne u 10 sati obdržavati.

Ovim povodom pozivlju se najuljudniji svi oni, koji u rečemu svrhu slamu pribaviti namjeravaju, da se na opredijeljeno vrijeme u moj ured sa radijom od 15 fr. sr. potrudu.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyevac s. r.

(164—D.P.)

(1—1)

Opoziv dražbe.

Na dan 16. rujna i 12. listopada t. g. oglašena dražba u gradu Loboru s ovim se opoziva.

B. 1425. (287—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju na javno znanje daje se, da će se dne 8. listopada 1853 u deset sati pri podne u trgovištu Virovitiči marva rogata, konji, svinje, koze, zatim druge pokretnosti Pave Lazarića trgovca Vraneševačkog na stran vlastelinstva virovitičkog putem javne dražbe za gotove novce prodavati, — kamo se kupiti želeći pozivlju.

C. k. kot. sud u Suhompolju 20. rujna 1853.

Br. 2725. (285—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznanijuje, da je opredijeljena na dan 15. rujna o. god. druga ovršbena prodaja kuće Emilie Gojšić pod brojem 343 ležeće i na 13648 for. sudbeno procijenjene radi dužne odvjetniku Danielu Dikoviću glavnice 950 for. i pripadah, s porazumljenjem obih stranah na 15. listopada o. g. poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu ubaviestjuju se glasom §. 509 gr. p. svi vieroynici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu ovim se pozivaju.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovog položiti.
b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vieroynicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojšić na koliko bi od ukupljenih glavnica njojz jošte preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

b) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavicu i pripadke do rečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 u njegovu pogibel i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pro-
našao nebude, neće se k ovoj dražbi pušiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

Smendrovac v. r.

(162—Dp.) 30 15

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed sudačke odluke prodavat će se putem javne dražbe dne 18. listopada 1853 prvi krat sietokupno u sudačku plienitbu uzeto seliste seljaka Gjüre Škrinjarića inače Vuk zvanoga, ležeće u sl. županii zagrebačkoj u selu Mikuliću pod br. 14, procijenjeno na 2,290 for. sr. i sastojeće iz sliedećih nepokretnosti:

a) kuće i vërta, b) tri komore, c) volovske štale, d) oranice »Boričevac«, e) oranice »Igrišća gor-njeg« i oranice »Igrišća dolojeg«, e) tèsrja »Kupinec« i f) tèsrja »Slovenščak«.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredijeljenog dana u 3 sata poslie podne u selo Mikulić. Uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu ovog kot. suda, kao i na licu miesta prilikom dražbe.

Zajedno pozivlju se svikolici vieroynici gore rečenog Gjüre Škrinjarića Vuk nazvanog, da zahtjevanja svoja do 18. listopada 1853 pred ovim kot. sudom izkažu, jerbo neće se na kasnie predstavke nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
vaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije sa prvoput
a zatim za svakog
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
stanke platjase do 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast.

Br. 12.681.

Daljni prinesci, sahrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:
(Nadalje.)

Kod gradskog poglavarstva u Zagrebu sabrani:

Silvester Krajkovski c. kr. voj. obšerb. pervod. pomoćnik 5 for., Andria Tkalec 1 for., Josip Juratović 1 for., Josip Hranjec 1 for., Ivan Krenjec 1 for., Mirko Šilobod 1 for., Josip Šušćević 1 for., Andria Jandrić 1 for., Hinko Janušić 1 for., prebendari pervostol. crkve zagrebačke; Vatroslav Verbanec ravnatelj višje početne učione 4 fr., Ferdo Mlinarić učitelj III. učione 1 for., Petar Zoričić učitelj II. učione 1 for., Ferdo Vuksanović I. učione 1 fr., Ana Majhen učiteljica III. učione djevojačke 1 for., Amalia Langer učiteljica II. učione djevojačke 1 for., Gabriela Kvaternik učiteljica I. učione djev. gor. razreda 1 for., Roža Gjurkan učiteljica I. učione djev. dolj. razreda 1 for., Mladež III. razreda dječakah 4 for., Mladež II. razreda dječakah 4 for., 43 kr., Mladež I. razreda dječakah nižjeg i višjeg razdiela 6 fr., djevojčice u III. razredu 2 for. 10 kr., djevojčice u II. razredu 2 fr. 10 kr., djevojčice u I. razredu višjeg razdiela 1 for. 11 kr., djevojčice u I. razredu nižjeg razdiela 2 for. 50 kr., Vjekoslav Zaverški providnik dobra g. nadbiskupa zagrebačkog 2 for., Mato Barišec 1 for., Ožgi 20 kr., Mihajlo Škopinji 2 for., Ernest Karadi 20 kr., V. Širer 1 for., L. Pogorelec 20 kr., Stjepan Škopini 1 for., Marko Krajač 20 kr., Dragutin Rosenkranc gostionik 5 for.

Kod c. kr. podžupanijskog ureda u Karlovcu sabrani:

Nikola Vranicani veletržac i vlastelin 20 for., Eugen Joanović pravoslavni biskup karlovački 10 for., J. L. Čovčić trgovac 8 for., Ivan Obradović gradski čeonik 5 for., Ljudevit Sladović 5 for., Josip Jelenc 1 for., Matia Resman 2 for., trgovci; Eduard Meder lekar 2 for., oeh ognjeni 2 for., gospostina Ozail 10 for., Ferdinando Špišić c. k. kapetan i vlastelin 10 for., Dane Šuffaj vlastelin 1 fr., Milutin Vernić vlastelin 1 for., Janko Kostić trgovac 10 for., Vilim Praunšperger vlastelin 3 for., Ivo Diaković župnik pravoslavne obćine karlovačke 3 for., Josip Bubić župnik u Lipski 1 for., Gustav Špišić vlastelin 2 for., Adolf Rušoci vlastelin 1 for., Ambros Vranicani stari vlastelin 25 for., Adalbert Martinković c. kr. podžupan 3 for., Mirko Halper c. kr. kotarski perovodja 1 for.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Jastrebarskoj sabrani:

Gligo Roksandić c. kr. podžupan 2 for., Julio Kvaternik c. kr. perovodja 1 for., Gjuro Milić c. kr. perovodni pomoćnik 1 for., Vatroslav Mlinarić c. kr. kot. tajnik 1 for., Franjo Macek pisar 30 kr.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 4482 1853.

Sa izrazom zahvalnosti se ovime na javno znanje stavlja, da je za pogorivšeg starešinu tompajevačkog Luku Petričevića u podžupanil virovitičkoj sabrano 41 kr. sr.

U Osijeku 5. rujna 1853.

U službenom odsutju c. k. vèrh. župana;

c. k. županijski savjetnik,
Ant. Rubido.

Br. 4529 1853.

Za pogorivše noću imedju 16. i 17. svib. žitelje piškurevačke Simu Tomića, zatim Stjepana i Matu Begundevića sabrano je:

u c. k. županil varaždinskoj . . . 4 fr. 10 kr.
" " " riečkoj . . . 1 " 47 "
Ukupno . . . 5 fr. 57 kr.

Obratjuć novce ove na namienjenu svèrhu izražujem ovime veledušnim darovateljem javnu zahvalu.

U Osijeku 8. rujna 1853.

U službenom odsutju c. k. vèrh. župana,

c. k. žup. savjetnik,
Ant. Rubido.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Za utemeljenje ovdašnje ubo-
nice obećase nadalje:

	sa glavnica	godišnji pri- nosci
G. biskup Josip Schrot . . .	300	—
" kanonik Josip Horvat . . .	100	—
" " Anton Vakanović . . .	110	12
" " Isidor Hohreiter . . .	100	—
" " Antun Vukasović . . .	100	20
" " Ivan Kralj . . .	100	12
" " Janko Vahtarić 4 akcie narodnog doma tim obećanjem, da će odmah čim zavod u život stupi na miesto godišnjih prinesa- kah od 12 fr. položiti primiernu glavnicu od 200 for.	12	12
G. kanonik Josip Šot . . .	100	12
" " Ignac Ročić . . .	—	12
" " Adam Mravinec . . .	50	12
" " Martin Pavčec . . .	100	12
" " Matia Belloberg . . .	30	12
" " Franjo Šuffaj . . .	60	12
" " Ivan Draganec . . .	—	12
" " Josip Klemenš . . .	100	12
" " Stjepan Leđinski . . .	100	12
" " Petar Šattvar . . .	25	15
" " Pavao Šiprak . . .	6	—
" " Franjo Milinković . . .	12	12
" " Ignac Kristianović . . .	12	12
" " Juraj Križanić . . .	25	12
" " Franjo Kalabar . . .	—	6
" " Franjo Milaković . . .	—	6
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

— Novie viesti iz Bukurešta javljaju, da su Rusi truppu svoju iz Bukurešnog stana krenuli, i nov stan uz Dunav načinili. Turci načinili su

podobnu manevru, pa su smiestili iz Ruščuka stan svoj uz Dunav.

— Izet-paša, bivši gouverneur tripoljski, po-
lazi sa izvanrednim punomoćjem u Beograd. On je rođen Bošnjak, Sopalić zvani. Zašto je Bešim-paša, sadašnji upravitelj grada Beograda, odatle krenut, zaista se nemože ponjati, budući je i porta i Srbija s njime do sad zadovoljna bila. Sad javljaju u kratko, da se miesto njega Izet-paša šilje.

— Od 1. listopada t. g. po star. kal. otvara se u Karlovcima osmi razred na gimnazii. Za profesora naimenovan je g. Dragutin Kalina, sadašnji profesor na gimnazii u Piesku (Pisek) u Českoj. Ovaj g. bio je god. 1850 asistentom fizike na sveučilištu u Pragu, i s njime su do-
lični profesori svuda i svagda zadovoljni bili.

Njeg. svetost g. patriarh boluje u Beču ima pet danah već. Niešto se je pridigao, al neide nikud.

— Kao što jedna telegrafička viest iz Temišvara javlja, nemogu više ladje Begejom da plove. Na više miestah voda je samo jednu stopu visoka, i opada jednako. Direkcija dunavskog parobrodarstva neprima uslied toga od jučer (20. rujna) nikakav espap za Temišvar.

— Popečiteljstvo unutarnjih posalah imeno-
valo je perovodnog pristava Oskara Schlies-
sersa okružnim povierenikom tretjega razreda u sèrbsko-banatskom upravnom području.

U Novom Sadu, 21. rujna. Njeg. pre-
uzvišenost gubernator grof Koronini nieki dan, kako je iz jutra ovamo došao, pregledao je voj-
sku, predanjo je i noćio ovdie, a sutra dan rano otišao u Rumu, odatle će, kao što čuje-
mo, do Mitrovice, pak preko Illoka, Sombora i t. d. obići će svoju oblast.

Novosadske gospoje, kao što smo razumieli, spremaju zlatom vezenu pantljiku na zastavu novu, koju ovdie stanujući bataillon grofa Koronina dobiva.
(S. D.)

Austria.

U Beču, 22. rujna. C. k. fml. Josip knez Lobković otišao je po nalogu njeg. velič cara u pratnji više c. kr. višjih oficirah u Čakovu, da tamo njeg. velič. cara ruskoga dočeka i na putu u Holomuc prati.

Polag dosadanjih odredbah njeg. će velič. car ruski tri dana boraviti u Holomucu.

— „Kurir varšavski“ od 21. rujna javlja, da je njeg. velič. car ruski jučer (20.) u 11½ satih u večer prispelo u glavni grad Poljske. Njeg. je veličanstvo krenulo 13. iz Petrograda i put u Varšavu preko Moskve provalilo. Osim njih. car. visostih velikoga knjaza nasliednika Aleksandra i velikoga knjaza Nikole Nikolajeviča nalaze se u pratnji njeg. veličanstva cara generaladjutanti grofovi Orlov, Filozovov, Rostokov, pobočnici velikoga knjaza nasliednika pukovnici Adlerberg, Krasnolaki, Patkul i Jasimović, ravnatelj gibive ratne pisarne njeg. velič. pravi carsko-ruski državni savjetnik Szau-
fus i ad latus velikoga knjaza Nikole grof Szu-
valov.

Dan prije stigli su državni kancelar grof Nesselrode, tajni državni savjetnik Mandl, tie-
lesni liečnik njeg. velič., i generalmajor knez Radzivil iz Petrograda; c. ruski izvanredni po-

slanik kod pruskoga dvora, baron Budberg, iz Berlina, knjaginja Paskiević i državni savjetnik Petrov iz nove Aleksandrie.

Osim ove i ostale mnogobrojne sjajne pratnje poći s njeg. velič. u Holomuc također bojni maršal knez Paskiević Erivanski, general Grinvald i knez Lieven, koji su također oba upravo bavili se u Berlinu.

Njeg. velič. podijelilo je tajnom savjetniku, grofu Franji Zichy-u stariem, veliki krest, a podpukovniku Kargeru viteški krest reda sv. Stjepana.

Kruna ugarska s ostalim kraljevskim znacima uz veliku je svetčanost natrag u Budim dovežena i u c. k. dvoru u Budimu spravljena.

Berlinski list „Corresp. Bureau“ od 19. rujna piše, da njeg. velič. kralj pruski neće poći na vojna viežbanja u Holomuc.

Cernagora

Od kako je Cernagora nastala, nije nikad toliko stranacah posetilo našu zemlju, koliko od svršetka našega rata sa Turcima do sada, i to Francezi, Gèrci, Prusi, Austrianci, među kojima je najznatniji general Lazar Mamula, koji je i u Bèrdah s nekoliko oficirah bio, i posetio manastir Ostrog, i sva mesta, gdje su bojevi sa Turcima bili; on se je vratio preko Cèrncice na Budvi; naš svetli knjaz njega je dočekaao divno kao generala onoga cara, koji je nama pokazao veliku i visoku naklonost u ratovima.

Stanje Rusie s Turskom nama je još nepoznato, samo što iz novinah po gdje što čitamo, na kojemu je stanju i naše mozebiti stanje osnovato. Mi izčekivamo, šta će veći svet učiniti, i hoće li velike sile i dvor pokroviteljstvujući na nas oko milostivo baciti i naše stanje poboljšati.

Ova godina, osobito u Bèrdima, vrlo je slabo rodila, tim više, što je rat svim pograničnim našim žiteljima sve skoro imuće razsuo, i sada najvišu nadu imamo na boga i našeg visokog pokrovitelja.

S Turcima po granicama stojimo u miru, zašto je od vlasti zabranjeno i najmanje gdje zadiesti, a našim ljudima to je trudno, počem su naučili na čete i otimanja od Turakah, osobito Cuce i Čevljani i drugi po krajinama turskim.

Upravljanje unutarnje sve se više i više uredjuje; tèrcimo i mi, koliko možemo, da se uredimo koliko koliko, i da povisimo naše stanje u domaćem životu i redu.

Prie nekoliko vremena dohodio je ovamo sin ruskoga ministra u Beču, Gustav Petrović Majendorf, i donio je red knjazu, prezidentu viceprezidentu i drugim niekim Cèrnogorcima za nagrade njihovih trudovah, a našem junaku Mašanu Savovu Petroviću red svetog Vladimira s pantlikom za junačtvo i vitežtvo, koje je pokazao na Žabljaku. Ovaj naš junak, nadamo se u boga, da će savršeno ozdraviti od velike rane, koja je pri razvaljivanju ovoga grada dobie, koje će biti radost svakomu našem domorodcu.

Drugoga ništa osobita neima ovdie, samo što se svakada po niečim zanimamo. (Svet.)

Moldavia i Vlaška.

Došavša pošta iz podunavskih kneževinah doniela su vesti iz Galca i Braile od 16., a iz Bukurešta, Gjurgjeva i Ruščuka do 17. o. m. Posljednjih danah bivala su kretanja ruske vojske u jakim oddielima uz Dunav, i čini se, da Rusi namieravaju napram Bugarskoj širji položaj zauzeti. No i to se vidi, da Turcima nisu bila nepoznata ova kretanja, te su s toga iz Šumle poslani također jaki oddieli vojske prema Vidinu. Osim ovih kretanjah vojnih nije se od prošle nedielje ništa znatniega dogodilo.

Voda na Sulini nije se ni za vlas povisila; sasvim je tim ruski parobrod iz Odesse za ovaj put preko Kilie u Dunav došao. U tom dunavskom ramenu Kilie voda je nešto veća od 8 stopah. Pita se sada, da li nebi smieli i Lloydovi parobrodi tim kanalom ploviti; dva manja brodića austrianskoga Lloyd, što dèrže obćenje izmedj Suline i Galca, mogli bi bez najmanje saprieke preko Kilie broditi, pa bi time opet

vratjeno bilo izravno obćenje izmedj Galca i Carigrada. Za oba austrianska parobrodarska društva pitanje je ovo od velike važnosti.

U dunavskim lukama ima toliko nagomilana žita, da se nemože svekoliko ni pod krov spraviti, no mora na otvorenom ležati. Ladje su još uvijek s kukuruzom i pšenicom uz Dunav na putu, i kod samih željeznih vratah leži 20 ladjah, natovarenih sa 80,000 vaganah, koje čekaju da bude voda veća. U Ruščuku se je glasalo, da je turska vlada predbiežno zabra-nila izvoz hrane.

Turska.

U Carigradu, 8. rujna. Turci računaju, da do sad imaju kojekakvih blizu 400,000 vojske, i to 160,000 redifa, 120,000 nizamah ili regularne vojske, 30,000 Bašbozuk, 20,000 Egiptjanah, 15,000 kurdskih konjanikah, 11,000 Lazah, 7500 Tripoljanah, 15,000 Tunisliah, 15,000 Arnautah. Slabo tko vieruje, da imaju Turci toliku vojsku, al to vieruje svak, da ih na Dunavu ima 120,000. Turci hoće rat, pa rat. 80,000 uniformah naručili su. I pušakah su još naručili. Neredovne vojske još ima mnogo u Carigradu i svaki čas ljudi se boje, da ova vojska neskoči na sultana, da rat Rusima otvori. Raja često danju svoje dućane zatvara. Strah je svaki dan veći. Sultan neima sile, da neredovnu vojsku odèrži u pokornosti. Turskih paškvilab ima sijaset. U niekima se prieti sultanu, da ih na boj vodi ili da drugome vlast sultansku preda. Brat sultanov ide oružan po Carigradu kao da hoće i on na boj. Rešid-paša je u velikoj opasnosti a bit će i u većoj, kad dodje u Carigrad odgovor, da car Nikola neće nikakve izmiene da prima. Govori se, da je Omer-pašu u Šumli htio njegov doktor, rodod Gèrk, otrovati. Čivuti su u Carigradu skupili medju sobom milion grošah i predali porti za rat. To isto oni rade i u Smirni. Blizu Carigrada došao je razbojnik Janja, koji je tolike sijasete oko Smirne učinio.

Rusla.

„Kourir varšavski“ od 19. rujna javlja, da je onamo iz Petrograda prispieo car. ruski državni kancelar i načelnik popečiteljstva izvanjskih posalah grof Nesselrode. Zajedno je došlo više tajnih savietnikah i generalah, kao i mnoštvo pobočnikah, spadajućih u pratnju carevu.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3096/1853 (99—DS.) (3—1)

Oglas.

Za obskèrbljenje pisarne trebat će c. k. ured podžupanie zagrebačke sljedeća:

- 6 risah bielog finog papira,
- 20 „ concept papira,
- 10 „ papira za omot,
- 10 funtih crvenog voska,
- 30 kutiah prilepicah,
- 6 tucetah olovkah,
- 3 tuceta crvenjkah dèrvom oblačenih,
- 12 svezah lakiranih perah,
- 30 funtih crasnog peaka,
- 9 „ zetinah za svetiljke,
- 40 „ svećah lojenih argant.
- 10 „ miliovih svećah,
- 4 „ prostih svećah,
- 5 rifah stienja za svetiljke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 2 lota tamjana,
- 6 okah tinte,
- 10 klupkah špage,
- 13⁷/₈ hvatih dèrvah hrastovih.

Prenavedene potrebitine nabaviti želeći neka izvoli na dan 3. listopada 1853 u c. k. ured podžupanie na tèrgu sv. Katarine potruditi se.

Kamo i na koji dan se također tiskari i knjigovezci pozivlju, za da se vèrhu preuzimanja tiskanja i vezanja ugovor sklopio bude.

U Zagrebu dne 20. rujna 1853.

C. k. podžupan,
Pukšec.

Br. 1368/1853 (284—Izv.) (3—2)

Oglas najma vinarine.

Po glasu občinskog zaključka bit će u slob. i kr. gradu Koprivnici dne 15. listopada t. g. u uredu občinskom, pravo toćenje vina i rakije počemši od 1. studenoga 1853 na tri tekuće godine, putem javne dražbe u najam dato.

Dočim se uzklikna ciena polag do sada opaženih dohodakah na 4,000 for. sr. ustanovljuje, to se ujedno do znanja stavlja, da će svaki dražbenik imat umah žaobinu od 1000 for. sr. položiti, u po-manjkanju gotovštine može dražbenik nepokretnim imetkom, ili dragocienostima, a napokon i dèržavnim zadužnicama jamčiti. — Uvjeti dražbe i naredba o toćenju gore naznačenih pitjah može se svaki dan kod ureda slob. i kr. grada uvidjeti.

Dano u Koprivnici iz občinske siednice dne 6. rujna 1853.

G. Pevalok, s. r.
načelnik grada.

J. Vugrinčić, s. r.
priv. perovodja.

Br. 7347/Z. Z. (103—D.S.) (3—2)

Oglas jevtinbe.

Nabavljenje hlieba u županijsku kaznionicu iznajmit će se putem javne jevtinbe, koja će se u c. k. uredu županie zagrebačke dne 28. rujna o. g. u 10 sati pri podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi, koji bi ovo nabavljenje hlieba preuzeti kotili, za opredjeljeno vrijeme u rečeni ured, gdje se također približi uvjeti obdržavati se imajuće jevtinbe svaki dan pri podne saznati mogu.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Jos. Bunyevac s. r.

Br. 7348/Z. Z.

Oglas jevtinbe.

Za pribavljenje nužne u svèrhu popunjenja slamnjačah i zglavnica županijskih pandurah i kuznenikah 95 centih dobre ražene slame u snopovih razpisuje se ovim javna jevtinba, koja će se u c. k. uredu županie zagrebačke dne 30. rujna 1853 pri podne u 10 sati obdržavati.

Ovim povodom pozivlju se najuljudniji svi oni, koji u rečenu svèrhu slamu pribaviti namieravaju, da se na opredjeljeno vrijeme u moj ured sa vadiu-mom od 15 fr. sr. potrudie.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyevac s. r.

OGLASNIK.

(163—DP.)

(1—1)

Dobrovoljna prodaja kućah

pod br. 50 i 51 u predgradu Novoj-Vesi sa pripadajućim vèrtom i lozom; — kupiti želeći obširna saznati mogu kod vlastelina istih kućah.

Službeno bèrzojavno objavljene bečke burze
od 24. rujna 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	93 ¹ / ₂	Amsterdam za 100 holan. f.	29 ¹ / ₂ 2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 ¹ / ₂ „ 84 ¹ / ₂ „ 74 „		Augsburg za 100 f. current	109 ¹ / ₂ 3 mies.
„ „ „ 3 „ „		Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 2 ¹ / ₂ „ „		Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
tzv. obvez. ob. dvor. komore od „ 6 „		Frankfurt na Mainu za 120	109 2 mies.
prisilnog zajma u „ 4 ¹ / ₂ „		Genova za 300 piemont. lirah	kr. rok 2 mies.
Kranjskoj, orar. „ 4 „		Hamburg za 100 mar. ban.	82 2 mies.
ob. od Tirola, Vo. „ 3 „		Lipsko za 100 forintih	na saj. 2 mies.
karlberga i Salz. „		Livorno za 300 tosk. lirah	109 2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%		London za 1 funt sterl.	10 45 2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	137 ¹ / ₂	Lyon za 300 fr.	3 mies.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.		Milan za 300 austr. lirah	109 2 mies.
„ „ „ 2 „ „		Marseille za 300 frank.	129 ¹ / ₂ 2 mies.
„ obće i ugar. dv. sa 3 „		Pariz za 300 frank.	129 ¹ / ₂ 2 mies.
„ komore, starih „ 2 ¹ / ₂ „		Prag za 100 for.	
„ lom. dugovah, u „ 2 ¹ / ₂ „		Tèrzi za 100 for.	1 mies.
„ Fiorencii Genai „ 2 „		Mletci za 300 austr. lirah	3 mies.
„ učinjenog zajma „ 1 ¹ / ₂ „		Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ galičke „ 2 ¹ / ₂ „		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 ¹ / ₂ „		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Obvez. u Frank-furtu i Holandi-u „ 4 ¹ / ₂ „		Tečaj novca	
„ činjenoga zajma „ 4 „		Carški dukati	
„ stališah austr. nad i pod En-som, českih, moravskih, slo-žkih, štajerskih „ 2 ¹ / ₂ „		Zajam od 1851	
„ oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga ober-kammeranta „ 1 ¹ / ₂ „		Slovo A	
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „		„ B	
Naputnice redišnje blagajne „		Lombardezi	
Godišnji disconto „			
Bank-akcie komad po 1366			

Dieneice.

Sievrne željez. po 1000 fr.	2290	Krak.-g. sleškope 100 f.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „	850	Aust. dun. parob. 500 f.	677
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „		Aust. Llo. u Tèrtu 500 „	
Budiej.-Gm. Lins. „ 250 „		Bud.-pešt. lančan. 500 „	
Požun.-tèrn. 1. izd. „ 290 „		Galič. založn. 4% za 100 „	
„ 2. izd. „		Srečko Esterhazia 40 „	
danja s pèrvinstvom „ 200 „			

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izdane
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for-
srebra. — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
avarska: 4 kr. sr.
od linije za prvi put:
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglase: po obne
članke plaću se 10
linijah 20 kr. sr. daje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Naro-
dne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast.

Naredba c. kr. banske vlade, glede postu-
panja pri iztjerivanju zaostataka na državnom
porezu.

Do proglašenja sveobćeg porezno—ovršnoga
reda našla je c. k. banska vlada u porazumlje-
nju s c. k. zemaljskim poreznim ravnateljstvom
ustanoviti sljedeći privremeni ovršni postupnik
pri iztjerivanju zaostataka na državnom pore-
zu, koji se time daje na obće znanje.

U Zagrebu dne 4. srpnja 1853.

Mjesto svetlog bana
Benko Lentulaj
podban.

**Privremeni ovršbeni postupnik
pri iztjerivanju zaostataka na državnim porezima.**

I.

Ustanove u vodne.

§. 1. Državni izravni porezi, kao što su
zemljarina, porez od kućevne najamnine, raz-
redna kućarina, osobna tecevinarina i dohodni-
na, kao takodjer zemaljski i lni prirezi, valja da
se polažu na rokove i u dielke objavljene svake
godine putem zemaljsko—vladnog lista.

§. 2. Iznos porezne dužnosti za svaku go-
dinu javit će se svakome porezovniku sredstvom
poreznih knjižica, izdatih po poreznom uredu,
ili sredstvom platežnih nalogah, i svaki što po-
sieduje kuću, zemljište, što tiera zanat ili imade
kakav drugi predmet, zakonito potvrđen izra-
vnom porezu, obvezan je da polaže porez na-
metnuti na taj predmet, bezustručno na usta-
novljeno rokove, i to bezobzirno na žalbu, uti-
njenu može biti proti razporezanju, budući se
žalbom ni malo neobustavlja pobiranje odmie-
rena poreza.

§. 3. Za slučaj, da nebi moguće bilo pri-
pervoga roka izvesti za doba osobno propisanje
poreza za novu upravnu godinu, svaki će po-
rezovnik dužan biti da na račun tekuće dužno-
sti čini platitbe u iznosu četvrtog diela godine
porezne.

§. 4. Porezovnici, što propuste platiti na
ustanovljeni rok dospjeli poreznu dužnost, opo-
menut će se po občinskom načelniku: da po-
lože uz osam danah zaostatak, ako su
radi, da ih mine ovérha.

§. 5. Proti svim onim porezovnikom, koji
uz osam danah po izmaku roka ustanovljena
nisu namirili svoje porezne dužnosti, povest će
se odmah ovéršbeno postupanje po smislu slie-
dućih ustanovljenjah.

II.

O prisilnom iztjerivanju poreznih zaostataka.

§. 6. Svaku četvrt godine i to koncem
onih mjeseci, kojim četvrtni diel izravna po-
reza za izplatanjeospjeva, sastavit će porezni
ured propisani osobni izkaz o poreznim zaostat-
cima, te predat ga za gradove Zagreb, Rieku i
Osiek ustanovljenim tamo poreznim povjerenstvi-
ma, a za sve ostale občine c. k. podžupaniama
(kotarskim uredima).

§. 7. C. k. podžupania i odnosno porezno
povjerenstvo uvjerit će se, da li medju ozna-
čenim poreznim dužnicima neima i takovih, koji
su se s uzroka nanešene im živaljne štete
javili za popust poreza, po zakonu dopustivi,

a dotično rješenje od strane nadležne vlasti
još izrečeno nije. U tom slučaju primietit će
c. k. podžupan ili porezno povjerenstvo uz ime
takovog poreznog dužnika, kadi s kojeg povoda
je potražio popust poreza, i koliko onaj traženi
popust iznaša.

Takovi na popust predloženi iznosci izuzeti
su od ovérhe.

§. 8. Poslie ovog dopunjenja izkaza o za-
ostacima podnešenoga po porezovnom uredu
odpravit će se isti po podžupanii (kotarskom
uredu) odnosno poreznom povjerenstvu bezod-
vlačno na vèrhovnu županiju (okružnu oblast) s
pozivom, da se povede vojnička ovérha.

§. 9. Po tome će vèrhovna županija (okru-
žna oblast) bez obzira na svojstva poreznih
dužnikah odrediti bezodvlačno, da se zaostaci
putem vojničke ovérhe iztjeraju, a zajedno će
učinite odredbe zemaljskoj poreznoj oblasti do
znanja staviti.

§. 10. Županijska (okružna) oblast imade
razsuditi, koliko joj u tu svèrhu momčadi treba,
te takovu na temelju previšnje odluke od 21.
listopada 1852, potražiti od najbližjeg vojnog
postajnog zapovjedništva, a u gradovima, gdje
obstoje vojnička miestna ili tvèrdjavna zapovie-
dništva, od istih.

§. 11. Ovéršbenu momčad stavljenju po
vojničkoj oblasti valja na podžupane, a u gra-
dovima Zagrebu, Rieci i Osieku na gradske na-
čelnike uputiti za povedenje ovérhe proti po-
reznim dužnicima, te zajedno istoj uručiti ovéršne
biljege, što će se izdavati u tu svèrhu po žu-
panijskoj oblasti.

§. 12. Broj ovéršnikah imade županijska
oblast za svakog pojedinog poreznog dužnika
odmjeriti sredstvom ovéršne biljege polag izno-
sa, kojim je zaostao dužan na porezu, i to gdje
zaostatak kojeg porezovnika nenadviseje pet-
deset forintih, odredit će se samo jedan ovér-
šnik, tamo pako, gdje je zaostatak znamenitii,
podvostručit će se broj momakah, te u razmjeru
k veličini svotah iztjerat se imajućih povećati,
tako da se kako valja obzir uzme na vrijeme i
množinu poreznog zaostatka.

Nije pako potrebno za čitavo mjesto od-
padajući broj ovéršnikah tražiti od vojnog za-
povjednika i kod pojedinog poreznog dužnika
zbilja uložiti ih, već je dosta da se polag veli-
čine miesta i broja poreznih dužnikah tamo pri-
bivajućih jedan ili nekoliko momakah odašalje.
Nu ipak mora od svakog pojedinog poreznog
dužnika polag broja ovéršne momčadi, odmierre-
ne mu na ovéršnoj biljezi, pobirat se ovéršna
pristojba polag niže navedenih ustanovah.

§. 13. Pristojba, koju nemarni ovérhom
vojničkom obtršeni porezovnik polagati ima,
ustanovljena je previšnjom odlukom od 26. svi-
bnja 1853, sa tri krajcare u srebru na dan za
momka od felbabe niže.

§. 14. Uz otu pristojbu imat će porezni
dužnik ovérhom obtršeni takodjer davati bez-
naplatno i konak i obied kakono je carskom
naredbom od 15. svibnja 1851, o ukamatjivanju
vojske (dèr. zak. i vlad. list od godine 1851,
kom. XXXVIII. br. 124) propisano.

§. 15. U slučaju, kad je više poreznih
dužnikah istovremeno metnuto pod ovérhu po
jednom ovéršniku, redat će se davanje u naravi

medju istim dužnicima onako kao što bude po-
lag okolnostih po občinskom načelniku ustanov-
ljeno.

§. 16. Pristojba ovéršbena u gotovu novcu
nepolaže se samo za zbilja uloženu momčad,
već za čitav broj ovéršne momčadi, ovéršbenom
biljegom ustanovljene, i imade se za one mom-
ke, što se nisu uložili, pobrati na korist zaklade
porezne, i zato odpremiti na dotični c. k. po-
rezni ured.

U tom slučaju valja dotičnu pristojbu, ako
bi dužnici, ovéršbom obtršeni, uztezali se takovu
odmah položiti, tečajem dalnjih ovéršbenih po-
stupakah pobrati.

§. 17. Trajanje vojničke ovérhe ustanov-
ljuje se na četernaest danah, nu po izmaku od
sedam danah imade se podvostručiti pristojba u
gotovom novcu.

§. 18. Nu uložena ovéršna momčad može
se i prie dignuti, ako je dužnik namirio svoju
dužnost i to redovito dokazao kod podžupanie
ili odnosno kod gradskog poglavarstva.

Podžupania i odnosno gradski načelnik ob-
vezani su u slučaju takovome uz zajedno uči-
nitu prijavu na županijsku (okružnu) oblast od-
rediti bezodvlačno, da uložena ovéršna momčad
iz kuće dotičnog dužnika, koji je svoju dužnost
redovito namirio, odmah dignuta bude.

§. 19. Ako pako po izmaku ustanovljena
roka (§. 17.) od četernaest danah, računajuć
od dana, kojeg bi ovéršna momčad uložena,
nebi zaostatak na porezu podpunoma položen
bio, imat će podžupania ili gradsko poglavar-
stvo istina ustaviti vojničku ovérhu, nu zaje-
dno potražiti od predpostavljene županijske (o-
kružne) oblasti dozvoljenje za povedenje ovér-
šne plienitbe i dražbene prodaje pokretna imuć-
tva, koje je vlastitost dotičnih dužnikah.

(Dalje će sliediti.)

**Hèrvatska, Slavonia, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.**

Izviestje

o devetoj redovitoj siednici hèrvatske tèrgovač-
ko—obèrtničke komore, držanoj dne 25. kolovo-
za 1853 u 5 satih na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović,
Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od strane visokog c. k. praviteljstva:
g. popečiteljski povjerenik Svetozar Kušević.
Od tèrgovačkog odsieka: g. savjetnik:
Jak. Spierer.

GG. namiestnici:

Gjorgje Gavella,
G. Hirschler,
Vaso Mraović.

od obèrtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peor.

GG. savietnici:

Ivan Schenk.
Ignac Toth.

Sekretar kao izviestitelj u posljednjoj sted-
nici postavljene komisije za ipzit predloga o re-
guliranju Save od Zagreba do Rugvice, izvie-
stjuje komoru o poslovanju ove komisije, koja
se za potrebitost i mogućnost parobrodarenja od
Siska do Zagreba izjavlja i predlaže da bi se

visokomu popečiteljstvu podniela molbenica za opredjeljenje komisije, koja će izviditi tečaj Save od Zagreba do Rugvice i naznačiti sredstva, kojima bi se mogla Sava do Zagreba za parobrodarstvo shodno urediti.

Izviestje bude zatim pročitano i bez promjene odobreno s primetbom, da se također svetlom banu ovaj predmet preporučiti na blagovoljno uvaženje.

157. 167. 171. Na izpit predloženi izkazi trgovačkih zakladah od tri trgovca u Prelogu, Zagrebu i Varaždinu zabacuju se poradi nedostatnog načina izkazivanja i uputit će se molitelji, kako to imaju činiti.

164. G. Ambroz vitez Vranczyany-Dobri-nović trgovac karlovački moli komoru za sve-dochu o količini plaće, kirije i cene dužica u Bosni izrađenih i do Karlovača dopremljenih g. 1850, 1851 i 1852.

Zaključeno, da se trgovački sborovi u Karlovcu i Sisku o tom predmetu saslušaju i u sklad njihovih izviestja molitelju svjedoča izdado.

168. Visoka c. k. banska vlada nalaže komori dekretom od 15. t. m. da popisne tabele trgovaca i obrtnika u komorskom srazu nalaze se u propisnike i platjevnike porezne pretvari i do 22. t. m. slavnom c. k. poreznom ravnateljstvu poradi razporezanja komorskog nameta preda.

Za uskorenje ovog posla trebalo je sad kao što i mjeseca siečnja za izradjenje izborne listare, jednog nadničara najmiti — što komora jednoglasno odobrava.

172. Visoka c. k. banska vlada priobćuje komori odpis visokog popečiteljstva trgovno-obrtnih i graditeljstvenih poslovah od 26. g. r. t. g. kojim se opredjeljuju slučajevi u kojima su komore vlastne privatnim ljudma na njihov molbu obavijestjenja i svjedoče izdavati.

Ovaj je visoki odpis u zvaničnim novinama već objavljen i služiti će za shodno ravnaje.

Tim je siečnica dovršena u 8 sati na večer.

Od hrvatske trgovačko-obrtničke komore.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

T. O. K. 191/1853.

Oglas.

U siečnici komorskoj dne 19. rujna t. g. držanoj izabrani su za prisiednike odabranog (poravnatelnog) suda ove komore za posljednju četvrt t. g. od 1. listopada do 31. prosinca sljedeći članovi komorski: GG. David Blum, Gjuro Hiršler, Nikola Koller, Franjo Kovačić, Vaso Mraović, Franjo Reer, Anast. Popović, Ivan Šenk, Jakov Špirer, Ignjat Toth.

Što se u smislu §. 4. postupnika za odabrani sud komorski ovim na znanje daje.

U Zagrebu 20. rujna 1853.

Hrvatska trgovačko-obrtnička komora.

Anast. Popović, s. r.

Dr. E. J. Tkalec.

U Zagrebu. Noću izmedj 3. i 4. rujna uskočiše tri uzniča pod istraživanjem stojeća. — Kao što sad doznajemo, pošlo je županijskom panduru Petru Gašpariću sa rukom, jednoga od rečena trojice i to najpogibelnijega, po imenu Marka Matešića, uhvatiti u Černomirskih blizu Zagreba.

— Najnovia berzovajna vijest iz Holomuca od 24. o. m. donosi, da je njeg. velič. car Rusah tog dana u 6 sati u večer prispio onamo. Njeg. c. k. apost. veličanstvo išlo je visokom svom gostu do Frerova na sprek. Grad Holomuc bioše u večer svetlano razsvjetljen.

— Po viestima iz Carigrada od 15. o. m. već su se pokajali ulemi za svoj čin, uslied koga su sukobu predložili rat, ili da se prestola je. Bairamka procesija obavljena odreče s običnom svečanosti i mirno.

— S više stranah tvrđi se, da je izradjena nova osnova note i porli za odobravanje poslana. Ovom tvrdjenju može se pouzdano protusloviti,

barem Austria nije učestvovala kod izradjanja takove osnove. U ovom smislu izdani naputak na g. Brjoka poslan je još 15. o. m. u Carigrad.

— Po pismima, koja su najnovie stigla iz Carigrada, učinila je tamo viest, da će se njeg. veličan. car ruski sastati s njeg. veličan. carem austrijskim u Holomucu, veliki utisak. Sastanak ovaj smatrali su u Carigradu za demonstraciju.

— Govori se, da će njeg. veličan. car ruski iz Holomuca poći u Odesu, glavno pozorište ruskih ratnih spremanjah; put će ovaj njeg. velič. provaliti preko Galicije. Misli se, da poziv državnoga namiestnika od Galicije, grofa Goluhovskoga, u carski logor stoji u savezu s ovim putovanjem njeg. velič. cara ruskoga.

— „Oesterreichische Correspondenz“ govoreći o ovogodišnjoj lietini veli, da se gladi u obće nije bojati ove godine; jer ako žetva u zapadnoj Europi nije baš najbolje izpala, ovu nestašicu nadoknaditi će obilata lietina u istočnoj Europi. Što se tiče pak osobito austrijske carevine, iz pouzdanih baš izviestja doznaje, da lietina u Českoj, Moravii, Šlezii, u unutar-nosti Austrie, u Krakovu, Bukovini i Erdelju nije najgora. To isto kazat se može i o drugim kronovinama odkuda stigoše dobri glasovi u tom pogledu i odkuda nedodjaoše još pitanja izviestja. Po ovomu dakle za unutarnju potrebu cesarevine rekao bi da je dovoljno providjeno. Nepovoljni glasovi stižu iz južnokrajinah samovlade, gdje je navise cijena žitu poskočila; ali i to na utiešenje služiti može, da će obilat plod biti u pirinču i što se tiče kakvoće i kolikoće. Valja opaziti i to da bolest u krumpirima nije se ove godine pojavila, a to je za nas dovoljno poručanstvo, da će kasnie cijena žitu pasti, a ne skočiti.

U Zadru 14. rujna. S prepoštovanom cesarskom odlukom od 31. prosinca 1850 nado-deći se sada arhitektonički spomenici stavljeni su pod zaštitu vlade, i u isto vrijeme određeno je da se ustanovi sredinsko jedno poviereničtvo čuvarah za izraživanje i sahranjenje u rieči stojećih spomenikah.

Ministarstvo trgovine i javnih gradjevinah izdalo je tu nadavno naputjenje u obziru kruga djelovanja ovih čuvarah, i mi ćemo ovdie u izvodu sadržaj istoga priobćiti:

Čnyare ove imenovati će ministarstvo trgovine, ali služba je njihova počasna samo, i podložni su sredinskom poviereničtvu kao organi njegovi. Po dužnosti svojoj čuvari ovi valja da se pobrinu doznati za spomenike nalazeće se u njihovom kotaru i dielom i svijetom starati se za njihovo uzdržanje. Oni valja da pacine kazalo jedno i u njemu da naznače one zgrade, kamenje, napise itd., koji u savezu stoje s narodnim pamjetarinama, i koje bi stvari za poviestnicu korisne biti mogle; postarati će se za vjerni opis istih, naznačivši vlasnika i da je vredno sačuvati ih. Moraju pobrinuti se za popravljanja, koja se zahtievaju za uzdržanje istih, ali nenaknadivati one stvari, koje je vrijeme uništilo. Ako ovi tu ništa sami pomoći nebi mogli, pek se obrate na sredinsko poviereničtvo, i ako bi potreba bila opravljati javne spomenike, svoja predstavljenja i osnove da podnesu i t. d. Kad bi valjalo opravljati spomenike posebnih ljudi, valja se postarati da se nebi kojim načinom u popravljanju pokvarili. Da se nadju ostaci spomenika kakovog, ili od grobovah, starih javnih putovah itd., onda ovu sve pokupiti valja za muzee, a vlasnike, koji ovakove stvari nebi ustupiti htjeli, nastojat privoliti ih na to. Uredna izviestja podnositi će poviereničtvu s nuždnim predstavljenjima. Stupiti mogu u službeno odnošenje sa svakom javnom vlasti ili posebnim čoviekom, i pomnju svieta obratit će priličnim člancima u periodičkim listovima. Starati će se za ustanovljenje miestnih ili pokrajinskih društva za arheološke predmete, i oni su njihovi posrednici kod poviereničtva. Vlasti su pozvane u svemu im ići na ruku. U slučaju da im kotarska vlast nebi mogla odmah dati pomoć, mogu tada upravo obratiti se na pokrajinskoga poglavicu, a u isto vrijeme preprečiti svako preduzetje na štetu spomenika. U dopisivanju služiti će se uredovnim pečatom

i poštarinu plaćati neće. Prem da je služba njihova počasna, troškovi, koje u takovim prigodama u izvršenju dužnosti svoje učine, nadoknadit će im se.

Ovo su u kratko odluke tičuće se kruga djelovanja čuvarah; ali za sahranjenje spomenikah, koji opominju veličinu otadžbine svoje, izvrstnost rukotvorstva otacah, tu je neobhodno nužna pomoć toliko graditeljnih službenikah i političkih vlastih, koliko obćinah, svetjenstva i istih gradjanah.

Mnoge su doista, koje smetaju k dostignuću svrhe ove, navlastito ako se u obzir uzme da neima baš mnogo glavnicah, kojima država razpolagati može. Da nebi dakle uzaludan trud bio čuvarah, i da bi se željena svrha postignula ustanovljenjem ovim korisnim, nužna je u svakom pogledu pomoć od strane vlastih, a navlastito bezkorisno sudjelovanje izobraženih domorodacah, koji poštuju i cene sve ono što se tiče domorodnog ponosa, i opominje na otadžbinsku slavu. (Gl. Dalm.)

Austrie.

Iz Beča, 28. rujna. Njeg. veličanstvo car pozvalo je sve, u logoru holomučkom nalazeće se, inostrane oficire za cijelo vrijeme, što će logor trajati, k svome carskome stolu.

— Lord Westmoreland otišao je u Holomuc. Isto su tako otišla onamo tri viša turaka oficira, medju njima jedan liva (brigadir).

— Baron Meyendorf prati će njeg. veličan. cara ruskoga i na daljem njegovom putovanju, te će istom oko polovine listopada vratiti se u Beč.

— G. Garašanin otišao je ovih danah iz Beča u Serbin.

— U novom Orleansu (u Americi) umrlo je prošloga mjeseca mjeseca kolovoza na žutici 7,950 osobah. Buduć ih nisu mogli tolike pokopati, to su mnozinu mrtvacah sažgali.

— U Madridu odstupilo je cijelo popečiteljstvo.

— Upravitelji mačedonskih pokrajinah dobiše iz Carigrada nalog, da redif sazovu što skorije pod oružje.

Serbia.

U Beogradu, 9. rujna. Svake godine u ovo doba u Beogradu je osobita živost. Sveštenici dovode sa svih stranah diecu za bogosloviju, a drugi roditelji opet svoju diecu za gimnaziju, trgovačku školu i liceum. S početkom listop. mjeseca počet će se predavanja u svim školama. Govori se, da će se u liceumu promieniti sistema predavanja po želji i predloženju glavnog školskog inspektora g. Simonovića, i toga radi ima jedna osobita komisija, sastavljena iz važnih osobah, koja priliežno ispituje to novo predloženje glavnog inspektora i kao što se govori, bit će ta nova sistema uvedena, o uspiehu koje doćnie ću vam javiti.

Iz ovdašnjeg liceuma izašlo je ove godine dobrih djakah, od kojih dva su odmah postavljena za profesore, jedan u šabačku a drugi u negotinsku polugimnaziju, koje poznavajući nadamo se, da će poviereniu im dužnost sposobno i dobro odpravljati. Društvo serbske slovesnosti derži svakog mjeseca svoja redovna zasiedanja. Ono je izdalo i ove godine svoju godišnju knjigu „Glasnik“, koji se od ostalih svojom debljinom odlikuje. (S. D.)

Turska.

— Iz Varne piše netko „Allg. Ztg.“: Turci su se razpalili za rat. Tvrdo vjeruju oni, da će ne samo sve provincie, koje su posljednji put izgubili, nego i Krim povratiti. Oni hoće i Moskvu da osvoje i moskovsko carstvo da sruše! Oružje neće najposlie položiti, dok i Petrograd neosvoje! Mi imamo svaki dan priliku ovo veličanje samog sebe slušati. Ovako govore ne samo prosti Turci, nego i oficiri i paše. Stranci ih podržavaju u tom mnienju. Biegunacah ima dosta, koji nadežu njihovu na Ugarsku i Poljsku, Francezku i Italiju, pa i na zemlje na Rajni polažu.

Gërčka.

Listovi, koje dobismo iz stolnoga grada Gërčke, još sveudilj prostrano govore o gerdnoj šteti, koju učini potres u Atiki, koji je 18. ko-

lovoza, kao što smo javili, razrušio grad Tebe. Potres tako je jak bio da su u Ateni najčvršće kuće popucale. U Tebe trešnja došla se je i 24. kolovoza. Sav grad ovaj leži u razvalinama. U grad nitko ući nesmije, jer svakog časa ruše se zidovi s velikom bukom. Narod, koji sada boravi na otvorenom, a stranom pod šatorima, koje im poslao nj. velič. kralj, počimlje i od gladi patiti. Ali iz Atene poslana im je velika pomoć. Kraljevskom naredbom, koju je priobćio „Observateur d' Athènes“, ustanovljeni su odbori, kojih je posao sabirati novčanu pomoć za nesretne one stanovnike. Odbore ove sastavljaju predstavi, podpredstavi, mitropolit, nadbiskupi, biskupi ili njihovi namjestnici i starešine dotičnih pokrajina. U inostranstvu odbore ove sastavljaju gerčki konzuli, miesto-konzuli ili nastojnici, kojima su dodana dvojica od znamenitih trgovaca. Novac po kraljevoj naredbi razdjelit će se medju one, koji su štetu pretrpjeli. Gerčka vlada poslala je na miesto nesreće predstava Mike i Repcis da potanko izpitaju stanje, a medjutim opremljeni su odmah ličari i poslana novčana pomoć, k kojoj pridružuje 3000 drahmah iz posebne svoje penzije. Ministarstvo podnijelo je komorama osnovu zakona, koja je odmah primljena, da vlada uzeti može 80.000 drahmah iz javne blagajnice i 3000 kilo žita iz državnih magazina, kako će utješiti najnesrećnije obitelji grada Tebe.

Francuska.

— Vlada francuska sabira sada izviestja od svih okruga i misli proglasiti na brzo u Moniternu jedan pregled o ličini, kako će narod utješiti. Medjutim pećarima okoline pariške, kao od Versailles, Montmerency i t. d. zapovjedjeno je, da imaju prodavati kruh po cieni onoj, koja je u stolnomu gradu, i ova je prilika da je ovakova naredba izdana za svu Francusku. U nekoliko gradovima odluka ova naišla je na odpor medju drugim imenuju se Montreni i Saint-Pol (u okrugu Paris-de-Calais). U Sanct-Polu jogunastim pećarima zatvorene su pekarnice.

Njemačka.

— Predmet tičući se smiešanih ženitbah, koji je toliko uznemirio duhove u Prusii, rekao bi da će udariti drugim pravcem, ako je samo istina, što donosi o tom „list od Kolina“. On veli da je doznao iz pouzdanog izvora, da je dvor rimski obećao, da će u Prusii i u napredak obstojati u obziru ženitbah mnogo terpljivija pravila.

SLUŽBENI LIST.

Br. 193. (104—DS.) 29 2 (3—1)

Natiečaj.

Od strane ravnateljstva kralj. konvikta zagrebačkoga pozivaju se svikoliki, koji bi želili natiečaj se za izpražnjeno jedno pitomsko miesto za klade sirotinske u istom kr. odhranilištu, da molbenic spoje, na njeg. c. k. apost. veličanstvo upravljene, do konca studenoga t. g. ravnateljstvu ovom izruče.

Molbenici, u kojoj mora biti naznačeno ime i stališ odumervanih roditeljah, priložiti se ima a) sviedočba sirotinstva, b) kersni list, c) školska sviedočba od zadnje prošle školne godine, d) liekarska sviedočba vèrhu zdravog i nikakvoj kroničnoj bolesti podvèržena tiela, e) sviedočba ranarnika vèrhu s uspiehom uciepljenih kozicah, f) sviedočba dotične miestne oblasti vèrhu imućstva ili inih dohodakah, broja dietce, s naznačenjem aeobskèrbljenih, kao što i zaslugah, koje su roditelji ili predji za vieru, vladara i dom stekli. — Napokon uzet će se obzir ponajprije na prositelje, koji su učenci dolnjih gimnazialnih učionah.

U Zagrebu dne 16. rujna 1852.

Josip Bučar,
podravnatelj.

Br. 752. (289—Izv.) (3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud vèrbovački do obdèg znana stavlja, da će se dne 1. listopada o. g. pri podne u 10 sati putem javne dražbe u selu Pakasinu u občini gradečkoj ležećem, prodavati u sudački zalog uzeta sljedeća: a) 7 glavah svinjah, b) 700 krovnih dasakah, i c) ovogodišnji prirod vinograda Čizmesia zvanog, ukupno cijenjena 75 for., na vlastitost Miška Dečaka žitelja iz Pakasina spajajuća.

U Vèrbovcu 19. rujna 1853.

M. Baneković.

3618./pr.

Razpis natiečaja.

Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je previšnjom odlukom od 11. rujna o. g. sa kraljevine Hèrvatsku i Slavoniju ustrojenje jednog zemskog suda u Zagrebu i trih županijskih sudovah u Osijeku, Varašdinu i Rieki sa sljedećim osobljem i platjama odobriti:

Broj	Svojstvo službe.	platje	dnevni razred	zemski sud u Zagrebu	županijski sudovi			Opazka
					Osijek	Varašdin	Rieki	
1	Predsjednik	4000	V.	1	—	—	—	Izuzamši državna odvjetništva.
3	Prezeša	2500	VI.	1	1	1	1	
1	Viećnik banskog stola	2000	VI.	1	—	—	—	
9	Viećnikah zemskog suda	1800	VI.	7	1	1	—	
		1600	VII.	7	1	1	—	
		1400	VII.	—	6	6	4	
16	Viećnikah okružnih sudovah	1400	VIII.	—	6	6	4	
		1200	VIII.	—	6	6	4	
4	Tajnika vieća	900	IX.	1	1	1	1	
		800	IX.	1	1	1	1	
16	Sudnih pristara	700	X.	5	4	4	3	
		600	X.	5	4	4	3	
		500	X.	5	4	4	3	
4	Upraviteljah pomoćnih uređah	900	IX.	1	1	1	1	
		800	IX.	1	1	1	1	
1	Pristav kod zemskog suda	700	X.	1	—	—	—	
3	Pristava kod okružnih sudovah	700	X.	—	1	1	1	
		600	X.	—	1	1	1	
21	Official	600	XI.	7	5	5	4	
		500	XI.	7	5	5	4	
12	Akcessistah	400	XII.	4	3	3	2	
		350	XII.	4	3	3	2	
4	Tamničara	400	XII.	1	1	1	1	
		350	XII.	1	1	1	1	
4	Poslužitelja uređah kod zemskog suda	300	—	4	—	—	—	Uživaju uređovnu opravu.
		250	—	4	—	—	—	
12	Poslužiteljah uređah kod okružnih sudovah	300	—	—	4	4	4	
		250	—	—	4	4	4	
		200	—	—	4	4	4	
20	Nadzornikah pžah	250	—	6	5	5	4	
7	Poslužiteljnih pomoćnikah	216	—	2	2	2	1	

Za nadopunjenje svih gore navedenih miestah s iznimkom predsjednika i prezešah razpisuje se natiečaj.

Svi oni, koji jedno od ovih miestah zadobiti žele, imaju svoje potrebiti dokazi shodno obskèrbljene molbenice, ako se već u javnoj službi nahode, kroz svoje redovne predstojnike, drugie kroz njima neposredno predpostavljene političke oblasti, c. k. pako vojnom stališu spadajući prositelji, bili oni u službi ili ne, sa obdržavanjem naredbe vis. vojnog ministarstva od 31. prosinca 1852 br. 5056 najkasnie za četiri miedelje dana računajuć od dana zadnjeg objavljenja ovoga natiečaja u ovih novinah, na predsjedničty c. k. banskog stola poslati, i u ovima sviedočanstvima u originalu ili u propisanom potvrđom proviedjenima prepisima izkazati: Dobu života, rodno miesto i zakon s navedenjem stališa (jesu li oženjeni, neoženjeni ili udovi) i broja neobskèrbljene djece.

Svršena nauka i druge sposobnosti za željanu službu, dosadanja službenu uporabu navedenjem platje, ili drugo bavljenje i to tako, da nijedno vrijeme prazno i izostavljeno nebude.

Njihov čudorednost i neprikladno političko držanje, zajedno imaju navesti, je li i u kojem kolienu sa kojim sada u javnoj službi u Hèrvatskoj i Slavonii nahodećim se činovnikom stojeu rodbini.

Poimene moradu oni, koji miesto viećnika banskog stola, zemskog ili okružnog suda, tajnika ili sudnog pristara zadobiti žele, izvan dobrim uspiehom dovršenih pravoslavnih naukah, i dobrim uspiehom podnešeni sudački, auditorski ili odvjetnički izpit, dalje ovi i molitelji miestah u pisarni podpuno zasije njemačkog i narodnog, ili drugog srodnog jugoslavenskog jezika, kompetenti za miesta u primorju i znanje talijanskog jezika izkazati, izvan toga moradu molitelji za miesta u pisarni čistu pravopisnu ruku, onda za višja miesta potrebita inuštvo u rukovodjenju poslova imati. — Molitelji za miesta tamničarah pako vieštinu u računu izkazati.

Pri poslužiteljnih miestah uzet će se osobito obzir na izslužene vojnike, i one, koji čitati i pisati znadu.

Oni, koji više miestah molili budu, imaju

za svako miesto posebnu molbenicu predati, priloge pako samo jednoj molbenici pridodati, i u drugih se na ove pozvati.

Za one molitelje, koji su već uslied razpisa natiečaja bivše pvedhene sudovah komisie godine 1850 kakvu službu kod zemaljskih sudovah molili, i pri onoj njima jošte nepovratnoj molbenici ostaju, dostatno će biti, ako se na ovu molbenicu pozovu, i u predstojećem natiečaju zahtievana ondje nepredata sviedočanstva jošte pridonesu, na i ove naknadno molbenice imaju se kroz redovne predstojnike, ili ako se molitelji u službi nahode, kroz neposredno predpostavljene političke oblasti poslati.

U Zagrebu dne 22. rujna 1853.

Br. 5315/1853 (288—Izv.) (3—1)

Razpis natiečaja.

Ovim se za jedno pitomačko miesto zaklade Golubove, u kr. zagrebačkom odhranilištu izpražnjeno, razpisuje natiečaj pod sljedećimi uvieti:

a) Pervenstvo na to miesto imaju srodnici temeljitelja Juraja Goluba, koje se srodstvo zakonitim sviedočanstvom dokazati ima, — zatim oni, — kao i svaki drugi, koji to miesto zadobiti želi, moraju u molbenici naznačiti i vierođostojno dokazati:

b) Svoje ime i prezime, dobu života i viero-zakon.

c) Rodno miesto, podžupaniju i županiju.

d) Ime i odnosno prezime roditeljah i skèrbiteljah, — ovih stališ i miesto prebivanja.

e) Sviedočbu podneti ima natiecatelj, da su mu boginje uciepljene i to kakvim uspiehom, — zatim svèrhu stališa svoga zdravlja.

f) Koji učionu polazi i gdje, — napredak u nauci, — i čudoredno vladanje. Ova se sva vierođostojnim školskim sviedočanstvom dokazati imaju.

g) Vlastito svojih roditeljah imućstvo i ovih ini dohodak kao platju, penziju itd.

h) Broj dietce svojih roditeljah, a napose, koja su od te dietce obskèrbljena.

i) Da li natiecatelj drugi kakvi stipendium ili pitomstvo uživa.

Tako ustrojene i zakonitim sviedočbama ob-razložene prošnje, — imaju se do 25. listopada t. god. ovamo podneti.

U Varašdinu 21. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Šimunčić, s. r.

Br. 1044. (286—Izv.) (3—1)

Izrok.

Čim izvršitelji oporučni masse gosp. Franje Reisera vlastelina i trgovca iz miesta Samobora

nalogu obostranog suda od 21. veljače 1853. broj 192. da pregled naime svih masalnih dugova i teretah valjano obrazložen podnesu, nebi se do sele uszavéršeno odazvali, podnosivši samo pregled manjkav i nezavedoben — ovim pako načinom bi postupajući sud izvan položaja bio po prepisu zakonah procienbeni operat sastaviti, dovérsiti, i radi odmierenja pristojbe nadležnomu mjestu podnieti, kao takodjer pupilah imućstvo u očevidnost staviti — s toga se sa strane ovog suda svikolici vieroivnici, koji imadu zadužnih dokaznicah budi uknjiženih, budi neuknjiženih, ili kakovih drugih zahtievanjah, kao i isti oporučitelji za da zadatku svome glede prenavedene zaostavštine polag propisa zakonah zadovolje, zvanično pozivlju — da do 22. prosinca 1853 ovomu c. k. kotarskom sudu samoborskom ili osobno ili preko svojih punovlastnikah tražbine svoje valjano obrazložene prijave, te sva potrebna u očevidnost stave — u protivnom bo sluđaju neće bit tražbine njihove uvažene i nikakovo neće im izim zaloga na zaostavštinu pristojat pravo.

U Samoboru dne 22. rujna 1853.

Kažimir Jellačić,
c. k. kotarski sudac.

(102—DS.)

(3—2)

Razpis natičaja.

Pri rukovodnih uredih c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske komisije za odteretjenje zemaljah imade se popuniti mjesto jednoga officiala i jednoga akcessiste, i to prvo sa godišnjom platjom od 600 for. i X. dnevnim razredom, drugo pako sa 400 for. i XII. razredom; u koju se svérhu razpisuje ovime natičaj do konca mieseca rujna t. g.

Prositelji imadu svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada javnu službu neobnašaju, preko političke oblasti na predsjedništvo c. k. hrv. slav. zemaljske komisije za odteretjenje zemaljah odpremiti i u njih dobu, stanje, vieroizakon, znanje jezika, nauke, do sada obavljane javne službe i bezporočnu čudorednost dokazati.

U Zagrebu dne 18. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonske zemaljske komisije za odteretjenje zemaljah.

C. k. ministerialni savjetnik
i predsjednik,
Dr. Ullepitsch.

Br. 1220. (139—DP.) 10. 25.

(3—3)

Izrok.

C. k. kot. sud krapinski obznaujuje, da će se putem sudbene dražbe prodati u obćini dolnja Bedekovičina, na gospodina Marka Bedekovića spadajuća, pod kućnim br. 2. oštaria sa prinaležecim vértom, dvorištem, dva komadića zemlje i komad travnika na stran gosp. Nikole Mikšića dne 16. prosinca 1852 uzeta, te na 500 for. procienjena, koje dražbe rokovi opredieljuju se na dne 30. rujna t. g., i na dne 31. listopada t. g. oba za 9 uru prije podne u uredu c. k. kot. ovog suda.

Kamo se kupiti želeći pozivaju time, da svaki prije dražbene ponude morat će jamčevinu od 50 fr. položiti, zapisnik pako procjene i uvjeti dražbeni kod c. k. kot. tog suda uvidit kao što i prepisi takovih uzeti se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu oštariu imati misle, da se prije prodaje ovom c. k. kot. sudu prijave, jer u protivnom slučaju sebi će pripisat imati, ako se bez njih dražbena svota, na koliko izcérpljena ne bude, razdieli, i oni iz tog izključeni budu, ako se u odsutju njihovom razdieljenje dražbene svote preduzme, i isti od nje, na koliko se diobom ne izcérpi, izključeni budu.

C. k. kotar. sud u Krapini dne 1. kolovoza 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

Dražbeni izrok.

Usljed sudačke ovrhe br. 133 prodati će se putem javne dražbe grunt urbarski sa stanjima, na vlastitost Andrie Pačića seljakah iz Borčeca obćine stenjevačke, i to: hiža sa štanglom, sokačnicom, dvijem komorami, bižnim gruntom na 1/4 rali i oranicom na 2 rali, ukupno na 340 fr. procienjena, na korist Martina Ladiša radi duga 90 for. 14 kr. sr., u koju svérhu sudbeni izroki na 1. mieseca listopada 1853 i ako bi uztrebalo, 3. mieseca studenoga 1853. u 10 sati prije podne u pisarni ureda obćine stenjevačke opredieljuju se.

Ujedno pozivaju se svikolici hipotekarni vieroivnici, da svoje zahtievanje najdulje do 1. mieseca listopada suda ovom naznače, inače će se bez obzira na njih dioba kupovnine obaviti.

C. k. kot. sud bérdovalčki dne 16. kolovoza
Jakopović,
kot. sudac.

Dražbeni izrok.

Usljed sudačke ovrhe br. 1139 prodati će se putem javne dražbe sienokoša »Jarek« zvana u selu gornjem Laduču, obćini Bérdovalčkoj ležeća, na vlastitost Mike Passarića spadajuća te sudbeno na 400 fr. sr. procienjena, i to na zahtievanje g. odv. Shaulfa poradi duga 36 fr. 56 kr. sr., u koju svérhu sudbeni izroki na 30. rujna, i ako bi uztrebalo, na 31. listopada 1853 u 3 sata poslie poslie podne u ovosudnoj pisarni opredieljuju se.

Ujedno pozivlju se svikoliki hipotekarni vieroivnici, da svoja zahtievanja najdulje do 30. rujna 1853 suda ovome naznače, inače će se bez obzira na njih dioba kupovnine obaviti.

C. k. kot. sud bérdovalčki dne 16. kolovoza

Jakopović,
kot. sudac.

Br. 3096/1853 (105—DS.)

(3—2)

Oglas.

Za obskérbljenje pisarne trebat će c. k. ured podžupanie zagrebačke sliedeća:

- 6 risah bielog finog papira,
- 20 » concept papira,
- 10 » papira za omot,
- 10 funtih cervenog voska,
- 30 kutiah pilepicah,
- 6 tucetah olovkah,
- 3 tuceta cervenjakah dervom obleđenih,
- 12 svezah lakiranih perah,
- 30 funtih cernaog peska,
- 9 » zeinah za svetiljke,
- 40 » svećah lojenih argant.
- 10 » miliovih svećah,
- 4 » prostih svećah,
- 5 rifah stienja za svetiljke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 2 lota tamjana,
- 6 okah tinte,
- 10 klupkah špage,
- 13 1/2 hvatih dervah hrastovih.

Prenavene potrebštine nabaviti želeći neka izvoli na dan 3. listopada 1853 u c. k. ured podžupanie na tergu sv. Katarine potruditi se.

Kamo i na koji dan se takodjer tiskari i književci pozivlju, za da se vèrhu preuzimanja tiskanja i vezanja ugovor sklopio bude.

U Zagrebu dne 20. rujna 1853.

C. k. podžupan,
Pukšec.

Br. 7347/Ž. Z. (103—D.S.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Nabavljenje hlieba u županijsku kaznionicu iznajmit će se putem javne jevtinbe, koja će se u c. k. uredu županie zagrebačke dne 28. rujna o. g. u 10 sati prije podne obdržavati.

Pozivlju se dakle svi, koji bi ovo nabavljenje hlieba preuzeti kotieli, za opredieljeno vrieme u rečeni ured, gdje se takodjer poblizji uvjeti obdržavati se imajuće jevtinbe svaki dan prije podne saznati mogu.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Jos. Bunyevac s. r.

Br. 7348/Ž. Z.

Oglas jevtinbe.

Za pribavljenje nužne u svérhu popunjenja slamnjačah i zglavnicah županijskih pandurah i kaznenikah 95 centih dobre ražene slame u snopovih razpisuje se ovim javna jevtinba, koja će se u c. k. uredu županie zagrebačke dne 30. rujna 1853 prije podne u 10 sati obdržavati.

Ovim povodom pozivlju se najuljudnie svi oni, koji u rečenu svérhu slamu pribaviti namieravaju, da se na opredieljeno vrieme u moj ured sa vadiu-mom od 15 fr. sr. potruče.

U Zagrebu dne 23. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyevac s. r.

OGLASNIK.

(166—DP.)

(3—1)

Književni oglas.

Pèrvo hrvatsko **Naravoslovje** (Fizika) od Josipa Partaša, profesora, iznašajće preko 18 u velikoj osmini tiskanih tabakah sa tri priloge-ne tabele sadržavajuće 138 slikah, dobiva se na prodaju za 1 for. 30 kr. sr. kod sliedeće p. n. go-spode:

- U Celovcu Einäpielera,
- Djakovu Bérlića,
- Karlovcu Preitnera,
- Križevcih Neuberga,
- Ljubljani Lerhera,
- Mariboru Tèrstenjaka,
- Osieku Lehmana,
- Požegi Salaja,
- Rieki Karleckoga,

- Senju Matkovića,
- Varaždinu Hofrika,
- Zadru Battara,
- Zagrebu Župana i narodnoj knjigarni.

Osim toga kod Župana u Zagrebu i Hofrika u Varaždinu može se još od istoga spisatelja dobiti »Pravopis jezika ilirskoga« knjižica za 8 kr. sr.

(167—DP.)

(3—1)

Vinskog posudja

od 70, 65, 60, 35, 30 vedarah, i manjeg željezom okovanog u cielom više od 500 vedarah sačiniećeg, i niešto starog pokućstva — ponudja se na prodaju u kući u Zagrebu, Jurjevskoj ulici pred kapelom sv. Jurja pod br. 191 ležećoj.

(165—D.P.)

(4—1)

Gasthaus-Anempfehlung.

Gefertigter gibt sich die Ehre hiemit anzuzieigen, dass er die neu aufgebauten und elegant eingerichteten

Gast- und Einkehrhaus-Lokalitäten des Herrn M. Karas.

zum weissen Lamm

in der Spitalgasse, vis à-vis dem städt. Bräuhause, in Pacht genommen und mit 1. Oktober dem Besuche der p. t. Gäste und des reisenden Publikums eröffnet wird. 30 bequem und nett eingerichtete Passagierzimmer, eine ausgezeichnete Küche, schnelle und prompte Bedienung, sowie vorzügliche Billigkeit aller Speisen und Getränke, werden den p. t. Gästen und Passagieren sowohl im als ausser dem Hause geboten; — auch bequeme Stallungen und Wagenremisen sind in hinlänglicher Ausdehnung vorhanden.

Gefertigter hofft durch Zuvorkommenheit und Höflichkeit die allgemeine Zufriedenheit sich zu erwerben.

Sigmund Piontkovsky,
Pächter.

Ebendasselbst sind confortabel eingerichtete Zimmer für ledige Herrn sammt guter Bedienung monatlich zu vergeben.

(155—DP.)

(3—3)

Žirovine oddaja.

Dana 26. rujna 1853 će se u Brestovcu kod Požege žirovina u allodialskih vlastelinskih šumah putem dražbe u najam dati.

Službeno bérzojavno objavljene bečke burze
od 24. rujna 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèr. av. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 mies.
" od g. 1852 "	83 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
" " " "	"	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
" " " "	"	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
izvačenoobv., obv.	6	Frankfurt na Mainu sa 120	2 mies.
dvor. komore od prisilnog zajma u	4 1/2	Genova sa 300 piemont. lirah	2 mies.
Krajskoj, orar.	4	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mies.
ob. od Tirola, Vo-	3	Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
rarlberga i Salzb.	"	Livorno sa 300 tosk. lirah	2 mies.
Obveznice lomb.-milatačkog	5 1/2	London sa 100 funt sterl.	3 mies.
sajma do g. 1850 sa 5 1/2	"	Lyon sa 300 fr.	3 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	135 1/2	Milan sa 300 austr. lirah	2 mies.
" " " " 1839 " 100	"	Marseille sa 300 frank.	2 mies.
Boč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Paris sa 300 frank.	2 mies.
" " " " 2 1/2 "	"	Prag sa 100 for.	1 mies.
" " " " 2 1/2 "	"	Tèrtat sa 100 for.	3 mies.
obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u	2 1/2	Mileci sa 300 austr. lirah	3 mies.
Florenccij Geauu učinjenog zajma	2 1/2	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
galičke "	2 1/2	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
" " " "	2 1/2	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
" " " "	2 1/2	Tečaj novca	
" " " "	2 1/2	Carški dukati	116 1/2
Obveznice zemljišnog odkupa	5 1/2	Zajam od 1851 Slove A	
Naputnice redišnje blagajne	"	" B	
Godišnji disconto	1330	Lombardeski	
Bank-akcie komad po	1330		
Sieverne željes. po 1000 fr.	2215	Krak.-g. sloške po 100 f.	652
Bečko-glog. želj. " 500	831 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Nend. ž. " 200	114 1/2	Aust. Llo. u Tèrttu 500	
Budioj.-Gm. Lins. ž. " 250	"	Bud.-pošt. lančan. 500	
Požun.-tèrn. 1. izd. " 290	"	Galič. založn. 4% sa 100	
" 2. izd. " 200	"	Srećke Esterhazia 40	
danja s pèrvonstvom, 200	"		

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove islane
svaki dan izvanredno
nodijske i prazničke
na čitavom — listu
Poligodišnjem pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjski,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. srebra.

Za službene i druge
opredjeljene na se
uvažavaju: 1 kr. srebra
od tihle za prvu godinu
a zatim za svaku godinu
2 kr. srebra. — Za druge
opredjeljene na se
uvažavaju: 10
linijah 30 kr. srebra, da je
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. srebra.

**Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje pred-
brojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narod-
ne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će
se list svakdanjem poštom slati, sa 3 for. srebra.**

Zvanična čast.

Br. 12,691.

Daljni prinoseci, sabrani u Hrvatskoj i
Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu
sretnoga spasenja njag. c. k. apost. veličanstva:
(Nadalje.)

Kod c. k. podžupanijskog ureda u
Jastrebarskoj sabrani:

Janko Družak pisar 31 kr., Dimitria Letica
pisar 20 kr., Dragutin Ballog c. k. sudac 1 fr.,
Isidor Gvozdanović 1 for., Nikola Špišić 1 for.,
c. k. pristavi; Gustav Špeletić 40 kr., Antun
Šenk 24 kr., pisari; Vjekoslav Medlar c. k.
kot. miernik 3 for., Antun Cerovski c. k. kot.
pristav 1 for., Dragutin Odi predpregah povie-
renik 1 for., Stjepan Franković načelnik ob-
ćine jastreba. 2 for., Hinko Mikšić glavar ob-
ćine Petrovine 2 for., Dragutin Janušić obćine
Desinec 2 for., Pero Radenčić glavar obćine
Jamnica 30 kr., Ivan Špišić tajnik obćine ja-
streb. 1 for., Slavimir Martinković tajnik ob-
ćine Petrovine 1 for., Dragutin Berković tajnik
obćine Jamnica 1 for., Josip Mikloušić tajnik
obćine Desinec 30 kr., osoblje ureda kresičke
obćine 8 for., obćine: Jastrebarske 10 for.,
Petrovina 5 for., Draganić 5 for., Šišljavić 5
for., Jamnica 3 for. 30 kr., Desinec 5 for.,
Cvetković 5 for., sve iz obćinske plemenice;
Franjo Valenteković upravitelj 1 for., Martin
Švegel miernik 30 kr., Heddzej računovodja 30
kr., Josip Zelenaj pisar 20 kr., svi od gospo-
štine jastrebarske; Andro Bros župnik plešivički
1 fr., Andro Painić 2 for., Mirko Kozlovac 1
for., Josip Kosturić pekar 1 fr., Stjepan Tom-
pa vlastelin 30 kr., Eduard Fodroci vlastelin 1
for., Ana Plepelić vlastelinka 1 for., Ljudevit
Burgstaller vlastelin 30 kr., Mio Skoc obćine
poreznik 30 kr., Maria Lorber konobarica u
Jaski 20 kr., Amalia Gros gospođićna 20 kr.,
Tomo Mihanović gradjan 12 kr., Franjo Vanjeg
nadlovac gospoštine jastrebarske 20 kr., Janko
Zaher školnik okički 10 kr., Mio Jagunić škol-
nik plešivički 6 kr., Mato Ivančić 6 kr., Juro
Valečić 10 kr., Mio Tandarić 6 kr., Pero Hor-
vat 6 kr., odbornici obćine; Janko Smetko 3
kr., Josko Kotnik 3 kr., žitelji; Josip Hriber
kovački majstor 13 kr.

U području c. k. kotarskog financ.
ravnateljstva u Rieci sabrani:

Vinko Terzi 10 for., Raimundo Heim 5
for., c. k. financ. savjetnici; Theofila Heim su-
pruga 1 holandeski dukat ili 4 for. 30 kr.,
Dragutin Kosović 3 for., Ferdo grof Oršić 3
for., Ivan Malešević 2 for., Rajmundo Matšigh
3 for., c. k. povierenici; Vatroslav Simić 1 fr.,
Josip Verbančić 1 for., c. k. financ. perovodje;
Dragutin Otto pristojbinski vrbh. povierenik 2
for., Roberto Franković c. k. perovodni vjež-
benik 1 for., Franjo Vidmar c. k. računah pre-
gledatelj 2 for., Franjo Gariboldi 1 for., Franjo
Veniger 1 for., Josip Raslić 1 for., c. k. raču-
nah oficiali; Martin Pavičić pisarski oficial 1
for., Valentin Brozinčević c. k. pisarski assi-
stent 1 for., Bartol Mersljak c. k. pisarski as-
sistent 1 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.

— Viest, da je njeg. velič. car Rusah zaba-
cie tarske promjene u bečkome predlogu, bioše
u Carigradu već 14. o. m. obćenito pozna-
ta. Kuriri s naputoima za inostrane zastupnike
izčekivani su 18. i. m.

— Nieko tērgovačko pismo iz Bukurešta
od 10. rujna javlja, da se tērgovina opet u cie-
lej zemlji živahno diže. Višji ruski oficiri mno-
tvo robe kupuju, osobito u predmetima luksusa.
Onim, koji su oženjeni, došlo su i njihove po-
rodice onamo. Vlasi se nadaju, da će zimu ve-
selo i živahno provesti, jer sad ni govora nei-
ma, da bi Rusi otišli prije proljetja iz kneževin-
nah. U Bukureštu znali su već 8. rujna, da je
car Nikola zabacio turske promjene; vojska je
ovu viest najradostnijim oduševljenjem primila,
jer ruska vojska jedva čeka, da se s Turcima
pobije.

— Izvanrednim putem stigla je u Bukurešt
viest iz Carigrada od 16. rujna, da se je sul-
tan postojano uzdržavao potpisati predloženi
mu ratni manifest na turski narod. U ostalom do
toga dana još nije inostranim zastupnicima po-
šlo za rukom privoliti divan, da bezuvjetno o-
dobri osnovu bečke note.

— Iz Ruščuka pišu, da je Omerpaša 14.
otišao iz Varne, da pregleda sva utvrdjena
miesta kod Dunava; pukovnik od zemla, g. Mag-
naa, nalazi se za vrijeme njegovoga odsustva u
Šumli. Oko njega sami su francuski begunci,
koji tursku vojsku fanatiziraju.

— Po niekom pismu iz Odese, čim se je
saznalo tamo o zabačenju turskih promienah,
odmah je pšenica pala sa 6 rubaljah banko. Iz-
voz iz Odese tako je velik, da nema ladjah
dovoljno, premda ih svaki dan množina dolazi.
Odesa je u ovaj hip središte bogatoga plem-
stva, koje u mnogobrojnom čislu dolazi iz una-
tarajosti Rusie, pa s toga predmeti luksusa
dobro protaze.

— Peti ruski vojni sbor ušao je u Molda-
viu, a treći u Besarabiu. U Jašu i Bukureštu
sklopljeni su ugovori za nabavljanje hrane
kroz mjesec rujna, i to sa 80,000 momakah i
25,000 konjah. General Satler, glavni nadstoj-
nik za opskrbljenje vojske, osigurao je naba-
vitelje, da mogu ugovore za nabavljanje na-
praviti na 6 mjeseci.

Austrija.

Iz Beča, 24. rujna. Zaručenje njeg. apost.
veličanstva s njegovom kraljev. visosti, Elisabe-
tom princezom bavarskom, objavljeno je na po-
četku ovoga mjeseca svim inostranim dvoro-
vima.

— Peštanske novine od 23. o. m. donose
zapisnik, kot je vodjen prigodom pregledavanja,
da li su kruna i ostali kraljevski znaci istiniti.
U nazočnosti prejasnoga gospodina nadvojvode
gouverneura, njeg. eminecie kardinala Scitov-
skoga kao i mnogobrojnih uglednih svjedokah
konstatirana je istinost rečenih znakovah.

— Ministar izvanjskih posalah, g. grof Buol-
Schauenstein, otišao je jučer u Holomuc, kuda
će grof Neselrode danas prispieti. S carsko-ru-
skim državnim kancelarom prispiet će i car-

sko-ruski poslanik u Carigradu, g. Titov, i
prisustvovati vječanjima o istočnom pitanju.

— Od svih ministarah nalaze se u Beču sad
jedino vitez Krauss i vitez Baumgartner. Ostali
su stranom otišli u Holomuc, strauom nalaze se
na dopustu.

— C. k. državna tipografija u Beču zanima
se s umnoženjem planovah i zemljovidah sred-
stvom zrakopisa. Dosadašnja pokušanja vrlo
su dobro ispala. Privatno društvo jedno zanima
se s mierenjem Dalmacie, od koje krunovine
pouzdanog zemljovida još neima.

— Njeg. veličanstvo car dozvolio je, da se
u Dubrinicu, tri milje od Ungvara, jedna fa-
брика za porculan zavede, budući da je tamoš-
nja zemlja za porculan vrlo sposobna.

— Jezero Velenacko kod stolnog Beograda
bit će stočeno. Nadaju se, da će se 40,000
lanacah orače zemlje dobiti.

— Kao što „Satelit“ piše, otkrit će se 28.
t. m. u Šesburgu spomenik za ruskog generala
Skariatina, koji je tu poginuo. Očekuju se mnogi
ruski oficiri, da prisustvuju toj svečanosti.

— Njeg. veličanstvo car odobrio je za voj-
vodstvo kranjsko i koruško slijedeća sudilišta:
zemaljski sud za Celovac, koji će ujedno i su-
dište za rudokopne predmete biti; zemaljski sud
u Ljubljani, koji će ujedno presudjivati u pred-
metima tērgovine i rudokopnje, u posljednjem
predmetu služiti će i za primorje; najposlie o-
kružni sud u Novom mestu (Neustadt), koji će
ujedno i tērgovačko suditište biti.

— Sultan je visokom dvoru zvanično javio,
da je dobio neverodjenog sina.

— Evo prikaza službe, što su svekolike zan-
darske regimente činile u trećem tromiesecju,
t. j. od 1. svibnja do sversetka sèrpnja tekuće
godine 1853: 368,741 patulje, 21,825 pratnjah
uhvatjenikah; 676 patnjikah i ulakah; 4619 po-
sredovanjah u sudbenim dielima; 569 pratnjah
parobrodah; 134 uhvatjenja zbog smutjenja ja-
vnae mira; 90 zbog ustanka i odmetništva;
382 zbog javnoga nasilja; 83 zbog zloupotrebe-
ljenja uredovne vlasti; 77 zbog krivotvorenja
vieročnih karatah i novacah; 47 zbog smutjenja
vierožakona; 129 zbog silovanja i drugih blu-
dnostih; 162 zbog kėrvičtva i ubojstva; 36
zbog kušanog isbitka (izmetnjenja); 34 zbog iz-
loženja dietce; 114 zbog težkih tieselnih po-
vriedah; 10,211 zbog kradje i neviere; 254
zbog deračine; 1116 zbog prievare; 17 zbog
dvoženstva; 421 zbog potvora; 224 zbog po-
moći dane zločincima; 446 uhvatjenjah vojnih
uskokah; 602 zbog ustmenih i realnih uvriedah
protiv javnim urednicima i poslužnicima; 825
zbog protivljenja i gėrdjenja protiv žandarmerii,
8422 zbog smutjenja mira i pianstva; 133 zbog
okėrnjanja samih sebe, skitanja po noći; 9927
zbog prosjačenja; 39,345 zbog skitanja bez pu-
tnih listovah; 649 zbog igranja na sreću; 200
uhvatjenjah pobiegavših osudjenikah; 827 pobie-
gavših novakah; 2079 pobiegavših izpitanih;
170 progonjenih, s naredbom da se uhvate; 38
nositeljah znakovah političkih; 148 političkih
sumnjivih osobah; 2321 prestup. zakonah o oružju;
1846 prestupnikah zakonah o lovu, gorama i
ribarenju; 1190 prestupnikah povelje o tērgova-
nju od kuće do kuće; 382 prestupnika zakona
o poštama; 2717 prestupnikah zakonah o cari-

nama; 28,338 zbog drugih činah pedepse vriednih protiv javnoj sigurnosti; 9137 zbog drugih činah pedepse vriednih protiv sigurnosti pojedinih osobah; 3224 zbog drugih činah pedepse vriednih protiv javnoj čudorednosti; 770 nadjenih mrtvih tielesah; 159 ranjenikah i bolestnikah; 7692 svakojaka kućna preiskanja; 2459 sudbenih pozivah na sviedočanstvo; 108 obćinskih siednicah; 80 izvršbah presudah; 925 putah pri požarima; 197 pri poplavama; 29 putah radi popisa i dizanja na vojsku; 6 putah posluzila se oružjem i ubila one, koji su joj se posilimice opirali, ili kušali biežati.

Azla.

Iz Hongkonga, 11. kolovoza. Izišla je proklamacia englezkog gouverneura Bonhama u Kini, s kojom englezke podanike poziva, da se neusude s Kinezima u smotrenju podpomaganja rata upuštati se, inače će biti strogo kaznjeni. Ova proklamacia ide očevidno na to, da se nepodpomaže kinezko praviteljstvo. Medjutim predpostavlja je možda Bonham, da nije pametno pekingskog cara protiv buntovnikah podpomagati, koji su već svu južnu Kinn, gdje čaj raste, osvojili, i kojima će i sieverna Kina teško protiv stati.

Amerika.

— Naselbina jedna Kvakerah, koja se je 1805 nastanila u državi Ohio u Americi, zaslužuje, da se o njoj štogod reče. Ona broji 600 članovah i ima 400 danah zemlje. Dieli se na četiri porodice, od kojih jedna stanuje u sredini. Tu stanuju starci, i tu je cirkva. Kuća, u kojoj prebiva ova porodica, jest zgrada na četiri tavana, sagrađena od opekah, ima u širinu 88 a u dužinu 108 stopah. U velikoj konobi zgrade ove hrani se mlieko, maslo i sir. Oko ovog smoka i kruha neutrudivo rade. Kvakeri svašta dosta imaju. Imaju životinje od prve verste; krava jedna daje kod njih šest do osam galonah mlieka na dan. Krave ove prodaju se po 60 i po 100 talirah. Tu nedavno jedan vó težio je 3000 funtih. U bašći, koja ima 12 danah zemlje, imaju liekovitih travah svih zemaljah, kojima služe se sami i drugima prodaju; švelje i pralje od preizverstne verste imaju. Mnoge tvornice za rukotvorne proizvode imaju i dërže ih u liepom redu; odievaju se svilom, koju sami tkaju. Imaju 3000 ovacah i 500 rogate stoke, 100 konjah i silnu živad. Svinjah nedërže, jer su nečiste, a ni pasah, jer im ne služe. Vërlo je znamenita bašća njihova za presad, od kog na godinu prodaju po 1400 konistarah, i svaka sadëržava do 200 različitih verstah presada. U naselbini vlada najveći red; i vërlo gostoljubno pričekaju svakoga onog, koji dodje pohoditi ih.

Clena žita u Zagrebu

od 28. rujna 1853.

U srebru.

	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske.	5 —	5 30
„ hërvatske	5 —	—
Napolice	4 —	—
Raži	3 30	—
Kukuruza starog	3 24	—
Ječma	3 —	—
Zobi	2 12	—

SLUŽBENI LIST.

14258—1853.

U grofo-Lövenburžkom konviktu u Beču izpražnjeno je jedno pitomsko mjesto zaklade Lövenburške, kojeg užitak traje do svëršenja osmog gimnazialnog razreda, i na koje polag zakladnog lista imaju pravo ugarski plemićki mladići, koji nisu još prekoracili 14 godinu svoje dobe, te mogu vierodajno dokazati svoje ugarsko plemstvo.

Natiecatelji imaju svoje molbenice, podkrepjene s kërstnim listom, sa sviedočbom o ciepljenju kozicah, o zdravlju i siromaštvu, s dokumenti o potrebitom plemstvu, i sa škol-skim sviedočbami od zadnja dva poluljetja naj-

dulje do 15. studenoga tek god. 1853. podneti c. k. banskoj vladi, i ujedno izjaviti se, da su u stanju. i pripravi, potrebitu opravu, rublje i cielu posteljenu, kao takodjer spravu za jelo pribaviti si, te da će za vrijeme užitka ovog pitomskog mjestu opravu, rublje, školske potreboće, troškove u slučaju bolesti i doplatu za poslužbu iz svojeg namirivati.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu 22. rujna 1853.

Br. 2708/1853 (292—Izv.)

(3—1)

Javnoziv.

C. k. pojedini sud grada Karlovca odredio je overšbenu dražbu kuće g. Benjamina Hlebića na Banji pod br. 10. ležeće i na 3381 for. 31 kr. sr. sudbeno procijenjene radi dužne Josipu Koosu žitelju iz dolnje Kupčine glavice 184 for. 52 kr. i pripadakah i u tu svërhu opredjeljen je rok prve dražbe za dan 16. studenoga 1853. od 3. do 6. ure poslie podne, druge i posljednje za dan 15. prosinca 1853. od 3. ure do 6. poslie podne s tim dodatkom, da će se upitna kuća samo kod druge dražbe izpod procienbe prodati.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Da kupac odmah gotove novce položiti imade.

b) Sve troškove bularinske i fassionalne sam kupac terpiti imade.

kao takodjer

c) sve terhe po zakonu i višim naredbama na istoj kući i kućnom gruntu ležeće, kupac bude dužan sam podnašati.

Napokon svi vierovnici, koji na prevedenu kuću kakovo založno pravo posieduju, ovim glasom §. 509. i 510. g. p. obavijestuju se.

C. k. pojedini sud karlovački.

U Karlovcu dne 12. rujna 1853.

Smendrovac, s. r.

Br. 3131/322. (291—Izv.)

(3—1)

Dražbeni izrok.

C. k. bosiljevački kotarski sud daje ovim na znanje, da će se na molbu g. Mate Sladovića, više imanjah vlastelina, kao overhovodje podnešenu proti Josipu Bosancu, seljaku iz Bosanca, radi kućnog duga kao i sa naraslim zakonitim kamatama i overšenim troškovima ukupno 427 for. 55 kr. u srebru iznašajućeg, dne 31. listopada 1853 u 3 ure poslie podne u selu Bosanci na licu mjestu putem javne druge i zadnje licitacije prenaznačenog dužnika $\frac{3}{8}$ iznašajuć, s kućom dërvenom, kućistem, štalom zidanom i vërtoom uz cestu riečku tik do velike oštarije Bosanske ležećimi zgradami na 550 fr. procijenjeno urbarsko selište, i izpod procienbene vriednosti više ponudjajućemu prodati pod uvjeti, u pisarni suda uviditi se imajućimi, i u kratko u tom sastojćimi, da će se vadium od 100 for. i jedna polovina kupovnine odmah, a druga polovica u mjesec danah s tekucim zakonitim 5% kamatima položiti morati.

Usljed česa se svi prie rečeno selište kupiti želeći ovim pozivlju, da na prie rečeni dan i uru s vadiumom od 100 for. providjeni na lice mjestu doći i ponude svoje diniti izvole.

Na svëršetku pozivlju se po propisu §. 59. g. p. u obće svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige, na isto selište stekli kakovo hipotekarno pravo, da ovo pravo do prodaje selišta tim sigurne nižestavljenom sudu prijave, i u koliko neprebivaju u mjestu suda, za branjenje pravah svojih u budućoj diobi kupovnine naredbe punomoćnika i ime i prebivalište njihovo prie prodaje sudu prijave, jer će si u protivnom slučaju sami imati pripisati sve od tud proizteći imajuće štetne zakonom označene posljedice.

U Herćiću dne 18. rujna 1853.

C. k. kotarski sud bosiljevački.

Ljud. Lopašić,

c. k. kot. sudac.

Br. 703. (290—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud osiečko-valpovački obznajuje, da je dana 4. kolovoza 1853 Josefa Falzari, služavka kod vlastelinstva valpovačkog, umërla neostavivši naredbe volje posljednje.

Budući je ovom sudu nepoznato, da li, i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da do dana 31. prosinca 1853 svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju razpravit će se zaostavština, za koju je Mato Pavišić iz Valpova medjuto postavljen za skërbnika ostavštinskoga, sa onimi, koji se dotle prijavili budu, i uručiti istim nenastupljeni dio zaostavštine, ali ako nitko nebude kod prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu potegnut će dëržava kao ošastnu.

U Osieku 29. kolovoza 1853.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

(106—DS.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Dne 3. listopada t. god. davat će se u najam žirovina u ovogradskoj gori Gračan zvanaj za godinu ovu i to na licu mjestu u selu Gračan prie podne, k kojoj dražbi pozivaju se svukolici najam otaj uzeti želeći s tim dodatkom, daje ovu godinu osim kovanja takodjer i hrastovog i bukovog žira dovoljno priraslo, i da se u ovoj gori obilna voda nalazi.

U Zagrebu dne 24. rujna 1853.

OGLASNIK.

(293—Izv.)

(3—1)

Ein Gut ist aus freier Hand zu verkaufen.

Dasselbe liegt auf einer angenehmen 300 Schritt von der Reichsstrasse entfernten Anhöhe, und ist beinahe der Mittelpunkt zwischen Jaska und Karlstadt — $1\frac{1}{4}$ Stunde entfernt.

2. Das Wohngebäude aus soliden Materiale gebaut, hat im ersten Stockwerke 5 bequeme Zimmer, mit der Aussicht auf die Reichsstrasse — ebenerdig zwei Zimmer — Speisekammer — Küche — und einem 200 Eimer fassenden Keller.

3. Knapp vor dem Wohngebäude bis zur Reichsstrasse einen 2 Joch grossen mit edelsten Obstbäumen, und bester Gattung Reben (Hecken) versehenen Garten, aus welchen circa 20 Pressab. Eimer gefeuchtet werden.

4. Zu diesen Wohngebäude sind zunächst die erforderlichen Wirthschaftsgebäude — Scheuer — Wagenschuppen — Küche — Ochsen- und Pferde-Stallungen — Hühner- und Schweinstall — Kukuruz Korb auf 200 Metzen.

5. Ackergründe circa 51 Joch arondirt.

6. Wiesen 6 Joch.

7. Weingarten auf 35 Hauer $\frac{1}{4}$ Stund von Wohngebäude entfernt, und Zweschken-Garten.

8. In dem Gemeinde-Walde von 600 Joch alle Gattungen Holz, Eichlung- und Weide.

9. Das Recht der Jagd.

10. Zu dieser Realität gehöriger am Kupfner Flusse liegender Grund, mit dem Rechte eine Mühle, oder eine Fabrik zu erbauen.

Die näheren, und äusserst vortheilhaften Bedingungen sind in Karlstadt gegen frankirte Briefe unter der Adresse (Hrn. B. A. post restant) jederzeit einzuholen.

Službeno bërzojavno objavljene bečke burze od 27. rujna 1853.

Tečaj dër. papirah.	u sv.	Tečaj mienh.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	92 $\frac{1}{2}$	Amsterdam za 100 holan. f.	3 mies.
„ od g. 1852	82 $\frac{1}{2}$	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „	4	Berlin za 100 prus. talirah	3 mies.
„ „	5	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
„ „	2 $\frac{1}{2}$	Frankfurt na Mainu za 120	kr. rok
izvadenobv., obv.	6	Genova za 300	3 mies.
dvor. komore od	5	piemont. lirah	3 mies.
prislilnogzajma	4 $\frac{1}{2}$	Hamburg za 100 mar. ban.	kr. rok
Kranjskoj. erar.	4	Lipsko za 100 forintih	2 mies.
ob. od Tirola, Vo-	3	Livorno za 300 tosk. lirah	kr. rok
rarlberga i Salz.	3	London za 1 funt sterl.	3 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog	135	Lyon za 300 fr.	3 mies.
zajma do g. 1850 sa 5%		ostr. lirah	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.		Marsaille za 300 frank.	kr. rok
1839	100	Paris za 300 frank.	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 $\frac{1}{2}$ pct.		Prag za 100 for.	
„ „	2 $\frac{1}{2}$	Tërät za 100 for.	1 mies.
„ „	2	Nietci za 500 austr. lirah	3 mies.
obće i ugar. dv.	3	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
komore, starih	2 $\frac{1}{2}$	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
lom. dugovah, u	2 $\frac{1}{2}$	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Fiorenco i Goau	2	Tečaj novca	
učinjenogzajma,	1 $\frac{1}{2}$	Carški dukati	115%
galicke	2 $\frac{1}{2}$	Zajam od 1851	
„ „	2	Slove A	
„ „	1 $\frac{1}{2}$	„ B	107
Obveznice u Frank-	5 pct.	Lombardski	
furtu i Holandiju-	4 $\frac{1}{2}$		
činjenoga zajma,	4		
stališah austr.			
nad i pod En-			
som, českih,	3		
moravskih, slo-	2 $\frac{1}{2}$		
čkih, stajerskih	2 $\frac{1}{2}$		
oruških, kranj	2		
skih, gorickih,	1 $\frac{1}{2}$		
bečkoga ober-			
kammeranta.			
Obveznice zemljišnog	5%		
odkupa			
Naputnice rediñnje blagajne			
Godiñnji disconto			
Bank-akcije komad po	1334		

Donice.

Sieverne željez. po 1000fr.	2212 $\frac{1}{2}$	Krak.-g. sloške po 100t	
Bečko-glog. želj. „ 500	827 $\frac{1}{2}$	Aust. dun. parob. 500 f	640
Sopr.-W.-Neud. „ 200	115	Aust. Llo. u Tërätu 500	
Budiej.-Gm. Linz „ 250		Bud.-pešt. lančan 500	
Požun.-tër. 1. izd. „ 290		Galič. založn. 4%, za 100	
„ 2. iz-		Srečke Esterhasia 40,	
danja s përvinstvom „ 200			

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
svake godine: 4 kr. sr.
otilne za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
slanke platjase do 10
linija 30 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Privremeni ověrsbeni postupnik
pri iztjerivanju zaostataka na državnim porezima.
(Konac.)

III.

O plienitbi i prodaji dražbenoj imuć-
tva pokretna.

§. 20. Na stavljeno traženje imat će žu-
panijska (okružna) oblast plienitbu i dražbenu
prodaju pokretna imućtva dozvoliti, te izvedenje
naložiti podžupanii, a u gradovima Zagrebu,
Rieci i Osijeku gradskome poglavarstvu.

§. 21. Za namirenje zaostatka na porezu,
koi pošle bezuspješne vojničke ověrhie preostaje
za iztjeranje, valja ponajprije zemaljske plodove
što su na polju, ili već požeti, zatim nenami-
rene tržbine, dospjeli već najmovinu i zakup-
ninu, kao i ina bćriva, i pokretnosti poreznog
dužnika uzeti pod ověrhie.

§. 22. Od pokretnosti plienivih izuzemlje
se ipak orudje potrebito za obradivanje polja,
i marva k tome bezuslovno nužna, zatim sve
orudje porezovniku za tjeranje obćta neodpu-
stivo, kao i obćna nužna odieća.

§. 23. Plodovi jošie nepobrani, ako i nisu
vlastnikovii već sačinjavaju vlastnost težakova,
podvėrćeni su ověrhie za namirenje zaostataka
na zemljarini; koje duguje vlastnik polja.

§. 24. Zakupnici, najmitelji i nadziratelji
gospodārstvā; koji imadu u rukn novacā, ko-
jima razpolagati podpuno pravo pripada porez-
nom dužniku, obvezani su po pozivu učinjenom
od strane politične izvėrsne oblasti, položiti svota
potrebna za namirenje porezne dužnosti.

§. 25. Tko god pokretnosti, plodove i ine
predmete, sačinjavajuće vlastništvo dužnikovo,
sakrije, podpada ověrhie isto tako kao glavni
dužnik, te jamči ne samo sakritom imovinom
dužnikovom, već i vlastitim imetkom, da se na-
doknadi šteta državnoj blagajni sakrivenjem
nanešena.

§. 26. Pravo staviti dužnika pod plienitbu
ostaje ograničeno na ono vlastništvo, koje ovaj
posjeduje u onom poreznom kotaru, u kojem
leži porezni predmet, od kojeg je zaostatak na
dugu.

§. 27. Ako ima medju imovinom dužnika
poreznog jedino takovih predmetā, kojih vrie-
dnost nadilazi dug na porezu i koji se dieliti
nedadu, onda valja plienitbi podvėrći onaj ko-
mad, kojeg se vriednost najviše približuje po-
reznom iznosu iztjerati se imajućem.

§. 28. Na vodjenje plienitbe imade podžu-
pan redovito odrediti načelnika one obćine, u
kojoj dužnik prebiva, gdje se pako radi o vo-
djenju ověrhie proti vlastniku plemićkog kojeg
dobra, s kojim je do godine 1848 skopćana
bila sudna oblast, odaslat će se vaviek ko i dē-
žavni činovnik. U gradovima pako, gdje nadleži
gradskom poglavarstvu voditi ověrhie, odredit će
se gradski činovnik.

§. 29. Obćinski načelnik ili činovnik, ko-
jemu je poviereno izvedenje plienitbe, otić će
odmah po primitom nalogu na lice miesta, gdje
se ima voditi ověrhie, te tamo u nazočnosti du-
žnika ili njegova punomoćnika, kojeg ako je od
petrebe, službeno postaviti valja, toliko od po-
kretnog imetka dužnikova podvėrći plienitbi, ko-

liko uztreba za namirenje poreznog duga i troš-
kova ověrsnih, polag §. 38. namiriti se imajućih.

§. 30. Predmeti pod plienitbu stavljeni ima-
du se popisati i zajedno procieniti, zatim pak
ako su dragocieni i lahko prenosivi, predat u
urednu pohranu.

Inače je devoljno, kad se oti predmeti kod
dužnika jedino pod zatvor metnu, i kad se za-
tvor pečatom osigura. Predmeti plienitbe kano:
kenji, krave i t. d. mogu se i pod nadziranjem
obćinskog načelnika ostaviti dužniku za gojenje
i na porabu.

§. 31. O učinitoj plienitbi i procieni treba
na lice miesta sastaviti napisnik podpisan po
svim strankama, u kojem treba da se dotičnom
vlastniku ili njegovu odredjeniku, prisutnom pri
činu, uz potvrdu u napisniku opredieli rok od
najduže četernaest danā za izkupljenje imućtva
stavljena pod plienitbu. Načelnik obćinski ili či-
novnik izaslani za izvedenje plienitbe podnieti
će uz ipviestje napisnik o plienitbi i procieni
predpostavljenom podžupanjskom uredu, a grad-
ski činovnik predpostavljenom gradskom pogla-
varstvu.

§. 32. Ako se imućtvo stavljeno pod plie-
nitbu prie izmaka opredieljena roka položenjem
poreznog duga i ověrsnih troškova, naraslih
pri plienitbi, izkupi, imat će se dotični vlastnik
pri podžupanii i dotično gradskom poglavarstvu
o tome redovito izkazati, da mu se predmeti
stavljene pod plienitbu, opet mogu povratiti na
prosto razpolaganje.

Propusti li on to prijaviti, imat će sebi
pripisati posljedice, ako se prođade predmet
stavljene pod plienitbu, premda je dužnost nami-
rena, nu nije izkazana.

§. 33. Po izmaka opredieljena roka za iz-
kupljenje predmeta stavljenā pod plienitbu imat
će podžupanii, odnosno gradsko poglavarstvo
ličbu zaloga putem javne dražbe službeno po-
vesti, te za obdržavanje iste rok od najduže
osam danā u oglasu u tu svěrhie izdat se ima-
jućem opredieliti. Dostatno je, kad se dražbena
prodaja pokretnog imućtva objavi u ohoj obćini,
u kojoj je plienitba izvedena, a ako se dražba
tamo dēržati neće, to obćinim putem do obćeg
znanja stavi u onoj obćini, gdje će se obdrža-
vati dražba.

§. 34. Ako ima medju imućtvom, stavlje-
nim pod plienitbu, živine ili takovih predmetā,
koji su pokvarenja podvėrćeni, ili ako je čuva-
nje i uzdržavanje istih skopćano sa velikim
troškovima, onda valja rokove ustanovljene u
priansnja dva §§. okolnostima primiereno pokratiti.

§. 35. Pronadje li ured, da zalogi stavljeni
pod plienitbu neimaju tolike vriednosti, da se i
troškovi posebne dražbe naplate, onda ih može
ličiti prigodom druge dražbe u isto doba ili na
skoro dēržati se imajuće.

§. 36. Ako se na izlćene pokretnē zaloge
nenadje njiđāh kćpke uz lićna ciena, ustanov-
ljenu kod procienbe, onda će se plienjeni pred-
meti meći predati i izpod lićne ciene.

§. 37. Kupovna oćena, na koliko kod pred-
metā dragocienih osobitim uvjetima dražbenim
nije što druge ustanovljeno, mora se odmah kod
dražbene prodaje u gotovu novcu položiti.

§. 38. Plienitbu, procienu, i dražbenu pro-
daju izvjest će obćinski načelnici i gradska po-

glavarstva bez ikakova naraćnanja taksa. I
biljegovnih pristojbah, a ima miesta jedino na-
doknadjenu gotovih troškova s vodjenjem o-
vėrhie neposredno skopćanih. U slučajevima pako,
gdie se polag §. 28. po podžupanii u takovu
svěrhie isašilje državni činovnik, bit će mu
i putni troškovi naknadjeni.

Tako putni kako ini gore navedeni troš-
kovi u gotovu moraju namiriti se iz dolazka od
dražbe.

§. 39. O dražbenom činu valja da se sa-
stavi napisnik, koi se uz napisnik o plienitbi i
procieni kao temelj služeći podžupanii i odnos-
no gradskom poglavarstvu imade podnieti u iz-
voru županijskoj (okružnoj) oblasti, i tamo va-
ljano čuvati. U tom napisniku mora ime kupca,
i ciena kupovna za koju je svaki komad pro-
dan, navedena biti, zatim valja dodati podpis
ličnika i činovnika dražbenom činu prisutnoga.

§. 40. Ako svota draždom dokućena na-
dilazi uključivo s troškovima, naraslim kod ple-
nitbe i dražbene prodaje u gotovom novcu, ima-
linu poreznog erara, urućić će se višak porez-
nom dužniku neposredno uz namirnicu nebilje-
govana, koja se dražbenome spisu ima priložit
u izvoru ili pako uz primku pridodanu nepo-
sredno napisniku dražbenom, ako pako nebi
dužnik prisutan bio, valja višak odpremit na po-
rezni ured za pohranu na njegovu korist.

§. 41. Porezni iznos pobrani iz novca pu-
tem dražbe unišlog, imade gradsko poglavarstvo
predati gradskom pienesniku za dalnje odpre-
manje na c. k. porezni ured, a obćinski načel-
nik pohraniti će ga u obćinskoj blagajni uz nov-
ce, na porezni ured odpremit se imajuće, i za-
jedno redoviti primutak pobranog već novca
pėtvėrditi dotičnom porezovniku u poreznoj knji-
žici ili u platežnom nalogu, gdje podžupanii
nėvne pobrani po činovniku izaslatom polag §.
28. na namirenje poreznog zaostatka, imade ne-
posredno na porezni ured odpremiti, a po tome
dotičnu namirnicu obćinskom načelniku dostaa-
viti s nalogom, da on namirenje zaostatka po-
rezovniku u poreznoj knjižici ili platežnom na-
logu redovito potvėrdi, i to u poreznom plaćev-
nom napisniku uz zadržanje namirnice poreznog
ureda redovito zabilježi.

IV.

O usapćenja.

§. 42. Ako se kod vlastnikā plemićkih
debara s kćfina je do god. 1848, skopćana
bila svota vlast, brēdstvom plienitbe i lićbe po-
kretna imućtva nebi porezni zaostatak mogao
podpunoma namiriti, onda će županijska oblast
pe primatku dražbenog spisa odmah odrediti u-
sapćenje istih.

§. 43. Usapćenje može polag okolnosti i
s obćirem na veličinu poreznih svotā jošie po-
brat se imajućih ili jedino u tome sastojati, da
se dohodci i bćriva dotičnog imanja stave pod
predgledno nadziranje, da se imanje u zakup
dade, ili da se za podpuno upravljanje i go-
spodarenje povieri odredjenom sekvestru.

§. 44. Županijska oblast će u ovu svěrhie
povierenika i odrediti da se zatvor metne na
dohodke od imanja, i odnosno da se predade
upravljanje dobra zakupniku ili odredjenom se-
kvestru sa potrebitom punovlasti providjenome.

§. 45. Zakupniku služiti će u tom obziru za pravac uvieli ugovora, određeni sekvestar pako dobit će od županijske oblasti potrebiti naputak, i postat će odgovoran za to, da se svikolici dohodci uzapćeni dotle odpremaju na porezni ured, dok nebude namireni zaostatak na porezu i ovéršbeni troškovi.

§. 46. Čim bi sav zaostatak na porezu namiren bio, prijaviti će sekvestar to županijskoj oblasti, koja će po tome bezodvlačno odrediti, da se digne postavljena uzapla.

§. 47. Sekvestru pripada izim naknade za putne troškove uzaptom uzrokovane, i za ine troškove takodjer nagrada primierna njegovome trudu i veličini pobrat se imajućeg iznosa poreznog, koja će sastojati za dobu uzaptnu u dnevnicu, opredieliti se imajućoj kako ne izpod dvie forinte tako i ne preko petforintih. Opredieljenje dnevnica i odobrenje nadoknaditi se imajućih putnih i inih troškovah prindležiti županijskoj oblasti, a dotični trošak nositi će vlastnik dotičnih nepokretnostih.

§. 48. Odredjeni sekvestar predlagat će za slučaj, ako bi uzapla duže vremena trajala, svaki mjesec županijskoj oblasti izkaz vèrhu novacah, iz dohodakah od imanja pobranih za namirenje poreznog zaostatka.

§. 49. Kad je sekvestru podpuno upravljanje imanja kojeg poviereno, dužan je takodjer za trideset danah po dovršenom uzaptljenju ili ako isto traje preko godine danah, izmakom svake godine položiti račun, i podneti ga županijskoj oblasti, koja će ga poslije uvidjenja službeno dostaviti vlasniku imanja.

§. 50. Ako se radi takovih računah medju računopoložiteljem i zabavnikom porode razpre, imat će ih redoviti sudac polag sudbenog postupnika pretresivati i riešavati.

V.

O prodaji nepokretna imetka.

§. 51. Ako napokon poslije bezuspješno pokušane vojničke ovérhe niti plienitbom, niti ličbom pokretne imovine, niti uzaptom dohodakah nebi možno bilo podpunoma nabrati zaostatak na porezu, te po tome morala bi se povesti plienitba i prodaja nepokretna imetka, onda imade vaviek županijska oblast u takovom slučaju prijavu podneti zemaljskoj oblasti, koja će odnosno dalje potrebita odrediti.

§. 52. Ustanovljenja ova valjaju i glede pobiranja nenamirenih zaostatakah na neizravnim dancima.

U Zagrebu dne 6. lipnja 1853.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Dvie občine u Istrii, Mušćeniska i Kozljaška, vodile su već odavna parnicu radi medjah; kadno eto u 2. razdielu II. knjige „Arkiva“, što ga kod nas uređuje i troškom društva poviestničkog izdaje g. Ivan Kukuljević, izadje u članku, „Razvodi istrijski“ nazvanom, podpuni popis medjah od rečene dvie pruce se občine, kako su iste medje god. 1395 obstojale. „Novice“, koje to javljaju, dodaju zajedno, da je g. župnik vepri-nački (u Istrii) srećom dobio rečenu našu knjigu, pa je odmah predstojnicima jedne i druge občine to pokazao. Obćinari, koji su potom po spomenutom popisu medjašnih imenah stvar dalje iztraživali, pronasli su, da tamošnji žitelji još i dan danas te medje tako zovu, kako su se iste prije 458 godinah zvale, pa su se uslied toga medju se liepo poravnali i pomirili.

Evo, kolika korist „Arkiva“ uvidja se iz ove samo malenkosti. Pa takovih starih poveljah, razvodah, opisah itd. donosi „Arkiv“ u svakoj knjizi obilato; s toga se nemože dovoljno preporučiti svim i svakomu, da si ga nabavi, i da ga uči; mozebiti bi iz njega se mnoge stvari izviestnie protumacile i razjasnile. Tako upravo čujemo, da se Legradjani s niekom obližnjom obćinom prepiru o nieka zemljišta, a bit će sličnih parbah na stranama i više, pa bog zna, nebi li „Arkiv“ i opet kome pomagao, kao što je Istriancima.

— Skupljeni soldati u Beogradu i u Kragujevcu još se nerazilaze. Pitanci vojene akademie zajedno sa svojim profesorima otišli su u Kragujevac, odakle će poslije kratkog zadržanja

vanja za vrijeme praznikah po Sèrbii putovati, a poslije će se opet u Beograd povratiti.

— Vojska se još neprestano u Skoplju kupi. Ova se sastoji iz redifa i Arnautah. Ovu vojsku šilju: u Niš, Prizren i Novi Pazar. Povod, što ova vojsku šilju, taj je, da čuvaju granice Sèrbie. Do sad je ova vojska morala stići na svoje opredieljenje. Čujemo, da hoće na svako ovo mjesto da sakupe po 2 do 3 hiljade dušah. Ova se vojska silom tiera, a vojska silom tierana nigdie nedaje odpora. Vojaci ovi turski, za koje se razglasilo bilo, da rado u boj idu, istu hajluk, novce, da mogu porodici svojoj na užitak ostaviti. Istu harača za tri mjeseca napred, jer inače od hoda ništa neima. Tako ste nas, vele oni, prevarili, kad smo išli na Čèrnogoru, obećavaste hajluk, pak poslije ne samo ni hajluka, no ni hlieba nije dovoljno bilo, već pocèrkasmo od gladi i od zime; a Čèrnogorci siti, jer ih Moskov hrani, pa nepodaviše kao vuci ovce.

U Novom Sadu, 24. rujna. Ljudi, koji su bili nieki dan na vašaru u Sentomašu, pripoviedaju, da je tamo bilo okèršaja jakog. Magjar nieki napao je i okèrvavio najprije niekog Sèrbina. Povod razpre uprav se nezna. Govori se, da je Sèrbini cigane zvao, da mu za platju sviraju i zbog toga se s Magjarom pobèrkao. Drugi Magjari priskoče pèrvom u pomoć i tako se do malo čitav boj s budžama otvori. Počem su mnoge glave okèrvavljene bile, jedva je žandarmeristima bilo moguće zaratjene strane razstaviti. Boja je bilo kao kiše. Od Sèrbah je samo onaj pèrvi okèrvavljen. Krivci su pohvatani i pozatvarani. Takovih pojavljenjah bilo je u predjašnja vremena u Sentomašu, i Magjari su te sreće, da svakad počmu al hèrdjavo svèrše. (S. D.)

— G. Ilija Garašanin i g. Steić prošli su nieki dan iz Beča u Beograd.

Moravia.

Iz Holomuca 25. rujna. Njeg. velič. car svih Rusah prispieo je jučer u 6 satih pred večer ovamo. kao što je poznato njeg. c. kr. apost. veličanstvo izvelo se je već u 2 sata na susret visokom svom gostu do Prerove. Medjutim smiestio se je eskadron kirassirah cara Nikole s bandom pred nadbiskupskom rezidencijom, gdje je konak spremljen bio za nj. ruskovelicanstvo. Ovdie se skupiše takodjer prejasni članovi carske kuće, princ pruski, hercogi Karlo i Ljudevit bavarski s velikim mnoštvom generalah, štopskih i višjih oficirah toli domaćih kao i stranih i očekivase njeg. rusko veličanstvo. Pred rezidencijom holomučkog prepošta, gdje je pripravljen bio stan za velikog knjaza Nikolu, bioše poredano takodjer pol eskadronah husarah njegovoga imena, a pred konakom maršala Paskievića stajalo je odieljenje njeg. pješacke regimente. Malo prije 6 satih oglasio je troputni krik „pod oružje“, koji je izpred vratih grada odazvao se, da njih. veličanstva dolaze. U pèrvoj kočii s desna vozilo se je njeg. rusko veličanstvo u uniformi austrijskog husarskog generala, a s lijeva siedilo je njeg. apost. velič. car austrijski u uniformi ruskoga generala. U drugoj kočii vozio se veliki knjaz Nikola u austrijskoj husarskoj uniformi, a u sliedećim hintovima car ruski i c. kr. generali. Kad su njih. veličanstva prispieła pred nadbiskupsku rezidenciju, zaigrala je banda rusku narodnu himnu, a izvanredno mnogobrojno žiteljstvo zaorilo u urnebesno radostno klicanje. Iza pregledane vojske otišlo je njeg. rusko velicanstvo u pratnji njeg. c. k. velicanstva u svoje sobe, docim je veliki knjaz Nikola opet u svoj stan uputio se i tamo stojeću vojsku pregledao. — U večer bioše grad sjajno razsvietljen. U kazalištu bioše svetčano predstavljeno, nu njihova velicanstva nisu došla.

Danas bioše u logoru velika cèrkovno-vojnička parada. Njeg. c. k. velič. stiglo je u logor već u 10 satih, a malo kasnije prispieo je car Rusah u sjajnoj sviti. Iza pregledanih frontah, za vrijeme čega igrana je narodna ruska himna, bila je čitana služba božja, a u 12 satih započeo defilé vojske, ponajprije sva pješacka vojska, zatim topništvo, dragoneri, kirasiri, hu-

sari i ulani, u cielome 40000 momakah. Njeg. carsko-rusko veličanstvo, njegova visost veliki knjaz Nikola, njegova visost princ pruski, njeg. c. kr. visost nadvojvoda Ernst, maršal grof Paskiević, maršal Vindišgrec, fzm. baron Jellačić predvodili su, kao vlasnici svojih regimentah, iste njeg. c. kr. apost. veličanstvu. Defiliranje trajalo je do pol tri ure. Zatim bioše veliki obied. U večer je opet teater paré i razsvietljenje grada.

Iz Holomuca 26. rujna, 9 satih 45 minutah u večer. (Bèrz. viest.) Za danas u jutro odredjeni konjanički manever odkazan je radi kiše. U 11 satih viežbala se je vojska od ženina na Tafelbergu pred njihovim veličanstvima. U 4 sata bioše carski obied, a iza njega odvezoše se najvišja gospoda u logor, gdje je bilo sviranje svih bandah, a potom umietna vatra.

Albania.

— „Sèrb. Dnevniku“ javljaju iz Albanie od 11. rujna, da je 8. kolovoza ove godine u Prizrenu, spomena dostojnoj varoši za Sèrbe, izgorilo više od sto dućanah sa svim u njima se nalazećim esapom. Vatra se noću dogodila, a vatru su Turci zažegli. U onoj čaršii, gdje se vatra porodila i gdje je sva nesreća bila, živu sami Sèrbi. Što je bilo glavnih tèrgovakah svi su propali. Pri ovoj nesreći, kažu, da su i dva tèrgovca, braneci svoj mal imetak, kog su kèrvavim znojem pod mučnom turskom kopitom stekli, izgorela.

Prizrenski vladika, rodod Gèrk, poslao je tri sveštenika po svojoj eparhii da mu kupe miriu. Sveštenici morali su globiti narod; ali vladika nebude s njima zadovoljan. Kad su k njemu došli, uhvati svu trojicu i sveže im ruke naopako; to zato, što su mu po njegovom računu malo žita donieli. Poslije ih pošle po jednom svom panduru paši s tom preporukom, da ih baci u tamnicu. Kad su ih timali čaršiom, spaze ih nieki Turci, koji su ih poznavali, priskoče, izsieku konopce, puste ih, a pandura otiereju. Turci reknu: „Ovi su ljudi ovdie rođeni i ostarili, a za njih nigda ništa loše čuli nismo.“ Eto tako postupaju vladike Gèrci, tako bezčeste i muče gdje god mogu naš narod.

U Skoplju su 24. kolovoza uhvatili Arnauti jednu dievojku iz sela zvanog Govèrhlevo, jedno dva sata izvan varoši, dovuku je u Skoplje i tu je poturče na silu; a vladika na ovo izstupljenje nije htio ni glave obèrnuti, da svoju ovcu iz jazičnih žvaljah izbavi. — Drugu su dievojku takodjer uhvatili Arnauti, odvukli je u planinu, oskèrnili je; a ona sirota braneci svoju čest skonča svoj život. Neobuzdanci i progornitelji viere Hristove raznesu žalostnu dievojku na noževima. To su prava, koja hristijani po izdanom sultanovom fermandu uživati imaju. Badaeva su svi fermani, dok Turci u koran vieruju i dok se za spasenje njihove duše piše, kad hristijansku dušu pogube. Koliko zulumah, koliko zalah po onim miestima Turci čine, gdje ljudi i strani putnici nedopiru! Svuda, kuda sadanja turska vojska prolazi, čine Turci nad hristijanima najveće zulume. Bolje bi bilo, da je bio požar i potop po onim varošima, selima i poselicima, no što je turska vojska prošla. Vojska je turska kroz sela svaka zla radila: ubijala, harala, skèvèrnila i svaka bezčestja činila. Poreze i namete uzima i otima po staroj i za hristijanstvo žalostnoj samovolji; koje li selo neima da plati, a paša uhvati po tri četiri otmienia čovieka i neda ih dollen, doklen ih selo iz oka iz boka neodkupi. Sablazan najveću čine Turci i koliko je primietiti narod je već do krajnje ogorčenošti dospieo, i u jedan hip lako bi mogao kao barut planuti.

Italianska.

— U Rimu našla su se mnoga pisma, koja je Saffi razturio. Našlo se u gdiekojim kućama mnoštvo oružja i rečena uzpaljivajuća pisma. — Do sad zatvoreno je 200 osobah mužkog i ženskog spola, medju kojima nalazi se i samih dievojakah mladih, rimskih amazonkah. — Papa je opet obolio. — Nesretni narod kako se već jednom primiriti neće, nego sve o zlu, pa i po zlu. —

Turska.

— Gerdna je šteta, što veliki europski žurnali neimaju po carstvu turskom bezpristranih izviestiteljah. Kad bi takovih izviestiteljah na više miestah po Turskoj bilo, mogli bi se oni Europejci naplakati, koji sërca i duše imaju. — Šta se po nesretnoj toj zemlji a još od nesretne naroda u carstvu turskom radi i čini, vidit će čitatelji iz izviestja „Allg. Ztg.“ Ove posljednje donose dva kratka izviestja, jedno iz Drinopolja a drugo iz Varne.

Përvo veli: Javnoga mira nestalo je u cijeloj oblasti i glasovi stižu samo o otimačini i ubojstvu. Okolo Drinopolja razbojnici milje kao da ih je tko posijao. Baš je sad bio kod mene jedan hristjanski torgovac, koi je namirivao 25 hiljadah grošah, da odkupi svoga sina, koga su mu razbojnici odveli i toliko ucienili. Takovim bezdielima neima kraja oko Zahara i Kazanlika. Svi su hristjani već od straha pretèrnuli. — Vojska se jednako kupi. Po jednom formanu sultanovom moraju i zabdžie ići na vojsku. Oдавdie ih je otišlo 500. U miesto njih najmljeni su sami lopovi. Ovi, u miesto da čuvaju da se zlo neradi, rade ga sami kao svoj stari zanat. — Zlo je kod kuće, a još gore na vojsci. Imamo pisma od vojnikah turskih iz Silistrie i Varne. U jednom pismu stoji: „Nepriateljah nevidimo ali umiremo od gladi. Ima dva dana kako neimamo blieba nego smo dobili jedva nešto beškota, koi je cern i koi se jedva jesti može.“ Zaista su turski magazini svuda u jadnom stanju.

Drugo iz Varne veli: Turci su od nieko doba sasvim sklonjeni na rat i pokazuju veće pouzdanje i revnost nego ikad. Oni vieruju ozbilja, da će ne samo negdašnje njihove oblasti povratiti, nego da će i Moskvu i moskovsko carstvo zatèrti. (Da se to neizvèrne.) Oružja se okaniti nemisle, dok se Petrograda nedočekaju. To svaki dan čujemo ih govoriti, i to negovore samo prosti Turci nego i njihovi oficiri. Uniformirani stranci u tom ih podliču i zato ih Turci gèrle. Uslugu tu Turcima čine i biegunci različiti, od kojih ima čitavih četah i koji svud tamaraju i Turke pobunjuju. Vlasti im nemogu ništa i imaju i same dosta posla. Najstrožie je zapoviedjeno, da se hrana ženje i uvozi, al neima žetocah, jer su od pljačke i straha pobiegli u gore, pa tako žanju sami turski soldati. Seljanah se jedva toliko iztèrati može, da se zito ovèrši i u gradove svozi. Gdie neima konjah ni volovah, tu vuku tu hranu nesretni hristjani na ledjima ili na konjima. Kola vuku ljudi i žene hristjanske a Turci omahuju kandžiom kao god da stoka vuče. Hrana se seljanima neplaća nego im se daje artia, koja nikakve vriednosti neima.

— Putnik nieki u englezkim novinama o stanju turske vojske u Bugarskoj ovako govori: Po kazivanju samog Omer-paše vojska u Bugarskoj iznosi 60,000 ljudi. Glavna vojska stoji kraj Dunava u Tulni, Mačinu, Birsovi, Rassovi, Silistrii, Totorkanu, Ruščuku, Šistovu, Nikopolju i Vidinu, a rezerva stanuje u Kerasu, Varni, Šumli i drugim miestima. Duž linie, koju turska vojska zauzima, 300 engl. milj. ima, koje vèrlo veliko uzdanje u svoja vojsku od strane turskog vodje pokazuje. Omer-paša se trudi strogost i vojenu poslušnost u vojsci svojoj zvesti, on je do 3—4000 slobodnjakah Arbanasah, koji su bugarsko selo nieko u prolazenju svom opljačkali, pohvatati dao, i kaznio ih je zbog pljačkanja i činjenog nasilstva. U Šumli po dva tri dana preko nedielje moraju žitelji svi šanceve kopati.

Različite vjesti.

— „Salz. Kirchenblatt“ piše iz Temišvara, da u Banatu ciele občine pravoslavne prelaze k sjedinjenoj cèrkvi, i da se dosad takovih konvertitah broji preko 12,000.

— U Kodanju je kolera gotovo sasvim prestala. Na dan umire sad po jedan, no tim žešće biesni u Štokholmu, gdie po 100 na dan umre.

— Car Francezah stigao je 23. u Lille.

— Po najnovijim vjestima iz Kitaja približuju se insurgenti Pekinu.

— Radi slabe žetve zabranio je vicekralj egipatski izvoz žita.

SLUŽBENI LIST.

3618./pr.

Razpis natiečaja.

Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je previšnjom odlukom od 11. rujna o. g. za kraljevine Hèrvatsku i Slavonsku ustrojenje jednog zemskog suda u Zagrebu i trih županijskih sudovah u Osieku, Varašdinu i Rieki sa sliedećim osobljem i platjama odobriti:

Broj	Svojstvo službe.	platje	dnevnični razred	zemski sud u Zagrebu	županijski sudovi			Opazka
					Osijeku	Varašdinu	Rieki	
1	Predsjednik	4000	V.	1	—	—	—	Izuzamši državna odvjetništva.
3	Prezeša	2500	VI.	—	1	1	1	
1	Viećnik banskog stola	2000	VI.	1	—	—	—	
9	Viećnikah zemskog suda	1800	VII.	7	1	1	—	
		3 à 1600						
		3 à 1400						
16	Viećnikah okružnih sudovah	8 à 1400	VIII.	—	6	6	4	
		8 à 1200						
4	Tajnika vieća	2 à 900	IX.	1	1	1	1	
		2 à 800						
16	Sudnih pristava	5 à 700	X.	5	4	4	3	
		5 à 600						
		6 à 500						
4	Upraviteljah pomoćnih uredah	2 à 900	IX.	1	1	1	1	
		2 à 800						
1	Pristav kod zemskog suda	700	X.	1	—	—	—	
3	Pristava kod okružnih sudovah	1 à 700	X.	—	1	1	1	
		2 à 600						
21	Official	10 à 600	XI.	7	5	5	4	
		11 à 500						
12	Akcessistah	6 à 400	XII.	4	3	3	2	
		6 à 350						
4	Tamničara	2 à 400	XII.	1	1	1	1	
		2 à 350						
4	Poslužitelja ureda kod zemskog suda	2 à 300	—	4	—	—	—	
		2 à 250						
12	Poslužiteljah ureda kod okružnih sudovah	3 à 300	—	—	4	4	4	
		4 à 250						
		5 à 200						
20	Nadzornikah uzah	250	—	6	5	5	4	
7	Poslužiteljnih pomoćnikah	216	—	2	2	2	1	

Uživaju uredovanu opravu.

Za nadopunjenje svih gore navedenih miestah s iznimkom predsjednika i prezešah razpisuje se natiečaj.

Svi oni, koji jedno od ovih miestah zadobiti žele, imadu svoje potrebitimi dokazi shodno obškèrbljene molbenice, ako se već u javnoj službi nahode, kroz svoje uredovne predstojnike, drugčie kroz njima neposredno predpostavljene političke oblasti, c. k. pako vojnom stališu spadajući prositelji, bili oni u službi ili ne, sa obdržavanjem naredbe vis. vojnog ministarstva od 31. prosinca 1852 br. 5056 najkasnie za četiri nedielje danah računajuć od dana zadnjeg objavljenja ovoga natiečaja u ovih novinah, na predsjedništvo c. kr. banskog stola poslati, i u ovima sviedočanstvim u originalu ili u propisanom potvrdom providjenima prepisima iskazati:

Dobu života, rodno miesto i zakon s navedenjem stališa (jesu li oženjeni, neoženjeni ili udovi) i broja neobškèrbljeno diece.

Svèršene nauke i druge sposobnosti za željenu službu, dosadanju službenu uporabu navedenjem platje, ili drugo bavljenje i to tako, da nijedno vrieme prazno i izostavljeno nebude.

Njihovu čudorednost i neprikorno političko dèržanje, zajedno imadu navesti, je li i u kojem kolienu sa kojim sada u javnoj službi u Hèrvatskoj i Slavonii nahodećim se činovnikom stojeu rodbini.

Poimence moradu oni, koji miesto viećnika banskog stola, zemskog ili okružnog suda, tajnika ili sudnog pristava zadobiti žele, izvan dobrim uspiehom dovršenih pravoslavnih naukah, i dobrim uspiehom podnešeni sudački, auditorski ili odvjetnički izpit, dalje ovi i molitelji miestah u pisarni podpuno znanje niemačkog i narodnog, ili drugog srodnog jugoslavenskog jezika, kompetenti za miesta u primorju i znanje talianskog jezika iskazati, izvan toga moradu molitelji za miesta u pisarni čistu pravopisnu ruku, onda za višja miesta potrebito iskustvo u rukovodjenju poslovah imati. — Molitelji za miesta tamničarah pako vištinu u računu iskazati.

Pri poslužiteljnih miestah uzet će se oso-

bito obzir na izslužene vojnike, i one, koji čitati i pisati znadu.

Oni, koji više miestah molili budu, imadu za svako miesto posebnu molbenicu predati, priloge pako samo jednoj molbenici pridodati, i u drugih se na ove pozvati.

Za one molitelje, koji su već uslied razpisa natiečaja bivše uvedbone sudovah komisie godine 1850 kakvu službu kod zemaljskih sudovah molili, i pri onoj njima jošte nepovratjenoj molbenici ostaju, dostatno će biti, ako se na ovu molbenicu pozovu, i u predstojećem natiečaju zahtievana ondie nepredata sviedočanstva jošte pridonesu, nu i ove naknadno molbenice imadu se kroz uredovne predstojnike, ili ako se molitelji u službi nenahode, kroz neposredno predpostavljene političke oblasti poslati.

U Zagrebu dne 22. rujna 1853.

Br. 12125.

Objava

c. kr. hèrv. slav. financ. zem. ravnateljstva o porezivanju žganih duhovitih žičinah.

Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 6. rujna 1853 narediti, da se u onim zemljama i krajevima, u kojima se potrošnina od žganih duhovitih žičinah pobira pri proizvodjenju istih, povisi danak od donjo-austrianskog vedra komine,

a) kada se upotrebljuju tvari brašnate, kamo spadaju krumpiri, svekolike vèrste žita i sočiva, zatim prikladne za to vèrste od repe i melasa od repice na četèrnaest krajcarah.

b) Kada se upotrebljuje voće zèrnato, kao jabuke, kruške, plodovi jagodasti, drenjine itd., zatim korenje, dropad groždja, i odpadci pri varenju piva, takodjer na četèrnaest krajcarah.

c) Kada se upotrebljuje voće kostičavo, kao triesnje, šljive itd., zatim vino, droždje od vina, mušt od voća na dvadeset i jednu krajcaru.

Ostali danci od žganih duhovitih žičinah ostaju nepromienjeni.

Goripomenuti danci povišeni imaju u krepst stupiti s 1. listopada 1853.

Što se u slijedstvu vis. c. kr. financ. ministarskog raspisa od 12. o. m. br. 14432/F.M. do obće znanja dostavlja.

U Zagrebu 16. rujna 1853.

14258—1853.

U grofo-Lövenburžkom konviktu u Beču izpražnjeno je jedno pitomsko mjesto zaklade Lövenburške, kojeg užitak traje do svršjenja osmog gimnazialnog razreda, i na koje polag zakladnog lista imaju pravo ugarski plemićki mladići, koji nisu još prekoracili 14 godinu svoje dobe, te mogu vjerodajno dokazati svoje ugarsko plemstvo.

Natiecatelji imaju svoje molbenice, podkrepjene s kersnim listom, sa svjedočbom o ciepljenju kozicah, o zdravlju i siromaštvu, s dokumenti o potrebitom plemstvu, i sa školskim svjedočbama od zadnja dva poluljetja najdulje do 15. studenoga tek god. 1853. podnieti c. k. banskoj vladi, i ujedno izjaviti se, da su u stanju, i pripravn, potrebitu oppravu, rublje i cielu posteljenu, kao takodjer spravu za jelo pribaviti si, te da će za vrijeme užitka ovog pitomskog mjesta oppravu, rublje, školske potreboće, troškove u slučaju bolesti i doplatu za poslužbu iz svojeg namirivati.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu 22. rujna 1853.

Br. 2725. (285—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznahuje, da je opredijeljena na dan 15. rujna o. god. druga ovršena prodaja kuće Emilie Gojšić pod brojem 343 ležeće i na 13648 for. sudbeno procijenjene radi dužne odvietniku Danielu Dikoviću glavnice 950 for. i pripadaj, s porazumljenjem obih stranah na 15. listopada o. g. poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na ptenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu ubavištaju se glasom §. 509 gr. p. svi vjerovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu ovim se pozivaju.

Uvjeti dražbeni slijedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjevu svotu do 8 danah kod suda ovog položiti.
b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vjerovnicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojšić na koliko bi, od uknjiženih glavnica njoj još preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

b) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavicu i pripadke do rečenog dana položio nebi, deržat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 u njegovu pogibel i troškove.

d) Svaki, kol će za sposobnog licitanta proznanio ne bude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.
Smendrovac v. r.

Br. 5315/1853 (288—Lzv.)

(3—2)

Razpis natiečaja.

Ovim se za jedno pitomačko mjesto zaklade Golubove, u kr. zagrebačkom odhranilištu izpražnjeno, razpisuje natiečaj pod slijedećimi uvjeti:

a) Pervenstvo na to mjesto imaju srodnici utemeljitelja Juraja Goluba, koje se srodstvo zakonitim svjedočanstvom dokazati imat; — zatim oni, — kao i svaki drugi, kol to mjesto zadobiti želi, moraju u molbenici naznačiti i vjerodostojno dokazati:

b) Svoje ime i prezime, dobu života i vjerozakon.

c) Rodno mjesto, podžupanah i županu.

d) Ime i odnosno prezime roditeljah i skrbiteljah, — ovih stališ i mjesto prebivanja.

e) Svjedočbu podneti ima natiecatelj, da su mu boginje uciepljene i to kakvim uspiehom, — zatim svérhu stališa svoga zdravlja.

f) Koji učibhu polazi i gdje, — napredak u nauci, — i čudoredno vladanje. Ova se sva vjerodostojnim školskim svjedočanstvom dokazati imaju.

g) Vlastito svojih roditeljah imućvo i ovih ini dohodak kao platju, penziju itd.

h) Broj dietce svojih roditeljah, a napose, koja su od te dietce obakərbijena.

i) Da li natiecatelj, drugi kakvi stipendium ili pitomstvo uživa.

Tako ustrojene i zakonitim svjedočbama obrazložene prošnje, — imaju se do 25. listopada t. god. ovamo podnieti.

U Varašdinu 21. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Šimunčić, s. r.

Br. 195. (104—DS.) 29 2

(3—2)

Natiečaj.

Od strane ravnateljstva kraj. konvikta zagrebačkoga pozivaju se svikoliki, koji bi želili natiecati se za izpražnjeno jedno pitomsko mjesto zaklade sirotinske u istom kr. odhranilištu, da molbenice svoje, na njeg. c. k. apost. veličanstvo upravljene, do konca studenoga t. g. ravnateljstvu ovom izruče.

Molbenici, u kojoj mora biti naznačeno ime i stališ odumervaih roditeljah, priložiti se ima a) svjedočba sirotinstva, b) kersni list, c) školska svjedočba od zadnje prošle školne godine, d) liekarska svjedočba vèrhu zdravog i nikakvoj kroničnoj bolesti podvèrzena tiela, e) svjedočba ranarnika vèrhu s uspiehom uciepljenih kozicah, f) svjedočba dotične miestne oblasti vèrhu imućva ili inih dohodakah, broja dietce, s naznačenjem neobakərbijjenih, kao što i zaslugah, koje su roditelji ili predji za vieru, vladara i dom stekli. — Napokon uzet će se obzir ponajprije na prositelje, koji su učenici dolajih gimnazialnih učionah.

U Zagrebu dne 16. rujna 1852.

Josip Bučar,
podravnatelj.

Br. 752. (289—Lzv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud vèrbovački do obćeg znahja stavlja, da će se dne 1. listopada o. g. pri podne u 10 sati putem javne dražbe u selu Pakasinu u občini gradečkoj ležećem, prodavati u sudacki zalog uzeta slijedeća: a) 7 glavah svinjah, b) 700 krovnih dasakah, i c) ovogodišnji prirod vinograda Čizmešia zvanog, ukupno cienjena 75 for., na vlastitost Miška Dečaka žitelja iz Pakasina spadajuća.

U Vèrbovcu 19. rujna 1853.

M. Baneković.

Br. 1044. (286—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

Čim izvršitelji oporučni masse gosp. Franje Reisera vlastelina i trgovca iz miesta Samobora salogu ovostranog suda od 21. veljače 1853. broj 192. da pregled naime svih masalnih dugovah i tètretah valjano obrazložen podnesu, nebi se do šele uzsavèršeno odazvali, podnosivai samo pregled manjkav i nezavjeren — ovim pako načinom bi postupajući sud izvan položaja bio po prepisu zakonah procienbeni operat sastaviti, dovršiti, i radi odmierenja pristojbe nadležnomu miestu podnieti, kao takodjer pupilah imućvo u očevidnoststaviti — s toga se sa strane ovog suda svikolici vjerovnici, koji imaju zadužnih dokaznicah budi uknjiženih, budi neuknjiženih, ili kakovih drugih zahtievanjah, kao i isti oporučitelji za da zadatku svome glede prenavedene zaostavštine polag propisa zakonah zadovolje, zvanično pozivlju — da do 22. prosinca 1853 ovomu c. k. kotarskom sudu samoborskom ili osobno ili preko svojih punovlastnikah tražbine svoje valjano obrazložene prijave, te sva potrebna u očevidnost stave — u protivnom bo slučaju neće bit tražbine njihove uvažene i nikakovo neće im izim zaloga na zaostavštinu pristojati pravo.

U Samoboru dne 22. rujna 1853.

Kazimir Jellačić,
c. k. kotarski sudac.

(102—DS.)

(3—3)

Razpis natiečaja.

Pri rukovodnih uredih c. k. hèrvatsko-slavonske zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah imade se popuniti mjesto jednoga officiala i jednoga akcessiste, i to pèrvo sa godišnjom platjom od 600 for. i X. dnevnim razredom, drugo pako sa 400 for. i XII. razredom; u koju se svérhu razpisuje ovime natiečaj do konca mieseca rujna t. g.

Prositelji imadu svoje valjano biljegovane molbenice preko svoje predstavljene oblasti, ili ako za sada javnu službu neobnašaju, preko političke oblasti na predsjedništvo c. k. hèrv. slav. zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah odpremiti i u njih dobu, stanje, viero zakon, znanje jezika, nauke, do sada obavljane javne službe i bezporočnu čudorednost dokazati.

U Zagrebu dne 18. rujna 1853.

Od predsjedništva c. k. hèrvatsko-slavonske zemaljske komissie za odteretjenje zemaljah.

C. k. ministerialni savjetnik
i predsjednik,
Dr. Ullepitsch.

(106—DS.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Dne 3. listopada t. god. davat će se u najam žirovina u ovogradsnoj gori Gračan zvanog za go-

dinu ovu i to na licu miesta u selu Gračan priepodne, k kojoj dražbi pozivaju se svikolici najamotaj uzeti želeći s tim dodatkom, daje ovu godinu osim kostanja takodjer i hrastovog i bukovog žira dovoljno priraslo, i da se u ovoj gori obilna voda nalazi.

U Zagrebu dne 24. rujna 1853.

B. 1425. (287—Lzv.)

(3—2)

Oglas.

Od c. k. kot. suda u Suhompolju na javno znanje daje se, da će se dne 8. listopada 1853 u deset sati priepodne u trgovištu Virovitič marva rogata, konji, svinje, koze, zatim druge pokretnosti Pave Lazarića trgovca Vraneševačkog na stran vlastelinstva virovitičkog putem javne dražbe za gotove novce prodavati, — kamo se kupiti želeći pozivlju.

C. k. kot. sud u Suhompolju 20. rujna 1853.

OGLASNIK.

(169—DP.)

(3—1)

Objavljenje.

Podpisani preporuča se jevtinim sgotavljanjem toli zubacah kao i pojedinih zubovah. Osobito se usudjuje podpisani obratiti pozornost štov. občinstva na čišćenje zubah od strežah (Weinsteinh), koje je za zdravlje desnih i uzdržanje zubah vèrlo potrebito, kao i na izpunjenje župljih velih zubah, čime se oni opet za upotrebljenje shodni čine, napoko vonja a i bol istih odstranjuje. Zubobolja može se za nekoliko minutih utišati.

Za da moju objavu opravdam, molim za povierenje onih, koji pomoći trebaju, s moje strane jamčim za najstrožiu pažnju.

E. Münchreiter,
zubar.

Stanuje u kući g. dra. Kriegera, u dugoj ulici br. 272. Kod kuće je od 9—12 priepodne i od 2—3 sati poslie podne.

(168—DP.)

(3—1)

Buková i hrastová žira.

U prostranih šumah gospodice grofa Čamara Rečke i Peršidovečke, u županii križevačkoj, nedaleko od Bisaga i Novoga marofa može se upustiti do 800 glavah svinjah po 1 for. u sr. Oni, koji bi poveliki čopor utierali, dobit će za 6 kr. jevtinie.

Službeno bèrzojavno objavljene bečke kurze od 28. rujna 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj miestn.	kratak rok
Dèr. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdāh za 100 holan. f.	2 mies.
" od g. 1852 "	82 1/2	Augsburg za 100 f. èurēnt	3 mies.
" " " "	"	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
izvačeneobv.,obv.	"	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
dvor. komore od	"	Frankfurt na Mainu za 120	kr. rok
prislinozsajma u	"	Genova za 300	2 mies.
Kranjskoj, erar.	"	pionont. lirah	kr. rok
ob. od Tirola, Vo-	"	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mies.
rarlberga i Salzb.	"	Lipako za 100 forintih	na saj.
Obveznice lomb.-milanččkog	"	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mies.
sajma do g. 1850 sa 5%	"	London za 1 funt sterl.	kr. rok
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	135 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mies.
" 1839 " 100 "	"	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Marseille za 300 frank.	2 mies.
" " " " "	"	Paris za 300 frank.	kr. rok
" obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u	"	Prag za 100 for.	1 mies.
" " " " "	"	Tèrzt za 100 for.	3 mies.
" " " " "	"	Mileci za 300 austr. lirah	1 mies.
" " " " "	"	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
" " " " "	"	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
" " " " "	"	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Obv. u Frankf. u Holandiu-činjenoga zajma.	"	Tečaj novca	
" " " " "	"	Caraki dukati	115
" " " " "	"	Zajam od 1851	
" " " " "	"	Slovo A	
" " " " "	"	" B	107
" " " " "	"	Lombardoski	
Obveznice zemljišnog okupa	5%		
Naputnice središnje blagajne			
Godišnji disconto			
Bank-akcie komad po	1340		
Sieverne željez. po	1000 fr. 2255	Krak.-g. sločko po 100 f.	653
Bečko-glog. želj.	500 " 835	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Nend. ž.	200 "	Aust. Llo. u Tèrztu 500	
Budiej.-Gm. Linz ž.	250 "	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tèrn. 1. izd.	290 "	Galič. založn. 4% za 100	
" 2. izd.	"	Sročke Esterhazia 40	
danja s pèrvencijom, 200 "			

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
svetihina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakog
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se 10
linija 30 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Budućim mjesecom listopadom nastaje posljednje četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast.

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

U području c. k. kotarskog financ. ravnateljstva u Rieci sabrani:

Blaž Rossi 1 for., Stipan Ivanišević 1 fr., c. k. pisarski assistenti; Rajmund Emil c. k. pisarski uredni viežbenik 1 for., Ivan Maretić c. k. uredni poslužitelj 30 kr., Antun Hrabrić privremeni ureda ravnatelj 2 for., Petar Verga namjestni protustavnik 1 for., Josip Rabenhalt pregledatelj 1 fr., Petar Jurković računarski oficial 1 for., Ljudevit Otto c. k. uredni pisar 1 for., Josip Burgac soli mjeritelj 1 for., Simon Dubravčić soli mjeritelj 40 kr., Franjo Haimenich pregledatelj 1 for., Josip Škarpa c. k. porezni prijamnik 2 for., Slavoljub Marcegaglia c. k. porezni protustavnik 1 for., Andro Vipautz c. k. oficial 1 for., Dragutin Burgac c. k. namjestni prijamnik u Orehovici 1 for., Vjekoslav Filler c. k. protustavnik u Orehovici 1 for., Gjuro Kletzian c. k. porezni poslužitelj 30 kr., Antun Martić namjest. kameralski kastelan u Fužini 2 for., Josip Kopic, protustavnik u Fužini 30 kr., Franjo Šporer c. k. nadšumar u Fužini 2 for., Josip Bielecki 1 for., Mio Raslić 1 for., c. k. kotar. šumari u Fužini; Franjo Marišević c. k. kameral kastelan u Vërbovskom 2 fr., Josip Czitta c. k. kot. šumar u Vërbovskom (s motto: Ehret Gott und Kaiser) 2 fr., Giuseppe Mezzorana c. k. kastelanski uredni protustavnik for., Raimund Haiden c. k. šumski passualista 40 kr., Stjepan Mavrić c. k. poslužitelj kastelanskog ureda 20 kr., Nikola Černković 20 kr., Ivan Marišević 20 kr., Mio Mance 20 kr., Ambroz Dražić 20 kr., c. k. šumari u Vërbovskom; Danilo Karić c. k. prijamnik 2 for., Maria supruga istoga 30 kr., Nikola Ratković c. k. porezni oficial 1 for., svi u Čabru; Gjuro Kušan c. k. namjestni prijamnik u sv. Kosmu 20 kr., Gjuro Rukavina 12 kr., Franjo Burmašević 12 kr., c. k. nadzornici financ. straže u sv. Kosmu; Franjo Gallac c. k. namjestni carinski prijamnik 1 for., Antun Sarkotić c. k. namjest. protustavnik 30 kr., Stjepan Vukelić c. k. namjest. solimieritelj 30 kr., Dragutin Somossi c. k. porezni prijamnik 1 for., Tomo Lukanović c. k. porezni oficial 30 kr., Antun Dujmović c. k. passualista 1 for., svi u Bakru; Gjuro Kružić c. k. namjest. carine prijamnik kod sv. Josipa 1 for., Franja supruga istog 30 kr., Antun Marišević c. k. porezni prijamnik u Čerkvenici 1 for., Sava Ceranić c. k. porezni oficial 20 kr., Ivan Matešić c. k. namjestni carine prijamnik 20 kr., Ambroz Kovačević c. k. nadzornik financ. straže 6 kr., oha u Novom, Ivan Čiča c. k. carinski prijamnik u Selcih 1 for., Teodor Radulović c. k. passualista u Cirkvenici 1 for., Ernest Krizner kod sv. Gjurgja 1 for., Martin Planinac u miru 1 fr., Ilija Božić u Karlobagu 2 for., svi carinski prijamnici; Vatroslav Ferljan namjest. protustav 30 kr., Danilo Tišma uredni pisar 30 kr., svi u Karlobagu.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 30. rujna. Danas su svršena duhovna viežbanja, koja svake godine dèrži svetjenstvo nadbiskupie zagrebačke. Ove godine rukovodiše viežbanja dva jezuita. Preuzvišeni nadbiskup nije prisustvovao njima radi teške bolesti.

— Do skora izaci će u Beču c. k. geografskom zavodu zemljokaz vojvodstva Srbije i tamiškog banata izradjen po g. Friedbergu, c. k. kapetanu kod generalštaba. Ciena bit će mu 4 fr. sr.

— Iz hrvatskog Primorja. (Dopis.) Nedvojim, da će vam biti vrlo milo čuti, da u našoj inače najubožnijoj županiji pod brižnom i mudrom upravom obćeljubljenog našeg velikog župana, presvjetlog gospodina barona Kellersperga, kao što sva ostala tako osobito takodjer podignutje narodnih učionah a po tom naobraženje uzornim doista načinom napreduje.

Osim mnogih shodnih ustanovljenjah i popravakah oko već obstojećih i zavedenja novih pučkih učionah ustrojene su osobito u najnovije doba u kratko vrijeme od 4 mjeseca 3 narodne početne učione, i naime: u Kostreni kod svete Barbare, u Kostreni kod sv. Lucie i u Hreljinu.

Tko je imao priliku žalostno nu priatne ove prediele samo jedanput posietiti, komu je iole poznata neplodnost pustog i kamenitog zemljišta u rečenim miestima primorja našega, gdje osim nekoliko kapljicah dobrog vina ništa nerodi, — onomu nije potrebno razlagati, koliko je dobročinstvo zavedenjem narodnih učionah učinjeno tamošnjemu žiteljstvu, kojemu je kroz to, budući i onako ponsajvećim dielom živi iz brodarenja i trgovine, prilika pružena, da mu dietca kakov takov nauk i bolje naobraženje postignuti i tako umom i prometom koliko laglje i uspješnie hliebaci si pribaviti mogu, kada im ga mati narav, stavivši ih u maćuhinski prediel kod kuće, podijeliti nehtiede.

O zavedenju spomenutih učionah već se u prijašnja vremena mnogo govorilo, radilo, pisalo i odborovalo, nu svi trudi ostadoše uzaludni, i naidjose na neodoljive bi reć zaprieke, dok nam visokorodni naš vèrhovni župan pravi postupanja način nepokaza, te neposrednim svojim osobnim uplivom i dielovanjem u cielomu žiteljstvu toliku ljubav prama učionam pobudi, da se je pripravnosti i dobroj volji, te — može se reći — žèrtvam i naporim siromašnoga naroda diviti morati. — Tim jedino načinom zaprieke izčeznuše i mi ćemo tako do koi dan blagodatni otčinske brižljivosti našeg poglavara u potpunosti mieri uživati.

Mnogo se imade takodjer zahvaliti rodoljubivomu kotarskomu nadziratelju učionah, prečastnomu gospodinu kanoniku bakarskomu Venceslavu Soiću, koji nežaleći ni malo truda marljivo svratja pogled na sve, što bi dosta zapušteno bivše stanje narodnih učionah valjano promaknuti kadro bilo.

Nu bilo je takodjer i posebnih školskih dobročiniteljah, tako n. p. zaslužuje, da se pohvalno napomene, kako je rodoljubivi g. Jakob Randić, sveštenik biskupie senjske, prije nego je škola kostrenska kod svete Barbare u pravu uredjenu pučku učionu pretvorena, istu kroz punih 12 godinah o svojem trošku uzdržavao, i tako velenoznamenu svotu imetka svoga u nju uložio; —

tako je isto godilo svakomu domoljubu, kada je dočuo kako je hreljinski stanovnik gospodin Matia Polić prigodom utemeljenja učione u Hreljinu riedkom doista darežljivošću 550 for. gotovog novca u tu svèrhu žèrtvovao.

I zato kao što je presvjetli naš vèrhovni župan prigodom svetčanosti, kad je gore bvaljenomu g. svešteniku Randiću kèrst previsokom milostju carskom za zasluge promicanja pučkog naobraženja podieljeni izručio, u važnom i krásnom svom govoru medju ostalima rekao: „Kostrena sv. Barbara jest srećnia od hiljade drugih župah, dočim imade muža, koji se nije ni malo ustručavao toli znamenite žèrtve za dobro njezino doprinieti,“ — tako bi se i o Hreljinu reći moglo: Hreljin je srećniji od hiljade drugih miestah, kad imade u svojoj sredini poštnu dušu, koju je bog za svoje trudove obilnim blagom nadario, nu koja zato na korist sugradjanah svojih zaboravila nije! —

A mi Primorci sa susiednom našom bratjom Gorani možemo svikolici reći: Mi smo pored svega našega siromaštva srećniji od hiljade i hiljade drugih predielah, jerbo nam previše milost carska u našem presvjetlom vèrhom županu podieli poglavara, koji toli uspješno ne samo dobro dèržave već i dobro pučanstva promicati umije, i sa svom snagom promiče. — Slava mu! *)

*) S više stranah dolaze nam radostni glasovi i o drugim liepim plodovima, kojima je urodilo ovogodišnje službeno putovanje našega vèrhoga gosp. školskoga savjetnika i pučkih učionah nadziratelja, dra. Stjepana Iliševića. Da negovorimo o zavedenju na njegov predlog jedno-miesečnom preparandijalnom tečaju za učitelje i učiteljske pomoćnike okolice varaždinske a osobito Medjumurja, kojega važnost daleko aži, i o kom je odnosna naredba priobćena u 205. broju ovih novinah, napomenuti ćemo za dokaz revnoga i kriepkoga nastojanja od strane njegove, ne manje rodoljubive i savjestne pripravnosti od strane dotične političke oblasti novo utemeljenju učionici u Virovitici sa tri razreda, od kojih posljednji imade dva razdiela. Utemeljenje ove učionice pokazuje, što valja dobar poticaj, proizilazeći iz iskrene ljubavi prama narodu i oduševljenja za najveće dobro njegovo i bistrog ponjatja dužnosti s jedne strane, s druge pako dobra volja i složno sudielovanje onih, kojim prinadležu izvršenje višjih naredbah. Tek što je g. školski savjetnik odonud otišao, već je politička oblast natičaj za četiri dobro nagrađena učiteljska miesta kod iste učionice razpisala. Mogli bismo navesti još više isto tako slavni primierah blagotvornoga dielovanja rečenoga obćetovanoga g. školskoga savjetnika, koga bistromu oku a još bistriem sudu ni najmanja stvar nije izbiegla, i koji je na ovom svom putu sabrao množinu gradiva, koje će služiti u velikoj mieri za spasonosno preustrojenje naših pučkih učionah. Nu ovdje nam to prostor brani, a i onako želimo, ako nam moguće uzbude, občinstvu, koje takova važna stvar mora da zanima, priobćiti s vremenom ukupni pregled novo ustrojenih pučkih učionah i drugih važnih promienah, koje su u novie vrijeme glede pojedinih učionah i ukupnoga pučkoga obćetovanja u materialnom i pedagogičnom obziru nastale. Samo treba, da g. školskoga savjetnika u nastojanju njegovom i drugi, kojih se tiče, valjano podupiru. Njemu samomu ta ogromna zadaća neprinadležu. Treba da ga i drugi, imajuć pred očima iste one uzvišene obzire, koji njega vode, podpomažu. Svaki neka učini svoje, pa će se vidieti, što se u malo vremena složnim silami izvesti daće. Ugr.

Austrija.

Iz Beča 26. rujna Za pokazati mali primier izvanredne radinosti i odvažnosti, koju nj. velič. car kod svake prigode razvijati običava, vadimo iz nekog pisma iz Holomuca sliedeća: U subotu u jutro u 8 sati podijelilo je njegovo veličanstvo g. ministru grofu Buol-Schauensteina audienciju, koja je čitav sat trajala. U pol na deset izjašilo je njegovo veličanstvo na mjesto vojnih viežbanja, koja su do blizu puna četiri sata pred njeg. velič. trajala. Vrativ se s viežbanja, jedva što je prašne svoje haljine zamienilo, već je u 2 sata čekao povoz, na kom se je car odveo njeg. ruskom velič. na susret. Iza toga povratka i sversenog objeda imao je g. Buol opet oko 10 sati audienciju.

— O budućoj politici Rusie u iztočnom pitanju doznaje se, da car ruski smatra pitanje o osnovi bečke note za sverseno, budući je on bečku notu odobrio samo pod tom pogodbom, ako ju porta bez promjene prime. Niti, hoće Rusija na to pristati, da se pitanje ovo u kongressu rieši.

— „Wanderer“ javlja, da je iz Carigrada prispjelo u Bukurešt pismo od 16. o. m., u kom se javlja, da je razpra izmedj sultana i muftie (šeih-ul-izlam) Arif-Hikmeta, bila još toga dana tako znamenita, da propisane za burban-bairamsku svetčanost obrede kod sultana nije muftia držao, a po svoj prilici ni držati neće, budući se svetčanost ovim danom zaključava.

— Dne 24. o. m. bioše pod nadgledom preuzv. g. ministra viteza Baumgartnera prva pokusna vožnja na željeznici preko bërda Semerinkog.

— Njeg. c. kr. apost. veličanstvo očekuje se 1. listopada iz Holomuca u Beču.

— Državni namiestnik Galicie, grof Agenor Goluhovski, vratio se 22. iz Holomuca u Lavov.

— Francezki zastupnik kod bečkog dvora, g. Bourqueney, još do sada nije otišao u Holomuc.

— Polag previšnje carske naredbe imaju se već početkom nastajuće školske godine 1853/4 u Lavovu i Krakovu državni teoretički izpiti podnašati izključivo na niemačkom jeziku.

Moldavia i Vlaška.

— Iz Jaša pod 16. rujna pišu: Jučer i prekojučer stigle su opredjeljene zapoviedi iz Petrograda ovamo, da se uskore priprave za prelaz preko Dunava, i da se hrana, u magazinima spremjena, za četverostruko pomnoži. Isto je tako zapoviednik ovdje u posadi ležećeg bataillonu dobio zapovied, da bude spreman sa svojim bataillonom, odmah prema Dunavu otići, čim za Jaš, dodje novi bataillon iz Besarabie.

Kod upravljanja zemlje nije u ostalom nikakova promjena učinjena. Štoga o tome strane novine govore, nije temeljito. Knez Ghika vlada sa svojim popečiteljstvom isto tako kao prije, niti se Rusi najmanje miešaju u vladanje. Pače ni istu poštu nisu obskerbijivala ruska poglavarstva. U Jašu doduše postoji ruska pošta, koja oprema depeše i novce izmedj Jaša, Bukurešta i Rusie, no ova je ruska pošta još davna prije, uz moldavsku poštu, obstojala isto tako, kao što god i jur odavna postoji austrijska pošta izmedj Jaša i Černovice. Takodjer je sve ono lažljivo, kao da su Jaš i ostali moldavski gradovi utvrdjeni. — Ovdje se pojavila kolera.

Turska.

— Na ugovima carigradskim pribijen bioše sliedeći proglaš:

„O vi muslimani! Mi smo potomci slavnoga naroda. Kad bismo neizobraženi i bez reda, vladali smo nad mnogim narodima kroz mnoga stoljetja. Sad smo civilizirani, vele Franki, zašto dakle dopustimo, da nas drugi nogama gaze? Da li nam je Englezka, Francezka ili Austrija ikada pomogla? Za vrijeme posljednjeg gerčkog ustanka upatili su naše flote.

Sinovi vjerujući! Mi smo vazda pobijedili prije nego li štoga dočusmo o Englezkoj i Francezkoj. Mi smo proderli bili u serce Europe i obsjeli Beč; cijela južna Rusia bioše niekoč

naša pokrajina. A gdje je sad Georgia, gdje Gerčka, gdje Algir? Mi smo u skup nagorani kao snieg, no mi se borismo i lietopisi naše poviestnice neokaljani su! Naši vodje digoše nas još jednom za obranu naših pravah i kao ovce vode nas u kasapnicu na pojane od Šumle.

Mi smo ostavili našu domovinu i našu jezgru stoji još u gordama. Hoće li nam Englez dati kakove naknade, ili će nas Francez braniti? Ne! mi im nevjerojemo; oni su u interesu našega glavnoga dušmana. Oni su nas izdali još prije započeta rata, a šta li će raditi, kad se rat zazbilja započne? O Muslimani! Da se svaki opas mučom Osmána i da se duktob napije iz čaše sudbine. Napred k slavi na ovome svijetu i k viečnome blaženstvu u drugom! Da nas svemogući bog blagoslov! U njega se uzdamo. Amen.“

— Najgora carigradska pošta dopire do 19. rujna. Bairamska svetkovina obavljena je mirno. Više ulemah bioše za njezino vrijeme pohvalano i u zatvoru držano. Čini se, da se je ratna stranka sa strankom mira u divanu porazumieła. Da je Rusia zabacila promjene turske, bioše obće poznate, no nitko nemisli, da bi porta dalje kakove concessie podala. Spremanja neprestano se nastavljaju.

Na granicama Turske pojavio se je novi neprijatelj. Kolera, koja se u Odesi pojavila bila, već je proderla preko Besarabie u podunavske kneževine. S toga je u siednici zdravstvenoj, držanoj dne 17. o. m. zaključeno, da se od nedi petdnevni kontumac sa ladje iz Odesa dolazeće, a od Vidina da se do Saline povuče kordun. Oba zaključka već su izvedena. I protiv Perzije smiešten je kordun, jer i tamo kolera bioše.

Različite viesti.

— „Times“ donosi iz Carigrada od 8. rujna, da će se do skora izdati ferma, krepotju kojega bit će valjana sviedočba kërstjanah pred turskim sudištima.

— „Journal de Constantinople“ sam oprostergava onu viest, da je liečnik Omerpašin pokušao njega otrovati.

— „Satelit“ opisujući, kako se iz turskih spremanjah vidi, da porta nije nakanila popustiti, dodaje: Turakah ima malo u Europi, a na kërstijane se divan nemože osloniti. Ako ruska vojska još jednom prodje preko Balkana, onda će sigurno do Carigrada poći, polumiesec s tornja sv. Sofie skinuti i častni kërst tamo namjestiti!

— Na englezkom klipperu „Arratonn Apcon“ ubilo je 10 kinezah kapetana i svukoliku momčad.

SLUŽBENI LIST.

(107—DS.)

(3—1)

Prodaja kuće.

C. k. kot. sud za grad Zagreb objavlja ovime, da je na molbu tutora sirote pokojne Urše Schneider prodaja kuće zaostavštinske pod br. 514 u svilarskoj ulici ležeće, te na 1126 for. 25 kr. sr. procienjene, uz priuzdržanje odobrenja po nadu torstvenoj vlasti dozvoljena, te je u tu svrhu rok prve dražbe na 25. listopada, a druge na 25. studenoga t. g. opredijeljen um dodatkom, da će se kod posljednje i izpod procjene prodati, — s toga se svi oni, koji rečenu kuću kupiti namieravaju, pozivaju za imenovane gori dane u upitnu kuću poslie podne od 3—6 sati. — Što se tice prodavnih uvjeta, ti se mogu u uredu podpisanog suda saznati.

U Zagrebu dne 35. rujna 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 1048 (274—Izv.)

(3—1)

Dražbeni izrok.

Usled sudačke odluke prodavat će se putem javne dražbe dne 31. listopada 1853 prvi krat u sudačku plienitbu uzeta kuća, vrt i ostala pristojašta Ivana Škrepu u Čakovcu, ulici Tèrnova zvanog, pod br. 178 ležeća procienjena na 1260 fr. sr. Kupiti želeći pozivlju se gore opredijeljenoga dana u 3 sata poslie podne u Čakovac. Uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu ovog suda, kao i na licu mjesta prilikom dražbe. Zajedno pozivlju se svukolici vjerovnici gore ređenog Ivana Škrepu, da zahtjevanja svoja do 31.

listopada 1853 pred ovim kotarskim sudom izkažu, jer neće se na kasnije predstavke nikakav obzir uzeti.

C. k. kot. sud.

U Čakovcu dne 26. rujna 1853.

Alfredo Fat,
ovèrsujući pristav.

Br. 1748.

Dražbeni izrok.

Usled sudačke odluke prodavat će se putem javne dražbe dne 29. listopada 1853 prvi krat u sudačku plienitbu uzeta oranica $\frac{1}{2}$ rali u kotaru Strahovinec, mjestu Katančak zvanom u Medjurju ležeća, na vlastitost suprugah Antona i Magde Vinček spadajuća na 60 fr. sr. procienjena. Kupiti želeći pozivlju se gore opredijeljenoga dana u 3 sata poslie podne u selo Strahovinec; — uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu ovog suda kao i na licu mjesta prilikom dražbe.

C. k. kot. sud.

U Čakovcu dne 26. rujna 1853.

Alfredo Fat,
ovèrsujući pristav.

OGLASNIK.

(170—Dp.)

(3—1)

Oglas najma.

U kući pod br. 725 u doljoj llici u prvom katu daje se u najam jedna velika soba na ulicu s pokućstvom od 1. listopada. Obilnia saznati se mogu u istoj kući u 1. katu.

(161—Dp.)

(3—3)

Objava vina.

U gostioni „zum Stock im Eisen“ u vlaškoj ulici br. 19. imade osobito izvrstnih vinah, te se toče ovako: pravo i nepokvarena hrvatsko vino po 16 i 20 kr. za austrijsku oku, pečujsko od godine 1848 po 24 kr., medjumorsko od 1848 god. po 32 kr., lutenberško od 1848 god. po 40 kr., gumpoldskirhasko od 1848 god. po 28 kr., grinzingsko po 40 kr., veidlinško po 44 kr., cèrveno budimsko po 32 kr. i osobito dobro rustersko vino po 48 kr. sr.

Dočim podpisanu imade ujedno vazda dobro pripravljenih jestvinah, obećaje zajedno jevtine cienne, bërzu i točnu poslugu, te se preporuča mnogobrojnome polazku.

Franjo Papeš,
gostionik.Službeno hërzovjavno objavljene bečke burze
od 29. rujna 1853.

Tečaj dërk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	hratsk. rok
Dërk. obveznice sa 5 pct.	92 $\frac{1}{2}$	Amsterdam sa sr.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 $\frac{1}{2}$ „	82 $\frac{1}{2}$	100 holan. f.	Uso.
„ „ „ 3 „	„	Augsburg za 100 f. current	109 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Frankfurt na Mainu za 120 109	2 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Genova za 300 piemont. lirah	2 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Hamburg za 100 mar. ban.	81 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Lipsko za 100 forintih	2 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Livorno za 300 tosc. lirah	109 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	London za 1 funt sterl.	10 45
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Lyon za 300 fr.	3 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Milan za 300 austr. lirah	109 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Marseille za 300 frank.	129 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Pariz za 300 frank.	129 $\frac{1}{2}$
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Prag za 100 for.	1 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Tërt za 100 for.	3 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Mletci za 100 amstr. lirah	3 mies.
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Tečaj novca	
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Carski dukati	115
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Zajam od 1851 Slovo A	
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	„ B	
„ „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „	„	Lombardski	

D i o m i e e.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2240	Krak.-g. glaško po 100 f.	648
Bečko-gla. želj. „ 500 „	830	Aust. dun. parah. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. „ 300 „	260	Aust. Llo. u Tërstru 500 „	
Budiež.-Gm. Lloz. „ 250 „	260	Bud.-pešt. landm. 500 „	
Požun.-Tër. „ 290 „		Galič. sajozn. 4% za 100 „	
„ 2. izdanja s prvenstvom „ 200 „		Srečko Esterhazie 40 „	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće novinarice 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase, koji posredno članke plaćaju do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Nastavšim mjesecom listopadom nastade posljedne četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast.

Osnova

za uredjenje obrazovaništa za učitelje (preparandije) u Zagrebu.

A. Obće ustanove.

§. 1. Pedagogički tečaj u Zagrebu određen je za obrazivanje učiteljah za pučke škole uključno do tretjega razreda glavnih škola, i ima trajati dvie školske godine.

§. 2. U istom imaju se preparandi u predmetih propisanih za glavne škole od tri razreda, potpuno izobražavati primierom i viežbanjem u učenju, s upravljanjem i disciplinom škola, na koliko se to tiče učiteljah, kao takodjer dobrim metodičkim postupanjem upoznati, u pjevanju i orguljanju viežbati i rukovoditi k pristojnomu i vierozaonsko čudorednomu ponašanju. Izvan ove glavne zadaće bit će dobro, ako im se pruži prilika, da si nabave i ina koristna znanja.

§. 3. Oni preparandi, koji s dobrim uspjehom polože izpit na koncu druge godine, dobit će svjedočanstvo o sposobnosti za varoške i glavne škole; nasuprot onim, koji nebudu nadjeni, da su potpuno sposobni za glavne škole, ima se dati svjedočanstvo ili za podučitelje ili za učitelje seoskih škola. Ovim stoji u jednom i drugom slučaju na volju, ponovljenim izpitom pribaviti si svjedočanstvo za učitelje glavnih škola. Da se uzmognu pustiti na ovaj ponovljeni izpit, imaju se izkazati svjedočanstvi o svojoj čudorednosti i o tom, da su barem jednu godinu i s potpunim zadovoljstvom služili kod kakve javne škole.

U svjedočanstvih o sposobnosti mogu se navesti i ona znanja i vieština, što su si preparandi pribavili izvan propisanih predmeta.

B. Uvjeti primanja:

§. 4. Da se prime u preparandijski tečaj, imaju kandidati izkazati se sljedećimi svjedočanstvi:

- o uspješnom svrššenju nižje realne škole od dva razreda, ili nižje gimnazije,
- o dovršenju 16 godine svoga života,
- o svojem čudorednom ponašanju,
- o svojem tielesnom zdravlju i o tom, da neimaju nikakvih fizičnih manah, koje čine nesposobnim za učiteljsku službu i
- o predbiežnom muzikalnom znanju osobito u pjevanju i orguljanju.

U slučajevih vriednih osobitog obzira mogu se kandidati na predlog ravnatelja po nadbiskupskom konzistoriju oprostiti od posljednjeg uvjeta.

C. Premeti podučavanja.

§. 5. S pozivom na predjašnji §. 2., imaju se sljedeći predmeti primiti u pedagogičko podučavanje:

- nauk vierozaonski,
- znanost odhranjivanja i podučavanja u obće,
- jezikoslovna struka, t. j. podučavanje u učenju, zajedno s naukom o jeziku i slogu,
- liepo pisanje i hitro pisanje,
- risanje, i
- pjevanje i orguljanje.

D. Predavanje pojedinih predmeta.

§. 6. U nauku vierozaonskom imaju se preparandi ponajprije opetovati najvažnije istine vjere i čudorednosti katoličkoga vierozaona. S

time se ima skopčati biblička historia i tumačenje obredah i običajah kod službe božje. Pri tom ima se pokazati preparandom, kako imaju postupati kod opetovanja nauka vierozaonskoga i u obće podupirati kateketu u njegovih trudovih. Kod podučavanja u vierozaonu ima se osobito dielovati na obrazovanje religioznog i čudorednoga značaja kandidatah.

§. 7. Kod znanosti odhranjivanja i podučavanja u obće imaju se najvažnija načela i pravila odhranjivanja dietce u obziru pobožnosti, čudorednosti i gradjanske uporabivosti, kao i razborita i koristonosna načina podučavanja s pozivom na nieke bitne čerte dušo — i tieleslovja predavati i razjasnjivati shodnimi primieri. Pri tom ima se preparandom razlagati, što imaju činiti kao odhranitelji, kako imaju rukovoditi prudu školsku disciplinu, i kako se imaju u obće zadržavati u raznih odnosjenih, u koje će stupiti kao učitelji. Takodjer imaju se preparandi pri tom učiniti pozorni na razne vrsti pučkih škola i na obzire, polag kojih ima se razdieliti ukupno gradivo podučavanja, i urediti način postupanja u podučavanju, kako kad škola ima samo dvie ili pako tri, četiri i još više sobah za učenje i dakle učeničkih razdielah.

§. 8. Specialna metodika nema sačinjati posebnoga predmeta podučavanja, već se ima dapače kod predavanja pojedinih strukah podučavanja paziti na to, da se preparandi upoznaju s osobitom metodom, koju svaki učevni predmet zahtjeva polag svoje naravi, nadalje s postupanjem, koje se ima prema mladeži obdržavati polag različenosti stupanjah priprave i dobe, i s uporabom učevnih knjigah propisanih za dotični predmet.

§. 9. Kod podučavanja tako u ilirskom kao i u niemačkom jeziku imaju služiti za temelj nova „Početnica“ (Fibel), i nove jezikoslovne i učevne knjige. Pošto preparandi budu podučeni o bitju načina glasanja (Lautirmethode) i sricanja (šlabekovanja) i o prednostih i uporabljivosti jednog i drugog načina, neka im se pokaže pomoćju onih knjigah, kako imaju korak za korakom napredovati kod podučavanja u čitanju, i s istim shodno skopčati pravopis, slovnicu i viežbanja u slogu. Slovnicka pravila imaju se s godom opetovati s preparandi, koji se imaju takodjer rukovoditi k pravilnomu ustmenomu i pismenomu izraživanju mislih, a osobito uviežbavati u sastavcih, koji često dolaze u običnom poslovnom životu. Budući da se nemože uzeti, da će se preparandi u dva jezika potpuno uviežbati, zato se ima već kod njihova primanja za bilježiti, koji se od njih žele pripravit za ilirske, a koji za ilirsko — niemačke škole i polag toga shodno urediti podučavanje u jeziku.

§. 10. Podučavanje u računu ima obsizati računanje iz glave i brojnicami, kandidati imaju u obih vrstah računanja steći vieštinu i sigurnost i biti u stanju razriešavati sve računske slučajeve u cielih i ulomljenih brojevih, što dolaze u običnom poslovnom životu.

§. 11. Svērha podučavanja u liepopisu stoji u tom, da kandidati dobiju liepu i hitru ruku u latinskom i niemačkom pisanju.

§. 12. Kod podučavanja u risanju ima se nastojati, da se kandidati uviežbaju u shvatjivanju oblikah i proizvodjanu istih.

§. 13. Zemljopis, dogodovština, naravopis i naravoslovje neimaju se predavati napose, no ipak ima se kod čertah za čitanje i inih shodnih prigodah preparandom od ovih predmetah priobćivati ono, što se proteže na domovinu, ili što je inače od osobite važnosti, i time imaju se isti bez da postanu poluznalacami podbosti, da se u mieri shodnoj svojem zvanju upoznaju s onimi okolnostmi, u kojih će imati živjeti i dielovati.

§. 14. Podučavanje u muziki mora kandidatom pružiti priliku, da se od pjevanja i orguljanja nauče toliko, koliko im je kao učiteljem potrebno za gojenje pjevanja u pučkih škola i kao orguljarom (organistom) u župnih cerkvah, poimence imaju se valjano podučavati u dobrim školskih pjesmah i u običnom cerkvenom pjevanju, kao takodjer u niekih predigrah na orguljah (kadencah, preludijih).

§. 15. O poljskom gospodarstvu, graditeljstvu, geometriji, stereometriji i mehanici valja ono, što je kazano u §. 13. Što je preparandom potrebno znati iz toga ima im se pribićiti ili opet napomenuti stranom kod podučavanja o porabi čitankah, stranom kod drugih pružajućih se prigodah.

E. Praktično izobražavanje preparandah.

§. 16. Daljega teoretičkoga, osobito pako praktična izobražavanja radi imaju preparandi:

- po ustanovljenom redu prisustvovati podučavanju učiteljah kod uzorne škole u raznih školskih razredih i voditi vlastite bilježne knjige o učevnih predmetih, kao takodjer o postupanju u učenju,
- shodnimi pismenimi sastavci viežbati se tako u pravilnom mišljenju, kako takodjer u jasnom pismenom izrazu, i u pravljenju sastavakah dolazećih u običnom životu,
- pod upravljanjem ravnatelja i učiteljah činiti pokuse u ustmenom predavanju i u obće pokusnimi predavanji (Probelektion) pribavljati si potrebnu slobodu, sigurnost i vieštinu u podučavanju.

E. Razdieljenje urah.

§. 17. Kod razdieljenja urah ima se gledati na to, da se

- u prvoj godini odredi više urah za teoretično izobražavanje, a nasuprot u drugoj godini više urah za praktično usposobljenje pitomacah za učiteljsku službu, i da se
- dovoljan broj urah izmieri za one učevne struke, u kojih se samo češtim viežbanjem može pribaviti potrebna vieština, ili u obziru kojih trebaju pitomci osobitu podporu.

G. Vierozaonsko — čudoredno izobražavanje.

§. 18. Pitomci za učiteljsku službu poviereni su ravnatelju preparandije rukovodjenja i nadgledanja radi. On nadgleda njihovo čudoredno ponašanje ne samo u školi, već i izvan iste; on skērbi zato, da nestanuju u sumnjivih kućah, i nepohadjaju miestah pogibelnih za čudorednost, on ih pridržuje k pohadjanju službe božje i primanju svetotajstvah, i u obće služi se svakom prigodom, da ih učvrsti tako u njihovu vierozaonskom osviedočenju, kako takodjer u čudo-

rednom ponašanju; u tom obziru imaju s ravnateljem sudjelovati i svikolici učitelji zavoda.

H. Učiteljsko osoblje.

§. 19. Preparandia stoji medjutim pod neposrednim upravljanjem svoga ravnatelja. Propisane učevne predmete predavaju za sada dva postavljena učitelja, muziku uči osobiti učitelj, a podučavanje u risanju podjeljuje se u zagrebačkoj risarkoj školi, i pojedini predmeti pedagoškoga podučavanja mogu se u porazumljenju sa školskim vrhovnim nadglednikom i zemaljskom školskom oblasti povjeriti osobam zato osobito sposobnim.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. K vodnim drumovima, koji su od ostalih shodniji, da obćenje s jugoiztokom carstva olakšaju i ožive, spada Sava. Rieka ova prolazi svojim tečajem Kranjsku, Hrvatsku i veliku čast vojničke krajine. Od Siska u Hrvatskoj do blizu Zemuna, gdje u Dunav ulazi, plove na Savi veće krcate ladje i parobrodi, koji kod priatnoga stanja vode također dalje, od Siska do Rugvice, idu. Plitka voda na Savi izmedj Siska i Rugvice, koja odatle nastaje, što se Sava u više ramenah dieli, otežava i čestoputah sasvim priječi brodarenje. Da se dakle ove zaprieke odstrane, te da i teže krcate ladje i parobrodi uzmožu do glavnoga grada Hrvatske doprieti, vlada je odredila, da se u tu svrhu preduzmu izvidjenja nuždnih gradjevinah. Ona korist, koja će nastati odatle, ako se brodarenje na Savi mogućim učini do Zagreba, veliku važnost dobiva s one okolnosti, što će se Zagreb do skora svezati s Tvrstom kroz željeznicu, koja će se preko Ilirije graditi. Izvedenjem ovoga predloga bit će moguće zemljišne proizvode jugo-istočnih pokrajinah opremiti ne samo u one prediele domaće, gdje vlada oskudica takovih, nego i u isto inostranstvo; olakšanjem ovim obćenja moći će siromašnije pokrajine potrebiti zemljišne proizvode jeftinije dohivati; u pokrajinama usuprot, gdje je narav izobilje svoga bogatstva izložila, podtaknut će se bolje obradivanje zemljištah, jer će se prodaja njihovih proizvoda više razgraniti i otvorenjem stalnih izlaza koristno ucieniti, a radimost će se obodriti te obertnost i trgovina oživiti. (Austria.)

F. B. Iz Bakra 26. rujna. (Dopis.) Naš prestari grad Bakar premda u sebi malen, i skoro neznan u našoj domovini, ipak povoljno napreduje. — Ako u obzir uzmemo brodogradnju, ona je dosta znamenita, jer se malo kad sluči da bi nam bio prazan Škver (mjesto od brodogradnje). Dogodi se, da se po dva broda na jednom grade, a to je znatna stvar za takov maleni grad, koji nebroji više od 2200 dušah. Neprodje još 20 danah, što se sagradi prekrasni brod g. Zmaića, nadzornika pomorstva, i u sinje more sretno odtisne, a eto već se dva na mjesto postave, a za koji čas i treći, nu jedan od ovieh gradi se od 90 moguh po kolumbi sa tri jarbola; takov brod zove se „Nava“; iza mene još se takov brod ovdje nije gradi; — pak to sve domaći ljudi — Bakrani grade.

Na i u drugoj struci varoš naša napreduje; tako je vrednim našim učiteljima i učiteljici ovdajnje više početna učionice plaća za 100 for. svakom od njih povećana. — Ja mislim, da će se za sada svaki od gospode učiteljah poniešto ublažiti gledaće na priašnje svoje tužno stanje, — i više svoje sile napeti za podučavanje naše djece.

Najznatnije se naš grad iz druge strane polipše sa prekrasnom cirkvom, — za koju se jamučna reći može, da je prvi ares grada.

Kad putnici pred tri i više godinah putovaše, često bi se zadržali na grad, te i nehotice pogledali grada nieku razvalinu opazili. — Svaki se u taj čas morao domisliti, da je ona razvalina niešto veličanstvenoga u stara vremena predstavljala, pa tako i jest. Ona razvalina sačinjavala je u stara doba cirkvu, u kojoj su mnogi sinovi modruške biskupije zapoplijeni, jerha

su poslije razorenja slavne Modruške niekoji biskupi modruški u Bakru stolovali. Još dan danas nieka stara kupa, s preda nad vratima ulaznim s gerbom biskupskim narešena, zove se „Biskupia“. — Stalan početak ove cirkve nezna se, prem da niekoji tvrde, da se je ta cirkva sagradila oko god. 1006, a niekoji god. 1060. Stanoviti Bartol, planić karstovski, koji izvadi prepis (kopiju) iz nekog starodavnog misala glagolicom utisnuta, piše god. 1425, da ta cirkva sv. Andrie ap. pada u perva vremena krestjanstva, i to u vrijeme vladanja Marka Aurelia, rimskog cesara g. 167, koja godina, veli on, da se vidi na kamenu krestjanstva, kog potanke opisuje, — nu taj kamen nizam mogo do sada nigdje naći i nigdje opaziti; s vremenom, ako taj znameniti ostanak naše poviestnice pronadjem, neću propustiti, da vam neprijavim, što će slav. obćinstvu po svoj prilici biti vrlo drago.

Ova cirkva u pervo vrijeme okrugla, radi pomnoženja pučanstva znatno se razprostrani. G. 1763 prosiše pomoć kod carsko-kraljevskog dvora za njeno uzdignutje; g. 1765 počme se graditi, — a god. 1770 izvana se sasvim dovrši, jedino njeno nutarnje uredjenje nije bilo dogotovljeno. Nesretna sudbina htjede, da je od to doba zapuštena tako, da se je ova strašna zgrada pred 30 godinah sasvim porušila, te je tako kao podertina ležala sve do najnoviega vremena. — Tek oko godine 1850 počelo se raditi složno o njenom podignutju i polipšanju, što za rukom podje neumornom i mnogozasluznom g. Dr. Venceslavu Soiću, kanoniku i župniku, kao i slavnim bakranima, te su ju uzajemnim silama uzdignuli, polipšali i providieli s 5 oltarah, medju kojima jedan pokloni poglaviti g. Ljudevit Karolji c. kr. podžupan bakarski, a drugi gospoja Ana Samson, udova.

Dne 25. rujna t.g. bijaše ova cirkva svetčano osveštana. U 9 satih skupiše se u cirkvi Bl. D. M. uz silni svijet sva također poglavarstva: C. k. podžupania, slavni c. kr. kot. magistat kao patron i pokrovitelj rečene cirkve, c. k. porezni ured, c. k. tridesetnica, c. k. ured luke i zdravlja i ravnateljstvo višjih elementarnih učionah sa učitelji, dietčaci i dievoj-kami. Odatle preč. gosp. župnik, uzev presvet. sakrament uz podvorba 16 redovnikah, digne procesiju u najliepšem redu kroz primorje k novo-podignutoj cirkvi sv. Andrie apost. Putem pratilo ju je silno gruvanje mužarah, koje pripravi za otu svetčanost slavni patronat bakarski. — Došavši pred rečenu cirkvu, preduzme prečasti g. Nikomed Mudrevčić, koji već preko 40 godinah služi kao kanonik, svetčani blagoslov ove cirkve pod mitrom; — po dovršenom cirkvnom obredu, sledila je misa pod mitrom.

Nad trim vratima izvana bijaše tri slike. Na srednjih našeg premilostivog cara i kralja Franje Jesipa I, s nadpisom: „Pod okriljem tvojim care! uložena, izkušeni bies zalag vremena neima se uzbojati.“ S desne strane slika našeg ljubljenog biskupa, preuz. g. Mirka Ožegovića, kao zaštitnika i pomoćnika ove cirkve sa nadpisom: „Polugom tvojom Mirko! hram ov griješno porašen, iz sramotne gomile slavom nazočnih žiteljah Bakra diže se godine 1853.“ S lijeve pako strane slika Ignacia Orebića, general-vikara modruškoga i plovana bakarskoga, koji počeo graditi ovu cirkvu g. 1765 sa nadpisom: „Ignacio Orebić, general-vikar kanonik i plovani bakarski dade temelj cirkvi pred 83 god. Slava mu!“ —

Austrija.

Iz Beča 27. rujna. Iz Holomuca javlja se, da su jučer (26.) 33 vojničke bande svirale najizvrsnije komad pred njih. veličanstvima pod ravnateljstvom kapele meštra od armade, gosp. Leonharda.

— Sutra se očekuje grof Buol-Schauenstein ovdje, isto tako i ostala velika gospoda, koja su u Holomucu.

— „Journal des Débats“ javlja, da su tri francuske i tri engleske ratne ladje već ušle u Dardanelle, a ostala flota da je također dobila već zapovied, da slednje ovieh dvieha; usled

toga, veli isti list, već su sdružene flote po svoj prilici usidrene u Carigradu.

Moravia.

Iz Holomuca, 26. rujna. Danas bialo od 10 do 12 satih manever svekolike u logoru usredotočene konjaničke vojske. U večer u 10 satih otišlo je njeg. velič. car ruski.

— Kod tajnih konferenciah u Holomucu učestvovala samo grof Nesselrode grof Buol i baron Meyendorff. A kod diplomatskih dogovaranja biala i ostali tamo nalazivši se diplomati, osim g. Bourqueney-a, koji nije nikud iz Beča išao bio.

Tellenska.

Iz Turina listovi opet javljaju za tri nova dvovoja: jedan pridesio se je u Genovi, u kom su jedan novinar i jedan častnik pomorstva dielili mejdan sa sabljom, i častnik ranah dopao; drugi u Pinerolo zbog svadje u kazalištu izmedj jednog činovnika i jednog častnika, i bili se su iz kuburah i častnik ranio se; i treći pridesio se je također u Pinerolo (s jednog članka) izmedj liberalnoga jednoga novinara i jednoga kneza, i ovi su dielili mejdan s kuburama. Ovde ni jedan nedopade ranah, jer novinar, pošto ga je mašilo zerno, kad red dođe na njega, ne htjede pucati govoriti, da on neželji nikoga ubiti, nego je izišao na dvojoj da pokaže samo, da ni on ni njegovi jednomyšljenici neplaše se puščana zerna.

— „Civiltà Cattolica“ odgovarajući „Journal des Débats-u“ sledioća izviestja sadržava u obziru broja utamničanih za političke prestupljenja:

„Prije jednog mjeseca i pol u svim tamnicama papine države počimajući od otcenbojice pa do najmanjeg redarstvenog prestupnika bijaše svega u tamnicama 11,000 osobah, od kojih 6039 osudjenikah. Sad baš kad bi htieli prisposdobiti broj utamničanih sa celim stanovništvom, to ćemo se uvieriti, da dolaze tek dva pristapnika na 1000 dušah, koje prisposdobljenje nije jedna izobražena europska država učiniti ne može.

Sada političkih prestupnikah u papinim državama neima više od 469 i ovi su osudjeni, a toliko ima ih pod izpitom.“

Turska.

— „Köln. Ztg.“-u pišu iz Carigrada: Kad je Mehmed - paša, novi upravitelj jedrenski, tamo došao, dozove k sebi sve perva ljude od raznih vieroizpoviedanjah, pa okrenuvši se pervo raji reče im, kako vlada veliko povierenje u njih polaže, pa onda se okrene muslomanima i kaže im, šta njihov zakon propisuje, koji veli: „Život rajin je vaš život, njihovo dobro vaše dobro, njihova čest vaša čest.“ „Ako dakle,“ reče, „i jedna dlaka padne raji s glave, ako mu nestane i jedne igle, koja je njegova, ako bi samo i jednom riedi i jednim pogledom more stradati, to ćemo mi bogu odgovarati.“ Na to se okrene alemlima, kojih također tu bijaše, pa ih zapita: „Vi, koji ste učitelji zakona, kažite mi: nisu li to zapoviesti našega zakona, nenalaže li to muslomenska viera?“ — „Jest, čestiti pašo!“ poviču svi, „to su zapoviedi našega zakona, to nalaže muslomenska viera!“ — „Kad je dakle tako,“ nastavi Mehmed - paša, „to je naša dužnost, dužnost naše viere, da raju zaklanjamo i ljubimo. Naša je viera različita, ali pokoravajući se glasu svoje saviesti, kad mi idemo u džamiju, hristijani u svoju cirkvu, čivuti u svoju sinagogu, to tim mi, muslomanima, hristijani i čivuti, nismo manje svi vierni podanici, t. j. dietca jednoga otea i gospodara; mi smo dakle bratja, mi se kao bratja moramo poštovati i ljubiti! — Koi protivno radi, taj je dindušmanin, buntovnik i protivnik zakonu, nepriatelj, izdajica; vas je svih dužnost, da mi takovoga pokažete . . . To od vas zahtievam i očekujem.

— „Times“ ima iz Ruščuka jedno pismo o utvrdjivanju Turakah. U njemu piše izmedju ostaloga ovako: Omer-paša je u sred najvećih obkopah tamo spram Šumle dao napraviti jednu kranulu (strozarnicu) od drveta, odakle se puca. Ona je napravljena od samih jakih balvannah,

a odozde ima nasute zemlje tako da 5—6 stopah visine. Oko karaule ima jedan obkop, 6 stopah visok, iz koga jako bljasto kolje napolje viri. U obće karaula je jedanput reći jaka. Ali najčudnije je to, na što će ta karaula? Ona nije ni na što, dekle se god neuzme obkop, koji 4—5 danah oranja zaprema. A opet kad se neprijatelj jedan put dočepa obkopa, onda ma valja samo 40 do 50 topovah izbaciti na karaulu, pa će ju za 5 minuta srušiti, a artiljeriste će mu biti liepo u obkopu, te tako će biti u zaklopu od pušakah, koje se s karaule izbacuju. A za magazin ova karaula nepodnosi i bila bi jedan magazin. Ova je karaula do sad već nešto učinila, i to nešto veliko, t. j. nemogu dosta da joj se načude i nadive, i neima soldata, koji nebi i dušu dao u obkladu, da ga neima, koji je kadar tu karaulu četi. . . . U Ruščuku nadjasmo 1600 soldatah, koje predvodi jedan paša; oni stoje tamo na briježuljku, što je na desno od puta, koji vodi u varoš. Sarov je element u ovih soldatah sasvim dobar, ali neimaju nikakve oprave. A sam Ruščuk nije utvrdjen, i to je pametno, jer on od prirode nije zgodan za obranu i svud oko varoši moralo bi se tvrđje postrojiti. Ruščuk je na Dunavu, koji je tamo širok $\frac{3}{4}$ englezke milje, a spram Ruščuka, malo dalje niz Dunavo stoji varoš Gjurdjevo. Stojeći na čošku, koji se napravio zbog rieke i zbog toga, što su se mnogi nizki briježuljci nanizali, graniči na sieveru sa Dunavom, a na iztoku sa glavnim lancem ovih briježuljakah; vèrh u čoška pravi ovaj lanac i Dunavo. Pa tu sada stanuju njih 3000 momakah, a sav garnizon ima 6000 glavah. Izpred varoši ima masipah, kojima se ona zaklanja, da joj se nemože prići; a oko same varoši ima pravilnih tvrđjah i jedan širok obkop. Pa to sve popravljaju sad soldati, pa radi toga nanose sve u torbama zemlju. Kolica i drugih spravah neima u njih. Valja priznati, da je Omar-paša utvrdio Šumla bolje nego što je i Varna i ma koja druga točka utvrdjena.

Francuska.

— U Parizu je glas, da je carica Eugenia opet kupila i poklonila mužu svom imanje Arenenberg u Turgovii, koje je sadašnji francuski car nasliedio od matere svoje, a kasnije prodao.

— Algeria počimlje već uživati koristi električkog bërzojava; pèrvi komad ovoga, to jest od Orana do Mostaganema, otvoren je.

Velika Britanija i Iraka.

— „Times“ navaljuje na španjolsku vladu, što nedopušta, da se u Madridu sahranjivati mogu protestanti englezki s crkvnim obredima. Ja nemislim braniti španjolsku vladu, ali je doista velik bezobrazluk čuti, da Englezi uče druge i govore o vjerozakonskoj terpljivosti. Svaki zna, da se u Englezkoj nijedan katolički sveštenik nesmije javno pokazati u crkvenoj odieći, i nadbiskup Murray, kog su štovali i isti protestanti, sebranjen je u katoličkom gradu Dublinu tako, da se u sprovodu napred ni križ nositi nije smijlo, a i katolici su državni građani englezki! — Englezki biskupi često idu po svojoj crkvenoj oblasti i tom prilikom dërže stada svom govore (zvane charges), koji su gotovo ono isto, što i pastirska pisma katoličkih biskupah. Nadbiskup od Kanterbury u zadnjoj svojoj charge morao je opomenuti jednovjerne svoje prelazka u katolički vjerozakon. Na to ga je pobudio prelazak englezkoga kanonika i župnika lorda Karla Thynne. Evo šta veli nadbiskup: „Jedan je samo izmedju velikih, koji su učinili ovaj korak, i to s velikom žrtvom, koje dovoljno pokazuje iskrenost njihovu. Razpitivao sam za uzrok, koji je izobražene ljude do toga dovesti mogao, i zadosta načuditi se nemogu, da su mnogi žrtva bili iste prevare.“ — Dalje u govoru svom veli glavoredovnik, da se mnogi sumnjaju i kolebaju, hoće li ostati u englezkoj crkvi ili ne. Mi smo o ovom napomenuli samo zato, da posvjedočimo, kako često mnogi Englezi prelaze u katoličku crkvu, ake englezki listovi neće ni da priobće imena takovih osoba.

(Deutsche Volkshalle.)

Glavna štita u Zagrebu

od 28. rujna 1853.

	Vagan požunski	od	do
Pšenice banatske.		fr. kr.	fr. kr.
„ hrvatske		5 —	5 30
Napolice		4 —	—
Raži		3 30	—
Kukurusa starog		3 24	—
Ječma		3 —	—
Zobi		2 12	—

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze

od 30. rujna 1853.

Tečaj dër. papirah,	u sr.	Tečaj mëtomb.	kratak rok
Dërjav. obveznice sa 5 pct.	91 $\frac{1}{2}$	Amsterdam sa	2 mët.
„ od g. 1852	81 $\frac{1}{2}$	100 holan. fl.	2 mët.
„ „ „	4 $\frac{1}{2}$	Augsburg sa	3 mët.
„ „ „	5	100 f. germ.	3 mët.
„ „ „	3	Berlin sa 100	3 mët.
„ „ „	2 $\frac{1}{2}$	prus. talirah	3 mët.
„ „ „	6	Vratislava sa	2 mët.
„ „ „	5	100 pr. tal.	2 mët.
„ „ „	4 $\frac{1}{2}$	Frankfurt sa	2 mët.
„ „ „	4	Mainu sa 120	2 mët.
„ „ „	4	Genovaza 300	2 mët.
„ „ „	5	piemont. lirah	2 mët.
„ „ „	5	Hamburg sa	2 mët.
„ „ „	5	100 mar. ban.	2 mët.
„ „ „	5	Lipsko sa 100	2 mët.
„ „ „	5	forintih	2 mët.
„ „ „	5	Livorno sa 300	2 mët.
„ „ „	5	tosk. lirah	2 mët.
„ „ „	5	London sa 1	2 mët.
„ „ „	5	funt sterl.	2 mët.
„ „ „	5	Lyon sa 500 fr.	2 mët.
„ „ „	5	Milan sa 800	2 mët.
„ „ „	5	amstr. lirah	2 mët.
„ „ „	5	Marsajlo sa	2 mët.
„ „ „	5	300 frank.	2 mët.
„ „ „	5	Paris sa 300	2 mët.
„ „ „	5	frank.	2 mët.
„ „ „	5	Prag sa 100	2 mët.
„ „ „	5	for.	2 mët.
„ „ „	5	Tërt sa 100	2 mët.
„ „ „	5	for.	2 mët.
„ „ „	5	Mileto sa 300	2 mët.
„ „ „	5	amstr. lirah	2 mët.
„ „ „	5	Bukurest sa 1	2 mët.
„ „ „	5	for. parah	2 mët.
„ „ „	5	Carigrad sa 1	2 mët.
„ „ „	5	for. parah	2 mët.
„ „ „	5	Smirna sa 1	2 mët.
„ „ „	5	for. parah	2 mët.
„ „ „	5	Tečaj novca	2 mët.
„ „ „	5	Caraki dukati	2 mët.
„ „ „	5	Zajam od 1851	2 mët.
„ „ „	5	Slove A	2 mët.
„ „ „	5	B	2 mët.
„ „ „	5	Lombardski	2 mët.

Obveznice zemljitnog	odkupa	5%
Naputnice reditnje blagajne		
Godišnji disconto		
Bank-akcie komad po	1325	

SLUŽBENI LIST.

Br. 6983/Z. Z. (108—D.S.)

(3—1)

Objava.

U službenom listu ovih novinah pod 12. rujna o. g. br. 6983 proglašena jevtinba za nabavljenje odiela stražarah kaznione županije zagrebačke, koja na dan 3. listopada opredijeljena biše, ovime se odgadja na dan 8. listopada 1853 s tom primjetbom, da će mjesto naznačenih 6 rifah žutog sukna toliko crvenog od potrebe biti.

U Zagrebu dne 29. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyovao.

Br. 7496 1853. ž. z.

Oglas jevtinbe.

Za pokriće pisarskih potrebštinah c. k. ureda županije zagrebačke potreba je za upravnu godinu 1853/4 od prilike:

- 30 risah finog bijelog papira
- 25 „ koncept
- 2 „ vel. median
- 6 „ prostog za omote papira
- 1 „ vel. sivog za omote
- 70 kutiah prilipicah
- 12 svezakah finih olovkah
- 6 „ crvenkah
- 100 „ lakiranih perah
- 24 poliča dobre tinte
- 30 funtah pečatnog voska
- 8 „ fine špage
- 4 „ debele
- 50 „ repičnog zejtna
- 60 „ miliovih sviećah
- 90 „ arkantičkih
- 60 „ crnog peska

Za pribavljenje ovih pisarskih potrebštinah — razpisuje se ovim javna jevtinba, koja će se u c. k. uredu županije zagrebačke dne 8. listop. o. g. prije podne u 10 sati obdržavati, kamo se svi — ovo

nabavljenje preuzeti namjeravajući najuljudnije postaviti tako ipak, da od svake gori naznačene vrste papira zatim olovkah i perah — jedan primietak sa sobom ponesu.

Ostali uvjeti — mogu se u mom uredu svaki dan saznati.

U Zagrebu 28. rujna 1853.

C. k. vèrh. župan,

Josip Bunyovao.

Br. 7498/Z. Z.

Oglas jevtinbe.

Za grijanje šinovaicah c. k. vèrhovno-županij-skog zagrebačkog ureda potrebno je kroz godinu 1853/4 15 hvatih hrastovih dërjav; — poradi nabavljenja ovih dërjav obdržavati će se u rečenom uredu dne 8. listopada 1853 prije podne u 10 sati javna jevtinba, kamo se svi oni, koji bi ovo nabavljenje preuzeti hotieli, uljudno pozivaju.

V Zagrebu dne 28. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyovao.

Br. 7440/Z. Z.

Jevtinba.

Za grijanje ovdajšnjih kazničkih prostorih odkazano je visokim odpisom c. k. banske vlade od 19. rujna o. g. br. 13688 za godinu 1853/4 sedamdeset jedau hvat hrastovine; — za nabavljenje ovih dërjav obdržavati će se u c. k. vèrhovno-županij-skog zagrebačkog uredu dne 10. listopada 1853 prije podne u 10 sati javna jevtinba, — na koju se svi nabavljenje rečene hrastovine preuzeti želeći, najuljudnije pozivaju.

Poblizji uvjeti ove jevtinbe mogu se u rečenom uredu svaki dan saznati.

U Zagrebu dne 28. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunyovao.

14256—1853.

U grofo-Lövenburžkom konviktu u Beču izpražnjeno je jedno pitomsko mjesto zaklade Lövenburške, kojeg užitak traje do svëršenja osmog gimnazialnog razreda, i na koje polag zakladnog lista imaju prave ugarski plemićki mladići, koji nisu jošte prekoračili 14 godinu svoje dobe, te mogu vjerodajno dokazati svoje ugarsko plemstvo.

Natjecatelji imaju svoje molbenice, podkrepjene s kërstnim listom, sa sviedočbom o ciepljenju kozicah, o zdravlju i siromaštvu, s dokumenti o potrebštinah plemstvu, i sa školskim sviedočbami od zadnja dva poluljetja najdulje do 15. studenoga tek god. 1853. podneti c. k. banskoj vladi, i ujedno izjaviti se, da su u stanju, i pripravi, potrebitu opravu, rublje i cielu posteljina, kao takodjer spravu za jelo pribaviti si, te da će za vrijeme užitka ovog pitomskog mjesto opravu, rublje, školske potreboće, troškove u slučaju bolesti i doplatu za poslužbu iz svojeg namirivati.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu 28. rujna 1853.

Br. 3096/1853 (105—D.S.)

(3—3)

Oglas.

Za obkërbljenje pisarne trebat će c. k. ured podžupanije zagrebačke sljedeća:

- 6 risah bijelog finog papira,
- 20 „ concept papira,
- 10 „ papira za omot,
- 10 funtih crvenog voska,
- 30 kutiah prilipicah,
- 6 tucetah olovkah,
- 3 tuceta crvenjakah dërjavom oblačenih,
- 12 svezah lakiranih perah,
- 30 funtih crnog peska,
- 9 „ zetinah za svetiijke,
- 40 „ svedah lojenih argant,
- 10 „ miliovih sviećah,
- 4 „ prostih sviećah,
- 5 rifah stienja za svetiijke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 2 lota tamjana,
- 6 okah tinte,
- 10 klupkah špage,
- 13 $\frac{1}{2}$ hvatih dërjav hrastovih.

Prenavedene potrebstine nabaviti želeći neka izvoli na dan 3. listopada 1853 u c. k. ured podžupanije na tergu sv. Katarine potruditi se.

Kamo i na koji dan se takodjer tiskari i knjižgovezci pozivlju, za da se vèrhu preuzimanja tiskanja i vezanja ugovor sklopio bude.

U Zagrebu dne 20. rujna 1853.

C. k. podžupan,

Pukšec.

(162—Dp.) 30 15

(3—2)

Oglas dražbe.

Usled sudačke odluke prodat će se putem javne dražbe dne 18. listopada 1853 pèrvi krat sielokupno u sudačku plienitbu uzeto selište seljaka Gjura Škrinjarica inače Vuk zvanoga, ležeće u al.

županiji zagrebačkoj u selu Mikuliću pod br. 14, procijenjeno na 2,290 for. sr. i sastoji se iz sljedećih nepokretnosti:

a) kuće i vërta, b) tri komore, c) volovske štale, d) oranice »Boričevac«, oranice »Igrišća gornjeg« i oranice »Igrišća donjeg«, e) tirsja »Kupinec« i f) tirsja »Slovenčak«.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredijeljenog dana u 3 sata poslie podne u selo Mikulić. Uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu ovog kot. suda, kao i na licu miesta prilikom dražbe.

Zajedno pozivlju se svikolici vieroynici gore rečenog Gjura Škrinjarića Vuk nazvanog, da zahtjevanja svoja do 18. listopada 1853 pred ovim kot. sudom izkažu, jerbo neće se na kasnije predstavke nikakav obzir uzeti.

U Zagrebu dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Br. 2725. (285—Izv.) (3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznani, da je opredijeljena na dan 15. rujna o. god. druga ovršbena prodaja kuće Emilie Gojšić pod brojem 343 ležeće i na 13648 for. sudbeno procijenjene radi dužne odvjetniku Danielu Dikoviću glavnice 950 for. i pripadaj, s porazumljenjem obih stranah na 15. listopada o. g. poslie podne od 3—6 ure određena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu ubaviestuju se glasom §. 509 gr. p. svi vieroynici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju, kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu ovim se pozivaju.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovog položiti. b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vieroynicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojšić na koliko bi od uknjiženih glavnica njojzi jošte preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

b) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavicu i pripadke do rečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 u njegovu pogibel i troškove.

d) Svaki, koi se za sposobnog licitanta pro-
našao nebude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.
Smendrovac v. r.

Br. 5315/1853 (288—Izv.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Ovim se za jedno pitomačko mjesto zaklade Golubove, u kr. zagrebačkom odhranilištu izpra-
njeno, razpisuje natiečaj pod sljedećimi uvjeti:

a) Pervenstvo na to mjesto imaju srodnici u-
temeljitelja Juraja Goluba, koje se srodstvo zakonitim
svjedočanstvom dokazati ima, — zatim oni, — kao
i svaki drugi, koi to mjesto zadobiti želi, moraju
u molbenici naznačiti i vierođostojno dokazati:

b) Svoje ime i prezime, dobu života i viero-
zakon.

c) Rodno mjesto, podžupaniju i županiju.

d) Ime i odnosno prezime roditeljah i škərbil-
teljah, — ovih stališ i mjesto prebivanja.

e) Svjedočbu podneti ima natiecatelj, da su mu
boginje uciepljene i to kakvim uspiehom, — zatim
svérhu stališa svoga zdravlja.

f) Koju učionu polazi i gdje, — napredak u
nauci, — i čudoredno vladanje. Ova se sva viero-
dostojnim školskim svjedočanstvom dokazati imaju.

g) Vlastito svojih roditeljah imućstvo i ovih ini
dohodak kao platju, penziju itd.

h) Broj dietce svojih roditeljah, a napose,
koja su od te dietce obškərbljena.

i) Da li natiecatelj drugi kakvi štipendium ili
pitomstvo uživa.

Tako ustrojene i zakonitim svjedočbama ob-
razložene prošnje, — imaju se do 25. listopada t.
god. ovamo podneti.

U Varašdinu 21. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan,
Šimunčić, s. r.

(106—DS.) (3—3)

Oglas dražbe.

Dne 3. listopada t. god. davat će se u najam
širovina u ovogradaškoj gori Gračan zvanog za go-
dinu ovu i to na licu miesta u selu Gračan prie
podne, k kojoj dražbi pozivaju se svikolici najam-
otaj uzeti želeći s tim dodatkom, da je ovu godinu
osim kovanja također i hrastovog i bukovog žira
dovoljno priraslo, i da se u ovoj gori obilna voda
nalazi.

U Zagrebu dne 24. rujna 1853.

B. 1425. (287—Izv.) (3—3)

Oglas.

Od c. kr. kot. suda u Suhompolju na javno
znanje dajo se, da će se dne 8. listopada 1853 u
deset sati pri podne u trgovištu Virovitici mar-
va rogata, konji, svinje, koze, zatim druge pokret-

nosti Pave Lazarića trgovca Vrančevačkog na
stran vlastelinstva virovitičkog putem javne dražbe
za gotove novce prodavati, — kamo se kupiti že-
leći pozivlju.

C. k. kot. sud u Suhompolju 20. rujna 1853.

Br. 752. (289—Izv.) (3—3)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud vèrbovački do obóeg zna-
nja stavlja, da će se dne 1. listopada o. g. prie
podne u 10 sati putem javne dražbe u selu Pa-
kasinu u občini gradačkoj ležećem, prodavati u su-
dački zalag uzeta sljedeća: a) 7 glavah svinjah, b)
700 krovnih dasakah, i c) ovogodišnji prirod vino-
grada Čizmešia zvanog, ukupno cijenjena 75 for.,
na vlastitost Miška Dečaka žitelja iz Pakasina spa-
dajuća.

U Vèrbovcu 19. rujna 1853.

M. Baneković.

N.º 8967. (274—Izv.) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso
l' i. r. Ufficio Centrale di porto e Sanità Marittima
in Ragusa, cui va congiunto l' appuntamento d'
annui fiorini 350.

Chiunque intendesse aspirarvi, presenterà sino
al 15. Ottobre a. c. a questo Governo Centrale
Marittimo la documentata sua supplica comprovan-
do l' età, l' illibata sua condotta morale, la prima
idoneità al posto optato, i servizi anteriormente
prestati, e le cognizioni di lingue che eventualmen-
te possedesse.

Dovrà pure dichiarare s' egli si trova in pa-
rentella od affinità con altro impiegato appartenente
all' Ufficio suddetto.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 31. Agosto 1853.

Br. 3790. (278—Izv.) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Izza cijenjene naredbe visoke c. kr. banske
vlade od 29. kolovoza t. g. hr. 13094 daje se na
obćenito znanje, da je za deržanje jevtinbe odre-
đen dan 6. dojduega listopada gledé poprimitja
trogodisnje pribave živeža i drugih članakah, kao
slame, sviećah, sapuna, kukuruzne muke, dèrvah
i t. d. za porabu c. k. bolnice u Kraljevicu za vrie-
me od 1. studenoga 1853. do svèršetka listopada
1856.

Koga bude volja rečenu pribavu poprimiti,
valja da učini ponudu u pismu zapečatjenomu i da
da ju s. odgovarajućim vadiumom predade c. kr.
ravnateljstvu rečene bolnice najdalje do 12 ure u
jutro urečena dne 6. mieseca listopada o. g., gdje
će se učinjene ponude po odredjenomu za to od-
boru odmah otvoriti i pribava najkorisniemu po-
nuditelju s pridèržanjem visjega odobrenja izručiti.

Vadium je ustanovljen u 500 for. srebra, koi
se pred otvorenjem ponudah takodjer glavom pre-
dati može dotičnoj komisii i to u gotovu novcu,
ili u deržavnih obveznicah polag njihove tečajne
vrednosti, a za jamstvo i sigurnost poprimitja biti
će dužan pribavitelj, izza kako mu ono izručeno
bude, na korist c. kr. erariuma položiti jamčevinu
u svoti od 1,800 for. u srebru i to u gotovu, ili
u deržavnih obveznicah, ili u pragmatičnom
podlogu.

Svaka ponuda, koja nebude točna, ili koja bi
se na drugu ponudu pozivala, ili nebude u obre-
djeno doba učinjena, biti će zabačena i kao da nije
bila ni učinjena smatrana.

Svi drugi jevtinbeni uvjeti, kao i kolikoća i
vèrat živeža i drugih članakah, koji se pribavljati
budu imali, i ustanovljene cene, mogu se svaki dan
u uredovno doba vidjeti u pisarni ove c. k. župa-
nie i kod c. k. ravnateljstva bolnice u Kraljevicu.

Od c. k. županije.

U Rieci dne 13. rujna 1853.

OGLASNIK.

(166—DP.) (2—2)

Književni oglas.

Pèrvo hèrvatsko **Naravoslovje** (Fizika) od
Josipa Partaša, profesora, iznašajće preko 18
u velikoj osmini tiskanih tabakah sa tri prilože-
ne tabele sadèržavajuće 138 slikah, dobiva se na
prodaju za 1 for. 30 kr. sr. kod sljedeće p. n. go-
spode:

U Celovcu Einšpielera,
» Djakovu Bèrlića,
» Karlovcu Pretnera,
» Križevcih Neuberga,
» Ljubljani Lerhera,
» Mariboru Tèrstenjaka,
» Osieku Lehmana,
» Požegi Salaja,
» Rieki Karlečkoga,
» Senju Matkovića,
» Varašdinu Hofirika,
» Zadru Battara,
» Zagrebu Župana i narodnoj knjigarni.

Osim toga kod Župana u Zagrebu i Hofirika u
Varašdinu može se još od istoga spisatelja dobiti
» Pravopis jezika ilirskoga, « knjizica za 8
kr. sr.

(171—DP.) (2—1)

Kuća pod br. 123.

u laškoj ulici ležeća, na jedan kat visoka, nudi se
dobrovoljno na prodaju. Ista kuća u 1 katu ima 4
sobe i kuhnju s tavanom nad njima, kod zemlje 2
sobe, izbu i podrum; — zatim ima dosta prostra-
no dvorište s vèrtom.

Želeći ovu kuću, koja se pod udobnim uvie-
tima dobrovoljno prodaje, kupiti, neka se izvoli
prijaviti kod vlastnika njezinog, u istoj kući stanu-
jućega.

(169—DP.) (3—2)

Objavljenje.

Podpisani preporuča se jevtinim sgotavljanjem
toli zubacah kao i pojedinih zubovah. Osobito se
usudjuje podpisani obratiti pozornost štov. obćin-
stva na čišćenje zubah od streša (Weinstein), koje
je za zdravlje desnih i uzdržanje zubah vèrlo po-
trebito, kao i na izpunjenje šupljih bolestih zubah,
čime se oni opet za upotrebljenje shodni čine, na-
opako vonja a i bol istih odstranjuje. Zubobolja
može se za nekoliko minutah utišati.

Za da moju objavu opravdam, molim za po-
vierenje onih, koji pomoći trebaju. S moje strane
jamčim za najstrožiu pažnju.

E. Münichreiter,
zubar.

Stanuje u kući g. dra. Kriegera, u dugoj ulici
br. 272, u pèrvom katu br. 1. Kod kuće je od
9—12 prie i od 2—5 sati poslie podne.

(293—Izv.) (3—2)

Ein Gut ist aus freier Hand zu verkaufen.

Dasselbe liegt auf einer angenehmen 300
Schritt von der Reichsstrasse entfernten Anhöhe,
und ist beinahe der Mittelpunkt zwischen Jaska und
Karlstadt — 1¼ Stunde entfernt.

2. Das Wohngebäude aus soliden Materiale
gebaut, hat im ersten Stockwerke 5 bequeme Zim-
mer, mit der Aussicht auf die Reichsstrasse —
ebenerdig zwei Zimmer — Speisekammer — Kü-
che — und einem 200 Eimer fassenden Keller.

3. Knapp vor dem Wohngebäude bis zur
Reichsstrasse einen 2 Joch grossen mit edelsten
Obstbäumen, und bester Gattung Reben (Hecken)
versehenen Garten, aus welchen circa 20 Pressl.
Eimer gefeuchet werden.

4. Zu diesen Wohngebäude sind zunächst die
erforderlichen Wirthschaftsgebäude — Scheuer —
Wagenschuppen — Küche — Ochsen- und Pferde-
Stallungen — Hühner- und Schweinstall — Kukuruz
Korb auf 200 Metzen.

5. Ackergründe circa 51 Joch arondirt.

6. Wiesen 6 Joch.

7. Weingarten auf 35 Hauer ¼ Stund von
Wohngebäude entfernt, und Zweschken-Garten.

8. In dem Gemeinde-Walde von 600 Joch alle
Gattungen Holz, Eichlung- und Weide.

9. Das Recht der Jagd.

10. Zu dieser Realität gehöriger am Kupci-
ner Flusse liegender Grund, mit dem Rechte eine
Mühle, oder eine Fabrik zu erbauen.

Die näheren, und äusserst vortheilhaften Be-
dingnisse sind in Karlstadt gegen frankirte Briefe
unter der Adresse (Hrn. B. A. post restant) jederzeit
einzuholen.

(165—D.P.) (4—2)

Gasthaus-Anempfehlung.

Gefertigter gibt sich die Ehre hiemit anzuzei-
gen, dass er die neu aufbauten und elegant ein-
gerichteten

Gast- und Einkehrhaus-Lokalitäten
des Herrn M. Karas.

zum weissen Lamm

in der Spitalgasse, vis à-vis dem städt. Bräuhause,
in Pacht genommen und mit 1. Oktober dem Be-
suche der p. t. Gäste und des reisenden Publikums
eröffnet wird. 30 bequemen und nett eingerichteten
Passagierzimmer, eine ausgezeichnete Küche, schnelle
und prompte Bedienung, sowie vorzügliche Bil-
ligkeit aller Speisen und Getränke, werden den p.
t. Gästen und Passagieren sowohl im als ausser dem
Hause geboten; — auch bequeme Stallungen und
Wagenremisen sind in hinlänglicher Ausdehnung
vorhanden.

Gefertigter hofft durch Zuvorkommenheit und
Höflichkeit die allgemeine Zufriedenheit sich zu er-
werben.

Sigmund Plontkovsky,
Pächter.

Ebendasselbst sind confortabel eingerichtete
Zimmer für ledige Herrn sammt guter Bedienung
monatlich zu vergeben.

Carško-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuze nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan postom poslati, 6 for. sr.—

Za svaki dan izlaze svaki dan izuze nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan postom poslati, 6 for. sr.—

Nastavšim mjesecom listopadom nastade posljedne četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski. kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu srotnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

U području c. k. kotarskog financ. ravnateljstva u Rieci sabrani:

Franjo Demković, mjeritelj u Karlobagu 20 kr., Franjo Szarka namjest. pregledatelj u Maloj-Dražici 30 kr., Andro Starčić nadziratelj soli u Karlobagu 10 kr., Marko Ugarković tri-desetnik u Pečenci 3 for., Pavao Buill 20 kr., Petar Rukavina 20 kr., Ivan Novak 20 kr., Antun mladji Kerpan 20 kr., pristojbinski nadziratelj; Spiridon Lemančić, c. kr. carinski prijamnik 1 for., Ilija Gerba protustavni uredni pisar 40 kr., Ivan Sokolić 20 kr., Pavao Vučić 20 kr., Pavao Drakulić 10 kr., Blaž Bačić 10 kr., Filip Babić 20 kr., Vuk Adamić 10 kr., Danilo Engel 10 kr., c. kr. pristoj. nadziratelj, svi u Zavalju; Mio Živković pristoj. prijamnik u Modroji Gredi 1 for., Lavo-slav Ries namjest. pristoj. prijamnik u procienom kometu 1 fr., Ilija Konjević 20 kr., Ivan Jančić 20 kr., c. k. pristoj. nadziratelj; Gavro Rajaković u Gračacu 1 for., Franjo Vukelić u Zvonigradu 1 for., c. kr. carinski prijamnik; Božo Čeranić c. k. passualista u Tiškovcu 40 kr., Antun Per-pić 20 kr., Stjepan Radjenović 20 kr., Stjepan Skundrić 20 kr., Šimon Zdanić 20 kr., Sava Cvitković 20 kr., Nikola Stilinović 20 kr., Sava Vučković 30 kr., Jakov Kuežević 20 kr., Joa-kim Kalinić 20 kr., Simeon Kerpan 20 kr., Jer-ko Ivezić 20 kr., Antun stariji Kerpan 20 kr., Mato Mataić 20 kr., Ivan Zagorac 20 kr., Luka Kovačević 20 kr., svi pristojbinski nadziratelji u Zvonigradu; Josip Ondracek 2 for., Franjo Xav. Fabac 2 for., c. kr. vèrhov. povierenici financ. straže; Vatroslav Valser c. k. pregleda-telj 1 for., Nikola Lesjak c. k. vèrhovni nadziratelj financ. straže 30 kr., svi u Rieki; Stie-pan Matiević c. kr. financ. straže nadzornik 15 kr., Marko Grivičić 30 kr., Marko Pilipović 25 kr., Antun Demković 45 kr., Josip Matković 16 kr., Ivan Billjan 10 kr., Vinko Pavletić 10 kr., Danilo Radaković 10 kr., Ivan Radaković 28 kr., Petar Medvedić 30 kr., Blaž Peterlić 20 kr., Ivan Vallian 20 kr., Filip Javor 20 kr., Lavoslav Helman c. kr. pregledatelj u Bakru 1 Dragutin Belloberk 20 kr., Danilo Despot 20 kr., Stjepan Strika 20 kr., Konst. Mirković 20 kr., Mato Barac 20 kr., Josip Nevalić 20 kr., c. k. financ. straže nadz.; Danilo Modrić postaje vodja 20 kr., Augusto Mottel 20 kr., Blaž Piščević 20 kr., nadzornici; Franjo Janiš c. kr. financ. straže nadziratelj 20 kr., Mato Frodl c. k. financ. straže nadziratelj 20 kr., Mato Sikić 20 kr., Josip Pappa 20 kr., Martin Pavletić 10 kr., Mato Murgić 20 kr., Nikola Ratković 30 kr., Stjepan Travica 20 kr., Gregor Pekas 20 kr., Jakov Hesanski 31 kr., Petar Rivier 8 kr., Ivan Kargačin 8 kr., Franjo Blažević 10 kr., Gregor Mraović 20 kr., c. k. financ. straže nadziratelji.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubož-nice obećaše nadalje:

	for.	godišnji pri-nesci
G. Lentulaj Benko	100	12
» Bedeković Janko	100	18
» Dr. Vancas sa gosp. suprugom	100	6
» Ferrić Tadia	100	12
» Zengevall Franjo	—	12
» Presel Franjo	—	12
» Juratović Josip	—	6
» Barač Franjo	—	6
» Vežić	—	6
» Cekuš	—	4
» Dollhopf	—	4
» Urica	—	2
» Dr. D. Demeter	—	4
» Zalezl Josip	—	2
» Vardian	—	6
» Melinčević	—	4
» Vekërle	25	5
» Mikulić Josip	—	3
» Škulj	—	6
» Ostoić Hinko	—	8
» Ban Florian	—	2
» Čuč Stjepan	—	2
» Koller Nikola	20	12
» J. Sulzbach	15	12
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

U Zagrebu 3. listopada. Jučer otišao je odavdie drugi bataillon križevačke narodne gr. pieš. pukovnije, koji je u petak (30. rujna) iz Italije došao i preključer ovdje odpočinuo.

— Njeg. c. kr. apost. velič. dozvolilo je, da M. Spiridion Gopčević trgovac u Tèrstu i M. Spiridion Bieladinović trgovac u Kotoru mogu primiti i nositi zlatnu kolajnu, što im je njeg. velič. car Rusah podielilo.

— „Wanderer“ piše: Danas (30. rujna) do-šavše iz Bukurešta privatno pismo donosi važ-nu novost, da je 1,300 momakah turskoga re-difa blizu vlašškoga sela Bankesse prešlo Danav, opljačkalo selo i potom se natrag vratilo, bez da bi ih Rusi bili progonili. „Wanderer“ veli, da pisac zaslužuje podupuno pouzdanje (?).

— Po izviestju jednom u „Wien. Ztg.“ iz-pala je u vojvodovini ovogodišnja žetva usva-kom obziru srednje, makar da je bilo dosta snoplja. Zoh je rodila vèrlo dobro, raz gore nego u srednju ruku, jošam hèrdjavo. Kukuruz i baštena rastenja stoje vèrlo dobro, i nadati se imamo dobrom shiru. U obće uvieravaju tvrdo i izviestno, da je ne samo potreba krunovine dovoljno pokrivena, nego da će još i za izvoz dovoljno ostati. Siena imade dosta, voća osobito šljivah takodjer, a izgled je, da su i vinogradi dobro rodili.

— Bivši popečitelj inostranih dielah i knja-ževski predstavnik, g. Garašanin, povratio se u Beograd.

— U Bosni dopustili su Turci, da svak može barut slobodno praviti.

— Iz Hercegovine pišu, da je paša mostar-

ski dao 60 knezovah zatvoriti. Natlerivao ih je, da nieki novi t. j. sedmi porez kupe, a ovi zar nisu mogli, pa zato ih je bacio u tamnicu.

Rusaria.

— Ministarstvo pravosudja izdalo je nalog na nadležna nadležatelstva da onima, koi su pod za-tvorom i iztraživanjem, daju knjige da mogu čitati.

— Njegovo velič. car Rusah otišao je 28. u večer iz Holomuca preko Oderberga i Szcza-kove u Varšavu. S njeg. velič. zajedno je otišao i veliki knjaz Nikola. Fml. knez Lobkovic prati po nalogu njeg. apost. veličanstva njeg. velič. cara ruskoga tis do Varšave.

— Njeg. c. kr. apost. veličanstvo otišlo je dne 30. rujna u 6 satih u večer zajedno sa cietom pratinjom iz Holomuca u Beč; time je takodjer logor dovršen.

Tellanska.

Iz Rima, 16. rujna. Groznice ovladale su ovdie sa takovom strahotom, da se čovjek upla-šiti mora. Na podnožju albanskog hërda, koja je okolica inače svagda najzdravija bila, biesni groznica sad najvećma.

Turska.

— „Allg. Ztg.“ donosi sliedeća izviestja:

Iz Jedrene. Ruski konzul Stopinov odav-de je s koncem sèrpnim otišao. Arhivu je svoju predao privatnim osobama a podanike je pre-poručio paši. Gèrb s konzulata skinuo je. Od-lazak njegov onda je Turke bie zaplašio. Po cietoj su Tracii razbojnici ovladali.

Iz Salonika. Stanje hristijanah svaki je dan jadanje. Na njih se i danju na putu i na ulici a noću sa razbijanjem njihovih vratah na-sèrtje. To čine ili razbojnici ili turski soldati. Jedni su kao i drugi. Hristijani se pljačkaju, mu-če i ubijaju. I manastiri se više neštete. Na manastir Kitros i Volinu ovi su razbojnici na-sèrnuli, vrata obili, kaludjeri su u ključajućoj vodi kuvani, na razanaj naticani i po-čeni, a nieki su živi šureni. Tko nemože pobeći na more ili u planine, taj se zatvori u svoje kuće i u vèčitom strahu smèrtnom živi. O pokroviteljstvu konzula i na kakav rad nitko nemisli. Sretni smo, ako ostanemo živi. Pozorja najgoreg barbarskog biesnila povratila su se. A zastupnici zapadnih silah u Carigradu, kao što se vidi, vèrlo se staraju, da sačuvaju čest, do-stojanstvo i samostalnost gospodara ovih četah, te neimaju kad ili neimaju volje korak kakav za ugajetene hristijane učiniti.

— Iz Smirne pišu, da su Turci svaki dan biesni i grozni spram nas hristijanah. Svaki dan nasèrtju na njih i po ulicama i po kućama. Va-roš ječi od jauka hristjanskog, a vlasti nesmiju dati pomoći baš i kad bi htiele. U okolini ima svaki čas takvih primierah. Hristijani jednako padaju kao žertva turskog biesnila. Sad čujemo, da su se i bule pomamile. I one su na niekog hristijanina skočile i umlatile ga. Za takva zla još se nitko nije kaznio i tako zlo jednako raste. Na niekim miestima još se hristijani brane. Tako je jedan baščovan dva lopova, koji su ga pokrasti došli, pohvatao i vezane agi doveo. Aga ih odmah pusti.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike osim u nedjelju. — Listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene i druge opredjeljene je uvoznina: 4 kr. sr. od čega za prvoput, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglašeni posebne članke plaćaju se 10 dinara 20 kr. sr. danje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Nastavšim mjesecom listopadom nastade posljedne četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Br. 12,681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Nadalje.)

U području c. k. kotarskog financ. ravnateljstva u Rieci sabrani:

Ferdo Špek 30 kr., Gregur Pillipi 10 kr., Gregur Kukuljan 10 kr., Mio Rajnović 10 kr., Kazimir Delač 10 kr., Vinko Malvić 10 kr., Franjo Tomljanović 15 kr., Ivan Katalinić Hierolim Mirčetić 10 kr., Ivan Perušić 10 kr., Petar Vinjević 10 kr., Vinko Uroda 10 kr., Rafael Jovanović 10 kr., Ivan Ježić 10 kr., Josip Vukelić 6 kr., Nikola Radaković 10 kr., Gregor Silović 10 kr., Ivan Klobučar 20 kr., Nikola Ratković 10 kr., Gjuro Šajnović 10 kr., Lovro Petrinović 10 kr., Antun Rastić 10 kr., Miško Černković 10 kr., Mato Lukić 10 kr., Gjuro Katalinić 10 kr., Ivan Bujanović 6 kr., c. k. financ. straže vrhovni nadziratelji; Nikola Mudrovčić c. k. pregledatelj 1 for., Vasilio Bolobaba 6 kr., Petar Burić 6 kr., Danilo Dejanac 6 kr., Knežević 6 kr., Gavro Stampfel 6 kr., c. k. financ. straže nadziratelji; Marko Belloberg 10 kr., Antun Auriantz 6 kr., Antun Beljan 10 kr., Pavao Baretinčić 10 kr., Antun Miletić 10 kr., Josip Vidass 10 kr., Gjuro Vergaš 10 kr., Konstantin Verda 20 kr., Simo Medaković 12 kr., Josip Pastuljević 12 kr., Ivan Radaković 12 kr., Venceslav Rogler 12 kr., Jakob Krešević 12 kr., Mato Cuculić 12 kr., Josip Mataja 40 kr., Lovro Naglić 20 kr., Gjuro Pillipi 28 kr., Ivan Ostionić 28 kr., Franjo Petrički 20 kr., Vid Bakmas 20 kr., Nikola Knežević 20 kr., Ivan Mraović 28 kr., Josip Kviker 20 kr., Gjuro Trost 20 kr., Ferdo Fröhlich 28 kr., Vaso Jović 20 kr., Franjo Spehar 28 kr., Antun Vičić 20 kr., Ivan Bradičić 20 kr., Ivan Desardo 20 kr., Lovro Kovačević 40 kr., Nikola Čavrak 20 kr., Prokop Klušna 20 kr., Ivan Žegarac 20 kr., Dragutin Kamper 30 kr., Antun Peršić 20 kr., Nikola Čorić 20 kr., Josip Jedlička 30 kr., Marko Grivičić 30 kr., c. k. financ. straže vrh. nadziratelji; Andro Siljak c. k. poreznik u Kraljevici 5 kr., Henrik Grivičić, Gjuro Simunčić c. k. financ. straže nadziratelji po 10 kr., Antun Měrzić c. k. pregledatelj 20 kr.; C. k. financ. straže vrhovni nadziratelji: Lavoslav Seegner 15 kr., Dragutin Mažuran, Janko Bassara, Gjuro Cuculić, Lovro Maurinac, Ivan Sensen, Tomo Getzan, Simo Bassara, Petar Bradičić, Gašpar Vičević, Gregor Samaržia, Joso Volleman, Blaž Ratković, Ivan Cargonia, Nikola Draženović, Stjepan Juhas, Nikola Marković, Miško Šarinić, Rafal Milinović svi po 10 kr.; Vinko Kalafatić, Ivan Frank, Ivan Uroda, Ambroz Kovačević, Mio Vinko, Mio Baričević, Gjuro Bubnik, Mato Budiselić, Marko Knežević, Josip Krizman, Franjo Lulić, Ivan Lukić, Luka Thomić, Natalia Vadanja, svi po 6 kr.; Vid Božičević 20 kr., Pavel Obranović 10 kr., Franjo Beg 15 kr.; C. k. financ. straže nadziratelji: Jakov Budiselić 10 kr., Marko Berković 10 kr., Franjo Šek 10 kr., Josip Smokvina, Ivan Blažević, Tadia Spehar, Jakov Šepić, Martin Marković, svi po 5 kr.;

Ivan Ratković c. k. pregledatelj 20 kr.; C. k. financ. straže vrh. nadziratelji: Mio Prica 10 kr., Tomo Sikić 8 kr., Ferdo Grivičić, Martin Duić, Stjepan Knežević, Izidor Radošević, Luka Spehar, Andro Plešivac, Antun Sissul, Luka Černić, Blaž Korb, Mio Rukavina, Nikola Rudelić, Mato Vukelić, svi po 5 kr.

(Konac će slijediti.)

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 4. listopada. Danas, kao na imendan njeg. apost. veličanstva, našega premislivoga cara Franje Josipa I., držana je u prvostolnoj crkvi velika služba božja, kojoj su sva vojna i građanska poglavarstva prisustvovala. Jučer u večer bioše theater paré.

— Kao što „Pražske noviny“ javljaju, pozvan je g. vitez L. Rittersberg, česki spisatelj i glashenik, za saučrednika ovdašnjih niemačkih novina.

— Pišu nam iz Varaždina, da je u selu Biškupec, četvrt sata od Varaždina odaljenom, bio dne 1. listopada požar.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je primak	
koncem kolovoza 1853.	506,157 f. 31 kr.
a mjeseca rujna	55,582 „ 46 „
	561,740 f. 17 kr.

Koncem pako kolov. bio je	
izdatak	500,262 f. 5
mjeseca rujna	57,345 f. 45
	557,607 f. 50 kr.

Pienezni ostatak za mjesec	
listopad 1853.	4,132 f. 2 kr.

Austria.

Iz Beča 30. rujna. Nieke tirolske novine pišu odavle, da će se ženitba njeg. c. k. apost. veličanstva preduzeti 24. travnja 1854. Poslije ovoga radostnoga događaja namierava njegovo velič. posietiti Tirolsku.

— „Lloyd“ donosi iz Lavova pod 25. rujna slijedeće: Dolazi nam iz pouzdana izvora viest, da je njeg. car. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimiljan, drugorodjeni brat njeg. velič. cara, imenovan glavnim upravljačem poljsko-ruskih pokrajina, kraljevinah Galicie i Lodomerie, velikog vojvodstva Krakovskog i vojvodstva Bukovine; njeg. će visost još tečajem ove godine u Lavov prispjeti i vrhovnu upravu ovih pokrajina preuzeti. Preuzvišeni grof Golubovski ostat će na svom mjestu kao građanski državni namiestnik. Viest je ova u Lavovu pobudila najradostnije oduševljenje.

— C. k. financ. straže nadzirateljstvo kupuje znatno mnoštvo turskoga duvana, te je u tu svrhu nekoliko povierenikah poslalo u Beograd.

— Njeg. velič. car prispio je 30. rujna noću iz Holomuca u Beč.

— Osservat. triestino“ javlja, da je njeg. velič. car previšnjim riešenjem od 18. rujna žitelje kvarnerskih otokah oprostio uvoznine i

potrošnine za brašno, sočivo i žito svake vèrsti osim pirinča, u koliko za njihovu osobnu potrebu iziskuje se. Ova naredba ima valjanost od 15. rujna t. g. do konca mjeseca sèrpnja 1854.

— Drago će biti po svoj prilici našim štiocima, da čuju u kratko poviest ugarske kruno, kao i promiene, kojima je u zadnje vrijeme podležala, zato je evo i stavljamo ovdje: Papa Silvestar II. poklonio je krunu ovu god. 1000 sv. Stjepanu kralju, i god. 1001 na 15. kolovoza princip ovi stavio ju je na glavu. G. 1002 vojvoda Geisa udari na nju kraljevski obruč, koji mu je poslao gèrčki cesar tako, da se magjarska kruna sastoji iz dvie kruno. Kada je izumèrlo kolieno Arpadovo (1301) partaja jedna magjarska izabere za kralja Roberta od Anjou iz Napulja, a druga partaja izabere opet Venceslava mladjeg iz Česke. Tada otac ovoga, Venceslav stari, kralj česki, sa silnom vojskom ode pod Budim i dovede sobom u Zlatni Prag i sina i krunu.

Kad Magjari izabraše za kralja Otona Bavarskoga, Venceslav predade mu krunu. Oton putovao je po Austrii kao nepoznati i nosio je sobom krunu o sedlu, stavivši je u jedan sud. Jednu noć izgubi je, i kad je htio proći Dunav kod Fischamena, osieti se, da je nema; povratio se natrag, i po sreći nadje je. Godine 1307 podje Oton u Erdelj, da razbije vojvodu Ladislava, ovi mu oduze krunu, i poslije kratkog zaslužjenja odпусти ga; a kad mu godine 1310 Karlo Robert zaprijeti ratom, povratio i krunu. Poslije smèrti Alberta IV. (1439) partaja jedna izabere Vladislava iz Poljske, a druga opet izabere Alberta mladjeg sina Ladislavljeva. Elizabeta dala je krunisati mladoga Ladislava a poslije poslala dvorsku svoju gospodju Koltaner, to godine 1440 donese krunu iz kastela Višegrada. God. 1442 naloži je ona cesaru Fideriku IV. za 2500 fiorinah, a Matia Korvin odkupi. Poslije mohačkoga boja žene ukradu krunu i predadu je Ivanu Zapoly, i ovi se njom krunišu u Višegradu. Zapolya povieri krunu Perenyu, a ovi je predade Ferdinandu I. Pošto se je Ferdinand krunisao, god. 1527 dodje kruna u ruke turske. Sulejman vratjajući se s obsade Beča izstavio je krunu na ugled vojsci. Turcima kazivano je, da je to glasovita ona kruna perzijskoga samovladaoca Nushirvana. Sulejman darova je ljubimcu svom Zapoly. Po smèrti Zapolynovoj žena njegova Izabela dade krunu Ferdinandu I. Rudolf II. prenese je u Zlatni Prag, a Matia II. opet u Požun. God. 1619 kada je Betlen Gabor osvojio Požun, pade njemu kruna u ruke. Poslije mira učinjenog (1620) u Nikolsburgu povratila se opet u ruke Ferdinanda II. Uz vladu Josipa II. donešena je u Beč, a Leopold II. posla je opet u Magjarsku, gdje je, pošto je pala Pešta, došla u ruke Košutove; po tom iz Požuna prenešena je u Peštu, iz Pešte u Debrecin, iz Debrecina opet u Peštu, a odavdo u Segedin, poslie u Arad, gdje je na jedanput nestalo, a sada je kod Oršave izkopali.

Sèrbia.

— Temišvarske novine iz pouzdana izvora javljaju, da je knjaževsko-sèrbska vlada ovih danah zaključila, da katolici, koji su se u knjažestvu Sèrbii nastanili kao podanici, mogu po

cieloj Srbiji, gdje sačinjavaju posebne obćine, crkve graditi i po svom običaju pokope i sve crkvene obrede izvršivati pod taj ipak uvjet, da se od katoličkih roditeljah novorođena dietca imaju po obredu pravoslavne crkve krstiti.

— Austrijski generalkonzul u Srbiji, gosp. podpukovnik Radosavljević, otišao je u Srijem, da pozdravi biskupa djakovačkoga, g. Strosmajera, koji onuda putuje dleći svetotajstvo sv. berme.

Tellanska.

Iz Napulja. Doista je vrijedno napomenuti sljedeći čin njeg. velič. kralja napuljskoga. Kralj se svojom kr. obitelji nahodi se od dva mjeseca na prekrasnom otoku Ischia, gdje nebrojena čista čine. Tu je neki Onestis za politička prestupljenja na deset godina tamnice osuđen bio. Iskao je milost i dobio. Na nekoliko dana poslije toga opazi ga kralj na putu Zovno ga. Šta! ti si još ovdje? Jesam vaše velič., jer poći nemogu, budući da nemogu izplatiti dugove. Dobro, a ti mi pošalji račun od tvojih dugovah. — Račun je bio poslan, dug izplatio, i sada se Onestis slobodno šeta po Napulju.

Turska.

— Po najnovijim vijestima iz Carigrada, piše „Allg. Ztg.“, ne samo se potvrđuje ono, što je do sada već više putah napominjato, da t. j. Turci kako koji dan sve više imaju volje da se biju, nego se još i to čuje, da ima mnogo njih, koji misle da bi se Turci po svojoj prilici i pobunili protiv sultana, ako bi porta popustila, pa pristala na predlog bečke konferencije sasvim onako, kao što je. Ove vijesti izviru iz pouzdanih izvora. Ali opet valja reći, da sve vijesti, koje nam za sadašnje krize stižu iz Carigrada, koja više, koja manje stoje od upliva turske razmirice, u kojoj se veliki talasi dižu. Turska vojska neće da se popušta. Pa hoće li rat? Pa liepo; onda je dvoje moguće: Ona može pokušati da predje preko Dunava, pa da padne na Ruse. Ali će od toga teško što biti. Ako je to, kao što jamačno nitko nesumnja, istina onda joj ništa drugo neostane, nego biti na oružju, pa dokle bilo. Ali opet to bi porti, koja je u finansijskom pogledu već polak propala, zadalo smrtnu ranu tako isto kao god, kad bi i napala na Ruse. A kao što bi mi rekli, nemože biti još i treće što. Rusia napadati neće, nego će ona, kao što je već i sama rekla, samo ostaviti svoju vojsku neka stoji tamo u knjaževstvima dotle, dokle god nedobije od porte što isto. Pa da li bi buna mogla što i najmanje izmijeniti ovakvo stanje? Zar onda, kad bi sultanov brat postao car, zar onda nebi Turska tako isto stajala kao i sad? Valja dakle dobro uzeti na um, da ni onda, kad bi bilo baš i kakve bune, opet nebi bolja sreća Tursku terala, nego bi opet isto ovako ako ne još i gore stajala. Pa ma koliko Turci da hoće rat i ma kako jako da su zanieti za svojom vjerom, zato opet čisto nije moguće vjerovati, da za ove istinite riječi, koje malo prije rekosmo, neznaju poglavice turske, pa ma od koje da su partaje. Mi ćemo se osvjedočiti, da porta neće imati kud, nego će najposlije opet pristati na bečki predlog baš onako, kao što je.

Nije prilike, misli „Allg. Ztg.“, vjerovati da će porta na notu, koju je jedan put odbacila, pa kazala i zašto ju je odbacila, hietipristati samo zato, što je uvieravaju mireće sile, da ona samo misli da će je kasnije snaći kakvo zlo od note, a da se doista nema ničega bojati. Ali ako baš porta opet zato pristane na predlog, onda će, kao što glase vijesti s iztoka, opet dati povoda buni, te tako će se zbog ove bune najposlije opet morati pustiti u boj sa Rusijom. Ele ma kako radila porta, tek prilika je da će biti medju njom i Rusijom rata. Samo još to se pita, kako će se onda druge sile vladati sroču jedne i druge strane? Na ovo pitanje već ima i odgovara. Ali ako smo dobro čuli, to za ovaj slučaj još nema nikakva dogovora ni u konferenciji, ni medju Francezkom i Englezkom.

— O onim buntovnim plakatima, koji su neki dan u Carigradu nađeni, javlja „Journ. d. D.“: „Za vrijeme jančarah, kad bi kakova raz-

draženost vladala, bijaše običaj takove plakate izdavati, no u obće su oni bivali mnogo češće pisani, i lične su pritoje prošipali; danas pak, i ako ovi plakati nisu tako odveć uvrediteljno pisani, niti se u njima izrikom kaže na koga su upravljani, opet zato svaki lasno pogoditi može koga se tiču, i u Carigradu nekiju nimalo, da je Rešid-paša onaj ministar, koji je namijenjen obćoj osveti; još i dokazuju, da su ovi plakati izdani nagovorom Mehmed-Ali i Mehmed-Rušdi-paše, koji su javni protivnici Rešid-pašine politike.“

Rusia.

— List londonski „Globe“ govoreći o cilju pošiljanja ruske vojske u Japonsku, misli da je ždrielo rieke Segalia. Pri nekog vremena Rusia nemogući udolžiti Tatarima, koji tamo žive, ustupila je Kini svu onu sievernu stranu zemlje kod Pekina, koju prosieca rečena rieka. Krasna je ovo zemlja, gdje stanuju neodvisna niekoja plemena. Kažu, da bi Rusia želila opet sadb imati on komad zemlje, a zna se i zašto. Na planinama Khonola, na medji dvaju carstvih, blizu Irkutska, nahode se dvie tvrđjave, jednu čuvaju Rusi, a drugu Kinezi, izmedju ovih tvrđjavah prolazi sva trgovina, koja se tiera tamo u veliko, gdje Rusia dobiva čaj svoj. Od nekog vremena Sibiria postala je za Rusiju mnogo važnija pokrajina; Sibiria ima potrebu od luke. Silne rieke njezine izlievaju se u sieverno viećitim ledom pokriveno more, zato jedina luka, koju bi Sibiria imati mogla, jest ždrielo Segalie. Kinezi car nakodeći se u nezgodnom stanju mogao bi tako ustupiti pokrajinu Segaliu, ili bi Rusia mogla i sama zauzeti je.

— Četvrti dio pariškog stanovništva umire u bolnicama i drugim nastavama. Svake godine Pariz valja da se brine za 90,000 bolesnikah, 18,500 staracah i s uma sišavših, za 18,000 nahodne i sirotne dietce i za 78,000 siromakah; za ove grad oni troši preko godine 13,345,629 frankah.

Amerika.

— Po odluci zbora sjedinjenih državah određeno je, da se izmieri dubljina Atlantičkoga mora, i naručbina ta povierena je poručniku Mauru, koji je s brigom Delfino išao, i posljedice njegova putovanja stranom su već poznate. — Prvi poslovi njegovi imaju znanstvenu važnost. Vās put od zalieva Chesapeahe (u sjedinjenim državama) do Rochalla (u Škociji), on je izmiero svojim kalamirum (olovom). Kasnije uputio se je prema Azorskim otocima i na sievernoj strani ovih, veli, da je more duboko 6000 stopah, i koliko je izkusiti mogao dno, ima nieku žutu i kao japnastu zemlju pomiešanu s veoma sitnom perčinom. Od Azorskih otokah jedrio je put zapada i sa spravom svojom dirnuo je dno morsko. I na mjestu zvanom three Chimniens, za koje se mislilo, da se izmieri nemože, dirnuo je dno, i na jednom mjestu naišao je na dubinu od 1900 tezah; ali silni vetrovi nedopustiše mu potanko izmjeriti znamenito ovo mjesto. Najveća dubina, koju je našao, jest od 3130; nahodi se medju 41 i 43 stepenom širine, i 51 i 30 širine. U prvom od svojih pokušah naišao je na 6000 tezah dubine. Zemlja i kamenje, koje je vadio s dna morskoga, može biti da će koristnie biti za znanost; izkusio je takodjer temperaturu mora izvidjajući uredno po različitim dubinama. Gornji pod vode na čitavom putu izvidjao je templotomierom svake ure, a pod, koji se nalazi na 10 tezah pod površinom, svake 4 ure. Jedan put na dan izvidjaše temperaturu dubine, ték i bérzinu. — Izvrstni Maury, vrativši se s trudnoga svog puta, sada opočiva sa svojim brikom u Southamptonu. On je poslao svoje dnevnike u Vašington, i znanstvene posljedice, koje će sliedovati odtuda, neće ostati svijetu sakrivene.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3701. (298—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da, pošto je bezuspješno minuo

prvi dražbeni rok na stran voditeljice ovršbe udove Jane Ivančan, kuća sa kućištem i pristojbama na ovomjestu supruge Matiu i Franjicu Divjak spajajući u gradu Varašdinu Miličkoj ulici pod br. 819 ležeća, te sudbenu na 3403 for. 8½ kr. srebra procijenjena prigodom drugog dražbenog roka na 21. listopada t. g. u 4 sata poslije podne opredijeljena ako se nebi mogla prodati za procienu, prodati će i dosuditi se onomu, koji najviše ponudi, i izpod procjene.

Uvjeti dražbe mogu se kod suda ugledati.

Zajedno se opetuje poziv na vieroivnike gorenavedenih dužnikah u ovosudišnom izroku od 21. sèrpnja 1853. br. 3174 napomenuti.

U Varašdinu dne 23. rujna 1853.

C. k. sud varaždinski.

B. 3153. (297—Izv.)

(1—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski s otim do obćeg znanja stavlja, da je na molbu suprugah Josipa i Tereze Tomašec dozvoljena dražbena prodaja njihove vlastite u u ovom gradu kazališnoj ulici pod br. m. 651 ležeće zidane kuće.

Ličbena ciena iste kuće jest 4000 for. srebra a rok dražbe opredijeljen je na 7. listopada t. g. u 4 sata poslije podne.

Uvjeti dražbe mogu se kod c. k. kot. suda uvidjeti; samo se tu napominje, da će kupac imati uknjžene dugove na se preuzeti, to da svim vieroivnikom imajućim pravo zaloga na upitnu kuću, isto pravo priuzdržano ostaje bez obzira na prodajnu cieniu, jer ista dražbena prodaja biva u slied dobrovoljne prošnje napomenutih vlastnikah. U Varašdinu 6. kolovoza 1853.

C. k. kot. sudac
Skend. Kavić s. r.

Br. 5531. (299—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za grijanje sobah ureda c. k. županije varaždinske u godini 185¾ potrebito je 18 hvatih hrastovih dervah.

Buduć da je za nabavljenje istih razpisana za 5. p. m. jevtinba bezuspješna ostala, a toga se u navedenu svrhu ovime opetovana jevtinba razpisuje, koja će se dne 8. listopada t. g. u 9 sati pri podne u uredu c. k. županije varaždinske držatu. Kamo se svi nabavljenje pomenutih dervah preuzeti hotijuci pozivlju, da 10% jamčevinom providjeni dadju.

Obližnji uvjeti mogu se u istom uredu saznati. U Varašdinu 1. listopada 1853.

C. k. vèrhovni župan službeno odsutan,
c. k. županijski savjetnik
Milanković.

Br. 6983/Z. Z. (108—D.S.)

(3—2)

Objava.

U službenom listu ovih novinah pod 12. rujna o. g. br. 6983 proglašena jevtinba za nabavljenje odiela stražarah kaznione županije zagrebačke, koja na dan 3. listopada opredijeljena bijaše, ovime se odgadja na dan 8. listopada 1853 s tom primiećbom, da će mjesto naznačenih 6 rifah žutog sukna toliko crvenog od potrebe biti.

U Zagrebu dne 29. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunyevac.

Br. 7496 1853. z. z.

Oglas jevtinbe.

Za pokriće pisarskih potrebštinah c. k. uređa županije zagrebačke potrebito je za upravnú godinu 185¾ od prilike:

- 30 risah finog bislog papira
- 25 „ koncept „
- 2 „ vel. median „
- 6 „ prostog za omote papira
- 1 „ vel. sivog za omote „
- 70 kutiah priliepitah
- 12 svezakah finih olovkah
- 6 „ crvenkah
- 100 „ lakiranih perah
- 24 polieća dobre tinte
- 30 funtah pečatnog voska
- 8 „ fine spage
- 4 „ debele „
- 50 „ repičnog zejtina
- 60 „ miliovih sviećah
- 90 „ arkantičkih „
- 60 „ crnog peska

Za pribavljenje ovih pisarskih potrebštinah — razpisuje se ovim javna jevtinba, koja će se u t. k. uredu županije zagrebačke dne 8. listop. o. g. pri podne u 10 sati obdržavati, kamo se svi — ovo nabavljenje preuzeti namieravajući najuljudnie pozivaju tako ipak, da od svake gori naznačene vrsti papira zatim olovkah i perah — jedan primierak sa sobom ponešu.

Ostali uvjeti — mogu se u mom uredu svaki dan saznati.

U Zagrebu 28. rujna 1853.

C. k. vèrh. župan,
Josip Butjevac.

Br. 7498/Z. Z.

Oglas jevtinbe.

Za grijanje činovnicah c. k. vèrhovnò županij-skog zagrebačkog ureda potrebno je kroz godinu 1853/4 15 hvatih hrastovih dèrvah; — poradi nabavljenja ovih dèrvah obdržavati će se u rečenom uredu dne 8. listopada 1853 prije podne u 10 sati javna jevtinba, kamo se svi oni, koji bi ovo nabavljenje preuzeti hotieli, uljudno pozivaju.

V Zagrebu dne 28. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunyevac.

Br. 7440/Z. Z.

Jevtinba.

Za grijanje ovdajšijh kaznioničkih prostorih odkazano je visokim odpisom c. kr. banske vlade od 19. rujna o. g. br. 18688 za godinu 1853/4 sedamdeset jedah hvat hrastovine; — za nabavljenje ovih dèrvah obdržavati će se u c. kr. vèrhovnožupanjskom zagrebačkom uredu dne 10. listopada 1853 prije podne u 10 sati javna jevtinba, — na koju se svi, nabavljenje rečene hrastovine preuzeti želeći, blagoljudno pozivaju.

Poblizji uvjeti ove jevtinbe mogu se u rečenom uredu svaki dan saznati.

U Zagrebu dne 28. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunyevac.

Br. 1368/1853 (284—Izv.) (3—3)

Oglas najma vinarihe.

Po glasu občinskog zaključka bit će u slob. i kr. gradu Koprivnici dne 15. listopada t. g. u uredu občinskom, pravo točenje vina i rakije počemsi od 1. studenoga 1853 na tri tekuće godine, putem javne dražbe u najam dato.

Dočim se uzlikna ciena polag do sada opaženih dohodakah na 4,000 for. sr. ustanovljuje, to se ujedno do znanja stavlja, da će svaki dražbenik imat umah zaobinu od 1000 for. sr. položiti, u pomažkanju gotovštine može dražbenik nepokretnim imetkom, ili dragocjenostima, a napokon i dèržavnim zadužnicama jamčiti. — Uvjeti dražbe i naredba o točenju gore naznačenih pitjeh može se svaki dan kod ureda slob. i kr. grada uvidjeti.

Dano u Koprivnici iz občinske siednice dne 6. rujna 1853.

G. Pevalek, s. r. J. Vugrinčić, s. r.
načelnik grada. priv. perovodja.

Br. 2677. (273—Izv.) (3—3)

Izrok,

kojim se pozivaju vieroynici ostavštinski.

C. kr. kot. sud karlovački poziva sve one, koji iz ostavštine u mještcu travnju 1852 bez oporuke preminuvšega Ferdinanda Lusta što god tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 15. listopada 1853 u 10 sati u jutro dodju pred ovaj sud, ili neka do onda pismeno predadu svoju prošnju; — u protivnom bo slučaju neće ovi vieroynici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego koliko ih ide pravo zaloga.

U Karlovcu dne 9. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 1110. (277—Izv.) (3—3)

Izrok.

Na zahtjevanje nasljednikah žitelja negda Kutovučkog Ignjatje sada pokojnog Radojčić, i usljed sudske odluke prodavat će se na iste nasljednike pripadajuća podkućnica sa na istoj nalazećim se zgradama i jednim četvrtom sessionalske zemlje putem javne dražbe dne 24. rujna t. g. pèrvi, dne pako 25. listopada t. g. drugi i posljednji put u Kutovi po podne u 3 sata, kamo se kupiti želeći uljudno pozivaju.

Uviete dražbene znati želeći u pisarni ovog c. k. kot. sudišta svaki dan saznati mogu.

U Našici dne 13. rujna 1853.

C. k. kot. sud našički.

Br. 43. (295—Izv.) (3—2)

Oglas natiečaja.

U okružju Borovskom, slav. c. k. podžupanij virovitičkoj, izpražnjena su miesta učiteljska sèrbske narodne škole, u Vočinu i u Borovi. Voćinski učitelj dobivat će godišnje platje 250 for. srebra gotovine, 12 hvatih dèrvah, besplatno obitahšte i bašču (vèrt). Borovski dobivat će 200 for. srebra gotovine, dèrva, bašču kao i voćinski.

Ravno se razpisuje natiečaj i za učitelja u novo ustrojenoj narodnoj učionici Gačičskoj. Platja godišnja učitelja gačičskog bit će 200 for. srebra, 12 hvatih dèrvah s kvartirum i vèrtom.

Koi od ovih triuh učiteljskih miestah jedno ma koje zadobiti želi, taj mora svoju sobstvenom rukom pisanu prošnju ili lično ili s frankiranim pismom pšano prie a najkasnie do 10/22. listopada t. g. dolepodpisanom poslati, k tome dostovierna svoja sviedočanstva predati svèrhu izušenih dosad naukah i svèrhu tog, da je sèrbskom jeziku s kirilskim i latinskim pismenima točno viešt, za moći učenju djetce obojeg vieroizpoviedanja, koje svakom pred-

stoji, osnovateljno zadovoljiti; a u metodiki, didaktiki i pedagogiki, ravno kao i u pojanju u pravilu cèrkovnom; koje je s učiteljsvom skòpčano, da je dobro izkusan; no pored svega tog neobhodno je potrebno, da se osobito sviedočanstvo dobrog i primiernog vladanja doda. — Koji pri svim prenavedenim svojstvima čim bolje znanje niemačkog jezika dokazati mogu, biti će (kao potrebni) predpostavljeni.

Dano u Borovi 14/22. rujna 1853.

Jos. Ostoić,
protopresviter bosanski i istog okružja
narodnih sèrbskih školah nadziratelj.

Br. 77. (296—Izv.) (3—2)

Razpis natiečaja.

Dvie nove narodne poducone podignite su — jedna u Tordincih, druga u Antinu, obe u osiečkoj županij. Svaka je od njih utemeljena u 160 forintih srebra u gotovom novcu i šest hvatih dèrvah, i slobodnim stahom providjena.

Za ote se učione tako razpisuje natiečaj, da, koji se natiečati žele za ova miesta, svoje molbenice sa nuždami svoje vieštine dokazi podkriepi, niže podpisanomu u Otok slav. brodske pukovnije, ili u Tordince župniku pošalju, za da se s početkom školske godine već škole zavesti mogu.

U Otoku dne 7. rujna 1853.

Jeronim Andrić, v. r.
podarcidjakon vinkovačkog kotara i
župnik otočki.

(101—D.S.) (3—3)

Dražba.

C. k. kot. sud za grad Zagreb ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu tako punodobnih baštinikah kao i oporuke ovèrsitelja prodaja kuće pod br. 84 na 822 for. 20 kr. sr. procijenjene u laškoj ulici ležeće, te na ostavštinu pokojne Marie Šagoman poprie udove Golubić spadajuće dozvoljena, te ujedno rok pèrve dražbe na 10. list., a druge na 10. studenoga t. g., kada će se i izpod procjene prodati, u istoj kući svagda poslie podne od 3 do 6 sati opredieljen. — Uvjeti pako prodavai mogu se kod ovog c. k. kot. suda u svako doba saznati.

U Zagrebu dne 10. rujna 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 2708/1853 (292—Izv.) (3—2)

Javnoziv.

C. k. pojedini sud grada Karlovca odredio je ovèrsbenu dražbu kuće g. Benjamina Hlebića na Banij pod br. 10. ležeće i na 3381 for. 31 kr. sr. sudsbeno procijenjene radi dužne Josipu Koosu žitelju iz dolnje Kupčine glavnice 184 for. 52 kr. i pripadakah i u tu svèrhu opredieljen je rok pèrve dražbe za dan 16. studenoga 1853. od 8. do 6. ure poslie podne, druge i posljednje za dan 15. prosinca 1853. od 3. ure do 6. poslie podne s tim dodatkom, da će se upitna kuća samo kod druge dražbe izpod ptoćenbe prodati.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Da kupac odmah gotove novce položiti imade.

b) Sve troškove bularijske i sessionalske sam kupac terpiti imade.

Kad takodjet

c) sve tèrhe po zakonu i visim naredbama na istoj kući i kućnom gruntu ležeće, kupac bude dužan sam podnašati.

Napokon svi vieroynici, koji na preveđenu kuću kakovo založno pravo posieduju, ovim glasom §. 509. i 510. g. p. obavijestuju se.

C. k. pojedini sud karlovački.

U Karlovcu dne 12. rujna 1853.

Smendrovac, s. r.

Br. 2475. (275—Izv.) (3—2)

Poziv.

Od strane c. k. kot. suda Ivanečkog svi oni, koji na izgubivšu pokladnicu (Depositschein) po c. k. sbirnoj blagajni varasidskoj dne 24. veljače 1852 pod br. 5/9 vèrhu primite od Vilma Veinera za Viekovstva Dolanskia jamčevine sastojeće iz tri 4 1/2 postotne c. k. dèržavne obveznice svake vèrhu 100 fr. sr. glaseće, i 93 fr. 56 kr. sr. izdanu pravo imati misle, ili istu u izvoru posieduju, pozivaju se time u smislu §. 604 gr. p., da pravo svoje na ovu do godine danah pred niže podpisatim sudom dokazu tim sigurnie, čim će se u protivnom slučaju gore navedena pokladnica po izminutju gorè naznačenog roka za sudske uništenje i amortiziranu, te izvan svake krieposti proglasiti.

U Ivancu dne 12. rujna 1853.

C. k. kot. sud Ivanečki.

Br. 1044. (286—Izv.) (3—3)

Izrok.

Čim izvèrsitelji oporučni masse gosp. Franje Reiseru vlastelina i tèrgovca iz miesta Samobora nalogu ovostranog suda od 21. veljače 1853. broj 192. da pregled naimie svih masalnih dugovah i teretah valjano obrazložen podnesu, nebi se do sele uzsavèršeno odazvali, podnosivši samo pregled manjkav i nezavædočen — ovim pako načinom bi postupajući sud izvan položaja bio po prepisu za-

konah procienbeni operat sastaviti, dovršiti, i radi odmierenja pristojbe nadležnomu miestu podnieti, kao takodjer pupilah imuèstvo u oèvidnoststaviti — s toga se sa strane ovog suda svikolici vieroynici, koji imaju zažujnih dokaznicah budi uknjiženih, budi neuknjiženih, ili kakovih drugih zahtjevanjah, kao i isti oporučitelji za da zadatku svome gledò prenavedene zaostavštine polag propisa zakonah zadovolje, zvanično pozivlju — da do 22. prosinca 1853 ovomu c. k. kotarskom sudu samoborskom ili osobno ili preko svojih punovlastnikah tražbine svoje valjano obrazložene prijave, te sva potrebna u oèvidnost stave — u protivnom bo slučaju neće bit tražbine njihove uvažene i nikakovo neće im izim zaloga na zaostavštinu pristojat pravo.

U Samoboru dne 22. rujna 1853.

Kazimir Jellačić,
c. kr. kotarski sudac.

Br. 1048 (294—Izv.) (3—2)

Dražbeni izrok.

Usljed sudačke odluke prodavat će se putem javne dražbe dne 31. listopada 1853 pèrvi krat u sudačku plienitbu uzeta kuća, vèrt i ostala pristojalija Ivana Škrepa u Čakovcu, nlici Tèrnova zvanaj, pod br. 178 ležeća procienjena na 1260 fr. sr.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredieljenoga dana u 3 sata poslie podne u Čakovcu. Uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu ovog suda, kao i na licu miesta prilikom dražbe.

Zajedno pozivlju se svikolici vieroynici gore rečenog Ivana Škrepa, da zahtjevanja svoja do 31. listopada 1853 pred ovim kotarskim sudom izkažu, jer neće se na kasnie predstavke nikakav obzir uzeti.

C. k. kot. sud.

U Čakovcu dne 26. rujna 1853.

Alfredo Fat,
ovèrsujući pristav.

Br. 1748.

Dražbeni izrok.

Usljed sudačke odluke prodavat će se putem javne dražbe dne 29. listopada 1853 pèrvi krat u sudačku plienitbu uzeta oranica 1/2 rali u kotaru Strahovinec, miestu Katanšćak zvanom u Medjumurju ležeća, na vlastitost suprugah Antuna i Magde Vinček spadajuća na 60 fr. sr. procienjena.

Kupiti želeći pozivlju se gore opredieljenoga dana u 3 sata poslie podne u selo Strahovinec; — uvjeti dražbeni mogu se saznati u uredu kot. ovog suda kao i na licu miesta prilikom dražbe.

C. k. kot. sud.

U Čakovcu dne 26. rujna 1853.

Alfredo Fat,
ovèrsujući pristav.

Br. 7084/g4300(100—D.S.) (3—3)

Oglas.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkoga stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbeno zahtjevanje Petra Vučkovića, kao pokojnog župnika novoveskoga Josipa Fürsta po zagrebačkom duhovnom stolu naimenovanog oporuke izvèrsitelja, vèrhu preostavšeg prezaduženog imuèstva istog Josipa Fürsta u smislu novog natič. postupka od 18. sèrpnja 1853. Pog. 3., §. 26. propisani stiečaj vieroynikah otvoren, zajedno privremenim napomenute stiečajne mase obškèrbiteljem Gracian Mihić liekar-
nik, parničkim pako pomažnikom odvietnik Vieko-
slav Lukinac naimenovan.

Usljed čega svikolici, koji pravedna potrebovanja proti prenavedenoj masi staviti imaju, sudsbeno pozivadu se, da takova u stiečajnoj parnici, koja će se pred c. kr. zemskim ovim sudom dne 11. studenoga g. t. 1853. u smislu prenapisatog postup. podignuti, time sigurnie prijave, jer će u protivnom slučaju bez obzira na pravo vlastništva, pèrvinstva ili zaloga, koji im može biti pripada, bit izključeni iz razprave stiečajne, i lišeni svih svojih zahtjevah na masu stiečajnu — ujedno pako za potvèrditi mēdjutojnog, ali drugoga kojega upravnika, kao i za odbor vieroynikah izabrati, rok za dan 15. studenoga god. 1853. prie podne u 10 sati obzir na §. 44. pōzvatog novog stiečajnog postupovnika pred ovim sudom opredieljuje se.

U Zagrebu dne 9. rujna 1853.

C. k. predsjednik Škulj, s. r.
Klobučarić. tajnik.

Br. 3055. (279—Izv.) (3—2)

Oglas.

O produljenju stiečajnog roka u stiečajnom predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Frankela.

Stiečajni rok na 20. 21. i 22. rujna t. g. 1853 iz ovostrane siednice 16. lipnja t. g. broj 1893. u stiečajnom predmetu g. Vilima B. Herzberga i g. Bertholda Frankela dèržane, na molbu vieroynikah produljeni — usljed opetovane molbe po vieroynicima podnešene, da će po svoj prilici uravnanje na korist vieroynikah za rukom poći prenaša i odgađja se konačno na 2. 3. i 4. studenoga 1853 time, da svi oni, koji suprot stiečajnoj masi rečenih prezađuženikah tražbah imaju, da zahtjevanja svoja valjanima dokaznicami providjena u smislu čl. 22. 1840 dole naznačenomu sudu i na novo opredie-

ljani rok tim sigurnie prijave, jer kasnie prijavljena zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 16. lipnja 1853. br. 1893 ujedno se javlja, da glede gromade pomijika i zastupnika nikakova promjena učinjena nije.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 17. rujna 1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

Br. 3131/322. (291—Izv.)

(3—2)

Dražbeni izrok.

C. k. bosiljevački kotarski sud daje ovim na znanje, da će se na molbu g. Mate Sladovića, više imanjah vlastelina, kao ovérhovodje podnešenu proti Josipu Bosancu, seljaku iz Bosanca, radi kućnog duga kao i sa naraslim zakonitim kamatama i ovéršenim troškovima ukupno 427 for. 55 kr. u srebru iznašajućeg, dne 31. listopada 1853 u 3 ure poslie podne u selu Bosanci na licu miesta putem javne druge i zadnje licitacije prenaznačenog dužnika $\frac{1}{2}$ iznašajuć, s kućom drvenom, kućištem, štalom zidanom i vèrtom uz cestu riečku tik do velike oštarije Bosanske ležećimi zgradami na 550 fr. procijenjeno urbarsko selište, i izpod procienbene vrijednosti više ponudjajućemu prodati pod uvjeti, u pisarni suda uviditi se imajućimi, i u kratko u tom sastojecimi, da će se vadium od 100 for. i jedna polovina kupovnine odmah, a druga polovica u mjesec danah s tekućim zakonitim 5% kamatima položiti morati.

Uslied česa se svi prie rečeno selište kupiti želeći ovim pozivlju, da na prie rečeni dan i uru s vadiumom od 100 for. providjeni na lice miesta doći i ponude svoje činiti izvole.

Na svéršetku pozivlju se po propisu §. 59. g. p. u obće svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige na isto selište stekli kakovo hipotekarno pravo, da ovo pravo do prodaje selišta tim sigurnie nižestavljenom sudu prijave, i u koliko neprebivaju u miestu suda, za branjenje pravah svojih u budućoj diobi kupovnine naredu punomoćnika i ime i prebivalište njihovo prie prodaje sudu prijave, jer će si u protivnom slučaju sami imati pripisati sve od tud proizteći imajuće štetne zakonom označene posljedice.

U Herčiću dne 18. rujna 1853.

C. k. kotarski sud bosiljevački.
Ljud. Lopašić,
c. k. kot. sudac.

Br. 703. (290—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud osiečko-valpovački obznajuje, da je dana 4. kolovoza 1853 Josefa Falzari, služavka kod vlastelinstva valpovačkog, umèrla neostavivši naredbe volje posljednje.

Budući je ovom sudu nepoznato, da li, i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtjevah, pozivaju, da do dana 31. prosinca 1853 svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom po slučaju razpravit će se zaostavština, za koju je Mato Pavišić iz Valpova medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, sa onimi, koji se dotle prijavili budu, i uruđiti istim nenastupljeni dio zaostavštine, ali ako nitko nebude kod prijave nasliedne, svukoliko ostavštinu potegnut će država kao ošastnu.

U Osieku 29. kolovoza 1853.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

OGLASNIK.

(173—Dp.)

(3—1)

Ukusna tèrgovina
suknena i platnena

PERE JANKOVIĆA & COMP.

(u dugoj ulici br. 278)
„k božjemu oku.“

preporuča svoje upravo prispievše skladište od najnovijih vunjenih štofovah za kapute i hlače jesenske i zimne, kao što su: tifel, biber, elastiques, gentlemen, boy, buksking, tosking, štrukovi, štajerski azor, zatim sukna za egaliziranje i baršuni. Nadalje veliki izbor najnovijih sviljenih, baršunastih i vunjenih štofovah za persluka, vunjenih ečarpés, sviljenih zavratnih i foulard-maramah, vatmola, moldona, lame, piqueta i kadriliranih barchentsah, orleana-a i tibeta; kao i krasnoga pravoga rumburškoga i kreasa platna u najjevnitije tvornične opredeljene cene, ne manje bielih i utisnutih platarenih maramah itd.; za kojih vlerodostojnost jamči.

(168—DP.)

(3—3)

Bukova i hrastova žira.

U prostranih šumah gospodñie grofa Chamaréa Rečke i Peršimovečke, u županii križevačkoj, nedaleko od Bisaga i Novoga marofa može se upustiti do 800 glavah svinjah po 1 for. u sr. Oni, koji bi poveliki čopor utierali, dobit će za 6 kr. jevtinie.

(167—DP.)

(3—3)

Vinskog posudja

od 70, 65, 60, 35, 30 vedarah, i manjeg željezom okovanog u celom više od 500 vedarah sačinice, i nešto starog pokućstva — ponudja se na prodaju u kući u Zagrebu, Jurjevskoj ulici pred kapelom sv. Jurja pod br. 191 ležećoj.

(170—Dp.)

(3—3)

Oglas najma.

U kući pod br. 725 u doljoj Ilici u pèrvom katu daje se u najam jedna velika soba na ulicu s pokućtvom od 1. listopada. Obilnia saznati se mogu u istoj kući u 1. katu.

(171—DP.)

(2—2)

Kuća pod br. 123.

u laškoj ulici ležeća, na jedan kat visoka, nudi se dobrovoljno na prodaju. Ista kuća u 1 katu ima 4 sobe i kuhnju s tavanom nad njima, kod zemlje 2 sobe, izbu i podrum; — zatim ima dosta prostrano dvorište s vèrtom.

Želeći ovu kuću, koja se pod udobnim uvjetima dobrovoljno prodaje, kupiti, neka se izvoli prijaviti kod vlasnika njezinog, u istoj kući stanujućega.

(169—DP.)

(3—3)

Objavljenje.

Podpisani preporuča se jevtinim sgotavljanjem toli zubacah kao i pojedinih zubovah. Osobito se usudjuje podpisani obratiti pozornost štov. obćinstva na čišćenje zubah od siraša (Weinstein), koje je za zdravlje desnih i uzdržanje zubah vrlo potrebno, kao i na izpunjenje šupljih bolestih zubah, čime se oni opet za upotrebljenje shodni čine, napako vonja a i bol istih odstranjuje. Zubobolja može se za nekoliko minutah utišati.

Za da moju objavu opravdam, molim za povijerenje onih, koji pomoći trebaju. S moje strane jamčim za najstrožiu pažnju.

E. Münchreiter,
zubar.

Stanuje u kući g. dra. Kriegera, u dugoj ulici br. 272, u pèrvom katu br. 1. Kod kuće je od 9—12 prie i od 2—5 satih poslie podne.

(165—D.P.)

(4—3)

Gasthaus-Anempfehlung.

Gefertigter gibt sich die Ehre hiemit anzuzeigen, dass er die neu aufgebauten und elegant eingerichteten

Gast- und Einkehrhaus-Lokalitäten
des Herrn M. Karas.

zum Weissen Lamm

in der Spitalgasse, vis à-vis dem städt. Bräuhaus, in Pacht genommen und mit 1. Oktober dem Besuche der p. t. Gäste und des reisenden Publikums eröffnet wird. 30 bequem und nett eingerichtete Passagierzimmer, eine ausgezeichnete Küche, schnelle und prompte Bedienung, sowie vorzügliche Billigkeit aller Speisen und Getränke, werden den p. t. Gästen und Passagieren sowohl im als ausser dem Hause geboten; — auch bequeme Stallungen und Wagenremisen sind in hinlänglicher Ausdehnung vorhanden.

Gefertigter hofft durch Zuverlässigkeit und Höflichkeit die allgemeine Zufriedenheit sich zu erwerben.

Sigmund Plontkovsky,
Pächter.

Ebendasselbst sind confortabel eingerichtete Zimmer für ledige Herrn sammt guter Bedienung monatlich zu vergeben.

(293—Izv.)

(3—)

Ein Gut ist aus freier Hand zu verkaufen.

Dasselbe liegt auf einer angenehmen 300 Schritt von der Reichsstrasse entfernten Anhöhe, und ist beinahe der Mittelpunkt zwischen Jaska und Karlstadt — $1\frac{1}{4}$ Stunde entfernt.

2. Das Wohngebäude aus soliden Materiale gebaut, hat im ersten Stockwerke 5 bequeme Zimmer, mit der Aussicht auf die Reichsstrasse — ebenerdig zwei Zimmer — Speisekammer — Küche — und einem 200 Eimer fassenden Keller.

3. Knapp vor dem Wohngebäude bis zur Reichsstrasse einen 2 Joch grossen mit edelsten Obstbäumen, und bester Gattung Reben (Hecken)

versehenen Garten, aus welchen circa 20 Pressb. Eimer gefechnet werden.

4. Zu diesen Wohngebäude sind zuzählend die erforderlichen Wirthschaftsgebäude — Scheuer — Wagenschuppen — Küche — Ochsen- und Pferde-Stallungen — Hühner- und Schweinstall — Kukuruz Korb auf 200 Metzen.

5. Ackergründe circa 51 Joch arondirt.

6. Wiesen 6 Joch.

7. Weingarten auf 35 Hauer $\frac{1}{4}$ Stund von Wohngebäude entfernt, und Zweschken-Garten.

8. In dem Gemeinde-Walde von 600 Joch alle Gattungen Holz, Eichlung- und Weide.

9. Das Recht der Jagd.

10. Zu dieser Realität gehöriger am Kupferner Flusse liegender Grund, mit dem Rechte eine Mühle, oder eine Fabrik zu erbauen.

Die näheren, und äusserst vortheilhaften Bedingungen sind in Karlstadt gegen frankirte Briefe unter der Adresse (Hrn. B. A. post restant) jederzeit einzuholen.

(145—Dp.) 15 30 8

(4—3)

Wirthschafts-Verpachtung

Von Seite des Agramer Metropolitan-Dom-Kapitels wird hiemit zu wissen gegeben, das dasselbe seine bei Schloss Sissek innegehabte Wirthschaft sammt Schloss und Nebengebäuden auf mehrere Jahre zu verpachten gesonnen sei.

Bestandtheile sind:

- Schloss, bestehend aus 14 wohnbaren Zimmern, 2 Küchen, 4 Kammern, als auch Magazine auf mehrere tausend Metzen Früchte.
- Gemauerte Stallungen auf 30 Stück Vieh.
- Wagenschuppen.
- Brantweinbrennerei sammt Kesseln und mehreren Bodungen.
- Keller.
- Fässer-Schuppen.
- Brunnen.
- Borstenvieh- und Geflügel-Stallung.
- Gärten.
- Zweschken-Garten auf 14 Joch.
- Aecker in Pasinec nächst Schloss auf 24 Joch.
- Wiese in Pasinec nächst Schloss auf 13 Joch.
- Weiden-Gestrüpp in Caprag auf 20 Joch.
- Wiesen in Dolajo Polje auf 70 Joch.

Jene, welche solche in Pacht übernehmen wünschen, wollen am 11. Oktober l. J. im Schloss Sissek zur öffentlichen Versteigerung mit 10% Kautions versehen erscheinen, die nähern Bedingungen, sowie auch Bestandtheile können selbst bei der Licitacion, als auch früher in Agram am obern Kapitel-Thor in Erfahrung gebracht werden.

Agram, 31. August 1853.

Službeno bérzojavno objavljene bečke burze od 3. listopada 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	krak. rok
Dèrž. obveznice na 5 pct.	91 $\frac{1}{2}$ 81 $\frac{1}{2}$	Amsterdam za 100 holan. f.	3 mjes.
" od g. 1852 "	4 $\frac{1}{2}$ "	Angsburg za 100 f. current	3 mjes.
" " " "	5 " "	Berlin za 100 prus. talirah	3 mjes.
" " " "	3 " "	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
izvucenobv. obv. "	6 " "	Frankfurt za 100 f. current	3 mjes.
dvor komore od prisilnog zajma u "	5 " "	Mainu za 120 Genovaz za 300 piemont. lirah	2 mjes.
Krajskoj. erar. "	4 $\frac{1}{2}$ "	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mjes.
ob. od Tirola, Vo. "	3 " "	Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
rariberge i Salzb.	" "	Livorno za 300 tosk. lirah	3 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 "	5 $\frac{1}{2}$ "	London za 1 funt sterl.	3 mjes.
Zajam s vuc. g. 1834 za 100 f. "	100 " "	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
Beč. grad. banco na 2 $\frac{1}{2}$ pct.	134 " "	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
" " " "	2 $\frac{1}{2}$ " "	Marseille za 300 frank.	2 mjes.
" " " "	2 " "	Pariz za 300 frank.	2 mjes.
" " " "	2 " "	Prag za 100 for.	1 mjes.
" " " "	2 " "	Tèrzt za 100 for.	3 mjes.
" " " "	2 " "	Mletci za 100 austr. lirah	3 mjes.
" " " "	2 " "	Bukurošt za 1 for. parah	31 dan
" " " "	2 " "	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
" " " "	2 " "	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
" " " "	2 " "	Tečaj novca	
" " " "	2 " "	Carski dukau	
" " " "	2 " "	Zajam od 1851	
" " " "	2 " "	Slovo A	
" " " "	2 " "	" B	
" " " "	2 " "	Lombardeski	
Obveznice zemljišnog odkupa "	5% "		
Naputnice srednjnje blagajne "			
Godišnji disconto "			
Bank-akcie komad po "	1320 "		
D i o m i e o.			
Sieverne željez. po 1000 fr.	2200 "	Krak.-g. sleške po 100 f.	642
Bečko-glog. želj. "	500 "	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Nend. želj. "	200 "	Aust. Llo. u Tèrsta 500 "	
Budiej.-Gm. Linz želj. "	250 "	Bud.-pešt. lancan. 500 "	
Požun.-tèrn. 1. izd. "	290 "	Galič. založn. 4 $\frac{1}{2}$ za 100 "	
" 2. izd. "	" "	Sročke Esterhaz 40 "	
danja s pèrvom tvorn. "	200 "		

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Nastavšim mjesecom listopadom nastade posljedne četvrtgodišnje predbrojenje. Poziva se s toga domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ i „Danicu“ obnovi, i to domaći sa 2 for., vanjski, kojima će se list svakdanjom poštom slati, sa 3 for. srebra.

Zvanična čast

Br. 12.681.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji, u ime gradjenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

(Konac.)

U području c. k. kotarskog financ. ravnateljstva u Rieci sabrani:

Pavao Medaković 10 kr., Pavao Pavelić 5 kr., Peter Polovina 6 kr., Franjo Čor 5 kr., Franjo Podraški 5 kr., Ilija Šilović 5 kr., Gjuro Tomljanović 10 kr., Mato Mabellin 10 kr., Nikola Belloberg, Franjo Smokvina, Jakob Vekljan, Mio Vranić, Josip Ballen, Mato Biondy, Tomo Franelić, Miško Rastić, Martin Čabrian, svaki po 5 kr., c. k. financ. straže vrh. nadziratelji; Kazimir Ruminić c. k. glavar 1 for., Antun Domines 30 kr., Jakov Jakobčić 30 kr., Ivan Bastetić 30 kr., mornari I. vrsti; Mato Pulanić 20 kr., Tomo Pulanić 20 kr., mornari II. vrsti; Josip Olivieri 20 kr., Petar Miletić 30 kr., Ivan Buneta 20 kr., c. k. financijske straže nadziratelji; Gašpar Babić glavar oddieljenja 10 kr., Ivan Bačić mornar I. vrsti 10 kr., Franjo Miletić, Gregor Katić, Jakov Rukavina, mornari II. vrsti po 6 kr., Martin Dadić mornar I. vrsti 10 kr., Tomo Carina glavar 40 kr., Martin Vranić 20 kr., Jakov Antić 20 kr., Josip Milinović 10 kr., Nikola Mandekić 10 kr., Blaž Miletić 10 kr., Antun Davan 10 kr., mornari I. vrsti; Ivan Naglić glavar oddieljenja 20 kr., Method Lucatela 20 kr., Martin Desić 20 kr., mornari I. vrsti; Antun Mandekić 20 kr., Josip Katrić 10 kr., Ivan Janković 10 kr., Nikola Meraljak 10 kr., Avelin Furlan 10 kr., mornari II. vrsti; Petar Buturec c. k. financ. straže povjerenik 2 for., Franjo Jech c. k. financijske straže pregledatelj 1 for., Franjo Biljan, 30 kr., Adam Gobac 20 kr., Luka Maurinac 12 kr., Gavro Lileović 18 kr., Ivan Rožić 12 kr., Adam Demić 20 kr., Gregor Smokvina 20 kr., Tomo Lukšić 15 kr., c. k. financ. straže nadziratelji; Josip Šušer 20 kr., Vinko Kratochvil 20 kr., Nikola Margić 20 kr., Gavro Radaković 20 kr., Mio Ringswirth 20 kr., Ivan Vučinec 20 kr., Franjo Barić 20 kr., c. k. financ. straže vrhovni nadziratelji. — Ukupno 5,645 for. 45% kr., — s prilažnim prinesci od 7,342 for. 12 kr., — svega skupa dosad 12,987 for. 57% kr.

U Zagrebu 20. kolovoza 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— „Lloyd“ od 3. o. m. piše na čelu lista: Po gradu (Beču) se obćenito razmišlja, da je divan 26. rujna zaključio, Rusiji rat izjaviti.

— Kralj pruski otišao je 2. listopada u večer u pratnji dvih krilnih pobočnika u Varšavu.

— Berzovajna depeša donosi, da su sve velike ratne engleske ladje, koje se nalaze u pristaništu kod Malte, odplivale već u Beşikabaj.

— Po viestima berzovajnim iz Londona otišla je jedna čast kanalske flote iz Corka u sredozemno more.

— „Triest. Ztg.“ piše iz Zagreba, da je ovdasnje zemaljsko graditeljstvo zajedno s banškom vladom dobilo od vis. trgovnog popetiteljstva nalog, da glede teg, da se brodarenje Savom moguće učini, potrebite osnove što najskorije podnese. K dotičnoj komisiji pridružiti će se i članovi trgovačke komore, koja se je najrevnije ovim predmetom bavljala, te se nadaju, da će se ovo poduzetie prije dovršiti, nego li se izvede željeznica, koja će skapčati glavni grad Hrvatske s južnom državnom željeznicom kod Zidanog mosta.

Dopisatelji pomenutih novinah opisuju radostni utisak, što ga je razborita naredba popetiteljstva u zemlji proizvela, kojom će se trgovački i obrtnički razvitak toli znatno pospješiti. — „Triest. Ztg.“ pridružuje se njihovim izjavam, budući će obćekoristno ovo dieo svoje dobrotvorne posljedice u najudaljenim predielima učiniti osjetljivim, što dosta jasno već proizlazi iz one okolnosti, da, kad bi rečeno obćenje do Zagreba, za kojeg izvedenje sada se teži, već izvedeno bilo, da bi banatska pčelnica Italiji mogla se za 1 for. od ot. jevtinije nabavljati nego li vlaška.

Austrija.

Iz Beča 1. listopada. „Cop. Ztgsc.“ pouzdano doznaje, da će njeg. veličanstvo car doskora nastupiti svoje putovanje u Varšavu, i svom uzvišenom prijatelju i savezniku, njegov. velič. caru Nikoli, vratiti posietu. — Carsko-francuski general, vicomte de Goyon, stigao je iz Holomuča ovamo, te će po svoj prilici s njegov. velič. poći u Varšavu. — Odlazak njegov. veličanstva cara austrijskoga u Varšavu opredieljen je za prve dane dojučeršnjeg nedjelje.

— Već su se iz Holomuča vratila sva višja gospoda, generali i štopski oficiri.

— Medju zakonima, koji će se njegov. velič. caru poslije svevišnjeg povratka iz Olomuca predložiti, nalazi se i osneva nove uredbe u smotrenju penzle za vojnike.

— O audienciji, koju je lord Vestmoreland kod njegov. velič. cara ruskog imao, čujemo, da je g. general-lieutenant osobito prijatno primljen bio. Car se je razgovarao dugo o različnim predmetima s lordom Vestmorelandom, ali nije ticao u tursko pitanje, i u obće u politiku ni najmanje, niti se našla zgoda, da lord sam o tom predmetu rieč povede.

— „Novice“ javljaju, da je ove godine toliko meda dobiveno, kao što nije ima već više godina.

— Njegov. c. kr. visost nadvojvoda, vojnički i građanski guverner Ugarske, otišao je na put, da posieti sieverne županije u zemlji.

— U logoru kod Holomuča bjaše takodjer jedan strijeljački oficir bombayske vojske u istočnoj Indiji, koji se je uz sjajnu svoju pratnju osobitom svojom uniformom odlikovao. Od glave do pete bjaše sasvim u crno odieven; isti porte-epée i rukavice bjaše crne.

— „Allg. Ztg.“ u jednom članku „sa Dunava“ govoreći o istočnim poslovima veli: Stvar izmedju Rusije i Turske sada je do toga došla, da diplomacija već posljednji put o njoj riečava; da ova u svoj ovoj stvari nepobedi, može učiniti samo turski fanatizam i fatalizam. Izidje li

staro-turskoj partaji za rukom, da stvar dotle dotiera, da nebude primljena bečka nota, to će se perta tim ne samo odreći zaštite, koju joj obe pomorske sile daju, nego i protivno želji velikih silah neće tako naskoro ruska vojska otići iz podunavskih kneževinah. S odbacanjem note sveršit će se „dobre usluge“ Austrije, i onda Turskoj neostaje nikakav put, da se s Rusiom sporazumije. Pa počem nije prilike, da će Rusia i u takovom slučaju svoju vojsku preko Dunava proturiti, to će ona jamačno mirno svoj „zalog“ zadržati, pa Turcima ostaviti da na nju udare. Bude li pak to, onda čovjek dovoljno uzroka ima da vjeruje, da ima fatalizma u turskim poslovima.

Moldavija i Vlaška.

— „Wanderer“ javlja: Po niekom pismu iz Sofie od 22. o. m. dao je knez Goršakov najopredieljenje naputke za onaj slučaj, ako bi Turci, gonjeni fanatizmom, napali na prednje ruske straže. U Šumli saznali su za ovaj naputak, to je uslied toga izdana zapovied, da će svaki vojak i zapoviednik prednjih stražah, koji bi dao povod žalbam ruskih stražah, biti strogo kažnjen, svaki pako onaj, koji bi preko Dunava opalio pušku, smertju kažnjen biti.

Kao što nadalje pisma iz Sofie donose, ima u tamošnjoj okolici mnogo engleskih višjih oficirah, koji očito namieru ili nalog imaju izviestiti se o stanju turske vojske u Rumeliji i Bagarskoj.

— Po viestima iz Carigrada od 23. prispievšim u Bukurešt, očekuje se sa tamo pomoćna vojska beja tuniskog, kao što govore, od 10,000 momakah. I iz Egipta nadaju se novoj vojsci. Do 23. nije još divan ništa riešio glede promienah u bečkoj noti, no za uvečer toga dana urečeno je ministarsko vieće. Unišavše one četiri francusko-engleske ratne ladje u Bosfor usidrile su se na onom mjestu, gdje se zid serraila sa zidom pristaništa sdrružuje. U Bukurešt dolaze svaki dan izviestja iz Carigrada.

— „Satelit“ piše od 24. rujna. Po izviestjama, koja smo iz Moldavije i Vlaške dobili, preti rat sve jače; jednako prolazi ruska vojska na Danav. Nove regimente dolaze i odlaze, i to u takvom poredku, da se čovjek diviti mora. Od vojništva nemožemo ništa da dokučimo. Niti tko šta zna, niti tko šta doznaje. Sve rukovodi nevidima ruka jedna. Silno vojništvo, koje u Vlaškoj stoji, veličanstveno je, a duh njegov uzdanje u svoju snagu i duh povjerenja. Policia osobite je na oprezu, i presudjuje nepovoljna izraženja na kratko. Tako su siedili dva oficira, — Francuzi — u gostioni, u koju i ruski oficiri udjohu. Jedan će Francuz reći: Za kratko vrijeme plivat čedu mnogi ovakvi šiljci — tako je nazivao njihove šlemove — niz Dunav. Nije prošlo ni četvrt sata, a vlaška policia odvede oba oficira; dalje im se nije ništa učinilo, al im je oštro kazano, da drugi put takve što negovore. Ruski oficiri puni su slobodnog duha, govore mnogo, i rado slušaju najčudnije izgleda, no kad njih pitaš, kako stvari stoje, svagda ćeš dobiti jedan i isti odgovor: Neznamo! Tako i jest. Nitko ne zna, šta se događa, ali opet zato ide sve svojim redom kao sat.

Digitized by Google

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćena je sa domaćim novinarstvom 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan po poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene odluke opredjeljene su: uvrštavanje 4 kr. sr. od linije sa periput, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje kako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

U Zagrebu. Početkom ovoga mjeseca otvoren je pravoslavni i preparandni školski tečaj.

Bogoslovni fakultet na ovdašnjem siemeništu započet će školsku godinu istom 1. studenoga, gdje će se u isto vrijeme otvoriti i mudroslovni fakultet.

Preuzvišeni g. nadbiskup nešto se je već oporavio s teške svoje bolesti.

(Najnovije.) Njeg. c. kr. apost. velič. otišlo 2. o. m. u večer u 8 sati u Varšavu. U pratnji carevoj nalazi se njeg. visost nadvoj. Karlo Ljudevit (brat njeg. velič.), i 8 generalah, među njima generaladjutant grof Grüne, general-konjaničtva grof Šlik, fml. Jablonovski i t. d. Njeg. apost. veličanstvo boravit 8-10 danah u Varšavi.

Na bečkoj burzi raznielo se dne 3., da je stigla vladi depeša toga sadržaja, da će Turska objaviti Rusii rat. I neka bankirska kuća dobila je istu viest. Pisma iz Carigrada od 23. još doduše ništa o tome nedonose, nu javljaju, da je ratna stranka u držanom dne 23. ministarskom vijeću zatierala Rešid-pašu u tiesnac, nu da još nikakav zaključak učinjen nije. Carigradska pošta, koja ima sutra doći, razjasnit će taj glas potanje.

„Ost. D. Post“ piše za pouzdano, da je francuski general Goyon, koji sad u Beču boravi, dobio od svoje vlade naknadno uputu, da ne polazi u Varšavu.

„Journal de Francfort“ donosi, kako se čini, iz službenoga izvora cèrpljenu viest, da Rusia neće tako dugo vojsku svoju iz podunavskih kneževinah opozvati, dok se ikoja francuska i engleska ratna ladja ili straža pred Bosforom nalazi, no činit će to za sigurno onda, kad sružene flote otidju odanle, i kad se prime bečki nagodbeni predlog. — Što se ratnih troškova tiče, veli isti list, da je moguće, da car Nikola neće tražiti novacab, nego krepke i odvažne naredbe protivu emigracii.

Austria.

Dan 19. rujna bit će za historike od velike znamenitosti. Na taj bo dan otvoren je logor kod Holomuca, dovezena ugarska kruna u Beč, držana cèrkvena svetčanost u Berlinu i skupština katoličkih društva u Beču, ukinute su slobodne občine u Magdeburgu, otvoren je parlament u Hanoveru, postavljeno novo popečiteljstvo u Madridu, napokon su na taj dan ušle flote englezka i francuska u Dardanelle.

„Czas“ od 1. listopada javlja da će njeg. visost nadvojvoda Karlo Ljudevit do skora nastupiti put u Lavov i tamo dužje vrijeme baviti se, da si pod upravom sadanjega državnoga namiestnika prisvoji dublje poznanje više građanske uprave. Isti list piše i Beča, da se je Rotšild pripravnim izjavio, za preuzeti zajam od 50-60 millionah for. sr.

Sèrbia.

Njegova knjaževska svetlost blagovolila je odputovati na nieko vrijeme do Topole i Kragujevca. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

U Vlaškoj, gdje sada po gotovu ima toliko vojske kao peska u moru, sasvim tim vlada klasička jevtinoća. Jedna oka (2¼ funta) govedine stoji 10 kr., a oka bravine 8 kr. Ciena ova nesmiye se povisiti prije uskèrsa godine 1854. — Oka žemljica stoji 4 kr., a oka hlieba 3 kr. Punim pravom može se dakle reći, da malo ima zemaljah u svijetu, gdje se tako

jevtino živiti i tako slobodno kretati može, kao što u blagoslovljenoj Vlaškoj. Stanje zdravlja takodjer je povoljno.

Tallanska.

„Journal-u de Francfort“ pišu iz Rima: Kao što čujem, nanovo se pogovara, da će jesenas ići papa u Pariz, da 2. prosinca kruniše Napoleona III. To jest: kardinalu Antoneliu napuniše uši, da su Francezkoj zasluge kako koji dan sve veće za papinsku državu. Napoleon je III., tako rekoše kardinalu, 1849 god. oslobodio Rim od buntovnikah; on je o svom trošku izdržavao vojsku, u Rim opravljenu; on je najposlie odbio podporu rimskih buntovnikah, koji su htiele rimskoga kralja uzeti iz napoleonove porodice, samo ako na miesto sadašnje duhovne postavi svietsku vladu, pa izpuni, što je u svoje vrijeme u poznatome pismu na pukovnika Neja obećao. Sv. otac, veli dopisatelj ovih novinah, nema dovoljno slobodne volje za ovako znamenit posao. U ostalom, kao što mi valja reći što je istina. Francezi ovdie nicu baš tako mèrski, kao što bi čovjek rekao.

Rusia.

„Tr. Ztg.“ piše: Ima ih, koji su pouzdano čuli, da Rusia ništa više netraži u ime naknado za trošak oko zauzetja Vlaške i Moldavie, nego samo onu malu neznatnu provinciu Laristan. Ovo parčence zemlje vriedi Rusii toliko, koliko sva Vlaška i Moldavia zajedno; jerbo tamo osim šta ima veliku i izdajnu rudu od bakra i olova, ima još i velikih liepih hrastovih šumah, kojih nejma u svoj Rusii. Ove šume htiede prije niekih godinah ona na glasu kumpania „Montandon i C.“ izsieći za Francezku. Ali im porta nehtiede uvažiti ugovor, koji biahu sa nekakvim pašom na 60 godinah zaključili. Francezi, koji bijahu naseljeni u Batumu, poizumiraše od groznice, koja se tamo udomaćila, a s njima i preduzimač Montandon, i tako propade sve njegovo preduzetje. Samo ovdie može Rusia sasvim spokojno sagraditi sebi flote, bez kojih nemože biti sigurna da će se dokopati dardanelska ključa. A kad Rusia dobije Laristan, onda moraju pasti Dagestan i Cirkasia; te tako će onda imati u rukama sve putove, koji vode u Persiu i u malu Aziju. I tako joj onda nemože nitko s te strane dosadjivati.

„Norddeutsche Ztg.“ javlja iz Petrograda, da je flota istočnoga mora dobila zapovied, da plovi Kronštadt, i da tamo u pripravi bude. A kako „Hamb. Nach.“ piše, flota na cèrnome moru takodjer je spremna za rat.

„Kurir varšavski“ piše: Njeg. veličanstvo car i kralj prispieo je 29. rujna u 2 sata popodne iz Holomuca u Varšavu. Sljedeći dan prisustvovao je s velikim knjazom Nikolom manevru druge lahke divizie neurednog konjaničtva i topničtva, a potom pregledao je logor piešakah. Zajedno s nj. g. velič. prispieo su u Varšavu medju ostalima državni kancelar Nesselrode, poslanik Meyendorf, državni viećnici Malkov i baron Mohrenheim.

Knjaz Menšikov. S ozbiljnim dolazkom svojim prije nekoliko mjesecih u Carigrad, knjaz Menšikov stekao je glas po cielom svijetu. On je praunuk poznatoga dvorjanina Petra Velikoga istog imena, koji se je iznenada popeo do velike slave, te svèršio dane života svog u Sibirii. Sadašnji knjaz Menšikov ima 70 godinah; srednja je uzrasta, sied je i kratku nosi kosu; glavu ima malenu, čelo široko, a oko vèrlo živo i veoma je bogat; on je morski vojvoda, poglavica stare ruske partaje, čovjek pun duha i svi ga se boje s njegove oštroumnosti, o kojoj pripoviedaju se svakojake pričice, i izmedju

ostalih jednu ćemo samo navesti. — Knjaz Kiselev, ministar carskih mitnicah, kao takovi valjalo je da upravlja s krunskim selima. Tako car reče jednom principu Menšikovu: „Voronev želi ostaviti službu svoju na Kaukazu, i to baš onda kad je rat već svèršen, a neostaje još da se samo još nekoliko selah razkopa; ja neznam baš koga bi tamo poslao. — Vaše veličanstvo, odgovori knjaz, vi upravo blizu sebe imate zato sposobna čovieka. — A koi je to? Kiselev — Kiselev? — Baš on! Vaše veličanstvo veli da na Kaukazu ima samo još nekoliko selah da se razkopaju... a tko je od Kiseleva upropastio više selah?“ — Car se nasmejao ovoj šali, ali ministar mitnicah, kao što je naravno, neode u Kaukaz.

Francezka.

„Journal des Debats“ opazuju k noti „Moniteura“, kojom ovaj potvrđjuje, da su englezke i francuske četiri ratne frogate unišle u Dardanelle, sliedeće: Ova nota odstranjuje svaku sumnju o broju ladjah, usidrenih pred Carigradom. Do 40 softah predalo je divanu molbu, u kojoj zahtievaju rat. Molba sastoji iz samih potgovu verzah, iz korana izvadjenih, kojima se rat protiv neviernikah propovieda, a osim toga sadržava i nieke nečedne pretnje. Govornik deputacie predbacio je ministrima, da oni grade na savietu neviernih zastupnikah. „Mi smo dietca proroka“, reče on, „vojska zahtieva s oduševljenjem rat i mi vapimo za osvetom radi psokah, kojima nas kèrstjani gèrde.“

Premda ostali francuski journali misle, da je usidrenje rečenih ladjah pred Carigradom samo za obranu Europejacah, to se opet u tom vidja nieka demonstracia protivu Rusii, i premda se je već vrijeme dobro omaklo, nego li da bi se ove još godine slučilo kakovo sraženje sa zapadnim silama, to su se opet zabrinuli, osobito očkako ruski kabinet uztraje kod svojih zahtievah.

„Univers“ vadi iz „Sieverne pčele“ ono miesto, gdje se veli: „Neka naš susied zove u pomoć koga godj hoće. Što se nas tiče, mi brojimo samo pobjede, nikad nepriatelje. Njihova su nastojanja uzaludna, jer je opredjeljeno božjom voljom vrijeme nadošlo i dvoglavi orao razvija svoja krila, da poleti u zemlje od nas udaljene.“ — Budući da „Sieverna pčela“ Tursku dèrži za susiednu zemlju, to bi se moralo gotovo vjerovati, da pod posljednjom izriekom još druge nieke zemlje razumieva. Svakako je zanimivo, da ruska cenzura tèrpi takovo pisanje.

Velika Britanija i Iraka.

Nj. c. vis. ruska knjaginja Katarina sa svojim suprugom i velikom pratnjom 4. o. m. otišla je iz Londona.

„Times“ piše sve jedno te jedno, to jest da se mir održati mora pa ma šta da stane. Tako u najnoviem svom listu opet veli: „Vidi se, da su dužnosti krize zajedničke. Ako Europa ima dužnosti spram Turske, to i Turska ima dužnosti spram Europe. Ako je Europa dužna zaklanjati Tursku, to je i Turska dužna čuvati europejski mir. A Turci ili jesu ili nisu u stanju, da sami brane svoja prava. Ako jesu, onda je sve ovo pretresanje suvišno, pa admiral Dundas valja da se vrati sa svojom flotom iz bešikanska zaliva. Ako li nisu, onda se moraju osloniti na druge da im pomognu, i tada stoji, da oni ovu pomoć nemogu imati pod onim uslovjama, koja se njima svide, nego pod onima, koja se svide onima, koji im tu pomoć daju. Porta nemože zahtievati u jedan put dvie koristi, t.j. nezavisnost i obranu.“ — A na drugom miestu veli „Times“ suboparno: „Cielina

osmanakome carstvu održati u ovome miru, u kome se kadšto usima, nije nikakva politička dainost iz tog prostoga uzroka, što je to nešto politički nemoguće.“ Tako isto i „Chronik“ voli, da bi liepo bilo od porte, da poniešto otderpi mira sa hatar.

Görcke.

— Carigradske novine nasrću na Görcke, što oni, kad sva Europa mir traži, jedva čekaju da se rat otvori list; isti voli, da görčki emisari jednako po Tesalii i Epiru tumaraju i narod na bunu podižu. Tako voli, da su nieki razbojnici najmljoni, da bunu protiv Turakah sad u rujnu podignu; da na granicama görčkim imaju oružja, praha i olova. Jošt kaže, da su i vlasti görčke

s ovim buntovnicima u dogovoru. Turski taj list najposlie voli: Europa i Turska mnogo su ter-pili te ljude, ali svake stérpljenje ima svoje granice. Poslie im preši sa Turakom i Europom.

Različite vjesti.

— Narvaez predložen je za predsjednika senata.

— „Siecle“ ostigava, da se je već do 800 Poljakah upisalo kod turskoga poslanictva u Parizu, i ponudilo Turskoj svoju uslugu, ako bi do rata došlo.

— Odprie je bio „Journal de St. Petersbourg“, a sad je opet, kao što „N. Pr. Ztg.“ javlja, „Sievernaja Pčela“ u Parizu zabranjena.

— G. Druen-de-Li nije bio stišao u London, kao što se raznelo bilo, nego na svoje poljsko dobro; on pati od jake očinje bolesti, koju je sebi navukao mnogim naprezanjem radeći noću, no već se oporavio i vratio u Pariz kako on tako i g. Persigni.

— „Dne 29. p. m. obolielo je u Berlinu na koleri 40 osobah, od ovih je 12 a od prie obolivših 21 umro.

— U Kološvaru a Erdelja očekuju se mnogi stopski i višji oficiri od car. ruske vojske, koji će prisustvovati odkritju spomenika generala ruskoga Skarjatina u Sesburgu.

— Englezki opozicionalni listovi neprestano viču na lorda Aberdena, na zaludu. Siedi državnik neda se pomesti na stazi svoje politike.

SLUŽBENI LIST.

№ 3351.

Concurrenz-Rundmachung.

Von der k. k. Tabakfabriken-Direction wird zur Vertheilung der Tabak- und Stempel-Güter Verfrachtung für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 20. October 1853 ausgeschrieben. Objecte der Unternehmung sind der Landtransport von:

A. Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, dann Betriebs- und Oekonomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den, der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Aemtern oder Magazinen hin oder her versendet werden und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

	Länge in Meilen	Tag
Erste Route, zwischen den Tabakfabriken, dem Havannah, Cigarren, Central-Magazine, dann dem Tabakfabriken-Directions-Deconomate in der Hauptstation Wien und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1 Der Tabakfabrik in Seblitz	25	
2 " " " Iglau	15	
3 " " " Göding	10	
4 " " " Linz	18	
5 " " " Stein	10	
6 " " " Hainburg	8	
7 " " " Fürstfeld	12	
8 " " " Schwaz	30	
9 " " " Trient	40	
10 " " " Sacco	40	
11 " " " Mailand	50	
12 " " " Venedig	40	
13 " " " Fiume	35	
14 " " " Klausenburg	45	
15 " " " Temesvar	40	
16 Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20	
17 Der Tabakfabrik in Kaschau	30	
18 " " " Winniki	45	
19 Dem Einlösamte in Sjolnok	25	
20 Der Tabakfabrik in Preßburg	8	
21 Dem Seehafen in Triest	20	
Zweite Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Hainburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1 Der Tabakfabrik in Seblitz	30	
2 " " " Iglau	20	
3 " " " Göding	15	
4 " " " Linz	20	
5 " " " Stein	15	
6 " " " Fürstfeld	15	
7 " " " Schwaz	35	
8 " " " Trient	40	
9 " " " Sacco	40	
10 " " " Mailand	50	
11 " " " Venedig	40	
12 " " " Fiume	35	
13 " " " Klausenburg	45	
14 " " " Temesvar	40	
15 Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	15	
16 Der Tabakfabrik in Kaschau	30	
17 " " " Winniki	45	
18 Der Fabrik, dem Bahnhofe und dem Landungsplatze der Dampfschiffe in Preßburg	8	
19 Dem Einlösamte in Sjolnok	18	
20 Dem Seehafen in Triest	24	
Dritte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Seblitz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1 Der Tabakfabrik in Iglau	8	
2 " " " Göding	20	
3 " " " Linz	20	
4 " " " Stein	15	
5 Den Tabakfabriken und dem Einlösamte in Pest	35	
6 Der Tabakfabrik in Kaschau	40	
7 " " " Winniki	45	
8 Dem Einlösamte in Sjolnok	20	

Vierte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Iglau und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Der Tabakfabrik in Göding	12
2 " " " Linz	15
3 " " " Stein	10
4 " " " Winniki	45
5 " " " Preßburg	20
6 Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	30
7 Dem Einlösamte in Sjolnok	35
Fünfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Göding und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:	
1 Der Tabakfabrik in Linz	15
2 " " " Stein	10
3 " " " Fürstfeld	25
4 " " " Schwaz	30
5 " " " Trient	40
6 " " " Sacco	40
7 Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20
8 Der Tabakfabrik in Kaschau	30
9 " " " Winniki	45
10 " " " Preßburg	10
11 Dem Einlösamte in Sjolnok	25

Sechste Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Linz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Der Tabakfabrik in Stein	8
2 " " " Fürstfeld	15
3 " " " Schwaz	15
4 " " " Trient	25
5 " " " Sacco	25
6 " " " Preßburg	25

Siebente Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Stein und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	25
2 Der Tabakfabrik in Preßburg	10
Achte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Fürstfeld und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:	
1 Der Tabakfabrik in Schwaz	25
2 " " " Trient	30
3 " " " Sacco	30
4 " " " Mailand	45
5 " " " Venedig	30
6 " " " Fiume	25

Neunte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Schwaz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Der Tabakfabrik in Trient	15
2 " " " Sacco	15
3 " " " Mailand	20
4 " " " Venedig	20
Zehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Trient und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:	
1 Der Tabakfabrik in Sacco	8
2 " " " Mailand	20
3 " " " Venedig	20
4 " " " Fiume	20

Elfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Sacco und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Der Tabakfabrik in Mailand	20
2 " " " Venedig	20
3 " " " Fiume	25
Zwölfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Mailand und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:	
1 Der Tabakfabrik in Fiume	30
2 " " " Venedig	15

Dreizehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Klausenburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	30
2 Dem Einlösamte in Sjolnok	20
Vierzehnte Route, zwischen den Fabriken und dem Einlösamte in der Hauptstation Pest und der nachbenannten abhängigen Station, nämlich:	
1 Dem Einlösamte in Sjolnok	8
Fünfzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Winniki und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:	
1 Dem Einlösamte in Jablatow	15
2 Der Tabakfabrik in Jagielnica	15
3 " " " Monasterziska	10

Sechzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik und dem Einlösamte in der Hauptstation Monasterziska und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1 Der Fabrik und dem Einlösamte in Jagielnica	8
2 Dem Einlösamte in Jablatow	10
Siebenzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Jagielnica und der nachbenannten abhängigen Station, nämlich:	
1 Dem Einlösamte in Jablatow	10

Achtzehnte Route, zwischen:

den Landungsplätzen in den Hauptstationen	den Tabakfabriken in den abhängigen Stationen	
1 Angern	Göding	8
2 Angern	Seblitz	20
3 Göding	Seblitz	20
4 Sissek	Fiume	45

B. Tabakverschleißgüter, worunter Tabak aller Art, entleertes Tabakgeschirr, dann Oekonomie- und Betriebs-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus anderen Staats-Magazinen oder aus den Tabakfabriken beziehen, oder an diese versenden, und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann beigelegt ist, als:

Route zwischen dem k. k. Tabakverschleiß-Magazine in und den nachbenannten Tabakfabriken, dann dem Havannah-Cigarren-Central-Magazine

Neunzehnte Route		
1 Wien	Hainburg	8
2 " " "	Seblitz	25
3 " " "	Iglau	8
4 " " "	Göding	10
5 " " "	Linz	18
6 " " "	Stein	10
7 " " "	Trient	40
8 " " "	Mailand	50
9 Stein	Wien	10
10 " " "	Hainburg	15
11 Linz	Wien	18
12 " " "	Hainburg	20
13 Salzburg	Wien	30
14 " " "	Hainburg	30
15 " " "	Linz	12
16 " " "	Schwaz	6

Zwanzigste Route		
1 Seblitz	Wien	25
2 " " "	Hainburg	30
3 Prag	Wien	25
4 " " "	Hainburg	30

Einundzwanzigste Route

1 Göding	Wien	10
2 " " "	Hainburg	15

Zweiundzwanzigste Route

1 Fürstfeld	Wien	12
2 " " "	Hainburg	15

Dreiundzwanzigste Route

1 Remberg	Wien	50
2 " " "	Hainburg	50
3 Krakau	Wien	30
4 " " "	Hainburg	30

Vierundzwanzigste Route

5 Göding	Wien	25
6 Wadowice	Wien	30
7 " " "	Hainburg	30
8 " " "	Göding	25
9 Neusandec	Wien	30
10 " " "	Hainburg	30
11 " " "	Göding	25
12 Larnow	Wien	30
13 " " "	Hainburg	30
14 " " "	Göding	25

Fünf und zwanzigste Route

1 Pest	Wien	20
2 " " "	Hainburg	15
3 " " "	Preßburg	15

Sech und zwanzigste Route

1 Agram	Fiume	12
2 " " "	Fürstfeld	10
3 Warasdin	"	7
4 Essek	"	24
5 Fiume	Wien	35
6 " " "	Hainburg	35

C. Stempelgütern, worunter gestempeltes Papier, dann Stempelmanipulations- und Oeconomie-Gegenstände aller Art verstanden werden, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien, an die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Stempelpapier-Verschleiß-Magazine, oder letztere an die Stempelmaterial-Rechnungsführung versenden, und zwar auf nachfolgender Route, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher eben falls das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

Route		zwischen der k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung	und dem k. k. Stempel-Verschleiß-Magazine
Siebenundzwanzigste Route			
1	Wien	Prag	25
2	"	Siedleg	25
Achtundzwanzigste Route			
1	Wien	Gding	10
Neunundzwanzigste Route			
1	Wien	Stein	10
2	"	Ang	18
Dreißigste Route			
1	Wien	Bumberg	50
2	"	Pratun	30
3	"	Wadowice	30
4	"	Konstantin	30
5	"	Larnow	30
Einunddreißigste Route			
1	Wien	Innsbruck	35
2	"	Trient	40
Zweunddreißigste Route			
1	Wien	Kalbach	18
Dreunddreißigste Route			
1	Wien	Triest	20
Vierunddreißigste Route			
1	Wien	Orag	12
2	"	Härtenfeld	12
Fünfunddreißigste Route			
1	Wien	Raniska	18
Sechunddreißigste Route			
1	Wien	Agram	24
Siebenunddreißigste Route			
1	Wien	Hermannstadt	50

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche, versiegelte Offerte angenommen.

Die Bestimmung der Frachtpreise und der Lieferzeit bleibt, ohne Festsetzung eines Höchstpreises, dem Offerten überlassen, und wird die Annahme des Offertes nicht sowohl ausschließlich von den günstigen Preisangeboten, sondern, unter gleichzeitiger Rücksicht auf die, vorzugsweise auch von den angebotenen kürzeren Ablieferungsfristen abhängig gemacht.

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämmtlichen der angegebenen 37 Routen gemacht werden, jedoch müssen Anbote für Verfrachtungen auf den

unter B und C bezeichneten Routen abgegeben (d. i. auf besonderen Eingaben), von den Anboten für Verfrachtungen auf den unter A bezeichneten Routen eingebracht werden, ferner muß bezüglich jeder einzelnen zu der Route gehörigen Richtung, und zwar gesondert für die Transportierung aus der Haupt- in jede abhängige Station, und aus der abhängigen in die Hauptstation, sowohl der Frachtlöhn für den Sporeo-Centner, als auch die Abstellungsfrist mit Zahlen und Buchstaben ausgedrückt werden.

Jedem Offerte muß die, den Erlag des Badiums bei einer der k. k. Tabakfabriken-Direction oder aber einer der k. k. Finanz-Landes-Direction unterstehenden Casse erweisende Quittung beigelegt.

Die zu leistenden Badiums sind, und zwar:

Für die Route Nr.	1 mit 2000 fl.
"	2 " 2000 "
"	3 " 500 "
"	4 " 500 "
"	5 " 500 "
"	6 " 500 "
"	7 " 500 "
"	8 " 500 "
"	9 " 500 "
"	10 " 500 "
"	11 " 500 "
"	12 " 500 "
"	13 " 500 "
"	14 " 2000 "
"	15 " 1000 "
"	16 " 500 "
"	17 " 300 "
"	18 " 200 "
"	19 " 2000 "
"	20 " 800 "
"	21 " 300 "
"	22 " 200 "
"	23 " 3000 "
"	24 " 800 "
"	25 " 1000 "
"	26 " 1000 "
"	27 " 110 "
"	28 " 10 "
"	29 " 50 "
"	30 " 140 "
"	31 " 80 "
"	32 " 40 "
"	33 " 60 "
"	34 " 60 "
"	35 " 10 "
"	36 " 20 "
"	37 " 50 "

in Conventions-Münze festgesetzt.

Der Ersteher hat bei Unterfertigung des Vertrages oder aber längstens 14 Tage nachher eine dem bedungenen Badium gleichkommende Caution zu leisten.

Die Bedingungen, unter welchen die Ueberlassung der Verfrachtung stattfindet, können sowohl bei der Registratur der Tabakfabriken-Direction, als auch bei allen Oeconomaten der k. k. Finanz-Landes-Directionen, dann bei der Oberleitung der Tabakfabrikation in Pest, bei allen Tabakfabrik-Inspectoraten, allen Tabakfabriken und allen Tabakfabrik-Ämtern während der üblichen Amtsstunden eingesehen werden.

Im Offerte muß die ausdrückliche Erklärung enthalten sein, daß sich den festgesetzten Contractbedingungen unbedingt gefügt werden wolle.

Das Alerat behält sich das Recht vor, zu Wasser jede Art und Menge von Tabak- und Stempelgütern in denselben Richtungen, und so auch, wenn es sich um Eilsendungen, nämlich um Verfrachtungen handelt, die in einer um die Hälfte kürzeren, als der vertragmäßigen Lieferzeit einzutreten haben, dieselben zu befrachten, endlich die Verfrachtung junger unverbalter Tabakblätter auch zu den Einlösmagazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

Die Offerte müssen mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsorte des Offertenbeurtheilenden unterfertigt, mit der Badiums-Quittung belegt, und von Außen mit der Aufschrift „Anbot für den Landtransport“, zu der unterm 8. September 1853, Zahl 6351, ausgeschrieben Concurrenz überschrieben, bis 20. October 1853, Mittags 12 Uhr, bei dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction in Wien, Klementenstraße Nr. 799, eingebracht werden, und wird nach diesem Zeitpunkte kein weiteres Offert mehr angenommen.

Offerte, welche undeutlich oder unbestimmt abgefaßt sind, Verfrachtungen auf andere Anbote oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erforderniß mangelt, werden nicht berücksichtigt.

Der Offertent ist vom Zeitpunkte der Ueberreichung des Offertes für die Einhaltung des gemachten Angebotes verbindlich, das k. k. Alerat aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, ohne an die im allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist gebunden zu sein.

Dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction wird es freistehen, einen Anbot im Ganzen oder bloß theilweise, d. i. für eine oder mehrere Routen, anzunehmen, oder für die Zurückweisung der überreichten Anbote sich zu entscheiden.

Derjenige, dessen Offert angenommen wird, hat binnen 14 Tagen, nach erfolgter Verhändigung zur Unterschrift des Vertrages zu erscheinen, im Widrigen die Tabakfabriken-Direction berechtigt sein soll, sein Badium für das Alerat einzuziehen, und über das Transportgeschäft nach eigener Wahl zu verfügen, oder aber den Ersteher auf Grundlage seines Offertes, welches dann die Stelle des Vertrages vertritt, zur Erfüllung der eingegangenen Verbindlichkeiten zu verhalten.

Wien, am 8. September 1853.

Allgemeine Contracts-Bedingungen, unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung der Tabak- und Stempelgüter zu Lande stattfindet.

§. 1. Der Pächter des Landtransportes ist verbunden, ohne alle Beschränkung in der Menge, gleichviel ob die Verfrachtung einer vollen Wagenladung oder eines geringeren Quantums gefordert und gleichviel, ob im Laufe der Pachtbaur in einer oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Alerat beliebige Menge an

- Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, Betriebs- und Oeconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Ämtern oder Magazinen hin oder her versendet werden;
- Tabakverschleißgütern, worunter Tabake aller Art, entleerte Tabakgeschirre, Betriebs- und Oeconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus den Staatsfabriken oder Niederlagen beziehen, oder an diese versenden;
- Stempelgüter, worunter gestempeltes Papier, Stempelmanipulations- und Oeconomie-Gegenstände verstanden sind, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien an die Stempelverschleiß-Magazine, und letztere an die Material-Rechnungsführung versenden,

in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und innerhalb der eingegangenen Abstellungsfrist zur Abgabe an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- und Abstellungsorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Bestelle aufzustellen, und jedenfalls 14 Tage vor dem Beginne der Pachtbaur jenen Ämtern namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Bestelle muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden amtlichen Aufforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen, Facturen, Frachtbriefe und Befundprotocolle in des Pächters Namen zu bestätigen, insbesondere Aufschlüsse, Äußerungen und Erklärungen in Pachtfachen im Namen des Vollmachtgebers abzugeben, und in dessen Namen Frachtquittungen nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittirten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transport-Pächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches vom Pächter selbst geschehen wäre.

§. 3. Monatlich 14 Tage vorhinein für den Monat, um den es sich handelt, d. i. für den Monat Jänner bis 16. December des vorhergehenden Jahres, verständigt das spedirende Amt den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu verfrachtenden Gutes. Behufs der Bestimmung der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das spedirende Amt von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferfrist, und wenn in dringenden Fällen es ausdrücklich verlangt wird, auch schon am dritten Tage die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter mit Rohdecken und Plachen, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsort zu stellen.

§. 4. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung in dem Magazine oder Raume, wo es lagert, ab, von der Amtswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Amtswage beizustellen. Das Zutrauen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutrauen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf nirgends weder abgelegt noch umgeladen, muß vielmehr auf einer Wäse in einem Zuge und in kürzester Zeit jedenfalls innerhalb der vertragmäßig eingegangenen Lieferfrist in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferfrist vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbriefe nicht angelegt erscheint, der Ausstellungstag des Frachtbriefes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

§. 5. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter amtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wäse zu erhebenden Gewichte und mittelst Abwägung der Frachtmücke oder der ledig zu verführenden leeren Geschirre übergeben. Er bekräftigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter amtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der amtlichen Factura gegen Uebernahme des amtlich ausgefertigten Frachtbriefes. Dem Pächter wird gestattet, die zu einer Factura gehörigen Frachtmücke auch theilweise abgeben zu lassen, und werden in seinem Einvernehmen für jeden solchen Theiltransport, nämlich nach Umständen auch für jedes einzelne Fuhrwerk besondere Frachtbriefe ausgefertigt. Nach geschehener Uebergabe haftet der Pächter für das übernommene Gut. Auch darf dem in Ladung genommenen Tabake keine Waare beigegeben werden, welche nach dem Erkenntnisse des spedirenden oder des empfangenden Amtes, und falls dagegen Einsprache eingelegt würde, nach der der k. k. Tabakfabriken-Direction ausschließlich stehenden Schlußentscheidung, auf das Tabakmaterial, sei es auch nur mittelst Anziehung eines fremdartigen Geruches, einen nachtheiligen Einfluß nehmen könnte. Der Transport-Pächter ist verbunden, das Frachtgut in dem Zustande, in welchem es von ihm übernommen wurde, in dem Orte der Bestimmung abzustellen. Zu diesem Ende wird beim Einlangen des Frachtgutes, im Beisein des Contractanten, zuerst die äußere Beschaffenheit der Kisten, Fässer, Kisten, Pässe, Säcke, aus welchen die Sendung besteht, und der an denselben angebrachte amtliche Verschluss untersucht, die Anzahl der Colli mit der in dem beigebrachten Frachtbriefe und in der eingelaufenen Factura angelegten verglichen, das Gewicht durch die Wäse, die Zahl der Frachtmücke durch Abwägung erhoben. Ergibt sich durch die äußere Untersuchung ein Bedenken, so wird zur Eröffnung der bedenklichen Colli geschritten, um sich von der Richtigkeit ihres Inhaltes und der Beschaffenheit des darin befindlichen Materials die Ueberzeugung zu verschaffen. Ueber diesen Act wird ein besonderes Protocoll aufgenommen, worin mit Anführung der Frachtbrief- und Factura-Nummer die Merkmale und die Beschaffenheit der Verletzung oder Beschädigung, das Gewicht oder die Stückzahl des durch Verletzung, Verwundung u. s. w. beschädigten oder ganz unbrauchbar gewordenen und des abgängig befundenen Materials, das amtliche Gutachten über die Art des Entstehens, dann die von dem Transport-Contractanten darüber gegebenen Aufklärungen oder beigebrachten Rechtfertigungsbehalte auseinander gesetzt werden. Dieses Protocoll hat der weiteren Amtshandlung und der Ausmittlung des von dem Transport-Contractanten zu leistenden Ersatzes zur Grundlage zu dienen, ist daher von demselben, und nach Umständen auch von dem Frächter mit zu unterfertigen.

Die amtliche Bestätigung über das an den Ort der Bestimmung abgestellte anstandslos übergebene Frachtgut und über den Tag des Eintreffens erhält der Contractant auf dem Frachtbriefe, und kann von demselben nach Erhalt dieser Bestätigung eine Ersatzleistung für später hervorgetretene Beschädigungen oder Abgänge nicht mehr angesprochen werden.

§. 6. Bei den der Schwendung unterliegenden Tabakgütern wird, wenn das Frachtstück von außen durchaus unbeschädigt und im amtlichen Verschlusse unverletzt anlangt, und auch die Wahrscheinlichkeit einer Entwendung mit Grund nicht vorausgesetzt werden kann, der etwa vorkommende Gewichts-Mengensverlust als natürliche Transporterschwendung angesehen und vom Gesalle getragen.

Langt aber ein Frachtstück mit Tabakblättern oder Halbfabrikaten bloß vertrieben an, und zeigt sich dabei keine Verletzung des amtlichen Verschlusses und keine Ent-

wendung, so werden dem Contrahenten ohne Rücksicht auf Lieferzeit und Entfernung zwei Percente als passirliche Transportschwendung zugestanden.

In diesen beiden Fällen findet ein Abzug an der Fracht bezüglich der befundenen natürlichen u. passirlichen Transportschwendung nicht Statt. Jeden anderen Abgang hat der Transports-Contrahent zu tragen u. erleidet nebstbei den Frachtabzug für das Abgängige.

§. 7. Bedient sich der Transports-Contrahent geordneter Frächter, so muß jeder derselben mit einem vom Pächter ausfertigten Ladungscertificate sich ausweisen, und der Contrahent haftet für alle Handlungen und Unterlassungen sowohl der gebundenen Frächter, als der in seinem Lohne stehenden Fuhrleute, und aller bei dem Transportgeschäft verwendeten Personen. Auch wird ausdrücklich bedungen, daß das Ausbleiben des Contrahenten von der Uebennahme oder Abgabe als Erklärung anzusehen sei, daß die mit seinem Ladungscertificate oder mit dem amtlichen Frachtbriefe vorkommende Person ermächtigt ist, das zu verladende Gut zu übernehmen, die Uebennahme auf der Factura zu bescheinigen, das Befundprotokoll zu unterfertigen und den mit der Abgangsbeurteilung versehenen Frachtbrief anzunehmen, und zwar alles dieses mit eben derselben Wirkung, als ob solches von dem Transports-Contrahenten selbst geschehen wäre. Das spedirende Amt behält in einem solchen Falle zur eigenen Verfertigung das beigebrachte Ladungscertificate.

§. 8. Der Transports-Contrahent übernimmt jeden wie immer gearteten Zufall, hat also auch für jeden Abgang und Schaden, gleichviel ob dieser durch sein oder seiner Leute Verschulden oder durch dritte Personen, oder nur blos zufällig sich ergab, zu haften, und den Ersatz zu leisten, mit alleiniger Ausnahme des Falles, wenn er gerichtsbefugtem nachweist, daß der Abgang oder Schaden einzig und allein einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben sei. Ereignet sich ein derlei nicht zurechenbarer Zufall, so muß ohne allen Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgesetzt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Ersatzleistung zu befreien.

§. 9. Dem Transports-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahnen, und auch, wenn das Frachtgut nicht aus Tabakschrott, Tabakmehl oder Tabakstaub besteht, der Wasserstraßen zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Straße, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn oder die Umladungen zwischen Schiff und Fuhrwerk eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbrief eingestellt werden.

Bezüglich der Züge auf Eisenbahnen und Wasserstraßen wird ausdrücklich bedungen, daß den Transports-Contrahenten auch der sonst nicht zurechenbare Zufall von der Haftung und Ersatzleistung für einen Abgang oder Schaden am Frachtgute nicht befreit.

§. 10. Die den Fuhrten-Contrahenten treffenden Ersätze sind nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- für Abgänge bei Tabak-Gangfabrikaten sind die Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen, beim Tabakmehl, oder Staub und Tabakschrott sind von jedem Pfunde zwei Gulden Conventions-Münze, bei anderen Gangfabrikaten die Groß-Verkaufspreise jener Sorten, zu welchen sie bestimmt sind; bei Tabakblättern die Groß-Verkaufspreise des wohlfeilsten Fabrikates, zu welchen dieselben verwendet werden, wenn aber erwiesen ist, daß das Tabakmaterial durch Feuer oder Wasser oder sonst wie gänzlich zu Grunde gegangen ist, die eigenen Stehungspreise des Gefalles zu ersetzen. Hierbei wird festgesetzt, daß in den bemerkten Fällen immer die im Abstellungsorte bestehenden Verkaufspreise der Erzeugnisse zu Grunde zu legen sind.
- für verorbene und nur zur Vertilgung geeignete Tabake aller Art tritt der Ersatz nach den Erzeugungspreisen des Gefalles ein.
- für vernehtes, und nur noch theilweise brauchbares Tabakmaterial ist gleichfalls nur der Stehungspreis des Gefalles, nebst den Kosten der Reinigung, Trocknung und Umarbeitung, dann allen sonst noch erwachsenden Verlusten zu vergüten, doch wird dem Fuhrten-Contrahenten der Werth, den die gereinigte oder getrocknete Waare für das Gefall noch hat, gutgeschrieben.
- für Abgänge an Stempelpapier ist der volle Nennwerth der aufgedruckten Stempelzeichen und für das beschädigt abgestellte Stempelpapier der Ankaufspreis des Netto-Papieres mit Zuschlag der Stempel-Erzeugungskosten zu leisten.
- für Abgänge oder Beschädigungen anderer Art, nämlich an Oekonomik-Artikeln und Geschirren oder Emballagen ist der Ersatz nach den gefällsamlichen Anschaffungspreisen zu leisten, es wird jedoch dem Transports-Contrahenten der Werth, den die beschädigte Sache für das Gefall noch hat, gutgeschrieben.

Ueber die Frage, ob eine Verletzung des amtlichen Verschlusses ein, und welche Beschädigung am Frachtgute oder Emballagen eingetreten sei, dann ob die abgestellte Sache für das Gefall noch brauchbar sei, oder nicht, und zu welchen Preisen ein oder das andere angenommen werden könne, haben die bezüglichen Fabriks-Einlösungs- und Verschleiß-Magazine-Remter als allein competente Sach- und Kunstverständige zu erkennen. Eine Einsprache dagegen muß sogleich bei der Aufnahme des beschädigten Befunds-Protokolles angemeldet, und längstens binnen acht Tagen der Recurs dagegen, und zwar: bezüglich der Tabakfabriksgüter bei der k. k. Tabakfabriken-Direction, bezüglich der Tabakverschleiß- und Stempelgüter bei der zuständigen k. k. Finanz-Landes-Direction, jedoch immer im Wege jenes Amtes, gegen dessen Erkenntnis recurirt wird, eingebracht werden. Der Transports-Unternehmer unterwirft sich mit ausdrücklicher Verzichtleistung auf den Rechtsweg und mit Begebung jeder weiteren Berufung, dem Aussprüche der k. k. Tabakfabriken-Direction, beziehungsweise der k. k. Finanz-Landes-Direction.

§. 11. Der Transports-Contrahent hat alle Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmauthen, überhaupt alle Abgaben, welche nicht für die verführten Güter selbst zu entrichten sind, aus Eigenem zu bestreiten; er untersteht bezüglich der zur Verführung übernommenen Tabakes und Stempelpapieres den Bestimmungen der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung, sowie des Strafgesetzes über Gefallsübertretungen, und der provisorischen Tabak-Monopols-Ordnung, je nachdem diese Gesetze auf ein oder das andere Kronland Anwendung finden, und unterwirft sich auch in dem Falle, wenn das Aemter keinen Schaden durch das contrawidrige Benehmen erlitten hätte, folgenden Conventionalstrafen, nämlich:

- Der Conventionalstrafe von fünf Gulden Conventions-Münze für jedes im Transporte oder im Abstellungsorte mit Rohrreden und Plachen vor dem Witterungseinflüsse nicht vollständig geschützte Fuhrwerk, und für jedes von der Belastung nach §. 5 ausgeschlossene Colli.
- Der Conventionalstrafe von zehn Percent des Fuhrlohnes für das unterwegs ungekettelt überladene oder abgelegte Frachtgut, in soferne dieses nicht wegen eines von ihm legal zu erweisenden außerordentlichen und unzurechenbaren Zufalles statgefunden hat.
- Bei Verspätungen in der Abstellung des Frachtgutes über die bedungene Lieferzeit einer Conventionalstrafe, welche, und zwar, wenn die Lieferzeit nicht über ein Fünftel überschritten ist, mit fünf Percent, wenn die Ueberschreitung über ein Fünftel bis zu zwei Fünftel der Lieferzeit beträgt, mit zehn Percent, wenn die Ueberschreitung über zwei Fünftel bis zu drei Fünftel der Lieferzeit ausmacht, mit fünfzehn Percent, bei Ueberschreitungen über drei Fünftel bis zu vier Fünftel der Lieferzeit, mit zwanzig Percent, bei Ueberschreitungen über vier Fünftel hinaus, mit dreißig Percent von dem vertragmäßig stipulirten Frachtlohn bemessen wird, in soferne die Ueberschreitung nicht einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben ist, und von Seite des Transports-Pächters dafür der im §. 8 geforderte Beweis geliefert wird. Ueberdies wird dem Aemter das Recht vorbehalten, das im Termine

nicht abgestellte Gut auf Kosten des Transports-Contrahenten aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, durch Fuhrwerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 12. Sollte der Transports-Contrahent der Aufforderung zur Beistellung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Aemter berechtigt, die Verwendung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemieteter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 13. Zur Bedeckung aller dem Fuhrten-Contrahenten zur Last fallenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristungen kann von dem entfallenden Frachtlohn ein adäquater Betrag in so lange zurückbehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige gerichtliche Entscheidung abgeprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlohn die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Aemter berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen. Der Fuhrten-Contrahent erkennt in allen Fällen, die von der k. k. Tabak- und Stempel-Hofbuchhaltung oder von dem Rechnungs-Departement der k. k. Tabakfabriken-Directionen beziehungsweise von den Rechnungsführern der k. k. Finanz-Landes-Direction über die von ihm zu berichtenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristungen verfaßten Berechnungen als den vollen Beweis liefernde Urkunden blos mit dem Vorbehalte der Führung des Gegenbeweises an.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Perccente, für abgängige, gänzlich verorbene und derartige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgeendet werden müssen, dem Transports-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzuführenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 14. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothek-Sicherstellung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden. Die Pachtcaution muß bei Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber vierzehn Tage nach derselben geleistet werden. Die Hypothek-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 15. Dem Aemter bleibt das Recht vorbehalten, in denselben Richtungen zu Wasser jede Art und Menge von Tabakfabriksgütern, von Tabakverschleißgütern und von Stempelgütern und so auch, wenn es sich um Eisenbahnen handelt, die in einer gegen die vertragmäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte einzutreffen haben, derlei Eilfrachten, endlich die Verführung junger unverballter Tabakblätter aus den Einlösungs-Magazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst, oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

§. 16. Für den Fall, wenn der Transports-Pächter die vertragmäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden, und zwar: weil die k. k. Tabakfabriken-Direction den Vertrag nur bezüglich der Transportirung der Tabakfabriksgüter im eigenen, dagegen bezüglich der Transportirung der Tabakverschleiß- und Stempelgüter im Namen der k. k. Finanz-Landes-Directionen einget, der Ersteren in Betreff der Fabriksgüter, der Letzteren aber in Betreff der Verschleiß- und Stempelgüter frei, den Transports-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu veranlassen, oder denselben als contractbrüchig zu erklären, und das Transportgeschäft auf beliebige Weise, durch wen immer und zu was immer für Preisen, in oder außer dem Concurrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu ergreifen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Contractes führen und sich aus der Caution wie nicht minder aus dem übrigen Vermögen des Contrahenten, für die höheren Kosten bezahlt zu machen, wogegen aber auch dem Transports-Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche offen steht, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt.

Uebrigens wird hiermit einverständlich festgesetzt, daß die aus dem Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aemter oder der öffentliche Fond, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder Kläger eintreten, sowie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungen und Executionschritte bei demjenigen im Siege der hiesigen Finanz-Procuratur befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sein werden.

§. 17. Der Transports-Pächter ist nicht berechtigt, die eingegangene Pachtung an einen Anderen ohne vorher erlangte Zustimmung des Aemters abzutreten, auch leistet er ausdrücklich auf das Rechtsmittel wegen Verletzung über die Hälfte Verzicht.

§. 18. Die Bezahlung des Frachtlohnes erfolgt in österreichischen Banknoten oder Reichsgeldscheinen nach dem Sporco-Gewichte des verladenen Frachtgutes in der Art, daß die a Conto-Fracht mit zwei Vierteln nach bewirkter Ausladung, die Restfracht aber nach richtiger Ablieferung in dem Orte der Bestimmung, gegen nach den gesonderten Berechnungszweigen und Gefällen abgefordert ausgestellt, vorschriftsmäßig gestempelte, mit den einschlägigen amtlichen a Conto- und Restfrachtbriefen documentirte und bereits liquidirte Quittungen behoben werden kann.

§. 19. Da die Verpachtung des Landtransportes bezüglich der Tabakverschleiß- und Stempelgüter im Namen der k. k. Finanz-Landes-Directionen stattfindet, werden demgemäß besondere Verträge, der eine bezüglich der Verfrachtung der Tabakfabriksgüter, der andere bezüglich der Verfrachtung der Tabakverschleiß- und Stempelgüter, in einem und dem anderen Falle aber in doppelter Ausfertigung errichtet.

Wien, am 8. September 1853.

Besondere Contracts-Bedingungen,

unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung der Tabakfabriksgüter zwischen den Landungsplätzen zu Angern und Göding, und den Tabakfabriken zu Göding und Sedlez stattfindet.

Die Bestimmungen des §. 4 der allgemeinen Contracts-Bedingungen erleiden in Bezug auf nachfolgende Stipulationen eine theilweise Modification:

Der Pächter ist verbunden, die nach Angern für Göding und Sedlez, dann die nach Göding und Sedlez zu Wasser anlangenden Tabakfabriksgüter ab vom Ufer des Landungsplatzes unter Intervention des k. k. Finanzwach-Resipienten bezüglich der Station Angern und unter Intervention der Fabriksverwaltung bezüglich der Station Göding, von dem Wassertransport-Pächter nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte, und mittelst Abzählung der Stückzahl zu übernehmen.

Derselbe ist verbunden, die zu Land nach Göding oder Angern mit der Bestimmung zur Defluidation auf der Wache verladenen Tabakfabriksgüter an dem Ufer des Landungsplatzes an den Wassertransport-Pächter in obiger Weise unter Intervention des Finanzwach-Resipienten in Angern, und unter der Intervention der Fabriksverwaltung in Göding zu übergeben.

Sollte hierbei eine Gewichts-differenz zwischen dem facturirten und dem vorhandenen Gewichte eines Frachtstückes hervortreten, so wird sowohl der Mehr- als Wenigerbefund nach dem durch die Abwage erhobenen Gewichte von dem intervenirenden Resipienten, oder von der Fabrik auf den einschlägigen Frachtbriefen und den Facturen, mit welchen das Frachtgut angelangt ist und weiter versendet wird, angelegt.

Sollte hierbei eine Verletzung in der Verpackung oder des amtlichen Verschlusses vorkommen, so wird vor der Weiterverwendung der verletzten Collo in guten Stand gesetzt, der amtliche Verschluss neu angelegt, und dieser Umstand in den der Uebergabe u. Uebennahme zu Grunde liegenden Facturen und Frachtbriefen amtlich ersichtlich gemacht.

Das verneht oder verorbene besundene Tabakmaterial ist vom Weitertransporte ausgeschlossen, dasselbe wird auf Kosten und Gefahr des betreffenden Zufuhrcontrahenten in das Gödinger Fabriksmagazine behufs der weiteren Amtshandlung geschafft. Wien am 8. September 1853.

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazničke na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase predplaćena je svjetlost: 4 kr. sr. od linije sa prvom; a zatim sa svakom 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake polne linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 13,951.

Daljni primerci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime građenja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva:

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Klanjcu sabrani:

Vilim Sorg župnik u Tuhelju 1 fr., Antun Čukac, načelnik obćine klanjačke 1 for., obćina klanjačka 4 fr. 41 kr., Ivan Galović providnik u Dubravci 2 fr., Antun Cicer žitničar 1 fr., obćinari dubravački 2 fr. 41 kr., J. V. Pehlenski računovodja u Novidvoru 1 for., Ivan Galović providnik 2 fr., Perde Krajačić žup. u Kraljevcu 1 for., obćinari novodvorski 18 kr., Ladislav Modić vlastelin u Vadini 2 fr., obćina Dubravica 1 fr. 42 kr., Gjuro Cinkel trgovac u Kraljevcu 1 for., obćinari kraljevački 1 for. 8 kr., Josip Galjuf vlastelin u Virovlju 1 for., obćinari u Starmcu 30 kr., obćinari u Prosinu 44 kr., obćinari u Radakovom 53 kr., obćinari u Tomaševcu 18 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Krapini sabrani:

Tito Bahić 5 for., Andrija Šebetić 2 for., Antun Klein 1 for., Loibl sa suprugom 40 kr., Friese 1 for., Joso Belošević obćinski načelnik 2 for., Ivan Bauer tajnik 20 kr., Josip Klafurić vlastelin 2 for., Stjepan Rakodaj 20 kr., Viktorija Vinković 1 for.

Kod c. k. sbirne penesnice u Požezi sabrani:

Suprugi Vinko i Josipa Riđig iz Požege 5 for.

Kod c. k. sbirne penesnice osiečke položeno:

Josip Rohr od Rohra c. k. vrh. povjerenik financ. straže u Osijeku 3 for.

Kod c. k. carinskog ureda u Samacu sabrani:

Danilo Hellman namjestni carinski prijatelj 3 for., Dragutin Hlebec vrhov. nadzornik financ. straže 30 kr., Petar Spaić miestni nadziratelj 10 kr., Lavoslav Dolušić namjest. pristoj. vrh. nadziratelj 18 kr., Mihašlo Borkić pristoj. nadziratelj 20 kr., Franjo Antoch 20 kr., Bernhard Janochna 10 kr., Josip Dintel 6 kr., Vjekoslav Mitrović 6 kr., Marko Šanić 6 kr.

Kod c. k. pomoć. carinskog ureda u Svinjaru sabrani:

Antun Peković namjestni passualista 2 for., Teodor Petrović miestni tridesetnički nadziratelj 10 kr.

Kod c. k. kotarskog financ. ravnateljstva u Osijeku sabrani:

Ljudevit Mikelini, kot. financ. povjerenik u Osijeku 5 for., Josip Kerč prijatelj 1 for., Petar Gjorgjević oficial 1 for., Josip Hesrael ured. poslužitelj 20 kr., obćina Djekovo 24 fr. 30 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Virovitici sabrani:

Dragutin Pogledić c. k. podžupan 3 for., Stjepan Jankević vlastelin 50 fr., Ladislav Jankević vlastelin 50 fr., Tereza Mihajlović vlastelinka 2 for., Vatroslav Mihajlović vlastelin 5 for., Lacko Delimanić vlastelin 3 for., Gustav Pauli vlastelin 2 for., Josip Keražjavi župnik 1 for., Stjepan Pozvik c. k. poštar 1 fr., Adam Bajer poresnik 1 for., Dragutin Keražjavi obć. tajnik 1 for., Antun Zorez vlastel. činovnik 1 for., Franjo Pozvik 30 kr., Ivan Hercog 1 for., Ivan Hercog 1 for., Ivan Šoper 1 fr., Salamon Bauer 10 kr., Stanko Kolm 10 kr., Jakov Bauer

40 kr., Marko Stanković 20 kr., Jurej Bolić žup. 30 kr., Jandro Suer 12 kr., Josip Kraus 10 kr., Apolonia Simić 20 kr., Josip Baran 30 kr., Aleksa Gvozdanović 1 for., Pavao Gvozdanović 10 kr., oboj obćinački u Vučinu 7 fr., Stjepan Klemar obć. tajnik 30 kr., staklana Zvečevačka 10 for., Franjo Anterman 6 kr., Mla Hercog 40 kr., Blaž Njer 12 kr., Jurej Milič župnik 20 kr., Mile Strakan 10 kr., Stojan Gergur 10 kr., Stojan Minković 6 kr., Pavao Zubić 6 kr., Zaria Carević 6 kr., Mla Nenadović 4 kr., Prokop Obradović 6 kr.

(Konac će slijediti.)

U Zagrebu 13. rujna 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— (Najnovije.) U Terez prispjela je pošta carigradska od 26. rujna. — Dopisatelj „Tijest. Ziga“ piše, da je u sednici divana, držanoj 25., zaključeno, da se podnipošto nepopusti od učinjenih promienah u bečkoj noti. — Drugi pako dopisatelj javlja, da je sultan već privolio na objavljivanje rata Rusiji, i da će se dotični ferman slijedećeg dana (27.) proglasiti, te je već u glavni stan odaslan. Medjutim iz ovoga izviestja vidi se, da je porta tim činom više smierala na prividni samo rat, jer nemože više zauzdati fanatizam svoje vojske, te je od dva zla manje odabrala. — U Bosforu leži 6 (?) engleskih, 4 francuske, 1 sardinske, 1 napuljske i 1 praska parna fregata. — Financije su iscrpjenle te porta danju i noću štampa banknote. — Kosza pušten je na slobodu, te će se ukercati za Ameriku.

Da će ruska vojska prije proljetja iz podunavskih kneževinah vratjati se, nitko na to u Carigradu ni nemisli.

U Novom Sadu, 1. listopada. Danas je u varoši našoj pošta otvorena. Kao što smo kazali, od sad nam novine naše zbog ovoga ni onoga neće izostajati.

Kao što je hrana kod nas svuda poskupila, društvo parobrodarstva stara se o tome, da hranu iz Vlaške uz Dunav vuče. Cijena je određena već i to umierena. Kako je pak Sulina nesuta da ladje iz crnog mora dolaziti i iz Dunava u more izlaziti nemogu, izgledi su, da će se hrana iz Vlaške jeftino dobivati moći. Već se čuje, da je više ladjah iz Vlaške uz Dunav na putu.

Danas počimlje ovdašnja okružna vlast svoje politično djelovanje. Usled toga bilo je po ovdašnjim crkvama prizivanje svetoga duha.

(S. D.)

Moldavija i Vlaška.

— Erdeljski „Satelit“ veli, da on nemisli, da će porta ikojim načinom popustiti, već da će prije rat započeti. Očevici kazaju, da se porta u veliko baš za rat sprema niti hoće što e mira da misti. Osmantle su oduševljene starim turskim fanatizmom. I otdud se vidi, da se porta na mir neosvrće, što silnu vojsku jednako na obalu Dunava dovlači, već je u namieri da se razmirica mačem rieši. Omer-paša na daleko se razbacio sa svojim planom operacie. Na trista miljah pružila mu se vojska, koja će moći dati odpor Rusima. Ali govori se, da Rusi i ako porta neprimi predlog i ako do rata dodje, oni rata počimati neće, već će onako stojati s vojs-

kom; a Turci kad već izgube i crno i iz nokatah, kada će onda? Omer-paša neprestano i dan današnji sprema se za rat. Šumla, gdje je njegov glavni kvartir, nije od prirode ukripljena, već je on upotrebio zgodno položnje okoline. Po različnim miestima podigao je on baterie, grad je opravio i Šumlu učinio takvu, da mu se u slučaju nužde može vojska skloniti.

Vojske u Šumli imade 16,000 ljudi, od ovih leži u špitalima 500. U Tulci, Masina, Hiršovi, Rasovi, Silistri, Turtakaji, Ruščuku, Sistovu, Nikopolju, Rahovu i Vadinu imade 60,000 ljudi, koji imaju svoju rezervu u Karašu, Vafni, Tarnavi itd. Porta je pri svoj odvajanosti, koju, vele, da njena vojska ima, i pri svemu pouzdanju na njene izkušne predvoditelje, zašla u labirint, iz kog se izplesti nemože. Turakah je vrlo malo u Europi, a na hristijane, koji u Turskoj žive, i četiri stotine godina pod teškim osmanskim jarmom stjenju, nemože se ona osloniti. Ako ruska vojna sila još jednom predje preko Balkana, onda će ići uprav do Carigrada, mladi mjesec će sa svete Sofie izčeznuti, a mjesto ovog bit će sv. krest postavljen.

Talijska.

— Talijska propaganda neće nikako da miruje. Tako je u Turinu pozatvorano njih 50. — Govori se, da su ovi bili u dogovoru s onima, koji su u Rimu pozatvorani i kojima se sad tamo sudi. Policia turinska doznala je, da se Macini nalazi najviše u Švajcarskoj i to u Genfu i u Luganu. Knzu, da u Luganu ima i 6000 pušakah, koje praviteljstvo toga kantona drži pod svojim imenom. Macini je u dogovoru neprestano sa Košutom, sa francuskim i poljskim bićugincima.

Turska.

— Od nekog vremena počeli su Turci vikati, da Englezi i Francezi sevdaju. Uprav su se i na jedne i na druge ozlojedili zato, što s njima u rat nepristaju, kad su već jedan put ruku im pružili. Sad viču: da neima tu viere u djaurinu. Medjutim oni nisu klonuli nego jednako jedva čekaju rat. I u politiku se oni miešaju. Za obrazac da se spomene samo ovo, kako oni politiku i sviet poznaju. Oni su čuli, da je lord Aberdeen dovik, koji bieži od rata, a Palmerston da ga traži sa sviećom, pa ovake političare:

Lord Aberdeen dobio je panu vreću zlata od cara Nikole i to potajno. To opet nešto dokaže kraljici Viktoriji i kraljica odsieče odmah glavu Aberdeenu i još ga baci na kolac i na svonik neke crkve, da ga vido i da se opamete svi oni, koji su priatelji Moskov-djaurovi. Palmerston efendia sad je stao na mjesto Aberdeenu, ogernuo se arvanom i postao velikim veziröm. — Gerci su pak iz reda priatelji ruski. Ako Rusia udari, te ako koju pobiedu dobije, njezin će opliv kod njenih jednoviernikah u Turskoj uhljadostučiti se. Kad da je već vrijeme kad će sva sila biti na njezinoj strani.

Ruska.

— U „Warsch. Ztg.-u.“ imo jedno pismo od ruskog misionara, Kovtlevskoga, o ruskoj misli u Kini. Ruska misia ima u Pekinu dva konaka, što su u svezi s jednim pravoslavnim manastrom i dvjema crkvama i jednom školom za Ruse, koji dodju iz Albacina, i jednom astronomskom kulom. Ova dva konaka daleko su jedan od drugog za 9 ruskih miljah. U južnome konaku ima jedno vladino zdanje za poslanike, pa na ovo zdanje daje istina miestna vla-

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11441.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem im Bereiche dieser k. k. Finanz-Landes-Direction liegenden k. k. Hilfszollamte II. Classe zu Svinjar ist die Passualistenstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert Gulden und ein Quartiergeld jährlicher Sechzig Gulden C. M. nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstcaution im Gehaltsbetrage verbunden ist, erledigt.

Zur provisorischen Wiederbesetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis 20. November 1853 eröffnet.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek einzubringen, und sich darin über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, die Kenntniss der deutschen und kroatishen oder einer dieser nahe verwandten slavischen Sprache, über die Kenntnisse in der Zoll-Manipulation, dem Casse-Rechnungs-Kanzlei- und Conceptsache legal nachzuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstcaution zu leisten im Stande sind, dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 27. September 1853.

Von der k. k. kroatish-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.

Br. 7633/m. 862(110—D.S.)

(1—1)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkoga daje se na obće znanje, da će se 26. i sljedećih danah listopada 1853 prije podne u 9 sati u kući Ivakima Velentera u Zagrebu u Ilici br. 565 svakoverstno pokućstvo Dragutina Štampfla za 225 fr. 10 kr. sr. procijenjeno, putem javne dražbe za gotove novce u smislu takodjer §. 539 na točku 2. u slučaju potrebe prodavati, kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zem. kao mienb. sud.

U Zagrebu dne 4. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

(179—DP.)

(2—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda zlatarskog daje se do znanja, da je na molbu Vatroslava Bajze za preduzete sudbene dražbene prodaje 40 akovah vina na masu g. grofa Samuela Keglevića spadajućih i po 5 for. sreb. akov procijenjenih, određeno dražbeno ročište na 17. listopada u 9 urah prije podne u grad Lohor, ležeći u podžupani krapinskoj. U Ratkovcu 2. listopada 1852.

C. k. kot. sud zlatarski.

Kemenović.

(178—DP.)

(3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda zlatarskog daje se ovime do znanja, da je na molbu g. Franje Schvitza, gradjana zagrebačkog, radi duga od 1121 fr. 19 kr. sr. c. s. c. i g. odvjetnika Viekoslava Frigana radi duga od 18 fr. sr. c. s. c. proti g. grofu Kegleviću, dozvoljena sudbena dražba protivnikovih pokretnosti, kao što su:

1. Jedna biblioteka preko 6000 svezakah jaka i sa 7 na istu spadajućih velikih ormarah procijenjena na 3000 for. sr.

2. Svakoverstno pokućstvo sa jednim klavirom.

3. Equipaže sa dva konja.

Svaki onaj, koji će htjeti na biblioteku licitirati, morati će 10% zaobinu položiti.

Dražba će se obdržavati u gradu Lohoru dana 17. o. m. i sljedećih ako od potrebe bude danah u navadno vrijeme prije i poslie podne.

U Ratkovcu 2. listopada 1853.

C. k. kot. sud zlatarski.

Kemenović.

(176—DP.) 7 10

(3—1)

Objavljenje.

Na ostavštinu pokojnoga novoveškoga župnika Josipa Fürsta spadajući ovogodišnji prirod (mošt) tako župnoga vinograda iza župne crkve sv. Ivana u Novojvési, kao takodjer onoga u Bukovcu ležećega vinograda, biti će budućega utorka dne 11. listopada t. g. poslie podne u Bukovcu izpod preše putem javne dražbe najviše ponudjajućemu prodavan. U koju svrhu se ovim svi kupci za gore navedeni rok pozivaju.

Gr. Mihić,

sudbeno postavljen obškerni
bitelj ostavštine.

Br. 7440/Z. Z. (108—D.S.)

(3—3)

Jevtinba.

Za grijanje ovdašnjih kaznioničkih prostorih odkazano je visokim odpisom c. kr. banske vlade

od 19. rujna o. g. br. 13688 za godinu 1853/4, sedamdeset jedanaht hrvastovine; — za nabavljenje ovih dervah obdržavati će se u c. kr. vèrhovnojupanijskom zagrebačkom uredu dne 10. listopada 1853 prije podne u 10 sati javna jevtinba, — na koju se svi, nabavljenje rečene hrastovine preuzeti želeći, najuljudnie pozivaju.

Poblizji uvjeti ove jevtinbe mogu se u rečenom uredu svaki dan saznati.

U Zagrebu dne 28. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunyevac.

(300—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. k. ured vèrhovnog župana osiečkog trebat će za upravnu godinu 1853/4 od prilike:

- 18 risah koncept papira,
- 5 " finog bijelog papira,
- 4 " srednje vèrsti bijelog papira,
- 7 " za zavo papira (Couvert),
- 1 " za zamatanja (Packpapier) veliki bijeli,
- 1 " " " " " plavi,
- 2 " za uredovni zapisnik (Median-Papier),
- 2 " za register (Schreib-Regal-Papier),
- 12 funtih Cèrvenog pečatnog voska,
- 4 " debele špage,
- 3 " bolje špage,
- 4 tuceta olovkah cèrvenih,
- 3 " " " cèrvenih,
- 110 svezakah lakiranih perah,
- 50 funtih appollo sviećah,
- 50 " lojanih sviećah,
- 4 tuceta fitiljah za lampe (Lampendocht),
- 2 sanduka žezicah lošjih (Reibhölzl),
- 2 tuceta " boljih (Salon- "),
- 12 komadah perišah (Federmesser),
- 600 " priliepnica (Oblaten),
- 60 funtih ulja za lampe,
- 18 poliećah tinte.

S istom prilikom će se za svezarake i tisarske uredovne poslove ugovori sklopiti.

Nabavljenje prije navedenih stvari poduzeti želeći neka izvoli do 16. listopada t. g. uz ugled pomenutih stvari (upravno k pisanju potrebnih) svoje ponudne cienike (Offerte) ovamo dostaviti, ili dne 17. listopada t. g. prije podne do 10 sati kod ovog ureda prijaviti se, gdje će se javna jevtinba obdržavati, i istom prilikom sa dotičnim poduzetnikom ugovor sklopiti.

U Osieku 27. rujna 1853.

U službenom odsutju c. k. v. župana,
c. k. županijski savjetnik

Ant. Rubido.

OGLASNIK.

(177—Dp.)

(3—1)

Obznana.

Od strane slavnog c. k. zagrebačkog gradskog načelnictva je nizpodpisani kao gradski graditeljni meštar primljen, i preporuča se p. n. vlastinom i celom čestnom občinstvu za sva gradjenja i poduzimanja glede ovih graditeljnih posalah.

Prebiva u doljoj Ilici pod brojem 607. *k zelenom dèrvetu.*

Ivan Plochberger,
graditeljni meštar.

(145—Dp.) 15 30 8

(4—4)

Wirthschafts-Verpachtung.

Von Seite des Agramer Metropolitan-Dom-Kapitels wird hiemit zu wissen gegeben, das dasselbe seine bei Schloss Sissek innegehabte Wirthschaft sammt Schloss und Nebengebäuden auf mehrere Jahre zu verpachten gesonnen sei.

Bestandtheile sind:

- a) Schloss, bestehend aus 14 wohnbaren Zimmern, 2 Küchen, 4 Kammern, als auch Magazinen auf mehrere tausend Metzen Früchte.
- b) Gemauerte Stallungen auf 30 Stück Vieh.
- c) Wagenschupfen.
- d) Brauntweibrennerei sammt Kesseln und mehreren Bodungen.
- e) Keller.
- f) Fässer-Schupfen.
- g) Brunnen.
- h) Borstenvieh- und Geflügel-Stallung.
- i) Gärten.
- k) Zwetschen-Garten auf 14 Joch.
- l) Aecker in Pašinec nächst Schloss auf 24 Joch.
- m) Wiese in Pašinec nächst Schloss auf 13 Joch.
- n) Weiden-Gestrüpp in Caprag auf 20 Joch.
- o) Wiesen in Dolnja Polje auf 70 Joch.

Jene, welche solche in Pacht übernehmen wünschen, wollen am 11. Oktober l. J. im Schlosse Sissek zur öffentlichen Versteigerung mit 10% Kaution versehen erscheinen, die nähern Bedingungen, sowie auch Bestandtheile können selbst bei der Licitation, als auch früher in Agram am oberm Kapitel-Thor in Erfahrung gebracht werden.

Agram, 31. August 1853.

da koliko treba novacah, da se izdržava, ali ovi novci nedospievaju nigda u one ruke, u koje treba, pa zato ga ruska vlada o svome trošku izdržava. A sieverni konak smatra se kao privatna kuća. Ovdie je kapela ili pravoslavna crkva prekinjena od jednog kineskog monastira, koji je ustupljen Rusima, što dodju iz Albacina. Osim ovih konakah imaju Rusi koje izvan Pekinga, koje opet u samome Pekingu zemljah i nešto kućah i dućanah, od kuda monastir bere dohodke. Niešto ove zemlje pokloniše od prije ruski trgovci, što u Pekingu terguju. Groblje ruske misie ima od prilike 100 godinah. Nije odavno kako je na ovome groblju sahranjen misionar Gorski, čoviek, od koga bijaše mnogome kojećemu liepome nadati se. Groblje ima visok plot iz liepih šibljikah, topolah i kedrovah sa bielom korom. Ima i jedna kuća, u koju se misionari lieti od vrućine sklanjaju. A groblje ruskih trgovacah napravljeno je još prije u vrijeme velikoga Petra, kad još ruske trgovacke karavane idošu u Peking. Oba konaka, i sieverni i južni, izgledaju kao ono bogataške kuće u Pekinu. Svaki konak sastoji se od nešto kućah, što kud koja stoje medju dvorištima, aleama, pa zalaze u voćnjake i bašte. Svako je dèrvo ovdie kao spomenik kakvoga sadašnjeg ili negdašnjeg misionara, koji je tamo živio još kako se popraviše konaci. Kuće su napravljene po kinesko-ruskome ukusu; samo prozori i namieštaj siećaju čovieka na Europu.

Belgia.

Iz Brisela. Kralj belgijski razbolio se. Kao što je već u godinama, može njegova bolest lahko biti opasna. On se je razhladio u vrijeme ono, kad je sina ženio. Za sad još bolest nije opasna. Princ sa princezom hodaju ponajviše pješice bez svake pratnje.

U posljednje vrijeme, kao da su se odnošenja sa Francezkom opet izopacila. Danas bar ovo praviteljstvo zazire od francezskog jako. — Kažu, da je praviteljstvo francezko oporu nieku prietnju ovamo poslalo zbog toga samo, što se u belgijskim listovima nalazi oporih izrazah spram praviteljstva francezskog. Izrazi su tako opori, da francezki car prieti, da će sam sebi zadovoljstvo dati, a to će reći, da će na Belgiju udariti. Belgiansko je praviteljstvo u obće u brigi zbog nestašnosti francezke. Ono je sad poslalo dva svoja činovnika, koji su bili poslanici u Parizu, da cara francezskog umire i ublaže, i da mu kažu, da se belgijska štampa kao slobodna u ustavnoj državi nemože dotierivati po volji čijoj. Izgledi su hèrdjavi za dobro sporazumljenje. Al Belgia neka se neboji dok joj je Englezke, Austrie, Pruske i Rusie.

Različite viesti.

— Izmedju Karpe i Modene napadnu hajduci na delizanc idući drumom, te ga svega opljačkaju, i konduktera rano. Razbojnicthab po Italiji sad se mnogo dogadja.

— U Pragu se je od niekog vremena baveći se bugarin, Ivan Sopov, sam ubio. On je za vrijeme svog bavljenja u Pragu više bugarskih stvari tiskati dao.

— Iz Kazana u Rusii javljaju da je tamo jedna kometa vidjena. Ona je vidjena na zapadu i velika je. Glava komete obtočena je bilagustim ali svietlim oblakom, koji poslie u vidu repa izskoči i na protivnu stranu njenog stranstvovanja otide.

— „Journ. de Const.“ javlja da Gèrci sva moguća čine kako bi kèrstjanski narod u Tesalii i Epiru uzburili.

— „Oss. Tr.“ javlja iz Skadra, da će se tamo postaviti francezki vice-konzul za gornju Albaniju, onako isto kao što je lietos postavljen u Sarajeva za Bosnu. 40 godinah bit će kako Francezka u Skadru i Bosni nije imala svoga predstavnika.

— Učrednik „Courrier-a de Constantinople“, g. Divivier, morao je po zapoviesti portinjoj ostaviti ovo zvanje. On je odveć neotesano pisao protivu Rusie.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnje preda-
nje plaća se za domaću
u novinarstvu 4 for.
skupa. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. skupa.

4. službene oglase
opredjeljena je
stavbina: 4 kr. sr.
od lina za perikliti
a zatim za svakog
2 kr. sr. — Za druge
oglasne plaćene
dlačke plaćene do 10
linah 20 kr. sr. dalje
paž od svake po-
jednice lina 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 13,951.

Daljni prinesci, sabrani u Hrvatskoj i Slavoniji u ime gradjanja crkve na uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apost. veličanstva: (Konac.)

Kod c. kr. podžupanijskog ureda u Virovitici sabrani:

Josip Mazanek obć. glavar 1 fr., Ladislav Doma c. kr. poštar 1 for., Krista Popović 30 kr., Terezia Smachel 10 kr., Jandre Plessel 6 Emanuel Bauer 10 kr., Franjo Harcer 10 kr., Jakov Beller 6 kr., Adalbert Schmidt 1 for., A. Hoffman 1 for., Vatroslav Srobović 30 kr., J. Altinger 10 kr., Joachim 10 kr., Mislaj 30 kr., Antun Bozycky 6 kr., A. Kišner 6 kr., Juraj Lazić 10 kr., Antun Sokačić 10 kr., Teodor Panić 6 kr., Josip Bike 6 kr., Mile Eigner 6 kr., Smiljag 40 kr., Pavao Toroković župnik 1 for., Ivan Hirs 4 kr., Pantelia Vesiljević župnik 30 kr., Imre Gorički 6 kr., Mile Kiern 6 kr., Franjo Trepni 30 kr., Pavao Topalović 12 kr., Ivan Zdelarović 30 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Osijeku sabrani:

Franjo Neumajer uredovni poslužitelj 30 kr., Gregor Gergović 20 kr., Dragutin Adamović c. k. satnik i vlastelin 20 fr.

Kod c. kr. podžupanijskog ureda u Vukovaru sabrani:

Dragutin grof Eltz 100 for., Nikola Badlaj c. k. prevodnja 1 for., Ivan Miković c. kr. okr. tajnik 1 for., licederski ceh 5 for., Pavao Gericć c. k. državni odvjetnik 1 for., Andro Birra 40 kr., Stjepan Birra 30 kr., Gjorgje Birra 30 kr., Kosta Adamović 30 kr., Aleksa Paunović 20 kr., Maksim Mojsilović 30 kr., Gjoško Mihajlović 30 kr., Aleksander Staić 20 kr., Kosta Mihajlović 1 for., Vaso Marković 30 kr., Kosta Mihajlović 30 kr., Teodor Mihajlović 30 kr., Josip Smekal 1 for., Anastas Samfir 1 fr., Dragutin Salaj 1 for., Adolf Tomeković 1 for., Janko Gvozdanović 1 for., Dimitria Miković 1 for., Vaso Romanović 10 kr., Pavao Mihajlović 20 kr., Petar Vukašinović 30 kr., Aleksander Dimitriević 30 kr., Ivan Rogulić, žup. poreznik 1 for.

Kod obćinskog ureda u Podgoraču sabrani:

Andria Vukmir obć. glavar 1 for., Antun Šmidt 1 for., obćina Podgorač 5 fr., Bernhard Šitar 1 for., Lavoslav Selinger 1 for., Josip Tauše 1 for., vlastelinstvo Podgorač 100 for., Antun Riemer 1 for., — ukupno 499 for. 47 kr., — s prišnim prinesci od 12,987 for. 59¹/₁₀ kr., — svega skupa dosad 13,487 for. 44¹/₁₀ kr.

U Zagrebu 13. rujna 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

U Zagrebu. Sve graničarske pukovnije, što se ne samo u Italiji, nego i u ostalim krunovinama nalaze, vratit će se u domovinu; — neki batailloni već su prispieli, a neki su na putu. Čini se, da se ovim premještenjem namjerava za svaki slučaj osigurati medja austrijska.

— Preko Bukurešta stigla su pisma iz Carigrada od 27. rujna, i javljaju, da sultan do tog dana u večer još nije nikakav zaključak učinio.

— Dne 10. o. m. postaviti će se u Kisegu (u Ugarskoj) spomenik onim Hrvatima, koji su god. 1849 tamo poginuli. Njeg. c. k. visost g. nadvojvoda Albrecht prispiet će također na tu svetčanost.

U Zagrebu. Preuzvišena gospođa baronica Jelačić supruža svetloga našega bana, u Holomuču je po njeg. velič. caru ruskome osobito odlikovana, i pala joj je u dio ta velika čast, da je njeg. velič. car Rusah u logoru joj osobno predstavio njihove carske visosti oba velika ruska knjaza.

— Šerbski patriarh, preuz. g. Rajačić, otišao je iz Beča preko Pošte u Karlovce.

F. L. U Virju dne 2. listopada. Dan 30. rujna t. g. bioše za nas opet jedan radostan dan. Naši dobrovoljci, koji su svoju ljubav k prosvjeti narodnoj već toliko putah obielodanili, dadoše i opet istog dana kazališno predstavljenje u slavu plemenito rodjenomu g. Vatroslavu Civiću Rerskom, pukovniku i zapovjedniku varaždinsko-gjurgjevačke pukovnije, koji prigodom svog obilazjenja po regimenti, došavši u virovačku satinu, sa svojom nazočnostju i naše dubokom napunjeno kazalište pohoditi udostoji. Prije kazališta bude u velikom sboru jedna istoma gospodinu posvećena pjesma uz svastranu klikovanje slušateljah izpjevana, gdienu za svakim stihom gromoviti zaori živio.

Zatim slijediše kazališno predstavljanje: „Car Klaudio“ od Kocebuja, i „revni čitatelj“ od Ferka Rusana. Zadaće budu vrlo dobro izvedene i od obćinstva sa dopadnostju primite. Osobito odlikova se u prvom komadu naša vredna domorodkinja gospođa M. R.

Turakia.

Iz Beča 4. listopada. Njeg. c. kr. apost. veličanstvo očekuje se buduće nedjelje na svom povratku iz Varšave ovamo.

— U protuslovju s onom viesti „Ost. D. P.“ da je franczka vlada zabranila generalu Goyonu poći u Varšavu, donose „K. Z.“ iz Beča slijedeća: „Franczkom generalu grofu Goyonu pala je u dio osobita sreća, da se je podulje vremena razgovarao s carem Nikolom. Car ga je tom prigodom pozvao na vojna viežbanja u Varšavu. (K. Z. donose iste riječi na franczkom jeziku.) Grof Goyon javio je to odmah u Pariz, te je poslie osam sati dobio dozvolu, da polazi u Varšavu.“ — To isto potvrđuje i parizka litografirana Corr. Havasa. Sasvim tim današnji „Lloyd“ javlja; da su car. franczki general grof Goyon, pobočnik cara, i pukovnik Chanalajles otišli jučer (3.) večernjim povozom sjeverne željeznice preko Berlina u Pariz.

— Tirolski list „Sohützen Ztg.“ piše, da su se posljednjih danah u Tirolu pojavili neki Mazzinovi agenti.

— Knjaz g. Stourdza, moldavski kancelar stigao je iz Jasu u Beč. — Ministar unutarnjih posalah, preuz. g. Bach, vratio se je sa svoga četernaestdnevnoga dopusta.

Tallanska.

Iz Rima. Kako se bolje doznalo, za cilj i način zadnjeg sročenja, vèrhovni general franczke vojske u papinim državama oštrije oko obratio je na ovu stvar. Isti službeni list rimski, koji obično nepriobćuje političke glasove tičuće se države, javlja slijedeće: „General Allouveau od Montréal, zapovjednik franczke vojske, u pratnji zapovjednika od genia i svoga vojenog pomoćnika otišao je u nedjelju po noći u Civitavekin, da obidje čete i vojene zgrade onog grada.“

Kad su četrdeset i pet osobah (jer sada se upravo poznaje broj njihov), koje se izkrcashe noću na obalu između Flumicino i Civitavekie, obratile na sebe pomnju vèrhovnog generala, iz toga zaključiti se može, da su one imale načine, da pobunu zametnu. Iz dosadanjih

izpitah doznaje se, da je advokat bolonjezki, dr. Petroni, kolovodja sročenja i namiestnik Mazzinov. On se sakrivao kod paroka sv. Lovre, koji je također u tamnici. Poglavitli sročitelji jesu gospoda: Ruspoli od vlastelaka obćeli; Lepri, vlastnik kuće istog imena, koja je poznata s raskošnog svog vèrta, koji služi za gostionicu; Ruiz i François, za koje govori se, da su torgovački agenti; Aleksander Kasaloni, sig. biserika jednog, i Trabalsa, častnik pošta. Udio-mičtvom ovog zadnjeg doznalo se, da su sročitelji naumili bili lagumati kazino franczkih častnikah, jer se ovi nahode na prvom tavanu u palači postarskoj. Ali kao što sam ti pisao, oni su imali sasvim drugu svèrhu. Gen. Alouveau od Montreal po krieposti obsadnoga stanja predao je ovi posao ratnom sudu.

Oni su osobiti način iznašli bili, kako će si medju sobom sročitelji dopisivati, zato je i redarstvo mučno za njihove namisljaje i doznati moglo.

— Pod 12. rujna pišu iz Rima, da je njegova svetost Pio IX. ovo jutro dèržao tajni duhovni sud i predstavio osam biskupskih crkavah. Kažu, da su zamolili njegovu blaženost za sveti plašt na korist prvostolne crkve svetog Franje u gorujoj Kaliforniji, koju je njeg. svetost na nove ustanovila za prepodčavanog gospodina Josipa Alemanny.

Turakia.

— „Wanderer“ piše: Po niekom pismu iz Carigrada od 24. prispielo je tamo jedno odjeljenje jašećih Kurdah, budući je više poglavicah od Kurdah porti ponudilo svoju uslugu. Za da se fanatizam što više nerazplodi, nastoji se, da se takove čete što prije udalje iz glavnoga grada; isto se je slučilo također s vojškom arapskom, koja je sad kod Sumle.

Da su se ulemi tako na bèrzo umirili, ima se odatle razjasniti, što im je muftia izjavio, da sultan neće podnipošta popustiti, i da će se do skora izvesti rieč korana. A poznato je, da muftia ima veliki ugled kod njih.

Najnovija izviestja iz Carigrada ograničuju glasove o objavi rata raznešene na to, da je većina divana, portu 20. svietovala, da razvije barjak proroka. Nadati se je, da to sultan učiniti neće.

Velika Britanija i Iraka.

London. Ovdašnji listovi od nekoliko danah u jedan put naglo se izmieniše. Do sad su bili zato, da porta primi bečki predlog, a sad su protiv toga skočili. Šerde se jako na dnevnu zapovied knjaza Gorčakova, koju je zavèršio s tim riečima, da će i jazičnike i one potamaniti, koji im stanu na put. Nieki englezki listovi vele, da se to i njih tiče i poslie tumače, da i Rusi u prosvietli od Turakah nisu utekli. Na starca Aberdeena velika je vika. Prije nekoliko danah pozvan je lord Palmerston u dvor kraljičin i sad se njegova partaja nàda, da će sadašnje ministarstvo pasti, i da će Palmerston novo ministarstvo načiniti i glava mu biti. Upravo se može reći, da je većina Englezah za Turke i da jako Aberdeena krivja za dosadašnje postupke. Još je Times jedini list, koji traži i kèrpi, da ostane slijedstven. On opet veli: teorija otomanske nezavisimosti zaista se nemože održati. Kad praviteljstvo jedno, koje je tek pola iz barbarstva pomolilo se i neće nikakve simpatie sa vierom i obicajima hristijanskim, kad mnoge milione hristijanah ugnjetava samo zato što su hristijani, onda nemogu europske sile da se niekih posredstvomjanjah za svoje jednovierne otresu. Jedva su Turci sad tek dopustili, da hristijani protiv Turčina može

svjedočiti. Da nisu ove okolnosti, nebi ni to učinili. Hristjanima niti je život, nit imanje bezbiedno bilo. Ovaj protivprirodni stroj Turske, u kojoj 3 miliona Turakah nad hristjanskom zemljom, a nad 10 milionah hristjannah tiranizira, daje pravo drugim državama i dužnost da posredstvuju.

Niemačka.

— Prie osam danah u Magdeburgu dogodio se gerdan slučaj. U jednu kôrcmu udje nieki strani ladjar i tu ruča; tek što je ovaj ručao, etoti drugog ladjara, koji odmah pozdravi ga s ovim riečma: Več te nadjoh jednom; odavna ja tebe „tražim!“ Uzme na stolu desivši se nož, te rine tako jako u gerkljan, da je odma na

drugu stranu projurio. Ubojicu uhvate odmah, no se nije ništa plašio; kazao je, da on ono malo svojih godinah, koje još preživiti ima, radostno žrtvuje za ovo učinjeno dielo ubojstva. Ubojica je starac od 71 godine. Vidi se, da je starac jako bio opečen i da je uzrok osvete velik bio, koji ga je na ovo prestupljenje naveo.

Različite vjesti.

— Ruska vojska neprestano ulazi u podunavska knježestva, i ide upravo na Dunav. Dan i noć prolaze kola iz Besarabie natovarena s municijom.

Novo regimente dolaze i odlaze i to u najliepšem redu. Nitko nezna ni kud će ni šta će ova vojska. Silna je vojska u ovim kneževina-

ma, a sva je u najvećem stepenu za rat odusjevljena, za rat spremna.

Rusi se još nisu u politične poslove mol-davo-vlaške umiešali, ali se vidi nieko slivanje.

Objavljenje.

Na ostavštinu pokojnoga novoveškoga župnika Josipa Fürsta spadajući ovogodišnji prirod (mošt) tako župnoga vinograda iza župne cêrkve sv. Ivana u Novojvési, kao takodjer onoga u Bukovcu ležećega vinograda, biti će budućega utorka dne 11. listopada t. g. poslie podne u Bukovcu izpod preie putem javne dražbe najviše ponudjajućemu prodavan. U koju svêrhu se ovim svi kupci za gore navedeni rok pozivaju.

Gr. Mihic,
sudbeno postavljen obsek-bitelj ostavštine.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6851.

Concurrenz-Kundmachung.

Von der k. k. Tabakfabriken-Direction wird zur Herstellung der Tabak- und Stempel-Güter Verfrachtung für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 20. October 1853 ausgeschrieben. Objecte der Unternehmung sind der Landtransport von:

A.

Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, dann Betriebs- und Oekonomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den, der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Aemtern oder Magazinen hin oder her versendet werden und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

Post-Nr.	Richtung	Abstellungsfrist
	Seite	
Erste Route, zwischen den Tabakfabriken, dem Havannah, Cigarren-Central-Magazine, dann dem Tabakfabriken-Directions-Deconomate in der Hauptstation Wien und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	der Tabakfabrik in Sedletz	25
2	" " " Iglau	15
3	" " " Göding	10
4	" " " Linz	18
5	" " " Stein	10
6	" " " Hainburg	8
7	" " " Fürstfeld	12
8	" " " Schwaz	30
9	" " " Trient	40
10	" " " Sacco	40
11	" " " Mailand	50
12	" " " Venedig	40
13	" " " Fiume	35
14	" " " Klausenburg	45
15	" " " Temesvar	40
16	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20
17	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
18	Dem Einlösamte in Szolnok	25
19	Der Tabakfabrik in Preßburg	8
20	Der Tabakfabrik in Triest	20
Zweite Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Hainburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Sedletz	30
2	" " " Iglau	20
3	" " " Göding	15
4	" " " Linz	20
5	" " " Stein	15
6	" " " Fürstfeld	15
7	" " " Schwaz	35
8	" " " Trient	40
9	" " " Sacco	40
10	" " " Mailand	50
11	" " " Venedig	40
12	" " " Fiume	35
13	" " " Klausenburg	45
14	" " " Temesvar	40
15	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	15
16	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
17	Winnif	45
18	Der Fabrik, dem Bahnhofe und dem Landungsplaz der Dampfschiffe in Preßburg	8
19	Dem Einlösamte in Szolnok	18
20	Dem Seehafen in Triest	24
Dritte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Sedletz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Iglau	8
2	" " " Göding	20
3	" " " Linz	20
4	" " " Stein	15
5	Den Tabakfabriken und dem Einlösamte in Pest	35
6	Der Tabakfabrik in Kaschau	40
7	" " " Winnif	45
8	" " " Preßburg	20
9	Dem Einlösamte in Szolnok	40

Vierte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Iglau und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Göding	12
2	" " " Linz	15
3	" " " Stein	10
4	" " " Winnif	45
5	" " " Preßburg	20
6	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	30
7	Dem Einlösamte in Szolnok	35
Fünfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Göding und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Linz	15
2	" " " Stein	10
3	" " " Fürstfeld	25
4	" " " Schwaz	30
5	" " " Trient	4
6	" " " Sacco	40
7	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20
8	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
9	" " " Winnif	45
10	" " " Preßburg	10
11	Dem Einlösamte in Szolnok	25
Sechste Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Linz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Stein	8
2	" " " Fürstfeld	15
3	" " " Schwaz	15
4	" " " Trient	25
5	" " " Sacco	25
6	" " " Preßburg	25
Siebente Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Stein und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	25
2	Der Tabakfabrik in Preßburg	10
Achte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Fürstfeld und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Schwaz	25
2	" " " Trient	30
3	" " " Sacco	30
4	" " " Mailand	45
5	" " " Venedig	30
6	" " " Fiume	25
7	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	25
8	Der Tabakfabrik in Preßburg	15
Neunte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Schwaz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Trient	15
2	" " " Sacco	15
3	" " " Mailand	20
4	" " " Venedig	20
Zehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Trient und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Sacco	8
2	" " " Mailand	20
3	" " " Venedig	20
4	" " " Fiume	20
Elfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Sacco und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Mailand	20
2	" " " Venedig	20
3	" " " Fiume	25
Zwölfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Mailand und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Fiume	30
2	" " " Venedig	15
Dreizehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Klausenburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	30
2	Dem Einlösamte in Szolnok	20
Vierzehnte Route, zwischen den Fabriken und dem Einlösamte in der Hauptstation Pest und der nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte in Szolnok	8
Fünfzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Winnif und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte in Jablatow	15
2	Der Tabakfabrik in Jagielnica	15
3	" " " Monasterjiska	10

Sechzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik und dem Einlösamte in der Hauptstation Monasterjiska und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Fabrik und dem Einlösamte in Jagielnica	8
2	Dem Einlösamte in Jablatow	10
Siebenzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Jagielnica und der nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte in Jablatow	10
Achtzehnte Route, zwischen:		
den Landungsplätzen in den Tabakfabriken in den Hauptstationen	den abhängigen Stationen	
1	Angern . . . . . Göding	8
2	Angern . . . . . Sedletz	20
3	Göding . . . . . Sedletz	20
4	Siffet . . . . . Fiume	45
B. Tabakverschleißgüter, worunter Tabak aller Art, entleertes Tabakgeschirr, dann Oekonomie- und Betriebs-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus anderen Staats-Magazinen oder aus den Tabakfabriken beziehen, oder an diese versenden, und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann beigelegt ist, als:		
Route zwischen dem k. k. Tabakverschleiß-Magazine in den nachbenannten Tabakfabriken, dann dem Havannah-Cigarren-Central-Magazine in		
Neunzehnte Route		
1	Wien . . . . . Hainburg	8
2	" " " Sedletz	25
3	" " " Iglau	8
4	" " " Göding	10
5	" " " Linz	18
6	" " " Stein	10
7	" " " Trient	40
8	" " " Mailand	50
9	Stein . . . . . Wien	10
10	" " " Hainburg	15
11	Linz . . . . . Wien	18
12	" " " Hainburg	20
13	Salzburg . . . . . Wien	30
14	" " " Hainburg	30
15	" " " Linz	12
16	" " " Schwaz	6
Zwanzigste Route		
1	Sedletz . . . . . Wien	25
2	" " " Hainburg	30
3	Prag . . . . . Wien	25
4	" " " Hainburg	30
Einundzwanzigste Route		
1	Göding . . . . . Wien	10
2	" " " Hainburg	15
Zweiundzwanzigste Route		
1	Fürstfeld . . . . . Wien	12
2	" " " Hainburg	15
Dreiundzwanzigste Route		
1	Lemberg . . . . . Wien	50
2	" " " Hainburg	50
3	Kraufau . . . . . Wien	30
4	" " " Hainburg	30
5	" " " Göding	25
6	Wadowice . . . . . Wien	30
7	" " " Hainburg	30
8	" " " Göding	25
9	Neufandec . . . . . Wien	30
10	" " " Hainburg	30
11	" " " Göding	25
12	Tarnow . . . . . Wien	30
13	" " " Hainburg	30
14	" " " Göding	25
Vierundzwanzigste Route		
1	Innsbruck . . . . . Wien	35
2	" " " Hainburg	37
3	Trient . . . . . Wien	40
4	" " " Hainburg	40
Fünfundzwanzigste Route		
1	Pest . . . . . Wien	20
2	" " " Hainburg	15
3	" " " Preßburg	15
Sechsendzwanzigste Route		
1	Agram . . . . . Fiume	12
2	" " " Fürstfeld	10
3	Barasdin . . . . . " "	7
4	Effet . . . . . " "	24
5	Fiume . . . . . Wien	35
6	" " " Hainburg	35

C. Stempelgütern, worunter gestempeltes Papier, dann Stempelmanipulations- und Deconomie-Gegenstände aller Art verstanden werden, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien, an die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Stempelpapier-, Verschleiß-, Magazine, oder letztere an die Stempelmaterial-Rechnungsführung versenden, und zwar auf nachfolgender Route, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher eben falls das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

Route		zwischen der k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung	und dem k. k. Stempelverschleiß-Magazine
Sebenundzwanzigste Route			
1	Wien	Prag	25
2	"	Sedletz	25
Achtundzwanzigste Route			
1	Wien	Göding	10
Neunundzwanzigste Route			
1	Wien	Stein	10
2	"	Linz	18
Dreißigste Route			
1	Wien	Lemberg	50
2	"	Kraakau	30
3	"	Wadowice	30
4	"	Krusanbec	30
5	"	Larnow	30
Einunddreißigste Route			
1	Wien	Innsbruck	35
2	"	Trient	40
Zweiunddreißigste Route			
1	Wien	Laibach	18
Dreiunddreißigste Route			
1	Wien	Triest	20
Vierunddreißigste Route			
1	Wien	Gratz	12
2	"	Fürstfeld	12
Fünfunddreißigste Route			
1	Wien	Kaniska	18
Sechsenddreißigste Route			
1	Wien	Agram	24
Siebenunddreißigste Route			
1	Wien	Hermannstadt	50

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche, versiegelte Offerte angenommen.

Die Bestimmung der Frachtpreise und der Lieferzeit bleibt, ohne Festsetzung eines Fixalpreises, dem Offerenten überlassen, und wird die Annahme des Offertes nicht sowohl ausschließend von den günstigen Preisangeboten, sondern, unter gleichzeitiger Rücksicht auf diese, vorzugsweise auch von den angebotenen kürzeren Ablieferungsfristen abhängig gemacht.

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämtlichen der ausgeschriebenen 37 Routen gemacht werden, jedoch müssen Anbote für Verfrachtungen auf den

unter B und C bezeichneten Routen abgesondert (d. i. auf besonderen Eingaben), von den Angeboten für Verfrachtungen auf den unter A bezeichneten Routen eingebracht werden; ferner muß bezüglich jeder einzelnen zu der Route gehörigen Richtung, und zwar gesondert für die Transportiruna aus der Haupt- in jede abhängige Station, und aus der abhängigen in die Hauptstation, sowohl der Frachtlohn für den Spoco-Centner, als auch die Abstellungsfrist mit Zahlen und Buchstaben ausgedrückt werden.

Jedem Offerte muß die, den Ertrag des Badiums bei einer der k. k. Tabakfabriken-Direction oder aber einer der k. k. Finanz-Landes-Direction unterstehenden Casse erweisende Quittung beiliegen.

Die zu leistenden Badian sind, und zwar:

Für die Route Nr.	1 mit 2000 fl.
" " " "	2 " 2000 "
" " " "	3 " 500 "
" " " "	4 " 500 "
" " " "	5 " 500 "
" " " "	6 " 500 "
" " " "	7 " 500 "
" " " "	8 " 500 "
" " " "	9 " 500 "
" " " "	10 " 500 "
" " " "	11 " 500 "
" " " "	12 " 500 "
" " " "	13 " 500 "
" " " "	14 " 2000 "
" " " "	15 " 1000 "
" " " "	16 " 500 "
" " " "	17 " 300 "
" " " "	18 " 200 "
" " " "	19 " 2000 "
" " " "	20 " 800 "
" " " "	21 " 300 "
" " " "	22 " 200 "
" " " "	23 " 3000 "
" " " "	24 " 800 "
" " " "	25 " 1000 "
" " " "	26 " 1000 "
" " " "	27 " 110 "
" " " "	28 " 10 "
" " " "	29 " 50 "
" " " "	30 " 140 "
" " " "	31 " 80 "
" " " "	32 " 40 "
" " " "	33 " 60 "
" " " "	34 " 60 "
" " " "	35 " 10 "
" " " "	36 " 20 "
" " " "	37 " 50 "

in Conventions-Münze festgesetzt.

Der Ersteher hat bei Unterfertigung des Vertrages oder aber längstens 14 Tage nachher eine dem bedungenen Badium gleichkommende Caution zu leisten.

Die Bedingungen, unter welchen die Ueberlassung der Verfrachtung stattfindet, können sowohl bei der Registratur der Tabakfabriken-Direction, als auch bei allen Deconomaten der k. k. Finanz-Landes-Directionen, dann bei der Oberleitung der Tabakeinfuhr in Pest, bei allen Tabakeinfuhr-Inspectoraten, allen Tabakfabriken und allen Tabakeinfuhr-Ämtern während der üblichen Amtsfunden eingesehen werden.

Im Offerte muß die ausdrückliche Erklärung enthalten sein, daß sich den festgesetzten Contractbedingungen unbedingt gefügt werden wolle.

Das Aerar behält sich das Recht vor, zu Wasser jede Art und Menge von Tabak- und Stempelgütern in denselben Richtungen, und so auch, wenn es sich um Eisenbindungen, nämlich um Verfrachtungen handelt, die in einer um die Hälfte kürzeren, als der vertragmäßigen Lieferzeit einzutreten haben, derlei Eisfrachten, endlich die Verführung junger unverballter Tabakblätter auch zu den Einlösmagazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

Die Offerte müssen mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsorte des Offerenten deutlich unterfertigt, mit der Badiat-Quittung belegt, und von Außen mit der Aufschrift „Anbot für den Landtransport, zu der unterm 8. September 1853, Zahl 6851, ausgeschriebenen Concurrenz“ überschrieben, bis 20. October 1853, Mittags 12 Uhr, bei dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction in Wien, Kiemerstraße Nr. 799, eingebracht werden, und wird nach diesem Zeitpunkt kein weiteres Offert mehr angenommen.

Offerte, welche undeutlich oder unbekimmt abgefaßt sind, Verusiones auf andere Anbote oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erfordernis mangelt, werden nicht berücksichtigt.

Der Offerent ist vom Zeitpunkte der Ueberreichung des Offertes für die Einhaltung des gemachten Angebotes verbindlich, das k. k. Aerar aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, ohne an die im allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist gebunden zu sein.

Dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction wird es freistehen, einen Anbot im Ganzen oder bloß theilweise, d. i. für eine oder mehrere Routen, anzunehmen, oder für die Zurückweisung der überreichten Angebote sich zu entscheiden.

Derjenige, dessen Offert angenommen wird, hat binnen 14 Tagen, nach erfolgter Verständigung zur Unterschrift des Vertrages zu erscheinen, im Widrigen die Tabakfabriken-Direction berechtigt sein soll, sein Badium für das Aerar einzuziehen, und über das Transportgeschäft nach eigener Wahl zu verfügen, oder aber den Ersteher auf Grundlage seines Offertes, welches dann die Stelle des Vertrages vertritt, zur Erfüllung der eingegangenen Verbindlichkeiten zu verhalten.

Wien, am 8. September 1853.

Allgemeine Contracts-Bedingungen, unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung der Tabak- und Stempelgüter zu Lande stattfindet.

§. 1. Der Pächter des Landtransportes ist verbunden, ohne alle Beschränkung in der Menge, gleichviel ob die Verführung einer vollen Wagenladung oder eines geringeren Quantums gefordert und gleichviel, ob im Laufe der Pachtbauer in einer oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Aerar beliebige Menge an

a) Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, Betriebs- und Deconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Ämtern oder Magazinen hin oder her versendet werden;

b) Tabakverschleißgütern, worunter Tabake aller Art, entleerte Tabakgeschirre, Betriebs- und Deconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus den Staatsfabriken oder Niederlagen beziehen, oder an diese versenden;

c) Stempelgüter, worunter gestempeltes Papier, Stempelmanipulations- und Deconomie-Gegenstände verstanden sind, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien an die Stempelverschleiß-Magazine, und letztere an die Material-Rechnungsführung versenden,

in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und innerhalb der eingegangenen Abstellungsfrist zur Achse an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- und Abstellungsorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Bestellte aufzustellen, und jedenfalls 14 Tage vor dem Beginne der Pachtbauer jenen Ämtern namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Bestellte muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden amtlichen Aufforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen, Facturen, Frachtbriefe und Befundprotocolle in des Pächters Namen zu bestätigen, insbesondere Aufschlüsse, Äußerungen und Erklärungen in Pachtbächen im Namen des Bevollmächtigten abzugeben, und in dessen Namen Frachtquittungen nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittirten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transport-Pächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches vom Pächter selbst geschehen wäre.

§. 3. Monatlich 14 Tage vorheine für den Monat, um den es sich handelt, z. B. für den Monat Jänner bis 16. December des vorhergehenden Jahres, verständigt das speidrende Amt den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu verfrachtenden Gutes. Behufs der Bestimmung der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das speidrende Amt von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferzeit, und wenn in dringenden Fällen es ausdrücklich verlangt wird, auch schon am dritten Tage die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter mit Koffröden und Plachen, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsplatz zu stellen.

§. 4. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung in dem Magazine oder Raume, wo es lagert, ab, von der Amtswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Amtswage beizustellen. Das Zutragen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutragen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf nirgends weder abgelegt noch umgeladen, muß vielmehr auf einer Achse in einem Zuge und in kürzester Zeit jedenfalls innerhalb der vertragmäßig eingegangenen Lieferzeit in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferzeit vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbriefe nicht angesetzt erscheint, der Ausstellungstag des Frachtbriefes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

§. 5. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter amtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte und mittelst Abzählung der Frachtstücke oder der ledig zu verführenden leeren Geschirre übergeben. Er bestätigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter amtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der amtlichen Factura gegen Uebernahme des amtlich ausgefertigten Frachtbriefes. Dem Pächter wird gestattet, die zu einer Factura gehörigen Frachtstücke auch theilweise abgehen zu lassen, und werden in seinem Einvernehmen für jeden solchen Theiltransport, mithin nach Umständen auch für jedes einzelne Fuhrwerk besondere Frachtbriefe ausgefertigt. Nach geschener Uebergabe haftet der Pächter für das übernommene Gut. Auch darf dem in Ladung genommenen Tabake keine Waare beigegeben werden, welche nach dem Erkenntnisse des speidrenden oder des empfangenden Amtes, und falls dagegen Einsprache eingelegt würde, nach der der k. k. Tabakfabriken-Direction ausschließlich zustehenden Schlußentscheidung, auf das Tabakmaterial, sei es auch nur mittelst Anziehung eines fremdartigen Geruches, einen nachtheiligen Einfluß nehmen könnte. Der Transport-Pächter ist verbunden, das Frachtgut in dem Zustande, in welchem es von ihm übernommen wurde, in dem Orte der Bestimmung abzustellen. Zu diesem Ende wird beim Einlangen des Frachtgutes, im Beisein des Contrahenten, zuerst die äußere Beschaffenheit der Kisten, Fässer, Kübeln, Pfade, Säcke, aus welchen die Sendung besteht, und der an denselben angebrachte amtliche Verschluss untersucht; die Anzahl der Colli mit der in dem beigegebenen Frachtbriefe und in der eingelaufenen Factura angelegten verglichen, das Gewicht durch die Wage, die Zahl der Frachtstücke durch Abzählung erhoben. Ergibt sich durch die äußere Untersuchung ein Bedenken, so wird zur Eröffnung der bedenklichen Colli geschritten, um sich von der Richtigkeit ihres Inhaltes und der Beschaffenheit des darin befindlichen Materiales die Ueberzeugung zu verschaffen. Ueber diesen Act wird ein besonderes Protokoll aufgenommen, worin mit Anführung der Frachtbrief- und Factura-Nummer die Merkmale und die Beschaffenheit der Verletzung oder Beschädigung, das Gewicht oder die Stückzahl des durch Vernezung, Verreibung u. s. w. beschädigten oder ganz unbrauchbar gewordenen und des abgängig befundenen Materiales, das amtliche Gutachten über die Art des Entstehens, dann die von dem Transport-Contrahenten darüber gegebenen Aufklärungen oder beigegebenen Rechtfertigungsbehalte auseinander gesetzt werden. Dieses Protokoll hat der weiteren Amtshandlung und der Ausmittlung des von dem Transport-Contrahenten zu leistenden Erlasses zur Grundlage zu dienen, ist daher von demselben, und nach Umständen auch von dem Frachter mit zu unterfertigen.

Die amtliche Bestätigung über das an den Ort der Bestimmung abgestellte anstandslos übergebene Frachtgut und über den Tag des Eintreffens erhält der Contrahent auf dem Frachtbriefe, und kann von demselben nach Erhalt dieser Bestätigung eine Ersatleistung für später hervorgetretene Beschädigungen oder Abgänge nicht mehr angesprochen werden.

§. 6. Bei den der Schwendung unterliegenden Tabakgütern wird, wenn das Frachtstück von außen durchaus unbeschädigt und im amtlichen Verschlusse unverletzt anlangt, und auch die Wahrscheinlichkeit einer Entwendung mit Grund nicht vorausgesetzt werden kann, der etwa vorkommende Gewichts-Benigerbefund als natürliche Transportschwendung angesehen und vom Gefälle getragen.

Langt aber ein Frachtstück mit Tabakblättern oder Halbfabrikaten bloß verleben an, und zeigt sich dabei keine Verletzung des amtlichen Verschlusses und keine Ent-

Wendung, so werden dem Contrahenten ohne Rücksicht auf Lieferzeit und Entfernung zwei Percente als paffliche Transportschwendung zugestanden.

In diesen beiden Fällen findet ein Abzug an der Fracht bezüglich der befundenen natürlichen u. pafflichen Transportschwendung nicht Statt. Jeden anderen Abgang hat der Transports-Contrahent zu tragen u. erleidet nebstbei den Frachtabzug für das Abgängige.

§. 7. Bezieht sich der Transports-Contrahent gebungener Frächter, so muß jeder derselben mit einem vom Pächter ausgefertigten Ladungscertificate sich ausweisen, und der Contrahent haftet für alle Handlungen und Unterlassungen sowohl der gedungenen Frächter, als der in seinem Lohne stehenden Fuhrleute, und aller bei dem Transportgeschäft verwendeten Personen. Auch wird ausdrücklich bedungen, daß das Ausbleiben des Contrahenten von der Uebernahme oder Abgabe als Erklärung anzusehen sei, daß die mit seinem Ladungscertificate oder mit dem amtlichen Frachtbriefe vorkommende Person ermächtigt ist, das zu verladende Gut zu übernehmen, die Uebernahme auf der Faciura zu beschreiben, das Befundsprotokoll zu unterfertigen und den mit der Abgangsbestätigung versehenen Frachtbrief anzunehmen, und zwar alles dieses mit eben derselben Wirkung, als ob solches von dem Transports-Contrahenten selbst geschehen wäre. Das spedirende Amt behält in einem solchen Falle zur eigenen Versicherung das beigebrachte Ladungscertificate.

§. 8. Der Transports-Contrahent übernimmt jeden wie immer gearteten Zufall, hat also für jeden Abgang und Schaden, gleichviel ob dieser durch sein oder seiner Leute Verschulden oder durch dritte Personen, oder nur bloß zufällig sich ergab, zu haften, und den Ersatz zu leisten, mit alleiniger Ausnahme des Falles, wenn er gerichtsordnungsmäßig nachweist, daß der Abgang oder Schaden einzig und allein einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben sei. Ereignet sich ein derlei nicht zurechenbarer Zufall, so muß ohne allen Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgesetzt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Ersatzleistung zu befreien.

§. 9. Dem Transports-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahnen, und auch, wenn das Frachtgut nicht aus Tabakscrott, Tabakmehl oder Tabakstaub besteht, der Wasserstraßen zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Straße, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn oder die Umladungen zwischen Schiff und Fuhrwerk eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbriefe eingestellt werden.

Bezüglich der Züge auf Eisenbahnen und Wasserstraßen wird ausdrücklich bedungen, daß den Transports-Contrahenten auch der sonst nicht zurechenbare Zufall von der Haftung und Ersatzleistung für einen Abgang oder Schaden am Frachtgute nicht befreit.

§. 10. Die den Fuhrten-Contrahenten treffenden Ersätze sind nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- für Abgänge bei Tabak-Gangfabrikaten sind die Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen, beim Tabakmehl, oder Staub und Tabakscrott sind von jedem Pfunde zwei Gulden Conventions-Münze, bei anderen Halbfabrikaten die Groß-Verschleißpreise jener Sorten, zu welchen sie bestimmt sind; bei Tabakblättern die Groß-Verschleißpreise des wohlfeilsten Fabrikates, zu welchen dieselben verwendet werden, wenn aber erwiesen ist, daß das Tabakmaterial durch Feuer oder Wasser oder sonst wie gänzlich zu Grunde gegangen ist, die eigenen Stehungspreise des Gefäßes zu ersetzen. Hierbei wird festgesetzt, daß in den bemerzten Fällen immer die im Abstellungsorte bestehenden Verschleißpreise der Ersatzberechnung zu Grunde zu legen sind.
- für verdorbene und nur zur Vertilgung geeignete Tabake aller Art tritt der Ersatz nach den Erhebungspreisen des Gefäßes ein.
- für verneptes, und nur noch theilweise brauchbares Tabakmaterial ist gleichfalls nur der Stehungspreis des Gefäßes, nebst den Kosten der Reinigung, Trocknung und Umarbeitung, dann allen sonst noch erwachsenden Verlusten zu vergüten, doch wird dem Fuhrten-Contrahenten der Werth, den die gereinigte oder getrocknete Waare für das Gefäß noch hat, gutgeschrieben.
- für Abgänge an Stempelpapier ist der volle Nennwerth der aufgedruckten Stempelzeichen und für das beschädigt abgestellte Stempelpapier der Ankaufspreis des Netto-Papiers mit Zuschlag der Stempel-Erzeugungskosten zu leisten.
- für Abgänge oder Beschädigungen anderer Art, nämlich an Oekonomie-Artikeln und Gechieren oder Emballagen ist der Ersatz nach den gesäßsmässigen Anschaffungspreisen zu leisten, es wird jedoch dem Transports-Contrahenten der Werth, den die beschädigte Sache für das Gefäß noch hat, gutgeschrieben.

Ueber die Frage, ob eine Verletzung des amtlichen Verschleißes eine, und welche Beschädigung am Frachtgute oder Emballagen eingetreten sei, dann ob die abgestellte Sache für das Gefäß noch brauchbar sei, oder nicht, und zu welchen Preisen ein oder das andere angenommen werden könne, haben die bezüglichen Fabriks-Einlösungs- und Verschleiß-Magazin-Ämter als allein competente Sach- und Kunstverständige zu erkennen. Eine Einsprache dagegen muß sogleich bei der Aufnahme des diesfälligen Befunds-Protokolls angemeldet, und längstens binnen acht Tagen der Recurs dagegen, und zwar: bezüglich der Tabakfabriksgüter bei der k. k. Tabakfabriken-Direction, bezüglich der Tabakverschleiß- und Stempelpapier bei der zuständigen k. k. Finanz-Landes-Direction, jedoch immer im Wege jenes Amtes, gegen dessen Erkenntnis recurirt wird, angebracht werden. Der Transports-Unternehmer unterwirft sich mit ausdrücklicher Verpflichtung auf den Rechtsweg und mit Begehung jeder weiteren Verufung, dem Aussprüche der k. k. Tabakfabriken-Direction, beziehungsweise der k. k. Finanz-Landes-Direction.

§. 11. Der Transports-Contrahent hat alle Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmantzen, überhaupt alle Abgaben, welche nicht für die verführten Güter selbst zu entrichten sind, aus Eigenem zu bestreiten; er untersteht bezüglich des zur Verführung übernommenen Tabakes und Stempelpapieres den Bestimmungen der Zoll- und Staats-Monopols-Ordnung, sowie des Strafgesetzes über Gefäßübertretungen, und der provisorischen Tabak-Monopols-Ordnung, je nachdem diese Gesetze auf ein oder das andere Kronland Anwendung finden, und unterwirft sich auch in dem Falle, wenn das Verbot keinen Schaden durch das contrawidrige Benehmen erlitten hätte, folgenden Conventionalstrafen, nämlich:

- Der Conventionalstrafe von fünf Gulden Conventions-Münze für jedes im Transporte oder im Abstellungsorte mit Rohrdecken und Plachen vor dem Witterungseinflusse nicht vollständig geschützte Fuhrwerk, und für jedes von der Beiladung nach §. 5 ausgeschlossene Colli.
- Der Conventionalstrafe von zehn Percent des Fuhrlohnes für das unterwegs ungehastlich überladene oder abgelegte Frachtgut, in soferne dieses nicht wegen eines von ihm legal zu erweisenden außerordentlichen und unzurechenbaren Zufalles stattgefunden hat.
- Bei Verspätungen in der Abstellung des Frachtgutes über die bedungene Lieferzeit einer Conventionalstrafe, welche, und zwar, wenn die Lieferzeit nicht über ein Fünftel überschritten ist, mit fünf Percent, wenn die Ueberschreitung über ein Fünftel bis zu zwei Fünftel der Lieferzeit beträgt, mit zehn Percent, wenn die Ueberschreitung über zwei Fünftel bis zu drei Fünftel der Lieferzeit ausmacht, mit fünfzehn Percent, bei Ueberschreitungen über drei Fünftel bis zu vier Fünftel der Lieferzeit, mit zwanzig Percent, bei Ueberschreitungen über vier Fünftel hinaus, mit dreißig Percent von dem vertragmäßig stipulirten Frachtlohn. Dem Fuhrten-Contrahenten, in soferne die Ueberschreitung nicht einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben ist, und von Seite des Transports-Pächters dafür, der in §. 8 geforderte Beweis geliefert wird, Ueberbleibsel dem Alerar das Recht vorbehalten, das im Termine

nicht abgestellte Gut auf Kosten des Transports-Contrahenten aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, durch Fuhrwerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 12. Sollte der Transports-Contrahent der Aufforderung zur Befreiung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Alerar berechtigt, die Befreiung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemiethter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 13. Zur Bedeckung aller dem Fuhrten-Contrahenten zur Last fallenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristigungen kann von dem entlassenden Frachtlöhne ein adäquater Beitrag in so lange zurückbehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige gerichtliche Entscheidung abgeprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlöhne die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Alerar berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen. Der Fuhrten-Contrahent erkennt in allen Fällen, die von der k. k. Tabak- und Stempel-Hofbuchhaltung oder von dem Rechnungs-Departement der k. k. Tabakfabriken-Directionen beziehungsweise von den Rechnungskanzleien der k. k. Finanz-Landes-Direction über die von ihm zu berichtenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristigungen verfaßten Berechnungen als den vollen Beweis liefernde Urkunden bloß mit dem Vorbehalte der Führung des Gegenbeweises an.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Perccente, für abgängige, gänzlich verdorbene und derartige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgesendet werden müssen, dem Transports-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzusendenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 14. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden. Die Pachtcaution muß bei Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber vierzehn Tage nach derselben geleistet werden. Die Hypothekar-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 15. Dem Alerar bleibt das Recht vorbehalten, in denselben Richtungen zu Wasser jede Art und Menge von Tabakfabriksgütern, von Tabakverschleißgütern und von Stempelpapieren und so auch, wenn es sich um Eisenbahnen handelt, die in einer gegen die vertragmäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte eintreffen haben, derlei Eilfrachten, endlich die Verführung junger unverballter Tabakblätter aus den Einlösungs-Magazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst, oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

§. 16. Für den Fall, wenn der Transports-Pächter die vertragmäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es dem mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden, und zwar: weil die k. k. Tabakfabriken-Direction den Vertrag nur bezüglich der Transportirung der Tabakfabriksgüter im eigenen, dagegen bezüglich der Transportirung der Tabakverschleiß- und Stempelpapier im Namen der k. k. Finanz-Landes-Directionen eingeht, der Ersteren in Betreff der Fabriksgüter, der Letzteren aber in Betreff der Verschleiß- und Stempelpapier frei, den Transports-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu veranlassen, oder denselben als contrawidrig zu erklären, und das Transportgeschäft auf beliebige Weise, durch wen immer und zu was immer für Preisen, in oder außer dem Concurrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu ergreifen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Contractes führen und sich aus der Caution wie nicht minder aus dem übrigen Vermögen des Contrahenten, für die höheren Kosten bezahlt zu machen, wogegen aber auch dem Transports-Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche offen steht, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt. Uebrigens wird hiermit einverständlich festgesetzt, daß die aus dem Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Alerar oder der öffentliche Fond, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder Kläger eintreten, sowie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungen und Executionschritte bei demjenigen im Sitze der hiesigen Finanz-Procuratur befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter untersteht, durchzuführen sein werden.

§. 17. Der Transports-Pächter ist nicht berechtigt, die eingegangene Pachtung an einen Anderen ohne vorher erlangte Zustimmung des Alerars abzutreten, auch leistet er ausdrücklich auf das Rechtsmittel wegen Verletzung über die Hälfte Verzicht.

§. 18. Die Bezahlung des Frachtlöhnes erfolgt in österreichischen Banknoten oder Reichshausgeldscheinen nach dem Spoco-Gewichte des verladenen Frachtgutes in der Art, daß die k. k. Conto-Fracht mit zwei Vierteln nach bewirkter Ausladung, die Restfracht aber nach richtiger Ablieferung in dem Orte der Bestimmung, gegen nach den gesonderten Verrechnungszweigen und Gefäß abgefordert ausgestellte, vorschriftsmäßig gestempelte, mit den einschlägigen amtlichen k. k. Conto- und Restfrachtbriefen documentierte und bereits liquidirte Quittungen erhoben werden kann.

§. 19. Da die Verpachtung des Landtransportes bezüglich der Tabakverschleiß- und Stempelpapier im Namen der k. k. Finanz-Landes-Directionen stattfindet, werden demgemäß besondere Verträge, der eine bezüglich der Verfrachtung der Tabakfabriksgüter, der andere bezüglich der Verfrachtung der Tabakverschleiß- und Stempelpapier, in einem und dem anderen Falle aber in doppelter Ausfertigung errichtet.

Wien, am 8. September 1853.

Besondere Contracts-Bedingungen,

unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung der Tabakfabriksgüter zwischen den Landungsplätzen zu Angern und Gdding, und den Tabakfabriken zu Gdding und Sedlez stattfindet.

Die Bestimmungen des §. 4 der allgemeinen Contracts-Bedingungen erleiden in Bezug auf nachfolgende Sitpulationen eine theilweise Modification:

Der Pächter ist verbunden, die nach Angern für Gdding und Sedlez, dann die nach Gdding und Sedlez zu Wasser anlangenden Tabakfabriksgüter ab vom Ufer des Landungsplatzes unter Intervention des k. k. Finanzwach-Respicienten bezüglich der Station Angern und unter Intervention der Fabrikverwaltung bezüglich der Station Gdding, von dem Wassertransport-Pächter nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte, und mittelst Abzählung der Stückzahl zu übernehmen.

Derselbe ist verbunden, die zu Land nach Gdding oder Angern mit der Bestimmung zur Desliquidation auf der March verladenen Tabakfabriksgüter an dem Ufer des Landungsplatzes an den Wassertransport-Pächter in obiger Weise unter Intervention des Finanzwach-Respicienten in Angern, und unter der Intervention der Fabrikverwaltung in Gdding zu übergeben.

Sollte hierbei eine Gewichts-Differenz zwischen dem facturirten und dem vorhandenen Gewichte eines Frachtstückes hervortreten, so wird sowohl der Mehr- als Minderbefund nach dem durch die Abwage erhobenen Gewichte von dem intervenirenden Respicienten, oder von der Fabrik auf den einschlägigen Frachtbriefen und den Facturen, mit welchen das Frachtgut angelangt ist und weiter versendet wird, angelegt.

Sollte hierbei eine Verletzung in der Verpackung oder des amtlichen Verschließes vorkommen, so wird vor der Weiterverfrachtung der verlegte Collo in gutem Stand gesetzt, der amtliche Verschließ neu angelegt, und dieser Umstand in den der Uebergabe u. Uebernahme zu Grunde liegenden Facturen und Frachtbriefen amtlich ersichtlich gemacht. Das vernepte oder verdorbene befundene Tabakmaterial ist vom Wassertransporte ausgeschlossen, dasselbe wird auf Kosten und Gefahr des betreffenden Fuhrten-contrahenten in das Gddinger Fabrikmagazin behufs der weiteren Umhandlung geschafft. Wien am 8. September 1853.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvu put; 2 kr. sr. za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglasile posebne članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 7. listopada 1853 izišao je i raspošilja se X. komad „II. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-niemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava pod

Br. 49. Naredbu c. k. hrvatsko-slavonskog zemaljskoga poreznoga ravnateljstva, tičući se raspoređenja izravnih danakah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji skupa sa gradom Riekom i obsegom gradskim za upravnu godinu 1854.

Br. 50. Oglas c. k. hrv.-slavonskoga financiarnog zemaljskoga ravnateljstva, u obziru biljevnoga postupanja s podnesci i utečaji obćinah u poslovih oko dopusta za obitovanje i ženitbu.

Br. 51. Oglas c. k. hrvatsko-slavonskoga zemaljskoga poreznoga ravnateljstva, u obziru primanja besplatnih uredskih čekalaca i viežbenikah kod postojećih c. k. poreznih uredah.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Za utemeljenje ovdašnje obćnice obećane nadalje:

	za glavnici	godišnji pri-
	for.	for.
G. Stanković Kristof	100	12
» Sorg stari	50	10
» Sorg mladji	3	6
» Savić Arsenia	20	4
» Ivančan Ivan	—	4
» Gmaz Josip	—	2
» Krajčovski	—	5
» Sertić i Reputin	10	5
» Benčina Janko	—	6
» Klobučarić	20	6
» Cuculić	5	—
» Sinković	3	6
» Nikola Puc	5	6
» Ivan Zidarić	10	2
» Teodor Gjorgjević sa g. suprugom	100	12
» N. Mallin	—	12
» Miroslav Pisarić	—	6
» Celinger	—	6
» Petar Janković i Comp	—	8
» Götting Anton	5	5
» Malošek Mihajlo	—	2
» Mašek Josip	—	2
» Novak Aleksander	—	2
» Pretner Jakov	5	6
» Švelhofer	2	—
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

— Njeg. apost. velič. car austrijski zapoviedio je, da se onim miestima u Černojgori, gdje se je pojavila oskudica živeža, dade iz magazinah dalmatinskih nekoliko ladjah suhara (Zwieback).

— Terst. nov. javljaju, da će se jonski ostrovi izpod mora sa dalmatinskim primorjem sredtvom bërzojava sajediniti, jerbo englezko društvo jedno ište na to privilegiju kod c. k. praviteljstva.

— „Svetovid“ dodaje na izviestje g. Ivana Kukuljevića o svom putovanju sljedeće: Od strane Sèrbah blagodarimo g. izviestitelju Ivanu Kukuljeviću najusèrdnije, što je prilikom izraživanja starine za hrvatsku historiju, sèrbske spomenike historie pobilježio i prepisao. Nadamo se,

da je društvo sèrbske slovesnosti, koje po glasu sèrb. novinah od 24. rujna t. g. na miesto izabranog lica g. J. Š. — drugo lice birati pri nudjeno, taj izbor sretno učinilo, i da će lice to što skorije u Mletke poslati, i s obzirom na izraživanje g. Ivana Kukuljevića uputiti, da i hrvatske spomenike ravnim načinaom bilježi i prepisuje. Tako će se Sèrbiji Hèrvatima bratski oddužiti.

— „Wanderer“ donosi iz Carigrada od 26., da je porta imenovanjem Izetpaše za mušira Beogradskog hotiela podati jedan dokaz svoga povjerenja u Serbu i Slavjane, jer je Izetpaša rođen Bošnjak, i proizlazi iz porodice Sopalić; njegov died i pradić biahu veziri u Travniku. Izetpaša uputio se je 27. na niekoj austrijskoj ladji na svoje novo opredjeljenje.

Nadalje javlja isti list, da je izdana zapovied, da se Bosna i Hercegovina stave u stanje obrane i da se čim skorije u Pristini sastavi rezerva. Zapoviedništvo nad vojskom na austrijskoj granici ima Asia (?) paša, a nad rezervom Ibrahimpaša; no misli se, da će jedan ugledni muž vèrhovno zapoviedništvo nad sdruženom ovom vojskom voditi.

— Dosavše iz Odeze od 24. viesti javljaju, da se vojska neprestano kreće iz Moskve u Varšavu, a odatle na tursku granicu.

Iz Temišvara 27. rujna. Vašar je kod nas već prošao, ovakvog dobrog vašara nije bilo odavno u Temišvaru, jer nebiše kiše, kao dosad što je bilo. Čitalište je fabričko u Temišvaru molbenicu svoju, da se odsada narodnim zvati i narodno biti može, visokoj vladi svojim putem već podnielo, i mi se prijatnom uspihu nadamo.

Austria.

Iz Beča 7. listopada. Njeg. c. k. apost. veličanstvo stiglo je jučer popodne u 3½ sata s njeg. c. k. visosti nadvojvodom Karlom Ljudevitom i u pratnji pèrvoga glavnoga pobočnika, fml. grofa Grünne-a, generala od konjaničtva grofa Šlika, fml. kneza Jablonovskoga i ostale gospode generalah i pobočnikah, iz Varšave sretno ovamo.

— Kao što nieko bërzojavno izviestje iz Berlina donosi, prispjet će njeg. veličanstvo kralj pruski u pratnji njeg. velič. cara Nikole 8. o. m. u Berlin.

U Beču, Njeg. svetost patriarh otišao je 4. o. m. u 7 sati na željeznici u Peštu, odkud će u Karlovce prispjeti. Ruski pokloni za pogorele cèrkve u vojvodovini još se nisu mogli odpraviti. Njih će ovdašnje parobrodarstveno ravnateljstvo besplatno do Karlovcih prenieti, a ovdašnji Sèrbini jedan opunomoćen je od njegove svetosti, da iste stvari primi i rečenoj direkciji preda, o čemu je i popečiteljstvo financie izviesteno. Sada se izgleda samo na izviestni odgovor financ. ministarstva, pa će se dotične stvari poslati i odmah razdati.

Sèrbia.

— „Allg. Ztg.“ piše iz Beograda od 23. sljedeće: Vlada je upravo proglasila slobodu svih kèrstjanskih vieroizpoviedanjah u Sèrbiji. C. k. austrijska vlada predložila je nedavno, da se katoličkoj cèrkvi dade pravo slobodnoga izvèršivanja, no knjaz je slobodu ovu protegnuo na sva vieroizpoviedanja, za da bude svima pravo. (Bečki listovi donieli su takodjer ovu viest još prije negdie, no s tom primietbom, da dietca katoličkih roditeljah imadu po pravoslavnom

obredu kèrstena biti. Sèrbski listovi o tom još ništa nejaviše.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta od 24. rujna donosi „Wanderer“, da je tamošnja ruska posada naprasno zabunjena nadoživšom viesti iz Zimnice, da su naime Turci prešli preko Dunava. Usled toga je knez Goršakov na bërzu ruku opremio jedan regiment konjaničtva i jedan regiment pješakah od ovdašnje posade onamo. Pukovnik kozakah, koji se je u Zimnici nalazio, ostavio je odmah ovo miesto i s 30 po prilici kozakah povakao se 4 milje u unutarnost zemlje, bez da bi se prije osviedočio bio, da li su Turci zbili izkèrcali se u Vlaškoj. General en chef poslao je odmah dva bojna lovca u Petrograd i Varšavu, da jave prelaz Turakah preko Dunava. Na kon šest sati morali su se drugi kuriri opremiti, i poslano izviestje opozvati. Pronašlo se je naime, da se je samo nekoliko Turakah izkèrcalo na nieki dunavski otok, pa su se odmah potom vratili u Šistov. I ovaj slučaj dab je bio povod onoj viesti, što je i u ovim novinama priobćena, da je naime 1300 redifa napalo na Vlašku. — Nadalje javlja pismo „Wandererovo“, da je franczki glavni konzul dobio nov naputak, da ostane doduše u Bukureštu, nu da obćenje s knjazem nenastavi. Englezki agent otišao je na nekoliko danah u Galac.

„Bresl. Ztg.“ donosi iz Bukurešta 25. rujna, da je ruska vojska dobila zapovied, da rieku, koja dieli veliku i malu Vlašku, predje, i da se u okolici od Kalafata smiesti po imućnim selima onog okružja.

— Po pismima niekog liečnika iz Bukurešta od 27. p. m. glavni je uzrok bolestih u ruskoj vojsci taj, što Rusi po običaju svoje cèrkve mnogo poste i gotovo tri četvrtine godine mesu nejedu. I ruski bojni liečnici potvrđuju to, te kažu, da su osobito škodljive ribe iz stojeće vode.

Ruska je vojska dunavsku liniju takovim načinom posielala i utvèrdila, da bi svaka navala Turakah bila odviše smiona i dèržovita. Rusi su zaokupili sve prelazne točke, te su toga radi već od tri mieseca preduzete najtočnije izmiere.

— „Kr. Ztg.-u.“ pišu s donjega Dunava: Mi svaki dan sve većma gubimo nadu, da će se razpra izmedju Rusie i Turske moći svèršiti bez oružja. Ne davno je arapska vojska došla u turski stan, koja je vojsku Omerpašinu još većma razpalila. Ruska se pak vojska na Dunavu jako umnožava. Rusi se u najvećoj tišini spremaju, i teško da se skorim nepobiju s Turcima. No pèrva će bitka biti strašna. Budu li Turci u pèrvom boju nazadni, to će se njihov fanatizam kao vatra od slame ugasiti; odèrže li se pak i najmanje, onda će se mnogo kèrvi proliti.

Turska.

Iz Carigrada stigoše preko Beograda izviestja od 29. rujna, i kao što „Wanderer“ tvèrdi, nije se po glasu ovih izviestjah još ništa povoljnoga slućilo za mir. Kurir, koji je iz Holomuca poslan u Carigrad, neće prije 2. listopada onamo prispjeti. Diplomacia nada se, da sultan neće do tog vremena odobriti predloge divana.

Iz Vidina pišu, da su se medju tamošnjom vojskom pojavile svakojake naopake bolesti, pa je usled toga ista u više logorah podieljena.

Neuredna vojska oko Nikopolja skupljena, koja je kako kažu, bez ikakvoga reda i zapta, zaželila je, da posjede kakav brod, te je usled toga odlučila nieku Lloydovu ladju po-

svojih. Srećom sazna o toj nakani agencija Lloydova, te je c. k. internunciatura upravo posredovala, da se pomoću turskih poglavarstava slični pokusi i za buduće preprieče.

Rusija.

— Iz Varšave doznaje se, da će njeg. velič. car ruski odanle poći u Odesu, pa zatim vratiti se preko Kieva.

— Varšavsko polic. novine javljaju, da je plan otkriven, po kom se imala carska pošta u Varšavi porobiti i zapaliti. Kolovodja je bio poštar jedan: Honcinski. Suma, koju su ukrasti htjeli, iznosi od približno 40,000 talirah. Jedan bravar, koji je na urotu tu pristao bio, i pri kojem je trebalo ubojstvo nieko proizvesti, javio je stvar policiji, i ova je sve krivce pohvatila.

— „Fr. Ptg.“ razmišljajući o sadašnjem stanju stvari na izluku između ostaloga ovako se izražava o Rusiji i ruskom caru: „Sad prestaja tužba na Rusiju. Sad već više negovore toliko kao prije da Rusija ide na osvajanje; da misli osvojiti Carigrad, te tako metnuti u džep ključ od svojih kućnih vrata; da ruski car, kao glav. pravoslavne crkve, misli sve, koji ovu vjern. ispovijedaju, a u turskome su cerstvu, sebi podčiniti, i šta ti ja znam, da još koješta namjera. Nego sad, dielom osviedočeni dokućujemo, da ima dragih interesah, zbog kojih je pitanje i, koji su dovoljni, da objasne carev postupak i da pokažu da on doista pošteno postupa.“

— „Kurir varšavski“ piše o dolazku previšnjih gostih u Varšavu slijedeće: Njeg. car. visost veliki knjaz Nikola uputio se je već 2. sa sjajnom pratnjom od krilnih pobočnikah nj. velič. cara u Granicu na medji ruskoj, a njeg. velič. car 3. u Skierniewce, da primi visoke goste. Od 7 sati u večer čekao je, knjaz namjestnik s pruskim i austrijskim konzulom i ostalim visokim vojnim častnicima dolazak njihovih veličanstvah, koji je u 9 sati u večer slijedio. Cijeli drum od željezne kolnice do palača Lazienki i Belvedere bio je svetiljkama u dva reda s obe strane isto tako i cijeli grad najsajnije razsvjetljen. Mjehovo neroda pozdravljalo je visoke goste dugotrajnim radostnim klikovanjem.

Različite vijesti.

— Gospođa Fortune, jedno od najdivnijih pojavljenja Europe, došla je u London. Žena ova tek je navršila 21 godinu, lice joj je kao snieg, a bradu ima vrlo gustu, crnu kao ugalj i dugu četiri palca. Gospođa Fortune rodila se u Ginevri u Švajcarskoj, dobro je odhranjena i vrlo dobro govori francuski. Černa njezina brada veoma dolikuje joj na prebilo lice njezinom.

— Dopisnik „Triester Zeitunga“ iz Jeruzolima piše između ostaloga i ovo: Od zapadne strane staroga hrama, sada Omarove džamije, iz zemlje vidi se i sada gerdno kamenje, koje u dužinu ima 4 a u visinu 1½ stopu. Misle ljudi da je ovo kamenje još od Solomunova hrama. Tu se svakog petka sakupe mnogi čifuti, i doista svakoga gane žalostni prizor, videći kako se ovi jadnici mole i plaču, a drugi opet nalažu glave svoje na spomenike slave njihove; niekoji od tuge glavom udaraju o njih; — žene i dieca sakupe se te i one plaču s njima. Između onog kamenja, nahodi se pukotinah, te onada gledaju u dvorište, a drugi bacaju se na zemlju, da bi ih barem za jedan palac vidili i kamenje ono u zemlji. U pukotine one bacaju cedulje, na kojima su napisane molitve izjavljujući ufanje, da će bog ispuniti ono, što je Davidu obećao.

— Iz Niemačke javljaju od rujna mieseca, da su se tamo miši za čudo pojavili. Izjedoše gdje god što nadjoše. Gdje je posijana zob i ječam, tu preko noć nastupi plačkanje podzemnih ovih nesretnih radinah. Kad sekopa ili ore, nalaze ljudi čitave gomile hrane naslagane, i 30-40 na gomili u jednom gnjezdu. Siromah seljak vozi polak zelenu svoju hranu kući, da od ovog krajnjeg pljačkanja samo što god ugrabiti može. Žabah opet, nit broj im se ne zna, pojavilo se. Preko celog lieta bilo je žabah više no obično, ali su sad zagordile. Kao lies pre-

krilile se u žabe polja tako, da se drugo i ne vidi do same žabe. Gđai ovi gosti veli Stats-anzeiger, vervo jatimice u kuću pojate, podru-me i svuda. Kad vēršoci donesu snoplje na guvno i razdreše, tako mnogo žabah nadja, da prije vēršenja moraju najprije dići hajku na žabe.

SLUŽBENI LIST.

Br. 361. (111—D.S.) (3—1)

Razpis natječaja.

U varaždinskom samostanu duvnah sv. Ursule izpraznjeno je jedno mjesto za građansku dievojku zavoda nalije c. k. M. Terezijskog, što se ovim do obćeg znanja stavlja s otiiti, da oni, koji pomenuto mjesto zadobiti žele, svoje sa potrebitim svjedočbama vērhu dōvēršite dobe, stanja zdravlja, ciepljenja kozicah dievojke, ne manje sa izkazi vērhu stališa, imetka kao i zasluęe roditeljah proviđene, na nj. c. k. apošt. veličanstvo glaseće molbenice do 15. studenoga t. g. zagrebačkom vērhovnom učionah ravnateljstvu podnijeti imadu.

U Zagrebu 30. rujna 1853.

Od strane c. k. vērhovnog učionah ravnateljstva.

Br. 1993/p.m. (302—Lzv.) (3—1)

Natiečaj.

Pri visjoj elementarnoj učionu u Bakru prazna se sada nahode slijedeća mjestā, to jest:

- a) ono učitelja 1-ga mužkoga razreda sa godišnjom plaćjom od 300 for. i stanbinom u naravi;
- b) ono učiteljice za ženski spol sa godišnjom plaćjom od 300 for. i nagradom od 40 for. za stanbinu, dok ova u naravi priredjena i opredjeljena bude.

Onaj, koji jedno od ovih naznačenih mjestah postidi želi, ima dolipodpisatome gradsko-kotarskome magistratu do uključivo 15. listopada, i ne kasnije, svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podnijeti, i dokazati:

1. Rodno mjesto, dobu, vjerozakon i stališ;
2. Nauke i znanstvo hērvatskog, talijanskog i niemačkog jezika;
3. Službe u učiteljskoj struci do sada obdržavane i ostale.
4. Dōvēršenje pedagogičkog tečaja i zadobitu time učiteljsku sposobnost;
5. Ponašanje, zdravlje i dōvēršeno ciepanje kozicah.

Natiecatelji, koji se u službi nalaze, podnijeti će molbenice svoje putem predpostavljenog sebi poglavarstva.

Od gradsko-kotarskog magistrata:

U Bakru dne 29. rujna 1853.

Br. 3591. (305—Lzv.) (3—1)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanie križevačke potrebuje za tekuće godište 1853/4 slijedeću pisarsku spravu:

- 6 risah artie biele (Kanzlei).
- 6 „ „ modre „
- 20 „ „ melirane (Concept),
- 2 „ „ velike (Medianpapier),
- 4 „ „ za zavitak (Cōvertpapier),
- 2 „ „ omot (Packpapier),
- 30 tucetah (skatuljah) većih pečatnih oštiah,
- 50 svezakah perah,
- 2 funta fine špage,
- 3 „ debele špage,
- 6 tucetah cernih olovkah,
- 2 „ cervenih „
- 8 funtih finog pečatnog voska,
- 50 „ sviećah (Apollo),
- 4 škatulje žezicah,
- 6 perisah,
- 6 hvatih tvrdih gorivih dērvah.

Oni, koji žele rečene predmete pružati neka izvole svoje ponude sa vēršima predmetah na c. k. podžupariu ovu slati, ali pako na dan 22. listopada t. g. u 9 sati u jutro u ured ovaj potruditi se, gdje će se jevtinba obdržavati i ugovor šklopiti.

U Križevcih 6. lis opada 1853.

U sl. od. c. k. podžupana
Gjuro Zečević,
c. kr. okr. perovoda.

Br. 3688. (303—Lzv.) (3—1)

Oglas jevtinbe.

Dne 16. listopada t. g. u 9 sati prije podne hoće se u ured c. k. županie u Požegi obdržavati jevtinba u pogledu za ovaj ured za sastajuću zimu potrebitih 25 hvatih suvih hrastovih dērvah za ogriev, zatim u pogledu prisluženja u predstojećoj godini 1853/4 potrebitog pisarskog materijala i knjigovoznog posla; uvjeti se mogu uviditi kod naslovljenog c. k. županijskog ureda u Požegi.

U Požegi 29. rujna 1853.

U dopustnom odsutju g. c. k. v. župana
c. k. županijski savjetnik
Car.

Br. 1116. (304.—Lzv.) (2—1)

Oglas dražbe.

Obharodovane za dan 15. rujna t. g. putem novinah dražbe prava mesarenja u obsegu grada Križevca rok produljuje se na dan 19. listopada t. g. suglasno onome.

U Križevcu dne 1. listopada 1853.

Br. 1566. (301—Lzv.) (3—1)

Izrok

za ovēršenu jevtinbu nepokretnostih u okružju obćine ribničke ležećih.

C. k. kot. sudište ribničko ovim javlja, da je na zahtiev Franciške udove Novčić podniet dne 19. rujna 1853 broj 1566 u parbenom poslu protiv njezinom dužniku Ivanu Modrućinu iz Modrućinovog sela dozvoljena ovēršena jevtinba vērhu imovinah ovoga sastojećih, procijenjenih ukupno za 2640 for. sr. i da su za obdržavati takove jevtinbe rokovi opredjeljeni na dne 19. studenoga i na 19. prosinca 1853 svaki put u 2 sata poslie podne na licu mista.

K ovomu dinu dakle pozivlju se svi kupiti želeći s tom opazkom, da se porūde praviti na zapisnik pušta onom jedino, koji jamstvo (vadum) od 10% glede čitavog procjene izmōsa položi, i da postavši kupac koje nepokretnosti založno obvezane kupu prodajnu svotu, na koliko ista iznaša, ima polag ovosudačkog uputka na se uzeti, obituje se u jedno kupiti želećim, da se procjene zapisnik i jevtinbeni uvjeti u urednoj pisarni vidiu i prepisati ovih zdignuti mogu.

Ujedno se svaki, koji misli, da mu na naznačene nepokretnosti za jevtinbeno prodavati odlučene pripada kakovo pravō, ovim pozivlje, neka prijavi takovo svoje pravō, dokle naznačene nepokretnosti nebudu razprodane tim sigurnie, dočim u protivnom slučaju sebi će pripisati imati, ako kupoprodajni iznos medju drugimi razdieljen bude bez njega, a tako za njega ništa neostane.

C. k. kot. sud u Ribniku dne 2. listopada 1853.

C. kr. kotarski sudac.

B u n y e v a c.

(178—DP.) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda zlatarskog daje se ovime do znanja, da je na molbu g. Franje Schvitzza, građana zagrebačkog, radi duga od 1121 fr. 19 kr. sr. c. s. c. i g. odvienika Vickoslava Frigana radi duga od 18 fr. sr. c. s. c. proti g. grofu Kegleviću, dozvoljena sudbena dražba protivnikovih pokretnostih, kao što su:

1. Jedna biblioteka preko 6000 svezakah jaka i sa 7 na istu spadajućih velikih ormarah procijenjena na 3000 for. sr.
2. Svakovērsto pokućstvo sa jednim klavirom.
3. Equipaže sa dva konja.

Svaki onaj, koji će htjeti na biblioteku licitirati, morati će 10% zaobiću položiti.

Dražba će se obdržavati u gradu Loboru dana 17. o. m. i slijedećih ako od potrebe bude danah u navadno vrijeme prije i poslie podne.

U Ratkovcu 2. listopada 1853.

C. k. kot. sud zlatarski.

Kemenović.

Br. 7633/m. 862(110—D.S.) (2—2)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkoga daje se na obće znanje, da će se 26. i slijedećih danah listopada 1853 prije podne u 9 sati u kući Ivakima Velenteraitera u Zagrebu u Ilici br. 565 svakovērsto pokućstvo Dragutina Štampfla za 225 fr. 10 kr. sr. procijenjeno, putem javne dražbe za gotove novce u smislu takodjer §. 539 na točku 2. u slučaju potrebe prodavati, kamd se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zem. kao mienb. sud.

U Zagrebu dne 4. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

OGLASNIK.

(176—Dp.) 7 10 (3—3)

Objavljenje.

Na ostavštinu pokojnoga novoveškoga župnika Josipa Fürsta spadajući ovogodišnji prirod (mošt) tako župnoga vinograda iza župne crkve sv. Ivana u Novojvési, kao takodjer onoga u Bukovcu ležećega vinograda, biti će budućega utorka dne 11. listopada t. g. poslie podne u Bukovcu izpod preše putem javne dražbe najviše ponudjajućemu prodavan. U koju svērhu se ovim svi kupci za gore navedeni rok pozivaju.

Gr. Mihio,

sudbeno postavljen obekbitelj ostavštine.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. i 6 bra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. daje pako od svaki pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Carska naredba od 2. listopada 1853, valjana za sve krunovine o privremenoj kreposti obstojećih prije godine 1848 propisih, kojima se ograničuje sposobnost za posjed (Besitzfähigkeit) Čivutah.

Razabravši Moje ministre i saslušavši Moje državno vijeće zaključio sam, kako slijedi:

I. Od dana proglašenja ove naredbe u državnom zakonskom listu do predstojećega konačnoga uređenja državo-građanskih odnošenja Čivutah imadu opet u svakoj krunovini privremeno u život stupiti oni propisi, koji su u istima prije i do 1. siječnja 1848 obstojali i sposobnost za posjed Čivutah ograničavali.

II. Ovo ograničenje neima se upraviti na one slučaje, u kojima su Čivuti još prije ovoga dana stekli zakoniti posjed nepokretnih dobarah, a ni tamo, gdje se zakonito posjedovanje nepokretnih dobarah zadobiva samo unešenjem u javne knjige, pa je već za to molbenica pode nešena.

Niti se ovo ograničenje protivi onim pravnim poslovima o zadobljenju vlasništva nad nepokretnostima, koji su još prije ovoga dana, pred kakovom javnom oblasti, ili sredstvom bilježničkog akta ili inače pod javnim povjerenjem obavljeni, pa makar i nije prešla predaja u posjed, ili, gdje javne knjige obstoje, makar i nije još predana molbenica za građansko unešenje.

III. Mojim ministrima unutarnjih posalah i pravosudja naloženo je izvedenje ove naredbe. U Beču 2. listopada 1853.

Franjo Josip.

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bach s. r. Krauss s. r.

Na previšnju zapovied: Ransonnet s. r.

Hervatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— „Ost. D. P.“ piše, da najnovia izviestja, koja sva suglasno objavu rata po Turskoj potvrđuju i izvan svake sumnje stavljaju, na tečaj bečke burze štetno dieluju.

Dne 7. raznosili su se na burzi još nieki glasovi, koji zaslužuju, da se spomenu, premda je njihova netemeljitost posve jasna. Tako se je govorilo, da je porta izjavila, da će na rusku vojsku napasti, ako za 4 nedjelje neotidje iz podunavskih kneževinah, nadalje da je Menšikov imenovan gouverneurom Moldavie i Vlaške i da je ruska vojska već prešla preko Dunava.

— „Schlesische Ztg.“ donosi iz Pariza od 5. slijedeću bërzojavnu viest: „Potvrđuje se, da će Turska rat objaviti. Flote zapadnih silah ući će 9. pred Carigrad, pa ako rat bukne, u černo more. Francezka i Englezka zabaciše ruske predloge i odlučise Tursku podupirati, ako Rusia nepopusti. Službeni listovi vërlo po ratu zaudaraju.

— Londonski list „Chronicle“ u četvrtom izdanju donosi iz Carigrada od 27. rujna: Sultan je protiv svietovanja četirih vele vlastih potpisao ratnu objavu.

— „Wanderer“ piše: Vladine depeše iz Carigrada o događajima od 26. rujna, koje su 3. o. m. na burzi bečkoj poznate bile, biahu već 2. o. m. u bečkim diplomatskim društvima poznate. Përvu viest dobio je lord Westmoreland, te je podobro zapanjila sve tim više, jer je još prije nekoliko satih nieki poluslužbeni članak izjavio najpovoljnije ufanje u mir. Od toga vremena saznalo se za više pouzdanih potankosti. U držanom 23. ministarskom vijeću, kao

što stigavše nieko preko Bukurešta pismo javlja, držao je Rešidpaša višesatno predloženje, koje zaključio time, da su za dulje dogovaranje iscrpljena već sva sredstva, i da se ono, što će divan učiniti, svakako učiniti ima. Od to doba se Rešidpaša sasvim približio ratnoj stranki, te je nestalo brige za promienom ministarstva.

— Uslijed niekog pisma iz Carigrada od 26. opremljeno je po prilici 100 vieštih i marmoroško more dobro poznavajućih turskih dumenđijah (pilotah) na niekom turskom parobrodu u Beşikabay. Odatle nieki zaključuju, da će se broj ladjah od sudruženih flotah pred Carigradom do skora pomnožati. I već su se raznieli glasovi, da će 3. listopada veća čast francezko-englezke flote usidriti se u Bosforu. Čim su ratni zaključci divana poznati bili, uputio se je c. k. internuncius, g. baron Bruck, odmah k Rešidpaši, da se izvesti o nakani portinoj. Govori se, da je Rešidpa osigurao g. Brucka, da sultan za svoju osobu neželji rata, nu da hoće, da se do posljednjega hipa sve učini, što je bez povriede sultanovih prava moguće. Kod toga je Rešidpaša obratio pozornost na prieteće razpoloženje naroda, koji nije baš za mir sklon.

— Bečki „Lloyd“ piše o izstavljenju prorokovog barjaka u Carigradu slijedeće: Prorokov barjak (kërvni barjak) izstaviti će se na mošeji solijskoj; barjak pozivlje polag korana na kërvavi uništiteljni boj protiv svih neviernikah (kërstjanah.) Svaki, za oružje sposoban, dužan je u boj poći. Od toga hipa smatra se svako ubojstvo kojega kërstjana za svetu stvar. — Još prije dužeg vremena stigla je od niekog poslanstva viest, da će za oviput mustia u svim cërkvama proglasiti, da prorokov barjak sada samo protiv ruskih neviernikah u boj zove. Naredba je ova učinjena, da se poštede turski saveznici. — Po pouzdanim izviestijima iz Turske misli se, da će se barjak do 30. rujna razviti. Nalazeći se u luci carigradskoj austrianski ratni parobrod zakloniti će u tom slučaju sve austrianske podanike u sigurnost.

— Inostranim poslanicima u Carigradu poslan je, kako „Wanderer“ javlja, nieki memorandum, u kom im se priobćuje, da za 14 danah računajuć od dana, što je memorandum izdan, imadu inostrani parobrodi, koji prevoze putnike u Bosforu, ovu službu obustaviti.

Po niekom pismu stigavšem iz Carigrada, od 29. na nieku bečku veleteržku kuću već se je tog dana velika čast stanujućih u Carigradu Austrianacah i Prusah ukërcala na pripravljena dva ratna parobroda.

— U Bugarskoj vlada tako med ljudima kao i stokom povoljno zdravlje samo vojska mnogo pati od biesneće groznice.

— „Wanderer“ piše: Izmedj g. ministra izvanjskih posalah, grofa Buola, kralj. englezkog poslanika lorda Westmorelanda i car. francezskog poslanika g. Bourqueney-a dëržane su opetovano konferencie. Odatle se daje zaključiti, da bečka konferencia nije razpuštena, kako su to inostrane novine javile.

— Bečki tërgovci, koji pazare s Carigradom, dobiše od svojih agentah u Carigradu pismatog sadëržaja, da nešalju više nikakve robe u Carigrad, budući se predstojeća katastrofa tamo već razvija.

— U Londonu saznali su za zaključak portin 3. o. m. Objava rata po porti pobudila je u englezkim političkim društvima i na burzi veliku pozornost. Odmah sazvano je ministarsko vijeće, i vijećano u njem o novom naputku na lorda Stratforda.

— „Ost. D. Post“ donosi iz Carigrada: Medju Turcima obilazi nieka karikatura. Besika znači po turski: kolievka. Car Nikola je na-

slikan, kako on flote, englezku i francezku, u Besiki nogom ljuja. Kraljica Viktorija s daleka motri to s materinskom dopadnošću. — Iz toga se vidi, da ugled Englezah u Carigradu sve to više pada.

— Po niekom pismu iz Londona od 4. o. m. odaslan je na lorda Stratforda naputak, da nastoji oko sultana, da se zaključci divana neodobre prije, nego li stignu onamo zaključci holomučke konferencie.

— Polag suglasnih viestih iz Carigrada od 26. rujna zaključak je divana samo svietujuće naravi a ne zapoviedajuće. Ova okolnost povlaštjuje na zaključak, da će Rešidpaša na kormilu ostati, te da se neće na bërzo izvršivati odluke divana. — Po istim pismima izčekivalo se je u Carigradu, da će sultan 29. izdati manifest na narod.

— U Genovi je 1. listopada polrvatano do 30. političkih uskokah.

Moldavia i Vlaška.

— Najnovia pošta s donjega Dunava javlja, da jaka oddieljenja ruske vojske iz Gjurgjeva i Galca prolaze u Ismail.

Uzporedi li se s ovom viesti druga viest glaseća, da se Omerpašina vojska kreće prema Dubruši (na iztoku), to bi se gotovo moralo vjerovati, da je nedavno prijavljeno kretanje vojske prema sërbskoj granici bilo samo ratna prievara, kojom je Omerpaša hotio primamiti Ruse u malu Vlašku, da on potom na protivnoj strani učini jedan potez šah-ski. — Ako li se potvërdi, da je turski najvišji zapoviednik dobio nalog, da poprime iniciativu, to bi se nepriateljske vojske ponajprije skosnule u okolici Tulče. Da li je nasilni prelaz Turakah preko Dunava mogućan i u interessu Turakah, to je dakako drugo pitanje.

— Po niekom pismu iz Bukurešta od 26. p. m. prolazi ruska vojska od nekoliko danah bër-pimice k Dunavu.

Rusia.

— „Kurir varšavski“ opisuje velike svetčanosti, koje su bile u Varšavi za vrieme tamošnjeg prisustva njih. velič. cara austrianskoga i kralja pruskoga.

— „Hamb. Nachrichten“ pišu iz Petrograda: Ovdie je već od nekad obćenito poznato, da car nedopušta, da bi se inostrane sile, bilo posredno, bilo neposredno umiešale u njegov posao s Turskom. A i sada svi Petrogradjani dërže, da će se napokon razpra jedino putem izravnih ili neizravnih odnošenjah s portom, bilo mačem ili mirovno, riešiti.

— U Odessi je kolere u toliko već nestalo, da je jednog dana samo jedan na koleri bolestan ležao u građanskoj bolnici.

— Iz Odese od 28. javljaju, da će tamo përvih danah mieseca listopada stići njeg. vis. veliki knjaz Aleksander.

Francezka.

— „Allg. Ztg.“ pišu iz Pariza kako je turski poslanik Veli-paša bio kod cara i javio mu da je sultan dobio sina, pa kako mu je car tom prilikom izrazio želju, da sultan Abdul-Medžid neokleva duže s mirom, koi sva Europa želi, te da silama učini po volji, na koje kaže da je Veli-paša odgovorio: tome se možemo nadati, ali će već po svoj prilici biti kasno, i težko će se preduprediti moći da se Turska i Rusia nezarate. Još se jasnije, veli, izrazio drugim licama, i nesumnjeno predstavio da će biti rat, ma Tursku i ostavile zapadne sile, rekavši: „stari će Muslomani, ma i sami ostali, pokazati da još imaju kërvi u svojim žilama.“

Bazilické vlisti.

— Papa je dao iz svoje prave kase 130,000 for., da se kupi žita, koje se ima pokloniti narodu.

— Jedna žena, tobož gospođa, hotjela je umrijeti u Parizu od ugljenog dima samo zato, što je muž na nju nešto brečao. Tako isto jedna sirota dievojka skočila je kroz prozor i umrla samo zato, što nije dobila odgovora na svoje pismo.

— U Pulji, Mesini i Kalabrii tako su rodile masline, da ih ima više nego lišća na dervetu. Od roda narancih, limunovih tergalo se granje na stablima. Nodati se, da će zejtin još ružna mjeseca pojevititi.

— Preveliki parobrod „Čerokée“, koji plovi iz Nevjorka u Kaliforniju, zažegao se i propao s mnogobrojnim ljudstvom.

— U Smirnu su došle dvie holandske fregate, gdje obično strane vojene ladje staju.

— „Tr.Ztg.-u.“ javljaju iz Odesa da se knjazi Mensikov nalazi u Nikolajevu, odkuda redovno u Odesu dolazi, pa prima depeše, što iz Carigrada stižu.

— „Ind. B.“ kazuje, da je depeša grofa Nesselroda, kojom su odbačene portine izmienne, na niekim miestima mnogo žešće napisana, nego su je novine saobčile.

— U Atini su početkom ovoga mjeseca po-

čelo izilaziti jedne novine pod naslovom: „Le Spectateur de l'Orient“. U prvom listu dokazuje se, da se istočna razmirica ne može konačno razpraviti, dok se god neoslobode sva hrišćanska plemena u europskoj i azijskoj turškoj. Bez toga, misle pomenute novine, neizbježno je padanje otomanske vlade.

— Ruski poslanik u Hagu baron Maltic odazvan je sasvim iznenada natrag u Petrograd. To je veliku pozornost pobudilo. Kažu da su povod tome dali religiozni razlozi. Baron je Maltic rimokatolik, i lane mu je svastika, koja kod njega življaše, prešla u Hagu u rimokatoličku crkvu. Kao da u Petrogradu nisu zadovoljni sa njegovim diplomatskim vladanjem pri riešavanju pitanja o rimokatoličkoj crkvi u Nizozemskoj.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6851.

Concurrenz-Kundmachung.

Von der k. k. Tabakfabriken-Direction wird zur Herstellung der Tabak- und Stempel-Güter Verfrachtung für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 20. October 1853 ausgeschrieben. Objecte der Unternehmung sind der Landtransport von:

A.

Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, dann Betriebs- und Oekonomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den, der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Aemtern oder Magazinen hin oder her versendet werden und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

Nr.	Stations- und Richtungs-Bezeichnung	Page
Erste Route, zwischen den Tabakfabriken, dem Havannah-Cigarren-Central-Magazine, dann dem Tabakfabriken-Direction's-Deponirung in der Hauptstation Wien und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	der Tabakfabrik in Sedletz	25
2	" " " Jglau	15
3	" " " Göding	10
4	" " " Linz	18
5	" " " Stein	10
6	" " " Hainburg	8
7	" " " Fürstfeld	12
8	" " " Schwab	30
9	" " " Trient	40
10	" " " Sacco	40
11	" " " Mailand	50
12	" " " Venedig	40
13	" " " Fiume	35
14	" " " Klausenburg	45
15	" " " Temesvar	40
16	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20
17	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
18	" " " Winniki	45
19	Dem Einlösamte in Szolnok	25
20	Der Tabakfabrik in Preßburg	8
21	Dem Seehafen in Triest	20
Zweite Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Hainburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Sedletz	30
2	" " " Jglau	20
3	" " " Göding	15
4	" " " Linz	20
5	" " " Stein	15
6	" " " Fürstfeld	15
7	" " " Schwab	35
8	" " " Trient	40
9	" " " Sacco	40
10	" " " Mailand	50
11	" " " Venedig	40
12	" " " Fiume	35
13	" " " Klausenburg	45
14	" " " Temesvar	40
15	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	15
16	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
17	" " " Winniki	45
18	Der Fabrik, dem Bahnhofe und dem Landungsplätze der Dampfschiffe in Preßburg	8
19	Dem Einlösamte in Szolnok	18
20	Dem Seehafen in Triest	24
Dritte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Sedletz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Jglau	8
2	" " " Göding	20
3	" " " Linz	20
4	" " " Stein	15
5	Den Tabakfabriken und dem Einlösamte in Pest	35
6	Der Tabakfabrik in Kaschau	40
7	" " " Winniki	45
8	" " " Preßburg	20
9	Dem Einlösamte in Szolnok	40

Vierte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Jglau und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1	Der Tabakfabrik in Göding	12
2	" " " Linz	15
3	" " " Stein	10
4	" " " Winniki	45
5	" " " Preßburg	20
6	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	30
7	Dem Einlösamte in Szolnok	35
Fünfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Göding und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Linz	15
2	" " " Stein	10
3	" " " Fürstfeld	25
4	" " " Schwab	30
5	" " " Trient	4
6	" " " Sacco	40
7	Den Tabakfabriken u. dem Einlösamte in Pest	20
8	Der Tabakfabrik in Kaschau	30
9	" " " Winniki	45
10	" " " Preßburg	10
11	Dem Einlösamte in Szolnok	25
Sechste Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Linz und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Stein	8
2	" " " Fürstfeld	15
3	" " " Schwab	15
4	" " " Trient	25
5	" " " Sacco	25
6	" " " Preßburg	25
Siebente Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Stein und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	25
2	Der Tabakfabrik in Preßburg	10
Achte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Fürstfeld und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Schwab	25
2	" " " Trient	30
3	" " " Sacco	30
4	" " " Mailand	45
5	" " " Venedig	30
6	" " " Fiume	25
7	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	25
8	Der Tabakfabrik in Preßburg	15
Neunte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Schwab und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Trient	15
2	" " " Sacco	15
3	" " " Mailand	20
4	" " " Venedig	20
Zehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Trient und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Sacco	8
2	" " " Mailand	20
3	" " " Venedig	20
4	" " " Fiume	20
Elfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Sacco und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Mailand	20
2	" " " Venedig	20
3	" " " Fiume	25
Zwölfte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Mailand und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Der Tabakfabrik in Fiume	30
2	" " " Venedig	15
Dreizehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Klausenburg und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Den Fabriken und dem Einlösamte in Pest	30
2	Dem Einlösamte in Szolnok	20
Vierzehnte Route, zwischen den Fabriken und dem Einlösamte in der Hauptstation Pest und der nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte in Szolnok	8
Fünfzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Winniki und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte in Jablatow	15
2	Der Tabakfabrik in Jagielnica	15
3	" " " Monasterziska	10

Sechzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik und dem Einlösamte in der Hauptstation Monasterziska und nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:

1	Der Fabrik und dem Einlösungsamte in Jagielnica	8
2	Dem Einlösamte in Jablatow	10
Siebenzehnte Route, zwischen der Tabakfabrik in der Hauptstation Jagielnica und der nachbenannten abhängigen Stationen, nämlich:		
1	Dem Einlösamte Jablatow	10
Achtzehnte Route, zwischen:		
den Landungsplätzen in den Tabakfabriken in den Hauptstationen		den abhängigen Stationen
1	Angern	Göding 8
2	Angern	Sedletz 20
3	Göding	Sedletz 20
4	Sedletz	Fiume 45
B. Tabakverschleißgüter, worunter Tabak aller Art, entleertes Tabakgeschirr, dann Oekonomie- und Betriebs-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus anderen Staats-Magazinen oder aus den Tabakfabriken beziehen, oder an diese versenden, und zwar auf nachfolgenden Routen, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann beigelegt ist, als:		
Route zwischen		
dem k. k. Tabakverschleiß-Magazine in	und den nachbenannten Tabakfabriken, dann dem Havannah-Cigarren-Central-Magazine	
Neunzehnte Route		
1	Wien	Hainburg 8
2	"	Sedletz 25
3	"	Jglau 8
4	"	Göding 10
5	"	Linz 18
6	"	Stein 10
7	"	Trient 40
8	"	Mailand 50
9	Stein	Wien 10
10	"	Hainburg 15
11	Linz	Wien 18
12	"	Hainburg 20
13	Salzburg	Wien 30
14	"	Hainburg 30
15	"	Linz 12
16	"	Schwab 6
Zwanzigste Route		
1	Sedletz	Wien 25
2	"	Hainburg 30
3	Prag	Wien 25
4	"	Hainburg 30
Einundzwanzigste Route		
1	Göding	Wien 10
2	"	Hainburg 15
Zweiundzwanzigste Route		
1	Fürstfeld	Wien 12
2	"	Hainburg 15
Dreiundzwanzigste Route		
1	Lemberg	Wien 50
2	"	Hainburg 50
3	Krakau	Wien 30
4	"	Hainburg 30
5	"	Göding 25
6	Wadowice	Wien 30
7	"	Hainburg 30
8	"	Göding 25
9	Keszandec	Wien 30
10	"	Hainburg 30
11	"	Göding 25
12	Larnow	Wien 30
13	"	Hainburg 30
14	"	Göding 25
Vierundzwanzigste Route		
1	Innsbruck	Wien 35
2	"	Hainburg 37
3	Trient	Wien 40
4	"	Hainburg 40
Fünfundzwanzigste Route		
1	Pest	Wien 20
2	"	Hainburg 15
3	"	Preßburg 15
Sechsendzwanzigste Route		
1	Agram	Fiume 12
2	"	Fürstfeld 10
3	Marasdin	" 7
4	Essek	" 24
5	Fiume	Wien 35
6	"	Hainburg 35

C. Stempelgütern, worunter gestempeltes Papier, dann Stempelmanipulations- und Deconomie-Gegenstände aller Art verstanden werden, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien, an die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Stempelpapier-Vertheilungs-Magazine, oder letztere an die Stempelmaterial-Rechnungsführung versenden, und zwar auf nachfolgender Route, in den bezeichneten Richtungen, bezüglich welcher eben falls das Maximum der Abstellungsfrist, welche bedungen werden kann, beigelegt ist, als:

Route		zwischen der k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung	und dem k. k. Stempel-Vertheilungs-Magazine
Siebenundzwanzigste Route			
1	Wien	Prag	25
2	"	Sedletz	25
Achtundzwanzigste Route			
1	Wien	Göding	10
Neunundzwanzigste Route			
1	Wien	Stein	10
2	"	Linz	18
Dreißigste Route			
1	Wien	Lemberg	50
2	"	Krafsau	30
3	"	Wadowice	30
4	"	Neufandec	30
5	"	Larnow	30
Einunddreißigste Route			
1	Wien	Innsbruck	35
2	"	Trient	40
Zweiunddreißigste Route			
1	Wien	Laibach	18
Dreiunddreißigste Route			
1	Wien	Triest	20
Vierunddreißigste Route			
1	Wien	Graz	12
2	"	Fürstfeld	12
Fünfunddreißigste Route			
1	Wien	Kaniska	18
Sechsenddreißigste Route			
1	Wien	Agram	24
Siebenunddreißigste Route			
1	Wien	Hermannstadt	50

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche, versiegelte Offerte angenommen.

Die Bestimmung der Frachtpreise und der Lieferzeit bleibt, ohne Festsetzung eines Höchstpreises, dem Offerenten überlassen, und wird die Annahme des Offertes nicht sowohl ausschließend von den günstigen Preisangeboten, sondern, unter gleichzeitiger Rücksicht auf diese, vorzugsweise auch von den angebotenen kürzeren Ablieferungsfristen abhängig gemacht.

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämtlichen der ausgeschriebenen 37 Routen gemacht werden, jedoch müssen Angebote für Verfrachtungen auf den

unter B und C bezeichneten Routen abgesondert (d. i. auf besonderen Eingaben), von den Angeboten für Verfrachtungen auf den unter A bezeichneten Routen eingebracht werden, ferner muß bezüglich jeder einzelnen zu der Route gehörigen Richtung, und zwar gesondert für die Transportirung aus der Haupt- in jede abhängige Station, und aus der abhängigen in die Hauptstation, sowohl der Frachtlohn für den Sporca-Centner, als auch die Abstellungsfrist mit Zahlen und Buchstaben ausgedrückt werden.

Jedem Offerte muß die den Erlag des Badiums bei einer der k. k. Tabakfabriken-Direction oder aber einer der k. k. Finanz-Landes-Direction unterstehenden Casse erweisende Quittung beiliegen.

Die zu leistenden Badien sind, und zwar:

Für die Route Nr.	1 mit 2000 fl.
"	2 " 2000 "
"	3 " 500 "
"	4 " 500 "
"	5 " 500 "
"	6 " 500 "
"	7 " 500 "
"	8 " 500 "
"	9 " 500 "
"	10 " 500 "
"	11 " 500 "
"	12 " 500 "
"	13 " 500 "
"	14 " 2000 "
"	15 " 1000 "
"	16 " 500 "
"	17 " 300 "
"	18 " 200 "
"	19 " 2000 "
"	20 " 800 "
"	21 " 300 "
"	22 " 200 "
"	23 " 3000 "
"	24 " 800 "
"	25 " 1000 "
"	26 " 1000 "
"	27 " 110 "
"	28 " 10 "
"	29 " 50 "
"	30 " 140 "
"	31 " 80 "
"	32 " 40 "
"	33 " 60 "
"	34 " 60 "
"	35 " 10 "
"	36 " 20 "
"	37 " 50 "

in Conventions-Münze festgesetzt.

Der Ertheiler hat bei Unterfertigung des Vertrages oder aber längstens 14 Tage nachher eine dem bedungenen Badium gleichkommende Caution zu leisten.

Die Bedingungen, unter welchen die Ueberlassung der Verfrachtung stattfindet, können sowohl bei der Registratur der Tabakfabriken-Direction, als auch bei allen Deconomaten der k. k. Finanz-Landes-Directionen, dann bei der Oberleitung der Tabakeinlösung in Pest, bei allen Tabakeinlösungs-Inspectoraten, allen Tabakfabriken und allen Tabakeinlösungs-Aemtern während der üblichen Amtsstunden eingesehen werden.

Im Offerte muß die ausdrückliche Erklärung enthalten sein, daß sich den festgesetzten Contractbedingungen unbedingt gefügt werden wolle.

Das Aerar behält sich das Recht vor, zu Wasser jede Art und Menge von Tabak- und Stempelgütern in denselben Richtungen, und so auch, wenn es sich um Eilsendungen, nämlich um Verfrachtungen handelt, die in einer um die Hälfte kürzeren, als der vertragmäßigen Lieferzeit einzutreten haben, derlei Eilfrachten, endlich die Verfrachtung junger unverbalter Tabakblätter auch zu den Eilsendmagazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

Die Offerte müssen mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthalt des Offerenten deutlich unterfertigt, mit der Badiel-Quittung belegt, und von Außen mit der Aufschrift „Anbot für den Landtransport, zu der unterm 8. September 1853, Zahl 6551, ausgeschriebenen Concurrenz“ überschrieben, bis 20. October 1853, Mittags 12 Uhr, bei dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction in Wien, Riemerstraße Nr. 799, eingebracht werden, und wird nach diesem Zeitpunkt kein weiteres Offert mehr angenommen.

Offerte, welche undeutlich oder unbestimmt abgefaßt sind, Verusungen auf andere Anbote oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erforderniß mangelt, werden nicht berücksichtigt.

Der Offerent ist vom Zeitpunkte der Ueberreichung des Offertes für die Einhaltung des gemachten Angebotes verbindlich, das k. k. Aerar aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, ohne an die im allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist gebunden zu sein.

Dem Vorstande der k. k. Tabakfabriken-Direction wird es freistehen, einen Anbot im Ganzen oder bios theilweise, d. i. für eine oder mehrere Routen, anzunehmen, oder für die Zurückweisung der überreichten Anbote sich zu entscheiden.

Derjenige, dessen Offert angenommen wird, hat binnen 14 Tagen, nach erfolgter Verständigung zur Unterschrift des Vertrages zu erscheinen, im Widrigen die Tabakfabriken-Direction berechtigt sein soll, sein Badium für das Aerar einzuziehen, und über das Transportgeschäft nach eigener Wahl zu verfügen, oder aber den Ertheiler auf Grundlage seines Offertes, welches dann die Stelle des Vertrages vertritt, zur Erfüllung der eingegangenen Verbindlichkeiten zu verhalten.

Wien, am 8. September 1853.

Allgemeine Contract-Bedingungen, unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung der Tabak- und Stempelgüter zu Lande stattfindet.

§. 1. Der Pächter des Landtransportes ist verbunden, ohne alle Beschränkung in der Menge, gleichviel ob die Verfrachtung einer vollen Wagenladung oder eines geringeren Quantums gefordert und gleichviel, ob im Laufe der Pachtbauer in einer oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Aerar beliebige Menge an

a) Tabakfabriksgütern, worunter jene Ganz- und Halbfabrikate, Tabakblätter, andere Tabakrohstoffe und Abfälle, Betriebs- und Deconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche zwischen den der k. k. Tabakfabriken-Direction unterstehenden Aemtern oder Magazinen hin oder her versendet werden;

b) Tabakverschleißgütern, worunter Tabake aller Art, entleerte Tabakgeschäfte, Betriebs- und Deconomie-Gegenstände jeder Art verstanden werden, welche die den k. k. Finanz-Landes-Directionen unterstehenden Tabakverschleiß-Magazine aus den Staatsfabriken oder Niederlagen beziehen, oder an diese versenden;

c) Stempelgüter, worunter gestempeltes Papier, Stempelmanipulations- und Deconomie-Gegenstände verstanden sind, welche die k. k. Stempelmaterial-Rechnungsführung in Wien an die Stempelverschleiß-Magazine, und letztere an die Material-Rechnungsführung versenden,

in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und innerhalb der eingegangenen Abstellungsfrist zur Abgabe an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- und Abstellungsorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Beauftragte aufzustellen, und jedenfalls 14 Tage vor dem Beginne der Pachtbauer jenen Aemtern namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Beauftragte muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden amtlichen Aufforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen, Facturen, Frachtbriefe und Befundsprotocolle in des Pächters Namen zu bekräftigen, insbesondere Aufschlüsse, Aeußerungen und Erklärungen in Pachtfachen im Namen des Vollmachtgebers abzugeben, und in dessen Namen Frachtquittungen nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittirten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transport-Pächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches vom Pächter selbst geschehen wäre.

§. 3. Monatlich 14 Tage vorhinein für den Monat, um den es sich handelt, z. B. für den Monat Jänner bis 16. December des vorhergehenden Jahres, verständigt das speidirende Amt den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu verfrachtenden Gutes. Behufs der Beistellung der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das speidirende Amt von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferfrist, und wenn in dringenden Fällen es ausdrücklich verlangt wird, auch schon am dritten Tage die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter mit Rohrdecken und Wachen, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsplatz zu stellen.

§. 4. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung in dem Magazine oder Raume, wo es lagert, ab, von der Amtswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Amtswage beizustellen. Das Zutragen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutragen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf nirgends weder abgelegt noch umgeladen, muß vielmehr auf einer Achse in einem Zuge und in kürzester Zeit jedenfalls innerhalb der vertragmäßig eingegangenen Lieferfrist in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferfrist vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbriefe nicht angesetzt erscheint, der Ausstellungstag des Frachtbriefes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

§. 5. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter amtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte und mittelst Abzählung der Frachtküde oder der ledig zu verfrachtenden leeren Geschirre übergeben. Er bestättigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter amtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der amtlichen Factura gegen Uebernahme des amtlich ausgefertigten Frachtbriefes. Dem Pächter wird gestattet, die zu einer Factura gehörigen Frachtküde auch theilweise abgeben zu lassen, und werden in seinem Einvernehmen für jeden solchen Theiltransport, mithin nach Umständen auch für jedes einzelne Fuhrwerk besondere Frachtbriefe ausgefertigt. Nach geschehener Uebergabe haftet der Pächter für das übernommene Gut. Auch darf dem in Ladung genommenen Tabake keine Waare beigegeben werden, welche nach dem Erkenntnisse des speidirenden oder des empfangenden Amtes, und falls dagegen Einsprache eingelegt würde, nach der k. k. Tabakfabriken-Direction ausschließlich stehenden Schlußentscheidung, auf das Tabakmaterial, sei es auch nur mittelst Anziehung eines fremdartigen Geruches, einen nachtheiligen Einfluß nehmen könnte. Der Transport-Pächter ist verbunden, das Frachtgut in dem Zustande, in welchem es von ihm übernommen wurde, in dem Orte der Bestimmung abzustellen. Zu diesem Ende wird beim Einlangen des Frachtgutes, im Beisein des Contrahenten, zuerst die äußere Beschaffenheit der Fässer, Kisten, Kübeln, Pässe, Säcke, aus welchen die Sendung besteht, und der an denselben angebrachte amtliche Verschluss untersucht, die Anzahl der Colli mit der in dem beigegebenen Frachtbriefe und in der eingelaufenen Factura angelegten verglichen, das Gewicht durch die Wage, die Zahl der Frachtküde durch Abzählung erhoben. Ergibt sich durch die äußere Untersuchung ein Bedenken, so wird zur Eröffnung der bedenklichen Colli geschritten, um sich von der Richtigkeit ihres Inhaltes und der Beschaffenheit des darin befindlichen Materiales die Ueberzeugung zu verschaffen. Ueber diesen Act wird ein besonderes Protokoll aufgenommen, worin mit Anführung der Frachtbrief- und Factura-Nummer die Merkmale und die Beschaffenheit der Verlegung oder Beschädigung, das Gewicht oder die Stückzahl des durch Vernezung, Verreibung u. s. w. beschädigten oder ganz unbrauchbar gewordenen und des abgängig befundenen Materiales, das amtliche Gutachten über die Art des Entstehens, dann die von dem Transport-Contrahenten darüber gegebenen Aufklärungen oder beigegebenen Rechtfertigungsbehelfe auseinander gesetzt werden. Dieses Protokoll hat der weiteren Amtshandlung und der Ausmittlung des von dem Transport-Contrahenten zu leistenden Erlasses zur Grundlage zu dienen, ist daher von demselben, und nach Umständen auch von dem Frachter mit zu unterfertigen.

Die amtliche Bestätigung über das an den Ort der Bestimmung abgestellte anstandslos übergebene Frachtgut und über den Tag des Eintreffens erhält der Contrahent auf dem Frachtbriefe, und kann von demselben nach Erhalt dieser Bestätigung eine Entschädigung für später hervorgetretene Beschädigungen oder Abgänge nicht mehr angesprochen werden.

§. 6. Bei den der Schwendung unterliegenden Tabakgütern wird, wenn das Frachtgut von außen durchaus unbeschädigt und im amtlichen Verschlusse unverletzt anlangt, und auch die Wahrscheinlichkeit einer Entwendung mit Grund nicht vorausgesetzt werden kann, der etwa vorkommende Gewichts-Mangel als natürliche Transportschwendung angesehen und vom Gefälle getragen.

Langt aber ein Frachtstück mit Tabakblättern oder Halbfabrikaten bloß verrieben an, und zeigt sich dabei keine Verletzung des amtlichen Verschlusses und keine Ent-

wendung, so werden dem Contrahenten ohne Rücksicht auf Lieferzeit und Entfernung zwei Percente als passirliche Transportschwendung zugestanden.

In diesen beiden Fällen findet ein Abzug an der Fracht bezüglich der befundenen natürlichen u. passirlichen Transportschwendung nicht Statt. Jeden anderen Abgang hat der Transports-Contrahent zu tragen u. erleidet nebstbei den Frachtabzug für das Abgängige.

§. 7. Bedient sich der Transports-Contrahent gedungener Frächter, so muß jeder derselben mit einem vom Pächter ausgefertigten Ladungscertificate sich ausweisen, und der Contrahent haftet für alle Handlungen und Unterlassungen sowohl der gedungenen Frächter, als der in seinem Lohne stehenden Fuhrknechte, und aller bei dem Transportsgeschäft verwendeten Personen. Auch wird ausdrücklich bedungen, daß das Ausbleiben des Contrahenten von der Uebennahme oder Abgabe als Erklärung anzusehen sei, daß die mit seinem Ladungscertificate oder mit dem amtlichen Frachtbriefe vorkommende Person ermächtigt ist, das zu verladende Gut zu übernehmen, die Uebennahme auf der Facura zu beschreiben, das Befundsprotokoll zu unterfertigen und den mit der Abgangsbestätigung versehenen Frachtbrief anzunehmen, und zwar alles dieses mit eben derselben Wirkung, als ob solches von dem Transports-Contrahenten selbst geschehen wäre. Das spedirende Amt behält in einem solchen Falle zur eigenen Verfertigung das beigebrachte Ladungscertificate.

§. 8. Der Transports-Contrahent übernimmt jeden wie immer gearteten Zufall, hat also auch für jeden Abgang und Schaden, gleichviel ob dieser durch sein oder seiner Leute Verschulden oder durch dritte Personen, oder nur bloß zufällig sich ergab, zu haften, und den Ersatz zu leisten, mit alleiniger Ausnahme des Falles, wenn er gerichtsordnungsmäßig nachweist, daß der Abgang oder Schaden einzig und allein einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben sei. Ereignet sich ein derlei nicht zurechenbarer Zufall, so muß ohne allen Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgesetzt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Ersatzleistung zu befreien.

§. 9. Dem Transports-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahnen, und auch, wenn das Frachtgut nicht aus Tabakschrott, Tabakmehl oder Tabakstaub besteht, der Wasserstraßen zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Straße, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn oder die Umladungen zwischen Schiff und Fuhrwerk eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbriefe eingestellt werden.

Bezüglich der Züge auf Eisenbahnen und Wasserstraßen wird ausdrücklich bedungen, daß den Transports-Contrahenten auch der sonst nicht zurechenbare Zufall von der Haftung und Ersatzleistung für einen Abgang oder Schaden am Frachtgute nicht befreit.

§. 10. Die den Fuhrten-Contrahenten treffenden Ersätze sind nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- a) für Abgänge bei Tabak-Ganzfabrikaten sind die Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen, beim Tabakmehl, oder Staub und Tabakschrott sind von jedem Pfunde zwei Gulden Conventions-Münze, bei anderen Halbfabrikaten die Groß-Verschleißpreise jener Sorten, zu welchen sie bestimmt sind; bei Tabakblättern die Groß-Verschleißpreise des wohlfeilsten Fabrikates, zu welchen dieselben verwendet werden, wenn aber erwiesen ist, daß das Tabakmateriale durch Feuer oder Wasser oder sonst wie gänzlich zu Grunde gegangen ist, die eigenen Stehungspreise des Gefälles zu ersetzen. Hierbei wird festgesetzt, daß in den bemerkten Fällen immer die im Abstellungsorte bestehenden Verschleißpreise der Er-

nicht abgestellte Gut auf Kosten des Transports-Contrahenten aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, durch Hilfsfuhrwerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 12. Sollte der Transports-Contrahent der Aufforderung zur Beifstellung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Aerar berechtigt, die Versendung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemieteter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 13. Zur Bedeckung aller dem Fuhrten-Contrahenten zur Last fallenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristigungen kann von dem entfallenden Frachtlöhne ein adäquater Beitrag in so lange zurückbehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige gerichtliche Entscheidung abgeprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlöhne die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Aerar berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen. Der Fuhrten-Contrahent erkennt in allen Fällen, die von der k. k. Tabak- und Stempel-Hofbuchhaltung oder von dem Rechnungs-Departement der k. k. Tabakfabriken-Directionen bezugsweise von den Rechnungskanzleien der k. k. Finanz-Landes-Direction über die von ihm zu berichtenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbefristigungen verfaßten Berechnungen als den vollen Beweis liefernde Urkunden bloß mit dem Vorbehalte der Führung des Gegenbeweises an.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Perccente, für abgängige, gänzlich verdorbene und derartige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgesendet werden müssen, dem Transports-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzuführenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 14. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden. Die Pachtcaution muß bei Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber vierzehn Tage nach derselben geleistet werden. Die Hypothekar-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 15. Dem Aerar bleibt das Recht vorbehalten, in denselben Richtungen zu Wasser jede Art und Menge von Tabakfabriksgütern, von Tabakverschleißgütern und von Stempelgütern und so auch, wenn es sich um Eisenbindungen handelt, die in einer gegen die vertragmäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte einzutreffen haben, derlei Hilfsfrachten, endlich die Versführung junger unverballter Tabakblätter aus den Einlösungs-Magazinen in denselben Richtungen auch zu Land auf beliebige Art entweder selbst, oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen.

§. 16. Für den Fall, wenn der Transports-Pächter die vertragmäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden, und zwar: weil die k. k. Tabakfabriken-Direction den Vertrag nur bezüglich der Transportirung der Tabakfabriksgüter im eigenen, dagegen bezüglich der Transportirung der Tabakverschleiß- und Stempelgüter im Namen der k. k. Finanz-Landes-Directionen eingeht, der Ersteren in Betreff der Fabriksgüter, der Letzteren aber in Betreff der Verschleiß- und Stempelgüter frei, den Transports-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu verhalten, oder denselben als contractbrüchig zu erklären, und das Transportsgeschäft auf beliebige Weise, durch wen immer und zu was immer für Preisen, in oder außer dem Concurrrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu errei-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplaćta je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za plaćene oglašavanja: opredjeljena je, svjetlobita 4 kr. sr. od linije za parvint; a za svaki put 2 kr. sr. — Za oglašavanje posredno (blanke platja) 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbia.

Izviestje

o devetoj redovitoj sednici hrvatske trgovačko-obrtničke komore, održanoj dne 19. rujna 1853 u 5 sati na večer.

Prisjedatelj: komorski načelnik Anast. Popović, Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od strane visokog c. k. praviteljstva: g. počećiteljski povierenik Svetozar Kušević. Od trgovačkog odsieka: g. savjetnik: Nikola Koller, Jak. Spierer.

GG. namiestnici:

G. Hirschler, David Blum, Vaso Mraović.

od obrtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer, G. savjetnik Ivan Schenk.

Kako bi sednica otvorena javlja komorski načelnik, da se je prigodom zaruke njeg. c. k. apost. veličanstva sa deputacijom od gg. Peera, Bluma, Schenka i sekretara sastavljenom pridružio ovdašnjim c. kr. oblastima, u ime kojih je presvietli gospodin podban Benko Lentulaj svetlomu banu čestitku na radostnom ovom događaju podnio.

188. Visoko počećiteljstvo trgovno-obrtnih i graditeljstvenih poslova nalaže komori, da izradi dostavierni statistički pregled svih tvorničaraha, obrtnikah i trgovacah glavnog grada svoje zemlje za porabu c. k. ravnateljstva upravne statistike.

Sekretar dobije nalog, da na temelju popisnih tabelah od prošaste godine sadanje stanje trgovacah i obrtnikah u Zagrebu razvidi i upitni pregled sastavi.

189. Više ovdašnjih trgovacah podnio je komori molbenicu, da komora za pospiesiti promet s rutinama kod visokog praviteljstva nekoje polastice u smotrenju izvoza domaćih rutinah izposluje, da se tim nepovoljnom stanju prometa s reznatim i nürnbergskom robom deskoči, koje je po slaboj trgovini s rutinama od nekoliko godinah zavladao i dan na dan na gore se daje.

Komorski načelnik opazuje, da je komora u svojem glavnom izviestju za god. 1852 ove okolnosti visokom počećiteljstvu razložila; jedino što komori u ovom poslu preostaje učiniti, jest, da visokomu počećiteljstvu podnosi molbenicu za umalenje izvoznog mita na rutine od 2 for. na 1 for. srebra, kao što je negda bilo.

Posle dužeg pretresivanja ovog predmeta zaključeno je da se u priznanju temeljitosti podnošene molbenice predlog načelnikov primi i visokomu počećiteljstvu podnosi.

191. U smislu postupnika za odabrani sud komorski učinjen bi izbor prisjednikah odabranog suda za posljednju četvrt tekuce godine i izabrani su većinom glasovah sljedeći članovi komorski: David Blum, Gjorgje Hirschler, Nikola Koller, Franjo Kovačić, Vasilije Mraović, Franjo Peer, Anastas Popović, Jovan Schenk, Jakob Spierer, Ignjat Toth.

Imena izabranih imaju se u novinama proglasiti.

192. Gospodarsko društvo uredjujući izložbu domaćih poljodielstvenih i obrtnih proizvođača želi da komora od svoje strane odbor postavi, koji će s odborom gospodarskog društva primati izložbene predmete i ostale poslove izložbene obavljati.

Usljed toga postavljen je odbor od sljedećih članovah komorskih: gg. Kollera, Spierera, Schenka i Totha.

Tim je sednica dovršena u 6 $\frac{1}{2}$ sati na večer.

Od hrvatske trgovačko-obrtničke komore.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

U Zagrebu. „Agramer Ztg.“ javlja, da će i sviatli naš ban poći u Kiseg, da prisustvuje odkritju spomenika poubijanim tamo Hrvatima god. 1849, pa veli, da će ova svetčanost biti 12. o. m., a ne 10. kako smo mi javili.

— Iz privatnoga, inače pouzdanoga izvora iz Londona od 8. o. m. doznaje se, da je engleski kabinet izjavio, da bi shodne bilo, da se holomučki predlozi odgode i novi projekt sastavi.

— Pravoslavni patriarha carigradski umro je 28. o. m. Bečki „Lloyd“ podaje ovom događaju veliku znamenitost.

— „Wanderer“ u dopisu iz Carigrada od 29. piše, da je sultan već potpisao zaključak velikog divana o objavi rata, i da je ministri-ma dao zapovied, da izvedu ovu kraju odluku. Zaključak priobćen je poslanicima četirih velikih silah i ruskoj kancelarii.

— Glasoviti slavjanski spisatelj Miklošić izabran je za rectora magnificus-a na bečkom sveučilištu.

Š. U Djakovu, 8. listopada. Kad su se bili prije malo godinah duhovi uzkočebali, kad je u divjoj razjarenosti brat brata oružanom rukom smrtonosno napadao, kad smo gledati morali tolike i toli strahovite prizore razdora i bezljubeznosti: ljudstvo, zavedeno smutljivim i pomamnim glasom niekih odmetnih i sebičnih buntovnikah, s velikim gnjevom tražilo je spasenje slobode, sreće i blagostanja. Pak kad sada nepristrano razmatramo namiere i težnje onih oduhovah, kad razabiramo sredstva, koja su upotrebljavali, kad razmatramo pravac, kojim su k svojem varavom cilju udarili, čut nam se čoviečanska odapne. — Tražili su, rekoh, slobodu, al ne u sveobsežnoj ljubavi bratinskoj, nego u ugnjetenju i robstvu bližnjega svoga; skali su bolju sreću, al nepojmivši, da se ova od nikoga nasilno prisvojiti, nego jedino u sebi, u svojoj nutarnjoj valjanosti i izvrstnosti naći može; trubili su buduće bolje materialno blagostanje, kano da će se od straha groze njihove obratiti sve bérđine u zlato i biser, neuzimajuć pako na um, da se blagostanje kako pojedinih licah, tako i celih državah osniva jedino na vlastitoj izpravnoj sposobnosti, neutrudivoj marljivosti i jednosložnom promicanju svih na sveobće dobro smierajućih načinah. — I bog sam zna, kuda i dokle bi ovi zlosretnici u svojem bezumju zagreznuli, da nije možna ruka milostivog našeg vladara prepriečivši i utamanivši sve njihove zloporabe viernim svojim pucima pokazala drugi pravac, koji će ih k žudjenom cilju dovesti, koji će im, ako ovim naznačenim putem uzastopce hodili budu, za cielo razboritu slobodu, sreću, materialno i duševno blagostanje doprinieti. — I ovaj pravac, ova neprievarivo usrećujuća staza jest: izobraženje narodah i prosvieta puka, nadahnuta kërstjanskim duhom i nakitjena ljubavju kërstjanskom.

Nije mi namiera, a ni obrub ovoga članka nedopušta, potanje izpitivati, kako i u kolikom je ovi milostivim vladarom naznačeni, a od vis.

vlade za izvršenje poprimiti pravac ka spiećenju narodah neizmerno sversi shodan, mu i suvišno bi bilo, ova toli jasna stvar ovdie razglabati, buduće se to već i iz toga bielodanovidi, što su ga toliki za obće dobro revno sauzeti veliki muževi duhovnog i sviatovnog stanja sveserđno poprimiti, objabiti i na prvi mah obieručke priglerliki. Da pako ova sveta želja dobrostivog vladara, ova gorljiva težnja visoke vlade i drugih verlih dostojanstvenikah nečejalova i bezuspiesna ostati, gledamo već divna svjedočanstva na sve strane prostrane carevine. Svuda se odjekuje jedan i isti glas. Kudgod se obazremo, svuda vidimo u narodnom izobraženju novi zamašaj, nov život; sad se uređuju novi zavodi za višje nauke, sad opet već podignuti preuredjuju, ovdie se uzdižu realne i ine škole za trgovinu i obrtnost, ondie se opet skërbi za osnivanje novih i preuredjenje obstojećih siemeništah i odhranilištah, na sve pako strane podizu se sversi shodne učione za prosvietu puka, u kojima se ovaj k samosviesti, k poznanju samoga sebe i svojeg čoviečanskog zvanja, na povoljno izpunjavanje svojih kërstjanskih dužnostih privesti ima.

Na kakogod što naša domovina u privrženosti prama svojoj uzvišenoj vladarskoj kući nikada posernula, kakogod što ona u svemu onomu, što na obće dobro smiera, nikada nije posljednja bila, tako evo i u ovom važnom poslu, ako i ne prednjačiti, vidimo ju ipak s drugim krunovinama ravan korak dëržati. Podignutje realnih školah našlo je dosele i kod nas primieran odziv, a što se uređenja pučkih učionah dotiče, u tom se naprama drugim krunovinama pèrvenstvom ponositi možemo. Naša je domovina pèrva, koja je materialnu biedu pučkih učiteljah živahno očutila, ona je pèrva, koja im je dostatnu platju opredielila i tim budući zgradi kriepak temelj položila, ona će jur i duševnom napredku njihovu udobno znati u pomoć priteći. Za tu svërhu shodne školske knjige stranom su već priugotovljene, stranom će pako do skora priugotovljene biti, a što se još nutarnjeg valjanog uređenja tiče, iz neutrudive i mudre revnosti obstojećih oblastih i njihovih izkusnih načelnikah zaufano može se zaključiti, da će se još i one nieke pomanje zaprieke bërzo i sretno nadvladati, te tako u nadtiecanju s inim krunovinama podpuno odgovoriti svetoj želji milostivog vladara, pravednom zahtievanju vis. vlade i potrebi naroda.

Dakle napred samo svatko na svojem mjestu ma i itihim korakom, pak čemo skoro pojmiti i okusiti slast prave slobode, sreće i obostranog blagostanja u svoj prostranosti.

Moldavia i Vlaška.

— Najnovia pošta iz podunavskih kneževinah doniela je viesti iz Galca, Braile, Gjurgjeva i Ruščuka do 30. rujna. Premda u ovim miestima svi dërže, da će rat do skora buknuti, to opet do rečenog dana nije bilo poznato, da bi porta objavila bila rat. Sulina je još uvijek samo 7 stopah duboka.

Dne 25. stiglo je u Ruščuk zdravničko osoblje za ustrojenje karantane duž turske obale, i to u Tulci, Silistrii, Ruščuka i Vidinu. Polag njihova naputka imaju se nesamo proizvodi dolazeći iz Moldavie i Vlaške, nego i iz svih ruskih pokrajinah pače i iz Suline dolazeći podvèrci 5dnevnom kontumacu.

Iz Ruščuka od 30. donosi nieko pismo: Od niekoľiko danah neprestano dolaze ovamo fanatizirane hajdučke čete. Ovi ljudi kažu, da idu na Moskova, no po svom igledu nenamie-

Avviso d'Asta

per la somministrazione della carta da scrivere, da stampa ed impacco.

L' i. r. Direzione superiore delle Finanze pel Litorale e per la Dalmazia è intenzionata di assicurare la fornitura della carta da scrivere, da stampa e da pacco, occorrente alla medesima ed alle dipendenti autorità di Finanza nel anno solare 1854, mediante pubblica concorrenza, per cui si porta a pubblica conoscenza quanto segue:

a) La sotto posta specifica dimostra la quantità dell' annuo approssimativo bisogno, che però non viene garantito e che quindi può risultare a maggiore a minore di quello qui indicato.

N.º pro.	Qualità della carta.	altezza larghezza		annuo bisogno
		d' un foglio	pollici Vien.	
1.	Carta da concetto piccola	13	17	100
2.	" " grande	14	17½	300
3.	Carta di cancellaria piccola	13	17	150
4.	" " grande bianca	14	18	200
5.	Mezzana	15	22	7
6.	Reale	18	25	3
7.	Imperiale	20	28	3
8.	Carta da pacco	18	25	80
9.	Carta da stampa	14	18	30
10.	Cancellaria berlina a mano	13	17½	100
11.	Fino concetto berlina greve	13½	17½	12
12.	Cancell. fina (superfine thin cohite laid foolscap)	13	16	10
13.	Concetto soprafinitissimo (soprafinitissima ministeriel bianca)	13	15½	10
14.	Carta di lettere fina piccola	13	17	4
15.	" " grande	18	22	1

b) La consegna della carta in parola deve farsi nel locale dell' Economato di questa Direzione superiore di finanza.

c) Il contratto verrà conchiuso per la durata dell' anno 1854, cioè dal 1. Gennaio inclus. sino alla fine di Dicembre 1854.

d) Le condizioni d'asta, come pure i campioni della carta da somministrarsi sono offensibili presso l' Economato delle Finanze in Trieste e presso l' amministrazione camerale distrettuale in Lubiana ed in Fiume. In base delle condizioni d'asta verrà conchiuso il contratto col miglior offerente, il quale dovrà somministrare il bello competente per un esemplare del contratto come pure una cauzione del 10% sul prezzo di delibera.

e) Verranno accettate soltanto offerte in iscritto suggellate, le quali dovranno esser presentate al più tardi fino le ore 12 meridiane del 31. Ottobre a. c. nella cancelleria presidiale della Direzione superiore delle Finanze in Trieste e corredate della quietanza di cassa, comprovante la depositata cauzione di fiorini 338 in contanti ovvero, in obbligazioni di Stato dietro l' ultimo listino di borsa, accettate soltanto quello dell' prestito 1834 e 1839, che verranno accettate nel loro valore nominale, presso la cassa principale in Trieste, o presso la cassa camerale distrettuale in Lubiana ed in Fiume.

f) Nell' offerta dei esser, espresso in lettere e in cifre in relative importo per ogni singola qualità di carta, e contenere la dichiarazione, che l' offerente si sottomette a tutte le condizioni dell' incanto da lui ispezionate, per cui dovrà apporvi a quest' ultime la sua firma.

g) L' offerta deve inoltre esser accompagnata di campioni di eadanza specie di carta coll' indicazione del numero e della qualità, che il concorrente intende di somministrare, ed ogni singolo foglio di questi campioni deve esser munito della propria firma del offerente.

Oltre l' indicazione del luogo di dimora deve contenere l' offerta la dichiarazione in qual modo l' oblatore intenda di prestare la voluta cauzione del 10% e portare in fine l' analoga soprascritta.

L' offerta resta obbligatoria per il concorrente dal momento della presentazione, per l' erario all' incontro appena dopo la seguita approvazione.

Offerte che non sono estese nel modo suindicato, come pure quelle concepite in termini generali o comriferimento ad altre offerte, non saranno prese in considerazione.

Dall' i. r. Direzione Superiore pel Litorale e per la Dalmazia.

Trieste 23. Settembre 1853.

Nr. 12489.

Aundmachung.

Womit in Folge hohen k. k. Finanz-Ministerial-Erlasses vom 18. September 1853 Z. 15137 FM. zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird, daß bei der am 16. September l. J. stattgefundenen 22. Verlosung deutscher Münzschneide die Serie Buchstabe A1 der Scheine à 10 kr. gezogen worden ist.

Hiernach kann jeder mit jenem Buchstaben bezeichnete deutsche Münzschneide zu 10 kr. vom 16. November 1853 angefangen binnen zwei Monaten gegen sechs Kreuzer in Silber und vier Kreuzer in Kupfer-Scheidemünze bei der k. k. Landes-Hauptcassa in Agram umgewechselt werden.

Uebrigens werden diese verlosenen Münzschneide nach Ablauf der obigen Frist gleich den nicht verlosenen bei allen öffentlichen Kassen noch fortan statt Barem angenommen.

Von der k. k. kroat. slawonischen Finanz-Landes-Direction.

Nr. 379. PP.

Concurß=Aundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien ist eine Sekretärstelle mit dem Jahresgehälter von 1200 fl. in Erledigung gekommen.

Für diese Dienststelle, und im Falle durch die Besetzung derselben eine Finanz-Begleit-Commissärstelle mit dem Gehalte von 1000 fl. — 900 fl. — 800 fl. — ferner eine Concipistenstelle mit 800 fl. 700 fl. oder 600 fl. Gehalt in Erledigung kommen sollte, auch für die Besetzung dieser Stellen wird der Concurß bis 15. November 1853 ausgeschrieben.

Die Bewerber haben ihre Gesuche innerhalb dieses Termines im Wege ihrer vorgesetzten Behörde hierorts einzubringen und darin das Lebensalter, die mit gutem Erfolge zurückgelegten juristisch-politischen Studien, die Kenntniß der deutschen, kroat. slawonischen, oder einer derselben verwandten slavischen Sprache, und die im Concipistenamt bei leitenden Finanz-Behörden erworbenen Kenntnisse nachzuweisen.

Endlich ist anzugeben, ob und mit welchem hierländigen Finanzbeamten der Bewerber verwandt oder verschwägert ist.

Bewerber, welche in Folge der Concurß=Aundmachung vom 17. Juni l. J. Z. 7559 ein Gesuch um eine gegenwärtig ausgeschriebene Dienststelle überreicht, und eine Verständigung hierüber noch nicht erhalten haben, sind nicht in der Nothwendigkeit, ihr diesfälliges Gesuch zu erneuern.

Vom Präsidium der k. k. kroat. slawonischen Finanz- und Steuer-Landes-Direction.

Agram, am 6. October 1853.

1645—31

(300—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

C. k. ured vèrhovnog župana osiečkog trebat će za upravnu godinu 1854 od prilike:

- 18 risah koncept papira,
- 5 " finog bijelog papira,
- 4 " srednje vèrsti bijelog papira,
- 7 " za zavoj papira (Couvert),
- 1 " za zamatanja (Packpapier) veliki bijeli,
- 1 " " " " " " plavi,
- 2 " za uredovni zapisnik (Median-Papier),
- 2 " za register (Schreib-Regal-Papier),
- 12 funtih Cèrvenog pečatnog voska,
- 4 " debele špage,
- 3 " bolje špage,
- 4 tuceta olovkah cèrnih,
- 3 " " cèrvenih,
- 110 svezakah lakiranih perah,
- 50 funtih appollo sviećah,
- 50 " lojanih sviećah,
- 4 tuceta fitiljah za lampe (Lampendocht),
- 2 sanduka žezicah ložjih (Reibhölzl),
- 2 tuceta " boljih (Salon- "),
- 12 komadah perišah (Federmesser),
- 600 " priliepnica (Oblaten),
- 60 funtih ulja za lampe,
- 18 polićah tinte.

S istom prilikom će se za svezarske i ti-skarske uredovne poslove ugovori sklopiti.

Nabavljenje prie navedenih stvari poduzeti želeći neka izvoli do 16. listopada t. g. uz ugled pomenutih stvari (upravno k pisanju potrebnih) svoje ponudne cieni (Offerte) ovamo dostaviti, ili dne 17. listopada t. g. prie podne do 10 sati kod ovog ureda prijaviti se, gdje će se javna jevtinba obdržavati, i istom prilikom sa dotičnim poduzetnikom ugovor sklopiti.

U Osijeku 27. rujna 1853.

U službenom odsutju c. k. v. župana,

c. k. županijski savjetnik

Ant. Rubido.

Br. 4518 (283—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Na molbu Ivana Kaus prodavati će se putem javne overšbene dražbe dio kuće, pod brojem 187; ležeće na Marsčić, u ovom gradu, i sastojeće iz cielog pèrvog poda, sa dvijem sobami, jednom sobicom, jednom kuhinjom sa prohodom, jednom prostranom konobom s dvorišćem, i zamienim prolazom po predsobi pèrvog poda. Ova nepokretnost

spada na svojstva suprugah Andrie i Marie Cernić, te je sudbeno procijenjena na 1090 for. 30 kr. kao što se može uvidjeti iz dotičnog zapisnika pri područnom odpravničtvu.

Obdržavati će se kod ovog sudišta dvie overšbene dražbe, pèrva u sobotu dana 15. listopada (Oktobra), a druga u utorak dana 15. studenoga (Novembra) t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne.

Koi bi imao kakovo uknjižbeno pravo vèrh ovog diela kuće neka ga prijavi na dobno vrijeme ličom ili po zastupniku; inače će sam sebi pripisati ako se zadobljeni novac podieli bez njegovog prisutstva.

Dražbeni uvjeti:

1. Pèrvi glas će započeti, s cienom od 1090 fr. 30 kr., te se neće na pèrvoj ličbi dosuditi nepokretnost izpod fiskalne ciene, na drugoj pako ličbi će se dopitati najboljemu ponuditelju za svaki novac, bio makar izpod fiskalne ciene.

2. Svaki koi bude hotio licitirati, morati će položiti 10% od fiskalne ciene, za vadium.

3. Prost od uknjižbenih teretah dosuditi će se dio nepokretnosti najkorisniji ličiocu.

4. Tri dana po uručenju dopitajuće odluke, morati će kupac položiti kod ovoga suda ponudjen svotu, jer u protivnom slučaj bi se nova dražba urekla, na njegove troške i pogibelj.

5. Troškovi dražbe dosudjenja i raspisa poći će na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda u Rieci na 25. kolovoza 1853.

Br. 1993/p.m. (302—Izv.)

(3—2)

Natiečaj.

Pri višjoj elementarnoj učioni u Bakru prazna se sada nahode sljedeća miesta, to jest:

a) ono učitelja 1-ga mužkoga razreda sa godišnjom platom od 300 for. i stanbinom u naravi;

b) ono učiteljice za ženski spol sa godišnjom platom od 300 for. i nagradom od 40 for. za stanbinu, dok ova u naravi priredjena i opredieljena bude.

Onaj, koi jedno od ovih naznačenih miestah postiđi želi, ima dolipodpisatome gradsko-kotarskome magistratu do uključivo 15. listopada, i ne kasnie, svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podneti, i dokazati:

- 1. Rodno mjesto, dobu, viero zakon i stališ;
- 2. Nauke i znanstvo hrvatskog, talianskog i niemačkog jezika;

3. Službe u učiteljskoj struci do sada obdržavane i ostale.

4. Dovršenje pedagoškičkog tečaja i zadobitku time učiteljsku sposobnost.

5. Ponašanje, zdravlje i dovršeno ciepanje kozicah.

Natiecatelji, koji se u službi nalaze, podneti će molbenice svoje putem predpostavljenog sebi poglavarstva.

Od gradsko-kotarskog magistrata.

U Bakru dne 29. rujna 1853.

Br. 3591. (305—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbo.

C. kr. ured podžupanie križevačke potrebuje za tekuće godište 1854 sljedeću pisarsku spravu:

- 6 risah artie bieie (Kanzlei),
- 6 " " modre " "
- 20 " " melirane (Concept),
- 2 " " velike (Medianpapier),
- 4 " " za zavitak (Couvertpapier),
- 2 " " " omot (Packpapier),
- 30 tucetah (škatuljah) vèćih pečatnih oštiah,
- 50 svezakah perah,
- 2 funta fine špage,
- 3 " debele špage,
- 6 tucetah cèrnih olovkah,
- 2 " cèrvenih " "
- 8 funtih finog pečatnog voska,
- 50 " sviećah (Apollo),
- 4 škatulje žezicah,
- 6 perišah,
- 6 hvatih tvèrdih gorivih dèrvah.

Oni, koji žele rečene predmete pružati neka izvole svoje ponude sa vèrsima predmetah na c. k. podžupaniju ovu slati, ali pako na dan 22. listopada t. g. u 9 sati u jutro u ured ovaj potruditi se, gdje će se jevtinba obdržavati i ugovor sklopiti.

U Križevcih 6. listopada 1853.

U sl. od. c. k. podžupana

Gjuro Zečević,

c. kr. okr. perovoda.

Br. 1116. (304—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Obnarodovane za dan 15. rujna t. g. putem novinah dražbe prava mesarenja u obsegu grada Križevca rok produljuje se na dan 19. listopada t. g. suglasno onome.

U Križevcu dne 1. listopada 1853.

Br. 1002 (183—Dp.)

(3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kot. sud novogrski stavlja ovime do znanja: da je rok na preduzimanje javne dražbe trih lrvah, jednoga bika, dvih dvogodišnjih juncih, i pet onovah na vlastitost g. Domnika Dpminića spadajućih sa utram Janka i Stjepana Rožićah, seljakah iz Tomaševca radi dosudjenih 50 fr srebta za uzajamjama i nepovratjena kolca i bramu C. S. C. sudbeno zaplijenjenih i ukupno na 490 fr. erbtara precijenjenih za dan 22. meseca listopada 1853 u 10 sati pri podne u dvoru Tomaševcu o predajenja, kamo se kupiti želeći o preznaznačenom roku aljudno pozivaju.

U Pluski dne 29. rujna 1853.

(175—Dp.)

(3—2)

Oglas najma.

U kući Štadjaherovoj u staroj poštarskoj ulici, br. kući 59 izdaje se od 20. listopada 1853 do 20. travnja 1854 jedna liepa boltana štala za 6 konjah. Onaj, koj takovu u najam uzme, ima polovicu najma odmah, a drugu polovicu 6. siečnja položiti. Oni, koji takovu na mesec u najam uzeti žele, plaćaju svakog prvog dana meseca unapred. — Svi, koji ovu štalu u najam uzeti žele, neka se prijave kod kućnog meštra grofice Regine Sermage hr. 53 u staroj poštarskoj ulici, gdje će tako o najmovini kao i o prostoriji potanje izvišteni biti.

U istom ovom mjestu mogu se dobiti lagvi od 8 do 3 vedra za vino ili šljivovicu, i dva bednja za zelje; — lagvi kao i bedaji imadu željezne obruče.

(179—Dp.)

(3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda zlatarskog daje se do znanja, da je na molbu Vatroslava Bajze za preduzetje sudbene dražbene prodaje 40 akovah vina na masu g. grofa Samuela Keglevića spadajućih i po 3 for. sreb. akov procijenjenih, odredjeno dražbeno ročište na 17. listopada u 9 urah pri podne u grad Lohor, ležeći u podžupani krapinskoj.

U Ratkovcu 2. listopada 1852.

C. k. kot. sud zlatarski.
Kemenović.

Nr. 11441.

Concours-Kundmachung.

Bei dem im Bereiche dieser k. k. Finanz-Landes Direction liegenden k. k. Hilfszollamte II. Classe zu Svinjar ist die Passualistenstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert Gulden und ein Quartiergeld jährlicher Sechzig Gulden C. M. nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstauction im Gehaltsbetrage verbunden ist, erledigt.

Zur provisorischen Wiederbesetzung dieser Dienststelle wird der Concurz bis 20. November 1853 eröffnet.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre dokumentirten Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek einzubringen, und sich darin über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer dieser nahe verwandten slavischen Sprache, über die Kenntnisse in der Zoll-Manipulation, dem Casse-Rechnungs-Kanzlei- und Conceptsfache legal nachzuweisen, and anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstauction zu leisten im Stande sind, dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 27. September 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.

Br. 77. (296—Lzv.)

(3—3)

Razpis natjecaja.

Dvie nove narodne podučilone podignute su — jedna u Tordincih, druga u Antian, obe u osječkoj županiji. Svaka je od njih utemeljena u 180 foriatih srebta u gotovom blvcu i šest hvatih dervah, i slobodnim stanom providjena.

Za ote se učilone takb razpisuje natjecaj, da, koji se natjecati žele za ova miesta, svoje molbenice sa nuždami svoje vieštine dokazi podkrijepljene, niže podpisanomu u Otok slav. brodske pukovnije, ili u Tordince župniku pošalju, za da se s početkom školske godine već škole zavesti mogu.

U Otoku dne 7. rujna 1853.

Jerolim Andrić, v. r.
podarcidjaka vinkovačkog kotara i
župnik otočki.

Br. 43. (295—Lzv.)

(3—3)

Oglas natjecaja.

U okružju Borovskom, slav. c. k. podžupaniji virovitičkoj, izpražnjena su miesta učiteljska srbške narodne škole, u Voćinu i u Borovi Voćinski učitelj dobit će godišnje plaće 250 for. srebta gotovine, 12 hvatih dervah, bezplatno obitalište i braća (vrt). Borovski dobit će 200 for. srebta gotovine, dervah, braća kao i voćinski.

Ravno se razpisuje natjecaj i za učitelja u novo ustrojenoj narodnoj učionici Gačitskoj. Plaća godišnja učitelja gačitskog bit će 200 for. srebta, 12 hvatih dervah s kvartirou i vrtom.

Kot od ovih trih učiteljskih miestah jedno ma koje zadobiti želi, taj mora svoju sobstvenom rukom pisanu prošnju ili lično ili s frankiranim pismom što prije a najkasnie do 10. listopada t. g. dolepodpisanom poslati, k tome dostovierma svoja svjedočanstva predati svérhu izušenih dosad naukah i svérhu tog, da je srbskom jeziku s kirilskim i latinskim pismenima točno viešt, sa moći učenju dietce obojeg vieroizpoviedanja, koje svakom predstoji, osnovateljao zadovoljiti; a u metodiki, didaktiki i pedagogiki, ravno kao i u pojanju u pravilu cirkovnom, koje je s učiteljstvom škopčano, da je dobro izkusa; no pored svega tog neobhadno je potrebno, da se osobito svjedočanstvo dobrog i primiernog vladanja doda. — Koji pri svim prenavedenim svojstvima čim bolje znanje niemačkog jezika dokazati mogu, biti će (kao potrebni) predpostavljeni.

Dano u Borovi 14. rujna 1853.

Jos. Ostoić,
protopresviter bosanski i istog okružja
narodnih srbških školah nadziratelj.

Br. 7176Z. Z. (109—DS.)

(3—2)

Razpis natjecaja.

Za izpražnjeno miesto nadcestara u Bistri, s kojim je škopčana godišnja plaća od 300 for. sr., razpisuje se ovim natjecaj.

Natjecatelji, koji moraju izobraženi, posve dobro pismeni i u računskom te tehničkom znanstvu primierno a osobito u zidarskom i tesarskom poslovanju izkusa biti, imadu u svojih vlastitah pisanih i na podpisanog glasećih molbenicah dokazati: rodno miesto, vieroizakon, dobu života, stališ, nauke, priašnje službovanje, znanje jezika narodnog hrvatskog i ina svojstva, napokon pribavito si izkustvo u računskom i tehničkom znanstvu, kao i u zidarskom i tesarskom rukodielstvu.

Svaki natjecatelj mora si od strane o. k. graditeljstva svjedočanstvo kratkim putem pribaviti vérhu toga, da će službenoj dužnosti nadcestara odgovoriti znati.

Molbenice imadu natjecatelji do 20. listopada 1853 podpisanom osobno predati.

U Zagrebu dne 29. rujna 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunjevac s. r.

(178—Dp.)

(3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. suda zlatarskog daje se ovime do znanja, da je na molbu g. Franje Schivitz, gradjana zagrebačkog, radi duga od 1121 fr. 19 kr. sr. c. s. c. i g. odvjetnika Viekoslava Frigana radi duga od 18 fr. sr. c. s. c. proti g. grofu Kegleviću, dozvoljena sudbena dražba protivnikovih pokretnostih, kao što su:

1. Jedna biblioteka preko 6000 svezakahjaka i sa 7 na istu spadajućih velikih ormarah procijenjena na 3000 for. sr.
2. Svakovèrstno pokućstvo sa jednim klavirom.
3. Equipaže sa dva konja.

Svaki onaj, koi će htieti na biblioteku licitirati, morati će 10% zaobinu položiti.

Dražba će se obdržavati u gradu Lohoru dana 17. o. m. i sljedećih ako od potrebe bude danah u navadno vrijeme prije i poslie podne.

U Ratkovcu 2. listopada 1853.

C. k. kot. sud zlatarski.

Kemenović.

B. 3688. (303—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Dne 16. listopada t. g. u 8 sati pri podne hoće se u uredu c. k. županije u Požegi obdržavati jevtinba u pogledu za ovaj ured za nastajuću zimu potrebitih 25 hvatih suvih hrastovih dervah za ogriev, zatim u pogledu prisluženja u predstojećoj godini 1854 potrebitog pisarskog materijala i knjigoveznog posla; uvieti se mogu sviditi kod nadovljenog c. k. županijskog ureda u Požegi.

U Požegi 29. rujna 1853.

U dopustnom odsutju g. c. k. v. župana
c. k. županijski savjetnik
Car.**OGLASNIK.**

(172—Dp.)

(3—2)

Oglas.

Za Karlovcom od Netretića proti Metliki idući, kraj metličke ceste pod Žakanje nalazi se jedno zidano stanje za birtiu prikladno, koje na godišnju arendu od više godina sa potrebitimi grunati i sjenokosami ili bez njih daje se. — Obilna saznati se mogu u dvoru Žakanje, ili u Zagrebu u visokoj ulici pod br. 157.

Roziv k predplati**SLOVNICU ILIRSKU.**

Sastavio ju

Vékoslav Babukić,

c. k. profesor.

U Zagrebu bérzotiskom Dra. Ljudevita Gaja. — Velik 8. — Bit će je okolo petnaest tabakah. — Ciena predplatna 1 for. 20 kr. sr. do konca meseca studenoga (Novembra) t. g. dokle će i dielo biti nastampano. — Poslie toga roke akošt će dućanska ciena na 1 for. 40 kr. srebta. —

Predplatu primaju u Zagrebu gg. knjigari: Franjo Župar, Jakob Prottnar, Narodna knjižarnica i odpravništvo Narodnih Novinah. —

Pisac je jur godišta 1838 izdao na svijet kratku „Osnovu jezika ilirskoga“, — godišta 1849 niemačkim i talijanskim tumačenjem na istih temeljih nešto obilniju k Drobnicevu riečniku „ilirsko-niemačko-talijanskomu“ i obeća pri trećju iste slovnice, da će, čim prije dospie, — obilata spisati, — što evo sada izpunjuje.

Za preporuku svoga diela nemože pisac ništa boljega napomenuti, nego da je veleslavni Dr. Pavao Jos. Šafarik jur god. 1837 u časopisu „Časopis Museuma“. Svezak prvi str. 126—127, pisao pohvalio i šerdaču želja očitovao, da bi isti što skorle obilniju i potpuniju slovnicu ilirsku na svijet izdao, kao što su to i ovdašnji listovi u svoje vrijeme objavili. (Vidi „Danica ilirska“ god. 1837, br. 23. — i „Luna“, Beiblatt zur Agramer polit. Ztg. 1839 Nr. 34.)

O slovnici priklopljenoj k Drobnicevu riečniku progovorio je gosp. dopisatelj „Agramer Zeitung-a“ godišta 1850 br. 42 in Vinkovciah 15. Febr. vele pohvalno i za pisca laskavo.

Napokon udostajilo se je preporučiti rečenu slovnicu za javna pradanja isto visoke c. k. ministarstvo bogoštovja i nauka u „Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.“ Wien 1849 na str. 151., a najnovie opet u visokom dopisu svojem na ravnateljstvo nudašnje c. k. gimnazie po vis. c. k. hrvatako-slavonskoj školskoj oblasti od 9. svibnja t. g.

Za tolika i toli blaga i laskava visokostovana maženja kako posebne veleslavne gospode, tako i visokih oblastih o dosadašnjih malenkastih njegovih dielih nemože pisac dostatne zahvalnosti izreći, — nego se time najučtivie i najtoplie preporučuje ciloma slavnomu obćinstvu — kojemu je do svetinje jugoslavjanskoga jezika isto stalo — ovim svojim obćinim dielom. —

Dosele je jur utišeno (nastampano) sedam arakah i cielo dielo bit će, kako već gori bi napomenuto, — do konca meseca studenoga (Nov.) gotovo. Po tom će se — čestito svezano i povezano — do konca prosinca (Decembra) t. g. svoj kćeljoj gg. predplatiteljem bez ikakve doplate i točno (inostranoj gospodi, gdje uzbude moguće, putem c. k. bérzovoza) razaslati.

Slovnica ova razdieljuje se na tri česti iliti diela:

- I. dio na glasoslovje (Lautehre).
- II. „ „ riečoslovje (Wortlehre).
- III. „ „ stavkoslovje (syntaxis, Satzlehre).

K tomu sledi jošte dodatak o pravopisu (ortografi) i stavaćnih znacih (interpunctio, Satzzeichnung) te napokon niekoľiko riečih o slovkomierju (Silbenmaass, prosodii.)

U Zagrebu dne 8. listopada 1853.

V. B.

(173—Dp.)

(3—2)

**Ukusna tèrgovina
suknena i platnena****PERE JANKOVICA & COMP.**(u dujoj ulici br. 278)
„A božjemu oku.“

preporuča svoje upravo prispijevše skladište od najnovijih vunenih štofovah za kapute i hlače jesenake i zimne, kao što su: tifel, biber, elastiques, gentlemen, boy, buksking, tosking, štrukovi, stajerski azor; zatim sukna za egaliziranje i barjuni. Nadalje veliki izbor najnovijih svilenih, baršunastih i vunenih štofovah za pèrsuke, vunenih echarpès, svilenih zavratnih i foulard-maramah, vatmola, moldona, lame, piqueta i kadriliranih barchents-ab, orleans-a i tibeta; kao i krasnoga pravoga rumburškoga i kreas platna u najjevnitije tvornične opredieljene elene, ne manje bielih i utisnutih platnenih maramah itd.; za kojih vlerodostojnost jamči.

(180—D.P.)

(1—1)

Ein Praktikant wird in eine Gemischte-Waren-Handlung aufzunehmen gesucht. Näheres hierüber ertheilen die Herrn Dierich et Čilić in Sissek.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
medijne i praznike
na citavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
arobra. — Za vanjske,
kojim će se list
avulci dan postom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena su
različita mjesta i
od njega za prvoplas-
ni svaki 2 kr. sr. — Za druge
oglasiti po rubri-
članke od 10 do 20
linija 20 kr. — Za
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Br. 12,112.

Oglas

c. k. hrv. slav. fincialnog zemaljskog ravnateljstva na sve podčinjene dohodarstvene urede i nadzirateljne organe glede prodaje soli za marvu uz cieniu od 2 for. po centu.

Za pružiti gospodarstva sredstvo da ozbiljno može upotrebljavati sol za marvu, odredilo je vis. c. k. fincialno ministarstvo priredjivanje naročito k tomu opredieljene vèrsti soli kroz miešanje sive morske soli sa prahom euciana i prahom ugljevja pod nazivom „sol marvinska.“

Ova osebece pripravita vèrsta soli hoće se na temelju najvišjeg riešenja od 15. lipnja 1851 i u sliedstvu odluke visokog c. kr. fincialnog ministarstva od 12. lipnja 1853 br. 21,549 kod c. k. solare u Senju uz cieniu od dva forinta od centa počamši od 15. listopada 1853 u nezavistom stališu na prodaju staviti. Skèrb za dalnju odpremu preostavlja se kupcima.

U Zagrebu 17. rujna 1853.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Iz Bosne dobili smo pismo, da se Turci viezbaju u oružju, da je Čamipaša pozvan u Carigrad, te je već onamo otišao, da je u Travnik mnoštvo municie dovezeno za tabore, koji će se u Bosni podići, imenito jedan u Bihaću, drugi u Posavini u Gradačcu a tretji u Mostaru ili Gacku. Uredne vojske u Bosni ima 3000. — Obširnie sutra.

— Do 29. rujna usidriilo se je od sdruženih flotah 12 ladjah pred Carigradom. Englezki poslanik izposlovao je kod sultana, da se do 1. moharrema (15. listopada) rat neobjavi, pa je zbilja uslied toga opremljen iz Carigrada u Šumlu kurir s nalogom na Omerpašu, da do 1. moharrema nikakvih nepriateljstvih nepočima i da ovu zapovied priobći car. ruskom generalu knezu Gorčakovu.

— Iz Varšave doznaje se, da je po zapoviedi njeg. veličan. cara 6 vojnih sborovah od aktivne vojske za marš i rat spremljeno.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo otišlo je 10. o. m. u Monakov.

— Broj 235 „Wiener Lloyd-a“ od 9. o. m. usapćen je po c. k. redarstvenom ravnateljstvu u Beču.

— „Satellit“ piše: Glasa se, da je nieki mali ruski vojni sbor ušao u Sèrbiju. Šta su Turci i Sèrbliji na to rekli, nepripovieda se. — Turska vojska na Dunavu i Balkanu tako je jaka, da njezin vèrhovni zapoviednik misli, da može cielu liniju ovu braniti protiv svake navale Rusah. Porta je sad pozornost svoju obratila na Asiu, gdje s Rusiom graniči. Na medji kaukazkoj stoji već 100,000 momakah, nad kojima većom stranom zapoviedaju biegunci. — Nova vojska tamo se oprema.“

Turska.

— „Wanderer“ donosi iz Carigrada od 29. rujna sliedeći dopis: „Kako sam u posljednjem mom dopisu javio, veliko je vieće zaključilo rat protiv Rusii; kod toga su se porodile naravskie teškoće, imenito radi fincialah, razdieljenja vojne snage i t. d. Ove su teškoće osobito naveli Feti Ahmetpaša, Rizapaša i Fuad-Effen-dia. U najnovijoj siedenici velikog vieća dèržao je Rešidpaša čudnovati govor, kojim je učinio konac svim razpravam. U govoru nastojao je Rešidpaša dokazati, kako su Turci sva moguća učinili za uzdržanje mira, i kako im sada ne-

preostaje drugo, van poprimiti rat. On nepozna drugi koi način, koi bi dostojanstvu i nezavisnosti odgovarao. Govor pobudio je obćenito oduševljenje. Ulemi i hodže, najviernii zatočnici rata, čestitase Rešidpaši i osiguraše ga o svojoj priverženosti. Seraskierpaša, njegov dosadanji protivnik, od junačkog i plemenitog značaja, odrekao se svakog nepriateljstva protiv Rešidu, i veledušno izjavio je, da je on pripravan umrieti za muža, koi je toliko učinio za domovinu. Dan taj bioše dan pobiede za Rešidpašu, kojega jedino mudrim uredbam ima se zahvaliti, ako Turska u obće rat voditi može.

Glaseća za rat odluka velikoga vieća podnešena je sultanu, koi ju je potpisao i zajedno podielio ministrima potrebite zapoviedi za izvedenje ove krajnje odluke. Odluka je potom priobćena poslanicima četirih vele vlastih i ovdie zaostavšoj ruskoj kancelarii. Već se čine potrebite naredbe, da se ova kancelaria, ruska pošta, dragomanat kao i svi podanici sada već nepriateljske vlasti udalje. U ostalom govori se, da će se tèrgovci u miru pustiti, pače da se ni brodarenje neće prekinuti. U tu svèrhu namierava se podići posebni bureau pod rukovodstvom Muhtar-beya, nekadašnjega vèrhovnoga nadzornika od mitnicah u carstvu, koi je u struci tèrgovačkoj vèrlo izkusan. On je već jedanput ovèršivao slično zvanje, kad je gèrčka kancelaria iz Carigrada odaljena bila.

Austrianski internuncius predložio je porti zahtiev, da se kod turske vojske u Rumelii neupotrebi nijedan poljski ni magjarski biegunac, inače će se to smatrati za čin nepriateljski Turske. Austria imala je pravo staviti takav zahtiev, i Turska je to takodjer priznala, no pridèržala si je za stanoviti slučaj vlast, po kojoj podporu biegunacah neće ograničiti jedino na aziatske svoje zemlje.

G. de la Cour izjavio je, da Francezka neprivoljuje sasvim u rat i da Turskoj nemože dati nikakve aktivne podpore. Njemu se je odgovorilo, da je caru Napoleonu III., vladaru velikoga naroda prosto, da se Rusie plaši, nu da Turska poleg sve svoje slabosti, koja joj se pripisuje, neće nijedan hip uzmanjkati, gdje se radi o obrani svojih pravah i svoga suverenstva.

Po viestima iz Vlaške, imadu kretanja ruske vojske nakanu, kod Vidina preći preko Dunava.

Dva kancelara sultanova idu u Rumeliju, i Anatoliju, i nose zapoviednicima ležećih u ovim pokrajinama vojskah odluku velikoga vieća, po sultanu potvèrdjenu i za rat glaseću.

U tèrgovini osietja se doduše oskudica novca, nu za vojska nadje se ga vazda dosta. Nabavljivanja podmiruju se vazda gotovim, niti se platje ni penzie pridèržavaju. Potrebite novci uzimlju se iz rezervne blagajne. Pieneznica cèrkvenih dobarah još nije načeta; no ako bude potrebno načet će se i ona, k čemu je već Šeih-ul-Islam privolio. Jedan od najbogatijih muževah Turske, Taksimbey u Rumelii, ponudio je divanu sve novce i sve dragocienosti svoje i svojih ženah za slučaj, ako se rat objavi.

Šerif od Meke poručio je porti, da 30,000 jašećih Arabah, koji su se o svom trošku snabdili i oružali, zahtievaju, da ih tko vodi protiv Rusii. I razdio tunis-ki nadošao je, pa i Abdelkader želi još jednom ratovati protiv neviernikah.

Lord Redcliffe, kojega ponašanje Turci opet odobravaju, imao je kod sultana audienciu. On je tražio istu odmah, čim je proglašena odluka za rat. Ovo se smatra za dokaz strahopočitanja englezkog diplomata spram volji sultanovoj.

Švajcarska.

— „Bilancii“ piše nietko iz Švajcarske: Iz javnih novinah valjda ste doznali prepirku, koja se zbilja u velikom vieću zbog austriansko-švajcarske razmirice, ali možebiti nećete znati predloženje podnešeno velikom vieću u zboru od 17. rujna potpisano od 27 pučkih predstavnikah. U njemu ište se, da se sabera pučki zborovi, da puk pravilno odobri ili ne, hoće li ili neće sadašnje stanje u odušenju s Austriom. — Razumite dobro, da ovo predloženje, kad bi primljeno bilo, ono bi ubitačno bilo za radikalnu (razvratnu) Ticinsku partaju. Puk je nezadovoljan s vladom, i od političkog pravca, s kojim ga upravljaju, on znade dobro, da partaja, koja gospodari, bez podpore saveznih bataillonah nebi se mogla uzdržati; no sada dobro poznaje i priatelje i nepriatelje svoje, i kada bi se u zakonitim velebrojnim zborovima našao, mogao bi izreći strašnu osudu protiv ljudima, koji s vladom upravljaju. Evo zašto sve bi propalo, i sama osiena veresie! Zato predloženje u jednom radikalnom zboru nije moglo miesta imati i bi odbačeno. Tada oni, koji govore da sve rade za puk i s pukom, rade naprotiv sve sobom i za sebo.

Belgia.

Iz Brusela 20. rujna. Jučer otvorena je štatištička skupština sastavljena u ovom gradu. Bilo je do 100 članovah pribitnih. G. Piercot, ministar unutarnjih posalah, dèržao je govor i zahvalio predsiedniku g. Queteletu na izjavljenoj harnosti prama vladi što je podupirala ovu nastavu, i podugo je govorio o koristi, koju pruža štatištička radnja. Njegove su rieči s velikom pohvalom primljene bile. Po tom dogovorno primljeno je predloženje g. Arrivabene, koje smiera na to, da se izaberu podpredsiednici skupštine izmedju različitih pokrajinah, koje su poslale poslanike na ovaj zbor; pa na njegovo takodjer predstavljene naimeenovani su za tu službu sliedeći članovi: Za Englezku Guglielmo Farr, za Francezku Villermé, za Prusiu Dieterici, za Njemacku Mattermaien, za Holandiu Akkersdych, za Španjolsku Ramon de la Sagra, za Taliansku Bertini, za Austriu Czörnig. — Pošto je predsiednik dèržao opet govor, primljen je bez protresanja pravilnik za siedenice skupštine onako kao što ga je predložilo sredinsko poviereničtvo. Po tom priobćeno je štatištičko uredjenje u različitim dèržavama; gosp. Borgsoe podnio je izvietšje o Danskoj, g. Dieterici za Prusiu, g. Herman za Bavarsku, baron Czörnig za Austriu, g. Legoj za Francezku, g. Farr za Englezku, vit. nauč. Bertini za Sardiniju, g. Baumaner za Holandiju itd. Predsiednik reče da Rusia nije predstavljena na skupštini i priveo je uzroke toga u jednom pismu. Za tim skupština sastala se, da se na odsieke razdieli.

Francezka.

— Pariški list „Pays“ javlja, da je turski divan zahtievao od poslanikah, da flote udju u Carigrad. A „La Presse“ piše, da će zadaća Francezke i Englezke biti u slučaju, ako rat bukne, da se taj rat stegne u uzke granice, da se snabdjenje ruske vojske po moru preprieči. U slučaju ako budu Turci poraženi, da se oružjem preprieči, da Rusi neprodju preko Balkana. Isti list piše nadalje, da je admiral Dundas izručio zapoviedništvo nad flotama admiralu Hamelinu, kao stariemu.

Velika Britanla i Iraka.

Iz Londona, 4. listopada. Svi uskoci, osobito pako Poljaci i Magjari, od jučer su gotovo pobiesnili, jer se pročelo, da je tursko

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
predieljena je
umetnina: 4 kr. sr.
od tina za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasili posebne
blanke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 14. listopada. Danas otišao je kući 2. bataillon križevačke regimente, koji je prekjucer ovamo iz Italije stigao.

— Ruski poslanik, baron Meyendorf, vratio se je u Beč, kamo je i austrijski poslanik kod sardinskog dvora, grof Apponyi, prispieo.

— Ruski car krenuo je već iz Berlina u Petrtgrad.

— (Najnovie.) Iz Carigrada prispiele su u Tèrzt viesti od 3. o. m. — Sasvim se potvèrdjuje, daje rusko-turska razmirica prenešena s diplomatskoga polja na polje bojno. — „Hat“ (carska potvrda) za rat podieljena je zaključku divana. Na sve strane odaslani su kuriri, da se digne vojska i redif. Otvoreni su podpisi za dobrotvornice i u Carigradu samom prijavilo se je pèrvi dan njih 6000.

— U Smederevu se od lani zida ogromna cèrkva (shodno planu monastira Manasie), koja će, istina, privatne trudove i prihode Smederevacah za više godinah ciepati: ali ako se sazida i ukrasi — po pobožnoj namieri njihovoj — kao što valja, onda liepšeg i veličanstvenieg hrama neće biti u cielom sèrbstvu.

⊙ Iz Bosne 5. listopada. (Dopis.) U Bosni hvala providnosti božjoj sada je mirno glede onoga žalostnoga stanja podajnikah turskih, koji su bliže iztoka tamo oko Jedrene, Šumle i istoga Stambola; odtuda se čuju svakojaka progona i biede svèrhu raje, ali u nas umiereno se još sviet vlada, i to zavisi o mudrosti vezira, koji premda sve carske naredbe strogo izpunjava, i zapoviedi na Turke daje potajno, da svi spremni biti imadu na rat, dok se pozovu, medjuto odèržava u uzdi fanatizmom baliah bosanskih, ter još primiera neima, da ukazuju gorljivost njihova islamizma i mèrzost na raju, kao njihova bratja tamo koja su bliže ratišta. Turci su gotovi svi i viežbaju se u oružju, ali ako bude daleko ići, malo će ih poći od svoje volje, osim ako ih sila natiera. Oni najviše zaziru od Austrie susiedne dèržave, a Mozgov, kažu, daleko je, njega će satèrti car tuniski, car persianski Mehmed-Alić i šah Šamil sa sultanovom silom zajedno. Raje se nisu nigda bojali bosanske a sada osobito, jer nikakav ništa gvozdena neima u kući, vanda se ožegom bude braniti; dakle njima je Niemac vatra za vratom, svi tako govore oni, koji su još gorljivi za stari jenjčarski život, a drugi i osobito siromaš hladnokèrveno bi rado vidili tu smuću iztočnu, samo da njihova kljusad zdrava ostane, jer je baš zulum od nizamah dodijao i dotierao do torbe.

Čamil — paša je otišao iz Tuzle nedavno; on se je bio u Bosni zabašio i sve čekao, nebi li tomerlan postao u Bosni, pak neizidje mu za rukom; zapovied carska stiže, da na vrat na nos odilazi iz Bosne. Dosta je proždoro dukatah da mu je haram i prokletu, a nikakva posla nije vidio; — da bog da više nedošao amo! —

Lietina je izdala kod nas vèrlo a suša sasvim opustila Hercegovinu kao i Dalmaciju, sada još za buduće usieve vèrlo zlo vrijeme stoji. — Jučer je snieg padao kao u mèrtvoj zimi a još voće po stablima visi. Bolesti osobite neima, osim štogdie groznica. Goveda i marva stoji zdravo sada, i dobro su debela. Šljivah srednje ima. Groždje vèrlo hèrdjavo i skupo. Ako još vojska dodje u Bosnu, vèrlo će skupa hrana biti.

U Travnik je nieki dan mnogo municie prevezeno iz Sarajeva, a u Sarajevo, kažu, da je

800 tovarah iz Urumenlie do sada došlo; neznam hoće li se u naše gradove na kraju prenositi. — Za pouzdano govori se, da će se sastaviti logor turski, i to jedan u Bihacu, drugi u Posavini u Gradačcu, a tretji u Mostaru ili Gacku. U svoje vrijeme objavit ću vam o tom obširnie. Uredne vojske neima u Bosni svega možebiti 3000, i to sve bolestno i jedno. — Kazuju, da će skoro još odnekuda vojnikah doći, naše bosanske redife neće se uzimati, budući na krajini svi vojevati moraju, kad bude potreba, a raja kopati meterize i službu činiti. — Drugo neimam ništa za sada.

Sèrbia.

Aleksander Karagjorgjević, knjaz sèrbski, sa suglasjem savieta. Uzimajući u obzir, da je u Beogradu umnoženjem narodonseljenja za nekoliko posljednjih godinah i broj posljedovateljah raznih kèrstjanskih vieroizpoviedanjah umnožio se, i želeći pokazati, koliko nam na sèrdcu leži, olakšati i obezbiediti ovim ljudima uživanje njihovih religioznih potrebah, slično duhu stolietja i napredku vremena, u kom živimo, kao primierima, koje nalazimo u postupanju visokih dvorovah, gospodstvujućeg i pokroviteljstvujućeg, našli smo za dobro, opredieliti sliedujuće:

1. Slobodno izvèršivanje vieroizpoviedanja, po opredieljenjima, koja će se naročito u smotrenju tom izdati, ustanovljava se za posliedovatelje svih pripoznatih kèrstjanskih, pravoslavnu iztočnu cèrkvu neposliedujućih, vieroizpoviedanjah.

2. Čim se broj posliedovateljah jednog od pomenutih kèrstjanskih vieroizpoviedanjah uzvisi do tog stepena, da oni mogu ustrojiti za sebe jednu občinu, i da mogu izdèržavati svoga duhovnog pastira, i jednu kapelu ili cèrkvu; oni će se toga radi obratiti k praviteljstvu zemaljskom za nužno dozvoljenje.

3. Svagda pri davanju ovakog dozvoljenja izvèršiteljna vlast propisat će ustanovljenim načinom uslovja i pravila, koja će se u smotrenju ovom paziti.

U Beogradu 21. rujna 1853.

(M. P.) Aleksander Karagjorgjević, s. r.
knjaz sèrbski.

Predsjednik savieta, general-major,
kavalier,

(M. P.) Stefan Stefanović, s. r.

Knjaževski predstavnik i popečitelj
inostranih dielah, pukovnik, kavalier,
Aleksa Simić, s. r.

I. sekretar savieta, kavalier,
Jakov Živanović, s. r.

— „Izvodno izviestje o redovnom zasiedanju društva sèrbske slovesnosti“, 15. rujna 1853. dèržanom, pod predsjedniètvom redovnog člana g. Petra Radovanovića, i u prisustvu redovnih članovah: gg. Jovana Gavrilovića, Dimitrie Matića, Vladimira Jakšića, Rajka Lešnjana, i podpisanog tajnika.

Br. 83. Redovni član g. Jovan Gavrilović, iz bečkih novinah „Wiener Zeitung“ doznavši, da je g. Palacki u carskoj biblioteki u Parizu našao jednu iz više svezkih sastojeću se zbirku poviestih svetiteljskih na slavenskom jeziku iz 13. stolietja, u kojoj se ne samo životopisi više sèrbskih svetiteljah, nego takodje i po nieki priloz i k sèrbskoj historii nalaze, — predložio je, da bi dobro bilo, da se društvo o toj zbirki, koja predmete sèrbstva tičuće se sadèržava, bliže i bolje izvesti, kako bi poslie prama tome dalje nadležne korake preduzeti moglo.

Uvažavajući zasiedanje ovaj predlog gosp. Gavrilovića, shodno istome

zaključilo je: da se od strane društva u Parizu učeći se našeg praviteljstva pitomac g. Jovan Ristić zamoli u upitnoj zbirki sva ona miesta razmotriti i izpitati, koja se na sèrbsku historiu odnose, pak potom društvu izviestje o ovoj stvari, radi njegovog nadležnog upotrebljenja, da podnese.

Br. 84. Isti g. redovni član na osnovu dobivenog iz Beča izviestja saobćava, da će g. Miklošić, koji je umoljen da za društvo nieke na sèrbsku historiu odnoseće se dokumente iz carske biblioteke u Beču u prepisu nabavi, — skorim takove prepisati dati i ovamo ih poslati.

Znanja radi.

Br. 85. Zemunski žitelj gospodin Ljolja preko redovnog člana gosp. J. Gavrilovića nudi društvu na odkup za 150 ces. dukat svoju zbirku starih novacah, iz 20 kom. zlatnih, 15 srebrnih i 115 bakrenih novacah sastojeću se; — no budući je predimenovani član društva, koji je ovu starih novacah zbirku razmotrio, izviestje o istoj dao, da ona — s malim izuzetkom — gotovo sve strane — ne sèrbske — novce sadèržava, to je zasiedanje, poglavito iz tog uzroka, a pored toga smatrajući i na odnosno veliku cieniu, koju imatelj iste zbirke za takovu zahtieva,

riešilo: nikako se u pogodbu ponudjene na odkup u rieči stojeće zbirke neupuštati. (Zaključenje slieduje.) (S. n.)

U Beogradu 6. listopada. Prekjucer je u ovdašnjem c. k. austr. general-konzulatu na svetčani način proslavljen dan njeg. veličanstva cara Franje Josipa. Da bi se svetčanost ova većma proslavila, još u oči toga dana pred večer došao je i na Savi prema zdanju konzulata stao u Zemunu stojeći bojni parobrod „Albrecht“, pošto je prošavši pored grada ovaj topovima svojim pozdravio i s grada opet pozdravljen bio; a zatim je mimo njega stao i onaj parobrod nazvani „Beograd“, koji izmedju Zemuna, Beograda i Pančeva vozi. Prije nego će se poslie toga osvietliti zdanje konzulatsko, sa bojnog parobroda izbačen je 21 top, a kad se zdanje osvietlilo, a oba parobroda zablistase se kao u plamenu niekom od upaljenih na njima mnogobrojnih kandilah, i na onome bojnome sviraše vojnička banda narodnu hymnu. U jutro u zoru opet 21 top sa bojnoga parobroda bude izbačen. U 9 sati u jutro u konzulatskoj kapeli dèržana je služba božja, kojoj su svi ovdie stajući strani konzuli i g. knjaževski predstavnik i sav saviet c. kr. konzulata prisustvovali, i dok je blagodarenje trajalo sa ubojnoga parobroda izbačen je 21 top. Po okončanom bogoslužju pred konzulatskim zdanjem svirala je knjažesko-sèrbska vojnička banda, i zato je vrijeme g. c. kr. general-konzul primao čestitanja, kako od svih velikašah sèrbskih, tako i od č. paše i svih stranih konzulah. U podne je bio kod g. konzula obied, na kojem su bili svi strani gg. konzuli, č. paša, gg. knjaževski predstavnik, predsjednik savieta, c. kr. brigadir iz Zemuna sa mnogima gg. oficirima, kao i mnoga druga gospoda. Kad se za vrijeme obieda napijalo u carevo zdravlje, sa bojnoga parobroda izbačen je 21 top i vojnička banda na njemu svirala je austrijsku narodnu hymnu. Kad je već nastupila noć i gosti se počeli razilaziti, izbačen je opet sa bojnog parobroda 21 top, i pri sviranju vojničke bande otišli su na njemu svi zemunski gosti natrag u Zemun. — Ovdie imamo još dodati da je u oči ovoga dana, kad je bojni parobrod amo doplovio, na njemu

došao c. kr. brigadir g. Šokčević sa mnogom vojničkom gospodom iz Zemuna i g. konzulu carski dan čestitao, koji su se svi isto veče u Zemun vratili, pa sutradan na obied kod gosp. konzula opet amo došli. (S. n.)

Bosna i Hercegovina.

S Morave od 28. rujna „Svetovid“ piše: Ljubopitni svijet rado će čuti, šta u ovim kritičnim vremenima misli kćerava raja turska. — Evo kako oni sude o oklievanju sukoba rusko-turskog: „Car turski posvao je Mehmed - Aliu (misle, da još živi), da ga od Rusah obrani. Mehmed - Aliu kazao je: ja hoću, ali ako pobiedim Ruse, da mi dadeš carstvo poslije tvoje smerti. da ja vladam. Car na to pristane. Mehmed - Aliu se sad digno, te otide caru ruskom, i zapita ga: u šta se on najviše uzda, kad toliku vojsku na Turke oprema? Car mu Nikola odgovori, da se uzda najviše u svog sv. Nikolu. Turčin saide da vidi tog sv. Nikolu, na koga se Rusia tako jako uzda. Car zapoviedi, te mu pokazu top, na kom je bio sv. Nikola uslikan. Mehmed - Aliu zamoli, da top izbace. Hećemo, reknu Rusi, ako platiš njegov trošak. Koliko vriedi jedan hitac (Schuss), zapita Turčin. Dva - deset hiljadah grošah, odgovore mu. Mehmed - Aliu izvadi te plati. Sad kuda želiš da gadjamo? Mehmed - Aliu im pokaze u turskoj strani ne jednome briegu neki starodavni grad, Rusi upravo top sv. Nikole tame i opale. Kad Mehmed - Aliu osviestiv se k sebi dodje i pogleda, al grada nigda ni od čuda! Sav je bio iz koriena izčapan i na drugu stranu briega prebačen. Tad Mehmed - Aliu rekne: s ovima se nevojuje lako; te tako omérkne a neosvane endle. Sultan se od toga čuda uplašio i zabrinuo jako; te je zamolio cara, da ga pričekaj, dok nenadje boljeg vojnika od Mehmed - Aliu. Car mu Nikola odgovori: Čekat će te. Traži ga koliko god bočeš. Svi Turci, da se pretvore u jednoga, nemožeto suprot stati mome sv. Nikoli, i zbog toga se sad čeka i oklieva s ratom. — Shodno stepenu prosviće sveštenstva u Turskoj pripoviedao je ovo s punim uvieravanja oduševljenjem jedan sveštenik iz Bugarske, koji je ovih danah svojim poslom u nutarnost Srbije uvada proćao. On je dalje pripoviedao, da se s rajom zlim nepostupa, samo je, veli, težki kulak (patrola) meri i velika dacia do gole duše globi; no to je malo zlo spram tolikog „straha od osvete turske.“ — Turcima se skoro sveda zabranjenje, da neditaju u raj, i da joj nepriete, al tko će, veli, vuku zapušiti usta, ako pobiesni.

Moldavia i Vlaška.

— Po glasu privatnog pisma jednog stihu u Vlašku jednako veliki tevari rakie, variva, dypeka, brašna i t. d., koje bogatiji Rusi za rusko vojinstvo svojevoljno šilju. Podvoz je bio besplatno. Knjaza Goršakova riedko vidjamo, on se obično blizu Dunava nalazi, gdje ukriepjenja i namještenje vojinstva lično upravlja. Kolera se pojavljuje u pojedinim slučajevima samo. Turci utvrdjuju njihovu stranu Dunava takodjer, ali ne tako, da bi se moglo poznaati, da namieravaju napadati.

— Rusi se nalaze u 4 stana, jedan je milju daleko od glavne varoši na spahiluku jednom boljara Gjige, drugi je u Mangueli, treći u Kalugarna, a četvrti u Ševbanještu. Povelitelj vojske knjaz Goršakov nadgledao je sve stanove. Suda traje jednako u Vlaškoj.

Iz Jaša, 28. rujna. Okretaj istočnog pitanja pokazuje najbolje, da su oni prave imali, koji u mir lako vjerovali nisu. Ratno stanje, u kojem se odavno nalazimo, prieti da će preći u rat. Šajke se množe jednako na Dunavu i prolaze pokraj bedema turskih gradovah. Niekoliko je hadak u Dunavu ukriepjeno, koje će Turcima zdravo smetati. Prije tri dana došlo je 1000 ljudi i dvie baterie u Jaš, predteče Lidersevog korpusa, medju kojom u ostalom kolera vlada.

Iz Bukurešta, 29. rujna donosi „Breslauer Ztg.“: Ruska vojska neprestano prolazi kroz naš grad, i to u velikoj mieri. Dne 26. o. m. nadodjose četiri bataillona lovaca a malo zatim 32 topa šestifuntaka. Sljedećeg dana stigose 8 bataillonah lovaca a danas 3 bataillona

takodjer lovaca, sa svom svojom spravom. — Ratne priprave učinise kod ovdašnjega žiteljstva velik utisak. Goršakov sa sve strane vježba vojsku.

Prije niekoliko danah stigao je ovamo general Liders. Ovdje se rasprave kojekakvi glasovi, tako da će Klapka voditi zapoviedništvo nad jednim sborom od 20,000 a general Dembinski nad 30,000 momakah. Od lipnja mjeseca nije ovdje kiše bilo, s toga je suša prekosredna.

— Bečka „Presse“ dobila je preko Sibinja viesti iz Bukurešta od 2. listopada. Na taj dan znali su već u Bukureštu za ratne odluke divana, te je knez Goršakov 1. listopada pozvao k sebi sve višje oficire i njima izjavio, da budu svaki hip spremni za odlazak prema jugu. Ruski oficiri vjero su oduševljeni za rat.

Dne 6. ili 7. listopada — tako se govori — očekuju Rusi navalu tursku na lijevoj obali Dunava (?). — Do 2000 dobrovoljacah, većom stranom Gerkah, zamolilo je, da idu s ruskom vojskom vojevati protiv Turakah. Da li će i vlaško vojničstvo k Dunavu poći i adionitvovati u ratu, nije do sada poznato. — Prije dva dana dovezena je u Bukurešt ruska štamparnica sa 4 preše.

— Sve prelazne točke Rusi su strašno posielili. Od Nove Oršave dole, gdje Dunav ostavlja austrijsko zemljište, poznaju se sljedeće točke za prelas: 1. Kod Bravere nad ušćem rieke Timoka, tik na granici serbskoj; 2. Jedan sat daljine nad i pod Vidinom; 3. Kod Arkun - Polenke; 4. Pod Jiboa - Polenkom; 5. Nad ušćem potoka Šila; 6. Kod Islesa nad ušćem Alute; 7. Kod Klomunde pod Nikopolom; 8. Izpod Gjurjeva; 9. Izmedj Taserice i Silistrie; 10. Dvie nemačke milje daleko pod Hirsovom; 11. Kod Brahova. Sve ove točke jakom su vojskom utvrdjene, isto tako i one, gdje je Dunav samo 1000 korakah širok u toliko, da se svaka navala od strane Turakah bezumjem nazvati može.

— Ladje, koje su prije pod turskim barjakom dotazile, sada dolaze iz Carigrada u Sulinu pod vlaškim. — Iz Sevastopolja u Galac stigose 4 ruske ratne gočiette i osam topovnih šalupah.

Turska.

— Sva izviestja iz Carigrada slažu se dakle u tome, da je dne 26. rujna u velikom divanu rat zaključen, i da je sultan dotični zaključak podpisao i time na rat pristao. Nu proglašenje ovoga zaključka, t. j. objavljenje rata još do sada sliedovalo nije, premda se o tom ni najmanje sumnjiti neda, da će se rat objaviti. Nu da li će do izvedenja ove objave doći, to je dakako drugo pitanje.

„Ost. D. Post“ mnije, da će se dogovaranja još nieko vrijeme otežati, i to izključivo s Rusima posebnim putem, pa veli, da ćemo još ovi koi jesenski liepi dan doživjeti, da će Turci s Rusima bratinski se rukovati.

I „Journal des Debats“ iste je misli, dočim tvrdi, da objava rata nemora za sobom neohodno povući početak nepriateljstvah. — „Independance belge“ takodjer tako stvra ponja.

— „Wanderer“ javlja iz Carigrada od 29. rujna, da su Rostondži i Idžoglavi, koji čuvaju carsku palaču, znatno podkriepljeni. — U azijske pokrajine opremljeni su izvanredni ulaci, koji nose tamošnjim upraviteljima zapoviedi, da se sva vojska za marš pripravi.

Dne 29. stajao je tečaj u Carigradu na 122.

Francuzka.

— Pariški dopisatelj „Timesa“ piše, da je francuzka vlada, čim je dobila bérzojavnu depesu o objavi rata, odmah još 4. u večer upitala se kod francuzkog poslanika u Beču, da li su flote već ušle u Dardanelle. O odlasku niekog vojnog sbora u Toulon pod generalom Canrobertom nije se ništa pouzdanoga znalo; ipak se je govorilo, da će se u slučaju, ako se na Dunavu rat zametne i Turci uzbijeni budu, kod Balkana smiestiti jedno oddieljenje englezko-francuzke vojske. Ovo pripoviedaju visoko postavljene osobe, pa s toga ta viest zaslužuje obzir. Ovo bi oddieljenje po svoj prilici preko Dardanelah prešlo, Rodosto kod mermorskog mora posielo, prednja bérda utvrdilo, i tim na-

činom Carigrad i Dardanelle zaklonilo. Godine 1829 posielili su bili Rusi taj Rodosto.

Službeno bérzojavno objavljenje bečke burze od 13. listopada 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	91 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (92 1/2)	2 mjes.
„ od g. 1852 „ 4 „	80 1/2	Augsburg za 100 f. current 111 1/2	3 mjes.
„ „ 5 „	„	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ 3 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
Izvučeneobv., obv. 6 „	„	Frankfurt na Mainu za 120 (110 1/2)	kr. rok
dvor. komore od 5 „	„	Genova za 300 piemont. lirah	2 mjes.
prisilnogzajma u 4 1/2 „	„	Hamburg za 100 mar. ban. 82 1/2	kr. rok
Kranjskoj, orar. 4 „	„	Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
ob. od Tirola, Vo. 3 „	„	Livorno za 300 tosc. lirah	2 mjes.
rariberga i Salz. 3 „	„	London za 1 funt sterl. 10 57	3 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	216	Lyon za 360 fr.	3 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 100 „	„	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	Marselle za 300 frank.	131 1/2
„ „ 2 1/4 „	„	Pariz za 300 frank.	131 1/2
„ „ 2 „	„	Prag za 100 for.	1 mjes.
Obvez. u Frank- sa 5 pct.	„	Torin za 100 for.	3 mjes.
furt i Holand. u 4 1/2 „	„	Mletci za 500 austr. lirah	1 mjes.
činjenoga zajma „ 4 „	„	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ „ 3 „	„	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ 2 1/2 „	„	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ 2 „	„	Tečaj novca	„
„ „ 1 1/2 „	„	Carski dukati	„
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	„	Zajam od 1851	„
Naputnice redišnje blagajne	„	Slovo A	„
Gedišnji disconto	„	„ B	„
Bank-akcie komad po 1285	„	Lombardski	„

D o m e e .

Sieverno željez. po 1000 fr.	2135	Krak.-g. sloške po 100 f.	615
Bečko-glog. želj. 500 „	„	Aust. dun. parob. 500 f.	„
Sopr.-W.-Nend. ž. 200 „	„	Aust. Lio. u Terau 500 „	„
Budaj.-Gm. Lins ž. 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Požun.-törn. 1. izd. 290 „	„	Galič. zalozh. 4% za 100 „	„
„ 2. izd. 290 „	„	Sročke Esterhazia 40 „	„
„ 3. izd. 290 „	„	„	„

SLUŽBENI LIST.

Br. 12,112.

Oglas

c. k. hërv. slav. financiálnog zemaljskog ravnateljstva na sve podčinjene dohodarstvene urede i nadzirateljne organe glede prodaje soli za marvu uz cieniu od 2 for. po centa.

Za pružiti gospodarstvu sredstvo da ozbiljno može upotrebljavati sol za marvu, odredilo je vis. c. k. financiálno ministarstvo priredjivanje naročito k tomu opredieljene vërsti soli kroz miešanje sive morske soli sa prahom euciana i prahom ugljevja pod nazivom „sol marvinska.“

Ova osebice pripravita vërsta soli hoće se na temelju najvišjeg riešenja od 15. lipnja 1851 i u sliedstvu odluke visokog c. kr. financiálnog ministarstva od 12. lipnja 1853 br. 21,549 kod c. k. solare u Senju uz cieniu od dva forinta od centa počamsi od 15. listopada 1853 u nezavistom stališu na prodaju staviti. Skerb za dalnju odpremu preostavlja se kupcima.

U Zagrebu 17. rujna 1853.

Dražba.

Dva pričuvna ognjišta (Šparhert) srednje struke, nalazeća se u c. kr. financiálnoj zgradi br. 169, prodat će se, budući su ustrojenjem ove zgrade nepotrebna, dne 20. listopada o. g. u 10 sati pri podne za gotove novce najviše obećajućem. Želeći kupiti neka se tamo nadju.

U Zagrebu 13. listopada 1853.

Od c. k. financ. zem. ekonomata

Strozzi.

Rakić.

(184—DP.)

(3—1)

Objavljenje.

Jedan povlaštenii učitelj, koi više jezika govori, orgule udara i nieke druge glasbene strojeve svira, u najboljim godinama i neoženjen, te je već kao javni učitelj služio, želi u ovoj zemlji na koju župu kao učitelj primljen biti. Oni gg. p. n. školski kot. nadzornici, koji u svom okružju trebaju učitelja, neka blagovoljno izvole obratiti se na vis. c. k. vërhovno ravnateljstvo školahu Zagrebu, gdje se njegovi dokazi nalaze.

C. k. sud varaždinski.

Digitized by Google

5. Troškovi dražbeni, dosudjenja i raspisa po-
ći će na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda.

U Rieki dne 30. vērpnja 1853.

Br. 2703/1853 (292—Izv.) (3—2)

Javnoziv.

C. k. pojedini sud grada Karlovca odredio je
ovršbenu dražbu kuće g. Benjamina Hlebića na
Banji pod br. 10. ležeće i na 3381 for. 31 kr. sr.
sudbeno procijenjene radi dužne Josipu Koosu ži-
telju iz dolnje Kupčine glavice 184 for. 52 kr. i
pripadakah i u tu svrhu opredijeljen je rok pr-
ve dražbe za dan 16. studenoga 1853. od 3. do 6.
ure poslie podne, druge i posljednje za dan 15.
prosinca 1853. od 3. ure do 6. poslie podne s tim
dodatkom, da će se upitna kuća samo kod druge
dražbe izpod procienbe prodati.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Da kupac odmah gotove novce položiti
imade.

b) Sve troškove bularinske i fassionalske sam
kupac terpiti imade.

kao takodjer

c) sve terhe po zakonu i višim naredbama na
istoj kući i kućnom gruntu ležeće, kupac bude du-
žan sam podnašati.

Napokoh svi vieroavnici, koji na prevedenu
kuću kakovo založno pravo posieduju, ovim glasom
§. 509. i 510. g. p. obavijestuju se.

C. k. pojedini sud karlovački.

U Karlovcu dne 12. rujna 1853.

Smendrovac, s. r.

Br. 919. (282—Izv.) (3—3)

Oglas.

Na molbu Stanka Katačića, župnika i zastup-
nika crkve sv. Marie u Crikvenici, po odvjetniku
Ivanu Rinaldu zastupana je na prodaju zemlja ora-
na i terosovita imenovana Ferlangari, na vlastitost
bratje Nikole i Vinka Rataja spadajuća, u podobnosti
Selce ležeća od 1000 hvatih, procijenjena na 450 f.

Dražba će se u podobnosti Selce držati, i to
prve dne 15. studenoga, druga pako dne 15. pro-
sinca t. g. u 10 sati u jutro; — svi oni, koji mi-
sle da imaju kakvo pravo vlastništva na ovu zem-
lju ili krieptostju uknjižbe, neka to prijave u zako-
nito doba ovomesudu, jer kasnije neće biti posluh-
njeni.

Uvjeti dražbeni.

1. Dražba će se otvoriti cijenom procienbe 450 f.
2. Na prvoj dražbi primat će se ponude samo
nadilazeće cieniu procienbe.
3. Ako se na prvoj dražbi nebude ponuda nadi-
lazeće cieniu procienbe zadobila, bude se na
druvoj dražbi pomenuta zemlja dosudila naj-
korisnijiemu ponuditelju uz kakvu god svotu,
takodjer i manju od procienbe.
4. Kupac bit će obvezan tri dana po uručenju
dopitajuće odluke položiti pri ovom sudu po-
nudjenu cieniu, inače će se obdržavati druga
dražba na njegovu pogibel i štetu.

C. k. kotarski sud vinodolski.

U Crikvenici 15. rujna 1853.

B. Mariašević,
koš. sudac.

Br. 361. (111—D.S.) (3—2)

Razpis natječaja.

U varaždinskom samostanu duvnah sv. Uršule
izpražnjeno je jedno mjesto za gradjansku die-
vojku zavoda naime c. k. M. Terezianskog, što se
ovim do obćeg znanja stavlja a otim, da oni, koji
pomenuto mjesto zadobiti žele, svoje sa potrebitim
svjedočbama vērhu dovršite dobe, stanja zdravlja,
ciepljenja kozicah dievojke, ne manje sa izkazi vēr-
hu stališa, imetka kao i zasluge roditeljah provi-
djene, na nj. c. k. apošt. veličanstvo glaseće mol-
benice do 15. studenoga t. g. zagrebačkom vērhov-
nom učionah ravnateljstvu podnieti imadu.

U Zagrebu 30. rujna 1853.

Od strane c. k. vērhovnog učionah
ravnateljstva.

Br. 1566. (301—Izv.) (3—2)

Izrok

za ovršbenu jevtinbu nepokretnostih u okružju
obćine ribničke ležećih.

C. k. kot. sudište ribničko ovim javlja, da je
na zahtjev Franciše udove Novatić podniet dne
19. rujna 1853 broj 1566 u parbenom poslu protiv
njezinom dužniku Ivanu Modrućinu iz Modrućino-
vog sela dozvoljena ovršbena jevtinba vērhu imo-
vinah ovoga sastojćih, procijenjenih ukupno za 2640
for. sr. i da su za obdržavati takove jevtinbe ro-
kovi opredijeljeni na dne 19. studenoga i na 19.
prosinca 1853 svaki put u 2 sata poslie podne na
licu mista.

K ovomu činu dakle pozivlju se svi kupiti
želeći s tom opazkom, da se ponude praviti na za-
pisnik pušta onom jedino, koji jamstvo (vadum) od
10% glede čitavog procienbe iznosa položi, i da po-
stavši kupac koje nepokretnosti založno obvezane
kupo-prodajnu svotu, na koliko ista iznaša, ima po-
lag ovosudačkog uputka na se uzeti, ošituje se u-

jedno kupiti želećim, da se procienbe zapisnik i jev-
tinbeni uvjeti u urednoj pisarni viditi i prepisi ovih
zdignuti mogu.

Ujedno se svaki, koji misli, da mu na nazna-
đene nepokretnosti za jevtinbenu prodavati odlu-
đene, pripada kakovo pravo, ovim pozivlje, neka
prijava takovo svoje pravo, dokle naznađene nepo-
kretnosti nebuda razprodane tim sigurnie, dočim
u protivnom slučaju sebi će pripisat imati, ako ku-
po-prodajni iznos medju drugimi razdieljen bude
bez njega, a tako za njega ništa neostane.

C. k. kot. sud u Ribniku dne 2. listopada 1853.

C. kr. kotarski sudac.

Bunyovac.

Br. 3055. (279—Izv.) (3—3)

Oglas.

O produljenju stiečajnog roka u stiečajnom
predmetu Vilima B. Herzberga i Bertholda Fran-
kela.

Stiečajni rok na 20. 21. i 22. rujna t. g. 1853
iz ovostrane siedeice 16. lipnja t. g. broj 1893. u
stiečajnom predmetu g. Vilima B. Herzberga i g.
Bertholda Frankela držane, na molbu vieroavnika
produljeni — uslied opetovane molbe po vieroavni-
cima podnešene, da će po svoj prilici uravnanje na
korist vieroavnika za rukom poći prenaša i odga-
đja se konačno na 2. 3. i 4. studenoga 1853 time,
da svi oni, koji suprot stiečajnoj massi rečenih pre-
zaduženikah tražbah imadu, da zahtjevanja svoja
valjanimi dokaznicami providjena u smislu čl. 22.
1840 dole naznačenomu sudu i na novo opredie-
ljeni rok tim sigurnie prijave, jer kasnije prijavljena
zahtjevanja u obzir uzeti se neće.

Opozivom posljednjega oglasa od 16. lipnja
1853. br. 1893 ujedno se javlja, da glede gromade
pomnjika i zastupnika nikakova promjena učinjena
nije.

C. k. zemaljski sud karlovački dne 17. rujna
1853.

Lipovčić, s. r.

Slobodin Lopašić,
n. tajnik.

(174—DP.) (3—3)

Izrok

Kojim c. k. kot. sud mihovljanski obznaniuje,
da će se kērčma u Mihovljanih ležeća na vlastitost
g. Marka Bedekovića spadajuća, te na stran gosp.
Ivana Dolovčaka po c. k. kot. sudu sv. križkem dne
7. travnja 1852 pod ovērhu uzeta pod procienbenu
cieniu 1000 for. javnoj dražbi izvērći, koje rokovi
na lice mista obćinu Mihovljan opredieljuju se na
dne 26. listopada 1853 u 9 sati u jutro.

Kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki
prie ponude 50 for. jamčevine položiti će imati,
ostali pako uvjeti dražbeni u pisarni ovog c. kr.
kot. suda uviditi se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipote-
karno pravo na rečenu oštariu imati misle, da se
prie prodaje ovom c. k. kotar. sudu prijave — jer
će se u protivnom slučaju bez njih svota dražbena
razdieliti, i oni će sebi pripisat imati, ako od nje,
na koliko diobom iscrpljena bude, izključeni
budu.

U Kaštelu dne 26. rujna 1853.

C. k. kot. sud mihovljanski,
Jellačić.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8005—498.

Opis

iz Čakovačke uze dne 26. p. m. utekavšeg uznika
Andrie Ilijaša.

Isti je rodom iz Podturna u čakovačkoj
podžupaniji rimokatolik, 30 godinah star, sred-
njeg stasa, ima crveni okrug obraz, černe vlasi,
černo žute oči, primerni nos, oženjen, imade čer-
ne bērkove. Običajno nosi černi šešir na glavi,
černu svilenu maramu na vratu, modri pērsuk sa
malim bielimi gumbi i čizme na noguh.

(C. kr. podžupania u Čakovcu dne 26. | 28.
rujna 1853, br. 4835.)

Br. 8009—499.

Opoziv.

Ivan Lindler, krojački kalfa obustavljen je u
Ugarskoj po oružanstvu, uputjen je u zavičaj svoj,
uslied česa prestaje pazka na pojavljenje osobe ove.

(Visoka c. k. banska vlada dne 6. | 19. rujna
1853. br. 1456 | Pr.)

Br. 8030—500.

Oglas.

Nikola Vidnjević, iz Paunović sela, kuće broj
5, c. kr. pukovnije sluinske rodom, odpušten je sa
putnim listom od 3. lipnja 1853, br. 559. na do-
pust do svērhe sērpnja radi zaslūžbe, a nije se po-
vratio.

Isti je 20 god. star, vierozakona pravoslavnog,
samac, stasa srednjeg, vlasih kestenovih, obraza

poduga, debelog dugog nosa. U slučaju uhitjenja
ima se na c. k. pukovniu sluinsku uputiti.

(C. kr. podžupania u Zagrebu dne 24. | 28.
rujna 1853, br. 8030.)

Br. 8039—501.

Potiera

za Ivanom Mērzljakom, koji je zločinstva prevare
veoma sumnjiv, on se je ostavivši svoj putni list
dne 18. rujna iz Planin neznat se kuda udaljio.

Isti je iz Navage u županii riečkoj rodom,
bio je poslenik kod poduzetja željeznice pri dru-
tvu Klein u Planini, on je 20 godinah star, neože-
njen, malenog stasa ima kestenske boje vlasi, sive
oči; neznat se čim je odieven.

(Iztraživajući sudac pri c. k. kotarskome sudu
u Postojni dne 26 | 29. rujna 1853, br. 16676).

OGLASNIK.

(173—DP.)

(3—3)

Ukusna tērgovina
suknena i platnena

PERE JANKOVIĆ & COMP.

(u dugoj ulici br. 278)

„k božjemu oku.“

preporuča svoje upravo prispievše skladište od naj-
novijih vunenih štofovah za kapute i hlače jesenske
i zimne, kao što su: tifel, biber, elastiques, gentle-
mes, boy, buksking, tosking, štrukovi, štajerski azor,
zatim sukna za egaliziranje i baršuni. Nadalje veliki
izbor najnovijih svilenih, baršunastih i vunenih što-
fovah za pērsuke, vunenih echarpēs, svilenih za-
vratnih i foulard-maramah, vatmola, moldona, lame,
piqueta i kadriliranih barchents-ah, orleans-a i ti-
bete; kao i krasnoga pravoga rumburškoga
i kreas platna u najjevtinije tvornične
opredieljene cene, ne manje bielih i utisnutih
plataenih maramah itd.; za kojih vieroavostoj-
nost jamči.

(175—DP.)

(3—3)

Oglas najma.

U kući Štajdacherovoj u staroj pošarskoj ulici,
br. kućni 59 izdaje se od 20. listopada 1853 do 20.
travnja 1854 jedna liepa boltana štala za 6 konjah.
Onaj, koji takovu u najam uzme, ima polovicu naj-
ma odmah, a drugu polovicu 6. siečnja položiti.
Oni, koji takovu na mēsec u najam uzeti žele, pla-
taju svakog pērvog dana mēseca unapred. — Svi,
koji ovu štalu u najam uzeti žele, neka se prijave
kod kućnog mēstra grofice Regine Sermage hr. 53
u staroj pošarskoj ulici, gdje će tako o najmovini
kao i o prostoriji potanje izvještati biti.

U istom ovom mēstu mogu se dobiti lagvi
od 6 do 3 vedra za vino ili šljivovicu, i dva bed-
nja za zelje; — lagvi kao i bednji imadu željezne
obruče.

(177—DP.)

(3—2)

Obznana.

Od strane slavnog c. k. zagrebačkog gradskog
načelnništva je nižeodpisani kao gradski graditeljni
meštar primljen, i preporuča se p. n. vlastelinom i
cielom čestnom obćinstvu za sva gradjenja i podu-
zimanja glede ovih graditeljnih posalah.

Prebiva u dolnoj ilici pod brojem 607. „k
zelenom dērvetu.“

Ivan Plochberger,
graditeljni meštar.

(165—D.P.)

(4—4)

Gasthaus-Anempfehlung.

Gefertigter gibt sich die Ehre hiemit anzuzei-
gen, dass er die neu aufgebauten und elegant ein-
gerichteten

Gast- und Einkehrhaus-Lokalitäten
des Herrn M. Karas.

zum weissen Lamm

in der Spitalgasse, vis-à-vis dem städt. Bräuhause,
in Pacht genommen und mit 1. Oktober dem Be-
suche der p. t. Gäste und des reisenden Publikums
eröffnet wird. 30 bequem und nett eingerichtete
Passagierzimmer, eine ausgezeichnete Küche, schnel-
le und prompte Bedienung, sowie vorzügliche Bil-
ligkeit aller Speisen und Getränke, werden den p.
t. Gästen und Passagieren sowohl im als ausser dem
Hause geboten; — auch bequeme Stallungen und
Wagenremisen sind in hinlänglicher Ausdehnung
vorhanden.

Gefertigter hofft durch Zuverlässigkeit und
Höflichkeit die allgemeine Zufriedenheit sich zu er-
werben.

Sigmund Plontkovsky,
Pächter.

Ebendaselbst sind confortabel eingerichtete
Zimmer für ledige Herrn sammt guter Bedienung
monatlich zu vergeben.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Njeg. c. kr. apost. veličanstvo izdalo je nalog, da se crkvena odnošenja pravoslavnog sveštenstva u Dalmaciji urede, i opredielilo je se, da župnicima i kapelanima plaća od 250 i 150 fr. na 300 i 200 fr. sr. povisi. Osim toga ima se jedna konzistoria za pravoslavne hristijane u Zadru zavesti.

— Od 8. listopada odpravlja se zbog male vode bečka pošta za Vlašku, Moldaviu i Carigrad preko Temišvara.

— „S. Dnev.“ piše, da je umršši carigradski patriarh imao na ledjima nieku hrdjavu ranu. Kao da liekari nisu poznavali bolest. Sahranjen je po propisu crkve u crkvu sv. Bogorodice u Baluklii obučen, siedeći i u ruci držeći evan-gjelje. Porta je poslala u sprovod taj više kavazah, a policia više zapdžiah i jedno oddieljenje vojnikah, da preduprede svaki nered, ako bi se pojavio.

— Bečka „Presse“ ovako razjasnjava chaos različnih viestih o sadanjem stanju iztočnoga pitanja:

Viest o zaključenom ratu prispjela je naj-pervo na tursko poslanictvo u Beču dne 6. listo-pada. Za nekoliko satih dobio je g. Bourqueney depeše iz Carigrada, u kojima je potvrđjeno, da je sultan jednodušnom zaključku divana velikoga od 26. popustio i objavurata potvrđio, zajedno pako ministre svoje povlastio, da odnoseće se na to listine (pièces justificatives) i manifest sastave, da se zajedno s ratnom objavom pro-glasiti uzmognu.

Viećanja o tim spisima trajaše tri dana, od 27. do 30. rujna. Medjuto je g. Bruck u druž-tvu ostalih zastupnikah od velevlastih kod sul-tano prešno zauzeo se, da se proglašenje rata odgodi dok stignu izviestja o holomučkom sa-stanku. I lord Redcliffe sav je svoj upliv upo-trebio, i svim naporom u istom smislu dielovao.

Tako su stajale stvari u Carigradu 1. li-stopada. Tog dana još nije proglašena ratna objava, nu je [već 1. odaslan na kneza Goršakova poziv, da odlazi s vojskom iz podunav-skih kneževinah, i to za 14 danah. Ako dono-sitelj ovoga poziva za 5 danah stigne u ruski glavni stan (Bukurešt), to bi odlučni dan pao na 20. listopada.

— Po pismima „Triester Ztg.“, od 3. listo-pada zaključilo je najviše portino vieće, da Omerpaša ima zahtevati, da ruska vojska za 15 danah otidje iz podunavskih kneževinah. Šeih-ul-Islam izjavio je, da rat nije protivan religii. Ruski podanici stavit će se predbiežno pod inostranu obranu; ruski činovnici pozvani su, da odlaze iz Turske. Ako rat bukne, neće se Dunav ni crno more zatvoriti ladjama pod ne-utrnalnim barjakom. — Objava rata još nije proglašena.

— Iz Carigrada stiže bërzojavom de-peša od 5. listopada. Turski ulak nosi manifest portin i pismo, koje će Omer-paša upraviti na Goršakova. Proglas na turski narod sliedit će kasnie. U manifestu opravdava porta svoj po-stupak. Po pismu pako nastupa rat za 15 danah iza njegova primljenja, ako t. j. vojska ruska neotidje iz kneževinah. — Crno more neće se torgovini zatvoriti; jedino ruskim ladjama ostaje nepristupno. Ruski konzuli i činovnici pozvat će se, da ostave turske države. Turska flota smie-stit će se u Balčku.

— I preko Pariza stiže bërzojavna viest iz Carigrada od 5. o. m. U njoj se u bit-nosti potvrđuje sve gore navedeno. Omerpaši

naloženo je, da samo tako dugo čeka, koliko je vremena potrebno, za da odluka stigne iz Pe-trograda. U slučaju, ako bi knez Goršakov si-lom vlastitog svog povlastja uzbio turski zahtiev, imadu nepriateljstva odmah započeti, bez da bi se ipak posred sadanjih okolnostih poduzeo prelaz preko Dunava. (Pri-mietba ova, ako se potvrđi, od velike je važ-nosti.) Divan želi, da sdružene flote udju u Dardanelle, i sazivlje moralnu, a u slučaju po-trebe i materialnu pomoć zapadnih silah.

U Somboru, 4. listopada. Svako pleme-nito dielo, koje na obće dobro smiera, zaslužuje da se spomena, blagodarnosti i nasliedovanja radi javnosti-preda. Pokojni učrednik „Pozornika“, dr. Sava Jovanović, koji je prije pokreta profe-sor ovdašnje realne škole bio, ostavio je poslie sebe liepu zbirku sërbskih, českih, niemačkih, francezkih, latinskih i magjarskih knjigah. Zbirku ovu, u kojoj do 300 ponajviše znanstvenog sa-držaja knjigah ima, poklonila je mati rečenog pokojnika somborskoj sërbskoj čitaonici. (S. D.)

U Zemunu, 6. listopada. Prekjučer stigao je u Pančevo 2. bataillon pančevačkih graničarah iz Italije, koji je čitav mjesec danah iz Italije do kuće svoje putovao. U Sisku se najduže zadër-žavao, jer zbog male vode nisu mogli Savom parobrodi ići. Voda je na Savi i sada mala, i ovi vojnici pripoviedaju, da su po 100—150 momakah morali parobrod vući zbog male vode, kojim povodom više je momakah stradalo. Zbog male vode na Savi i torgovina s hranom pre-stala je malo, i do 20 punih žitaricah čekaju pod Beogradom na Savi dublju vodu, da se da-lje krenu. (S. D.)

Austria.

U Beču 11. listopada. Ovdašnja englezka i francezka diplomacia od nekoliko je danah vrlo radina. Bërzojavne depeše izmedj Pariza, Londona i Beča, opremaju se takovim načinom, kao što se nikad opremale nisu, odkada bërzo-javi obстоje. Obćenito misli se, da će pronaći sredstvo za preprečiti rat; o formi neglasa se još ništa pouzdano, u ostalom potvrđuje se, da je za dogovaranja zadobljen rok od tri ne-dielje.

— Posliednjim parobrodom opremila je nieka austrijska tvornica papira znatnu kolikoću tan-koga papira, iz kog će se u Carigradu štampati papirnati novac (kaimes-i).

— Glasa se, da se je Englezka pripravnom izjavila, da će sama sastaviti novi nagodbeni predlog, koji će se porti predložiti. U dërža-nom dne 7. o. m. u Londonu ministarskom vie-ću o tom je viećano.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo prispjelo je 11. o. m. u 3¼ sata, pratjeno po njeg. velič. kralju, koji se je previšnjem svom gostu na su-sret izveo, u Monakov i u 5 satih odvezlo u Possenhofen. Za vrijeme odsustva njeg. apost. veličanstva polazi svaki dan odavdie u Mona-kov jedan ulak, koji nosi sve važnie depeše nj. veličanstvu.

— „Kronst. Ztg.“ javlja, da je glasoviti pu-stabia Rosza Sándor u Bukovini uhvatjen.

— U tèrstjanskoj luci leže sad 74 turske ladje. Tečajem ove godine bilo ih je preko 300.

— U Šesburgu je posvetjen 28. rujna, kao što smo javili, spomenik ruskom generalu Ska-rijatinu.

Iz Bukurešta prisustvovao je ruski general knjaz Usurov sa svitom. S jedne strane stoji nadpis na spomeniku u niemačkom jeziku „Gri-goriu Jakovljeviču Skariatinu, junačkome carsko-ruskom generalu, krilnom priručniku imperatora

i načelniku generalnog štaba, koji je 31. sèrp-nja 1849 od nepriateljskog taneta iz topa kod Šesburga pao, za spomen blagodarnog priznanja obće borbe i pobjede sjedinjene vojske i pria-teljskog saveza izmedju uzvišenih monarhah od Austrie i Rusie, c. k. erdeljski vojni sbor“. Na drugoj strani stoji shodan nadpis ruski izme-dju dva angjela, koji su vrlo krasno u kamenu izrezani, sa riečma: „Viernost, hrabrost i žër-tvovanje bili su dika viteza.“

Sèrbia.

Aleksander Karagjorgjević, knjaz sërbski, sa suglasjem savieta, po pokazanoj po-trebi našli smo za dobro, opredieliti sliedujuće:

1. Prelaz iz pravoslavne iztočne viere u drugu ma koju vieru najstrožie se u Sèrbii za-branjuje, i svaki onaj, koji bi koga na to ili sa-vietovao i primamljivao, ili inače sudielovao k tome rezultatu, bit će strogom odgovoru pod-vèrgnut.

2. Brakovi izmedju žiteljah sërbskih, u ko-jima bi ma koja strana bila pravoslavne iztočne viere, samo su onda punovažni, kad su kroz nadležnost sveštenika pravoslavne viere blago-slovljeni i u nadležne knjige vienčanih, pri pra-voslavnim crkvama ustanovljene, zavedeni.

3. Dietca, u smiešanim brakovima rođena, bit će kërštena u pravoslavnim crkvama, i takova kërštenja bit će zavodjena u protokole kërštenih, pri pravoslavnim crkvama postojeće.

4. Parnice bračne u smiešanim brakovima, t. j. gdje je ma koja strana pravoslavne iztočne viere, spadaju pod nadležnost zemaljskih pravo-slavnih duhovnih vlastih.

U Beogradu 21. rujna 1853.

(M. P.) Aleksander Karagjorgjević, s. r. knjaz sërbski.

Predsiednik savieta, general-major, kavalier,

(M. P.) Stefan Stefanović, s. r.

Knjaževski predstavnik i popečitelj inostranih dielah, pukovnik, kavalier, Aleksa Simić, s. r.

I. sekretar savieta, kavalier, Jakov Živanović, s. r.

— „Izvodno izviestje o redovnom zasiedanju društva sërbske slovesnosti“, 15. rujna 1853. dëržanom. (Konac.)

Br. 86. Redovni član gosp. Dimitrie Matić poklanja 1 stari sërbski i 4 stara bakrena nov-ca, koji poklon

riešeno je: da se s blagodarnostju primi.

Br. 87. Preko predimenovanog redovnog člana poslali su družtvu na dar: g. Ganča An-gjelković, torgovac i kmet kladovski, 7 komadah starih bakrenih novacah; g. Kostač Nikolajević, žitelj i torgovac kladovski, 1 stari srebèrni rim-ski novac; i g. Miloš Antić, djumrukdzia kla-dovski, 2 stara bakrena novca; — na što je zaključeno: s primljenim darovima po nad-ležnosti postupiti, a predimenovanim darovate-ljima javno zahvaliti.

Br. 88. G. Jovan Bimbić, učitelj smederov-ski, poklonio je družtvu 8 kom. starih bakrenih novacah; koji poklon

riešeno je: s blagodarnostju primiti.

B 89. G. Ilija Marković, pisar ciganskog aračiluka, poslao je na dar 2 stara srebèrna novca; na kom daru

zaključeno je: izjaviti g. darovatelju za-hvalnost.

Nr. 90. G. Sava I. Dobroplodni poslao je na dar za družtvu biblioteku njim sačinjenu i

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove talase
svaki dan sadržavaju
sadržaj i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
arobra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaćase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

— „Wiener Zeitung“ od 13. t. m. br. 244.
donosi u glavnom listu u njemačkom prevodu
sljedeće izjave, koje se ovdje u izvoru pri-
obitaju:

„Po uvjerenju moje savjesti izjavljujem o-
vime tvrdjenu, da je kavg, koja se biae
zametnuta godinu 1848 između mene i gospo-
dina c. savjetnika Dra Ljudevita Gaja, mo-
rala biti samo nieka spletk, koju su neprijatelji
moji i njegovi podmetnuli toga radi, da mene
i moju familiju s njime omrane a čest ime nje-
govo javno pred svijetom povriede. Da se pre-
kine jedared za uvijek svako podzrenje i sum-
nja, koja se još i sada o njemu možda raznosi,
dajem mi ja poteknut današnjim s njime iz-
ravnjenjem i sobstvenim uvjerenjem mojim za
opravdanje njegove ovim javno dokazateljstvo
moga iskrenog poštovanja i pravog priznatelstva
njegove prema meni čistosti. U Beču 7. Okto-
bra 1853. L. S. knjaz Miloš Obrenović.
Po zapovijesti njegove svjetlosti Konstantin
Hadia m. p. sekretar.“

U Zagrebu. Kao što javismo, posvjeten
je dne 12. o. m. u Kisegu spomelnik poubi-
janim tamo god. 1849 Hrvatima. Svetli ban,
fzm. baron Jelačić, držao je tom prigodom
krasan govor, kojim je mnogobrojno slušatelj-
stvo izvanredno oduševljilo. Biskup sombotelj-
ski obavio je ovd svetčanstvo. Otmienia grad-
ska lica spremiše obied za 70 osobah, kod
koga su svi nazočni generali i štopski oficiri
učastvovali. U večer priredilo je gradjanstvo
sviet. banu sjajnu bakljadu, koju dvie vojničke
bande pratise. Tom prigodom orila su se bez-
brojna klikovanja za njeg. apost. veličanstvo
cara i za svetloga bana.

— Privatno pismo iz Carigrada iz pouzdane
ruke stavlja izvan svake sumnje, da će Turci,
u slučaju ako Rusia nemakne svoja vojsku iz
podunavskih kneževinah, ponađprije u Aui
neprijateljstva započeti.

— Iz Carigrada doznaje se, da je ruskim
tergovcima i podanicima 1. listopada prijavlje-
no, da, ako li za slučaj rata namjeravaju osta-
viti glavni grad Turske, da svoje poslove ure-
de. Zaostavši past će pod austrijsku obranu. —
Nemisli se, da će se sultan uputiti k vojsci na
Dunav; barem se još za sada nikakve načine k
tome priprave. Koncem rujna raspisani su u
sve pokrajine carstva povjerenici, koji će za
namirenje ratnih troškova potrebiti izvanredni
porez sabrati. — Zajedno posvan je Abbaspa-
ša, da novu vojsku šalje.

— Tergovačka pisma iz Carigrada od 4.
listopada donose, da je sve oružje, što se pro-
davalo, već sasvim razgrabljeno, i da su dućani
sasvim prazni, budući se svatko snabdjeva oruž-
jem za rat. Posljednjih danah prodavan je pa-
rištopljah dvaputa cijenio, nego li prije tri nedie-
lje. — Uzbuđenost muslimanah tako je velika,
da se porta i s najboljom voljom nebi više u-
saditi mogla, da još kakove koncesie čini. —
Znamenito je to, da Turci nevriedjaju kerstijane
u Carigradu, kako je to god. 1829. bivalo. —
Za olakšenje obćenja na Balkanu poslana je
mnogina mazgah u Sumlu, štona tergovinu štet-
no djeluje, jer gospodari rado prodaju svoje
mange u strahu budući, da će u slučaju rata
bezplatno ih davati morati. — U vojničkim
družtvima u Carigradu toga su mnienja, da se
rat neće na Dunavu, nego na Kaukazu zama-
nuti. Po vjerodostojnim izviestjima turska je voj-
ska, koja je usredotočena kod rieke Kur, isto

tako znamenita i mnogobrojna, kao i kod Sumle.

— Iz Sofie od 3. o. m. javljaju, da se tamo
roba, opredjeljena za podunavske kneževine,
zatvara obično primetbom, ako izvezu nestoji
nikakva prietka na putu. Tergovina još stoji i
oskudica novca vlada; nitko bez novca nešta,
ni živež neprodaje, a kupacah s novcima nei-
ma. Drumovi i ceste su nesigurne i oni sami,
koji straze po drumovima, pljačkaju i pliene
prolazeće putnike.

— Iz Varšave pišu, da kolera još uvijek u
pokrajinama, imenito u Volhunii i okolici od
Kieva biesni.

— „Lloyd“ iz Carigrada donosi, da su ale-
mi izjavili, da će sve glavniče nabožne, u sre-
bru i zlatu, koje se polag korana za namirenje
ratnih troškova skupljaju i čuvaju, u onaj hip
predati, kad se rata objave Rusii opremi.

— Berzovav iz Londona od 11. donosi, da
je od ratnog popečiteljstva upravljena u Dublin
zapovied, da se šest regimentah ukerca odmah
za sredozemno more.

— Španjolski kortezi sazvani na 19. stude-
noga o. g.

— „Satelit“ donosi važnu viest, da će se
Omerpaša za svog sadanjeg miesta kao gene-
ralissimus dignuti.

— Po pismima iz Galca od 7. listopada iz-
javio je Omerpaša, da će on do 25. o. m. sve
neutralne ladje puštati kroz Dunav. U Besarabii,
Bugarskoj i kneževinama svi su potoci i rieke
tako se izsušile, da je preko istoga štuta na
mnogim miestima kao po suvu moći pregaziti.

— Turska poslaničtva u Parizu i Londonu,
zatim konzulati u Sardinii povlašćeni su po portu,
da valjane oficire za tursku vojsku pogode i
putnim troškom obkerve.

— Dne 29. rujna vlaška je vojska, koja je
stražila na Dunavu, izmijenjena ruskom. Ona će
se svakolika usredotočiti u Bukureštu i za do-
maću službu upotrebiti se. Za slučaj rata dobio
je knez Goršakov iz Holomuca potrebito po-
vlastije.

— „Avenir de Nice“ javlja iz Nizze od 6.
Nizze od 6. o. m.: Jučer opazila se je u ve-
likoj daljini nieka štota, sastojeca iz više ratnih
ladjah. Nije se moglo razlikovati, da li je en-
glezka ili franczecka.

— „Gl. Dal.“ piše: S harnim duševnim ču-
tjenjem radostan novost objavljajemo, da je nje-
govo veličanstvo preuzmožni naš samovlada-
lac milostivo blagovolio s previšnjom odlukom
od 28. serpnja t. g. odrediti, da se imadu
urediti stvari tičuće se sveštenstva gërčko-ne-
sjedinjenog vieroispoviedanja u Dalmaciji, a o-
sobito s previšnjom otkakom od 20. rujna do-
zvoliti:

a) Doplate parokialne o trošku državne
blagajnice na korist dušebrižnikah gërčko-ne-
sjedinjenoga vieroispoviedanja, t. j. ustanovljene
doplate za paroke u iznosku od 250 for., a za
izložene kapelane u iznosku od 150 for., koje
doplate mogu biti za pèrve povišene na 300
for. a za druge do 200 fr., a to za one svešte-
nike gërčko-nesjedinjnenog vieroispoviedanja, koji
u napredak redovito izučili budu sve bogoslovne
nauke, koje će se u Dalmaciji zavesti.

Predrečene parokialne doplate po pravilu
nepristoje nego svetovnjem gërčko-nesjedinjne-
nom sveštenstvu, i samo izmienice moći će se
kad i kad udjeliti i manastirskim redovnicima,
koji bi se kao pomoćnici upotrebljavali u pa-
rokijama svetovnjem sveštenstvu pripadajućim,
ali u takovim slučajima doplate za paroke imadu

se ustanoviti na 200 for. a za kapelane na 100
forintih.

b) Ustanovljenje biskupskog gërčko-nes.
kaptola u Zadru, koji će sastojati iz jednog ar-
kimandrita, jednog manastirskog igumana, jednog
protopresbitera od svetovnjeg sveštenstva kao
stalnih prisiednikah, kojim će se pridružiti jedan
kancelista i jedan poslužnik.

Dotične platje bit će za arkimandrita od
1000 for., za igumana od 400 for., za proto-
presbitera od 600 for., za presbitera od 500 for.,
za kancelistu od 350 for., a za poslužnika od
150 forintih.

— Čujemo s najvećim zadovoljstvom, da je
njeg. c. k. ap. velič. dostojalo najmilostivie odo-
briti pokrajinsko razdieljenje i novo uredjenje
preturiah u krunovini Dalmaciji, koje ne samo
što su uzdržane u svojoj bitnosti dosad posto-
jećoj i upravo i u dosadašnjim svojim siedišti-
ma, izim Neretvanske, koja se iz Opuzena u
Metković premiešta, nego još su tri nove usta-
novljene, jedna u Kistanjama, druga u Vergorcu
a treća u Risnu.

Austrija.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je
dne 9. o. m. odrediti, da se vojska znamenito
umalji, te je najviše vojno zapoviedništvo pre-
višnju ovu volju njeg. veličanstva svim a. kr.
vojnim oblastima jur objavilo. Rečena odluka u
bitnosti u tom sastoji:

Kod 1. 2. 4. 10. i 11. sbora, kod diviziah
Rossbach, kneza Hohenlohe, i Castiglione od 3.
sbora, napokon kod piešačkih regimentah, pri-
nadležecih Hrvatskoj i vojvodstvu smanjit će
se svaka piešačka satnia u miestu na 60, alo-
vačka satnia na 30 prostih vojnikah. Zajedno
će kod sve ove vojske momčad i polovina
častnikah od srednjih diviziah kod 3. i 4.
bataillonah pustiti se na dopust (Urlaub.) Kod
graničarskih rezervnih bataillonah, od kojih se
častnici i momčad nalaze već na dopustu, oba-
ljit će se još polovina satničkih oficirah, te će
se takodjer i graničarski topnički oficiri uraču-
nati u propisani satnički miestni stališ.

Kod konjaničtva imadu se svi konja-
nički satnici 2. vèrsti ukinuti.

Bojni ravnateljci ženiah kod svih četirih voj-
nih ordiah i kod vojske banove ukidaju se. Sve
satnie ženiah imadu se smanjiti na 120 prosti-
kah, a pionerska satnia na 148.

Kod konjaničtva raspustit će se podvozi
kod šest bateriah od topovne rezerve 1. vojne
ordie. Polovina topčiah od razpuštenih ovih ba-
teriah poći će na dopust, a polovina pridielit će
se baterijama 3. vojnog sbora.

Treća rezervna satnia od sbora raketistah
raspustit će se, a rezervne satnie 2. topničke
regimente stavit će se u stanje mira.

Ovim u sadanje doba preduzetim umalje-
njem vojske začepljena usta su svim inostranim
javnim organima, koji još po gdje gdje sumnjaju
o iskrenoj i miroljubnoj politici Austrie.

(Oest. Corr.)

Talianska.

— Iz pisma jednog iz Florence „Corr. ita-
liano“ vadi koliko sledi:

„Od niekog vremena stanuje kod kupalni-
cah od Luke porodica jedna englezka imenom
Konyngham. Tvèrđi se, da gospodje a osobito
jedna od hćerih mnogo se bave s razdavanjem
među narod knjižicah na talianskom jeziku ta-
kovog sadržaja, koji smiera kupiti priverženike
na protestantski vieroizakon. U preduzetom pre-
iskanju kuće našlo se kod njih mnoštvo takovih
knjižicah, zbog česa vlada se našla prinudjena

gospojicu uapsiti i pod vojenom pratnjom dati odpratiti u gradsku tavnicu Luke, pet urih od kupalnicah udaljenu. Smetnja, u kojoj se toškan-skanska vlada zbog te miere nahodi, to većma povećava se s toga, što novi pedepsni zakon, koji je s 1. rujna u dio stavljen, propisuje oštrije nego do sada pedepse za neka prestupljenja, medju kojima je naznačen pokus odvratanja od katoličanstva. Sami čin pokušnog proselitizma pedepsan je s pet godina težkog zatvora.

Dèrži se, da viorozakonsko napinjanje Engleske na to ide, da lovi ribu u mutnoj vodi; barem je dokazano, da se isto pojavilo samo 1848 godine i da tri četvrtine obratjenih od evangelijskog društva pripadaju političkim protivnicima sadašnjeg stanja stvari u Talianskoj a osobito papine svetovne vlade. Ako se ta okolnost i ne mali napredak protestantske propagande u razsudjenje uzme, ako se na broj nabroji 1500 osobah iz Florence, koje vjeru katoličanske crkve ostaviše, onda će se za opravdan smatrati strah, s kojim vlada gleda ovu novu klicu razdora i inostranskog upliva.

— Pišu iz Rima, da iztraživanja o inostranom sročenju veleizdaje, komu se prošlog mjeseca u trag ušlo, biti će do malo okončana. — Trideset i šest osobah skrivilo je tako, da će se morati nad njima smrtna osuda izreći; ali sveti otac namierava i u ovoj prilici milost svoju udieliti. Istraživanja dadoše uzroka u Napulju i Sicilii znamenitim uapšenjima, ali veći dio onih, koji su se imali zašto strašiti, ohladiše i na vrijeme u Maltu pobjegoše.

Švajcarska.

— „La Suisse“, list od Berna, sadèržaje pismo je od saveznog vieća, upravljeno na pokrajinsko ticinsko vieće, u komu javlja, da razmirica s Austriom nije pokrajinska nego li savezna i za ono, što se tiče kapucinah, premda je ova posljednja razpra proglašena bila kao samo pokrajinska. U ostalom pak savezno vieće nije namno nasèrtanjem privoliti Austriu, da izdane odredbe opozove. S druge strane savezna vlada nemože se upustiti u popuštenja neiskana niti predložena od Ticina i koja je već savezna skupština zabacila. Savezna vlada ticinskoj odgovorila je na to, što joj je predstavila bila da se za tu razmiricu zaiskati može posredovanje Engleske i Francezke, da k takovom posredovanju uteći nemože se, jerbo kad bi se zaiskalo, moglo bi se tako dogoditi, da se povriedi izmedju njih i Švajcarske postojeće dobro odnošenje. Savezno vieće dèržeći da Piemont neće hìteti u svoje manastire prognane kapucine primiti, u tom obziru nije ništa radilo, i neznajući kako Ticinezima pomoći, utiešava ih s tim, da to s tèrpljenjem tèrpe, i božjoj ih zaštiti preporučuje.

SLUŽBENI LIST.

Br. 7709/Z. Z. (114—D.S.) (3—1)

Razpis natečaja.

U ovdašnjem k. odhranilištu inpraznjeno je pitomsko mjesto zaklade Domjaničeve po Franji Adamu niekoč Domjaniću utemeljene.

Na ovo pitomsko mjesto pravo imadu srodnici zakladatelja, a u pomanjkanju ovih takodjer inorodjenici.

U molbenici za podieljenje istog pitomskog mjesta, koja se na podpisanog upravitu ima, i najdulje do 20. studenoga o. g. predati imade, mora biti naznačeno ime i stališ roditeljah; zatim se imaju odnosnoj molbenici priložiti sljedeće dokaznice:

- Krštni list;
- Školska sviedočba od zadnje prošle školske godine;
- Liečnička sviedočba vèrhu zdravog i nikakvoj kroničkoj bolesti podvèrženog tiela;
- Sviedočba ranarnika vèrhu s uspiehom uciepljenih boginjah;
- Sviedočba dotične miestne oblasti vèrhu imućstva ili inih dohodakah, broja dietce s naznačenjem obiskèrbljenih, kao i vèrhu zaslugah, koje su roditelji ili predji natecateljah stekli za vjeru, vladara i domovinu.

U Zagrebu 9. rujna 1853.

C. k. vèrh. župan službeno odsutan,
c. k. županijski savjetnik
K u š e v i ć.

B. 4090. (312—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje za ured c. k. podžupanie klanjačke za upravu godinu 1853/4 pisarnih potrebitinah:

- 8 risah plavog pisarnog (Kanzlei) papira srednje veličine,
- 6 . bielog pisarnog (Kanzlei) papira srednje veličine,
- 12 . bielog pisarnog (Kanzlei) papira manje vèrsti,
- 16 . prostog concept papira,
- 1/4 . velikog finog papira za tabelarne poslove
- 1/2 . prostieg . . . . .
- 1 . velikog papira za omot,
- 2 . manjeg . . . . .
- 6 . fustih cèrvenog pečatnog voska,
- 30 kutiah priliepnica po 500 komadah,
- 4 tuceta finih cèrnih olovkah,
- 1 . . . cèrvenkah,
- 20 svezakah lakiranih perah,
- 6 kutiah čeličnih perah,
- 5 komadah periaih,
- 8 okah dobre cèrne tinte,
- 30 funtih cèrnog pieska,
- 30 . . apollo sviećah,
- 20 . . argantičkih sviećah,
- 10 . . lojenih . . . . .
- 4 . . kanafa,
- 20 . . hvatih tvèrdih dèrvah za grijanje uredovnih sobah.

Obdèržavat će se dne 24. t. m. u jutro u 10 sati u uredu c. k. podžupanie klanjačke javna jevtinba, kamo se svi, koji nabavljenje prerečenih potrebitinah preuzeti hoće, uljudno pozivaju, da ili osobno pridoidu ili ponude svoje pismeno predlože.

U Klanjcu dne 11. listopada 1853.

C. k. podžupan na dopustu
c. k. kot. perovodja
U. Davidović.

Br. 5302. (309—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za dovožaju i prodaju previšnjim miestom dozvoljene limitu soli za žiteljstvo c. k. podžupanie karlovačke dèržat će se dne 24. listopada 1853 u 9 sati pri podne u uredu podžupanskom javna jevtinba, na koju se svi poduzimatelji ovim uljudno pozivaju.

Kolikoća limitu soli za ovu c. k. podžupaniu opredieljena je u 5150 centih i 64 funta i doznačit će se u Rieci ili Bakru po volji poduzimatelja.

Poblizji uvjeti mogu se svaki čas kod nižestavljenog ureda uviditi.

C. k. podžupania u Karlovcu dne 7. listopada 1853.

U službenom odsutju c. k. podžupana
c. k. o. perovodja
M. Živković.

Br. 3364 (315—Izv.)

(3—1)

Oglas.

O produljenju stečanog roka proti stečanoj gromadi H. Weisa i sina.

Stečajni rok pod br. 2197 na 18., 19. i 20. listopada t. g. urečeni ovijem se po želji niekojih viorovnikah oporiče i na 14. 15. i 16. studenoga 1853 za poslednji put odgadja s tim pozivom, da svi oni, koji kakove tražbe na stečajnu gromadu ovu imadu, ove svoje tražbe potrebitim dokazi ukrepjene u smislu z. čl. 22. g. 1840 do rečenog roka c. k. sudu ovom tim sigurnie prijave, što se zakašnjenje prijave u obzir uzeti neće moći.

GG. zastupnik i škèrbnik mase Nikola plem. Vakanović i Antun Živojnović pridèržani su nadalje. C. k. zemski stol u Karlovcu dne 14. list. 1853. Lipovdić.

Slobodin Lopašić,

Br. 3868. (314—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Na molbu Franje Matešića iz Škèrljeva proti Ani udovi Vidmar iz Mèrzleводice u putu sudbene overhe se hoće na licu mjesta prodavati u Mèrzlojvodici prvi put dne 9. prosinca u jutro od 9 sati tja do 1 poslie podne, i ako ova dražba bezuspješna ostane, drugi put dne 9. siečnja 1854 od 9 sati u jutro do 1 poslie podne, razne nepokretnosti na gore rečenu Anu Vidmar spadajuće, koje leže u Mèrzlojvodici — imenito;

- kuća razi zemlje, sa štalom i pivnicom,
- vèrt kraj kuće,
- vèrt drugi kraj kuće,
- sienokoša Banja,
- druga sienokoša Banja,

Ciena je ustanovljena u 209 for. 56 1/2 kr.

Oni, koji pravo hipoteka: no imaju, neka dotične molbe svoje c. k. zemskomu sudu ovomu do vremena za prodaju ustanovljenoga podnesu, jer u protivnom slučaju hoće sami sebi pripisati, ako se bez njihovoga udioničtvovanja novci porazdielili budu.

Od c. k. zemaljskog suda.
U Rieci dne 5. listopada 1853.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. financialnog zemaljskog ekonomata daje se na znanje, da će se dne 20. listopada t. g. pred podne u 10 sati, 16 komadah pečnih vratah od mekanog dèrveta u financialnoj agrađi broj 61. za gotove novce prodavati.

Pozivlju se dakle gospoda kupci, da na rečeni dan u ured zemaljskog ekonomata doći izvole.

Br. 2195. (311—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Ovostranim izrokom od 3. kolovoza t. g. br. 2195 oglasna prodaja vinograda Pave Lazića žitelja Vraneševačkog s ovim opozivlje se. C. k. kot. sud u Suhompolju dne 9. listopada 1853.

Br. 7770/g. 4714 (112—D.S.)

(3—2)

Sudbeni poziv.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkoga dotičnim viorovateljem stiečajne masse pokojnoga Mike Klafurića, došim su prigodom podignute o roku 29. kolovoza t. g. stiečajne parnice iste masse odbora viorovnikah izabrati, kao i masse pomnjika ili dosadanjeg potvèrditi ili novog naimenovati propustili, u prenapomenutu svèrhu rok sudbeni za dan 18. studenoga 1853 za 9 uru prie podne pred istim sudom opredieljuje se.

U Zagrebu dne 10. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8104—509.

O g l a s i.

Franjo Budi, mesar u Karlovcu, izgubio je svoju domovnicu izdanu po obćini Samoborskoj pod 22. veljače o. g. br. 23, i po podžupanii tamošnjoj pod br. 169 vidimovanu za Hèrvatsku i Slavoniu. Što se za preprečit svaku zloporabu ovim do obćeg znanja stavlja.

(C. k. podžupania u Samoboru dne 30. rujna 1853, br. 8014.)

Br. 8216—511.

Jedan redarski vojnik našao je dne 6. o. m. u šest sati jutrom kolni lanac pred gostionom »cara austrianskoga«. Zakoniti vlastnik neka se ovdie prijavi.

Br. 8261—512.

Potiera

za stanovitim Danilom Ballo, koji se je učinio vèro sumnjiv u političkom obziru, za što valja veoma pozorno na njega paziti. On je jednog krojača k udioničtvovanju pri attentatu jednom na život njegovog c. k. veličanstva, kako se čuje nagovoriti namieravao.

Isti je Danilo Ballo početkom mjeseca sèrp. t. g. radi političko-sumnjivih govorah u Bečkom-Novom-Miestu uzapćen, i od onud dne 7. sèrpnja t. g. obvezanom putovnicom u zavičaj Sombothelji odpravljen.

Dne 17. sèrp. t. g. došao je s jednim u Sombothelju dne 12. sèrpnja 1853 izpostavitim putnim listom u Šopron, i po što bi mu ondie za bavljenje zaprieke stavljane bile, to je dne 19. sèrp. 1853 u Gjur otišao, bez da bi se poslie o njemu štagod doznalo bilo.

U slučaju uzapćenja imade se u Šopron na nađelničtvo gradomedje odpratiti dati.

OGLASNIK.

(185—Dp.)

(3—1)

Anempfehlung.

Gefertigter hat die Ehre einen hochgeehrten Publikum und seinen p. t. Kunden ergebenst anzuzeigen, dass er so eben von Wien mit einer grossen Auswahl modernster Stoffe für die gegenwärtige Saison angelangt, und solche zur beliebigen Anfertigung beständig am Lager halten werde, nebst einer grossen Auswahl jeder Art fertiger Kleider, Kravaten und Leibwäsche, wovon Bestellungen und Lieferungen zu den möglichst billigen Preisen übernommen werden.

Schliesslich erlaubt sich Gefertigter die Bemerkung, dass auch jene Herren, welche ihre eigenen Stoffe haben, eben so gut und bereitwillig bedient werden, und bittet um geneigte Bestellungen, um seiner Zusicherung auch die Ueberzeugung verschaffen zu können.

Ignaz Tóth,

bürgl. Herren-Kleidermacher,
Verkaufsgewöl: Ilica, im Prister'schen Hause Nr. 767 in Agram.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Narodne ove listice
svaki dan izlaze
u četvrtku i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pro-
daja je za domaće
u novinarstvu 4 for.
sebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene cizice
opredjeljena je
u četvrtku: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
slanke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. Presvjetli g. posvetjeni biskup, Josip Šrot, bivši predstavnik ovdašnjeg prvostolnog kaptola, nastanio se na Brezovici, dobru preuzvišenoga g. fzm. grofa Gjulaja blizu Zagreba.

U Zagrebu. Najnovija pošta iz podunavskih pokrajina nije donijela ništa znamenitoga, van da su se posljednjih dana dogodila neka kretanja ruske vojske. Iz Galca i Braile dopiru vesti do 7., a iz Gjurgjeva, Ruščuka i Vidina do 8. o. m. Premda je trgovina na obim stranama Dunava sasvim zapela i stala, k čemu je osobito takodjer doprineo i quarantenski kordon, što ga je turska vlada najnovije na granici povukla, i zakazani izvoz žita: to opet obćenje parobroda na donjnjem Dunavu nije od prijašnje svoje živahnosti ništa izgubilo, te se parobrodarske plovbe, osobito iz Galca na obe strane, nastavljaju još uvijek uredno kao i prije. Ruski parobrodi iz Odeze plove sad preko ušća Kilie; agencija tjerstjanskog Lloyda u Galcu učinila je kod ruske vlade shadne korake, da se i Lloydovim ladjama dozvoli plovljenje preko Kilie; rame naime Kilie nalazi se unutar ruskog zemljišta.

Iz Ruščuka od 8. pišu, da su obkopi oko grada već sasvim dogotovljeni; pa sad suviše toga radi cijelo gradsko žiteljstvo oko postavljenja proštaca (palisada). — I u ostalim turskim podunavskim miestima neprestano se spremanja čine, i posade se posvuda novom vojskom podkrepljuju. Iz Vidina i Šumle oprema se silna ratna džebana k vojsci na Dunav. Mržnja protiv křstjanah raste od dana do dana, i budući poglavarstva ništa poduzeti nemogu, to se je bojati ozbiljnih pogibelih.

Viest, da je Omerpaša izjavio, da će samo do 25. o. m. kroz Dunav puštati neutralne ladje, nepotvđjuje se.

Tergovačka pisma iz Sinope donose, da je Selimpaša dobio iz Carigrada zapoviest, da posiedne cijelu granicu, i da graničete s ruskim zemljištem pašalike stavi u ratno stanje. Zajedno javlja se, da će se posvojiti ruska obala na cernom moru u Azii. Selimpaša neprestano skuplja vojsku.

Po niekom privatnom pismu iz Carigrada, od 4. o. m. odgovorio je Abdelkader na portin poziv, da se naime stavi na čelo jednog sbora konjaničkog, da on to bez dozvole cara franczskog činiti nemože. Usled toga je sultan naložio, da se o tom zapita g. de la Cour.

Pod sersašierom Omerpašom ima u njegovoj vojsci toliko mnoštvo uskokah, koji su stranom i veći častnici, da je c. kr. internuncius našao se prisiljenim opomenuti portu na svoju u tom poslu obvezanost. I kao što nieko pismo iz Carigrada javlja obećao je Rešid svetčano, da će odmah u Šumlu izdati shodan nalog glede onih biegunacah, koji su austrijski podanici.

Usled pisamah iz Varšave dobila je 5 konjanička divizija pod generalom Panjutinom i 2 konjanička divizija pod generalom Stašlom zapovied, da marširaju na Prut.

Ratna turska objava poznata bijaše u Odesi već dne 5. o. m. Lidersov sbor stajao je toga dana još kod Odeze, nu mislilo se, da će već dojduećeg dana dobiti nalog za odlazak na Prut. Oficiri ruskog ovog sbora razveselili su se rad izgledah, po kojim im se otvara put sjajnom povišenju. A ni tergovacki sviet nije baš duhom klonio, budući se nada, da se trgovina na cernom moru i na Dunavu neće priediti. —

U Odesi sasvim je nestalo kolere, u okolici riedko se pojavljuje.

Polag pisamah iz Bukurešta od 6. o. m. bijaše ratna turska objava poznata već dne 2. o. m. Oduševljenje vojnikah ruskih bijaše izvanredno veliko. Medju vojakom, osobito medju oficirima imade ih mnogo, koji su god. 1829 ratovali, pa ovi osiguravaju, da, ako se Turci od onoga vremena nisu naučili bolje ratovati, da će im sada, gdje je Rusia tolike sile razvila, boga mi tesno ići. Izvan Bukurešta podignuta je o ruskom trošku barutana, gdje se neprestano barut pravi; imade tu takodjer die-lonica za fiške (patroné) i za kuglje.

O turskoj vojsci stižu sliedeća izviestja: Obstojeće turske vojske ima, i to 100,800 piešakah, 17,280 konjanikah, 9,100 bojnog topništva, 3,900 tvrdjavnog topništva 1,600 genie-a i 6,000 od ostale vojne sprave, u celome dakle 138,680 momakah aktivne uredne vojske. K tome dolazi 138,680 rezervne vojske 61,500 neuredne vojske, 110,000 pomoćne vojske. Svega dakle ukupno 448,800 momakah. Flota broji 3 ladje prve vrsti, 13 ladjah druge vrsti i 14 fregatah sa 17,600 mornarah. K to e dolazi još 12 korvetah (sa 260—150 matrozah), 4 brigga (sa 150—100 m.), 14 kuterah, goeletah itd., 6 parnih fregatah, 8 korvetah i manjih ladjah. — Dunavska vojska tako je razredjena, da se 10,000 momakah od razne vojne struke nalazi na različitim točkama tako ipak, da se u svaki čas lahko sdružiti mogu. Topnicima već je nalog izdan, da ruske topničke šalupe, ako bi ove pokušale preploviti liniju ušćah od Pruta, u slučaju potrebe silom uzbiju. Ustrojene su tri silne obrane linie i obkopima utvrdjene. Prva linia je dunavska, druga proteže se od Varne do Šumle i do podnožja balkanskog. Tretja napokon ide od potocića Kameik preko Balkana i Sofie prema zapadu. Ova posljednja linia ima 120 utvrdjenih točkah.

Rusi poslali su jedan die svega mornarstva od flote kod Sevastopolja ležeće na Dunav, da kod Ismaila rade oko gradjenja obkopah i šanacah.

— Svakolika zapadna journalistika, imenito franczka i englezka izključivo bavi se sada iztočnim pitanjem, te donosi po gotovu stranom različna izviestja s iztočnih stranah, stranom pako svoja razmatranja i resoniranja, koja su da kako po kalupu njihove politike sastavljena. Domaćih ili drugih kakovih viestih malo oli ništa nedonose.

— (Najnovie.) Iz Carigrada stigla je po kopnu pošta do 6. o. m. — Sadržava poznate viesti. — Turska flota odjedrit će 12. Ministar rata Mehmed Alipaša ide k vojsci. — Glede brodarenja puštat će se na cerno more samo neutralne ladje. O Dunavu ništa se negovori. — Ruski činovnici polaze 12. iz Turske.

Viesti iz Bukurešta od 9. javljaju, da je ruska vojska već od 6 danah sasvim spremna. Knez Goršakov dobio je iz Petrograda potrebita povlastja, te će na pismo Rešidpašino odgovoriti jednostavnim recepissom.

U Virju 11. listopada. Jučer oko 9 sati s jutra natiera nas u jedan put u veliku brigu i strah neobična vika zvonah naših. Kad mi na polje, eto je već jedna kuća sva u gusti dim obavita bila. Sreća, što je tiho zavladao vrijeme, te je gasiteljem požara, koji obću hvalu zadobiše, pošlo za rukom, ter su istu kuću, bez daljeg biesnila, s požrtvovanjem krova, iz ždrela nesretna življa oslobodili.

Vatru tu uzpiše dietca, koja se bez svake pažnje sama kod kuće nahodiše. Opet skupa nauka za one gospodare i gospodarice, koje se tako lakkoumno na svoju i susiedah svojih nesreću obaziru.

Ovdie moramo po duši izpoviediti, da je satnik i zapoviednik občine virjanske g. Nikola Perčević, steko najveću zaslugu. Kako? Po njegovom nagovaranju pribavi si rečena občina, stranom iz vlastitog vriela, stranom pako putem dobrovoljnih prinesakah, lietos dvie manje jednu veću vatrogasnicu, koju on pri napomenutom požaru na svojih konjih na požarište odvesti dade. Prvi pokus i uspieh vatrogasnicah naših dovede ljude do toga, da su se i za četvrtu još veće snage vatrogasnicu pobrinuli. Pravo tako zemljaci! Nije li tako bolje, nego sa sitom, kao što sam vidio vaše babe benaviti, da zlu predusretu?

Da babja sita ista u tom obziru pomoći mogu, nebi vam ni slamka na krovu izgorile, naopako onda po tjerstjansku assecuratu.

Želiti bi još bilo, da se i ostale, poveće barom občine u primier občine virjanske ugledaju, te za shodnie pobrine se načine, koji se tiču gašenja vatre, nego što je to do sad bivalo. Znadete li, što se kaže: „Bolje je, da ti nesreću, nego da tebe nesreća potiera.“

Nebudi dakle nepripravan, stalo da stalo. (Gosp. Nov.)

U Novom Sadu, 12. listopada. Sad u prošlu nedielju bilo je kod nas prizivanje sv. duba radi školske mladeži. Preosv. g. episkop Platon izvolio je tom prilikom podpuno shodno slovo izgovoriti, koje je samoj mladeži naročito namijenjeno.

I u gimnazii i u normalnim školama predavanja su se već započela.

Pasoši, koji su se do sad u magistratu na poslie u miestnoj policiji dobivali, imaju se od sad od okružne vlasti tražiti.

Berba je i u ovoj našoj okolini na ovdunavskoj strani već više od polak okončana. Vrieme je bilo pospiešno. Rod je ovogodišnji i po množini i po vrlini dobar kao što odevna nije bio. Pri svemu tome, što je više miestah od tuče stradalo, ciena je vinu već jako spala.

U Novom Sadu, 30. listopada. Jučer je njegova svetost naš g. patriarh na parobrodu dolazećem iz Pešte odputovao u Karlovce. Dolazkom njegovim otvorit će se i osma klasa u karlovačkoj gimnazii. Na njegovu svetost željno su izgledali a naročito radi počinjanja sadašnjeg školskog tečaja. U Karlovcima, kao što se čuje, sutra počimlju škole. Do sad se već preko 140 upisalo. U karlovačkoj gimnazii po nalogu njegove svetosti g. patriarha predaju se predmeti i na sërbskom jeziku, kao: historia, fizika i logika; ostali predmeti predaju se na niemačkom jeziku. Učenici će se ovako moći u sërbskom jeziku bolje usavěrsivati, a pored toga i niemački jezik naučiti. Prije su svi preedmeti predavani na latinskom jeziku, profesori su dobri bili, pak su učenici osim dobrog napredovanja u naukama i latinski dobro znali. Sad će pak učenici — tako se očekivati može — znati dobro sërbski i niemački a u naukama napredovati; samo bi još trebalo da se prizna za javni gimnazium.

Novonaimenovani professor za osmu klasu bit će po svoj prilici jučer s njegovom svetosti došao. (S. D.)

U Karlovcima, 11. listopada. Njegova svetost g. patriarh po dugom odsustvu danas u 12 sati sretno je u Karlovec prispio. S njim

je takodjer i g. Eugenie Gjurović došao. Ne dolazak njeg. svetosti svi smo željno i nestep-
ljeno izčekivali ponajviše zbog toga, što ovdje
kako gimnazija tako i bogoslovija zbog zpražnje-
nih professorskih miestah stoje još u neizvie-
stnosti. Sad pak, počem je njeg. svetost došla.
nadati se, da će najdalje do nedjelje sve u svom
redu biti. — Za vēršacku sērbšku bogosloviju
još se ništa nečuje.

Berba u Karlovcima još i sad traje; a tra-
jat će najmanje još 8 danah, jer mnogi još nisu
ni počeli vinograde brati. Oni pak, koji su obrali,
hvale se, da nisu skoro ovako bogate berbe
imali, jer su toliko nabrali, da nisu imali zado-
sta sudovah, u što bi sipati mogli, te su morali
kupovati, a siromašnii, koji neimaju zašto burad
kupiti, prodaju čisto vino po 4-5 fr. akov. (S.D.)

Austrija.

U Beču 14. listopada. Pelag točnoga pro-
računavanja iznosi određeno previšnjim miestom
umaljenje vojske do 100.000 momakah, i time
će se godišnjih 25 mil. for. prištediti.

— Fzm. baron Jelačić vratio se je iz Ki-
sega.

— Carsko-ruski generalkonzul u podunav-
skim kneževinama, g. Mušin, stigao je iz Jaša
ovamo.

— Sardinski oficir, g. Gavone, koji se sad
nalazi u logoru kod Šumle, javlja u „Journal
de Constant“, da pod Omerpašom ima 100.000
piešakah sa 250 topovah i 10 regimentah ko-
njaničtva. „Impartial“ piše iz Šumle, da je knjaz
sērbški javio generalissimusu, da 30.000 mo-
makah stoji na granici sērbskoj (?)

Sērbia.

U Beogradu, 12. listopada. Dan naro-
djenja djegove svetlosti premilostivog gospodara
i knjaza našeg Aleksandra proslavljen je
jučer kod nas na najsvetačnii način. Još u po-
nedjeljak u večer pucjava topovah od kasarne
oglasila je sutrašnju svetkovinu, a tako isto i u
utorak u zoru pozdravila osvitak nastupivše sla-
ve. U obično, za praznične dane opredieljeno,
vrieme oglašise zvona skup na svetčano bogo-
služenje u sabornoj cērkvi, koje je njegovo vi-
soko preosveštenstvo, g. mitropolit, sa mnogo-
brojnim obojega čina i raznoga stepena sve-
štenstvom blagočino svēršio. Bogosluženju pri-
sustvovalo je pored svih velikodostojnikah
zemaljskih, svih viših i nižih činovnikah i mno-
goga naroda ciela svetla knjaževska familia.
Po okončanoj božanstvenoj liturgii dēržano je
blagodarjenje i molitve za zdravlje i blagopolu-
čenje njegove svetlosti, kojom prilikom kako
do sada tako i od sada blagovolio je g. arhi-
pastir naš u velikom broju skupljeni narod kra-
snoriečivom svojom besiedom poučiti o dužno-
stima, koje nam apostolska nauka nalaže u pri-
zrenju obšte molitve za sve ljude, a po preva-
shodstvu za vladatelja, kao božjega pomazanika,
koi je previšnjim promislom pozvan, da vlada
i upravlja povierenim mu narodom, i o njegovoj
sreći, blagostanju, spokojstvu, napredku i o u-
tvērdjenju blagočestja da se brane, završivši
punovažnu besiedu svoju sa troniteljnom moli-
tvom, da bi preblagi bog podario dug život na-
šem svetlom knjazu, da bi ga zadržao u ne-
narušimom zdravlju i blagodenstvu, i izlio na
njega i njegov proslavljeni i mnogozasluzni dom
svoju nebesku milost. Cielu ovu svetčanost za-
vršilo je mnogolietstviye svetlome gospodaru
knjazu našem, a propratjalo ga je pri shodnim
sveštenodiejstvima uparadjeno vojinstvo izpred
cērkve pucnjavom iz pušakah i od kasarne iz
topovah, s kalimejdana pak na taj konac od
strane obštine naredjene prangije.

Po svēršetku svega ovoga cērkvenoga tor-
žestva išlo se na podvorenje svetloj knjaginji,
i njezina svetlost blagovolila je primati česti-
tanja kako od svih ovdie havećih se gg. kon-
zulah i č. paše, tako i od svega duhovenstva,
viših i nižih činovnikah naših i otmieniga gra-
djanstva. Dok su ova čestitanja trajala, pored
naše vojničke bande svirala je u konaku i gar-
nizona turska banda.

U večer je bila varoš sjajno osvietljena, i
na više miestah vidieti je bilo liepih prozrakah,
i u to vrieme čuti se dala po varoši naša voj-

nčka banda, mnogobrojnim usklikavajućim ljud-
stvom pratjena.

Spomena je dostojno pri obštoj našoj svet-
kovini i to, što je parobrod, noseći ime „Beo-
grad“, u 5 satih u jutru iz Zemuna ovamo do-
šao i stavši na Savi sroču knjaževskoga dvora
izbacio 19 topovah, sav ovaj dan, kad bi pod
varoš našu došao, dēržno je razvijenu sērbšku
zastavu, i tim pokazao, da i u susiednoj nama
strani učestvuju u našoj narodnoj slavi. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

— „Satelit“ piše: „Govori se, da je Omer-
paša sa svog miesta, kao najviši zapoviednik,
dignut (?) i to se govori, da je porta na ovaj
čin prinukana, što je Omer „nevieran“ postao.
Čini se, da se je, slavni inače junak kod Tu-
rahah, svojim za cērvenjake simpatijama odviše
daleko zavesti dao. Još god. 1849, kad je u
Bukureštu bila turska i ruska vojska, bio je on
nagnjen razvratnoj stranki. Mi se spominjemo
jednoga slučaja. Turska vojnička banda svirala
je tada vērlo oblubljenje liberalne i ratne slo-
bodoumne marše; čime je s ruskom policijom u
često sraženje dolazila. Kad je Omerpaša za to
dočuo, naredio je on da su se sve bande od
njegove vojske naučile pomenute pogērdne ko-
made, pa kolikogod je putih turska vojska išla
na viežbanje, morale su bande svirati rečene
komade, osobito kad bi mimo stana ruskog za-
poviednika prolazila. Priateljske opomene nisu
tada ni najmanje uvažene.

Turska.

Iz Bajruta. U pokrajini Naplusu bila je
kērvava borba. U boju ovom poginulo je 200
dušah. Vlast sama tako je obezsiljena, da nije
kadra žalostno ovo pozorište ni za dlaku pre-
duprediti. Žitelji libanski hristijani i Druzi od-
metnuli su se, i stoje oružani i gotovi samo ako
ih dirne vlast. Oni više vlast neslušaju nimalo.
U ovim predielima zavladao je takav nered i
neposlušnost sprama vlasti, da je sad prava anar-
hija. Vojske u miestu neima nikakve, sve je o-
tišlo da udara na Rusa. Praviteljstvo još jedinih
200 linealnih soldatah, koji su bili kao posada
u Damasku, poslalo je, da se mir i red povrati
a upraviteljstvo da se urodjenicima povieri, da
oni sami sastave nieku narodnu narodnu gardu.
Praviteljstvo predaje vlast onima u šake, koji
bunu i nemir čine, koji hristijane ugnjetavaju i
na najgori način zlostavljaju. Oni dobrovoljci,
koji su bili uputjeni da idu u Erzerum, naloženo
im bude da ostanu pod miestnim zapoviednikom,
no oni to neće, već su nadērli da idu Stambol
i da će se tu sami lično uvieriti, šta pravitelj-
stvo misli, i da će sami tamošnje zapoviedi
slušati.

Iz Carigrada 3. listopada. U isto vri-
eme, kad su odaslane zapoviedi za rat, stižu iz
Azije izviestja, uslied kojih Rusia tamo pro-
povieda sveti rat protivu islamu. Armenski
patriarh od Ečmiazima dieluje u ovom smislu i
ide tako daleko, da preporuča iztrebljenje ne-
viernikah. G. de la Cour izjavio je ministru iz-
vanjskih posalah, da se Francezka, pošto divan
nehtiede odobroti notu bečke konferencie, čuv-
stvuje riešenom svake obvezanosti naprema Tur-
skoj. Zajedno izjavi zastupnik Francezke, da on
ovo očitovanje čini po nalogu svoga cara. Re-
šidpaša odgovori, da je pitanje o sv. grobu, po
Francezkoj polaknuto, upravo dalo pērvi povod
smutnji i sadanjoj zamēršenosti. Dočim je porta
one ugovore, koje su svi kraljevi francezki,
pače i ista vlada republikanska obdēržavali, uz-
dēržala, posijala je ona sieme razdora s Rusiom,
pa čudnonavatim doista načinom car Francezah
pušta ju medju dva stolca pasti. Rešidpaši do-
lazi ta stvar upravo tako, kao da su dogadjaji
s g. Lavalettom bili smo izlika, i cielo pona-
šanje Francezke samo posledica niekog spora-
zumljenja s Rusiom.

Različite vlosti.

— Blizu Arada 25. p. m. oko 9 satih u ve-
čer pojavi se vatra, i da nije žendarmeria re-
vnostno nastojala, da se vatra ugasi, za noć bi
sve selo izgorielo bilo. Vatra se gasila cielu
noć. Blizu, gdje se ova vatra pojavila, pekao
se špirit, gdje ga je mnogo bilo, i da se po

nesreći zapalio, mnogi bi ljudi stradali. Tako su
izgorela tri konja i tri svinčeta. Zandarima je
tim veća pohvala pri ovom gašenju, što su sa-
mi bili i što su seljaci Vlasi skērštenim rukama
gledali požar, niti su ih molbe, niti prietnje mo-
gle prikloniti da vatru gase.

— Novine iz Galicije javljaju, da je kolera
u više okružjah tamošnjih pojavila se.

— U Ljubljani je otvorena tērgovačka škola.
— Pod štampom se sad u jedanput nalazi
11 romanah na magjarskom jeziku.

Službeno hērzojavno objavljnje bečke burze
od 17. listopada 1853.

Tečaj dērž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dēržav. obveznice sa 5 pct.	91 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (93 1/2)	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	80 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 5 „		Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 3 „		Bratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „		Frankfurt na Mainu za 120	112 1/2
„ „ „ 2 „		Genova za 300 piomont. lirah	2 mies.
„ „ „ 1 1/2 „		Hamburg za 100 mar. ban.	83 1/2
„ „ „ 1 „		Lipsko za 100 forintih	2 mies.
„ „ „ 1 „		Livorno za 300 tosk. lirah	111 1/2
„ „ „ 1 „		London za 1 funt sterl.	11 4 2 mies.
„ „ „ 1 „		Lyon za 300 fr.	3 mies.
„ „ „ 1 „		Milan za 300 austr. lirah	111 1/2
„ „ „ 1 „		Marsaille za 300 frank.	133
„ „ „ 1 „		Paris za 300 frank.	133
„ „ „ 1 „		Prag za 100 for.	1 mies.
„ „ „ 1 „		Tērst za 100 for.	3 mies.
„ „ „ 1 „		Miloci za 300 austr. lirah	1 mies.
„ „ „ 1 „		Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1 „		Tečaj novca	
„ „ „ 1 „		Carski dukati	
„ „ „ 1 „		Zajam od 1851 Slova	
„ „ „ 1 „		„ B	
„ „ „ 1 „		Lombardski	

Dionice.

Sievrne željez. po 1000 fr.	2140	Krak.-g. sloške po 100 t.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „		Aust. dun. parob. 500 f.	612
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „		Aust. llo. u Tērstu 500 „	536
Budiej.-Gm. Lins. „ 250 „		Bud.-pešt. lančan. 500 „	
Požun.-tērn. 1. izd. „ 290 „		Galič. založn. 4% za 100 „	
„ 2. izd. „ 200 „		Sročke Esterhasia 40 „	

SLUŽBENI LIST.

Br. 12,112.

Oglas

c. k. hērv. slav. financialnog zemaljskog ravna-
teljstva na sve podčinjene dohodarstvene urede
i nadzirateljne organe glede prodaje soli za
marvu uz cieniu od 2 for. po centu.

Za pružiti gospodarstvu sredstvo da ozbilj-
no može upotrebljavati sol za marvu, odredilo
je vis. c. k. financialno ministarstvo priredjiva-
nje naročito k tomu opredieljene vērsti soli kroz
miešanje sive morske soli sa prahom euciana i
prahom ugljevja pod nazivom „sol marvinska.“

Ova osebite pripravita vērsta soli hoće se
na temelju najvišjeg riešenja od 15. lipnja 1851
i u sliedstvu odluke visokog c. kr. financialnog
ministarstva od 12. lipnja 1853 br. 21,549 kod
c. k. solare u Senju uz cieniu od dva forinta od
centa počamši od 15. listopada 1853 u nezavi-
tom stališu na prodaju staviti. Skērb za dalnju
odpremu preostavlja se kupcima.

U Zagrebu 17. rujna 1853.

Br. 4145. (313—Izv.)

(3—1)

Obznana.

Na molbu Josipa Bakarčića obdēržavat će se
pri ovom car. kr. sudu kotarskom dvie ovēršbene
dražbe za prodaju kuće sa stērnom, ležeće na Ča-
vlihu, pod brojem 12, spadajuće na masu pokojnoga
Martina Šišula.

Pērva će se dražba obdēržavati u četvērtak
na 10. studenoga (novembra), a druga u subotu na
10. prosinca (decembra) ove godine od 10. ure u
jutro do 1 ure po podne.

Pozivaju se toga radi svi oni, koji misle, da
imaju kakovo pravo uknjiženja nad napomenutom

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hercegovina, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

Za utemeljenje ovdašnje uprave običajne nadležne:

	za glavnu	godišnji pri-
	for.	for.
G. Binder Martin	8	5
Mallin Jenko	100	6
J. D. Popović	3	2
Jabornik Franjo	3	—
Jung Felix	—	4
Terbojević Spiridon	—	2
Höjgsberg Moritz	3	2
Höppler	25	10
Kornitzer i Klein	25	10
Bavcin Alois	5	5
Ratta Patar	—	8
Hermann Matia	—	2
Fretner Martin	—	3
Bauer Franjo	—	5
Traventi Dragutin	—	1
Metelka Janko	—	1
Simec Juraj	—	4
Tili Juraj	—	2
Kostečer Franjo	—	2
Veneček Franjo	—	3
Menzlik Petar	—	2
J. C. Brodman	—	1
Gavlikovski Petar	—	1
Ludvig Anton	—	6
Perger Fr.	—	8
Bukal i Comp.	—	5
Raab	—	3
Guteša Ula	3	—
Goldzieher Marko	5	5
Kösig i sin	6	5
Ratković	—	2

Stjepan Pogledić,
predstav. i zapitnik.

Kamauf,
natčelnik.

U Zagrebu 18. listopada. Ratni manifest portu prispio je već i ovamo. Izdan je na 4. listopada, i podnešen zastupnicima vele vlasti u Carigradu, te još istoga dana u jutro, opranjen u Šumla i Erzerum, kuda je međutim još 27. rujna otišla zapoviest ratnog ministara Mehmed Alipaše, da vojske budu spremne za rat, jer će ov kol dan slijediti ratna objava. — Polag učinjenog računa imao je manifest prispjeti 7. listopada u Šumla, a 10. listopada u glavni stan carsko-ruskog zapovjedništva, ako osobito prijeđe na put stale nisu.

„Oest. Corr.“ donosi u izvadku taj manifest zajedno s pismom Omerpaše na ruskog generala Goršakova. — Manifest priobit čemo naknadno a sada ove stavljamo ovdje u preveć pismo Omerpaše, kod koga samo te opazujemo, da je čudnovatim načinom bez datuma, ni su možda rečene novine zaboravile nanj. Pismo glasi:

Gospodine generale!

Po nalogu moje vlade imam čest upravit na Vas ovo pismo.

Dočim je vis. porta iscrpila sva sredstva pomirenja, da uspostavi mir i svoju nezavisnost, car. ruski dvor nije prestao pripremati teškoće, te je napokon povriadio i ugovore posjednutjem dvaju knježestva, Vlaške i Moldavie, podpuniteljnih i čistih otomanskog carstva.

Štadno miroljubivom svom nečela porta je, u miesto da upotrebi pravo represalija, tada se ograničila samo na to, da protiv toga protesti-

ra, bez da se udalji s puta, koi bi mogao bio voditi k izravnanju.

Rusia usuprot pazila je, da neizjavi sličnih čuvstvih, te je napokon zabacila predloge, koji, po prejasnim posredujućim dvorovima njoj preporučeni, bihku neobhadni za čest i sigurnost porte.

Nije joj dakle slijedovateljno ništa preostalo, van da svoje priobitište potraži u neodvaritelnoj dužnosti za rat. I buduć posjednutje podunavskih knježevina, te time slijedeći prekršaj ugovora sačinjava neizbježne povode rata, to vis. porta, da još jednom zasvjedeči svoje miroljubivo čuvstvo, predlaže Vašoj preuzvišenosti mojim posredovanjem, da očistite rečene dvie pokrajine i dajte za odluku rok od 15 danah, računajući od dana, na koi se ovo pismo prime.

Ako bi u ovo vrijeme od strane Vaše preuzvišenosti stigao meni zaniskajuci odgovor, to bi neravna posljedica toga bila, da bi se nepriateljstva započela (le commencement des hostilités en serait la conséquence naturelle).

To imam čest do znanja Vaše preuzvišenosti dostaviti, dočim zajedno poprimam priliku uvjeriti Vas o mom visokom štovanju.

Omer Paša.

„Impartial de Smyrne“ javlja iz Carigrada, da su ulemi sultanu na slučaj rata obćali 200 millionah piastrah. — U Carigradu izdala je vlada novi papirneti novac. Dva parobroda, natovarena s topovima, odjedriše u Batum. — Pisma iz Erzeruma donose, da je tamo na novo stiglo 7—8,000 momakah i više baterijah. Već do sada ima tamo 50,000 mamekah, a još se svendili očekuje nova vojska.

„Med. Woch. Blatt“ piše, da ruski vojska u Vlaškoj ima dvie velike glavne bolnice, jednu u Bukureštu, a drugu tik Pruta, i 17 manjih novopodignutih bolnicah. Uredjenje svih ovih bolnicah osobito je i valjano; liečnikah ima dovoljno, nemanje i ostalog poslužujućeg osoblja, koje je u svakom vidu izvrstno. Usuprot pako kod zdravstvenih uredjenjah turske vojske vlada velika oskudica liečnikah. Dr. Gual dobio je zapoviest, da iz Šumle pošle u Varnu, i da bolnice poniešto uredi.

— „Schlesische Ztg.“ donosi slijedeću gervjerojatnu depešu: U Parizu 12. listopada, 6 sati popodne. Knez Mensikov imenovan je gouverneurem podunavskih knježevina; gospodari skituti su.

U Zagrebu 19. listopada. Današnja pošta je donela slijedeće novosti: Francuski general Bosquet otišao je zajedno sa 6 oficirah u Carigrad. — 30,000 Rusah ukrcalo se u Odessi i opremljeno sa svom mogućom bërzinom u Rodout-Kalé. Na azijskoj turskoj granici nalaze se već ruski generali Nestorov, Barjatinski, knez Dolgoruki. General Zavadovski, hetman černo-morskih kozakah, stigao je sa svojim sborom od 24,000 mom. u Anapu. Inj kozacki sborovi poslani su u ostala miesta; riečja: Rusia se u Azii svoješki za odpor sprema.

— Na onu viest, da se našem pjesniku Stanku Vrazu spomenik podigne, „Svetovid“ predlaže: Neka spomenik taj izradi bački Sèrbina likorezac Dim. Petrović, koj, kao što čujemo, dosta oskudno živi, jerbo najvažniji poslovi padaju drugim slavniim inoplemenim likorezcima u čest. Kamo sreća, kad bi on i za Daptes, i Raica i Mušickog spomenike izradjivao!

— Biagnaci u Londonu spremaju se Turskoj u pomoć da priteku. Dembinski otišao je 4. o. m. u Carigrad. U Southamptonu stoje 8000 puša-

kah u dvie ladje pripravne, koje su za poljaku i magjarsku legiu opredjeljene. Preksutra polazi 900 Poljakah pod zapoviedi pukovnika Oborskog iz Sutamptona.

Iz Temišvara, 7. listopada. Izvolite obznaniiti u vašem listu, da neima više vèrsnog plemića blagorodnog gospodina Aleksandra Konstantinovića, zemljodèrca germanskog, zeta gospodara Jefrema Obzanovića. On se ovdje u Temišvara preselio u viečnost 3. listopada u 46 godini života svoga, ostavivši po sebi neutiešan suprugu i troje malolietne djetce. Opiele za pokojnika držalo se svečtano 5. listopada poslie podne, i odmah se za tim tielo njegovo u German odniele i tamo je pogrebno. On je bio redoljubiv, čestit i dobrotvoran muž. Supruga je njegova u njemu izgubila viernoga druga, djetca njegova podpora, prijatelji njegovi krasnoga prijatelja, a Sèrbi, koji su ga poznavali, čestitog i odličnog Sèrbina. Viečna mu pamet i lahka mu zemlja bila! (S. D.)

— U Zemun stigao je skorpteča jedan iz Carigrada, i predao depeše svoje za Beč i London telegrafu u podne. U dva sata po podne imao je već odgovor iz Beča, a u četiri sata iz Londona. U pet sati mogao se već vratiti u Carigrad. Dakle može od pet do pet danah Carigrad sa Londonom korešpondirati.

Austria.

U Beču 15. listopada. U više inostranih i domaćih listovah javljeno je, da je neki novi državni zajam u inostranstvu zaključen. „Oest. Corr.“ iz pouzdana izvora javlja, da su te viesti netomeljene.

— Posljednje viesti iz Moskova javljaju, da će se njegove veličanstvo cer 20. t. m. u Beč povratiti.

— U popečiteljstvu trgovine čine se pregovori, da se zavede nredba, kako se čuvati valja od prevare kratkim rifom.

— Papinska vlada dozvolila je slobodan uvoz žita, krumpira, muke i sočiva do konca mjeseca veljače 1864.

— Pariški listovi javljaju, da su carigradski uleme već 38 millionah fran. stavili na raspoloženje turskoj vladi. — U Parizu rasprostro se je glas, da je maršal Paskievč dobio zapovied, da se uputi k vojsci u podunavske knježevine.

Bosna i Hercegovina.

S hercegovačke granice, 28. rujna. Po stignutim glasovima iz Hercegovine Turci su sad uprav pomamili se. Reći će mi tko, a kad su bili dobri? Istina, no nisu opet nikad ovog sijaseta od hristjanske raje činili, kakvi sad čine! Pošto su raju sa sedmostručnim haračom oglobili, sad joj hoće i černo isa nokta da otmu. Svak zna, da je kukavna raja bez oružja, dakle čega imadu Turci bojati se. Sada su bali pošli sve redom po noći sela paliti. Kuće su slamom pokrite, kao i staje, dakle lako ih je zažeci. Neki dan zapališe selo Trebinje. Devetnaest kućah (čitavo selo) osim agrađah i stajah izgore za dva sata, a jedan narod sa svojom nejači, gó, nag bieži kojekuda vieću: „Avaj bože! ima li igdie cara hristjanina, da ovu muku prekрати; ili ti velji bože! otvori čer-nu zemlju neka nas proguta, da se jednom žive žalosti izbavimo.“ Na ovo sunetlie poviču: pomoći će vam Moskov i ostali kaurski kraljevi, pa načnu iz pušakah pucati na onako čemerno hristjane. Gdi su kuće pločama pokriveno, te ih zapaliti nemogu, udaraju po čitavu noć kame-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.

Za službene listove opredjeljena su: uvidelina: 4 kr. sr. dodatno za prešut; a zatim za svakog 2 kr. sr. — Za druge oglašajne svake 10 linija 20 kr. sr. dalje po liniji od svakog počinje linija 4 kr. sr.

Zvanična čast.

15034. 1853.

Kr. ministarstvo unutarnjih djela u Saksonskoj odredilo je, da se putnikom na željeznica saksonskih oduzme oružje, koje bi kod sebe imali, i da se takovo kao svaka druga prtljaga u kolih za tovar opredjeljenih odprema.

Što se u smislu odписа vis, c. k. ministarstva unutarnjih djela od 30. rujna t. god. br. 6258 za ravnanje putnika obnaroduje.

U Zagrebu 14. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.
Benko Lentulaj.

15081—1853.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavoniji sljedeći prinoseci u ime gradjenja crkve u spomen u sretnoga spasenja njeg. c. k. apostolskog veličanstva.

Josip Bunjik predsjednik 5 for., Ciprian Švagel prisjednik 1 for., Franjo Erlinger izviestitelj 1 dukat ili 4 for. 30 kr. sr., Vilhelmo Antun Pečić prisjednik 1 for., Dragutin Galac izviestitelj 2 for., Antun Kovačević prisjednik 1 for., Tomo Marko Kraljević prisjednik u miru 2 for., Janko Pračait tajnik 40 kr., Ivan Klinšić pisar 10 kr., Ivan Vojnović, pisar 10 kr., Adolf Graf viežbenik 10 kr., Antun Miljević pisar 20 kr., Peter Kovačević podvornik 10 kr., Josip Matiević kot. sudac 1 for., Pečić kotarskog suda pristav 40 kr., Dragutin Gvozdenović kot. pristav 1 for., Gruber 10 kr., Murljević 10 kr., pisari; Ljubojević podvornik 6 kr., Ternčić tamničar 10 kr., Ivo Miljević 3 kr., Josip Mahen 20 kr., podvornici; Gjuro Tadić pomoćnik uzah 10 kr., Gjuro Kos tamničar 20 Vrančić kot. sudac 1 for., Dragutin Bernić 30 kr., Laco Taler kot. sudac 2 fr., Matia Lorković pisar 20 kr., Imbro Iriz podvornik 10 kr., Mato Habian tamničar 10 kr., Skender Paša kot. sudac 2 for., Marko Tončić 40 kr., Antun Kovač 2 for., kot. pristavi; Nevin Štos pisar 20 kr., Pavao Cvitinović tamničar 10 kr., Stjepan Gruhiša podvornik 10 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda sv. Ivanskog sabrani:

Lovro Karolji glavar obćine Bistrica 1 fr., Lovro Jezik učitelj u Bistrici 20 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Klanjcu sabrani:

Ivan Županić glavar 1 for., Franjo Pertac tajnik 1 for., oba obćine Skerak; Josip Sterger trgovac u Desiniću 1 for., Makso Stojanović najamnik u Pavlovcu 30 kr., Pavao Kranjčić župnik u Selih 20 kr., obćina Miljanska 2 for. 57 kr., Joso Derčić vlastelin u Bideržici 5 fr., Mavro Vinković vlastelin u Maloj Erpenji 2 fr., Josip Ogrizek gostionik 1 for., Stjepan Stančić trgovac 1 fr., oba u krapinskih toplicah; Stjepan Derčić vlastelin u Ivanici 1 for., Dragutin Runović kotar. ranarnik 1 for., Gjuro Horvath trgovac 1 for., oba u Pregradi; Josip Bešteljak gostionik 30 kr., Naco Ogrizek 30 kr., Andria Martinjak 40 kr., Luka Krušić 30 kr., gostioniki u krapinskih toplicah; ostali obćina i u Pregradi 3 for. 2 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Krapini sabrani:

Skender Bakaj kot. sudac 2 for., Slavoljub Halper kot. pristav 2 fr., Nikola Fogl tajnik 1 for., Nikola Horvat viećnik 1 for., Ivan Nepomuk Serkulj 30 kr., svi obćine krapinske; Vladimir Rozgaj odvjetnik 10 kr., Ant. Hausner liekar 2 fr., Ivan Teodorović dielovoditelj 20 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Koprivnici sabrani:

Antun Pajšl revirnik 10 kr., Lavoslav Herb 30 kr., Ivan Konrad konobar 20 kr., Skender Kopačić trgovac 10 kr., Stjepan Guzmio tajnik 10 kr., selo mali Bukovec 1 fr. 14 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Osijeku sabrani:

Živko Blažeković kot. sudac u Miholjcu 1 for., Franjo Kőnczöl kot. pristav u Miholjcu 1 for., Dragutin Mavradić šumar vlastel. 30 kr., Franjo Šiller protustavnik 1 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 4. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonia, Dalmačija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 20. listopada. Jučer pokopan je umršši ovdje g. penzionirani major Balbi.

— C. k. počešteljstvo nastave imenovalo je dosadanjeg nam. učitelja na gimnaziji u Splitu Jurja Politea pravim gimnazialnim učiteljem u istom mjestu.

U Zagrebu 19. listopada (Pregled). Neki erdeljski list piše iz Bukurešta, da Rusi dërže manevre baš po svojoj volji i da je liepo viditi ratna ova pozorišta. Ponašanje vojske u svakom je vidu izvrstna. U Vlaškoj ima osobito velika množina konjaničtva, i konji su vrlo krasni, te se takove liepe zvieradi u toli velikom broju ovdje nikad vidjelo nije. Vrhovni zapovjednik knez Goršakov prisustvuje svaki dan vojnim viežbanjima, te je dao vojsku u logorima već višeputah allarmirati, da se uvieri o spremnosti svojih vojnika. Nevjerojatnom bërzinom stavilo se je piešačtvo, konjaničtvo i topničtvo na bojno polje.

Kao što „Wanderer“ javlja, primiće se silna ruska vojska sve to bliže k Dunavu. Knez Gnes Goršakov dao je preko 3,000 šatrah iz dasekah na lievoj dunavskoj obali napraviti; u svaku od ovih stane 10—15 vojnika. Vlaškoj vladi naloženo je, da za ovu gradnju daće 30,000 dukatah.

Iz Carigrada od 6. listop. doposj isti list, da je g. de la Cour po drugi put izjavio, da se Francezka čvstvuje riešenom svake obvezanosti spram Turske, i da samoj Turskoj ostavlja obranu onih ugovorah, za koje se nekad francezki kraljevi boriše. G. Bruck izjavio je, da je čvërsta volja Austrije, da se rat u uzke granice stegne i da se nepovriede europejska posiedovanja Rusie. Time je g. Bruck pokazao, u koliko je austrijska vlada pripravna učiniti sve moguće, da se odërzi mir svijeta. Mora se priznati, da je upliv Austrie ovdje u toliko uspio, da se s lordom Redcliffom nadtiecti može. — Lord Redcliffe uvijek svietuje portu na mirno izravnanje, na kod toga je vazda osigurao portu, da će ju Englezka u slučaju rata podpomoci.

U logoru Omerpašinu nastoje francezki i piemontezki oficiri, imenito Magnan i Gavonne, činiti sva moguća i svekoliko strategičko svoje znanje upotrebljuju na to, da prelaz Rusah preko Dunava nemogućnim učine. Omerpridëržao si je samo taktiku a ostale strategičke naredbe prepustio je ovim inostrancima. Generalissimus gardah, Rušdipaša, poći će do skora u Drinopolj; pratit će ga francezki oficiri Manginat, Petit i Gaillard.

Konferencija poslanikah u Carigradu zaključila je, da se Turskoj dozvoli, da se služi inostranim oficirima. — Govori se, da će u Tursku prispjeti francezki general Lamorcière i sar-

dinski general grof La Marmora. Ako nepriateljstva nezapočnu prije zime, to će jedan od njih zapoviedati nad vojskom u Anatoliji, a drugi u Rumeliji.

„Journal de Constantinople“ od 4. donosi već službenu prijavu o učinjenom u velikom vieću zaključku za rat. U njof se veli, da su svi ministri, veziri, ulemi, vojnički chefi i ini dostojanstvenici jednodušno zaključili, da se rat objavi. Fetva šeih-ul-islama, kojom se ovaj zaključak odobrava, podnešena je sultanu i po njem providjena visokim njegovim hatt-šerifom. Poluslužbeni ovaj organ turskoga počešteljstva donosi iz Albanie umiriteljna izvještja, uslied kojih medju tamošnjim žiteljstvom vlade najbolji duh i katolički Albanezi, valjda u nadi, da će do skora zadovoljiti svoju pohlepu za pljačkanjem — jedva čekaju, da se pobiju s Rusima. — Kao što isti list javlja nadalje, prodaje se množtvo kojekakvih stvari od ruskog poslanijstva i činovnici ruske kancelarie dobiše od svoje vlade nalog, da budu spremni za odlazak.

„Allg. Ztg.“ piše nieki dopisatelj: Čitao sam nieko pismo jednog oficira kod turske vojske, u kom se položaj obih vojskah ovako opisuje: Ruski vrhovni general Goršakov a glavnim sborom čini priprave ili barem radi takog, da se slutiti može, da će on pokušati kod Šumle preći preko Dunava. Dalje uz rijeku vidi se skupljena vojska od 40,000 po prilici omakah pod zapoviedju generala Panjutina; misli se, da bi ova vojska mogla udariti prema Nišu, gradu i tvërdji kod Nisave. Turci nastoje tako se smiestiti, da budu za svaki slučaj spremni. Pod voditeljstvom Aoni-paše sdruženo je 15 bataillonah u i oko Bosne Serai. Zajedno na ovoj strani sastavlja Ibrahimpaša jedan sbor rezervni, koi će sastojati iz redifa i bosanskih dobrovoljacah, a Izzetpaša poslan je u Beograd. Ovaj potonji rodjen je Bošnjak i porta je, koja mu ovo mjesto podieli, hotjela podati Sërbima jedan dokaz svoga povierenja. Osigurava se pače, da su si Sërbli izmolili, da smiedu za obranu svoje zemlje protiv nepriateljske vojske postaviti 100,000 (?) omakah.

„Constitutionel“ potvrđjuje viest, da su gospodari skinuti i knez Menšikov da je imenovan gouverneurom podunavskih kneževinah. I to potvrđjuje, da će knez Paskiević preuzeti zapoviedništvo nad ruskom posvojiteljnom vojskom.

Veliki englezki listovi još uvijek goje nadu, da će se mir uzdëržati. „Times“ doduše dërži, da je više nego li vjerojatno, da će nepriateljstva buknuti, jer nije moguće misliti, da bi jedan vladar u položaju takovom, kao što je ruski car, popustio turskom ultimatumu. Nadalje „Times“ veli, da je s obzirom na relativne sile obih rat vodećih, i s obzirom na teškoće za prelaz preko Dunava pred očima nepriatelja morati Turcima proricati, da će njihove glave biti kërvene.

Više englezkih listovah opet govore o niekoj alianci izmedj Rusie i Perzie te tvërde, da je perzijska vojska ležeću na granici varoš Conal i nieko tursko selo napala i posvojila.

Turska.

Mashar-paša, sin Rešid-pašin, koi je svëršio školu vojenu i izpit ove godine, sa galačkim parobrodom otišao je u Varnu, a odatle u Šumlu da stupi u vojsku pod zapoviedništvo Omer-paše.

— Ima niekoliko danah, kako su svi velikaši turski počeli poklanjati praviteljstvu svome ko-

SLUŽBENI LIST.

(189—DP.)

(3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagreba stavlja se s tim do javnog znanja, da je na zahtjevanje velečasnog gospodina Pavla Bratelja, ravnatelja siemeništa gerčko-katoličkog u Zagrebu, u parbenom poslu istog siemeništa proti baštinikom pokojnoga Mihalja Štivalića četvrti i posljednja ovršbena dražba kuće istih baštinikah ovdje u Zagrebu u visokoj ulici pod brojem 152. ležeće i na 10,000 for. sr. sudački procijenjene dozvoljena, i za obdržavanje takove rok na dan 21. studenoga 1853 po podne u 3 sata na licu mesta opredijeljen.

Kuća ova sastoji se iz 22 sobe, 3 komore, 5 kuhinja, dvie izbe, potrebnih dervarnica i podruma, k njoj spada i jedan vrt.

Kupiti želeći pozivaju se na dražbu, time, da svaki licitirati hoteći mora vadium od 200 for. sr. položiti, i da kupac intabulirane dugove, na koliko kupovna cijena dosegla bude, po nuputku suda preuzeti mora; zajedno se do znanja daje, da se procijenbeni zapisnik i uvjeti dražbeni kao i izvadak uknjiženih dugovah tako u pisarni ovog suda uvidjeti mogu kao i pri ravnateljstvu siemeništa gerčko-katoličkog.

Napokon uzazivaju se svikolici, koji kroz ubijeleženje u javnih knjigah hipotekarno pravo na otu kuću misle da su zadobili, neka takovo do roka prodaje tim većma ovomu sudu prijave, što u protivnom slučaju oni aebi samim pripisati bi imali, ako se razdieljenje prodajno-kupovne svote bez njih poduzme, i oni kroz to, na koliko prodajno-kupovna svota bi iscrpljena bila, izključeni bi ostali.

U Zagrebu dne 3. listopada 1853.

C. k. kot. sud.

(188—DP.)

(2—1)

Dražbeni izrok.

Usled sudačke ovrhe br. 1139 prodavat će se putem javne dražbe sienokoša „Jarek“ zvana u selu gornjem Ladaću, občini Bèrdovačkoj ležeća, na vlastitost Mike Passarića spadajuća te sudbeno na 400 for. sr. procijenjena, i to na zahtjevanje g. odv. Shaufla-poradi duga 36 fr. 56 kr. sr. u koju svèrhu sudbeni izrok na 31. listopada 1853 u 3 sata poslie podne u ovosudnoj pisarni opredjeljuje se.

Ujedno pozivlju se svikolici hipotekarni vjerovnici, da svoja zahtjevanja najdulje do 30. listopada 1853 sudu ovome naznače, inače će se bez obzira na njih dioba kupovnine obaviti.

C. k. kot. sud bèrdovački dne 16. kolovoza 1853.

Jakopović,
kot. sudac.

Br. 4932. (323—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za predstojeću upravnu godinu 1853/4 od potrebe će biti za kaznionicu čakovačku 34 hvata hrastovih dèrvah, kojih dostava povierit će se onome, ko dne 31. listopada t. g. na javnoj jevtinbi, koja će se u uredu c. k. podžupanije čakovačke u jutarnjih urah dèržati, gdje se već i sada pobjliži uvjeti saznati mogu, najpovoljnije uviete ponudi.

U Čakovcu dne 14. listopada 1853.

C. k. podžupan službeno odautan,
c. k. kotarski perovodja

Mudrovčić.

Br. 3407. (321—Izv.)

(3—1)

Oglas

jevtinbe za dèrva.

Tečajem nastajuće zime 1853/4 treba c. k. zemskom sudu ovom za grijanje urednicah i uzah 23 1/2 hvata suhih i dobrih bukovih dèrvah, za nabavljenje kojih razpisuje se ovim javna jevtinba i postavlja rok za obdržavanje iste na dne 3. studenoga 1853 za 9 ura prije podne u Karlovcu u prostorih suda istog u kući občinskoj rečenoga grada postojećih.

Pozivlju se dakle svikolici količinu tu bukovih dèrvah dostaviti želeći da se na rečeni dan i uru u pomenute prostorije suda ovog potruditi izvole.

C. k. zemski stol u Karlovcu dne 17. listopada 1853.

Lipovčić.

Slobodin Lopašić,
nam. tajnik.

Br. 5174 (322—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Ostavši bezuspješna I-va dèržat će se u ponedjeljak dne 7. studenoga od 10 ure u jutro do jedne popodne II-ga ovršbena ličba glede prodaje 1) jedne sobe s ognjištem i pristojalšte pod kućom br. 56 i 2) kuće br. 81 na jedan pod sa miestom razdieljenjem i pol. tavana.

Ove nepokretnosti u Rieci ležeće jesu upisane na ime Santa i Nadale anprugah Mihić, i biau 1.

travnja t. g. procijenjene na 1307 fr. 50 kr., te su obteretjene dvim uknjižbama, od kojih jedna od 200 fr. a druga 500 fr.

Ako vèrhu preredenih dvih uknjižbah imade tko kakova prava zaloga naprama napomenutim nepokretnostima, neka ih do 1. studenoga ovome sudu u smislu §. 509 g. n. objavi.

U Rieci dne 20. rujna 1853.

1. Dražba će se započeti fiskalnom cijenom od 1307 for. 50 kr. i slobodna ostaje svakome ponuda višja ili jednaka, primati će se i manje ponude.

2. Svaki ličioc morati će položiti u ime vadia 130 fr. i nepokretnosti će se dopitati bez uknjižbenih teretah.

3. Tretji dan poslie uručene došuditeljae odluke morati će kupac položiti ponudjenu cijenu na sud, protivno bi se na njegov trošak i štetu razpisala nova ličba.

4. Dražbeni i ostali troškovi poći će na teret kupca.

C. k. kotarski sud.

U Rieci dne 20. rujna 1853.

Br. 3583/P. S. (317—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. k. podžupanij samoborska potrebat će kroz predstojeću zimu za grijanje uredovnih prostorih polag učinjene predmiere 20 hvatih hrastovih dèrvah; — Nabavljenje ovih dat će se poduzimatelju, ko prigodom jevtinbe najmanju cijenu poaudio bude.

Jevtinba ova hoće se obdržavati u uredovnom zdanju dne 25. listopada u 10 satih u jutro, kamo se svi poduzetnici najljudnije pozivaju.

U Samoboru dne 14. listopada 1853.

U odsutju c. k. podžupana,

G. Ittlinger

c. k. perovodja.

Br. 5328. (320—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za grijanje uredovnih prostorih c. k. podžupanije karlovačke za godinu 1853/4 od potrebe su 13 hvatih dobrih tvèrdih dèrvah, od kojih polovica s koncem mieseca listopada, druga pak polovica do najkasnie posljednjeg prosinca god. 1853 nabaviti se imadu.

Za nabavljenje prenaznačite kolikoće dèrvah dne 23. listopada t. g. u 9 satih prije podne u ovdajšem uredovskom domu javna jevtinba obdržavati će se, na koju svi oto poduzetke na sebe primiti želeći providjeni sa primiernom u jednoj trećini ukupnog jevtinbenog iznoska sastojećoj jamčevini doiti neka izvole.

Od c. k. ureda podžupanije karlovačke.
U Karlovcu 13. listopada 1853.

Br. 7954/Z. Z. (116—D. S.)

(3—2)

Objava.

Buduć je oglašena u ovih novinah pod 28. rujna o. g. br. 7440 jevtinba glede pribavljenja 71 hvata hrastovih dèrvah za porabu ovdajšnje kaznionice dne 10. listopada 1853 bez uspieha ostala, — zato se poradi pribavljenja rečenih dèrvah nova jevtinba razpisuje, koja će se dne 25. listopada u c. k. uredu županije zagrebačke u 10 satih prije podne obdržavati.

U Zagrebu dne 17. listopada 1853.

C. k. vèrh. župan

Josip Bunjevac.

K br. 7498 Z. Z.

Oglas.

Iz razloga, što je razpisana u ovih novinah jevtinba za 15 hvatih hrastovih dèrvah za porabu ovog županijskog ureda dne 8. listopada o. g. bezuspješna ostala, razpisujem ovim novu za dne 25. listopada o. g. jevtinbu, koja će u uredu mome u 10 satih prije podne obdržavati se.

U Zagrebu dne 17. listopada 1853.

C. k. vèrh. župan

Josip Bunjevac.

Br. 2195. (311—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Ovostranim izrokom od 3. kolovoza t. g. br. 2195 oglašena prodaja vinograda Pave Lazića žitelja Vraneševačkog s ovim opozivlje se. C. k. kot. sud u Suhompolju dne 9. listopada 1853.

OGLASNIK.

(190—Dp.)

(2—1)

Veliki izbor čisto platnenih košuljah bečkog diela,

bielih i šarenih, može se dobiti kod **Gjore Černadka** u Stankovićevoj kući na bana Jelačića tèrgu u Zagrebu.

nje za vojsku. Samo nekoliko pašah, koji su u službi, dali su već ili poklonili su 200 parih i to iz njihovih ergelah. Računa se, da će praviteljstvo ovako u poklon dobiti više od 10,000 konjah.

Dne 5. je izišla sultanska Irada (dekret) da se bira novi patriarh na miesto Germana, ko je, kao što sam vam u posljednjem pismu javio, u vječnost preselio se. Danas će biti skupština u Patriaršii radi izbora, ali se već napred zna tko će biti izabran, a to je smetnuti patriarh Antim, ko će biti naimenovan, jer on je opet najbolji od svih drugih.

Rusija.

Car je zapovjedio, da 6-ti korpus bude sasvim za rat gotov. Deset do dvanaest ladjah raskih došlo je iz Sevastopolja u Galac.

Velika Britanija i Iraka.

Is Londona, 10. listopada. Čim je stigla viest o ratnoj objavi, dèržali su matadori emigracije glavnu skupštinu, za da se dogovore o načinu, kako će se vladati, i o mierama, koje će demokracija poduzeti spram rata na istoku (?). Nakočni u skupštini Magjari i Poljaci bili su gotovo svi zato, da emigracija aktivno učastvuje kod rata na korist Torske. No „niemački vitez“ nebiahu sasvim istoga mnienja te podvèrgoše iztočnu stvar filsofično-germansko-socialističkom ispitu. Najbombastičnijim izrazima razvijali su oni svoje mnienje, da iztočni rat niemačkom socialismu ništa koristiti neće, te da će diplomacia jur za zelenim stolom riešiti ovu razpru i ugušiti svaku iskru rata, ako bi se koja pojavila itd. Na ovo očitovanje ljuto se opečale Poljaci i Magjari te zastupnici i propovjednici sloge, bratinstva biau napokon tako divlji, da je jedan drugog ružiti počeo. Malo po malo umiešali su se Francesi i Taliani, te je halabuka nastala telika, da se je napokon demokratski kongres narodah morao razici, bez da bi šta opravio. Kad su najbolje vikali, primetio je sa strane neki šaljivčija: Ma tako po prilici moralo je biti kod gradjenja babilonskoga tornja.

Službeno bèrsojavno objavljene bečke burse od 19. listopada 1853.

Tečaj dèršk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèršk. obveznice sa 5 pct.	91 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2	80 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ 5 „ 73 1/2		Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ 3 „		Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
„ „ 2 1/2 „		Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
Isučenobv., obv. „ 6 „		Genova za 300 piemont. lirah	2 mies.
dvor. komore od prišilnog zajma „ 4 1/2		Hamburg za 100 mar. ban.	2 mies.
Kranjskoj, orar. „ 4 „		Lipsko za 100 forintih	2 mies.
ob. od Tirola, Vo. „ 3 „		Livorno za 300 tosc. lirah	2 mies.
raiberga i Salab. „		London za 1 funt sterl.	2 mies.
Obveznice lomb.-milanačkog zajma do g. 1850 „ 5%		Lyon za 300 fr.	3 mies.
Zajam s vuč. g. 1854 za 100 f. 1859 „ 100 „	131 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Marseille za 300 frank.	2 mies.
„ „ 2 1/4 „		Pariz za 300 frank.	2 mies.
„ „ 2 „		Prag za 100 for.	1 mies.
„ „ 1 1/2 „		Tečaj za 100 for.	3 mies.
Obvezna u Frankfur. i Holandiinčinjenoga zajma „ 4 „		Mileci za 100 austr. lirah	1 mies.
„ „ 3 „		Bukurošt za 1 for. parah	31 dan
„ „ 2 1/2 „		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ 2 „		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ 1 1/2 „		Tečaj novca	
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „ 90		Caraki dukati	
Naputnice sredinje blagajne		Zajam od 1851	
Godišnji disconto		Slovo A	
Bank-akcie komad po	1300	Lombardski	

Tečaj novca.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2155	Krak.-g. sleške po 100 t.	620
Bečko-glog. želj. „ 500 „	788 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	530
Sapri-M.-Nend. „ 200 „		Aust. llo. a Tèrta 500 „	
Budioj.-Gm. Lins. „ 250 „		Bud.-pešt. lèncan. 500 „	
Pošun.-tèrn. 1. ind. „ 290 „		Galič. zalokn. 4% „ 100 „	
„ 2. ind. „ 290 „		Gročho Esterhais 40 „	
„ 3. ind. „ 290 „			

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novimernici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase upredjeljena je uvrstila: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase: po oglasu 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

15081—1853.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavoniji sljedeći prinoseći u ime gradjenja crkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apostolskog veličanstva.

(Nadalje.)

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Osijeku sabrani:

Tišan Radmović 1 for., Adolf Danbelovski nadlovac 1 for., občina grada Osieka iz gradske blagajne 100 fr., iz Osieka: Mišo Pivač 20 kr., Juraj Sabo 1 for., M. Užarević 20 kr., J. F. Medić 2 for., R. Riedl 20 kr., Joso Pozanji 2 for., Ivan Keltneker 10 kr., Ivan Zink 1 for., Bošof 1 for., Ivan Kolegrat 30 kr., Josip Čordašić 1 for., Dragutin Lehmann 1 for., A. Verovski 30 kr., F. Svehoda 2 for., F. Brožan 20 kr., M. Čeh 20 kr., Ivan Nepomuk Feller 1 for., Franja Ciob 24 kr., F. Vagner 1 fr., Dragutin Karliček 2 fr., Mihalj Zimer 1 fr., Hinko Zimmer 20 kr., Josip Altgajer 10 kr., Ivan Faist 20 kr., Antun Mertl 10 kr., A. Šmit 1 for., Ferd. Redelštein 1 for., Petar Modesti 1 for., Antun Majer 1 for., Neumajer 2 for., F. Mohači 1 for., J. Lehner i Majer 1 for., Hiller 1 for., Katztaler 1 for., J. star. Fošzmajer 1 for., B. Gilming 1 for., L. Foszmajer 1 fr., R. Epstein 1 fr., R. Horming 1 for., R. Valding 30 kr., R. Baltazar Čalogović 2 fr., E. Keiman 1 fr., F. Folk 20 kr., N. Gilming 20 kr., N. N. 6 kr., M. Gilming 1 for., Chris. Gilming 20 kr., Majer Kraus 20 kr., Sal. Veiss 20 kr., N. N. 6 kr., Pavao Goretić 30 kr., Mergentaler 20 kr., N. N. 6 kr., Josip Pihler 6 kr., M. Hamberger 30 kr., Marko Kokan 10 kr., Stjepan Mavračić 6 kr., Pavao Faller 20 kr., F. Vanderlić 20 kr., A. Auer 20 kr., A. Kostić 20 kr., M. Marković 6 kr., R. Nedelković 20 kr., Ivan Vesić 20 kr., Petar Aksentijev 30 kr., Josip Reketje 10 kr., Lovro Kunjaković 10 kr., Nikola Žetić 10 kr., Marin Žetić 6 kr., Jos. Stulhofer 30 kr., Antun Bartolović 1 fr., Ilija Holup 10 kr., Mijo Šantovac 10 kr., Ivan Kunst 10 kr., Stjepan Moslavac 10 kr., občina Bukovica 3 for., občina Vukosavljevica 30 kr., občina Bučetina 1 for., 20 kr., iz Virovitice: Mato Vargić 26 kr., Franjo Bazianac 6 kr., Imbro Redeković 8 kr., Antun Ivoš 8 kr., Dragutin Michel 1 for., Tomo Štagel 1 for., ceh niemački 3 fr., Rozalia Breslauer 10 kr., Karolina Lóvi 20 kr., Andria Kovačević 24 kr., Joso Ester 1 for., Stjepan Pelenčej 20 kr., Julio Baner 20 kr., Josip Polak 10 kr., Andria Riedl 30 kr., Jakov Dentjeh 40 kr., Konrad Fridrih 30 kr., Franjo Magoš i njegova supruga 1 for., Benko Kohn 12 kr., Gertrud Link 12 kr., Lavoslav Roter 10 kr., Samuel Seibner 10 kr., Julfo Baner 6 kr., J. K. Neuwirth 30 kr., Dragutin Teihner 6 kr., M. Hernhauser 10 kr., Dragutin Blažeković 10 kr., Gjuro Razlog 12 kr., Petar Kolarović 10 kr., Josip Vargović 6 kr., Josip Salaić 6 kr., Antun Uzar 6 kr., Stjepan Pareta 6 kr., Ljudevit Salopek iz Osieka 5 for.

Kod c. k. ravnateljstva redarstva u Osijeku sabrani:

Ivan Mavrak ranarnik 1 dukat ili 4 for. 30 kr., Franjo Raith pivar 5 dukatah u zlatu 22 for. 30 kr., Thurner trgovac 1 souverain-dor ili 13 for. 20 kr., Dr. Ljudevit Blauhorn 1 dukat ili 4 for. 30 kr., Antun Auer mlinar 1 dukat ili 4 for. 30 kr.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Požegi sabrani:

Občina Cernička 15 for.

(Dalje će slijediti.)

U Zagrebu 4. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Serbia.

U Zagrebu, 20. listopada. (Pregled.) Kao što smo jučer javili, „Journal de Constantinople“ donio je pod 4. e. m. službenu objavu rata. Sadržaj ove objave kategoričan je u toliko, da na inako kakovo rješenje rusko-turske razmirice nije ni pomisliti. Evo rečene objave na žiteljstvo turskoga carstva, kako ju je portin poluslužbeni list donio:

„Odprie je javljeno obćinstvu, da projekt izravnanja, predložen vladi njegova veličanstva sultana, u namjeri, da se razmirica medju vis. portom i ruskim dvorom smiri, nije mogao primljen biti donde, dok se nebi u niekim svojim častima po volji vlade njeg. carskog veličanstva preinačio, i dok velike sile nebi dale uvjerenja, koja su od njih iskana.

Svi trudovi, koji su od to doba položeni od strane četiri velike osmanskoj porti prijateljske sile, da bi Rusia izmienne i popravke, koje je u rečenom projektu osmanski kabinet učinio, primila, ostadoše bez svakog uspieha, i koliko je dobra volja četiri sile, što se tiče iskanih uvjerenjah, mila i draga, ipak carskoj vladi učinilo se nemogućno, da čisto i prosto pristane na spomenutu notu. Najposlie pokazalo se, da se razmirica ta na mirni način razpraviti nemože. Takodjer je svemu svijetu očevidno, da je Rusia pogazila traktate prebacivši preko Pruta svoju vojsku i dovedavši je u dva knjažestva.

Budući da se takovo stanje stvari dalje podnositi nemože, pitanje je predloženo bilo obćem saboru, držanom na porti u nedjelju 22. i u ponedjeljak 23. silhidže, na kome je poslie dogovora i sa svih stranah izpita zaključeno jednodušno od svih ministrah, vezirah, ulemah, vojničkih poglavicah i ostalih državnih činovnikah, da se Rusii rat objavi, i kad je zaključeno to šeih-ul-islam fetvom potvrdio, protokol sabora, podpisan od svih ministrah, podniet je njeg. velič. sultanu, koi ga je takodjer potvrdio izdajući toga radi visoki svoj hatišerif.

Kad je dakle po tome nastalo izmedju dvie vlade ratno stanje, po običaju poslano je pismo glavnom komandantu ruske vojske, da iz Moldavie i Vlaške odlazi; u isto vrijeme opravljena je zapoviest njeg. eksc. Omer-paši, da boj započne u slučaju, ako nebi neprijatelj iz kneževinah izišao, za petnaest danah, računajući od dana, kad rečeno pismo dospie na svoje mjesto; u tom obziru nužдне naredbe poslano su i ostalim zvaničnicima.

Nije nužno dokazivati, da je Rusia, koja je počela predlažući zahtjevanja, koja se od dobre volje dati nemogu, a završila gazeći traktate zauzimanjem dvie pokrajine osmanskoga carstva, postala jedini toga rata uzrok. Ali budući da careva vlada taj rat preduzima jedinstveno u iskrenoj namjeri sačuvati svoja sveta prava suverenstva i nezavisnosti, svakome spada u dužnost, da posluži toj stvari po mieri svojih silah. Budući da je rat samo Rusii objavljen, obći sabor zaključio je, da ne bude nikakve promienne u sistemima, ni unutra ni s polja; sliedovateljno posljednja zapoviest, koja nalaže svima razredima podanikah, da se medju sobom dobro slažu, ima istu silu i važnost, i koi se god toj protivi, bit će strogo kažnjen.

Fermani s tim objašnjenjem, kao i nužдне naredbe poslano su na sve guvernatore u provincijama i sandžacijama.

Neka je providjenje u pomoći carskoj vladi! — „Ind. B.“ pretresajući sve viesti, što su u posljednje vrijeme stigle o istočnom pitanju, zaključuje, da pri svemu tome, što se već izviestno uzeti može, da rat nastupa, opet zato to ništa u stvari mnogo nemienja, jer nije prilika, da će ikoja strana Dunav prelaziti, pa i ako bi koja strana i prešla, opet zato vjerojatno je, da savezne sile neće se za sada oružanom rukom umiešati, već samo se na to ograničiti, da brane Carigrad, i da nastave diplomatske pregovore, čim će se ratu odzveti obći karakter i on biti samo rat izmedju Rusie i Turske.

Iz Odesse od 8. listopada donaje se, da se podunavske kneževine neće očistiti. U odeskoj luci leži preko 200 ladjah. Lidersov sbor još nije krenuo, no iz Sevastopolja odoše mnoge topničke šalupe. Kolera je ovdje sasvim prestala; skupljina sve to veća nastoje. Ovdje se mišti, da će se rat u Azil započeti, nu sasvim tim za pouzdano držti se, da će ruska vojska preći Dunav i to po svoj prilici kod Vidina.

I „O. Z. C.“ piše, da će Rusia svakako još ove godine preći Dunav, tvrdjave turske obasieti, a zatim dalje operacije obustaviti.

Po carigradskim izviestjima od 6. nisu još flote, engleska i francuska, stigle pred Carigrad. — Nieko trgovačko pismo iz Sofie od 7. o. m. opominje sve trgovce, da sa zapovjednicima turske vojske nečine nikakvih ugovorah za nabavljanje hrane, budući neplatjaju. Nieki armenski žitari, koji su za svoja nabavljanja od Omerpaše imali tražinah, biau prigodom svoga u logor došastja naopako zlostavljani. Turska vojska, koja je po selima oko Sofie smieštena bila, otišla je početkom ovoga mieseca u Šumlu.

Po niekom pismu iz Ruščuka od 8. o. m. otišao je turski ulak iz logora kod Šumle istom 7. o. m. u glavni stan car. ruskog zapovjednika. Kao što se javlja, Omerpaša odlučio je izmedj 26. i posljednjeg dana listopada neprijateljstva započeti, i s toga neće priie mieseca studenega nikakva izviestja stići o skosnutju neprijateljskih vojskah. Petdeset millionah kaimesah poslala je turska vlada u trgovačke gradove, nebi li ih kako prisilnim načinom zamienila za zlato i srebro.

U Zagrebu. „Buda P. H.“ javlja, da se je dne 12. o. m. u Sarköziu (satmarskoj županiji u Ugarskoj) presešlo u vječnost Andria Marković, bivši podban u Hrvatskoj. Starac doživio je liepa lieta, naimo 90 godinu života svoga. Znamo, da će ga svaki Hrvat žaliti, koi ga je tole poznavao.

— Najnovie. Po pismima „Triest. Ztg.“ iz Carigrada od 10. o. m. nije još sredozemna flota ušla u Dardanelle; u ostalom je porta to umolila za stanoviti slučaj. Lord Stratford i g. de la Cour opet su najnovie revno nastojavali oko mirovnog poravnanja. Porta je zaključila, na granicu Gerčke i Perzie staviti smotriteljne vojne sborove. Za pravoslavnoga patriarha carigradskoga izabran je Antimos.

U Novem Sada 14. listopada. Prekjuče je došao ovamo vojni parobrod iz Pančeva i dovezao vojske od niemačko-banatske reg., koja će u Varadinu za posadu ostati. Od posade Varadinacah u gradu Varadinu otišao je jedan dio kući, i tako su ovi vojnici došli da one izmienne.

Zapoviednik tvrdjave Varadina gosp. fml. Viktor, jutros je odputovao u Temišvar.

U Novom Sadu 15. listopada. U ovdašnjoj gimnaziji počele su se javne prelekcije. Broj učenika je skoro dvaput veći, nego što je prošle školske godine bio. Ovo je najsajtni dokaz, da za ovdašnju gimnazijsku novu epohu nastaje, i da roditelji počinju uvidjati svoju sobstvenu i djetetu korist. — Još da nisu neka djetca zbog slabijeg znanja nemačkog jezika dopuštena biti morala, bilo bi ih doista više. — Ovih je danah za gimnazijalnu mladež zaveden kurs gimnastični pod upravom gimnazijalnog upravitelja g. dra Natoševića. Tri puta na nedjelju skuplja se ovdje mladež u gimnazijalnoj sali, i tu se u gimnastičnim vježbanjima obučava. Tako smo dakle jedva jedanput dočekali i to, da nam gimnazija bude to, što je kod starih Gerkah bila, i što po samom imenu svom biti mora t. j. škola gdje se pored duževne i tjelesne snage umnožavaju i upražnjaju.

— Spomenuli smo poodavno, da će ovdje stanujući batalion pukovnije grofa Koronina, dobiti novu zastavu i da su gospoje novosadske na tu zastavu spremile bogatu pantljiku. Danas je slava osvetljavanja te zastave bila. Miestne građanske carske vlasti, članovi našeg magistrata prisustvovali su pri toj svetkovini. (S. D.)

Serbia.

U Beogradu 7. listopada. Za ovo kratko vrijeme kako nam postade vrhovni upravitelj nad svima školama u Srbiji g. A. Simonović, koji je došao iz Rusije, učiniše se velike promjene u školskoj sistemi. Ja ću ovom prilikom nešto o beogradskim školama što se toga tiče spomenuti. Gimnazija bijaše do sada razdijeljena na 6 razredah, a sada je po predlogu vrhovnog upravitelja i odobrenju popočiteljstva prosviete razdijeljena na 7 razredah. Uz druge jezike, koji se do jake uče u gimnaziji, uči će se sada i grčki, francuski i staroslavenski jezik. Filozofski i pravoslavni fakultet sjedinjeni su pod imenom filosofije, koja se dieli na jestesvenu i pravoslavnu filozofiju. I jedna i druga ima po 3 razreda od kojih se ide u svaki po jednu godinu. Gimnaziste imaju ići u školu po 23 sata preko nedjelje, a odmaru se četvrtkom poslije podne. Što će se više jezika učiti u gimnaziji, to je vrlo dobro, jer i treba da se učenici još u gimnaziji o jezicima izvještavaju dok su mladi i dok im je pamćenje za to udesno, a nekasnije kad im već treba misliti i predmete čitati na onima jezicima, koje su naučili. Samo bi želili da se odista i nauče pomenuti jezici za 7 godina, bar toliko, da im mogu djetca razumjeti i ako ne njima govoriti. Do sada se francuski jezik predavao u filozofiji i pravima, ali ga je slabo tko tu za vrijeme učenja naučio, već ako je sam osim škole učio. I nemački se jezik dosad slabo učio, za to su poslije učenici svršili sve nauke u Srbiji i ograničeni bili samo na sèrbske knjige, a koliko je to bila šteta i za književnost narodnu i za državu, to je očividno; jer kako sèrbskih knjigah, i drugih, a kamo li naučenih, nemamo a mladići sèrbski u ovoj zemlji nemaju prilike drugoga jezika naučiti, te nemogu knjige na stranome kom jeziku čitati, to im mišljenje nemože nikad biti samostalno, nego se oni svagda moraju držati onoga što su čuli u školi od profesora. Dakle i oko ovoga zla treba živo prionuti, te mu što skorije lieka dati. — Mogu vam još i to javiti da je g. vrhovni direktor predložio knjazu da filozofiji i gimnazistima nose svi jednake haljine (uniforme nalik na one, što oficiri nose) pa mu je to knjaz odobrio. G. upravitelj je već dolazio u školu i kazao je učenicima da prave takove haljine, tko hoće pa su ih neki već naručili. — Teater nam se opet počeo zidati. Za trošak radi toga uzeto je novacah pod interes iz državne kase. (S. D.)

— S mnogih stranah već stižu izviestja, kako je u otačestvu našem na najradostniji način 11. o. m. proslavljen dan rođenja njegove svetlosti premilostivog gospodara i knjaza našeg Aleksandra. Po svim miestima držana su u crkvi blagodarjenja i molebstvia za zdravlje i dugi život svetlog vladatelja našeg, koja je molebstvia pratila pucnjava pragrah, predužavajuća se vas dugi dan do mērkle noći, kad i osvjet-

ljenja nastupiše propratjana radostnim uzklicama oduševljenoga naroda. (S. N.)

Belgia.

— „Fr. Jrl.-u“ pišu iz Brisela ovo: Mnoge novine napominju ono, što se raznielo po nekim nemačkim novinama, da je ovamo došla od francuske vlade nota, u kojoj Francezka traži, da Belgia svoj ustav promieni, a ako neće, onda da će Francezka poslati vojsku da zauzme Belgiju. Kao da je ova viest samo bila prerana, ali kao da nije bez ikakva povoda. Osim note, koja se tiče novinah, kažu, da je doista došla od Francezke i druga nota. U onoj noti Francezka se osobito na belgijske novine tuži, kako one na nju napadaju; ali se u isto vrijeme kao uzrok tužbi navodi i pitanje o biegunima, nekakve izmišljene zavjere itd., i mnogo se strožije, nego u noti o novinama, traži da se ova zla pouklanjaju. A ako to Belgia što prije ne učini, onda će Napoleon zauzeti provinciju Enegavu (koja je baš uz Francezku), te tako da ima zaloga, da mu se izpuni zahtjevanje.

Različite vjesti.

— U Gèrčkoj jednako se potresi pojavljuju, i u Tenedosu bio je potres.

— U Londonu, gdje je do sad u cijeloj Englezkoj najjeftinije bilo, biva hrana od dana na dan skuplja. Do malo će znatno poskupiti. Zelen i krumpiri poskupljaju. Ugallj je za 40-50 proc. već skuplji, nego što je lani bio.

Ciena žita u Zagrebu

	od 21. listopada 1853.	U srebru.
	Vagan požunski	fr. kr. fr. kr.
Pšenice banatske	5 —	5 30
„ hrvatske	5 —	— —
Napalice	4 —	— —
Raži	3 30	— —
Kukuruz starog	3 24	— —
Ječma	3 —	— —
Zobi	2 12	— —

Službeno bērsobjavno objavljene bečke burze od 20. listopada 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mēnab.	u sr.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	91 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	113 1/2	2 mios.
„ od g. 1852 „ 4 „	80 1/2	Augsburg za 100 f. current	113 1/2	3 mios.
„ „ „ 5 „	„	Berlin za 100 prus. talirah	„	2 mios.
„ „ „ 3 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	„	2 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Frankfurt na Mainu za 120	112 1/2	2 mios.
Izvučenoobv. obv. dvor. komore od prišilnog zajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	„	Genova za 300 piemont. lirah	„	2 mios.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 1/2	96 1/2	Hamburg za 100 mar. ban.	83 1/2	2 mios.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	100	Lipca za 100 forintih	„	2 mios.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	131 1/2	Livorno za 300 tosk. lirah	111 1/2	2 mios.
„ „ „ 2 „	„	London za 1 funt sterl.	11	4 2 mios.
„ „ „ 2 „	„	Lyon za 300 fr.	„	3 mios.
„ obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Pireneji i Genai	„	Milan za 300 austr. lirah	111	2 mios.
„ učinjenog zajma, galicke „ 2 1/2 „	„	Marseille za 300 frank.	133	2 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Paris za 300 frank.	133 1/2	2 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Prag za 100 for.	„	1 mios.
Obvez. u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	„	Tērtz za 100 for.	„	3 mios.
„ stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajerskih	„	Mileci za 300 austr. lirah	„	1 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Bukurest za 1 for. parah	249	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	„	Carigrad za 1 for. parah	„	31 dan
„ „ „ 2 „	„	Smyrna za 1 for. parah	„	31 dan
„ „ „ 1 1/2 „	„	Tečaj novca	„	„
Obveznice zemljišnog odkupa	5% 90 1/2	Carški dukati	„	„
Naplatnice rodinje blagajne	„	Zajam od 1851	„	„
Godišnji disconto	„	Slovo A	„	„
Bank-akcie komad po	1297	„ B	„	„
		Lombardski	„	„

Dionice.

Sievernje željez. po 1000 fr.	2152 1/2	Krak.-g. složke po 100 f.	„
Bečko-glog. želj. „ 500 „	„	Aust. dun. paroh. 500 f.	617
Sopr.-W.-Něud. ž. „ 200 „	„	Aust. Llo. u Tērtan 500 „	540
Buděj.-Gm. Linz ž. „ 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Požun.-tērn. 1. izd. „ 290 „	„	Galič. saložen. 4% „ 100 „	„
„ 2. izd. „ 200 „	„	Srečko Esterhazie 40 „	„
danja s prvenstvom „ 200 „	„	„	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12,286.

Concurs - Kundmachung.

Im Amtsbereiche der k. k. kroat. slavon. Finanz-Landes-Direction ist eine Finanz-Concipisten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher sechshundert Gulden in Erledigung gekommen, wofür der Konkurs bis 15. November 1853 eröffnet wird.

Die Bewerber für diesen Dienstposten, oder das durch diese Besetzung, allenfalls in Erledigung kommende Concepts-Adjutum jährlicher 300 fl. haben ihre Gesuche innerhalb der obigen Frist im vorgeschriebenen Dienstwege bei dieser Finanz-Landes-Direction einzubringen, und sich darin über die mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien, über die tadellos zurückgelegte Dienstzeit, über die sich erworbenen Kenntnisse im Concept- und Untersuchungsfache insbesondere, so wie über die Kenntniss der deutschen und kroat. slavischen Sprache auszuweisen.

Endlich haben die Bewerber anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten dieser Finanz-Landes-Direction oder der ihr untergeordneten Finanz-Bezirks-Directionen verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 7. October 1853.

Von der k. k. kroat. slavischen Finanz-Landes-Direction.

Br. 1850/1853 (326—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanije čakovačke treba za godinu 1853/4 sljedeće pisarske stvari, i goriva dervu:

- 12 risah artie biele (Kanzlei),
- 20 „ „ melirane (Concept),
- 7 „ „ za zavitak (Couvertpapier),
- 5 „ „ omot (Packpapier),
- 2 „ median papira za tabelarne poslove,
- 3 tuceta škatuljah većih priljepnica (Oblaten),
- 30 svezakah finih lakiranih perah,
- 3 funta fine špage,
- 1 „ debele „
- 6 spulicah cērvēno-biele vērbe za šivanje papira,
- 6 tucetah cērnih olovkah,
- 1 tucet cērvēnah,
- 12 poličah dobrog cērnog mastila (tinte),
- 10 funtih finog pečatnog voska,
- 60 „ apollo sviečah,
- 12 „ argantičkih „
- 6 „ zejtina za razsvjetljenje,
- 20 „ cērnog pieska,
- 8 kutiah velikih žezličah,
- 7 perisah (Federmesser) bolje vērsti,
- 19 1/2 hvata gorivih tērdih dēržah.

Za nabavljenje navedenih potrebština razpisuje se ovime javna jevtinba, koja će se u uredu c. k. podžupanije čakovačke dne 31. listopada u 10 satih prije podne držati, kamo se svi rečeno nabavljenje preuzeti hotijujući uljudno pozivaju, da ili lično na opredijeljeni rok i miesto k jevtinbi dođu, ili redovite svoje pismene ponude do gori opredijeljenog roka zajedno sa vērstmi papira i perisah na ugled ovamo podnesu.

Ublizji uvjeti mogu se u istom uredu saznati. U Čakovcu dne 17. listopada 1853.

C. k. podžupan
Kiš.

Br. 2561. (325—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kot. sud grada Karlovca obznaujuje, da je uslied podnešene tužbe po ovdašnjem krojaču, Josipu Mahniku, protiv Josipu Rumiću, bivšem dielovoditelju u c. kr. podžupaniji karlovačkoj radi duga 63 for. 30 kr. ročište za ustmenu razpravu na dan 19. prosinca 1853 u 10 uru prije podne u sudnicu ovog suda opredielio, i buduć se za bora-vište obtuženog neznade, za njegovo zastupanje o- vomiestnog g. odvjetnika Vatroslava Germana za obškērbnika naredio.

O čemu se obtuženi Josip Rumić obavieštjuje s tom opomenom, da je poziv njegovom g. škērb- niku Vatroslavu Germanu uručen, kojeg imade ili dovoljno uputiti, kako da mu se pravda svērši shodno razpravlja, ili suda imenovat drugoga zagovor- nika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

C. k. kot. sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 19. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 4017 (324—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

C. kr. sud jastrebarski daje ovim na znanje, da će se na molbu g. Ljudevita Mixića sljedeće nepokretnosti kao: vinograd Ivankov vērē sa 1 1/2 rali zemlje, zatim vinograd drugi takodjer sa k tomu spadajućom zemljom od pol rali na vlastitost duž- nikah Gjure i Mihalja Tomašinca, žiteljah iz svete Ane, podžupanije jastrebarske spadajuće, i sadbeno, na 354 for. sr. procienjene, radi duga 85 for. 34 kr. sr. dne 16. studenoga 1853 prije podne na licu

jednu sernokožnu navadnu spravu za smotke sa okrajem od ocila 3 banke od 2 for., i 7 od 1 fr., dvie mienice s biljegom od 3 kr. neizpunjene i domovnicu po ovdašnjem magistratu.

OGLASNIK.

(185—Dp.)

(3—2)

Anempfehlung.

Gefertigter hat die Ehre einen hochgeehrten Publikum und seinen p. t. Kunden ergebenst anzuzeigen, dass er so eben vom Wien mit einer grossen Auswahl modernster Stoffe für die gegenwärtige Saison angelangt, und solche zur beliebigen Anfertigung beständig am Lager halten werde, nebst einer grossen Auswahl jeder Art fertiger Kleider, Kravaten und Leibwäsche, wovon Bestellungen und

Lieferungen zu den möglichst billigen Preisen übernommen werden.

Schliesslich erlaubt sich Gefertigter die Bemerkung, dass auch jene Herren, welche ihre eigenen Stoffe haben, eben so gut und bereitwillig bedient werden, und bittet um geneigte Bestellungen, um seiner Zusicherung auch die Ueberzeugung verschaffen zu können.

Ignaz Tóth,

bürgl. Herren-Kleidermacher,

Verkaufsgewölbe: Ilica, im Prister'schen Hause Nr. 767 in Agram.

(186—Dp.)

(3—3)

Najam

Podpisane kao i njezinoga maloljetnog sina Vilibalda usljed sudbeno učinjene diobe pripadajućih diela Köröskényanskog dobra na Vinici u varaždinskoj županiji ležećeg, iz 3 rale kućnog i vrtnog

zemljišta, 62 rale njivah, 9 ralih livadah, 100 ralih šumah, 8 1/3 vinogradah, zatim 40 fr. sr. u stalnom dohodku, jedne kćerme sa pravom tođenja sastojeci skupa sa potrebitim stanom u gospodarskoj zgradi iz dvie sobe, kuhinje, jestvenice, pivnice i potrebitih gospodarskih sgradah kao i iz jedne prešarnice, zgrade za stanovanje i potrebitih gospodarskih zgradah kod vinograda u Babincih sastojecem zajedno sa 100 vedarah bačavah za vino, koje se inventarno predaju, na 6 sljedećih godinah od 12. listopada t. g. dava se u celom ili na komade u najam. Uvjeti ovog najma, koji se svojim dobrim njiivami, vinograd i svojim položajem gledeć na blizinu Štajerske dovoljno preporučuje, mogu se kod podpisane u Varaždinu osobno ili u frankiranih listovih saznati.

U Varaždinu 5. listopada 1853.

Genoveva udova Köröskényi
rođena Mattačić.

(181—Dp.)

(5—2)

Poziv k predplati

SLOVNICU ILIRSKU.

Sastavio ju

Vjekoslav Babukić,

c. k. profesor.

U Zagrebu berzotiskom Dra. Ljudevita Gaja. — Velik 8. — Bit će je okolo petnaest tabakah. — Ciena predplatna 1 for. 20 kr. sr. do konca meseca studenoga (Novembra) t. g. dokle će i dielo biti nastampano. — Poslie toga rok sročit će dućanska ciena na 1 for. 40 kr. srebra.

Predplatu primaju u Zagrebu gg. knjigari: Franjo Župan, Jakob Pretner, Narodna knjigarnica i odpravništvo Narodnih Novinah. —

Pisac je jur godišta 1836 izdao na svet kratku „Osnovu jezika ilirskoga“, — godišta 1849 njemačkim i talijanskim tumačenjem na istih temeljih mišto obilnu k Drobničevu rječniku „ilirsko-njemačko-talijansko-mu“ i obeća pri kraju iste slovnice, da će, čim prie dospie, — obilnu spisati, — što ovo sada izpuuje.

Za preporuku svoga diela nemože pisac ništa boljega napomeniti, nego da je veleslavni Dr. Pavao Jos. Šafarik jur god. 1837 u časopisu „českoga Muzuma“ Svezak prvi str. 125—127, pisca pohvalio i sërdačnu želju očitovao, da bi isti što skorije obilnu i potpuniju slovicu ilirsku na svet izdao, kao što su to i ovdašnji listovi u svoje vrijeme objavili. (Vidi „Danicu ilirsku“ god. 1837. br. 23. — i „Luna“, Beiblatt zur Agramer polit. Ztg. 1839 Nr. 34.)

O slovnici priklupljenoj k Drobničevu rječniku progovorio je gosp. do-

pisatelj „Agramer Zeitung-a“ godišta 1850 br. 42 iz Vinkovaca 15. Febr. vele pohvalno i za pisca laskavo.

Napokon udostojilo se je preporučiti rečenu slovicu za javna predavanja iste visoko c. kr. ministarstvo bogoštovja i nauka u „Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.“ Wien 1849 na str. 151., a najnovie opet u visokom dopisu svojem na ravnateljstvo ovdašnje c. kr. gimnazie po vis. c. kr. hrvatsko-slavonskoj školskoj oblasti od 9. svibnja t. g.

Za tolika i toli blaga i laskava visokoštovana mišljenja kako posebne veleslavne gospode, tako i visokih oblastih o dosadanjih malenkastih njegovih dielih nemože pisac dostatne zahvalnosti izreći, — nego se time najučtivie i najtoplie preporučuje cielomu slavnomu občinstvu — kojemu je do avetinje jugoslavjanskoga jezika iole stalo — ovim svojim obsežnim dielom. —

Dosele je jur utišteno (nastampano) sedam arakah i celo dielo bit će, kako već gori bi napomenuto, — do konca meseca studenoga (Nov.) gotovo. Po tom će se — čestito svezano i povezano — do konca prosinca (Decembra) t. g. svojolikoj gg. predplatiteljem bez ikakve doplate i točne (inostranoj go-spodi, gdje uzbude moguće, putem c. kr. berzovoza) razaslati.

Slovnica ova razdieljuje se na tri česti iliti diela:

I. dio na glasoslovje (Lautlehre).

II. „ „ rječoslovje (Wortlehre).

III. „ „ stavkoslovje (syntaxis, Satzlehre).

K tomu sledi jošte dodatak o pravopisu (ortografi) i stavatnih znacih (interpunctio, Satzzeichnung) te napokon nekoliko riečih o slovkomierju (Silbenmaass, prosodii.)

U Zagrebu dne 8. listopada 1853.

1660—1

V. B.

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 4. listopada 1853.

I m e t a k.

Kovanog novca i srebra

Eskomptiranih predmeta, platiti se imajućih izmedju 5 i 92 dana

od bečkog pomoćnog komitea

Svota

	for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra			44,577,887	25 1/2
Eskomptiranih predmeta, platiti se imajućih izmedju 5 i 92 dana	42,577,050	53		
od bečkog pomoćnog komitea	3,668,049	24		
Svota	46,245,100	17		
u Pragu	1,899,835	6 kr.		
u Bernu	1,095,248	20		
u Pešti	2,442,092	58		
u Trstu	1,999,425	40		
u Lavovu	326,187	31		
u Linču	482,104	41		
Svota	8,244,987	49	54,490,088	6
Predplate uz pravilno položene demaćo državne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah	21,333,400	—		
niekojim varoškim obćinama	480,000	—	21,813,400	—

Zahtjevanja od države:

Iskazani državni dug za izmienu papirnog novca b. v. i to:

a) po 4% kamate nosećega

b) neukamatjenog

Sredstvom ugovora od 23. veljače 1852 sračuna, s 2% zakamatjen dug, kome državne solikopnje za

jemstvo služi

Kod toga je uništeno

a) Zajam Ugarskoj 2%

b) Za potporu siromašnih obrtnikah, bez kamatah

Stanje rezervnog fonda u državnim papirima

fonda penziah u državnim papirima i bankovnim akcijama

Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka

D u g.

Banknotah u tečaju

Rezervna glavnića

Pensionska glavnića

Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah

Bankovna glavnića kroz 50,621 akciu, po izvornoj ulozi od 600 for. srebra na akciu

Isplate za dionice novoga izdatka

192,554,231

10,361,588

936,593

1,068,337

30,372,600

22,368,300

257,661,650

U Beču 6. listopada 1853.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namiestnik upravitelja banke Wertheimstein, ravnatelj banke.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglašene opredjeljena su: uvjertvina: 4 kr. sr. od linije za prvu putu, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglašene posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. i dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

6215/M. I.

Na preuzvišenoga gospodina bana Hrvatske i Slavonije, vojnoga i građanskoga upravljalatja Dalmacije, c. k. feldzeugmeistera, **barona Jelačića.**

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim riešenjem od 14. kolovoza t. god. premilostivo odobriti, da se za državne urednike u kraljevinama Hrvatskoj i Slavonii, počamši od VIII. nadnevničkoga razreda gore, uvede campagne-uniforma, te je zajedno zapoviedalo, da se odnosno na nabavu gala-uniforme ovi urednici nikako nesile.

U ostalom razumieva se samo po sebi, da se time neoduzima urednicima rečenog razreda pravo nabaviti si i nositi gala-uniformu, nu da svaki urednik od rečenog razreda mora barem providiti se po njeg. veličanstvu novo propisanom campagne-uniformom, polag ustanovljenjah niže sadržanih.

Ova Campagne-uniforma ima sastojati iz surke i sivih hlačah; na surki imadu se \$-om 3. previšnje odluke od 5. sèrpnja p. g. o odobrenom propisu za uniformiranje naznačena ukrašenja miesto od zlata napraviti od černe svile, kao što je to istim paragrafom o uniformiranju urednikah od IX. nadnevničkog razreda dolie propisano.

Ova surka mora samo na jaki (vratniku) propisani §. 4. okrajak (Borte) i na njem odredjeni §. 5. znak razlučne imati.

Zlatni pojas ima kod Campagne-uniforme odpasti, a sablja se na jednom prostom zlatnom konopu nositi.

Čurak, koi se polag §. 13. navedenog propisa za uniformiranje nosi u zimi ili nepovoljnoj nepogodi, ima sadržavati ukrašenja od svile, kako je to propisano za urednike od IX. nadnevničkog reda dolie.

Budući je njeg. c. k. apostolsko veličanstvo premilostivo zapoviediti dostojalo, da se na nabavu gala-uniforme nitko nesili, to će se predstojeća, u pojedinim sastavnim častima opisana, Campagne-uniforma moći takodjer nositi kod svetčanostih, no ipak uz zelene hlače, kako su iste i za gala-uniformu propisane.

U ostalom se ovime nedotiču opredjeljenja pomenutog propisa za uniformiranje.

Uzimam si čest preuzvišenost Vašu izvestiti o ovoj previšnjoj odluci s obzirom na moje pismo od 7. sèrpnja p. g. br. 4381/M. I., gdje su priložena dva nacerta predstojećih odredbah, i molim Vas, da to u zemaljskom zakonskom listu obnarodovati i zemaljskim vlastima priobćiti blagoizvolite.

U Beču 13. rjnja 1853.

Bach m. p.

15081—1853.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavonii sljedeći prinesci u ime gradjenja cèrkve u uspomenu sretnoga spasenja njeg. c. k. apostolskog veličanstva.

(Nadalje.)

Kod c. kr. podžupanijskog ureda u Karlovcu sabrani:

Emilia Gojšić gradjanka u Karlovcu 2 fr., Janko Župčić, ranarnik u Karlovcu 2 for., ceh opančarski 2 for.

Kod c. k. oddielnog zapoviedništva financ. straže u Senju sabrani:

Ivan Blažević 40 kr., Tomo Ugarković 1 for., Pavao Jurković 10 kr., Simon Vučelić 30 kr., c. k. nadzornik finan. straže; Samuel Polovina 30 kr., Franjo Lazić 20 kr., Juraj Mar-

del 20 kr., Vaso Balač 30 kr., Antun Antić 20 kr., Ivan Stipanović 20 kr., Marko Sarić 20 kr., Stjepan Stipac 20 kr., Ivan Kabalin 20 kr., Josip Javor 10 kr., Juraj Demelj 10 kr., Danilo Berkić 10 kr., Stjepan Ribarić 8 kr., Franjo Pekić 8 kr., Juraj Pač 10 kr., Danilo Mirković 10 kr., Marko Radaković 8 kr., Josip Lončarić 6 kr., Demeter Lemanić 18 kr., c. k. vèrh. nadziratelji financ. straže; Franjo Sabljak 20 kr., Čiro Budimir 20 kr., Juraj Demitrović 20 kr., Marko Devčić 20 kr., Božo Drakulić 20 kr., Nikola Heroeović 20 kr., Antun Kaušlarić 20 kr., Ivan Koritnik 10 kr., Josip Konjarić 20 kr., Ivan Kamenar 20 kr., Rudolf Karg 10 kr., Marko Ljustina 20 kr., Ivan Langer 20 kr., Toma Miškulin 20 kr., Matia Marković 10 kr., Ivan Mungić 20 kr., Marko Popravak 20 kr., Antun Perić 20 kr., Andria Rastić 10 kr., Franjo Samaria 20 kr., Mihajlo Smejver 20 kr., Lovro Stanisić 20 kr., Vinko Stiglić 20 kr., Lazar Stipetić 20 kr., Ivan mladji Stiglić 20 kr., Ivo Stanišić 20 kr., Antun Fogajnac 20 kr., Josip Foljan 20 kr., Jakov Velicacić 20 kr., Dane Vitas 20 kr., Juraj Veselica 20 kr., Nikola Russi 20 kr., Gregor Rosiher 20 kr., Luka Pavličević 20 kr., Matia Postić 20 kr., Juraj Papeš 20 kr., Stjepan Maraković 10 kr., Juraj Atilia 20 kr., Petar Babić 20 kr., Jakov Bakanović 10 kr., Petar Dassen 20 kr., Ivan Devčić 10 kr., Juraj Cargonja 10 kr., Jakov Franelić 20 kr., Ivan Fotić 5 kr., Ivan Kegljen 20 kr., Toma Katalinić 20 kr., Franjo Kušević 20 kr., Juraj Kabalin 5 kr., Ivan Lončar 20 kr., Dragutin Marković 20 kr., Antun Pintar 20 kr., Ivan Smugja 20 kr., Matia Vukelić 10 kr., Gjuro mladji Vukelić 20 kr., c. k. nadziratelji financ. straže.

(Konac će slieđiti.)

U Zagrebu 4. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hreljinski žitelj Matia Polić poklonio je znamenitu novčanu svotu od 550 fr. sr. za školske svèrhe u Hreljnu.

Ovaj hvale vrijedni čin uz dužnu zahvalnost ovim se obnaroduje zajedno sa priznanjem revne dielatelnosti bakarskoga kanonika i župnika Venceslava Soića razvijene prigodom uvedenja pučkih školah u Kostreni sv. Barbare, Kostreni sv. Lucie i Hreljnu.

U Zagrebu 11. listopada 1853.

Od c. k. hèrv. sl. zem. škol. oblasti.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu, 21. listopada. (Pregled.) Erdeljski listovi opisuju utisak, što ga je ratna portina objava u Bukureštu počinila, ovako: Premda je na ovi događaj svatko spreman bio, to je opet ratna objava proizvela ovdie najveću senzaciju. Roba je s miesta za 30—40 postotakah skočila. Medju ruskom vojskom vlada neobičina živahnost. Knjaz Menšikov očekuje se u Bukureštu, da preuzme kao glavni upravljalatj vladanje kneževinah.

Jedan sat od Džurdžu-a prema Bukureštu podignut je prije nekoliko danah logor za 50,000 momakah, i već se vojska u njem nastanila. I na drugim stranama isto su tako podignuti veliki logori i po vojsci zauzeti. Prije 8 danah pripielo je 780 kolah natovarenih s mostovnom spravom u krajni logor, te uz cieli Dunav hèrpimice patroliraju kozaci. Leadersov sbor od 35,000 mom. već je na putu. Boljari spremili su već sve svoje stvari, te će kod pèrve pucnjave topovah većom stranom otići iz zemlje.

S druge strane Dunava kod Ruščuka vidjaju se na romantičnim tamošnjim predielima zeleni i bijeli čadorovi, što su ih Turci tamo razapeli; logor taj turški proteže se prema Balkanu. Samo oko podne čuje se nieko gibanje, jer u to doba Turci idu nebrojene svoje konje napajati na Dunav. U večer pale Turci vatre, koje se nadaleko vidjaju i za oko vèrlo su ugodne.

Španjolski general Prim nalazio se je 10. o. m. u Ruščuku, gdje se poduzimlju nova utvèrdjenja, koja će se više miljah uz Dunav protezati.

Iz Carigrada javljaju tèrgovačka pisma, da je muftia otišao već u Šumlu, jer se je raznielo, da uskoci, nalazeći se u turskoj vojsci, nastoje medju Turcima razprostraniti takova čuvstva, koja se koranu protive. — Medju izdanim novčanim papirom ima već množina lažljivih naputakah, pa i to mnogo doprinosi, da se papir-nati novac nerado prima. — Baterie i gradovi Bosfora providjuju se još neprestano topovima. Glasa se, da je niešto topovah iz Englezke na-došlo. Isto se tako pogovara za pouzdano, da su se u tim gradovima primietili englezki topnički oficiri.

„Schles. Ztg.“ donosi slieđeću bèrzojavnu viest: „U Parizu 16. listopada. „Constitutionel“ osigurava, da je u Toulon otišao nalog, da se potrebite ladje dèrže u pripravi, za da se vojni sbor uzmogne, kad god ustreba, opremiti u Dardanele.“ — Druga bèrzojavna viest istih novinah donosi iz Beča: „Knez Goršakov odgovorio je na pismo Omerpašino gledè očišćenja podunavskih kneževinah sasvim zaniekateljno, budući nemože o tom razpolagati.“ (Ova depeša čini se prerana biti, premda je već odgovor Goršakov mogao u Šumlu prispjeti.)

I bečka „Presse“ javlja u dopisu iz Carigrada, da će glavni ovaj grad Turske dobiti francesku i englezku posadu. Zajedno tvèrdi da je vjerojatno, da će se za slučaj rata i obe flote podkriepiti, te se već glasa, da će do skora 8 franceskiz i 10 englezkih ladjah odjedriti u Dardanelle.

Bojni maršal knez Paskiević otišao je sa svojom suprugom i svojim sinom, garde-pukovnikom Teodorom Paskievićem iz Varšave u Homel (u okružju mohilevskom). Glasovi, da će od Goršakova preuzeti vèrhovno zapoviedništvo, čine se biti netemeljiti, pače i za isti onaj slučaj, ako bi knez baš i poduzeo putovanje u Moldaviu i Vlašku.

U Zadru. Skrajnja ona miera oštine — koje se prihvatiti moradoše vèrhovni sudovi opazivši, da su nedovoljni obični načini, to jest prietnja ona o priekom sudu, koju je uzvišeni prizivni i vèrhovni karni sud dalmatinski proglasio s razpisom od 2. sèrpnja 1851 br. 137 za prestupljenja deračine, koja bi se učinila na javnom putu u kotaru c. k. obrovačke, benkovačke, skradinske, dèrniške i kninske preturie i takodjer u jednom dielu suhozemaljske strane c. k. zadarske i šibenčke preturie izuzamši gradove Zadar i Šibenik, gdje se zločinstva sve to više i češće događaju, morala se na žalost u dielo staviti, te tako dati pèrvi primier izvanredne miere.

U večer 8. sèrpnja s. p. tri turske turme vratjajući se iz Šibenika zaustave se ne daleko jedna od druge pored kralj. ceste, pèrva kod Žitnića, a druge dvie kod Pavkova sela, u kotaru dèrniškom. Rastovarivši konje svoje pustè ih da pasu, a oni legoše da opočivaju. Doznavši za njih niekoji zlikovci iz Pavkova sela, nau-mišè ogulit ih. Petorica od ovih uputiše se k pèrvoj turmi kod Žitnića i našavši ljude na spavanju odnesoše im sve bez ikakove odpore što

im god dodje do rukuh. Kad gulitbu ostaviše na sigurno mjesto, uputiše se četvorica k turmi ležećoj kod Pavkova sela, gdje bijaše šest ljudi i tergoše se iz sna kad ovi stignuše. Jedan samo od turmarah imao je kuburu jednu, i tu mu odmah odzme jedan od alocinacah. Spriet-njama i psokama udariše na svakoga po talir globe, a poslie napadači videći da oni globe nemisle platiti, okrenuše na njih puške i nože-ve, zlostaviše ih i na silu odnesoše vas novac, što pri sebi imadoše i svu ostalu robu. Ni s ovim još nezadovoljni pristupiše k trećoj turmi, koja ležaoše blizu ove, pa i na nju istim priet-njam i bijenjem navališe. Zločinci ufali su se u tamu noćnu misleći, da im bogoměrsko dielo neće izići na vidjelo, ali promisao božja nedo-pusti da sakriveno ostanu. Kamiš jedan, što je ostao na mjestu učinjenoga zločinstva, odkri nji-hovo bezakonje. Stadoše tražiti vlasnika ovog kamiša, nadjoše ga u deriškoj jednoj kercmi, koi, kad ga vidi, smete se i jako uplaši. Kad ga preiskaoše, nadjoše mu tri ukradene kese. — Više nemogaše tajiti zločinstvo, te odkri sukriv-ce, koje odmah uhvatiše i u tamnicu staviše. Preturia ona svršivši pèrve poslove svoje, i pokrajinski ovi sud priznavši, da je slučaj, koi spada u krug priekog suda, uslied §. 502 pedepsnog zakonika pèrvi dio, s naredbom od 1. rujna s. p. br. 11843 c. kr. okružnoga za-darskoga satništva naimenovano je naročito po-viereničtvo za višerečeni prieki sud, i otišlo u glavno mjesto preturie Dernaš. Tu je 13. i 14. rujna s. p. započelo dotično izpitivanje, i na temelju ponovljenog priznanja zločinstva od stra-ne prestupnikah na 10 urih prie podne 15. rujna izreklo je protiv poglavitim sukrivcima Anti sinu Marka Petrovića rečenom Zoričić, seljaku iz Pavkova sela, neoženjenom, od 26 godina, i Lovri sinu Tome Jakelića iz istog sela, takodjer težaku neoženjenom, od 21 godine smèrtnu presudu, koja je poslie tri ure izvršena u pri-bitnosti nebrojenog naroda, koi je veoma ga-nut bio videći kako su skrušeno i puno kajanja sèrce pokazali osudjeni na smèrt, priznajući kri-vicu i prestupljenje svoje, blagosivljajući cesara, sudie i zakone, a svietovali svakoga da nesliede primier njihov, te prizivajući milost božju izpu-stiše duh.

Drugi primier prekoga suda, koi se pride-sio u kninskom kotaru.

Šimica Ilić žena Jarebičina iz Mokrogapolja dana 12. veljače o. g. otišla je bila u Knin na pazar, i tu kupivši sebi niekoje stvari stavi u bisage i 3 talira novca, te po podne istog dana krene se kući sa seljakom svojim Jovišom Su-čevićem. Kad su putovali sve za njima idjaše po daleko Sava Čiko iz Žagrovića. A kad sti-goše blizu Žagrovića, Čiko ih je minuo i za-siede iza jedne stiene. Kad ono dvoje dodjoše prama njemu, izleti pred njih te zgrabivši Jare-bičinu ženu reče joj prieteć, da mu preda od-mah bisage. Jarebičinka nehtiede predati bisagah, a on je stade biti nemilice kuburom. Sučević je branio, ali ništa učiniti nemogaše, jer iznemog-nut bijaše od bolesti i udaracah, koje mu je Či-ko zadao, s pri tom oružja pri sebi neimaše. Jadna žena branila se svojski, premda je Čiko tukao sve kuburom, koja se je razbila, dok joj nije nožićem više ranah zadao, i tada iznemo-gnuta pade na zemlju i ostavi napadaču plien njegov. Svèršivši ovo pobieže, dva dana basao je po okolnim selima, po noći odnese bratu svom oružje i već mišljaše odmetnuti se u haj-duke, kad žagrovičkim rondarima podje za ru-kom, te Čiku uloviše u stermičkoj jednoj kerc-mi, i pri njemu zatekoše sve ugrabljene stvari. Otišavši za ovu stvar poviereničtvo priekog su-da u Knin 27. rujna o. g. započe dotično po-stupanje, i premda jogunastim načinom odriceaše prestupnik dielo svoje, sa svim tim sutra dan na osnovu zakonitih dokazah od strane svedo-kah osudilo ga je dolestavljenom presudom na smèrtnu pedepsu, koja je istog dana u 1 sat poslie podne izvršena. Konac života njegova dovoljno je pokazao, kako bi on pogibelan čo-viek bio, da ga nije na vrijeme postignula ostrina zakona. (Gl. Dalm.)

Austrija.

U Beču 18. listopada. Kako se glasa, c. kr. vlada upravila je na sva svoja poslaničtva okružnicu toga sadèržaja, da se ona u istočnoj

razmirici nikakvim načinom obvezala nije, te da upèrkos buknuvših neprijateljstvih neće ni-jedne zgođe propustiti, koja bi voditi mogla k mirovnom izravnanju.

— Knjaz cèrnogorski upitao se je kod car. ruskoga dvora, kako da se Cèrnagora u rusko-tursko ratu vlada. Cèrnagora se od dužega vremena sprema.

— „Oest. Corr.“ oprovèrgava nieki viesti, koje „Fremdenblatt“ donio, naime: da je porta gospodare Moldavie i Vlaške skinula, i da će Turci preći Dunav i na desno krilo ruske voj-ske udariti. — Slične viesti nisu se još dosele nikojim putem, ni službenim ni izvanrednim po-tvèrdile.

Talianska.

Iz Florence 3. listopada. „Monitore Tos-cano“ priobćio je danas naredbu velikog voj-vode od 28. rujna, kojom se preinačuje obćin-ski pravilnik od 20. studenoga 1849 na novom temelju obćinskog zastupništva. Svaku obćinu predstavljati će glavno vieće, jedan magistrat, i jedan starešina. Starešinu imenuje sam veliki vojvoda. Glavno vieće izabirat će se glasova-njem, i sastavljat će ga oni članovi, što plaćaju danak u obćini. Odluka ova, koja se dieli na 66 članakah, stupa u život s danom 1. siečnja 1854.

Francezka.

— Tèrgovačka jedna kuća francezka u Sid-ney došla je na tu misao, da otvori u Tahiti jedan magazin za mode i novosti Pariza i Lon-dona. Smiešno je vidjeti kako gomilama dolaze tahitiani i tahitianke tamo i kupuju svakojake odieće.

— Vlada francezka sve jednako žesti se i ljuti na Belgiansku. List jedan briselski javlja da se opet žalio parizki kabinet na belgiansku štampu, što napada na cara Napoleona III. Od-kada se belgianska dinastia srodila s austrian-skom, od tada rekao bi da niekoje sile, a sa-vlastito Francezka, hoće da joj pèrkose. Ali pametni kralj Leopold slabo od ovakovih stva-rih zazire.

Velika Britanija i Iraka.

— „Echo agricole“ sadèrži važnih glasovah o lietini u Englezkoj. Po njegovom dokazivanju ove godine u Velikoj Britaniji za jedan četvèrt dio manje ima proizvoda nego lani; do sada Francezka je podmirivala hranom, a sada i sama će morati kupovati.

Amerika.

— S narodom od blizu 24 milona stanovni-kah „sjedinjene amerikanske dèržave“ imale su 1850 god. 4,325,652 konja, to jest više od 1 na svako 6 osobah; 559,070 magaradi; 6,391,946 kravah; 1,698,274 orača vola i drugih 10,265,180 govedah različitih t. j. više od $\frac{3}{4}$ govečeta na svaku osobu; 21,620,482 ovce, ili malo manje od jedne ovce na svako čeljade, i 30,315,719 svinjah, tako da svaki od stanovnikah imade po jednu svinju, i još ih preteče. Kad se ova životna zajedno na broj nabroji, zapada na sva-ko čeljade više od tri glave. Nije se dakle čuditi bogatstvu stanovnikah sieverne Amerike, zato što imadu zadosta rukuh za težačtvo. Samo u težačkim spravama narod onaj imade vrednost od 800 milionah lirah. Amerika sada pritiče u pomoć krušnim potrebama Europe; zato je na-rav ista pomaže, i izvanredna njena radinost.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3119. (327—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca ovim ob-znanjuje, da je odlukom ovostranom od 15. ruj. 1853. druga i posljednja ovèrsbena prodaja kuće Emilie Gojsić u Karlovcu pod br. 343 ležeće i na 13,684 for. sudbeno procijenjene, radi dužnih g. odvjetniku Danilu Dikoviću 950 for. i pripadah, spriviljenjem ovèrsitelja na dan 3. studenoga 1853 poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok izpod procienbe prodati.

O čemu se ubaviestuju glasom §. 509 g. p. svi vierovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju kao što i svi kupiti želeći na istu dražbu pozivaju se.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Kupac imao bude ovèrsitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovog po-ložit.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vierovnicima kao i ovèrsbenicom Emilijom Gojsić, na koliko od kajženih glavnica njojzi još-te preostalo bi, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajući ovèrsitelju glavnice i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, dèržat će se ova dražba po glasu § 520 g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pro-našao nebi, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 15. listopada 1853.

Smendrovac.

Br. 3137. (329—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za obekèrbljenje pisarne c. kr. podžupanie djakovačke trebat će:

- 1 ris bielog finog papira,
- 12 „ koncept papira,
- 3 „ papira za omote,
- 5 funtih cèrvenog voska,
- 13 kutiah priliepicah,
- 4 tuceta olovkah,
- 2 „ cèrvenkah u dèrvu,
- 10 svezakah lakiranih perah,
- 6 funtih zejtina za svietiljke,
- 20 „ sviećah bojnih argantickih,
- 10 „ milionih sviećah,
- 4 „ prostih „
- 5 lakatah stiena za svietiljke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 6 okah tinte,
- 5 klupkah konopa, i
- 15 hvatih dèrvah hrastovih.

Prenavedene potrebštine ili u svemu, ili stra-nom davati želeći neka se dne 30. listopada o. g. u ured c. k. podžupanie ove potruide.

U Djakovu dne 15. listopada 1853.

U službenom odsutju c. k. podžupana,

Janko Šviglin,

c. k. perovodja.

B. 3012. (328—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanie krapinske treba za upravnu godau 1853/4 po prilici sliedeće puarske stvari:

- 8 risah biele artie (Kanzleipapier),
- 1 „ „ „ veće vèrsti (Medianpapier),
- 16 „ melirane artie (Conceptpapier),
- 6 „ artie za zavetak (Couvertpapier),
- 4 „ „ „ omot (Packpapier),
- 4 funta fine špage,
- 6 „ finog pečatnog cèrvenog voska,
- 50 „ appollo sviećah,
- 14 „ zejtina za lampe,
- 30 „ cèrnog pieka,
- 12 tucetah kutiah priliepicah,
- 12 „ svezakah perah,
- 4 „ cèrnih olovkah,
- 2 „ cèrvenkah,
- 8 velikih kutiah užganicah bez sumpora,
- 6 okah tinte.

Isto tako za grijanje uredovnih sobah treba za nastajuću zimu:

16 hvatih suhih bukovih dèrvah.

Za nabavljenje navedenih pisarskih potreboćah i naznačene kolikoće dèrvah raspisuje se ovime ja-vna jevtinba, koja će se u podžupanskom uredu u Krapini dne 7. studenoga t. g. u 9 satih prie po-dne obdèržavati, kamo se nabavljenje ovo preuzeti želeći uljudno pozivlju time, da dotične pisarske primierke na izgled sobom donešu.

Pisarske predmete pružati želećim proste o-staje pismene ponude sa dotičnim primiercima pro-viđjene ređenom podžupanskom uredu dostaviti.

U Zrapini dne 19. listopada 1853.

Miesto bolestnog c. k. podžupana,

c. k. perovodja

Božid. Desković.

Br. 3407. (321—Izv.)

(3—3)

Oglas

jevtinbe za dèrva.

Tečajem nastajuće zime 1853/4 treba c. kr. zemskom sudu ovom za grijanje urednicah i orzah 23 $\frac{1}{2}$ hvata suhih i dobrih bukovih dèrvah, za na-bavljenje kojih raspisuje se ovima javna jevtinba i postavlja rok za obdèržavanje iste na dne 3. stu-denoga 1853 za 9 uru prie podne u Karlovcu u prostorih suda istog u kući obćinskoj rečenoga grada postojećih.

Pozivlju se dakle svikolici količinu tu bukovih dèrvah dostaviti želeći da se na rečeni dan i uru a pomenute prostorije suda ovog potruditi izvole.

C. k. zemski stol u Karlovcu dne 17. listopada 1853.

Lipovčić.

Slobodin Lopašić,

nam. tajnik.

Nr. 17779.

Concurrenz-Rundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Steiermark, Kärnten und Krain wird zur Verpachtung der Verfrachtung des Tabakes aller Art, und anderer Tabak-Verfleißgegenstände, dann des Stempelpapieres und anderer Güter des Stempelgeschäftes für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 7. November 1853 ausgeschrieben.

Objecte dieser Verpachtung sind a) der Transport des Tabakes aller Art, und anderer Tabak-Verfleiß-Gegenstände, b) des Stempelpapieres und anderer Stempelgüter zwischen:

der k. k. Tabak-Fabrik			In der Lieferungszeit von längstens	
1. zu	Fürstfeld	zum Tabak-Magazine in Laibach	oder zurück	11 Tagen
2. "	"	Tabakverlage in Klagenfurt	"	11 "
3. "	"	" in Villach	"	13 "
4. "	"	Tabakmagazine in Graz	"	3 "
5. "	Hainburg	" " Laibach	"	21 "
6. "	"	" " Graz	"	12 "
7. "	"	" " Fürstfeld	"	17 "
8. "	Wien	" " Laibach	"	18 "
9. "	"	" " Graz	"	10 "
10. "	"	" " Fürstfeld	"	20 "
11. "	Venedig	" " Laibach	"	16 "
12. "	"	" " Graz	"	20 "
13. "	Fiume	" " Laibach	"	7 "
dem Tabak-Magazine				
14. "	Graz	zum Tabakverlage in Klagenfurt	"	8 "
15. "	Laibach	" " " " " "	"	8 "
16. "	"	" " " " " Villach	"	8 "

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Die Bestimmung der Frachtpreise bleibt, ohne Feststellung des Fixalpreises, dem Differenten überlassen.

Uebrigens wird bekannt gegeben, daß im Sonnenjahre 1853 nachstehende Frachtpreise für den Wiener Zentner vertragmäßig bezahlt werden:

Von nach		fl.	kr.	Von nach		fl.	kr.
Fürstfeld	Laibach	1	15	Wien	Graz	1	—
Laibach	Fürstfeld	1	29	Graz	Wien	1	—
Fürstfeld	Klagenfurt	1	51	Wien	Fürstfeld	1	30
Klagenfurt	Fürstfeld	1	32	Fürstfeld	Wien	1	30
Fürstfeld	Villach	2	8	Venedig	Laibach	1	35
Villach	Fürstfeld	1	45	Laibach	Venedig	1	24
Fürstfeld	Graz	—	32	Venedig	Graz	2	20
Graz	Fürstfeld	—	24	Graz	Venedig	2	20
Hainburg	Laibach	2	10	Fiume	Laibach	1	1 1/4
Laibach	Hainburg	2	10	Laibach	Fiume	1	1 1/4
Hainburg	Graz	1	20	Graz	Klagenfurt	1	36
Graz	Hainburg	1	20	Laibach	Klagenfurt	1	9
Hainburg	Fürstfeld	1	36	Klagenfurt	Laibach	1	9
Fürstfeld	Hainburg	1	32	Laibach	Villach	1	7
Wien	Laibach	1	54	Villach	Laibach	1	7
Laibach	Wien	1	54				

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämtlichen der ausgeschriebenen sechszehn Routen gemacht werden, jedoch muß bezüglich jeder einzelnen Route der Frachtkohn für den Sporca-Zentner der Hin- und Rückfracht mit Zahlen und Buchstaben besonders ausgedrückt sein.

Die Offerte müssen

- 1) mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsort des Differenten deutlich unterfertigt, und von Außen mit der Aufschrift: „Anbot zur Tabakmaterial-Verfrachtung“

oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Aler beliebige Menge an Tabakmaterial, Stempelpapiere, oder anderen Gegenständen dieser Gattung in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und nach erhaltenen Frachtbrieften in der darin ausgedruckten, nach §. 2 der Bedingungen festgesetzten Lieferzeit in einem Zuge an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Als der längste Abstellungstermin wird festgesetzt:

In der Richtung zwischen:			Wien und Graz		
Fürstfeld	und Laibach	11 Tage	Wien	und Graz	10 Tage
dto.	" Klagenfurt	11 "	dto.	" Fürstfeld	20 "
dto.	" Villach	13 "	Venedig	" Laibach	16 "
dto.	" Graz	3 "	dto.	" Graz	20 "
Hainburg	" Laibach	21 "	Fiume	" Laibach	7 "
dto.	" Graz	12 "	Graz	" Klagenfurt	8 "
dto.	" Fürstfeld	17 "	Laibach	" dto.	8 "
Wien	" Laibach	18 "	dto.	" Villach	8 "

§. 3. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- oder Abstellungsorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Beauftragte aufzustellen, und jedenfalls vor dem Beginne der Pachtbauer jenen Fabriken, Magazinen, oder Verlägen namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Beauftragte muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden Aufforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen, insbesondere Aufschlüsse, Aeußerungen und Erklärungen in Pachtsachen im Namen des Vollmachtgebers abzugeben, und in dessen Namen Frachtkonten nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittirten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transportpächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches von dem Pächter selbst geschehen wäre.

§. 4. Monatlich 14 Tage vortheil für den Monat, um den es sich handelt, verpachtet das spedirende Geschäftsorgan den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu verfrachtenden Gutes. Befußt der Beauftragte der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das spedirende Geschäftsorgan von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferfrist, die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter, mit Rohrdecken und Planken, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsplatz zu stellen.

§. 5. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung in dem Magazine oder Raume, wo es lagert, von der Amtswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Amtswage beizustellen. Das Zutragen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutragen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf ohne erweisliche Nothwendigkeit weder abgelegt oder umgeladen, muß vielmehr in einem Zuge und in kürzester Zeit, jedenfalls aber innerhalb der vertragmäßig eingegangenen Lieferfrist in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferfrist vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbrieft nicht angesetzt erscheint, der Anstellungstag des Frachtbrieftes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

§. 6. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter amtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte und mittelst Abzählung der Frachtkübel oder der ledig zu versührenden leeren Geschirre übergeben. Er bestätigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter amtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der amtlichen

Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgelegt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Erschleifung zu befreien.

Dem Transport-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahn zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Straße, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbrief eingestellt werden.

§. 9. Die den Fuhrer-Contrahenten treffenden Ersätze sind nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- a) für Abgänge am Tabakmateriale sind die im Abstellungsorte bestehenden Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen,
- b) für verdorbene und nur zur Vertilgung geeignete Tabake die Ersetzungspreise des Gefalles,
- c) für beschädigtes jedoch noch theilweise brauchbares Tabakmateriale gleichfalls der Ersetzungspreis des Gefalles, nebst den Kosten der Reinigung, Trocknung und Umarbeitung, dann allen sonst noch erwachsenden Verlusten jedoch über Abrechnung des Werthes, den die umgearbeitete Waare für das Gefall noch hat, der Ersatzberechnung zum Grunde zu legen.
- d) für Abgänge und Beschädigungen anderer Art, nämlich an Geschirren, Emballagen u. s. w. ist der Ersetz nach den gefällsamlichen Anschaffungspreisen zu leisten, es wird jedoch dem Transport-Contrahenten der Werth, den die beschädigte Sache für das Gefall noch hat, gutgeschrieben.
- e) für Abgänge an Stempelpapier ist der volle Nennwerth der aufgedruckten Stempelzeichen und für das beschädigt abgestellte Stempelpapier der Ankauftspreis des Netto-Papieres mit Zuschlag der Stempel-Erzeugungskosten zu leisten.

Ueber die Frage, ob eine Verletzung des amtlichen Verschlusses eine, und welche Beschädigung am Frachtgute oder an Emballagen eingetreten sei, dann ob die abgestellte Sache für das Gefall noch brauchbar sei, oder nicht, und zu welchen Preisen ein oder das andere angenommen werden könne, haben die bezüglichen Fabriks- und Verschleiß-Magazins-Ämter als allein competente Sach- und Kunstverständige zu erkennen. Eine Einsprache dagegen muß sogleich bei der Aufnahme des diesfälligen Befunds-Protokolles angemeldet, und längstens binnen acht Tagen der Recurs dagegen bei der betreffenden Kameral-Bezirksverwaltung (Finanz-Bezirks-Direction), und im weiteren Zuge bei der k. k. Finanz-Landes-Direction, jedoch immer im Wege jenes Amtes, gegen dessen Erkenntnis recurirt wird, eingebracht werden.

Der Transport-Unternehmer unterwirft sich, insofern es um Ersatzleistungen, die aus den Bestimmungen dieses Contract-Paragraphe gegen ihn geltend gemacht werden, handelt, — mit ausdrücklicher Verzichtleistung auf den Rechtsweg und mit Vergebung jeder weiteren Berufung, dem Ausspruche der Finanz-Landes-Direction.

§. 10. Der Transport-Contrahent hat alle Wege, Brücken und Ueberfuhrmauthen, aus Eigenem zu bestreiten; und überhaupt außer dem bedungenen Frachtlöhne keine andern wie immer gearteten Ansprüche unter was immer für Umständen an das Aerar zu machen.

Der Transport-Contrahent unterwirft sich auch in dem Falle, wenn das Aerar keinen Schaden durch das contractwidrige Benehmen erlitten hätte, folgenden Conventionalstrafen, nämlich:

- a) Der Conventionalstrafe von fünf Gulden Conventions-Münze für jedes im Transporte oder im Abstellungsorte mit Rohrdecken und Plachen vor dem Witterungseinflusse nicht vollständig geschützte Fuhrwerk, und für jedes von der Verladung nach §. 6 ausgeschlossene Colli.
- b) Der Conventionalstrafe von zehn Percent des Fuhrlohnes für das unterwegs ohne erweisliche Nothwendigkeit umladene oder abgelegte Frachtgut.
- c) Bei Verspätungen in der Abstellung des Frachtgutes über die bedungene Lieferzeit einer Conventionalstrafe, welche, und zwar, wenn die Lieferzeit nicht über ein Fünftel überschritten ist, mit fünf Percent, wenn die Ueberschreitung über ein Fünftel bis zu zwei Fünftel der Lieferzeit beträgt, mit zehn Percent, wenn die Ueberschreitung über zwei Fünftel bis zu drei Fünftel der Lieferzeit ausmacht, mit fünfzehn Percent, bei Ueberschreitungen über drei Fünftel bis zu vier Fünftel der Lieferzeit, mit zwanzig Percent, bei Ueberschreitungen über vier Fünftel hinaus, mit dreißig Percent von dem vertragmäßig stipulirten Frachtlöhne bemessen wird, in soferne die Ueberschreitung nicht einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben ist, und von Seite des Transport-Unternehmers dafür der im §. 8 geforderte Beweis geliefert wird. Ueberdies wird dem Aerar das Recht vorbehalten, das im Termine

nicht abgestellte Gut auf Kosten des Unternehmers aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, auf Kosten des Transport-Contrahenten, durch Eilfuhrwerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 11. Sollte der Transport-Contrahent der Aufforderung zur Beistellung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Aerar berechtigt, die Versendung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemieteter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 12. Zur Bedeckung aller dem Fuhrer-Contrahenten zur Last fallenden Ersätze, Conventionalstrafen und Mehrbeförstigungen kann von dem entfallenden Frachtlöhne ein adäquater Betrag in so lange zurückbehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige Entscheidung der kompetenten Behörde abgeprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlöhne die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Aerar berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Perccente, für abgängige, gänzlich verdorbene und berattige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgeschickt werden müssen, dem Transport-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzuführenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 13. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Pachtcaution muß bei der Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Ersetzer die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wurde, geleistet werden. Die Hypothekar-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 14. Dem Aerar bleibt das Recht vorbehalten, Eilfrachten an Tabakmateriale und andern Gefallsgegenständen, die in einer gegen die vertragmäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte eintreffen haben, in derselben Richtung auf beliebige Art entweder selbst zu bewirken, oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen, falls der Fuhrercontrahent selbst nicht in der Lage oder Willens sein sollte, solche ihm vorläufig bekannt zu gebenden Eilfrachten innerhalb der erwähnten kürzeren Frist zu bewerkstelligen.

§. 15. Für den Fall, wenn der Transport-Pächter die vertragmäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Finanz-Behörden, frei, den Transport-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu verhalten, oder denselben als vertragbrüchig zu erklären, und das Transportgeschäft auf beliebige Weise, durch wen immer und zu was immer für Preisen, in und außer dem Concurrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu ergreifen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Contractes führen und sich aus der Caution wie nicht minder aus dem übrigen Vermögen des Contrahenten, für die höheren Kosten bezahlt zu machen, wogegen aber auch dem Transport-Unternehmer der Rechtsweg für alle Ansprüche offen steht, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt.

Uebrigens wird hiermit einverständlich festgesetzt, daß die aus dem Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar möge als Beklagter oder Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions Schritte bei demjenigen im Siege der hiesigen Finanz-Procuratur in Graz, oder den Finanz-Procuraturabtheilungen zu Laibach und Klagenfurt befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter untersteht, durchzuführen sein werden.

§. 16. Der Transport-Pächter ist nicht berechtigt, die eingegangene Pachtung an einen Anderen ohne vorher erlangte Zustimmung des Aerars abzutreten, auch leistet er ausdrücklich auf das Rechtsmittel wegen Verletzung über die Hälfte Verzicht.

§. 17. Die Bezahlung des Frachtlöhnes erfolgt in österreichischen Banknoten oder Reichsschlagscheinen nach dem Sporco-Gewichte des verladenen Frachtgutes in der Art, daß die k. k. Conto-Fracht mit zwei Vierteln nach bewirkter Aufladung, die Restfracht aber nach richtiger Ablieferung in dem Orte der Bestimmung, gegen vor-schriftsmäßig gestempelte, mit den einschlägigen amtlichen k. k. Conto- und Restfrachtbriefen documentirte und liquidirte Quittungen behoben werden kann.

§. 18. Der Contrahent hat den Stempel zu einem Pate der in zweifacher gleichlautender Ausfertigung errichteten Vertragsurkunde aus Eigenem zu bestreiten.

Graz, am 7. October 1853.

1653—32

Br. 1588. (182—Dp.) 22. 28.

Izrok dražbe.

Od strane c. k. kotar. suda krapinskog stavlja do obćinskog znanja, da se glede izroka pod 1. kolovoza t. god. br. 1220, kojim sudbena prodaja oštarije u dolnoj Bedekovčini pod br. kućnim 2. ležeće, na g. Marka Bedekovića spadajuće, u parnici gospodina Nikole Mikšića, c. kr. v. r. sudišta savjetnika, proti istom g. Marku Bedekoviću oglasena jeste: kod drugog ročišta za 31. listopada t. g. u 9 sati pri podne u pisarni ureda c. k. kot. ovog suda i nadalje ostati ima, i da će oštarija ova ako se preko procienbene vriednosti od 500 fr. sr. prodati nebi mogla, najviše ponudjajućemu i izpod cijene prodati se.

U Krapini dne 30. rujna 1853.

C. k. kot. sud krapinski
A. Bakšaj.

(318—Izv.)

Oglas dražbe.

Usljed odluke c. kr. zemskog suda karlovačkog prodavat će se putem javne dražbe svekolike u gradu Redica nahodeće se pokretnosti na istu stiećajnu masu spadajuće, kanoti: srebrnina, pokuc-tvo, blago, gospodarstvena sprava i t. d. dne 24. i aliodeće dane mjeseca listopada t. g. u gradu Redici, što se do obćeg znanja stavlja.

(117—DS.)

Jevtinba.

Za kurenje prostorih c. k. kot. suda okolice Zagreba pronadjena je potrebština 6 hvatih bukovih dervah, glede kojih pribavljenja deržat će se dne 26. listopada t. g. u 10 sati pri podne jevtinba.

Pozivaju se dakle svi oni, koji ota derva nabaviti misle, gorekazanog dana u pisarnu ovostranog ureda nahodećeg se u kući L. Župana na Markovom placu pod br. 80.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Br. 5347 (319—Izv.)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanije karlovačke trebat će za obkərbjenje pisarne u upravnoj godini 1853/4 po prilici:

- 23 knjige velikog papira za tabele,
- 15 risah velikog biclog pisarnog papira,
- 27 " malog meliranog koncept papira,
- 24 svezka finih lakiranih perah,
- 2 tuceta olovkah,
- 32 kutie priliepnica a 250 komadah,
- 1 ris papira finieg za omote,
- 42 funta cernog pieska,
- 8 policah tinte,
- 66 funtih apollo sviećah,
- 30 " argantićkih sviećah,
- 10 " lojenih "
- 24 " ulja za svietiljku,
- 1 rif sitilja,
- 3 sanduka žežicah,
- 5 funtih pečatnog voska od br. 50,

Za nabavljenje oti stvarih deržat će se dne 26. o. m. u uredu c. k. podžupanije karlovačke javna jevtinba, na koju svi poduzimatelji uljudao se pozivaju.

Uzori od pojedinih felah papira i inih članakah mogu se uvidjeti kod istoga ureda.

U Karlovcu dnz 15. listopada 1853.

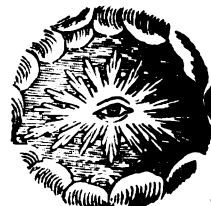
Od c. k. podžupanije.

OGLASNIK.

(173—Dp.)

(6—4)

Ukusna tergovina
suknena i platnena

PERE JANKOVICA & COMP.

(u dugoj ulici br. 278)

„k božjemu oku.“

preporuča svoje upravo prispievše skladište od najnovijih vunelih štofovah za kapute i hlače jesenske i zimne, kao što su: tifel, liber, elastiques, gentlemen, boy, buksking, tosking, štrukovi, štajerski azor, zatim sukna za egaliziranje i baršuni. Nadalje veliki izbor najnovijih svilenih, baršunastih i vunelih štofovah za persluka, vunelih echarpés, svilenih zavratnih i foulard-maramah, vatmola, moldona, lame, piqueta i kadriliranah barchents-ah, orleans-ah i tibeta; kao i krasnoga pravoga rumburškoga i kreas platna u najjevnitije tvornične opredjeljene cijene, ne manje bielih i utisnutih platnenih maramah itd.; za kojih vlerodostojnost jamči.

(190—Dp.)

(2—2)

Veliki izbor čisto platnenih koshuljah bečkog diela,

bihlih i šarenih, može se dobiti kod Gjüre Černadka u Stankovićevoj kući na bana Jelačića torgu u Zagrebu.

Današnjem listu priloženo je izviestje komisije upravljajuće zakladom „Jelačić bana.“

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Nevine ove listne
svaki dan izlaziti
može se i praznike
na čitavom — listu.
Polagodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu i for-
sobra. — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljuje se
svaki dan po 4. linijama, sa-
od linije za petvintu;
a svaki za petvintu
2 kasa. — Za druge
oglasne poslove
odnosno plaćeno 10
linijama 20 kr. sr. dalje
bako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Povodom nastavljanja pitanja razjasnjuje se §. 19. i 21. ovovladne naredbe od 10. ožujka 1853. o uredjenju kiridžovanja na kolinskoj cesti (herv. slav. zemaljskog vladnog lista R. II. komad 4. 1853. br. 26.) tako da pitanja, koja proizlaze iz neobdružavanja kiridžskih propisih imaju uredno nadležne kotarske upravne oblasti riješiti, i u takovih odredbama zakonitu kaznu, i da sudbeno postupanje poag obdružiteljskih zakona preko nadležnih sudbenih oblasti nastupiti ima, samo u onim pitanjima, koja poag jasnog smisla §. 19. imaju za predmet iskvarenje i izgubljenje kiridžske robe, i desekodno nagradu prouzročenih štetah.

U Zagrebu 14. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Dne 15. listopada 1853 izišao je i raspisani XI. komad „I. razdiela“ zemaljske — vladnog lista u hrvatske — i srbosko-niemackom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 52. Oglas c. k. herv. slavn. financijskoga zemaljskoga zastupateljstva na sve podčinjene dehodarstvene urede i nadzorne organe glede predaje soli za mervu uz cijenu od 2 for. za centa.

Br. 53. Naredbu c. k. banske vlade od 6. listopada 1853, kojom se obdružuje cionovnik o cestarini, mostovini i skelarini pobirati se imajuće u Hrvatskoj i Slavoniji, počevši 1. studenoga 1853.

Br. 54. Naredbu c. k. banske vlade od 14. listopada 1853, kojom se razjasnjuju §§. 19. i 21. naredbe od 10. ožujka 1853 o uredjenju kiridžovanja na lauzinskoj cesti.

Br. 55. Propis za svakdanju odoru za državne urednike u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji od VIII. nadnevničkoga razreda više.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Za utemeljenje ovdašnjih ubez-
nice obećane nadalje:

	za glavnu	godinju pri-	reči
	for.	for.	
G. Gartner Janko	2	5	
„ Merber Antun	10	5	
„ Katz	5	5	
„ Šenk Janko	20	6	
„ Herzel Adolf	—	5	
„ Špiček Jakov	10	6	
„ Černadak Gjuro	10	6	
„ Nikolić Nikola	50	12	
„ Dr. Milčić	25	12	
„ Dr. Zlatarović	—	10	
„ Laurinšek Toma	—	12	
„ Džaneer Lavoslav	—	5	
„ Pienkovsky Žiga	—	6	
„ Vels Adolf	10	5	
„ Zaghaft A.	5	5	
„ Kaufman Philip	25	10	
„ Peer Fr.	—	5	
„ Bauer Janko	30	10	
„ Risi Dane	—	8	
„ Župan Vjekoslav	—	5	
„ Pogorelec Janko	—	5	
„ Epstein Jozua	8	5	
„ Blum David ostal prije datih 25 fr.	75	12	
„ Rosenthan	20	10	
„ Krešić Miho	10	6	
„ Lux	10	6	

Mirović Tošo 10 6
Pukas — 1
Stjepan Pogodić, Kamauf, predstav. i žepnik. natelnik.

U Zagrebu. Gospodin Franjo mladi Trummer, sin slavnog poznatog oenologa i pomologa gospodina Franje Trummera, nadvrtlara na štajerskom stališkom ugledalištu u Graden, pogodjen je za vrtlara na pokušalištu društva gospodarskoga, ter je već dne 17. o. m stigo u Zagreb.

U Virovitici 17. listopada 1853. U Virovitici našao sam četveronoga petla, koji jurve na svoju vlastnost spada. Taj je pievač nekakva u obće čudnovata stroja; on je jednako lep, kao nakazan, vrlo je okretan, učen i kod liepa spola svoga plemena toli obljubljen, da mu se čeli komšilik klanja. Ako mislite, da se budućnost njegova u našem narodnom museu osigurati može, izvolite mi želju vašu obznani, pak ću vam ga poslati s prvom sgodnom pri-likom. (Gosp. Nov.)

„Satelit“ piše: U ruskom je logoru uzdanje tako veliko, da vojska jedva čeka na onaj hip, kad će se mostovi preko Dunava graditi. Cijela ruska vojska, a miesto da na poziv portin otidje iz podunavskih kneževina, krenula je na Dunav. Nije ni misliti, da bi Turci pokušali unići u Vlašku. Podje li Rusii za rukom prisiliti Tursku, da preko zime dërši toliku vojsku u Anatolii i Rumelii, to će se već time Turskoj takeva rana zadati, koja se neće moći tako skoro izliječiti.

„Patrie“ donosi po niekom pismu iz Varšave od 9. listopada, da se imenovanje kneza Paskieviča za najvišeg zapovjednika ruske vojske u Moldavii i Vlaškoj potvrđuje. Glasa se, da je na želju kneza 40,000 mom. poljskog vojnog sbora, koji je u cijeloj ruskoj vojsci najbolji, stavljeno pod njegovu zapovied.

— Nieki ruski list piše: Negledač na izvanjski sjaj, kojim se turski ministri i visoki dostojanstvenici u Carigradu, kao i turski diplomati u europskim glavnim gradovima predstavljaju, Turska je još jako udaljena od ispunjenja onih nada, koje je europskim silama gledač svog domaćeg poboljšanja godine 1853 obećala, kad je veledušnom pomoći susjedne vlasti spašena od prieteće invazije Ibrahimpaše. Dalje veli isti list, da Omerpaša zahtieva umaljenje vojske, jer ju kod predstojeće zime nije kadar uzdržavati. Već se sada pojavljuje ubitačni upliv na zdravlje. — Iz Černogore doznaje, da knjaz Danilo nije u stanju graničete s Turskom kotare svoja uzdržati od navale a tursko zemljište. U Černojgori porodila su se gibanja, koja tamo smiereju, da se shodnom zgodom Ivanbegovina opet osvoji itd.

— Došavše iz Bukurešta od 11. o. m. pouzdano pismo javlja, da će ruski činovnici 19. o. m. iz Carigrada otići u Odesu. Knez Goršakov ostaje predbižno u Bukureštu. S danvskih logorah dolaze svaki dan izvještja u glavni stan. Osim niekih prividnih kretanjah nisu se do 11. nikakve operacije poduzimale, i u Odesi svi su toga mnijenja, da se prije 24. listopada ni neće nikakve započeti.

— Manifest cara Nikole očekuje se ovi koji dan u Beču.

— Novoizabrani patriarh carigradski, gosp. Antimos, opisa se kao veliki desmanin Rusah. On je engleskim uplivom izabran.

— U Carigradu se dne 10. o. m. govorilo, da su se izmedj Francezke i Engleske porodne razlike mnijenja, pa s toga da i nisu službene flote još do sada ušle pred Carigrad.

— Izmedj porte i gerčke vlade postoji živahno obćenje. Tvrdi se, da je Gerčka sa svojim zastarjelim zahtievima kriepko nastala.

— Polag niekog dopisa u „Ang. Ztg.“ broji ruska vojska u podunavskim kneževinah oko 250,000 momakah. Ona sastoji iz tri vojna sbora, naime 4. pod generalom Dänenbergom, 5. pod generalom Lidorsom i 3. pod generalom Oster-sakenom. Svaki sbor sastoji iz 12 regimentah pješactiva i 4 konjaničtva, 4 brigade topničke, i bataliona sapeurah i 1 batalion strijeljaca u rezervnu divizion od 14,000 momakah i jednog oddieljenja Kozakah, što u svemu čini oko 250,000 momakah.

— Turska vojska, iz Beiruta došavša, opremljena je odmah u Batumi. Broji 10,000 momakah, i može se reći, da je to najuredniji sbor u cijeloj turskoj vojsci. Taj sbor sačinjavat će avant-gardu anatolske vojske. Njegovi zapovjednici su: Kursidpaša (general Guyon), Ferhatpaša (baron Stein), Fetibey (Pukovnik Kolman), Osmanbey (Zasticki) i ostali bjezgunci. — Porta je već imenovala građanske povjerenike za obe vojske u Rumelii i Anatolii.

— Najnovije. Nieka bërzojavna viest iz Dardanellah od 11. o. m. javlja, da su redi i uličnici 7. o. m. započeli bili niekakav nered protiv avedskom barjaku, što ga je nieka ladja razvila bila u miesto ruskoga; i na englesko konzulatsko zdanje bacano je kamenje. Posredovanjem oružane sile učinjen je skandalu konac, pa se od to doba mir nije narušio.

Po pismu iz Bukurešta od 12. posvećene su dne 10. u ruskim logorima zastave za rat, i vojski podijeljen je blagoslov, kao što to kod ruske vojske obično biva prije svakoga rata. Svi generali otišli su iz Bukurešta u logore, van jedinoga Goršakova. Oko Bukurešta ima 50,000 momakah.

Austrija.

U Beču, 18. listopada. Sinoć je pripiseta njeg. svetlost knjaz Mihail Obrenović sa svetlom knjaginjom. Putovali su veselji radi preko lila u Milan, i vratili se preko Švajcarske i Bavorske na linc.

U Beču, 18. listopada. Jutros u 7 sati odputovao je sa željeznicom do Pešte g. Mahin, car. ruski general-konzul za Srbiju. Ovaj gosp. dielovao je već u Perzi, Kivi, Carigradu i Parizu, najposlie u Jašu; sad polazi iz Petrograda u Beograd. Srbija može biti zadovoljna, što će dobiti dobra i izvrstna muža za zastupnika pokroviteljstvujućeg dvora, o čemu će uvieriti.

Prije dva dana stigli su ovamo Dunavom iz Carigrada dva Srbina, rodom iz Budve u Dalmaciji. Obojica su ukrašeni sa Franje Josipovim kërstom za zasluge. Po njihovom uvjerenju, ako se zatvori černo more, to će Carigradjani poskapati od gladi. I sama vojska turska terpi već glad. U turskoj kasi nema novacah, nego kod pojedinih Turakah i njihovih budkah. Od misirske vojske izgledaju mnogi sakat i čoravi, u obće jadni i kukavni, i naši Srbiji misle, da će ta vojska bez boja poskapati, jerbo ako se i zamotavaju u čebeta, opet zato čekoca zubi od zime. Kažu, da su vidili samo tri tabora valjane vojske, koja je 20,000 vojnikah jaka, a to su: Medi-alaj, topdzi-alaj i bostandzi-alaj. Za sjeđinjenu flotu misle, da bi se spasaše hristijanski dobro bilo, da pod Carigrad dodje, i opet da nebi mogla Carigradu nastati. (Svjet)

Ugaraka.

Iz Pešte, 17. listopada. Zbog male vode jednako se slabo donosi hrana, niti su dovozi za gornju potrebu dovoljni, jerbo se pšenica za Beč neprestano jako prodaje. Posljednje sedmi- ce prodalo se do 40,000 vaganah sa 4 do 10 grošićah skuplje. Ciena može onda tek spasti, ako se u studenom i prosinca više hrane dovede.

Cernagora.

Iz Cernogore pod 9. listopada piše „Svetovidu“: Današnji svijet u današnjem vreme- nu vas se skoro sauzima, osobito prosvietljenii ljudi, sa vieštinom upravljanja, i ona najvišu rolu igra, i glavni je predmet silah i državah europskih i pojedinih ljudih, u koliko se u ovoj ili onoj državi s njome zanimati smiedu.

Mi ovamo u ovim slobodnim gorama, i ako nismo prosvietljeni kao drugi narodi, opet imamo nieku upravu obću i domaću, koja može biti nije toliko prostrana i važna koliko drugih, ali se o njoj bavimo, kakva je da je.

Mi umstvnjemo na partaje, jedni tako a drugi onako, kao slobodni narod i slobodno um- stvovanje imamo. Svaki misli i govori ono, što mu srce kaže; jedni govore, da će Turčin viečno propasti, zašto se zaratio s onim, koji će mu put Azie pokazati, teško njemu, a kuku mu kod nejakosti svoje. Rusia će sve pritisluti, što Turci u Europi posieduju; — drugi opet govo- re: neće dati drugi kraljevi, a ja velim, ako Turska padne, dopanut će Rusii Carigrad i o- kolni predieli; Austrii Sèrbia, Bosna, Hercego- vina i Cernagora, a Englezu dalje ono, što mu najkorisnije bude, isto tako i Francezkoj. Nama jednim Sèrbima ništa do kamena, nego ćemo izgubiti i ono, što imamo, ako milostiva Rusia i veliki car Nikola dopusti i nas neizbavi iz ove predstojeće biede. Ja sam već jednom rekao, s propastju turskog carstva, mislim, propasti će i naša slava i sloboda, a s održanjem turske vlade u Europi, održat će se i naša dosadaš- nja samobitnost.

Mi jedva čekamo, da bude rata, pa bilo kako mu drago, i mislimo u obće, da će biti. Poštenie je, mislim, s oružjem u rukama umrieti, nego je lakomisljeno izgubiti. Rusia ništa nepo- pušta, a Turska neda više.

Sve, što svijet učini, mi pristajemo; samo želimo, da častni kèrst nadvlada, protiv kojega svijet zija i zavidi mu, a mi da se što ovim vre- menom koristimo, zašto ako se danas koristi lišimo i napredka, onda ćemo sasvim više izgubiti nadeždu o napredku i sreći svojoj, i onda ćemo sami sebi pripisavati i slabost i jakost, i sami u sebe uzdat ćemo se, a nikome ništa nevie- rovat, niti se na nikoga više nadati no u sob- stvenu snagu, to jest, ako ovi viek bez zazora i propasti preživimo, ili ovu današnju svietsku vieću. „Radi sviete, sve što hoćeš; slabost i ne- jakost nas primorava sve potvèrdjavati.“

Kod nas novoga ništa neima, samo što po krajinama medju našim i turskim krajišnicima pogdiešto se dogadja, i koje sve čine protiv vla- stih, za koje strogo naši od našega knjaza kaz- njeni bivaju. Novica Cerović, senator, kèrvnik Smail-age Čengića, polazi u Moraču na svoju otčevinu, da tamo dèrži i čuva krajinu od Tu- rakah; on je na Cetinju stojao 14 godina, ko- jega je pokojni vladika vrlo dobro dèržao, a i ovi dèrži i dèržat će. Kući i Piperi u ratu su jedan s drugim, ali kèrvavih borbah još nije medju njima bilo. Ove dvie nahie vazda su u svadjama bile i klatè se.

Po granici Morače imade više od 200 u- skokah novih iz Hercegovine, koji se kriju po planinama i pećinama, i zlo čine Turcima, biju se s njima, otimaju im stoku i sve što dohva- to, ali ovi uskoci nesmiju u granicu našu stu- pati. — Junak jedan od pèrvih Cernogoracah skoro nam je umro i to Šala Petrov Gjurasko- vić, kojega svaki Cernogorac žali i oplakuje, laka mu zemljica bila svi želimo!

Rusia.

Iz Petrograda, 8. listopada. Iz Kaukaza javljaju, da su se Rusi sa Cerkezima pobili. Knez Orbelian prispio sa tri bataillona piešakah,

6 topovah i pet satniah konjanikah, i suzbije Cerkeze iz tvèrdog položaja njihovog natrag u bèrda. Borba je bila žestoka, i trajala do mèr- kle noći. Mirditi, kaže se, imali su veliki gubi- tak. Od Rusah poginuo je jedan štabski oficir, 2 oficira, 49 vojnikah, od milicije 1 štabski o- ficir, 1 oficir, 12 vojnikah; ranjeno je: 2 ofi- cira i 51 vojnik, od milicije 1 oficir i 21 voj- nik. Knez Orbelian skupio je zatim razsijano vojinstvo svoje, i porazio Daniel Bega 12. ruj- na. Šamil napadne 16. rujna na gradić jedan na bèrdu Meseldeger, na koi je dvaput jurišati dao, no bez uspieha, zato se povuče natrag u bèrda Džurmata. Rusi su od posade izgubili 4 vojnika, ranjen je bio 1 oficir i 19 vojnikah. Mir je u pobunjenom predielu opet povratjen.

Iz Petrograda 13. listopada. Njeg. veli- čanstvo car vratio se je danas u jutro u naj- boljem zdravju iz Berlina u Carsko-Selo. Grof Neselrode prispio je još prekjučer ovamo.

Službeno bèrzojavno objavljènje bečke burze od 22. listopada 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u st.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	91 7/8	Amsterdam sa 100 holan. f. (96)	2 mies.
od g. 1852	80 1/2	Angsburg sa 100 f. current	3 mies.
od g. 1853	73 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	3 mies.
izvješćenobv. obv.	6	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
dvor. komere od prisilnog zajma	4 1/2	Frankfurt na Mainu sa 120	113
Kraskoj, orar. ob. od Tirola, Ve- rarberga i Salzb.	3	Genova sa 300 piemont. lirah	2 mies.
Obveznice lomb.-motačkog zajma do g. 1850 sa 5%	131 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban.	83 1/2
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	100	Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2	Livorno sa 300 tosc. lirah	2 mies.
obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fionenci Genai učinjenog zajma, galické	2 1/2	London sa 1 funt sterl.	11 8 1/2
Obvez. u Frank- furtu i Holandiji- činjenog zajma	4	Lyon sa 300 fr.	112
stališah austr. nad i pod En- som, českah, moravskih, slo- vènsk. stajerskih oružkih, kranj- skih, gorickih, bečkogauber- kammeranta.	3	Milan sa 300 austr. lirah	112
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Marcello sa 300 frank.	134 1/2
Naputnice reditnje blagajne Godišnji discenjo	5%	Pariz sa 300 frank.	2 mies.
Bank-akcije komad po	1288	Prag sa 100 for.	2 mies.
Sieverne željez. po 1000 fr.	2155	Tèrzt sa 100 for.	1 mies.
Bečko-glog. želj. po 500	786 1/2	Mitoci sa 300 austr. lirah	3 mies.
Sopr.-W.-Nend. i. po 200		Bukurešt sa 1 for. parah	248
Budiej.-Gm. Lins. i. po 250		Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
Požun.-tèrn. 1. izd. po 290		Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
2. izd. danja s pèrvinstvom, po 200		Tečaj novca	
		Carski dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		Slovo B	
		Lombardeski	
		Krak.-g. sleške po 100 t.	609
		Aust. dun. parob. 500 f.	535
		Aust. Llo. u Tèrztu 500	
		Bud.-pešt. lančan. 500	
		Galic. saložen. 4% sa 100	
		Srečko Esterhasia 40	

SLUŽBENI LIST.

Br. 3119. (327—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca ovim ob- znanjuje, da je odlukom ovostranom od 15. ruj. 1853. druga i posljednja overšbena prodaja kuće Emilie Gojšić u Karlovcu pod br. 343 ležeće i na 13,684 for. sudbeno procijenjene, radi dužnih g. odvietniku Danilu Dikoviću 950 for. i pripadah, spriviljenjem overšitelja na dan 3. studenoga 1853 poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok izpod procienbe prodati.

O čemu se obavijestuju glasom §. 509 g. p. svi vieroovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju kao što i svi kopiti želeći na istu dražbu pozivaju se.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

a) Kupac imao bude overšitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovog po- ložit.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vieroovnicima kao i overšbenicom Emiliom

Gojšić, na koliko od knjiženih glavaicah njozi još- te preostalo bi, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajući overšitelju glavnicah i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, dèržat će se ova dražba po glasu § 520 g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pro- našao nebi, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 15. listopada 1853.

Smendrovac.

Br. 3137. (329—Lzv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za obškèrbljenje pisarne c. k. podžupanie djakovačke trebat će:

- 1 ris bielog finog papira,
- 12 „ koncept papira,
- 3 „ papira za omote,
- 5 funtih cèrvenog voska,
- 13 kutiah priliepicah,
- 4 tuceta olovkah,
- 2 „ cèrvenkah u dèrvu,
- 10 svezakah lakiranih perah,
- 6 funtih zejtna za svietiljke,
- 20 „ sviećah lojenih argantičkih,
- 10 „ milionih sviećah,
- 4 „ prestih
- 5 lakatah stiena za svietiljke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 6 okah tinte,
- 5 klupkah konopa, i
- 15 hvatuh dèrvah hrastovih.

Prenavedene potrebštine ili u svemu, ili stra- nom davati želeći neka se dne 30. listopada o. g. u ured c. k. podžupanie ove potrade.

U Djakovu dne 15. listopada 1853.

U službenom odsutju c. k. podžupana,

Janko Šviglin,

c. k. perovodja.

Br. 4821. (316—Lzv.)

(3—2)

Jevtinba.

C. k. ured podžupanie sv. Ivanske na Zelini gornjoj za upravnu godinu 1854 potrebuje 21 hvat zdravih suhih bukovih dèrvah — zatim ostale po- trebštine za pisarnu.

Radi nabavljenja potrebštinah ovih razpisuje se ovim javna jevtinba. — Ova će se dana 31. li- stopada t. g. u uredu c. k. podžupanie sv. Ivanske u 10 satih prie podne obdèržavati, kojoj se oni, koji rečena nabavljenja preduzeti žele, pozivaju.

U Sv. Ivasu dne 14. listopada 1853.

C. k. podžupan,

Dr. Ante Stojanović.

Br. 7861—4767 (118—DS.)

(3—2)

Opoziv stiećaja.

Ou strane c. k. zem. suda zagrebačkog stav- lja se time do obćeg znanja, da uslied pismenih o- dítovanjah tako po dotičnim vieroovnici stiećajne masse Ottona Pomricha, koji su u napomenutoj massi tražbe svoje do sada prijavili, kakoti i po istome masse obškèrbitelju amo podaeženih — dal- nji stiećajni postupak proti rečenomu Ottonu Pom- richu i dotično njegovoj massi pod današnjim da- nom sudbeno ukinit jest, i uslied toga takov ovi- me opozivlje se.

C. k. zemski sud. U Zagrebu 17. listop. 1853.

C. k. predsjednik

Klobučarić s. r.

Škulj, s. r.

tajnik.

OGLASNIK.

(185—Dp.)

(3—3)

Anempfehlung.

Gefertigter hat die Ehre einen hochgeehrten Publikum und seinen p. t. Kunden ergebnis anzu- zeigen, dass er so eben von Wien mit einer gros- sen Auswahl modernster Stoffe für die gegenwärtige Saison angelangt, und solche zur beliebigen Anfer- tigung beständig am Lager halten werde, nebst ei- ner grossen Auswahl jeder Art fertiger Kleider- Kravaten und Leibwäsche, wovon Bestellungen und Lieferungen zu den möglichst billigen Preisen über- nommen werden.

Schliesslich erlaubt sich Gefertigter die Be- merkung, dass auch jene Herren, welche ihre eigen- nen Stoffe haben, eben so gut und bereitwilligst bedient werden, und bittet um geneigte Bestel- lungen, um seiner Zusicherung auch die Ueberzeugung verschaffen zu können.

Ignaz Tóth,

bürgl. Herren-Kleidermacher,

Verkaufsgewölb: Illica, im Prister'schen Hause Nr. 767 in Agram.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je sa domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne linije po 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 15. listopada 1853 izišao je i razpo-
slan XIII. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti snder-
žava pod

Br. 160. Razpis ministra za bogoštovje i nasta-
vu od 31. srpnja 1853, kriepostan za svekolike kru-
novine, kojim se ustanovljuju uvjeti, pod kojimi, po-
čamši od školske godine 1853—54, potvrđjeni ra-
narnici i magistri kirurgie zadobiti mogu doktorsku čast
iz liečništva (medicine).

Br. 161. Naredbu ministarstva za bogoštovje i
nastavu od 2. kolovoza 1853, na svekolike čeonike
zemaljske i na sveučilišta u Beču, Pragu, Lavovu,
Krakovu, Holomucu, Gradcu i Inšbuku, o produlje-
nju krieposti privremenoga zakona o ustrojstvu vlastih
akademičkih.

Br. 162. Razpis ministarstva financiah od 3. ko-
lovoza 1853, valjan za svukoliku cesarevinu, izim kra-
ljevine lombardezko-mlietačke, u obziru niekojih pro-
mienah u okamatjivanju i mienjanju tripostotnih naputi-
cah državne centralne pieneznice

Br. 163. Razpis ministarstva financiah od 20. srp-
nja 1853, kriepostan za kraljevinu Ugarsku, veliku
kneževinu Erdeljsku, kraljevinu Hrvatsku i Slavoniu,
srbosku Vojvodovinu s tamiškim Banatom, kojim se u-
slied previšnje odluke od 1. srpnja 1853. zakonite
ustanove, osnovane na previšnjem patentu od 13.
ožujka 1813, o uredjenju i rukovanju dohodarstva lutrij-
skoga razprostiru i na krajeve okoliša državnoga, u
kojih dohodarstvo lutrijsko dosad još nije bilo zaka-
nito uvedeno.

Br. 164. Razpis ministarstva pravosudja od 8.
kolovoza 1853, valjan za sve one kruuovine, u ko-
jih su u krieposti ustanove obćega građanskoga za-
konika o pravu ženitbenom, o načinu, kako se ima
postupat sa ženitbami, sklopljenimi medju osobami
viere židovske, iza kako oba ženitbena druga predju
na viero zakon kćrstjanski.

Br. 165. Razpis ministarstva za tćrgovinu, obćrt
i javne gradjevine od 9. kolovoza 1853, kojim se o-
predjeljuje pojam pošiljakah nakćrstice zamotanih, kojim
pripada obaljena poštarina.

Br. 166. Izvadak zakona u XLVIII. kom.
drž. zak. lista pod br. 152 sadćržanoga.

Br. 167. Izvadak zakona u XLVIII. kom.
drž. zak. lista pod br. 155 sadćržanoga.

Br. 168. Izvadak zakona u XLVIII. kom. drž.
zak. lista pod br. 158 sadćržanoga.

Br. 169. Izvadak zakona u XLIX. kom. drž.
zak. lista pod br. 161 sadćržanoga.

Br. 170. Izvadak zakona u L. kom. drž.
zak. lista pod br. 162 sadćržanoga.

Br. 171. Izvadak zakona u LI. kom. drž.
zak. lista pod br. 163 sadćržanoga.

15081—1853.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavonii
sliedeći prinesci u ime gradjenja ćerkve u uspo-
menu sretnoga spasenja njeg. c. k. apostolskog
veliĉanstva.

(Konac.)

Kod c. k. oddielnog zapoviedniĉtva
financ. straže u Senju sabrani:

Juraj Ciger 10 kr., Jakov Vćrh 20 kr.,
Luka Fleša 20 kr., Andria Gergurić 20 kr.,
Pavao Demković 20 kr., Juraj Kamenar 10 kr.,
Franjo Orešković 10 kr., Antun Demitrović 20
kr., Jakov Gnjatović 10 kr., Juraj Uzelac 10
kr., Petar Cargonja 10 kr., Kasanović Petar 10
kr., Franjo Duić 20 kr., Andria Galiaci 20 kr.,
Juraj Mirković 20 kr., Antun Pavešić 10 kr.,
Dragutin Planinac 20 kr., Dragutin Perićić 20
kr., Marko Vranić 10 kr., Juraj Filipić 8 kr.,

Stiepan Cargonja 5 kr., Matia Franović 5 kr.,
Dragutin stari Jagodić 5 kr., Dragutin mlađi Jago-
dić 5 kr., Simeon Jelovac 5 kr., Ivan Stanišić 5
kr., Vit Vuksan 5 kr., Juraj stari Vukelić 5 kr.,
Stiepan Mileusienić 8 kr., Stojan Pintar, Franjo
Vćrtich, Ivan Petrović Dane Ketca, Martin Dra-
ženović, Franjo Belović, Ivan Mudrović, Toma
Šikić, Juraj Novačić, Stiepan Devčić, Pavao
Munković, Franjo Manestar, Martin Smokvina,
Antun Rauch, Ivan Babnik, Vinko Bašić, Ilija
Dragović, Franjo Kovaćević, Josip Rostić, An-
tun Rubrić, Jakov Skavarić, Pavao Rukavina,
Ivan Rukavina, Stiepan Perušić, Petar Vujnović,
Ivan Miculinić, Matia Zoričić, Nikola Radaković,
Gregor Mazan, Antun Špehar, Simeon Atlia,
Mihalj Dobriša, Skender Jakšić, Teodor Babić,
Nikola Ćernić, Petar Cupković, Antun Kukuljan,
Matia Modrić, Matia Murinac, Petar Pastuavić,
Filip Pozety, Juraj Perićić, Stiepan Pišćević,
Jakov Pintar, Nikola Barićević, Matia Štilinović,
Franjo Badovinac, Blaž Bakjačić, Ilija Derljan,
Matia Paskvan, Mihalj Biehan, Ivan Rusia, Pa-
vao Štilinović, Matia Vćrklijan, Luka Tesla, Bar-
tol Vućerina, Andria Mićić, Josip Franović Mi-
hajlo Miletić, Matia Butković, Stiepan Sladako-
vić, Petar Delić, Simeon Perković, Ivan Fra-
nović, Bartol Vukosa, Josip Vinkler, Jakov
Pavletić, Božo Kćrpan, c. kr. nadzornici finan-
straže svaki po 5 kr.; Sava Radaković, Vieko-
slav Manar, Sava Paić, Ivan Modrić, Josip Linić,
Petar Tonković, Dane Pavićić, Antun Bubaš,
Luka Busljeta, Mihalj Opačić, Josip Engel, Simon
Dejanović, Spiridon Ispirović, Božo Sućla, Ivan
Despoth, Stiepan Dejanović, Luka Franić, Dane
Manuhilović, Danilo Lemaćić, Juraj Ćhiesa, Bog-
dan Vitas, Lovro Devčić, Danilo Dućić, Nikola
Lazić, Marko Kostan, c. kr. nadziratelji financ.
straže, svaki po 6 kr.; Mihalj Malinović bro-
darski glavlar 30 kr., Antun Grubešić brodarski
glavlar 30 kr., Josip Snautz 12 kr., Andria Ra-
stelić 12 kr., Vinko Snautz 10 kr., Stiepan
Gerba 6 kr., Josip Stiglić 12 kr., Antun Ća-
ranji 10 kr., Jakov Krišković 12 kr., Luka
Ćuculić 10 kr., Petar Luksetić 10 kr., Josip
Sokolić 10 kr., stari mćrnari I. reda; Matia Ba-
karčić, Lavoslav Hanićini, Vinko Pilipić, Antun
Dragićević, Antun Pilipić, Ivan Vćrhan, Jakov
Vukelić, Antun Bačić, Valentin Domines, Vinko
Vćrtich, svaki po 6 kr., mćrnari II. reda; Dra-
gutin Medvedić 12 kr., Vatroslav Pollić 10 kr.,
Blaž Dujmić 20 kr., Antun Potoćnjak 20 kr.,
Josip Snautz mlađi 20 kr., Josip Fabiani ml.
20 kr., Antun Blažević 30 kr., mćrnari II.
reda. — Ukupno 360 for. 27 kr. — S pria-
njimi prinesci od 13,487 fr. 44⁹/₁₀ kr. — Sve-
ga skupa dosad 13,848 fr. 11⁹/₁₀ kr.

U Zagrebu 4. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Promiene u nadbiskupii zagrebaćkoj:

Petar Bućar, dosadanji upravitelj župe u
Vukmaniću postao u istom mjestu župnik.

Ivan Ćunčić dosadanji duhov. pomoćnik u
Maruševcu postao župnik u Gjelekovcu.

Ivan stari Zrinščak za duhovnog pomoć-
nika u Krapinu.

Petar Vlašić kapelan iz Križa u Hrašćinu.

Miroslav Matić dosadanji bojni kapelan u
Križu za kapelana.

Albert Gjurisćević dosadanji bojni kapelan
u Peteraneu.

Nikola Volović duh. pomoćnik u Novigrad.

Petar Martinović „ „ „ Križevce.
Ivan Heim „ „ „ Bistru.
Ludvig Detoni iz Bistre u Prišlin.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbia.

— (Pregled.) Po niekom pismu iz Buku-
rešta opremio je knez Goršakov zajedno s
ratnom portinom objavom u Petrograd takodjer
izvjestje, da je ruska vojska u podunavskim po-
krajinama tako razredjena i ponamještena, da
za 12 sati može se na svakoj točki dunavske
linije usredotoćiti 50,000 mom. i 100 topovah, a
k tome se nebroji vojska, koja kod Dunava u-
pravo stoji.

Za pouzdano se zna, da je viest „Journal
de Constantinople“, po kojoj je tobož Perzia s
Turskom sklopila protiva Rusii obrani savez,
posve lažljiva, paće se usuprot tvćrdi, da će se
na zapadnoj granici Perzie postaviti jaki vojni
sbor protiv Turske.

Dne 9. o. m. opremljeno je iz Bukure-
šta na četiri različne strane prema Dunavu
mnoštvo mostovne sprave.

Po viestima iz Bukurešta od 14. listo-
pada opravljao je knez Stirbey još toga dana,
kao obićno, sve vladine poslove. Princ Gjur
Stirbey imenovan je 12. velikim logothetom, pa
će s toga 16. biti velika svetćanost, na koju
su ruski generali pozvani.

„Triest. Ztg.“ misli, da porta dćrži
novoizabranog pravoslavnog patriarha carigrad-
skog za protivnoga Rusii. Nu, kao što „Wan-
derer“ tvćrdi, vara se i baš s toga, što je
Antimos poznat kao ruski povierenik, pa je ipak
po porti za takovoga tako na bćrzo investiran,
zaključuju nieki na veliku važnost ovoga izbora.
U ostalom i sam „Triest Ztg.“ veli, da je An-
timos izabran na preporuku patriarha jerusolim-
skog, a zna se, da je veliki taj svetćjenik od
godine 1847 dielovao u Jeruzalemu u interessu
Rusah.

„Schles. Ztg.“ iz Tiringena donosi: Na-
šom željoznicćm već je otišlo niekoliko fran-
cezkih višjih oficirah, koji preko Beća i Tćrztu
idu u glavni grad Turske.

— General Goršakov primietio je u odgovo-
ru svom na Omarpašino pismo, kojim rat ob-
javljuje, da nije potrebno, da se paša veže na
tako dugaćak rok. Odatle proizlazi, da je knez
Goršakov providjen potrebitim povlastjem i da
je za rat sasvim spreman.

— (Dubrovniĉka i kotorska komora tćrgovine
i obćrtnosti.) Siednica od 9. lipnja. Godišnje
izvjestje, koje će se podneti uzvišenom mini-
starstvu tćrgovine, što je sastavio tajnik, pre-
dano je gospodinu Parlenderu, da u došastoj
siednici dade svoje mnienja.

Predstavljenje uzvišenog namiestniĉtva, po
kom da se neprimaju za zamatlijsko viežbanje
do mladići, koji su već svćršili pćrva tri raz-
reda, dade uzroka g. predsjedniku te je učinio
predloženje, kojim bi se oblaĉkala praktika pre-
koristnoga ovog odredjenja kroz večćrnje škole
izdćržavane malom pomoćju od strane gospoda-
rah i nadgledane od komore. I ovom prilikom
preporučene su predjašnje molbe da se narodne
škole zametnu i umnožavaju.

Siednica od 27. lipnja. G. Parlender kaće,
da je dobro sastavljeno godišnje izvjestje, i
želju je izjavio, da mu se još dćda pregled
jedan o kretanju brodovah u poglavitim lukama
kotara. Gosp. predsjednik dokazao je tako, da
je suvišao, što zahtievaju niekoje vlasti lukah,
da lake dubrovniĉka i gruzka stavljene budu u
jednu rubriku, da nebi pogriješna bila statistiĉka
ka prispodobljenja. Prošćtiveno izvjestje primlje-
no je jednodušno.

Komora pristaje takodjer na predloženje g. predsjednika, da se izradi kod uzvišene primorske sriednje vlade, da se sagradi jedan svietnjak ili na otoku Koločepu, ili na Punta d' Ostro.

Opazka. Ovu molbu višehvaljena vlada odmah je milostivo poslušala, i do malo podignut će se na Punta d' Ostro jedan svietnjak.

Siednica od 10. sèrpnja. Odobrena osnova, koju je izradio tajnik u obsiru niekojih promienah u izbornom pravilniku, što ga privodi u sklad s nametima prometnosti i dohodka, i iste se od uzvišenog ministarstva tèrgovine potvrđjenje.

Siednica od 17. kolovoza. Predstavljenje niekojih članovah, da se iste oprost unosnog i potrošnog nameta na žito, i umaljenje unosnog danka na prosta vina razumievajući i vina s istoka, s opaznostima i s obzirom na carinski austrijski kotar, biaše predmet dvajuh predstavljjenah, koja je komora jednostušno podniela uzvišenom namiestničtvu.

Siednica 9. rujna. Izvjestja, koja je zaiskalo slavno nadzirateljstvo primorsko o stvarima protishodećim od ugovora od 6. listopada 1846 s kraljevinom obih Siciliah, i o promienama, koje bi uvesti dobro bilo, kad mu rok izidje, podnešena u jednoj noti kao odgovoru i pokazano, da diferencijalni nameti tamo postojeći smetaju austrijskom brodarstvu, da se natieče s napuljskim; da uzajamnost lučnih taksah zahtieva pogodbu, koju su ukinule već sve gotovo primorske dèržave, to jest dolazak iz lukah domaćih ili inostranih sredinskih; da tarifa prekozaštitna one kraljevine izključuje prirodne proizvode dalmatinske i bosanske, koje su jednom živu tèrgovinu tierale s Puljom.

Na drugo pitanje istoga nadzirateljstva o nuždi, da se brođenje veće po obalama razprostrani po svem Adriatičkom moru i Jonskim otocima, kako bi nekužijevni naši gospodari od broda mogli natiecati se s Gèrcima, odgovoreno je s potpunim privoljenjem komore. Zamoljeno je takodjer, da se putovanje na istoku i dalje raspruži zauzimajući turske luke do Carigrada na sieveru, a Rodi na jugu. I s ovih promienah nužno je, da se podižu narodna učilišta.

U isto vrijeme gospoda Budmani i Kosta podnieli su odričuća svoja zaključenja svèrhu ublaženja, za koja su pozvani bili da dadu mnienje o izpitima za brođenje u velika mora, i komora pristaje na njihovo zaključenje, da znanja budu stalna i prostrana kao što zahtieva i uzv. pomorska vlada. (Gl. D.)

Turska.

— U „Allg. Ztg.“ ima jedan članak o ugovoru o Dardanelima, gdje se pažnja obraća na ona gledišta, s kojih bi kako Rusia tako i Austria i Pruska smatrale da je ovaj ugovor narušen. Mi mislimo, da je kazivanje o ovome ugovoru tim znamenitije, što se njim već zameće ono pitanje, o kome se još napred vidi, da će se skoro povesti.

U ovome članku predpostavlja se, baš ako se iz „čoviečnosti“ i uzgledi kroz pèrste što su niekolike englezke i francezke ubojne ladje prošle kroz Dardanele i došle pod Carigrad da zaklone sultana i tamošnje hristijane, da zato opet to nikako nebi bilo, ako bi zapadne sile opravile u Bospor svu svoju flotu, što je sada u bešikanskomu zalivu. Ovakva sila nebi se mogla smatrati kao zaklon protiv turske zamećnosti, niti bi se ona mogla smatrati kao demonstracija protiv sjedinjenih knjažestvah.

Ulazak ciele flote bilo bi, po mišljenju „Allg. Ztg.“, javno narušenje ugovora od 1841., za koi sve velike sile dobre stoje; a zauzeće podunavskih knjažestvah, o kome i sam „Allg. Ztg.“ veli da ga po ugovorima izmedju porte i Rusie nebi smielo biti, narušenje je ugovora, koje se ove dvie dèržave tiče.

Pa zato, misli dalje „Allg. Ztg.“, druge sile nemaju pravo, što usporedjuju ovo narušenje počasnog traktata sa onim svojim narušenjem ugovora, za koi su sve europejske sile dobre stale.

Pa zato „Allg. Ztg.“ misli, da je prolazak ciele flote kroz Dardanele samo početak nove smetnje, tim prije, što, veli, zapadne sile nisu

dobile od Austrie i Pruske dopuštenje da prodju kroz Dardanele.

A sad, kad više nema sumnje, da su već prošle ili da će proći sjedinjene flote kroz Dardanele, sad je još vrednije uzeti na um ovo što misli „Allg. Ztg.“, jerbo se ovo njegovo smatranje odnosi na predmet, koi može učiniti da se stvar iznova još većma zaplete.

A da će se Englezka i Francezka, ako doista misle i održati što su obećale porti, obzirati što i na pomenuto pitanje, to je teško nadati se, kao što veli „Allg. Ztg.“, počem se slabo na ugovore obziralo i kad su knjažestva zauzimana.

Belgia.

— „Indép. B.“ donosi jedno pismo iz Beča, za koje sam veli da ga je Rus pisao. U tome pismu sva se krivica sadašnjih smetnjah pripisuje zapadnim silama. Ulazak Rusah u podunavska knjažestva niti su Turci, niti pomorske sile označile kao povod rata, ali ulazak ubojnih ladjah u Dardanele na očigled je povreda ugovora od god. 1841. Na pitanje: šta će da znači ovaj dolazak flotah, odgovara se u pismu, „da je taj dolazak ili očevidna povreda ugovorah, i onda pomorske sile podpomogoše portu u njevoj sklonosti za rat, ili pak nije povreda ugovorah, i onda neznati ništa drugo, nego da je porta već u ratu. U oba pak slučaja pokazuje se, da su obe te sile tek da se čini radile u Beču o miru, a ovamo su, jamačno bez svoga znanja, demonstracijom, koju njini agenti proizvedoše, podkrepile portu u njenom protivljenju. Pomorske sile hoće ovaj svoj postupak da opravdaju onim smislom, koi je bečkoj noti dao grof Neselrode. No to nebi bio pravi uzrok, i koraci obih silah imaju se objasniti lažnim položajem, u koi su se same postavile. London se ostavio konferencijah, za njim je sledovao i Pariz, pa sada, kad je sultan baš objavio rat, ciela će flota ući u Dardanele. Sad valjada neće htieti dokazivati, da je to učinjeno zbog toga da bi se porta zaklonila od napadanja ruskoga, jer svojom objavom rata sultan je postao napadajuća strana.“ Pismo se zaključuje ovim riečma: „Sultan, njegove uleme i njegovi fanatici, englezko ministarstvo i njegov parlament, Napoleon III., sliepe strasti rata, koje se oko njega vèrzu, — i u kratko svi ovi faktori sadašnjega pokreta tome su se uvierenju kao čuteći odali, da neprohodni putovi, bure na moru svaku važnu operaciju nemogućnom čine, i dok nenastupi proleće, koje pak vèrlo lasno može ovu komediju preobratiti u tragediju, da će dovoljno vremena biti da se vode pregovori i stranke poravnaju.“

Francezka.

Iz Pariza 18. listopada. Ovdie neima ništa znamenitoga van to, da se svaki dan poduzimaju uapšenja, kojih povod još je uvijek tajna. „Patrie“ tvèrdi, da je u Poljskoj smiešteni vojni sbor dobio nalog, da odmah maršira na bojno pozorište.

G. Crevecoeur, nadstojnik departementa Rhone, otišao je u Carigrad, kao što se govori, na privremeni dopust.

SLUŽBENI LIST.

Br. 8063/Ž. Z.

Oglas jevtinbe.

Za porabu kaznionikah županie zagrebačke nužno je 130, a županie varaždinske 54 para opanakah.

U svèrhu pribavljenja rečenih opanakah obdržavat će se u c. kr. uredu županie zagrebačke dne 29. listopada 1853 u 10 sati pri podne javna jevtinba, na koju se oni, koji bi pribavljenje ovo na se uzeti hotieli, uljudao pozivaju.

U ime vadiuma obvezuju se natiecatelji prie jevtinbe položiti 10 for. 30 sr.

U Zagrebu dne 22. listopada 1853.

C. k. vèrhovni župan

Josip Bunjevac.

Br. 7943/g. 4812 (119—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Stiečaj vierovnikah Gustava Pfeifingera i društva ovostranom odlukom br. 6041 na 27. 28. i 29. listopada sudbeno udaren, uslied molbe vierovnikah iste masse odgadja se na 28. 29. i 30. prosinca t. g. s time, da svikolici vierovnici do tog roka svoje

tražbine prijaviti dužni budu kod ovog c. k. zemskog suda zagrebačkog, jer u protivnom slučaju na kasnije prijave nikakav obzir uzeti se neće.

Masse pako zastupnik jest Adalbert Šauff, odvjetnik, a skèrbnik Franjo Lovrić, sisački tèrgovac. U Zagrebu dne 20. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, s. r. tajnik.

Br. 3553 (332—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

C. k. ured podžupanie koprivničke trebat će za upravnu godinu 1853/4 od prilike:

- 12 risah koncept papira,
- 8 „ finog bijelog papira,
- 12 „ srednjeg „
- 1 „ velikog papira,
- 1 „ posve finog bijelog papira za omot,
- 2 „ manjeg za omote,
- 6 funtih crvenog pečatnog voska,
- 6 „ špage,
- 70 kutiah priliepnica,
- 40 svezakah lakiranih perah,
- 5 tucetah prostih perah,
- 3 „ crnih olovkah,
- 1/2 „ crvenih „
- 10 polićah crnila,
- 1 „ crvene tinte,
- 40 funtih milly sviećah,
- 10 „ lojenih „
- 15 kutiah žezlicah ložjih.

Nabavljenje prenavedenih stvarih poduzeti želeći neka izvole do 5. studenoga t. god. uz ugled pomenutih stvarih svoje offerte amo u c. kr. podžupanijski ured dostaviti, ili se dne 6. studenoga t. g. prie podne, kad će se javna jevtinba obdržavati, prijaviti, gdje će se istom prilikom ugovor sklopiti.

U Koprivnici dne 21. listopada 1853.

C. k. podžupan.
J. Car.

Br. 4967/2758. (313—Izv.)

(3—1)

Oglas.

Po smislu visokog odpisa c. k. banske vlade od 9. kolovoza 1853 br. 11663 ima se deregla županijska savska, pri selu Bukevju namieštena, na javnoj dražbi iznajmiti.

Za iznajmljenje ote postavlja se rok na 29. listopada 1853 iz jutra u 9 sati u selo Bukevje.

U Sisku 16. listopada 1853.

C. k. podžupania sisačka.

Br. 2089. (330—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski sud u Bakru poziva sve one, koji iz puščetka dana 29. kolovoza t. g. bez oporuke preminuvšega kanonika i arciđakona Mateja Balasa u Bakru štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 22. studenoga u 10 sati u jutro t. god. pred ovaj sud dođu, ili neka do onda predaju pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na taj puščetak, ako bi se po namirenju tražbinah isti izcèpio, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko njima pripada pravo zaloga.

U Bakru dne 12. listopada 1853.

Pava Battagliarini.

Br. 3012. (328—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanie krapinske treba za upravnu godinu 1853/4 po prilici sledede pisarske stvari:

- 8 risah biele artie (Kanzleipapier),
- 1 „ „ veće vèrsti (Medianpapier),
- 16 „ melirane artie (Conceptpapier),
- 6 „ artie za zavetak (Couvertpapier),
- 4 „ „ omot (Packpapier),
- 4 funta fine špage,
- 6 „ finog pečatnog crvenog voska,
- 50 „ appollo sviećah,
- 14 „ zeltina za lampe,
- 30 „ crnog pieska,
- 12 tucetah kutiah priliepnica,
- 12 „ svezakah perah,
- 4 „ crnih olovkah,
- 2 „ crvenkah,
- 8 velikih kutiah užganicah bez sumpora,
- 6 okah tinte.

Isto tako za grijanje uredovnih sobah treba za nastajuću zimu:

16 hvatih suhih bukovih dèrvah.

Za nabavljenje navedenih pisarskih potreboćah i naznačene kolikoće dèrvah razpisuje se ovime javna jevtinba, koja će se u podžupanskom uredu u Krapini dne 7. studenoga t. g. u 9 sati pri podne obdržavati, kamo se nabavljenje ovo preuzeti želeći uljudno pozivlju time, da dotične pisarske primierke na izgled sobom donesu.

Pisarske predmete pružati želećim prosto ostaje pismene ponude sa dotičnim primiercima providjene rečenom podžupanskom uredu dostaviti.

U Zrapini dne 19. listopada 1853.

Miesto bolestnog c. k. podžupana,
c. k. perovodja

Božid, Desković.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Steiermark, Kärnthen und Krain wird zur Verpachtung der Verfrachtung des Tabaks aller Art, und anderer Tabak-Verfleißgegenstände, dann des Stempelpapieres und anderer Güter des Stempelgeschäftes für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 7. November 1853 ausgeschrieben.

1. November 1835 ausgefertigt.

a) Objecte dieser Verpachtung sind a) der Transport des Tabaks aller Art, und anderer Tabak-Verschleiß-Gegenstände, b) des Stempelpapieres und anderer Stempelpapier-Güter zwischen:

Am den 21. Februar 1836

der k. k. Tabak-Fabrik				In der Lieferungszeit von längstens	
1.	zu Fürstfeld	jum Tabak-Magazine in	Lai bach	oder zurück	11 Tagen
2.	"	" Tabakverlage in	Klagenfurt	"	11 "
3.	"	" " in	Willach	"	13 "
4.	"	" Tabakmagazine in	Graz	"	3 "
5.	Hainburg	" " "	Lai bach	"	21 "
6.	"	" " "	Graz	"	12 "
7.	"	" " "	Fürstfeld	"	17 "
8.	Wien	" " "	Lai bach	"	18 "
9.	"	" " "	Graz	"	10 "
10.	"	" " "	Fürstfeld	"	20 "
11.	Venedig	" " "	Lai bach	"	16 "
12.	"	" " "	Graz	"	20 "
13.	Fiume	" " "	Lai bach	"	7 "
dem Tabak-Magazine					
14.	Graz	jum Tabakverlage in	Klagenfurt	"	8 "
15.	Lai bach	" " "	"	"	8 "
16.	"	" " "	Willach	"	8 "

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche versiegelte Offerte angenommen.

Die Bestimmung der Frachtpreise bleibt, ohne Feststellung des Fixalpreises, dem Differenten überlassen:

Uebrigens wird bekannt gegeben, daß im Sonnenjahre 1853 nachstehende Frachtpreise für den Wiener Zentner vertragsmäßig bezahlt werden:

Don	nach	fl.	fr.	Don	nach	fl.	fr.
Fürstensefeld	Laibach	1	15	Wien	Graz	1	—
Laibach	Fürstensefeld	1	29	Graz	Wien	1	—
Fürstensefeld	Klagenfurt	1	51	Wien	Fürstensefeld	1	30
Klagenfurt	Fürstensefeld	1	32	Fürstensefeld	Wien	1	30
Fürstensefeld	Willach	2	8	Venedig	Laibach	1	35
Willach	Fürstensefeld	1	45	Laibach	Venedig	1	24
Fürstensefeld	Graz	—	32	Venedig	Graz	2	20
Graz	Fürstensefeld	—	24	Graz	Venedig	2	20
Hainburg	Laibach	2	10	Fiume	Laibach	1	1 $\frac{3}{4}$
Laibach	Hainburg	2	10	Laibach	Fiume	1	1 $\frac{3}{4}$
Hainburg	Graz	1	20	Graz	Klagenfurt	1	36
Graz	Hainburg	1	20	Laibach	Klagenfurt	1	9
Hainburg	Fürstensefeld	1	36	Klagenfurt	Laibach	1	9
Fürstensefeld	Hainburg	1	32	Laibach	Willach	1	7
Wien	Laibach	1	54	Willach	Laibach	1	7
Laibach	Wien	1	54				

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämmtlichen der ausgeschriebenen sechszehn Routen gemacht werden, jedoch muß bezüglich jeder einzelnen Route der Frachtlohn für den Sporco-Zentner der Hin- und Rückfracht mit Zahlen und Buchstaben besonders ausgedrückt sein.

Die Offerte müssen

- 1) mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsort des Differenten deutlich unterfertigt, und von Außen mit der Aufschrift: „Anbot zur Tabakmaterial-Verfrachtung von — — nach oder zurück“ überschrieben sein, und
- 2) die Verbindlichkeit ausdrücken, sich den (bei der Finanz-Landes-Direction in Graz und Wien, dann bei den Kameral-Bezirks-Verwaltungen in Graz, Marburg, Bruck, Laibach, Neustadt und Klagenfurt, der Finanz-Bezirks-Direction in Trieste, der Finanz-Intendenz in Venedig, dem Hauptzolamte in Villach, dem Tabakverschleißmagazine in Fürstenseld, so wie der k. k. Tabakfabriks-Verwaltung in Hainburg zur Einsicht erliegenden) Contract-Bedingungen zu fügen, ferner
- 3) mit der Quittung über das zur Sicherstellung des Angebotes bei einer dieser Finanz-Landes-Direction unterstehenden Kasse erlegte Badium, welches für die Route unter

1.	350 Gulden,	2.	215 Gulden,
3.	190 Gulden,	4.	1150 Gulden,
5.	100 Gulden,	6.	175 Gulden,
7.	90 Gulden,	8.	20 Gulden,
9.	40 Gulden,	10.	10 Gulden,
11.	25 Gulden,	12.	20 Gulden,
13.	1485 Gulden,	14.	5 Gulden,
15.	450 Gulden,	16.	330 Gulden,

beträgt, belegt sein, endlich

- 4) längstens bis zum 7. November 1853 um 12 Uhr Mittags im Vorstands-Bureau dieser Finanz-Landes-Direction überreicht, oder dahin eingesendet werden.

Nach diesem Zeitpunkte einlangende Offerte werden eben so unberücksichtigt gelassen, wie jene, welche undeutlich, oder unbestimmt abgefaßt sind, Berufungen auf andere Anbote, oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erforderniß mangelt. — Die Offerenten bleiben vom Zeitpunkte der Ueberreichung ihres Offertes bis zur erfolgten Entscheidung für ihre Anbote rechtsverbindlich, ohne daß die Finanz-Verwaltung hierbei an die im a. b. G. Buche zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist von 14 Tagen gebunden ist.

Nach erfolgter Entscheidung wird das Angeld demjenigen, dessen Anbot nicht angenommen wird, sogleich zurückgestellt, das Vadium jenes Offerenten aber, dessen Anbot angenommen wird, bis zum Erlage der Caution, welche auf den Betrag des Vadiums festgesetzt wird, zurückbehalten.

Die Caution ist binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Ertheber die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wird, vollständig zu leisten; widrigens es der Finanz-Landes-Direction freistehen wird, entweder das erlegte Angeld als dem Staatschatze verfallen, einzuziehen, oder auf Gefahr und Kosten des durch die Unterlassung des bedungenen Cautionserlages vertragsbrüchigen Contractanten über die von ihm erstandene Leistung einen neuen Vertrag mit wen immer auf die der Finanz-Landes-Direction beliebige Art einzugehen.

Von der k. k. steirisch-illirischen Finanz-Landes-Direction.

Gratz, am 7. October 1853.

§. 1. Der Pächter des Transportes ist verbunden, ohne alle Beschränkung in der Menge, gleichviel, ob die Verfrachtung einer vollen Wagenladung oder eines geringeren Quantums gefordert, und gleichviel, ob im Laufe der Pachtbauer in einer oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Pächter beliebige Menge an Tabakmaterialien, Stempelpapiere, oder anderen Gegenständen dieser Gattung in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und nach erhaltenen Frachtbriefen in der darin ausgedrückten, nach §. 2 der Bedingungen festgesetzten Lieferzeit in einem Zuge an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Als der längste Abstellungstermin wird festgesetzt:

In der Richtung zwischen:

Fürstfeld	und	Laibach	11	Tage	Wien	und	Graz	10	Tage
dto.	"	Klagenfurt	11	"	dto.	"	Fürstfeld	20	"
dto.	"	Willach	13	"	Benedig	"	Laibach	16	"
dto.	"	Graz	3	"	dto.	"	Graz	20	"
Hainburg	"	Laibach	21	"	Fiume	"	Laibach	7	"
dto.	"	Graz	12	"	Graz	"	Klagenfurt	8	"
dto.	"	Fürstfeld	17	"	Laibach	"	dto.	8	"
Wien	"	Laibach	18	"	dto.	"	Willach	8	"

§. 3. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- oder Abstellungsorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Bestellte aufzustellen, und jedenfalls vor dem Beginne der Pachtdauer jenen Fabriken, Magazinen, oder Verlägen namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Bestellte muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden Anforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen. Facturen, Frachtbriefe und Befundprotokolle in des Pächters Namen zu bestätigen, insbesondere Aufschlüsse, Äußerungen und Erklärungen in Nachschafen im Namen des Vollmachtgebers abzugeben, und in dessen Namen Frachtkontingente nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittirten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transportpächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches von dem Pächter selbst geschehen wäre.

§. 4. Monatlich 14 Tage vorhinein für den Monat, um den es sich handelt, verständigt das spedirende Gefäßsorgan den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu versachsenden Gutes. Behufs der Beistellung der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das spedirende Gefäßsorgan von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferfrist, die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter, mit Rohrdecken und Plachen, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsplatz zu stellen.

§. 5. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung im dem Magazine oder Raume, wo es lagert, von der Antriebswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Antriebswage beizustellen. Das Zutragen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutragen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf ohne erweisliche Nothwendigkeit weder abgelegt oder umgeladen, muß vielmehr in einem Zuge und in kürzester Zeit, jedenfalls aber innerhalb der vertragsmäßig eingegangenen Lieferfrist in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferfrist vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbrieife nicht angesetzt erscheint, der Ausstellungstag des Frachtbrieifes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

S. 6. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter ämtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte und mittelst Abzählung der Frachtstücke oder der ledig zu verführenden leeren Geschirre übergeben. Er bestätigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter ämtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der ämtlichen Facitura gegen Uebernahme des ämtlich ausgefertigten Frachtbriefes.

Dem Pächter wird gestattet, die zu einer Factura gehörigen Frachtstücke auch theilweise abgehen zu lassen, und werden in seinem Einvernehmen für jeden solchen Theiltransport, mithin nach Umständen auch für jedes einzelne Fuhrwerk besondere Frachtbriefe auszufertigt. Nach geschehener Uebergabe haftet der Pächter für das übernommene Gut. Auch darf dem in Ladung genommenen Tabake keine Waare beige-packt werden, welche nach dem Erkenntniße des speidirenden oder des empfangenden Gefäß-Organes auf das Tabakmateriale insbesondere einen nachtheiligen Einfluß nehmen könnte.

Der Transports-Pächter ist verbunden, das Frachtgut in dem Zustande, in welchem es von ihm übernommen wurde, in dem Orte der Bestimmung abzustellen. Zu diesem Ende wird beim Einlangen des Frachtgutes, im Beisein des Contrahenten, zumeist die äußere Beschaffenheit der Kisten, Fässer, Kübeln, Päckc, Säcke, aus welchen die Sendung besteht, und der an denselben angebrachte ämtliche Verschuß untersucht, die Anzahl der Colli mit der in dem beigebrachten Frachtbriefe und in der eingelaufenen Factura angelegten verglichen, das Gewicht durch die Wage, die Zahl der Frachtstücke durch Abzählung erhoben. Ergibt sich durch die äußere Untersuchung ein Bedenken, so wird zur Eröffnung der bedenklichen Colli geschritten, um sich von der Richtigkeit ihres Inhaltes und der Beschaffenheit des darin befindlichen Materiales die Ueberzeugung zu verschaffen. Ueber diesen Act wird ein besonderes Protokoll aufgenommen, worin mit Aufzählung der Frachtbrief- und Factura-Nummer die Merkmale und die Beschaffenheit der Verletzung oder Beschädigung, das Gewicht oder die Stückzahl des durch Vernezung, Verreibung u. s. w. beschädigten oder ganz unbrauchbar gewordenen und des abgängig befundenen Materiales, das ämtliche Gutachten über die Art des Entstehens, dann die von dem Transports-Contrahenten darüber gegebenen Aufklärungen oder beigebrachten Rechtfertigungsbehalte auseinander gesetzt werden. Dieses Protokoll hat der weiteren Amtshandlung und der Ausmittlung des von dem Transports-Contrahenten zu leistenden Entschades zur Grundlage zu dienen, ist daher von demselben, und nach Umständen auch von dem Frächter mit zu unterschreiben.

Die amtliche Bestätigung über das an den Ort der Bestimmung abgestellte anstandslos übergebene Frachtgut und über den Tag des Eintreffens erhält der Con-
traheent auf dem Frachtbriefe, und kann von demselben nach Erhalt dieser Bestätigung
eine Ersatzleistung für später hervorgetretene Beschädigungen oder Abgänge nicht mehr
angesprochen werden.

§. 7. Bedient sich der Transports-Contrahent gebungener Frächter, so muß jeder derselben mit einem vom Pächter ausgefertigten Ladungscertificate sich ausweisen, und der Contrahent haftet für alle Handlungen und Unterlassungen sowohl der gebungenen Frächter, als der in seinem Lohne stehenden Fuhrleute, und aller bei dem Transportgeschäfte verwendeten Personen. Auch wird ausdrücklich bedungen, daß das Ausbleiben des Contrahenten von der Uebernahme oder Abgabe als Erklärung anzusehen sei, daß die mit seinem Ladungscertificate oder mit dem amtlichen Frachtbriefe vorkommende Person ermächtigt ist, das zu verladende Gut zu übernehmen, die Uebernahme auf der Factura zu bescheinigen, das Befundesprotokoll zu unterfertigen und den mit der Abgangsbestätigung versehenen Frachtbrief anzunehmen, und zwar alles dieses mit eben derselben Wirkung, als ob solches von dem Transports-Contrahenten selbst geschehen wäre. Das spedirende Amt behält in einem solchen Falle zur eigenen Versicherung das beigebrachte Ladungscertificate.

§. 8. Der Transport-Contrahent übernimmt jeden wie immer gearteten Zufall, hat also auch für jeden Abgang und Schaden, gleichviel ob dieser durch sein oder sei-

ner Erste Verschaden oder durch dritte Personen, oder nur bloß zufällig sich ergab, zu haften, und den Ertrag zu leisten, mit alleiniger Ausnahme des Falles, wenn er gerichtsordnungsmäßig nachweist, daß der Abgang oder Schaden einzig und allein einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzurechnen sei. Erträgt sich ein derlei nicht zurechenbarer Zufall, so muß ohne allen Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgesetzt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Ersagleistung zu befreien.

Dem Transport-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahn zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Straße, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbriefe eingestellt werden.

§. 9. Die den Fuhrer-Contrahenten treffenden Ersäge sind nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- für Abgänge am Tabakmateriale sind die im Abstellungsorte bestehenden Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen,
- für verdorbene und nur zur Vertilgung geeignete Tabake die Ersehungspreise des Gefalles,
- für beschädigtes jedoch noch theilweise brauchbares Tabakmateriale gleichfalls der Ersehungspreis des Gefalles, nebst den Kosten der Reinigung, Trocknung und Umarbeitung, dann allen sonst noch erwachsenden Verlusten jedoch über Abrechnung des Werthes, den die umgearbeitete Waare für das Gefall noch hat, der Ersagberechnung zum Grunde zu legen.
- für Abgänge und Beschädigungen anderer Art, nämlich an Geschirren, Emballagen u. s. w. ist der Ertrag nach den gesellschäftlichen Anschaffungspreisen zu leisten, es wird jedoch dem Transport-Contrahenten der Werth, den die beschädigte Sache für das Gefall noch hat, gutgeschrieben.

§. 10. Für Abgänge an Stempelpapier ist der volle Nennwerth der aufgedruckten Stempelzeichen und für das beschädigt abgestellte Stempelpapier der Ankaufspreis des Reito-Papieres mit Zuschlag der Stempel-Erzeugungskosten zu leisten. Ueber die Frage, ob eine Verletzung des amtlichen Verschlusses eine, und welche Beschädigung am Frachtgute oder an Emballagen eingetreten sei, dann ob die abgestellte Sache für das Gefall noch brauchbar sei, oder nicht, und zu welchen Preisen ein oder das andere angenommen werden könne, haben die bezüglichen Fabriks- und Verschleiß-Magazine-Arbeiter als allein competente Sach- und Kunstverständige zu erkennen.

Eine Einsprache dagegen muß sogleich bei der Aufnahme des diesfälligen Befunds-Protokolles angemeldet, und längstens binnen acht Tagen der Recurs dagegen bei der betreffenden Kameral-Bezirksverwaltung (Finanz-Bezirks-Direction), und im weiteren Zuge bei der k. k. Finanz-Landes-Direction, jedoch immer im Wege jenes Amtes, gegen dessen Erkenntnis recurrit wird, eingebracht werden.

Der Transport-Unternehmer unterwirft sich, insofern es um Ersagleistungen, die aus den Bestimmungen dieses Contract-Paragraphen gegen ihn geltend gemacht werden, handelt, — mit ausdrücklicher Verzichtleistung auf den Rechtsweg und mit Begebung jeder weiteren Berufung, dem Ausprüche der Finanz-Landes-Direction.

§. 10. Der Transport-Contrahent hat alle Wege, Brüden und Ueberfahrsmauthen, aus Eigenem zu bestreiten; und überhaupt außer dem bedungenen Frachtlöhne keine andern we immer gearteten Ansprüche unter was immer für Umständen an das Aerar zu machen.

Der Transport-Contrahent unterwirft sich auch in dem Falle, wenn das Aerar keinen Schaden durch das contrawidrige Benehmen erlitten hätte, folgenden Conventionalstrafen, nämlich:

- Der Conventionalstrafe von fünf Gulden Conventions-Münze für jedes im Transporte oder im Abstellungsorte mit Rohrreden und Pläcken vor dem Witzungsbeinflusse nicht vollständig geschützte Fuhrwerk, und für jedes von der Beiladung nach §. 6 ausgeschlossene Colli.
- Der Conventionalstrafe von zehn Percent des Fuhrlohnes für das unterwegs ohne erweisliche Nothwendigkeit umladene oder abgelegte Frachtgut.
- Bei Verspätungen in der Abstellung des Frachtgutes über die bedungene Lieferzeit einer Conventionalstrafe, welche, und zwar, wenn die Lieferzeit nicht über ein Fünftel überschritten ist, mit fünf Percent, wenn die Ueberschreitung über ein Fünftel bis zu zwei Fünftel der Lieferzeit beträgt, mit zehn Percent, wenn die Ueberschreitung über zwei Fünftel bis zu drei Fünftel der Lieferzeit ausmacht, mit fünfzehn Percent, bei Ueberschreitungen über drei Fünftel bis zu vier Fünftel der Lieferzeit, mit zwanzig Percent, bei Ueberschreitungen über vier Fünftel hinaus, mit dreißig Percent von dem vertragemäßig stipulirten Frachtlöhne bemessen wird, in soferne die Ueberschreitung nicht einem Zufalle im Sinne

des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzurechnen ist, und von Seite des Transport-Unternehmers dafür der im §. 8 geforderte Beweis geliefert wird. Ueberdies wird dem Aerar das Recht vorbehalten, das im Termine nicht abgestellte Gut auf Kosten des Unternehmers aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, auf Kosten des Transport-Contrahenten, durch Einsubawerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 11. Sollte der Transport-Contrahent der Aufforderung zur Beistellung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Aerar berechtigt, die Verladung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemieteter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 12. Zur Bedeckung aller dem Fuhrer-Contrahenten zur Last fallenden Ersäge, Conventionalstrafen und Mehrbefristigungen kann von dem entfallenden Frachtlöhne ein adäquater Betrag in so lange zurückgehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige Entscheidung der kompetenten Behörde abgesprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlöhne die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Aerar berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Percente, für abgängige, gänzlich verdorbene und derartige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgesendet werden müssen, dem Transport-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzuführenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 13. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothek-Einverleibung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Pachtcaution muß bei der Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Erseher die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wurde, geleistet werden. Die Hypothek-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 14. Dem Aerar bleibt das Recht vorbehalten, Eilsfrachten an Tabakmateriale und andern Gefallsgegenständen, die in einer gegen die vertragemäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte einzutreffen haben, in derselben Richtung auf beliebige Art entweder selbst zu bewirken, oder durch andere Unterhmer bewirken zu lassen, falls der Fuhrercontrahent selbst nicht in der Lage oder Willens sein sollte, solche ihm vorläufig bekannt zu gebenden Eilsfrachten innerhalb der erwähnten kürzeren Frist zu bewerkstelligen.

§. 15. Für den Fall, wenn der Transport-Pächter die vertragemäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Finanz-Behörden, frei, den Transport-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu verhalten, oder denselben als vertragsbrüchig zu erklären, und das Transportgeschäft auf beliebige Weise, durch wen immer und zu was immer für Preisen, in und außer dem Concurrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu ergreifen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Contractes führen und sich aus der Caution wie nicht minder aus dem übrigen Vermögen des Contrahenten, für die höheren Kosten bezahlt zu machen, wogegen aber auch dem Transport-Unternehmer der Rechtsweg für alle Ansprüche offen steht, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt.

Uebrigens wird hiermit einvernehmlich festgesetzt, daß die aus dem Vertrage entspringenden Streitigkeiten, das Aerar möge als Beklagter oder Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions Schritte bei demjenigen im Siege der hiesigen Finanz-Procuratur in Graz, oder den Finanz-Procuraturabtheilungen zu Laibach und Klagenfurt befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sein werden.

§. 16. Der Transport-Pächter ist nicht berechtigt, die eingegangene Pachtung an einen Anderen ohne vorher erlangte Zustimmung des Aerars abzutreten, auch leistet er ausdrücklich auf das Rechtsmittel wegen Verletzung über die Hälfte Verzicht.

§. 17. Die Bezahlung des Frachtlöhnes erfolgt in österreichischen Banknoten oder Reichsbankscheinen nach dem Sporca-Gewichte des verladenen Frachtgutes in der Art, daß die a Conto-Fracht mit zwei Viertheilen nach bewirkter Ausladung, die Restfracht aber nach richtiger Ablieferung in dem Orte der Bestimmung, gegen vor-schriftsmäßig gestempelte, mit den einschlägigen amtlichen a Conto- und Restfrachtbriefen documentirte und liquidirte Quittungen behoben werden kann.

§. 18. Der Contrahent hat den Stempel zu einem Pate der in zweifacher gleichlautender Ausfertigung errichteten Vertragsurkunde aus Eigenem zu bestreiten. Graz, am 7. Oktober 1853. 1653—33

Br. 1850/1853 (326—1zv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. k. ured podžupanie čakovačke treba za godinu 1853/4 shrede pisarske stvari, i goriva dervah:

- 12 risab artie bieie (Kanzlei),
- 20 „ „ melirane (Concept),
- 7 „ „ za zavitak (Couvertpapier),
- 5 „ „ „ omot (Packpapier),
- 2 „ „ median papira za tabelarne poslove,
- 3 tuceta škatuljah većih priliepnica (Oblaten),
- 30 svezakah fininih lakiranih perah,
- 3 funta fine špage,
- 1 „ „ debele „
- 6 spulicah červeno-biele vrbce za šivanje papira,
- 6 tucetah černih olovkah,
- 1 tucetah červenkah,
- 12 poličah dobrog černog mastila (tinte),
- 10 funtih finog pečatnog voska,
- 60 „ „ apollo sviećah,
- 12 „ „ argantičkih „
- 6 „ „ zejtina za razsvietljenje,
- 20 „ „ černog pieska,
- 8 kutiah velikih žezlicah,
- 7 perisah (Federmesser) bolje vèrsti,
- 19 1/2 hvata gorivih tvèrdih dèržah.

Za nabavljenje navedenih potrebštinah razpisuje se ovime javna jevtinba, koja će se u uredu c. k. podžupanie čakovačke dne 31. listopada u 10 sati pri podne dèržati, kamo se svi rečeno nabavljenje preuzeti hotijuci uljudno pozivaju, da ili lično na opredieljeni rok i miesto k jevtinbi dođu,

ili redovite svoje pismene ponude do gori opredieljenog roka zajedno sa vèrstmi papira i perisah na ugled ovamo podnesu.

Ublizji uvieti mogu se u istom uredu saznati. U Čakovcu dne 17. listopada 1853.

C. k. podžupan
Kiš.

Br. 4821. (316—1zv.)

(3—3)

Jevtinba.

C. k. ured podžupanie sv. Ivanske na Zelini gornjoj za upravnu godinu 1853/4 potrebuje 21 hvezdravih subih bukovih dèrvah — zatim ostale potrebtine za pisarnu.

Radi nabavljenja potrebtinah ovih razpisuje se ovim javna jevtinba. — Ova će se dana 31. listopada t. g. u uredu c. k. podžupanie sv. Ivanske u 10 sati pri podne obdèržavati, kojoj se oni, koji rečena nabavljenja preduzeti žele, pozivaju.

U Sv. Ivanu dne 14. listopada 1853.

C. k. podžupan,
Dr. Anto Stojanović.

OGLASNIK.

(191—Dp.)

(3—1)

Oglas.

Traži se na jedno u Zagorju ležeće inanje jedan neoženjeni i dobrog

ponašanja činovnik, koi ne samo u poljodielstvu, nego i u obdielavanju vinogradah i čuvanju šumah podpuno znanje imade i o svojim sposobnostima vjerojatnim sviedočbama izkazati se može. Koji takovu službu zadobiti žele, imadu se do 12. studenoga t. g. kod gosp. odvietnika Nikole Marakovića u Zagrebu na kaptolu br. 93 najaviti.

Oštarije iz arende.

Tri gosposkinske oštarije imanja Kaniže u Zagorju, na vlastitost velen. gg. Teodora i Karoline Gjurgjević potonje rodjene Adamović spadajuće, naimo: oštaria kod sv. Petra u Krušljevom selu na občinskoj poštovnoj cesti; oštaria u Pili i oštaria u Kraljevom vèrhu, budu putem javne dražbe dne 2. studenoga o. g. iz najma davane; — želeći takove arende primiti, imadu rečeni dan u pisarnu kanižku k dražbi potruditi se

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novina ove izlaze
svaki dan izuzetno
podijelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
— Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredijeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki
2 kr. sr. — Za druge
oglasne posebne
službe plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

16093—1853.

Za namirenje zem. potrebah u Hrvatskoj i Slavoniji pobirat će se za upravnu g. 1854. prirez od 10 kr. od svake forinte svih izrav-
nih dačah onim istim načinom, kao i god. 1853.

Od prireza ovog plaća se 7 krajcarah za
domaće zemaljske upravne potrebe, a 3 kr. za
razteretjenje zemljištah.

Što se time do obćeg znaja, i ravnania
dostavlja.

U Zagrebu 25. listopada 1853.

podban.

Benko Lentulaj.

**Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.**

— (Pregled.) „C. Z. C.“ javlja: Nieko
pismo iz Carigrada donosi, da je Rešidpaša iz-
dao posebni nalog, da se pravoslavni patriarh
vazda izvesti, kad će se držati državno vie-
će, za da i on doći uzmogne.

Zajedno s turskim manifestom izdala je
porta na sva pokrajinska poglavarstva nalog, da
se turgovacki interesi brane i svim mogućim
sredstvima javna sigurnost održati, te da se za
postignutje ove svérhe drumovi provide zap-
džijama.

Po pismu iz Bukurešta od 15. o. m.
predloženo je, da se u podunavskim kneževina-
ma podigne 10 novih vojnih bolnica (17 ih
već ima). — Vladajući knez nalazi se u najbo-
ljem porazumljenju s ruskom vladom. Njegov
sin, za sada zapovjednik pèrve vlaške regimen-
te, namierava stupiti u rusku vojnu službu. —
General Sattler, glavni obškèrbitelj vojske, od-
redio je, da se sva nabavljanja imadu izvesti
putem ponudah.

Po pismu niekom iz Galca nalazi se u
Varni nieki turski lovački bataillon, koji iz sa-
mih mladih ljudi sastoji i kog je organizirao
francezki oficir g. Anglars. Lovci ovi ustrojani
su i izvježbani sasvim po primieru lovcah od
Vincennesa, i oboružani liepim iz Francezke
došavšim puškama. Ovaj bataillon opredijeljen je,
da u slučaju nužde i na Balkanu službu ovr-
šiva.

„Austria“ nevieruje, da će porta, kao
što je „Triest. Ztg.“ javila, zabraniti izvoz žita.

Iz Carigrada stigla je kopnim putem
pošta dopiruća do 14. o. m.; nije donijela ni-
kakvih znatnih novosti. U gradu vlada mir.
Fanatizam sili, da se što skorije rat započne.
U Carigradu proglašeno je službeno, da je grad
hranom dovoljno providjen.

Iz Virovitice 21. listopada. (Dopis.) U
bujnim podravskim šumama vlastelinstva virovi-
tičkoga udomi se ovoga lieta nekoliko grabež-
ljivih kurjačkih obitelji, kojima je ponajviše
žiteljstvo občine gornjo-Miholjačke tečajem po-
sliednja 4 mjeseca dobar harač plaćalo. Gosti
ovi u obiesti svojoj donde dotieraše, da se ne-
stidiše u pò dana iz zakuteh svojih izaći na o-
tvoreno polje, ter osobitom dèržovitošću izpred
očih pastirah po koju glavu izmedju stada u-
grabiti.

Da se žiteljstvo tih gostih liši, odredi c. k.
podžupania virovitička za jučer občinski lov,
kojemu bude 360 hajkašah i 40 izabranih lo-
vacah pozvano. Društvo lovačkom pade u dio
osobita sreća, da mu se i nj. sjajnost vladajući
knez Juraj Vilim Lippe Schoumburški, gospodar
virovitički i mikloški itd. pridružiti dostojao. Uz
nj. sjajnost bioše takodjer pridvorni i pravosud-

ni kneževski savjetnik baron Ulmenstein osim
ostalih domaćih javnih i vlastelinskih činovnikah.
Čim se lovci ponamiestiše i hajka se raspusti,
pomoli se na pet raznih stranah po jedan mörki
vuče; — pucnjava s tolikih prijemah, vika haj-
kašah, koja se iz daljine razlegati počè, ima-
diše nešto grozovito ugodna za onoga, koji slič-
nomu lovu prisustvovao nije. Kad kurjakah po-
nestade, i hajkaši se k lovcom primakoše,
osviodočismo se o dobrom uspiehu pèrve hajke,
jedan kurjak, starac nevidjene u Slavoniji veli-
čine po g. baronu Ulmensteinu ustreljen, zatim
stara kurjačica, i ovogodišnje štene naknadiše
lovačko poduzetje. I ostaloj dvojici kurjakah
neće biti do boljega, što su bez dvojbe zdravo
ranjeni; jedan od ovih izbljvav na istom mje-
stu, gdje ga rana dopade, podobru kolikoću kèr-
metine, i uskoči u šaš, — nastavši mrek za-
prijeti, da se za njim ide u potieru, vjerojatno
je, da će se za koji dan naći u šašu — s o-
tegnutim papcima.

Nj. sjajnost prispiela je ovamo dne 18. li-
stopada, koliko će ovdie boraviti, neznase;
vjerojatno je ipak, da ćemo imati sreću njeg.
sjajnost do pèrvih danah mieseca stud. u našim
predielima gledati. Svatko, koji se je približio
k nj. sjajnosti, nemože se dovoljno diviti lju-
beznosti i dobrostivosti toli dično spojenoj sa
kneževskim dostojanstvom obožavana starine,
koi je od svojih 70 godinah života preko pol
stolietja kao vladac posvetio promicanju sreće
i blagostanja naroda svoga, i učinio ga toli
srećnim i zadovoljnim, da druge želje negoji,
nego da mu bog Nestora niemačkih vladacah
na mnoga lieta uzdržati.

U Zadru, 8. listopada. Za g. Nikanora
Njeguša što sam vam odprje bio javio, da će
ovamo doći iz Cèrnogore, da ga naš g. episkop
za arhimandrita proizvede, obistini se. On je
došao i 2. o. m. na božanstvenoj liturgiji bude
proizveden. On se sad prizivlje po imenu očè-
vom Ivanović, miesto Njeguš, valjda je takovo
uputjenje, dobio. On je sa sobom odveo jednog
od naših ovdašnjih klerikah, s kojim misli u
Cèrnojgori obučavati najprije neuke one svešte-
nike u dužnostima parohialnim i cèrkovnim. Kao
što on govoraše ovdie, knjaz Danilo osobito je
zauzet za cèrkvu, i hoće svakojako nastojati za
njeno preporodjenje u tamošnjim predielima.

U Novom Sadu, 19. listopada. Prekjuče
je preosvešteni g. episkop Kengelac iz Vèršca
ovamo došao a juče u Karlovce odavdie otišao.

Kao čudo moramo spomenuti, da su oni
vinogradi, koji su ovoga prošloga lieta dva i
tri puta od leda stradali, opet o herbi više vi-
na i ploda donieli, nego što su u srednjim go-
dinama. Samo je na buradima velika oskudica
i zbog te će dosta vina propasti. I iz Vèršca
smo čuli, da se kljuk po 4 fr. šajna prodaje.
Čivuti tamaraju i po gavnma, i po hambaro-
vima pa i po podrumima. Šljive po Sriemu nisu
svuda dobre za rakiu. Pomenuti turgovci i ta-
kve šljive kupuju. Samo što je jevtino, oni
kupuju.

Danas očekuje se ovdie vice-president na-
mjestništva vojvodstva g. Grije.

Noću izmedju 16. i 17. listopada padala
je strašna tuča, koja se sutradan na gomile vi-
djevala. U Kameničke vinograde nije dopèrla. S
one strane Fruške gore ponajviše su još vino-
gradi neobrani, a ovo zato se dugo oteže, što
oni, koji desetak uzimaju, nisu precienili, ili nisu
još burad za vino spremili.

— „Serb. Dnev.“ piše iz Zemuna: S on^u
stranu Dunava i Save tišina je velika. Bar u
Beogradu izgleda tako u sèrbskom publikumu,
kao da nigdie u svijetu nikakve huke neima. S
Turcima već nije tako. Oni su i veseli i zabri-
nuti. Neki dèrže, da će Turci sav svet a nek-
moli Moskovdjaura pokoriti; neki dèrže, da će
se ona njihova stara gatka ispuniti, po kojoj
oni vjeruju, da će svoje konje u Zlatnom Pra-
gu zobi nahraniti pa onda propasti; neki su pak
snuždeni i volieli bi da svega toga neima. U
narodu je našem, koji je bliže Turakah ili me-
đu Turcima, pomenuta turska priča o Zlatnom
Pragu i njihovim zobnicama poznata. Meni se
to vidi čudno i moram se uprav diviti, odkuda
ta priča, kad znam dobro, da je ta priča obšta,
i da ni jedan Turčin ili poturčenjak neznase, gdje
je taj Zlatni Prag, na koju je stranu i šta je
uprav. Ja sam pitao jednog Turčina, zna li on
kakav je to Prag. On mi je, koji je tu priču
spominjao, odgovorio, da je to zlatni prag ili
prag od zlata. Kad sam mu spomenuo, da je to
varoš i to velika, on rekne: može biti da se je
načinila. A kad sam ga pitao, gdje je i na koju
stranu, stidio se je što neznase i blieo je to po-
kriti time, što je rekao, da je u djaurskoj ze-
mlji i da ja to znam i bez njega. Tako vam
Turci beogradski šaraju. Pašu novog čekaju je-
dnako, al još ga neima. Došao im je ferman,
da se ide na vojsku, al ga još nisu čitali. Neki
vele, da se ferman taj nije još čitao zato, što
glasi i na knjaza sèrbskog, a knjaz sad nije u
Beogradu; neki opet vele zato, što je na novog
pašu uputjen.

Putnici, koji su neki dan iz Vlaške i Or-
šave došli, kazuju, da su u Bazjašu, dok su
stajali, čuli glas topovah ili iz Adakale ili iz
Fetislama. Drugi putnici, koji su ladju u Bazjašu
dočekali, potvèrdjuju, da su tu pucnjavu čitav
sat slušali. To je bilo jučer pred podne. Kakva
je to pucnjava bila, samo se nagadja. Neki vele,
da će biti u Adakalima (pod Oršavom) i to radi
novog tog ratnog fermana; drugi kažu, da će
biti pozdrav novom beogradskom paši, a treći
vele, da će biti izmedju Rusah i Turakah kavga.
Još se ništa nečuje. Nečuje se ni da je paša
došao, ni da su se Rusi i Turci potukli.

Jedan od putnikah, koji je iz Vlaške došao,
pripoviedao je, kako su obale Dunava s obe
strane vojskom načičkane i kako su mnogi šan-
cevi na obe strane podignuti. Rusi su došli već
do austrijske granice. On reče, da je na ne-
kom mjestu vidio i most jedan opružen pored
obale vlaške sasvim gotov tako, da samo gornji
kraj odriešiti treba pa čuprija gotova.

Posada lovačka, koja je ovdie bila, odlazi
danas odavdie a na miesto ovih dolazit će opet
drugi strielci. Osim običnih parobrodah nalaze
se sad ovdie na našoj obali dva parobroda vo-
jena.

Sava je jako opala tako, da se na miesti-
ma nekim može pregaziti. Zbog toga više ladjah
stoje, koje su natovarene za Sisak. Kažu, da
se gore strašno hrana traži. Oni, koji su svoje
ladje proturili ili izvukli, u dobri će čas proći.

I to čujem ovdie govoriti, da je knjaz Gor-
šakov dopustio nekim austrijskim turgovcima
oko 300,000 okah hrane iznieti i to, samo zato,
što su podanici austrijski. Ova će hrana Du-
navom u Savu pa u Sisak. Hrana je u Vlaškoj
jako rodila i jevtina.

Austria.

U Beču 20. listopada. Ovdašnja kuća serb-
ska Mojsilović, primila je u sliedstvu punomoćja
od strane njeg. svetosti patriarha Rajaćića, da-

nas 117 sandukah ruskih poklonah za postradavše vojvodjane, i odmah ih predala parobrodu. Mi smo iste sanduke u glavnoj harmici vidili. Svi su gotovo jedne veličine, zavijeni u uvošteno platno, i ruskim pečatom zapečaćeni. Oni nisu otvarani. Svaki sanduk, izuzimajući nieke velike sanduke, važe do 2 centa. Nadpis na njima glasi: Njeg. svetosti Josipu, patrijarhu sèrbskomu. Nadamo se, da ćemo moći kopiju popisa istih stvari u svoje vrijeme saobćiti.

— Njeg. c. kr. apost. velič. prisustvovalo je 17. u Monakovu velikom banketu, pri kom su se, osim svevišje i više gospode, generali i štaps-oficiri garnizona, nalazili. Isti dan posietilo je njeg. veličan. znamenitosti monakovske, medju kojima i kr. livnicu, Bavariu i rukodielnicu Švantalerovu.

— Njeg. c. kr. apost. velič. dozvolilo je, da sredotočno fiškalno nadležateljstvo u Temišvaru, koje je privremeno postojalo, stalno postojati ima. (Svet.)

— Njeg. svetlost ban i fzm. Jelačić došao je juče 9. listopada iz Moravske, i vratit će se ovo danah u Zagreb.

U Beču, 22. listopada. Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo car prispio je danas popodne u 3 sata iz Possenhofena ovamo.

Sèrbia.

U Beogradu 18. listopada. Kroz tri prošle četvrtine ove godine vienčano je medju žiteljima hristijanskog vieroizpovijedanja našeg grada svega 104 para, lani je pak za isto vrijeme sačetano 135. Čislo novorođene djetce iznosilo je 393, i to: 193 muškog i 200 ženskog pola, lani je rođeno 220 muškog i 187 ženskog pola, svega 417, a od god. 1841—52=318. — Za pomenutih devet mjesecih sharanjeno je svega 440 dušah, rekuć: 270 muškog i 170 ženskog spola, lani pako 290 muškog i 156 ženskog pola, svega 446 osobah, a kroz 12 godinah po 395.

Pri svemu tome što je ove godine mnogo svieta od groznice болоvalo, ipak se pomor umnožio nije; jer odnosno k žiteljstvu manji je od lanjskog, pak i od 12-godišnjeg odsieka, i to od prilike sa 2%. Rodjenja su malo popustila spram prediduće godine, ali sravnjena sa 12 god. pokazuju se ona jača sa 20%. (S.N.)

— Knjaz je naš još u Kragujevcu, kuda je, kao što nieki kažu, otišao, da osvećivanju nekoliko novih iz fabrike naše izišavših topovah prisustvuje, il po riečma drugih, da oko majstora nastojava, da što prie stari — nazvan Milošev — konak, koi se popravljati počeo, gotov bude, kako bi skorim porodicu svoju u isti preseliti i s njom zajedno tamo zimovati mogao. — Narod naš jadikuje, što mu praviteljstvo nije već odavno, ili što mu bar sada još neda praviteljstvene puške na poslugu, nego ih priganja, da oni sami ma prodajom voćičah ili konjicah svojih takove za sebe nabavljaju. Naš sekretar savieta g. Jaša Živanović otišao je u Karlovce sriemske njegovoj svetosti na poklonjenje. (Sèrb. Dnev.)

Bugarska.

— Eksi-Zagra je varoš u turskoj provincii, ili staroj Tracii, ležeća na podnožju Balkana i tèrgovinom i radinosti cvietajuća. Te varoši sada neima — barem je nema onakove, kakova je pozornost putnikah i učenog geografa na sebe privlačila. 25. kolovoza u veće bukne požar iz dućana jednog Turčina puškara i trajavši punih 6 satih, svu je skoro varoš u pepeo preobratio. O toj nesreći piše „sèrbskim novinama“ jedan tamošnji sugradjanin: „Tužnim sèrdcem i umornim pogledom razmatrao sam dielo razorenja. Silno, znojnim trudom stečeno blago, sliedstvo živo radinosti i umno napredujućeg žiteljstva, obraćeno je u pepeo. Žitelji, poraženi tom gèrdnom i nečajanom nesrećom, mučno i beznadno skèrstili su ruke — i oni, koji su svojim imanjem cèrkve i škole podizali, sad se brinu čim će da utole glad svoje djetce. — Jadni moji djaci blude po pustim ulicama, ali ne u školu, nego — ni sami neznaju kuda. Nitko nikoga nepita, koi je vinovnik tolike propasti, nego svaki diže ruke k nebu, i — uzda se u božju pravdu. — Dragi sugradjani i do-

morodci moji, neočajavajte, jer ste samo ono izgubili, što se izgubiti može. Vaš trudoljubivi, obćinski duh sakupit će opet blaga, al zadržite duh i bezgraničnu nadu u boga. — Možda je sad došlo to vrijeme, da se vi u biedi spremate za bolju budućnost. Prezrite malodušnu nedielateljnost, a znajte, da kao što se zlato u vatri izpituje, tako i vi tèrpljivim postojanstvom treba da se udostojite bolje sudbine, a ne sudbe bezslovesne pčele“.

Turska.

— Odavna je već poznato, kako su uleme zavietovale se sultanu, da će mu odmah cèrkvene svoje blagajnice otvoriti, kako rat oglasi Rusima. Zna se, da su dobra, nad kojima hođe i uleme razpolazu, vrlo znamenita. Poznata su pod imenom vakupah i sačinjavaju gèrdnu čast nepokretnih dobarah. Imaju omi i novacah i tako bi se car Nikola načekati mogao s one strane Dunava, ako računa na to, da će Turci zbog toga razići se, što će im troška nestati. Spomenuli smo, kako se konji poklanjaju. Sad se kaže, za niekog bogatog Turčina iz Urumenlie, da je takodjer obećao dati sve svoje blago sultanu kako rat počne. Oružje je sve već razgrabljeno i dućani su svi prazni, u kojima se oružje prodavalo. U tri nedielje danah dvostruko je skočila ciena oružja.

— Izbor novog patriarha carigradskog na svaki je način u današnje vrijeme veliko priključenje, koje može biti, da će i sliedstva proizvesti. Jedne novine misle, da ga partaje već za njihovu ciel predobiti nastojavaju. Pouzdano pismo jedno javlja sliedeće: Poslie smèrti gèrčkog patriarha skupe se odmah biskupi svetoga sinoda, i izberu na osnovu najnovijih pravah, sultanom darovanih, jednoglasno za patriarha Antima. Ovaj je u Carigradu poznat, da je na ruskoj strani. Izbor njegov smatraju Gèrci kao demonstraciju protiv povedenja pokojnog patriarha, koi je poznatu adresu na sultana potpisao. bio. Porta je izbor odmah potvèrdila, da pokazuje, da ozbiljno održati želi prava, koja je u najnovie vrijeme gèrčkoj cèrkvi darovala.

— Talianski, magjarski i poljski bieguni, koji su pod Omer-pašom nalazili se, premiešteni su u Kaukaz, gdje čedu Turci na Ruse sa svom snagom, da napadnu.

Velika Britanija i Iraka.

— Meetingi ili časti javne daju se u Londonu na više miestah. Pri svemu tomu, što se oni daju protiv Rusie i englezkog praviteljstva, opazja se od nekoliko danah, da su u toj revnosti malaksali. Onoliko se neviče na Aberdeena koliko mu se prietilo. Odbor parlamenta načinio je zaključenje, koje će se saboru podnieti. Ono je takodjer mnogo blažie. Govorilo se je, da će se sabor sazvati ali sad opet kao da hoće ministarstvo da radi na svoj odgovor.

Različite viesti.

— Jedan Englez proputovao je oko svieta za 6½ mjesecih. Prie je trebalo tri godine dok se svet obidje, a sad samo, dok se svuda ustanove parobrodi, moći će se i za tri mjeseca obići.

— Asikuracia na ladje, koje s hranom iz Odese preko cèrnog mora putuju, znatno je poskočila.

— U Vojvodovini upraznjeno je 28 miestah za seoske liekare. Godišnja plata opredieljena je na 300 for. sr., i bezplatni stan sa podporom u hrani i dèrvih. Razpis trajat će do 20. studenoga t. g.

— Prošaste godine dobilo se je u aradskoj županii 175,900 akovah vina. Ovogodišnja berba, mora da je još bolje izpala, jerbo nema dovoljno buradi ni kupacah, ako i jest mala ciena od akova 2 for. 30 kr. do 3 fr. sr.

— Iz Beograda pisala je za cielo tèrgovačka kuća nieka u Beč, da joj se nimalo robe više nekupuje, a što je kupljeno da se vrati. Ovaj postupak pokazuje, da vlada — prazan strah u Beogradu poradi rata.

— Derviš-paša stigao je 8. t. m. u Mostar. Glasa se da će urediti vojsku jednu, koja će motriti na Cèrnogorce. Selim-paša, opet dolazi za pašu u Bar. Hristijani mu se neraduju, tim

više, što su sa sadašnjim zapoviednikom Aktabegom zadovoljni. — U Mostaru bio je 9. jaki zemljotres.

— Glavna i prestolna varoš Beč sadèržava sad 9425 kuća, i 431,000 žiteljah, koji se iz 98,000 familiah sastoje.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 22. listopada 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	90	Amsterdam za 100 holan. f. (96 1/2)	2 mjes.
od g. 1852	80 1/4	Augsburg za 100 f. current	3 mjes.
" " " 5 "	"	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
" " " 3 "	"	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
(izvucenoobv., obv. dvor. komore od prišnogzajma u kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorrarlberg i Salsb.)	"	Frankfurt na Mainu za 120 114 1/2	2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	"	Genovaza 300 piemont. lirah	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 " 100 "	130 3/4	Hamburg za 100 mar. ban. 86	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Lipso za 100 forintih	2 mjes.
" " " 2 1/2 "	"	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mjes.
obće i ngar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fiorencii Genui učinjenogzajma, galičke	"	London za 1 funt sterl. 11 13	2 mjes.
Obvez. u Frankfurtu i Holandii učinjenoga zajma	"	Lyon za 300 fr. 135 1/2	3 mjes.
stališah austr. nad i pod Knosom, českih, moravskih, slovačkih, štajerskih oružkih, kranjskih, gorickih, bečkoga oberkammeranta.	"	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	"	Marselle za 300 frank.	2 mjes.
Naputnice redišnje blagajne Godišnji disconto	"	Pariz za 300 frank.	2 mjes.
Bank-akcie komad po	1276	Prag za 100 for.	135 1/2
		Tèrst za 100 for.	1 mjes.
		Mletci za 300 austr. lirah	3 mjes.
		Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		" B	
		Lombardeski	

D i e t e c e.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2165	Krak.-g. sloško po 100 t.	
Bečko-glog. želj. 500 "		Aust. dun. parob. 500 f.	609
Sopr.-W.-Nend. ž. 200 "		Aust. llo. u Tèrstu 500 "	
Budiej.-Gm. Lins. ž. 250 "		Bud.-pošt. lancan. 500 "	
Požun.-tèrn. 1. izd. 290 "		Galič. založn. 4% za 100 "	
" 2. izd. 290 "		Srečke Esterhazia 40 "	
danja s pèrvenstvom, 200 "			

SLUŽBENI LIST.

Br. 3137. (329—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Za obskèrbljenje pisarne c. kr. podžupanie djakovačke trebat će:

- 1 ris bielog finog papira,
- 12 " koncept papira,
- 3 " papira za omote,
- 5 funtih cèrvenog voska,
- 13 kutiah priliepicah,
- 4 tuceta olovkah,
- 2 " cèrvenkah u dèrvu,
- 10 svezakah lakiranih perah,
- 6 funtih zejtina za svietiljke,
- 20 " sviećah tojenih argantićkih,
- 10 " milionih sviećah,
- 4 " prostih "
- 5 lakatah stiena za svietiljke,
- 4 kutie (velike) žezicah,
- 6 okah tinte,
- 5 klupkah konopa, i
- 15 hvatih dèrvah hrastovih.

Prenavedene potrebštine ili u svemu, ili stranom davati želeći neka se dne 30. listopada o. g. u ured c. k. podžupanie ove potruđe.

U Djakovu dne 15. listopada 1853.

U službenom odsutju c. k. podžupana, Janko Šviglin, c. k. perovodja.

Br. 4932. (323—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za predstojeću upravnu godinu 1853/4 od potrebe će biti za kaznionicu čakovačku 34 hvata hrastovih dèrvah, kojih dostava povierit će se onome, koi dne 31. listopada t. g. na javnoj jevtinbi, koja će se u ured c. kr. podžupanie čakovačke u jutarnjih urah dèržati, gdje se već i sada pobližji uvieti sazmati mogu, najpovoljnije uviete ponudi.

U Čakovcu dne 14. listopada 1853.

C. k. podžupan službeno odsutan, c. k. kotarski perovodja Mudrovčić.

Nr. 17779.

Concurrenz-Rundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Steiermark, Kärnten und Krain wird zur Verpachtung der Verfrachtung des Tabaks aller Art, und anderer Tabak-Verfleißgegenstände, dann des Stempelpapieres und anderer Güter des Stempelgeschäfts für das Sonnenjahr 1854 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den 7. November 1853 ausgeschrieben.

Objecte dieser Verpachtung sind a) der Transport des Tabaks aller Art, und anderer Tabak-Verfleißgegenstände, b) des Stempelpapieres und anderer Stempelgüter zwischen:

der k. k. Tabak-Fabrik		In der Lieferungszeit		von längstens	
1. zu	Fürstfeld zum Tabak-Magazine in	Laibach	oder zurück	11 Tagen	
2. "	" " Tabakverlage in	Klagenfurt	"	"	11 "
3. "	" " " in	Willach	"	"	13 "
4. "	" " Tabakmagazine in	Graz	"	"	3 "
5. "	Hainburg " " " " "	Laibach	"	"	21 "
6. "	" " " " " " "	Graz	"	"	12 "
7. "	" " " " " " "	Fürstfeld	"	"	17 "
8. "	Wien " " " " " "	Laibach	"	"	18 "
9. "	" " " " " " "	Graz	"	"	10 "
10. "	" " " " " " "	Fürstfeld	"	"	20 "
11. "	Venedig " " " " " "	Laibach	"	"	16 "
12. "	" " " " " " "	Graz	"	"	20 "
13. "	Fiume " " " " " "	Laibach	"	"	7 "
dem Tabak-Magazine					
14. "	Graz zum Tabakverlage in	Klagenfurt	"	"	8 "
15. "	Laibach " " " " " "	"	"	"	8 "
16. "	" " " " " " "	Willach	"	"	8 "

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Die Bestimmung der Frachtpreise bleibt, ohne Feststellung des Fixalpreises, dem Differenten überlassen:

Uebrigens wird bekannt gegeben, daß im Sonnenjahre 1853 nachstehende Frachtpreise für den Wiener Zentner vertragmäßig bezahlt werden:

Von	nach	fl.	kr.	Von	nach	fl.	kr.
Fürstfeld	Laibach	1	15	Wien	Graz	1	—
Laibach	Fürstfeld	1	29	Graz	Wien	1	—
Fürstfeld	Klagenfurt	1	51	Wien	Fürstfeld	1	30
Klagenfurt	Fürstfeld	1	32	Fürstfeld	Wien	1	30
Fürstfeld	Willach	2	8	Venedig	Laibach	1	35
Willach	Fürstfeld	1	45	Laibach	Venedig	1	24
Fürstfeld	Graz	—	32	Venedig	Graz	2	20
Graz	Fürstfeld	—	24	Graz	Venedig	2	20
Hainburg	Laibach	2	10	Fiume	Laibach	1	1 1/4
Laibach	Hainburg	2	10	Laibach	Fiume	1	1 1/4
Hainburg	Graz	1	20	Graz	Klagenfurt	1	36
Graz	Hainburg	1	20	Laibach	Klagenfurt	1	9
Hainburg	Fürstfeld	1	36	Klagenfurt	Laibach	1	9
Fürstfeld	Hainburg	1	32	Laibach	Willach	1	7
Wien	Laibach	1	54	Willach	Laibach	1	7
Laibach	Wien	1	54				

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämtlichen der ausgeschriebenen sechszehn Routen gemacht werden, jedoch muß bezüglich jeder einzelnen Route der Frachtklohn für den Sporco-Zentner der Hin- und Rückfracht mit Zahlen und Buchstaben besonders ausgedrückt sein.

Die Offerte müssen

- 1) mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsort des Differenten deutlich unterfertigt, und von Außen mit der Aufschrift: „Anbot zur Tabakmaterial-Verfrachtung von — nach oder zurück“ überschrieben sein, und
- 2) die Verbindlichkeit ausdrücken, sich den (bei der Finanz-Landes-Direction in Graz und Wien, dann bei den Kameral-Bezirks-Verwaltungen in Graz, Marburg, Bruck, Laibach, Neustadt und Klagenfurt, der Finanz-Bezirks-Direction in Fiume, der Finanz-Intendenz in Venedig, dem Hauptpostamt in Willach, dem Tabakverfleißmagazine in Fürstfeld, so wie der k. k. Tabakfabriks-Verwaltung in Hainburg zur Einsicht erliegenden) Contracts-Bedingungen zu fügen, ferner
- 3) mit der Quittung über das zur Sicherstellung des Angebotes bei einer dieser Finanz-Landes-Direction unterstehenden Kasse erlegte Badium, welches für die Route unter

1. 350 Gulden,	2. 215 Gulden,
3. 190 Gulden,	4. 1150 Gulden,
5. 100 Gulden,	6. 175 Gulden,
7. 90 Gulden,	8. 20 Gulden,
9. 40 Gulden,	10. 10 Gulden,
11. 25 Gulden,	12. 20 Gulden,
13. 1485 Gulden,	14. 5 Gulden,
15. 450 Gulden,	16. 330 Gulden,

beträgt, belegt sein, endlich

- 4) längstens bis zum 7. November 1853 um 12 Uhr Mittags im Vorstands-Bureau dieser Finanz-Landes-Direction überreicht, oder dahin eingesendet werden.

Nach diesem Zeitpunkt einlangende Offerte werden eben so unberücksichtigt gelassen, wie jene, welche undeutlich, oder unbestimmt abgefaßt sind, Verusiones auf andere Anbote, oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erforderniß mangelt. — Die Differenten bleiben vom Zeitpunkt der Ueberreichung ihres Offertes bis zur erfolgten Entscheidung für ihre Anbote rechtsverbindlich, ohne daß die Finanz-Verwaltung hierbei an die im a. b. G. Buche zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist von 14 Tagen gebunden ist.

Nach erfolgter Entscheidung wird das Angeld demjenigen, dessen Anbot nicht angenommen wird, sogleich zurückgestellt, das Badium jenes Differenten aber, dessen Anbot angenommen wird, bis zum Erlage der Caution, welche auf den Betrag des Badiums festgesetzt wird, zurückbehalten.

Die Caution ist binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Ersteher die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wird, vollständig zu leisten, widrigenfalls es der Finanz-Landes-Direction freisteht, entweder das erlegte Angeld als dem Staatsfiskus verfallen, einzuziehen, oder auf Gefahr und Kosten des durch die Unterlassung des betungenen Caution-Erlages vertragsbrüchigen Contrahenten über die von ihm erstandene Leistung einen neuen Vertrag mit wen immer auf die der Finanz-Landes-Direction beliebige Art einzugehen.

Von der k. k. steirisch-illirischen Finanz-Landes-Direction.

Graz, am 7. October 1853.

Contracts-Bedingnisse,

unter welchen die Verpachtung der Verfrachtung des Tabaks aller Art, und anderer Tabakverfleißgegenstände, dann des Stempelpapieres, und Stempelgeschäfts aus den k. k. Tabakfabriken zu Fürstfeld, Hainburg, Wien, Venedig, Fiume, nach Laibach, Klagenfurt, Willach, Graz und Fürstfeld und zurück, dann aus den k. k. Tabakmagazinen in Graz und Laibach nach Klagenfurt und Willach und zurück stattfindet.

§. 1. Der Pächter des Transportes ist verbunden, ohne alle Beschränkung in der Menge, gleichviel, ob die Verführung einer vollen Wagenladung oder eines geringeren Quantums gefordert, und gleichviel, ob im Laufe der Pachtbauer in einer oder der anderen Richtung etwas oder nichts zur Verfrachtung aufgegeben wird, jede dem Aera beliebige Menge an Tabakmaterialen, Stempelpapieren, oder anderen Gegenständen dieser Gefälle in dem Umfange und zu der Zeit, wie er dazu im Laufe der Vertragsdauer aufgefordert wird, in Ladung zu nehmen, und nach erhaltenen Frachtbriefen in der darin ausgedrückten, nach §. 2 der Bedingungen festgesetzten Lieferzeit in einem Zuge an den Ort der Bestimmung abzustellen.

§. 2. Als der längste Abstellstermin wird festgesetzt:

In der Richtung zwischen:		11 Tage		10 Tage	
Fürstfeld und Laibach	11 Tage	Wien	und Graz	10 Tage	
dto. " Klagenfurt	11 "	dto.	" Fürstfeld	20 "	
dto. " Willach	13 "	Venedig	" Laibach	16 "	
dto. " Graz	3 "	dto.	" Graz	20 "	
Hainburg " Laibach	21 "	Fiume	" Laibach	7 "	
dto. " Graz	12 "	Graz	" Klagenfurt	8 "	
dto. " Fürstfeld	17 "	Laibach	" dto.	8 "	
Wien " Laibach	18 "	dto.	" Willach	8 "	

§. 3. Der Pächter ist verpflichtet, für jene Verladungs- oder Abstellorte, in denen er seinen dauernden Wohnsitz nicht hat, gehörig bevollmächtigte Bestellte aufzustellen, und jedenfalls vor dem Beginne der Pachtbauer jenen Fabriken, Magazinen, oder Verlagen namhaft zu machen, von und zu welchen er die Verfrachtung eingegangen ist.

Der Bestellte muß bevollmächtigt sein, alle auf das Frachtgeschäft Bezug nehmenden Aufforderungen oder Zustellungen im Namen des Pächters zu übernehmen. Facturen, Frachtbriefe und Besundprotokolle in des Pächters Namen zu bestätigen, insbesondere Aufschlüsse, Ausfertigungen und Erklärungen in Pachtbüchern im Namen des Vollmachtgebers abzugeben, und in dessen Namen Frachtkontrollen nicht nur auszustellen, sondern auch die abquittierten Gelder in Empfang zu nehmen, und zwar alles dieses für Rechnung und Gefahr des Transportpächters, und mit derselben Wirkung, als ob solches von dem Pächter selbst geschehen wäre.

§. 4. Monatlich 14 Tage vorheine für den Monat, um den es sich handelt, verständigend das spedirende Gefältsorgan den Pächter von der beiläufigen Menge des in dem fraglichen Monate zu verfrachtenden Gutes. Behufs der Bestimmung der erforderlichen Fuhrwerke gibt aber das spedirende Gefältsorgan von Fall zu Fall das Gewicht des mit einer Sendung zu verladenden Gutes dem Pächter mittelst schriftlicher Aufforderung bekannt. Nach Erhalt dieser schriftlichen Aufforderung hat der Pächter längstens innerhalb des ersten Viertels der eingegangenen Lieferfrist, die nöthige Anzahl gehörig ausgerüsteter, mit Rohrdecken und Plachen, zur genügenden Bedeckung und Verwahrung des Frachtgutes gegen den Witterungseinfluß versehenen Fuhrwerke auf den Ladungsplatz zu stellen.

§. 5. Der Pächter ist verbunden, das Frachtgut im Orte der Verladung in dem Magazine oder Raume, wo es lagert, von der Amtswage zu übernehmen, und im Orte der Bestimmung zu der ihm bezeichneten Amtswage beizustellen. Das Zutragen des übernommenen Frachtgutes zu den Fuhrwerken, die Verladung selbst, und ebenso die Abladung und das Zutragen von den Fuhrwerken zur Wage ist die Sache des Pächters und hat auf dessen Kosten und Gefahr zu geschehen.

Das übernommene Frachtgut darf ohne erweisliche Nothwendigkeit weder abgelegt oder umgeladen, muß vielmehr in einem Zuge und in kürzester Zeit, jedenfalls aber innerhalb der vertragmäßig eingegangenen Lieferfrist in den Ort der Bestimmung geschafft werden. Es wird ausdrücklich bedungen, daß die Lieferfrist vom Tage der dem Pächter zugestellten Aufforderung zu laufen beginnt, daß aber, wenn der Zustellungstag in dem amtlichen Frachtbriefe nicht angesetzt erscheint, der Ausstellungstag des Frachtbriefes als Tag der zugestellten Aufforderung anzusehen sein wird.

§. 6. Dem Pächter wird das Frachtgut wohl verpackt unter amtlichem Verschlusse, nach dem durch die Wage zu erhebenden Gewichte und mittelst Abzählung der Frachtsrüde oder der ledig zu verführenden leeren Geschirre übergeben. Er bestätigt dessen Empfang und den Umstand, daß er das Frachtgut wohl verpackt in gutem Zustande und unter amtlichem Verschlusse übernommen habe, auf der amtlichen Factura gegen Uebernahme des amtlich ausgefertigten Frachtbriefes.

Dem Pächter wird gestattet, die zu einer Factura gehörigen Frachtsrüde auch theilweise abgehen zu lassen, und werden in seinem Einvernehmen für jeden solchen Theiltransport, mithin nach Umständen auch für jedes einzelne Fuhrwerk besondere Frachtbriefe ausgefertigt. Nach geschehener Uebergabe haftet der Pächter für das übernommene Gut. Auch darf dem in Ladung genommenen Tabake keine Waare beigegeben werden, welche nach dem Erkenntnisse des spedirenden oder des empfangenden Gefältsorgans auf das Tabakmaterial insbesondere einen nachtheiligen Einfluß nehmen könnte.

Der Transportpächter ist verbunden, das Frachtgut in dem Zustande, in welchem es von ihm übernommen wurde, in dem Orte der Bestimmung abzustellen. Zu diesem Ende wird beim Einlangen des Frachtgutes, im Beisein des Contrahenten, zumeist die äußere Beschaffenheit der Fisten, Kisten, Fässer, Kübeln, Säcke, aus welchen die Sendung besteht, und der an denselben angebrachte amtliche Verschluss untersucht, die Anzahl der Colli mit der in dem beigebrachten Frachtbriefe und in der eingelaufenen Factura angefügten verglichen, das Gewicht durch die Wage, die Zahl der Frachtsrüde durch Abzählung erhoben. Ergibt sich durch die äußere Untersuchung ein Bedenken, so wird zur Eröffnung der bedenklichen Colli geschritten, um sich von der Richtigkeit ihres Inhaltes und der Beschaffenheit des darin befindlichen Materials die Ueberzeugung zu verschaffen. Ueber diesen Act wird ein besonderes Protokoll aufgenommen, worin mit Anführung der Frachtbrief- und Factura-Nummer die Merkmale und die Beschaffenheit der Verlegung oder Beschädigung, das Gewicht oder die Stückzahl des durch Verneigung, Verreibung u. s. w. beschädigten oder ganz unbrauchbar gewordenen und des abgängig befundenen Materials, das amtliche Gutachten über die Art des Entstehens, dann die von dem Transport-Contrahenten darüber gegebenen Aufklärungen oder beigebrachten Rechtfertigungsbehelfe auseinander gesetzt werden. Dieses Protokoll hat der weiteren Amtshandlung und der Ausmittlung des von dem Transport-Contrahenten zu leistenden Erfages zur Grundlage zu dienen, ist daher von demselben, und nach Umständen auch von dem Frächter mit zu unterfertigen.

Die amtliche Bestätigung über das an den Ort der Bestimmung abgestellte anstandslos übergebene Frachtgut und über den Tag des Eintreffens erhält der Contrahent auf dem Frachtbriefe, und kann von demselben nach Erhalt dieser Bestätigung eine Ersatzleistung für später hervorgetretene Beschädigungen oder Abgänge nicht mehr angefordern werden.

§. 7. Bedient sich der Transport-Contrahent gebungener Frächter, so muß jeder derselben mit einem vom Pächter ausgefertigten Ladungscertificate sich ausweisen, und der Contrahent haftet für alle Handlungen und Unterlassungen sowohl der gebungenen Frächter, als der in seinem Lohne stehenden Fuhrleute, und aller bei dem Transportgeschäfte verwendeten Personen. Auch wird ausdrücklich bedungen, daß das Ausbleiben des Contrahenten von der Uebennahme oder Abgabe als Erklärung anzusehen sei, daß die mit seinem Ladungscertificate oder mit dem amtlichen Frachtbriefe vorkommende Person ermächtigt ist, das zu verladende Gut zu übernehmen, die Uebennahme auf der Factura zu bescheinigen, das Besundprotokoll zu unterfertigen und den mit der Abgangsbestätigung versehenen Frachtbrief anzunehmen, und zwar alles dieses mit eben derselben Wirkung, als ob solches von dem Transport-Contrahenten selbst geschehen wäre. Das spedirende Amt behält in einem solchen Falle zur eigenen Verführung das beigebrachte Ladungscertificate.

§. 8. Der Transport-Contrahent übernimmt jeden wie immer gearteten Zufall, hat also auch für jeden Abgang und Schaden, gleichviel ob dieser durch sein oder sei-

ner Reute Verschulden oder durch dritte Personen, oder nur bloß zufällig sich ergab, zu haften, und den Ersatz zu leisten, mit alleiniger Ausnahme des Falles, wenn er gerichtsordnungsmäßig nachweist, daß der Abgang oder Schaden einzig und allein einem Zufalle im Sinne des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben sei. Ereignet sich ein derlei nicht zuordenbarer Zufall, so muß ohne allen Verzug und längstens innerhalb 24 Stunden der nächsten politischen Behörde die Anzeige gemacht und durch amtliche Erhebung, an Ort und Stelle der Beschädigung darüber der Beweis geliefert werden, zumalen ausdrücklich festgesetzt wird, daß dem Contrahenten keine andere als die hier angegebene Beweisführung gestattet ist, um sich von der Ersatzleistung zu befreien.

Dem Transport-Contrahenten wird gestattet, sich bei diesen Verfrachtungen der Eisenbahn zu bedienen, doch muß derselbe in einem solchen Falle dem spedirenden Amte nicht nur die Strafe, welche mit dem Frachtgute eingeschlagen wird, sondern auch die Orte, wo die Umladungen auf und ab der Eisenbahn eintreten werden, angeben, damit diese Daten übereinstimmend mit der Angabe in den Frachtbrief eingestellt werden.

§. 9. Die den Fuhren-Contrahenten treffenden Ersätze sind, nach folgenden Bestimmungen zu leisten:

- a) für Abgänge am Tabakmaterialie sind die im Abstellungsorte bestehenden Verkaufspreise an Consumenten im Kleinen,
- b) für verdorbene und nur zur Vertilgung geeignete Tabake die Erstehungspreise des Gefalles,
- c) für beschädigtes jedoch noch theilweise brauchbares Tabakmaterialie gleichfalls der Erstehungspreis des Gefalles, nebst den Kosten der Reinigung, Trocknung und Umarbeitung, dann allen sonst noch erwachsenden Verlusten jedoch über Abrechnung des Wertes, den die umgearbeitete Waare für das Gefall noch hat, der Ersatzberechnung zum Grunde zu legen.
- d) Für Abgänge und Beschädigungen anderer Art, nämlich an Geschirren, Emballagen u. s. w. ist der Ersatz nach den gefällsamlichen Anschaffungspreisen zu leisten, es wird jedoch dem Transport-Contrahenten der Werth, den die beschädigte Sache für das Gefall noch hat, gutgeschrieben.
- e) Für Abgänge an Stempelpapier ist der volle Nennwerth der aufgedruckten Stempelzeichen und für das beschädigt abgestellte Stempelpapier der Ankaufspreis des Netto-Papiers mit Zuschlag der Stempel-Erzeugungskosten zu leisten.

Ueber die Frage, ob eine Verletzung des amtlichen Verschlusses eine, und welche Beschädigung am Frachtgute oder an Emballagen eingetreten sei, dann ob die abgestellte Sache für das Gefall noch brauchbar sei, oder nicht, und zu welchen Preisen ein oder das andere angenommen werden könne, haben die bezüglichen Fabriks- und Verschlus-Magazine-Kämter als allein kompetente Sach- und Kunstverständige zu erkennen. Eine Einsprache dagegen muß sogleich bei der Aufnahme des diesfälligen Befundes-Protokolles angemeldet, und längstens binnen acht Tagen der Recurs dagegen bei der betreffenden Kameral-Bezirksverwaltung (Finanz-Bezirks-Direction), und im weiteren Zuge bei der k. k. Finanz-Landes-Direction, jedoch immer im Wege jenes Amtes, gegen dessen Erkenntniß recurirt wird, eingebracht werden.

Der Transport-Unternehmer unterwirft sich, insofern es um Ersatzleistungen, die aus den Bestimmungen dieses Contract-Paragraphe gegen ihn geltend gemacht werden, handelt, — mit ausdrücklicher Verzichtleistung, auf den Rechtsweg, und mit Vergebung jeder weiteren Berufung, dem Ausspruche der Finanz-Landes-Direction.

§. 10. Der Transport-Contrahent hat alle Weg-, Brücken- und Ueberfuhr-mauthen, aus Eigenem zu bestreiten; und überhaupt außer dem bedungenen Frachtlöhne keine andern wo immer gearteten Ansprüche unter was immer für Umständen an das Aera zu machen.

Der Transport-Contrahent unterwirft sich auch in dem Falle, wenn das Aera keinen Schaden durch das contractwidrige Benehmen erlitten hätte, folgenden Conventionalstrafen, nämlich:

- a) Der Conventionalstrafe von fünf Gulden Conventions-Münze für jedes im Transporte oder im Abstellungsorte mit Rohrdecken und Plachen vor dem Witterungseinflusse nicht vollständig geschützte Fuhrwerk, und für jedes von der Beiladung nach §. 6 ausgeschlossene Colli.
- b) Der Conventionalstrafe von zehn Percent des Fuhrlohnes für das unterwegs ohne erweisliche Nothwendigkeit umladene oder abgelegte Frachtgut.
- c) Bei Verspätungen in der Abstellung des Frachtgutes über die bedungene Lieferzeit einer Conventionalstrafe, welche, und zwar, wenn die Lieferzeit nicht über ein Fünftel überschritten ist, mit fünf Percent, wenn die Ueberschreitung über ein Fünftel bis zu zwei Fünftel der Lieferzeit beträgt, mit zehn Percent, wenn die Ueberschreitung über zwei Fünftel bis zu drei Fünftel der Lieferzeit ausmacht, mit fünfzehn Percent, bei Ueberschreitungen über drei Fünftel bis zu vier Fünftel der Lieferzeit, mit zwanzig Percent, bei Ueberschreitungen über vier Fünftel hinaus, mit dreißig Percent von dem vertragemäßig stipulirten Frachtlöhne bemessen wird, in soferne die Ueberschreitung nicht einem Zufalle im Sinne

des §. 1311 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zuzuschreiben ist, und von Seite des Transport-Unternehmers dafür der im §. 8 geforderte Beweis geliefert wird. Ueberdies wird dem Aera das Recht vorbehalten, das im Termine nicht abgestellte Gut auf Kosten des Unternehmers aufzusuchen, und wo immer es gefunden wird, auf Kosten des Transport-Contrahenten, durch Eilfuhrwerk in den Bestimmungsort abstellen zu lassen.

§. 11. Sollte der Transport-Contrahent der Aufforderung zur Beistellung des Fuhrwerkes im vorgezeichneten Termine nicht nachkommen, so ist das Aera berechtigt, die Verladung auf Kosten und Gefahr des Contrahenten mittelst gemieteter Fuhrwerke zu jedem Preise zu veranlassen.

§. 12. Zur Bedeckung aller dem Fuhren-Contrahenten zur Last fallenden Ersätze, Conventionalstrafen und Wechselforderungen kann von dem einfallenden Frachtlöhne ein adäquater Beitrag in so lange zurückbehalten werden, bis von dem Contrahenten entweder die Liquidität dieser Abzüge ausdrücklich oder stillschweigend anerkannt, oder hierüber durch eine rechtskräftige Entscheidung der kompetenten Behörde abgesprochen worden ist.

Sollte in dem gebührenden Frachtlöhne die volle Bedeckung nicht gefunden werden, so ist das Aera berechtigt, auf die Caution zu greifen, und der Contrahent ist verpflichtet, die so ergriffene Caution innerhalb vierzehn Tagen, vom Tage der erhaltenen Aufforderung gerechnet, auf ihren vollen Betrag zu ergänzen.

Auch wird ausdrücklich bestimmt, daß für Rasse-Percente, für abgängige, gänzlich verdorbene und derartige Güter, die wegen der im Transporte erlittenen Beschädigung zur Umarbeitung zurückgesendet werden müssen, dem Transport-Contrahenten ein Fuhrlohn nicht gebührt, derselbe vielmehr gehalten ist, die zur Umarbeitung auf seine Rechnung zurückzufendenden Güter nebstbei auch unentgeltlich zurückzuführen.

§. 13. Die bedungene Caution kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Pachtcaution muß bei der Unterfertigung des Vertrages, jedenfalls aber binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Ersitzer die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wurde, geleistet werden. Die Hypothekar-Caution muß verbüchert, und von der zuständigen k. k. Finanz-Procuratur annehmbar erkannt sein. Außerdem haftet der Contrahent noch mit seinem ganzen Vermögen.

§. 14. Dem Aera bleibt das Recht vorbehalten, Eilfrachten an Tabakmaterialie und andern Gefallsgegenständen, die in einer gegen die vertragemäßige Lieferzeit um die Hälfte kürzeren Frist im Bestimmungsorte eintreffen haben, in derselben Richtung auf beliebige Art entweder selbst zu bewirken, oder durch andere Unternehmer bewirken zu lassen, falls der Fuhrencontrahent selbst nicht in der Lage oder Willens sein sollte, solche ihm vorläufig bekannt zu gebenden Eilfrachten innerhalb der erwähnten kürzeren Frist zu bewerkstelligen.

§. 15. Für den Fall, wenn der Transport-Pächter die vertragemäßigen Bedingungen in einer oder der anderen Beziehung nicht genau erfüllen sollte, steht es dem mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Finanz-Behörden, frei, den Transport-Contrahenten entweder zur Erfüllung der eingegangenen Verpflichtungen zu verhalten, oder denselben als vertragsbrüchig zu erklären, und das Transportgeschäft auf beliebige Weise, durch wen, immer und zu was immer für Preisen, in und außer dem Concurrenzwege auf dessen Kosten und Gefahr bewerkstelligen zu lassen, überhaupt alle jene Maßregeln zu ergreifen, welche zur unaufgehaltenen Erfüllung des Contractes führen und sich aus der Caution wie nicht minder aus dem übrigen Vermögen des Contrahenten, für die höheren Kosten bezahlt zu machen, wogegen aber auch dem Transport-Unternehmer der Rechtsweg für alle Ansprüche offen steht, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt.

Uebrigens wird hiermit einverständlich festgesetzt, daß die aus dem Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aera möge als Beklagter oder Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executionsschritte bei demjenigen im Orte der hierländigen Finanz-Procuratur in Graz, oder von Finanz-Procuraturabtheilungen zu Laibach und Klagenfurt befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sein werden.

§. 16. Der Transport-Pächter ist nicht berechtigt, die eingegangene Pachtung an einen Andern ohne vorher erlangte Zustimmung des Aeras abzutreten, auch leistet er ausdrücklich auf das Rechtsmittel wegen Verletzung über die Hälfte Verzicht.

§. 17. Die Bezahlung des Frachtlöhnes erfolgt in österreichischen Banknoten oder Reichsschaffscheinen nach dem Sporca-Gewichte des verladenen Frachtgutes in der Art, daß die a Conto-Fracht mit zwei Vierteln nach bewirkter Aufladung, die Restfracht aber nach richtiger Ablieferung in dem Orte der Bestimmung, gegen vor-schriftsmäßig gestempelte, mit den einschlägigen amtlichen a Conto- und Restfrachtbriefen documentirte und liquidirte Quittungen behoben werden kann.

§. 18. Der Contrahent hat den Stempel zu einem Bare der in zweifacher gleichlautender Ausfertigung errichteten Vertragsurkunde aus Eigenem zu bestreiten. Graz, am 7. October 1853. 1653—33

Br. 4889. (333—12v.)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podzupanie bakarske trebovat će za godinu upravnu 1853/4, miedede pisarne sprave i potrebe:

- 6 risah finog bielog papira (Kanceli) veće versai,
- 6 risah istog manje versai,
- 1/2 risa velikog bielog papira za tabelarnu poskove,
- 20 risah prostog za koncept,
- 4 risa velikog prostog papira za omot,
- 30 skatulah prilepnicah,
- 4 tuceta finih černih olovkah,
- 1 " " červnih "
- 6 funtih finog pečatnog voska,
- 20 svezakah finih lakiranih perah,
- 30 funtih černog posipnog pieska,
- 3 " tanje špage,
- 3 " deblje "
- 2 velike skatule žezicah,
- 5 komadah perisah,
- 6 okah dobro tinte,
- 25 funtih appollo sviećah,
- 15 funtih lojcah,
- 19 hvatih bukovih đervah za grijanje uredovnih prostoriah.

Za nabavljenoje potrebah ovih razpisuje se javna jevtinba na 31. listopada o. g. u 9 sati u jutro u uredu podzupanova, kamo će nabavitelji ili osobno doći, ili ponude svoje da opredieljenog vremena poslati, svakako pako sa primieri nabaviti se imajućih stvarih izkazati sa. U Bakru 20. listop. 1853.

C. k. podzupan
Karolji.

(3—1)

Br. 8063/Z. Z.

Oglas jevtinbe.

Za porabu kaznionikah županie zagrebačke nuždao je 130, a županie varaždinske 54 para opanakah.

U svérhu pribavljenja rečenih opanakah obdržavat će se u c. kr. uredu županie zagrebačke dne 29. listopada 1853. u 10 sati pri podne javna jevtinba, na koju se oni, koji bi pribavljenje ovo na se uzeti hotjeli, uljudno pozivaju.

U ime vadmama obvezuju se natjecatelji prie jevtinbe položiti 10 for. 30 sr.

U Zagrebu dne 22. listopada 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Bunjevac.

Br. 7943/g. 4812 (119—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Stiečaj vierovnikah Gustava Pfeifingera i druž-tva ovostranom odlukom br. 6041 na 27. 28. i 29. listopada sudbom udarom, uslied molbe vierovnikah iste masse odgadja se na 28. 29. i 30. prosinca t. g. s time, da svikolici vierovnici do tog roka svoje trašbine prijaviti dužni budu kod ovog c. k. zem-skog suda zagrebačkog, jer u protivnom slučaju na kasnije prijave nikakav obzir uzeti se neće.

Masse pako zastupnik jest Adalbert Šauff, od-vietnik, a skèrbnik Franjo Lovrić, sisački tergovac. U Zagrebu dne 20. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8476—534.

O g l a s.

Uslied visokog odpisa c. k. banske vlade od 6. t. m. br. 15089 imade se potražiti obćinarstvo jednog gluhoniemog diečarca, on je 14 godinah star, malenog stasa, kozičavog obraza, smedjih škurih očuh, osobiti znaci vaviek otvorena. Nadjen 29. lipnja 1853 u obćini Pišec u Štajerskoj.

Jedne gluhonieme žene, ona je 25 god. stara, krupna stasa, černkasta obraza, černe kratko ostrizene kose, škurih očih, velika nosa. Nadjena je 9. kolovoza 1853 u Vindislandsbergu u Štajerskoj.

Jednog gluhoniemog muškarca, on je 30 god. star, sriednjeg stasa, čeromaujasta obraza, škurih vlasih, modrih očuh, širokog nosa, osobitih zna-kah gušast. Nadjen je 10. rujna 1853 u mjestu Franc u Štajerskoj.

Nadalje ima se potražiti Martin Knifid iz Se-rja rodom, 15 godinah star, stasa nedorasla, podu-gast obraz, plavih vlasih, modrih očih. Ovaj je početkom godine 1853 iz kuće svog oca bez da bi šta sakrivio, niekuda se udaljio.

Nadalje valja paziti na izgubljen putnic: Josipa Tome i suprave njegove Ursule rodj. Plat-zer. Ova je 17. rujna 1852 na jednu godinu za Bavorsku, Würtemberg, Baden i Švajcarsku izdana.

Todora Popadića i Proke Vukovića iz Rume. Ova je 11. sèrpnja 1853 br. 577 na 6 mjesecih za vojvodovinu i granicu i 21. lipnja 1853 br. 417. na 1 godinu za Vojvodinu i Slavoniu izdana.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 Kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 Kr. sr. — Za druge oglase lipe po 10 linijah 20 Kr. sr. — Za pako od svake pojedine linije 4 Kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 26. listopada. G. Škender Fabković, dojučašnji učitelj narodnoga jezika na glavnoj početnoj učionici u Rieci, izabran je po občini virovitičkoj za ravnatelja i zajedno učitelja na tamošnjoj također glavnoj početnoj školi, te je već onamo i otišao. Neima sumnje, da će vis. zem. školska oblast sretan ovaj izbor potvrditi. — Kao što je poznato, izučio je g. Fabković pedagogički tečaj u Pragu, te je za vrijeme svoga u Rieci praktičkoga djelovanja zasvedočio riedke sposobnosti za učiteljsko zvanje. — Kao što nam je drago, da se takovom mužu dade prostranije polje djelovanja, te se s toga radujemo njegovu povisenju sa ravnatelja u jednom izmedj znatnijih miestah Slavonije, tako s druge strane težko osietjamo gubitak, što ga je domorodna stranka u Rieci njegovim odlaskom pretèrpila. Nu dat će bog, da će se nastojanjem rodoljubivoga g. školskog nadzornika, Stjepana Iliševića, i ovdie do skora mu zamienik postaviti.

— Najnovia carigradska pošta donela je preko Tèrta pisma od 17. i 19. — Cijeli sadržaj ovih pisamah vèrti se oko toga, kako se u Carigradu i po cijeloj Turskoj čine priprave za rat. — Odgovor Goršakov stigao je. Ministar financijah odstupio je. Koszta je u Boston otišao. Bešikanska flota otišla je u Gallipolis.

U Zadru, 8. listopada. Sudni odbor, koji je odavdie poslan za izvršenje priekoga suda nad mnogim nevaljalcima oko Dèrniša i Knina, koji su napadali osobito na putnike iz Turske i njih do gole duše globili, vratio se nazad, počem je dvojicu iz dèrniškog sreza a jednog iz kninskoga sreza na viešala osudio i odsudu odmah izvršio. Sad je onuda krasni mir, lako je i danju i noću putovati. Pri izvršivanju odsude pozvani došli su i prisustvovali i oni iz Turske opljačkani ljudi, te u zvijezde kuju pravdu suda austrijskoga, a uzdišu što kod njih takova se pravda nećini. — Tèrganje (berba) u obće je po Dalmaciji u srednju ruku izpalo. Ciena je vinu odveć velika, i još će veća biti, ako ga nedodje iz Pulje (Neapla), kao što se govori.

Iz Zemuna 17. listopada. Danas smo dobili žalostan glas, da se je nesreća jedna na Dunavu zbog nepazljivosti dogodila. Parobrod „Hildegard“, koji je jučer odovud na više odplovio, udario je pod Belegišom na šajku, s kojom su šajkaši u Zemun na izmieniu straže plovili, i potopi se. Šajkaši, koji su na suho izplivali, nadju da im petorice na račun neima. Ovi su dakle smèrt u vodi našli. Oficir, koji je imao na istoj šajki putovati, došao je ranie u Banovce i tu je ostao na konaku. Kake se je upravo ovaj slučaj dogodio, još se izviestno nezna, no misli se, da su svi soldati u šajki morali spavati, a ovu pustiti da sama niz vodu a po mraku plovi.

— Poradi preponah na dolnjem Dunavu naredilo je c. kr. upraviteljstvo poštah, da se od sad pisma u Carigradu nešalju parobrodom, već od 1. listopada počimajući dvaput preko nedjelje iz Beča ponedjeljkom i sriedom suhim u Zemun, Oršavu, Bukurešt, Ruščuk, Brailo, Galac i Carigrad šilju. Osim toga ići će suhim pošta u Brailo i Galac svake nedjelje i sriede iz jutra, a u Galac preko Lavova svake sriede u večer.

Srbija.

U Beogradu, 16. listopada. S razprom rusko-turskom kao da smo već sasvim na čini.

stini. Porta odputila je cirkular jedan na sve muhafise, paše i vezire, kojim javlja ovima, kako je ona po zaključenju svome naložila serskeru Omerpaši, da ovaj pozove kneza Goršakova, da se za 15 danah iz podunavskih kneževinah izvuče, pa ako ovaj to neposluša, da je vlastan on nepriateljske miere preduzeti. Ovakav ferman dobio je i muhafis ovdašnje tvrđje i po tome je odmah pukao glas, da će se ferman taj javno na Kalimejdanu čitati, a naskoro zatim preinačen je time, da se čitati neće odmah zato, što je na ime dolazećeg novoga muhafisa upućen, za koga se opet u obće dèrži, da ni doći neće, već da je to golo izmišljenje sadanjenog paše, koji je time samo nezazorno kadune i blago svoje iz zemlje naše u unutarjost tursku prenesti htio. U prošli četvrtak skupio je paša topdžie gradske, amale turske te ih je nad topovima na viernost k proroku i sultanu zakleo. U petak išla je deputacia (treća već) od jerlijah varoša Turakah k paši i molila ga je, da se postara u svakom slučaju priateljstvo sa Srbima održati i tako na varoš ne napadati; i on im je odgovorio, da i on sam to isto želi, ali da stvar ta tek od samih Srbah zavisi. U subotu pred noć skupljeni su bili jerlie u grad i tu su, počem im je paša ferman protumačio, na viernost ih pozvao i na neprestanu molitvu uputio, ušli u džamiju i pali svetcu na molitvu, a izvan džamije su oko 11 satih noći uz molitvu topovima vozglas davali.

(S. D.)

— I još neprekidno „S. Nov.“ stižu izviestja o slavi dana rođenja njegove svetlosti premilostivog gospodara i knjaza našeg Aleksandra. U Negotinu je osobito svetčano proveden ovaj slavni dan.

— Novi muhafiz beogradski, č. Hadži-Izet-paša, jučer je sa svojom pratnjom prispieo u Beograd na svoje opredjeljenje. (S. N.)

Moldavija i Vlaška.

— „Wanderer“ donosi iz Kalafata od 12. o. m. sliedeća: „Od danas u jutro svekoliko je ovdašnje žiteljstvo u strahu. Turci su naime noći iz Vidina pošli i osvojili nieki otok, te sad na njem obkope i šance čine, i baterie nastavljaju. Mnogi dèrže, da su se ovom operacijom započela nepriateljstva, jerbo otok spada na vlaško zemljište. Veća čast ovdašnjega žiteljstva već je ostavila svoje kuće i kućista i pobiegla. Gradjanska i vojna poglavarstva također ostaviše grad. Sad je baš podne, pa ovdie tako izgleda, kao da je sve izumèrlo. Tovarenju i bieganju neima konca. Već neima nikakvih kolah i nikakve vozne marve u Kalafatu.

Upravo je ovuda prošla jedna patroilla kozakah; kad je njihov vodja doznao, da su Turci ovamo prešli, povukao se sa svojom stražom u Bailestic, da to prijavi svom pukovniku. I tako se nadame, da ćemo za 48 satih imati ovdie niekoliko hiljadah ruske vojske.

Dopisatelj „Wandererov“ nevidja u ovom prelazu Turakah na otok zajedno namieru tursku, da odavle prodju u Vlašku; jer prie nego li se Osmanlie obkèrbe, počinit će i Rusi baterie. A za formalni prelaz jednog celog vojnog sbora otok ništa nehasni; s toga je dopisatelj toga mnienja, da Turci žele Ruse ovdie samo zabaviti, da može biti na drugom miestu uzmoju bez zaprieke proći.

— Isti list pod stavkom „Najnovie“ donosi: Glede osvojenja niekog izmedj Kalafata i Vidina ležećeg otoka dobivamo upravo bèrzojavnu depešu iz Oršave pod 23., uslied

koje najnovia izviestja s donjega Dunava umiriteljnie glase.

— Iz Gjurgjeva od 17. pišu: Rusi počimlju nad gradom kod sela Slobozia kao i pod kod sela Smurde baterie izvoditi i obkope činiti. Isto tako čine veliko skladište brašna i dan na dan dovoze mnoztvo brašna ovamo. Ovdie se obćenito misli, da se Turci neće usuditi prelaziti, kao ni Rusi, dok im nedodje 3. vojni sbor iz Besarabie. Sasvim tim plaše se ljudi ovdie i mnoge porodice već su odjurile u Bukurešt, a mnoge se spremaja za odlazak.

Švajcarska.

— U Švajcarskoj se sve većma osieća šteta, što je duže zatvorena granica medju Tešinom i Lombardiom. A još ponajgore je to po samog onog, koji je upravo i uzrok raspi medju savezom i Austriom, to jest po kanton Tešin. Pa zato se nije ni čuditi, što je veliki tešinski saviet opravio trojicu u Bern, da se sa saveznom viećom posavietuju o načinu, na koji da se jedanput učini kraj dosadne stanju, počem savezno vieće neće da zna, da se pitanje o tome, što su austrijski kapucini protierani, tiče samo jednog kantona niti u obće cijele Švajcarske. Kad Austria, koja je svoje zanatlie pozvala kući iz Švajcarske, sliedstveno postupa, Švajcarskoj će sve badava biti makar kakve političke paliative da upotrebjava, kao što je biegunce Cazolu i Klimentu, počem su ih kurski porotnici oslobodili, proglasio savezni saviet u pismu, kojim ih protieruje iz Švajcarske, da nisu krivi, što se tiče potajnog prenošaja oružja, i poslie kao što naredba, koju su više njih kantona samo uslovno izdali, da idu iz Švajcarske austrijski zidari i oni, što gipsuju. Austrii nije tako isto ni do nagradah, kojima savezno vieće dariva tèržište u Luganu, koje pada mieseca listopada, samo da stane na put da se u Leku nepodigne drugo, — kao što joj nije ni do toga, što se Tešinci izdaju kako će da putuju radi agitacije, ni do graubindenske razpre oko označenja granice; ona samo traži svoje pravo, pa će joj ono prie ili poslie morati u dio pasti. — Još se nezna, šta misli komisija o povećim tvrđjavama, koje se misle u Bolinzoni i Lucienšteigu podići, kuda je savezno vieće izaslalo komisiju, da izvidi tvrđje, pa da onjima dade svoje mišljenje. — Za sebe pak svetkovaše u Bremgartnu kanton Argava svoju dèržavnu nezavisnost, kojoj već 50 godinah ima; voda poplavi kanton Valis; Untervalden pozva narod u pomoć, da se Uinkelridu digne spomonik; opet se pogovara, da se digne sveučilište u Cirihu; Tešin i Graubinden dadoše koncesiju, da se gradi gvozdeni put preko Kukmanira, kojim da se sastavi sredozemno more sa badenskim jezerom; a u Juri se diže velika opozicija na vladu u Bernu.

Velika Britanija i Iraka.

— U Englezkoj meeting slieduje za meetingom i roptanje na lorda Aberdeena biva sve jače. O tome pišući „N. Pr. Ztg.“ veli: da ovo „bezčinstvo“ brigu zada je diplomaciji u Londonu, ali da se nitko još nije ostavio nadanja, da se englezki kabinet neće dati za tim povesti. To je, veli, sad prvi put, da se englezka svietina na ovaki način mieša u inostrane poslove i gleda da vladu za sobom povuče, to je napredak, koji se izključiteljno objasniti ima rovanjem političke emigracije, no to može Englezka, njenu tèrgovinu i radinost vrlo skupo stati.

U londonskom meetingu, koji se nieki dan dèržao, zaključeno je ovo: 1) Meeting je uvie-

ren, gledajući ruska napadanja, da ruski kabinet ima dobro smišljenu namjeru ne samo Tursku pokoriti nego i nad svom Europom vladati i svaku slobodu izkoreniti. I to je po našim mišlima uzrok, što diplomatsko poravnanje rusko-turske razmirice nije moguće, i vrlo nam je žao, što je Englezka skupocjeno vrieme dosad propustila. 2) Ovaj meeting bvali slavnu i patriotsku energiju turskog naroda u ovoj krizi, i žao bi mu bilo na englesku vladu, ako bi na njega ustala, naročito kad se uzmu na um toliki svetčani ugovori, po kojima Englezi treba da čuvaju osmansku nezavisnost. 3) Ne samo interes, nego i dužnost i čest Englezke zahtievaju da vlada daleko od sebe baci tajne dinastične diplomacije, i da pruži turskoj bérzu, jaku i odsudnu pomoć. 4) Ovaj je meeting mnijenja toga, da mi Austriju zbog njenog neviernog prema Turskoj vladanja smatramo kao nepriatelja a ne kao saveznika. 5) Deputacija jedna izniet će pred njez. veličanstvo jednu adresu sa zaključenjima oko toga. 6) Turskom poslaniku poslat će se kopija o ovim zaključenjima.

Azia.

— U Kini jednako napreduju buntovnici tako, da je mandžuski prestol blizu da padne Kao da će se još naskoro promieniti novo stanje. A najnovije vesti kazuju, da je vladajuća dinastia sa cielo već i pala.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13519.

Kundmachung.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat sich bestimmt gefunden, nebst den im Umlaufe befindlichen $4\frac{1}{2}\%$ auf der Saline Gmunden versicherten Partial-Hypothek-Anweisungen mit einer viermonatlichen Verfallsfrist auch derlei 5% Anweisung mit einer sechsmonatlichen Verfallsfrist jedoch innerhalb der Grenzen des für diese Anweisungen festgesetzten Totalbetrages von 40 Millionen hinauszugeben.

Mit der Hinausgabe dieser Effekten, welche am 20. d. M. in Wien und am 31. d. M. in den Kronländern beginnen wird, sind die Central und Filialkassen der privilegierten Nationalbank betraut und es haben hinsichtlich beider Gattungen von Anweisungen die bisher für die $4\frac{1}{2}\%$ geltenden Bestimmungen in Anwendung zu kommen.

Welches in Folge Erlasses des h. k. k. Finanz-Ministeriums vom 13. October 1853 Z. 16598 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direction.

Agram den 19. August 1853.

K u n d m a c h u n g.

Die Statuten der österreichischen Nationalbank enthalten über die Repräsentation der Bank-Gesellschaft, folgende Vorschriften:

§. 5. „In den Bank-Angelegenheiten eine Stimme zu führen, sind nur jene Aktionäre berechtigt, welche in den Vormerkungen der Bank mit ihrem Namen als Aktionäre erscheinen, und sich über den vorgeschriebenen Besitz der jährlich von der Bank-Direktion zu verkündenden Anzahl von Aktien auszuweisen vermögen.“

§. 22. „Die Bank-Gesellschaft wird auch durch einen Ausschuss und durch eine Direction repräsentirt, welche beiden Körper alle Angelegenheiten der Bank zu besorgen haben.“

§. 23. „An dieser Repräsentation und Mitwirkung können nur jene Aktionäre, welche österreichische Unterthanen sind, in der freien Verwaltung ihres Vermögens haben, und die erforderliche Zahl der Aktien besitzen, Theil nehmen. Insbesondere sind davon diejenigen ausgeschlossen, über deren Vermögen ein Konkurs (Aufruf der Gläubiger) angeordnet wurde, oder welche durch die Gesetze für unfähig erklärt sind, vor Gericht ein gültiges Zeugnis abzulegen.“

§. 24. „Der Bank-Ausschuss hat aus hundert Mitgliedern zu bestehen.“

§. 25. „Jene Aktionäre sind Mitglieder des Ausschusses, welche nach dem Ausweise des Aktienbuches, sechs Monate vor und zur Zeit der Einberufung des Ausschusses, die größte Anzahl Aktien besitzen. Bei einer gleichen Anzahl entscheidet die frühere Nummer des Blattes im Aktienbuche. Der Besitz der Aktien selbst ist jedoch durch Deposition oder Vinkulirung derselben, einen

Monat vor der Versammlung des Ausschusses, bei der Bank auszuweisen.“

Anmerkung. Diese Aktien müssen demnach auf den Namen des betreffenden Aktionärs lauten, und vom 1. Jänner 1853, oder früher datirt sein.

§. 27. „Jedes Mitglied des Ausschusses kann nur in eigener Person und nicht durch einen Bevollmächtigten erscheinen, hat auch bei Beratungen und Entscheidungen, ohne Rücksicht auf die geringere oder größere Anzahl Aktien, die ihm gehören, und wenn es auch in mehreren Eigenschaften an den Verhandlungen Theil nehmen würde, nur eine Stimme.“

Um zu erreichen, daß die laut des obigen §. 24 bestimmte Zahl von hundert Mitgliedern an der nächsten Ausschussversammlung Theil nehme, werden hermit alle jene Herren Aktionäre, welche sich im Besitze von mindestens fünf Aktien befinden, und Ausschuss-Mitglieder zu werden wünschen, in so ferne sie zu Folge der vorstehenden Paragraphen der Bank-Statuten hierzu befähigt sind, eingeladen, baldmöglichst, jedoch längstens bis 16. November d. J. durch ein an die Bankdirection in Wien gerichtetes kurzes Schreiben, diese ihre Absicht bekannt zu geben.

Unmittelbar nach Ablauf dieses Termins, wird an jene hundert Herren Aktionäre, welche dieser allgemeinen Einladung entsprochen haben und sich nach den vorstehenden statutenmäßigen Bestimmungen zu Ausschuss-Mitgliedern eignen, die besondere Einladung zur vorgeschriebenen Deposition oder Vinkulirung der Aktien ergehen, welche längstens bis 10. Dezember d. J. Statt finden muß, um als Mitglied des Ausschusses anerkannt zu werden.

Die Veröffentlichung des Verzeichnisses der Ausschuss-Mitglieder wird sodann unverzüglich erfolgen.

Wien, am 15. October 1853.

Pipich, Bank-Gouverneur. Sina, Bank-Gouverneur-Stellvertreter.
Benvenuti, Bank-Direktor.

Nr. 4066.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien ist eine Steueramts-Controllorsstelle mit dem Gehalte von jährlichen 500 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und im Vorrückungsfalle eine Steueramts-Offizialstelle mit dem Gehalte von 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage, oder einer Steueramts-Assistentenstelle mit dem Gehalte von 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

a) Das Lebensalter, wobei bemerkt wird, dass Niemand im Staatsdienste neu angestellt werden darf, der das vierzigste Lebensalter erreicht oder überschritten hat.

b) Die zurückgelegten Studien;

c) die bisherige Beschäftigung, und

d) die sonst erworbenen Kenntnisse, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;

e) eine tadellose Moralität;

f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;

g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;

h) für die Kontrollors- und Offizials-Stelle, — die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. November 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Assistenten-Stellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Bitstellern noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieses Konkurs-Kundmachung, um Assistenten-Stellen, neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroat.-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 3. October 1853.

(120—D S.)

(3—1)

Poziv.

Budući da je za predaju očitovanja o dohodku i prijavah veću berivah stalnih za upravnu godinu 1853 ustanovljen rok do posljednoga prosinca t. g. 1853, to se svikolici dužnosti plaćanja dohodarskog poreza podvrženi s ovim službeno

i ozbiljno pozivaju — da ako nekoje postidi propisanu novčanu globu, koja će se po izminutju roka bezizgovorno isterivati, — pomenuta očitovanja svoja što prije, a svakako do konca prosinca o. g. c. k. u gradu ovom poslujućoj komisii dostaviti i predati imadu — tome se i omo ovdie primetjuje da se od nosni exemplari — vrem medju žitelje razdijeljeni — nalaze kod ovogradskog blagajnskog ureda.

U Zagrebu 23. listopada 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog grada Zagreba.

Br. 4967/2758. (313—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Po smislu visokog odpisa c. k. banake vlade od 9. kolovoza 1853 br. 11663 ima se deregla županijska savska, pri selu Bukevju namiestena, na javnoj dražbi iznajmiti.

Za iznajmljenje ote postavlja se rok na 29. listopada 1853 iz jutra u 9 sati u selo Bukevje.

U Sisku 16. listopada 1853.

C. k. podžupania sisacka.

OGLASNIK.

(192—Dp.)

(3—1)

Opomena.

P. n. gg. sudani društva dvorane zagrebačke, koji prinesak duguju, pozivlju se time, da pravilam društva naročito §. 6. zadovolje, te prinesak zadržavaju do 5. studenoga t. g. kod blagajnika istoga društva ili kod podpisane izplate, tim više, jer u protivnom slučaju putem sudbenim inkasirat hoće se U Zagrebu 26. listopada 1853.

F. Solariček, odvjetnik.

(173 - Dp.)

(6—5)

Ukusna trgovina
suknena i platnena

PERE JANKOVICA & COMP.
(u dujoj ulici br. 278)
„k božjemu oku“

preporuča svoje upravo prispijevše skladište od najnovijih vunjenih stoffova za kapute i hlače jesenske i zimne, kao što su: tifel, biber, elastiques, gentlemen, boy, bukaking, tosking, štrukovi, štajerski azur, zatim sukna za egaliziranje i baršuni. Nadalje veliki izbor najnovijih svilenih, baršunastih i vunjenih stoffova za persluka, vunjenih echarpés, svilenih zavratnih i foulard-maramah, vatmola, maldona, lame, piqueta i kadriliranih barchenis-ah, orleans-a i t. beta; kao i krasnoga pravoga rumburškoga i kress platna u najjevnije tvorničke opredeljene cene, ne nanje bielih i uisnutih platnenih maramah itd.; za kojih vlerodostojnost jamči.

(191—Dp.)

(3—2)

Oglas.

Traži se na jedno u Zagorju ležeće inanje jedan neoženjeni i dobrog ponašanja činovnik, koi ne samo u poljodielstvu, nego i u obdielavanju vinogradah i čuvanju šmah podpuno znanje imade i o svojim sposobnostima vjerojatnim sviedočbama izkazati se može. Koji takovu službu zadobiti žele, imadu se do 12. studenoga t. g. kod gosp. odvjetnika Nikole Marakovića u u-Zagrebu na kaptolu br. 93 najaviti.

Oštarije iz arende.

Tri gospoštinske oštarije imanja Kaniže u Zagorju, na vlastitost velem. gg. Teodora i Karoline Gjurgjević potonje rođene Adamović spadajuće, naimo: oštaria kod sv. Petra u Krušljevom selu na občinskoj poštovnoj cesti; oštaria u Pill i oštaria u Kraljevom vèrhu, budu putem javne dražbe dne 2. studenoga o. g. iz najma davane; — želeći takove arende primiti, imadu rečeni dan u pisarnu kanižku k dražbi potruditi se

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno, osim u nedjelju i praznike. Na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene i druge predjeljene, je aversibilna 4 kr. sr. od linije za prvoput i a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašajli poslovanje, slanke platjase to 10 linijah 20 kr. sr. dalje pako od svake po jedina linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

16303—1853.

U Zagrebu ustrojeno povjereništvo za pravo- i državnoznastvene teoretičke državne izpite sastojat će i za godinu školsku 1853/4 iz sljedećih članovah, i to kod državopravno-administrativnoga razdiela iz c. kr. banskoga savjetnika Franje Žigrovića kao predsjednika, zatim iz izpitnih povjerenikah: Viktora Globočnika i Dane Stanisavljevića c. k. financijskih savjetnikah; Dra Pavla Muhica ravnatelja i profesora c. kr. pravoslavne akademie zagrebačke, Dra Matie Smodeka i Dra Mirka Šuhaja profesorah na c. kr. pravoslavnoj akademii zagrebačkoj, i napokon Roberta Zlatarovića privremenoga viećnika kod c. k. zemaljskoga sudišta zagrebačkoga; — kod sudevenoga pako razdiela iz namiestnoga generalprokuratora Ivana Mažuranića, kao predsjednika, zatim iz izpitnih povjerenikah Ljudevita Cimiottia viećnika banskoga stola, Dra Antuna Molnara, Dra Antuna Rojca, i Dra Andrie Gostiše profesorah na c. k. pravoslavnoj akademii zagrebačkoj, Viekoslava Frigana i Petra Očića, odvjetnikah, i napokon, Ferdinanda Žerjavića, privremenoga viećnika kod zemaljskoga sudišta zagrebačkoga.

To isto stavlja se time u smislu § 18. zakona o pravo- i državnoznastvenih teoretičkih državnih izpitih od 30. srpnja 1850 br. 327 do obćeg snanjanja.

U Zagrebu 23. listopada 1853.

Miesto svetlog bana,
podban.

Benko Lentulay.

Hervataska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Po niekom pismu iz Bukurešta od 18. o. m. u „Pressi“ odgovorio je Omerpaša nadgor Goršakov, da će on zakonito zemljište sultana sa svojom vojskom odmah posiesti i braniti ga protiv neprijateljskih navalah susieda. No budući uvidja, da nije moguće u ovaj hip podpunoma očistiti podunavske kneževine, to će on dozvoliti ruskoj vojski, da ostane u Moldavii tako dugo, dok bude moguće joj preko Pruta preći. — Nadalje je Omerpaša u niekom pismu na knjaza Stirbeja oglosio svoj dolazak za 1. studenoga (?), i naložio mu, da svoj hotel pripravi njemu za konak. — Govori se, da je Goršakov u držanom dne 11. o. m. ratnom vieću zaključio, očistiti južne prediele male Vlaške, da Turke iz onostranih njihovih obkopah privabi ovamo!

— Kako se govori, ruski se manifest osniva na Mensikovovu ultimatumu; govori se nadalje, da se u manifestu veli, da će se štediti celokupnost osmanskoga carstva, da se u njem protestira protiv onih nakanah, koje se Rusii o osvajanju podmeću, i da će se samo sila silom uzbiti. — Glasa se, da je sultan izdao drugi manifest, u kom se naznačuje dan, kad se imadu neprijateljstva započeti. Čini se, da je sada zgodno vrijeme za Omerpašu, jedno, jer još nije nastupila zima, a drugo, jerbo dva vojna kora, koja iz Varšave marširaju knezu Goršakovu na podkrepjenje, neće prije 15. stud. stići na njegovo razpoloženje. — Sultan je u celome carstvu zabranio izvoz žita.

— Polag jednoglasnih izviestjah, koja su posliednjom poštom iz turskih podunavskih tvrđjavah stigla, imao je Omerpaša bez ikakve šale započeti neprijateljstva dne 24. listopada.

— Mladi knjaz Obrenović bio je u Vlaškoj, i za slučaj rata na dobrima svoje porodice učinio shodne naredbe. Ako se kretanja Omerpaše netemelje na obsieni, to će se zaista ratno pozorište započeti u maloj Vlaškoj.

— Putnici, stigavši s podunavskih kneževinah, pripoviedaju, da je Omerpaša kod Ruščuka podigao observatorijum, s kojega se svako kretanje ruske vojske u vrlo velikoj dalečini viditi može. Turci u tom obziru bolje stoje, budući Ruščuk pod visokim bérdom leži, dočim Rusi na ravnici stoje. Ruščuk je dobro utvrđen.

— O javljenom neredu u Carigradu donosi „Triester Ztg.“ sljedeće pobližje viesti: Ruski podkonzul, g. Fonton, skinuo je narodni svoj barjak i kao zastupnik švedskoga podkonzula razvio švedsku zastavu. Niekoliko vojnikah i dietčakah počeo dne 7. o. m. bacati kamenje na gerb i barjak švedski, nu došavša za vrijeme oružana sila raztiera ove nemirnike i od to doba straže dva žandara, da se dalji neredi nečine. Isti dan pokušao ovi zlikovci bacati kamenje na englezko konzulatsko zdanje. Zapoievadajući paša dao je vojnicima, koji su tu učestvovali, batinah a potom dao ih okovati. Ovo je koristilo, jer od to doba nije mir narušen.

Turska.

— Jedan dopisatelj „All. Ztg-a“ razmišlja, kako bi izpao rat, koi porta hoće da vodi sa Rusiom, pa veli:

„Kad je porta imala rat sa Černomgorom, onda jamačno malo koga bioše, koi vierovaše, da je porta kadra poslie šest mjesecih postaviti u Bugarskoj vojsku od 100,000 momakah. Turska bioše onda mnogo slabia nego igda prije toga. Ona ni sad nije tako ojačala, da će biti uvijek jaka. Ona je samo za ovaj mah jača zbog narodna i religiozna entuziazma. I ovaj je entuziazam uzrok, što sad ima na 200,000 naoružanih Osmanliah, što su na donjem Dunavu i na sievernom kraju Balkana nešto malo popopravljeni gradovi, koji ima više od 30 godinah kako stoje pozapuštani, i poslie što je ubojna flota sva naoružana, pa stoji u gornjem Bosforu. Eto to je sva sila turska, koje prije po godine nije bilo ni četvërta čast, a kamo li toliko, koliko je sad ima, a da ostavimo šta je kadra ta vojska. Onda su govorili, da Rusii netreba ništa više nego samo jedan korpus vojske, pa da za šest nedieljah uzme i Carigrad. Ali sad se mora priznati, da Turska drugčie stoji i da ono, što je prije rečeno, za ovaj mah nevriedi. Sad će Rusii, ako dodje do rata, trebati sva sila, što je god ima gotove od Dunava pa do Dniestra, pa se opet nezna, da li bi bila dovoljna i za Carigrad, — baš ako i kažu, da porta kuburi bez svojih saveznikah, kao god i 1828 i 1829 god. Da Austrii može biti, da neda Rusii doći do Balkana, to je tako sigurno, da mislim da mi nije nužno ni dokazivati. A može biti da bi i pomorske sile, ako bi javno pomagale porti, Rusii dosta bile, da joj nedadu da preotme mah i da je najposlie dotle dotieraju, da se samo brani, umiesto da napada. Dabogme da su ovdie njihove flote tek uzgredna sila, tim prije, što Englezka i Francezka zajedno mogu liepo postaviti 50,000 vojske u Bugarskoj, ili — ako bi Balkan i Varna, koja je vrlo važna, prije propali nego što oni dodju — u Rumelii. A oni, koji kažu, da to Englezka i Francezka nemogu učiniti, kao da nemisle na to, što one pomoću svojih ubojnih parobrodah mogu vrlo lase velike pomorske ekspedicie činiti.

Ako car Nikola počme što i na silu, pa

ako mu to izpane za rukom, onda mu je to izpalo samo zbog toga, što se on za svašta popaštio, prije nego ikoja druga sila, koje se stvar tiče. A Englezka i Francezka teško da još nevide, da ih je Rusia dotle već pretekla bila, kad one ono po ulazku ruske vojske u podunavske kneževine nenadjoše ništa, čim da na ovu rusku namieru sraznierno odgovore, nego samo opraviše svoje flote u bešikanski zaliv. Od to doba se Rusia jednako oružala, a Francezka i Englezka ostaše kao što su turile ruke u niedra. Ona je sad u stanju preći preko Dunava, da za šest nedieljah vlada na bojištu od Dunava pa do Balkana, pa tek jedva da dodje englezka i francezka vojska u Tursku.

Bit će interesantno, da s toga kroja promotrimo ruske naredbe. Ovima se naredbama jamačno ide na to, da se donje Dunavo od Nove Oršave pa do dunavskih ustjah upotrebi kao temelj. Pa zato je knez Goršakov svoju vojsku na tri diela podielio tako, da su im krajevi okrenuti Kalafatu, Kalarašu i Ismailovu. Zbog ovoga razpoloženja kadar je Goršakov na sva tri miesta ujedanput preći preko Dunava, pa u pomenutoj dužini i zauzeti ga. Zbog toga razpoloženja diele se jedan od drugoga gradovi, što su na desnoj strani Dunava, te tako su pèrva miesta, gdje su se Turci poučvrđivali, kao Sofia od Vidina, Šumla od Silistrie, a Varna od Tulče i Pazardžika u opasnosti.

Rusia je ovako razpoložila svoju vojsku zbog toga, što umije da procieni bojište, a to je znak vištine, što se tiče procienjivanja strategičkih odnošajah, kakve u ruskog glavnog štaba nebioše svagda, a osobito za vrijeme posliednjega turskoga rata 1828 i 1829 godine. Osim toga imat će Goršakov zbog toga razpoloženja mah da može poslie što na novo narediti ili što izmieniti, kao što se to obično poslie čini, pa će moći ondie, gdje mu se vidi da je prilika, strategički postupati.

Turcima dekile ostaje da napadnu na Rusie s lica, a osobito sa desna boka; ali pri tom valja da se osmanski vojvoda uzme na um, pa da nipošto neulazi u liniju gdje Rusi operiraju, jerbo su sad takvi odnošaji, da bi onda moglo koje rusko krilo raditi zajedno sa sredsriedom, te tako knez Goršakov lase mogao taktički zatvori, pa uništiti tursku vojsku.“

Francezka.

— „Hamb. N.“ javljaju, da se nastajavanjem turskoga poslanika, Veli-paše, skupljaju dobrovoljni prilozi, kojima će se u Parizu podići jedna pravoslavna kapela. Do sada u Parizu ima samo jedna kapela za pravoslavne hristijane, i to je kapela ruskoga poslanstva.

— „Const.“ piše, da će zapadne sile „u ime europejskoga interesa“ svoje posredovanje u razpri izmedju Rusie i Turske onda podnieti, kad se neprijateljstva započmu.

Rusia.

Iz Petrograda 16. listopada. Po nalogu njeg. velič. cara pozvao je ministar financiah četiri pèrva englezka trgovca k sebi i izjavio im sljedeće: „Budući je njeg. car. veličanstvo doznalo iz englezkih novinah, da za slučaj, ako neprijateljstva buknu, veliki strah vlada gledè sigurnosti tako osobah kao i vlastništva Englezah u Rusii i na istočnom moru, to je car ministru naložio, da osigura inostrane kupce, da će se osobe i svojina Englezah, slučaj se što mu drago, tako na kopnu kao i na moru što-vati, i da ima dosta povoda za nadati se, da, slučaj se u iztoku, što mu drago, do rata izmedj Rusie i Englezke doći neće.“

— „St. Petersburg Zeitung“ od 16. listopada veli u niekom pregledu političkih događajih za četiri posljednje nedjelje: Dočim prijatelji mira svieta od dana do dana vieruju i nadaju se, da će napokon pojaviti se neki Oedipus, i, našav rješenje uzbuniteljne zagonetke, svijet spasiti iz straha i prepaosti, koja razprostranjuje Sinks pokazuća se rat, digne upravu u hipu najboljih nadah za mir u Carigradu ratna stranka u portinom vladu crvenih ruku, da načinom Aleksandrovim razriješ čvor. No još nismo na koncu. Još i sada nadamo se, da će se ne samo uzdržati mir svieta no i u Turskoj da će mir još za dugo trajati. Jer između zaključka ratne objave, ako je zbilja u Carigradu učinjen, i između njegova izvedenja po turskom vladaru pada vrijeme, u koje će sile, priznajući žalostni položaj, u koji je sultan utišen, i njegove pogibelji za Europu pronaći neki put, kog će bez pogibelji svoje česti i dostojanstva moći nastupiti. Kako dugo još izčekivamo konac ove nove faze, malo nam je do toga stalo, da li četiri ili osam ratnih ladjah od zapadnih silah, ili da li ciela njihova sdružena flota pred Carigradom leži, i to tim manje, pošto svérha ulaza kroz Dardanelle isto je tako maskirana i sakrivena, kao i istočna politika engleskog kabineta.

— Njeg. veličanstvo car je zapoviedio, da se u politici ovako oslobodjavaju: 1) Kad vlastelin hoće da oslobodi svoga mužika, pa da ga ispravi sa težakom, koji zavisi od same vlade: onda će on načelniku one gubernie, u kojoj je, pokazati ugovor, koji zaključuje sa svojim mužikom, koga hoće da oslobodi. 2) A kad gubernijski načelnik za to razumije: onda će se on posvjetovati o tome sa plemićkim maršalom gubernijskim i sa direktorom komore gosudarstvenih dobara; pa ako vide, da mužik, koji se sa težakom oslobodjava, može ono i izdržati na što se obvezuje: onda će oni opet vratiti vlastelinu ugovor, na koji poslije neka se i on i mužik, a i okružni plemićki maršal i izpravnik potpišu. A poslije neka se ugovor opet vrati gubernijskom načelniku zajedno sa jednom molbom, koja da se piše samome caru, da odobri što su oni svršili. — Poslije toga naredjuje car, šta da se radi onda, ako se pomenuta tri lica nebi slagala u mislima. Onda će se, veli, ugovor vratiti natrag vlastelinu, da drugi ugovor zaključuje sa mužikom, a može se ugovor poslati i ministarstvu unutarnjih djelah, koje će zajedno sa ministarstvom gosudarstvenih dobara narediti kako treba da bude. — Ova je naredba snamena zbog toga, što ona kao pazi kako se postupa sa mužicima i poslije da se urede teški odnošaji.

Velika Britanija i Iraka.

— Kao što javlja „N. Pr. Ztg.“, u Londonu se ministarske sjednice dërže bez prestanka i postale su gotovo permanentne, koje pokazuje, kako je sad ozbiljno stanje stvari. Ona vojska iz Irake, što je određena da se saveze sa sredozemnom morem, bit će samo predhodnica velike druge vojske, koja će za njom slijediti, i po svojoj prilici zauzet će otok Kandiu. Tu joj je najbolje za sve slatjavu rata. Bilo, da se u Europi ili Aziji rat otvori, ona je tu na blizu i može se upotrebiti kuda god okolnosti isakivale bude. Nadje li se pak za dobro, primietuju rečene novine, da se napravi ni na europsko ni na azijsko razbojište, to je opet zato u Kandii gdje baš treba da je.

— Na onu viest da je određeno da 6 regimentah iz Irake polaze put sredozemnoga mora, „Allg. Ztg.“ ovo primiećava: Ta je viest u nečemu sumnjiva. Sva engleska vojska u oha kraljevstva iznosi oko 48,000 momakah; od ovih leže u Irskoj oko 16—17,000. Jedan engleski linie pješčki puk iznosi 1000 momakah. I tako bi se ova ekspedicija sastavila od 6,000 momakah. Da li je moguće da se više nego treća čast vojske izvuče iz Irake, i to baš kad je hrana poskupila i kad je narod u toj zemlji i onako nezadovoljan, pa da se prije nego nastupi sama ta vojska kuda u Tursku prenese

ili da se upotrebi na to da zauzme Kandiu, koje kao da i Franceska želi?

Službeno borskojavno objavljeno bečke burse od 27. listopada 1853.

Tečaj dër. papirah	Tečaj ulomak
Obveznice 5% 100/100	Amsterdam sa 100 holan. f. 114
od g. 1852 4 1/2	Augsburg sa 100 f. current 114
„ 5 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah 114
„ 2 1/2	Pratistava sa 100 pr. tal. 114
izvode obvez. obz. 5 1/2	Frankfurt sa 100 f. 114
dvor. kamara od prisilnog zajma 4 1/2	Mainu sa 120 113
Kranjskoj, ovar. 4 1/2	Gonova sa 300 114
ob. od Tirala, Vo. 3 1/2	Piemont. lirah 114
Cariberga i Salab. 3 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban. 114
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 5 1/2	Lipako sa 100 forintih 114
Zajam sv. g. 1834 sa 100 f. 100/100	Livorno sa 300 114
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct. 100/100	London sa 1 114
„ 2 1/2	Lyonsa sa 300 fr. 114
ob. i ugar. dv. 3 1/2	Milan sa 300 austr. lirah 114
komore, starih 3 1/2	Marseilla sa 300 frank. 114
lemp. dugov. 2 1/2	Pariz sa 300 frank. 114
Fiorencci Gonui 2 1/2	Prag sa 100 for. 114
učinjenog zajma 2 1/2	Tarza sa 100 for. 114
galicka 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
Obvez. u Frank. 5 1/2	Wien sa 100 for. 114
furtu i Holand. 4 1/2	Wien sa 100 for. 114
činjenoga zajma 4 1/2	Wien sa 100 for. 114
starih aust. 3 1/2	Wien sa 100 for. 114
nad i pod Em. 3 1/2	Wien sa 100 for. 114
dom, čeških 3 1/2	Wien sa 100 for. 114
moravskih, slo. 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
škkih, stajarskih 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
oruških, kranj 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
skih, gorickih 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
bočkoga obvez. kammeranta. 2 1/2	Wien sa 100 for. 114
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	Wien sa 100 for. 114
Naputnice roditelje blagajne 5%	Wien sa 100 for. 114
Godišnji discenta 5%	Wien sa 100 for. 114
Bank-akcije komad po 1285	Wien sa 100 for. 114
D i s t i c e.	
Sieverae željez. po 1000 fr. 2195	Krak.-g. sleške po 1000 619
Bečko-g. željez. 500 702 1/2	Aust. dan. parob. 500 535
Sopn.-W.-Rand. 200 200	Aust. l. o. u. Tarza 500 535
Budioj.-Gm. Linz. 250 250	Bud.-pešt. lančan. 500 535
Požun.-törn. 1. i. 290 290	Galič. željez. 400 535
danja s pörven. tvom, 200 200	Srečka Estorhanja 400 535

SLUŽBENI LIST.

Br. 4588. (182—Dp.) 22. 28.

(3—3)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. kotar. suda krapinskog stavlja do obćinskog znanja, da se glede izroka pod 1. kolovoza t. god. br. 1220, kojim sudbena prodaja oštarije u doljoj Bedekovčini pod br. kućnim 2. ležeće, na g. Marka Bedekovića spadajuće, u parnici gospodina Nikole Mikšića, c. kr. vèrh. sudišta savjetnika, proti istom g. Marku Bedekoviću oglasena jeste: kod drugog ročišta za 31. listopada t. g. u 9 sati priepodne u pisarni ureda c. k. kot. ovog suda i nadalje ostati ima, i da će oštarija ova ako se preho procijenjena vrijednosti od 500 fr. sr. prodati nebi mogla, najviše ponudjajućemu i izpod ošeg prodati se.

U Krapini dne 30. rujna 1853.

C. k. kot. sud krapinski
A. Bakšaj.

Br. 8063/2. Z.

Oglas jevtinbe.

Za porabu kazniionikah županie zagrebačke nužno je 130, a županie varaždinske 54 para opanakah.

U svérhu pribavljenja rođenih opanakah obćinstvat će se u c. kr. uredu županie zagrebačke dne 29. listopada 1853 u 10 sati priepodne javna jevtinba, na koju se ovi, koji bi pribavljenje ovo na se uzeti hotjeli, uljudno pozivaju.

U ime vadiuma obvezuju se naticatelj priepjevinbe položiti 10 for. 30 ar.

U Zagrebu dne 29. listopada 1853.

C. k. vèrhovni župan
Josip Banjavac.

(188—Dp.)

(2—2)

Dražbeni izrok.

Usljed sudačke ovrhe br. 1139 prodat će se putem javne dražbe sienokoša „Jarek“ zvana u selu gornjem L ad u, obćini Bèrdovačkoj le-

žeća, na vlastitost Mike Passarića spadajuća te sudbena na 400 for. sr. procijenjena, i to na zahtievanje g. odv. Shaufla poradi duga 36 fr. 56 kr. sr., u koju svérhu sudbeni izrok na 31. listopada 1853 u 3 sata poslije podne u ovogudnoj pisarni oprediekuje se.

Ujedne pozivlju se svikoliki hipotekarni viorovnici, da svoja zahtievanja najdulje do 30. listopada 1853 suda ovome sasače, inače će se bez obzira na njih dioba kupavine obaviti.

C. k. kot. sud bèrdovački dne 16. kolovoza 1853.

Jakopović,
kot. sudac.

Br. 4967/2758. (313—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Po amialu visokog odpisa c. k. banške vlade od 9. kolovoza 1853 br. 11663 ima se deregla županijska savska, pri selu Bukevju namiešteta, na javnoj dražbi iznajmiti.

Za iznajmljenje ota postavlja se rok na 29. listopada 1853 iz jutro u 9 sati u selu Bukavje. U Sisku 16. listopada 1853.

C. k. podžupania sisacka.

Br. 4889. (333—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. kr. uređ podžupanie bakarske trebovat će za godinu upravnu 1854 slijedeće pisarne sprave i potrebe:

- 6 risah finog bijelog papira (Kanceli) veće vèrati,
- 6 risah istog manje vèrati,
- 1/2 risa velikog bijelog papira za tabelarne poslove,
- 20 risah prostog za koncept,
- 4 risa velikog prostog papira za omot,
- 30 škatuljah priliepnica,
- 4 tuceta finih černih olovkah,
- 1 „ „ červepih „
- 6 funtih finog pečatnog voska,
- 20 svezakah finih lakiranih perah,
- 30 funtih černog posipnog pieska,
- 3 „ tanje špage,
- 3 „ deblje „
- 2 velike škatulje žezicah,
- 5 komadah periaha,
- 6 okah dobre tinte,
- 23 funtih appollo sviećah,
- 15 funtih lojenih „
- 19 hvatih bukovih dèrvah za grjevanje uredovnih prostorijah.

Za nabavljenje potrebah ovih razpisuje se javna jevtinba na 31. listopada o. g. u 9 sati u jutro u uredu podpisnoga, kamo će nabavitelji ili osobno doći, ili ponude svoje do opredieljenog vremena poslati, svakako pako sa primieri nabaviti se imajućih stvari izkazati se. U Bakru 20. listop. 1853.

C. k. podžupan
Karolji.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8476—534.

Oglas.

Nadalje valja paziti na izgubljeni putnici: Ivana Döry, miesto rođena Koretje, zaladaše podžupanie u Ugarskoj. Ova je 17. lipnja 1853 br. 3679 na 1 godinu za Vojvodovinu i Slavoniju isdala.

Br. 8413—535.

Potjera

za Rajom Vartićem, zločinca pobuna okrivljenim iztražnikom, koji je noću između 14. i 15. listopada 1853 iz uze c. kr. zemalj. suda varaždinskog utekao: On je 43 godinah star, viorzakona rimokatolik, stališa oženjen, otac više djetet, stao srednje veličine, ima kosu černe, oči velike, sive, sa dèrvim pogledom obaveva velike černe, nos velik, poniešto gore obćenjen, auhe velike iz med kojih napred nijedan nefali, obliče suho više okruglo, kao podugovato, lice žuto, nosi bèrkove i panu bradu od koje ništa nebrije, te koja počinje postati siediiti. Opravljen je, licnimi hlaćami u černah, škuro-modrim kaputom iz sukna, sivim ili černim pèrslyukom, kardovanskim džimami sa visnkim sarama, te okruglo-škuro-zelenom suknenom kapom, govori i piše hèrvatski, niemački, magjarski, i latinski, osobiti znakovi jesu: divji pogled, raskidani, hitro uzplamteti znojači, zašim podmalak seogladjezi glas rieči, odieća mu je čèrvanom bojom omèrljana. On je rodom iz željezne županie u Ugarskoj, zadnje medjutim vrijeme obitvau je u Glubokom, podružju glavarstva obćine štrigovske, gdje posiedovanja imade, i gdje se njegova žena šćerica lave. U slučaju uzapćenja imade se sa c. kr. zemaljski sud u Varaždini odpraziti dati.

(C. kr. zemaljski sud Varaždinski dne 1. listop. 1853, br. 7141.)

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene poglase opredijeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za pčrvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašajili posebno članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Za utemeljenje ovdašnje uboznice obećaje nadalje:

	za glavnice	godišnji pri-
	for.	for.
G. Vinnerl Ferko	1	1
" J. N. Popović	2	—
" Perić Josip	5	8
" J. B. Taitl	10	10
" Hatz Pavao	50	12
" Reiner Dragutin	1	—
" Piontkovski Laveslav	5	5
" Milošević Ćiro	5	5
" Deutsch Ignac	1	3
" Eisenthal	—	2
" Fridrih	—	1
" Antach	—	1
" Topolčić	—	1
" Bartl Josipa	—	1
" Aberman	—	120
" Auchmann Juraj	—	110
" Simanić Juraj	2	1
" Meicen And.	2	2
" Masnec Matia	—	2
" Giacomo Jop. di G.	5	—
" König Ed.	10	5
" Bunjevac	50	12
" Kušević	10	4
" Ožegović	1	30k.
" Vidanić Antun	12	4
" Fuchs Josip	10	4
" Horaček Miroslav	10	5
" Lenc Janko	8	8
Stjepan Pogledić,		
predstav. i župnik.	Kamauf,	načelnik.

U Zagrebu, 28. listopada. Njeg. svetlost preuzvišeni gospodin ban i fzm. Josip baron Jelačić, stigao je zajedno sa svojom preuzv. gospođom suprugom jučer u jutro na svome povratku iz Beča ovamo. — Svieli ban imao je dne 25. dugu audienciju kod njeg. velič. cara, u večer bioše kod njene c. kr. visosti gospoje nadvojvodkinje Sofie na čaju, a drugog dana (26.) krenuo je put Zagreba.

— Turci su svoj manifest ratni poslali i u Cengoru, ali knjaz Danilo zabrani ga obnarodovati.

— General Goršakov odgovorio je na pismo Omerpašino, da njegov vladar netreba nikakvo-ga roka, jer je spreman za rat; usuprot da on Turskoj daje još 14 danah. Usled ovoga odgovora držali su portini ministri više sedmica.

— Iz Carigrada poslana je nova vojska u Varnu. Poznati general Prim dobit će po svoj prilici zapovjedništvo u turskoj vojsci. Pukovnik Magnan otišao je radi bolesti (?) iz Šumle u Carigrad. Glasoviti pustahija Jani Katergi uhvatjen je.

— Dne 9. o. m. bio je u Mostaru u (Hercegovini) jaki potres.

— U Besarabii, Bugarskoj i podunavskim kneževinama vlada takova suša, da se je već pojavila oskudica vode.

— „Czas“ piše iz Beča, da ruska vlada namierava još ove godine podići u Krakovu ruski konzulat. Miesto konzulata podijelit će se niekom činovniku ruskoga poslanictva u Beču.

— Iz Odese donosi „Lloyd“ da je usled predstojećih neprijateljstvih izmedj Rusie i Turske trgovina tamo jako zapela. Obćenje s Carigradom prekinuto je, asekurancija neprima više

nikakvih osiguranjah, englezke ladje, što se ovdie nalaze, spremaju se za odlazak, a trgovina će u miesto po moru udariti sad preko Brodia i Varšave, kuda je i niekad prolazila.

— „C. Z. C.“ javlja: Mnijenje, da njeg. velič. car Rusah neće primiti nikakav više nagodbeni predlog, dolazio on s koje mu drago strane, bioše u diplomatskim društvima Beča dne 25. obćenito.

U Beč stigao je ovih danah car. ruski ulak, g. Grabbe, izravno iz Petrograda. Govori se, da je donio ratni ruski manifest. On se je već vratio u Petrograd.

Ležeći kod Kalafata otok, što su ga Turci posielili, dug je 1/2 milje. Dunav ondie nije odviše širok. Protivna obala popunjena je ruskom vojskom.

Po niekom pismu iz Jaša, stigavšem u Lavov, urečen je za oba ruska vojna sbora, što se na maršu nalaze, konak oko konca mieseca listopada.

Moldavsko-vlaški boljari hčrpimice sele se iz svoje domovine. I u Beč stiglo ih je više, gdje će pričekati konac zamrššenostih.

C. k. internuncius, g. baron Bruck, izjavio je bivšoj kod sebe dne 11. o. m. deputaciji naseljenih u Carigradu austrijskih podajnikah, da je jur za to skčrbljeno, da se Austrianci, nalazeći se u Turskoj, neizlože nikakvoj pogibeli.

Govori se, da je general Goršakov, povodom učinjene objave rata po porti, izdao novi proglas na žitelje Moldavie i Vlaške.

Po niekom pismu iz Odese ruska flota neprestano prevozi vojsku u Aziju. — Iz Carigrada pišu, da je Mustafa-paša otišao 10. o. m. na gčrčku granicu, da preuzme zapovjedništvo nad smieštenim tamo smotriteljnim vojnim sborom. Gčrčki podanici većom stranom odilaze iz Carigrada, jer se pouzdano pogovara, da se položaj izmedj Turske i Gčrčke dan na dan opasnije razvija.

Polag „Wurtemb. Staatsanzeigera“ izjavio je grof Westmoreland u Beču, da ono kretanje vojske, usled kojega je šest regimentah dobilo nalog, da budu spremni za odlazak, nestoji u nikakvom savezu s istočnim pitanjem, i da je ova vojska opredijeljena za podpuniti posadu u Malti, Kėrfu i Gibraltaru.

Moldavia i Vlaška.

— „Wanderer“ priobćuje dopis iz Jaša u kom se opisuje sadašnje stanje podunavskih kneževinah. Evo ga:

Pravac kojim je sada udarila iztočna razmirica, dokazuje jasno da pravedno oni misle kad kažu da se na ufanje lahko oslanjati nevalja. Svakog časa rat kod nas zametnuti se može, samo ako kod predstražah pukne puška jedna. Kad se to često događa kod vojske gdje vlada svaki zapt i red, kako li neće kod četah zasliepljenih vierozačonskim fanatizmom. A tko se može podjamčiti da Omer-paša najposlie nezadržji Goršakova i neprepreči mu topovima dalje učvršćenje dunavskih obalah? Codrington kod Navarina tako se je namiestio bio prama Turcima da su morali predati mu svoje brodove ili pčrvi na njega udariti. Rekao bi da i Goršakov tako radi; jer svejednako ruske ladje idu Dunavom pored utaborene turske vojske. Prosti kakovi dogodjaj može izroditi takovi rat, koi će upropastiti moći iztok i uzkolebati svu Europu.

Iz Braile od 14. pišu, da je stanovništvo živilo u velikoj uzbunjenosti, jer se glasalo, da će Omerpaša sliedeće sriede preći preko Dunava i u Braili utvčrditi se.

Iz Bukurešta od 19. stigoše izviestja pouzdanja i važnia. U oči tog dana poznat bioše ultimattissimum portin na Rusiu, koi glasi: Car ruski da plati 2 millona dukatah naknade za ratne troškove Turskoj (?) a tri europejske sile da jamče za to, da Rusia neće za buduće svojevoljno napasti na pokrajine turskoga carstva. Ako porta do 19. listopada nedobije od ruske vlade dovoljno jamstvo za svoje zahtieve, točće Omerpaša dne 24. listopa neprijateljstva protiv Rusah započeti, i njih silom oružja iz podunavskih kneževinah protierati!!

Govori se, da će njeg. sjajnost knez Stirbey u Beč otići. Viest ova pobudila je medju boljarima veliki utisak, te su odmah skupštinu držali, i u njoj zaključili, umoliti kneza još jednom, da u opasno ovo vrijeme neostavi domovine, nego da joj vieštom svojom snagom i razborom pomogne. No čini se, da je njeg. jasnost višjim obzirima pobudjena, za nieko vrijeme odaljiti se iz svoje zemlje.

U Bukureštu ima u ovaj par jedini glavni stan kneza Goršakova sa nekoliko pukovah kozackih. Iz ruskih logorah dolaze ovamo mnogo-brojni oficiri, da se oporave. Prie nekoliko danah izdana je zapovied, da se 36,000 konjah podkuje, odtale zaključuje se, da će do skora doći do ozbiljnog kreševa. Nije čudo, ako su posred takovih viestih srca žiteljstva u Vlaškoj jako uzbunjena.

Turska.

Iz Carigrada piše „Soldatenfreund“, da je emigracija kod vojnoga ministra u toliko saslušana, što je izjavljeno, da se upotrebi njezino sudiclovanje. Odtale vidi se, da Osmanlie poprimaju sva sredstva, samo da budu svojim protivnicima tim strašni. Tako magjarski kao i poljski uskoci sastavit će uslied toga sborove dobrovoljacah, svaki narod za sebe; predbiežno ustanovljeno je, da će svaki narod po jedan bataillon staviti na razpoloženje Turske. Mehmed-Alipaša opredielio im je platju od onoga dana, kad će početi dielovati.

Zloglasni eksdiktator imenovat će oficire za magjarsku, a grof Z. za poljsku legiu. Taliani, na broju manji od svojih drugovah, neće da se priključe ni poljskoj ni magjarskoj legii, no nastoje posebnu četu ustrojiti na svoj račun. Budući da ovi „muževi slobode“ dobivaju i od svojih odborah platju, to su oni svoju svčrhu, da naimo „zaslužo novacah“, jur postigli; jedini Magjari su kod toga opet prevareni, jer, dočim Poljaci dobivaju platju u zlatu, našao je veleizdajnik Košut za shodno pod svojom garanciom izdati u sviet nove banknote.

— (Zlatni rog u Carigradu.) U času, kad englezki i francezki brodovi mogu otići u Zlatni Rog kao priatelji, neće biti s gorega progovoriti o ovoj obali: Zlatni Rog je zaliv, koi se nalazi izmedju Saraja i Zupane, produžuje se do zagrada Eyub, i tu svračajući se na desno svčršuje se ertom kod sladkih vodah Europe, gdje su llu, druga Herkulina, odvukle vile u vodu, koje je on uhvatio bio, kad je pohodna vojska Argonautah ušla u Bosfor. — Ime „zlatni rok“, to je hiperbola gčrčka, koja pokazuje izvrštnost zaliva onog. Isto tako nazivahu se „zlatne pjesme“, koje je sastavljao Pitagora, a tako opet „zlatni magarac“ zvaše se roman Apuleja. Ovo je dakle ime pohvalno. Gčrci često su upotrebljavali rieč „zlatno“, kao što su čifuti „bog.“ — Zaliv ovi liesan je, a vode ima dosta, zato je i sigurno stanje brodovah u njemu protiv svakom vietru. Pri početku s desne strane nalazi se Galata, zagrada zidom o-

pasano, koje su gradili Genovezi, a s lijeve strane nahodi se pravi Stambol. Na njemu nahodi se sada drveni most jedan, koji se dizati može. Od drugoga mosta počimljući sve ono mjesto „zlatnog roga“ zauzimaju carski ratni brodovi i tu zimuju, gdje se nalaze brodosprema, admiralat, gdje se brodovi opravljaju, i tu je sada Friedland. S lijeve strane njegove leži gèrčko zgradje Fanar, i čifutsko zgradje Balata, pa i jedno i drugo produžuju se sve do zida, kojim je opasan stari Stambol. — U nieko vrijeme Fanar bila je stolica poklišanah od kojih porvi biaše mletački poklisar Bailo. I sada u Fanaru živu gèrčki velikaši, Vogoridi i Aristarki. Gèrci vele, da mu je ime Fanar (svietnjak) dano s učenih ljudi, koji su u njemu stanovali, redju kojima najslavniji su sv. Ivan Zlatoust. Na desnoj obali podižu se zgradja Khassimabaša, Aitna-Sarai, ili palača ogledalah, zgrade pomorstva, tabor Agh-Meidan, ili plokata strielah tako nazvana, jer tu sultani viezbaju se u strieljanju. Na spomenicima naznačeno stoji, koliko putah njihove visosti pogode u nišan. — Što se zlatnim rogom dalje ide k izvoru Ie, onda postaje rieka uzka i vrlo plitka. Na lijevoj strani stoji zgradje Ejeub, zasadjeno stablima, i znamenito po tomu, što se tu sultan opasuje sabljom kad stupa na prestolje; to je njegovo krunisanje. Najposlie pri kraju zlatnoga roga vidi se carski jedan gradić, gdje obično sultan provede mjesec svibanj. Odmah ovo mjesto nezdravo postane za življenje, jer udare groznice.

— Službeni list sicilijanski izvadilo je iz turskih listovah sljedeće: Prošaste nedjelje na avnicama sv. Mauricia u Ciriè, gdje se naša vojska obično viezba svake godine, činjen je pokus s novim topom, koji je namiestni pukovnik Kavalli iznašao. Top je iznutra vas izžliebljen, nabija se ozad i baca jajastu bumbaraču težku trideset kilogramah, koja, kad udari, onda se razpukne. Više od sto hitacah izbačeno je, bez da se ikakva nesreća dogodila. Top se napunjao kad više kad manje, da se pozna koliko nosi i zgadja li pravo. Posliedice su od prevelike koristi, jer ovim načinom od primorskih gradovah zabraniti se može svako nepriateljsko napadanje s mora na grad. Najkorisnije iznašastje da se udalje nepriateljski brodovi biaše top „alla paixhans“, koji nebaca zèrno preko dvie hiljade mierakah, i na ovu dalečinu zèrno nemože probiti nepriateljski brod. Naprotiv top pukovnika Kavalli napunjen s tri kilograma praha i upravljen na 20 stepenah uzvišenosti baceše bumbarače svoje na 4,600 mierakah, i zèrna takovu su snagu još imala, da su za tri mierka ušla u veoma tvrdu zemlju. Za čudo je, da je i na dvostruku daljinu bolje zgodio ovi top nego li oni alla paixhans. Po ovomu dakle nijedan nepriateljski brod na ovakovu daljinu približiti se neće smieti bez velikog jada svog. Pukovnik Kavalli poznat je i u Talijanskoj i van nje, ovim iznašastjem učinio je preveliku korist, kao što je i s ostalim svojim umotvorima.

Švajcarska.

Iz Berna 5. listop. Hitroglasnici u Švajcarskoj (gdie kao što je poznato najmanja je tarifa, čim za svu Švajcarsku negledajući na dalečinu, za pismo jedno hitrojavno od 20 riečih plaća se 1 frank, od 50 dva franka, a od 100 riečih tri franka, i pored svega toga što se plaća ovako malo, slobodno se nasloniti može s povierenjem na točnost), tako sada mnogo rade da se čovjek diviti mora. Mies. siečnja o. g. opremljeno je samo pisamah u unutarnjosti 3534 a veljače 3807, nastupajućih miesecih dopisivanje tako je umnoženo da je sèrpnja poslano 7429 pisamah, a kolovoza 8168. I tako od siečnja do kolovoza 1853 skupa opremljeno je u unutarnjosti 45,768 pisamah, a 4326 za izvan Švajcarske.

Azla.

— Novii listovi iz Hong-Konga malo glasovah sadèržavaju o pobuni kinezkoj. Iz Siangai stigao je bio glas, da su pobunjenici oteli Pekin, ali nije se vjerovalo. Poglavica pobunjenikah nahodi se uvijek u Nankinu. Pripoviedaju, da su niekoja odijeljenja njegovih sljedbenikah uputila se k sieveru i osvojila Ngan-Kwui, po-

krajinu, gdje se obradjuje u veliko zeleni čaj. Kažu takodjer i to, da su osvojili zemlju blizu jezera Poyang, u Kiang-si, gdje prepriečiti mogu obćenje na vodi. List od Pekina javlja, da su osvojeni Cin-cian Fu, Fung-yang Fu, i kotari Mung i Han, u Ngan-hui, i kao pouzdano govori se, da je i grad Kwei-teh Fu, blizu Kafung u Hoi-nan, došao u nepriateljske ruke. Opet se glas prosuo, da car iste pomoć od vladacah Mongolie. Iz Amoy-a pišu, da su ondašnji pobunjenici, dobivši pomoć u hrani, džebani i ljudma, 20. sèrpnja uzbijeni bili, kad su udarili na otok Kin-mun ili Quo-moy, i dielovanja da su pretèrgnuta bila s obe strane zbog strašne oluje, koja je trajala od 23. sèrpnja do 2. kolovoza. Od tog vremena broj carevih ratnikah umnožio se je, i ohrabreni zadnjim srećnim pokusom, spremali su se da nanovo udare na Amoy.

Različite vjesti.

— Pèrvi Cigani s one strane Alpa. Učeni ministar javnog nauka u kraljestvu Sardinii, vitez Cibrario, govoreći u poviestnici svojoj o dolazku ciganah u zapadnu Europu, evo šta veli: Na sabor od Kostance, gdje biaše hiljadama gospode i od duhovne i svietovne ruke i gospodičnah, dodje takodjer i pèrva četa Ciganah pod rukom poglavice njihova po imenu Mihaila, koji su već svi kèršteni bili i pobožne svèrhe radi idjahu u Rim. Njih 200 u lipnju 1419 prodju kroz Savuju, gdje ih je vojvoda obdario sa 100 forintih. Medju tadašnjim finacinalnim računima stoji naznačeno: Vojvodi maloga Misira i knezu, njegovu rodjaku, izbrojeno je 200 forintih. Pratlja ciganskog ovog vodje pokrivena biaše dronjcima, ime mladoga kneza nije bilo napisano, nego je ono mjesto ostavljeno prazno.

— Godine 1852 potrošeno je u suhoj Europi 1,181,637 balah pamuka, i to u Francezkoj 476,660, u Rusii 141,956, u Hamburgu i Bremit 127,535, u Tèrstu 126,314, u Holandii i Belgianskoj 145,678, u Španjolskoj 94,541, a u drugim zemljama 68,950. Europa s Velikom Britanijom potrošila je 1852 godine 3,077,712 balah; sjedinjene dèržave 650,288: dakle svega potrošeno je 3,728,000 balah pamuka.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze od 28. listopada 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	91	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 mies.
" " " " " " " "	81	Augsburg sa 100 f. current	114 1/2
" od g. 1852 " " " "	"	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
" " " " " " " "	"	Vatizlava sa 100 pr. tal.	2 mies.
Izručene obvez. obvez.	6	Frankfurt na Mainu sa 120	113 1/2
dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	55 1/2	Genova sa 300 piemont. lirah	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	"	Hamburg sa 100 mar. ban.	85 1/2
Zajam s vač. g. 1834 sa 100 f.	132 1/2	Lipso sa 100 forintih	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	"	Livorno sa 300 tosc. lirah	112 1/2
" " " " " " " "	"	London sa 1 funt sterl.	11 7/8
" " " " " " " "	"	Lyon sa 300 fr.	112 1/2
" " " " " " " "	"	Milan sa 300 austr. lirah	112 1/2
" " " " " " " "	"	Marseille sa 300 frank.	2 mies.
" " " " " " " "	"	Pariz sa 300 frank.	2 mies.
" " " " " " " "	"	Prag sa 100 for.	134 1/2
" " " " " " " "	"	Tèrst sa 100 for.	1 mies.
" " " " " " " "	"	Mleti sa 300 austr. lirah	1 mies.
" " " " " " " "	"	Bukurošt sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	"	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	"	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	"	Tečaj novca	"
" " " " " " " "	"	Carški dukati	"
" " " " " " " "	"	Zajam od 1851	"
" " " " " " " "	"	Slovo A	"
" " " " " " " "	"	" B	"
" " " " " " " "	"	Lombardski	"

Monice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2200	Krak.-g. sleške po 100 t.	615
Bečko-glog. želj. " 500	795	Aust. dun. parob. 500 f.	"
Sopr.-W.-Nend. " 200	"	Aust. Llo. u Tèrstu 500	"
Budiej.-Gm. Linz " 250	257	Bud.-pošt. lancan. 500	"
Požun.-tèrn. 1. izd. 290	"	Galič. zaloan. 4% sa 100	"
" 2. izd. " "	"	Srečke Esterhazis 40	"
danja s pèrvon. tvom. 200	"	"	"

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12,374.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Officialstelle mit dem Jahresgehalte von 500 fl. und der Verbindlichkeit zur Leistung der Dienstkautio im Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege, längstens bis Ende November 1853 bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen, und sich darin über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, über ihre praktische Ausbildung im Zoll Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, über die bisherige Dienstleistung, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache auszuweisen und anzugeben, ob und auf welche Art sie die Dienstkautio zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit den Beamten der Warasdiner-Sammlungskassa oder der dortigen Finanz-Bezirks-Direction verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram am 23. October 1853.

Br. 8049/g. 4863. (121—D.S.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dana 14. studenoga i u slučaju potrebe 30. studenoga 1853 pri podne u 9 sati svakojače vèrsti pokućstva-Bare udove Föderlove u Zagrebu u petrinjskoj ulici u kući Polžanskog u vriednosti procijenjene 404 for. 20 kr. srebra putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenaznačene stvari u roku pèrvom glede cieabnog iznoska prodati se nebi mogla, bit će u drugom roku i izpod procieine najviše ponudjajućemu uručene, — kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 27. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, tajnik.

Br. 4145. (313—Izv.)

(3—2)

Obznana.

Na molbu Josipa Bakarčića obdèržavat će se pri ovom car. kr. sudu kotarskom dvie ovèrsbene dražbe za prodaju kuće sa stèrnom, ležeće na Cavlih, pod brojem 12, spadajuće na masu pokojaoga Martina Šišula.

Pèrva će se dražba obdèržavati u četvèrtak na 10. studenoga (novembra), a druga u subotu na 10. prosinca (decembra) ove godine od 10. ure u jutro do 1 ure po podne.

Pozivaju se toga radi svi oni, koji misle, da imaju kakovo pravo ukoiženja nad napomenutom kućom, da ga ovamo prijave do opredieljenog roka za prodaju; jer će u protivnom slučaju imati sebi pripisati, ako se prodajna ciena porazdieli bez njihova prisutja; pozivaju se nadalje možebitni ukniženi vieroavnici, koji nebi obitavali u mjestu ili blizu ovoga suda, da ovamo prijave svoje povlastike, u smislu i pod prietajom posliedicah, opredieljenih §. 510 obstojećega postupnika.

Uvjeti dražbeni jesu sljedeći:

1. Fiškalna je ciena ustanovljena na 3245 fr. 37 1/2 kr., što odgovara procieni, koja se može uvidjeti pri podčienjenom odpravnictvu u uredoavnih urah.
2. Na pèrvoj dražbi neće se primati ponude, ako ne veće, ili jednake s gori naznačenom cienom fiškalom; — a u drugoj dražbi primat će se i manje ponude, te će se dosuditi izloženana nepokretnost makar i izpod glasa fiškalnoga.
3. Tri dana za izručenjem dopitajuće odluke imati će se položiti u krilo suda dotična prodajna ciena; jer bi se inače obdèržala nova dražba na štetu, trošak i pogibelj dosudjenika.

I zato

4. Svaki će ličioc prigodom dražbe imati položiti vadium od 424 fr., koji će se po dovršenoj ličbi odmah svakomu povratiti izim najboljemu ponuditelju.
5. Troškovi dražbe, dosudjenja i razpisa idu na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda u Rieci na 20. rujna 1853.

Br. 16259. (22—B.VI.)

(3—1)

Ovovladnim odpisom od 6. listopada o. g. br. 14,959 obznajeni cienovnik mitnicah dèržavno-cestovnih, mostovnih i prevoznih uslied naredbe vis. c. k. popečit. financie od 12. listopada o. g. br. 39,758/2156 u niekojim ustanovama preinačen i izpravljen je, kako niže sledi:

T a r i f a
vèrhu u Hèrvatskoj i Slavonii na temelju najvišjeg patenta od 10. veljače 1853. platit se imajuće dèržavne cestarine, mostovine i skelarine.

[illegible]

Opazka

Dopušteno je predložiti do konca meseca listopada 1856. da se od ovih vozilâh, koja su po običaju zemaljskom napravljena poput kolaâh seljačkih, t. j. koja neimaju niti željeznih osovinâh, niti stajakâh, niti arnjevaâh drvenih ili kožnatih, koji bi za stalno bili skopčani s istimâ, i koja nepadaju niti u kategoriju dostavljikâh, niti u tako zvanu poštu seljačku, za marvu tegljeću u ista upregnuta plaća samo polovina svih malicarâh pripadajućih po tarifi.

Vozuća marva neupregnuta i jahći kovji smatruju se za težku marvu od progona.
Svaka osoba s jednim količama ili tajizkama plaća dvostruku skelarinu.

Skelarina plaća samo onaj, koji u istinu skelu upotrebi.

LIST.

achung.
kassa fungierenden
eine Offizialstelle
0 fl. und der Ver-
Dienstkaution im
besetzen.
stelle haben ihre
Dienstwege, lang-
3 bei dieser k.k.
bringen, und sich
ic zurückgelegten
Ausbildung im Zöl-
fte, über die hi-
ie Kenntnis der
mer derselben ge-
auszuweisen auf
Art sie die Bes-
dann ob und in
eamten der W-
der dortigen Fi-
dt oder verschw.

(3-1)

a zagrebačkog dječ
na 14. studenoga
1853. prije podne
učiva. Bare udre
oj ulici u kući Pe
ne 404 for. 20 k.
gotove novce pro
staviti u roku pet
odati se nebi mo
d procjene najni
o se kupiti želez

k. zemski sud.
1853.

Škulj,
tajnik
(3-2)

obdržavat će se
na dvie ovisbene
om, ležeće na Čr-
masu pokojaoga

vati u četvrtak
ga u subotu na
e od 10. ure u

, koji misle, da
d napomenutom
predieljenog ro-
m slučaju imati
a porazideli bez
lje mozebitni u-
vali u miestu ili
e svoje povlast-
sliedicah, opre-
nika.

deći:
a 3245 fr. 37¹/₄
pja se može v
ničtvu u ure-

ponude, ako
ačenom cijenom
i primat će se
liti izloženje
fiskalnoga.
će odluke imati
otična prodajna
la nova dražba
djenika.

e imati položiti
po doveršenoj
zim najbolje
razpisa idu na

eci na 20. rojna

listopada o. g.
mitnicah der-
prevoznih usled
ie od 12. listo-
niekojim ustano-
vite aliadi:

Ova, kako gore izpravljena mitnička ustanovljenja, kojih zakonska krepost sa 1. studenoga 1853 na svim c. kr. mitničkim postojama bezuvjetno započimlje, proglašuju se ovim, dočim se prvašji odpisom br. 14,959 oglašeni cionovnik naročito opozivlje.

U Zagrebu 25. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 5174 (322—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Ostavši bezuspješna i-va držat će se u ponedjeljak dne 7. studenoga od 10 ure u jutro do jedne popodne II-ga ovršbeni ličba glede prodaje 1) jedne sobe s ognjištem i pristojakšte pod kućom br. 56 i 2) kuće br. 61 na jedan pod sa miestom razi zemlje i pol tavana.

Ove nepokretnosti u Rieci ležeće jesu upisane na ime Santa i Nadale suprugah Mihio, i biahu 1. travnja t. g. procijenjene na 1307 fr. 50 kr., te su obteretjene dvim uknjižbama, od kojih jedna od 200 fr. a druga 500 fr.

Ako vèrhu preročenih dvih uknjižbah imade tko kakova prava zaloga naspram napomenutim nepokretnostima, neka ih do 7. studenoga ovome sudu u smislu §. 509 gradj. post. objavi.

Uvjeti jesu sljedeći:

1. Drazba će se započeti fiškalnom cionom od 1307 for. 50 kr. i slobodna ostaje svakome ponuda višja ili jednaka, primati će se i manje ponude.
2. Svaki lišioc morati će položiti u ime vadia 130 fr. i nepokretnosti će se dopitati bez uknjižbenih teretah.
3. Treći dan poslie uručene dosuditeljne odluke morati će kupac položiti ponudjenu cionu na sud, protivno ho bi se na njegov trošak i štetu razpisala nova ličba.
4. Drazbeni i ostali troškovi poći će na teret kupca.

C. k. kotarski sud.

U Rieci dne 20. rujna 1853.

Br. 1850/1853 (326—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanje čakovačke treba za godinu 1853^{3/4} sljedeće pisarske stvari, i goriva dèrva:

- 12 risah artie biele (Kanzlei),
- 20 " " melirane (Concept),
- 7 " " za zavitak (Couverpapier),
- 5 " " omot (Packpapier),
- 2 " median papira za tabelarne poslove,
- 3 tuceta škatuljah većih priliepnica (Oblaten),
- 30 svezakah finih lakiranih perah,
- 3 funta fine špage,
- 1 " debele,
- 6 spulicah cèrveno-biele vèrbce za šivanje papira,
- 8 tucetah cèrnih olovkah,
- 1 tucet cervenkah,
- 12 policah dobrog cèrnog mastila (tinte),
- 10 funtih finog pečatnog voska,
- 60 " apollo sviećah,
- 12 " argantičkih,
- 6 " zejtina za razavietljenje,
- 20 " cèrnog pieska,
- 3 kufiah velikih žezicah,
- 7 perisah (Federmesser) bolje vèrsti,
- 19^{1/2} hvata gorivih tvèrdih dèržah.

Za nabavljenje navedenih potrebitinah razpisuje se ovime javna jevtinba, koja će se u uredu c. k. podžupanje čakovačke dne 31. listopada u 10 sati pri podne dèržati, kamo se svi rečeno nabavljenje preuzeti hotijadi uljudno pozivaju, da ili lično na opredieljeni rok i miesto k jevtinbi dođu, ili redovite svoje pismene ponude do gori opredieljenog roka zajedno sa vèrstmi papira i perisah na ugled ovome podnesu.

Ublizji uvjeti mogu se u istom uredu saznati. U Čakovcu dne 17. listopada 1853.

C. k. podžupan
Kiš.

Br. 3110. (327—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca ovime obznanjuje, da je odlukom ovostranom od 15. ruj. 1853. druga i posljednja ovršbena prodaja kuće Emilie Gojsić u Karlovcu pod br. 343 ležeće i na 13,684 for. sudbeno procijenjene, radi dužnih g. odvjetniku Danilu Dikoviću 950 for. i pripadah, sprivoljenjem ovršitelja na dan 3. studenoga 1853 poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok izpod procienbe prodati.

O čemu se ubaviestiju glasom §. 509 g. p. svi vieroynici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju kao što i svi kupiti želeći na istu drazbu pozivaju se.

Uvjeti drazbeni sljedeći su:

- a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću

i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovog položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vieroynicima kao i ovršbenicom Emilom Gojsić, na koliko od knjiženih glavnica njojzi jšote preostalo bi, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajući ovršitelju glavnice i pripadke do gore rečenog dana položio nebi, dèržat će se ova drazba po glasu § 520 g. p. na njegovu pogibelj i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pro-našao nebi, neće se k ovoj drazbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 15. listopada 1853.

Smendrovac.

Br. 4017 (324—Izv.)

(3—2)

Oglas drazbe.

C. kr. sud jastrebarski daje ovim na znanje, da će se na molbu g. Ljudevita Mixića sljedeće nepokretnosti kao: vinograd Ivankov vèrb sa ¹/₂ rali zemlje, zatim vinograd drugi takodjer sa k tomu spadajućom zemljom od pol rali na vlastitost dužnikah Gjura i Mihalja Tomašineca, žiteljah iz svete Ane, podžupanje jastrebarske spadajuće, i sudbeno na 354 for. sr. procijenjene, radi duga 85 for. 34 kr. sr. dne 16. studenoga 1853 prie podne na licu miesta, drugi i zadnji put ako drugčije ne, to izpod ciene javno prodavati. Kamo se kupiti želeći pozivlju.

Ujedno se u smislu §. 509. gr. post. svi oni, koji hipotekarno kakovo pravo na preimenovane nepokretnosti imadu, ovim pozivaju, da takovo ovom sudu prie drazbenog roka prijaviti nepropuste.

C. k. kotarski sud u Jastrebarskoj dne 16. listopada 1853.

Balogh s. r.

Br. 7943/g. 4812 (119—D.S.)

(3—3)

Oglas.

Stiečaj vieroynikah Gustava Pfeifingera i društva ovostranom odlukom br. 6041 na 27. 28. i 29. listopada sudbeno udaren, uslied molbe vieroynikah iste masse odgadja se na 28. 29. i 30. prosinca t. g. s time, da svikolici vieroynici do tog roka svoje tražbine prijaviti dužni budu kod ovog c. k. zemskog suda zagrebačkog, jer u protivnom slučaju na kasnije prijave nikakav obzir uzeti se neće.

Masse pako zastupnik jest Adalbert Šauff, odvjetnik, a skèrbnik Franjo Lovrić, sisački trgovac. U Zagrebu dne 20. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj, s. r.
tajnik.

Br. 4932. (323—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Za predstojeću upravnu godinu 1853^{3/4} od potrebe će biti za kaznionicu čakovačku 34 hvata hrastovih dèrvah, kojih dostava povierit će se onome, koi dne 31. listopada t. g. na javnoj jevtinbi, koja će se u uredu c. kr. podžupanje čakovačke u jutarnjih urah dèržati, gdje se već i sada pobližji uvjeti saznati mogu, najpovoljnije uviete ponudi.

U Čakovcu dne 14. listopada 1853.

C. k. podžupan službeno odutan,

c. k. kotarski perovodja

Mudrovčić.

Br. 4889. (333—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanje bakarske trebovat će za godinu upravnu 1853^{3/4} sljedeće pisarne sprave i potrebe:

- 6 risah finog bielog papira (Kanclei) veće vèrsti,
- 6 risah istog manje vèrsti,
- ¹/₂ risa velikog bielog papira za tabelarne poslove,
- 20 risah prostog za koncept,
- 4 risa velikog prostog papira za omot,
- 30 škatuljah priliepnica,
- 4 tuceta finih cèrnih olovkah,
- 1 " " cèrvenih,
- 6 funtih finog pečatnog voska,
- 20 svezakah finih lakiranih perah,
- 30 funtih cèrnog posipnog pieska,
- 3 " tanje špage,
- 3 " deblje,
- 2 velike škatulje žezicah,
- 5 komadah perisah,
- 6 okah dobre tinte,
- 25 funtih apollo sviećah,
- 15 funtih lojenih,
- 49 hvatih bukavih dèrvah za grijanje uredovnih prostorih.

Za nabavljenje potrebah ovih razpisuje se javna jevtinba na 31. listopada o. g. u 9 sati u jutro u uredu podpisanoga, kamo će nabavitelj ili osobno doći, ili ponude svoje do opredieljenog vremena poslati, svakako pako sa primieri nabaviti se imajućih stvari izkazati se. U Bakru 20. listop. 1853.

C. k. podžupan

Karolji.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8512—536.

Objava kradje.

Nođu izmedju 15. do 16. t. m. ukradeni su u Karlovcu iz dućana ovdašnjeg trgovca F. Stotza provalom sljedeći novci i stvari: 500 for. u srebrnim dvadeseticama u jednoj platenoj kesi spravita 300 for. u bankami od 5 for. sr. 42 for. u malim bankam, 10 for. u jednoj desetici, banki sa dvijema cirilskim slovi na opakoj strani označena; 10 for. u šestacih, koji u jednoj kožnoj kesi spravljeni biahu, 1 zlatni sat s emailiranim kazalom, 1 zlatni fini tanki lanac od sata, na komu bijaše jedan zlatni ključić i mali pečat, 1 pljosnati zlatni pečatni prsten, 2 mala emailirana prstena, 1 par okruglih srednjih zlatnih mindjušah, od kojih jedna previnjena, 1 par dugačkih zlatnih mindjušah, 1 komad emailirane mindjuše, 1 zlatna igla na kojoj cèrni kamen bijaše, 1 srebreno prevlaćilo, 1 srebreni veliki ključ za sat, više prelomljenih zlatnih prstenovah, 1 djerdan zlatni, 1 zlatna pèrsna igla s čisto malim dragim kameni i cèrnima rubini obložena.

OGLASNIK.

(192—Dp.)

(3—2)

Opomena.

P. n. gg. sučlani društva dvorane zagrebačke, koji prinesak duguju, pozivlju se time, da pravilam društva naročito §. 6. zadovolje, te prinesak zaostavši do 5. studenoga t. g. kod blagajnika istoga društva ili kod podpisanog izplate, tim više, jer u protivnom slučaju putem sudbenim inkasirat hoće se.

U Zagrebu 26. listopada 1853.

F. Solariček,

odvjetnik.

(173—Dp.)

(6—6)

Ukusna trgovina
suknena i platnena

PERE JANKOVIĆ & COMP.

(u dugoj ulici br. 278)

„k božjemu oku.“

preporuča svoje upravo prispievše skladište od najnovijih vunenih štofovah za kapute i hlače jesenske i zimne, kao što su: tifel, biber, elastiques, gentlemen, boy, buksing, tosking, štrukovi, štajerski azor, zatim sukna za egaliziranje i baršuni. Nadalje veliki izbor najnovijih svilenih, baršunastih i vunenih štofovah za pèrsuke, vunenih echarpès, svilenih zavratnih i foulard-maramah, vatmola, moldona, lame, piqueta i kadriliranih barchentsah, orleans-a i t-beta; kao i krasnoga pravoga tumburžkoga i kreas platna u najjeftinije tvornične opredieljene cene, ne manje bielih i utisnutih platnenih maramah itd.; za kojih vlerodostojnost jamči.

(191—Dp.)

(3—3)

Oglas.

Traži se na jedno u Zagorju ležeće inanje jedan neoženjeni i dobrog ponašanja činovnik, koi ne samo u poljodielstvu, nego i u obdielavanju vinogradah i čuvanju šumah podpuno znanje imade i o svojim sposobnostima vjerojatnim svjedočbama izkazati se može. Koji takovu službu zadobiti žele, imadu se do 12. studenoga t. g. kod gosp. odvjetnika Nikole Marakovića u Zagrebu na kaptolu br. 93 najaviti.

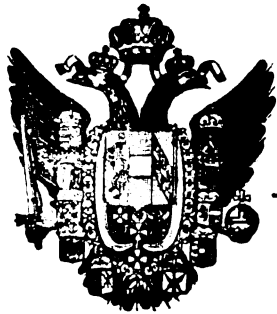
Oštarije iz arende.

Tri gospoštinske oštarije imanja Kaniže u Zagorju, na vlastitost velem. gg. Teodora i Karoline Gjurgjević potonje rođene Adamović spadajuće, naimo: oštaria kod sv. Petra u Krušljevom selu na občinskoj poštovnoj cesti; oštaria u Pili i oštaria u Kraljevom vèrhu, budu putem javne drazbe dne 2. studenoga o. g. iz najma davane; — želeći takove arende primiti, imadu rečeni dan u pisarnu kanižku k drazbi potruditi se

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novine ove izdaje
svaki dan izdaju se
nadielje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
arobra. — Za vanjs-
ke, kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljona je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne pojedine
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

16621—1853.

Slijedstvom odluke vis. c. kr. ministarstva
nutarnjih poslova od 29. listopada 1853. stav-
lja se do daljnjih naredbah izvan kreposti ovo-
strana naredba od 25. listopada o. g. br. 16093
(zem. vladni list II. razred XII. kom. br. 56.)
kojom izmera priroza za upravnu god. 1854 na
10 krajcarah od svakog forinta svih izravnih
dačah ustanovljena bi.

U Zagrebu 29. listopada 1853.

Od strane c. k. banske vlade.
podban

Benko Lentulny.

Br. 13,176.

Oglas

c. k. hrvatsko-slavonskog zemaljskog financialnog
ravnateljstva.

Pogledom na onu okolnost, da se je u no-
vie doba kirijaška ciena za prevoz soli iz Se-
gedina u Brod, Staru Gradišku, Terezovac i
Varašdin povećala, pronadjeno je za buduću
upravnu godinu 1854/5 prodajnu cieniu kod spo-
menutih skladištah soli, i to

u Brodu od obstojeće dosada cienne 6 f. 37 kr.
na 6 f. 40 kr.;u Staroj Gradiški od 6 fr. 39 kr. na 6 fr.
43 kr.;u Terezovcu od 7 fr. 3 kr. na 7 fr. 4 kr.,
i napokonu Varašdinu od 7 fr. 41 kr. na 7 fr. 42 kr.
po centi uzvisiti.

Ovo se usljed naredbe visokog financi-
alnog popečiteljstva od 6. listopada 1853 br.
38917 sa pozivom na oglas od 12. studenoga
1852 br. 13586 do obćeg znanja stavlja tim
dodatkom, da ova nova prodajna ciena soli od
pervoga studenoga 1853 počima, usprot
pako da prodajna ciena soli kod solarah u O-
sieku i Županji u sadašnjem izmjerju, to jest:

u Osieku sa 6 fr. 34 kr. i

u Županji sa 6 fr. 36 kr. po centi ostati
imade.

U Zagrebu 11. listopada 1853.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

U Zagrebu 30. listopada. Privremeni rav-
natelj gimnazie splijske, Ivan Franceschi,
professor na istoj gimnazii Lovro Scarizza i
župnik velikog Borge Šime Barić imenovani
su začasnim kanonicima kod stolne ccrkve
splijske.

— Dočim erdeljski listovi javljaju, da su
Turci dne 24. započeli neprijateljstva protiv Ru-
sah, bečki list „Presse“ nesamo da dvoumi o
toj viesti, pače po stigavšem mu iz Bukure-
šta od 25. izviestju sasvim ju niječe, te su-
više javlja da je Omerpaša dobio iz Carigrada
na novo zapovied, da neprijateljstva za još koi
dan otegne. — A da je i knezu Gorskakovu na-
loženo da neprelazi Dunat, no da samo navale
Omerpašine usbija, to i drugi listovi najpouz-
danije potvrđuju. — Ruska se je vojska do-
duše povakla iz male Vlaške, no ne jedino iz
strategičkih, koliko više iz zdravstvenih obzirah,
jer je tamo kolera jako biesnila.

„Wanderer“ donosi iz Carigrada, da je
g. Delacour očitovao porti, da je njegova
vlada pozvala svo na dopustu nalazeće se, i da
kani sastaviti dvie vojske, jednu na Rajni od
160,000, drugu na švajcarskoj medji (?) od
100,000 momakah. I flotu namierava Francezka
za 30,000 mornarah pomnožati.

Po najnovijim pismima iz Petrograda
odredjeno je, da se sastavi rezervna vojska.

Glavni njezin stan bit će u Volbinii. Svikoliki
odsustvujući car. ruski oficiri, makar da im i
nije izteklo vrijeme dopusta, pozvani su, da bez
odvlake idu k svojoj vojsci. S toga i nalazeći
se u Beču ruski poručnik, baron Meyendorf, sin
car. ruskog poslanika u Beču, polazi ov koi dan
k vojsci u Kavkaz.

C. ruski poslanik u Beču, g. baron Meyen-
dorf, dobio je ovih danah okružnicu g. grofa
Nesselroda iz Petrograda, u kojoj se obzanjuje,
da je ruski kabinet primio portinu objavu rata, te
se u njoj buduću položaj Rusie označava. G. Meyen-
dorf priobćio je depešu službeno g. grofu Buol-
Schauensteinu, ministru izvanjskih posalah. Osim
ove depeše očekuje se svakako još ruski ma-
nifest, koi će se do skora proglasiti.

Kološvarski „Sattellit“ javlja opetovano
po pismima iz Bukurešta, da je knez Menšikov
imenovan građanskim i vojnim gouverneurom u
Moldavii i Vlaškoj, a da je knjaz vlaški, za da
nedodje medju dvie vatre, sa strane pozvan,
da polazi u Beč. — I „Hamburg. Nach.“
piše iz Varšave, da se tamo već obćenito mi-
sli, da Rusia smatra podunavske kneževine za
svoje vlasništvo, i da će s toga na Kavkazu,
černom moru i Dunavu defenzivu poprimiti.

Parizki službeni „Moniteur“ od 27. do-
nosi članak o iztočnoj krizi. U njem se navodi,
da se car čvrsto drži načela o miru, izjav-
ljenoga prigodom svoga na prestol zastupljenja,
nu da je ovo načelo uvietovano obzirom na
europsko ravnoviesje, na pravo i sigurnost
svih vlastih. — Sdružene flote nalaze se već u
mramornom moru. Kao što ove tako budu čini
i dielovanja obih silah suglasovala se. Neutral-
nost Austrie i Pruske nije ravnodušna, s toga
će one sudielovati da se riešenje razmirice sred-
stvom razpravljanjah olahkoti. Povoljne ove o-
kolnosti dozvoljuju, da se s pouzdanjem posle-
dakah izčekuje.

Polag „Hamb. Nach.“ ima ruske voj-
ske na Kavkazu 183,000 mom. sa 250 topo-
vah, nračunajuć ovamo podvoz. Rečeni list
potanko detaillira svaki puk i svaki bataillon,
koi se tamo nalazi, pa mu se s toga mora vie-
rovati. U Moldavii i Vlaškoj ima po najnovijim,
sasvim pouzdanim viestima 180,000 momakah.
Dakle duž ciele linie operativne od Azie do
Erdelja leži u ovaj par gotove vojske 363,000
mom. A buduću da još neprestano vojska do-
lazi, na ratno pozorište, s toga se može uzeti,
da će ov koi dan biti najmanje 400,000 mo-
makah.

— Najnovie. „Iz Pariza, 28. listopada.
(Bèrzojavna viest.) „Moniteur“ donosi slijedeće
izviestje: Dva ruska parobroda i osam topovnih
šalupah prešli su 23. preko Dunava i pokušali
živahnu vatru sipati na tursku tvrđju Izakča.
Rusi izgubiše zapoviednika od rečene flotice, 3
oficira, 12 mornarah i broje 50 ranjenih. Go-
vori se, da je povodom ovim Izakča zapaljena.“

Bečki listovi primietuju na ovu viest, da
o rečenom događaju nije do 29. listop. nikakvo
izviestje stiglo u Beč.

„Krz. Ztg.“ javlja, da su sdružene flote
ušle pred Carigrad. — No kada se je to slu-
čilo, o tom nepiše.

J. Iz Beča 26. listopada. (Dopis.) Danas
u 6 satih na večer objavljeno je u konsistori-
alnoj dvorani sveučilišnog zdanja svetčano u-
mieštenje novoizabranoga za ovu godinu rekto-
ra ovdašnjega sveučilišta Dr. Franje Miklošića.
Profesori i množina sveučilišne mladeži
svih fakultetah biaše pritomna kod toga svet-

čanoga i za sve Slavene osobito pako za nas
sa jugo vele radostoga čina. Prie svega položio
je g. prof. Dr. Rokitsansky tu istu, prošle
godine obnašanu čast akademičku po tom je pako
ovogodišnji dekan filozofičkoga fakulteta uveo
novoga ravnatelja načinom od starinah običnim,
uresivši ga znakoviti velevažno, časti i dèr-
žavši liepi govor, u kom opisa cieo dosadanji
njegov život i napomenu osobito njegove za-
sluge za književnost staroslavensku, s kojih je
upravo pozornost svega europskoga učena svie-
ta na se obratio. Znamenito je za nas Slavja-
ne, što se evo dvojica našega roda jedan za
drugim na ravnateljskoj stolici sveučilišta beč-
koga izmieniše. To je važan biljeg vremena,
kad se uzmu u obzir sve okolnosti, sried ko-
jih se ta, bi reći čuda zgadjaju. Možebit neće
biti nepovoljno našincem, ako im u kratko pri-
obćimo životopis g. Dra Miklošića, u komu je
naše upravo jugoslavenstvo ovako dično pro-
slavljeno. On se je rodio god. 1813 u Lutten-
bergu u Štajerskoj. Gimnazialne nauke svèršio
je stranom u Varašdinu, a stranom u Mariboru,
a filozofičke u Gradcu. U 21 god. svoje postao
je tude profesorom mudroslovja. Odtud odè u
Beč, te hotivši se posvetiti odvičnijstvu, prione
s nova oko pravoslavnih naukah, i postane dok-
torom pravah bivši već prie odlikovan časti
doktorskom iz mudroslovja. Nu najedanput mu
omile jezikoslovni nauči, te se sada njim po-
sveti. God. 1841 bude imenovan skriptorom c.
knjižnice u Beču, kojoj najviše svoj veliki na-
predak na novonastupljenoj stazi zahvaliti imade.
Za vrijeme popečiteljstva Štadionova bi namie-
šten kao izvanredni učitelj književnosti slaven-
ske na ovdašnjem sveučilištu, a god. 1850 bi
ta stolica uzvišena na čast uredne i on ju za-
uze. Isto tako bi god. 1848 imenovan najprie
dopisujućim članom c. k. ovdašnje akademije zna-
nosti, a god. 1851 postade ujedno urednim čla-
nom. Izmedju god. 1844—48 bio je jednoč zvan
od pruske vlade za učitelja slavenske književ-
nosti i jezika u Breslavu, nu iz privrženosti
prama svom sadanjem položaju odbi tu velečast-
nu ponudu. A sada ga evo ravnateljem pèrvo-
ga sveučilišta austrijskog i za stalno dèržimo,
da će kao takov i sebi u svom dielovanju kru-
ga lice osvietlati i nam na tim veću slavu i
ponos biti. Diela, koja je spisao, poznata su
svoj Europi kao: Lexicon linguae slovenicae
veteris dialecti; nauka o glasoslovju slavenskom,
sravniteljna slovnica slavjanska; radices linguae
paleoslovenicae itd.

On je svetčanost zaključio liepim govorom,
u kom je uza druge formalnosti razpravljao vele
zanimivo i učeno o jezikoslovnoj znanosti i nje-
zinom razvitku od početka do sada. Iza toga
govora zagèrmi gromoviti „živio“ iz hiljade
gèrlah, svirka mu trostruki pozdrav odsvira i
svetčanost se zaključa.

— Njeg. c. k. vis. arcivojvoda Ferd. Maksi-
milian, tek što se je prilikom bavljenja svog u
Visu, o biednom stanju ostrovljanah u slijedstvu
skupoće osviedoćio, taki je izmedj drugih po-
klonah za Vis i Komiš 1000 for. u evancigami
ostavio, s naredbom, da se od 1. prosinca sva-
kom siromaku topla jela daju, i da svetjenik
svakih 14 danah o stanju skupoće javlja.

— S Une 19. listopada. Ovaj čas čujemo,
da se buntovni vodja turski Ale Kedić u Bišću
nalazi. On živi sad ponajviše od onih Turakah,
koji su mu god. 1851. partaju dèržali. Ja mi-
slim da je vrijeme došlo, gdje bi Turska naj-
bolje privrženike u krajiškim Turcima naći mo-

gla, kad bi se odvažila, da Kedića za tu ciel predobije i opredieli.

U priedorskoj nahii, selu Raketiću, silovao je jedan Turčin žensko diete od 8 godina na bludni način. Diete ovo doveženo je u Priedor k muselimu, da kervnika svoga kaže, kojega je i kazalo. Zatim je umërlo. Kaštiga prestupnika bila je šest satih lahkog zatvora, zatim ga puste kući.

Između 16. i 17. t. m. pao je s ove strane Save noću tako krupan grad, da ga najstariji ljudi nepamte. Neobrane u ovom predielu vinarade, dosta je potukao. (Svet.)

Iz Zemuna, 21. listopada. Nieki dan stigao je ovamo za beogradsku tvèrdjavu opredieljeni novi paša, i nezadržavajući se ovdie prešao je u Beograd; a sinoć je prispieo ovamo iz Beča odavna već naimenovani za Šerbiu novi ruski konzul, g. Mukin, koji je medjutim u veliko za mètvtvog proglašen i dèrzan bio. Njega je kod parobroda dočekao sekretar gosp. Popov i s njim zajedno u varoš našu ušao. Za g. Popova čujemo ovdie, da će do desetak dana, dok miestozastupnik njegov, koji je do sad kod poslaničtva u Carigradu bio, ovamo prispie, sasvim ostaviti Beograd, i otići na novo veće opredieljenje, koje mu je označeno kod poslaničtva u Beču, ili kao što primiećavaju drugi, kod poslaničtva u Parizu. (S. D.)

Bugarska.

Iz Drinopolja dobio je „S. Dnev.“ od priatelja jednog pismo, u kom između ostaloga piše ovo:

Ovdie je zapoviednik č. Mehmed-paša, koji će vam biti poznat odtuda, što je 1848 godine bio beogradski vali. Svi ovdašnji žitelji (naročito valjda hristijani?) smatraju za osobitu sreću, naročito u sadašnjim obстојateljstvima, što su dobili za poglavara takovoga prosvietljenoga, pravdoljubivoga i dielatelnog upravitelja. Meni su suze radosti potekle, kad sam ga prije 5 dana, kad je čitana objava rata, slušao svietovati narod, i između ostaloga govoriti, kako hristijani, koji su od tanzimata sasvim zadovoljni, nisu nimalo uzrok ovoga rata; kako muslimani treba da ih smatraju kao bratju svoju i da s njima bratski postupaju, jer su raja i oni careva, a raja po arapski znati podanik. On je govorio dalje, kako je to volja i zapovied sultanova i prorokova, da se tako sa hristijanima postupa. A ako bi se tko usudio tu zapovied prestupiti i svome bližnjem i supodanicima zlo tvoriti, taj će kao biesno pseto strogo kažnjen pače i života lišen biti.

Iz Vidina 15. listopada. Prekjuče su čitana dva fermana, jedan vojničtvu, drugi varošanima. Pèrvo se opominje na moguću rat, i zato mu se na volju ostavlja, da izidje iz službe, koji želi, u kom slučaju, starat će se za njegovo uhliebljenje na drugi način. Pri tom se pozivlju, du se na koran zakunu, da čedu sultapu svom, ma šta došlo vierni biti. To je sve svèršeno s najvećom svetčanostju pod pucnjavom topovah. U samom Vidinu s hristijanima dobro postupaju, evo ima već tri mieseca. Seljaci plaćaju danak svoj u žitu, i ono je primljeno po skupljoj cieni, nego što je bilo iz pèrva opredieljeno. — Ima 6 nedieljah već, od kako su 50 turskih ladjah, jadrima snabdieveie, i 200 činovah kod Vidina zaustavljene, da mogu Turci u svako doba na obalu preći. O tome se pogovara svaki dan, medju tim iznosi posada Vidinska 2 bataliona nizamah, 3 bataliona redifa, 200 konjanikah, i 400 Arnautah, u polak neodievienih. Svega skupa može biti 4,200 ljudi i 1,000 topdziah.

Turaka.

— Novi gèrčki patriarh, Antimos, 13. o. m. je uveden u dužnost i to od samog sultana. Taj običaj bio je pokvaren već 150 godina a sad se eto obnovio. U četvèrtak je Antimos izabran, u petak iz jutra vladike sv. sinoda skupili su se u kuću Rešid-paše, noseći sa sobom pismo izborno, podpisano od svega sinoda a s tim i od naroda. Rešid-paša ode odmah s tim pismom sultanu i tu primi nalog, da novi patriarh preksutra dodje k sultanu, da ga u dužnost uvede.

U subotu u tri sata poslie podne poslan je Nakh-Efendi, meorhudar Rešid-paše u kuću Antimovu u Anajli Kavak da ga pozove i odprati u carski dvor na čamcu Rešid-pašinom od 10 vesalah. Poslie ove ceremonie dodje u Carigrad i izidje patriarh na Bahlie kapu, gdje ga je sjajna parada dočekala. Kavazah je bilo 150 u dva reda a pred njima njihov poglavar Tumruk aga. Iz sinoda su bili svi i mnogi odabrani Gèrci. Svi su ga čekali na konjima. Jedan je konj bio spreman za patriarha. Na tog on uzjaše i ode na portu na četvèrt sata poslie nego je sunco ogranulo. Tu su ga svi ministri dočekali, pozdravili, čestitali mu i počastili ga. Odatle s istom pompom ode u Fanal u katedralnu cèrkvu i tu je poslie cèrkvena parada bila. Ovo je stari običaj i sad je milo Gèrcima, da im se njihove stare privilegie obnavljaju.

Patriarh je Antimos i tielom i dušom Rus i njegov brat kapetan Petrači ruski je tèrgovac, ovdie nastanjen. Rodom su iz Kutali, ostrova nekoga iz mramornog mora. Misli se, da je praviteljstvo baš njega naročito izabrati dalo, da učini po volji Rusii.

Radi bezbiednosti i reda praviteljstvo je naredilo policiji i svim stražama, da oduzimaju oružje od svakog, koga god nadju pod kojim mu drago imenom pod oružjem. Slobodnjaci, koji su od svoje volje na vojsku pošli, nemogu takodjer nositi oružje dondie, dok nedodju pod kakvog zapoviednika, koga će praviteljstvo naimenovati i koji će odgovoran biti.

Rusija.

Iz Petrograda 14. listopada. Sva je vojska sieverna i sva birokracija za rat, al iz južnih krajevah stižu neočekivana izviestja. Zbog gibanja vojske i ugnjetenja tèrgovine nared je smutjen, i neželj rat. Od Moskve dole žele samo nabavljati rat i oni, koji s njima u savez stoje. Vojene pripreme traju još jednako. Protiv Kaukaza stoje 70,000. Flota je otišla sa 16,000 ljudi iz Sevastopolja u Suhumiale, odakle će do gradića sv. Nikole, 24 milje od Batuma, na tursku granicu da otiđe.

Velika Britanija i Iraka.

— Strašni događaj pridesio se je 5. listopada na gvozdenom putu od Great South Western-a u Straffon, nekoliko miljah daleko od Dublina. Kola, koja su morala stignuti s putnicima iz Dublina u 6 urih u večer, zadržase se na staništima između Salins i Straffona, jer se sprava pokvarila. Gosp. Croker Barrington, odvietnik društva, sa ženom nahodiashe se medju putnicima. Ovi sidje s kolah i zapoviedi čuvaru da to znakom oznani druga kola koja dolazahu s govedima. Čuvar podje noseći cèrveni svietnjak kao znak. Na dvanaest ili petnaest časovah opaziše, da se približuju cèrveni svietnjaci na kolima što goveda nose. Mislilo se da lagano idu, zato su mnogi putnici ušli opet u kola bojeći se da neizostanu. Tek što bi to, kola s govedima udariše u druga kola s takovom silom, da se sve smèrvilo, s čim se skosnuše, ostavivši za sobom gomilu razvalinah. Ovim udarom kola izidju iz kolotečine, sve se porazbija, i na jednu milju daleko odoše iza staništa Straffon-a. Od onih, što se nalaziše u pèrvim kolima, malo tko da nije težkih ranah dopao; dvie osobe ostadoše mètvtve, druge dvie su pri posljednjem času života, a pet ili šest osakatiše se. Medju malo ranjenima nahodi se gospodja Barrington, žena više rečenog odvietnika.

Medju putnicima bioše kapetan James Collis, zapoviednik parobroda Times, na komu je prije nekoliko miesecih pukao kotao i veliku nesreću prouzrokovao. Ovoga je pratila sestra, žena kojoj bioše tek 21 godina, i jedan sin njihov od devet miesecih. Jedan putnik, gosp. Jelly, sišao je bio s kolah, u kojima biahu gospodje s dietetom, a on se razgovarase s kapetanom Collis. Videći da se kola s govedima približuju, opet stade se penjati u kola i ostade na vratima. Žene videći to, uplašiše se i htiedoše izići, ali muž utieša ih i sam htiede ući, dok mu se samo sputa ukloni gosp. Jelly. U oni čas kola se skosnuše, a gospodinu Jelly odvèrca glava, a noge i ruke odletiše od trupa. Dvie gospodje poginuše, a vidieti mladog Engleza kako plače

i žali nad tielesima sestre i žene, bioše doista žalostni prizor. Diete su izvukli izpod matere i tetke, i tada još živo bioše.

Kapetan Collis zadržao je bio nieku gospodu govoreći im, da neidu u kola, neznajući upravo kada će druga stignuti; ali na jedanput put obazri se i vidi da su kola tek 200 miera-kah daleko, i stade vikati: „Za bogal čuvajte se, čuvajte se!“ To izgovorivši podje na stranu Isto htiede učiniti i gosp. Freith, ali pado. Gospoda Counor i Jelly baciše se potèrbušice na zemlju neimajući kad ukloniti se.

Kapetan Collis mogashe sa strane lako vidieti vas žalostni ovi prizor. Kada se kola već zaustaviše, jer zapeše za jednu gomilu od razvalinah, tada otidje s tri rečena gospodina da pomogne ranjenicima. Gosp. Collis vidi da sprava jako odiše, a makinista otišao bioše da izvlači ranjenike. Ovi mu zapoviedi da paru pusti, jer da nije tako učinjeno, razpukao bi se bio kotao i nova nesreća opet pridesila.

Kapetan je izbrojio 14 mètvtvih, a 50 ranjenih. On je stignuo u Dublin okolo ponoći i od njega se dočula nesreća ova. Žalostno je čuti pripoviedati o tom; jer tu bioše sgnječenih ljudi bez glave, rukuh, noguh i t. d. Na veliko udivljenje makinistu i fokistu od kolah, gdje goveda biahu, nije ni glava zabolila. Samo što je na makinistu nesreća ova tako živo dielovala, da se boje da će sasvim sići s uma.

Različite vlietli.

— U Parizu izlazi novi list pod naslovom: „L' Innovateur, journal de la cordonnerie.“ Osnovatelj ovoga lista jest nieki Paulier, čizmar i pismar.

— Pišu novine „Gazeta del popolo“, da je Klapka naimenovan za glavnog zapoviednika nad svima turskim tvèrdjavama.

— U Bosni i Hercegovini skupili su Turci do jedno 15,000 redifa (Landwehr).

SLUŽBENI LIST.

Br. 4145. (313—Izv.)

(3—3)

Obznana.

Na molbu Josipa Bakarčića obdèržavat će se pri ovom car. kr. sudu kotarskom dvie ovèršbene dražbe za prodaju kuće sa stèrnom, ležeće na Čavlihu, pod brojem 12, spadajuće na masu pokojnoga Martina Šišula.

Pèrva će se dražba obdèržavati u četvèrtak na 10. studenoga (novembra), a druga u subotu na 10. prosinca (decembra) ove godine od 10. ure u jutro do 1 ure po podne.

Pozivaju se toga radi svi oni, koji misle, da imaju kakovo pravo uknjiženja nad napomenutom kućom, da ga ovamo prijave do opredieljenog roka za prodaju; jer će u protivnom slučaju imati sebi pripisati, ako se prodajna ciena porazdieli bez njihova prisutja; pozivaju se nadalje možebitni uknjiženi vieroivnici, koji nebi obitali u miestu ili blizu ovoga suda, da ovamo prijave svoje povlastnike, u smislu i pod prietajom posledicah, opredieljenih §. 510 obstojećega postupnika.

Uvjeti dražbeni jesu sljedeći:

1. Fiskalna je ciena ustanovljena na 3245 fr. 37½ kr., štoono odgovara procieni, koja se može uvidieti pri podčinjenom odpravnictvu u ure-dovnih urah.
2. Na pèrvoj dražbi neće se primati ponude, ako ne veće, ili jednake s gori naznačenom cienom fiskalnom; — a u drugoj dražbi primat će se i manje ponude, te će se dosuditi izložena nepokretnost makar i izpod glasa fiskalnoga.
3. Tri dana za izručenjem dopitajuće odluke imati će se položiti u krilo suda dotična prodajna ciena; jer bi se inače obdèržala nova dražba na štetu, trošak i pogibelj dosudjenika.

I zato

4. Svaki će ličioc prigodom dražbe imati položiti vadium od 424 fr., koji će se po dovršenoj ličbi odmah svakomu povratiti izim najboljemu ponuditelju.
5. Troškovi dražbe, dosudjenja i razpisa idu na teret kupca.

Od c. k. kotarskog suda u Rieci na 20. rujna 1853.

Br. 16259. (22—B.VI.)

(3—2)

Ovovladnim odpisom od 6. listopada o. g. br. 14,959 obznajeni cienovnik mitnicah dèrjavno-cestovnih, mostovnih i prevoznih uslied naredbe vis. c. k. popečit. financie od 12. listopada o. g. br. 39,758/2156 u niekojim ustanovama preinačen i izpravljen je, kako niže sledi:

véru u Hérvatskoj i Slavonii na temelju najvišjeg patenta od 10. veljače 1853. platit se imajuće državne cestarine, mostovine i sketalline.

véru u Hérvatskoj i Slavonii na temelju najvišjeg patenta od 10. veljače 1853. platit se imajuće državne cestarine, mostovine i sketalline.

[illegible]

Opazka

Dopušteno je predloženo do kraja mjeseca listopada 1856. da se od ovih vozilâh, koja su po običaju zemaljskom napravljena poput kolaâh seljačkih, t. j. koja neimaju niti željeznih osovinâh, niti stajakah, niti argiovalâh drvenih ili kožnatih, koji bi za stalno bili skopčani s istim, i koja neispadaju niti u kategoriju dostavnika, niti u tako zvanu poštu seljačku, za marvu tegljecu u ista upregnuta plaća samo polovina svih mal-tarinah pripadajućih po tarifi.

Vozeca marva neupregnuta i jahaci kojiju same-treju se za tešku marvu od progona.

Svaka osoba s jednim kolicami ili taljaskami plaća dvostruku skelarianu.

Skelarianu plaća samo onaj, koji u istinu skela upotrebi.

Ova, kako gore izpravljena mitnička ustanovljenja, kojih zakonska krepost sa 1. studenoga 1853 na svim c. kr. mitničkim postojama bezuvjetno započinje, proglašuju se ovim, dočim se prvašji odpisom br. 14,959 oglašeni cionovnik naročito opozivlje.

U Zagrebu 25. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 5174 (322—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Ostavši bezuspješna 1-va držat će se u ponedjeljak dne 7. studenoga od 10 ure u jutro do jedne popodne II-ga ovršbena ličba glede prodaje 1) jedne sobe s ognjištem i pristojalšte pod kućom br. 56 i 2) kuće br. 61 na jedan pod sa miestištem razi zemlje i pol tavana.

Ove nepokretnosti u Rieci ležeće jesu upisane na ime Santa i Nadale suprugah Mihic, i bahu 1. travaja t. g. procijenjene na 1307 fr. 50 kr., te su obteretjene dvim uknjižbama, od kojih jedna od 200 fr. a druga 500 fr.

Ako vèrhu preredenih dvih uknjižbah imade tko kakova prava zaloga naprama napomenutim nepokretnostima, neka ih do 7. studenoga ovome sudu u smislu §. 509 gradj. post. objavi.

Uvjeti jesu sljedeći:

1. Drazba će se započeti fiškalnom cionom od 1307 for. 50 kr. i slobodna ostaje svakome ponuda višja ili jednaka, primati će se i manje ponude.
2. Svaki ličioc morati će položiti u ime vadia 130 fr. i nepokretnosti će se dopitati bez uknjižbenih teretah.
3. Tretji dan poslie uručene dosuditeljne odluke morati će kupac položiti ponudjenu cionu na sud, protivno bo bi se na njegov trošak i štetu razpisala nova ličba.
4. Drazbeni i ostali troškovi poći će na teret kupca.

C. k. kotarski sud.

U Rieci dne 20. rujna 1853.

Nr. 4066.

Concurs—Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien ist eine Steueramts-Controllorsstelle mit dem Gehalte von jährlichen 500 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und im Vorrückungsfalle eine Steueramts-Offizialstelle mit dem Gehalte von 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage, oder einer Steueramts-Assistentenstelle mit dem Gehalte von 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

a) Das Lebensalter, wobei bemerkt wird, dass Niemand im Staatsdienste neu angestellt werden darf, der das vierzigste Lebensalter erreicht oder überschritten hat.

b) Die zurückgelegten Studien;

c) die bisherige Beschäftigung, und

d) die sonst erworbenen Kenntniss, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;

e) eine tadellose Moralität;

f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;

g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;

h) für die Controllors- und Offizials-Stelle, — die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. November 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Assistenten-Stellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Bittsteller noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieses Konkurs-Kundmachung, um Assistenten-Stellen, neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 3. October 1853.

Br. 3553 (332—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

C. k. ured podžupanie koprivničke trebat će za upravnu godinu 1853/4 od prilike:

- 12 risah koncept papira,
- 8 " finog bijelog papira,
- 12 " srednjeg " "
- 1 " velikog papira,
- 1 " posve finog bijelog papira za omot,
- 2 " manjeg za omote,
- 6 funtih crvenog pečatnog voska,
- 6 " špage,
- 70 kutiah priliepnica,
- 40 svezakah lakiranih perah,
- 5 tucetah prostih perah,
- 3 " crnih olovkah,
- 1/2 " crvenih " "
- 10 polica crnila,
- 1 " crvene tinte,
- 40 funtih milly sviečab,
- 10 " lojenih " "
- 15 kutiah žezicah lošjih.

Nabavljenje prenavedenih stvari poduzeti želeći neka izvole do 5. studenoga t. god. uz ugled pomenutih stvari svoje offerte amo u c. kr. podžupanijski ured dostaviti, ili se dne 6. studenoga t. g. prije podne, kad će se javna jevtinba obdržavati, prijaviti, gdje će se istom prilikom ugovor sklopiti.

U Koprivnici dne 21. listopada 1853.

C. k. podžupan.
J. Gar.

Br. 8049/g. 4863. (121—D.S.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dana 14. studenoga i u slučaju potrebe 30. studenoga 1853 prije podne u 9 sati svakojake vèrsti pokućstva Bare udove Förderlove u Zagrebu u petrinjskoj ulici u kući Polžanskog u vrijednosti procijenjene 404 for. 20 kr. srebra putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenavdene stvari u roku pèr-

vom glede cienbenog iznoska prodati se nebi mogla, bit će u drugom roku i izpod procjene najviše ponudjajućemu uručene, — kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 27. listopada 1853.
Klobučarić.

Škulj.
tajnik.

B. 3012. (328—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

C. kr. ured podžupanie krapinske treba za upravnu godnu 1853/4 po prilici sljedeće pisarske stvari:

- 8 risah biele artie (Kanzleipapier),
- 1 " " " vèrste (Medianpapier),
- 16 " melirane artie (Conceptpapier),
- 6 " artie za zavrtak (Couvertpapier),
- 4 " " " omot (Packpapier),
- 4 funta fine špage,
- 6 " finog pečatnog crvenog voska,
- 50 " appollo sviečab,
- 14 " zejtina za lampe,
- 30 " crnog pieska,
- 12 tucetah kutiah priliepnica,
- 12 " svezakah perah,
- 4 " crnih olovkah,
- 2 " crvenkah,
- 8 velikih kutiah užganicah bez sumpora,
- 6 okah tinte.

Isto tako za grijanje uredovnih sobah treba za nastajuću zimu:

- 16 hvatih suhih bukovih dèrvah.

Za nabavljenje navedenih pisarskih potreboćah i naznačene količice dèrvah razpisuje se ovime javna jevtinba, koja će se u podžupanskom uredu u Krapini dne 7. studenoga t. g. u 9 sati prije podne obdržavati, kamo se nabavljenje ovo preuzeti želeći uljudno pozivlju time, da dotične pisarske primierke na izgled sobom donesu.

Pisarske predmete pružati želećim prosto ostaje pismene ponude sa dotičnim primiercima providjene rečenom podžupanskom uredu dostaviti.

U Zrapini dne 19. listopada 1853.

Miesto bolestnog c. k. podžupana,
c. k. perovodja
Božid. Deskočić.

Br. 3868. (314—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Na molbu Franje Matešića iz Škrljeva proti Ani udovi Vidmar iz Mèrzlevođice u putu sudbene ovrhe se hoće na licu miesta prodavati u Mèrzlojvodici pèrvi put dne 9. prosinca u jutro od 9 sati tja do 1 poslie podne, i ako ova dražba bezuspješna ostane; drugi put dne 9. siečnja 1854 od 9 sati u jutro do 1 poslie podne, razne nepokretnosti na gore rečenu Anu Vidmar spadajuće, koje leže u Mèrzlojvodici — imenito;

- 1. kuća razi zemlje, sa štalom i pivnicom,
- 2. vèrt kraj kuće,
- 3. vèrt drugi kraj kuće,
- 4. sienokoša Bania,
- 5. druga sienokoša Bania,

Ciena je ustanovljena u 209 for. 56 1/2 kr.

Oni, koji pravo hipotekarno imaju, neka dotične molbe svoje c. kr. zemskomu sudu ovomu do vremena za prodaju ustanovljenoga podnesu, jer u protivnom slučaju hoće sami sebi pripisati, ako se bez njihovoga udioničtvojanja novci porazdielili budu.

Od c. k. zemaljskog suda.

U Rieci dne 5. listopada 1853.

OGLASNIK.

Poziv k predplati

SLOVNICU ILIRSKU.

Sastavio ju

Věkoslav Babukić,
c. k. profesor.

U Zagrebu bèrnotiskom Dra. Ljudevita Gaja. — Velik 8. — Bit će je okolo petnaest tabakah. — Ciena predplatna 1 for. 20 kr. sr. do konca mieseca studenoga (Novembra) t. g. dokle će i dielo biti nastampano. — Po slie toga roka skoćit će dućanska ciena na 1 for. 40 kr. srebra. —

Predplatu primaju u Zagrebu gg. knjigari: Franjo Župan, Jakob Prettner, Narodna knjigarnica i odpravništvo Narodnih Novinah. —

Pisac je jur godista 1836 izdao na svijet kratku „Osnovu jezika ilirskoga“, — godista 1849 niemačkim i talianskim tumačenjem na istih temeljih nešto obilniju k Drobnicevu riečniku „ilirsko-niemačko-talianskomu“ i obeća pri kraju iste slovnice, da će, čim prije dospie, — obilniju spisati, — što evo sada izpunjuje.

Za preporuku svoga diela nemože pisac ništa boljega napomenuti, nego da je veleslavni Dr. Pavao Jos. Šafarik jur god. 1837 u časopisu českoga Muzeuma. Svezak pèrvi str. 125—127, pisca pohvalio i sèrdačnu želju očitovao, da bi isti što skorije obilniju i podpunu slovicu ilirsku na svijet izdao, kao što su to i ovdasnji listovi u svoje vrijeme objavili. (Vidi „Danicu ilirsku“ god. 1837. br. 23. — i „Luna“, Beiblatt zur Agramer polit. Ztg. 1839 Nr. 34.)

O slovnici priklopljenoj k Drobnicevu riečniku progovorio je gosp. dopisatelj „Agramer Zeitung-a“ godista 1850 br. 42 iz Vinkovacah 15. Febr. vele pohvalno i za pisca laskavo.

Napokon udostojilo se je preporučiti rečenu slovicu za javna predavanja isto visoko c. kr. ministarstvo bogoštovja i nauka u „Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.“ Wien 1849 na str. 151., a najnovie opet u visokom dopisu svojem na ravnateljstvo ovdasnje c. kr. gimnazie po vis. c. kr. hèrvatsko-slavonskoj školskoj oblasti od 9. svibnja t. g.

Za tolika i toli blaga i laskava visokoštovana muijenja kako posebne veleslavne gospode, tako i visokih oblastih o dosadanjih malenkastih njegovih dielih nemože pisac dostatne zahvalnosti izreći, — nego se time najučtivie i najtoplie preporučuje celomu slavnomu občinstvu — kojemu je do svetlinje jugoslavjanskoga jezika iole stalo — ovim svojim obsežnim dielom. —

Dosele je j r utišeno (nastampano) sedam arakah i celo dielo bit će, kako već gori bi napomenuto, — do konca mieseca studenoga (Nov.) gotovo. Po tom će se — čestito svezano i povezano — do konca prosinca (Decembra) t. g. svojkolikoj gg. predplatiteljem bez ikakve doplate i točno (inostranoj go-spodi, gdje uzbude moguće, putem c. kr. bèrzovoza) razaslati.

Slovnica ova razdieljuje se na tri česti iliti diela:

I. dio na glasoslovje (Lautlehre).

II. " " riečoslovje (Wortlehre).

III. " " stavkoslovje (syntaxis, Satzlehre).

K tomu sledi jošte dodatak o pravopisu (ortografii) i stavaćnih znacih (interpunctio, Satzzeichnung) te napokon nekoliko riečih o slovkomierju (Silbenmaass, prosodie).

U Zagrebu dne 8. listopada 1853.

1660—3

V. B.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljene su: za uvertisima: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili poslojne stanke plaćaju se po 10 linijah 20 kr. sr. — Za pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

U nadbiskupiji zagrebačkoj sabrano je ove godine za katoličku misiju u središnjoj Africi 76 for. 13 kr. sr. i preuzv. g. nadbiskup zagrebački darovao je za istu misiju svotu od 73 for. 47 kr. sr., dakle ukupno sto i petdeset forintih srebra, što se ovim do obćeg snanja stavlja.

U Zagrebu 23. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina srbija.

U Zagrebu. Noćju izmedju 29. i 30. listopada orobiše pustabijske vlastelina severinskoga g. Ambroza viteza Vranicanj-a starijega, te su pače, iza kako bi napunili bili svoje bisege, čestitoga starinu nožem mersko izranili. Neznamo, da li se je u trag ušlo ovim zlotvorima.

— Viest o događaju kod Izačke, koju je francuski konzul u Bukareštu opremio na svoju vladu, prouzročila je, da su u Parizu kurzi pali. Misli se u Parizu, da je ruska flotica uz Dunav jedrila. — Svakako se još ni u Beču ni Parizu ništa pouzdano o rečenom događaju nezna. „Oest. Corr.“ takodjer piše, da se, nalazeća se u depeši „Moniteura“ fraza „passage de Danube“ pravilnije izražava sa „plovba na Dunavu“ nego li „prelaz preko Dunava“. Čim su dakle ruske ladje u daljini hitcu bile, prosipana je po svoj prilici na njih vatra s tvrđjave, na koju su Rusi s ladjah odgovorili i tako tvrđju zapalili, a po tom plovbu svoju nastavili.

— Najnovije. Dne posljednjega listopada raznosili su se u Beču različiti glasovi, imenito da su neprijateljstva na Dunavu započeta. Govori se, da su Turci 27. listop. svoju vojsku kod Kalafata, Turne i Oltenice na onu stranu Dunava već premjestili. — Parobrodarstvo na Dunavu zaustavljeno je.

Sraženje kod Izačke potvrđjuje se. „Allg. Ztg.“ denosi takodjer dotičnu depešu „Moniteura“, i sasvim ju tumači, kako je i gore tumačena. Osim ruskoga podpukovnika koji je zapoviedao nad floticom — pali su samo 3 oficira i dva mornara (a ne 12). Rusi su Izačku zapalili.

— Sardinski ministar pravosudja, g. Buncampagni, podnio je ostavku, a mjesto njega privremeno obavlja poslove g. Ratazzi. — Nekoliko novih senatorah imenovano je. U Genovi hvataju se uskoci.

— Od nekoliko danah pogovara se, da će Turci nieku vojsku na granici crnogorskoj podići. Za zapoviednika te vojske naimenovan je Derviš-paša, koji je iz predjašnjeg tursko-crnogorskog rata poznat. I Selim-paša, koji je bio konačno zbačen, sad je opet u dostojanstvo povratjen. To je jedan od najvećih kervopioceah hristijanskih. Hristijani kad su za to čuli, protèr-nuli su od straha.

U Karlovcima 24. listopada. Jučer poslie službe držano je u ovdajšnjoj sabornoj cèrkvi prizivanje sv. duha za dobar u naukama uspieh ovdajšnje gimnazialne i klerikalne mladeži. — Gimnazia je sad već prilično uredjena, samo se još na jednog profesora očekuje. — Bogoslovija se takodjer počela 22. o. m. Što se naukah bogoslovnih tiče, imamo primietiti, da se nieke od najnuždijih za sveštenike, kao: bogoslovje liturgično i sveštena historia, nepredaju; dočim se dvie preparandske, sveštenikom nenuždne, t. j. pedagogia i metod učiteljski uče.

U Vršcu sèrbske bogoslovie biti neće, nego se govori, da će se u Temišvaru na gođinu otvoriti.

Broj učeće se u Karlovcima mladeži dosta je velik, koji dobrim i sposobnim profesorima i revnostnim direktorom rukovodjen i nastavljan budući, u naukama a i u moralu dobro napreduje.

Čuli smo, da je njeg. svetost g. patriarh baveći se u Beču izradio to, da se u Karlovcima narodna tipografija otvoriti može, u kojoj se najprije namieravaju različite sèrbske starodavnosti proizvesti. Iz tog uzroka odputovao je g. I. Čokor, bivši profesor preparandije, u Beč, da tamo nuždne za tipografiju osobe i aparate pripravi, a i sam u tipografiji da se obuči, odkud će tek, kao što čujemo, poslie četiri mjeseca povratiti se i nadziratelj tipografije biti. (S. D.)

— Njeg. c. k. apost. vel. izvolilo je majora Imbriševića od romansko-banatske ragimente za pokazanu revnost pri iztraživanju magjarske krunice sa gvozdenom krunom III. klase obdariti.

— Njeg. c. k. apost. velič. izvolilo je majoru-auditoru Kargeru, za nalazenje magjarske krunice nagradu od 200,000 for. sr. ili spahiluk u Ugarskoj odrediti, šta voli. Magjarski magnati namieravaju mu podpunu svotu da oprediele.

— U Beču će se da zavede pristanište jedno na Dunavu za ladje, a u svakoj većoj varoši u dolnjoj Austrii zavest će se žitni magacini, koje privatni koje carski.

— Biblioteka českog muzeuma umnožit će se znamenito, jerbo joj je professor iz Vilne, Ivan Nikolajević svu biblioteku svoju, koja mnogočislene knjige ruske sadrži, poklonio. Ona je već u Prag prispjela.

— Za srebèrni novac, koji će se za godinu 1854 kovati, reže se nov pečat. Na njemu je poluobraz njeg. veličanstva cara vrlo umjetno izrezan i dobro pogodjen.

— U Subotu 10. t. m. otvorila se željeznica preko Semeringa izmedj Glognica i Mircušlaga.

Sèrbija.

U Beogradu 20. listop. Da bi svi oni, koji duge puške neimaju, takove probitačnom cijenom nabaviti mogli, praviteljstvo je naše naredbu izdalo, po kojoj da se iz magazina vojenog puške po 32 cvancige komad prodaju. Srežski načelnici dobili su nalog, da prilikom vizitacije svoje opomena svakoga, koji puške neima, da takovu sebi do iduće vizitacije nabavi, u protivnom slučaju, da će mu on ma šta od imanja prodati i pušku kupiti.

Jučer nam je stigao iz Afrike preko Carigrada, Šumle, Oršave i Zemuna novi muhafis grada. On je kao star čovjek doveo sobom za pomoćnika sebi sina svoga, koji je već većega reda oficir.

U Beogradu 22. listopada. Konzul Muhin došao je. Paša predjašnji otišao je. Ferman portin u gradu je čitan, kojim se i Turci i Sèrbi opominju, da na miru siede. Od sèrbske strane pri čitanju bio je knjaževski predstavnik i 32 gradjanina. Kalimejdan hoće novi paša da očisti. Knjaz je još u Kragujevcu. Govori se, da su načelnici kragujevački, rudnički i jagodinski dali ostavke. (S. D.)

Turska.

Iz Janjine 20. rujna. Prie nekoliko danah pošao je bio vladika iz Argirokastro u neko selo svoje eparhie. Na putu navali na njega nekoliko Turakah, svale ga s konja, momka njegovog izprebijaju a dvojici pandurah otmu

oružje, koje je vlast bila vladiki radi sigurnosti dala. Turci su to učinili zato, što vele, da je momak vladikin prosvao derište neko njihovo, koje se kamenjem na njega bacalo. Vladika je poslie te Turke nužio sudu turskom, i sud je krivce prizvao ali ih je odmah zdrave čitave odustio. Poslie te tužbe i takvog suda vladika je vidio, da mu stanika neima, jer je mogao snaći ga od pomamnih Turakah veći sijaset, pa je došao ovamo u Janjinu.

Drugi ili treći dan poslie toga uhvate Turci u varoši tèrgovca jednog hristijanina, koji je kući svojoj pošao, i na oćigled tolikom svijetu izprebijaju ga i otmu mu novce, što je uza se imao. Pri svemu tome, što je to bilo javno u sred varoši, vlast nije nikakva koraka učinila da zlikovce privuče sudu i kazni.

U Arti su hristijani neku svoju cèrkvu, koja je opadati počela, dali malo opraviti. Taj cèrkva u selu Čumerki. Nisu tražili dopuštenja na to, što je opravka neznatna. Kajmakan čuje za to, dovuče pod stražom nekoliko boljih seljanah i počem ih je duže vremena u tavnici dèržao, pustio ih je istom onda, kad su mu 500 grošah odkupa dali.

U Artu se je vratio i Derventa aga Sulejman. Bio je u Lamari 14 danah i gujavio je biedne hristijane pod tim imenom, da mu izdadu hajdučkog poglavicu Kokali. Ovaj sa 18 drugih udari na neke agine ljude, oduzme im oružje, odvuče ih svezane u planinu i pusti ih, počem im je oduzeo sve što su sa sobom imali.

U Radovici, na granici gèrčkoj, izgleda vrlo jedno. Tamo su razbojnici uzeli mah tako, da Sulejman aga s njima traži dogovora i obećava im mita.

Francezka.

— Novost, koja se opazila prilikom putovanja careva, vrlo je probitačna k učvrstjenju vladajuće dinastije, a ta je privrženost, koju joj pokazuje svetjenstvo. Radost i oduševljenje, koje pokazuju starešine i predstavnici, to je stvar, koja se čini svakom vladocu. Ali položaj biskupah jest mnogo neodvisniji, nego li što je činovnikah i većeg diela posebnih ljudih. Nitko ih smetnuti nemože, nitko im stanje nemože gorim učiniti, dok se vladaju po cèrkovnim zakonima. Sada mi vidimo ove načelnike, da predusretaju državnu glavu tako, kao što se za Louis Filipa nikada dogodilo nije, i tek pod obnovljenjem. Govori glavorodovnikah nisu prazne rieči; u njima poznaje se iskreno čutjenje, oćituje se vatreno sèrce francezko. A u Francezkoj svetjenstvo nije neznatna stvar, kao što misle s one strane Rajne. Prevrat je i protiv svakom nadanju učvrstio viero zakon i svetjenstvo. Svetjenstvo je prie pèrvoga razvrata duboki san boravilo kao i ostalo društvo; ali patnja i nevolja nauči ga pameti; osviesti ga. Tada ono bijaše bogato, a zato ga svi nenavidiše; a sad, kad je osiromašilo i izgubilo političku svoju moć, postalo je kriepostno, svaki ga ljubi. Pod sèrpanjskom vladom sveštenstvo je izključeno iz političkoga dielokruga, zato je i malo ozbiljnije prihvatilo se svoga posla. Kada se rodi prevrat veljače, tada jedino sveštenstvo bijaše, kom narod čast pokazivaše i davaše. God 1792 narod veoma razžešćen bijaše protiv sveštenstvu, a 1848 i 1849 jednodušno izabiraše svetjenike za svoje poslanike. Francezki sveštenik poznaje se po ljubavi svojoj prama iskèrnjumu, po njegovom izobraženju i mudrom ponašanju njegovom. I za ovi uzrok baš viero zakon je mnogo dobio. Za dokaz toga služi to, da prilozima posebnih ljudih grade se cèrkve, i svetjenstvo, koje uživa

veliku čast kod naroda, velika je doista podpora vladajućoj porodici; ono joj je nabavilo privrženika najposlije i između legitimista južne Francezke. Baš za ovo pretierani legitimiste osudjuju svetjenike, koji se boje, da bi crkvi štetna bila ljubav niekojih politikera. Ravnigan, provincial jezuitah, Lacordaire, verli govornik i za dugo branitelj crkve, i Montalembert derže se ove strane. Odkuda ta njihova mala protivnost? Mi nećemo suditi, ko je bolje izabrao, nama su dovoljna diela, kojih važnost priznati će oni, što cione poviestničke dogodjaje.

Velika Britanija i Iraka.

Po dopisu jednom iz Londona javlja „Gazz. Crociata“, da će svi Poljaci u Londonu nalazeći se otići ako se Rusia zarati s Turskom. Zna se zašto ovako govori rečeni list. Valjalo bi da se dopisnik pobrinuo do dokaže kojim god načinom da je moguće. On kaže da ima već tri nedjelje da je generala Visockog nestalo iz Jhefiolda, i otišao u Carigrad; a mi znamo da se on od mjeseca siječnja o. g. vnzda nalazi u Bourz-la Reine, blizu Pariza, i živi sasvim usamljeno. Miroslavski je još u Parizu, zato nemože biti u Carigradu i uređivati poljsku četvu. Što se tiče generala Dembinskog nek miruje dopisnik „Gazzette crociata“, njemu će se mučno povieriti zapovjedništvo nad poljskim četama.

Azija.

Glasovi iz Maken dopiru do svršetka lipnja. Raznio se bio glas, da je Rusia kod vlade kineske izradila dopuštenje, koje je odavna izkalka da broditu može na rieki Amuru. Ako je taj glas istinit, bio bi vrlo važan, jerbo dopuštenje o kom je rieč, otvorilo bi Rusii tri pokrajine Manšurie, i za blizu dvie trećine skratila bi put od Kamčatke i ruskih naselbinah u Ameriki u Nevtsinsk i Irkutsk. Poznato je, da je vlada ruska od dvora pekingskoga već dopuštenje izvadila, da ustanovi zapadno trgovište u Irtyshu, gdje ovi zaliv proteže se u posiedovanja kineska, ko je od velike koristi, što upravo obći s Tobolskom i istočnom Sibirijom.

„Friend of India“ javljajuć šta su sjednjene države izradile u Japonu, veli da je to poduzetje veo a važno, jer iz njega pravo vidi se moćni natičnj protiv namierama Englezke. Tom prilikom onaj list spominje obstanka jednoga ugovora, što su negda Euglezi s Japonom sklopili, po komu njima je slobodno tégovanje tamo dopušteno; ali ovi ugovor ima sto godinah da ništa nevieri.

Različite vlosti.

Magjarski prorok iz Jolšve proriče, da će ova jesen biti vrlo liepa, i da će se svi zimni usievi moći udobno posijati; zima pak da će biti stroga.

Hajdučki razbojnik Janja Katargi, koji je u Azii toliko straha zadao, predao se je 13. t. m. sam u Smirni. Sada siedi sa dva druga u lancima. Po svoj prilici izgubit će glavu.

Englesko-kinezke novine donose izvode iz pekingskih dvorskih novinah, koji pokazuju, da natarnje stanje nebesnog carstva nije baš najbolje. Smetnuća, zatočenja, odpusti i proče kazni protiv visokih činovnikah, uredbe za odbranu prestolne varoši, i za proteranje bezposlone svetinje, sve to svedoči, da je carstvo trulo. Nebesni sin uvidja to, i njegovi opisi u pek. novinama nisu utješiteljni. Sad javljaju o novom nemiru, koji se porodilo u Kvangsi-u, kojega upravitelj poslao je 60,000 taelah u Kanton, da kupe haruta i topove. U Šanganju zapovieda Englez jedan sa vojenim brodovima, ustrojenim europejski.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16097 (23—Izv.)

(3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Laut Testament de datto 24. Jänner 1846 hat der verstorbene Komitate Assessor und Bajaer Insasse Franz v. Adamić mittelst eines Kapitals von 6,000

fl. Conv. Münze eine Fundation gegründet, wovon die Interessen als Stipendien an 6 unbemittelte studierende Jünglinge zu vertheilen sind, jedoch mit der ausdrücklichen Bedingung, dass vor Allen zwei aus der Familie des Stifters stammenden Schüler zur Erlangung des Stipendiums das Vorrecht beanspruchen können.

Nach diesen haben das nächste Anrecht Schüler aus der Familie Matić, von welcher der Bajaer Schüler Thomas Matić stammt, der am 1 Mai 1840 zwei Schwestern des Stifters aus der damals Baja verherrenden Feuersbrunst retten wollte, jedoch das fruchtlose Opfer seines Muthes geworden. Im Falle, dass von diesem mit ausdrücklichem Vorrechte theilhabenden Schülern keine vorhanden wären, folgen Alle von seinen an der Erbschafts-Verlassenschaft theilnehmende Verwandte und nur bei gänzlichem Mangel oder gänzlichem Absterben solcher Schüler, können vermög weiteren Testaments-Verfügung andere Fremde, jedoch nur aus Baja gebürtige christlichen Schüler ohne Confessionsunterschied und ob dass Dasselbe vom Adel oder Upadelige sind, theilhaft werden.

Die Aspiranten zu diesen Stipendien haben nebst dem Tauscheine annoch, im Falle sie ein Vorrecht beanspruchen, die dokumentirten Beweise zu liefern, dass sie entweder der Familie des Stifters angehören, und an der Erbschafts-Verlassenschaft theilgenommen haben, oder Glieder derjenigen Familie Matić sind, von welcher Thomas Matić in Baja am 1. Mai 1840 verunglückt. Ferner müssen dem Gesuche Zeignisse über ein moralisches Verhalten dann gute Verwendung in Studium beiliegen.

Das Stipendium wird hiezu geeigneten Schülern von der 1. Grammatikal-Klasse bis zur gänzlichen Vollendung der Studien ertheilt.

Schliesslich wird bemerkt, dass für das Schuljahr 1854 die Stipendien nur in dem Masse verliehen werden, als hiezu hinlänglicher Fond vorhanden ist. Die Gesuche sind längstens bis Ende November bei dieser k. k. Statthaltereie einzureichen.

Von der k. k. Statthaltereie für die Wojwodenschaft Serbien und das Temescher Banat.

Temesvar am 17. Oktober 1853.

Nr. 4066.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien ist eine Steueramts-Controlloratsstelle mit dem Gehalte von jährlicher 500 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und im Vorrückungsfalle eine Steueramts-Offizialatsstelle mit dem Gehalte von 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage, oder einer Steueramts-Assistentenatsstelle mit dem Gehalte von 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

a) Das Lebensalter, wobei bemerkt wird, dass Niemand im Staatsdienste neu angestellt werden darf, der das vierzigste Lebensalter erreicht oder überschritten hat.

b) Die zurückgelegten Studien;
c) die bisherige Beschäftigung, und
d) die sonst erworbenen Kenntnisse, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;

e) eine tadellose Moralität;
f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;

g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;

h) für die Kontrollors- und Offizialats-Stelle, — die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. November 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Assistenten-Stellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und wofür eine Verständigung der Bittstellern noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkurs-Kundmachung, um Assistenten-Stellen, neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction,
Agram am 3. October 1853.

OGLASNIK.

(189—DP.)

(3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagreba stavlja se s otim do javnog znanja, da je na zahtjevanje velečasnog gospodina Pavla Bratelja, ravnatelja siemeništa gerčko-katoličkog u Zagrebu, u parbenom pogledu istog siemeništa proti baštiničkom pokojnoga Milutina Štivalića četvrti i posljednja ovršbena dražba kuće istih baštiničkah ovdje u Zagrebu u visokoj ulici pod brojem 152. ležeće i na 10,000 for. sr. sudački procijenjene dozvoljena, i za obdržavanje takove rok na dan 21. studenoga 1853 po podne u 3 sata na licu mesta opredijeljen.

Kuća ova sastoji se iz 22 soba, 3 komore, 5 kuhinjah, dvie izbe, potrebnih đervarničah i podruma, k njoj spada i jedan vrt.

Kupiti želeći pozivaju se na dražbu, time, da svaki licitirati hoteti mora vadium od 200 for. sr. položiti, i da kupac intahulirane dugove, na koliko kupovna cijena dosagla bude, po naputku suda preuzeti mora; zajedno se do znanja daje, da se procijenbeni zapisnik i uvjeti dražbeni kao i izvadak uknjiženih dugovah tako u pisarni ovog suda uvidjeti mogu kao i pri ravnateljstvu siemeništa gerčko-katoličkog.

Napokon uzazivaju se svikolici, koji kroz ubilježenje u javnih knjigah hipotekarno pravo na otu kuću misle da su zadobili, neka takovo do roka prodaje tim većma ovomu sudu prijave, što u protivnom slučaju oni sebi samim pripisati bi imali, ako se razdieljenje prodajno-kupovne svote bez njih poduzme, i oni kroz to, na koliko prodajno-kupovna svota bi izcerpjena bila, izključeni bi ostali.

U Zagrebu dne 3. listopada 1853.

C. k. kot. sud.

(192—Dp.)

(3—3)

Opomena.

P. n. gg. sučlani društva dvorane zagrebačke, koji prinesak duguju, pozivlju se time, da pravilam društva naročito §. 6. zadovolje, te prinesak postavši do 5. studenoga t. g. kod blagajnika istoga društva ili kod podpisane izplate, tim više, jer u protivnom slučaju putem sudbenim inkasirat hoće se.

U Zagrebu 26. listopada 1853.

F. Solarjček, odvjetnik.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8645—537.

P o t i e r a

Noćjom medju 19. i 29. t. m. utekoše izraznici Antun Krainc i Lovro Gostiša iz uze Adelsberg-ske c. k. sbornog suda gdje prvi radi izkrivljenja javnih papirah, a drugi radi zločinstva kradje uzapadni hahub: Antun Krainc je dobe 25 godinah, oženjen iz studenog okružja Las br. 4 rodoin, i on die posiednik celog selišta, 15 cipelah 4 palca visok, srednjeg krupnog stasa dugoljastog lica, sivih očuh, malih ustah, plavih kosah, bez brade, okruglog podbradka, nešto bolježljiv, nosi čerui seljački šešir, černo suknenu kratku opravu sa černokostnim gumbi, plavosukneni persluc sa žutima od mieda okruglim gumbima, te černo kožne kratke hlače i seljačke čizme, govori samo krainaki, isti je dugotrajno na skerbutu bolovao.

Lovro Gostiša inače Eržen 35 godinah star, iz Lanjše, občine Novoosločke okružja Lack rodoin, neoženit 5' 4" 2" visok, jakog uzrastaja, dugoljastog lica, černomanjast, ima kestenove boje kose, sive oči, dobre zube, šiljat nos, plavu bradu, okrugli podbradak, govori samo krainaki, nosi pamučnu kapu, poderani zelenosukneni reklec sa stojećim ovratkom, stare poderane kožne hlače i stare čizme. Umoljavaju se sve oblasti sigurnosti da nastoje ove biegunce ulovit i u tom slučaju na c. k. sborno sudište u Adelsberg poslati.

(C. kr. kotar. sborno sudište u Adelsbergu 20. listopada 1853, br. 7425.)
Br. 8612—542.

Objava izgubljenja.

Franjo Jerić tesar iz Samobora putujući iz diela kući izgubio je na putu kod Stupnika svoju po natičničtvu trgovišta Samobor pod 22. ožujka br. 100 izdanu, po podžupaniji samoborskoj pod br. 235 vidimovanu za dvie godine demovajuću, (C. kr. podžupania u Samoboru 18. listopada 1853, br. 3622.)

Cijena žita u Zagrebu

od 31. listopada 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5	—	5 30
„ hrvatske	5	—	—
Napolice	4	—	—
Raži	3 30	—	—
Kukuruz starog	3 24	—	—
Ječma	3	—	—
Zobi	2 12	—	—

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene celine
opredjeljena je
uvertibina: 4 kr. sr.
od ličih na prvi put.
a zatim za svaki put
1 kr. sr. — Za druge
glaseili po celine
članke plaćase to 10
linah 20 kr. sr. dalje
od svake po-
jedine linie 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Nova predplata.

Priehaja predplata na zem. vladni list do-
spieva XIV. komadom „I. razdiela“, ta se
svi što žele dalje držati isti list, time pozivlju,
da predplate na buduci 10. tečaj od 60 ta-
bakah. Predplatna je ciena za Zagreb 2 fr.,
a za izvanjske ujedno sa poštarinom 3 fr. 40
kr. srebra.

U Zagrebu dne 29. listopada 1853.

Odpravništvo zem. vladnog lista za
kraljevine Hrvatsku i Slavoniu.

Dne 25. listopada 1853 izišao je i raspo-
slan XIV. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadrž-
žava pod

Br. 172. Okružnu naredbu vèrhovnoga zapovjedništva
vojske, u odsieku III., od 2. kolovoza 1853,
kojom se vojni listovi, propisani reskriptom mi-
nistarstva rata A. 5258. od 24. listopada 1850.,
(Vojničkoga naredb. lista od god. 1850., kom.
XX.), da se upotrebljuju (pri razpošiljanju pred-
metah vojničko-oskèrbnih sredstvom željeznica,
uvode za svekolike vèrste orarskih vojničkih
stvarih.

„ 173. Cesarsku naredbu od 31. sèrpnja 1853, o
načinu, kako se u vojničkoj Krajini imadu pro-
glašivati zakonite naredbe.

„ 174. Razpis ministarstva financijah od 30. kolovo-
za 1853, kriepostan za svekolike krunovine, o
načinu, kako se imadu platjati pristojbe od ku-
ponah sadužnicah prioritetnih i od dionicahty.
dova društva parobrodarstvena.

„ 175. Naredbu ministarstah poslovaht unutarnjih i finan-
cijah od 31. kolovoza 1853, kriepostnu za sve-
krunovine izim kolike kraljevine lombardezko-
mlietacke i Krajine vojničke, o službenom raz-
mještu sredstvih financijah, koji se po prèviš-
njih ustanovah o uredjenju vlastih ukružnih i
županijskih pridaju istim vlastim za poslove po-
rezah izravnih.

„ 176. Proglas ministarstva financijah od 30. kolovoza
1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, o
ograničenju tèrstjanskoga slobodnoga lučkoga o-
koliša i potegnutja dosadanjèga istrianskoga iz-
nimka carinskoga, žatim otokah kvarnerskih u
obèi austrijski okoliš cafiński, koje uslied prè-
višnje odluke od 27. travnja 1852, imadu u ži-
vot stupiti s 1. studenoga 1853.

„ 177. Razpis ministarstva financijah od 2. rujna 1853,
kriepostan za svekolike krunovine, o pristojbe-
nom oprostu namirah vèrhu naknade činibah
odredjenih u kaznenom postupniku.

„ 178. Naredbu ministarstvah unutarnjih dielah i pra-
vosudja i vèrhovne vlasti redarstvene od 8. ruj-
na 1853, valjanu za svekolike krunovine, izim
Krajine vojničke, o načinu, kako treba postupati
sa tiskopisima, koji se po §§. 27. i 32. tiskovnoga
rèda izjave, da su izgubljeni (zapali.)

Br. 179. Izvadak zakona u XLVIII. kom.
drž. zak. lista pod br. 152 sadèržanoga.

Br. 180. Izvadak zakona u XLVIII. kom.
drž. zak. lista pod br. 155 sadèržanoga.

Br. 181. Izvadak zakona u XLVIII. kom. drž.
zak. lista pod br. 158 sadèržanoga.

Br. 182. Izvadak zakona u XLIX. kom. drž.
zak. lista pod br. 161 sadèržanoga.

Br. 183. Izvadak zakona u L. kom. drž.
zak. lista pod br. 162 sadèržanoga.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i
vojvodina Serbia.

Za utemeljenje ovdašnje abo-
nice obećase nadalje:

	za glavice for.	godišnji pri- nos for.
G. Peči Martin podjašprist 1 Dotin predao	25	—
„ Mavretić Josip podjašpr.	6	—
„ Matković Stjepan žup.	—	6
„ Jesenski Dragutin	1	1
„ Andreković Mihalj	8	3
Gospoja Faehs Maria	10	—
G. Čah Josip	5	5
„ Senečić Josip	—	1 30
„ Mihalj Fr.	2	—
„ Vilšćina	—	1
„ Udina	—	2
„ Abian Franjo	—	6
„ Baršnik Vatroslav	—	2
„ Pulcér i Moses	10	6
„ Auš Antun	15	12
„ Trtković Mat.	—	2
„ Weiglhofer Fr.	10	10
„ Pikt Josip	10	8
„ Celler Janko	20	10
„ Holmann Žiga	20	10
„ Paja Hainho	8	—
„ Rejlein Antun	20	5
Gospoja Föderl	5	5
G. Remleitter	10	6
„ Mirović Anst.	2	4
„ Nestleng	—	5
„ Br. Stieglér	2	1
„ St. Orašen i Comp.	5	5
„ Dr. Švaco	—	4
„ Faehs Josip	2	10
„ Hebermann Drag.	1	5
„ Kovač Mihalj	—	3
„ Wamberg i Kirsner	2	10
„ Klemenčić Petar	5	1
„ Kaurić Ivan	—	1 20
„ Perušeg. Mih.	—	1 20
„ Hamann Drag.	—	4
„ Arko Martin	2	5
„ Gebkard Dragutin	—	1
„ Stupper Martin	4	5
„ Concilia Janko	10	5
„ Gorene Janko	5	3
Stjepan Foglè diè, predstav. i župnik.	Kamrat, načelnik.	

U Zagrebu. Po najnovijim bérzojavnim
viestima s ratišta tursko-ruskoga prešlo
je jedno oddieljenje turske vojske kod Kalafata
preko Danava. „C. Z. C.“ javlja po pouzdanim
izviestijima, da je u Kalafat ušlo 8000 mom. i
24 topa turska. U ostalom da se znatna tur-
ska vojska pomiče iz Sofie prema Vidinu. —
Čim je iztekao rok od 15 danah, odmah je
Osmèrpaša počeo graditi most od Vidina u Kala-
fat, te je 28. listopada u 2 sata prešao preko
Danava, premda je već u džopu imao zapoviest
svitanovu, uslied koje su neprijateljstva odgo-
djena. — Turci su namieravali kod Krajeve
preći na nepodje im sa rukom.

Mostu gosp. de la Coura imenovan je za
zastupnika a Carigradu gosp. Baragany d' Hila-
liers.

Sèrvia.

— „Svetovida“ pišu s Morave od 23. list.
Sad su opet kod nas najživlje ratne pripreme
poostrene. Osim starobpisnih vojnika: svi su ko-

njanici popisani. Načalnici srezski i okružni idu
od sela u selo, te puške pregledaju. Ovo je na-
rodu povoljno. Svud se ori prasak pušakah, je-
dni ih ogledaju, a drugi nisan gadjaju, koji se
svakog svetka s niekom veselom svetčanosti
čini i po vardišima i po selima. Čuje se da će
ovo dana svièti knjaz dolaziti u Cupriu, da ta-
mo ležeće oružje pregleda i sa g. Knićaninom
razmotri dva miesta. Vec od više godinah za-
nimali su se profesori i uèenici vojene škole,
presmatranjem svih znatnih bojnih miestah do-
movine naše, a za sva miesta imaju tolike pla-
nove: kako gdie šanceve ustrojiti za obranu
Sèrbie, jer su lugovi i gdište šume ovih po-
sliednih godinah zdravo razredjene; a iskustvom
je ostvedočeno, da je obkop duša našem nere-
gularnom vojniku. Svak je živi za obranu. Nema
sad partajah. Gdie se dvojica sastanu, odmah je
razgovor o tome, kako da se odbrane, kao da
sila nieka već napada na zemlju. Prosti naši
diplomati po nutarnosti ovako sude: „Rus je
zauzeo Vlašku i Moldaviu, pa će sad da očepi
i Sèrbiju, a Černa gora je već njegova, i tako
će da obgrli Turšku; a Austriji će dati Bosnu,
da se s njom odabere, pa onda vele, teško na-
ma kad zapadnemo u kamdže ruske. Ta masla
radi ne nče naši svetjenici ruski, i neprolaze
njegovi ljudi nikad badava kroz našu zemlju.“
Narod sluti, da je već naredjeno da se u Ser-
bit podpalí buna sa strane, pa da se tako Ser-
bia pocepa i većma podjarmi. Kad je g. Fonton
bio u M. Ravanici, poveo je sa junacijom Bog-
danom ovaj razgovor. „Zar bi se vi branili, da
udari koja velika sila na Vas?“ rekne Fonton
hvalečem se tatarinu. „Da kako“, odgovori ovaj.
„A s čim?“ „S čim! s oružjem, ima u našeg
svakog čovieka za pet drugovah pušakah, a svako
derište gadjati ume pa za germ; te tako koje
vojskom, koje četama bili bi jači na svome o-
gnjištu od neprijatelja.“ „Zar vi niste kupili
oružje od naroda nikad?“ rekne Fonton. „Nismo.“
„A kroz što?“ zapita dalje. „Neda narod oružja,
dok je na njemu glave“, odgovori tatar Bogdan.
„Dat će, dat će“ rekne Fonton i okrene se. Ove
posliednje reči jake se tumače od prostih Ser-
bah, a primietili su da je Fonton neizmierno ra-
dostan bio, kad ga je po gdiekoi diplomati
priverženostju škakljio. Ovako je stanje u Ser-
bit, od sloge narodnje dobru se nadati možemo.

Moldavija i Vlaška.

— Ministerstvo unutrašnjih dielah u Vlaškoj
izdalo je okružnim vlastima ovaj razpis: „Ad-
ministracija je do skora — još i ove godine —
imala pravo i zašto da misli, da su se i njego-
va svetlost vladajući knjaz i okružje mogli po-
hvaliti, da činovnici, poznajući vladinu težnju,
vierno, saviestno i nežaleći truda ispunjavaju
dužnosti, koje jim njihovo zvanje nalaže. Ali
opet ima različitih okolnostih, koje su zbog zau-
zeća ovoga knjazestva od carske ruske vojske,
zbog nabavljanja hrane ovoj vojsci, a i zbog
razaslijanja, koga je otuda moralo biti, — da-
de povoda sumnjanju da neki činovnici više neidu
putem pravice niti da ispunjavaju svoje zvanič-
ne dužnosti kao do sad, a da samo tako mogu
opravdati povierenje, koje im je poklonjeno. Baš
ako ministerstvo i nema volje tako štogod da
vieruje, zato opet misli da je dužno opomenuti
gospodu okružne upravitelje da uzmu na um to
što se govori i da dobro promisle kako je sad
opazno vreme i kako su važni sadašnji odno-
šaji, pa svojim zvaničnicima zakratiti da se ni
jedan neusudi ne samo tako štogod činiti, što
nije slobodno, nego nipošto ni uvèrčivati sebi u
glavu da im sadašnji odnošaji daju povoda da

Russia.

liku sposobnost pokazao je u Poljskoj, da zna osvojenu zemlju urediti i upravljati.

— Kijevsko gradjanstvo daje podići spomenik sv. Vladimiru, velikome knjazu kijevskome. Spomenik će ovaj biti od bronzne saliven, i predstavljat će „apostola Rusije“ kako kërsti svoj narod.

Vojsko, koja je na noge dignuta i u boj se izvesti može, ima sad u Rusiji (u 6 korpusa) 496,000 momakah i 996 topova. Od ove su vojske 2 korpusa na Dunavu, jedan u Poljskoj, jedan kod Moskve, jedan na crnom moru i jedan najposlie na sieveru. Vojnici od rezerve iz istočnih i zapadnih krajevah carstva, kao i oni, što su na domovoj odpustki, još nisu sazvani, a tako isto ni prvi red rezerve (98,000 momakah sa 192 topa) a ni drugi (115,000 mom. sa 280 topovah).

— „Corr. V.“ piše: jedna znamenita partaja u kantonu tešinskom, koristeći se nezadovoljstvom, koje je postupak saveznoga savjeta u razpri sa Austriom naročito kod radikalaca pobudio, radi o tome, da se ovaj kanton odcepi od švajcarskoga saveza i sa Sardinijom sajuzi. Koi o tome rade, kažu da će ju podpomoći francuska vlada da postignu svoju cilj.

Ovih danah dëržaje prijatelji mira u Edin-
burgu skupštinu, na kojoj osim ostalih govoraše
Kobden ovako od prilike o istočnoj razmirici:
„Demokratima i liberalcima, veli, valja da je
žao ugnjetene narodne većine, a ovamo oni idu
još na ruku ugnjetavajućoj manjini. Ja, veli,
poznajem Tursku koje što sam je sam izpitivao
koje opet po svemu, što sam za ovih 20 go-
dinah čitao o njoj. Pa zato poričem ono, što
lord Palmerston, veličajući Tursku, napomenu u
donjem domu, kao da ona ide u napredak. Pra-
vije sudjaše lord Redklif prije 18 mjesecih, kad
mu englezki tîrgovci davaše u Carigradu za čest
jednu čast, što se rastaju, rekavši da se turske
reformе tek čine da su reforme, da je turski
ustav tek prazna rieč i da nije ništa u stvari,
i da Turskoj na otigled o glavi ide.“ — U
kratko reći, Kobden vikaše u svojoj filipici,
koju govoraše protiv onih, koji Turskoj dërže
stranu, većma nego i sam „Times“. „Turska
je, veli, sva opala i tek što nije sama od sebe
propala. Kao što je do sad bivalo u Turskoj,
više se tako obstati nemože. Turci i dan da-
našnji nezmatraju hristijanina kao što se čovek
smatrati ima. Hristijani su veći robovi nego
što su amerikanski cîrnci, pa jedva čekaju da
se kojagod sila zauzme za njih, bila Rusia
ili koja mu drago druga sila. Pa zato niti je
nuždan rat za vieru, niti ma kakav drugi rat.
Englezka treba da mane stvar neka ide svojim
putem pa neka ostavi Tursku samu. A ludo je
zametati sa Turskom kakav kîrstenosam rat zbog
toga, što ga nije možno izvršiti. Kad se već
Englezka umiešala, to ona valja još sad onako
da radi, kao što će najposlie opet morati raditi,
t. j. da se združi sa Rusionm, pa da navali na
Tursku, da sasvim izjednači svoje hristijane sa
svojima Muhamedancima. Može biti da Rusija
ide i na kakav politički dopitak. Ali šta se to
tiče Englezke? Makar da Rusija politički i grie-
ši, zato opet Bog nije namierio Englezkoj da
joj ona sudi, — ona, koja je velikost Mogula,
jednog muhamedanskog suverena, zatvorila u
tavnicu u Delhiji.“ — Najposlie reče Kobden da
su to prazne rieči, pozivati se na ugovore. Po
bečkim ugovorima od 1815. dužna je, veli, En-
glezka da čuva teritorijalnu diobu Europe, ali ne
i da je brani; ili drugima riečma rečeno: En-
glezka se zavierila da Europi nedira u ugovore,
ali ne i da napada na drugu koju dëržavu, koja
bi dirnula u njih. A osim toga Englezka ima
više ugovorah sa Rusiom nego sa Turskom, a
nema ni s kim ugovora, po kome bi dužna bila
da sačuva bilo Tursku, bilo Toskanu, Holandiju
ili ma koju drugu dëržavu.“

— Omerpaša zatvorio je dne 25. listopada
brodarebje na Dunavu.

— Dembinski otišao je iz Pariza u Maltu.

Tečaj dječ. papirah.		u sr.	Tečaj umemb.		kratak
Děriav. obveznice sa 5 pct.		90 ³ / ₄	Amsterdam za	sr.	1 mies.
" " " 4 ¹ / ₂ "		81 ³ / ₄	100 holan. f.		2 mies.
" od g. 1852 " 4 "			Augsburg za		Uso
" " " 5 "			100 f. current	114 ³ / ₄	3 mies
" " " 3 "			Berlin za 100		
" " " 2 ¹ / ₂ "			prus. talirah		2 mies
Izvučene obv., obv.			Vratislava za		
dvor. komore od		73	100 pr. tal.		2 mies
prišilnog zajma u			Frankfurt na		kr. rok
Kranjskoj, erar.			Mainu za 120	113 ³ / ₄	2 mies.
ob. od Tirola, Vo-		56	Genovuz za 300		kr. rok
rarlberga i Salzb.			piemont. lirah		2 mies.
Obveznice lomb.-mlotačkog			Hamburg za		kr. rok
zajma od g. 1850 sa 5 ⁰ / ₁₀₀			100 mar. ban.	85 ¹ / ₂	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.			Lipsko za 100		na saj.
" " " 1839 " 100 "			forintih		2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.			Livorno za 300		kr. rok
" " " 2 ¹ / ₂ "			tosk. lirah	112 ³ / ₄	2 mies.
" " " 2 ¹ / ₂ "			London za 1		kr. rok
" " " 2 ¹ / ₂ "			funt sterl.	11	8 2 mies.
" obće i ugar. dv.			Lyon za 300 fr.	135	3 mies.
komore, starih		3	Milan za 300		
lom. dugovah, u		2 ¹ / ₂	austr. lirah	112 ³ / ₄	2 mies
Fiorenci i Genui		2 ¹ / ₂	Marseille za		
učinjenog zajma,		2	300 frank.	134 ¹ / ₂	2 mies.
galičke		2 ¹ / ₂	Paris za 300		kr. rok
" " " 2 ¹ / ₂ "		2 ¹ / ₂	frank.		2 mies.
" " " 2 ¹ / ₂ "		2 ¹ / ₂	Prag za 100		
" " " 1 ¹ / ₂ "		1 ¹ / ₂	for.	134 ³ / ₄	
Obvezn. u Frank-			Terzt za 100		1 mies.
furtu i Holandi- u		5 pct	for.		3 mies.
činjenog zajma,		4 ¹ / ₂	Mletci za 300		1 mies.
" " " 4 "		4	austr. lirah		3 mies.
" stališah austr.			Bukurešt za 1		
nad i pod En-		3	for. parah		31 dan
som, českih,		2 ¹ / ₂	Carigrad za 1		
moravskih, slo-		2 ¹ / ₂	for. parah		31 dan
žkih, stajerskih		2 ¹ / ₂	Smyrna za 1		
ornških, kranj-		2	for. parah		31 dan
skih, goričkih,		1 ¹ / ₂			
bečkoga ober-			Tečaj novca		
kammeramta.					
Obveznice zemljišnog			Carski dukati		
odkupa		5 ⁰ / ₁₀₀	Zajam od 1851		
Naputnice središnje blagajne			Slovo A		
Godišnji disconto			B		
Bank-akote komad po		1287	Lombardeski		
D i o n i c e.					
Sieverne željez. po		1000 fr.	2210	Krak.-g. sloške po 100 f.	
Bečko-glog. želj. "		500	795	Aust. dun. parob. 508 f	618
Sopr.-W.-Neud. ž.		200		Aust. Lio. u Terztu 500	548
Buditej.-Gm. Linz ž.		250	260	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-terzn. 1. izd.		290		Galič. založn. 4 ⁰ / ₁₀₀ za 100	
" 2. iz-				Srećke Esterhazis 40	
danja s pčvenstvom,		200			

od 3. studenoga 1853.

od 3. studenoga 1853. U srebru.

		od	do
Vagan požunski		fr. kr.	fr. kr.
Pšenice	banatske	5 —	6 —
„	hervatske	5 —	— —
Napolice	. . . . .	4 —	4 15
Razi	. . . . .	3 30	— —
Kukuruza	starog	3 24	3 36
Ječma	. . . . .	3 40	— —
Zobi	. . . . .	2 12	— —

Nr. 12,374.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Officialstelle mit dem Jahresgehalte von 500 fl. und der Verbindlichkeit zur Leistung der Dienstkautiön im Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche im Vorgeschiedenen Dienstwege, längstens bis Ende November 1853 bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, über ihre praktische Ausbildung im Zoll-Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, über die bisherige Dienstleistung, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben Verwandten slavischen Sprache auszuweisen und anzugeben, ob und auf welche Art sie die Dienstkanton zu leisten Vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit den Beamten der Warasdiner Sammlungskassa oder der dortigen Finanz-Bezirks-Direction Verwandt oder Verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.

Br. 16259. (22—B.VI.) (3—3)

Ovovladnim odpisom od 6. listopada o. g. br. 14,959 obznanjeni cionovnik mitnicah državno-cestovnih, mostovnih i prevoznih uslied naredbe vis. c. k. popečit. financie od 12. listopada o. g. br. 39,758/2156 u niekojim ustanovama preinačen i izpravljen je, kako niže sledi:

Tablica

veću u Hrvatskoj i Slavoniji na temelju najvišjeg patenta od 10. veljače 1853. plati se imajuće državne cestarine, mostovine i skelarine.

I m e		C e s t o v i n a		P r i s t o j b e		M o s t o v i n a		S k e l a r i n a									
C o s t a k	M a l t a r i n a h	D u l j i n a m i l j a h	o d s v a k o g k o m a d a			M o s t o v i		o d s v a k o g k o m a d a									
			V o z e č a m a r v a b e z r a z l i k e	m a r v a o d p r o g o n a		v e r t u p o t o k a	D u l j i n a	R a z r e d	V o z e č a m a r v a b e z r a z l i k e	m a r v a o d p r o g o n a							
				t e ŝ k a	l a g a n a					š i r i n e p o t o k a	R a z r e d u k o j i s k e l a s p a d a	o d s v a k e o s o b e	V o z e č a m a r v a z a p r e k a- n a b e z r a z l i k e	m a r v a o d p r o g o n a	t e ŝ k a	l a- g a n a	
K r a j c a r i		K r a j c a r i		K l a f t c i		K l a f t c i		K r a j c a r i									
Z a g r e b a č k o - V a r a ŝ d i n s k a	D u b r a v a	1 1/4	2	1	1/2	D r a v a O š t r i c a	82 1/2 13 1/2	I I I . I .	3 1	1 1/2 1/2	3/4 1/4						
	P e t e r j a n e c	1 1/2	2	1	1/2												
	V a r a ŝ d i n	2	2	1	1/2												
	O š t r i c a	2	2	1	1/2												
V a r a ŝ d i n s k a	V i n i č n o	2	2	1	1/2												
	S v . I v a n	2 1/2	3	1 1/2	3/4												
	B e s v e t o	1 1/2	2	1	1/2												
	Z a g r e b . m a l t e o d l i n i e		1	1/2	1/2												
U k u p n o d u l j i n a		13 1/4															
Z a g r e b a č k o - S a m o b o r s k a	B r e g u n a	3/4	1	1/2	1/4	B r e g u n a S a v a	12 3/4 11 1/2 118	I . I . I I I .	1 1 3	1/2 1/2 1 1/2	1/4 1/4 3/4						
	S a m o b o r	3 3/4	4	2	1												
	Z a g r e b a č k a m o s t o v i n a i m a l t a o d l i n i e		1	1/2	1/4												
	U k u p n a d u l j i n a	4 1/2															
Z a g r e b a č k o - K a r l o v a č k a	K a r l o v a c	3	8	1 1/2	3/4												
	J a s k a	2	2	1	1/2												
	R a k o v p o t o k	2 1/2	3	1 1/2	3/4												
	U k u p n a d u l j i n a	7 1/2															
Z a g r e b a č k o - P e t r i n j s k a	B r e s t	2 1/2	8	1 1/2	3/4	11 3/4	I .	1	1/2	1/4							
	L e k e n i k	2 1/2	8	1 1/2	3/4												
	V o l i k a - G o r i c a	2 1/4	8	1 1/2	3/4												
	U k u p n a d u l j i n a	7 1/2															
R e č k o - S e n j a k a	N o v i C i r k v e n i c a	2	2	1	1/2	F i u m e r a	23 17	I I . I .	2 1	1 1/2	1/2 1/2						
	R e č k i m o s t	1	1	1/2	1/2												
	U k u p n a d u l j i n a	3															
O s e č k o - B e l j i - s k i n a s i p	B e l j i j s k i n a s i p n i m o s t					D r a v a	a) 96 b) 8 c) 83 d) 101	I I I .	3	1 1/2	3/4						
	i d r a v s k i m o s t	1	1/2	1/2													
N a O s e č k o j D j a k o v a r . c e s t i	V u k a					K a r n i c a	10 10	I . I .	1 1	1/2 1/2	1/4 1/4						
	P i s k o r e v c e																
I m e																	
O k r u g l j a	p o t o k a	M j e s t a u k o m s k e l a j e s t e															
O s e č k	D r a v a	K i š - D a r d a															
Z a g r e b	S a v a	P o d u s e d															

Opazka

Dopušteno je predbitno do konca mēseca listopada 1856. da se od ovih voziljah, koja se po običaju zemaljskom napravljena poput kola seljačkih, t. j. koja neimaju niti željeznih osovinah, niti stajakah, niti arnjevah drvenih ili kožnatih, koji bi za stalno bili skopčani s istim, i koja ne spadaju niti u kategorija dostavnakah, niti u tako zvanu poštu seljačku, za marvu tegljeća u ista upregnuta plaća samo polovina svih maltarinah pripadajućih po tarifi.

Vozuća marva neupregnuta i jahaci konji smatraju se za tešku marvu od progona.

Svaka osoba s jednim kolica ili tajstakami plaća dvostruku skelarinu.

Skelarinu plaća samo onaj, koji u istinu skelu upotrebi.

Obznana.

Pošto bi vs. c. k. banska vlada odlukom 17. kolovoza t. g. br. 32331 izdanom blagovolila dopustiti, da se u gradu Varasdinu osim do sada ob-
stajevijeg nedjeljnog sajma, koji se je uvijek u čet-
vrtak obdržavao — još drugi i to u ponedie-
ljak obdržavati može, zato ista visoka dozvola do
općeg znanja stavlja se tom primietnom, da će se
svaki ponedjeljak na sievernoj piasi ili tako zvanom
"banskom tergu", svaki pako četvrtak na južnoj
piasi ili "kapucinskom tergu" sajam držati. — Pri-
godom obdržavanja upitnih sajmova mogu se bez
svake zaprieke za trgovanje izložiti svi predmeti
i naravski proizvodi, koji se na temelju obstojećih
općih propisa na poveljenih, nedjeljnih sajmo-
vih obično i po zakonu prodavaju — prvi pone-
dieljni sajam pasti će na dan 7. mieseca studenoga
t. g. — U slučaju, ako se radi svetci ili blagdani
na opredjeljeni dan sajam obdržavati mogao nebi,
up će se na sljedeći dielatni dan obdržavati, što
se time i hodnog ravnania radi javno proglašuje.

Br. 16097 (23—B.VI.)

(3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Laus Testament de datto 24. Jänner 1846 hat der
verstorbene Komitats Assessor und Bajaer Insasse
Franz v. Adamic mittelst eines Kapitals von 6.000
fl. Conv. Münze eine Fundation gegründet, wovon
die Interessenten als Stipendien an 6 unbenittelte stu-
dierende Jünglinge zu vertheilen sind, jedoch mit
der ausdrücklichen Bedingung, dass vor Allen, zwei
aus der Familie des Stifters stammenden Schüler
zur Erlangung des Stipendiums das Vorrecht be-
anspruchten können.

Nach diesen haben das nächste Anrecht Schü-
ler aus der Familie Matić, von welcher der Bajaer
Schüler Thomas Matić stammt, der am 1. Mai 1840
zwei Schwestern des Stifters aus der damals Baja
verherrschenden Feuersbrunst retten wollte, jedoch
das fruchtlose Opfer seines Muthes geworden. Im
Falle, dass von diesem mit ausdrücklichem Vor-
rechte theilhabenden Schülern keine vorhanden wä-
ren, sollen Alle von seinen an der Erbschafts-Ver-
lassenschaft theilnehmende Verwandte und nur bei
gänzlicher Mangel oder gänzlicher Absterben sol-
cher Schüler, können vermög weitere Testaments-
Verfügung andere Fremde, jedoch nur aus Baja ge-
bürtige christlichen Schüler ohne Confessionsun-
terschied und ob dann Dieselben vom Adel deor
Unadlige sind, theilhaft werden.

Die Aspiranten zu diesen Stipendien haben
nebst dem Tascheneine annoch, im Falle sie ein
Vorrecht beanspruchen, die dokumentirten Bewei-
se liefern, dass sie entweder der Familie des Stif-
ters angehören, und an der Erbschafts-Verlassen-
schaft theilgenommen haben, oder Glieder derje-
nigen Familie Matić sind, von welcher Thomas
Matić in Baja am 1. Mai 1840 verunglückt. Ferner
müssen dem Gesuche Zeignisse über ein morali-
sches Verhalten, dann gute Verwendungs in Studium
beiliegen.

Das Stipendium wird hiezu geeigneten Schü-
lern von der 4. Grammatik-Klasse bis zur gänzli-
chen Vollendung der Studien ertheilt.

Schliesslich wird bemerkt, dass für das Schul-
jahr 1853/54 die Stipendien nur in dem Masse ver-
theilt werden, als hiezu hinlänglicher Fond vor-
handen ist. Die Gesuche sind längstens bis Ende
November bei dieser k. k. Statthalterei einzureichen.

Von der k. k. Statthalterei für die Wojwod-
schaft Serbien und das Temescher Banat.

Remesvar am 17. October 1853.

Br. 4911 (324—Lz.)

(3—3)

Oglas dražbe.

C. kr. sud jastrebarski daje ovim na znanje,
da će se na molbu g. Ljudevita Mixića sljedeće ne-
pokretnosti, kao: vinograd Ivankov v. r. sa 1/2 rali
zemlje, zatim vinograd drugi također sa 1/2 tomu
spadajućom zemljom od pol rali na vlastitost duž-
nikah Glure i Mihalja Tomašića, žiteljah iz svete
Ane, podzupanie jastrebarske spadajuće, i sudbena
na 354 for. sr. procijenjene, radi daga 85 for. 34.
kr. sr. dne 16. studenoga 1853 prie podne na ličn
mjestu, drugi i zadnji put ako drugdje ne, to iz-
pod čipe javno prodavati. Kamo se kupiti, želeći
pozivaju.

Ej jedno se u smislu §. 509. gr. post. svi oni,
koji hipotekarno kakovo pravo na preimovanje
nepokretnosti imaju, ovim pozivaju, da takovo o-
vom sudu prie dražbenog roka prijavi nepropuste.

C. k. kotarski sud u Jastrebarskoj dne 18. li-
stopada 1853.

Balogh s. r.

(182—D.S.)

(2—2)

Poziv.

Budući da je za predaju očitovanja o do-
hodku i prijavah v. r. biravah stalnih za upravn
godinu 1853 ustanovljen rok do posljednjega pro-
sinca t. g. 1853, to se svikolici dužnosti plaćanja

domodarskog poreza podvrgnuti i ovim službeno
i ozbiljno pozivaju — da ako nećeju postići pro-
pisanu novčanu globu, koja će se po izminutju roka
bezizgovorno izterivati, — pomenuta očitovanja svoja
što prie, a svakako do konca prosinca o. g. e. k.
u gradu ovom poslujućoj komisiji dostaviti i predati
imadu — tome se i omo ovdie primetjuje da se od-
nosni exemplari — prem među žitelje razdieljeni —
nalaze kod pvoegradskog blagajnskog ureda.

U Zagrebu 23. listopada 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog
grada Zagreba.

Nr. 12,374.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden
Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Officialstelle
mit dem Jahresgehalte von 500 fl. und der Ver-
bindlichkeit zur Leistung der Dienstkaution im
Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre
Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege, läng-
stens bis Ende November 1853 bei dieser k. k.
Finanz-Landes-Direction einzubringen, und sich
darin über ihr Alter, über die zurückgelegten
Studien, über ihre praktische Ausbildung im Zoll
Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, über die bis-
herige Dienstleistung, über die Kenntniss der
deutschen, kroatischen oder einer derselben ver-
wandten slavischen Sprache auszuweisen und
anzugeben, ob und auf welche Art sie die Dienst-
kaution zu leisten vermögen, dann ob und in
welchem Grade sie mit den Beamten der Wa-
rasdiner-Sammlungskassa oder der dortigen Fi-
nanz-Bezirks-Direction verwandt oder verschwä-
gert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-
Landes-Direction.

Agram am 23. October 1853.

Nr. 13519.

Kundmachung.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat sich
bestimmt gefunden, nebst den im Umlaufe be-
findlichen 4 1/2 % auf der Saline Gmunden ver-
sicherten Partial-Hypothek-Anweisungen mit
einer viermonatlichen Verfallsfrist auch derlei
5%. Anweisung mit einer sechsmonatlichen
Verfallsfrist jedoch innerhalb der Grenzen des
für diese Anweisungen festgesetzten Totalbetr-
ges von 40 Millionen hinauszugeben.

Mit der Hinausgabe dieser Effekten, wel-
che am 20. d. M. in Wien und am 31. d. M.
in den Kronländern beginnen wird, sind die Cen-
tral und Filialkassen der privilegierten National-
bank betraut und es haben hinsichtlich beider
Gattungen von Anweisungen die bisher für die
4 1/2 % geltenden Bestimmungen in Anwendung
zu kommen.

Welches in Folge Erlasses des h. k. k.
Finanz-Ministeriums vom 13. October 1853 Z.
16598 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Von der k. k. kroat.-slavon. Finanz-
Landes-Direction.

Agram den 19. August 1853.

Br. 2561. (325—Lz.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud grada Karlovca obznajuje, da
je usled podnešene tužbe po ovdajšem krojaču,
Josipu Mahniku, protiv Josipu Rumiću, bivšem
dielovoditelju u c. kr. podzupanu karlovačkom, radi
duga 63 for. 30 kr. ročiste za ustmenu razpravu
na dan 19. prosinca 1853 u 10 uru prie podne u
sudnicu ovog suda opredieho, i buduć se za bora-
viste obtuženog neznade, za njegovo zastupanje o-
vomiestnog g. odvjetnika Vatroslava Germana za
obskerbuka naredio.

O čemu se obtuženi Josip Rumić obavieštjuje
s tom opomenu, da je poziv njegovom g. skerb-
niku Vatroslavu Germanu uručen, kojeg imade ili
dovoljno uputiti, kako da mu se pravda sversi sho-
dao razpravlja, ili sude imenovat drugoga zagovor-
nika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice,
što je sve to zanemario, pripisat samomu sebi.

C. k. kot. sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 19. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 7709 Z. Z. (144—D.S.)

(3—2)

Razpis natečaja.

U ovdajšem k. o. braništu inpraznjeno je pi-
tamako mjesto zaklade Domjanićeve po Franji Ada-
m. ničkoj Domjaniću utemeljene.

Na ovo pitomsko mjesto pri-
ci zakladatelja, a u pomanjkanju ovih također ro-
djenici.

U molbenici za podieljenje istog pitomskog
miesta, koja se na podpisanoj upravi ima, i naj-
dulje do 20. studenoga o. g. predati imade, mora
biti naznačeno ime i stališ roditeljah: zatim obzna-
ju odnosnoj molbenici priložiti sljedeće dokazice:

a) Kćerstni list;
b) Školska svjedočba od zadnje prošle škol-
ske godine;

c) Liečnička svjedočba v. r. zdravog i pika-
kovo kroničkoj bolesti potvrđenog tieta;

d) Svjedočba razarnika v. r. s uspješnim
učipljenih boginjah;

e) Svjedočba dotične miestne oblasti v. r. bu-
imućva ili inih dohodakah, broj dietae s nazna-
čanjem obskerbijenih, kao i v. r. zaslagah, koje
su roditelji ili predji natečteljah stekli za vieru,
vladara i domoviau.

U Zagrebu 9. rujna 1853.

C. k. v. r. župan službeno odsutan,
c. k. županijski savjetnik

K u s t e r i c.

Br. 1566. (301—Lz.)

(3—3)

Izrok

za. overšbenu jevtinbu nepokretnostih u okružju
občine ribničke ležećih.

C. k. kot. sudista ribničke ovim javlja, da je
na zahtiev Franciske udove Novčić podniet dne
19. rujna 1853 broj 1566 a parbenom poslu protiv
njezinom dužniku Ivanu Modručiću iz Modrućino-
vog sela dozvoljena overšbena jevtinba v. r. imo-
vija ovuga sastojećih, pocienjenih ukupno za 2640
for. sr. i da su za obdržavati takove jevtinbe ro-
kovi opredieljeni na dne 19. studenoga i na 19.
prosina 1853 svaki put u 2 sata poslie podne na
ličn mista.

K. ovomu činu dakle pozivju se svi kupiti
želeći s tom opazkom, da se ponađe praviti na za-
pisnik pušta onom jedino, koji jamstvo (vadium) od
10% glede čitavog procjene iznosi položi, i da po-
stavši kupac koje nepokretnosti založno obvezane
kupo-prodajnu svotu, na koliko ista iznaša, ima po-
lag ovosudačkog uputka na se uzeti, očituje se u-
jedno kupiti želećim, da se procjene zapisnik i jev-
tinbeni uvjeti u urednoj pisarni viditi i prepisi ovih
zdignuti mogu.

Ujedno se svaki, koji misli, da mu na nazna-
čene nepokretnosti za jevtinbeno prodavati odlu-
čene, pripada kakovo pravo, ovim pozivlje, neka
prijavi takovo svoje pravo, dakle naznačene nepo-
kretnosti nebudu razprodane tim sigurnie, dočim
u protivnom slučaju sebi će pripisat imati, ako ku-
po-prodajni iznos među drugima razdieljen bude
bez njega, a tako za njega mista opostane.

C. k. kot. sud u Ribniku dne 2. listopada 1853.

C. kr. kotarski sudac
B u n y e v o c.

OGLASNIK.

(189—DP.) 19

(4—3)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagre-
ba stavlja se s otim do javnog znanja, da je na za-
htievanje velečastnog gospodina Pavla Bratelja,
ravnatelja siemeništa gerčko-katoličkog u Zagrebu,
u parbenom poslu istog siemeništa proti baštinaikom
pokojnoga Mihalja Stivalića četvrti i posljednja
overšbena dražba kuće istih baštinihah ovdie u Za-
grebu u visokoj ulici pod brojem 152. ležeće i na
10,000 for. sr. sudački pocienjene dozvoljena, i
za obdržavanje takove rok na dan 21. studenoga
1853 prie podne u 3 sata na ličn mista opredieljen.

Kuća ova sastoji se iz 22 sobe, 3 komore, 5
kuhinjah, dvie izbe, potrebnih dervarnicah i po-
druma, k njoj spada i jedan v. r.

Kupiti želeći pozivaju se na dražbu, time, da
svaki licitirati hoteci mora vadium od 200 for. sr.
položiti, i da kupac intabulirane dugove, na koliko
kupovna ciena dosegla bude, po naputku suda
preuzeti mora; zajedno se do znanja daje, da se
procijenbeni zapisnik i uvjeti dražbeni kao i izva-
dak uknjiženih dugovah tako u pisarni ovog suda
uvidieti mogu kao i pri ravnateljstvu siemeništa
gerčko-katoličkog.

Napokon uzazivaju se svikolici, koji kroz ubi-
lježenje u javnih knjigah hipotekarno pravo na otu-
kuću misle da su zadobili, neka takovo do roka
prodaje tim većma ovomu sudu prijave, što u pro-
tivnom slučaju oni sebi samim pripisati bi imali,
ako se razdieljenje prodajno-kupovne svote bez njih
poduzme, i oni kroz to, na koliko prodajno-kupov-
na svota bi izcérpljena bila, izključeni bi ostali.

U Zagrebu dne 3. listopada 1853.

C. k. kot. sud.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglašene opredijeljena je uvrštenina: 4 kr. sr. od linije za paragraf; a zatim za svakih 2 kr. sr. — Za druge oglašene ili posebne članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 1 kr. sr.

Zvanična čast

Nova predplata.

Prijašnja predplata na zem. vladni list dopisiva **XXV.** komadom „I. razdiela“, te se svi što žele dalje držati isti list, time pozivlju, da predplate na buduću **10. tečaj** od 60 tabakah. Predplatna je ciena za Zagreb **2 fr.**, a za izvanjske ujedno sa poštarinom **3 fr. 40 kr.** srebra.

U Zagrebu dne 29. listopada 1853.

Odpravništvo zem. vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Ulak, koji je Omerpaši donio zapoviest sultanovu, da još nepočima neprijateljstvih, otišao je 21. listopada u jutro iz Carigrada u Šumlu. Budući da tatarin put iz Carigrada do Šumle provali za 3 dana, to se jamačno uzeti može, da je Omerpaša već do 26. listopada dobio zapovied, po kojoj su neprijateljstva za čas zaustavljena. Sasvim je tim turski generalissimus odredio, da se toga dana gradi most iz Vidina u Kalafat (u maloj Vlaškoj), te je 28. listopada za zbilja prešlo 8000 momakah turskih s 24. topa preko Dunava i učvrstilo se u Kalafatu, kako smo to jučer javili.

Knez Goršakov dozvolio je pograničnim stanovnicima Vlaške, da mogu sve svoje imućstvo preseliti u unutrašnjost zemlje, pa s toga od nekoliko danah prolaze ciele karavane prema Bukureštu. — Rusi stoje od 25. pripravnici za pozdraviti došljake iz preka i njih natrag uzbit.

Iz Beograda javljaju, da je na sèrbskoj granici i kod Sofie usredotočena turska vojska, oko 50,000 mom., dobila 22. od Omerpaše zapovied, da bërzim korakom stupa prema Vidinu. Vojska je već na maršu.

Iz Carigrada čuje se, da magjarskim uskokima nije dozvoljeno, da sastave posebnu legiu. Risa Efendi otišao je u Anatoliu, Ahmedbey u Šumlu, Tahredin Efendi u Batum, gdje će kod tri vojna shora preuzeti diplomatske poslove. — 3000 kom. konjah, što su bogati Turci poklonili, opremljeno je u Šumlu, da se kod topništva i konjaničstva upotrebe. Nieka sievero-amerikanska korveta dovela je više niemačkih uskokah na raspoloženje Turskoj. — Pukovnik Magnan boluje vërlo pogibelno s groznice. Iz Carigrada prelazi još uvijek vojska u Varnu. Englezko-francezka flota usidrla se u mramornom moru.

— Knjaz cernogorski Danilo povierio je niekom dalmatinskom svetjeniku iz Zadra uređenje javnoga podučavanja u svojoj kneževini.

— „Soldatenfreund“ — list čestoputah dobro izviješten — javio je nedavna, da ako Omerpaša malu Vlašku posiedne svojom vojskom, da on upravo to čini, što ruski zapoviednik nikada nije nakanio prièiti. U savezu s ovim mnijenjem raznosilo se, kao što „Wanderer“ piše, po Beču, da će Omerpaša, prešav Dunav u maloj Vlaškoj zaustaviti se, te će medjutim diplomacia započeto posredovanje nastaviti.

— Carigradska najnovia pošta dopire do 24. — Novoga neima ništa osobitoga. — Ruski činovnici polaze zajedno s arhivom sutra (25.) iz Carigrada. G. Argyropoulo ide u Bukurešt, a ostali u Odesu. Zaštitu nad ruskim podanicima i dotične poslove preuzimlje c. kr. austrijska internunciatura.

Iz Bukurešta javljaju, da je knez Goršakov prenio odatle glavni stan na tri postaje daljine, gdje imade 20,000 momakah. Izmedj glavnoga stana i Gjurgjeva stoje prednje ruske straže.

Potvèrdjuje se, da je englezko-francezka flota ušla u Dardanelle.

Sèrbia.

U Beogradu. C. k. austrijsko ministarstvo unutarnjih dielah u smotrenju marvenetèrgovine učinilo je pod 2. sèrpnja o. g. po novom Br. 17227./1008. sliedujuće raspoloženje:

U sliedstvu pribраниh u ovom smotrenju izviestjah c. kr. austrijsko ministarstvo unutarnjih dielah našlo se pobudjenim periode karantiniranja, koji su do sad za goveda, iz preko u unutarnost dolazeća, uzakonjeni bili, dignut i opredielit, da svako govedje, koje bi iz zaraženih, ili zbog govedske kuge podozriteljnih zemaljah dolazilo, počinjući od 15. lipnja o. g. po nov., t. j. od 3. lipnja o. g. po našem kalendaru, na ulaznoj štaciji 20-dnevni period izdržati mora, no naprotiv ona goveda, koja bi iz zemlje od ove zaraze slobodne, ili zbog iste nepodozriteljna došla, imaju se na ulaznoj štaciji samo propisanom sanitetskom pregledu podvèrći i po tom bez ikakvog daljeg zadèržavanja u unutarnjosti monarhie propustiti.

Čim govedja kuga u onim krajevima Rusie, koji sa Austriom graniče, stalno biesni, i počem Moldavia još nedaje savèršene bezbiednosti, da odtuda dolazeća goveda podozriteljna nisu: to se za sva iz Rusie dolazeća goveda u napredak, za ona pak iz Moldavie za sad 20-dnevno karantiniranje odredjuje.

Iz ostalih pograničnih zemaljah, počem se ove za sad za nepodozriteljne smatrati imaju, može se uterivanje govedah po nadležno preduzetom sanitetskom pregledu bez ikakve prepreke dopuštati.

U savezu sa ovim raspoloženjem, i počem je govedja kuga u monarhii od dužeg vremena ugasila se, ukidaju se u unutarnjosti sva otežavanja prelazka marve, a tako isto i pregledne komisie.

Da bi ovo raspoloženje c. kr. austrijskog ministarstva i našim tèrgovcima, kojih se ovo tiče i koji bi se tim hasniti hteli, do znanja došlo, to ga mi putem novinah naših saobćivamo, nepropuštajući marvene tèrgovce opomenuti, da se za ranie sami postarati imaju za onoliko hrane, koliko bi za njihova goveda u slučaju 20-dnevnog karantiniranja na granici dovoljno bilo. (S. N.)

Moldavia i Vlaška.

— „Satellit“ piše: Vërlo pouzdana izviestja o turskoj vojsci kod Šumle i Varne, i u gradovima na Dunavu neglase posve povoljno o stanju Omerpašinih vojnikah. Izviestitelj je jedan nepristrani čoviek, više Turcima nego li Rusima nagnjen. Kod vojske vlada oskudica živeža i džebane; neuredni vojnici vërlo su slabo oboružani, hèrdjavo odieveni i većom stranom bosi ili sa sandalima. To je prava slika nevolje. Uredna vojska doduše niešto bolje izgleda, no iz daleka nije takova, kao što ju pristrani izviestitelji opisuju. Uleme su oduševljile narod za Muhameda, jer oni dobro znadu, da, ako nastane obća ravnopravnost, da je njihovu gospodstvu kraj.

Prispoda, što ju nepristrani putnici čine izmedj Rusah i Turakah, biva vazda na korist pèrvih, pače i na donjem Dunavu, gdje je mnogo veća simpatia za Turke nego li za Ruse, došli

su ljudi k potpunom osviedočenju, da će Rusia bez i najmanje sumnje pobiedu održati nad Turcima.

Biegunci kod Omerpašine vojske žele doduše rat, no ne iz privèrženosti k Turskoj, nego u nadi, da svoje držovite i pretierane želje realiziraju. Oni smatraju Tursku za sredstvo. Mahomedanizirani Magjari u Varni i Šumli boje se, da njih i Taliane nepošlju u Aziju. O Omerpaši govore biegunci povoljno, jèr dèrže, da on s njima goji jednake simpatie i nade.

Francezka.

— Francezka vlada zaključila je ustrojiti dva tabora kod Lyona i Toulona; svaki imat će 50,000 momakah.

— Putnici dolazeći iz Pariza u Belgiju, pripoviedaju, da se je tamo pojavila kolera, nu da tamošnji listovi nesmiadu o tom ništa pisati. — Parizki listovi zabavljaju se obširnim komentarima o događaju kod Izačke.

Azia.

— Pravac kineske bune daje se sad dosta jasno razaznati, jer su nam poznati glavni dokumenti njihovi. Krug spisanja počinje s „knjigom nebesnih zapoviestih i uredbah“, koje je bog Tientonu i Jesu-u odkrio. Po ovoj zapoviesti nesmie se pljačkati, nego treba hrabro boriti se, a ženske osobe počitovati. Drugom knjigom uveden je nov kalendar, koji ima 366 danah i 12 miesecih. Pri koncu tjedna odredjen je dan odmora na hristjansku nedielju, a zli i dobri dani ukiniti su. Treća knjiga: „Odkri-tja nebesnog otca, sišavšeg na zemlju“ pripoviedaju, kako je urola jedna protiv Tien-ta samim bogom odkrivena i osujećena. Četvèrto spisanje knjigah nebesnih zapoviedih, opominje na pokoru i pokajanje, da počituju pravog boga, da se odreknou idolopoklonstva, pa čedu pokorni postići raj, a nepokorni doći u pakao. Zatim se oprovèrgavaju dva predmeta. Pèrvi, što je jedino car dostojan, da se bogu moli. Ovo se oprovèrgava tim, što je bog povoljno primio molitvu dvojice od muževah prostog naroda, kao što predaje staria kineska mitologia, čega radi su do visoke česti došli. Drugi prigovor, po kom se zove, običajima stranacah predati se, ako se počituje veliki bog, oprovèrgava se time, što Kinezi i stranci jednog i istog boga počituju, evo ima već više hiljadah godinah. Stranci su ostali vierni tomu bogopočitanju, no Kinezi su odpali od njega i služe idolopoklonstvu. Tako dakle vraćaju se sad samo k onome, što je u staro doba vladalo. Jedna je istina, kaže se najposlie pri koncu izpita. Za tim slieduju propisi obreda. Vierovnik treba da pred bogom kleči, i za oproštenje grehovah moli, da adves dèrži, i da se u rieki ili sudu kakvom pere, kad ruča, da se bogu pomoli, i da prazdnik svetkuje. Tako će biti en od grihovah razriešen, i dojt će u nebo. Evo jedne molitve, primiera radi: „Ja N. N., koji viernim sèrdcem klečim, kajem se, što sam sàgrešio, i molim nebesnog otca, velikoga boga, da mi iz izobilja milosti svoje predjašnje grehove moje, koje sam neznao počinio, oprosti, život moj da mi obnovi, a dušu u nebo primi. Ja se odričem predjašnjeg života mog, osobito idolopoklonstva. Molim se bogu, da mi pošlje svoj duh sveti, koji će mi pokvareno sèrdce promieniti, od lukavstva izbaviti, i koji će mi obranu dati, hranu za tielo i drugu potrebu, izbavljenje od zla, mir na ovom a slavu u budućem svetu, milostju našeg spasitelja i starijeg brata, koji nas je od grihovah izbavio. Najposlie molim se, nek bude vo-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredijeljena je svršbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Nova predplata.

Prijašnja predplata na zem. vladni list dopisuje **XXV.** komadom „I. razdiela“, te se svi što žele dalje držati isti list, time pozivlju, da predplate na buduću **10. tečaj** od 60 tabakah. Predplatna je cijena za Zagreb **2 fr.**, a za izvanjske ujedno sa poštarinom **3 fr. 40 kr.** srebra.

U Zagrebu dne 29. listopada 1853.

Odpravnništvo zem. vladnog lista za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubo-
nice obećaje nadalje:

	for.	godišnji pri- nesci
Prenzv. gospoja Sofia B. Jelačić	150	—
G. Rušnov Maxo	30	12
„ Cimiotti Ludjevit	25	12
„ Tosoni	25	12
„ Hirschler Juraj	25	10
„ Popović Anastas	—	12
„ Mudrovčić	—	5
„ Rober Josip	—	12
„ Žigrović Josip	—	12
„ Dr. Ullepits	—	24
„ Hochstädter	10	10
Gospoja udova Gvozdanović 2 akcije nar. doma predala	50	—
G. Bosch	—	2
„ Wolgemuth	20	12
„ Janušek	—	2
„ Nahodil	—	2
„ Grošl	—	2
„ Petzek c. k. satnik	—	6
„ Maraković Nikola	—	3
„ Halm	5	—
„ Malin Konstantin	10	5
„ Spaić Damjan	—	3
„ Morvaj Florian	—	1
„ Mihić Gracian	5	10
„ Bucifaj And.	—	1
„ Kuder	—	1
„ Popović And.	10	5
„ Dolezel	—	1
„ Smrekaj Ant.	—	4
„ Mrazović M.	—	10
„ Perkovac	5	—
„ Rusnjak	—	3
„ Fellner	2	3
„ Fuchs And.	2	—
„ Dorotić Juraj	4	—
„ Mesec Stjepan	1	—
„ Suvić	2	—
„ Panić Stjepan	3	—
„ Vieškocil	4	—
„ Milinović	—	1
„ Holiček	—	1
„ Dubrak	—	1
„ Fabianec	—	2
Gospoja Ilc Franjka	—	2
„ Bredner Viekoslava	—	2
„ Veseli Juliana	2	2
„ Galović Barica	—	1

Stjepan Pogledić,
predstav. i župnik.

Kamauf,
načelnik.

— Izravna trgovačka s donjega Dunava javljaju, da demonstracija kod Kalafata nije tako neznatna, kako se je to s pèrvince mislilo. Broj prešavše na vlaško zemljište vojske svakako je veći od 8,000 mom. Govori se i o niekom drugom prelazu kod Turne (?), gdje je, kako se glasa, i sam Omerpaša nazočan, te namierava sa centrom svoje vojske poći prema Bukureštu, dočim lievo krilo od Kalafata prema Krajovi, pomnožano vojskom iz Sofie na 0000 mom., ima malu Vlašku posiesti i takodjer prema Bukureštu stupati. — Goršakov dobiva neprestano podkrepjenje.

Kao što se nadalje javlja, držao je vladajući knez vlaški pregled nad vlaškom vojskom, koja se u Bukureštu nalazi. Tom prigodom izjavio je oficirima, da knez Goršakov zahtieva, da se zem. vlaško vojničstvo priključi ruskom, no da mu je on (Stirbey) odgovorio, da vojničstvo vlaško nije opredijeljeno za rat, nego za držati poredak u zemlji. Uslied toga misli se, da će se vlaško vojničstvo razoružati.

Trgovci s hranom, koji imaju magazinah kod Dunava, isto tako i seljaci miestah kod Dunava dobiše od vèrhovnoga ruskoga zapoviedništva nalog, da svu svoju hranu i kèrmu opreme u unutarjnost zemlje, inače će im se sve to zapaliti. — Misli se, da će Turci i kod Turkufata, Braile, Silistrie i Šistova preći preko Dunava. — U Bukureštu strogo je zakazano na javnim miestima govoriti o ratu oli miru, o Rusima ili Turcima. Jedna najveća kavana, gdje su se trgovci sastajali i divanili, zatvorena je. — Najnovia pošta javlja, da je vladajući knjaz Stirbey 1. studenoga zajedno sa svojim sinom prispio u Sibinj, te polazi preko Solnoka u Beč.

„Wien. Ztg.“ donosi službeno izvjestie o događaju kod Izačke. Po nalogu vèrhovnoga zapoviednika imala je jedna čast dunavske flotice uz Dunav jedriti, — pa kad se je ista približila Izački, počeoše Turci pucati, i s obih se stranah otvori živahno gruvanje topovah. Bitka trajala je podrug sat. Ruska je flotica upèrkos neprestano vatre prispiela na svoje miesto. — Rusi su Izačku sa svojim bombama zapalili (incendièe); a kod njih palo je 12 mornarah i kapetan drugoga razreda Verpakowski, koga radi njegove hrabrosti osobito žale.

Pod generalom Danenbergom stoji 40,000 mom. od 4. vojnog sbora dva sata od Kalafata.

© Iz Bosne dne 24. listopada. (Dopis.) Prošlih danah stigao je u Bosnu ferman carski, koji izjavljuje svima podajnicima svojim, kako nije bilo moguće zahtievanjima ruskoga dvora zadovoljiti mirnim nikakvim načinom, već da se moraju na bojnem polju ogledati i te stvaririesiti. Rečeni ferman obnarodovao je sam vezir u Sarajevu i uz to strogo preporučio, da se Turci i raja bratinski gledaju i ljube, takodjer da nitko neima zlo gledati na niemačke podajnike, koji trgovinu i svoje poslove svidjaju po ovoj zemlji, budući da je devlet u miru s Austriom. Ova opomena mnogo važi, jerbo su baliè mislili, kako se objavi rat s Rusiom, da će im vezir dopustiti, da gone i sieku svakoga kristjanina samo je li gjaur. Sada poslie ovoga proglašenja ratnoga čujem, da je niekud vezir otišao, ali nisam razabrao kuda, valjda će obiçi sva poglavita miesta po Bosni, da pregleda i preporučiti Turcima spremanje na rat. Kako mu nedrago raja se uzda u mudrost vezirovu, da neće prepustiti, da na pravdi božjoj gine siro-
tinja nevina kristjanska.

Derviš-paša se nalazi u Hercegovini i još dva inžinira, koji su opredijeljeni da niekakve

kule podižu prama Černojgori, a drugi veli da otvore porat iliti skelu na Kleku i Sutorini.

Bošnjaci su gotovi svakako ali mučno preći svoje granice, već najdulje do sprama Srbije ili Černegore za čuvanje i bdijenje.

Bilo je rečeno podistinu, da je Čamil-paša izašao iz Bosne, ali sada opet se je pojavio u Novom-pazaru i tamo siedi, ter zar još niekaka sitniša ima naplatiti. . . nikako ovaj kratelj nemože bosanske arie da ostavi! Mnogo je tužbah bilo na prošastoga kajmakama travanjskoga Adži-Ali-pašu, te je svèrgnut, ali sada novi, koji je došao iz Stambola, kažu, da nimalo bolji nije. . . sve gori za gorim, baš nejma fajde ni od niekakve strogosti carske svèrhu ovih kajmakana i mudirah — sve što je zlo od njih je, niti im sami vezir može išta učiniti — podvale novac u Carigradu na kapijah, pak donesu ferman te gule Bosnu, a vezir gleda izpod ruke. — Tako od mostarskoga vezira trista jadah kazuju — ali nije čudo, jer je on bio najžešiji janičar prie i dosta carstvu ziana učinio, pak je sada vezir u onoj istoj koži. Raja sadašnjestanje motreći spominja dobrotu Stočevića Ali-paše. Carstvo smakne jednoga zulumčara da drugomu miesto otvori. — Od ostaloga bogu blagodarimo, još se živieti može, neima očitoga progonstva i nasilja u obće, a posebnih nikada manjkati nemože.

† Iz Krajine 28. listopada. Jedna je kuga prošla kroz Krajinu prie nekoliko miesecih, a sada se druga taki ukobi — pèrva je bila pilepčiva i za Turke, hrišćane i kèrićane, i to je Mufetiš-paša bio; a druga će se kosnuti samih hrišćanah — to ti je vladika sarajevski, evoga sada medju nami. . . Mnogo smo čuvali za njega lapiti, i činilo nam se je opet baš nije onaki ni vuk kolikoga kažu, — ali sada sgledavši njegove obèrve gusarske baš svaka japia može biti od njega. . . desio sam se jedanput blizu što od jadnih popovah — koji su malo od govedah rastavili — radi brecajući na njih i prieteći pranjgama i apsom — on neima više priznanja na njih, nego na slovesno stvo-
renje, što mu je griehota do boga! . . . Sada je umro patriarb, pak se nada zar putovati, te je pohitio amo da mu oguli i kožu, a vunu je i kostret ostrigo njegov protosingjel svu godinu hodajući. . . Porezi težki, harači nisu ni lanjski izdati, a novi stigli, godina skupa, a ova zlogodnjača sada zajašila, šta može biti s jadtim hrišćanima??!

— S danom 3. studenoga opet će se novom školskom 1853. godinom započeti kod c. kr. glavnog učilišta u Splitu predavanje nauka brodarstvenog sastojećeg se iz dvogodišnjeg tečaja, iz jednog tečaja večernjeg i jednog polugodišnjeg tečaja.

Dvogodišnji tečaj za svèrhu ima teoretičko-praktično učenje poručnikah i kapetanah, koji će putovati na daleko i svèršuje se za dvie godine.

Večernji tečaj tiče se gospodarah od malih brodovah i brodovodjah, i svèršuje se pèrvog polugodišta.

Naposliedku tečaj polugodišnji, koji je samo praktični tečaj brodarstva za kapetane, koji će na daleko putovati, svèršuje se drugoga polugodišta.

Da jedan pripušten biti može da polazi 1. tečaj dvogodišnji, potrebno je, da je kandidat navèršio 14 godinu života, da izpitom posvie-
doči znanje talianskog jezika i da dovoljan okretnost ima u četiri pèrva aritmetička dielovanja.

Tko želi upisati se u dvogodišnji tečaj, taj je morao svršiti prvi s dobrim napredovanjem, ili valja izpitom da posviedoči iskustvo matematičnog znanja, pa onda stupa.

Večernji tečaj polaziti može svaki, bez da se ikako opravda.

Na posliedku da se pohađati može polugodišnji tečaj osim pogodbah zahtjevanih od kandidata za 1. dvogodišnji tečaj, nužno je i to, da je dvie godine već po moru išao.

Ostale pogodbe i pravila tičuća se brodarstvenih učenikah, bit će im priobćena onda, kada se stanu upisivati, a moći će se upisati do 15. studenoga. Pošto rok ovi izidje, tek na pismenu molbu podnešena ovom uredu, u kojoj će se dokazati uzrok zakasnjenja, moći će se primati.

Austrija.

— Iz pregleda, koji je „Wien. Ztg.“ od 18. listopada priobćio u službenom svom dielu o priložima sakupljenim za podizanje hrama na uspomenu divnog spāsena njeg. c. k. ap. velič. vidi se, da je svega sakupljeno 1,029,522 for. 55 $\frac{1}{4}$ kr. u srebru, a 32,722,40 u državnim i posebnim ceduljama. Od ovoga novčanoga priloga spada na donju Austriju 430,816 for. 6 $\frac{1}{2}$ kr., a 17,750 u ceduljama — na gornju Austriju 26,011 for. 52 $\frac{1}{4}$ kr. u srebru i 3000 u državnim ceduljama — na Solnograd 5117 fr. 12 $\frac{3}{4}$ kr. u srebru — na Štajersku 20,969 fr. 31 $\frac{3}{4}$ kr. u srebru i 3293 u ceduljama — na Korušku 9270 fr. 56 $\frac{1}{2}$ kr. u srebru i 2100 u ceduljama — na Kranjsku 10,915 fr. 25 $\frac{1}{4}$ kr. i 100 u ceduljama — na Tèrst s Gradiškom, Goricom i Istriom 50,847 fr. 33 $\frac{3}{4}$ i 2900 u ceduljama — na Tirol i Vorarlberg 16,820 fr. 10 $\frac{1}{2}$ kr. — na Česku 46,212 fr. 29 $\frac{1}{2}$ kr. i 800 u ceduljama — na Moraviu 39,830 for. 56 $\frac{1}{2}$ kr. i 1650 u ceduljama — na Šleziju 9354 i 24 kr. — na Galiciu 30,642 for. 9 $\frac{1}{2}$ kr. i 2520 ceduljama — na Krakov 25,187 fr. 45 $\frac{1}{2}$ kr. — na Bukovinu 11,708 fr. 45 $\frac{1}{2}$ kr. i 200 u ceduljama — na Dalmaciju 10,652 fr. 20 $\frac{3}{4}$ kr. — na Hèrvatsku i Slavoniu s hèrvatskim primorjem i gradom Riekom 12,895 for.

Osim ovih iznosakah poslane su mnoge skupociene stvari za potrebu cèrkovnu, medju kojima rado napominjemo kip spasiteljev, izvèrstna radnja u kararskom mramoru, poslan iz Rima.

Talianska.

— U Piemonta mnoge uskoke zatvaraju. Govori se, da su radili o republikanskoj pobuni. Sve, što su utamničili, poslali su u tvèrdjavu od Aleksandrie. Medju stavljenim pod zatvor, kažu, da se nalazi i bivši jedan tajnik Mazzinov, pri kom su našli silna pisma, kojima je dopisivao s Mazzinom i drugim osobama u savezu stojećim s članovima bivše mlade Talianske. Uz pisma uzaptili su takodjer zabranjenog oružja i proglase mnoge. Za ovo glasove još se pak ništa podufano kazati nemože. Mnogim uskocima nalazećim se u Nizzi zapoviedjeno je, da odlaze iz zemlje ili u unutarnjost da se povuku. S ovih stvari uhvatiše republikanski listovi priliku, te oštro napadaju na vladu. U obće sada žestokim načinom nasèrtje demagogička partaja na vladu piemontezku, a tako isto i druga partaja, koja bi htjela da se povrati samovladaocu ono, što mu je oduzeto 1848. Svèrhe i načini, kojim se služe protivne ove dvie partaje, jesu vèrlo različite. Pèrva hoće da Piemont bude onakov kao što je i ostala suhozemna Europa, druga bi željela, da se Piemont odciepi od saveza velikih silah od kopna, kako će s vremenom raskida udariti i doći pod ruku britansku. Vlada se dèrži srednjeg puta.

Rusla.

— Sva ruska flota dieli se na dva diela: flota na Baltičkom moru s 3 odjeljenja, i ona na cèrnom moru s dva odjeljenja (ovde neulaze brodovi na Kaspičkom, Aralskom moru i t. d.). Odjeljenja imaju barjake bijele, plavetne i cèrvene. Obično pripadaju k jednom odjeljenju: jedna gjemia na tri tavana, 8 na dva tavana (izmedju ovih dvie od 84 topa), 6 fregatah, 1 korveta i 4 manja broda. Broj pridruženih parobrodah neznatan je. Posebni ljudi neimaju baš toliko parobrdah da bi se u slučnju rata na njih

Kada se Kozak nahodi daleko od dragih svojih, ako je tužan ili težkih ranah dopao, uzme kesu o vratu obiešenu i smatra je kao amajliu kakovu, donese je k svojim usnama i umire obrativši zadnje svoje misli na ono, što je u postojbini ostavio.

Francezka.

— „Journal des Debats“ sadèržava sliedeći članak o stanju francezke i europejske tèrgovine, iz koga priobćujemo sliedeće odlomke:

„U Europi u obćeno i kod nas manja je nestašica u žitu, nego što biaeše 1846; jer ako je u zapadnoj Europi lietina omahnula, kao što uvieravaju, obilata je bila na iztoku, to jest u Českoj, Moravii, Šlezii, Poljskoj i podunavskim kneževinama. Krumpirah više ima nego 1846; helda je predobro rodila u sjedinjenim dèržavama; — Lombardija i Mletačka dati će 4 miliona etolitrah helde, a 500,000 pirinča, a i u Francezkoj mogla bi se ova hrana upotrebiti miesto ršenice.

U ostalom baš da se hoće pokazati da je nestašica u žitu vèrlo velika, mi opet kažemo, da je manje nego 1816—1847. Zlo se je na vrieme poznalo, te se tomu odmah i doskočilo; domaće žito nije slobodno iznositi, a inostranom oblakšano je unošenje. God. 1852 1. rujna inostranog žita unešeno je 612,000 kvintalah metričkih, a ove godine 1,296,000, a cienne su, zato imamo zahvaliti mudrim mierama vlade, manje nego 1846. Ima dva mieseca da su silni brodovi ukèrcani žitom odredjeni za francezke, englezke i belgianske luke tako, da neima dovoljno brodovah za prenošenje kamenog uglja, gvoždja i druge tèrgovine. S ovoga slobodno se ufati može, da Europu neće postignuti ona nevolja, kako se misli.“

Ciena žita u Zagrebu

	od 3. studenoga 1853.		U srebru.	
			od	do
	Vagan požunski		fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5	—	6	—
„ hèrvatske	5	—	—	—
Napolice	4	—	4	15
Raži	3	30	—	—

SLUŽBENI LIST.

Br. 13,176.

Oglas

c. k. hrvatsko-slavonskog zemeljskog financialnog ravnateljstva.

Pogledom na onu okolnost, da se je u novie doba kirijaška ciena za prevoz soli iz Segedina u Brod, Staru Gradišku, Terczovac i Varašdin povećala, pronadjeno je za buduću upravnu godinu 185³/₄ prodajnu cieniu kod spomenutih skladištah soli, i to

- u Brodu od obstojeće dosada cienne 6 f. 37 kr. na 6 f. 40 kr.;
- u Staroj Gradiški od 6 fr. 39 kr. na 6 fr. 43 kr.;
- u Terczovcu od 7 fr. 3 kr. na 7 fr. 4 kr., i napokon
- u Varašdinu od 7 fr. 41 kr. na 7 fr. 42 kr. po centi uzvisiti.

Ovo se usljed naredbe visokog financialnog popecteljstva od 6. listopada 1853 br. 38917 sa pozivom na oglas od 12. studenoga 1852 br. 13586 do obćeg znanja stavlja tim dodatkom, da ova nova prodajna ciena soli od përvoga studenoga 1853 počima, usuprot pako da prodajna ciena soli kod solarah u Osieku i Županji u sadašnjem izmjeru, to jest: u Osieku sa 6 fr. 34 kr. i u Županji sa 6 fr. 36 kr. po centi ostati imado.

U Zagrobu 11. listopada 1853.

Nr. 12,374.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Officialstelle mit dem Jahresgehälte von 500 fl. und der Verbindlichkeit zur Leistung der Dienstkaution im Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege, längstens bis Ende November 1853 bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, über ihre praktische Ausbildung im Zoll-Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, über die bisherige Dienstleistung, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben Verwandten slavischen Sprache auszuweisen und anzugeben, ob und auf welche Art sie die Dienstkaution zu leisten Vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit den Beamten der Warasdiner Sammlungskassa oder der dortigen Finanz-Bezirks-Direktion Verwandt oder Verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion.

Nr. 16097 (23—B.V.)

(3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Laut Testament de datto 24. Jänner 1846 hat der verstorbene Komitats Assessor und Bajaer Insasse Franz v. Adamić mittelst eines Kapitals von 6.000 fl. Conv. Münze eine Fundation gegründet, wovon die Interessen als Stipendien an 6 unbemittelte studirende Jünglinge zu vertheilen sind, jedoch mit der ausdrücklichen Bedingniss, dass vor Allen, zwei aus der Familie des Stifters stammenden Schüler zur Erlangung des Stipendiums das Vorrecht beanspruchen können.

Nach diesen haben das nächste Anrecht Schüler aus der Familie Matić, von welcher der Bajaer Schüler Thomas Matić stammt, der am 1. Mai 1840 zwei Schwestern des Stifters aus der damals Baja verherrenden Feuersbrunst retten wollte, jedoch das fruchtlose Opfer seines Muthes geworden. Im Falle, dass von diesem mit ausdrücklichem Vorrechte theilhabenden Schülern keine vorhanden wären, folgen Alle von seinen an der Erbschafts-Verlassenschaft theilnehmende Verwandte und nur bei gänzlichem Mangel oder gänzlichem Absterben solcher Schüler, können vermög weitere Testaments-Verfügung andere Fremde, jedoch nur aus Baja gebürtige christlichen Schüler ohne Confessionsunterschied und ob dann Dieselben vom Adel oder Unadelige sind, theilt werden.

Die Aspiranten zu diesen Stipendien haben nebst dem Taufscheine annoch, im Falle sie ein Vorrecht beanspruchen, die dokumentirten Beweise zu liefern, dass sie entweder der Familie des Stifters angehören, und an der Erbschafts-Verlassenschaft theilgenommen haben, oder Glieder derjenigen Familie Matić sind, von welcher Thomas Matić in Baja am 1. Mai 1840 verunglückt. Ferner

müssen dem Gesuche Zeignisse über ein moralisches Verhalten dann gute Verwendung in Studium beiliegen.

Das Stpendium wird hiezu geeigneten Schülern von der I. Gramatikal-Klasse bis zur gänzlichen Vollendung der Studien ertheilt.

Schliesslich wird bemerkt, dass für das Schuljahr 185³/₄ die Stipendien nur in dem Masse verliehen werden, als hiezu hinlänglicher Fond vorhanden ist. Die Gesuche sind längstens bis Ende November bei dieser k. k. Statthalterei einzureichen.

Von der k. k. Statthalterei für die Wojwodschafft Serbien und das Temescher Banat.

Temesvar am 17. Oktober 1853.

(334—Lzv.)

(3—2)

Obznana.

Pošto bi vis. c. k. banska vlada odlukom 17. kolovoza t. g. br. 32331 izdanom blagoizvolila dopustiti, da se u gradu Varašdinu osim do sada obstojašeg nedieljnog sajma, koji se je uvijek u četvrtak obdržavao — jošte drugi i to u ponedjeljak obdržavati može, zato ista visoka dozvola do obćeg znanja stavlja se tom primietbom, da će se svaki ponedjeljak na sievernoj piasi ili tako zvanom „banskom tērgu“, svaki pako četvrtak na južnoj piasi ili „kapucinskom tērgu“ sajam dēržati. — Prigodom obdržavanja upitnih sajmova mogu se bez svake zaprieke za tērgovanje izložiti svi predmeti i naravski proizvodi, koji se na temelju obstojećih najvišjih propisah na poveljenih; nedieljnih sajmova obično i po zakonu prodavaju — pērv ponedieljni sajam pasti će na dan 7. mieseca studenoga t. g. — U slučaju, ako se radi svetca ili blagdana na opredieljeni dan sajam obdržavati mogao nebi, to će se na sljedeći dielatni dan obdržavati, što se time a hodnog ravnania radi javno proglašuje.

S u n d m a c h u n g.

Die Statuten der österreichischen Nationalbank enthalten über die Repräsentation der Bank-Gesellschaft, folgende Vorschriften:

§. 5. „In den Bank-Angelegenheiten eine Stimme zu führen, sind nur jene Aktionäre berechtigt, welche in den Vormerkungen der Bank mit ihrem Namen als Aktionäre erscheinen, und sich über den vorgeschriebenen Besitz der jährlich von der Bank-Direktion zu verkündenden Anzahl von Aktien auszuweisen vermögen.“

§. 22. „Die Bank-Gesellschaft wird auch durch einen Ausschuss und durch eine Direktion repräsentirt, welche beiden Körper alle Angelegenheiten der Bank zu besorgen haben.“

§. 23. „An dieser Repräsentation und Mitwirkung können nur jene Aktionäre, welche österreichische Unterthanen sind, in der freien Verwaltung ihres Vermögens stehen, und die erforderliche Zahl der Aktien besitzen, Theil nehmen. Insbesondere sind davon diejenigen ausgeschlossen, über deren Vermögen ein Konkurs (Aufruf der Gläubiger) angeordnet wurde, oder welche durch die Gesetze für unfähig erklärt sind, vor Gericht ein gültiges Zeugniß abzulegen.“

§. 24. „Der Bank-Ausschuss hat aus hundert Mitgliedern zu bestehen.“

§. 25. „Jene Aktionäre sind Mitglieder des Ausschusses, welche nach dem Ausweise des Aktienbuches, sechs Monate vor und zur Zeit der Einberufung des Ausschusses, die größte Anzahl Aktien besitzen. Bei einer gleichen Anzahl entscheidet die frühere Nummer des Blattes im Aktienbuche. Der Besitz der Aktien selbst ist jedoch durch Depositirung oder Vinkulirung derselben, einen Monat vor der Versammlung des Ausschusses, bei der Bank auszuweisen.“

Anmerkung. Diese Aktien müssen demnach auf den Namen des betreffenden Aktionärs lauten, und vom 1. Jänner 1853, oder früher datirt sein.

§. 27. „Jedes Mitglied des Ausschusses kann nur in eigener Person und nicht durch einen Bevollmächtigten erscheinen, hat auch bei Berathungen und Entscheidungen, ohne Rücksicht auf die geringere oder größere Anzahl Aktien, die ihm gehören, und wenn es auch in mehreren Eigenschaften an den Verhandlungen Theil nehmen würde, nur eine Stimme.“

Um zu erreichen, daß die laut des obigen §. 24 bestimmte Zahl von hundert Mitgliedern an der nächsten Ausschussversammlung Theil nehme, werden hiermit alle jene Herren Aktionäre, welche sich im Besitze von mindestens fünf Aktien befinden, und Ausschuss-Mitglieder zu werden wünschen, in so ferne sie zu Folge der vorstehenden Paragraphe der Bank-Statuten hierzu befähigt sind, eingeladen, baldmöglichst, jedoch längstens bis 16. November d. J. durch ein an die Bankdirektion in Wien gerichtetes kurzes Schreiben, diese ihre Absicht bekannt zu geben.

Unmittelbar nach Ablauf dieses Termines, wird an jene hundert Herren Aktionäre, welche dieser allgemeinen Einladung entsprochen haben und sich nach den vorstehenden statutenmäßigen Bestimmungen zu Ausschuss-Mitgliedern eignen, die besondere Einladung zur vorgeschriebenen Depositirung oder Vinkulirung der Aktien ergehen, welche längstens bis 10. Dezember d. J. Statt finden muß, um als Mitglied des Ausschusses anerkannt zu werden.

Die Veröffentlichung des Verzeichnisses der Ausschuss-Mitglieder wird sodann unverzüglich erfolgen.

Wien, am 15. Oktober 1853.

P i p i s,

Bank-Gouverneur.

S t n a,

Bank-Gouverneur-Stellvertreter.

D e n n e n u t i, Bank-Direktor.

Nr. 12,374.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Officialstelle mit dem Jahresgehälte von 500 fl. und der Verbindlichkeit zur Leistung der Dienstkaution im Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege, längstens bis Ende November 1853 bei dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, über ihre praktische Ausbildung im Zoll Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, über die bisherige Dienstleistung, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache auszuweisen und anzugeben, ob und auf welche Art sie die Dienstkaution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit den Beamten der Warasdiner-Sammlungskassa oder der dortigen Finanz-Bezirks-Direktion verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direktion.

Agram am 23. October 1853.

Nr. 4066.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direktion für Croatien und Slavonien ist eine Steueramts-Controllorsstelle mit dem Gehälte von jährlichem 500 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehältes, und im Vorrückungsfalle eine Steueramts-Officialstelle mit dem Gehälte von 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichem Betrage, oder einer Steueramts-Assistentenstelle mit dem Gehälte von 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

a) Das Lebensalter, wobei bemerkt wird, dass Niemand im Staatsdienste neu angestellt werden darf, der das vierzigste Lebensalter erreicht oder überschritten hat.

b) Die zurückgelegten Studien;

c) die bisherige Beschäftigung, und

d) die sonst erworbenen Kenntniss, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;

e) eine tadellose Moralität;

f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;

g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;

h) für die Kontrollors- und Officials-Stelle, — die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. November 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Assistenten-Stellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Bittstellern noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkurs-Kundmachung, um Assistenten-Stellen, neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direktion.

Agram am 3. October 1853.

Br. 2089. (330—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski sud u Bakru poziva sve one, koji iz pušcetka dana 29. kolovoza t. g. bez oporuke preminuvšega kanonika i arcidjaka Mateja Balasa u Bakru štogod kao vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 22. studenoga u 10 sati u jutro t. god. pred ovaj sud dođu, ili neka do onda predadu pismo svojoj proznu; u protivnom bo sluđaju neće ovi vjerovnici na taj pušcetak, ako bi se po namirenju tražbinah isti izćerpio, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko njima pripada pravo zaloga.

U Bakru dne 12. listopada 1853.

Pava Battagliarini.

(193—DP.)

(3—2)

Izrok.

Kojim c. k. kotarski sud Mihovljanski obznauje, da će se kerčma u Mihovljanih pri cesti ležeća, na vlastitost g. Marka Bedekovića spadajuća, na stran gosp. Ivana Nep. Dolovčaka po c. k. kot. sudu av. Križkom dne 7. travnja 1852. pod ovrhu uzeta, — čim dražba iste za dan 26. listop. 1853. jur objavljena, pod procenbenu svotu 1000 for. sr. za onda samo na godišnjom najmu ustanovljenu, bezuspješno bi minula, sada pako sa svimi pristojaljši. i to: 3 rali oranih zemljah, 2 rali loze, i 3 kosca travnika bitno na 680 for. sr. sudbeno procijenjena u javnoj dražbi drugi, i posljednji put u slučaju potrebe takodjer iz pod procjene izvërći, koje rok na licu miesta u Mihovljanih opredjeljuje se na dne 28. studena 1853 u 10 sati u jutro.

Kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki prije ponude 50 for. sr. jamčevine položiti će imati, ostali pako uvjeti dražbeni u pisarni ovog c. k. kot. suda, i na licu miesta prije preduzetja urečene dražbe uviditi se mogu.

Za jedno opominjaju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu oštariu imati misle, da se prije prodaje ovom c. k. kotarskom sudu prijave — jer će u protivnom slučaju bez njih svota dražbena razdijeliti se, i oni će sebi pripisati imati, ako od nje, na koliko izcerpljena bude, izključeni budu.

C. k. kotarski sud Mihovljanski.

(335—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Za nabavljenje 368,241 funt. morske soli, za žiteljstvo podžupanije Sisačke obdržavati će se javna jeftinba, dne 14. studenoga 1853 iz jutra u 10 sati u uredu iste podžupanije.

U Sisku dne 31. listopada 1853.

C. k. podžupan,
Ž u v i ć.

Br. 2561. (325—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kot. sud grada Karlovca obznauje, da je usljed podnešene tužbe po ovdašnjem krojaču, Josipu Mahniku, protiv Josipu Rumiću, bivšem dielovoditelju u c. kr. podžupaniji karlovačkoj radi duga 63 for. 30 kr. ročište za ustmenu razpravu na dan 19. prosinca 1853 u 10 uru prije podne u sudnicu ovog suda opredielio, i buduće se za boravište obtuženog neznade, za njegovo zastupanje ovomiestnog g. odvjetnika Vatroslava Germana za obškernika naredio.

O čemu se obtuženi Josip Rumić obavieštjuje s tom opomenom, da je poziv njegovom g. škerniku Vatroslavu Germanu uručen, kojeg imade ili dovoljno uputiti, kako da mu se pravda svërši shodno razpravlja, ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario, pripisati samomu sebi.

C. k. kot. sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 19. rujna 1853.

Smendrovac.

Br. 7709/Ž. Z (114—D.S.)

(3—3)

Razpis natiečaja.

U ovdašnjem k. odhranilištu inpraznjeno je pitomsko mjesto zaklade Domjaničeve po Franji Adamu niekoč Domjaniću utemeljene.

Na ovo pitomsko mjesto pravo imadu srodnici zakladatelja, a u pomanjkanju ovih takodjer inorodjenici.

U molbenici za podieljenje istog pitomskog miesta, koja se na podpisanog upravitu ima, i najdulje do 20. studenoga o. g. predati imade, mora biti naznačeno ime i stališ roditeljah; zatim se imaju odnosnoj molbenici priložiti sljedeće dokaznice:

a) Kërtni list;
b) Školska sviedočba od zadnje prošle školske godine;

c) Liečnička sviedočba vërhu zdravog i nikakovo kroničkoj bolesti podvërženog tiela;

d) Sviedočba barnarnika vërhu s uspielhom u ciepljenih boginjah;

e) Sviedočba dotične miestne oblasti vërhu imućva ili inih dohodakah, broja dietce s naznačenjem obškernbljenih, kao i vërhu zaslugah, koje su roditelji ili predji natiecateljah stekli za vjeru, vladara i domovinu.

U Zagrebu 9. rujna 1853.

C. k. vërhu. župan službeno odsutan,

c. k. županijski savietnik

K u š e v i ć.

Br. 2475. (275—Izv.)

(3—3)

Poziv.

Od strane c. k. kot. suda Ivanečkog svi oni, koji na izgubivšu pokladnicu (Depositenschein) po c. k. sbirroj blagajni varašdinskoj dne 24. veljače 1852 pod br. 5/9 vërhu primite od Vilima Veinera za Viekoslava Dolanskia jamčevine sastojeće iz tri 4½ postotne c. k. dëržavne obveznice svake vërhu 100 fr. sr. glaseće, i 93 fr. 56 kr. sr. izdanu pravo imati misle, ili istu u izvoru posieduju, pozivaju se time u smislu §. 604 gr. p., da pravo svoje na ovu do godine danah pred niže podpisatim sudom dokažu tim sigurnie, čim će se u protivnom slučaju gore navedena pokladnica po izminutju gore naznačenog roka za sudbeno uništeniu i amortiziranu, te izvan svake krieposti proglasiti.

U Ivancu dne 12. rujna 1853.

C. k. kot. sud Ivanečki.

(120—D.S.)

(3—3)

Poziv.

Budući da je za predaju očitovanjah o dohodku i prijavah vërhu berivah stalnih za upravnu godinu 1853 ustanovljen rok do posljednoga prosinca t. g. 1853, to se svakolici dužnosti plaćanja dohodarskog poreza podvërženi s ovim službeno i ozbiljno pozivaju — da ako nećeju postići propisanu novčanu globu, koja će se po izminutju roka bezizgovorno izterivati, — pomenuta očitovanja svoja što prije, a svakako do konca prosinca o. g. c. k. u gradu ovom pošljućoj komisii dostaviti i predati imadu — toine se i ono ovdie primetjuje da se odnosni exemplari — prem medju žitelje razdijeljeni — nalaze kod ovogradskog blagajnskog ureda.

U Zagrebu 23. listopada 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog grada Zagreba.

Br. 8049/g. 4863. (121—D.S.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dana 14. studenoga i u slučaju potrebe 30. studenoga 1853 prije podne u 9 sati svakojake vërsti pokućva Bare udove Föderlove u Zagrebu u petrinjskoj ulici u kući Polizanskog u vriednosti procijenjene 404 for. 20 kr. srebra putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenaznačene stvari u roku pèrvom glede cienbenog iznoska prodati se nebi mo-

gla, bit će u drugom roku i izpod procjene najviše ponudjajućemu uručene, — kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivaju.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 27. listopada 1853.

Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Br. 3868. (314—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Na molbu Franje Matešića iz Škèrljeva proti Ani udovi Vidmar iz Mèrzlevidice u putu sudbene ovrhe se hoće na licu miesta prodavati u Mèrzljovodici pèrvi put dne 9. prosinca u jutro od 9 sati tja do 1 poslie podne, i ako ova dražba bezuspješna ostane, drugi put dne 9. siečnja 1854 od 9 sati u jutro do 1 poslie podne, razne nepokretnosti na gore rečenu Anu Vidmar spadajuće, koje leže u Mèrzljovodici — imenito;

1. kuća razi zemlje, sa štalom i pivnicom,
2. vèrt kraj kuće,
3. vèrt drugi kraj kuće,
4. sienokoša Bania,
5. druga sienokoša Bania,

Ciena je ustanovljena u 209 for. 56½ kr.

Oni, koji pravo hipotekarno imaju, neka dotične molbe svoje c. kr. zemskomu sudu ovomu do vremena za prodaju ustanovljenoga podnesu, jer u protivnom slučaju hoće sami sebi pripisati, ako se bez njihovoga udioničtovanja novci porazdijeliti budu.

Od c. k. zemaljskog suda.

U Rieci dne 5. listopada 1853.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8648—543.

Lični opisi.

staklarskog kalfe Josipa Benza iz Bavarske rodom, on se je dne 26. rujna o. g. od svog majstora bez predbiežnog prijavljenja kod njega, udaljio, i odnio je sa sobom na vlastitost svog majstora spadajući diamanat za rezanje stakla u vriednosti od 6 for. sr., dočim je niešto od svoje pèrljage ovdie ostavio.

Isti je sriednjeg stasa, žutkastih bèrkovah, sasvim zarastjene cèrvenkaste brade, oko 28—30 godina star, i nosi jedan zimski kaput. Imade se u slučaju uzapćenja na c. kr. podžupaniju karlovačku odpratiti.

(C. kr. podžupanija u Karlovcu 18. listopada 1853. br. 5142.)

Br. 8613—544.

Mate Mlinarića, izsluženog vojnika, rodom iz Novogagrada, on je od mlinara Sime Marića 25 kom. vriećah ukrao, te se udaljio, nezna se kamo. Isti je sriednjeg stasa, 50 god. star, obraza podugasta, vlasih plavkastih.

C. k. podžupanija u Karlovcu 19. listop. 1853 br. 5384.)

Br. 8717—545.

Luka Jalšovec iz Turčista udaljio se je prije četernaest danah od kuće bez da se je do danas saznati moglo, on je stasa visokog, tiela suhog, 35 godina star, ima kose i oči cèrne, takove boje ali obrezane bèrke, inače je lud usljed česa ludo i raztrešeno govori, prigodom odaljenja biaše obučen po medjimurski.

Ima se u slučaju uzapćenja na c. k. podžupaniju u Čakovac poslati.

(C. kr. podžupanija u Čakovcu dne 24. listopada 1853. br. 5303.)

OGLASNIK.**Poziv k predplati****SLOVNICU ILIRSKU.**Sastavio ju
Vèkoslav Babukić,
c. k. profesor.

U Zagrebu bèrztiskom Dra. Ljudevita Gaja. — Velik 8. — Bit će je okolo petnaest tabakah. — Ciena predplatna 1 for. 20 kr. sr. do konca mieseca studenoga (Novembra) t. g. dokle će i dielo biti naštampano. — Poslie toga roka skočit će dućanska ciena na 1 for. 40 kr. srebra. —

Predplatu primaju u Zagrebu gg. knjigari: Franjo Župan, Jakob Pretner, Narodna knjigarnica i odpravništvo Narodnih Novinah. —

Pisac je jur godišta 1836 izdao na sviet kratku „Osnovu jezika ilirskog“, — godišta 1849 niemačkim i talianskim tumačenjem na istih temeljih niešto obilniu k Drobničevu riečniku „ilirsko-niemačko-talianskomu“ i obeća pri kraju iste slovnice, da će, čim prije dospie, — obilniu spisati, — što evo sada izpunjuje.

Za preporuku svoga diela nemože pisac ništa boljega napomenuti, nego da je veleslavni Dr. Pavao Jos. Šafarik jur god. 1837 u časopisu českoga Musesuma. Svezak pèrvi str. 125—127, pisca pohvalio i sèrdačnu želju očitovao, da bi isti što skorie obilniu i podpuniu slovnicu ilirsku na sviet izdao, kao što su to i ovdašnji listovi u svoje vrieme objavili. (Vidi „Danicu ilirsku“ god. 1837. br. 23. — i „Luna“, Beiblatt zur Agramer polit. Ztg. 1839 Nr. 34.)

O slovnici priklopljenoj k Drobničevu riečniku progovorio je gosp. dopisatelj „Agramer Zeitung-a“ godišta 1850 br. 42 iz Vinkovćah 15. Febr. vele pohvalno i za pisca laskavo.

Napokon udostojilo se je preporučiti rečenu slovnicu za javna predavanja isto visoko c. kr. ministarstvo bogoštovja i nauka u „Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.“ Wien 1849 na str. 151., a najnovie opet u visokom dopisu svojem na ravnateljstvo ovdašnje c. kr. gimnazie po vis. c. kr. hèrvatsko-slavonskoj školskoj oblasti od 9. svibnja t. g.

Za tolika i toli blaga i laskava visokoštovana mnienja kako posebne veleslavne gospode, tako i visokih oblastih o dosadanjih malenkastih njegovih dielih nemože pisac dostatne zahvalnosti izreći, — nego se time najučtivie i najtoplie preporučuje cielomu slavnomu občinstvu — kojemu je do avetinje jugoslavjanskoga jezika iole stalo — ovim svojim obsežnim dielom. —

Dosele je jur utišteno (naštampano) sedam arakah i cielo dielo bit će, kako već gori bi napomenuto, — do konca mieseca studenoga (Nov.) gotovo. Po tom će se — čestito svezano i povezano — do konca prosinca (Decembra) t. g. svojkolikoj gg. predplatiteljem bez ikakve doplate i točno (inostranoj gospodi, gdje uzbuze moguće, putem c. kr. bèrzovoza) razaslati.

Slovnica ova razdijeljuje se na tri česti iliti diela:

I. dio na glasoslovje (Lautlehre).

II. „ „ „ riečoslovje (Wortlehre).

III. „ „ „ stavkoslovje (syntaxis, Satzlehre).

K tomu slēdi jošte dodatak o pravopisu (ortografi) i stavačnih znacih (interpunctio, Satzzeichnung) te napokon niekoľiko riečih o slovkomierju (Silbenmaass, prosodii.)

U Zagrebu dne 8. listopada 1853.

1660—3

V. B.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebro. — Za vanj-
sko, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakih
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednog linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

Dne 25. listopada 1853 izišao je i razpo-
slan XII. komad „II. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadrž-
ava pod

Br. 56. Naredbu c. k. banske vlade od 25.
listopada 1853, kojom se ustanovljuje prirez k
izravnim dancima za upravnu godinu 1854.

Dne 30. listopada 1853 izišao je i razpo-
slan XIII. komad „II. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadrž-
ava pod

Br. 57. Naredbu c. k. banske vlade od 29.
listopada 1853, kojom se izvan krieposti stavlja
naredba od 25. listopada 1853 tičuća se izmiere
zemaljskog prireza.

Br. 28. Oglas c. kr. banske vlade od 25.
listopada 1853, kojom se preinačuje cionovnik
o cestarini, mostovini i skelarini, pobirati se ima-
jućoj u Hrvatskoj i Slavoniji počamši sa 1.
studenoga 1853, proglašeni naredbom od 6. li-
stopada 1853.

Dne 31. listopada 1853 izišao je i razpo-
slan XXV. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadrž-
ava pod

Br. 184. Razpis ministarstva financija od 12. Rujna
1853, kriepostan za svekolike krunovine, izim Tirola,
lombardezko-mletačke kraljevine, Dalmacie i carin-
skoga iznimka miesta Brody, o porezivanju žganih du-
hovitih žitčinah.

Br. 185. Razpis ministarstvih financija, poslova
unutarnjih i vjehovne vlasti redarstvene od 12. Rujna
1853, kriepostan izim Krajine vojničke za sve one
krunovine, koje leže na carinskoj liniji austrijskog
okoliša carinskoga, o niekojih miera za prepriećenje
kriomčarenja.

Br. 186. Razpis ministarstva unutarnjih dielah,
vjehovnoga zapovjedništva vojske i ministarstva finan-
ciah od 14. Rujna 1853, kriepostan za svekolike
krunovine izim Krajine vojničke, kojim se obznajuju
promiena, učinjena u obziru, kakovu konjušnicu i kol-
nicu imadu pravo zahtievat častnici od tarničarstva.

Br. 187. Razpis ministarstva financija od 16. Rujna
1853, kriepostan za svekolike krunovine, u obziru
pristojbe za reverse uzdržavanja, koje priniet imadu
kandidati, želeći stupit u službu ddržavnu.

Br. 188. Izvadak zakona u LX. kom. ddrž.
zak. lista pod br. 180 sadržanoga.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i
vojvodina Srbija.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 6. studenoga.

U posljednjem broju javljeno je, da je knjaz
Sürbey stigao već u Sibir, odakle polazi u Beč.
Dalnja izviestja iz Vlaške donose, da je knez
Goršakov dosadanju vladu ukinuo i novu posta-
vio. Kneževina vlaška stavljena je u ratno i
obsadno stanje, te je 27. listopada proglašen
bojni zakon. Svaki savez sa Turcima zabranjen
je pod kaznom smrti. Nakana toga po svoj
prilici je ta, da se za buduće preprieće savezi,
što ih nieki boljari s Omerpašom podržavaju,

Iz Bugarske dopiru do 18. viesti. Na taj
dan pao je tamo duboki snieg i zatvorio svako
obćenje. — O Izački stigoše viesti, da je ova
varošica sasvim u pepeo obratjena. Turci su
mnogo ljudi izgubili, a još više imadu ranjenih.

Iz Bukurešta 2. studenoga. Po stigav-
šem danas knjazu Goršakovu izviestju došlo je
jučer oko pódne 800 do 1000 momakah od
turske vojske pred Gjurgjevo, te su počeli pu-
cati na ovaj grad. Uslied toga porodi se bitka
duž nasipa, te je niekoliko Rusah i više Tura-
kah palo, a niekoja civilna lica od Gjurgjeva
ranjena su. Turci su se povukli nakon toga uz
Dunav, a rusko lahko konjaničtvo sa niekoliko
topovah podje za njima u potieru.

Kod Kalafata se prednje straže svaki dan
biju; prekjučer popódne navalilo je 50 turskih
piešakah na nieku rusku stražu; tom prigodom
pali su 2 kozaka. No kad je ruska ova straža
dobila pomoć, povukli su se Turci k Kalafatu,
ostavivši 4 mirtva. Tudju svojinu, medju osta-
lima austrijske magazine, napunjene hranom,
Turci su, kako se glasi, poštedili.

— „Oesterr. Corr.“ piše: Onu bérzojavnu
viest iz Pariza od 31. listopada, da će naime
vlada francezka ustrojiti dva logora u Tulonu i
Lyonu, proglašujemo za netemeljitu.

— Dne 30. listopada vratio se je, kako „srb.
novine“ javljaju, svielti knjaz srboski iz Kra-
gujevca u Beograd.

— Da bi se oskudica liekarskih licah u Hér-
vatskoj i Slavonii popunila, njeg. c. kr. apost.
veličanstvo izvolilo je sa svevišjom odlukom od
20. listopada t. g. dozvoliti, da se za obe kru-
novine štipendie onim učenicima izdadu, koji bi
učili medicinsko-kirurgičke nauke i primaljstvo.
Tri učenika da dobiju po 300 fr., koji se spre-
maju za doktorski stepen medicine, jedan da
ima dobiti 200 fr., koi hoće da bude doktor
medicine ili izpitani ranarnik, ako svérši podpu-
no tečaj veterinarski, šest da dobiju po 80 fr.
koji se uče primaljstvo, osim toga putni trošak,
dok se nezavede u Zagrebu učilište za primalj-
stvo; četiri da dobiju po 150 fr., koji hoće da
budu doktori, ili magistri kirurgie. Ovim pitom-
cima ima se putni trošak po dekretu pridvorne
komore od 6. sèrpnja 1829 br. 18,632 da na-
knadi i izmieri. Uživanje štipendia za kandidate,
koji postići žele medicinski ili kirurgički stepen
doktorata, trajat će šest godinah, ako li bi se
želili izučiti paranju, osam godinah; za kandi-
dato, koji žele kirurgički stepen magistrički po-
lučiti, pet godinah, i za veterinare tri godine.
Prositelji imaju dokazati, da su siromasi, da su
pripravljeni za istu nauku, da znaju jezik hér-
vatski ili slavonski, i onaj jezik, koi se u za-
vodu predavao bude. Oni se moraju obvezati,
da će docnie, kad poluće stepen ili položene
izpite, deset godinah viestinu svoju u otečest-
venoj krunovini upražnjavati. Nauka samo onda
važi, ako bi se koi u ddržavnu službu primio.
Ove štipendie imat će popečiteljstvo prosvietlje-
nja na predloženje zemaljskog praviteljstva da
razdaje. Od postojećih šest štipendia za učo-
nike u bečkom zavodu operacionalnom, imaju se
kroz šest godinah ili za tri kurza dvie štipen-
die na liekare iz Hérvatske i Slavonie, koji
svojevstva posieduju, razdati.

— Bérzojav izmedju Zutelokve i Gospića već
je gotov; a od Zadra do Velebita pripravljeni
su stupovi.

— Nieki Pančevac donio je glas u Vršac,
da sultan od Srbije ište 15 hiljadah vojnikah
u pomoć.

U Čiklovi u jednom briegu izkopane su
polnokamenjene kosti cielolupnog čovieka dosad
nečuvene veličine.

— General-konzul u Vlaškoj pozvan je u
Beč; a na njegovo mjesto dolazi dosadašnji
general-konzul carigradski.

Turska.

— Prilikom raskide izmedju Rusie i Turske
god. 1769 Muhamedov barjak iznešen je bio 27.
ožujka. Kada to biva, onda muslemita reče ove
rieci: „Smert svakom kërštenom čovieku, koi
se pokaže na ulicama ili samo koi se pomoli
na vrata ili prozor.“ Tada je izišao naročiti je-
dan oglas. Žudnja dvieh gospodjah, žene i kćeri
gosp. Brogoarda, austrijskog poklisara, nad-
vladala je predstojeću pogibel. One su pokazale
se na prozore, govori se po dopuštenju velikog
sultana, da vide procesiu, ali opazi ih svietina,
te navali na kuću poklisarevu. Na sreću u kući
biaše dosta slugah i oružja, te se spremiše na
borbu protiv više stotinah ljudi. Borba kervava
se zametnula i svietina provali u kuću. Izvuku
iz kuće dvie gospodje s naumom, da ih zadave,
ali priskočiše janjčari i spasiše im život. Veliki
vezir nastojao je sebe opravdati, i obeća za-
dovoljštinu. Poslie niekoliko urih posla on ženi
poklisarevoj skupocieni dar od bisera, i uz to
jednu vreću, u kojoj biahu glave trojice kolo-
vodjah one smutnje.

— Pismo jedno sa granice podunavskih kne-
ževinah od 21. javlja, da je ruskim oficirima
strogo zabranjeno udaljivati se iz njihovog mie-
sta, gdje prebivaju, makar i na kratko vrieme.
U taborištima stoji trećina vojske svagda u pri-
pravnosti. Vjehovni zemljomier, koi je nedavno
Varnu utvèrdjivao, pobiegao je. Govori se, da
je hotimice gèrdna ukriepljenja postrojio tako,
da bi polak vojske jedva dovoljno bilo braniti ih.

Rusla.

— Ako narod hoće da obstane, to valja da
ima u svojoj vlasti ušća od svojih riekah. Na-
rod, koi je zemljom obkoljen, mora da se širi
do mora. Kad čoviek uzme iztočnu razmiricu s
toga kraja, onda vidi da nije istina što kažu
da Englezi i Francezi, a osobito Rusi, idu samo
na to, da se razšire što većma mogu, nego da
oni sami od prirode rastu kao god ono čoviek
što sam od sebe raste, dokle god nedoraste do
zrelih godinah. Tako se i zemlja širi sve već-
ma, a duž svojih riekah dokle god nedodje rie-
kama do ušća, pa tu se zaustavi. A zemlja, koja
se pruža i dalje, pruža se samo zato, što grabi
sebi sve više zemlje; ali onda izgleda ona zem-
lja, što joj je zališna, kao pobačena, kao na-
gnoj i kao još jedna brada, koja je ruži; a sve
zajedno pokazuje da stari i da joj stroj ide sve
bliže da propadne. Tako i Niemci, hoteći da
obstanu, morashe za niekoliko stotinah godinah
sve malo po malo dalje pomicati svoje susiede
Slavene ili ih i silom tierati s njihovih starih
miestah, nebi li na sieveru i na jugu dospieli
do mora. Neka se Niemci sietekako je godine
1760 u Saksonske, osobito kod Merzeburga,
posljednji put vindijska, t. j. slavenska propo-
vied izgovorena. Neka se Niemci opomenu kako
se Lajpcig najprije zvao Lipovica od lipe, Pots-
dam Pod dubami (pod dubom), Stargard Stari
Gorod (stari grad), Pomern Pomorje (na moru),
a Kraju, kao i na jugu Ukrajna, Kraina, od
kraja (granice). Pa Niemačka treba da prizna
da je na štetu Slavenah nabavila sebi, što joj
treba za život. Ali ta ista Niemačka zipara na
Rusiu što sad i ona tako isto radi, pa gleda da
poklanja sa ušća od svojih riekah one narode,
koji tamo žive kao razbojnici ili kao nerazumni
barbari.

Od više stotinah godinah, t. j. odkako se
malo razabrala, pušta se Rusia u borbu ili u
pregovore: 1) na istoku sa Kinom (Amuru rieci
na ušću), 2) na zapadu sa Švedima i Poljacima

(riekama Dini, Narovi i Nevi na ušću), a 3) na jugu sa Tatarima, Čerkezima, Hivajcima i drugima azijskima razbojničkim četama zbog ušća od svojih riekah na jugu, a 4) samo ledeno more (Dvini na otoku) dobi ona na liep način, pronasavši morski put oko sievernoga predgorja. Ali mora, do kojih je Rusia dospieła, ponajviše su u zatvoru. Tako na sieveru traje zima osam miesecih, i stoji kao nekakva straža, koja od zlobe neda tam nikome izaći. Opet na zapadu čuvaju Skandinavci moreuz, ova vrata od baltičkoga mora. A na jugu imaju Turci helen-ski moreuz — kao što Normani nazivahu Helespont —, koi je ključ od černoga mora. Samo Amurom, koi je živac i bilo (Pulsader) azijskoj Rusii, može čoviek doći u otvoreno more; ali je njegovo ušće negda nemarno ustupljeno Kinezima, pa zato se na polzu i jedne i druge strane mora ono opet oduzeti od njih.

Onome sievernome susiedu, t. j. zimi, niti se može oružjem niti diplomaciom što nahuditi. Ali na onim drugim vratima ljudi su, pa oni nebi ni sami znali kako politički i geografski stoje, kad bi Rusii zlu radi bili; jerho vratar valja za svoju hasnu da je poslušan svome gazdi, a inače zlo će proći oba.

Rusia — ona mora dotle rasti, dokle god nedodje do svoje prirodne veličine. A hoće li ona rasti ili neće, to nestoji od njezine volje, nego od nekakve prirodne sile, koja je iznutra silom tera da raste. Rusia mora dobiti u svoje ruke ključeve od svoje kuće.

Pa šta je Njemačkoj, te se tako boji, — Njemačkoj, koja je prosveštena i koja ima 8 millionah ako ne i više ljudi, koji su vješti u oružju, koja ima toliko gvozenih putovah, da im se i broj zagubio, koja ima toliko telegrafah, da su se po njoj izprekoraštali kao ono žile po čovjeku, koja je kao kakav goliat jaka zbog toga što je tako na oprezu da bi tako isto k srcu primila doboš, koi bi udarao na obalama Visle kao god da udara na Rajni, — Njemačkoj, koja bi onda sva skočila kao da je jedan čovjek i kojoj je baš zbog toga, što joj s polja grozi obća opasnost, preka nužda da je složna i na oružju!

Rusia neraste prema suvu već prema moru. Rusia ima mnogo poželjnija posla da svršuje, nego da se s Njemačkom, kao sa svojim starim učiteljem, kod koga je išla u školu, u koštac hvata. Rusia hoće, kao svaki pametan narod, samo slobodne morske i trgovačke putove, a sa silama na suvu, a osobito sa Njemačkom, rada je liepo da živi kao dobar susied. Ali na to može nam reći Njemačka: „Baš mi je to dobar susied, kad se tako jako zatvorio, da k njemu nemože ni ptica preletiti tako, da istočna Praska ono, što izradi u svojim fabrikama, nemože drugojačie prometnuti u Rusiju nego samo krišom, te tako mnogi domaćin propada!“ A mi opet na to prosto odgovaramo: Ima ih više od sto hiljadah ruskih radnikah samo po onim fabrikama, što su oko Moskve; pa ti bi svi poskapali od gladi, kad bi Rusia pomagala pruskim radnicima. Ali nam je košulja preča od haljine, pa je osim toga od ovo dvie godine dana, kao što je poznato, koliko se god moglo, spuštena i carina na posao, koi se radi u fabrikama, a da se sasvim neupropaste ruske fabrike.

A vladama ne treba to ni kazivati, jerbo one sve to i same znadu; nego samo novine neće to da priznadu, koje zato, što neznaju upravo kako stoji stvar, a koje i zato, što one tim potajno na drugo nešto smieraju, što opet nije muka dokučiti. Za „Morning Herald-a“, koji do zla boga viče na Rusiu, nehotice pada mi na um ona slavenska poslovice, koja kaže: majka ćerku kara, a snaji pregovora.“ Tako ti i „Morning Herald“ ovamo kara Rusiu, a onamo pregovora englezkome ministarstvu, za čim se portfeljom lakome njegovi osobiti mašiniste i pomagači.

A što se tiče nemačkih novinah, to kao da bi one bolje pogodile da gledaju svoj preči posao nego bez uzroka i onako, kao što nije liepo od Nemačke, da plaše svet od Rusie. Neka se Nemačka opomene, da su se okovi, u kojima joj bijaše sloboda, samo o kozačka ko-

plja polomili; neka Njemačka bar to prizna, da bi se njen priličan dio prelio u Francusku, samo da nije bilo cara Aleksandra, i da bi se samovoljstvu vila sa svih crkvenih kulah kervava zastava, ako bi te kule još i čitave ostale, da nije bilo opet cara Nikole.

Eto tako misle u Rusii. A kad nam svaki dan javljate kako misle u Englezkoj, to ćete zar i nama dopustiti da i mi koju riječ progovorimo šta opet na to misle u Rusii. Najposlije što se tiče istočne razmirice, car Nikola je pokazao da je doista miru rad, a dao je svetčano svoju riječ, pa će je i održati. (Allg. Z.)

Oglas

Sirotinjski pomnijk grada Zagreba priobćuje, da se jedan pupilarski kapital od 1000 for. sr. na pupilarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu 1. studenoga 1853.

Ivan Wibrál.

**Službeno bërzojavno objavlj enje bečke burze
od 5. studenoga 1853.**

Tečaj dčrk. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		kratak rok
Dčriav. obveznice	5 pct.	92	Amsterdam	sr.	2 mies.
"	4 1/2	81 1/2	100 holan. f.	95%	Uso
" od g. 1852	4	73 1/2	Angsburg	100 f. current	3 mies
"	3		Berlin	sa 100 pruz. talirah	2 mies
"	2 1/2		Vratislava	sa 100 pr. tal.	3 mies.
Izvučeno obv. obv. dvor. komore od priislj. u	4 1/2		Frankfurt na Mainu	sa 120	113 1/2
Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz.	3		Genova	sa 300 piemont. lirah	3 mies.
			Hamburg	sa 100 mar. ban.	85 1/2
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850	5%		Lipsko	sa 100 forintih	
Zejam s vuč. g. 1834	sa 100 f.		Livorno	sa 300 tosk. lirah	112 1/2
" 1839	100	133 1/2	London	sa 1 funt sterl.	11
Beč. grad. banco	sa 2 1/2 pct.		Lyons	sa 300 fr.	
"	2		Milan	sa 300 austr. lirah	112 1/2
"	2		Marseille	sa 300 frank.	134 1/2
Obveznice obće i ugar. dv. komore, starijih lom. dugovah, u Firencij i Genui učinjenog zajma, galičke	sa 3 2 1/2 2 1/2 2 1 1/2 2 1/2 1 1/2		Paris	sa 300 frank.	
"	1 1/2		Prag	sa 100 for.	134 1/2
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji učinjena zajma	sa 5 pct. 4 1/2 4		Toršt	sa 100 for.	
" stalijah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, štajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga oberkammerama.	3 2 1/2 2 1/2 2 1 1/2		Mletci	sa 300 austr. lirah	
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	90 1/2	Bukurešt	sa 1 for. parah	
Naputnice redilnje blagajne			Carigrad	sa 1 for. parah	
Godilnji disconto			Smyrna	sa 1 for. parah	
Bank-akcije komad po		1300	Tečaj novca		
			carski dukati	19	
			Zajam od 1851		
			Slovo A		
			" B		
			Lombardski		
D o n i c e.					
Sieverne željez. po	1000 fr.	2240	Krak.-g. sleške	po 100 t.	
Bečko-glog. želj.	500	800	Aust. dun. parob.	500 f.	619
Sopr.-W.-Neud. ž.	200		Aust. Lio. u Tčrtu	500	552
Budioj.-Gm. Linz ž.	250		Bud.-pošt. lančan.	500	
Pozun.-tčrn. 1. izd.	290		Galič. založn. 4%	sa 100	
" 2. izdanja s prvenstvom.	200		Sročke Esterhazie	40	

SLUŽBENI LIŠT.

Br. 13899. (61—Fin.)

(3-1)

Oglas.

Usljed povlastja visokog c. kr. financialnog popečiteljstva od 30. svibnja 1853 br. 18995 dopušta se i za vrijeme upravne godine 1854, da c. k. duhan odkupljujuće komisije za vrijeme odkupne dobe ne samo pismene i ustmene molbe saditeljah dubana za dopuštenje sadenja duhana primaju, nego na koliko se molba za sadenje duhana za vlastitu porabu prositelja ticala nebi, i gdje se o tome neradi, da stranke, koje su dopuštenje za sadenje jur imale, i toga prava se lišile, opetovano isto dopuštenje mole, u ime pristupnog financialnog kotarskog ravnateljstva takodjer dopuštenja za sadenje duhana izdavaju i za ovih najbrže izručenje dotičnim saditeljima skerbe. Dopuštenja ova će činovnik financialnog kotarskog ravnateljstva odkupnoj komisiji prisustvujući nuzpcedpisati ili vidirati.

Odkupne komisije fungiraju kod ovog uređnog posla samo kao izpostavljeni organi finansijskog kotarskog ravnateljstva, koje su svigdar opunomoćene dopuštati za sadenje duhanja u slučajevim zakonom dozvoljenim onda izdavati, kad molba za to dopuštenje rješenja radi k njima prispie.

Strankam ostaje dakle prosto i nadalje na dosadanji način, to jest putem dotičnih obćinskih glavarah i organah financiálne straže, ili neposredno kod financiálnog kotarskog ravnateljstva za podjeljenje dopusta moliti.

Protivno bo nisu odkupne komisije opunovlaštene dopust za sadenje duhana za vlastitu porabu ili takovim saditeljem podijeljivati, koji su jur sadne dopuste imali, nu ipak takovih lišene.

U takovim slučajevima ima se svatko i u buduću na c. k. finansijsnu kotarsku oblast obratiti.

Rok, do kojega saditelji svoje molbe za dopuštenje sadjenja duhana za dohodarstveni erar budu kod otkupnih komisarij ili kod finansijskih kotarskih oblasti toli posredno toli neposredno doprijeti imadu, opredjeljuje se za varaždinsko finansijsko okružje do konca travnja 1854, usuprot pak za osiečko finansijsko okružje usljed naredbe visokog c. k. finansijskog počeiteljstva od 22. listopada 1853 br. 41657 do 1. lipnja 1854.

Objavljenje pako ako se zadobljenog sadnog dopusta poslužiti nebi hotielo, mora se u varašdinskem financialnom okružju do 15. lipnja 1854, u osiečkom financialnom okružju pako uslied napomenute naredbe visokog financialnog popečiteljstva do 15. sèrpnja 1854 učiniti, pod kaštigom ovih u §. 36. uredbe za samoprodaju duhana ustanovljenih posliedicah.

Glede drugih finansijskih okružjâh ostaju oni u §. 30. i 31. uredbe za samoprodaju duhana za prijavljenje i za povratjanje propisani roki nepromienjeni.

Ovo se u savezu sa ovostranim oglasom od
13. prosinca 1852 br. 15096 do obćeg znanja stavlja.
U Zagrebu dne 31. listopada 1853.

Od c. k. herv. slav. financialnog
zemaljskog ravnateljstva.

Br. 7861—4767 (118—DS.)

(3-3)

Opoziv stiečaja.

Ou strane č. k. zem. suda zagrebačkog stav-
lja se time do obćeg znanja, da uslied pismenih o-
čitovanjah tako po dotičnimi vierovnici stečajne
masse Ottona Pomricha, koji su u napomenutoj
massi tražbe svoje do sada prijavili, kakoti i po
istome masse obškèrbitelju amo podneženih — dal-
nji stečajni postupak proti rečenomu Ottonu Pom-
richu i dotično njegovoj massi pod današnjim da-
nom sudbeno ukinut jest, i uslied toga takov ovi-
me opozivlje se.

C. k. zemski sud. U Zagrebu 17. lstop. 1853.

C. k. predsjednik
Klobučarić, s. r.

Proglasi

c. k. ravnateljstva redarstva u Zagrebu.

Br. 8646—546.

Objava kradje.

Stanoviti Mato N. mlinarski kalfa rodом iz Krainske, udalјio se je dne 16. listopada t. g. kao odupušteni kalfa od Leptičkog mlina u županii križevačkoј ležećeg, i sa sobom ponio je kradljivice na Matu Kerčka mlinarskog detića spadajuće sliedeće stvari: 1 tamnozuti kaput, 1 novi plavi perslук, 1 bieli perslук sa pikaјami bielkastima, 1 par novih čizamah, 3 para rublja, 1 banku od 2 for., 1 banku od 1 for., 6 včavancih i nešto sitnog po 6 kr., 1 rog sa barutom, 1 švarbu, 4 komada platna za rubaće, 1 tanku paumučnu rubaću, dva klupka konca, 12 čavlovah. Isti je visokog stasa, do 30 godinah star, ide pomalo s glavom naprво, tiela jakog, nu od bolesti malo mēršav, černe kose, i oči černe, na jednom oku bielo znamenje od јedne leće, dugog i kozičavog obraza, imade černi šešir, poluvisoki sa černom kiticom, nosi biеле platneme hlaće, kratku opravu, govori slabo niemački i dobro krainski, nosi sa sobom putni list, a neima putne knjige, i kazivao je, da je prie nieko vremena služio kod Varašdina ili u Karlovcu u niekomstroјnom mlinu.

Ima se u slučaju uzapóenja na c. kr. kotarski sud Poljanski odpraviti.

(C. kr. sud u Ivaniću 19. listopada 1853. br. 455.)

Br. 8718—547.

O g l a s.

Kod obale Dravske nadjena je kobila bitanga oko 11 godinah stara, do 14 šakah visoka, žutkasta, na lievo oko čorava, kobila ota čuva se u Torčecu kod tamošnjeg žitelja Mije Matjašića, gdje ju može vlasnik od glavara Gjelekovackoga svako doba primiti, samo ako vierodostojno dokaže, da je njegova bitanga ota, bit će hranjena u Točecu do 20. stdenoga 1853, a ako se do to doba njezin vlasnik neprijavi, bit će dana 20. i. m. t. g. na javnoj dražbi prodavana.

(C. kr. podžupania u Koprivnici 24. listopada
1853. br. 3579.)
Br. 8763—547.

O p o z i v.
Buduć da je Lovro Gostuša već opet ulovljen, to se u Br. 86, br. 8645 / 537., potjera u predjažnjem broju proglasa ovime opozivlje.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
vaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina 4 kr. sr.
od linije za parvput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 7. studenoga.

„C. Z. C.“ javlja: Neki iz Vlaske vrativši se pouzdani putnik pripovijeda, da je ruska vlada poslala agente svoje u sve gradove i mesta kneževinah, kojih je zadaća, točno izpitati čuvstva naroda i sastaviti popis privrženikah ruskih. Kod toga se podavaju najliopša osiguranja o budućem blagostanju zemlje. Kao što agenti uvieravaju, gradit će se željeznice i bërzojavi, da se prometnost olakša. I dosadnji porezima nji bi se imali na četvrtinu.

Po izviestju iz Petrograda spreman je takodjer i u Poljskoj stojeći rezervni konjanički sbor za rat.

U Raščuku su toga mnienja, da je Izacka isgoriela radi izdejstva; s toga redarstvo sad posvuda strogo pazi, pa bi svake rusko prijateljstvo moglo imati najžalostnije posljedice. Do 25. bjaše svakom slobodno otići, od to doba moći je samo na opredjeljeno vrijeme udaljiti se iz tvrdja. Listovi u Austriju opremaju se bez zapreke.

Po niekom izviestju iz Galca ruska je duhovska flota jur od 26. listopada potpunoma usredotočena.

— Najnovie s ratišta. Iz Bukurešta 2. studenoga, u 3 sata popodne. (Bër. viest. „Fremdenblata“). Upravo stigavši iz Gjurgjeva štafeta javlja: da su Turci noćas započeli prelaz preko Dunava. Između Gjurgjeva i Ruščuka bjaše strašna pucnjava topovah.

„Lloyd“ pako veli, da izviestja iz Bukurešta, dopiruća do 3. studen. javljaju, da Turci nisu napred došli od Kalafata. Ruski general Dannenberg stoji kod Krajove; svaki čas očekuje se ozbiljni okëršaj, nu do 3. nije ga bilo. Drum iz Bukurešta do Krajove prepunjen je vojskom; čini se, da će se u Krajovi pèrva znatna bitka zametnuti.

Hèrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

U Zagrebu, 7. rujna. Danas otvoren je u ovdašnjem nadbiskupskom siemeništu bogoslovni i novo utemeljeni mudroslovni fakultet. Novi professori ovoga zavoda su: g. Traut iz Tirolske, bivši nadstojnik ovdašnjega manastira duvnah, g. Dojković, sveštenik biskupie zagrebačke, zatim gg. Heperger i Leiter, takodjer Tirolci. — Nauci predavat će se na latinskom jeziku, kao i oni u fakultetu bogoslovnom.

Čujemo takodjer, da je preuzvišeni gosp. nadbiskup, kome valjano odgojenje budućih naučiteljah na sèrcu leži, siemeništni zavod sasvim po novu kroju preustrojio, i za tu svèrhu iz vlastitih svojih dohodakah znatnu svotu novacah opredielio.

— Učrednik „Svetovida“, g. Andrić, javlja, da je prisiljen časopis svoj za vrijeme od 14 danah obustaviti, a to s pomanjkanja predbrojanikah.

— General Baragony d' Hilliers nije još otišao u Carigrad, nu ići će po svoj prilici pèrvih danah mieseca studenoga. S njime zajedno polazi mnogobrojna vojnička svita. Govori se, da ide 30 oficirah različenoga čina i stepena. Čini se, da time vlada nastoji zadovoljiti zahtjevu portinu glèdè oficirah.

Sve više biva vjerojatno, da će se i lord Stratford opozvati. Promiena ova poslanikah jasno dokazuje, da se je i u politici preduzela znamenita promiena.

— Kao što bërzojavne viesti donose, predaje upravo i knez moldavski vladine poslove ministarskom vieću, te će i on, kao i knez Štirbey, ovih danah preko Cèrnevice otići u Beč.

U Zagrebu, 7. studenoga. Upravo doznajemo, da je jučer (6.) noćju umro u Križevcima prečastni g. Vasilie Bubanović, vikar biskupie križevačke.

— Podpukovnik Ivan Vojnović, zapovjednik 10. žandarske regimente, premiešten je kao takav k 16., a Pavao Gjurić, zapovjednik od 16. dolazi k 10. žandarskoj regimenti ovamo.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štèdionice bio je primak	
koncem rujna 1853.	561,740 f. 17 kr.
mieseca listopada	45,671 „ 52 „
	607,412 f. 9 kr.

Koncem pako rujna bio je	
izdatak	557,607 f. 50
mieseca listop.	43,744 f. 15
	601,352 f. 5 kr.

Pienezni ostatak za miesec	
studen 1853.	6,060 f. 4 k.

Tallianska.

— Poznato je, da polag svietovnoga razdijeljenja između rimokatolikah i jansenistah ovi uvijek smatraju sebe kao pripadajuće cèrkvi katoličkoj. Jer biskupi jansenitski po posvećenju svom odmah pišu papi i izjavljuju mu viernost, podložnost i poslušnost. Papa pak od strane svoje odgovori im s bulom prokletstva, i kaže u njoj, da nije dosta riečima poštovati vlast cèrkve katoličke i svete stolice, kad se prezire i odbacuje u dieln. Zadnje prokletstvo bacio je Leon XII. protiv g. Van Santew, koji je i danas jansenistički nadbiskup od Utrechta.

Orakove stvari i sada se događaju. Znamo, da je prie kratkog vremena g. Heykamp posvećen za biskupa jansenističkog od Deventera. Da bi se dèržao starog običaja i on ja pisao u Rim; a Pio IX. opet po običaju prokune i njega i sve one, koji su kakovim god načinom udioničtvovali u izboru njegovom. S pismom od 20. kolovoza sveti otac izjavljuje, da rimska cèrkva ovo naimenovanje jansenitah, koji nezakonitim načinom prisvajaju sebi ime katolikah, nemože priznati ni potvèrditi, premda je gosp. Heykamp nasljednik Ivana Van Santew, koga je takodjer papa Leon XII. prokletstvu predao, uvieravao svetu stolicu o viernosti i poslušnosti svojoj.

Evo kako se svèršuje papino pismo: „Po krieposti apostolske naše vlasti proklinjemo rečenog Hermana Heykamp-a i sve one, koji su kakovim god načinom pripomogli u njegovom izboru ili posvećenju; i hoćemo i naredjujemo na najsvetčani način, da ga svi katolici a na vlastito vi, dragi moji sinovi, smatrate kao „čovieka prokleta.“

„Journal des Debats“ priobćio je ovo pismo papino, u kom se prokletstvu predaje višerečeni Heykamp.

Rusla.

— O raščenju i razprostiranju ruskoga carstva ovako piše „Allg. Ztg.“:

Pod posljednjim rođenim nasljednikom Rurika, carem Fedorom Ivanovićem, imaše moskovsko carstvo 130,132 □ milje. A kad je knjaz Mihail Fedorovič Romanov izabran za velikog knjaza, onda je Rusia vladala nad 155,914 □ m. A zatim dobi ona u samoj Sibirii jedno

70,000 □ m. Poslie toga naraste ona još za 35,000 □ m. tako, da je Rusia još pod velikim Petrom imala 563,828 □ m. Veliki Petar ostavi poslie sebe Rusiu veliku 282,454 □ m., jerbo je pod njim Litvania, Estlandia, Ingèrmanlandia i Karelia sjedinjena sa Rusiom, poslie i 1682 □ m. na kaspijskom moru, 4160 □ m. od Kamčatke i Kurila, i 6,000 □ m. od Irliša, svega 14,376 □ m. Ana Ivanova privredila je 500 □ m. od gubernie ekatarinoslavske od Orela i Samare, i od sievernoga Dona do minskih izvorah, dalje u Sibirii 5,000 □ m. (zemlja Ču-koč) i 32,000 □ m. u Kirkizii. Elizabeta je osvojila jedan dio Švedske, aleutske ostrove i 400 □ m. od Herzona. Katarina je II. mnoge zemlje osvojila, t. j. staru Poljsku, Kiev, Podolju, Kurlandiu, Tauriu (1,136 □ m.), ostatak od Herzona, Ekatarinoslavsk sa Tangerokom, poslie i jedan prediel od 1650 □ m. na Kavkazu i na cèrnome moru i 20,000 □ m. u sievernom Semiramidom na 352,472 □ m. Aleksander privredi još: Balistok, Besarabiu, kraljestva Poljsku, Finlandiu i Gruziu, svega oko 33,000 □ m. A odkako je izumèrla Rurikova porodica, car Nikola je još ponajmanje zemlje privredio, t. j. svega samo 530 □ m., i to: 140 □ m. od pašalukah Ahalčika, 224 □ m. u oblasti Erivana, 92 □ m. u oblasti Nahičevansku, 71 □ m. od prediela džaro-belokanskog sa malim ali važnim komadom od podunavskih ušćah. Položaj ovih zemaljah, koje su pod carem Nikolom pod pale pod Rusiu, pokazuje za čim je vlada ruska pod njim naročito težila, t. j. da se raširi na cèrnome moru; pa zato je i gledala da tamo postavi morskú silu, da osnuje varoši, pristaništa i gradove, da pekori kaukaska plemena sasvim, pa sad da prodere granice dardanelisku i helespontsku, jerbo carstvo, kao što je rusko, nemože stajati vezano iza zatvorenog mora, nego mora gledati uvijek da se odreši, ta da stane — neka nam se nezamieri da rećemo — kao ocean. Pa tome hoće Englezka da stane na put, i to je ta jedina još zagonetka u istočnome pitanju.

Turska.

— (Diplomatički slog starih Turakah*). Godine 1663 sultan Muhamed poslao je cesaru Leopoldu sliedeće objavljenje rata, koje mi vadimo iz bečkoga lista „Zuschauer“ od 19. listopada: „Molo Mohamed, bog na zemlji, car slavni i najmoćniji u Babilonii i Židovskoj, od iztoka do zapada, jedini kralj nad svim kraljevima na zemlji, veliki kralj nad svom Arapskom i Mauritanom, kralj rodjeni u Jeruzolimu slavodobitan, junak i vlastnik Isukèrstova groba, ovim javlja tebi ozbiljno cesare Niematke, i tebi kralju Poljske, i svim vašim velikašima, kao i papi rimskom, kardinalima biskupima i svim tvojim privrženicima, da mi s 13 kraljevah i s 1,300,000 piešakah i konjanikah mislimo poplaviti vojskom zemlje tvoje, i to s nečuvenom strahotom i moći turskom, tako ratobornom, da niti si ti, niti i jedan od tvojih vidio. Prie svega mislimo pohoditi tebe i tvoje u stolnomu tvome gradu Beču, i progoniti tebe i kralja poljskoga, i sve tvoje s oružanom rukom i ratnim spravama, sve paleći, robeći, ubijajući s potpunim uništenjem zemlje i naroda, a tebe i tvoje udaviti ćemo i umoriti najstrašniom smèrti, koju iznaći budemo. Mi ćemo ti, koi živiš u maloj zemlji, oduzeti cesarevinu tvoju, oružjem i vatrom nadvladat

*) Da diplomatički slog Turakah naših vremena nije takov; to su potvèrdili odgovori njihovi na diplomatska ruska pisma.

čemo te, a stolicu rimsku s njezinim trokraljevstvom i tvoju šibiku prelomiti, pogasiti, uništiti. Evo toliko smo htjeli, da ti se objavi, ti cesare Nemačke, i ti kralju Poljske, i svim vašim privrženicima, i ove rieči nabërzo obratiti će se u diele i sve ti ovo posviedočiti; sada nek ti služi za upravu i znanje.

Dano u mogućnom našem gradu Stambolu, koi sadržava: 1659 ulicah, 90 bolnicah, 1000 javnih kupalab, 997 bunarah, 120 plokatah, 115 konjušnicah za mazge, 480 gustionikah za inostrance, 1650 malih i velikih školah, 1600 mlinah, 4122 džamie i cèrkve. Veliki i mogućni grad ima naokolo 4 nemačke milje, i na bedenima 360 velikih kulah. Njega su naši otcevi osvojili od kèrštenog naroda, žene i dielca njegova blaše zadavljena i izsiečena na komade na oči njihove. Mi (do 1854) bočemo na svaki način da ga dèržimo do naše smèrti.

Podpisano, kao što je više rečeno, 25 godine našeg života, a 7 mogućnoga našeg carevanja.
Molo Muhamed.

Francuska.

— Izvanjsko tèrgovanje Francuske god. 1852 pestigle je iznosak od 3120 milionah frankah, koi iznosi po 12 na sto više nego godice 1851. — 72 na sto od ovoga tèrgovanja po moru, i 28 na sto po suhu. Ali francusko tèrgovanje iza Oceana došlo je do samo 987 milionah, budući da se najviše tèrgovalo po moru europskomu. Evo kako se francuska tèrgovina razgedila s drugim dèržavama: s Engleskom 485 mil.; sa sjedinjenim dèržavama 463 mil.; s Belgianskom 356; sa Švajcarskom 269; s Piemontom 202; sa Španjelskom 137; s niemačkim carinskim savezom 120; s Turskom 84; s Rusiom 72; s Brazilom 68; s Nizozemskom 84; s istočnim Indijama 45; s Platom 29; s Misirom 27; s Meksikom 26; s aziatičkim gradovima 84; s Austriom 24; s Kiliom 19; s Urugvajom 19; i t. d. Statistične tablice svih gotovo dèržavah europskih od godine do godine pokazuju takovo povećanje izvanjske tèrgovine u obće, izuzamši osebite okolnosti. Šta je to? Ništa drugo nego da usajamna zavisnost različnih zemaljah za stvari njihovog posebnog proizvoda i petroška sve to veća biva. Ovo je posledica, koja napored ide s olakšanim obćenjima i carinskim reformama, po čemu ono, što biva, može se uzeti kao znak onoga, što bivati mora.

Objava „koledara.“

Upravo sada izišao je izpod štampe katolički koledar za godinu 1854. Izdavanje koledara ovoga poduzeo sam jedino iz te svèrhe, da prosvietu i čudoredje medj narodom razširiti pomognem, koledar bo je jedina skora knjiga, koja se i u prostoj kolibici čita. Toga radi služio sam se više prostonarodnim jezikom, i u koledar uvrstio takove članke, koji polag moga muijenja um prosvietuju, sèrce oplemenjuju, na pobožno i krepostno življenje nagiblju, kao: 1) Kratki životopis svetih (siećanj). 2) Svjet. 3) Zvezde. 4) Sunčani sustav. 5) Zemlja kao obiežnica. 6) Pomèrčanje mieseca. 7) Ovogodišnja vladajuća obiežnica. 8) Sv. Rok zaštitnik Hèrvatske. 9) Katolička cèrkva medj Slavjani. 10) Samostan Lepoglava. 11) Poraz Tatarah. 12) Domaća liekarna. 13) Vriemeno-slovne čèrtice. 14) Kaštigovana skupost. 15) Osramotjena nenavidnost. 16) Koi drugomu jamu kopa, sam se u nju ukopa. 17) Svetjenik i pastir. 18) Suza nedužnosti. 19) Otče naš. Zatim ljestvica biljegovinah, skrižaljka za kamate i obznana sajmovah. Ako će ovogodišnji koledar od obćenstva dobro primljen biti, dèržat će se istog pravca i budućih godinah. U pogledu kritike izjavljam, da će sa zahvalnostju primiti svaki dobar nauk, naputak i zdravu recenziju. Ciena koledara jest 30 kr. sr., i može se dobit kod svih, koji se prodajom i nabavljanjem knjigah bave.

Isto tako izišao je ovih danah i II. dieo popularne dogmatike, koju sam iz českoga preveo. Dućanska ciena za oba sveska stoji 2 fr.

30 kr. sr. GG. predbrojnici svojim putem dobit će do skora i II. dieo, samo molim da onda oni, koji to do sada jošè učinili nisu, predplatnu cieniu u knjigarnu g. Franje Župana u Zagreb poslati izvole.

Vilhelmo Švelec,
kapelan.

Oglas

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobćuje, da se jedan pupilarski kapital od 1000 for. sr. na pupilarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu 1. studenoga 1853.

Ivan Wibrat.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze
od 7. studenoga 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mletab.	kratak rok
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	98	Amsterdam za 100 holan. f.	95
od g. 1852	81 1/2	Augsburg za 100 f. current	114
od g. 1853	73 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies
od g. 1854	5	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies
od g. 1855	3	Frankfurt na Majnu za 120	113
od g. 1856	2 1/2	Genova za 300 piemont. lirah	2 mies
od g. 1857	2	Hamburg za 100 mar. ban.	84 1/2
od g. 1858	1 1/2	Lipsk za 100 forintih	112
od g. 1859	1	Livorno za 300 tosc. lirah	11
od g. 1860	1/2	London za 1 funt sterl.	11
od g. 1861	1/4	Lyon za 300 fr.	112
od g. 1862	1/8	Milan za 300 austr. lirah	112
od g. 1863	1/16	Marsella za 300 frank.	133 1/2
od g. 1864	1/32	Paris za 300 frank.	133 1/2
od g. 1865	1/64	Prag za 100 for.	1 mies
od g. 1866	1/128	Tèrat za 100 for.	3 mies
od g. 1867	1/256	Mletci za 300 austr. lirah	1 mies
od g. 1868	1/512	Bukurošt za 1 for. parah	31 dan
od g. 1869	1/1024	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
od g. 1870	1/2048	Smyrna za 1 for. parah	390
od g. 1871	1/4096	Tečaj novca	
od g. 1872	1/8192	Carški dukati	
od g. 1873	1/16384	Zajam od 1851	
od g. 1874	1/32768	Slovo A	
od g. 1875	1/65536	Slovo B	
od g. 1876	1/131072	Lombardski	

Stierne željez. po 1000 fr.	2270	Krak.-g. sloške po 100 f.	619
Bečko-glog. želj. „ 500		Aust. dun. parob. 500 f.	552
Sopr.-W.-Nend. „ 200		Aust. Lio. u Tèratu 500	
Budj.-Gm. Lins. „ 250	260 1/2	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tèrn. 1. ind. „ 290		Galič. saložen. 4% sa 100	
2. ind. „ 290		Sročke Esterhasie 40	
danja s prvonstvom „ 200			

SLUŽBENI LIST.

Br. 13899. (61—Fin.)

(3—2)

Oglas.

Usled povlastja visokog c. kr. financialnog popečiteljstva od 30. svibnja 1853 br. 18995 dopušta se i za vrijeme upravne godine 1854, da c. k. duhan odkupljujuće komisije za vrijeme odkupne dobe ne samo pismene i ustmene molbe saditeljah duhana za dopuštenje sadenja duhana primaju, nego na koliko se molba za sadenje duhana za vlastitu porabu prositelja ticala nebi, i gdje se o tome neradi, da stranke, koje su dopuštenje za sadenje jur imale, i toga prava se lišile, opetovano isto dopuštenje mole, u ime pristupnog financialnog kotarskog ravnateljstva također dopuštenja za sadenje duhana izdavaju i za ovih najbèrže izručene dotičnim saditeljima skèrbe. Dopuštenja ova će činovnik financialnog kotarskog ravnateljstva odkupnoj komisiji prisustvujući nuzpèdisati ili vidirati.

Odkupne komisije fungiraju kod ovog uredovnog posla samo kao izpostavljeni organi financialnog kotarskog ravnateljstva, koje su svigdar opunomoćene dopuštenja za sadenje duhanja u slučajevim zakonom dozvoljenim onda izdavati, kad molba za to dopuštenje riešenja radi k njima prispie.

Strankam ostaje dakle prosto i nadalje na dosadanji način, to jest putem dotičnih občinskih glavarah i organah financialne straže, ili neposredno kod financialnog kotarskog ravnateljstva za podieljenje dopusta moliti.

Protivno bo nisu odkupne komisije opunomoćene dopust za sadenje duhana za vlastitu porabu ili takovim saditeljem podieljivati, koji su jur sadne dopuste imali, nu ipak takovih lišene.

U takovim slučajevima ima se svatko i u buduće na c. k. financialnu kotarsku oblast obratiti.

Rok, do kojega saditelji svoje molbe za dopuštenje sadenja duhana za dohodarstveni erar budi kod odkupnih komisiah ili kod financialnih kotarskih oblastih toli posredno toli neposredno doprijeti imaju, opredieljuje se za varašdinsko financialno okružje do konca travnja 1854, usuprot pak za osiečko financialno okružje uslied naredbe visokog c. k. financialnog popečiteljstva od 22. listopada 1853 br. 41637 do 1. lipnja 1854.

Objavljenje pako ako se zadobljenog sadnog dopusta poslužiti nebi hotielo, mora se u varašdinskom financialnom okružju do 15. lipnja 1854, u osiečkom financialnom okružju pako uslied napomenute naredbe visokog financialnog popečiteljstva do 15. sèrpnja 1854 učiniti, pod kaštigom ovih u §. 36. uredbe za samoprodaju duhana ustanovljenih posledicah.

Glede drugih financialnih okružjah ostaju oni u §. 30. i 31. uredbe za samoprodaju duhana za prijavljenje i za povratjanje propisani roki nepromienjeni.

Ovo se u savezu sa ovostranim oglasom od 13. prosinca 1852 br. 15096 do obćeg znanja stavlja. U Zagrebu dne 31. listopada 1853.

Od c. k. hèrv. slav. financialnog zemaljskog ravnateljstva.

(193—DP.)

(3—3)

Izrok.

Kojim c. k. kotarski sud Mihovljanski obznajuje, da će se kerčma u Mihovljanih pri cesti ležeća, na vlastitost g. Marka Bedekovića spadajuća, na stran gosp. Ivana Nep. Dolovčaka po c. k. kot. sudu sv. Križkom dne 7. travnja 1852. pod overhu uzeta, — čim dražba iste za dan 26. listop. 1853. jur objavljena, pod procenbenu svotu 1000 for. sr. za onda samo na godišnjom najmu ustanovljenu, bezuspješno bi minula, sada pako sa svimi pristojalib. i to: 3 rali oranah zemljah, 2 rali loze, i 3 kosca travnika bitno na 680 for. sr. sudbeno procienjena u javnoj dražbi drugi, i poslednji put u slučaju potrebe takodjer iz pod procjene izverci, koje rok na licu miesta u Mihovljanih opredieljuje se na dne 28. studena 1853 u 10. satih u jutro.

Kamo kupiti želeći pozivaju se time, da svaki prije ponude 50 for. sr. jamčevine položiti će imati, ostali pako uvjeti dražbeni u pisarni ovog c. k. kot. suda, i na licu miesta prije preduzetja urečene dražbe uviditi se mogu.

Za jedno opominjaju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu oštariu imati misle, da se prije prodaje ovom c. k. kotarskom sudu prijave — jer će u protivnom slučaju bez njih svota dražbena razdieliti se, i oni će sebi pripisati imati, ako od nje, na koliko izcerpljena bude, izključeni budu.

C. k. kotarski sud Mihovljanski.

(335—Izv.)

(3—3)

Oglas.

Za nabavljenje 368,244 funt. morske soli, za žiteljstvo podžupanie Sisačke obdèržavati će se javna jeftinba, dne 14. studenoga 1853 iz jutra u 10 satih u uredu iste podžupanie.

U Sisku dne 31. listopada 1853.

C. k. podžupan,
Žuvić.

OGLASNIK.

(194—DP.)

(3—1)

Razvlačne od kaučuka cokule
(Gummielastikum-Galoschen),

valjana i dugotrajna roba

od J. N. Reithofera u Beču,

1 par za gospodu po 2 for. 12 kr.

1 „ „ gospoje „ 1 „ 54 „

Osim ovih tvorovah moći je u velikom izboru dobiti

pravih amerikanskih
kaučukastih cipelah
(Gummi-Schuhe)

polag različne veličine u najjeftiniju cieniu, i to u nira beržkoj tèrgovini M. Krečica u llici br. 771, u hotelu „cara austrianskoga.“

Carsko-kr.

NARODNE

službene

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljuje se na uvratbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratlišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 8. studenoga.

Iz Bukurešta stigoše pouzdana izviestja, da su Turci dne 28. listopada (polag turskoga kalendar sretan je to dan za njih), mimošavši utvrdjene točke na dva mjesta, i to blizu Nikopolja i Terzenčika, bez da bi mostove gradili, u Vlaškoj se izkercali odkale duž Dunava čete svoje razasliju. Ona četa, što je 1. o. m. pred Gjurgjevo stigla, nadošla je drumom vodećim iz Zimnice u Gjurgjevo, te se je istim drumom i vratila. Čini se, da je 2. o. m. ova četa blizu Gjurgjeva na drumu ulogorila se. — Avantgarda tamo skupljene ruske vojske zaklanja ruski položaj. Rusi ostaju u svojoj defenzivi. Vojska turska, što se kod Kalafata, zatim kod Nikopolja i Terzenčika izkercala, broji se na 26,000 mom., kojima naproti stoji 40,000 po prilici mom. ruske vojske; uslied toga može se uzeti, da će Turci čekati na podkrepjenja, i gledati, da se na jednom mjestu usredotoče.

Avantgardu od usredotočene kod Sofie turske vojske izčekivali su 1. o. m. u Vidinu. Misli se, da će vojska ova odmah u Kalafat premjestiti se, što se do 4. o. m. sasvime izvesti može.

„Presse“ dobila je iz Bukurešta viesti, da je zapovied glede zaustavljenja neprijateljstvih, koja je 21. listopada poslana iz Carigrada na Omerpašu, na putu zakasnila te nije u vrijeme stigla u Sumlu. Tataru, koji je nosio zapovied, skapao je negdje na putu pod njim konj, a nigdje na blizu nebiaše konjah, da odmah nastavi svoj put, jer su svi konji te okolice upotrebljeni i odvedeni za vojne svrhe. Istom iz udaljenieg mjesta nabavio se konj, što je potpunih 12 sati vremena oduzelo. Kao što se pouzdano osigurava, glasila je zapovied sultanova, da se i u onom slučaju, ako su već neprijateljstva započeta, ima svaka glavna bitka izbjegavati.

Knjaz Goršakov nastoji, da sredstvom jednog sbora vrati savez izmedj centruma i Dannenbergova sbora; barem kretanja vojna, koja poduzimlje, na to smieraju. Govori se, da će se i vlaško vojničstvo uvrstiti u taj sbor.

S aziatskoga ratnoga pozorišta stigoše takodjer izviestja. Izviestja ova donose, da su pokušaji lezgičkog Imama, uslied kojih namieravao je na silu preći liniju lezgičku i sdružiti se sa susiednim muslomanskim plemenima kod Zakataly-a i Alazana, sasvim osujećjeni. Muslomanska plemena i Tartari one okolice izjaviše se pače, pripravnima, da će pod voditeljstvom svojih begovah ratovati za Rusiu pod ruskim barjakom. Rusi su već dosad za svaki slučaj skupili tamo veliku vojnu silu, — te je u posljednje vrijeme u Anakliu prispiela opet po moru jedna divizija, koja ide k vojsci kaukazskoj. Sad se već za pouzdano misli, da će knez Voroncov poprimiti odlučnu ofenzivu.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećaše nadalje:

	for.	for.
G. Jakob Kreb i udova	—	20
„ Dr. Rumpler svetjenik	—	12
„ Schlichtinger	2	4
„ Rohels	—	4
„ Laroš	—	3

„ Šega Andria	—	1
„ Laurić Jakov	—	2
„ Vrabčević	—	12
„ Svoboda Ant.	5	4
„ Šaubuchner	—	2
„ Domin Drag.	1	2
„ Linhard Nikola	8	2
„ Pešel	—	1
„ Gorenc Marko	—	2
„ Janski Josip	—	1
„ Krans Ferko	—	2
„ Šert Josip	—	3
„ Smuk Mirko	—	2
„ Caratti Ernest	2	4
„ Rinner Drag.	—	2
„ Uzorinec	—	1
„ Šušković Mihajlo	—	2
„ Martinić Josip	—	1
„ Križ	2	—
„ Dušić Pavao	3	—
„ Škopini Mih.	—	12
„ Škopini St.	—	12
„ Ladenhausen	5	6
„ Dizdar Iv.	2	2
„ Stanić Iv.	—	2
„ Krizman Jos.	5	2
„ Nossan And.	4	3
„ Nusko Lovrenc	5	3
„ Ruppert Fr.	4	—
„ Spiegelhalter	—	2
„ Gerechtsamer	—	1
Gospođa Tereza Karvančić	—	5
„ Rumel udova	—	2
„ Šnap udova	6	—
„ Dijak Roža	—	2
„ Liković Josipa	—	2
„ Kozler Ana	—	4
„ Širer udova	4	4

Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.

Kamauf, načelnik.

Austria.

Iz Beča, 5. studenoga. Njeg. veličanstvo car otišao je danas u jutro u 5¹/₂ sati posebnim povozom sieverne željeznice u Holič u Ugarskoj, gdje će se držati veliki carski lov.

— Džržavni proračun za god. 1854 nalazi se pod štampom. Opredjeljeni po njeg. veličanstvu sustav štednje izveden je u svim džržavnim strukama, osobito pako u vojničkom upravljalateljstvu.

— Fzm. i vojni zapoviednik Lombardie, Franjo grof Gjula, otišao je poslie petmesečnog svog odsustva u Milan.

— Gospodar vlaški, knez Štirbey, stigao je u Beč, i u hotelu „k rimskom caru“ odsieo. Knez Ghika očekuje se u sriedu.

— „Medicinische Wochenschrift“ od 26. listopada donosi podulje pismo iz Silistrie, ukom se javlja, da vojska neprestano polazi u Sumlu. Hrane imade dosta, osobito rakie. U turskom taboru kod Karasna bukula je kolera. Žiteljstvo pati mnogo od vojske, i jedva čeka, da se što skorije oslobodi toga.

Sèrbia.

U Beogradu. Na miesto gospodina Popova, dosadanjeg kancelara ovdašnjeg carsko-ruskog generalnog konzulata, koji novo opredjeljenje dobiva, postavljen je gosp. Jakubovski, koji je do sada izpunjavao dužnost dragomana pri ruskom poslanstvu u Carigradu, i još prošle nedjelje amo je na ovo svoje novo opredjeljenje došao. (S. n.)

Moldavia i Vlaška.

— „Buk. d. Ztg.“ saobštava naredbu ministra unutarnjih dielah, kojom se zemljodielci i vlasteli pozivaju, da nepretieruju mieru u cieni, koju istu za hranu, što se izdaje ruskoj vojsci, jer inače što bađu izdali, neće im se kao do sada gotovim novcem izplaćivati nego posredstvom priznanicah po srednjoj cieni, koja je bila mie-seca lipnja o. g.

— Sve ruske ladje, koje se nalaze u černo-me moru, 19. o. m. razvile su austrijske zastave.

Tollanska.

— Veliki vojvoda toskanski stigao je u pratnji prestolnog nasljednika iz Napulja u Rim, gdje ga je kardinal Antonelli, a dan kasnie i sam papa s navadnom ceremoniom primio.

Turska.

— „Patrie“ javlja iz Carigrada, da je novi patriarh carigradski Antim izdao nieki razpis, u kojem energično protestira protivu prava, koje Rusia sebi prisvaja nad pravoslavnima u Turskoj.

Fuad-Efendi, koji je prolietos bio ministar inostranih dielah i dolazkom kneza Menšikova u Carigrad morao odstupiti, napisao je jednu knjižicu, u kojoj razlaže pitanje o svetim miestima, i tu je knjižicu (bez svoga imena) dao u Malti štampati na francezkom jeziku pod naslovom: „La vérité sur la question des lieux saints, par quelqu'un qui la sait.“ Ova je knjižica privukla na sebe veliku pažnju diplomatičkoga svieta u Europi. Njoj se, veli „Allg. Ztg.“, nemože odreći logika, jasnost predstavljanja i peznavanje svih odnošenjah. Tu se odriče Rusii svako pravo posredovati u pitanju o svetim miestima; sa Rusiom neima o tome nikakovih ugovorah. Stvar se ova ima riešiti samo s Francezkom, s kojom postoje ugovori, i s pravoslavnim podanicima portinim posredstvom njihovih patriarhah. Porta je popustila Rusii, ne što bi to po ugovorima morala, nego zbog svojih sobstvenih hristjanskih podanikah i zbog dobrog susiedstva.

— Iz Kandie pišu „Allg. Ztg-u“: Četiri englezka parobroda neprestano obilaze oko našeg ostrva već više od dva mjeseca. Oficiri često izilaze na ostrv, skopčavaju priateljske i druževne sveze sa žiteljima i svakojako gledaju, da bi se ovdie udomaćili. Lord vèrhovni komisar jonskih ostrovah nedavno je pohodio ostrv Kretu, i probavivši tu nekoliko danah vratio se opet na sobstvenom parobrodu. Ovo je već treći put, kako nas lord vèrhovni komisar, g. Vard, za vrlo kratko vrijeme posiećava. No tome se nije odveć čuditi; u Londonu izlazeće novine, u kojima se zastupaju istočni interesi, nazvane „Istočna zvijezda“, nedavno su doniele viest, da u Londonu namieravaju uzeti za englezku prisvojbu ne samo Kandiu, već i Rodus, Cipar i Egipat.

Rusia.

— (Čerkezi i Rusia.) Jedan dopisatelj „Timesa“ u razmatranje uzima rat medju Čerkezima i Rusiom, i dvoji o srećnom izpadku otomanskoga poduzetja radi saveza s Čerkezima u slučaju rata s Rusiom. Veliko neznanje vlada u Europi, veli oni dopisatelj, svèrhu ratovanja Čerkezah i Dagestana. Obično neuzima se na um položaj one zemlje, i zamèrsuje ratovanje s Čerkezkom, koja medjaši s čèrnim morem. U ovom kotaru slabo se vojska kreće ili čarka. Tudašnje je primorje u rukama Rusah, kao i okrajak, koji razstavlja Tursku od Čerkezke, čim u Dagestanu od istoka — gdje se nalazi

pravi prizor ratovanja — jedan lomni kolar pruža se 150 miljah, koji je pod vlastju ruskom. Na takovi način Dagestan je obkoljen ruskim područjem i ruskim primorjem razstavljen je kod Kaspičkoga mora.

Hajducima Dagestana često srećno izpada plienjenje, ali nemogu potresati položaj Rusie u Kavkazu. Rusi prisiljeni su spremnu držati silnu vojsku, i svake godine s jednim dielom iste poglavara Šamila i ostale begove potieraju po njihovim naravskim tvrđjavama, ali vazda jednaki hrdjavim izgledom, koji ima se samo onoj položini pripisati; čim Dagestanci nemogu se s Rusima ogledati u pravom boju. Dakle čini se, da prividno Rusia ništa nedobiva tim napadanjem, nego samo svoj čin postiže viežbajuć i okriepljujuć svoju vojsku. Princip Voronzov, veli „Times“, kazao je niekom častniku englezkom, koji je tu skoro obišao Tiflis i glavni stan, da kavkaska vojska sastoji iz 300,000 momakah. Ajde neka je to i pretierano, ali po svoj prilici ista može se proračunati na 250,000. Čete turske u Aradatanu i Karsu u ratnicima Dagestana našle bi slabe saveznike, i to donagadjajuć da bi se mogle s njima sjediniti pored ono 150 miljah i Rusah, koji se u sriedi nalaze. Rusia može natrag pokrenuti veći dio svoje pregledne vojske, i na pogibel izstaviti samo nekoliko selah, koja Rusima stranu dërže, i ostala bi bez pomoći. Ustanak u Gjeorgiji turskoj vojsci samo dao bi nekoliko hiljadah neurednih bojnikah; ruski general nebi se toga bojao; poslie pèrve odlučne bitke on bi bunu podušio. Ljudi ostroumni slabo vjeruju nadama Turakah, i sumnjivom tvrđjenju biegunacah bezkućnikah, i slute na padenje Erzeruma, i putovanje Rusah k Trebizondi, kao što se u zadnjem ratu dogodilo. Tko je prošio pismo gosp. Fetona o onom ratu, doisto priznati će, da same turske čete, koje na bojnem polju zaslužuju ime vojnikah, jesu vojničstvo uređeno, i da Baši-Buzuk, spahie i Kurdi strašni su junaci u poharanju selah, i oprezni vojnici izpred topovah i redovitoga puškaranja.

— „Osserv. Triest.“ javlja, da je 20. listop. stigao u Odesu posljednji parobrod od onih, koji izmedj Carigrada i Odesa obćenje dërže; na njem prispjelo je 47 putnikah, većom stranom činovnikah od ruskog poslanictva i ruske torgovačke kancelarie.

— Iz Varšave gataju o neakvoj paklenoj mašini, koja je niekom Englezu od nepoznate ruke poslana, te ovaj, otvorivši ju, rani se u ruku. Gatka će biti to onih novinah, koje bi želile, da se takve mašine i u Rusii počnu javljati.

Gërčka.

— Periodično izlazi u Ateni jedan časopis pod naslovom: „Spectateur de l'Orient.“ U njemu se piše samo o istočnim stvarima, a tek kadšto napominju se i svakdašnje stvari; osobito pak časopis ovaj na to ide, da obavijesti Europu o mislima, željama, težnjama i pravima onih narodah, koji su pod Turcima, a osobito pravoslavni, te tako koliko može da pomogne, da se istočna razmirica razpravi onako, kao što je prirodno i povoljno. Redakcia priznaje, da ima mnogo koješta, što joj pri tom smeta. Jedna je takova smetnja, kojim jezikom da se piše. Oni, koji pomažu raditi, i koji još odavno služe svojoj otadžini i svome materinskom jeziku, vidjeli su, da nije dosta da samo gërčki napišu kakva prava i kakvu namjeru ima njihova otadžina i čemu se ona nada. Pa zato su izabrali takav jezik, koji svak razumie u Europi. Pèrvi svezak od 19. rujna ima osim jasnoga uvoda i jedan članak sa naslovom: „O različitim načinima, na koje se može razpraviti istočna razmirica;“ sastavak, koji je diktirala umierenost i duh. Drugi svezak od 3. listopada ima jedan poveći sastavak sa naslovom: „Gërčki dualizam;“ poslie „gërčka torgovina na moru, historičko-statistično razlaganje do najnoviega vremena,“ i pod naslovom „Smiesice“ ima viestih o stanju stvarih u Turskoj.

— Iz Atene je ovih danah dospio taj važan glas, da je više stotinah oružanih Gërakah, čuvši da je rat oglašen, prešlo gërčku-tursku granicu i otišlo u Art i Preveni s tom namierom,

da iz tih miestah tursku obsadu iztisnu, pa onda da i na samu Janjinu udare. Njih predvode dva gërčka oficira. U Epiru, gdje odavna tinja, može povodom ulazka ovih Gërakah sliedovati lahko obći ustanak protiv gospodarstva turskog. U Tesalii predstoji takodje buna, koja lahko i na druge oblasti preći može.

Belgia.

— „Karlsr. Ztg.“ javlja: Putnici, koji dolaze iz Belgie, kažu, da će kralj Leopold dati ostavku na korist svoga sina hercoga Brabantskoga, i da će se u Belgii sasvim preinačiti sistema u vladanju, te tako da će se promieniti i ministarstvo. Kralj je otišao u Englezku, i kažu, da je taj put njegov u savezu sa ovim glasom.

Francezka.

Pariz. Bila je jedanput rieč o neakvoj ruskoj kapeli u Parizu, koja se je imala zidati. I tursko i francezko praviteljstvo htjelo je s tim ruskom praviteljstvu nieki pèrkos učiniti. Turski poslanik načinio se za zastupnika gërčkog i izmolio je od praviteljstva francezskog dopuštenje, da Gërcki mogu sebi cèrkvu zidati. S tim se je, veli „Independance belg.“, htjelo pokazati pèrvo to, da Gërcki za Rusu nemare, nego da se savijaju oko Turakah, drugo to, da Turci Gërcke zastupaju i za njih mole, da u Parizu mogu cèrkve zidati, treće pak to, da je francezko praviteljstvo tako Turcima i Gèrcima uslužno. Sav se je taj manevar izlizao, jer Gërcki na takvu cèrkvu nedadu ni pare i kad hoće da idu u cèrkvu, a oni idu opet, kao i do sad, u rusku kapelu.

— General Baraguay d' Hilliers otišao je 1. iz Pariza u Marseille, gdje će se 4. ukèrcati za Carigrad. U njegovoj pratnji nalaze se podpučnik Dien, satnici Foy i Molin od štaba carevog, zatim topničkog parka zapovjednik Beurman i načelnik batalionski kod ženja, g. Jourjon.

U Toursu ušlo se je u trag urotam, te su mnogobrojna uapšenja poduzeta.

Velika Britanija i Iraka.

— „Express“ veli o novom jachtu, koji će se graditi za njez. velič. kraljicu Viktoriu, i taj će zamieniti jacht zvani „Victoria and Albert.“ Novi jacht sagrađen po novom iznašastju imati će u dužinu 390 stopah, u dubinu 37, a nositi će 1700 toneladah. Njegove sprave imati će snagu od 600 konjah, i činit će na uru po 17 tako zvanah uzalah. Sadašnji jacht „Victoria and Albert“ dug je 225 stopah, dubok 30, a nosi 1033 tonelade. Njegove sprave imaju snagu od 430 konjah.

— „Herald“ navaljuje, da se sazove parlament. Neka se, veli, parlament skupi, pa će se ministri vidjeti primoranima, da se late opredjeljene politike u istočnoj stvari. Dosada neimaše oni nikakve politike. Pa ako kabinet i od sada ovako uspostupa, to je znak, da je nerješiteljjan.

— U Londonu je izišla, kao što kažu, od niekog ruskog diplomata jedna brošura na francezkom jeziku pod naslovom: „La question turque; lettre au Prince Menschikoff.“ Spisatelj predlaže, da se sile liepo namire, pa veli: „Englezka i Rusia, kao prave i jedine velike sile, bolje bi činile, da se liepo dogovore, pa da izmedju sebe podiele Aziju.“ A na to veli „Globe“: „A zašto ne i Europu? Ta Europa je tako samo jedna stara komedia, u kojoj su samo role promienjene. Zar nije i Europa samo jedno geografičko ponjatje.“

— Najčudnii list Morning-Chronikl. Taj je do sad napadao jako na Rusiu. Sad veli: Ranije ili kasnije mora izmedju Rusie i Turske mir nastati, bilo da nuždni dogovori predhode ili poslieduju pravim neprijateljstvima, i svaki dëržavnik, kome korist čoviečanstva na sèrcu leži, truditi će se da čini odmah ono, što poslie nekoliko miesecih ili godinah patnje i opustošenja opet činiti mora.

I to još veli Chronikl: Razpra je samo teritorialna i ne tiče ni u dinastična prava niti iste naknade i nagrade. Još veli: Neznam zašto sultan nebi puno obećanje dao da će gërčku cèrkvu zakriljavati kao i svaku drugu hristijansku — ne u onoj formi kneza Mensikova nego samo prostim izjasnenjem, kojim svome dostoj-

janstvu ništa nebi nahudio. Nebi, veli najposlie, bilo pametno strašnom neprijatelju zatvoriti priliku, da se pod kakvim god izvietom iz svoje neprilike izvuce.

— Englezki list Times ovih posljednjih danah, kad je Turska strane dvorove sebi u pomoć pozvala, dokazuje tim postupkom portinom kao sa najvećim dokazom, da stvari u istoku ovako ostati niti mogu niti hoće, kao što su do sada bile. „Ovo carstvo, koje tako pomoći potrebuje, kaže Times, jest mali ugaj zemlje izmedju gèrdnih susiedah, kao što je Holandia ili Švajcarska, ili Saksonia. U njemu su najliepše zemlje, u kojima je u prastara vremena prosvieta cvietala, od koje je europejska prosvieta postala i koje su više nego polovina rimskog carstva bile, koje je nad celim svijetom vladalo. Dunav, Nil, Eufkrat i Tigris utiču u to carstvo; u njemu su postale masline, vinova loza, sva poverća i veća čast naše stoke. Klima je najliepša, zemlja najplodnija, geografični položaj najbolji, a obale primorske najudesnije na svijetu. Zemlja je još puna svakojakog blaga; blagorodna plemena žitelji su te zemlje, koji pod jarmom stenju. Prostor je tri put veći nego ciele niemačke zemlje, i sad kad nema nikakve ekonomie, žiteljah ima koliko i u Engleskoj. I takovo carstvo potrebuje tudje pomoći! To govori više nego stotinu članakah.“

Spanjolska.

— „C. Z. C.“ javlja iz Madrida, da je sredozemna eskadra pod komandom brigadira Kabalkabe dobila zapoviest, da plovi u levantinske vode.

Prošaste nedjelje izgubljen je kišobran s futrolom na putu od gostione k „lovačkom rogu“ do svratišta k „lavu“ u Ilici.

Poštteni našaoc umoljava se najuljudnije, da ga preda u narodnoj novinarnici, gdje će primjernu nagradu dobiti.

Oglas

Sirotinjski pomnjik grada Zagreba priobćuje, da se jedan pupilarski kapital od 1000 for. sr. na pupilarsku sigurnost u zajam dobiti može.

U Zagrebu 1. studenoga 1853.

Ivan Wibrat.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 8. studenoga 1853.

Tečaj dèrk. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrkav. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82	Augsburg sa 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 4 „	73	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 3 „	„	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Frankfurt na Mainu sa 120	113 1/2
„ „ „ 2 „	„	Genova sa 300 piement. lirah	133 1/2
„ „ „ 1 1/2 „	„	Hamburg sa 100 mar. ban.	84 1/2
„ „ „ 1 „	„	Lipske sa 100 forintih	112
„ „ „ 1/2 „	„	Livorno sa 300 tosc. lirah	112
„ „ „ 1/4 „	„	London sa 1 funt sterl.	11
„ „ „ 1/8 „	„	Lyon sa 300 fr.	11
„ „ „ 1/16 „	„	Milan sa 300 austr. lirah	112 1/2
„ „ „ 1/32 „	„	Marseille sa 300 frank.	134
„ „ „ 1/64 „	„	Paris sa 300 frank.	134 1/2
„ „ „ 1/128 „	„	Prag sa 100 for.	112
„ „ „ 1/256 „	„	Tèrst sa 100 for.	112
„ „ „ 1/512 „	„	Mletci sa 300 austr. lirah	112
„ „ „ 1/1024 „	„	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1/2048 „	„	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 1/4096 „	„	Smyrna sa 1 for. parah	390
„ „ „ 1/8192 „	„	Tečaj novca.	
„ „ „ 1/16384 „	„	Carški dukati	
„ „ „ 1/32768 „	„	Zajam od 1851	
„ „ „ 1/65536 „	„	Sievo A.	
„ „ „ 1/131072 „	„	„ B.	
„ „ „ 1/262144 „	„	Lombardski	
„ „ „ 1/524288 „	„	Tečaj željez. po 1000 fr.	2265
„ „ „ 1/1048576 „	„	Bečko-glog. želj. „ 500	802 1/2
„ „ „ 1/2097152 „	„	Sopr.-W.-Neud. „ 200	„
„ „ „ 1/4194304 „	„	Budioj.-Gm. Lina. „ 250	„
„ „ „ 1/8388608 „	„	Požun.-tèrn. 1. izd. „ 290	„
„ „ „ 1/16777216 „	„	„ 2. izd. „ 200	„
„ „ „ 1/33554432 „	„	Krak.-g. slečko po 100 t.	617
„ „ „ 1/67108864 „	„	Aust. dun. paroh. 500 t.	555
„ „ „ 1/134217728 „	„	Aust. Llo. u Tèrstu 500	„
„ „ „ 1/268435456 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500	„
„ „ „ 1/536870912 „	„	Galič. založn. 4% za 100	„
„ „ „ 1/1073741824 „	„	Srećke Esterhanis 40	„

SLUŽBENI LIST.

Br. 9305. (62—Fin.)

(3—1)

Kundmachung

für die Konkursverhandlung zur Besetzung des excindierten Tabakverlages in Zengg.

Der k. k. Tabak-Grossverschleiss in Zengg wird von dem dortigen Tabak-Filialmagazine aus-
geschieden, zu diesem Ende eine Grosstrafik er-
richtet, welche im Wege der öffentlichen Konkur-
renz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte
dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die
geringste Verschleiss-Provision fordert, verliehen
werden wird. Dieser Verschleissplatz hat seinen
Bedarf am Tabakmaterial aus dem im Standorte
Zengg befindlichen Aerarial-Tabak-Filialmagazine
zu beziehen und es sind demselben nebst den
Tabakkleinverschleiss in Zengg die Kleinverschleiss-
ser zu Novi, Kriviput, St. Georgen, Jablonac zur
Materialfassung zugewiesen; wobei aber die k. k.
Finanz-Behörde berechtigt bleibt, in dem Umfan-
ge Tabakverschleissperiferie jede ihr angemessen
scheinende Aenderung vorzunehmen, ohne dass
deshalb der Grossverschleiss einen Anspruch auf
irgend eine Entschädigung erlangt. Dagegen bleibt
demselben unbenommen, dieses Geschäft jederzeit
drei Monate vorhinein aufzukündigen, welche Auf-
kündigungsfrist auch der Finanzverwaltung vorbe-
halten wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens
die sogleiche Entsetzung vom Verschleissgeschäfte
nach den bestehen Vorschriften einzutreten hat.

Für die Besorgung des Tabak-Grossverschleiss-
ses wird eine Provision von $2\frac{1}{2}\%$ festgesetzt und
bemerkt, dass der Ersterer nebst der Provision
den Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zu
beziehen haben wird.

Nur die Provision von dem Magazinspreise
hat den Gegenstand des Anbothes zu bilden; es
bleibt aber dem Grosstrafikanten zugleich der Ge-
winn aus dem eigenen Kleinverschleisse zugestan-
den.

Den zugewiesenen Trafikanten über deren An-
zahl und Standorte, das Verzeichniss bei der k. k.
Finanz-Bezirks-Direction in Fiume eingesehen wer-
den kann, so wie den Consumenten im Grossen
hat der Gross-Trafikant das Tabakmaterial um den
Magazins und rücksichtlich Grossverschleisspreis ge-
gen baare Bezahlung zu verabfolgen und bezieht
hievon die ihm zugestandene Provision, welche
gleich bei der Abfassung des Tabaks von dem ent-
fallenden Magazinspreise zu seinem Gunsten abge-
rechnet wird.

Der Grossverschleiss hat das Tabakmaterial,
wovon in der Zeitperiode vom 1. März 1852
bis Ende Februar 1853 um den Geldbetrag per
19,480 fl. 23 $\frac{3}{4}$ kr. verschlossen wurde, aus dem
dortigen Tabak-Filialmagazine um den Magazins-
preis gegen bare Bezahlung zu beziehen; demsel-
ben steht jedoch frei, nach Massgabe des unan-
greifbar am Lager zu haltenden Tabakmaterials ei-
nen Materialkredit anzusprechen, in welchem Falle
er die im gleichen Betrage zu leistende Kauti-
on entweder im Baren oder in Staatspapieren nach
dem festgesetzten Werthe vorläufig zu erlegen hat
und bis zur Einräumung des beanspruchten Mate-
rialkredits das benötigte Tabakmaterial bar be-
zahlen muss.

Die Bewerber um den gedachten Tabak-Gross-
verschleissplatz haben den Betrag von 100 fl. C.M.
als Reugeld bei einer k. k. Steuer- oder Geschäfts-
kasse zu erlegen und diessfällige Kassaquittung oder
aber diesen Betrag im Baren dem gesiegelten und
mit 15 kr. gestempelten Offerte beizuschliessen,
welches längstens bis zum 15. December 1853, zwölf
Uhr Mittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction
in Fiume einzureichen ist, indem auf später ein-
langende Offerte keine Rücksicht genommen wer-
den wird.

Die Offerte sind nach dem am Schlusse bei-
fügten Formular zu verfassen und es sind demsel-
ben folgende Nachweisungen beizubringen.

a) Die Kassaquittung über das erlegte Reu-
geld oder der bare Geldbetrag,
b) das Zeugnis über die erlangte Grossjäh-
rigkeit und

c) das obrigkeitliche Wohlverhaltenszeugniss.
Das Verlagsgeschäft kann nie an Gesellschaf-
ten verliehen werden, daher Offerte die von derlei
Gesellschaften eingebracht werden, unberücksichti-
get bleiben müssen.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche
nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Kon-
kurrenzverhandlung sogleich zurückgestellt, dage-
gen aber jenes des Bestbiethers, welcher das Ta-
bakmaterial gegen bare Bezahlung ablassen zu wol-
len, sich erklärt, bis zur Abfassung des vorgeschrie-
benen unangreifbaren Tabakvorrathes zurückhalten,
oder im Falle derselben eine Tabak-Materials-
Kreditirung in Anspruch nimmt, in seine Kauti-
on eingerechnet.

Sollte der Ersterer die Geschäftsführung in-
nerhalb acht Tagen von der Bekanntmachung der
Annahme seines Offertes anzutreten unterlassen, so
wird der Grossverschleissplatz als erledigt betrach-
tet und erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres fin-
det auch dann statt, wenn der Ersterer erklärt,

von dem Anbothe freiwillig zurücktreten zu wollen.
Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigen-
schaften nicht haben, oder unbestimmt lauten, wer-
den nicht berücksichtigt werden.

Bei gleichlautendem Offerten wird, wenn nicht
aus den sonstigen Nachweisen der Ausschlag zu
Gunsten des einen oder des andern Bewerber her-
geholt werden kann, die Entscheidung durch das
Loos erfolgen.

Ein bestimmter Ertrag wird eben so wenig
zugesichert, als eine wie immer geartete Entschä-
digung oder Provisionserhöhung nachträglich statt
finden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte ver-
bundenen Obliegenheiten und Rechte kann sich Je-
dermann bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in
Fiume im kurzen Wege um Belehrung bewerben.

Von der Konkurrenz sind jene Personen aus-
geschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von
Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene,
welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleich-
handels oder einer schweren Gefälsübertretung
überhaupt, oder einer einfachen Gefälsübertretung,
in so fern sich dieselbe auf Vorschriften
über Monopolsgegenstände bezieht, ferner wel-
che wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit
des gemeinschaftlichen Staatsbandes, der öffentli-
chen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt oder
nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, end-
lich Verschleiss von Monopolsgegenständen, die
von dem Verschleiss strafweise entsetzt wurden
und solche Personen, denen die politischen Vor-
schriften den beibehalten Aufenthalt im Verschleiss-
orte nicht gestatten. Kommt ein solches Hinderniss
erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur
Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-
befugniss sogleich abgenommen werden.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.
Agram am 28. October 1853.

Formulare eines Offertes.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, die
Tabak-Grosstrafik in Zengg unter genauer Beobach-
tung der kundgemachten Bedingungen und aller
diessfalls bestehenden Vorschriften und insbeson-
dere bezüglich der Tabakmaterialsbevorrathung
gegen eine Provision von . . . . . (mit Buch-
staben ausgeschrieben) Prozenten von der Summe
des Tabakmagazinspreises in Betrieb zu überneh-
men und bitte zugleich um Zugestehung eines Kredi-
tes von . . . . . (oder) und bin bereit, das
Tabakmaterial jederzeit bar zu bezahlen.

Die in der Kundmachung bezeichneten drei
Beilagen werden hier beigefügt.

Datum

Eigenhändige Unterschrift,
Character und Wohnung.

Von Aussen.

Offert zur Erlangung des Tabakverlages in Zengg.
Br. 5789 (340—Izv.) (3 1)

Izrok.

Ostavši bez uspjeha prva ovršbena ličba,
obdržavana dne 15. listopada t. g. glede prodaje
diela kuće u ovome gradu ležeće na „Marsechie“
pod br. 178, i sastojeće iz celog 1-vog poda, sa
dvimi sobami, jednom sobicom, kuhinjom sa pro-
hodom, jednom prostranom konobom i dvorišćem,
spadajućem na svojstvo suprugah Andra i Marie
Cernić: s toga usljed 1. točke izroka od 19. kolo-
voza br. 4518 u utorak 15. studenoga od 10 ure u
jutro do jedne ure po podne obdržavati će se
druga ovršbena ličba, i to pod istim uvjetima, koji
bahu dne 19. kolovoza t. g. u rečenom izroku na-
značeni, s opazkom, da će se pod ovrhom stojeća
nepokretnost najboljemu ponuditelju makar i izpod
fiskalne cene dopitati.

C. k. kotarski sud.

U Rieci dne 17. listopada 1853.

Br. 13899. (61—Fin.)

(3—3)

Oglas.

Usljed povlastja visokog c. kr. financialnog
popečiteljstva od 30. svibnja 1853 br. 18995 do-
pušta se i za vrijeme upravne godine 1854, da c. k.
duhan odkupljujuće komisije za vrijeme odkupne
dobe ne samo pismene i ustmene molbe saditeljah
duhana za dopuštenje sadenja duhana primaju, ne-
go na koliko se molba za sadenje duhana za vla-
stistu porabu prositelja ticala nebi, i gdje se o to-
me neradi, da stranke, koje su dopuštenje za sa-
denje jur imale, i toga prava se lišile, opetovano
isto dopuštenje mole, u ime pristupnog financialnog
kotarskog ravnateljstva takodjer dopuštenja za sa-
denje duhana izdavaju i za ovih najbërže izruče-
nje dotičnim saditeljima skërbe. Dopuštenja ova će
činovnik financialnog kotarskog ravnateljstva odku-
pnoj komisiji prisustvujući nuzpdpisati ili vidirati.

Odkupne komisije fungiraju kod ovog ured-
nog posla samo kao izpostavljeni organi financial-
nog kotarskog ravnateljstva, koje su svigdar opu-
nomoćene dopuštenja za sadenje duhanja u sluč-
ajevim zakonom dozvoljenim onda izdavati, kad mol-
ba za to dopuštenje riešenja radi k njima prispie.
Strankam ostaje dakle prosto i nadalje na do-
sadanji način, to jest putem dotičnih obćinskih

glavarah i organah financialne straže, ili neposred-
no kod financialnog kotarskog ravnateljstva za po-
dieljenje dopusta moliti.

Protivno bo nisu odkupne komisije opunova-
štene dopust za sadenje duhana za vlastitu porabu
ili takovim saditeljem podieljivati, koji su jur sadne
dopuste imali, nu ipak takovih lišene.

U takovim slučajevima ima se svatko i u bu-
duće na c. k. financialnu kotarsku oblast obratiti.

Rok, do kojega saditelji svoje molbe za do-
puštenje sadenja duhana za dohodarstveni erar budi
kod odkupnih komisiah ili kod financialnih kotar-
skih oblastih toli posredno toli neposredno dopri-
nesti imadu, opredieljuje se za varašdinsko finan-
cialno okružje do konca travnja 1854, usuprot pa-
ko za osiečko financialno okružje usljed naredbe
visokog c. k. financialnog popečiteljstva od 22. li-
stopada 1853 br. 41657 do 1. lipnja 1854.

Objavljenje pako ako se zadobljenog sadnog
dopusta poslužiti nebi hotielo, mora se u varašdin-
skom financialnom okružju do 15. lipnja 1854, u
osiečkom financialnom okružju pako usljed napo-
menute naredbe visokog financialnog popečiteljstva
do 15. sèrpnja 1854 učititi, pod kaštigom ovih u
§. 36. uredbe za samoprodaju duhana ustanovljenih
posliedicah.

Glede drugih financialnih okružjah ostaju oni
u §. 30. i 31. uredbe za samoprodaju duhana za
prijavljenje i za povrtanje propisani roki nepro-
mienjeni.

Ovo se u savezu sa ovostranim oglasom od
13. prosinca 1852 br. 15096 do obćeg znanja stavlja.
U Zagrebu dne 31. listopada 1853.

Od c. k. herv. slav. financialnog
zemaljskog ravnateljstva.

Nr. 12,374.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden
Hauptzollamte zu Warasdin ist eine Official-
stelle mit dem Jahresgehälte von 500 fl. und
der Verbindlichkeit zur Leistung der Dienstkau-
tion im Gehaltsbetrage provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre
Gesuche im Vorgeschriebenen Dienstwege, läng-
stens bis Ende November 1853 bei dieser
k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen,
und sich darin über ihr Alter, über die zurück-
gelegten Studien, über ihre praktische Anbil-
dung im Zoll-Kassa- und Rechnungs-Geschäfte,
über die bisherige Dienstleistung, über die Kennt-
niss der deutschen, kroatischen oder einer der-
selben Verwandten slavischen Sprache auszu-
weisen und anzugeben, ob und auf welche Art
sie die Dienstkauti- on zu leisten Vermögen, dann
ob und in welchem Grade sie mit den Beamten
der Warasdiner Sammlungskassa oder der
dortigen Finanz-Bezirks-Direction Verwandt
oder Verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.

Nr. 4066.

Concurs - Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction
für Croatien und Slavonien ist eine Steueramts-
Controllorsstelle mit dem Gehälte von jährlichen
500 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer
Caution im Betrage des Jahresgehältes, und im
Vorrückungsfalle eine Steueramts-Officialstelle mit
dem Gehälte von 450 fl. oder 400 fl. und der Ver-
pflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen
Betrage, oder einer Steueramts-Assistentenstelle mit
dem Gehälte von 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen ha-
ben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu
überreichen und in denselben glaubwürdig nachzu-
weisen:

a) Das Lebensalter, wobei bemerkt wird, dass
Niemand im Staatsdienste neu angestellt werden
darf, der das vierzigste Lebensalter erreicht oder
überschritten hat.

b) Die zurückgelegten Studien;
c) die bisherige Beschäftigung, und
d) die sonst erworbenen Kenntnisse, nament-
lich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rech-
nungsfache;

e) eine tadellose Moralität;
f) den bisher aus dem Staatsschatze oder ei-
nem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;
g) die vollkommene Kenntniss der deutschen
und kroatischen oder einer der letzteren nahe ver-
wandten slavischen Sprache;

h) für die Kontrollors- und Officials-Stelle, —
die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkauti-
on im Baarem oder in nicht unter 3% verzinlichen
Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen
Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer
vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein
öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politi-
schen Bezirksamtobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeich-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove islaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posredne članke plaća se po 10 linijah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 9. studenoga.

Već od 8—4. neima nikakvih važnih vijesti s ratišta. Ono, što smo u 255 br. iz Bukurešta od 2. o. m. polag „Fremdenblata“ javili, ništa nije ino, van dragojako tumačenje priobćene još prekopreključer polag „Oester. Corr.“ vijesti o turskoj navalji na Gjurgjevo. Sva je prilika, da Turci nisu dalje od Kalafata pošli, i da se svi dosadnji prelazi preko Dunava imadu smatrati više za kakovo recognosciranje nego li za zabiljnu operaciju. — Po niekom torgovačkom pismu iz Krajove osigurava „Wanderer“, da u tamošnjoj okolici do 30. listopada nije nikakve bitke bilo.

Iz Oršave od 2. pišu, da biegunci iz Vlaške onamo herpimice dolaze, te već ni k-naka dobiti nemogu. S toga poglavarstva uputjuju dolazeće u Mehadu.

„Temes. Ztg.“ piše s donjega Dunava od 2. studenoga: U okolici izmedj Kalafata i Bolestie bilo je izmedj ruskih i turskih prednjih stražah malog okeršaja. U tom naime predielu opaziše obilazeći kozaci nieku tursku patrolu, te navalise na nju i zbilja ju uzbiše. S obe strane više je tom prigodom palo mrtvih i ranjenih. Turci utvrdjuju otok na Dunavu izmedj Vidina i Kalafa, pa će i sam Kalafat, jer drže, da su ove dvie točke kao kule tvrđje vidinske. U Subotu (29. listopada) u 9 sati u jutro stigoše u Krajovu 15,000 momakah ruske vojske s 32 topa pod zapoviedničtvom generala Fišbaha; vojska je ova odmah drugog dana rano u jutro, doznajući o zbivšim se događajima, krenula na tri različne strane prema Kalafatu hitrim korakom, te ima izmedj danas i sutra pristupiti u Bolestie. U Carakoe podignut je veliki ruski magazin za hranu.

I duž Dunava nije se, osim neznatnih čarakanjah, nikakva poveća bitka pridivila, jer je 2. o. m. još bez zaprieke stigao putnički brod iz Galca do Turn-Severina.

Iz Jaša pišu, da su svi ministri podnieli svoju ostavku, pošto bi k-naz Ghika svoju vladu položio bio.

Iz Bukurešta piše „Wandererov“ dopisatelj od 31. listopada: Poluslužbeni „Westitor“ od 17. (29). o. m. sadržava o privremenom odstopu kneza Štirbeya sliedeći kneževski odpis od 14. (26.) t. m. br. 1737.

„Na izvanredno upravljajuće vieće.“

„Sadnja razmierja vremena iziskuju, da se privremeno udaljimo iz kneževine. Do dalnjih naredbah povieravamo vladanje izvanrednom upravljajućem vieću. Njeg. preuzvišenost prvi boljar, veliki ban Gjurgj Philippesku, predsjednik ovoga vieća, nastojat će porazumno s gg. načelnicima odsieka o tom, da poslovi svakog pojedinog odsieka idu bez zaprieke onim putem, kao i dosad, i da se posvuda postigne petrebita poslenost. Osobiti događaji podniet će se izvanrednom upravljajućem vieću, za da se iza svestranog i zrielog izpitivanja rieše.“

(Podpisan) Barbu Demeter Štirbey.

Ivan Manu, s. r. tajnik.

Izvanredno upravljajuće vieće izdalo je uslied toga naredbe, gdje se osobito načelnicima unutarnjih posalah i rata nalaze, da bdiju nad mirom i poredkom zemlje; ostali činovnici opomenjeni su na revnost i saviestno izpunjavanje svojih dužnostih. — S knezom Štirbeyom otišao je zajedno i njegov sin, kome je turska vlada podielila naslov turskoga generala. — Novi načelnik redarstva, gosp. Rosetti, preuzeo je taj svoj ured.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

Izviestje

o jedanaestoj redovitoj siednici torgovačko-obertničke komore u Zagrebu, držanoj dne 10. listopada 1853 u 5 sati na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović, Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od torgovačkog odsieka: g. savietnik: Jak. Spierer.

GG. namiestnici:

Gjorgje Hirschler, Gjorgje Gavella;

od obertničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer.

Gg. savietnici: Ivan Schenk, Petar Brodanić.

198. Slavno c. kr. zemaljsko graditeljno ravnateljstvo ubavieštjuje komoru, da je visoko popečiteljstvo torgovno-obertnih i graditeljstvenih poslovah dopisom od 13. rujna t. g. blagoizvolilo izjaviti se za zamoljenu regulaciju Save iz Rugvice do Zagreba i neložiti slavnom zemal. graditeljnom ravnateljstvu, da na temelju komorskog izviestja od 27. kolovoza t. g. i sudielovanjem ove komore tečaj Save od Siska do Zagreba izvidi te bezodvlačno izradi osnovu, kojim bi se načinom i troškom rečena regulacija poduzeti imala. Uslied toga pozivlje slavno zem. graditeljno ravnateljstvo komoru, da izabere komisiju, koja će napomenutom izvidjenju Save od strane ove komore prisustvovati.

Komora nije mogla propustiti, da neizjavi iskrenu blagodarnost na ovom važnom riešenju visokog popečiteljstva i sastavila je za izvidjenje Save komisiju od gg. načelnika Anast. Popovića, podnačelnika Peera, namiestnika Hirschlera i komorskog sekretara uz opredieljenje potrebitih novacah za trošak ove komisije.

199. Torgovačka zaklada Josipa Aleksandra Bauellya u Prelogu komori na novo na izpit predložena i od izpitne komisije izpitana, priznaje se za dovoljnu.

200. Visoka c. kr. banska vlada dostavlja komori zaglavljene račune komorske od godinah 1851 i 1852 visokomu popečiteljstvu u svoje vrijeme na pregled podnešene i odobrene s tom opazkom, da je visoko popečiteljstvo sa zadovoljstvom opazilo, da je komora u rečene dvie godine od dozvoljenog joj proračuna 914 for. 49 kr. prištedila. Ujedno dozvolilo je visoko popečiteljstvo, da se uslied predstavke komorske plaća uredovnog pisara od 300 fr. na 360 fr. za godine 1853 i 1854 povisi.

Zaglavljeni pregledani računi proglasit će u službenim novinama.

203. Slavno c. k. zem. financijalno ravnateljstvo ubavieštjuje komoru, da ga je visoko financijalno popečiteljstvo povlastilo, osobe, koje su na višjim realnim školama ili politehničkim zavodima učivši dobre sviedočbe o tehnologičkom i kemičkom znanju zadobile, odmah za višje nadzornike financijalne straže postaviti i dopustiti im, da mogu propisan za zadobljenje svake višje mitničke službe izpit iz znanja espapa i carinskog postupanja pred na to postavljenom komisijom u Tèstu položiti.

Uslied poziva slavnog zem. financ. ravnateljstva ubavieštiti će se svi torgovački zborovi o ovoj naredbi, da torgovačka lica, koja bi ovom prilikom u državnu službu stupiti želila, na nju pozornu čini.

I tim je siednica dovršena u 7 sati na večer.

Od torgovačko-obertničke komore zagrebačke.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

Oglas

Budući da se glavna skupština dioničkoga društva za osnivanje narodnoga kazališta u Zagrebu s dozvolom visoke c. k. banske vlade od 27. sèrpnja t. g. br. 41,013 za ustanovljenje društvenih pravilah, koja se imadu po glasu zakona o društvih privišenjenu miestu na odobrenje podnieti, — na 22. kolovoza t. g. uročena, nije mogla toga dana održati zato, što je izvanredno malo dionikah na nju došlo bilo; s toga se ova skupština u istu svèrhu s nova uriče na 20. studenoga tek. god. o 10 uri priepodne u narodnom domu u Zagrebu.

Na koju se skupštinu svikolici gg. dionici narodnoga kazališta s ovime pozivlju.

U Zagrebu 6. studenoga 1853.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Turska.

— Vojska turska sastoji se: 1) iz regularne diestvujuće vojske, inae nizamah, 2) iz rezerve, inae redifa, 3) iz spomoćne vojske, i 4) iz neregularne vojske.

Regularna diestvujuća vojska sastoji se iz 6 korpusah ili ordiah, kojima zapovieda glavni vojvoda, mušir, i koji u mirno doba stanuju poglavito u Skuteru, Carigradu, Monastiru, Karbrontu, Damasku i Bagdadu.

Svaka ordia ima 2 divizie, s kojima zapovieda general od divizie, koga Turci zovu ferik. Svaka divizia ima 3 brigade, kojima zapovieda general od brigade, koga Turci zovu liva. A u cijeloj ordii ima 11 pukovnih, od kojih su 6 piešačkih, 4 konjaničke i 1 topnički puk.

Osim pomenutih 6 ordiah ima 3 odvojena korpusa: 1 brigada na ostrovu Kreti, u kojoj ima 4000 regularne i 3000—3500 neregularne vojske i 600 urođenih topdžiah, svega 8,000 momakah; dalje 1 brigada u Tripolisu, u kojoj ima 1 piešački i 1 konjanički puk, a svega od prilike 4,000 momakah; a brigada u Tunisu, u kojoj ima toliko isto momakah. Svega dakle koje piešakah koje konjanikah 16,000 mom.

Tako su isto od ordiah odvojeni i naročiti korpusi, s kojima zapovieda glavni komandant od topništva. U njima je: 1) glavni topnički korpus sa 4 puka, dalje 1 puk od rezerve i još 3 puka, koji su koje po gradovima koje po moreuzima, koje po gradovima u Šerbii, koje duž Dunava, koje na Arhipelagu, a koje i po obalama od male Azie i od černoga mora; 2) inženjirska brigada sa 2 puka, od kojih u svakome ima po 800 mom.

Druga je vojska rezerva ili redif, koja je uredjena kao i nizam i ima toliko isto pukovah sa različitim oružjem. Ovi su pukovi po miestnosti podieljeni na bataillone ili na eskadronne ili na kompagnie, i imaju čitava plemena oficirah i nižih oficirah. Ovi primaju stalnu i urednu plaću, a dužni su siediti po varošima i po selima sa vojnicima prostim, što su na odpustu, pa da ih svake nedjelje po jedan put uče vojevati. Svake godine idu redifi na jedan mjesec danah u glavni stan one ordie, od koje su, pa tamo su i oni u velikomu manevru. A za to vrijeme dobivaju prosti vojnici garnizonsku plaću i svoj obrok u hrani.

Spomoćna vojska sastoji se iz vojske, koju nieke oblasti, koje tribut (danak) plaćaju a inae su samostalne, i nieke zemlje, koje do sada nisu bile dužne davati porti vojnike, moraju porti da daju.

Te su oblasti: Bosna i Hercegovina, Gornja Albanija i Egipat. A koliko vojske daju te oblasti, to je težko odrediti. To mnogo stoji od

1) gevarskih, pješadijske žandarmerije, najmanjih, konjaničke žandarmerije, i subašah, narodne milicije, svega . . .	30,000	anona.
2) dobrogajanskih i malozastitskih Tartarah od prilike . . .	5,000	"
3) mađarskih i poljskih svojevoljaca . . .	2,000	"
4) muslimanskih svojevoljaca najmanje . . .	50,000	"

piešačva	36	puk.,	117,360	m.	100,800	u boju
kopaničva	24	"	22,416	"	17,280	"
topničva	6	"	7,800	"	7,800	"
„ gradskog	4	"	5,200	"	5,200	"
inžinirah	2	"	1,600	"	1,600	"
odvojeni kor-						
pus u Kandij	4	"	8,000	"	8,000	"
odvojeni kor-						
pus u Tripolisu	2	"	4,000	"	4,000	"
odvojeni kor-						
pus u Tunisu	2	"	4,000	"	4,000	"
	80	puk.,	170,376	"	148,680	"
rezerve				"	148,680	"
spomoćne vojske sa strane				"	121,000	"
neregularne vojske				"	87,000	"

505,860 "

Naravno da se ovih 500,000 momaka ne-
mogu odmah, kako se započne boj, staviti na
noge: jedno što su udaljeni narodi, te tako se
nemože sva spomoćna vojska sa strane ujedno
steći i na jednome mjestu skupiti, a drugo i
što jamačno ni samalijeka kasa, sve i da se sva
ta vojska i skupi, nemože toliku vojsku sad is-
državati. Poslie valja i to uzeti na um, da je
spomoćna vojska kakve brojem tako i pomoćju
svojom, koju bi mogla dati porti, mnogim slu-
čajnostima podložna tako, da se uzeti broj od
121,000 momaka po okolnostima može u po-
lak uvećati ili smanjiti.

U otomanskoj floti ima sad: 3 trokatnice (ladje) sa 130 i 120 topovah, 4 dvokatnice sa 90 do 74 topa, 10 fregatah sa jedrima i sa 60 do 40 topovah, 6 korvetah sa 26 do 22 topa, 14 brigovah sa 20 do 12 topovah, 6 parnih fregatah od 800 do 400 konjah, 12 korvetah i omanjih šajkih. Svega 70 bojnih ladjah. Mornarah ima 32,000 koje radi manevrah, koje da su oko topovah. Osim toga ima pomorski pješacki puk (barhie-alaj) sa 4,000 momakah, kome je glavni komandant jedan general od brigade, i koji stanuje u arsenalu kad nije na putu.

U štabu morsk²e sile jesu : kapudan-paša, veliki admiral i vojnički ministar ; 5 admiralah, od kojih 3 su u aktivnoj službi, zapovjednik od flote, kapudan ili načelnik od eskadre, i admiral od pristaništa (liman-kejši) ; 3 podadmirala, bahri-livaci, pod-admiral od flote (patrona), i upravitelj učione morsk²e ; 7 kontra-admiralah, bahrie-mir-alaj, od kojih 3 su mialaj ili mealaj od štaciah na Dunavu i na cèrnome moru, poslie u Arhipelagu i u persijskomè zalivu, a ostala 4 su od admiralskog savjeta, medju kojima je i mimar-š²aša ili glavni arhitekt.

Ovi zapovjednici jednaki su i činom i plaćom sa generalima od vojske na suhu: admirali sa fericima, pod-admirali sa livama, a kontra admirali sa mir-alima ili pukovnicima. U činu je pukovnika i zapovjednik ili kapetan od zastave na admiralskoj ladji.

Iz Londona, 3. studenoga. Perzijski poslanik kod ovdšnjega dvora, Šafi Khan, nedavno je opozvan sa svog mjesta. I već je on ostavio svoj hotel, te krenuo preko Carigrada u svoju postojbinu. Svi se u tome slažu, da se jedino tajnim intrigama Rusije pripisati ima ovaj opoziv, jer upliv Rusak u Teheranu raste, a obće je poznato u Londonu, da g. Brunov stje našao u Šafi Khanu ~~stvar~~ sekunde i pripravnog sliedovatelja. Liberalni listovi jako sa- željuju odaljenje Šafi Khana.

„Times-ov“ partiški dopisatelj osigurava, da je novo imenovani francuski poslanik u Carigradu, general Baraguay d' Hilliers, dobio posve miroljubive naputke. Isti list tvrdi, da Namik-paša neima mnogo izgleda, da će u Londonu moći s uspjehom učiniti zajam kakav.

Tečaj đeri. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		kratak rok
Dervaj. obveznice sa 5 pct.		92 7/8	Amsterdam sa 100 holan. f.	95	3 mjes.
od g. 1852		82 1/2	Augsburg sa 100 f. current	114	3 mjes.
" " " 4 1/2 "			Berlin sa 100 prus. talirah		2 mjes.
" " " 5 "			Vratislava sa 100 pr. tal.		2 mjes.
" " " 3 "			Frankfurt na Majnu sa 120	113 3/4	2 mjes.
" " " 2 1/2 "			Genova sa 100 piemont. lirah	133 3/4	2 mjes.
izvučene obv., obv. dvor. komore od priisl. nog. sajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Balzh.			Hamburg sa 100 mar. han.	84 1/2	2 mjes.
Obveznice taml. mienb. nog. sajma do g. 1850		5 1/2	Lipsko sa 100 forintih		2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.		224 1/2	Livorno sa 300 tosk. lirah	112	2 mjes.
" " " 1839		100	London sa 1 funt sterl.	11	7 2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		134 1/2	Lyon sa 300 fr.		3 mjes.
" " " 2 "			Milan sa 300 austr. lirah	112 1/2	2 mjes.
" " obća iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Plorenzi i Genzi			Marseille sa 300 frank.	134 1/2	2 mjes.
" " ušinenog. sajma, galicke			Pariz sa 300 frank.	134 1/2	2 mjes.
" " " 2 "			Prag sa 100 for.		1 mjes.
" " " 1 1/2 "			Terst sa 100 for.		3 mjes.
Obvezn. u Frankfurtu i Holand. ušinenoga sajma		5 pct.	Mletci sa 300 austr. lirah		1 mjes.
" " " 4 1/2 "			Bukurošt sa 1 for. parah	246	31 dan
" " " 4 "			Carigrad sa 1 for. parah		31 dan
" " stališah austr. nad i pod Ensom, českih, mešovskih, sloških, stajerskih, oruških, hranjskih, gorjskih, bečkoga oberkammeranta.			Smyrna sa 1 for. parah		31 dan
Obveznice zemljišt. nog. odкупа		5 1/2	Tečaj novca		
Naputnice sredinje blagajne		97 1/2	Carski dukati		
Godišnji disconto			Zajam od 1851		
Bank-akcie komad po		4321	Slovo A		
			" B		
			Lombardski		

Nr. 4479.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien sind mehrere Steueramtsofficialsstellen mit dem Gehalte von jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Ertrage einer Caution im gleichen Betrage, dann mehrere Steueramts-Assistentenstellen mit dem Gehalte von 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen. Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

- a) Das Lebensalter;
- b) Die zurückgelegten Studien;
- c) die bisherige Beschäftigung, und
- d) die sonst erworbenen Kenntnisse, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;
- e) eine tadellose Moralität;
- f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonds bezogenen fixen Gehalt;
- g) die vollkommene Kenntniß der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;
- h) für die Offizials-Stelle, die Fähigkeit die vorgeschriebene Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die vorgeschriebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. December 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Steueramts-Assistentenstellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Bittstellern noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich um eine Assistentenstelle einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Landes-Steuer-Direction.

Agram am 31. October 1858.

(195-DP.)

(3-1)

U kući pod br. 21., ležećoj u donjoj llici tik glavne ceste iz Zagreba u Poljskane vodeće i pod obćinam grada Zagreba spadajućoj, iznajmit će se prostorije razi zemlje u najboljem stanju nalazeće se, u kojima mogla bi se s najboljim uspiehom otvoriti kerčma i jedan dućan. Prostorie ove sastoje iz 3 sobe sa svodom, 1 kuhinje sa pričuvalim ognjištem (spärherd), 1 izbe iz zidanog podruma s prostranim valjano zaprudjenim dvorištem, u kom se dobar bunar nalazi, nadalje iz jednoq u dvorištu posebice sagradjenog zdanja razi zemlje s 2 sobe i 1 kuhinjom za pomanje stranke, napokon iz štale za 4 konja, iz štale za 10 komadah rogatg mawe, 2 sjenika, 1 kukurušnjaka za 80 vaganah glavast: kukuruze, s uživanjem tamo nalazećih se 6 komadah dojnih kravah. — Prostorie ove daju se svojevrijno od 1. prosinca 1853 do posljednjeg studenoga 1854 u najam, to se iznajmiti želeći pozivlju, da 19. studenoga 1853 u 2 sata popodne dodju na rečano mjesto, gdje će se s njam povjeriti onome, koji najviše obećao bude. U Zagrebu 9. studenoga 1853.

Br. 3895. (342—Izv.)

(3-1)

C. k. kot. sud grada Karlovca obznajuje, da je opredieljena na dan 3. studenoga o. g. druga i poslednja ovršebena prodaja kuće Emilie Gošić u gradu ovom pod br. 343 ležeće, i na 13,684 for. sudbeno procijenjene radi dužne Danielu Dikoviću glavnice 950 for. i prip. s privoljenjem ovršitelja na dan 23. studenoga 1853 poslie podne od 3—6 udrobeno s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu se glasom §. 509 gr. p. ubaviestuju svi vierovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju.

Uvjeti dražbeni slijedeći su:

- a) Kupac imao bude overšitelju pripadajuću i do-
sudjenu svotu do 8 danah kod suda ovoga
položiti.
- b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa osta-
lima vjerovnicima kao i overšenicom Emilijom
Gojšić na koliko od ukupljenih glavnica njojzi
jošte bi preostalo, u sporazumljenje staviti, da
li isti privoliu hoće da njihove glavnice i na-
dalje kod njega uložene ostanu.
- b) Ako kupac pripadajuću overšitelju glavicu i
pripadke do gore rečenog dana položio nebi,
držat će se nova dražba kuće po glasu §
520 g. p. na njegovu pogibel i troškove.
- d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pronađe,
nebude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kot. sud grada Karlovca.
U Karlovcu dne 3. studenoga 1853.

U Karlovcu dne 3. studenoga 1853.

Smendrovac.

Od strane c. kr. financ. zem. ekonomata
 doje se na znanje, da će se ono drvlje, koje
 je prestrojenjem financ. zgrade br. 169 nepo-
 trebittim postalo, te se nemože za gradjevinu
 upotrebiti van za vatru, prodati dne 16. t. m.
 u 10 satih prie podne u dverištu financ. zgra-
 de br. 61, gdje se to drvlje nalazi, najviše
 ponudjujućem za gotove novce.

Želeći kupiti moka se nadju na liou miesta.
U Zagrebu 9. studenoga 1858.

Strossi. R

1 Jan

19.

(34)-1272

(2-1)

Izpraznjena učiteljska mesta kod pučkih učionah u Vugrovcu i Ježevu koji zadobiti žele, neka se do konca studenoga g. t. kod niže podpisatog jave. U Vugrovcu 1. studenoga 1853.

Martin Pécsy,

podjašprišt i župnik vugrovečki.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja pred- plata je za domaće u novinarstvu 4 for. — Za vanj- ske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake po- jedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 10. studenoga.

Najnovije turske pošta od 27. nejavlja ništa znamenita iz Carigrada. Do toga dana nisu stigla nikakva izviestja iz Dunava. Glavni grad bioše miran. Usuprot su najnovije viesti iz Gër- ke vrlo opasne. Gërco spremaju se jako. U Tesaliji vlada velika uzbunjenost.

S Dunava dopiru viesti do 3. Nejavljaju nikakvu znatnu bitku. — U Oršavu stiglo više uglednih porodica iz Kalafata, koje ostaviše taj varoš, kad je avantgarda turska, i to 27. list. u večer, tamo unišla. Zapovjednik unišavše vojske od 800 m. opomenuo je žiteljstvo, da se mirno ponaša, jer se nikome neće nikakvo zlo učiniti. Turci će samo onoga smatrati za dušmana, koji bi njima na put stao kod posjednutja kneževine. Zajedno je određeno, da se oko Kalafata okupi čine; žiteljstvo također na njima radi. Prelaz proizveden je brzo i u najvećem redu. Turcima bioše strogo zakazano, da bez dozvole ne polaze nikakve kuće. Broj turske vojske nije u istinu veći od 8000 mom. I god. 1828 ope- rirali su Turci, kako je to žiteljstvu dobro po- znato, samo sa 9000 mom. u Kalafatu.

Potvrđuje se sasvim, da su oni 800 m. turske vojske, koji su, kako je „Oestr. Corr.“ javila, dne 1. o. m. stigli pred Gjurgjevo, bili samo obilazeća straža od povećeg vojnog sbo- ra, koji je imao kod Terzenčika Dunav prebro- diti. Ruska vojska, ostajući u defenzivi, brani svoj položaj kod Gjurgjeva. Svaki dan bivaju mala čarkanja na Dunavu.

Po posljednjem izviestju iz Bukurešta stiglo je prošle sriede pred Gjurgjevo nekoliko turskih top- džarah (Kanonschaluppe); ruske baterie pro- sipaše na njih vatru, na koju Turci odgovoriše; poslie kratke bitke odplaviše rečene topdžare zajedno s jednim parobrodom prema Terzenči- ku. Čini se, da se s kopna i s Dunava namie- rava proizvesti navala na Gjurgjevo.

U Beč stigla je privatna viest iz Bukure- šta, da je Omerpaša 1. o. m. dobio iz Carigra- da zapovied, da neprijateljstva konačno zaustavi.

Govori se, da je vojska Omerpašina oko Vidina u velikoj hërpi skupljena. — Knezu Gor- šakovu telegrafirano je iz Varšave, da uzbije svaku navalu. Uslied toga je knez tretji vojni sbor pozvao u Moldaviu. General Lidors po- maknuo se je prema Ismaelu i Ibraili, nu za- jedno je podkrepiljenja poslao u Kaukaz, da ta- mošnju vojsku podpomogne protiv Turakah, koji su se, kako se govori, kod Batuma već tukli.

Ruska vojna vlast u Bukureštu služi se u obćenju svom sa vlaškim poglavarstvima riečju „nalazem“, u miesto do sada upotrebljenog iz- raza „zahtievam“. Za rusku vojsku nakupljeno je mnoštvo brašna. I iz Besarabie doprema se hrana u magazine neprestano. Knez Goršakov nedaje više nijednom oficiru urlaub. Polag svih pri- pravah, koje Rusi čine, valja zaključiti, da oni dërže rat za neizbieživ.

Sada istom priobćuju listovi odgovor Gor- šakov na pismo Omerpašino, koji u prevodu glasi:

„U Bukureštu 28. rujna.

Gospodine mušire!

Imam čast izviestiti Vašu preuzvišenost, da sam 27. rujna (9. listopada) u jutro primio pi- smo, koje ste na me pod 26. rujna upravili.

Bez da se upuštam u razglabanje toga pri- obćenja, dëržim, da moram Vašu preuzvišenost o tom izviestiti, da od njeg. velič. cara moga gospodara neimam nikakve zapoviedi, bilo za

mir zaključiti, ili za rat početi ili napokon za očistiti kneževine od vojske, koja pod mojom zapoviedi stoji.

Primito gospodine mušire osiguranje pod- punog visokog štovanja.

Knez Goršakov“

Na preuzv. Omerpašu.

— Najnovije s ratišta. Nieka brzojavna privatna viest iz Gjurgjeva javlja, da su Turci 4. o. m. kod Oltenice i Slobotvara poku- šali prelaz, no da su od rekognoscirajućih Rusah uzbili. Kod Oltenice (gdie su Rusi 1828 dne 23. lipnja sa 40,000 momakah prešli preko Dunava) porodila se je žestoka bitka, koja je i podrugiput ponovljena bila. Rusi uzdëržali su se na svom miestu. I u Gjurgjevu utvërdili su se i podkrepili Rusi.

Drugo izviestje o pomenutoj bitki javlja, da su Turci, upotrebivši noć i maglu, dne 4. iz Turtukaja pošavši nieki poveći otok na Dunavu posvojili, i namiestiv baterie pod njihovom za- štitom u Vlašku prodrieti naumili. Poslie dulje bitke Turci su po Rusima iz otoka protierani. Gruvanje topovah trajalo je više satih.

Po brzojavnoj depeši iz Bukurešta, oti- šao je knez Goršakov dne 4. u Gjurgjevo.

— „Oestr. Corr.“ donosi sljedeću važ- nu viest: Po brzojavnoj depeši iz Sibinja od 8. prešlo je 2. i 3. studen. 12,000 Turakah preko Dunava kod Turtukaja i Oltenice, i na- valilo na ruskog generala Parlova sa 3000 mo- makah. — Iza živahne pucnjave topovah došlo je do bajonetah. Kako je bitka izpala i koliko ih je ranjeno, ništa se još nezna, samo se go- vori, da Turci nisu ostaviti položaj kod Olte- nice (s onu stranu Dunava napram Silistrii), no da su se tamo utvërdili. Glasa se, da ima 4000 Turakah u Karalašu, 2000 na niekom otoku blizu Gjurgjeva i 12,000 u maloj Vlaškoj.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubo- nice obećaše nadalje:

	for.	for.
G. Vranicani Ambroz	100	12
„ Štanduar Franjo	50	12
„ Jelačić Dragutin	50	12
„ Jelačić Boltek	10	12
„ Cunić Fr.	—	4
„ Uzbinec Nikola	—	12
„ König Mat.	2	—
„ J. C. L.	—	12
„ Joža Pavao	—	12
„ Antun Kuhtić	20	—
„ Očić Petar	50	6
„ Palain Mat.	—	4
„ Vernić Vatr.	—	2
„ Spisić Marko	12	6
„ Kelemen Fr.	50	12
„ Satnik Valter	—	5
„ Dr. Klaar	12	12
„ Verbančić Vatroslav	—	12
„ Nemančić Dragutin	10	5
„ Kraus Gottfr.	5	6
„ Ivančić	5	2
„ Mahin Franjo	5	1
„ Papeš Dragutin	—	4
„ Hergović Ant.	—	2
„ De Negro Vilhelmo	5	5
„ Palotta M.	—	1
„ Havliček Janko	—	4

Gavella Gjuro	10	10
„ A. Jakić	5	5
„ Šnap Ferko	—	6
„ Jandarić Greg.	—	6
„ Jakšić Dane	10	—
„ Vidale	25	12
„ B. Živanović	10	5
„ Bučar Josip V. R.	2	2
Gospoja Lizika Špeh	—	6
„ Daubač Vieč.	6	6
„ Ljubica Valter	—	5
„ Ana Briglević	—	8
„ Filipović Barica	—	2
„ Čukac Genoveva	10	—
„ Sek Konstancia	—	4
„ Ruptić udova	2	3

Postolarski ceh gornjeg grada 1 obveznicu od	40	—
Postolarski ceh gornjeg grada	—	6

Stjepan Pogledić, Kamauf, predstav. i župnik. načelnik.

Sèrbia.

Iz Beograda 2. stud. U Kragujevcu u praviteljstvenoj topolivnici 28. p. m. saliveno je 4 topa šest funtaša, i 2 dvanaest funtaša. Ovom prilikom direktor topolivnice major Lubri dobio je od knjaza zlatan sa diamanti ukrašen sat, na kom je sèrbski gerb izobražen. Knjaz je i nad- ničare u topolivnici sa 50 dukatah obdario. — U nedjelju 30. o. m. knjaz je iz Kragujevca zdrav u Beograd došao.

Iz privatnih pisamah raznio se glas, da su Turci u Vlašku prešli. — Beogradskog gradja- nina majora Miše ladje, na kojima se do 100,000 okah soli nalazi, koja je iz Vlaške u Sèrbiju no- šena, zadržali su Turci, i još drugih raznih la- djah ima do 1000 pod Vidinom. Kazuju, da su i jedan parobrod za prevoz vojske u Vlašku zadržali.

Tërgovac neki iz Rumelie kazuje, da je od turskog praviteljstva po Rumelii i po Bosni 80,000 kožuhah za vojnike naručeno. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

— Pisma iz Bukurešta u „Journ. des Debats-u“, koja je, kao što se veli, pisao nieki vlastelin, koji je živio negde kod Gjurgjeva a sada u stra- noj zemlji, pa je nedavno u Vlašku putovao, opisuju tamošnje stvari mnogo bolje po Ruse, nego što se očekivalo da će te novine javiti o tome iz Carigrada. Putnik, koji je niz Dunav na parobrodu putovao, naišao je na tako plitku vo- du, da je šest putah morao na polje izilaziti, ili da po suhu putuje, ili da na malome čamcu na- stavi put. Ali je ipak sretno prispio onamo kuda je htio. U Vlaškoj nisu zadovoljni sa rodnom, koji je donela ova godina; jer niti je žetva niti berba dobro izpala. Jedva se je dobilo 1,500 merah vina, gdje se je očekivalo preko 3,000. Od prilike tako stoji i sa kukuruzom. Više cie- ne, koje neprestano rastu, istina naknadjuju šte- tu, ali se na davanje desetka nemože računati. Suša je preko reda. Sve dojako se nije moglo sijati, pa ako vrućina još neko vrijeme podrži, to će se ovaj važan posao morati ostaviti. Kad je dopisnik pisao ovo, onda je ruska vojska bila u velikoj Vlaškoj, a u malu Vlašku još ne- bishu ušli. Ova je vojska bila u dobrome sta- nju i imala novacah i svega zadosta. Rusi ku- puju hranu za gotove novce i skupo. Seno ku- puju ili na meru ili na plastove, na mieru ku- puju po 8 parah oku, a na plastove po 10 dukatah plast. Svoje potrebe voze na svojim kolima, kojih imaju odviše. Kadkad ih u tome

i Vlasi posluže, ali ih oni bogato naplate. U početku su boljari kupovali Rusima što im je potrebno, ali kad stade to ići kao što nebitrebalo, onda Rusi uzmu taj posao na sebe. Do onda su se Rusi i Vlasi prilično slagali, samo su ruske vlasti za jednu tužbu doznale, a ta se dogodila zbog toga, što je jedno oddieljenje stražnjih vojnika opustilo jedan vinograd, a na to je tako poslata jedna komisija da izvidi stvar, te je zapoviedajući oficir došao u zatvor na 15 danah, zato što nije držao u dobrome zaptu vojnike. Pri uzimanju konakah vojnici su ružno postupali sa žiteljima. Više je kućah u bolnice pretvoreno, pa su ruske vlasti radi toga napravile ugovore sa gospodarima od kućah, koji su za njih vrlo probitačni; sa mnoge ove kuće plaća se za jednu po 800 dukatah na godinu. Kažu da bolesnikah nema više od 2500, a to za tako veliku vojsku nije mnogo. Da bi se mogli naplatiti ratni troškovi, turska je vlada danak za tri godine u napred pokupila. Ali se ta naredba tiče samo hristijanah. Osim toga je hristijanski narod morao davati porez u naravi od svake porodice 12 okah žita i toliko ječma i kukuruza, neracunajući ovamo preveliki danak u novcu, koi vlasti sa strogosti skupljaju, tako da ljudi u ime toga moraju da prodaju bud zašto kuće i druge stvari svoje. Isto su tako morali hristijani da donose hranu, i to na svojim ledjima, jer im zabranjeno bijaše upotrebljavati konje i mazge da bi se hrana zaštedila. Žene i dietca, i koji su slabi moraju da se staraju za polja. To je ona ravnopravnost, koja se u novo doba hristijanima obrekla pa se gatalo da im netreba ruski zaklon.

Talijanska.

— „Indépendance“ piše: Zametnula se diplomatska razpra između vlade francuske i vlade napuljske, koja može imati znamenite posledice. Po zapoviedi svoje vlade otide prošastoga mjeseca francuski načelnik od eskadrona i adjutant maršala Arnoda, hercog Lesparski, u Turin, da bude na manevrima sardinske vojske. A bivši tamo, dodje tako isto po zapoviedi svoje vlade i u Napulj, da bude i na tamošnjim manevrima. Ali kad dodje u tamošnje pristanište, rekoše mu, da neizlazi iz ladje nego da ide u Nistiju gdje ono ladje, koje dolaze iz miestah, koja su zbog kakove zaraze podozriteljna, moraju da kontumaciraju. Napuljska vlada reče, da to zato čini, što je ladja pristajala u niekom pristaništu na sredozemnome moru, odkuda kad koja ladja dodje, mora po sanitetskim propisima napuljskoga kraljestva kontumacirati. Na nekoliko danah poslie manevra ukine se kontumac. Hercog Lesparski odmah vidi, da je kontumac tek bio izgovor napuljskoj vladi, pa se vrati natrag u Francusku, i neivši u napuljskome pristaništu. Te zbog toga pozove francuska vlada natrag u Francusku svoga poslanika, što je u Napulju, gosp. Mopu.

Turska.

— „Times“ javlja, da je general Gujon, koi je u magjarskom ratu vojevao, opravljen na azijsku granicu, da tamošnjoj vojsci zapovieda kao general-lieutenant.

— Carigradski dopisatelj „Journal des Débats-a“ tuži se, kako zbog samoga miestnog stanja turske glavne varoši nemože korespondent šljati pouzdane i skore viesti. Carigrad je, veli, sa svojim bosforskim okolinama kao neko kraljestvo, gdje ima svakojakoga naroda na svijetu i gdje se svaki narod na svijetu predstavlja, ali gdje neima nikakvog političkog života i gdje upravo neima nikakve druge pošte i nikakvih drugih novinah nego samo što dolaze sa strane, gdje samo dva puta u nedielju danah dolaze viesti iz Europe, gdje još neznaju za telegraf, gdje ima više stranih društva nego i samih narodnostih, gdje svaki, koi je god u kakvome poslu, koi zahtieva naročiti upliv, da se može voditi, ima po jednog pašu i po jednog efendiu, koi ga izviestjava, gdje i svaki paša ima po jednog diplomata ili tolmača, od koga razbira, šta se radi „na polju“, gdje najposlie živu narodi, koji različito govore, različita su porekla

i različite viere i imaju različite interese, i koji neimaju ni ponjatja o Europi, i sasvim za sebe živu, niti se i najmanje druze sa strancima. Pa još kad se uzme i to, što su kuće, u kojima sieđe povća lica, za čitavih 6 miljah razdaleko jedna od druge tako, da čoviek mora vas dan hoditi, dok nedodje do onoga, kome je pošao u pohode, — onda se nije ni čuditi, što nigdie u svijetu neima, da se toliko lažljivih glasovah raznosi, koliko ovdie u Carigradu.

Rusija.

— Što se tiče ruskog manifesta, to pišu „Nat. Ztg-u“ s rusko-poljske granice, da je car Nikola jedanput kazao šta hoće, pa da više nikako neće odustati od toga. A Rusija, veli, još nije doživila, da njezin car poreče, što jedanput obreče. Pa zato netreba i po drugi put da govori ono, što je jedanput već jasno kazao. Počem bi Rusija zbog rata još većma oživila, a zapad zlo propao, to se vidi, da se onaj mora i čuvati rata, koi ga se boji. Što se u Petrogradu prima posao zapadnim silama, to je zbog toga, što hoće da poštede Europu od neprilike. Ali zato opet potvrđuje se, da je vojska doista za rat krenula. Ruska vojska ide iz Gruzije preko Armenije bliže Erzerumu.

U ruskoj sili na suhu ima, osim velike europske vojske, i pet korpusah napose, koji nestoje pod samim ministarstvom vojničkih die-lah, nego pod osobitim svojim načelnicima, koji ih kod najveće vlasti zastupaju. A to su: korpus od garde i grenadirski korpus, kojima obojim zapovieda veliki knjaz nasliednik; dalje korpusi sibirski i kaukazki, i na posliedku korpus od unutrašnje straže. Ovaj korpus od unutrašnje straže zato je, da bude u zemlji kao garnizon; pa zato bi se on sa diejstvujućom vojskom pomiešao tek onda, kad bi bila velika nužda. U svakoj glavnoj varoši po gubernijama nalazi se ovakav batalion kao garnizon. Ovi batalioni nisu tako naoružani kao drugi. Diejstvujućoj pako vojsci prinadleže oni korpusi, što su u zapadnoj Rusii i u Poljskoj, pa neposredno stoje pod knjazom Paskievicem, ali su zato opet samo sastavni dieiovi velike europske vojske. I ona vojska, što je kao garnizon u Finlandii, takodjer je za sebe, ali je ima malo, zato nebi od nje izašao podpuni korpus.

Oglas

Budući da se glavna skupština dioničkoga društva za osnivanje narodnoga kazališta u Zagrebu s dozvolom visoke c. k. banske vlade od 27. sèrpnja t. g. br. 11,013 sa ustanovljenje društvenih pravilah, koja se imadu po glasu zakona o društvihih previjšnjemu miestu na odobrenje podneti, — na 22. kolovoza t. g. uročena, nije mogla toga dana održati zato, što je izvanredno malo dionikah na nju došlo bilo; s toga se ova skupština u istu svèrhu s nova uriče na 20. studenoga tek. god. o 10 uri podne u narodnom domu u Zagrebu.

Na koju se skupštinu svikolici gg. dionici narodnoga kazališta s ovime pozivlju.

U Zagrebu 6. studenoga 1853.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3084. (337—Lzv.)

(3—1)

Javnoziv.

C. k. kotarski sud grada Karlovca odredio je ovršbeau dražbu kuće gospodične Franciske Medved u unutarnjem gradu pod br. 118. ležeće i na 1258 for. 12 kr. sudbeno procienjene radi duga Samuelu Sineku ovdajšnjem tégovcu 92 for. 45 kr. i ostalih parničkih troškovah, i u tu svèrhu opredieljen je rok pèrve dražbe za dan 13. prosinca 1853 od 3 ure pa do 6 poslie podne, druge i posliednje za dan 14. siečnja 1854 od 3 ure pa do 6 poslie podne s tim dodatkom, da će se upitna kuća samo kod druge dražbe ma i izpod procienbe prodati.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

- a) Kupac imade prigodom dražbe na licu miesta odmah dotične parbene, ovršbene i dražbene troškove položiti.

- b) Ostalu kupovnu svotu imat će kupac na opredieljeni po sudu rok liquidacie sa uknjiženimi vieroivnici na jedanput položiti. Napokon
c) Sve će prenosne troškove sam kupac tèrpiti.

Nadalje svi vieroivnici, koji na prenavedenu kuću kakvo založno pravo posieduju, ovim se glasom SS. 509. i 510. g. p. ubavieštjuju.

C. k. kot. sud karlovački.

U Karlovcu dne 12. listopada 1853.

Sمندروا c.

Br. 3325. (342—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud grada Karlovca obznauje, da je opredieljena na dan 3. studenoga o. g. druga i posliednja ovršbena prodaja kuće Emilie Gojšić u gradu ovom pod br. 343 ležeće, i na 13,684 for. sudbeno procienjene radi dužne Danielu Dikoviću glavnice 950 for. i prip. s privoljenjem ovršitelja na dan 23. studenoga 1853 poslie podne od 3—6 odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu se glasom S. 509 gr. p. ubavieštjuju svi vieroivnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

- a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod auda ovoga položiti.
b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalima vieroivnicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojšić na koliko od uknjiženih glavnica njojzi jošte bi preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliu hoće da njihove glavnice i nadalje kod njega uložene ostanu.
b) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavicu i pripadke do gore ređenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu S. 520 g. p. na njegovu pogibel i troškove.
d) Svaki, koi se za sposobnog licitanta pronalao ne bude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kot. sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 3. studenoga 1853.

Sمندروا c.

(341—Lzv.)

(2—2)

Natiečaj.

Izpražnjena učiteljska miesta kod pučkih učionah u Vugrovcu i Ježevu koji zadobiti žele, neka se do konca studenoga g. t. kod niže podpisatog jave. U Vugrovcu 1. studenoga 1853.

Martin Pécsy,

podjašprišt i župnik vugrovečki.

Službeno bérzojavno objavljene bečke burze od 9. studenoga 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrjav. obveznice sa 5 pct.	92½	Amsterdam sa 100 holan. f. (95½)	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4½	82½	Augsburg sa 100 f. current	3 mies.
„ „ 3 „	73½	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ 2½ „		Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
Izvačenoobv., obv. dvor. komore od „ 5 „		Frankfurt na Mainu sa 120	113½
prislinozajma „ 4½ „		Genova sa 300 piemont. lirah	2 mies.
Kranjskoj, orar. „ 4 „		Hamburg sa 100 mar. ban.	84½
ob. od Tirola, Vo. „ 3 „		Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
rariberga i Salsb. „ 3 „		Livorno sa 300 tosk. lirah	112½
Obveznice lomb.-milotačkog zajma do g. 1850 sa 5%		London sa 1 funt sterl.	11 8
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 „ 100	134½	Lyon sa 300 fr.	3 mies.
Boč. grad. banco sa 2½ pct.		Milan sa 300 austr. lirah	112½
„ „ 2 „		Marseille sa 300 frank.	134½
„ obće i ugar. dv. „ 3 „		Pariz sa 300 frank.	134½
„ komore, starih „ 2½ „		Prag sa 100 for.	
„ lom. dugovah „ 2½ „		Tèrt sa 100 for.	1 mies.
„ Fioresci Gonui „ 2 „		Mletci sa 300 austr. lirah	3 mies.
„ učinjenog zajma „ 1½ „		Bukurešt sa 1 for. parah	246
„ galičko „ 2½ „		Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ „ 2 „		Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
„ „ 1½ „			
Obvez. u Frankfurtu i Holandii „ 4½ „			
„ činjenoga zajma „ 4 „			
„ stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, štajerskih, oruških, kranjskih, gorčkih, hečkoga oberkammeranta „ 1½ „			
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „			
Naputnice rednišnje blagajne „ „			
Godišnji disconto „ „			
Bank-akcie komad po 1320			

Dieneice.

Sieverne željes. po 1000 fr.	2260	Krak.-g. sloške po 100 f.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „		Aust. dun. parob. 500 f.	621
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „		Aust. llo. u Tèrtu 500 „	552
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „		Bud.-pošt. lančan. 500 „	
Požun.-tèrn. 1. ind. „ 290 „		Galič. založn. 4% sa 100 „	
„ 2. ind. „ 200 „		Sročke Esterhazia 40 „	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pobijati, 6 for. sr.—

Za službene oglase određena je svrština: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak o od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

16827—1852.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavoniji sljedeći prinesci u ime gradjenja votivne crkve u spomenu sretnoga spasenja njegovog c. k. apost. veličanstva.

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:

Ivan Korać podjašprišt i župnik u Gjurgjevcu 5 for., Pavao Štoos podjašprišt i župnik u Pokupskom 3 for., župnici: Danilo Prusac u Pitomači 2 for., Stjepan Ambrenš u Virju 1 fr., Franjo Ransko u Novomgradu 1 fr., Gjuro Fabek u Kloštru 1 fr., Martin Šantuš u Peterancu 30 kr., Toma Cigliarić u Goli 30 kr., Josip Šuplika u Sigetcu 30 kr., Vatroslav Mašek u Kozarovcu 30 kr., Jakov Cerovski u Bistri 1 for. srebra.

U obćini Vuka sabrano 11 for.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Pakracu sabrano:

Jose Celić 20 kr., Nikola Pravica 30 kr., Stjepan Štelić 6 kr., Marko Štelić 10 kr., Petar Jačimović 12 kr., Tošo Kovačević 20 kr., krojači u Pakracu; Stjepan Kokot, cipelar u Pakracu 6 kr., Andria Jozipović čizmar u Pakracu 6 kr., Dimitria Kuduzov 20 kr., Andria Plivarić 10 kr., Tošo Gerković 6 kr., opančari u Pakracu; Gjuro Nikolić stolar 6 kr., Josip Puhmajer bačvar 20 kr., Sebastian Kolb 20 kr., Bartol Kordić kolar u Pakracu 6 kr., Petar Kerberling bravar 6 kr., Ivo Takač briše 6 kr., Dragutin Kalka pekar 20 kr., Mato Lorković staklar 6 kr. Petar Bogdan 10 kr.

Kod ureda obćine Semelec sabrani:

Matia Polak 1 fr., Vatroslav Kiršner 1 fr., Marko Fišer 1 for., Izrael Straus 1 for., Mio Silagj obć. tajnik. — Ukupno 25 for. 6 kr. — S prijašnjimi prinesci od 13.848 for. 11¹/₁₀ kr. Svega ukupno dosad 13873 fr. 17¹/₁₀ kr.

U Zagrebu 3. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 13. studenoga.

„C. Z. C.“ donosi pobliže potankosti o bitki kod Oltenice, koja se radi žestine, kojom je vodjena premda je s obe strane malo vojske bilo, može uzeti za pravu i prvu bitku. Nalazeći se polag Turtukaja otok sačinjava naravno oružje; posada, kojom su Turci 2. o. m. početak učinili, dočim se je jedan sbor od 14,000 po prilici momakah usredotočio izmedj Čišačke i Turtukaja i rezervom podkrepljen bio, ostade radi šikarastih poljanah nevidjena. Dne 3. stajalo je oko 5,000 mom. na otoku, 2,000 na čamcima pripravnim za prebroditi, a 4000-5000 mom. bioše na obali. Noćju izmedj 3. i 4. pokušao je prelaz kod Oltenice i silom oružja doista također udjelotvoren. Onih 2000 mom. što biahu na čamcima, obbrodiv otok najprije stiгоše na obalu, pa je po tom na ovim čamcima prevezena vojska s otoka. Ruske straže stajaše kod Danava. Kod Oltenice zametno se uslied toga čarkanje prednjih strazah. Rezerva stajala je iza Oltenice na daljini puškometa. Cijela ova ruska vojska brojila je 5000 momakah. („Oesterr. Corr.“ veli, da je Rusah ovdie bijućih se bilo 9000, i time izpravlja onu viest, da ih samo 3000 bioše.) Bitka se zametnula u rano jutro. S obe strane hrabro su i postojano borili se. Pucnjava topovah trajala je podpunih 18 satih. Rusi su dobili kašnje podkrepljenja preko Szanzone; bitka se svršila oko podne, dočim su Turci natrag povukli se, nu do skora je opet obnovljena, te je nadošavša noćna tmina privo-

lila Ruse, da su se povukli u svoje obkope kod Oltenice, dočim su Turci na onostranoj dunavskoj obali ostali i baterie namjestili. Sljedeći dan čulo se opet gruvanje topovah, no o tom nisu još stigla izviestja. Ležeći blizu Oltenice majuri zapaljeni su. Oltenica ostade poštadjena. Bitka bioše izvanredno strašna. Obostrani gubitak mora da bude velik. Rusi počinuše protiv nesrazmierno pretežniem dušmanu čudesa; no i Turci vojevahu hrabro i fanatički. Kad je do bajonetah došlo, stajaše pomanja oddieljenja Turakah s polovinom tiela u vodi, koja se je na niekim nizkim miestima obale nalazila, pa su opet uzdržali se.

Isti list piše nadalje: Po pouzdanim viestima, koje do 6. dopiru, turska se je vojska poslie žestokih bitkah od 3. 4. i 5. održala na vlaškoj obali, a Rusi su u svojim obkopima za Oltenicom. Turci su 2. usredotočili vojsku i ladje kod Silistrie, te su do Karalaša dopirli. Kod Gjurgjeva traju male bitke neprestano. Drum iz Oltenice u Karalaš posieli su Turci.

Sva izviestja iz Oltenice, koja su na poslaničtva, rusko, francezko i englezko stigla, slažu se u tom, da Rusi nisu ništa izgubili od svojih položajah, no da su se i Turci uzdržali na onostranoj obali.

Obćenje izmedj Galca i Odese prekinuto je.

Drugo nieko izviestje od 6. iz Bukurešta javlja, da su Turci i kod Hirsove dne 3. započeli prelaz preko Dunava, i da se zauzeta već preko miesta, imenito kod Gjurgjeva, neprestano novom vojskom podkrepljuju. Dne 5. nebioše nikakve znatnije bitke. Rusi ostaju u defenzivi i čini se, da nedrže baš mnogo do onih položajah, što ih Turci osvojiše. Usuprot posieli su i jako utvrdili Gjurgjevo.

Iz Kalafata javlja se, da Turci do 3. nisu ostavili to miesto. Čini se, da namieravaju onda istom prema Krajovi poći, kad bude turska vojska i s ostalih svojih točkah napred krenula.

Kod Izatke bioše nova bitka. Kao što je poznato, povukli su se Turci, kad je posljednji put gorilo, iz te tvrđje, nu kad je vatra ugašena, opet su svoj stari položaj zauzeli. Noćju izmedj 29 i 30. listopada oko 11 satih započeo opet pucnjava topovah. Jedan ruski parobrod s velikom topdžarom nakanio je Dunav preći, što Turci prepričiti htiedoše i s toga vatru s topovah prosipaše. Nu parobrod je zajedno s topdžarom sretno prispieo u Brailu. Pobliža o tom izčekuju se.

Čini se, da Rusi nakanjuju veliki broj topdžarah na Dunavu smiestiti, te njima svoje operacie podpirati.

„Preuss. Corr.“ donosi po bërzojavu, da je ruski general Dannenberg dne 4. stud. u podne navalio na Turke u njihovu položaju kod Oltenice. Uslied toga porodila se je žestoka bitka i gruvanje topovah čulo se je tia do Bukurešta. Radi močvarah naokolo ležećih nije moglo konjaničtvo dielovati, nu šest bataillonah ruskog piešačtva osvojilo je od Turakah na ju-iš sve njihove obkope. Knez Goršakov otišao je odmah k vojsci, da joj za njezinu hrabrost zahvali. — Tako glasi depeša.

— Najnovie s ratišta. Bërzojavna izviestja iz Bukurešta dopiru do 9. studenoga. Do ovoga dana nije se ništa novoga dogodilo. — Turakah ima u Vlaškoj po prilici 50,000, i to: 16,000 kod Gjurgjeva, 18,000 kod Kalafata, 5000 kod Džurdžua i 6000 kod Karalaša.

U ruskom logoru spremaju se na glavnu bitku, koja će kako oni misle, 10., 11. ili 12. kod Bukurešta biti.

— Ratni manifest cara ruskog. Božjom milosti Mi Nikolaj prvi, car i samovladar svih Rusah, kralj poljski itd. itd. itd. javljamo svakome:

U Našem dne 14. lipnja ove godine izdanom manifestu razložili smo Našim ljubeznim i viernim podanicima uzroke, koji Nas privoliše, da od otomanske porte istemo za buduća vremena neoborivo jamstvo svetih pravah pravoslavne crkve.

Mi smo vam takodjer objavili, da sva Naša nastojanja, za prinukati portu priateljskim predloženjima na čuvstvo pravednosti i na saviestno izpunjenje ugovorah, ostadoše bezuspješna, s toga smo i bili za nužno pronašli, da Našu vojsku u podunavske kneževine ući pustimo. Dočim smo ipak poprimili ovo sredstvo, gojili smo još uvijek nadu, da će porta, upoznav svoja zabludjenja odlučiti se, da zadovolji pravednim Našim zahtievima.

Naša očekivanja nisu izpunjena.

Zaludo su se iste europejske velevladi trudile, da savietima svojim upornu tvrdoglavost turske vlade prekinu. Na miroljubiva nastojanja Europe, na Našu terpljivost odgovorila je ona ratnom objavom i niekim proglasom, punim okri- vljenjah protiv Rusii. Napokon kad je bundžie svih zemaljah primila u svoju vojsku, započela je porta već i nepriateljstva na Dunavu.

Rusia pozvana je na rat, pa joj i ništa ne preostaje, van poprimiti silu oružja i otomansku vladu siliti na štovanje ugovorah i steći zadovoljstinu za uvriede, kojima je odgovoreno na Naše najumierenie zahtieve i na Naše zakonito staranje za obranu pravoslavne crkve u iz- toku, ka kojoj se i ruski narod pribraja.

Uviereni smo, da će vierni Naši podanici vruće svoje molitve k previšnjemu s Nama sdru- žiti, za da njegova desnica blagoslovi oružje, koje smo dignuli za svetu i pravednu stvar, koja je u Našim bogobojazljivim praotcima sva- kad imala revne zaštitnike. Gospodi, u te se uzdamo, nepusti nas nikad više sramotiti.

Dano u Carskom-selu, 20. listopada, go- dine poslie rođenja Kristova 1853, vladanja Našega dvadeset i osme

Nikolai.

Po bërzojavnoj viesti iz Černovice od 8. o. m. spremao se je knez Ghika, da taj dan popodne u 2 sata u Beč otidje. Rusko zapo- viedništvo odpravilo je sve turske podanike iz podunavskih kneževinah, uslied česa umolilo je već 20 porodica za dozvolu, da se u Dorni mogu smiestiti. I u Moldavii proglasit će se ob- sadno stanje.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

U Zagrebu. Gospodarsko društvo za Hrvatsku i Slavoniu imat će svoju glavnu skupštinu dne 15. prosinca (dec.) t. g. Kojim povodom potpisani odbor, pozivajući na ovu skupštinu svekoliku p. n. g. g. članove društvene lično, a podružnice putem njihovih dovoljno uputjenih zastupnikah po glasu pravilah društve- nih, — ujedno navieštuje, da će osim izbora predsjednika i jednoga namiestnika njegova — koi je izbor od velike važnosti za napredak društva, — kao glavni predmet razpravljat se to pitanje: Kako i kojimi putevi da se podigne u Hrvatskoj i Slavonii tєrgovina s vinom? kako da se put otvori ovoj tєrgovini izvan naše kru- novine? i kako da se put presieće potrošku inostranih vinah kod nas, pitomeći domaće naše vino? Medju gospodari, koji, imajući vinogra-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
u subotu i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredijeljena je
uvertisbina: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

15784—1853.

Za ovozemne stanovnike u mjestu listopada p. g. povodnjem ostavljene sakupljene je nadalje, i to u glavnom gradu Zagrebu, podpora svota od 48 for. 26 kr. srebr., dočim isto, tako i prije zabrate svota od 285 fr. 48 kr. za razdobljenje medju najsiromašnije pomenutom ne-
godom stradalje žitelje županije zagrebačke i
ričke određuju se, te se isto uz izraz zahvalno-
sti dobrotivnim darovnikom do obćeg snanja
stavlja.

U Zagrebu 26. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Njegovo c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjom poveljom od 28. veljače 1851 Gjurj Markla posebnom kaznjovodji u Beču na temelju obzora javnog predušnog patenta od 31. ožujka 1832 izklonnu povlasticu na pet godišnih podležiti na njegovo iznašanje „o novom bi-
ljenju lana, konoplja, i drugih osipljivih za pre-
denje sposobnih stvari, i o načinu, kako da se
isto grebu i predu na strojevih za pamuk ili
vunu opredijeljenih i to same, ili s pamukom i
vinom zajedno, i kako da se iste sa kentena-
rom (Florteseite) potrošiti imadu. Povlastica
ova razprostire se na temelju §. 24. i 51. naj-
višjeg zakona o povlasticah za obrambu novih
otkritja, iznašanje i popravaka u području
obrtnosti od 15. kolovoza 1852 na obseg kra-
ljevine Hrvatske i Slavonije tako, da pod kazan
u 7. edsioku istog zakona opredijeljena nezmije
nitko ova povlasticu dirati i povredjavati, no
ipak da ova povlastica, koja u ostalom se iz-
makom 28. veljače 1856 moć svoju gubi po-
lag §. 51. spomenutog zakona nemože biti na
štetu onim žiteljem ovih kraljevinah, koji bi prije
oglasenja ovog razprostranjenja bili u istinu iz-
vrsivali svoje povlastitno pravo o tom istom
iznašaju. Što se ovim na ravnanje i obdrie-
vanje do obćeg snanja dostavlja.

U Zagrebu 28. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

o ratu rusko-turskoga.

U Zagrebu, 14. studenoga.

„Satellit“ donosi sljedeće najnovije
vjesti iz Bukurešta od 3. studenoga: „Dne
1. o. m. bila je izmedj Gjurgjeva i Ru-
čuka opet bitka. Povođ bio isti kao i kod
laška. Rusi htjede jedna čast svoje dunavske
flotilje uz Danav provesti, a Turci se tome uz-
protive. — Od 27. listopada do 1. studenoga
prešlo je preko Dunava 50,000 (?) kod Ka-
ralaša, bez da im je itko na put stao. Glavni
vlaški grad verle je unemiren, jer je i posled-
nja nada izčezla, da će se razmirica mirno
razgoditi. Kod odlaska pošte nije se još znalo,
koliko li je vojnikah strašnom pucnjavom te-
pah izmedj Gjurgjeva i Ručuka poginulo. Jedna
gradjanika u Gjurgjevu su 2 svoje djetetabijene
je topovnim šetnom.

Uprava na donjemu Dunavu sva je u ru-
kama Rusah; svi veći politički činovnici vlaški
odpusteni su i u Bukurešt poslani, a miesto njih
nastupio ruski činovnici. — Brodstvo izmedj
Braila i Carigrada slobodno je; samo nesmiadu
prolaziti ladje pod vlaškim, moldavskim, samot-
skim i turskim barjakom. — Dne 31. listopada

Rusi su sve u Braili naseljene Turke, velike i
malo bez razlike stadiša, opremili u Tursku.

Poznat general Ghyon etišao je kao tur-
ski general-lieutenant k vojsci u Azii. Svi na-
rodi azijski (osim Perzianacah) nagovaraju se
na rat protiv Rusie, no ova je na sve pripre-
na. Kod Redout-Kaleha na istočnoj obali čer-
noga mora smještena je ruska vojska; kod Če-
hena, što ga nedavna Perzia ustupila Rusii, iz-
kercalo se 20,000 mom., a u Tiflisu stoji veli-
ka vojska pod generalom Dolgornki, te zaklja-
nja važna cesta odavdie u Dagestan i Čirkasiu
vodeću.

U Gërkoj i Tosalii razvila je nieka pro-
paganda najveću dielatelnost, da na razvalina-
ma otomanskog carstva podigne carstvo gërko.
Emisari posvuda rade i novce u tu svrhu skup-
ljaju. Privrženici gërakah u Turskoj dali su u
tu svrhu već 30,000 funt. ster.“

O bitki kod Gjurgjeva od 1. o. m. do-
znaje se nadalje, da je zajedno sa onim sborom,
koi je s kopnoga navalio na Gjurgjevo no iz
kratke borbe uzbijen bio, pokušao takodjer nieki
parobrod s 8 povećih čamacah iskercati vojsku
kod Gjurgjeva, no dobrim gadjanjem ruskih to-
povah to je prepriečeno jer su dva čamea sa-
svim uništena, i Turci se uslied toga tako s
kopna kao i s vode povukoše natrag. Pošte se
doznalo, da je ova vojska došla bila samo re-
kognoscirati.

Po niekom izvietju iz Bukurešta od 7.
o. m. bio je general Goršakov dne 4. o. m.
došao u Oltenicu baš u onaj hip, kad je bitka
prije podne najžeštija bila. On se je sam uvierio lično,
kako se je njegova vojska hrabro borila protiv
mnogo većem broju Turakah, i kako se je i u
poslijeopodnevnoj bitki postojano na svom polo-
žaju uzdržala. Turci stoje na Dunavú, a Rusi
u svojim obkoptima. Knez Goršakov otišao je iz
Oltenice u Gjurgjevo. Bitka kod Oltenice trajala
je, izkazani dva sata oho podne, od 8 sata u
jutro do kasno u večer. Knez je javno pohva-
lio hrabrost vojske.

Po niekom austrijanskom konzularskom iz-
vietju pokušali su Turci dne 1. o. m. i iz Ka-
tasule preći preko Dunava, te osvojiše otoke
(po svoj prilici one kod Černevide izmedj Hir-
sove i Silistrie).

„Wanderer“ javlja iz Bukurešta, da je
3. noćju i 4. studenoga uzajamna pucnjava to-
povah kod Gjurgjeva još trajala, i da je veliki
dio žiteljstva pobiegao. — Kod Gjurgjeva su
Rusi puzali na austrijansku nieku ladju, jer su
to pregledati bili. Premda su se Turci hrabro
tu držali, to su morali opet natrag povući se.
Čini se, kao da Rusi žele privabiti Turke u u-
nutarnost zemljišta, pa ih onda mlatiti. — Do-
sadanjem operiraju Turakah i Rusah mogla bi
se usporediti narodna pjesma: Čera Ture Kra-
ljevića Marka — čera more, niz to polje rav-
no — al kad li se ogledao Marko itd. itd.

Najnovije o ratu. Po svim izvietji-
ma, koje danas (15.) evamo stigose, zaključiti
se može, da će do skoro odlučna bitka biti; ako
već nije bila. Iz Petrograda, stigao je ulak na
Goršakova, da sad već ofenzivu poprime. —
Iz Krajova stigose vjesti, da je dne 7. tame
mnogo ruske vojske stiglo pod generalom Fiš-
bahom, kojoj je naloženo Turke iz Kalafata pro-
tierati.

„Moniteur“ od 11. piše, da su sdružene
flote ušle 2. o. m. u Bosfor. Admirali nalaze se
u Carigradu.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Za utemeljenje ovdašnje ubo-
nice obećaje nadalje:

	for.	for.
Gospođa Ema Kušević	10	12
„ Cernik Frajka	2	2
„ Jäger Sofia	—	6
„ Ružička Lizika	5	5
„ Četel Tereza	5	5
„ Goldstein Josipa	2	4
„ Šulaj Eva	—	6
„ Mihalinić Ana	4	6
„ Talhaim Julika	—	3
„ Kraft Julika	—	2
„ Jurin Katica	—	1
„ Končeski Ter.	—	2
„ Ortel Barica	—	2
G. Vidic Josip	2	5
„ Rebrovic Mat.	2	5
„ Prica Maksó	3	3
„ Geisler Oto	3	4
„ J. Mazuranić	4	10
„ Dr. Rulic	—	12
„ Konjek Josip	—	2
„ Belin Matia	6	2
„ Basler Josip	—	2
„ Faller Mikula	—	12
„ Dr. Šulaj Konrad	—	5
„ Papeš Peter	2	3
„ Matulin Nikola	5	4
„ Auhman Gjuro	—	6
„ Dolovčak Ivan	6	6
„ Matejna Nikola	5	—
„ Kakuljević Ivan	—	6
„ Dr. Folnegović	—	12
„ Lehtulaj Emerik	—	6
„ Jandrić And. 1 narod. doma	25	—
„ akciu	—	6
„ Isti obećao	—	2
„ Lončarić Pavao	—	2
„ Šebeković Jak.	—	2
„ Koos Ivan	—	2
„ Kralj Mih.	—	1
„ Mihajlović	—	1
„ Jordanić Nikola	—	1
„ Mišinger Ivan	—	2
„ Fabiančić	1	—
„ Šušковиć Fr.	1	—
„ Stjepan Pogledić,	Kamauf,	
„ predstav. i župnik.	načelnik.	

Lombardo-Venetska.

Iz Milana. Obznanjenjem c. k. namiestnika
viteza Burger-a javlja se, da će se po odluci
njeg. preuzv. kneza Radeckog sveučilišta u Pavii
i Paduvi sasvim otvoriti za blizu nastajuću škol-
sku godinu 1853-54, kao što su bila i prije
1848. Svaki dakle, koi se želi upisati kao u-
čenik na jednom od rečenih učilištah, takovi
mora imati obične sviedočbe, koje su potrebite
za to, kao i one, koje su naznačene u pismu
kneza Radeckog od 9. rujna 1852 s tom samo
razlikom, što izjavljenje dolične pokrajinske vla-
sti o čudorednom i političkom ponašanju učeni-
ka nije nužno da potpiše vojno zapoviedni-
tvo. U obziru povlastice za posebni političko-
pravoslovni nauk, nj. preuzv. knez Radecky obe-
ćava objaviti odluke, koje će izdati ministarstvo
javnoga podučavanja.

Talianska.

— „Armonia“ proglašuje naredbu njeg. sve-
tosti, kojom ukida nekoje blagdane za državu

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nodelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pre-
dplaća je za domaće
u novinarstvu 4 for.
ar. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za drugo
oglasili posebno
članke plaćaj se 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 15. studenoga.

Kao što u jučernjem listu javismo, usredotočava se kod Krajove znatna ruska vojska, odakle se zaključiti daje, da se tamo sprema glavna bitka.

O bitki kod Oltenice doznaje bečka „Presse“ približje potankosti: Od strane Turakah palo je, kako veli 140 mom. i 2 oficira, a od Rusah 200 mom. i 5 oficirah; turci su zajedno zarobili 10 kozakah, koji stražu držaše.

Sva izviestja slažu se u tom, da su obe bitke, kod Oltenice i Gjurgjeva bile znamenite, i da su tako Turci kao i Rusi žestoko i hrabro borili se. „Allg. Ztg.“ donosi iz Pariza od 12. berzojavnu viest o bitki kod Oltenice, i veli da je 600 Rusah poginulo, a broj padlih Turakah da nije poznat. Medjutim viesti iz Bukurešta javljaju sasvim pouzdano, da su Turci, prešavši Dunav, našli Ruse priprave za obranu. Turci s mnogo pretežnom silom navale na Ruse, kojih konjaništvo nije moglo dielovati radi barah; poslie višesatne borbe povukoše se Rusi natrag, nu oko podne poprime oni ofenzivu i osvoje sve obkope, što su Turci držali. Obkopi ovi još su ostanci ratovanja od godine 1828-1829 i tik Dunava leže, dočim su si Rusi iza Oltenice druge obkope pripravili. Ako je istina, da je samo 6000 Rusah ovdje borilo se protiv 23 hiljade Turakah, to se odatle samo to proizvesti može, da je odvažan ovaj pokušaj Rusah učinjen jedino s toga, da se dalje stupanje Turakah na toj liniji preprieči, i da se tako Bukurešt izbavi pogibelnoga položaja, u koji bi naravski došao bio.

O bitki kod Gjurgjeva, dobio je „C. Z. C.“ sliedeće izviestje iz Bukurešta: Dne 2. o. m. pokrila je celi dunavski prediel velika magla. Ovu zgodu upotrebe Turci, te pošalju jedan parobrod s nekoliko topdžarah iz Ruščuka prema Gjurgjevu. Ladje biahu već u kanalu, koi vodi prema karantani, pa ih onda Rusi opaze i nanj opale; ladje povuku se niz Dunav i počmu gravati na rusku obalu, uslied čega je više ruskih topčiah i jedan vlaški vojnik ubijen. Dne 3. ponovljena je ekspedicija, i pucnjava topovah protiv Gjurgjeva trajaše više sati; potom ladje odploviše uz Dunav. Iz Bukurešta dolazi znatna ruska vojska u Gjurgjevo.

Sva izviestja, o rečenim bitkama pošavša, slažu se u tom, da su bitke vrlo krvave bile. „Medicin. Woch.“ od 4. studenoga javlja, da u bukureškim bolnicama imade do 3000(?), koji su u bitkama kod Oltenice, Karalaša, Gjurgjeva, Kalafata i Krajove (?) ranjeni.

Po niekom izviestju iz Galca, stavljena je i ova varoš u opsadno stanje. Dielovanje miestnih poglavarstvih nije doduše prekinuto nu stavljeno je pod zapovied car. ruskog generala Engelhardta.

U obziru ruskih spremanjah piše Lloyd: Knez Paskievič, čim je stigao u Varšavu, zapoviedio više oficirima od generalštaba, da idu u podunavske kneževine. Ostensakenov sbor dobio je nalog, da hitrim korakom ide takodjer prema Dunavu. Generalleutenant Lazarev-Stanišev, načelnik gibivog topništva, poslan je u Mohilev, da odanle a osobito iz tvrđje Bobruisk topove, kojima će se obarati turske tvrđje, opremi u podunavske kneževine. Svi u inostranstvu boraveći ruski generali vraćajući se kući. Ratni manifest proglasit će se u svim cirkvama. Govori se, da će Rusia sva sredstva poprimiti, da rat na skoro dovrši.

„Wanderer“ donosi iz Oršave od 7.

sliedeće pismo: Generala Fišbaha sbor dobio je od Goršakova nalog, da Turke iz Kalafata protiera. Uslied toga je 7. o. m. bilo u Krajovi neobično kretanje ruske vojske. No i u Kalafatu spremaju se na odpor, kao da slute prieteću pogibel. U Oršavi govore, da turske vojske neima više u Kalafatu od 14,000; u Vidinu stoji rezerva od 10,000 mom.

Po niekom pismu iz Beograda čitan je tamo hatišerif, u kom se javlja, da će se rat sa svim sredstvima nastaviti, i da je sultan odlučio, u proljeće ići k vojsci.

Rešidpaša izviestio je službeno sva poslanictva, da su uslied neprijateljstvih po Rusima započetih Dardaneli otvoreni englezko-francuskoj floti. — Nieki dopis iz Carigrada od 2. javlja, da je patriarh Antimos kupio patriaršiu za 1,500,000 piastrah.

Ruski manifest ratni sastavljen je u ruskom jeziku najprije, pa su poslie učinjeni preovaj na francuski i niemački jezik. Manifest je vodi onda proglašen, kad je u Petrograd stigla viest, da su Turci započeli neprijateljstva kod Izačke.

— Najnovie s ratišta. Knez Goršakov usredotočio je svu svoju silu izmedj Bukurešta i Oltenice, a on je sam 8. stud. sa celim svojim generalštabom otišao iz Bukurešta u Oltenicu. — Osten-Sackenov sbor već je ušao u Moldaviu.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbija.

Iz Zadra. U ovom poglavitem gradu Dalmacie leži celokupno tielo sv. Simeona Bogoprince u cèrkvi zapadnjeg ispoviedanja posvećenog imenu istog svetitelja. Velika je kod ovdašnjeg i okolnog naroda pobožnost k svetim ovim moćima; i osam danah traje praznik o imenu ovog svetca, kojom prilikom mnogi svet dolazi, da celiva srebrni kivot, u kome moći leže. Na prednjoj časti kivota jest staklo, da narod gledati unutra može. Ova staklena vrata iliti pokrov biahu do sad iz više komadah sastavljena. Ove godine pred praznik hrama skinuše one komade i staviše staklo jedno celokupno. Prilikom ovom primietti nieki na pojasu, kojim je opasano sv. tielo, napise nieke od bisernih pismenah. Jedan u tomu viesti pročita i pozna, da su kirilska pismena, koja glase u skraćivanim riečima ovako: „svjati Simeon bogoprijamemo;“ dalje se nemože čitati, jer je pod sv. tielo savijen pojas. Izpod onih gornjih riečih čita se opet u skraćenim riečima: „Georgie Despot;“ dalje se opet nevidi zbog savijenog pojasa. Svakojako ovo je znamenito za historiu našu i drevnost. Budući da se sad ovdje bavi c. k. major u penziji g. Sabljjar, koi je poslan od matice zagrebačke, da kupi po Dalmaciji starine, to će on taj nadpis s pojasa vierno skinuti i kroz društvo matice svijetu obznaniti. Medjutim čujemo, da i ovdje u Zadru nieki su književnici talijanski u namieri život svetitelja opisati i štampati, i tom prilikom vidit ćemo kako oni o tom pojasu misle i šta nagađaju.

Po odobrenju visokog ministarstva predavat će se u ovom klerikalnom zavodu i niemački jezik klericima kao dobrovoljni, dok se neuredi ovi zavod i onda će ga svi klerici učiti morati. Za profesora ovog jezika naimenovan je privremeno profesor klerikalni Ger. Petranović. — Govori se, da će u ovoj diecezi našoj po narodnim školama učiti dietca bukvar, koi je praviteljstvo za sèrbske škole izdalo.

Za „Magazin Dalmatinski“ čujemo, da će odsad uređivati adm. parohie skradinske, Jovo Sundečić.

U Novom Sadu 11. studenoga. Pri nekoliko danah pobiegla su dva sandžika iz Varadina. Ovi su mladog nekog vojnika iz pančevačkog puka, koi ih je pratio, iza posljednjih gradskih vratah na jedanput iz nenada spopali, pušku mu i sav vojnički pribor oteli, njega vezali i u šanac bacili a sami pobiegli. Jedan je je Magjar a drugi je Brodjanin. Vojnik je istom sutra dan nadjen živ i izprebijan u šancu a robovima do danas još neima traga.

Čujemo, da se dalja naimenovanja političkih vlastih svaki dan očekuju. (S. D.)

Austria.

— Po riečima bečkog jednog lista u donjoj Austrii vlada vrlo pohvalni običaj. U mnogim obćinama one pokrajine u nedieljne dane sabiraju se novčani priloz i u glavnicu obraćaju pa odtuda odhranjuju sirote mladiće obćine svoje. (Mi bi želili da se takovi običaj i kod nas zametne. To bi mogli župnici i obćine učiniti. Tim bi obćina ustanoviti mogla malu knjižaru za seljake, koji umiedu čitati, pa iz miesta u miesto da se prenosi; jednu glavnicu da se nabavljaju siemena i t. d.; nastavu za sirotu dietcu, žensku školu, nedieljnu školu, gdje takove neima.)

— U Tòrsta se puni megazini svekojeka žita, no sasvim tim hliebac je mnogo poskupio. Za sada je ovdašnja vlast zabranila iznos žita od ovuda, to jest dokle još koi brod iz Odesa nestigne, koi će podpuniti ono, što bi se za strane zemlje izvesti imalo.

Cèrnagora.

— Pisma iz Kotora s posljednjim parobrodom u Tòrzt stigavša javljaju, da je Derviš — paša s vojskom od 5000 Turakah na Grahovo pao, sobom ubojne topove dovezao, i sprema da tamo na nekim zgodnim miestima baterie gradi. Dalje čujemo, da kako su Cèrnogorci za ove nenadne goste razumili, sakupi se njih jedno 2—3 tisuće, te otidu i oni u Grahovo, i zauzmu dobre meterize, da odozuda otežavaju gradjenje bateriah. Ako već do sad nisu, to će doista do koi dan pozdraviti Derviš-pašu iz svojih dugih ledenicah. Čut ćemo do koi dan, kako se je i ovo Derviš-grahovsko i cèrnogorsko pitanje razriješilo, kakvim diplomatskim ugovorom, ili kao i dosada tezkim olovom? Nešto jest tamo ozbiljski, dok je prije 15. danah poslato odovud u riek u Cèrnoeviča 1000 četer-funtaskih tanetah, a preko 2000 tanetah olovnih za malo oružje.

Pri sadanjim obstojateljstvima dosta obraća pozornost na sebe Cèrnagora. Predstojeći rat izmedju Turske i Rusie podpaljuje Cèrnogorce većma na osvetu. „Allg. Ztg.“ veli, da od ono doba, odak je knjaz cèrnogorski dobio red sv. Ane od Rusie, mnogo se goveri na Cetinju kakvi da budu na spram Turakah. Vidi se sad, da je Rusia dala znak Cèrnogorcima, da se za rat protiv Turakah spremaju. Cèrnogorci dolaze u većim gomilama na pazare u Kotor i Budvu, te kupuju prah i olovo. A i sam se knjaz još od prije svojim iskrenim izrazio, da je rad i gotov za rat. Na pograničju Albanie neprestano se zavadjaju i čarkanja dogadjaju.

Bosna i Hercegovina.

— Došla je bila Bošnjacima zapovied, da će ići na Moskova. Bošnjaci su se na to spremili, konje pokupovali i dosta se pozadužili; no druga

Tallensko.

Svajanaka.

Alpha.

Amerika.

6) Ovi stipendisti moraju se obvezati, da će po sticanju dotičnoga stupnja ili po doblje-

nom odobrenju devet godina u rodnoj krunovini izvršivati svoju umjetnost. Iznimka od toga ima se učiniti samo u slučaju promaka u državnoj službi.

7) Podieljivanje ovih stipendiah biva na predlog c. k. zemaljske vlade, po ministarstvu za bogoštovje i nastavu, koje će imati takodjer naznačiti učilište, na kojem ima učestnik stipendia posvetiti se svojem nauku.

8) Od postojećih šest stipendiah bečkoga zavoda za operatore u godišnjem iznesku od 300 for. sa slobodnim stanom ili stanbinom od 60 for. imaju se za vrijeme od šest godina ili od tri tečaja, dva podieliti liečnikom iz Hrvatske i Slavonije, koji imaju sposobnosti k tomu.

Dotični stipendij ima se po glasu visokoga raspisa ministarstva nastave od 20. t. m. br. 10499/645 takovim osobam iz Hrvatske i Slavonije, koje se u tekućoj učevnoj g. 1853/4 nauku za doktorat medicine i kirurgie već pšosvećuju na svenčilištih u Beču ili Pragu, dati još i za tekuću učevnu godinu, a stipendij za primalje za lietni semestar o. g., dočim će se raspis stipendiah za jednoga veterinara ili medicinskih i kirurških stipendiah za takove osobe, koje nisu jošte stupile u dotični učevni tečaj izdati pred početkom dojdne učevne godine.

Oni pripadnici Hrvatske i Slavonske dake, koji se već u tekućoj učevnoj godini 1853/4 i to u kojem god godištu na svenčilištih u Beču ili Pragu posvetuju nauku za doktorat medicine i kirurgie ili za magisterij kirurgie i hoće, da se stave u kompetenciju za stipendie navedene gore pod 1) ad a) i d); zatim one ženske glave, koje žele dobiti one stipendie, koji su gore naznačeni pod 1) ad c) i određene na nastupajuće primalje, napokon liekari iz Hrvatske i Slavonije, koji namieravaju kompetirati za stipendie gore navedene pod 8) određene za pitomce bečkoga zavoda za operatore, imaju svoje u vis. c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu štilizirane i valjano, t. j. kšrstnim pismom za dokaz svoga proizhoda iz Hrvatske i Slavonije, zatim sviedočanstvi o potpunom predobrazovanju za dotični nauk, o znanju hrvatsko-slavonskoga, kao zemaljskoga i niemačkoga kao nastavnoga jezika na dotičnih učilištih, napokon o svojoj neimućnosti obložene molbenice najdulje do 15. prosinca t. g. predati kod c. k. banske vlade.

U Zagrebu 31. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

Br. 9305. (62—Fin.)

(3—3)

Kundmachung

für die Konkursverhandlung zur Besetzung des excindirten Tabakverlages in Zengg.

Der k. k. Tabak-Grossverschleiss in Zengg wird von dem dortigen Tabak-Filialmagazine ausgeschieden, zu diesem Ende eine Grosstrafik errichtet, welche im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision fordert, verliehen werden wird. Dieser Verschleissplatz hat seinen Bedarf am Tabakmaterial aus dem im Standorte Zengg befindlichen Aerarial-Tabak-Filialmagazine zu beziehen und es sind demselben nebst den Tabakkleinverschleiss in Zengg die Kleinverschleisser zu Novi. Kriviput, St. Georgen, Jablonac zur Materialfassung zugewiesen; wobei aber die k. k. Finanz-Behörde berechtigt bleibt, in dem Umfange Tabakverschleissperiferie jede ihr angemessen scheinende Aenderung vorzunehmen, ohne dass deshalb der Grossverschleisser einen Anspruch auf irgend eine Entschädigung erlangt. Dagegen bleibt demselben unbenommen, dieses Geschäft jederzeit drei Monate vorhinein aufzukündigen, welche Aufkündigungsfrist auch der Finanzverwaltung vorbehalten wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entsetzung vom Verschleissgeschäfte nach den bestehen Vorschriften einzutreten hat.

Für die Besorgung des Tabak Grossverschleisses wird eine Provision von 2 1/2 % festgesetzt und bemerkt, dass der Ersteher nebst der Provision dem Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zu beziehen haben wird.

Nur die Provision von dem Magazinspreise hat den Gegenstand des Anbotes zu bilden; es bleibt aber dem Grosstrafikanten zugleich der Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zugestanden.

Den zugewiesenen Trafikanten über deren Anzahl und Standorte, das Verzeichniss bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume eingesehen werden kann, so wie den Consumenten im Grossen

hat der Gross-Trafikant das Tabakmaterial um den Magazins und rücksichtlich Grossverschleisspreis gegen baare Bezahlung zu verabfolgen und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision, welche gleich bei der Abfassung des Tabaks von dem entfallenden Magazinspreise zu seinem Gunsten abgerechnet wird.

Der Grossverschleisser hat das Tabakmaterial, wovon in der Zeitperiode vom 1. März 1852 bis Ende Februar 1853 um den Geldbetrag per 19,480 fl. 23 3/4 kr. verschleiss wurde, aus dem dortigen Tabak-Filialmagazine um den Magazinspreis gegen bare Bezahlung zu beziehen; demselben steht jedoch frei, nach Massgabe des unangreifbar am Lager zu haltenden Tabakmaterials einen Materialkredit anzusprechen, in welchem Falle er die im gleichen Betrage zu leistende Kautionsentweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem festgesetzten Werthe vorläufig zu erlegen hat und bis zur Einräumung des beanspruchten Materialkredits das benötigte Tabakmaterial bar bezahlen muss.

Die Bewerber um den gedachten Tabak-Grossverschleissplatz haben den Betrag von 100 fl. C.M. als Reugeld bei einer k. k. Steuer- oder Geschäftskasse zu erlegen und diessfällige Kassaquittung oder aber diesen Betrag im Baren dem gesiegelten und mit 15 kr. gestempelten Offerte beizuschliessen, welches längsten bis zum 15. December 1853, zwölf Uhr Mittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzureichen ist, indem auf später einkommende Offerte keine Rücksicht genommen werden wird.

Die Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formular zu verlassen und es sind demselben folgende Nachweisungen beizubringen.

a) Die Kassaquittung über das erlegte Reugeld oder der bare Geldbetrag,

b) das Zeugnis über die erlangte Grossjährigkeit und

c) das obrigkeitliche Wohlverhaltenszeugniss.

Das Verlagsgeschäft kann nie an Gesellschaften verliehen werden, daher Offerte die von derlei Gesellschaften eingebracht werden, unberücksichtigt bleiben müssen.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenzverhandlung sogleich zurückgestellt, dagegen aber jenes des Bestbiethers, welcher das Tabakmaterial gegen bare Bezahlung ablassen zu wollen, sich erklärt, bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unangreifbaren Tabakvorrathes zurückbehalten, oder im Falle derselben eine Tabak-Materialskreditur in Anspruch nimmt, in seine Kautions eingerechnet.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb acht Tagen von der Bekanntmachung der Annahme seines Offertes anzutreten unterlassen, so wird der Grossverschleissplatz als erledigt betrachtet und erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder unbestimmt lauten, werden nicht berücksichtigt werden.

Bei gleichlautenden Offerten wird, wenn nicht aus den sonstigen Nachweisen der Ausschlag zu Gunsten des einen oder des andern Bewerber hergeholt werden kann, die Entscheidung durch das Loos erfolgen.

Ein bestimmter Ertrag wird eben so wenig zugesichert, als eine wie immer geartete Entschädigung oder Provisionserhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann sich Jedermann bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume im kurzen Wege um Belehrung bewerben.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung überhaupt, oder einer einfachen Gefällsübertretung, in so fern sich dieselbe auf Vorschriften über Monopolsgegenstände bezieht, ferner welche wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes, der öffentlichen Ruhe oder des Eigentums verurtheilt oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopolsgegenständen, die von dem Verschleisser strafweise entsetzt wurden und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den beibehenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten. Kommt ein solches Hindernis erst nach Uebnahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleissbefugniss sogleich abgenommen werden.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 28. October 1853.

Formulare eines Offertes.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, die Tabak-Grosstrafik in Zengg unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen und aller diessfalls bestehenden Vorschriften und insbesondere bezüglich der Tabakmaterialsbevorräthung

gegen eine Provision von . . . . . (mit Buchstaben ausgeschrieben) Perzenten von der Summe des Tabakmagazinspreises in Betrieb zu übernehmen und bitte zugleich um Zugestehung eines Kredites von . . . . . (oder) und bin bereit, das Tabakmaterial jederzeit bar zu bezahlen.

Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeflossen.

Datum

Eigenhändige Unterschrift,
Character und Wohnung.

Von Aussen.

Offert zur Erlangung des Tabakverlages in Zengg.

Br. 3084. (337—Lzv.)

(3—3)

Javnoziv.

C. k. kotarski sud grada Karlovca odredio je ovršbenu dražbu kuće gospodične Franciske Medved u unutarnjem gradu pod br. 118. ležeće i na 1256 for. 12 kr. sudbeno procijenjene radi duga Samuelu Sineku ovdanjem trgovcu 92 for. 45 kr. i ostalih parničkih troškova, i u tu svrhu opredieljen je rok prve dražbe za dan 13. prosinca 1853 od 3 ure pa do 6 poslie podne, druge i posliednje za dan 14. siečnja 1854 od 3 ure pa do 6 poslie podne s tim dodatkom, da će se upitna kuća samo kod druge dražbe ma i izpod procijenbe prodati.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

a) Kupac imade prigodom dražbe na licu miesta odmah dotične parbene, ovršbene i dražbene troškove položiti.

b) Ostalu kupovnu svotu imat će kupac na opredieljeni po sudu rok liquidacie sa uknjiženimi vieroivnici na jedanput položiti. Napokon

c) Sve će prenosne troškove sam kupac terpititi.

Nadalje svi vieroivnici, koji na prenavedenu kuću kakvo založno pravo posieduju, ovim se glasom §§. 509. i 510. g. p. ubaviestjuju.

C. k. kot. sud karlovački.

U Karlovcu dne 12. listopada 1853.

Smendrovac.

Br. 5789 (340—Lzv.)

(3—3)

Izrok.

Ostavši bez uspieha prva ovršbena ličba, obdržavana dne 15. listopada t. g. glede prodaje diela kuće u ovome gradu ležeće na »Marsechie« pod br. 178, i sastojeće iz celog 1-vog poda, sa dvijem sobami, jednom sobicom, kuhinjom sa prohodom, jednom prostornom konobom i dvorišćem, apadajućeg na svojstvo suprugah Andra i Marie Cernić: s toga usljed 1. točke izroka od 19. kolovoza br. 4518 u utorak 15. studenoga od 10 ure u jutro do jedne ure po podne obdržavati će se druga ovršbena ličba, i to pod istim uvjetima, koji biahu dne 19. kolovoza t. g. u ređenom izroku naznačeni, s opazkom, da će se pod ovrhom stojeća nepokretnost najboljemu ponuditelju makar i izpod fiskalne cene dopitati.

C. k. kotarski sud.

U Rieci dne 17. listopada 1853.

Nr. 4479.

Concurs-Ausschreibung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien sind mehrere Steueramtssozialstellen mit dem Gehalte von jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage, dann mehrere Steueramts-Assistentenstellen mit dem Gehalte von 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

a) Das Lebensalter;

b) Die zurückgelegten Studien;

c) die bisherige Beschäftigung, und

d) die sonst erworbenen Kenntnisse, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;

e) eine tadellose Moralität;

f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;

g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;

h) für die Offizial-Stelle, die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die vorgeschriebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. December 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Steueramts-Assistentenstellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Bittsteller noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich um eine Assistentenstelle einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 31. October 1853.

Br. 7145 (351—Izv.)

(3—1)

Poziv.

C. k. zemski sud varaždinski na molbu Pisić-Adelajde Hižanovečke i dotično njezine babice Tereze dozvolio je izdavanje usmrtbenog izroka glede medjutimne nazivno izgubljene namire izdane od upraviteljstva s prvom austrijskom štedionicom s jedinstvenog obćeg obkambitelnog zavoda, 1835 god. njegov razreda I. pod br. 64897.

S toga svi oni, kojim je do tog stalo, ovim se opominju, da će se prerečena medjutonja namira za usmrtbeno smatrati, po iztečenju 1 godine, 6 tjednih i 3 dana od danas računajući, ako medjutim nitko svoje pravo namj ovdje prijavio ne bude.

U Varaždinu 7. studenoga 1853.

C. k. predsjednik

Franjo Novak.

Jakov Hadrović,
auskultant.

Br. 1871 (338—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud u Bakru dava do znanja, da na molbu Marie Barac po odvjetniku Nikoli Sabljicu, dozvoljena je javna ovršbena dražba kuće pod br. 25. na Bakarcu ležeće, vlastitost ovršenog Dragutina Ballarina, procijenjene u 661 for. 45 kr.; opredjeljuje se toga radi dnevni 28. prosinca t. g. i 28. siječnja d. g. od 9—12. sati u jutro, kad na licu mjesta ista dražba držati će se, tako vendar da pod prvim rokom izpod procjene neće biti prodana — pak onom opazkom, da polag §. 509. svi oni, koji jesu stekli hipotekarno pravo na ovoj kući, njihove razloge do prodaje upitne nepokretnosti ovom sudu prijave, jer u protivnom slučaju sami sebi pripisati će morati, ako se dioba kupovine bez njih obavi, i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom iscrpila ostanu izključeni.

Uvjeti jesu sljedeći:

1. Svaki dražbenik prije nego bude njegova ponuda primita morat će uslov jamčevine položiti 50 fr. u gotovom novcu.
2. Dražbenik, komu bude kuća sa pripadci dosudjena dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u rok osam dana sa obdržanom dražbom u ruke postupajućeg kot. suda položiti.
3. Početak će izvadjeni novci, služiti za podmiriti sve ukupljene dugove, iz toga će kuća izručena biti bez ikakvog u javnih knjigah upisatog tereta.
4. Troškovi dražbeni i u obće ovršbeni biti će plaćeni od novca izvadjenog iz prodaje.

C. k. kotarski sud u Bakru 28. listopada 1853.

P. Battagliarini,
c. k. sudac.

Br. 2888. (347—Izv.)

(3—2)

Razpis natjecaja.

Izpraznjeno je mjesto učitelja gornjeg odsieka 1. razreda kod ovdašnje višje početne učionice, s kojim je skopčana platja od 350 for. na godinu iz gradske blagajne. — Svi dakle oni, koji namjeravaju steci oao mjesto, podneti imaju svoje molbenice ovom magistratu do 15. prosinca t. g. dokazivajuće:

- 1) Dobu života, vjerozakon, rodno mjesto i stališ.
- 2) Tiesanu dobru prikladnost.
- 3) Dostizane nauke i pedagogički izpit.
- 4) Dosadašnje službe.
- 5) Budući da će najglavnija zadaća ovog učitelja biti predavanje hrvatskog jezika kroz sve razrede, zato će se morati dokazati potpuno znanje grammatikalno istog, te poznanje njemačkog i talijanskog jezika.

Od gradskog magistrata.

U Ricci dne 6. studenoga 1853.

Načelnik
P. Troyer.

Br. 3346. (345—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud grada Karlovca poziva sve one, koji iz ostavštine dana 16. kolovoza 1853 s oporukom preminuvšega ovomiestnog rešetara Ivana Marolda stogod kao vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posvjedočenja svojih tražbinah dana 19. prosinca 1853 u 10 sati prije podne dodju pred sud ovaj, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom ho slučaju neće ovi vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista iscrpila, nikakvog daljeg prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Karlovcu dana 5. studenoga 1853.

Smendrovac.

Nr. 17826 (24—B.V.)

(3—2)

Oglas.

Nabavljanje potrebite artie i inih pisarničkih spravah za c. k. bansku vladu u Zagrebu uz upravnu godinu 1853/4 prepustit će se putem jevtinbenim.

Oni, što kane činiti odnosne ponude, pozivlju se time, da se dne 30. studenoga t. g. najave u 9 sati u jutro do podne u uredionici ravnatelja pomoćnih uredah ovovladnih.

Takodjer će se uzeti obzir na pismene zapečaćene ponude (na biljevu od 15 kr.), kojima budu uz jamčevinu od 80 for. glede nabavljenja hartiah, i od 10 for. glede inih predmetah dodate pregledalice hartijne s naznačenim cijenama.

Pobliži jevtinbeni uvjeti leže u sebicu od 9 do 11 1/2 sata prije podne u istoj uredionici otvoreni da ih svatko pregledati može i na naročito zahtijevanje dostavljat će se strankama i u prepisu.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu dne 1. studenoga 1853.

Od nabavnih predmetah bit će potrebno od prilike:

I. hartijah:

- 6 risovah velike sive čvrste hartije zamotače,
- 26 " sivkaste (lila) " sastavače,
- 100 " fine hartije sastavače male,
- 30 " proste " "
- 30 " biele " pisarske "
- 15 " ministarske hartije,
- 4 " velike sastavače fine hartije,
- 4 " median pisarske biele,

II. različitih spravah:

- 30 kutijah zaliepnicaah crvenih,
- 5 funtih crvenog najfinieg surgača (peč. voska)
- 45 " finog " "
- 7 " prostog " "
- 30 okah mastila (murečepa) crnog,
- 6 " crvenog,
- 30 klubakah pisarničkih dretavah,
- 5 " finih bielih,
- 10 lotih crno-žute svile živače,
- 18 " crno-žutih konacah živačih.

Br. 1230. (343—Izv.)

(3—3)

Natiečaj.

Ma izpraznjeno mjesto školnika, i kapele meštra u gradu ovome stavlja se ovime natiečajni rok do 31. prosinca t. g. za koju službu, sa godišnjom platjom od 400 for. sr. u gotovom novcu, natiečajli imadu sljedeće izkazati.

- a) Dobu,
- b) vjerozakon,
- c) potpunu znanost, tako u službovanju školničkom, kao kapele-meštra što sa pravolistom, vrbu položiti u ovima strukama uspješnih javnih izpitah dokazati obvezani su.
- d) Čudoredno ponašanje, i
- e) dojakošnje njihovo boravljenje.

Za ravnanje, i ubaviost imade natiečajli i to služiti, da nuz gori navedenu urednu plaću, k službi pripada takodjer, i školnička štola — zatim kroz iae muzikalske zasluge, i podučavanje privatno, tim sličnih osobah u čitavoj ovoj okolici manjka, nemanje zaatnu korist čerpiti mogao bude.

U Križevcu dne 8. studenoga 1853.

Br. 4035. (348—Izv.)

(3—2)

Natiečaj.

Uslied naredbe visoke c. k. banske vlade od 17. t. m. br. 15582 razpisuje se ovime natiečaj za izpraznjeno mjesto kotarskog ranarnika u Kutini, s kojim je skopčana platja godišnja od 200 fr. sr.

Ovo mjesto ima se privremeno do buduće obćenite organizacije popuniti.

Takovo dobiti želeći imadu svoje zakonitim biljegom providjene molbenice, u kojima zakonito dokazati moradu dobu života, svršene nauke, dobivene ranarničke ili iae povelje, obnašanje službe ili iae dosadašnje bavljenje, čudoredno i političko ponašanje i znanje jezika, medju kojima ovdje vladajućeg narodnog jezika svakako neobhodno potrebito je, — kroz svoje neposredno postavljene oblasti ovomu c. k. županjskom uredu požezkom najkasnie do 30. studenoga t. g. podneti.

U Požezi 31. listopada.

(122—D.S.)

(3—3)

Izrok.

Od c. k. kot. sudišta okolice zagrebačke daje se ovim do znanja: da se je uslied molbe gospoštine brezovačke spadajuće na g. grofa Franju Gjulaja podnežene dne 28. rujna 1853 pod br. 1493 u parbi protiv Josi Abramoviću i cijeloj kući na Kraljevcu javna sudbena dražba celog sudbene pljenjenog i na 500 for. sr. procijenjenog u Kraljevcu obćioi brezovačkoj ležećeg iz kuće, kućišta, vërta, oranicah, sienokošah, kolosekah sastojeceg i 2% sesie iznosećeg selišta dozvolila, i u tu svërhu prvi dražbeni rok na 28. prosinca 1853 u 3 sata poslie podne na licu mjesta opredielio, — kupovati želeći mogu dražbene uviete ugledati kod ovog sudišta, il o vremenju dražbe na licu mjesta.

Zejedno pozivlju se svi, kojim na rečeno se-

lišće hypotekarno kakovo pravo pripada, da se do prodaje ovih nepokretnostih ovome sudištu prijave, jer će se inače kupovina bez obzira na njih razdieliti.

U Zagrebu 28. rujna 1853.

C. k. kot. sudište okolice zagrebačke.

Br. 3605. (339—Izv.)

(3—3)

Izrok dražbe.

Uslied sudačke odluke od 4. studenoga 1853 broj 3605 razprodut će se dne 16. 17. i 18 studenoga o. g. 1853. zaostavljeno posobje i razno pokućstvo pokojnog g. župnika Josipa Parca u Mèrkoplju i mestu bivšeg obitavanja istog gospodina zaostavitelja.

Za vrieime ovo i mjesto pozivlju se svi oni koji si iz naznačenog posobja ili pokućstva, koja nabavit želiu, k rečenoj dražbi.

Ujedno se svi sudu ovom nepoznati i koji po istom sudu posebno pozvati nebiše vjerovnici rečenog ostavitelja pokojnog g. Josipa Parca ovim pozivlju, da valjanim dokazali podkrepljene svoje tražbe do 1. travnja 1854 tim sigurnie prijaviti neuzmasjkaju, što će u protivnom sebi pripisat imati zakonite posljedice.

C. k. kot. sud u Brodu dne 1. stud. 1853.

Mjesto kot. sudca dopustom odsutnog
Nikola Špišić,
pristav.

(123—D.S.)

(2—2)

Poziv.

Svikolici dužnici zakladah glavnog grada Zagreba, koji su pripadajuće od pozajmljenih im glavnica kamate platiti zakasnili, s otim se ozbiljno opominju, da do 20. ovoga mieseca svoje zaostatke u varošku blagajnu tim sigurnie polože, što će se u suprotnom slučaju tako glede kamatah kao i glavnica proti nemarnikom sudačko postupanje poprimiti.

U Zagrebu dne 10. studenoga 1853.

Od odvjetništva glavnog
grada Zagreba.

OGLASNIK.

(336—Izv.)

(3—3)

Dobrovoljna prodaja.

U gradu Ivaniću (Festung Ivanić) pod brojem 118 i 132 ležeće, jedan kat visoke, iz dèrveta sagradjene kuće uza vërlo umierene uviete svaki dan putem dobrovoljne pogodbe prodati se namieravaju.

Od ovih kućah jedna naime pod br. 118 nahodi se na glavnom tèrgu polag pravoslavne iztočnog vieroizpoviedanja župne cèrkve, i sastoji iz jednog velikog dućana, 5 prostranih sobah, sa štalam na 4 konja i više komadah rogata marve, sa prostranim dvorištem, zidanim podrumom, i više hambarah, koji tako za žitak, kao za skladišta tèrgovačke robe upotrebiti se mogu, i obzirom na njezja osobito dobar položaj, odnosno na tèrgovačka i obèrtnička poduzetja pozornost svakog kupca zaslužava.

Druga pako nalazi se na glavnoj prama Belovaru vodećoj cesti, sastoji takodjer iz pet prostranih sobah, više kuhinjah, podrumah i inih prostoriyah, štalom na više komadah marve, velikim uvozom i štagljom na 20 vozovah sienah, imade prostranu kuhinsku bašču i voćnjak, a prostoria dvorišća tolika je, da bi se na njoj još jedna kuća sa svim gospodarstvenim zgradama i priličnom baščom osnovati mogla.

Kupiti želeći neka izvole sa frankiranim pismima ili na vlastnicu pomenutih kućah, gospoju Nataliju udovu Živković, u grad Ivanić, ili na gospodina c. k. kotarskog perovodju Uroša Živkovića u Karlovac do konca mieseca prosinca 1853 godine obratiti se.

U gradu Ivaniću dne 1. studenoga 1853.

(195—DP.)

(3—3)

Objava najma.

U kući pod br. 21., ležećoj u dolnoj llici tik glavne ceste iz Zagreba u Poličane vodeće i pod obćinu grada Zagreba spadajućoj iznajmit će se prostorie razi zemlje u najboljem stanju nalazeće se, u kojima mogla bi se s najboljim uspiehom otvoriti kèrèma i jedan dućan. Prostorie ove sastojie iz 3 sobe sa svodom, 1 kuhinje sa pričuvnim ognjištem (šparherd), 1 izbe iz zidanog podruma s prostranim valjano zaprudjenim dvorištem, u kom se dobar bunar nalazi, nadalje iz jednog u dvorištu posebice sagradjenog zdanja razi zemlje s 2 sobe i 1 kuhinjom za pomanje stranke, napokon iz štale za 4 konja, iz štale za 10 komadah rogata marve, 2 sienika, 1 kukurušnjaka za 80 vaganah glavaste kukuruze, s uživanjem tamo nalazećih se 6 komadah dojnih kravah. — Prostorie ove daju se svojevrijem od 1. prosinca 1853 do posljednjeg studenoga 1854 u najam, te se iznajmiti želeći pozivlju, da 19. studenoga 1853 u 2 sata popodne dodju na rečeno mjesto, gdje će se najam poveriti onome, koji najviše obećao bude. U Zagrebu 9. studenoga 1853.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljeno na
uvratbinu: 4 kr. sr.
od linije za prvi put
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile po cijene
člankoplatje se to 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pak od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 8. studenoga 1853 izišao je i razpo-
slan XXVI. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-niemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadr-
žava pod

Br. 189. Razpis ministarstva financija od 17. rujna
1853, valjan za svekolike krunovine, izim Dal-
macie, kojim se naredjuju još niekoje polaštice
u postupku carinskom i kontrolnom.

Br. 190. Razpis ministarstva unutarnjih dielah, vr-
hovnoga zapovjedništva vojske i ministarstva fi-
nancija od 20. rujna 1853, kriepostan za sve-
kolike krunovine, izim Krajine vojničke, u ob-
ziru, kako sa vojačkimi ženami, udatimi po pr-
vom načinu, postupat valja glede njihova uko-
načivanja i oskérlijanja.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 16. studenoga.

Po bérzajavnim viestima iz Bukurešta
od 9. o. m. čula se je tamo kroz nekoliko sa-
tih pucnjava topovah, premda se nije znalo, da
li je kod Oltenice ili Gjurgjeva. Svakolika rus-
ka mostovna sprava otišla je iz Kolentire u Gj-
rgjevo. Na niekom brežuljku u Frateštiu, dva
sata od Gjurgjeva smješteno je 7—8000 mom.
ruske vojske.

Ruski glavni stan nalazio se 9. u Budeštiu,
četiri sata od Bukurešta prema Oltenici; sutra
(10.) polazi tamo i diplomatska kancelaria.
Turci imaju kod Oltenice po prilici 17,000 mom.
urednog piešačtva, 3,600 mom. Boši Bugak i
i 4000 topdžiah. Kao što se čuje, nalazi se i
general Prim kod ondašnjeg sbora i zapovieda
s njime, dok nestigne, kako kažu, magjarski
prevratni poglavica Klapka.

Pouzdana privatna izviestja javljaju nadalje,
da je ruski general Soimanov dne 9. protierao
Turke s otoka kod Gjurgjeva, što su ga posieli
bili. Turskim sborom kod Kalafata zapovieda
Ismailpaša i govori se, da tu ima 24,000 mom.
Rusi su kod Budeštia usredotočili 35,000 mom.
U Bukureštu izčekivao se je general Budberg.

Pouzdana izviestja iz Vlaške javljaju, da
se je tamo opet pojavila prevratna stranka. Iz-
dani su buntovni proglasi pod imenom Omer-
paše na vlašku vojsku i na narod vlaški, te se
ovaj pozivlje, da se u masi digne i da rusku
vojsu protiera iz kneževinah. Redarstvu je u ru-
ke prispielo nekoliko iztisakah, te su uslied
toga mnoga sumnjiva lica pohvatana. U ostalom
nije se još moglo saznati, da li ovi proglasi
zazbilja proizlaze od turskoga vrhovnoga za-
poviednika, ili su samo varavo sredstvo nieke
stranke, koja je još god. 1848 podkopala kne-
ževine, te je sada preko biegunacah svih naro-
dah, što se u Turskoj nalaze, dobila novi pod-
strek. Ovo potonje dèrži se za vjerojatnie, jer
se nemože uzeti, da će otomanska vlada osim
rata zapaliti i baklju revoluciah. Postupak takav
oduzeo bi porti blagohotnost svih vlastih, te bi
osobito Austria prisiljena bila, da stavi veliku
vojnu silu na tursku granicu. Nu do sad se kod
nas šta slična nigdie nepokazuje, jer se odre-
đeno umaljenje vojske neprestano izvodi.

Dne 2. studenoga stigao je iz Trapezunta
kako „Wanderer“ piše — parobrod i donio
je viest, da je Selimpaša tvrđju Nikolajovsk
osvojio. Već su u Azii dvie ozbiljne bitke bile,
kod kojih su Turci 1000 momakah izgubili. Re-
čeno selo uzeto je na juriš, te su ga Rusi svo-
jevoljno očistili, jer ih je malo bilo. Slieđeci
dan navalise Rusi, podkrepljeni sa šest batail-
lonah, na tvrđju, da ju opet osvoje, no pu-
kovnik Husseinpaša uzbije ih i zarobi 150 Ru-

sah. Jedan uhvatjeni ruski kapetan i četiri ofi-
cira stigoše već u Carigrad. Tvrđja Nikola-
jovsk leži na putu izmedj Batuma i Redutkalé-a,
te je vrlo važno mjesto za strategička dielo-
vanja. Selimpaša učinio je shodne naredbe, da
dalje ide i da preko Aleksandriovskog i Mohara
dospie u Redutkalé.

Poslanik nieke priateljske Turskoj vlade
izjavio je ministru izvanjskih posalah, da knez
Goršakov želi Turke naravnice velike Vlaške pri-
mamiti i tamo ih poraziti. Ruski general računa kod
toga na veliki broj svoga urednog konjaničtva.
Isto tako misli Goršakov, oprieti se Turcima s
3. i 4. vojnim sborom, dočim će 5. njima iza
Pruta za ledja doći i presieći im povrata.

— Najnovie s ratišta. Viesti iz Vlaške
dopiru do 11. o. m. — U njima se govori o
niekoj znamenitoj bitki, od koje pucnjava topo-
vah čula se je posve razgovetno u Bukurešt.
Još se ne zna, gdje li je ta bitka bila. Strašne
kiše pale su 10. i 11. te su poplavile sve dru-
move i zapriečile operiranje vojskah.

*) Iz Bosne, 27. listopada. Kao što
cieloj Europi tako i Turcima bosanskim prenad-
ležeći rat s Rusiom već od više miesecih jedina
u svakom sastanku i razgovoru biaše zabava;
čuti bo biaše od njih, gdje svakom prigodom
govore: bit će nam s Moskovom rat (sefer),
valja nam ići na Moskova, nije druga! Ovo su
Turci naši govorili i prosipali, al su se više
miru opet nego li ratu nadali, dok s početkom
rujna neizadje naredba, da se svi, koji su pri-
kladni za rat, popišu na vojsku. Ova naredba
još više učini zamišljene Turke Bošnjake; al
su i još mislili, da makar i bili popisani za voj-
sku, neće biti tog rata, nit putovanja ikud pod
zimu, a kad na promalietje bukva zazeleni, ma-
kar se i išlo. Dok se oni s tim razgovaraju i
medju se tieše, evo čatisa (prispie) carski fer-
man i bi čitan u sudištim (meskemama), da sul-
tan rat Rusu naviestjuje očit. U tom fermanu
razlozi se navode, porad kojih sultan hotijuei
pravedno braniti svoja prava i cielokupnost svo-
ga carstva suprot nepravednim nasertanjima ru-
ske vlade usilovan je rat istoj vladi naviestiti;
nadalje izjavljuje se u tom fermanu, da sultan
neima ni s kim osim Rusie kakve zapletanie,
nego je sa svim ostalim vlastima u miru, pria-
teljstvu i liepom sporazumljenju. Uz to prepo-
ručuje se, da se neimaju uznemirivati tèrgovci,
putnici itd., koji s putnim listom od svoje vla-
sti providjeni dolaze, prolaze ili have se gdje u
Bosni porad svojih poslovah; takodjer da nitko
raju neuznemiruje i nenasertje od kakve zlobe,
nitko bo za sad nije Turcim dušman osim Mo-
skova i t. d.

Poslie ovog proglašenja Turci po nahijama
prie popisani skupiše se i ovih danah gomilama
povèrviše put Sarajeva, odavle će, kao
što čujemo, prama Drini put Višegrada,
i kao što jedni glasuju, ondje će i ostat za ču-
vati mejaše podrinske, ili će, kao što većinom
govore, ići dalje uprav pod Vidin.

Talianska.

— Pišu iz Genove: Kao što javljaju iz Na-
pulja, tamo vlada velika razdraženost. Kralj se
boji da nebi Francezi zbog iztočnih smetnjah u-
množili svoju vojsku u Italii, pa zato se spre-
ma da tome na put stane, dèržeći da je to po
mir Italie opasno. Istina, kralj napuljski pored
10,000 Švajcarah ima veliku i dobro uredjenu
vojsku, ali kako su duhovi u obće zlo razpo-

loženi, samo da se pojavi nekoliko francezkih
fregatah, to bi dovoljno bilo da se sve usko-
meša. Veliki hercog toskanski otišao je sa svo-
jim nasliednikom u Napulj. I papa je nauman
bio u Napulj ići, al budući da francezke vlasti
to nerado glede, zato je odustao od toga.

Rusla.

— U ovo posljednje vrieme često se govori,
ako bi rata bilo medju Rusiom i Turskom, da
bi mu lasno moglo biti prvo bojište u Azii.
Bio je govor o turskim pripremama na granici,
koja ih razstavlja od Gjurgjanske, o pomoći po-
slanoj Selim-paši, kome je sredsreda operaciah
u Erzerumu, i koi, kao što vele, ima danas pod
svojom komandom najmanje trideset hiljadah mo-
makah, neračunajući samovoljnike.

To nebi bila prva da se u Jermenskoj,
kojoj je Erzerum glavna varoš, Rusi i Turci
pobiju. Rat od god. 1828 i 1829, koga je o-
končao drinopoljski traktat, bio je vodjen, tako
reći, dvostruko. Boj je bio u isto vrieme u po-
dunavskim zemljama i u Azii. Dok su trajale
dvie bitke, od kojih se jedna svèršila padnutjem
Varne, a druga prelazom preko Balkana, ruska
vojska, vodjena generalom Paskievičem, udarila
je na otomansko carstvo na granici Azie. Hoće-
mo li gledati danas to isto, upravljano tim istim
čoviekom?

Izgledajući šta će donieti dogadjaji, neće
biti bezposleno propitati prošlost. U ovaj mah,
kad je govor o mogućem sudaru medju Turcima
i Rusima na aziatskoj granici otomanskog car-
stva, nije s goreg spomenuti poglavite dogadjaje
rata u Azii u god. 1828 i 1829.

General Paskievič krenuo se iz Tiflisa, a
srećna bitka sa Perziancima proslavila mu je
vojničko ime. Prispio je 19. lipnja 1828 pod
zidove varoši Karsa, opasane trostrukim zidom
sa gradićem na sriedi. Varoš je osvojena na
juriš, a gradić, kuda se sklopila čast jedna po-
sade, takodjer naskoro se predao. Posao taj bio
je generalu Paskieviču pripravio kretanje, jer je
odmah pošao većma na siever, tifliskim putem
k mjestu Akalkali, koje osvojivši mogao je stu-
pati k gradu Akalčiku, gdje su Turci skupili
vojsku od trideset hiljadah. Turcima je trebalo
braniti svoj obkupan logor, pa onda mjesto.
Poslie jakog odpora izgubiše logor, i generalu
Paskieviču ostalo je samo da obsiedne Akalčik.
Za trinaest satih osvojio je varoš, a sutra dan
predao se grad na kapitulaciju.

Paskievič ostane neko vreme u Akalčiku
sa glavnim korpusom svoje vojske, i s te važne
pozicije osvoji preko svojih vojskovodjah više
gradovah, i jedan od ovih vojskovodjah otišao
je do 18 miljah od Erzeruma. Jos su imali Rusi
posla i s Kurgjanima, koji su turalali plačka-
jući po ravnici izmedju Eufrata i Araksa i bili
su ih više putah, naročito i zato, što su se bili
sajuzili sa pašom, koi je zapoviedao u predielu
oko jezera Ban.

Različiti ti pohodi trajali su do 5. listopa-
da 1828, i tada se zbog jake hladnoće vrati
general Paskievič u Tiflis na zimnište, ostavivši
posade u miestima, koja je osvojio.

Što su se Turci upropastili bili od Rusah,
to su se sad začudili Rusi kad su na njih uda-
rili Turci u sred zime. Sultan Mahmud, neza-
dovoljan sa neradinim pašom u Erzerumu, met-
nuo je na njegovo mjesto drugog sersačera, koi
s miesta od svoje strane preduzme napadateljni
rat. Poslie mnogih bojevah sa vojskovodjama
generala Paskieviča, koji ostaše bez svakog re-
zultata, povukao se sersačer k Erzerumu, da i
sam tu na zimnište padne.

U mjesecu svibnju 1829 nastavljena su neprijateljstva ozbiljno. Turci su htjeli povratiti akalčijski pašaluk, i Ahmet-bej, paša od Adžare, određen je bio na to. Imao je sa sobom dvadeset hiljadah ljudi, brojeći u to i ratoborna plemena Lasah, planinacah sa obalah crnog mora. Taj naglo uderi na Akalčik i zauzme predgradja. Garnison ruski, slabahan za izlazak, branio je varoš i gradić, čekajući na pomoć, koja je brzo i stigla. Ahmet-bej našao se među dvie vatre. On podje na susret ruskoj vojsci, koja je išla varoši u pomoć, nebi li je zaustavio da nepredje preko rijeke Kura, preko koje je Rusima valjalo dvaput preći da padnu pod Akalčik. Nije mu to izišlo za rukom. Sad izpadoše obsadjeni, i Ahmet-bej morade se ukloniti u planine. Tu nije stajao bezposlen, nego je skupio novu vojsku, i posle mjesec danah sišao je sa osam hiljadah ljudi u prediele Akalčika.

Sad ćemo da pogledamo na glavni događaj na stupanje generala Paskievića k Erzerumu, od kuda će mu Turci izaći na susret. Kad je general Paskiević pošao iz Karsa, nije imao sa sobom više od deset hiljadah ljudi; stigla mu je jedna divizija, koja mu umnoži vojsku do osamnaest hiljadah ljudi, podijeljeni na 23 bataliona, 8 eskadronah regularne kavalerie, 4 pučka Kozakah. U artileriji imao je 76 topovah. Turška vojska bila je razdijeljena na dva korpusa, od kojih jedan, pod Hadži-pašom, imao je dvadeset hiljadah ljudi, a drugi, pod zapovijesti sersačera, trideset hiljadah. Oba generala nisu imala više od 31 topa.

Put u Kars dieli se na dvie grane, koje se sastaju na dvie milje dalje. Turci su stupali južnim putem, a Rusi onim više na siever. Ali ovi, obrnuvši se na lievo, brzo su pošli južnom putu, gdje se Hadži-paša stasio izpod planine, preko koje je bio prešao; to je bila strana pozicija, zaklonjena jelovom šumom i dubokom provaliom, protivu koje topovi ništa učiniti nemogu.

General Paskiević, videći da nije moguće primaknuti se Turcima s lica i s njihovog lievog krila, pred kojim se nalazio, preduzeo je da se okrene na desno i da predje preko planine kako će neprijatelja obići i ledjah napasti. Da junačko to stupanje od neprijatelja prikriva, postavio je na briežuljku jednom deset batalionah i šestnaest lakih topovah, a većinom vojske, od Turakah nevidjenom, počeo se pomicati za osam miljah, i u tom kretanju morao je preći preko dvie planinske kose pokrivene sniegom i izpresiecanne dubokim provalinama, u prisustvu mnogobrojnog neprijatelja, koji ga je mogao napasti s ledjah i sa bokovah.

Dok je junačko to dielo ruska vojska svršivala, pošao je sersačer od Erzeruma sa trideset hiljadah ljudi da se sa Hadži-pašom sastavi. Avantgarda sersačerova izvlačila se iz meke doljace u isti par kad je ruski general s onu stranu rijeke dospieo do svoga miesta. Kad general Paskiević smotri tu avantgardu, koju je iznajpre držao da je dio Hadži-pašine vojske, odmah se odvažio da na nju udari. U dvaput su se Rusi pobili i oba puta neprijatelja uzbili.

Kad general Paskiević od jednog zarobljenika razumije, da je to sam sobom sersačer, koji je rad svezati se sa Hadži-pašom, on namisli, da pobije glavnog svog neprijatelja, prije nego što drugi suparnik dozna da mu je sersačer tako blizu. U napadanju tom sve mu je išlo po volji. Turci bojeći se da nebudu obkoljeni, uzmicali su do malo s bojišta. Čim je opazio Paskiević to izmicanje, pusti na njih svoju kavalериu, i gonio je Turke do noći, a Turci ostavivši svoje topove nisu stali dok nisu odbiegli do iza gore Saganlu. General Paskiević uzme odmah poziciju u dolini na 15 vèrstah iza Hadži-pašinog logora.

Hadži-paša ništa nije znao, da je sersačer došao i da je pobijen. Da mu to na znanje dade, opravio mu je Paskiević jednog zarobljenika. Paša na taj glas drugo nije iskao nego da kapitulira, ali njegova vojska nehtiede nego obori vatru, te tako Rusi udariše sa svih stranah na juriš. Izhod nije ostao pod sumnjom. Napadnuti od mnogih kolonah, razdvojeni, gonjeni do svo-

jih busiah, Turci ostaviše Rusima devetnaest topovah, šestnaest zastavah i dvanaest stotinah roblja.

Glavna pak posljedica druge ove pobjede bila je ta, što se generalu Paskieviću put u Erzerum otvorio. Imao je posla sa dva neprijatelja; pobio ih jednog za drugim 29. i 20. lipnja. Nedajući neprijatelju vremena da se osvjesti, poslao je svoje vojskovođe u potjeru za njim na sve strane, i sam sobom uputio se glavnom jermenskom gradu. Zauzme goru nieku, koja nadmaša varoš, i s te visine pripravlja se da je bije, a na to žitelji izidjoše i njemu se predadoše.

Gospodar od Erzeruma, pošiljaio je general Paskiević iz sredsrednog tog miesta vojsku svoju na sve strane. Mnogi gradići, naime Bajburd, padoše mu u ruke. I kad je tako sve te pozicije osigurao, podje na Trapezunt, i tu u dva u tri sastanka pašu pobije. Upravo kad je naumio bio osvojiti svu sievernu Jermensku i provinciju Sivas, staro pontijsko carstvo, došao mu je glas o drinopoljskom traktatu. On bi to još prije bio čuo da mu je trapezuntski paša propustio adjutanta, nosećeg poslanicu od generala Dibića. Zakašnjen to učinilo je te je Turke još jedanput pobio kod Bajburda, i mnogo im ljudi potukao.

Verlo bi smožse varali kad bi mislili da su se Turci u tom aziatskom ratu pokazali kao hrdjavi vojnici. Oni su se hrabro borili, ali nisu bili dobro predvodjeni. Rusi pak, koji su bili daleko slabiji na broju, imali su dobrog generala. To je pravi uzrok njihovog napredka, a turske propasti. General Paskiević tražio je pobjedu u brzini i u neprestanom napadanju. Takodjer elektrizirao je svoje vojnike spominjući im u svojim proglasima, da oni idu tragom rimskih legiah, pobieditelja nad Mitridatom; takodje napominjao im je Ksenofona, koji je proveo deset hiljadah Gerkah od Eufrata, pa do eukanskog Ponta.

Ako je Rusima i Turcima i opet sudjeno, da se sukobe i biju na istom tom pozorištu, šta će biti? naše nije oko toga nagadjati. Naše nije ocieniti mišljenje nekih vojničkih ljudi i nekih putnikah o mogućnosti rata preko male Azie pa do carigradskog tiesnaca. Mi smo htjeli samo predstaviti kako je bilo u ratu medju Rusima i Turcima prije 24 godine. (Ass. Nat.)

SLUŽBENI LIST.

(196—Dp.)

(3—1)

Izrok.

Usljed sudbene odluke od 28. listopada t. g. pod br. 1512 prodavat će se putem prve javne dražbe sljedeće pokretnosti i nepokretnosti na Nikolu plem. Kralja iz Glavnice spadajućeg:

1. kuća procienita na 100 for.
2. komora 50 for.
3. štale i štagalj 70 for.
4. funduš $\frac{1}{2}$ rali 100 fr.
5. zemlja Pištoljka $\frac{1}{4}$ rali 5 fr.
6. zemlje pod Borjem 25 fr.
7. zemlja Dužica $\frac{1}{4}$ rali 60 fr.
8. Cieslinčica $\frac{1}{4}$ rali 30 fr.
9. Slatica 1 ral 100 fr.
10. vinograd Veliki-Dol 140 fr.
11. " " Lodrašnjak 150 fr.
12. " " Vardanec 150 fr.
13. Skupečno na 4 kopača 40 fr.

sva u selu Glavnici kotaru moravečkom ležeka i to due 21 studenoga t. g. prvi put, dne pako 21. prosinca drugi i posljednji put makar izpod cienne — pozivadu se anda svi oni, koji na imenuvane gore pokretnosti i nepokretnosti založno kakovo pravo imaju, da se do mjesec danah kod podpisnog kot. ureda najaviti neprepuste.

U Sv. Ivanu dne 10. studenoga 1853.

C. k. kot. sud. sv. Ivanski

Br. 2168. (349—Izv.)

(3—1)

Natiečaj.

Pri višjoj elementarnoj učionici u Bakru, prazna se sada nahode sljedeća miesta, to jest:

- a) Ono učitelja I. muškog razreda, sa godišnjom platjom od 300 fr. — i stanbinom u naravi.
- b) Ono učiteljice za ženski spol, sa godišnjom platjom od 300 for. i nagradom od 40 for. za stanbinu, dok ova u naravi priredjena i opredijeljena bude. — Onaj, koji jedno od ovih naznačenih miestah postići želi, ima ovdie podpisatome,

gradsko-kotarskome magistratu, do uključivo 15 dojduećeg mjeseca prosinca i ne kasnie, svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podneti, i dokazati:

1. rodno miesto, doba, viero zakon, i stališ;
2. Nauke, i znanstvo hrvatskog, talianskog i niemačkog jezika;
3. Službe u učiteljskoj struci do sada obdržane, i ostale.
4. Dovršenje pedagogičkog tečaja, i zadobit time učiteljsku sposobnost.
5. Ponašanje, — zdravlje, i dovršeno ciepanje kozicah. Natjecatelji, koji se u službi nalažu, podneti će molbenice svoje putem prodpostavljenog sebi poglavarstva.

Od gradsko-kot. Magistrata.

U Bakru 2. studenoga 1853.

B. 2888. (347—Izv.)

(3—3)

Razpis natjecaja.

Izpraznjeno je miesto učitelja gornjeg odsieka 1. razreda kod ovdašnje višje početne učione, s kojim je skopčana platja od 350 for. na godinu iz gradske blagajne. — Svi dakle oni, koji namieravaju steći ono miesto, podneti imaju svoje molbenice ovom magistratu do 15. prosinca t. g. dokazivajuće:

- 1) Dobu života, viero zakon, rodno miesto i stališ.
- 2) Tiesnu dobru prikladnost.
- 3) Dovršene nauke i pedagogički izpit.
- 4) Dosadašnje službe.
- 5) Budući da će najglavnija zadaća ovog učitelja biti predavanje hrvatskog jezika kroz sve razrede, zato će se morati dokazati podpuno znanje gramatikalno istog te poznanje niemačkog i talianskog jezika.

Od gradskog magistrata.

U Rieci dne 6. studenoga 1853.

Načelnik

P. Troyer.

Br. 3346. (345—Izv.)

(3—3)

Izrok

C. k. kot. sud grada Karlovca poziva sve one, koji iz ostavštine dana 16. kolovoza 1853 s oporukom preminuvšega ovomiestnog rešetara Ivana Marolda štogod kao vieroavnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 19. prosinca 1853 u 10 sati priepodae dodju pred sud ovaj, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vieroavnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izčerpila, nikakvog daljeg prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Karlovcu dana 5. studenoga 1853.

Smendrovac.

Službeno bërzojavno objavljene bečke burse od 16. studenoga 1853.

Tečaj dèrk. papirah.		u sv.	Tečaj mienb.		kratak
Dèržav. obveznice sa 5 pct.		91 ⁷ / ₁₆	Amsterdam za 100 holan. f.	96 ³ / ₄	2 mios.
" od g. 1852 " 4 ¹ / ₂ "		81 ¹ / ₈	Augsburg za 100 f. current	115 ⁷ / ₈	3 mios
" " " " 5 " "			Berlin za 100 prus. talirah	169 ¹ / ₂	2 mios
" " " " 3 " "			Vratislava za 100 pr. tal.		2 mios.
" " " " 2 ¹ / ₂ "			Frankfurt na Mainu za 120	115	2 mios.
svučeneobv., obv. " 6 " "			Genovaza 300 piemont. lirah		2 mios.
dvor. komore od " 5 " "			Hamburg za 100 mar. ban.	86 ¹ / ₂	2 mios.
priselnogzajma u " 4 ¹ / ₂ " "			Lipsko za 100 forintih		na saj.
Kranjskoj, orar. " 4 " "			Livorno za 300 tosk. lirah	113	2 mios.
ob. od Tirola, Voralberga i Salzb. " 3 " "			London za 1 funt sterl.	11 18	2 mios.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%			Lyon za 300 fr.		3 mios.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 " 100 "		132 ¹ / ₄	Milan za 300 austr. lirah	113 ³ / ₄	2 mios.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.			Marseille za 300 frank.	136	2 mios.
" " " " 2 ¹ / ₂ "			Paris za 300 frank.	136 ¹ / ₂	2 mios.
" " " " 2 ¹ / ₂ "			Prag za 100 for.		1 mios.
" obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fionenci Genui udijenogzajma, galičke " 3 " "			Toršt za 100 for.		3 mios.
" " " " 2 ¹ / ₂ " "			Mletci za 300 austr. lirah		1 mios.
" " " " 2 ¹ / ₂ " "			Bukurešt za 1 for. parah		31 dan
" " " " 2 ¹ / ₂ " "			Carigrad za 1 for. parah		31 dan
" " " " 1 ¹ / ₂ " "			Smyrna za 1 for. parah		31 dan
Obvez. u Frankfurta i Holandijsk. činjenoga zajma. " 4 " "			Tečaj novca		
" stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, tajerskih, oruških, kranjskih, goričkih, bečkoga oberkammeramta. " 3 " "			Carski dukati		
" " " " 2 ¹ / ₂ " "			Zajam od 1851		
" " " " 2 ¹ / ₂ " "			Slove A		
" " " " 2 " "			" B		
" " " " 1 ¹ / ₂ " "			Lombardski		
Obveznice zemljišnog odkupa 5%		90 ¹ / ₂			
Naputnice sredinje blagajne					
Godišnji disconto					
Bank-akcie komad po		1306			

Ed i o n i e.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2215	Krak.-g. sleške po 100 f.	
Bečko-glog. želj. "	500 "	Aust. dun. parob. 500 f.	607
Sopr.-W.-Neud. ž. "	200 "	Aust. Llo. u Tèrstu 500 "	
Budiej.-Gm. Lins. ž. "	250 "	Bud.-pošt. lančan. 500 "	
Požun.-tèrn. 1. isd. "	290 "	Galič. založn. 4% za 100.	
" " 2. izdanja s prvoznostvom, 200 "		Srečko Esterhazis 40.	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for-
arobra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasili posebne
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 17. studenoga.

One viesti, da Rusi bitkom od 4. o. m. nisu izgubili svoj položaj kod Oltenice, i da su Turci samo otko na Dunavu i obala posieli, sasvim su se potvrdile najnovijim izvištjima od 9., koja smo jučer priobćili. — Goršakov otišao je bio 5. iz Oltenice u Gjurgjevo, 6. vratio se je u Bukurešt, a noću između 7. i 8. uputio se opet u Oltenicu, gdje se također carsko ruski glavni stan privremeno nalazi. Oko Gjurgjeva i Oltenice neprestano skuplja se vojska; no i Turci podkriepuju se i čini se, da namjeravaju stojeći most iz ladjah si graditi. Isto doznaje se iz Kalafata.

Po viestima iz Beograda opremaju se odanle sviruski podanici. To isto učinit će se i u drugim turskim tvrdjavama. Više Rusah, što su u Beogradu nastanjeni, — među njima i činovnik konzulatski g. Popov zajedno sa suprugom — stiglo je već uslied te naredbe u Beč.

Austrijska vlada dobila je viesti, da se u predjelima na donjem Dunavu pojavila kolera. Uslied toga izdane su zdravničke mere u Erdelju i vojničkoj krajini.

Po pismima iz Carigrada stiglo je onamo 8 francuzkih štopskih oficirah, te će se upotrebiti u turskom generalštabu. I francuzki general Bosquet stigao je iz Francuzke.

I „Ost D. Post“ piše, da ruski vrhovni zapovjednik nenamierava ino, van Turke u Vlašku primamiti i tamo ih, kako se pristoji, dočekati. On računa na svoje mnogobrojno konjaničstvo — 16,000 momakah —, dočim Turci imaju samo 6000 konjanikah. Treći vojni sbor ide u najvećoj bérzini iz Podolije i Volhinie prema Prutu, te su sva kola i svi konji rečenih pokrajinah upotrebljeni, da se piešačstvo odveze. Između Turske i Bukurešta prebitalo je svako obćenje; o tom su diplomatski agenti izvišteni.

Osigurava se, da će oko polovine mieseca studenoga ruska vojska poprimiti ofenzivu. — S austrijske strane neopremaju se više novci u ona miesta, koja su Turci posieli.

„Journ. Bulgare“ piše: Iskenderbey vratio se sa svoga preglednog puta iz Balkana u Grakhovo. On se je vrlo zadovoljno izjavio o utvrdjivanju balkanskog, te je zajedno odredio, da se druge dvie tvrdje izvedu. Žitelje onih predielah obodrio je osiguravši ih, da se nikakva zla neboje, no da svoje poslove obavljaju.

Madridske novine priobćuju pismo generala Prima na nekog priatelja u Madridu. Po ovom pismu istinito je, da je general Prim stupio u tursku službu i da zapovieda s avantgardom. — Put iz Carigrada opisuje general kao vrlo tegotan.

Francuzka flota, nalazeća se u Dardanelima broji slijedeće ladje: ratne ladje: „grad Pariz“ sa 120 topovah, „Valmy“ sa 120 top., „Friedland“ sa 120 top., „Henri IV.“ sa 100 topov., „Jenamit“ sa 90, „Bayard“ sa 90, „Jupiter“ sa 86, „Charlemagne“ sa 90, „Napoleon“ sa 90, „Gomer“ sa 24, „Sane“ sa 14 top., „Mogador“ sa 16 top., „Magellau“ sa 14 topovah, „Chaptal“ sa 220 konjah težine, „Caton“ sa 260 kon. tež., „Solon“ sa 160 kon. tež., „Heron“ sa 120 kon. tež., „Seriense“ korveta sa 30 topovah, „Merkur“ brig s 18 topovah i „Narval“ sa 160 konjah težine.

Obćenito glasa se, da putovanje trgovnog ministra Namikpaše u Pariz i London ima osim predloženog zajma još i tu svérhu, da utanači pogodbu gledé naknadjenja za obškérbfjenje sdrudne flote u Bešikabaji.

„Sieb. Bote“ piše iz Bukurešta od 5.: Putnici ili bolje voleć biegunci, koji su danas iz Gjurgjeva ovamo stigli, pripoviedaju, da je jučer popodne bitka s najvećom žestinom ponovljena. Kod odlazka tih putnikah već je više kućah gorielo; žiteljstvo pobieglo je na polje i stanuje pod vedrim nebom. Bérzovoz vlaške pošte i bérzovoz Horačka moradoše se pred gradom zaustaviti. — I kod Oltenice bilo je jučer bitke, te su Rusi pobiedili mnogo Turakah zasušnjili. Skoro sva ruska vojska krenula je jučer prema Dunavu.

P. P. Upravo izišao je bulletin, uslied kojega su Turci, koji su kod Turtukaja prešli preko Dunava, po Rusima natrag uzbijeni. O mrtvima i ranjenima ništa se nejavlja.

S aziatskog ratnog pozorišta javlja „Journal de Constantinople“ iz Erzeruma od 16. listopada, da Abdipaša uslied dobivenih iz Carigrada naloga svu vojsku kod Erzeruma usredotočenu šalje na granicu. Tamošnji logor ukinut je 13. listop. te su samo dva bataillona ređifa zaostala. I ostala s drugih miestah dolazeća vojska oprema se odmah na granicu. Oduševljenje, kojim se dobrovoljci upisuju u vojnike, bezprimiarno je. Svaki si sam nabavlja konja i oružje i pravi fišeke. Sam Erzerum stavio je 6000 dobrovoljacah, koji su se sami snabdili i konje si nabavili. Jedini křstijani i za rat nespособni ostaju kod kuće.

— Najnovie s ratišta. Po bérzojavnoj viesti iz Bukurešta od 12. o. m. bio je toga dana glavni stan Goršakov još u Budeštu, gdje je 5,000 mom. usredotočeno.

Govori se, da je i Omerpaša već na vlaškom zemljištu, i da sa 30,000 mom. namierava poći upravo na Bukurešt.

Austria.

Iz Beča. Previšnjom odlukom od 9. o. m. odobrilo je njeg. veličanstvo car molbu general-majora Aleksandra Mensdorfa, da se digne od miesta c. k. poslanika u Petrogradu, te ga je imenovalo brigadirom kod 7. vojnog sbora.

Generaladjutant njeg. velič. cara, general-major baron Kellner Köllensteinski, imenovan je feldmaršallaintnantom.

Serbia.

— Društvo sërbske slovesnosti dëržat će 12. o. m. u subotu podne svoje redovno zasiedanje.

Turska.

Iz Carigrada dopire pošta do 3. studenoga. U divanu čitana je carska odluka upravljena na velikoga vezira, kojom mu sultan javlja, da će se on sam u prolietje uputiti u Šumlu i staviti na čelo vojske, s toga se nalaze velikom veziru, da za carski logor potrebite priprave učini.

Ovo se Turcima nije dopalo. Oni javno pitaju, zašto li neide sultan sada u logor, gdje se je već rat započeo?

Porta je, kako piše „Ost D. Post.“ izravno pozvala sërbsku vladu, da se izjavi ili za Tursku ili protiv nje. Rešidpaša dokazivao je sërbskom zastupniku, da sada, pošto Englezka i Francuzka pomažu Tursku, Sèrbia nemože drugo činiti, van s Turcima ratovati za civilizaciju (?). Neučini li to, onda će se vladajući knez sbaciti i turska vojska u Sèrbiju poslati za obranu njesinu.

Rusia.

— „Patrie“ javlja da je u slijedstvu oglašénoga rata od strane porte naredjeno da se po svima cërkyama u carstvu ruskom dërže molitve da bi bog nizposlao pobjedu carskom oružju.

— Rusi kažu, da nije istina, što se je raznio glas, kao da su Rusi izgubili nekoliko bojevah na Kavkazu. Knjaz je Voroncov još na bojištu. Rusi priznaju, da Šamil osobito živo radi i da Rusima zadaje posla više nego do sada. — Kažu da se Rusia već dogovara sa kinezkom vladom, koja je sad u nevolji, da joj ona vrati sav Amur, pa da joj Rusia pomogne.

Brigada Aderbergerovog korpusa, koja je u Poljskoj stajala, dobila je zapoviest da polazi na Kaukaz, pa da tamošnju vojsku podkriepi. Za njom će slijediti još više brigadah. Carev general-adjutant, knjaz Barjatinski, naimenovan je načelnikom generalštaba u vojsci, koja se na Kavkazu nalazi.

Francuzka.

— „Times“ piše iz Pariza, da je gospod. Kiselev kod gospodina de l' Huys-a potužio radi niekih članakah, koji su pače i u ministarskim listovima izišli.

Naimenovanjem generala Baragaja d' Illa za poslanika u Carigradu protivili su se ministri, ali najposlie car je sam zaključio tako. On misli da se Francuzka na iztoku sad najbolje zastupati može kakovim generalom, kojega su spomeni u savezu sa përvim carstvom. Poslanstvo hrabroga generala, koga na višem miestu nazivaju francuzkim Menšikovom, ima se također smatrati i kao neka demonstracija protiv Rusie. S njime je u Carigrad otišlo 10 raznih oficirah, i prie polazka svoga imao je kod cara audienciju, ko mu je sam nastavljenja dao.

Napuljski poslanik dobio je depeše od svoje vlade, koje će francuzkoj vladi, kao što je to želila, dati izjavljenje o onom sažaljenja dostojnom nesporazumljenju, koje se dogodilo sa hercogom Lesparskim.

Princ Napoleon otišao je u Stuttgart, gdje će pet danah probaviti.

Niemacka.

„Hamb. Corr.“ ima iz Beča telegraficku viest: Rusia se tužila na to, što su flote prošle kroz Dardanelle, a Englezka je na to odgovorila, da su flote zato prošle kroz Dardanelle, da zakljanjaju englezke podanike u Carigradu.

— Istočna razmirica, piše „Fr. Pztg.“, pokazuje, da za sad nemože biti takvog osvajaanja, s koga bi se narušila europejska ravnoteža. A kako se zametne kakva razpra, zbog koje se čovjek boji, da će se ova narušiti, onda odmah prestane i sva diplomacia, pa pomiče spornu stvar čas ovamo čas onamo, dokle god nepostane europejska stvar tako, da se najposlie posredovanjem razpravlja. U posljednjem stepenu staje europejsko kretanje na put ratu ili barem tome, da se nepostigne ratom, što se hoće; a ratovi bez cieli, ma i da se doista zametnu, nemogu nikad dugo trajati. Tako sad stoji istočna razmirica. Od rusko-turske postade ona europejskom razmiricom Sva Europa hoće da se Turskoj odërži cielina i nezavisnost, a svijetu mir. A to isto hoće i Rusia. A samo kad to hoće i Europa i Rusia, onda nije vredno voditi rat i zbog onoga, što još ostaje. Što bi Rusia osvajala zemlje, koje opet mora vratiti? Valja da u ime naknade za trošak oko rata, ko porta svakojako nemože plaćati? Ili da u to ime uzme knjažestva, pa da ih spoji s Rusiom? Ali

Digitized by Google

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan pošticom poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredjeljena je uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 18. studenoga.

Još uvijek nema pouzdanih važnih novih viesti. No čudno je svakako, što „Aachener Ztg.“ donosi bérzojavnu viest iz Pariza od 12., uslied koje su turci zauzeli Bukurešt. Svakako čini se, da je ova viest iz zraka čerpljena, premda i „Ost D. Post“ na to ide.

Drugi nieki niemački list donosi iz Pariza, daje u Karpatima (u Vlaškoj) pobuna ustrojena, s kojom je Omerpaša u savezu. — Knez Goršakov poslao je odmah onamo vojsku. Sva je prilika, da će i ovo biti gola izmišljotina.

Novine se još uvijek zabavljaju opisom potanjih detaillah o bitkama kod Gjurgjeva i Oltenice.

„Kronst. Ztg.“ piše: Ruski maneveri izvanredno su dèrzoviti i viešti. Turcima se vazda samo mala odijeljenja na susretšalju, a ova naravski posvetjuju se smèrti, no zajedno slabi se sila Turakah, koji kao biesni navaljuju na Ruse, pa kod toga izgube svu pamet i budu nadjačani. Sinovi sievera pako hladnokèrvno i neprestrašimo motaju turke i masse njihove utieraju ili u biegi ili zarobe. — Dne 7. studenoga dovedeno je u Bukurešt 500 zarobljenih Turakah. — Iz Bukurešta sprema se sve za odlazak. Goršakov izdao je umiriteljnu proklamaciju na žiteljstvo, da se neboji, jer će sva njegova vojska štiti glavni grad. I Omerpaša izdao je proglašenje na narod, da bude miran, jer se nikome ništa učiniti neće, samo će se dušman proginiti iz carstva.

— Najnovije s ratišta. Dne 9. studenoga pokušali su Turci opet četvèrtu navalu na Gjurgjevo, no biahu usbijeni. I onaj pokus, da si s otoka prema Gjurgjevu sagrađe most, osujetiše ruske bombe. U Gjurgjevu vodi zapovjedništvo general Somanov. — I kod Oltenice biahše toga dana boj, no s kakvim uspiehom ne zna se. bérzojavne viesti od 13. takodjer ništa osobita nedonose, dakle je pouzdano lažljivo, da su Turci Bukurešt osvojili.

Hèrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Javljamò žalostnu viest, da se je preuzvišeni g. baron Franjo Kulmer, c. k. pravi tajni i dèržavni savjetnik, dne 16. o. m. preselio u viečnost. Znamo, da će nad gubitkom ovim zaboljeti sèrce svakoga domorodca.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećaše nadalje:

	za glavnicu	godišnji pri- nesi
G. Dr. Gaj Ljudevit	100	12
„ 1 knjižicu predao vèrhu uloženih u štedionici od oprosnicah novolietnih	64	40k.
G. Šauf	25	5
„ Klarić Simon	10	5
„ Pahler Jos.	3	6
„ Fabčić	—	5
„ Podvinski Fr.	—	2
„ Gogolja Janko	5	5
„ Vagner Fr.	2	5
„ Gugler Pavao	6	12
„ Laurinšeg	—	3
„ Živec Math.	—	4

„ Puri Hinko	—	2
„ Krumpak	—	2
„ Štern Vatr.	1	4
„ Lendarić Ivan	—	5
„ Šnel Jur.	—	2
„ Neimenovani	5	5
„ Kalč	—	2
„ Krobat Fr.	—	1
„ Papeš Fr.	5	1
„ Cernetić Mart.	—	6
„ Kogašek	—	2
„ Epstein Sam.	20	10
„ Barišec Mat.	3	3
„ Kovatić J.	—	5
„ Korotaj And.	6	—
„ Figatner Im.	5	3
„ Šošarić	2	2
„ Poh Antun	5	—
„ Grollmann	2	1
„ Huzek	8	4
„ A. D.	5	3
„ Tuškan M.	4	2
„ Hinterhober Aleks.	—	6
„ Škender Blažeković	2	2
„ Egersdorfer Vatr.	20	—
„ Frigan	25	—
„ Štivalić Janko	6	—
„ Barbott Vieč.	10	—
„ Canjuga 1 narod. doma akciu	25	—
„ Ferić Franjo	—	2
„ Sorgo Jakov	—	1
„ Vèrbanić Franjo	—	4
„ Frajs	—	1
„ Kalabar Janko	—	2
„ Koos Stjepan	—	3
„ Dušek Jos.	—	2
„ Šiprak	—	2
„ Gospoja Luketić	10	4
„ Vinkler Vieč.	—	5

Stjepan Pogledić, Kamauf,
predstav. i župnik. načelnik.

Iz Zemana 10. studenoga. Boj na aziatičkoj strani već se je započeo. Turci su tako srećni bili, da su u prvom napadanju rusku vojsku uzbili, i tvrđinu Čevendak zauzeli. Nekioliko Rusah, koi su u robstvo tursko pali, već su u sam Carigrad dovedeni, gdje je pobedonosno usklicanje sve Turke zauzelo.

I na europskoj strani po svima se stranama boj započinje. Turci, da bi lakše vojsku svoju preko Dunava prevezli, zauzeli su samostalno dva velika austrijska parobroda, Argo i Arpad, i na tima vojsku svoju u Vlašku kod Ruščuka prevoze. (S. D.)

Sèrbia.

Iz Beograda 10. studenoga. Prekjuče ostavi nas višegodišnji sekretar generalnog konzulata ruskog g. Popov. Iz uvažanja revnostne njegove službe odpratio ga je odavdie u Zemun g. konzul Muhin sa svojim sekretarom i sa ostala dva Rusa, koji ovdie kod nas stanuju u dostojanju učiteljah ovdašnje bogoslovie. Iz uvažanja pak primiernog njegovog ovdie medju nami povedenja i priateljskog s nami obhodjenja, mi mu želimo, gdje god bio srećan uspieh; a naravno ćemo se radovati, ako se obistini viest, da će on nasliediti zvanje general-konzula u Dubrovniku na isto penzionalno stanje polučivšeg dobrog Sèrbina našeg g. Jeremia Gagića. — Viest, da su vlaški knezovi na zimovinu u Beč odputovali, s jedne, i druga, da je cèrnogorski knjaz Danilo I. taj utiešitelan od pokroviteljnog dvora odgovor dobio, da u predstojećem rusko-

turskom ratu Cèrnogorci s Rusima jednu i istu sudbinu diele s druge strane, u prizrenju sravnjenja današnjeg našeg političkog stanja, pričinihla je ovdie i kod zapoviedajuće i kod slušajuće klase čudno dielovanje i ljude je na razna razmišljavanja privela. (S. D.)

Cèrnagora.

— Bečki „Lloyd“ piše: Dodje nam do rukuh pismo jedno iz Cèrnogore od 11. o. m. i u njemu se govori kakovi će odziv naći u onoj zemlji, kao što je naravno, iztočna parnica. Pomislimo kako su Cèrnogorci u svakoj parnici izmedju Rusie i Turske vazda zgodnu priliku uhvatili proginiti Turke sa svom žestinom; pa po tomu netreba se diviti ako narod i sada, jer ga nitko zadržati nemože, napadne na Turke. Samo se svatko čudi, što nije to i sada odmah započeto, kao što je radjeno u svako doba. Ovdie je knjaz baš muški postupao, i zato ufati se je, da neće doći do javnog nepriateljstva; jer na medjama pored sve oštine događaju se čarkanja izmedju Turakah i Cèrnogoracah. Na medji Morače žive po planinama i pećinama 200 uskokah, koje često Turci napadaju i deru; ovi uskoci nesmiadu doći u Cèrnugoru.

Turska.

— Za dèržavne troškove potrebuje Turska u mirno doba:
Za civilistu sultanovu grošah 250,000
„ plaću dèržavnog ministra i velikog vezira 150,000
„ 12 vezirah po 75 hiljadah 900,000
„ penziu četiri smetnuta vezira po 40,000 grošah 160,000
„ dodatak na tri mura sultanova (kajdi Hajat) 150,000
Činovnici u Carigradu 1,500,000
Za 15 (sandžak) vezirah po 75,000 gr. 1,125,000
„ 20 predstojateljeh pašalukah i kajmakanah po 20,000 400,000
Testedari, pisari, kavazi i t. d. svih provincialah 1,505,000
Hrana, odielo i plaća za 150,000 vojnikah u mirno doba na glavu po 7 grošah 31,500,000
grošah mesečno svega 43,640,000

Turska potrebuje dakle u mirno doba na godinu za obične troškove da izda 523,680,000 grošah. Ako li se k ovome proračunaju izvanredni troškovi, kao gubitak na banki, na kamate; kojekakva privatna plaćanja, kao n. pr. sultanu Validi, ulemama; za prah i olovo, troškovi na džamie i škole, tu dolazi još kojekakvi 60 do 80 milionah, onda prelaze troškovih 600 milionah, dok dèržavni prihod u najboljoj godini neiznosi više od 550 milionah grošah. Evo već u samo mirno doba pokazuje se godišnji deficit.

Troškovi na sadašnju sakupljenu ordiu od 300 hiljadah ljudih, na glavu po 10 gr. računajući, isnosi za ovo šest miesecih 540 milionah piastrah, a za sve ovo vrijeme nije se dobilo više od prihoda dèržavnih nego 300 milionah. Kako će se dakle deficit 240 milionah pokupiti? U obće se govori u iztoku, da je Turska naumila prodati Englezima Cipar i Kandi. No hoće li ostale sile ovu špekulaciju s prekèrštenim rukama gledati? Nikako. Sada tek nastaje neprilika u struki finansialnoj; jer Rusia hoće jedno te jedno, t. j. hristijani se moraju s Turcima izravnati, i svoja cèrkovna prava dobiti. Ono što Rusia ište mora dobiti sada, ili nikada, i bila bi od Turčina, i od svakoga drugoga prava budalaština, tko bi to Rusii odricao. — Ako li se

ova razmirica i svršši mirnim načinom, pitanje je, hoće li Turci poboljšati stanje hristijanah? Svak živi o tome već i sada sumnja, i te kakol! A što će se onda dogoditi, eto to što i danas: grožnje, pretnje, rat, troškovi, briga i sijaset!

Gërčka.

— U niemačkim je novinama više puta bila reč o tome kako Englezka teži da prilikom sadanjih izločnih smetnjah dobitje ili šta se od Turakah uzme, ili ostrovo Kandi, a možda još i Rodus i Cipar, a to sve kao uzdarje sa svoj trud, koji je položila radi „održanja celokupnosti“ Turske, pa etarešma jenskih ostrova već je za kratko vrijeme putovao na Kretu. Neće biti zgoreg da se pomene, što na predjašnje događaje. Ko koliko toliko poznaje istočne stvari, taj će se setiti, da je i buna gërčka na Kreti god. 1811. bilo maslo onih, koje je Englezka radi toga tamo poslala. Da bi se Gërcki pobunili, Englezi su im morali obreći kao poglavitu stvar, da će ih sajediniti sa kraljestvom; ali tek što se pojavi buna, al eto ti englezkih bojnih ladjah pred ostrovom, koje turske vlasti uzdržaše da se još ne latjaju oružja: „Ta valja najprije čuti“, rekoše, „šta upravo hoće buntovnici.“ Više buntovničkih poglavica hude odvedeno na englezke ladje pa ni pet ni devet, nego ih ta zapitaju: „da li oni namieravaju da pod englezkim zakonom podignu republiku natik na jonska ostrva?“ A kad poštene, ali prevarene vodje buntovničke nerazumiješe ili nehtiedoše pristati na ovu pletku, nego ostaše na tome: da je njima nemiera bila svenati se sa kraljevstvom gërčkim, tada Englezi videći gdje im neizidje plan za rukom odstupiš, te se nehtiedoše miesati, a Turke ostaviše da savladaju bunu kako im je volja, koje oni i učinise sa nekoliko miesecih prolivši silnu krv. Nesram jeda li je aktima utvrdjena istina o ovima događajima i više nego dvoilično vladanje, koje su englezki konzuli i englezki oficiri u tma događajima pokazali, ikada došlo na vidielo.

U Ateni, gdje su englezki emisari od časti i pokupljeni, mnogo se koješta znalo za to, a po salonima diplomatah moglo se vidjeti, kako se čude i ljute zbog toga. I druge su pletke englezke poznate, koje je ona u mirno vrijeme upotrebljavala da pod kakvim dobrim izgovorom zadobi one ostrve. Da pak Englezka teži da te ostrve zadobije i radi toga da prvu priliku upotrebi, o tome malo da koi Turčin i Gërcki nije uvieren. Pa onda kako zato nebi znali i englezki vlastnici u Carigradu? Od tada se pokazuje zašto je onaj podobar dize pouzdanja, s kojim divan, i ako ga ljeto stežu sa sievera, sve jednako gleda na etru pomoć, kojom ga velika Britanija nuka, a bajagi „bez ikakve svoje hasne.“ A kao da Turci više vjeruju Francezima, jer su oni Alžir, kol je samo u pola bio njihov, pa su ga izgubili, gotovo već i prežalili.

A da li bi kretanski Gërcki mnogo tim došli, što bi se gospodarstva turskog oslobodili, pa došli pod zaklon englezki, nebi li oni tadjinsko ige sa drugim promeni, koje bi bilo samo drugojacice, izgledale blaže ali bi eneko isto kao i prvo gnječilo? Ta bi nas vrlo mnogo moglo magli naučiti ljudi sa sedam „slobodnih jonskih ostrova“, kad bi nam oni kazali kako o tome misle.

Pa najnovijim glasovima Gërcki se jako eručja. U Tesaliji kao da se javlja neka buna.

Rusija.

— Mi mislimo, da car Nikola ni jedan čas ne provodi u bezpelenosti, osim ono malo urih, što suu namieniti na slavniji jedne. Od pet urih iz jutra već čovjek viditi može cana gdje pišice hoda po Petrogradu, a pet ili šest puta preko dana u kakvoj saonci ili kočnici gdje ide da pohodi učitelju kakovu javnu nastavu, vojenu paradu i t. d.

U onim časovima, kad valja da bude u kući, on se zabavlja sa slikovanjem; i mi smo vidili više slikah, koje je car rukom svojom pravio, izstavljenih u akademii liipih umjetnostih; i još sam potpisao. Kad pohodi nastavu kakovu, on sve razgleda i sa svašta razpituje, razgovara se s profesorima, šali se s učenicima i zapitkuje

najmladje, imaju li ga rado. Koi put kad pohodi kadete vidjati su ga, da po dva kadetića stavi na gorostasne svoje pleći. Po ulicama kad sretno vojnike, gërli ih, svietuje ih da budu čisti i zdravlje da čuvaju, ali vazda čuva dostojanstvo, i teško ti se onom, koi bi zaboravio na rasliku između njega i sebe. Car je u svojim državama ono, što je bogati vlastelin na svojim dobrima. Mi ćemo napomenuti samo ono, što svaki obćenito zna o njemu, mimoišavši osobite pripoviedčice o vladocu ovom.

Evo dva slučaja, za koja zna sva Rusia. Pri vojenom viežbanju kod Petrodvora dobio je general jedan naredbu, da sa svojom vojskom započne prividni boj; vojeni pomoćnik, koi je imao javiti naredbu ova carevu, zaboravi i preinači je. Car neznajući za ovo, i videći da general postupa protiv naredbi njegevoj, plame gnjevom, obode konja i ode ka generalu, te u pribitnosti svega glavnog stana žestoko ga ukori. General je premućao, uvieren budući da je carevu naredbu izvršio. U večer dočuje rečeni pomoćnik šta se dogodilo, prizna da će on uzrok biti one nesreće, koja bi postignuti mogla generala, slavu vojske ruske, dèrkćući ode caru i prizna da je on kriv. „Šta veliš!“ reče sèrdito Nikola. . . . Po tom povrativši se u običnu svoja blagost reče mu: „Piši da odmah u moj šator doći imaju svi generali i štabski oficiri, jer im važnu stvar priobćiti imam.“ Tako i bude. Svi generali nadjoše se pred carem i pristupajući k njima zagèrli generala što ga je ono jutro uvriedio i reče: „Gospodo, ja sam vas sazvao, da pred vama istem oproštenje od ovoga, koi je jedan od najhrabriih naših drugovah. Kada me gnjev obuzme, nisam gospodar od mojih riečih. . . . Vama je poznato, da je to do moje čudi, ali valja opet da znate i to, da se ja svaki dan trudim kako ću popraviti sebe.“ Ove rieči išle su od ustah do ustah po svem taboru, a kasnie i po svem carstvu.

Evo još takova dva događaja, i sadnji od ovih čuli smo iz ustah ovog sviedoka, koi se je glavom tu desio.

Car nezadovoljan budući, s razlogom ili bez razloga, o velikoj jednoj dverjanki, neviesti jednoga od pèrvih državnika carstva, osamdesetgodišnjeg starca, koi je prevelike usluge državi učinio, u sèrdjbi svojoj obrati se pred svima častnom starini i reče: „Recite vašoj neviesti, ako se nepopravi, da ću je poslati da mete petrogradske ulice.“ Starac ode ni rieči neproslovivši, ali oni čas posla caru ostavku na službu svoju, koju u dvoru izpunjavaše. Car štijući ostavku prizna svoju pogriješku, ode kući starčevoj i nenašavši ga doma na veliko udivljenje porodice čekaše tu. Kad starac dodje, poznato zaiska oproštenje od njega, kao što je i u taboru kod Petrodvora iskao od generala onog.

Evo sadnjeg slučaja, kog smo više napomenuli. Tri učenika izidjoše okolo četvèrte ure po podne iz sveučilišta petrogradskog, i mirno idjahu svojim kućama. Car ih susretne i budući da su bili nešto zamišljeni, neopaze ga i nepozdrave. „Gospodo“, reče im primičući se njima, „pukovnik mora pozdraviti svoga generala, vi ste prosti učenici, a ja sam vaš car, zašto dakle zaboravljate svoju dužnost? Ajdete k pèrvoj straži i oni vojnici pokazati će vam put.“ Učenici uđinise po zapoviedi carevoj; ali poslie jedne ure dodje jedan ulak i pozva učenike na carsku tèrpezu. „Njeg. velič., reče ulak, ulazeći u svoju palaču sieti se u satvoru kod straže nahedećih se učenikah, koji su išli svojim perodicama na obied, pa zato poziva ih na svoju tèrpezu.

Švajcarska.

— Predsjednik saveznoeg vieća Naff ostavio je iz nenada Bern, i nezna se kuda je otišao. Nekoji govore, da je otišao u Piemont. Njegovo putovanje mora biti od velike važnosti, jer je on, otišao onda iz zemlje, kad dva savezna viećnika Furrer i Munziger s bolešti i neizlaze iz kuće.

Amerika.

— Pod naslovom „obćenito republikansko društvo“ sklopilo se je u New-Yorku od uskokah svih zemljah i ove sa svèrbu ima slavodobitje obćenite republike (!). Da jedan članom

ovog društva postati može, dovoljno je da zna govoriti francezki. Iz statutih vidi se, da je francezki jezik najbolji za izjavljenje republikanskih mislih i čutjenjah.

Različite vjesti.

— U nekom pismu „H. N.“ iz Petrograda javlja se, da je car izjavio i inostranim dvorovima priobćio, da se tako dugo u nikakva dogovaranja upuštati neće, dok se turci nepoberu natrag preko Dunava, odakle su i došli, i dok sultan neopozove ratnu objavu.

— General Narvaez stigao je u Madrid.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burse od 18. studenoga 1853.

Tečaj dèrži, papirah.	u sv.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržiav. obveznica 5 pèct.	91 1/2	Amsterdam sa sr.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2	81 1/2	100 holan. f. 96%	2 mies.
„ „ „ 5 „	72 1/2	Augsburg sa 100 f. current 115%	3 mies.
„ „ „ 3 „	„	Berlin sa 100 prus. talirah 169%	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
Obveznice lomb.-milotačkog zajma do g. 1859 „ 5%	87	Frankfurt na Mainu sa 120 114%	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839 „ 100 „	132 1/2	Genovaza 300 piomont. lirah	3 mies.
Beč. građ. banco sa 2 1/2 pèct.	„	Hamburg sa 100 mar. ban. 88%	2 mies.
„ „ „ 2 „	„	Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
„ obće i ngar. dv. „ 3 „	„	Livorno sa 300 tosk. lirah	2 mies.
„ komoro, starih lom. dugovah, u „ 2 1/2 „	„	London sa 1 funt sterl.	11 16 2 mies.
„ Florencii Genul „ 2 „	„	Lyonsa 300 fr.	3 mies.
„ ušinjenoeg zajma, „ 1 „	„	Milan sa 300 austr. lirah	4 mies.
„ galické „ 2 1/2 „	„	Marsaille sa 300 frank.	2 mies.
„ „ „ 1 1/2 „	„	Paris sa 300 frank.	2 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandii ušinjenoeg zajma „ 4 „	„	Frag sa 100 for.	1 mies.
„ stališah austr. nad i pod Ensom, českih, „ 3 „	„	Tèrt sa 100 for.	3 mies.
„ moravskih, slo- „ 2 1/2 „	„	Mletci sa 300 austr. lirah	1 mies.
„ škkih, štajerskih „ 2 1/2 „	„	Bukurešt sa 1 for. parah	3 mies.
„ oružskih, kranj- „ 2 „	„	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ škkih, goričkih, „ 1 1/2 „	„	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „	91 1/2	Tečaj novca	„
Naplatice rodnišnje blagajne „ „	„	Carski dukati	„
Godišnji disconto „ „	„	Zajam od 1851 Slova „	„
Bank-akote komad po „ „	1311	„ B „	„
		Lombardski	„

Dienee.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2235	Krak.-g. slože po 100 f.	606
Bečke-glog. želj. „ 500 „	„	Aust. dun. parob. 500 f.	„
Sopr.-W.-Nend. „ 200 „	„	Aust. Lio. u Tèrtu 500 „	„
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Željezn.-tèrn. i. ind. „ 290 „	„	Galič. založn. 4% sa 100 „	„
„ 2. izdanja s pèrvom svom „ 200 „	„	Srečke Esterhazia 40 „	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1219. (344—Izv.)

(3—1)

Ordinanza

degli i. r. Ministeri delle finanze e del commercio, obbligatoria per tutta l'estensione dell'Impero, con cui vengono poste in vigore le disposizioni approvate da Sua Maestà I. R. Apostolica con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852 concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

Nri. 3541-548-FM. e 7222/H-HM.

Sua Maestà I. R. Apostolica, con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852, ordinando contemporaneamente d'incorporare l'Istria e le isole del Quarnero al territorio doganale austriaco generale e di restringere il territorio del porto franco di Trieste, si è graziosissimamente degnata di approvare le seguenti disposizioni concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime, le quali entreranno in vigore col 1.º Novembre 1853.

Disposizioni

concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

§. 1. Ogni capitano o direttore di un naviglio austriaco di qualsiasi categoria, il quale da un porto nazionale si reca in altro porto nazionale od estero, dovrà, allorchando leva le spedizioni, produrre all' i. r. Ufficio del porto il manifesto in doppio esemplare da lui firmato die proprio pugno, sulle merci formanti il carico.

Un esemplare del manifesto sarà da corredarsi delle polizze di carico firmate dai caricatori.

In questo manifesto dovrà pure specificarsi la paccotiglia dell'equipaggio, regolarmente e separatamente dai colli di carico.

§ 2. Il manifesto munito delle polizze di carico assicurate con filo sarà da riconsegnarsi al capitano o direttore munito del visto e del suggello dell' i. r. Ufficio del porto, onde in caso di occorrenza esso possa legittimarsi tanto durante il viaggio quanto alle rispettive Autorità finanziarie marittime o consolari del luogo di sua destinazione, secondo che questo sia un porto compreso nel territorio doganale, un porto franco austriaco od un porto estero con sede di un Consolato imperiale.

§ 3. Ai capitani o direttori di navigli austriaci diretti per un porto austriaco incombe di presentare all'Ufficio di porto, oltre i due esemplari voluti dal § 1, anche un terzo esemplare del manifesto, il quale, dopo essere munito del visto dell'Ufficio del porto a senso del § 2, verrà, chiuso e suggellato, restituito al capitano o direttore. Questo terzo esemplare sarà da consegnarsi all'Ufficio od impiegato chiamato ad incontrare il carico col manifesto che al capitano o conduttore del naviglio venne consegnato aperto, possa facilmente scoprirsi qualunque cambiamento operato in quest'ultimo.

Qualora le merci caricate sopra un naviglio austriaco fossero destinate per diversi porti nazionali, dovrà estendersi e rassegnarsi per ogni singolo porto un manifesto separato nel numero di esemplari stabilito.

§ 4. Le disposizioni portate dalla presente Ordinanza trovano piena applicazione anche rispetto ai navigli coperti da bandiera pontificia, qualora questi fossero diretti per un porto austriaco, godendo dessi il diritto, al pari dei navigli austriaci, di esercitare il cabotaggio lungo la costa austriaca.

§ 5. A nessun capitano o direttore di un naviglio austriaco è lecito di caricare merci le quali non sono comprese nel manifesto.

Qualora egli, dopo aver levate le carte di spedizione, venisse nel caso di caricare altre merci, sarà desso in obbligo, prima di trasportarla a bordo, di farne dichiarazione suppletoria sull'esemplare del manifesto restituitogli dall'Ufficio di porto, indi di presentare questo nuovamente all'Ufficio di porto assieme alle polizze del nuovo carico, nella qual occasione sarà da completarsi analogamente anche l'esemplare rimasto presso l'Ufficio in custodia.

L'Ufficio di porto avrà da autenticare siffatte aggiunte secondo le indicazioni contenute nel § 2.

Anche il terzo esemplare suggellato del manifesto e voluto dal § 3, sarà da completarsi ed autenticarsi nel modo suaccennato ed indi da restituirsi da parte dell'Ufficio al capitano o conduttore, dopo essere stato nuovamente chiuso e suggellato.

Il divieto contenuto nel presente § di occultare merci nel manifesto di carico colpisce anche i capitani e direttori di navigli esteri (Editto 10 Marzo 1779 ed Ordinanza governativa 12 Luglio 1802).

§ 6. Se il naviglio è diretto per un porto austriaco compreso nel territorio doganale austriaco generale o dalmato, dovrà nel manifesto apparire specificato il numero e la marca dei pacchetti, casse, colli o di altri recipienti che trovansi sul naviglio, come pure la quantità e qualità delle merci caricate.

La qualità e quantità delle merci non hanno d'uopo d'essere indicate secondo la misura e della denominazione della tariffa daziaria. E concesso d'indicare la quantità secondo le misure alle quali l'oggetto suole essere venduto in commercio.

Però tanto l'indicazione della quantità come della qualità deve essere esatta e corrispondere dei pari che il numero e le marche dei colli, allo stato effettivo del carico.

In generale sono in questo caso da osservarsi le vigenti norme daziarie circa i manifesti, e per conseguenza rispetto a quelle parti di territorio in cui è in vigore il regolamento sulle dogane e privative dello Stato, dell'11 Luglio 1835, come pure relativamente ai porti della Croazia appartenenti alla lega doganale generale, il § 35 e successivi di quella legge, e circa il territorio doganale della Dalmazia la Notificazione dell' i. r. Governo dalmato del 18 Ottobre 1837 N. 19739-6158.

Se il naviglio è diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero sarà da estendersi e corredarsi il manifesto secondo le prescrizioni dell'Editto 10 Marzo 1779 e della Notificazione 12 Luglio 1802 dell' i. r. Governo di Trieste.

§ 7. L'Autorità finanziaria o marittima del porto austriaco, in cui il naviglio proveniente da un porto austriaco sarà per approdare, dovrà rifiutare il ricevimento dei manifesti, i quali non portassero l'autenticazione dell'Ufficio del Porto voluta dal § 2.

Il terzo esemplare sigillato del manifesto di cui il Capitano o conduttore nel caso indicato dal § 3. deve essere munito, dovrà in ogni sua parte corrispondere perfettamente al secondo esemplare non suggellato, consegnato al navigante medesimo.

Scorgendovisi una differenza sarà quest'ultimo esemplare da considerarsi per abusivamente alterato ed il Capitano o conduttore sarà per trasgressione della presente Ordinanza da punirsi secondo le disposizioni del § 9.

§ 8. Qualora all'Ufficio di porto del luogo di caricazione insorgesse sospetto, che il carico non corrisponda al manifesto prodottogli, è desso in facoltà di esaminare il carico del naviglio, ed occorrendo di farlo anche scaricare.

§ 9. Qualora il Capitano o direttore d'un naviglio non avesse esattamente manifestato il suo carico, e quindi si rinvenissero merci non comprese nel manifesto, oppure qualora il medesimo non fosse in grado di esibire il manifesto voluto dai §§ 1 e 3, dovrà esso pagare per la prima volta una multa disciplinare da fior. 10 a 20 per ogni centinaio della merce non dichiarata, in favore del fondo pensioni della Marina.

Se il manifesto suggellato venisse intercettato, o si rinvenisse il sigillo leso, oppure se i manifesti fra loro non combinassero, verrà punito il conduttore del naviglio colla multa disciplinare da cinquanta a duecento fiorini.

Nel caso d'insolvenza del conduttore del naviglio, garantisce il naviglio stesso per l'importare della multa.

Le merci rinvenute, non comprese nel manifesto oppure non coperte di tale documento sopra un naviglio diretto per un porto del territorio doganale, saranno del resto da consegnarsi all'Autorità finanziaria per l'ulteriore procedura d'Ufficio.

Siffatte merci sono da trattarsi come oggetto di tentativo di contravvenzione daziaria punibile per contrabbando, la quale a misura che il naviglio era per partire od era partito

a) da un porto attinente al territorio doganale generale austriaco o ad uno speciale dalmato, oppure

b) da un porto franco austriaco, verrà punito secondo le leggi penali in contravvenzione di finanza vigenti pel caso a), nel luogo dal quale il naviglio fece vela, e pel caso b), nel luogo pel quale il carico o la maggior parte di esso era destinata.

Se poi il naviglio fosse diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero, le merci rinvenute e non comprese nel manifesto o non coperte da manifesto, non verranno per questa sola mancanza trattate come oggetto di contravvenzione finanziaria, ma dovranno assumersi suppletoriamente nel manifesto già approntato o da approntarsi.

Le disposizioni penali del presente paragrafo trovano piena applicazione ai Capitani o direttori di navigli esteri in contravvenzione all'obbligo loro imposto dal § 5.

Nel caso di reiterata contravvenzione alle prescrizioni, verrà dichiarata la confisca del naviglio in favore del fondo pensioni di Marina; qualora poi il caso toccasse ad un naviglio austriaco, decarderà inoltre il Capitano o direttore, che si rese colpevole di recidiva, per sempre dal diritto di comandare navigli austriaci di qualsiasi categoria.

§ 10. L'investigazione e la punizione delle contravvenzioni, alle quali sono applicabili le pene dettate dal precedente § 9, è devoluta agli i. r. Uffici di porto in quanto ciò riguarda le disposizioni di polizia marittima.

Il ricorso contro le decisioni di codesti Uffici da presentarsi entro 8 giorni dall'intimazione della nazione, all' i. r. Governo centrale marittimo, sia direttamente oppure a mezzo degli ispettori del Governo stesso residenti nei rispettivi litorali.

§ 11. Entro la distanza da terra di una lega austriaca ($4\frac{1}{100}$ miglia geografiche italiane ossia 7590 metri) è vietato in mare qualunque trasbordo di merci, eccetto il caso della forza preponderante di un avvenimento fortuito, da comprovarsi legalmente.

Contravvenendo a questo divieto si va a trasgredire le prescrizioni di polizia marittima e di finanza.

Come contravvenzione alle leggi di polizia marittima verrà la trasgressione del premesso divieto punita nel Capitano o direttore a senso del § 9 della presente legge, senza distinzione se le merci trasbordate siano o meno comprese in un manifesto.

Sotto rapporti doganali verrà la premessa contravvenzione considerata come contrebando e punita secondo quelle leggi penali di finanza, le quali sono in vigore nel territorio doganale più vicino al luogo ove seguì il trasbordo.

A questa punizione per attentato contrabbando soggiace il Capitano o direttore tanto del naviglio dal quale, quanto di quello nel quale seguì il trasbordo.

§ 12. Alle barche pescareccie è assolutamente vietato il trasporto di merci.

Le contravvenzioni a tale divieto verranno punite nel conduttore di barca colle pene disciplinari per contravvenzioni di polizia marittima stabilite dal § 9 della presente legge, di più con quelle del § 18 del regolamento sulla pesca in mare dd. 7 Agosto 1835.

Inoltre contro le contravvenzioni al suddetto divieto verranno applicate le disposizioni circa la punizione del contrabbando, le quali si trovano in

vigore per quel Dominio della Corona, alla cui costa la contravvenzione venne commessa.

Viena 24 Settembre 1853.

Br. 16492.

Natječaj.

Da se doskoči velikomu nedostatku liečničkog osoblja u Hrvatskoj i Slavonii dostojalo je nj. ap. veličanstvo najvišjim riešenjem od 8. listop. t. g. najmilostivije dozvoliti:

1) da se za osobe rodjene u ovoj krunovini, koje žele na tuzemskom kojem javnom učilištu, imajućem im se naznačiti, posvetiti nauku medicene, kirurgie, primaljstva ili živinarstva, utemelje slijedeći štipendii:

a) tri štipendia pod 300 fr. za kandidate medicinskoga doktorata.

b) jedan štipendij od 200 for. za jednoga odobrenoga ranara ili doktora medicene, koji želi polaziti veterinarski tečaj.

c) šest štipendiah, svaki po 80 for. za nastupajuće primalje uz primiereni putni paušal do uvođenja primaljske škole u Zagrebu.

d) 4 kirurgička štipendia po 150 for. za doktore ili u pomanjkanju za magistre kirurgie.

2) Oni, kojim se podijeli jedan od ovih štipendiah, imaju pravo na naknadu za putne troškove, koja se ima izmjeriti po pravilu naznačenom u dekretu dvorske komore od 6. lipnja 1829. br. 18632.

3) Uživanje ovih štipendiah traje kod kandidatah za medicinski i kirurški doktorat šest, a ako se izobražuju za operatore osam, kod kandidatah za kirurško magistarstvo pet godina, kod veterinarah pako tri godine.

4) Ove štipendie i naknade za putne troškove ima, ne samo medjutim, dok se okripi zemaljska zaklada, i to najviše na trajanje od 6 godina na sebe uzeti državna blagajnica.

5) Dalji uvjet za stećenje takovih štipendiah jest izkaz:

a) o potpunom predobrazovanju za onaj nauk, za koji se daje štipendij,

b) o znanju zemaljskoga i onoga jezika, u kojem se predavaju nauci u učilištu imajućem se polaziti,

c) o neimućnosti tražitelja.

6) Ovi štipendisti moraju se obvezati, da će po stećenju dotičnoga stupnja ili po dobljenom odobrenju devet godina u rodnoj krunovini izvršivati svoju umjetnost. Iznimka od toga ima se učiniti samo u slučaju promaka u državnoj službi.

7) Podijeljivanje ovih štipendiah biva na predlog c. k. zemaljske vlade, po ministarstvu za bogoštovje i nastavu, koje će imati takodjer naznačiti učilište, na kojem ima učestnik štipendia posvetiti se svojem nauku.

8) Od postojećih šest štipendiah bečkoga zavoda za operatore u godišnjem iznesku od 300 for. se slobodnim stanom ili stanbinom od 60 for. imaju se za vrijeme od šest godina ili od tri tečaja, dva podijeliti liečnikom iz Hrvatske i Slavonie, koji imaju sposobnosti k tomu.

Dotični štipendij ima se po glasu visokoga raspisa ministarstva nastave od 20. t. m. br. 10499/645 takovim osobam iz Hrvatske i Slavonie, koje se u tekućoj učevnoj g. 1853/4 nauku za doktorat medicene i kirurgie već prosvjećuju na sveučilištih u Beču ili Pragu, dati još i za tekuću učevnu godinu, a štipendij za primalje za lietni semestar o. g., dotim će se raspis štipendiah za jednoga veterinaru ili medicinskih i kirurških štipendiah za takove osobe, koje nisu jošte stupile u dotični učevni tečaj izdati pred početkom dojučje učevne godine.

Oni pripadnici Hrvatske i Slavonske dake, koji se već u tekućoj učevnoj godini 1853/4 i to u kojem god godištu na sveučilištih u Beču ili Pragu posvetuju nauku za doktorat medicene i kirurgie ili za magisterij kirurgie i hoće, da se stave u kompetenciju za štipendie navedene gore pod 1) ad a) i d); zatim one ženske glave, koje žele dobiti one štipendie, koji su gore naznačeni pod 1) ad c) i određene na nastupajuće primalje, napokon liekari iz Hrvatske i Slavonie, koji namieravaju kompetirati za štipendie gore navedene pod 8) određene za pitomce bečkoga zavoda za operatore, imaju svoje na vis. c. k. ministarstvo za bogoštovje i

nastavu štilizirane i valjano, t. j. kërstnim pismom za dokaz svoga proizhoda iz Hèrvatske i Slavonie, zatim sviedočanstvi o potpunom predobrazovanju za dotični nauk, o znanju hèrvatsko-slavonskoga, kao zemaljskoga i niemačkoga kao nastavnoga jezika na dotičnih učilištih, napokon o svojoj neimučnosti obložene molbenice najdulje do 15. prosinca t. g. predati kod c. k. banske vlade.

U Zagrebu 31. listopada 1853.

Od c. k. banske vlade.

(189—DP.) 19

(4—4)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagreba stavlja se s tim do javnog znanja, da je na zahtjevanje velečasnog gospodina Pavla Bratelja, ravnatelja siemeništa gèrčko-katoličkog u Zagrebu, u parbenom poslu istog siemeništa proti baštinikom pokojnoga Mihalja Štivalića četvèrta i posljednja ovèrsbena dražba kuće istih baštinikah ovdje u Zagrebu u visokoj ulici pod brojem 152. ležeće i na 10,000 for. sr. sudački procijenjene dozvoljena, i za obdržavanje takove rok na dan 21. studenoga 1853 po podne u 3 sata na licu mesta opredieljen.

Kuća ova sastoji se iz 22 sobe, 3 komore, 5 kuhinjah, dvie izbe, potrebnih dèrvarnicah i podruma, k njoj spada i jedan vèrt.

Kupiti želeći pozivaju se na dražbu, time, da svaki licitirati hoteći mora vadium od 200 for. sr. položiti, i da kupac intabulirane dugove, na koliko kupovna cijena dosegla bude, po naputku suda preuzeti mora; zajedno se do znanja daje, da se procienbeni zapisnik i uvjeti dražbeni kao i izvadak uknjiženih dugovah tako u pisarni ovog suda uvidjeti mogu kao i pri ravnateljstvu siemeništa gèrčko-katoličkog.

Napokon uzajavaju se svikolici, koji kroz ubilježenje u javnih knjigah hipotekarno pravo na otu kuću misle da su zadobili, neka takovo do roka prodaje tim većma ovomu sudu prijave, što u protivnom slučaju oni sebi samim pripisati bi imali, ako se razdieljenje prodajno-kupovne svote bez njih poduzme, i oni kroz to, na koliko prodajno-kupovna svota bi izcèrpljena bila, izključeni bi ostali.

U Zagrebu dne 3. listopada 1853.

(196—Dp.)

(3—3)

Izrok.

Usljed sudbene odluke od 28. listopada t. g. pod br. 1512 prodavat će se putem prve javne dražbe sljedeće pokretnosti i nepokretnosti na Nikolu plem. Kralja iz Glavnice spadajućeg:

1. kuća procienita na 100 for.
2. komora 50 for.
3. štale i štagalj 70 for.
4. funduš $\frac{1}{4}$ rali 100 for.
5. zemlja Pistoljka $\frac{1}{4}$ rali 5 fr.
6. zemlje pod Borjem 25 fr.
7. zemlja Dužica $\frac{1}{4}$ rali 60 fr.
8. Ciešlinčica $\frac{1}{2}$ rali 30 fr.
9. Slatica 1 ral 100 for.
10. vinograd Veliki-Dol 140 fr.
11. " " Lodrašnjak 150 fr.
12. " " Vardanec 150 fr.
13. Skupečno na 4 kopača 40 fr.

sva u selu Glavnici kotaru moravečkom ležeća i to dne 21 studenoga t. g. prvi put, dne pako 21. prosinca drugi i posljednji put makar izpod cijene — pozivadu se andu svi oni, koji na imenuvane gore pokretnosti i nepokretnosti založno kakovo pravo imaju, da se do mjesec danah kod podpisnog kot. ureda najaviti neprepuste.

U Sv. Ivanu dne 10. studenoga 1853.

C. k. kot. sud. sv. Ivanski

Nr. 17326 (24—B.V.)

(3—3)

Br. 7445 (351—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Nabavljanje potrebite artie i inih pisarničkih spravah za c. k. bansku vladu u Zagrebu uz upravnu godinu 185 $\frac{3}{4}$ prepustit će se putem jevtinbenim.

Oai, što kane činiti odnosne ponude, pozivlju se time, da se dne 30. studenoga t. g. najave u 9 satih u jutro do podne u uredionici ravnatelja pomoćnih uredah ovovladnih.

Takodjer će se uzeti obzir na pismene zapečaćene ponude (na biljegu od 15 kr.), kojima budu uz jamčevinu od 80 for. glede nabavljenja hartiah i od 10 for. glede inih predmetah dodate pregledalice hartijne s naznačenim cijenama.

Poblizji jevtinbeni uvjeti leže u sebicu od 9 do 11 $\frac{1}{2}$ sata prije podne u istoj uredionici otvoreni da ih svatko pregledati može i na naročito zahtjevanje dostavljat će se strankama i u prepisu.

Od c. k. banske vlade.

U Zagrebu dne 1. studenoga 1853.

Od nabavnih predmetah bit će potrebno od prilike:

I. hartijah:

6	risovah	velike sive čvèrste hartije zamotaće,
26	"	sivkaste (lila) " sastavaće,
100	"	fine hartije sastavaće male,
30	"	proste " "
30	"	biele " pisarske "
15	"	ministarske hartije,
4	"	velike sastavaće fine hartije,
4	"	median pisarske biele,

II. različitih spravah:

30	kućijah	zaliepnicah cèrvenih,
5	funtih	cèrvenog najfinieg surgača (peč. voska)
45	"	finog "
7	"	prostog "
30	okah	mastila (murečepa) cèrnog,
6	"	" cèrvenog,
30	klubakah	pisarničkih dretavah.
5	"	finih bielih,
10	lotih	cèrno-žute svile šivaće,
18	"	cèrno-žutih konacah šivaćih.

Br. 926 (350—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog suda osiečko-valpovačkog prošaji baštenikah Petrović shodno s ovim do javnosti stavlja se dražbena prodaja kuće pod br. 168 u mestu Valpovo ležeće, koja iz čvèrstog materiala zidana — sastoji iz 2 sobe na sokak, 1 kuhaje sa 1 sobom u dvorište — 2 štale — i 2 šupe — zatim druge kuće na istom dvorištu nalazeće se koja sastoji iz četiri sobe na sokak — 1 kuhnje — 2 sobe od ostrag i pivnice — poseb zatim 2 štale i 2 sobe za družinu — dvorište zauzima 602 □ hvatih, bašća uz kuću 2501 □ hvat., druga bašća preko puta od kuće 1197 □ hv. Prodaja 1-va stavlja se na dan 1. prosinca 1853, druga pake na 2. siečnja 1854 u Valpovu, cijena ličbena obih kućah i hašće jest cijena procienbena sa 4112 for. 24 kr. sr.

Bašće preko puta 100 for. sr.

Uvjeti dražbeni:

- a) svaki, koji licitirat želi, prije dražbe ima jamčevinu gotovog novca sa 100 fr. sr. položiti.
- b) odobrenje prodaje nije priuzdržato — nego ostavit će se dobro na onom, koji najviše na drugoj prodaji ponudi,
- c) prodajna svota ima se odma položiti,
- d) po položitoj svoti kupac more setaki useliti.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

Poziv.

C. kr. zemski sud varaždinski na molbu Piscić-Adelajde Hižanovečke i dotično njezine babice Tereze dozvolio je izdanje usmèrbenog izroka glede medjutimne nazivno izgubljene namire izdane od upraviteljstva s pèrvom austrijskom štedionicom sjedinenog obćeg obškerbitelnog zavoda, 1835 godišnjeg društva razreda I. pod br. 64897.

S toga svi oni, kojim je do tog stalo, ovim se opominju, da će se prerečena medjutonja namira za usmèrtjenu smatrati, po iztečenju 1 godine, 6 tjednah i 3 dana od danas računajuć, ako medjutim nitko svoje pravo nanj ovdie prijavio nebude.

U Varaždinu 7. studenoga 1853.

C. k. predsjednik
Franjo Novak.

Jakov Hadrović,
auskultant.

Br. 1871. (338—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud u Bakru dava do znanja, da na molbu Marie Barac po odvičniku Nikoli Sabljicu, dozvoljena je javna ovèrsbena dražba kuće pod br. 25. na Bakarcu ležeće, vlastitost ovèršenog Dragutina Ballarina, procienjene u 561 for. 45 kr.; opredieluju se toga radi dnevi 28. prosinca t. g. i 28. siečnja d. g. od 9—12 satih u jutro, kad na licu mesta ista dražba dèržati će se, tako vendar da pod pèrvim rokom izpod procienne neće biti prodana — pak onom opazkom, da polag §. 509. svi oni, koji jesu stekli hipotekarno pravo na otoj kući, njihove razloge do prodaje upitne nepokretnosti ovom sudu prijave, jer u protivnom slučaju sami sebi pripisati će morati, ako se dioba kupovine bez njih obavi, i ako oni tim, u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila ostanu izključeni.

Uvjeti jesu sljedeći:

1. Svaki dražbenik prije nego bude njegova ponuda primita morat će uslov jamčevine položiti 50 fr. u gotovom novcu.
2. Dražbenik, komu bude kuća sa pripadci dosudjena dužan će biti ponudjenu novčanu svotu u rok osam danah za obdržatom dražbom u ruke postupajućeg kot. suda položiti.
3. Počem će izvadjeni novci, služiti za podmiriti sve uknjižene dugove, iz toga će kuća izručena biti bez ikakvog u javnih knjigah upisatog tereta.
4. Troškovi dražbeni i u obće ovèrsbeni biti će plaćeni od novca izvadjenog iz prodaje.

C. kr. kotarski sud u Bakru 28. listopada 1853.

P. Battagliarini,
c. k. sudac.

OGLASNIK.

(353—Dp.)

(1—1)

Opomena.

Podpisati time do obćeg znanja stavljam, da od današnjeg dana na moj račun i ime niti istoj supruzi mojoj Ani Biro rodjenoj Sinković-Kučić ništa na veresiu nedade, niti se u razpravljenje dobra mog neupusti; jer posljedice i kvare sebi pripisati imao bude.

U Zelini 17. studenoga 1853.

Mio Biro v. r.

Poziv k predplati

SLOVNICU ILIRSKU.

Sastavio ju

Vèkoslav Babukić,
c. k. profesor.

U Zagrebu bèrztotiskom Dra. Ljudevita Gaja. — Velik 8. — Bit će je okolo petnaest tabakah. — Cijena predplatna 1 for. 20 kr. sr. do konca mjeseca studenoga (Novembra) t. g. dokle će i dielo biti naštampano. — Poslije toga roka skoćit će dućanska cijena na 1 for. 40 kr. srebra. —

Predplatu primaju u Zagrebu-gg. knjigari: Franjo Župan, Jakob Prettner, Narodna knjigarnica i odpravništvo Narodnih Novinah. —

Pisac je jur godišta 1836 izdao na sviet kratku „Osnovu jezika ilirskog“, — godišta 1849 niemačkim i talijanskim tumačenjem na istih temeljih nešto obilniji k Drobnicevu riečniku „ilirsko-niemačko-talijanskomu“ i obeća pri kraju iste slovnice, da će, čim prije dospie, — obilniju spisati, — što evo sada izpunjuje.

Za preporuku svoga diela nemože pisac ništa boljega napomeniti, nego da je veleslavni Dr. Pavao Jos. Šafarik jur god. 1837 u časopisu českoga Muzeuma. Svezak prvi str. 125—127, pisca pohvalio i sèrdačnu želju očitovao, da bi isti što skorije obširniji i potpuniji slovnici ilirsku na sviet izdao, kao što su to i ovdanji listovi u svoje vrijeme objavili. (Vidi „Danicu ilirsku“ god. 1837. br. 23. — i „Luna“, Beiblatt zur Agramer polit. Ztg. 1839 Nr. 34.)

O slovnici priklopljenoj k Drobnicevu riečniku progovorio je gosp. do-

pisatelj „Agramer Zeitung-a“ godišta 1850 br. 42 iz Vinkovacah 15. Febr. vele pohvalno i za pisca laskavo.

Napokon udostojilo se je preporučiti rečenu slovnici za javna predavanja isto visoko c. kr. ministarstvo bogoštovja i nauka u „Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.“ Wien 1849 na str. 151., a najnovije opet u visokom dopisu svojem na ravnateljstvo ovdanije c. kr. gimnazie po vis. c. kr. hèrvatsko-slavonskoj školskoj oblasti od 9. svibnja t. g.

Za tolika i toli blaga i laskava visokoštovana mnienja kako posebne veleslavne gospode, tako i visokih oblastih o dosadanjih malenkastih njegovih dielih nemože pisac dostatne zahvalnosti izreći, — nego se time napuštivie i najtoplie preporučuje cielomu slavnomu obćinstvu — kojemu je do svetinje jugoslavjanskoga jezika iole stalo — ovim svojim obšèrniim dielom. —

Dosele je jur utišteno (naštampano) sedam arakah i cielo dielo bit će, kako već gori bi napomenuto, — do konca mjeseca studenoga (Nov.) gotovo. Po tom će se — čestito svezano i povezano — do konca prosinca (Decembra) t. g. svojkolikoj gg. predplatiteljem bez ikakve doplate i točno (inostranoj go-spodi, gdje uzbude moguće, putem c. kr. bèrztovoza) razaslati.

Slovnica ova razdieljuje se na tri česti iliti diela:

I. dio na glasoslovje (Lautlehre).

II. " " riečoslovje (Wortlehre).

III. " " stavkoslovje (syntaxis, Satzlehre).

K tomu sledi jošte dodatak o pravopisu (ortografii) i stavačnih znacih (interpunctio, Satzzeichnung) te napokon nekoliko riečih o slovkomierju (Silbenmaass, prosodii.)

U Zagrebu dne 8. listopada 1853.

1660—5

V. B.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
planke plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
je linije linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 14. studenoga 1853 izišao je i razpo-
slan XXVII. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog
lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju
za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava
pod

Br. 191. Razpis ministarstvih financija i unutarnjih
poslova, i vjerhovnoga zapovjedništva vojske od 22.
Rujna 1853, kriepostan za svekolike krunovine, u ob-
ziru, kako se biljegovat imadu razpravni napisnici o
davanju u podzakup i o nabavah.

Br. 192. Naredbu ministarstva pravosuđa od 28.
Rujna 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, izim
Krajine vojničke, kojom se ustanovljuje, da u slučaju,
ako se o imovini kojega kućarica otvori stečaj (konkurs),
i ako isti pri iztragi kaznenosudbenoj nebude obnadjen
da je nekriv, sudovi kazneni obavijestit imadu o uspiehu
iztrage onu vlast političku, koja je dala dozvolu za
kućarenje.

Br. 193. Razpis ministarstva financija od 28.
Rujna 1853, na svekolike financijske zemaljske i po-
rezne direkcije, zatim na glavne piencznice, podčinjene
pomenutomu ministarstvu, u obziru naukah, potrebi-
tih, da tko može pèrviput zadobit službu kakovu kod
državnih glavnih i zemaljskih glavnih piencznica,
a tako i kod prostih sabirnicah.

Br. 194. Razpis ministarstva financija od 25.
Rujna 1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim
se preinačuje odmiara pristojbe, ustanovljene pod
imenom „diritto d'alboraggio“ od niekojih dèrvah,
namijenjenih za gradjenje brodovah.

Br. 195. Cesarsku naredbu od 2. Listopada 1853,
valjanu za svekolike krunovine, o privremenoj kriepo-
sti propisah, koji su postojali prije godine 1848, i
koji glede židovah ograničavaju sposobnost za posie-
dovanje.

Br. 196. Naredbu ministarstvih izvanjskih dielah
i pravosuđa od 1. Listopada 1853, valjanu za one
krunovine, u kojih je u krieposti kazneni zakon o
zločinstvih, prestupcih i prekèršajih od 27. Svibnja 1852,
kojom se obznanijuje, da se §§. 487. do uklopno 493.
zatim §. 494 sl. a) priepomenutoga zakona kaznenoga
uporavljivat imadu navlastito i na uvriede poštenja,
učinjene proti nj. veličanstvu kralju bavarskomu, zatim
proti poklisarom države bavarske, povierenim kod
dvora austrijskoga, ili proti inim njezinim punovlast-
nikom, koji su javnim značajem odlikovani, nego s tim
ograničenjem, da postupku kazneno-sudbenomu može
miesta bit svagda samo na zahtievanje stranke uvried-
jene.

Br. 197. Dèržavni ugovor izmedju Austrie i Bel-
gianske od 16. Sèrpnja 1853, u obziru zamienitoga
izručivanja zločinacah.

Br. 198. Naredbu ministarstva bogoštovja i na-
stave od 5. Listopada 1853, kriepostnu za svekolike
krunovine, kojom se u porazumljenju s c. kr. mini-
starstvom unutarnjih dielah propisuje pravilo kako se
imadu izdavat diplome za primalje (babice).

Br. 199. Izvadak zakona u LXII. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 185 sadèržanoga.

Br. 200. Izvadak zakona u LXIII. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 191 sadèržanoga.

Br. 201. Izvadak zakona u LXIV. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 193 sadèržanoga.

Br. 202. Izvadak zakona u LXIV. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 194 sadèržanoga.

Br. 203. Izvadak zakona u LXVI. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 196 sadèržanoga.

Br. 204. Izvadak zakona u LXVI. kom. dèrž.
zak. lista pod br. 197 sadèržanoga.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 20. studenoga.
Po stigavšim danas iz Bukurešta viestima
moći je sa svom vjerojatnosti uzeti, da će cie-

la Vlaška do skora u nedvojbenom posiedu ru-
ske vojske nalaziti se. Izvjestja naimo od 13.
o. m. donose, da su Turci lievu obalu Dunava
kod Oltenice očistili, obkope svoje sami uništili
i pokušali utvèrditi se na otoku kod Gjurgjeva,
što su ipak Rusi osujetili. Turci su na desnu
obalu povukli se s toga, što su Rusi 12. stude-
noga iz jutra počeli stanovita vojna kretanja.

C. ruski poslanik u Beču dobio je takedjer
depeše, koje dopiru do 14. U njima se ni naj-
manje nespominje, da bi Turci bili posili Bukurešt,
kako bi turski u Beču listovi rado imali
bili; usuprot po ovim depešama učinio je knez
Goršakov takove priprave, da se čini, da će do
skora udariti odlučan sat.

„C. Z. C.“ ima viesti iz Vlaške od 15.,
uslied kojih su se Turci sa svih položajah svo-
jih u Vlaškoj povukli, te u jedinom Kalafatu još
se dèrže. — Ostensackenov sbor prešao je 9.
na tri strane preko Pruta; konjaničstvo napred-
ide. Dne 12. bit će od ovoga sbora glavni stan
a Jašu, a za 19. o. m. urečeno je ukonačenje
u Bukureštu.

S aziatskoga ratnoga pozorišta
donose novine kojekakve netemeljne glasove.
Istina doduše, da su Turci osvojili nieku kulu
Nikolai kod rieke Čurnkše, ali su i skupo je
platili. U toj kuli bijaše 200 vojnikah, pa na ovu
neznatnu četicu navale mnogobrojni Turci iz nena-
da; ruski vojnici branili su se kao biesni lavi i
poubijali su više hiljadah Turakah na miestu. Na-
pokon nemogavši odoliet svi su do jednoga iz-
ginuli; od ovih 200 mom. petorica je živa u-
hvatjena i u Carigrad dovedena. To je ciela
slava i junačstvo turskog dosadanjeg ratovanja u
Azii.

— Najnovie s ratišta. Sasvim se po-
tvèrdjuje, da su Turci ostavili svoje položaje,
te se još jedino kod Kalafata dèrže. — Privat-
na izvjestja iz Gjurgjeva javljaju, da je 12.
o. m. zazbilja tamo bilo bitke izmedj Rusah i
Turakah u kojoj su potonji pobijeni. Rusi osvo-
jiše tursku topdjaru i uništiše bateriu, koju po-
činiše Turci na otoku kod Gjurgjeva.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Nieka štatištična data vojvod-
stva Sèrbie. Godine 1851 rodilo se u ovoj
krunovini mužkih 35,351, a ženskih 33,266,
koji se po razlici vieroizakona ovako razdielu-
ju: rimokatolikah ima 33,589, uniatah 596, pra-
voslavnih 30,526, luteranah 2,560, kalvinah 897,
židovah 449. — Vienčano je godine 1851: ri-
mokatolikah 9,066, uniatah 269, pravoslavnih
10,589, luteranah 778, kalvinah 269, židovah
129, pomiešanih 29, svega: 20,929. — Umèr-
lo je: rimokatolikah 23,949, uniatah 383, pra-
voslavnih 25,415, luteranah 1,633, kalvinah
820, židovah 165, svega: 52,365, od kojih na
muške dolazi 27,178, na ženske 25,187. Kad se
sравни broj onih, što su se rodili 68,617 sa
brojem onih, što su umèrli 25,365, onda se
vidi da se je god. 1851 umnožilo žiteljstvo sa
16,252, koi je što se tiče pola gotovo jednak,
jer se samo 94 rodilo više mužkih, nego žen-
skih.

Ova data, koja i bračna i nebračna rodje-
nja u sebi sadèrže, nemogu se istina staviti u
odnošenje prema vienčanjima, i sravnenje se
može učiniti samo po vieroizpoviedima na koje
je žiteljstvo podieljeno. Kao što se posljednji
put zvanično izbrojalo žiteljstvo u ovoj kruno-

vini, to ima rimokatoličke viere 614,677 dušah,
uniatske: 11,612, pravoslavne istočne: 679,555,
lutoranske: 50,914, kalvinske: 26,127, židov-
ske: 16,214, svega 1,398,997 dušah.

Kad se sravne vienčanja sa ovim brojevi-
ma, onda kod rimokatoličke vieroizpoviedi na
svaki 65, 58 dušah dolazi jedno vienčanje, kod
uniatske na 43. 16, kod pravoslavno-istočne na
65. 41, kod lutoranske na 65. 44, kod kalvin-
ske na 97. 68, kod židovske na 125. 69, pa
tako dakle kod židovah je bilo najmanje vien-
čanjah, a kod pravoslavno-istočnih najviše. Kad
se jedno na drugo uzmu vienčanja, što dolaze na
cielo žiteljstvo, onda jedno vienčanje dolazi na
svakih 66. 81 duše.

Kad se vienčanja u procenite izkažu, onda
ovako stoji sravnerica njihova: rimokatolička od
sto 1. 46, uniatah 2. 32, pravoslavno-istočnih
1. 53, lutoranah 1. 52, kalvinah 1. 3, žido-
vah 0. 79, a u svemu žiteljstvu na 1. 496.

Kad se isti račun po procentima u odno-
šenju prema žiteljstvu upotrebi, onda imamo za
one, koji su se rodili i umèrli ovaj rezultat:
rimokatolikah se rodilo na stotinu 5. 46, a u-
mèrlo 3. 89, uniatah se rodilo 5. 13, umèrlo
3. 29, pravoslavno-istočnih se rodilo 4. 49,
umèrlo 3. 19, lutoranah se rodilo 5. 02, umèrlo
3. 14, kalvinah se rodilo 3. 43, umèrlo 3. 17,
židovah se rodilo 2. 76, umèrlo 1. 01, Prema
svemu žiteljstvu onih, kojih su se rodili iznose
4. 69 na stotinu, koji su umèrli 3. 74.

Tako dakle od rođenih, a i od umèrlih u
odnošenju prema žiteljstvu najviše pripadaju ri-
mokatoličkom vieroizpoviedanju: najmanje je u-
miralo kod židovah. Kako se je umnožilo ži-
teljstvo po vieroizpoviedi, kad to nekažemo u
procentima, onda dobivamo sljedeći obrazac, koi
je po vrednosti naredjen: od lutoranske viero-
izpoviedi na stotinu iznosi 1. 88, uniatske 1. 83,
židovske 1. 75, rimokatoličke 1. 56, istočno-
pravoslavne 0. 75, kalvinske 0. 22. Po odne-
šenju prema svemu žiteljstvu umnožilo se ovo
u 1, 61 na stotinu.

Ovi štatištični podatci valja da se još mno-
gim koječim dopune, a prije svega bi bilo po-
trebno da se oni pokupe ponaosob u pojedini-
nim častima ove oblasti, jer kako ova ima nie-
ke svoje osobine, osobito što se tiče viere, to
bi samo tako moglo biti pri tome valjanog kom-
biniranja. Naročito kod čivilah nisu brojevi do-
statočni, a to za to što do sada matrikularne
knjige nisu bile u redu, te se nisu mogli po-
datci štatištični iz njih kupiti. Ali kako sada nove
vlasti imamo, to će se za ovu zanemarenu stru-
ku dèržavne uprave nova era otvoriti.

— Kod monastira Ravanice u Fruškoj gori
otvorila se ruda od uglja. Poslie više prepre-
kah i neriešiteljnosti preduzimatelja sad se u
ravaničkom majdanu ugljen u veliko kopa i na
Savu u Mitrovicu izvozi. Šteta je samo, što ta-
mo putevi u obće nisu udesnii za prenašanje
tako većih teretah. — Slušalo se je govoriti, da
ugljena još ima na niekim miestima u Fruškojgori.

Velika Britanija i Iraka.

U Londonu. Ovo danah izišla je knjiga
jedna, u kojoj su svi današnji ministri englezki
opisani.

Radnici ostavljaju fabričke poslove gomi-
lama. U niekoliko predgradjah može njih biti
već oko 70,000 bez posla. Na jednom su se
miestu potukli s vojskom i njihova pretnja po-
staje već opasna. Fabrikanti su se dogovorili,
da im nipošto veću plaću ne daju.

Na jednoj ladji englezkoj pojavila se je
vatra, na kojoj je mnogo putnikah i 400 bura-

SLUŽBENI LIST.

Br. 8599/z. z. (124—D.S.)

(3—1)

Razpis natječaja.

Budući je mjesto kot. ranarnika Severinakog premijstjenjem Roberta Bučara u Bukovački kotar izpražnjeno, zato za privremeno popunjavanje službe kot. ranarnika u Severinu, s kojim je skopčana godišnja platja od 150 for. i 30 for. skuparine, zatim pauzal putni od 150 for., razpisuje se usljed vis. odpisa c. kr. banske vlade od 10. studenoga o. g. br. 15800 natječaj — i pozivlju se svi rečenu službu polužiti želeći, da molbenice svoje potrebnim vjerhu izučenih kirurških naukah, zatim svoje moralnosti i dosadanje službovanja podkriepjene na podpisanoga najduže do 15. prosinca 1853 preko svoje nadležne oblasti uprave.

U ostalom glede onih, koji su jur god. 1851 kod dotičnih oblasti svoje molbenice sa prilozima za slične službe predali, pak ih još natrag dobili nisu, primetjuje se, da se u molbenici, koju bi usljed ovoga razpisa predali, na priloge prve svoje molbenice pozvati mogu.

U Zagrebu 17. studenoga 1853.

C. k. v. r. h. župan
Jos. Bunyevac.

Nr. 14,189.

Concurs - Kundmachung.

Bei der mit dem Salzamt vereinigten k. k. Sammlungskassa in Essek ist die Stelle des Amtsschreibers, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert fünfzig Gulden, das Quartiergeld jährlicher hundert Gulden und ein Salzdeputat jährlicher Einhundert zwanzig fünf Pfund nebst der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis 24. December 1853 hiemit eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntniss des Kassa-Rechnungskanzlei und Konzeptgeschäftes, der deutschen und kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram am 9. November 1853.

Nr. 4479.

Concurs-Ausschreibung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatia und Slavonien sind mehrere Steueramtsassistentenstellen mit dem Gehalte von jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage, dann mehrere Steueramts-Assistentenstellen mit dem Gehalte von 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

- a) Das Lebensalter;
- b) Die zurückgelegten Studien;
- c) die bisherige Beschäftigung, und
- d) die sonst erworbenen Kenntnisse, namentlich jene im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache;
- e) eine tadellose Moralität;
- f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;
- g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache;
- h) für die Offizial-Stelle, die Fähigkeit die vorgeschriebene Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die vorgeschriebenen Erfordernisse nicht voll-

ständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 15. December 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber um Steueramts-Assistentenstellen von denen bereits Gesuche hierorts vorliegen und worüber eine Verständigung der Beamten noch nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich um eine Assistentenstelle einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.
Agram am 31. October 1853.

Br. 4035. (348—Izv.)

(3—3)

Natiečaj.

Usljed naredbe visoke c. kr. banske vlade od 17. t. m. br. 15582 razpisuje se ovime natječaj za izpražnjeno mjesto kotarskog ranarnika u Kutini, s kojim je skopčana platja godišnja od 200 fr. sr.

Ovo mjesto ima se privremeno do buduće obćenite organizacije popuniti.

Takovo dobiti želeći imadu svoje zakonitim biljegom providjene molbenice, u kojima zakonito dokazati moradu dobu života, svršene nauke, dobivene ranarničke ili ine povelje, obnašanje službe ili ino dosadašnje bavljenje, čudoredno i političko ponašanje i znanje jezika, medju kojima ovdje vladajućeg narodnog jezika svakako neobhodno potrebito je, — kroz svoje neposredno postavljene oblasti ovomu c. k. županijskom uredu požezkom najkasnije do 30. studenoga t. g. podnijeti.

U Požezu 31. listopada.

Br. 1445 (351—Izv.)

(3—3)

Poziv.

C. k. zemski sud varaždinski na molbu Piscić-Adelajde Hizanovečke i dotično njezine babice Tereze dozvolio je izdanje usmrtbenog izroka glede medjutimne nazivno izgubljene namire izdane od upraviteljstva s prvom austrijskom štedionicom sjedinjenog obćeg obkserbitelnog zaroda, 1835 godišnjeg državnog razreda I. pod br. 64597.

S toga svi oni, kojim je do tog stalo, ovim se opominju, da će se prerečena medjutonja namira za usmrtjenu smatrati, po iztečenju 1 godine, 6 tjednah i 3 dana od danas računajući, ako medjutim nitko svoje pravo nanj ovdje prijavio nebude.

U Varaždim 7. studenoga 1853.

C. k. predsjednik
Franjo Novak.Jakov Hadrović,
auskultant.

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze
od 19. studenoga 1853.

Tečaj d. r. papirah.	u sr.	Tečaj uticah.	kratak rok
D. r. av. obveznice sa 5 pct.	91 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f. (96 3/4)	2 mios.
" " " " " " " "	82 1/2	Augsburg sa 100 f. o. r. r. t. 125 1/2	3 mios.
" " " " " " " "	72 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mios.
" " " " " " " "	5	Vatkalava sa 100 pr. tal.	2 mios.
" " " " " " " "	2 1/2	Frankfurt na Mainu sa 120 fl. 125	3 mios.
" " " " " " " "	6	Genovaza 300 piemont. lirah	3 mios.
" " " " " " " "	5	Hamburg sa 100 mar. ban. 86	3 mios.
" " " " " " " "	5	Lipske sa 100 forintih	2 mios.
" " " " " " " "	5	Livorno sa 300 tosk. lirah	3 mios.
" " " " " " " "	5	London sa 1 funt sterl.	11 17 2 mios.
" " " " " " " "	5	Lyon sa 300 fr.	3 mios.
" " " " " " " "	5	Milan sa 300 austr. lirah	2 mios.
" " " " " " " "	5	Marseille sa 300 frank.	2 mios.
" " " " " " " "	5	Paris sa 300 frank.	2 mios.
" " " " " " " "	5	Prag sa 400 for.	2 mios.
" " " " " " " "	5	Terst sa 100 for.	1 mios.
" " " " " " " "	5	Milci sa 300 austr. lirah	3 mios.
" " " " " " " "	5	Bukharest sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	5	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	5	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " " " "	5	Tečaj novca	
" " " " " " " "	5	Carski dukati 21 1/2	
" " " " " " " "	5	Zajam od 1851 Slove A	
" " " " " " " "	5	" " " " " " " "	
" " " " " " " "	5	Lombardski	

Sieverne željez. po	2235	Krak.-g. željez. po 100 f.	626
Bečko-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Noud. i	200	Aust. Llo. u Terstu 500	
Budlej.-Gm. Lina i	250	Bud.-glog. željez. po 500	
Požun.-törn. 1. izd.	290	Galič. željez. po 400	
" " " " " " " "	2	Sročke Esterhazie 40	
" " " " " " " "	2		

di baruta bilo. Kapetan ladje odmah zbaci sve putnike u čamac, a pusti ladju samu. Tek što se je po milje odmakla, dohvati vatra harat i ladja odleti u zrak.

Komadi njeni opet su njeke putnike našli ali od putnikah nije nitko poginuo. Tumarali su po moru 55 sati bez jela i pića i poslie ih druga ladja opazi i donese u Melburn.

Afrika.

— Listovi su govorili o potresu, koi se je pridesio u južnoj Ameriki, stolnom gradu pokrajine istog imena, koja jednom pripadaše Španjolskoj. Evo šta bistrice o tom donosi „Univers.“

S prve mislilo se, da su pretierani glasovi o potresu bivšem u Kumani; ali na žalost kasnija potonja izviestja opisuju nesreću da je još veća bila.

Nesreća dogodila se 15. srpnja (a ne 15. kolovoza, kao što su pogrešno javili nekoji listovi). Iz jutra bioše nebo sasvim vedro, nigdje oblaka i tih vjetrić razblažavaše žegu sunčanu. Okolo dvie ure po podne diže se južni vjetar; ovo bioše sva promjena, koja se u aeru opazila. Jednu četvrt ure kasnije začu se prvi potres; ali stanovnike ovo nezaplašila znajući da se takovo što često čuje u onim zemljama. Odmah zatim nastade strašno trešnja i silna tutnjava, a gusta tama obuze zemlju. Zgrade i kuće počeo rušiti se neopisnom hokom.

Tri crkve, gradit sv. Ante, zadnja tamnica gen. Paesa, kazalište, bolnica milosrdja, bolnica gubavih, kolegij, vladna palača, posebne kuće, sve se srušilo u trenutku oka. More se od obala udaljilo nekoliko mjerakah zatim naraslo preko obične svoje visine i vas grad obkolilo. Rieka Manzanares, koja teče kroz grad, narasla je više stopah, i most, koi sastavlja obale, voda je sasvim pokrila. Najposlie zemlja se na više miestah otvorila i stado bacati ključalu voda.

Kad uznemahu voda, oni, što ih je providjenje sačuvalo, isidjoh iz razvalinah, da vide tužni i žalosni prizor. Svuda mrtva čitela ili dušom boreći se ljudi, svud jank i tuga, što puzer omi činjaše još žalosniji. Po javnim ulicama i okolini grada esobe osobljene i u kervi ogreznute, isto su kao van sebe neznajući gdje maći utišati. Čitavih porodica nestalo je; neima ni jedna da neoplahuje smrt koga od svojih. Materijalna šteta računa se na više miliona. I tako u jednom oka trenutku nestade prvog grada, što su Španjolci sazidali na kopnu američkom.

Gnjov koji u toj prilici pokamo se je u svoj žestini svojoj, a to zato, da se naglo želje ljudske poklone pred svemogućim njegovim posliedicama.

— Evo šta o tom veli opet „Civiltà Cattolica“: Grad Kumana, u republici Venezuela, kog su Španjolci podigli na američkom kopnu još 1766 strašni bič sasvim ga je razorio; sazidaše ga, te 97 opet ga postade ista sudbina. Šestdeset godina prodjoh, i za to vrijeme podiglo se krasne zgrade i broj stanovnikah njegovih umnoži se na 12 hiljadah; kad 15. srpnja začu se neznatni potres, a poslie toga nastade tako strašan i silan, da ga je sruvio sa zemljom. . . .

U Kumani od nekog vremena zavladao je bio nesklad politički i nametnulo se mnoge partaje, koje i sada ovu republiku taru bez prestanka. Neke kolovodje nesklada, koji uzamiraju svejednako nesrećni narod, što vleče ispod ostrica mača, pogubioše sa starešinama privremene vlade. Tako je javan gnjov božji, da se ljudske nagloželje penisiti moraju.

Ciena žita u Zagrebu

od 21. studenoga 1853.

	U srebru.	od	do
	fr. kr.	fr. kr.	fr. kr.
Vagan požunski			
Pšenice banatske	5	—	6
" " " " " " " "	5	—	—
Napoli	4	—	4 15
Raži	3	30	—
Kukuruza starog	8	36	3 40
Ječma	8	40	—
Zobi	2	12	—

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznika na čitavom — listu. Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvertizna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 21. studenoga.

„Preuss. Corresp.“ donosi pismo iz Bukurešta od 13. o. m. U njemu se potvrđuje, da su Rusi 9. o. m. navalili na Turke u njihovim obkopiama kod Oltenice; bitka trajala je i 10. Odporom ovim Turakih bude Goršakov pobuđen, da vojsku svoju usredotoči, i kad je on 12. studenoga činio pripreme, da spopadne Turke s dunavske strane, nisu Turci čekali njegovu navalu, nego se povukoše, pošto bi prije svoje obkepe uništili, na desnu obalu Dunava. Turci su pokušali još dvaput na drugim mjestima preći Dunav, no nebiše im moguće. Kad je general Anrep 11. o. m. iz Karalasa, gdje je napram tvrđji Silistrii stajao, za podkripljenje otišao s jednim odielom svoje vojske u Oltenicu, pokušali su Turci ovdje preći Dunav, na ariergarda Anrepova, sastojeca iz Kozakah i nekoliko topovah, vrati se i baci dušmana preko Dunava. Isto tako biše uzbita navala, što su ju Turci 12. pokušali na Gjurgjevo. Iz Ruščuka su Turci bombardirali Gjurgjevo, no nisu nikakve štete počinili.

Viesti ove potvrdila i „Oest. Corr.“, dočim dobro izviestjeni list „C. Z. C.“ dodaje pouzdano, da su se Turci ne samo od Oltenice, nego i sa ostalih svojih položajih do jedinoga Kalafata na otoke, a stranom na desnu obalu povukli. — Turcima nagnjeni listovi za pokriti sramotu tvrde, da su se Turci iz strategičkih(?) obzirah natrag povukli, i to u najboljem redu ponajviše s toga, jer usredotočenoj ruskoj, mnogo pretežnijoj, sili nisu mogli odpor dati. — Sva je prilika, da će sad i kod Kalafata do bitke doći. U Kalafatu zapovijeda nad turskom vojskom Ismailpaša. Rusi su usredotočeni kod Krajova pod generalom Fišbahom; u Slatini pako zapovijeda ruski general Verbenberg. Biegunci došavši iz Kalafata, pripovijedaju, da mnogi oficiri poljski govore.

Sada, gdje su Rusi kneževine po gotovu očistili, pitanje je, hoće li preko Dunava prelaziti? — Po viestima iz Bukurešta od 10. odpremljeno je odavdie mnoštvo mostovne sprave prema Oltenici, odakle se zaključuje, da Rusi namjeravaju kod toga mjesta graditi most. Oltenica je najshodnija točka za prelaz. Uzme li se kod toga u obzir zapovijed cara poslana Goršakovu, da poprime ofenzivu, to je onda sva vjerojatnost, da će Rusi zaslužiti preko ići.

Iz Braila 30. listopada. Ovdje je od prije osam danah jaka kolera, gdje na dan po 40 ljudi umiru, i to sve po gotovu od civila; a od militara vrlo malo. Jučer je general Liders sa cijelim svojim korpusom ovdje stigao, i tako se danas ovdje kod nas u samom Brailu broji na 60,000 vojnikah. Ovdje se jaka priprava diže protiv Turakah. Obkopi se oko Gičeta neprestano kopaju. Sinoć su stigli evamo 12 kolah, koji su mest iz Odese dovukli, koja će bitina-mještena između Braila i Mačina.

Ovdje je skela sasvim zatvorena. Ladji nikakvoj k obali pristupiti nije slobodno, već svaka u crno more ekspediraju. Tergovci su se jako poplašili, jer neznaju šta će da čine s tolikom hranom, što po magazinima imaju. Najstariji ljudi nepamte, da je igda toliko hrane skupljeno na gomilama bilo, koliko je sad ima. Narod je takodjer zdravo poplašen, jedno zbog bolesti, koja sada ovdje vlada, a drugo zbog ovog rata, i mnogi su već familie svoje u Krenstad poslali. — General Liders kako je ov-

die stigao, taki je zapovijest izdao, da se Turci, koji ovdje žive sa 8 satih na tursku stranu prebace, koje je odmah i učinjeno.

— Najnovije s ratišta. Berzajavna izviestja iz Sibinja od 19. studenoga javljaju, da se knez Goršakov od 14. opet nalazi u Bukureštu. Veća čast ruske vojske, stojeće oko Budeštia i Negoještia, dobila je zapovijed, da udje u malu Vlašku. Kod Turnu Severina (po svoj prilici Turnala kod Nikopolja) pokušao Turci dne 15. prelaz, no kozaci ih uzbiju; međutim čini se, da bitka nije bila velika, jer je s obe strane samo nekoliko mrtvih i ranjenih.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Nj. c. k. apost. vešćanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 15. o. m., u priznanju junačkoga svladanja na broju mnogo pretežnijih razbojnikah u gradu Severinu u Hrvatskoj, kapralu Jakovu Adolfa od 10. žandarske regimente srebrnu kolajnu za hrabrost 2. vrsti i žandaru Josipu Trivi srebrni krest zaslugah s krunom podijeliti i dozvoliti, da se u pomoć pričekavšim žandarima Desideriu Sivieri, Mati Mešku i Karlu Massiernu izjavi previšnje zadovoljstvo. (Wien. Ztg.)

U Zadru 9. studenoga. U ponedjeljak 7. studenoga otvoren je kod c. kr. ovoga brodar-skoga učilišta večerni tečaj, koji je, po premudrim odredbama organičkog pravilnika za broderska učilišta cesarovine, dio istih. Tečaja ovog slušaoci, kao što samo ime pokazuje, sastaju se u večer, i to tri ure preko nedjelje svakoga prvog polugodišta. Ovo bi se upravo reći moglo da je kao kakovi ugodni i primamljivi govor, što drži s katedre ili učiteljske stolice iskusi čovjek gospodarima od broda i mornarima poznajući sadašnje potrebe i dužnosti njihove, s namjerom da ih dovede do napredovanja u praktiki dotične dužnosti, da pobudi u njima živu želju k teoretičnim počecima, koji su nužni u broderskom njihovom zanatu; a u isto vrijeme da podhranjuje čutjenje dostojanstva i moralne uzvišenosti u tako plemenitu djelu građanskog društva, kom okolnosti običnog života umaljuju tolike prednosti reda i kriepostnog ponašanja.

Nastojanjem neposredne njihove vlasti učinjeno je, te su brodari, što pohađaju luku ovu, shvatili korist ove nastave; i zato s radostju opazili se mogaše na prvom onom nauku dvadeset i pet njih, kojim pridruži se i drugih mladićah, i svi se razidjoše zadovoljni i željni opet pevatiti se. (G. D.)

Bosna i Hercegovina.

Iz Bosne 6. studenoga. Dne 1. studenoga čitan je ferman i buruntia u Dubici, koja je poslao bosanski vezir Rušid-paša dubičkom mudiru Said-Efendii. Mudir dubički pozove sve starešine i nas raju na zbor i tu nam pročita carski ferman i vezirska buruntia i obznani nam što nam čestiti car i bosanski valia piše. Pismo, koje su Turci od strane raje napisali i na koje se raja potpisala glasi ovako: Moskovski kralj ište od našeg čestitog cara nekakvih nekoliko stvari, koje mu naš car nemože dati na nikoi način, tako isto i ostali Turci nisu kail, a i sva raja nije kail. — Hvala bogu i čestitome caru naši diedovi i otcovi i mi porodismo se u carskoj zemlji, njeni smo glavom, malom i kersom i doživismo sa svim veći srebzeluk nego

naši diedovi i otcovi u carskoj zemlji ihti bašti i želimo ovdje umreti u njegovoj oblasti, mi se od našeg čestitog cara odkučiti i ajrisati nećemo; mi iskreno i srdčano molimo boga i čestitoga cara i ostajemo njegova raja, kako što smo i do sada tako i od danas do naše smerti. Pošto ovog slijeduju potpisi redom i pritiskivanje perstima.

Kajmakan bihački došao je u Priedor preko Novog, te će tu razpravljati podignutu tužbu na mudira priedorskog. Kajmakan će se iz Priedora krenuti u Dubicu da posieti novog mudira, a odat će se opet povratiti u Bihać.

Kod nas se prosuo glas u veliko, da vezir bosanski kupi vojsku u Posavini, i da će se s njome krenuti put Černogore. Vezir je u toj namjeri, da će se Černogora i Serbanci skoro združiti, pak zato kupi vojsku i ide kao što Turci vele, da preprieči put da se Kauri sastati nemogu. Prije su urlikali Turci na Černogoru kad se sva njihova sila bila na njih obratila; a sad vidi se da dobro zaziru i očekuju kad će černogorske puške na hercegovačkoj granici složno zagarmiti. (S. D.)

Talijska.

Iz Turina, 30. listopada. Na 26. ministar unutarnjih posalah poslao je starešinama manastirah od Turina (neznamo, je li i onim po pokrajinama) razpis jedan, i u njemu ište od njih, da mu objave za sve inostrane redovnike, koji se nahode u njihovim manastirima, naznačivši ime, prezime, godine života, otadžinu, dobu kad su stupili u red, jesu li laici ili djeci i t. d. U slučaju da izviestje bude nepravilno, odmah će starešine tamnica postignuti.

— „Messag. di Modena“ dobio je od svoga dopisnika iz Rima izviestje o novom ugovoru s Austriom i veli, da će se nabrzo zaključiti, kao što naprotiv kaže, da će podosta još vremena proći, dok se ka kraju privede ugovor s Portugalskom, a to zato, što se zametnula parnica zbog patronata crkavah na polietoku s one strane Gangesa u Hindostanu.

Turska.

— Porta je izdala poslanicama austrijskom i pruskom ova notu u slijedstvu ulazke saveznih flotah:

„Poznato je u obće da je Rusia pogazivši ugovore sa zauzimanjem obe kneževine, učinila djelo koje je povod rata i koje je bl. portu pridonijelo da spopadne oružje radi obrane svojih pravah, podstičući sve prepone međutim, dok je praviteljstvo otomansko, želeći mir održati, išlo na protiv pravcem pomiritelaim i panim umiernenosti.

„Po sili ugovorah od 1841, ušća Dardanelah i černoga mora bila su zatvorena vojnim brodovima stranih državah, ali ratno stanje, u koje je ruski kabinet svojim postupkom doveo visoku porta, navele je ovu da mora upotrebiti ono pravo, koje ima po ovome ugovoru, te su flote Francezke i Englezke, kao saveznice visoke porte, pozvane da udju u Dardanele.

Nužni fermi poslani su radi toga upravitelju toga ušća, a ja sam dobio nalog od nj. velič. sultana da vašoj preuzvišenosti avanično javim za ovo riešenje kao predstavniku dvora N. N. koji je potpisan na pomenuti ugovor.“

Belgija.

— „Ind. B.“ neprestano govori o nekoj noti, koju je, kao što kažu, izradio englezki kabinet, a francezka je vlada malo nešto preinačila, i njom bi se htela raspra između Rusie i Turske svršiti.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzimajući
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjs-
ku, kojim će se list
svaki dan poslati
poštijati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljeno je
uvertisima: 4 kr. 40.
od tih: 2 per. 20.
a zatim za svaki put
2 kr. 40. — Za druge
oglasne li. pos. obne
blanko plaćaju se po 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Za pokojnog a. k. prvog tajnog savjetnika i komornika, velekrštenika reda gvezdene krunice, državnog vijećnika Franju barona Kulmera, koji je 16. t. m. preminuo, držat će se u ponedjeljak dne 28. t. m. u 9 sati svetčane zadušnice u ovdajšnjoj stolnoj crkvi, na koje se mnogobrojni štovatelji, prijatelji i znanci pokojnoga ovime uljudno pozivaju.

Zbog velikih zaslugah, koje je pokojni o najvišjoj carskoj kući, o ukupnoj državi i posebnoj domovini svojoj Hrvatskoj i Slavoniji stekao, može se pravom očekivati, da će se pokojnomu taj znak ljubavi, prijateljstva i poštovanja toplim svestranim učestvom iskazati i da će mu vazda biti zabvalna uspomena.

U Zagrebu 22. studenoga 1853.

Po nalogu svetleg bana
Benko Lentulay.

S ratništva rusko-turskoga.

U Zagrebu, 22. studenoga.

O bitki kod Oltenice od 4. studenoga izišlo je vrlo zanimivo potanko izviestje, izdano po knezu Goršakovu. U izviestju govori o najsajniem uspiehu i riedkoj hrabrosti, što ju je ruska vojska zasviedočila. Kad je došlo do bajoneta, sernuli su posred najžešće vatre od turskih kartačah, ne samo momčad, nego i generali i višji oficiri na čelu svojih kolonah, prezirući očitu smrtnu pogibel. Osim generala od piešačtva i zapovjednika 4. vojnog zbora Dambenberga imenuju se medju generalima i oficirima, koji su se u žestokoj bitki osobito odlikovali, još sliedeći: generalmajor Pavlov, zapovjednik 1. piešačke divizije, generalmajor Martinau, načelnik generalštaba od 4. zbora, generalmajor Ohterlone, zapovjednik 1. brigade, generalmajor Semiakni (dodan generalštabu kneza Goršakova), zatim pukovnici Bialy, Sabašinski, Kozlianinov, i podpukovnik Vlasov od donskih kozakah. Ovaj potonji je nasliednik slavnopoznatoga u ruskoj ratnoj dogadjajnici batamana od donskih kozakah Vlasova, koji se je u franczkim bojovima, a imenito kod Borodina sjajno odlikovao svojom odvaznosti i junačtvom.

Da su Turci 9. studenoga zaludo pokušali preći Dunav, već je spomenjeno, no i ovaj njihov pokušaj, da se utvrde na blizu ležećem otoku Mekan, osujetjen je po Rusima. General Sojmanov krenuo je s jednim bataljonom regimente Tomsk, dva eskadrona huzarah, 8 topovah i jednom lankom bateriom i prisili Turke, te su se odmah povukli na desnu obalu.

Pisu iz Bukurešta od 12., da se svaki dan očekuje glas o najvažnijim ratnim dogadjajima, jer je ruska vojska sad već ofenziva primila, k čemu je general Goršakov, kako je to jur javljeno, dobio zapovied iz Petrograda. Njegova je dakle sada zadaća, da Vlašku sasvime očisti od turske vojske, no zajedno je više nego vjerojatno, da Rusi neće kod toga samo ostati, nego da će Turke i na njihovu zemljištu progoniti. Onda će se istom Rusi s Turcima mieriti, kad će Goršakov stajati spram Omerpaše. A da će Rusi svakako preko polaziti, može se već zaključiti iz one okolnosti, što su sve mostovne sprave odpremljene k Dunavu. Već je i sbor Lidersov, koji sačinjava rezervu ruske podunavske vojske ušao u Vlašku, te je jedan regiment od toga zbora stigao već i u Bukurešt, i odmah noći nastavio svoj marš k Dunavu, ne-

ma se, da li u Olteniu ili k Gjurgjevu. U posljednjim bitkama palo je 1500 Rusah i 2000 Turakah; u toliko se je barem do sada moglo sračunati.

Sa sèrbske granice pišu, da general Knitazin putuje po knežestvu Sèrbiji, se da se ovo u obranu stanje stavi. Zbog ratovanja kod Sèrbaljah nebiše nikada tako živahna, kao sada. Nieki putnik iz Valjeva pripovieda, da je knjaz sèrbski, prigedem svog u Valjevu boravljenja, izjavio deputaciji, da se knežestvo nalazi u velikoj pogibeli, i da je samo hrabrost Sèrbaljah kadra izbaviti domovinu iz ove pogibeli. Sva za oružje sposobna momčad naoružava se, i kud čoviek pogleda, vidi oborušane Sèrbije, kako se u pucanju i mačevanju viezbaju. — Omerpaša zapoviedio je nalazećem se u Sofii Alibeyu, sa koga kažu, da ima 20,000 mom. pod sobom, da jedan sbor od 10,000 momakah prema Nišu na sèrbsko-bugarsku granicu pomakne. Zapovied je ova mnogo k tome doprinela, da su se Sèrbiji uznemirili.

Tèrgovačka pisma iz Bukurešta od 11. donose, da se tèrgovci u veliko uzdaju na pobiedu Rusah. Pisma iz Kraljeva (Krajove) potvrđuju, da su Rusi gospodari ove varoši i da obćenje nije prekinuto. Govori se, da se veliko mnoštvo vojske kreće iz Bugarske prema Dunavu, i da Turci namieravaju kod Vidina, Lom Palanke i kod Rahove preći, i to se pogovara, da će Omerpaša glavom desiti se kod vojske, koja će oko Vidina operirati.

Viest, da je general Budberg imenovan glavnim upravljateljem podunavskih kneževinah, čini se biti temeljita. General je već stigao u Bukurešt. — U Moldavii pokrila je vojska sve glavne drumove, jer neprestano maršira; vlaško vojništvo uvertisjeno je medju rusku vojsku i vojuje s njome. — Pomanje bitke prednjih stražah bivaju još neprestano, uslied kojih padne svaki dan nekoliko žrtvah s obih stranah. Rusi svakih 12 sati izmjenjuju prednje straže, te šalju nove sile na pèrva miesta. Na turskoj strani stoje u pèrvom redu Arabi s čèrnim obličjem i ognjevitim očima, od kojih se u ostalom Rusi ni najmanje neuzbunjuju i nesmetaju. Nieki ranjeni ruski oficir izrazio se prema niekom dopisatelju „Kronst. Zitg-a.“ ovako: „Pa da su Turci još deset putah tako hrabri, sve njihove navale moraju se razbiti na strašnjoj ozbiljnosti i hladnokèrvnom ponašanju naših vojnikah. Mi ćemo Turke omekšati, pa makar hiljade nas propalo.“

„Medicinische Wochenschrift“ donosi iz Bukurešta, da ima još i više bolesnih od 3000. Iz Karalaša, Oltenice i Gjurgjeva stiče najviše ranjenih; ostalo je bolesno.

„N. Münchner Zitg.“ piše njesin dopisatelj iz Atene pod 4. o. m. sliedeće važne novosti: „Dne 1. studenoga doplovio je u laku Pirea nieki gèrčki tèrgovački brod, kojega kapetan pripoviedao je, da je svojim očima gledao bitku na moru blizu Kulia, koja se je zametnula izmedj nieke ruske i turske flotilje. Dvie egipatske ratne ladje tom su prigedem sasvim propale i utonule, a nieku tretju je turski jedan parobrod u najžalostnijem stanju s velikim naporom odvakao u Carigrad. Kao što gèrčki kapetan nadalje pripovieda, rečene turske ladje prenašale su vojsku za Batum. Kralj. gèrčka oblast pomorska stavila je skazivanje kapetanovo u zapisnik, pošto bi ga prie opomenula na zle posledice, koje bi za njega u slučaju, ako njegovo skazivanje nebi istinito bilo, odatle proisteći moglo; na kapetan

je uztrajao na temeljitosti svoga skazivanja. Ima više znakovah tome, da je i franczko poslanništvo u Ateni o rečenom dogadjaju izviesteno, no moralo je tu stvar službeno zasutiti.

„Ost-Deutsche Post“ javlja, da se raznosi glas, da je sin princa Vogoridesa, koji u Bukureštu oženjen živi, u gvozdju odveden u Petrograd, jer je knez Goršakov uhvatio nieko njegovo pismo na Omerpašu, u kom princ turskom zapoviedniku saobštava kretanja ruske vojske itd. Isto tako pogovara se, da je 6 boljara poslano u Sibiru u zaločenje, jer su bili u porazumljenju s Omerpašom.

S aziatskoga bojišta nelma ništa novoga. Londonski i parizki listovi doduše ex officio donose nieka izviestja, koja na poniženje Rusah smieraju, no koliko ima u njima istine, već se odatle prosuditi može što n. p. u Parizu grade se da znadu, da su Turci osvojili četiri tvrđje Cherkedy, Tcheketill, Kontrisczi i Šefkatil, a u Londonu tvrde, da su Turci osim ovih miestah još pet drugih zauzeli. „Indepen. Belge“ pako na sva ta izviestja odgovara, da su sva gore navedena imena jedne iste tvrđje, koja se različno zove a još različnie piše. Pa zbilja kad čoviek najizvèrstnij zemljokaz onih stranah u ruke uzme, neće svim tim imenima traga naći. Osim toga rečeni briselski list pouzdano uvierava, da Nikolajevsk (tvrđja sv. Nikole) Tcheketill i Šefkatil jedno i isto miesto naznačuju.

„Morning-Post“ tvrđi, da su već kabineti londonski i parizki zaključili, da sdružena flota aktivno podpomogne Tursku, i da se opre svakoj operaciji, koju bi ruska flota iz Sevastopolja na čèrnem moru poduzela. (Nebi li zaključak ovaj sliedovao možda uslied gore navedenih po „N. Münch. Zitg-u“ donešenih viestih?)

— Najnovie. U Bukurešt stigla je viest, da je velika sila neurednih ali dobro oboruženih Turakah iz Bosne krenula prema Sèrbiji, i da je već kod Užice na Drini počela most graditi. Sèrbiji su uslied toga ustali kao jedan čoviek i posielili svoje granice. Iz Kragujevca odpremljeni su sèrbski topevi na ona miesta, gdje pogibel prieti. Očekuju se kèrvave bitke.

Jedno oddieljenje ruske flote, sastojeće iz 3 limejne ladje, 5 fregatah pèrve vèrsti i podobna parobrodah odplovilo je iz Sevastopolja na glas, da su se turski ratni brodovi pokazali na čèrnem moru.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu 22. studenoga. Prošaste nedjelje držana je skupština dionikah „za narodno hrv. slav. kazalište u Zagrebu.“ — Članovah skupilo se je u dovoljnom broju. Čitana su pravila društvena, koja će se zatim podnieti nj. veličanstvu na potvrđjenje. Uz nieke razprave zaključeno je, da dosadanje upravljateljstvo nabavi pravila potvrđenoga sličnoga društva u Pragu, te će se zatim naša ovim u niekim točkama prilagoditi. Nieki gospodin htio je učiniti predlog, kako da se utemelji narodno igrokazno društvo; radi kratkoće vremena odložen je taj predlog na buduću siednicu skupštine, koja je do tog vremena, dok nestigne odgovor iz Praga, odgodjena.

— Pokojni državni savjetnik, gosp. baron Kulmer, zakopan je dne 19. o. m. u 10 sati na groblju Währinškom u Beču.

— Polad preduzetih po ravnateljstvu upravne statistike snanstvenih istraživanja može se broj žiteljstva u carevini austrijskoj za buduću godinu opredieliti najmanje na 39,151,400 dušah.

— Neki dopisatelj iz novog miesta u Kranjskoj (nedaleko od naše medje) javlja u „Wandereru“, da je u Hrvatskoj toliko vina lietos obrodilo, da se isto netoči po mieri, nego po vremenu, pa veli, da se za 3 kr. sreb. dobiva piti toliko, koliko tko u 1 sat popiti može. — (Mi bi se radovali, kad bi tako bilo, al bojimo se, da je netko g. dopisatelju kazao, da je tako bilo prije nekoliko godina, pa je vriedni dopisatelj ideu prošastnosti i sadašnjosti pomiešao.)

Francuzka.

— „Allg. Ztg.“ pišu iz Pariza: Opet se sasvim ozbiljno govori, da će se car na svaki način 2. prosinca krunisati. Toga će se radi obe komore sazvati, a tako isto i svi cirkveni poglavari, koje će predvoditi arcibiskup pariški i miropomazanje svršiti. Nadaju se, da će se do toga vremena istočna razmirica dovesti do rješiteljnog konca. U niekim izviestnim krugovima rekuć misle, da će četiri sile, kad Rusia i Turška u borbi udovletvore svojoj česti, energičkim glasom protivu nastavljanja rata natierati obe strane da prime kakovu notu i skupa svoju vojsku natrag povuku, a onoj strani, koja nebi na to pristala, rat objaviti. Nedodje li za mjesec danah istočna stvar do ovoga stanja, onda će se krunisanje odložiti do 18. svibnja 1854.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona pišu „Wien Lloyd-u“: U četvrtak prošli poslie podne otide lordu Aberdenu osim mnogih drugih i jedna politička znamenita deputacia, da mu kaže, „da nespokojni javni promieni sa spokojnim privatnim životom.“ U toj deputaciji bijahu tri državna tajnika i tri kancelara, lordi J. Rusel i Landovn, predsjednik tajnog savjeta, prvi lord admiralstva, g. Bernal Ozboren, čuvar pečata i predsjednik kontrole. Nemora čovjek biti baš bog zna kako viešt političar, te da uvidi, da englezki ministri, koji su do sad išli u vatru u vodu za svojim prvim ministrom, nerade baš najvelikodušnie sad, kad se do koi dan namierava i parlament skupiti, da se zahtieva račun o dosadašnjoj sistemi vladanja. Vërlo je interesantno napomenuti, kako je prošla ta deputacia kod lorda Aberdena. Najprije se lord J. Rusel pozove na englezki ustav, na osnovne englezke zakone i na Goldšmitovu poviestnicu Englezke, pa kaže kako tamo izrečno stoji „da onome englezkom prveome ministru, koi je nesposoban za poleznu radnju i koi svojim drugovima nije dobro došao i zemlji je nemio, ništa drugo neostaje, nego dati ostavku, a znajući kako na lorda Aberdena imaju veliki upliv bogoslovske stvari, podsieca on lorda kako mu i sam bog zapovieda, da da ostavku, jer je to jedini način, na koji slobodna sretna Englezka može doći opet do bolje vlade.“ Poslie Rusela reče lord Palmerston zajedljivo, kako on, kao ministar unutarnjih diehlah, ima ponajbolju priliku uvieriti se, da narod doista želi da lord Aberden da ostavku, koju mu i on tim prie preporučuje, što će se ostavkom omiliti narodu. Hercog Argilski reče, da je lord Aberden na očigled dužan dati ostavku. A g. Gladston, rekavši kako o ostavki netreba više ni sumnjati, preporučuje samo lordu Aberdenu, da izbere jedan od ova tri načina, na koi će dati ostavku. Ili t. j. neka to učini svojevóljno, ili neka zamoli svoje drugove, da izrade kod kraljice, da ona da kakav znak kome njegovome drugu, kako će mu i ona uvažiti ostavku, kad je podnese, ili najposlie neka čeka dokle mu parlament nepokaže put. Što se tiče njegova — Gladstonova — mišljenja, on bi rekao da će najbolji biti srednji put, jerbo je najpravi, a najpravi put uvijek je i najbolji. Lord Clarendon se prismicne lordu Aberdenu, rekavši da će to biti pravi casus belli, ako se lord sam nerieši ići iz podunavskih knjažestvah. G. Karlo Vod opomene lorda Aberdena, kako je lord 1846. svojevóljno dao ostavku na predsjedništvo u arheologijskome društvu, pa „zašto za

boga nebi 1853. dao ostavku i na prvo ministarstvo?“ Najposlie, kad su se već svi deputirci izredjali, zadirkivajući lorda svak svojim dosietkama, zamoli ga i lord Grenvil da učini po volji deputaciji, rekavši joj samo tri rieči: „ja dajem ostavku“. Ali lord Aberden odgovori na to samo toliko: „Ali eto ja nedam ostavku.“ I deputacia ode.

Niemacka.

— Berlinski „Corr. B.“ poriče onu viest bečke „Presse“, kao da je već zaključeno, da se u Londonu dèrži kongres, na kome bi se istočna stvar za svagda uređila, dokazujući, da pregovori, koji se vode, još i sada samo na to idu, da se sadašnja razmirica razpravi, a da ni od koje strane još ništa ni predloženo nije u obsiru kakovog kongresa.

Ciena žita u Zagrebu

	od 23. studenoga 1853.	U srebru.
	Vagan požunski	fr. kr. fr. kr.
Pšenice banatske	5 —	6 —
„ hrvatske	5 —	— —
Napolice	4 —	4 15
Raži	3 30	— —
Kukurusa starog	3 86	3 40
Ječma	3 40	— —
Zobi	2 12	— —

Službeno bërzojavno objavljene bečke burze

Tečaj dèrži. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèržiav. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f. (97 1/2)	2 mios.
„ od g. 1852	82	Angsburg sa 100 f. current	3 mios.
„ „	72 3/4	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mios.
„ „	5	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mios.
„ „	2 1/2	Frankfurt na Mainu sa 120	2 mios.
„ „	6	Genova sa 300 piemont. lirah	2 mios.
„ „	5	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mios.
„ „	4 1/2	Lipsko sa 100 forintih	2 mios.
„ „	4	Livorno sa 300 tosc. lirah	2 mios.
„ „	3	London sa 1 funt sterl.	2 mios.
„ „	3	Lyonsa sa 300 fr.	3 mios.
„ „	3	Milan sa 300 austr. lirah	2 mios.
„ „	3	Marseille sa 300 frank.	2 mios.
„ „	3	Paris sa 300 frank.	2 mios.
„ „	3	Prag sa 100 for.	1 mios.
„ „	3	Tèrst sa 100 for.	3 mios.
„ „	3	Mletci sa 300 austr. lirah	3 mios.
„ „	3	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
„ „	3	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ „	3	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
„ „	3	Tečaj novca	
„ „	3	Carski dukati 23 1/2	
„ „	3	Zajam od 1851	
„ „	3	Slovo A	
„ „	3	Slovo B	
„ „	3	Londonški	
„ „	3	Tečaj novca	
„ „	3	Krak.-g. sloške po 100 f.	620
„ „	3	Aust. dun. parob. 500 f.	555
„ „	3	Aust. Llo. u Tèrstu 500	
„ „	3	Bud.-pošt. lancen. 500	
„ „	3	Galič. založn. 4% sa 100	
„ „	3	Srećke Esterhazia 40	

SLUŽBENI LIST.

Br. 8599/ž. z. (124—D.S.)

(3—2)

Razpis natiečaja.

Budući je mjesto kot. ranarnika Severinskog premiestjenjem Roberta Bučara u Bukovački kotar izpražnjeno, zato za privremeno popunjenje službe kot. ranarnika u Severinu, s kojim je skopčana godišnja platja od 150 for. i 50 for. skuparine, zatim paušal putni od 150 for., razpisuje se uslied vis. odpisa c. kr. banske vlade od 10. studenoga o. g. br. 15800 natiečaj — i pozivlju se svi rečenu službu polučiti želeći, da molbenice svoje potrebnim

vèrhu izučenih kirurgičkih naukah, zatim svoje moralnosti i dosadanjeg službovanja podkriepjene na podpisanoga najduže do 15. prosinca 1853 preko svoje nadležne oblasti uprave.

U ostalom glede onih, koji su jur god. 1851 kod dotičnih oblastih svoje molbenice sa prilozima za slične službe predali, pak ih još natrag dobili nisu, primetjuje se, da se u molbenici, koju bi uslied ovoga razpisa predali, na priloge prve svoje molbenice pozvati mogu.

U Zagrebu 17. studenoga 1853.

C. k. vèrh. župan
Jos. Bunyevac.

Br. 765. (356—Izv.)

(3—2)

Izrok

na Ivana Brauera bunarskog majstora iz Rétfale.

Od strane c. k. kot. suda osiečko-valpovačkog Ivanu Brauer bunarskom majstoru iz Rétfale obitavanja nepoznatog do znanja stavlja se:

Da Josip Deutschmann iz Rétfale preko odvjetnika Huga Marinovića pod dne 24. kolovoza 1853 br. 529 protiv ajemu parnicu radi tražbine duga 267 fr. 30 kr. b. v. poveo je — za koje pretresivanje, u posliedku molbe od 7. studenoga 1853 br. 733 nastavni rok na dan 31. prosinca t. g. u 9 sati pred podne kod ovog c. k. kot. suda stavit je; i počem obtuženog Ivana Brauera obitavanje dosada nepoznato bi bilo — za oto smislom §. 85. gr. postup. u svèrhu njegovog zastupanja na njegov trošak sudbeno imenovat je g. Josip ml. Fösmajer odvjetnik — kom će ju se dalnji podnesci dostavljati.

Opominje se ujedno Ivan Brauer, da imade dovoljno uputit naredjena sebi zastupnika, kako da mu se pravda svèrsi shodno razpravlja, ili pako da sudu drugog imenuje zagovornika — ar u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zamario, pripisat samom sebi.

U Osieku dne 17. studenoga 1853.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

Br. 4200 (354—Izv.)

(3—2)

Natiečaj.

Uslied naredbe visoke c. k. banske vlade od 28. p. m. br. 16206 razpisuje se ovime natiečaj za privremeno popunjenje izpražnjene službe ovožupanijskog fizika, s kojom skopčana je godišnja platja od 500 for. srebra, — u ime konakovine godišnjih 36 fr. sr. i skuparine godišnjih 166 for. 40 kr. sr. Natiecati se hoteći imadu zakonito dokazati svoju dobu života, vierozaak, izučene nauke, dobivene uslied njih zakonite liečničke i ine mozebiti koje povelje, dosadašnje bavljenje ili službovanje, znanje jezika i čudoredno i političko ponašanje. Ovakovim dokazateljstvima i zakonitim biljegom providjene molbenice imadu se c. k. županij-skomu uredu požezkomu najkasnie do 16. prosinca t. g. i to onih, koji su u javnoj službi, kroz postavljene c. kr. oblasti, inih pako kroz dotične c. kr. podžupanske iliti kotarske oblasti dostaviti. U Požegi 14. studenoga 1853.

(198—Dp.)

(3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagreba daje se s otim na javno znanje, da je na vlastito zahtievanje Marie udove Metelka prodaja na javnoj dobrovoljnoj dražbi kuće njezine s gruntom ovdie u Zagrebu na potoku pod br. kućnim 306 ležeće dozvoljena, i obdržavanje dražbe na dan 23. prosinca 1853 po podne u 3 sata odlučeno.

Pozivadu se dakle svi volju k tomu imajući na dan dražbe na lice miesta tim dodatkom, da uzklikna ciena ustanovljena je u 800 for. sr. i da si je gospoja prodavateljica zadèržala pravo odobrenja ali neodobrenja prodaje u vremenu od osam danah od dražbe računajući; vieroovnikom ipak, koji su na istu kuću osigurani, ostaje sačuvano njihovo hipotekarno pravo bez obzira na prodajno-kupovnu svotu, jer je ova prodaja dobrovoljna.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1853.

Mikulic,
g. z. sudac.

Br. 1279 (355—Izv.)

(3—2)

Proglas.

Razpisuje se natiečaj za mjesto psetoubijca u ovom gradu, s kojim je skopčana godišnja platja 120 for. srebra iz gradske blagajne, besplatni konak i nagrade izhodeće iz globah i taksah za utjene iliti bijanje psetah. — Natiecatelji će ja morati podnieti svoje prošnje ovom magistratu do 16. prosinca t. god. dokazivajuće domovinu, dobu života, sadašnje bavljenje, slučajeve javne došadajne službe, sposobnost za službu psetoubijca, dobro ponašanje i druge naslove za podkriepjenje svoje molbe.

Od gradskog magistrata u Rieci dne 4. studenoga 1853.

načelnik,
B. Trojer.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
vaki dan izvanredno
niedelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrština: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast.

17195.

Stipendia

za učiteljske čekavce na gimnazijah sa talijanskim
i njemačkim jezikom učevnim.

Njegovo c. kr. apost. veličanstvo dostojalo
je najvišjim svojim rješenjem od 19. srpnja
t. g. najmilostivije dozvoliti utemeljenje od deset
štipendijah po godišnjih 300 for. za obrazovanje
učiteljah sa gimnazijah sa talijanskim i njemačkim
učevnim jezikom.

Usled raspisa c. kr. ministarstva nastave
od 31. listopada t. g. br. 7215 raspisuje se time
natjecaj za podijeljenje otih štipendijah pod slie-
dećim uvjetima:

Štipendia trajat će najviše tri godine danah.
Štipendista je obavezan da sluša na fakultetu beč-
kog sveučilišta predavanja služeća za njegovo
obrazovanje, odnosno po učinjenom izboru kupa
učevnih predmeta, propisanoga privremenim
zakonom o izpitu čekalaca za gimnazijalno u-
čiteljstvo, da udioničtvoje kod viežbanjah u je-
zikoslovno-dogodovnom siemeništu ili u silospit-
nom zavodu neumornom revnostju pripravljaajući
se za buduće svoje učevno zvanje i najtočnije
obdržavajući postojeće propise glede dokazah o
svome znanstvenome dieľovanju.

Isto tako je obavezan marljivim polazkom
predavanjah njemačkog, talijanskog jezika, knji-
ževnosti prisvojiti se ove jezike na toliko, da
pismeno i natmeno sa izpravnosti i točnosti uz-
mogne u istih držati svoja predavanja.

Ako te dužnosti neispunjava može mu se
štipendia oduzeti svaki čas. Takovim štipendijam
obdareni izdat će uspiješe očitovajući da se ob-
vezuje, da se svojevremeno preuzeti svako na
kojem c. k. gimnaziju dano mu učiteljsko mjesto
i najmanje kroz šest godinah zadržat ga, neiz-
punjujući pako ove obavezanosti skopčane sa po-
dielom, da će povratiti eraru štipendij, što ga
je vukao.

Oni, što kane natiecti se za takav štipendij,
imadu svoje molbenice, upravljene na c. k. mini-
starsstvo nastave, predati c. k. ban. vladi i obložiti
ih podpuno izpravami o dobi, viero zakonu, sta-
lišu, izučenih nauci (potrebna je sviedočba
barem o izučenih prijašnjih mudroslovnih nauci
ili o izpitu dozrelosti, dobrim uspiehom polože-
nom) nadalje o slučajnom upotrebljenju poslie
izučenih naukah, kao i o znanju jezika. U zad-
njem obziru zahtieva se znanje njemačkog i ta-
lijanskog jezika, i usled toga imadu natiectelji
polag propisa raspisa od 27. prosinca 1849.
drž. zak. list 1850 br. 15) podvjeriti se pred-
hodno izpitu iz njemačkog ili talijanskog jezika
polag toga, koi otih jezika jeste njihov mate-
rinski odnosno onaj, u kojem su učili javno
nauk gimnazijalni, i očekiva se takodjer znanje
ilirskoga ili srodnoga mu jezika slavenskoga.

Nakon valja napomenuti u molbenici, u ko-
jim učevnim predmetima kani čekalac usposo-
biti se za gimnazijalno učiteljstvo.

Dotične molbenice moraju dospjeti ovamo
najduže do konca prosinca t. g.

U Zagrebu 16. studenoga 1853.

Od c. k. banske vlade.

S ratišta rusko-turakoga.

U Zagrebu, 23. studenoga.

O daljnim kakovim događajima neima još
sveudilj nikakvih izviestjah. Sve, što se god s
bojišta javlja, odnosi se na izjasnjenje poznatih
već faktah. Protieranjem Turakah iz velike Vla-
ške raspšile su se na bërzo ilusie priateljah
turskih, te se je izpunilo ono naše proricanje:

„čera Ture Kraljevića Marka itd.“ — Osnova
Omerpašina, kojom je špekulirao na Bukurešt,
naopako mu za rukom izpadne, te se je ope-
tovano dokazalo, da fanatizam i žestina pače
mnogo pretežnije sile turske napram hladnokër-
vnom junačtvu Rusah ništa proizvesti kadra nisu.
Što će Englezi, koji su u svojim novinama naj-
novie prosuli kojekakve netemeljite glasove o
porazenju Rusah, kazati na ova fakta? — Tur-
cima nagnjeni listovi u obće su čudnovatu i do-
ista dietčinsku čud pokazali, kojom sva vieruju,
što im tko na nos obiesi, samo ako je za nji-
hovu stvar, a u vojničkim kombinacijama zasvie-
dočiše podpunu nevieštinu. Još se doduše isti
listovi tieše svakojakim maštama (fantazija) kao:
da su Rusi na Kaukazu pobijeni, da je Klapka
stigao u Carigrad itd., još se oni neoborivo uz-
daju u visoki talent vojvode Omerpaše, uzdaju
se u sërčanost golonogog redifa itd., no sve je
zaludo, jer kako sada stvari stoje, više je nego
vierojatno, da će Rusi još ove godine zauzeti
klance na Balkanu.

O pokušanom prelazu Turakah kod Gjur-
gjeva izdan je u Bukureštu ruski bulletin
od 11., koi u prevodu glasi: „Noćju izmedju
27. i 28. listopada (8. i 9. studenoga po no-
vom) dobio je načelnik car. ruske, u okolici
Gjurgjeva usredotočene, vojske prijavu, da su
Turci u velikom broju prešli na otok Moka-
n, ležeći napram ovom gradu, i tu se počeli ut-
vërdjivati. Za da se njihova nakana preprieči,
dao je general Soimanov kod debele magle dne
28. listopada (9. studenoga) pomaknuti 8 topo-
vah s regimentom Toms i jednu lahku bateriu
s dva eskadrona huzarah. Čim se je magla raz-
përšila, prosipaše namieštene baterie s miesta
vatru na otok; Turci su se na to posakrili u gu-
stu šumu, koja taj otok pokriva. Baterie, namie-
štene na desnoj obali Dunava, kao i topovi
smiešteni na turskom parobrodu ležećem kod
otoka odgovoriše na pucnjavu ruskoga topništva,
bez da bi i najmanju štetu počinili. Usled toga
se je dušmanin bërže bolje u najvećem neredu
bacio na čamce, koji su tamo uz parobrod bili,
i udaljio se na desnu obalu, očistivši sasvime
otok Moka.

Kološvarski „Satelit“ javlja s ratišta:
Dostavljaju nam kao nepouzdan glas, da je prie
niekoliko danah nieki lieutenant od vlaškog vo-
jničtva usled ratne odsude ustrieljen, jer se je
kod njega našlo proglašah Omerpašinih, te je
on svoju simpatiju za tursku stvar javno zasvie-
dočavao. — Izviestja „Satelita“ dopiru do 11.
Do toga se dana uredno opremala roba iz Ko-
lošvara u Bukurešt. — O bitki kod Oltenice od
4. donosi naknadno, da su Rusi izgubili tudie
517 momakah, medju njima 23 oficira, a 730
momakah ranjeno je. O primirju neima ni go-
vora; po svoj pullici trajat će bitke ciele zime.
Miesto Oltenica steklo je rečenom bitkom histo-
ričku znamenitost. Ovo selo leži u niekom tro-
uglju, što ga Dunav, potok Argiš i isto selo
sačinjavaju. Nedaleko od tog sela tik Dunava
leži zdanje karantensko, a polag je niekakva
stara kula. Ovo zdanje i tu kulu posieli su Turci
i na taj način dobar položaj zauzeli. Turci su
na toj kuli smieštili topove, te su bombama i
24-funtaškim topovima, dopremljenim iz Turtu-
kaja, mërzko gadjali na Ruse, koji namiešteni
biahu na niekom briježuljku iza sela samog. Malo
dalje od toga briježuljka nalazio se je general
Dannenberg sa svojim generalštabom. Kako su
zatim Rusi jurišali na Turke, poznato je iz pri-
ašnjih opisah. Gotovo svi zapoviednici bataillo-
nah, koji su svoje čete kod jurišanja u vatru
predvodili, ranjeni su. U koliko se iz ranah za-

ključiti dade, Turci su pucali koničkim kug-
ljama.

Nedavna javili smo, kako je jaka francez-
ka flota u Dardanelima. Za vriedno dakle dër-
žimo, da polag autentičkih izviestjah i englezku,
tamo usidrenu, flotu opišemo. Ona sastoji iz
sliedećih ladjah: „Britania“ (120 topovah); „Tra-
falgar“ (120 top.); „Albion“ (90); „Rodney“
(90); „Vengeance“ (84); „Bellerophon“ (73);
„Aretusa“ (50); „Leander“ (50). K ovim la-
djama s jadrina dolazi sliedećih 15 parobrodah:
„Sanspareil“ (71 top., 350 konjah težine); „Re-
tribution“ (28 top., 800 konj. tež.); „Furious“
(16 top., 400 k. t.); „Tiger“ (16 t., 400 k. t.);
„Firebrand“ (6 t., 410 k. t.); „Sampson“ (6
t., 467 k. t.); „Niger“ (14 t., 400 k. t.); „Wasp“
(14 t., 400 k. t.); „Fury“ (6 t., 515 k. t.);
„Inflexible“ (6 t., 380 k. t.); „Ardent“ (4 t.,
200 k. t.); „Caradoc“ (4 t., 350 k. t.); „Shear-
water“ (4 t., 160 k. t.); „Spitfire“ (4 t. 140
k. t.); „Triton“ (4 t., 260 k. t.). — Ukupno:
885 topovah, 5332 konja težine i 8852 mor-
nara. Za podkriepjenje ove sile nalaze se na
putu 2 ladje s jadrina i 4 parobroda: „Rueen“
(116 top.) i „London“ (90 top.); „Terrible“
(21 t. i 800 k. t.); „Agamemnon“ (90 top.,
550 k. t.); „Leopard“ (16 top., 560 k. t.) i
„Highflyer“ (21 t., 250 k. t.). — Ako se ovo
sračuna s gornjom svotom, sastojat će englezka
flota u Dardanellima iz 29 ratnih ladjah broje-
ćih 1289 topovah, 7492 konja težine i 12,332
mornara.

Po viestima iz Petrograda od 12. stu-
denoga stigao je onamo ulak i donio viest, da
su Turci u Azii započeli nepriateljstva. Oni su
ušli u pašaluk Kars izmedj Gumria (Aleksandro-
polja) i Akalstika, no budu poslie dosta žestoke
bitke po car. ruskom smotriteljnom vojnom sboru,
nad kojim zapovieda knez Barjatinski, uzbijeni
te izgubiše 1000 momakah.

O bitki nekakvoj kod Batuma i zauzetju
tvërdje Nikolajevsk po Turcima ništa neznadu u
Petrogradu.

„Preuss. Corr.“ piše, da je francezki
konzul u Jašu dobio nalog, da odlazi iz Molda-
vie. Tamošnji francezki podanici stavljeni su pod
zaštitu pruskog konzula.

Palaca kneza Gbika u Jašu preustrojava se
sad sa rusku bolnicu sa 600 krevetah.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i
vojvodina Sërbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubož-
nice obećaje nadalje:

	sa glavnicu for.	godišnji pri- nos for.
G. Vuković Mato	50	12
„ Klinggräff	20	—
„ Sucić A.	50	—
„ Poljak Ant.	5	5
„ Vallauch	—	2
„ Marot J.	—	1
„ Dr. Rakovec	4	—
„ Ottinger	—	4
„ Dr. Krieger	10	24
„ Mikšić Ljud.	—	5
„ Jakčin And.	—	6
„ Tkalcic Stjepan	—	12
„ Augustin Jur.	6	6
„ D. Hërzić	—	1
„ D. Trezna	—	2
„ Pukšec	—	5
„ Gvozdanović Marko	—	2

» Koos odvičnik	—	12
» Mikec	—	2
» Bošnjaković	—	6
Gospoja Grešić Kata	—	2
» Binder Tereza	—	5
» Junković Franjka	10	—
» Demötörfy Ana	—	12
» Šenk Ana	—	5

Za utemeljenje platjeno je:

G. Vallauch	3	—
» Novak M.	1	—
Gospoja Franz Josipa	2	—
» Seb Vilhelmina	1	—
» Popović Katarina ud.	1	—
» Borovjak Fr.	10	—
» Šek Ana	5	—
» Grešić Kata	4	—
» Binder Tereza	5	—
Gna. Kalina Ana.	2	—
» Janda Ivana	1	—
G. Verner Franjo	5	—
» Pozderek, kapelan	1	—
» Ottinger	5	—
» Jakčin And.	10	—
» Gvozdanović M.	2	—
» Mikec	5	—
» Rath Petar	2	—

Stjepan Pogledić,   Kamauf,
predstav. i župnik.   načelnik.

Rusija.

— Mi smo razložili poglavite događaje rata između Turakah i Rusah u godinama 1828. i 1829.*) Sad ćemo govoriti o dva rata, kojih je, u isto ono vrijeme, pozorište u podunavskim provincijama bilo. Car Nikola, malo prije na prestol stupivši, više je putah vojsku predvodio, i pobiedonosno stupanje generala Dibića na Drinopolj rat je okončalo.

Mieseca svibnja god. 1828. oglasila je Rusija Turskoj rat. Pozivala se na bukureški traktat, tužila se da porta nije izvršila mnoge važne ugovore, a naročito da nije povratila dva gradića Anapu i Poti, na utoku rijeke Faza na azijskoj strani crnoga mora. Godine 1826. pregovori početi u Akermanu i Besarabii načinili su nov traktat, koji će izpuniti ruska zahtjevanja. Ali u isto vrijeme buknuo je rat između Rusie i Persie, i porta, koja je možda u sukobu tom takodje radila, našla je u tome povoda da nov traktat, koji je potpisala, neizpuni. Rusija je vodila rat s Persiom odvažno; uspjeh svoj upotrebila je na to, da granice svoje u Aziji pruži preko persijske sve do bregovih rijeke Araksa, i s koncem god. 1827. toliko se osnažila, da je napredno mogla voditi rat sa Turskom.

Pri svemu tome vidimo, da je Rusija u to vrijeme na rat na Dunavu upotrebila samo za cilj svoju preko nužnu silu. U vojsci, kojom je zapovijedao grof Vitgenštein, nije bilo više od 80,000 ljudi. Tako isto ima danas u vojsci knjaza Goršakova. Rusi dakle drže, da su i sad dosta snažni, da uspješno rat započeti mogu. Nikad u podunavskim provincijama nisu počinjali rat sa vojskom većom od 70—80,000 ljudi, i to iz dva uzroka: uzdaju se u svoje prevashodstvo, i znaju kako je teško izdržavati se.

Ipak moguće je da su Rusi imali priliku pokajati se, što nisu veću masu na bojište izveli. Prije stupanja u napredak, morali su osvojiti mnoga važna mjesta, i različite te opsade primorale su ih silu svoju na mnogo stranah razdvojiti. 7. svibnja 1828. prešao je grof Vitgenštein preko Pruta sa dvije divizije svoje vojske. Miesec danah kasnije, 8. srpnja, general-lieutenant Rudžvić prešao je preko Dunava izpred turskih topovah prema Isacki, koja je morala kapitulirati. Za vrijeme između prelaza preko Pruta i Dunava, veliki knjaz Mihajlo oborio je Brailov, najvažnije mjesto, koje su Turci na lijevom bregu Dunava još u rukama imali.

Rusi su mislili, da će Brailov brzo osvojiti, ali su naišli na jaki odpor. Oni ga osvojiše prevashodstvom svojih opsadnih poslova, ali jasno mogaoše poznati narodni fanatizam Turakah. Na prvi poziv na predaju odgovorio je zapovjed-

nik grada, Soliman-bej, ovako: „Kad bedemi budu srušeni, mi ćemo načiniti druge od naših tielesah.“ Mali jedan turski junak od 12 godina, uhvaćen na breši, gdje mu je još mlađji brat poginuo, doveden je bio pred velikog kneza Mihajla. Zapitaše ga žali li svoga brata. Što bi ga žalio, odgovori, kad je na breši umro.

Poslije osvojenja Brailova, kome je trebalo mjesec danah, ostali gradovi, Tulča, Mačin, Hiršova, Kistendže, otvorili su vrata svoja Rusima. Po nedostatočnim izviestjama držali su Rusi, da su tri ova mjesta slabo vojskom snabdijevana. S početka rata možda bi Šumla na brzu ruku mogla osvojena biti, ali su Turci imali vremena pa su prispieli sa dvadeset hiljadah piešakah i pet i do šest hiljadah kavalerie. Ta koncentracija nije dopustila Rusima da podju na Varnu, kao što su najprije bili smislili, nego su morali sa najvećom časti svoje sile na Šumlu udariti.

Husein-paša, koji je dobio pomoći, očekivao ih je sa više od četrdeset hiljadah ljudi. Izpred tako užasne pozicije, Rusi nisu smieli misliti na napadanje, nego su počeli kopati izpred varoši redute, pružene čak do planinah. Turci od svoje strane gradili su bedeme izpred ruskih redutah, i s jedne i s druge strane strašno su se bili da spreče radnju ili da uradjeno razruše.

Opsada Šumle bila je dakle povorka bojovah, u kojima su Turci često pobijđivali, i najposlije porazili neprijatelja noćnim napadom, koji im je podpuno za rukom izišao. To je natieralo Ruse da se već koncentriraju.

U istih mah, kad je opsadjena Šumla, obkoljena je i Varna i tu je bitka počela biti ozbiljnija prvih danah mieseca rujna god. 1828. Rusi s početka na malom kroju, biše osnaženi prvom divizijom garde. Car Nikola dodje i sam pod Varnu, koje je opsada poglaviti predmet celog rata postala.

I zaista početkom mieseca rujna dvadeset hiljadah Turakah pod zapovijesti Omer-Vriona dodjoh izmedju Kimčića i Varne i stadoše tu obkopavati se u nekoj šumi, i to je uzrok što Rusi neko vrijeme prava silu neprijatelja doznali nisu. Nije moguće opisati, kako su se užasno bili Rusi i Turci, a bez odsudne s koje mu drago strane pobiede.

Ipak zbog osobite nevještnosti Omer-Vriona izpao je dobar rezultat za Ruse, to jest osvojili su Varnu, na koju su sad na novo napali. Već su dva bedema provaljena bila i pripravljeni su se za juriš. Svi se vojnički spisatelji čude Omer-Vrionu, što je petnaest danah stajao pa gledao kako Rusi osvajaju mjesto, kome je u pomoć poslan. Još valja spomenuti, šta je činila ruska flota, koja je osvojivši Anapu, došla pod Varnu s druge strane crnog mora, i u stanju bila i svoja napadanja sa zemnim baterijama složiti.

Poslije šestdeset i dva dana opsade Varna otvorila je svoje kapije ruskoj vojsci, koja je na bedemima našla 162 topa. To je bio svršetak prvog rata. Omer-Vrion bio je bačen sa velikim gubitkom dalje od Kamčika; drugi korpus turske vojske, koji je prešao preko Balkana, vratio se natrag, a Rusi padoše na zimnište.

Rat od godine 1829 započeo je novi glavni general, grof Dibić, carev general-adjutant, koji je u predjašnjem ratu služio kao poglavar generalštabu u vojsci. Krenuvši se iz Jaša s koncem veljače, general Dibić prodje Moldaviu i Vlašku, predje preko Dunava i opsiedne Silistriju. Udari na nju 5. svibnja, i istoga dana varlo se ozbiljno pobiše blizu Pravade general Rot i veliki vezir, koji je iz stana pod Šumlom izišao sa četrdeset hiljah ljudi. Veliki vezir naumio je bio osvojiti Pravadu, potući Ruse pod Silistriju, pa se sjediniti sa vojskom, koju će mu Husein-paša dovesti. Ali pisma njegova, Husein-paši pisana, uhvatiše Rusi i doznaše svu tajnu.

24. svibnja krenuo se general Dibić sa korpusom od dvadeset hiljadah ljudi, ostavivši nešto vojske da nastavi opsadu Silistrie, i pošao je na susred velikom veziru. Stigao ga je blizu Kulevče i potukao tako da je vezir jedva sa nešto kavalerie u Šumlu uteći mogao. Poslije tog gubitka pali su Turci u pravo malodušje.

Pobieda bila je odsudna, naročito zbog toga: što je ruski general sad mogao preko balkanskih planinah preći. Ali mu je valjalo najprije osvojiti Silistriju, i 30. srpnja praskanje podpaljene mline provalilo je zid u gradu, i nagonilo posadu da kapitulira.

Medjutim je veliki vezir zatvoren bio u Šumli i očekivao da na njega udare. Vieština, kojom je general Dibić znao maskirati i izvršiti prelaz preko Balkana, obmanula bi i prozorljivog neprijatelja. Poslije predaje Silistrie, uputio je k Šumli poveliku vojsku da veliki vezir pomisli da je pred njim cijela ruska vojska. Ali u isto vrijeme, ostale kolone dohvatiše se noću planinah, i kad je 21. lipnja veliki vezir doznao stupanje preko Balkana, bilo je kasno tome se opreti. Vojska, koju je Rusima u potjeru poslao, bi uzbijena, general Dibić načini sebi, 26. lipnja, generalni kvartir u Andosu; preko Balkana se prešlo na tri različna mjesta.

Put u Carigrad bio je otvoren. General Dibić uze na juriš, 12. kolovoza, varoš Slivno, razkérstje mnogih putevah, koji se sastavljaju iz Drinopolja. Odtuda ruska vojska nije se s kime imala biti, i 29. kolovoza general Dibić pade pod zidove druge glavne varoši otomanskog carstva, Drinopolja, koja će biti kraj junačkom njegovom stupanju. Sustradan osvoji je bez i jednog udarca, zaplašivši je obćim jurišem. Od Carigrada stajao je samo na dvadeset i pet miljah.

Berzina i smielost stupanja bilo je generala Dibića uspiehu poglavito sredstvo. Ali nam je slobodno pomisliti, da je bilo vrijeme da mir učini kraj opasnostima junačkog njegovog pohoda. Narod se mogao probuditi iz svog nemara, a turski generali mogli su se privući s ledjah ruskoj vojsci, koja je i sama bila umorna, malana broju, i nije imala podvoza.

Bilo kako mu drago, mir bi potpisan u Drinopolju 2. rujna 1829. Poznata su uslova toga mira. Moldavia, Vlaška i Sèrbia metnute su izrično pod pokroviteljstvo cara, i sultanovo suverenstvo svedeno je na investituru knjazovah i na primanje slabakog danka. Otvor Dardanelah i Bosfora utvèrđen je za sve narode. Rusija je povratila sva zavojevanja u Europi, ali je zadržala u Aziji mjesta Anapu, Poti, Akalčik, Ackur i Akalkalaki, kao naknadu za ratne troškove. U istom traktatu obvezala se porta, da će nezavisnost Gèrčke pripoznati.

To su bili rezultati rata medju Turcima i Rusima prije dvadeset i četiri godine, rata, koji je trajao dvie godine i na dva pozorišta, u Europi i u Aziji.

Evo dvadeset i četiri godine kako se dvie te sile nisu tukle. Je li sad došlo vrijeme novoj bitki? Po historiji, koju sad navedosmo, možemo sravniti današnje stanje Turske sa onim, u kome je bila u vrijeme posljednje borbe. U vojničkom prizrenju danas joj je stanje bolje. Sabrana sila pod Omerpašom za cijelo je znamenitija nego što su bila sredstva obrane u Turskoj prije četvrtine stolietja. Najgore je bilo onda to, što nije imala generalah. (Ass. Nat.)

Francuzka.

— Pariški „Moniteur“ donosi iz Lisabona od 5. o m., da je njezino veličanstvo kraljica portugalska u slijedstvu poroda umrla. Po zakonu prima vladu kraljevski suprug do punodobnosti prestolnog nasljednika. Lisabon je miran.

Velika Britanija i Iraka.

„Times“ kaže da je boj, koji knjaz Goršakov i Omer-paša sad biju, samo jedna epizoda, koja sprečjuje razpravu razmirice, a nije postupak, koji riešava iztočnu razmiricu. On misli, da kabineti valja bar toliko da se postaraju, da taj boj neuzme drugi karakter. „Sreća“ veli „te ni u Englezkoj ni u drugim zemljama negledaju ljudi toliko na taj boj, koje proizvod nestèrpljenja samo, nego više gledaju na to, šta rade europske vlade.“

Njemačka.

„N. P. Ztg-u“ piše londonski korešpondent o „englezkome predlogu“ ovako:

Kad je car Nikola pristao na bečki predlog, na koji poslije opet porta nije htela pristati-

*) Vidi br. 263 Nar. Novinah.

ti, onda je engleski kabinet vrlo putno mislio, da u napredak valja sama porta da vodi pregovore. Pa zato je engleski kabinet predložio perti jednu notu na petrogradski kabinet. Mi do duše nemožemo tu notu saobćiti od rieči do rieči, ali možemo pouzdano kazati, da se ona naročito tiče koncesijah, koje porta može dati Rusii na polsu 12 milionah pravoslavnih sultanovih podanikah.

Uz taj predlog poslao je engleski kabinet porti i svoje mišljenje o ugovoru od 13. lipnja 1841. Kažu da porta smatra to objasnjenje kao jamstvo i da su na to objasnjenje pristale i Pruska i Austrija i Francuska, pa da je nadati se pristanku i od Rusie.

A „Pr. Cor.“ o istoj stvari govoreći kaže, da car Nikola nemože i neće pristati na taj engleski predlog, zbog toga, što se turskim podanicima, koji su pravoslavne crkve, daju samo prava onih hristijanah druge koje crkve, koji su takodje sultanovi podanici. Car Nikola hoće to, da se svima pravoslavnima ona ista prava obećaju po istome pravu, po kome bi se n. pr. ma kome latinskome monastiru sa francuskim kaludjerima dale kakve privilegie.

Ciena žita u Zagrebu

od 23. studenoga 1853.

	Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5	—	6
„ hrvatske	5	—	—
Napolice	4	—	4 15
Raži	3	30	—
Kukuruz starog	3	36	3 40
Ječma	3	40	—
Zobi	2	12	—

Službeno bérzojavno objavljnje bečke burze od 23. studenoga 1853.

Tečaj d'eri. papirah.	u sr.	Tečaj m'emb.	kratak rok
D'eriav. obveznic. sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 m'ies.
„ od g. 1852	82 1/2	Angsburg sa 100 f. current	3 m'ies.
„	4	Berlin sa 100 prus. talirah	171 1/2
„	3	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 m'ies.
„	2 1/2	Frankfurt na Mainu sa 120	115 1/2
Izvačenoobv. obv. dvor. komore od prisilnog sajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Voralberga i Salzb.	3	Genovaza 300 piemont. lirah	2 m'ies.
Obveznice lomb.-mletačkog sajma do g. 1850 sa 5%	134 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban.	86 1/2
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839	100	Lipako sa 100 forintih	2 m'ies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	2 1/2	Livorno sa 300 tosk. lirah	114
„	2	London sa 1 funt sterl.	11 17
„	2	Lyon sa 300 fr.	3 m'ies.
Obveznice	3	Milan sa 300 austr. lirah	114
„	2 1/2	Marselle sa 300 frank.	2 m'ies.
„	2 1/2	Pariz sa 300 frank.	136 1/2
„	2 1/2	Prag sa 100 for.	1 m'ies.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji	4 1/2	Torin sa 100 for.	3 m'ies.
„	4	Mletci sa 300 austr. lirah	1 m'ies.
„	4	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
„	3	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„	2 1/2	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
„	2 1/2	Tečaj novca	
„	1 1/2	Carški dukati Zajam od 1851 Slovo A	
Obveznice zemljišnog odkupa	5%	Slovo B	
Na putnicima redinje blagajne		Lombardski	
Godišnji discento Bank-akote komad po	1325		

Dienee.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2250	Krak.-g. složko po 100 f.	622
Bečke-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.	560
Sopr.-W.-Neud. ž.	200	Aust. Lio. u Těstu 500	
Budiej.-Gm. Linz ž.	250	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-těr. 1. isd.	290	Galič. saložen. 4% sa 100	91
„ 2. isd.		Srećke Esterhazie 40	
danja s p'rvencijom	200		

SLUŽBENI LIST.

(357—Lzv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje previše dozvoljene biele strianske morske limitu soli, za porabu žiteljstva podžupanije jastrebarske tečajem upravne

godine 1853, u ukupnom iznosu 4072 centa 68 funtih iz c. k. skladišta u Rieci, obdržavat će se dne 5. prosinca t. g. prije podne u uredu c. k. podžupanije u Jastrebarskom javna jevtinba, kuda se dotični poduzetnici ovima pozivlju.

Uvjeti, pod kojim će isto nabavljenje poduzeti se, ustanovit će se ugovorom sa najmanje ponudjajućim sklopiti imajućim se.

U Jastrebarskom dne 21. studenoga 1853.

C. k. ravnatelj podžupanije
Rok sandić.

Nr. 1219. (344—Lzv.)

(3—2)

Ordinanza

degli i. r. Ministeri delle finanze e del commercio, obbligatoria per tutta l'estensione dell'Impero, con cui vengono poste in vigore le disposizioni apparrate da Sua Maestà I. R. Apostolica con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852 concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

Nri. 3541-548-FM. e 7222/H-HM.

Sua Maestà I. R. Apostolica, con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852, ordinando contemporaneamente d'incorporare l'Istria e le isole del Quarnero al territorio doganale austriaco generale e di restringere il territorio del porto franco di Trieste, si è graziosissimamente degnata di approvare le seguenti disposizioni concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime, le quali entreranno in vigore col 1.° Novembre 1853.

Disposizioni

concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

§ 1. Ogni capitano o direttore di un naviglio austriaco di qualsiasi categoria, il quale da un porto nazionale si reca in altro porto nazionale od estero, dovrà, allorchando leva le spedizioni, produrre all' i. r. Ufficio del porto il manifesto in doppio esemplare da lui firmato di proprio pugno, sulle merci formanti il carico.

Un esemplare del manifesto sarà da corredarsi delle polizze di carico firmate dai caricatori.

In questo manifesto dovrà pure specificarsi la paccotiglia dell'equipaggio, regolarmente e separatamente dai colli del carico.

§ 2. Il manifesto munito delle polizze di carico assicurate con filo sarà da riconsegnarsi al capitano o direttore munito del visto e del suggello dell' i. r. Ufficio del porto, onde in caso di occorrenza esso possa legittimarsi tanto durante il viaggio quanto alle rispettive Autorità finanziarie marittime o consolari del luogo di sua destinazione, secondo che questo sia un porto compreso nel territorio doganale, un porto franco austriaco od un porto estero con sede di un Consolato imperiale.

§ 3. Ai capitani o direttori di navigli austriaci diretti per un porto austriaco incombe di presentare all'Ufficio del porto, oltre i due esemplari voluti dal § 1, anche un terzo esemplare del manifesto, il quale, dopo essere munito del visto dell'Ufficio del porto a senso del § 2, verrà, chiuso e suggellato, restituito al capitano o direttore. Questo terzo esemplare sarà da consegnarsi all'Ufficio od impiegato chiamato ad incontrare il carico col manifesto che al capitano o conduttore del naviglio venne consegnato aperto, possa facilmente scoprirsi qualunque cambiamento operato in quest'ultimo.

Qualora le merci caricate sopra un naviglio austriaco fossero destinate per diversi porti nazionali, dovrà estendersi e rassegnarsi per ogni singolo porto un manifesto separato nel numero di esemplari stabilito.

§ 4. Le disposizioni portate dalla presente Ordinanza trovano piena applicazione anche rispetto ai navigli coperti da bandiera pontificia, qualora questi fossero diretti per un porto austriaco, godendo d'essi il diritto, al pari dei navigli austriaci, di esercitare il cabotaggio lungo la costa austriaca.

§ 5. A nessun capitano o direttore di un naviglio austriaco è lecito di caricare merci le quali non sono comprese nel manifesto.

Qualora egli, dopo aver levate le carte di spedizione, venisse nel caso di caricare altre merci, sarà d'esso in obbligo, prima di trasportarla a bordo, di farne dichiarazione suppletoria sull'esemplare del manifesto restituitogli dall'Ufficio di porto, indi di presentare questo nuovamente all'Ufficio di porto assieme alle polizze del nuovo carico, nella qual occasione sarà da completarsi analogamente anche l'esemplare rimasto presso l'Ufficio in custodia.

L'Ufficio di porto avrà da autenticare siffatte aggiunte secondo le indicazioni contenute nel § 2.

Anche il terzo esemplare suggellato del manifesto e voluto dal § 3, sarà da completarsi ed autenticarsi nel modo suaccennato ed indi da restituirsi da parte dell'Ufficio al capitano o conduttore, dopo essere stato nuovamente chiuso e suggellato.

Il divieto contenuto nel presente § di occultare merci nel manifesto di carico colpisce anche i capitani e direttori di navigli esteri (Editto 10 Marzo 1779 ed Ordinanza governativa 12 Luglio 1802).

§ 6. Se il naviglio è diretto per un porto austriaco compreso nel territorio doganale austriaco generale o dalmato, dovrà nel manifesto apparire specificato il numero e la marca dei pacchetti, casse, colli o di altri recipienti che trovansi sul naviglio, come pure la quantità e qualità delle merci caricate.

La qualità e quantità delle merci non han d'uopo d'essere indicate secondo la misura e del nominazione della tariffa daziaria. E concesso d'indicare la quantità secondo le misure alle quali l'oggetto suole essere venduto in commercio.

Però tanto l'indicazione della quantità come della qualità deve essere esatta e corrispondere dei pari che il numero e le marche dei colli, allo stato effettivo del carico.

In generale sono in questo caso da osservarsi le vigenti norme diziare circa i manifesti, e per conseguenza rispetto a quelle parti di territorio in cui è in vigore il regolamento sulle dogane e privative dello Stato, dell' 11 Luglio 1835, come pure relativamente ai porti della Croazia appartenenti alla lega doganale generale, il § 35 e successivi di quella legge, e circa il territorio doganale della Dalmazia la Neuficazione dell' i. r. Governo dalmato dei 18 Ottobre 1837 N. 19739-6158.

Se il naviglio è diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero sarà da estendersi e corredarsi il manifesto secondo le prescrizioni dell'Editto 10 Marzo 1779 e della Notificazione 12 Luglio 1802 dell' i. r. Governo di Trieste.

§ 7. L'Autorità finanziaria o marittima del porto austriaco, in cui il naviglio proveniente da un porto austriaco sarà per approdare, dovrà ricusare il ricevimento dei manifesti, i quali non portassero l'autenticazione dell'Ufficio del Porto voluta dal § 2.

Il terzo esemplare sigillato del manifesto di cui il Capitano o conduttore nel caso indicato dal § 3. deve essere munito, dovrà in ogni sua parte corrispondere perfettamente al secondo esemplare non suggellato, consegnato al navigante medesimo.

Scorgendovisi una differenza sarà quest' ultimo esemplare da considerarsi per abusivamente alterato ed il Capitano o conduttore sarà per trasgressione della presente Ordinanza da punirsi secondo le disposizioni del § 9.

§ 8. Qualora all'Ufficio di porto del luogo di caricazione insorgesse sospetto, che il carico non corrisponda al manifesto prodottogli, è d'esso in facoltà di esaminare il carico del naviglio, ed occorrendo di farlo anche scaricare.

§ 9. Qualora il Capitano o direttore d'un naviglio non avesse esattamente manifestato il suo carico, e quindi si rinvenissero merci non comprese nel manifesto, oppure qualora il medesimo non fosse in grado di esibire il manifesto voluto dai §§ 1 e 3, dovrà esso pagare per la prima volta una multa disciplinare da fior. 10 a 20 per ogni centinaio della merce non dichiarata, in favore del fondo pensioni della Marina.

Se il manifesto suggellato venisse intercettato, o si rinvenisse il sigillo lesso, oppure se i manifesti fra loro non combinarsero, verrà punito il conduttore del naviglio colla multa disciplinare da cinquanta a duecento fiorini.

Nel caso d'insolvenza del conduttore del naviglio, garantisce il naviglio stesso per l'importare della multa.

Le merci rinvenute, non comprese nel manifesto oppure non coperte di tale documento sopra un naviglio diretto per un porto del territorio doganale, saranno del resto da consegnarsi all'Autorità finanziaria per l'ulteriore procedura d'Ufficio.

Siffatte merci sono da trattarsi come oggetto di tentativo di contravvenzione daziaria punibile per contrabbando, la quale a misura che il naviglio era per partire od era partito.

a) da un porto attinente al territorio doganale generale austriaco o ad uno speciale dalmato, oppure

b) da un porto franco austriaco, verrà punito secondo le leggi penali in contravvenzione di finanza vigenti pel caso a), nel luogo dal quale il naviglio fece vela, e pel caso b), nel luogo pel quale il carico o la maggior parte di esso era destinata.

Se poi il naviglio fosse diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero, le merci rinvenute e non comprese nel manifesto o non coperte da manifesto, non verranno per questa sola mancanza trattate come oggetto di contravvenzione finanziaria, ma dovranno assumersi suppletoriamente nel manifesto già approntato o da approntarsi.

Le disposizioni penali del presente paragrafo trovano piena applicazione ai Capitani o direttori di navigli esteri in contravvenzione all'obbligo loro imposto dal § 5.

Nel caso di reiterata contravvenzione alle prescrizioni, verrà dichiarata la confisca del naviglio

in favore del fondo pensioni di Marina; qualora poi il casso toccasse ad un naviglio austriaco, decederà inoltre il Capitano o direttore, che si rese colpevole di recidiva, per sempre dal diritto di comandare navigli austriaci di qualsiasi categoria.

§ 10. L'investigazione e la punizione delle contravvenzioni, alle quali sono applicabili le pene dettate dal precedente § 9, è devoluta agli i. r. Uffici di porto in quanto ciò riguarda le disposizioni di polizia marittima.

Il ricorso contro le decisioni di codesti Uffici da presentarsi entro 8 giorni dall'intimazione della nazione, all'i. r. Governo centrale marittimo, sia direttamente oppure a mezzo degli ispettori del Governo stesso residenti nei rispettivi litorali.

§ 11. Entro la distanza da terra di una lega austriaca (4¹⁰/₁₀₀ miglia geografiche italiane ossia 7590 metri) è vietato in mare qualunque trasbordo di merci, eccetto il caso della forza preponderante di un avvenimento fortuito, da comprovarsi legalmente.

Contravvenendo a questo divieto si va a trasgredire le prescrizioni di polizia marittima e di finanza.

Come contravvenzione alle leggi di polizia marittima verrà la trasgressione del premesso divieto punita nel Capitano o direttore a senso del § 9 della presente legge, senza distinzione se le merci trasbordate siano o meno comprese in un manifesto.

Sotto rapporti doganali verrà la premessa contravvenzione considerata come contrebando e punita secondo quelle leggi penali di finanza, le quali sono in vigore nel territorio doganale più vicino al luogo ove seguiti il trasbordo.

A questa punizione per attentato contrabbando soggiace il Capitano o direttore tanto del naviglio dal quale, quanto di quello nel quale seguiti il trasbordo.

§ 12. Alle barche pescareccie è assolutamente vietato il trasporto di merci.

Le contravvenzioni a tale divieto verranno punite nel conduttore di barca colle pene disciplinari per contravvenzioni di polizia marittima stabilite dal § 9 della presente legge, di più con quelle del § 18 del regolamento sulla pesca in mare dd. 7 Agosto 1835.

Inoltre contro le contravvenzioni al suddetto divieto verranno applicate le disposizioni circa la punizione del contrabbando, le quali si trovano in vigore per quel Dominio della Corona, alla cui costa la contravvenzione venne commessa.

Vienna 24 Settembre 1853.

Nr. 14,189.

Concurs - Kundmachung.

Bei der mit dem Salzamt vereinigten k. k. Sammlungskassa in Essek ist die Stelle des Amtsschreibers, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert fünfzig Gulden, das Quartiergeld jährlicher hundert Gulden und ein Salzdeputat jährlicher Einhundert zwanzig fünf Pfund nebst der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird der Concurs bis 24. December 1853 hiemit eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche innerhalb obiger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstzeit, über die Kenntniss des Kassa-Rechnungskanzlei und Konzeptgeschäftes, der deutschen und kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Agram am 9. November 1853.

Br. 2168. (349—Izv.) (3—3)

Natiečaj.

Pri višjoj elementarnoj učionici u Bakru, prazna se sada nahode slijedeća mesta, to jest:

- Ono učitelja l. mužkog razreda, sa godišnjom platom od 300 fr. — i stanbinom u naravi.
- Ono učiteljice za ženski spol, sa godišnjom platom od 300 fr. i nagradom od 40 fr. za stanbinu, dok ova u naravi priredjena i opredjeljena bude. — Onaj, koji jedno od ovih naznačenih mestah postići želi, ima ovdje podpisati, gradsko-kotarskome magistratu, do uključivo 15

dojdućeg meseca prosinca i ne kasnije, svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podneti, i dokazati:

1. rodno mesto, doba, viero zakon, i stališ;
2. Nauke, i znanstvo hrvatskog, talianskog i niemačkog jezika;
3. Službe u učiteljskoj struci do sada obdržane, i ostale.
4. Dovršenje pedagogičkog tečaja, i zadobitku time učiteljsku sposobnost.
5. Ponašanje, — zdravlje, i dovršeno ciepanje kozicah. Natjecatelji, koji se u službi nalažu, podneti će molbenice svoje putem prodpostavljenog sebi poglavarstva.

Od gradsko-kot. Magistrata.

U Bakru 2. studenoga 1853.

Br. 926 (350—Izv.) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog suda osiečko-valpovačkog prošnji baštenikah Petrović shodno s ovim do javnosti stavlja se dražbena prodaja kuće pod br. 168 u mestu Valpovo ležeće, koja iz dvorstog materiala zidana — sastoji iz 2 sobe na sokak, 1 kuhinje sa 1 sobom u dvorište — 2 štale — i 2 šupe — zatim druge kuće na istom dvorištu nalazeće se koja sastoji iz četiri sobe na sokak — 1 kuhinje — 2 sobe od ostrag i pivnice — posebno zatim 2 štale i 2 sobe za družinu — dvorište zauzima 602 □ hvatih, bašča uz kuću 2501 □ hvat, druga bašča preko puta od kuće 1197 □ hv. Prodaja 1-va stavlja se na dan 1. prosinca 1853, druga pake na 2. siečnja 1854 u Valpovu, ciena ličbena obih kućah i hašće jest ciena procienbena sa 4112 for. 24 kr. sr. Bašće preko puta 100 fr. sr.

Uvjeti dražbeni:

- a) svaki, koji licitirat želi, prije dražbe ima jamdevinu gotovog novca sa 100 fr. sr. položiti.
- b) odobrenje prodaje nije priuzdržato — nego ostavit će se dobro na onom, koji najviše na drugoj prodaji ponudi,
- c) prodajna svota ima se odma položiti,
- d) po položitoj svoti kupac mora setaki useliti.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

Br. 8599/z. z. (124—D.S.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Budući je mesto kot. ranarnika Severinskog premiestjenjem Roberta Bučara u Bukovački kotar izpražnjeno, zato za privremeno popunjenje službe kot. ranarnika u Severinu, s kojim je skopčana godišnja platja od 150 for. i 50 for. skuparine, zatim paušal putni od 150 for., razpisuje se uslied vis. odpisa c. k. banske vlade od 10. studenoga o. g. br. 15800 natiečaj — i pozivlju se svi rečenu službu polučiti želeći, da molbenice svoje potrebnim vrhu izučeni kirurški naukah, zatim svoje moralnosti i dosadanjeg službovanja podkripljene na podpisanoga najduže do 15. prosinca 1853 preko svoje nadležne oblasti uprave.

U ostalom glede onih, koji su jur god. 1851 kod dotičnih oblastih svoje molbenice sa prilozima za slične službe predali, pak ih još natrag dobili nisu, primetjuje se, da se u molbenici, koju bi uslied ovoga razpisa predali, na priloge prve svoje molbenice pozvati mogu.

U Zagrebu 17. studenoga 1853.

C. k. vrh. župan
Jos. Bunyevac.

Br. 4200 (354—Izv.) (3—3)

Natiečaj.

Uslied naredbe visoke c. k. banske vlade od 28. p. m. br. 16206 razpisuje se oviine natiečaj za privremeno popunjenje izpražnjene službe ožupanijskog fizika, s kojom skopčana je godišnja platja od 500 for. srebra, — u ime konakovine godišnjih 36 fr. sr., i skuparine godišnjih 166 for. 40 kr. sr. Natjecati se hoteti imadu zakonito dokazati svoju dobu života, viero zakon, izučene nauke, dobivene uslied njih zakonite liečničke i ine mozebiti koje povelje, dosadašnje bavljenje ili službovanje, znanje jezika i ćudoredno i političko ponašanje. Ovakovim dokazateljstvima i zakonitim biljegom providjene molbenice imadu se c. k. županjskomu uredu požezkomu najkasnie do 16. prosinca t. g. i to onih, koji su u javnoj službi, kroz predpostavljene c. k. oblasti, inih pako kroz dotične c. k. podžupanske iliti kotarske oblasti dostaviti. U Požegi 14. studenoga 1853.

(198—Dp.) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog suda grada Zagreba daje se s otim na javno znanje, da je na vlastito zahtjevanje Marie udove Metelka prodaja na javnoj dobrovoljnoj dražbi kuće njezine s gruntom ovdje u Zagrebu na potoku pod br. kućnim 306 ležeće dozvoljena, i obdržavanje dražbe na dan 23. prosinca 1853 po podne u 3 sata odlučeno.

Pozivadu se dakle svi volju k tomu imajući na dan dražbe na lice mesta tim dodatkom, da uzklikna ciena ustanovljena je u 800 for. sr. i da si je gospoja prodavateljica zadržala pravo odobrenja ali neodobrenja prodaje u vremenu od osam danah od dražbe računajući; vieroovnikom ipak, koji su na istu kuću osigurani, ostaje sačuvano njihovo hipotekarno pravo bez obzira na prodaju-kupovnu svotu, jer je ova prodaja dobrovoljna.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1853.

Mikulic,
g. z. sudac.

Br. 1279 (355—Izv.) (3—3)

Proglas.

Razpisuje se natiečaj za mesto psetoubijca u ovom gradu, s kojim je skopčana godišnja platja 120 for. srebra iz gradske blagajne, bezplatni konak i nagrade izhodeće iz globah i taksah za utjene iliti bijanje psetah. — Natjecatelji će ju morati podneti svoje prošnje ovom magistratu do 16. prosinca t. god. dokazivajuće domovinu, dobu života, sadašnje bavljenje, slučajevne javne došadašnje službe, sposobnost za službu psetoubijca, dobro ponašanje i druge naslove za podkrepljenje svoje molbe.

Od gradskog magistrata u Rieci dne 4. studenoga 1853.

načelnik,
B. Trojer.

Br. 765. (356—Izv.) (3—3)

Izrok

na Ivana Brauera bunarskog majstora iz Rétfale.

Od strane c. k. kot. suda osiečko-valpovačkog Ivanu Brauer bunarskom majstoru iz Rétfale obitavanja nepoznatog do znanja stavlja se:

Da Josip Deutschmann iz Rétfale preko odvjetnika Huga Marinovića pod dne 24. kolovoza 1853 br. 529 protiv njemu parnicu radi tražbine duga 267 fr. 30 kr. b. v. poveo je — za koje pretresivanje, u posliedku molbe od 7. studenoga 1853 br. 733 nastavni rok na dan 31. prosinca t. g. u 9 sati pred podne kod ovog c. k. kot. suda stavit je; i počem obtuženog Ivana Brauera obitavanje dosada nepoznato bi bilo — za oto smislom §. 85. gr. postup. u svrhu njegovog zastupanja na njegov trošak sudbeno imenovat je g. Josip ml. Fösmajer odvjetnik — kom će ju se dalnji podnesci dostavljati.

Opominje se ujedno Ivan Brauer, da imade dovoljno uputit naredjena sebi zastupnika, kako da mu se pravda svršsi shodno razpravlja, ili pako da sudu drugog imenuje zagovornika — ar u protivnom slučaju, imat će posliedice, što je sve to zane-mario, pripisat samom sebi.

U Osieku dne 17. studenoga 1853.

C. k. kot. sud osiečko-valpovački.

Br. 850 (352—Izv.) (3—2)

Oglas dražbe.

Cesaro-kraljevski kotarski sud verbovački do znanja stavlja, da će se dne 6. prosinca 1853 druga dražba držati vinogradah: Cirkvenjaka na 4. kopača protezajućeg se i na 60 for. cienjenoga, b) Japčevine na 2 kopača velikog i na 20 for. procienjenoga obih na vlastitost Josipa Dečka seljaka iz Preseke spadajućih. I zatim c) vinograda Lovre Futča seljaka iz Pogančeca u Ključu ležećeg na 2 kopača protezajućeg se i 26 for. cienjenog.

O čemu se također svi hypotheekarni vieroovnici po glasu § 509 g. p. ubaviestuju.

U Verbovcu 7. studenoga 1853.

M. Baneković.

(199—DP.) (1—1)

U knjigarni Franje Župana u Zagrebu bit će za kratko vrijeme na prodaji: **Molitvena knjiga** sastavljena po preč. gosp. Šimi Starčeviću, začastnom kanoniku, duhovnog stola prisjedatelju i gradskom župniku u Bagu, pod naslovom:

Svagdanja Pobožnost
i
prava izpovied křstjanska.

S dopustjenjem oblasti duhovne izdana sa slikom razpetog Isusa u ocilu rezanom.

Molimo prečastno svetjenstvo, gg. učitelje i ravnatelje učionah, da bi dostojali predbrojitelje sabirati i gori navedenoj knjigarni novce poslati. Ciena je ovoj molitvenoj knjigi s tokom tvrdo svezanoj 48 kr. sr., a u koži sa zlatorezom i takvom svezana 2 for. srebra.

Tergovna ciena bit će poslie za tvrdo svezanu 1 for., a u koži fino vezanu 2 fr. 30 kr. srebra.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Službene oglase
predložena je
stavbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

U Zagrebu. Iz Bosne stigoše sljedeći važni glasovi:

U Sarajevu 9. studenoga. Poslije nego bi u Sarajevu pročitan ferman carski, da Turška stupa u rat s Rusijom, u svakome Bošnjaku strah je nieki zavladao; Turke biedi i straši silno i nepobiedimo oružje Rusah, a uz to i svoje vlade preporuka, da njihov dosadnji način postupanja prema raji izmienuti se mora i bolji postati, da svaki zulum i nasilje prestati mora. Mi pak hristijani strepimo, da se Turci u ovom sdvojenju svome volji vlade neotmu, biesniti počmu i svoje nevolje gnjev na nama neizliju. I zaista ako ma gdje puška zazuj, ovo nas mmoiči neće, ma kakve preporuke vlade bile. — Dok su Turci javno nama prietili, nismo ih se toliko imali strašiti; no sadanja njihova potajna prietnja i mierzost prama hristijanskoj vieri, višji je užas za nas, toliko više, što predstojeći rat na njih dieluje kao za vieru, koje njihove zakonoše — ulema — vrlo dobro dokazati znadu, a podobni ratovi svagda su zla sliedstva za kërst imali.

Istom prilikom, kad je rat oglašen bio, vlada je dala naredbu našem veziru Huršid-paši, da 10 hiljadah Bošnjakah — redife — sakupi i na granicu sèrbsku postavi, a mostarskome pak 5 hiljadah Hercegovacah na cèrnogorsku granicu. Zbog čega je Huršid 20. p. potajno otišao na Drinu, da pregleda tamošnje položaje granice i gdje bi glavni stan pomenute vojske smièstiti mogao, kojom prilikom baš i naredi, da se u Višegradu bolja čast domovah izprazni, gdje će se i veća čast vojske smièstiti. 26. u večer povratio se je u Sarajevo a sutradan pregledao razvaline sarajevskog grada i topove, koji se u njemu nalaze.

28. počele su dolaziti iz okružja u Sarajevo čete poturicah spremne za boj. 30. priepodne stigao je jedan javer od Omerpaše, no nezna se s kakvim naredbama. Istog dana po podne bio je veliki medžilis, u kom su sami Turci 5 satih niekakve dogovore imali, poslije koga bi zapoviedjeno, da jedna četa Sarajliah i jedna četa Visočanah (svega 1500) odlaze u Višegrad. Od ovog dana jednako su do danas prolazile ovuda čete iz unutarnjosti na rečeno mjesto, pri čem se zaista na prolazak njihov do Sarajeva ništa reći nemože, mirno je sve prolazilo. Č. vezir jednako je četobašama ili bim-bašama preporuke činio, da vojska mirno putem idje, da nebi gdje raju zlostavili i zulum činili.

Ovoj redifi samo je obećano hrana i nešto hajluka; no budući da je mnoge lanjsko četovanje na Cèrnojgori oparilo zbog gladi i što im se hajluk obećani nije nikako platio; zato 1. o. m. došavša četa Travljanah i Zeničanah nikako se odavdie krenuti nije htela, dok im hazna mrie-sečna jednu platu napred nije izplatila.

Ista vojska, kao što se je primietiti moglo, sastoji se ponajviše iz sufliah i fuklišah svakog okružja, koje sviedoči veoma slabo i odèrpano njihovo odieo i oružje, zbog koga je data naredba od vezira, da im se veća čast oružja onog, što je od raje 1851 pokupljeno, podieli. — Sad čovjek kad pomisli na njih, slabu njihovu spravu i još slabiju uredbu zbog hrane, nije sumnjati, da će raja ostati na miru, gdje se ova vojska skuplja, kao što su već i počele tužbe dolaziti na zulum, koji su putem od Sarajeva počeli činiti. Tako je ovdie došao jedan tutor manastira Banje, koji je ovog lieta nanovo sagradjen bio, sa tužbama na zla, koja su višegradski Turci počeli tamošnjoj raji činiti, a i

sami manastir već misli se da će biti razoren, i to kao što se govori po nalogu višegradskog mudira.

Beg Čengić sa četom jednom do 2 hiljade došao je u Drobniake, da pazi na cèrnogorsku granicu od strane Morače, i da jednu tamošnju raju sasvim u cèrno zavije.

Naš mitropolit Prokopie ima mieseć i po danah, kako jednako po obližnjim selima hođa i milostinju kupeći jednu sirotinju guli. I ovo je jedan od najvećih zulumah, koje narod naš u Bosni tèrpi.

Tèrgovina od dana na dan to slabii vid dobija a naročito s Rumeliom. Lietina, premda kod nas prilično je dobro sabrata, ipak velika skupoća u hrani vlada, da ju gotovo ljudi u ovo doba nepamte.

U Sarajevu 10. studenoga. Čehaja vezirev odtèrčeo je na svu preču u Beograd, i to po dolazku pošte stambolske, no upravo nezna se zašto. Govori se, da će od Srbije iskati dozvoljenje, da može ono 10 hiljadah Bošnjakah prevesti preko Srbije u Niš.

Austrija.

— Po visokoj zapoviesti izradjuje se plan jedan, u kom će sva ona mješta naznačena biti, gdje su se kroz 10 godinah ladje pokraj austrijskih morskih obalah podavile. I za naše ladjare bit će karta ova važna.

— Iz Newyorka javlja c. k. general-konzul, da bi šljivovica iz Austrije u sievernoj Americi vrlo dobro prolazila, i da se traži.

Moldavija i Vlaška.

— Zbog toga, što ima znamenitih događajah na donjem Dunavu, jamačno bi svi, kojih se tiče, radi što pouzdano znati o ruskoj vojsci, koja je u podunavskim knjažestvima da se odupre Osmanliama, koji svaki dan napadaju. Vèrlo mnoge viesti, koje nam svaki dan stizu, osnivaju se na žalost samo na onome, što koi korespondent po predhodećem mišljenju čiem predpostavlja; a to nas dosta putah još zbunjuje, umièsto da nas obaviesti da znamo na čemu smo. Pa zato mislimo, da ćemo svakome učiniti po volji, ako kažemo koliko je do 13. studenoga bilo ruske vojske u Vlaškoj i Moldavii. — Sljedeći podatci osnivaju se od časti na sadašnjem efektivnom stanju ruske vojske u obće, a od časti i osobito na tome, što su pouzdani ljudi, kako pri prelasku ruske vojske preko Pruta, tako i pri njezinome kasniem namieštaju sami očima vidili.

Lipnja mieseca prešle su preko Pruta kod Skulena (Jaša) i Leove u Moldavii ove ruske vojske:

1) 4. korpus vojske pod generalom od infanterie Danenbergom. Ovaj korpus ima: A) 3 divizije piešakah (t. j. 10., 11. i 12. diviziju) pod generalima Soimonovom (general-lieutenantom), Pavlovom (general-majorom) i Liprandom (general-lieutenantom); B) 4. diviziju lahke kavalerie pod gen.-lieut. grofom Nirodom; A) 1 diviziju topništva pod gen.-majorom Sikstelom.

2) Jedna brigada od 14. divizije piešakah Molera II. (gen.-lieut.), koja je od lidersovog 5. korpusa vojske. Ona je pod generalom od brigade Engelhartom II. (ali ne pod gen.-Lieutenantom Engelhartom I, koji zapovieda 2 divizije rezervne kavalerie od garde.)

3) 5-ta divizija lahke kavalerie, što je od 5. Lidarsovog korpusa vojske, stoji pod gen.-lieut. Fišbahom.

Jedna divizija piešakah ima 2 brigade, jedna brigada 2 pukovnie, jedan puk 4000 moma-

kah. Jedna dakle divizija piešakah ima 4 puka ili 16,000 mom.

Jedna divizija konjaničtva ima 4 puka, a jedan puk konjaničtva 1000 mom.

Svega dakle vojske, što je prešla preko 3 divizije piešakah od 4. korpusa vojske (pod Danenbergom), a

svakoj po 16,000 momakah 48,000

1 divizija konjaničtva od 4. korpusa vojske 4,000

1 brigada piešakah od 5. korpusa vojske (pod Danenbergom) 8,000

1 divizija konjaničtva od 5. korpusa vojske 4,000

1 batalion strielacah 1,000

Osim toga i 10 pukovah Kozakah, a svakome puku po 600 mom. 6,000

Svega mom. 71,000

Pri tom dolazi i regularno topništvo. Svaki puk ima po jednu bateriju topovah, a u svakoj bateriji ima 12 topovah. Pri tom dolazi i jedno oddieljenje kozackog topništva na konju.

Od 5. korpusa vojske ostale su u Izmailu, Odesi i Sevastopolju još 2½ divizije piešakah, 40,000 mom.; pa za zato je i komandant od korpusa Lidars ostao u Odesi. Kao što se piše po novinama, od te 2½ divizije znamenit je dio poslan na azijsku granicu.

Avantgarda vojske, što je u podunavskim knjažestvima, bila je pod general-adjutantom i general-lieutenantom Anrepom (komandantom 1. divizije rezervne artilerie od garde), koi je na nekoliko danah odmah poslije prelazka vojske preko Pruta došao naročito iz Petrograda po samoj zapoviesti cara Nikole u knjažestva, da uzme pomenutu komandu.

Avantgarda je imala: a) pomenute Niroda i Fišbaha divizije konjaničke, b) pomenutu Engelhartovu brigadu infanterie, što je od 5. korpusa vojske; b) jednu brigadu od Soimonove divizije.

Avantgarda je dakle imala: 2 divizije konjaničtva po 4,000 m. 8,000 2 brigade piešakah (1 diviziju) 18,000

Svega m. 26,000

Pa ako je, kao što je docnie napominjano, i 2. brigada od divizije piešakah Molera II., što je od 5. korpusa vojske, prešla kolovoza mieseca kod Leove, onda ukupnoj vojsci od 71,000 mom. valja dodati još 8,000 mom., premda je u viestima iz Galca bilo spomena samo o 3 ili 4 bataliona, dakle i o 3-4000 mom. Te tako bit će vojske u podunavskim knjažestvima oko 80,000 mom. i nešto više, kuda se mora i topništvo računati. Od te vojske bilo je još rujna mieseca u Moldavii 7,000 piešakah i konjaničtva oko Tekuča i Galca, 750 piešakah u Jaša, a u Fokšani 8.000 mom. Ostaju dakle za Vlašku od prilike 65-66,000.

Da su ti podatci istiniti, vidi se koje odtuda, što knjaz Goršakov neima pod sobom više nego samo 2 korpusa, t. j. 4. i 5. korpus vojske, a koje i odtuda, što je general Lidars još jednako u Odesi, i tek se sad, kao što najnovia izvièstja glase, krenuo u podunavska knjažestva, zajedno sa Osten-sakenovim korpusom.

Valja još i to uzeti, da se jedan batalion moldavske vojske još od sèrpnja mieseca upotrebljava po Goršakovej zapoviesti pri magazinih izmedju Jaša i Tekuča, gdje je vojnička hrana, i poslije da bi ruske vojske moglo za 25,000 više biti, kad bi knjaz Goršakov upotrebio i vlašku miliciju i pograničnu stražu u boju protivu Turakah. (Wand.)

Turska.

— Carigradski je patriarh predao sultanu ovu adresu: „Podpisani, koga su mitropolitiski sinod i velikaši gèrčke obćine izabrali za patriarha i koji je po zahtjevanju naroda za takova postavljen, a po velikoj milosti vašega veličanstva udostojen te časti, da prestolu zahvali na osobitoj milosti, smatrat će kao pravu slavu to, da postojano i iskreno izvrši blagonaklonu namjeru, da podanici vašega veličanstva napreduju i budu u blagostanju. Iz spasonosnih i premilostivih riečih, koje je vaše veličanstvo blagovoljelo izgovoriti mi, osviedočava se podpisani prepokorni sluga, da će srećati mir vašega vjernoga gèrčkoga naroda doći do najvećega stepena. — O vi podanici portini, osobito vi Gèrci, znajte da vam je naš veliki zakoniti monarh, da bi pokazao svoju veliku milost, svoju blagost i svoju velikodušnost spram svojih viernih podanikah, učinio tu milost, da vam svoje slovo i previsoke zapoviesti izdaje kao otac svojoj dietci, i da vam je učinio tu osobitu milost, da mu možete odgovarati. Istina, o gospodaru, sultan je Mahmud II., veliki i slavnoga spomena, čiji ste vi nasljednik, osvojivši tolike zemlje, blagovoljeo zavesti tako isto štedru i utješiteljnu sistemu što se tiče njegovih novih podanikah; ali je vaše veličanstvo umiело sèrca svih svojih podanikah pobijediti i tako zavladatai svima narodima; a to je takva pobjeda, da je snaga i nakit svim vladama. — Mi uvažavamo veliku prednost one milosti, koja nam se svaki dan čini. Mi se zaklinjemo svome sultanu, da ćemo mu biti sasvim vierni i odani. Kad je naš padišah po prevelikoj milosti i ljubavi sroču svojih podanikah blagovolio primiti k sèrcu održanje starih privilegija, koje je osvojitelj dao našem narodu, to smo i mi svi dužni povieravati se osobitoj velikodušnosti vašega veličanstva, pa oslanjati se na vašu carsku volju i pokoravati se vašim previsokim zapoviestima, odajući ministarstvu svoju hvalu za blagodičlanja, sudijama i namima za pravdu, vezirima i vojsci za junačstvo, a patriarhu i mitropolitima za umièrenost i spravedljivost. Najposlije dužni su vaši podanici dèržati se u krugu vjernosti i nesvèrtati s puta poštenja i iskrenosti. Kako smo sretni mi u velikome hladu od monarha, kome više meima ravna, što se spasavamo pod snažnim zakriljem njegove milosti! Blagovolite, gospodaru, primiti blagodarnost od vaših viernih Gèrkah, koju ispraviti ja kao svoju dužnost počitujem. — O božji promislu, nedaj nikakovome zlu na veliko lice sultanovo, održati ga do vieka na carskome prestolu i neukrati nikad svim njegovim viernim podanicima tu veliku radost, da budu uvijek kod njega u milosti.“ — Osim te adrese carigradska obćina predala je sultanu i gèrčka carigradska obćina od svoje strane jednu adresu, u kojoj mu blagodari na tome, što je odbrio izbor, da je Antim patriarh.

Švajcarska.

— U Švajcarskoj je diplomacia najveću pažnju obratila na konferencie, koje su imali poslanici velikoga tesinskoga savieta sa saveznicima savjetom o vrlo opasnome stanju, koga je taj kanton dopao s razmirice sa Austriom. Dali je između Vata i Valisa s jedne i sardinske vlade s druge strane zaključen je dèržavni ugovor o tome, da se sagradi jedan veliki drum za vojsku preko Kol-u de Menuva, što je kraj velikoga Bernharda.

Belgia.

— Da je Belgia opet u priateljstvu sa Francijom, rekao bi čovjek zbog toga, što je francuzki poslanik opet došao u Brisel. Ali se opet pogovara, da će ga francuzka vlada pozvati natrag. Kažu da Francuzkoj nije milo, što je kralj Leopold išao sa svojom familijom u Englezkiju da se prodje. Ali se zato opet nije nadati kakvome nepriateljstvu sa Francijom, kao što ga nije bilo ni sa Nizozemskom zbog rujanske

svetkovine. Kralj, koji je do sada bio tutor svome najstarijem sinu hercogu Brabantskome, proglasio mu se samo za kuratora, odkako je hercog oženjen.

Velika Britanija i Iraka.

— U Englezkoj se i vlada i narod ne prestano zanimaju iztočnom razmiricom. Vlada nehtiede učiniti po volji zahtjevanju, da se parlament izvanredno sazove, nego ga je još nanovo na nieko vrijeme odgodila; a opet narod po protiv-ruskim metingima dao je svome mišljenju javni značaj. — Posljednje viesti sa predgorja i iz iztočne Indije glase, da je bojati se, da se opet nezametnu nepriateljstva na predgorju sa Kaferancima, a u iztočnoj Indiji sa Birmancima.

Dania.

— Po Dansku započeo se nov i znamenit period pèrvih danah prošastoga mjeseca tim, što se u isto vrijeme otvorila zemaljska skupština u Kodanju, u koje i osobita skupština u Šlezvigu i Holšteini. U Kodanju se svetovahu o osnovnome zakonu kraljestva, kao preko nuždnome uslovju za obći dèržavni ustav u danskim zemljama; a opet u Šlezvigu i Holšteini svetovahu se u istome smislu o osobitome ustavu za vodstvo, u kome su politička prava razprostranjena s jedne, a s druge strane kao da su malo i skućena.

Ciena žita u Zagrebu

od 25. studenoga 1853.

Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5 —	6 —
„ hrvatske	5 —	—
Napolice	4 —	4 15
Raži	3 30	—
Kukuruza starog	3 36	3 40
Ječma	3 40	—
Zobi	2 12	—

Službeno bèrzojavno objavljeno bečke burze
od 24. studenoga 1853.

Tečaj dèrž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèrž. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (97)	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2	82 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 5 „	73 1/4	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 3 „	—	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	—	Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
Izručenoobv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	—	Genova za 300 piemont. lirah	2 mies.
Obveznice lomb.-milotačkog zajma do g. 1850 sa 5%	—	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 „ 100	229 135 1/2	Lipso za 100 forintih	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	58	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mies.
„ „ „ 2 „	—	London za 1 funt sterl.	2 mies.
„ „ „ 2 1/4 „	—	Lyons za 300 fr.	3 mies.
Obveznice lomb.-milotačkog zajma do g. 1850 sa 5%	—	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
Obveznice u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	—	Marseille za 300 frank.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	—	Pariz za 300 frank.	2 mies.
„ „ „ 2 „	—	Prag za 100 for.	2 mies.
„ „ „ 1 1/4 „	—	Tèrst za 100 for.	1 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	—	Mletci za 100 austr. lirah	3 mies.
Naputnice rednične blagajne Godišnji disconto	—	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
Bank-akcie komad po 1330	—	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		Slovo B	
		Lombardeski	
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		Slovo B	
		Lombardeski	
		Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		Slovo B	
		Lombardeski	

Dionice.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2270	Krah.-g. sletke po 100t.	625
Bečko-glog. želj. „ 500	—	Aust. dun. parob. 500 f.	562
Sopr.-W.-Neud. „ 200	—	Aust. Llo. u Tèrstu 500	—
Budiej.-Gm. Lins. „ 250	—	Bud.-pešt. lančan. 500	—
Požun.-tèrn. 1. izd. „ 290	—	Galič. založn. 4% za 100	—
„ 2. izd. „ 200	—	Srećke Esterhaz. 40	—

SLUŽBENI LIST.

17495.

Stipendia

za učiteljske čekavce na gimnazijskim i talijanskim i niemačkim jezikom učevnim.

Njegovo c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je najvišnjim svojim riešenjem od 19. sèrpuja t. g. najmilostivije dozvoliti utemeljenje od deset stipendia po godišnjih 300 for. za obrazovanje učiteljah za gimnazije sa talijanskim i niemačkim učevnim jezikom.

Uslied raspisa c. kr. ministarstva nastave od 31. listopada t. g. br. 7215 raspisuje se time natičaj za podieljenje otih stipendia pod sljedećim uvjetima:

Štipendista trejat će najviše tri godine danah. Štipendista je obvezan da sluša na fakultetu bečkog sveučilišta predavanja služeća za njegovo obrazovanje, odnosno po učinjenom izboru kupa učevnih predmetah, propisanoga privremenim zakonom o izpitu čekalacah za gimnazialno učiteljstvo, da udioničtvoje kod viežbanjah u jezikoslovno-dogodovnom siemeništu ili u silospitnom zavodu neumornom revnostju pripravljaajući se za buduće svoje učevno zvanje i najtočnije obdržavajući postojeće propise glede dokazah o svome znanstvenome djelovanju.

Isto tako je obvezan marljivim polazkom predavanjah niemačkog, talijanskog jezika, književnosti prisvojiti se ove jezike na toliko, da pismeno i ustmeno sa izpravnosti i točnosti umogne u istih dèržati svoja predavanja.

Ako te dužnosti neizpunjava može mu se stipendia oduzeti svaki čas. Takovim stipendiam obdareni izdat će uspisje očitovajući da se obvezuje, da se svojevremeno preuzeti svako na kojem c. k. gimnaziu dano mu učiteljsko mjesto i najmanje kroz šest godinah zadržat ga, neizpunjujući pako ove obvezanosti skopćane sa podielom, da će povratiti eraru stipendij, što ga je vukao.

Oni, što kane natiicati se za takav stipendij, imadu svoje molbenice, upravljene na c. k. ministarstvo nastave, predati c. k. ban. vladi i obložiti ih podpuno izpravami o dobi, viero zakonu, stališu, izučenih naucih (potrebna je sviedočba barem o izučenih prijašnjih mudroslovnih naucih ili o izpitu dozrelosti, dobrim uspiehom položenom) nadalje o slučajnom upotrebljenju poslije izučenih naukah, kao i o znanju jezika. U zadnjem obziru zahtieva se znanje niemačkog i talijanskog jezika, i uslied toga imadu natiecateli polag propisa raspisa od 27. prosinca 1849. dèrž. zak. list 1850 br. 15) podvèrći se predhodno izpitu iz niemačkog ili talijanskog jezika polag toga, koi otih jezika jeste njihov materinski odnosno onaj, u kojem su učili javno nauk gimnazialni, i očekiva se takodjer znanje ilirskoga ili srodnoga mu jezika slavenskoga.

Nakon valja napomenuti u molbenici, u kojim učevnim predmetima kani čekalac usposobiti se za gimnazialno učiteljstvo.

Dotične molbenice moraju dospjeti ovamo najduže do konca prosinca t. g.

U Zagrebu 16. studenoga 1853.

Od c. k. banske vlade.

(357—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje previše dozvoljene biele strianske morske limo soli, za porabu žiteljstva podžupanie jastrebarske tečajem upravne godine 1853/4 u ukupnom iznesu 4072 centa 68 funtih iz c. k. skladišta u Rieci, obdržavat će se dne 5. prosinca t. g. prije podne u uredu c. k. podžupanie u Jastrebarskom javna jevtinba, kuda se dotični poduzetnici ovime pozivlju.

Uvjeti, pod kojim će isto nabavljenje poduzeti se, ustanovit će se ugovorom sa najmanje ponudjajućim sklopiti imejućim se.

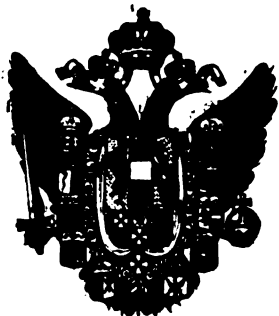
U Jastrebarskom dne 21. studenoga 1853.

C. k. ravnatelj podžupanie
Roksandić.

Današnjem listu priložen je „Oglas zagrebačkoga katoličkoga lista.“

Carsko-kr.

NARODNE

službene NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
3 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
dlažkoplatjase do 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
četne linije 4 kr. sr.

S ratila rasko-turskoga.

Srb. Dnevnik donosi sljedeće važne vijesti:

Iz Beograda 16. studenoga. Po prelasku iz pregovorah u samu dielatnost rata između Turakah i Rusah, umalo i mi žitelji Beograda nismo u prošlu nedjelju izkusili sudbinu onu, koju su i Novosadjani od zanešenih bivših pobunjenih Magjarah s petrovaradinskog grada prije nekoliko godina poćuvstvovali. Za odklonenje takove nesreće imamo blagodariti g. c. k. austrijskome general-konzulu Radosavljeviću. Paša beogradski protestirao je kod praviteljstva našega za postojeće još dielovanje konzulata ruskog, izrazivši se, da će on, ako rećeni konzulat ruski dielovanje svoje za tri dana neprekine, iz topovah s grada na varoš, kao buntujući u tome, što neprijatelj onu vlast u sredmi svojoj obdržava, udariti. Zalud su bila našeg knjeza i knježevskog predstavnika sva izjasnjivanja i trudi da pašu uspokeje, jer ovaj što reće i učiniti htiede. Treći dan rećenog pašnog roka svršavao se baš u nedjelju, a ruski konzulat još na zdanju svome sve znake svoje imadjaše. O akšamu (pred večer) postane komešanje Turakah u gradu primietiteljno i pojavi se izgled ako ne propasti, a ono jamačno velikog stradanja našeg, koje prićini, te sam g. austrijski konzul odterća u grad k paši i počem mu je mudro razložio slijediti imajuća od postupka njegova veliku nesreću za mnoge austrijske torgovce, koji ovdie u Beogradu žive, i znatne kapitale svoje kod beogradjanah imaju, i počem ga je pri tom uvierio, da će do zore konzulat ruski dielovanje svoje prekinuti i znake konzularne sa zdanja poskidati, naslijedova tek tako i time uspočenje pašino. Knjaz pak naš nemogavši ništa s pašom svršiti, išao je g. konzulu ruskomu Muhinu i molio ga, da zadovoljstvo paši učini, i tako je konzulat ruski te noći bitnost svoju u Beogradu svršio. Za činovnike konzulata toga govorilo se, da će zemlju našu ostaviti; a sad vidimo, da će kvartire sebi na Vračaru uzeti i medju nami ovdie kao privatna lica pod pokroviteljstvom konzulata austrijskog ostati.

Pored ovoga imamo još jednu novinu. Do sada bio je ovdie i kod serbskih i kod turskih vojnikah zakonjen red, da činovnici i vojeni i gradjanski bili oni Turci ili Srbi, kada u uniformama i pod sabljama pored straže prolaze, s propisanom vojenom česti od stražarah (Turakah ili Serbah) pozdravljani bivaju; a sad je paša vojnicima svojim zapoviest izdao, da straže u napredak raju nepozdravljaju. Od ovog se neizključava ni sam knjaz naš kao mušir blistateline porte. — Zemunci našu glavom: ima nešto preko, veli šaljivi kalendar, i malda neće pogoditi.

Novih važnih izviestjah neima nikakvih. Osim niekih pucnjavah izmedj Gjurgjeva i Ruščuka ništa se nije znatniega prideseilo. — Iz Bukurešta od 21. studenoga donosi berzovaj: General Dannenberg izviestio je kneza Goršakova, da su Turci ne samo Oltenicu nego i obližnji otok na Dunavu sasvim očistili. Isti legor kod Turtukaja, gdje je do 20,000 mem. bilo, od 5 danah sasvim je pust. Uslijed toga polazi sutra Danenberg iz Budešta, gdje će 300 kozakah, 8 satnijah piešactva s 8 topovah ostaviti. Osim neznatnih čarkanjah vlada duž ciele obale kao nieko primirje. Vlaško topništvo s mostovom spravom dobilo je zapovied, da u Ibrailu polazi, gdje će se podćiniti zapoviedničtvu generala Engelharta.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Serbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubojnice obećaje nadalje:

	za glavnu	godišnj pri-
	for.	for.
G. grof Deym fml.	20	—
" Macchio fml.	20	—
" Jellačić gm.	20	6
" Denkstein	10	—
" B. Šmidburg	5	—
" Zastavniković	1	—
" Vukovac	20k.	—
" Budisavljević	1	—
" Galy	1	—
" Šuplikac	1	—
" Prašak	1	—
" Dr. Paternos	5	—
" Fromm	1	—
" Turković	1	—
" Těrnski	1	—
" Novak	1	—
" Hadžić	1	—
" Möller	1	—
" Viekerhauser	1	—
" Verth	1	—
" Cucy	5	—
" Malinarić	2	—
" Skalnik	2	—
" Horacek	5	—
" Kovačević	1	—
" Starčević	80k.	—
" A. Koverbašić	80	—
" Kotas major	5	—
" Rosenzweig major	2	—
" Tolovitz	1	—
" Semetrovsky	1	—
" Kosanović	1	—
" Janetkal	1	—
" Fišer Rittm.	1	—
" Heger	1	—
" Neustädter fml.	6	—
" Kronenfeld	5	—
" Regiment Sigismund	6 fr. 20 kr.	—
" Filiak, stražmeštar	— 20	—
Stjepan Pogledić,	Kamauf,	—
predstav. i župnik.	načelnik.	—

— „Gl. Dal.“ piše: Čim u svim gotovo kotarima pokrajine naše ovogodišnji preizvod u vinu bioše stranom slab, a stranom u niekojima miestima i sasvim omahnuo s nepogode vremena ili s bolesti, koja je udarila bila u groždje; s radostju vidimo, da je barem jedno miesto, koje se pohvaliti može, da ga je nesreća ova promašila. To miesto, koje je providjenje božje poštedilo, jest Šplit; zato i bioše pravedno da zahvali višnjemu na tolikoj milosti, a to je i učinio svetčano dne 30. listopada o. g.

Austrija.

Iz Beča. Austrijska torgovina s Turskom, koja je zastala sada, čini, da su redci statističkih tablah torgovine prazni. Po zadnjem izviestju po suhu iznešeno je iz Turske robe za 11,844,000 for., a unešeno u Tursku u vrijednosti od 11,898,000 for. Austrijske torgovine s Turskom po moru unešeno je za 18, a iznešeno za 20 miliona tako, da se ukupna austrijska-iztečna torgovina računati može na 67 miliona for. vrijednosti. Ako se u obzir uzme pretěrgauto torgovanje s podunavskim kneževinama, onda će se lako moći preraćunati šteta, koju tērpe austrijski torgovci na donjem Dunavu.

Talianska.

— Pišu iz Turina, da je ministarstvo unutarnjih poselah raspisalo pismo na sve pokrajinske upravitelje i vojski im preporučuje, da nastoje svladati utamne niekojih partajah, koje idu na to, da uznemire. — U istom pismu preporučuje se i obćinama, da paze na ovakove prometnike, koji podlobie izmšljavaju svakojake glasove, kako će samo ciena žita skoćiti. — preporučuju se najposlie dobre ekononićke miere, razvijanje javnih radnjah i da se sastave odbori dobrotvorni.

Iz Rima 2. studenoga. U političkoj tamnici sv. Mihajla zatvoren bioše neki August Bertoni zbog zadnjih dogadjejah, kao što je javljeno. Kad stadoše ovoga izpitivati pred sviedocima, vidi ovi da je krivica njegova velika. Ovo je toliko na njega dielovalo, da je sišao s uma, i sam sebe ubio. Po noći 29. list., kad su skolo ponoći po obićaju obilazili tamnice, on je tada mrtav spavao, a kad u jutro poslužnik ode k njemu, nadje ga obiešena. To je on učinio svilenim rubcem svojim omotavši ga oko vrata i zakućivši o prozor tamnice njegove. Po postojećem zakonu naredjeno je, da se tielo njegovo para, što su i učinili profesori kriminalnoga rimskoga suda.

Turska.

— One pisme, koje su podnili Gerci Turcima, te mu obriću kerv i sve što imaju dati, ništa drugo nije nego prazna lakerdia. Gērčkom patriarhu Antimu naložili su bili ministri, da za nieko vrijeme toliko i toliko podpisah za pismeno nabavi, pa je on svoju dužnost kako je mogao izpunio, skupivši niekoliečinu njih, koji samo svoje ime znaju podpisati. Pismeno je napisano visokim elinskim štikom, koji podpisani nerazumiju. Ali to sve za politiku ništa nevradi, jer Gerci ako i noteže za ruskom vladom, turska je sa njih takova bieda, kao što je i sa slavenske hristijane.

Dopisnik „Times-a“ iz Carigrada proriče da je slaba nada, da će što uspieha biti od poslanstva Namik-pašinog. Namik-paša ima nalog da usajmi novcah sa interesom sedam na sto. Ali kako je za više mjesecah uzalud pregovore činio, sad je jamačno druge naredbe dobio kako da se vlada, te je veći interes morao obreći. On opisuje tursku financiju, da odveć nezdgodno stoji. Dajakošnji ratni troškovi stali su već 300 miliona grešah; 50 mil. grešah novog papirnog novca potražilo se, ažio na metal popeo se na 18 procentah, pa se sad već govori, da će se na novo izdati papirni novac sa većim diškomtom, koji će po provincijama pokvariti kredit. Mnogo se govori o tom, da će Turci Englezima za novce nieke gērčke ostrove prodati.

Gērčka.

— Neko iz Pariza javlja francezkim novinama „Independance“ da je general Cavelas, negdašnji poboćnik kralja Otona, skupio na epirskoj granici 2—3000 ljudi, pa je s njima već zauzeo Prevezu, a sad ide da udari na Arpu i Janinu. Taj je general mnogo radio, kad su se Gerci borili za svoju nezavisnost i čoviek je energiečan i žestoka značaja i vrlo ga rado imaju u njegovoj postojbini. Kažu da su turske vlasti pobegle u Janinu.

Francezka.

— Francezka se u istočnoj razmirici latila dosta postojane politike. U dogovoru sa Englezkom opravila je ona svoju levantinsku flotu iz bešikanskoga zaliva u černo more. U Ca-

rigradu je zamijenila diplomatskoga poslanika vojničkim. Vojnici, koji su na odpuštu, opet su pozvani. Šest parnih fregatah očekuju kod Tulona dalju naredbu. Atlantska eskadra u Brestu dobila je svoga komandanta, pa je gotova svaki čas da se krene. Medjutim je sve skuplja brana pored svega vladnoga truda da skupće nebude. Zbog nezgodnih okolnosti saobraštaj i trgovina stali su. Javnoj upravi raste potrebe pojednako sa popravkama. Što je princ Napoleon išao u pohode u Štutgard, tome se pridodaje samo dinastičko stanje.

— Iz Tulona pišu u „Patrie“, da je ministarstvo pomorstva zapoviedilo, da se gradi velika fregata od prvoga reda, koja će dobiti ime „Cesarica Eugenia.“ Ova fregata u snazi od 800 konja služiti će za ogled mnogih drugih fregatah, koje će se graditi u Brestu, Lorientu i Cherbourgu. I tako „Cesarica Eugenia“ služiti će za ogled fregatama, kao što prva fregata „Napoleon“ služi parnim djemijama.

— Iz unutarnjosti Francezke pišu, da se pojavljuju nemiri izmedju radikalne partaje i one, koja je carstvu privržena. U Toursu opet su niekoje zatvorili. Govori se takodjer, da su novom sročenju ušli u trag, da su uslied toga našli sakrivenog oružja i t. d. Ovi glasovi valja još da se potvrde.

Velika Britanija i Iraka.

— Poslenici u Vigenu počinili su takove sija-sete, da im primiera u Englezkoj nije bilo. Silom provališe u kuće gospodarah svojih, porazbijše vrata i prozore, htjeli su vatru podmetnuti, na opomenu majora kamenjem odgovoriše, i tek odustashe od toga kad stigoše vojnici pozvani iz Prestona. Otada je u gradu sve mirno; kolovodje pozatvarani su, medju kojima su i dva Irca.

Njemačka.

— Njemačka se savezna skupština i opet skupila, jerbo joj je odmoru izišlo vrijeme. Kažu da će ona sad izraditi dva zakona, jedan o društvima, a drugi o saveznoj pečatnji. Glavna se konferencija državah, što su u carinskoj savezu, jednako držela u Berlinu i svršila je novu tarifu, koja će se koi dan, počem je odobre sve vlade, kojih se tiče, i obnarodovati.

U Pruskoj je bila za kratko vrijeme zemaljska skupština u oblasti, koja se zove Pruska; ali na toj skupštini nije ništa radjeno, što bi se svih njemačkih državah koliko toliko ticalo. Tek nastupivšega mjeseca studenoga otvorit će se komore, a to prva komora bit će ona ista, koja je i prije bila, a neće se nanovo sastavljati, kao što je to zemaljsko zastupništvo u svojoj prošastoj sednici zaključilo.

— Mnoge njemačke novine pišu o jednom sablazniteljnom događaju, koi se zbio u Kaselu u najvišim krugovima društva i koi je dojako slabo bio poznat. Evo ga:

Grof Izenburg-Budingen, zet Kurfirštov, bude 4. studenoga u lovu pa se malo sporečka sa ministrom Hasenflugom. Na večer poslije večere ode k njemu da ga zato pozove na odgovor, a nenašavši ga tu ode u teater te ga izazove napolje, uzme ga za ruku pa otišavši s njim na mjesto gdje se viežba, zapita ga jeda li ostaje pri onome, što je rekao. Kad mu Hasenflug odgovori da ostaje, a on ode malo natrag pa uzme palicu od lakaja što ga je pratio, i tako stane s njom tući Hasenfluga, da ovaj iz gerla stane vikati da mu se pomogne. Kad na to pristupe nekoliko Kaselacah, što tuda prodjoše, grof se spokojno okrene k njima, pa im rekne: „Dragi moji, ja sam grof Izenburg i evo bijem ministra Hasenfluga.“ Pa onda najnemilostivije stane dalje biti ministra, dokle mu se sva palica neizlomi i samo još komadić od nje ostane mu u ruci. Za tim ostavi prvoga ministra u kervi i puno ranah na glavi i na licu, pa spokojno ode kući.

Kažu da je uzrok ovome nasilnom postupku to, što se Hasenflug sasvim protivio da grofica od Vehtersbaha dododje u Kurhesensko knjaževsko stanje, a to je ona najvećma želila, pa je za to bila i njezina mati knjaginja Hanauska a to bi se i sa višeg mjesta rado bilo odobrilo.

Ovo grofa najvećma žuvredi, te on onako ružno sa ministrom postupi.

Poslije ovoga događaja Hasenflug zapoviedi da grofa zatvori, ali on za rana ostavi Kasel, pa kao što se veli ode u Berlin.

Kao što zvanične novine kaselske javljaju, kurfiršt je poslao pismo Hasenflugu, u kom mu piše da mu je vrlo žao, što se ono s njim dogodilo pa ga moli da ništa dalje sam nečini, dokle se stvar sudom neizvidi. I prva komora stanovnika izkazala mu je svoje saucastje i žalbu zbog onog nasilnog napadanja.

Španjolska.

— U Španjolskoj je novo ministarstvo San-Luja učinilo mnoge znamenite popravke i reforme u svima strukama uprave, a nadati se je od njega još i mnogim drugim znamenitim popravkama i reformama. Kortesi su pozvani na dan 19. studenoga. Jedna mala eskadra odpravljena je u Levantu; zaključeno je da se umnoži bojna flota do 90 ladjah; Mahon je još većma utvrđen i ima više vojske u njemu. Sve je kraljestvo razdijeljeno na arhitektska okružja za ciel postrojavanja gvozdenih putovah. Primljen je poslanik sajedinjenih državah, Sule. Zbačen je dosadanji poslanik u Carigradu, a na njegovo mjesto postavljen mladji državni tajnik u ministarstvu inostranih dielah, Riklem. Maršal je Narvaec opet došao u Španjolsku, da prednjači u korteskim sednicama i da svojim snažnim utplivom obori opoziciju u obima komorama.

Različite vjesti.

— „Tr. Ztg.“ donosi izviestje, da je Hasanpaša sa 1 linejnom ladjom, 5 fregatah i 1 parnom fregatom u crno more otišao, da traži neprijatelja svoga.

— U Parizu, u teatru talianske spievoigre, pobudjuje sad veliku pozornost prva pievačica (prima donna) Petrovička, unuka serbskoga junaka Karagjorgja.

Ciena žita u Zagrebu

od 26. studenoga 1853.

	Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske.		5 —	6 —
„ hrvatske		5 —	—
Napolice		4 —	4 15
Raži		3 30	—
Kukuruza starog		3 36	3 40
Ječma		3 40	—
Zobi		2 12	—

SLUŽBENI LIST.

Br. 5802. (125—D.S.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kot. sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 1. kolovoza t. g. bez oporuke preminuvšeg Mauricia Heller kod g. dra. Ljud. Gaja, c. kr. savjetnika i vlastnika tiskarne faktora, što god kao vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 17. prosinca t. g. ili dojdu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju, oti vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista iscrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 17. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 1458. (358—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kot. sud dugoselsko-oborovački stavlja time do znanja, da je na molbu gospoštine „Kozinčak“ na g. c. k. dvornog savjetnika Hermana Bužana spadajuće, u pravdi prama Mati Folondjaku javna sudbena dražba čitavog njegovog sudbeno zaplijenjenog, na 1595 fr. procijenjenog i 1/2 sesie iznosećeg selišta u Dugomselu ležećeg, iz kuće, kućišta i ostalih stanjah gospodarstvenih, zatim oranica, livadah, vërta, spašnikah, lozah i kolosiekah sastojćeg dozvoljena, i prvi dražbeni rok na 27. siečnja 1854 u 10 urih prije podne na lice mjesta opredijeljen. Kupiti želeći imat će se jamčevinom od 50 fr. sr. providiti i preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osigurani, ostale uviete dražbene mogu dražbenici kod ovog suda ili prigodom dražbe na lice mjesta ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na ređeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim uzazivlju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretnostih tim sigurnie prijave sudu, jer će inače imat sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme i oni tako ostauu izključeni.

U Dugomselu dne 22. studenoga 1853.

(357—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Za nabavljenje previše dozvoljene bielostrianske morske limitu soli, za porabu žiteljstva podžupanie jastrebarske tečajem upravne godine 1853/4 u ukupnom iznosu 4072 centa 68 funtih iz c. k. skladišta u Rieci, obdržavat će se dne 5. prosinca t. g. prije podne u uredu c. k. podžupanie u Jastrebarskom javna jevtinba, kuda se dotični poduzetnici ovime pozivlju.

Uvjeti, pod kojim će isto nabavljenje poduzeti se, ustanovit će se ugovorom sa najmanje ponudjajućim sklopiti imajućim se.

U Jastrebarskom dne 21. studenoga 1853.

C. k. ravnatelj podžupanie Roksandić.

Br. 850 (352—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Cesaro-kraljevski kotarski sud vërbovački do znanja stavlja, da će se dne 6. prosinca 1853 druga dražba držati vinogradah: Cirkvenjaka na 4. kopača protezajućeg se i na 60 for. cienjenoga, b) Japčevine na 2 kopača velikog i na 20 for. procienjenoga obih na vlastitost Josipa Dečka seljaka iz Preseke spadajućih. I zatim c) vinograda Lovre Futata seljaka iz Pogančeca u Ključu ležećeg na 2 kopača protezajućeg se i 26 for. cienjenog.

O čemu se takodjer svi hypothekarni vjerovnici po glasu § 509 g. p. obavijestuju.

U Vërbovcu 7. studenoga 1853.

M. Baneković.

OGLASNIK.

(201—DP.)

(3—1)

Oglas.

Svakovërstno cvietje u najjevtiniju cieniu ponudja se na prodaju u kući pod brojem 426 u bolničkom sokaku.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 25. studenoga 1853.

Tečaj dër. papirah.	u st.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	92 3/4	Amsterdam sa 100 holan. f.	97 2 mics.
„ od g. 1852	82 1/2	Augsburg sa 100 f. current	115 1/2 3 mics.
„ „	73 1/4	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mics.
„ „	5	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mics.
„ „	2 1/2	Frankfurt sa 100 Mainu sa 120	115 2 mics.
„ „	6	Genovaza 300 piomont. lirah	2 mics.
„ „	5	Hamburg sa 100 mar. ban.	85 1/2 2 mics.
„ „	3	Lipsko sa 100 forintih	na saj. 2 mics.
„ „	2 1/2	Livorno sa 300 tosk. lirah	113 1/2 2 mics.
„ „	2	London sa 1 funt sterl.	11 15 3 mics.
„ „	2	Lyon sa 300 fr.	3 mics.
„ „	2	Milan sa 300 austr. lirah	113 1/2 2 mics.
„ „	2	Marseille sa 300 frank.	135 1/2 2 mics.
„ „	2	Paris sa 300 frank.	135 1/2 2 mics.
„ „	2	Prag sa 100 for.	1 mics.
„ „	2	Tërt sa 100 for.	3 mics.
„ „	2	Mletci sa 500 austr. lirah	1 mics.
„ „	2	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
„ „	2	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
„ „	2	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
„ „	2	Tečaj novca	
„ „	2	Carški dukati	
„ „	2	Zajam od 1851	
„ „	2	Slovo A	
„ „	2	Slovo B	
„ „	2	Lombardski	
„ „	2	Dionice	
„ „	2	Sievrne željez. po 1000 fr.	2270
„ „	2	Bečko-glag. željez. po 1000	500
„ „	2	Sopr.-W. Neud. 2.	200
„ „	2	Buděj.-Gm. Lins. 2.	250
„ „	2	Požanj.-tërn. 1. ind.	290
„ „	2	„ 2. in-	200
„ „	2	danja s përvencijom	200
„ „	2	Krak.-g. slože po 1000	825
„ „	2	Aust. dun. parob. 500 f.	500
„ „	2	Aust. Lio. u Tërtu 500	500
„ „	2	Bud.-pešt. lančan. 500	500
„ „	2	Galič. založn. 4% sa 1000	400
„ „	2	Srećke Esterhazie 40	40

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvu putu;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 20. studenoga 1853 izišao je i raspisao XXVIII. komad „N. razdijela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava pod

Br. 205. Naredbu ministarstva za bogoštovje i nastavu i vjehovnoga zapovjedništva vojske od 5. Listopada 1853, kriepostnu za krunovine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, srbosku Vojvodovinu i tamiški Banat, u tako i za c. k. vojničku Krajinu, o postavljanju cčrkvenih tutorah (epitropah), koji će skčrbiti za dčržanje u očevidnosti i za sigurnost zakladne imovine eparkiah gčrčko-nesjedninjenih.

Br. 206. Naredbu ministarstva pravosuđa od 6. Listopada 1853, valjanu za svekolike krunovine, kojom se razjašnjuje članak 7 i 82 reda mienbenoga od 25. Siečnja 1850, br. 51, lista dčrž. zakonskoga.

Br. 207. Razpis ministarstva financiah od 13. Listopada 1853, valjan za svekolike krunovine, u obziru izdatbe 5postotnih, na solnicu Gmundensku osiguranih partialnih hipotčsnih naputicah sa dospjetnim rokom od šest miesecih, i to unutar granicah ukupne svote od 40 miljunah, koja je sada za naputice ove ustanovljena.

Br. 208. Naredbu ministarstvih financiah i tčrgovine od 24. Rujna 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se u život uvode po Nj. c. kr. apostolskom Veličanstvu previšnjom odlukom od 27. Travnja 1852 odobrene ustanove u obziru niekih miera, da se preprieči kriomčrenje (kuntribut) na obali morskoi.

Br. 209. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah, pravosuđa i bogoštovja od 9. Listopada 1853, kriepostnu za svekolike krunovine, o uvjetih, pod kojimi se utožiti podložnici večke hercegovine budčnske žest smiju u dčržavah austrijskih.

Br. 210. Naredbu ministarstva pravosuđa od 9. Listopada 1853, kriepostnu za kraljevine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, srbosku Vojvodovinu i tamiškim Banatom, i za veliku kneževinu Erdeljsku, kojom se poradi nasilja (actus majoris potentiae) tekuće još gradjanske parnice doznačuju sudovom kaznenim.

Br. 211. Oglas ministarstva financiah od 15. Listopada 1853, kojim se, uslied previšnjega opunomočjenja, tčredbe saveza carinskoga u obziru ustrojstva divonah i straže medjaštne uvode sa niekojimi promienamit ogleda radi u Vorarlbergu i u kneževini Liechtensteinskoj, pristupivšoi savezu carinskomu, i to od 1. Studenoga 1853 počamši.

Br. 212. Naredbu ministarstvih pravosuđa i financiah od 15. Listopada 1853, kojom se uslied previšnjega opunomočjenja od 26. Svibnja 1853 naredjuje više propisah o upotrebljivanju oružja po c. kr. finaciahnoji straži u onih kotarih medjašnjih, gdje se ogleda iliti probe radi uvode uredbe saveza carinskoga; koji propisi u kriepost se stavljaju predčiežno u medjašnom kotaru Vorarlberžkom, i to od 1. Studenoga 1853 počamši.

Dne 23. studenoga 1852 izišao je i raspisao XIV. komad „N. razdijela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava pod

Br. 50. Okružne naredbe c. kr. zemskog poreznog ravnateljstva na sve c. k. podžupanij-ske urede i c. k. podžupanije, zatim c. k. porezne komisije po Hrvatskoj i Slavonii, sačinjavajuće doknadje naređba od 7. svibnja 1852 o privremenoj oprostnosti novih zgradah od naj-movne i razredne kućarine.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj:

Nikola Goršeta, dosadašnji duhovni pomoćnik u Glini, poslat je za duh. pomoćnika u Sisak; Pavao Bača iz Volodera u Kraljevverh; Mijo Blažur iz Topolovca u Zabno; Jakob Kolarić iz Rače u Turnašicu; Josip Reneš iz Visokoga u Vetoder; Franjo Everger iz Peščenice u Sislativ; Mijo Barić iz Kravarskoga u Peščenicu; Gjurč Barabaš iz Radoboja u Kravarsko; Franjo Čerovac iz Vugrova u Stenjevac; Antun Rodić iz Sladoevca u Sopje;

Antun Miškatević iz Sopja u Novu-Kapele; Stjepan Pavić iz Novo-Kapele u Sladoevac.

Novemistri:

Mijo Gabaj poslat je za duh. pomoćnika u Raču; Josip Hardić „ „ „ „ pod Okič; Jopip Horvatek „ „ „ „ u Radoboj; Jakob Jagunić „ „ „ „ Gline; Tomo Lepoša „ „ „ „ Tomašicu; Franjo Koščec „ „ „ „ u Kloster-Ivanić; Mijo Koščec „ „ „ „ Lipnik; Stjepan Posavec „ „ „ „ Glogovnicu; Jakob Radoboj „ „ „ „ Vinica; Donat Sakac „ „ „ „ Bartolovec; Leopold Vojska „ „ „ „ Maruševac; Josip Turković „ „ „ „ Vugrovec; Simeon Stojanović, dosadašnji duh. pomoćnik u Turnašici, postao je obškerbitelj kuće nemoć-nikah u Novojvesi; a Franjo Sabo, nemoćnik, umro je.

S ratništva rusko-turskoga.

U Zagrebu, 27. studenoga.

S ratnoga pozorišta su iz izvještja sve te redja. Turci su nesamo ciele veliku Vlašku nego i sve otoke na Dunavu očistili, i kao što izvještja iz Krajove od 17. potvčrdjuju, otišli su poče i iz istog Kalafata i povukli se u Vidin. Duž ciele svoje obale postavili su samo straže neznačajne, a povećala vojska kreće se svakolika k prvobitnome središtu operaciah, k Šumli. Sada se već ni o čarkanjima prednjih stražah nečuje.

Avantgarda Osten-Sakenovog sčora, zbili je 12. predja preko Jafa. Po svojoj pčtici, Turci vidičst, da proti tolikoj vojsci ofenzivnu popri-mati nemogu, povukoše se natrag, u namjeri, da se kod kuće brane.

Dne 9. dovedoše opet kozaci jednog turskog štopskog oficira i dvojica kola turskih vojnikah u Bukurešt.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbije.

— U krunovinama Magjarskoj, Hrvatskoj, Slavonii i vojvodstvu Srbiji bilo je 1851 god. rimokatoličkih osnovnih školah 4538, uniatskih 478, pravoslavno-iztočnih 413, luteranah 926, kalvinskih 1786, židovskih 150, svega 8312.

Po pojedinim častima oblastih ovako se dielo: u požunskom okružju bilo je 1182 rimokat., 1 prav. izt., 327 lut., u šopronskom okružju: 1494 rimokat., 4 pravosl. iztočn., 251 luter., 319 kalvin., 70 židovskih., u peštanskom okružju: 567 rimokat., 7 uniat., 10 prav. iztoč. 60 lut., 397 kalv., 8 žid., u kečavskom okružju: 568 rimokat., 277 uniat., 241 luter., 359 kalv., u velikovaradinskom okružju 232 rimokat., 194 uniat., 176 pravoslav. izt., 608 kalv., 7 židov.

U Hrvatskoj bilo je: 129 rimokat., 3 pravosl. iztoč., 1 židov., u Slavonii: 67 rimokat. 29 pravosl. izt., u vojvodstvu Srbiji, 349 rimokat., 181 prav. iztoč., 47 lut., 15 kalv., i 12 židov. osnovnih školah.

Žiteljstvo tih krunovinah delilo se g. 1851 ovako: Rimokatolikah je bilo 5,493,593, Uniatih 688,717. Prav. iztočnih 1,163,168, Luteranah 775,610, Kalvinah 2,145,678, Židovah 343,619; nego valja na um uzeti da je ovdie samo domaće žiteljstvo po vjeroizpovijedi pokazano, jer se pri brojanju naroda nisu uzeli i stranci, kojih je moglo biti do 248,516.

Kad se uzmu sve pomenute krunovine zajedno, onda jedna rimokat. osnovna škola do-

131) na okatolikah., jedna uniat. na 1441, jedna prav. iztoč. na 2680 pravoslavni iztočnih, jedna luter. na 838 luteranah, jedna kalv. na 809 kalvinah, a jedna židov. na 2291 židova.

Tako dakle pravoslav. iztočni u rečenim krunovinama najgora stoje, sa svojim osnovnim školama, a za njima dolaze židovi. Sarazmierno najbolje su se pobrinuli luterani i kalvini za svoje osnovne škole, osobito kalvini, koji imaju najviše školah.

Budući da su narodne škole tvrdo skopčane s cčrkvom, to se mora uzeti u obzir kako stoje narodne škole prema parohialnim srezovima. Po dojakošnjim spiscima može se naznačiti koliko ima samostalnih parohialnih štaciah u negdašnjim magjarskim zemljama, ali samo tako, kad odtuda neodlučimo Hrvatsku, Slavoniju i vojvodstvo Srbiju. U svima rečenim zemljama bilo je god. 1851 parohial. štaciah: rimokatol. 3082, uniatskih 850, pravoslavno-iztočnih 1220, luteranskih i kalvinskih 1965, pa tako 7117.

Kad dakle u svima onim zemljama na srez jedne parohialne štacie dolazi 117 osnovnih školah, onda ta sarazmerica iznosi za rimokat. parohialne štacie 1. 47, za uniatske 0. 56, za pravosl. iztočne 0. 36 za luteranske i kalvinske 1. 38, ili u svemu za rimokatol. parohialne štacie 1. 27, za nerimokat. 0. 98.

U svima drugim austrijskim zemljama osim napomenutih dolazilo je god. 1850 na jednu rimokat. paroh. štaciu 1. 39, na nerimokatoličnu 0. 64 osnovne škole.

Austrija.

— U kneževini Moldavii austrijske lire primali su trgovci za nieko vrijeme izpod imenovne njihove vrijednosti. Zapovjednici ruskih četah doskočili su tom neredu naredivši da se lire austrijske odsele primati imaju po podpunoj imenovnoj vrijednosti njihovoj i da jih stave u okoloavanje vojnicki.

— O tom se sada radi čim bi se najbolje zabavljati mogli oni koji su osudjeni u pedep-snoj ili posleničkoj kakvoj kući. Izmedju ostalih predstavljenjah i takovo ima da mladi ljudi, koji su tamo osudjeni, da prisiljeni budu učiti kakovi zanat, kako će sebe poslie moći hraniti kad pedepsu izdčrže.

Rusija.

— U ruskim novinama obnarodovan je ovaj oglas od strane ministarstva financie: Zbog toga, što je otomanska porta objavila Rusii rat, ministarstvo financie nalazi se pobudjeno ovo javiti tčrgovcima: Porta je već započela rat protiv Rusie, pa zato su svi tčrgovački odnosaji prekinuti. Ali zato opet nije turska vlada uzaptila ruske ladje, što su po turskim pristaništima, nego im je ostavila rok, dokle moraju ići iz tih pristaništah. U isto vrijeme je obećala turska vlada da neće kratiti onim ladjama, koje su od priateljskih silah, ići kroz moreuze u cčrno more. Pa zato i ruska vlada, hotėći pravedno postupati, nekrati ni turskim ladjama, koje bi bile u ruskom kojem pristaništu, ići takodjer kud hoće, ali to do 22. studenoga t. god. Tako isto nekrati se ići na mjesto, kuda su pošle, ni onim turskim ladjama, koje bi i poslie toga roka plovile po moru, ali sa robom, koja bi prinadležala podanicima onih silah, s kojima smo u priateljstvu, ako se pri tom iz pismena, koje bi te turske ladje podniele, vidi da su robom priateljskih podanikah natovarene bile prie pomenutoga roka. A ondie, gdje bi ta uslovja nedostajala, i naše će ladje postupati sa turskim onako isto,

kao što i turska vlada dopušta turskim ladjama da s našima postupaju, pa naše ladje mogu po pravu, koje rat daje, i oplieniti turske ladje, sve da je na njima roba i podanikah priateljskih silah. Ladje pak, koje prinadleže podanicima neutralnih silah, mogu kao i do sada ploviti po moru kud hoće. Najposlie zbog toga, što je prekinuta svaka sveza, koje je do sada bilo izmedju Carigrada i Odese sredstvom ruskih parobrodah, dozvoljava vlada „družtvu Lloydovom“ da ono nastavi tu prekinutu svazu izmedju Carigrada i Odese.

Francuska.

Iz Pariza od 20. javlja neki rajnski list, da se je jučer i prekojučer mnogo po Parizu raznosilo, da je u Fontainebleau-u počinjen attentat na cara, i da je uslied toga pet osobah uhvatjeno.

U mnogim departementima vlada velika uzbunjenost toga radi, što je hrana poskupila. U više gradovah zateklo se buntovnih proglašah na zidovima, i u Limogesu bijaše vojska u kasarnama konsignirana. U Lyonu počeli su pače bili iste barikade graditi. Na zidovima biahu takodjer buntovni proglasi s prietnjama „Smert mlinarima? —

Redarstvo upinje se, da preprieči deranje 5 frankovnih komadah.

Velika Britanija i Iraka.

— U Englezkoj a imeno u Viganu bilo je ozbiljnih nemirah što ugljari i predioči pamuka nisu imali posla.

Da se pobuna utiša, valjalo je pozvati na bérzo vojnike iz Prestona. Više od četiri ure pobunjenici imadoše grad u svojim rukama; silni prozori porazbijani su, gèrdna šteta mnogim posobnim kućama učinjena je. Ugljari zahtievaše 16 $\frac{1}{2}$ ili najmanje 8 $\frac{1}{4}$ po sto više na predjašnju plaću svoju. A kad nedobiše pobuniše se, oplieniše dućane, polupaše cakla na kraljevskoj palači, i svakojaku štetu počiniše. Na 9 sati u večer svi dućani i kuće već zatvoreni biahu, strah obuze sve stanovnike; nigdie svetnjaka viditi nije bilo po ulicama. Žene i dievojke vidili su gdje predvode svietinu, kad su napali bili na kraljevsku palaču i oplienili je. Ogledala su polupali, a slike razbili i poderali. Gomila ona htela je oguliti i dućan bisernika Esplina, ali prevarena budući da vojnici dolaze, razbiegla se kojekuda. Ovako su stvari trajale od 9 do 11 ure sve dok nestigoše vojnici, a prije nemogaše.

Najposlie dodjoše i dvie čete (130 ljudi) od 31 regimente piešačke pod rukovodjem jednog kapetana i dva poručnika, i tada se i redarstvo uputilo kroz Wallgate, u sredinu grada, sa starešinom i vojnicima. Svietinja pobunjena razpersila se na sve strane, i ulice ostadoše puste kad se pokazaše vojnici. Pet osobah zatorili su, pri kojima zatekoše u rukama kamenja, teha, dvopeka, šećera, stvari koje su odniali iz jednog dućana. U ponoći vladase najveća tišina. Sve tvornice u Wiganu zatvorene su, i tu ima 12 hiljadah bez posla ljudi, a grad broji skupa 32 hiljade stanovnikah.

— Morning-Post pripovieda od velikom vojvodi toškanskom sljedeću pričicu, koja ako i nije istinita, opet je dobro izmišljena. U Luki jedan čoviek prolje s prozora svoga vode, i velikog vojvodu svega tako rekuć okupa, koji je baš tada ulicom prolazio. Némisljeni, videći šta je uradio odmah sidje i stade izkati oprošćenje od svog vladaoča, ali veliki vojvoda po prirodnoj svojoj dobroći reče mu smejući se: „Ništa, ništa zato, dao je bog, te se ovo nije dogodilo kakovom Englezu, jer bi dovoljno posla dalo diplomatskom dopisivanju.

Amerika.

— Zadnja pošta iz New-Yorka od 19. list. ništa važnog u politici nije donela. Uskoci pripremaju prikazanje Kostii. Niekoji su došli na tu misao da se sastavi jedna četa od dobrovoljaca u američkim državama, pa da se pod rukom generala Miroslavskog bivšeg vodje smutljive vojske u Sicilii, pošalje u Tursku da brani sultana. — Iz Santa Fe pišu da su niekoji otišli

s g. Aubrey da obadju zemlju 14. studenoga, i povratili se 12 sèrpnja prošavši Serra Nevada. Putnici ovi na više miestah našli su zlata, srebra i bakra. Na njih su napali bili Indianci, i moradoše se 30 danah boriti s njima.

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 26. studenoga 1853.

Tečaj dèr. papirah	Tečaj malenb.	kratak rok
Beč. obveznice sa 5 pct.	Amsterdam za 100 holan. f. 96 $\frac{1}{2}$	3 mios.
od g. 1852	Augsburg za 100 f. current 115 $\frac{1}{2}$	3 mios.
5	Berlin za 100 prus. talirah	2 mios.
2 $\frac{1}{2}$	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mios.
6	Frankfurt na Mainu za 120	2 mios.
dvor. komore od prišnog sajma	Genovaza 300 piemont. lirah	2 mios.
Kranjskoj, orar.	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mios.
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	Lipska za 100 forintih	2 mios.
Obveznice lomb.-milanačkog sajma do g. 1850	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mios.
5%	London za 1 funt sterl.	2 mios.
Zajams vuč. g. 1834 za 100 f.	Lyon za 300 fr.	3 mios.
1839 100	Milan za 300 austr. lirah	2 mios.
Beč. grad. banco za 2 $\frac{1}{2}$ pct.	Marseilla za 300 frank.	2 mios.
2 $\frac{1}{2}$	Paris za 300 frank.	2 mios.
2	Prag za 100 for.	2 mios.
obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u	Tèrst za 100 for.	1 mios.
Fiorencci Genui učionog sajma, galičko	Milotoi za 300 austr. lirah	1 mios.
1 $\frac{1}{2}$	Bukurešt za 1 for. parah	3 mios.
1 $\frac{1}{2}$	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Obveznice	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, štajerskih, oruških, kranjskih, goriških, bočkoga oberkammeranta.	Tečaj novca	
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	Carški dukati	
Naputnice redišnje blagajne	Zajam od 1851	
Godišnji disconto	Slovo A.	
Bank-akote komad po 1843	B.	
	Lombardeski	

Sievrne željez. po 1000 fr.	2295	Krak.-g. željez. po 1000	653
Bečko-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.	578
Sep.-W.-Rend. ž.	200	Aust. Llo. u Tèrstu 500	
Budiej.-Gm. Lins. ž.	250	Bud.-pešt. lančan. 500	
Požun.-tèrn. 1. ind.	290	Galič. založn. 4% za 100	
2. izdanja s pèrvencijom, 200		Srećko Esterhazy 40	

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4606.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien sind mehrere Steueramtsstellen mit dem Gehalte von jährlicher 800 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und eventuell eine Steuer-Einnehmersstelle mit dem Gehalte von 700 fl. oder eine Kontrollorsstelle mit dem Gehalte von 600 fl. oder 500 fl. ferner eine Offizialsstelle mit jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage oder eine Assistentenstelle mit dem Gehalte von 400 fl. 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

- Das Lebensalter,
- Die zurückgelegten Studien,
- die bisherige Beschäftigung, und
- die im Kassawesen, im Steuern und Rechnungsfache erworbenen Kenntnisse,
- eine tadellose Moralität,
- den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;
- die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache,
- die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen, wobei bemerkt wird, dass insbesondere bei Verleihung von Assistenten-Stellen, auf jene Bewerber vorzüglich Rücksicht genommen werden wird, welche die für den Steueramtsdienst vorgeschriebene Prüfung mit gutem Erfolge bestanden haben.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 10. Jänner 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber, welche bereits Gesuche um eine der hier ausgeschriebenen Dienststellen anher überreicht haben, worüber denselben eine Verständigung bisher nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.
Agram am 16. November 1853.

Br. 2435 (359—Izv.)

(3—1)

Dražbeni izrok.

Uslied sudbene odluke od 16. studenoga 1853 izrečene prodavat će se za Eduarda Josipa Drasche, tergovca u Beču, u svèrhu namirenja njegovih 1639 forintih i 52 krajcara u srebru, sljedeće nepokretnosti na vlastitost gospoje Marie Pongračićeve spadajuće, i to oranica i žuma „Mogovina“ 21 $\frac{1}{2}$ rali velika na 815 fr. sr. procijenjena, 23. siečnja 1854, i tvrdo sagradjena kuća u gradu Koprivnici pod kućnim brojem 97 ležeća sa kućištem i vèrtom na 2000 forintih procijenjena, 24. siečnja 1854 u 9 urih iz jutra. Što se kupodužnim (kaufiustigen) doznajma stavlja s tim naročitim dodatkom, da će se iste prenaznačene nepokretnosti na 23. i dotično 24. veljače 1854 u 9 urih iz jutra, ako ne bude inače, i izpod procienbene svote prodati. Ujedno se svi oni, koi sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo prodavat se imajuće nepokretnosti ovim uzazivlju, da do ustanovljena dražbena roka pravo svoje podpisano sudištu prijave tim sigurne, što će sami sebi imat pripisati, ako se kupovina prigodom diobe bez njihovog učastvovanja izcerpi. Uvjeti prodaje mogu se i prije i prigodom dražbe kod podpisanog suda doznati.

U Koprivnici na 16. studenoga 1853.

C. k. kot. sud koprivnički.

Br. 6290 (361—Izv.)

(3—1)

Obznana.

Ostavši bez uspieha pèrva dražba obdržavana 10. t. m. za prodaju ovršebenu kuće sa stèrnom ležeće na Čavlih pod br. 12, sudbeno procienjene na 3245 for. 37 $\frac{1}{2}$ kr., spadajuće na ostavšinu pokojnoga Martina Sišul-a, obdržavat će se polag točke 1. obznane od 20. rujna t. g. br. 4145. druga dražba ovršebena u Subotu t. j. 10. prosinca od 10 sati u jutro do 1 sata po podne, i to uz iste one uviete, koji biahu gore naznačenom obznanom br. 4145 proglašeni, s tom ipak opazkom, da će se nepokretnost dopitati najkoristniemu ponuditelju i pod fiškalnom cijenom.

Od c. k. kot. suda.

U Rieci 10. studenoga 1853.

Br. 11434. (360—Izv.)

(3—1)

Avviso di Concorso.

Si é reso vacante il posto di Seritore Controllante presso l' J. R. Deputazione di posto e Sanità Marittima in Pirano, cui va congiunto l' appuntamento d' Annui fiorini Trecento-Cinquanta nonche l' obbligo di prestare una Cauzione corrispondente ad una annata di Soldo.

Chiunque intende aspirarvi dovrà far pervenire entro tutto Dicembre a. c. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata istanza comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale, la piena idoneità al posto optato, i servigi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dovrà pune dichiarare, se egli si trova in parentela od affinità col prepasto del sudotetto Ufficio.

Dall' J. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste 7. Novembre 1853.

OGLASNIK.

(200—Dp.)

(3—1)

GJURO CERNADAK u Stankovićevoj kući na Jellačića tèrgu u Zagrebu, javlja štovanom občinstvu, da je dobio svakojake najnovije

ukusne robe za zimu

za žensku i mušku odleću,

kao takodjer jedan veliki izbor vezelih napèrjah (Chmisette-ah) i bielih rukavah za gospoje, bieločernih i bojadisanih koprenah (šleier-ah), plisse-ah; sasvim novih engleskih, bielih rubčićah od batista, vezelih i nevezelih, svakojakih končanah i od brijskih čipkah (Brüsslerpitzchen), blond-čipkah i t. d. — Staria pako roba prodaje se po obaljenoj cieni.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljeno je uvrstiti: 4 kr. sr. od linije za prvi dan; a zatim za svaki po 2 kr. sr. — Za druge oglase po posebnoj dlanke platja se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 5 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 28. studenoga.

Po pismima s donjega Dunava padaju tamo kiše neprestano i vode su se već posvuda razlile. Dunavski otoči, što su toli dobro služili Turcima za prelaz, već su također pod vodom.

Dne 15. studenoga prešlo je opet do 2000 Tarakah preko Dunava blizu ušća rijeke Alute; no čim je podpukovnik kozacke regimente br. 37 sa ovo doznao, odmah tamo se uputi i navalio na Turke, koji budu prisiljeni vratiti se na desnu obalu Dunava. Tako piše „Bukurester Deutsche Ztg.“ Iz ovoga vidi se, da Turci namieravaju u svaku cenu učvrstiti se u maloj Vlaškoj.

Kod Gjurgjeva traju još neprestano čarkanja izmedj Rusah i Turakah. Otok Mokan glavni je povod ovih pucnjavah. Još ga nijedna strana nije za konačno posielala. Kod Bukurešta ima 45,000 ruske vojske; u gradu se je povijerenje u rusku snagu sasvim povratilo, i trgovina je u taj mah oživila.

Ratni manifest cara ruskoga proizveo kod ruske vojske podunavske najbolji utisak i najveće oduševljenje. Vojska neprestano dolazi. General Liders, zapovjednik sbora prispio je 12. studenoga u Galac i još istoga dana otišao u Vlašku. U Braili i Galcu ima 12,000 mom. od 4. vojnog sbora.

Raznio se glas, da je jedno oddieljenje ruske vojske kod Turtukaja prešlo preko Dunava.

to potvrdili. Kažu i to, da su smrtni ostaci Bobolini, iz kojih govori se da izlazi ugodni miris, udaljeni iz crkve gdje su stajali, u ufanju da će za svetitelja oglasen biti, i stav-

Tallanska.

Iz Rima 30. listopada. Jutros u vatikanskoj crkvi svršen je obred, na kom je za svetca proglašen pošt. Andria Bobola od reda Isusove nasljedbe, slavni mučenik, kog su nemilo šizmatici Ruteni ubili i raztègli. Andria Bobola od českoga je plemena, a rodio se u Poljskoj. Medja poljskim narodom od davnih vremena vlada ta misao, da će Turci osvojiti Sarmaciju (Rusiu) kod Bobola oglasen bude za svetca, i to da će početak biti svakog napredovanja ili blagostanja za onaj narod. Mnogi su tog mnijenja da je isti svetac to prorokovao. Duh božji ondje se pokazuje gdje hoće, i toliko dieluje koliko hoće, i sluge božje kad su ovim nadahnute negovore oni, nego sam bog iz njih govori; zato se netreba ni diviti o ovakovom prorokovanju. Ali koi mu drago bio predmet mnijenja ovog narodnog, neboriva je istina da katolici ime Bobolino visoko poštuju, a navlastito sunarodnici njegovi Poljaci, i što ga više oni uznose toliko više preziru ga šizmatici, otcevi kojih mučiše ga i najtužnijoj smerti podvèrgoše iz mèržnje, što je rečeni ugodnik božji pripoviedao javno jedinstvo rimokatoličkog viorzakona. Neima sumnje, da s posvetljenjem ovog mučenika nije skopčana nada bolje došastnosti za viorzakonsku stvar. Ista vlada ruska, kojoj je poznato ovo narodno uvjerenje, plaši se posljedicah, koje bi proizvesti ono moglo kod prostoga naroda ruskog. Niekoji listovi napomenuše za dva fratra Dominikanca iz Litvanie, da su poslali svetom zboru rimskom životopis Bobolina, i iznenada za to po naredbi vlade uklonjeni su iz manastira, i opremljeni bez da se zna kuda. O ovomu neima pogovora, jer sam dočuo od poštena čovjeka, a i poslie mnogisu-

ljeni u obični grob, gdje poživaju kosti ostalih prostih ljudi.

Nadpise, koji krase vatikansku crkvu, zgotovila je vrlo viešta ruka; naći ćeš ih u „Giornale di Rom“. Nadpisi, koji biau nad velikim vratima sa strane crkvene uzeti su iz psalmovah; jedan od ovih biau: „Et dominabitur a mari usque ad mare et a flumine usque ad terminos orbis terrarum“, što se odnosi na slavodobitje istine katoličkog zakona nad šizmom, koja sebi prisvaja ime pravoslavlja kao i nad mnogovèrstnim krivovierstvima, slavodobitje, u kom će novi svetitelj, oštri progonitelj šizmatičke zlobe svojski sudielovati sa svojim molitvama kod vèrhovnoga tvorca viorzakona. Drugi je nadpis ovi: „Custodit Dominus omnia ossa eorum; unum ex his non conteretur“, valja da se htelo pokazati, kako su kosti poštovanoga Bobole razsijane i obezčaćene. Ruteni, koji su mučili Bobolu u mnogim nadpisima imenuju se „nefarii homines“; doista i u latinskom nisu hteli imenovati tvorce nemilostivog mučenja.

Knez Okunev, drugi tajnik ruskoga poklisarstva u Rimu bio je također na svetčanom obredu; ja sam ga opazio, gdje štije s pomnjom mnoge nadpise. (Bil.)

Iz Rima 4. studenoga. Jutroš u 10 sati njegova svetost pošla je u bogatoj kočii put crkve sv. Dragutina, gdje svake godine svira papina muzika na čast velikog nadbiskupa milanskoga sv. Dragutina Boromea. Udarivši na sebe pèrvosvešteničku odieću u molitvištu, gdje sabran biau sav sveti zbor, nj. svet. ode odmah, nošena na siednici i pratjena od svih, što tamo miesta imaju, da se pokloni presvet. sakramentu. Kad je njeg. svet. stignula pred veliki oltar, započela se je služba božja, koju je služio pr. i prepošt g. kardinal Morichini. Pošto je služba svršena nj. svet. povratila se opet u molitvište i tu svukla sa sebe pèrvosvešteničku odieću, a po tom dopustila upraviteljima braštine one, da je poljube u nogu. Iza toga otišavši pokloniti se slavnim moćima sv. Dragutina, povratila se je njeg. svet. u kočii, istom javnom svetčanosti pratjena, u kvirinalsku svoju palaču. Niekoliko četah papinih i francezkih uporodjeno stajaše na plokati sv. Dragutina, u znak poštovanja. Prozori i doksati na kućama kuda je prolazila njeg. svet. biau na radost ukrašeni; a silni narod svèrvio se biau na sveti o red.

Turska.

— Stara razpra zbog Eris-jabuke opet se je pojavila, a nesravnjenom Stambolu, ovom ključu sile, za kojim toliki gramzitelji teže, i koi je zato samo u turskim rukama ostao, što jedan drugom neda, da ga uzme, prieti opasnost od njegovog najvećeg neprijatelja. Pogledajmo iz bliže ovaj Stambol.

Carigrad, s kime se Turci kao s dragim kamenom ponose, i koga oni laskateljnim imenom „Istambol“ (cviet islama) nazivaju, sazidan je, kao što stari otac crkveni Euzebio Pamfili (314 p. hr. episkop cezarejski) u svojoj kroniki navodi, oko godine 658 prie Isukèrsta kraljem od Megare Vizasom, od koga je najprije ime Vizanc imao. U to vrijeme ograničavala se male varoši naselbina na briežuljak današnjeg sarajskog vèrha. Iz nezatnosti njegove, podiže ga naskoro pospiešno za trgovinu položenje, te uzme naskoro i u političnom priključenju učastje. Nieko vrijeme bio je Vizanc Dariu Histaspu podložan, no bude naskoro poslie bitke kod Platee (479 p. Hr.) kroz špartanskog kralja Pauzaniasa oslobođen. Pri ustanku pomor-

skih varošah gèrčkih protiv pèrvenstva Atene, koja ih je ugnjetavala i mnogostručno opterećavala, bio je i Vizanc medju ustavnim varošima, ali dvie godine poslie ustanka zauzme ga atenski vojvoda Alkibiad 409, komu ga 405 g. Lisander, špartanski vojvoda ote. Vizanc dèržao je u saveznom ratu g. 357 protiv Atene, a docnie s Atenom protiv Filipa Macedonskog, koi ju je ovoga rata bezuspješno obsiedjavao (341-340). I pod samim Aleksandrom silnim nije Vizanc samostalnost svoju sasvim izgubio; poslie njegove smerti pak uzimao je učastje u ratu Antigona, a docnie protiv Seleuka. Poslie padenja Brenna, kada se naseliše Gali u Traciji, 280 pr. Hr., bio njima Vizanc neko vrijeme platežan.

Za moći skupiti danak ovaj, udari Vizanc na ladje, prolazeće Bosforom, porez, ali se toga radi zaplete u rat sa Rodinima, i pridruži se Rimljanima, pod kojih gospodstvovanju procvjeta glavnoj varoši trgovina. U borbi Septimie Severa dèržeći stranu njegovom protivniku, Peskenii Nigru, obsiedne pèrvi Vizanc tri godine, i razori ga 196 pr. Hr. No podigne se na novo i procvjeta, dokle ga god. 330 p. Hr. car Konstantin silni za glavnu varoš rimskog carstva neproglaš. Od to doba nazvase Carigradom, također novim Rimom, i ostade hiljadu i sto godina glavnom i prestolnom varoši, preuznešenom svietlostju i bogatstvom vieštine, rimskog, a docnie iztočno-rimskog carstva. U ovom vremenu izdèržao je dvadeset i devet obsadah i bio je šest putah osvojen. Posliednjim osvojenjem, 29. svièbnja 1453, kroz Muhameda II., hrabroga sina Muratovog, postane Carigrad glavnom i prestolnom varoši turskog cara. — Sad ćemo ostaviti historični opis Carigrada, pa da ga opišemo po najtočnijim izvorima zemljopisnim. Pravi Carigrad leži na jugozapadnom izlazu trakijskog Bosfora na zemljouzu jednom. Rukav mora teče tuda gotovo milju daleko u unutarnjost zemlje, i sačinjava isti zemljouz, koi je trouglast. Ovaj zaliv morski zove se i zlatni rog, on je pristanište carigradsko, koje prema sieveru leži, a na jugu leži more mramorsko. Carigrad stoji dakle na zapadnoj strani sa kopnom Traciom u savezu, a k iztoku proteže se do sastajanja zlatnog roga sa Bosforom i mramornim morom.

Glavna čast ova Carigrada obuzima od prilike dvie i po milje i opasana je s kopne strane trostručnim platnom, zidanim još u bizantinsko doba, a od časti Turcima samim. Ona ima 28 vratah i 9 kapijah. Na jednu od ovih kapijah, na kapiu sv. Romana, koju sad Top-Kapusi zovu, ušli su Turci g. 1453, kada su Carigrad zauzeli, najprije. Carigrad imade 15 predgradjah, od kojih je najglavnije Galata, Pera, Topana, Skadar i Kadikej. Unutarnja varoš leži na briežuljcima. Ona se izuzima vrlo liepo, osobito sa strane zlatnog roga, odakle se njenih sedam briežuljakah i njene bezbrojne bašte, džamie, palače, munare i kubeta živopisno primietiti daju. Čaršija je da bogme nečista i jadna, ako se u novie vrijeme i zidaju mnoge kule od kamena. Zdanja i spomenici, koji su najpametodostojniji, jesu stari i novi saraj carske palače, nekadašnja crkva sv. Sofie, oba obeliska starog Hipodroma, najveća piaca carigradska Hatmejdani zvana, dvorac sedam kulah, gdje su niekada poslanici sile one zatvarani, s kojom je porta rat vodila, da ih tobože narod neubije. Ovo zdanje služi sad od časti za oružnicu i barutanu. K spomenicima prinadleže još oba velika vodovoda, zidana pod carem Valensom i Justinianom, niekoliko velikih cisternah, medju kojima je i cisterna Basilika sa 336 stubovah od granita dobro sačuvana, i cisterna Filoksena sa 224 mramorna stupa, najposlie ostaci

der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Die Versorgung der Warasdiner Gegend mit dem nöthigen Salze kann den, sich darum bewerbenden Privatunternehmern bei gleichzeitiger Auflassung des Local-Salzamtes unter nachstehenden Bedingungen überlassen werden:

1. Haben sich die Unternehmer rechtskräftig zu verpflichten, jährlich wenigstens 20,000 Zentner Salzes aus der Szegebiner Material-Niederlage auf eigene Kosten und Gefahr, nach Warasdin zu stellen, und daselbst an die Verbraucher um mäßigen Preis zu veräußern.

2. Außer dieser, für den jährlichen Verschleißbedarf bestimmten Salzmenge, haben die Unternehmer auch noch weitere 8000 Zentner in Warasdin fortan am Lager, in der Art zu halten, daß, insofern ein Theil davon zur Deckung des laufenden Bedarfes verwendet werden sollte, dieser Lagerbestand stets aus dem nächst einlangenden Material-Transporte wieder ersetzt, jedenfalls aber mit Ende October jeden Jahres vollständig ergänzt, und so fort, bis zur Einlangung der nächstjährigen Salztransporte, bloß für außerordentliche Bedarfssfälle bewahrt werde.

3. Die Salzassungen in Szegebin haben stets für ganze Schiffsladungen von 6 bis 7000 Zentner zu bestehen, und das so erhobene Material ist immer unaufgehoben an den Ort seiner Bestimmung zu bringen, und daselbst jedesmal wenigstens mit $\frac{1}{2}$ Theil, gleich dem Verschleiß zu verwenden, der Rest aber zu den Lagerbeständen zu hinterlegen.

Jene Salzungen, die als Lagerbestände beigelegt werden, haben dem Aerar zur mehrfachen Sicherheit für das kreditirte Salz als Pfand zu dienen, und sind deshalb unter die Gegenpfand eines hiezu zu bestimmenden Finanz-Organes zu stellen, ohne dessen Einfluß in die so verschlossen zu haltenden Magazinsräume, weder etwas eingelagert, noch herausgenommen werden darf.

4. Zur Entschädigung für die beim Transporte und wiederholten Ein- und Auswägen des Salzes sich ergebenden Materialverluste, wird den Unternehmern ein Gutgewicht von zwei Pfund pr. Zentner bewilligt, welches denselben gleich bei der Fassung des Materials in Szegebin zu Gute gerechnet wird.

Dagegen dürfen die Unternehmer für den Materialverlust, dem Verschleißpreise nichts zuschlagen, und die Finanzverwaltung behält sich überhaupt das Recht vor, die zu bestimmenden Verschleißpreise fortan gehörig zu überwachen, und falls deren Ausmaß überspannt befunden werden sollte, selbe auf jenes Maß zurückzuführen, welches den Unternehmern nebst der vollkommenen Deckung der wirklich aufgelaufenen Anschaffungs-, Transport- und Regiekosten, einen mäßigen bürgerlichen Gewinn zu sichern, andererseits aber auch den freien Handel mit diesem Artikel zu beleben vermag.

5. Die für den unmittelbaren Verschleiß bestimmten Salzungen sind gleich bei dem Bezuge in Szegebin, vom Tage der Ausfertigung des betreffenden Transport-Lieferscheines im dortigen Verschleißpreise mit entsprechenden, in fünf Monaten in Wien zahlbaren Wechseln zu bedecken, die aus den Lagerbeständen in Warasdin zu erhebenden Materialquantitäten hingegen, welche nie weniger als 2000 Zentner betragen dürfen, vom Tage der Uebernahme mit dreimonatlichen Wechseln, gleichfalls im Szegebiner Verschleißpreise zu sichern.

6. Die Salzmagazine des aufzulassenden Warasdiner Salzamtes werden den Unternehmern gegen Entrichtung eines angemessenen, nach den Localverhältnissen zu ermittelnden Mietzinses, zur Benützung gegen halbjährige Kündigung, die entbehrlichen Wagerequisiten und Utensilien aber, gegen bare Vergütung des Schätzungswertes kaufweise überlassen werden.

7. Die bei Auflassung des gedachten Salzamtes am Lager bleibenden Material-Vorräthe haben die Unternehmer bis zum Ablaufe des $\frac{1}{2}$ jährigen Verschleißbedarfes mit dreis, den diesen Bedarf übersteigenden Rest aber, in fünfmonatlichen Wechseln im Warasdiner Verschleißpreise zu bedecken, und es wird ihnen hiebei ein Einfluß von einem Prozent unter der Bedingung gewährt, daß sie den bestehenden Verschleißpreis bis zur Erschöpfung dieser Vorräthe unverändert belassen.

8. In so fern die Beistellung des Salzes von Szegebin, und beziehungsweise Terejovac bis Warasdin durch Lieferungsverträge bereits sichergestellt worden ist, haben die Unternehmer deren entsprechende Durchführung Seitens des Aerars, mit allen damit verbundenen Rechten und Pflichten zu übernehmen, und die Finanzverwaltung reservirt sich hiebei bloß das ihr vertragmäßig zukommende Recht der Entscheidung über die, während des Transportes allenfalls vorkommenden Unglücksfälle, deren Ansprüche sich auch die Unternehmer in derlei Fällen unbedingt zu fügen haben.

9. Gleichwie es die Pflicht der Unternehmer ist, in Warasdin stets hinlängliche Salzbestände zu halten, eben so wird der Finanzverwaltung das Recht zustehen, für den Fall, wenn sie deren entsprechende Ergänzung auf die Aufforderung der bezüglichen Finanzbehörde nicht gleich veranlassen sollten, die zeitgemäße Zufuhrung der erforderlichen Salzmenge auf Kosten der Unternehmer, selbst zu verfügen, wobei es übrigens der Finanzverwaltung unbenommen bleibt, das gegebene Zugeständniß, nach dem Gebote der Zeitumstände ganz oder theilweise zurückzunehmen, und sofort das Vertragsverhältniß entsprechend zu regeln, oder auch vollkommen aufzulösen; wogegen aber auch den Unternehmern das Recht zustehen wird, den Vertrag unter Festhaltung einer Jahresfrist zu kündigen.

10. Zur Sicherstellung der Vertragsverpflichtungen, haben die Unternehmer eine Caution von vierzigtausend (40,000) Gulden & k. c. entweder in, auf Ueberbringer lautenden, in Conventions-Münze verzinlichen Staats-Schuldverschreibungen nach dem Coursverthe, oder in pupillarisch vertheilter Realhypothek zu erlegen, welche dem Aerar für die Dauer der gegenwärtigen Concession, bei vorkommenden allfälligen Erträgen oder Zahlungsverhältnissen, als nächster Bedeckungsfond zu dienen hat, und daher jedesmal, wenn davon ein Theil in der erwähnten Richtung in Verwendung kommen sollte, der Cautionsbetrag gleich wieder auf die hier vorgeschriebene Höhe von 40,000 fl. C.M., aus dem übrigen Vermögen der Unternehmer, mit welchem sie auch sonst unbedingt haftungspflichtig bleiben, zu ergänzen ist.

Ebenso haben die Unternehmer in Ansehung aller aus diesem Vertragsverhältniß entstehenden Streitigkeiten, so wie der allfälligen Executions- und Sicherstellungs-Maßregeln, das Aerar möge als Kläger, oder Beklagter einschreiten, sich demjenigen, am Orte der k. k. österreichischen Finanz-Procudatur befindlichen Gerichte zu unterwerfen, welchem der Fiskus als Beklagter untersteht, endlich

11. Zur Besorgung der Zahlungen, welche in allen Fällen bei der Wiener k. k. Staats-Centralcassa zu leisten sein werden, so wie zur Einreichung der entfallenden Wechseln und Erstattung der erforderlichen Auskünfte, haben die Unternehmer in Wien ein vertrauenswürdiges Organ zu bestellen, welches berechtigt werde, in allen, dieses Geschäft berührenden Angelegenheiten, im Namen der Unternehmer mit dem k. k. Finanz-Ministerium rechtsgiltig in Verkehr zu treten und die darauf bezüglichen Verfügungen entgegenzunehmen.

Dies wird mit Beziehung auf die Rundmachung vom 8. Juli 1852 J. 6787 mit dem Bemerkens zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß einschlägige Gesuche bei der Finanz-Bezirks-Direction in Warasdin, welche mit der Aufnahme der förmlichen Verträge beauftragt wurde, einzubringen sind.

Agram, am 7. November 1853.

1842—32

Br. 4282. (364—Lzv.)

(3—1)

Natiečaj.

K razpisanom odovod pod 31. pr. m. broj 4035 natičaju za izpražnjeno mjesto kotarskog ravnarika u Kutinji ima se dodati, da osim godišnje uredne platje od 200 for. srebra s ovom službom još je skopčano u ime skuparine godišnjih 66 for. 40 kr. sr. i uživanje stana ili u nedostatku takovog u ime konakovine 40 for. sr.

Što se s tim dodatkom obznanjuje, da se u jedno rok do kog se molbenice ovamo predati imaju, do 15. prosinca t. g. produkuje.

U Požegi dne 21. studenoga 1853.

Br. 1507 (363—Lzv.)

(3—1)

Oglas natičaja.

Kod c. k. kot. suda Novomarovskoga izpražnjeno je mjesto sudničkog pomoćnika, koje će se privremeno popuniti.

Sa ovom službom skopčana je platja godišnja od 120 for. sr.

Oni koji bi službu ovu zadobiti želili, imaju svoje uredno biljegom providjene molbenice sa vjerodostojnim dokazi svojimi: dobu, znanost pisanja, čudoredno ponašanje i mjesto dosadanjeg službovanja dokazjućimi — podkrepiti, do 20. prosinca 1853. c. k. kot. sudu novomarovskom podnesti.

Dano od c. k. kot. suda novomarovskog dne 22. studenoga 1853.

Dragutin Tucić,
kot. sudac.

Nr. 1219. (344—Lzv.)

(3—3)

Ordinanza

degli i. r. Ministeri delle finanze e del commercio, obbligatoria per tutta l'estensione dell'Impero, con cui vengono poste in vigore le disposizioni appurate da Sua Maestà I. R. Apostolica con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852 concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

Nri. 3541-348-FM. e 7222/H-HM.

Sua Maestà I. R. Apostolica, con Sovrana risoluzione del 27 Aprile 1852, ordinando contemporaneamente d'incorporare l'Istria e le isole del Quarnero al territorio doganale austriaco generale e di restringere il territorio del porto franco di Trieste, si è graziosissimamente degnata di approvare le seguenti disposizioni concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime, le quali entreranno in vigore col 1.° Novembre 1853.

Disposizioni

concernenti alcune misure per impedire il contrabbando alle coste marittime.

§. 1. Ogni capitano o direttore di un naviglio austriaco di qualsiasi categoria, il quale da un porto nazionale si reca in altro porto nazionale od estero, dovrà, allorchando leva le spedizioni, produrre all' i. r. Ufficio del porto il manifesto in doppio esemplare da lui firmato di proprio pugno, sulle merci formanti il carico.

Un esemplare del manifesto sarà da corredarsi delle polizze di carico firmate dai caricatori.

In questo manifesto dovrà pure specificarsi la paccottiglia dell'equipaggio, regolarmente e separatamente dai colli del carico.

§. 2. Il manifesto munito delle polizze di carico assicurate con filo sarà da riconsegnarsi al capitano o direttore munito del visto e del suggello dell' i. r. Ufficio del porto, onde in caso di occorrenza esso possa legittimarsi tanto durante il viaggio quanto alle rispettive Autorità finanziarie marittime o consolari del luogo di sua destinazione, secondo che questo sia un porto compreso nel territorio doganale, un porto franco austriaco od un porto estero con sede di un Consolato imperiale.

§. 3. Ai capitani o direttori di navigli austriaci diretti per un porto austriaco incombe di presentare all'Ufficio del porto, oltre i due esemplari voluti dal §. 1, anche un terzo esemplare del manifesto, il quale, dopo essere munito del visto dell'Ufficio del porto a senso del §. 2, verrà, chiuso e suggellato, restituito al capitano o direttore. Questo terzo esemplare sarà da consegnarsi all'Ufficio od impiegato chiamato ad incontrare il carico col manifesto che al capitano o conduttore del naviglio venne consegnato aperto, possa facilmente scoprirsi qualunque cambiamento operato in quest'ultimo.

Qualora le merci caricate sopra un naviglio austriaco fossero destinate per diversi porti nazionali, dovrà estendersi e rassegnarsi per ogni singolo porto un manifesto separato nel numero di esemplari stabilito.

§. 4. Le disposizioni portate dalla presente Ordinanza trovano piena applicazione anche rispetto ai navigli coperti da bandiera pontificia, qualora questi fossero diretti per un porto austriaco, godendo dessi il diritto, al pari dei navigli austriaci, di esercitare il cabotaggio lungo la costa austriaca.

§. 5. A nessun capitano o direttore di un naviglio austriaco è lecito di caricare merci le quali non sono comprese nel manifesto.

Qualora egli, dopo aver levate le carte di spedizione, venisse nel caso di caricare altre merci, sarà desso in obbligo, prima di trasportarle a bordo, di farne dichiarazione suppletoria sull'esem-

plare del manifesto restituitogli dall'Ufficio di porto indi di presentare questo nuovamente all'Ufficio di porto assieme alle polizze del nuovo carico, nella qual occasione sarà da completarsi analogamente anche l'esemplare rimasto presso l'Ufficio in custodia.

L'Ufficio di porto avrà da autenticare siffatte aggiunte secondo le indicazioni contenute nel §. 2.

Anche il terzo esemplare suggellato del manifesto e voluto dal §. 3, sarà da completarsi ed autenticarsi nel modo suaccennato ed indi da restituirsi da parte dell'Ufficio al capitano o conduttore, dopo essere stato nuovamente chiuso e suggellato.

Il divieto contenuto nel presente § di occultare merci nel manifesto di carico colpisce anche i capitani e direttori di navigli esteri (Editto 10 Marzo 1779 ed Ordinanza governativa 12 Luglio 1802).

§. 6. Se il naviglio è diretto per un porto austriaco compreso nel territorio doganale austriaco generale o dalmato, dovrà nel manifesto apparire specificato il numero e la marca dei pacchetti, casse, colli o di altri recipienti che trovansi sul naviglio, come pure la quantità e qualità delle merci caricate.

La qualità e quantità delle merci non hanno d'uopo d'essere indicate secondo la misura e del nominazione della tariffa daziaria. E concesso d'indicare la quantità secondo le misure alle quali l'oggetto suole essere venduto in commercio.

Però tanto l'indicazione della quantità come della qualità deve essere esatta e corrispondere dei pari che il numero e le marche dei colli, allo stato effettivo del carico.

In generale sono in questo caso da osservarsi le vigenti norme daziarie circa i manifesti, e per conseguenza rispetto a quelle parti di territorio in cui è in vigore il regolamento sulle dogane e privative dello Stato, dell'11 Luglio 1835, come pure relativamente ai porti della Croazia appartenenti alla legge doganale generale, il §. 35 e successivi di quella legge, e circa il territorio doganale della Dalmazia la Notificazione dell' i. r. Governo dalmato del 18 Ottobre 1837 N. 19739-6158.

Se il naviglio è diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero sarà da estendersi e corredarsi il manifesto secondo le prescrizioni dell'Editto 10 Marzo 1779 e della Notificazione 12 Luglio 1802 dell' i. r. Governo di Trieste.

§. 7. L'Autorità finanziaria o marittima del porto austriaco, in cui il naviglio proveniente da un porto austriaco sarà per approdare, dovrà ricusare il ricevimento dei manifesti, i quali non portassero l'autenticazione dell'Ufficio del Porto voluta dal §. 2.

Il terzo esemplare sigillato del manifesto di cui il Capitano o conduttore nel caso indicato dal § 8. deve essere munito, dovrà in ogni sua parte corrispondere perfettamente al secondo esemplare non suggellato, consegnato al navigante medesimo.

Scorgendosi una differenza sarà quest' ultimo esemplare da considerarsi per abusivamente alterato ed il Capitano o conduttore sarà per trasgressione della presente Ordinanza da punirsi secondo le disposizioni del § 9.

§ 8. Qualora all'Ufficio di porto del luogo di caricazione insorgesse sospetto, che il carico non corrisponda al manifesto prodottogli, è desso in facoltà di esaminare il carico del naviglio, ed occorrendo di farlo anche scaricare.

§ 9. Qualora il Capitano o direttore d'un naviglio non avesse esattamente manifestato il suo carico, e quindi si rinvenissero merci non comprese nel manifesto, oppure qualora il medesimo non fosse in grado di esibire il manifesto voluto dai §§ 1 e 3, dovrà esso pagare per la prima volta una multa disciplinare da fior. 10 a 20 per ogni centinaio della merce non dichiarata, in favore del fondo pensioni della Marina.

Se il manifesto suggellato venisse intercettato, o si rinvenisse il sigillo lesa, oppure se i manifesti fra loro non combinarsero, verrà punito il conduttore del naviglio colla multa disciplinare da cinquanta a duecento fiorini.

Nel caso d'insolvenza del conduttore del naviglio, garantisce il naviglio stesso per l'importare della multa.

Le merci rinvenute, non comprese nel manifesto oppure non coperte di tale documento sopra un naviglio diretto per un porto del territorio doganale, saranno del resto da consegnarsi all'Autorità finanziaria per l'ulteriore procedura d'Ufficio.

Siffatte merci sono da trattarsi come oggetto di tentativo di contravvenzione daziaria punibile per contrabbando, la quale a misura che il naviglio era per partire od era partito

a) da un porto attinente al territorio doganale generale austriaco o ad uno speciale dalmato, oppure

b) da un porto franco austriaco, verrà punito secondo le leggi penali in contravvenzione di finanza vigenti pel caso a), nel luogo dal quale il naviglio fece vela, e pel caso b), nel luogo pel quale il carico o la maggior parte di esso era destinata.

Se poi il naviglio fosse diretto per un porto franco austriaco o per un porto estero, le merci rinvenute e non comprese nel manifesto o non coperte da manifesto, non verranno per questa sola mancanza trattate come oggetto di contravvenzione finanziaria, ma dovranno assumersi suppletoriamente nel manifesto già approntato o da approntarsi.

Le disposizioni penali del presente paragrafo trovano piena applicazione ai Capitani o direttori di navigli esteri in contravvenzione all'obbligo loro imposto dal § 5.

Nel caso di reiterata contravvenzione alle prescrizioni, verrà dichiarata la confisca del naviglio in favore del fondo pensioni di Marina; qualora poi il caso toccasse ad un naviglio austriaco, decadrà inoltre il Capitano o direttore, che si rese colpevole di recidiva, per sempre dal diritto di comandare navigli austriaci di qualsiasi categoria.

§ 10. L'investigazione e la punizione delle contravvenzioni, alle quali sono applicabili le pene dettate dal precedente § 9, è devoluta agli i. r. Uffici di porto in quanto ciò riguarda le disposizioni di polizia marittima.

Il ricorso contro le decisioni di codesti Uffici da presentarsi entro 8 giorni dall'intimazione della nazione, all'i. r. Governo centrale marittimo, sia direttamente oppure a mezzo degli ispettori del Governo stesso residenti nei rispettivi litorali.

§ 11. Entro la distanza da terra di una lega austriaca ($4^{10}/_{100}$ miglia geografiche italiane ossia 7590 metri) è vietato in mare qualunque trasbordo di merci, eccetto il caso della forza preponderante di un avvenimento fortuito, da comprovarsi legalmente.

Contravvenendo a questo divieto si va a trasgredire le prescrizioni di polizia marittima e di finanza.

Come contravvenzione alle leggi di polizia marittima verrà la trasgressione del premesso divieto punita nel Capitano o direttore a senso del § 9 della presente legge, senza distinzione se le merci trasbordate siano o meno comprese in un manifesto.

Sotto rapporti doganali verrà la premessa contravvenzione considerata come contrebando e punita secondo quelle leggi penali di finanza, le quali sono in vigore nel territorio doganale più vicino al luogo ove seguit il trasbordo.

A questa punizione per attentato contrabbando soggiace il Capitano o direttore tanto del naviglio dal quale, quanto di quello nel quale seguit il trasbordo.

§ 12. Alle barche pescareccie è assolutamente vietato il trasporto di merci.

Le contravvenzioni a tale divieto verranno punite nel conduttore di barca colle pene disciplinari per contravvenzioni di polizia marittima stabilite dal § 9 della presente legge, di più con quelle del § 18 del regolamento sulla pesca in mare dd. 7 Ago- sto 1835.

Inoltre contro le contravvenzioni al suddetto divieto verranno applicate le disposizioni circa la punizione del contrabbando, le quali si trovano in vigore per quel Dominio della Corona, alla cui costa la contravvenzione venne commessa.

Vienna 24 Settembre 1853.

Nr. 4606.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien sind mehrere Steueramtsstellen mit dem Gehalte von jährlicher 800 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und eventuell eine Steuer-Einnehmersstelle mit dem Gehalte von 700 fl. oder eine Kontrollorsstelle mit dem Gehalte von 600 fl. oder 500 fl. ferner eine Staatsstelle mit jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage oder eine Assistentenstelle mit dem Gehalte von 400 fl. 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

- a) Das Lebensalter,
- b) Die zurückgelegten Studien,
- c) die bisherige Beschäftigung, und
- d) die im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache erworbenen Kenntnisse,
- e) eine tadellose Moralität,
- f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;
- g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache,
- h) die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3% verzinslichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen, wobei bemerkt wird, dass insbesondere bei Verleihung von Assistenten-Stellen, auf jene Bewerber vorzüglich Rücksicht genommen werden wird, welche die für den Steueramtsdienst vorgeschriebene Prüfung mit gutem Erfolge bestanden haben.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 10. Jänner 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden dem betreffenden Bewerber als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber, welche bereits Gesuche um eine der hier ausgeschriebenen Dienststellen anher überreicht haben, worüber denselben eine Verständigung bisher nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Steuer-Direction.

Agram am 16. November 1853.

Br. 5802. (125—D.S.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 1. kolovoza t. g. bez oporuka preminuvšeg Mauricia Heller kod g. dra. Ljud. Gaja, c. kr. savjetnika i vlasnika tiskarne faktora, žtogod kao vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posvjedočenja svojih tražbinah dana 17. prosinca t. g. ili dođu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju, oti vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcerpi- le, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 17. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 1458. (358—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kot. sud dugoselsko-oborovački stavlja time do znanja, da je na molbu gospoštine »Kozin- čak« na g. c. k. dvornog savjetnika Hermana Bu- žana spadajuće, a pravi prama Mati Polondjaku javna sudbena dražba čitavog njegovog sudbeno zaplijenjenog, na 1695 fr. procijenjenog i $1\frac{1}{8}$ sesie iznosećeg selišta u Dugomestu ležećeg, iz kuće, ku- čista i ostalih stanjah gospodarstvenih, zatim oran- cah, livadah, vrtah, spašnikah, lozah i kolosiekah saštejećeg desvoljena, i prvi dražbeni rok na 27.

siečnja 1854 u 10 urih prije podne na lice miesta opredieljen. Kupiti želeći imat će se jamdevinom od 50 fr. sr. providiti i preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osigurani, ostale uviete dražbene mogu dražbenici kod ovog suda ili prigodom dražbe na licu miesta ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na re- čeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim uzazivlju, da to prevo do prodaje napomenutih ne- pokretnosti tim sigurnie prijave sudu, jer će ina- če imat sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme i oni tako ostanu izključeni.

U Dugomestu dne 22. studenoga 1853.

Br. 2435 (359—Izv.)

(3 2)

Dražbeni izrok.

Usljed sudbene odluke od 16. studenoga 1853 izrečene prodati će se za Eduarda Josipa Drasche, trgovca u Beču, u svrhu namirenja njegovih 1639 forintih i 52 krajcara u srebru, sljedeće nepokret- nosti na vlastitost gospoje Marie Pongračičeve spa- dajuće, i to oranica i šuma »Mogovina« $21\frac{1}{2}$ rali velika na 815 fr. sr. procijenjena, 23. siečnja 1854. i tvrdo sagradjena kuća u gradu Koprivnici pod kućnim brojem 97 ležeća sa kućištem i vrtom na 2000 forintih procijenjena, 24. siečnja 1854 u 9 urih iz jutra. Što se kupoduznim (kaufstigen) do zna- nja stavlja s tim naročitim dodatkom, da će se iste prenavazne nepokretnosti na 23. i dotično 24. veljače 1854 u 9 urih iz jutra, ako nebude inače, i izpod procienbene svote prodati. Ujedno se svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo prodati se imajuće nepokretno- sti ovim uzazivlju, da do ustanovljena dražbena ro- ka pravo svoje podpisanome sudistu prijave tim si- gurnie, što će sami sebi imat pripisati, ako se ku- povnina prigodom diobe bez njihovog učastvovanja izcerpi. Uvieti prodaje mogu se i prije i prigodom dražbe kod podpisanog suda doznati.

U Koprivnici na 16. studenoga 1853.

C. k. kot. sud koprivnički.

Br. 6290 (361—Izv.)

(3—2)

Obznana.

Ostavši bez uspieha perva dražba obdržava- na 10. t. m. za prodaju ovršbenu kuće sa stornom ležeće na Čavlih pod br. 12, sudbeno procienjene na 3245 for. $37\frac{1}{2}$ kr., spadajuće na ostavštinu po- kojnoga Martina Sišul-a, obdržavat će se polag točke 1. obznane od 20. rujna t. g. br. 4145. druga dražba ovršbena u Subotu t. j. 10. prosinca od 10 sati u jutro do 1 sata po podne, i to uz iste one uviete, koji bišu gore naznačenom ob- znanom br. 4145 proglašeni, s tom ipak opazkom, da će se nepokretnost dopitati najkorisnijiemu po- nuditelju i pod fiškalnom cijenom.

Od c. k. kot. suda.

U Rieci 10. studenoga 1853.

Nr. 14,189.

Concurs-Kundmachung.

Bei der mit dem Salzamt vereinigten k. k. Sammlungskassa in Essek ist die Stelle des Amtsschreibers, mit welcher der Gehalt jährlicher Zweihundert fünfzig Gulden, das Quartier- geld jährlicher hundert Gulden und ein Salzde- putat jährlicher Einhundert zwanzig fünf Pfund nebst der Verpflichtung zur Leistung der Cau- tion im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erle- digung gekommen.

Zur provisorischen Besetzung dieser Dienst- stelle wird der Concurs bis 24. December 1853 hiemit eröffnet.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche innerhalb o- biger Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direc- tion in Essek einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienst- zeit, über die Kenntniss des Kassa-Rechnungs- Kanzlei und Konzeptgeschäftes, der deutschen und kroatischen oder einer derselben nahe ver- wandten slavischen Sprache gehörig auszuwei- sen und anzugeben, in welcher Art sie die vor- geschriebene Cautio zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Be- amten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direc- tion verwandt oder verschwägert sind.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz- Landes-Direction.

Agram am 9. November 1853.

(201—DP.)

(3—2)

Oglas.

Svakovrštno cvietje u najjevtinij u cieniu ponudja se na prodaju u kući pod brojem 426 u bolničkom sokaku.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvoglasnik
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

S ratnita rusko-turskoga.

U Zagrebu, 29. studenoga.

Po vijestima iz Bukurešta od 18. ona je ruska vojska, što je blizu Ismaila u Besarabii logorila, povučena u Vlašku, te će se dakle Danava u posadna mesta smiestiti. Čini se, da će se radi nastajanja zime aknuti svi logori.

Iz Beograda javljaju, da je u Srbiji proglašen ustanak. Onu kerpur Turakah, što su kod Užice hotieli preći Dunav, uzbili su Srbi. Oko 1000 mom. sèrbske vojske poslano je na Drinu. U Beogradu se tuže Sèrbliji, da Turci nisu štovali ugovore.

Iz Carigrada od 17. stigla je bérzojavna viest, da su Rusi Chevkatil (kulu Nikolajewsk) opet osvojili. — Francuski poslanik, general Baragnay d'Hilliers, stigao je sa svojom pratnjom u Carigrad.

Iz Vidina od 11. studenoga javljaju, da je kiša i snieg drumove a tako zločesto stanje stavila, da nije ni pomisliti, da bi se vojske kuda kretati mogle. U turskim logorima vladaju bolesti. Do 3000 Turakah već je u bolestima pomérlo a do 8000 ima ih u bolnicama.

Iz Beograda 21. studenoga. Prie nekih dana dobilo je naše praviteljstvo od Tarakah zahtjevanje, da im dozvoli nište vojske svoje prevesti kroz Srbiju, da s istom popune tvrđjave: Beograd, Šabac i Smederevo; pa počem im je zahtjevanje neuvaženo ostalo, pokušaju Turci kod Užice samovladati u Srbiju preći, da namjeru svoju izpune; no narod naš iz krajevah tih skupi se, i poslie malog puškaranja Turke od svoje granice odtisne. Praviteljstvo naše zvanično o tome izviestene obrati se s protestacijom svojom na pašu beogradskog; i tako ovaj na to predade praviteljstvu pismeno uvjerenje, da u napredak Turci na Srbiju naserati neće. (S. D.)

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu 29. studenoga. Jučer u 9 sati iz jutra držane su u prvostolnoj cèrkvi sv. Stjepana velike svetčane zadušnice za pokojnoga c. k. tajnoga i državnoga savjetnika, barona Franju Kulmera. Svieli ban i sva ovdašnja građanska i vojna poglavarstva prisustvovalaše žalostnoj ovoj uspomeni.

— Presvietli gospodin c. kr. komornik Stjepan Jellačić Bužinski izvolio je društvu prijateljah glasbe u Zagrebu pokloniti znamenitu zbirku gudotverinah, kao 1 školu za violinu od Kauera, 17 duettah od Pleyela i Haensela, 12 tercettah, 61 quartet od Haensela, Spohra, Hirscha, Kromera, Haydna itd., 2 quinteta od Rollea i Beethovena, 4 koncerta od Possingera, Viotta, Fraenzla i Kromera, 1 caprice od Kreutzer-a, 36 variacija i 50 niemačkih plesah.

Za znameniti ovaj koncert se najtoplija zahvala plemenitome darovatelju, te se ovaj domotubni čin za nasliedovanja vriedni primer dostavlja do obćeg znanja.

U Zagrebu 26. studenoga 1853.

Od ravateljstva društva prijateljah glasbe.

Iz Zadra 8. studenoga. Imam vam radostnu viest javiti, da je pri ovdašnjem c. kr. gimnazijumu za profesora narodnog našeg jezika naimenovan je g. Jovan Danilov, koji je slavenskome svijetu dosta poznat kroz pravdoslovni list „Pravdošlu“, kog je on ovdie za kratko istina vrijeme ali dobro i viešto uredjivao,

i kojega uvodni članci u listu onom jasno svodčiše o vètronom njegovom rodoljublju. Dolazak njegov ovamo u službu ovu ja držim, da je doista radostno od nas Slavjanah dočekan, budući smo uvjereni, da će pod njim učenici radie i življe učiti narodni naš jezik, kojega učenje umiet će on viešto učenicima osladiti. Kao što čujem on počinje mlade učenike svoje i sa kirilicom upoznavati. — Još ću vam javiti, da je nastojanjem našeg ljubljenog g. biskupa ovdie u Zadru iz dobrovoljnih prilogah, od strane ovdašnjih naših gradjanah i svetjenstva, sakupljen u jedanput fond jedan od 2500 fr., u čemu je bogatim prilogom sam gosp. episkop primier drugima dao. Nastojat će se da se fond ovaj sve to vieše umnožava. Budući da od vospitanja ženskog pola u duhu narodnom, zavisi najvieše i narodno odgojenje mladeži naše po familijama našima: zato je na predstavljenje g. biskupa ovo obćestvo naše pristalo, da se iz fonda ovog plaća i obdržava jedna učiteljica sèrbkinja, koja će učiti ovdie našu žensku dietcu, u narodnom vospitanju sasvim zanemarenu. Plemenita ciel, prekodostojna da se na istu žertve obilate prinose! (S. D.)

Iz Zemuna 15. studenoga. G. Muhin, c. ruski general-konzul za Srbiju, koji je, kao što se govori po protestaciji paše beogradskog i po molbi knjaza sèrbskog, zvanično dielovanje svoje u Srbiji prekinuo, preselio se je sinoć ovamo s personalom, pisarnom i s stvarima svojima, bez da se je ikakove izprate od Sèrbah udostojio, u našu varoš. Po pouzdanom izviestju on je namieravao uzeti za sebe i personal svoj u Beogradu na Vračaru kvartir, da tamo kao privatni ljudi pod pokroviteljstvom našeg c. kr. austr. general-konzulata ostanu i žive; no počem je negodovanje nekih Sèrbah uvidio i osietio, ovaj je korak učinio i tako Sèrbiju ostavio. On će, kao što se vidi, ostati da ovdie u varoši našoj živi, a kvartir je svoj u Beogradu, koji je izplatio i na dalje sa svoj račun zadržao, predao nadziranju konzularnog svog gavasbaše, i istoga je pokroviteljstvu našeg konzulata preporučio.

— 18. studenoga po „Zem. Zg.“ bila je instalacija biskupa tamisvarskog gosp. Matkovića. Svetčanost je bila velika. Carski komesar bio je gubernator vojvodstva gosp. grof Koronini. Na obiedu je bilo 200 gostiuh.

— Osnovne škole u Magjarskoj, vojvodstvu Sèrbiji sa tamiškim Banatom, Hèrvatakoj i Slavoniji.

Po statističnim podacima od osnovnih škola u rečenim zemljama vidi se, da se broj škola po jeziku na kom se uče nauke, nemože sravniti sa stanjem žiteljah po narodnostima, jer se škole sa pomešanim jezikom, na kom samauke uče, nemogu uzeti da pripadaju ni jednjoj, ni drugoj narodnosti. U obće se vidi iz rečenih podatakah, da Magjari zbog mnogih kalvinskih i luteranskih škola, a poslie njih Niemci kao pleme najvieše škola imaju sa svojim jezikom, na kom se nauke uče.

U pomenutim krunovinama na niemačkom su se jeziku učile nauke u 984 osnovne škole, na magjarskom u 4061, na slavenskom u 2064, na romanskóm u 261, na talijanskom u 3, a pomešanih škola bilo je 938. svega 6312. U ovim školama bilo je katehetah 6003, učiteljah 8905, pomoćnikah 874, i 118 učiteljica; što ima vieše škola nego katehetah, tome je uzrok što ovi nauke o vieri u dvie ili vieše škola predaju. Učitelji i pomoćnici stoje svakojako bolje, ali ne baš sasvim kako bi trebalo kad se

pomisli, da nieke škole imaju po 3 i 4 razreda, pa je za te mnogo putah samo jedan učitelj odredjen. Svi učitelji imaju u novcu i naturi godišnjeg dohodka 980,700 for., a od uzgrednoga posla u cèrkvama 209,000 fr., svega dakle 1,189,700 for. na svakoga učitelja dolazi jedno na drugo godišnjeg dohodka 184 for.

Svakojake je glavno u ovoj stvari da se zna koliko ima djece, koja su za škole, jer se po tome može doznati, kako će narod teži za prosvjetom. Od prilike se može uzeti, da je u Magjarskoj išlo dietce u škole od stotine 61. 3, u Hèrvatskoj 28. 0, u Slavoniji 29. 7, u Vojvodstvu 60. 3. Kad uzmemo ovamo Hèrvatsku i Slavoniju, onda je najmanje dietce išlo u školu u sievernim magjarskim svezovima, a požunskom i košicekom; tu medju bregovima za to najmanje dietce ide u školu, što su im kuće daleke od škola, a i roditelji siromašni. Tako najmanje dietce ide u školu u marmaroškoj županiji, gdje najmanje ima škola prama broju žiteljah. I sama veliko-varadinska županija ide medju one županije u kojima dietce u srednju ruku ide u školu. Vieše dietce ide u školu u peštanskoj županiji, a najvieše u šopronske. U obće se vidi, da od dietce, koja su za školu sve manje ih ide u školu, što se ide dalje od zapada na istok i od juga na sever. Vojvodstvo Sèrbija i tamiški Banat pokazuju u cielome gotovo onaku sarazmjericu od broja dietce, što idu u školu kakva je u Magjarskoj kad se uzme jedno na drugo. Svuda se spavilo da vieše mužke, nego ženske dietce idu u školu, pa tako je i u Magjarskoj i Vojvodstvu. Najvieše idu niemačka dietca u školu, i u Magjarskoj i u Vojvodstvu; za Niemcima, što se toga tiče idu Magjari. Tako dakle od stotine 83. 1, od magjarske 64. 7, od slavenske 46. 5, od židevske 43. 3, od romanske 35. 4, od sèrbske 33. 8.

Talijanska.

Iz Rima 10. stud. ima „Journal de Debats“ izviestje, kako je tamoustrjeljen jedan Talijan, koji je ubio jednog francuskog topčiu. Kad je bio na sudu, kazao je, da je to zlo učinio zato, što mrzi na Franceze, a kad ga je sud zapitao, zašto je baš na toga topčiu napao i ubio ga, on je odgovorio: zato što mi je on od svih Francezah najbliži bio. Kod krivca je nadjeno u kući mnogo štiletah, sabaljah i drugog zabranjenog oružja. I tri puške francuske nadjene su kod njega. — Za nunciusa u Parizu naimenovan je kardinal Sakoni. Bio je prie u tom zvanju kod dvora bavarškog.

Turska.

— „Adversiter“ javlja, da je porta zvanično stranim poslanicima javila, da se ugovor od 1841 god. ima smatrati kao ukinut.

— „Pays“ kaže, da turske vojske ima svega 770,000. On veli, da ima: nizamah i redifah 300,000; rezerve, garnizonah i odijeljenih korpusah 40,000; regularne spomoćne vojske 42,000; neregularne spomoćne vojske 127,000; milicie, slobodnjakah i Tatarah 70,000; baš-bošukah 195,000 momakah. Ovi baš-bošuci oni su soldati, što su i poslie preustrojenja turske vojske zadržani. „Pays“ kaže, da pod Omer-pašom ima vojske 171,500 sa 240 topovah, a rezerve kod Drinopolja 19,000 sa 80 topovah. Po gradovima na Dunavu ima vojske 31,400 sa 2600 topovah, i to u Vidinu 800, u Nikopolju 2000, u Ruščuku 6500, u Silistrii 6000, u Rašovi 2000, u Hiršovi 1500, u Mačinu 3400, u Isakči 1800, i u Tulči 1200 momakah. Aziatske vojske u Anatolu ima pod Selim-pašom 36,000

momakah sa 90 topovah; tu vojsku popunjava Obdi-pašin korpus u Erzeramu, u kome ima 55,000 momakah sa 120 topovah. Po „Pays-u“ dakle ima delujuće turske vojske 342,000 sa 2600 gradskih i 531 top za polje, a rezerve preko 400,000. U turskoj vojsci ima pri tom u svakome većem odijeljenju vojske po koji valjan oficir; ovakovi valjani oficiri jednako dolaze sa strane u Carigrad. Tako piše „N. C.“: „Mnogi bogati oficiri, koji žive u Parizu a različite su narodnosti, idu svaki dan na iztok, da se nadju bliže bojišta. Pri tom mnogi poljski i magjarski oficiri idu u Carigrad nadajući se, da će biti u tursku vojsku namješteni; tako je neki dan magjarski general Cec otišao u Carigrad.“

Rusija.

— „Pays“ esapi koliko vojske ima Rusija, pa veli, da ona može postaviti u boj 450,000 momakah i 996 topovah, osim rezerve, koje ima 200,000 momakah sa 420 topovah. Rusija, veli, može svega 500,000 momakah poslati na stranu tako, da joj ostane vojske i kod kuće i sa Kavkaz. Rusija ima običaj uvijek najprije po jedan dio svoje vojske šiljati na stranu. Odtuda se vidi, zašto sad ima u knjažestvima samo 90,000 mom. Ta je vojska sad u boju sa Omer-pašom. Kažu, da ruski glavni vojskovođa kreće sad u knjažestva gomilama vojsku, koje, kažu, da ima 120,000; te tako će tamo biti svega 200,000 regularne i 40,000 neregularne vojske ruske. Rezerve su garde od 60 regularnih eskadronah, 17 eskadronah kozakah, 37 batalionah i 116 topovah.

— U „Jour. de St. Petersbourg-u“ ima jedno pismo, koje su englezki trgovci povodom saobštenja, koje su dobili od englezkoga ministra financije, istom pisali, i koje je samomu caru dostavljeno. To pismo ovako glasi:

„Gospodine ministre! Englezki trgovci, koji su opunomoćeni od trgovacah, što su sa strane a drugo u Petrogradu, imali su čast 15. i 17. t. m. od vaše preuzvišenosti u ime njegovoga veličanstva cara dobiti uvjerenje o tome, kako će biti pod zakriljem njeg. veličanstva i onda, kad bi se po nesreći prekinuo mir između Rusie i Englezke.

Pa zato englezki trgovci zajedno sa svojim vlastodavcima, — od kojih su mnogi srećni, te su poodavno pod zaklonom ruskoga prestola, — počitajući taj zaklon pri okolnostima, koje se jedva mogu predvidjeti, smatraju za svoju dužnost moliti vašu preuzvišenost, da njegovome veličanstvu izjavite toplu blagodarnost na objavljenoj milosti, na milosti, koja se s karakterom velikodušnoga i silnoga monarha podudara.“ (Sljede potpisi.)

Velika Britanija i Iraka.

— Kao što je g. Kiselev u Parizu tamošnjoj vladi izjavio, da će Rusija smatrati da je rat oglasen, ako se i jedna samo francuska ili engleska bojna ladja pojavi u crnom moru, tako je isto izjavljeno, pišu iz Londona „N. Pr. Ztg.-u“, dao g. Brunov i englezkoj vladi. Stanje je stvar, kažu tim povodom zavedene novine, sasvim jasno: Rusija ništa ne zahtjeva više a ni manje ništa, nego što je i odprje zahtjevala; dok su podunavska knjažestva pozorište rata, ostat će Turska ograničena na svoju vlastenu silu; diplomacija traži, da iznađe kakvi način sporazumljenja, i ovaj će se način onda postići, kad Turci budu iz knjažestvah izlićerani. Ako li bi pak Francuska i Engleska, protivu svakoga očekivanja, i dalje išle, nego do sada, onda im Rusija oglašuje rat. „Mi se,“ tako piše ovih danah jedan englezki ministar nekome u Parizu, „spremamo za rat, ali svaki između nas (ministrah) čini što mu je god po silama moguće da se rat predupredi.“

— Grad Korf u Englezkoj ležao je dva tri dana sav u vodi. Veliki morski priliv s vjetrom pokrio je sve omanje kuće vodom, a u velikih kućah narastla je bila voda do drugog sprata. Ovo je dogodilo se u ponoći. Govori se o propasti mnogih osobah, i o velikoj trgovачkoj šteti.

Azija.

— Kao što javljaju, iz Avganistana došla je jedna turska deputacija u Teheran, te je pozvala Persijance, da ustanu na oružje protivu Rusah, ako bude rata između njih i Turakah. Ovo se kategorično zahtjeva, pa se preli ako se nebi to izpunilo. Ali kao što kasniji glasovi javljaju, Perzijanci su naumili da se dërže Rusah.

Izpravak. Posljednja četiri redka pod stavkom s ratišta rus. turskoga na përvoy strani i përvom stupcu jučeranjega broja imadu se uvrstiti na kraju istoga stupca i strane.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 29. studenoga 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	92 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	97 1/2
od g. 1852	4 1/2	Augsburg sa 100 f. current	116 1/2
„ „ „ 4 1/2	81 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies
„ „ „ 3	„	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies
„ „ „ 2 1/2	„	Frankfurt na Mainu sa 120	115 1/2
izvaćenobv. obv. 6	„	Genova sa 300 piemont. lirah	2 mies
dvor. komore od prisilnog sajmah	4 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban.	86 1/2
Kranjskoj, orar. 4	„	Lipsko sa 100 forinht	114
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb. 3	„	Livorno sa 300 tosc. lirah	11
Obveznice lomb.-mletačkog sajmah do g. 1850 sa 5%	„	London sa 1 funt sterl.	11 18
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	229	Lyon sa 300 fr.	113 1/2
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	Milan sa 300 austr. lirah	136 1/2
„ „ „ 2 1/2	„	Marsaille sa 300 frank.	136 1/2
„ „ „ 2 1/2	„	Paris sa 300 frank.	136 1/2
Obveznice obće i ugar. dv. sa 3	„	Prag sa 100 for.	1 mies
komore, starih lom. dugovah, u 2 1/2	„	Torin sa 100 for.	3 mies
Fiorencci Genui 2	„	Mletci sa 300 austr. lirah	1 mies
učinjenog sajmah, 1 1/2	„	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
galičko 2 1/2	„	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
Obveznice 1 1/2	„	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
Obvez. u Frankfurthu i Holandiji-činjenoga sajmah 4	„	Tečaj novca	„
stališah austr. nad i pod Ensem, českih, moravskih, slo- 3	„	Carški dukati	„
čkih, stajerskih 2 1/2	„	Zajam od 1851	„
orakkih, kranjskih, gorčkih, bečkoga ober-kammaranta. 1 1/2	„	Slovo A	„
Obveznice zemljištaog odkupa 5%	90 1/2	„ B	„
Naputnice rednišnje blagajne Godišnji disconto	„	Lombardeski	„
Bank-akcie komad po 1331	„	„	„
D i e n i c e.			
Stoererne željez. po 1000 fr.	2270	Krak.-g. sločke po 100 t.	635
Bečko-glog. želj. 500	840	Aust. dun. parob. 500 f.	„
Sopr.-W.-Neud. f. 200	114	Aust. Lio. u Tërstu 500	„
Budioj.-Gm. Linz f. 250	„	Bud.-pošt. lančan. 500	„
Podun.-tër. f. 290	„	Galič. založn. 4%, sa 100	„
2 izdanja s përvinstvom, 200	„	Srečke Esterhazis 40,	„

SLUŽBENI LIST.

(126—DS.) 19 25

(3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. suda za grad Zagreb na prošnju Cenike, Viekoslave, Marie, Ivana, Franciske, Katice i Stjepana svih Lepštek dražbeha prodaja zadužnice stiečajne mase Lepštek koristna, a g. Dominika Dominici teretna vërhu 2500 fr. ari sa zaostavim kamatima od 15. kolovoza 1845 do dana dražbe aracunati se imajućimi te ukupno 3804 fr. 5 k. sr. činećimi, dozvoljuje se. Uslied česa stavlja se rok përve dražbe na 28. prosinca 1853, a druge na 28. siečnja 1854 u uredu podpisano g. suda naime u kući Bolte Jelačića pod br. 2. u gospodskoj ulici ležećoj time, da ličbena cijena upitne zadužnice na 3423 for. 40 kr. sr. u smislu §. 478 gr. p. opredieljena je.

Uvjeti:

a) Odobrenje prodaje nije priuzdržato, već će se zadužnica sa ustupljenjem predati onomu, koji će najviše kod dražbe obećati.

b) Prodajna avota ima se umah položiti. U Zagrebu dne 28 studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Nr. 1387. 3556. (362.—Izv.)

(3—2)

Edict.

Von dem prov. k. k. Bezirksgerichte Schemnitz in Ungarn wird bekannt gemacht, es sei laut einer letztwilligen Anordnung des verblie-

chenen hiesigen Kaufmanns Georg Bošković zwischenden anderen Erben, auch Peter Vuidić zum Vermächtnissnehmer eingesetzt. Nachdem jedoch weder dessen, noch der Aufenthalt seiner Erben bekannt ist, so wird derselbe und dessen Erben aufgefordert, sich binnen Einem Jahre von dem unten gesetzten Tage an, bei diesem Gerichte zu melden, widrigenfalls sein Antheil an den sich meldenden Erbberechtigten ausgefolgt wird

Schemnitz am 31. October 1853.

Br. 4282. (364.—Izv.)

(3—2)

Natiečaj.

K razpisanom odovud pod 31. pr. m. broj 4035 natiečaju za izpražnjeno mjesto kotarskog rarnika u Kutinji ima se dodati, da osim godišnje uredne platje od 200 for. srebra s ovom službom još je skopčano u ime skuparine godišnjih 66 for. 40 kr. sr. i uživanje stana ili u nedostatku takovog u ime konakovine 40 for. sr.

Što se s tim dodatkom obznaujuje, da se u jedno rok do kog se molbenice ovamo predati imadu, do 15. prosinca t. g. produljuje.

U Pežegi dne 21. studenoga 1853.

Br. 1507 (363.—Izv.)

(3—2)

Oglas natiečaja.

Kod c. k. kot. suda Novomarovskoga izpražnjeno je mjesto sudačkog pomoćnika, koje će se privremeno popuniti.

Sa ovom službom skopčana je platja godišnja od 120 for. sr.

Oni koji bi službu ovu zadobiti želili, imadu svoje uredno biljegom providjene molbenice sa virodostojnim dokazi svojimi: dobu, znanost pisanja, čudoredno ponašanje i mjesto dosadanjeg službovanja dokazujućimi — podkrepjene, do 20. prosinca 1853. c. k. kot. sudu novomarovskom podnesti.

Dano od c. k. kot. suda novomarovskog dne 22. studenoga 1853.

Dragutin Tucić,
kot. sudac.

Br. 11434. (360.—Izv.)

(3—2)

Avviso di Concorso.

Si é reso vacante il posto di Seritore Controllante presso l' J. R. Deputazione di posto e Sanità Marittima in Pirano, cui va congiunto l' appuntamento di Annui fiorini Trecento-Cinquanta nonche l' obbligo di prestare una Cauzione corrispondente ad una annata di Soldo.

Chiunque intende aspirarvi dovrà far pervenire entro tutto Dicembre a. c. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata istanza comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale, la piena idoneità al posto optato, i servigi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare, se egli si trova in parentela od affinità col preposto del sudotetto Ufficio.

Dall' J. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste 7. Novembre 1853.

Br. 5802. (125—D.S.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kot. sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 1. kolovoza t. g. bez oporuke preminuvšeg Mauricia Heller kod g. dra. Ljud. Gaja, c. kr. savjetnika i vlasnika tiskarne faktora, štogod kao vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 17. prosinca t. g. ili dođu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju, oti vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista iscrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 17. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

OGLASNIK.

(202—DP.)

(3—1)

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisanog zavoda do sad neproduljeni ostali, ovim se opominju, da takove ili izkupe ili pako za produljenje zahtu, u protivnom slučaju će se isti u smislu pravilah §. 19. u bližjoj dëržanoj javnoj dražbi prodati. Za svakoj se pako smutnji ukloniti, pozorne se stranke čine, da zalozi ne stopram s tečajem jedne godine, nego odmah po izminutju u prijamaici naznačenog roka imadu se za propadše smatrati.

U Zagrebu 29. studenoga 1853.

Od përve hërvaške štadionice.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene cenzure opredjeljene su: za uvjetovane 4 kr. sr. od linije za prvoput; a zatim za svakoput 2 kr. sr. — Za druge oglašene posebno od linije plaćeno 10 linija 24 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 30. studenoga.

S ratišta neima još uvijek nikakvih izvještaja o novim kakovim događajima. Viesti, koje dolaze iz podunavskih kneževinah, odnose se na sadanji položaj ovih zemaljah, i razjasnjaju tamnošnje stanje stvari. Obsadno stanje vrlo se strogo izvodi. Ruski manifest pročitao je po svim crkvama za vrijeme službe božje. U mjesto upotrebljavane do sada kod liturgie molitve za zemaljskoga knjaza, koja je ukinuta, moli se za izkorenje jazičnikah (pogana).

General vlaške vojske, veliki ban Cherešku, otišao je prije nekoliko danah u Foškan, da novoga gouverneura dočeka. Sva je prilika, da će kneževine posve pasti pod rusku upravu, kao što je bilo god. 1828 i 1834. — Topovi vlaške zem. vojničtva poklonjeni su, kako je poznato, po sultanu za vrijeme vladanja Bibeskova i Stirbeya, pa sada ovi topovi i cielo vlaško vojničtvo mora vojevati protiv svoga suverena. — Već do sada pohvatano je i pozatvarano više boljara; jedan između njih, imenom Koštantin Grecian, istom se nedavno iz Pariza vratio, te se je oružjem protivio svom napšenju, nu badova. Kasnije su ova gospoda odvedena pred ruski vojni sud, i onda su poštom nekuda odpremljena.

Kološvarski „Satelit“ piše, da su spremanja ruske vojske za predstojeći veliki rat doista ogromna, te se misli, da će za 3—4 nedjelje knez Goršakov s uspiehom poprimiti ofenzivu. I „Patrie“ tvrdi, da će Rusi sad poprimiti ofenzivu, te kod Ruščuka i Silistrie Dunav preći. Po mnienju toga lista namieravaju Rusi upravo na Carigrad, jer cesta od Ruščuka i Silistrie spaja se sa cestom od Šumle, pa ako ovu potonju Rusi zauzmu, onda im je otvoren put do Stambola.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećaše nadalje:

(Naznačeni s * platiše.)

	for.	godišnji pri-nesci
Coll. prevend. glavne crkve zagrebačke	120	—
G. Stjepan Jellačić c. k. komornik *	100	—
„ Dr. Muhić Pavao	10	—
„ „ Šuhaj Mirko	15	—
„ „ Smodek M.	2	—
„ „ Gostiša Ant.	5	—
„ Klempaj Josip c. k. pošte ravnatelj	—	4
„ Prošek Hinko	—	2
„ Breitenfeld Ed.	—	2
„ Vitez Gd. Seethal	—	2
„ Čubelić Petar	—	1
„ Premru c. k. škol. ravn.	—	6
„ A. M.	—	1
„ V. M. G.	—	1
„ J. A.	—	1
„ Franjo Ostoić	—	2
„ J. M.	—	1
„ Adolfo Veber	—	4
„ Babukić	—	6
„ Fried. Nagel	—	2
„ Math. Mesić	—	4
„ Bart. Francel	—	2
„ Sinković Stjep. *	1	—
„ Ant. Terstenjak c. k. podpukovnik	—	5
„ Mat. Janda	—	12

„ Josip Čačković *	2	5
„ Jakov Langraf *	5	2
„ Izr. Rosenfeld	—	10
„ Raihard Alois *	10	4
„ Krešić Nikola	—	12
„ Leuzendorf vitez	20	12
„ Degoricia Greg. 1 akciu narod. doma	25	—
Gja Srančić Magd.	—	1
„ Milošević Lizika *	2	2
„ Suhin Ant. *	2	—
„ Popović Joh. Mik. udova *	2	2
„ R. Anastas udova	—	5
Gna Sigur Josipa *	1	—

Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.

Kamauf, načelnik.

Z a p i s n i k

glavne godišnje sednice društva prijateljah glasbe u Zagrebu dne 20. studenoga 1853 u Dvorani držane pod predsjedništvom prečasnog g. opata i kanonika Ivana Kralja ravnatelja društva, i u prisutju gg. p. n. članovah (sliede imena:)

1. Prečastni gosp. ravnatelj otvori sednicu primiernim, i kriepkim govorom, pozdravi članove na plemenitoj stazi promicanja glasbe, nagovara ih na dalnje kriepko sudjelovanje, članom ravnateljstva zahvali u ime društva za njihovo požrtvovanje, te razloži u kratko stališ društva i njegovo djelovanje.

2. Bude čitano glavno godišnje izvjestje ravnateljstva društva, iz kojeg društvo razumi, da je ovogodišnji prijetak 1,300 fr. sr., a trošak 1,680 for. sr. iznosio, dakle da se je moralo 380 for. sr. iz uloženi glavnicah upotrebiti za namirenje troškovah; da će društvo ove upravne godine³/₄ okolo 1508 for. sr. dohodka, a 1680 fr. sr. troška, dakle opet manjak imati; da je ravnateljstvo časovitu pripomoć od visoke c. k. banske vlade zamolilo, i njegovu svietlost gospodina bana zaprosilo, da ovaj zavod zemaljskim zavodom proglasiti i njemu opredjelenu svakogodišnju pripomoć doznačiti dostoji, za koju skrb i revnost izrazilo je društvo ravnateljstvu obvezanu zahvalnost; nadalje da je ravnateljstvo više koristnih za društvo korakah učinilo, da je mladež društvene glasbene učione dobro napredovala; zatim da se za namirenje gorespomenutog manjka imade skrb uzeti, isto tako da se društvena pravila u svrhu polučenja previše dozvole za dalnji obstanak ovog društva poniešto popuniti moradu, i da se obična obnova članovah ravnateljstva preduzme. Vèrhu kojih predlogah bude u svojem redu pojedino viećano.

3. Prečastni gosp. ravnatelj predloži jedno pismo presvietlog gospodina c. kr. komornika Stjepana Jellačića Bužinskoga, kojim isti dostoja društvu ovomu pokloniti jednu skupocienu zbirku gudotvorinah; domoljubni dar ovaj bude primit sa zahvalnostju uz zaključak, da se g. darovatelju posebnim pismom zahvala društva ovoga izrazi, i da se taj plemeniti čin do obćeg znanja dostavi.

4. Glede §. 13. glavnog godišnjeg izvjestja ravnateljstva, polag kojeg imali bi pitomci glasbene učione stanovitu pristojbu platjati, bude odlučeno, da se od tog sredstva, koje se sa svèrhom društva ovoga nesudara tim većma odustane, buduć je težnja ovog društva probuditi ljubav prama glasbi i sposobnih za glasbu silah pronaći, njih na svaki način dobiti, i nabraziti, u koju svèrhu takodjer učenici i njihovi

roditelji moraju se vazda obvezati pismeno, da će pitomac 6 god. polaziti učionu glasbe, i kroz 3 godine po dovršenom otom tečaju, da će se naredbam ravnateljstva društva skladnoglasja prilagoditi.

5. Predlog g. tajnika, da se svi kolje stojeći kuće vlastnici u Zagrebu i ostale obitelji pismeno pojedince pozovu, da u ovo društvo stupe, i predlog člana društva g. Franje Žigrde vića, da se občina grada Zagreba, koja imada najveću korist od glasbene učione, pozove, o istu svako-godišnjim opredjeljenim doprineskom iz občinske blagajne podupire, budu sa priznanjem primiti, i izvedenje tih predlogah ravnateljstvu izručeno.

6. Glede §. 14. glavnog godišnjeg izvjestja ravnateljstva društva bude odlučeno, da imetak ovog društva u slučaju razpadnutja istog pripasti imade ustrojiti imajućemu se zemaljskomu konservatorijumu, i da s njime zemaljska vlada upravlja tako dugo, dok se takov konservatorijum ustroji, kojemu će vlada imati predati isti imetak; ili do medjutimnog možebiti novog ustrojenja ovakovog društva prijateljah glasbe, kojemu će vlada imati predati upitni imetak u gorerečenu svèrhu. U pogledu potaknutog zastupanja ovog društva bude opredjeljeno, da u smislu obstojećih zakonah ravnatelj društva zagrebačko društvo prijateljah muzike u civilnih i parnih predmetih zakonito zastupati imade. Zajeđno bude ravnateljstvu izručeno, da dalnje potrebite korake poduzme za polučenje najviše dozvole za dalnji obstanak ovog društva.

7. Budući se iz rečenog izvjestja ravnateljstva razumieo, da se učitelj glasbene učione društva Lichtenegger osobitim požrtvovanjem posvećuje obučavanju u pjevanju, to bude ravnateljstvo društva povodom potaknuta predloga opunovlastjeno istomu učitelju povećati plaću, čim to dopuste novčane sile društva.

8. Budući se sa žalostju razumilo, da je nadzornik glasbene učione društvene g. Lisinski jur duže vremena bolestan, to je tehničkomu odboru ravnateljstva naručeno, da nastoji o zastupanju istoga do njegova ozdravljenja.

9. Na predlog g. ravnatelja društva budu g. ravnatelj zagrebačkoga nadgimnazia, Josip Premru, u priznanju njegova za glasbenu učionu društva i njezinih pitomacah koristna djelovanja, g. c. kr. komornik Stjepan Jellačić Bužinski u priznanju njegova plemenita podupiranja ovog društva i pohvalno poznati domorodni umjetnik i sastavitelj meštar kapelle kazališta u Beču u Josephstadtu Franjo Suppé u priznanju njegovih društvu ovomu dostavljenih komposiciah za počastne članove ovog društva imenovani, i ravnateljstvo umoljeno, da potrebite glede toga dalnja odredi.

10. U smislu §. 52. pismena f) odbornici su gg. Juratović i Hac žrebanjem odstupili, i budu opet jednoglasno za odbornike izabrani. Pošto pako g. Hac zahvaljujući se na izkazanom mu povierenju iz obzira svojeg zvanja nije mogao taj izbor primiti, bude gosp. Jakob Epstein mladji za odbornika u tehnički odbor izabran, dočim g. Juratović ostane u ekonomičkom odboru.

Iza kako je napokon ravnateljstvo umoljeno, da potrebite priobćenja i obnarodovanja ovog zapisnika obškèrbi, izjavi g. ravnatelj, da je sednica dovršena.

Proglasio Ivan Vardian, tajnik.

(Godišnje izvjestje ravnateljstva čitano u skupštini priobćit ćemo drugi put. Učr.)

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
redovito i praznično
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljeno je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 1. prosinca.

Po najnovijim berzovnim vijestima iz Bukurešta od 26. p. m. stigao je knez Goršakov toga dana u Gjurgjevo, gdje je vojsku pregledao. Turci su otok Mokan na berzo očistili i k Raščuku se povukli. U Kalafatu deržo svoj prijašnji položaj. Car. rus. izvanrednim povjerenikom za Moldaviu i Vlašku imenovani baron Budberg boravio je, kako najnovija izvjestja javljaju još 15. p. m. u Petrogradu. Ruski glavni konzul u Bukureštu imenovan je podpredsjednikom Vlaške.

△ S granice bugarske 23. studenoga. Odavna se nisu čuli u vašoj tamo zemlji mislim jasniji glasi od turske raje a osobito u Bugarskoj, kao što su sada ovoga ratnoga vremena. Svak znade i sudi, da je Rusia podigla desnicu svoju na holost tursku samo iz toga uzroka, da silom natjera portu, da ona sa svojom rajom, s hristijanima, uljudnije postupa, pa baš ona ni sada toga nepreviđa uzroka, sa šta je ukorna od silah svih europskih a osobito Rusie, ili mozebiti neda joj gordost njena, već i u ovoj osudnoj krizi muči hristijane na svake načine, komorami, robotanjem, okrutnim iziskivanjem novacah itd. Ovo mi znamo, koji terpimo, a europski političari mudruju na svaku ruku za pravdnost porte i njeno uzdržanje. — Njima nije stalo do progonstva hristijanah, oni naše tužbe izsmihavaju, njima ni na kraj uma nije to, što mi radi častnoga kërsta mučeni jesmo svaki dan, za koi bi imali svi povikati kao što je Turčin, ako je i bezumni, za svoju vieru skočio i hoće da natopi Dunav kervi za islam svoj. Oni svi priznaju, da krivo čine po raju, ali medjuto skočili su svi od Meke i Medine tja do hrvatske krajine, da osvietljaju obraz dinu svomu, i prepriete upliv svakoj sili europskoj u svoje poslove. Nije, rekoh, na sèrdcu tobožnjim hristijanima onim po Parizu i Londonu i štokud svoja luća evangjelska kao što je ludom muslomanu sliepoca njegova čitaba, pak s toga evo se on održa do danas kao metilj u pó prosvietljenja europskog, i održati će se — neka znade svi, koji drugie mudruju — bog zna još koliko vjekovah, ako su i predvidili nieki gataci iliti proroci konac njihov ili izgibio u godini 1854. Nedèržimo mi tako, koji s Turčinom svaki dan kašu hladimo, on je još jaki i silan, u njega ima i novacah po kutovima džaminskim, u njega ima mnoštvo gèrdnoga i sirovoga vojnika, koi je svaki musloman, vazda gotov protiv djaurinu ustati i kerv proliti, pak najposlie i raje će morati vojevati, ako do potrebe dojde; a jeda li nije ovo istina? Kako se dakle može smatrati po umstovovanju politickomu porta kao već propala, kao kuća srušena? Neka se njoj pusti raditi kao što je do sada radila na svomu ognjištu, pak vidieti će ti mudraci, koliko će ona još obstojati?! — Hajde da ostavim ove eglene na stranu, jer neimam komu govoriti. Samo rado bi vam kao rođacim svojim šogod i od naših mislih priobćiti. — Iz nova drugo neima već kako napred rekoh, a drugo od ratovanja jurve započetog ništa se pod istinu doznati nemože. Turci kažu svoja velika slavo-dobitja i napredak silni, što se nemože nama ni vjerovati. Izpod ruke pak kriomice govori se, da su dva miralaja i jedan veliki pali šakah ruskih (?). — Skupoća je velika. Omerpaša se pokazuje u podpunoj nadi, da će skrušiti Goršakova. Silno hrabri svoje vojnike u svakoj prilici. —

Drugi put ću vam šogod i više javiti, ako mogućem prigodu ufatiti. S bogom!

✂ S bosanske granice 24. studenoga. U nas stvari svejednako stoje. Oni vojnici, što su dignuti prvi put, ponamješćani su uzduž granice sèrbske, da zriju na Miloševce, ili na svaki pokret Sèrbah. Sada opet se popisuje dvostruka ili trostruka količina Bošnjakah; za ove se nezna kud će marširati. — U nas se nečuje, što se radi na Dunavu, samo što čose govore, da su Mozgova potukli strašno tamo u Anadolu negdi i jedan mu grad uzeli. Boje se Bošnjaci sve svojoj koži; kažu, da je to sve ujdurma ili prijevarena, da lakše Bošnjake izkërca iz Bosne, pak poishira i u nizam car uzme. Predbacuju takodjer raji, da je vlaški vakat (vrieme) nastao; blago raji, jer će ih car od danakah osloboditi, a sve na Turčina navaliti, zašto nije davao ništa od 400 godinah, i tako mnoga pričaju. — Drugačie je priličan mir i spokojstvo.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Podpukovnik 2. banske granič. regimente, Nikola Mirković, imenovan je pukovnikom i zapovjednikom regimente, major Eugenie Lazić podpukovnikom, a major Mato Zečić od 8. granič. pukovnie majorom.

Vilhelmo hercog od Virtemberga, satnik ovdie u posadi stojeće pieš. regim. nadvojvode Sigismund imenovan je vèrhubrojnim majorom i pridieien k pieš. reg. grofa Leiningena.

— Govori se, da će od 1. siečnja 1854 svi djumruci morati se plaćati s evancigama, ili u bankama sa agio.

— U Novom Sadu će se otvoriti realna škola za sad od dvie klase i u gimnazialnom zdanju po svoj prilici smiestiti.

— Novosadska mala gimnazia još nemože do javnosti da dospie.

Iz Zadra, 11. studenoga. Pravoslavni Dalmatini počituju i s ponosom spominju kao blagodietelje i mecenate za prosvietu naroda svoga pokojnoga Jovana Bovana, o kom je već jednom bila rieč u ovim novinama, koi je sad na znamenitu sumu narasli fond ostavio za školu sèrbsku u Šibeniku. Počituju i spominju pokojne: Turovića, Boškovića i Laketića iz Novoga u Boki kotorskoj, koji su opet iz svoga bogom im darovanog imanja ostavili, da se ustanovi sèrbska škola u njihovom otečestvu Novome. Još i danas željno izgledamo, da se ove obe škole već jednom otvore; ali tvrda je nada, da će vlast naša još tečajem ove godine, ako su u čemu kakve zaprieke bile, te konačno dignuti i obštestvima (novskom i šibeničkom) dopustiti, da rečene škole započmu. — Trećeg narodnog blagodietelja slave i počituju Dalmatini pok. arhim. Zelića, o čijem fondu uče se gdje koji mladi Dalmatini u Karlovcima, koji se za čin sveštenički spremaju. — K ovima pridati treba i pok. Savu Vulikovića iz Bosne, za koga smo doznali, da je još god. 1819 ostavio u Splitu osim drugih pobožnih priloga, sad naraslu glavnici na 1400 for. sa željom, da se od istih pomažu dvoje sèrbske dietce, koja se uče, naimenovavši za izvèršitelja testamenta svog rodoljubivog Sèrbina g. Nikolu Dimitrovica, velikokupca splitskog, koi, kao što čujemo, već daje novčanu pomoć jednomo učeniku Sèrbinu. — Jesu li one pokojne blažene duše mogle liepsi sebi spomenik podići, nego što su podigle? Pamjat ih v rod i rod! U Dalmatinima i Bokezima naći će oni do-

ista podražateljah. Tako čujemo za dva stara i vriedna jeromonaha, da su učinjenim još sada testamentom imanje svoje odredili jedan na izdèržavanje jednog učitelja pri školi parokie njegove, a drugi na odhranjenje jednog mladića, koi će po svèršenju naukah čim monašeski primiti i njegovom postrigu pričisliti se morati. — Bog im dao zdravlje i blagoslovio svete namiere njihove! (S. D.)

— Glavna godišnje izviestje društva priateljah glasbe, čitano u velikoj društvenoj skupštini, dèržanoj dne 20. studenoga 1853 u Dvorani.

Slavno društvo:

U smislu §. 52. društvenih pravilah čast je ravnateljstvu slavnomu društvu podnieti sliedeće godišnje izviestje o dielovanju njegovom i napredovanju društva.

1. U smislu §. 47. predlažu se dovršeni i jur pregledani računi za upravnu godinu 185³/₄, iz kojih proizlazi, da je društvo imalo tečajem iste godine dohodka 1,300 fr. sr., a tekućeg troška, 1680 fr. sr., dakle 380 fr. sr. imalo se je tečajem ove godine iz glavnica društva upotrebiti za namirenje tekućih troškovah.

2. Tečajem rečene godine primilo je društvo u ime doprinesakah, darovah, dodatakah od muzikalnih zabavah, kamatah, položenih glavnica ukupno 2289 for. 13 kr. sreb., izdano je pako u ime tekućih troškovah i novčuloženih glavnica 2122 for. sreb., dakle ostaje u blagajni društva koncem mieseca listopada 1853 167 for. 13 kr. sr., koji će se u buduću račun uvrstiti u prijetak.

3. Za god. 185³/₄ imade društvo stalnih dohodakah approximatивно osigurano:

a) iz miesečnih doprinesakah,	
1) od 65 podupirajućih članovah I. razreda po 1 for. na mesec	65 fr.
2) od 50 podupirajućih članovah II. razreda po 30 kr. na mesec	25 "
3) od 4 podupirajuća člana III. razreda po 10 kr. sr. na mesec	40 kr.
Dakle od rečenih 3 vèrstih na godinu	1088 fr.
b) Iz godišnjih kamatah od društvenih glavnica	70 "
c) Od njegove preuzv. g. nadbiskupa Haulika kao pokrovitelja ovog društva na godinu	150 "
d) Od preuzv. gospoje banice kao pokroviteljice ovog društva na godinu	100 "
e) Od muzikalnih zabavah approximatивно	100 "

Ukupno . 1508 "

Gdie se opetovano primietjuje, da je rubrika dobrovoljnih doprinesakah veoma nestalna, i da se za 2—300 fr. sr. može umaliti.

4. Za god. 185³/₄ imat će društvo troškovah:

a) platje učiteljah i to 2 po 450 i po 300 fr. i 1 namiestnik po 150 for., ukupno	1350 fr.
b) platja poslužitelja	487 "
c) školske potreboće	60 "
d) potreboće pisarne	60 "
e) tisak	50 "
f) razsvietljenje učionah	40 "
g) za čistjenje učione	12 "
h) penzie	60 "

Ukupno . 1680 "

Dakle u onom slučaju također, ako bi gore preliminirani dohodci u istinu unišili, trebalo bi još društvo 172 for. sr. za namirenje tekućih troškova.

5. Videći ravnateljstvo, da je društvo već ove godine za namirenje tekućih troškova za- libože od glavnica upotrebiti moralo 380 for. sreb., i da će u postojećih okolnostih također tečajem nastavše upravne god. 185³/₄ manje ali više morati uteći se k glavnici, pobrinulo se je ravnateljstvo za doskočiti toj nevolji, te je dne 25. rujna t. g. visoku c. kr. bansku vladu zamolilo, da društvu ovomu časovitu pripomoć od 1000 for. sr. iz kojeg zemaljskog fonda za namirenje tekućih troškova dopita; na koju molbu očekiva se svaki dan više rješenje.

6. Videći ravnateljstvo, da zavod ovaj bez svake temeljite budućnosti sudbini svojoj je ostavljen, i o nehaštju zagrebačkog občinstva raspasti se hoće, pobrinulo se je za njegovo osiguranje, te je njegovu preuzvišenost gospodina bana pod 25. rujna t. g. zamolilo, da zavod ovaj dostoji proglasiti zemaljskim zavodom, i da mu se godišnja pripomoć u 2810 for. sr. iz koje zemaljske zaklade osigura, za da se onda zavod ovaj primierno potrebam, koje svaki dan nastaju veće, preustroji, broj učitelja umnoža, nužne sprave za muziku i učionu pribave itd. U slučaju višjeg uslišenja ove molbe preustrojio bi se ovaj zavod tako da bi društvo imalo na godinu troška 4110 for. sr. indi osim gorerečene zemalj. godišnje pripomoć trebalo bi još društvo svake godine 1300 for. srebra, koji bi se iz doprinesakah članova društva na dosadanji način imali sabirati. Medjutim nije još prispjelo više rješenje na ovu molbenicu.

7. Budući je poglavarstvo grada Zagreba opetovano bilo pozvano, da prostorije za učionu glasbe u jednom od gradskih zdanjeh tim sigurne priuredi, što ovo društvo za obće dobro iz vlastitih sredstvih uzdržava učitelje muzike, kojim 1350 fr. sr. na godinu platja, za da ovogradsku mladež besplatno obučavaju u muziku, i budući, da rečeno poglavarstvo na opetovane ote pozive niti odgovorilo nije, to je ovo ravnateljstvo bilo prinukano osobno posredovanje presvietlog gospodina c. kr. vèrhovnog župana zagrebačkog pod 25. rujna t. g. zamoliti, na koju molbu ipak nije još prispjelo rješenje.

8. Za god. 185³/₄ bilo je podupirajućih članovah I. razreda 79, II. razreda 47, III. razreda 4; za god. 185³/₄ bit će članovah polag dosadanjeg predbiežnog računa I. razreda 65, II. razreda 50, III. razreda 40. Indi ove godine izostalo je članovah I. razreda 15, II. razreda 8, a pristalo je novih članovah I. razreda 1, II. razreda 11.

9. Budući mnogi članovi nisu izplatili obćane, obvezane doprineske, i buduć medju timi doprinesci na dugu imade također neiztierivih; to je ravnateljstvo ovo u siednici od 10. rujna t. g. zaključilo, i odredilo, da se neiztierivi oti dugovi izbrišu, ostali pako dugujući članovi da se pismeno pozovu, da svoje dugove u ukupnoj svoti od 411 for. 30 kr. sr. izplatit izvole. Rečeni pozivi odaslani su jur na dotične članove, te će se čekati na njihov uspjeh, zatim pako bit će ravnateljstvo prisiljeno obćane i obvezane ote doprineske sudbenim putem iztierati.

Dočim se time zaglavljuje ekonomička strana ovogodišnjeg glavnog izvještja, prolazi se na tehničku stranu istog, te se izvještjuje:

10. Da je polag ovogodišnje klasifikacije 76 djetce obojeg spola u ovodruštvenoj učionu muzike obučavano, a 48 njih podvèrglo se je javnomu izpitu, koi je ove godine na dvie strane bio razdijeljen, najpre na theoretički i na praktički; kod praktičkog ispita dne 1. kolovoza t. g. u Dvorani u prisutju svetlog bana, preuzvišene gospoje pokroviteljice banice, i ostalih dostojanstvenikah, kao i višebrojnog izglednog občinstva obojeg spola obdržavanoga odlikovala se je naša školska mladež na toliko, da je visoko zadovoljstvo svetlog bana i banice, i ostalih dostojanstvenikah, kao i obću javnu pohvalu stekla.

Sbor pievačah prošle godine nastojanjem učitelja Lichteneggera ustrojen pomnožao se je

ove godine na polovicu, te je toli kod ispita, kao kod muzikalnih akademiah izkazao se.

Iz ovih neka izvoli sl. društvo uviditi, da su učitelji naše društvene muzikalne učione osobitu revnost zasvedočili.

11. Društvo ovo dalo je ove upravne godine tri muzikalne zabave, od kojih se osobito spominje ona, koja je dana u gradu njegove preuzv. gospodin- nadbiskupa, pokrovitelja ovog društva, a na slavu njegove visosti kardinala i apostolskog nuncia Viale Prela.

Po izcèrpljenoj time u kratko tehničkoj strani izvještja, napominje se nadalje.

12. Da je dosadnji tajnik ovog društva g. Dojković okolnostmi zvanja svoga prinukan, položio tu čast; uslied česa bi član ovog društva g. Ivan Vardian zamoljen, da otu čast primi, što on također za obće dobro pripravno učinil.

13. Obzirom na gorenavedenu točku 4, polag koje troškovi za god. 185³/₄ nadvisuju dohodak, predlaže se mnijenje gospodarskog odbora u tome sastojeće, da se od učenikah ovog društvene učione muzike, jedan forint srebra na mjesec pobirati imade; od koje pristojbe ipak bili bi izuzeti učenici, kojih roditelji jesu članovi ovog društva I. razreda i učenici, kojih roditelji jesu ubogi, te bi bili prinukani dietcu nešiljati u učionu muzike; koja okolnost ipak imala bi se uvijek svedočbom gradskog načelnika potvèrditi.

14. Budući da polag najvišjeg carskog patenta od 26. stud. 1852. o društvima paragrafa najpre 28. svako odprje ma i uz više dozvoljenje obzjavše društvo imade moliti novu dozvolu za dalnji obstanak, koju za ovo društvo imajuće za svèrhu promicanje umjetnosti, njegovo c. k. ap. vel. podieljuje; buduć pako ravnateljstvo ovo nije iz toga razloga moglo taj korak učiniti, pošto se naknadno u društvena pravila uvrstiti imade opredieljenje, što da ima biti s imetkom društva u slučaju, ako bi se društvo ovo kojim goder udesom razstalo ili razpalo, i tko da imade zastupati ovo društvo prama jednomu tretjemu u civilnih i sudbenih predmetih; budući pako ustanovljenja takova u smislu §. 53. mogu se samo u glavnoj skupštini odrediti i to je ovo ravnateljstvo predmet otaj za ovu siednicu pridèržalo, te ga sada za dalnje pretresivanje predlaže.

Napokon

15. U smislu gorerečenog §. 52 pisme d i f predlaže ovo ravnateljstvo slav. društvu izbor počastnih članovah, preduzimanje žrebanja u svèrhu izstupljenja 2 savjetnikah polag §. 34 i izbor novih savjetnikah na miesto izstupivših, i time zaglavljuje svoje glavno godišnje izvještje.

Sèrbia.

— „Sèrb. Dnev.“ donosi prevod pisma grofa Neselrode njeg. sviellosti knjazu sèrbskom. Knjažel

Carsko ministarstvo izviestivši se o bolesti i smèrti g. Tumanskog, sudilo je za nužno poslati u Sèrbiju jednog činovnika od višeg reda, koi će imati za dužnost učiniti inšpekciju nad konzulatom, poznati stvari podanikah ruskih, koji su u stradanju ili u zakosnjenju, i učiniti druga nieka razpoloženja za slučaj, kad bi mi našli za shodno naimenovati novog konzula.

Ovo privremeno poslanstvo poviereno je po nalogu imperatora savjetniku poslaničtva u Beču g. Fontonu, koi polazi na taj konac u Beograd, i koi će imati čest predati ovo pismo vašoj sviellosti.

On ima nalog također, da vam dade poznati, knjaže, živa sažaljenja, koja mi osiećamo, doznajući stanje nespokojstva i uznemirenja, koje se pokazuje u Sèrbii, i nespokojstva, koje vlada izmedju naroda i njegovog upravljanja od onog vremena, odkako ovo posljednje sleduje saviete i proglašava akta, koja javno mnijenje nikako neodobrava i koja kompromitiraju kako sadašnjost tako i budućnost zemlje.

Izviestja, koja smo mi odskora polučili iz Beča iz jednog izvora oficialnog, potvèrdila su nam potpuno ove neshodne novosti, — ali nam ona s druge strane govore, da vaša sviellost tako isto kao i veća čast činovnikah, koji diele s vama brigu o administraciji, priznaju danas virolomstvo i opasnost podstrekanja, za kojima

su se dali povesti, i da žele iskreno popraviti prošlost i osigurati svom otečestvu jednu budućnost mirnu i izviestnu od one, koja im je obćavana od niekih poznatih agentah revolucionarnih propagandah i od malog broja posliedovateljah, koje su oni mogli stvoriti u zemlji.

Ako su ovo zaista, moj knjaže, vaša uvjerenja i vaša čuvstvovanja, onda vam se prilika jedna pokazuje, da primite i od naše strane nieke spasiteljne opomene.

Počestvovan iskrenim povierenjem carskog ministarstva dielateljni dèržavni savjetnik gosp. Fonton bit će organ toga. On će vam izraziti našu misao, pošto se sam sobom uvieri o stanju stvari i o željama, koje je skorašnje iskustvo može biti moglo u vama proizvesti.

Rusia, vi to znate bolje, nego ikoi drugi, knjaže, nije nikada zahtievala niti će zahtievati više danas od Sèrbie i od njegovog upravljanja, ni požrtvovanje kakovo, ni usluge ma kakovog roda, — ali mi vam nemožemo dovoljno ponoviti, da imperator, jamstvovavši u svojim tratatima s portom vašu nezavisnost gradjansku i druga preimućta, koja uživate, nebi mogao tèrpiti, da Sèrbia postane pod ovim istim starranjima jedna točka skupljanja za revolucionarne izgnane iz drugih dèržavah, i stalno ognjište razdora i intrigah političkih tako isto zločesto za vaš narod kao i uznemiriteljno za susjedne sile.

Dvor carsko-austrianski dieli potpuno naše mnijenje u ovom smotrenju. Kao i mi on ima samo starateljne i blagonsklone vidove za Sèrbiju. Ono, što vam je g. Majerhofer imao govoriti u posljednje vrijeme, moglo vas je o tom uvjeriti.

Ja živo želim, da gosp. Fonton za vrijeme svoga privremenog bavljenja u Beogradu uspie, da vi još više uvažite mudrost savjetah, koje na vas dva dvora carska upravljaju u interesu vašeg otečestva i vašeg upravljanja.

Primite, knjaže, uvjerenje moga visokopočitanja.

U Petrogradu 17. sèrpnja 1853.

Neselrode s. r.

Rusia.

— Nietko sa ruske granice ovako umstvoje u „All. Ztg.-u“ o manifestu, koi je car Nikola izdao svome narodu javljajući mu za rat: Manifest cara Nikole izišao je. To je ruski akt; ruski napisan, za Ruse odredjen, bez diplomatskog sprovođa, bez zvaničnog prevoda. To je odgovor na podoban turski akt, na osmansku objavu rata, na pucanje turskih topovah. Kakvo je čudo, što je tako napisan taj manifest kao što prie poldrugog stolietja bijaše obićaj pisati u ratu izmedju gèrčkoga kèrsta i polumiesecah! Pa je ipak taj akt pravu nepogodu proizveo. U diplomatskom je svijetu sievnauo, u novinama je zagèrmio, a na burzi je udario. A ako zapitamo, tko su upravo ti, što se tako sèrde na energičan govor manifesta, to ćemo u diplomaciji, u žurnalistiki i na burzi one iste ljude naći, koji su se radovali turskoj objavi rata, koji se dive turskome fanatizmu, turski manifest pokazuju kao predivan ugled, tursku vojsku i sredstva, kojima se pomažu, preko svega cione, pa četirstolietna barbarstva, koja su činili Turci sa birstjanskim narodima, birstjanski zaboravljaju. Ovi isti obožatelji polumieseca, diplomati, novinari i drugi zatucani zanešenici veselo raznose glasove o turskim sadašnjim i budućim pobjedama. O tome pišu čitave hiljade. Vele, da su turski jatagani kod Kalafata, Gjurgjeva, Oltenice pokore činili. Milo im bijaše brojiti Rusima osiećene uši, zlorado računati koliko je palo ruskih oficirah i već sanjati o osvojenju Bukurešta. Opori govor, fanatizam, jatagan i topovi dok biahu na strani Turakah i na njino dobro, biahu na svome miestu, pravedni, dični i svake pohvale dostojni. Kako pak Rusia progovori ozbiljnu rieč te i ona pokaza svoje topove i bajonete, tada se na jedanput promieniše smatrannja i mišljenja. Rusia je napadač, ruska je vlada nenasitna, Turci su nevini, na njih se valja obazrieti — tako povikaše žurnali u Kolinu, Berlinu, Parizu i Londonu. Svuda se diže lelek.

Mi ćemo na promienju ovih tužnih i pobjednih piesamah u kratko odgovoriti. Kao što se

vi lažnim pobedama ruskim glasno radovaste, mi se radovasmo na miru. Mi mislismo: Tako je glas istinit, bit će na skoro osvećen, i stvar će iz Rešidove mrieže na polje otvorenoga boja izići. U ostalom je istina, da je Rešid jedino važnije lice, koje se pri ovoj krizi pokazalo. — On valja da se i kao neprijatelj poštuje, jer je viešto i srećno manevrirao. Da li će postići svoju namieru, oko koje se trudio, da bi faktično uvukao u rat obe morske sile i da li će to najposlije na dobro Turske biti, to će nam posljedica pokazati. Drugi put više ćemo govoriti o turskom prvom ministru.

Němačka.

Iz Karlsruhe. Izmedju mitropolita katoličkog Hermana, starca od 82 godine, i praviteljstva velikog vojvodstva badenskog povlači se već odavna velika raspra. Mitropolitove naredbe činile su se državi protivne i škodljive, i zato je praviteljstvo našlo za dobro sve naredbe istoga mitropolita podvērći ispitu državnog jednog komisara i onda ih samo pustiti u svijet, kad ovaj na njima ništa neprimietiti, što bi protiv države bilo, i kad se na iste i on kao državni komisar podpiše. Mitropolit se je na druge naredbe a naročito na ovu posljednju tako nadjedio, da je sve one iz rimske cĕrkve izključio i anatemisao, koji su u takvom dielu kao protiv slobode cĕrkvene i mitropolitske radili. Anatemisao je mitropolit javnim jednim svojim pismom takovih 8 licah, izmedju ovih dvojica su sveštenici.

Portugalia.

— Timesov dopisatelj iz Lisabona piše, da je kraljica dva dana prije svoje smrti prisustvovala predstavljanju opere „Ernani“ a 24 sata prije nesretnoga događaja šetala se je sa svojom dietcom u bašči kraj svoje palače, te joj bijaše posve dobro tako, da se za njezin porod nisu ništa bojali, premda joj je liečnički fakultet kod njesina prisašnjega poroda izjavio, da će budući njezin porod biti s velikom pogibelju skopčan radi njesine krupnine. Po cijeloj zemlji ju u obće žale, jer su i njezini politički protivnici prisnavali njene kućne krieposti.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona. Tèrgovci neće da vjeruju ništa: oni nevieruju da će biti mira, nevieruju da su Turci dobili megdane, sad tek počinju vjerovati cirkularnoj ruskoj noti, ali i na nju se neoslanjaju sasvim. Oni su se uzrujali a osobito izmedju njih oni, koji sa Rusiom tèrguju. Kažu, da su mnogi od njih išli ministru inostranih dielah i pitali ga: Jeli ili nije opasnost za njihovu tèrgovinu u Rusii, i da je Klarendon odgovorio, da će oni svakako dobro učiniti ako budu opasni. Ako je Klarendon tako kazao, to nebi bio čist posao i udaralo bi zdravo na englezki barut. — Novine englezke rugaju se ruskim ratnim buletinima. One spominju, kako je prije dvadeset godinah biežalo 60,000 Turakah na vrat na nos samo od 10,000 Egiptjanacah, a kako sad ti isti Turci nebieže, nego se tuku sa ruskom vojskom pri jednakom broju i još nju nadbijaju. Kad su jedanput Ruse pobiedili, vele te englezke novine, mogu pobiediti opet.

Različite vlosti.

— Bečki carsko ruski protopresbiter Rajeovski otišao je u Mletke sa pievčicima, da sahrani ruskog knjaza Vasilčikova.

— Burbonska kuća pomirila se je sa Orleanskom. Sliedstvo ovog sjedinjenja imat će bez svake sumnje na držanje Louis Napoleonovo u nutarnjoj i spoljašnjoj upravi velik upliv. Po učinjenom ugovoru u Frosdorfu priznat je grof Šambor za pretendenta francuske krune. Ako li bi supruga njegova umrla, neće se on više ženiti, ako pak bez nasljednika umre, onda će biti nasljednik njegov sin Ludvik Filip, sadašnji grof od Pariza.

Domáce viesti.

**Slavno občinstvo, koje se glasbom zanima,
činimo pozornim na izvrstne fortepiane prvo-**

ga sada u Beču meštra gosp. Eduarda Seufferta. On je već u znak priznanja za svoje fortepiane dobio zlatnu kolajnu, i svi bečki fortepianisti, koji koncerte daju, služe se njegovim te struke proizvodom glashenim. Takav jedan krasan fortepiano od Mahagoni drva nalazi se sad i u Zagrebu kod organiste od [pervostolne crkve, g. Z. Zellnera, u dugoj ulici br. 284 u komisii, i može ga svatko od 9-12 sati priepodne viditi. I budući da se fortepiani gospodina Seufferta pokraj svoje izvrstnosti i jeftinom cijenom odlikuju, to se može pouzdano očekivati, da će i ovdje njegovi proizvodi dobro prolaziti.

**Službeno bérzobjavno objavljenje bečke burze
od 1. prosinca 1853.**

Tečaj dječ. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		kratak rok
Děriav. obveznice sa	5 pct.	92 ³ / ₄	Amsterdam za	sr.	3 mics.
" od g. 1852	4 ¹ / ₂ "	81 ¹ / ₂	100 holan. f.	(97 ¹ / ₂)	Use
" "	4 "	73 ¹ / ₂	Angsbarg za		3 mics
" "	5 "		100 f. current	116 ¹ / ₂	
" "	3 "		Berlin za 100		
" "	2 ¹ / ₂ "		prus. talirah		2 mics
Isučieneobv.,obv.	6 "		Vratislava za		
dvor. komore od	5 "		100 pr. tal.		2 mics.
prislilnoga sjamau	4 ¹ / ₂ "		Frankfurt na		kr. rok
Kranjskoj, orar.	4 "		Mainu za 120	115 ¹ / ₂	2 mics.
ob. od Tirola, Vo-	3 "		Genova za 300		kr. rok
rarilberga i Salzb.			piemont. lirah		2 mics.
			Hamburg za		kr. rok
			100 mar. ban.	86 ¹ / ₂	2 mics.
Obveznice lomb.-mlotačkog	5%		Lipske za 100		na saj.
sajma do g. 1850			forintih	171	2 mics.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.		134 ¹ / ₂	Livorno za 300		kr. rok
" " 1839	100 "		tosk. lirah	114 ¹ / ₂	2 mics.
Beč. grad. banco sa	2 ¹ / ₂ pct.		London za 1		kr. rok
" " "	2 ¹ / ₄ "		funt sterl.	11 20	2 mics.
" " "	2 ¹ / ₄ "		Lyon za 300 fr.		3 mics.
" " "	2 ¹ / ₄ "		Milan za 300		
Obveznice obće i ugar. dv.	sa 3 "		austr. lirah	114 ¹ / ₂	2 mics.
komore, stariih	2 ¹ / ₂ "		Marseille za		
lom. dugovah, u	2 ¹ / ₂ "		300 frank.	136 ¹ / ₂	2 mics.
Fiorencci i Genui	2 "		Paris za 300		kr. rok
činjenoga sajma.	1 ¹ / ₂ "		frank.	136 ¹ / ₂	2 mics.
galičko	2 ¹ / ₂ "		Prag za 100		
" "	2 ¹ / ₂ "		for.		
" "	1 ¹ / ₂ "		Těrt za 100		1 mics.
Obvezn. u Frank-	sa 5 pct.		for.		3 mics.
furtu i Holandiin-	4 ¹ / ₂ "		Mlotci za 300		1 mics.
činjenoga sajma.	4 "		austr. lirah		3 mics.
" stališah austr.			Bukurešt za 1		
nad i pod En-	3 "		for. parah		31 dan
som, čeških,	2 ¹ / ₂ "		Carigrad za 1		
moravskih, slo-	2 ¹ / ₂ "		for. parah		31 dan
ških, tajorskih	2 "		Smyrna za 1		
oruških, kranj-	1 ¹ / ₂ "		for. parah		31 dan
skih, geričkih,					
bečkoga ober-					
kammeramta.					
Obveznice zemljišnog			Tečaj novca		
odkupa	5%	90 ¹ / ₂	Carski dukati	21 ¹ / ₂	
Naputnice rodišnje blagajne			Zajam od 1851		
Godišnji disconto			Slevo A		
Bank-akote komad po		1337	" B		
			Lombardenski		

D i o n i c e .

SLUŽBENI LIST.

17495.

Stipendia

**za učiteljske čekavce na gimnazijah sa talijanskim
i niemačkim jezikom učevnim.**

Njegovo c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je najvišnjim svojim rješenjem od 19. srpnja t. g. najmilostivije dozvoliti utemeljenje od deset stipendia po godišnjih 300 for. za obrazovanje učitelja za gimnazije sa talijanskim i njemačkim učevnim jezikom.

Usljed raspisa o. kr. ministarstva nastave od 31. listopada t. g. br. 7215 razpisuje se time natječaj za podjeljenje otih štipendiah pod sliedecim uvjetima:

Štipendia trajat će najviše tri godine danah. Štipendista je obavezan da sluša na fakultetu bečkog sveučilišta predavanja služeca za njegovo obrazovanje, odnosno po učinjenom izboru kupa učevnih predmetah, propisanoga privremenim zakonom o ispitu čecalacah za gimnazialno učiteljstvo, da udioničtvuje kod viezbanjah u jezikoslovno-dogodovnom siemeništu ili u silospitnom zavodu neumornom revnostju pripravljaljući se za buduće svoje učevno zvanje i najtočnie obdržajuci postojeće propise glede dokazah o svome znanstvenome djelovanju.

Isto tako je obvezan marljivim polazkom predavanj niemačkog, talianskog jezika, knji-

**ževnosti prisvojiti se ove jezike na toliko, da pismeno i ustmeno sa izpravnosti i točnosti uz-
mogne u istih držati svoja predavanja.**

Ako te dužnosti neizpunjava može mu se stipendia oduzeti svaki čas. Takovim stipendijam obdareni izdat će uspisje očitovajući da se obvezuje, da se svojevremeno preuzeti svako na kojem c. k. gimnaziu dano mu učiteljsko mjesto i najmanje kroz šest godinah zadržat ga, neizpunjujući pako ove obvezanosti skopčane sa podielom, da će povratiti eraru stipendij, što ga je vukao.

Oni, što kane natiicati se za takav štipendij, imadu svoje molbenice, upravljene na c. k. ministarstvo nastave, predati c. k. ban. vladi i obložiti ih podpuno ispravami o dobi, viero zakonu, stališu, izučenih naucih (potrebita je sviedočba barem o izučenih priašnjih mudroslovnih naucih ili o ispitu dozrelosti, dobrim uspiehom položenom) nadalje o slučajnom upotrebljenju poslie izučenih naukah, kao i o znanju jezika. U zadnjem obziru zahtieva se znanje niemačkog i talianskog jezika, i uslied toga imadu natiecatelji polag propisa raspisa od 27. prosinca 1849. držav. zak. list 1850 br. 15) podvèrti se predhodno izpitu iz niemačkog ili talianskog jezika polag toga, koi otih jezika jeste njihov materski odnosno onaj, u kojem su učili javno nauk gimnazialni, i očekiva se takodjer znanje ilirskoga ili srodnoga mu jezika slavenskoga.

Nakon valja napomenuti u molbenici, u kojim učevnim predmetima kani čekalac usposobiti se za gimnazialno učiteljstvo.

Dotične molbenice moraju dospjeti ovamo najduže do konca prosinca t. g.

U Zagrebu 16. studenoga 1853.

Od c. k. banske vlade.

Nr. 4606.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Steuer-Direction für Croatien und Slavonien sind mehrere Steueramts-offizialstellen, mit dem Gehalte von jährlicher 800 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im Betrage des Jahresgehaltes, und eventuell eine Steuer-Einnehmerstelle mit dem Gehalte von 700 fl. oder eine Kontrollorsstelle mit dem Gehalte von 600 fl. oder 500 fl. ferner eine Offizialstelle mit jährlichen 450 fl. oder 400 fl. und der Verpflichtung zum Erlage einer Caution im gleichen Betrage oder eine Assistentenstelle mit dem Gehalte von 400 fl. 350 fl. oder 300 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um die genannten Dienststellen haben für jede derselben abgesonderte Gesuche zu überreichen und in denselben glaubwürdig nachzuweisen:

- a) Das Lebensalter,
- b) Die zurückgelegten Studien,
- c) die bisherige Beschäftigung, und
- d) die im Kassawesen, im Steuer- und Rechnungsfache erworbenen Kenntnisse,
- e) eine tadellose Moralität,
- f) den bisher aus dem Staatsschatze oder einem andern öffentlichen Fonde bezogenen fixen Gehalt;
- g) die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache,
- h) die Fähigkeit die vorgeschriebenen Dienstkaution im Baarem oder in nicht unter 3 $\frac{1}{2}$ % verzinlichen Staatsschuldverschreibungen sogleich zu erlegen.

Jene Bewerber, welche bereits im öffentlichen Dienste stehen haben ihre Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, jene hingegen, welche kein öffentliches Amt bekleiden im Wege ihrer politischen Bezirksobrigkeit anher zu überreichen, wobei bemerkt wird, dass insbesondere bei Vertheilung von Assistenten-Stellen, auf jene Bewerber vorzüglich Rücksicht genommen werden wird, welche die für den Steueramtsdienst vorgeschriebene Prüfung mit gutem Erfolge bestanden haben.

Gesuche welche nicht in dem hier vorgezeichneten Wege hierorts einlangen, sowie Gesuche in denen die angegebenen Erfordernisse nicht vollständig und glaubwürdig nachgewiesen sind, oder welche nicht innerhalb des, hiemit bis 10. Jänner 1853 festgesetzten Termins hierorts einlangen, werden den betreffenden Bewerbern als zur Berücksichtigung nicht geeignet, sogleich zurückgestellt.

Bewerber, welche bereits Gesuche um eine der hier ausgeschriebenen Dienststellen anher überreicht haben, worüber denselben eine Verständigung bisher nicht zugekommen ist, haben nicht nöthig, aus Anlass dieser Konkursausschreibung neuerlich einzuschreiten.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Landes-Steuer-Direcution.

Agram am 16. November 1853.

Nr. 14251.

Rundmachung

der k. k. kroatisch-slawonischen Finanz-Landes-Direction.

Die Versorgung der Warasbinner Gegend mit dem nöthigen Salze kann den, sich damit bewerbenden Privatunternehmern bei gleichzeitiger Auffassung des Local-Salzamtes unter nachstehenden Bedingungen überlassen werden:

1. Haben sich die Unternehmer verpflichten, jährlich wenigstens 20,000 Zentner Salzes aus der Siegediner Aerial-Niederlage auf eigene Kosten und Gefahr, nach Warasdin zu stellen, und daselbst an die Verbraucher um mäßigen Preis zu veräußern.

2. Müssen dieselben für den jährlichen Verschleißbedarf bestimmten Salzmenge, haben die Unternehmer auch noch weitere 8000 Zentner in Warasdin fortan am Lager, in der Art zu halten; daß, insofern ein Theil davon zur Deckung des laufenden Bedarfes verwendet werden sollte, dieser Lagervorrath stets aus dem nächst einlangenden Material-Transporte wieder ersetzt, jedenfalls aber mit Ende October jeden Jahres vollständig ergänzt, und so fort, bis zur Einlangung der nächstjährigen Salztransporte, bloß für außerordentliche Bedarfsfälle bewahrt werde.

3. Die Salzflößen in Siegedin haben stets für ganze Schiffsladungen von 6 bis 7000 Zentner zu stehen, und das so erhaltene Material ist immer unaufgehalten an den Ort seiner Bestimmung zu bringen, und daselbst jedesmal wenigstens mit 1/2 Theil, gleich dem Verschleiß zuwenden, der Rest aber zu den Lagervorräthen zu hinterlegen.

Jehe Salzungen, die als Lagervorräthe beigelegt werden, haben dem Aerial zur mehrfachen Sicherheit für das creditirte Salz als Pfandpfand zu dienen, und sind deshalb unter die Gehehpore eines hiesigen zu bestimmenden Finanz-Organes zu stellen, ohne dessen Einfluß in die so verschlossen zu haltenden Magazinräume, weder etwas eingelagert, noch herausgenommen werden darf.

4. Zur Entschädigung für die beim Transporte und wiederholten Ein- und Auswägen des Salzes sich ergebenden Materialverluste, wird den Unternehmern ein Gutgewicht von zwei Pfund pr. Zentner bewilligt, welches denselben gleich bei der Fassung des Materials in Siegedin zu Gute gerechnet wird.

Dagegen dürfen die Unternehmer für den Materialverlust, dem Verschleißpreise nichts zuschlagen, und die Finanzverwaltung behält sich überhaupt das Recht vor, die zu bestimmenden Verschleißpreise fortan gehörig zu überwachen, und falls deren Ausmaß übermäßig befunden werden sollte, selbe auf jenes Maß zurückzuführen, welches der Unternehmern nach der vollkommenen Deckung der wirklich aufgelaufenen Anschaffungs-, Transport- und Regierkosten, einen mäßigen bürgerlichen Gewinn zu sichern, andererseits aber auch den freien Handel mit diesem Artikel zu beleben vermag.

5. Die für den unmittelbaren Verschleiß bestimmten Salzungen sind gleich bei dem Bezuge in Siegedin, vom Tage der Ausfertigung des betreffenden Transport-Heftes, im hiesigen Verschleißpreise mit entprechenden, in fünf Monaten in Wien zahlbaren Wechseln zu bedecken, die aus den Lagervorräthen in Warasdin zu erhebenden Materialquantitäten hingegen, welche nie weniger als 2000 Zentner betragen dürfen, vom Tage der Uebernahme mit dreimonatlichen Wechseln, gleichfalls im Siegediner Verschleißpreise zu sichern.

6. Die Salzmagazine des aufzufassenden Warasbinner Salzamtes werden den Unternehmern gegen Entrichtung eines angemessenen, nach den Localverhältnissen zu ermittelnden Mietzinses, zur Benutzung gegen jährliche Kündigung, die entbehrlichen Wagerquisitionen und Utensilien aber, gegen bare Vergütung des Schätzungswertes aufweise überlassen werden.

7. Die bei Auffassung des gedachten Salzamtes am Lager bleibenden Material-Vorräthe haben die Unternehmer bis zum Belaufe des 1/4 jährigen Verschleißbedarfes mit drei, den diesen Bedarf übersteigenden Rest aber, mit fünfmonatlichen Wechseln im Warasbinner Verschleißpreise zu bedecken, und es wird ihnen hierbei ein Einlaß von einem Prozent unter der Bedingung gewährt, daß sie den bestehenden Verschleißpreis bis zur Erschöpfung dieser Vorräthe unverändert belassen.

8. In so fern die Beistellung des Salzes von Siegedin, und beziehungsweise Terevovac bis Warasdin durch Lieferungsverträge bereits sichergestellt worden ist, haben die Unternehmer deren entsprechende Durchführung Seitens des Aerials, mit allen damit verbundenen Rechten und Pflichten zu übernehmen, und die Finanzverwaltung reservirt sich hierbei bloß das ihr vertragmäßig zukommende Recht der Entscheidung über die, während des Transportes allenfalls vorkommenden Unglücksfälle, deren Anspruche sich auch die Unternehmer in drei Fällen unbedingt zu fügen haben.

9. Gleichwie es die Pflicht der Unternehmer ist, in Warasdin stets hinlängliche Salzvorräthe zu halten, eben so wird der Finanzverwaltung das Recht zustehen, für den Fall, wenn sie deren entsprechende Ergänzung auf die Aufforderung der bezüglichen Finanzbehörde nicht gleich veranlassen sollten, die zeitgemäße Zufuhrung der erforderlichen Salzmenge auf Kosten der Unternehmer, selbst zu verfügen, wobei es übrigens der Finanzverwaltung unbenommen bleibt, das gegebene Zugeständniß, nach dem Gebote der Zeitumstände ganz oder theilweise zurückzunehmen, und sofort das Vertragsverhältniß entsprechend zu regeln, oder auch vollkommen aufzulösen; wogegen aber auch den Unternehmern das Recht zustehen wird, den Vertrag unter Festhaltung einer Drehsfrist zu kündigen.

10. Zur Sicherstellung der Vertragsverpflichtungen, haben die Unternehmer eine Caution von vierzigtausend (40,000) Gulden C.M. entweder in, auf Ueberbringer lautenden, in Conventions-Münze verzinslichen Staatschuldverschreibungen nach dem Courserthe, oder in pupillarisch versicherter Realhypothek zu erlegen, welche dem Aerial für die Dauer der gegenwärtigen Concession, bei vorkommenden allfälligen Ersätzen oder Zahlungsverhältnissen, als nächste Bedeckungsfond zu dienen hat, und daher jedesmal, wenn davon ein Theil in der erwähnten Richtung in Verwendung kommen sollte, der Cautionsbetrag sogleich wieder auf die hier vorgeschriebene Höhe von 40,000 fl. C.M., aus dem übrigen Vermögen der Unternehmer, mit welchem sie auch sonst unbedingt haftungspflichtig bleiben, zu ergänzen ist.

Ebenso haben die Unternehmer in Ansehung aller aus diesem Vertragsverhältniß entstehenden Streitigkeiten, so wie der allfälligen Executionen- und Sicherstellungs-Maßregeln, das Aerial möge als Kläger, oder Beklagter einschreiten, sich demjenigen, am Orte der k. k. österreichischen Finanz-Procuratur befindlichen Gerichte zu unterwerfen, welchem der Fiskus als Beklagter untersteht, endlich

11. Zur Beforgung der Zahlungen, welche in allen Fällen bei der Wiener k. k. Staats-Centralcassa zu leisten sein werden, so wie zur Einreichung der entstehenden Wechseln und Erstattung der erforderlichen Auskünfte, haben die Unternehmer in Wien ein vertrauenswürdiges Organ zu bestellen, welches berechtigt werde, in allen, dieses Geschäft berührenden Angelegenheiten, im Namen der Unternehmer mit dem k. k. Finanz-Ministerium rechtsgiltig in Verlehr zu treten und die hierauf bezüglichen Belangen entgegenzunehmen.

Dies wird mit Beziehung auf die Rundmachung vom 8. Juli 1852 Z. 6787 mit dem Bemerken zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß einschlägige Gesuche bei der Finanz-Bezirks-Direction in Warasdin, welche mit der Aufnahme der förmlichen Verträge beauftragt wurde, einzubringen sind.

Agram, am 7. November 1853.

1842—32

Br. 1458. (358—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kot. sud dugoselsko-obořovački stavlja tje do znanja, da je na molbu gospostine »Kozin-šćak« na g. c. k. dvornog savjetnika Hermana Bužana spadajuće, u pravdi prama Matu Folondjaku javna sudbena dražba čitavog njegovog sudbeno zaplijenjenog, na 1595 fr. procijenjenog i 1/2 sesie iznosećeg selista u Dugomšelu ležećeg, iz kuće, kućista i ostalih stanjah gospodarsvenih, zatim oranica, livada, vrtu, spašnikah, lozah i kolosiekah sastojćeg dozvoljena, i prvi dražbeni rok na 27. siječnja 1854 u 10 urih prije podne na lice miesta opredieljen. Kupiti želeći imat će se jamčevinom od 50 fr. sr. providiti i preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selistu zaloga radi osigurani, ostale uviete dražbene mogu dražbenici kod ovog suda, ili prigodom dražbe na licu miesta ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na ređeno seliste kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim uzavijlju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretnosti tim sigurnije prijave suda, jer će inače imati sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme i oni tako ostaju izključeni.

U Dugomšelu dne 22. studenoga 1853.

Br. 2433 (359—Izv.)

(3—3)

Dražbeni izrok.

Usled sudbene odluke od 16. studenoga 1853 izrečene prodavat će se za Eduarda Josipa Drasche, trgovca u Beču, u svrhu namirenja njegovih 1639 forintih i 52 krajara u srebru, sljedeće nepokretnosti na vlastitost gospoje Marie Pongračičeve spadajuće, i to oranica i šuma »Mogovina« 21 1/2 rali velika na 815 fr. sr. procijenjena, 23. siječnja 1854, i tvrdo sagradjena kuća u gradu Koprivnici pod kućnim brojem 97 ležeca sa kućistem i vrtom na 2000 forintih procijenjena, 24. siječnja 1854 u 9 urih iz jutra. Što se kupoduznim (kaufstigen) do znanja stavlja s tim naročitim dodatkom, da će se iste prenaznačene nepokretnosti na 23. i dotično 24. veljače 1854 u 9 urih iz jutra, ako nebude inače, i izpod procienbene svote prodati. Ujedno se svi oni, koji siene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo prodavat se imajuće nepokretnosti ovim uzavijlju, da do ustanovljena dražbena roka pravo svoje podpisane sudištu prijave tim sigurnije, što će sami sebi imati pripisati, ako se kupovna prigradom diobe bez njihovog učestvovanja izcerpi. Uvjeti prodaje mogu se i prije i prigodom dražbe kod podpisanog suda doznati.

U Koprivnici na 16. studenoga 1853.

C. k. kot. sud koprivnički.

Br. 106. (127—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Usled molbe Barbare udove Iver, deržat će se dne 30. prosinca 1853 u 10 satih prije podne u uredu c. k. kot. ovog suda, kući L. Zupana, na Markovom placu pod br. 80. sudbena liquidacia ostavštine pokojnog Stjepana Ivera.

Pozivlju se indi svi oni, koji štogod kao virovnici iz upitne ostavštine tražiti imaju, da gore naznačenog dana pred sud ovaj dodju i tražbe svoje izkažu.

U Zagrebu dne 23. studenoga 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Br. 4282. (364—Izv.)

(3—3)

Natiečaj.

K razpisanom odovud pod 31. pr. m. broj 4035 natiečaju za izpražnjeno mjesto kotarskog rarnika u Kutinji ima se dodati, da osim godišnje uredne platje od 200 for. srebra s ovom službom još je skopćano u ime skuparine godišnjih 66 for. 40 kr. sr. i uživanje stana ili u nedostatu takovog u ime konakovine 40 for. sr.

Što se s tim dodatkom obznanjuje, da se u jedno rok do kog se molbenice ovamo predati imaju, do 15. prosinca t. g. produćuje.

U Požegi dne 21. studenoga 1853.

Br. 11434. (360—Izv.)

(3—3)

Avviso di Concorso.

Si é reso vacante il posto di Seritore Controllante presso l' J. R. Deputazione di posto e Sanità Marittima in Piřano, cui va congiunto l' appuntamento d' Annui fiorini Trécento-Cinquanta nonche l' obbligo di prestare una Cauzione corrisponente ad una annata di Soldo.

Chiunque intende aspirarvi dovrà far pervenire entro tutto Dicembre a. c. a questo Governo Centrale Marittimo la relativa documentata istanza comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale, la piena idoneità al posto optato, i servigi anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dovrà pure dichiarare, se egli si trova in parte od affinità col prepasto del sudotetto Ufficio.

Dall' J. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste 7. Novembre 1853.

Br. 6290 (361—Izv.)

(3—3)

Obznana.

Ostavši bez uspieha perva dražba obdržavana 10. t. m. za prodaju ovršbenu kuće sa stenoim ležeće na Čavlih pod br. 12. sudbeno procijenjena na 3245 for. 37 1/2 kr., spadajuće na ostavštinu pokojnoga Martina Sićula, obdržavat će se polag točke 1. obznane od 20. rujna t. g. br. 4145. druga dražba ovršbena u Subotu t. j. 10. prosinca od 10 satih u jutro do 1 sata po podne, i to uz iste one uviete, koji biau gore naznačenom obznanom br. 4145 proglašeni, s tom ipak opazkom, da će se nepokretnost dopitati najkorisniji ponudjelju i pod fiiskalnom cienom.

Od c. k. kot. suda.

U Rieci 10. studenoga 1853.

Br. 1507 (363—Izv.)

(3—3)

Oglas natiečaja.

Kod c. k. kot. suda Novomarovskoga izpražnjeno je mjesto sudničkog pomoćnika, koje će se privremeno popuniti.

Sa ovom službom skopćana je platja godišnja od 120 for. sr.

Oni koji bi službu ovu zadobiti želili, imaju svoje uredno biljegom providjene molbenice sa virodostojnim dokazi svojimi: dobu, znanost pisanja, čudoredno ponašanje i mjesto dosadanje službovanja dokazujućimi — podkrepjene, do 20. prosinca 1853. c. k. kot. sudu novomarovskom podnesti.

Dano od c. k. kot. suda novomarovskog dne 22. studenoga 1853.

Dragutin Tucić,
kot. sudac.**OGLASNIK.**

(202—DP.)

(3—2)

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozili kod podpisanog zavoda do sad neprodućeni ostali, ovim se opominju, da takove ili izkupe ili pako za produćenje zaisto, u protivnom slučaju će se isti u smislu pravilah §. 19. u bliznoj deržanoj javnoj dražbi prodati. Za svakoj se pako smutnji ukloniti, pozorne se stranke čine, da zalozili ne stoprati s tečajem jedne godine, nego odmah po izmianju u prijamaici naznačenog roka imaju se za propadse smatrati.

U Zagrebu 29. studenoga 1853.

Od perva hervatske štedionice.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je svrabina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za drugo oglasili posebne članke platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 3. prosinca.

Po viestima iz Bukurešta od 27. p. m. Turci su noću izmedj 25. i 26. osmi put pokušali osvojiti dunavski otok kraj Gjurgjeva; no ruski topovi prisiliše ih, da se natrag povukoše. — Čini se svakako, da će Rusi Dunav prelaziti i to negdje blizu Hiršave.

General Baragnay d' Hilliers sjajno dočekan je u Carigradu. U nagovoru svom na sultana izjavi general želje za uzdržanje mira, nu zajedno i za nezavisnost i celokupnost Turske.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je primak koncem listopada 1853 607,412 f. 9 kr. a mjeseca studenoga 68,485 „ 5 „

675,897 f. 14 kr.

Koncem pako listopada bio je izdatak 601,352 f. 5 kr. a mies. stud. 68,583 „ 20 „

669,935 „ 25 „

Pienezni ostatak za mjesec prosinac 1853 . . . . . 5,961 f. 49 k.

— Povodom tim, što je upisivanje prinesakah za ondašnju ubožnicu na toliko za rukom pošlo, — da uživotvorenje tog zavoda bezdvojbeno postaje, držana je u smislu programa od 5. ožujka 1853., sa privoljenjem preuzv. gospodina nadbiskupa kao pokrovitelja ovog zavoda, dne 1. prosinca t. g. pod predsjedništvom gosp. c. k. podbana Benka Lentulaja odbor na siednica, u kojoj su sljedeća zaključena:

1. Pročitan je program, po kom se u buduće postupati imade.

2. Podnieti su podpisani popis do sada obećanih stranom, a stranom jur predanih prinesakah, kao takodjer ovom zavodu pripadajućih glavnica i dokazali, da zajedno sa prinesaci, koje se u buduće pribaviti još ufaju, kuća kupljena biti može. Usled toga zaključeno je,

3. da kuća za tu svrhu prikladna kupiti se ima, gdje će svi upravo siromašni i za radnju nesposobni ovogradski obćinari namješteni, ukupno nadzirani i potrebitim obškèrbljeni biti, jerbo samo ovako namierena svèrha postići se može.

4. Imenovan je odbor, koi ima nalog, da ponudjena zdanja pregleda, prikladno odmah pogodi te ovu pogodbu ravnateljstva, kao i osnovu potrebitog popravljjanja podnese.

5. Isti odbor ima nalog glede nutarnjeg rukovodjenja ovog zavoda po primieru drugdie već obstojećih takovih zavodah. Osnovu sačiniti i ravnateljstvu podnieti, s tom opazkom, da izvanjsko rukovodjenje kao: pobiranje prinesakah za utemeljenje i zderžavanje zavoda i t. d., nemanje i nadziranje nutarnjeg upravljanja ostane kod odbora zastupajućeg rećeni zavod pri utemeljujućoj obćini.

6. Zaključeno je, da se kuća, u kojoj do sad niekoji ubogi namješteni biahu, izigra, i dozvoljenje za to svojim putem izprosi. Osnovu izigravanja ima isti odbor sačiniti i ravnateljstvu podnieti.

7. Zaključeno je, da se oprosi preuzv. g. nadbiskup. i prećastni nadkaptol, da se ondje obstojeće ubožnice s ovom obćinskom ubožnicom

sjedine, te tako sjedinjenim silama tim prie ova sveta svèrha postigne.

Stiepan Pogledić, predstav. i župnik.

Kamauf, načelnik.

Austria.

— „Društvo protiv mućenja životinjah u Beču dogovara se sad kako da se nastoji, da se što više prodaje i kupuje konjsko meso, i da se utamani ona stara predrasuda, kao da konjsko meso nije za jelo, jer i onako je sad drugo meso skupo. Poznato je, da je već odavno slobodno prodavati konjsko meso u Beču.

Turska.

— Već smo jednom opisali glavnu varoš islama, koi sada pobudjuje obću pozornost svijeta. „Il. Ztg.“ donosijoš nieke o njem potankosti, pa se možemo nadati, da ćemo čitateljima našim po volji učiniti, ako im o njima šta saobćimo.

Carigradski sokaci vrlo su utesnjeni, stèrmi i nećisti. Pasah imade po sokacima čitave gomile. Dućani su čudnovato naćinjeni, rekao bi da su sastavljeni iz malanih dasakah za božićnu zabavu. Niti imaju prozore, niti korniše. Lice im je otvoreno kao školjka. Obimaju obićno 8-12 stopah u četvèrt. U ovoj školjki siedi Turćin pušèci čibuk s prekèštenim nogama na nizkom siedištu. Ako baš nespava — a to se dogadja vrlo često, — to pogleda malim očima svojim često na svakoga, koji mimo prolazi, samo što nekaže: Odište da pazarimo! Ali dragoman, bez kojega se nijedan stranac u kupovanje upuštati nemože — zna šta radi, neda u nutra, nego te vodi svome čovieku, s kojim svagda pazari, i koi je jamaćno s njime u ortaktuku. Neobziruci se dakle desno i lievo, vodi te upravo u dućan, gdje su u cielom Carigradu najbolji kamiši, čilibari, duvankese, papuće itd. Došavši tamo, mole te, da udješ, tu siedneš pokraj gospodara istog dućana, donesu ti čibuk, i stanos čutajući pušiti, pogledajući najpriatnie i ućivio na gazdu, a on na tebe. Njegov rob pogadja se medju tim i pravda se s tvojim dragomanom za svaku stvar. Dovoljno je da Turćin glavom mahne, i pogadjanje prekine, izjasnjujući znaćiteljnim migom, da si dobro kupio, i da su svi tèrgovci hajduci, ali da ih on dobro nasaditi znađe. Ti ustaneš i rastaneš se s pozdravom njenim, počem si mu na stolu ostavio pet ili šest nećistih bankih od sto grošah, od kojih pred veće može biti polovina u džep tvoga dragomana dolazi.

Veliki pazari ili varoš pazara u Carigradu doista je divno tèržište, — pravi labirint malih sokakah, koji su preko pokriveni i tako tamni, da je izpèrva, dok se čoviek nenavikne, teško robu razlikovati. Dućani na pazarištu manji su još od onih, koji se u sokacima nalaze. Gdie koji imaju jedva hvat veliçine. Pokraj dućanah stoji nieki vid rafa uzduž, koi služi za brojanje novacah, i ujedno i za spavanje. Tu siedi kupac sa prodavcem papućah, vezah, kuburah, sabaljah, čibukah, duhana i drugog ospapa, i tu mu polaže on novac svoj, kad što god kupi. Medju tim valja iskreno priznati, da turski prodavci, ako se i trude, da od stranacah, što za svoju hasnu pazarom postignu, nikada to nemuće neprestanim nukanjem. Turćin će ti pokazati šta želiš, da vidiš, i reći će ti cienu, pako ako glavom nećneš, ili mu ponuda neudiniš, a on će spravit i esap svoj sa najmirnim ravnodušjem na staro mjesto. Imamo još jedno obstoateljstvo da spomenemo, koje po svoj prilici iz iste čèrte karaktera proizlazi: čini se, da nema sa-

revnovanja izmedju prodavacah jednakog esapa. Ti možeš s jednim Turćinom pogadjati se, komšia njegov nemari za to, makar vidio, da si iz dućana izišao, i da ništa kupio nisi, on te neće zvati, da udješ u njegov dućan, i da potražiš ono, što u predjašnjem dućanu našao nisi.

Medju ostatci starine, koje su pameti dostojne, pripada cisterna Bin-bir-direka, nodaieko od hipodroma, iiti cisterna hiljadu i jednog stuba, zidana u vrieme gèrćkog carevanja. Sada se neupotrebljava više kao cisterna i izgleda kao kakva velika pećina, koja do 200 stopah u četvèrt ima. Krov njen poćiva na visokih tvèrdih stubovih. Broj ovih stubovah od bielog mramora, iznosi 314; no to su stubovi gornjeg kata, pod kim su se niekad još dva kata sa podobnim brojem stubovah nalazila. Oni su odavno već zaronjeni, dok nisu, kao što se govori, kopani i upotrebljeni za osnov Sulimanove džamie. Strahovito podzemno oddieljenje ovo nije više bunar, nego ga upotrebljava Jermen jedan za svilaru. Dietići u ovoj svilari vrlo su nestašni. Tko preko gornje rošetke ide, čuje viku njihovu, a sidješ li niz prave basamake dole k njima, oni te napadnu kao hajduci, istu napojnicu (bakšiš). Najbolje sredstvo, skinuti ih s vrata, jest to, da platiš najvećem od dećakah, pa da on one manje utiša. Ako li to neudiniš, svi te nemilosèrdno tieraju na polje.

U Carigradu nalazi se još jedna stara cisterna, u kojoj dovoljno vode ima. Ona je trista godinah poslie osvojenja Carigrada od Turukah pronadjena. Krov stoji na 336 gèrdnih stupah razlićnog arhitektiçnog razreda. Do skoro bila je ona svakom pristupna, no sad je zatvorena poradi žalostnog slućaja jednog, koi se tu prie niekoliko godinah dogodilo. Jedan Englez hotèći viditi budžake istog bunara, vozio se je sam samcat na čamcu s jednom jedinom bućinjom, ali se nikada povratio nije.

Sultan posieduje mnoge palaće u Carigradu i oko njega, no najmilie mu je mjesto Bosfor. Uzrok velikog broja palaćah, koje će po svoj prilici umnožavati se, dolazi odtud, što svaki sultan, kad na prestol dodje, barem jednu palaću zida, trudeći se pri tom, da nadvisi predšastnika svoga sa krasotom gradjenja. Zabavno je primietiti, kako se mienja ukus u kićenju i zidanju poslie primljene europejske i klasićne viestine. Lietna palaća u Beşiktaşu, koju je pokojni sultan Mahmud zidao, jest izkićena smiesa iztoćnog i starinskog naćine zidanja. Gradja je od dèrveta, zato nije valjala za gèrćke stupove. Za novu palaću u Dommabagdzi, koja se sad sa sultana zida, upotrebljuje se bieli mramor i kamen, a arhitektura je u cvietcem stila staro-talianskom. Zdanje sastoji se iz veliçanstvenog sredotoćja jednog s dvostrukim kriilima. Ulazi se kroz pobiedna vrata k njemu. Prekrasno zdanje ovo približava se već kencu svom, i stoji na europejskoj obali Bosfora blizu Topane, okrenuto s licem k mramornom moru. Sa ove toćke u cielom je Carigradu izgled najliepši, jerbo se vidi Skadar, Saraj i s deane strane stari Stambol.

Gèrćka.

— Uredno izlazi u Ateni jedan dnevnik pod naslovom: „Spectateur de l'Orient.“ U njemu se piše samo o iztoćnim stvarima, a tek kad što napominju se i svakdašnje stvari; osobite pako dnevnik ovi na to ide, da osviesti Europu o mislima, željama, težnjama i pravim onih narodah, koji su pod Turcima, te tako koliko može da pomogne, da se iztoćna razmirica razpravi onako, kao što je prirodno i povoljno. Uredni-

ve priznaje, da ima mnogo koješta, što mu smeta. Jedna je takova smetnja, kojim jezikom da se piše. Oni, koji pomažu raditi i koji još odavno služe svojoj otadžini i svom materinskom jeziku, vidili su, da nije dosta, da samo gerčki napišu kakova prava i kakovu svrhu ima njihova otadžina, i čemu se ona nada. Pa zato su izabrali takov jezik, koji svaki razumi u Europi. Prvi svezak od 7. rujna ima osim jasnoga uvoda i jedan članak s naslovom: „O različitim načinima, na koje se može razpraviti istočna razmirica;“ sastavak, koji je napisan duhom umirotvorosti. Drugi svezak od 22. rujna ima jedan poveći članak pod naslovom: „Gerčki dualizam;“ poslije „Gerčka trgovina na moru, historičko-statističko razlaganje do najnovijeg vremena;“ a pod naslovom „Smiesice“ ima glasila o stanju stvari u Turskoj.

Francuska.

— Vredno će biti spomenuti što pišu — ako je samo sve istina, francuske novine „Constitutionnel“ o Napoleonu I. kako je on mislio o istočnom pitanju. Kao što se doznalo od O'Meara Napoleona I. rekao je: „Za nekolicinu godina Rusija će imati u svojoj vlasti Carigrad, najveću čast Turske i svu Gerčku. Meni se to čini tako izričito, kao da se već dogodilo. Sva turska koja me je Aleksander pretovarivao, gotovo ni na što drugo nisu išla, nego da ja pristanim da bi se izvršio taj plan. Ja sam se tome protivio, jer sam predivio da bi se tim europska ravnoteža pokvarila. Prirodnim putem Turska će za nekoliko godina pasti u vlast Rusie. Žitelji Turske ponajviše su ono viere, koje su Rusi, pa se može kazati, da su i oni Rusi. Sile koje će zbog toga moći što preterpiti i protiviti se tome, jesu Austrija, Pruska, Englezka i Francuska.

Što se tiče Austrije, Rusia je lahko može za sebe predobiti samo kad joj da Srbiju i one zemlje, što su na granici Austrije. Ako se Francuska i Englezka kad god iskreno sjedine, onda će se stati na put ovome planu Rusie. Ali ni taj savez neće bio dovoljan. Francuska, Englezka i Pruska zajedno nebi se mogle tome opirati. Austrija i Rusia mogle bi u svako doba svoj plan izvršiti. Kad je jednom Rusia gospodar od Carigrada, onda joj je u rukama trgovinski cilog sredozemnog mora, pak kad je prva morska sila, onda bog zna šta može biti od nje! Za podići kavgu s Englezkom, poslat će 70,000 dobrih vojnika u Indiju, pa će tome dodati 100,000 kozakah, pak je Englezka izgubila Indiju. Od svih je silah za vas Engleze najstrašnija Rusia. Njezini su vojnici hrabri i ona ih može skupiti koliko hoće. Što se hrabrosti tiče, u tomu se mogu s njima sraziti samo francuski i englezki vojnici. Ja sam to sve predvidio. Ja u budućnost dalje vidim, nego drugi; i ja sam htio Rusu preprečiti put podižajući Poljsku i mešuvši na prestol Ponjatovskog; ali vaši ministri (smetnjaci!) nehtiedoše to!

SLUŽBENI LIST.

Br. 3609. (367—Lzv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovača obznani, da je opredjeljeno na dan 22. studenoga o. g. druga i posljednja ovršena prodaja kuće Emilie Gojke u gradu ovom pod br. 344 ležeće i na 13684 fot. sudbeno procijenjene radi dužne Danijelu Dikoviću glavnice 950 fr. i prip. s privoljenjem ovršitelja na dan 7. prosinca 1853 poslije podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procijenbe prodati.

O čemu se glasila §. 509 g. p. obavijestuju svi vjerovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posjeduju.

Uvjeti dražbeni slijedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i daničnu svotu do 6 danah kod tuda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vjerovnicima kao i ovršenicom Emiliom Gojkom na koliko bi od ukupljenih glavnica njojzi

jošte preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliti hoće, da njihove glavnice i na dalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavnice i pripadke do gorepomenutog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 g. p. na njegovu popibel i troškove.

d) Svaki, koji se za spomenutog licitanta proglasio ne bude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovača.

U Karlovcu dne 23. studenoga 1853.

Smendrovac v. r.

g. p. sudac.

(202—D.P.)

(3—1)

Natiečaj.

Izprašnjeno učitelja i školnika mjesto kod pučke škole i župne crkve pokupske zadobiti želeći imadu se do 25. prosinca t. g. kod niže-podpisnog prijaviti.

U Pokupskom dne 24. studenoga 1853.

Pavao Stoos,

podjasprišt i župnik pokupski.

OGLASNIK.

(204—DP.)

(2—1)

Oglas.

S dozvolom visoke banske vlade ustupilo je podpisano upraviteljstvo ovdanjske narodno kazalište opet poduzetniku g. Ulysu Brumbili iz Mitava uz jamčevinu od 1000 for. sr. po njemu položenom paktu pogodbe za predstavljanje talijanskih operah na četiri mjeseca, i to na vrijeme od 1. siječnja do 30. travnja dojučice godine 1854 pod glavne uvjete slijedeće:

a) da društvo melodramatično bude od dvie perva pievačice saversenoga; od jednoga perva tenora saversenoga; od jednoga perva baritona saversenoga; od jednoga saversenoga basso profundo i od jednoga bullo comico, i od ostalih potrebitih pievačah i pievačicah drugoga reda; osim toga od 10 koristah i 8 koristuh i t. d. — Pievači i pievačice reda perva imadu bi poznata glasa i poznate vertice.

b) Operah se ima predstaviti 12, naime: Norma, i Puritani; Linda di Chamounix, Lucia di Lammermoor; Maria di Rohan; Ernani, Macbeth; La prova d'un'opera seria, figlia del Regimento, Giuramento, Vestale, Don Pasquale.

c) Uz određeno vrijeme (Saison) da dade poduzetnik najmanje 60 predstavljajah; no prosto mu je uz to vrijeme dati ih i više, ako uzmogoe.

Poduzetnik javlja ovome upraviteljstvu, da je svoje društvo melodramatično već sastavio; a među prvimi članovi toga društva imeuje kao perva pievačicu saversenu: Sofiju Cammerer; kao perva tenora saversenoga Clementu Scannavina; kao perva baritona saversenoga Gaetana Bonoru.

Poduzetnik pripiet će svojim društvom ovamo oko 24. prosinca t. g. te 1. siječnja 1854 započeti tečaj predstavljajah s operom Belliniovom i Puritani, gdje će pievati imenovana tri glavna umjetnika njegovoga društva.

Budući se je to doba već blizu približilo, s toga pozivlje s ovime podpisano upraviteljstvo kazališta publiku na

najmljenje ložah

uz vrijeme gorepomenuto.

Najam iliti ciena za lože na to vrijeme određene su u obce ovako: za lože prizemne (Parterre-Logen) 30 fr.; za lože u prvom redu iliti katu 100 fr.; za lože u drugom redu 80 fr. sr.

Posto su pako neke lože, i to u 1. redu: br. 7, 8, 9, 12, 13, 14; pri zemlji (Parterre): br. 7, 8, 9, 10, 11, 12; a u drugom redu: br. 7, 8, 9, 12, 13, 14 udobnije po položaju i prostoru od ložah drugih, te se za njih ponajviše držatelj ložah na gomile nateču, svidilo se je upraviteljstvu za shodno i pravilno, cieniu za ove lože napremiti ostalim ložama povisiti, te za iste lože i to za one u prvom redu odrediti cieniu od 120 fr.; za one pri zemlji cieniu od 105 fr.; a za one u drugom redu cieniu od 90 fr. — S istoga razloga povisena je ciena: za lože br. 1, 2, 19, 20 u prvom redu na 110 fr.; za lože br. 1, 2, 17, 18 pri zemlji (Parterre) na 98 fr.; a za lože br. 1, 2, 19, 20 u drugom redu na 84 fr. sr.; a za ove lože manje je povisena ciena zato; jerbo nisu toliko udobne, koliko one perva ali su ipak udobnije od drugih.

Tko želi na sve vrijeme preustojecega tečaja operah ložu najmiti, — neka izvoli prijaviti se toga radi najduže do 8. t. m. prosinca i to do 12 ure prije podne budi usmeno budi pismeno g. odborniku kazališta Naumu Malliu u njegovoj posaonici (Comtoir-u) u dujoj ulici; naznačivši ujedno točno red i broj lože, koju želi naj-

miti; a to tim jamačnije do roka određena, jerbo kasnije prijave neće se uzaviti.

U ostalom pošto je premalen i nedostatan broj ložah prema kolicini onih, koji žele lože imati za vrijeme operah talijanskih i prema velikome natečaju publike u tom pogledu; podpisano upraviteljstvo za shodno smatra čestitu publiku opomenuti i posveti, neka bi se po dvie ili tri porodice dogovorile i složile, te po jednu ložu zajedno najmile; jerbo inače željami svih dovoljiti se nemože.

U Zagrebu 1. prosinca 1853.

Odbor upravljački poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Ein möbliertes Zimmer zu vermieten. — Näheres in der Expedition dieses Blattes, oder im betreffenden Hause, am Jellacic Platze, 333., 1. Stock.

(200—DP.)

(2—2)

GIURO CERNADAK u Stankovićevoj kući na Jellacića tergu u Zagrebu, javlja štovanom občinstvu, da je dobio svakojeke najnovije

ukusne robe za zimu

za žensku i mušku odieću,

kao takodjer jedan veliki izbor vezanih napersjah (Chmisset-ah) i bielih rukavah za gospojie, bielo-cernih i bojadisanih koprenah (bleier-ah), piase-ah; sasvim novih englezkih bielih rubčićah od batista vezanih i nevezanih, svakojakih končanih i od brissla čipkah (Brüsslerspitzen), blond-čipkah i t. d. — Staria pako roba prodaje se po obaljenoj cieni.

(202—DP.)

(3—3)

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisnog zavoda do sad neproduljeni ostali, ovim se opominju, da takove ili izkupe ili pako za produljenje zaloza, u protivnom slučaju će se isti u smislu pravilah §. 19. u bližnjoj držanoj javnoj dražbi prodati. Za svakoj se pako smutaji ukloniti, pozorne se stranke čine, da za to ne stopram s tečajem jedne godine, nego odmah po izminutju u prijamaici naznačenog roka imadu se za propadše smatrati.

U Zagrebu 29. studenoga 1853.

Od perva hrvatske štationice.

Službeno berzojavno objavljeno bečke burze od 2. prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.		u fr.	Tečaj mješ.		kratak rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	83 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	97 1/2	Ar.	2 mjes.
" od g. 1852	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	116 1/2	Uso	3 mjes.
" " "	5	Berlin za 100 prus. talirah	170 1/2		2 mjes.
" " "	3	Vratislava za 100 pr. tal.			2 mjes.
" " "	2 1/2	Frankfurt za 100 pr. tal.	115 1/2		2 mjes.
izručeni obzv., obv.	6	Mainu za 120			2 mjes.
dvor. komore od prisilnog zajma u	5	Gehova za 300 piemont. lirah			2 mjes.
Krasajskoj, ostr.	4 1/2	Hamburg za 100 mtr. ban.	86 1/2		2 mjes.
ob. od Tirola, Ve-	4	Lipsko za 100 forintih	171		2 mjes.
rarilberga i Salzb.	8	Livorno za 300 tosk. lirah	114 1/2		2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 za 5%	100	London za 1 funt sterl.	11 1/2		2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	135 1/2	Lyon za 300 fr.			2 mjes.
1839 " 100		Milan za 300 austr. lirah	114 1/2		2 mjes.
Bot. grad. bahco sa 2 1/2 pct.		Marscello za 300 frank.	136 1/2		2 mjes.
" " " 2 1/2		Pariz za 300 frank.	136 1/2		2 mjes.
" " " 2		Prag za 100 for.			2 mjes.
obće iugar. dv.	3	Torin za 100 for.			2 mjes.
komore, starih	2 1/2	Mletci za 300 austr. lirah			2 mjes.
lopn. dugovrah, u	2 1/2	Bukurešt za 1 for. parah			31 dan
Fiorenci i Genui	2	Carigrad za 1 for. parah			31 dan
učinjenog zajma,	1 1/2	Smyrna za 1 for. parah			31 dan
galičke	2 1/2				
" " "	1 1/2				
Obvez. u Frank-	5 pct.				
furta i Holandi- u	4 1/2				
činjenoga zajma,	4				
stalnih austr.					
stadi i pod Ka-	3				
som, čeških,	2 1/2				
Moravskih, slo-	2 1/2				
vačkih, stajerskih	2				
oruških, kranj-	1 1/2				
skih, gorickih,					
bečkih, oster-					
kammerata.					
Obveznice zemljišnog odkupa	5%				
Naputničke redovite blagajne					
Godišnji disconto					
Bank-skrte komad po	1348				
D i o n i c e .					
Sieverne željez. po 1000 fr.	2290	Krak. - g. sleške po 100 f.			
Bečko-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.			533
Sopr. - V. - Neud. i.	200	Aust. Lio. u Torinu 500			525
Budiej. - Gm. Lina i.	250	Bud. - pešt. lancan. 500			
Pozun. - tern. 1. isd.	290	Galič. založn. 4% za 100			
" " 2. is-		Sečke Ezerstahia 40			
dunja s prveho tvom,	200				

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično na čitavom listu. Polugodišnja predplata je sa domaćim i novinarstvom 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom dostavljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredjeljena je svjetlost: 4 kr. sr. od linije sa prvoput, a zatim sa svakim 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne blanko platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

— U Zagrebu izlazit će od nove godine „Katolički list“ na novo, i to jedanput na nedjelju na celom tabaku. Urednik mu je gosp. Josip Torbar.

Austrija.

Iz Beča. Njeg. c. k. apost. velič. izvolilo je odobriti, da se pri višjoj policijskoj vlasti jedan predstojatelj odsieka ustanovi, i naimenovale za takovog g. generala Gjuru Hartmannsa.

— Berlinska kuća Krauze poslala je u Peštu jednog punomoćnika, da kupi 25,000 škovač crvenog vina, jerbo neimaju dosta francuskog Bordo-a.

— 25. studenoga ubili su kod Ljubljane morskog orla jednog. Do sad je nečuvano bilo, da se takva zvjer u ravnici našla, budući ona u najvećim gorama u Kranjskoj obitava.

— U Celovcu pokrenulo se čitavo bardo, 70—90 hvatih visoko, i raspucalo se strašno. Putnici sa Maribor nemieda noću drumom da putuju, jerbo je opasno, da se brieg nesurva.

— Oba knjaza vlaška, Štirbey i Ghika, imali su čast prošaste nedjelje u posebnoj audijenciji od njeg. veličanstva primljeni biti.

— Englezki književnici okoristijaju se vrlo velikim prihodima. Tako je poznatomu piscu Bocu-Deikensu primila njegova pripoviedka do 200,000 reb. srebra.

Srbija.

— Čuvstva naroda sreza Turijskog, okružja beogradskog i priznateljnost zavedenja ekonomičko-topčiderskog.

Od 16. svibnja ove godine, od kako je zemljodieljska škola u Topčideru otvorena, zanimanje pitomaca preko ovoga lista bilo je praktično, pa su im pri raznim i svestranim zemljodieljskim radovima i teoretički osnovi objašnjavani. Osim zemljodieljskih radova, upražnjavali su se pitomci u drvodielstvu i zidanju, pa su jednu kućicu od kamena sami ozidali, o-liepili i pokrili. Sada pak i preko zime predavat će se pitomcima teoretičko-zemljodieljsko gospodarstvo, nauk kerstjanski, čitanje, pisanje i račun, pa će oni i dalje drvodielstvo produžiti, kako će naučiti sami sebi ono sagraditi, što im je za gospodarstvo nužno. I budući se zemljodieljsko gospodarstvo bez skotovodstva ni pomisliti neda, to će se pitomcima zemljodieljske škole preko zime pokazivati nega, podizanje i postupanje s domaćom stokom i cijeli shodno upotrebljavanje iste, kako bi se uviditi moglo, da tek ovim načinom najveći prihod zemljodieljski gazda od skotovodstva imati može. Neka nam dozvoljeno bude uzgredno ovdie napomenuti, da naši pitomci, izmedju ostalog postupanja sa stokom, imaju sada živi primier u zavedenju, kako ovce držati treba, da najveći prihod u gospodarstvu podaju. Ovce zavedenja ekonomičkog jesu samo proste od ovo-zemaljskog soja iz Krivoga Vira 1850. god. u Topčider dotierane. Urednim i sverhi shodnim postupanjem dotorano je prošle godine do toga, da su se ovce oko sv. Nikole počele jagnjiti, pa su ta jagnjad prošle zime po 18 i po 15 cvancikah jedno u Beogradu prodavana. Sada pak ove jeseni počele su ovce o sv. Luki jagnjiti, pa ćemo iz našega zavedenja ekonomičkog imati za Božić jaganjaca, koja će se u Beogradu još skuplje prodati moći, nego prošle zime. Ovo obiteljstvo moglo bi pobuditi i naše zemljodieljske gospodare oko Beograda ži-

veće, da i oni svoje ovce ovako drže, jer ih na to velika razlika u prihodu od ovaca pobuditi može.

Kako je ustrojenjem zemljodieljske škole opredieljeno, da pitomci u ovom zavedenju svestrana znanja u zemljodieljskom gospodarstvu dobiju, i da se nauče sebi kuće i zgrade graditi i potrebna zemljodieljska orudja praviti, tako je zavedenje izmedju ostalih zemljodieljskih znanjah želilo pitomcima ove jeseni i u šumovodstvu, a naročito u podizanju šumah ponjati dati, i toga radi umolilo je načelnništvo okružja beogradskog, da bi imalo dobru opredieljenu količinu bukova, graničevog i lužnjakovog žira nabaviti i zavedenju priposlati, kako bi se to sieme sa pitomcima zemljodieljske škole posijati moglo. Načelnništvo okružja beogradskog želeći predložiti zavedenju neodložnu pomoć ukazati, učinilo je naredbu, da je po nieku količinu žira iz sreza podunavskog, posavskog, kosmajskog i turijskog donešeno i zavedenju predano, koje je već u Topčideru posijano.

Zavedenje ekonomičko, osim priznanja, koje čuvstvuje prema predloženoj načelnijstvu okružnom, obvezanim se nalazi izjaviti zahvalnost svoju i starešinama goreimenovanih srezovah, i narodah; a naročito zavedenje nemože propustiti, da userdje i čuvstva načelnika sreza turijskog g. Živana Rajkovića, kao i povierenog mu naroda, ovom prilikom zavedenju ekonomičko-topčiderskom ukazana, s izjavljenjem blagodarnosti, s pohvalom nenavede. Neka nam dozvoljeno bude, pismo g. Rajkovića od reči do reči ovdie izloziti, koje ovako glasi:

„Ekonomičkom-topčiderskom zavedenju.“ Dobivši prezidalni nalog od ovokružnog načelnijstva, da 50 okah bukova i 50 okah lužnjakova žira za potrebu ekonomie topčiderske nabavim, i pošljem s računom, po kome će zavedenje žir ovaj platiti, ja sam ovome nalogu sledovao i postarao sam se za nabavu rečene količine žira, i kad sam pritom ljude, koji su žir skupili, sa žir ovdie upitao, odgovorili su, da oni za njega ništa plaćali nisu, pa zato da ništa nemaju ni izkati; a što su nekoliko nadnicah u kupljenju žira prepustili, izrazili su se, da zavedenje s ovim žirom ništa drugo nemisli činiti, nego posijati ga, od čega će vremenom imati velike u tome napredovanje, a naravno i drugim zemljodielcima u podizanju šumah o-brazac biti, kao što to i sad iz više ekonomičkih prilikah našim zemljodielcima jako u oči pada i već po tome pašte se primerima zavedenja sledovati. Dakle, kad ga za sijanje hoće, to kad nismo kadri čim drugim tom zavedenju pomoć svoju pružiti, bar možemo sa ovoliko žira, koji smo u svetčani dan, kada inače sebi radili nebi, sakupili, bez naknade za svoje nadnice u pomoć priteći. Ovako dobivši pomenuti žir, i to lužnjakova 50, i bukova 50 okah, pošljem višepomenutom zavedenju s tom učtivom molbom, da izvoli samo ovome kolaru, koji žir tamo dovozi, 4 ovancika dati.“

Ovako dielo samo sebe pohvaljuje; izvišno bi dakle bilo što govoriti na pohvalu toga. Mi samo pridodajemo iz iskustva izvedeno izrečnje: „kod dobrog starešine i narod je dobar.“ Hvala evakovom starešini, a hvala i narodu, koji svoga starešinu sluša! (Srb. nov.)

Rusija.

— Gradić sv. Nikole kod Sevastopolja, koji je dugačak pol ruske milje, i u kom imadu tri reda velikih topovah, zajedno sa još četiri druga gradića čini, da se ova vojnička luka nemože nikako osvojiti, pak sve da se sruži i

englezka i francuska i turska flota protiv nje-ma. A ni 18 brodovah od linie, 8 fregatah itd., na kojima ima velikih topovah, valja da se neće dati odmah uništiti.

Tako je isto i Krim osiguran protiv napadaja. Samo jednoj Odesi moglo bi se nahaditi. Goršakov ima valjanih generalah Sakena, Dannenberga a dolazi mu i Liders. Veliki admiral Mensikov sa svojim admiralima, od kojih jedan zapovieda na obalama od kaukasko zemlje, gdje se iz Batuma donosilo Čerkezima sve što im treba za rat, naredio je sve što bi opaznost zahležalo za slučaj rata.

Svi ruski brodovi, koji se nalaze u crnom moru, razvili su austrijski barjak.

Švajcarska.

Iz Berna 15. studenoga. U Ginevri pala je vlada. Protivna partija s 200 glasovah većine nadvladala je.

Iz Ginevra 15. studenoga (5 urih a večer). Sve je na miru. Posljedica izborah ova je: Zakonitih oeduljah bilo je 9763. — Decrey imao je za sebe 5847; Carteret 5433; Wolfberger 5417; Camperio 5357; Marchinville 5183; Ollivet 5103; Piquet 5023. — Manjinu glasovah dobiše: Fazy 4759; Tourte 4627; Guillerminet 4574; Viellard 4556; Girard 4160; Janin 4010.

— „Kao što javlja „Nuova Gazzetta“ od Zürich, savezno vieće opomenulo je kantone, a osobito testaski kanton, da ostrim okom pazi na pletke Macinovich sledbenikah. Dapče govori se, da su kantoni na medjami pozvani da mislo bolje pase, jer propaganda misli na svoju korist obratiti sadašnje stanje stvari.

Francuska.

Iz Pariza. „Galignani Messenger“ sa-država: Kada je prošaste nedjelje general Kalergji, koji je naročito naručbom kralja gerčkoga došao u Francusku, izišao u Saint Cloud pred cara, njegov veličan. opominjući se starog prijateljstva predstavivši ga carici reče: „Ja sam poznao generala u Londonu još kad mi sreća nebiaše naklona kao što je sada, i vazda sam našao u njemu vrlo iskrena prijatelja.“ Spazivši kod njega krasnu sablju s balčakom od zlata i dragim kamenjem ukrašenu nj. vel. reče cesarici: „Ova sablju dali su generalu njegovi suotachenici, iz zahvalnosti za usluge, koje je zemlji svojoj učinio.“ Sastanak trajao je tri četvrti od ure, i poslije general povratio se je u Pariz. — General Kalergji još jedan od poglavitihih ljudi, što su udionictvovali u gerčkoj pobuni. On je bio pomoćnik generala Fabviera, a sa tim istu službu imao je kod Kapodistrie. On je zapoviedao s onim odieljenjem, što je došlo u pomoć generalu Fabviera, koji se je zatvorio bio u tvrđjavu atensku. Ovom prilikom junacki general Kalergji, ali pun ranah pade u ruke turske, iz kojih njegovi prijatelji oslobodiše ga poslije podugog vremena. Kad se suzanjstva oslobodio, onda su mu suotachenici njegovi darovali onu sablju.

Velika Britanija i Iraka.

Iz Londona. U Portsmouth stigla je naredba, da gotovi budu brodovi na jadra. Najveći ratni brod englezki, Dukeof-Willington od 130 topovah, krenut će se s ovom flotom.

Švedska i Norvegija.

— Chronicle po dopisu iz Kodanja priobćuje sledioći glas: „Poznato je kakovu važnost u očima Rusie ima švedski otok Gotland. Pri nekoliko godinah Rusia izkala je, da joj se u-

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak o od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

Dne 28. studenoga 1853 izišao je i razposlan XXIX. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Isti sadržava pod

Br. 215. Naredbu ministarstava poslova unutarnjih, pravosuđa i vjehovne vlasti redarstvene od 8. listopada 1853, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o načinu, kako da vlasti i zavodi koji su povlašteni dobivat zakonite primierke od tiskopisnih, sačinjavaju primke o primljenih tih primierkih.

Br. 216. Naredbu ministarstva financija u porazumljenju s ministarstvom pravosuđa od 12. listopada 1853, valjanu za one krunovine, u kojih je u krieposti posebno pravo ugarsko, o uporavi §. 57. zakona pristojbenoga od 2. kolovoza 1850 na allaturu supruge, a tako i na stečevine za vrijeme ženitbe, zatim o uporavi članka tarifnoga 24—65 na prodalbe kječevinah.

Br. 217. Razpis ministarstva financija od 15. listopada 1853, kriepostan za svekolike krunovine zajedničkoga saveza carinskoga, o upotrebljivanju nastampanih odrezakah papira za onaj biljeg carinski, koji sastoji iz pečata voštana.

Br. 218. Obznanu ministarstava financija i trgovine od 17. listopada 1853, kriepostnu za vaskoliki obćeniti okoliš carinski, o ukinutju malih divonah II. razreda u Špiklicah u Moravskoj, zatim u Hrušovu, Holasovicah, u Velikih Kunčicah i u Jaktazu predgradju Opave u Šlezkoj.

Br. 219. Naredbu ministarstava financija i trgovine od 17. listopada 1853, o izvoznini od vune.

Br. 220. Razpis ministra unutarnjih dielah od 18. listopada 1853, kojim se obznanjuje previšnjom odlukom od 9. listopada 1853, potvrđeni propis o uniformiranju za prave članove cesarke akademie znanostih u Beču.

Br. 221. Razpis ministarstva financija od 11. listopada 1853, valjan za svekolike krunovine izim kraljevine lombardezko-mlietacke, kojim se naredjuje, da se kamatoposne državne kladnice od godine 1852 i 1853, iz prometa natrag povlaču, a izdaju neokamatjene kladnice državne od 1000 i od 100 forintih.

Br. 222. Razpis ministarstva unutarnjih dielah, vjehovnoga zapovjedništva vojske i ministarstva financija od 23. listopada 1853, kriepostan za svekolike krunovine izim Krajine vojničke, o naknadi, koja će se upravne godine 1854, davat za oskčbljivanje momčadi vojničke prigodom prolazah.

Br. 223. Naredbu ministarstva pravosuđa od 21. listopada 1853, kriepostnu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se obznanjuje, da se profesori medicinskih fakultetah koliko moguće manje prizivaju kao vještaci prigodom kazneno-sudbenih iztragah.

Br. 224. Naredbu ministarstava poslova izvanjskih, pravosuđa i financija od 24. listopada 1853, kojim se usljed previšnje odluke od 30. rujna 1853 određuju kaznene ustanove za prekčšaje zakonah carinskih obstojećih u državah njemačkoga saveza carinskoga.

Br. 225. Razpis ministarstva financija u porazumljenju s ministarstvom pravosuđa od 24. listopada 1853, kriepostan za svekolike krunovine, o uporavljanju tarifnoga članka 49—103 pristojbenih zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850.

Br. 226. Razpis ministarstva financija u porazumljenju s ministarstvom pravosuđa od 24. listopada 1853, kriepostan za svekolike krunovine, o pristojbenoj dužnosti za presude o parnicah međupadnih, negledeć na sliku riešitbe sudačke.

227. Razpis ministarstvu financija od 25. listop. 1853, kriepostan za svekolike krunovine, izim Lombardezke i Mlietakah, kojim se obznanjuje odobrena po njegov. veličanstvu načela o budućem uređenju uredah poreznih i o ustanovljenju osoblja i platjah za iste.

Br. 228. Obznanu ministarstava financija i trgovine od 27. listopada 1853, valjanu za svekolike krunovine, koje su u obćem okolišu carinskom, o ukinutju malih divonah II. razreda u Kaniovu i Jezoru.

Br. 229. Naredbu ministarstva financija od 29. listopada 1853, kojim se obznanjuje, da se u Landeku u Tirolu ukida ured, bivši određen za kontroliranje robe.

Br. 230. Cesarsku naredbu od 27. listopada 1853, kriepostna za svekolike krunovine, kojim se obznanjuje, kako da postupaju zapovjednici vojnički onih slučajevih, kada osobe, podčinjene sudbenosti gradjanskoj, uvriede čast na vojnicah od felbabe ili stražmeštra niže.

Br. 231. Razpis ministarstva financija od 3. studenoga 1853, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se obznanjuje ustanova glede prenosah imietka smčrti radi, napomenutih u razpisu ministarstva financija od 9. ožujka 1852. (drž. zak. lista br. 62.)

Br. 232. Proglas ministarstva financija i trgovine od 5. studenoga 1853, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se kriepost ustanovah o niekojih mlietah za preprićenje kriomničarenja na obali morskoj odgadja do 1. prosinca 1853.

Br. 233. Naredbu ministarstva financija od 1. studenoga 1853, kriepostnu za svekolike zemlje, stojeće u austrijskom savezu carinskom, o niekojih promienah glede povlasticah divonah glavnih, namiestenih u unutarnjem okolišu carinskom, zatim o niekojih propisah, koji su u tom obziru u savezu.

Br. 234. Izvadak zakona u LXXII. kom. drž. zak. lista pod br. 220 sadržanoga.

Br. 235. Izvadak zakona u LXXIII. kom. drž. zak. lista pod br. 222 sadržanoga.

Br. 236. Izvadak zakona u LXXV. kom. drž. zak. lista pod br. 229 sadržanoga.

Br. 237. Izvadak zakona u LXXV. kom. drž. zak. lista pod br. 231 sadržanoga.

Br. 238. Izvadak zakona u LXXVII. kom. drž. zak. lista pod br. 234 sadržanoga.

Br. 239. Izvadak zakona u LXXVII. kom. drž. zak. lista pod br. 235 sadržanoga.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 5. prosinca.

S donjega Dunava dopiru viesti do 30. studenoga. Turci su oko Kalafata počinili velike obkope, na kojima stoji do 100 topovah. Time dakle nije viest ona temeljita, da su Turci i ov položaj ostavili. Turci su se doduše povukli prema Vidinu, budući se ovdie bolje i zgodnie može vojska smiestiti, nu sasvim tim ima ih kod Kalafata još jedno 6—8000 mom., te je obćenje izmedj Vidina i Kalafata otvoreno. — Nastupivša zima naopako harači medju neviklima nanj Aziatima, koji usljed toga jako umiru. — Do 30. stud. Rusi su još uvijek bili u defenzivnom položaju kod Krajove.

Kiša je u dolnoj Vlaškoj popustila, te je suva zima nastala, i time pospiešila ratne operacie. Dunav, koji se od kišah bio digao, opet pada.

U Jašu uzeto je 18 velikih boljarskih zdanjah za bolnice. Dne 27. stud. dopremljeno je tamo 40 ruskih ranjenikah. General Budberg preuzet će vladu pod vjehovnim nadzorom kneza Goršakova. Državni savietnik Halčinski postavljen je za podpredsjednika Vlaške.

— „Sieb. Bote“ od 28. stud. javlja. Po stigavšim pouzdanim viestima s ratišta Turci se ukrepljuju pram Gjurgjeva, usuprot Rusi su k bližnjem otoku izmedj Ruščuka i Gjurgjeva već i most dogradili, te je knez Goršakov 26. stud. onamo otišao.

Onaj glas, da je ruski paroplov „Gromonosec“ kod Šefkatila mnogo patio, spada medju bajke.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sčrbia.

U Zagrebu. Carskom naredbom od 11. stud. o. g. ima se i u gradjanskoj Hrvatskoj i Slavonii uvest doljno-austrijska miera i vaga, i to od 1. rujna 1854.

— „Sčrb. Dnevnik.“ donosi opis narodnih fundacija sčrbskih. „Iz pouzdane ruke“ sliedovateljno bez komentara, „tako da se o istini brojevah nitko sumnjati uzroka nema.“ Mi uvažavamo riedki prilog ovaj, i saobćavamo ga i

za naše čitatelje s tim uvierenjem, da ako je istinit, služi učredničtvu Dnevnika na čest i slavu, što ga je nabaviti umielo, premda je zabranjeno račune drugom kome, nego njegov. velič. caru o narod. fondovima podnositi, za koje nek onaj odgovara, koji je tajnu prešupio, ako nije iztinit, a ono valjda i komentar neće izostati:

Fundacija naših ima u Karlovcima i u Pešti i u Budimu. O ovima u Pešti i u Budimu dat ćemo drugi put račun, a sad evo kako stoje po broju one, koje su u Karlovcima.

S koncem 1846 ovako su stajale fundacie narodne u Karlovcib.

U valuti bečkoj

I. Fond neprikosnoveni u obligacijah	780,781 fr. 23 k.
u gotovosti	96,972 „ 14 „
II. Fond klerikalni u gotovosti	972,527 „ 23 „
III. Alumneum Stratimirovića (bezmčrtnoga)	86,400 „ 10 „
u gotovosti	765 „ 24 „
IV. Putnika (Arhiep.) fundacia na štipendia	16,500 „ —
u gotovosti	864 „ 23 —
V. Save Tekelio (inžinir akad. fond.)	267,500 „ —
u gotovosti	864 „ 23 „
VI. Zelić (arhim. na štipendia)	28,750 „ —
u gotovosti	737 „ 20 „
VII. Božić (fundacia na štipendia)	10,500 „ 2 „
u gotovosti	547 „ 49 „
VIII. Dobrovoljni prinesci	77,521 „ —
u gotovosti	8,802 „ 57 „
IX. Aradska rezidencia	31,000 „ 54 „
u gotovosti	20 „ 57 „
X. Za srebro i zlato 1810	4884 „ 54 „
u gotovosti	1,261 „ 15 „
XI. Stratimirović na rezidenciu	79,500 „ —
u gotovosti	991 „ 48 „
XII. Raića (arhim. monument)	712 „ 30 „
u gotovosti	713 „ 30 „
XIII. Rajačića fundacia	1,339 „ 24 „
u gotovosti	321 „ 26 „

Godine 1851 ovako su stajale fundacie naše:

I. Neprikosnoveni (naime u kapitalu neprik.)	370,000 fr. sr.
II. Klerikalni	600,000 „ „
III. Alumneum	37,000 „ „
IV. Putnikova	7,000 „ „
V. Zelić	13,000 „ „
VI. Božić	5,000 „ „
VII. Dobrohotna davanja	39,000 „ „
VIII. Rajačić (za romanski seminar.)	700 „ „
IX. Leopolda II. (cara) ilirski granič. Erziehungs- und Ausbildungsfond	352,458 „ „

Austria.

Iz Beča 2. pros. Njeg. c. k. apost. velič. odobrilo je, da se glavno ravnateljstvo za obćenje (General-Direction der Communicationen) raspusti, a poslove njegove da preuzme trgovno popečiteljstvo.

— Uspomena današnjeg godišnjeg zastupljenja na prestol po nj. velič. Franji Josipu proslavljena je danas u c. k. terezianskoj akademii.

Turska.

— Pošiljanje u Carigrad generala Bragei d' Hiliersa, kao poslanika, opomenulo nas je, piše „Assemblée Nationale,“ na poslove, koje su u različna vremena vojnički diplomati u prestolnom gradu otomanskoga carstva imenom Francezke

svetili. Znamenito je, što su poslovi ti bili svagda od velike političke važnosti, i odnose se na najinteresantnije epohe odnošaja s portom.

Pervih godina ovog stoljetja traktat mira, zaključenog između francuske republike i sultana, 15. svibnja 1802, nije mogao učiniti, da se nove tegobe između dvie sile nenadju. U toj epohi nalazimo pitanje o svetim mjestima. Posle traktata od godine 1802 poslan je u Carigrad maršal Brin, i da ogleda kredit Francuske kod porte, zaiskao je pa i dobio ferman, koji je latinskim monahima predao getsimansku pečinu.

Davanje to uznemirilo je Rusiu, koja je svakojako gledala, da u sultanu nepovjerenje prema Francuskoj razbudi. I tako kad je mjesto konzulata nastalo carstvo, maršal Brin nije mogao kod porte izraditi pozitivno priznanje nove carske vlade, i morao je iz Carigrada otići.

Ali je Selim III. promienio čuvstvovanje, kad je čuo Napoleonovu pobjedu kod Austerlica. Pun entuzijazma za velikoga vojvodu, s mjesto ga je priznao za cara izdanim proglasom od 25. siječnja 1806, i opravio mu je svetčano poslanstvo. Da mu na taj povoljni postupak odgovori, polao je Napoleon u Carigrad kao poslanika generala Sebastiana.

Pošao mu je bio odsudno zadobiti Francuskoj alianciu sultana Selima, navodeći ga da prekine i s Englezkom i s Rusiom. Dvie te sile od svoje strane složile su se da ofenzivno protu portu rade. Rusia zauzimajući podunavske pokrajine, Englezka prolazeći kroz Dardanele.

Vidimo, da se onda Napoleon držao slavnog i starog predanja francuske politike, nudeći sultanu pokroviteljstvujućom alianciom. U svojim depešama predlagao mu je dvojaku pomoć i francuske vojske u Dalmaciji, koja bi mogla poći preko Bosne na donje Dunavo, i francuske flote u Kadiksu, koja je bila spremna jezditu od španjolskih granica za Dardanele.

Rat je bërzo buknuo. Rusia prebaci svoju vojsku preko Dniestra, neprestano navodeći, kao i danas mirne svoje namiere, i izjavljujući da podunavske provincije zauzima samo zato, da osigura izvršivanje traktata. Porta je na čudnovata ta izjavičenja odgovorila vraćajući pasose ministru ruskom Italinskom, i sabirajući vojsku od 80,000 ljudi.

U većoj je bila opasnosti od strane Englezke, koje ministar Karlo Arbutnot počeo je po odlazu ruskog predstavnika prieti. Zastievaio je, da se Englezima predadu baterie u Dardanelima i na otomanskoj floti, da se Rusima ustupi Vlaška i Moldavia, i da se Francuzima rat objavi. Kakva je to suprotnost s današnjom englezkom politikom! To je zato, što je njena opasnost promienila mjesto.

Lako je ponjati kakav se prostro strah po Carigradu od zahtievanja i prietnje englezkog ministra, koji je odmah posle toga otisao na flotu, kojom je zapoviedao Duvort i koja je stajala kod Tenedosa, nedaleko od Dardanelah. Englezki admiral umio je proći kroz tiesnac bez svoje velike štete, i on stade pod Carigratom 9. veljače 1807 sa sedam brodovah. Divan se prepao. Sultan Selim bio je za trenutak tako uplašen, da je mislio prestolnu svoju varoš predati nekolicini englezkih brodovah.

U taj mah izidje general Sebastiani pred Selima i zapita ga, je li moguće da sultan od Osmanovog kolijena bez obrane preda svoju varoš eskadri, na kojoj ni jednog vojnika nema? Plemeniti stid obuzme sultana; on osieti, da mu se šerco povrati, sazva divan, pozva i francuske poslanika i zamoli ga za pomoć u odporu, koji je namisio Englezima dati.

Suvremeni historik, kojeg je pero dogadjaje ove vrlo krasno opisalo, g. Tiers, pokazuje nam generala Sebastiana kako diplomatsku većtinu mieša sa vojničkom energiom. Po njegovom savjetu odgovorio je divan englezkom ministru, da njegove predloge ni slušati neće dok englezka eskadra na manje mjesto neodstupi. U dogovaranju, naimenovanju punomoćnika, naznačivanju mjestu za sastanak prošlo je nekoliko danah, a sve zbog toga, da se dobije vremena.

Medjutim neumotimo se radilo u Carigradu na gradjevinama obrane. Historik konzulata i carske dvorane opisuje: S pomoćju žiteljstva

i naših oficirah, digoše se strašne baterie kao nekim čarobstvom kraj seraja i u varoši duž mramornog mora. Skoro trista topovah, vučehih naredom u entuzijizmu, koji je Franceze smatrao kao svoje izbavitelje, namiesteno je na baterie. Sultan Selim vrlo veseo gledajući pripremu tu tako bërzo izvršenu, razapeo je svoj šator porred šatora francuskog poslanika, i namiestio je u svakoj bateriji po jednog svog ministra. Carigrad izgledao je svaki čas sve veličanstvenije.

Na posliedku admiral Duvort, videći da je izigran, učini posliednji predlog, na koji je veliki vezir odgovorio sa prekidanjem govora i sa zapoviesti, da iz Dardanelah odlazi. Admiral englezki drugo nije mogao ni činiti, videći pred sobom morskiju opalu topovima nacičkanu; on se odvazi s mjestu jačra razapeti. Za sat i po prošao je kroz uzanu čast kanala od predgorja Hagare do berberskog predgorja, jer je savršeni vietar, njemu pospiešan, duvao. Ali pri toj bërzi gerdni turski topovi, bacajući krupna mramorna djuleta, učinili su eskadri veliku štetu i ubili do dviesta ljudi. U isti mah kad je englezka flota izlezila iz Dardanelah, ruski admiral Senjavin prispio je u Tenedos sa šest galiah. Badava se trudio nagovoriti admirala Duvorta, da još jedanput na Carigrad udari, koji je na taj način izhavljen bio viestim i junačkim posredovanjem francuskog vojničkog diplomata.

Tko bi onda pomislio, da će nekoliko mjeseci dočnie Napoleon, izmisljavajući drugu politiku na niemenskom splavu, u Tilzitu ostaviti se stare aliancie medju Francuskom i Turskom, da lakše svjet sa carem Aleksandrom podieli? Ipak tako je bilo. Pun odvažnih himeričkih misli Napoleon je smeo s nama, da je Turke u svoju razmiricu uvukao, da im je obećao pomoći još na suhu protivu Rusah, na moru protivu Englezah, i najposlie da se obvezao nepodpisivati mira, koji neće biti koristan po otomansko carstvo.

Smatanje to s nama smatrano je u Carigradu kao smertna uvrieda, i kad je opet godina poznije, godine 1812, novi francuski poslanik, general Andreosi, sultanu Mahmudu poslan, nije šerco ovoga pobiediti mogao. Suprot francuskoj diplomaciji podpisao Mahmud sa carem Aleksandrom bukureštski traktat, u ovaj mah kad se Napoleon na Rusiu spravljao. Himere tilziškog sastanka odletieše u vazduh, i stara aliancia medju portom i Francuskom izčeznu.

Rusia.

— „Journ. d. Franef.“ brani Rusiu, što joj se prebacuje, da se u svome manifestu poziva na religiozne strasti. „Ruski manifest“ — veli bečki korespondent toga „Journal-a“ — „nepoziva se na religiozna čuvstva Rusah više nego što je to nužno u aktu, koji se ima smatrati kao prirodna posliedica turskoga objavljivanja rata. U tome se aktu osobito to kaže, kako se turska nevlada politički. A što se kaže da je Turska slipeo uporna, to nije zamieriti, jerbo se u takvome aktu i nemože govoriti priateljski nego se mora kazati stvar, kao što je. Baš to, što se tim manifestom nedraže nikakva religiozna čuvstva, nego što se tako napominje borba za svetu i pravičnu stvar, a nenapominje se nikakav sveti rat, — baš to i stoji dobro, da petrogradski dvor nemisli ni u čempu odstupati od umierenosti; a to je takva garancia, koju daje i sam značaj i velike mudrost njegov. velič. cara Nikole. Uvierenje, koje je car Nikola dao austrijskomu kabinetu onda, kad je došla viest o portinome objavljivanju rata, postoji i dan današnji u svoj svojoj sili; a to uvierenje glasi: da Rusia neće nikako napadati na portu, nego da će samo odbijati portina napadanja, tako isto, kao što će pristati i na predlog, ako joj porta kakav podnese u smislu pomirenja. A predlozi, koji bi se činili, morao neposredno od porte ići. Ta okolnost uzeta u svezi sa već započetim nepriatelstvima, naravno da sužava Austrii posredujuću rolu, ali joj zato još nesmeta nastaviti svoj trud u Carigradu, na portu uvieriti, da je doista nužno da čas prije zaključi mir sa Rusiom. A da se taj mir zaključi, rekao bi čoviek da su najveće smetnje u samome Carigradu. Zaključujući po onome, što javljaju ljudi, kojima je poznatije vierovati, osieća se velike kretanje

u turskome narodu, pa narod kao da je uzео sebi u glavu rat, te rat, pa na gomilama i pojedince ide Dunavu na obale. Ako sultan, kao što kažu stane sam sobom predvoditi vojsku, što od ovo 200 godina nije činio nijedan sultan, onda će turska zauzetost sa vierom doći do najvećeg stupnja; pa još ako Turci i uznapreduju protiv Rusah, onda je predvidieti, na što može taj turski pokret izpasti.“

Sirotinski pomnik grada Zagreba priobćuje da se pupilarski kapital 100 for. sr. na pupilarsku sigurnost miescca siječnja 1854 u zajam dobiti može.

U Zagrebu 3 prosinca 1853.

Ivan Vibrat.

Službeno bërzojavno objavljene bečke burze od 3. prosinca 1853.

Tečaj d'ér. papirah.	u sr.	Tečaj m'etah.	kratak rok
Dériav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 3 „	„	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
Izručeneobv. obv. dvor. komore od prišnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	6 „ 5 „ 4 1/2 „ 4 „ 3 „	Frankfurt za 100 Majna za 120 Genovska 300 piemont. lirah Hamburg za 100 mar. ban. 86 1/2	2 mies. 2 mies. 2 mies. 2 mies. 2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 „ 5 „	„	Lipsko za 100 forintih Livorno za 300 tosk. lirah	2 mies. 2 mies. 2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	235 1/2	London za 1 funt sterl.	2 mies.
Boč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	136 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mies.
„ obće i ugar. dv. komore, starih lom dugovah, u „ 2 1/2 „	„	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Marselle za 300 frank.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Paris za 300 frank.	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Prag za 100 for.	2 mies.
Obvez. u Frankf. -Molandijske obvez. zajma „ 4 „	„	Torin za 100 for.	1 mies.
„ „ „ 4 „	„	Miloci za 300 austr. lirah	1 mies.
„ „ „ 4 „	„	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 4 „	„	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 4 „	„	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 4 „	„	Tečaj novca	„
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5 „	99 1/2	Carski dukati	„
Naputnice reditnje blagajne „ 1 „	„	Zajam od 1851	„
Godišnji disconto „ 1 „	„	Slovo A	„
Bank-akcie komad po 1355	„	Slovo B	„
		Lombardski	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4943. (20—P.Z.)

(3—1)

Kundmachung.

Um das rechtzeitige Eintreffen des Mallewagens von Agram nach Steinbrücken zur Influenza auf die Eisenbahnpostzüge auch während der schlechten Jahreszeit sicher zu stellen, hat man sich veranlasst gefunden, auf die Dauer der letzteren und zwar vom 1. Dezember d. J. an bis Ende März 1854 den Mallewagen von Agram nach Steinbrücken täglich um eine Stunde früher d. i. um acht Uhr Abends abfertigen zu lassen.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss mit dem Beifügen gebracht wird, dass weder an der festgesetzten Beförderungszeit, noch an der Abfertigungszeit des Mallewagens in der Retourfahrt von Steinbrücken nach Agram eine Aenderung eintritt.

K. k. Postdirection für Kroatien und Slavonien.

Agram 25. November 1853.

K l e m p a y.

Nr. 15103.

Concurs — Kundmachung.

Bei dem zugleich als k. k. Sammlungs-Cassa fungirenden k. k. Haupt-Salzt und Zollamte I. Klasse zu Fiume ist die Einneuersatzstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 800 fl. der Genuss eines Na-

tural-Quartiers, und ein Salz-Deputat jährlicher 300 Pfund nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstcaution im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche längstens bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien der Staats-Rechnungs-Wissenschaft, über die mit entsprechendem Erfolge bestandene Cassaprüfung, über ihre praktische Ausbildung im Kassa- und Rechnungs-Geschäfte, in der Zoll- Salz- und Kanzlei Manipulation, und insbesondere über die Befähigung als Oberbeamte, dann über die bisherige Dienstleistung, tadellose Moralität, und über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, ob und auf welche Art sie die vorgeschriebene Dienst-Caution zu erlegen vermögen, endlich ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 22. November 1853.

Nr. 14,397.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Salz- und Commercial-Zollamte I. Classe zu Karlopatz, ist die Controlstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl. der Genuss einer Natural-Wohnung oder des dieser gleichkommenden Quartiergeldes jährlicher 140 fl. C. M. und das Salz-Deputat jährlicher 250 Pfund nebst Verpflichtung zur Leistung der Dienst-Caution im jährlichen Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, über ihre praktische Ausbildung in der Zoll- und Salz-Manipulation, im Cassa-Rechnungs- und Kanzlei-Geschäfte, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache, auszuweisen, und anzugeben, ob und in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstcaution zu erlegen vermögen; dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz-Direction.

Agram am 2. November 1853.

Br. 6226/grad. (365.—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Na dobrovoljnu molbu baštinih pokojnoga Josipi Emily-a držati će se pred kotarskim ovim sudištem u subotu dne 17. prosinca t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne javna ličba sljedećih nepokretnosti:

- Kuće, sastojeće iz temelja sa dvorišćem, starnom i tri poda (izuzamši dva dućana od strane iztoka), koja nepokretnost je naznačena br. 216, na ulici »forno vecchio«.
- Vinograda »Muzunišće« sastojeći iz zemlje oranice, loznice, kopanice i pašnika, sa kućom u jednom podu i zemljište, i s blizajom kućom za porabu seljaka, sa štalom i starnom, pod obćinskim br. 44 od bravah 167 □ hv. 28.
- Vrta nazvanog Perilo, zemlje kopanice, loznice s voćem i zelenjem i kolibicom, sve od bravah 1 hv. □ 67 pod br. 749 na ulici Malinah.
- Peknjice sa jednom sobicom i tavanom pod br. 156 na ulici »Arco-Romano«.

Vjerovnikom uknjiženim priuzdržano je njihovo pravo založno bez obzira na cijenu prodajnu.

Uvjeti dražbeni jesu sljedeći:

1. Fiskalna cijena je opredjeljena:

- za kuću br. 216 izuzamši dva dućana od strane iztoka 4000 for.
- za vinograd s kućom u Plasih 4000 for.
- za vrt Luke 800 for.
- za Peknjicu 1700 for.

2. Nepokretnosti ove posebno će se licitirati, ter će se prodati kako stoje i leže, i kao što su upisane u zemljišnim knjigama, za koju god cijenu budi jednaku ili veću od fiskalne.

3. Svaki ličioc položiti će u ime vadia 10% od fiskalne cijene, i zadržati će se vadij od korisnog ponuditelja.

4. Ponude će se primati samo u gotovom novcu, ili na rate, ali ne dalje od dvie godine, razumjevši se, da se barem treći dio u gotovom novcu izplati, a ostala dužna svota će se uknjižiti na iste nepokretnosti sa kamatima od 6%.

5. Tri dana po uručenju dopitajuće odluke kupac će izpuniti dražbene uviete, jer u protivnom slučaj bi se obdržavala druga dražba na njegovu štetu, trošak i pogibelj.

6. Posle kako bude kupac izpunio uviete prodaje, ustupit će mu se nepokretnosti, ter će se pro računati i naknaditi najmovina slučajno predplatjena.

7. Nepokretnosti će prodavci prigodom izplate dražbene cijene osloboditi od svakog tereta.

8. Pristojbu dosudjenja, vlastitosti, uknjižbe radi slučajne konačne izplate dopitajuće cijene i sve ostale troškove poći će na teret kupca.

9. Porez od 1. studenoga t. g. unapred obnašati kupci.

Od car. kr. suda kotarskog.

U Rieci, dne 16. studenoga 1853.

Br. 1119. (368—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud moslavački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 31. siječnja 1853 s oporukom preminuvšega Mate Franca, bivšeg puškara u selu Ludina, što god tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. prosinca t. g. u 9 sati u jutro ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vjerovnici na tu ostavštinu, ako li bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcerpila, nikakvoga daljega prava imati nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Moslavini dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sudac Barabaš.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. finan. zemaljskog ekonomata za Hrvatsku i Slavoniju daje se na znanje, da će se dne 12. prosinca t. g. u 10 sati pri podne dervljad, koja su kroz preustrojenje financijalne zgrade br. 169 nepotrebna postala, a za dalnje gradivo nesposobna nego za vatru još dobra jesu, najviše ponudjajućemu za gotove novce prodavati.

Kupci neka se izvole na rečeni dan i sat u pisarnu zemaljskog ekonomata potruditi.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1853.

M Strozzi mp.

Rakić mp.

Br. 1103. (371—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud verbovački do znanja stavlja, da će se usljed odluke na prošnju g. Petra Horvata sirotah šugovih skrbitelja dne 26. studenoga 1853 učinite dana 15. i ako uztreba i 16. mieseca prosinca 1853 pri i posle podne u dvoru Veličkom predzeti dražba konjah, kolovah, kravah i svinjah na žitelje iz Velike, naime:

- 1) Imbru Pušića, — 2) Marka Banjuna, — 3) Marka Skupnjaka, — 4) Benedika Poljaka, — 5) Remuša Čadoića, — 6) Antuna Martića, — 7) Vida Verbana, — 8) Lovru Rožmaja, — 9) Ivana Rugu, — 10) Josipa Tukšu, — 11) Luku Subota, — 12) Luku i Marka Zarepa, — 13) Marka Petka, — 14) Šimuna Dukšića, — 15) Pavla Smogera, — 16) Andriju Buhnjara, — 17) Stjepana Majcena, — 18) Ivana Mikadija, — 19) Šandora Rožmana, — 20) Filipa Bana, — 21) Martina Badjuna, — 22) Imbru Badjuna, — 23) Vida Čupena, — 24) Gavru Ferenčaka, — 25) Pavla Ferenčaka — i 26) Pavla Brozjana spadajućih, te dne 11. i 12. svibnja o. god. zapljenjenih i procijenjenih.

U Verbovcu dne 26. studenoga 1853.

M. Baneković.

Br. 3609. (367—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznani, da je opredjeljena na dan 23. studenoga o. g. druga i posljednja ovršbena prodaja kuće Emilie Gojšić u gradu ovom pod br. 343 ležeće i na 13684 for. sudbeno procijenjena radi dužne Daniela Dikoviću glavnice 930 fr. i prip. s privoljenjem ovršitelja na dan 7. prosinca 1853 posle podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenaveden rok i izpod procijenbe prodati.

O čemu se glasom §. 509 g. p. obavijestuju svi vjerovnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posjeduju.

Uvjeti dražbeni sljedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vjerovnicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojšić na koliko bi od uknjiženih glavnica njojzi jošte preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privoliu hoće, da njihove glavnice i na dalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavicu i pripadke do gorerečenog dana položio nebi, držat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 g. p. na njegovu popibel i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pronašao ne bude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grad Karlovca.

U Karlovcu dne 23. studenoga 1853.

Smendrovac v. r.

g. p. sudac.

(129—DS.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Po smislu zaključka obćinskog vieća od 29. studenoga t. g. br. 3590 držat će se za pribavljenje za odieću ovogradskih službenikah potrebitog

materiala kao modrog i bijelog sukna, platna i bieleli gumbah obćinska jevtinba dne 19. prosinca t. g. u 10 sati pri podne u varoškoj kući, — kamo se dotični pribavitelji s ovim pozivaju.

Jevtinba.

Usled zaključka obćinskog vieća od 29. studenoga t. g. br. 3590 razpisuje se s otim obćinska jevtinba, koja će se dne 20. prosinca t. g. pri podne u 10 sati u varoškoj kući obdržavati, glede izvažanja smetja iz kućah i odnosno odvažanja tako smetja kao i blata iz obćinskih grada ovoga ulicah u tu svrhu izraditi. Uvjeti mogu se svaki dan u varoškoj kući uvidjeti.

Od strane pogl. glavnog grada Zagreba

načelnik

K a m a u f.

Br. 1120 (368—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud moslavački na molbu Magde udate Otomi Šimunić iz Ludinice pozivlje supruhu njezinog Tomu Šimunića, bivšeg narodnog stražara u ratu magjarskome g. 1848/49, te sve do sadanijeg vremena nevrativšeg se, da u tečaju jedne godine od dolie naznačenog dana računajuć ovome sudu miesto svoga bavljenja prijavi, ili samog sebe predstavi, dođim ga drugačije sud za mrtva usled §. 277 gradj. zakon. proglasio bude.

U Moslavini dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sudac

Barabaš.

Br. 1538 (369—Izv.)

(2—2)

Objava sajma

Načelnništvo trgovačke obćine Čakovac stavlja time do znanja, da tako zvani sajam Katalenski, koi dne 25. studenoga t. g. porad zločestoga vremena obdržavati se nije mogao, naknadno dne 12. prosinca t. g. usljed dozvole sl. c. kr. podžupanije čakovačke pod br. 5746 će se obdržavati u Čakovcu.

Br. 1760. (128—D.S.)

(3—2)

Izrok

Od c. kr. kot. suda okolice Zagreba daje se ovim do javnog znanja, da je usljed molbe gosp. Štefana Šviglina dne 31. listopada 1853 pod br. 1760 u parbi proti Josi Grizicu, seljanu u Hrvatu, javna sudbena dražba sudbeno plienjenih i na 1250 fr. sr. procijenjenih u selu Hrvati obćini zagrebačkoj ležećih zemljištah »Zavertnica« i »Škerlica« zvanih, iz 5 1/2 ralih sastojećih, dozvoljena, i u tu svrhu prvi dražbeni rok na 31. prosinca 1853, a drugi, kod kojeg će se i izpod cijene prodati, na 31. siječnja 1854 u 3 sata posle podne na lice miesta opredjeljen, kupiti želeći mogu dražbene uviete ugledati kod ovog suda ili o vremenenu dražbe na licu miesta.

Zajedno pozivlju se svi, kojim na rečena zemljišta hipotekarno kakovo pravo pripada, da se do prodaje ovih nepotrebnosti ovome sudu prijave, jer će se inače kupovna bez obzira na njih razdijeliti.

U Zagrebu 31. listopada 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

(205—DP.)

(2—2)

Oglas dražbe.

U petak i subotu, to jest dne 9. 10. mieseca prosinca 1853 držat će se pri i posle podne u Verškovec obćini Vivodina, u krugu podžupanije jastrebarske ležećem miestu javna dražba stvarih gibivih na zaostavštinu pokojnog Ivana Hausa žup. zagreb. ranara spadajućih, kao: vina starog i novog sa alodialskim i gornicom do 115 pož. vedarah, — svake vrste pokućstva, kao: ormarah, stolovah, stolacah, posteljah, posteljine, rubenine, srebrninae, haljinah, kipovah, urah, knjigah liekarskih, kuhinskog, poljodielstvenog, vinskog i inog posudja i orudja. Usled koje prodat će se prenavedene stvari najviše davajućem kupcu za gotove odmah brojiti se imajuće novce.

Želju šta kupiti imajući pozivaju se na prenavedeni rok i místo.

Raskay,
masse kurator.

Br. 106. (127—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Usled molbe Barbare udove Iver, držat će se dne 30. prosinca 1853 u 10 sati pri podne u uredu c. k. kot. ovog suda, kući L. Župana, na Markovom placu pod br. 80. sudbena liquidacia ostavštine pokojnog Stjepana Ivera.

Pozivlju se indi svi oni, koji što god kao vjerovnici iz upitne ostavštine tražiti imaju, da gore naznačenog dana pred sud ovaj dodju i tražbe svoje izkažu.

U Zagrebu dne 23. studenoga 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Die Versorgung der Warasbinder Gegend mit dem nöthigen Salz kann den, sich darum bewerbenden Privatunternehmern bei gleichzeitiger Auflassung des Local-Salzamtes unter nachstehenden Bedingungen überlassen werden:

1. Haben sich die Unternehmer rechtskräftig zu verpflichten, jährlich wenigstens 20,000 Zentner Salzes aus der Szegebiner Aerial-Niederlage auf eigene Kosten und Gefahr, nach Warasbin zu stellen, und daselbst an die Verbraucher um mäßigen Preis zu veräußern.

2. Außer dieser, für den jährlichen Verschleißbedarf bestimmten Salzmenge, haben die Unternehmer auch noch weitere 8000 Zentner in Warasbin fortan am Lager, in der Art zu halten, daß, insofern ein Theil davon zur Deckung des laufenden Bedarfes verwendet werden sollte, dieser Lagerbestand stets aus dem nächst einlangenden Material-Transporte wieder ersetzt, jedenfalls aber mit Ende October jeden Jahres vollständig ergänzt, und so fort, bis zur Einlangung der nächstjährigen Salztransporte, bloß für außerordentliche Bedarfsfälle bewahrt werde.

3. Die Salzaffnungen in Szegebin haben stets für ganze Schiffsladungen von 6 bis 7000 Zentner zu geschehen, und das so erhobene Material ist immer unaufgehoben an den Ort seiner Bestimmung zu bringen, und daselbst jedesmal wenigstens mit $\frac{1}{2}$ Theil, gleich dem Verschleiß zuwenden, der Rest aber zu den Lagerbeständen zu hinterlegen.

Jene Salzengen, die als Lagerbestände beigelegt werden, haben dem Aerar zur mehreren Sicherheit für das kreditirte Salz als Faustpfand zu dienen, und sind deshalb unter die Gegenperre eines hiezu zu bestimmenden Finanz-Organs zu stellen, ohne dessen Einfluß in die so verschlossen zu haltenden Magazinsräume, weder etwas eingelagert, noch herausgenommen werden darf.

4. Zur Entschädigung für die beim Transporte und wiederholten Ein- und Auswägen des Salzes sich ergebenden Materialverluste, wird den Unternehmern ein Gutgewicht von zwei Pfund pr. Zentner bewilligt, welches denselben gleich bei der Fassung des Materials in Szegebin zu Guten gerechnet wird.

Dagegen dürfen die Unternehmer für den Materialverlust, dem Verschleißpreise nichts zuschlagen, und die Finanzverwaltung behält sich überhaupt das Recht vor, die zu bestimmenden Verschleißpreise fortan gehörig zu überwachen, und falls deren Ausmaß überspannt befunden werden sollte, selbe auf jenes Maß zurückzuführen, welches den Unternehmern nebst der vollkommenen Deckung der wirklich aufgelaufenen Anschaffungs-, Transport- und Regiekosten, einen mäßigen bürgerlichen Gewinn zu sichern, andererseits aber auch den freien Handel mit diesem Artikel zu beleben vermag.

5. Die für den unmittelbaren Verschleiß bestimmten Salzengen sind gleich bei dem Bezuge in Szegebin, vom Tage der Ausfertigung des betreffenden Transport-Liefercheines im dortigen Verschleißpreise mit entsprechenden, in fünf Monaten in Wien zahlbaren Wechseln zu bedecken, die aus den Lagerbeständen in Warasbin zu erhebenden Materialquantitäten hingegen, welche nie weniger als 2000 Zentner betragen dürfen, vom Tage der Uebernahme mit dreimonatlichen Wechseln, gleichfalls im Szegebiner Verschleißpreise zu sichern.

6. Die Salzmagazine des aufzulassenden Warasbinder Salzamtes werden den Unternehmern gegen Entrichtung eines angemessenen, nach den Localverhältnissen zu ermittelnden Mietzinses, zur Benützung gegen halbjährige Kündigung, die entbehrlichen Wageressiten und Utensilien aber, gegen bare Vergütung des Schätzungswertes kaufweise überlassen werden.

7. Die bei Auflassung des gedachten Salzamtes am Lager bleibenden Material-Borräthe haben die Unternehmer bis zum Verlaufe des $\frac{1}{4}$ jährigen Verschleißbedarfes mit drei, den diesen Bedarf übersteigenden Rest aber, mit fünfmonatlichen Wechseln im Warasbinder Verschleißpreise zu bedecken, und es wird ihnen hierbei ein Einlaß von einem Prozent unter der Bedingung gewährt, daß sie den bestehenden Verschleißpreis bis zur Erschöpfung dieser Borräthe unverändert belassen.

8. In so fern die Beistellung des Salzes von Szegebin, und beziehungsweise Teregovac bis Warasbin durch Lieferungsverträge bereits sichergestellt worden ist, haben die Unternehmer deren entsprechende Durchführung Seitens des Aerars, mit allen damit verbundenen Rechten und Pflichten zu übernehmen, und die Finanzverwaltung reservirt sich hierbei bloß das ihr vertragmäßig zukommende Recht der Entscheidung über die, während des Transportes allenfalls vorkommenden Unglücksfälle, deren Aussprüche sich auch die Unternehmer in drei Fällen unbedingt zu fügen haben.

9. Gleichwie es die Pflicht der Unternehmer ist, in Warasbin stets hinlängliche Salzborräthe zu halten, eben so wird der Finanzverwaltung das Recht zustehen, für den Fall, wenn sie deren entsprechende Ergänzung auf die Aufforderung der bezüglichen Finanzbehörde nicht gleich veranlassen sollten, die zeitgemäße Zufuhrung der erforderlichen Salzmenge auf Kosten der Unternehmer, selbst zu verfügen, wobei es übrigens der Finanzverwaltung unbenommen bleibt, das gegebene Zugeständniß, nach dem Gebote der Zeitumstände ganz oder theilweise zurückzunehmen, und sofort das Vertragsverhältniß entsprechend zu regeln, oder auch vollkommen aufzulösen; wogegen aber auch den Unternehmern das Recht zustehen wird, den Vertrag unter Festhaltung einer Jahresfrist zu kündigen.

10. Zur Sicherstellung der Vertragsverpflichtungen, haben die Unternehmer eine Caution von Vierzigtausend (40,000) Gulden C. M. entweder in, auf Ueberbringer lautenden, in Conventions-Münze verzinslichen Staatsschuldverschreibungen nach dem Coursverthe, oder in pupillariisch versicherter Realhypothek zu erlegen, welche dem Aerar für die Dauer der gegenwärtigen Concession, bei vorkommenden allfälligen Erträgen oder Zahlungsverhältnissen, als nächster Bedeckungsfond zu dienen hat, und daher jedesmal, wenn davon ein Theil in der erwähnten Richtung in Verwendung kommen sollte, der Cautionsbetrag sogleich wieder auf die hier vorgeschriebene Höhe von 40,000 fl. C. M., aus dem übrigen Vermögen der Unternehmer, mit welchem sie auch sonst unbedingt haftungspflichtig bleiben, zu ergänzen ist.

Ebenso haben die Unternehmer in Ansehung aller aus diesem Vertragsverhältniß entstehenden Streitigkeiten, so wie der allfälligen Executions- und Sicherstellungs-Maßregeln, das Aerar möge als Kläger, oder Beklagter einschreiten, sich demjenigen, am Orte der k. k. österreichischen Finanz-Procudatur befindlichen Gerichte zu unterwerfen, welchem der Fiskus als Geklagter untersteht, endlich

11. Zur Besorgung der Zahlungen, welche in allen Fällen bei der Wiener k. k. Staats-Centralcassa zu leisten sein werden, so wie zur Einreichung der entfallenden Wechseln und Erstattung der erforderlichen Auskünfte, haben die Unternehmer in Wien ein vertrauenswürdiges Organ zu bestellen, welches berechtigt werde, in allen, dieses Geschäft berührenden Angelegenheiten, im Namen der Unternehmer mit dem k. k. Finanz-Ministerium rechtsgiltig in Verkehr zu treten und die heraus bezüglichen Weisungen entgegenzunehmen.

Dies wird mit Beziehung auf die Kundmachung vom 8. Juli 1852 Z. 6787 mit dem Bemerkten zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß einschlägige Gesuche bei der Finanz-Bezirks-Direction in Warasbin, welche mit der Aufnahme der förmlichen Verträge beauftragt wurde, einzubringen sind.

Agram, am 7. November 1853.

1842—33

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 29. studenoga 1853.

I m e t a k.

	for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra			44,966,083	32 $\frac{1}{2}$
Eskomptiranih predmetah, platiti se imajućih izmedju 5 i 92 dana	42,794,562	2 "		
" " od bečkog pomoćnog komitea	3,851,087	4 "		
Svota	46,645,649	6 "		
" " u Pragu	1,993,432	fr. 39 kr.		
" " u Bernu	1,237,330	" 13 "		
" " u Pešti	2,364,155	" 15 "		
" " u Törstu	2,437,357	" 39 "		
" " u Lavovu	443,623	" 7 "		
" " u Linzu	494,185	" 39 "	8,970,084	" 32 "
Predplate uz pravilno položene domaće državne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah	23,747,400	" — "	55,615,733	38
" niekojim varoškim obćinama	480,000	" — "	24,227,400	—

Zahtjevanja od države:

Izkazani državni dug za izmienju papirnog novca b. v. i to:

a) po 4% kamate nosećega	32,152,940	" 52 $\frac{1}{4}$		
b) neukamatjenog	34,803,549	" — $\frac{1}{4}$	66,956,489	52 $\frac{1}{2}$
Sredstvovom ugovora od 23. veljače 1852 sračuna, s 2% zakamatjen dug, kome državne solikopnje za	71,500,000	" — "		
jomstvo služi	16,500,000	" — "	55,000,000	—
Kod toga je uništeno				
a) Zajam Ugarskoj 2%	Od države		510,441	45
b) Za podporu siromašnih obćinikah, bez kamatah	ujamčeno		773,500	—

Stanje rezervnog fonda u državnim papirima	10,361,666	34
" fonda pensiah u državnim papirima i bankovnim akcijama	941,672	1
Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka	990,297	55
	260,343,285	18

D u g.

Banknotah u tečaju	193,298,483	—
Reservna glavnica	10,361,588	17 $\frac{3}{4}$
Pensionska glavnica	935,409	8 $\frac{1}{2}$
Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekucih računah	1,566,504	51 $\frac{3}{4}$
Bankovna glavnica kroz 50,621 akciu, po izvornoj ulozi od 600 for. srebra na akciu	30,372,600	—
Izplate za dionice novoga izdatka	23,808,700	—
	260,343,285	18

U Beču 8. prosinca 1853.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namiestnik upravitelja banke. Eskelos, ravnatelj banke.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglašene posebno članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Sa požarom onesrećene žitelje podžupanje bakarske: Matiju Mađer iz Kostrene st. Lucie, Jureja Pavletića i Margaretu udovu Pavletić iz Krasice podje mi je ovdašnji gradski magistrat u gradu Rieci sakupljeni iznos od 137 for. 84 kr. srebra.

Dočim se ova znamenita podporna svota u namijenjenu svrhu obratja: prinudjena se ujedno nalazim doličnim darovateljima za njihove čestokoljube darove u ime rečenih nesretnika ovime najiskreniju zahvalu izraziti.

U Rieci dne 30. studenoga 1853.

Za g. c. k. v. r. h. župana,
a. k. pr. županijski savjetnik.
S p l a k.

Po glasu carske uredbe jedne, ima će odati struku rudarskog sudjenja u vojenoj granici sud srbosko-banatske regimente u Bieloj-cerкви, i zagrebački judicijum delegatum, da odpravlja.

— U gurgjevačkoj regimenti skoro je rodila u jednom selu žena jedna tri zdrava sinčića, nadenuto im je ime: Gašpar, Melhior i Baltazar.

— U smotrenju tridesetnicah, koji će se od 1. siječnja u tridesetnici srebrom plaćati, doznaje se, da će se i banke, ali samo po vrednosti njihovo, primati. Ova vrednost opredjelit će se od mjeseca do mjeseca, na osnovu srednjeg bečkog mieničkog kurza na Augsburg, i davat će se tridesetnicama na znanje.

— 1851 god. ovo je bio izvod računa pod imenom gërčko nesjedinjenog školskog fonda.

1. Glavni školski fond:

- a) u obligacijama u šajnu 145,968 — 34
- b) " " " srebra 640
- c) " gotovom novcu 628 — 16
- d) Pojeo ili pokrao predjašnji kassir Palko Nedoklanski 42,217 — 52

Ovdie se primjećuje, da se još više sumah, od kapitalah mogu smatrati kao izgubljene — osim što je Nedoklanski pojeo — jer su dužnici izumrli. Ta bi se šteta pak — osim one što je Nedoklanski učinio — mogla nadoknaditi, kad bi se svi interesi pokupili. Kapital dakle strada odtud, što je od kasira pokraden, što su dužnici pomrli i što interesi nisu naplaćeni.

2. Odvojeni školski fond:

- a) u obligacijama u šajnu 16,971 — 40
- b) " " " gotovom novcu u sr. 112 — 9
- c) pojedeno i pokradeno 918 — 25

Ovo je upravo fond, iz kog su preparandie somborska i aradska izdržavane. On je toliko od prvog glavnog fonda uzajmio, da bi izošeo, kad bi zajam vratio. Njega dakle nema.

3. Penzionalni školski fond.

- a) u obligacijama u šajnu 62,535 fr. —
- b) " " " u srebru 80 " —
- c) " gotovosti " " 250 " — 7
- d) pojedeno i pokradeno šaj. 15,580 " — 39

Od ovoga fonda daju se penzie nekima učiteljima i učiteljskim udovicama. Penzie te iznose, premda su jadne, na godinu 15,000 for. šajna.

4. Zavjet Balin.

- a) u obligacijama u šaj. 39,017 fr. —
- b) " " " sr. 8,220 " —
- c) " gotovosti " " 252 " — 29
- d) pokradeno i pojedeno š. 50,332 " — 9

Iz ovoga zavoda samo je jedan djak i to neki Penceli dobijao blagodat od 90 for. sr. na godinu. Bala je bio ruski državni savjetnik.

Ovaj Penceli kaže da mu je rod, ali nije gërčkog, nego rimskog zakona.

5. Fond aradskog konvikta.

- a) u obligacijama u šaj. 1,614 fr. —
- b) " " " sr. 200 " —
- c) " gotovosti " " 166 " — 34
- d) pojedeno — " šaj. 2134 " — 13

Osim toga ima fond preparandie još jednu kuću u starom Aradu, koja vriedi 6.000 fr. sr. Fond ovaj iznosi dakle kao čisto školski 149,139 for. i 14 kr. šaj. I to je prva ona rubrika u ovom računu. Druga rubrika može se smatrati kao izlizana, jer je uzajmila toliko, koliko ona iznosi. Penzionalni fond za učitelje i učenike po sebi će se takodje skoro izlizati, ako samo, kao do sad, na to bude 15,000 fr. izdavao. Balino zavedenje tiče se djakah i blagodijejanjah. Aradskog konvikta fond neznatan je i nas se netiče.

Što je najglavnije to ćemo ovoga puta uz ovaj račun primietiti, a to je, da je pojedeno ili pokradeno od tog Nedoklanskog svega ujedno mala sumica od 119,683 fr. i 20 kr. š. Bio je taj vidi se nekakav točan čovjek, jer je skoro liepo sav fond prepolevio. (S. D.)

Austria.

— Njeg. c. k. apost. velič. izvolilo je svemilostivo dozvoliti, da se iz uveženja pomoći pri traženju ugarske krune, kapetanu Petru Popoviću i podporučiku Jovanu Bistranu, oba od 13. gr. regimente, i nadporučiku Gjurju Trapši od 24. linie reg., previše zadovoljstvo izjavi. Osim toga je njeg. velič. šeržanu Pavlu Marišesko i Avramu Frumogu i upr. kapralu Gjurju Barni 13. gran. reg., koji su preporučeni, da su se vrlo dielatelnim pokazivali, srebreni kërst zasluge, a oficirskom momku Luki Šojalu, podobni kërst s krunom podieliti.

— Njeg. vel. car dozvolilo je, da se na Tisi kod Titela broderski most nanovo načini.

— Zemljodielni zavod u Altenburgu posieduje i ove godine mnoge učenike iz Ugarske, Erdelja, Vojvodovine, Česke, Austrie, Galicie, Moravie i Tirola. Ima pitomacah i iz zagraniečnih zemaljah, osobito iz Niemačke.

— Poslie nego što je car ruski došao našem caru u goste u Holomue, veli „Allg. Ztg.“, htio je car francuski kao iz nekog përkosa da dođe u goste kraljici engleskoj. Englesko je ministarstvo bilo hladno spram toga predloga francuskog, a kraljica, kažu, da je kazala ovako: „Ja sam ustavna kraljica i kao takova vladam se po želji mojih ministrah, kad se čini savez sa kakvim praviteljstvom; al ovdie o tom se neradi nego samo o mojoj volji, a po mojoj volji nedarim i neću da se sastajem s tim gospodinom.“ Ako je kraljica doista tako kazala, kao što je moguće, onda se lako viditi može, kako čvrsto i stalno priateljstvo izmedju Londona i Pariza.

— Jedan oglaš stize, da je Arap-paša, koga je ime često spomenuto u tursko-cërnogorskom ratu, sam sebe ubio iz pištolja, kad je reterirao kod Oltenice.

Rusla.

— Po viestima iz Sibirja ruska cërnomorska flota pod zapoviedničtvom knjaza Menšikova stoji, određena je da zimuje na vodi, i da ima neprestano tamo amo po cërnom moru ploviti i na nepriatelje vreati.

— Glavni zapoviednik ruske kavkazke vojske, generaladjutant knez Voronzov, poslao je o zauzetju tvrđje sv. Nikole u Azii sljedeće izvještje:

„Is Osurgeta mi je javio vojni upravitelj

Kutajski pod 16. studenoga, da su Turci 15. i 16. obnöt svoje ratne operacie protiv nas započeli napadnuvši na tvrđju sv. Nikole i osvojivši je. Oni su napali na nju u velikim gomilama, koje su nešto duž obele morske došli a nešto na čamcima. — Tvrđja sv. Nikole nije tako jaka niti zgodna, da se jako napadanje izdërži niti je kadgod bila artileriom ukriepljena, ali je bilo u njoj hrane, koja je u različito vrijeme tamo donášana, pa se trebalo na njoj dëržati, dok se ta hrana nebi odniela, jer tamo biahu samo dvie slabe kompanie 12. cërnomorskog linejnog bataliona, jedno oddieljenje drugih militaracah i kozakah sa dva bojna topa, a Turci su naprasito noću napali sa svih stranah s velikom silom i obkolili je tako, da se nije moglo ni braniti a ni put na polje presieći. Zapoviednik ove vojske odrekavši se samoga sebe, kao što je to običaj ruskog oficira, nehtiede žrtvovati dva topa, koja su mu povierena, pa tako se lakše akloniti. Vojska u tvrđjavi častno izgine, a samo se spase nekoliko militaracah i oko 30 vojnikah sa tri oficira, koji biahu ponajviše ranjeni, jer su bili bajonetom prosiekli sebi put kroz gomilu nepriateljah pa u Osurget došli. Dva topa su osvojili Turci i sve spremjene stvari spalili. Generalmajor knez Gagarin, koji se nalazi u Osurgetu, i po drugim miestima na granici čeka napadanja; on je sve pripreme radi obrane zemlje umnožio i nada se, da će na toj strani zaustaviti Turke, da nebi dalje proderli. Žao mi je, što moradoh izviestje o ratnim operacijama protiv Turakah sa dogadjajem za nas nepovoljnim započeti; ali nam ostaje nadanje na budućnost i mi velimo kao god. 1812: „Protiv napadača je bog.“

Odmah zatim, kako je ovo izviestje poslato, knez Voronzov dobije izviestje od vojenog upravitelja Kutajskog o zapoviedniku vojske u Gurii, oberstara Karganova, kako je on po primljenom naputku pošao 16. p. m. sa tri kompanie litavske lovačke regimente, jednim oddielom 12. cërnomorskog linejnog bataliona, dva bojna topa i jednom satniom guriske milicie iz Osurdeta k tvrđjavi sv. Nikole, na koju su Turci napali, ali na sred puta dodje mu izviestan glas, da je tu tvrđju već zauzeo nepriatelj, pošto se iz nje sedam satih hrabro branilo. Na ovaj iznenadan glas oberstar Karganov uskori marširao. Savladavši sve smetnje, osobito kad je prelazio dvie rieke, spazi, kad se na dvie vërste približio tvrđji, nepriatelja, koji se biaeše u gustoj šumi iza nekog zasieka utvërdio, pa namumi, da napadne na njega i ako je ovaj imao gotovo 5000 momakah.

Vojnici od četvërte lovačke kompanie i od satnie guriske milicie, koji se biahu razsuli puškarajući, podju pod žestokom vatrom neizbacivši ni jedne puške k zasieku, salviraju pa sa šaskom i bajonetima udare na Turke i poslie jogunaste borbe iztieraju ih iz zasieka; zatim sa pomoći drugih lovačkih kompaniah otieraju nepriatelja u Nikolajevsk i bi za cielo u njega i proderli, da nebiaše razkinut most na blatnjavoj rieci Skurdebi, te tako se topovi nisu mogli prenieti. Zatim se šest satih i s jedne i s druge strane pucalo iz pušakah i topovah.

O prozorju pokušaše Turci, kojih sila sve veća biaeše, tri puta da nas otieraju s naše pozicije, ali svaki put biše s velikim gubitkom svojim uzbijeni i ostaviše na miestu više od 300 mërvtvih. U svim ovim bitkama naših je malo mërvtvih 1 višji oficir, 48 prostih vojnikah, 14 militaracah, a ranjeni su 2 viša oficira, 78 prostih vojnikah, a od militaracah 2 viša oficira i 48 momakah; sveka njih postali su nesposobni

za vojevanje 194 čovjeka. — Vojeni upravitelj Kitajski još dodaje, da je osim toga još izgubio neprijatelj 1000 vojnika koje mrtvih koje ranjenih, kad je napadao na tvrđju sv. Nikole, da junački odpor garnizona tvrđje svaku pohvalu zaslužuje i da se ovom prilikom osobito pokazao lajtnant knez Georg Gurieli od ruske milicije. — Na svršetku javlja knez Voroncov, da u Tiflisu 20. listopada nikakvih glasova nije stiglo s drugih miestah na granici o početku neprijateljstva.

Iz Petrograda. Ruska flota u baltičkom moru već je morala na svoju zimnicu otići i stati. Led je već udario tako, da se ona kretati nemože. Jedan dio ove flote nalazi se u Kronštatu a drugi je u baltičkom pristaništu. Ovo je pristanište tako bezbiedno, da mu neprijatelj bez velikog sijasetu ništa učiniti nemože. Ulazak u to pristanište tako je uzak, da samo jedna jedina vojna ladja kroz njega ući može. Osim toga pristanište je tako utvrđeno, da bi neprijatelj, koji bi napadati htio, morao jako zazirati. Ruska flota u baltičkom moru ima 27 linejnih ratnih ladjah i sarazmierni broj fregatah i manjih ladjah.

Francuzki poluzvanični list „Patrie“ veli, da je rusko praviteljstvo naredilo vrlo veliko popisivanje ili podizanje novih vojnika. Tako je isto praviteljstvo zapoviedilo, da korpusi vojeni, koji su u mirno doba imali po 50,000 momakah, odmah se popune do 80,000.

— „United States Gazette“ piše o knjazu Menšikovu: Knjaz Menšikov nije do sada nikako htio sjesti da ga izsluka slikar. On ima oko 70 godina, srednjega je uzrasta, ima kratku i kao mlieko bielu kosu, velika je čela, ozbiljnih čertah i sjajnih očuh. Derži se ponosito i malo rama kad ide i to zbog rane, koju je 1828 g. dobio u boju kod Varne. T. j. jedno veče, kad je već naredio, šta će se raditi, podje stanom, pa kad dodje do svog obitalište, a on malo zane razkrečivši se, pa uzme malo burmuta. Ali u jedan mah puče odnekuda top, te knjaz padne koliko je dug glavačke na zemlju. A kad ga dignu, onda vide kako ga je gijule iz topa jako ranilo u but, prolazeći mu kroz noge. Menšikov je jedan od najveći vlastelah u svemu carstvu, i ima hiljade svojih mužikah, pa opet kako koi dan sve većma umnožava svoje blago, kao što čini malo od ruskih plemića. U privatnome životu nema većega štedljivca od njega tako, da dosta putah i tvrdeći. Ali se on zato opet pokazuje u svima javnim prilikama. U Petrogradu ima on velikolepnu palaču i njegovo domovodstvo je osobito razkošno. Ima mnogo svojih pobočnikah, „koji sve trepu u silnom zlatu i biseru.“ On jako mrzi na stranice. Nitko, koji god nije rus, pa ni sami srani poslanici, nesmiju mu kući doći. Takav je, da se neumie povratiti kad se što naljuti. On je darovit i sasvim postojan. On je oženjen knjaginjom Dolgorukom, s kojom ima jednog sina i jednu kćer.

Sirotinski pomnik grada Zagreba priobčuje da se pupilarski kapital 100 for. sr. na pupilarsku sigurnost mieseca, siečnja 1854 u zajam dobiti može.

U Zagrebu 3 prosinca 1853.

Ivan Vibrat.

Clena žita u Zagrebu

od 7. prosinca 1853.

U srebru.

Vagan požunski

fr. kr. fr. kr.

Pšenice banatske.	5	6
„ „ hrvatske.	5	—
Napolice.	4	4 15
Raži.	3	30
Kukuruz starog.	3	36 3 40
Ječma.	3	40
Zobi.	2	12

Službeno bérzovjavno objavljeno bečke burze od 6. prosinca 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienh.	kratak rok
Deržav. obveznice sa 5 pct.	93 ³ / ₄	Amsterdam za sr.	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 ¹ / ₂ „	82 ³ / ₄	100 holan. f. (97 ³ / ₄ „	2 mies.
„ „ „ 3 „	—	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 2 ¹ / ₂ „	—	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
Izručeneobv. obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Voralberga i Salzbg.	92 ³ / ₄	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 ¹ / ₂ „	100	Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839	232 ³ / ₄ 135 ¹ / ₂	Genovaza 300 piemont. lirah	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.	60	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mies.
Obveznice „ obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fiorencii Genui, učinjenog zajma, galičko	—	Lipsko za 100 forintih	2 mies.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji učinjenog zajma	—	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mies.
Obveznice „ stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slo-žkih, štajerskih, oruških, kranjskih, goričkih, bečkoga ober-kammeranta.	—	London za 1 funt sterl.	2 mies.
Obveznice zemljišnog odkupa	5 ¹ / ₂ 91 ¹ / ₂	Lyon za 300 fr.	2 mies.
Naputnice redišnje blagajne Godišnji disconto	—	Milan za 300 austr. lirah	2 mies.
Bank-akcie komad po	1360	Marseille za 300 frank.	2 mies.
Sieverne željez. po 1000 fr.	2320	Paris za 300 frank.	2 mies.
Bečko-glog. želj. „ 500	830	Prag za 100 for.	2 mies.
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200	—	Těrt za 100 for.	2 mies.
Budiej.-Gm. Linz ž. „ 250	—	Mletci za 300 austr. lirah	2 mies.
Požun.-těrn. 1. izd. „ 290	—	Bukurešt za 1 for. parah	2 mies.
„ 2. izd. „ 200	—	Carigrad za 1 for. parah	2 mies.
danja s prvenstvom, 200	—	Smyrna za 1 for. parah	2 mies.
		Tečaj novca	
		Carski dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		B	
		Lombardski	
		Krak.-g. sležke po 100 f.	
		Aust. dun. parob. 500 f.	
		Aust. Llo. u Těrtu 500	
		Bud.-pešt. lančan. 500	
		Galič. založn. 4% za 100	
		Sročke Esterhazia 4%	

SLUŽBENI LIST.

Br. 1158. (373—Izv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud verbovački stavlja ovim do znanja, da će se uslied odluke na prošnju vlastelina Repinečkoga gosp. Dragutina Koritića izdate, dne 17. prosinca 1853 prie i poslie podne u dvoru Repinečkom preduzeti dražba pokretnostih suprugah gg. Ferdinanda i Matilde Klebl pod 29. studenoga t. g. zapljenjenih, naime: 3 konja, 1 krave, 1 telice, 5 teličah, 15 većih i manjih svinjah, 20 vaganah raži, 5 vaganah zobi, 65 vaganah kukuruze u klipu, 8 vaganah hajdine, 1 vagan žita, 8 vaganah kumpira i 42 vedra vina desetinskoga, ukupno procijenjeno na 425 for. srebra.

U Verbovcu 1. prosinca 1853.

M. Baneković.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. finan. zemaljskog ekonomata za Hrvatsku i Slavoniu daje se na znanje, da će se dne 12. prosinca t. g. u 10 satih prie podne dervljad, koja su kroz preustrojenje finacialne zgrade br. 169 nepotrebna postala, a za dalnje gradivo nesposobna nego za vatru još dobra jesu, najviše ponudjajućemu za gotove novce prodavati.

Kupci neka se izvole na rečeni dan i sat u pisarnu zemaljskog ekonomata potruditi.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1853.

M. Strozzi mp.

Rakić mp.

Br. 1103. (371—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud verbovački do znanja stavlja, da će se uslied odluke na prošnju g. Petra Horvata sirotah Sugovih skėrbitelja dne 26. studenoga 1853 pćionite dana 15. i ako uztreba i 16. mieseca prosinca 1853 prie i poslie podne u dvoru Veličkom preduzeti dražba konjah, kolovah, kravah i svinjah na žitelje iz Velike, naime:

1) Imbru Pušića, — 2) Marka Banjuna, — 3) Ferka Skupnjaka, — 4) Benedika Poljaka, — 5)

Remuša Čadoića, — 6) Antuna Martića, — 7) V. da Verbana, — 8) Lovru Rošmana, — 9) Ivana Rugu, — 10) Josipa Tukšu, — 11) Luku Subota, — 12) Luku i Marka Zarepa, — 13) Marka Petka, — 14) Šimuna Dukšića, — 15) Pavla Smogera, — 16) Andriu Bubernara, — 17) Stjepana Majcena, — 18) Ivana Mikadia, — 19) Šandora Rožmana, — 20) Filipa Bana, — 21) Martina Badjuna, — 22) Imbru Badjuna, — 23) Vida Čupena, — 24) Gavru Ferenčaka, — 25) Pavla Ferenčaka — i 26) Pavla Brozjana spadajućih, te dne 11. i 12. svibnja o. god. zapljenjenih i procijenjenih.

U Verbovcu dne 26. studenoga 1853.

M. Baneković.

Br. 3609. (367—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud grada Karlovca obznajuje, da je opredieljena na dan 23. studenoga o. g. druga i posljednja ovršbena prodaja kuće Emilie Gojsić u gradu ovom pod br. 343 ležeće i na 13684 for. sudbeno procijenjene radi dužne Danielu Dikoviću glavnice 950 fr. i prip. s privoljenjem ovršitelja na dan 7. prosinca 1853 poslie podne od 3—6 ure odročena s time, da će se upitna kuća na prenavedeni rok i izpod procienbe prodati.

O čemu se glasom §. 509 g. p. ubaviestuju svi vieroavnici, koji na prenavedenu kuću kakovo hipotekarno pravo posieduju.

Uvjeti dražbeni sliedeći su:

a) Kupac imao bude ovršitelju pripadajuću i dosudjenu svotu do 8 danah kod suda ovoga položiti.

b) Glede ostale kupovne svote imat će se sa ostalim vieroavnicima kao i ovršbenicom Emiliom Gojsić na koliko bi od ukupljenih glavnica njojzi jošte preostalo, u sporazumljenje staviti, da li isti privolit hoće, da njihove glavnice i na dalje kod njega uložene ostanu.

c) Ako kupac pripadajuću ovršitelju glavnice i pripadke do gorerečenog dana položio nebi, deržat će se nova dražba kuće po glasu §. 520 g. p. na njegovu popibel i troškove.

d) Svaki, koji se za sposobnog licitanta pronašao ne bude, neće se k ovoj dražbi pustiti.

C. k. kotarski sud grada Karlovca.

U Karlovcu dne 23. studenoga 1853.

Smendrovac v. r.

g. p. sudac.

Nr. 4943. (20—P.Z.)

(3—2)

Kundmachung.

Um das rechtzeitige Eintreffen des Mallewagens von Agram nach Steinbrücken zur Influenz auf die Eisenbahnpostzüge auch während der schlechten Jahreszeit sicher zu stellen, hat man sich veranlasst gefunden, auf die Dauer der letzteren und zwar vom 1. Dezember d. J. an bis Ende März 1854 den Mallewagen von Agram nach Steinbrücken täglich um eine Stunde früher d. i. um acht Uhr Abends abfertigen zu lassen.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss mit dem Beifügen gebracht wird, dass weder an der festgesetzten Beförderungszeit, noch an der Abfertigungszeit des Mallewagens in der Retourfahrt von Steinbrücken nach Agram eine Aenderung eintritt.

K. k. Postdirection für Kroatien

und Slavonien.

Agram 25. November 1853.

K l e m p a y.

Br. 1119. (368—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud moslavački poziva sve one, koji iz ostarštine dana 31. siečnja 1853 s oporukom preminuvšega Mate Framića, bivšeg puškara u selu Ludina, štogod tražiti imadu, neka radi prijave i posviedčenja svojih tražbinah dana 31. prosinca t. g. u 9 satih u jutro ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vieroavnici na tu ostarštinu, ako li bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izćerpila, nikakvoga daljega prava imati nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Moslavini dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sudac

Barabaš.

(202—D.P.)

(2—2)

Natiečaj.

Izpražnjeno učitelja i školnika miesto kod pučke škole i župne cėrkve pokupske zadobiti želeći imadu se do 25. prosinca t. g. kod niže-podpisanog prijaviti.

U Pokupskom dne 24. studenoga 1853.

Pavao Stoos,

podjašprišt i župnik pokupski.

Ein möblirtes Zimmer zu vermieten. — Näheres in der Expedition dieses Blattes, oder im betreffenden Hause, am Jellačić Platze, 333., 1. Stock.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
svetla. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredeljena je
uvertisnina: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
a zatim za svakiput.
2 kr. sr. — Za druge
oglasili posebno
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 9. prosinca.

Nekoje pismo od 24. studenoga javlja, da prolaz ruske vojske od Rene-a preko Galca prema Ibrailu od nekoliko danah neprekidno traje. Prednje straže upravlja general Engelhart, koji stoji u Galcu, te ovo mjesto neprestano učvrstuje. Turci su, govori se, kod Mačina znamenitu hërpu vojske sjedinili.

Drugo pismo iz Bukurešta od 25. i. m. ne samo da onu viest potvrđuje van još javlja, da Turci imaju izvan Kalafata podobro mjesto, učvrstjeno, i po prilici sa 3000 ljudi obsiednuto, u Maloj Bogdanskjoj.

„Patrie“ izjavljuje za laž onu viest, koju su nekoje novine raznile, t. j. da je knez od Srbije potukao 12,000 Bošnjakah. Ove novine dokažu, da Aleksander Karagjorgjević neima više od 2000 uredjene i nekoliko uviezbane vojske, te kaže, nije moguće tom silom tolike ljude potući.

Dopisnik „Chronicle-a“ javlja pod 24. stud. iz Madrida, da se u Oportu, u Portugalskoj buna digla proti vladarstvu kralja Ferdinanda. — „Clamor publico“ iz Bajadoz-a piše pod 21. stud., da je pukovnia portugalska, stojeća kod Daura, don Miguela za kralja proglasila. Dopisnik „Chronicle-ov“ misli, da će se mir u zemlji najlakše uzdržati, ako se nasljednik kruna sada odmah proglasi za kralja.

— S aziatskog bojišta javljaju „Wnder-u“ 12 p. m., da je u Erzerumu i kod Batuma vrlo veliki snieg pao, koji svaku vojenu operaciju gotovo nemogućnom čini.

Iz Odese iste novine javljaju, da se Rusia sprema na ozbiljni rat i da je narod po svima krnjevima carstva gotov braniti svoju narodnu čest.

Iz Carigrada je došla „Tr. Ztg-u.“ viest od 14. studenoga, po kojoj englezko-francuske bojne ladje do pomenutog dana još nisu bile otišle u crno more. Četiri su ladje stajale na samome utoku Bospora u crno more. Više turskih ladjah plovi oko aziatske obale. Ruske pak bojne ladje još stoje kod Sevastopolja. Još nije bilo nikakvoga boja na moru.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbije.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećao se nadalje:
(i tako svotu za utemeljenje, kao i godišnje prineske platiše.)

	za glavnicu	godišnji pri- nesci
1 G. Janko Rosenberg . . .	—	10
2 „ Slavoljub Merzljak . . .	—	10
3 „ Viktor Globočnik . . .	2	—
4 „ Dane Stanislavljević . . .	—	5
5 „ Hinko Koos . . .	—	6
6 „ Vilhelmo Czerny . . .	—	2
7 „ Antun Dojak . . .	—	5
8 „ Ilia Drobnjak . . .	—	4
9 „ Vinko Fric . . .	1	—
10 „ Vinko Sabljak . . .	130	—
11 „ Franjo Megušer . . .	—	1
12 „ Janko Herzog . . .	2	—
13 „ Franjo Princ . . .	30 k.	—
14 „ Skender Vrabec . . .	—	2
15 „ Vinko Borovjak . . .	2	—
16 „ Ilia Popović . . .	1	—
17 „ Mikula B. dovinac . . .	1	—
18 „ Viekoslav Christ . . .	1	—
19 „ Raimundo Herkov . . .	1	—

20 „ Josip Blagaić . . .	1	—
21 „ Dragutin Cvetković . . .	1	—
22 „ Vencel Čibulka . . .	30 k.	—
23 „ Lavoslav Suhanek . . .	30 „	—
24 „ Hinko Stajdacher . . .	—	2
25 „ Viekoslav Siffer . . .	1	—
26 „ Janke Vipauc . . .	2	—
27 „ Vid Moše . . .	1	—
28 „ Ferdo Marquis Strozzi . . .	1	—
29 „ Alberto Jelačić . . .	1	—
30 „ Janko Rakić . . .	1	—
31 „ Janko Stefany . . .	1	—
32 „ Dragutin Haissig . . .	30 k.	—
33 „ Josip Keraus . . .	30 „	—
34 „ Matia Černadak . . .	30 „	—
35 „ Ernest Matić . . .	1	—
36 „ Vincenc Kralj . . .	2	—
37 „ Oto Marquis Bairos . . .	1	—
38 „ Ljudevit Galac . . .	—	1
39 „ Janko Magjarević . . .	30 k.	—
40 „ Alberto Premelić . . .	30 „	—
41 „ Svetozar Ingjić . . .	30 „	—
42 „ Tomo Christ . . .	30 „	—
43 „ Josip Kalain . . .	20 „	—
44 „ Adalberto Tyrold . . .	30 „	—
Stjepan Pogledić, . . .	Kamauf,	načelnik.
predstav. i župnik.		

Moldavia i Vlaška.

— Iz Jaša nam javljaju, da su oni ruski bolnestni vojnici, koji su se malo predigli, poslani u Kišenjev u Besarabii, gdje sad ima jedna velika bolnica za ruske oporavljajuće se vojnike. Istina je, da je avantgarda od Osten-sakenovog korpusa prošla 12. stud. kroz Jaš.

Turska.

— Iz toga, što se u ruskoj vojsci na Dunavu nalazi general Kocebue kao direktor diplomatske kancelarie, i što je Fuad-efendia u istom predmetu poslan u tursku vojsku, kao i iz toga, što je Omer-paša vojsku svoju povukao natrag, zaključuje „Wand.“ od 16. stud., da mora biti da su započeli neposredni predgovori između Turske i Rusie, i da su Kocebue i Fuad-efendia jamačno dobili o tome i dotična nastavljenja od svojih vladah, pa po tome da će i biti štogod istine u onome glasu, kao da je primirje zaključeno.

Rusia.

— „Moniteur“, pišu „Allg. Ztg-u“ s Poljske granice 19. p. m., više na ruski manifest bajagi zbog toga, što se tamo nenavode nikakva diela, zbog kojih je zametnuta iztočna razmirica, pa kao da je rad kazati, da se ta razmirica ne vodi ni zbog kakvoga prava, koje je osnovano na kome ugovoru, poslie da četiri velike sile nisu svietovale portu da popusti. Da bi pokazali da to, što „Moniteur“ kaže, kao da četiri velike sile nisu portu svietovale da popusti, nije putno rečeno, dosta je samo da naponemo to, što su četiri velike sile svietovale portu, da pristane na bečki predlog kao što jest, počem je i Rusia na njega pristala. Ono, što je htela Rusia i što su četiri velike sile poslie mnogoga razmišljanja za dobro našle, porta je odbacila. A da su ruska zahtjevanja doista na ugovorima osnovana, vidi se iz svih obavljenih aktah, a iz same bečke note, gdje se osobito ugovori navode i nanovo potvrđuju. A kao što znamo, i turski protest kaže:

„Ako ruski dvor ostaje pri zahtjevanju, da mu se dokumentom potvrde u rieči stojeće religiozne privilegije, osnivajući to na traktatu kajnardžiskom, onda primjećavamo, da je obećanje,

koje je u prvoj časti članka 7. toga traktata izloženo, a koje se tiče zaklanjanja vjere i crkve kërstjanske, obće, pa da odtuda Rusia nema onu vlast, koju sebi prisvaja, a još manje specialno na hasnu pravoslavnoj vjere. Porta je dovoljno izrazila svoje misli u fermanima, skoro izdanima; ali je ona opet iz obzira na cara gotova, što se tiče pravoslavne vjere dati dovoljna uvjerenja. Samo što ona nepristaje, da se ta uvjerenja smatraju kao izključiteljne obvezanosti, jerbo bi ona onda dielila svoj autoritet sa ruskom vladom nad narodom, koji je portu podčinjen i koga ima tolike milionah dušah, te tako bi izgubila svoju nezavisnost.“

A bečkom notom, koju su sve sile priznale da se podudara sa portinom nezavisnosti, htela se ukloniti ta sumnja. To jezgro iztočne razmirice shvatile su drugčie Rusia a drugčie Turska. Ali je opet svakojakim izmjenjivanjem i ograničivanjem, na koje je Rusia pristala, sporno jezgro tako jako ograničeno bilo, da čovjek, koji nesudi po ataru, nemože da dokuči, kako je moglo europejskoj diplomaciji neizpasti za rukom da odredi čvor svojim sretnim posredovanjem, ako se doista htelo posredovati, pa stvar liepo razpraviti! Da će diplomacia zapadnih silah javno odbaciti, te još i sasvim poreći ono, što je prie kratkoga vremena sama radila i svetovala činiti, tome se čovjek naravno nebi nadao. Ali što mu drago, odbacila da odbacila i porekla da porekla, ali bar netreba druge odgovarati da dvoliče. Interesantno je što se toga tiče to, što neki dan „Lloyd“ reče, da je t. j. lord Redklif bio sve nešto bolestan, dokle se god posredovalo u Carigradu, a odkako se započeo rat, od to doba da je sasvim zdrav.

— Bečka „Presse“ kazuje, da gvardejski korpus, koji sad u Petrogradu stoji, iznosi 70,000 mom. Ovaj liepi korpus, veli, molio je da bi se odpravio u podunavska knjažestva, pa da se tamo protivu Turakah bori. General, koji gardom zapovieda, saobći to caru, koji tim jako tronut hrabrim ovim ratoborcima dade odgovoriti: „Ja sam vam jako obavezan: ali se toplo blagome bogu molim, da vaša služba nebude nuždna.“

„Post. Ztg“ piše, da sva vojska, koja sad u Poljskoj stoji, ima se po višoj zapoviesti približiti vojsci, što je na jugu u Rusii, a da će druga vojska iz Rusie, imeno i jedan gvardejski puk, doći u Poljsku.

Iz Moskve pišu 22. listop. „Siev. Pčeli“: Razumievši, da se velika knjaginja cesarevna Maria Aleksandrovna porodila, tērgovci su, gradjani i zanatlie u Moskvi zaključili, i to tērgovci: za sav školski tečaj izdržavati 40 dievojakah siroticah i dietce moskovskih siromašnih gradjanah u gradjanskoj dievojačkoj školi, koju su oni za spomen vienčanja velikoga knjaza nasljednika Cesarevića sa velikom knjaginjom Cesarevnom osnovali. pa ta siromašna dietca da se zovu „pitomice njezinoga carskog visočestva velike knjaginje Marie Aleksandrovne“, i da po svršetku te škole dobiu u ime dara 200 rubaljah, i to iz društvene kase; dalje gradjani sa 25,000 rub. izlatiti neizplaćeni danak za najsiromašnie gradjane, koji su u godinama i nemogu raditi, a pri tom imaju velku familiju da izdržavaju; a zanatlie tako isto za siromašne i u godinama zanatlie izplatiti neizplaćeni danak sa 5,000 rub., a osim toga još i za u napredak izplatiti sav danak za njih 250 zanatliah, koji su u godinama i nemogu raditi. Razumievši za to, car je zapoviedio vojničkome glavnom upravitelju u Moskvi, da od njegove strane zahvali tima društvima na odanosti spram careve familie, odobrivši pri tom i to, da se

one djevojke, koje su u pomenutu djevojačku školu uzmu, zovu „pitomice njez. car. visosti vel. knjeginje Marie Aleksandrovne.“

Francuska.

— „Ost D. Post-u“ pišu iz Pariza od 21. studenoga: Zbog toga, što se turska vojska opet vratila na bugarsku obalu, okrenula se iz točna razmirica na mir. Taj povratak smatraju kao znak ustavljenog neprijateljstva. A kako su ustavljena neprijateljstva, to će diplomacija gledati da zimom izradi ono, što joj lieto nije poslo za rukom. A da li će četiri velike sile pripisati borećim se stranama mir, to je još pitanje. Priličnije je misliti, da će se Turska pustiti u neposredne pregovore s Rusijom, te tako da će se održati mir. Istina, Rusia i Turska jako su jedna na drugu ogorčene, pa su u svojim aktima i po svojim pavinama jako jedna drugu ružile; ali je to tako i moralo biti, jerbo kad se objavljuje rat, onda se neobjavljuju i neprijateljstva, a pri tom mogu Rusia i Turska porred svo gerdnje biti opet prijatelji, te još može biti i bolji nego prije što su bile, jerbo znamo, da je više putah baš predhodeća kavga i svadja uzrok, te se prijatelji još većma spriatelje. Ruski dragoman gosp. Argiropulo, o kome se prije govorilo, da ima zapoviest ugovarati mir s Turskom, mislim da će sad biti u Bukureštu. A naposlje nije valjda ni Fuad-efendia tek uzalud otišao Omer-paši u stanje. Pa zar to nemože biti, da se Fuad-efendia kakogod sastane sa g. Argiropulom, pa da se izmedju sebe liepo porazgovore, pod kojima bi se uslovima mogao mir zaključiti?

Velika Britanija i Iraka.

— „Times“ piše, da bi Englezka sasvim ludo učinila, kad bi se pustila u boj, a nebi se najprije pogodila s Turskom i Francuskom o tome, u koje vrijeme i zašto da se pušta u boj. Za primjer, na koi se valja ugledati, navodi „Times“ londonski ugovor od god. 1827, što se tiče Gerčke, i poslie ugovor četverogube aliance od 1840 o razpravi egipatsko-turske razpre. Kao da nije samo englezka, nego je, veli, i francuska vlada osviedotena, da se nemože ništa počinati bez takvoga dogovora, na koi bi naravno i druge sile mogle pristati. A što se tiče načina, na koi da se taj ugovor zaključi, tu neima, veli, nikakve smetnje; on se, veli, može zaključiti neposredno i na pismeno ili i na konferenciji velikih silah u Londonu ili u Parizu; a od toga, veli, zavisi nadanje, da će se čas prije povratiti mir.

„Herald“ piše: Grof Valevski, francuski poslanik u Londonu, otišao je u Francusku vrlo bitno. Po diplomatskim krugovima misle o tome ovako: Car se Napoleon izjasnio englezkoj vladi, da je nauman poslati nešto vojske u Carigrad, pa joj je u isto vrijeme predložio, da i ona pošlje svoju vojsku. To jako uznemiri lorda Aberdena. Englezkoj vladi nije takovo što bilo ni na kraj pameti, pa zato nemože dopustiti ni Francuskoj da šilje vojsku u Carigrad, a da se na Englezku neugleda. Te tako je Englezka rada da se francuski car predomisli. Pa zbog toga su se, vele, zametnule smetnje izmedju te dvije vlade, te tako je i grof Valevski morao odmah ići u Francusku.

Sirotninski pomnjenik grada Zagreba priobćuje da se pupilarski kapital 100 for. sr. na pupilarsku sigurnost mieseca siečnja 1854 u zajam dobiti može.

U Zagrebu 3. prosinca 1853.

Ivan Vibrat.

Clena žita u Zagrebu

od 9. prosinca 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	
Pšenice banatske	5	—	6
„ hrvatske	5	—	—
Napolice	4	—	4 15
Raži	3	30	—
Kukuruza starog	3	36	3 40
Ječma	3	40	—
Zobi	2	12	—

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 7. prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dječ. av. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (97 1/2)	2 mies.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82 3/4	Augsburg za 100 f. current	3 mies.
„ „ „ 5 „	74	Berlin za 100 prus. talirah	2 mies.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies.
Izvučene obv., obv. „ 6 „	„	Frankfurt na Mainu za 120	2 mies.
dvor. komore od „ 5 „	„	Genova za 300	2 mies.
prisilnog zajma „ 4 1/2 „	„	Piemont. lirah	2 mies.
Kranjskoj, orar. „ 4 „	„	Hamburg za 100 mar. ban.	86 1/2
ob. od Tirola, Vo. „ 3 „	„	Lipko za 100 forintih	2 mies.
rariberga i Salzb. „ 3 „	„	Livorno za 300 tosc. lirah	114 1/2
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5 „	136 1/2	London za 1 funt sterl.	11 18
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 „ 100 „	„	Lyon za 300 fr.	114
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	Milan za 300 austr. lirah	136
„ „ „ 2 „	„	Marsaille za 300 frank.	136
obće i gar. dv. sa 3 „	„	Paris za 300 frank.	136
komore, starih „ 2 1/2 „	„	Prag za 100 for.	114
lom. dugovah, u „ 2 „	„	Torin za 100 for.	114
Fiorenci Genai „ 2 „	„	Mletci za 300 austr. lirah	114
učinjenog zajma „ 1 1/2 „	„	Bukurešt za 1 for. parah	238 1/2
galičke „ 2 „	„	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Obveznice „ 1 1/2 „	„	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Obvezn. u Frank- „ 5 pct.	„	Tečaj novca	„
furtu i Holandi- „ 4 1/2 „	„	Caraki dukati	„
činjenog zajma „ 4 „	„	Zajam od 1851	„
stališah austr. nad i pod En- som, českih, moravskih, slo- žkih, stajorskih „ 2 1/2 „	„	Slovo A	„
Obveznice „ 2 „	„	„ B	„
ornskih, kranj- „ 2 „	„	„	„
skih, goričkih, bečkoga ober- kammeramta. „ 1 1/2 „	„	„	„
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5 „	92 1/2	„	„
Naplatnice srednje blagajne „ 5 „	„	„	„
Godišnji disconto „ 5 „	„	„	„
Bank-akcije komad po 1363	„	„	„

Diene.

Sieverne željez. po 1000 fr.	2335	Krak.-g. sleške po 100 f.	645
Bečko-glog. želj. „ 500 „	830	Aust. dun. parob. 500 f.	588
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „	„	Aust. Llo. u Terstu 500 „	„
Budiej.-Gm. Linz „ 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Pozun.-térn. 1. ind. „ 290 „	„	Galič. založn. 4 „ za 100 „	„
„ 2. iz- danja s prvenstvom, 200 „	„	Srečko Esterhazia 4 „	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15,334.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzamte in Zengg ist die Stelle des Wagneisters, mit welcher der Jahresgehalt von Dreihundert fünfzig Gulden C. Mz., Neunzig Gulden Quartiergeld und der Genuss eines Salzdeputates pr Zweihundert Pfund mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche innerhalb der genannten Frist bei der k. k. Finanz Bezirks Direction in Fiume einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstleistung, die Kenntniss der deutschen und kroatischen, oder einer verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache, über die sich in der Salz-Manipulation und im Rechnungsgeschäfte erworbenen Kenntnisse, gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und welchem Grade sie mit einem Beamten im Amtsbereiche dieser Finanz Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Br. 1870. (372—Lzv.) (3—1)

Izrok.

C. k. sud krapinski obznanjuje, da će se putem sudbene dražbe prodavati u tergu Krapini kuća sa pristojalstvom pod kucnim br. 145 na Josipu Raičiću spadajuća, te na stran Konstantina Šneidera pod overhu uzeta i u 875 for. procijenjena, — koji se dražbe rokovi opredjeljuju u uredu ovog c. kr. kot. suda na dne 23. siečnja i na dne 23. veljače 1854 za 9 uru prije podne.

Kamo se kupiti želeći pozivaju time, da svaki izmedju njih prije dražbene ponude morat će jamčevinu od 100 for. položiti, zapisnik pako procijene i uvjeti dražbeni kod c. k. kot. ovog suda kao što i prepisi takovih uzeti se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na recenu kuću imati misle, da se prije ponude c. kr. kot. ovom sudu prijave, jer u

protivnom slučaju sebi će pripisati imati, ako se u odsutju njihovom dražbene svote razdieljenje pred- uzme, i iste od nje na koliko se diobom neizcerpi, izključeni budu.

C. kr. kotarski sud u Krapini dne 23. studenoga 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

Br. 2782 (374—Lzv.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisatog c. k. kotarskog suda stavlja se do znanja, da će se na molbu tužitelja konvikta zagrebačkog pod br. 2782/1853 podnietu dvie rali oranice Kolo zvane, na g. Kolomana Kőröskénia, vlastelina imanja Vinica spadajuće, te na 70 for. sr. procijenjene dne 22. prosinca t. g. u 3 ure poslie podne na licu zemlje u Vinici putem druge i zadnje sudbene dražbe makar i izpod procijene najviše obećavajućemu prodati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. k. kotarski sud Ivanečki u Ivancu dne 30. studenoga 1853.

Br. 3146. (374—Lzv.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisatog c. k. kotarskog suda stavlja se do znanja, da se će dne 12. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. u gradu Cerje na sirotinsku masu pokojnih suprugah Franje i Elisabete Kovačoci spadajući pokretni imetak sastojeci iz pokućstva, kuhinskog posudja, marve, gospodarstvenog orudja, kolah, kočie, lagvov, vina, svake vrsti žitka, siena, slame, otave, šljivah za pečenje šljivovice u lagvih sa željeznimi obruči se nalazećih, droždja, kao i ostalih stvari, — zatim dne 19. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. na imanju Seketin na istu masu spadajućem do 300 vedarah vina ovogodišnjeg priroda, lagvi sa željeznimi obruči obiti, zatim liepo pokućstvo, rubenina, posteljina, i ostala putem javne dražbe uz gotove novce prodavati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. kr. kotar. sud ivanečki u Ivancu, dne 30. studenoga 1853.

Br. 9128/ž. z. (130—D.S.) (3—1)

Oglas jevtinbe.

Za pribaviti jednog stalnog bravara, koi bi u svoje vrijeme obsudjene uznike zakovati i razkovati dao, kao što i drugo bravarsko dielo za stran kazionice obavljao, — razpisuje se ovim javna jevtinba za dne 17. prosinca 1853 u ured županije zagrebačke prije podne oko 10 sati, — kamo se svi bravari, koji bi to preuzeti naumili, najuljudnije pozivlju.

U Zagrebu 6. prosinca 1853.

C. k. vèrh. župan
Josip Bunyevac.

Br. 1158. (373—Lzv.) (3—2)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud vèrbovački stavlja ovim do znanja, da će se uslied odluke na prošnju vlastelina Repinečkoga gosp. Dragutina Koritića izdate, dne 17. prosinca 1853 prije i poslie podne u dvoru Repinečkom preduzeti dražba pokretnosti suprugah gg. Ferdinanda i Matilde Klebl pod 29. studenoga t. g. zapljenjenih, naime: 3 konja, 1 krave, 1 telice, 5 telicah, 15 većih i manjih svinjah, 20 vaganah razi, 5 vaganah zobi, 65 vaganah kukuruze u klipu, 8 vaganah hajdine, 1 vagan žita, 8 vagnah krumpira i 42 vedra vina desetinskoga, ukupno procijenjeno na 425 for. srebra.

U Vèrbovcu 1. prosinca 1853.

M. Baneković.

Nr. 4943. (20—P.Z.) (3—3)

Kundmachung.

Um das rechtzeitige Eintreffen des Mallewagens von Agram nach Steinbrücken zur Influenz auf die Eisenbahnpostzüge auch während der schlechten Jahreszeit sicher zu stellen, hat man sich veranlasst gefunden, auf die Dauer der letzteren und zwar vom 1. Dezember d. J. an bis Ende März 1854 den Mallewagen von Agram nach Steinbrücken täglich um eine Stunde früher d. i. um acht Uhr Abends abfertigen zu lassen.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss mit dem Beifügen gebracht wird, dass weder an der festgesetzten Beförderungszeit, noch an der Abfertigungszeit des Mallewagens in der Retourfahrt von Steinbrücken nach Agram eine Aenderung eintritt.

K. k. Postdirection für Kroatien und Slavonien.

Agram 25. November 1853.

K l e m p a y.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
od petka do ponedjeljka
u cijeloj godini — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstva 4 for.
— Za vanjske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
svrština: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr.— Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. Dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

S ratišta rusko-turskoga.

U Zagrebu, 10. prosinca.

Polag ruskih izviestih Turci su u Turtukaju nešto malo vojske ostavili za posadu, a sa svom su drugom ovdje i kod Oltenice bivšom, potegli se prema zapadnoj strani, kao što se misli, k Vidinu. Dalje, ako je istim viestima vjerovali, Turci su nastojali Ruse obsieniti, t. j. nisu im htieli dati za spoznati, da su se od Oltenice povukli, te su dali pred praznima šatorima glasbu svirati, i nekoliko golorukih ljudi u blizini se zabavljati i tumarati, nego Kozaci, koji noću biahu na patrolah, dovukoše se do toga tobožnjega tabora, pa najdoše da u njemu neima ni jedne duše, van opaziše nekoliko snopah slame, obučenih u vojničko-tursku opravu, te u naručju usadjene im puške.

O oddielu Osten-Sackenovu nezna se ništa za stalno, jer jedni govore da napreduje, a drugi da ga nigdje nemogu opaziti.

Kronštatski „Satelit“ piše, da mu izviestja s ratišta dosižu do 26. studenoga, a ona iz Bukurešta do 28. i. m. Polag ovih Turci su nastojali učvrstiti se na obtoku Mokanu, nego kako i prije biahše im trud u zaludu.

Knez Goršakov biahše na 26. studenoga otišao u Gjurgjevo, za da tamošnju vojsku pregleda. Oni glasi, kao da on zbilja kani preko Dunaja udariti, niti se potvrđuju, niti je prilike da su istiniti. Doista nijedan vojvoda nekažu svoje namiere, a ovo se može osobito reći o Gorčakovu.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

— Iz Oršave pišu „Sèrb. Dn.“ 30. studenoga. Rusi su na ostrov izmedju Gjurgjeva i Ruščuka ležeći most načinili, i ovaj ostrov sa baterijama načičkali. Namiera je očevidna, Ruščuk bombardirati i prelazak vojske u Bugarsku olakšati. Sam knjaz Gorčakov pregledao je u Gjurgjevu nahodeću se vojsku, a potom vratio se u Bukurešt, da najviši ukaz u smotrenju budućeg upravljanja u knjažestvama Moldavi i Vlaškoj obnaruđuje. Rusi smatraju već ova dva knjažestva kao osvojene zemlje. — Ostensakenov korpus od 50.000, već je došao. — General Liders čini pripreme za prelazak kod Ibraila. — General Fišbah krenuo se iz Kraljeva, da kod Kalafata i u okolini ušančene Turke iz male Vlaške iztiera. — Do koi dan čut ćemo važne događaje, jerbo sad Rusi počinju na Turke napadati.

⊙ Iz Banjeluke 16. studenoga. Glasoviti okrutnik Hadži-Ali-paša, kao što je poznato, lišen je kajmakanluka (namiestništva) nad sandžakatom banjalučkim, i evo sada svuca se po nabil dervetskoj, gdje je 300 kućah kmetah raje više oteo nego kupio od nekog Rustan-bega. Oteo je, velim, ovako: Rustan-beg uzeo je u zajam od Hadži-Ali-paše 300 kesah grošah s ugovorom, da će te novce paši poslie tri godine vratiti; medjutim dadne u zalog 300 kućah kmetah kroz tri godine. Poslie nego je ovi rok izišao hotiaše Rustan-beg vratiti paši novce, a posvojiti kmete i selišta svoja; nu bio je paša težji s novcem, te pretegne, kao što i reknu kod nas: težje priteže, nije druga; ter tako najde pravdu kod šure sarajevske paša i kmete sve prisvoji, a Rustan-beg kad i pravdu i kmete izgubi, popije otrov, i ode naprieko. Bio pa ga nije!

Uz to pako, što je Hadži-Ali-paša promie-

njen i skinut s namiestništva banjalučkog, jeda li je i zulum promienjen i skinut s raje i Turakah fukare? Nije ni najmanje, nego ako nije što gore i teže po fukaru od dana do dana, nije ništa bolje niti lakše. — I živa je istina, da u banjalučkom sandžaku (u kom je mnogo više raje nego Turakah) mnogo što kakvog zuluma biva, što po drugim nahiama nebiva. A koi je to osobiti zulum, od koga i zašto biva? ovo ću potanko navesti.

Pèrvo je dakle zlo i protežko za raju ugnjetenje ovo: što suprot starom turskom zakonu desetina, tretjina itd. neodlaže se od priroda, nego po sretnom (?) tanzimatu prodaje državna blagajna (carska hazna kod nas zovu) zakupnicima sve svoje dohodke od priroda ploda zemaljskog. Svaki dakle zakupnik u blagajnu mora položiti gotove novce za desetinu, djumruke, kèrème itd., a iz blagajne daje mu šura sarajevska pismo, da kupi i sabira od fukare desetinu ili koi mu drago dohodak hazne carske. Ovih piavicah zakupnikah imadu čitava društva; ove je godine poglavica medju zakupnicima desetine neki Muj-aga Arnautin. Poslie pako nego su zakupili desetinu ovi skakavci, zašli su po nahiama i varošima, pa traže gdje će koga naći, tko bi od njih prekupio gdjekoju ili čitavu nahiju, ili koje selo, ili barem občinu, ter neka štogod samo imaju dobitka, eto ti odmah prodadu gdje što komu mogu, pa zarad samo malog dobitka opet će ovi drugi zakupnici ono isto trećima itd. prodati. Na ovi način ta kukavna carska desetina prodje kroz desetero ruke, a za svaku ruku valja da se štogod dobitka priliepi, pa šta će raji ostati od svega priroda? Poslie nego desetinu deseterostruko plati, ostaje mu 0.

Kazuju mnogi n. pr. vlastnici šljivikah, da su im došli zakupnici desetinari i pregledali šljivik, i odmah su upisali, da ima 100 kotlovah koma, a kad ga vlastnik otrese, nije našao više nego 50 kotlovah, dakle još onoliko koliko mu po pravdi dolazi, zakupnik je upisao i dobio koma; pa nek bi i to bilo, raja bi dala makar deset mjesto pet kotlovah šljivah zulumčaru zakupniku, al neće on šljivah, nego veli: Vlaho! izpeci mi rakiu; a kad zbilja rakiu iz koma izvadi raja i rekne: evo gospodaru dragi! gotova je tvoja rakia, gdje ćeš da ti ju donesem? Al zulumčar zakupnik kaže: neću ja vlašie rakie, nego hoću gotove novce za rakiu, jer sam i ja gotovinu u haznu položio. — Šta će bit dalje? Evo: ako je medju ljudima oka rakie po 1 groš 35 parah (10 kr.), zakupnik neće tako, nego kaže: daj ti meni vlašie moju rakiu plati po 4 groša (20 kr. sr.); pa kakogod zulumčari reknu, tako mora fukara sve izvršiti i platiti.

Desilo se je gdje gdje, da koi od raje videći nepravdu, koja mu biva i strašnu globu u popisanju desetine zakupnika zamoli, nemoj ako boga znaš gospodaru, toliko pisat desetine, jer neima ni pola toga; ili veli nemoj molim te gospodaru, po to mi naplaćivat rakie, jer neimam novacah, eno ti rakia uzmi ju; al se živina zakupnik neda umoliti nego da sve ostale uplaši, ter da nesmiju ni moliti, — pèrvog, koi se je usudio zamolit mu se, šta se prije dosegne, s onim ga puc po glavi, po vratu, po očima kud shvati. Eto ti muke i gore, ide sad jadnik razciepane glave muselimu, kad i šurašima, al oho! nedaju mu ni izaci na šuru, nego mu poruču: nek ide kući, pak nek neide drugi put carskim ljudima uz nos, nego što je carsko nek odmah plaća, drugčie bit će ne samo bijen nego i obiešen. — A zašto ovaku osudu daje Muselim, kadia i carske šure? evo uzroka: zašto bo

je zakupnik prije nego je pošto po nahii svoj dobitak tražiti, k njima se navratio i svakom po nekoliko zećjih očuh — žutih magjariah — pod kolino turio, i s tim je utvèrdio, da može kako hoće zulumčariti.

Kad dojde lani za vezira u Bosnu Veleidin kazu, da je govorio, da ima carski ferman, s kojim se zabranjuje, da zakupnici djumrukah, desetine itd. nemogu biti kadie, muselimi i šure, jer ako oni bivši zakupnici gdje komu zulum učine, kako će se na njih kod njih moći tužba učiniti? kako li oni pravo suditi? — I može bit zbilja da je pisan taki ferman u Carigradu, pa zar tatar, koi ga je ponio u Bosnu, nigdi na putu vrat slomio i nestalo ga, ter tako kako drugih hiljadu fermanah pošlo, a nedošlo u Bosnu, tako se i s ovim isto zgodi. — Ele u Bosni kako do sad tako i sad tko je zakupnik dohodakah carske hazne? muselimi, kadie, šure, uleme, pače tko mu drago šta zakupio, odmah ove sebi pusti u ortakluk; onda bo mu je odmah gotov poso, započeti trajuci a nesvršujući zulum činiti svèrhu jadne raje.

Ta evo sad tko je taj, koga se najviše svaka besieda u šuri carsko-sarajevskoj zarezuje i sluša, i tko spomenutom šurom kreće kako boće? nitko drugi nego Zubban Hafiz-efendia Uzunić, koi je dva krat bio u zatočju, pa kako se je preklani povratio iz surgunluka, odmah je stupio u šuru i član postao iste poglavite za svu Bosnu sarajevske šure, pa je on danas ujedno i zakupnik desetine; on siedi u šuri, a njegovi dionici i dvorani kupe i naplaćuju desetinu, pa gdje učine komu krivo, kud će ići čoviek na tužbu, zar na šuru sarajevsku, gdje Uzunia sudi, a uprav ovi je naredio, da se zulum čini, drugčie nebi mogo dobit, što mu treba za put, ako treći krat pojde (amen, bilo mu to!) u surgunluk. Al nije sam Uzunia, nego su tako po svim nahiama više manje zakupnici muselimi i šure, pa što ima od njihova dobitka hazna koristi? ima ovo: da kad koi umre, (ako prije nebude surgun), najde se dužan u haznu na hiljade kesah, kao što se je lani sgodilo s Reiz-efendiom, predsjednikom šure sarajevske, od koga kazuju, da je poslie nego se je otrovao i otišao napreko, ostao u haznu dužan 700,000 kesah turskih grošah. Ele vidimo, da s prodavanja dohodakah carske hazne, koje se naopako u Bosnu s tanzimatom uvuče, propade i hazna i raja; a tko je tomu svemu kriv? neka videći i čujuć ova pametar i drugi, to izreknu, a ja nevelim ništa.

Iz Livna, 9. studenoga. Na 8. tekućega mieseca dogodi se u nas jedan požar, koi je u pepeo obratio muselimov konak sa svim tefterima, protokolima i s ostalim pokućtvom osim samoga sanduka, u komu se novci mirinski nalaze, i on bi izgorio, da ga nisu uapšenici oslobodili; od bližnjih kućah nije se zapalila ni jedna, budući da je bilo tiho vrieme i vietra nije bilo opaziti ni malo. Uzrok ovoga požara bio je isti muselim, budući da su momci u njegovu konaku vatru ložili i vodu mu grijali, s kojom se kupao po običaju turskom.

Na 3. istoga mieseca kod nas je učen ferman, u komu porta obznanjiva rat s Rusiom, podajnike na viernost probudjuje i Turcima nalaze, da raju paze, s njima se kao s bratjom dèrže; ama zaludu. U nas zulum sve to više raste U nas je porez težji nego i u jednoj varoši sve Bosne zbog toga, što je muselim Turke u davanju poreza od raje odlučio tako, da jedan od tèrgovacah naših više daje poreza nego najbogatiji Turčin, koji ima svojih 50 kmetah. Još

godine 1849 za Tahir-paše izošao je ferman, da kmeti gospodarima daju tretinu dohodakah, a gospodari kmetima treći dio poreza, što padne na njih; od koga davanja muselim je Turke Livanjske iznimio, premda kmeti gospodarima trećinu žita i polovinu siena daju. U našoj okolici ima hajdukah sada više nego ikada, i ovomu je uzrok naš muselim, jer kada koga uhvati, ucieni ga nekoliko dukatah, pak ga pusti opet krasti i narod guliti. Rečeni Rešid-beg poslao je u Grahovo svoga Ibrahim-efendiu s pandurima, da hvataju hajduke, a oni su narodu teži nego hajduci; jer ih narod hrani ovnovinom mesom, pče im pite i t. d. — Evo kako je u nas airi-tenzimat. — Rešid-beg je rođen u Beogradu, koji otrov tamo primljeni nad siromaškom rajom izlieva i osvetu čini.

Bosna i Hercegovina.

Iz Bosne 14. studenoga. Sad svi dobri hristijani misle, šta li jedna raja u Bosni radi i nadali se čemu boljem. Raja nevidi nikakva dobra samo gleda kao osudjena: „čaju boga spasa-jušćago“. — Juče su bili Turci raznili glas, da je Moskov na Dunavu strašno potučen: 30,000 ljudi da je poginulo i 80 topovah da je Turcima palo u šake, ali nema da se veselje čin i zato nije vjerovati da je tako, jer kad bi tako bilo, onda bi se poslovice obistinile: Teško Jovanu a blago Osmanu. Pri svemu ovome razglasu o pobjedi, Turci su jako nujni i strepe od Moskova kao od groma. Ništa manje zadaju im strah i tugu černogorski kurjaci, koji svaki čas izgledaju kad će da udare.

Poznato je, da je svuda na austrijskoj granici mir, niti se vide i najmanje pripreme od strane Austrije; ali Turci neznam iz kog uzroka jako se ukrepljavaju na granici. Nema otčrpanog i odčrpanog gradića, nema zasutog i zaronjenog šanca, koga Turci sad neopravljaju. Ukripljavanja ova čine se na vrat na nos. Svi su dućani zatvoreni, svi trgovci po strogoj naredbi otišli su na granicu da meterize kopaju.

Na sve mudire izdata je zapovied da se strogo pazi na sve one espape, koji se iz knjaževstva Srbije u Bosnu prenose, da nebi se u njima oružje potajno prenosilo. — Tatari iz Carigrada neprestano u Bosnu doterkuju, donose fermane, koji se Turcima i hristijanima čitaju. Turci na ovakav zbor pozivaju trgovce i svetjenike rišćanske, te čitaju fermane i druge buruntie, u kojima se jednako govori, da car olakšice i slobodu svima rišćanima u njegovom carstvu daje, da mogu cèrkve i škole praviti itd.; ali je to sve kasno, kad je rišćanluk do gole kože oguljen i nema ništa do голу dušu. Turci su, ili sadanji predci, razorili cèrkve i sv. bogomolje, pak bi trebalo da oni to podizu; a ne raja, koja nigdje ništa pod nebom nema. (S. D.)

Izpod Konjica, 12. studenoga. U našoj cijeloj krajini uzrujali su se Turci, kreću vojske na sve strane. Lanjske zime bi rata dosta — a prilika je dobra, da će biti i ove godine. Kod Onogomšta, Kolašina i Gacka kupi se vojska, koja će stajati naprama Hercegovine. Nikšićkih Turakah neima više za oružje do 1000 ljudi, i ovo je u svemu kadiluku, a raje imade do 10,000. Nikšićki Turci čuvat će ždrielo od Plaminice na Slivlju, napram Budoša i Lisca, a Trebinjci i Kortinčani na spram Grahova; no sva ova vojska malo znači, jer nije to careva ordia, već golići krajišnici Turci, koji samo globiti znadu.

Iz Mostara otišla je zapovied u Gacko na bega gatačkog, da se kreće s vojskom u Drob-njak, da čuva granicu od uskokah. Uskoci su Rusten-bega Čengića (sina glasovitoga Čengića Smail-age), koji se na njih god. 1847 pod zimu sa 7000 ljudi krenua, tako nadbili i razagnali mu vojsku da u malo i sam Rusten-beg nije živ u ruke uskokah pao. Uskoci n Tušini, Sirovci i na Javorju neće moći mirovati da ne-jaku vojsku bega gatačkog nenapadaju, a najposlie zgodom podignu i Drobnjake, koji su svi Serbi i valjani junaci te očisti krajinu od Turakah. — U Černojgori čine se pripreme za boj. Černogorci nešalju vojsku na granicu, jer kad pošalju, onda i boj počimlju. Za osvetu junačku najliepša je sloga za Černogorce izpaša.

Po Bosni opet sve vèrvi, sve zija na kau-re. Na sèrbsku granicu opremljena je vojska. Turci misle, tako se ovdie glasa, da kako god Serbe u Srbiji prevare i koliko više hiljadah vojske u Srbiju utèrpaju, pak da je sve do Une, Save i Dunava njihovo. Mi pak ovamo mislimo (može biti zato, što Srbima dobro hoćemo) da nagèrne sva Bosna i Hercegovina, nebi Srbiji ništa učiniti mogla. Jači su danas Serbi no što su u vrijeme ustanka za svoju slobodu bili. Zaziru i Turci od sèrbske puške. Ako taknu Turci u Srbiju, Černogorci će ugaziti u Hercegovinu i ići put Kosova.

Huršid-paša poslao je do 12,000 ljudi na granicu Srbije. Vojska još jednako ide tamo.

Po svima padišinim povlasticama za hristijane nema dobra, jer kèrvnici viere bristove nemogu se ublažiti, niti do čoviečnosti dovesti. Oni baš sad hoće osvetu na nevinoj raji da učine. Padiša u fermanima zapovieda, da hristijani slobodno podizu cèrkve i manastire, a njihovi zabiti zapoviedaju, da se i ono ruši što je još ostalo. Ova nesrećna fukara, koja nikakva reda ni zakona neima, čini putem svaka zla i izstupljenja. Sav svijet nevolje i stradanja ovog žalostnog hristijanstva nevidi, već samo jedini bog u kog patnici svoju nadu polažu, jer od čoviečje pomoći nema prilike, da će što biti. Mala je, siromašna je Černagora, a ta bi nam doista pomogla. — Od Albanie nečuje se ništa.

Sèrbia.

Iz Beograda. Dunavom dolazi u beogradski grad 500 topčiah od Omerpaše, jer u beogradskim Turcima nema paša povierenja. — Knjaz odlazi u Topolu. U savietu se riešava preselenje praviteljstva u Kragujevac. U obće se misli, da će Turci navaliti sa dvie strane preko Srbije. Strah je dosta velik. Obširnie u prèvom listu.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša pišu 25. studenoga „Triest. Ztg.“ Jučer se na jednom iznenada raznese glas po gradu, da se sklopilo medju Turci i Rusi pomirenje. Tome povod mora da je ali to, što su se Turci natrag povukli, ali što su nekoje čete 5. oddiela, koje iz Besarabie amo hodahu povratile se. Prekjučer su dva u Bukureštu utamničena boljara bogdanska, jedan ih preko Skuleny, a drugi preko Leova u Besarabiu odveden. Jedan od ovih Konstantin Rakovica, bivši pobočnik kneza Stirbey-a, s toga je uhvatjen, što mu je brat kod Omer-paše, te je sumnja, da je s njime na tursku korist dopisivao.

Turska.

— U Kandii saznalo se za jedno tajno društvo, koje je sakupilo jedno 15 tisućah lirah šterlinih u namieri toj, da podigne u ime božje bizantinsko carstvo. Dok Englezi ovako sanjaju, sami nastoje kradom, nebi li se kako Cipra i Kandie dočepali, koji su im terna u oku, ma šta ih stalo.

— General (španjolski) Prim sa Tefik-pašom vodi avantgardu, koja je kod Turno Dunav prešla i sada se nahodi kod Rusvede, budući su ovog slavnog španjolskog junaka Rusi kod Turna podobro uzbili. Čini se da ovo tur. odijeljenje ima zapovied sastati se s onim od Kalafata do Krajova, pa da skupa k Slatini marširaju i Ruse napadnu.

— Po najnoviim viestima iz Poljske čini se Rusima, da Turci još nisu s tolikom silom preko Dunava prešli, da im ruska u Vlaškoj nahodeća se vojska odupreti se nemože. Ali zato opet iz sve južne Poljske marširaju naglo svi-koliki pukovi na vojeno pozorište, i misli se da su već tamo prispieli.

Iz Galca pišu od 20. studenoga, da je posliednjih danah onuda više putah prolazila vojska, koja je iz Besarabie prama Dunavu dublje u Vlašku išla. Oni Rusi, što su izmedju Galca i Braile prave duž Dunava zemljane kolibe da u njima zimu provedu.

Rusla.

Po jednome pismu iz Petrograda osim one vojske, što je u podunavskim kneževinama, u Besarabii i u Podolii, koncentriraju se još zna-

menite trupe i po drugim miestima za rezervu. Tako se nalazi kod Kremelšuga znameniti konjanički korpus od 8 regimentah, kod Harkova se koncentriraju 5 regimentah dragonerah, i ne uzimajući ovamo kozačke pukove, što su spremni za boj.

Sudeći po svima ovima glasovima moramo pomisliti, da je zdravo prehitrla ona depeša iz Carigrada, koja javlja da je učinjeno primirje. Bar se vidi da Rusia neće da ostane Turskoj dužna niti misli na mir budući da onako kupi vojsku kao što malo čas spomenusmo. Da je tako još boljra dokazuju i jedne štokholmske novine, koje ovo pišu: Da Rusia nemisli tako bèrzo prestati sa ratom, to pokazuju izviestja iz provinciah kraj sievernoga mora. Reval i Riga dobile su 12,000 ljudi od odabranog granadirs-kog korpusa. U Finlandiu, gdje obično stoji po 12,000 ljudi još je 16,000 vojnikah premiešteno. U Helcingfor došlo je 10,000 matrozah, 9 linejnih ladjah tamo je premiešteno, a to je naravno zato da bi mogle u proleće ranie ploviti, jer je Kronšlad do kasnoga proleća zale-djen. Mnoge su parne mašine u Englezkoj naručene.

Iz Jaša pišu od 18. da je tamošnji franc. konzul dobio nalog, da za vrijeme ode u Galiciu, što on i misli ovih danah učiniti. I za englezkog poslanika misli se, da će skorim otići iz Moldavie; ali on još nije dobio nikakav pravi nalog, nego samo izviestje o tome.

Talianska.

Iz Rima pišu 22. studenoga „Parlamentu“, da se francezka vojska, koja do sada bijaše po papinoj državi razmiejstjena, sabire i sjedinjuje u Rimu. Na njihovo mjesto odlazi papina vojska. Austrijska posada poteže se takodjer iz unu-tarnje zemlje prama Jakinu, Ferari i Bologni.

— „Gazz. piemont.“ donosi kraljevsku naredbu u pogledu povišivanja vojničkih častnikah. Polag nje nitko nemože postati satnikom, dok nije u svakoj nižjoj časti služio po dvie godine. Satnik kao takov mora služiti 4, četnik 3, nad-četnik 2, pukovnik 3 godine prije, nego li se u časti pomakne. U vrijeme rata doba službe uzimlje se na polovicu, ali sasvim time izuzeti su slučaji, ako se n. p. koji u junačtvu osobito izkaže, i ako nebi bilo moguće častnike u vojsci u potrebitome broju imati.

Francezka.

Iz Pariza 3. prosinca. Današnji „Moniteur“ sadèržava rieči, koje je upravio general Baraguay kod svoga dolaza u Carigrad na njeg. veličanstvo sultana. One glase upravo ovako: Francezka je najstariji i najnesobičniji priatelj i saveznik Turske. Francezka se rata neboji, ali ona hoće mir, ona ga želi zakonito, postojano, uz poštenje i značaj neoskvrnjen po njemu ne samo svoj, nego i svojih saveznikah. U ovoj namieri i odluci odpravio je car Napoleon s englezkom i francezku flotu u iztok. Car francezki goji tvrdu nadu, da će uslied čestih svet-čanih obećivanjah petrogradske vlade, poči za rukom, mir medju visokom portom i Ruskom povratiti i učvèrstiti, on se tome time sigurnie nada, što je taj mir i podpuna neodvisnost i cijelost carstva turskoga najužje skopčana s mirom, redom i blagostanjem svih europejskih vladah.

Velika Britanla i Iraka.

Iz Londona 2. pros. Da se naš kabinet od niekojega vremena radi iztočnoga pitanja ciepa medju sobom, to je stvar, koju svi znamo, ali takova, koja se dèrži kao otajstvo, t. j. nitko nezna o njoj više ništa van da zbilja ob-stoji. Što već nije do krize došlo, uzrok je to, što ta u sadašnjih okolnostih nemože za vladu nastati, bez — da se parlament nesazove, a da se ovaj nije sazvaio, niti će se prije veljače saz-vati, uzrok je to, što je taj posao, pozivanje, a i sám sabor ne samo prepričima se stranam, van i istoj vladi stvar jako neprilična i nepo-voljna. Protivnici lorda Aberdena odlučie se toga, — prečekati do veljače, te samo gledati tečaj stvari, i pripravljati se. Onda će se, misle ovi protivnici, vidieti, je li moguće pomiriti Turčina s Rusom, onda će se odkazati, mogu

— Iz Madrida javljaju pod 27. stud. Čudan ali znamenit događaj. „Na plesu kod francuskoga poslanika Soulé opazi sin mu, da se hercog Alba u razgovoru s nekim prijateljem izsmijava iz matere mu, koja nebiaše po najnovijoj modi obučena, te zaista od hercoga za tu uvredu, da mu dade zadovoljštinu, t. j. pozove podrugavatelja na dvoboj. Hercog, koga perpor obuže, pokaza se, kao da drži izpod svoga dostojanstva izići na dvoboj mladiću od 22 godine, te mu očitova da nedaj bože, da on nije ni pomislio rugati mu se nad materom. Sutra dan piše otac mladićev Albi pismo, u kome Amerikanac pokaza, da neima dlake na jeziku makar pred kim, kada se ikoliko o poštenju njegovu oli obitelji mu radi, te medju ostalima kaza hercogu, oda je bilo treba španjolskomu velikašu primiti lekciju od sina prostoga prostih roditeljah i prostouredjene Amerike, — da su španjolski velikaši ljudi bez odhranjenja ikakova a sám Alba da je potomak kervoloka i t.d. Kad velikaštvo španjolsko doznade za sadržaj toga pisma, biaše — naravski na jeziku — strašno razdraženo, te htiede g. Soulé-a na račun potegnuti. Nego jer se nijednome neporači na megdan izići, utaložiše stvar kako najbolje znadoše, a svetu rekoše, da se za njihovu uzvišenost nepristoji ići na megdan s tako niskim stvorenjem, te da je najbolje zaboraviti uvredu od njega im učinjenu.

— „Indep. Belge“ donosi znamenit članak o stanju istočne Indije. U njemu se veli: Unutarnja je zemlja, bi reći mirna, ali da se neprevaramo, ona se još nije uzbunila; ono malih i neznatnih nemirah, što se pokazalo u Dekanu, vlada je umah lahkim trudom umirila. Ali od nekogjega vremena opazilo se kod stanovništva muhamedanske vjere nekakovo komešanje i kipljenje, kome vlada niti može na rep stati, niti može dosta nad njime bditi. Znamenitost istočnoga pitanja, koju neki samo na Europu pretežu, dopèrla je tla i u Indiu, te svaku pozornost od strane državnika zaslužuje. Muhamedanci indijski, stojeći pod englezkom vladom, nikada nisu prestali držati cara turskoga, koji čuva svete ključeve Meke i Medine, za glavu svojega vjerozakona. — Naravski je dakle, da glas o ratu Turčina s Rusiom i na njih ima veliki upliv. Ako se k ovome uzme na pamet i onaj utisak, koji mora se roditi u duši englezke vlade nad vernjanjem i postupanjem Rusah po Persiji i po sievernih medjah englezke Indije: sasvim će se lahko raztumačiti ona težnja — makar za sada na prvi pogled samo pasivna — Englezah, kojom nastoje obustaviti Ruse na njihovom putu k žudjenoj ravni, ali nikad nedosegljivoj svèrhi. Kad bi Rus zaseo u Carigradu, pa se i u Persiji učvrstio, ali makar samo uvukao se u nju, pogibel bi za Englezku radi Indije narasla i ojačala se, a odtuda bi nemir i razdraživanje tako dugo napredovalo, dok ove dvie velike, da' oriaške vlasti nebi se na podnožju Himalaja i englezkoga Kaukaza pohèrvale, te dok im bojna sreća nebi jabuku smutnje bog zna s kakovim za koju posliedkom i uspiehom — iz šakah odniela. — Ko ovako smatra indijske stvari, mora ih doista uzeti za takove, bez kojih uvažjenja nemože se temeljito s istočnih pitanjih ništa govoriti.

— Iz New-Yorka pišu 15. studenoga „Allg. Ztg.“ Ovdasnji Madjari dèržaše u prošli petak skupštinu, u koju, se samo magjarski divanilo i

pretresivalo. S toga ovdašnje novine o predmetu i uspiehu toga sastanka muče, što neznadu ma-
gjarski, van nami (dopisniku „All. Ztg.“) kaza
nekoji priatelj, koi razumi magjarski, da se tom
prilikom štilo nekoje pismo Kossuthovo na Mé-
szaroša, u komu se ovaj pozivlje, neka stupi na
čelo magjarske prevratne čete, koja će u spo-
razumljenju s Turskom, kako je već dogovore-
no, vojevati. Bugati ondašnji Gjuro Lav dati će
tu četu od ovdašnjih 800 Magjarah na svojih
brodih i o svome trošku do opredieljenoga joj
miesta dopremiti. Mészaros radi bolesti nije mo-
gao doći u siednicu, van je na njegovo mjesto
Károly predsjedao.

od 10. prosinca 1853.		U srebru.	
Vagan požunski		od	do
		fr.	kr.
Pšenice banatske		5	— 6
„ hrvatske		5	— —
Napolice		4	— 4 15
Raži		3	30 — —
Kukuruz starog		3	36 3 40
Ječma		3	40 — —
Zobi		2	12 — —

Tečaj žeri. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok	
Déršav. obveznice sa 5 pct.	93 ⁹ / ₁₆	Amsterdam sa 100 holan. f.	97 ¹ / ₂	2 mies.
" od g. 1852 "	82 ¹ / ₄	Angsburg sa 100 f. current	116 ¹ / ₄	3 mies
" " " "	4 "	Berlin sa 100 prus. talirah		2 mies
" " " "	5 "	Vratislava sa 100 pr. tal.		2 mies.
" " " "	3 "	Frankfurt na Mainu sa 120	115 ¹ / ₂	2 mies.
izvučeneoblv., obv. dvor. komore od prisilnog zajma u Kranjskoj, erar. ob. od Tirola, Verraribergai Salzb.	4 ¹ / ₂ "	Genova sa 300 piemont. lirah		kr. rok 2 mies.
	3 "	Hamburg sa 100 mar. ban.	86 ¹ / ₄	2 mies.
Obveznice lomb.-mlotačkog zajma od g. 1850 sa 5 ¹ / ₂ "		Lipsko sa 100 forintih		na saj. 2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f. 1839	100 "	Livorno sa 300 tosk. lirah	114 ¹ / ₂	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 ¹ / ₂ pct.		London sa 1 funt sterl.	11 18	3 mies.
" " " "	2 "	Lyonsa 300 fr.		2 mies.
Obveznice obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fionenci i Genui učinjenog zajma, galičke	sa 3 ¹ / ₂ "	Milan sa 300 austr. lirah	114	2 mies.
" " " "	2 ¹ / ₂ "	Marseille sa 300 frank.	136	2 mies.
" " " "	2 ¹ / ₂ "	Pariz sa 300 frank.	136	2 mies.
" " " "	2 ¹ / ₂ "	Prag sa 100 for.		1 mies.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandi učinjenoga zajma	sa 5 pct. 4 ¹ / ₂ "	Térat sa 100 for.		3 mies.
" " " "	4 "	Mletci sa 300 austr. lirah		1 mies.
Obveznice stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, sloških, štajerskih, oruških, kranjskih, goričkih, bečkoga oberkammeramta.	3 ¹ / ₂ "	Bukurešt sa 1 for. parah	238 ¹ / ₂	31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa	5 ¹ / ₂ "	Carigrad sa 1 for. parah		31 dan
Naputnice redišnje blagajne		Smyrna sa 1 for. parah		
Godišnji disconto		Tečaj novca		
Bank-akcije komad po	1363	Carški dukati		
		Zajam od 1851		
		Slovo A		
		" B		
		Lombardeški		

Von diesem Tage an haben die k. k. Steuerämter Kopreinitz und Kreutz ihre Abfuhr an die k. k. Sammlungskasse in Warasdin, die k. k. Steuerämter Moslavina und Verbovec an

(3-1)

(4-1)

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche längstens bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr

Aker, über die zurückgelegten Studien der Staats-Rechnungs-Wissenschaft, über die mit entsprechenden Erfolge bestandene Cassaprüfung, über ihre praktische Ausbildung im Cassa- und Rechnungs-Geschäfte, in der Zoll- Salz- und Kanzlei Manipulation, und insbesondere über die Befähigung als Oberbeamte, dann über die bisherige Dienstleistung, tadellose Moralität, und über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, ob und auf welche Art sie die vorgeschriebene Dienst-Caution zu erlegen vermögen, endlich ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 22. November 1853.

Nr. 14,397.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Salz- und Commercial-Zollamte I. Classe zu Karlopago, ist die Controllorstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl. der Genuss einer Natural-Wohnung oder des dieser gleichkommenden Quartiergeldes jährlicher 140 fl. C. M. und das Salz-Deputat jährlicher 250 Pfund nebst Verpflichtung zur Leistung der Dienst-Caution im jährlichen Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, über ihre praktische Ausbildung in der Zoll- und Salz-Manipulation, im Cassa-Rechnungs- und Kanzlei-Geschäfte, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache, auszuweisen, und anzugeben, ob und in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstkaution zu erlegen vermögen; dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz-Direction.

Agram am 2. November 1853.

Oglas dražbe.

Od strane c. k. finan. zemaljskog ekonomata za Hrvatsku i Slavoniju daje se na znanje, da će se dne 12. prosinca t. g. u 10 sati priepodne održati, koja su kroz preustrojenje financerne zgrade br. 169 nepotrebna postala, a za dalje gradivo nesposobna nego za vatru još dobra jesu, najviše ponudjajućemu za gotove novce prodavati.

Kupci neka se izvole na rečeni dan i sat u pisarnu zemaljskog ekonomata potruditi.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1853.

M. Strozzi mp. Rakić mp.

Br. 6226/grad. (365.—Izv.) (3—2)

Izrok.

Na dobrovoljnu molbu baštinikah pokojnoga Josipi Emily-a držati će se pred kotarskim ovim sudom u subotu dne 17. prosinca t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne javna ličba sljedećih nepokretnosti:

- Kuća, sastojeće iz temelja sa dvorišćem, starnom i tri poda (izuzamši dva dućana od strane iztoka), koja nepokretnost je naznačena br. 216, na ulici »forno vecchio».
- Vinograda »Muzunišća» sastojeći iz zemlje oranice, loznice, kopanice i pašnika, sa kućom u jednom podu i zemljište, i s blizinom kućom za porabu seljaka, sa štalom i starnom, pod obćinskim br. 44 od bravah 167 □ hv. 28.
- Vrta nazvanog Perilo, zemlje kopanice, loznice s voćem i zelenjem i kolibicom, sve od bravah 1 hv. □ 67 pod br. 749 na ulici Malinah.
- Peknjice sa jednom sobicom i tavanom pod br. 156 na ulici »Arco-Romano».

Vierovnikom uknjiženim priuzdržano je njihovo pravo založno bez obzira na cieniu prodaju.

Uvjeti dražbeni jesu sljedeći:

1. Fiskalna ciena je opredjeljena:
  - a) za kuću br. 216 izuzamši dva dućana od strane iztoka 4000 for.
  - b) za vinograd s kućom u Plasih 4000 for.
  - c) za vrt Luke 800 for.
  - d) za Peknjicu 1700 for.
2. Nepokretnosti ove posebno će se licitirati, ter će se prodati kako stoje i leže, i kao što su upisane u zemljišnim knjigama, za koju god cieniu budi jednaku ili veću od fiskalne.
3. Svaki ličioc položiti će u ime vadia 10% od fiskalne cienne, i zadržati će se vadij od korišćenja ponuditelja.
4. Ponude će se primati samo u gotovom novcu, ili na rate, ali ne dalje od dvie godine, razu-

mievši se, da se barem tretji dio u gotovom novcu izplati, a ostala dužna svota će se uknjižiti na iste nepokretnosti sa kamatima od 6%.

5. Tri dana po uručenju dopitajuće odluke kupac će izpuniti dražbene uviete, jer u protivnom slučaju bi se obdržavala druga dražba na njegovu štetu, trošak i pogibelj.

6. Posle kako bude kupac izpunio uviete prodaje, ustupit će mu se nepokretnosti, ter će se pro-računati i naknaditi najmovina slučajno predplatjena.

7. Nepokretnosti će prodavci prigodom izplate dražbene cienne osloboditi od svakog tereta.

8. Pristojbu dosudjenja, vlastitosti, uknjižbe radi slučajne konačne izplate dopitajuće cienne i sve ostale troškove poći će na teret kupca.

9. Porez od 1. studenoga t. g. unapred obnašati kupci.

Od car. kr. suda kotarskog.

U Rieci, dne 16. studenoga 1853.

Br. 1103. (371—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud verbovački do znanja stavlja, da će se uslied odluke na prošnju g. Petra Horvata sirotah Šugovih skrbitelja dne 26. studenoga 1853 učinite dana 15. i ako uztreba i 16. mieseca prosinca 1853 prie i poslie podne u dvoru Veličkom predzeti dražba konjah, kolovah, kravah i svinjah na žitelje iz Veličke, naime:

- 1) Imbru Pušića, — 2) Marka Banjuna, — 3) Ferka Skupnjaka, — 4) Benedika Poljaka, — 5) Remuša Čadoića, — 6) Antuna Martića, — 7) Vida Verbana, — 8) Lovru Rožmana, — 9) Ivana Rugu, — 10) Josipa Tukšu, — 11) Luku Subota, — 12) Luku i Marka Zarepa, — 13) Marka Petka, — 14) Šimuna Dukšića, — 15) Pavla Smogera, — 16) Andriu Bujanara, — 17) Stjepana Majcena, — 18) Ivana Mikadija, — 19) Šandora Rožmana, — 20) Filipa Bana, — 21) Martina Badjuna, — 22) Imbru Badjuna, — 23) Vida Čupena, — 24) Gavru Ferencaka, — 25) Pavla Ferencaka — i 26) Pavla Brozjana spadajućih, te dne 11. i 12. svibnja o. god. zaplijenjenih i procijenjenih.

U Verbovcu dne 26. studenoga 1853.

M. Baneković.

Br. 1158. (373—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski sud verbovački stavlja ovim do znanja, da će se uslied odluke na prošnju vlastelina Repinečkoga gosp. Dragutina Koritića izdate, dne 17. prosinca 1853 prie i poslie podne u dvoru Repinečkom predzeti dražba pokretnosti suprugah gg. Ferdinanda i Matilde Klebl pod 29. studenoga t. g. zaplijenjenih, naime: 3 konja, 1 krave, 1 telice, 5 telicah, 15 većih i manjih svinjah, 20 vaganah raži, 5 vaganah zobi, 65 vaganah kukuruze u klipu, 8 vaganah hajdine, 1 vagan žita, 8 vaganah kumpira i 42 vedra vina desetinskoga, ukupno procijenjeno na 425 for. srebra.

U Verbovcu 1. prosinca 1853.

M. Baneković.

Br. 9128/z. z. (130—D.S.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za pribaviti jednog stalnog bravara, koji bi u svoje vrijeme obsudjene uznike zakovati i razkovati dao, kao što i drugo bravarsko dielo za stran kazionice obavljao, — razpisuje se ovim javna jevtinba za dne 17. prosinca 1853 u ured županije zagrebačke prie podne oko 10 sati, — kamo se svi bravari, koji bi to preuzeti naumili, najuljudnije pozivlju.

U Zagrebu 6. prosinca 1853.

C. k. v. župan
Josip Bunyevac.

Br. 3146. (374—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane nizpodpisatog c. k. kotarskog sudišta stavlja se do znanja, da se čedu dne 12. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. u gradu Cerje na sirotinsku masu pokojnih suprugah Franje i Elisabete Kovačoci spadajući pokretni imetak sastojeći iz pokućstva, kuhinskog posudja, marve, gospodarsvenog orudja, kolah, kotie, lagvov, vina, svake vrsti žitka, siena, slame, otave, šljivah za pečenje šljivovice u lagvih sa željeznimi obruči se nalazećih, droždja, kao i ostalih stvari, — zatim dne 19. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. na imanju Seketin na istu masu spadajućem do 300 vedarah vina ovogodisnjeg priroda, lagvi sa željeznimi obruči obiti, zatim liepo pokućstvo, rubenina, posteljina, i ostala putem javne dražbe uz gotove novce prodavati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. kr. kotar. sud ivanečki u Ivancu, dne 30. studenoga 1853.

Nr. 15,334.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzamte in Zengg ist die Stelle des Wagmeisters, mit welcher der Jahresgehalt von Dreihundert fünfzig Gulden C. M., Neunzig Gulden Quartiergeld und der Genuss eines Salzdeputates pr Zweihundert Pfund mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche innerhalb der genannten Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstleistung, die Kenntniss der deutschen und kroatischen, oder einer verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache, über die sich in der Salz-Manipulation und im Rechnungsgeschäfte erworbenen Kenntnisse, gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und welchem Grade sie mit einem Beamten im Amtsbereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Br. 1870. (372—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. sud krapinski obznanjuje, da će se putem sudbene dražbe prodavat u tergu Krapini kuća sa pristojalijem pod kućnim br. 145 na Josipu Raičić spadajuća, te na stran Konstantina Šneidera pod overhu uzeta i u 875 for. procijenjena, — koji se dražbe rokovi opredjeljuju u uredu ovog c. kr. kot. suda na dne 23. siečnja i na dne 23. veljače 1854 za 9 uru prie podne.

Kamo se kupiti želeći pozivaju time, da svaki izmedju njih prie dražbene ponude morat će jamčevinu od 100 for. položiti, zapisnik pako procienne i uvjeti dražbeni kod c. k. kot. ovog suda kao što i prepisi takovih uzeti se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu kuću imati misle, da se prie ponude c. kr. kot. ovom sudu prijave, jer u protivnom slučaju sebi će pripisati imati, ako se u odsutju njihovom dražbene svote razdieljenje preduzme, i iste od nje na koliko se diobom neizcerpi, izključeni budu.

C. kr. kotarski sud u Krapini dne 23. studenoga 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

Br. 2782 (374—Izv.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane nizpodpisatog c. k. kotarskog sudišta stavlja se do znanja, da će se na molbu tužitelja konvikta zagrebačkog pod br. 2782/1853 podmetu dvie rali oranice Kolo zvane, na g. Kolomana Koroškenia, vlastelina imanja Vinica spadajuće, te na 70 for. sr. procijenjene dne 22. prosinca t. g. u 3 ure poslie podne na licu zemlje u Vinici putem druge i zadnje sudbene dražbe makar i izpod procienne najviše obećajućemu prodati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. k. kotarski sud ivanečki u Ivancu dne 30. studenoga 1853.

Br. 1120 (368—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud moslavački na molbu Magde udate Otomi Šimunić iz Ludinice pozivlje supruge njezinog Tomu Šimunića, bivšeg narodnog stražara u ratu magjarskome g. 1848/49, te sve do sadanjen vremena nevrativšeg se, da u tečaju jedne godine od dolie naznačenog dana računajuć ovome sudu miesto svoga bavljenja prijavi, ili samog sebe predstavi, dočim ga drugačie sud za mervta uslied §. 277 gradj. zakon. proglasio bude.

U Moslavini dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sudac
Barabaš.

Br. 106. (127—D.S.)

(3—3)

Oglas.

Uslied molbe Barbare udove Iver, držat će se dne 30. prosinca 1853 u 10 sati prie podne u uredu c. k. kot. ovog suda, kući L. Župana, na Markovom placu pod br. 80. sudbena liquidacia ostavštine pokojnog Stjepana Ivera.

Pozivlju se indji svi oni, koji što god kao virovnici iz upitne ostavštine tražiti imaju, da gore naznačenog dana pred sud ovaj dodju i tražbe svoje izkažu.

U Zagrebu dne 23. studenoga 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno odjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglašavanje posebne članke plaćaju se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

S tursko-ruskoga ratništva.

U Zagrebu, 12. prosinca.

Različite novine različite pišu o stanju i gibanju turske i ruske vojske oko Dunaja, te o ove razlikosti nemaće se o tome ništa izvestna javiti.

Nekoliko pismo nedavno došavše iz Carigrada javlja, da je tamo došlo nekoliko konjeh za jednu pakovinu. Ove su konje Turci po pokrajinah nabavili muke, obukli te vladi darovali. I u Persiji se neprestano konji s dopuštanjem šaha za tursko konjanitvo nabavljaju. U kratko: u Carigradu ne samo da se nemiruje, da se za rat napsipravljaju, van je od nekog vremena u tome osobita, izvanredna radinost nastala. Iz Sirije došla je pomoćna vojska, te je, kako i pervašnje čete, u Jedrenu odpravljena. Ministar financija izjavio je i dokazao, da se na vojsku svaki dan troši poldrug milijon piastrah. Azijski oddiel neprimaju bankah, van se moraju u zlatu i srebru platjati. Dobroveljot za vojsku počeli su se kupiti i u Jedreni, a u Carigradu ih dan na dan toviše stupljaju pod zastave osmanske.

Najnovije vijesti iz Carigrada javljaju, da je porta od ondašnjih trgovaca Alive i Baltazzi posudila 30 milionah piastrah, te je vieroovniko na izplatu esigurala što godišnjim dankom Egipetkim, što pesudhom, kojoj se u Englezkoj nada.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Poziv.

S dopuštanjem dotične c. kr. političke vlasti ureklo je ravnateljstvo „Matice ilirske“ veliku skupštinu svihkolikih članovah ovoga društva za 15. prosinca t. g. ob 3. uri po pódne u „narodni dom.“

K ovome sastanku, u kome će se između ostalih stvari viećati, kakova bi se imala sredstva poprimiti, za moći probitačnije nego dosad, i dostojno društvene posle obavljati, a uz to i „Neven“ na godinu uredjivati i izdavati, — pozivlju se ovime sva p. n. gospoda članovi društva „Matice ilirske.“

U Zagrebu 10. prosinca 1853.

Ivan Kukuljević,

podpredsjednik.

Dr. Starčević,

knjiž. odbornik i zasada

perovodja društva.

— Njeg. c. k. apost. velič. odobrilo je, da de gener. direkcija od putevah, koja je do sada u popeč. trgovine postojavala, ukine, a poslovi njeni odsad da se popeč. trgovine odpravljaju.

— Njeg. c. k. apost. veličanstvo izvolilo je c. k. penzioniranog podpukovnika Stef. Simića u stanje blagorodstva austrijskog carstva primiti, i njemu pridievak „blagorodni od“ premislitvo dozvoliti.

— Nova tarifa za djumruke podpisana je od njeg. veličanstva cara, i vratjena je popečiteljstvu trgovine.

— Od 1. svibnja 1854 ima se bečki rif u svim krunovinama, izuzimajući Italiju i vojenu granicu, o kojima ovde rieči neima upotrebiti. Tako stoji svakom kupcu rezanog espapa na volji od prodavaocah bečka mieru rifa zahtievati, inače moraju prestupnici 1—20 for. srebra globe platiti.

— Od Sigf. Kaperova „Car Lazara“ izišlo je u Lipskom kod Herbiga treće izdanje. Ciena mu

je 1 talir 24 nova grošića. (Liepo obodrenje za „Car Lazara“ g. Isidora Nikolića, koji ni prvo izdanje prodao nije!)

— Od g. Talvi-a izišao je kod Brokhauza prevod „Nar. pjesamah sèrbskih“ u dvie časti. Ciena im je 4 talira.) Šta bi rekli Srbiji, kad bi sèrbski književnici po 4 talira knjige prodavali? Skupo je! Oglobi sviati! Puni zdrave kesu).

— Parobrodarsko društvo javlja, da je zbog leda na Dunavu plovanje sa parobrodima na Dunavu za ovu godinu prekinuto.

Srbija.

Iz Beograda 2. prosinca pišu, da je knjaz toga dana u jutro otišao u Topolu da kèrstao ime slavi, a odande ide u Kruševac u lov.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta pišu 19. stud. „Mor. Chronielu“: Ruske oblasti tako strogo postupaju sa svojim zaštitnici, da se iz njihova načina nastapanja očito vidi nepouzdanje ih u nared. Malo koje pismo izmakne se i utoče bez da ga neustave. Novine su zabranjene. Dva boljara — od kojih se jedan nedavno iz Pariza vratio — jer se činjahu Rusom sumnjivi, kao da stoje u sporazumljenju s izseljenici, napšeni su, i polag svih prošnjih obiteljskih, polag nedostatka dokazah za njihovu krivicu, odprati su u tvrđjavu Bender. Ruski konzul pronajde, da narod bogdanski odviš slobodno govori o ruskoj vojsci, da se sa svih strana tuži i više na strašne terete, koji su narodu upertjeni, — te kad čude već i gospoje u dvorah i zabavah, koje drugačie znadu biedu naroda zaboraviti kod svojih veseljah, nisu zadovoljne s tima branitelji, — očitova, da bi za takove grihe visoke poljske gospoje knutah dohla! Odličnijoj strani naređa daje se to za razumjeti, a s prostim pukom u kratko je gotovo: ko o Rusih „zlo govori,“ dobiće na zapovied kneza Goršakova 250 udaracah. Prie i kod ovaga derišta mora svojim svetlom prisustvovati vojnički liekar. Od dvaju prestupnikah takvih jedan, žid, pod 80 udarcem pade u nesviest, a drugi ih je podnio 100. Proti svetčanoj agrađi pokrajinskoga vieća dvaput je već naredna vojska proti Turčinu tičena. Bogdansko topačtvo, koje svojih 8 komadah oružja ima zahvaliti sultanom Mahmudu i Abdul-Medžidu, odpravljeno je u Brailov. Konjanitvo i piešačtvo dignati će se takodjer; narodna vojska od 6000 muževah, kroz posilao novaćenje došla je na 9000 mom. Častnici bogdanski u obće nerado idu za ruskom zastavom, ali šta će, kad nije druga: onaj ih, koji bi prošio odpušt, da odstupi od vojske, ništa nebi dobio, van bi i sebe i svoju obitelj u sumnju metnuo. . . . Bi reći da se od nekog vremena propaganda u ruskoj vojsci zavergla, te se zbija nešto takovoga može već i opaziti. Glas se raznosi, Rusia će imati posla sa zapadnim vlastima. — Pogovara se, da ovaj glas osobiti utisak čini u ruskih častnicah, jer su im se za bavljenja u kneževinah oči znamenito otvorile, te su došli na nove misli. Osobito na njih djeluju novine, koje im po sreći u šake dojdju, a u Rusii su zabranjene. U obće častnici se jako ljute nad strogostju ruske cenzure. Gorčakov vidi kako stvari stoje, ali se neusudjuje u njihovu pogledu ništa raditi, jer zna, da bi se iz zla isleglo gorje. Tako dakle on iz potrebe krepost čini, pa za čuvati narodne ruske častnike, izlieva si gnjev na siromašne Poljake, koji su mu u vojsci, i na „zaštitjeni narod“ bogdanski. (Allg. Ztg.)

Talianska.

Iz Rima pišu 30. studenoga. Turinski časopis pišu, da su među 23.—24. t. m. mnoge osobe kao politički sumnjive i pogibelne posatvorane. Medja napšeni nalaz se i nekoj Manzoni, a kome se pogovara, da je posebn tajnik engleskoga konzula. Na ovo veli „Allg. Ztg.“: 20 mladih ljudi prijavljeno je redarstvu da su saveznici prevratne stranke, i da rade po napatku središnjega njesina odbora u Londonu. Redarstvo im daje kuće preiskati, i uslied toga budu svi posatvorani. Medju njima ima nekoliko poznatih osobah.

Turska.

Iz Carigda 30. studenoga javljeno hitrojavno „Triester Ztg.“ ufanje, da će se poremetjeni mir medju zavadjanima ocrstvi povratiti, svaki dan biva temeljitie, te se možemo nadati, da će se do skora željni mir uvesti. Stanovništvo carigradsko mirno je i tiho. Zdravlje nam dobro služi.

„Corriera ital.“ piše iz Jedrene na 25. studenoga: Juče bijaše ovdie velika izvanredna skupština pod predsjedništvom upravitelja, i u nazočnosti svih oblastih miesta. U ovoj se skupštini pročitao carski reskript, u kome se javlja, da je vladajući sultan uzeo naslov „Gazi,“ i da će se u Jedreni ustrojiti oddiel vojske pod zapoviedništvom njeg. veličanstva sultana.

Narod još i sada veselo ponudja konje za prevatjanje portljage u glavni stan; do sada se broji 70 parih liepih i čilih konjeh u tu svrhu darovanih. Prošloga tjeđnja odpravljeno je u Šumlu 15,000 ovacah i ovnovah.

Nedavno je amo stigao jedan puk konjanitva, te će ovdie i zimovati. Da se digne narodna straža, kao ostanak rezerve, dana je već gapovied. Pet ruskih biegunacah uhvatjeno je s onu stranu Totracana, te su amo kao zarobljenici dovedeni. Upravitelj grada i sám vojnik, liepo ih gleda i ljudski nastoji, te neda da ih ko u ičem vredja.

„Patrie“ veli da će Rusi skoro početi i napadati, i da će kod Ruščuka i Silistrie preći preko Dunava. Onda će se, veli, viditi da Rusia ide na to, da udari na Carigrad; jerbo se putovi, koji vode iz Silistrie i iz Ruščuka, sajinjavaju sa putem, koji vodi u Šumlu, pa ako se uzme Šumla, onda ostaje otvoren put i u Carigrad. Dalje „Patrie“ javlja da je franczka vlada dobila po telegrafu viest, da su Rusi žestoko udarili sa Tulču. To kažu da je već drugi put kako Rusi udaraju na Tulču, ali da još nisu uspieli u svojoj namieri osvojiti je. Pa ako se to potvrdi, onda se može uzeti, da će Rusi preći preko Dunava, i to ne iz knjažestva nego iz Besarabie. Ako Rusi osvoje Tulču, koja je još nže Isacke, onda će oni moći operirati na desnomu krilu turske vojske. A da je tamo posliednjih danah doista bilo operacijah, o kojima se još nezna kako su izpale, to se od časti potvrdjuje tim, što je ono odjeljenje lidersovoga korpusa, koje je do sada bilo u Besarabii, vrlo hitno otišlo na donji Dunav i tamo se namiestilo, i poslie što su se Rusi, što hørže mogose utvrdili u Galcu i Brailovu. Perva pak viest o ruskome napadanju postupanju kažu da je došla franczkoj vladi preko njesina poslanika u Beču. Naravno da je tim franczka vlada vrlo nezadovoljna, a tim nezadovoljnija, što kažu da je g. Kiselev izdao namieru svoje vlade, rekavši da će se ići na Carigrad.

„Times“ saobćava sliedeću telegraficku dopišu iz Beča od 22. studenoga. „Veliki knjaz

Mihail naimenovan je zapovjednikom ruske rezervne vojske, koja će se na Kaukaz odpraviti. Dalje opet 11. o. m. donosi također iz Beča ovu depešu: „Omerpaša je zapovjedjeno da rat nastavi s energijom.“ Ovu viest, da je Omerpaša zapovjedjeno da neprijateljstva na Dunavu produži, potvrđuje i „Štecl.“ I u Aziji zapovijedajući generali dobili su taku istu zapoviest. Što se Omerpaša od Oltenice povratio, to mu porta savršeno odobrava. Poslanici Francezke i Englezke, kao što pomenute novine javljaju, izrazili su se, da se porti nikako nemože preporučiti da se mirno poravna, a da ima i najmanje kakovog izgleda o uspiehu.

— Iz Azije dojde glas, da je Apti-paša zapovjednik jednoga oddiela, stajavši kod Harsa, već do Ahaleiha u rusko zemljište došao, te se kani sdruziti sa Selim-pašom, koji je, kao što je poznao Šefketi od Rusah oteo. Rusi kod Ahaleiha bivši pobiegnu su u Citadellu. Kod Šefketila je nieki brod ruski ljeto osakašjen od turskih topovah, jer mu zapovjednik, kome zadaca bioše, zairu prevoziti na obalu, nije znao, da su onu tvrđjavu Turci dobili.

Francezka.

Iz Pariza 4. prosinca. Bi rediti i savanje prilika, da Napoleon neće ići u kazalište Gaité, kao što bioše nakanio, jer su ga prijatelji uputiti da bi svojim dolankom petvrdio omi demonstracije občinstva, koje ove neprestano čini kod predstavljanja objavljenoga novoga igroka „Kozaci“, izjavljajuć se nepristojno prema Rusom.

„Moniteur“ će do koi dan doizeti članak o pomirenju frosdorfskom, ili o tako zvanoj fuziji. Govori se da je taj članak jako umiereno pisan.

U Marseille, šivačice resah, nemogavše o došadanjoj plaći za svoj posao izlaziti, dogovoriše se, te zaizkaše da im se posao bolje plati. Prošnja im osta neuslišena. Očeneznajuć drugo, moradoše posao ostaviti te neraditi. Ali ih vlada za to pedepša, te za druge uskrašiti i naglašati da rade i muče se po ono krajezah, što im se iz objesti daje, zatvori 7 šivačicah. Misli se da će se nevoljnice pokoriti, ali do sada ostadoše sve kod svoje odluke.

U Moulins-Lille, noćju medju 2-3. o. m. napadoše zlikovci nekakovi na redarstvenoga povierenika. Vratjajućega se kući sastanu 4 na glas pievajuće osobe. On im zabrani pievati, i za pribaviti si pokornost, kaže im da je povierenik redarstva. „Makar, upravo vrh bio“, odgovori mu jedan od pievačah, te ga udari nožem u glavu. Za tim nesrećnika srušioše na zemlju, pa ga nemilo izlukoše i izprebjaše te ptekoše. Ranjen i izmučen povierenik jedva se digne, te udari nekoliko korakah za njima u poteru, ali mu ih bërzo nesta iz očuh. Uslied toga učinjena je iztraga, i mnogo je ljudih pozatvorano.

Charles Louis de France, poznani pod imenom hercoga Richelleu, koji se izdavao za sina Louisa XVI. umro je ovih danah u 68 godini života. Nieki liekar zubah u Parizu biće njegov ponajveći vierovnik, jer je ovaj dignuo parnicu proti njegovima baštinikom. Tribunal u toj stvari nije još ništa stalna učinio.

Velika Britanija i Iraka.

— Englezko svetjenstvo — anglikanskoga vieroizpoviedanja, na toliko je kretanje stola — o kome su novine zimus pisale — u dogmatiki smutilo, da oni taj posao nikako drugačie neuzimlje, van za hamulje i poslove samoga vraga. Doista, već je o toj stvari, i u tome smislu više knjigah izišlo, u kojih se izvodi izrekah ne samo staroga, nego i novoga zakona dokazuje, da je to kretanje prorokovano kao čin vrazije mudrosti i šile.

Amerika.

— U Europi se ravno barem pohiešto umalila viera na viestice, a u prošvetljenoj Americi još je u najbohemu cvetlu. Tako se nedavno razboli niekoga starica, to bacu uzrok bolesti na drugu — viesticu. Stvar dodje pred sud, te

sa obsvedočiti se, je li istina da je rečena starica viestica narediše, da mora preko metlišta ići, što ako nebuđe mogla, viestica je. Naravski baka preskoči metlu kao veverica. Sada se morala vagati sa sv. pismom, jer da bude lakša od njega, bila bi uzeta za viesticu. Kod ove probe baka je znamenuto prevagnula.

Službeno bërzojavo o objavljenju bečke burse od 10. prosinca 1853.

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dèr. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 mios.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82 1/2	Augsburg sa 100 f. current	3 mios.
„ „ „ 5 „	74 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mios.
„ „ „ 6 „	„	Frankfurt na Mainu sa 120	2 mios.
„ „ „ 5 „	„	Genovaza 300 piemont. lirah	2 mios.
„ „ „ 4 1/2 „	„	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mios.
„ „ „ 4 „	„	Lipsko sa 100 forintih	2 mios.
„ „ „ 3 „	„	Livorno sa 300 tosc. lirah	2 mios.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	233 1/2	London sa 100 funt sterl.	2 mios.
Zajam sa vuč. g. 1834 sa 100 f.	137 1/2	Lyon sa 300 fr.	3 mios.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	„	Milan sa 300 austr. lirah	2 mios.
„ „ „ 2 1/4 „	„	Marseille sa 300 frank.	2 mios.
„ „ „ 2 „	„	Paris sa 300 frank.	2 mios.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Prag sa 100 for.	1 mios.
„ „ „ 1 1/2 „	„	Prag sa 100 for.	3 mios.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji — 5% „	„	Mletci sa 300 austr. lirah	3 mios.
„ „ „ 4 1/2 „	„	Bukurešt sa 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 3 „	„	Carigrad sa 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „	„	Smyrna sa 100 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 „	„	Tečaj novca	„
„ „ „ 1 1/2 „	„	Carski dukati	„
Obveznice zemljišnog odkupa 5%	„	Zajam od 1851 Slovo A	„
Naputnice rodinje blagajne	„	„ B	„
Godišnji disconto	„	Lombardeski	„
Bank-akcie komad po 1380	„	„	„

Dienece.

Sieverne seljenz. po 1000 fr.	2337	Krak.-g. sleške po 100 f.	647
Bečko-glog. želj. „ 500 „	870	Aust. dun. parob. 500 f.	601
Sopr.-W.-Neud. f. „ 200 „	„	Aust. Lio. u Tèrstu 500 „	„
Buděj.-Gm. Linz. „ 250 „	„	Bud.-pošt. lančan. 500 „	„
Požun.-tèrn. 1. i 2. „ 290 „	„	Galič. založn. 4% sa 100 „	„
2. izdanja u prvenstvu „ 200 „	„	Sročke Esterhazia 40 „	„

SLUŽBENI LIST.

(131—DS.)

(3—1)

Najamna dražba.

Putom obćinske dražbe, — koja će se dne 21. prosinca t. g. prije poldan u 10 sati u varoškoj kući obdržavati — danas će se u najam na tri godine od 1. siečnja b. g. 1854 početi pravo pobiranje hrastovine na qvostranoj obali Save. — Uvjeti, kao i obstojeća tarifa može se svaki dan varaškoj kući uviditi.

U Zagrebu dne 8. prosinca 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog grada Zagreba,

Naeelnik Kam. a. u. f.

(132—DS.)

(3—1)

Razpis natiecaja.

Kod poglavarstva glavnog grada Zagreba izpraznjene su službe dvih piacah nadziratelja sh godišnjom platjom od 150 for. srebra posebice. Koji se za takove natiecati žele, imadu svoje molbenice do 24. prosinca t. g. ovglašćenom načelnictvu podnijeti.

U Zagrebu dne 9. prosinca 1853.

Načelnik grada Zagreba

Kam. a. u. f.

Br. 529. (318—Izv.)

(3—1)

Izrok.

Gospodinu Hiacintu Gerdenicu, bivšem kast-naru u Kurilovcu, kojega se sadanje boravište saznati nemože, porad ustmene tužbe Lavoslava Špit-zera na Velikoj Gorici za dug 50 for. srebra na temelju obveznice od 1. siečnja 1850 obstojeći po-vedene sa pripadci, — naredjuje se na pogibel i trošak skèrbnik g. Mirko Šandor na Velikoj Gorici br. 65, kojega naimenovani tuženik o razpravi pod-

punit ili drugoda zagovornika imenovat ima. — Za rođište na dne 31. prosinca t. g. u ovom sudovnom uredu iz jutra u 9 sati opredieljeno. — U protivnom slučaju imat će isti tuženik posljedice, što je sve to zanemario pripisat samom sebi.

C. k. kotarsko sudište veliko-goričko na Gorici 5. prosinca 1853.

Br. 1311. (387—Izv.)

(3—1)

Rok II.

k sudbenoj dražbi nepokretnostih na Mariu udovu Sinkovec spadajućih u sv. Heleni pokraj Samobora. — Sa strane c. k. kot. suda u Samoboru pozivno na izrok od 2. rujna 1853 br. 979, kojim bioše ovrhna prodaja nepokretnostih na Mariu udovu Sinkovec spadajućih u sv. Heleni pokraj Samobora u parbi Janka Franciscia vlastelina, proti rečenoj udovi Sinkovec obnarodovana, s ovim do obćeg znanja stavlja se, da će uslied porazumljenja dotičnikah drugi rok dražbe 9. siečnja 1854 u 10 sati prije podne u pisarni ovog kot. suda obdržavan biti, i da će upitne stvari najviše ponudjajućem i izpod procienbene vrijednosti prodane biti. Uvjeti dražbeni izrok od 2. rujna 1853 br. 979 sadržani u svojoj celosti ostaju, i mogu se tako u izroku pomenutom kao i kod ovog kot. suda uviditi.

U Samoboru 7. prosinca 1853.

C. k. kot. sud.

Kazimir Jellačić,

c. kr. kotarski sudac.

Br. 3964. (376—Izv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Samuela Veissa u njegovoj parnici proti dužnici Franjici udovi Nagy dozvoljena ovrhna prodaja njene u gradu Varaždinu, na zapadnom Grabitu pod m. br. 849. ležeće, te sudbeno za 2873 for. 3 kr. sr. procienjene kuće, te da su u tu svèrhu dražbeni roci na 21. siečnja i 21. veljače 1854 u 3 sata poslie podne, na lice miesta opredieljeni.

Uslied toga se svikolici istu kuću kupiti želeći, za opredieljena rođišta na lice miesta pozivlju, s otim da će kupac po naputku suda u koliko kapovnina doteče preuzeti morati one dugove, koji su zaloga radi na kuću osigurani, te da se uvjeti dražbe kod suda ugledati mogu.

Zajedno se svi oni, koji, premda im nebiaše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na upitnu kuću, s otim pozivlju, neka svoje pravo do prodaje tim sigurnie prijave sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izkljućeni.

U Varaždinu 15. studenoga 1853.

Skender Kavić,

kot. sudac.

Br. 402 (378—Izv.)

(3—1)

Oglas jevtinbe.

Za iznajmljeenje hranjenja uzniakah kod c. kr. zemaljskog suda u Požegi razpisuju se ovim u smislu višjih naredbah rok jevtinbe na dan 20. prosinca t. g. u 10 sati prije podne. Pozivaju se dakle svi oni, koji bi hotieli i mogli hranjenje uzniakah na se uzeti, da na prenavedeni rok u stan c. k. zemaljskog suda u Požegu doći izvole, gdje se tako na isti dan, kao i dotle vazda od 3 do 4 sata poslie podne o uvjetih iznajmljenja ubaviestiti mogu.

U Požegi dne 7. prosinca 1853.

Bunyk,

c. k. pr. predstelnik.

Nr. 14397.

Concurs Kundmachung.

Bei dem k. k. Salz- und Commercial-Zollamte I. Classe zu Karpago, ist die Controllorstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl. der Genuss einer Natural-Wohnung oder des dieser gleichkommenden Quartiergeldes jährlicher 140 fl. C. M. und das Salz-Deputat jährlicher 250 Pfund nebst Verpflichtung zur Leistung der Dienst-Cautions im jährlichen Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, über ihre praktische Ausbildung in der Zoll- und Salz-Manipulation, im Cassa-Rechnungs- und Kanzlei-Geschäfte, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache, auszuweisen, und anzugeben, ob und in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstcaution zu erlegen vermögen; dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem hiesigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen

Landes-Finanz-Direction,

Agram am 2. November 1853.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i puzanke na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. archra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. ar.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od inie za prvi put; a s tim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne štampice plaćase do 10 linah 20 kr. sr. dalje pak od svake posebne linie 4 kr. sr.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 12. prosinca.

U jedan mah, piše „Ostd. Post“. 28. p.m. nestade bojišta! U jedan mah izniknuše nekuda i Rusi i Turci! Kao Sodom i Gomora propadoše nekuda i Gjurgjevo i Kalafat i Turtukaj i kakvih tu nebiše miestah! I taj Bukurešt kao da je čak u Americi, pa ćemo tek od one velike ekspedicije, što se ono pusti na more da traži doktora Franklina, pa će se tek poslie 2—3 godine opet vratiti, čuti šta ima novo na bojištu u Vlaškoj! Ali ćemo mi ostaviti podunavske zemlje njihovoj kišovitoj sudbini, pa ćemo se sad okrenuti aziatskome bojištu, da vidimo kako je i tamo. Rusi vele da su održali znamenitu pobjedu nad onom turskom vojskom, koja je u karskome pašaluku izmedju Gumrie i Akalčika; a iz Carigrada nema o tome još ni spomena. A opet Turci vele, da su kod Ševketila bili jedan boj sa Rusima, pa u tome boju osvojila ruski gradić Nikolajevsk, što je na južnome kraju istočne obale od crnoga mora i na rusko-turskoj granici izmedju Potie i Batuma; pa to, što vele Turci, ni Rusi nekriu. Ali sad eto dodje iz Carigrada po telegrafu opet ta viest, da su Rusi pokušali oteti opet od Turakah Nikolajevsk, pa udarili na Turke i s vode i sa suva; a nieki vele, da je to Rusima i za rukom izpalo, pa da su Nikolajevsk opet oteli od Turakah. Za Turke kažu, da su se pri tome tako jako borili, da su Rusi u prvi mah morali odustati, pa poslie opet udariti na Turke; dalje da jedan ruski parobrod sa 1,500 momakah bio tako nesrećan, te se potopio; a najposlie da su Turci zarobili 25 Rusah, pa odpravili u Carigrad. Mi kazujemo tu viest sasvim onako, kao što smo je dobili, a medjutim čekamo da se i potvrdi. A dotle, dokle se ona nepotvrdi, mi mislimo da će se čovjek najmanje prevariti, ako ovako misli: Ako je istina da je knjaz Barjatski rasterao Turke kod Akalčika i jako im dosadio, onda lasno može i to biti, da je otišao i na obalu od crnoga mora, pa potierao Turke i iz Nikolajevska. Osim toga može se uzeti da je ta viest izninita i po tome, što bi onda sva ruska vojska, što stoji južno od kaukaske planine, sasvim opasno stajala, kad Rusi nebi sprečili Turcima put, da nemogu iz Nikolajevska ići u pravu Čerkesku, koja doduše za sad siedi s mirom i samo gleda, šta se radi niti se što mieša u bojeve, koje bije Šamil, koji je bije Šamil, koji je vodja Čecencima, što žive spram kaspiskoga mora južno od kaukaske planine, ali bi se onda jamačno združili sa Turcima i sa svojom sunarodnom i jednoviernom braćom na zapadu, kad bi tamo došli Turci, vojujući protiv Rusah, te tako bi se moglo ruskoj vojsci, koja stoji južno od kaukaske planine, zatvoriti prolazak na „kaspjka vrata“, a samo na te kapie može se iz ruske Kaukazije proći u rusku Gjurgjiansku, te tako ruska vojska može samo tim putem i vratiti se.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Izviestje

o dvanaestoj redovitoj siednici tērgovačko-obērtničke komore u Zagrebu, držanoj dne 7. studenoga 1853 u 5 sati na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović, Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od tērgovačkog odsieka: g. savjetnik Nikola Koller;

Gg. namiestnici:

Gjorgje Hirschler,
David Blum,
Vasil Mraović,
Gjorgje Gavella.

od obērtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer.
Gg. savjetnik: Ivan Schenk.

Poslie odobrenja zapisnika posljednje siednice obavljani su sljedeći poslovi:

205.

Visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova nalaže komori dopisom od 16. listopada, da mu komora tvorničke znake, kojima se tvornice i poyeći obērtni zavodi za naznačenje svojih proizvoda služe, narisane ili u izvoru predloži.

Zaključeno, domaće tvorničare pozvati, da svoje tvorničke znake komori na tu porabu dostave.

207.

Gospodin c. k. vērhovni župan zagrebački uputjuje komoru po nalogu visoke c. k. banske vlade, da se komora u buduće služi imenom „tērgovačko-obērtnička komora zagrebačka,“ a ne „hērvatska“ kako se je do sada (na temelju komorskog zakona i po primieru ostalih komora naše carevine) nazivala.

Služi za shodno ravnanje.

209.

Visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova ubaviestjuje komoru o obćenitoj izložbi obērtnih i umjetnih proizvoda u Parizu god. 1855 držati se imajućoj, i javlja ujedno, da je austrijskim izložbenim predmetima dozvolilo bezplatni preprat na državnim željeznicama austrijskima, ako tērgovačko-obērtničke komore posviedoče, da se ovi proizvodi na rečenu svēru u Pariz pošilju.

Obširnia ubaviestjenja o ovoj izložbi sliedit će u svoje vrijeme.

Služi na znanje.

210.

Visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova pozivlje komoru, da mu podnese izviestje o najshodniem načinu namirivanja komorskog troška i naznačuje za to tri sredstva:

1. bi li se mogle uvesti za komoru primitne takse od početnikah tērgovacah i obērtnikah, ili
2. pristojbe za uredovno poslovanje komorsko;
3. da li bi se dužnost platjanja komorskog prineska na sve osobe tečevinu platjajuće protegnula.

Komorski načelnik predao je ovaj predmet komisii sastavljenoj od gg. Peera, Hirschlera i komorskog sekretara, da ga do siednice današnje točno izpita. U ime ove komisije predlaže sekretar komori izviestje, u kojem se izjavlja protiv uvodjenju primitnih taksah i pristojbah i predlaže, da komora visoko popečiteljstvo umoli, da se komorska dotacia zemaljskom nametu uvrsti i od ovoga prihoda naplatjuje.

U obširnom pretresivanju ovog predmeta zaključuje komora, da se u smislu komisionalnog mnienja svestrano razjasnjeno i razlozima podkripljeno izviestje visokom popečiteljstvu putem visoke c. k. banske vlade podnese.

211.

Gospodin c. k. vērhovni župan zagrebački dostavlja komori naredbu visoke c. k. banske vlade ovdašnjoj c. k. zemaljskoj blagajni izdatu, kojom se ista uputjuje, da od razporezanog komorskog nameta za godinu 1854 u svoti od

6664 fr. 29 $\frac{3}{4}$ kr. predplata od 4500 fr. odračuna, a ostatak od 2164 fr. 29 $\frac{3}{4}$ kr. komori izruči.

Ovom prigodom javlja komorski blagajnik, da je u blagajni novacah nestalo, i predlaže, da bi komora, dok rečeni porezni novci unidju, 500 fr. za namirenje tekućeg troška potrebitih uzajmila.

Usljed toga umoljen bi g. namiestnik Blum, da ovih 500 uz navadne kamate komori uzajmi, koji će mu se odmah naplatiti, dok porezni novci unidju. G. Blum izjavlja svoju pripravnost na to, i obreće, da će ovu svotu do konca tekućeg mieseca komori na disposiciu staviti.

212.

Tērgovačka zaklada Morica Weissa u Karlovcu na izpit predložena priznaje se poslie izpita za dovoljnu.

213.

Visoka c. k. banska vlada ubaviestjuje komoru, da je visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova odlukom od listopada t. god. proračun komorskog troška za godinu 1854 u svotu od 2800 fr. odobriti blagoizvolilo — ujedno ima komora izviestje predložiti o prištedjenim novcima od prošaste godine, da se po odbitku istih samo ostatak za buduću godinu rasporeže.

Komorski načelnik predlaže, da komora visoku c. k. bansku vladu umoli, da se za godinu 1854 ciela od visokog popečiteljstva dozvoljena svota na izbornike rasporeže, a da se prištedjeni novci od godine 1852 i 1853 stoperv od poreza za godinu 1855 odbiju, jerbo bi komora inače opet mogla u nepovoljno ono stanje pasti, u kojemu je bila prije nego li joj je zimus visoka c. k. banska vlada predplatu od 3000 dozvolila, a do buduće godine nadati se je, da će komorski porez tako redovito unilaziti, da se ono stanje povratiti nemože.

Zaključeno, da se polag mnienja načelnikova izviestje visokoj c. k. banskoj vladi podnese.

Tim je siednica dovršena u 7 $\frac{1}{4}$ sati na večer.

Od tērgovačko-obērtničke komore zagrebačke.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećase nadalje:

(Zvezdom naznačeni platiše.)

	for.	for.
Pērv hērvatska štedionica	—	20
G. Fr. Vinkler *	5	—
„ Fr. de Negro *	5	—
„ Dr. Schönstein *	5	—
„ Bart. Felbinger *	2	2
„ Josip Horvath	—	6
„ Dragutin David žup.	—	2
„ Pavao Lentulay *	10	—
„ Čegel *	10	—
„ Barac	—	5
„ Josip Vērbanić	50	6
„ Viekoslav Šrabec	10	6
„ Lavoslav Kavić	—	6
„ Nikola Grabina *	6	3
„ Dr. E. F. Tkalec	—	6
„ Drag. Lopuh	—	6
„ Ledinski Ignac	—	4
„ Ivan Vibrat *	—	4
„ M. Ribersky *	2	2
„ Viekoslav Lukinao	5	2

» Partaš Josip profesor *	20	—
» Mirko Kuković i obitelj .	150	—
» Molnar Juraj prof. .	2	—
» Petar Arešić .	—	12
» Nossan Antun 2 akcije narodnog doma predao .	50	—
» Janko Rois *	10	10
» Ignac Toth .	—	6
» Vaso Mraović .	20	4
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

Br. 4051—1853.

Dopisom g. c. k. vèrh. župana zagrebačkog od 2. o. m. br. 9041 ž. z. poslati 2 fr. 4 kr. za povodnjom dne 25. stud. p. g. oštetjene, jesu medju najviše istom prilikom stradavše razdijeljeni, za koji dar se ovaj c. k. podžupanski ured od strane stradavih dotičnim prijateljem zahvaljuje.

U Koprivnici dne 9. prosinca 1853.

C. k. podžupan
J. Car.

Austrija.

— Vlada česka izdala je nedavno jedan razpis, u kom se katoličkim svetjenicima zapovijeda, da paze da nebi židovi davali svojoj dietci ona křstjanska imena koja im zabranjuje zakon, pa ako bi se tko tomu protivio, da pozovu vlast radi toga u pomoć. Opominju se razpisom svetjenici da svietuju čeljad křstjansku, da neidu služiti kod židovah, a koji već služe da ih ostave.

„Indep. Belge“ piše po glasu od 21. iz Pariza: „Mnogi listovi govore, da će gosp. od Buol, ministra inostranih posalah u Austrii zamieniti baron od Ficquelmont. Niekoji su govorili, de je to stvar koja sumnji nepodlež, a drugi opet da to vèrlo lahko može biti. Ali svakega uvjeriti mogu da to nije istina, jer oprotivnom uvjerava pismo koje jutros stiže u Pariz iz Beča od čovieka, koi važnu službu tamo ima.

— Koliko se sada u Austrii više prodaje cigarah, stranom to se poznati može iz državopisnih pregledah. God. 1848 načinjeno je 28 milionah cigarah, a ove godine 800 milionah. U broj ovih neulaze smotke, koje se daju nositi iz inostranstva.

— U Pešti će se na prolietje početi graditi drugi most na Dunavu.

Moldavia i Vlaška.

— „J. d. D.“ javlja, da je knjaz Goršakov dao rimsku cćkvu u Bukureštu zatvoriti, jamčno uslied toga, što je u njoj pročitano ono pismo papino, kojim se Rimljanima nalaže, da svoje praznike više nedèrže u jedno vrijeme sa pravoslavcima.

Iz Galca 28. p. m. pišu „Ostd. Post“: „Ona tri ruska bataliona piešakah, što su 15. studenoga iz Rene došla u Galac, otišla su 16. studenoga iz Galca preko Brailova u Vlašku sa vojničkom opremom. A taj isti dan, kad je ta vojska otišla, došla su oko 6—7 satih u več. opet druga tri bataliona sa četiri topa takodjer iz Rene u Galac, pa su jutros i ta tri bataliona otišla u Vlašku preko Braila. Za danas je kazano, da će doći i više vojske, koja će koi dan ići u Vlašku. — U Galcu se jednako zatvaraju sve sporedne ulice, koje vode iz gornje u donju varoš i na Dunav; pa i same velike ulice zatvaraju se od Dunava obkopiama i samo toliko se ostavlja otvorena miesta; koliko mogu proći kola; pri tome su na tima velikim ulicama napravljene velike jake kapije. — Izvoz i uvoz je u podunavskim kneževinama zabranjen; ali je nadati se da će se ta zabrana ili sasvim poreći ili bar umekšati, jerbo su strani trgovci, a i nieki ovdášnji konzulati svoje žalbe i protestacije protiv toga podnijeli. — General i zapovjednik od korpusa Liders vratio se iz Vlaške u Renu, i juče opet došao u Galac, gdje se i sad, kad ovo pišem, nalazi.“

Ove viesti navedene novine od 27. o. m. ovako razlažu: Vjesti, koje imamo iz Galca, vèrlo su važne. Galac je, tako reći, zabarikadiran, pa od Dunava putevi pozatvorani, obkopi i bedemima obgradjeni tako, kao da je neprijatelj već na vratu. Čitava tri dana prola-

ziše kroz Galac u Vlašku ostatak od Lidersovog korpusa iz Rene, koja je ondje gdje Prut utiče u Dunaj. I sam general Liders, koi tome korpusu zapovijeda, bioše jakz poslu, pa idjaše čas iz Galca u Renu i iz Rene opet u Galac, čas opet iz Galca u Vlašku i iz Vlaške opet u Galac, a čas iz Galca opet u Renu, i iz Rene natrag u Galac. Galac je u onome uzkom predielu, koi dopire do samoga Dunava zajedno sa Moldaviom, što je izmedju Besarabie i Vlaške ili inače izmedju Pruta i Zereta. Kod Galca se onako jako savija Dunav kao luk, pa teče upravo od sievera na jug do same Rašove. Na tri milje južno od Galca stoji na vlaškoj obali Dunava Brailov. — Ima više danah, kako je javljeno, da je ruski puk, što je u Jašu, a pod Lublinskim, dobio zapoviest, da što bërže može ide u prediel izmedju Galca i Brailova. U to isto vrijeme dodje viest, da je vlaška artilerija, koja je u Bukureštu dobila zapoviest, da ide u Brailov generalu Engelhartu, te da general taj ima više vojske. — Ima podavno, kako je javljeno, da su velika oddieljenja ruske vojske odpravljena hitro iz Bukurešta u Stelnik. Stelnik je na vlaškom bregu Dunava za tri milje daleko od Rašove, a toliko isto i od Hiršove, koje su dva grada na bugarskoj strani. Na toj je obali treći grad Mačin, koi je za jednu milju i pó, na iztoku od Braila. Kod Mačina — tako nieki dan reče „Pr. C.“ za cijelo ima jedan veliki korpus turske vojske, o kome još neznamo na što je tamo. Da neće taj korpus, baš ako je kiša i snieg, i baš ako se o primirju i o miru pregovara, opet udarati na Ruse? Da se nepotvrde oni glasovi, koji su se još podavno raznieli, da će turska vojska prelaziti kod Hiršove i Rašove preko Dunava? To stoji da Osten-Saken, i ako je sa silnom vojskom, opet nemože tome stati na put. Jerbo iz Černovica dodje po telegrafu jedna viest od 21. studenoga, koja glasi, da treći korpus ruske vojske ide vèrlo hitno na Dunav, i da je u Besarabii već i hrana spremljena za taj korpus. Ali baš ako je u Besarabii već i hrana za taj korpus spremljena, zato opet stoji taj korpus još izvan Besarabie, niti je još i jedan momak od Osten-Sakenova korpusa do danas i preko Dniestra, a kamo li i preko Pruta prešao.

Turska.

Bečkoj „Pressei“ pišu iz Carigrada, da se ona partaja, što je sve jednako rat zahtievala, na posljednju viesti s bojišta jako snuždila; jer kažu da su s Dunava stigle viesti, koje nisu odveć laskave za tursko oružje; a tako isto i iz Azije, gdje je novog boja bilo, u kom turska vojska nije onako pobedonosna bila kao od prije. Namik-paša (pišu dalje pomenutim novinama), koi je radi zajma otišao Francezku i Englezku, pored ovoga posla odnio je i nekakav ugovor izmedju porte, Francezke i Englezke, kojim se Turska obvezuje, da će uzeti na sebe da izdaje hranu francezkoj i englezkoj spomoćnoj vojsci, i u ime garancije za šestomesečne troškove oko izdržavanja 20,000 mom. francezke i 10,000 mom. englezke vojske daje u zalogu nieke oblasti i u Arhipelagu.

Sultan je zaključio da se preko nadležnih zapovjednikah razdadu „medžidovi ordeni“ onim vojnicima, koji su se junački pokazali pri osvajanju Nikolajevska, i poslie onim, koji su se hrabro pokazali preko Dunava kod Kalafata.

General Bragej d' Iliev došao je 4. o. m. u Carigrad i odmah započeo zvanično raditi. On kaže da njegov car hoće mir, i da će svačim čuvati Francezkoj dostojanstvo. Kažu da je Bragej zato došao za poslanika u Carigrada, što su predgovori svèršeni. Kao da još nisu došli svi pratioci brageovi, pa se nadaju koi dan i ostalima. Kažu da će oko njega biti sami oficiri.

Iz Carigrada pišu „Ost. P.“ 5. o. m.: cerno more nije više sigurno. Kažu da je jedanput, kad je bilo velike magle nestalo jedne turske fregate; a nieki dan je jedva s težkom mukom utekla od ruskih bojnih ladjah ona bojna turska ladja, koja je plovila u Trapezunt.

Iz Carigrada javlja „J. d. D.“ da je porta odobrila da se sastavi jedna poljska legia. Toj će legii zapovijedati general Visocki, i ona će imati na Dunavu vojevati.

Iz Carigrada pišu „Allg. Ztg.“. Ima nekoliko danah, kako se ovdje jednako pogovara, da lord Redklyt zahtieva od porte koncesiju, po kojoj da u napredak i rajina sviedočba protiv Turčina važi na turskome sudu. Pa ako to porta da, onda će joj, vele, i Englezka pomagati u njezinome ratu protiv Rusie. Tim bi se jedva jedanput temelj položio izjednačenju raje sa Turcima i to bi bio pèrvi korak u tome, da se raja izjednači pred zakonom sa Turcima, ali to još nebi bila i građanska jednakost, premda bi se tim mogao put i toj jednakosti malo po malo prokèrčiti.

— Prie kratkog vremena dogodio se je blizu Bruse, nove otačbine glasovitog Abdel-kadra sliedeći prizor. Pèrvo nego je granulo sunce 600 mladićah iz Bruse dodjoše na podanak planine Olimpa, gdje se veličanstveni grob Osmana utemeljitelja turskog carstva nahodi. Svi su imali najbolje oružje i vojnički odieveni, na zelenih sarucima imali su miesto perja ljubičasti liepo uradjeni otmanski polumiesec. Kad su k grobu pristupili, uporediše se oko njega, a iza njih u redu stojahu unaokolo otci i rodjaci mladih ovih vojnikah. Zatim polagano dodje stari jedan Iman (svetjenik turski), a uzanj idjahu Emir i jedan turski častnik. Kad ih opaziše svi kleknuše, a Iman tada stade im govoriti dražeći u njima ratoborni duh. Iza koga stavi Abdel-kader, sablju svoju na grob zaklevisi se da je odanle dignuti neće, van za odbranu vierozakona turskog. Mladići sve po četiri pristupiše i s ertom sabaljah svojih dotaknuše poštovani grob, zagèrlivši po tom rodjake svoje, obečaše im, da se neće povratiti, nego kao slavodobitnici. Po tom skupiše se u četvrti i dodjoše u azijski tabor Selim-paše, pod zapoviedničtvom poštovanog Zaid-Hadžie, koi je dva puta išao na čabu u Meku, pievajuci vojničku pjesmu od Abdel-kadera sastavljenju. I stari beduinski junak čezne za ratom, ali još nije poznat odgovor Francezke, od koje je izkao dopuštenje, da se opet u ratovanje pustiti može.

Rusija.

— Ruske novine donose podrobna izvjestja o tome, kako je prošastoga mieseca u Kievu svetčano otvoren novosagrađjeni preko Dniepra most od lanacah. Taj se most počeo graditi 1848 god., i jedva se za pet godinah mogao svèršiti, jer su gradjenju mnoge smetnje na putu stajale, koje dolaze od samog položaja i prirode te rieke. A sada je već gotov i velikim knjazom Nikolom svetčano otvoren.

— „All. Ztg.“ piše: Odkako je izišao manifest cara Nikole, od to doba misle u Rusii, da već više nije moguće, da će se razmirica liepo razpraviti. A imaju i pravo, što tako misle, jerbo car Nikola nebi zadovoljio narodnu zauzetnost za vierom, ako bi bio nauman dèći do po puta, pa onda se vratiti.

— „Lloydu“ pišu s poljske granice 22. p. m. Prie smo javili, da nije nikakav poziv izdan, da se skupi rezerva u Rusii. A sad čujemo pouzdano, da nisu ni sami oni pozvani, koji su na odpustu. Sve druge pripreme čine se samo za prolietje za svaki slučaj. Nije istina, da se Rusia jako oruža. Po pismima, koja polaze iz sred Rusie (iz Moskve) i sa drugih stranah, nezna se bar ništa o tome, premda su tri korpusa vojske, t. j. Lidersov, Danenbergov i Osten-Sakenov, zajedno sa kaukazkim korpusom krenuta. A ostala ruska vojska je svaka na svome miestu tako, kao da težko štogod i zna o tome, da se njezin car bori na Dunavu sa Turcima. To se samo tiče one vojske, koja je u jugozapadnoj Rusii.

— Po nekom pismu iz Petrograda javlja „Wanderer“, da će se osim one vojske, što već stoji u podunavskim kneževinama, u Besarabii, Volhini i Podolii još i na drugim miestima znamenita vojska kao rezerva skupiti. Tako kod Kremenčuka već stoji jedan konjanički korpus od 8 pukovah, a kod Harkova skupljaju se 4 puka dragonah. U to se neuzimaju mnogi kozački pukovi, koji su svi gotovi za boj.

— Jedne u Štokholmu izlazeće novine pišu: da se Rusia sprema za veliki rat, to je izvjestno, a kao što javljaju viesti, koje dolaze iz zemaljah na istočnome moru, sprema se ona da

taj rat bude i malo obšit. U Reval i u Rigu došli su od odabranog korpusa granatirah 12.000 mom. U Finlandu, gdje obično ima 12.000 mom., odpravljeno je sad još 16.000 mom., od kojih njih 8000 u bomarski morenz u Alandu. U Helsingfors je došlo 10.000 matrozah i 9 linejnih ladjah, da se mogu na prolieće čas prije navesti na more, jerbo je, kao što je poznato, Kronštat čak i u prolieće pokriven ledom.

Njemačka.

— Prezident ministarstva Mantoufel otvorio je u Berlinu 28. p. m. u podne narodnu skupštinu. U besiedi, koju je tom prilikom izgovorio, govori se najprije o unutrašnjim poslovima; što se tiče skupoće, to, veli, valja se držati slobodne trgovine. A najposlije završuje svoju besiedu ovako: Savjetovati se počinje u vrijeme, kad je bojati se, da se s iztočne razmirice nenaruši dojakošnji mir europski. Vlada nekrije, da taj strah uzima od onoga, što se doista događa, ali se ona zato opet boljemu nada. Pruska će, uzdajući se u svoju silu, koju ona dobro poznaje, i od sad kao i do sad gledati da svoju samostalnu dobru rieč, koja nedržni nikome stranu, svuda reče za mir. A najposlije markir šta bilo od iztočne razmirice, bog je junačkome i sloznome narodu pruskom, koi ljubi svoju otadžbinu, dao svoga kralja i vladat će se u svemu, što god uzradi, ugledati na ono, što je u interesu i zemlji i kruni.

Francuska.

— Svērhu sadržaja Frohsdorskog obiteljskog ugovora od 21. novine donose, da je knez od Šambor priznat kao oni, što ima pravo na krunu Francuske. U slučaju smerti njegove žene, knez neće moći opet oženiti se, i kada bi on isti preminuo bez poroda, tada je određen za njegova nasljednika princip Lui Filip, sadašnji knez od Pariza.

— „Wanderrerr“ javlja iz Pariza: Kažu, da je francuska vlada izdala jedan razpis, u kome navodi prave uzroke, iz kojih flote idu u Bosfor, i u kome kaže, da su flote tamo već otišle, da niti su flote u Bosforu zato, da što priete Rusiji, niti zato, da udaraju na Ruse, nego su one tamo samo iz smotrenosti za svaki slučaj, a osobito zato, da se zakloni Carigrad.

— Iz Pariza 24. p. m. javlja „Ost D. Post“: Kažu, da je g. Kiselev osobito liepo dočekan u Fontneblu i da je tamo po drugi put kazao za cielo, da njegov car neide na kakvo osvajanje, te tako da se nije nadati velikome ratu. Ali zato opet nevieruje Francuska ni malo Rusiji. Svaki, koi god ode u rusko poslanstvo, stoji pod velikim policajnim prismotrom. Po svemu predgrađu sv. Honore, u kome je dvor ruskoga poslanstva, ima mnogo policajah.

— Iz Pariza 25. p. m. pišu „Ost D. Post“: Današnje novine imaju interesantnih viestih iz Carigrada. Tako kažu, da je 27. stud. dobio Sadik-efendia investituru portinu kao komandant svih kozakah u Turskoj. Osim toga postao je on paša. To je onaj Poljak Mihail Čajkovski, koi je živio u Turskoj kao begunac i poturčio se, samo da se sačuva od ličnoga gonjenja od strane Rusije. Turski kozaci, kojima će zapovjedati Sadik, srodni su sa ruskim kozacima po zajedničkomu poreklu. Sadik-paša je dobio punomoćstvo, da kozake vojnički organizira. Tim se počinje uvoditi hristijanski element u Turskoj. Porta je sasvim svetčano postavila toga Sadik-pašu za komandanta. Tu je bio i veliki savjet. Po iztočnome običaju dao je veliki vezir dovesti svoga najliepšega konja, pa ga poklonio novom tom velikašu, koga su po tome odpratili kući njih 50 kavazah i turskih činovnikah.

Službeno bérzojavno objavljeno bečke burze od 12 prosinca 1853.

Tečaj dčrk. papirah.	u ar.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dčrkav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam sa sr.	2 mies.
od g. 1852	4 1/2	100 holan. f.	2 mies.
" " " " " "	4 1/2	Augsburg sa 100 f. current	3 mies.
" " " " " "	5	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
" " " " " "	3	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
izvučene obv., obv.	6	Frankfurt na Mainu sa 120	2 mies.
dvor. komore od prisilnog zajma	4 1/2	Genovasa 300 piemont. lirah	2 mies.
Kranjskoj, orar.	4	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mies.
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salzb.	3	Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	233 1/2	Livorno sa 300 tosc. lirah	2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 sa 100 f.	137 1/2	London sa 1 funt sterl.	2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	60	Lyon sa 300 fr.	2 mies.
" " " " " "	2	Milan sa 300 austr. lirah	2 mies.
" " " " " "	2 1/2	Marsaille sa 300 frank.	2 mies.
" " " " " "	2 1/2	Paris sa 300 frank.	2 mies.
" " " " " "	2 1/2	Prag sa 100 for.	2 mies.
" " " " " "	2 1/2	Torin sa 100 for.	2 mies.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji u činjenoga zajma	4 1/2	Mleti sa 300 austr. lirah	2 mies.
" " " " " "	4	Bukurešt sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " "	3	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " "	2 1/2	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
" " " " " "	2 1/2	Tečaj novca	
" " " " " "	1 1/2	Carški dukat	19%
Obveznice zemljišnog odкупа	5%	Zajam od 1851	
Naputnice redišnje blagajne	91%	Slovo A	
Godišnji disconto		" B	
Bank-akcije komad po	1381	Lombardski	
Dionice.			
Sieverne željez. po 1000 fr.	2365	Krak.-g. željez. po 100 f.	647
Bečko-glog. želj. " 500	860	Aust. dun. parob. 500 f.	600
Sopr.-W.-Neud. z. " 200	115 1/2	Aust. Llo. u Torinu 500	
Budioj.-Gm. Linz z. " 250		Bud.-pošt. lancan. 500	
Požun.-törn. 1. izd. " 290		Galič. založn. 4% sa 100	
" 2. izdanja s pčvenstvom, 200		Srednje Esterhasia 40	

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13541.

Kundmachung

der k. k. Finanz- und Steuer-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Bei dem Steueramt in Kreutz haben die Functionen einer k. k. Sammlungskasse mit 1. Jänner 1854 aufzuhören.

Die Functionen einer k. k. Sammlungskasse, welche bisher von dem k. k. Steueramte in Kreutz besorgt wurden, werden am 1. Jänner 1854 aufgelöst.

Von diesem Tage an haben die k. k. Steuerämter Kopreinitz und Kreutz ihre Abfuhr an die k. k. Sammlungskasse in Warasdin, die k. k. Steuerämter Moslavina und Verbovec an die k. k. Landeshauptkasse in Agram, so wie für Rechnung derselben die angewiesenen Zahlungen zu leisten.

Den Papierstempel Verschleiss hat von dem genannten Tage an, das k. k. Steueramt Kreutz zu besorgen.

Diese Verfügung wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz- und Steuer-Landes-Direction.

Agram am 29. November 1853.

Der einstweilige Amtsleiter
Johann von Rosenberg,
k. k. Oberfinanzrath.

Johann Hercog,
k. k. Kaal Kommissär.

(131—DS.)

(3—2)

Najamna dražba.

Putom občinske dražbe, — koja će se dne 21. prosinca t. g. prije poldan u 10 sati u varoškoj kući održavati — danas će se u najam na tri godine od 1. siečnja b. g. 1854 počemši pravo pobiranje bregovine na ovostranoj obali Save. — Uvjeti, kao i obstojeća tarifa može se svaki dan varoškoj kući uviditi.

U Zagrebu dne 8. prosinca 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog grada Zagreba,
Načelnik Kamauf.

(132—D.S.)

(3—2)

Razpis natječaja.

Kod poglavarstva glavnog grada Zagreba izprašnjene su službe dvih piacah nadziratelja sa godišnjom platjom od 150 for. srebra posebice. Koji se za takove natjecati žele, imadu svoje molbenice do 24. prosinca t. g. ovogradskomu načelnictvu podnieti.

U Zagrebu dne 9. prosinca 1853.

Načelnik grada Zagreba
Kamauf.

Nr. 15103.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem zugleich als k. k. Sammlungs-Cassa fungirenden k. k. Haupt-Saltz und Zollamte I. Klasse zu Fiume ist die Einnehmersstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 800 fl. der Genuss eines Natural-Quartiers, und ein Salz-Deputat jährlicher 300 Pfund nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstcaution im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche längstens bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien der Staats-Rechnungs-Wissenschaft, über die mit entsprechenden Erfolge bestandene Cassaprüfung, über ihre praktische Ausbildung im Cassa- und Rechnungs-Geschäfte, in der Zoll- Salz- und Kanzlei-Manipulation, und insbesondere über die Befähigung als Oberbeamte, dann über die bisherige Dienstleistung, tadellose Moralität, und über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, ob und auf welche Art sie die vorgeschriebene Dienst-Caution zu erlegen vermögen, endlich ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 22. November 1853.

Nr. 14,397.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Salz- und Commercial-Zollamte I. Classe zu Karlopago, ist die Controllorstelle, mit welcher der Gehalt jährlicher 500 fl. der Genuss einer Natural-Wohnung oder des dieser gleichkommenden Quartiergeldes jährlicher 140 fl. C. M. und das Salz-Deputat jährlicher 250 Pfund nebst Verpflichtung zur Leistung der Dienst-Caution im jährlichen Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 10. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin, über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, über ihre praktische Ausbildung in der Zoll- und Salz-Manipulation, im Cassa-Rechnungs- und Kanzlei-Geschäfte, über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen, und wo möglich der italienischen Sprache, auszuweisen, und anzugeben, ob und in welcher Art sie die vorgeschriebene Dienstcaution zu erlegen vermögen; dann ob und in welchem Grade dieselben mit einem hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz-Direction.

Agram am 2. November 1853.

Nr. 15,334.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzamte in Zengg ist die Stelle des Wagmeisters, mit welcher der Jahresgehalt von Dreihundert fünfzig Gulden C. M., Neunzig Gulden Quartiergeld und der Genuss eines Salz-deputates pr Zweihundert Pfund mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche innerhalb der genannten Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstleistung, die Kenntniss der deutschen und kroatischen, oder einer verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache, über die sich in der Salz-Manipulation und im Rechnungsgeschäfte erworbenen Kenntnisse, gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Amtsbereich dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Clena žita u Zagrebu

od 10. prosinca 1853. U srebru.

	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske.	5 —	6 —
" hrvatske	5 —	—
Napolice	4 —	4 15
Raži	3 30	—
Kukuruza starog.	3 36	3 40
Ječma	3 40	—
Zobi	2 12	—

Br. 1161 (366—Izv.)

(3—2)

Oglas.

Usled odluke c. k. kotarskog suda vinodolskoga od dana 27. studenoga t. g. br. 1161 prodavat će se putem overšbene dražbe na stranu Pave Kombola iz Bribira zastupanog po odvjetniku Ivanu Renaldy: 1. košenica zvana nad Grad od 126 1/2 hvat, u vrijednosti od 42 for.; — 2. zemlja oratna i terdovata zvana nad Grad, u dva komada sastojeca od 55 1/2 hvat, u vrijednosti od 272 fr. 19 kr.; — 3. zemlja oratna i terdovata zvana Malinšćica izpod Verbice jedan komad od 312 hvat, procijenjen na 130 for., — a drugi komad od 25 hvatih procijenjen na 35 for. — na vlastitost Gerge Pipinica Josipova iz Bribira spadajuća.

P prvi rok za prodaju ovih nepokretnosti odredjuje se ovime na 31. siečnja, drugi pako na 2. ožujka 1854 u 10 sati pri podne u mestu Bribiru, o čemu se obavještavaju ne samo kupci, nego i u smislu §. 509. gradjanskog postupnika i svi oni, koji misle imati kakovo pravo vlasništva na ova zemljišta ili kriepostju uknjižbe, da to u zakonito doba ovome sudu prijave, drugčie užtərb pravah svojih sebi pripisati imadu.

Dražbeni uvjeti:

1. Dražba će se otvoriti cijenom 579 for. 19 kr. i svaki, koi bude hotio licitirati, morat će prije položiti jamstvo (vadium) od 58 for.
2. Na prvoj dražbi primit će se ponude samo jednake ili veće procijenjenoj cieni, na drugoj pak dražbi manje od procjene, i nepokretnosti biti će dosudjene uz svaku cieniu.
3. Tri dana po uručbi dopitajuće odluke morat će kupac pri ovom sudu položiti cieniu, inače će se obdržati opetovano dražba na njegovu pogibel i troške.
4. Troškovi dražbe i pristojba poći će na teret kupca.

C. k. kotarski sud vinodolski.
U Crikvenici 27. studenoga 1853.

B. Marišašević,
kot. sudac.

Br. 529. (377—Izv.)

(3—2)

Izrok.

Gospodinu Hiacintu Gerdeniću, bivšem kastmaru u Kurilovcu, kojega se sadanje boravište saznati nemože, porad ustmene tužbe Lavoslava Špit-zera na Velikoj Gorici za dug 50 for. srebra na temelju obveznice od 1. siečnja 1850 obstojeći poveljene sa pripadci, — naredjuje se na pogibel i trošak škernik g. Mirko Šandor na Velikoj Gorici br. 65, kojega naimenovani tuženik o razpravi dopunit ili drugoga zagovornika imenovat ima. — Za ročište na dne 31. prosinca t. g. u ovom sudovnom uredu iz jutra u 9 sati opredieljeno. — U protivnom slučaju imat će isti tuženik posljedice, što je sve to zanemario pripisat samom sebi.

C. k. kotarsko sudište veliko-goričko na Gorici 5. prosinca 1853.

Br. 1311. (378—Izv.)

(3—2)

Rok II.

k sudbenoj dražbi nepokretnosti na Mariu udovu Sinkovec spadajućih u sv. Heleni pokraj Samobora.

Sa strane c. k. kot. suda u Samoboru pozivno na izrok od 2. rujna 1853 br. 979, kojim bijaše overšna prodaja nepokretnosti na Mariu udovu Sinkovec spadajućih u sv. Heleni pokraj Samobora u parbi Janka Franciscia vlastelina, proti rečenoj udovi Sinkovec obnarodovana, s ovim do obćeg znanja stavlja se, da će usled porazumljenja dotičnikah drugi rok dražbe 9. siečnja 1854 u 10 sati pri podne u pisarni ovog kot. suda obdržavan biti, i da će upitne stvari najviše ponudjajućem i izpod procienbene vrijednosti prodane biti. Uvjeti dražbeni izrok od 2. rujna 1853 br. 979 sadržani u svojoj celosti ostaju, i mogu se tako u izroku pomenutom kao i kod ovog kot. suda uviditi.

U Samoboru 7. prosinca 1853.

C. k. kot. sud.
Kazimir Jelačić,
c. k. kotarski sudac.

Br. 3364. (376—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Samuela Veissa u njegovoj parnici proti dužnici Franjici udovi Nagy dozvoljena overšna prodaja njene u gradu Varaždinu, na zapadnom Grabiatu pod m. br. 849. lezeće, te sudbeno za 2873 for. 3 kr. sr. procienjene kuće, te da su u tu svrhu dražbeni roci na 21. siečnja i 21. veljače 1854 u 3 sata poslie podne, na lice miesta opredieljeni.

Usled toga se svikolici istu kuću kupiti želeći, za opredieljena ročišta na lice miesta pozivlju, s tim da će kupac po naputku suda u koliko kapovnina doteče preuzeti morati one dugove, koji su zaloga radi na kuću osigurani, te da se uvjeti dražbe kod suda ugledati mogu.

Zajedno se svi oni, koji, premda ina nebiaše došla osobita obavjest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo

na upitnu kuću, s otim pozivlju, neka svoje pravo do prodaje tim sigurnie prijave sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dio ba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcerpila, ostanu izključeni.

U Varaždinu 15. studenoga 1853.

Skender Kavić,
kot. sudac.

Br. 6226/grad. (365—Izv.)

(3—3)

Izrok.

Na dobrovoljnu molbu baštinikah pokojnoga Josipi Emily-a držati će se pred kotarskim ovim sudištem u subotu dne 17. prosinca t. g. od 10 ure u jutro do 1 po podne javna ličba sljedećih nepokretnosti:

- a) Kuće, sastojede iz temelja sa dvorišćem, stěnom i tri poda (izuzamši dva dućana od strane iztoka), koja nepokretnost je naznačena br. 216, na ulici »forno vecchio.«
- b) Vinograda »Muzunišće« sastojedi iz zemlje oranice, loznice, kopanice i pašnika, sa kućom u jednom podu i zemljište, i s blizijom kućom za porabu seljaka, sa štalom i stěnom, pod obćinskim br. 44 od bravah 167 □ hv. 28.
- c) Věta nazvanog Perilo, zemlje kopanice, loznice s voćem i zelenjem i kolibicom, sve od bravih 1 hv. □ 67 pod br. 749 na ulici Malinah.
- d) Peknjice sa jednom sobicom i tavanom pod br. 156 na ulici »Arco-Romano.«

Vierovnikom uknjiženim priuzdržano je njihovo pravo založno bez obzira na cieniu prodaju.

Uvjeti dražbeni jesu sljedeći:

1. Fiškalna ciena je opredieljena:
  - a) za kuću br. 216 izuzamši dva dućana od strane iztoka 4000 for.
  - b) za vinograd s kućom u Plasih 4000 for.
  - c) za vět Luke 800 for.
  - d) za Peknjicu 1700 for.
2. Nepokretnosti ove posebno će se licitirati, ter će se prodati kako stoje i leže, i kao što su upisane u zemljišnim knjigama, za koju god cieniu budi jednaku ili veću od fiškalne.
3. Svaki ličioc položiti će u ime vadia 10% od fiškalne cienie, i zadržati će se vadij od koristaieg ponuditelja.
4. Ponude će se primati samo u gotovom novcu, ili na rate, ali ne dalje od dvie godine, razumievši se, da se barem tretji dio u gotovom novcu izplati, a ostala dužna svota će se uknjižiti na iste nepokretnosti sa kamatima od 6%.
5. Tri dana po uručanju dopitajuće odluke kupac će izpuniti dražbene uviete, jer u protivnom slučaju bi se obdržavala druga dražba na njegovu štetu, trošak i pogibelj.
6. Poslie kako bude kupac izpunio uviete prodaje, ustupit će mu se nepokretnosti, ter će se proračunati i naknaditi najmovina slučajno predplatjena.
7. Nepokretnosti će prodavci prigodom izplate dražbene cienie osloboditi od svakog tereta.
8. Pristojbu dosudjenja, vlastitosti, uknjižbe radi slučajne konačne izplate dopitajuće cienie i sve ostale troškove poći će na teret kupca.
9. Porez od 1. studenoga t. g. unapred obnašati kupci.

Od car. kr. suda kotarskog.

U Rieci, dne 16. studenoga 1853.

Br. 9128/z. z. (130—D.S.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Za pribaviti jednog stalnog bravara, koi bi u svoje vrieme obsudjene uznike zakovati i razkovati dao, kao što i drugo bravarsko dielo za stran kaznonice obavljao, — razpisuje se ovim javna jevtinba za dne 17. prosinca 1853 u ured županije zagrebačke prije podne oko 10 sati, — kamo se svi bravari, koji bi to preuzeti naumili, najuljudnie pozivlju.

U Zagrebu 6. prosinca 1853.

C. k. vėrh. župan
Josip Bunyevac.

Br. 1870. (372—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. sud krapinski obznaujuje, da će se putem sudbene dražbe prodavat u tērgu Krapini kuća sa pristojalištem pod kucnim br. 145 na Josipu Raičić spadajuća, te na stran Konstantina Šneidera pod overhu uzeta i u 875 for. procienjena, — koji se dražbe rokovi opredieljuju u uredu ovog c. kr. kot. suda na dne 23. siečnja i na dne 23. veljače 1854 za 9 uru prije podne.

Kamo se kupiti želeći pozivaju time, da svaki izmedju njih prije dražbene ponude morat će jamčevinu od 100 for. položiti, zapisnik pako procjene i uvjeti dražbeni kod c. k. kot. ovog suda kao što i prepisi takovih uzeti se mogu.

Zajedno opominju se svi, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu kuću imati misle, da se prije ponude c. kr. kot. ovom sudu prijave, jer u protivnom slučaju sebi će pripisat imati, ako se u odsutju njihovom dražbene svote razdieljenje pred-

stavu, i iste od nje na koliko se diobom neizcērpi, izključeni budu.

C. kr. kotarski sud u Krapini dne 23. studenoga 1853.

C. k. kotarski sudac
A. Bakšaj.

Br. 3146. (374—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane nizepodpisatog c. k. kotarskog sudišta stavlja se do znanja, da se čedu dne 12. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. u gradu Cerje na sirotinsku masu pokojnih suprugah Franje i Elisabete Kovačoci spadajući pokretni imetak sastojedi iz pokućstva, kuhinskog posudja, marve, gospodarstvenog orudja, kolah, kočie, lagvov, vina, svake vėrsti žitka, siena, slame, otave, šljivah za pečenje šljivovice u lagvih sa željeznimi obruči se nalazećih, droždja, kao i ostalih stvari, — zatim dne 19. i sljedeće dane mieseca prosinca t. g. na imanju Seketin na istu masu spadajućem do 300 vedarah vina ovogodišnjeg priroda, lagvi sa željeznimi obruči obiti, zatim liepo pokućstvo, rubenina, posteljina, i ostala putem javne dražbe uz gotove novce prodavati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. kr. kotar. sud ivanečki u Ivancu, dne 30. studenoga 1853.

Br. 2782 (374—Izv.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane nizepodpisatog c. k. kotarskog sudišta stavlja se do znanja, da će se na molbu tužitelja konvikta zagrebačkog pod br. 2782/1853 podnetu dvie rali oranice Kolo zvane, na g. Kolomana Kőrőšenka, vlastelina imanja Vinica spadajuće, te na 70 for. sr. procienjene dne 22. prosinca t. g. u 3 ure poslie podne na licu zemlje u Vinici putem druge i zadnje sudbene dražbe makar i izpod procjene najviše obećajućemu prodati.

Kamo se svi kupiti želeći time uljudno pozivaju.

C. k. kotarski sud ivanečki u Ivancu dne 30. studenoga 1853.

Br. 1760. (128—D.S.)

(3—3)

Izrok

Od c. kr. kot. suda okolice Zagreba daje se ovim do javnog znanja, da je usled molbe gosp. Štefana Šviglina dne 31. listopada 1853 pod br. 1760 u parbi proti Josi Grižiću, seljanu u Hėrvatih, javna sudbena dražba sudbeno plienjenih i na 1250 fr. sr. procienjenih u selu Hėrvati obćini zagrebačkoj ležećih zemljištah »Zavėrtanica« i »Škerlica« zvanih, iz 5 1/2 ralih sastojedi, dozvoljena, i u tu svrhu prvi dražbeni rok na 31. prosinca 1853, a drugi, kod kojeg će se i izpod cienie prodati, na 31. siečnja 1854 u 3 sata poslie podne na lice miesta opredieljen, kupiti želeći mogu dražbene uviete ugledati kod ovog suda ili o vriemenu dražbe na licu miesta.

Zajedno pozivlju se svi, kojim na rečena zemljišta hipotekarno kakovo pravo pripada, da se do prodaje ovih nepokretnosti ovome sudu prijave, jer će se inače kupovnina bez obzira na njih razdieliti.

U Zagrebu 31. listopada 1853.

C. k. kot. sud okolice Zagreba.

Br. 1119. (368—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud moslavački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 31. siečnja 1853 s oporukom preminuvšega Mate Framića, bivšeg puškara u selu Ludina, štogod tražiti imadu, neka radi prijave i posviedoenja svojih tražbinah dana 31. prosinca t. g. u 9 sati u jutro ili dođu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako li bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcērpila, nikakvoga daljega prava imati nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Moslavini dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sudac
Barabaš.

Br. 402 (375—Izv.)

(3—2)

Oglas jevtinbe.

Za iznajmljenje hranjenja uznikah kod c. kr. zemaljskog suda u Požegi razpisuju se ovim u smislu višjih naredbah rok jevtinbe na dan 20. prosinca t. g. u 10 sati prije podne. Pozivaju se dakle svi oni, koji bi hotieli i mogli hranjenje uznikah na se uzeti, da na prenavedeni rok u stan c. k. zemaljskog suda u Požegu doći izvole, gdje se tako na istu dan, kao i dotle vazda od 3 do 4 sata poslie podne o uvietih iznajmljenja obavjestiti mogu.

U Požegi dne 7. prosinca 1853.

Bunyik,
c. k. pr. predsjednik.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase eprodijeljena je uvjerenja: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Zvanična čast

3388.

U području gradske občine bakarske jest za gladajuće žiteljstvo podžupanje delničke iznos od 121 for. i 17 kr. sreb. sabran i meni podnešen.

Dočim je iznos taj u namienjenu svrhu obratjen: — za ugodnu si dužnost smatram, taj uspieh do obćeg znanja staviti, i dotičnim darovateljima za njihove darove u imenu stradajućih najsrdacni zahvalu izraziti.

U Rieci dne 30. stud. 1853.

Za gosp. c. kr. vèrh. župana,
c. kr. pr. županijski savjetnik,
S p u l a k.

5245.

Za stradajuće žiteljstvo podžupanje delničke dostavljenimi počemši od 1. kolovoza t. g. osim onih po visokoj c. kr. banskoj vladi ovamo dopremljenih, i do javnog znanja već donešenih svotah sliedeći prinesci i naime:

Od g. c. kr. vèrhovnog župana varažd. u području iste županije sabrani iznos od	47 fr. 9 kr.
Od g. c. k. podžupana karlovačkoga u gradu Karlovcu sakupljeni iznos od	2 „ 20 „
Od g. c. k. podžupana sv. Ivanškog u području iste podžupanije sakupljeni iznos od	31 „ 31 „
Od g. c. k. vèrh. župana osiečkog jedan u gradu Osieku sabrani iznos od	16 „ 50 „
Zatim u području podžupanje osiečke sabrani iznos od	2 „ 50 „
i jedan u području podžupanje vukovarske sabrani iznos od	2 „ 14 „
Ukupno	102 „ 34 „

Dočim su pomenuti prinesci u namienjenu svrhu obratjeni: — za dužnost si smatram dotičnim darovateljima za njihove čovjekoljubive darove u ime nesretnih gladujućih ovime najzreniu zahvalu izraziti.

U Rieci dne 30. stud. 1853.

Za gosp. c. kr. vèrh. župana,
C. k. pr. županijski savjetnik,
S p u l a k.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 14. prosinca.

„Oest. Corr.“ donosi sliedeće izviestje o niekakovu boju na černome moru:

„Odesa 5. prosinca upravo sada dobismo kroz Aide de Camp kneza Menšikova pouzdane glase, da je na 18/30. studenoga o. g. ruski admiral Nachimov sa svojima 6 vojnim ladjami navalio na oddiel flote turske kod Sinope, te uzpèrkos pucnjavi topovah s mora i s kopna, tako se junački držao, da bi se i u brodište zaletio, te je za jednu uru uništio sedam turskih fregatah, dvie korvette, jedan parobrod i tri prevozna broda. Jedina jedna ostade, premda jako oštetjena, turska fregata, a to ona admirala Osman-paše, na kojoj htiede Nachimov slavodobitno u Sevastopol dopratiti turskoga admirala, ali i nju je morao udesu pustiti na pučini morskoj, te Osman-pašu i drugove mu uze na svoje brodove, i odjadri u svoje brodište. Nachimov je brod najjače terpio, ali je već i on doplovio u Sevastopol Aide de Camp Menšikovov ode u 11 satih iz Odesse, za da javi ovu viest.“

Telegraficke viesti iz Bukurešta slažu se s ovom.

„La presse“ piše i tvèrdi, da je onaj azički boj kod Kutaiske bio puno većji, nego li to mnogi hoće da znadu. U ovome boju potučeno je 18,000 Rusah od 20,000 Turakah, te su Turci 2,000 Rusah zaslužnjili. — Ako je to istina, onda se taj boj mora uzeti za najznamenitiji do sada, jer su Rusi izgubitkom Kutaiske od mora odtisnjeni, a Turci su se s Čerkezi sjedinili.

Jučerašnje viesti o boju kod Sinope tako su čudne i nevjerovatne, da moramo čekati jasnija izviestja o tome događaju.

„Daily-News“ donose o poznatih bojevih u Azii pobliznja razjasnjenja: Na 21. studenoga Abdi-paša i Kerim-paša znamenito napreduju u maloj Azii. Rusi pod generalom Nestorovim i Argutinskim potučeni su strašno kod Ahiske i Ahalcika, te su golemu hèrpu vojske izgubili. Nakon strašne tučnje, koja je trajala više urah, okrenuše oni pleća, te ostaviše svoje ranjenike i mnozinu zaire u šakah otmanskih. Mnoga sela na ruskome zemljištu poseli su Turci. Desertoracah ruskih tolika je množina, da Turci namieravaju ustrojiti „rusku četu“ proti Rusu. „Times“ ima bèrzojavne viesti od istoga dana, koje se s onima „Daily-Newsa“ posve slažu. Abdi-paša izviestjuje 6. stud. svoju vladu, da su Turci u pokrajini Bajazid jedan cieli ruski oddiel na 1. stud. u bieg natierali, a na 4. i. m. da biao kod tvèrdjave Akeske tučnja velika, u kojoj su takodjer Rusi izgubili.

„Jour. de Deb.“ ima viesti od 25. stud. iz Carigrada, u kojih stoji, da su Rusi nakon trih kervavih bojovah u Azii od Zohlis put Laskowa pobiegli.

Ovako javljaju turska izviestja i dopisnici različitih novinah, da li Rusi drugačie o tome govore.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Iz Zagreba 14. studenoga. Sutra u 9 satih prie pódne otvoriti će naš sviètli ban veliku skupštinu gospodarskoga društva, u „narodnom domu.“

Moldavia i Vlaška.

— „Wanderer“ 29. o. m. piše: Posljednjih danah rekoše za cielo, da su Turci još samo u Kalafatu. A sad kažu da je Halil-paša prešao preko Dunava niže Hiršove izmedju Hiršove i Dojana. Pa ako se to potvèrdi, onda ćemo već bolje znati kakav plan ima Omer-paša. Omer-paša kao da je nauman udariti sa tri strane na Bukurešt, pa raztierati Ruse, te tako postići svoju ciel. Ali jamačno je da Halil-paša nije mogao preći preko Dunava do određenoga vremena, te tako mora da je proračunano napadanje odgodjeno. A medjutim pokvarilo se i vrijeme, koje sad smeta svakoj operaciji, a knjazu Goršakovu daje mah skupiti još vojske, koja će jamačno smetati Omer-paši da nemože izvršiti svoj plan.

Iz posljednjeg zvaničnog izviestja, koje je knjaz Goršakov poslao svome caru, javlja nam „Invalid“ ovo: 13. studenoga u 1 sat poslie pódne htiedoše nekoliko turske ladje sa vojskom i jedan parobrod, vukuci za sobom lahku galiu sa 3 topa, ići od Ruščuka uz Dunav baš onda kad je bila velika magla. Ali naša 10. brigada artilerie opali iz topovah od 2. nepokretne i 2. pokretne baterie, što su kod varoši Gjurgjeva, na nepriateljske ladje, te ih prinudi vratiti se opet na bugarsku obalu, da se poprave, što imaju kvara od naših topovah. — 14. studeno-

ga predje turska vojska iz stana kod Turtukaja na vlašku obalu, pa zauzme obzidani karantia. (Poslie izviestava knjaz Goršakov cara svoga o boju kod Oltenice, a to smo izviestje mi već priobćili.) — Piešaci su se u tome slavnom boju pokazali osobito smieli i junački, a artileria se pokazala hladnokèrvna i sigurna u svo-me nišanju. — Od naše strane su poginuli: 3 oficira i 150 prostih vojnikah, a ranjeni su: 7 štabskih i 19 višjih oficirah i 520 prostih vojnikah. A koliko ih je poginulo od nepriateljeve strane, to se još za cielo nezna; tek kao što nam kažu, nepriatelj ima veliku štetu osobito odtuda, što su mu se mnogi u Dunavu podavili. — A na drugim miestima nema nikakvoga povećega boja, osim puškaranja, koga na dunavskoj obali počesto biva.

Iz Bukurešta javljaju „Oester. Corr.“ po telegrafu 26. stud., da je taj dan došao knjaz Goršakov u Gjurgjevo, pa da je tamo pregledao vojsku. Turci su hitro otišli s ostrova Mokana i povukli se u Ruščuk. A u Kalafatu stoje Turci još kao i do sada što su stajali. — Po najnovijim viestima bio je 3. st. još u Petrogradu baron Budberg, koi je postavljen za izvanrednoga ruskog komisara za Vlašku i Moldavin. — A „Wand.“ opet ima iz Bukurešta od istoga dana telegraficku viest, koja ovako glasi: „Knjaz je Goršakov otišao u Gjurgjevo da se spremi za prelazak preko Dunava. Mostovi se već grade. Turci su se u Kalafatu obkopali.“ Po ovim depešama, veli „Ost. Post“ 30. p. m., Turci su još u Kalafatu, a nisu, kao što su ranie depeše javile, otišli. Tako isto nisu Turci otišli ni od Turnula, što je spram Nikopolja. Šta više, kažu da je još i Halil-paša prešao od Dobruče preko Dunava izmedju Hiršove i Dojana; ali to valja još da se potvèrdi.

Turska.

— „Journal de Francf.“ misli, da će teško što biti od toga, što Francezka i Englezka gledaju, da se opet nastave diplomatski pregovori, te pregovorima da se opet pomire Rusia i porta i tako Europi mir povrati. Kao što bi čoviek rekao, za zimus, veli, neće biti nikakva boja. Po aziatskim planinama zima je uvijek rana i traje nekoliko miesecih, a pri tome je sasvim ljuta. A na donjem Dunavu istina je ove godine bilo duže liepa vremena nego što ga obično ima, ali je sad već nastalo kišovito vrijeme, koje osobito artilerijskim pokretima smeta. Tamo dakle nemože zimus ništa biti od vojničkih operacijah, ali se zato opet pita jeda li će i zimus poči za rukom diplomaciji, da povrati mir do proleća. Ako je istina što kažu, da je car Nikola rekao da nemože ništa biti od diplomatskih pregovorah dokle je god i jedan turski soldat na vlaškom briegu, onda je teško nadati se da će diplomacia uspieti u svojoj namieri zbog toga, što još ima znatan broj turske vojske u maloj Vlaškoj. Omer-paša pak ili ima tu vlast, da sam o svojoj glavi krène svoju vojsku iz Vlaške ili tek valja iz Carigrada da dobije zapoviest da je krène. Ako je ovo posljednje, onda neima ništa od toga, da će on krenuti natrag iz Vlaške zbog toga, što on te zapoviesti sad, kad su u Carigradu Turci još jako zauzeti za rat, dobiti nemože. A što su Turci otišli od Oltenice, to valja smatrati kao slobodan postupak, da nebi sasvim bili poraženi, a ne kao da je klonula turska zauzetost, pa da su popustili. Takodjer neće Turci odustati od rata ni zbog oskudice u novcu, kao što ni 1828 i 1829 nisu odustali, kad su još manje novacah imali. Rat će se dakle opet na proleće nastaviti.

— U „Ass. Nat.-u“ ima jedan sastavak o istočnoj razmirici, gdje se kaže kako će diplomacija vrijeme ustavljenoga neprijateljstva jamačno na to upotrebiti, da se razmirica na liep način razpravi, ali kako će se istočni rat morati preokrenuti u zapadni rat u slučaju, ako to diplomaciji još do proleća neizpadne za rukom; dalje kako bi se Rusia i Turska u tom slučaju mogle tek tako prinuditi na mir, kad bi i Nemačka sudjelovala, i kako Austria i Pruska imaju puno pravo što se boje da se Rusia nerazširi i neosili, ali kako te sile zato opet neće se htjeti sdružiti s Englezkom protiv Rusie, a to zato, što Englezka zeklanja revolucije po državama, pa će sad može biti i sam miroljubivi Aberden morati povući se nastrag; dalje kako je želiti da se diplomacija složne potruži održati mir, koji je sad svemu svijetu nuždan, a to zato, što po Napoleonovim riečma Englezka i Francezka same nisu u stanju stati Rusii na put; kako vladama valja jednako da stoji i za održanjem Turske kao god i za održanjem Europe; naposlje kako je sam bog odredio sad diplomaciji posljednji rok da svoje dosadašnje pogriješke popravi i mir povрати.

— O sadašnjem stanju istočne razmirice ovako razmišlja „Ost D. P.“ 30. stud.: Kad valja ostaviti bolest da provede svoje, onda obično daju lekari kakvu bojadisanu vodu ili kakav drugi lek, koji neškodi čovjeku, a to zato, da bude spokojan, dokle mu se i nesmerne. Eto tako ti, je sad i s europejskim novinama. Notama, koje se puštaju da lete po svijetu kao one golubovi, samo se predpisuje lek publici, koja boluje od zla, koje je kini. Svi glasovi, koji se raznose o tome, da će se nastaviti pregovori o miru, takvi su isti, kao god i oni, koji se neki dan raznose o Osten-Sakenovom korpusu.

Od ovo 14. danah jednako se o tome korpusu govoraše da ide u Vlašku, šta više da je već došao i u Jaš, te još i u samu Vlašku, — kad al iznenada dodje bérzojavna viest iz Černovicah, da tek ide Osten-Saken, pa zato da se u Besarabii tek sprema brana za njegov korpus. Po tome nije Osten-Saken još ni u Besarabii, a kamo li već i u Vlaškoj. Tako se isto govoraše sve o neakvim pregovorima o miru i kako se ti pregovori jednako vode pored svega toga, što se već vodi rat, — kad al iznenada dodje jedna telegrafička viest, da je car ruski odgovorio na nečije pitanje, da on tek pristaje, da se opet nastave pregovori, ali da porta najprije podnese kakav predlog o miru. Baš je to uticalo! Ta nedajmo se koječim zavarati. Eurapa stoji sad opasnije nego igda. Rat, koji Rusia vodi na turskoj granici u Europi i u Azii, za sada još nije tako strašan, kao što je onaj diplomatski rat, koji Rusia vodi u Londonu. Pa ako ruskoj diplomaciji podje to i za rukom, te zavadi Englezku i Francezku, koje su se tobože spriateljile, onda će ona imati deset putah veću korist nego kad bi izturala Omer-pašu iz podunavskih kneževinah. Posljednje dukle svoje prošnje podnosi Eurapa još englezkome kabinetu. A od Pariza neima miru nikakve utiche, jerbo je tako miru već za tri četvrti prokockana sreća. Te tako sve, što je god nadati se, nadati se je od Londona. Dalje „Times“ pišaše sve o neakvom kongresu, a to je znak da stari Aberdeen voli razpravljati istočnu razmiricu u siedištama na Tenzi nego na bojnim ladjama po crnomu i izločnomu moru. Ali sad okrenu i „Times“ drugu nota, pa kao i druge novine viče no taj kongres; a to je znak, da Englezka neima volje na Aberdeenov kongres. Jamačno da francezka nagovara Englezku da malo življe prione za posao.

Kako su se dvie bourbonske loze sjedinile, odmah se moglo pomisliti, da će Louis Napoleon smatrati, da je to Rusia izradila protiv njegā, pa da će sad preinačiti svoje naredbe, koje su može biti miroljubive bile. Gotovo sve nemečke i englezke novine sad potvrđuju, da je došla Rusia izradila, te su se te dvie loze sjedinile. To pak učinić će, da će biti Pariz i Petrograd jedan s drugim još većma nezadovoljan. A što je grof Valevski pozvan iz Englezkenatrag u Francezku, to kao da je znak neakvoga obertaja u francezko-englezkoj alianci. Najbolje pak znat čema, šta je i kako je onda, kad se grof Valevski opet vrati u London.

trug u Francezku, to kao da je znak neakvoga obertaja u francezko-englezkoj alianci. Najbolje pak znat čema, šta je i kako je onda, kad se grof Valevski opet vrati u London.

Rusia.

„Morn. Chr.“ javljaju iz Beča po telegrafu, da je car ruski na pitanje Austrie odgovorio, da on prestaje da se pregovori opet nastave, samo porta valja da podnese kakav predlog o miru. „Times“ potvrđujući tu viest, dodaje još i to, da je već predložena konferencija svih šest silah, gdje dakle da bude i Rusia i Turska. „Times“ dalje nevieruje što se raznosi po Londonu, da je već zaključeno primirje, nego on još veli da će biti žestokoga boja, čim se zaledi Dunav. On isti, koji je do sada uvijek branio politiku englezkoga kabineta, zahtieva sad, da kabinet kaže parlamentu svoju politiku. „I sada će, veli, kao god i prije, biti svi pregovori uzalud, ako se najprije jasno ne postave osnovi i načini, koji će se mireće sile držati. Pa zato mi mislimo, da englezki kabinet valja da kaže parlamentu, da će zapadne sile, ako Rusia nastavi opet svoj nepravičan rat a bez nužde, ustati sa svom silom svojom protiv Rusie, pa makar poslie kako zlo prošla Eurapa, a ne tek da zamazuje oči parlamentu, kako ništa na svijetu nije požalio, samo da izliči ranu, koje su europejski odnošaji s razmirice dopali.“

„Journ. de St. P.“ navodi iz „Dr. Journ.“ sljedeći rieči iz jedne bečke korespondencije: „Vala nam i opet reći, da istočna razmirica zbog toga, što je porta objavila Rusii rat i što su se već zametnula neprijateljstva, sasvim opasnie stoji nego što je stajala u vrijeme holomučke konferencije. Onda se je radilo o kakvom predlogu, po kome da se Rusia i Turska poravnaju, a sad se radi o predlogu, po kome da Rusia i Turska zaključe mir, te tako da se te dvie sile puste izmedju sebe i neposredne pregovore.“

Službeno bérzojavno objavljenje bečke burze od 13. prosinca 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. 96 1/4	2 mjes.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	83 1/2	Augaburg za 100 f. current 115 1/2	3 mjes.
„ „ „ 4 „	92 1/4	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ „ „ 3 „	„	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
„ „ „ 2 1/2 „	„	Frankfurt na Mainu za 120	2 mjes.
„ „ „ 2 „	„	Genova za 300	2 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	„	Piemont. lirah	2 mjes.
„ „ „ 1 „	„	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mjes.
Obveznice lomb.-milanačkog zajma do g. 1850 sa 5 „	101	Lipsko za 100 forintih	2 mjes.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 l. 1839 „ 100	233 3/4	Livorno za 300	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	137 1/4	tosk. lirah	2 mjes.
„ „ „ 2 „	„	London za 1 funt sterl.	2 mjes.
„ „ „ 2 „	„	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
„ obće i ugar. dv. „ 3 „	„	Milan za 300	2 mjes.
„ komore, starih „ 2 1/2 „	„	austr. lirah	113
„ lom. dugovah, u „ 2 1/2 „	„	Marseille za 300 frank.	2 mjes.
„ Florenci Genui „ 2 „	„	Pariz za 300 frank.	2 mjes.
„ učinjenog zajma „ 1 1/2 „	„	Prag za 100 for.	2 mjes.
„ galičke „ 2 1/2 „	„	„ „ „ 100 for.	1 mjes.
„ „ „ 2 „	„	„ „ „ 100 for.	3 mjes.
„ „ „ 1 1/2 „	„	„ „ „ 100 for.	1 mjes.
Obvez. u Frankfurtu i Holandijski činjenoga zajma „ 4 „	„	„ „ „ 100 for.	3 mjes.
„ stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajerskih, oruških, kranjskih, gorčkih, bečkoga oberkammeramta. „ 1 1/2 „	„	„ „ „ 100 for.	3 mjes.
Obveznice zemlj. štug odkupa „ 5 „	91 1/4	„ „ „ 100 for.	3 mjes.
Naputnice aradišnje blagajne Godišnji disconto	1362	„ „ „ 100 for.	3 mjes.
Bank-akcie komad po	1362	„ „ „ 100 for.	3 mjes.

Tečaj novca

Sieverne željez. po 1000 fr.	2362 1/2	Krak.-g. sleške po 1000.	647
Bečko-glog. želj. „ 500 „	„	Aust. dun. parob. 500 f.	600
Sopr.-W.-Neud. „ 200 „	„	Aust. Lito. u Tězin 500 „	„
Budiej.-Gm. Linz. „ 250 „	„	Bud.-pešt. lančan. 500 „	„
Požun.-těr. 1. izd. „ 290 „	„	Galič. založn. 4 „ za 100 „	„
„ 2. izd. „ 200 „	„	Sročke Esterhasia 40 „	„

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15789.

Kundmachung.

Zu Folge hohen k.k. Finanzministerial-Erlasses den 3. December 1853. Z. 19690 F. M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. Dezember 1853 in Folge des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 vorgenommenen 251. (71. Ergänzungs) Verlosung der ältern Staatsschuld ist die Serie Nr. 465 gezogen worden.

Diese Serie enthält die böhmisch-ständische Aerarial-Obligationen Nr. 164,856 zu 4% mit einem Zwei und Dreissigstel der Capitalsumme, dann die niederösterreichisch-ständischen Aerarial-Obligationen vom Rezesse vom 30. April 1767 zu 4% von Nr. 15,940 bis einschliessig Nr. 17,573 mit ihren ganzen Kapitalbeträgen im gesammten Kapitalbetrage von 1,252,655 fl. 42 kr. und im Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fuss- von 25,053 fl. 7 kr.

Die in jener Serie enthaltenen Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Ferner ist bei der am 1. Dezember 1853 vorgenommenen vierten Verlosung der Serien der ungarischen Zentral-Eisenbahn-Obligationen die Serie B. in welcher die Obligationen a 250 fl. von Nr. 1376 bis 1875 und a 1000 fl. von Nr. 1876 bis 2750 im Kapitalbetrage von Einer Million Gulden enthalten sind, gezogen worden.

Die Zurückzahlung dieser Obligationen wird in Folge der bestehenden Bestimmungen nach Ablauf von 13 Monaten am 3. Jänner 1855. erfolgen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 10. Dezember 1853.

Br. 0011—5378. (134—D.S.)

(3—1)

Oglas.

Od strane c. kr. zemskog suda zagrebačkog jest odlukom na očitovavje Stjepana Bukala trgovca ovdšnjeg i Dr. radi nemogućnog izplatanja dugovah svojih pod današnjim izrečenom stečaj vierochnikah vèrh imetka istog prezaduženika. C. za zastupnika parničkoga kako i za privremenoga obakrbnika iste mase imenovan odvjetnik Julio Bisčan, kojemu zamienik određen jest odvjetnik Ivan Makovec, ushed česa svikolici vieroavnici, koji zahtieve proti otoj stiečajnoj masi staviti žele, sudbeno pozivadu, da takova potrebovanja novčana do 14. ožujka 1854 pred ovim sudom stavidu i smislu §. 76. stečajnog post. od 18. sèrpaja 1853 prijave; u slučaju bo protivnom poslie izminutja sad naznačenog dana, bez obzira na pravo vlastništva, pèrvenstva ali zaloga, koje im možda pripada, bit izključeni, iz razprave stečajne i lišeni svih svojih zahtieva na masu stečajnu.

Za potvrđenje privremeno imenovanog, ali drugog kojeg upravitelja ote mase, kao i za odhor vierochnikah izabrati rok za 22. mieseca ožujka 1854 prie podne u 10 satih obzirno na prave posljedice §. 44. istog postupnika naznačene pred ovim sudom ustanovlju je se.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu dne 12. prosinca 1853.

Klobučarić, s. r.

Škulj, s. r. tajaik.

(133—D.S.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 25. sèrpaja 1853 bez oporuke preminuvše Urše Schneider udove Kramara u Zagrebu štogod kao vieroavnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 7. sječnja 1854 u 9 satih u jutro ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vieroavnici na tu zaostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 19. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreba.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinaru 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije za prviput;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasile pos obne
štanke plaćase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i
vojvodina Sèrbia.

Š Sa krajine turske 6. prosinca. Liep je grad Livno na medji iliti na krajini turskoj; tamo me je skoro put hatio, ali je sada još liepi otkada se je divna bandiera razvila carstva austrijskoga u konzularnoj agenciji — tamo sada vidimo češće i ljudi austrijskih. Tamo je agent g. S. M. kao poznati u Bosni odayna od revnosti, sèrčanosti i rodoljubja muž. On je dva krasna spomena svomu imenu u Bosni ostavio. Jedno u Sarajevu osnovao je fond za školu u zgovoru i bratinstvu tamošnje obćine, i tako od same šlice i bukvara uzvisio pravu školu, pravi gimnazium, i krasna mladež napreduje. Drugo evo sada svojim revnivim obhodom s livanjskim torgovcima dokazao im je, da njihovi sinovi bez škole nikada nemogu ljudi bit, mogu biti gazde kao što su im i otcevi, i novacah imati, ali ne pameti i prosvjetljenja. — ter tako naveo ih je na stazu od dobre nade, sklonio ih je, te su sastavili fond od 1000 for. srebra, nabavili učitelja i već broji škola 44 dietce, što istočno što zapadno vieroizpoviedanja. Ova je ciel dobra i plemenita za posljedka što dietca jednu učionicu poadajajuca mogu kad odrastu imati više tolerancie medjusobne zbog vieroizpoviedanja, i upoznati da mi hrišćani i kèrščani imamo jednoga istoga Hrista iliti Isukèrsta — i jedno ter isto od rieči do rieči evanjelje blago a ne mèrkjive — kako su ih njihove bake u zapečku učile. Ovo je velim liep primier od g. S., koji je tako isto i u Sarajevu uredio školu bez razlike vieroizpoviedanja... čest mu budi i slava!

U nas je sve još tiho i mirno. Turci se ljački svašta blebetaju od rata na Dunavu i kažu silni napredak njihov, samih ušesah deset tovarah od moskovah spremio je Omer-paša caru na dar, zato govore da je car u svih džamiah proslavljen i proglašen, kao Gazia iliti predobitnik. Drugo vele, da će raca razoružati i uzet mu haraće od Karagiorgijine još godine, i njegovu zemlju podjarmiti kao što je i prije bila, i to skoro da će se udariti sa svih stranah na Sèrbiju. Raja ništa nezna za te sve poslove niti može da znade za drugi kiamet već na vrat na nos sabira se od nje danak, porezi, harači i sve ostalo. Skupeća je dosta znatna u svoj ovoj dèržavi. Doista ako se ovoj sirotinji još za godinu danah neprovidi bolje od devleta, propasti će brez traga i svb će sami prošjaci biti. Ovo je stvar koja se predvidja bez svake sumnje, i koju moramo ispoviediti pred bogom i pred ljudma.

Sèrbia.

Iz Beograda pišu „Sèrb. Dnevniku“ 30. sfađenoga. Kod nas ima svašta i ništa, a ponajviše kubure i zabune. Ovo do tri četiti dana dolaze iz Bugarske s Dunava vodom do 500 turskih soldatah ponajviše topdziah za grad, buduci je paša beogradski, neimajući u ovdašnjim svojim jerliama (koji se račune kao topdzie gradske) pouzdanje, tolik broj soldatah od Omer-paše poiskao, i ovi su izviestno već na putu. — Saviet pretresa predmet o stolici praviteljstva, i kao što se pouzdani ljudi izjasnjavaju, većina je savietnikah da se u Kragujevac prenese. Da razni glasovi, koji iz potaje izlaze, jako žitelje naše uznemiruju, potvèrdjuje sadanje stanje torgovine ovdašnje. Nezna se kazati, tko je žalostnii, ili torgovac, koji imajući sad zadosta vremena da sam sobom mušterije (kupce) svoje na tenani podmirivati može, što mladje svoje (kalfe) kao nepotrebne odpušta, ili mladji, što

gubljenjem službe gube pristojno svoje izdèržavanje, a s ovim i bolje napredovanje u poslu i nauku svome. U ovom su istom stanju i sanatlje; jer kad se od otmienih ljudi čuje, da je tursko praviteljstvo, nezadovoljno buduci s neutralitetom našega knjaza i upravljanja, uporno prionulo, da nekoliko hiljadah svoje vojske iz Bosne preko Sèrbie u Bugarsku, a nekoliko opet hiljadah iz Bugarske preko Sèrbie i Bosne na Cèrnogoru provede, zaista se svak sneveseli, i zaključenje svoje na to svesti mora, da Turci ništa drugo već upravo tu namjera imaju, da s obe strane udju u Sèrbiju i ovu kao sobstvenost svoju zauzmu. Istina, po vidimom mogli bi kazati, da naše praviteljstvo nije rado ni s jedne ni s druge strane Turke kroz zemlju pustiti da prolaze; ali u isto vrieme imali bi primietiti, da će teško sam pogranični narod u stanju biti nemile te goste od svojih medjah odbiti. Što se narod i iz anularnosti na dobru ciel neupotrebi, kad se tako hoće, neka i od naše strane ta sada bude nepristupna tajna. Čas se odsudni i za Sèrbiju pripravlja; bog bi dao, da je praviteljstvo naše za takav čas spremno.

Iz Beograda 6. prosinca. Kao što smo prije izviestjeni bili, da će do 500 turskih topdziah vodom u Beograd doći, tako vam sad za izviestno javljam, da je u miesto tih 500 do jedno 200 suhim u Beograd došlo. Banda je gradska pred ove na susret izašla, i mi smo ih očima gledali, kad su ovuda promarširali. Oni su istina svi u jednakoj uniformi, ali im je ova vrlo tanka i mnoge smo vidili, da su od zime dèrkali. Primietili smo, da među istima ima i velikih i malih, i starih i mladih ljudi, a pouzdano smo izviestjeni, da mnogo među njima i takovih topdziah ima, koji još u čitavom vieku svome nikada topa ni čuli ni vidili nisu. U ostalom kod nas za sada ništa tako važnoga neima, što bi vriedno bilo javiti vam. Na vovedenje bio je paša u punoj gali kod našeg mitropolita u viziti. Primietili smo, da Turci jako paze na g. Muhina, i tako kako vide, da ovaj iz Zemuna ovamo predje, jedni tèrče da pašu o dolazku njegovom izvieste, a drugi ga po izdalje prate kud i kamo ide. (S. D.)

Bosna i Hercegovina.

— Bezkonačni tužni vapaji biednih hristjanah u Turskoj dopirali su i dopiru već od toliko viekovah sve jednako ovamo k nama, zazivajuć bratsku pomoć od milosèrdnih dušah hristjanskih. U koliko su srodni ti pozivi odziva našli, — u koliko li uspieha imali, mi nenamieravamo ovdie razlagati, dèržeći da će to svakome već dovoljno poznato biti, kojega je sudbina našega u onim krajevima živućega naroda iole zanimala. No da Turci, imenito pak Turci činovnici i našim Turcima kadkada nesmiljeni bić bezzakonoga svoga vladanja okusiti dadu, to je doista nešto izvanredno, te jedino te izvanrednosti radi želimo čitatelje upoznati sa sliedećim događajem, u kome nam se pokazuje opet jedan primier od samosilja otomanskih činovnikah, — gdje nam se opet pokazuje, kakva su to stvorenja, što ih otomanska porta razaslije u različite svoje pokrajine, da budu uzdèržavaoci dèržavnoga reda i izvršitelji sultanovih inače dobrohotnih namierah.

Mieseca ožujka ove godine dođe u Bihać nov kajmakan i ujedno kao zapoviednik tamošnje tvèrdjave. Ime mu je Adem-beg. On nije propustio proslaviti se odmah za nekoliko danah poslie svoga dolazka. Nanjuši hitra njegova gubica, da u tamošnjih Turakah bratje Begana i Hasana Begatovića imade udobna jedna nova

kuća, u kojoj oni istom od nekojega vremena stanovahu sa svojim ženama i jedanaestero dietce i koja sasvim dolikovaše za njegove potrebe. Dade dakle Adem-beg starijeg brata k sebi zovnuti, i reče mu — „Begane! tvoja kuća treba meni, jer hoću u njoj svoj harem da uredim; zato gledaj za dva sata sve, što u kući imadeš, da napolje izpèrtiš.“ — „Tvojoj zapoviedi“ odvori Began, „ja se protiviti nemogu, te ću se iz kuće odmah i izseliti, samo daj mi drugo koje miesto, jer žene i dietcu nemogu da ostavim na sniegu i buri.“ — „Zar ti misliš neposlušati lopove,“ izdere se kajmakan, „da ću ja tebi miesta tražiti? — idi pak ga sam nadji!“ — Jadni Began hotiaše se sa svojim razlozima oprieti toj presudi, ali ih morade skupo platiti; jer kajmakan razjaren s takove opornosti, zovne dva kavaza, te im zapoviedi, Begana da bace u najgoru podzemnu tamnicu, gdje se zatvaraju najveći zlocinci, i da mu najteže verige metnu na ruke i noge; koje odmah izvršeno bude. — Kad je Adem-beg toga nesretnika u zatvoru imao, poruči i po mladjega brata, te mu izjavi svoju volju kano i stariemu. „Al kaži mi,“ odgovori Hasan, „kamo ću sa ženom i dietcom, pa ću učiniti, kao što zapoviedaš.“ — „To moja briga nije. Baci ih u vodu, ako drugog miesta neznaš; samo gledaj da bèrže bolje izidješ iz kuće,“ odvratu kajmakan. — „Ja toga učiniti nemogu, jer neimam sèrdca, da pustim žene i jedanaestero dietce na zimi i oluji; nego molim“ — reče Hasan. Al prije nego bi domoliti mog, bude on uapšen te prikovan k svome bratu nogom o nogu. Kad je na taj način i drugi u sigurnost spravljen bio, odredi kajmakan zaptinskog južbašu sa tri kavaza u pomenutu kuću, i zapoviedi im, da sve, što u njoj živa i neživa imade, da na polje pobaceju. Kavazi izvrše odmah točno, što im kajmakan zapoviedi. Svakoga pak, ma da je i najtvèrdjeg sèrdca bio, morao je dignuti pogled na jadikuću i razvijenu dietcu uz svoje matere. Uzvičajuć rukama i tresući se od studeni i bure neznadiahu ni kuda ni kamo, dok im se najposlie nesmilova nekoliko komšiah, koji ih k sebi u kuću uzmu, gdje ih kroz nekoje vrieme i uzdèržavaše. — Medjutim izpusti Adem-beg oba brata iz tamnice, a Begana dade opet k sebi zovnuti, i reče mu — „Znaj Begane, da ja od tebe tvoje kuće neistèm zabadava, van da nerekneš, da sam ti krivo učinio, ja ću platiti 100 grošah (to je 9 for.) kirie na godinu; al s tom pogodbom, da na se primiš svekolike troškove, što će trebati za urediti kuću na carigradski način, kao što hoću ja da imam.“ — Began doduše nije htio na to da pristane, al mu ni malo neće koristiti; jer će kajmakan dotle odbijati troškove od kirie, dok nebudu namireni, a Began mora s time zadovoljan biti, što nećami više u tamnici. Lišen na taj način svoje kuće bio je prinudjen prodati liepi nu jedini komad zemlje, što prije toga davaše potrebitu hranu i njemu i bratu i svekolikoj čeljadi, a iz izvadjenih novacah kupio je jednu baštu, u kojoj sagrađi jednu kolibu od pruća, gdje sada svikolice stanovati moraju, očekujuć pravdu iz Carigrada.

Cèrnagora.

— „Frdbit“ piše: U Cèrnoj je Gori uhvaćen nieki Turčin, koji je u tajnom savezu stajao sa žiteljima cetinjskimi. Paša se skadarski pismeno obraćao na knjaza da bi tog Turčina odпустиo, ali sve uzalud, jer Turčin ostane u tamnici na Cetinju. Uslied toga zatvorena je vrlo strogo od strane turskih vlastih cèrnogorska granica; nijedan Cèrnogorac nepušta se u tursku zemlju

dok pograničnoj vlasti nepreda svoje oružje, pa po neki put dogodi se da povraćajući se i nedobio natrag svoga oružja. Zbog toga se često pobu, i tom prilikom bude na obim stranam krvavih glavah.

Turska.

— Iz Carigrada javljaju, kako je sultan, uzhićen pobedom kod Oltenice, sam svojom rukom pisao i blagodario Omer-paši i još mu najmilijeg konja svoga s bogatom pripremom poslao. U svim katoličkim crkvama u Turskoj moljen je bog za uspih rata sultanu. „Times“ piše, da je 7000 katolika iz Albanie i Bosne diglo se u pomoć sultanu.

Novinama „All. Ztg.“ piše neko iz Carigrada pod 26. studenoga, da se tamo od nekoliko danah jako raznio glas, da je lord Redkif u ime svoje vlade zahtievao od porte da u napredak i hristijanin može svjedočiti protiv Turčina pred sudom, pa će tako Englezka biti u pomoći Turskoj u sadašnjem njezinom ratu. Ali se napred može znati, vele iste novine, da to zahtievanje Englezke neće moći izpuniti Turska, jer bi to bilo protiv korana, pa bi bilo odpora zbog toga od većine Turakah, a osim toga i Turci su od kako su naviknuti da hristijanin ne može svjedočiti protiv Turčina, te bi baš i nemoguće bilo što protiv toga činiti. A i Englezka nije imala puta baš sada i bez znanja drugih silah činiti, jer su Turci sad najvećma razpaljeni kako se spremaju protiv Rusie, a da je to činila sa znanjem drugih silah, onda bi Turska morala htjeti nehtjeti popustiti.

Rusija.

— Iz Poznania je stigao taj važni glas, da je po zapoviesti od 24. p. m. sva vojska, što je u Poljskoj, spremna da polazi k južnoj vojsci da se s njom sajuzi. A vojska što, će na mjesto nje doći, još je prije četiri nedjelje danah pokrenuta na sieveru Rusie.

Francuska.

— Iz Pariza pišu, da su Francozi i Englezi načinili savez.

Velika Britanija i Iraka.

— Iz Londona pišu, da je Austria činila predlog u tursko-ruskoj razpri i to tako, da se zaratjene strane ismedju sebe pogadjaju. Englezko je praviteljstvo htjelo o tom dogovarati se, ali francusko odbacuje sasvim isti predlog.

— „Times“ i još druge novine javljaju, da je ruski car digao iz englezke banke svojih 800 milijadah funt st., a da će do koi dan dići i ostatak, od prilike od 240,000. Veća čast tih novacah bila je u državnim obligacijama (od prilike 600,000), pa je poslana u Amsterdam, u miesto u Hamburg, te publikum nemože znati, hoće li u Holandu ostati ili će se poslati odakle dalje u Petrograd. Tako isto neznase, da li Rusia uzima natrag svoje novce, zato što nema novacah, ili je tim namišljena kakva demonstracija protiv englezke trgovine sa novcem.

Bečka „Presse“ javlja, da je admiralstvo englesko izdalo zapoviest, da se u Irskoj skupi 10,000 novih vojnika, koji će imati braniti obale sjedinjenih kraljevstvih.

Onih 6 engleskih pukovniah, koje su prije dva mjeseca otišle iz Dublina u sredozemno more, služe kao podkropljenje vojsci na Gibraltar, Malti i joskim ostrovima. Ni jedan puk, koji je sad po štaciama na sredozemnom moru, neće se ove godine šljati u istočnu Indiju zato, da se može upotrebiti u Europi u slučaju rata.

Ciena žita u Zagrebu

od 15. prosinca 1853.

	U srebru.	U srebru.
	od	do
Vagan požunaki	fr. kr.	fr. kr.
Pšenice banatske	5 —	6 —
„ hrvatske	5 —	—
Napolice	4 —	4 15
Raži	3 30	—
Kukuruza starog	3 36	3 40
Ječma	3 40	—
Zobi	2 12	—

Službeno berzovano objavljeno bečke burze od 14. prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.	Tečaj mionb.	Tečaj mionb.
Dječ. obveznice sa 5 pct. 93 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f. 96 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f. 96 1/2
„ od g. 1852 . . . . . 92 1/2	Angsburg sa 100 f. current 115 1/2	Angsburg sa 100 f. current 115 1/2
„ 92 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah 114 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah 114 1/2
„ 92 1/2	Frankfurt sa 100 pr. tal. 114 1/2	Frankfurt sa 100 pr. tal. 114 1/2
„ 92 1/2	Genova sa 300 piemont. lirah 114 1/2	Genova sa 300 piemont. lirah 114 1/2
„ 92 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban. 85 1/2	Hamburg sa 100 mar. ban. 85 1/2
„ 92 1/2	Lipske sa 100 forin 112 1/2	Lipske sa 100 forin 112 1/2
„ 92 1/2	London sa 1 funt sterl. 11 14	London sa 1 funt sterl. 11 14
„ 92 1/2	Lyons sa 300 fr. 113 1/2	Lyons sa 300 fr. 113 1/2
„ 92 1/2	Madrid sa 300 austr. lirah 113 1/2	Madrid sa 300 austr. lirah 113 1/2
„ 92 1/2	Marselle sa 300 frank. 114 1/2	Marselle sa 300 frank. 114 1/2
„ 92 1/2	Pariz sa 300 frank. 135	Pariz sa 300 frank. 135
„ 92 1/2	Prag sa 100 for. 113 1/2	Prag sa 100 for. 113 1/2
„ 92 1/2	Terst sa 100 for. 113 1/2	Terst sa 100 for. 113 1/2
„ 92 1/2	Milotoi sa 300 austr. lirah 113 1/2	Milotoi sa 300 austr. lirah 113 1/2
„ 92 1/2	Bukurest sa 1 for. parah 31 dan	Bukurest sa 1 for. parah 31 dan
„ 92 1/2	Carigrad sa 1 for. parah 31 dan	Carigrad sa 1 for. parah 31 dan
„ 92 1/2	Smyrna sa 1 for. parah 31 dan	Smyrna sa 1 for. parah 31 dan
„ 92 1/2	Tečaj novca	Tečaj novca
„ 92 1/2	Carski dukati 30	Carski dukati 30
„ 92 1/2	Zajam od 1851. Slovo A	Zajam od 1851. Slovo A . . . . .
„ 92 1/2	„ B	„ B . . . . .
„ 92 1/2	„ C	„ C . . . . .
„ 92 1/2	„ D	„ D . . . . .
„ 92 1/2	„ E	„ E . . . . .
„ 92 1/2	„ F	„ F . . . . .
„ 92 1/2	„ G	„ G . . . . .
„ 92 1/2	„ H	„ H . . . . .
„ 92 1/2	„ I	„ I . . . . .
„ 92 1/2	„ J	„ J . . . . .
„ 92 1/2	„ K	„ K . . . . .
„ 92 1/2	„ L	„ L . . . . .
„ 92 1/2	„ M	„ M . . . . .
„ 92 1/2	„ N	„ N . . . . .
„ 92 1/2	„ O	„ O . . . . .
„ 92 1/2	„ P	„ P . . . . .
„ 92 1/2	„ Q	„ Q . . . . .
„ 92 1/2	„ R	„ R . . . . .
„ 92 1/2	„ S	„ S . . . . .
„ 92 1/2	„ T	„ T . . . . .
„ 92 1/2	„ U	„ U . . . . .
„ 92 1/2	„ V	„ V . . . . .
„ 92 1/2	„ W	„ W . . . . .
„ 92 1/2	„ X	„ X . . . . .
„ 92 1/2	„ Y	„ Y . . . . .
„ 92 1/2	„ Z	„ Z . . . . .

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15,473.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzamt in Teresovac ist die Controllorstelle, mit dem Gehalte jährlicher Dreihundert fünfzig Gulden Conv. Mz., dann dem Genusse der Naturalwohnung und in Ermangelung derselben des sistemässigen Quartiergeldes nebst Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 ausgeschrieben, und haben die Bewerber um dieselbe ihre gehörig belegten Gesuche bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek innerhalb der bemerkten Frist einzubringen, und sich darin, über die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die sich in der Salz-Manipulation, im Controlls-Cassa-Rechnungs- und Concepts-Geschäfte erworbenen Kenntnisse, dann über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, wie sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Gefällsbeamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatia und Slavonien.

Nr. 15,585.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind: eine Concepts-Praktikanten Stelle mit dem Adjutum jährlicher dreihundert Gulden, dann drei unentgeltliche derlei Stellen zu besetzen.

Die Bewerber um Erlangung der adjutierten Stelle haben ihre Gesuche bis 15. Jänner 1854 im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bei der k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen, und darin über ihre Aufnahme und Beedigung als Conceptspraktikanten oder falls sie bereits als Beamte ausser dem Conceptsfache angestellt sind über die zurückgelegten jur. polit. Studien dann über ihre bisherige tadellose Dienstleistung und über die erworbenen Kenntnisse im Finanz-Dienste wie auch über die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache auszuweisen.

Jene Individuen dagegen, welche um die Zulassung zur vorgeschriebenen probeweisen Verwendung vor der Aufnahme als wirkliche Conceptspraktikanten sich bewerben wollen, haben in ihrem gleichfalls bis 15. Jänner 1854 einzubringenden Gesuche nachzuweisen:

a) das Lebensalter;
b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten jur. polit. Studien und nach Umständen die zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner abgelegten Staatsprüfungen,

c) den gesicherten Lebensunterhalt für die Dauer der Praxis,
d) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache.

Uebrigens hat jeder Competent anzugeben, ob und in welchem Grade er mit einem Beamten im hieramtlichen Verwaltungsbereiche verwandt oder verschwägert ist.

Agram am 7. December 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz-Direction.

Nr. 15789.

Kundmachung.

Zu Folge hohen k. k. Finanzministerial-Erlasses den 3. December 1853. Z. 19690 F. M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. December 1853 in Folge des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 vorgenommenen 251. (71. Ergänzungs) Verlosung der ältern Staatsschuld ist die Serie Nr. 466 gezogen worden.

Diese Serie enthält die böhmisch-ständische Aerarial-Obligationen Nr. 164,856 zu 4% mit einem Zwei und Dreissigstel der Capitalsumme, dann die niederösterreichisch-ständischen Aerarial-Obligationen vom Rezesse vom 30. April 1767 zu 4% von Nr. 15,940 bis einschliessig Nr. 17,573 mit ihren ganzen Kapitalbeträgen im gesammten Kapitalbetrage von 1,252,655 fl. 42 kr. und im Zinsenbetrage nach dem herabgesetzten Fuss- von 25,053 fl. 7 kr.

Die in jener Serie enthaltenen Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. vorzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Ferner ist bei der am 1. December 1853 vorgenommenen vierten Verlosung der Serien der ungarischen Zentral-Eisenbahn-Obligationen die Serie B. in welcher die Obligationen a 250 fl. von Nr. 1376 bis 1875 und a 1000 fl. von Nr. 1876 bis 2750 im Kapitalbetrage von Einer Million Gulden enthalten sind, gezogen worden.

Die Zurückzahlung dieser Obligationen wird in Folge der bestehenden Bestimmungen nach Ablauf von 13 Monaten am 3. Jänner 1855 erfolgen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 10. December 1853.

(206—DP.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Dne 9. siečnja buduće godine 1854 u miestu Orehovica sl. županij varždinskoj, od Bedekovine jedan sat udaljenom, i to u kući župačkoj prodavat će se putem javne dražbe za gotove novce višestotinah akovah starog i novog vina, pšenice, kukuruza, i svakojake pokućstvo, rubenina, mnogo lagavah svakojake veličine, 2 konja, sismo, otava, i ostala na imetak pokojnoga župnika orehovačkoga Josipa Sačar spadajuća, — kamo se svikoliki kupci uljudno pozivaju.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Po oporuke izvršiteljih.

Br. 402 (375—Izv.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Za iznajmljenje hranjenja uzaikeh kod k. k. zemaljskog suda u Požegi razpisuju se ovim u miestu vijah naredbah rok jevtinbe na dan 20. prosinca t. g. u 10 sati pri podne. Pozivaju se dakle svi oni, koji bi hotjeli i mogli hranjenje uzaikeh na se uzeti, da na prenavedeni rok p. st. k. zemaljskog suda u Požegu doći izvole, gdje se tako na isti dan, kao i dotle vazda od 3 do 4 sata poslie podne o uvjetih iznajmljenja ubaviestiti mogu.

U Požegi dne 7. prosinca 1853.

Bunyk, k. k. pr. predsjednik.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove islase
svaki dan izuzimki
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan po poštom
poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvršbina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr.— Za druge
oglasile posebne
blanko platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 for., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 for. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

U tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 15. prosinca.

„Wandererov“ carigradski dopisatelj javlja s azijskoga ratnoga pozorišta pod 1. prosinca: Parobrod donio je jučer viest, da je Redutale osvojen. Abdi-paša zauzeo je iza dvie krvave bitke Gumri. Akiska je cernirana, te će se na skoro predati. Žiteljstvo ruskih pokrajina u Azii prima Turke posvuda radostno. I Šamilbey napreduje, te je već blizu Tiflisa.

I „bečki Lloyd“ donosi iz Carigrada od 1. o. m. povoljna izviestja za Turke, te javlja, da su Turci rusku tvrđju Sefo na obali crnoga mora blizu tvrđje Šefkatila zauzeli. Kod jurišanja palo je, kako veli, 400 Rusah, a 200 ih pobiogoše. Turska izviestja govore o 1500 poginuvših Rusah. Dan, na koi se je to imalo shiti, različno se navodi, nu po svoj prilici sgo-dilo se je to na 20. studenoga. Dne 17. pokazala se je u istoj okolici neka flotilja ruska i izkrcala 1200 mom. na obalu. Selim izaslađe odmah pretežnu silu protiv njih, i poslie više-satne borbe Rusi budu prisiljeni povući se na svoje ladje.

S Dunava neima ništa novoga. Po svim viestima, koje dolaze odanle, moći je uzeti, da će izmedj Krajove i Kalafata do skora doći do ozbiljne bitke. U Bukureštu izčekivali su ovu bitku izmedj 8. i 9. o. m. — Francezki listovi tumače retiradu tursku od Oltenice kao nužnu posledicu operacija turskih (?). Oni vele, da ekspedicija kod Oltenice ništa drugo nebiše van varka, kojom htiede turski generalissimus od-vratiti pozornost Rusah od Kalafata, gdje su se Turci za to vrijeme utvrdili, te su izmedju nje-ga i Vidina most sagradili i obćenje si osigurali. Time bi Kalafat bio točka, s koje će se sve buduće glavne turske operacije izvesti.

Iz Odesse stiže viest, da će car Nikola doći u Kiev. I knez Paskievich otišao je onamo.

Viest, da su Rusi porazili oddieljenje tur-ske flote kod Sinope, potvrđjuje se. Drugo jedno oddieljenje turske flote od 5 ratnih pa-robrodah, medju kojima biahu 2 fregate, opa-ziše ruske bojne ladje duž obale od male Azie, i podjoše za njima u potjeru, ali turski pa-robrodi sretno izmakoh; i prema iztoku kod Ine-bolia prolaziše ruske ladje.

U Odesi držana je velika služba božja za pobjedu kod Sinope. Šteta od uništenih turskih ladjah iznosi 8—10 milionah forintih u srebër-noj vrijednosti. Ovamo se neračuna onaj gubi-tak kasah, koje su se nalazile na ladjama, i od kojih je samo jedna spašena.

Onih 7 turskih fregatah imalo je 336 to-povah (svaka po 40—50), a ostale ladje vozile su džebanu i linejnu vojsku. Na svakoj fregati biše 400—500 momakah. Korvete imale su po 18 topovah. Fregate spadale su medju najbolje ladje turske. Jedna čast momčadi spasila se je stranom na čamcima, stranom plivanjem.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu, 16. prosinca. Za jučer po podne urečenu glavnu skupštinu društva matice

ilirske otvorio je g. Ivan Kukuljević, pod-predsjednik govorom, nakon kojega čitano je izviestje o djelovanju ravnateljstva „matice ilir-ske“ od 3. veljače do 11. prosinca 1853, koja ćemo u sutrašnjem broju priobćiti. — Skupljeni članovi zaključili su medju ostalima, da se „Ne-ven“ troškom matice štampa i članovima matice za pć cene dade.

— O skupštini gospodarskoga društva, koja je jučer iz jutra pod predsjedništvom svetloga bana Josipa barona Jellačića, držana, iz-viestit ćemo naše občinstvo kasnie.

Izviestje

o trinaestoj izvanrednoj sednici tērgovačko-obērt-ničke komore u Zagrebu, držanoj dne 21. stu-denoga 1853 u 5 sati na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović, Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od tērgovačkog odsieka:

g. savjetnik Nikola Koller;

Gg. namiestnici:

Gjorgje Hirschler,

Vasil Mraović.

od obērtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer.

Gg. savjetnik: Ivan Schenk.

Gg. namiestnici:

Stevan Tkalčić,

Ignjat Toth.

Predmeti viećanja bili su sljedeći:

214.

Visoka c. k. banska vlada pozivlje komoru, da joj podnosi potanko razloženo mnienje o pred-lozima tērgovačko-obērtničke komore u Rieci i gospodina majora Teodorovića za podignutje do-maćeg svilarstva.

Komorski načelnik predao je ovaj predmet komisii pod svojim predsjedateljstvom sastavlje-noj od gg. Peera, Kollera i komorskog sekre-tara na izpit, u ime koje sekretar komori izvie-stje u ovoj sednici predlaže.

Komora zanimala se ovim predmetom već više mjesecih i to uslied poziva visokog pope-čiteljstva tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova od 6. ožujka t. g. i uslied predloga g. Vasilja Šimraka ovoj komori istog mjeseca podnešenoga, te je u godišnjem izviestju komor-skomu na stranama 43—45 nekoje predloge činila, a obširnie izviestje o svemu tomu obe-čala. Budući joj je upitni poziv visoke c. kr. banske vlade povod dao svoje djelovanje za po-dignutje domaćeg svilarstva nastaviti, izradjena je komisiom obširna osnova, koja u ovoj sed-nici bude pročitana i sasma odobrena s pri-mietbom, da se u smislu ove osnove visokoj c. k. banskoj vladi izviestje polag gore navenenog naloga predloži.

215.

Visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtničkih i graditeljnih poslova dostojalo je odpisom od 22. listopada t. g. glavno izviestje komorsko o stanju proizvodstva, obērtnosti i tērgovine u komorskom srezu godine 1852 blagovoljno rie-šiti i komori sanj svoje podpuno uvaženje izraziti.

Zaključeno, da se visoka popečiteljska od-luka u novinama proglasi.

216.

Visoko popečiteljstvo tērgovačko-obērtnič-kih i graditeljnih poslova ubaviestjuje komoru o obćenitoj izložbi niemačkih obērtnih proizvo-dah u Münchenu godine 1854 dēržati se imaju-ćoji dostavlja dotične proglase i pozive kraljev-skog praviteljstva bavarskoga.

Ova se pisma mogu u komorskoj pisarni uviditi, a glavni akti proglasit će se u novinama.

218.

Visoka c. k. banska vlada dostavlja komori naredbu visokog tērgovnog popečiteljstva za U-garsku izdatu o uređenju korenitih (prodajnih) obērtah, da joj komora izviestje podnese, kako bi se ista naredba za našu krunovinu prilago-diti mogla.

Komorski načelnik primivši ovaj nalog, pre-dao ga je komisii od gg. Peera, Schenka i Totha sastavljenoj za pretresivanje i izviestjenje.

U ime ove komisie predlaže sekretar nje-zino mnienje, da kod nas, u koliko je komori poznato, izim liekarnah i vodenicah korenitih obērtah neima, jerbo je već od godine 1805 zabranjeno obērte prodavati ili prenašati, i svi od tog vremena podieljeni obērti imadu se samo kao osobni smatrati. Budući pako komisija za pravedno dērži, da se čuva i zaštiti pravo onih obērtnikah, koji su obērt za koreniti kupili ili nasliedili; s toga ona predlaže, da se visoka c. k. banska vlada zamoli za izdanje gore napo-menute naredbe, koja poradi jednakih obērtnih okolnostih u Hērvatskoj i Ugarskoj bez svake znatnie promiene i za nas može valjati.

Komora pristaje na predlog komisijsalni i zaključuje, da se visoka c. kr. banska vlada u ovom smislu izviesti.

221. 222.

Tērgovačka zaklada Dimitrie Davidovića i Stevana Ostovića, u Zagrebu tērgovinu otvoriti želećih, izpitana je u smislu obstojećih naredbah i priznaje se za dovoljnu.

223.

Nekoji ovdašnji tērgovci obratili su se na komoru s molbom, da bi komora putem visokog tērgovnog popečiteljstva kod visokog vojenog popečiteljstva nekoje polastice u smotrenju ku-čarenja u vojenoj krajini izposlovala.

U pretresivanju ove molbenice navadja na-čelnik, da bi kučarenje u krajini sasvim moralo prestati, ako bi se samo krajišnicima dozvolja-valo kučariti, jerbo krajišnik niti ima k tomu volje, niti mu pak to dužnosti njegove dopu-stjaju. Koristi kučarenja ne samo za tērgovinu i obērtnost, već i za isti narod, kojemu se tim putem potrebstine svake vērsti kući donesaju, iziskuju svaku podpora kučarenja; s toga bi do-bro bilo, da se u smotrenju posebnih okolnostih vojene krajine onim kučarcima, koji su zadobili dozvoljenje kučarenja u provincialnoj Hērvatskoj i Slavonii, dopusti da mogu i u vojenoj krajini poslove svoje tierati, a to tim većma, što su domaći tērgovački poslovi tako slabi, da našl tērgovci nemogu nipošto obstati, ako im se tērgovina preko kučaracah u krajini oduzme.

Gospodin savjetnik Koller pristaje na predlaže, da komora uslied upitne molbenice visoko vojeno popeciteljstvo preko visokog popeciteljstva tergovacko-obertnicke i graditeljnih poslovah umoli, da se kućarcima, zadobivšim dozvoljenje kućaranja u provincijalnoj Hrvatskoj i Slavonii, dopusti kućaranja tu vojenoj krajini.

Kako bi i ostali prisutni članovi ovu molbu podupirali, zaključeno je, da se ista visokomu tergovnom popeciteljstvu podnosi, i da se ujedno svetlomu banu, kao vrhovnom zapovjedniku naše krajine na blagovoljno uvaženo preporuči.

Na svršetak siedenja javlja načelnik, da se listara komorskih izbornikah već od mjesec dana pečata i da se se do skora dogotoviti, no da se izborni poslovi nemogu započeti, dok se nepovratno g. popeciteljstveni poverenik kod ove komore.

Tim je siedenica dovršena u 7 1/2 sati na večer.

Od tergovacko-obertnicke komore zagrebačke.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

Serbia.

— „Lloyd“ piše sa serbske granice od 27. studenoga, da je ruski konzul Muhin, čim se je iz Beograda premjestio u Zemun, poslao obširno izvješće o stanju Srbije u Petrograd. U ovom izvješću kaže se, da knjaz serbski Aleksander, premda se je javno izrazio za strogu neutralnost Srbije, s potajne ipak simpatizira sa sultanom. S toga da je knjaz preko izelpeše izradio odlazak ruskoga konzula iz Beograda, šamio da njegova tajna politika nebude nadzirana više po ruskom čovjeku. U ostalom je nedvojbeno, da vladajući knjaz serbski neposjeduje simpatije kod naroda u onoj mjeri, kako se to misli. Jer su Serbi zakleli dušmani Turakah, dočim knjaz Aleksander pokazuje simpatije za Turke. U Kruševu bio je 23. studenoga skupština starosinskih zemlje, gdje se je vječito, kako da se zemlja osigura protiv dušmanske navale. Zajedno je zaključeno, da se na delovanje knjaža pazi, da on ništa ne učini za Srbiju škodljiva. Tom prigodom nije falilo ni izjavah na korist kneza Miloša Obradovića.

Bosna i Hercegovina.

Iz Bosne, 28. studen. Bosanski Turci su pamet pili u radosti, piju neprestano kavu, neće ništa da rade, žalo, što su, vele oni, potukli Moskova i što su mnogi u Sultanovo zapali robstvo.

Sad opet nanovo stigla je buruntia od kajmakand na mudiše, da se opet raja podpisuje kako joj je u carsvoj zemlji dobro, i da je gotova u svako doba, na svaku carsku zapovied ustati, i ići protiv neprijatelja turskog i svoga cara, cara Osmanovića braniti dokle jedan teče. No kako da ga braniš i za njega kerv da protivladiš, kad nemaš ni fufeta (oružja), jer otišao turski sto su od raje oduzeli, daju u Travniku sabiranim becarima, koji su upisani u redife. Svad su popisani vojnici do Drine, a kula će i šta će vidit čemo.

Turci su se ovanio poplašili od knjaža Miloša, kol je, kao što oni kažu, blizu Srbije, i vele, da ih je strah da ga Serbianci nepušte među se, pa onda zlo po Turke.

Turci se hvale kako Moskov moli štita da mu oprosti, i kako je pogrešio što se na njega podgao, i da će mu još i sve troškove platiti. Tako ovdajši Turci misle, da je sultan jaci od Moskova. (S. D.)

Černogorci

S Černogorske granice 20. studen. Ovdajši je za sad najznamenitije to, da u Černogoru odpravija se veliki bešket; liseci se sačinjavu i taneta salivaju, mir po svoj zemlji vlada, premda narod sve na ništo izgleda, da se još prije i oružja lat — pripravnosti dakle nekaže ima. i ako zгода izpade kakvoj se od prilike svaki nadu, neće nam šamro s Dunava

ratni glasovi dolaziti, mi čemo ih još i dalje ge strane dobijati, imajmo samo trpljenja malo. De mira svakome je isto, ali kad nemože toga biti, netreba se ratu odavati. Černogorci su i jednom i drugom navikli. (S. D.)

Turska.

— Carigradsko-turski turci svaki dan nose adrese poniznosti i podanosti od običnih gerčkog zakona, kojim se izjavljaju da su srebne, što su pod sultanom, i da će za njegovu se žrtvovati. Takve adrese nisu nikakvo čudo, kad se zna stanje onih, koji adrese podnose. Da su slobodni, za ciele bi oni drugie sagradili. Ali kada drugo to što je to izviestie, da bi oni rusku vojsku jedva dočekali i s njom rado u voj protu Turakah pristali.

— U karvoj se nevolji Turci zbog turske ce novacah, vidi se i iz toga, što ona i najmanje zahtjeva prihvati samo gnušenje. Tako je od skora pozajmila od bankirske kuća Afton i Baltaci 30 mil. groš., koji će se potrošiti za 3 nedjelje na ratne potrebe. Radi sigurnosti toga zajma morao se sam car podpisati, a za jamstvo se obrekao egipatski danak. Lord Redcliff je bio na ruci da se dobije taj zajam, ali se Engleska nikako nije radi toga obvezala.

Rusija.

— Njeg. velič. car poslao je vice-admirala rečeg oddeljenja flotni Nakhitov Vladimiru red druge klase i jedno pismo, u kom mu blagodat za uslugu, koje je nedavno učinio na černo more.

Francuska.

— Odprie javiše nieke novine, po kojima i mi javismo, da je Namik-paša izišlo za rukom, te je izradio kod dvora engleskog i francuskog za Tursku da dobiše od ovih državah zajam založivši u imu toga nieke svoje zemlje u Azii. Sad javljaju iz Pariza, da to nije istina, što se tiče francuskog dvora i da kod ovoga baš ništa neće biti od turskog zajma, a tome je uzrok ne samo temelj na kom je Namik-paša cinio pregovore radi zajma, nego i uzdržavanje rečenih morskah silah, što se tiče jemstva. Sudeći po nesigurnom stanju Turske moramo ovome glasu iz Pariza prie vierovati, nego onom predjašnjem, pa tako dakle da ni kod engleskog dvora nije uspio Namik-paša u svojem poslu.

SLUŽBENI LIST.

Z. 11999.

Concurs - Ausschreibung.

Da an der k. k. geburtshilflichen Lehranstalt in Laibach die Assistentenstelle, mit welcher nebst dem Genusse einer Natural-Wohnung in der Anstalt, dann eines jährlichen Deputats von 5 Klafter Brennholz und 18 Pfund Kerzen, der Bezug eines jährlichen Adjutants von 300 fl im C. M. aus dem krainischen Studienfonde verbunden, in Erledigung gekommen ist, so wird der Konkurs zur Besetzung derselben bis 15. Jänner 1854 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass hiermit bis auf weitere Bestimmung auf die aushilfsweise Dienstleistung in der hiesigen Kranken und Irren-Anstalt verbunden ist.

Die Bewerber um diesen Posten, dessen Dauer auf zwei Jahre bestimmt ist, und im Begünstigungsfalle auf weitere 4 Jahre verlängert werden kann, haben ihre mit dem Diplome und sonstigen glaubwürdigen Dokumenten belegten Gesuche über ihre wunderärztlichen und geburtshilflichen Kenntnisse, dann über ihren ledigen Stand, über ihr moralisches Betragen, so wie über die Kenntniss der krainischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache bis zur anberaumten Zeit bei der geburtshilflichen Direction einzureichen.

K. k. Direction der geburtshilflichen Lehranstalt Laibach den 29. November 1853.

Dr. 3306. (379—Lzv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. kotarski sud u Bakru dostavlja do obće znanosti, da će se dne 1. veljače 1854 i 30. ožujka i. g. deržati javna ovršena dražba na nepokretnosti ovršena dražba iz Drage Gorice i. g. na katu pod br. 76 procijenjena u 100 fr. sa privratnom procijenjenom u 23 fr. na jedan vert procijenjen 42 fr., dok katu imenovana Pasinac ličda gorja i. g. procijenjena perva u 22 fr. 30 fr., a druga u 16 fr. 18 fr., i to na molbu Ivana Bonetića zastupana po odv. Nikoli Sabljicu.

Pozivaju se pako svi koji su stekli kakovo hipotekarno pravo na iste nepokretnosti, da takovo do prodaje ovomu sudu prijave, i ako neborave ovdie u Bakru, jednog punomoćnika imenuju, jer će inače u prvom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovna bez njih uzme, i u drugom slučaju će se jedan u Bakru zastupajući punovlastnik za primanje na njih spadajućih odluka imenovati.

U Bakru dne 28. studenoga 1853.

P. Battaglini.

Br. 1980 (380—Lzv.)

(3—1)

Poziv.

Gospođa Ludmila udata za c. k. satnika gosp. Eduarda Begna, prie udova barona Alfreda Rukavina rođenja Pirkmajer, vlastelinka dobra Ternovec, u području ovog c. k. kot. sudišta tečećeg, izgubila je otuđ namiru verba 54 for. 33 1/2 kr. srebra glaseću, koju prigodom izplatajva predplate na naknadu urbarsku vlastelincem za godinu 1850 najimljivostima dozvoljene verhu poreza za sljedeću godinu u 10 postotnom iznešku dobiti naknade od strane c. k. deržavne blagajne zagrebačke prihila jest; kol izdasek međutim usljed potanje c. k. ministarstva naredbe kod doticne c. k. zbirne blagajne izplatit bi se bio imao; usljed aho podacene molbenice pozivlje se dakle od strane ovog c. k. kot. sudišta svaki i sljednji, kol bi upitno namiru pronašao, da do vremena godine danah ovom sudištu predadjenje iste prijavi, — u suprotnom pako slučaju, ako naime u međutojnom vremenu ista namira pronašla se, te ovom kot. sudištu podnesla sebi, takova za usmrtjenu i uništenu sudbeno proglasit će se. Zajedno pako od strane ovog c. k. kot. sudišta sve c. k. glavne i zbirne blagajne opzane čine se, da osim prenapomenutoj vlastelinki, ili nekim drugom podvlastniku nekome drugomu gore naznačene svote novcah izplate.

Dano po c. k. kot. sudištu krapinskom dne 12. prosinca 1853.

C. k. kot. sudac

A. Bakšaj.

Službeno borzojavno objavljenje bečke burze

od 15. prosinca 1853.

Trgovnja	Trgovnja	Trgovnja	Trgovnja
Amsterdam 100 holan. f. 115 1/2	Amsterdam 100 holan. f. 115 1/2	Amsterdam 100 holan. f. 115 1/2	Amsterdam 100 holan. f. 115 1/2
Köln 100 f. 115 1/2	Köln 100 f. 115 1/2	Köln 100 f. 115 1/2	Köln 100 f. 115 1/2
Berlin 100 f. 115 1/2	Berlin 100 f. 115 1/2	Berlin 100 f. 115 1/2	Berlin 100 f. 115 1/2
Prag 100 f. 115 1/2	Prag 100 f. 115 1/2	Prag 100 f. 115 1/2	Prag 100 f. 115 1/2
Wien 100 f. 115 1/2	Wien 100 f. 115 1/2	Wien 100 f. 115 1/2	Wien 100 f. 115 1/2
London 100 f. 115 1/2	London 100 f. 115 1/2	London 100 f. 115 1/2	London 100 f. 115 1/2
Paris 100 f. 115 1/2	Paris 100 f. 115 1/2	Paris 100 f. 115 1/2	Paris 100 f. 115 1/2
Madrid 100 f. 115 1/2	Madrid 100 f. 115 1/2	Madrid 100 f. 115 1/2	Madrid 100 f. 115 1/2
Barcelona 100 f. 115 1/2	Barcelona 100 f. 115 1/2	Barcelona 100 f. 115 1/2	Barcelona 100 f. 115 1/2
Lisbon 100 f. 115 1/2	Lisbon 100 f. 115 1/2	Lisbon 100 f. 115 1/2	Lisbon 100 f. 115 1/2
Porto 100 f. 115 1/2	Porto 100 f. 115 1/2	Porto 100 f. 115 1/2	Porto 100 f. 115 1/2
Valencia 100 f. 115 1/2	Valencia 100 f. 115 1/2	Valencia 100 f. 115 1/2	Valencia 100 f. 115 1/2
Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2
Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2
Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2
Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2
Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2
Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2
Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2
Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2	Sevilla 100 f. 115 1/2
Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2	Malaga 100 f. 115 1/2
Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2	Cadix 100 f. 115 1/2
Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2	Alcala 100 f. 115 1/2
Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2	Granada 100 f. 115 1/2
Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2	Jaen 100 f. 115 1/2
Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2	Baza 100 f. 115 1/2

100 f. 115 1/2

Sievere Schiffe, po 1000 fr. 2330
Bocko-glog. 500
Sopr.-W.-Nied. 300
Budvoj.-Gm. 250
Požun.-tern. 1. ind. 290
danja s prvenstvom, 200

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazniko na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novčanici i for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase predjeljena je aversbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjese do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake po linije linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 for., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 for. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

Zvanična čast.

Br. 18975.

Njemačke krahbanju podvržene papirne listice imaju se do konca prosinca 1853. povući iz prometa: to se svekoliko pučanstvo, koje takve listice posjeduje, pozivom na razpis visokog c. kr. ministarstva financija od 6. lipnja t. g. (zemeljski vladni list R. L. komad 17 — 853 br. 111) na zamjenu istih kod c. k. blagajnica s tim dodatkom opominje, da u smislu odписа prethodnog ministarstva od 7. prosinca t. g. br. 19,895 produljenja istog roka naknade podnipošto dozvoljeno.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Mjesto svetlog bana,
Benko Lantulay.

18580—1853.

Nadalje sabrani su u Hrvatskoj i Slavoniji slijedeći prinesci u ime gradjenja votivne crkve u spomenu sretnoga spasenja njegovog c. k. apost. veličanstva.

Od strane svetjenstva nadbiskupie zagrebačke:

Franjo Šindler, podještprst i župnik u Kostajnici 3 for., Franjo Matiašević župnik u Petrinji 2 for., Badenić žup. u Krapju 1 for. 40 kr., Genčić žup. u Zrinju 1 for., Mesic žup. u Gvozdanom 1 fr., Štritof žup. u Divuši 1 fr., Gjuro Mikić kap. u Krapju 1 for.

Kod c. k. podžupanijskog ureda u Osijeku sabrano:

Antun Abaes 1 for., Dragutin Margold 24 kr., Lavoslav Kohn 30 kr., Gjuro Paulić 36 kr. — Ukupno 13 for. 10 kr. — S prišnjim prinesci od 13,873 for. 17¹⁰/₁₀₀ kr. — Svega ukupno dosad 13,886 fr. 27¹⁰/₁₀₀ kr.

U Zagrebu 3. prosinca 1853.

Od c. k. banske vlade.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 16. prosinca.

Ponikvoj bérzojavnoj vesti iz Cernovica od 11. o. m. prispjelo je dne 8. o. m. 2000 piešakah od Osten-Sackenovog sbora u Jas, i dan kasnije na bérzo krenulo prema jugu, a tog dana, t. j. 9. stiglo je drugih 2000 momakah; — a po viestima iz Belza (u Besarabiji) stigla je dne 4. pros. onamo prednja straža 3. pieš. sbora, sastojeca iz jedne lovečke regimente od 8. pieš. divizije. Tri ostale regimente spadajuće k ovoj diviziji već se također približuju. I zapovjednik ovog sbora, baron Osten-Sacken, očekuje se ovdje. Trinaesta divizija, ostavivši jaku pesadu u Redout-Kale, otišla je u Gruziu. Duž Dniestra povuće će se kordon. Karantena već je podignuta.

O bitki na moru kod Sinope stigoše po bližja izviestja. Ruska flota sastojala je iz 4 linijne ladje (svaka sa 120 top.) i 4 fregate (svaka sa 86 top.) pod viceadmiralom Nahimovom. Turska pako brojila je 7 fregatah, 1 sloop, 2 korvete, 1 parobrod i više ladjah s jadrinam; ova turska flota opremala je znatnu vojsku iz Carigrada i Aziju. Kod Sinope zatečena je

rusko pomorstvo na 30. studen. i sasvim uništi. Sam jedini parobrod izmaknuo je sretno. Admiral turski Osmanpaša zarobljen je. Ruski admiral Kornilev stigao je na parobrodu, kad je već bitka svršena bila. Tri turske ladje utonile su, a ostale su zapaljene. 400 turskih topovah propalo je u more. Bulletin javlja, da je i ruska flota znatnu štetu pretrpila.

„Fremdenblatov“ dopisatelj iz Srbije javlja pod 4. o. m. slijedeća: U Rudniku leži 56 Srbah, koji su kod Užice od Turakah ranjeni. Bošnjaci, tudie ranjeni, odvedeni su u Višegrad u Bosni. Bitka kod Užice bila je krvava; palo je 45 Bošnjakah i 32 Srbah, a ranjeno je Bošnjakah 120. — Kao što se pripovijeda, bilo je u bitki 1200 Bošnjakah i 900 Srbah; o redovitoj bitki dakako neima ni govora, jer nije bilo urednoga vojništva. Srbi vojevali su neprestrašimo i uzbili Bošnjake iz Srbije.

Po pismima iz Bukurešta od 6. o. m. neprestano opremaju se teški topovi u Gjurgjevo. Dunavski otok kraj Gjurgjeva i svemir je mostom s Vlaškom, ograđen i topovima dobro providjen. I oko utvrdjenja Gjurgjeva radi se marljivo, jer je ovi grad jednostavnim samo zidom opasan.

U Bukureštu uređeni su kvartiri za vojsku; u svaku kuću 6-8 momakah dolazi. Momci dobivaju toplu sobu i kožu. U Moldaviji i Vlaškoj izlaze samo dvoje političke novine, i one su poluslužbene, naimo „Gazeta di Moldavia“ u Jasi, i „Vestitulul romaneacu“ u Bukureštu. One stoje pod ruskom cenzuram i podpiru se ruskim novcem. Sve ostale novine prestale su izlaziti.

„Seb. B.“ javlja, da je general-lieutenant Anrep iz Bukurešta otišao u Krajovu, da mah Vlašku očisti od Turakah.

Izvanrednim putem stigla je iz Carigrada od 3. q. m. depeša preko Zemana, uslijed koje je viest o uništenju turske flote kod Sinope pobudila tamo veliku prepast. Glas, koj se je odmah zatim raznio bio, da će sdručene flote ući u crno more, utišao je u prvi mah pomiešto usbunjena srca. Portini ministri držali su vićanja u nazočnosti inostranih poslanikah, no čini se, da biahu pomiriteljne naravi. Do 3. u večer biahu obe flote u potpunom broju usidrene u Bosforu, te će, kako se pouzdano osigurava, ovdje i zaostati.

Po jednoglasnim izviestjima Rusi su 19. studen. Turke kod Azura na Kaukazu do noge smlatili i potukli, te tom prilikom mnoštvo pèrtljage oteli i cieli logor osvojili.

Iz Odesse od 6. pišu, da jedno tretje oddieljenje ruske flote, sastojeca iz 5 ruskih parobrodah prolazi po okolici kod Varne, valjda s toga, da prepreči svaki dovoz turski u Aziju. Ovu flotilju vidjeti je uredno svakih 14 danah kod Varne.

Hrvatska, Slavonia, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Razpis natječaja.

Društvo matice ilirske u Zagrebu, u svojoj velikoj skupštini dne 15. o. m. dèržanoj,

odredilo je: da se ima troškom matice ilirske početkom godine 1854. časopis „Neven“ izdavati, te je uredništvo ovoga časopisa s tajništvom društvenim sdručilo.

Urednik će dobivati u ime plaće na godinu 400 for. sr., bezplatni stan, dvorbu i polovinu čista dobitka, što će ga časopis odbaciti, a drugom polovinom nagradjivat će se izvršni članci istoga časopisa. U ime tajništva pako plaćat će se na godinu 200 for. sr.

Pozivlju se dakle svi oni, koji su pripravnici prihvatiti se ovoga zvanja, da se izkazav svoju sposobnost prijave, najkasnije do 26. prosinca o. g., podpredsjedniku društva g. Ivanu Kukuljeviću.

Iz glavne skupštine matice ilirske dèržano dne 15. prosinca 1853.

Edvard Verbančić,
kao perovodja skupštine.

Društvo matice ilirske.

— Izviestje o djelovanju ravnateljstva „matice ilirske“ od 3. veljače do 11. prosinca 1853, — čitano u glavnoj skupštini društva „matice ilirske“, dèržanoj dne 15. o. m.

Po velikoj skupštini i pravilnoj obnovi nekih članovah ravnateljstva se svojaki zauze za unapredjenje ovoga društva, i za izvršenje onih dèržanstvah, na koja ga, koliko ljubav otadžbinska, toliko i povjerenje od strane gg. članovah obveza.

U tu svèrhu najprije se postaralo, da se obstanak ovoga narodnoga društva osigura, te je odmah uslijed previšnje naredbe prikazalo njegovu veličanstvu smizenu prošnju, da bi isto ovo društvo premilostivo potvèrditi uzdostojalo, kao što ga je blage uspomeno njegovo veličanstvo car i kralj naš Ferdinand već godine 1842 odobriti milostivo izvolio. Potvèrdjenje ovo nije ravno još došlo, ali ravnateljstvo, učinivši od svoje strane sve, što mu moguće bijaše, temeljito se nada, da će mu se ova pravedna želja izpuniti.

Na temelju zaključka velike skupštine pozvalo je ravnateljstvo sva narodna društva k sjedinjenju. Na ovaj svoj poziv dobilo je odgovor samo od društva „za poviestnicu i starinu jugoslavenske“, u kome se izjavljuje, da će rečeno društvo, složivši se u sbirki „narodnoga muzeja“ sa svim narodnim društvima kako i do sele neodvisno stati.

Jer se mnogi članovi tužihu radi knjigah, koje se društvenim troškom izdaju, i jer ravnateljstvo željaše obvisjediti se podpunom stanju društvenih novcah: nastojalo je svom snagom, da se knjige točno odpravljaju, te je napokon najshodnije sredstvo za tu svèrhu iznašlo, da se kroz knjižnicu Županova šalju, što će u buduće i bivati; a smiesni odbor, izaslan da pregleda i ako od potrebe bude, uredi obveznice i račune društva, našao je, da to jedne i drugo stoji u najboljem redu, te g. N. Malin, kome se ravnateljstvo u ime društva za njegovo neumorno nastojanje o koristi i napredku ovoga zavoda i pismeno zahvalilo, hotèvši brieme podpredsjedništva gospodarskoga s vrata si skinuti,

bude vrućom prošnjom ravnateljstva sklonjem, i nadalje poslove društvene obavljati.

Knjigu „das Buch der Natur“ bioše ravnateljstvo još lani poslalo jednom književniku na glas, da ju uz nadarje prevede. Ali isti gospodin, želeći da mu se nadarje zakonitim putem osigura, što ovo društvo niti je kada radi, niti je ravnateljstvo sada moglo učiniti, odstupi od prevadjanja, te nam knjigu povraća. — Ovaj udarac ravnateljstvo samo tako može pregorjeti, što rečeni prevod bioše s golemim troškom skopčan, i što je rečene knjige sadržaj već poniešto u knjigi g. Partaša iscrpljen, a mnogo ćemo ga dobiti do koi čas u dvih knjigah naravoslovja, koje se već u Beču doštampavaju hrvatski.

Dubrovnik III. svezak, uredjen od g. M. Bana već lani bioše pod tisk predan, te ga je ravnateljstvo s mnogim troškom doštampalo, uredilo i članovom razaslalo.

Gundulićeva Osmankinja služi za čitanku i tumačenje po gimnazijah, te jer se već sve prvo izdanje ove knjige davno rasprodalo: ravnateljstvo bioše primorano izdati ju na novo, i bit će do koi dan gotova.

Ravnateljstvo je doznalo, da prevod Gundulićev „oslobodjen Jerusolim“ od Tassa nije propao, kao što mislismo, van da je sačuvan u knjižnici nekojoj. Za dobiti ova dragocienost za naše hrvatsko knjižstvo, ravnateljstvo je upotrebilo sva sredstva, i premda ga se još nije dočepalo, rađa se, što može slavnj skupštini javiti, da ćemo ovaj rukopis dobiti, a što ga već neimamo, uzrok je to, da je ta stvar s mnogim teškoćama skopčana, koje su već poniešto uklonjene, a druge će se, tvrdo se nadamo, naskoro ukloniti.

Za dalmatinsku maticu sabranih 771 fr. 22 kr. ponudio je g. dr. Petranović kao upravitelj te glavnice, našoj matici uz tu pogodbu, da se u ime kamatah 13 izliskah šalje u Dalmaciju onim osobama ali knjižnicima, koje će nam rečeni gospodin naznačiti.

Ravnateljstvo je na ovu pogodbu pristalo, te je već i nevese primilo.

Polag zaključka velike skupštine, kojime se platjeno tajništvo ukida, te se naredjuje, da gg. odbornici po redu obavljaju društvene poslove, za koje bioše tajnik platjan, primiše se toga posla, te ga svoje vrijeme marljivo i točno obavljaje gg. Starčević, Veber i Golub. Nakon šest mjesecih, s kojima se dovrši tajništvo ovih trih odbornikah, nitko nehtiede poslove preuzeti, te od toga vremena, što nije društvo u neizvjestnosti o stanju svojih stvari, ima se samo toj okolnosti zahvaliti, što nebioše nikakvih znamenitih poslova.

Na 24. studenoga moralo se ravnateljstvo u sednici skupiti, za da uz druge znamenite posle i veliku skupštinu sasvo. Za urediti rečene sednice zaključke i druge posle do veliku što urediti što obavljati, primio je perevodstvo na novo gosp. Starčević, te je i dovršio svoju zadaću.

Časopis „Neven“, koga je ravnateljstvo prije dvie godine diglo, po mogućnosti njegovalo i uzdržalo, po velikoj skupštini moralo je predati kao svojina gosp. Perkovcu, jer mu u onaj čas nebioše moguće na svoju ruku uzdržati ga. Koncem lipaja, kad rečeni gospodin iz nenade časopis ravnateljstvu predade, bioše sva prilika da će ovaj jedini narodni list, koji se belletristikom zabavlja, propesti. Za ukloniti taj udarac, koji bi bio doista ljuto ranio ne samo značaj ravnateljstva a po njemu celoga društva, nego i narodno prosvjetljenje, neosta ravnateljstva druga, van nastojati, da se i dubovnom snagom njegovom ovaj list barem do svršetka tekuće godine uzdrži. U tu svrhu obeća književni odbor, da će veselo pisati, u ovaj časopis, a g. Sabljčić, zaprošen da prime uredništvo, uze ga muke te ga i sada obavlja. Ovako će „Neven“, koga je ravnateljstvo veliki upliv u narodu opazilo, te s toga niti je štedilo truda, niti, bi bilo žrtvab štedilo, kad bi ih bio njegov obstanak iziskivao, i drugi svoj tečaj, kao učitelj, zabavljalac, riečju razsvjetljivač naroda srećno dovršiti.

Što se tiče računah i gospodarstvenih poslova, o tih će se g. podpredsjednik gospodar-

skog odbora i zajedno blagajnik svoje izviestje podneti.

U Zadru, 2. prosinca. Mijat Žutelja iz sela Rodaljice u kotaru benkovačkom udioničtvujući u stražanskoj jednoj koloni, koja je još god. 1852 počela goniti razbojнике, što su tada uznemirivali okolinu onu, skosne se s njima baš kad su oni ušli u parokislanu kuću. — Na nesreću dopadši rana u jednu ruku ostade kljast, te javno upravnništvo dva puta mu je pritalo u pomoć. Pod starost Žutelja pade i u siromaštvo, a njegovo c. k. apost. veličanstvo s prepoštovanom cesarskom odlukom od 21. studen. premilostivo dostojalo se je udjeliti mu stalnu svakidašnju pomoć od 5 kr. kao plaću za trudove njegove.

Nek služi čin ovi cesarske milosti na ozbiljno ohrabrenje i podstak na marljivost seoskih rondah kad god dodje do toga, da se boriti imaju s hajducima i goniti ih za sigurnost svog kotara, kao što je tada radio i velezaslužni Žutelja. (Gl. Dal.)

Austrija.

U Beču. Ovdašnja c. k. državna tipografija namjerava za pravoslavne crkve u Dalmaciji potrebne knjige crkvene pečatati, i dala je već crkvena pismena iz pečatnje budimskog sveučilišta ovamo prenieti. Samo se izgleda na odobrenje njegove svetosti g. patriarha.

„Svetovid“ javlja, da će može biti još u tečaju ove nove četvrti pretvoriti se u belletristično-politični organ, a dotle nek se zadovolji čitatelj s onim sadržajem, kakvi se davati može.

Car. ruskom poslanictvu u Beču pridiejeni državni savjetnik, g. Fonton, dobio je zapovied, da odmah u Petrograd polazi. On je već na putu. Glasa se, da će se on poslati kao carski punomoćnik za diplomatske razprave u glavni stan kneza Goršakova.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta, 2. prosinca. Tergovina, koja odavna počiva, najednput je neočekivanu živahnost dobila. Traži se rezani esap kao godine 1828 i 1829. Prošaste nedjelje morali su cio dan dućane otvorene držati. Živahnost je bila takova, kao da je godišnji vašar.

Odavno se čine pregovori, da se Oltenica načini glavnim pristaništem parobrodarstva na Dunavu, i to će odmah po svršetku rata aličevati. Rieka Argis učinit će se plovitom.

Iz Bukurešta od 6. piše „Wanderer“, da je tamo sve pripravno za doček glavnoga upravitelja generala Budberga, koji je 30. studenoga u Jas stigao. Ministar pravosudja Konstantin Stourdza i zapoviedajući general vlašskog vojništva M. N. Maurokordato išli su mu na susret tla do granice moldavske.

Rusija.

Ruske novine „Invalid“ pišu pod naslovom „Turska“ od prilike ovo: Gilhanski hatšerif kao i mnoge druge karte nisu se izvršile. Madgi su fermami istina izdani, da tanzimat u život priveda, ali tim je stanje hristijanah još gore postalo. Porez se sada samo za vladu kupi, a činovnici su dobili veću plaću. Razkvarenost naravi i pogreške u upravljanju učinile su da raja dvaput i triput više plaća danka, nego što bi po zakonu trebalo. Kako se zaveo iltizam (porezna arenda), još je veći teret za raj. Osim porezah na glavu, na porodice i državne poreze uzima se sada i desetak od marve, hlieba, svile, vina, duhana itd. Dalje je dužna raja opravljati putove, mostove itd. Pri tom se crkva gnječi; pri bogoslužjenju upotrebljavati narodni jezik zabranjeno je; neda se razprostirati sveto pismo, pa šta više to činiti i opasno je. Žene i dietca hristjanska ostavljena su samovoljnim turskim fanaticima. U nahii Tatarbazar-džiskoj, u biskupatu filopopoljskom ubijeno je g. 1852. 106 Bugarah, pa nijedan od njihovih ubicah nije kaznjen. Sad kako je fanatizam Turakah protivu hristijanah razdražen, moraju ovi od razuzdanostih muslimanskih trupah mnogo više trpiti. Ove je godine porez za tri godine napred skupljen. Osim toga moraju hristijani da

donose hranu, sredstva za transporte i da rade i t. d.

Poludivlji barbarski čopori i dezertirci, kojih ima po svima putovima, čine svakojaka užasna zločinstva sa hristjanima; sela su krvlju pokvašena i posta; svi beže u bregove ili se skupljaju u gomile, da se brane od pustahiah; ono malo njih što zaostanu silom se teraju da rade. Čivuti i Jermeni štade se; oni mogu u veće u oči nedjelje praznovati; hristjanima se neda odmora, ni danju ni noću, a oni što uteku od rukuh krvoločnih pustahiah hiljadama propadnu od gladi, nevolje i pretežkog rada.

Francuzka.

Jedan Francez predlaže, da se za porta u Francezkoj i Englezkoj milostinja kupi, da nebi morala porta interes plaćati. Strašno velikodušje, ali od njega neće biti ništa. — Ta prije su Parizani, kad je turski poslanik u kazalište ušao, povikali iz svega glasa: Živili Turci naši prijatelji! Parizani bi tako sutra i ciganima vi-kali.

Velika Britanija i Iraka.

Englezke novine „Times“ govore, da se je nieki odlični Rus o sadašnjem odnošenju silah u Beču ovako izjasnio: „Ako baš Englezi rat hoće, nek im bude. Ako bude morala, Rusia će ratovati 30 godinah. Vi Englezi porušite nam koju varoš u crnom ili u baltskom moru, mi zato nemarimo i vi ćete više štetovati nego mi. Nije nam stalo baš da nam i flotu našu potrete. Pokušajte rat, pa ćemo viditi tko će povući. I Europa i Englezka stradat će i štetovati u tom više nego Rusia. Upliv ruski u Carigradu zaslužuje rat i bunu. — Grof Aberden je čestit državnik, ali nije riešitelj dovoljno. Rusia bi voljela, kad bi zapadne sile izišle sa svojom bojom na megdan. Oni se nebi sordili, nego bi se još radovali kad bi lord Palmerston sa svojom smielom, odvažnom i mužkom politikom izišao na megdan. Kad baš Turska ima toliko životne snage, kao što se sad govori, zašto se neostavi, da Rusia i porta svoje razpre nerazmjerse, nego tumaraju i rade tako, kako će po svoj Europi strašni rat buknuti.“

Različite vjesti.

Tako u Smirni, kao i u svim turskim gradovima male Azie razvit je zelen barjak za sveti rat.

Iz Pariza javljaju, da su najnovije opet tamo poduzeta mnogobrojna uspjenja, jer se je, kako kažu, ušlo u trag daleko razgranjenoj uroti.

Domace vjesti.

S radostju javljamo štov. občinstvu, da je naš, u svojoj struci prvi vještak noviega vremena, g. Alberto Štriga, na svestrano izjavljenu želju sklonio se dati buduće sriede, t. j. 21. o. m. u nar. kazalištu koncert. Kao što je poznato, g. Štriga slušao je kroz pune dvie godine od najglasovitiega meštru u Beču teoriju pievanja, i oslanjajući se u tome na nepristrani sud prvih bečkih journalah, — koji su se jednodušno s najvećom pohvalom o njem izrazili, možemo štov. občinstvo jamačno osigurati, da će im g. Štriga, koji slične zabave i onako vješto priugotavljati umie, ugodnu večer praziti. Njegov po naravi mu podieljeni liep organ, pun sile i snage a isto tako i umiljatosti, njegov krasan glas za sve nuance prikladan, njegova tehnička sposobnost i vanjska predstava proslavljena je već u Pragu, Bernu itd., pa s toga držimo za suvišno nadalje ga preporučivati. Njemu pružit će se prilika, da iza dovršene nauke stupi pred zemljake svoje, koji su ga vazda toplim sčrcem pratili na stazi njegovih prvih pokušajah, s toga i nije dvojiti s druge strane, da će i zemljaci njegovi svoga umjetnika krepko podpomoći i mnogobrojnim svojim došastjem na njegov koncert udostojiti ga pohvalne svoje priznanosti. — Kao što smo izvješteli pievat će on iz raznih operah, a zajedno i niekoje nove narodne napieve izvesti; iz osobite prama njemu uslužnosti sudielovat će kod njegova koncerta dva diletanta. Ulazne biljege

po 30 kr. sr. mogu se dobiti u „Dvorani“, na kervavom mostu u dućanu g. Heplers, i u gornj. j llici u dućanu g. M. Krešića.

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze od 16 prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (69 1/2)	2 mjes.
od g. 1852	74 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mjes.
„ od g. 1853	4 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
„ od g. 1854	4 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
„ od g. 1855	4 1/2	Frankfurt na Mainu za 120	2 mjes.
„ od g. 1856	4 1/2	Genova za 300 piemont. lirah	2 mjes.
„ od g. 1857	4 1/2	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mjes.
„ od g. 1858	4 1/2	Lipske za 100 forintih	2 mjes.
„ od g. 1859	4 1/2	Livorno za 300 tosc. lirah	2 mjes.
„ od g. 1860	4 1/2	London za 1 funt sterl.	2 mjes.
„ od g. 1861	4 1/2	Lyon za 300 fr.	2 mjes.
„ od g. 1862	4 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
„ od g. 1863	4 1/2	Marseille za 300 frank.	2 mjes.
„ od g. 1864	4 1/2	Paris za 300 frank.	2 mjes.
„ od g. 1865	4 1/2	Prag za 100 for.	2 mjes.
„ od g. 1866	4 1/2	Terst za 100 for.	2 mjes.
„ od g. 1867	4 1/2	Mleti za 300 austr. lirah	2 mjes.
„ od g. 1868	4 1/2	Bukurešt za 1 for. parah	2 mjes.
„ od g. 1869	4 1/2	Carigrad za 1 for. parah	2 mjes.
„ od g. 1870	4 1/2	Smyrna za 1 for. parah	2 mjes.
„ od g. 1871	4 1/2	Tečaj novca	2 mjes.
„ od g. 1872	4 1/2	Carški dukati	2 mjes.
„ od g. 1873	4 1/2	Zajam od 1851	2 mjes.
„ od g. 1874	4 1/2	Slovo A	2 mjes.
„ od g. 1875	4 1/2	Slovo B	2 mjes.
„ od g. 1876	4 1/2	Lombardski	2 mjes.
Obveznice lomb.-mletačkog sajma do g. 1850 sa 5%	101		
Zajam sa vuč. g. 1834 za 100 f.	232 1/2		
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	136 1/2		
obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fiorenci Genai učenjenog sajma, galické	3 1/2		
Obveza u Frankfurta i Holandiu-činjenoga sajma	4 1/2		
stališ aust. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slo-škkih, štajerskih, oruškkih, kranjskih, gorickih, bečkoga ober-kammeramta.	1 1/2		
Obveznice zemljišnog odkupa	91 1/2		
Naputnice redišnje blagajne			
Godišnji disconto			
Bank-akote komad po	1373		
Dionice.			
Stoerme željez. po 1000 fr.	2330	Krak.-g. sloške po 100 f.	640
Bečko-glej. želj.	845	Aust. dun. parob. 500 f.	602
Sopr.-W.-Nend. f.	200	Aust. llo. u Terstu 500	
Budioj.-Gm. Lins. f.	250	Bud.-pošt. lančan. 500	
Podun.-törn. 1. ind.	290	Gatib. saložen. 4%, sa 100	
Podun.-törn. 2. ind.	290	Srečko Esterhazia 40	
danja s prvenstvom, 200			

SLUŽBENI LIST.

18404/1853.

Izrok.

Usled najvišjeg rješenja od 21. travnja 1853 obnarodovanoga oglasom od 11. lipnja i. god. br. 1027.—R. njegove preuzvišenosti gosp. fm. glavnog upravljalca grofa Radetzkega i dosljedno naredbi rečene preuzvišenosti od 22. listopada br. 1765.—R. i drugoj naredbi od 11. studenoga br. 8361.—R. njeg. preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardii, dostavlja povjerenstvo postavljeno rečenim najvišjim rješenjem, usled §. 9. pomenutoga oglasa, do znanja medjutim imena niženaznačenih biegunacah političkih, stavljenih pod uzaptu, da se uzmo-gnu prijaviu tražbine, što ih neizključuje §. 3. re-čenoga oglasa, koje misle činiti moći na njihov imetak osobe posebničke.

Pozivlju se dakle svi, što sciene činiti moći ka-kovih tražbinah, da ih prijave ovomu c. k. razbi-strujućemu povjerenstvu, pokazav odnosno izprave, uz rok od devetdeset danah, računajući od perva-ga dana, kojeg bude prvi put oglašen ovaj izrok u službenih novinah milanskih, tom opomenom, da na poznie prijave neće se obzir uzimati kod razbi-strivanja uzaptjenih baštinah, ma pripadalo prijav-niku i pravo zaloga.

A. u pokrajini milanskoj.

1. Arese Conte Francesco.
2. Boromeo Arese Conte Vitaliano.
3. Boromeo Arese Conte Giberto.
4. Broglio Dott Emilio.
5. Camozzi Ercole gia Capilano quiescente.
6. Casati Conte Gabrio.
7. Ciani Giovanni gia commerciante.
8. Ciani Penelope nata Fontana sua moglie.
9. Crivelli Nobile Vitaliano.
10. Ferranti Ingegner Eugenio.
11. Fontana Nobile Galeazzo.
12. Lerchi Teodoro ex Generale.
13. Litta Arese Duca Antonio.
14. Litta Arese Conte Giulio.
15. Martini Conte Enrico.
16. Oldofredi Tadini Conte Ercole.
17. Pallavicini Marchese Giorgio.
18. Pavesi Professore Francesco.
19. Raimondi Marchese Giorgio.
20. Rocca Giuseppe.
21. Rovalca Ordono Marchese Gaspare.

22. Sessa Giacomo ex Maggiore.
23. Terzaghi Nobile Giulio.
24. Trivulzio Belgiojoso Principessa Cristina.
25. Toffeti San Gian Conte Vinzenzo.

B. u pokrajini comskoj.

26. Guaita Nobile Innozenzo.
27. Nessi Pietro.
28. Strigelli Nobile Cesare.
29. Trotti Nobile Lodovico.
30. Vitali Nobile Antonio.

C. u pokrajini mantovinoj.

31. Aporti Ferranti Ettore Sacerdote.
32. Arrivabene Conte Giuseppe.
33. Avigni Nobile Leonardo.
34. Benintendi Nobile Livio.
35. Bennati Ingegner Giuseppe.
36. Bennati Luigi suo Fratello.
37. Boselli Francesco.
38. Codde Luigi Dottor fisico.
39. Controperon Francesco.
40. Dall' Oro Carlo.
41. Gallina Angelo.
42. Giani Eugenio.
43. Guerrieri Gonzaga Avvocato, Marchese Anselmo
44. Marchese Carlo.
45. Malacarne Nicola.
46. Rizzini Conte Francesco.
47. Zanardi Jugagne Eulogio.

D. u pokrajini lodinoj.

48. Carini Teodoro.
49. Cerri Antonio.
50. Colombani Francesco.
51. Magri Dott. Paolo.

E. u pokrajini pavinoj.

52. Bassini Angelo.
53. Gui Antonio.

F. u pokrajini brešinoj.

54. Febrari Pietro.
55. Ficca Luigi.
56. Ficca Paolo.
57. Filipini Gaetano.
58. Franzini Luigi.
59. Locatelli Giosia.
60. Martinengo Nobile Giuseppe.
61. Morosini Nobile Giovanni.
62. Paroli Innozenzo.
63. Pavia Giacomo.

G. u pokrajini kremoninoj.

64. Fabrici Giuseppe.
65. Tibaldi Gaetano.

H. u pokrajini bergamekoj.

66. Camozzi Nobile Gabriele.
67. Camozzi Nobile Gian Battista.
68. Tasca Nobile Ottavio.

I. u pokrajini sundrijskoj.

69. Caimi Filippo.
70. Guicciardi Nobile Girolamo.
71. Quadrio Peranda Gian Battista.
72. Torelli Nobile Luigi.

Od c. kr. razbistrujućeg povjereništva za po-krajine Lombardezko-mletačke dne 12. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavalier Villata.

Izrok

Dosljedno veleštovanoj odluci od 16. studeno-ga t. g. br. 8732.—R. njegove preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardii popravi i dopuni pred-hodnog izroka ovoga c. k. razbistrujućeg povjeren-stva od 12. i. m. br. 1098 daje se na znanje, da pod tekućim brojem 48. valja da se čita Carini Teodorico miesto Carini Teodoro; pod tekućim brojem 61. Marasini Nobile Giovanni u mie-sto Morosini Nobile Giovanni, i da se u smislu i kriepostju istog izroka proglašuje kao medju tak-ove spadajući i politički biegunac Poli-Capuzzi doktor Cesare u pokrajini Cremonskoj.

Napominje se nadalje, da će za devetdeset danah izteći rok za prijavu glede posebnih traž-binah sa imetak od rečene trojice političkih bie-gunacah, računajući od dana, kojeg bude prvi put oglašen ovaj izrok doknadni u službenih novinah milanskih.

U Milanu od c. k. razbistrujućeg povjerenstva za pokrajine Lombardezke, dne 19. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavalier Villata.

(131—DS.)

(3—3)

Najamna dražba.

Putom občinske dražbe, — koja će se dne 21. prosinca t. g. prije poldan u 10 sati u va-roškoj kući obdržavati — danas će se u najam na tri godine od 1. siečnja b. g. 1854 počemši pravo pobiranje bregovine na ovostranoj obali Save. — Uvjeti, kao i obstojeća tarifa može se svaki dan varoškoj kući uviditi.

U Zagrebu dne 8. prosinca 1853.

Od strane poglavarstva kr. glavnog
grada Zagreba,
Načelnik Kamauf.

(132—D.S.)

(3—3)

Razpis natječaja.

Kod poglavarstva glavnog grada Zagreba izpraznjene su službe dvih piacah nadziratelja sa godišnjom platjom od 150 for. srebra pose-bico. Koji se za takove natjecati žele, imaju svoje molbenice do 24. prosinca t. g. ovograd-skomu načelnictvu podneti.

U Zagrebu dne 9. prosinca 1853.

Načelnik grada Zagreba
Kamauf.

Nr. 13541.

Kundmachung

der k. k. Finanz- und Steuer-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Bei dem Steueramt in Kreutz haben die Functionen einer k. k. Sammlungskasse mit 1. Jänner 1854 aufzuhören.

Die Functionen einer k. k. Sammlungskas-se, welche bisher von dem k. k. Steueramte in Kreutz besorgt wurden, werden am 1. Jänner 1854 aufgelöst.

Von diesem Tage an haben die k. k. Steu-erämter Kopreinitz und Kreutz ihre Abfuhren an die k. k. Sammlungskasse in Warasdin, die k. k. Steuerämter Moslavina und Verbovec an die k. k. Landeshauptkasse in Agram, so wie für Rechnung derselben die angewiesenen Zah-lungen zu leisten.

Den Papierstempel Verschleiss hat von dem genannten Tage an, das k. k. Steueramt Kreutz zu besorgen.

Diese Verfügung wird hiemit zur allge-meinen Kenntniss gebracht.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-und Steuer-Landes-Direction.

Agram am 29. November 1853.

Der einstweilige Amtsleiter

Johann von Rosenberg,
k. k. Oberfinanzrath.

Johann Hercog,
k. k. Kaal Kommissär.

(129—DS.)

(3—3)

Oglas jevtinbe.

Po smislu zaključka občinskog vieda od 29. studenoga t. g. br. 3590 dječat će se za pribavlje-nje za odieću ovogradskih službenikah potrebitog materiala kao modrog i bielog sukna, platna i bie-lih gumbah občinska jevtinba dne 19. prosinca t. g. u 10 sati pri podne u varoškoj kući, — kamo se dotični pribavitelji s ovim pozivaju.

Jevtinba.

Usled zaključka občinskog vieda od 29. stu-denoga t. g. br. 3590 razpisuje se s otim občinska jevtinba, koja će se dne 20. prosinca t. g. prije po-dne u 10 sati u varoškoj kući obdržavati, glede izvažanja smetja iz kućah i odnosno odvažanja ta-ko smetja kao i blata iz občinskih grada ovoga uli-cah u tu svrhu izraditi. Uvjeti mogu se svaki dan u varoškoj kući uvidjeti.

Od strane pogl. glavnog grada Zagreba
načelnik
Kamauf.

Nr. 15,473.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzamte in Teresovac ist die Contrrollorstelle, mit dem Gehalte jährlicher Dreihundert fünfzig Gulden Conv. Mz., dann dem Genusse der Naturalwohnung und in Ermangelung derselben des systemmässigen Quartiergeides nebst Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 aus-geschrieben, und haben die Bewerber um dieselbe ihre gehörig belegten Gesuche bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek innerhalb der bemerkten Frist einzubringen, und sich darin, über die zurück-gelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die sich in der Salz-Manipulation, im Con-trolls-Cassa-Rechnungs- und Concepts-Geschäfte er-worbenen Kenntnisse, dann über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, wie sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Gra-de sie mit einem Gefällsbeamten im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwä-gert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Nr. 15,585.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction sind: eine Concepts-Praktikanten Stelle mit dem Adjutum jährlicher dreihundert Gulden, dann drei unentgeltliche derlei Stellen zu besetzen.

Die Bewerber um Erlangung der adjutierten Stelle haben ihre Gesuche bis 15. Jänner 1854 im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bei der k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen, und darin über ihre Aufnahme und Beeidigung als Conceptspraktikanten oder falls sie bereits als Beamte ausser dem Conceptsfache angestellt sind über die zurückgelegten jur. polit. Studien dann über ihre bisherige tadellose Dienstleistung und über die erworbenen Kenntnisse im Finanz-Dienste wie auch über die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache auszuweisen.

Jene Individuen dagegen, welche um die Zulassung zur vorgeschriebenen probeweisen Verwendung vor der Aufnahme als wirkliche Conceptspraktikanten sich bewerben wollen, haben in ihrem gleichfalls bis 15. Jänner 1854 einzubringenden Gesuche nachzuweisen:

a) das Lebensalter;
b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten jur. polit. Studien und nach Umständen die zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner abgelegten Staatsprüfungen;

c) den gesicherten Lebensunterhalt für die Dauer der Praxis;

d) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache.

Uebrigens hat jeder Competent anzugeben, ob und in welchem Grade er mit einem Beamten im hieramtlichen Verwaltungsbereiche verwandt oder verschwägert ist.

Agram am 7. December 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz-Direction.

Nr. 15789.

Kundmachung.

Zu Folge höhen k. k. Finanzministerial-Erlasses den 3. December 1853. Z. 19690 F. M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. December 1853 in Folge des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 vorgenommenen 251. (71. Ergänzungs) Verlosung der altern Staatsschuld ist die Serie Nr. 465 gezogen worden.

Diese Serie enthält die böhmisch-ständische Aerarial-Obligationen Nr. 164,856 zu 4% mit einem Zwei und Dreissigstel der Capitalsumme, dann die niederösterreichisch-ständischen Aerarial-Obligationen vom Rezesse vom 30. April 1767 zu 4% von Nr. 13,940 bis einschliessig Nr. 17,573 mit ihrem ganzen Kapitalbeträge im gesammten Kapitalbetrage von 1,252,655 fl. 42 kr. und im Zinsbetrage nach dem herabgesetzten Fuss- von 25,053 fl. 7 kr.

Die in jener Serie enthaltenen Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patenten von 21. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Ferner ist bei der am 1. December 1853 vorgenommenen vierten Verlosung der Serien der ungarischen Zentral-Eisenbahn-Obligationen die Serie B. in welcher die Obligationen a 250 fl. von Nr. 1876 bis 1875 und a 1000 fl. von Nr. 1876 bis 2750 im Kapitalbetrage von Einer Million Gulden enthalten sind, gezogen worden.

Die Zurückzahlung dieser Obligationen wird in Folge der bestehenden Bestimmungen nach Ablauf von 13 Monaten am 3. Jänner 1855. erfolgen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 10. December 1853.

Z. 11999.

Concurs - Ausschreibung.

Da an der k. k. geburtshilflichen Lehranstalt in Laibach die Assistentenstelle, mit welcher nebst dem Genusse einer Natural-Wohnung in der Anstalt, dann eines jährlichen Deputats von 5 Klafter Brennholz und 18 Pfund

Kerzen, der Bezug eines jährlichen Adjutums von 300 fl. im C. M. aus dem krainischen Studienfonde verbunden, in Erledigung gekommen ist, so wird der Konkurs zur Besetzung derselben bis 15. Jänner 1854 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass hiermit bis auf weitere Bestimmung auf die aushilfsweise Dienstleistung in der hiesigen Kranken und Irren-Anstalt verbunden ist.

Die Bewerber um diesen Posten, dessen Dauer auf zwei Jahre bestimmt ist, und im Begünstigungsfalle auf weitere 4 Jahre verlängert werden kann, haben ihre mit dem Diplome und sonstigen glaubwürdigen Dokumenten belegten Gesuche über ihre wunderärztlichen und geburtshilflichen Kenntnisse, dann über ihren ledigen Stand, über ihr moralisches Betragen, so wie über die Kenntniss der krainischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache bis zur anberaumten Zeit bei der geburtshilflichen Direction einzubringen.

K. k. Direction der geburtshilflichen Lehranstalt Laibach den 29. November 1853.

Br. 3964. (376—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud varaždinski do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Samuela Weissa u njegovoj parnici proti dužnici Franjici udovi Nagy dozvoljena ovršna prodaja njene u gradu Varaždinu, na zapadnom Grabištu pod m. br. 849. ležeće, te sudbeno za 2873 for. 3 kr. sr. procienjene kuće, te da su u tu svrhu dražbeni roci na 21. siečnja i 21. veljače 1854 u 3 sata poslie podne, na lice miesta opredieljeni.

Usljed toga se svakolici istu kuću kupiti želeći, za opredieljena ročišta na lice miesta pozivlju, s otm da će kupac po nuputku suda u koliko kapovnina doteče preuzeti morati one dugove, koji su zaloga radi na kuću osigurani, te da se uvjeti dražbe kod suda ugledati mogu.

Zajedno se svi oni, koji, premda im nebiše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na upitnu kuću, s otm pozivlju, neka svoje pravo do prodaje tim sigurne prijave sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom isćerpila, ostanu izključeni.

U Varaždinu 15. studenoga 1853.

Skender Kavić,
kot. sudac.

Br. 0011—5378. (134—D.S.)

(3—2)

Oglas.

Od strane s. kr. zemskog suda zagrebačkog jest odlukom na očitovnje Stjepana Bukala tergovca ovdješnjeg, i Dr. radi nemogućnog izplatjanja dugovih svojih pod današnjim izrečenom siećaj vjerovnika vēr imetka istog prezaduženika. C. za zastupnika parničkoga kako i za privremenoga obškernika iste mase imenovan odvjetnik Julio Bischof, kojemu samienik odredjen jest odvjetnik Ivan Makovec, uslijed česa svakolici vjerovnici, koji zahtieva proti ovoj stiećajnoj masi staviti žele, sudbeno pozivadu, da takova potrehovanja navedena do 18. ožujka 1854 pred ovim sudom stavidu i amisu sa 76. siećajnog post. od 18. sērpnja 1853 prijave; u slučaju be protivnom poslie izminutja sad naznačenog dana, bez obzira na pravo vlastništva, pērvomesta ali zaloga, koje im moćda pripade, bit izključeni, is rasprave stiećajne i ličeni ovih svojih zahtieva na masu stiećajnu.

Za potvrđjenje privremenog imenovanog, ali drugog kojeg upravitelja ote mase, kao i za odhor vjerovnikah izabrati rok za 22. mieseca ožujka 1854 prie podne u 10 satih obzirao: na prave posliedice §. 44. istog postupnika naznačene pred ovim sudom ustanovljuju se.

C. k. zemski sud.

U Zagreba dne 12. prosinca 1853.

Klobučarić, s. r.

Škulj, s. r.
tajnik.

(206—DP.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Dne 9. siećajnog budućeg godine 1854 u miestu Orehovica sl. županii varaždinskoj, od Bedekovčine jedan sat udaljenom, i to u kući župničkoj prodavat će se putem javne dražbe za gotove novce višestotinah akovak starog i novog vina, pšenice, kukuruz, i svakojake pokućstvo, rubenina, mnogo lagavah svakojake veličine, 2 konja, siena, otava, i ostala na imetak pokojnoga župnika orehovačkoga Josipa Sačer spadajuća, — kamō se svakoliki kupci uljudno pozivaju.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Po oporuke izvršiteljih.

(133—D.S.)

(3—2)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 25. sērpnja 1853 bez oporuke preminuvše Urše Schneider udove Kramara u Zagrebu štogod kao vjerovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 7. siećnja 1854 u 9 satih u jutro ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vjerovnici na tu zaostavštinau, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista isćerpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 19. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreba.

Br. 766 (370—Izv.)

(4—2)

Izrok.

Cesarsko-kraljevski kot. sud Dugoselski pēniva uslijed osude veleslavne c. k. banske stolice od 25. lipnja 1853. br. 1836 sve one, koji iz ostavštine bez oporuke dne 12. mieseca ožujka godine 1851 u Dugihselih umervšega Matie Baloga županjskog prepregah povierenika, i seoskoga bilježnika, i njegove supruge Barbare Balog rodjene Stolčec, umervše 2. prosinca 1851 u Dugihselih, štogod budi kao nasliednici ili vjerovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih pravah dne 1. velj. 1854 ili dodju pred ovaj c. k. sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prijavu dotično prošnju, neodvišno od prijavah pred ovim c. k. kotarskim sudom od 18. prosinca 1851. br. 129 učinjenih, u protivnom slučaju razpravit će se ostavština s onimi, koji se prijave za nasliedstvo i uružit istim; ne nastupljeni dio ostavštine, ili ako se nitko nebi prijavio, svakolika ostavština predat će državi kao oštastna, isto tako neprijavljeni vjerovnici, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ostavština isćerpila, neće nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

Daje se na znanje ujedno i to, da je ostavštinskim škērbnikom nadalje potvrđjen g. Stjepan Makovica u Dugihselih.

C. kr. kotarski sud Dugoselo-oborovački dne 1. listopada 1853.

Br. 1980 (380—Izv.)

(3—2)

Poziv.

Gospođa Ludmila udata za c. k. satnika gosp. Eduarda Begna, prie udova barona Alfreda Rukavina rodjena Pirkmajer, vlastelinka dobra Ternovec, u području ovog c. kr. kot. sudišta ležećeg, izgubila je onu namiru vērhu 51 for. 33 $\frac{3}{4}$ kr. srebra glaseću, koju prigodom izplatjanja predplate na naknadu urbarsku vlastelinom za godinu 1850 najmilostivnije dozvoljene vērhu poreza za šliedeću godinu u 10 postotnom iznesku dobiti naknade od strane c. k. državne blagajne zagrebačke primila jest; koi iznesak medjutim, uslijed potanje c. k. ministarske naredbe kod dotične c. k. zbirne blagajne izplatit bi se bio imao; uslijed amq podnešene molbenice pozivlje se dakle od strane ovog c. k. kot. sudišta svaki i šliednji, koi bi upitnu namiru pronašao, da do vremena godine danah ovom sudištu pronađenje iste prijavi, — u suprotivnom pako slučaju, ako naimo u medjutonoj vremenu ista namira pronašla se, te ovom kot. sudištu podnesla nebi, takova za usmērtjenu i uništenu sudbeno proglasit će se. Zajedno pako od strane ovog c. k. kot. sudišta sve c. kr. glavne i zbirne blagajne opazne čine se, da osim prenapomenutoj vlastelinki, ili njezinom punovlastniku nikomu drugomu gore naznačenu svotu novacah neizplate.

Dano po c. kr. kot. sudištu krapinskom dne 12. prosinca 1853.

C. k. kot. sudac

A. Bakšaj.

Br. 2086. (329—Izv.)

(3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski sud u Bakru dostavlja do obćeg znanja, da će se dne 1. veljače 1854 i 30. ožujka i. g. držati javna ovršbena dražba na nepokretnosti ovršenika Gerge Thianica iz Drage Gornje t. j. na kuću pod br. 76 procienjenu u 100 fr. sa privratom procienjenim u 23 fr. na jedan vēr procienjen 42 fr., dva kusa imenovana Pašinac livada gornja i dolnja procienjene pēva u 22 fr. 30 kr., a druga u 10 fr. 15 kr., i to na molbu Ivana Bonetića zastupana po odv. Nikoli Sabljicu.

Pozivaju se pako svi oni, koji su stekli kakovo hipotekarno pravo na iste nepokretnosti, da takovo do prodaje ovomu sudu prijave, i ako neboraju ovdie u Bakru, jednog punomoćnika imenuju, jer će inače u pērvom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovna bez njih uzme, i u drugom slučaju će se jedan u Bakru stanujući punovlastnik za primanje na njih spadajućih odlukah imenovati.

U Bakru dne 28. studenoga 1853.

P. Battagliarini.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzetno nedjelje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim se list svaki dan poštom pošilja, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredijeljena je svjetlostina: 4 kr. sr. od linije sa parviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno po 10 linijah 20 kr. sr. daje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 for., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 for. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 18. prosinca.

Iz Carigrada stigoše berzovajne viesti od 5. o. m. Turski bulletin opisuje bitku na moru kod Sinope ovako: Dne 30. studenoga u podne navalise Rusi u luku kod Sinope sa tri linejne ladje (na tri poda), 4 linejne ladje (na 1¹/₂ poda), 6 fregatah i 4 parobroda. Turska flotila brojila 6 fregatah, 3 korvete i 2 parobroda. Bitka trajala je četiri sata (turska izvještja obično su pretjerana). Jedna ruska ladja i sve turske ladje osim parobroda „Taif“, koji je sretno izmaknuo i viest o izgubljenoj bitki u Carigrad donio, izgoriele su.

Nadalje javlja se, da su 4 ladje od sdružene sredozemne flote spremne za preći u crno more, osobito u Sinope. — Kao što se pouzdano čuje, Turci su u Aziji osvojili samo grad Akalčik, no ne tvrde. Porta je ruskim trgovačkim ladjama na crnom moru protegnula prolaz još za 45 danah.

„Oest. Corr.“ piše, da su gore spomenute dvie francuske i dvie engleske ladje u Sinope s toga otišle, da se o shvativši se tamo događajima približe izvještje. Po pouzdanim izvještjima one su izaslane radi mirovne svrhe i za prepriječiti u buduće neprijateljsko skosnutje između ruske i turske flote.

Najnovije s ratišta. Kod Akalčika i Aleksandropolja u Aziji Rusi su Turke hametom potukli. Na 26. naime studenoga navalio je ruski generalieut. knez Andronikov s 9000 mom. na tursku iz 10-15,000 mom. sastojecu se vojsku, koja iduci prema Akalčiku ntvrdila se biae u selu Suplis. Iza jedanaestsatne žestoke borbe osvojiše Rusi selo. Turci izgubiše preko 1,000 mrtvih, 200 zarobljenih, 13 topovah, mnoštvo barjakah i džebane; isto su tako cieti turski logor osvojili Rusi, koji izgubiše 40 mrtvih, zatim imadu 9 ranjenih oficirah, među kojima je gen. Freitag, i 80 ranjenih m. Kod Aleksandropolja iliti Gumria uzbio je gener. c. knez Bebutov s nekoliko samo bataillonah i topovah cietu glavnu silu tursku, koju je predvodio mušir Alipaša.

„Preuss. Cor.“ javlja, da je kod Akalčika (u Georgii) poginulo 5,000 Turakah.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Šerbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećase nadalje:

	za glavnicu	godišnji pri- nosci
G. Fr. Radić načelnik računovodstva	10	12
„ Josip Lichtnégel podnačelnik računovodstva	—	6
„ Ludvig Vinković savjet rač.	—	4
„ Ernest Rosner	—	3
„ Lovro Košier	—	3

„ Nikola Rušnov	—	4
„ Lovro Pinter Registrat. Expedit.	—	2
„ Petar Hečimović rač. oficial	—	1
„ Mihajlo Lumec	—	1
„ Josip Köhler	—	1
„ Antun Patratlo	—	1
„ Antun Malošeg	—	2
„ Antun Paulizza	—	1
„ Franjo Snidarčić	—	1
„ Jakov Hrubik	—	2
„ Josip Leskovic	—	1
„ Vinko Verba	—	1
„ Emanuel Frey	—	2
„ Josip Sojka	—	1
„ Gjuro Dimović	—	1
„ Gjuro Joanović	—	1
„ Josip Kugler	—	1
„ Franjo Verbančić	—	1
„ Tomo Milošić	—	1
„ Miroslav Kuglmajer	—	2
„ Prokop Vukotić Ingrosist	—	1
„ Martin Djuriš	—	1
„ Juraj Paulić	—	1
„ Pavao Kušić	—	1
„ Ferko Bernardić	—	2
„ Tomo Orešković	—	1
„ J. Kindersberger	—	2
„ Petar Orlić	—	1
„ Andria Pranperger	—	1
„ Dane Rašić	—	1
„ Dragutin Hofman	—	1
„ Slavoljub Gazdić	—	1
„ Vinko Masari	—	1
„ Petar Milojević	—	1
„ Adolf Hudovski	—	1
„ Nikola Torbar accessist	—	1
„ Pavao Berntonzi	—	1
„ Vencel Arko	—	1
„ Josip Valon	—	1
„ Franjo Tabor	—	1
„ Skender Horn	1 10 k.	—
„ Gašpar Marković	—	1
„ Antun Pagon	—	1
„ Josip Paunović	—	1
„ Franz Eisner od Eisental prak.	—	1
„ Antun Filičić prak.	—	1
„ Vinko Barč	—	1
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

U Zagrebu. Naknadno priobćujemo govor, kojim je gosp. Ivan Kukuljević, podpredsjednik, otvorio glavnu skupštinu društva „matice ilirske.“

„Gospodo!

Ako je ikada bilo teško u našoj domovini pojedinim ljudem ili čitavim društvima na književnom polju raditi, to je doista u ovo vrijeme, gdje je popela nieka obćenita nemoć sve organe onoga tiela, što je još prije nekoliko godinah toliko života i okretnosti pokazivalo na polju književnom. Može biti da su toj nemoći uzrok ozbiljna vremena! Može biti da velika neobična radnja na drugom polju nedopušta da se radi na književnom! A može biti da i nieko prirodjeno nehejstvo u sanak uljula one, koji bi raditi i

gli i umieli. Posljedica je svakako žalostna, i sa sramotom moramo priznati, da bi narod naš u ovo niekoliko godinah u duševnom razvitku natražke bio ići morao, da ga životna potreba i visoko carsko upraviteljstvo naukah silom napred netiera.

Da u takovih okolnostih i ravnateljstvo ovoga društva nemogaše onom snagom raditi, kojom je želilo, uviditi će i gospoda članovi ovoga društva; a da je nastojalo raditi, svie-doče pozivi na pojedine ljude i javni raspisi nagradah za nieka znanstvena diela, koji pozivi ipak uprav tako bez obzira ostaše kao i oni inih srodnih društva.

Prvi naši književnici nemare sad više za narodnu knjigu, naše puno nade po selima sveštenstvo umuknu baš u to doba, kad bi ga ista viera na to nukati imala, da obradjuje i oplodi polje, koje zapušteno duhu naroda smert nosi.

Samo kad i kad čuje se gdje koi pojedini glas niekih riedkih, koji obljubiše narodnu književnost vrhu svega na svijetu, ali i ovi gube sve više i više svoje sile u neprestanoj radnji, koja ostaje i bez nagrade i bez uspieha, te tako priliče i ovi onim nesretnicima, koji su osudjeni da žive na samotnim golim grebenima okruženim od mrtve vode.

Da je medjutim ravnateljstvo ovoga društva ipak i u tom tužnom položaju barem toliko učinilo, koliko mu dužnost zapoviedi, uvierit će se gospoda članovi iz obširnijeg izvještja, koje će se odmah pročitati, nu i ovo poslovanje ravnateljstva zaustavi onaj zaključak posljednje velike skupštine, uslied kojega imao se je posao ravnateljski razdieliti među odbornike, koji većom stranom obtršeni svojim zvaničnim poslovima, nemogaše se posvetiti radnji onako, kako bi to mogao pojedini čoviek, koji se jedino književnostju bavi. Zato je i glavna svrha današnjeg sastanka, da se gospoda članovi izjave, hoće li privoljiti k tomu, da se ravnateljstvu prida takav platjeni književnik, koi će biti u stanju ne samo poslove društva vierno i postojano tierati, nego koi će zajedno moći dostojno uredjivati časopis, kog ravnateljstvo u napred za članove društvene izdavati želi; jer od strane ravnateljstva mogu odvie javno uvieriti gospodu članove, da isto ravnateljstvo ni s načinom, ni s duhom dosadanjega uredjivanja ovog časopisa, kojega je u izdavanju samo podpomagalo, onako zadovoljno nebiaše, kako bi doista i čitavo občinstvo bilo, kad bi se književni taj časopis shodno duhu vremena i odgovarajuć duhu društva, koje za njega troši, bez svakog izmienjivanja urednikah, nu i revnim podupiranjem i sudielovanjem književnikah uredjivati mogao.

Napokon imam izpričati gospodina predsjednika, komu njegovi poslovi nedopustiše otvoriti današnju skupštinu, nu kome ništa tako na srdcu neleži, nego promicanje svrhe našega društva, za koje pripravan je on u svako doba sve svoje sile žrtvovati.

— Doknadno k izviestju o glavnoj skupštini društva matice ilirske imamo spomenuti, da su

miesto odstupivših književnih odbornikah gg. ora. S. Iliševića i Žužela, i gospodarskih gg. P. Ilaca i Bertića izabrani za književni odbor gg. Žužel (na novo) i prof. dr. Roic, a za gospodarski gg. dr. Šulaj i V. Frigan. Na miesto g. N. Malina, koji se svojevremeno odrekao predsjedništva u gospodarskom odboru izabran je g. Ed. Verbančić a g. Jakić primio je blagajništvo besplatno. Medju ostalima poveo je u sednici g. Verbančić rieč o niekom članku „Nevena“, odnosećem se na Zagrebkinje, da bi naime društvo matice izjavilo, da je upitni članak bez upliva njezina izišao. Gg. Štaduar i V. Frigan podupirali su ga. Nu pošto bi tamo nazočan g. urednik „Nevena“ njima svojim ocitovanjem u sta začepio, presieće g. predsjednik dalju o tome razpravu s primiećkom, da ta stvar ovamo hespada.

— Velikostveni hram Jupitera u Splitu bit će savršeno ponovljen. Poznato je, da je on preobražen u katedralu crkavu sv. Duje, i da ima u unutarnjosti kube od 42 stope u proseku, a kupolu od 85 stopah visine. Risovanja i planovi, koje je penzionir. okružni zemljomier Andrić izradio, nalaze se već u rukama arheolog. centralne komisije u Beču na razmotrenju.

Austria.

U Beču 13. prosinca. Prekjuće u 4 sata iz jutra preminuo je ovdie gerčki velikopapac Dimitrie G. Špirta poslie dugo trajuee bolesti, u 59 godini života svog.

— Njeg. c. k. apost. vel. izvolilo je svemilostivim riešenjem od 7. prosinca t. m. ovdašnjem pridvornom agentu Jov. Dobran iz priznanja njegovih revnostih u korist države i prestola ućimjenih uslugah, zlatan kersť zasluge sa krunom, svemilostivo darovati.

— Iz Tërsta od 10. pros. javljaju tapošnje „Tërst. nov.“ da su čule, da je Pero Petrović, telak knjaza černogorskog sa jednim senatorom i više drugovah iz Cetinja uklonio se i u Kotor došao.

— „Humorist“ stupa od 1. siečnja 1854 u red politiekih žurnalah, polovina bit će politieka, a polovina humoristična.

Černogora.

— „Poznato je svijetu, koji žurnale čita, kako je umro Petar II. Njegoš, onaj bezsmertni duh, za koga će se vile grabiti u vjekove, da mu liepsi spietu vienac, (a on ga je sam sebi spleo jer je duhom sve dosadašnje duhove sërbske preuzvisio.) Poznato je njemu kako je ostavio za nasliednika Danila Petrovića, nehotieći se kao bolji primiti vladieestva. Zna se kako su ga na to dostojanstvo utvërdili oba strica Pero i Gjorgje, negrabieći se zato, što su mogli sami sobom, i voljom naroda ućiniti.

Znamo mi obližnji, kako je Pero Petrović njegov blagodieltelj i sve bio; a strica svoga Pero, od kako je na vladi utvërdio se, sve je potajno mërzio, zašto mu je poštenje donio sa Ostroga.

Vrieme donese, da su se počeli ljubimci njegovi dogovarati, da ubiu Peru sërdera i senatora Mila Martinovića sa svom kućom, i sërdera i senatora Stevana Perovića Cucu, Vida Boškovića, sërdera Savu Gjuraškovića i mnoge druge najbolje Černogorce. 29. studenoga dodju potajno nieki plaćeni ljudi. Svi od ovih ljudih bili su na Cetinje, samo ne Vido Bošković, no ovi izviešteni članom sozakletnika, uteknu sretno u austrijsku zemlju, s mnogim familiama, gdje se sad nalaze.

Ovo je žalost čuti syakome rodoljubivome Sërbinu, i meni suze protieču, videći i opisujuei syietu nestaeu Černogore. (Svet.)

Ruska.

— Carska akademie naukah u Rusii sastoji se: iz 48 dielujućih članovah, koji sastavljaju konferenciju; 36 domaćih i 36 inostranih počastnih članovah; 14 počastnih članovah oddieljenja ruskog jezika i slovesnosti, 57 domaćih i 75 inostranih korespondentah.

Biblioteka akademie zaključava u sebi 97,140 svezakah knjigah i rukopisah. U kabinetu i mu-

zeju: fizičnom — 517 instrumentah, mineralogičkom — 40,319 brojevah, zoologičkom — 34,318 eksemplarah; u herbarii subih rastenjah 44,800 nazvanih, a 262,400 eksemplarah; u aziatskom muzeu u 7,369 knjigah i rukopisah, 27,255 monetah i starodavnostih; u etnografičkom muzeu 3,502 predmeta; u observatoriama: glavnoj, Pukovskoj 28 instrumentah, sbirka prenosnih astronomiekih i geodeziiekih instrumentah, sbirka prenosnih zriteljnih trubah, sbirka spomagateljnih orudjah i utvërih, i 7,960 komadah knjigah; u maloj — 28 instrumentah i 723 knjige i rukopisa. U Vilenskoj observatorii 50 instrumentah s 24 pribora i 1200 komadah knjigah. Njima sobstvenih dielah: zapisak, ućenih izviestje, smiesi i materiali k poznanju travah u ruskom perstvu — izdala je akademie mnoge knjige, od kojih akademika Middendorfa putovanje u Sibiru, 11 dielah zasluzna. Pećalju se: sanskritski slovar akademika Bailinga. Putovanje Lemala kroz kirgizki step u Buharu i Samarkand, trudom akad. Helmersena. Opisane koptiekih sabranjah istog putnika, trudom profesora Bunge i lingviieki i etnografiieki materiali, ostavši po smerti helsingforskog profesora Kaatrena.

Od obćih trudovah članovah drugog odsieka përho miesto zauzima okončanje „Opita obštesravnielnoj Gramatiki Russkago jazika“, sastavljenog akademikom Davidovim.

Novim uspješnim dielovanjem odsieka razmatrali su se: spomenieki i obrazci narodnog jezika i slovesnosti. Medjutim pokazalo se neobhodnim osobeno izdanje „Materialov dlja spravpitelnago i objasnitelnago Slovarja Russkago jazika i drugih Slavjaskih nariećij.“ U izdanim do sada materialima šravljena su ruska slova sa slovima istoiekih jezika.

Akademik Hamel našao je u oksfordskoj biblioteki iz nenada rukopis jedan: Ruski stihovi Oksfordskog Bakalara Ričarda, koji je zimu 1619 god. u Arhangelu proveo. U njima je živo predstavljena nezaboravna za rusko sërdece epoha pribitja patriarha Filareta Nikitića.

Demidovsku nagradu tražila su 25 sačinjenjah, od kojih je udostojeno punom nagradom od 1428 rub.

1. General-lieut. barona Zeddelera: „Vojenno-Enciklopedieksij Lekšikon“ 14 častih. S. Ph. 1837—1851.

2. Profesora Nevolina: „Istorija Rossijskih Graždanskih zakonov“ tri časti. S. Ph. 1851.

Drugom nagradom od 714 rub.

3. „Die Schweden an den Küsten Esthlunds und auf Runo. Eine historisch-etnograph. Untersuchung.“ Rukopisno sačinjenje u 4 časti s atlasom. (Svërh nagrade za izdanje diela izdalo se 1000 rub.)

4. Profesora Ilenkova: „Kurs Himiepskoj Tehnologij.“ 3 časti s atlasom. S. Ph. 1851.

5. Profesora Kudrjavceva: „Sudba Italie od padenija zapadne rimske Imperije do ustanovljenija njenog Karlom Velikim. Moskva 1851.“

Francuska.

— Iz Pariza 16. pros. Palmerston odstupio je iz popećiteljstva.

SLUŽBENI LIST.

(21—P.Z.)

(3—1)

Kundmachung.

Das auf der Essek-Semliaer und Peterwardeiner-Route in Slavonien gelegene Postamt mit Poststation Babotta wird Zufolge Erlasses des hochlöbliche k. k. Handels-Ministerium vom 12. September d. J. Z. 13729/9 mit 15. December 1853 nach Vera übertragen.

Die Distanzausmass und die Beförderungszeit zwischen Vera und Vukovar, dann zwischen Vera und Essek beträgt eben so wie von Babotta aus in erstbesetztem Richtung eine Post mit der Beförderungszeit von zwei Stunden, und in der Letzteren eine und eine halbe Post mit der Verreitungszeit von drei Stunden, jene von Vera auf den ge-

raden Staffetenwege nach Vinkovce 1 1/2 Posten mit der Beförderungszeit von 2 Stunden 45 Minuten. Welches hiermit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass hiedurch in der bestehenden Coursordnung der betreffenden Posten keinerlei Aenderung eintritt.

Agram am 22. November 1853.

K. k. Post-Direction.

(126—DS.) 19 25

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. suda za grad Zagreb na prošnju Cenike, Viekoslave, Marie, Ivana, Franciske, Katicice i Stjepana svih Lepštek dražbena prodaja zadužnice stiećajne mase Lepštek koristna, a g. Dominika Dominie tereina vërhu 2500 fr. sr. sa zaostavšini kamatima od 15. kolovoza 1853 do dana dražbe sračunati se imajućimi te ukupno 3804 fr. 5 k. sr. cinećimi, dozvoljuje se. Uslijed 1853 stavlja se rok përho dražbe na 28. prosinca 1853, a druge na 28. siečnja 1854 u uredu podpisane pod imenom koci Bolte Jelačića pod br. 2. u gospodskoj ulici ležećoj time, da liečena cijena upijne zadužnice na 3423 for. 40 kr. sr. u smislu §. 478 gr. p. opredieljena je.

Uvjeti:

a) Odeobrenje prodaje nije prinzderito, već će se zadužnica sa ustupljenjem predati onomu, koji će najviše kod dražbe oćetati.

b) Prodajna svota ima se umah položiti.

U Zagrebu dne 28. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

OGLASNIK.

(207—DP.) 30

(2—1)

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisnog zavoda do sad nepriduljeni ostali, ovim se opominju, da takove ili izkupe ili pako za produljenje zaistu, u protivnom slućaju će se isti u smislu pravilah §. 19. u bližnjoj držanoj javnoj dražbi prodati. Za svakej se pako snutoji ukloniti, poćerke se stranke piće, da zalozi ne stopram s tećajem jedne godine, nego odmah po izminutju u prijamnici naznaćenog roka imadu se za propašie smatrati.

U Zagrebu 29. studenoga 1853.

Od përho hërvaťske štedionice.

Službeno bërzojavno objavljienje bëtke burse od 17. prosinca 1853.

Tećaj dërh. papirah.	u sr.	Tećaj mtenb.	kratak rok
Dërhav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam sa 100 holan. f.	2 mies.
" od g. 1852	4 1/2	Angsburg sa 100 f. current	3 mies.
" " " "	4 1/2	Berlin sa 100 prus. talirah	2 mies.
" " " "	2 1/2	Vratislava sa 100 pr. tal.	2 mies.
Izvaćenobv. obv.	6	Frankfurt sa 100 pr. tal.	2 mies.
dvor. komore od prišilnog zajma u Kranjskoj, orar.	4 1/2	Mainu sa 120	2 mies.
ob. od Tirola, Vö.	8	Genova sa 300 piomont. lirah	2 mies.
rarlbergai Salzb.	8	Hamburg sa 100 mar. ban.	2 mies.
Obveznice lomb.-miliećkog zajma do g. 1850	100 1/2	Lipsko sa 100 forintih	2 mies.
Zajam svuē g. 1834 sa 100 f.	232 1/2	Livorno sa 300 tosc. lirah	2 mies.
Bërh. grad. hanpo sa 2 1/2 pct.	100	London sa 100 funt sterl.	2 mies.
" " " "	2 1/2	Lyon sa 300 fr.	2 mies.
" obje i uger. dv.	2 1/2	Milan sa 300 austr. lirah	2 mies.
komore, starih tom. dugovah, u	2 1/2	Marseille sa 300 fr.	2 mies.
Figorantienajni ućimjenog zajma	1 1/2	Pariz sa 300 frank.	2 mies.
galiieki	2 1/2	Prag sa 100 for.	2 mies.
" " " "	1 1/2	Tërst sa 100 for.	2 mies.
Obvez. u Frankfurtu i Holandii ućimjenog zajma	4 1/2	Mileci sa 100 austr. lirah	2 mies.
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, štajerskih, oravskih, kranjskih, goriekih, bëtkega oberkammgranta.	3 1/2	Bukurešt sa 1240 for. parah	31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa	5 1/2	Carigrad sa 1 for. parah	31 dan
Naputnice rediēnje blagajne Godinji disconto	91 1/2	Smyrna sa 1 for. parah	31 dan
Bank-akcie komad po	1375	Tećaj novca	
		Carski dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		B	
		Lombardeski	

Montee.

Sieverne željez. po	1000 fr.	240	Frank.-g. slpške po 1000	641
Bëtke-glog. želj.	500		Aust. dun. parob. 500 f.	601
Sopr.-W.-Neud. k.	200		Aust. Llo. u Tërstu 500	
Budioj.-Gm. Linz k.	250		Bërh. përh. lančan. 500	
Pozun.-tërn. 1. ind.	290		Galiē. salozi. 4 1/2 sa 100	
2. is-			Srëćke Esterhazia 40	
danja spërvoztvom.	200			

Carsko-kr.

službene

Novine ovo izlaze
svaki dan izvanredno
nodiolo i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštena: 4 kr. sr.
od linije sa prvoput;
a zatim sa svakom
3 kr. sr. — Za druge
oglasbe po običaj-
nim cijenama plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
slijebe linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 for., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 for. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

Zvanična čast.

(Pogubljenje razbojnika Gjuro P.... a.)

Gjuro P.... 40 godina star, vjerozakona rimokatoličkog, neoženjen, rodom iz sela Sovski-dol zvanog u županiji požežskoj, bivši kod c. k. pieštacke pukovnije nadvojvode Leopolda tečajem 10 godina prestoji vojnik jest već za vrijeme svojeg vojničkog službovanja zbog čestog bjezanja na 5 godina robije obsuđen u Petrovaradinskoj tvrđjavi utamničen bio. God. 1841 iz tamnice otpušten i povrativši se u svoje rodjeno mjesto Sovskidol zvano, u mjesto da je pretjerpljenu kaznu k sjećanju si uzeo, i za počinjena zločinstva pokajao se, jeste rečeni G. P. sa druga dva zločinca i glasovita razbojnika I. M. i A. B. sdratio se, i šnjima različita razbojništva u krugu županije osiečke i požežke počinio i kao harambaša sa svojom razbojničkom četom po kotaru djakovačkom i obližnjim mjestima županije požežke državito bjesneći, po šumama, i planinama skitajući se takovi strah i trepet rasprostranio bio, da je neustrašimo noću i danju kod dotičnih seljaka prebivalište i konak uzimao, jelo i pitje, a takodjer oružje, olovo i barut po njima nabavljati si davao, bez da je koigod tomu protiviti se i njega sa drugovi izdati usudio se. — dok god. 1847 županijskom povjereniku pomoćju četnika za rukom pošlo nije, toga razbojnika sa njegova dva druga A. O. i G. O. na štalskom tavanu herkanovačkog stanovnika Marka Pretića sakrivene uloviti i sudu predati.

Iztraga u zločinstva ovog razbojnika učinjena postavila je na vidjelo da je on sa svojom razbojničkom četom tečajem svojeg sedmogodišnjeg hajdukovanja, osim mnogih drugih podpunu nedokazanih razbojništva, devet zločinštva počinio, i naročito.

a) Noćju izmedju 14. i 15. svibnja 1843 Gavru Dujanovića poharao, i 320 for. serb. mu odnio, i tom prilikom na poharanog Gavru Dujanovića, kad je za njim u polje izišao, pušku izbacio, no srećom sgodio nije.

b) Mjeseca svibnja 1846 Luku Vidakovića iz Pake u županiji požežskoj porobio, i sa 278 for. beč. vr. ošteti.

c) Dne 19. veljače 1847. Anu Bereković iz Ladislava u križevačkoj pukovni na kolih putujući medju Ruševom i Didinom-rekom u županiji požežskoj, otavši joj pod pretnjom smerti sanduk, u kojem su 70 for. sr. okrom stvarih u vrednosti od 63 for. 30 kr. sr. nahodile se, oplienio.

d) Radu Kuzmanovića iz Majara licem na veliki četvrtak god. 1847 porobio, i tom prigodom jedan od njegovih drugova Petra Kuzmanovića, koji je za njima u potjeru pošao bio, opruženom puškom ubio.

e) Noćju izmedju 8. i 9. svibnja 1847 Hermana Blau kćerčara iz Selacah u kotaru djakovačkom, unišavši u kuću sa provalom, poharao, i koje u gotovom novcu, koje pak u stvarima u vrednosti 336 for. i 14 kr. b. vr. silom odnio.

f) Evu Krajišić iz Herkanovacah, dočim je na nju mirno siedeću pištolju svoju opružio i opalio tako, da je šipka od pištolje u krilo joj pala, izpuknuto pako više ramena tane u stup za njom nahodeći se udubilo, dne 2. listopada 1847 ubiti pokušao.

g) Iste god. 1847 Josipa Glavanovića svinjarskog trgovca iz Neumarka u Vaš županiji sa svojim slugom Antonom Fritz putujućeg više sela Paka u požežskoj županiji na javnom drumu razbojnički napao, i prvom listnicu sa 2,800 fr. b. v. — a drugom 5 fr. sr. oteo.

h) Dne 11. lipnja 1847 u društvu sa novima ertacima Ivana Matosića starog svojeg druga, kojim se je zbog neravne diobe pliena zavadio i zatim od njega razstao bio, na pestelji spavajućeg iz puške ubio, i napokon,

i) iste god. licem na Antonovo u pol dana u selo Rušovo u kćerčma ondašnjeg kćerčmara i trgovca Ilie Markado pod izlikom, da ga je prije jedne godine u promjeni jedne desetice banke prevario, došavši, u prisutju više ljudi, kojima je ako se s mjestu krenuli budu, smertju grozio, od istog kćerčmara 10 sr. dvadeseticeh natrag izkao, i na njega ulicom bječajućeg iz dućana pušku opalio i ubiti smierao, zatim pako uzamši iz dućana baruta i olova sa četom svojom otišao.

Na temelju ove iztrage jest c. k. zemaljski sud osiečki osuđenom svojom dne 21. 22. i 23. studenoga 1850 i dotično 23. kolovoza 1852 izrečenom, i kako po uzv. c. k. banakom stolu, tako i po vis. c. k. vrh. i kass. sudu potvrđenom pomenutog razbojnika Gjuro P.... zločinca umorstva, otegotjenog sa osam drugih teških zločinah krivim izjasnio, i toga radi u smislu zakonah na viešala osudio.

Koja osuda, — iza kako su sva na ovaj kazneni predmet odnoseća se iztrage diela njegovom c. k. apost. veličanstvu radi pomilovanja podnešana, ništa manje od tada s tim nalogom, da se protiv obsuđenika G. P. u smislu zakonah postupa, povratjena bita, — jeste dne 14. prosinca 1853 u devet sati u jutru udjelotvorena i tim izrečena kazna na obsudjeniku izvršena.

U Osijeku dne 14. pros. 1853.

C. k. zemaljski sud osiečki.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 19. prosinca.

„Sieb. Bote“ javlja iz Sibirja od 10. prosinca: „Po stigavši iz Bukurešta viesti izmedj Krajove i Kalafata bilo je čarkanja izmedj 186 rekognoscirajućih kozakah i 600 tur. kenjanika; tom prigodom pala su 2 kozaka i 4 ranjena, a od Turakah poginulo ih je mnogo više. Kozaci su četiri barjačica i više oružja otili.“

„Kronst. Ztg.“ od 10. piše, da su iz Krajove stigla upravo pouzdana izviestja o velikoj bitki, koja se je na 4. prosinca tamo slatiti imala; nu prije nego li ih priobći, — izjavlja rečeni list — da će sutrašnju poštu pričekati. Engleski konzul u Bukureštu otišao je u

Carigrad. — I „Wanderer“ tvrdi, da njegovi dopisi govore o nekoj znamenitoj bitki, kod koje je mnogo ljudi poginulo, no ništa pobližjega o njoj nedonosi.

Iz Bukurešta od 10. prosinca donosi potonji list: „Na obalama dunavskim velike Vlaške bioše od nekoliko danah mir, nu čini se, da se sad na protivno okreće. Jučer u večer iz Gjurgjeva stiguvši bėrzovoz donio je naime sljedeću viest: Jučer iz jutra ploviše uz obalu pri Ruščuku tri turske ladje za transport. Rusi, sa preprijetiti njihov proleđ opališe topove, na koje medjutim Turci odgovorili nisu. Kad je bėrzovoz stigao u Kalagezen, čula se je jaka pucnjava. — General, baron Budberg, preuzeo je visoko svoje zvanje. Oko Bukurešta čine se obkopi.“

Čim je „Taif“ donio u Stambul viest, da je turska flotilja kod Sinope poražena, držano je odmah, kako to „Wanderer“ javlja, u Carigradu ratne vieće i zaključeno, da se cijela turska flota izaslađe u crno more. Dopisatelj rečenog lista veli, da je to odmah i izvršeno.

Glavni stan Ostensackenovog zbora nalazi se po najnovijim viestima u Foškanu. Hoće li ovaj sbor krenuti prema Bukureštu ili Braili, još se za sad nezná. Po svoj prilici moći će se polag njegova smještenja suditi o budućim ruskim operacijama kao i točkama, gdje li će, barem vjerojatno, Rusi Dunav prelaziti.

Putnici najnovije iz Oršove došavši pripoviedaju, da su Turci stranom već ostavili logor kod Kalafata i u obližnja sela povukli sena zimnište. Dunavom led prolazi, pa nemogu ladje više obćiti. Turci se boje, da nebi Rusi u Sėrbiju ušli, pa ih onda s ledjah pozdravili, pa zato bdiju na sėrbskoj granici.

Iz Beograda od 8. pišu, da se je onaj turski redif, što se je kod Užice skupio bio, već i razstepo, pa da se više nije nikakva poslie bitka tamo dogodila. U Sėrbiji se medjutim neprestano spremaju za svaki mogući slučaj.

Nieka bečka tērgovačka kuća dobila je od svojega inače dobro izvištenoga dopisatelja viest iz Carigrada, da je tamošnji engleski poslanik imao dobiti depeše iz Teherana, po kojima šah perzijski navieštuje rat Englezima.

Po novijim viestima o bitki kod Sinope propalo je s turske strane 7 fregatah sa 44—64 topa, tri korvete sa 22—24 top., jedan parobrod sa 20 i jedan sa 2 topa, napokon slučajno jedna englezka tērgovačka ladja Turski admiral Osmanpaša ranjen je i uhvatjen. Grad Sinope razoren.

Jučeranju našu viest o pobedi Rusah u Azii nadopunjuju novine „Preuss. Corr.“, da je ruski generalient. knez Andronikov navalio na turski sbor koji je posieo bio Akalčik, i poslie žestoke bitke do noge ga smlatio. Po ruskim izviestjima ostalo je na bojištu 5,000 Turakah, 12 topovah osvojeno je bajonetom, isto tako 7 barjakah i cijela pėrtljaga što bioše u logoru s velikim mnoštvom džebane.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Hercegovina.

U Zagrebu 19. prosinca. Ovdje u posadi stojeći piešić. regiment nadvojvode Sigismund premješten je u Karlovac i Rieku, te je već o-namo otišao, a mjesto njega dolazi podpunni pieš. regiment Wimpfen. Jedna četa od potonjega s bandom prispijela je već danas ovamo. Svetli ban i fzm., Josip baron Jelačić, izišao mu je na čelu mnogobrojnoga generalštaba na susret do Jarjaveša.

Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 12. prosinca t. g. nad-financijskog savjetnika kod hrv.-slav. financijsk. zem. ravnateljstva, Edvarda Mersljaka, kao takovoga premijestiti k primorsko-dalmatinskom financ. zem. ravnateljstvu u Terez, i izpražnjeno time mjesto nadfinancijskog savjetnika kod hrv.-slav. financ. zem. ravnateljstva premilostivo podijeliti predstojniku komorskog upravnog okružja u Ljubljani, komorskom savjetniku Franji Čofenu.

Rusija.

Is Petrograda. Car-ovski zapovijedao je, da mu se o porodicama poginuvših oficirah od flote na crnom moru vazda podnose točna izviestja, za da se sve moguće učini, kako da se ublaži teška sudbina ovih porodicah.

Domaće vijesti.

Oglašeni po nama u predposljednjim broju koncert g. Alberta Štrige držat će se u sriedu 21. o. m. u „dvorani Nar. Doma“, a ne u narod. kazalištu, kako smo to pogrešno javili bili. Biljege dobivaju se u „narod. domu“, na kervavom mostu kod g. Heplera, i u gornjoj Ilici kod g. Krešića.

Cijena žita u Zagrebu

od 19. prosinca 1853.

	U srebru.	od	do
Vagan požunski	fr. kr.	fr. kr.	
Pšenice banatske.	5	6	—
„ hrvatske	5	—	—
Napolice	4	4	15
Raži	3	30	—
Kukuruz starog	3	36	3 40
Ječma	3	40	—
Zobi	2	12	—

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze od 19. prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratk rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. 67	2 mios.
„ od j. 1852	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Frankfurt na Mainu za 120	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Genova za 300	2 mios.
„ „ „	4 1/2	piemont. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Lipsko za 100 forintih	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Livorno za 300	2 mios.
„ „ „	4 1/2	tosk. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	London za 1 funt sterl.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Marsaille za 300 frank.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Pariz za 300 frank.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Prag za 100 for.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Terez za 100 for.	1 mios.
„ „ „	4 1/2	Mletci za 100 austr. lirah	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Bukurest za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Tečaj novca	
„ „ „	4 1/2	Carški dukati	
„ „ „	4 1/2	Zajam od 1851	
„ „ „	4 1/2	Slovo A	110%
„ „ „	4 1/2	Slovo B	
„ „ „	4 1/2	Lombardski	

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratk rok
Dječ. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. 67	2 mios.
„ od j. 1852	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Frankfurt na Mainu za 120	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Genova za 300	2 mios.
„ „ „	4 1/2	piemont. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Hamburg za 100 mar. ban.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Lipsko za 100 forintih	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Livorno za 300	2 mios.
„ „ „	4 1/2	tosk. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	London za 1 funt sterl.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Marsaille za 300 frank.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Pariz za 300 frank.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Prag za 100 for.	2 mios.
„ „ „	4 1/2	Terez za 100 for.	1 mios.
„ „ „	4 1/2	Mletci za 100 austr. lirah	3 mios.
„ „ „	4 1/2	Bukurest za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „	4 1/2	Tečaj novca	
„ „ „	4 1/2	Carški dukati	
„ „ „	4 1/2	Zajam od 1851	
„ „ „	4 1/2	Slovo A	110%
„ „ „	4 1/2	Slovo B	
„ „ „	4 1/2	Lombardski	

SLUŽBENI LIST.

Br. 5198.

Razpis natjecaja.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom svojom od 24. studenoga 1853 dostojalo je za nadodvjetništvo državno i za državna odvjetništva u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji premilostivo odobrit sistemizaciju sljedećega perovodnoga osoblja:

A. Za nadodvjetništvo državno kod stolice banske u Zagrebu.

- 1 nadodvjetnika državnoga;
- 4 namještnika nadodvjetnika državnoga;

B. Za odvjetništvo državno.

a) kod zemaljskog suda u Zagrebu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

b) kod okružnoga suda u Osijeku:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

c) kod okružnoga suda u Varašdinu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

d) kod okružnoga suda u Rieci:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 1 substituta odvjetnika državnoga.

Nadodvjetnik državni ima značaj viećnika stolice banske i stoji u statusu i broju viećnikah c. k. stolice banske, s kojima po davnosti službe svoje stupa na višje stupnje platje.

Odvjetnici državni kod suda zemaljskoga i kod sudovah okružnih stoje, i to onaj prvi u statusu, u rangi i u platji viećnikah zemaljskoga suda; a ovi drugi u statusu, rangi i u platji viećnikah sudovah okružnih; s kojima i jedni i drugi po davnosti službe svoje stupaju na višje stupnje platje.

Namještnik nadodvjetnika državnoga ima značaj i platju tajnikah viećnih kod stolice banske; a substituti odvjetnikah državnih značaj i platju tajnikah viećnih kod sudovah molbe prve.

Za popunjenje svihkolikih ovih miestah, isim jedinoga miesta nadodvjetnika državnoga, razpisuje se uslied visokoga naloga c. k. ministarstarstva pravosudja od 28. studenoga 1853 br. 20,268 ovim natjecaj od četiri nedjelje danah, imajućih se računati od dana tretjega uvrštenja ovoga izroka u novine bečke.

Koi želi zadobit koje god od ovih miestah, taj, ako stoji u javnoj službi, ima putem svoga u uredu predstojnika, a inakov putem predpostavljene sebi neposredne političke oblasti (c. k. vojnici bez razlike da li služe ili ne, s osluženjem naredbe c. k. ministarstva rata od 31. prosinca 1852 br. 5056) predsjedništvu c. k. stolice banske uz rečeni rok podneti svoju molbenu, dokazavši u njoj budi svjedočbami izvornimi budi zakonito udostovjerenimi prepisi tih svjedočanstvah:

godine života svoga, svoje rodno mjesto, svoj vjerozakon, svoj stalež (da li je t. j. neoženjen, oženjen ili udov?) i broj svoje neobskrbijene djetce;

nauke, koje je svršio, i ostale sposobnosti i potrebstine za zamoljenu službu; svoje dosadašnje službe i skopčane s istimi platje i ina beriva; ili pak svoje drugojačie zanimanje, i to tako da nebude preskočen nijedan dio vremena;

čudorednost svoju i izpravno ponašanje političko; naznačivši ujedno, da li je i u kojem je kolijenu u rodu ili u tashini s kojimgod urednikom sada služecim u Hrvatskoj i Slavoniji?

Zahitjeva se pak za ove službe ponapose, da molitelj dokaže, da je s dobrim uspiehom svršio pravoslovne nauke i položiv s dobrim uspiehom izpit budi za auditora, budi za sudca, budi za advokata; k tomu da dokaže, da umie podpunoma ne samo pisat nego i govoriti jezikom niemačkim i hrvatskim, a za službu odvjetničku u Rieci osim toga još i jezikom talijanskim.

Koi uzište dvie različite službe, taj valja da za svaku od tih službah podnese osobitu

molbenu; nego priloge valja priklopiti samo jednoj molbenici, a u drugoj se može samo pozvati na te priloge.

Za onih, koji su uslied natjecaja od god. 1850 bili podniali molbenu bivšoj uvedbenoj sudovah komisiji za postignutje službe kod odvjetništva državnoga u ovoj kraljevini, ako svoje molbenice nisu uzeli natrag, nego žele ostat kod nje i nadalje, bit će dosta, ako, pozvavši se na tu priašnju molbenu, naknadno doprinesu one dokaze, koji se istu u ovom natjecaju, u koliko priašnjoj njihovoj molbenici priklopljeni nisu; nego i te naknadne molbenice treba da budu podnešene putem uredovnoga predstojnika, ili kod onih, koji nisu u javnoj službi, putem predpostavljene neposredne političke vlasti.

U Zagrebu 13. prosinca 1853.

Od predsjedništva c. k. stolice banske.

Nr. 11442.

Kundmachung.

Bei dem k. k. Revisoratsamte St. Martin nächst Zengg ist die Stelle eines Waaren-Revisors, mit welcher der Gehalt jährlicher 300 fl. und der Genuss einer Naturalwohnung nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstkantion im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 31. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin über ihr Alter, die zurückgelegten Studien, über ihre Dienstzeit, dann die Kenntniss der Zollmanipulation und der Waarenkunde, des Kassa-Verrechnungs und Kanzleigeschäftes, wie auch der deutschen und kroatischen oder einer dieser nahe verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die Dienstkantion zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem hierländigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 12. Dezember 1853.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes Direction.

Br. 9025/z. z. (135—D.S.)

(3—1)

Razpis natjecaja.

Za izpražnjeno mjesto nadcestara u Bosiljevu, s kojim je skopčana godišnja platja od 300 fr. sr., razpisuje se ovime natjecaj.

Natjecatelji, koji moraju izobraženi, posve dobro pismeni i u računskom te tekačkom znanstvu primierao, a osobito u zidarskom i tesarskom poslovanju izkusni biti, imaju u svojih vlastoručno pisanih i na g. c. k. vèrhovnog župana zagrebačkog glasećih molbenicah dokazati rodno mjesto, vjerozakon, dobu života, stališ, nauke, priašnje službovanje, znanje jezika narodnog hrvatskog, i ina svojstva; napokon pribavito si iskustvo u računarskom i tekničkom znanstvu, kao i u zidarskom i tesarskom rukodielstvu.

Svaki natjecatelj mora si od strane c. k. graditeljstva svjedočanstvo kratkim putem pribaviti verbu toga, da će službenoj dužnosti nadcestara odgovoriti znati.

Molbenice imaju natjecatelji do 15. siečnja 1854 u c. k. uredu županijskom predati.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

G. c. k. vèrh. župan službeno odsutan, c. k. županijski savjetnik Kušević.

B. 1840. (384—Lzv.)

(3—1)

Objava sajmovah.

Obćina c. k. grada Koprivnice do obćeg znanja stavlja, da će se obdržavati miesećni i godišnji sajmovi u gradu Koprivnici, i to: u siečnju 9. miesećni; — u veljači 3. godišnji i 20. miesećni; — u ožujku 6. miesećni i 27. godišnji; — u travnju 10. miesećni; — u svibnju 4. godišnji i 22. miesećni; — u lipaju 19. miesećni; — u srpnju 3. lietni i 17. miesećni; — u kolovozu 7. miesećni; — u ožujku 18. miesećni; — u listopadu 2. miesećni i 28. godišnji; — u studenom 13. miesećni; — u prosincu 7. lietni i 18. miesećni 1854 godine.

U Koprivnici dne 14. prosinca 1853.

G. Pevalok, načelnik gradski.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase predplaćena je svrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakih 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne štampke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novina. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dojuče polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

Zvanična čast.

Br. 399.

Oglas.

Visokim razpisom c. k. ministarstva financa i ministarstva unutarnjih poslova od 4. i 10. t. m. br. 19,465 i 31,342/151 dozvoljeno je, da se bivšim zemljišnim vlastnicima u Hrvatskoj i Slavoniji izplati četvrti predum za njihova beriva urbarska i to sa petnaest for. za cijelo kmetsko selište, a sa dva for. 30 kr. za selište seljarsko, uz točno obdržavanje svih u-stanovah proglašenih jur glede prišajnih predumovah.

Usljed toga pozivlja se svi oni, koji imaju pravo na predum, kamo spadaju takodjer posjednici predia duhovničkih, da podnesu svoje molbenice do konca ožujka 1854 c. k. zemljiškoj komisiji za razterećenje zemljišta i u istima da naznače, da li žele, da im se izplati predum kod c. k. zemljiške glavne blagajne u Zagrebu ili kod koja c. k. širne blagajne.

Ovi tražitelji predumovah, koji su jurve prigodom prišajnih predumovah prijavah podnijeli propisane tabele urbarske, kompute i svjedbe o lojalnosti, izkazati imaju, sjebo ob-vojeći nepodijeljeni posjed dotičnog ovlaštenog dobra.

O c. k. hrv. slav. zemljiške komisije za razterećenje zemljišta.

U Zagrebu 10. prosinca 1853.

C. k. ministarstveni savjetnik

i predsjednik,

Dr. Ullepitsch v. p.

C. kr. savjetnik banskog stola
i izviestitelj c. k. komisije za
razterećenje zemljišta,

Josip August Tesoni v. p.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu 20. prosinca.

Iz Bukurešta od 13. stigla je berzovjavna viest, da su toga danaprie podne dva ruska parobroda, od kojih je jedan imao 4 topdzare, plovila prema Mačini, te se je uslijed toga s obe strane otvorila žestoka pucnjava topovah, koja je do popodne trajala. Kod odlaska ulaka iz Bukurešta nebiše uspjeh bitke još poznat. U car. ruskom glavnom stanu vlada velika dielateljnost i okretnost.

Po drugoj niekoj viesti iz Bukurešta od 10. o. m. Omerpaša je glavni svoj stan premjestio iz Šumle u Ruščuk. — U turskom logoru misle, da će Omerpaša pokušati da na više miestah predje Dunav, čim led Dunavom ići prestane.

Ona pucnjava topovah, što se je, kako smo jučer javili, čula u Kalugzen, kad je berzovoz onamo iz Gjurgjeva stigao, razjasnjuje se naknadno time, da su Rusi već odavna namještali tursku ratnu flotiju, koja je pred Ruščukom usidrena, paljenicama nništiti. Prolaz trih turskih transportskih ladjah dao im je povod, da svoj posao, započnu, i uslijed toga porodila se bitka izmedj Ruščuka i Gjurgjeva pucnjava. Rusi

su svoje obkope iz nova učvrstili i dvie nove baterie namjestili.

Još nijedan list nije donio pouzdanih izviestjah o bitki, koja je 3. ili 4. imala kod Kalafata biti; pukim dakle glasovima nemože se nikakva važnost podati. Usuprot javlja se iz Bukurešta od 12., da su Rusi najnovije učinili takove odredbe, iz kojih se zaključavati daje, da će se do skora (po svoj prilici na blagdan sv. Nikole) izvesti nieki silni akt, koji ima za svrhu, da se Vlaška i kod Kalafata očisti od Turakah. Bez sumnje sada je najzgodniji za to čas, jer s jedne strane led, koji Dunavom ide, priedi znamenito obćenje Turakah kod Kalafata i Vidinom, a s druge strane biesne medju turskom vojskom kod Kalafata svakojake bolesti: groznica, tifus, kolera itd., kako to javlja jedan u turskoj službi stojeći liečnik u listu „Med. Wochenschrift“. — Osim toga ruska izviestja donose, da u Krajovi, Slatini i okolnim selima izmedj Kalafata i Krajove ima skupljena ruska vojske do 30,000 momakah.

Od ranjenih u bitki kod Oltenice Rusah umrli su dva pukovnika i 4 četnika s više drugih oficirah.

U Bukureštu podignuto je šestnaest novih bolnica; te su za tu svrhu upotrebljeni monastiri, avratista i nieke privatne kuće.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Preuzvišeni g. biskup senjski Mirko Ožegović barlašaševčki poklonio je zakladi ovdašnjega glasbenoga društva 100 for. srebra.

— Na temelju nove mitničke tarife obztojat će u obsegu hrvatsko-slavonskoga zem. financ. ravnateljstva 46 mitnih uredah, a u vojvodstvu Srbiji i tamiškom Banatu 14.

— Po najnovijim viestima iz Zemuna obćenje je izmedj desne i lieve dunavske obale od ovo nekoliko posljednjih danah vrlo otegotjeno. Pače misli se, da će se do skora sasvim prekinuti, jer zima nije još tolika, da se led shije, a prolaz leda Dunavom svaki čas raste. Ova okolnost bit će od velike znamenitosti za položaj kod Kalafata.

— Izaslan u Bosnu c. k. ravnatelj kontumaca u Zavalju, dr. Saucha, nije u tamošnjim okružjima bibačkom, banjalučkom, travničkom i u okolici sarajevskoj nigdje naišao na trag kakove marvene pošasti. Dr. Saucha otišao je sad u Mostar, da u daljem izvršenju svojih nalogah sličnu iztragu preduzme u kotaru od Livna i Zvornika (u Posavini).

— C. kr. popečitelj prosviete odobrilo je za srbiska narodna učilišta nov bukvar na srbiskom i staroslavenskom jeziku. Uvedenjem bukvara započinje se nova epoha u prosviećenju naroda srbiskog.

— Iz Kotora doznajemo, da su kuće od tri izbiegša poglavara razorene i razgrabljene, i mnogi zaostavši da su u tavnicu bačeni. Gjorgje misli ostaviti Černogoru.

I z v i e s t j e

o XII. glavnoj skupštini društva gospodarskoga za Hrvatsku i Slavoniju, koja je bila dne 15. prosinca 1853 g. u Zagrebu u Narodnom Domu.

Na skupštini je bilo 36 članovah. Zastupnike svoje poslaše: odsieci naravoslovni i šumarski, i podružnice varaždinska i sveto-ivanska. Bihau pako zastupnici

odsieka naravoslovnoga:

g. Praunspurger Aleksa dr., praliečnik,
g. Stanisavljević Dane, c. k. financijski savjetnik;

odsieka šumarskoga:

g. Kos Karlo, c. k. prisjednik kod katastra,
g. Prinz Franjo, c. k. tajnik šumarski;

podružnice varaždinske:

g. Rakovec Aleksa, dr., i

podružnice sveto-ivanske:

g. Barabaš Gustav, župnik u Moravčih,
g. Stražimir Dragutin, župnik u Dolnoj Zelini.

Visoki pokrovitelj društva svietli ban preuz. g. Josip baron Jellačić od Bužima, došav na skupštinu bude radostnim „živio“ pozdravljen i po članu preuz. g. Benku Lantulayu, podbanu, od strane cijele skupštine oprošen, da bi blagoizvolio primiti takodjer predsjedništvo ovog za domovinu našu toli važnoga društva. Na što se svietli ban na preveliku radost skupštinarah i skloni, ter skupštinu otvori sljedećim govorom:

„Gospodo! Dočim uslijed želje vaše uz pokroviteljstvo cienjenog društva toga, kojim ste mi odavna već čast izkazali, i predsjedništvo preuzimam, iskreno vam se na tom dokazu povjerenja vašega zahvaljujem, te vas uvieravam, da mi je do uspievanja društva mnogo stalo i da ću, akoprem sam mnogobrojnim službenimi poslovima u svih granah javne uprave zabavljen, zadaći predsjednika korisnoga društva toga rado se podvrci, i to tim više, što kod živahne revnosti, koju ste pokazali u nastojanju, da dielovanje društva dobrim uspiehom urodi, o kriepkoj podpori vašoj podpunoma uvieren biti mogu.

Društvo ima zasad jošte slaba sredstva, koja nisu dopustila, da se sa sličnimi zavodi, obztojećimi u drugih zemljah, natieče; na dielovanje društva može dosad već takove posljedice izkazati, koji, dočim s jedne strane častno zasvieđavaju težnju za promicanjem gospodarstvenih interessah, s druge strane pokazuju, da je zaved taj za razvitje sposoban, te mu svendiljni napredak obećavaju.

Ako su već posljedci ti dosta znatni bili, da dielovanju društva povoljan izgled stave, koliko više mora ovo biti, kad se promisli, da su isti i pozornost visoke vlade probudili, koja je u otčinskoj brižljivosti za blagostanje zemlje potaknula ustrojenje gospodarstvene učionice, zavoda od izvanredne važnosti za procvietanje zemljodielstva, kod kojeg će obzanka tek društvo ovo riešenju zadaće svoje posvetiti se moći sa sigurnom nadom uspieha. Pri tom mi se nemože na ina, na napomenuti i najvišju zapoviest premilostivoga cara i gospodara našega, uslijed koje je, pelag jednog odplam visokog vrbhovnog

"Times" od 13. donosi također graneviti članak o bitki pomorskoj kod Sinope, u kom na koncu veli, da četiri velevlasti moraju sada dielovati, za da ili rat ili mir s Rusiom konačno zaključe. Takovim govorom "Times" neobičajno inače sberiti. List je ovaj mnogo učinio, da se iztlačno pitanje mirovnim načinom razpravi, pa sada i on puše u ratni rog.

Svedska i Norvegia.

— U Kristianii taman sad doveršila se jedna rimska crkva. Ovo je crkva, koja je poslie uveđenja luteranske viere u g. 1517, u Norvegii zavedena.

KONCERT

G. Albetta Štrige i gospoje mu supruga Julie bit će danas u 7 sati u dvorani "Narod. Doma". — Biljege po 30 kr. sr. dobivaju se u dvorani, zatim kod gsp. Heplera na kervavom mostu; kod g. M. Krešića u gornjoj Ilici, i u večer kod kasse.

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze od 19. prosinca 1853.

Tečaj derz. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Derzav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f.	67 1/2
" od g. 1852	4 1/2	Augsburg za 100 f. current	116 1/2
" " " " "	4 1/2	Berlin za 100	116 1/2
" " " " "	4 1/2	prus. talirah	2 mies
" " " " "	4 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mies
Izručenoobv. obv.	6	Frankfurt na Mainu za 120	115 1/2
dyor. komore od prisilnog zajma u kranjskoj, orar.	4 1/2	Genovaza za 300	kr. rok
ob. od Tirola, Vorarlberga i Salz.	3 1/2	piemont. lirah	2 mies
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	100 1/2	Hamburg za 100 mar. ban.	86
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	236 1/2	Lipsko za 100 forintih	2 mies
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	100	Livorno za 300 tosk. lirah	113 1/2
" " " " "	2 1/2	London za 1 funt sterl.	11 17
" " " " "	2 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mies
obće iugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fiorencii Genui ucinjenog zajma, galicke	2 1/2	Milan za 300 austr. lirah	113 1/2
" " " " "	2 1/2	Marseille za 300 frank.	135 1/2
" " " " "	2 1/2	Pariz za 300 frank.	135 1/2
" " " " "	2 1/2	Prag za 100 for.	1 mies
Obvez. u Frankfurtu i Holandiji ucinjenoga zajma	4 1/2	Pest za 100 for.	3 mies
stališah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slovačkih, stajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga oberkammeranta.	2 1/2	Mletci za 300 austr. lirah	3 mies
Obveznice zemljišnog odкупа	5%	Bukurest za 1 for. parah	31 dan
Naputnice redišnje blagajne	92	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Godišnji disconto	1379	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Bank-akcie komad po	1379	Tečaj novca	
		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	110 1/2
		Slovo B	
		Lombardski	

Dionice.

Sieverno željez. po 1000 fr.	2342 1/2	Krak.-g. sleške po 100 f.	636
Bečko-voj. željez. po 500	115 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	636
Sepr.-W.-Rend. željez. po 200	115 1/2	Aust. dun. parob. 500 f.	636
Supr.-Gm. Linz željez. po 250	115 1/2	Bud.-pest. željez. 500	636
Pozun.-tern. 1. izd. po 290	115 1/2	Galič. željez. 400	636
2. izd. po 290	115 1/2	Bročko Esterhazy 400	636
Amsterdamski po 200	115 1/2		

SLUŽBENI LIST.

19200.

Razpis natječaja.

Za izvanrednu stolicu crkvenoga prava na c. k. pravoslavnoj akademii zagrebačkoj dčrtat će se uslijed odluke vis. c. k. ministarstva za nastavu od 10. t. m. br. 12027 dne 23. ožujka 1854 natječaji izpit u jeziku latinskome na c. k. sveučilištih bečkom i gradackome. Oto pravo predavati će se u latinskom jeziku, a sa ovom stolicom skopčana je uslijed privremenog propisa za rečena pravoslavna akademii od 4. listopada 1850 (zem. vlad. list 1850 kom. V. br. 40.) stalna platja od 600—900 for. sr. ujedno sa učevnom odsiećninom od 50 for.

Oni, što žele podvrditi se prvome izpitu natječajnom, imaju se najduže za tri dana prije, nego što se biti izpit, javiti kod dekana prave i državoslovnoga zbora učiteljskoga u Beču i Gradcu, i predavši svoje molbenice natječajne iskazati vlek svoga života, izučena fakultetna

nauke, stepen akademički ako su, koji stekli, znanje jezika, službe ako su koje prije obnašali, tudoredno vladanje itd. navodivši izpitu natječajne, položene prije za koju drugu stolicu ili habilitaciju, ako su takovu postigli na kojem c. k. austrijskom sveučilištu, kao posebnički doctenti, i obloživši svoje molbenice potrebitim svjedočbama i izpravama.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

Od c. k. banske vlade.

Kundmachung.

Die Direction der priv. österr. National-Bank bringt hiermit zur allgemeinen Kenntniss, dass wegen den Vorarbeiten zu der in der ersten Hälfte des Monats Jänner 1854 vor sich gehenden Dividenden-Auszahlung

„vom 20. December 1853 an“ bei der Liquidatur der Bank, weder Umschreibungen, noch Vormerkungen von Bank-Actien vorgenommen, noch Coupons hinausgegeben werden.

Die Wiederg-Aufnahme der Umschreibungen und Vormerkungen von Bank-Actien, so wie jene der Coupons-Ausgabe beginnt

„am 10. Jänner 1854.“

Wien am 10. December 1853.

Pipitz,

Bank-Gouverneur.

Sina,

Bank-Gouverneurs-Stellvertreter.

Popp,

Bank-Director.

(286—Lv.)

(3—1)

Natiečaj.

Kod nove ustrojene učione na Humu kod sv. Martina nabodi se prazno mjesto učitelja, koji zajedno službu organiste obnašati ima uz platju 300 for. srebra, slobedan stan, derva, i komad včta. Onaj, koji ovo mjesto postidi želi nek se svojom molbenicom s potrebnim dokazi qbskerbljenom kod niže potpisatog u Ljubščici do 16. siečnja dojditi godine prijavi.

U Ljubščici dne 16. pros. 1853.

Janko Boleslavski,

kotarski pučke učione nadziratelj i župnik Ljubščki.

Br. 18975.

Niemacke trebanju podvčene papirne šestice imaju se do konca prosinca 1853 povući iz prometa: to se sveobliko pučanstvo, koje takove šestice posjeduje, pozivom na razpis visokog c. k. ministarstva financiah od 6. lipnja t. g. (zemaljski vlad. list R. I, komad 17 — 853 br. 111) na zamienu istih kod c. k. blagajništva tim dodatkom opominje, da u smislu odpisa prethvaljenog ministarstva od 7. prosinca t. g. br. 19,895 protuljenje istog troka ne bude podnipošto dozvoljeno.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Mjesto svitlog bana,

Benko Loutulay.

Nr. 15789.

Kundmachung.

Zu Folge hohen k. k. Finanzministerial-Erlasses den 3. December 1853. Z. 19690 F. M. wird Nachstehendes zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Bei der am 1. December 1853 in Folge des Allerhöchsten Patentes von 21. März 1818 vorgenommenen 251. (71. Ergänzungs) Verlosung der ältern Staatsschuld ist die Serie Nr. 465 gezogen worden.

Diese Serie enthält die böhmisch-ständische Aerarial-Obligationen Nr. 164,856 zu 4% mit einem Zwei und Dreissigstl der Capitalsumme, dann die niederösterreichisch-ständischen Aerarial-Obligationen vom Bezesse vom 30. April 1767 zu 4% von Nr. 16,940 bis einschliessig Nr. 17,573 mit ihren ganzen Kapitalbeträgen im gesammten Kapitalbetrage von 1,252,655 fl. 42 kr. und im Zinsbetrage nach dem herabgesetzten Fuss— von 25,053 fl. 7 kr.

Die in jener Serie enthaltenen Obligationen werden nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes von 21. März 1818 gegen neue zu dem ursprünglichen Zinsfusse in C. M. verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechelt werden.

Ferner ist bei der am 1. December 1853 vorgenommenen vierten Verlosung der Serien der ungarischen Zentral-Eisenbahn-Obligationen die Serie B. in welcher die Obligationen a 250 fl. von Nr. 1376 bis 1875 und a 1000 fl. von Nr. 1876 bis 2750 im Kapitalbetrage von Einer Million Gulden enthalten sind, gezogen worden.

Die Zurückzahlung dieser Obligationen wird in Folge der bestehenden Bestimmungen nach Ablauf von 13 Monaten am 3. Jänner 1855. erfolgen.

Von der k. k. kroatisch-slavenischen Finanz-Landes-Direction.

Agram am 10. December 1853.

Z. 11999.

Concurs—Ausschreibung.

Da an der k. k. geburtshilflichen Lehranstalt in Laibach die Assistentenstelle, mit welcher nebst dem Genusse einer Natural-Wohnung in der Anstalt, dann eines jährlichen Dopats von 5 Klafter Brennholz und 18 Pfund Kerzen, der Bezug eines jährlichen Adjutums von 300 fl. im C. M. aus dem krainischen Studienfonde verbunden, in Erledigung gekommen ist, so wird der Konkurs zur Besetzung derselben bis 15. Jänner 1854 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass hiermit bis auf weitere Bestimmung auf die aushilfsweise Dienstleistung in der hiesigen Kranken und Irren-Anstalt verbunden ist.

Die Bewerber um diesen Posten, dessen Dauer auf zwei Jahre bestimmt ist, und im Begünstigungsfalle auf weitere 4 Jahre verlängert werden kann, haben ihre mit dem Diplome und sonstigen glaubwürdigen Dokumenten belegten Gesuche über ihre wunderärztlichen und geburtshilflichen Kenntnisse, dann über ihren ledigen Stand, über ihr moralisches Betragen, so wie über die Kenntniss der krainischen oder einer derselben verwandten slavischen Sprache bis zur anberaumten Zeit bei der geburtshilflichen Direction einzureichen.

K. k. Direction der geburtshilflichen Lehranstalt Laibach den 29. November 1853.

Nr. 15,473.

Concurs—Kundmachung.

Bei dem k. k. Salzwasser in Teresovac ist die Controllorstelle, mit dem Gehalte jährlicher Dreihundert fünfzig Gulden Conv. Mz., dann dem Genusse der Naturalwohnung und in Ermangelung derselben des systemmässigen Quartiergeldes nebst Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis 15. Jänner 1854 ausgeschrieben, und haben die Bewerber um dieselbe ihre gehörig belegten Gesuche bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Essek innerhalb der bemerkten Frist einzubringen, und sich darin, über die zurückgelegten Studien, über ihre bisherige Dienstzeit, über die sich in der Salz-Manipulation, im Controlls-Cassa-Rechnung und Concepts-Geschäfte erworbenen Kenntnisse, dann über die Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer derselben nahe verwandten slavischen Sprache gehörig auszuweisen und anzugeben, wie sie die vorgeschriebene Caution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Geschäftsbesitze im Bereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwannt oder verschwägert sind.

Agram am 30. November 1853.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Nr. 15,583.

Concurs—Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroatisch-slavenischen Finanz-Landes-Direction sind eine Concepts-Praktikanten Stelle mit dem Adjutum jährlicher dreihundert Gulden, dann drei unentgeltliche derlei Stellen zu besetzen.

Die Bewerber um Erlangung der adjutirten Stelle haben ihre Gesuche bis 15. Jänner 1854 im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bei der k. k. Finanz-Landes-Direction einzubringen, und darin über ihre Aufnahme und Beedigung als Conceptspraktikanten oder falls sie bereits als Beamte ausser dem Conceptsfache angestellt sind über die zurückgelegten jur. polit. Studien, dann über ihre bisherige tadellose Dienstleistung und über die erworbenen Kenntnisse im Finanz-Dienste, wie auch über die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache auszuweisen.

Jene Individuen dagegen, welche um die Zulassung zur vorgeschriebenen probeweisen Verwen-

dung vor der Aufnahme als wirkliche Conceptspraktikanten sich bewerben wollen; haben in ihrem gleichfalls bis 15. Jänner 1854 einzubringenden Gesuchen nachzuweisen:

a) das Lebensalter;
b) die mit gutem Erfolge zurückgelegten jur. polit. Studien und nach Umständen die zufolge Erlasses des hohen Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 21. Jänner abgelegten Staatsprüfungen;

c) den gesicherten Lebensunterhalt für die Dauer der Praxis;

d) die Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer der letzteren nahe verwandten slavischen Sprache.

Uebrigens hat jeder Competent anzugeben, ob und in welchem Grade er mit einem Beamten im hierämlichen Verwaltungsbereiche verwandt oder verschwägert ist.

Agram am 7. December 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Landes-Finanz Direction.

Izrok.

Ushled najvišijeg rješena od 21. travnja 1853 obnarodovanoga oglasom od 11. lipnja i. god. br. 1027.—R. njegove preuzvišenosti gosp. fm. glavnog upravitelja grofa Radetzkega i dosljedno naredbi rečene preuzvišenosti od 22. listopada br. 1765.—R. i drugoj naredbi od 11. studenoga br. 8361.—R. njeg. preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardiji, dostavlja povjerenstvo postavljeno rečnim najvišijim rješanjem, usled §. 9. pomenutoga oglasa, da znana medjutim imena ničezačenih biegačkih političkih, stavljanih pod uzapnu, da se uzomgu prijaviti tražbine, što ih neizključuje §. 3. rečenoga oglasa, koje misle činiti moći na njihov imetak osobe posebničke.

Pozivaju se dakle svi, što slične činiti moći ka- kotih tražbinah, da ih prijave ovom c. k. razbi- strujućem povjerenstvu, pokazav odnose izprave, uz rok od devetdeset danah, računajući od prvo- ga dana, kojeg bude prvi put oglasen ovaj izrok u službenih novinah milanskih, tom opomenom, da na poziv prijave neće se obzir uzimati kod razbi- strivanja uzapjenih tražbinah, ma pripadalo prijav- niku i pravo zaloga.

A. u pokrajini milanskoj.

1. Arese Conte Francesco.
2. Borromeo Arese Conte Vitaliano.
3. Borromeo Arese Conte Giberto.
4. Broglio Dott. Emilio.
5. Camozzi Ercole, già Capilano quiescente.
6. Cesati Conte Gabrio.
7. Ciani Giovanni già commerciante.
8. Ciani Penelope nata Fontana sua moglie.
9. Crivelli Nobile Vitaliano.
10. Ferranti Ingegnere Eugenio.
11. Fontana Nobile Galeazzo.
12. Lecchi Teodoro ex Generale.
13. Litta Arese Duca Antonio.
14. Litta Arese Conte Giulio.
15. Martini Conte Enrico.
16. Oldofredi Tadini Conte Ercole.
17. Pallavicini Marchese Giorgio.
18. Pavesi Professore Francesco.
19. Raimondi Marchese Giorgio.
20. Rocca Giuseppe.
21. Rovalca Ordono Marchese Gaetano.
22. Sessa Giacomo ex Maggiore.
23. Tenaglia Nobile Giulio.
24. Trivulzio Belgiojoso Principessa Cristina.
25. Toffoli San Gaja Conte Vincenzo.

B. u pokrajini comaskoj.

26. Guaita Nobile Innocenzo.
  27. Nesi Pietro.
  28. Strigelli Nobile Cesare.
  29. Trotti Nobile Lodovico.
  30. Valsi Nobile Antonio.
- ### C. u pokrajini mantovinoj.
31. Aperti Ferrante Ettore Sacerdote.
  32. Arrivabene Conte Giuseppe.
  33. Avigni Nobile Leonardo.
  34. Beninatti Nobile Livio.
  35. Benatti Ingegnere Giuseppe.
  36. Benatti Luigi suo Fratello.
  37. Boselli Francesco.
  38. Cadda Luigi Dottor fisico.
  39. Contoperson Francesco.
  40. Dall' Oro Carlo.
  41. Galina Angelo.
  42. Gianni Eugenio.
  43. Guerrieri Gonzaga Avvocato, Marchese Ascelmo.
  44. Marchese Carlo.
  45. Malacarne Nicola.
  46. Rizzini Conte Francesco.
  47. Zanardi Jagagne Eulogio.

D. u pokrajini lodinjoj.

48. Carini Teodoro.
  49. Cerri Antonio.
  50. Colombani Francesco.
  51. Magri Dott. Paolo.
- ### E. u pokrajini pavinoj.
52. Bassini Angelo.
  53. Gui Antonio.

F. u pokrajini brojnoj.

54. Febrari Pietro.
55. Ficca Luigi.
56. Ficca Paolo.
57. Filipini Gaetano.
58. Franzini Luigi.
59. Locatelli Giosia.
60. Martinego Nobile Giuseppe.
61. Morosini Nobile Giovanni.
62. Paroli Innozenzo.
63. Pavia Giacomo.

G. u pokrajini kremoninoj.

64. Fabrici Giuseppe.
65. Tibaldi Gaetano.

H. u pokrajini bergamskoj.

66. Camozzi Nobile Gabriele.
67. Camozzi Nobile Gian Battista.
68. Tascia Nobile Ottavio.

I. u pokrajini sundrijskoj.

69. Caimi Filippo.
70. Guicciardi Nobile Girolamo.
71. Quadrio Peranda Gian Battista.
72. Tarzelli Nobile Luigi.

Od c. kr. razbistrujućeg povjereništva za po- krajine Lombardeske-mlečke dne 12. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavaller Villata.

Izrok

Dosljedno velemtovanoj odluci od 16. studeno- ga t. g. br. 8332.—R. njegove preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardiji popravi i dopuni pred- hodnog izroka ovoga c. k. razbistrujućeg povjeren- stva od 12. i. m. br. 1098 daje se na znanje, da pod tekućim brojem 48. valja da se čita Carini Teodorico mieste Carini Teodoro; pod tekućim brojem 61. Marasini Nobile Giovanni u mie- sto Morosini Nobile Giovanni, i da se u smislu i kriepostju istog izroka proglašuje kao među takve spadajući i politički biegač Poli-Capazzi doktor Cesare u pokrajini Cremonskoj.

Napominje se nadalje, da će za devetdeset danah izteći rok za prijavu glede posebničkih traž- binah na imetak od rečene trojice političkih bie- gunacah, računajući od dana, kojega bude prvi put oglasen ovaj izrok doknadni u službenih novinah milanskih.

U Milanu od c. k. razbistrujućeg povjerenstva za pokrajine Lombardeske, dne 19. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavaller Villata.

Nr. 11442.

Kundmachung.

Bei dem k. k. Revisoratsamte St. Martin nächst Zengg ist die Stelle eines Waaren-Re- visors, mit welcher der Gehalt jährlich 300 fl. und der Genuss einer Naturalwohnung nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 31. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Besirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin über ihr Alter, die zurückgelegten Studien, über ihre Dienstzeit, dann die Kenntniss der Zollmanipu- lation und der Waarenkunde, des Kassa- Ver- rechnungs und Kanzleigeschäftes, wie auch der deutschen und kroatischen oder einer dieser nahe verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen; und an- zugeben, in welcher Art sie die Dienstkaution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem hierländigen Finanz-Beam- ten verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 12. December 1853.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz- Landes-Direction.

(133—D.S.)

(8—3)

Izrok.

C. k. kotarski sud za grad Zagreb poziva sve one, koji iz ostavštine dne 26. sèrpa 1853 bez oporuke preminule Urba Schneider udove Krama- ra u Zagrebu mogod kao vjerovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedocenja svojih tražbinah dne 7. siječnja 1854 u 9 sati u jutro ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno ovoj prošnjju; u protivnom bo slučajju neće ovi vjerovnici na tu ostavštinu, ako bi se po nami- renju prijavi tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 19. studenoga 1853.

C. k. kot. sud za grad Zagreb.

Br. 9025/X. z. (136—D.S.) (3—2)

Razpis natjecaja.

Za izpražnjeno miesto nadcestara u Bosiljevu, s kojim je skopčana godišnja platja od 300 fr. ar., razpisuje se ovime natjecaj.

Natjecatelji, koji moraju izobraženi, posve do- bra pismeni i u računskom te tehničkom znanstvu primerno, a osobito u zidarskom i tesarskom po- slovanju izkusni biti, imaju u svojih vlastoručno pisanih i na g. c. k. vèrhovnog župana zagrebač- kog glasećih molbenicah dokazati rodno miesto, vierožakon, dobu života, stališ, nauke, prijašnje službovanje, znanje jezika narodnog hèrvatskog, i ina svojstva; napokon pribavito si izkustvo u ra- čunarskom i tehničkom znanstvu, kao i u zidarskom i tesarskom rukodielstvu.

Svaki natjecatelj mora si od strane c. k. gra- diteljstva sviedočanstvo kratkim putem pribaviti vèr- hu toga, da će službenoj dužnosti nadcestara od- govori zoati.

Molbenice imaju natjecatelji do 15. siječnja 1854 u c. k. uredu županijskom predati.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

G. c. k. vèrh. župan službeno odsutan,
c. k. županijski savjetnik
Kušević.

B. 1840. (384—Izv.)

(3—2)

Objava sajmovah.

Obćina c. k. grada Koprivnice do obćeg zna- nja stavlja, da će se obdržavati miesečni i godišnji sajmovi u gradu Koprivnici, i to: u siječnju 9. mie- sečni; — u veljači 3. godišnji i 20. miesečni; — u ožujku 6. miesečni i 27. godišnji; — u travnju 10. miesečni; — u svibaju 4. godišnji i 22. mie- sečni; — u lipaju 19. miesečni; — u sèrpnu 3. lietni i 17. miesečni; — u kolovozu 7. miesečni; — u ožujku 18. miesečni; — u listopadu 2. mie- sečni i 28. godišnji; — u studenom 13. miesečni; — u prosincu 7. lietni i 18. miesečni 1854 godine.

U Koprivnici dne 14. prosinca 1853.

G. Pevelok,
načelnik gradski.

Br. 2086. (379—Izv.)

(3—3)

Izrok.

C. kr. kotarski sud u Bakru dostavlja do ob- čeg znanja, da će se dne 1. veljače 1854 i 30. ožuj- ka i. g. držati javna ovršbena dražba na nepo- kretnosti ovršenika Gèrge Thianica iz Drage Gor- nje t. j. na kuću pod br. 76 procijenjenu u 100 fr. sa privratom procijenjenim u 23 fr. na jedan vèrt procijenjen 42 fr., dva kusa imenovana Pašinac li- vada gornja i dolnja procijenjene prva u 22 fr. 30 kr., a druga u 10 fr. 15 kr., i to na molbu Ivana Bonetića zastupana po odv. Nikoli Sabljicu.

Pozivaju se pako svi oni, koji su stekli kakovo hipotekarno pravo na iste nepokretnosti, da tak- vo do prodaje ovomu sudu prijave, i ako nebora- ve ovdie u Bakru, jednog punomoćnika imenuju, jer će inače u prvom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovna bez njih uzme, i u drugom slučaju će se jedan u Bakru stanujući pu- novlastnik za primanje na njih spadajućih odlukah imenovati.

U Bakru dne 28. studenoga 1853.

P. Battagliarini.

(206—DP.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Dne 9. siječnja buduće godine 1854 u miestu Orehovica sl. županii varaždinskoj, od Bedekovine jedan sat udaljenom, i to u kući župničkoj prodav- at će se putem javne dražbe za gotove novce vi- še stotinah akovah starog i novog vina, pšenice, kukuruza, i svakojako pokućstvo, rubenina, mnogo lagavah svakojake veličine, 2 konja, sieno, otava, i ostala na imetak pokojnoga župnika orehovačkoga Josipa Sačar spadajuća, — kamo se svikoliki kupci uljudno pozivaju.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Po oporuke izvršiteljih.

OGLASNIK.

Ein möblirtes Zimmer

zu vermieten. Näheres in der Expe- dition dieses Blattes oder im betreffen- den Hause am Jellačić Platze, Nr. 333, 1 Stock.

(208—D.P.)

(1—4)

Prodaja dèrvah.

U dolnjoj Ilici pod kućnim brojem 560 imade više hvatih ciepanih bukovih dèrvah, koja se prodati šole.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ovo izlaze
svaki dan izvanredno
nedjelje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
a novinarici 4 for.
srebra. — Za vanjske,
koji će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštbina: 4 kr. sr.
od linije sa prvim put;
a zatim sa svakim
2 kr. sr. — Za druge
oglasile pos obno
slanke platjase do 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dojuče polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 21. prosinca.

Iz pouzdana izvora doznaje „Lloyd“ da je onaj glas, što se razprostalo bio o nekoj tobožnjoj bitki kod Kalafata itd., posve netemeljit, te se ograničuje jedino na neznatna svakdanja čarivanja prednjih stražah. Pače, kako se iz Oršave od 14. o. m. za pouzdano osigurava, Turci su, ostaviv samo 6,000 mom. u Kalafatu, svojevrijedno povukli se u Vidin.

I „Sieb. Bote“ piše, da se ta „strašna bitka“ kod Kalafata, gdje su bajagi hiljade poginule i Turci dvie milje napred prispieli, ograničuje samo na neka kozacka čarivanja. Ovaj listi donosi takodjer i pobliže viesti o njima, koje radi svoje neznatnosti držimo za suvišno občinstvu našem prikazivati.

Polag „Wandererovih“ dopisih iz Krajove od 4. o. m. takodjer proizlazi, da je dočue posljednjih danah bilo krvavih okršajah no nikakve velike bitke.

Iz Bukurešta piše „Kronst. Ztg.“, da je car ruski gospodarima vlaškom i moldavskom opredielio 1000 dukatah mjesecne platje; zajedno je odredio, da se dugovi kneza Ghike, u iznosu od 50,000 dukatah izplate. I ovaj list javlja o bitki kod Kalafata, da je samo neznatno čarivanje prednjih stražah bilo iz kojeg su se Rusi i Turci povukli u svoje položaje.

O pomorskoj bitki kod Sinope, čitamo u niekom pismu iz Odese od 10. prosinca sljedeća: „Dne 30. studenoga u rano jutro signalizirao je motreći brod ruskom u čeronom moru ležećam odijeljenju flote, da se približuje nieka velika ladja, koja čim se je niešto približila, opazilo se, da je turska fregata. Ovo rusko oddieljenje sastojalo je iz 6 linejnih ladjah (među njima 2 težke na 3 pode). Debela magla pokrivala je cielu okolicu. Ruski admiral zapoviedio je odmah, da se ide u potieru za nepriateljskom ladjom, koja je plovila prema Sinopi. Admiral Nahimov dao je u taj čas razviti jadra, i progoneći fregatu stigao tja do luke od Sinope, gdje je turska flota, sastojela se iz 6 fregatah (svaka sa 50-60 topovah) 5 korvetah po 20 top., 2 parobroda i niekoliko transportskih ladjah, pod okriljem obalskih bateriah usidrena bila. Admiralu pružila se je najshodnia prilika, da uništi nepriateljsku flotu; no prije nego li je mogao izvesti svoj naum, valjalo je, da baterie na kopnu, pod kojih zaštito mislila je flota turska da je sigurna, učini neštetnim. Naredbe shodne na bërzo su učinjene, vatra prosipana i za 2 sata biahu sve obalske baterie srušene. Zatim je admiral Nahimov sa svom snagom nasèrnuo na istu flotu i za vrijeme od 5 satih biahše turska flota uništena i to tako uništena, da Rusi nebiahu u stanju ni jednu jedinu ladju za znak pobiede sa sobom odvesti. Izvanrednim samo naporima ima se zahvaliti, da je turski admiral sa svojim oficirima i veća čast pèrtljage spašena iz očite propasti i u Sevastopolj doprimljena. Sve drugo, topovi, ladje, kase, zakopano je u naručje morsko. Od

ruske flote mnogo patio je admiralski brod i 2 druge ladje. Poginuvših računa se na 700.“

„Preuss. Corr.“ donosi takodjer iz Odese zanimive potankosti o toj bitki, koje je se bitnosti s predstojećim izviestjem slažu; samo što onda dodaje, da je jedan turski parobrod sretno izmaknuo, a ciela ostala flota sasvime je uništena. Osim ranjenog admirala Osmanpaše zarobili su Rusi do 300 turskih matrozah. Ostala turska momčad svakolika je propala do jedne male časti njih, kojima je za rukom pošlo, da su stranom na čamcima, stranom plivanjem do obale prispieli. Za vrijeme trajavše bitke grad Sinope je zapaljen; no čim se bitka svèršila, sama je ruska momčad vatru u gradu gasila.

Najnovie s ratišta. Bërzojavna viest donosi, da je ruski general knez Bebutov dne 19. stud. turskoga seraskiera kod Buguslia do noge potukao, osvojiv 24 topa, cieli turski logor i veliko mnoštvo džebane. Seraskier povukao se je u Kars.

Hèrvatska, Slavonia, Dalmacia i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećaje nadalje:

(Zvezdom naznačeni platiše.)

	za glavnicu	godišnji pri- nesi
Gospoja grofica Vilhelmina Oršić na novo 8 komadah narodnog kazališta akciah pred.	200	—
G. Makso Vernić *	50	—
„ Jos. Hertvik	86	—
„ Dragutin Klemant prof. *	8	4
„ S. Donnebaum *	5	—
„ Jakob Veiss platio obodvoje	10	10
„ Vilbelmo Švare	—	2
„ Ivan Galović *	5	—
„ Franjo Čavrak	20	5
„ Janko Cih	—	2
Gja Mandelstein	—	3
„ Lizika Karas	—	2
„ Margareta Tisauer	—	3
„ Franjka Cajner *	1	—
„ Josipa Andrašević *	3	—
„ Antonia Lipovčić *	2	—
„ Barica Novaković *	—	1
„ Ivana Pibler *	5	—
„ Ana Klauček	—	6
„ Maria Bratuša *	3	3
„ Jelica Zalec	2	4
„ Josipa Jezerinac udova *	2	—
G. Franjo Jean	—	5
„ V. Verner *	3	2
„ M. Singer *	6	4
„ M. E. Sachs *	5	2
„ Ivan Šviglin	—	12
„ Antun Šparhagl *	2	2
„ A. Mužević *	15	4
„ J. Dvorščak *	2	—
„ S. Majer	—	5
„ Juraj Mihalj *	2	1

„ F. Servini	—	1
„ N. Štokan	—	6
„ M. Brukner	30	5
„ J. Sebečić *	3	3
„ D. Danilović	6	8
Stjepan Pogledić, predstav. i župnik.	Kamauf, načelnik.	

U Zagrebu. Njeg. o. k. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 14. o. m. izpražnjeni arcidjakonat bakarski kod stol. kaptola Modruškog premilostivo podieliti kanoniku rečenog kaptola, Dru bogoslovja Vencelu Soiću.

— C. k. finansialno popečiteljstvo imenovalo je tajnika kod o. k. financ. zem. ravnateljstva u Insbuku, Oktaviana Volfa, financ. savjetnikom kod c. kr. sèrb. banatskog financ. zemaljskog ravnateljstva.

— Njeg. velič. car otišao 19. o. m. u podne, u pratnji svoga prvooga glavnog pobočnika fml. grofa Grùne-a, u Monakov, gdje će se 27. o. m. slaviti 16. dan narodjenja prejasne viernice njegov. velič. cara.

— Ministarstvo financie suglasivši se s vojničkim vrhovnim zapoviedničtvom a potom sa ministarstvom inostranih dielah i tèrgovine zabranilo je svojom naredbom od 5. prosinca, da se nesmie u Bosnu i druge turske oblasti unositi oružje i džebane.

— Od onih knjigah, koje je Rusia za pravoslavne cèrkve poslala, došao je transport jedan i u Novi Sad za ovu eparihu. Čujemo i to, da ima sa 50 cèrkvih sva odiela za tri sveštenika i jednog djakona i sve ostale potrebe ili utvari cèrkvene. Ove su stvari po svoj prilici još u Karlovcima.

— Iz Rakovca u Srijemu pripoviedaju, kako su zločinci nieki manastirsku planinku ubili. — Krivci su uhvatjeni i predani suda.

— Iz Hercegovine javljaju, da Turci doista misle Cèrnojgori zavojštiti, no žaloste se, što neimaju nizamah, a osobito valjanah topdžiah. — Valjda da cèrnogorski kèrš bombardiraju!

Cèrnagora.

S cèrnogorske granice 1. prosinca. Kad su se nuždna razpoloženja u Cèrnojgori, ako bi se do kakvog boja došlo, preduzela; kad je u narodu onom najviše od sloge i jedinstva zavisilo sveto ovo preduzimanje i boljoj ga budućnosti pripravit moralu; kad ga je i okružujući u Turskoj hristijanluk s najvećom utiehom, tajno u sebi gojeći nadu, pripravljajuća k nečem većem i svetliem, gledao nego ga je do sad ikad proniknuo; kad sam i sam najveću volju dobio opet vam moje dopise odavde šiljati: — domaći nemir, najžešća kuga naroda našeg — i ovaj je put hotiela sve želje i namiere te osujetiti, i kao da se već, kada joj se nitko nadao nije, u Cèrnojgori pojavila.

Prezident senata, brat blaženopćivšeg i viečnog spomena Petra Petrovića II, Pero Petrović, serdar Mile Martinović, senator i Stefan Perović senator sa još niekoliko Bajčanah noćju 29. studenoga s Cetinja niekud izbiegnu. Za

serdará Mila govori se, da je u Gerbalj u primorje sa njegovom familijom i Perovom sišao, a prezident Pero sa sestrićem Stefanom u Budvu. Uzrok, za koji su ta gospoda senatori iz kraj knjaza izabegli, različen se čuje, a kao različna ja vam ga neće saopštiti, dokle on jasniji neizdaje. Ali šta je god i kako je god, prijatno nije nikako čuti, da se osobito u današnje vrijeme takovi nemiri u narodu onom događaju, i pravedno sadati se moramo, šta je god i kako je god tamo bilo, da će blagorazumijem svojim kako knjaz, tako vice-prezident sen. Gj. Petrović znati svaka zla sliedstva, koja bi se izmješanjem tih ličih proizici mogla, ukloniti, i domaći nemir kako povratiti tako i prištititi svojim područni narod u slegi, jedinstvu učvrstiti, znajući da nijedna država u svijetu bez toga nije kadra obstati. (S. D.)

Srbija.

— 13. prosinca pred našim čepetovao je s ovoga svijeta Muhafis beogradski stari Izet-paša.

Rusija.

— Ruska vojna sila po najnovijim podatcima sastoji se iz 1) pješništva 110 pukov. „obitojeće vojske“, 99 batajlonah rezerve, 20 bat. instrukcionih karabinera, 2 bat. ugledne regimente, jednog bat. finskih strijeljaca, vojnih kolonijah u 8 oddieljenjah (po 3 brigade), 9 bat. streljaca, 9 bat. crnomorskih kozakah, jedne geografske reg., 8 reg. municipalne garde u Sibiru, jednoga gorčkoga bat., i jedne kompanije dvorskih granatirah. 2) konjaničva: 268 eskadronah, koji po osobitom uređenju pripadaju pješništvu, rezerve 254 eskadrona, vojnih kolonijah 73 eskadrona, 7 uglednih i instrukcionih eskadronah i 13 eskadronah žandarmerie na konjima. Oyam dolaze i neredovne trupe; 26 divizionah Kozakah i Baškiracah, 5 reg. Tungzah i Barijatah i 2 reg. bérđjanah. 3) Topništvo: 9 divizijah pješackog i 21 konjaničkog topništva.

Francuska.

— Iz Pariza 18. prosinca. Današnji „Moniteur“ javlja, da je Palmerston izstupio iz engleskoga kabineta povodom nekog domaćeg pitanja, i izjavlja nadu, da će porazumljenje Engleske i Francezke u izdčnom pitanju i nadolje trajati; međutim sažaljiva izstup njegov, jer je bio veliki prijatelj njeg. velič. cara Francezah. — Dalje donosi „Moniteur“ depešu o porazu Turakah kod Akalčika. — U mjesto Palmerstona stupa u ministarstvo John Russell.

Velika Britanija i Irska.

— Iz Londona. U ova posljednja dva mjeseca samo pobieglo je 500 matrozah u Ameriku, iz flote engleske. Vierolomno bježanje vojnih ovih mornarah moglo se je svake godine po mjesto primetiti, ali ove je godine zagrdilo. Sramota velika, veli Times, za našu veličobritansku flotu. — Ovo Englezima vraća kao mlo za nedrago; jer njihovi su istovi već svukomu uši zaglasiti bili, kako vojnici ruski blago gomilama iz svoga stana u Moskvi, i od knjaza Gorskakova k Omer-paši.

— Iz slijedećeg događaja vidi se, da se je više novinarah engleskih apelo da dokažu kako su u Engleskoj jalni na Russe, što je tako u stvari. Već ima više nego mjesec dana kako u Liverpolu bádava trude se, da skupe Rusima neprijateljski meeting. Nedavno se mjestne novine Oglaste, da će se deržati skupština na kojoj će se vječati kako da se derži jedan meeting na kojemu bi se učinila demonstracija protiv Russe. Ali u srećeni sat dođe snimo njih sestoret, koji su po sata počekaše da dođe još ikogod, a kad vide da bádava čekaju, a oni se i sami razidu. Što tako je Englezima mnogo stalo do Turakah!

Amerika.

— „Obee Novine“ donose iz New-Yorka izveštje o: — Ovdishnji Megjari su nedavno imali su

skupština i u toj su samo magjarski govorili. Skupština je ta bila u sliedstvu pisma jednog, koje je Košut pisao Mesarošu. Mesaroš je u krevetu bolestan i tako je u skupštini predsjedao Karolji. Košut u pismu tome pozivlje Mesaroša, da se prime komanda nad magjarskom buntovničkom vojskom, koja će zajedno s Turcima vojevati. Za ustrojenje te vojske, veli Košut, da su već boraci učinjeni. Iz New-Yorka moglo bi njih različitih bi gunacah otići do 800 a milioner nieki Lav kažu, da je gotov dati im ladje, municiju, oružje i druge potrebe.

Službeno časopisno objavljeno bečke burze od 21. prosinca 1853.

Tečaj dječ. papirah.	u sr.	Tečaj malenb.	u sr.	kratak rok
Beč. obveznica 5 pct.	100	Amsterdam za 100 hol. fl.	110	3 mjes.
„ 4 „	100	„ 100 f. current	116 1/2	3 mjes.
„ 3 „	100	Berlin za 100 prus. talirah		2 mjes.
„ 2 „	100	Vratislava za 100 pr. tal.		2 mjes.
„ 1 „	100	Frankfurt na Mainu za 120	115 1/2	2 mjes.
„ 1/2 „	100	Göteborga za 300 piemont. lirah	134 1/2	2 mjes.
„ 1/4 „	100	Hamburg za 100 mar. ban.	85 1/2	2 mjes.
„ 1/8 „	100	Lipsko za 100 forintih		2 mjes.
„ 1/16 „	100	Liverna za 300 tosk. lirah	113 1/2	2 mjes.
„ 1/32 „	100	London za 1 fant sterl.	11 16	2 mjes.
„ 1/64 „	100	Lyon za 300 fr.		2 mjes.
„ 1/128 „	100	Milan za 300 austr. lirah	113 1/2	2 mjes.
„ 1/256 „	100	Marseille za 100 frank.	135 1/2	2 mjes.
„ 1/512 „	100	Pariz za 300 frank.	135 1/2	2 mjes.
„ 1/1024 „	100	Prag za 100 for.		1 mjes.
„ 1/2048 „	100	Peters za 100 for.		3 mjes.
„ 1/4096 „	100	Mileci za 300 austr. lirah		1 mjes.
„ 1/8192 „	100	Bukurest za 1 for. parah		3 mjes.
„ 1/16384 „	100	Carigrad za 1 for. parah		31 dan
„ 1/32768 „	100	Smyrna za 1 for. parah		31 dan
„ 1/65536 „	100			31 dan
„ 1/131072 „	100			
„ 1/262144 „	100			
„ 1/524288 „	100			
„ 1/1048576 „	100			
„ 1/2097152 „	100			
„ 1/4194304 „	100			
„ 1/8388608 „	100			
„ 1/16777216 „	100			
„ 1/33554432 „	100			
„ 1/67108864 „	100			
„ 1/134217728 „	100			
„ 1/268435456 „	100			
„ 1/536870912 „	100			
„ 1/1073741824 „	100			
„ 1/2147483648 „	100			
„ 1/4294967296 „	100			
„ 1/8589934592 „	100			
„ 1/17179869184 „	100			
„ 1/34359738368 „	100			
„ 1/68719476736 „	100			
„ 1/137438953472 „	100			
„ 1/274877906944 „	100			
„ 1/549755813888 „	100			
„ 1/1099511627776 „	100			
„ 1/2199023255552 „	100			
„ 1/4398046511104 „	100			
„ 1/8796093022208 „	100			
„ 1/17592186044416 „	100			
„ 1/35184372088832 „	100			
„ 1/70368744177664 „	100			
„ 1/140737488355328 „	100			
„ 1/281474976710656 „	100			
„ 1/562949953421312 „	100			
„ 1/1125899906842624 „	100			
„ 1/2251799813685248 „	100			
„ 1/4503599627370496 „	100			
„ 1/9007199254740992 „	100			
„ 1/18014398509481984 „	100			
„ 1/36028797018963968 „	100			
„ 1/72057594037927936 „	100			
„ 1/144115188075855872 „	100			
„ 1/288230376151711744 „	100			
„ 1/576460752303423488 „	100			
„ 1/1152921504606846976 „	100			
„ 1/2305843009213693952 „	100			
„ 1/4611686018427387904 „	100			
„ 1/9223372036854775808 „	100			
„ 1/18446744073709551616 „	100			
„ 1/36893488147419103232 „	100			
„ 1/73786976294838206464 „	100			
„ 1/147573952589676412928 „	100			
„ 1/295147905179352825856 „	100			
„ 1/590295810358705651712 „	100			
„ 1/1180591620717411303424 „	100			
„ 1/2361183241434822606848 „	100			
„ 1/4722366482869645213696 „	100			
„ 1/9444732965739290427392 „	100			
„ 1/18889465931478580854784 „	100			
„ 1/37778931862957161709568 „	100			
„ 1/75557863725914323419136 „	100			
„ 1/151115727451828646838272 „	100			
„ 1/302231454903657293676544 „	100			
„ 1/604462909807314587353088 „	100			
„ 1/1208925819614629174706176 „	100			
„ 1/2417851639229258349412352 „	100			
„ 1/4835703278458516698824704 „	100			
„ 1/9671406556917033397649408 „	100			
„ 1/19342813113834066795298816 „	100			
„ 1/38685626227668133590597632 „	100			
„ 1/77371252455336267181195264 „	100			
„ 1/154742504910672534362390528 „	100			
„ 1/309485009821345068724781056 „	100			
„ 1/618970019642690137449562112 „	100			
„ 1/1237940039285380274899124224 „	100			
„ 1/2475880078570760549798248448 „	100			
„ 1/4951760157141521099596496896 „	100			
„ 1/9903520314283042199192993792 „	100			
„ 1/19807040628566084398385987584 „	100			
„ 1/39614081257132168796771975168 „	100			
„ 1/79228162514264337593543950336 „	100			
„ 1/158456325028528675187087900672 „	100			
„ 1/316912650057057350374175801344 „	100			
„ 1/633825300114114700748351602688 „	100			
„ 1/1267650600228229401496703205376 „	100			
„ 1/2535301200456458802993406410752 „	100			
„ 1/5070602400912917605986812821504 „	100			
„ 1/10141204801825835211973625643008 „	100			
„ 1/20282409603651670423947251286016 „	100			
„ 1/40564819207303340847894502572032 „	100			
„ 1/81129638414606681695789005144064 „	100			
„ 1/162259276829213363391578010288128 „	100			
„ 1/324518553658426726783156020576256 „	100			
„ 1/649037107316853453566312041152512 „	100			
„ 1/1298074214633706907132624082305024 „	100			
„ 1/2596148429267413814265248164610048 „	100			
„ 1/5192296858534827628530496329220096 „	100			
„ 1/10384593717069655257060992658440192 „	100			
„ 1/20769187434139310514121985316880384 „	100			
„ 1/41538374868278621028243970633760768 „	100			
„ 1/83076749736557242056487941267521536 „	100			
„ 1/166153499473114484112975882535043072 „	100			
„ 1/332306998946228968225951765070086144 „	100			
„ 1/664613997892457936451903530140172288 „	100			
„ 1/1329227995784915872903807060280344576 „	100			
„ 1/2658455991569831745807614120560689152 „	100			
„ 1/5316911983139663491615228241121378304 „	100			
„ 1/10633823966279326983230456482242756608 „	100			
„ 1/21267647932558653966460912964485513216 „	100			
„ 1/42535295865117307932921825928971026432 „	100			
„ 1/85070591730234615865843651857942052864 „	100			
„ 1/170141183460469231731687303715884105728 „	100			
„ 1/340282366920938463463374607431768211456 „	100			
„ 1/680564733841876926926749214863536422912 „	100			
„ 1/1361129467683753853853498429727072845824 „	100			
„ 1/2722258935367507707706996859454145691536 „	100			
„ 1/5444517870735015415413993718908291383072 „	100			
„ 1/10889035741470030830827987437816582766144 „	100			
„ 1/21778071482940061661655974875633165532288 „	100			
„ 1/43556142965880123323311949751266331064576 „	100			
„ 1/87112285931760246646623899502532662129152 „	100			
„ 1/174224571863520493293247799005065244258304 „	100			
„ 1/348449143727040986586495598010130488516608 „	100			
„ 1/696898287454081973172991196020260977033216 „	100			
„ 1/1393796574908163946345982392040521954066432 „	100			
„ 1/2787593149816327892691964784081043908132864 „	100			
„ 1/557518629963265578538392956816208781625728 „	100			
„ 1/1115037259926531157076785913624173453255456 „	100			
„ 1/2230074519853062314153571827248346906510912 „	100			
„ 1/4460149039706124628307143654496693813021824 „	100			
„ 1/8920298079412249256614287308993387626043648 „	100			
„ 1/17840596158824498513228574617986775252087296 „	100			
„ 1/35681192317648997026457149235973550504174592 „	100			
„ 1/71362384635297994052914298471947101008349088 „	100			
„ 1/142724769270595988105828596943894202016698176 „	100			
„ 1/285449538541191976211657193887788404033396352 „	100			
„ 1/570899077082383952423314387775576808066792704 „	100			
„ 1/1141798154164767904846628775551153616133585408 „	100			
„ 1/2283596308329535809693257551102307232267170816 „	100			
„ 1/4567192616659071619386515102204614445342341632 „	100			
„ 1/9134385233318143238773030204409228890684683264 „	100			
„ 1/18268770466636286477546060408818457781369366528 „	100			
„ 1/36537540933272572955092120817636915562738733056 „	100			
„ 1/73075081866545145910184241635273831125477466112 „	100			
„ 1/146150163733090291820368483270547662250949322224 „	100			
„ 1/292300327466180583640736966541095324501898644448 „	100			
„ 1/584600654932361167281473933082190649003797288896 „	100			
„ 1/1169201309864722334562947866164381298007594577792 „	100			
„ 1/2338402619729444669125895732328762596015189155584 „	100			
„ 1/4676805239458889338251791464657525192030378311168 „	100			
„ 1/9353610478917778676503582929315050384060756622336 „	100			
„ 1/18707220957835557353007165858630100768121513244672 „	100			
„ 1/37414441915671114706014331717260201536243026489344 „	100			
„ 1/74828883831342229412028663434520402872486052978688 „	100			
„ 1/149657767662684458240057326869040805744972105957376 „	100			
„ 1/299315535325368916480114653738081611489944211914752 „	100			
„ 1/598631070650737832960229307476163222979888423829504 „	100			
„ 1/1197262141301475665920458614952326445959776847659008 „	100			
„ 1/2394524282602951331840917229904652891919553695318016 „	100			
„ 1/4789048565205902663681834459809305783839107390636032 „	100			
„ 1/9578097130411805327363668919618611567678214781272064 „	100			
„ 1/19156194260823610654727337839237223135356429625544128 „	100			
„ 1/38312388521647221309454675678474446270712859251088256 „	100			
„ 1/76624777043294442618909351356948892541425718502176512 „	100			
„ 1/153249554086588885237818702713897785082851437004353024 „	100			
„ 1/306499108173177770475637405427795570165702874008706048 „	100			
„ 1/612998216346355540951274810855591140331405748017412096 „	100			
„ 1/1225996432692711081902549621711182280662811496034824192 „	100			
„ 1/2451992865385422163805099243422364561325622992069648384 „	100			
„ 1/4903985730770844327610198486844729122651245984139296768 „	100			
„ 1/9807971461541688655220396973689458245302491968278593536 „	100			
„ 1/19615942922883377310440793947378916906604939365571187072 „	100			
„ 1/39231885845766754620881587894757833813209878731142374144 „	100			
„ 1/78				

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. srebra.

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne štampice plaćase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojline linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

Zvanična čast

Oglas.

Kraljevska bavorska vlada izjavila je želju, da se na obću niemačku obćernostnu izlogu, koja će se g. 1854 držati u Monaku, pošlju i austrijski obćernostni proizvodi.

Polag onoga, što je ovamo priobćeno u tom obziru, držat će se ova izloga od 15. srpnja do 15. listopada 1854 u sgradi, koja će se navlastito podići u tu svrhu.

Na tu izlogu pripuštati će se svi proizvodi iz država pozvanih na dioničtvovanje od sirove tvari do gotove tvorbe, čim se može pokazati sadanje stanje proizvodjanja.

Napose ima pravo tražiti, da bude primljen svaki proizvod, koji se odlikuje novostju postupanja ili upotrebljene tvari, liepostju ili vlastitostju oblika, izvërstnostju radnje, poboljšani u načinu proizvodjanja, upotrebljeno novog ili poboljšanog orudja i takovih makinah, i napokon gradivom, iz kojega je proizveden, ili razmier-
nom jevtinoćom.

Obćernostni proizvodi podignuti do umotvorinah ili ogledi osobite vieštine i marljivosti nisu izključeni kao ni obćina rukotvorna radnja, koja se premda u porabi obćenito razprostranjena, ipak odlikuje u obziru ciene:

Iz područja obrazovnih umjetnostih primat će se kipotvorine (Werke der Plastik), a druga diela samo na toliko, na koliko zaslužuju osobiti obzir zbog novosti tvari ili tehničkoga postupanja.

Izključuju se:

- a) proizvodi praskajući i skopćani s pogibelju vatre.
- b) takovi predmeti, koji se mogu izkvariti, dok traje izloga.

Nijedan obćernik neće htjeti sam poslati takovih primierakah i ogledah, koji su već bili na prišnjih obćih izlogah.

Predmeti imajući se izložiti moraju do 15. lipnja 1854 prispieti u Monak.

Povierenstvo postavljeno navlastito po kraljevskoj vladi primat i razredjat će predmete određene za izlogu, kao takodjer obavljat sve ine poslove, koji su skopćani s izlogom.

Razredjanje predmetah izvest će se istina polag vërstah robe, no ipak se smiera onamo, da se po mogućnosti ostave skupa svi proizvodi jedne zemlje spadajući u istu vërstu robe.

Predmeti određeni za izlogu osigurati će se po izložnom povierenstvu proti pogibelji vatre polag naznačene vriednosti od onoga dana, kada budu primljeni, do ustanovljene odprave istih, i čuvat će se, dok traje izloga od svake ine oštete.

Povierenstvo jamči povratu izložnih dobara poslie zatvora izloge samom izložitelju ili punomoćniku imenovanom po istomu.

Isto dozvoljuje i prodaju izložnih predmetah, dok traje izloga; no ima mu se u tu svrhu naznačiti u Monaku ona osoba, na koju se imaju uputiti mušterije i po zatvoru izloge upravit predmeti.

Svi predmeti, koji se pripuštaju na izlogu, slobodni su od pristojbinah kod vožnje na kraljevskih bavorskih državnih željeznicah, zatim na ladjah kraljevskoga bavorskoga parobrodarstvenoga društva na Dunavu i Ludvikovu Menskom kanalu, i to na posljednjem samo u obziru kanalskih pristojbinah tako za transport onamo kao i natrag, no što se posljednjega tiče, samo onda, ako se predmeti nebišli prodani ili inako određeni na koju drugu svrhu opet vraćaju upravo izložitelju.

Za razsudjenje poslanih predmetah i sastavljenje izvijestja o proiztoku izloga sastavit će se osobito povierenstvo, kojemu će se pridružiti povierenici učestvujućih država.

Izložiteljem, koje ovo povierenstvo nadje za vriedno, dat će se veće ili manje spomenice.

U obziru carinskoga postupanja s izložnim predmeti obriče se, da će ulazeće predmete carinski uredi na granici neotvorivši ih uz kontrolu propratnice staviti u sgradu određenu za izlogu i tamo stopram podvërći carinskom pregledu i riešenju, a u slučaju opetnog izvoza oprostiti od prolaznine.

Izdana propratnica ima valjati za opetni izvoz preko svakog ureda ovlaštjena riešavati propratnice.

Napokon ima se na proizvode dolazeće iz Austrie kod ostanka istih u carinskom savezu uporabiti pogodba od 19. veljače 1853.

Austrijskim obćernikom bilo bi na vlastitu korist mnogobrojno učestvovati pri ovom natičanju velikom darežljivostju otvorenom po kraljevskoj bavorskoj vladi. K tomu će im po mogućnosti na ruku biti državna uprava, a naredbe, koje će se načiniti tim povodom, izdat će se skoro i staviti do obćega znanja, pri tom pako osobito na znanje dati pobližja ustanovljenja o načinu prijavljanja i pošiljanja kao takodjer o rokovih određenih za to.

Već sada se time obriče, da će se svim austrijskim obćernostim proizvodima, koji budu nadjeni shodnimi za izlogu, dozvoliti transport slobodan od pristojbinah na austrijskih državnih željeznicah tako onamo kao i natrag.

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 22. prosinca.

Putnici, došavši najnovije iz male Vlaške, pripoviedaju, da su izvijestja, po kojima ima u i oko Kalafata 36,000 turske vojske, sasvim pretierana. Oni su imali priliku podobro upoznati se tamošnjim položajem, pa tvrde, da u celom tom logoru ima jedva 8 do 10,000 momakah. Kao pravu istinu, pripoviedaju nadalje, da je u Kalafatu barom 800 Turakah, većom stranom Egipćanah, pomërlo s raznih bolestih, a da su mnogi radi neobičnoga podnebjja osliepili. Glavni stan nalazi se u karantenskom zdanju; ovo, kao i cieli logor, utvërđeno je obkopima i baterijama. Od žiteljstva miestnog u Kalafatu neima više ni dvadesete strane. Veća čast pobięla je, da se od nasilja turskog spasi. Zapuštene kuće opljačkane su. Zaostavljeni kod kuće Kalafatćani

nukani su, da dvore bolestnike turske. Konji, volovi, svinje itd., sva su im oduzeta. Tretja po gotovu čast vojske boluje, a u celom logoru samo su tri liečnika, i medju te računa se rannarnik i brijac kalafatski. O toliko hvaljenom fanatizmu Turakah neima više ni traga. Istina je, da je jedna čast vojske, kad je snieg zapao, premieštena u Vidin.

Po niekom izvijestju iz Odesa od 10. o. m. bioše egipatski parobrod „Medari Tidžaret“, koji su, kako je poznato, nedavno Rusi osvojili, i koji se sada po zapoviedi njeg. velič. cara zove „Karnilov“ u slavu zapeviedajućega na černo moru admirala tog imena, — u bitki kod Sinope već upotrebljen. — Dne 6. o. m. opet su ruske ladje progonile nieku tursku fregatu, koja je išla od niekad u Carigrad; no fregata stane i razvije žuti barjak. Budući je bilo moguće, da ta fregata zbližja nije turska, to joj ruske ladje ništa nečinieše, nego ju same svojom pozornostju pratiše. Poblizje viesti o tom fale.

Uslied pisamah iz Carigrada od 5. o. m. računaju Turci štetu, koju su uništenjem flote kod Sinope pretërpiili, na 20 milionah piastrah. Viećanja admiralah i portinog popećiteljstva glede tog, da flote podju u černo more, nisu imala povoljan za Turke uspieh. Admirali izjaviše, da bez povlastja od svojih vladah nemogu to činiti. — Brodarenje na černo moru biva sve to tegotnije; samo viešti i pouzdani mornari mogu se sada otisnuti na ovu najpogibelniu vodu — Medju izgorivšim u Sinope kućama broji se i zdanje c. k. austrijskog konzulata. Vatra bioše se strahovitom bëršinom razprostranila.

Izvanrednim putem stigoše viesti iz Carigrada od 9. prosinca. Obje ladje od sdružene flote, „Retribution“ i „Magador“, vratile su se iz Sinope i potvërdile prijavu, što ju je donio „Taif.“ Lord Redcliffe izvijestio je u London, da on u družtvu svojih kolegah nastavlja posredovanje za mir i nada se, da će isti imati uspieh, čim prispie nota bečke konferencie.

Iz Bukurešta od 13. prosinca javljaju: Pošto se boljari ustručavaju rusku vojsku u svojim kućama ukonačiti, i pošto ima slučajevah, da se je s ukvartiranim oficirima i momcima nećedno baratalo, to je načelnik redarstva gosp. Roseti izdao javnu opomenu, u kojoj prieti osobito aristokracii, da će redarstvenu ovërhu voditi protiv osobah, koje budu izdane u tom propise narušavale. — Na carsku zapovied oprošteni su od ukonačivanja vojske austrijski, pruski i mitno-saveznih država podanici (ako neimaju kućah). — Prekjučer držan je u ovdašnjoj stolnoj serendarskoj cërkvii svetčani „Te Deum“ za pobiędu kod Sinope. 101 top opaljen prigodom te svetčanosti, kojoj prisustvovalo sva vojna i gradjanska poglavarstva.

„Wanderer“ i „Ostd. Post“ javljaju suglasno, da je porta zaključila neprimati nikakva primirja, nu nastaviti rat svom snagom, dok car Nikola sahtievo svoje sasvim neopozove. — Drugi listovi ništa o tom neznadu.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

Izviestje

o četernajstoj izvanrednoj sednici trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu, držanoj dne 5. prosinca 1853 u 5 sati na večer.

Predsedatelj: komorski načelnik Anast. Popović, Perovodja: komorski sekretar Dr. Tkalec.

Prisutni:

Od trgovačkog odsieka:

G. savjetnik Nikola Koller;

Gg. namiestnici:

David Blum,

Gjorgje Hirschler,

Vasil Mraović.

Od obrtničkog odsieka:

G. podnačelnik Franjo Peer.

G. savjetnik: Ivan Schenk.

G. namiestnik: Ignjat Toth.

Otvorivši sednicu javlja komorski načelnik, da je uredovni pisar komorski Josip Mrak dne 29. studenoga umro; usljed toga najmljen bi odmah nadničar, da opravljiva pisarske poslove, što komora jednoglasno odobrava. Budući su se pak nekoje osobe za izpraznjenu službu već najavile, predlaže načelnik, da bi se za ovu službu natječaj raspisao, i da se pisar u sednici između natjecateljah izabere.

Usljed ovog predloga bude zaključeno, da se natječaj za službu pisarsku u novinama razpiše, i da se izbor učini u sednici, koja će se 19. t. m. držati.

Zatim su sljedeći poslovi objavljeni:

225. Slavno c. kr. zemaljsko ravnateljstvo finacjalnih poslova dostavlja komori za vlastnu porabu 10 iztisakah naredbe visokog finacjalnog popečiteljstva od 1. studenoga t. g. o nekojini promienama u stanju i dielokrug c. k. glavnih mitnica.

Zaključeno, da se ova naredba trgovačkim sborovima komorskog sreza saobči.

229. G. c. kr. vjrhovni župan zagrebački pozivlje komoru, da mu saobči svoje mnienje o molbi karlovačkog trgovca i komorskog člana g. Mihajla Musulina, na c. k. porezno poviereničtvo u Karlovcu upravljenoj, kojom molitelj zahtjeva, da bi se kao član komorskog oprostito od plaćanja poreznog nameta komorskog, s toga što je on dužan o svojem trošku u Zagreb na sednice dolaziti.

U pretresivanju molbenog predmeta napominje g. savjetnik Koller, da po zakonu nitko nije izuzet od dužnosti plaćanja komorskog nameta, niti je tamo opredieljeno, da se izvanjskim članovima nadoknadjuje putni trošak.

G. namiestnik Hirschler opažuje, da ciele lekuce godina nijedan izvanjski član nije na sednice dolazio, dakle da nije ni troška nikakva imao; ako bi se ikome morala nagrada dati, to bi ju jedino mogli zahtjevati namiestnici, koji za izvanjske članove svagda na sednice dolazeći komori vrijeme žrtvuju, što joj rečeni članovi uzkracuju.

Načelnik pristaje na ove razloge i podkrepljuje ih time, da se za putne troškove izvanjskih članova komori novci nedozvoljuju, i da je dužnost na sednice dolaziti skopčana s ostalima dužnostima komorskih članova, koje oni na se primlju, dočim izjavljuju, da su izbor primili. Na isti način nijedan član nije izuzet od plaćanja komorskog nameta, jerbo je ujedno izbornik, po čemu se on jedino može izabrati za člana komorskog.

Uvažujući ove razloge zaključuje komora, da se g. vjrh. županu izviestje podnosi, da se po mnienju komorskog predstavlja g. Musulina neosnivlje na nikakvom zakonu, radi šta joj se ni nemože zadovoljiti.

230. Visoka c. kr. banska vlada pozivlje komoru, da joj poradi uredjenja trgovačkih sborovah popis svih trgovacah s predlogom, kako i gdje bi se imali trgovački sborovi ustanoviti, podnosi.

Za pretresivanje ovog predloga sastavljena je komisija pod predsjedničtvom komorskog načelnika od gg. Kollera, Mraovića, Bluma i komorskog sekretara.

233. Trgovačko-obrtnička komora u Celovcu pozivlje ovu komoru na priobćenje svo-

jeg izviestja o uredjenju Drave od Belaka do Maribora, na sudielovanje u ovom poslu, u koliko on u područje naše komore spada.

Komorski načelnik izjavlja, da je naša komora u molbenici na ruke njegovog c. k. apostolskog veličanstva prošle jeseni predanoj za uredjenje Drave do Osieka molila, a u godišnjem izviestju za godinu 1852 i visokomu popečiteljstvu potrebitost istoga predstavila, i tim činila, što je u ovom poslu za nužno pronašla. Visoko popečiteljstvo uvažilo je ovu molbu i kao što se čuje odredilo, da se Drava na tu svjrh izvidi, radi šta se komora može dobro me uspiehu nadati. Budući se pak komora u ovaj par zanimlje uredjenjem Save od Rugvice do Zagreba, misli načelnik, da nebi shodno bilo poticati uredjenje Drave, dok se prvi posao nesvjerši.

S ovim mnienjem slažu se i ostali članovi i zaključeno bi, da se celovačkoj komori u smislu mnienja načelnikova odpiše i primieti, da naša komora ovaj posao neće iz očijh pustiti, jerbo i ona sama uvidja potrebitost uredjenja Drave za parobrodarstvo.

234. Vis. c. k. banska vlada pozivlje komoru, da joj dostavi pregled zagrebačkih trgovacah, tvorničarah i obrtnicah, visokomu popečiteljstvu predložen, i da sastavi naličeni pregled svih trgovacah, tvorničarah i obrtnicah po broju istih u komorskomu srezu.

Sekretar dobie nalog, da ovaj pregled po lag izborničke listare izradi.

Tim bi sednica u 6^{3/4} sati na večer dovršena, i zapisnik zaključen.

Od trgovačko-obrtničke komore zagrebačke.

Anast. Popović s. r.

Dr. E. J. Tkalec s. r.

Austrija.

U Beču. Zastupnici velikih silah Austrie, Francezke, Englezke i Pruske, shodno naputcima svojih dvorovah, sdružili su se ovdie u konferencii u tu svjrh, da pronadju sredstva, kako da se razmirica, između Rusie i porte pojavivša se, izravna. Pošto bi zastupnici bili uviereni, da je najbježe i najsigurnie sredstvo za ovu svjrh to, da zajedno uprave na portu notu, u kojoj bi joj razložili želju svojih vlastih, za da uzmognu priateljskim posredovanjem sudielovati kod povratjenja mira, to su zbilja upravili takovu na ministra izvanjskih posalah u Carigradu zajedno sa zapisnikom odnosećim se na ovu notu. Evo te note:

„Podpisani zastupnici Austrie, Francezke, velike Britanie i Pruske, sdruženi u konferencii u Beču, dobili su naputke, da u tu svjrh izjave, da njihove dotične vlade s dubokim sažaljenjem motre na započeta nepriateljstva između Rusie i porte i živahno žele, da se njihovim posredovanjem između rat vodećih vlastih svako dalje prolivanje krvi preprieči i kraj učini stanju stvari, koje ozbiljno prieti miru Europe. Budući je Rusia osigurala, da je pripravna dogovarati se, i budući podpisani o tome i nedvoje, da portu oduševljiva ista želja, to pozivaju (ils demandent) oni u ime svojih dotičnih vladah portu, da im do znanja dostavi uviete, pod kojim bi ona skloniti se hotiela, da se pušti u dogovaranja o ugovoru mira.“

— U miesto dosadanjeg poslanika u Petrogradu grofa Mensdorf-Pouilly-a imenovan je dosadanji poslanik u Monakovu grof Valentin Esterhazy, a miesto ovoga dolazi grof Apponji, bivši dosad u Turinu.

— „Fr. Pzlg.“ piše: Zbog toga što Turska vojska stoji blizu austrijske granice, austrijsko je praviteljstvo stroge naredbe izdalo na sve karantine u Erdelju, Vojvodstvu, Slavonii i Hrvatskoj. Ove se naredbe naročito odnose, na one, koji bi prešli kordon, obišli karantin, prekrsili zvaničnu dužnost i prečutali opasnost. Tako je stražama data vlast, kao god i u vrijeme kad je kuga, da na svakoga pucaju, koji kordon predje pa pozvan nevrati se, ili još i silu upotrebi. Odgovoru je podvrgnut, koji prije vremena iz karantina izidje, koji ljude ili robu iz podozriteljnih predielah prima ili odpravlja; zatim svi karantinski činovnici i služitelji, koji prekoračivši svoju zvaničnu dužnost na ruku u-

čine, da opasnost nastupi. Ovakovo prestupljenje, ako se iz koristi kakove i s hotenjem učini, kaznit će se težkom robom od 10—20 godinah. Koji što prečute, kaznit će se sa 5—10 godinah robie. No ako bi prestupljenja odveć jako učestala, pa bi im trebalo bjezvim zastrašivajućim postupkom na put stati, onda nastupa preki sud.

Cernagora.

— „N. C.“ javlja, da je u Beč došao adjutant knjaza cernogorskoga, kapetan Vuković, i sobom donio zvanično izjavljenje, da će Cernagora u sadašnjem rusko-turskom ratu na svaki način ostati neutralna, izuzimajući taj jedini slučaj, ako bi Turci udarili na Cernogoru.

Rusia.

— „Hamb. Nchtn-u“ pišu iz Petrograda. Baš ako je iztočna razmirica sad i u velikoj krizi, zato opet nije istina, što se po novinama raznosi, kao da se Rusia jako oruža. To je izmišljeno i svakojako osnovano na tome, što je sjeprnja mieseca o. g. izdan ukaz o tome, da se kupi nova vojska, pa se sad samo taj ukaz izvršuje, a to se čini obično svake god. Znamo, da je car naredio da se skupi ta nova vojska iz onih oblastih, iz kojih prošastih godinah nije uzimana vojska. Do sada još nije naredjivano da se vojnici, koji su na odpustu, vrata vojsci; a dokle se god to nenaredi, neće se izvanredno kupiti nova vojska. Rusia ima dosta vojske i na stražu da pošlje i opet da joj ostane kod kuće, koliko joj god treba, a novu vojsku kupila bi tek onda, kad bi sadašnju vojsku kojekuda svu razaslala. A svu vojsku ona nemisli razasijlati zbog toga, što nemisli voditi obći rat, baš ako nemisli ni popuštati od svojih zahtjevanjah od Turske.

Belgia.

— „Indép.“ piše: Kao što čujemo sa bojišta na Dunavu, nema ništa od toga, da će se svjršiti rat. I u maloj Vlaškoj i kod Hiršove na donjem Dunavu stoje Turci i Rusi jedni sprotu drugih, i motreći jedni na druge kao da se oboje spremaju za krvav boj. Istina je da se Omerpaša povukao na bugarsku stranu zbog toga, što je iz Carigrada dobio zapoviest da se vrati. Ali on dobi iznenada opet zapoviest protivnu, te se popašti čas prije preturiti vojsku na Vlašku stranu, i tamo zadirkivati Ruse. Kažu da su se Turci primakli Kraljevu za 5 miljah, da su se namiestili u jednom obkopanom stanu i da su tako jako utvrdili Kalafat, da ga gotovo nije moguće uzeti. A počem se može misliti i o knjazu Goršakovu da ni on neće htjeti tek skrsiti ruke i siediti kod tople peći, to je prilično misliti da će se prije nastaviti rat nego da ga više neće biti. Osim toga kažu da Turci i neće da se razmirica liepo razpravi, dokle god neotidu Rusi iz podunavskih knjažestvah. Divan je naredio da se još skupi vojske, proglasivši da će država izdržavati svima onima familiju, koji bi u ratu pali.

Francezka.

Iz Pariza pišu: Car Napoleon može sad veseo biti, što mu je sasvim izpao za rukom državni udar, koji je prije dvie godine onako hladnokrvno i smotreno preduzeo bio. Partaje su nesamo nadvladane, nego su još i primorane da se netuže, i zemlja sad napreduje kao god što je za vrijeme sjepranjske monarhie napredovala. Sjedinjenje obe loze staroga kraljevskog doma nije ni malo Napoleonu potreslo silu; šta više slabo se što o tome sjedinjenju i govori. Sad će veća čast Orleanacah zauzeti se za sadašnju vladu. Stari hercog Paskie, koji je jedna od najodličnijih osobah iz sjepranjske monarhie, zapitan kakvu nuždu ima pod starost pristajati na stranu careve vlade, odgovori: „Ja se nisam ni za koga vezao. Kao član stari parlamenta stojim ja jednom nogom u stranu legitimistah, a kao veliki činovnik sjepranjske monarhie naklonjen sam Orleancima. Ali sam ja svoje usluge i carstvu posvetio, pa sam baš nieki dan jednoga priatelja svoga, koji me je pitao za mišljenje moje, savietovao da položi zakletvu da će biti vieran Napoleonu III.“ Svak

vidi, da taj znameniti starac, nježno pristajući na stranu svake vlasti, vierno pokazuje kakva je historia Francezke za ovih 60 godina.

Službeno berzovajno objavljeno bečke burze
od 22. prosinca 1853.

Tečaj drž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Držav. obveznice sa 5 pct.	93 1/2	Amsterdam za 100 holan. f. (79 1/2)	2 mjes.
" od g. 1852 "	4 1/2	Augsburg za 100 f. current 116 1/2	3 mjes.
" " " "	4 1/2	Berlin za 100 prus. talirah	2 mjes.
" " " "	3 1/2	Vratislava za 100 pr. tal.	2 mjes.
izv. obvez. ob. dvor. komore od prisilnog zajma u kranjskoj, orar. ob. od Tirola, Vorarlberg i Salz.	4 1/2	Frankfurt na Mainu za 120 115 1/2	kr. rok
	4 1/2	Genova za 300 piemont. lirah	2 mjes.
	3	Hamburg za 100 mar. ban. 86	kr. rok
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 sa 5%	100 5/8	Lipsko za 100 forin. 113 1/2	2 mjes.
Zajam sa vač. g. 1854 za 100 f.	232 1/2	Livorno za 300 tosk. lirah	2 mjes.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	100	London za 1 funt sterl. 11 17	kr. rok
" " " "	2 1/2	Lyon za 300 fr.	3 mjes.
Obveznice ob. i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah, u Fioncui i Genui učinjenog zajma, galicke	2 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mjes.
" " " "	2 1/2	Marseille za 300 frank.	2 mjes.
" " " "	2 1/2	Pariz za 300 frank.	kr. rok
" " " "	2 1/2	Prag za 100 for.	2 mjes.
Obvez. u Frankfurta i Holand. činjenog zajma	4 1/2	Toronto za 100 for.	1 mjes.
" " " "	4 1/2	Mletci za 300 austr. lirah	3 mjes.
starih austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slovačkih, stajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga ober-kammeranta.	3	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
Obveznice zemljišnog odкупа	5%	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Naputnice srednjeg blagajne		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Godišnji disconto		Tečaj novca	
Bank-akcije komad po		Carški dukati	
		Zajam od 1851	
		Slovo A	
		" B	110%
		Lombardeski	

SLUŽBENI LIST.

Br. 399.

Oglas.

Visokim raspisom c. k. ministarstva financija i ministarstva unutarnjih poslova od 4. i 10. t. m. br. 19,465 i 31,342/151 dozvoljeno je, da se bivšim zemljišnim vlastnicima u Hrvatskoj i Slavoniji izplati četvrti predujam za njihova beriva urbarska i to sa petnaest for. za cijelo kmetsko selište, a sa dva for. 30 kr. za selište željarsko, uz točno obdržavanje svih ustanovah proglašanih jur glede prijašnjih predujmova.

Usljed toga pozivlju se svi oni, koji imaju pravo na predujam, kamo spadaju takodjer posjednici prediaha duhovničkih, da podnesu svoje molbenice do konca ožujka 1854 c. k. zemaljskoj komisiji za razterećenje zemljištah i u istima da naznače, da li žele, da im se izplati predujam kod c. k. zemaljske glavne blagajne u Zagrebu ili kod koje c. k. sbirne blagajne.

Oni tražitelji predujmova, koji su jurve prigodom prijašnjih predujmovnih prijava podnijeli propisane tabele urbarske, kompute i sve-dočbe o lojalnosti, izkazati imaju samo obstojeći nepodijeljeni posjed dotičnog ovlaštenog dobra.

Od c. k. hrv. slav. zemaljske komisije za razterećenje zemljištah.

U Zagrebu 19. prosinca 1853.

C. k. ministarstveni savjetnik
i predsjednik,
Dr. Ullepitsch v. p.

C. k. savjetnik banskog stola
i izviestitelj c. k. komisije za
razterećenje zemljištah,
Josip August Tosoni v. p.

Br. 5198.

Razpis natječaja.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom svojom od 24. studenoga 1853 dostojalo je za nadodvjetništvo državno i za državna odvjetništva u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji premilostivo odobrit sistemizaciju sljedećega perovodnoga osoblja:

A. Za nadodvjetništvo državno kod stolice banske u Zagrebu.

- 1 nadodvjetnika državnoga;
- 1 namiestnika nadodvjetnika državnoga;

B. Za odvjetništvo državno.

a) kod zemaljskog suda u Zagrebu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

b) kod okružnoga suda u Osijeku:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

c) kod okružnoga suda u Varašdinu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

d) kod okružnoga suda u Rieci:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 1 substituta odvjetnika državnoga.

Nadodvjetnik državni ima značaj viećnika stolice banske i stoji u statusu i broju viećnikah c. k. stolice banske, s kojima po давности službe svoje stupa na više stupnje platje.

Odvjetnici državni kod suda zemaljskoga i kod sudovah okružnih stoje, i to onaj prvi u statusu, u rangi i u platji viećnikah zemaljskoga suda; a ovi drugi u statusu, rangi i u platji viećnikah sudovah okružnih; s kojima i jedni i drugi po давности službe svoje stupaju na više stupnje platje.

Naměstnik nadodvjetnika državnoga ima značaj i platju tajnikah viećnih kod stolice banske; a substituti odvjetnikah državnih značaj i platju tajnikah viećnih kod sudovah molbe prve.

Za popunjenje svihkolikih ovih miestah, izim jedinoga miesta nadodvjetnika državnoga, raspisuje se uslijed visokoga naloga c. k. ministarstva pravosuđa od 28. studenoga 1853 br. 20,268 ovim natječaj od četiri nedjelje danah, imajućih se računati od dana tretjega uvrštenja ovoga izroka u novine bečke.

Koi želi zadobit koje god od ovih miestah, taj, ako stoji u javnoj službi, ima putem svoga u uredu predstojnika, a inakov putem predpostavljene sebi neposredne političke oblasti (c. k. vojnici bez razlike da li služe ili ne, s osluženjem naredbe c. k. ministarstva rata od 31. prosinca 1852 br. 5056) predsjedništvu c. k. stolice banske uz rečeni rok podnijeti svoju molbenicu, dokazavši u njoj budi svjedočbama izvornimi budi zakonito udostovjerenimi prepisi tih svjedočanstvah:

godine života svoga, svoje rodno mjesto, svoj viero zakon, svoj stalež (da li je t. j. neoženjen, oženjen ili udov?) i broj svoje neobskerbijene dietce;

nauke, koje je svršio, i ostale sposobnosti i potrebstine za zamoljenu službu; svoje dosadašnje službe i skopčane s istimi platje i ina beriva; ili pak svoje drugojačie zanimanje, i to tako da nebude preskočen nijedan dio vremena;

čudorednost svoju i izpravno ponašanje političko; naznačivši ujedno, da li je i u kojem je kolijenu u rodu ili u tastbini s kojimgod urednikom sada služećim u Hrvatskoj i Slavoniji?

Zahtjeva se pak za ove službe ponapose, da molitelj dokaže, da je s dobrim uspiehom svršio pravoslavne nauke i položiv s dobrim uspiehom izpit budi za auditora, budi za sudca, budi za advokata; k tomu da dokaže, da umie podpunoma ne samo pisat nego i govoriti jezikom niemačkim i hrvatskim, a za službu odvjetničku u Rieci osim toga još i jezikom talijanskim.

Koi uzište dvie različite službe, taj valja da za svaku od tih službah podnese osobitu molbenicu; nego priloge valja priklopiti samo jednoj molbenici, a u drugoj se može samo pozvati na te priloge.

Za onih, koji su uslijed natječaja od god. 1850 bili podnijeli molbenicu bivšoj uvedbenoj

sudovah komisiji za postignutje službe kod odvjetništva državnoga u ovoj kraljevini, ako svoje molbenice nisu uzeli natrag, nego žele ostat kod nje i nadaće, bit će dosta, ako, pozvavši se na tu prijašnju molbenicu, naknadno doprinesu one dokaze, koji se ištu u ovom natječaju, u koliko prijašnjoj njihovoj molbenici priklopljeni nisu; nego i te naknadne molbenice treba da budu podnešene putem uredovnoga predstojnika, ili kod onih, koji nisu u javnoj službi, putem predpostavljene neposredne političke vlasti.

U Zagrebu 13. prosinca 1853.

Od predsjedništva c. k. stolice banske.

19200.

Razpis natječaja.

Za izvanrednu stolicu crkvenoga prava na c. k. pravoslavnoj akademiji zagrebačkoj držat će se uslijed odluke vis. c. k. ministarstva za nastavu od 10. t. m. br. 12027 dne 23. ožujka 1854 natječajni izpit u jeziku latinskome na c. k. sveučilištih bečkom i gradačkom. Oto pravo predavat će se u latinskom jeziku, a sa ovom stolicom skopčana je uslijed privremenog propisa za rečenu pravoslavnu akademiju od 4. listopada 1850 (zem. vlad. list 1850 kom. V. br. 40.) stalna platja od 600—900 for. sr. ujedno sa učevnom odsiećninom od 50 for.

Oni, što žele podvjeriti se ovome izpitu natječajnom, imaju se najduže za tri dana prije, nego što će biti izpit, javiti kod dekana pravoslavnoslovnoga zbora učiteljskoga u Beču ili Gradcu, i predavši svoje molbenice natječajne izkazati viek svoga života, izučene fakultetne nauke, stepen akademički ako su koš stekli, znanje jezika, službe ako su koje prije obnašali, čudoredno vladanje itd. navodivši izpite natječajne, položene prije za koju drugu stolicu ili habilitaciju, ako su takovu postigli na kojem c. k. austrijskom sveučilištu, kao posebnički docenti, i obloživši svoje molbenice potrebitim svjedočbama i izpravama.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

Od c. k. banske vlade.

Kundmachung.

Die Direction der priv. österr. National-Bank bringt hiermit zur allgemeinen Kenntniss, dass wegen den Vorarbeiten zu der in der ersten Hälfte des Monates Jänner 1854 vor sich gehenden Dividenden-Auszahlung

„vom 20. December 1853 an“ bei der Liquidatur der Bank, weder Umschreibungen, noch Vormerkungen von Bank-Actien vorgenommen, noch Coupons hinausgegeben werden.

Die Wieder-Aufnahme der Umschreibungen und Vormerkungen von Bank-Actien, so wie jene der Coupons-Ausgabe beginnt

am 10. Jänner 1854.

Wien am 10. December 1853.

Pipitz,

Bank-Gouverneur.

Sina,

Bank-Gouverneurs-Stellvertreter.

Popp,

Bank-Director.

Br. 18975.

Niemačke krebanju podvjerene papirnate šestice imaju se do konca prosinca 1853 povući iz prgmata: to se svekoliko pučanstvo, koje takove šestice posjeduje, pozivom na razpis visokog c. k. ministarstva financija od 6. lipnja t. g. (zemaljski vladni list R. I. komad 17 — 853 br. 111) na zamienu istih kod c. k. blagajnicah s tim dodatkom opominje, da u smislu odpisa prethvaljenog ministarstva od 7. prosinca t. g. br. 19,895 produljenje istog roka nebude podnipošto dozvoljeno.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1853.

Mjesto sviatlog bana,
Benko Lantulay.

Nr. 11442.

Kundmachung.

Bei dem k. k. Revisoratsamte St. Martin nächst Zengg ist die Stelle eines Waaren-Re-

visors, mit welcher der Gehalt jährlicher 300 fl. und der Genuss einer Naturalwohnung nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstkautiön im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 31. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin über ihr Alter, die zurückgelegten Studien, über ihre Dienstzeit, dann die Kenntnisse der Zollmanipulation und der Waarenkunde, des kassa-Verrechnungs und Kunstgeschäfts, wie auch der deutschen und kroatischen oder einer dieser nahe verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die Dienstkautiön zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem hierländigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 12. Dezember 1853.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

Br. 4005. (381—Lzv.)

(3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski kao mienbeno-torgovacki sud u Karlovcu daje na znanje, da je 15. rujna 1852 pod br. 2160 kod suda ovog protokolirana tvrdka trgovaca ovdašnjih g.g. C. Teodorovića i Stjep. Kokanovića »Teodorović et Kokanović« usljed podnesene pod br. 4005 dne 28. studenoga 1853 prot-
sje izbratstva.

U Karlovcu 1. prosinca 1853.

Lipovčić, a. r.

Lopašić,
n. tajnik.

Br. 5307. (382—Lzv.)

(3—1)

Oglas dražbe.

Usljed odluke o. k. kotarskog suda jastrebarskog od 10. prosinca 1853 br. 5307 prodavat će se putem javne dražbe na stran Jurja Klešića gradjanskog karlovačkoga, brdnica zemlja »Fraterske« zvala na 800 fr. sr. procijenjena, na vlastitost dužnika Janka i Jurja Batušića kovača iz Cvetkovića spadajuća.

P prvi rok za prodaju ove nepokretnosti određuje se ovime na 10. veljače 1854, drugi pako na 10. ožujka 1854 u 10 sati pri podne na licu mjesta, o čemu se obavještavaju ne samo kupci nego u smislu §. 509. gradj. post. i svi vjerovnici Janka i Jurja Batušića, koji imaju kakovo založno pravo na gori rečenu oranicu, za da takovo u smislu zakona sudu prijave.

C. k. sud u Jastrebarskoj dne 10. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 1201 (383—Lzv.)

(8—1)

Izrok

C. k. kot. sud dugoselsko-oborovacki ovime obaveštava, da je na molbu Nikole Hudešića mličara iz Lonjca, u pravdi njegovej prema Misku Novoselu javna sudbena dražba citavog njegovog sudbeno zaplijenjenog, na 690 for. sr. procijenjenog i za gasie iznosećeg selista u Ježevom feždećeg, iz kuće, kucista i ostalih stanjah gospodarsvenih, zatim ostalih i verta sattojećeg dozvolje-
na i ostalih stanjah gospodarsvenih, zatim ostalih i verta sattojećeg dozvolje-

teren eine und eine halbe Post mit der Verreitungszeit von drei Stunden, jene von Vera auf den geraden Staffetenwege nach Vinkovce 1 1/2 Posten mit der Beförderungszeit von 2 Stunden 45 Minuten. Welches hiermit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass hiedurch in der bestehenden Coursordnung der betreffenden Posten keinerlei Aenderung eintritt.

Agram am 22. November 1853.

K. k. Post-Direction.

Izrok.

Usljed najvisjeg riešenja od 21. travnja 1853 obnarodovanoga oglasom od 11. lipnja i. god. br. 1027.—R. sjegove preuzvišenosti gosp. fm. glavnog upravitelja grofa Radetzkega i dosljedno naredbi rečene preuzvišenosti od 22. listopada br. 1765.—R. i drugoj naredbi od 11. studenoga br. 8361.—R. njeg. preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardii, dostavlja povjerenstvo postavljeno rečenim najvisjim riešenjem, usljed §. 9. pomenutoga oglasa, do znanja medjutim imena niženaznačenih biegunacah političkih, stavljenih pod uzaptu, da se uzmo-gu prijaviti tražbine, što ih neizključuje §. 3. re-čenoga oglasa, koje misle činiti moći na njihov imetak osobe posebničke.

Pozivlju se dakle svi, što sciene činiti moći ka-kovih tražbinah, da ih prijave ovomu c. k. razbi-strujućemu povjerenstvu, pokazav odnose izprave, uz rok od devetdeset danah, računajući od pervo-ga dana, kojeg bude prvi put oglasen ovaj izrok u službenih novinah milanskih, tom opomenom, da na poznie prijave neće se obzir uzimati kod razbi-strivanja uzaptjenih baštinah, ma pripadalo prijav-niku i pravo zaloga.

A. u pokrajini milanskoj.

1. Arese Conte Francesco.
2. Boromeo Arese Conte Vitaliano.
3. Boromeo Arese Conte Giberto.
4. Broglio Dott Emilio.
5. Camozzi Ercole gia Capilano quiescente.
6. Casati Conte Gabrio.
7. Ciani Giovanni gia commerciante.
8. Ciani Penelope nata Fontana sua moglie.
9. Crivelli Nobile Vitaliano.
10. Ferranti Inagagnere Eugenio.
11. Fontana Nobile Galeazzo.
12. Lecchi Teodoro ex Generale.
13. Litta Arese Duca Antonio.
14. Litta Arese Conte Giulio.
15. Martini Conte Enrico.
16. Oldofredi Tadini Conte Ercole.
17. Pallavicini Marchese Giorgio.
18. Pavesi Professore Francesco.
19. Raimundi Marchese Giorgio.
20. Rocca Giuseppe.
21. Rovalcs Ordogao Marchese Gaspare.
22. Sessa Giacomo ex Maggiore.
23. Terzaghi Nobile Giulio.
24. Trivulzio Belgiojoso Principessa Cristina.
25. Toffeti San Gian Conte Vinzenzo.

B. u pokrajini cernskoj.

26. Guaita Nobile Innocenzo.
27. Nessi Pietro.
28. Strigelli Nobile Cesare.
29. Trotti Nobile Lodovico.
30. Vitali Nobile Antonio.

C. u pokrajini mantovinoj.

31. Aporti Ferrante Ettore Sacerdote.
32. Arrivabene Conte Giuseppe.
33. Avigni Nobile Leonardo.
34. Benintendi Nobile Livio.
35. Bennati Ingegnere Giuseppe.
36. Bennati Luigi gia Fantiello.

G. u pokrajini kromoninoj.

64. Fabrici Giuseppe.

65. Tibaldi Gaetano.

H. u pokrajini bergamskoj.

66. Camozzi Nobile Gabriele.

67. Camozzi Nobile Gian Battista.

68. Tasca Nobile Ottavio.

I. u pokrajini sundrijskoj.

69. Caimi Filippo.

70. Guicciardi Nobile Girolamo.

71. Quadrio Perenda Gian Battista.

72. Torelli Nobile Luigi.

Od c. kr. razbistrujućeg povjereništva za po-krajine Lombardezko-mletačke dne 12. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavalier Villata.

Izrok.

Dosljedno veleštovanoj odluci od 16. studeno-ga t. g. br. 8732.—R. njegove preuzvišenosti gosp. miestodržca u Lombardii popravi i dopuni pred-hodnog izroka ovoga c. k. razbistrujućeg povjeren-stva od 12. i. m. br. 1098 daje se na znanje, da pod tekućim brojem 48. valja da se čita Carini Teodorico miesto Carini Teodoro; pod tekućim brojem 61. Marasini Nobile Giovanni u mie-sto Morosini Nobile Giovanni, i da se u smislu i kriepostju istog izroka proglašuje kao medju tako-ve spadajući i politički biegunac Poli-Capuzzi doktor Cesare u pokrajini Cremonskoj.

Napominje se nadalje, da će za devetdeset danah izteći rok za prijavu glede posebničkih traž-binah na imetak od rečene trojice političkih bie-gunacah, računajući od dana, kojega bude prvi put oglasen ovaj izrok doknadni u službenih novinah milanskih.

U Milanu od c. k. razbistrujućeg povjerenstva za pokrajine Lombardezke, dne 19. studenoga 1853.

Medjutimni predsjednik
Kavalier Villata.

Br. 9231/m. 1071 (137—DS.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zem. suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 7. siečnja 1854 i u slučaju potrebe 23. siečnja prije podne u 9 sati svakojake vrsti stvari, naime: ormari, slike, kane-peji, zercala, rubenina, knjige i ostala na pod stie-čaj padšeg prezaduženika Stjepana Bukala u Za-grebu u dućanu istog prezaduženika u dugoj ulici pod br. 779 u vrijednosti procjene 224 for. 50 kr. sr. putem javne dražbe za gotove novce prodavati; ako ipak prenaznačene stvari u prvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku i pod procienom najviše ponudja-jućemu uručene. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zemski kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 20. prosinca 1853.

Klobučarić.

Škulj,
tajnik.

Br. 9232. (137—D.S.)

(3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. zemskog suda zagreb. daje se na obće znanje, da će se dne 10. siečnja 1854 i u slučaju potrebe 25. siečnja 1854 prije podne u 9 sati svakojake vrsti roba na pod stiečaj padšeg prezaduženika Stjepana Bukala u Zagrebu u dućanu u dugoj ulici pod br. 779 u vrijednosti procjene 360 fr. 14 1/4 kr. sr. putem javne dražbe za gotove novce prodavati, ako ipak prenaznačena roba u

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćeno 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

Zvanična čast

Dne 12. prosinca 1853 izišao je i razposlan XXX. komad „I. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 240. Tergovački i carinski ugovor između Austrije i Pruske.

Br. 241. Obsanu ministra izvanjskih djela od 12. listopada 1853, o pristupu vojvodine modenske i parmanske s jedne strane, i njemačkih od 1. siječnja 1854, s Pruskom u obziru carine sjedinjenih država s druge strane carinskomu i tergovačkomu ugovoru sklopljenom među Austriom i Pruskom od 19. veljače 1853, zatim o obsegu zemljišnom, na koji će se ovaj ugovor upotrebljavati od 1. siječnja 1853.

Dne 20. prosinca 1853 izišao je i razposlan XV. komad „II. razdiela“ zemaljsko-vladnog lista u hrvatsko- i srbosko-njemačkom izdanju za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu. Isti sadržava pod

Br. 60. Naredbu c. k. zemaljskoga poreznoga ravnateljstva od 7. studenoga 1853, o savremenih poreznih popustih s uzroka šteta elementarnih; s nuputkom za podžupanijske (kotarske) urede, kako imaju razvidjati i izkazivati štete elementarne, i obračunavati dozvoljene savremene porezne popuste.

S tursko-ruskoga ratništa.

U Zagrebu, 23. prosinca.

„Triest. Ztg.“ donosi sljedeću važnu berzovnu viest: „U Londonu 20. pros. (Preko Berlina). Sdružena flota ušla je u crno more, da svaku navalu od turskih lukah odvrati.“

Preko Sibinja stigla je druga važna berzovna viest, da je perzijska vlada preko Voroncova 30,000 momakah pomoćne vojske ponudila ruskom caru i zamolila ga, da pošlje jednog ruskog generala.

S donjega Dunava javljaju, da su Rusi 15. o. m. s dva parobroda sa po 10 topovah, 4 vlaške topovane sa po 2 topa i 1,200 mom. navalili na Mačin (blizu Izačke). Time bi Rusi zazbilja poprimili ofenzivu. — Izmedj Krajove i Kalafata traju čarkanja neprestano.

„Srb. Dnev.“ dobio je iz Beograda od 14. prosinca o boju tursko-ruskom, koji je prije nekoliko danah kod Kalafata bio, po izviestju iz Vlaške ovamo prispievšem izviestje sljedeće: Turci, koji su oko Kalafata i na dva sata dalje od Kalafata dobre obkope napravili bili, učine medju sobom dogovor, da pokušaju sreću Ruse iz Krajove iztisući i tako poviše udobnosti za sebe dobiti; no komandant ruski, koji je na nekoliko danah ranije o tom umišljaju turskom petajno izvišten bio, i koji je slabu nadu imao, da će se s malom količinom vojske svoje od napadnja turskog obraniti moći, odmah izviesti o tome knjaza Goršakova i poiste

naputak i pomoć. Turci kao što namjeriše, tako i učiniše. Krenu se dakle na Ruse i dočim ove opaze da izmiču, otisnu se gonit ih; no ovo njihovo gonjenje za kratko je trajalo, jer ujedanput opaze, da im je drugo jedno oddjeljenje Rusah već za ledja zaišlo, pri čemu i oni gonjeni od izmicanja svoga prestanu i tako sa dvie strane počnu Rusi vatru na Turke sipati i tu se strašan boj otvori. Što je od Turakah s bojišta toga izmaklo, to je sve živo letilo k Dunavu; no i Rusi neoklenu već za istima napuste brže Kozake svoje, koji liene one Turke, koji se nisu dočepati mogli prevoza ili nisu spasenje u Dunavu potražili, sa zemljom sravne. Kad su već Rusi i ovdie s Turcima gotovi bili, to ih naposljedku pristojno i s nekoliko kumbarah preko Dunava izprate, od kojih nekoliko kućah u Vidinu planu i s tim se tako tamo svetčano razsvietljenje učini.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Zagrebu. Budući je u ličkoj regimenti radi zločeste pogode posljednja žetva većom stranom zlo izpala, to je sada već medju tamšnjim žiteljstvom pojavila se znamenita oskudica živeža. Čim je njeg. velič. car za ovo saznao, odmah je zapoviediti dostojao, da se u lukama Tërsta, Rieke i Senja što najbrže nakupuje hrane za podporu oskudievajućih graničarskih porodicah. — U sledstvu previše ove zapoviedi nakupovano je u rečenim pristaništima već 10,000 vaganah kukuruza i 1,390 vaganah ječma i u Bag dovezeno, gdje će se razdieliti medju siromake. Dozvoljeno je takodjer, da se polag potrebe još dalja pomoć pruži. Ovom očinskom brigom izbavljeno je sto ličkih obitelji, koje bi se sigurno ove zime najvećim siromaštvom i najgorčom tugom borile bile.

Srbija.

— „Srb. Beogr. novine“ pišu: U Beogradu 16. prosinca. Dosad su se povodom skupljanja nekog čisla turske vojske na bosanskoj granici razni glasovi razprostirali, kao da Serbia i njeno praviteljstvo u neblagovolenju kod visoke porte stoji, i da turska vojska na Srbiju napadati namjerava.

Da su ovakovi glasovi od istine udaljeni, u stanju sme izmedju ostalog osvedočiti i jednim pismom velikog vezira ovdašnjem Mihafisu č. Izet-paši poslanim, koga je dostavierni sadržaj i našem praviteljstvu dostavljen, i koje izrekom glasi: „da je vojska iz Bosne na višegradski most i na druga sa Srbijom graničeca miesta jedino radi čuvanja granice poslana“; — tim se ova lažna izviestja opovrgavaju, i č. Izetpaši od strane njeg. velič. sultana preporučuje: „Da srboskog knjaza i praviteljstvo srbosko o blagonaklonosti blistatelné porte i o želji njenoj, da Srbija i vladanje knjaza srboskog spokojno i stalno bude, uvieri.“ —

Nepropuštamo višeizloženi kratki sadržaj rečenog Sadrazamskog pisma radi uspokojenja naših saotečestvenikah javnosti predati.

Rusija.

— Na predstavljenje kneza namiestnika kneževine Poljske njeg. velič. car Nikola dopustio je poljskome bjeuncu Milaševskom, koji se nalazi u Pruskoj, da se može vratiti u svoj zavičaj.

— Vrhovni policaj varšavski javlja, da je po nalogu kneza namiestnika radi olakšanja skupce naredjeno, da se svaki dan iz vojničkih magazinah izdaje brašno za hlieb garnizonskim pekarnicama, koje će po obću umierenu cieniu prodavati hlieb. Svakom će žitelju biti slobodno u tim pekarnicama kupovati hlieb, ali nitko neće više moći dobiti od 4 funte. Funta hlieba košta za sada 2 sreb. kopejke.

— Neki pjesnik ruski izdao je jednu pjesmu o sadašnjem ratu rusko-turskom, pa ju je posvetio nasljedniku prestola cesareviću Aleksandru a ovaj mu je za to poklonio jedan skupocieni prsten od briljantah.

— Ruska vojna sila još se sastoji dalje iz: (Vidi u predposljednjem broju) 4 inžinirska korpusa, koji su pojedinim korpusima pridruženi: 26 kompaniah za voženje i radnju, 3 brigade sapeurah, 6 brigadah pontonirah, 4 eskadrona pionerah na konjima, 2 parkkolone i još nekolicina uredjenih vojnih zavodah za odhramjenje, kuća za invalide itd., svega: 16 korpusah u 104 distrikta. 73 divizije, 238 brigadah, 318 regimentah, 889 batalionah, 325 bateriah, 1469 eskadronah, 4900 kompaniah, 18 arsenalah 7 fabrikah za oružje, 50 parkkolonah i od prilike 800,000 momakah.

Ruski piešački korpus sastoji se po vojnom lietopisu petrogradskom iz 3 divizije piešakah, svaka divizija ima 2 brigade, a svaka brigada 2 regimente. Tako dakle u jednom piešačkom korpusu ima 12 regimentah piešakah ili strielacah, a svaka regimenta ima 3—4000 momakah. Divizija dakle kavalerie, koja pripada piešačkom korpusu, ima dvie brigade ili 4 regimente, t. j. 2 regimente hulanerah a 3 husarah. Artilerija piešačkog korpusa pravi artilerijsku diviziju od 2 brigade, svaka brigada broji 4 baterie po 12 do 14 topovah, pa tako piešački korpus nosi sa sobom 96 do 112 topovah. Na taj način uredjeni piešački korpus ima sa strielcima, koji su mu pridodani, kozakah i neredovnih konjaničkih regimentah 60,000 momakah.

— „Pr. Cor.“ piše: Počeo je austrijsko praviteljstvo po želji ruskoga kabineta svojim konzulima u osmanskom carstvu preporučilo da zaklanjaju ruske podanike, to je i od strane porte umoljeno c. k. praviteljstvo da pod zaštitu svojih diplomatskih agentah uzme u Rusii živeće turske podanike. Budući je ruski kabinet na to saizvolio, to će na ovaj način i turski i ruski podanici u obim državama, što rat vode, stajati pod zaštitom agentah austrijskih.

Grčka.

— „Allg. Ztg.“ javlja, da je porta postavila na grčkoj granici dva observativna korpusa, svaki sa 12,000 mom. Jedan je pod Said-pašom u Tesalii, a drugi pod sinom janinskoga

paše u Epiru. U sliedstvu toga i gërčko je praviteljstvo dalo od svoje strane jedan jak korpus namjestiti.

Niemačka.

Niemačka savezna skupština, odmorivši se nekoliko nedjeljah, opet je u početku meseca studenoga nastavila svoj posao. Ona je od samih niemačkih velikih silah dobila izjasnenje o političnom položaju tih silah prema istočnoj razmirici, i poslie to uvjerenje, da će te sile biti sasvim neutralne, i da će se tek onda ostaviti svoje neutralnosti, kad bi bilo takvih događajah, prema kojima one nemogu biti neutralne, a da svoje sobstvene interese nepovreda. A od zakonodavnoga posla i od riešavanja spornih stvari u ustavu nema još nikakva rezultata. Ali u mjesto toga ima jedan događaj, koji je pažnju ciele Niemačke na sebe obratio, a to je razpra, koja se u gornjorajnskoj cèrkvenoj oblasti, osobito u Baden-u, i poslie u Nasavi i u eparhiji fuldijskoga episkopa zametnula izmèdja rimokatoličke cèrkve i dèržave i koja je već dosta opasna postala.

Francuzka.

Iz Pariza. Mnogo se je ovdie govorilo o niekom savezu ozbiljnom i ugovornom izmèdju Francezke i Englezke. Taj savez ili ugovor imao bi obvezati obe dèržave, da zajedno sve rade; zajedno da napadaju, i što je na svaki način moralo im biti glavno, da zajedno Turcima protivu Rusah pomažu. Plan i ponuda toga saveza kaže se da je izašla od cara francezkog Napoleona. Zbog toga je poslanik njegov Vavleviski iz Londona u Fontenoblo bio pozvan i tu dvie nedjelje danah ostao. Najposlie iz svega nije moglo biti ništa, i to zbog toga, što se to praviteljstvu englezkom nije dopadalo i što je, kao što se sad vidi, izbjegavalo takav korak učiniti. — Dok se je o tome radilo, dotle se je na teatru u Parizu, na koi car dolazi, predstavljalo kako se Francezi i Rusi tuku i kako Francezi nad daleko većim brojem Kozakah pobiede održavaju. Sama podticanja protiv Rusie.

Sad je sve to leglo i u mjesto takovih planovah, savezah i drugih demonstracijah traži se savez sa niemačkim silama, ali u blažiem tonu. Ta okolnost dovoljno je jamstvo, da je praviteljstvo spram Rusie omeklo. Radi se sad na takovom zajedničkom dogovoru sve četiri sile, a vidit će se skoro hoćeli i kakvog će uspijeha biti. — Misli se i to, da je kralj belgijski Leopold povod i uzrok, što kraljica nije na tiesni savez s Francezkom pristati htjela. — Koleru je od nekog vremena u Parizu pojavila se i biesni jako. Po selima je bieda i nevolja zbog oskudice u hrani. Tèrgovina je jako spala. Dvor francezki misli da je malo sa svojim dvorskim svetčanostima oživi. Iz Liona je došla jedna deputacia, koja je carici usudila se podneti nieku izvanrednu haljinicu carsku na poklon.

Jedne francezke novine javljaju da je nedavno na tržištu u Sat. Gonsieru izložio nieko carev lik, koji je bio ružno izlikan pa pod njim napisano najveće gèrdnje protiv cara. Kod tog su lika još bili izlikani krinovi i rieči: „Živio Henrik V.“ Ovo istina nije nikoga nzbunilo, ali se tek vidi kako smutljivci n spavaju i kako traže priliku da nabude sadašnjem caru.

Velika Britanija i Iraka.

I sinovi Izraela počeli su se javljati kao neprijatelji ruski, a prijatelji turski. Oni imaju svoj židovski list, i u tom oni naklonost svoju sultanu pokazuju. Namik-paši pak neće da dadu novacah u zakup. Oni pripoviedaju u tom listu, kako je u Bukureštu hristijanin jedan došao u sinagogu i zgrabio židova za bradu i izlukao sèto, što je svirao u rog.

Nieki historik englezki Alizon piše historiu od kako je Napoleon I. sa prestola pao, pa do dok Napoleon III. nije se na njega popeo. U toj historiji gèrdi on Rusiu strašno. Svima im je sad Rusia kriva i cèrna, a prie im je bila sveta i pravedna. Da pojedini ljudi mogu poluditi, stvar je već moguća, ali da čitavi čopori zalude, redko je pojavljeno. Englezima, koji su to-

bože nieki hristijani, Rusia je divljačna i barbarska zato, što traži slobodu hristijanima, a Turci, strašilo ovo sve Europe, koji hristijano dave, čisti su im, pravedni i čoviečni. Tu valja kazati: s bogom pamet.

Službeno bèrzojavno objavljeno bečko burze od 23 prosinca 1853

Tečaj dèr. papirah.	u sr.	Tečaj mienh.	kratak rok
Dèržav. obveznice sa 5 pct.	93%	Amsterdam za 100 holan. f. (97	2 mias.
„ od g. 1852 „ 4 1/2 „	82%	Augsb. za 100 f. current.	3 mias.
„ „ „ 3 „		Berlin za 100 prus. talirah	2 mias.
„ „ „ 2 1/2 „		Vratislava za 100 pr. tal.	2 mias.
Izručeno ob. ob. „ 6 „		Frankfurt na Mainu za 120	2 mias.
dvor. komore od „ 5 „		Genovaza 300 piemont. lirah	2 mias.
prisilnog zajma „ 4 1/2 „		Hamburg za 100 mar. ban.	2 mias.
Kranjako, orar. „ 4 „		Lipsko za 100 forintih	2 mias.
ob. od Tirola, Vo- „ 3 „		Livorno za 300 tosk. lirah	2 mias.
rarlberga i Salz. „ 2 „		London za 1 funt sterl.	2 mias.
Obveznice lomb.-mletačkog zajma do g. 1850 „ 5%		Lyon za 300 fr.	3 mias.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f. 1839 „ 100 „	136 1/2	Milan za 300 austr. lirah	2 mias.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.		Marseille za 300 frank.	2 mias.
„ „ „ 2 „		Pariz za 300 frank.	2 mias.
„ obće i ugar. dv. komore, starih lom. dugovah „ 2 1/2 „		Prag za 100 for.	1 mias.
„ Fiorenci i Genui učinj. zajma „ 1 1/2 „		Tèrzt za 100 for.	3 mias.
„ galicke „ 2 „		Mletci za 300 austr. lirah	1 mias.
„ „ „ 1 1/2 „		Bukurešt za 1 for. parah	3 mias.
Obvez. u Frankfurta i Holandiu-činj. zajma „ 4 „		Carigrad za 1 for. parah	31 dan
„ stalibah austr. nad i pod Ensom, českih, moravskih, slo- „ 3 „		Smyrna za 1 for. parah	31 dan
„ „ „ 2 1/2 „			
„ „ „ 2 „			
„ „ „ 1 1/2 „			
Obveznice zemljišnog odkupa „ 5% „	02	Tečaj novca	
Naputnice rednišnje blagajne		Carški dukati	
Godišnji disconto		Zajam od 1851	
Bank-akcie komad po	1386	Slovo A „	
		„ B „	
		Lombardski	
Dionice.			
Sieverne željez. po 1000 fr.	2370	Krak.-g. sloške po 100 t.	
Bečko-glog. želj. „ 500 „	870	Aust. dun. parob. 500 f.	632
Sopr.-W.-Neud. ž. „ 200 „		Aust. Lio. u Tèrztu 500 „	633
Budiej.-Gm. Linz. ž. „ 250 „		Bud.-pešt. lančan. 500 „	
Požun.-tèrn. 1. izd. „ 290 „		Galič. založn. 4% „ za 100 „	
2. izd. „ „		Srećke Esterhazie 40 „	
danja s pèrvinstvom „ 200 „			

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2923/19320 (25—B.V.) (3—1)

Kundmachung.

Von dem k. k. österr. General-Consulate für das Fürstenthum Serbien, wird über das gesammte hierorts befindliche mobilar Vermögen des k. k. Unterthans und Specereiwaarenhändlers Karl Kralovansky aus Pössing im Pressburger-Comitate der Concurser eröffnet.

Wer an diese Concurssmassa eine was immer für Namen habende Forderung zu stellen sich für berechtigt hält, hat dieselbe mittelst einer Klage wider den ex officio Concurssmassa-Vertreter Herrn Benjamin Rosmirovic bei diesem General-Consulate bis 31. Mai 1854 anzumelden, und in der Klage nicht nur die Richtigkeit der Forderung, sondern auch das Recht, Kraft dessen er in diese und jene Klasse gesetzt zu werden verlangt, zu erweisen; widrigenfalls nach Verlauf des obbestimmten Tages Niemand mehr gehört werden würde, und jene, die ihre Forderung bis dahin nicht angemeldet hätten, in Rücksicht des gesammten zur Concurssmassa gehörigen Vermögen ohne aller Ausnahme auch dann werden abgewiesen werden, wenn ihnen wirklich ein Compensationsrecht gebührte, wenn sie ein eigenthümliches Gut aus der Massa zu fordern hätten, oder wenn sie ihre Forderung auf ein liegendes Gut sichergestellt wäre, so zwar, dass solche Gläubiger vielmehr, wenn sie etwas in die Massa schuldig sein sollten, die Schuld ungehindert des Compensationsrechtthums oder Pfandrechtes, das ihnen sonst gebührt hätte, zu berichtigen verhalten werden würden.

Belgrad am 13. December 1853.

K. k. General-Consul v. Radosavljević, m. p. Oberstlieutenant.

Br. 5266. (382—Izv.) (3—1)

Izrok.

Na molbu pl. Mikule Martinkovića od svete Ane po g. odvjetniku Vatroslavu Germanu podnešene, dozvoljene su na imetak i to na kuće i kućišta, vinograde, kolosieke, oranice i sienokoše plemenitih Franje i Stjepana Martinkovića, od svete

Ané žiteljah, javne dražbe, za koje se sliedeći roki opredieljuju, te naime kod pl. Franje Martinkovića 10. veljače 1854 pèrvi, a drugi i posljednji 10. meseca ožujka 1854; a kod pl. Stjepana Martinkovića za dan 11. meseca veljače pèrvi, a dne 11. meseca ožujka 1854 drugi i posljednji, kod oba dvaju ipak poslie podne u zakonitih urah, pod tim pak uvietom, da ako se rečena imućva nebi mogla na pèrvoj dražbi nad cienom razprodati, da se budu takova na drugoj i javnoj dražbi i izpod cienne za gotove novce prodavala.

Napokon na temelju §. 509. g. p. pozivlju se svikolici vieroavnici, koji na rečena imućva kakovo pravo zaloga bi imali, da takovo kod ovog suda do rečenog roga najaviti nepropuste.

C. kr. kot. sud u Jastrebarskoj dne 13. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 5268.

Izrok.

Na molbu gospoje Cicilie udove Kuković rođene Bunjevac po g. odvjetniku Vatroslavu Germanu podnešenu dozvoljene su na imetak i to na kuću, kućište i štale, zatim oranice, sienokoše i dva konja sudbeno na 1575 fr. procienita na bratju Jurica i Jandrića Rataićah iz Selca pri Karlovcu žiteljah, javne dražbe, za koje se sliedeći roki opredieljuju, te naime 13. meseca veljače pèrvi, a drugi i posljednji 13. meseca ožujka 1854 poslie podne u zakonitih urah pod tim ipak uvietom, da ako se rečena imućva nebi mogla na pèrvoj dražbi nad cienom razprodati, da se budu takova na drugoj javnoj dražbi izpod cienne za gotove novce prodavala.

Napokon na temelju §. 509. g. p. pozivlju se svikolici vieroavnici, koji bi na rečena imućva kakovo pravo imali, da takovo kod ovog suda do rečenog roka najaviti nepropuste.

C. kr. kot. sud u Jastrebarskoj dne 13. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 5416. (387—Izv.)

(3—1)

Dražbeni izrok.

Od c. k. kot. suda jastrebarskog daje se ovim do znanja, da se je uslied molbe Dragutina Polca, podnešene dne 2. prosinca 1853 pod br. 5416, u parbi proti Marku Borkoviću inače Boden u Cvetkoviću javna sudbena dražba celog sudbeno plienjenog i na 739 fr. procienjenog u Cvetkoviću ležećeg, iz kuće, kućišta, vèrta, oranica, sienokošah sastojecg selišta dozvolila, i u tu svèrhu pèrve dražbe rok na 20. veljače 1854, a druge dražbe rok na 20. ožujka 1854 u 3 ure poslie podne na licu miesta opredielio, i to s tim dodatkom, da će se upitno selište samo kod druge dražbe i izpod procienne prodati; — kupovati želeći mogu dražbene uviete ugledati kod ovog sudišta, ili u vrijeme dražbe na licu miesta.

Zajedno pozivlju se svi, kojim na rečeno selište hipotekarno kakovo pravo pripada, da se do prodaje ovih nepokretnostih ovome sudištu prijave, jer će se inače takovo po smislu §. 510. g. p. postupiti.

C. kr. kotarski sud jastrebarski dne 20. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 5070. (22—D.S.)

(1—1)

Objava

Gjuro Bedenko, gradjan samoborski, dobio je od podpisanog ravnateljstva na godinu danah dozvolu, da slobodno dèrži dostavnik, koi će triputa preko nedjelje izmedju Zagreba i Samobora polaziti.

Što se ovime do znanja stavlja time, da se dalje odredbe o toj vožnji, tarifi itd. u dotičnoj objavi toga poduzetja nalaze.

C. k. herv. slav. ravnateljstvo poštah.

OGLASNIK.

(209—DP.)

(2—2)

Bielih čisto platnenih košuljah bečkog diela sa fino izradjenim kolierom, rukavi i pèrsi: od polufinog platna 1 košulja po 4 f. 30 kr. „ finog „ 1 „ „ 6 „ — „ „ čisto finog „ 1 „ „ 7 „ — „ Nadalje bojadisanih pamučnih košuljah bečkog kroja:

srednje fele 1 košulja po 2 f. — kr.

fine „ 1 „ „ 2 „ 30 „

čisto fine „ 1 „ „ 3 „ — „

moći je dobiti veliki izbor kod Gjuro Černadka u Stankovićevoj kući na tèrgu Jellačića bana u Zagrebu.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze
svaki dan izvanredno
nadijele i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
arobra. — Za vanjske,
kojim se poštom
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr.—

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštenina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebno
članke plaćaju se 10
linijah 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 26. prosinca.

„Pr. Cor.“ od 23. o. m. potvrđuje, da je sružena flota zapadnih silah ušla je u crno more s nalogom, da turske obale obezbiedi od navalah ruske flote. Isti list dodaje, da je Engleska prije izvijestila car. ruski kabinet, da će ruska navala na turske luke imati to sliedstvo, da sružene flote udju u crno more.

„Oest. Cor.“ prati ovu depešu sliedećom primietbom: „Viest „Preuss. Korrespondenz“, da je naime francusko-englezka flota ušla u crno more, priobćili su, kako je poznato, prije nekoliko danah londonski listovi. No budući su ovamo (u Beč) stigla izvijestja iz Carigrada od 15. o. m., koja ništa nespominju o tom, da bi sružene flote ušle bile u crno more (što se je u Londonu 20. a u Berlinu 23. tvrdilo), to se rečena viest biti posve netemeljita.“

Po niekom trgovackom pismu iz Jassa javlja „Wanderer“, da su Rusi dobili zapovjed, da 20. o. m. predju Dunav. Viest ova biva tim vjerojatnija, što izvijestja bukureštka od 20. donose, da se 3. vojni sbor primiće istočnoj granici, dočim Danenbergov sbor iz Bukurešta polazi prema maloj Vlaškoj. Tako je danas onamo otišla jedna piosacka divizija, a dva bataillona strielacah s mostovnom spravom krenuše prema Braili, gdje će po svoj prilici posiesti tamošnje mnogobrojne otoke na Dunavu.

Ruske novine donose obširne bulletine o poznatoj najnovijoj pobjedi u Azii. — Knez Bebutov napao je 1. pros. (19. stud.) s 9.800 m. i 32 top. kod potoka Kadiklar (uz drum prema Karsu) na Abdi-pašu, koji je sa sobom imao 36.000 mom. (među tima 24.000 uredne vojske) i 46 topovah, te ga poslie živahne bitke u bieg natierao. Rusi su osvojili 24 topa, do 10 barjakah i cijeli turski logor.

„Lloyd“ piše: Po viestima iz Carigrada od 16. o. m. stigla je ona nota bečke konferencie i Rešidpaša dao je poslanicima vele-vlastima miroljubiva osiguranja. Flota nije do toga dana još ušla u crno more, a i Turci nisu se, ni nadali, da će posred sadanjih okolnostih ona i ući.

I „Indepen. Belge“ donosi iz Beča berzovajnu viest, da su od lorda Redcliffe iz Carigrada prispjela izvijestja, po kojima je porta pripravna upuštati se u pregovore o miru.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećaje nadalje:

(Zvjezdom naznačeni platiše.)

	za glavnicu	godišnji pri- nesi
G. Bauffleur načelnik c.k. gradi- teljstva	10	10
„Thyr c.k. grad. nadz.	5	5
„Tysonsky c.k. Ing.	—	2
„Berdarić „	10	5

„Eggersdorfer „ na novo	—	10
„Kárász c.k. Ing.	—	2
„Bertić „ Asistent	1	—
„Greuter „	—	2
„Utješenić „	2	2
„Kovačević „	2	2
„Maurović „	1	—
„Felbinger A. „	1	3
„Lahický Bau Elev	1	1
„Polévka „	—	3
„G. Reitz „	—	12
„Pogorelec „	—	1
„Jeras „	1	—
„Tomićić rač. savjetnik	10	—
„A. DeFranceschi	4	—
„Građeg tajnik	—	6
„Bučer „	—	3
„Gavranić Mihalj *	5	—
„J. Šafran *	2	—
„L. Popović jednu narodnog doma akciju pred.	25	—
„C. Rauth *	25	—
Gospoja Szegibaky Ana *	2	—
G. J. Huter *	5	—
„F. Marsch *	2	—
„P. Klaić *	1	2
„J. Boor	—	2
„A. Jezerinac	—	2
„Magulec i Šivianović	—	2
„S. Podgorsky	—	2
„M. Perinovec	—	4
„B. V. Terzić	2	2
„S. Cigler	—	1
„P. Kipić	—	2
„S. Plahutar	—	1
„J. Rosenberg *	—	1
„J. N. Ohlledal *	5	—
„S. Našić *	1	—
„Juraj Popović *	130 k.	—
„Süssmilch *	1	—
„F. Kovacic	10	—
„V. Kornfeind	3	3
„J. Golub *	1	2
„J. De Santolo	—	5
„A. Krajačić obodvoje platio	1	1
„G. Gempinger	—	12
„Ložnjak	—	1
„Osteršek	—	1
„F. Godler	—	1
„M. Slobodec	—	130
„P. Pump *	1	1
„Šajatović c.k. četnik *	2	—
„Pitter „ *	2	—
„Krasch „ satnik *	1	—
„Richter „ podporuč. *	—	20 k.
„Klein „ *	—	30
„Štrommer „ poručik *	—	30

Pod brojem Narodnih Novinah 271 dobro-
tom ovdašnjeg c.k. vrhovnog pobočništva u-
pisanim prinescim, takodjer pridonio je ne-
davnica od nas razstavljen slav. regiment nadv.
Sigismund, i potom ostavio liepi spomen svojih
plemenitih čutjenah. *

Stjepan Pogledić, Kamauf,
predstav. i župnik. načelnik.

Bosna i Hercegovina.

— Iz Sarajeva od 7. prosinca pišu Sveto-
vidu: Skoro je ovdje po džamijah čitao se nie-
kakav Gaszi ferman, tj. radostne viesti s ratišta,
da Dova caru i vojničtvu svuda je činjena, koju
nije propustio učiniti naš mitropolit Prokopie u
ovdašnjoj crkvi, odsluživši božanstvenu službu
na sv. Arangjela, pri kojoj je i jedno slovo go-
vorio (turskim, grčkim i nešto sèrbskim jezi-
kom) o viernosti k caru i dužnosti podaničkoj,
preporučujući da se narod neprestano bogu moli,
za da njegovo vojničtvo sretno nad nepriate-
ljem. — Rusom — pobjedu odèrži, pri svršet-
ku ovih, derao je se iza svega glasa, da živi
car Abdul-Medžid, njegovi ministri i da bog
ohrabri njegovo vojničtvo i kao pobieditelja pro-
slavi i t.d.; pri čem smiešno je bilo, da nitko u
narodu nije htio govoriti amen; na ovo muča-
nje on se strašno razjari, sèrdito službu do-
vèrši i čitav je dan zbog toga od groznice bo-
lova. (U daljem dopisu opisuju se zloupotreb-
ljanja ovoga vladika.)

Talijanska.

Iz Turina. Turinski list „Parlamento“ u
poluslužbenom jednom članku izjavljuje, da vlada
misli započetim pravcem u crkvenim promie-
nama napredovati, i da od toga neće je odvratiti
moći protivljenja dvora rimskog. Sada u Pie-
montu nahodi se 41 biskupia, izmedju kojih 6
nadbiskupiah. Vlada hoće da se broj biskupiah
zbiže na 7, kao što je bilo u gornjoj Talijanskoj
uz Napoleonovu vladu; ona pak neiste da se
odmah ukinu 34 biskupie, nego s vremenom
kada današnji glavoredovnici izumru. Dalje iz-
javljuje da s dobrima, što biskupijama i paro-
kijama pripadaju, upravlja samo kraljevsko-apo-
stolski ekonomat.

— Pišu iz Rima pod 26. studenoga u turin-
skom jednom listu, da je rimsko redarstvo po-
zatvorale noću 23. mnoge političke prestupnike.
Imena najznamenitijih od njih jesu: Mazzoni Ce-
sare, posiednik, posobni tajnik englezkog kon-
zula; Gigli Vice i Lipari Gašpar, bivši kapetani
topništva; Berni Angelo, slikar i pjesmar; Ru-
del učenik liekarstva; Truki, činovnik kod upra-
vničtva duhana i soli; Lorencini, poštarski či-
novnik; Croce, bivši častnik mieračah; Piccioni
Salvatore, vlastnik jedne tvornice duhana, gdje
se jednom držale skupština smutljivacah.

— Pismo jedno iz Rima, koje priobćuje „Allg.
Ztg.“ evo kako glasi:

„Za zbilja govori se, da će kardinal An-
tonelli dati ostavku na službu, za kojom će po
svoj prilici sliediti ostavka i ostalih svetovnih
članovah ministarstva, jer se ovoj gospodi pred-
bacuje, što se sadašnje financie nahode u tie-
snom stanju, i što bakreni novac od nedavna
skovani neima svoje imenovne vrijednosti.

Tarska stvar nahodi u Rimu mnogo privër-
ženikah; zato vlada smatra ovu demonstraciju
kao pobunu kakovu.“

— Ticinski list javlja po glasu iz Rima, da
će sva francuska vojska u Talijanskoj sakupiti
se u Rimu i Civitavekii. Ta okolnost, što fran-
cuske posade odlaze iz Viterba i Civitacastela-

— „Corr. it.“ javlja po dobivenom izviestju iz Odece, da se Rusi spremaju življe za boj, i da će ruska vojska, sva je prišla, još ove zime preći Dunav. Glasovima o primirju slabo se vjerovati može. Ruska vojska namisli ostaviti kneževine, a to svjedoči naimenovanje kneza Badberga, za vladaoce istih kneževina. Vejska jednako odlazi odavdie. Kažu da će u Odesu doći Car Nikola, sff ja nevierujem. Misirska flota već je otišla od kraja. Ratna izviestja mi dobivamo ovdje tek iz Petrograda.

U Londonu, u engleskom pristaništu Portsmouthu nalaze se dvie vojene ladje ruske na opravci. Jedna je tač gotova, a druga će biti skoro. Ladjama ovima dali su Englezi u tom pristaništu prvo mjesto, s kapetanima šest la-
dijah utopili su kao gostima svoje prve ladje. Kao što u Londonu ima mnogo poljskih biegun-
naca, ovi su ladje i oko ladji i oko prostih mornaraka ruskih. Biegunci traže, da se u čem
god Rusii osvete. U toj su namjeri oni sedmo-
riest mornaraka ruskih opejili rekiem i oderlatili ih, da od svojih ladjah bieže. Oficiri ruski to
opaze, jedan se otisne za njima, uame englen-
skog policaja u pomoć i odmah stigao i vratio
biegunce. Englezi, koji su se protiv Ruske spol-
oiti, sad dignu vik, kako da se dopusti da se
ovi biegunci hvataju, kad je to protivno sakonu
engleskom. Štog toga je bilo velikog sijaset.
Najposlije je i oficir ruski i policaj engleski zvan
na neki sud. Rus nije htio za taj sud znati.
Kako je policaj prošao, to se još nezna.

— Nesrećne posljedice političkoga i vjeroznanjskoga fanatizma (velik „Times“) još nemogu sasvim da shvate i ponuditi oni, što povjereno smatraju moć tih strašila. Samo od zanečenih misli, koje podpaljuju u nesmišlenim svojim žrtvama, možemo poznati način, kako nesreća traži uvijek nova ala. . . . Dade uzreka ovim našim opazkama nieko pismo, koje se našlo kod Felice Orsini, poglavlje narodne bande br. 2, koje na to smiera, da pobuna zametne u Luniganskoj pokrajini, kao i druga pisma od rečene čitave pisanu, što je ista vlast uhvatila. Ona pokrajina sastavljena je iz zemaljah, što jednom pripadahu Modeni, Parmi i Piemontu. Tražilo se je pobunu zametnuti u svim onim kotarima.

U pisanu jednom, što se našli kod Orsina
u Serrani, medješnom gradu Pietmontu, nalazimo
poštu jedan papišani od Mazzina, da se po-
bruna zametne, kao ona, koje su pohvatili u Mi-
lana uetnici.

Pri koncu poziva ova je paslevica: „**než, nenađeno upotrebljen, koristno diehuje i pušku zamjenjuje.**“ Ovakova privatna otkrivenja sadržava i dnevna zapovied istog Felice Orsini u pravljena sredinskoj Takaschoj. Prvi članak istog pisma glasi, da se svaki neprijatelj smekroti tina. Drugi članak prošire takovu zapovied na sve Talijane, koji bi posredno ili neposredno neprijatelje pomagali. Peti članak tečenog pisma od Felice dieći glasi ovako :

... "The pismeno ili putem listova, ili ustno-
no, sklonili trani na takova načela, koja pod
izgovorom slobode nu to: smieraju, da razder
načelo vojske smetljivacah zametne, ili: kol bi
smetao vojna preduzacija, da se usriediti ima.
Za 12 svih helvao ima se uhvatiti, osadi i o-
suda izverili."

Opaka ova pisma uhvatjena su i protiv samog austrijskog cara, kao i protiv ustavnog parlamenta. — Mazzinovi privrženici neću u ovom nikakve razlike. — Kad se sloupotrebljuje ime slobode, i navodi prosti naredb na slobodu i državine, sve to radi na sloupodobu i prava njegova. Nek se odere oni, što protustave, nek se smakne protivnik: sloboda je odredila mejuđu. Svaki način vlade, kakov mu drago on bio, osudioje se i uništen se ima, i to na najstrašnij način. Najprije nenudno napadati, ali kad na oni ginu, kako što hrebri i valjani čestnik napadala protivnika svog, nego svoju vlastitu.

ki kao što čini poznati i potišteni razbojnik. Nož valja da bude oružje, preporodjenje Talianske. Izdajnički upotrebljavajući ga, ono mora dostignuti željenu svrhu svoja. Maaznat, ovi izgled kriposti smutljivaca, propisuje načina, kako se nož upotrebljavati ima. I onda, kad nož poslaži, i kad puška ubijenog vojnika bude plaća kervništva, hoće li razbojnik ovu pušku upotrebiti? Netreba da šteti neprijatelja svog; istoj sebi valja da podvèrgne i svojeg čovjeka, koji je njemu na ruku išao. Svakom dobitju smutljivaca ima predhoditi potajno ubojstvo, a za njim javno proliće kervi. Poviestničke knjige u naj-tavniim svojim listovima nepokazuju, da je bilo rata, kod se je vođilo po takovim načelima, koja bez stida uče i njih se pridržavaju novi preporodioci Europe. Nož protiv straži, koja se menada izdaje; bajaneta protiv obezoružanog protivniku! — Ovim načinom nadaje se zadobiti slobodu Talianskoj; i ovo zvišersko okrutništvo, koje preporučuju protiv neprijatelju, ništa je prama svojevremenoj neograničenom okrutništvu, koga se moraju izmedju sebe smutljivci pridržavati. Tko na koi mu drago način sije načela, koja na to idu, da razdor radjaju, taj mora ubitrijen biti; i bojeći se da ova zapovied nije dosta jasna, odredjeno je, da neima proteći 12 urih vremena edkad prestupnika uhvate i pogube!

Dakle nikakova milosrđja prema neprijatelja; nikakove pravice između njihovih četa! Osveta okrutna i neumolima osuda! Izejnička smrt za neprijatelja a sudbena za prijatelja! — Ovo su zadatci i načela; ove je postupanje, kojim Talijanska mora doći do slobode, kojim će se mir, sloga i jedinstvo utemeljiti među njezinim stanovnicima!

Istinu valja reći, da bi neoprostimi grieh bit, kad bi se kazalo, da ovi junaci, koji su se toliko kèrvi nasitili, nezaslužuju slavedobitni biti! Dok smutljiva Talianska ovakova èutjenja imala bude, Radecki mirni sanek boraviti može.

— Namikpaša prispio je iz Pariza u London.
— Dopisnik jedan „Medicin. Wochenschrifta“,
koi kao liekar služi u turskoj vojsci, veli, da
je poginulo od početka rata pa do sada 4000
Turakah. Kolere je sasvim gotovo nestalo u
turskoj vojsci.

— Ministarskom jednom naredbom opoziva se zatvor katoličkih sveštenikah badenske velike vojvodovine.

— Po stigavšem konzularnom izviestju uk-
nuta je zabrana izvoza hrane iz Tripolisa i iz
svojegve okoline, ali je praviteljstvo u isto vri-
eme objavilo, da, u slučaju ako hrana poskupi,
to će ono opet izvoz zabraniti.

— Francuske se novine raduju, što je skoro u svim departamentima zemlja uzorana i što je hrana po 3 i 4 franka u cieći pala.

— U Galicii pojavilo se mnogo kurjaka, koji su tako slobodni, te ulaze u sela i dave mervu. Govore, da su kurjaci zato mnogobrojno u Galicii pokazali se, što je u Rusii velika potjera na kurjacima, pak tako bieže preko granice.

№. 15954.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden k. k. Hauptsatz- und Zollamte II. Klasse ist die Stelle des Waaren-Revisors, mit welcher der Jahresgehalt von Vierhundert Gulden C. M. und der Genuss des Quartiergeldes von Einhundert Sechzig Gulden mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, zu Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis Ende Jänner 1854. ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche innerhalb der genannten Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Warasdin einzubringen, und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bis-

herige Dienstleistung, die Kenntnisse der deutschen und kroatischen- oder einer verwandten slavischen Sprache, über die sich in der Waarenkunde und Zollmanipulation erworbene Kenntnisse gehörig auszuweisen und anzugeben, in welcher Art sie die vorgeschriebene Kautions zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Amtsbereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Finnis am 16. December 1853.

**Von der k. k. kroatisch-slavonischen
Finanz-Landes-Direction.**

Nr. 2923/19320 (25—B.V.)

(3-2)

Von dem k. k. österr. General-Consulate für das Fürstenthum Serbien, wird über das gesammte hierorts befindliche mobilar Vermögen des k. k. Unterthans und Specereiwaarenhändlers Karl Kralovansky aus Pössing im Pressburger-Comitate der Conkurs eröffnet.

Wer an diese Concursmassa eine was immer für Namen habende Forderung zu stellen sich für berechtigt hält, hat dieselbe mittelst einer Klage wider den ex officio Concursmassa-Vertreter Herrn Benjamin Rosmirović bei diesem General-Consulate bis 31. Mai 1854 anzumelden, und in der Klage nicht nur die Richtigkeit der Forderung, sondern auch das Recht, Kraft dessen er in diese und jene Klasse gesetzt zu werden verlangt, zu erweisen; widrigens nach Verlauf des obbestimmten Tages Niemand mehr gehört werden würde, und jene, die ihre Forderung bis dahin nicht angemeldet hätten, in Rücksicht des gesammten zur Concursmassa gehörigen Vermögen ohne aller Ausnahme auch dann werden abgewiesen werden, wenn ihnen wirklich ein Compensationsrecht gebührte, wenn sie ein eigenthümliches Gut aus der Massa zu fordern hätten, oder wenn sie ihre Forderung auf ein liegendes Gut sichergestellt wäre, so zwar, dass solche Gläubiger vielmehr, wenn sie etwas in die Massa schuldig sein sollten, die Schuld ungehindert des Compensationseigenthums- oder Pfandrechtes, das ihnen sonst gebührt hätte, zu berichtigen verhalten werden würden.

Belgrad am 13. December 1853.

K. k. General-Consul v. Radonavljević, m. p.
Oberstlieutenant.

**Službeno berzovavno objavljeno bečke burze
od 24. prosinca 1853.**

Tečaj dšk. papirah.		u sr.	Tečaj mienb.		kratak
Dériav. obveznice sa 5 pct.		93%	Amsterdam za sr.		roh
" od g. 1852 " 5 "		83%	100 holan. f. (97		2 mics.
" " " 4 1/2 "			Augsburg za		Use
" " " 4 "			100 f. current 116 1/4		3 mics
" " " 3 "			Berlin za 100		
" " " 2 1/2 "			prus. talirah		2 mics
(zvudeneobv.,obv.			Vratielava za		
dvor. komore od			100 pr. tal.		2 mics.
prišilnog zajma u			Frankfurt na		kr. rok
Krnjskoj, orar.			Mainu za 120 115		3 mics.
ob. od Tirola, Vo-			Genova za 300		kr. rok
rarilberga i Salab.			piemont. lirah		3 mics.
			Hamburg za		kr. rok
			100 mar. ban. 85%		2 mics.
Obveznice lomb.-metlačkog			Lipso za 100		sa saj.
zajma de g. 1850 " 5%			forintih		3 mics.
Zajam s vad. g. 1834 za 100 f.		233 1/2	Livorno za 300		kr. rok
" 1839 " 100 "		136 1/2	tosk. lirah		2 mics.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.			London za 1		kr rok
" " " 2 1/2 "			funt sterl.		2 mics.
" " " 2 "			Lyon za 300 fr.		3 mics.
Obveznice { obće i ugar. dv. sa 3 "			Milan za 300		
{ komore, starih			austr. lirah		2 mics.
{ lom. dugovah, u			Marseille za		
{ Fiorentini Genai			300 frank.		3 mics.
{ ušmjenog zajma,			Paris za 300		kr. rok
{ galieko " 2 1/2 "			frank.		3 mics.
{ " 2 "			Prag za 100		
{ " 1 1/2 "			for.		
Obvezn. u Frank-		sa 5 pct.	Térzt za 100		1 mics.
furtu i Holandi-		" 4 1/2 "	for.		3 mics.
činjenoga zajma,		" 4 "	Mleoci za 500		1 mics.
			austr. lirah		3 mics.
Obveznice { stalnih austr.			Bukurešt za 1		
{ nad i pod En-			for. parah		31 dan
{ som, čeških,		" 3 "	Carigrad za 1		
{ moravskih, slo-		" 3 1/2 "	for. parah		31 dan
{ škkih, itajerskih		" 2 1/2 "	Smyrna za 1		
{ oružnih, hronj		" 2 "	for. parah		31 dan
{ skih, zoričkih,		" 1 1/2 "			
{ bečkoga ober-					
{ kammeranta.					
Obveznice zemljišnog			Točaj novpe		
odkupa " 5%			Cerski dukati		
Naputnice redilnje blagejme			Zajam od 1851		
Godišnji disconto			Slovo A		
Bank-akcie komad po		1336	Slovo B		
			Lothardenki		
D i o m i c e.					
Sieverne željez. po		1000 fr.	2365	Krak.-g. sloške po 100t.	
Bečko-glog. želj. " 500 "				Aust. dun. parob. 500 f.	
Sopr.-W.-Neud. ž. " 200 "				Aust. llo. u Těrstu 500 "	
Budij. -Gm. Linz ž. " 250 "				Bud.-pešt. lamdan. 300 "	
Pošan.-těr. 1. izd. " 250 "				Galici. založn. 4% za 100	
" 2. izd. " 250 "				Sroček Esterhazis 40.	
Činja s pčrvenjivam, 300 "					

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase predieljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne blanko platjase do 10 linija 20 kr. sr. dalje pako od svake posljednje linije 1 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođduće polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

3 tursko-ruskoga ratlišta.

U Zagrebu, 27. prosinca.

Prostor ratnoga pozorišta pruža se sve dalje i dalje. Od Dunava tla do indijskog mora već se je razširio. Osim Perzie ustaju sad s jedne strane zemlje Chiva i Bokhara, a s druge se Afghanistan i englezka India upliću se sve to više u pozorje velike drame. Tako viesti, dopiruće iz Bombaya do 20. studenoga, javljaju, da je iz Pešavera izaslan vojska na sievero-zapadnu granicu, da kod klanca Kohat sagradi tvrđju. A poznato je već, da šah perzijski skuplja silnu vojsku od 30.000 mom. s mnogobrojnim topničtvom na sievernoj medji svoga carstva. Drugi glasovi pako donose, da je jedno oddieljenje ruske vojske u Chivu stiglo i tvrđju Ahmezen razorilo, i da sada sredstvom svoje poznate parobrodarske ekspedicije iz Aralskog jezera, plovi u Oksus prema Bokhari i Chivi; zajedno javlja se o novom poduzetju Indo-englezah protiv Kabulu.

I „Journal de Constantin.“ potvrđjuje, da je englezki zastupnik prekinuo svako obćenje s perzijskom vladom radi pogibelnih manevrah, koje Rusia u Perzii proizvodi. Turski poslanik u Teheranu, Ahmed Vefik Efendi, otišao je takodjer iz Teherana, isto tako i perzijski zastupnik iz Carigrada, predbižno u Bagdad.

Po viestima iz Kaira od 15. o. m. bërđjani su Abisinski protierali Turke iz pristaništaih gradovah Masove i Hankika. — Dërđjavni upravljatelj turskih pokrajina u Azii dobio je nalog, da landšturm organizira i istočnu granicu prema Perzii posiedne.

Iz Bukurešta od 16. o. m. pišu, da je do 34.000 mom. od 3. vojnog sbora opredieljeno za malu Vlašku. Vojska ova neprestano maršira, te svaki dan prodje ovuda 1.000–1500 m. Na drumu iz Bukurešta u Krajuvu ustrojena su tri velika magazina, i hranom za vojsku napunjena. Snieg i kiša izkvariše doduše ceste i pute, sasvim tim misli se, da će se smieštenje vojske u maloj Vlaškoj do nove godine izvesti. — Iz Galca takodjer stižu glasovi, da vojska neprestano sa sievera dolazi, i u istoj mieri opet odlazi prema Braili. — Stigavše pismo iz Krajuve javlja, da je za 20. pros. urečeno veliko ukonačenje vojske, 10–15 mom. na kuću. Rusi su već neokolo zauzeli sva miesta, te su samo 2 sata udaljeni od Kalafata. Inače nije se ništa novoga u Kalafatu pridesilo.

Po izravnim viestima iz Vidina od 12. grade se ne samo u Kalafatu nego i u Vidinu neprestano obkopi, kod kojih mora celo žiteljstvo bez razlike dielovati. U tvrđji vidinskoj ima 8.000 mom.; većina njih još je uvijek bosonoga. Semipaša, upravljatelj tvrđje tieši neprestano kërstijane, da će im do skora bolje biti.

„Sieb. Bote“ piše iz Bukurešta od 16. pros., da su prednje straže Turekah samo jednu poštu udaljene od Krajuve, i da se kod turske vojske u maloj Vlaškoj nalazi i Klapka.

Nieka depeša, koja je iz Carigrada od 15. stigla preko Beograda, donosi, da će veliko vieće, u kom će se viećati o bečkoj zajedničkoj noti, dërđvano biti 20. prosinca. I ova depeša javlja, da je divan na mir sklonjen.

„Presse“ javlja, da je Rešidpaša, kad je prispjela nota bečke konferencie, primetio, da po njegovu mienju ima dva puta, kojima bi se porazumljenje privesti moglo, naime da se ili dërđi jedan kongres, ili da se stvar povieri primiriteljnomo sudu. Što se uvietah tieče, pod kojima porta želi sporazumjeti se, to su oni već izjavljeni u posljednjoj portinoj noti.

U niekom pismu iz Bukurešta javlja se, da će car. ruski general topničtva, Jermolov biti imenovan zapovjednikom perzijskog pomoćnog sbora. Ovaj starac, koji je osvojio prekokavkazku pokrajinu, ima preko 80 godina i sada je član dërđavnoga vieća.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sërbia.

U Zagrebu. Prouzvišeni gospodin ban i fzm., baron Jelačić, darovao je biednomu Židovu Leop. Kohnu u Kamenici, koga su buntovnici prigodom poznatog ubojstva graničarah renili, 300 for. sr.

Iz Zagreba 18. prosinca. Gospoda professori zagrebačke pravoslavne akademie, nastojeć svesërđno o napredku i procvjetu ovoga sebi povierenoga zavoda, otišli su bili danas sv. banu, da ga zamole, da izradi niekoliko štipendiah za zagrebačke pravnike. G. dr. Muhić, ravnatelj akademie, kao govornik, razložio je u svojoj besiedi, kako je svakomu domorodcu zaigralo sërce od radosti, kad je čitao, da je sv. ban učenikom liekarske struke novčanu podporu izhodio. Neima sumnje o prevelikoj važnosti ovih liekarskih štipendiah: nu bielodano je, da naša mladež, koja se je posvetila pravoslavlju, treba takodjer podpore, a to može biti još više nego liekarski učenici. Jer od pravoslavne mladeži postaju dërđjavni častnici svake vërsti, kojih još u većem broju treba domovini nego liekarah, i koji upravljajuć javnimi poslovima, više zasiecaju u narodni život nego kojegod druge struke ljudi. Nu ako je zlo po narod, imajući suviše ljudi za javne službe; trikrat gorje po onaj, koji ih ima premalo, te ih mora od druge dozivati. A strah je svakoga domorodca, da će se u tom pogledu na skorom nedostatak pojaviti, te će se morati službe povieravati ljudem nepoznajućim narodnoga života ni jezika. Jer od niekoliko godina vërlo se malo mladićah naše domovine posvećuje pravoslavlju, pa i oni, koji uče pravo, odilaze u druge krunovine, budući da je većina naše mladeži sve sama siromaš, a život je u Zagrebu vërlo skup, zato se mora ponejviše odreći pravah ili učiti ondje, gdje može laglje živiti: — a za ovom siromašnom većinom povodi se onda i manjina bogataca. Kad bi se jedno 20 marljivih pravnikah po 100 for. sr. godišnje podpore davalo, to bi odmah i drugih 20 ovamo pohitili, nadajući se ovoj podpori.

Sv. ban je molbu ovu vërlo prijatno saslušao i izjavio, da se sasvime stashe s govornikom, i kao što je svagda nastojao oko napredka domovine, tako da će i molbu njihovu svojski uvažiti i iz svih se silah tërstiti, da učenici zagrebačke akademie dobiju takodjer štipendiah, ako ne iz dërđavne, a ono iz zemaljske blagajne.

Mi ovu radostnu viest svim prijateljem našega jedinoga pravoslavnoga učilišta priobćujemo i tvrđdo se nadamo, da će ovaj rodoljubivi postupak gg. akademiekih učiteljah dobrim uroditi rodnom za našu prava učeću mladež. (Pr.)

Tallanska.

Iz Rima štie se u „Bilancii“: Prošestih danah govorilo se je, da se austrianske čete skupljaju u Bolonji i Jakinu. Kretanje već je započeto u Umbrii, gradovi Perugia i Faligno, koji pripadaju istoj pokrajini i delegaciji, ostati će bez cesarske posade, koju će izmienuti batalioni inostranih regimentah, koje se na službi rimskog dvora nalaze. Takodjer i francezka posada ostavit će Viterbo i Civita-Castellanu te će se sakupiti u Rimu i Civita-Vekii.

Dana 23. redarstvo je zatvorilo osam ili dovet osobah, ako sam dobro izviestjen. Pozatvorani pripadaju građanskoj i zanatlijskoj a i tërđovačkoj ruki; medju kojima nahodi se nieki Mazzoni, činovnik u uredu soli i duhana, jedan Lorenzini, činovnik kod pošte u Rimu, jedan Piccioni, prodavalac duhana. Još se upravo nezna zatvaraju li ove zbog republikanskog sroćenja od 16. kolovoza, o kom sud još iztražuje, ili su ušli u trag novom kakovom sroćenju, koje o pobuni radi. Veći dio stanovništva osudjuje njih kao ljude nemirne, koji svejednako o sluzi rade, koje nikakove druge posljedice do plaća i nesreće u obitelima donieti mogu.

Drugi takovih zatvorah za politična prestupljenja pridesilo se je 25. istog mjeseca.

Gërčka.

Iz Atene 16. prosinca. U Smirni sabranio je Izmailpaša ovdje izlazeći list „Aeon“. On je i zbilja sadërđjavao onomadna javni poziv na Gërke, da ustanu i da unište osmansko gospodstvo. Tako se isto u jednom članku govori o manifestu cara ruskoga, pa se onda dodaje: „Sugradjani! jednorodna braćo i vi po ciolomu svijetu razprostranjeni pravoslavni i nerazlučivi narodi, dignite u sërđacnoj zahvali ruke k višnjemu i otočite suze zahvalnosti, kad pročitate ratni manifest Nikole Velikoga, cara po vieri nam srodne Rusie i viernoga branitelja istočnoga zakona. Izpunjene su naše najvrćue želje, koje su već, od stolietjah predki naši, sad u grobovima počivajuć, gojili! — Sadanji rat pravoslavlja protiv muhamedanizmu bit će posljednji. — Nikola Veliki, orudje gospoda, osniva gërčko carstvo!“

Osim toga čuje se ovdje, da su gërčki podanici portini, u susiedstvu Gërčke nalazeći se, osobito oni u Epiru, pripravnici na ustanak protiv porta. — I po cieloj gërčkoj dërđavi narod

se pripravnim pokazuje za poći u "boj protiv otmanskom gospodstvu Katolici usuprot bojeći se ove ideje o podignutju gerčkoga carstva privržerni su Turcima.

Portugalla.

— Glasove, koje je „Morning Chronicle“ pro- nio o miguelističkom jednom ustanku u Portu- galskoj, nepotvrdjuju zadnji glasovi, koji su nam stigli iz Madrida, i isti listovi od Londona o tom sumnjaju. S druge pak strane „Ind. B.“ po izviestjima iz Pariza tvrdi, da do 2. pro- sinca u večer nikakovi glas o tom nije stignuo ni vladi Napoleona III. ni portugalskom poklisaru kralja milleriskog dvora. S druge strane opet nije ni vjerojatno a i nemoguće, da se pobuna za- verno, osobito sada, kad je don Miguel sve priprema u staroj etačini svojoj izgubio. — Ustavna vlada tako se duboko ukorenila u obi- čaje većeg dijela prosvielljenog stanovništva Por- tugalske, da je obće mnjenje za se predobila, da pokret na republikansku korist pri- se zamisliti mogao, nego da se na samovladarstvo povrate.

Iz Petrianaca 23. prosinca. (Poslano.) Čitajući pažljivo u broju 289. „Narod. Novina“ govor, kojim je g. Ivan Kukuljević podpredsjednik glavnu skupštinu društva „matice ilirske“ otvorio, nagazih iznenada na sljedeću pojtu, u kojoj se svekoliko po selima svo- tještvo nemilice biedi; evo je od rieči do rieči: „naše puno nade svetjenstvo u- muknu baš u to doba, kada bi ga ista viera na to nukači imala, da obradjuje i oplodi polje, koje zapašćeno duhu naroda smert nosi.“ — Ta nepravda po- tvora mene i scienim, da i mnogoga na selu svetjenika veoma neugodno u serec dirnu, i za to nemogu pregoreti, da joj javno na put ne- stavim.

Šta je g. govornik kazati htio izrekom „svetjenstvo umuknu baš u to doba“ pravo neznam. Ako misli, da si svetjenstvo „u to doba“ na književnom polju perom lice o- sveštati imade, o tom netreba da obširno govo- rim, budući da sam g. govornik očito priznaje, da „prvi naši književnici nemare sad više za narodnu knjigu.“ Ako već oni nemare! tko će dakle knjige kupovati, tko će ih čitati? — Za koga bi dakle svetjenstvo pi- sati imalo?

Ako pako g. govornik misli, da svekoliko svetjenstvo po selima za prosvietu svoga naroda nemari, da mu obuka naroda malo na serec leži, to se vrlo u tom vara. — Dama- zebiti imade svetjenikah, koji se u rečenom po- selu sa svoj narod malo brinu, dopuščam, no da se ta potvora, na svekoliko po selima svetjen- stvo protegne, nipošto nemogu dopustiti. Jer ja sam poznat s nekima odlične svetjenike (i mogao bi ih ovdje po imence navesti, da se nebojim, da ih tim neuvredim) koji su dužom i tielom zauzeti i sada za prosvietu svoga naroda, po- znaju dobro svojo visoko znanje, znadu da im je odozgor naloženo, da učiti narode imade, i svi izpunjuju po mogućnosti svoju dužnost, na zajedno se i gorko tuže: „da ono što kerkavimi žulji o narodnoj prosvietli duže vremena teško grde, da im rekoš ono malo sagradjena drugi bezobzirno i nemilice ruše!“

Nemojmo dakle u nijednom narodnom po- selu bacati krivnju jedan na drugoga, tim bo na- činom ništa nije stvari pomozeno; već se lati- mo svi „viribus unitis“ svojski diela, pa će onda turobni uzdasi i jadikovanje u tom obziru samo po sebi prestati.

U ostalom svetčano ovim očitujem, da timi redci nisam naumio niti iz daleka g. J. K. u- vrediti, jerbo ga jur od davna kao zaslužnog rodoljuba štujem. Nego hoću tm samo da svoj stajš polag dužnosti obranim, što mi neće ni- jedan bezpristrani pošten čovjek zamieriti.

Mihajl Skalar,
svetjenik nadb. mgr.

Službeno hertzovajno objavljeno hečke baze

Tečaj d. r. papirak. u sr.		Tečaj d. r. papirak. u sr.		Tečaj d. r. papirak. u sr.	
Dervaj. obveznice sa 5 pct.		93 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		83 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amsterd. za 100 holan. f. (97%)	
od g. 1852		74 1/2		Amster	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaću u novinaru 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se 10 linija 20 kr. sr. dalje poke od svake pojedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dojučerje polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratišta.

U Zagrebu, 27. prosinca.

O tome, kako su sad vojske ruske i turske razredjene, piše „Kronst. Zig.“ ovako: Turska vojska stoji na Bugarskoj strani ovako: U Vidinu i oko Vidina ima do 50,000 mom., između kojih ima 6000 mom. kavalerie i 2000 mom. artilerie sa 250 velikih topovah; kod Rahova ima 5000 mom. neregularne i 2000 mom. regularne vojske; kod Nikopolja 10,000; kod Svištova 8000; u Ruščuku i oko Ruščuka 20,000; u Silistrii i oko Silistrie 15,000; kod Rašove 11,000; kod Hiršove 14,000, koji stoje duž Dunava do Kirkine, koje je mala varošica na ustju krakah od Dunava, koje se zove Kedril. — A ruske vojske ima: u Brailovu 10,000 mom. i 5 satniah Kozakah sa 2000 m. vlaške milicie; u Galcu 8000; spram Isakče 6000; od Brailova do Totrakana 20,000; a sruču samoga Totrakana 7000 mom. Dalje kod Gjurgjeva ima 8000; za po sata sievero-izložno od Oltenice 15,000; sruču izlaza više Turnula 10,000; u Karakalu 6000, a kod Kraljeva 8000 momakah.

U ruskom „Invalidu“ ima ova viest sa turske granice s one strane kaukaskih planinah: Na početku mjeseca studenoga udaraše povolika neprijateljska vojska više putah na našu granicu na više miestah od Karsa i Ardagana, ali je naši Kozaci uvijek junački odbijahu. Tako 12. studenoga odbiju 2 satnie Kozakah pod pukovnikom Kamkovim njih 2000 Kurdinacah od sela Bajandira pored svega, što je neprijatelj 10 putah više bilo. A da bi se Bajandir sasvim očistio od neprijatelja i da neprijatelj nebi mogao i u napredak udarati na Bajandir, to general-lieutenant knez Bebutov pošlje 14. studenoga iz Aleksandropolja general-majora kneza Orbelijana III. sa 7 bat. piešakah, 2 div. dragonah, 1 satniom donskih Kozakah i 2 kompanie milicie na konju od Elisavolja sa 20 topovah u Bajandir. Pri prelasku preko jedne blatne rieke kod Karaklisa odbije naša vojska tursku avantgardu konjanikah i spazi njih 30,000 Turakah, koji dolaziše od Karsa pod seraskierom Abdi-pašom, gdje su lievim krilom zauzeli kod Bajandira jedan jaku poziciju i na flotu opalili do 40 topovah. Pouzdavši se u to, što ih ima više, udare Turci na oddieljenje naše vojske, ali ih naši, veliku štetu učinivši im, zato opet uzbiju. Šta više, turska se kavaleria usudi obići naše desno krilo, ali pukovnik Tihoski, koji je od puka dragonah njeg. kraljevskog veličanstva nasljednika virtemberškog prestola, udari na njih sa diviziom kopljenikah, uzbio ih i potjera do Arpagaja. Zbog toga Turci malo ohlade i nebudu više onako vatreni kao u prvi mah. Medjutim dodje na bojište i sam general-lieutenant knez Bebutov iz Aleksandropolja, i to sa 3 bat. piešakah i 3 divizie dragonah sa 12 topovah. Pa zbog toga, što već bijaše mrak, morale se prekinuti boj, te naumi on sutra dan udariti na neprijatelja, ali neprijatelj pobjavši se presudnoga boja, povuče se još onu noć u Arpagaj. U boju, koga biše 14. stud., izgubiše Turci, kao što pouzdano čujemo, samo mrtvih preko 1000 momakah. A od Rusah je poginuo major Čačikov od puka

Erivanskih karabinerah i barjaktar baron Rozen od bataliona kaukaskih sapieurah; a ranjeni su: major Gavrilov, lieutenantni Kavtaradže i Agalarov, barjaktari Reuter i Grinev od puka Erivanskih karabinerah i lieutenant Apelbert od bataliona kaukaskih strielacah; a prostih vojnikah poginulo je 125, a ranjeno 308. — A 20. stud. dobije general-adjutant knez Voroncov i iz Tiflisa viest o tome, da je i general-lieutenant knez Andronikov pobiedio Turke 19. studenoga opet kod Azhura. Tu izgubiše Turci 1 top, 2 zastave i nešto pertljage sa artilerijskom municijom. Obširniem izviestju tek se nadaju. — Na georgijskoj erivanskoj granici nije neprijatelj u posljednje vrijeme ništa važno preduzimao.

Ruske novine „Kaukaz“ ovako opisuju biedno stanje turske vojske u Azii: Tamošnja turska vojska upravo nezaslužuje ni da se zove „vojskom.“ Ona se sastoji od tako nazvanih redovitih trupah i militaracah. Ovi su koje od kuda iz Azie dotierani, pa prave neurednu masu pola ratobornih, a pola miroljubivih ljudih. Ne samo da su hrdjavo odeveni, osobito za zimu, nego nemaju ni potrebne hrane ni za sebe, ni za konje svoje. Mnogi su se od njih već javili našim vlastima moleći, da bi smieli ostati među nama, jer u svojem logoru nemaju šta jesti. Pa sa 60—70,000 takovih vojnikah nada se porta napredku oružja u Azii! Ove čete, koje samo fanatizam drži, da se bore sa tropama kavkazskog korpusa, 13. diviziom, Gruziskom miliciom i sa Tatarima, svojim starim neprijateljima, koji su svi naviknuti ratu! Fanatizam njihov malo po malo nestaje, kao sila bendzeluka, kojim su se negda Janičari i delibaše opijale. Pošto bude aziat dvaput triput u bitki, a on izgubi svoju smielost; nema u njega one stalne i izdiruće hrabrosti, koje ima u izvištenih vojnikah europejske vojske, a osobito u ruskih vojnikah itd.

Hrvatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Srbija.

U Novom Sadu 21. prosinca. U ovu prošlu subotu došao je i u našu varoš vice-predsjednik našeg namiestništva g. Grie. On je između ostalog obišao u nedjelju prije službe i našu gimnaziju zajedno sa okružnim našim načelnikom i više većih činovnikah. G. podpredsjednik zapitkivao je više o stanju gimnazije i direktor mu je odgovarao. Javnost gimnazije kao da je sad opet zapela za občinu.

— Zbog toga, što su nadnice kod nas jako skočile, načelnik našeg okružja novosadskog gospodin Tèrnka došao je na tu liepo misao, da nadničare za umiereniu naplatu nabavi. Oni, koji takvih radnikah potrebuju, o tom su pitani i mnogi su rado taj predlog primili. Sam način, na koji bi se radnici takvi primali, u koliko smo mi razumjeli, zaista je probitačan za svakoga, kome su radnici nuždni.

Iz Zemuna 19. prosinca. Juče je ovdašnju našu, tako nazvanu, staru crkvu, koja je slavila patrona svoga, sv. oca Nikolu, počestvovao prisutstva svoga privremeno ovdje stanjujući, ruski za Srbiju general-konzul, g. Nikola Joakimović Mahin, sa tajnikom svojim g.

Nik. Jakubovskim i sa gostima, koji su mu iz Beograda radi pozdrava kako imendana njegovog cara Nikolaja, tako i njegovog samog, ovamo došli, udostojiti. Gosti su ovi od časti onalica, koja se kao podanici ruski u sèrbskim službama u Beogradu nahode, a od časti onalica, koja su kao Sèrbi iz Srbije u Rusii naukeslužala. Među ovima bio je i bivši knjaževski u Sèrbii predstavnik g. Gjorgje Protić. Od samoga praviteljstva sèrbskoga tek nismo vidili da je tko došao da ovome poslaniku pokroviteljstva Sèrbie ovaj dan pozdravi. Poslie crkve posietili su istoga gospodina naš gosp. general Sokčević i gospod. konzul Radosavljević. Pred podne istog dana stigao je ovamo iz Beča bivši tajnik konzulata ruskog u Beogradu g. Popov po službenom, kao što čuje izvanrednom poslu. Neosnovano je ono izviestje u prošlom listu našem, da je ppaša beogradski umro. Istina tako se je i ovdie kod nas čulo; no kasnije doznamo, da je to odtud preizišlo, što su i Turci na dan pèrvozvanog Andrie s grada iz topovah pucali koje je i tamo i ovdie, kao nešto neobično bilo. Ovo su Turci, kao što smo izviesteni od ove nekoliko posljednjih godinah, pronašavši da se u taj dan ustanovitelj zakona njihovog prorok Muhamed, rodio, stavljajući dan ovaj u red narodnih njihovih svetkovanjah činiti uobičajili.

(S. D.)

Černogora

S černogorske granice 7. prosinca. Lica, koja su iz kraj knjaza černogorskog izbiežala, i za koja sam vam u posljednjem mom dopisu javio, nalaze se danas u Kotoru. Glas je stigao da je Andria Cucki serdar sa svojom obitelji u Risan izbiegao, a junak Vido Novakov Bošković sa bratom popom Gjokom u Spuž. Šta je ove ljude u svet poteralo i zašto su tako naglo od knjaza razbiežali se, različni glasovi se prosipaju i uzroci navode, ali ja vam ni ovoga puta kao različne nisam rad saobćiti; a po svoj prilici morat ćemo ih najprije s Cetinja u svijet čuti kakvi su pravi uzroci bili, da su ova gospoda tako sa biežanjem preko otečestvene granice ponaglila. — Čujemo pri tom, da su nieki od biegunacah osudjeni na Cetinja bili na viečno izgnanje, i da im povratka već u domovinu nema. — Pri ovog riešenja, govori se, da je u ime knjaževog dolazio njegov brat, nad vojvodama vojvoda Mirko, moliti predsjednika senata Petra Petrovića, da se na Cetinje vrati, i da mu životu biti ništa neće, nego samo da će biti stavljen u pokoj — pensioniran. — Ovaj da je iz nepovjerenja takovu milost odkazao. Toliko za sad, a u prostranie upuštati se, kako rekoh, nisam rad.

(S. D.)

Tallanska.

— „Gazz. piemont.“ donosi kraljevsku naredbu u pogledu povišavanja vojničkih častnikah. Uslied nje nitko nemože postati kapetanom, dok nije u svakoj nižoj časti služio po dvie godine. Kapetan, kao takav mora služiti 4, major 3, podpukovnik 2, pukovnik 3 godine prije, nego li se u časti pamakne. U vrijeme rata doba službe uzimlje se na polovicu, ali sasvim time izuzeti su slučajji, ako se n. p. koji u junačtvu osobito izkaže, i ako nebi bilo moguće častnike u vojsci u potrebitome broju imati.

Görčka.

Is Ate ne 6. prosinca. U svima ovima sadašnjim ratovima za slobodu, nije Görčka još nikad ovako buktila, kao što bukti sad u rusko-turskoj zavadi. Iz svih krajevah kraljevstva šilju se kralja molbe, da Turskoj rat oglasi, a osobito od fanariotah na kojih je strani Tesalioi Pajkos, gotov budući u Tesaliji i Epiru bunu podići, samo ako im ostali Görči pomoć obreku. Vlada gleda da svaku stvar podobnu odstrani, svietuje podanike da mirni budu. Za ovo buktenje čulo se i u Carigradu, i kažu da je porta već odredila jednu ordiu od 12,000 Turakah pod zapoviedi Said-paše, da u Epir maršira.

Turska.

— Ulema razišli su se po svojoj Turskoj, podižu narod naopako s kojekakvim lažljivim prosvetima, koja su od nekog Šejha protisila. Kazuju na pr. da će u god. 1270 hedžre podići se rat, u kome će Turci neviernike pobiti, bogati plien i neizmierno blago zadobiti. Ovaj će veli rat 3 godine trajati, pa će onda jedna nova sila od zapada na Turke napasti da ih

satare, i dosta će ih zatvrti, da će morati u sveti grad Damask povratiti se, gdje će im se onda drugi novi prorok ukazati, koji će ih predvoditi i pomoći im sav svet obladati. Ovakva basna dovoljna je za Turke podpaliti, jer oni u istinu nisu nikad ni vjerovali, kakotiu sujevierju ogreznuti barbari. A reče li tko Turčinu, da im je vojska slaba za moći s Rusom ratovati, dobie za odgovor, jest sada ali da vidiš na proleće što će biti; nijedan Turčin kod kuće ostati neće da noide na Balkan i u Aziju, pa ostali — propali. Propanemo li, a mi ćemo u Arabiu od kuda smo i došli. Veći dio Turakah misli, da su odovud u Europu došli, a neznadu da Osmanli s ova stranu rieke Oksusa, poreklo svoje imaju.

Francuzka.

— 7. o. m. podignut je u Parizu iza bašte Luksenbura spomenik maršalu Neju, koji je g. 1815. istoga dana i na tom istom mjestu po presudi perskoga suda pogubljen bio.

Velika Britanija i Iraka.

— London zauzima jedno savršeno povećanje od 32 □ milje. Ima 300 crkvi velikih

i malih posvetjenih viorozakon u englesko-kalvin-skomu; 364 drugim vierama, ali sve je ovo od 1843 god. Poslije napravilo se crkva na stotine. Dalje ima 22 kapele stranih narodah, 250 javnih učilištah, a 1,500 posebnih (privatnih); 150 bolnicah, 156 zdanjah za sirote i starce, 250 drugih blagodieljnih domovah, 550 javnih kancelarijah, 14 kriminalnih zatvorah, 22 kazališta, 24 piace. — Grad London troši na godinu 110,000 volovah, 776,000 ovnovah i ovacah, 25,000 jaganjacah itd., troši 10 milionah okah mlioka, 4 i 6 miliona merovah žita, 2 m. vedrih vina, rakie i drugih pićah stranih, 2 m. vedrih piva. — U Londonu ima 16,000 postolarah 14,000 krojačah, 7,000 zidarah, 4,500 knjigotiskarah, 1,400 knjigoprodavnicah. Ima 120 hiljadah kućah, 10 hiljadah stranih odličnih trgovacah, koji plaćaju na godinu za kiriu od kućah preko 8 mil. lirah šterlinga (svaka lira 11 for.) Troši se prekežnog ugljena (carbon fossile) 37. m. ton. (težina od 300 funt. svaka), za koji se na godinu izdaje 10 mil. lirah šterlinga. U ugljanoj rudi radi dan na dan 120,000 ljudih. —

SLUŽBENI LIST.

Ad Nr. 15471—1853.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß die in dem anliegenden Ausweise ausgeführten Weg-, Linien- und Brückenmauthen für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854, im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Der Vertrag wird mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufpreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Haupt-Stationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filial-Einhebungen (Wehr-Mauthen), die an denselben einzuhaltenden Gebühren sammt dem Ausrufpreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder bloß aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefällig-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefälligübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf dem Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgenden Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muß sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Nachgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insofern sie bei derselben Tagelagerung ausgedehnt werden, was aus dem in §. 2 angeführten Ausweise ersichtlich ist, gegen den zu machen, daß sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesamtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1850 dem Stempel von 15 fr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung bloß einer oder mehrerer Stationen, insofern dieselben bei derselben Tagelagerung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, daß sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Complex, für den er den Anbot stellt, ohne Auscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausfalle dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für große Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

- Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicherzustellenden Betrage in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmäßigen Course bezeugt, oder mit dem Beweise, daß dieser Betrag bei einer Aerial-Casse oder einem Gefällsamte in Barem oder in Staatspapieren nach dem Coursewerthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäfelichen oder grundbüchlichen einverleibten Beschreibung, dem Grundbuche oder Landtafel-Extracte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.
- Dieselben müssen für jedes Pacht-Object längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction versiegelt eingebracht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, mit Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Anbotstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterschreiben, und daselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterschriebenen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie in dem Offerte beizufügen, daß sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.
- Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.
- Diese Anbote dürfen auch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Einsprüche beinhalten, welche die Versteigerung enthalten, daß der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgesehene, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.
- Die schriftlichen Offerte sind bis zum 1. Februar bis Ende October 1854 zu stellen.

g) Von Außen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauths-Station“ (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerten, für die Finanzbehörde aber erst am Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittleit werden, eröffnet und fundgemacht.

Als Gewinner der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmäßigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieser Bestbot den Ausrufpreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn der mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtbillsings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des neunmonatlichen Beitrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muß der Pachtbillsing monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann in Barem, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung, in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muß den sechsten Theil des für neun Monate entfallenden Ausrufpreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmäßigen Course gegeben. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmanzial-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs, oder Landtafel-Extractes und des Schätzungsactes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerial-Mauth sind, wird gestattet, daß in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diesfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, daß sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpachtung ausdehnen. Es muß jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direction nachweisen, daß er mit seinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und daß auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten amtlich aufbewahrten Geldebeiträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies, daß derselbe sogleich die von dem Eigentümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem beziehlichen Erlagscheine oder der Quittung über die hierfür erlegte bare Caution und die Empfangsbefähigung der Staatsschuldens-Tilgungs-Fonds-Haupt-Casse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erkanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muß vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. Februar 1854.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerial- oder Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besondern, für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei den betreffenden Finanz-Bezirks-Directionen in den gewöhnlichen Amtskunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-, dann Ueberfuhr-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854.

Post- Nr	N a m e n		Gebühr per Stück			Ausrufes- preis		Versteigerungsort	
	der Station	des Gefalles	Angew.	Erlebvieh		fl.	fr.	bei der k. k. Finanz- Bezirks- Direction zu	Tag
				schweres	leichtes				
A. Kroatien.									
Agram-Varasbinner Straße.									
1	Dubrava.	Begmauth	2	1	1/2	881		Varasdin	21. Jänner 1854
2	Peterjanec.	"	2	1	1/2	1256			
3	Varasdin.	"	2	1	1/2				
4	Dobrica.	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	5525			
		Begmauth	2	1	1/2				
		Brückenmauth über die Dobrica	1	1/2	1/4	1095			
5	Vinčno (Dreznica.)	Begmauth	2	1	1/2	584		Agram.	21. Jänner 1854.
6	St. Ivan.	"	3	1 1/2	3/4	1026			
7	Sesvete.	"	2	1	1/2	2451			
8	Agram Linienamt.	"	1	1/2	1/4	1662			
Agram-Samoborer Straße.									
9	Bregana.	Begmauth	1	1/2	1/4	931		Agram.	21. Jänner 1854.
10	Samobor.	Brückenmauth über die Bregana	1	1/2	1/4	1984			
		Begmauth	4	2	1				
		Brückenmauth	1	1/2	1/4				
11	Agram mit der Linien- mauth.	Begmauth	1	1/2	1/4	5116			
		Brückenmauth über die Save	3	1 1/2	3/4				
		Dann die Navigation							
Agram-Karlsbader Straße.									
12	Karlsbadt.	Begmauth	3	1 1/2	3/4	3969		Agram.	20. Jänner 1854.
13	Jasla.	"	2	1	1/2	1042			
14	Kafopoto.	"	3	1 1/2	3/4	1825			
Agram-Petrinjaner Straße.									
15	Brest.	Begmauth	3	1 1/2	3/4	752		Agram	20. Jänner 1854.
16	Rešenj.	"	3	1 1/2	3/4	3376			
17	Groß Gorica.	Brückenmauth	1	1/2	1/4				
		Begmauth	3	1 1/2	3/4	2989			
Fiume-Zengger Straße.									
18	Novi.	Begmauth	2	1	1/2	680		Fiume.	21. Jänner 1854.
19	Girvenica.	Begmauth	1	1/2	1/4	663			
20	Fiume.	Brückenmauth	2	1	1/2				
		Brückenmauth	1	1/2	1/4	3128			
B. Slavonien.									
Essef-Bellier Damm.									
21	Essef und Bellier Damm.	Begmauth	1	1/2	1/4	7361		Essef.	21. Jänner 1854.
		Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4				
Essef-Djakovarer Straßen-Parzellen.									
22	Buta.	Brückenmauth	1	1/2	1/4			Essef.	
23	Piskorevce.	"	1	1/2	1/4				
Ueberfuhr.									
24	Podfused.	Ueberfuhr	jede Person 3 fr.	3	1 1/2	1623			

Der Ausrufpreis für die Brückenmauth Buka und Piskorevce wird am Tage der Auktion bekannt gegeben werden.

Agram 52. December 1853.

f. f. Finanz-Direction.

Recht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versehen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzufragen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu erteilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

Fünftens. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln und bei Tag und Nacht ohne Aufenthalt zu expediren. Es liegt ihm ob, den Reisenden, Fuhrleuten und Viehreitern die seinen Schranken betretenden, die Gebühren außer dem Amte auf der Straße, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absteigen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautende Bollete auf Verlangen einzuhandigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Sechstens. Die Beschaffung der Wegmauth, Valor, Bolleten bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bolleten gedruckt erscheinen müssen, und die Herausgabe einer anders geformten oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erteilung einer Bollete gleichgeachtet.

Siebtens. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebührt, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verurtheilt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihn im Grunde der Strafgesetze noch treffen können.

Achtens. Verweigert eine Partei die Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam über-

schreiten, so ist der Pächter berechtigt, den Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet, diesen Beistand zu leisten.

Neuntens. Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühren wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen. Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Übertretung betriegt, das Sieben- und Einhalbsache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuhoben, worüber er eine schriftliche Besätigung zu erteilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Control-Amt, oder dem nächsten, für die Untersuchungen über Gefälls-Übertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen, und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Übertretungen einfließenden Strafgelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, soweit diese Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

Zehntens. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen Pächtern und den Parteien, steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Gefälls-Beörden über alle Mauth-Angelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten, oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direction kann binnen vier Wochen der Recurs an die f. f. Finanz-Landes-Direction, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das f. f. Finanzministerium eingelegt werden.

Elftens. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Behörde oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Control-Amt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in deren Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauth-Station näher

Formulare

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel.)

Ich Entesgefertigter biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854 den Pachtzuschlag von . . . . . (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, daß ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . . . Gulden . . . . . Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothek-Sicherheit im Betrage von . . . . . Gulden . . . . . Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Badium bei.

. . . . . am . . . . . 1853.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.)

(Von Außen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder der Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Bedingungen,

unter welchen

die Verpachtung der Mauth-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854 stattfindet.

Erstens. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauth-Gebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuhoben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauth-Vorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet gegen Empfangs-Besätigung eingehändigt werden.

Zweitens. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Haupt-Stationen ein. Es unterliegen aber diesen Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Haupt-Station umfahren, oder Vieh umtreiben, d. i. solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Straße ablenken, und dieselbe hinter diesem Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauthgebühren aber sind bei den Wegmauth-Stationen nur in so weit einzuhoben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

Drittens. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume und Zugehör, in soweit sie ein Eigenthum des Aerariums sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, daß er die etwa nothwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerarium zurückstelle. Wo kein Schranken besteht, oder der alte ganz unbrauchbar geworden ist, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, daß er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann.

Viertens. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Drtschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Straße, an der sie derma-

liegt. Der Pächter hat selbst sich darüber zu machen, daß auch die jeweiligen Anordnungen, betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Verpackung derselben, die Breite der Räder und das Einlegen der Reifenteile befolgt werde, und jede Außerachtlassung dieser Verordnung ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten polizeilichen Behörde, oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

Zwölftens. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

Dreizehtens. Der Pächter verbindet sich zur Leistung der Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtzins monatlich in vorhinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu bezahlen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtzins zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pacht-Objectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muß.

Vierzehntens. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Alerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniß obwaltet, wegen seiner Unterbringung in denselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

Fünftehtens. Den Pachtzins hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monats zu bezahlen sind.

Sechzehntens. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pacht-Objecten gehörigen, jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniß oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniß, nach von ihm rechtskräftig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeitraum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtzins-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauth-Station angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittlung der auf das entzogene selbstständige Mauth-Object von dem Concretal-Pachtzins entfallenden Pachtzins-Quote wird gleich bei Ausrufung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pachtzins, nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesamt-Ausrufspreise, vertheilt.

Stichtlich. Der Ueberfuhrer wird ausdrücklich festgesetzt, daß das Zufrieren der Flüsse nicht als ein, den Entschädigungs-Anspruch des Pächters begründendes Elementar-Ereigniß angesehen wird, und daß daher auch der Pächter aus Anlaß dieses Ereignisses keine Entschädigung anzusprechen berufen ist. Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pacht-Objectes beschränken oder beschränkenden Umstände, sowie alle Zufälle und Ereignisse, die bloß auf eine Verminderung des Pacht-Objectes in größerem oder geringerem Maße einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauth-Objectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungs-Gesuche wegen entgangener Benützung der Pacht-Objecte müssen binnen der peremptorischen Frist von drei Monaten, vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauth-Station gelegen ist, überreicht werden, widrigen Falls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

Stehenzehntens. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragmäßigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung

des Vertrages beauftragten Behörden fest, alle jene Maßregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll. Ueberdies hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzins-Rate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzins-Rate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier vom Hundert zu entrichten, und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzins-Rate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtzins in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zu stehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder die andere Maßregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages zu verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtzins nicht eingebracht werden würde, und der Finanzbehörde steht es zu, den abgehenden, nebst dem schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der, in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtzins erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauth-Gefälles ein der Pachtzins übersteigendes reines Mauth-Erträgniß sich ergäbe, so soll das Gefälls-Amtar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

Achtzehntens. Dem Pächter, wie der Finanzbehörde steht, sofern während des Laufes der Pachtzeit eine Aenderung in den Bestimmungen des Gesetzes, die auf den Ertrag einen Einfluß ausübt, stattfinden sollte, eine vorläufige dreimonatliche Aufkündigung vor dem Ablaufe des Verwaltungsjahres frei.

Neunzehntens. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Gültigkeit des Vertrages von der Annahme des Angebotes von Seite der zur Befähigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der, an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offertes als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertigt werden, und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offertes und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Partien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefälls-Amtars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt werde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden, und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, daß die aus dem Mauth-Pachtvertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Amt oder das Mauthgefäll, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder Kläger eintreten, sowie auf die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Execution-Schritte bei demjenigen im Siege des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

Zwanzigstens. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contract-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntgebung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

2028—31

Br. 399.

Oglas.

Visokim razpisom c. k. ministarstva financa i ministarstva unutarnjih posalah od 4. i 10. t. m. br. 19,465 i 31,342/151 dozvoljeno je, da se bivšim zemljišnim vlastnicima u Hercegovskoj i Slavoniji izplati četvrti predujam za njihova beriva urbarska i to sa petnaest for. za cieto kmetsko seliste, a sa dva for. 30 kr. za seliste zeljarsko, uz točno obdržavanje svih ustanovah proglašenih jur glede priasnjih predujmovah.

Usljed toga pozivlju se svi oni, koji imaju pravo na predujam, kamo spadaju takodjer posiednici prediah duhovnickih, da podnesu svoje molbenice do konca ožujka 1854 c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemljištah i u istima da naznače, da li žele, da im se izplati predujam kod c. k. zemaljske glavne blagajne u Zagrebu ili kod koje c. k. sbirne blagajne.

Oni tražitelji predujmovah, koji su jurve prigodom priasnjih predujmovnih prijavah podnijeli propisane tabele urbarske, compute i svedočke o lojalnosti, izkazati imadu samo obstojeći nepodjeljeni posied dotičnog ovlaštenog dobra.

Od c. k. herv. slav. zemaljske komisije za razterećenje zemljištah.

U Zagrebu 19. prosinca 1853.

C. k. ministerialni savietnik

i predsjednik,

Dr. Ullepitsch v. p.

C. k. savietnik banskog stola

i izviestitelj c. k. komisije za

razterećenje zemljištah,

Josip August Tosoni v. p.

Br. 9231/m. 1071 (137—DS.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zem. suda zagrebačkog daje se na obće znanje, da će se dne 7. siečnja 1854 i u slučaju potrebe 23. siečnja prije podne u 9 sati

svakojake vèrsti stvari, name: ormari, slike, kanepeji, zèrcala, rubenina, knjige i ostala na pod stiečaj padšeg prezaduženika Stjepana Bukala u Zagrebu u dućanu istog prezaduženika u dugoj ulici pod br. 779 u vriednosti procjene 224 for. 50 kr. sr. putem javne dražbe za gotove novce prodavati; ako ipak preznaznačene stvari u prvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku i pod procienom najviše ponudjajućemu uručene. — Kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zemski kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 20. prosinca 1853.

Klobučarić.

Škulj,

tajnik.

Br. 9232. (137—D.S.)

(3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. zemskog suda zagreb. daje se na obće znanje, da će se dne 10. siečnja 1854 i u slučaju potrebe 25. siečnja 1854 prije podne u 9 sati svakojake vèrsti roba na pod stiečaj padšeg prezaduženika Stjepana Bukala u Zagrebu u dućanu u dugoj ulici pod br. 779 u vriednosti procjene 360 fr. 14²/₄ kr. sr. putem javne dražbe za gotove novce prodavati; ako ipak preznaznačena roba u prvom roku pram cienbenog iznoska prodati se nebi mogle, biti će u drugom roku i pod procienom najviše ponudjajućemu uručene; — kamo se kupiti želeći ovime sudbeno pozivlju.

C. k. zem. kao mienbeni sud.

U Zagrebu dne 20. prosinca 1853.

Klobučarić.

Škulj,

tajnik.

(21—P.Z.)

(3—3)

Kundmachung.

Das auf der Essek-Semliner und Peterwardeiner-Route in Slavonien gelegene Postamt mit Poststation Babotta wird Zufolge Erlasses des hochlöblichen k. k. Handels-Ministerium vom 12. September d. J. Z. 13729/p mit 15. December 1853 nach Vera übertragen.

Die Distanzausmass und die Beförderungszeit zwischen Vera und Vukovar, dann zwischen Vera und Essek beträgt eben so wie von Babotta aus in erstbezeichneten Richtung eine Post mit der Beförderungszeit von zwei Stunden, und in der Letzteren eine und eine halbe Post mit der Verreitungszeit von drei Stunden, jene von Vera auf den geraden Stalietenwege nach Vinkovce 1¹/₂ Posten mit der Beförderungszeit von 2 Stunden 45 Minuten.

Welches hiermit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass hiedurch in der bestehenden Coursordnung der betreffenden Posten keinerlei Aenderung eintritt.

Agram am 22. November 1853.

K. k. Post-Direction.

Br. 7136. (392—Izv.)

(3—2)

Razpis natiečaja.

U sv. Martinu podžupanii čakovačkoj izpraženje je miesto občinskog liečnika, s kojom službom skopčana je godišnja platja 150 for. sr. Za nadopunjenje ove službe razpisuje se ovime natiečaj do posljednjeg siečnja 1854.

Službu otu zadobiti želeći neka izvole svoje potrebiti dokazi podkripljene molbenice prie izminutja navedenog roka c. k. uredu županije varaždinske predati.

U Varaždinu 23. prosinca 1853.

C. k. vèrhovni župan

Šimunić.

Br. 9025/z. z. (135—D.S.)

(3—3)

Razpis natiečaja.

Za izpraženje miesto nadcestara u Bosiljevu, s kojim je skopčana godišnja platja od 300 fr. sr., razpisuje se ovime natiečaj.

Natiecatelji, koji moraju izobraženi, posve dobro pismeni i u računskom te tehničkom znanstvu primerno, a osobito u zidarskom i tesarskom poslovanju izkusni biti, imadu u svojih vlastoručno pisanih i na g. c. k. vèrhovnog župana zagrebačkog glasečih molbenicah dokazati rodno miesto, vierožakon, dobu života, stališ, nauke, priasnje službovanje, znanje jezika narodnog hercèvskog, i ina svojstva; napokon pribaviti si izkustvo u računarskom i tehničkom znanstvu, kao i u zidarskom i tesarskom rukodielstvu.

Svaki natiecatelj mora si od strane c. k. graditeljstva sviedočanstvo kratkim putem pribaviti vèrhu toga, da će službenoj dužnosti nadcestara odgovori znati.

Molbenice imadu natiecatelji do 15. siečnja 1854 u c. k. uredu županijskom predati.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

G. c. k. vèrh. župan službeno odsutan,

c. k. županijski savietnik

Kušević.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Narodne Novine
svaki dan izlaze
godolje i praznike
na citavom listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
i novinarsku 4 for.
arara. — Za vanjske,
koji su se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredijeljena je
uvrština: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasile posebne
članke plaćaju se 10
linija 20 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dojučerje polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratlišta.

U Zagrebu, 29. prosinca.

Novoga neima ništa. Novine domaće i inostrane zabavljaju se opisivanjem poznatih već faktah. — Tako „Journal des Débats“ donosi privatna izviestja o pomorskoj bitki kod Sinope, iz kojih naknadno vadimo slijedeća zanimiva data: Kao što se čini, vice-admiral je Nahirimov morao još mnogo prije opaziti tursku flotu, no radi oluje, koja je neprestano na moru vladala, nemogao je napasti. Kad se je more poniješto utišalo, pronašao je ruski admiral, da se je turska flota povukla u luku od Sinope i tamo se sakrila pod zaštitu obalskih baterijah. Admiralska je ladja odmah započela vatru sipati na kopne baterije i na jednu veliku tursku fregatu, koju je turska vlada dala bila sagrađiti u sjevernoj Americi. Ova fregata, inače dobro oboružana, odgovorila je na rusku vatru vrlo živahno, no čim je ruska admiralska ladja opazila drugi svoj pozdrav, raspersila se je turska fregata na sve strane, i gorući komadi njeni padose na varoš i zapališe više kućah. Rusi potom upraviše svoje topove na kopne baterije i pošto bi ih za čas uništili, navale na ostalu tursku flotu; 5 turskih fregatah iza dvojenoj odpora raspersila se u zraku, a ostale ladje utonule. I budući Turci nehtiedoše skinuti svoje barjake, to su ih Rusi tako dugo gonili, dok ih sasvim neuništiše. Admiralu Osmanpaši prebijena je kost na nogi. Poslije bitke biahu Rusi još tri dana u Sinope. Turci su svi pobjegli iz grada; to sami Gerci i Armenci ostaše.

„Osservatore Triestino“ priobćuje slijedeći pregled turskih ratnih ladjah, koje su učestvovala kod rečene pomorske bitke:

1) Fregata Nazamie	sa 50 top. i 600 mom.
2) „ Kaid	„ 50 „ 500 „
3) „ Navik	„ 52 „ 500 „
4) „ Nessim	„ 52 „ 500 „
5) „ Farezulula	„ 38 „ 400 „
6) „ Orniflaš	„ 36 „ 400 „
7) „ Danniah	„ 56 „ 550 „
8) Korveta Feiz Mabut	„ 22 „ 240 „
9) „ Gbiul Seflit	„ 24 „ 250 „
10) „ Nedgim Fešan	„ 42 „ 240 „
11) Parobrod Enegli	„ 4 „ 150 „
12) „ Taif	„ 16 „ 300 „

Ukupno 433 top. i 4660 mom.

Od zapovjednikah, piše isti list nadalje, tri su uhvatjena, naime: Ali Mahirbey, Osmanpaša i Husseinbey, 4 su poginuli a 2 izmakli. Sudbina ostalih nije poznata. Od ladjah su 8 u zraku raspukle se, 7 ih uništeno, 1 se nekako k obali pritiska i nasela, a 1 (Taif) prispieo u Carigrad.

„Tr. Ztg.“ piše o položaju Perzie slijedeće: Iz Perzie doznaje se, da je šah s vojskom od 300,000 (?) m., 1000 (?) top. i 3000 de-
vaha (kamila) natovarenih džebanom krenuo preko Tebrisa prema sioveru. On je također poslao i jednog poslanika k dostu Mohamedu, i govori se, da su se oba ova vladara sjedinili, samo se točno neznaje, u koju li svrhu? — U ostalom već se za pouzdano znade, da su Rusi

jur u Khivu stigli, pošto bi prije tvrđju Ahmece razorili bili.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i vojvodina Sërbla.

Za utemeljenje ovdašnje ubožnice obećao se nadalje:

(Zvezdom naznačeni platiše.)

	za glavnicu	godišnji pri- nos
G. Metel Ožegović dvorski c. k. uništiteljnog sudišta savjetnik *	50	—
„ Baron Levin Rauch *	50	—
„ A. Jarc c. k. školski savjetnik	—	10
„ Dr. M. E. *	5	—
„ Škender Kralj *	10	—
„ Josip Briglević 4 narod. kazališta akcie predao	100	—
„ E. Verbančić	20	—
„ Palčić učitelj *	2	—
„ M. Irgulić	10	10
„ J. Heisenberger *	2	6
„ F. Majer	—	1
Gospoja A. Paunović *	2	—
„ Marković Katica	—	2
G. N. Gavella *	3	3
„ S. Pik *	3	3
„ Bellavić Juraj *	2	2
„ Herjević Petar	—	2
„ A. Zaversky *	2	1
„ J. Canjuga *	2	—
„ J. Hutović *	1	—
„ A. Novosek *	1	1
„ M. Šlezinger	—	2
„ J. Bril	—	2
„ Čerko Pavao	1	1
„ A. Štern *	1	2
„ J. Lepušić	—	1
„ Filip Deutsch *	1	4
„ J. Mraz	—	1
„ M. Žitković	—	1
„ M. Horvath *	1	—
„ Filip Kelcec	—	1
„ Josip Egjed *	1	2
„ Sorgner *	3	5
„ S. Ivanuš	120 k.	—
„ M. Kupčinec	1	—
„ Hauptmann	—	2
„ M. Lukšić	—	2
„ J. Šušćević	—	1
„ L. Baumgärtner	—	130 k.
„ Ornstein	2	4
Stjepan Pogledić,	Kamauf,	
predstav. i župnik.	načelnik.	

U Zagrebu. Ravnateljstvo „matice ilirsko“ izabralo je u slednici svojoj, dne 28. prosinca držanoj, g. Prausa za učrednika „Nevena“ i tajnika društva istoga.

× S Drine, 20. prosinca (dopis). Svaki dan se Turci živahni pokazuju spram novo porođenog rata medju njima i Rusiom. — Skoro sazvaio je bio vezir sve poglavitiše Mu-

slomane iz pokrajina bosanskih prema Austriji i Sèrbiji, ter ih je razpitivao o stanju gradovah i tvrđjavah graničnih, i naredio im je, da se ponavljaju tvrđje i da se na oprezu dèrže svi Muslomani. — Ovo sam čuo od jednoga čose još davno, ali sam mislio, da je stvar izmišljena; medjutu sad čujem, da se bèrčki šanac pram Savi gradi izozbilja, a takodjer i Tuzla grad tvrđi se i ponavlja. — Ovo je Turke najviše okuržilo (štano primorac rekne), što je paša iz Beograda onako odvažno i junački protierao konzula ruskoga, odtuda, vele oni, da će i knjaza protierati i sve niemačke konzule iz svoje zemlje, jer vele oni, da je i niemački kralj potajni odgovor učinio s Rusom do potrebe, da udari iz nenada na Turke Bošnjake i u Sèrbiji, i to da je oni general lietos što je putovao (Majerhoffer) kroz ove zemlje, da je uredio sve. — Ovakovih blebetanjah balinskih ima dosta, ali primite i vi po ono, pošto sam i ja kupio za manjguru. — Vidi svatko, da Austria najmundrie i najmirnie postupa, i od Turakch dosta uvriedah ima često posebnih, kao n. pr. što lani oboriše inžinirske čardakove pokraj Save, kao što izbiše i osramotiše lani konzula u Sarajevu, i tako mnoge stvarčice sitnie često se događaju po granicama, ali to sve velikodušna Austria terpi i praštja Turcima kao mervi. — Jedan je uzrok, koji bi ne samo Austriju već i sve ostale hristijanske gospodare (ako duh hristijanski imadu?) morao taknuti i na osvetu probuditi protiv Turčinu, što se oni nikako popraviti nedade, niti svoje čudi stare hoće da ostave, — već sve jednako jednu sirotinju gule i gnjave i sada u ovomu zar osudjenomu i skrajnomu času za mjesecnoga kruga gospodstvo. — Zviedoznanci pričaju, da mjesec odstoji od zemlje jedno petdeset hiljadah miljah niemačkih, ali naša milja neima nijedna, već se je upravo sada svalio i štropoštao sav na jednu zemljurinu u Bugarskoj, Urumenli i Bosni, pak pali i žeže da već živući ni slovesni ni neslovesni stvor dihati i toglići ga nemože. A ovo ako nije istina, dobri ljudi i duševni neka dokažu protivno, pak ondu ćemo plaćući sirotinji začepiti usta nek nejače na pravedne poslove turske. — Plakali su čerenci, pak ste ih odkupili, i robovske ste pazare u iztoku ukinuli, a na zapadu bieloga hristijanina neima tko da poželi i da makar jedan forint šajna potroši. — Zašto musloman može u Beču, Londonu, Parizu i svagdi u potpunom svom gospodstvu živjeti, a kèrstjanin u turskom carstvu nemože zato, što je kèrstjanin, osim ako se nekoliko danah odbije u hajduke. — Zašto džamija svoj oholi polumiesec moći će u Parizu uzdignuti k nebu pod oblake, a hristijanska cèrkva valja da bude šušasta i sakrivena. Istina je, da vlada dopušta cèrkve graditi i makar šušaste, i ta je politika od lani uzorila, ali vidit ćemo ako se načine na niekim miestima, pak malo Turčin puhne u nos, šta će od njih biti. Neka još šest godina Bošnjaci ostanu pri svojoj volji ili neka Omer-paše nestane, pak ćete vidieti, da će oni nove komendie započeti sa svojim carom. Nitko nije dušman turskom carstvu, ali njegova nepravda podnositi se više nemože;

svak caru dovu čini, ali žali na njegovu slabost, što svojih naredbah nemože nikada udielotvoriti. Ja ovo uzgred napominjem onim, koji oči imaju a nevide, pa da gospod umudrajte silapci!

— Carsko-ruski pukovnik, g. Kovalowsky, otišao je u subotu (24.) u večer iz Beča u Cernogoru. On nosi kazu Danila nieko cirkveno posudje, koje je njeg. velič. car Nikola podario niekim cirkvam cetinjskim, te će isa kratkog tamo boravljenja vratiti se u Petrograd.

Rusija.

— Po jednome pismu iz Petrograda osim one vojske, što je u podunavskim kneževinama, u Besarabii i u Podolii, sakupljaju se još snage nite čete i po drugim miestima za rezervu. Tako se nalazi kod Kremelsuga znamenito konjanicko tielo od 8 regimentah, kod Harkova 5 regimentah dragonah, i neuzimajući ovamo kozacke čete, što su za boj spremne.

Sudeći po svim ovim glasovima moramo pomisliti, da je zdravo prehitilo ono pismo iz Carigrada, koje javlja da je učinjeno primirje. Bar se vidi da Rusija neće da ostane Turskoj dužna niti misli na mir, budući da onako kupi vojsku kao što malo čas spomenusmo. Da je tako još boljima, dokazuju i jedne stockholmske novine, koje ovo pišu: Da Rusija nemisli tako brzo prestati od rata, te pokazuju izviestje iz pokrajinah kraj sjevernoga mora. Revel i Riga dobile su 12,000 ljudi od odabranog gradniskog tiela, gdje obično stoji po 12,000 ljudi, još je 16,000 vojnikah premješteno. U Helsingfors došlo je 10,000 mornarah, 9 linijah brodoh samo je premješteno, a to je naravno zato, da bi mogle u proljeće ranije ploviti, jer je Kronšadt do kasnoga proljeća zaleđen. Mnoge su parne sprave u Englezkoj naručene.

— „J. d. Franc.“ nada se, da će diplomacija moći ovako utvrditi mir između Turske i Rusije: Da porta jamstuje caru Nikoli za prava pravoslavne cirkve, koja car Nikola zahtjeva, a opet car Nikola da krene svoju vojsku iz podunavskih kneževinah, da može sultan slobodno upražnjavati svoje suverenske prava nad svojim hristijanima. „Austria i Pruska — veli dalje taj „Journal“ — izjasnile bi se protiv Rusie samo onda, kad bi Rusija htjela sjediniti podunavske kneževine sa Rusiom. Tako postupivši, učinilo biemacke sile da će se odmah riješiti pitanje o vrieri i da će odmah otići ruska vojska iz podunavskih kneževinah.“

— Povodom manifesta, koji je njeg. veličanstvo izdalo o ratu, plemsstvo gubernie Tverske izjavilo caru svoja vjerna podanička čuvstva. Na koje je car istome plemsstvu izrazio da svoje zadovoljstva s tom primisli: „da, car o ovom vjernom čuvstvu nikad ni posumnjao nije.“

Francuska.

— Članak „Moniteur“-a o sadašnjem stanju iztočne razmirice ovako glasi:

„Prošlostoga mjeseca o. g., dne 17., rekli smo, da će pitanje, koje je u Carigradu predložio knez Menšikov, ako se zaplete, postati pitanje obće politike, u koje bi ostale sile, doprinsavše traktat od 1. sèrpnja 1841, u toliko se pomiješale, u koliko i Francuska. Dogadjaji opravdali su naše proricanje; solidernost, koju su zajednički interesi i držanje istih načelah od ono doba medju velikim kabinetima utvrdili, danas je svršena stvar.“

Prisni savez carskog praviteljstva sa praviteljstvom njeg. britanskog veličanstva već je dahova ohrabrio; ali je ostala sumnja, kako će se vladati ostale sile ako bi buknuo rat, koji su one iskreno htiele spriječiti, kome se pak široko polje otvoriti može.

Praviteljstvo francuskog cara premnogo se trudilo da odkloni tu opasnost, da sastavi zajedničke dielanje, i da eurpejske interese u jedan snop sveže. Čestita ta politika došla je do kraja.

Nesmisljeno bi bilo smatrati iztočno pitanje kao svršeno; ono će proći još kroz sva-kojake mienne, ali je već izrečena sloga Austrie i Pruske sa parizkim i londonskim kabinetom dovoljna je da zasad stisne nemir, koji derži Europu već od deset mjeseci. Prava je opasnost

bila u tome, da se nebi sile na dvie strane podielile; straha je toga nestalo.

Iste misli, iste želje oživljavaju Francusku, Englezku, Austriu i Prusku, i protokol podpisan u Beču 5. o. m. u konferenciji, gdje su bili predstavnici četiri dvora, svjedoči zajedničko njihovo zaključenje.

Povratiti mir medju Rusiom i portom, sa uslovjima čestitih sa obe strane, držati zemaljsku celokupnost otomanskog carstva, kojeg je nezavisimo postojanje s granicama, po traktatima naznačenim, suštествeno uslovje ravnoteže, to je dvojaka ciel, koju su četiri sile zajednički sebi preduzele. Napred opredieliti da postojeći rat ni na koji način neće preinačiti stanje države, koje je vrijeme na izluku osveštalo, znači skutić bojne polje i učiniti, tamo se nadamo, da će razmirica između kabineta petrogradskog i porte tamo izmesti, kako će eurpejska diplomacia snažno moći dielovati, i pod zajedničkom garancijom ustanoviti tvrd mir medju Rusiom i otomanskim carstvom.“

Njemačka.

— Službene novine „Dresdner Journal“ donose slijedeću bierzajvnu viest: U Berlinu 24. prosinca. Po stigavšoj iz Londona prijavi bierzajvnoj govorilo se je tamo o predstojećem odlasku car. ruskog poslanika.

Azija.

— „Indep. Belge“ donosi znameniti članak o stanju iztočne Indie. U njemu se veli: Utarnja je zemlja bi reći mirna, ali da se neprevarimo, ona se još nije uzdignula; ona malih i namatnih nemirah, što se pokazalo u Dekanu, vlada je umah lakim trudom umirila. Ali od nekogjega vremena opazilo se je kod stanovništva muhamedanske viere nekakovo komešanje i kipljenje, kome vlada niti može na rep stati, niti može dosta da nad njim pazi. Znamenitost iztočnog pitanja, koju nekoji samo na Europu protežu, doperta je tja u Indiu, te svaku pozornost od strane državnih zasluzuje. Muhamedanci indijanski, stojeći pod englezkom vladom, nikada nisu prestali držati cara turskoga, koji čuva svete ključ Meke i Medine, za glavu svoga viorzakona. — Naravski je dakle, da glas o ratu Turcina s Rusiom i na njih ima veliku moć. Ako se k ovom uzme na pamet i oni utisak, koji se mora roditi u duši englezke vlade nad vjerlanjem i postupanjem Rusah po Persii i po sjevernim medjama englezke Indie: sasvim će se lahko raztumačiti ona težnja Englezah, kojom nastoje obustaviti Ruse na njihovu putu k zudjenoj ravno, ali nikad nedosiznoj svérhi. Kad bi Rus zasieo u Carigradu, pa se i u Persii učvrstio, ali makar samo uvukao se u nju, pogibel bi za Englezku radi Indie narasla i ojačala se, a otduda bi nemir i razdraživanje tako dugo napredovalo, dok ove dvie velike, da oriaške vlasti nebi se na podnožju Himalaja i englezkoga Kaukaza pohrvale, te dok im hojta sreća nebi jabuku smetnje bog zna s kakovom sa koju posliedicom i svéršetkom — iz šakah odnio. — Ko ovako smatra indijske stvari, mora ih doista uzeti za takove, bez kojih procienjenja nemože se temeljito o iztočnom pitanju ništa govoriti.

— Buntovnici u Kini nisu sve zemlje i gradove otieli, kao što englezke novine glasiše, nego su osvojili samo ovih 6 gradovah, kao: „Kin-ktjank fu“, „Jang-Hau-fu“ u Kijang-fu“, „Kikau-fu“ i Lukau-fu“ u Igan-fu, „Kiu-Kijang fu“, u Kijang-fu, i „Kvoj-teh fu“ u Hongu-u. Da liepih imenah! —

SLUŽBENI LIST.

19593.

Razpis natečaja.

Budući da se uslied natečaja, dne 31. listopada t. g. br. 16,492 razpisanoga za šest stipendiah po 80 for. ujedno sa perazmiernom putnom odsiećninom, što ih je njeg. c. k. apost. veličanstvo najvišnjim svojim riešenjem od 8. listop. t. g. najmilostivije dozvolilo za tuzemkije iz Herzatske i Slavonije, i koji se mogu već početkom listnoga polugodišta 1854. podieliti

nastupajućim primaljama, nije javilo natecateljicah u dovoljnom broju, s toga raspisuje se za ročenih šest stipendiah novi natečaj do 25. slečaja 1854.

Molbenice, obložene zakonitom ubožnicom (svjedočanstvom o ubožtvu) i stoga prosto od biljegovine, imadu se upraviti na vis. c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu i c. k. banskoj vladi podieliti do ročenoga roka. Izvan oto ubožnice valja da budu još obložene slijedjućim ispravama: kersnim listom u svérhu dokaza da su Herzatice ili Slavonkinje ili inom kojom sličnom svjedočbom o pripadnosti, školskom svjedočbom o predmetih pučke učione ili barem o znanju čitanja i pisanja, znanju jezika herzatsko-slavonskoga kao zemaljskoga, i njemačkoga kao predajnoga na primaljskim učilištima cesarevine, napokon o stališu, o obiteljskih odnosajih i o čudorednosti.

U Zagrebu dne 2k. prosinca 1853.

Od c. k. banske vlade.

Nr. 14565.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Passualamte in Zakolj ist die Stelle des Passualisten, mit welcher der Jahresgehalt von Zweihundert Gulden C. M., und der Genuss der Natural-Wohnung nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstcaution im Gehaltsbetrage, in Erledigung gekommen, zu deren provisorischen Wiederbesetzung der Konkurs bis 31. Jänner 1854 hiemit eröffnet wird.

Bewerber um diese Dienststelle, haben ihre gehörig documentirten Gesuche innerhalb obigen Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction im Fiume einzubringen, und sich darin über ihr Alter, über die zurückgelegten Studien, ihre Dienstzeit, über die Kenntniss in der Zoll-Manipulation, dem Cassa-Rechnungs- und Kanzlei-fache, dann die Kenntniss der deutschen und kroatisehen, oder einer dieser nahe verwandten slavischen, und wo möglich, auch der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien.

Agram am 17. December 1853.

N. 11032. (391—Lzv.)

(1—1)

Circolare

dell' I. R. Governo Centrale Marittimo a tutti gli Uffici di Porto e Sanità Marittima.

Per l'attivazione della tassa a titolo di diritto d'alberaggio modificata dall' Ordinanza 25. Settembre a. c. dell' I. R. Ministero di Finanza per l'esportazione di legname da costruzione navale, il Governo Centrale Marittimo ha fissato il giorno 1. di Gennaio 1854, ed ha emanato in proposito la Notificazione di cui un esemplare trovasi unito.

I principi portati dalla citata Ordinanza, i quali avranno a servire di base alla misurazione del legname ed a regolare la percezione dell'imposta relativa, richiedono analoga riforma del Manifesto pel legname destinato all'esportazione all'estero, di quello di scorta per le spedizioni interne d'porto a porto austriaco, richiedevano il completamento dei rispettivi bollettari e per conseguenza modificazioni delle disposizioni regolamentarie che vi si riferiscono.

Gli Uffici pertuali sanitari vengono contemporaneamente provvisti di congruo numero dei nuovi Manifesti, i medesimi avranno, poi a completare i bollettari aggiungendovi le indicazioni contenute nelle minute fino a tantochè il quantitativo di bollettari, di cui sono forniti, sarà per durare.

Sebbene le forme e discipline contenute nel regolamento 8 febbrajo 1852 Nro. 289 per le nuove disposizioni di legge non abbiano sofferto alterazione e quindi il rispettivo procedimento rimanga pienamente operativo, ciò non pertanto, la percezione del diritto suindicato essendo stata ridotta ad un solo principio, cioè al volume cubico di ogni singolo pezzo di legname, ad una sola misura, cioè a quella di Vienna, e a tassa stessa dovendo venire commisurata non solo secondo la quantità di massa lignea ma anche secondo la forma e rispettivamente secondo l'uso pel quale il pezzo è qualificato, il Governo Centrale Marittimo, quantunque i §§ estratti dal citato regolamento e riportati al tergo dei Manifesti siano stati posti in armonia colle disposizioni di legge, trova di rilevare e ricordare quanto segue:

Il generale one del regolamento è parola di pezzi di legname scelti o comuni, dove compaiono dritti anche le spertanze, e queste debbono intendersi

mette le voci «peppi scelti, pezzi d'annata e storta» è detto al § 3 del suddetto estratto.

Determinata lunghezza e grossezza non sono requisiti non sono requisiti per la qualificazione di un pezzo di quercia; il risultato della cubatura serve di norma per la qualificazione a pezzo scelto o comune e per la conseguente commisurazione dell'imposta; per lo stortame la forma è decisiva e l'imposta viene calcolata in ragguaglio di 60 fiorini sopra cento piedi cubici. Le disposizioni regolamentarie circa i pezzi quadrati o tondi valgono a determinare il quantitativo cubico; in una di quelle categorie cadono tanto i pezzi scelti quanto i comuni ed i curvi.

La descrizione del pezzo in misura veneta non è ammissibile, ma tanto le indicazioni relative nel Manifesto, quanto le operazioni del verificatore ufficioso devono seguire in misura di Vienna.

Nella timbratura, di cui al § 5, sarà lo stortame da contrassegnarsi con triplice bollo.

Tutti i passi del regolamento, i quali si riferiscono alle rubriche principali ed alle finche secondarie del vecchio Manifesto non riportate nel nuovo, sono considerarsi senza effetto.

La cauzione stabilita dal § 30 Regolamento per ogni pezzo scelto, sarà anche valevole per ogni pezzo curvo (stortame).

Trieste li 3 Dicembre 1853.

N. 11032.

Notificazione

dell' I. R. Governo Centrale Marittimo

con cui viene determinata l'epoca a datare della quale si riscuoterà la tassa a titolo di diritto di alboraggio, modificata con Sovrana risoluzione del 9 Settembre anno corr. per alcune qualità di legname da costruzione navale destinato all'esportazione all'estero via di mare.

In esecuzione dell' Ordinanza 25 Settembre prossimo decorso dell' I. R. Ministero delle Finanze (inserita nel Bollettino generale dell' Impero puntata LXIII Nro. 189*) con la quale, a senso della Sovrana Risoluzione 9 Settembre 1853 vengono determinate le gradazioni della tassa, che a titolo di diritto d'alboraggio sarà da pagarsi pel legname di quercia ad uso di costruzione navale, destinato ad essere esportato dai porti austriaci all'estero via di mare — il Governo Centrale Marittimo rende noto, che la riscossione del suaccennato diritto avrà cominciamento in tutto il Litorale dell' Impero del giorno primo di Gennaio 1854.

Trieste li 3 Dicembre 1853.

L. L. B. Tenente-Maresciallo e Presidente

WIMPFEN.

L. L. R. Vice-Presidente
Gutmansthal.

L. L. R. Consigliere di Governo
Conti.

*) Ordinanza dell' I. R. Ministero delle Finanze del 25 Settembre 1853 obbligatoria per tutta l'estensione dell' Impero, con cui viene modificata la tassa stabilita sotto la denominazione, «diritto di alboraggio» per alcune qualità di legname da costruzione navale.

Sua Maestà I. R. Apostolica con Sovrana Risoluzione del 9 Settembre 1853, si è compiaciuta di accordare, che la tassa fin' ora riscossa a titolo di diritto d'alboraggio pel legname di quercia, il quale da un porto dell' Impero con destinazione per l'estero veniva esportato via di mare, a norma dell' Ordinanza 11 Novembre 1851 dell' I. R. Ministero di Finanze, Bollettino delle leggi dell' Impero puntata LXVIII Nro. 242 pagina 631, venga in avvenire riscossa dagli Uffici di Porto e Sanità secondo le seguenti tre gradazioni, cioè:

- per tronchi di quercia, i quali misurano per lo meno venti piedi cubici di Vienna di massa lignea, senza distinzione di lunghezza e grossezza venti fiorini;
- per tutto lo stortame di quercia che si presta alla costruzione navale, sessanta fiorini; e finalmente
- per ogni altro legname di quercia qualificato alla costruzione navale di misura inferiore a venti piedi cubici di massa lignea dieci fiorini, e precisamente in a. b. c. per ogni cento piedi cubici di Vienna.

Il giorno in cui, secondo questa nuova misura, avrà principio la percezione del diritto d'alboraggio verrà portato a pubblica conoscenza dall' I. R. Governo Centrale Marittimo in Trieste.

Con ciò rimane però inalterato l'obbligo di corresponsione del dazio di sortita pel legname di quercia presso i rispettivi Uffici daziari nel caso venisse oltrepassata la linea doganale.

BAUMGARTNER m. p.

Br. 5198.

Razpis natičaja.

Njeg. c. kr. apostolsko veličanstvo preporučuje odlukom svojom od 24. studenoga 1853 dostojalo je za nadodvjetništvo državno i za

državna odvjetništva u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji premilostivo odobrit sistemizaciju sljedećega perovodnoga osoblja:

A. Za nadodvjetništvo državno kod stolice banske u Zagrebu.

- 1 nadodvjetnika državnoga;
- 1 namiestnika nadodvjetnika državnoga;

B. Za odvjetništvo državno.

a) kod zemaljskog suda u Zagrebu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

b) kod okružnoga suda u Osijeku:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

c) kod okružnoga suda u Varašdinu:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 2 substituta odvjetnika državnoga;

d) kod okružnoga suda u Rieci:

- 1 odvjetnika državnoga;
- 1 substituta odvjetnika državnoga.

Nadodvjetnik državni ima značaj viečnika stolice banske i stoji u statusu i broju viečnika c. k. stolice banske, s kojima po давности službe svoje stupa na više stupnje platje.

Odvjetnici državni kod suda zemaljskoga i kod sudovah okružnih stoje, i to onaj prvi u statusu, u rangi i u platji viečnika zemaljskoga suda; a ovi drugi u statusu, rangi i u platji viečnika sudovah okružnih; s kojima i jedni i drugi po давности službe svoje stupaju na više stupnje platje.

Naměstnik nadodvjetnika državnoga ima značaj i platju tajnika viečnih kod stolice banske; a substituti odvjetnika državnih značaj i platju tajnika viečnih kod sudovah molbe prve.

Za popunjenje svihkolikih ovih miestah, izim jedinoga miesta nadodvjetnika državnoga, razpisuje se uslijed visokoga naloga c. k. ministarstva pravosudja od 28. studenoga 1853 br. 20,268 ovim natičaj od četiri nedjelje danah, imajućih se računati od dana tretjega uvrštenja ovoga izroka u novine bečke.

Koi želi zadobit koje god od ovih miestah, taj, ako stoji u javnoj službi, ima putem svoga u uredu predstojnika, a inakov putem predpostavljene sebi neposredne političke oblasti (c. k. vojnici bez razlike da li služe ili ne, s osluženjem naredbe c. k. ministarstva rata od 31. prosinca 1852 br. 5056) predsjedništvu c. k. stolice banske uz rečeni rok podijeti svoju molbenicu, dokazavši u njoj budi svjedočbama izvornimi budi zakonito udostovjerenimi prepisi tih svjedočanstvuh:

godine života svoga, svoje rodno miesto, svoj vjerozakon, svoj stalež (da li je t. j. neoženjen, oženjen ili udov?) i broj svoje neobskrbijene dietce;

nauke, koje je svršio, i ostale sposobnosti i potrebstine za zamoljenu službu; svoje dosadašnje službe i skopčane s istim platje i ina beriva; ili pak svoje drugojacše zanimanje, i to tako da nebude preskočen nijedan dio vremena;

čudorednost svoju i izpravno ponašanje političko; naznačivši ujedno, da li je i u kojem je kolijenu u rodu ili u tashini s kojimgod urednikom sada služecim u Hrvatskoj i Slavoniji?

Zabtieva se pak za ove službe ponapose, da molitelj dokaže, da je s dobrim uspiehom svršio pravoslavne nauke i položiv s dobrim uspiehom izpit budi za auditora, budi za sudca, budi za advokata; k tomu da dokaže, da umie podpunoma ne samo pisat nego i govoriti jezikom niemackim i hrvatskim, a za službu odvjetničku u Rieci osim toga još i jezikom talianskim.

Koi uzište dvie različite službe, taj valja da za svaku od tih službah podnese osobitu molbenicu; nego priloge valja priklopiti samo jednoj molbenici, a u drugoj se može samo pozvati na te priloge.

Za onih, koji su uslijed natičaja od god. 1850 bili podniali molbenicu bivšoj uvedbenoj sudovah komisiji za postignutje službe kod odvjetništva državnoga u ovoj kraljevini, ako svoje molbenice nisu uzeli natrag, nego žele ostat kod nje i nadalje, bit će dosta, ako, pozvavši se na tu priašnju molbenicu, naknadno

doprinesu one dokaze, koji se istu u ovom natičaju, u koliko priašnjoj njihovoj molbenici priklopljeni nisu; nego i te naknadne molbenice treba da budu podnesene putem uredovnoga predstojnika, ili kod onih, koji nisu u javnoj službi, putem predpostavljene neposredne političke vlasti.

U Zagrebu 13. prosinca 1853.

Od predsjedništva c. k. stolice banske.

19200.

Razpis natičaja.

Za izvanrednu stolicu cerkvenoga prava na c. k. pravoslavnoj akademiji zagrebačkoj držat će se uslijed odluke vis. c. k. ministarstva za nastava od 10. t. m. br. 12027 dne 23. ožujka 1854 natičajni izpit u jeziku latinskome na c. k. sveučilištih bečkom i gradačkome. Oto pravo predavat će se u latinskom jeziku, a sa ovom stolicom skopčana je uslijed privremenog propisa za rečenu pravoslavnu akademiju od 4. listopada 1850 (zem. vlad. list 1850 kom. V. br. 40.) stalna platja od 600—900 for. sr. ujedno sa učevnom odsiečninom od 50 for.

Oni, što žele podvèrti se ovome izpitu natičajnem, imadu se najduže za tri dana prije, nego što će biti izpit, javiti kod dekana pravoslavne akademije zbera učiteljskoga u Beču ili Gradcu, i predavši svoje molbenice natičajne izkazati viék svoga života, izučene fakultetne nauke, stepen akademički ako su koi stekli, znanje jezikah, službe ako su koje prije obnašali, čudoredno vladanje itd. navodivši izpite natičajne, položene prije za koju drugu stolicu ili habilitaciju, ako su takovu postigli na kojem c. k. austrijskom sveučilištu, kao posebniki doctenti, i obloživši svoje molbenice potrebitim svjedočbama i izpravama.

U Zagrebu 17. prosinca 1853.

Od c. k. banske vlade.

Kundmachung.

Die Direction der priv. österr. National-Bank bringt hiermit zur allgemeinen Kenntniss, dass wegen den Vorarbeiten zu der in der ersten Hälfte des Monates Jänner 1854 vor sich gehenden Dividenden-Auszahlung

„vom 20. December 1853 an“ bei der Liquidatur der Bank, weder Umschreibungen, noch Vormerkungen von Bank-Actien vorgenommen, noch Coupons hinausgegeben werden.

Die Wieder-Aufnahme der Umschreibungen und Vormerkungen von Bank-Actien, so wie jene der Coupons Ausgabe beginnt

„am 10. Jänner 1854.“

Wien am 10. December 1853.

Pipitz,

Bank-Gouverneur.

S i n a,

Bank-Gouverneurs-Stellvertreter.

P o p p,

Bank-Director.

Nr. 2923/19320 (25.—B.V.)

(3—3)

Kundmachung.

Von dem k. k. österr. General-Consulate für das Fürstenthum Serbien, wird über das gesammte hierorts befindliche mobilar Vermögen des k. k. Unterthans und Specereiwaarenhändlers Karl Kralovansky aus Pössing im Pressburger-Comitate der Concurs eröffnet.

Wer an diese Concursmassa eine was immer für Namen habende Forderung zu stellen sich für berechtigt hält, hat dieselbe mittelst einer Klage wider den ex officio Concursmassa-Vertreter Herrn Benjamin Rošmirović bei diesem General-Consulate bis 31. Mai 1854 anzumelden, und in der Klage nicht nur die Richtigkeit der Forderung, sondern auch das Recht, Kraft dessen er in diese und jene Klasse gesetzt zu werden verlangt, zu erweisen; widrigens nach Verlauf des obbestimmten Tages Niemand mehr gehört werden würde, und jene, die ihre Forderung bis dahin nicht angemeldet hätten, in Rücksicht des gesammten zur Concursmassa gehörigen Vermögen ohne aller Ausnahme auch dann werden abgewiesen werden, wenn ihnen wirklich ein Compensationsrecht gebührte, wenn sie ein eigenthümliches Gut aus der Massa zu fordern hätten, oder wenn sie ihre Forderung auf ein liegendes Gut sichergestellt wäre, so zwar, dass solche Gläubiger vielmehr, wenn sie etwas in die Mas-

sa schuldig sein sollten, die Schuld ungehindert des Compensationseigenthums- oder Pfandrechtes, das ihnen sonst gebührt hätte, zu berichtigen verhalten werden würden.

Belgrad am 13. December 1853.

K. k. General-Consul v. Radosavljević, m. p.
Oberstlieutenant.

Nr. 11442.

Kundmachung.

Bei dem k. k. Revisoratsamte St. Martin nächst Zengg ist die Stelle eines Waaren-Revisors, mit welcher der Gehalt jährlicher 300 fl. und der Genuss einer Naturalwohnung nebst der Verpflichtung zur Leistung der Dienstkaution im Gehaltsbetrage verbunden ist, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche bis 31. Jänner 1854 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume einzubringen, und sich darin über ihr Alter, die zurückgelegten Studien, über ihre Dienstzeit, dann die Kenntniss der Zollmanipulation und der Waarenkunde, des Kassa-Verrechnungs und Kanzleigeschäftes, wie auch der deutschen und kroatischen oder einer dieser nahe verwandten slavischen und wo möglich der italienischen Sprache auszuweisen, und anzugeben, in welcher Art sie die Dienstkaution zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem hiesigen Finanz-Beamten verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 12. Dezember 1853.

K. k. kroatisch-slavonische Finanz-Landes-Direction.

(308—Lzv.)

(3—2)

Razpis natičaja.

U župah Kuzminečkoj i Imbriovečkoj u području podžupanje koprivničke ležećih izpražnjena su mesta učitelja pučkih župnih učionica, s kojima je skopčana služba orguljara župaog.

Platja godišnja svake pojedine učione učitelja sastoji se u 300 for. sr. stranom u prihodu, stranom u gotovom novcu i vrhu toga u slobodnome stanu.

Natičaj za ta mesta razpisuje se do 20. siječnja 1853.

Molbenice biljegovane, u kojih se ima dokazati doba, viero zakon, svršena pedagogia i ne sposobnosti za učiteljstvo potrebne, imaju se podpisano podneti.

U Koprivnici 22. prosinca 1853.

Adam Žuvić,

podjaprišt, župnik koprivnički i kotarski koprivničkoga škola nadzireatelj.

Br. 5266 (382—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

Na molbu pl. Mikule Martinkovića od svete Ane po g. odvjetniku Vatroslavu Germanu podnesene, dozvoljene su na imetak i to na kuće i kućišta, vinograde, kolosieke, vrtarane i sjenokose plemenićih Franje i Stjepana Martinkovića, od svete Ane žitelja, javne dražbe, za koje se slijedeći roki opredjeljuju, te naime kod pl. Franje Martinkovića za dan 11. mjeseca veljače prvi, a dne 11. mjeseca ožujka 1854 drugi i posljednji, kod oba dvaju ipak poslije podne u zakonitih urah, pod tim pak uvjetom, da ako se rečena imućva nebi mogla na prvoj dražbi nad cijenom razprodati, da se budu takova na drugoj i javnoj dražbi i izpod cijene za gotove novce prodavala.

Napokon na temelju §. 509. g. p. pozivlju se svikolici viero vnici, koji na rečena imućva kakovo pravo zaloga bi imali, da takovo kod ovog suda do rečenog roga najaviti nepropuste.

C. kr. kot. sud u Jastrebarskoj dne 13. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 5268.

Izrok.

Na molbu gospoje Cicilie udove Kuković rođene Bunjevac po g. odvjetniku Vatroslavu Germanu podnesena dozvoljene su na imetak i to na kuću, kućište i štale, zatim oranice, sjenokose i dva konja sudbeno na 1575 fr. procijenita na bratju Jurica i Jandrića Rataićah iz Selca pri Karlovcu žitelja, javne dražbe, za koje se slijedeći roki opredjeljuju, te naime 13. mjeseca veljače prvi, a drugi i posljednji 13. mjeseca ožujka 1854 poslije podne u zakonitih urah pod tim ipak uvjetom, da ako se rečena imućva nebi mogla na prvoj dražbi nad cijenom razprodati, da se budu takova na drugoj javnoj dražbi izpod cijene za gotove novce prodavala.

Napokon na temelju §. 509. g. p. pozivlju se svikolici viero vnici, koji bi na rečena imućva kakovo pravo imali, da takovo kod ovog suda do rečenog roga najaviti nepropuste.

C. kr. kot. sud u Jastrebarskoj dne 13. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 5416. (387—Lzv.)

(3—2)

Dražbeni izrok.

Od c. k. kot. suda jastrebarskog daje se ovim do znanja, da se je usljed molbe Dragutina Polca, podnesene dne 2. prosinca 1853 pod br. 5416, u parbi proti Marku Borkoviću inače Boden u Cvetkoviću javna sudbena dražba celog sudbene plienjenog i na 738 fr. procijenjenog u Cvetkoviću ležećeg, iz kuće, kućišta, vërta, oranica, sjenokosa sastojecg selišta dozvolila, i u tu svrhu prve dražbe rok na 20. veljače 1854, a druge dražbe rok na 20. ožujka 1854 u 3 ure poslije podne na lice mesta opredielio, i to s tim dodatkom, da će se upitao selište samo kod druge dražbe i izpod procijene prodati; — kupovati želeći mogu dražbene uviete ugledati kod ovog sudišta, ili u vrijeme dražbe na lice mesta.

Zajedno pozivlju se svi, kojim na rečeno selište hipotekarno kakovo pravo pripada, da se do prodaje ovih nepokretnosti ovome sudištu prijave, jer će se inače takovo po smislu §. 510. g. p. stupati.

C. kr. kotarski sud jastrebarski dne 20. prosinca 1853.

Balogh.

Br. 3638. (390—Lzv.)

(3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski sud grada Karlovca ovim do obćeg znanja stavlja, da je na prošnju Josipa Bunjevca, Franje Prezla i Janka Gvozdanovića, oporuke Mirka Haraminčića ovršitelja, ovršebenu prodaju kuće Budimira Jurjevića u gradu ovom pod br. 89 ležeće i na 6036 for. 15 kr. sudbeno procijenjene radi duga 110 for. i pripadaj dozvolio i u tu svrhu opredielio je ročište prve dražbe na dan 25. siječnja 1854 poslije podne od 3—5 ure, a druge i posljednje na dan 25. veljače t. g. 1854 poslije podne od 2—5 ure na lice mesta s tim dodatkom, da će se na drugoj dražbi upitna kuća i izpod procijene prodati.

O čemu se svi viero vnici, koji kakovo hipotekarno pravo na istu kuću posjedovati misle, glasom §. 509 g. p. obavijestuju.

Uvjeti dražbeni slijedeći su:

a) Svaki licitant prigodom dražbe imat će vadium od 500 for. položit.

b) Kupac će pako imati kupovninu do 8 danah kod suda ovog u gotovom položiti.

C. kr. kotarski sud grada Karlovca dne 25. studenoga 1853.

Smendrovec.

Nr. 15954.

Concurs - Kundmachung.

Bei dem als Sammlungskassa fungirenden k. k. Hauptsatz- und Zollamte II. Klasse ist die Stelle des Waaren-Revisors, mit welcher der Jahresgehalt von Vierhundert Gulden C.M., und der Genuss des Quartiergeldes von Einhundert Sechzig Gulden mit der Verpflichtung zur Leistung der Caution im Gehaltsbetrage verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Der Konkurs zur provisorischen Besetzung dieser Dienststelle wird bis Ende Jänner 1854. ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche innerhalb der genannten Frist bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Warasdin einzubringen, und sich darin über die zurückgelegten Studien, ihre bisherige Dienstleistung, die Kenntnisse der deutschen und kroatischen- oder einer verwandten slavischen Sprache, über die sich in der Waarenkunde und Zollmanipulation erworbene Kenntnisse gehörig auszuweisen und anzugeben, in in welcher Art sie die vorgeschriebene Kautiön zu leisten vermögen, dann ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten im Amtsbereiche dieser Finanz-Landes-Direction verwandt oder verschwägert sind.

Fiume am 16. Dezember 1853.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direction.

(286—Lzv.)

(3—2)

Natičaja.

Kod nove ustrojene učione na Humu kod sv. Martina nahodi se prazno mjesto učitelja, koji zajedno službu organiste obnašati ima uz platju 300

for. srebra, slobodan stan, dërva, i komad vërta. Onaj, koji ovo mjesto postidi želi neka se svojom molbenicom s potrebnim dokazi obkërbljenom kod nižeg podpisatog u Ljubetici do 16. siječnja dojde, da godine prijavi.

U Ljubetici dne 16. pros. 1853.

Janko Boleslavski,
kotarski pučke učione nadzireatelj i župnik Ljubetki.

Br. 1201 (383—Lzv.)

(3 2)

Izrok

C. k. kot. sud dugoselako-oborovački ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Nikole Hudjina, mlinara iz Lonjice, u pravdi njegovoj prema Misku Novoselu javna sudbena dražba čitavog njegovog sudbeno zapljenjenog, na 690 for. sr. procijenjenog i $\frac{1}{2}$ seae iznosećeg selišta u Ježevom ležećeg, iz kuće, kućišta i ostalih stanjah gospodarstvenih, zatim oranica i vërta sastojecg dozvoljena, i prvi dražbeni rok na 20. veljače, drugi pako na 20. ožujka 1854, 10. uru prije podne na lice mesta opredieljen. Kupiti želeći imat će se jamčevinom od 50 for. sr. providiti i prazeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osiguranja, ostale uviete dražbene mogu dražbenici kod ovog suda ili prigodom dražbe na lice mesta ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovima pozivlju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretnosti tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače imat žebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. kot. sud u Dugoselu dne 17. prosinca 1853.

OGLASNIK.

(393—Lzv.)

(3—2)

Poziv na naročbo slov. časopisa:

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodnih stvari.

Novice izhajajo v Ljubljani, dvakrat v tednu, i donajajo kot doklado posebnih obćeh povestnic, ki jo spisal je slavni Matija Vortovec. Cena jim je z vsimi dokladami i poštarino vred za celo godino 4 fl., za pol godino 2 fl. Naročnice molimo franco.

Službeno bërzojavno objavljeno bečke burze od 29. prosinca 1853.

Tečaj dërž. papirah.	u sr.	Tečaj mienb.	kratak rok
Dëržav. obveznice sa 5 pct.	93%	Amsterdam za 100 holan. f.	97% 2 mies.
" od g. 1852 "	83 1/2	Augsburg za 100 f. current	116% 3 mies
" " " "	"	Berlin za 100 prus. talirah	" 2 mies
izvucenoobv., obv.	6 "	Vratislava za 100 pr. tal.	" 2 mies.
dvor. komore od prisilnog zajma u	4 1/2 "	Frankfurt na Mainu za 120	115% 2 mies.
Kranjskoj, orar.	4 "	Genovaza 300 piemont. lirah	" 2 mies.
ob. od Tirola, Vorrarlberga i Salz.	3 "	Hamburg za 100 mar. ban.	86 1/2 2 mies.
Obveznice lomb.-mletackog zajma do g. 1850 sa 5%	101	Lipko za 100 forintih	" 2 mies.
Zajam s vuč. g. 1834 za 100 f.	233	Livorno za 300 tosk. lirah	113% 2 mies.
Beč. grad. banco sa 2 1/2 pct.	100	London za 1 funt sterl.	11 1/2 2 mies.
" " " "	2 1/2 "	Lyon za 300 fr.	111 1/2 3 mies.
obće i ugar. dv.	3 "	Milan za 300 austr. lirah	113% 2 mies.
komore, starih lom. dugovah, u	2 1/2 "	Marseille za 300 frank.	135% 2 mies.
Florentinog zajma, u	2 1/2 "	Pariz za 300 frank.	135% 2 mies.
učinjenog zajma, u	2 1/2 "	Prag za 100 for.	" 2 mies.
galičke "	2 1/2 "	Tërt za 100 for.	" 3 mies.
" " " "	1 1/2 "	Mletci za 300 austr. lirah	" 3 mies.
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	4 1/2 "	Bukurešt za 1 for. parah	31 dan
stališah austr. nad i pod Ensom, čeških, moravskih, sloških, stajerskih, oruških, kranjskih, gorickih, bečkoga oberkammeramta.	2 1/2 "	Carigrad za 1 for. parah	31 dan
Obvezn. u Frankfurtu i Holandiji činjenoga zajma	4 1/2 "	Smyrna za 1 for. parah	31 dan
Obveznice zemljišnog odkupa	5% 91%	Tečaj novca	
Naputnice redišnje blagajne	"	Carški dukati	
Godišnji disconto	"	Zajam od 1851	
Bank-akcie komad po 1380	"	Slovo A	
		Slovo B	
		Lombardski	

Sievarne šalje, po 1000 fr.	2350	Krak.-g. slečke po 100.	
Bečke-glog. želj.	500	Aust. dun. parob. 500 f.	627
Sopr.-W.-Nend. s.	200	Aust. Lio. u Tërta 500	628
Budiej.-Gm. Linz. s.	250	Bud.-pošt. lančan. 500	
Požun.-tër. 1. id.	290	Galič. željezn. 4% na 100.	
" 2. id.		Srečke Esterhazy 40.	
danj. s pèrvostvom, 200			

Carsko-kr.

NARODNE

službene
NOVINE.

Novine ove kalare
svaki dan izdaju se
nodiolje i praznike
na čitavom — listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarstvu 4 for.
srebra. — Za vanjske,
koji ih se list
svaki dan poštom
pohijati, 6 for. sr.—

Za službene oglase
opredjeljeno je
uvratbina: 4 kr. sr.
od linije za prvu put;
a zatim za svakiput
2 kr. sr. — Za druge
oglasne posebno
članke platja se do 10
linija 30 kr. sr. dalje
pako od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

 1. siječnja 1854 nastaje XX. tečaj ovih novinah. Poziva se dakle domorodno občinstvo, da na „Narodne Novine sa Službenim Listom i Oglasnikom“ obnovi predplatu, koja za prvo dođuće polietje iznosi za Zagreb 4 fr., za vanjske, koji svaki dan dobivaju novine poštom, 6 fr. srebra. Za 3 mjeseca za Zagreb 2 for., svakdanjom poštom 3 for. srebra. —

S tursko-ruskoga ratlišta.

U Zagrebu, 30. prosinca.

Iz Krajove stigoše izviestja do 20. o. m. Sasvime potvrđuju se, da se Rusi spremaju za navalu na Kalafat, čim sbor generala Osten-Sackena zauzme sva miesta. Rekognosciranja poduzimlju se svaki dan, pa stoga i biva, da se prednje straže često pobiju. — Takovih pomanjih čarkanjah bilo je 15., 16. i 17. također kod Silistrie, te se je jedanput i žestoko pucanje topovah porodilo. Turci naime htiedoše svoje prenosne ladje staviti u sigurnost, no Rusi opale na njih i preprieče Turcima, te ovi nisu mogli dovući svojih ladjah do miesta.

Iz Bukurešta od 19. prosinca donosi „Wanderer“, da se po svemu, što se u Vlaškoj zbiva, može zaključiti na predstojeće važne događaje. Odavdie se vojska neprestano oprema u malu Vlašku.

„Oest. Corr.“ piše: „Ovdašnji (bečki) listovi donieli su dopisah iz Carigrada od 16. o. m., premda kasnija pošta od 15. nije još u Beč prispjela.

Viest, da su sdružene flote ušle u crno more, raznosi se neprestano u niemačkim i inostranim novinama. Mi samo opetujemo, da je do 15. francusko-engleska flota ležala pred Carigradom.

Nieki ovdašnji list priobćuje bërzojavnu viest draždanskog journala od 24., da se dan prije po Londonu govorilo o predstojećem odlasku tamošnjeg car. ruskog poslanika. Mi neimamo sličnih viestih a i neznamo razlogah, rad št'a bi poslanik englezki odputovao iz Londona“.

Hervatska, Slavonja, Dalmacija i vojvodina Sèrbia.

U Zagrebu. Njeg. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 14. prosinca t. g. velikog predstavnika kod stolnog kapetola kotorskog, dra Vinka Zubranića, premislivo imenovati biskupom kotorskim.

P. U Koprivnici 27. prosinca. Sinoć obnenadi nas društvo dobrovoljaca igrokaznom predstavom komada „Ljubomorna žena“ u hervatskom jeziku. Slični su nam pojavi u ovoj varoši redka radost, pa s toga i bioše kazalište napunjeno baš dubkom. — Prije predstave iste držana je proslov. A zvuci maternjeg jezika razležući se s miesta, s kojega se kod nas riedko kad ori, bili su otačbenoj duši kao čarobni glasovi iz ustih ljubeznice sèrdca zatravljena ljubeznika poslie dugoga razstanka. Prisutni se razidu zadovoljni; a viestina, s kojom je zadaća Janka Božića, kao plemića seoskoga, bila izvedena, valja da se izrikom prizna i pohvali. Znavatelji opaziše nedostatak poduke (škole), kojemu bi se barem poniešto bilo moglo doskočiti. Bit će od koristi pozornost predstavljateljah obratiti na bitnu razliku, koja u igrokazstvu obostoji medju predstavom tragičkom i predstavom komičkom. Svaka od ovih predstava ima svoj osobiti značaj i svèrhu, te se u predavi (Vor-

trag) nemogu nipošto izmieniti, bez da se željezna svèrha nepromaši, i baš protivni utisak neproizvede.

Cèrnagora

S Cèrnogorske granice 11. prosinca. Izbiežanje cèrnogorske gospode, koja se još u Kotoru nalaze, nikakvih zlih posledicah u knjažestvu onom za sobom nije povuklo; kako su se naravno morali mnogi neznajući pravog uzroka tome ustrašiti. Knjaz je kažu odmah po njihovom izbježanju sazvao sve glavare zemlje i javio im, u čemu on te ljude krive nalazi i kako su iz sumnjičenja da smrtnu kaznu nedobiu, preko granice pobjegli, osudivši s glavrima ujedno na vječno izgnanje predsjednika senata i druga dva senatora, imena kojih već znate. — Po pročitanju osude knjaz je sav taj narod uveo u avliju pred svojim dvorcem i svakome podario po jedan talir odpravivši ga kući. Junak Vido Novakov s bratom popom Gjokom, kako je bilo rečeno, nisu u Spas izbjegli, niti ih Bèrdjani na izkance knjažovo da na Cetinje dodju puštaju. Kad se sve ovo slučilo i osudilo, obilazeći c. k. namiestnik g. baron Mamula Dalmaciju i u Boku doplovi i žao mu bi za sav taj događaj. Veli se da sva moguća sredstva upotrebljuje da na pomirenje privede, i juče da se samim knjazom radi toga na Njeguše sastajao. Kakav je uspeh tog njihovog sastanka, još se neznata. Zna se samo to, da predsjednik senata Pero Petrović nikako već ne želi vratiti se u Cèrnogoru. Medjutim u zemlji vlada savršeni mir i šišeci se jednako savijaju. O priključenom razgovoru voditi kežu da je najstrožije zabranjeno. — Da ako i poveljenje na nastojanje sloge jednom izvrši se. (S. D.)

Turska.

— „Morn. Chron.“ piše: Gradići u Bosforu u vèrlo su dobrom stanju, a nisu opali, kao što pišu da su prije bili. Jedan viestak oficir, koji je tamo sva utvèrdjenja sam pregledao, piše o tome ovako: Bosfor brane baterie od 6—10 topovah, a i gradići, koji stoje na obadviema obalama i to na najvećim uzinama od kanala tako, da mogu unakršt taći. Baterie stoje na najjužnijim častima od Bosfora, počinjući malo više Carigrada, pa i na europskoj i na azijskoj obali pružajući se na niže do samoga Bujukderskoga zaliva. A od toga zaliva, gdje je baterijama kraj, počinju opet gradovi. Kod Rušili-Havana na europskoj obali ima dva grada, i to jedan sa 28, a drugi sa 45 topovah. Tako isto i na azijskoj obali ima opet dva grada, i to jedan kod Juste sa 45, a drugi kod Anatoli-Kavaka sa 30 topovah. Svi ti gradići, i oni t. j. na europskoj i ovi na azijskoj obali, baš su jedan sprotu drugoga. Tu Bosfor nije širi nego 1200 metrah. Tu uzinu brane od prilike 180 topovah, koji su ponajviše od 36 funtih, a pri tome ima i velikih topovah, koji se nikad nekreću s miesta. Flota kakva, pa sve da je od samih parobrodah nemože opet te gradove proći prije nego za pò sata ili bar za 20 minuta. I druga 4 gradića brane prolazak od prilike za 3 engleske milje do samoga

ulazka u crno more. Kod Bujuk-Limana u Kau-dže na europskoj i kod Til-Burne i Poiradza na azijskoj strani imaju ti gradići svega na 100 topovah, a kanal će biti tamo za 2000 metrah širok. Tuda prolaziti opasno je tako isto kao i kod predpomenutih gradićah. Na samom ulazku u crno more ima druga dva gradića, gdje u svakome ima po 20—30 velikih topovah. Ta dva gradića čuvaju ulazak u Bosfor. A kad se dodje u crno more, onda na obali od toga mora kod Kile i Rivadza ima još dva gradića, koji kakvoj vojsci nedadu izići na suho, te tako ni doći do pomenutih gradićah. A i tako imaju ti gradići na svakom bèrdu kulah i karaulah. Svi su ti gradići dobro naoružani i u svima ima dosta vojske i valjane artilerie. Tamo se vojnici svaki dan uče pucati iz topovah. Koje gradići koje baterie imaju na europskoj obali, koja je 92½ milje dugačka, svega 251, a na azijskoj obali, koja je 24 milje dugačka, svega 235 topovah. Svega dakle 486 topovah. A tako utvèrdjen, kakav je Bosfor po mišljenju onih, koji se u stvari razumiju, dočekati kakvu god hoćeš flotu. Turska pak flota ima kod Bujukdera zajedno sa egipatskom flotom 2000 topovah, 8 linejnih ladjah, 7 fregatah, 8 korvetah, 9 brigovah i 8—10 parobrodah. Dva su oddieljenja poslana u crno more, a ono se oddieljenje, koje je pod Mušar-pašom, koji je bio englezki kapetan i zvao se Slade, pa se poturčio, opet vratilo. Kažu, da je jedna fregata na jednoj buri sva razlupana tako, da se od to doba ništa o njoj neznata. Eskadra je bila od Bosfora svoga 18 danah na strani. Njih 3—400 momakah razboliše se od mora. Turci su dobri za topove i poslušni. Turske su ladje na Bosforu strahovite ploveće baterie, samo što Turci nisu baš najbolji matrozi. Oni su, kad se tuku sa ladje, vèrlo dobri vojnici, pa će kadgod zar biti i dobri matrozi, ali do sada još nisu imali prilike što naučiti, jerbo su se teško kad puštali dalje od svoje mirne bosforske vode.

Francuska.

— „Siecle“ piše: Kažu, da će sultan odbaciti notu četiri velike sile zbog toga, što se njom povraćaju svi stari ugovori, koje rat sad ukida, i poslie što niešto razprostranja čl. 4. ugovora kućuk-kajnardžiskoga, što se tiče nadgledanja i zaklanjanja pravoslavne cèrkve, čim se ono, što je knez Menšikov zahtievao, opet postizava. A drugi kažu: Turska će pristati na notu zbog toga, što se tim, što se u toj noti zahtieva da ruska vojska ide iz podunavskih kneževinah, daje sultana nieka zadovoljština, i poslie što se u toj noti nedaše samo Rusii pravo nadgledati i zaklanjati pravoslavnu cèrkvu nego se to pravo priznaje u napredak svima silama, koje su god podpisane u ugovoru od 1841.

Različite viesti.

— God. 1853 bilo je na pražkom sveučilištu 37 redovnih profesorah, i 24 neuredna, 23 docenta i 4 učitelja, dakle svega ukupno 88 učiteljah. — Služateljah bioše u bogoslovii 139, pravnikah 466, onih za medecinu, franerstvo i farmaceu 306, na učilištu filologičkom 114.

— U Gèrčkoj umro je nedavna general **Kosta Bočar**, mlađji brat poznatoga junaka bugarskoga Marka Bočara, koi se je za gèrčkoga vojevanja protiv Turakah slavno odlikovao.

— U Rusii izašla je knjiga „narodnyja Beloruskija pesni“. Časopisi vrlo hvale ovu knjigu.

— Lord Palmerston uzeo je natrag svoju o-stavku iz razlogah nepoznatih.

— General Radevic u Berlinu umro.

— Boucarnepgni, predsjednik sardinske ko-more, opet je izabran za zastupnika u svom o-kružju.

— (Vulkanske peći.) Budući da su dèrya sada u oieni tako jako poskočila, bio bi vrlo kori-šten prvi ustroj peći, koi je pronasao gosp. Moravec u Beču. — On je već u sofijskih ku-peljih uredio nekoliko takovih peći, koje kroz 30—50 godinah daju uvijek jednaku toplinu, kroz koje se čitelo vrijeme samo jedna peć loži. Osim toga daju napomenute peći i tu korist, da se

mogu ložiti i najsitnijim ugljevljem, te se za 4—5 krajcarah može ugrijati dosta prostrana soba na dvanaest sati. G. Moravec dobio je povelju za te vulkanske peći, te ih je nekoliko u svojih sofijskih toplionah već i namjestio. Ove peći daju još i tu korist, da plin, koi je do sad s dimom uzalud dimnjakom izlazio, sada izgara u peći.

Taj se običaj može upotrebiti i kod obi-čnih peći. A budući da se toplina uzdržuje pu-nih 30—50 sati, treba peć samo svaki drugi dan ložiti.

Javna zahvala.

Niže podpisani, koi tečajem celih 10 go-dinah danah oypniestnom liekarnom „k svetom Ivanu Evangelisti“ kao vlastnik upravljahu i sve-stranog povjerenja uživahu, izražuje sada, čim bi u najnovije doba pomenutu liekarnu sa svimi pravi gospodinu Miljanu Viesneru prodavno u-stupio i naj preneo, vrlo oienjenom žiteljstvu

tèrgovišta Samobora i njegove okoline, kao ta-kodjer i dotičnoj gospodi liečnicima, koji su ga u izvršavanju njegove zadaće savietom i uči-nom podpomagali, napose pako svome liečniku ovdašnjem županijskom kirurgu Vatroslavu Bi-žićanu, koi ga dva puta iz pogibelne bolesti iz-liečio, — najvrću i najživahniju zahvalu, i u-jedno se zavjeruje, da će ublažujuće čuvstvo zahvalnosti vazda u grudih svojih neizbrisivo nositi.

Tom prigodom neda se podpisanome na ino, no da pouzdano zamoli, da se oienjeno dionič-tvo, kojim bude on vazda odlikovan, njegovom nasliedniku gospodinu Miljanu Viesneru, liekar-niku „k zlatnom angjelu“, za kojeg revno i ne-umorno nastojanje oko stečenja dopadnosti sve-strane, njegova znanja i čoviečna svojstva jam-će, u istoj mieri prikaže.

U Samoboru dne 28. prosinca 1853.

Franjo Nagy,
liekarnik.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-, dann Ueberfuhrs-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854.

Post- Nr.	N a m e n		Gebühr per Stück			Ausrufs- preis	Versteigerungsort	
	der Station	des Gefalles	Zugvieh	Erldvieh			bei der f. f. Finanz- Bezirks- Direction	Tag
				schweres	leichtes			
A. Kroatien.								
Agram-Varasbinner Straße.								
1	Dubrava.	Wegmauth	2	1	1/2	861	Varasbinn	21. Jänner 1854
2	Peterjanec.	"	2	1	1/2	1256		
3	Varasbinn.	"	2	1	1/2			
4	Ostrica.	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	5525		
		Wegmauth	2	1	1/2			
		Brückenmauth über die Ostrica	1	1/2	1/4	1095		
5	Vinično (Dreznica.)	Wegmauth	2	1	1/2	584	Agram.	21. Jänner 1854.
6	St. Ivan.	"	3	1 1/2	3/4	1026		
7	Sesvete.	"	2	1	1/2	2451		
8	Agram Linienamt.	"	1	1/2	1/4	1662		
Agram-Samoborer Straße.								
9	Bregana.	Wegmauth	1	1/2	1/4	931	Agram.	21. Jänner 1854.
10	Samobor.	Brückenmauth über die Bregana	1	1/2	1/4			
		Wegmauth	4	2	1	1984		
		Brückenmauth	1	1/2	1/4			
11	Agram mit der Linien- mauth.	Wegmauth	1	1/2	1/4			
		Brückenmauth über die Save	3	1 1/2	3/4	5116		
		Dann die Navigation						
Agram-Karlstädter Straße.								
12	Karlstadt.	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	3969	Agram.	20. Jänner 1854.
13	Zasla.	"	2	1	1/2	1042		
14	Kakovpotok.	"	3	1 1/2	3/4	1825		
Agram-Petrinjaner Straße.								
15	Brest.	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	752	Agram.	20. Jänner 1854.
16	Lešnik.	"	3	1 1/2	3/4			
17	Groß Ostrica.	Brückenmauth	1	1/2	1/4	3376		
		Wegmauth	3	1 1/2	3/4	2989		
Fiume-Zengger Straße.								
18	Novi.	Wegmauth	2	1	1/2	680	Fiume.	21. Jänner 1854.
19	Girvenica.	Wegmauth	1	1/2	1/4	663		
20	Fiume.	Brückenmauth	2	1	1/2			
		Wegmauth	1	1/2	1/4	3128		
B. Slavonien.								
Essek-Wellier Damm.								
21	Essek und Wellier Damm.	Wegmauth	1	1/2	1/4		Essek.	21. Jänner 1854.
		Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	7361		
Essek-Djakovarer Straßen-Parzellen.								
22	Buka.	Brückenmauth	1	1/2	1/4		Essek.	
23	Piskorevec.	"	1	1/2	1/4			
Ueberfuhr.								
24	Podusob.	Ueberfuhr	jede Person 3 fr.	3	1 1/2	3/4	Agram	dto.
Der Ausrufspreis für die Brückenmauth Buka und Piskorevec wird am Tage der Licitation bekannt gegeben werden.								
K. f. Finanz-Landes-Direction.								
Agram 25. December 1853.								

Der Ausrufspreis für die Brückenmauth Buka und Piskorevec wird am Tage der Licitation bekannt gegeben werden.

K. k. Finanz-Landes-Direction.

Agram 25. December 1853.

Recht, zu entzihen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu verziehen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzufragen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu erteilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

Fünftens. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln und bei Tag und Nacht ohne Aufenthalt zu expediren. Es liegt ihm ob, den Reisenden, Fuhrleuten und Viehtreibern die feinen Schranken bereiten, die Gebühren außer dem Amte auf der Straße, ohne die fahrenden oder reisenden Parteien zum Absteigen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautende Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Sechstens. Die Beschlaffung der Wegmauth, Valor, Bolleten bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bolleten gedruckt erscheinen müssen, und die Herausgabe einer anders geformten oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erhaltung einer Bollete gleichgeachtet.

Siebtens. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebührt, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verurtheilt der Pächter eine Strafe in dem zwangsfachen Betrage des zur Angehörigen bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihm im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

Achtens. Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam über-

schreiten, so ist der Pächter berechtigt, den Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet, diesen Beistand zu leisten.

Neuntens. Das Verfahren über die Verfügungen der Mauthgebühr wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen. Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Übertretung betriegt, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Varem einzuhoben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu erteilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controls-Amt, oder dem nächsten, für die Untersuchungen über Gefälls-Übertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen, und über diese be weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verfügungen einfließenden Strafgelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, soweit diese Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

Zehntens. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen Pächtern und den Parteien, steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Gefälls-Behörden über alle Mauth-Angelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafbothen, oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direction kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direction, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

Elftens. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Behörde oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controls-Amt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in deren Richtung das Fuhrwerk steht, der Mauth-Station näher

Formulare

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel.)

Ich Unterzeichnete biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854 den Pachtzuschlag von . . . (Gelbbetrag in Ziffern), das ist: (Gelbbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung belege, daß ich die in der Ankündigung und in den Contracis-Bedingungen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . Gulden Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von . . . Gulden . . . Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Radium bei. . . . am . . . . . 1853.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.)

(Von Außen.)

(Recht der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder der Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden, oder des Betrages der Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen).)

Bedingungen,

unter welchen

die Verpachtung der Mauth-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. Februar bis Ende October 1854 stattfindet.

Erstens. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauth-Gebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuhoben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauth-Vorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet gegen Empfangs-Bestätigung eingehändigt werden.

Zweitens. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Haupt-Stationen ein. Es unterliegen aber diesen Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Haupt-Station umfahren, oder mit Vieh umtreiben, d. i. solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Straße ablenken, und dieselbe hinter diesem Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauthgebühren aber sind bei den Wegmauth-Stationen nur in so weit einzuhoben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

Drittens. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume und Zugehör, in soweit sie ein Eigenthum des Aerariums sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, daß er die etwa nothwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerarium zurückstelle. Wo kein Schranken besteht, oder der alte ganz unbrauchbar geworden ist, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergehalt sein Eigenthum verbleibt, daß er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnemen lassen kann.

Viertens. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Pacht zu verlegen, noch dieselbe von der Straße, an der sie dermal

liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, daß auch die jeweiligen Anordnungen, betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Spannung derselben, die Breite der Reife der Räder und das Einlegen der Reifketten befolgt werde, und jede Auserachtlassung dieser Verordnung ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Behörde, oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

Zwölftens. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

Dreizehntens. Der Pächter verbindet sich zur Leistung der Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtzins monatlich in vorhinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu bezahlen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtzins zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pacht-Objectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muß.

Vierzehntens. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniß obwaltet, wegen seiner Unterbringung in denselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

Fünfzehntens. Den Pachtzins hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Cassa abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monats zu bezahlen sind.

Sechzehntens. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pacht-Objecten gehörigen, jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniß oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniß, nach von ihm rechtskräftig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeitraum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtzins-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauth-Station angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Rundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittlung der auf das entzogene selbstständige Mauth-Object von dem Concretal-Pachtzins entfallenden Pachtzins-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pachtzins, nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesamt-Ausrufspreise, vertheilt.

Hinsichtlich der Uebersuchen wird ausdrücklich festgesetzt, daß das Zufrieren der Flüsse nicht als ein, den Entschädigungs-Anspruch des Pächters begründendes Elementar-Ereigniß angesehen wird, und daß daher auch der Pächter aus Anlaß dieses Ereignisses keine Entschädigung anzusprechen berufen ist. Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pacht-Objectes behebenden oder beschränkenden Umstände, sowie alle Zufälle und Ereignisse, die bloß auf eine Verminderung des Pacht-Objectes in größerem oder geringerem Maße einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauth-Objectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungs-Gesuche wegen entgangener Benützung der Pacht-Objecte müssen binnen der peremptorischen Frist von drei Monaten, vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauth-Station gelegen ist, überreicht werden, widrigen Falls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Maßregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll. Ueberdies hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzins-Rate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzins-Rate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier vom Hundert zu entrichten, und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzins-Rate bestimmten Tag folgt.

Hierauf wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtzins in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zu stehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder die andere Maßregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages zu verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtzins nicht eingebracht werden würde, und der Finanzbehörde steht es zu, den abgehenden, nebst dem schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der, in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtzins erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauth-Gefälles ein den Pachtzins übersteigendes reines Mauth-Erträgniß sich ergäbe, so soll das Gefälls-Aerar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

Achtzehntens. Dem Pächter, wie der Finanzbehörde steht, sofern während des Laufes der Pachtzeit eine Aenderung in den Bestimmungen des Gesetzes, die auf den Ertrag einen Einfluß ausübt, stattfinden sollte, eine vorläufige dreimonatliche Aufkündigung vor dem Ablaufe des Verwaltungsjahres frei.

Neunzehntens. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contract-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Gültigkeit des Vertrages von der Annahme des Angebotes von Seite der zur Befähigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der, an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offertes als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertigt werden, und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offertes und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Varien errichtet werden.

Sollte der Different sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefälls-Aerars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt werde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit ratificirten, und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, daß die aus dem Mauth-Pachtvertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefäll, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder Kläger eintreten, sowie auf die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Siege des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

Wanzigstens. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracte

sv.
22-
000
ta.
om
od
da-
i-
:
hib
at v
er-
rino
2 d.

